

This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

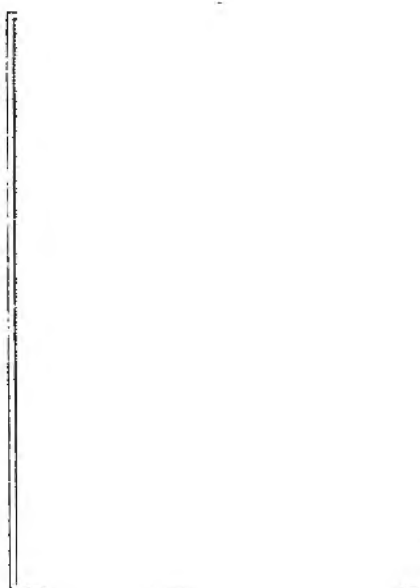
- + *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.
- + *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.
- + *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.
- + *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at <http://books.google.com/>

DL
103
.R33

REGESTA DIPLOMATICA HISTORIÆ DANICÆ.

INDEX CHRONOLOGICUS

DIPLOMATUM ET LITERARUM,

HISTORIAM DANICAM INDE AB ANTIQUISSIMIS TEMPORIBUS
USQUE AD ANNUM 1660

ILLUSTRANTIUM,

QUÆ IN LIBRIS HACTENUS EDITIS VULGATA SUNT.

CURA

SOCIETATIS REGIÆ SCIENTIARUM DANICÆ.

SERIES SECUNDA. TOMI POSTERIORIS PARS POSTERIOR.

AB ANNO 1668 AD ANNUM 1680.

HAVNIÆ.

TYPIS EXCUDERAT H. H. THIELE.

MCMVII.

CHRONOLOGISK FORTEGNELSE

OVER HIDTIL TRYKTE

ER OG ANDRE BREVSKABER

OPLYSNING AF DEN DANSKE HISTORIE

FRA DE ÆLDSTE TIDER INDTIL AAR 1660,

MED KORT ANGIVELSE AF INDHOLDET.

UDGIVEN VED

KONGELIGE DANSKE VIDENSKABERNES
SELSKABS OMSORG.

ANDEN RÆKKE. ANDET BINDS ANDEN AFDELING.

FRA AAR 1608 TIL AAR 1660.

KJØBENHAVN.

H. H. THIELES BOGTRYKKERI.

1907.

FORTALE.

Efterat anden Rækkes første Bind af Regesta Diplomatica Hi-Danicæ var sluttet i Aaret 1889, vedtog det kongl. Danske Viden-es Selskab at fortsætte og afslutte Værkets anden Række med bind, der skulde omfatte Tidsrummet 1537—1660. Der forelaa allerede tidligere indsamlet betydeligt Materiale, hentet fra der vare udgivne før Udløbet af Aaret 1877, saaledes at de e Aar udgivne Bøger ikke vare benyttede. Det blev imidlertid rigtigst at udvide denne Grændse, og paa Kommissionens edtog Selskabet at fastslaa Aaret 1889 som Grændseaar for , fra hvilke Uddrag skulde medtages. I Henhold til de Er-an havde gjort under Arbejdet paa første Del af Suplement-v det tillige anset for nødvendigt at foretage en yderligere de i Regestaværkets første Række benyttede Værker. Ud-disse Arbejder tillige med Redaktionen af Værket over W. Møllerup, der havde redigeret anden Halvdel af første ind (1448—1536). Efterat disse Arbejder vare fuldførte, dgivelsen og Trykningen af anden Rækkes andet Bind. gt forøgede Stof nødvendiggjorde nogle Forandringer i aden i Henseende til Forkortelser af enkelte stadig gjen-d, Bogtitler m. m., og til en saa vidt mulig gennemført , Korthed i Gjengivelsen af Uddragene. Tillige udelodes

af samme Grund Registreringen af forskellige, lettere tilgængelige danske og norske Kildeskrifter, hvis Indhold var ordnet chronologisk — nemlig Kancelliets Registranter og Brevbøger, Norske Rigsregistranter, Rørdams Kirkelove, Sechers Forordninger og Recesser, Erslevs Aktstykker til Rigsraadets og Stændermødernes Historie, Brickas og Fridericias Udgave af Christian IV.'s Breve, Sechers Samling af Kongens Retterthings-Domme, O. Nielsens Kjøbenhavns Diplomatarium og Heises Diplomatarium Vibergense. Da Dr. Møllerup paa Grund af ny Embedsstilling maatte fratræde Redaktionen, blev denne i Begyndelsen af 1898 overdraget til Dr. phil. *M. Mackeprang*.

*I Kommissionen for Udgivelsen af danske diplomatiske Regester,
Kjøbenhavn, September 1907.*

E. Holm.

H. F. Rørdam.

Joh. C. H. R. Steenstrup.

FORTEGNELSE

over

Skrifter, som ere benyttede for *Regesta Diplomatica Historiæ Daniæ*

2. Række. 2. Bind.

er nordisk Oldkyndighed og Historie.

39. Kjbhvn.

ger fra Geheimearchivet. VI, H. 2.

Kjbhvn. 1877—83. 4.

. af Kongl. Vetenskaps-societeten i

3. Serie. 1.—2. Årg. Upsala 1855

ogsaa med latinsk Titel).

Acten in Sachen des G. Rantzowen

3 Sohn zum Quarnbeck ... contra

Seesteden ... Hans Levens Erb-

. U. A. og St. 4.

og R. Nyerups antiqvariske Rejser i

i Aarene 1771 og 1807. Kjbhvn.

f någhre bref som Carl IX ...

vit Christian IV ... til. Sthlm.

Konung Erik XIV's fängelse och

1868.

ra vitam monasticam ad ...

attium. Accedit sylloge epi-

ychonis Brahe ... aliorumque

imorum. Lugd. Bat. 1695.

s für nassauische Alterthums-

lichtsforschung. XXII. Wies-

dläggningen af svenska väldet

— 1563 samt deraf alstrade

huset. (Upsala universitets

1868.

Annerstedt, C., Upsala universitets historia. I.

1477—1654. Upsala 1877.

Annerstedt, T., Resningen 1568. En historisk

studie. Göteborg 1880.

Anzeiger für Kunde der deutschen Vorzeit. Neue

Folge XXV—XXVII. Nürnberg 1878—80. 4.

Apelblad, J., Rese-beskrifning öfwer Saxen.

Sthlm. 1759.

Arcadius, C. O., Om Bohusläns införlifvande

med Sverige. Bidrag till Bohusläns historia

under senare delen af 17. århundradet. Akad.

afh. Lund 1883.

Archiv for Pharmacie og technisk Chemie.

XXVII—XXVIII. Kjbhvn. 1878—80.

Archiv für die Geschichte Liv-, Est- und Kur-

lands. Neue Folge I—VIII. Hrsg. von C.

Schirren. Reval 1861—81.

Archiv für die sächsische Geschichte. Neue

Folge V—VII. Leipzig 1878—80.

Neues Archiv für sächsische Geschichte und Alter-

thumskunde. I, VIII—IX. Dresden 1881,

1887—88.

Archiv für oesterreichische Geschichte. 57.—70.

Bd. Wien 1878—87.

Archæologia. I—L. London 1779—1887. 4.

Arckenholtz, J., Mémoires concernant Christine

reine de Suède. I—IV. Amsterdam & Leipzig

1751—60. 4.

Arctin, C. M. v., Wallenstein. München 1845. 4.

- Arkiv till upplysning om Svenska krigens och krigsinrättningarnes historia. I—III. Sthlm. 1854—61.
- Arnholtz, M. C.*, Bidrag til Helsingørs Historie. Helsingør 1866.
- Aschehoug, T. H.*, Statsforfatningen i Norge og Danmark indtil 1814. Chria. 1866.
- Den nordiske Statsret. Kjbhvn. 1885.
- Aubert, L. M. B.*, De norske Retskilder og deres Anvendelse. I. Chria. 1877.
- August, H.*, Om Helligaands eller Helliggeistes Hospital i Kjøbenhavn, i daglig Tale Vartou. Kjbhvn. 1817.
- Baillon de*, Henriette Marie de France, reine d'Angleterre. Paris 1877.
- Baltische Studien. Hrsg. v. d. Gesellschaft f. pommersche Geschichte u. Alterthumskunde. 28.—38. Jahrg. Stettin 1878—88.
- Barfod, H. P.*, Om Aalborgs Hellig-Aands Hus: det nuværende Hospital. Aalborg 1878.
- Barfod, J. C.*, Märkvärdigheter rörande skånska adeln. Sthlm. 1847.
- Becker, P. V.*, De Io. Pauli Resenii versione Danica sacræ scripturæ. Hafn. 1831.
- Historiske Afhandlinger. I—II. Kjbhvn. 1874—75.
- Becker, T.*, Herluf Trolle og Birgitte Gøje. Kjbhvn. 1865. 4.
- Bendz, C. F. V.*, Breve fra forskjellige, tildels historisk bekjendte, Mænd til Professor, Rector Oluf Worm. Horsens 1844.
- Kort oc sandferdig Beretning om den merckelig Sag, som paa en kort Tid ved ordentlig Process bleff udført met Dina Vinhofvers oc Jørgen Walter udi Kiøbenhafn Anno 1651. Kjbhvn. 1651. 4.
- Berg, V.*, Smaa Bidrag til Fredericias Kultur- og ældste Historie, samlede af utrykte Kildeskrifter. Fredericia 1883.
- Bernhard, C.*, Samlede Noveller og Fortællinger. I. Kjbhvn. 1856.
- Bertheau, F.*, Ueber die Beziehungen Christian's III von Schleswig-Holstein und Dänemark zu den wittenberger Reformatoren. Ratzeburg 1884.
- Betænkning fra Commissionen angaaende Kjøbenhavns Fæstningsværkers Sløifning og Expropriation af Eiendommene. Bilag. Kjbhvn. 1858.
- Beyer, S. M.*, En geographisk-historisk og oekonomisk, physisk-antiquarisk Beskrivelse over Bringstrup og Sigersted Sogne ved Ringsted. Sorø 1791.
- En antiquarisk og statistisk Topographie over Egitzlefmagle Sogn og Vester Flakkeberg Herreds Pastorater. Slagelse 1820.
- Bidrag till kändedom af Finlands natur och folk. I—XXXVI. Helsingfors 1857—81.
- Bienemann, F.*, Briefe und Urkunden zur Geschichte Livlands in den Jahren 1558—62. I—IV. Riga 1865—73.
- Biesner, J. H.*, Geschichte Pommerns und Rügens nebst angehängter Specialgeschichte des Klosters Eldena. Greifswald 1834.
- Bijdragen voor vaderlandische geschieden en oudheidskunde. 3. Reeks 3. D. s'Gravenhag 1886.
- Bing, L. H.*, Physisk og oekonomisk Beskrivelse over Lessøe. Kjbhvn. 1802.
- Bircherodii, Joan*, Palæstra antiquaria. Hafn. 1688.
- Blad for Boghandlermedhjælpere. I. Kjbhvn. 1877.
- Blade fra danske Kvinder. Kjbhvn. 1872.
- Blom, O.*, Kristian IV's Artilleri, hans Tøjhuse og Vaabenforraad. Kjbhvn. 1877.
- Boeck, T.*, Oversigt over Litteratur, Love etc. vedrørende de norske Fiskerier. Chria. 1866.
- Bohlen, Die* Erwerbung Pommerns durch die Hohenzollern. Berlin 1865.
- de Boineburg, Jo Chr. ... epistolæ ad Jo. Conr. Dietericum. Norimbergæ 1703.
- Boldt, H. W.*, Sammlung der Privilegien, Gesetze etc., welche die deutsche Kirche und Gemeinde St. Petri zu Kopenhagen ... betreffen. Kopenh. 1883. Fol.
- Boll, E.*, Geschichte Mecklenburgs mit besonderer Berücksichtigung der Culturgeschichte. II. Neubrandenburg 1856.

ongarsi epistolæ ad Joachimum Camera-
n ... scriptæ. Lugd. Bat. 1647.

de Bongars lettres en Latin et en
çais. Nouvelle éd. La Haye 1695.

, Kongeriget Danmark. I—II. Kjbhvn.
—72.

respondence of Robert Bowes the am-
dor of queen Elizabeth in the court
otland. London 1842. (Publications
Surtees Society.)

J. J., Om Lunde-Kanniken Christian
en og hans Skrifter. Kjbhvn. 1882.

, Forelæsninger over den norske Rets-
I—II. Chria. 1880—83.

, u. Cattenburgh, Historia van het
as heeren Huig de Groot. I—II.
m 1727. Fol.

Acten zur Geschichte des dreissig-
Krieges in den Zeiten des vorwal-
tflusses der Wittelsbacher. I—V.
i M. Ritter. München 1870—83.

istoriske Efterretninger om Rosen-
Det 17de Aarhundrede. Kjbhvn.

Sivertsen Adelaer. Kjbhvn. 1871.

ngelige Bibliotheks Stiftelse under
g Christian V. Kjbhvn. 1873. 4.

er fra det Store Kongelige Bi-
hvn. 1876—80.

lberger Heide d. 1. Juli 1644
ølgende Begivenheder. Kjbhvn.

antz. Et Bidrag til Danmarks
Frederik den Tredie. Kjbhvn.

Gissselfeld, Rantzausholm
til Hest, Befalingsmand
En historisk Undersøgelse.

relse i Danmark og Konge-
Nogle Bemærkninger i
ftet: Kongeloven og dens
vn. 1887.

Bruun, C. F., Til Erindring om det kgl. danske
Udenrigsministeriums 100-aarige Bestaaen som
selvstændigt Regjeringsdepartement. 1770—
1870. Kjbhvn. 1870. 4.

Bruun, H., Forsøg til en Beskrivelse over Ey-
landet Mandø. Haderslev 1806.

Aug. Buchneri epistolæ. I—II. Dresdæ 1687.

Buchwald, G. v., Zur Bildungsgeschichte im
endenden Mittelalter. Kiel 1885.

Buder, J., Nützliche Sammlung verschiedener
meistens ungedrucker Schrifen etc. Frank-
furt u. Leipzig 1735.

Burckardt, F., Aus Tycho Brahes Briefwechsel.
Basel 1887.

Burmannus, Petr., Sylloges epistolarum a viris
illustribus scriptarum. I—IV. Leidæ 1727. 4.

Burmman-Becher, J. G., Forsøg til en Beskri-
velse af og Efterretninger om vævede Tapeter
i Danmark. 2. Udg. Kjbhvn. 1878.

— En Borger i Odense i det 17. Aarhundrede.
Kjbhvn. 1880.

Busse, K. H. v., Herzog Magnus, König von
Livland. Leipzig 1871.

Bør den lærde Skole i Slesvig være dansk eller
tydsk? Kjbhvn. 1847.

Börning, M., Skånska kyrkoegendomens använ-
dande för skolväsendet. Ak. afh. Lund 1877.

Campori, C., Raimondo Montecuccoli, la sua
famiglia e i suoi tempi. Firenze 1876.

Konung Carl IX's Rim-Chrönika jämte Bilagor,
utg. af B. Bergius. Sthlm. 1759. 4.

Carlsen, Fr., Efterretninger om Gammelkjøge-
gaard og Omegn. I—II. Kjbhvn. 1876—78.

Carstensen, E., Det i Frederiksborg Amt liggende
Vigø Sogns Historie. Kjbhvn. 1884.

Cavallin, S., Lunds stifts herdaminne. I—V.
Lund 1854—58.

Chalybaeus, R., Geschichte Ditmarschens bis zur
Eroberung des Landes im Jahre 1559. Kiel
u. Leipzig 1888.

Letters written by John Chamberlain during the
reign of queen Elizabeth. Ed. by S. Wil-
liams. London 1861. 4.

- Chlumecky, P. v.*, Die Regesten der Archive im Mähren. I. Brünn 1856.
- Christensen, C.*, Hørsholms Historie fra 1305 til 1875. Kjbhvn. 1879.
- Agrarhistoriske Studier. I. Danske Landboforhold førend Enevælden. Kjbhvn. 1886.
- Christian den Fjerdes norske Lovbog af 1604, udg. af *F. Hallager* og *F. Brandt*. Chria. 1855.
- Dav. Chytræi epistolæ. Hannoviæ 1614.
- Chr. Cilicius Cimber*, Belli Ditmarsici 1559 vera descriptio. Basil. 1570.
- Cohn, A.*, Shakespeare in Germany in the 16. and 17. centuries. London 1865. 4.
- Collin, E.*, Om Rigsmønt og Courant. Kjbhvn. 1855.
- Compte rendu des séances de la commission royale d'histoire. 4. Serie T. XI. Bruxelles 1883.
- Corpus juris Danicum eller den fuldkommene danske Low-Bog. Collig. af Chr. Cassuben. Kjbhvn. 1668 og 1670. 4.
- Oliver Cromwells letters and speeches with elucidations by *Th. Carlyle*. I—IV. Leipzig 1861.
- Cronholm, A.*, Sveriges historia under Gustaf II Adolfs regering. I—VI. Sthlm. 1857—72.
- Trettioåriga kriget och underhandlingarne i Tyskland från Gustaf II Adolfs död till Westfaliska fredsslutet. I—II. Sthlm. 1876—80.
- Petri Cunæi et doctorum virorum ad eundem epistolæ. Leidæ 1725.
- Daae, L.*, Throndhjems Stifts geistlige Historie fra Reformationen til 1814. Throndhjem 1863.
- Det gamle Christiania (1624—1814). Chria. 1871.
- Geistliges Kaldelse i den norske Kirke efter Reformationen. Chria. 1879.
- Dahlerup, H.*, Mariager Klosters og Bys Historie. Kjbhvn. 1882.
- Dansk Museum. I—II. Kjbhvn. 1782.
- Danske Magazin. 4. Række V—VI. 5. Række I. Kjbhvn. 1884—89. 4.
- Deventer*, Gedenkstukken van Johan van Oldenbarnevelt en zijn tijd. I—III. Haag 1862.
- Diplomatarium Norvegicum, udg. af *C. C. A. Lange, C. R. Unger* og *H. J. Huitfeldt*. IX—XII. Chria. 1878—86.
- Dithmarsches Land-Recht. Glückstadt 1667. 4.
- Documents relatifs à l'histoire de Russie LIX. St. Petersbourg 1887.
- Droysen, G.*, Gustaf Adolf. I—II. Leipzig 1869—70.
- Schriftstücke von Gustaf Adolf zumeist an evangelische Fürsten Deutschlands. Halle 1877.
- Druffel, A. v.*, Briefe und Acten zur Geschichte des 16. Jahrhunderts mit besonderer Rücksicht auf Bayerns Fürstenhaus. I—II. München 1873.
- Dudtk, B.*, Waldstein von seiner Enthebung bis zur abermaligen Uebnahme der Armee-Ober-Commando. Wien 1858.
- Dyrlund, N. K. F.*, Tatere og Natmandsfolk i Danmark. Kjbhvn. 1872.
- Eberstein, L. F. v.*, Urkundliche Nachträge zu den geschichtlichen Nachrichten von dem reichsritterlichen Geschlechte Eberstein. 3. Folge. Dresden 1880.
- The Egerton Papers. A collection of public and private documents chiefly illustrative of the times of Elizabeth and James I. Ed. by *J. Paine Collier*. London 1840. 4. (Publications of the Camden Society.)
- Ekmark, J. O.*, Huru i de skandinaviska rikena böndernas ställing utvecklade sig till tiden för enväldet. Akad. afh. Lund 1869.
- Erichsen, J.*, Udtog af C. Lunds Indberetning af 1664 om Sætoget til Grønland i Aarene 1652 og 53. Kjbhvn. 1787.
- Erichsen, C.*, Viborg Byes Beskrivelse. Kjbhvn. 1727.
- Konung Erik XIV's nämnds dombok, utg. genom *C. Silfverstolpe*. Sthlm. 1884. (Handlingar utgifna af samfundet för utgivande af handskrifter rörande Skandinaviens historia. 13. Delen.)
- Erslev, Kr.*, Konge og Lensmand i det sextende Aarhundrede. Kjbhvn. 1879.

ch, L., Historisk Efterretning om Sandgten i Nørre-Jylland. Kjbhvn. 1817.
, mémoires et négociations d'Estrades.
[X.] Londres 1743.

is, A., Drejø Sogns Beskrivelse og Hi.
2. Kjbhvn. 1882.

is, O., Horsens Kjøbstads Beskrivelse og
ie. Odense 1878.

A., Ortnamnen i Skåne. Lund 1877.
*Christiansands Stifts Bispe- og Stifts-
 2. Chria. 1867.*

2., Lettres de Gustave Adolphe roi de
*adressées à son général Dodo v. In-
 uphausen en 1630, 1631 et 1632.
 en 1860.*

2 Solignac de la Mothe Fénélon.
ndance diplomatique publ. par C.
Cooper. I—VII. Paris & Londres
2.
ociations du marquis de Feuquières
. I—III. Amsterdam 1753.

*de, Beretning om Kronborg Slots-
 rielse. Helsingør 1844.*

W., Die politische Stellung Ham-
r Zeit des dreiszigjährigen Krieges
1627—29. Hamburg 1882—

*elementiske og jordiske Astro-
 Udg. af 1591 udg. af F. R.*
vn. 1865.

orzeit. Beiträge zur Geschichte
. H. Flensburg 1887.

ielsen, Historiske Efterretninger
ne Herred. Varde 1875.

*striacarum. 2. Abth. Diplo-
 XLI. Wien 1879.*

ere udgangne siden Recessen
jbhvn. 1664. 4.
utschen Geschichte. XXV.

ktstykker og Breve til det
aals Historie i det 16. og
. St. Petersborg 1889.

Forstneri, Chr., Epistolæ negotium pacis Os-
*nabrugo Monasteriencis concernentes. Mont-
 pelgardi 1657.*

The Fortescue Papers consisting chiefly of letters
 relating to state affairs. Ed. by *S. R. Gar-
 diner.* London 1871. 4. (Publications of
 the Camden Society.)

Fridericia, J. A., Danmarks ydre politiske Hi-
 storie i Tiden fra Freden i Lybek til Freden
 i Kjøbenhavn (1629—1660). I—II. Kjbhvn.
 1876—82.

Friderich II's Danske Søræt 1561. Kjbhvn.
 1567. 4.

Fries, E., Bidrag till kännedom om Sveriges och
 Nederländernas diplomatiska förbindelser under
 Karl X Gustafs regering. Akad. afh. Up-
 sala 1883.

Friis, F. R., Tyge Brahe. En historisk Frem-
 stilling efter trykte og utrykte Kilder. Kjbhvn.
 1871.

— Samlinger til dansk Bygnings- og Kunst-
 historie. Kjbhvn. 1872—78.

— Breve og Aktstykker angaaende Tyge Brahe
 og hans Slægtninge. Kjbhvn. 1875.

— Tychonis Brahei et ad eum doctorum viro-
 rum epistolæ collectæ et editæ. Hafn.
 1876—86. 4.

— Frederiksborg Slot i det 17. Aarhundrede.
 Kjbhvn. 1877.

— Optegnelser om Gjentofte Sogn. Kjbhvn.
 1877.

Friis, J. J. F., Mindeblade om Nakskovs For-
 tid, udg. af *A. Hansen.* Nykjøbing F. 1862.

Friis, St., Roskilde Domkirke. I—II. Kjbhvn.
 1851—52.

— Kong Christian den Fjerdes Grav-Kapel.
 Kjbhvn. 1868.

Frost, P. N., Beskrivelse over Kjøbstaden Ring-
 kjøbing. Borris 1817.

— Statistisk-oeconomisk Beskrivelse over Vaar-
 basse og Heinsvig Sogne i Slaugs Herred.
 Borris 1819.

— Optegnelser om Ribe. Ribe 1842.

Fruin, R., Tien jaren uit den tachtigjarigen
 oorlog, 1588—98. Amsterdam 1861.

- Frølund, L. C. T.*, Maabjerg Sogn før og nu. Holstebro 1875.
- Fyens Stiftstidende. Aarg. 1875—78, 1883. Odense. Fol.
- Förster, F.*, Wallenstein als Feldherr und Landesfürst in seinem öffentlichen und Privatleben. Potsdam 1834.
- Gaarman, G. F.*, Efterretninger om Veile Kjøbsted. Fridericia 1794.
- Gachard, L. P.*, Actes des états-généraux des Pays-Bas 1576—85. I. Bruxelles 1861.
- Gahne, A.*, Bidrag till Gotlands historia under åren 1645—54. Akad. afh. Sthlm. 1857.
- Galthen, M.*, Forsøg til en Beskrivelse over Kjøbstaden Randers. Aarhus 1802.
- Garde, H. G.*, Sømagtens Historie 1535—1700. Kjøbhvn. 1861.
- Gardiner, S. R.*, Lettres and other documents illustrating the relations between England and Germany at the commencement of the Thirty-Years War. 1—2. Series. London 1865—68. 4.
- Lettres relating to the mission of sir Thomas Roe to Gustavus Adolphus 1629—1630. London 1875. 4. (Publications of the Camden Society.)
- The fall of the monarchy of Charles I. Vol. I—II. 1637—49. London 1882.
- History of the great Civil War 1642—49. I. 1642—44. London. 1886.
- de Geer, I. L. W.*, Lodewijk de Geer. 2. uitg. 's Gravenhage 1841.
- Geijersstam, J. G. af*, Om orsakerna till konung Carl X Gustafs anfall på Danmark i augusti 1658. Sthlm. 1854.
- Die preussischen Geschichtsschreiber des XVI und XVII Jahrhunderts. IV. 2. Abth. Leipzig 1881.
- Gigas, E.*, Grev Bernardino de Rebolledo, spansk Gesandt i Kjøbenhavn 1648—1659. Kjøbhvn. 1883.
- Gillberg, I. L.*, Historisk, oekonomisk och geographisk beskrifning öfver Christianstads län. Lund 1767.
- Gillberg, I. L.*, Historisk, oekonomisk och geographisk beskrifning öfver Malmöhus län. 2. uppl. Lund 1840.
- Gindely, A.*, Waldstein während seines ersten Generalats im Lichte der gleichzeitigen Quellen 1625—30. I—II. Prag u. Leipzig 1886.
- Gjellerup, S. M.*, Biskop Jens Dinesen Jersin. Kjøbhvn. 1868—70.
- Gjörwell, C. C.*, Den swenska Mercurius I—VI. Sthlm. 1755—61.
- Historiska Läsningar. I—II. Sthlm. 1807—09.
- Goldschmidt, P.*, De liga evangelica anni 1625. Berolini 1864.
- Goll, J.*, Der Convent von Segeberg 1621. (Abhandl. d. K. böhm. Gesellsch. d. Wissensch. VI F. VIII. Phil.—hist. Classe Nr. 1). Prag 1875.
- Goodman*, The court of king James the first. I—II. London 1839.
- Weis, C.*, Papiers d'état du cardinal de Granvelle. Paris I—IX. 1841—52. 4.
- Poullet, E.*, Correspondance du cardinal de Granvelle 1565—86. I—V. Bruxelles 1878—86. 4.
- Grasshoff, R.*, Die briefliche Zeitung des XVI. Jahrhunderts. Leipzig 1877.
- Griebel, E. F. C.*, Bemerkungen über die Aussen-deiche in Norder-Dithmarschen. Heide 1841.
- Hugonis Grotii epistolæ quotquot reperiri potuerunt. Amstelod. 1687. Fol.
- Hugonis Grotii epistolæ ineditæ. Harlemi 1806.
- Grundtvig, J.*, Frederik II's Statshusholdning. Kjøbhvn. 1876.
- Marquardi Gudii et ad eum epistolæ. Ultraj. 1697. 4.
- Gachard, L. P.*, Correspondance de Guillaume le Taciturne prince d'Orange. I—VI. Bruxelles 1847—66.
- Konung Gustav II Adolfs skrifter. (Utg. af C. G. Styffe). Sthlm. 1861.
- Günther, J. E.*, Die Politik der Kurfürsten von Sachsen und Brandenburg nach dem Tode Gustaf Adolfs und der Heilbronner Bund. I. Dresden 1877.
- Gynther, S. W.*, Blekinges historia och beskrifning. I. Sthlm. 1847.

ter, C. W., Westphalische Friedens Cantzley
st einer vollständigen Historie des west-
lichen Friedens-Schlusses. I—IX. Leip-
1731—38.

isches historisches Magazin. I—VIII. Han-
r 1787—91.

g, J., Svea rikes historia under konung
Adolf den stores regering. I—V. Sthlm.
—96.

H., Wallensteins Ende. I—II. Unge-
Briefe und Acten. Leipzig 1879.

ton Papers. Relating to the years
50. Ed. by S. R. Gardiner. London
(Publications of the Camden Society).

nd, S. F., Förhandlingarne om Sve-
tagande i trettioåriga kriget till för-
Beerwalde 1631. I. Upsala 1855.

öfversikt af förhandlingarne mellan
ustaf II Adolf af Sverige och kur-
edrik V af Pfalz åren 1618—1620.
Upsala 1855.

7., Kong Frederik II og Oluf Bager.
37.

ande Sveriges äldre, nyare och
ria, utg. af ett sällskap. I—IX.
—33.

Bidrag til Slagelse Bys Historie.
5.

, Die Handschriften der herzog-
ek zu Wolfenbüttel beschrieben.
elmstädter Handschriften. I—II.
1884—86.

n Rosenkrantz's Historie II, 1.
4.

: Belagerung Rendsburgs 1645.

danske Kirkes Historie efter
2. Udg. Kjbhvn. 1880—83.
Calixtus' Briefwechsel. Halle

og Mumme, H. P., Bidrag
ralskoles Historie. 1.—3. H.
og 55.

Hermod. Det nordiske Oldskrift-Selskabs Tidende
for 1825 og 1826. Besørget af R. Rask.
Kjbhvn.

Hermod, et Tidskrift, udg. af M. Hansen. Odense
1876.

Hersleb, H. C. og M. Munck, Fortegnelse over de
udi Kjøbenhavns Raadstues Archiv bevarede
gamle og vigtigste Documenter. Kjbhvn.
1786. Fol.

Hesz, Gottfried Heinrich Graf zu Pappenheim.
Leipzig 1855.

Historical manuscripts commission. Calendar of
the manuscripts of the marquis of Salisbury.
Part I—II. London 1883—88.

— Reports on the manuscripts of the earl of
Eglinton etc. London 1885.

— The manuscripts of the earl of Westmoreland,
captain Stewart, lord Stafford, lord Muncaster,
and others. London 1885.

— 11. report, appendix, part I. III. IV. London
1887.

— 11. report, appendix, part VII. The manu-
scripts of the duke of Leeds, the Bridgewater
trust, Reading corporation, the Inner Temple
etc. London 1888.

— 12. report, appendix, part I. The manuscripts
of the earl Cowper. Vol. I. London 1888.

Historisk Tidsskrift. 5. Række I—VI. 6. Række I.
Redig. af C. F. Bricka. Kjbhvn. 1879—88.

Historisk Tidsskrift. Utg. af svenska historiska
föreningen genom E. Hildebrand. Sthlm.
1881—89.

Hjärne, H., Till belysning af Polens nordiska
politik närmast före kongressen i Stettin
1570. Upsala 1884.

— Sigismunds svenska resor. Upsala 1884.

— De äldsta svensk-ryska legationsakterna. Efter
originalen i Stockholm och Moskva. Upsala
1884.

Hoffmann, F. L., Der gelehrte Buchhändler Georg
Ludwig Frobenius in Hamburg. 1867.

Hojer, A., Kurtzgefasste Dännemarckische Ge-
schichte. Flensburg 1718.

Holm, C., Peltzner og Handskemagernes Laugs-
artikler 1460—1684. Kjbhvn. 1884.

- Holm, V.*, Efterretninger om Borger- og Kjøbmandslaget i Nykjøbing paa Falster. Nykjøbing F. 1883.
- Franc. et Joan. Hotomannorum et ad eos epistolæ. Amstelod. 1700. 4.
- Hundrup, F. E.*, Lærerstandens ved Aalborg Kathedralskole. I—III. Aalborg 1869—70.
- Hurter, Fr. v.*, Wallensteins vier letzte Lebensjahren. Wien 1862.
- Mémoires de Constantin Huygens. Publ. par *Th. Jorissen*. La Haye 1873.
- Hvas, F.*, Samling af Meddelelser om Personer og Familier af Navnet Hvas. IV. Kjbhvn. 1880.
- Hänel, A.*, Das Recht des Erstgeburts in Schleswig-Holstein. Kiel 1864.
- (*Heiberg*), *W.*, Kiøbenhavn'ske Samlinger af rare trykte og utrykte Piecer. I—II. Kjbhvn. 1755—56.
- Høst, J. K.*, Rigshofmester Grev Korfits Ulfelds og Eleonora Christina Ulfelds Levnet. Kjbhvn. 1825.
- Indbydelsesskrift til Aalborg Kathedralskoles Indvielse 1848.
- Ingerslev, C. F.*, Bidrag til Kolding lærde Skoles Historie. Kolding 1845.
- Irmer, G.*, Hans Georg von Arnim als kaiserlicher Oberst und Feldmarschall. Halle 1877.
- Die Verhandlungen Schwedens und seiner Verbündeten mit Wallenstein und dem Kaiser von 1631 bis 1634. 1. Th. Leipzig 1888.
- Isberg, A. U.*, Anteckningar om Malmö stad. Malmö 1876.
- Jahn, F. H.*, Historie om Calmarkrigen. Kjbhvn. 1820.
- Historie om Danmarks Deeltagelse i Tredveaarskrigen. Kjbhvn. 1822.
- Jahrbücher des Vereins für meklenburgische Geschichte und Alterthumskunde. 51.—52. Jahrg. Schwerin. 1886—87.
- Jensen, H. N. A.*, Schleswig-holsteinische Kirchengeschichte, überarbeitet u. hrsg. von *A. L. J. Michelsen*. III—IV. Kiel 1877—79.
- Bezold, F. v.*, Briefe des Pfalzgrafen Johann Casimir mit verwandten Schriftstücken. I—II. München 1882—84.
- Jonæ, Arngrim.*, Apotribe calumniæ. Hamburg 1622.
- Abbé-Lallemant, R. C. B.*, Des Dr. Joachim Jungius aus Lübeck Briefwechsel mit seinen Schülern und Freunden. Lübeck 1863.
- Den rette Judske Lowbog. Kjbhvn. 1590. 4.
- Samme Lovsamling „paany igien oplagt“. Kjbhvn. 1642. 4.
- Jørgensen, A. D.*, Udsigt over de danske Rigsarkivers Historie. Kjbhvn. 1884.
- Jørgensen, S.*, Efterretning om Rudkjøbing Kjøbsteds nærværende Tilstand. Odense 1796.
- Jørgensen, S.*, Efterretninger om Faaborg Kjøbstad. Faaborg 1878.
- Karamsin*, Geschichte des russischen Reiches. VIII—IX. Riga 1820—27.
- Key, E.*, Anteckningar om Helsingborgs stad och granskap. Helsingborg 1885.
- Kinch, J.*, Ribe Bys Historie og Beskrivelse fra Reformationen indtil Enevoldsmagtens Indførelse. (1536—1660). Odder 1884.
- Kinderen, F.*, De nederlandsche republiek en munster gedurende de jaren 1666—1679. Leiden 1874.
- Kirkehistoriske Samlinger. 3. Række II—VI. Udg. af *H. F. Rørdam*. Kjbhvn. 1877—89.
- Klemming, G. E.*, Ur en antecknares samlingar. 1.—2. utg. Upsala 1880—82.
- Kobbe, P. v.*, Geschichte und Landesbeschreibung der Herzogthümer Bremen und Verden. I—II. Göttingen 1824.
- Koch, E. F.*, Oluf Borch, en litterær-historisk-biographisk Skildring. Kjbhvn. 1866.
- Koenen, H. J.*, Levensbeschrijving van Adriaan Pauw. Amsterdam 1842.
- Den af Frederik den 3. . . . givne Kongelov ledsaget med en kort Oversigt af denne Lovs Historie. Kjbhvn. 1849.
- Koppmann, K.*, Aus Hamburgs Vergangenheit. Hamburg 1885.

wp, J., Roeskilde Domkirke. (Danske
desmærker II). Kjbhvn. 1877. Fol.

H. P. S., Sagn samlede i Gudbrandsdalen
Slaget ved Kringlen. Chria. 1838.

G., Ludwig Fürst zu Anhalt-Cöthen und
Land vor und während des dreiszig-
en Krieges. I. Cöthen 1877.

E. T., Nogle Efterretninger om Herren
Lerchenfeldt's (Bonderup's) Historie.
1889.

J., Samlede Efterretninger om Viborg
Viborg 1779.

Johan v. Rusdorf, kurpfälischer Ge-
und Staatsmann während des dreiszig-
Krieges. Halle 1876.

V., Danmarks Fiske. I—III. Kjbhvn.
3.

etning om Slagelse Hospital i An-
dets trehundredaarige Jubelfest den
r 1885. Kjbhvn. 1886.

Heilbronner Convent. (Hallesche
en zur neueren Geschichte, 7. H.).

istoriske Optegnelser om Kjøben-
ingsværker. Kjbhvn. 1858.

hichte von Hannover und Braun-
bis 1714. 1. Th. 1648—1668.

(Publicationen aus den k. preus-
archiven).

ogen tho Schleszwig. Holstein
recht . . . . in vnsern dreien
edt Euerschop vnde Vttholm
h 1573. 4.

orsk Tidsskrift for Videnskab
— V. Chria. 1847—52.

mere Stellung Christian des
n und sein persönliches Ver-
teformatoren. Altona 1857.
else over 6 jyske og sles-
rog, Sæder osv. Kjbhvn.

il Souverainitets Historien.
19. (Sorø Akademis Pro-
Her efter Særtryk).

Huberti Langueti consilarii Saxonici epistolæ se-
cretæ ad principem suum Augustum ducem.
Halæ 1699. 4.

Larsen, A., Kampen om Kalmar 1611. Kjbhvn.
1884.

Larsen, J., Bidrag til Kjøbenhavns offentlige
Skolevæsens Historie. Kjbhvn. 1881.

Larsen, H. J., Ods- og Skippinge-Herrederne to-
pographisk beskrevne. Kjbhvn. 1832.

— Laaland og Falster topographisk beskrevne. I.
Kjbhvn. 1833.

Joannis a Lasco opera ed. *A. Kuyper*. I—II.
Amstelod. 1866.

Larsen, V., Bidrag til Helsingørs Historie. I—II.
Helsingør 1867—68.

Le Bret, J. F., Magazin zur Gebrauch der Staaten-
und Kirchengeschichte. I—VI. Ulm 1771 ff.

Leerbech, H., Forsøg til en Beskrivelse over
Ringe Sogn. Odense 1826. 4.

Lefèvre-Pontalis, A., Vingt années de république
parlementaire au dixseptième siècle. Jean de
Witt, grand-pensionnaire de Holland. I—II.
Paris 1884.

Lenz, M., Briefwechsel Landgraf Philipp's des
Grossmuthigen von Hessen mit Bucer. I—II.
1880—87. (Publicationen aus den k. preus-
sischen Staatsarchiven).

Leth, A., og *G. L. Wad*, Meddelelser om Dimitterede
fra Herlufsholm 1565—1875. Nestved 1875.

Leti, G., La vie d'Olivier Cromwell. Nouv. édit.
I—II. Amsterdam 1703.

Lettres et négociations entre Jean de Witt et
M. M. les plénipotentiaires des Provinces unies.
I—IV. Amsterdam 1725.

Lettres de M. J. de Wicquefort . . . avec les re-
ponses de M. G. Barlée. Amsterdam 1696.

Liljegreen, J. G. et *J. Forsander*, Analecta mo-
nimentorum. Lundæ 1814. 4.

Lind, H. D., Nyboder og dets Beboere, især i
ældre Tid. Kjbhvn. 1882.

— Kong Christian IV og hans Mænd paa Bremer-
holm. Kjbhvn. 1889.

Lindblom, J. A., *J. F. Neikter* et *O. Kolmodin*
Legatio Johan Skytte sen. in Daniam 1615.
Pars 1—8. Upsala 1786—1828. 4.

- Lossius, J.*, Drei Bilder aus dem livländischen Adelsleben des 16. Jahrhundert. I—II. Leipzig 1875—78.
- Die Urkunden des Grafen de la Gardie in der Universitätsbibliothek zu Dorpat. Dorpat 1882.
- Epistolæ ad Lucam Lossium.* Hamburg 1728.
- Looén, H.*, Bidrag till historien om 1650 års riksdag. Akad. afh. Sthlm. 1851.
- Lund, F. C.*, Beskrivelse over Øen Thorseng. Odense 1823. 4.
- Lund, Tr.*, Historiske Skitser efter utrykte Kilder. Kjbhvn. 1876.
- Om Peder Oxes Finantsbestyrelse. Et Svar til Hr. Contoirchef Joh. Grundtvig. Kjbhvn. 1876.
  - Mogens Heinesøn. Et Tidsbillede fra det 16. Aarhundrede. Kjbhvn. 1877.
  - Danmarks og Norges Historie i Slutningen af det 16. Aarhundrede. I. Indre Historie. I—IX. Kjbhvn. 1879—88.
- Løvenskiold, C. L.*, Efterretninger om den Kgl. Livgarde til Fods. Kjbhvn. 1858.
- Mackay (late) of Herriesdale, I.*, An old Scots brigade: being the history of Mackay's Regiment, now incorporated with the Royal Scots. Edinburgh 1885.
- Macray, W. D.*, Report on libraries in Sweden.
- *W. H. Bliss*, Records of Sweden. Reports to the master of the rolls on paper relating to the history of England contained in the stats-archives, Stockholm. Appendix to the report of the deputy-keeper of records for the year 1881. London 1882.
  - Report on the royal archives of Denmark, and further report on libraries in Sweden. Appendix to the report of the deputy-keeper of records for the year 1883. London 1884.
  - Second report on the royal archives of Denmark, and report on the royal library at Copenhagen. Appendix to the report of the deputy-keeper of records for the year 1884. London 1885.
- Macray, W. D.*, Third report on the royal archives of Denmark. Appendix to the forty-seventh report of the deputy-keeper of the public records. London 1886.
- Mankell, J.*, Erik XIV's fall. Sthlm. 1876.
- Marek, F.*, Die maritime Politik der Habsburger in den Jahren 1625—28. I—II. Innsbruck 1880—81. (Mittheil. d. Instituts f. oesterreich. Geschichtsforschung. I—II.)
- Marryat, H.*, A residence in Jutland, the danish isles and Copenhagen. I. London 1860.
- Mathiesen, C.*, Et Bidrag til Landbrugets Historie i Vardeegnen. Odense 1881.
- Matzen, H.*, Kjøbenhavns Universitets Retshistorie 1479—1879. I—II. Kjbhvn. 1879.
- Maurenbrecher, W.*, Karl V und die deutschen Protestanten 1545—55. Düsseldorf 1865.
- Lettres du cardinal Mazarin, éd. Chéruel.* I—IV. Paris 1872—87. 4.
- Meddelanden från svenska riksarchivet.* Sthlm. 1877—88.
- Meddelelser fra det norske Rigsarchiv.* I. Chria. 1870.
- Meidell, F.*, Fra Enevældens Dæmring i Danmark. En paa Kildeskrifter støttet historisk Undersøgelse. Kjbhvn. 1884.
- Træfningen ved Vidsø (Wittsjö) den 11. Febr. 1612. Kjbhvn. 1886.
- Mejborg, R.*, Borgerlige Huse, særlig Kjøbenhavns Professor-Residentser 1540—1630. Kjbhvn. 1881.
- Melbye, T.*, Forsøg til en fyensk Præstehistorie. 1. H. Odense 1783.
- Melchior, H. B.*, Historisk Efterretning om den frie adelige Skole Herlufsholm paany udg. og forts. af *A. Leth*. Næstved 1865.
- Metger, C. H.*, Die Statuten des Verbandes der Flensburger Schmiedegesellen aus dem 15.—17. Jahrhundert. Berlin 1883. 4.
- Michell, T.*, History of the scottish expedition to Norway in 1612. London 1886.
- Militært Tidsskrift.* 15. Aarg. Kjbhvn. 1886.
- Mittheilungen des Vereins für hamburgische Geschichte.* 10. Jahrg. Hamburg 1887.

Mittheilungen des Vereins für Lübeckische Geschichte und Alterthumskunde. Lübeck 1883.

Møllerup, W., Danmarks Forhold til Livland fra Salget af Estland til Ordensstatens Opløsning (1346—1561). Kjøbvn. 1880.

Monumenta pietatis et literaria virorum illustrium. I—II. Francof. ad M. 1701. 4.

Moser, F. K., Diplomatische und historische Be-
lustigungen. I—VII. Frankfurt u. Leipzig
1753—64.

Patriotisches Archiv. I—XII. Frankfurt, Mann-
heim u. Leipzig 1784—90.

Reues patriotisches Archiv. I—II. Mannheim
92—94.

Reynolds, J. L., The life and death of John of
Beveland. I—II. London 1874.

Reynolds, F. S., Mare clausum. Bijdrage tot de
geschiedenis des rivaliteit van Engeland en
Livland in de 17. eeuw. Amsterdam 1872.

Reynolds, H. P., St. Knuds Kirke i Odense. Odense

Reynolds, J. S., Navigatio septentrionalis. Udg. igjen
illæg af hans Levnet. Kjøbvn. 1723.
*Museum for utrykte historiske Kilde-
indtægter af T. A. Becker.* I. Kjøbvn. 1848.

Reynolds, F., Noget om Altertavlen i Frue
Kirke i Odense. Odense 1813.

Reynolds, J. S., til Odense Cathedralskoles Historie.
1819.

Reynolds, J. S., Cort Adellers Liv og Levnet.
1840. 4.

Reynolds, J. S., Indtægter. I—XXX Bd. Berlin
1876.

*Nogle historiske Optegnelser om
det 17de og 18de Aarhundrede.*
1822.

*Nordens utkast rörande svenska
historia.* Sthlm. 1882.

*Notitia antiquitatum patriæ spicilegii pe-
trici.* Hafn. 1753—65.

*Notitia Johanne a Lasco und seiner
Aufnahme in Dänemark
Livland.* (Zeitschrift für kirch-
liche und kirchliches Leben.

Nathansen, M. L., Historisk Fremstilling af Jø-
dernes Forhold og Stilling i Danmark, navnlig
i Kjøbenhavn. Kjøbvn. 1860.

De Navorscher. Amsterdam 1875.

Neckelmann, C. F., Skandinaviske Blade af ling-
vistisk-historisk Indhold. 1.—7. H. Randers
1861—64.

*Négociations secrètes touchantes la paix de Munster
et d'Osnabrug.* I—II. La Haye 1725—26.
Fol.

Nellemann, J., Ægteskabsskilsmissen ved kongelig
Bevilling. Kjøbvn. 1882.

*Neue Mittheilungen aus dem Gebiete historisch-
antiquarischer Forschungen.* Hrsg. von dem
thüring.-sächsischen Verein für Erforschung
des vaterländischen Alterthums. I—XIV.
Halle 1834—78.

Nicholls, J., The progresses, processions and
magnificent festivities of king James I. I—IV.
London 1828. 4.

Nielsen, A. H., Personal-historiske Notitser om
Embedsmænd og Bestillingsmænd i Aalborg
i Fortid og Nutid samlede af E. Tauber.
Aalborg 1880.

Nielsen, N. P., Hellig Trefoldigheds Gilde udi
det danske Compagnie eller det kongelige
kjøbenhavnske Skydeselskabs og danske Bro-
derskabs Historie. Kjøbvn. 1836.

Nielsen, O., Gamle jydsk Tingsvidner. Kjøbvn.
1881—82.

— *Kjøbenhavns Historie og Beskrivelse.* 3. Del.
Kjøbvn. 1881.

Nielsen, Y., Jens Bjelke til Østraad, Norges Riges
Kantsler. Chria. 1872.

— *Det norske Rigsraad.* Chria. 1880.

Nilsson, A., Den svenska riksdagen under Erik
XIV's regering. Akad. afh. Karlstad 1886. 4.

Nimptsch, E. H. de., Singularia quædam potis-
simum anecdota ad historiam Erici XIV.
Giessæ Hassorum 1711. 4.

Nissen, H. N., Efterretninger om de Siellandske
og Mønske Jordegodsers Hartkorn, Ejere,
Kjøbepriser, Salg og Behæftelser. Sorø 1807.

Nissen, J., Danmarks Historie i Udtog. 2. Udg.
Kjøbvn. 1842.

XVIII

- Nordisk Tidsskrift for Fiskeri. I—VII. Kjbhvn. 1874—82.
- Nordström, M.*, Jemtlands kyrkliga ställning före föreningen med Sverige 1645. Hernösand 1884.
- Norsk historisk Tidsskrift. I. Chria. 1871.
- Notizenblatt. Beilage zum Archiv für Kunde oesterreichischer Geschichtsquellen. I—IX. Wien 1851—60.
- Nyerup, R.*, Langebekiana. Kjbhvn. 1794.
- Nyrop, C.*, Strandmøllen. Aktstykker til Oplysning om den danske Papirfabrikation. Kjbhvn. 1878.
- Odhnor, C. T.*, Sveriges inre historia under drottning Christinas förmyndare. Sthlm. 1865.
- Sveriges deltagande i Westfaliska fredskongressen och grundläggningen af det svenska väldet i Tyskland. Sthlm. 1876. (Kongl. vitterhets, historie och antiqvitets akadem. handl. N. F. VII).
- Olavius, O.*, Oeconomisk-physisk Beskrivelse over Skagens Kjøbsted og Sogn. Kjbhvn. 1787.
- Olufsen, O. C.*, Collectanea til et antiqvarisk-topographisk Lexicon over Danmark. Kjbhvn. 1829.
- Opel, J.*, Der Niedersächsisch-dänische Krieg. I—II. Halle u. Magdeburg 1872—78.
- Bref ifrån Axel Oxenstierna till Johan Oxenstierna. I—II. Sthlm. 1810—19.
- Rikskansleren Axel Oxenstiernas skrifter och brev-vexling. Förra afd. 1. Bd. Senare afd. 1. Bd. Sthlm. 1888.
- Palm, H.*, Martin Opitz von Bobenfeld. Breslau 1862.
- Beiträge zur Geschichte der deutschen Literatur des XVI und XVII Jahrhunderts. Breslau 1877.
- Paludan-Müller, C.*, Om St. Hans Kloster i Odense. Odense 1831.
- Panum, I. S. N.*, Beskrivelse over Bornholm. Slesvig 1830.
- Panum, P. L.*, Bidrag til Kundskab om vort medicinske Fakultets Historie 1648—1766. (Universitetets Indbydelsesskrift). Kjbhvn. 1880. 4.
- Papendrecht, C. P. Hoyneck v.*, Analecta Belgica. I—III. Hagæ Com. 1743. 4.
- Personalhistorisk Tidsskrift. 1. Række. 2. Række I—IV. Kjbhvn. 1880—89.
- Petersen, A.*, Valls og Omegn. En historisk Skildring. Kjbhvn. 1877.
- Kjøge Bys Historie efter trykte og utrykte Kilder. Kjbhvn. 1888.
- Petersen, F.*, Grevinge Sogn, en historisk-topografisk Skildring. Paa Grundlag af og med delvis Gjengivelse af et gl. Haandskrift fra 1750, forf. af Lyder Høyer. Kjbhvn. 1887.
- Posselt, E. L.*, Wissenschaftliches Magazin für Aufklärung. I—III. Kehl u. Leipzig 1785—87.
- Proceedings of the society of antiquaries of Scotland. Vol. I—X og XXI. Edinburgh 1855—75 og 1887. 4.
- Prouze, L.*, Mittheilungen aus schwedischen Archiven und Bibliotheken. Berlin 1853. 4.
- Nicolaus Copernicus. I—II. Berlin 1883—84.
- Psilander, N. C.*, Ystads historia. Ystad 1858.
- Ranke, L.*, Fürsten und Völker von Süd-Europa im 16. und 17. Jahrhundert. I—IV. Hamburg u. Berlin 1827—36.
- Englische Geschichte vornehmlich im 16. und 17. Jahrhundert. I—VII. Berlin 1859—68.
- Rasbech, J. P.*, Frederiksborg Slots Beskrivelse. Kjbhvn. 1832.
- Rasmussen, A. Kall*, Historisk-topographiske Efterretninger om Musse Herred paa Laaland. I. Kjbhvn. 1866.
- Rasmussen Søkilde, N.*, Holstenshus og Nakkebølle med tilliggende Sogne og Øer, samt Udsigt over Egnens almindelige Historie fra Oldtiden til vore Dage. Odense 1875.
- Kai Lykkes Fald med dets Forspil og Følger, tildeels efter utrykte Kilder. Odense 1876.
- og *S. Jørgensen*, Hillerslev og Østerhæsing Sogne med Arreskov og Gjelskov i seldre og nyere Tid. Odense 1881.
- Raszföld, C.*, Zwei Monate Wallensteinischer Kriegsführung. Sept. bis Oct. 1627. Inaug. Dissert. Halle-Wittenberg 1882.

Ratjen, H., Johann Rantzau und Heinrich Rantzau. Kiel 1862.

recueil des instructions données aux ambassadeurs et ministres de France depuis les traités de Westphalie jusqu'à la révolution française. Pologne. T. I. (1648—1729). Paris 1888.

Hard, K., Die maritime Politik der Habsburger im siebzehnten Jahrhundert. Berlin 1867.

von Renners Livländische Historien. Hrsg. von R. Hausmann u. K. Höhlbaum. Göttingen 1876.

of the royal commission on historical manuscripts. I—X. London 1870—85.

historique. T. 9 og 27. Paris 1879 og 1885.

Lettres, instructions diplomatiques et papiers d'état du cardinal de Richelieu. I—VIII. 1853—77.

Ridolfi. Des Florentiner Residenten A. Depeschen vom Regensburger Reichstags 141, hrsg. von Fl. Tourtoul. Regensburg 1871.

D., Forsøg til femte Christians Historie. Kjøbenhavn. 1792.

es et mémoires d'état. I.

O., Apologia nobilitatis Danicæ. 1681.

P., Optegnelser fra Fredericia. 1841.

Nachrichten über das Geschlecht von Bernberg. I—II. Breslau u. Reval

Mester Jørgen Jensen Sadolin, Reformator og første evangeliske Pastor i Aalborg. 1866.

Jensen Lyskanders Levned samt hans Skribenter. Kjøbenhavn. 1868.

ets Fortid. Kjøbenhavn. 1879.

skrifter og Bearbejdelser af Aalborgs Historie sær i det 16. Aarhundrede. Kjøbenhavn. 1884—87.

Historie og Topographie. 1881—84.

Historie og Topographie. 1. R. I. Aalborg 1880—88.

Schade, C., Beskrivelse over Øen Mors. Aalborg 1811.

Schanz, G., Englische Handelspolitik gegen Ende des Mittelalters mit besonderer Berücksichtigung des Zeitalters der beiden ersten Tudors. I—II. Leipzig 1881.

Scharling, W., Pengenes synkende Værdi belyst ved danske Aktstykker samt ledsaget af en kort Udsigt over den danske Mønthistorie. Kjøbenhavn. 1869.

Scheber, E., Wallensteiniana in Memoiren, Briefen und Urkunden. (Mittheil. d. Vereins f. Geschichte der Deutschen in Böhmen. 13. Jahrg.). Prag 1874.

Scheel, H. O., Almindelig Udkast af Krigens Skueplads, overs. af Th. Thaarup. Kjøbenhavn. 1785. 4.

Schellema, J., Geschied en letterkundig mengelwerk. I—II. Utrecht 1825.

Schellema, P., Aemstels oudheid. I—IV. Amsterdam 1855.

Scherer, H., Der Sundzoll, seine Geschichte, sein jetziger Bestand und seine staatsrechtlich-politische Lösung. Berlin 1845.

Schiemann, T., Charakterköpfe und Sittenbilder aus der baltischen Geschichte des 16. Jahrhunderts. Mitau 1877.

Schirren, C., Neue Quellen zur Geschichte des Untergangs livländischer Selbständigkeit. Aus dem dänischen Geh. Archive zu Kopenhagen I—III. Reval 1883—85.

Schirmacher, F. W., Johann Albrecht I Herzog von Mecklenburg. I—II. Wismar 1885.

Schlosser, F. C., Weltgeschichte für das deutsche Volk. XII. Frankfurt a. M. 1851.

Schröder, I. H., Underhandlingar emellan Henrik IV af Frankrike och Karl IX af Sverige. I. Akad. afh. Sthlm. 1839.

Schybergson, M. G., Underhandlingarna om en evangelisk allians 1624—25. Akad. afh. Helsingfors 1880.

— Sveriges och Hollands diplomatiska förbindelser 1621—30 belysta genom aktstycken ur svenska riksarkivet. Helsingfors 1881. (Finska Vetenskaps Societetens bidrag. 36. Hefte.)

- Schoettgen, C.*, u. *G. Chr. Kreyssig*, *Diplomataria et scriptores historiae Germanicae*. I—III. Altenburg 1753—60.
- Secher, C. E.*, Danmark i ældre og nyere Tid. I—III. Kjbhvn. 1874—76.
- Secher, V. A.*, Meddelelser om Slægten Secher (Siker), om de nulevende fire Hovedlinjers Forfædre, Slægten Siker i Middelalderen og den yngre Slægt. Kjbhvn. 1885.
- Sehested, J. H. S.*, Fyens billige Berømmelse. Udg. af *R. Nyerup*. Kjbhvn. 1784.
- Sehested, T.*, Hannibal Sehested. En Beretning efter trykte og utrykte Kilder. I—II. Kjbhvn. 1886.
- Sell, J. J.*, Geschichte des Herzogthums Pommern bis zum Westphalischen Frieden. I—III. Berlin 1819—20.
- Silfverstolpe, C.*, Historiskt Bibliotek. I—VII. Sthlm. 1875—80.
- Simons, Johann de Witt und seine Zeit*. I—II. Amsterdam 1832—36.
- Sitzungsberichte der Kurländischen Gesellschaft für Litteratur und Kunst*. 1880. Mitau.
- Skovgaard, P. N.*, Bornholms Saga. Aalborg 1834.
- Slange, N.*, Geschichte Christian des IVten übersetzt etc. durch *J. H. Schlegel*. I—II. Kopenh. u. Leipzig 1757—71. 4.
- Småländska archivet*. I—III. Wexsjö 1853—74.
- Smith, A. H.*, Vejle og Omegn med et Forord af *F. Barfod*. Kjbhvn. 1882.
- Smith, S. B.*, Leonora Christina (Ulfeldt) paa Maribo Kloster. Kjbhvn. 1872.
- Leonora Christina Grevinde Ulfeldts Historie. I—II. Kjbhvn. 1879—81.
- Om Kjøbenhavns Universitetsbibliothek før 1728, især dets Håndskriftsamlinger. Kjbhvn. 1882.
- Dr. med. Otto Sperlings Selvbiografi (1602—1673)*, oversat i Uddrag efter Originalhaandskriftet med særligt Hensyn til Forfatterens Ophold i Danmark og Norge samt Fangenskab i Blaatarn af *S. B. Smith*. Kjbhvn. 1885.
- Sperlingii, O.*, Boreas ejusque laudes. Havn. 1707.
- De nomine et festo Juel. Havn. 1711.
- State Papers collected by Edward Earl of Clarendon*. I. Oxford 1767. Fol.
- Sterm, S.*, Topographie over Frederiksborg Amt. Kjbhvn. 1831.
- Statistisk-topographisk Beskrivelse over Kjøbenhavns Amt. I—III. Kjbhvn. 1834—38.
- Statistisk-topographisk Beskrivelse over Kjøbenhavn. 1.—3. H. Kjbhvn. 1839—41.
- Stieve, F.*, Die Verhandlungen über die Nachfolge Kaiser Rudolfs II in den Jahren 1581 bis 1602. München 1880. 4. (Abh. d. hist. Klasse d. bayer. Akad. d. Wissenschaften. 15. Bd. 1. Abth.).
- Stolpe, P. M.*, Dagspressen i Danmark, dens Vilkaar og Personer indtil Midten af det 18. Aarhundrede. I—II. Kjbhvn. 1878—79.
- Stralsundische Chroniken hrsg. von Mohnike u. Zober*. I—II. Stralsund 1833—34.
- Svanholm, C.*, Notiser om Sebbes Kloster og dets Ejere tildels efter de paa Gaarden værende Papirer. Aalborg 1885.
- (*Soart, Peder*), Någer stycker aff then danske Crøneke. Utg. af *G. E. Klemming*. Sthlm. 1863.
- Svenska riksrådets protokoll*. I—III. utg. genom *N. A. Kullberg*, IV. genom *S. Bergh*. Sthlm. 1878—86.
- Svenska riksdagsakter jämte andra handlingar, som höra till statsförfattningens historia under tidehvarvet 1521—1718*. 1. delen utg. af *E. Hildebrand* och *O. Alin*. I. 1521—44. Sthlm. 1887.
- Sveriges ridderskaps och adels riksdagsprotokoll, med tilhörande handlingar från 17. århundradet*. I—VIII. Sthlm. 1855—81.
- Sverges traktater med främmande magter jemte andra dit hörande handlingar, utg. af O. S. Rydberg*. 4. delen. II. 1534—1560. Sthlm. 1887.
- Sylvander, G. V.*, Kalmar slots och stads historia. I—VII. Kalmar 1864—74.
- Sypsteyn, I. W. v.*, Geschiedkundige bijdragen. I—III. 's Hage 1864—65.
- Særtryk af Forordninger. (Justitsministeriets Samling af samtidige Enkeltryk af Forordninger).
- Säve, T. A.*, Kejsarevalet i Frankfurt 1657—58 och Sveriges underhandlingar derunder. Sthlm. 1869.

- Söderberg, J. E.*, Utskottsmötet 1651 och riksdagen 1652. Akad. afh. Sthlm. 1877.
- Tegel, Eric Jör.*, Eric's XIV's historia. Sthlm. 1751. 4.
- émoires du chevalier de Terlon.* I—II. Paris 1681—82.
- aarup, F.*, Journal for Kjøbenhavnere. I. Kjbhvn. 1796.
- Biographiske Efterretninger om Familien Vibe.* Kjbhvn. 1840.
- r, W.*, Bidrag till svenska riksdagarnes historia 1626—29. Akad. afh. Sthlm. 1855.
- r, A.*, Schweden und seine Stellung zum ligen Stuhl unter Johan III, Sigismund III Karl IX. I—II. Augsburg 1838—39.
- isk Tidsskrift for den evangelisk-lutherske i Norge.* 3. Række 1. Bd. Chria. 1887.
- ; L. G. T.*, Daniel Rantzaus vinterfälttåg ige 1567—68. Historisk skildring. Sthlm.
- or nordisk Oldkyndighed.* I—II. Kjbhvn. 29.
- R.*, Correspondenz des Cardinal Diez mit dem Hofkriegsrathspräsidenten Wien 1873.
- on the pretended divorce between II and Catharine of Aragon.* London. 4. (Publications of the Camden
- de, Contributions to the history Elizabeth derived from documents in state archives.* London 1871.
- Ed. by I. Paine Collier.* I—III. 7—72. 4. (Publications of the ety).
- esning.* Følgeblad til Dagblad Borg Amt 1868—69. 4.
- tenstücke zur Geschichte des rich Wilhelm von Brandenburg Berlin 1864—87.*
- stücke betreffend die preussische an Schleswig-Holstein.*
- Brieven en onuitgegevenen stukken van *Johannes Wtenbogaert*, uitgeg. dor *H. C. Rogge.* I—III. Utrecht 1868—75.
- Waaranen, J. E.*, Samling af urkunder rörande Finlands historia. Handlingar under Karl IX's tid. I—III. Helsingfors 1863—66.
- Wad, G. L.*, Herlufsholms to ældste Inventarier med nogle indledende Bemærkninger om Skolen paa Kong Christian IV's Tid. Næstved 1881.
- Om Eggert Christoffer Knuth og Søster Lerche. Kjbhvn. 1881.
- Mindeblade om Næsbyholm samlede i Anledning af 300-Aaret efter Hovedbygningens Opførelse 1585. Kjbhvn. 1885.
- Vand Compagnietz Fundatz ... indgaaet 1630 ... herhos nogle fornøden Slutninger ... vedtagen Aar 1657 d. 15. Octobr. S. l. & A. (Optryk Kjbhvn. 1666).* 4.
- Weber, K. v.*, Anna Churfürstinn zu Sachsen. Leipzig 1865.
- Vedel Simonsen, L. S.*, Biedrag til Danske Slottes og Herreborges Bygnings- og Befæstnings-Historie i den catholske Tidsalder. Odense 1840.
- Bidrag til Lænsmanden paa Dronningborg, Rigsraad Eske Brocks Levnetsbeskrivelse; med hans egenhændige Dagbøger for 1608 og 1612 og 1613. I—II. Odense 1842—43.
- Weinmann, E.*, Sammlung einiger juristischen Abhandlungen bestehend in Erläuterung einiger Artikel des Jütischen Lowbuchs. Schleswig 1772. 4.
- Werken van het historisch genootschap gevestigd te Utrecht.* Nieuwe serie, nr. 50. Utrecht 1888.
- Werlauff, E. C.*, Historiske Efterretninger om det Store Kongelige Bibliothek. 2. Udg. Kjbhvn. 1844.
- Vertot, R. A. de*, Les ambassades des messieurs de Noailles en Angleterre (depuis 1552 jusqu'en 1656). I—V. Paris 1763.
- Werwing, J.*, Konung Sigismunds och Carl den 9des historier. I—II. Sthlm. 1746—47. 4.

- *Villermont, Tilly.* I—II. Tournay 1859.
- Winkelmann, O.,* Politische Correspondenz der Stadt Strassburg im Zeitalter der Reformation. 2. Bd. 1531—39. Strassburg 1887.
- Winther, N.,* Færøernes Historie. Kjøbenhavn. 1876.
- Witt, P. de,* Un patricien au XVIIe siècle. Louis de Geer. Étude biographique. Paris 1885.
- Wittich, K.,* Magdeburg, Gustav Adolf und Tilly. I—II. Berlin 1874.
- Vogelsang, H. C.,* Fortegnelse over Haandskrifterne i Karen Brahes Bibliothek. Odense 1857.
- Wolf, G.,* Zur Geschichte des deutschen Protestantismus 1555—1559. Nebst einem Anhange von archivalischen Beilagen. Berlin 1888.
- Wolff, J.,* Geschichte des Geschlechts von Har denberg. I—II. Göttingen 1824.
- Wolff, O.,* Greve Peder Griffenfelds Levnet. Kjøbenhavn. 1820. 4.
- Vort Forsvar. Aarg. 1881—89. Kjøbenhavn. Fol.
- Verbaal van de ambassade van Gaspar v. Vosbergen bij den Koning van Denemarken 1625. Utrecht 1867.
- Ger. Joan. Vossii et clarorum virorum ad eum epistolæ. Augustæ Vindelic. 1691. Fol.
- Vreede, G. W.,* Nederland en Zweden in staatkundige betrekking van Gustaaf Wasa tot Gustaaf Adolf. I—II. Utrecht 1841—44.
- Vreede, G. W.,* Lettres et négociations de Paul Choart seigneur du Buzanval et de François d'Aerssen. Leide 1846.
- Wulff, D. H.,* Statistiske Bidrag til Vendelbo Stifts Historie i det 16. og 17. Aarhundrede. Aalborg 1872—74.
- Jens Bang, Kjøbmand i Aalborg 1605—1644. Aalborg 1885—88.
- Bidrag til Aalborgs Handels Historie. Aalborg 1889.
- Wurm, C. F.,* Urkundliche Mittheilungen über die Schuld und die letzten Schicksale des Foppius van Aitzema. Hamburg 1855. 4.
- Epistolæ Jo Udalr. Zasii quas 1547—48 ad Bon. Amerbachium scripsit. Cur. J. A. R. Stintzing. Basil. 1857. 4.
- Zeitschrift für Geschichtswissenschaft u. Allgemeine Zeitschrift für Geschichte, herausg. von Schmidt. I—IX. Berlin 1844—48.
- Zeitschrift für Kirchengeschichte. 8. Bd. 1884.
- Zeitschrift des Vereins für Geschichte und Alterthum Schlesiens. 20.—21. Bd. Breslau 1886—87.
- Zeitschrift der Gesellschaft für Schleswig-holstein-lauenburgische Geschichte. VIII—XVI. Kiel 1878—86.
- Zeller, B.,* Étude critique sur le règne de Louis XIII. Richelieu et les ministres de Louis XIII de 1621 à 1624. Paris 1880.

1608.

*10368. M. CHAMBERLAIN tilskriver Dudley Carleton bl. a. om et Fyrværkeri ved 5. Januar.
gelske Hof, som er blevet foranstaltet af en Dansk. — The 5. of January. (Engelsk.)
the progresses of king James the first II. 162.

*10369. Rapport af Griffieren AERSSEN til Generalstaterne om hans Samtaler 8. Januar.
danske Gesandter, blandt hvilke nævnes Dr. Jonas (Charisius), ang. Fredsforhand-
med Spanien. — 8. January. (Hollandsk.) Deventer, Gedenkstukken van Johan van
velt III. 165—66.

175. Brudstykk. i Hälschner, Die Staats-Erbfolge d. Herzogth. Schleswig-Holstein S. 41—42. 9. Januar.

0370. Markgrev JOHAN SIGISMUND af Brandenburgs Memorial til Kurf. Johan Init. Febr.
af Brandenburg, hvori han anbefaler at sikre sig Raad og Hjælp hos Dan-
let Tilfælde, at Østrig eller Spanien skulde bemægtige sig de jölichske Lande.
br.) (Tydsk.) Udt. i Ritter, Briefe u. Acten z. Gesch. d. 30jähr. Krieges I. 664.

371. K. JAKOB I. af England beder K. Chr. IV. om Tilladelse for John Sterne 14. Febr.
Høge fra Island. — Westm., 14. Feb. (Latin.) Udt. p. Eng. i Macray, Second

72. K. CHR. IV.'s Akkord med Stenhugger Jesper Bogardt i Helsingør om 15. Febr
Frederiksborg Slots Kirke, Galleri og Porthus. — Haffnise, 15. Februarii.
580. Udt. i Friis, Saml. t. dansk Bygningshist. S. 224.

1. Protokol om et Møde paa Rigsdagen i Regensburg, hvor Østerrig prote- 20. Febr.
der tillægges K. af Danmark Titel af Majestæt. — 1. Mart. (Tydsk.)
Staatscabinet IV. 245—47.

Protokol over Fyrst Christian af Anhalts Forhandlinger med de kurpfal- 4. Martii.
en første gjør opmærksom paa, at Hert. af Neuburg igjennem sin Søn
knytte Forbindelser med K. Chr. IV. af Danmark. — 4. Martii. (Tydsk.)
Ritter, Briefe u. Acten z. Gesch. d. 30jähr. Krieges I. 673—75.

K. CHR. IV. tilskriver Joakim Bülow paa Frederiksborg, at Laurits Klau- 15. Martii.
vingegaard maa efter Mandens Død blive siddende paa Gaarden mod at
fæstning og yde Ægt, Arbejde og anden Herlighed til Frederiksborg Slot.
Tidsskr. 5. R. VI. 678. Jvfr. Christensen, Agrarhist. Studier I. 105.

Hrff. FREDERIK IV. af Pfalz's Skrivelse til sin Gesandt hos General- 17. Martii.
Colli, hvori han befaler ham at søge at udforske K. af Danmarks

1608.

Hensigter overfor de nederlandske og tyske Sager og erfare, hvad der er forhandlet ved K. af Danmarks og Englands sidste Sammenkomst. — *Heidelberg*, d. 17. Martii. (Tydsk.) Udt. i Ritter, Briefe u. Acten z. Gesch. d. 30jähr. Krieges I. 680—81.

21. Martii. *10377. ABBELL KNUDSATTER (AKELEYE) og HANNS OILDELAND paa sin Hustrus Vegne oprette Arvepagt med førstnævntes Broder Christiann Knudsen, i Følge hvilken Abbell Knudsdatter frasiger sig Arv og Gjæld efter ham til Fordel for hans Broder Gabriels Børn, mod at disse efter hans Død betale hende eller eventuelt hendes Datter Sophia Huasz 2500 Daler. — *Schenderup*, d. 21. Marty. Hvass, Meddel. om Fam. Hvass IV. 337—38.

22. Martii. *10378. Epistola JOH. STEPHANII ad M. Magnum Matthiæ, episc. Lundensem, de voluntate cancellarii erga eum, de defunctione ejus atque de iis, quæ socer suus episc. Siellandiæ ad comitia electionis futura spectantia fecerit. — *Hafniæ*, 22. Martii. Ny kirkehist. Saml. V. 237—38.

23. Martii. 5183 se *10380.

Ante24. Martii. *10379. RAADET i CREMPE beder K. Chr. IV. om at beskytte det i dets Ret til frit Fiskeri i Borg- og Stadsgraven imod Amtmanden i Steinburg, Baltzar v. Alefelde. — Uden Datum. (Tydsk.) Udt. i Zeitschr. f. Schlesw.-Holst.-Lauenb. Gesch. VII, Repertor. S. 45—46.

24. Martii. *10380 (= 5183). For 23. Martii læs 24. Martii. Aarsberetn. fra Geheimearch. III. Till. S. 87.

24. Martii. *10381. K. CHR. IV.'s Befaling til Baltzer v. Alefeld, Amtmand i Steinburg, at forbyde Husfogeden i Crempe, Christoffer Blume, at fiske i Borggraven. — (24. März.) (Tydsk.) Udt. i Zeitschr. f. Schlesw.-Holst.-Lauenb. Gesch. VII, Repertor. S. 48—49.

29. Martii. 5185. Journal f. Politik, Natur- og Menneske-Kundskab 1809 III. 107—13. Friis, Tyge Brahe S. 343—46.

7. Aprilis. *10382. HIPPOLYT v. COLLIS Skrivelse til Kurf. Frederik II. af Pfalz, hvorefter Oldenbarneveldt opfordrer denne til i Anledning af den paatænkte Forbindelse med Generalstaterne ikke at tage for meget Hensyn til Danmark. — *Gravenhag*, d. 7. Aprilis. (Tydsk.) Brudst. og Udt. i Ritter, Briefe u. Acten z. Gesch. d. 30jähr. Krieges I. 685.

18. Aprilis. *16383. Universitetets REKTOR og PROFESSORER give Dr. Peder Vinstrup og M. Hans Rasmussen Fuldmagt til at deltage i Valget af Hert. Christian til Tronfølger. — *Kjøbenhaffn*, thenndt 16. Aprilis. Matzen, Kbhvns. Universitets Retshist. I, Till. S. 45—46.

18. Aprilis. *10384. M. THEOPHILUS CANGISER, qui a senatu academiæ frustra græcas litteras privatim docendi facultatem petierat, ab universitate petit, ut se sublevet. — XIX. April. Rørdam, Kbhvns. Univ. Hist., Aktst. og Breve S. 593—94.

19. Aprilis. *10385. BØRLUM HERREDSTHINGS Vidne, at Enuold Kruse, Rentemester og Lensmd. over Segelstrup Len, lod nedlægge Forbud mod at have Fædrift eller lade lægge Vej eller Sti gennem Hesthaffue Mark, som hører til Albeck Præstegaard. — Thisssdagen thenot XIX. Aprilis. Saml. t. jydsk Hist. og Topogr. 2. R. II. 221—22.

Ante24. Aprilis. *10386. Fru MALENE MUNKS Klageskrift til K. Chr. IV. over hendes Husbond Sigfred v. Reinschatt. — Uden Datum. Saml. t. jydsk Hist. og Topogr. 2. R. II. 166—68.

24. Aprilis. *10387. K. CHR. IV. tilsiger Fru Malene Munk at møde d. 2. Juni i Kjøbenhavn i Anledning af hendes Klage over hendes Husbond Sigfred v. Reinschatt. — 24. April. Brudst. i Saml. t. jydsk Hist. og Topogr. 2. R. II. 169.

26. Aprilis. *10388. RECTOR et PROFESSORES universitatis Hafniensis a rege petunt, ne censui civium subjiciantur cum diminutione privilegiorum academiæ. — 26. Aprilis. Rørdam, Kbhvns. Univ. Hist., Aktst. og Breve S. 594—95.

1608.
 *10389. K. CHR. IV. befaler Joachim Bylow at tilsende Universitetet »det Auto- 11. Maji.
 maton eller store Sejerværk«, som staar paa Frederiksborg Slot. — *Hafnia*, 11. Maji.
 Rørdam, Kbhvns. Univ. Hist., Aktst. og Breve S. 595—96.
- *10390. K. JAKOB I. af England takker K. Chr. IV. for Tilsendelsen af 17 Hjorte 17. Maji.
 og anmoder ham om nogle Daadyr. — *Greenwich*, 17. May. (Latin.) Udt. p. Eng. i Macray,
second Report S. 7.
- *10391. BGM. og RAAD i Helsingør tilstaa, at de i Anledning af den unge Prins 18. Maji.
 Kristians Valg førstkomende Trinitatis havde sammenkaldt menige Borgerskab paa Raad-
 set, og at der da udvalgte til Byens Fuldmægtige ved denne Lejlighed Borgemestrene
 Imand Nielsen og Konrad Buwinckhausen og Raadmændene Mikkil Seydel og Johan
 Jensen. — *Helsingør*, 18. Maj. Udt. i Aarsberetn. fra Geheimarch. III, TIII. S. 85—86.
- *10392. K. CHR. IV. befaler, at der hver Fredag skal holdes Torvedag i Rudkjø- 21. Maji.
 hvortil menige Bønder og Almue paa Langeland skulle søge og ikke drive Handel
 steds. — *Vort Slot Kjøbenhavn*, d. 21. May. Rasmussen, Oplysn. betræff. Rudkjøbing S. 43.
- *10393. BEGE KLAUSDATTER t. Hundsboæk skjøder til Thomas Juel t. Estrup en 23. Maji.
 og et Gadehus i Malt Sogn og By. — 23. Maj. Udt. i Nielsen, Hist. Esterr. om Malt
 S. 175.
5198. Rasmussen, Oplysn. betræff. Rudkjøbing S. 64—65. Udt. p. Sv. i Handl. rör. Skand. 25. Maji.
 (V. 495).
5199. Tydsk Overs. i Slang, Gesch. Christ. IV. durch Schlegel I. 429—30. 25. Maji.
- *10394. K. CHR. IV.'s Revers til Rigets Raad og menige Danmarks Adel, at 25. Maji.
 hans Søn Christian til hans Efterfølger ikke skal være til Forkrænkelse paa
 privilegier og Friheder. — *Kjøbenhavns laaat*, d. 25. May. Aarsberetn. fra Geheimarch.
0395. K. CHR. IV.'s Revers til Universitetet i Kbhvn. og hele Rigets Gejst- 25. Maji.
 den udvalgte Konge Prins Christian i sin Tid skal stadfæste deres Privilegier.
ffn slot, d. 25. Mai. Rørdam, Kbhvns. Univ. Hist., Aktst. og Breve S. 596—97.
396. VORGAARDTZS BIRKETHINGS Vidne om et af Las Mörck i Stackstedt paa 27. Maji.
 Beck Hr. Peder Jensøns Vegne taget Syn over en Sti, som gik over Præste-
 rk. — *Fredagen* tendt 27. May. Saml. t. jydsk Hist. og Topogr. 2. R. II. 222.
97. Litteræ PHILIPPI NICOLAI, Doct. theol. et ecclesiastæ Hamburgensis, ad 28. Maji.
 Jonæ Isl. datæ de fatis Crymogææ ejus excudendæ et de novis theologicis. —
 Maji. Arngr. Jonæ Apotribe calumniæ S. 106—109.
3. K. CHR. IV. stadfæster (Lensmanden) Jørgen Skrams Bevilling for Jens 1. Juni.
 g. i Bergen, til at indplanke en Plads af Munkelif Klosters Grund. — *Kjø-*
i. Udt. i Norske Mag. II. 279.
- K. CHR. IV. tillader Jacob Jørgenssøn, Gulathings og Bergens Lagmand, 2. Juni.
 enhus paa Almenningen ved Smærsgaard i Stedet for de Huse, han efter
 nedbrød ved Dreggen. — *Kjøbenhavn*, 2. Juni. Udt. i Norske Mag. II. 279—80.
- HERREDAGS Dom, hvorved Ryomgaardt tildømmes Axel Galtt, der har 4. Juni.
 og ikke Doritte og Anna Vestenie, der have Pantebreve paa den, efter-
 fulgt Pantebrevene. — 4. Juni. Brudst. i Matzen, Den danske Panterets Hist.

1608.

Ante 6. Junii.

*10401. Fyrst CHRISTIAN af Anhalts Memorial om de Rustninger, som de Evangeliske bør foretage; han tilraader at søge Understøttelse hos England og Danmark. — Uden Datum. (Tydsk.) Udt. i Ritter, Briefe u. Acten z. Gesch. d. 30jahr. Krieges II. 20

6. Junii.

*10402. JOH. STEPHANIUS D. Petro Vinstrupio, episcopo Roschildensi, Dn. Georgium, electum in pastorem in locum patris, qui infirmitatis causa officium resignaverit, commendat, ut electio approbetur. — Sorø, 6. Jun. Ny kirkehist. Saml. V. 474—75.

8. Junii.

*10403. K. CHR. IV's Befaling til Predbjørn Gyldenstjerne, at han skal lade Skodborg Herredsthing flytte til Fjerdingskirken midt i Herredet. — 8. Juni. Ny kirkehist. Saml. III. 834.

12. Junii.

*10404. K. JAKOB I. af England tilskriver K. Chr. IV., at Kapitain de la Mole, som har plyndret et dansk Skib, ikke er fra England, men at han er en Franskmand, som har levet nogle Aar i England som fransk Agent. — Greenwich, 12. June. (Latin.) Udt. p. Eng. i Macray, Second Report S. 7.

15. Junii.

*10405. K. CHR. IV's aabne Brev til Fru Magdalene Munk, hvorved det tillades hende paa Grund af hendes Husbond Sigfred v. Reinschatts tyranniske Fremfærd imod hende at nyde, bruge og beholde sin Gaard og sit Jordegods, samt at sælge Sølv, Guld og Løsøre til Afbetaling af hendes Gjæld. — 15. Juni. Saml. t. jydsk Hist. og Topogr. 2. R. II. 170—72.

15. Junii.

*10406. HERREDAGS Dom, hvorved Gods, tilhørende afdøde Mogens Juel og hans Efterleverske Fru Birgitte Rosenkrantz og pantsat til Christoffer Lycke t. Hessell og Johan Brockenhuus t. Thostrup, tildømmes disse sidste til Ejendom. — 15. Juni. Brudst. i Matzen, Den danske Panterets Hist. S. 401—402.

27. Junii.

*10407. K. KARL IX. tilskriver Baltzar Beck ang. Forholdene i Lapmarken bl. a., at han skal vedblive med Bygningen af en Kongsgaard paa Tenoholmen uden at bryde sig om de Breve, K. af Danmark har givet en vis Hollænder paa denne Holm, ligeledes med Opførelsen af Kirkebygninger ved Teno og Alta Elvene, uagtet de Danskes Trusel om at nedrive dem, samt at han billiger, at han imod de Danskes Forbud har krævet »Rysse skatten« af Waranger. — Stockholm, then 27. Junii. (Svensk.) Waaranen, Handl. til Finlands Hist. under Karl IX.'s Tid II. 374—78.

1. Julii.

*10408. K. CHR. IV. tilskriver D. Peder Winstrup, Superint. i Sælland, at han paa Hert. Johan Adolfs Forbøn har optaget Slesvigeren Kay N. blandt de 100 Studenter. — Haffniæ, 1. Julii. Rørdam, Kbhvns. Univ. Hist., Aktst. og Breve S. 597—98.

12. Julii.

*10409. JOH. STEPHANIUS ad D. Petrum Winstrupium, episcopum, socerum, scribit, Dn. Johannem Nicolai, pastorem ecclesiarum Gyrstinge et Flinterup mortuum esse et viduam ejusque amicos valde cupere, ut Johannes Petri, præfectus scholæ Coagiensis, successor ejus festinanter designetur, antequam superiores electioni se immisceant. — Sorø, 12. Julii. Ny kirkehist. Saml. V. 475—76.

13. Julii.

*10410. K. CHR. IV. befaler sine Sekretærer Jens Juel t. Aabjerg og Jens Bielke t. Østeraad at overvære Udleveringen af Hr. Eske Billes Breve, der ere indlagte i Hellig Giestes Kirke i Kjøbenhavn, til de tilstedeværende af hans Arvinger og registrere Brevene. — Haffniæ, 13. Juli. Wad, Om E. C. Knuth og S. Lerche S. XIV—XV.

14. Julii.

*10411. Fyrst CHRISTIAN af Anhalts Skrivelse til Kurf. af Pfalz, hvori han tilraader at lære Danmarks Hensigter at kjende, førend man giver en endelig Erklæring til Generalstaterne. — Amberg, d. 14. Julii. (Tydsk.) Udt. i Ritter, Briefe u. Acten z. Gesch. d. 30jahr. Krieges II. 35—36.

1608.
 *10412. Instrux for Admiral Godske Lindenov til med to Orlogsskibe at krydse 18. Julii.
under Bornholm for at inagtlage den mecklenburgske Flaade. — (D. 18. Juli.) Udt. i Garde,
 Efterr. om d. danske Sømagt I. 84.
- *10413. BØRLUN HERREDSTINGS Vidne, at Anders Jenssenn i Nørvråa paa sin 19. Julii.
Iushonds Jørgen Friis's Vegne lod fordele fredløs en ulovlig Vej, som ligger over Albeck
ræstegaards Mark, Hesthaffuindt kaldet. — Thissdagen thendt 19. Jully. Saml. t. jydsk Hist.
 Topogr. 2. R. II. 222—23.
- *10414. JOH. STEPHANIUS a D. Petro Winstrupio, episcopo Roschildensi, petit, 25. Julii.
Johanni Dionysii, pastori Draxholmensi, potestatem concionem in Gyrstinge habendi
 ut legitimam vocationem consequatur, quum successor ab amicis viduæ designatus
litionem plane repudiaverit. — *Soræ*, 25. Julii. Ny kirkehist. Saml. V. 476.
- *10415. Protokol over den evangeliske Unionsdag i Rothenburg; der anføres som 28. Julii.—
 d til ikke at optage Hansestæderne i Unionen, at man derved fornærmer K. af Dan- 4. Augusti.
 man beslutter for Tiden ikke at drage England og Danmark med ind i Unionen.
 — 14. August.) (Tydsk.) Brudstykk. og Udt. i Ritter, Briefe u. Acten z. Gesch. d. 30jähr.
 II. 43—58.
- *10416. K. CHR. IV. befaler Ulrik Sandberg uden al Forsømmelse at fængsle Sig- 4. Augusti.
teinskat paa Lundenæs. — *Antvorskov*, 4. Aug. Udt. i Vedel Simonsen, Eske Brocks
 skriv. II. 72—73 og i Saml. t. jydsk Hist. og Topogr. 2 R. II. 173.
- *10417. K. KARL IX. giver Fuldmagt til Isaach Beehm, Statholder over det Caja- 13. Augusti.
nd, til med Statholderen paa Archangel Jwan Wasiliwitz Melenkow at fastsætte
e mellem Kimi Lapmark og Rusland; heri siges bl. a., at K. af Sverig og Dan-
gammel Tid af hver havde haft en Tredjedel i al Rettighed af Tarschanawolath,
blevne trængte derfra af de forrige Czarer, hvilket K. af Sverig nu ikke længer
 — *Stocholm*, d. 13. Augusti. (Svensk.) Waaranen, Handl. upplysande Finlands Hist.
 C's Tid II. 387—90.
418. Vidnesbyrd aflagt af Dr. PEDER JENSEN VINSTRUP, Superint. i Sjællands 23. Augusti.
ad Hr. Peder Jakobsen, Sognepræst i Spiellerup og Smerup, har erklæret om
ndom anklagede Giertrud Laurids's i Spiellerup. — D. 23. August. Brasch,
 t. I. 137.
9. CHRISTOPH V. DOHNAS Relation til Fyrst Christian af Anhalt om sit Op- 2. vel 12. Septbr
z, hvori han bemærker, at man i Venedig ikke veed mere om Danmark og
er, end hvad der staar i 10—50 Aar gamle Relationer. — (12. Sept.) (Tydsk.)
 i Ritter, Briefe u. Acten z. Gesch. d. 30jähr. Krieges II. 77—89.
- Testimonium THOMÆ FINCKII professoris pro Paulo Andreae, filio D. An- 10. Septbr.
olim professoris academix Hafniensis, academias Germanix adipiscendæ
 i invisuro. — *Hafniæ*, 10. Septemb. Rørdam, Kbhvns. Univ. Hist., Aktst. og
- K. JAKOB I. af England beder K. Chr. IV. om at udtale sin Mening om 12. Septbr.
 ert. af Braunschweig og Byen af samme Navn, da han er bleven anmodet
 striden. — *Theobald's*, 12. Sept. (Latin.) Udt. p. Eng. i Macray, Second Re-
- CHR. IV. forleuer Laurids Ebbesen, Lensmd. i Skanderborg og Aakjær 16. Septbr.
 aard ved Grenaa. — (16. Sept.) Udt. i Tidsskr. f. Fiskeri III. 200.

1608.

25. Septbr. *10423. WILHADI ADAMI ad D. Jonam Charisium, legatum regium, litteræ, in quibus, cum incolumem ex legatione Belgica rediisse, gaudet, et ab eo petit, ut sibi in novis ædibus æstimandis ac emendis ad sedem episcopalem adsit. — *Bergis Norvagorum*, d. XXV. Septembris. Rørdam, Hist. Kildeskr. II. 592—94.
29. Septbr. vel 9. Octobr. *10424. HEINRICH KREFTINGS Skrivelse til Oberst Fuchs, hvori han omtaler den Tid, da de hansiske Kontorer ikke vare skadede af Sverig og Danmark som nu. — 9. Oct. (Tydsk.) Brudstykk. og Udt. i Ritter, Briefe u. Acten z. Gesch. d. 30jähr. Krieges II. 247.
1. Octobr. *10425. JOH. STEPHANIUS ad Johannem Alanum, professorem academiae Hafniensis, inter alia de negotiis Nicolai Petri, olim advocati universitatis, scribit. — *Soræ*, cal. Octobr. Rørdam, Kbhvns. Univ. Hist., Aktst. og Breve S. 710—11.
2. Octobr. *10426. K. CHR. IV.'s Befaling til Hospitalsforstanderne i Helsingør, at de skulle tillade Bønderne i Ingelsted, Jerrested og Herrested Herreder at levere deres Tiende til Hospitalet i Ystad i Stedet for i Malmø, eller og at give Penge for Kornet. — *Skanderborg*, d. 2. October. Udt. i Aarsberetn. fra Geheimarch. III, Till. S. 66.
11. vel 21. Octobr. *10427. PRINS MORITZ af Oraniens Skrivelse til Hollands Stæder, hvori han omtaler de tidligere givne Afslag paa Kejserens, K. af Danmarks og fleres Tilbud om Mægling overfor Spanien. — *'s Graenhage*, d. XXI. October. (Hollandsk.) Kronijk v. het histor. Genootschap te Utrecht 6. Serie. 28. Jaarg. S. 363—73.
12. Octobr. *10428. FRIDR. TAUBMANN, Rektor ved Universitetet i Wittenberg, bevidner, at Paulus Andreæ Haffn. Danus har ladet sig indskrive ved Universitetet smstds. — 12. Oktober. (Latin.) Udt. p. Dansk i Rørdam, Kbhvns. Univ. Hist., Aktst. og Breve S. 598—99.
14. Octobr. *10429. FAXE HERREDSTINGS Vidne, at 16 Nævnsmænd kjendte Giertrud Laurids Madsens af Spiellerup fri af Trolddoms Sag. — Fredagen d. 14. Octobris. Brasch, Vemmetofles Hist. I 134—40.
15. Octobr. *10430. KANSLER CHRISTIAN FRIIS tilraader D. Peder Winstrup, Universitetets Rektor, at gjøre Alvor af Søgmaalet mod dets forrige Foged Niels Pedersen paa Grund af hans Forurettelser mod dets Bønder. — *Borreby*, d. 15. Octob. Rørdam, Kbhvns. Univ. Hist., Aktst. og Breve S. 711—12.
17. Octobr. *10431. ENWOLD KRUSE anbefaler Biskop Niels Clausen Sinnings Andragende (Nr. *10432) til Universitetet i Kbhvn. — *Aggershus*, 17. Oktober. Udt. og Brudst. i Rørdam. Kbhvns. Univ. Hist., Aktst. og Breve S. 600.
21. Octobr. *10432. NICOLAUS SENNINGIUS, episcopus Osloensis, ab universitate petit, ut discernat, quid sibi pro anno gratiæ a successore suo M. Petro, pastore ecclesiæ virginis Hafniensis, debeatur. — *Asløjæ*, 21. Octob. Rørdam, Kbhvns. Univ. Hist., Aktst. og Breve S. 599—600.
23. Octobr. *10433. Udkast til Hert. HANS (den yngre) af Slesvig og Holstens Skrivelse til Kongen og Hert. af Gottorp ang. hans Arveylding og Ret til Prinsessestyr. — *Reinfeld*, d. 23. Octobr. (Tydsk.) Brudstykk. i Warnstedt, Die Oldenburger u. Brandenburger Erbenspr. a. Schleswig-Holstein S. 65—66.
28. Octobr. *10434. MAGDALENE MUNK skriver til sin Husbond Sigfrid Reinschatt, som er fængslet, at han bør fly til Kongens Naade og ikke pukke paa sin Ret, samt beklager hans sørgelige Skæbne. — 28. Oktober. Saml. t. jydske Hist. og Topogr. 2. R. II. 179—82.
16. Novbr. *10435. Hert. af Braunschweig-Wolfenbüttels Erklæring til Markgrev Joachim Ernst af Anspach, hvori han tilraader at vinde Danmark og Holsten for Unionen. — *Liebenburgk*, d. 16. Novembris. (Tydsk.) Udt. i Ritter, Briefe u. Acten z. Gesch. d. 30jähr. Krieges II. 159—60.

1608.

*10436. K. CHR. IV.'s aabne Brev til Lensmændene, hvorved det paabydes dem at straffe de Bogfærere, som imod Kongens Forbud falbyde D. Herlicii og andres i Lübeck trykte tydske og danske Kalendariet. — *Skanderborg*, 20. Novembris. Rørdam, Kbhvns. Univ. Hist., Aktst. og Breve S. 592—98. 20. Novbr.

*10437. K. CHR. IV. befaler Lensmanden p. Lundenæs at lade Bromanden ved *Gjærn Bro*, Niels Lavridsen, betjene sin Bestilling, indtil Kongen faar Lensmanden selv i de. — 29. Novbr. Brudst. i Fløe og Nielsen, Lønborg og Egvad Sogne S. 70—71. 29. Novbr.

*10438. KONGELIGT Privilegium for Dr. Johannes Resenius paa Udgivelsen af *de Bøger af Hieronimus Savonarola*, som han har oversat paa Dansk. — *Schanderborgh*, Nouembr. 1609(?). Rørdam, Kbhvns. Univ. Hist., Aktst. og Breve S. 601. 29. Novbr.

*10439. MAGDALENE MUNK skriver til sin fængslede Husbond Sigfrid Reinschatt, *Thomas Maltessen* har ført to Brevkister og Nøglerne dertil med sig fra Vig til Tandeuden at de ere blevne forseglede, samt klager over hans haarde Skæbne. — Uden D. Brudstykk i Saml. i Jydsk Hist. og Topogr. 2. R. II. 182. Novbr.

*10440. K. CHR. IV.'s Skrivelse til M. Hans Knudtzenn, Superint. i Fyn, at det is Ønske, at Hr. Peder N. (Michelson), fordm Kapellan i Gamtoft, beordres til næst i Asperup og Rørsløff, dog at han tilforn lovligen kaldes og forpligter sig forsørge den derværende bedagede Præst Hr. Hilarius Othonis. — *Skanderborgh slaat*, decembris. Kirkehist. Saml. 3. R. I. 331—32. 4. Decbr.

*10441. (Prof. KNUD BIESKES) Trøstebrev til Holger Rosenkrands i Anledning af *ille Datters Død*. — Uden Datum. (Latin.) Udt. p. Dansk i Kirkehist. Saml. 3. R. V. 735. Decbr.

*10442. K. CHR. IV.'s Brev til Enevold Kruse om at sende nogle Tylter Danneler (*Brædder*) til Koldinghus. Udt. i Fyhn, Efterr om Kolding S. 18.

*10443. K. CHR. IV. bevilger Ringkjøbings Borgere at have Torvedag hver Frelet for Lørdag og at holde den aarlige Markedsdag S. Egidii Dag (1. Sept.) Ringkjøbing S. 8.

*10444. CANUTUS BIESCHIUS, professor, ad Oligorum Rosencrantium de rebus scribit. — *Hafniæ*. Kirkehist. Saml. 3. R. V. 732—35.

*10445. Opgjørelse om Rigens Indtægt og Udgift. Grundtvig, Meddelelser fra Rente- 1872 S. 28—98.

*10446. (KURPFALZISK?) Betænkning om de Sager, der skulle forhandles paa den *ankomst af den evangeliske Union*; herimellem nævnes ogsaa Midlerne til at *ark til virkelig Bistand*. (Tydsk.) Brudstykk. og Udt. i Ritter, Briefe u. Acten z. Krieger II. 32—34.

*10447. Betænkning, opsat i Hollands Staters Forsamling, til Fordel for Stilstand *hvori omtales*, at dette Rige har Fred med Danmark. (Hollandsk.) Kronijk *tschap te Utrecht* G. Serie. 28. Jaarg. 230—39.

*10448. Betænkning, opsat i Hollands Staters Forsamling af AMSTERDAMS PEN- *stilstand med Spanien*, hvori Danmark og Sverig nævnes som Valgriger. *nijk v. h. histor. Genootschap te Utrecht* G. Serie. 28. Jaarg. S. 242—62.

*10449. Betænkning af Prins MORITZ af Oranien og Grev WILHELM af Nassau om *hvori Danmark nævnes som et Valgrige*. (Hollandsk.) Kronijk v. h. *te Utrecht* S. 270—83.

C. 1608.

C. 1608.

*10450. Catalogus manuscriptorum ad historiam Danicam spectantium, quæ bibliothecæ universitatis Hafniensis post mortem M. Jonæ Jacobi Venusini tradita esse videntur Kirkehist. Saml. 3. R. 1. 305—10.

1608-1609.

1608—1609.

*10451. Regnskab over K. Jakob af Englands Udgifter, hvoribl.: the king of Denmark's servants in reward 148 Pund. Nicholls, the progresses of king James the first II. 246—47.

1609.

1609.

6. Januar. *10452. JOANNES WOWERUS Georgio Ludovico Frobenio librum quendam remittit et ab eo petit, ut libros Italicos studiose asservet; promittit se effecturum esse, ut pretio exiguo quercus complures a præfecto præstinare possit. — *In urce Tunderensi*, VI. Januar. Hoffmann, Der gelehrte Buchhändler G. L. Frobenius S. 34—35.
8. Januar. *10453. K. JAKOB I. af England beder K. Chr. IV. om nogle flere Høge. — *Westm.*, 8. Jan. (Latin.) Udt. p. Eng. i Macray, Second Report S. 7.
10. Januar. *10454. Hert. JOHAN ADOLF af Gottorp opfordrer Ridder- og Landskab i Slesvig og Holsten til at angive hvem af Stænderne, der skulle tilforordnes Kongens og Hertugens Raader til den Ret, som skal nedsættes over Bartram Reventlow i Anledning af hans Voldsgjerninger i Landsbyen Suxdorf, og hvornaar og hvor den bør afholdes. — *Gottorf*, 10. Jan. (Tydsk.) Brudstykk. i Ratjen, Verz. d. Handschrift. d. Kieler Universitätsbibl. I. 54.
12. Januar. *10455. K. CHR. IV.'s Skrivelse til Universitetets Rektor D. Peder Winstrup, at han skal forbyde Professor M. Ivarus Stubbæus at disputere over de af ham udgivne Theses af Job og indtil videre at holde Forelæsninger. — *Schanderborgh slaatt*, d. 12. Januarii. Ny kirkehist. Saml. VI. 307—308.
12. Januar. *10456. KONGELIG og HERTUGELIG Proposition til den slesvig-holstenske Landdag i Kiel, hvorefter den er sammenkaldt i Anledning af den af Hert. Hans d. yngre ved det kejserlige Hof anlagte Mandatproces, hvorved han efter Forleningen med Holsten og Slesvig fordrer Hylding og Ydelse af Prinsessestyr. — *Gottorf*, 12. Jan. (Tydsk.) Brudst. i Ratjen, Verz. d. Handschrift. d. Kieler Universitätsbibl. II. 321.
14. Januar. *10457. Kongens Kansler CHR. FRIS skriver til Biskop Vinstrup, at Kongen er misfornøjet med, at M. Iffuer Stub har udgivet sine Theses; han lover Biskoppen nærmere Besked om, hvad der skal foretages i denne Sag. — *Skanderborg*, 14. Januar. Brudst. i Ny kirkehist. Saml. VI. 308.
- C. 21. Januar. *10458. KONGELIGE og HERTUGELIGE KOMMISSARIERS Betænkning over to dem af det slesvig-holstenske Ridder- og Landskab tilstillede Skrivelser ang. Hert. Hans d. yngres Fordring paa Hylding, hvorefter Kongen og Hert. af Gottorp ere villige til at indrømme ham denne, naar det kun lyder paa det Tilfælde, at begge de regerende Linier maatte være uddøde. — Uden Datum. (Tydsk.) Brudstykk. i Ratjen, Verz. d. Handschrift. d. Kieler Universitätsbibl. II. 321—22.
- C. 21. Januar. *10459. KONGELIGE og HERTUGELIGE KOMMISSARIERS Betænkning over en dem af det slesvig-holstenske Ridder- og Landskab tilstillet Erklæring ang. Hert. Hans d. yngres

1609.

Fordring paa Hylding, hvori det opfordres til at udelade nogle Udtryk om Valg og An-
tagelse af Lærdsfyrsterne. — Uden Datum. (Tydsk.) Brudst. i Ratjen, Verz. d. Handschrift. d.
Kieler Universitätsbibl. II. 322.

*10460. K. CHR. IV.'s RETTERTHINGS Dom, hvorved Ulrik Sandberg, Embedsmand 25. Januar.
ia Lundenæs, frikjendes i en ham af Sigfrid Reinskat t. Herningsholm, Friherre til Fri-
rg, paaført Injuriesag. — *Horsens*, d. 25. Jan. Udt. i Vedel Simonsen, Bidr. t. Eske Brocks
n. II. 70—73 og i Saml. t. jydsk Hist. og Top. 2. R. II. 78.

*10461. K. CHR. IV.'s RETTERTHINGS Dom, hvorved Sigfrid Reinskat t. Hernings- 26. Januar.
n dømmes til evigt Fængsel for tyrannisk Fremfærd mod Præst, Bønder, Karle og
r samt sin egen Hustru. — *Horsens*, d. 26. Jan. Udt. i Vedel Simonsen, Bidr. til Eske
s Levn. II. 73—77 og i Saml. t. jydsk Hist. og Top. 2. R. II. 177—78.

*10462. K. CHR. IV. befaler Lensmanden Arild Hviltfeld at modtage Sigvard (!) 26. Januar.
kat (t. Herningsholm), der af Rigets Raad er dømt til evigt Fængsel, paa Draxholm
— *Horsens*, d. 26. Jan. Vedel Simonsen, Bidr. til Eske Brocks Levn. II. 77—78. Saml. t. jydsk
Top. 2. R. II. 178—79.

*10463. K. CHR. IV. skjænker Hr. Jørgen Jakobsen, Sognepræst i Kallundborg, 27. Januar.
og Eje et gammelt Taarn, der staar i hans Gaard, samt Grunden, hvorpaa det
— *Horsens*, 27. Jan. Ny kirkehist. Saml. V. 154.

*10464. Litteræ JOH. STEPHANI ad socerum suum D. Petrum Vinstrupium, epi- 30. Januar.
de vocatione, quæ valde exoptatur et quam commendat, Francisci, collegæ scholæ
d functionem scholasticam vacaturam in urbe Hellespontica. — *Sorø*, 30. Januarii.
Saml. V. 476—77.

16. Westphalen Monumenta IV. Præf. S. 157. 31. Januar.

10465. K. CHR. IV.'s Forordning om Mynten, hvorefter 1 Daler i Danmark og 3. Febr.
as lig 34 Sk. Lybsk eller 68 Sk. Dansk, 4 Mark Dansk lig 1 Rigsdaler og
sk lig 17 Skilling. — 3. Febr. Holberg, Danmarks Hist. II. 915—16. Holberg, Geistl.
t S. 405. Brudst. i Scharling, Pengenes synkende Værdi S. 423.

36. Overenskomst mellem Enkedr. SOFIE og Hert. JOHAN ADOLF af Gottorp, 16. Febr.
tilbagegiver Hertugen Administrationen af de til hende pantsatte Amter Kiel,
og Neumünster; dog vedblive de at være hende pantsatte, og hun faar Nytten,
valtningen af Amterne Aabenraa og Løgumkloster. — *Kiel*, 26. Febr. (Tydsk.)
ml. d. schlesw.-holst.-lauenb. Gesellsch. II, 2. S. 100.

K. CHR. IV. befaler Anders Dresselberg t. Wonserop, Wilhelm Dresselberg t. 18. Febr.
ff Holck t. Høigord og Holger Gage t. Førslow at dømme i en Trætte mellem
lets forrige Foged Niels Pederssøn, samt mellem Prof. Iffuer Stub og samme
rborgh, d. 16. Februarii. Rørdam, Kbhvns. Univ. Hist., Aktst. og Breve S. 712—14.

K. CHR. IV. befaler Lensmanden paa Koldinghus at give Kristoffer Ro- 18. Febr.
vemt Værelse paa Slottet, hvor han uden al Varetægt kan indsættes og
som til Folkene i Borgestuen. — 18. Febr. Brudstykk. i Nielsen, Hist.
i S. 92.

SOGNEMÆND i Roersløff Sogn kalde Niels Madtzøn Rygbierg til deres 26. Febr.
cyler Ottessøns Sted. — *Roersløff kircke*, d. 26. Februarii. Kirkehist.

1609.
Februario. *10470. JOH. STEPHANIUS ad D. Petrum Winstrupium, episcopum Sielandiæ, sacerum suum, denuo de Francisco, hypodidascolo scholæ Soranæ, impatiente moræ de functione scholastica Helsingorensi, quam cupit, scribit. — Sine loco et die. *Ny kirkehist Saml.* V. 477—78.
6. Martii. *10471. HELSINGØR BYTHINGS Vidne, at Liutke Diriksen tilskjødede S. Olai Kirke smstds. en Gaard i Helsingør. — 6. Marts. Udt. i Aarsberetn. fra Geheimarch. IV, Till. S. 26.
13. Martii. *10472. K. CHR. IV. bevilger, at Søren Sørensen og Henrik Diriksen maa oprette en Vinkjælder i Bergen i den Gaard, som forhen har været lejet til Tyskerne. — *Haderslevhus*, 13. Marts. *Norske Mag.* I. 62—63.
14. Martii. *10473. K. CHR. IV. befaler Lensmanden paa Riberhus at lade Præsten Hr. Søren i Maltbæk forfølge til Doms, fordi han ved et falsk Thingsvidne har villet tilvende sig 3 Ørte Korn for Vin og Brød. — 14. Marts. Brudst. i Nielsen, *Hist. Efterr. om Malt Herred* S. 22.
9. Aprilis. *10474. Skrivelse fra JOHAN VAN OLDENBARNEVELT, Raad og Advokat for Staterne af Holland, til Francois Aerssen, hvori han omtaler, at det brandenburgske Parti i den cleveske Arvefølgesag blandt andre stoler paa Kongen af Danmark. — *Antwerpen*, desen 9. Aprilis. (Hollandsk.) Deventer, Gedenkstukken van Johan van Oldenbarnevelt III. 308—309.
11. Aprilis. *10475. Hert. JOHAN ADOLF befaler Præsterne i Slesvig og Holsten at afholde sig i deres Prædikener fra al Smæden og Skjælden ligesom og fra alle Personligheder, og derimod at prædike Guds Ord rent efter den hellige Skrift og føre et ustraffeligt Levnet. — *Gottorff*, d. 11. Aprilis. (Tydsk.) Særsk. trykt, 1 Bl. fol. pat.
22. Aprilis. *10476. (K. CHR. IV.) befaler Eske Bilde og Bispem i Lund at dømme i en Sag ang. Hr. Jens N., som havde lovet Boel Marquardsdatter Ægteskab for at faa Quidinge Pastorat. men senere har forlovet sig med en anden, efterat have faaet Pastoratet. — 22. April. Brudst. i Cawallin, *Lund Stifts Herdaminne* III. 176.
23. Aprilis. *10477. Instrux for Mogens Ulfeld, der som Admiral for 10 Skibe skal afsejle til Østersøen for at beskytte Søfarten. — (D. 23. April.) Udt. i Garde, *Efterretn. om d. danske Sømagt* I. 85—86.
23. Aprilis. *10478. K. CHR. IV. beder Universitetet og Gejstligheden i Kbhvn. om til Befæstningens Behov denne ene Gang at give Skat af deres Huse og Lejevaaninger. — *Vort Slott Kiøbenhaffn*, d. 23. April. Rørdam, *Kbhvns. Univ. Hist., Aktst. og Breve* S. 601—602.
23. Aprilis. *10479. K. CHR. IV. beder Dr. Resenius om at give Abel Werner, hvem Kongen har lovet at blive optaget ved Universitetet, Kommunitetet. — *Haffniæ*, d. 23. Aprilis. Rørdam, *Kbhvns. Univ. Hist., Aktst. og Breve* S. 602.
24. Aprilis. 5234. Ingerslev, Bidr. t. Kolding lærde Skoles Hist., Bil. S. XVI—XIX. *Journal f. Politik, Natur- og Menneske-Kundskab* 1819 IV. 75—79.
28. Apr. v. 7. Maji. *10480. Kurf. FREDERIK af Pfalz opfordrer K. af Danmark til at anmode Kejseren om at forskaane de jülichske Lande for Anordninger og lade de interesserede Parter selv komme overens derom. — (7. Maj.) (Tydsk.) Udt. i Ritter, *Briefe u. Acten z. Gesch. d. 30jähr. Krieges* II. 289.
3. Maji. *10481. K. CHR. IV. befaler M. Hans Knudsen, Biskop i Fyns Stift, at ordinere Peder Jacobsen, hvem Bispem har nægtet Ordination paa Grund af hans Umodenhed i Kundskaber, men som er i Besiddelse af gode Talegaver, til Præst i Vestenskov paa Lolland. — *Haderslevhus*, d. 3. Maji. *Saml. t. Fyens Hist.* VII. 347—48.

- 1609.
- *10482. K. JAKOB I. af Englands Anbefalingsskrivelse til K. Chr. IV. for John Delbridge, hvis Skib, Ørnen, er blevet taget af et dansk Skib paa Vejen til Lissabon. — *Westm.*, 3. Maj. (Latin.) Udt. p. Eng. i Macray, Second Report S. 7. John Delbridges Andragende K. Chr. IV. findes i Udt. smstds. S. 42. 3. Maj.
- *10483. Kurf. FREDERIK IV. af Pfalz's Instrux for sine Gesandter til den evangeliske Unionsdag i Schwäbisch-Hall; om Forholdet til England og Danmark skulle de komme eens med de andre Gesandter. — *Heidelberg*, d. 4. Maji. (Tydsk.) Brudstykk. og Udt. i *Briefe u. Acten z. Gesch. d. 30jähr. Krieges II.* 235—39. 4. Maj.
- *10484. JOHAN, Greve af Nassau, opfordrer K. Chr. IV. til at formaa Kejseren til at skaaane Landet Jülich for Paalæg og Forordninger, da de stridende Parter have Udt. i *Briefe u. Acten z. Gesch. d. 30jähr. Krieges II.* 248, Anm. 2. 7. Maj.
- *10485. Grev FRIEDRICH VON SOLMS Skrivelse til Grev Albert af Solms, hvorefter tæderne gøre deres Tiltrædelse til den evangeliske Union afhængig af de over- og chsiske Fyrsters, hvorimellem Hert. af Holstens. — (17. Maj.) (Tydsk.) Brudstykk. *Ritter, Briefe u. Acten z. Gesch. d. 30jähr. Krieges II.* 248. 7 vel 17. Maj.
- *10486. Protokol over den evangeliske Unionsdag i Schwäbisch-Hall; blandt rhandles om Forholdet til Danmark. — (19—30. Maji.) (Tydsk.) Brudstykk. og *Briefe u. Acten z. Gesch. d. 30jähr. Krieges II.* 246—63. 9-20. Maji.
10487. K. JAKOB I. af Englands Anbefalingsskrivelse til K. Chr. IV. for Sir ideland, som agter at rejse gennem Danmark. — *Westm.*, 13. May. (Latin.) i Macray, Second Report S. 7. 13. Maji.
10488. K. JAKOB I. af England tilsender K. Chr. IV. en Kopi af den anden hans »Apologia». — *Westm.*, 28. May. (Latin.) Udt. p. Eng. i Macray, Second 28. Maji.
10489. Kurf. JOHAN SIGISMUND af Brandenburgs Instrux for Christian v. Bellin, kal opfordre K. af Frankrig til i Forening med K. af England og Danmark at stens Krav paa de jülichske Lande hos Kejseren. — *Königsbergk in Preussen*, (Tydsk.) Brudstykk. og Udt. i *Ritter, Briefe u. Acten z. Gesch. d. 30jähr. Krieges II.* 278—80. 30. Maji.
10490. Kurf. JOHAN SIGISMUND af Brandenburgs Instrux for Nickel von Kötteritz delse til K. af Danmark, hvem han skal anmode om at opfordre Kejseren re Kurfyrsten Besiddelsen af de jülichske Lande. — (14. Juni.) (Tydsk.) *Briefe u. Acten z. Gesch. d. 30jähr. Krieges II.* 280. 4. v. 14. Junii.
- Actio (prima) D. JOHANNIS PAVLI RESENII contra M. Ivarum Stubbæum* ante 8. Junii. *necessario sed odiose Danica versione Bibliorum novissima.* — Sine die. 8. Junii.
- 1st. Saml. VI.* 319—20.
- M. IVARI STUBBÆI responsio ad actionem D. Joh. Resenii.* — Sine die. post 8. Junii. *1st. Saml. VI.* 320—21.
- K. CHR. IV. bekræfter for Slesvigs Vedkommende den af Hert. Johan indførte Primogeniturret. — *Copenhagenn*, d. 13. Juny. (Tydsk.) *Qvellen-olst.-laueb. Gesellsch. II.* 2. S. 108—11. 13. Junii.
- 5 KJØBSTADPRÆSTER i Vendelbo Stift udvælge M. Hans Bang, Sognepræst e i Kbhvn., til deres Superintendent, dog indstillende Valget til Kongens vefuldmægtige M. Thøger Pedersen, Sognepræst til S. Bodels Kirke i le bemeldte Hans Bang eller hvem Kongen maatte ønske. — *Olborrig*, *kehist. Saml. VI.* 107—108. 18. Junii.

1609.

21. Junii. *10495. K. CHR. IV. befaler Jacob Ulfeld at paase, at der udleveres Fru Anne Ulfeld, Mouritz Emiksens Efterleverske, nogle Breve af en Kiste og et Skrin, der opbevares paa Domstuen i Odense. — *Kjøbenharn*, d. 21. Juni. Wad, Om E. C. Knuth og S. Lerche S. XXIII—XXIV.
22. Junii. *10496. Grev JOHAN af Nassaus Skrivelse til Landgrev Moritz af Hessen, hvori han tilraader, at Kurbrandenburg uden Hert. af Neuburgs Vidende formaar Frankrig, England, Danmark og Generalstaterne til at tilbyde at sende Gesandter til de fremtidige Forhandler om den jülichske Sag. — *Heidelberg*, d. 22. Junii. (Tydsk.) Udt. i Ritter, Briefe u. Acten z. Gesch. d. 30jähr. Krieges II. 283—84.
26. Junii. *10497. K. CHR. IV.'s Befaling til Lensmændene i Jylland, Fyn og Skaane om snarest mulig at skikke saa mange arbejdsføre Kumpaner og ørkesløse Folk, de kunne overkomme, til Kjøbenhavn til Arbejde i Tugthuset. — D. 26. Juni. Udt. i Dyrhønd, Tøtere og Natmandsfolk i Danmark S. 41.
26. Junii. *10498. K. CHR. IV. tilskriver Jørgen Lunge, at han skal befale Kapitainen over de i hans Len landede engelske Krigsfolk at føre disse over Thisted til Aalborg, hvorefter de kunne overføres til Elfsborg. — *Hafnia*, d. 26. Junii. Saml. t. jydsk Hist. og Top. VIII. 251.
27. Junii. *10499. THØGER PEDERSEN underretter Kongen om, at Kjøbstadpræsterne i Vendelbo Stift have paa Kongens gode Behag udvalgt M. Hans Bang, Sognepræst til Helliggejst Kirke i Kbhvn., til deres Superintendent og befuldmægtiget Brevskriveren til at kalde bemeldte M. Hans Bang eller en anden, hvem Kongen maatte ønske. — *Kiøbenhavn*, d. 27. Junii. Ny kirkehist. Saml. VI. 169.
29. Junii. *10500. Grev JOHAN af Nassaus Skrivelse til den kurbrandenburgske Raad Diskan, hvori han omtaler, at Kurf. af Pfalz har anmodet K. af Danmark om at gjøre Kejseren Forestillinger imod en Sekvestration af de jülichske Lande. — *Heidelberg*, am 29. Junii. (Tydsk.) Brudstykk. og Udt. i Ritter, Briefe u. Acten z. Gesch. d. 30jähr. Krieges II. 288—89.
4. Julii. *10501. BERGENS RAAD overdrager Borgemester Mikel Jensen en af de Munkeliffs Klosters Grunde, som Kongen havde skjænket Byen. — *Bergen*, 4. Juli. Udt. i Norske Mag. II. 280.
11. Julii. *10502. K. CHR. IV. befaler Jørgen Lunge at forbyde Bønderne i hans Len at møde bevæbnede ved Stranden uden Lensmandens Befaling, fordi det befrygtes, at nogle Orlogsskibe ville gjøre Landgang, og tilholder ham at straffe en Bonde, som har dræbt tre engelske Soldater. — *Hafnia*, d. 11. Julii. Saml. t. jydsk Hist. og Top. VIII. 251—52.
13. Julii. *10503. K. HENRIK IV. af Frankrigs Skrivelse til sin Gesandt Bongars, hvori han omtaler Kurf. af Brandenburg som forbunden med K. af Danmark. — *Paris*, le XXIII. jour de Juillet. (Fransk.) Brudstykk. og Udt. i tydsk Overs. i Ritter, Briefe u. Acten z. Gesch. d. 30jähr. Krieges II. 300—301.
16. Julii. *10504. K. CHR. IV. befaler Manderup Parsberg og Jørgen Lunge i Anledning af en befrygtet Landgang af spanske Tropper i Riget, at holde Vagt ved Kysterne i deres Len og at udspørge søfarende Folk, om de have set nogen Flaade i Søen. — *Hafnia*, d. 16. Juli. Saml. t. jydsk Hist. og Top. VIII. 252—53.
16. Julii. *10505. Kurbrandenburgsk Raad BELLINS Skrivelse til Kurf. af Brandenburg, hvorefter K. af Frankrig gjerne synes at ville lede den jülichske Sag uden at drage K. af England og Danmark med ind deri. — *Heidelberg*, d. 16. Juli. (Tydsk.) Brudstykk. og Udt. i Ritter, Briefe u. Acten z. Gesch. d. 30jähr. Krieges II. 301—303.

1609.
 *10506. BREIDE RANTZOV t. Rantzovholm, Statholder, slutter paa Kongens Vegne 18. Julii.
 Kontrakt med Helle Torbensen, Maler i Kbhvn., om forskjelligt Malerarbejde ved Huset i
 Kongens Lysthave udenfor Byen (o: Rosenborg Have). — D. 18. Juli. Udt. i Friis, Saml. til
 nsk Bygningshist. S. 15.
- *10507. K. JAKOB I. af England anbefaler en landflygtig fransk Adelsmand, de 23. Julii.
 isdorée, til K. Chr. IV. — *Windsor*, 23. July. (Latin.) Udt. p Eng. i Macray, Second Report S. 7.
- *10508. VILHELM DRESSSELBRG t. Vindinge, Landsdommer i Sjælland, stævner 27. Julii.
 rids Olsen i Ølkistrup, fordum Herredsfgd. i Merløse Herred, for en Dom, som han
 le fældet imellem Universitetets Fuldmægtige og Peder Smed i Bukkerup. — *Ringsted*,
 7. Julii. *Danske Mag.* 4. R. IV. 136—37.
- *10509. SØFFRINN JØNSSON, Lensmd. p. Elfsborg, lover Steen Maadtszonn t. Rønø- 28. Julii.
 Lensmd. p. Båhus, at give ham Underretninger om den spanske Armada, som for-
 til Norden, sender Afskrift af et Brev fra en Jesuit i Prag til hans Medbroder i
 og udtaler sig om de politiske Forbindelser mellem Polen og Spanien. — *Elffzborgh*,
 Julii. (Svensk.) Saml. t. jydsk Hist. og Top. VIII. 253—55.
- *10510. JUNIUS's Skrivelse til den kurpfalziske Raad Colli, hvori han meddeler, 3. Augusti.
 ralstaterne have opfordret de i den jülichske Sag interesserede Fyrster til ved
 skaber til K. af Frankrig, Storbritannien og Danmark at anmode dem om virksom
 — *De la Haye*, à 13/s Aoust. (Fransk.) Brudstykk. i Ritter, Briefe u. Acten z. Gesch.
 Krieges II. 337.
10511. Skrivelse fra KURPFALZISKE GESANDTER til Kurf. af Pfalz, hvori de til- 5. Augusti.
 K. af Frankrig, England og Danmark maa opfordres til at afsende nogle Mænd
 jülichske Lande besiddende Fyrster for at staa dem bi med Raad. — *Düsseldorf*,
 (Tydsk.) Brudstykk. og Udt. i Ritter, Briefe u. Acten z. Gesch. d. 30jähr. Krieges I. 337—39.
10512. (K. CHR. IV.) slutter Kontrakt med Christoffer Caspersen, Murmester, om 6. Augusti.
 af 3 Hvælvinger paa Ibstrup. — (6. August.) Udt. i Friis, Saml. til dansk Byg-
 37.
10513. Den franske Gesandt BADOUÈRES Skrivelse til den franske Minister Villeroy, 9. Augusti.
 ntaler, at den kurpfalziske Raad von Plessen har forsikret, at hvis K. af Eng-
 mark samt Generalstaterne kunne holde K. af Spanien Stangen, vil Kejseren
 kade den tyske Union. — *Düsseldorf*, le 19. d'aoust. (Fransk.) Brudstykk. og
 efe u. Acten z. Gesch. d. 30jähr. Krieges I. 344—48.
4. VOLRAT v. PLESSENS Skrivelse til Fyrst Christian af Anhalt, hvori han 10. Augusti.
 de jülichske Lande besiddende Fyrster have opfordret K. af England og
 sende Mænd til dem som Raadgivere. — *Düsseldorf*, le 10. d'Aoust. st. a.
 tykk og Udt. i Ritter, Briefe u. Acten z. Gesch. d. 30jähr. Krieges II. 349—50.
- POVL MADSEN (Universitetets Foged) beder Peder Christensen at gjøre 21. Augusti.
 mod, at nogen huser eller hæler Peder Smeds Gods. — *Ringsted*, d.
 nske Mag. 4. R. IV. 138—39.
- VILHELM DRESSSELBERG t. Vindinge, Landsdommer i Sjælland, og Lands- 23. Augusti.
 ørgen Nielsen stadfæste en Dom af Merløse Herredsting over Peder
 (21. Febr. 1605 Nr. *10175). — *Sjælandsfar Landsting*, Onsd. d. 23. Augusti.
 137—38.
- De WÜRTEMBERGSKE og BADENSISKE GESANDTERS Skrivelse til Hert. af 26. Augusti.
 irkgreven af Baden, hvori de omtale, at Pfalzgreven af Neuburg frygter

1609.

- for, at England, Danmark og Generalstaterne ville begunstige Brandenburg i den jülichske Sag. — *Düsseldorf*, Sambstags 26. Augusti. (Tydsk.) Brudstykk. og Udt. i Ritter, Briefe u. Acten z. Gesch. d. 30jåhr. Krieges II. 367—68.
28. Augusti. *10518. Den franske Minister VILLEROY's Skrivelse til den franske Afsending Hotmann, hvori han omtaler, at K. af Danmarks Gesandt allerede er paa Vejen til Fyrsterne i de jülichske Lande. — 7. Sept. (Fransk.) Ritter, Briefe u. Acten z. Gesch. d. 30jåhr. Krieges II. 373—74.
29. Augusti. *10519. Hert. CHRISTIAN af Anhalts Beretning om sit Gesandtskab til Kejseren, hvori han omtaler, at han paa Spørgsmaal derom har nægtet at vide noget om, at K. af Frankrig, England og Danmark hos Kurfyrsterne have støttet Erkehertugerne Matthias's og Maximilians Fordringer paa Successionen i de jülichske Lande eller selv stræbe efter den. — *Prag*, d. 29. Augusti. (Tydsk.) Brudstykk. og Udt. i Ritter, Briefe u. Acten z. Gesch. d. 30jåhr. Krieges II. 390—413.
- Augusto. *10520. M. IVARUS STUBBÆUS D. Gellio Saceridi, rectori academix, causas exponit, cur verbis durioribus in responsione ad D. Resenium usus sit. — Sine die et loco. Ny kirkehist. Saml. VI. 321—22.
1. Septbr. *10521. K. CHR. IV. befaler Almuen i Vendsyssel at holde Strandvagt ved Kysten, da der skal være set en Del Krigsskibe, der siges at ville gjøre Landgang. — *Hafnia*, 1. Septembris. Saml. t. jydske Hist. og Top. VIII. 255—56.
2. Septbr. *10522. K. CHR. IV. befaler Manderup Parsbjerg at lade forkynde det kgl. Brev til Almuen i Vendsyssel om at holde Vagt ved Strandsiden for at hindre Landgang af fjendtlige Krigsskibe. — *Hafnia*, 2. Septembris. Saml. t. jydske Hist. og Top. VIII. 256.
8. Septbr. *10523. K. CHR. IV.'s Afregning med Johannes v. Wick for de sex hele Patroner, som han har malet for Kongen og hvorefter det flamske Tapetseri skal væves. — D. 8. Septbr. Friis, Saml. til dansk Bygningshist. S. 244—45.
25. Septbr. *10524. Landgrev MORITZ af Hessens Skrivelse til Kurf. af Brandenburg, hvori han tilraader, først at faa Unionen til at tage Beslutninger om Forsvar for de jülichske Lande og derefter formaa Frankrig, England, Danmark og Generalstaterne til Hjælp. — *Berlin*, 25. Septembris. (Tydsk.) Brudstykk. og Udt. i Ritter, Briefe u. Acten z. Gesch. d. 30jåhr. Krieges II. 433—35.
30. Septbr. *10525. K. CHR. IV. befaler Henrick Lycke at indtage i Maribo Kl. Jomfru Sophie Lindenow. — D. 30. September. Udt. i Kall Rasmussen, Musse Herred S. 204.
- Septbr. *10526. Overenskomst mellem KURPFALZ'S. WÜRTEMBERGS. BADENS og HESSENS GESANDTER, hvorefter større Forholdsregler til Forsvar for Fyrsterne i de jülichske Lande, som kræve Frankrigs, Englands, Danmarks og Generalstaternes Bistand, ere ugjørige for Vinteren. — *Düsseldorf*, uden Dag. (Tydsk.) Udt. i Ritter, Briefe u. Acten z. Gesch. d. 30jåhr. Krieges II. 422.
3. Octobr. *10527. (K. CHR. IV.) slutter Kontrakt med Jens Bruun, Stensætter, at han skal sætte Grunden af Kampesten omkring Skandsen paa Ibstrup Ladegaard. — (3. October.) Udt. i Friis, Saml. til dansk Bygningshist. S. 137—38.
3. Octobr. *10528. Bestemmelser vedtagne af BGM. og RAAD i Kbhvn. om Borttagelsen af Skure, Bislag og smaa Hytter, der hindre Færdselen, og om Afgiften af dem, der faa Lov til at blive staaende. — 3. Octbr. Thaarup, Journal for Kjøbenhavnere I. 384—86.
8. Octobr. *10529. FRANÇOIS D'AERSSSENS Skrivelse til Oldenbarneveld, hvori han meddeler, at K. af Frankrig har svaret Fyrsterne i de jülichske Lande, at han først maatte kjende

1608.

- Englands, Danmarks og Generalstaternes Hensigter, førend han paatog sig deres Forsvar. — 8. Octobr. (Fransk.) Brudstykk. og Udt. i Ritter, Briefe u. Acten z. Gesch. d. 30jähr. Krieges II. 444—47.
- *10530. VOLRAT v. PLESSENS Skrivelse til Fyrst Christian af Anhalt, hvori han til- 13. Octobr.
ader at indblande Storbritannien, Danmark og Generalstaterne i den jülichske Sag som Mod-
gt imod Frankrig. — Le 13. octob. st. ancien. (Fransk.) Brudstykk. og Udt. i Ritter, Briefe u.
en z. Gesch. d. 30jähr. Krieges II. 452—53.
- *10531. FRANÇOIS D'AERSSSENS Skrivelse til Oldenbarneveld, hvori han omtaler, at 17. Octobr.
af Frankrig gjør de tyske Fyrsters Union og K. af Storbritanniens og Danmarks Bi-
d til Betingelser for sin Indblanding i den jülichske Sag. — 27. Oct. (Fransk.)
tykk. og Udt. i Ritter, Briefe u. Acten z. Gesch. d. 30jähr. Krieges II. 455—57.
- *10532. FRANÇOIS D'AERSSSENS Skrivelse til Oldenbarneveld, hvorefter den franske 29. Octobr.
ter Villeroi har spurgt ham, om Generalstaterne ville støtte K. af Frankrig i Beskyt-
af Fyrsterne i de jülichske Lande, naar K. af Danmark og Storbritannien, hvad han
e nu troede, ikke vilde medvirke. — 8. Nov. (Fransk.) Brudstykk. og Udt. i Ritter,
Acten z. Gesch. d. 30jähr. Krieges II. 468—69.
- *10533. Landthingsstævning udtaget af Universitetets Professorer mod Peder Smed 31. Octobr.
løse, fordi han ikke havde efterkommet den over ham fældede Dom. — (31. Oktober.)
nske Mag. 4. R. IV. 139.
5252. Udt. i Zeitschr. f. Schlesw.-Holst.-Lauenb. Gesch. VIII, Repertor. S. 97. 3. Novbr.
- *10534. K. CHR. IV. erklærer den kurbrandenburgske Afsending, Dr. Götz, at han 6. Novbr.
ette at tiltræde den evangeliske Union og at staa Fyrsterne i de jülichske Lande
han har Vished om K. af Frankrigs og Englands Beslutninger; derimod gaar han
sende Dr. Jonas Carisius til Düsseldorf. — *Copenhagen*, d. 6. Novembris. (Tydsk.)
Udt. i Ritter, Briefe u. Acten z. Gesch. d. 30jähr. Krieges II. 477.
5535. K. CHR. IV. befaler Casper Miltnis, »Hopmendt« paa Kronborg, at anvise 8. Novbr.
jærer, der er ankommet til Helsingør med noget Billedskjærerværk til Frederiks-
i »Gyshuset«. — *Hafnia*, d. 8. Novemb. Friis, Saml. til dansk Bygningshist. S. 256.
5536. KARL BRYKE t. Markgaard og JENS GØDESEN, Superint. i Aarhus Stift, 10. Novbr.
ans Petersen Horsens, Kannik i Aarhus, i Anledning af et af M. Christen Stub
t Klagemaal. — (*Aarhus*), S. Martini Aften. Udt. i Kirkehist. Saml. 3. R. III. 344.
5537. K. JAKOB I. takker K. Chr. IV. for nogle Falke. — *Westm.*, 12. Nov. (Latin.) 12. Novbr.
acray, Second Report S. 7.
5538. KARL BRYKE t. Markgaard og JENS GØDESEN, Superint. i Aarhus Stift, 15. Novbr.
s Horsens, M. Chr. Stub, Anders Ibsen, Locat i Skolen, og Laurits Jensen,
til at møde næstk. Temperdag i Aarhus Kapitel i Anledning af deres Strid
i Aarhus Kapitel. — 15. Novbr. Udt. i Kirkehist. Saml. 3. R. III. 344—45.
- Brev fra Biskop PEDER HEGELUND i Ribe til Hr. Jens Bredal i Piedsted, 25. Novbr.
ds Herred, om Afholdelse af Bededage 6—8. Febr. 1610. — *Ripis*, 25. No-
vbr. kirkehist. Saml. VI. 665.
- Kjendelse af BGM. og RAAD (i Slesvig) i en Retssag, hvorefter den ene 8. Decbr.
aflægge Ed alene, men derimod ikke Tolvmandsed, der for mange Aar
ved denne Ret. — Uden Datum. (Tydsk.) Stemmann, Gesch. d. öffentl. u.
gthums Schleswig III. 335.
- Landsthingsdom, hvorved Peder Smed i Uggerløse kjendes fredløs, fordi 13. Decbr.
kommet den over ham fældede Dom. — (13. December.) Udt. i Danske

1609.

18. vel 28. Decbr.

*10542. Den kurbrandenburgske Afsending Dr. Götz's Relation, hvorefter Hert. Johan Adolf af Gottorp har udtalt sig for Nødvendigheden af den evangeliske Union, men erklæret først at maatte forhandle med K. af Danmark og sine adelige Landraader, inden han tiltraadte den. — 28. Dec. (Tydsk.) Udt. i Ritter, Briefe u. Acten z. Gesch. d. 30jähr. Krieges II. 477.

20. Decbr.

*10543. Fyrst JOHAN GEORG af Anhalts Skrivelse til Fyrst Christian af Anhalt, hvori han omtaler, at K. af Danmark skal have raadet Kurf. af Brandenburg til at besøge den evangeliske Unionsdag i Schwäbisch Hall. — *Dessau*, d. 20. Decemb. (Tydsk.) Brudatykk. og Udt. i Ritter, Briefe u. Acten z. Gesch. d. 30jähr. Krieges II. 532.

23. Decbr.

5255. Ny kirkehist. Saml. VI. 594.

*10544. Indlæg fra de kongelige KOMMISSARIER til den slesvig-holstenske Landdag i Kiel, hvori klages over, at Hert. Hans d. yngre ikke vil svare Prinsessestyr. (Tydsk.) Brudst. i Das Erbfolgerecht Herzog Friedrich's VIII auf die Herzogthümer Schleswig-Holstein S. 56.

*10545. Prof. KNUD BIESKE tilskriver Holger Rosenkrands, at han ikke har kunnet modtage dennes Indbydelse til at besøge ham, da han har paataget sig at prædike baade paa Dansk og Latin for Kongen; tillige gaar han i Forbøn for Olaus Borrichius. — (*Hafnia.*) Udt. i Kirkehist. Saml. 3. R. V. 735—36.

1609—10.

1609—1610.

*10546. Regnskab over K. Jakob af Englands Udgifter, deribl.: "the king of Denmark's servants, for bringing of deer, in reward 100 Pund". (Engelsk.) Nicholls, the progresses of king James the first II. 288.

1610.

1610.

3. Januar.

*10547. K. CHR. IV. indkalder Rigsraaderne til Herredag (i Kjøbenhavn) i Anledning af Prinsens Hylding og opfordrer dem til at overveje, hvem de anse for dygtigst til at bestyre Rigsmarsk-Embedet, der skal besættes. — D. 3. Januar. Udt. i Hist. Tidsskr. 4. R. III. 582.

3. Januar.

*10548. K. CHR. IV. indkalder Universitetets Rektor og samtlige dets Professorer til at møde ved Prins Christians Hylding i Kbhvn. d. 14. Marts. — *Wortt slott Kjøbenhavn*, thend 3. Januarii. Rørdam, Kbhvns. Univ. Hist., Aktst. og Breve S. 603—604.

3. Januar.

*10549. K. CHR. IV. stadfæster Valget af M. Christen Hansen, Professor ved Universitetet, til Superint. i Aalborg Stift. — *Hafnia*, d. 3. Januarii. Kirkehist. Saml. 3. R. III. 732—33.

9. Januar.

*10550. KARL BRYSE tilskriver Kansler Chr. Friis om M. Chr. Stubs Indtægter af Kantoratet i Aarhus og klager over, at han ikke opfylder sine Pligter som Kantor. — 9. Januar. Udt. og Brudst. i Kirkehist. Saml. 3. R. III. 345.

12. Jan.-13. Febr.

*10551. Protokol over det evangeliske Forbunds Møde i Schwäbisch Hall, hvori der bl. A. forhandles om Afsendelser af Sendebud til K. af England og Danmark, hvilken sidste har gjort sin Deltagelse afhængig af Englands Optræden. — (12. Januar—13. Febr.) (Tydsk.) Ritter, Briefe u. Acten z. Gesch. d. 30jähr. Krieges III. 83—85.

- *10552. Litteræ PAULI MARTINII, rectoris Ripensis, rectori et professoribus universitatis Hafniensis datæ, in quibus scribit, se professionem pædagogicam sibi oblatam accepisse. — *Ripis Cimbrorum*, 29. Januarii. Rørdam, Kbhvns. Univ. Hist., Aktst. og Breve S. 604—65. Udt. p. Darsk i Wegener, Om A. S. Vedel, 2. Udg. S. 243.
- *10553. GUSTAF ADOLF, Sverigs »Arvefyrste» og det SVENSKKE RIGSRAAD tilskrive den danske Rigsraad, at de altid have bestræbt sig for at faa de i Aaret 1603 udsatte ger afgjorte, samt fremfører nogle nye Anker over danske Fogeders Optræden imod nerne, over danske Admiralers Forsøg paa at tvinge svenske Skibe til at stryge Sejlet dem under Domusnäs, m. m. — *Nyköpingh*, then 2. Febr. (Svensk.) Hallenberg, Gust. Adolfs his t. II. 811—19. 2. Febr.
- *10554. Union mellem de evangeliske Stænder. K. af Danmark skal opfordres tiltræde den. — *Schwäbisch-Hall*, d. 3. Februarii. (Tydsk.) Lünig, Teutsches-Reichs-Bd. 8. Pars spec. 2. Cont. 4. Abth. 1. Abs. S. 154—65. 3. Febr.
- *10555. JOHANNES STEPHANIUS Dn. Georgio, pastori Callundburgensi, Franciscum di, collegam docentium in schola Sorana, ad locum vacantem præceptoris scholæ lburgensis commendat. — *Soræ*, 5. Februarii. Ny kirkehist. Saml. V. 478. 5. Febr.
- *10556. K. JAKOB I. af England gjentager sin Anbefaling for John Delbridge til IV. — *Westm.*, 5. Febr. (Latin.) Udt. p. Eng. i Macray, Second Report S. 8. 5. Febr.
- *10557. K. CHR. IV. befaler Andreas Dresselberg at lade forfølge den fredløse Ied, der skal opholde sig i hans Len (Holbæk). — *Hafnia*, 10. Februarii. Udt. i f. 4. R. IV. 140. 10. Febr.
- *10558. UNIVERSITETETS PROFESSORER klage til Kansleren over Peder Smed, der for den ham overgaaede Fredløshedssdom vedbliver med sine Trusler og Und- (10. Februar.) Udt. i Danske Mag. 4. R. IV. 140. 10. Febr.
- *10559. Prins HENRY af Wales anbefaler til K. Chr. IV. Brevbæreren, som for en paa Kongens Anbefaling blev ansat i Prinsens Tjeneste, senere har været i en nu vender hjem paa Grund af hans Faders Død. — *St. James's*, 11. Febr. i Macray, Second Report S. 19. 11. Febr.
- *10560. Det EVANGELISKE FORBUNDS Instrux for Gesandter til England, Danmark og Iterne ang. fælles Optræden i den jülichske Arvefølgestrid. — (14. Febr.) i Ritter, Briefe und Acten z. Gesch. d. 30jähr. Krieges III, 98. Anm. 14. Febr.
- *10561. THÖNNIS GURRISSON tilskjæder Smedelavet i Ystad et Stolestade i vor steds. — D. 20. Febr. Svensk Udt. i Danske Saml. IV. 347. 20. Febr.
- Raadmændene i Helsingør, CLAUS RUHOFT, JOHAN VILLUMSEN og CHRIS- samt flere Borgere meddele Fuldmagt til Borgemester Gudmund Nielsen, eder Holst, Mikkel Seidel og Niels Jensen samt 4 Borgere til paa Byens e i Hert. Christians Hylding i Kbhvn. d. 14 Marts. — *Helsingør*, d. i Aarsberetn. fra Geheimarch. III, Till. S. 86. 26. Febr.
- MERLØSE HERREDSTINGS Vidne, givet Universitetets Foged Povl Madsen, er var tilføjet de Mænd, som skulde paagribe Peder Smed. — *Mierløse Martii*. Danske Mag. 4 R. IV. 140—41. 1. Martii.
- K. CHR. IV.'s Kontrakt med David Nyborg, Murmester i Kjøge, om Op- paa Ibstrup. — (7. Marts.) Udt. i Frils. Saml. til dansk Bygningshist. S. 138. 7. Martii.

1610.
12. Martii. *10565. Brev fra Biskop PEDER HEGELUND i Ribe til Hr. Bernhardus Bernhardinus, Præst i Piedsted og Gaardsleff, om den forestaaende Hylding af Prins Christian i Viborg, hvori udvalgte af hvert Herreds Præster skulle deltage. — *Ripsis*, 12. Martii. Udt. i Ny kirkehist. Saml. VI. 665—66.
16. Martii. *10566. BREIDE RANTZOV, Statholder, slutter paa Kongens Vegne Kontrakt med Stenhugger Hans Brockmann om Tilhugningen af gullandske Sandstensgavle til det store nye Hus, som Kongen vil lade bygge paa Ibstrup. — (16. Marts.) Udt. i *Frits*, Saml. til dansk Bygningshist. S. 138.
16. Martii (?). *10567. PRÆSTERNE i Endle og Holmands Herreder befuldmægtige Hr. Bertel Iversen, Provst i Endle, og Hr. Bernt Berntsen, Præst i Pjedsted og Gaardslev, til paa deres Vegne at deltage i Prins Christians Hylding i Viborg 11. Maj. — *Kolding*, 16. Maj(?) Udt. i Ny kirkehist. Saml. VI. 666. Er kun et Udkast. Maj er vist en Trykkefejl for Marts.
17. Martii. *10568. BREIDE RANTZOV t. Rantzovholm, Statholder, slutter paa Kongens Vegne Kontrakt med Bertel Lange, Bygmester i Kbhvn., om at denne skal have Tilsyn med Kongens Bygninger, saavel Mønten som andre. — D. 17. Marts. Udt. i *Frits*, Saml. til dansk Bygningshist. S. 22.
24. Martii. *10569. K. CHR. IV.'s Rescript til Lensmanden Jochim Bylov, at Bgm. og Raad i Helsingør ikke maa paatage sig Værgemaal, men skulle betro slig Bestilling til vederhæftige Borgere. — *Hafnia*, 24. Martii. Udt. i Aarsberetn. fra Geheimmæarch. III, Till. S. 86.
26. Martii. *10570. K. CHR. IV. befaler Manderup Parsberg at lade sætte 2 Lys i Lygten paa Skagen paa den Side, der vender imod Byen. — 26. Marts. Saml. t. Jydsk Hist. og Topogr. VIII. 189.
28. Martii. *10571. K. CHR. IV. gjentager sin Befaling (af 25. Juli 1608) til Axel Brahe t. Elved, Jens Bille t. Vrelund (Vrejlev) og Henrik Giøe t. Tureby om at udtage af Brevhvelvingen i Vallø Breve vedrørende Arveskiftet efter Peder Billes Arvinger. — *Kjøbenhavn*, 28. Marts. Petersen, Vallø S. 366.
- Martii. *10572. K. KARL IX.'s Instrux for Gesandterne Gustaf Stenbock og Johan Skytte til K. Jakob I. af England ang. Stridighederne med Polen og Danmark. — Uden Datum. (Svensk.) Udt. i *Werving*, Konung Sigismundt och Carl IX.'s hist. II. 211—13.
3. Aprilis. *10573. K. CHR. IV.'s Forordning om Værdien af Rigsdaler og Mark Danske i Danmark og Norge, ligesom ogsaa af forskjellige i Udlandet slagne Dalere. — *Kjöbenhaffn slot*, d. 3. Aprilis. Særskilt trykt, Kbh. 1620, 6. Bl. Brudst. i W. Scharling, Pengenes synkende Værdi S. 423.
11. Aprilis. *10574. JOH. STEPHANUS D. Petrum Winstрупium, episcopus et socerum suum, de morte Dn. Petri pastoris Sorani certiozem facit eique de successore eligendo scribit. — *Soræ*, d. 11. Aprilis. Ny kirkehist. Saml. V. 478—79.
19. Aprilis. *10575. UNIVERSITETETS PROFESSORER bede M. Isaach G(røn)bæk, Biskop i Trondhjem, om at befordre Anders Rasmussen Gientoffte til en ærlig Bestilling, naar han først har gjort en alvorlig Pønitens, fordi han har avlet et Barn med Dr. Hanns Slangers Datter; desuden bør han betale 15 Dlr. til de fattige ved Universitetet inden et Aar efter sin Ansættelse. — *Kjöbenhaffn*, d. 19. April. Ny kirkehist. Saml. III. 641—42.
19. Aprilis. *10576. PONT. MADSEN indstiller, at, efterat Peder Smed er bleven dræbt ved sin Paagribelse, bør hans Bodelod tilfalde hans Husbønder, Universitetets Professorer, og ikke Christen Thot, paa hvis Grund han sidst boede. — *Kjöbenhavn*, d. 19. Aprilis. Danst. Mag. 4. R. IV. 142. 42

1610.
19. Aprilis.
- *10577. MERLØSE HERREDSTINGS Vidne, givet Universitetets Foged Povl Madsen, om hvorledes Hans Pedersen Smed havde forligt sig med Universitetet, efterat han havde aaret en Mand, der vilde paagribe hans Fader, den fredløse Peder Smed. — *Mierløse Ting*, forsd. d. 19. Aprilis. Danske Mag. 4. R. IV. 141—42.
- *10578. Protokol over Forhandlinger i Rostock mellem Kurf. af Brandenburg og Chr. IV. ang. dennes mulige Indtræden i den evangeliske Union som Hert. af Holsten, og til han erklærer sig uvillig. — (2. Maji.) (Tydsk.) Udt. i Ritter, Briefe u. Acten z. Gesch. Ojåhr. Krieger III. 354, Anm. 1. 2. Maji.
- *10579. CHRISTEN THOT erklærer i Anledning af den mod ham af Universitetets professorer udtagne Stævning, at Peder Smeds forbrudte Hovedlod bør følge ham, paa Grund samme har boet utiltalt i flere Aar. — *Viborg*, d. 13. Maji. Danske Mag. IV. 144. 13. Maji.
- *10580. K. CHR. IV.'s Retterthings Dom, hvorved Johan Ruds Arvinger fritages svare Knud Gyldenstjerne t. Aagaard og hans Søkende til Værgemaal. — D. 23. Maji. monsen, Ruderne II. 118—14. 23. Maji.
- *10581. (K. CHR. IV.) slutter Kontrakt med Christen Jensen, Lerklikker, om Op- af Grunden omkring Skandsen paa Ibstrup Ladegaard. — (23. Mai.) Udt. i Friis, dansk Bygningshist. S. 183. 23. Maji.
- *10582. LANGE LANDS NØRRE-HERREDSTINGS Vidne, om at menige Bønder og i Herredet paa Forespørgsel af Bgm. Anders Andersen i Rudkjøbing med e af nogle faa have erklæret ikke at have noget at klage over nævnte Stads ved Hensyn til Kjøb og Salg. — 27. May. Udt. i Rasmussen, Oplysn. betræf. Rud- 9. 24. Maji.
10583. JOH. STEPHANIUS ad D. P. Vinstrupium, episcopum et socerum suum, quondam hypodidascaleum nunc ad ministerium ecclesiæ Soranæ vocatum, ut tur, mittit et ab eo consilia auxilii pastoribus Slaglikdensibus ferendi, quorum curia incendio plane consumpta est, petit. — *Soræ*, die 27. Maji, ipso die Pentecostes Ny kirkehist. Saml. V. 479—80. 27. Maji.
34. LAURIDTTZ EBBESEN anmoder Niels Krag t. Aggerkrog, kgl. øverste Set være Anders Poulsen, Slotsprædikanten Pouil Andersens Søn, behjælpelig gens Anbefalingsbrev til Kongen af Skotland, da han ønsker at studere i St. gium i Skotland. — *Schanderborg*, d. 28. May. Rørdam, Kbhvns. Univ. Hist., 606—607. 28. Maji.
- BREIDE RANTZOV, Statholder, slutter paa Kongens Vegne Kontrakt med lcher Spangenberg om Gravning af Fundamentet til det nye Hus, Kongen Lysthave (i: Rosenborg). — (D. 30. Mai.) Udt. i Friis, Saml. til den danske —24. 30. Maji.
- CASPAR MARCHDANNER beder sin Foged paa Rønningesøgaard om at om Arbejdet paa den nye Bygning paa Weilegaard. — *Coldinghuus*, d. idz, Esterretn. om Rønninge og Rolfsted Sogne S. 60—61. 3. Junii.
- Kjendelse af den kongelige STATHOLDER og de kongelige RAADER i en Sag mellem Marquard Jessen m. fl. paa den ene Side og Wulff Kä- en Peder Rasch samt hans Stokkenævninger paa den anden Side ang. 8. Junii.

1610. Clawes Marckwardsens Gaarde, der ere satte som Underpant for hans Kreditorer. — *Flenszburg*, d. 8. Juuii. (Tydsk.) Stemann, Gesch. d. öffentl. u. Privat-Rechts d. Herzogth. Schleswig III. 335—36.
26. Junii. *10588. K. CHR. IV.'s Forordning for Bagerne i Kbhvn. ang. Taxt paa Brød, samt dettes Vægt. — *Kiøbenhaffn*, d. 26. Junii. Berntsen, Danmarks oc Norgis fructbar Herlighed S. 628—82.
4. Julii. *10589. K. KARL IX.'s Instrux for Stellan Mörner, i Følge hvilken han skal tage den samme Skat af Sønnerne, som K. af Danmark opbeholder, og hvis de danske Fogder søge at hindre dette, da gjøre Indberetning derom til Kongen. — *Stockholm*, d. 4. Julii. (Svensk.) Handl. rör. Skand. Hist. XXXIX. 270—72. Udt. i Werwing, Konung Sigismundi och Carl IX.'s hist. II. 215.
19. Julii. *10590. MERLØSE HERREDSTINGS Dom, hvorved den dræbte Peder Smeds Boslod tilkjendes hans Husbønder, Universitetets Professorer, imod Christen Thotts Paastand. — *Mierløse Ting*, Torsd. d. 19. Julii. Danske Mag. 4. R. IV. 142—145.
24. Julii. 5282. Kläver, Beschreibung d. Herzogthums Mecklenburg III, 2. S. 12—17.
26. Julii. *10591. KARL BRYKE ønsker Betænkning af Kansler Christian Friis t. Borreby ang. Tilladelse for to Præster i Aarhus, M. Christen Stub og M. Hans Horsens, der under en Forestilling i Skolen have skældt hinanden ud for Tyv og Horeunge, til atter at prædike, efter at de have forligt sig med hinanden, samt ang. M. Michel, Præst i Maarslet, som har udeladt Exorcismen af Daaben. — *Aarhusgaard*, d. 26. Juli. Kirkehist. Saml. 3. R. III. 345—47.
8. Augusti. *10592. K. CHR. IV. befaler Karl Bryske og M. Jens Gødesen, Superint. i Aarhus Stift, at fælde Dom over M. Michel, Præst i Maarslet, der har udeladt Exorcismen af Daaben, og at tillade M. Christen Stub og M. Hans Horsens paa ny at prædike imod at udrede en Pengebøde. — *Hafnia*, d. 8. Augusti. Kirkehist. Saml. 3. R. III. 347—49.
11. Augusti—
15. Septbr. *10593. Menige BORGERSKAB i Rudkjøbings Klage til Langelands Sønder-Herredsting over, at Almuen i Herredet og især i Magleby, Tryggeløv, Fodslet og Humble Sogne driver for liden Handel med Kjøbstaden. — *Rudkjøbing*, efter S. Lauritsdag. Rasmussen, Oplysn. betræf. Rudkjøbing S. 44—46.
16. Augusti. *10594. ANDRES SINCLAR beder Jarlen af Salisbury om at staa Fadder til hans tredje Søn; de to ældste ere opkaldte efter Kongerne Jakob og Christian, hans to bedste Venner. — *From Court at Kiøbenhaffn*, the 16. of Agust. (Engelsk.) Facsimiles of national manuscripts IV. 25.
20. Augusti. *10595. (K. CHR. IV.) slutter Kontrakt med Tømmermanden Vigert Jansen om Tømmerarbejdet paa det nye Hus paa Ibstrup. — (20. August.) Udt. i Friis, Saml. til dansk Bygningshist. S. 139.
22. Augusti. *10596. K. CHR. IV. befaler Rentemestrene at eftergive Slotsprædikant paa Frederiksborg M. Christian Noviomagus den Restance, han som Arving efter afgangne Magdalene Mikkeltolders var pligtig at betale. — (22. Avgust.) Kirkehist. Saml. 3. R. II. 316.
23. Augusti. *10597. K. JAKOB I. af England meddeler K. Chr. IV., at han har sendt en øvel Falkemester til Danmark efter nogle velopdrættede Falke. — *Westm.*, 23. Aug. (Latin.) Udt. p. Eng. i Macray, Second Report S. 8.
25. Augusti. *10598. K. KARL IX.'s Svar til det svenske Rigsraad paa dets Klage over, at Grænsefæstningerne vare i daarlig Stand, hvori han mener, at der er Svenskere, som indbilde de Danske, at Kongen er skrøbelig og Sønnerne umyndige, og derved faa K. af Danmark til at tro, at de ville slutte sig til ham. — D. 25. August. (Svensk.) Brødt i Hallenberg, Gustaf II. Adolfs Hist. I. 53—54.

1610.
 *10599. K. KARL IX. tilskriver Danmarks Riges Raad om de forgæves Forsøg, han og hans Raad have gjort paa at faa Ende paa de mellem Rigerne svævende Stridigheder, og opfordrer det til at faa K. Chr. IV. til at gaa ind paa Afholdelsen af et irøensemøde. — *Stockholm*, then 25. Augusti. (Svensk.) Wisse Aftryck af någhre Bref, som ... arl IX. ... hafver skrifwit (1611). Fol. Alj—Allj. 25. Augusti.
- *10600. DECANI ET PROFESSORUM FACULTATIS THEOLOGIE in academia Archi-palatina Petrum Plancium, Amstelredamensis, et Johannem Becium Dordrechtanæ ecclesiæ pares litteræ, in quibus sperant, ordines Belgii formulam doctrinæ orthodoxæ cum eccle-orthodoxis Germaniæ, Daniæ, Sveciæ etc. retenturos esse. — *Heidelbergæ*, XXVI. Augusti. 26. Augusti.
- *10601. KONGELIG og HERTUGELIG Proposition til Ridder- og Landskabet i Slesvig folsten ang. Rostjenesten, Riddersædernes og adelige Godsers Forandring til Len, n, Justitsen m. m. — *Flensburg*, d. 11. Septembris. (Tydsk.) Udt. i Ratjen, Verz. d. 11. Septbr.
- *10602. Den SLESVIG-HOLSTENSKE LANDDAGS Dom, hvorved Joachim Brockdorff og onia Rantzouw for at have myrdet Henneke Rantzouw t. Rastorf dømmes til at miste idelige Værdighed og til at overgives til K. Chr. IV.'s og Hert. Johan Adolfs Haand straffes paa Livet. — *Flensburg*, d. 11. Septembris. (Tydsk.) Stemmann, Gesch. d. Privat-Rechts d. Herzogthums Schleswig III. 336—37. 11. Septbr.
- *10603. Den SLESVIG-HOLSTENSKE LANDDAGS Betænkning om Afsigelse af Domme elater og Adelige, der ere tiltalte for kriminelle Sager. — *Flensburg*, 15. Septbr. 15. Septbr.
- Vogt. De testamentis S. 29. Brudst. i Ratjen, Verz. d. Handschrift. d. Kieler Universitätsbibl. II. smstds. III. 59.
- *10604. Erklæring af det SLESVIG-HOLSTENSKE Ridder- og Landskab paa Land-flensborg. Deri tilbyder det at give Kongen og Hertugen 40,000 Dlr., naar øjede Besværinger blive afhjulpne. — *Flensb.*, 15. Septb. (Tydsk.) Brudst. i d. Handschrift. d. Kieler Universitätsbibl. II. 323. 15. Septbr.
- *10605. Dom af SØREN MICHELSEN, Herredsfgd. i Sønder-Herredsting, om, at der og Almue skulle sælge deres Varer i Rudkjøbing og købe til deres Behov 15. Sept. Rasmussen, Oplysn. betræf. Rudkjøbing S. 42—50; jvfr. Udt. S. 39. 15. Septbr.
- *10606. Besværinger, forebragte af det SLESVIGSKE og HOLSTENSKE Ridder- og adrørende forskjellige indre Forhold i Hertugdømmene (i 11 Punkter). — 15. Septbr.
- Sept. (Tydsk.) Udt. i Ratjen, Verz. d. Handschrift. d. Kieler Universitätsbibl. I. 56—57.
- *10607. Erklæring af det SLESVIGSKE og HOLSTENSKE Ridder- og Landskab, hvori Kongens Ønske om, at en af Hert. Hans's Døtre maatte blive Abbedisse i Klostre-nes Valgfrihed hævdes; tillige overgives en Opskrift ang. de tidligere for Klostre- ne, som nu næsten ere forglemte, men som Kongen og Hert. des om at haandhæve. — *Flensborch*, 15. Sept. (Tydsk.) Brudstykk. i Ratjen, t. d. Kieler Universitätsbibl. I. 34. 15. Septbr.
- Kort summarisk Relation af NICOLAUS JUNGE, hertugelig Kansler, og 17 Septbr.
- LER om, hvad de efter Hert. Johan Adolf af Gottorps Befaling have for-agen i Flensborg i September. — *Schleswig*, 17. September. (Tydsk.) 1. Handschrift d. Kieler Universitätsbibl. III. 57—58.
- Hert. HANS (d. yngre) af Slesvig og Holstens Erklæring til K. Chr. IV., at gaa ind paa den af Kongen forelagte Reces ang. hans Arvehylding, 18. Septbr.

1610.

Succession og Ret til at fordre Prinsessestyr af Kongens og Hert. af Gottorps Under-
saatter i Stæderne, Amterne og Landene. — *Glücksburgk*, d. 18. Septemb. (Tydsk.)
Warnstedt, Die Oldenburger u. Brandenburger Erbanapr. a. Schleswig u. Holstein S. 53—59.

20. Septbr. 5288. Udt. i Zeitschr. f. Schlesw.-Holst.-Lauenb. Gesch. VII, Repertor. S. 49.
24. Septbr. *10610. Beslutninger, fattede paa det EVANGELISKE UNIONSØDE i Heidelberg,
hvoriblandt, at Fyrst Rudolf af Anhalt skal bevæges til at gaa som Gesandt til Danmark,
for at formaa Kongen til at indtræde i Unionen. — *Heidelberg*, d. 14. Septembris. (Tydsk.)
Ritter, Briefe u. Acten z. Gesch. d. 30 Jahr. Krieges III. 460—61.
6. Octobr. *10611 (= 5373). For 1611 læs 1610. Rørdam, Arrehos Levnet I. 43. Rørdam, Kbhvns.
Univ. Hist., Aktst. og Breve S. 607—10.
19. Octobr. *10612. K. KARL IX. forordner Lars Larsson til Foged over de norske Sølapper,
boende ved Vesterhavet fra Titisfjorden til Malamøer, med Befaling til at oppebære den
halve Skat af disse imod K. af Danmarks Befalingsmænd. — (*Stocholm*,) 19. Octbr. (Svensk.)
Udt. i Werwing, Konung Sigismundi och Carl IX.'s hist. II. 216.
21. Octobr. *10613. K. JAKOB I. af England anbefaler Andrew Ramsay til K. Chr. IV. —
Westm., 21. Octobr. (Latin.) Udt. p. Eng. i Macray, Second Report S. 8.
23. Octobr. 5297. Ny kirkehist. Saml. VI 595—96, jvfr. smstds. I. 547. For Pontoppidan læs Brudst. i
Pontoppidan.
30. Octobr. *10614. (K. CHR. IV.) slutter Kontrakt med David Nyborg af Kjøge om Forfær-
digelsen af flere Gallerier og Karnaper paa det nye Hus paa Ibstrup. — (30. October.)
Udt. i Friis, Saml. til dansk Bygningshist. S. 139—40.
- Octobr. 5298. Brudst. p. Tydsk i Slinge, Gesch. Christ. IV. durch Schlegel I. 467—68.
13. Novbr. *10615. K. CHR. IV.'s Bestalling for Paul Romler som Maler og Contrafeyer. —
Copenhagen, d. 13. Novemb. (Tydsk.) Friis, Saml. til dansk Bygningshist. S. 373.
20. Novbr. *10616. JOH. STEPHANIUS ad D. Pet. Winstrupium, episcopum et socerum suum,
de examinatione peracta et de citatione futura Dn. Johannis in Gyrstinge, quem interim in
custodia detineat, scribit. — *Soræ*, die 20. Novembris. Ny kirkehist. Saml. V. 480—81.
6. Decbr. 5303. Kirkehist. Saml. I. 515—16.
10. Decbr. *10617. K. KARL IX. tillader Lübeckerne at fiske i de norske Fjorde imod en
Afgift af hver tiende Fisk til Sverigs Krone og til K. af Danmark saa meget, som de
kunne med ham overenskomme. — 10. Dec. (Svensk.) Udt. i Werwing, Konung Sigismundi
och Carl IX.'s Hist. II. 216.
11. Decbr. 5304. Wisse Aftryck af någhre Bref, som ... Carl IX. ... hafwer skrifwit (1611). Fol. Aij—Bij.
Brudst. p. Tydsk i Slinge, Gesch. Chr. IV. durch Schlegel I. 465—66.
11. Decbr. 5305. Wisse Aftryck af någhre Bref, som ... Carl IX. ... hafwer skrifwit (1611). Fol. Bij—Bij.
Brudst. p. Tydsk i Slinge, Gesch. Chr. IV. durch Schlegel I. 466.
15. Decbr. *10618. Hert. HENRIK JULIUS af Braunschweig og Lüneburgs Skrivelse til Kurf.
Chr. II. af Sachsen, hvori han omtaler Muligheden af, at Danmark og Holsten ville hjælpe
Kurf. af Brandenburg mod et eventuelt Angreb fra Sachsen. — *Prag*, d. 15. (25.) Dec.
(Tydsk.) Moser, Patriotisches Archiv VI. 472—93.
22. Decbr. *10619. Brev fra K. CHR. IV. til Hert. Philip Julius af Pommern, hvorved han
stadfæster et Forlig mellem Hertugen og Christian Bernekow, Kongens Lensmand paa
Rygen, ang. Fiskeriet og Strandretten paa Rygen og tillige opfordrer Hertugen til at straffe
sin Strandfoged i Wittow for utilbørligt Overgreb mod Chr. Bernekows Folk. — *Copen-
hagen*, d. 22. December. (Tydsk.) Böhlen-Bohlendorf, Der Bischofs-Roggen auf Rügen S. 106—109.

5308. Wisse Astryck af någhre Bref, som ... Carl IX. ... hafwer skrifwit (1611). Fol. Blij. 1610.
23. Decbr.
- *10620. K. CHR. IV. befaler Lensmanden Jochim Bylov, at han skal tilholde Bgm. 24. Decbr.
og Raad i Helsingør at sørge for, at der holdes det sædvanlige Antal Færgebaade. —
24. December. Udt. i Aarsberetn. fra Gehelmearch. IV, Till. S. 86.
- *10621. K. JAKOB I. af England henviser K. Chr. IV. med Hensyn til de svenske 24. Decbr.
forhold til Dr. Jonas, som skal give Kongen mundtlig Underretning. — *Westm.*, 24. Dec.
atin.) Udt. p. Eng. i Macray, Second Report S. 8.
- *10622. *Litteræ CASPARI BARTHOLINI Johanni Bauhino datæ, in quibus de Rus-*
se Turcarum scribit. — Basileæ. Bartholini Cista medica S. 156—58.
- *10623. *Epistola D. CASPARI BARTHOLINI ad D. Philippum Mullerum, in qua*
hortatur, ut librum suum de miraculis chymicis edat. Bartholini Cista medica S. 159—61.

1610—1611.

1610-1611.

- *10624. Regnskab over Kong Jakobs Udgifter, deribl.: »Claud Rolf, for bringing
ks.» (*Engelsk.*) John Nicholls, the progresses of king James the first II. 411.

1611.

1611.

10625. CHRISTIANN BARNEKOW klager til Hert. Philip Julius af Pommern over 2. Januar.
Uret, som er tilføjet ham af Hertugens Landfoged paa Rygen, og beder om
— *Birckholm*, d. 2. January. (Tydsk.) Bohlen-Bohlendorf, Der Bischofs-Roggen auf
9—12.
14. Wisse Astryck af någhre Bref som ... Carl IX. ... hafwer skrifwit (1611). Fol. Blij—Bilij. 14. Januar.
5. Wisse Astryck af någhre Bref, som ... Carl IX. ... hafwer skrifwit (1611). Fol. Bilij—C. 14. Januar.
6. Wisse Astryck af någhre Bref, som ... Carl IX. ... hafwer skrifwit (1611). Fol. C (her 14. Januar.
uar).
26. JØRGEN KRAG t. Endrupholm skjøder til Thomas Juel t. Estrup Holsted Januario.
liggende. — *Viborg Snapsting*. Udt. i Nielsen, Hist. Esterr. om Malt Herred S. 175.
7. K. JAKOB I. af England beder K. Chr. IV. om Underretning om For- 2. Febr.
rig, da et Gesandtskab fra Generalstaterne er kommet til England i den
an anbefaler Enighed mellem de protestantiske Fyrster. — *Westm.*, 2. Febr.
Eng. i Macray, Second Report S. 8.
- Wisse Astryck af någhre Bref, som ... Carl IX. ... hafwer skrifwit (1611). Fol. C—Cij. 3. Febr.
- H. KARL IX. dadler spottende sin Admiral Jacob Jacobson, fordi han 13. Febr.
neddelt løse Rygter om Christian IV.'s Rustninger. — *Ørebro*, 13. Febr.
- er, *Kalmars* hist. VIII. 50—51. Cronholm, Sveriges hist. under Gustaf II. Adolf. I. 43.
markrigen S. 85.
- Fru METTE HARDENBERG takker sin Fætter, Hansz Christoph. v. Harden- 15. Febr.
Ritmester, for hans Brev og sender ham sin Hilsen. — *Copenhagen*, d.
- (dsk.) Wolf, Gesch. d. Geschlechts v. Hardenberg I. 148—49.
- se Astryck af någhre Bref, som ... Carl IX. ... hafwer skrifwit (1611). Fol. Cij. 15. Febr.
- se Astryck af någhre Bref, som ... Carl IX. ... hafwer skrifwit (1611). Fol. Cij—Cijj. 15. Febr.

1611.
21. Febr. *10630. K. CHR. IV. overlader Hr. Morten Tuesen, bosat i Næstved, Kronens Part af Korntienden af Hammer S., hvormed Elizabet Munte, M. Hans Michelsøns Efterleverske, hidtil har været forlenet. — D. 21. Febr. Kirkehist. Saml. 3. R. III. 122, Anm. 1.
27. Febr. *10631. K. CHR. IV.'s Revers, at de af de slesvig-holstenske Landstænder paa den sidste Landdag i Flensborg bevilgede 20000 Dlr. ikke skulle være til Skade for deres Privilegier. — *Kopenh.*, 27. Febr. (Tydsk.) Ratjen, Verz. d. Handschrift. d. Kieler Universitätsbibl. II. 324.
6. Martii. *10632. Afbigt udstedt af M. PEDER SCHIELDERUP, Sognepræst til Vor Frue Kirke i Kbhvn., for egenmægtig at have ladet Hr. Thomas Kortson ordinere til sin Medtjener. — *Kjøbenhavn*, d. 6. Martii. Kirkehist. Saml. 3. R. I. 470.
7. Martii. 5329. Wisse Aftryk af någhre Bref, som ... Carl IX. ... hafwer skrifwit (1611). Fol. Ciiij.
8. Martii. *10633. K. KARL IX. bebrejder paany Bo Gustafson og Jacob Jacobson, Befalingsmænd paa Kalmar Slot, at de paa Grund af, at de Danske have sendt 600 Mand over Sundet, frygter for et Angreb paa Sverig. — *Örebro*, d. 8. Mars. (Svensk.) Sylvander, Kalmars hist. VIII. 52. Brudst. i Larsen, Kalmarkrigen S. 86.
9. Martii. *10634. Hert. PHILIP JULIUS af Pommern tilskriver Christian Barnekow, at den største Skyld for de stedfundne Tvistigheder er at søge hos hans (Barnekows) Forvalter Peter Selfisch, der ikke har villet føje sig efter Skik og Brug paa Rygen, hvorfor Hertugen raader Barnekow at adjungere Forvalteren en erfaren, fredelig Mand. — *Franzburgk*, d. 9. Martii. (Tydsk.) Bohlen-Bohlendorf, Der Bischofs-Roggen auf Rügen S. 112—14.
11. Martii. *10635. (K. CHR. IV.) slutter Kontrakt med Lambreckt Styrmand, Stenhugger, om Forfærdigelsen af en Skorsten paa Ibstrup. — (11. Marts.) Udt. i Friis, Saml. til dansk Bygningshist. S. 140.
12. Martii. *10636. Hert. PHILIP JULIUS af Pommerns Brev om Forlig indgaaet mellem hans Embedsmænd paa Rygen og Christian Barnekows Forvalter paa de Ralschwyske Godser. — *Frantzburgk*, am 12. Martii. (Tydsk.) Bohlen-Bohlendorf, Der Bischofs-Roggen auf Rügen S. 114—16.
12. Martii. *10637. K. CHR. IV.'s og Hert. JOHAN ADOLF af Gottorps Proposition til Ridder- og Landskab i Slesvig og Holsten om at stille 150 Ryttere til Hjælp for Danmarks Krone og dertil bevilge en Plovskat. — (*Kiel*), 12. Martii. (Tydsk.) Udt. i Ratjen, Verz. d. Handschrift. d. Kieler Universitätsbibl. I. 57—58.
15. Martii. *10638. Det SLESVIG-HOLSTENSKE LANDSKABS Resolution, hvorved det bevilger Kongen en større Unionshjælp, end det er forpligtet til. — *Kiel*, 15. Mart. (Tydsk.) Brudstykk. i Ratjen, Verz. d. Handschrift. d. Kieler Universitätsbibl. II. 326.
21. Martii. *10639. K. CHR. IV.'s Paabud om Kirkebøn for Flaaden, der med det første løber ud for at hindre alt Plynderi paa Kongens og Kronens Strømme, og om Indsamling af Almisse i Kirkerne til dem, der paa Orlogsskibene maatte blive lemlæstede af Fjenden. — 21. Marts. Udt. i Ny kirkehist. Saml. VI. 666.
21. Martii. *10640. JOHANNES STEPHANIUS M. Joh. Alano scribit, M. Severinum Andreæ Sora sine salutatione, convivio instituto, se subduxisse; se M. Johanni Dionysii gubernationem scholasticam tradidisse. — 21. Marts. Brudst. i Gjellerup, Jens Dinesen Jersin S. 44.
23. Martii. *10641. K. KARL IX. erklærer K. Chr. IV., at han stadig ønsker at blive ved det Stettinske Fredsforbund, hvorfor han opfordrer denne til at lade enten Konger, Kurfyrster eller andre søge at forlige Stridighederne. — *Örebro*, then 23. Martii. (Svensk.) Wisse Aftryk af någhre Bref, som ... Carl IX. ... hafwer skrifwit (1611) Fol. Ciiij. Udt. i Sylvander, Kalmars Hist. VIII. 52—53.

1611.
 *10642. K. KARL IX. meddeler Danmarks Riges Raad Indholdet af det Brev, 23. Martii.
 han har skrevet til K. Chr. IV. — *Örebro*, then 23. Martii. (Svensk.) Wisse Astryck af
någhre Bref, som ... Carl IX. . . hafwer skrifwit (1611). Fol. CIIIj—D.
- *10643. THOMAS FINCKIUS in litteris ad M. Paullum Andreæ filium suum Jaco- 28. Martii.
 um, qui e schola Misnensi in Academiam Argentinensem profecturus sit, commendat.
Hafniae, 28. Martii. Rerum, Kbhvns. Univ. Hist., Aktst. og Breve S. 610—12.
- *10644. K. KARL IX. klager til K. Chr. IV. over, at nogle af dennes Folk have 28. Martii.
 rfuldet den svenske Øverste Jacob Spens, hvilket syntes i Strid med Stettinerfreden. —
Örebro, then 28. Martii. (Svensk.) Wisse Astryck af någhre Bref, som ... Carl IX. . . hafwer skrifwit
). Fol. D. Et Brev til Danmarks Rigeraad af samme Indhold og Datum. Smstds. Fol. D—Dij.
5333. Tydsk Oven. i Slinge, Gesch. Christian IV. durch Schlegel I. 497—98. 4. Aprilis.
- *10645. STATHOLDEREN i Norge tilskriver K. Chr. IV. om Forandringer i den af 4. Aprilis.
 en udkastede Felttogsplan for Hæren i Norge og anmoder om, at der maa blive
 1200 Lejeknægte. — *Oslo*, d. 4. April. Udt. i Larsen, Kalmarkrigen S. 80—81.
- *10646. K. CHR. IV. tillader Søren Sørensen, Byfoged, og Henrik Diriksen, 5. Aprilis.
 i Bergen, at flytte og paa ny opsætte en Mølle smstds. — 5. April. Brudst. i
 tag. II. 181.
- *10647. K. KARL IX. befaler Statholderne paa Kalmar Slot ikke at angribe den 10. Aprilis.
 Flaade, som ligger ved Öland, før Kongen sender dem nærmere Befaling. —
 15ti (5. Aprilis). (Svensk.) Brudstykk. i Sylvander, Kalmars hist. VIII. 54—55 og i Larsen,
 en S. 86.
10648. K. KARL IX. befaler Statholderne paa Kalmar at afsende en skriftlig 13. Aprilis.
 sel til Admiralen for den danske Flaade Niels Urne om Hensigten med hans
 Optræden i Kalmar Sund. — *Örebro*, d. 13. April. (Svensk.) Brudstykk. i Sylvander,
 VIII. 56.
10649. K. KARL IX. svarer Statholderne paa Kalmar, at deres Meddelelse om, 16. Aprilis.
 ke have 40 Skibe liggende i Kalmar Sund, er urigtig og kun skyldes den
 Im Claus Bjelkes løgnagtige Overdrivelser. — *Örebro*, d. 16. April. (Svensk.)
 mars hist. VIII. 57—58. Brudst. i Larsen, Kalmarkrigen S. 87.
10650. K. CHR. IV.'s Instrux til Raaderne i Halmstad ang. den Felttogsplan, 24. Aprilis.
 idkastet for Hæren i Hallands Angreb paa Jönköping. — (*Christianopol*),
 it. i Larsen, Kalmarkrigen S. 79—80.
1. BREIDE RANTZOW beretter Kansler Christian Frijsz t. Borreby om Hærens 24. Aprilis.
 og beder om Tilsendelse af Proviant. — *Christianopol*, then 24. Aprilis.
 heimearch. VI. 199—200.
- K. KARL IX.'s Brev til det svenske Rigsraad, hvori han befaler det at 24. Aprilis.
 ikabet i Stockholm Aarsagen til de Danskes Angreb og at bede dem om
 for Forrædere og fremmede Gjæster, som opholde sig i Byen. — 24. April.
 i Larsen, Kalmarkrigen S. 88.
- K. KARL IX. tilskriver Erik Månson m. fl., at K. af Danmarks trykte 27. Aprilis.
 t ham i Hænde, og at han derfor har givet Befaling til at samle Hæren
 — *Örebro*, d. 27. April. (Svensk.) Sylvander, Kalmars Hist. VIII. 69.
- K. CHR. IV.'s Svar paa Statholderen i Norges Skrivelse af 4. April, hvori 28. Aprilis.
 sine Befalinger og nægter at sende Lejetropper til Norge. — 28. April.
 rigen S. 81.

- 1611.
29. Aprilis. *10655. BREIDE RANTZOW beretter Kansler Christian Fris, men og at Kongen tænker paa at rykke ind i Sverig m. m. — 29. Aprilis. Aarsberetn. fra Geheimarch. VI. 200.
29. Aprilis. *10656. BREIDE RANTZOW tilskriver Kansler Christian Fris s Betænkning om Landets Forsvar og Kongens Svar derpaa m. m. — 29. Aprilis. Aarsberetn. fra Geheimarch. VI. 201.
30. Aprilis. *10657. BREIDE RANTZOW beder Christian Fris underrette h er forkyndt Lübeck Forbud mod at gøre Sverig Tilførsel. — *Christi* Aarsberetn. fra Geheimarch. VI. 201.
- c. April. *10658. Fortegnelse over den danske Hærs Styrke ved Nye Danske Mag. II. 123—24.
1. Maj. *19659. K. KARL IX.'s Brev til K. Chr. IV., hvori han opf deres Strid afgjøre ved fremmede Fyrsters Mægling eller af en Op 1. Maj. (Svensk.) Brudst. i Sylvander, Kalmars Hist. VIII. 73—76.
8. Maj. *10660. BREIDE RANTZOW meddeler Christian Fris, at Kalu gyndt samme Dag. — *Im lager for Calmer*, then 3. Maji. Aarsberetn.
7. Maj. *10661. K. KARL IX. svarer Statholderne paa Kalmar paa de Danske ere rykkede over Grænsen, at han med det første ha sætte dem fra Jönköping, hvorhen han nu agter at begive sig. — (Svensk.) Sylvander, Kalmars hist. VIII. 92 Brudst. i Larsen, Kalmarkrigen S.
8. Maj. *10662. BARTHOLOMEUS NASSERUS, Rektor ved Universitetet at Mag. Paulus Andreæ Hafn. Danus har ladet sig immatrikulere paa 8. Maj. (Latin.) Udt. p. Dansk i Rørdam, Ebbvns. Univ. Hist., Aktst. og Brev.
9. Maj. *10663. (BREIDE RANTZOW) giver Kansler Christian Fris Und Belejring; han frygter, at Svenskerne skulle falde Belejrerne i Rygge rykke op ved Halmstad. — *Christianopol*, then 9. Maji. Aarsberetn. fra
11. Maj. *10664. CHRIST. FRIES og STEN BRAHE bede K. Jakob I. af tage noget Henayn til James Spensers (Lairden af Wormeston) Klager i Danmark. — *Copenh.*, 11. May. (Latin.) Udt. i Macray, Second Report
13. Maj. *10665. BREIDE RANTZOW giver Kansler Christian Fris Med Belejring, beder om Tilsendelse af Proviant m. m. — *Im lager for C* Aarsberetn. fra Geheimarch. VI. 202—203.
14. Maj. *10666. JARLEN af SALISBURY klager til Kansler Chr. Friis som Lairden af Wormeston paa hans Tilbagerejse fra K. af Sverig h Lond., 14. May. (Latin.) Udt. i Macray, Second Report S. 42
16. Maj. *10667. BREIDE RANTZOW giver Kansler Christian Fris Under Belejring m. m. — *Vdi lagertt for Calmer*, then 16. Maji. Aarsberetn. i
19. Maj. 5346. Sylvander, Kalmars hist. VIII. 117—18.
20. Maj. *10668. Synsforretning over Silkeborg Slot, foretaget af KARL Lensmd. p. Aarhusgaard, og HARTVIG KAAS t. Møllerup, i Anledn dragelse fra Frands Rantzow til Kristian Holck. — 20. Mai. Brudsty 1885 S 331—32.
20. Maj. *10669. K. KARL IX.'s Brev til Jesper Matsson, hvori h Meddelelser om den danske Hærs Styrke i Halland under Hen

den danske Hær foran Kalmar ikke var nær saa stor som oprindelig angivet. — *Jönköping*, d. 20. Maj. (Svensk.) Brudstykk. i Sylvander, Kalmars hist. VIII. 130.

*10670. K. KARL IX. tilskriver Almuen i Norra og Södra Möre samt Statholderne paa Kalmar, at han den følgende Dag vil rykke frem fra *Jönköping* mod den danske Hær foran Kalmar. — *Jönköping*, d. 19. Maj. (Svensk.) Brudstykk. i Sylvander, Kalmars hist. VIII. 131.

*10671. BREIDE RANTZOW giver Kansler Christian Fris Underretning om Belejringen af Kalmar. — *In lager for Calmer*, then 23. May. Aarsberetn. fra Geheimearch. 203—204.

*10672. K. KARL IX.'s Brev til Admiralen Hans Claeson Bjelkenstjerna, hvori paaminder denne om saa hurtig som muligt at sende Flaaden til Kalmar Sund, K. af Danmark kun har 12 Skibe liggende med meget faa Krigsfolk ombord. — *Udlands*, d. 26. Maj. (Svensk.) Brudstykk. i Sylvander, Kalmars hist. VIII. 133.

*10673. K. KARL IX. befaler Johan Månson paa Borgholm at samle saa mange som muligt paa et Sted, hvor de Danske ikke kunne opdage dem, og derfra dem over til Ahlem, hvor Kongen vil opslaa sin Lejr. — *Hvettlands*, d. 26. Maj. k.) Sylvander, Kalmars hist. VIII. 134.

*10674. K. CHR. IV.'s Befaling til Albert Skeel, Lensmd. p. Riberhus, om at tilnærmes ved Strandsiden i Riberhus og Møgeltønder Len til at bygge Bavn og Varer fornødne Steder og holde Strandvagt. — 27. Maj. Nielsen, Hist. Efterr. om Skadst 9.

10675. BREIDE RANTZOW meddeler Christian Fris, at Kalmar By har overgivet sig. — *Calmer*, then 27. Maji. Aarsberetn. fra Geheimearch. VI. 204—205.

10676. K. KARL IX. meddeler Hert. Johan af Östergötland, at de Danske har overgivet Kalmar, og befaler ham at føre sin Hær hurtigst mulig frem. — *Högsby*, d. 27. Maj. (Svensk.) Sylvander, Kalmars hist. VIII. 135.

10677. K. KARL IX. befaler Jesper Matson at angribe den danske Hær ved *Sten Malteson* ikke har mere end 1400 Mand hos sig, samt undrer sig om ikke allerede har ladet den røde Hane gaa over Danske Hisingen. — 2. Maj. (Svensk.) Brudstykk. i Sylvander, Kalmars hist. VIII. 138—39.

*10678. BREIDE RANTZOW giver Kansler Christian Fris Underretning om Krigen i Kalmar Slot er ikke paabegyndt af Mangel paa Krudt. — *In belevning*, then 31. Maji. Aarsberetn. fra Geheimearch. VI. 205—206.

K. KARL IX. tillader Almuen i Norra og Södra Möre at forblive i *den* ikke tør forlade paa Grund af Frygt for de Danskes Angreb. — 31. Maj. (Svensk.) Sylvander, Kalmars hist. VIII. 137.

K. KARL IX.'s Svar paa K. Chr. IV.'s Fejdebrev. — Uden Datum. Maji. Werwing, Konung Sigismunds och Karl IX.'s hist. II. 223—24.

BREIDE RANTZOW giver Kansler Christian Fris Underretninger fra Kalmar; 3. Junii. Udset og man frygter ikke den svenske Konge, der siges at nærme sig. — *for Calmer slott*, then 3. Junii. Aarsberetn. fra Geheimearch. VI. 206—207.

BREIDE RANTZOW giver Kansler Christian Fris Underretninger fra Kalmar; 4. Junii. staar syv Mil derfra. — *Vdi belegerung for Calmer sloett*, then 4. Junii. Aarsberetn. VI. 207—208.

1611.

4. Junii. *10683. K. KARL IX. befaler Johan Månson paa Borgholm at sende de paa Øland samlede Skibe til Åhlem tilligemed nogle Falkoner til Beskyttelse imod Angreb af de danske Gallejer. — *Ålem*, d. 4. Juni. (Svensk.) Brudstykk. i Sylvander, Kalmars hist. VIII. 148.
9. Junii. *10684. BREIDE RANTZOW anbefaler Kansler Christian Fris en vis Johann de Willem til at faa de Penge, der skyldes ham efter hans Afregning. — *Callmer*, d. 9. Junii. Aarsberetn. fra Geheimarch. VI. 208.
10. Junii. *10685. BREIDE RANTZOW beretter Kansler Christian Fris om et mislykket Angreb paa Kong Karls Lejr m. m. — *In belegerung for Calmer husz*, then 10. Junii. Aarsberetn. fra Geheimarch. VI. 208—209.
12. Junii. *10686. K. CHR. IV. bebrejder Raaderne ved Hæren i Halland, at de imod hans Befaling have begyndt Belejringen af Elfsborg og undladt at rykke frem mod Jönköping, hvorved hele den svenske Hær har faaet fri Hænder til at gaa mod Kalmar; de skulle straks rykke ind i Smaaland mod Wexiö for at dele Fjendens Magt. — *Solvitsborg*, d. 12. Juni. Larsen, Kalmarkrigen S. 116.
12. Junii. *10687. K. KARL IX. meddeler Jesper Matson sin Ankomst til Kalmar d. 12. Juni og befaler ham at føre sin Hær gennem Halland og Skaane til Kalmar, da K. Chr. IV. har kaldet Sthen Malthesen med hele sin Hær til Undsætning. — *Lägret vid Calmar*, d. 12. Juni. (Svensk.) Sylvander, Kalmars hist. VIII. 170—71, jvfr. 145—46.
18. Junii. *10688. K. KARL IX. tilskrifer Dronning Christina om sin Ankomst til Kalmar d. 12. Juni, om sin heldige Kamp med den danske Hær og om K. Christians Afrejse til Avaskår. — 13. Juni. (Svensk.) Hallenberg, Gustaf II. Adolfs hist. I. 65—66. Sylvander, Kalmars hist. VIII. 156. Larsen, Kalmarkrigen S. 112.
18. Junii. *10689. K. KARL IX. befaler Tideman Person m. fl. at samle Almuen i Norra og Södra Möre og med den gjøre et Indfald i Bleking. — *Lägret vid Kalmar*, d. 13. Juni. (Svensk.) Brudst. i Sylvander, Kalmars hist. VIII. 171.
14. Junii. *10690. BREIDE RANTZOW beretter Kansler Christian Fris om de alvorlige Forhold ved Kalmar, hvor Kong Karl med en overlegen Hær belejrer de Danske. — *Inn belegerung for Calmerhus*, then 14. Junii. Aarsberetn. fra Geheimarch. VI. 209—10.
15. Junii. *10691. K. KARL IX. befaler Statholderen i Jönköping at sende to Fænniker Knægte til Kalmar, da K. af Danmark kalder hele sin Krigsmagt til Kalmar. — D. 15. Juni. (Svensk.) Brudst. i Sylvander, Kalmars hist. VIII. 170.
16. Junii. *10692. K. KARL IX.'s Brev til K. Chr. IV., hvori han tilbyder Fred mod Afstaaelsen af Kalmar By. — *Ex castris cis Calmarniam*, d. 16. Juni. (Svensk.) Udt. i Sylvander, Kalmars hist. VIII. 176.
18. Junii. *10693. BREIDE RANTZOW beretter Kansler Christian Fris om den store Mangel paa Ammunition i Lejren; *kommer der ikke Forsyning i en Dag eller tre, have vi slaæet os selv. — *Im lager for Calmer*, then 18. Juni. Aarsberetn. fra Geheimarch. VI. 210.
18. Junii. *10694. K. KARL IX. befaler Jesper Matson at angribe den danske Hær i Halland og at følge den i Hælene, hvis den drager mod Kalmar. — *Lägret vid Kalmar*, d. 18. Juni. (Svensk.) Brudstykk. i Sylvander, Kalmars hist. VIII. 172.
18. Junii. *10695. K. KARL IX. bebrejder Statholderne i Stockholm, at de endnu ikke have afsendt Flaaden til Kalmar Sund, hvor der nu kun ligger 5 danske Skibe. — *Lägret vid Kalmar*, d. 18. Juni. (Svensk.) Brudstykk. i Sylvander, Kalmars hist. VIII. 173.
21. Junii. *10696. Instrux for de til Danmark og Sverig bestemte nederlandske Gesandter, opsat af GENERALSTATERNE, hvorefter de skulle virke for Fredens Gjenoprettelse mellem

- de nævnte Magter og for Fjernelsen af de Hindringer, der lægges Handelen i Vejen. — 1611.
21. Junii. (Hollandsk.) Brudstykk. og Udt. i Vreede, Nederland en Zweden S. 81—84.
- *10697. BREIDE RANTZOW anbefaler Brevviseren Oluff Pedersen til Kansler Christian Fris; han ønsker at løbe paa Fribytteri i Østersøen. — *Vdi leigeret for Callmer*, den 23. Junii. Aarsberetn. fra Geheimearch. VI. 211. 23. Junii.
- *10698. BERGENS MAGISTRAT vedtage paa Slotsherren, Niels Vinds Vilje og gode ehag flere Bestemmelser for Staden. — *Bergen*, 23. Juni. Norske Mag. II. 280—83. 23. Junii.
- *10699. K. KARL IX. befaler Almuen i Norra og Södra Möre at stille sig under faling af Johan Mönichhofen, hvem Kongen har overdraget at bygge to Skanser ved Ingby og Vejen fra Madesjö for at hindre Angreb fra den danske Hær. — *Lägrät vid mar*, d. 26. Juni. (Svensk.) Sylvander, Kalmars hist. VIII. 193. 26. Junii.
- *10700. K. KARL IX. befaler paa ny Jesper Matson at følge efter den danske , som efter Sigende er i Anmarsch mod Kalmar. — D. 28. Junii. (Svensk.) stykk. i Sylvander, Kalmars hist. VIII. 191. 28. Junii.
- *10701. BREIDE RANTZOW beretter Kansler Christian Fris om K. Karls Indtagelse i Christianopol og beder om nye Pengetilsendelser; han indlægger en Oversigt over de ydligere Udgifter. — *Kalmerhus*, then 29. Junii.. Aarsberetn. fra Geheimearch. VI. 211—12. 29. Junii.
gen fra Slottet beror sikkert paa en Fejlskrivning.
- *10702. K. KARL IX. befaler Jesper Matson, som er rykket op fra Elfsborg d. 29. Junii. til, at snige sig forbi den danske Hær ved Tranneås og om muligt naa førend den aar. — *Lägrät vid Kalmar*, d. 29. Juni. (Svensk.) Sylvander, Kalmars hist. VIII. 191—92. 29. Junii.
- *10703. K. JAKOB I. af England anmoder K. Chr. IV. om Lejde for Sir Robert der agter sig til Kongen af Sverig. — *Westm.*, 30. June. (Latin.) Udt. p. Eng. i Second Report S. 8. 30. Junii.
- *10704. K. KARL IX. takker Ölands Almue for dens tapre Forsvar af Öen imod es Forsøg paa Landgang. — *Kalmar*, d. 31. Juni. (Svensk.) Brudstykk. i Sylvander, t. VIII. 194. 31. Junii.
0705. K. JAKOB I. af Englands Brev til K. Chr. IV., hvori han beklager, at atson, en Kjøbmand fra Edinburgh, er blevet fanget og udplyndret af danske Hjemvejen fra Sverig, hvilket strider imod Folkeretten, da man ikke har advaret ne imod Sejladsen. — *Westm.*, 1. July. (Latin.) Udt. p. Eng. i Macray, Second 1. Julii.
706. Prins HENRY af Wales anbefaler Sir John Selbye til K. Chr. IV. — 1. Julii.
July. (Latin.) Udt. p. Eng. i Macray, Second Report S. 19.
07. K. KARL IX. opfordrer Hert. Georg af Lüneburg til at forlade den danske ed Undtagelse af Sten Maltesson kun har lutter uøvede og uerfarne Befalings- 1. Julii.
nævnes Brede Rantzau. — *Lägrät för Kalmar*, 1. Juli. (Svensk.) Brudstykk. nars hist. VIII. 195 og i Larsen, Kalmarkrigen S. 124.
8. JØRGEN LAURIDSEN, Sognepræst t. Sølinge og Hellerup Sogne, udstæder i den Ildsvaade, som er overgaaet Corfedz Huittfelds Gaard Søllinge Nørre- 3. Julii.
aj 1611. — *Søllinge Prestegaard*, d. 3. dag Julii. Saml. t. Fyens Hist. og
- VIDEBREV, vedtaget af Bgm. og Raad i Ringkjøbing i Overvær. af Pred- 5. Julii.
erne, Befalingsmd. p. Bøvling. — 5. Julii. Udt. i Frost, Ringkjøbing S. 18—22.

1611.

5. Julii. *10710. K. KARL IX.'s Brev til Almuen i Bleking, hvorved det befales den at betale 20,000 Daler i Brandskat og sværge K. af Sverig Troskabsed. — 5. Juli. (Svensk.) Brudstykk. i Sylvander, Kalmars hist. VIII. 196.
6. Julii. *10711. BREIDE RANTZOW beretter Kansler Christian Fris om Forholdene ved Kalmar, hvor de stadig belejres haardt af Kong Karl. — *Im lager for Calmer Husz*, then 6. Julii. Aarsberetn. fra Geheimearch. VI. 212—13.
7. Julii. *10712. K. JAKOB I. af England anmoder Kansler Chr. Friis om frit Lejde for Sir Rob. Stuart paa hans Rejse til Sverig. — *Westm.*, 7. July. (Latin.) Udt. p. Eng. i Macray, Second Report S. 8.
7. Julii. *10713. K. KARL IX. befaler Måns Stierna at rømme Avaskär og opgive det paa-tænkte Tog til Bleking, da de Danske have afsendt en større Styrke derhen. — *Lägrät vid Kalmar*, d. 7. Juli. (Svensk.) Brudstykk. i Sylvander, Kalmars hist. VIII. 196.
9. Julii. 5354. Lünig, Teutsches Reichs-Archiv Bd. 9. Pars spec. 5. Forts. d. 2. Cont. 4. Abth. 3. Abs. S. 1038—45. Klüwer, Beschreib. d. Herzogth. Mecklenburg III, 2. S. 18—40.
9. Julii. *10714. BREIDE RANTZOW beretter Kansler Christian Fris, at 11 svenske Orlogsskibe ere ankomne og nu kunne undsætte Slottet. — *Im lager for Calmer*, then 9. Julii. Aarsberetn. fra Geheimearch. VI. 213—14.
9. Julii. *10715. K. KARL IX. opfordrer Hert. Johan af Östergötland til hurtigst mulig at sende Forstærkninger fra sit Hertugdømme til Hæren, efterdi den danske Hær fra Elfsborg daglig ventes at ville komme til Kalmar. — 9. Juli. (Svensk.) Brudst. i Sylvander, Kalmars hist. VIII. 198.
9. Julii. *10716. K. KARL IX. befaler Johan Mönichhofen at føre Skytset bort fra Avaskär og dræbe alle »Juthar« der. — 9. Juli. (Svensk.) Brudst. i Sylvander, Kalmars hist. VIII. 197.
10. Julii. *10717. W. TRUMBULL tilskriver Sir J. Digbye, at de Danske have mistet 1800 Mand ved Kalmar og at K. af Danmark har været i stor Fare. — *Bruzelles*, 10. July. (Engelsk.) Brudst. i Hist. man. commission; the man. of the earl of Eglington etc. S. 523.
13. Julii. *10718. BREIDE RANTZOW underretter Kansler Christian Fris om de ulykkelige Forhold ved Kalmar. — *Im lager for Calmerh.*, then 13. Julii. Aarsberetn. fra Geheimearch. VI. 214.
14. Julii. *10719. K. KARL IX. befaler Statholderne paa Kalmar Slot at give Obersterne Laville, Taube og Rosen nøjagtig Underretning om, fra hvilke Punkter et Udfald fra Slottet paa den danske Lejr lettest lader sig udføre. — *Lägrät vid Kalmar*, d. 14. Juli. (Svensk.) Sylvander, Kalmars hist. VIII. 207.
15. Julii. *10720. BREIDE RANTZOW beretter Kansler Christian Fris om Forholdene ved Kalmar; Slottet er undsat af de tolv svenske Orlogsskibe. — *Im lager for Calmerhus*, then 15. Julii. Aarsberetn. fra Geheimearch. VI. 215.
18. Julii. *10721. BREIDE RANTZOW beretter Kansler Christian Fris, at K. Karl har erobret Kalmar By, dog ikke Volden; paa Søen ere Svenskerne nu ogsaa Herrer. — *Im lager for Calmer*, then 18. Juli. Aarsberetn. fra Geheimearch. VI. 215—16.
18. Julii. *10722. K. KARL IX. anmoder Hert. Jørgen af Lüneburg og Brede Rantzau om Til-ladelse til at lade begrave de i Kampen d. 17. Juli faldne Svenske. — *Lägrät vid Kalmar*, d. 18. Julii. (Svensk.) Sylvander, Kalmars hist. VIII. 229.
18. Julii. *10723. K. KARL IX. tilskriver Dalkarlene om Kampen med de Danske d. 17. Juli og opfordre dem til hurtigst muligt at sende 1000 Knægte. — *Lägrät vid Kalmar*, d. 18. Juli. (Svensk.) Sylvander, Kalmars hist. VIII. 229—30.
18. Julii. *10724. Skrivelse fra de nederlandske Gesandter i Sverig, OBDAM, HOGERBEETS og BAS, til Generalstaterne, hvorefter K. Karl IX. endnu holder den danske Herold, der har

1611.

overbragt Krigserklæringen, tilbage hos sig; de laplandske Stridigheder ere den væsentlige Aarsag til Krigen. — 18. Julii. (Hollandsk.) Brudstykk. i Vreede, Nederland en Zweden S. 115—116, 117.

*10725. De NEDERLANDSKE GESANDTERS Skrivelse til Generalstaterne, hvori de be- 18. Julii.
 rette om adskillige Skipperes Klager til dem over nogle danske Kaptainers Udpresninger,
 g om deres egne Forhandlinger med den danske Kansler, Rigsraad (Axel) Brahe og Dr.
 arisius om Fængslingen af nogle Hollændere paa Rejsen fra Göteborg til Holland. —
 'seneur, d. 18. Julii. (Hollandsk.) Brudstykk. og Udt. i Vreede, Nederland en Zweden S. 85—86.

*10726. BREIDE RANTZOW meddeler Kansler Christian Fris, at Monsz Ulfeldt er 21. Julii.
 kommen med Flaaden m. m. — *Im lager for Calmer hus*, then 21. Julii. Aarsberetn. fra
 elmearch. VI. 216.

*10727. K. KARL IX. tilskriver Statholderne i Stockholm om at sende 7 Skibe 21. Julii.
 (almar Sund for i Forening med den store Orlogsflaade under Hans Clason at forjage
 danske Flaade fra Kalmar Sund.. — *Lägrät vid Kalmar*, d. 21. Juli. (Svensk.)
 i Sylvander, Kalmars hist. VIII. 242.

*10728. K. JAKOB I. af England beder K. Chr. IV. om at yde M. Ivarus Stubbæus, 23. Julii.
 ir gammel, som har maattet forlade sit Fædreland og sin Familie, en aarlig Under-
 se, saa at han atter kan vende tilbage til Danmark. — *Westm.*, 23. July. (Latin.)
 Eng. i Macray, Second Report S. 8.

*10729. K. KARL IX. underretter Chr. Some om den svenske Hærs paatænkte 23. Julii.
 tog til Ryssby og befaler ham daglig at skærmysle med de Danske i Kalmar. —
et vid Kalmar, d. 23. Juli. (Svensk.) Brudstykk. i Sylvander, Kalmars hist. VIII. 252—53.

*10730. K. KARL IX. tilskriver Johan Månson p. Borgholm, at den svenske Flaade 23. Julii.
 il sejle længere end til »Jungfrun eller Wäldö», og befaler ham at vogte Øen for
 if de Danske. — *Lägrät vid Kalmar*, d. 23. Juli. (Svensk.) Brudstykk. i Sylvander,
 st. VIII. 253.

10731. BREIDE RANTZOW meddeler Kansler Christian Fris, at K. Karl har forladt 24. Julii.
 og at de Danske atter have Herredømmet til Søs m. m. — *Im lager for Calmer*
 24. Julii. Aarsberetn. fra Gehelmearch. VI. 217.

0732. K. KARL IX. befaler Tideman Skroe og Stellan Mörner at sætte Ild paa 24. Julii.
 anse og føre Folket til Ryssby, hvis de ikke kunne forsvare Skansen mod de
Lägrät vid Ryssby, d. 24. Juli. (Svensk.) Brudst. i Sylvander, Kalmars hist. VIII. 256.

733. BREIDE RANTZOW beder Kansler Christian Fris om at oversende nogle 25. Julii.
 og Forhamre m. m. — *Vdi Calmer leigerit*, d. 25. Julii. Aarsberetn. fra Gehelme-

34. K. KARL IX. lover Chr. Some p. Kalmar Slot Undsætning med Krudt og 25. Julii.
 fordrer ham til fortsat Troskab. — *Lägrät vid Ryssby*, d. 25. Juli. (Svensk.)
 der, Kalmars hist. VIII. 256—57.

5. K. KARL IX. befaler Admiralen Hans Clason at angribe den danske 29. Julii.
lmar, da Slottet er i stor Fare. — D. 29. Juli. (Svensk.) Brudstykk. i Syl-
 hist. VIII. 259.

. BREIDE RANTZOW meddeler Kansler Christian Fris, at Kong Karl har 31. Julii.
 til fra Kalmar og har faaet 10 nye Skibe i Søen. — *Vdi legirtt for Calmer*
 ilii. Aarsberetn. fra Gehelmearch. VI. 218.

K. KARL IX. befaler Niels Bjelke at afsætte Admiralen Hans Clason og 31. Julii.
 Gottberg til Admiral; denne skal straks begive sig til Kalmar Sund og
 ske Flaade. — D. 31. Juli. (Svensk.) Sylvander, Kalmars hist. VIII. 260.

- 1611.
2. Augusti. *10738. BREIDE RANTZOW beder Kansler Christian Fris om at oversende 300 lange Spidse samt en Tønde med Spiger og nogle Skippund Stangjern. — *Vdi Callmer leigeret*, d. 2. Augusti. Aarsberetn. fra Geheimarch. VI. 218—19.
2. Augusti. *10739. K. KARL IX. meddeler Admiralen Jacob Gottberg, at en stor Del af den danske Flaade har forladt Kalmar Sund, og befaler ham derfor at angribe Resten af Flaaden, da Kalmar Slot er i stor Fare. — *Ryssby*, d. 2. Augusti. (Svensk.) Sylvander, Kalmars hist. VIII. 269.
5. Augusti. *10740. RECTOR et PROFESSORES ACADEMIÆ HAFNIENSIS cancellarium universitatis rogant, ut se contra petitionem oppidanorum de vigiliis et excubiis defendat. — *Hafn.*, V. Augusti. Rørdam, Kbhvns. Univ. Hist., Aktst. og Breve S. 612—13.
5. Augusti. *10741. K. KARL IX.'s Brev til Almuen paa Öland, hvori han meddeler den, at Kalmar Slot er erobret af de Danske og opfordrer den til Troskab. — *Ryssby*, d. 5. Augusti. (Svensk.) Brudst. i Sylvander, Kalmars hist. VIII. 289—90.
5. Augusti. *10742. K. KARL IX.'s Skrivelse til Statholderen i Stokholm, hvori han beskylder Some for forræderisk at have overgivet Kalmar Slot til de Danske. — 5. Aug. (Svensk.) Brudst. i Cronholm, Sverigs hist. u. Gustaf II. Adolf II. 94 og i Sylvander, Kalmars hist. VIII. 290 (her med Datum 6. Aug.).
6. Augusti. *10743. (BREIDE RANTZOW) underretter Kansler Christian Fris om Forholdene, efterat Kalmar Slot har overgivet sig. — *Keibenhaffuen (!)*, then 6. Augusti. Aarsberetn. fra Geheimarch. VI. 219—20. Dateringen fra Kjøbenhavn beror aabenbart paa en Fejlskrift; Brevet kom først hertil d. 11. August.
10. Augusti. *10744. K. KARL IX. befaler Hans Clason, Admiral, hurtigst muligt at føre Flaaden til Öland, da Borgholm Slot staar i Fare for at blive indtaget af de Danske. — *Ryssby*, d. 10. Augusti. (Svensk.) Brudst. i Sylvander, Kalmars hist. VIII. 296. Et Brev af samme indhold og samme Dag til Niels Bjelke smstds. S. 306.
11. Augusti. *10745 (= 5359). For 12. Augusti læs 11. Augusti. Löfgren, Calmar och dess Stift S. 48. Sylvander, Kalmars hist. VIII. 311—12. Larsen, Kalmarkrigen S. 143—44.
11. Augusti. *10746. K. KARL IX.'s Brev til Ryttere, Knægte og Almuen paa Öland, hvori han truer dem med Dødsstraf, fordi de have overgivet Øen til de Danske. — *Ryssby*, d. 11. Augusti. (Svensk.) Sylvander, Kalmars hist. VIII. 300—301.
11. Augusti. *10747. K. KARL IX.'s Fuldmagt for Peder Pederson til at samle de svenske Flaader og forberede et Angreb paa Öland, naar den danske Flaade er bortsejlet. — *Ryssby*, d. 11. Augusti. (Svensk.) Udt. og Brudst. i Sylvander, Kalmars hist. VIII. 306—307.
12. Augusti. 5359 se *10745.
13. Augusti. *10748. K. CHR. IV.'s Skibs-Artikler. — *Hafniæ*, d. 13. Augusti. Særskilt trykt. Kbh. 1664 (1644?). 4 Bl. Nissen, Danmarks Hist. i Udt. 2. Udg. S. 76—77. Hammerich, Danmark u. Adelsvælden III. 111—12.
14. Augusti. 5360 se *10750.
15. Augusti. *10749. K. KARL IX. takker Niels Engelsman, fordi han med Skærgaardsflaaden er ankommet til Engesund og vil angribe de Danske, saasnart den store Flaade har forenet sig med ham. — *Ryssby*, d. 15. Augusti. (Svensk.) Brudst. i Sylvander, Kalmars hist. VIII. 309—10.
17. Augusti. *10750 (= 5360). For 14. Augusti læs 17. Augusti. Sv. Overs. i Löfgren, Calmar och dess Stift S. 48—49. Sylvander, Kalmars hist. VIII. 313—14. Larsen, Kalmarkrigen S. 144—45 (med Datum 17. Augusti).

- 1611.
- *10751 - K. KARL IX. svarer de nederlandske Gesandter, som ville mægle Fred mellem ham og K. Chr., at han kan modtage dem den følgende Mandag eller Tirsdag. — *Ryssby*, d. 17. Aug. (Svensk.) Brudst. i Sylvander, Kalmars hist. VIII. 318. 17. Augusti.
- *10752 - K. KARL IX. tilskrifer Hert. Johan, at de hollandske Sendebud have anmeldt deres Komme for at mægle Fred med K. af Danmark, og indbyder ham til at over- 17. Augusti.
ære Mødet. — *Ryssby*, d. 17. Augusti. (Svensk.) Brudstykk. i Sylvander, Kalmars hist. VIII. 320.
- *10753. K. JAKOB I. af England klager til K. Chr. IV. over Beslaglæggelse af 18 Augusti.
ngelsk Gods i et svensk Skib. — *Westm.*, 18. Aug. (Latin.) Udt. p. Eng. i Macray, Second Report S. 8.
- *10754. K. JAKOB I. af England tilskrifer K. Chr. IV., at Sir James Spens ikke 18. Augusti.
er hvervet Tropper for K. af Sverig, hvorfor han anmoder om Restitution af de Spens
rørende Varer, der vare tagne af danske Skibe ombord i et svensk Skib. — *Westm.*,
Aug. (Latin.) Udt. p. Eng. i Macray, Second Report S. 8.
- *10755. JOHANNIS EGIDII, episcopi Arhusiensis, responsum Johanni Resenio, rectori 18. Augusti.
demie Hafniensis, datum, in quo duos studiosos et pastores, D. Jacobum Petri in Tued
D. Christianum Michaelis de Seiling, contra querimonias academie defendit. — *Arhusii*,
die Lucæ evang. Rørdam, Kbhvns. Univ. Hist., Aktst. og Breve S. 613—15.
- *10756. W. TRUMBULL tilskrifer Sir J. Digbye, at Kalmar Stad er erobret, men 20. Augusti.
æstningen forsvarer sig endnu, at den svenske Flaade, 40 Krigsskibe, er Herre paa
og at Svenskerne have erobret Christianopol. — *Brussels*, 20. Aug. (Engelsk.)
t. i Hist. m an. commission. The man. of the earl of Eglinton etc. S. 529.
- *10757. BREIDE RARTZOW henviser Kansler Christian Fris til mundtlige Meddelelser 21. Augusti.
nsz Jul og beder om, at denne maa overbringe Penge til 2 Maaneder. — *Calmer*
then 21. Augusti. Aarsberetn. fra Gehelmearch. VI. 220.
- *10758. Sir RODOLPHE WINWOOD tilskrifer Sir J. Digbye, at Kalmar Slot er erobret 22. Augusti.
Smaaøerne deromkring have underkastet sig K. af Danmark. — *Haghe*, 22. August.
sk.) Brudst. i Hist. man. commission. The man. of the earl of Eglinton etc. S. 529.
5364. Löfgreen, Calmar och dess Stift S. 45. 26. Augusti.
- *10759. K. KARL IX.'s Brev til Prins Morits og Generalstaterne, hvori han takker 27. Augusti.
r deres Fredsmægling og bevidner sin Kjærlighed til Freden. — *Ryssby*, d. 27. Au-
(Svensk.) Brudst. i Sylvander, Kalmars hist. VIII. 321.
- *10760. Den SVENSKKE KRIGSRETS Dom, hvorved Hovedsmanden Niels Jönsson 31. Augusti.
fra Livet, fordi han i Forening med Christiern Somme har været i den danske
tilsagt K. af Danmark Kalmar Slot. — *Fäldtlaghret vedh Ryssby*, then 31. Augusti.
Hallenberg. Gustaf II. Adolfs Hist. II. 820—22.
10761. Relation af Lejren for Kalmar, som Hans Bagger, Borger i Ribe, førte c. Augusto.
d. 8. Sept. — Uden Datum. Nye Danske Mag. II. 28—30.
10762. 12 BØNDER i Herjedalen sværge Troskabsed til K. Karl IX. og opsigte 3. Septbr.
mark Huldskab og Troskab. — *Elfferos Kyrckige*, d. 3. Septembris. Hallenberg,
d. 827—28.
10763. K. KARL IX. bebrejder Admiralen Johan Gottburg, at han har kæmpet 8. Septbr.
lanske Flaade uden at have haft alle sine Skibe samlede. — 8. Septbr. (Svensk.)
rsen, Kalmarkrigen S. 153—54.

1611.
8. Septbr. *10764. Den SVENSKKE KRIGSRETS Dom, hvorved Skibskaptain Anders Cordeel dømmes til Døden, fordi han ved sin Forsemmelse har foranlediget, at Kongens Skibe ere faldne i de Danskes Hænder. — *Laghret vedh Rysby*, d. 8. Septembris. (Svensk.) Hallenberg, Gustaf II. Adolpha hist. II. 822—24.
9. Septbr. *10765. K. KARL IX.'s Instrux for Admiralen Anders Johansen, som med Flaaden ved Elfsborg skal sejle til Amsterdam for at hente Jacob Spens's Folk og siden hærgne paa Jyllands eller Norges Kyster. — 9. Septbr. (Svensk.) Brudstykk. i Larsen, Kalmarkrigen S. 158—59.
12. Septbr. *10766. JESPER MATSONS Brev til Gert Rantzau, hvori han foreslaar Udveksling af Fanger. — *Ryssby*, d. 12. Sept. (Svensk.) Brudst. i Sylvander, Kalmars hist. VIII. 333 og i Larsen, Kalmarkrigen S. 246—47.
13. Septbr. *10767. K. KARL IX. tilskriver Almuen i Helsingland, at den ikke behøver at frygte for Angreb fra Norge, hvor der intet Krigsfolk er; han haaner »Juthebonden«, én Polak er saa god i Krig som 6 »Juther«, Bønderne maa derfor ikke drikke af »Jutheflasken«. — 13. Sept. (Svensk.) Brudst. i Larsen, Kalmarkrigen S. 161—62.
16. Septbr. *10768. K. CHR. IV.'s Svar til Befalingsmændene i Kalmar i Anledning af deres Skrivelse om K. Karls Angreb paa Kalmar d. 14. Septbr. — 16. Sept. Brudst. i Sylvander, Kalmars hist. VIII. 333.
16. Septbr. *10769. K. JAKOB I. af England tilskriver K. Chr. IV., at han har sendt et Bud til Danmark for at udvælge nogle gode Falke. — *Westm.*, 16. Sept. (Latin.) Udt. p. Eng. i Macray, Second Report S. 9.
17. Septbr. *10770. BREIDE RANTZOW tilskriver Kansler Christian Fris ang. Proviantforsendelserne. — *Calmer*, then 17. Septembris. Aarsberetn. fra Geheimarch. VI. 220—21.
18. Septbr. *10771. Den SVENSKKE KRIGSRETS Dom, hvorved Admiral Niels Engelsman dømmes til Døden, fordi han ikke har efterkommet Kongens Befaling og er kommet Admiralen Jacob Gottburgh til Hjælp, da denne kæmpede med den danske Flaade. — *Laghret ved Rysby*, d. 18. Septembris. (Svensk.) Hallenberg, Gustaf II. Adolpha hist. II. 824—26.
23. Septbr. 5370. Journal f. Politik, Natur- og Menneske-Kundskab 1810 IV. 218—221 (med Datum: 22. Sept.).
30. Septbr. *10772. BREIDE RANTZOW underretter Kansler Christian Fris om K. Karls Angreb paa Øland, hvor Borckholm ikke kan ventes at holde sig længe. — Then 30. Septembris. Aarsberetn. fra Geheimarch. VI. 221—22.
6. Octobr. 5373 se *10611.
6. Octobr. *10773. GUSTAF ADOLF tilskriver K. Karl IX., at han samme Dag har erobret Borckholm paa Øland fra de Danske. — *Borckholm*, d. 6. Oktober. (Svensk.) Sylvander, Kalmars hist. VIII. 336—37.
8. Octobr. *10774. GUSTAF ADOLFS Overenskomst med den danske Besætning paa Borgholm ang. Slottets Overgivelse. — *Lägrret för Borgholm*, d. 8. Oktober. (Svensk.) Sylvander, Kalmars hist. VIII. 338.
8. Octobr. *10775. K. KARL IX. takker Gustaf Adolf for Meddelelsen om Borgholms Erobring og befaler, at de af Besætningen, som ikke ville give sig i svensk Tjeneste, skulle drage til de danske Kjøbstæder, men ikke til Kalmar. — *Ålem*, d. 8. Oktober. (Svensk.) Sylvander, Kalmars hist. VIII. 341—42.
12. Octobr. *10776. GERTT RANTZOW beretter til K. Chr. IV., hvad der er hændet ham paa hans Tog til Øland. — *Vrrup*, d. 12. Oktober. (Tydsk.) Aarsberetn. fra Geheimarch. VI. 222—23.
13. Octobr. *10777. GERTT RANTZOW beretter Kansler Christian Fris om sit Tog til Øland og om Forholdene her. — *Wrrup*, then 13. Octobris. Aarsberetn. fra Geheimarch. VI. 223—24.

1611.

*10778. BREIDE RANTZOW beretter K. Chr. IV., at Borckholm har overgivet sig d. 10. Octbr., samt oplyser ham om Forholdene ved Kalmar og i Bleking. -- *Christia-* 16. Octobr.
nopol, then 16. Octobris. Aarsberetn. fra Geheimmærch. VI. 224-15.

*10779. K. CHR. IV. slutter Kontrakt med Baltzer Berner, Blytækker i Kjøbenhavn, om Tækningen af det nye Hus paa Ibsstrup. — D. 19. October. Udt. i Friis, Saml. t. dansk 19. Octobr.
Bygningshist. S. 189.

*10780. K. CHR. IV.'s Afregning med Vilhelm Korffer angaaende det Kalksnider- 19. Octobr.
rbejde, som han har udført paa Frederiksborg Slot. — D. 19. Octobris. Friis, Saml. t. dansk Bygningshist. S. 234.

*10781. JARLEN af RUTLAND anbefaler Lord Robert Willughby til K. Chr. IV. til 20. Octobr.
vertagelsen af den militære Stilling, som Kongen havde tiltænkt Frederic Norman, som er i Jarlens Tjeneste. — *Belvoire*, 20. Oct. (Latin.) Udt. i Macray, Second Report S. 42.

*10782. W. TRUMBALL tilskriver Sir J. Digbye, at Handelen paa Østersøen er 20. Octobr.
rved at blive ødelagt paa Grund af den store Told, K. af Danmark har lagt paa alle be, som sejle gennem Sundet. — *Brussels*, 20. Oct. (Engelsk.) Brudst. i Hist. man. com-
mon. The man. of the earl of Eglinton etc. S. 541.

*10783. Litteræ CHR. IV. regis Daniæ comiti a Salisbury datæ, in quibus gratias 24. Octobr.
receptione Jonæ Carisii agit eique postulata quædam, quæ regi Angliæ proposuerit, nendat. — *Hafnia*, 24. Octobris. Facsimiles of national manuscripts IV. 29.

*10784. Lord ROBERT WILLUGHBY lykønsker K. Chr. IV. til hans Sejr ved Kalmar. 25. Octobr.
5. Oct. (Latin.) Udt. p. Eng. i Macray, Second Report S. 42.

*10785. JOHN POLEY tilskriver K. Chr. IV., at Lord Willoughby er den dygtigste 25. Octobr.
mand, som kan sendes fra England, samt fraraader at blande skotske Lejetropper en med engelske. — *Lond.*, 25. Oct. (Latin.) Udt. p. Eng. og Brudst. i Macray, Second
S. 42—43.

*10786. NIELS CLAUSØN S(ENNING), Biskop i Oslo, svarer Universitetet, at han paa 3. Novbr.
af Udgifterne i Anledning af Krigen endnu ikke har kunnet indfri sit Løfte om lsen af en »Almisse« til fattige Studenter. — *Opslow*, d. 3. Novembr. Rørdam,
Univ. Hist., Aktst. og Breve S. 615—16.

*10787. Enkedronning CHRISTINE af Sverigs aabne Brev, hvori udtales Frygt for, 4. Novbr.
f Danmark skal søge at fremkalde Oprør i Sverig. — D. 4. Nov. (Svensk.) Cronholm, Sveriges hist. u. Gustaf II. Adolf III. 5.

*10788. M. J. STEPHANIUS Christiano Barnechovio juvenem, Silesii natum, com- 11. Novbr.
— *Soræ*, 11. Novembris. Rørdam, Kbhvns. Univ. Hist., Aktst. og Breve S. 616—17.

10789. Thingsvidne ang. to Bønder paa Öland, som drog til Kalmar og hyldede 12. Novbr.
V. paa Ölændingernes Vegne. — *Hammarby*, then 12. Novembris. (Svensk.) ands hist. och beskrifn. I. 155. Jvfr. Sylvander, Kalmars hist. VIII. 294—95.

10790. GUSTAF ADOLF, Sverigs Arvefyrste, anmoder James Spens om at hverve 16. Novbr.
i Infanteri at møde i Elfsborg d. 1. April, og opfordrer ham til at forene sig nes Mænichovius, som til samme Tid vil hverve 1000 Mand til Krigen imod mark. — *Ex arce Nyæopensi*, die 16. Novembris. (Latin.) Eng. Overs. i Michell,
cottish exped. to Norway 1612 S. 175—77.

10791. K. CHR. IV.'s aabne Brev til det tyske Riges Stænder, hvori han til- 24. Novbr.
e udsprede Rygter om, at de af ham lejede tyske Tropper ikke have faaet

1611.

Sold udbetalt, og opfordrer Alle, som have noget at klage over i saa Henseende, til at møde og bevise deres Krav. — *Copenhagen*, d. 24. Novemb. (Tydsk.) Schade, Sleidanus verus et usque ad tempora nostra continuatus III. Sp. 1648.

Novbr. *10792. Klageskrifter til K. Gustaf II. Adolf og Stænderne paa Nyköpings Rigsdag i Anledning af Krigen med Danmark. (Svensk.) (Hallenberg,) Handl. t. Gustaf II. Adolfs Hist. I. 23—31.

19. Decbr. *10793. Forhør over Andreas Ramsø og Robert Douglas, skotske Kapitainer, tilfangetagne af de Danske paa Rejsen fra Sverig til Lübeck, i Overværelse af Georg Lung, Joachim Bulow og Tobias Lauterbraos. — *Fridertichsburgi*, 19. die Decembris. (Latin.) Eng. Overs. i Michell, hist. of the scottish exped. to Norway 1612 S. 152—57 (Den latinske Text S. 147—52).

22. Decbr. *10794. K. CHR. IV.'s og Hert. JOHAN ADOLF af Gottorps Svar paa de af det slesvig-holstenske Ridder- og Landskab paa Landdagen i Flensborg d. 15. Septbr. 1610 (jvfr. Nr. *10606) overgivne Besværing. Deri erklæres, at Stænderne og Stæderne ere uberegtigede til alle private og hemmelige Kontributioner uden de regerende Fyrsters Samtykke. — 22. Decb. (Tydsk.) Brudst. i Ratjen, Verz. d. Handschr. d. Kieler Universitätsbibl. II. 325 og III. 60—61.

22. Decbr. *10795. KONGENS og HERTUGEN af Gottorps Memorial som Svar paa den af det slesvig-holstenske Ridder- og Landskab paa Landdagen i Flensborg i Septbr. 1610 skete Erklæring (jvfr. Nr. *10604). Deri fastholdes Ønsket om den almindelige Landrets Afsigelse af Domme i alle kriminelle Sager samt om den begjærede Kontribution. — 22. Decbr. (Tydsk.) Brudst. i Ratjen, Verz. d. Handschrift d. Kieler Universitätsbibl. II. 324 og III. 63—64.

27. Decbr. *10796. KONVENTET i Klostret Heiligenrode tilstaar paa Forbøn af Hertuginde Elisabeth af Braunschweig, født af den kongelige Stamme i Danmark, at have erholdt 100 Rdlr. til Laans af Klostret Barsinghausen. — *Heiligenrode*, d. 27. Decbris. (Tydsk.) Zeitschrift d. histor. Vereins f. Niedersachsen, Jahrg. 1858 S. 129—30.

*10797. Litteræ OLIGERI ROSENCRANTZII Johanni Pauli Resenio datæ, in quibus de exequiis affini sui Brahæi (Ottonis) atque de libris Resenii nuper editis (de uno dei et hominum mediatore) scribit. — Sine anno. Kirkehist. Saml. 3. R. V. 737—40.

1612.

1612.

5. Januar. *10798. K. JAKOB I. af England anmoder K. Chr. IV. om at tillade Hillebrand Prussen, Kjøbmand i London, at udføre 300 Mastetræer til den engelske Flaade. — *Westm.*, 5. Jan. (Latin.) Udt. p. Eng. i Macray, Second Report S. 9.

6. Januar. *10799. K. GUSTAF II. ADOLF fritager Indbyggerne paa Öland for Udskrivning, saa længe Fejden mellem Sverig og Danmark vedvarer. — *Nyköping*, d. 6. Januarii. (Svensk.) Brudst. i Ahlquist, Ölands hist. och beskrifn. I. 156.

ante 13. Januar. *10800. Beretning fra Lübeck om politiske Nyheder, særlig fra Danmark og Holland, i Tiden fra 6. Decbr. 1611 til 13. Jan. 1612. — Uden Datum. (Svensk.) (Hallenberg,) Handl. t. Gustaf II. Adolfs Hist. I. 32—34.

16. Januar. *10801. K. JAKOB I. af England tilskriver K. Chr. IV., at baade han og Jarlen af Salisbury have besvaret Kongens og Chr. Friis's Breve, og sender nu Robert Anstruther med yderligere Svar. — *Westm.*, 16. Jan. (Latin.) Udt. p. Eng. i Macray, Second Report S. 9.

18. Januar. *10802. K. CHR. IV. befaler Anders Bille i al Hemmelighed at udruste Bønderne i sit Len og med dem understøtte Breide Ranzau, som skal foretage et Angreb paa Sverig. — *Kjøbenhavn*, d. 18. Januar. Meldell, Træfn. v. Vidsø S. 30.

- *10803. K. GUSTAF II. ADOLF tilskriver Enkedronningen af Sverig og Raadet, at han 1612.
 r opgivet Angrebet paa Kalmar men derimod paatænker et Indfald i Bleking, hvorom 20. Januar.
 i udbeder sig deres Raad. — *Wederwik*, d. 20. Januari. (Svensk.) Brudst. i Sylvander,
 mars hist. VIII. 358.
- *10804. K. GUSTAF II. ADOLF befaler Jesper Matsson i Anledning af de Danskes 23. Januar.
 Id i Sunnerbo at spærre alle Passer til Jönköping med Braater. — *Döderhult*, d.
 Januari. (Svensk.) Brudst. i Sylvander, Kalmars hist. VIII. 360.
- *10805. K. GUSTAF II. ADOLFS Søpas for Kronens Smaaskibe at plyndre og ødelægge 23. Januar.
 Ejendom, hvor det paatræffes. — *Döderhult*, d. 23. Januari. (Svensk.) Sylvander,
 hist. VIII. 364.
- *10806. K. GUSTAF II. ADOLF tilskriver Rigsraadet i Stockholm, at han vil rykke ind 24. Januar.
 for at tvinge de Danske til at opgive deres Tog mod Jönköping. — *Ryssby*, d.
 24. Januari. (Svensk.) Brudst. i Sylvander, Kalmars hist. VIII. 361.
- *10807. K. GUSTAF II. ADOLF befaler Peder Michaelson Hammersköld m. fl. at møde 25. Januar.
 de Dag med Klæde, Penge og Vaaben, da Kongen agter at gjøre Indfald i Ble-
 yssby skans, d. 25. Januari. (Svensk.) Brudst. i Sylvander, Kalmars hist. VIII. 362.
- *10808. K. GUSTAF II. ADOLF tilskriver Statholderne paa Jönköping, at han har 27. Januar.
 paatænkte Angreb paa Kalmar Slot paa Grund af dets stærke Befæstning. —
 d. 27. Juni (o: Januari). (Svensk.) Brudst. i Sylvander, Kalmars hist. VIII. 357—58.
- *10809. Det SVENSKKE RIGSRAAD fraraader K. Gustaf Adolf et Angreb paa Bleking 27. Januar.
 et Indfald i Danmark fra Vestergötland for at hindre de Danske i Angreb
 for at afskjære dem fra Halmstad. — *Stockholm*, d. 27. Januari. (Svensk.)
 Kalmars hist. VIII. 358.
- K. GUSTAF II. ADOLF underretter Hert. Johan m. fl. om sit Plyndringstog 13. Febr.
 n Tabet i Kampen ved Vidsø. — *Markaryd*, d. 13. Februar. (Svensk.)
 Kalmarkrigen S. 185.
- K. CHR. IV.'s aabne Brev til Bønderne i Baahus Len, hvorved det be- 14. Febr.
 ve sig til Bahus Slot. — *Baahus*, d. 14. Febr. Larsen, Kalmarkrigen S. 187.
- Relation om Krigsbegivenhederne, især Træfningen ved Øesbye Kirkegaard. 17. Febr.
Feb. Nye Danske Mag. II. 36—37. Meidell, Træfningen ved Vidsø S. 11—12.
- V. TRUMBALL meddeler Sir J. Digbye, at der er sluttet en 3 Maaneders 17. Febr.
 nmark og Sverig, og omtaler et Rygte, som dog atter er benægtet, at
 øvet dræbt ved en Kanonsprængning. — *Brussels*, 17. Febr. Brudstykk. i
The man. of the earl of Eglington etc. S. 563.
- GUSTAF II. ADOLFS Skrivelse til sin Moder, Enkedronning Christina, 29. Febr.?
 t man ikke har hørt noget til Fjenden siden det Held, Hert. Johan
 har begivet sig til Nylödelse for at jage de Danske bort derfra. —
 : Febr. ?]. (Tydsk.) Konung Gustaf II. Adolfs Skrifter S. 634—35, jvfr. S. 647.
 Træfningen ved Vidsø S. 12—13. Febr.
- Paludan-Müller, Om Christ. Barnekovs Død S. 9—10. Febr.
- LANGES Relation om Krigsbegivenhederne fra Decbr. 1611 til Febr. Februario.
 Nye Danske Mag. II. 34—36.
- AF II. ADOLFS Brev til Jakob Jakobsson, hvori han omtaler Neder- 1. Martil.
 . IV.'s Nederlag ved Varberg. — 1. Marts. (Svensk.) Brudst. i

1612.

2. Martii. *10817. K. GUSTAF II. ADOLFS aabne Brev til Almuen i Norra- og Södra Möre Herreder og paa Öland, hvori han modsiger Rygterne om hans Tab ved Vidsö og vidløftig dvæler ved K. Chr. IV.'s Nederlag ved Gulborg og Varberg. — 2. Marts. (Svensk.) Brudst. i Larsen, Kalmarkrigen S. 185.
5. Martii. *10818. Prins MORITS af Oranien og de DEPUTEREDE for Provinsen Utrecht forbyde i Henhold til en Beslutning af Generalstaterne, at der hverves Tropper eller udføres Krigsfornödenheder fra Utrecht til nogen af de krigførende Parter, K. af Danmark og Sverig. — D. 5. Maart. (Hollandsk.) Vreede, Nederland en Zweden S. 184—85.
7. Martii. *10819. K. JAKOB I. af England anmoder K. Chr. IV. om at tillade John Cornelisen at fiske Aal nærvæd Kjøbenhavn, hvor der er Overflod af dem, til Brug for den kongelige Husholdning og Indbyggerne i London. — *Westm.*, 7. Mar. (Latin.) Udt. p. Eng. i Macray, Second Report S. 9.
8. Martii. *10820. K. CHR. IV. befaler Biskoppen i Ribe at ordinere den Mand, som er kaldet til at være Præst i Malt Sogn, hvis han dertil findes skikket, og foreholde Sognemændene i Annexet, som ikke have deltaget i Kaldelsen, at de annamme ham for deres Sognepræst. — 8. Marts. Nielsen, Hist. Efterr. om Malt Herred S. 23.
12. Martii. 5396. Udt. i Hallenberg, Gustaf II. Adolfs hist. I. 361—63.
15. Martii. *10821. K. CHR. IV. tilskriver Axel Brahe, at han har udnævnt denne til i Forening med Anders Bille at føre Kommandoen i Skaane under Kongens Fraværelse. — 15. Marts. Meidell, Bille Ættens Hist. II 124—25.
15. Martii. *10822. K. CHR. IV. befaler Oluf Rosensparre at ligge i Slotsloven paa Kronborg indtil videre. — *Haff.*, 15. Marts. Frlis, Efterr. om Adelsfam. Rosensparre S. 47.
15. Martii. *10823. W. TRUMBALL meddeler Sir John Digbye, at K. af Danmark og Sverig hverve Tropper, og at K. af England begunstiger Danmark hermed, medens Nederlandene favorisere Sverig, saa meget de tør. — *Bruxelles*, 15. March. (Engelsk.) Brudst. i Hist. man. commission. The man. of the earl of Eglinton S. 566.
20. Martii. *10824. K. CHR. IV.'s Instrux for Admiral Jørgen Daa, som med en Del af Flaaden skal lægge sig for Elfsborg og hindre de svenske Skibe i at løbe ud. — 20. Marts. Brudst. i Larsen, Kalmarkrigen S. 197—98.
30. Martii. *10825. ANDERS OLUFFSEN, kgl. Renteskriver, kvitterer Aarhus By for 305½ Dlr. 31 Skill. som Borgeleje penge for 21 Baadsmænd. — *Kiøbenhaffn*, d. 30. Martii. Udt. i Hübertz, Aktst. vedk. Aarhus II. 28.
- Martio. *10826. Beretning fra Lübeck om politiske Nyheder, særlig fra Danmark. — Uden Datum. (Svensk.) (Hallenberg), Handl. t. Gustaf II. Adolfs Hist. I. 34—35.
5. Aprilis. 5400. Sylvander, Kalmars hist. VIII. 370—71.
6. Aprilis. *10827. K. CHR. IV.'s Instrux for Admiralen Jakob Bek, som med en Del af Flaaden skal begive sig til Kalmar Slot og hindre fjendtlige Angreb fra Søen. — (6. April) Udt. og Brudstykk. i Larsen, Kalmarkrigen S. 198—99.
7. Aprilis. *10828. Sir RALPHE WINWOODS Skrivelse til K. Jakob I. af England, hvori han meddeler, at Prins Morits af Oranien til ham har udtalt sig for et almindeligt protestantisk Forbund, bestaaende af Danmark, Sverig, de tyske Fyrster, de schweiziske protestantiske Kantoner og Nederlandene under Englands Ledelse. — *the Haghe*, the 7 of April, slø vet., uden Aar. (Engelsk.) Motley, The life and death of Barneveld II. 454—58.
8. Aprilis. *10829. K. GUSTAF II. ADOLF befaler Jacob Jacobsen at gjøre et Angreb fra Ryssby ind i Bleking og derfra rykke frem mod Aabus og opbrænde denne Stad. — *Stockholm*, d. 8. April. (Svensk.) Brudst. i Sylvander, Kalmars hist. VIII. 372.

- *10830. HENRY PEYTON meddeler K. Chr. IV., at han har sendt 250 af ham 1612.
vervede Folk til Danmark, men at han selv ikke kan overtage Anførselen, da General- 8. Aprilis.
terne, i hvis Tjeneste han har staaet i 10 Aar, har nægtet ham Tilladelse dertil. —
ad., 8. Apr. (Latin.) Udt. p. Eng. i Macray, Second Report S. 43.
- *10831. K. CHR. IV.'s Artikels-Brev for Krigsfolket til Fods. — *Copenhagen*, d. 10. Aprilis
Aprilis. (Tydsk.) Særsk. trykt i Kbh. 1612. 12 Bl.
- *10832. K. CHR. IV.'s Krigs-Artikler for Rytteriet, eller saakaldet »Reutter-Recht», 10. Aprilis.
m ogsaa for Ridderskabet. — *Schloss zu Copenhagen*, d. 10. Aprilis. (Tydsk.)
trykt i Kbh. 1612. 16 Bl.
- *10833. K. GUSTAF II. ADOLF befaler Jacob Jacobson at sende Spejdere ind i Kalmar 13. Aprilis.
Danmark. — D. 13. April. (Svensk.) Sylvander, Kalmars hist. VIII. 374.
- *10834. K. GUSTAF II. ADOLF opfordrer Hansestæderne til at slutte Forbund med 20. Aprilis.
g lover dem i saa Tilfælde at skaffe dem deres gamle Stapelret i Bergen, Fri-
or Øresundstolden og Handelsprivilegier i Danmark. — *Stockh.*, 20. April. (Svensk.)
dst. i Hallenberg, Gustaf II. Adolfs hist. I. 357—58.
835. K. CHR. IV. forbyder Steen Bille og Jens Bjelke at foretage noget Indfald 23. Aprilis.
i Løbet af Sommeren. — 23. April. Meidell, Bille-Ættens Hist. II. 306—307.
836. CONRADI RITTERSHUSII ad Johannem Kirchmannum epistola, in qua com- 25. Aprilis.
obilem adolescentem Cimbrum sibi litteras M. Dasenii rectoris attulisse. —
5. April. Marqvardi Gudli Epistolæ S. 251—52.
- *10837. K. GUSTAF II. ADOLF befaler Jacob Jacobson m. fl. at straffe Indbyggerne 26. Aprilis.
n, Konga Herred, som have svoret K. af Danmark Troskab. — *Gripsholm*, d.
ensk.) Sylvander, Kalmars hist. VIII. 378—79.
- STEEN BILLE tilskrifer Kansler Chr. Friis om de af ham trufne Forholds- 27. Aprilis.
værge fjendtlige Angreb paa den norske Grænse og anmoder om, at der
sendt nogle dygtige Befalingsmænd. — *Trondhjem*, d. 27. April. Meidell,
307—309.
- HÅLGER ROSENKRANTZ befaler Almuen i Kalmar Len at møde ved Rysby 5. Maji.
hvis de ikke ville besøges »med Mord og Brand». — *Ryssby*, d. 5. Maji.
Adolfs hist. II. 433.
- JAKOB I. af Englands Trøstebrev til K. Chr. IV. i Anledning af Dron- 5. Maji.
estm., 5. May. (Latin.) Udt. p. Eng. i Macray, Second Report S. 9.
- INS HENRY af Wales anbefaler Robert Bartous (!), Lord Willoughby, 14. Maji.
ske Hjælpetropper i dansk Tjeneste, til K. Chr. IV. — *St. James's*,
it. p. Eng. i Macray, Second Report S. 20.
- K. CHR. IV.'s Instrux for Rigsadmiralen Mogen Ulfeld, som med Hoved- 16. Maji.
lførsel over Østersøen til Sverig samt angribe den svenske Flaade.
i Larsen, Kalmarkrigen S. 199.
- MICHAELSON, Stath. p. Borgholm Slot, underretter K. Gustaf Adolf 16. Maji.
afsendt 3900 Mand Fodfolk og 1080 Ryttere fra Danmark, og at
ompagnier fra Christianopol. — *Borgholm*, d. 16. Maj. (Svensk.)
hist. VIII. 380.
- W I. anbefaler K. Chr. IV. Lord Willoughby, som i Henhold til 20. Maji.
har sendt de af ham samlede Tropper over til Danmark og nu
overtage Befalingen over dem. — *Westm.*, 20. May. (Latin.)
eport S. 9.

1612.
ante8 Junii. *10845. Ny Tidende, sendt til Ribe af Kancelliet, om Elsborgs Indtagelse og Krigen i Sverig. — Uden Datum. *Nye Danske Mag.* II. 45.
8. Junii. *10846. Sir ROBERT ANSTRUTHER tilskriver K. Jakob I. af England, at nogle skotske Fribyttere have plyndret paa Norges Kyster, og klager over, at en skotsk Officer ved Navn Pryngle, som var blevet fanget i Krigen men atter frigivet paa Anstruthers Forbøn, nu paa ny er fanget paa et Skib til Sverig, uagtet han havde lovet ikke mere at tjene imod Danmark. — *Coppenhagen*, the 8. of Juin. (Engelsk.) Michell, *hist. of the scottish expd. to Norway 1612* S. 133—35.
11. Junii. *10847. K. JAKOB I. af Englands Brev til K. Chr. IV., hvori han bevidner, at Henry Levinston hører til en meget fornem Slægt og saaledes kan overtage den Stilling som Oberst og Fører af 2000 Mand, som Kongen har tiltænkt ham. — *Westm.*, 11. June. (Latin.) Udt. p. Eng. i Macray, *Second Report* S. 9.
14. Junii. *10848. K. GUSTAF II. ADOLF tilskriver Enkedronningen af Sverig, at han paa Grund af de Danskes Overmagt maa trække sig tilbage til Mareholm, skjønt han derved giver sit Land til Pris for Fjendens Plyndringer. — *Koltorp*, d. 14. Juni. (Svensk.) Brudatytik i Sylvander, *Kalmars hist.* VIII. 404—405.
16. Junii. *10849. K. GUSTAF II. ADOLF befaler Jacob Jacobson og Jesper Anderson at forhindre Oplæsningen af de Breve, hvori K. af Danmark opfordrer Indbyggerne i de svenske Herreder ved Kalmar til at udrede Skat og aflægge Troskabsed. — *Högnetorp*, d. 16. Juni. (Svensk.) Sylvander, *Kalmars hist.* VIII. 404.
17. Junii. *10850. MOGENS WILFFELDT meddeler Kansler Christiann Friis t. Borreby og Breide Rantzou, at han d. 21. Maj kom med Flaaden for Kalmar, beretter om Erobringen af Öland og Borgholm og om den store Sygdom mellem Kapitainerne paa Flaaden, særlig Englænderne, sender nogle opsnappede lybske Breve samt en Bekjendelse af en svensk Fange. — *Kong. Maj:ts Orloffskib Argo under Borkholm*, d. 17. Junii. Hallenberg, *Gustaf II. Adolfs hist.* II. 832—37.
17. Junii. *10851. K. GUSTAF II. ADOLF af Sverig meddeler sin Moder, Enkedronning Christina, at Fjenden er trængt frem til Lidköping, men han haaber paa at kunne gøre Modstand, naar Hertug Johan imorgen støder til ham. — *Hægtorp*, d. 17. Junii. (Tydsk.) Konung Gustaf II. Adolfs Skrifter S. 587.
25. Junii. *10852. CHRISTIAN FRIIS OG BREIDE RANTZOW meddele K. Chr. IV. hvilke Forholdsregler de have taget mod Mønninghoffuen, at Öland og Borgholm er erobret m. m. — *Haf.*, 25. Junii. *Danske Mag.* 4. R. V. 75—76.
25. Junii. *10853. Den venetianske Gesandt i London ANTONIS FOSCARIUS's Skrivelse til sin Regering, hvori omtales K. Jakob I.'s Fredsmægling mellem Sverig og Danmark. — 5. Luglio. (Italiensk.) Brudst. i Ranke, *Englische Geschichte* I. 565.
27. Junii. 5417. Sylvander, *Kalmars hist.* VIII. 406.
30. Junii. *10854. K. CHR. IV. tilskriver Olaf Rosensparre samt Bgm. og Raad i Helsingør og Helsingborg, at Svenskerne samle Tropper i Danzig, Embden og andre Steder, og at man frygter et Angreb paa Indløbet til Øresund. — 30. Juni. Udt. i Larsen, *Kalmarkrigen* S. 194, Anm. 2.
30. Junii. *10855. K. JAKOB I. af England lykønsker K. Chr. IV. til hans Held i Krigen. haaber, at Anstruther har haft Audiens og at Kongen er villig til at slutte Fred, samt takker for det James Spence givne Lejde til K. af Sverig. — *Westm.*, 30. June. (Latin.) Udt. p. Eng. i Macray, *Second Report* S. 9.

1612.

Juni.

*10856. Beretning af PEDER MICHILLSONN t. K. Gustaf II. Adolf om Borgholms bring af de Danske. — *Nyköpingh*, d. . . . Juni. (Svensk.) Sv. Hist. Tidskr. 1889 69—72.

5. Julii.

*10857. K. GUSTAF II. ADOLF tilskriver Jacob Jacobson og Jesper Anderson om de oldsregler, de skulle træffe for at hindre de Danskes Fremtrængen fra Kalmar. — *Öppling*, d. 5. Juli. (Svensk.) Brudstykk. i Sylvander, Kalmars hist. VIII. 409—10.

9. Julii.

*10858. K. GUSTAF II. ADOLF meddeler sin Moder Enkedronning Christina, at ygger for, at Fjenden skal drage imod Östergötland; paa Opfordring af den engelske t Jacob Spens har han bestemt sig til at anmode K. af Danmark om Stilstand. — *Öpplingh*, d. 9. Julii. (Tydsk.) Konung Gustaf II. Adolfs Skrifter S. 588—90.

9. Julii.

*10859. K. GUSTAF II. ADOLF befaler Knut Hand at besætte Passet ved Säby Bro derrette Kongen om, ad hvilken Vej den danske Hær trænger frem i Östergötland. *Öppling*, d. 9. Juli. (Svensk.) Brudstykk. i Sylvander, Kalmars hist. VIII. 412.

15. Julii.

0860. K. JAKOB I. af England anbefaler K. Chr. IV. Markisen af Rouillac, der af Hert. af Espernon. — *Westm.*, 15. July. (Latin.) Udt. p. Eng. i Macray, Second

15. Julii.

361. K. GUSTAF II. ADOLF tilskriver Hert. Johan, at de Danske ligge stille i og faa Proviant fra den danske Flaade over Vestervik. — *Hvetlanda*, d. 15. Juli. *Sylvander*, Kalmars hist. VIII. 420.

20. Julii.

2. K. GUSTAF II. ADOLF tilgiver Almuen i Norra- og Södher-Möre, som Danske til Haande og ydet dem Hjælp ved Kalmars Befæstning, og opfordrer sig tro og lydig. — *Högsby*, then 20. Julii. (Svensk.) Löfgreen, Calmar och 30.

23. Julii.

K. GUSTAF II. ADOLF befaler Sven Håkansson, Høvedsmd. i Sönder Möre, ad Almuen i Baghold i Skovene mod Fjenden (de Danske). — 22. Juli. i Cronholm, Sveriges hist. u. Gustaf II. Adolf I. 483.

23. Julii.

K. GUSTAF II. ADOLFS Brev til Gert Rantzau om Udveksling af Fanger, r over den danske Hærs grumme Optreden imod Bønderne. — *Högsby*, k.) Brudst. i Sylvander, Kalmars hist. VIII. 423.

30. Julii.

oal f. Politik, Natur- og Menneske-Kundskab 1810 IV. 221—23. Skeel, Optegn. om

30. Julii.

SVENSK AGENT tilskriver Johan Skytte, at Johan v. Munickhoeuen d. Nederlandene med 1200 Mand og er landet ved Trondhjem for derfra Norge til Sverig. — *Amsterdam*, 30. Juli. (Tydsk.) Brudstykk. i Norsk

31. Julii.

KOB I. af Englands Brev til Raadet i Skotland, hvori han behrejder hindret, at der imod Kongens Forbud lejes Tropper i Skotland til mod Danmark. — *Kirbie*, the last of July. (Engelsk.) Michell, hist. ay 1612 S. 166—67.

1. Augusti.

STATERNES Forbud mod, at der i Nederlandene foretages Hver-dater til K. af Danmark og Sverig samt Storfyrsten af Moskau. Vreede, Nederland en Zweden S. 185—86.

1612.

2. Augusti. *10868. K. GUSTAF II. ADOLF bebrejder Rigsadmiralen Jöran Gyldenstjerna, at han har forsømt Tiden til at angribe de Danske, og befaler ham at sætte Kurs mod Lübeck og forjage den dærliggende danske Eskadre. — 2. August. (Svensk.) Brudst. i Hallenberg, Gustaf II. Adolfs hist. II. 471—72 og i Larsen, Kalmarkrigen S. 232.
4. Augusti. *10869. Det SKOTSKE RAADS aabne Brev, hvorved det forbyder Hverving af Lejetropper i Skotland til K. af Sverigs Tjeneste imod K. af Danmark. — *Edinburgh*, quarto Augusti. (Engelsk.) Michell, hist. of the scottish exped. to Norway 1612 S. 160—64.
4. Augusti. *10870. Det SKOTSKE RAADS aabne Brev, hvorved det befales alle Embedsmænd at standse de Skibe, som Kapitainerne Hay, Ker og Sinclair have udrustet til at føre deres Soldater i K. af Sverigs Tjeneste imod Danmark. — *Edinburgh*, quarto Augusti. (Engelsk.) Michell, hist. of the scottish exped. to Norway 1612 S. 164—66.
4. Augusti. *10871. Det SKOTSKE RAADS Stævning til Oberst Ramsay til at møde for det og svare paa Anklage for at have hvervet Tropper for K. af Sverig mod Danmark uden h. Jakobs Tilladelse. — *Edinburgh*, 4. Augusti. (Engelsk.) Michell, hist. of the scottish exped. to Norway 1612 S. 166.
5. Augusti. *10872. K. JAKOB I. af England gjentager sin Anmodning til K. Chr. IV. om Tilladelse for Hildebrand Prussen til at udføre Mastetræer. — *Westm.*, 5. Aug. (Latin.) Udt. p. Eng. i Macray, Second Report S. 9.
5. Augusti. *10873. Det SKOTSKE RAADS aabne Brev, hvorved det befales Ejerne af de Skibe, som ere fragtede til at føre Tropper til Sverig, at bringe Skibene ind i Leiths Havn. — *Edinburgh*, quinto Augusti. (Engelsk.) Michell, hist. of the scottish exped. to Norway 1612 S. 167—68.
6. Augusti. 5428. For HERMAN LANGE læs HENRIK LANGE. (Ligesaa i Nr. 5429).
9. Augusti. *10874. K. JAKOB I. af England befaler Sir R. Anstruther at meddele K. af Danmark, at Hverving af Tropper i Skotland til Sverig blev forbudt, saa snart det blev opdaget. — *Bever Castle*, 9. Aug. (Latin.) Udt. p. Eng. i Macray, Second Report S. 9. Eng. Overs. i Michell, hist. of the scottish exped. to Norway 1612 S. 135—36.
10. Augusti. *10875. Sir ROBERT ANSTRUTHER meddeler K. Jakob I. af England, at K. af Danmark har klaget over, at der i Skotland samles Lejetropper under Menigowes og Ramsays Anførsel, som skulle gjøre Indfald i Norge. — *Halmestade*, the 10. of Agust. (Engelsk.) Michell, hist. of the scottish exped. to Norway 1612 S. 136—38.
12. Augusti. *10876. Kjendelse af BGM. og RAAD (i Slesvig), hvorved Caspar Koch og Hartman Quenstedt for Drab af Carsten Musz dømmes til at straffes paa Livet, undtagen forsaavidt de efter Stadsretten kunne affinde sig med Hertugen og hans Raad og opnaa Udsøning med Anklagerne. — Uden Datum. (Tydsk.) Stemann, Gesch. d. öffentl. u. Privat-Rechts d. Herzogthums Schleswig III. 337—38.
12. Augusti. *10877. W. TRUMBALL tilskriver Sir John Digbye, at K. af Danmark skal have lidt et Nederlag i Nærheden af Stockholm og mistet 8 à 9000 Mand. — *Bruxelles*, 12. Aug. (Engelsk.) Brudst. i Hist. man. Commission. The man. of the earl of Eglington etc. S. 598.
15. Augusti. *10878. Det SKOTSKE RAADS aabne Brev, hvorved det befales, at alle de af Oberst Ramsay lejede Kompagnier til Krigen mellem Danmark og Sverig skulle opløses. — *Edinburgh*, decimo quinto Augusti. (Engelsk.) Michell, hist. of the scottish exped. to Norway 1612 S. 169—70.

1612.

*10879. Det SKOTSKE RAADS aabne Brev, hvorved de Tropper, som Oberst Ramsay 15. Augusti.
Kongens Villie har oploet, skulle landsættes dels i Leyth dels paa den anden Side
orth. — *Edinburgh*, decimo quinto Augusti. (Latin.) Michell, hist. of the scottish exped. to
y 1612 S. 170—71.

*10880. K. GUSTAF II. ADOLFS Brev til Rigsadmiralen Jöran Gyldenstjerna, i hvilket 16. Augusti.
lager over det ringe Udbytte af hans Togt til Lübeck og befaler ham atter at gaa
og at opsøge den danske Flaade, hvis den imod Forventning skulde vise sig i
en saa sent paa Aaret. — 16. August. (Svensk.) Brudstykk. i Hallenberg, Gustaf II. Adolfs
73—74 og i Larsen, Kalmarkrigen S. 232.

*10881. En SVENSK AGENT meddeler Johan Skytte, at de Skibe, som have ført 24. Augusti.
i v. Muninckhoeuen til Norge, nu ere komne tilbage, og at Oberst Harquett vil
Edinburg, for at bringe de Folk, som Spens har hvervet, til Sverig. — *Amsterdam*,
ii. (Tydsk.) Brudstykk. i Norsk hist. Tidsskr. IV. 110.

1882. Sir ROBERT ANSTRUTHER takker Sir Thomas Lache for Underretning om 26. Augusti
s Foretagende og haaber, at K. af Danmark vil blive tilfreds med Oplysningen
Copenhagen, the 26. of Agust. (Engelsk.) Brudst. i Michell, hist. of the scottish
ay 1612 S. 138.

183. Det SVENSKKE RIGSRAADS Brev til K. Gustaf II. Adolf, hvori det melder, at 1. Septbr.
i 30 danske Skibe er ankommet til Skjærene ved Stockholm. — *Stockholm*,
vensk.) Brudst. i Larsen, Kalmarkrigen S. 234.

W. TRUMBALL meddeler Sir J. Digbye et Rygte om, at K. af Danmark 9. Septbr.
til Fange. — *Bruxelles*, 9. Sept. (Engelsk.) Brudst. i Hist. man commission.
irl of Eglinton etc. S. 601.

Det SKOTSKE RAADS Stævning til Oberst Ramsay til at møde for det d. 11. Septbr.
vare paa Klagerne imod ham for at have hvervet Tropper imod Danmark
ordbud. — *Edinburgh*, XI. Septembris. (Engelsk.) Michell, hist. of the scot-
1612 S. 171.

GUSTAF II. ADOLF melder Axel Oxenstjerna, at den danske Flaade d. 12. Septbr.
ud af Skjærene ved Stockholm. — *Gripsholm*, d. 12. Septbr. (Svensk.)
arkrigen S. 234—35.

JAKOB I. af England takker K. Chr. IV., fordi han har benaadet 12. Septbr.
i, som i Henhold til Krigsloven var dømt til Døden, da han var taget
har ladet ham overbringe Kongen (Jakob) et Brev med Forbøn for
i har imødekommet. — *Wansted*, 12. Sept. (Latin.) Udt. p. Eng. i
9.

KOB I. af England meddeler Sir Robert Anstruther, at Skylden for, 16. Septbr.
hvervede Lejetropper i Skotland at komme ud af en skotsk Havn,
laad, og at han vil anklage Ramsay for hans Adfærd. — 16. Sept.
the scottish exped. to Norway 1612 S. 139—40.

ntning fra EINWOLDT KRUSSE, OLUFF GALDE og PEDER IFFERSEN til 17. Septbr.
i Friiss t. Borrebye om skotske Troppers Ankomst til Norge og
d. 26. August. — *Aggershuus*, d. 17. Septemb. Krag, Sagn om
7. Eng. Overs. i Michell, hist. of the scottish exped. to Norway 1612

- 1612.
18. Septbr. *10890. Det SKOTSKE RAADS Dom, hvorved Oberst Ramsay erklæres for Rebel, fordi han ikke har givet Møde for det i Henhold til dets Stævning af 11. Septbr. — *Edinburgh*, XVIII. Septembris. (Engelsk.) Michell, hist. of the scottish expd. to Norway 1612 S. 172.
26. Septbr. *10891. Sir ROBERT ANSTRUTHER underretter Sir James Spens om Skotternes Nederlag i Norge. — *Kopenhagen*, the 26. of September. (Engelsk.) Brudst. i Michell, hist. of the scottish expd. to Norway 1612 S. 177—78.
29. Septbr. *10892. Kaldsbrev udstedt af BEBOERNE af SKAMSTRUP Sogn til Hr. Frantz Richardesen til at være deres Sognepræst. — *Skamstrup Kircke*, S. Michaelis dagh. Ny kirkehist. Saml. V. 481—82.
30. Septbr. *10893. K. JAKOB I. af England beder Sir Robert Anstruther om at underrette K. af Danmark om, at han vil drage Andrew Ramsay til Regnskab for Brud paa Tro og Love ligeoverfor den danske Konges Embedsmænd. — 30. Sept. (Engelsk.) Brudst. i Michell, hist. of the scottish expd. to Norway 1612 S. 140—41.
1. Octobr. *10894. DORITHE GØYE t. Thorbenfeldt kalder med Provstens og menige Almues Vilje og Samtykke Hr. Frantz Recardittzönn til Sognepræst for Thorbenfeldtt og Skamstrup Sogne. — *Thorbenfeldtt*, thendtt 1. October. Ny kirkehist. Saml. V. 482—83.
3. Octobr. *10895. Beretning fra ENNVOLDT KRUSZE, ANDERS GREEN, OLUFF GALDE og PEDER IFFUERSON til Kongens Kansler Christian Friis om de Breve, som ere fundne hos de faldne Skotter, og om Tabet paa begge Sider i Kampen paa Kringellen. — *Aggershus*, d. 3. Octobris. Eng. Overs. i Michell, hist. of the scottish expd. to Norway 1612 S. 184—86.
8. Octobr. *10896. Kjendelse af BGM. og RAAD (i Slesvig), hvorefter med Hertugens Tilladelse Akterne i den for forskellige grove Forbrydelser fængslede Heinrich Cramers Sag skulle sendes til et upartisk Fakultet, for at der kan indhentes Raad i Sagen. — Uden Datum. (Tydsk.) Stemann, Gesch. d. öffentl. u. Privat-Rechts d. Herzogthums Sleswig III. 338.
8. Octobr. *10897. K. JAKOB I. af Englands Brev til K. Chr. IV., hvori han glæder sig over en snarlig Fred og anbefaler Henry Levingston. — *Westm.*, 8. Octbr. (Latin.) Udt. p. Eng. i Macray, Second Report S. 10. Et Brev af samme Indhold til Chr. Friis. Smstds.
11. Octobr. *10898. K. JAKOB I.'s Instrux for Sir R. Anstruther, i Følge hvilken han skal meddele K. Chr. IV., at Generalstaterne have erklæret, at de ville hjælpe Sverig, hvis Freden ikke snart kommer i Stand. — *Westm.*, 10. Octobr. (Latin.) Udt. p. Eng. i Macray, Second Report S. 10.
15. Octobr. *10899. Forhør over Alexander Ramse, skotsk Kapitain fanget i Norge, foretaget i Overværelse af Robert Anstruther, Christian Friis og Brinde Rantzov. — *Hafnie*, 15. die mensis Octobris. (Latin.) Engelsk Overs. i Michell, hist. of the scottish expd. to Norway 1612 S. 145—46. (Den latinske Text S. 143—44).
20. Octobr. *10900. Litteræ THOMÆ FINCKII Christiano Frisio datæ, in quibus librum quendam Christiani Longomontani vehementer improbat. — *Hafnie*, 20. Octobr. Rørdam, Kbhvns. Univ. Hist., Aktst. og Breve S. 622—25.
26. Octobr. *10901. Sir ROBERT ANSTRUTHER underretter K. Jakob I. af England om det Nederlag, de skotske Lejetropper have lidt i Norge, og meddeler, at han har udvirket, at 4 af de fangne skotske Officerer blive udleverede til K. Jakob i Stedet for at dømmes af en Krigsret. — *Copenhagen*, 26. October. (Engelsk.) Michell, hist. of the scottish expd. to Norway 1612 S. 141—42.

- *10902. Sir ROBERT ANSTRUTHER tilskriver Sir Thomas Lache, at de i Norge 26. Octobr.
fangne skotske Officerer sikkert ville blive mildere behandlede af K. af England end af
en Krigsret. — 26. of October. (Engelsk.) Brudst. i Michell, hist. of the scottish exped. to Nor-
way 1612 S. 142—43.
- *10903. ERIK JÖRANSSON TEGEL tilskriver K. Gustaf II. Adolf, at han har forfattet 27. Octobr.
en historisk Beskrivelse af Krigen mellem Erik XIV. og Frederik II. og Lübeck. — 27. Oct.
Svensk.) Brudst. i Hallenberg, Gustaf II. Adolfs hist. II. 773—74.
- *10904. K. JAKOB I. af England tilmelder K. Chr. IV. Prins Henry af Wales' Død, 7. Novbr.
slutningen af Ægteskabskontrakten mellem Kurf. af Pfalz og Prinsesse Elisabet, m. m. —
7. Nov. (Latin.) Udt. p. Eng. i Macray, Second Report S. 10.
- *10905. Brev fra ... (Navnet ukendeligt) til K. Chr. IV., i hvilket Brevskriveren 10. Novbr.
ideler, at han for at undgaa Mistanke er forblevet i Belgien efter Prins Moritz's og
Ernst af Nassaus Raad, og at han har sendt Kongens Breve til England; han ønsker
ide, om Kongen vil fornye Krigen. — In Tietl, 10. Nov. (Latin.) Udt. p. Eng. i Macray,
d Report S. 43.
- *10906. En SVENSK AGENT i Amsterdam tilskriver K. Gustaf II. Adolf, at K. Chr. IV. 10. (?) Novbr.
har 3 à 4000 Mand Fodfolk, men at han hverver Tropper i Tyskland i den Hensigt
gribe Stockholm i det kommende Aar med c. 50 Skibe og 10 à 11000 Mand. —
10(?) November. (Tydsk.) Brudstykk. i Norsk hist. Tidskr. IV. 110—11.
- *10907. THO. LAKE, LUDOLPH ENGELSTEDT og MARTIN OTTO bevidne, at Nic. Fran- 18. Novbr.
ar bragt et Brev fra K. Chr. IV. til K. Jakob I., tilligemed 4 Fanger. — Lond.,
(Latin.) Udt. p. Eng. i Macray, Second Report S. 43.
- *10908. Forhør over Andrew Ramsey, skotsk Kapitein, tilfangetaget af de Danske 27. Novbr.
n fra Sverig til Lübeck, foretaget i Overværelse af Hert. af Lennox og Viscount
— 27. Nov. (Engelsk.) Michell hist. of the scottish exped. to Norway 1612 S. 146—47.
10909. LENSMAND, BGM. og RAAD i Ribe tilstaa Johan Pack, som havde tjent 28. Novbr.
von der Hamsfort, Apotheker i Odense, Ret til at holde et Apothek i Ribe og
ettigheder. — D. 28. Novbr. Udt. i Kinch, Ribe Bys Hist. fra Reform. S. 267. Brevet
af K. Chr. IV. 15. Febr. 1614.
10910. Dr. PEDER JENSEN WINSTRUP, Superint. over Sjællands Stift, konfirmerer 30. Novbr.
Recardissens Kaldelse til Sognepræst for Skamstrup og Torbenfeld Sogne. —
d. 30. Novembris. Ny kirkehist. Saml. V. 483—84.
11. MATTHIÆ SEVERINI, rectoris scholæ Roskildensis, testimonium scholasti- 2. Decbr.
hæne Thomæ. — Roeskildæ, IV. Non. Decembr. Brudst. i Kirkehist. Saml.
2. K. GUSTAF II. ADOLF takker Axel Oxenstierna og Henrik Horn for deres 9. Decbr.
1, at de Danske trænge paa Svar om de fire Hovedpunkter, nemlig ang.
de tre Kroner, Lapmarken og Tolden; han er enig med dem om at ville give
aalet om de tre Kroner; Forhandlingerne maa fremfor alt have Fremgang.
d. 9. Dec. (Svensk.) Konung Gustaf II. Adolfs Skrifter S. 471—72.
- K. CHR. IV.'s Forordning om Haandværksdrenge og Svende. — Vort Slot 10. Decbr.
10. Decemb. Særskilt trykt, 4 Bl.
- Litteræ JACOBI I., regis Angliæ, Chr. IV. datæ, in quibus de hostilitate 21. Decbr.
contra regem scribit. — Westmonasterii, XXI. Decembris. Macray, Second

1612.

21. Decbr.

*10915. K. JAKOB I. af England tilskriver Sir Robert Anstruther, at han har dømt Andrew Ramsey til Landflygtighed, men frikendt de øvrige Skotter, som havde haft Grund til at stole paa Ramseys Autoritet. — 21. Decbr. (Engelsk.) Brudstykk. i Michell, hist. of the scottish exped. to Norway 1612 S. 157—59.

*10916. Litteræ amicitiae CH(RISTIANI) TH(OMÆ) Oligero Rosencrantzio post reditum suum ad patriam datæ. — (*Tanderupii*). Brudst. i Kirkehist. Saml. 3. R. VI. 653.

Post 1612.

Post 1612.

*10917. GABRIEL KRUSZES Beretning om den danske Flaades Togt i Østersøen fra August 1612 til sidst i November samme Aar. Danske Mag. 4. R. V. 282—88.

1613.

1613.

9. Januar.

*10918. Mr. CHAMBERLAIN meddeler Sir Ralph Winwood de nærmere Omstændigheder ved Forlovelsen mellem Pfalzgreve Frederik og Prinsesse Elisabeth af England og udtaler, at Dronningen ikke finder Behag i sin Svigersøn bl. a. af den Grund, at Greven af Schomberg har sagt, at hans Herre »is a better man than the king of Denmark«. — The 9th of January. (Engelsk.) Nicholls, the progresses of king James the first II. 514—16.

11. Januar

*10919. 8 BORGERE i Tisted meddele M. Palli, fordum Skolemester i Aalborg, at deres Præst Hr. Jørgenn Perssønn Klønn er død, og bede ham om at komme til Byen og prædike for dem i deres Sognekirke. — Tisted, thend 11. Januarii. Kirkehist. Saml. 3. R. III. 733—84

12. Januar.

*10920. Dom af HANS KNUDSEN, Biskop over Fyens Stif, m. fl. mellem Hr. Jens Mikkelsens Enke og Hr. Hans Jakobsen om Naadsens Aar af Sognekaldet i Nykjøbing. — 12. Januarii. Udt. i Kirkehist. Saml. 3. R. II. 135—86.

14. Januar.

*10921. K. CHR. IV. befaler Anders Bille at aftakke de gevorbne Ryttere i hans Fane samt ligeledes aftakke sit Kompagni Fodfolk. — 14. Jan. Udt. i Meldell, Træfn. ved Vidse S. 42, Anm. 1.

16. Januar.

*10922. K. CHR. IV.'s Befaling, at Staden Konngeliff, som er bleven opbrændt af de Svenske, skal flyttes til Båhus. — *Laugholm*, d. 16. Januarii. Brudst. i Holmberg, Bohuslans hist. och beskrifn. III. 343, Anm.

20. Januar.

5447. Tydsk Overs. i Slinge, Gesch. Chr. IV. durch Schlegel I. 566—74 (med Datum: 26. Jan.).

23. Januar.

5449. Tydsk Overs. i Slinge, Gesch. Chr. IV. durch Schlegel I. 578—80.

24. Januar.

*10923. Sir ROBERT ANSTRUTHER tilskriver Sir Thomas Lach, at K. af Danmark er vel fornøjet med den Straf, som Mr. Ramsay har faaet. — *Elsonbourg in Scotland*, the 24. of Januarie. (Engelsk.) Brudst. i Michell, hist. of the scottish exped. to Norway 1612 S. 159.

25. Januar.

*10924. Bgm. og RAAD i Tisted erklære, at de efter Sognepræsten Hr. Jørgen Pederssønn Klynns Død have valgt M. Palli Knudssønn til deres Sognepræst. — Tisted, s. Pauli omvendelsæ dag. Kirkehist. Saml. 3. R. III. 735—37.

25. Januar.

*10925. BORGERSKABET i Tisted befuldmægtiger Bgm. og Raad smstds. til at forhandle med Herredsprovsten om Kaldsbrev til den af det valgte Sognepræst, M. Palli Knudsen. — *Tystedt*, s. Pouels Dag. Kirkehist. Saml. 3. R. III. 734—35.

27. Januar.

*10926. Det SLESVIG-HOLSTENSKE RIDDER- og LANDSKABS Svar paa Kongens og Hertugen af Gottorps Resolution ang. dets Besværinger (jvfr. Nr. *10794). Heri erklæres,

1613.

at Grunden til, at Landskabet har sammenskudt private Kontributioner, kun er Nødvendigheden af at maatte bestride Udgifterne ved den af Hert. Hans d. yngre mod det ved det kejserlige Hof anlagte Proces; desuden fastholdes Ønsket om, at Stæderne ikke maa separeres, men Prælater, Ridderskab og Stæder raadslaa som et corpus. — *Gottorf*, 27. Jan. Tydsk.) Brudst. i Ratjen, Verz. d. Handschrift. d. Kieler Universitätsbibl. II. 325.

*10927. SEFFREN CHRISTENSEN i Silstrup m. fl. erkjende, at de have udvalgt Christen Hansen m. fl. til paa deres og Almuens Vegne i Tilsted Sogn at udvælge M. Palli ndsen til deres Sognepræst. — *Tistedt*, d. 28. Januarii. Kirkehist. Saml. 3. R. III. 737—38. 28. Januar.

*10928. K. JAKOB I. af England klager til K. Chr. IV. over, at nogle Danske have vundet et engelsk Skib, som var strandet i Elben. — *Westm.*, 30. Jan. (Latin.) Udt. p. i Macray, Second Report S. 10. 30. Januar.

*10929. Brev fra ... (den samme Brevskriver som i Nr. *10905) til K. Chr. IV., Brevskriveren beklager, at Fredslutningen med Sverig har gjort hans Tjeneste og den hervede Troppers Oversendelse unødvendig. — *Ex Tielt*, 2. Feb. (Latin.) Udt. p. Macray, Second Report S. 43. 2. Febr.

*10930. PALLI KNUDSEN tilskriver Bgm. og Raad i Tysted, at Manderup Parsberg adt ham at frasige sig sit Kald, og at han derfor med det første vil komme til — *Aalborg*, d. 13. Februar. Kirkehist. Saml. 3. R. III. 738—39. 13. Febr.

*10931. JAMES SPENS tilskriver Robert Anstruther om Fredsunderhandlingerne i Sverig og Danmark, i hvilke han havde formodet, at han vilde være kommet til — *Newmarket*, 20. Feb. (Latin.) Udt. p. Eng. i Macray, Second Report S. 43. 20. Febr.

10932. K. JAKOB I. af England tilskriver K. Chr. IV. om Prinsesse Elisabeths d. 14. Febr. — *Westm.*, 22. Febr. (Latin.) Udt. p. Eng. i Macray, Second Report S. 10. 22. Febr.

155. Udt. i Kirkehist. Saml. 3. R. V. 740. 24. Febr.

10933. K. CHR. IV. tilskriver Lensmanden paa Frederiksborg Claus v. Ahnen, i paaminde Indbyggerne i Hillerød om efter Løfte at lade bygge Staldrum og værdig Værelse for godt Folk. — 3. Marts. Udt. i Nyt hist. Tidsskr. IV. 346, 366—67. 3. Martii.

10934. K. GUSTAF II. ADOLFS Instrux for Johan Skytte ang. Forhøjelsen af Accederne og Fastsettelse af en bestemt Pris paa fremmede Drikke, da de Danske af Toldfriheden i Sverig drager al Handelen til sig. — *Stockholm*, 22. Mars. Udstykk. i Hallenberg, Gustaf II. Adolfs hist. II. 774—75. 22. Martii.

Tydsk Overs. i Slangé, Gesch. Chr. IV. durch Sehlegel I. 565—75.

5. K. CHR. IV. skjænker M. Henrik Arctander, Skolemester i Aalborg, og et Kannikedomme i Viborg Domkirke, som er ledigt efter M. Peder Rim- 3. Aprilis

3. April. Kirkehist. Saml. 3. R. IV. 547—48.

K. JAKOB I. af England befaler Lord Ellesmere, Kansler, at sætte Eng- 8. Aprilis

under den mellem Danmark og Sverig sluttede Fredstraktat, som Kongens Anstruther har mæglet, og som Kongen nu selv har undertegnet. — *West- t day of April*. (Engelsk.) The Egerton papers S. 458.

K. JAKOB I. af England takker K. Chr. IV. for Nedsættelsen af Toldafgiften 12. Aprilis

Kjøbmænd. — *Westm.*, 12. Apr. (Latin.) Udt. p. Eng. i Macray, Second Re-

1613.

12. Aprilis. *10938. K. JAKOB I. af Englands Brev til K. Chr. IV., hvori han udtaler sin Glæde over den med Sverig sluttede Fred og meddeler, at han har forseglet Fredstraktaten, som Robert Anstruther har overbragt. — *Westm.*, 12. Apr. (Latin.) Udt. p. Eng. i Macray, Second Report S. 10.
- 17 Aprilis. *10939. CHRISTOPHORI DYBVADII litteræ ad Holgerum Rosenkrands, in quibus de obitu matris ejus et de legatione Jacobi Ulfeldii in Hispaniam scribit. — *Hafnia*, 17. Aprilis. Danske Mag. 4. R. II. 223—25.
6. Maji. *10940. GLENDSTRUP BIRKETHINGS Vidne, at Jensz Nielszen Hørbye, Sognepræst i Glendstrup, fik et Synsvidne om hans Sognekirkes Brøstfældighed. — Torsdagen d. 6. Maji. Danske Mag. 3. R. VI. 88—89.
8. Maji. *10941. K. JAKOB I. af England anbefaler til K. Chr. IV. Bartholomew Henrick, som klager over, at John Laurence har hindret ham i at fange Høge i Lilly-Hommer, hvorpaa han og hans Forfædre i mange Aar have haft Privilegium. — *Westm.*, 8. May. (Latin.) Udt. p. Eng. i Macray, Second Report S. 11.
15. Maji. *10942. SOGNEMÆND i STABY Sogn bede K. Chr. IV. om, at deres Kirke maa blive istandsat. — 15. Maji. Danske Mag. 3. R. VI. 86—87.
15. Maji. *10943. WLBOG HERREDSTHINGS Vidne, at Chrestenn Graffuerszenn i Kierckgaard paa sin Husbond Eske Bildes Vegne forlangte og fik et Synsvidne om Staby Kirkes Brøstfældighed. — Løffuedagenn thend 15. Maaj. Danske Mag. 3. R. VI. 87—88.
26. Maji. *10944. SOGNEFOLKET i GLENDSTRUP Sogn beder K. Chr. IV. om, at deres Kirke maa faa til Kirkeværger til at bestyre dens Indkomster. — *Glendstrup*, d. 26. Maji. Danske Mag. 3. R. VI. 90—91.
31. Maji. *10945. K. JAKOB I. af Englands Anbefalingsbrev til K. Chr. IV. for William Rider, der vil give Kongen Beretning om Prinsesse Elisabeths Bryllup og hendes Rejse til Heidelberg. — *Westm.*, 31. May. (Latin.) Udt. p. Eng. i Macray, Second Report S. 11.
4. Junii. *10946. BREIDE RANTZOV, Statholder, slutter paa Kongens Vegne Kontrakt med Serfoes Berendz, Graver i Kbhvn., om at grave Graven om det store Hus i Kongens Lysthave (c: Rosenborg). — (4. Juni.) Udt. i Friis, Saml. til dansk Bygningshist. S. 40.
8. Junii. *10947. HERREDAGS Dom, hvorved et Brev paa 1000 Dlr., udstedt af afgangne Enevold Kruse til hans Søstersøn Otto Lunow, hvorfor han sætter en Gaard i Wingebye i Pant, erklæres for magtesløst, da samme Gaard ikke bevistes at have fulgt Otto Lunow i Enevold Kruses levende Live. — 8. Juni. Udt. i Matzen, Den danske Panterets Hist. S. 251—52.
9. Junii. *10948. HERREDAGS Dom i en Sag mellem Esche Bilde Jørgennsenn og Erich Wadtziur om Retten til Esche Bilde Persenns Gods, hvilket tildømmes den førstnævnte, der har annammet det i Pant. — 9. Juni. Brudst. i Matzen, Den danske Panterets Hist. S. 250.
11. Junii. *10949. KONGENS RETTERTHINGS Dom mellem Godske Ranzov og menige Selvejere i Loe Herred, at disse skulle gjøre Ægt og Arbejde lige med Fæstebønder. — *Kjøb. Slot*, d. 11. Jun. Brudst. og Udt. i Nyerup, Hist.-stat. Skildr. af Tilst. i Danmark og Norge I. 418—20.
11. Junii. *10950. (K. CHR. IV.)'s Befaling til Bispem i Lund at afsætte Hr. Peder Jensen Brandstad paa Grund af hans »slemme sodomitiske Gjæringer«. — 11. Juni. Brudst. i Cawallin, Lund Stifts Herdaminne III. 132.
19. Junii. 5464. Wolff, Journal for Politik 1826 I. 172—73.
1. Julii. 5467. Udt. i Friis, Saml. til dansk Bygningshist. S. 226.

1613.
12. Juli.
*10951. RAMSØ HERREDSTHINGS Vidne om Nørre-Gammelkjøges frie Græsgang fra Gaarden ned til Stranden og nord paa til Dridte Bro. — 12. Juli. Udt. i Carlsen, Efterr. om Gammelkjøgegaard I. 108.
- *10952. K. CHR. IV. befaler Mogens Ulfeld t. Selsø, Breide Rantzov t. Rantzovs-olm og 4 andre Adelsmænd at dømme i en Markeskjelsag mellem Jørgen Kaas, Lensp. p. Kbhvns. Slot, paa Kjøge Borgerskabs Vegne og Jfr. Lisbet Bille t. Gammelkjøge. — 19. Juli. Udt. i Carlsen, Efterr. om Gammelkjøgegaard I. 109.
- *10953. Overleveringsforretning af Dueholm Klosters Len til Otto Skeel. — 20. Juli. 20. Juli. Udt. i Dueholms Diplomatarium, udg. af Nielsen S. IV.
- *10954. ANNE LÖCKE, Claus Maltessøns, beder Kansler Christian Fris tilhjelpe Kongen, at han faar noget Afslag i de 3000 Dl., som han skal give til Afgift af l. — *Køffenhaffuen*, d. 22. Yully. Danske Mag. 4. R. V. 76—78.
- *10955. K. CHR. IV. befaler Knud Urne, Lensmd. p. Aalholm, at opsætte Bavner ønstre Borgerne og Bønderne paa Laaland, da Lübeckerne udruste nogle Skibe og tke ved, hvad disse Forberedelser gjælde. — D. 23. Juli. Udt. i Kall Rasmussen, Musse S. 864.
- *10956. CHRISTIANUS JOHANNIS, episcopus Alburgensis, M. Johannem Alanum, re- 11. Augusti. universitatis Hafniensis, orat, ut studiosum nomine Senningium admoneat, ut Chri- andræ summam pecuniæ solvat. — *Alburgi*, 11. Augusti. Kirkehist. Saml. 3. R. III. 739.
- *10957. K. JAKOB I. tilskriver K. Chr. IV. om den cleve'ske Arvestrid, sender et 20. Augusti. *Republiken Venedig*, som ønsker at træde i Forbindelse med Danmark, og beder for Andrew Syncler til at besøge England. — *Westm.*, 20. Aug. (Latin.) Udt. p. ray, Second Report S. 11.
10958. K. CHR. IV.'s Overenskomst med Lorents v. Steenvinkel, Bg. i Halmstad, 23. Augusti. igen af et Kapel ved Domkirken i Roskilde. — *Frederiksborg*, 23. Aug. Brudet. IV.'s Gravkapel S. 4.
10959. FREDERICI LINDEBROGH ad Janum Gruterum epistola, in qua carmina quæ 24. Augusti. is s cholæ Sleswicensis nunc viventis commemorat. — *Hamburgi*, XXIII. Aug. III Epistolæ S. 286—87.
10960. K. CHR. IV. skjænker Peder Raffuenkloe for udvist Troskab og Tapperhed 3. Septbr. e den Gaard (i Gudbrandsdalen), som han paabor, og Gaarden Gunderstatt *Frederichsborgh*, 3. Septembris. Krag, Sagn om Slaget ved Kringlen S. 69.
1. K. CHR. IV. skjænker Lauritz Hage for udvist Troskab og Tapperhed i 3. Septbr. en Gaard i Guldbrandtzdalen, som han paabor, og Gaarden Landjem smstds. *borgh*, 3. Septembris. Krag, Sagn om Slaget ved Kringlen S. 68.
2. K. CHR. IV. skjænker Bardum Seilstadt for udvist Troskab og Tapperhed 3. Septbr. len Gaard i Guldbrandtzdallen, som han paabor. — *Frederichsborgh*, 3. Sep- sagn om Slaget ved Kringlen S. 69—70.
- MOGENS ULFELD, BREIDE RANDTZOW, OLUFF ROSSENSPAR, DITLEFF HOLCK, 6. Septbr. PEDER BASSE afsige Kjendelse i en Strid mellem Bgm. og Raad i Kjøge Bilde i Gammel Kjøge om Markeskjel mellem Byen og hendes Gaard. — 3. Septbr. embris. Pedersen, Kjøge Byes Hist., Aktat. S. 43—44.
- K. CHR. IV. tillader Claus Londevin, Bager i Kbhvn. og Jacob Mikkelsen, 12. Septbr. besejle Vispenø i 6 Aar under nøjere angivne Betingelser. — (12. Sept.) kerl III. 227—29.

1613.

14. Septbr. 5473. Udt. i *Fris, Saml. til dansk Bygningshist.* S. 287.
15. Septbr. *10965. K. CHR. IV. forlener Villum Carram med den nye Runstie Krogh (o: Rungsted Kro). — (15. September.) Udt. i Christensen, Hørsholms Historie S. 261.
22. Septbr. *10966. Enkedronning CHRISTINAS Fuldmagt til Hr. Abraham Lejonhufvud, Friherre til Eneberga, og Johan Jöranzon t. Torp, at oppebære en Kontribution til Elfsborgs Indløsning af Karl Philips Fyrstendømme, Sudermanland, Nerike, Wermeland, Waszbo og Walla Herreder. — *Giefleborg*, then 22. Septembr. (Svensk.) *Stiernman, Riksdagars Beslut.* Bihang S. 279—80.
20. Octobr. *10967. K. JAKOB I. af England klager til K. Chr. IV. over, at Henry Buckston efter Angivelse af Erasmus Hansen og Jacob Breme er blevet fængslet af Harloff Daa og udplyndret paa en Handelsrejse til Island. — *Westm.*, 20. Octobr. (Latin.) Udt. p. Eng. i *Macray, Second Report* S. 11.
22. Octobr. *10968. PAULUS MARTINIUS, Superint. Lundensis, e professoribus academiae Hafniensis quaerit, quomodo cum iis, qui reduces e scholis Jesuiticis in academia Hafniensi summos in philosophia honores consecuti sint, acturus sit, quum mandatum regis jubeat, ut discipuli Jesuitarum a publicis muneribus procul arcendi sint. — *Lundia*, 22. Octob. Ny kirkehist. Saml. V. 841—43.
20. Novbr. *10969. Thingsvidne angaaende en Trolddomssag mod Kirsten Poulsdatter af Kjelst. — 20. Nov. Udt. i Bruun, Danske Samlinger II. 33—34.
21. Novbr. *10970. K. JAKOB I. af England klager til K. Chr. IV. over, at det paa Elben plyndrede Strandingsgoods ikke maa blive udleveret, med mindre der betales 2000 Daler, og beder om, at der maa blive givet Anordning om menneskelig Behandling af Skibbrudne paa den danske Kyst. — *Westm.*, 21. Nov. (Latin.) Udt. p. Eng. i *Macray, Second Report* S. 11.
28. Novbr. 5483. Brudst. i Secher, Meddel. om Slægten Secher S. 29.
18. Decbr. *10971. PREDDBEN GÖLDENSTIERN t. Woszborgh, ULRICH SANDTBERGH t. Ouehstrup, tilligemed Christoffer Rosenkrantz t. Kuxbülls øvrige Kreditorer sælge Godset Kuxebull i Tønder Amt til Gertt Rantzow, Amtmd. i Haderslev, for 18,600 Daler. — *Hathersle/hans*, d. 18. Decembris. (Tydsk.) *Zeitschr. d. Gesellsch. f. Schlesw.-Holst.-Lauenb. Gesch.* II. 212—17.
5487. Udt. i Kirkehist. Saml. 3. R. V. 740—41.
- *10972. Dom af BGM. og RAAD i KOLDING mellem Sognepræsten Mag. Poul Poulsen og hans Formand Jens Sørensens Enke, hvorved den saakaldte Præstelykke tilkjendtes førstnævnte pro officio. Udt. i Fyhn, Efterr. om Kolding S. 86.
- *10973. Fortegnelse over de af de Danske ødelagte Gaarde paa Öland. (Svensk.) Ahlquist, Ölands hist. och beskrifn. I. 163.

1614.

1614.

10. Januar. *10974. JACOBI SPENS litteræ ad Johannem ducem Ostrogothiæ de adventu Andreæ Sinclairi legati Dani in Angliam et de mandatis ejus. — *London*, d. 10. Jan. Brudst. i Hammarstrand, Förhandlingarne om Sveriges deltagande i Trettioåriga kriget I. 53.
10. Januar. *10975. JACOBI SPENS litteræ ad Axelium Oxenstierna, in quibus commemorat, regem Daniæ cum compluribus principibus Germaniæ foedus iniisse, ut putetur, quum ad coerendam superbiam civitatum Hanseaticarum tum contra molimina principum Papisticorum et electorum spiritualium. — *London*, d. 10. Jan. Brudst. i Hammarstrand, Förhandlingarne om Sveriges deltagande i Trettioåriga kriget I. 54.

- *10976. KARENN SCHIENCKELL, Anders Dresselbergs Efterleverske, giver sit Samtykke til Peder Nielssøns Valg til Degn i Herbye Sogn. — *Holbeck*, d. 16. Januarii. Kirkehist. Saml. 8. R. VI. 891—92. 1614. 16. Januar.
5491. Treschow, *Danske Jubel-Lærere* S. 46—47. 29. Januar.
- *10977. K. CHR. IV. paalægger Niels Lange, eftersom Fru Bege Klavsdatters Arvinger ville skifte mellem sig, ved den Lejlighed at være Værge for Jomfru Ingeborg Vind. — 22. Febr. Udt. i Nielsen, *Hist. Efterr. om Malt Herred* S. 92. 22. Febr.
- *10978. K. CHR. IV. befaler Bispen i Fyn at ordinere Jacob Jensen Pugal, som af Menigheden er kaldet til Sognepræst i Haarslev K. efter Hr. Niels Knudsen. — *Hadershus*, d. 18. Martii. Saml. t. Fyens Hist. VII. 849—50. 18. Martii.
- *10979. K. JAKOB I. af England meddeler K. Chr. IV., at Andrew Syncler paa Tilbagerejse skal udføre et Hverv for ham hos Prins Maurice og Generalstaterne. — *istm.*, 29. March. (Latin.) Udt. p. Eng. i Macray, *Second Report* S. 11. 29. Martii.
- *10980. K. CHR. IV. sælger og skjøder til Claus Lauritzen, Billedhugger og Borger i Kolding, sin paa Rendebanen liggende Gaard. — D. 2. April. Udt. i Fyhn, *Efterr. om Ing* S. 18. 2. Aprilis.
- *10981. CLAUS LAURITZEN, Billedhugger og Borger i Kolding, forpligter sig til at færdige for Kongen 4 Billedstøtter til Koldinghus Slot, en Skorsten samt en Vindelse i Kirken. — D. 2. April. Udt. i Fyhn, *Efterr. om Kolding* S. 18. 2. Aprilis.
- *10982. K. CHR. IV. befaler Lensmanden paa Silkeborg at træffe Anstalter til at re de Mangler, som findes paa Silkeborg Slot, dog med saa ringe Omkostning som — 6. April. Brudst. i Aarb. f. nord. Oldk. og Hist. 1885 S. 392. 6. Aprilis.
- *10983 (= 5502). For 14. Aprilis læs 13. Aprilis. Brudst. i Ratjen, *Verz. d. Handschrift. Universitätsbibl. I.* 58. 18. Aprilis.
- *10984. Relation af Dr. LAUR. LÆLIUS, hertugelig gottorpsk Afsending, om den i Marts 1614 afholdte Landdag. — *Hadersleben*, 13. April. (Tydsk.) Brudst. i *Verz. d. Handschrift. d. Kieler Universitätsbibl. II.* 326. 13. Aprilis.
- 5502 se *10983. 14. Aprilis.
- *10985. AXELII OXENSTIERNÆ regni Sueciæ cancellarii ad Henricum Hornium in quibus pacem cum Muschowita propter Danum, Sueciæ cervicibus perpetuo tem, svadet. — *Stockholmia*, pridie Sac. Paschatos. Moser, *Diplomatar. und hist. Be-* I. 434—39. 23. Aprilis.
- *10986. K. CHR. IV.'s Befaling til Oluf Rosenspar om igjen at lade opbygge paa Slot det Hus, hvoraf de 3 Løfter ere nedfaldne. — *Kjøbenhavn*, d. 2. Mai. om Adelsfam. Rosensparre S. 47—48. 2. Maji.
- *10987. JACOBUS SPENS ad Axelium Oxenstierna scribit, Andreæm Sinclerum in sum esse, ut cum rege de ordinibus Belgicis et eorum contra Daniam animo regem operam dedisse, ut constaret, ordines arma capiendi nullo modo stuerentur. — *London*, d. 9 Maj. Brudst. i Hammarstrand, *Förhandlingarne om Sveriges deltagande i 1614* I. 54—55. 9. Maji.
- *10988. K. CHR. IV. befaler Iver Juel og Holger Rosenkrands at undersøge en Knud Gyldenstjerne t. Thim, Befalingsmd. paa Hald Slot, har ført over M. (der), Skolemester i Viborg, fordi denne har taget Skoledrenge i Forsvar, og et Optøjer paa Gaden. — *Hafnia*, 10. Maji. Kirkehist. Saml. 8. R. IV. 548—49. 10. Maji.

1614.

25. Majl. *10989. K. CHR. IV. befaler M. Pouel Mortensen, Superint. i Skaane Stift, at indstævne M. Niels Michelsen, Pastor i Helsingborg, til at møde i Konsistorium d. 8. Juni i Anledning af sin Forklaring til Apokalypsen, hvori findes noget om Hedningers Saliggjørelse, der ikke stemmer overens med »vore« Kirkers Bekjendelse, og som siges at være udgangen med det theologiske Fakultets Approbation. — *Hafnia*, 25. Majl. Ny kirkehist. Saml. VI. 596—97.
30. Majl. *10990. POUEL MORTENSSØN, Superint. i Skaane Stift, indstævner efter Kongens Befaling M. Niels Michelsen, Sognepræst i Helsingborg, til at møde i Konsistorium d. 8. Juni i Anledning af hans Forklaring til Apokalypsen, hvori findes noget om Hedningers Saliggjørelse, der formenes ikke at stemme overens med »vore« Kirkers Bekjendelse, og som siges at være udgangen med det theologiske Fakultets Approbation. — *Lund*, d. 30. Majl. Ny kirkehist. Saml. VI. 597.
7. Junil. *10991. ESKE BROCK beder Kansler Christian Friis om at skaffe ham kongelig Anbefalingsbrev for sin Søn Laffue Brock, som han agter at sende udenlands til Tydskland og Frankrig. — *Droningborg*, 7. Juni. Danske Mag. 4. R. V. 78.
10. Junil. *10992. K. CHR. IV. befaler Amtmanden paa Vardøhus at tilholde Finnerne ved Søsiden saavel som Normændene at tiende retfærdig. — 10. Junil. Udt. i Leem, Beskr. over Finmarkens Lapper S. 356.
27. Junil. *10993. K. GUSTAF II. ADOLFS Instrux for Rigskansleren Axel Oxenstierna paa hans Sendelse til Danmark for at bilægge Grænsestridigheder i Finmarken og at afværge K. af Danmarks Mægling i Sverigs Krig med Polen, samt klage over den Beskyttelse, Grev Axel Leyonhufvud nyder i Danmark. — *Narwa*, 27. Junil. (Svensk.) Udt. i Hallenberg, Gustaf II. Adolfs hist. III. 235—37.
2. Julii. *10994. K. GUSTAF II. ADOLFS Skrivelse til den til ham afsendte Gesandt fra Landgrev Moritz af Hessen, Johan Zobel, hvori han takker Landgreven for hans Tilbud om at mægle mellem Sverig og Danmark. — *Narfe*, d. 2. Julii. (Tydsk.) Svensk Udt. i Hammarstrand, Förhandlingarne om Sveriges deltagande i Trettioåriga kriget I. 10—12.
3. Julii. *10995. K. CHR. IV. befaler Peder og Iver Lange at registrere og vurdere det Løsøre, som findes efter Børge Rosenkrands paa Sønderskov og derhos taxere Bygningen. — 3. Juli. Udt. i Nielsen, Hist. Efterr. om Malt Herred S. 38.
15. Julii. *10996. 6 EPISCOPI DANI tractatum Johannis Resenii (»de sancta fide«) censent, quem probant, optantes tamen, ut ille novos et in ecclesiis nostris inusitados terminos mutet et emendet, quam sententiam regi referunt. — *Hafnia*, die 15. Julii. Ny kirkehist. Saml. I. 428—37.
16. Julii. *10997. Testament udstædt af HENNING LATER, Borger i Husum. — *Husum*, d. 16. Julii. (Plattysk.) Lasz, Samml. husumsch. Nachr. II. 189—95.
19. Julii. *10998. 6 EPISCOPI DANI in replicationem D. Johannis Resenii quasdam notas consignant, quas regi offerunt. — *Havnia*, 19. Julii. Ny kirkehist. Saml. I. 437—41.
20. Julii. *10999. BREIDI RANDTZOW m. fl. indstævne Johan Sparre t. Knabstrup og Jfr. Dorritte Giøe t. Torbenfeld til at møde dem d. 22. Septbr. paa de Aasteder, hvorom der er Trætte imellem dem. — *Kiøpenhaffuen*, d. 20. Jully. Lunn, Knabstrup S. 45—47.
20. Julii. *11000. BGM. og RAAD i Helsingør anmode Universitetets Rektor og Professorer om at give deres Samtykke til Valget af Jørgen Henriksen til Kapellan ved S. Olai Kirke. — 20. Juli. Kirkehist. Saml. 3. R. IV. 355—56.

1614.
24. Julii.
*11001. JACOBUS SPENS ad Axelium Oxenstierna scribit, famam esse, regem Daniæ in Angliam advenisse, ut Angliæ principis cum Galliæ filia matrimonium impediat ac ad Hispaniam transferat. — *Londini*, 8. cal. Augusti. Brudst. i Hallenberg, Gustaf II. Adolfs hist. II. 239 og i Hammarstrand, Förhandlingarne om Sveriges deltagande i Trettioåriga kriget I. 86.
28. Julii.
*11002. Instrux for den svenske Gesandt Jacob van Dyk paa hans Sendelse til Generalstaterne, hvem han skal søge at faa til at paatage sig Pengeforstrækninger til Elfsborgs løsesummen. — *Narva*, d. 28. Juli. (Svensk.) Udt. i Hammarstrand, Förhandlingarne om Sveriges deltagande i Trettioåriga kriget I. 18—19.
29. Julii.
*11003. Mr. LORKIN meddeler Sir Thomas Puckering, at K. Christian af Danmark ventet er kommet til England og har overrasket Dronningen, da hun sad ved Middagsordet. — (29. July.) (Engelsk.) Goodmann, the court of king James the first II. 136—38. Nicholls, the progresses of king James the first III. 14—16.
4. Augusti.
*11004. Mr. CHAMBERMAIN underretter Sir Dudley Carleton om K. af Danmarks rejse fra London og mener, at der ikke har været nogen politisk Aarsag til Kongens søg. — (4th of August.) (Engelsk.) Nicholls, the progresses of king James the first III. 17—18.
6. Augusti.
*11005. Mr. LORKINS Brev til Sir Thomas Puckering, hvori han ytrer, at K. af Danmark har forhandlet med K. Jakob om et Giftermaal mellem den danske Prins og en ntinde af Spanien. — (6th of August.) (Engelsk.) Nicholls, the progresses of king James first III. 18.
15. Augusti.
5518. Brudst. i Slangé, Gesch. Christ. IV. durch Schlegel II. 23.
30. Augusti.
*11006. K. CHR. IV. giver sin Sekretær Erik Juel Brev paa et Kannikedomme i efter Biskop Hegelund. — 30. Avg. Udt. i Nielsen, Hist. Efterr. om Malt Herred S. 93.
31. Augusti.
*11007. (K. CHR. IV.) slutter Akkord med Voldmester Cornelius Corneliusen om telsen af et Stykke Vold ved det store nye Hus i Lysthaven (c: Rosenborg). — (1. August.) Udt. i Friis, Saml. til dansk Bygningshist. S. 40.
1. Septbr.
*11008. K. CHR. IV.'s Afregning med Adam Basseler fra Antwerpen om for- af ham forfærdiget Tapetseri. — D. 1. Septbr. Friis, Saml. til dansk Bygningshist. 19.
6. Septbr.
5521. Brudst. i Norske Magazin III. 80.
18. Septbr.
*11009. Prins CHARLES af England tilskriver K. Chr. IV. om Krigen i Flandern ger, at han ikke kan lære Begyndelsesgrundene i Krigsvæsenet under Kongen som — *Theobald's*, 18. Sept. (Latin.) Udt. p. Eng. i Macray, Second Report S. 20.
18. Septbr.
11010. Ærkebiskop ABBOTH af Canterbury takker K. Chr. IV. for hans Brev og at Efterretningen om Spaniernes Fremgang i Nederlandene har vakt Englæn- i at Tropper blive sammendragne rundt om i Riget og Forholdsregler truffe sterne i England. — *Lambeth*, 18. Sept. (Latin.) Udt. p. Eng. i Macray, Second
20. Septbr.
011. ROBERT MAXWELL takker K. Chr. IV. for hans under hans Ophold i te Venlighed og beder ham om at minde Kong Jakob om et af denne i Kon- relse givet Løfte om, at han maa indtræde i sin afdøde Broders Stilling. — 10. Sept. (Latin.) Udt. p. Eng. i Macray, Second Report S. 44.
21. Septbr.
12. K. JAKOB I. af England tilskriver K. Chr. IV. om sin Fredsmægling i Spinolas Angreb paa Cleve og udtaler, at han heller vil have en nødvendig svigefuld og skadelig Fred. — *Theobald's*, 21. Sept. (Latin.) Udt. p. Eng. i Report S. 11.

1614.

30. Septbr. *11013. J(ACOBUS) ULFELDT melder Holger Rosenkrands sin Ankomst til Jylland og forespørger, om det er ham belejligt at modtage ham. — (*Urup*), ultima cal. Septbr. (Latin.) Brudst. p. Dansk og Latin i Kirkehist. Saml. 3. R. VI. 741—42.
1. Octobr. *11014. K. CHR. IV. udnævner Baltzer v. Alefeldt og Detleff Rantzow til Kommissarier i en Strid mellem Raadet i Crempe og Borgerne smstds. — *Schlosz Copenhagen*, (1. Octbr.) (Tydsk.) Udt. i Zeltschr. f. Schlesw.-Holst.-Lauenb. Gesch. VII, Repertor. S. 51.
28. Octobr. 5527. Bring, Handl. och. Påminnelser i Swånska Hist. III. 186—89.
17. Novbr. *11015. K. CHR. IV.'s Brev til Rigsadmiralen Mogens Ulfeld, Lensmanden paa Bahus og Elfsborg Jørgen Lunge samt Jens Bjelke og Peder Iversen Jernskjæg om Oprettelsen af en staaende Troppestyrke i Norge, udtagen blandt Odelsbønderne mod Skattefrihed for de Udskrevne. — 17. November. Brudst. og Udt. i Nielsen, Jens Bjelke S. 45.
19. Novbr. *11016. Brev fra en SYDTYDSKER til en kurfyrstelig brandenburgsk Raad, hvori berøres den Hjælp, som K. af Danmark ydede Hert. Henrik Julius mod Byen Braunschweig. — 19. November. (Tydsk.) Archiv f. Kunde österreich. Geschichts-Quellen VIII. 285—90.
28. Novbr. *11017. K. CHR. IV.'s Dom i en Sag mellem Raadet og Borgerne i Crempe. — (28. Novbr.) (Tydsk.) Udt. i Zeltschr. f. Schlesw.-Holst.-Lauenb. Gesch. VIII, Repertor. S. 51.
1. Decbr. *11018. K. CHR. IV.'s Befaling til M. Hans Staphensen, Forstander i Soer, at optage en Moderbroders Søn af M. Anders Christensen, Slotspræst paa Frederiksborg Slot, i sin Skole. — *Kronborg*, 1. Decbr. Rørdam, Arrebo Levnet I. 31.
12. Decbr. *11019. K. CHR. IV.'s Resolution paa tre af Stænderne i Hertugdømmerne opsatte Punkter (om Ridderskabets Fordring paa at være til Stede ved den pinlige Ret, om Jagtretten og om en Revision af Landretten). — *Kronenburg*, d. 12. Dec. (Tydsk.) Slange, Gesch. Christ. IV. durch. Schlegel II. 27—28.
12. Decbr. *11020. KONGELIG og HERTUGELIG Resolution paa det slesvig-holstenske Ridder- og Landskabs Supplik, dat. Kiel 28. Juni 1614, hvori omtales den kriminelle Rettergang mod Adelige, Tilladelse for disse til Jagt paa Stifts-, Kloster- og Stadgods, Revision af Landretsordningen, Restancerne af de 1610 i Flensborg bevilgede 40000 Dlr., den begjærede Landafgift m. m. — *Cronsborg*, 12. Decb. (Tydsk.) Ratjen, Verz. d. Handschrift. d. Kieler Universitätsbibl. II. 327—28.
21. Decbr. *11021. VILHELM DRESSELBERG t. Vindinge, Befalingsmd. p. Ringsted, overdrager med Sognepræstens og Borgermesterens Raad og Villie Mourids Ingvorsen S. Jørgens Gaard og Hospital i Ringsted mod sædvanlig Afgift. — 21. December. Udt. i Kirkehist. Saml. 3. R. III. 475.

C. 1614.

C. 1614.

*11022. Ansøgning fra THOMAS BERGEMANN, Organist i Malmø, til Universitetet, om Tjenesten som Organist ved Vor Frue Kirke i Kjøbenhavn, eftersom Truid Organist skal være afsat fra sit Embede. Udt. og Brudst. i Kirkehist. Saml. 3. R. I. 402.

(1614-1615.)

(1614—1615.)

*11023. Politiske Betragtninger af Dr. CHRISTOPHER DYBVAD, stiledede til K. Chr. IV. og indeholdende stærke Beskyldninger mod Adelen. Danske Mag. 4. R. II. 226—30.

1615.

*11024. K. CHR. IV. befaler Niels Lange ufortøvet at overlevere Volbjerggaard og Adkomstbrevene derpaa til Fru Dorthe Skram, Frans Poells Efterleverske, da Kongen med forundring har erfaret, at hans ældre Befaling herom ikke er sket Fyldest. — 12. Jan. 12. Jan. i Danske Saml. 2. R. II. 12.

*11025. Instrux for de til Landdagen i Kiel d. 18. Januar 1615 affærdigede adelige og hertugelige Deputerede, hvorefter deres Proposition skal angaa Restancerne den i Flensborg vedtagne Bevilling af 40,000 Dlr., en Landafgift af den hundrede Penng, Tilbud om Mægling af Kongen og Hertugen i Anledning af det kejserlige Hofs Dom i Hert. Hans d. yngres Sag m. m. — Uden Datum. (Tydsk.) Brudstykk. i Ratjen, Verz. d. Handschrift. d. Kieler Universitätsbibl. II. 327. ante 18. Januar.

*11026. Kvittans paa Regnskab af Fiskemester Jørgen Havndorf for Fiskeriet i Lærkebjerg og Kronborg Len. — (18. Jan.) Udt. i Tidsskr. f. Fiskeri III. 221. 18. Januar

*11027. Erklæring af det SLESVIG-HOLSTENSKE RIDDER- og LANDSKAB paa Landdagen i Kiel, navnlig ang. Domme i kriminelle Sager mod Adelige, Jagtvæsenet, Landretsningens Forbedring, Betalingen af en Skatterestance af 20,000 Rdlr. samt Nægtelsen af hundrede Pennings Afgift. — Kiel, 20. Jan. (Tydsk.) Udt. i Ratjen, Verz. d. Handschrift. d. Kieler Universitätsbibl. III. 66. 20. Januar.

*11028. Relation af de kongelige og hertugelige Afsendinge LEONHARD METZNER, JUR. LÆLIUS og Dr. GEORG HEISTERMANN om de paa Landdagen i Kiel Januar 1615 forhandlede ang. Restancerne af de 1610 bevilgede 40,000 Dlr., Hert. Hans d. Sag, m. m. — Schleswig, 25. Jan. (Tydsk.) Ratjen, Verz. d. Handschrift. d. Kieler Universitätsbibl. II. 328—31. 25. Januar.

*11029. GERARDI JOANNIS VOSSII ad Hugonem Grotium epistola, in qua colloquium inter Henricum Sylvæducensem pastoribus et illorum e regno Daniæ ejectionem committitur. — X. Febr. Ger. Joan. Vossi Epistolæ S. 53—79. 31. Januar.

*11030. K. CHR. IV. befaler Knud Urne t. Aasmark og Laurids Grubbe t. Gamle Landsdommer paa Lolland og Falster, at besigtige noget af Maribo Klosters Gods og et Mageskiftegods, tilhørende Christen Hansøn t. Nørregaard. — 2. Februar. Rasmussen, Musse Herred S. 205. 2. Febr.

*11031. K. JAKOB I. af Englands Kreditiv for Robert Anstrudder paa hans Sendelse af Danmark. — Newmarket, 3. Febr. (Latin.) Udt. p. Eng. i Macray, Second Report for Anstruther af 3. Jan. Smstds. S. 11. 3. Febr.

*11032. Pas udstædt af BREIDE RANTZOV t. Rantzovsholm, Stath. i Kbhvn., for Rasmussen Roskilde paa hans Rejse fra Kbhvn. til Bergen. — Kbhvn., 9. Februar. 9. Febr.

*11033. MAGISTRATEN i RANDERS tilskjæder Eske Brok t. Estrup en Plads paa Kirkegaard der i Byen til Opførelse af et Gravkapel for ham og hans Efterkommer. — 14. Febr. 14. Febr.

*11034. Litteræ UNIVERSITATIS HAFNIENSIS (Ludovico Frobenio) datæ, in quibus litteræ Latina Lutheri volumina ad se transmittat atque Germanica volumina, jam recepta recipiat, quia juvenis Danica linguæ Germanicæ minus perita sit. — Rørdam, Kbhvns. Univ. Hist., Aktst. og Breve S. 650—51. 22. Febr.

1615.

1615.
25. Febr. *11035. RECTORES et PROFESSORES ACADEMIÆ HAFNIENSIS Nicolao Fossio, magistro, stipendium medicum deputant. — *Hafniæ*, 25. Februarii. Rørdam, Kbhvns. Univ. Hist., Aktst. og Breve S. 651—52.
26. Febr. *11036. K. CHR. IV. slutter Kontrakt med Hans Reemann, Brøndmester i Helsingør, om tre Spidser (Spir) til det store nye Hus i Lysthaven (c: Rosenborg). — 26. Februar. Udt. i Friis, Saml. til Dansk Bygningshist. S. 26—27.
28. Febr. *11037. K. SIGISMUND af Polens Brev til Adam Schrapfer ang. Polens Forhold til Sverig, hvori han bl. a. klager over de Indrømmelser, den svenske Konge har maattet gjøre Danmark, og over at K. af Danmark til Sverigs Skade har bevæget Hansestæderne til Forandring i deres Privilegier. — *Warsov*, denn letzten Februarii. (Tydsk.) (Hallenberg), Handl. t. Gustaf II. Adolfs Hist. I. 124—30.
1. Martii. *11038. SJÆLLANSFARS LANDSTHINGS Dom, i Følge hvilken Markeskjeldet mellem Byerne Dramstrup og Hanerup sættes saaledes, som »Oldingetoget» har bestemt det. — 1. Marts. Lunn, Knabstrup S. 48—49.
1. Martii. *11039. JACOBUS SPENS ad Axelium Oxenstierna scribit, Robertum Anstrutherum ad regem Daniæ missum esse, ut hunc ordinibus Belgicis et Lubicensibus reconciliaret ac deinde operam daret, ut magnum foedus contra Hispaniam fieret. — *London*, d. 1. Mars. Brudst. i Hammerstrand, Förhandl. om Sveriges deltagande i Trettioåriga kriget I. 55—57.
6. Martii. *11040. BGM. og RAAD i MARIAGER forene sig med Hr. Anders Ibsen Randers, Skolemester smstds., om, at denne skal holde en Aftensangsprædiken hver Løvedag aarlig og en Froprædiken hver Søndag fra Paaske til S. Mikkelsdag mod at faa Offer paa de tre Højtidsdage samt paa »Kirkmesdag» (c: Kyndelmisse). — *Mariager*, 6. Marts. Dahlerup, Mariager S. 144—45.
7. Martii. *11041. K. CHR. IV.'s Instrux for Fiskemestrene paa Kronborg og Frederiksborg, som tillige skulle tage Vare paa Fiskeriet henholdsvis i Antvorskovs og Kjøbenhavns Len. — (7. Marts). Tidsskr. f. Fiskeri III. 211—13.
7. Martii. *11042. HELSINGØRS BYTHINGS Vidne, at Ellene, Niels Tygesens Efterleverske i Hellebæk, tilskjødede S. Olai Kirke 2 Boliger i Lundegaden. — 7. Marts. Udt. i Aarsberetn. fra Gehelmearch. IV, Till. S. 26.
11. Martii. *11043. Vidnesbyrd, udstædt af REKTOR og PROFESSORER ved Kbhvns. Universitet om det Afkald, afdøde D. Peder Vinstrups Børn gav deres Moder Anne Eliædatter, da hun havde skiftet med dem. — 11. Martii. Rørdam, Kbhvns. Univ. Hist., Aktst. og Breve S. 652—53.
28. Martii. *11044. K. CHR. IV.'s RETTERTHINGS Dom, hvorved Fru Margrete Friis tilpligtes inden 6 Maaneder at indløse sin Hovedgaard Engelund, der ellers burde følge Fru Anne Rosenkrantz t. Siøholm, Frantz Rantzous Efterleverske, der havde bemeldte Gaard med Tilliggelse i Pant for 1000 Rdlr., som Ejendom. — 28. Marts. Matzen, Den danske Panterets Hist. S. 402—403.
31. Martii. 5544. Ogsaa trykt særskilt, Kbhvn. paa 14 Blade.
31. Martii. *11045. K. CHR. IV. befaler Knud Gyldenstern Henricksen at lade Peder Lavritsen i Hurup fængsle og derpaa føre ham velforvaret til Frederiksborg. — 31. Marts. Secher, Om Vitterlighed og Vidnebevis S. 76.
1. Majl. *11046. K. CHR. IV.'s Memorial for Møntmesteren Nicolaus Schwalbe paa hans Rejse til Prag og Tydskland, hvor han skal forhandle med Adrian de Fries om nogle Brøndfigurer, m. m. — *Friederichsburgh*, am ersten May. (Tydsk.) Friis, Saml. til dansk Bygningshist. S. 259 60.

- *11047. BREIDE RANTZOV, Statholder, akkorderer paa Kongens Vegne med Vold- 1615.
nester Jørgen Drycker om Opsættelsen af to Runddele og Fjerdeparten af Volden omkring 8. Majl.
et store nye Hus i Lysthaven (3: Rosenborg). — (8. Maj.) Udt. i Friis, Saml. til dansk
guldalshist. S. 40—41.
- *11048. BGM. og RAAD i Kbhvn. sælge og skjøde det Stenhus østen for Gammel- 8. Majl.
v paa det sydvestlige Hjørne ved Klædeboderne, der fra Arilds Tid har været en Resi-
s for Byskriveren, til Peder Kristoffersen, Kræmmer og Bg. smstds., for 700 Rdlr. —
København, d. 8. Maj. Danske Saml. VI. 102—103.
- *11049. K. JAKOB I. af England beder K. Chr. IV. om, at de til Pinse fastsatte 27. Majl.
andlinger om Bilæggelsen af Uenigheden mellem Danmark og Lübeck maa blive ud-
til en mere bekvem Tid. — *Greenwich*, 27. May. (Latin.) Udt. p. Eng. i Macray, Second
S. 12.
- *11050. SOGNEMENDENE i GLENDSTRUP klage paany til K. Chr. IV. over, at deres 31. Majl.
er faldefærdig, fordi alle dens Indtægter tilfalde Mariager Kloster, uden at Lens-
ne dér føle sig forpligtede til at holde den vedlige. — *Glendstrup*, thenndt 31. Majl.
Mag. 3. R. VI 91—92.
- *11051. K. CHR. IV. befaler, at alle Borgere i den gamle Stad Wæ, som vilde 5. Junii.
gerlig Næring og Handel, skulde indflytte til den ny Stad, Christiansstad, inden
1st. — *Kjøbenhavn*, 5. Junii. Udt. p. Sv. i Gillberg, Christianstads Lån S. 7.
- *11052. SANDEMENDS Tov om Gørding Bys Markeskjel. — 5. Juni. Danske Saml. 5. Junii.
—6.
- *11053. K. JAKOB I. af England beder K. Chr. IV. om at sørge for, at Henry 9. Junii.
faa 4 Falke, som i et helt Aar have været vante til at tage Bytte til dem selv.
9. June. (Latin.) Udt. p. Eng. i Macray, Second Report S. 12.
- *11054. K. CHR. IV. forbyder alle »Kirchmissen« i Crempe imod Straf af 40 Mk. 13. Junii.
(3. Juni.) (Tydsk.) Udt. i Zeltschr. f. Schlesw.-Holst.-Lauenb. Gesch. VII, Repertor. S. 52.
- *11055. Kontrakt mellem Jomfruerne LISBETH og ELEONORE SVAVE t. Sandager 13. Junii.
uldmægtig Henrik Hansen og Claus Mule, Rigens Kanslers Fuldmægtig, hvor-
a Begravelsessted i Skamby Kirke og derimod forære Kirken 160 Dlr. —
ml. t. Fyens Hist. og Topogr. IV. 273—74.
- *11056. (K. CHR. IV.) antager Peder Orluf fra Ribe til at være Svinesnider ved 7 19. Junii.
og Sjælland. — 19. Juni. Udt. i Saml. t. jydsk Hist. og Topogr. VI. 160.
- *11057. K. CHR. IV.'s Bestalling for N. N. som Kaptajn over N. Bønderknægte. — 26. Junii.
lott, dennd 26. Junii. Grundtvig, Meddelelser fra Rentekammerarchivet 1872 S. 116—17.
- *11058. K. CHR. IV.'s Brev (til Greven af Schaumburg?), hvorved han meddeler, 30. Junii.
-draget Hert. Frederik Ulrik af Braunschweig at afsige en Voldgiftskjendelse
ten over Uetersen Kloster. — *Copenhagen*, 30. Juni. (Tydsk.) Brudst. i
ined. I. 1123.
- *11059. Hert. JOHAN ADOLF af Gottorp tilbyder de derværende Beboere Halvdelen 7. Julii.
inddigning imellem Büsum og Reinsbüttel i Ditmarsken. — *Gottorff*, d.
Griebel, Bemerkungen über d. Aussendelche in Norder Dithmarschen S. 79.
- *11060. K. CHR. IV.'s Bestalling for Johan Meineken, Organist ved Vor Frue Kirke 8. Julii.
hvilken han imod Udbetaling af 120 Dlr. aarlig skal spille i Slotskirkerne
Gemakker. — 8. Julii. (Tydsk.) Brudst. i Rørdam, Kbhvns. Univ. Hist., Aktst.

1615.

16. Julii. *11061. K. JAKOB I. af England takker K. Chr. IV. for hans Imødekommen overfor Lübeck og beder ham om at opgive nogle af sine berettigede Krav paa det til August berammede Møde. — *Westm.*, 16. July. (Latin.) Udt. p. Eng. i Macray, Second Report S. 12.
25. Julii. *11062. K. JAKOB I. af Englands Brev til K. Chr. IV., hvori han forsvarer John Cootes imod de mod ham og hans Broder rettede falske Beskyldninger for at have hjulpet Svenskerne i den sidste Krig. — *Theobald's*, 25. Juli. (Latin.) Udt. p. Eng. i Macray, Second Report S. 12.
- (29. Julii.) *11063. RECTOR et PROFESSORES Acad. Hafniensis D. Clavdio Plum professionem juridicam, vacantem propter vocationem D. Leonhardi Metzneri ex universitate in aulam, offerunt. — Sine die et loco. Rørdam, Kbhvns. Univ. Hist., Aktst. og Breve S. 654—55.
30. Julii. *11064. K. CHR. IV. befaler Christian Friis t. Kragerup, M. Elias Isenberg og M. Jesper Brockmand at forlange Erklæringer af Provsterne og Præsterne i Fyn og paa Laaland og Falster om, hvad M. Hans Knudsen, Superint. i Fyns Stift, har foretaget sig imod Kirkeordinansen. — *Hafnia*, d. 30. Julii. Saml. t. Fyens Hist. VII. 356—57.
30. Julii. *11065. K. CHR. IV.'s aabne Brev, hvorved det befales alle Kirkens Tjenere i Fyn og paa Laaland og Falster at afgive Erklæringer til den af Kongen udnævnte Kommission (jvfr. *11064) i Superintendenten M. Hans Knudsens Sag. — *Hafnia*, 30. Juli. Saml. t. Fyens Hist. VII. 355—56.
10. Augusti. 5559. Saml. t. Fyens Hist. VII. 361.
21. Augusti. *11066. MELCHIORIS GOLDASTI ad Freder. Horflederum epistola, in qua de invitatione, quam nuper accepisset, ad aulam Holsato-Schaumburgicam veniendi, addito stipendio mille florenorum, refert; dicit etiam, comitem sponte promisisse, se suam „industriam regi Danie et ducibus Holsatie commendare, ut in controversiis regalibus meum (utor ipsius verbis) oraculum consulerent“. — *Francofurti*, 21. Augusti. Senckenberg, Selecta juris et historiarum I. 404—405.
23. Augusti. 5562. Bloch, Fyens Gelstl. Hist. I. 81—82. Saml. t. Fyens Hist. VII. 362—63.
1. Septbr. *11067. RECTOR et PROFESSORES acad. Hafniensis M. Johanni Michaelis, ecclesie Asnensis pastori, professionem pedagogicam offerunt. — *Hafnia*, calend. Septemb. Rørdam, Kbhvns. Univ. Hist., Aktst. og Breve S. 654—55.
12. Septbr. *11068. BREIDE RANTZOV, Statholder, slutter paa Kongens Vegne Kontrakt med Kalksnider Valentin Dresler om, at han skal „dønnike og staffere med Kalksniderarbejde“ 20 Værelser paa Ibstrup. — (12. September.) Udt. i Frils, Saml. til dansk Bygningshist. S. 141—42.
24. Septbr. *11069. BREIDE RANTZOV, Statholder, slutter paa Kongens Vegne Kontrakt med Bertel Johansen om Vinduer af Glas og Bly til det nye Hus paa Ibstrup. — (24. September.) Udt. i Frils, Saml. til dansk Bygningshist. S. 141.
24. Septbr. *11070. Det SVENSKA RIGSRAAD paalægger Statholderen paa Jönköping, Niels Stjernsköld, hemmeligt at tage til Fange en Person, som har uddelt Oprørsskrifter blandt Folket; hvis Danske blive truffene med saadanne Breve, skulle de advores og deres Navne opskrives, saa at K. af Sverig kan klage derover til den danske Konge. — *Stockholm*, d. 24. September. Brudst. i Hallenberg, Gustaf II. Adolfs Hist. IV. 533.
25. Septbr. *11071. BREIDE RANTZOV, Statholder, slutter paa Kongens Vegne Kontrakt med Snedkeren Hans Wegener om Døre, Vindueskarme og Friser til det nye Hus paa Ibstrup. — (25. September.) Udt. i Frils, Saml. til dansk Bygningshist. S. 141.
29. Septbr. 5576. Jvfr. Qvistgaard, Forts. Efterr. om Slagelse Skole S. 12.

- *11072. Landgrev MORITZ af Hessen omtaler i en Skrivelse til Pfalzgreve Johan 1615.
asimir et af ham foreslaaet og af K. af Danmark approberet Forligsmøde i den brun- 29. Septbr.
igske Sag. — *Kassel*, d. 29. Sept. (Tydsk.) Brudst. i Hammarstrand, Förhandl. om Sveriges
tagande i Trettioåriga kriget I. 14.
- *11073. K. JAKOB I. af England beder K. Chr. IV. om at benaade den skotske 30. Septbr.
bebygger David Balfour, som i 3 Aar har været fængslet. — *Theobald's*, 30. Sept. (Latin.)
p. Eng. i Macray, Second Report S. 12.
- *11074. Testimonium JOH. JAN. ALANI M. Paulo Andreæ Cartemundano, qui cum 1. Octobr.
canuto Bieschio triennium in Germaniam vixerit et deinde apud D. Holgerum Rosen-
tium biennium insumperit, datum. — *Calend. Octobris*. Rørdam, Kbhvns. Univ. Hist., Aktst.
v. S. 655—56.
- *11075. ENGLANDS RAAD tilraader K. Jakob I. ikke at tillade (K. af Danmark) at 9. Octobr.
100 Tons Jord, som bruges til Katering, da dette strider imod en engelsk Lov; et
Svar er tidligere givet samme Konge paa hans Anmodning om Tilladelse til at
Uld tilligemed de Redskaber, som anvendes til Uldfabrikationen. — *Whitehall*,
(Engelsk.) Udt. i Macray, Second Report S. 12.
- *11076. KEY HANSZEN, Herredsfgd. i Riess Herred, kundgør en mellem Brødrene 11. Octobr.
; Hanss Rode foretaget Deling af deres Jordlodder, som de hidtil have dyrket i
b. — *D.* 11. Octobris. (Plattydsk.) *Zeltschr. f. Schlesw.-Holst.-Lauenb. Gesch.* III. 176—78.
11077. K. JAKOB I. af England tilskriver K. Chr. IV. (med Adam Bulouu, som 26. Octobr.
er,) at han kun af Kjærlighed til Freden er gaaet i Forbøn for Lübeckerne, hvis
ved han misbilliger, samt meddeler, at Udførsel af Jord til Katering er forbudt
— *Royston*, 26. Oct. (Latin.) Udt. p. Eng. i Macray, Second Report S. 12.
11078. Kejser MATTHIAS' Brev til Kurf. Johan Sigismund af Brandenburg, hvor- 26. Octobr.
tadfæster Kejser Maximilians Brev af 10. Maj 1517 (I. *10213). — *Prag*, d.
3. (Tydsk.) Urk u. Aktenst. betr. d. preuss. Erbanspr. a. Schlesw.-Holst. S. 32—38.
11079. REKTOR og PROFESSORER ved Kbhvns. Universitet dømme Studenten 28. Octobr.
ssøn Norbagge til at relegeres fra Universitetet, fordi han havde overfaldet
nslerens Staldmester Byrge Juel. — 28. Octobris. Rørdam, Kbhvns. Univ. Hist.,
S. 716—18.
- O. K. JAKOB I. af England anmoder K. Chr. IV. om, at K. Gustav Adolf, 4. Novbr.
ler ere udtømte paa Grund af hans Krig med Rusland, maa faa Udsættelse
i af den fastslaaede Sum og at denne maa udbetales i andre Penge end
e. — *Westm.*, 4. Nov. (Latin.) Udt. p. Eng. i Macray, Second Report S. 12.
- Den svenske Agent HIERONYMUS v. BIRKHOLZ omtaler i sin Relation om 9. Novbr.
Tydskland i Sommeren 1615, at Kurf. af Brandenburg havde gjort opmærk-
erigs Forbund med Generalstaterne nødede Danmark til at bevare et godt
ig; K. af Danmark stoler paa Spanien, men har dog rost Gustaf Adolf
sten; Svenskerne ere af Naturen ikke venlig sindede mod de Danske. —
(Tydsk.) Brudstykk. i Hammarstrand, Förhandl. om Sveriges deltagande i Trettio-
åriga kriget I. 53, 58.
- K. GUSTAF II. ADOLF gjør K. Chr. IV. opmærksom paa den pavelige Ligas 20. Novbr.
en og opfordrer ham til i denne Anledning at forene sig i Raad og
Narva, 20. Novemb. (Svensk.) Udt. i Hammarstrand, Förhandl. om Sveriges
a kriget I. 58—59.

1615.

19. Decbr. *11083. BGM. og RAAD i RANDERS bevilge Mag. Peder Tygesen aarlig til Husleje 18 Daler og tillige de tre Agre, som ligge til Kaldet. — 19. Decbr. Udt. i Stadfeldt, Beskrivelse over Randers S. 172.
19. Decbr. *11084. BGM. og RAAD i RANDERS bevilge Mag. Bundt Nielsen aarlig 18 Slettedaler til Husleje og tillige de tre Agre, som ligge til Præstegaarden. — 19. Decbr. Udt. i Stadfeldt, Beskrivelse over Randers S. 172—73.
21. Decbr. 5595. Lünig, Teutsches Reichs-Archiv Bd. 5. 4. Abth. 4. Absatz S. 102—107.
22. Decbr. *11085. Synsforretning, optaget af 21 SYNSMÆND fra Ringkjøbings Nabosogne, over den Skade, Vandfloden d. 1. Decbr. har anrettet i Ringkjøbing og Omegn. — 22. Decbr. Udt. i Frost, Ringkjøbing S. 10—11.
- *11086. Klageskrift fra HOFJUNKERE og HOFJTJENERE i Slesvig over de høje Priser, Haandværkerne tage for deres Varer. (Tydsk.) Brudst. i Sach, Gesch. d. Stadt Schleswig S. 145.

1616.

1616.

12. Januar. *11087. Vedtægter for Bergen, samtykte af Slotsherren KNUD URNE t. Aasmak og Byens MAGISTRAT paa Kongens Behag — *Bergen*, d. 12. Januar. Norske Mag. II. 285—94.
23. Januar. *11088. REKTOR og PROFESSORER ved Kbhvns. Universitet, tilskjøde D. Thomas Finckius, Forstander for de hundrede Studenter, en Jord og Grund paa Nørregade, som salig Johan Bernekow tilforn havde i Leje og nu med Gaard og Bygning var indtaget til Studiegaard, for 213¹/₈ Rdlr. — *Kjøbenhavfn*, die 23. Januarii. Danske Saml. VI. 130—31.
27. Januar. *11089. K. CHR. IV. skjænker den nyopbyggede Stad Konggelffer Ladegaardsmarken ved Bohus og Funnathina Græsgang. — *Bahuus*, thend 27. Januarii. Holmberg, Bohusläns hist. och beskrifn. III. 344.
- Jan. vel Febr. *11090. Erklæring fra det RUSSISK-ENGELSKE HANDELSKOMPAGNI i Anledning af K. af Danmarks Forbud imod Udlændiges Deltagelse i Hvalfangsten ved Islands og Grønlands Kyster, i hvilken det søges bevist ved originale Logbøger, at Englænderne i Aarene 1553—1587 først har gjort Opdagelser i de arktiske Egne. — Uden Datum. (Latin.) Udt. p. Eng. i Macray, Second Report S. 13.
12. Febr. *11091. CLAUDIUS PLUM professoribus academïæ Hafniensis pro vocatione ad professionem juridicam gratias agens (jfr. *11063) ab iis petit, ut sibi annum ad Italiæ provincias lustrandas linguamque addiscendam concedant. — *Paduæ*, 12. Februarii. Børdam, Kbhvns. Univ. Hist., Aktst. og Breve S. 656—57.
16. Febr. *11092. K. CHR. IV.'s Forordning om Afgiften af Stolestader i S. Olai Kirke i Helsingør, samt at Mænd og Kvinder ikke maa sidde imellem hinanden i bemeldte Kirke, men hvert Kjøen paa sin Side. — *Hafniæ*, 16. Februarii. Aarsberetn. fra Geheimearch. III. Till. S. 86—87.
19. Febr. *11093. K. CHR. IV. takker K. Gustaf II. Adolf af Sverig for dennes Oplysninger om de Paveliges Planer mod Norden, som det paahviler enhver evangelisk Potentat at sikre sig imod. — *Kjøbenhavn*, d. 19. Febr. Udt. i Hammarstrand, Förhandl. om Sveriges deltagande i Trettioåriga kriget I. 59.
19. Febr. *11094. Litteræ RECTORIS et PROFESSORUM academïæ Hafniensis, quibus M. Janus Dionysius ad professionem pædagogicam Hafniensem vocatur. — *Hafniæ*, 19. Febr. Gjellerup, Jens Dinesen Jersin S. 238.

1616.
 *11095. JACOBUS HASEBARDUS, Huslærer hos Holger Rosenkrands, tilraader denne 7. Martii.
 at lade ham og hans Disciple rejse udenlands til Pinse. — *Rosenholmid*, 5. Marts. Udt. i
 Kirkehist. Saml. 3. R. V. 742.
5608. Collin, Om Rigement og Courant, Bil. Nr. 1. 12. Martii.
- *11096. JANUS DIONYSIUS JANUS professoribus academice Hafniensis pro voca- 22. Martii.
 re ad professionem pedagogicam Hafniensem gratias agens (jfr. *11094) ab its petit,
 studiorum causa ætatem Giessæ protrahat. — *Giessæ*, XI. kal. Aprilis. Gjellerup, Jens
 en *Jensin S.* 239—40.
- *11097. K. CHR. IV. anmoder Universitetet om, at Kommunitetets Bønder i An- 26. Martii.
 bouff, Korsør og Søbyegaards Len maa blive tilsagte til at bringe hver 4 Tdr. Sal-
 ord til Salpetersyderen paa Anderschouff. — *Andtuorschouff*, d. 26. Martii. Rørdam,
 Univ. Hist., Aktst. og Breve S. 658.
- *11098. K. CHR. IV.'s Bestalling for Salpetersyderen Gert v. Gulick paa Antvorskov. 26. Martii.
 Antvorskov, 26. Marts. Udt. i Rørdam, Kbhvns. Univ. Hist., Aktst. og Breve S. 658.
- *11099. Statholder (BREIDE RANTZOV?) slutter paa Kongens Vegne Kontrakt med 30. Martii.
 Hans Brockman, Stenhugger i Kbhvn., om Forfærdigelsen af en Brønd til Frederiks-
 Hafn, dend 30. Martii. Rasbech, Frederiksborg Slots Beskr. S. 78. Udt. i Frits, Saml.
 trykningshist. S. 227.
11100. ALBRET SKIELL underretter Kansler Christian Friis t. Borreby om, at 30. Martii.
 tzou og han i Fællesskab have indsat en Præst i Siem, da de ikke kunde blive
 hvem jus patronatus tilhørte, hvilket Spørgsmaal Kongen eller Rigens og Hertug-
 Raad skal afgjøre. — *Ribe*, d. 30. Martii. Ny kirkehist. Saml. VI. 535—36
15. Udt. i Kirkehist. Saml. 3. R. I. 742—43. 17. Aprilis.
101. Hertuginde ELISABETH af Braunschweig-Lüneburgs Skrivelse til sin Søn, 17. Aprilis.
 rik Ulrik, hvori hun bl. a. omtaler, at hun staar i Begreb med at rejse til
 (17. April.) (Tydsk.) Brudst. i Opel, Niedersächs.-dänisch. Krieg I. 209.
02. K. JAKOB I. af England beder K. Chr. IV. om, at noget Gods, som en- 20. Aprilis.
 r have ført til Havnen Westrisen nærvæd Mardou i Norge og som dér er
 rgt af Statholderen, maa blive udleveret til Ejerne. — *Westm.*, 20. Apr. (Latin.)
 Macray, Second Report S. 13.
3. AXEL OXENSTIERNA tilskriver Kansleren (Christian Friis) om de paveliges 20. Aprilis.
 nordiske Riger og om deres Intriger i Kurland og med Hansestæderne. —
 1. (Svensk.) Brudst. i Hammarstrand, Förhandl. om Sverigs deltagande i Trettioåriga
- WILLIAM CODNER beder K. Chr. IV. om Tilladelse til i dette Aar at drive 25. Aprilis.
 inmarkens Kyst, da hans Skib var udrustet, før han hørte om Kongens
 pr. (Latin.) Udt. p. Eng. i Macray, Second Report S. 44.
- K. JAKOB I. af England svarer K. Chr. IV., at han har indrømmet Be- 26. Aprilis.
 ngen til at forbyde Udlændinge Deltagelse i Hvalfangsten ved Norges og
 en at han derimod hvad Fangsten ved Grønland angaar, under Henvi-
 de Erklæring (*11090) maa hævde Englands Ret dertil, da Grønland er
 Englænderne i Aarene 1553—87. — *Theobald's*, 26. Apr. (Latin.)
 Second Report S. 13.
- Skrivelse fra Matematikeren JOHAN KEPPLER til de Forordnede fra Ærke- ante 29. Aprilis.
 rig ob der Enns, hvori han omtaler, hvad Tycho Brahe har udrettet

1616.

med Hensyn til Tabulæ Rudolphi, paa hvilke han arbejdede i 38 Aar med Hjælp af 10, 20, 30 Studiosi. — Uden Datum. (Tydsk.) Notizenblatt. Beilage z. Archiv f. Kunde österreich. Geschichtsquellen III. 155—58. (Paaskrift: Præsent. 9. Majl.)

29. Aprilis. *11107. VICE-REKTOR og PROFESSORER i Kbhvn. overlade Universitetets Rektor, Dr. Thommis Fincke, et Gravsted i S. Rochi Kapel i Vor Frue Kirke ved Siden af Dr. Peder Søffrensens Grav, for hvilket han har givet Kirken 100 Dlr. — 29. April. Rørdam, Kbhvns. Univ. Hist., Aktst. og Breve S. 659.
29. Aprilis. *11108. REKTOR og PROFESSORER i Kbhvn. tilstaa M. Hans Aalborg, at et af hans Børn maa efter hans Død »nyde Universitetets Frihed« (som Boghandler) og benytte Rocchi Kapel i Vor Frue Kirke til Boglade mod 6 Dlr.s Afgift til Kirken. — 29. April. Rørdam, Kbhvns. Univ. Hist., Aktst. og Breve S. 660.
29. Aprilis. *11109. REKTOR og PROFESSORER ved Kbhvns. Universitetet overlade Claus thor Smede, Raadmd. i Kjøge, og hans Hustru Marine Eisenberg Bjeverskov Kongetiende for en aarlig Afgift af 5 $\frac{1}{2}$ Td. Rug, 5 $\frac{1}{2}$ Td. Byg og 6 Td. Havre. — 29. April. Rørdam, Kbhvns. Univ. Hist., Aktst. og Breve S. 652—53, Anm. 1.
8. Majl. *11110. Norges Riges Kansler JENS BJELKE underretter Kansler Christian Friis om sin Fremgangsmaade ved Udstedelsen af Kongsdage og Landsvister. — 8. Maj. Brudstykk. og Udt. i Y. Nielsen, Jens Bjelke S. 59.
14. Majl. *11111. REKTOR og PROFESSORER ved Kbhvns. Universitet befale Kommunitetets Bønder i Andworskow, Korsør og Sæbygaards Len at kjøre Salpeterjord til Salpetersyderen Gert v. Gulich paa Antvorskov (jvfr. *11097). — *Kiøbenhaffn*, d. 14. Majl. Rørdam, Kbhvns. Univ. Hist., Aktst. og Breve S. 660—61.
22. Majl. *11112. HOLGER ROSENKRANDS t. Rosenholm bortskjæder et Hus med Grund i Aarhus til Jens Nielssen Mørke og Jens Christenssen, Borgere i Aarhus. — 22. Mai. Udt. i Hübertz, Aktst. vedk. Aarhus II. 32.
31. Majl. *11113. K. CHR. IV. RETTERTHINGS Dom, hvorved Thrude Brysche t. Estrup og Fru Ellene Rostrup t. Wedøe, Thyge Sandbiærge Efterleverske, kjendes frie for Tiltale af Albret Rostrup til Starupgaard, da de ved Geert Brysches Skjæder af 8. og 28. Januar 1616 allerede vare i Besiddelse af det Gods, hvori Albret Rostrup først den 1. og 2. Febr. samme Aar havde søgt Erstatning for det Løfte, han i Holsten havde gjort for Geert Brysche. — 31. Mai. Matzen, Den danske Panterets Hist. S. 257—58.
- Majo. *11114. K. CHR. IV. befaler Jørgen Daae, Lensmd. over Holbeks Len, at lade opsanke og salte Asparges, saa mange som muligt. — Uden Datum. Mansa, Folkesygdommens og Sundhedspleiens Hist. i Danmark S. 377—78.
1. Junil. *11115. K. CHR. IV.'s Forleningsbrev til Fru Karen Andersdatter paa Øen Hveen — 1. Jun. Udt. i Nye Danske Mag. II. 4.
3. Junil. 5627. Dommen alene hos Bloch, Fyens Geistligheds Hist. I. 84—85. Brudst. i Saml. t. Fyens Hist. VII. 369—70. Jvfr. Pontoppidan, Ann. eccl. Dan. III. 698—700.
4. Junil. *11116. K. CHR. IV.'s Følgebrev for Fru Karen Andersdatter til Bønderne paa Hveen. — *Friderichsborg*, d. 4. Jun. Udt. i Nye danske Mag. II. 4.
4. Junil. *11117. HERREDAGS Dom, hvorved det tillades Ejerne af Torbenfeld at drive Fiskeri i Knabstrup Sø. — *København*, 4. Juni. Lunn, Knabstrup S. 48.
16. Junil. *11118. K. CHR. IV. befaler Albert Skeel, Lensmd. p. Riberhus, at lade M. Mads Pors tiltale for de af ham begaaede Forseelser. — 16. Juni. Udt. i Wegener, Om A. S. Vedel, 2. Udg. S. 252 og i Kinch, Ribe Bys Hist. fra Reform. S. 244.

- *11119. K. CHR. IV. befaler Axel Urne, Iver Vind og Axel Arenfeld at overlevere Breide Rantzov t. Rantzovholm, Fru Eline Marsvin t. Lundegaard og Holger Rosenkrands t. Rosenholm de Breve, vedrørende deres Gaarde og Gods, som fandtes i Brevkammeret paa Vallo. — *København*, d. 16. Juni. Petersen, Vallo S. 366—67. 1616. 16. Junii.
- *11120. K. GUSTAF II. ADOLF befaler Ærkebisen i Upsala at skaffe en afsat *nsk Præst*, M. Olaus Coccius, som Kongen forgjæves har søgt atter at faa indsat i sit rige Embede i Danmark, et Embede i sit Stift, men dog først undersøge, om han i *igionssager* var »af rätta ullen.« — *Stockholm*, d. 23. Juni. Udt. i Hallenberg Gustaf II. Is hist. IV. 669, Anm. b. 23. Junii.
- *11121. BREIDE RANTZOV, Statholder, slutter paa Kongens Vegne Kontrakt med k Reindorff og Tommis Auenthussen, Gipsgetere, om Gipsningen af 3 Lofter paa ip. — Uden Dag. Udt. i Friis, Saml. til dansk Bygningshist. S. 142. 23. Junii v. postea.
- *11122. K. CHR. IV. tilskriver Jarlen af Thomond, at han sender et Skib til England [armor; han ønsker det bedste Marmor, farvet og i store Stykker. — 24. June. (Latin.) Eng. i Macray, Second Report S. 37. 24. Junii.
- *11123. DAVID LEJEL kvitterer paa Helsingørs Bys Vegne Ole Nielssøn, (Slots- aa Kronborg?), for Betaling for Beværtning af de kongelige Kancellibud, Skippere, issvende o. a. i Tidsrummet fra December 1615 til Juni 1616. — 26. Juni. Udt. i fra Gehelmearch. III, TIII. S. 90. 26. Junii.
11124. HANS SØFFRENSSEN, Sognepræst i Nyborg, HANS VANDALL, Sognepræst til e i Odense, SEGUD JØRGENSEN, Sognepræst i Svendborg, og HANS JACOBSSØN, t i Nykjøbing i Falster, befuldmyndigede af Kjøbstadpræsterne i Fyns Stift til at z kalde en Biskop, udvælge og kalde Hofprædikanten Dr. Hans Michelssen til n. — *Kiøbnehavn*, d. 27. Junii. Ny kirkehist. Saml. VI. 109—10. 27. Junii.
125. Obligatio JOHANNIS CANUTI, in qua fatetur, se contra doctrinam regni et munus sibi concreditum graviter offendisse, et promittit, se nihil ad religionem endam moliturum. — *Hafnia*, mense Junio. Saml. t. Fyens Hist. VII. 372—73. Junio.
26. K. CHR. IV. tilsender K. Jacob I. af England en Hest, som han selv har July. (Latin.) Udt. p. Eng. i Macray, Second Report S. 37. 1. Julii.
7. K. CHR. IV. skriver til Lord-Admiralen af England ang. et af Søroveren t Overfald paa Islænderne. — 1. July. (Latin.) Udt. p. Eng. i Macray, Second 1. Julii.
- K. CHR. IV. lykønsker Sir George Williers til hans Udnævnelse til »Master — 1. July. (Latin.) Udt. p. Engelsk i Second report of the royal commission of S. 52. 1. Julii.
- K. CHR. IV.'s Forordning, at Baadsmænd og Bøsseskytter efter 5 Aars ere fri for aarlig Skat, saalænge de ikke drive stort Kjøbmandskab, men lads og Fiskeri, samt at der i Hospitalerne i Roskilde, Helsingør og iden kun skal optages Baadsmænd og Bøsseskytter, som ere kvæstede i — *Hafnia*, d. 4. Juli. Udt. i Aarsberetn. fra Gehelmearch. III, TIII. S. 87—88 4. Julii.
- CHR. IV.'s Forordning, at en Rigsdaler in specie herefter skal gjælde om d danske Sømagt I. 92. 4. Julii.
- og en Mark 20 Skilling Dansk. — 4. Juli. Brudst. i Scharling, Pengenes 4. Julii.

1616.

21. Julii. *11131. (JAKOB HASEBARD?) tilskriver Holger Rosenkrands om sin forestaaende Rejse med de ham betroede Disciple. — *Rosenholm*, 21. Juli. (Latin.) Udt. p. Dansk i Kirkehist. Saml. 3. R. V. 743.
29. Julii. *11132. Biskop IVER HEMMET i Ribe skriver til Universitetets Rektor M. Chr. Longomontanus ang. dets Andel i Naadens Aaret efter Niels Wind, som ikke er betalt, da Senior Capituli (d. e. Anders Vedel) er død. — D. 29. Juli. (Latin.) Udt. i Wegener, Om A. S. Vedel, 1. Udg. S. 266, 2. Udg. S. 267.
30. Julii. *11133. PAULUS MARTINIUS, episcopus Scanensis, M. Christiano Longomontano, rectori universitatis Hafniensis, scribit, omnes pastores et ecclesiarum tutores in Borringia de solutione annui census juxta diploma regis consensisse. — *Lundie*, 30. Julii. Rørdam, Kbhvns. Univ. Hist., Aktst. og Breve S. 664—65.
2. Augusti. *11134. JOHANNES MICHAELIS, episcopus Fionensis, Canuto Richardi, in gymnasio Giesseno studenti, promittit, se operam daturum esse, ut rector vel corrector scholæ Ottoniensis fiat. — 2. August. Brudst. i Gjellerup, Jens Dinesen Jersin S. 57.
- post 2. Augusti. *11135. CANUTUS RICHARDI Johannem Michaelis, episcopum Fionensem, obsecrat, ne in patriam prius vocetur, quam præsens rector scholæ (Ottoniensis) partes deposuerit. — Sine loco et die. Brudst. i Gjellerup, Jens Dinesen Jersin S. 57.
3. Augusti. *11136. K. CHR. IV.'s Brev til Norges Riges Kansler Jens Bjelke om den Fremgangsmaade, han bør følge ved Udstedelsen af Landsviste. — 3. August. Brudst. og Udt. i Y. Nielsen, Jens Bjelke S. 66.
6. Augusti. *11137. S(VENO) P(ETRI) tilskriver Holger Rosenkrands om hans Søn Jørgens Sygdom. — *E vestro Rosenholmiano*, 6. August. Udt. i Kirkehist. Saml. 3. R. V. 743.
10. Augusti. *11138. SVENO PETRI tilskriver Holger Rosenkrands, at hans Søn nu er helt rask. — *Rosenholm*, 10. August. Udt. i Kirkehist. Saml. 3. R. V. 744.
17. Augusti. *11139. JARLEN af WORCESTER udtaler sin Taknemmelighed til K. Chr. IV. for hans Brev og for en Gave af 12 Oxer. — *Oatland*, 17. Aug. (Latin.) Udt. p. Eng. i Macray, Second Report S. 44.
28. Augusti. *11140. M. ANDERS SØRENSEN skriver til sin Moder, M. Anders Vedels Efterleverske i Ribe, at han forgjæves har søgt at faa Kongen i Tale i Nyborg, og at han nu opholder sig i Kbhvn., da han paa ny skal examineres af det theologiske Fakultet, og dette ikke kan ske før D. Hans Resens Hjemkomst fra hans Visitats. — *Kiøbenhavn*, d. 28. Augusti. Ny kirkehist. Saml. VI. 393—96. Udt. i Wegener, Om A. S. Vedel 1. Udg. S. 262, 2. Udg. S. 261—62.
1. Septbr. *11141. K. CHR. IV. befaler Lensmanden Christen Hansen (Baden), at lade det Stenhus i Helsingør, hvori Slotsdegnen hidtil havde boet, istandsætte til Bolig for den tyske Præst. — *Skanderborg*, 1. September. Udt. i Aarsberetn. fra Geheimarch. III, TIII. S. 87.
4. Septbr. *11142. K. CHR. IV. antager M. Klaus Christoffersen (Lyskander), Sognepræst til Herfølge, til at skrive Danmarks Historie paa Latin, begyndende fra Christian III., og derpaa supplerende alt, som fattes »udi Saxone«, mod en aarlig Løn af 500 Daler og 100 Daler til tvende Amanuenses. — *Skanderborg*, d. 4. Septembris. Rørdam, Lyskanders Levned S. 60—61.
4. Septbr. *11143. K. CHR. IV. befaler Rektor og Professorer ved Universitetet i Kbhvn. at udlevere mod Reversal de hos dem bevarede historiske Dokumenter til M. Claus Christoffersen (Lyskander), Sognepræst til Herfølge, der er tilbetroet at skrive Danmarks Historie. — *Skanderborigh stott*, d. 4. September. Rørdam, Lyskanders Levned S. 132—33. Udt. p. Tydsk i Slangé, Gesch. Chr. IV. durch Schlegel II. 67.

1616.
 11144. K. CHR. IV. befaler, at der ved Skolen i Lund skal være en Konrektor, der skal lønnes med Degnekald og nogen Indtægt af Kapitlet ligesom i Roskilde. — *Skanderborgh*, 4. Septembris. Rietz, *Svenska Skolväsendets Hist.* S. 205.
11145. JACOBUS HASEBARDUS tilskriver Holger Rosenkrands om sit svage Helbred og meddeler, at han er bleven undersøgt af Lægen Petrus Saxonius. — *Aarhusia*, 10. Septbr. Udt. i *Kirkehist. Saml.* 3. R. V. 744.
11146. K. CHR. IV. anmoder Universitetet om at maatte lade hugge Skibstømmer af de gamle Skove i Sjælland. — *Wortt slott Skanderborgh*, d. 20. Septembris. Rørdam, *Kbhvns. Hist., Aktst. og Breve* S. 665—66.
11147. JOHANNES PAUL. RESENS Betænkning ang. Bygningen af den nye Skole i København. — Uden Datum. Qvistgaard, *Forts. Efterretn. om Slagelse Skole* S. 4—5, jvfr. 5641.
11148. Sir GEORGE WILLIERS takker K. Chr. IV. for hans Brev. — *Theobald's*, 3. Octobr. (Latin.) Udt. p. Eng. i *Macray, Second Report* S. 44.
11149. JARLEN af NOTTINGHAM sender K. Chr. IV. en Beretning om Retsforfølgelse imod den for Sørøveri sigtede Henry Marche samt beder om, at Tucker maa blive af Fængslet. — 3. Oct. (Latin.) Udt. p. Eng. i *Macray, Second Report* S. 44.
11150. JARLEN af THOMOND meddeler K. Chr. IV., at hans Skib efter Kongens Befalning er ladet med graat Marmor; til næste Aar vil han, hvis det forlanges, sende rødt. — *Limerick*, 3. Oct. (Engelsk.) Udt. p. Eng. i *Macray, Second Report* S. 44.
11151. K. CHR. IV.'s Forordning, at alene Borgerne i Helsingør og ingen andre, udenlandske eller Udenlandske, dog med Undtagelse af Adelen og Borgerne i København, Landskrone og Helsingborg, skulle have Ret til at handle med de fremmede, som komme til Byen. — *Koldinghuesz*, d. 4. Octob. (vel 4. Decbr.?) *Aarsberetning* III, Till. S. 88. I Følge Secher, *Forordninger* III. 488 er Datum sandsynligvis 4. Decbr.
11152. Landgrev MORITZ af Hessens Instrux for Justus Andrecht paa hans Senat. Frederik III. af Gottorp, hvem han skal kondolere i Anledning af hans Johan Adolfs Død og opfordre til at træde i dennes Fodspor med Hensyn og besindig Virksomhed for den reformerte Bekjendelses Indførelse. — (Tydsk.) *Brudst. og Udt. i Qvellensamml. d. schlesw.-holst.-lauenb. Gesellsch.* II, 2. S. 113.
11153. ADRIAN DE FRIES, kejserlig Statuarius, lover at udføre de hos ham afkomne stelte Billedhuggerarbejder til en Brønd, hvorfor han skal have 10,600 Rdl. — 16. Octobr. (Tydsk.) *Frills, Frederiksborg Slot i det 17. Aarh.* S. 28—30.
- NICOLAUS NICOLAI og ERICUS NICOLAI MEIRUP, Studenter og Alumner i København, kræve paa alle Alumnens Vegne af Universitetets Rektor og Rector, som formentlig tilkomme dem efter Kollegiets Fundats. — *Hafnia ex Universitatibus*, die 16. Octobris. Rørdam, *Kbhvns Univ. Hist., Aktst. og Breve* S. 666—67.
- GUSTAVI ADOLPHI regis Sveciæ ad Axelium Oxenstiernæ litteræ, in quibus dicitur, quod matrem adventum agentis sui Jacobi Allevin ex Dania expectare. — 7. die Octobris. Konung Gustaf II. Adolfs Skrifter S. 474—76.
- K. CHR. IV. befaler Bgm. og Raad i Roskilde, Helsingør og Slagelse at tage i deres Byer de Hospitalslemmer, som vare indkomne efter Bekjendtgørelsen af 4. Juli d. A. — *Skanderborg*, 25. Octobr. Udt. i *Aarsberetning* I. S. 88.

1616.

25. Octobr. *11157. K. CHR. IV. tilkjendegiver Bgm. og Raad i Helsingør, at der skal opføres en Mur omkring Byen til dens Forsvar og at han har befalet Breide Rantzou t. Rantzouholm, Stath. i Kbhvn., at træffe fornøden Aftale med dem. — *Skanderborg*, d. 25. Octobris. Aarsberetn. fra Geheimarch. III, Till. S. 88—89.
28. Octobr. *11158. K. CHR. IV. befaler Anders Bille at rejse med den hollandske Maler til Videsø Kirke i Skaane, hvor de Svenske i forrige Fejde bleve slagne. — 28. October. Meidell, Træfn. ved Vidsø S. 40—41. Meidell, Bille Ættens Historie II. 129.
- Octobris. *11159. K. CHR. IV.'s Kontrakt med Carl von Mander fra Delft om Forfærdigelsen af nogle Tapeter med Fremstillinger af de vigtigste Begivenheder i den svenske Krig. — *Schanderburg*, Octobris. (Tydsk.) Friis, Saml. til dansk Bygninghist. S. 246—47.
7. Novbr. *11160. Hert. af LENOX takker K. Chr. IV. for et Brev. — *Lond.*, 7. Nov. (Latin.) Udt. p. Eng. i Macray, Second Report S. 44.
- post 12. Novbr. *11161. CHRISTIANI ducis Brunswicensis ad regem Chr. IV. litteræ, in quibus ei pro litteris acceptis gratias agit. — Sine loco et die. Brudst. i Opel, Niedersächs.-dänisch Krieg I. 181.
14. Novbr. *11162. K. JAKOB I. af England takker K. Chr. IV. for den udmærkede Hest, han har sendt ham, og tillige for et smukt Harnisk af dansk Arbejde. — *Westm.*, 14. Nov. (Latin.) Udt. p. Eng. i Macray, Second Report S. 13.
16. Novbr. *11163. K. JAKOB I. af Englands Anbefalingsbrev til K. Chr. IV. for Peter Byll, som vender hjem efterat have været i Tjeneste hos den engelske Gesandt i Spanien i 4 Aar. — *Westm.*, 16. Nov. (Latin.) Udt. p. Eng. i Macray, Second Report S. 13.
16. Novbr. *11164. Ærkebiskop ABBOT af Canterbury tilskriver K. Chr. IV., at hans Brev er blevet forsinket, fordi Dronningen har tilbageholdt sit Bud indtil nu. — *Lambeth*, 16. Nov. (Latin.) Udt. p. Eng. i Macray, Second Report S. 44.
19. Novbr. *11165. K. Chr. IV. befaler Sten Villumsen, Befalingsmd. p. Bremerholm, at medgive Bøsseskytten Henrik noget Skibsredskab til det Skib, Kongen har ladet opsætte ved Skanderborg Slot. — *Haderslev*, 19. Nov. Brudst. i Lind, Kr. IV. og hans Mænd paa Bremerholm S. 4—5.
25. Novbr. *11166. K. CHR. IV. tilskriver Lord-Admiralen af England, at han sender sin Skibsbygger David Balfours Søn Henry til England for at lære under Kongens Skibsbygger Peter. — 25. Nov. (Latin.) Udt. p. Eng. i Macray, Second Report S. 37.
26. Novbr. *11167. K. CHR. IV.'s Stikbrev efter Breide R(antzov), som i Følge Cphr. R(osenkrands)'s Klage har forladt sit Indlager. — *Hadersleben*, d. 26. November. (Tydsk.) Schwarze u. Vehse, Nachr. v. d. Stadt Kiel S. 224—25.
28. Novbr. 5648. Udt. i Hallenberg, Gustaf II. Adolfs hist. IV. 561.
29. Novbr. *11168. K. GUSTAF II. ADOLF begjærer hos K. Chr. IV. fri Fart gennem Sundet for nogle Skibe, han vil lade hente i Holland til den forestaaende Krig med Polen. — *Calmar*, d. 29. November. Udt. i Hallenberg, Gustaf II. Adolfs hist. IV. 669.
30. Novbr. *11169. K. CHR. IV. anbefaler Jørgen Hartvigsen til Glimstrup(!) til Hert. Johan Frederik af Würtemberg som Hofjunker. — 30. November. Brudst. i Saml. t. Fyens Hist. IX. 23.
1. Decbr. 5650. J. E. Larsen, Samlede Skrifter I. Afd. II. 299—300.
2. Decbr. *11170. K. CHR. IV. forlener Hert. Frederik med den gottorpske Del af Hertugd. Slesvig og Landet Femern. — *Colding*, d. 2. Dec. (Tydsk.) Stemann, Gesch. d. öffentl. u. Privat-Rechts d. Herzogthums Schleswig III. 339—40.
4. Decbr. *11171 se *11151.

- *11172. K. CHR. IV. befaler Breide Rantzau at indstævne Herluf Daa og Johan Schult for sig og forlige dem ang. den Sidstes Fordring paa en Brudskat paa 5000 Dlr., som Herluf har givet sin Datter Brev og Segl paa. — 4. Dec. Brudst. i Hist. Tidsskr. R. I. 146. 1616. 4. Decbr.
- *11173. Biskop HANS POVELSEN RESENS aabne Brev om de kjøbenhavnske Præsters Overenskomst om Beregningen af Naadensaar. — *Kjøbenhavn*, d. 11. December. 10. Decbr. 10. Decbr. *kehist. Saml. 3. R. I. 471.*
5654. Tydsk Overs. i Slang, Gesch. Christ. IV. durch Schlegel II. 56. 14. Decbr.
5655. Tydsk Overs. i Slang, Gesch. Christ. IV. durch Schlegel II. 56. 15. Decbr.
- *11174. K. GUSTAF II. ADOLF takker Breide Rantzou for hans Advarsel mod et Angreb næste Sommer. — *Wärnamo*, 15. December. Udt. i Hallenberg, Gustaf II. Adolfs 15. Decbr. 15. Decbr. 668—69.
5656. Tydsk Overs. i Slang, Gesch. Christ. IV. durch Schlegel II. 57. 16. Decbr.
- *11175. Besværinger, fremførte af det SLESVIG-HOLSTENSKE RIDDER- og LANDSKAB i Middagen i Slesvig, navnlig ang. Religions- og Retsforhold, Stiftet Lübecks Delta- it yde Rostjeneste, Embedernes Besættelse, m. m. — *Gottorf*, 18. Decb. (Tydsk.) 18. Decbr. 18. Decbr. *en, Verz. d. Handschrift. d. Kieler Universitätsbibl. II. 332 og III. 67—68.*
657. Udt. i Ratjen, Verz. d. Handschrift. d. Kieler Universitätsbibl. III. 68—69. 18. Decbr.
658. Warnstedt, Das Recht d. Erstgeburt in d. schleswig-holstein. Fürstenhause S. 128—30. 18. Decbr. 18. Decbr. *Erbsolgerecht Herz. Friedrich's VIII. a. die Herzogth. S. 69—70.*
176. K. CHR. IV. befaler Manderup Parsberg at gjenopbygge den omstyrtede Tals. — 24. Decbr. Saml. t. jydsk Hist. og Top. VIII. 189—90. 24. Decbr.
77. De SLESVIG-HOLSTENSKE STÆNDERS Antagelse af Hert. Frederik til Hertug. Decbr. 10. Decbr. *Das Erbsolgerecht Herzog Friedrich's VIII. a. die Herzogthümer S. 14—15, jvfr. S. 67.*
- *78. De SLESVIG-HOLSTENSKE STÆNDERS Erklæring, at der ikke i den af dem 10. Decbr. 10. Decbr. *et ligger Muligheden for Udelukkelsen af en af de regjerende Linier. — (Tydsk.) Udt. i Warnstedt, Die Oldenburger u. Brandenburger Erbanapr. a. Sleswig-Hol- S. CCCLXXXI). Brudst. i Das Erbsolgerecht Herz. Friedrich's VIII. a. die Herzogth. S. 55.*
- Biskop HANS KNUDSENS Forslag til en Erklæring ang. hans Stilling til 10. Decbr. 10. Decbr. *erdomme og hans fremtidige Optræden (efterat Dommen over ham er Datum. Saml. t. Fyens Hist. VII. 370—72.*

1616—1617.

1616-1617.

Regnskab over Udgifter fra det engelske Skatkammer; deriblandt: K. af 100 Pund. (Engelsk.) Nichols, the progresses of king James the first III. 258—59.

Ante 1617.

Ante 1617.

IGERI ROSENKRANTZII ad D. Helvicum, professorem Giessenum, litteræ 10. Decbr. 10. Decbr. *gicis. Dän. Biblioth. II. 153—58.*

1617.

1617.

4. Januar. *11182. K. CHR. IV. befaler Ulrik Sandberg, Lensmd. paa Lundenæs, at indsætte Las Lavridsen i Bork som Herredsfoged i Nørre Herred og at udskrive en anden til i hans Sted at holde en Knægt. — *Skanderborg*, d. 4. Jan. Saml. t. jydsk Hist. og Topogr. VII. 21.
6. Januar. *11183. JOHANNES MICHAELIS, episcopus Fionensis, Canutum Richardi certiozem facit, cancellarium mortuum esse, quorum omnis simul spes de novo conrectore scholæ nostræ (sc. Ottoniensis) concepta adempta sit. — Die epiphaniæ Dñicæ. Brudst. i Gjellerup, Jens Dinesen Jersin S. 57, jfr. S. 271.
7. Januar. *11184. K. GUSTAF II. ADOLFS Memorial for Carl Bröms, hvorved det befales ham at sende et Skib til de preussiske Farvande og til Kjøbenhavn for at skaffe Underretning om Polens Udrustninger mod Sverig. — *Jönköping*, d. 7. Januar. Brudst. i Hallenberg, Gustaf II. Adolfs hist. IV. 551—52.
7. Januar. *11185. MICHAELIS PICCARTI ad Johannem Kirchmannum epistola, in qua commemorat, quædam de Dani consiliis, Lubecensibus non ita læta, narrari. — *Altorfii*, 7. id. Jan. Marquardt Gudli Epistolæ S. 257—58.
8. Januar. *11186. K. CHR. IV. giver Biskop Iver Hemmet i Ribe Brev paa M. Anders Vedels Kanonikat i Ribe Kapitel. — 8. Jan. Udt. i Wegener, Om A. S. Vedel 2. Udg. S. 267.
10. Januar. 5665. Brudst. i Kirkehist. Saml. 3. R. V. 744—45.
15. Januar. *11187. K. GUSTAF II. ADOLF takker K. Chr. IV. for hans Tilladelse til, at hans Skibe fra Holland uhindrede maa sejle gennem Sundet, og beder om, at Kongen vil forbyde nogle Skibe, som Polen lader udruste i Dynkerken, fri Fart gennem Sundet samt forhindre de polsksyndede Svenske i Danmark i at udsprede Usandheder til Skade for Sverig. — *Marieholm*, d. 15. Januar. Udt. i Hallenberg, Gustaf II. Adolfs hist. IV. 670.
23. Januar. *11188. K. CHR. IV. befaler Jfr. Margrete Hardenberg, Abbedisse i Mariibo Kl., at optage Jfr. Anne Kaas, afd. Emmike Kaas's Datter, i Klostret. — *Skanderborg*, d. 23. Januar. Udt. i Kall Rasmussen, Muase Herred S. 205.
23. Januar. *11189. K. CHR. IV.'s Forbud mod Indførsel af danske i Udlandet trykte Bøger. — *Skanderborg*, d. 23. Januarii. Rørdam, Kbhvns. Univ. Hist., Aktst. og Breve S. 668—69. Udt. i Friis Edvarsen, Underr. om Schielschiör S. 342 (her uden Datum).
31. Januar. *11190. Hert. FREDERIK af Gottorps Bekræftelse paa de S. Johannis Klostret i Slesvig givne Privilegier. — *Schlosz Gottorff*, (31. Januar). (Tydsk.) Udt. i Zeitschr. f. Schlesw.-Holst.-Lauenb. Gesch. VI, Repertor. S. 125.
1. Febr. *11191. JENS GØDISSEN, Biskop i Aarhus, tilskriver Kansler Christian Friis t. Krastrup (!), at Kapellanen Laurits Pederssøn, som er bleven fradømt sit Embede, fordi han har slaaet en Kvinde, vel kan anbefales til et Præstekald, da han har lovet at »leve som en ærlig Præstemand«. — *Aarhus*, 1. Febr. Kirkehist. Saml. 3. R. III. 348—50.
4. Febr. *11192. Litteræ (CASPARI BROCHMAND, professoris) D. Oligero Rosæcrantzio datæ, in quibus de rebus theologicis scribit. — *Hafniæ*, 2. publicarum precum. Kirkehist. Saml. 3. R. V. 745—49.
15. Febr. *11193. K. CHR. IV. tilskriver K. Gustaf II. Adolf, at han maa kjende de nærmere Vilkaar, førend han indgaar Forbund med Sverig. — *Skanderborg*, d. 15. Febr. Udt. og Brudst. paa svensk i Hammarstrand, Förhandl. om Sveriges deltagande i Trettioåriga kriget I. 61.
23. Febr. *11194. M. EGIDIUS LAVRIDSEN, Ærkedegn i Ribe, M. NIELS SØRENSEN GLUD, Sognepræst til S. Catharinæ Kirke i Ribe, samt Bgm., Raad, Kirkeværger og menige

1617.

gnemænd beslutte at bygge et nyt Taarn ved S. Catharinæ Kirke. — *S. Catharinæ*
ke, d. 23. Februarii. Kinch, Ribe Bys Hist. fra Reform. S. 282—86.

*11195. Enkedronning CHRISTINA af Sverig og Hert. JOHAN kundgjøre Rigsdagens 27. Febr.
lutning, hvorved (i 9de Post) loves paa næste Møde at udvise tilstrækkelig Hjælp til
 Borgs Indløsning, hvis Restancerne af den udskrevne Hjælp, der skulle indbetales
 i Juni Maaned, ikke skulde forslaa. — *Örebro*, d. 27. Februarii. (Svensk.) Stjernman,
gars Besluth. I. 714—28.

*11196. K. GUSTAF II. ADOLFS Biafsked til Almuen i Södermanland, hvori han (i 28. Febr.
 Post) tilkjendegiver, at det paa Rigsdagen er besluttet, at Restancerne af det paa-
Bidrag til Elfsborgs Indløsning skulle være indbetalte inden 1. Juni førstkommende.
bro, d. 28. Februarii. (Svensk.) Stjernman, Riksdagens Besluth. Bihang S. 284—86.

*11197. Litteræ C. E. B(ROCHMANNI) D. Oligero Rosekrantzio datæ, in quibus de 7. Martii.
clesiæ scribit. — *Hafnia*, 7. Martii. Kirkehist. Saml. 3. R. V. 749—51.

*11198. Litteræ C. E. B(ROCHMANNI) D. Oligero Rosæcrantzio datæ, in quibus de 20. Martii.
t prudentia ejus scribit. — *Hafnia*, 20. Martii. Kirkehist. Saml. 3. R. V. 751—52.

11199. VORGAARDS BIRKETHINGS Vidne, at Hr. Per Jensen i Albek fik Things- 21. Martii.
 , at han havde begjæret skrevet Synsvidne paa noget Ellehug, som skal være
 enfor hans Markegræde. — D. 21. Martii. Saml. t. jydsk Hist. og Topogr. II. 223—24.
 181. Tydsk Udt. i Zeitschr. f. Schlesw.-Holst.-Lauenb. Gesch. VIII, Repertor. S. 98. 22. Martii.

1200. BØNDERNE i VESTERNÆS og KNUBBELØKKE Sogn bede K. Chr. IV. om at Ante 23. Martii.
ten, Hr. Jørgen Jensen, at holde Gudstjeneste i Annexkirken Jule-, Paaske- og
 avelsom de ordinære Søn- og Helligdage. — Uden Datum. Kirkehist. Saml. 3. R.

101. K. CHR. IV. tilskriver Rasmus Pedersen og Jeppe Hansen, at Gudstje- 23. Martii.
holdes i Annexkirken saavel de tre store Helligdage som de andre Helligdage
Frederiksborg, 23. Martii. Kirkehist. Saml. 3. R. VI. 472—73.

2. NICOLAI PASCHASII, superintendentis Bergensis, testimonium laudans pro 30. Martii.
risono, qui scholæ Bergensi præfuit, et quem professoribus academix Haf-
ndat. — *Bergis*, pridie kal. Aprilis. Brudst. i Kirkehist. Saml. 3. R. I. 480.

. Skriftlig Forestilling af den svenske Gesandt VAN DYCK til Generalsta- Martii.
in opfordrer dem til at sende Krigsskibe til Østersøen til Hjælp for Sverig
af Danmark har ikke alene erklæret at ville lade dem frit passere gennem
rsaa lovet Bistand mod den fælles Fare. — Maart. (Hollandsk.) Vreede,
n S. 205—10.

RASMUS PEDERSEN og JEPPE HANSEN klage paa Vestenskøvs Sognemænds Ante 7. Aprillis.
Jans Michelsen over nye Overgreb af deres Sognepræst Hr. Jørgen Jensen.

Kirkehist. Saml. 3. R. VI. 473—75.

K. GUSTAF II. ADOLF advarer Herman Wrangel, Slotsherre p. Kalmar, 8. Aprillis.
ger i Aveskär, som har lovet K. af Polen en Tegning af Kalmar Fæst-

8. Apr. (Svensk.) Udt. i Hallenberg, Gustaf II. Adolfs hist. IV. 552, Anm.

. CHR. IV. bevidner, at Hr. de Ramsey har bragt ham det Brev, K. 17. Aprillis.
 t ham at overbringe. — 17. Apr. (Latin.) Udt. p. Eng. i Macray, Second

CHR. IV. udstæder et nyt Lensbrev for Albret Skeel som Lensmand p. 19. Aprillis.
 nder. — 19. April. Udt. i Kinch, Ribe Bys Hist. fra Reform. S. 302—303.

1617.

21. Aprils. *11208. K. GUSTAF II. ADOLF befaler Herman Wrangel, Slotsherre p. Kalmar, at forlange Forklaring af Falk Lycke, Lensmd. p. Christianopol, ang. Henrettelsen af en svensk Rytter og at berolige Bønderne, som have truet med at tage Selvhævn. — *Stockholm*, 21. April. (Svensk.) Udt. i Hallenberg, Gustaf II. Adolfs hist. IV. 671—72 og i Sylvander, Kalmars hist. IX. 68.
22. Aprils. *11209. Biskop IVER HEMMET i Ribe skriver til Universitetets Rektor M. Chr. Longomontanus, at han endnu ikke har modtaget hele Indtægten af Korn og Smør efter Wellei Død. — 22. April. (Latin.) Udt. p. Dansk i Wegener, Om A. S. Vedel 1. Udg. S. 266, 2. Udg. S. 267.
28. Aprils. *11210. K. CHR. IV. slutter Kontrakt med Peter Husum om Forfærdigelsen af en Hest af Metal, som strider med en Løve. — (28. April.) Udt. i Frile, Saml. til Dansk Bygningshist. S. 50.
2. Majl. *11211. K. GUSTAF II. ADOLF beder K. Chr. IV. om at lade ham vide, paa hvilke Vilkaar et nærmere Forbund mellem begge Riger kunde indgaas. — *Stockholm*, 2. Maji. (Svensk.) Udt. i Hallenberg, Gustaf II. Adolfs hist. IV. 672.
5. Majl. *11212. Kontrakt mellem FORSTANDERNE for Hospitalet og Latinskolen i Flensborg samt HENRIK HOLST, Bg. i Flensborg, om den sidstnævntes Leje af en til Hospitalet og Skolen hørende Have. — 5. Maji. (Tydsk.) Møller, And. d. Stiftung d. Ludolphi Naamanni S. 14—15.
6. Majl. *11213. K. GUSTAF II. ADOLF befaler Stath. p. Kalmar Slot at undersøge de Klager, de danske Undersaatter i Bleking fremfører mod de Svenske. — *Stockholm*, 6. Maji. (Svensk.) Udt. i Hallenberg, Gustaf II. Adolfs hist. IV. 672—78.
12. Majl. *11214. Litteræ JUARI HEMMETÆI, episcopi Ripensis, D. Christierno Longomontano, rectori universitatis Hafniensis, datæ, in quibus M. Severinum Joannis, rectorem scholæ Coldingensis, ad testimonium publicum universitatis accipiendum commendat. — *Norup*, 12. Maji. Rerdam, Kbhvns. Univ. Hist., Aktst. og Breve S. 669—70.
17. Majl. *11215. K. CHR. IV.'s Brev (til Greven af Schaumburg?) om, at han ønsker Hert. Frederik af Gottorps Samtykke til Kompromissionen ang. Uetersen Kloster. — *Friedrichsburg*, 17. May. (Tydsk.) Brudst. i Westphalen, Monum. ined. I. 1123.
22. Majl. *11216. K. CHR. IV. befaler Kai Rantzau, Befalingsmd. p. Kbhvns. Slot, og Palle Rosenkrands, Befalingsmd. p. Vordingborg Slot, at overvære Overleveringen af Inventarium, Breve etc. paa Høgstrup Gaard til Christoffer Giøe t. Gunderslevholm, Befalingsmd. p. Tryggevelde, under hvilket Len han har henlagt nævnte Gaard. — *Frederiksborg*, 22. Maji. Brasch, Vemmetoftes Hist. I. 198.
28. Majl. *11217. K. CHR. IV. anbefaler til Jarlerne af Pembroke og Buckingham Sir John Poley, der har tjent som Oberst i den danske Hær. — 23. May. (Latin.) Udt. p. Eng. i Macray, Second Report S. 37.
24. Majl. *11218. Mr. CHAMBERLAIN meddeler Sir Dudley Carleton bl. a., at Rygtet siger, at K. af Danmark kommer til England. — *London*, the 24. of Maj. (Engelsk.) Nicholls, the progresses of king James the first III. 381.
28. Majl. *11219. HERMAN WRANGEL, Stath. p. Kalmar Slot, befaler Birger Olofson at sende noget Vin, Sukker, Kanel og andre Krydderier ned til Grænsen i Anledning af det med Statholderen paa Christianopol berammede Møde. — 28. Maj. (Svensk.) Sylvander, Kalmars hist. IX. 69, Anm. 2.

1617.
31. Majl.
*11220. K. CHR. IV.'s Brev til K. Gustaf II. Adolf, hvori han klager over de svenske Bønders voldelige Overfald paa Danske i Bleking og begjærer dem afstraffede. — *Köpenhamn*, 21. (3: 31) Maji. Udt. p. Svensk i Hallenberg, Gustaf II. Adolfs hist. IV. 673. Om *steringen* jvfr. Bricka og Fridericia, Chr. IV.'s egenhændige Breve 1589—1625 S. 120, Anm.
13. Junii.
*11221. VORGAARDS BIRKETHINGS Vidne, at Gunde Langes og Fru Margrette Rokrandtz's Fuldmægtige fik Thingsvidne af 8 Dannemænd paa, at Beboerne af Alkebye, ved Præstegaard og Gaard, samt Prestebrow, Heisellt og Kringgelheede altid havde haft *Ellehug* og Græsning i Aarkjær. — 13. Junius. Saml. t. jydsk Hist. og Topogr. 2. R. 24—25.
13. Junii.
*11222. VORGAARDS BIRKETHINGS Vidne, at Gunde Langes Fuldmægtig fik Thingsvidne af 8 Dannemænd paa, at Ellehugning var forbudt ved Albek Præstegaard, i Steerkier ysholtt. — 13. Junius. Saml. t. jydsk Hist. og Topogr. 2. R. II. 226.
21. Junii.
*11223. K. GUSTAF II. ADOLF tilskriver K. Chr. IV., at han har befalet Stattholderen p. Kalmar Slot at undersøge de Klager, som danske Undersaatter have rettet til de Svenske paa Grændsen, og anmoder Kongen om at staa dem bi, som anklage Lensmanden p. Christianopol for uretfærdigt at have ladet en uskyldig svensk Rytter henrette. — *ibid.*, 21. Juni. (Svensk.) Brudstykk. i Hallenberg, Gustaf II. Adolfs hist. IV. 674—75 og i Sylkalmars hist. IX. 70—71.
28. Junii.
*11224. K. CHR. IV. slutter Kontrakt med Lorentz v. Stenvinkel, Stenhugger i om Udførelsen af en Brønd til Lysthaven udenfor Byen (3: Rosenborg Have). — *ibid.* Udt. i Friis, Saml. til dansk Bygningshist. S. 47—48.
1. Julii.
5695. Tydsk Overs. i Slinge, Gesch. Christ. IV. durch Schlegel II. 76. Brudst. i svensk Overs. i, Sveriges hist. u. Gustaf II. Adolf II. 259 og i Hallenberg, Gustaf II. Adolfs hist. IV. 675—76.
8. Julii.
11225. K. GUSTAF II. ADOLF befaler Stath. p. Kalmar Slot, saafremt de Danske Svenskerne retfærdigt, da at lade henrette Hovedmændene blandt Urostifterne paa *men* i modsat Fald skulde de kun indtil videre holdes fængslede. — *Djuretuli*. Brudstykk. i Hallenberg, Gustaf II. Adolfs hist. IV. 677—79 og i Sylvander, Kalmars hist.
9. Julii.
226. (K. CHR. IV.)'s Kontrakt med Galde Trolde, Tømmermand, om, at han i en skal hugge en Beriderstald, som skal oprejses ved Ibstrup. — (9. Juli.) Saml. til dansk Bygningshist. S. 142—43.
14. Julii.
27. HENRICUS NICOLAI ARCTANDER Mag. Christierno Longomontano, rectori Hafniensis, summam pecuniarum, quæ academix pro portione sua a præet Bartum debetur, mittit. — *Viburgi*, 14. Julii. Rørdam, Kbhvns. Univ. Hist. S. 672—73.
15. Julii.
3. K. CHR. IV. befaler Palle Rosenkrantz at lade en øde Kirke, som findes i *ve* og benytte Stenene til Reparation af det brøstfældige Hospital. — *Jungshoved*. Udt. i Kall Rasmussen, Musse Herred S. 365.
15. Julii.
K. CHR. IV. befaler Steen Brahe, Eske Brock, Jacob Ulfeld, Hr. Anders og Holger Rosenkrantz at tage til Maribo Kl. og der undersøge, hvilke kunne repareres og hvilke der uden Savn kunne afskaffes. — *Jungshoved*, Kall Rasmussen, Musse Herred S. 205.
17. Julii.
K. CHR. IV. befaler Jakob Ulfeld, Holger Rosenkrands, Jens Juel og at de, naar de faa nærmere Ordre, skulle stille den Trøtte, som er

1617. opstaaet mellem Oluf Rosensparre t. Skarholt paa hans Datter, Fru Lisbeth Rosensparres Vegne og nogle af Adelen. — 17. Juli. Udt. i Frlis, Efterr. om Adelsfam. Rosensparre S. 34.
17. Julii. *11231. K. CHR. IV. befaler Christoffer Giæ, Lensmd. p. Tryggevelde, at lade Taarnet paa Høgstrup Gaard nedbryde og hense Stenene til Kbhvn. — *Haffniæ*, 17. Juli. Brasch, Vemmetoftes Hist. I. 198.
18. Julii. 5697. Tilføj: Hos Lünig er Datum: 18. Junii.
20. Julii. 5698. Udt. i Kirkehist. Saml. 3. R. V. 754.
21. Julii. *11232. K. GUSTAF II. ADOLF lover K. Chr. IV. at lade sine Undersaatter afstraffe og venter, at den danske Konge vil straffe dem, som have gjort Indfald over den svenske Grændse. — *Stockholm*, 21. Juli. (Svensk.) Brudatykk. i Hallenberg, Gustaf II. Adolfs hist. IV. 679—80 og i Sylvander, Kalmars hist. IX. 74—75.
21. Julii. *11233. K. GUSTAF II. ADOLF befaler Stath. p. Kalmar Slot, Herman Wrangel, at gjøre, hvad K. af Danmark har fordret; Udleveringen af den svenske Rytters Lig skal finde Sted mod gjensidig Sikkerhed. — *Stockholm*, 21. Juli. Brudst. i Hallenberg, Gustaf II. Adolfs hist. IV. 680—81.
29. Julii. *11234. (K. CHR. VI.)'s Kontrakt med Galde Trolle, at denne i Tønsberg Len skal hugge et Boldhus, som skal oprejses ved Ibstrup. — (29. Juli.) Udt. i Frlis, Saml. til dansk Bygningshist. S. 143.
3. Augusti. *11235. K. CHR. IV.'s Bestalling for Mester Fred. And. Klyne som Prædikant paa Frederiksborg Slot. — *Kbhvn.*, 3. Avg. Brudst. i Rørdam, Arrebos Levnet S. 53 og i Kirkehist. Saml. 3. R. II. 317.
4. Augusti. *11236. K. CHR. IV.'s Befaling til Christen Hansen, Lensmd. p. Kronborg og Frederiksborg, ang. Salget til Borgerne i Helsingør af den Kalk, som bliver ført fra Mariager Len til den Mur, som der skal opføres ved Stranden. — *Kronborg*, 4. August. Udt. i Aarsberetn. fra Geheimsearch. III, Till. S. 89.
16. Augusti. *11237. K. CHR. IV. befaler Albert Skel, Lensmd. p. Riberhus, at syne Malt Kirke og gjøre Overslag over, hvad dens Istandsættelse kan koste, hvortil Stiftets formuende Kirker bør bidrage. — 16. Avg. Udt. i Nielsen, Hist. Efterr. om Malt Herred S. 19.
26. Augusti. *11238. JENS GRAVERSEN i Hjortlund og to andre vidne, at Hans Eskesen af Lunde udskjældte og slog Las Hansen, før han blev dræbt af denne. — *Riberbyting*, 26. Avgust. Saml. t. Jydsk Hist. og Topogr. VI. 144.
- Augusti. *11239. K. GUSTAF II. ADOLFS Instrux for den svenske Rigsraad Johan Skytte paa hans Sendelse til Generalstaterne, hvorefter han skal udforske disses Stemning med Hensyn til et eventuelt Forbund mellem Sverig og Danmark og dettes Udvidelse til et almindeligt evangelisk Forbund. — *Stockh.*, Aug. (Latin.) Brudst. og Udt. paa svensk i Hammarstrand, Förhandl. om Sveriges deltagande i Trettioåriga kriget I. 66—68.
2. Septbr. 5702. Tydsk Overs. i Slinge, Gesch. Christ. IV. durch Schlegel II. 75.
7. Septbr. *11240. Biskop HANS MICHELSEN svarer K. Chr. IV., at Bøndernes Klage over Hr. Jørgen Jensen i Vestenskov var aldeles uberettiget, eftersom han kun handlede efter Loven, naar han ikke holdt Gudstjeneste i Annexkirken de store Helligdage, og at han endog var kommen Bønderne saa vidt imøde, at han havde holdt Gudstjeneste der første Juledag. — *Odense*, d. 7. dag Septembris. Kirkehist. Saml. 3. R. VI. 475—77.
17. Septbr. *11241. K. CHR. IV. anbefaler til K. Jakob I. af England Christoph. Ivori, som han sender til England for at købe noget Tin. — 17. Sept. (Latin.) Udt. p. Eng. i Macray, Second Report S. 37.

5704. Kirkehist. Saml. 3. R. I. 478—74. 1617.
19. Septbr.
- *11242. K. CHR. IV. klager til K. Jakob I. af England over, at nogle engelske 20. Septbr.
bude have røvet 5 Hvaler fra Danske under Hvalfangsten. — 20. Sept. (Latin.) Udt. p.
i Macray, Second Report S. 37.
- *11243. K. CHR. IV. klager til K. Jakob I. af England over, at Skotterne drive 22. Septbr.
delt Fiskeri ved Færøerne. — 22. Sept. (Latin.) Udt. p. Eng. i Macray, Second Report S. 37.
- *11244. Den svenske Gesandt JOHAN SKYTTE tilskrives Kansleren Axel Oxenstierna 24. Septbr.
det Indtryk, som hans Omtale af de Paveliges Bestræbelser for at faa Magten i Øster-
havde gjort paa den danske Regering, samt om Drikkegilderne ved det danske Hof.
Udsendinger, 24. September. (Svensk.) Brudstykk. i Cronholm, Sveriges hist. u. Gustaf II. Adolf
S. 244.
- *11245. K. CHR. IV. befaler Holger Rosenkrands strax efter Modtagelsen af 3. Octobr.
hans Brev at begive sig til Kbhvn. og der afvente nærmere Ordre. — *Vort Slot*
København, d. 3. Octobris. Kirkehist. Saml. 3. R. VI. 36.
- *11246. K. CHR. IV. befaler Dr. Hans Michelsen, Superint. i Fyns Stift, at paase, 4. Octobr.
holdes Gudstjeneste i Annexkirken i Vestenskov Sogn hele Aaret rundt. — *Vort*
København, d. 4. Octobris. Kirkehist. Saml. 3. R. VI. 478.
- *11247. K. CHR. IV. befaler Holger Rosenkrands først at rejse, naar han har dømt 5. Octobr.
rette mellem Enkedronningen og Fru Lisebeth Rosenspar, Axel Brahes Efterleverske.
i *Slot*, 5. Oktober. Brudst. i Kirkehist. Saml. 3. R. VI. 37.
- *11248. KALSUNDS HERREDSTINGS Vidne om, at to Mænd erklærede, at Hans 8. Octobr.
i Lunde slog Las Hansen to Slag paa hans Mund, før denne gjorde ham Saar
i *Le*. — Onsd. d. 8. Oktober. Udt. i Saml. t. jydsk Hist. og Topogr. VI. 145.
- *11249. Fortegnelse over »norske Antikviteter«, som Knud Urne efter Kongens 9. Octobr.
og til sig fra Dr. Henrick Høyers Bo. — D. 9. Octob. Birket Smith, Om Kbhvns.
bibliothek før 1728 S. 133—35.
1250. Den svenske Gesandt JOHAN SKYTTE omtaler i en Skrivelse til Kansler 10. Octobr.
Oxenstierna den danske Konges Misfornøjelse med Forbundet mellem Lübeck og
i *Le*. — *Lübeck*, d. 10. Oktober. (Svensk.) Brudstykk. og Udt. i Cronholm, Sveriges
i II. Adolf V, 1. S. 245.
251. Den svenske Gesandt JOHAN SKYTTE tilskrives K. Gustaf II. Adolf, at 10. Octobr.
i Witt, Hert. Adolf Fredrik af Mecklenburgs Raad, har talt til ham om at ville
sig for at forhandle med Kongen om det Tryk, K. af Danmark anvender imod
og andre tyske Fyrster. — *Lübeck*, d. 10. Octob. (Svensk.) Brudst. i Hammar-
i om Sveriges deltagende i Trettioårige krigen I. 127—28.
252. Enkedronning CHRISTINA af Sverig, Hert. JOHAN og SVERIGS RIGES RAAD 16. Octobr.
kundgjøre Rigsdagens Beslutning, hvorved (i 4de Post) tilstaas yderligere
i borgs Indløsning fra de Danske. — *Upsala*, d. 16. Octobr. (Svensk.)
i gars Beslutning I. 723—35.
- Tysk Overs. i Slang, Gesch. Christ. IV. durch Schlegel II. 73. 17. Octobr.
- Overenskomst mellem KAPITULARERNE i Slesvig og Hert. (af Gottorps) 23. Octobr.
5. Jurisdiktionen over Kapitlets Undersaatter. — *Schleswig*, d. 23. Octobr.
n, Gesch. d. öffentl. u. Privat-Rechts d. Herzogth. Schleswig III. 340—41.
- Litterat. B. MENTZERI, professoris Giessensis, cuidam studioso (filio Oligeri 24. Octobr.
atæ, in quibus contra doctrinam Calvinianam admonetur. — *Giessæ*, 24. Oct.
niv. Hist., Aktst. og Breve S. 671—72.
- II.

- 1617.
28. Octobr. *11255. K. GUSTAF II. ADOLF foreslaar K. Chr. IV. et Møde Nytaarsdag mellem Ulfsbæk og Knærød og beder om venlig Modtagelse for sin Broder paa dennes forestaaende Rejse gjennem Danmark til Tydskland. — *Upsala*, 28. October. (Svensk.) Udt. i Hallenberg, Gustaf II. Adolfs hist. IV. 683.
8. Novbr. *11256. TRY HERREDSTHINGS VIDNE om Læsningen af Breve lydende paa Slangerups Overdrev. — Løfverdag n. f. Mortensz dag. Underholdende Læsning. Følgeblad til Dagblad f. Frederiksborg Amt 1868 Nr. 18.
10. Novbr. *11257. M. CLAUDIUS LYSCHANDER Willichio Westhovia, poetæ laureato, de elegiis, in quibus primordia Danorum tractat, gratulatur, errores tamen quosdam Plinianos de significatione Balthiæ et Scandinaviæ, quos adoptaverat, carpens. — *Herfolgæ*, 10. Novembris. Rørdam, Lyskanders Levned S. 136.
11. Novbr. *11258. K. CHR. IV. tilskriver Jørgen Lykke t. Fallemose, at han har erfaret, at hans Hustrus Fader (Sigvard Reinskat), der er fængslet paa Draxholm, har afhændet en stor Del af sin Hustrus Gods, hvorfor han tillader, at kun 500 Rdl. (i Stedet for de tidligere bestemte 1000 Rdl.) blive anvendte til hans Underhold. — *Frederiksborg*, 11. Nov. Vedel Simonsen, Bidr. til Eske Broks Levn. II. 78.
11. Novbr. *11259. Den svenske Rigsraad JOHAN SKYTTE omtaler i en Skrivelse til K. Gustaf II. Adolf den Mistillid, som baade han og Generalstaterne have udtrykt med Hensyn til Danmarks Forhold til Sverig, og nævner, at van Opdam var Sendebud til Sverig under den sidste danske Krig. — *Haag*, d. 11. Nov. (Svensk.) Brudstykk. i Hammarstrand, Förhandl. om Sveriges deltagande i Trettioåriga kriget I. 75, 78, 127.
12. Novbr. *11260. K. CHR. IV.'s Brev til K. Gustaf II. Adolf, hvori han indrømmer Skibene fra Holland fri Fart gjennem Sundet paa Betingelse af, at de føre svensk Pas og Flag, men afslaar Forslaget om et Møde mellem svenske og danske Udsendinge. — *Frederiksborg*, 12. November. Udt. p. Svensk i Hallenberg, Gustaf II. Adolfs hist. IV. 685—86.
12. Novbr. *11261. WILlichius WESTHOVIUS, poeta laureatus, in litteris ad M. Claudium Christophori Lyschandrum datis sententiam suam de Balthia et Scandinavia exponit. — *Nessapoli*, 12. Novembr. Rørdam, Lyskanders Levned S. 136—38.
15. Novbr. *11262. K. GUSTAF II. ADOLFS Skrivelse til sin Gesandt Johan Skytte, hvorefter denne skal forestille Generalstaterne Elfsborgløsesummens Byrde og meddele dem, at han har foreslaaet K. Chr. IV. Opsættelse af Grændsemødet til den 1. Januar førstk. — (Svensk.) Udt. og Brudst. i Hammarstrand, Förhandl. om Sveriges deltagande i Trettioåriga kriget I. 100—101.
25. Novbr. *11263. Lensmanden ALBRET SKIELL tilmelder Kansleren Hr. Christian Friis t. Kragerup, at det synes Bispnen og ham bedst, at de to aarlige Provstemøder, som skulle afholdes i Ribe Stift, finde Sted det ene i Ribe tre Dage før S. Hans Dag det anden tre Dage før Tamperdag næst før Jul. — *Riberhuus*, d. 25. Nouembris. Ny kirkehist. Saml. VI. 652.
26. Novbr. *11264. M. CLAUDIUS CHRISTOPHORI LYSCHANDER in litteris ad Willichium Westhovium datis sententiam ejus de Balthia et Scandinavia improbens suam ipsius cum auctoritate docet. — *Herfolgæ*, 26. Novemb. Rørdam, Lyskanders Levned S. 138—39.
8. Decbr. *11265. Den svenske Rigsraad JOHAN SKYTTE tilskriver K. Gustaf II. Adolf, at den engelske Konge havde fortalt, at han havde opfordret K. af Danmark til at tage vare paa, at Papisterne ikke fik Overhaand i Sverig. — *London*, 8. Decbr. (Svensk.) Brudst. i Hammarstrand, Förhandl. om Sveriges deltagande i Trettioåriga kriget I. 81, 86.

1617.

*11266. Sir JOHN FINETT tilskriver Sir Dudley Carleton om den svenske Gesandts post 10 Decbr. Audiens hos K. Jakob, i hvilken der forhandlede om Kongens Fredsmægling imellem Danmark og Sverig. — Uden Datum. (Engelsk.) Nicholls, the progresses of king James the 1st III. 449—51.

*11267. K. CHR. IV. befaler Jacob Wifeldt, Holger Rosenkrantz, Chresten Knudzen 13. Decbr. Dr. Hans Michelsen at afgive Betænkning om Sammenlægningen af S. Knuds Kirkesogn og et andet Sogn smstds. — *Croneburgi*, 13. Decemb. Saml. t. Fyens Hist. VIII. 91.

*11268. K. GUSTAF II. ADOLF beder Enkedronningen om at advare den allerede 15. Decbr. jste Hert. Carl Philip mod at stole altfor sikkert paa det danske Lejdebrev, som efter gens Mening var stillet paa Skruer. — *Stockholm*, 15. December. (Svensk.) Brudstykk. i *berg*, Gustaf II. Adolfs hist. IV. 695—96.

*11269. Den svenske Gesandt JOHAN SKYTTE omtaler i en Skrivelse til K. Gustaf II. 17. Decbr. et Taffel hos K. af England, hvor denne havde udtrykt sin Glæde over det nu bedede gode Forhold mellem K. af Sverig og Danmark, talte om Jonas Carisius's Ophold og berørt K. Chr. IV.'s Livsfare i Kalmarkrigen og sin egen Rejse fra Norge mark. — *London*, 17. Dec. (Svensk.) Brudstykk. i *Hammarstrand*, Förhandl. om Sveriges 10-åriga kriget I. 86—96.

*11270. Skrivelse fra FOPPIUS VAN AITZEMA, nederlandsk Resident hos Hanse- 22. Decbr. re, til Generalstaterne, hvori han omtaler, at K. af Danmark ønsker sin Søn valgt til Biskop i Bremen Stift og derfor smigrer for Staden Bremen. — 22. Dec. (Hollandsk.) Overs. i *Wurm*, Studien über die Lebensschicksale d. Foppius v. Aitzema S. 17.

11271. K. GUSTAF II. ADOLF af Sverig meddeler Axel Oxenstierna, at General- 28. Decbr. ke synes at ville hjælpe til Betalingen af den tredje Termin af Elfsborgløsegiver Ordre med Hensyn til Forsøg paa at skaffe Pengene til Veje og udtaler at K. af Danmark skal erklære Freden for brudt, hvis ikke alle Pengene betales; ejelig til Stilstand med Polen af Hensyn til den truende Krig med Danmark. — 28. Decembris. (Svensk.) Konung Gustaf II. Adolfs Skrifter S. 476—80.

272. K. GUSTAF II. ADOLF af Sverig tilskriver Axel Oxenstierna, at det er 29. Decbr. kaffe saa mange Penge som muligt til Veje af Elfsborgløsesummen og ved Hjælp en søge Udsættelse hos Kongen for Betalingen af Resten. — *Stockholm*, 29. Decbr. is. (Svensk.) Konung Gustaf II. Adolfs Skrifter S. 480—83.

73. JOHANNIS SKYTTE, legati Sueci, ad regem Angliæ expositio, in qua com- Decbr. muni regem frustra regem Danicæ ad leniendas condiciones in solvendo, quod ex foedere debeat, commovere conatum esse. — Uden Datum. Brudstykk. i Förhandl. om Sverigs deltagande i Trettioåriga kriget I. 90—92.

Brudst. i Hist. Tidskr. 4. R. V. 23.

Brudst. p. Dansk i Journal f. Politik, Natur- og Menneske-Kundskab 1796 I. 248.

C. E. BROCHMANNI ad Oligerum Rosencrantzium litteræ de rebus theolo-
gicis. Dan. Biblioth. II. 164—66. Udt. p. Dansk i Kirkehist. Saml. 3. R. V. 749.

Litteræ C. E. BROCHMANNI ad Oligerum Rosækrantzium partim de infor-
mationibus partim de rebus theologicis. — *Ex arce Helsingorensi*. Kirkehist. Saml.

Litteræ (BROCHMANNI) Oligero Rosæcrantzio datæ, in quibus de litteris
D. Mentzero acceptis scribit. — *E regia Coronæburgica*. Kirkehist. Saml.

1617.

*11277. En UNÆVNT (Caspar Bartholin?) tilskriver Holger Rosenkrands om hans »discursus theologicus». — (*Hafniae.*) (Latin.) Brudstykk. i Kirkehist. Saml. 3. R. V. 757.

*11278. Litteræ D. C. DIBVADII ad virum excellentissimum (Jacobum Ulfeld?) datæ, in quibus acerbæ de injuriis sibi oblatis scribit. Danske Mag. 4. R. II. 231—32.

*11279. SØREN ANDERSEN, Slotsskriver, skjænker 40 Slettedaler til Kolding Skoles Disciple. Udt. i Fyhn, Esterr. om Kolding S. 141.

*11280. EILHARDUS LUBINUS tilskriver Holger Rosenkrands om Joachim Morsius's Rejse til Danmark og ønsker, at han selv kunde følge med ham. — (*Rostock.*) (Latin.) Brudstykk. i Kirkehist. Saml. 3. R. V. 754—55.

*11281. Litteræ JOCHIMI MORSII D. O(ligero) R(osæcrantzio) datæ, in quibus se commendat dicens, se tomos aliquot scriptorum Danicorum »ad faciem rerum Germanicarum» moliturum esse. — *Hafniae.* Kirkehist. Saml. 3. R. V. 757—59.

*11282. Litteræ B. MENTZERI, professoris Giessensis, studioso cuidam (sc. filio Oligeri Rosæcrantzii) datæ, in quibus de »mixta religione in templo Lichensi» admonetur. — *Giessæ.* Rørdam, Kbhvns. Univ. Hist., Aktst. og Breve S. 670—71.

*11283. Monitum SYNODI de collaribus longioribus diminuendis et non admittendo holoserico et tramoserico pro manicis vel subligaculis. Udt. i Frits Edvardsen, Underr. om Schiølschlør S. 270.

C. 1617.

C. 1617.

*11284. Rationes breves, quæ regem Daniæ movere possunt, ut ecclesiæ Anglicanæ ministris succurrat, qui jam magna gravamina subeunt ob papisticas ceremonias, quæ nimis obtruduntur. Ny kirkehist. Saml. VI. 631—32.

1617 v. 1618.

1617 v. 1618.

Octobr.

*11285. OLAUS AND. OTTO(NIENSIS) beder Holger Rosenkrands om Tilladelse til at træde i Klientforhold til ham. — (*Lundæ*), V. idus Octob., sine anno. Brudstykk. i Kirkehist. Saml. 3. R. V. 757.

1618.

1618.

4. Januar.

*11286. K. CHR. IV. befaler Abbedissen i Maribo Kl. at optage Jfr. Ingeborg Lange, Datter af Gunde Lange t. Søfde, Lensmd. p. Tønsberg, i Klostret. — *Kronborg*, 4. Januar. Kall Rasmussen, Musse Herred S. 206.

7. Januar.

*11287. K. CHR. IV. forbyder Ebbe Galt at forlade Riget, før han har betalt hvad han skylder Søffren Søffrensen, Bg. i Maribo. — *Kronborg*, 7. Januar. Udt. i Kall Rasmussen, Musse Herred S. 365.

7. Januar.

*11288. Den svenske Gesandt JOHAN SKYTTE beretter K. Gustaf II. Adolf, at en af Generalstaternes Deputerede Albert Joachimi har talt til ham om K. af Danmarks Planer om at faa sin Søn valgt til Ærkebisp i Bremen, om hans Begunstigelse af Bremerne og om Rygter om Forbund mellem ham, Spanien og Polen. — *Haag*, 7. Januari. (Svensk.) Brudstykk. i Hammarstrand, Förhandl. om Sverigs deltagande i Trettioåriga kriget I. 103—105.

14. Januar.

*11289. ELIAS EISENBERG, professor universitatis Hafniensis, testatur, Andream Petrum Suenopolitanum 11. Maji 1616 baccalaureatus titulo donatum esse et inter candidatos decimum octavum locum obtinuisse. — *Hafniae*, 14. Jan. Nyt hist. Tidsskr. V. 160.

1618.

'11290. Lensmand JACOB ULFELDS og Biskop HANS MICHELSENS Forslag om Sted og Tid for Afholdelsen af de Provstemøder, som aarlig skulle finde Sted i Fyns Stift. — *16. Jan.* Brudst. i Ny kirkehist. Saml. VI. 653. 16. Januar.

'11291. K. CHR. IV. befaler Holger Rosenkrands, Befalingsmd. i Dalum Kl., at se til et Møde i »Rømmis« (i Slesvig) og der søge at bilægge »den suabske, gottorpske husume Trætte«. — *Vort Slot Kjøbenhavn*, 17. Januarii. Kirkehist. Saml. 3. R. VI. 37. 17. Januar.

5737. Tydsk Overs. i Slange, Gesch. Christ. IV. durch Schlegel II. 84—85. 22. Januar.

'11292. Litteræ credentiales CHR. IV. regis Daniæ Andreæ Sinclair, legato suo, cobum I. regem Angliæ datæ. — *Hafniæ*, 24. Januarii. Facsimiles of national manuscripts Udt. p. Eng. i Macray, Second Report S. 38. 24. Januar.

'11293. WILlichius WESTHOVIUS in litteris ad M. Claudium Christophori Lysch- datis responsionis suæ moram excusat, citatos aliquot autores, quos non habet, ans. — *Nessapoli*, 27. Jan. Rørdam, Lyskanders Levned S. 139. 27. Januar.

'11294. GEVERHARTI ELMENHORSTII ad Gerardum Joannem Vossium epistola, in tiat, Rutgersium Hamburgo Haffniam profectum esse. — *Hamburgi*, VI. kal. Fe- uliani. Vossii Epistolæ II. 18. 27. Januar.

11295. CLAWS VON HAGEN sælger Godset Nüebell i Angel til Hert. Johan for ilr. in Specie. — *Kiel*, in den acht tagen Trium regum. (Tydsk.) Zeitschr. f. lat.-Lauenb. Gesch. I. 107—109. Januar.

1296. K. CHR. IV. befaler, at alle Sædedegne i Christiansstads Len skulle give tjæppe af hvert Pund Korn, som de have i Løn, til Skolebørnenes Ophold i ad. — *Fredriksborg Slot*, d. 4. Febr. Rietz, Skånska Skolväsendets Hist. S. 492. 4. Febr.

297. K. GUSTAF II. ADOLF befaler sin Afsending Johan Skytte at tale til K. af et Forbund med sig, hvilket den engelske Konge havde tilraadet, samt om øde. — *Jönköping*, 4. Febr. (Svensk.) Udt. og Brudst. i Hammarstrand, Förhandl. tagande i Trettioåriga kriget I. 117. 4. Febr.

'8. K. CHR. IV. befaler Kapitlet i Trondhjems Domkirke at lade udsøge i tre Personer, en Bassist, en Tenorist og en Altist, som kunne bruges i ori, og sende dem til Underkapelmesteren Mogens Pedersen. — *Kbhvn.*, Ny kirkehist. Saml. I. 131, Anm. 6. Febr.

Tydsk Overs. i Slange, Gesch. Christ. IV. durch Schlegel II. 86—87. 10. Febr.

WILlichius WESTHOVIUS in litteris bilosis ad M. Claudium Lyschandrum am de Scandinavia et Balthia tractat. — *Nessapoli*, 12. Februarii. Rørdam, S. 139—40. 12. Febr.

RUTGERSIUS, consiliarius aulicus regis Sveciæ, ad Axelium Oxenstierna uemdam a rege Daniæ in Poloniam missum esse, et sententiam regis de cico commemorat. — *Köpenhamn*, d. 14. Febr. Brudst. i Hammarstrand, deltagande i Trettioåriga kriget I. 64. 14. Febr.

den svenske Gesandt JACOB VAN DYK tilskriver K. Gustaf II. Adolf, at kommen som den danske Konges Sendebud til Nederlandene forat for- staterne om det ostindiske Kompagni, om Øresundstolden og Succes- t; desuden har han udtalt sig for et Forbund mellem England, Sverig, staterne og opfordret disse til i den Anledning at sende et Gesandt- vilket vistnok ogsaa vil ske. — *Haag*, d. 17. Febr. g. St. (Svensk.) handl. om Sveriges deltagande i Trettioåriga kriget I. 118—19. 17. Febr.

1618.

21. Febr. *11302. K. CHR. IV.'s Befaling, at Thomas Juel skal eftergive Malt Kirke 305 Dlr., som den skylder ham, og med Sognemændene yde noget til dens Istandsættelse, før de andre Kirker i Stiftet komme den til Hjælp. — 21. Febr. Udt. i Nielsen, Hist. Efterr. om Malt Herred S. 19.
24. Febr. *11303. HOLGER ROSENKRANTZ JØRGENSEN tilskriver Hr. Chresten Fris t. Kragerup, at han finder det uforsvarligt af mange Grunde at nedrive Frue Kirke i Odense, men vilde derimod finde det formaalstjenligt at lægge Graabrødre Kirke til S. Knuds Kirke, for derigjennem at forhøje denne Kirkes Indkomster. — *Dallum*, 24. Febr. Saml. t. Fyens Hist. VIII. 91—96. Udt. i Kirkehist. Saml. 3. R. V. 759.
2. Martii. *11304. K. CHR. IV. forlener Dr. Christoffer Dybvad, som er antaget til kgl. Mathematicus, med det Kannikedømme og Vikarie i Lunds Domkirke, som er blevet ledigt ved Brede Rantzaus Død. — *Haffnia*, d. 2. Martii. Danske Mag. 4. R. II. 233.
5. Martii. *11305. Mr. LAKE meddeler Sir Dudley Carleton, at K. Jakob vil give Sir Andrew Sinclair Audiens og Dr. Jonas Afsked, som kom for nogle Aar siden fra Danmark i Anledning af en Strid om Fiskerierne under Grønland. — *Whitehall*, the 5. of March. (Engelsk.) Nicholls, the progresses of king James the first III. 469.
11. Martii. *11306. K. CHR. IV. befaler Eske Brock, Albert Skeel, Jacob Ulfeldt og Holger Rosenkrands at begive sig til det Møde, der den 13. April skulde holdes i Rømes (ved Husum) i Anledning af Tvistighederne mellem det kongelige Amt Svabsted og de fyrstelige Amter Gottorp og Husum. — 11. Marts. Udt. i Vedel Simonsen, Bidrag til Eske Brocks Levn. I. 113—14.
23. Martii. 5747. Rothe, Rescripter III. 526—27.
24. Martii. *11307. HOLGER GAGGE, Domprovst, og PEDER GALT, Kannik, Værger for Roskilde Domkirke, samt menige residerende Kanniker forpligte sig til efter Kongens Befaling aarlig af Kirkens Smaaredsel at yde en Del Naturalier til en Professor ved Kbhvns. Universitet. — *Roskilde*, d. 24. Martii. Rørdam, Kbhvns. Univ. Hist., Aktst. og Breve S. 673—74.
24. Martii. *11308. Den svenske Gesandt JACOB VAN DYK tilskriver K. Gustaf II. Adolf, at Generalstaterne paaskynde deres Ambassade til Danmark, som skal alvorligt forestille Kongen »den allmänna flendens» farlige Planer og afholde ham fra unødvendige Krige med sine Naboer. — *Haag*, d. 3. Apr. n. St. (Svensk.) Udt. i Hammarstrand, Förhandl. om Sveriges deltagande i Trettioåriga kriget I. 119—20.
26. Martii. *11309. C. E. BROCHMANNI ad Oligerum Rosenkrantzium litteræ datæ de rebus theologicis. — *Cronoburgi*, 26. Martii. Dän. Biblioth. II. 167—72. Udt. p. Dansk i Kirkehist. Saml. 3. R. V. 760—61.
26. Martii. *11310. K. GUSTAF II. ADOLFS Skrivelse til sine Afsendinge i Nederlandene Jacob van Dyk og Rutgersius, hvori omtales det polske Gesandtskab til Danmark og dets Fører Weiers Forhandlinger med K. Chr. IV., der har tilbudt at være Mægler mellem Sigismund og Gustaf Adolf; Afsendingene skulle iagttage den største Forsigtighed i deres Meddelelser ang. Danmark. — *Wadstena*, 26. Mars. (Latin.) Brudstykk. og Udt. paa svensk i Hammarstrand, Förhandl. om Sveriges deltagande i Trettioåriga kriget I. 112—18.
27. Martii. *11311. JENS PALLESEN og ANDERS SØRENSEN i Lunde vidne, at Hans Eskesen, før han døde, erklærede for Sognepræsten, Hr. Kristen Høst, at han ikke vilde anke paa sin Drabsmand Las Hansen, da han selv havde været Aarsag til den Skade, han fik af denne. — *Lunde*, den næste Fredag for Palmesøndag. Saml. t. jydsk Hist. og Topogr. VI. 145.
27. Martii. *11312. K. JAKOB I. af England tilskriver K. Chr. IV., at Jonas Charisius har faaet Bevis for, at de danske Undersaatter have faaet Erstatning for deres Tab ved Eng-

1618.

ændernes Fiskeri ved Grønland, og meddeler tillige, at det skotske Raad har ladet forbyde Fiskeri ved Færøerne. — *Westm.*, 27. March. (Latin.) Udt. p. Eng. i Macray, Second Report S. 13.

*11313. (JOHAN VAN OLDENBARNEVELD)S Indlæg til (Generalstaterne), hvori han a. tilraader ved et Gesandtskab at søge at bevirke et Forlig mellem K. af Danmark og biskopen af Bremen. — Uden Datum. (Hollandsk.) Kroat. v. h. histor. Genootschap te Utrecht 2. serie, 6. Jaarg. S. 257—71.

*11314. Den svenske Gesandt JACOB VAN DYK tilskriver K. Gustaf II. Adolf, at Carisius, der er kommen tilbage fra England, atter har udtalt sig for et Forbund mellem England, Sverig, Danmark, de unerede tyske Fyrster og Generalstaterne og udsender Glæde over de sidstes Gesandtskab til Danmark, hvorved hans Herres fjendtlige Mod sine Naboer maaske kunde forhindres. — *Haag*, d. 4/14 Apr. (Svensk.) Udt. i *Strand, Förhandl. om Sveriges deltagande i Trettioåriga kriget* I. 120.

*11315. K. CHR. IV.'s Instrux for sine Møntmestre Nikolaus Svabe og Johann Udmøntningen af Kroner. — 5. Apr. Tydsk Udt. i Slang, Gesch. Christ. IV. durch 1. 111—13.

*11316. K. JAKOB I. af England anbefaler til K. Chr. IV. Thomas Hartcastle, at den i England Elisabeths Tid er blevet fængslet og fradømt 5 Skibe, da han handlede paa — *Westm.*, 9. Apr. (Latin.) Udt. p. Eng. i Macray, Second Report S. 13.

*11317. K. CHR. IV. tilsender sine Kommissarier Albert Skeel, Eske Brock, Jacob Holger Rosenkrands Hert. Frederiks Gravamina ang. Uenighederne mellem Holsten og Husum Amter. — 15. April. Udt. i Vedel Simonsen, Bidr. til Eske Brocks

*11318. Dom af Bgm. og RAAD i HELSINGØR, hvorved Byens Klokker Peder Nielsen bøde af 200 Rdlr. for at have indbudet 24 Par Ægtefolk og derover til sit Oluf Klokkers Enke. — *Helsingørs Raadstue*, Tirsd. d. 21. April. Udt. i Aarsbergs Hæder. III, Till. S. 84—85.

*11319. K. JAKOB I. af England anbefaler til K. Chr. IV. Stephan Bille, som har Tjeneste i nogle Aar. — *Westm.*, 21. Apr. (Latin.) Udt. p. Eng. i Macray, Second Report S. 45.

Sir ROBERT ANSTRUTHER tilskriver Jonas Charisius, at Mr. Sinckclair skal bøde af 200 Rdlr. for at have indbudet 24 Par Ægtefolk og derover til sit Oluf Klokkers Enke. — *Helsingørs Raadstue*, Tirsd. d. 21. April. Udt. i Aarsbergs Hæder. III, Till. S. 84—85.

*11320. K. CHR. IV.'s Instrux for sine Møntmestre Nikolaus Svabe og Johann Udmøntningen af Kroner. — 5. Apr. Tydsk Udt. i Slang, Gesch. Christ. IV. durch 1. 111—13.

*11321. K. CHR. IV. tilsender sine Kommissarier Albert Skeel, Eske Brock, Jacob Holger Rosenkrands Hert. Frederiks Gravamina ang. Uenighederne mellem Holsten og Husum Amter. — 15. April. Udt. i Vedel Simonsen, Bidr. til Eske Brocks

*11322. Dom af Bgm. og RAAD i HELSINGØR, hvorved Byens Klokker Peder Nielsen bøde af 200 Rdlr. for at have indbudet 24 Par Ægtefolk og derover til sit Oluf Klokkers Enke. — *Helsingørs Raadstue*, Tirsd. d. 21. April. Udt. i Aarsbergs Hæder. III, Till. S. 84—85.

*11323. K. CHR. IV. tilsender sine Kommissarier Albert Skeel, Eske Brock, Jacob Holger Rosenkrands Hert. Frederiks Gravamina ang. Uenighederne mellem Holsten og Husum Amter. — 15. April. Udt. i Vedel Simonsen, Bidr. til Eske Brocks

*11324. Dom af Bgm. og RAAD i HELSINGØR, hvorved Byens Klokker Peder Nielsen bøde af 200 Rdlr. for at have indbudet 24 Par Ægtefolk og derover til sit Oluf Klokkers Enke. — *Helsingørs Raadstue*, Tirsd. d. 21. April. Udt. i Aarsbergs Hæder. III, Till. S. 84—85.

1618.

6. Majl. *11324. Dr. CHRISTOPHORI DIBVADII ad Nicolaum Georgium, canonicum Lundensem, litteræ, in quibus secundum verba regis canonicatum Bredonis Rantsovii cum omnibus accidentiis, videlicet bonis communibus et residentia, exigit. — *Havniæ*, 6. Maji. Danske Mag. 4. R. II. 235—37.
7. Majl. *11325. Dr. CHRISTOPHORI DIBVADII ad capitulum Lundense in eadem causa litteræ. — *In urbe Metropolitana Danorum*, die VII. Maji. Danske Mag. 4. R. II. 237.
9. Majl. 5758. Birket Smith, Om Kbhvns. Universitetsbibliothek før 1728 S. 122—26.
16. Majl. *11326. IUARUS HEMMETÆUS, superintendens Ripensis, Bernhardo Falenkamp, pastori in Piedsted et Gaardsleff, præposito in Holdmindsherret, scribit, litteras regias de præpositorum synodo quotannis bis celebranda sibi oblatas esse, eique præcepta de his synodis dat. — *Ripis Cimbriorum*, 16. Maji. Ny kirkehist. Saml. VI. 654.
16. Majl. *11327. K. GUSTAF II. ADOLFS Skrivelse til sin Gesandt Jacob van Dyk, hvori han udtaler sin Mistillid til K. Chr. IV. og dennes Forhandlinger med Nederlandene; Dyk og Rutgersius bør modarbejde et særskilt Forbund mellem Danmark og -Nederlandene. — *Stockh.*, 16. Maj. (Tydsk.) Brudstykk. og Udt. i Hammarstrand, Förhandl. om Sveriges deltagende i Trettioåriga kriget I. 121—22.
21. Majl. *11328. GENERALSTATERNES Instrux for de til Danmark afsendte Gesandter, Grev Floris af Culenborch, Hr. Johan Berck, Adriaen Pauw, Albert Joachimi og Taco von Burmania. — 21. Mai. (Hollandsk.) Brudst. i Vreede, Nederland en Zweden S. 127—28.
25. Majl. *11329. Liste over historiske Dokumenter, efterladte af Arild Hvitfeldt, som Christoffer Ulfeld afleverede til Universitetsbibliotheket, med Bibliothekaren Elias Eisenbergs Kvittering for Modtagelsen. — *Hafniæ*, 25. Maii. (Latin og Dansk.) Birket Smith, Om Kbhvns. Universitetsbibliothek før 1728 S. 127—32.
27. Majl. *11330. K. CHR. IV. befaler Holger Rosenkrands at rejse til Bornholm og Gulland 1. Juli, hvor nogle Sager skulle paadømmes. — *Kbhvn.*, 27. Maj. Udt. i Kirkehist. Saml. 3. R. VI. 37.
29. Majl. *11331. BERTILLI CANUTI ad M. Georgium Ludovicum Frobenium epistola, in qua typographiam ejus valde laudat. — *Malmogiæ*, IV. kalend. Junii. Brudst. i Hoffmann, Der gelehrte Buchhändler G. L. Frobenius S. 15.
2. Junil. *11332. K. CHR. IV. befaler Bgm. og Raad i Helsingør at holde Senge beredte i Henrik Ramels Gaard til de nederlandske Gesandters Ankomst. — *Hafniæ*, 2. Juni. Udt. i Aarsberetn. fra Gehelmearch. III, Till. S. 90.
9. Junil. *11333. Litteræ CHRISTOPH. DIBVADII (Nicolao Georgii, canonicio Lundensi) datæ, in quibus de novo de canonicatu suo scribit atque in verbis acerbis nobilitatem Danicam oppugnat. — *Havniæ*, 9. Junii. Danske Mag. 4. R. II. 238—39.
19. Junil. *11334. M. CLAUDIUS CHRISTOPHORI LYSCHANDER ad Willichium Westhovium «convicia, probra, scommata etc. evomita» remittit, rem controversam judicio præstantiorum virorum tradens. — *Hafniæ*, 19. Junii. Rørdam, Lyskanders Levned S. 140—41.
26. Junil. *11335. K. CHR. IV.'s Skrivelse til K. Gustaf II. Adolf, hvori han anfører nogle Ytringer af den polske Konge Sigismund i et Brev til sig om, at han ikke vil forhandle om Fred med Sverig, hvis Retten til dette Riges Krone ikke maa bringes paa Bane. — *Kjøbenhavn*, d. 26. Juni. Brudst. i Hammarstrand, Förhandl. om Sverigs deltagende i Trettioåriga kriget I. 65.
26. Junil. *11336. Litteræ ANDRÆ CHRISTIANI ARÖENSIS, episcopi, Christiano Frisio cancelario adscriptæ de statu ecclesiarum et scholarum Nidarosiensium. — *Nidarosia*, 26. Jun. Ny kirkehist. Saml. III. 642—47.

1618.
 11337. Dr. JOHANN DOMANN, Hansestædernes Generalsyndikus, tilskriver Syndikus 27. Junii.
 Tancke i Vismar bl. a., at Generalstaternes Gesandter igaar ere komne tilbage fra
 ark til Rostock. — *Rostock*, d. 27. Junius. (Tydsk.) Burmeister, *Beiträge z. Gesch.*
des 16. Jahrhunderts. S. 115.
11338. HOLGER ROSENKRANDS tilskriver Kansler Chr. Friis t. Kragerup om sit 1. Julii.
Helbred, der hindrer ham i at opfylde de ham paalagte Statshverv, og om Restaura-
 tion af Dalum Kloster. — *E regio Ottoniano*, 1. Juli. Udt. og Brudst. i Kirkehist. Saml. 3. R.
 2.
11339. Litteræ Dr. CHRISTOPHORI DIBVADII M. Nicolao Georgii, canonico Lun- 2. Julii.
 dæ, in quibus proponit, ut lis inter capitulum Lundensem et se de canonicata
 cum, fratrem regis, vel Christianum V., filium regis, quasi judicem, decernatur.
 ; 2. Julii. Danske Mag. 4. R. II. 239—40.
1340. K. CHR. IV. befaler Palle Rosenkrantz at sørge for, at en Jomfru Kaas i 11. Julii.
 bliver fjærnet fra Klostret paa Grund af Uorden. — 11. Juli. Udt. i Kall Ras-
 se Herred S. 206.
1341. K. CHR. IV. befaler Abbedissen i Maribo Kl. at optage Jfr. Anne Basse, 12. Julii.
 bskaptajn Niels Basse t. Tveden, i Klostret. — *Frederiksborg*, 12. Juli. Udt. i
 Musse Herred S. 206.
 Brudst. i tydsk Overs. i Slange, *Gesch. Christian IV. durch Schlegel* II. 96. 13. Julii.
 Tydsk Overs. i Slange, *Gesch. Christ. IV. durch Schlegel* II. 96. 14. Julii.
2. BGM. og RAAD i RIBE antage Kunstpiberen Johan Rissenbroch van 15. Julii.
 ns Instrumentist. — 15. Juli. Udt. i Saml. t. Jydsk Hist. og Topogr. VI. 156—57.
- AXEL OXENSTIERNA opfordrer den svenske Gesandt i Nederlandene Jacob 16. Julii.
 d al Magt at modarbejde K. Chr. IV.'s Plan at skille Generalstaterne fra
 t., 16. Juli. (Svensk.) Udt. i Hammarstrand, *Förhandl. om Sveriges deltagande i*
 122.
- OLAUS WORM, decanus facultatis Philosophiæ, testatur, Svenonem Petri 18. Julii.
 orma candidatum philosophiæ proclamatum esse. — *Hafnia*, 14. cal. Sextil.
 v. Hist., Aktst. og Breve S. 677.
- K. CHR. IV. befaler, at der i Henhold til tidligere Kongers Forordninger 22. Julii.
 gle Jorder, som K. Chr. III. har henlagt til Universitetet, til Bgm. og
 Daler for hver 3 Mark, som tidligere gaves. — *Wortt slott Kiøbenhaffn*,
 v. Kbhvns. Univ. Hist., Aktst. og Breve S. 678.
- CHR. IV. befaler, at naar M. Niels Jørgensen faar det ham lovede 28. Julii.
 to Sogne, der nu ere ham bevilgede, forblive under Lektoriet ved
 nd. — (28. Juli.) Udt. i Danske Mag. 4. R. II. 234, Anm. 2.
- CHR. IV. befaler M. Povel Mortensen, Superintend. i Skaane Stift, 29. Julii.
 tilholde de bosiddende Degne i de Sogne, hvortil Kongen eller hans
 t, til at kontribuere til Stiftets Skoler efter Ordinansen. — *Kiøbenhafn*
 v. Skånska Skolväsendets Hist. S. 578.
2. ROSENKRANTZ t. Glimminge sælger og skjøder, efter den med 10. Augusti.
 s t. Kragerup og Rigsraadet sluttede Kontrakt, til D. Thomas Fincke
 udenters og Kommunitets Vegne sin Gaard med Huse, Have og
 nnikestræde og ud til Kjødmandergade og Skidenstræde. — *Kiøben-*
 som er d. 10. Augusti. Danske Saml. VI. 131—33.

1618.

13. Augustl. *11349. K. CHR. IV. befaler Anders Christensen Arrebo, Superintend. i Trondhjems Stift, at forordne Melchior Hansen (læs: Jacobsen) til Sognepræst i Hinten (læs: Hitteren) Sogn i Fosen Len, uden at tage Hensyn til, om andre havde Jus patronatus dertil. — 13. Avg. Rørdam, Arrebos Levnet I. 94.
- 15 Augustl. 5777. Saml. af Forordn. 1648 S. 21—27.
2. Septbr. *11350. Testimonium D. CASPARIS BARTHOLINI pro discipulo suo Johanne Thoma Roeschildensi, baccalaureo philosophiæ, quem M. Paulo Martini, episcopo Scanensi, commendat. — *Hafnia*, 2. Sept. Udt. og Brudst. i Kirkehist. Saml. 3. R. I. 480—81.
7. Septbr. *11351. ERENST GIEDDE i Lynderup sælger med sin Hustrus, Fru Karren Søffrensdatters Samtykke Halvparten af Mølgaardth og af Skjelbierrigh m. m. til Niels Munck og Søffren Munck. — *Møllgaardh*, d. 7. Septembris. Saml. t. jydsk Hist. og Topogr. VI. 82—84.
11. Septbr. *11352. Fortegnelse paa de Hovedbreve og Forskrivninger, som Kongen havde ladet annamme af D. Thomas Fincke, mod de 9000 Rdl., som Kongen havde forstrakt de 100 Studenter udi Kommunitetet til Betaling af afgangne forrige Kansler Christian Friis t. Borrebys Gaard i Kannikestrædet i Kbhvn. — *Kiøbennhaffn*, d. 11. Septemb. Danske Saml. VI. 133—36.
14. Septbr. *11353. K. CHR. IV. opfordrer Hert. Frederik Ulrik af Braunschweig til sammen med Biskop Christian af Minden d. 1. November i Segeberg at forsøge en Mægling i Uenigheden mellem ham, hans Broder Hert. Ulrik og Hert. Frederik af Gottorp ang. Stiftet Svabsted. — *Kopenhagen*, 14. Septemb. (Tydsk.) Udt. i Qvellensamml. d. schlesw.-holst.-lauenb. Gesellsch. II, 2. S. 114.
14. Septbr. *11354. B. MENTZERUS, professor Giessensis, a Oligero Rosenkrantzio petit, ut notis quibusdam »textum Novi instrumenti« illustreret. — *Giessæ*, 14. Septbr. Kirkehist. Saml. 3. R. V. 762—63.
15. Septbr. *11355. K. CHR. IV. befaler Hans Povisk, der i nogen Tid har nydt Assens Provsti, hvormed Jørgen Brockenhus er forlenet, eftersom han har en Sum Penge tilgode hos denne, at gjøre denne Regnskab for Provstiets Indtægter og overlade ham det mod at faa, hvad han endnu har tilgode. — *Kjøbenhavn*, 15. September. Saml. t. Fyens Hist. III. 289.
17. Septbr. *11356. K. CHR. IV. befaler Holgierd Rosenkrantz t. Rosenholm midlertidig at overtage Rigskanslerembedet for Jacob Ulfeld t. Urup, medens denne afgjør nogle Stridigheder ang. sit Gods. — *Wort slott Kjøbenhaffn*, thend 17. Septembris. Kirkehist. Saml. 3. R. VI. 37—38.
17. Septbr. *11357. K. CHR. IV. tillader Eske Brock at fragte et Skib til Gulland for at hente Bjælker til Dronningborgs Bygning. — 17. Sept. Udt. i Vedel Simonsen, Bidr. til Eske Brocks Levn. I. 114.
20. Septbr. *11358. K. CHR. IV. befaler Albert Skeel, Eske Brock, Jacob Ulfeldt og Holger Rosenkrands at møde den 1. Novbr. ved den i Segeberg berammede Kompromisdag i Anledning af de Svabstedske Tvistigheder. — 20. Sept. Udt. i Vedel Simonsen, Bidr. til Eske Brocks Levn. I. 114.
24. Septbr. *11359. RIBER GJÆSTETHINGS VIDNE om en Duel mellem to Guldsmedsvende, Kristofer Raps og Tobias Harnach, hvorved den sidste fik Dødssaar. — 24. September. Saml. t. jydsk Hist. og Topogr. VI. 148—50.
5. Octobr. 5780. Tydsk Overs. i Schlegel, Saml. z. Dän. Gesch. II, 2. S. 100—102. Brudst. p. Tydsk i Slange, Gesch. Chr. IV. durch Schlegel II. 109—10.
6. Octobr. 5781. Udt. og Brudst. i Saml. t. Fyens Hist. IV. 274—75.

- *11360. *Monita synodi Arhusiensis*. — 14. Octobris. Kirkehist. Saml. 3. R. III. 357—58. 1618. 14. Octobr.
- *11361. THEOCARUS HUASSIUS MARTINI f. tilskriver M. Christiern Longomontanus, professor, om sine Bestræbelser for at skaffe Universitetet de Indtægter, som tilkomme den Dr. Hans's og Dr. Niels's Død af et Præbende i Viborg, og som sidstnævntes Søn Hendrig Nielsen endnu sidder inde med. — *Wiburg*, 19. Octobr. Rørdam, Kbhvns. Univ. Aktst. og Breve S. 679—80. 19. Octobr.
- *11362. TOVSMÆND'S Ed, givet Fogeden Hans Hegelund om Kristofer Raps's Drab Tobias Harnach, født i Augsburg. — *Ribe*, 24. Oktober. Saml. t. jydske Hist. og r. VI. 147—51. 24. Octobr.
- *11363. K. GUSTAF II. ADOLF underretter sin Gesandt i Nederlandene, Jakob van om, at han ønsker, at Generalstaterne ville sende Sendebud til det mellem ham og r. IV. berammede Møde i Februar 1619; han saa gjerne, at Lejligheden der benyttes til Forhandling om en almindelig Alliance. — *Stockh.*, 3. Nov. (Tydsk.) Brudst. og Ammarstrand, Förhandl. mellan Gustaf Adolf och kurf. Fredrik V. af Pfalz S. 28. 3. Novbr.
- *11364. Beretning af Hert. FREDERIK ULRIK af Braunschweigs Gesandter om deres Mægling af Afsendinge fra K. af Danmark, Hert. af Gottorp og Administratør af Schwerin i Segeberg stedfundne Forhandlinger om Stiftet Svabsted. — *itum*. (Tydsk.) Udt. i Qvellensamml. d. schlesw.-holst.-lauenb. Gesellsch. II, 2. S. 114—15. post 7. Novbr.
- *11365. (CASPARUS ER. BROCHMANNUS) Oligero Rosækrantzio librum suum de Jacobæa de salutari justificationis negotio censendum mittit. — *E regia Anders-* Nov. Kirkehist. Saml. 3. R. VI. 39—40. 9. Novbr.
785. Saml. af Forord. 1643 S. 28—30 12. Novbr.
1366. JANI GRUTERI ad Johannem Kirchmannum epistola, in qua commemorat, nburgum ad Henricum Ranzovium Bredenbergæ evocatum esse. — *Heidelbergæ*, nb. Marquardt Gudli Epistolæ S. 207—208. 21. Novbr.
1367. ANDERS CHRISTENSSØN, Superint. i Trondhjems Stift, retter en Del Spørgsmaal til Christen Friis, om Naadensaaret, som skal udredes til hans Formandskab. — *Skogns prestegaard*, d. 22. Novemb. Ny kirkehist. Saml. III. 647—52. 22. Novbr.
1368. Skrivelse fra FOPPIUS VAN AITZEMA, nederlandsk Resident hos Hanse-land Generalstaterne, hvori han meddeler en Efterretning fra Danmark om, at Lauenburg vil overdrage K. af Danmark Pinneberg. — 24. Nov. (Hollandsk.) Overs. i Wurm, Studien über d. Lebensschicksale d. Fopplus v. Aitzema S. 14. 24. Novbr.
1369. K. CHR. IV. stadfæster paa Opfordring af Dr. Jens Muhle i Odense et givet Laasebrev af 28. Sept. 1584 paa Ejendomme i Odense. — *In castro* 20, 27. die Novembris. Almeennyttige Samlinger XVII. 3—12. 27. Novbr.
1370. K. CHR. IV. stadfæster, i Følge Anmodning af Haandværkerne i Fyrstendømmet Lavsforordning af 1615, i Følge hvilke alle Skraaer og Gilder nedlægges, ingen maa blive Mester i Wilster, før han har gjort et Prøvestykke og tjent Mester smstds. — *Copenhagen(?)*, (27. November). (Tydsk.) Udt. i Zeltschr. Lauenb. Gesch. VIII, Repertor. S. 99. 27. Novbr.
- K. CHR. IV. befaler Holger Rosenkrands at være i Halmstad d. 20. Januar 2. Decbr.
1371. kgl. Rentemester at modtage 250,000 Rdl., som K. af Sverig skal betale vedstraktaten af 1613. — *Kbhvn.*, 2. December. Kirkehist. Saml. 3. R. VI. 38.

1618.

8. Decbr. *11372. K. JAKOB I. af England tilraader K. Chr. IV. at slutte et Forbund med K. af Sverig og indrømme denne Henstand med Betalingen af de 20 eller 30,000 Daler, som han endnu skylder. — *Newmarket*, 8. Dec. (Latin.) Udt. p. Eng. i Macray, *Second Report* S. 18.
10. Decbr. *11373. K. CHR. IV.'s Skrivelse til Dr. Hans Resen, Superint. over Sjællands Stift, at han af hver Præstemand og Vikar i sit Stift undtagen de Husarme skal indkræve 1 Rdl. og ligesaa meget af hver Person, som befordres til noget Kald, hvorimod den Afgift af 1 Rdl., som det tidligere paalaa Arvingerne efter afdøde Gejstlige at udrede, nu bortfalder. — *Kiebenhaffn slot*, d. 10. Decemb. Ny kirkehist. Saml. VI. 540. Ligelydende Brev udgik til alle Landets Bisper.
11. Decbr. *11374. M. ÆGIDIUS LAURITSEN, Archidiakonus, POVEL MORTENSEN, Superint. i Skaane, m. fl. sal. Anders Weyles Arvinger bortskjødte et Hus i Ribe. — 11. Decbr. Udt. i Wegener, Om A. S. Vedel, 1. Udg. S. 267, 2. Udg. S. 267.
16. Decbr. *11375. K. CHR. IV.'s aabne Brev, hvorved det befales, at Lensmændene, naar Universitetets Bønder skulle tilsiges til Kongeægter, først skal tilkjendegive det for Universitetets Foged eller Bøndernes Sognefogeder, som da skulle give Bønderne Befaling til at møde. — *Wortt slott Kieppenhaffn*, d. 16. Octobris. Rørdam, Kbhvns. Univ. Hist., Aktst. og Breve S. 680—81.
18. Decbr. *11376. GENERALSTATERNE befale deres Gesandter i England i Anledning af, at K. af Sverig frygter for, at K. af Danmark ikke skal rømme Elfsborg i rette Tid, og der derved let kan opstaa Uenighed imellem de to Fyrster, at søge at formaa K. af England til at virke for Venskabets Bevarelse imellem dem. — *Haghe*, d. XXVIII. Decemb. (Hollandsk.) Berigten van het histor. Genootschap te Utrecht VII, 2. S. 143—45.
24. Decbr. *11377. Skrivelse fra FOPPIUS VAN AITZEMA, nederlandsk Resident hos Hansestæderne, til Generalstaterne, hvori omtales K. af Danmarks Fordring paa Oprejsning af Hansestæderne for en Fornærmelse, der (under den sidste brunsvigske Krig) var vist nogle af hans Gesandter. — 24. December. (Hollandsk.) Udt. i tysk Overs. i Wurm, *Studien über d. Lebensschicksale d. Foppius v. Aitzema* S. 20—21.
30. Decbr. *11378. Pfalzgreve JOHAN KASIMIR tilskriver K. Gustav II. Adolf, at han ønsker, at den evangeliske Union vil ligesom 1610 sende et Gesandtskab til den danske Konge og ligeledes til den svenske og anmode dem om at tage sig af den almene Sag (des gemeinen). — *Germersheim*, d. 30. Dec. (Fransk og Tydsk.) Brudst. i Hammarstrand, *Förhandl. mellan Gustaf Adolf och Kurf. Fredrik V af Pfalz* S. 29.
5792. Udt. p. Dansk i Kirkehist. Saml. 3. R. V. 762.
5793. Udt. i Kirkehist. Saml. 3. R. V. 759—60.
- *11379. HANS LINDENOV t. Ørslev, der for sine Forseelser er dømt til evigt Fængsel, men nu er bleven fritagen for Straf, forpligter sig til i 7 Aar at lade sig bruge paa Ceilon og i Ostindien til Lands og Vands. — *Haffnia*. Orion, *Qvartalskr.*, II. 159—60.
- *11380. Dr. CHRISTOPHORI DIBVADII ad Jacobum Ulfeld litteræ, in quibus «splendidam miseriam» suam queritur. Brudst. i Danske Mag. 4. R. II. 234.
- *11381. BALTHASAR MEISNERUS tilskriver Holger Rosenkrands om Reformationens Afholdelse i Wittenberg og glæder sig over, at den ogsaa er holdt i Danmark. — *Wittebergæ*. (Latin.) Udt. p. Dansk og Brudst. i Kirkehist. Saml. 3. R. V. 760.
- *11382. BALTHAZAR MEISNERUS beder Holger Rosenkrands om at tage sig af Georgius Dibvadius. — *Wittebergæ*. (Latin.) Udt. p. Dansk i Kirkehist. Saml. 3. R. V. 760.

1619.

5799. Efter Orig. p. Latin i Bartholini Cista medica S. 197—202.
5801. Efter Orig. p. Latin i Bartholini Cista medica S. 641—45.
- *11383. Dr. LUDVIG CAMERARIUS, Kurf. Frederik af Pfalz's Raad, tilskriver Pfalz-
v Johan Kasimir, at Kurfyrsten har befalet sin Gesandt i England at søge at formaa
f England til at virke for Opretholdelsen af Freden mellem Danmark og Sverig. —
Jan. (Tydsk.) Brudst. i Hammarstrand, Förhandl. om Sveriges deltagande i Trettioåriga kriget
1—24.
- *11384. Skrivelse fra FOPPIUS VAN AITZEMA, nederlandsk Resident hos Hanse-
rne, til Generalstaterne, hvori han omtaler, at Staden Bremen lader sig paavirke af
Danmark. — 20. Jan. (Hollandsk.) Brudst. i tydsk Overs. i Wurm, Studien über d. Lebens-
ale d. Foppius v. Aitzema S. 18.
- *11385. K. CHR. IV.'s Befaling til Lensmanden Claus Daa, at tilholde den forrige
ntendent i Trondhjems Arvinger til den nye Superintendent (Arrebo) at udlevere i
; Stand det Inventarium, saa og Præstegaarde og Kirker, som efter Kongens Be-
ger tilkom ham. — Frederiksborg, 25. Jan. Rørdam, Arrebos Levnet I. 88.
- *11386. K. CHR. IV.'s Reskript til Superintendenten i Trondhjem, at ingen Svensk
ordres til Præstekald i Jemteland. — 25. Januar. Rørdam, Arrebos Levnet I. 98—99.
- *11387. K. GUSTAF II. ADOLF sender Axel Oxenstierna en Kopi af sit Svar til
anmark; han har bedet denne om Lejde. — Lincköpingh, 31. Jan. (Svensk.)
staf II. Adolfs Skrifter S. 484.
11388. JACOBUS SPENS ad Gustavum Adolphum regem scribit, regem Angliæ pro-
se Gustavo Adolpho, si rex Daniæ arcem Elsburgensem non reddiderit, auxilium
m laturum esse. — London, 1. Febr. 1618 eng. St. Brudst. i Hammarstrand,
n Sveriges deltagande i Trettioåriga kriget I. 124.
105. Udt. i Frits, Saml. t. dansk Bygningshist. S. 229.
1389. K. GUSTAF II. ADOLF sender Axel Oxenstierna et Brev fra K. af Danmark
sig hans Betænkning derom, førend han ansætter Dagen til Sammenkomsten. —
tegård, d. 9. vthi giöja. (Svensk.) Konung Gustaf II. Adolfs Skrifter S. 485.
390. DANSKE FULDMÆGTIGE paa Mødet i Knæred fremsætte forskellige Klage-
de svenske Fuldmægtige, som disse skulle forebringe K. Gustaf Adolf. —
Febr. Udt. p. Svensk i Hallenberg, Gustaf II. Adolfs hist. IV. 813—14.
91. K. GUSTAF II. ADOLF takker K. Chr. IV. for det tilsendte Lejdebrev,
ve nogle af sine Raader med sig til Mødet og beder om, at dette maa blive
d. 25. Februar. — (12. Febr.) (Svensk.) Konung Gustaf II. Adolfs Skrifter S. 596—97.
12. DANSKE FULDMÆGTIGE slutte en Afsked med de svenske, hvori der loves,
nark ikke skal understøtte noget, der kan være K. af Sverig til Skade. —
12. Februari. Slange, Chr. IV.'s Hist. S. 433—34.
3. K. CHR. IV.'s Befaling til de sjællandske Lensmænd Kai Rantzau,
sse og Mogens Pax om at træffe Foranstaltninger til Forhindring af Pestens
Halmstad, 18. Februar. Udt. i Mansa, Folkesygdommenes og Sundhedspleiens Hist.
- K. JAKOB I. af England tilmelder K. Chr. IV. Dronning Annas Død. — 20. Febr.
(Latin.) Brudst. i Macray, Second Report S. 14.

1619.

6. Januar.
10. Januar.
16. Januar.

20. Januar.

25. Januar.

26. Januar.

31. Januar.

1. Febr.

2. Febr.

9. Febr.

11. Febr.

12. Febr.

12. Febr.

18. Febr.

1619.

24. Febr. *11395. K. CHR. IV. paalægger de sjællandske Lensmænd Kai Rantzau, Christopher Basse og Mogens Pax at sørge for, at Ligene af de i denne farlige Tid Afdøde begravs snarest muligt. — 24. Februar. Udt. i *Mansa, Folkesygdommenes og Sundhedspleiens Hist. i Danmark* S. 279.
1. Martii. 5808. Hos Frills (l. c.) findes kun et Brudst. Brudst. i *Journal f. Politik, Natur- og Menneske-Kundskab* 1813 III. 242—43.
2. Martii. *11396. K. JAKOB I. af England anbefaler til K. Chr. IV. Thomas Lothian, Bg. i Edinburg, hvis Skib er blevet konfiskeret i Danmark. — *Newmarket*, 12. March, n. s. (Latin.) Udt. p. Eng. i *Macray, Second Report* S. 111.
6. Martii. *11397. Mr. CHAMBERLAIN underretter Sir Dudley Carleton om Dronning Anna af Englands Død og fortæller, at kun »Danish Anna» var hos hende i hendes sidste Time, før Prins Carl kom. — (The 6. March.) (Engelsk.) Nicholls, the progresses of king James the first III. 530—31.
9. Martii. *11398. K. CHR. IV. beder K. Jakob I. af England om at sende Gesandter for at mægle i en Strid mellem ham og K. af Sverig. — 9. March. (Latin.) Udt. p. Eng. i *Macray, Second Report* S. 38.
9. Martii. *11399. K. CHR. IV.'s Anbefalingsbrev for Sinclar og Jonas Charisius til Sir Thos. Smith. — 9. March. (Latin.) Udt. p. Eng. i *Macray, Second Report* S. 38.
10. Martii. *11400. K. CHR. IV. tillader, at Studiosus Hans Lauritsen maa blive sin Faders Kapellan til Røde Præstegjeld i Jemteland, hvis det forholder sig saa, at hans Fader under sidste Fejde har forladt Jemteland. — 10. Marts. Rørdam, Arrehos Levnet I. 99.
10. Martii. *11401. K. CHR. IV. takker Grevinden af Ruthven for hendes Omsorg for Dronning Anna og beder hende særlig om at opmuntre hende og bortjage hendes Melankoli. — 10. March. (Fransk.) Brudst. i *Macray, Second Report* S. 38.
11. Martii. *11402. Kurf. FREDERIK af Pfalz's Skrivelse til K. Jacob I. af England, hvori han anmoder denne om at virke for en Bilæggelse af Uenigheden mellem K. af Danmark og Sverig. — *Heidelberg*, le XI. de Mars. (Fransk.) Gardiner, Letters illustrat. the relations between England and Germany S. 52—55.
13. Martii. *11403. Pfalzgr. JOHAN KASIMIR meddeler K. Gustaf II. Adolf af Sverig Rygter om spændt Forhold mellem ham og Danmark i Anledning af dettes Fordringer med Hensyn til Elfsborg. — *Kleburg*, 13. Mars. (Fransk.) Brudst. i *Hammarstrand, Förhandl. mellan konung Gustaf Adolf och kurf. Fredrik V. af Pfalz* S. 33—34 og i *Droysen, Gustaf Adolf* I. 117.
20. Martii. *11404. K. CHR. IV.'s Brev til K. Jakob af England i Anledning af Dronning Annas Død. — 20. March. (Latin.) Udt. p. Eng. i *Macray, Second Report* S. 38.
27. Martii. 5818. Udt. i *Kirkehist. Saml.* 3. R. VI. 41.
27. Martii. *11405. Mr. CHAMBERLAIN underretter Sir Dudley Carleton om Dronning Annas efterladte Formue og Juveler og omtaler, at det skal have været hendes Hensigt at gjøre sin Broder K. af Danmark til Executor. — (The 27th. of March.) (Engelsk.) Nicholls, the progresses of king James the first III. 532.
28. Martii. *11406. K. CHR. IV. befaler Universitetet i Kbhvn. at give Hr. Knud Søffrensen en livsvarig Pension i Erstatning for Indtægterne af Bona Vicariatus Altaris Petri i Roskilde Domkirke, som Kongen vil anvende til Lønning af en Professor ved Universitetet. — *Frederichsburg Slott*, d. 28. Martii. Rørdam, Kbhvns. Univ. Hist., Aktst. og Breve S. 686—87.

1619.
29. Martii.
*11407. Skrivelse fra FOPPIUS VAN AITZEMA, nederlandsk Resident hos Hanse-
derne, til Generalstaterne, hvori han omtaler K. af Danmarks og Sverigs Sammenkomst
almstad. — 29. Marts. (Hollandsk.) Brudst. i tysk Overs. i Wurm, Studien über die Lebens-
skale d. Foppius v. Aitzema S. 18.
- *11408 (= 5885). Brevet er fra Marts Maaned. Jvfr. Mansa, Folkesygdommenes og Sundheds-
is Hist. i Danmark S. 275. Martii.
- *11409. ANDERS SINCLAIR og JONAS CHARISIUS, K. af Danmarks Gesandter, bede 2. Aprilis.
nisen af Buckingham om at forskaffe dem Audiens hos K. Jakob. — London, 2. April.
a Engelsk i Second report of the royal commission of histor. manuscripts S. 55.
- *11410. K. CHR. IV.'s aabne Brev, hvorved han henlægger en Del Gaarde og 3. Aprilis.
i Sjælland til det af ham ny oprettede Professorat ved Kbhvns. Universitet. — Wortl
iøbenhaffn, d. 3. Aprilis. Rørdam, Kbhvns. Univ. Hist., Aktst. og Breve S. 687—88.
5821. Scharling, Pengenes synkende Værdi S. 424. Jvfr. Erslev, Aktst. til Rigsaadets Hist. 8. Aprilis.
nm. 3.
- *11411. Norges Riges Kansler JENS BJELKE besvarer benægtende Befalingsmanden 12. Aprilis
usberg Len, Gunde Langes Anmodning om at faa overdraget en af ham antagen
svend Søren Troelsen. — Ellingård, 12. April. Brudst. og Udt. i Y. Nielsen, Jens
4—85.
1822. Begtrup, Beskr. over Svendborg S. 20—80. 12. Aprilis.
11412. K. CHR. IV. mageskifter til Kjøbenhavns Stad »Overdrup» Sø samt tre 15. Aprilis.
ed Vartov mod at faa Lersø, Peblingesø og St. Jørgenssø samt Sortedam, hvoraf
aarlig skal have 150 Karper. — (15. April.) Tidsskrift f. Fiskeri III. 207—8.
1413. Pfalzgr. JOHAN KASIMIR udtrykker i en Skrivelse til K. Gustaf II. Adolf 17. Aprilis.
over det befæstede Venskab mellem denne og K. Chr. IV., især af Hensyn til
i Tydskland. — Kleburg, 17. April. (Fransk.) Brudstykk. og Udt. i Hammarstrand,
an Gustaf II. Adolf och Fredrik V. af Pfalz S. 35.
414. K. CHR. IV. skjønker Michel Wibe, Bgm. i Kbhvn., og Jacob Michelsen, 18. Aprilis.
ds., til Arv og Eje en Grund uden for Vesterport til der at lade opføre et
ge og anrette et Skytteri derved. — Kjøbenhavn, 18. April. Nielsen, Hellig
ilde udt. det danske Compagnie S. 56—57.
15. RIGSKAMMERRETTENS Dom mod Hamburgerne, som ikke maa hindre den 19. Aprilis.
paa Elben, skulle nedlægge »Gammerdeich» og erstatte den tilføjede Skade.
(Tydsk.) Udt. i Fleischfresser, Die polit. Stellung Hamburgs 1618—1626 S. 10.
6. Lord DONCASTER takker K. Chr. IV. for hans Brev og tilbyder ham sin 24. Aprilis.
lskland. — Lond., 24. Apr. (Latin.) Udt. p. Eng. i Macray, Second Report S. 45.
7. Dr. LUDVIG CAMERARIUS, Kurf. Frederik V.'s Raad, udtrykker i en Skrivelse 9. Maji.
an Kasimir sin Glæde over Befæstelsen af Venskabet mellem K. Gustaf II.
r. IV. af Hensyn til Fordelen for Tydskland derved. — Heidelb., d. 9. Maj.
i Hammarstrand. Förhandl. mellan Gustaf II. Adolf och Fredrik V. af Pfalz S. 35.
- JANUS DIONYSIUS JERSINUS professoribus academæ Hafniensis pro voca- 11. Maji.
onem metaphysicam, quam acceptat, gratias agit. — Fridericiburgi, XI. Maji.
sen Jersin S. 240—41. Rørdam, Kbhvns. Univ. Hist., Aktst. og Breve S. 691—92.
- AERSSSENS'S Skrivelse paa Generalstaternes Vegne til K. Chr. IV., hvori 16. Maji.
at have været tilbøjelige til at støtte de Evangeliske i Paderborn, forsaavidt
s egen Stat har tilladt og tillader dem det, og udtrykke Haabet om, at

1619.

Kongen stiller sig paa samme Maade og vil erklære sig nærmere derom. — (16. Maj.) (Plattysk.) Brudst. i Opel, Niedersächs.-dänisch. Krieg I. 108.

27. Maji.

*11420. Kansler CHR. FRIS tilskriver D. Caspar Bertellsenn, at Kongen tillader, at Forelæsningerne udsættes, saa længe Sygdommen vedvarer i Kbhvn. — *Slagelse*, thend 27. May. Rørdam, Kbhvns. Univ. Hist., Aktst. og Breve S. 692.

29. Maji.

*11421. Skrivelse fra FOPPIUS VAN AITZEMA, nederlandsk Resident hos Hansestæderne, til Generalstaterne, hvori om Forhandlingerne mellem Greven af Schauenburg og K. af Danmark ang. Altona. — 29. Mai. (Hollandsk.) Brudst. i tysk Overs. i Wurm, Staden über d. Lebensschicksale d. Foppius v. Aitzema S. 14.

31. Maji.

*11422. Det SVENSKKE RIGSRAADS Svar paa de af de danske Fuldmægtige paa Mødet i Knærd fremførte Klager. — *Stockholm*, 31. Maji. (Svensk.) Udt. i Hallenberg, Gustaf II. Adolfs Hist. IV. 822—24.

1. Junii.

*11423. K. CHR. IV. befaler Niels Lange (t. Skrumsager) at være Værge for Jomfru Inger Huass, der har ønsket at skifte med sin Moder og Broder, og at sørge for, at det hende tilskiftede Gods efter hendes Begjæring mod en billig Betaling bliver solgt til hendes Broder. — *Anderskouf*, 1. Junii. Hvass, Personer og Familier af Navnet Hvas II. 4—5.

1. Junii.

*11424. K. CHR. IV.'s Befaling til Eggert Abildgaard, Ulrik Sandberg og Kristoffer Rosenkrands, Arvinger efter Predbjørn Gyldenstjerne og Børge Rosenkrands, om at møde i Viborg i Anledning af, hvad der skal udlægges Gert Møllemand og hans Medarvinger af Kogsbøl Gods. — 1. Juni. Udt. i Nielsen, Hist. Efterr. om Malt Herred S. 63.

1. Junii.

*11425. K. CHR. IV. tilskriver Mogens Kaas om igjen at besætte nogle øde Gaarde i Mariager Klosters Len. — *Antvorskov*, 1. Junii. Udt. i Danske Mag. VI. 210.

7. Junii.

*11426. K. CHR. IV. befaler Lensmanden paa Gulland at lade Eske Brock paa Forlangende erholde nogle Fyrrebjælker til Dronningborg Slots Bygning. — *Antvorskov-Slot*, 7. Juni. Udt. i Vedel Simonsen, Bidr. til Eske Brocks Levn. II. 88.

7. Junii.

*11427. K. JAKOB I. af England lover K. Chr. IV. at understøtte den af Andrew Sinclair og Jonas Charisius fremførte Plan om de Danskes Handel paa Ostindien, men ytrer Tvivl om, at Hollænderne ville tillade den. — *Greenwich*, 7. June. (Latin.) Udt. p. Eng. i Macray, Second Report S. 14.

8. Junii.

*11428. K. CHR. IV. paaminder Kbhvns. Universitet om, at dets Tjenere i Draxholm og Kallundborg Len skulle kjøre Salpeterjord ligesom andre Kronens Tjenere. — *Wort slot Andtuorschoff*, d. 8. Junii. Rørdam, Kbhvns. Univ. Hist., Aktst. og Breve S. 693.

12. Junii.

*11429. K. JAKOB I. af England takker K. Chr. IV. for hans Trøstebrev i Anledning af Dronningens Død og omtaler den mærkelige Lighed mellem Kongen og Prins Charles. — *Greenwich*, 12. June. (Latin.) Brudst. i Macray, Second Report S. 14.

12. Junii.

*11430. Grevinden af RUTHIN takker K. Chr. IV. for hans Brev, i hvilket han ytrer sin Glæde over hendes Venskab for den afdøde Dronning Anna. — *De mason de Dennemarca*, 12. June. (Fransk.) Udt. p. Eng. i Macray, Second Report S. 45.

12. Junii.

*11431. Ærkebiskop ABBOT af Canterburys Brev til K. Chr. IV., hvori han henviser ham til Sinclair, som gennem sine Samtaler med K. Jakob har det nøjeste Kjendskab til Forhandlingerne med Spanien og med Hollænderne (ang. den ostindiske Handel). — *Lambeth*, 12. June. (Latin.) Udt. p. Eng. i Macray, Second Report S. 45.

16. Junii.

*11432. Litteræ FRANCIS VERULAM, cancellarii Angliæ, ad Chr. IV. regem Daniæ scripta, in quibus de obitu reginæ Annæ et de statu bono et florenti rerum Anglicarum refert. — Junii 16. *Archæologia* XLI. 266—67. Brudst. i Macray, Second Report S. 45.

1619.

- *11433. Litteræ ANONYMI (sc. Caspari Bartholini) Oligero Rosecrantzio datæ, in 24. Junii.
bus ei gratias agit pro benevolentia ejus. — *Roschildiæ*, 24. Junii. Brudst. i Kirkehist.
l. 3. R. VI. 42.
- *11434. K. CHR. IV. tilskriver M. Hans Kruse, Sognepræst i Helsingør, i Anled- 28. Junii.
af dennes Strid med den tyske Prædikant Augustinus Santt, at han har befalet denne
'holde sig fra Ligtjeneste for afdøde Fremmede, ligesom han ogsaa befaler Sogne-
en ikke at befatte sig med Krigsfolket og de indfødte Haandværksfolk, som ikke
nedsat sig i Byen. — *Friederigsborg*, d. 28. Junii. Aarsberetn. fra Geheimerech. III.,
90—91.
- *11435. GJSLE HAUONARSSON, Lagmand syden og østen paa Island, kundgjør, 30. Junii.
som Andres Hansson paa den nu afdøde kongelige Befalingsmand Fredrich Frijs's
havde forelagt Altinget Kongens Brev, hvorved Jon Sigurdsson afsættes som Lag-
jorden og vesten paa Island, da var nu paa Altinget Halldor Olaffson bleven valgt
mand i hans Sted. — *Aa Almennjligu Óæxaraþyngj*, þann 30. dag Junj. (Islandsk.)
ögu Íslands II. 239—40.
- *11436. Fortegnelse over Sognepræster og Kapellaner i Viborg Stift, forfattet af (Juni.)
Jens Vandal. — Uden Datum. Kirkehist. Saml. 3. R. V. 104—106.
- *11437. K. CHR. IV.'s Befaling til Universitetets Professorer og Bgm. og Raad i 1. Julii.
om at have nøje Tilsyn med Vor Frue Kirkes Regnskab og Pengemidler. —
i Slot, d. 1. Julii. Kirkehist. Saml. 3. R. I. 410—11.
- *11438. K. CHR. IV. befaler Bispen, Rektor og Konrektor i Odense at sammen- 1. Julii.
latinsk og græsk Grammatik og ligeledes forfatte vocabularia, colloquia o. l.,
skulle søge Raad hos M. Povell Mortenssøn Superintendent og M. Jens Dinessøn
— *Haffn.*, d. 1. Julii. Gjellerup, Jens Dinesen Jersin S. 242.
- *11439. K. CHR. IV. tilskriver Kbhvns. Universitet, at M. Niels Fos endnu et Aar 2. Julii.
det kongelige Rejsestipendium. — *Wort slot Anderschouff*, d. 2. Julii. Rørdam,
Hist., Aktst. og Breve S. 693—94.
- *11440. CHRISTOFFER URNE meddeler Universitetets Rektor M. Wolfgang Rumann, 2. Julii.
at har befalet, at en Præst fra Holland (Daniel Fett) skal have 10 Daler af
— 2. Julii. Rørdam, Kbhvns. Univ. Hist., Aktst. og Breve S. 694—95.
- *11441. Protokol over de af de kurpfalziske Geheimeraaderte førte Forhandlinger 5.-8. Julii.
staaende Valg af en romersk Konge; K. af Danmark nævnes blandt de mulige
— *Heidelberg*, d. 5.—8. Julii. (Tydsk.) Moser, Patriottisches Archiv VII. 81—99.
- *11442. K. CHR. IV. befaler Dr. Casper (Bartholin) at forfatte Enchiridion Logicum 10. Julii.
etoricam, Physicam, Ethicam, Metaphysicam til Skolebrug. — *Colding*, 10. Julii.
tolvåsendets Hist. S. 93—94.
- *11443. Anordning af ARVINGERNE efter Friderich Friis t. Hesselagger, hvorved 10. Julii.
Friis stiftede Legat for fattige Studenter ved Kbhvns. Universitet forøges med
— *Ottense*, S. Knuds dag d. 10. Juli. Rørdam, Kbhvns. Univ. Hist., Aktst. og
Udt. i Danske Mag. II. 131.
- *11444. K. CHR. IV. beder Magistraten i Emden om at opfordre M. Johan Baptista 10. Julii.
sig paa Frederiksborg for der at opsætte det af ham leverede Fundament
(10. Juli.) (Tydsk.) Udt. p. dansk i Friis, Saml. til dansk Bygningshist. S. 258.
- *11445. Norges Riges Kansler JENS BJELKE tilsender Kansler Christian Friis en 28. Julii.
Tavle eller Dispensatorium over den norske Lov; han tilraader desuden
Tillæg til Lovbogen. — 23. Juli. Brudatykk. i Y. Nielsen, Jens Bjelke S. 85—86, 90.

1619.

26. Julii.

*11446. Det SKOTSKE RAAD skriver til K. Chr. IV. angaaende Robert Bailzie, Købmand i Edinburgh — 26. July. (Latin.) Udt. p. Eng. i Macray, Third Report S. 56.

29. Julii.

*11447. Sir ROBERT ANSTRUTHER meddeler J. Charisius politiske Nyheder fra det engelske Hof. — *Lond.*, 29. July. (Fransk.) Udt. p. Eng. i Macray, Second Report S. 46.

31. Julii.

*11448. Skrivelse fra FOPPIUS VAN AITZEMA, den nederlandske Resident hos Hansestæderne, til Generalstaterne, hvori omtales en ny Strid mellem K. af Danmark og Hamburg, hvilken Stad har ladet nogle deserterede Soldater anholde paa Kongens Territorium. — 31. Juli. (Hollandsk.) Brudst. i tydsk Overs. i Wurm, Studien über d. Lebensschicksale d. Foppius v. Aitzema S. 21.

8. vel 18. Augusti.

*11449. Kurf. FREDERIK V. af Pfalz's Votum ved Valget af en romersk Konge, hvorved han stemmer paa Hert. af Bayern, men nævner K. af Danmark blandt dem, der har kunnet være Tale om. — *Franckfurt*, 18. Augusti. (Tydsk.) Moser, Patriotisches Archiv VII. 99—102.

11. Augusti.

*11450. WILL. CARMYCHEL, som i 32 Aar har berejst Ostindien, tilbyder K. Chr. IV. sin Tjeneste. — *Lond.*, 11. Aug. (Skotsk.) Macray, Second Report S. 46.

15. Augusti.

*11451. Skrivelse fra FOPPIUS VAN AITZEMA, nederlandsk Resident hos Hansestæderne, til Generalstaterne, hvori han omtaler, at danske Sendebud have søgt at fremkalde Mistanke mod Generalstaterne hos Ærkebispens af Bremen og Hert. af Holsten. — 15. August. (Hollandsk.) Brudst. i tydsk Overs. i Wurm, Studien über d. Lebensschicksale d. Foppius v. Aitzema S. 19.

21. Augusti.

*11452. GENERALSTATERNES Beslutning om at tilstaa Karel van Mander Pas til at føre fra Nederlandene til Danmark 18 Stykker Tapeter, forfærdigede af ham til K. af Danmark. — 31. Aug. (Hollandsk.) Kronijk van het histor. Genootschap te Utrecht 3. serie XII. Jaarg. S. 64.

21. Augusti.

*11453. Skrivelse fra FOPPIUS VAN AITZEMA, nederlandsk Resident hos Hansestæderne, til Generalstaterne, hvori omtales, at Danmark og Holsten paa Kredsagen i Lüneburg protestere mod Hamburgs Sæde i Kredsforsamlingen, samt at Hert. af Braunschweig-Lüneburg har besluttet med Hjælp fra Danmark at ville gennembyrde den Gammerdeich (i Vierlandene). — 21. August. (Hollandsk.) Brudstykk. i tydsk Overs. i Wurm, Studien über d. Lebensschicksale d. Foppius v. Aitzema S. 21—22.

1. Septbr.

*11454. K. CHR. IV. forordner, at Skrædderne i Wilster kun kunne opnaa at blive Mestre efter at have forfærdiget et Stykke Tøj, og befaler, at de, som have »straffbahr eingeschnitten«, skulle idømmes Straf. — *Wallszbucl*, (1. September). (Tydsk.) Udt. i Zeltschr. f. Schlesw.-Holst.-Lauenb. Gesch. VIII, Repertor. S. 99.

1. Septbr.

*11455. REKTOR OG PROFESSORER ved Kbhvns. Universitet tilsikre Hr. Knud Seffrensen 100 Daler, hver regnet til 80 Sk., aarlig i Erstatning for Afstaaelsen af Indtægterne af hans Vikariat i Roskilde. — *Kiebenhaffn*, d. 1. September. Rørdam, Kbhvns. Univ. Hist., Aktst. og Breve S. 696—97.

5. Septbr.

*11456. Pfalzgrev JOHAN KASIMIR omtaler i en Skrivelse til K. Gustaf II. Adolf af Sverig et til Danmark afsendt Brev. — *Kleburg*, d. 5. Sept. (Tydsk.) Brudst. i Hammarstrand, Förhandl. mellan Gustaf II. Adolf och Fredr. V. af Pfalz S. 38.

13. Septbr.

*11457. K. GUSTAF II. ADOLF befaler Morten Griis, over hvis uretfærdige Behandlingsmaade to danske Bønder fra Halland havde klaget, at tage sig i Agt, og truer ham og alle, som tillade sig Uretfærdigheder mod de danske Undersaatter, med streng Straf. — *Elfsborg*, d. 13. September. Brudst. i Hallenberg Gustaf II. Adolfs hist. IV. 820, Anm.

- *11458. Dr. LUDVIG CAMERARIUS, Kurf. Frederik af Pfalz's Raad, tilskriver Pfalz-
er Johan Kasimir om det ønskelige i en nøjere Forening mellem Danmark og Sverig. —
Sept. (Tydsk.) Hammarstrand, Förhandl. mellan Gustaf II. Adolf och Fredrik V. af Pfalz S. 50—51.
- *11459. Sir ISAAC WAKES Skrivelse til Sir Robert Naunton, hvori han omtaler,
Kurf. af Pfalz's og Brandenburgs Afsendinge ved Kejservalget i Frankfurt have fore-
et K. af Danmark. — *Turin*, $\frac{2}{3}$ September. (Engelsk.) Brudst. i Gardiner, Letters illustra-
the relations between England and Germany 2. ser. S. 30—32.
- *11460. Pfalzgreve JOHAN KASIMIR omtaler i en Skrivelse til K. Gustaf II. Adolf, at han
te vil blive sendt (af Unionen) for at forhandle med Danmark, hvis pludselig forandrede
ing han ønsker maa blive af Varighed; et Rygte siger, at Gustaf II. Adolf sammen med
anmark skal være kommen til Wolfenbüttel. — *Frankfurt*, d. 25. Septbr. (Fransk og Tydsk.)
tk. i Hammarstrand, Förhandl. mellan Gustaf II. Adolf och Fredrik V. af Pfalz S. 24, 48—49.
- *11461. Viscount DONCASTERS Skrivelse til Sir Dudley Carleton, hvori han om-
at K. af Danmark har givet Unionens Fyrster godt Haab om Hjælp ved Laan af
— *Francfort*, the 27. of September. (Engelsk.) Gardiner, Letters illustrat. the relations
England and Germany 2. ser. S. 54—56.
- *11462. Viscount DONCASTERS Skrivelse til Sir Robert Naunton, hvori han om-
Kurf. Frederik af Pfalz vil sende en Gesandt til K. af Danmark for at underrette
de böhmiske Sagers Stilling. — *Francfort*, the 27. of Septembr. (Engelsk.)
letters illustrat. the relations between England and Germany 2. ser. S. 45—52.
- *11463. Skrivelse fra FOPPIUS VAN AITZEMA, nederlandsk Resident hos Hanse-
til Genera/staterne, hvori omtales, at K. af Danmark endnu stadig begjærer Op-
f Hamburg og har begyndt at anlægge Glückstadt. — 2. October. (Hollandsk.)
sk Overs. i Wurm, Studien über d. Lebensschicksale d. Foppius v. Aitzema S. 21.
- *11464. Sir DUDLEY CARLETONS Skrivelse til Viscount Doncaster, hvori han om-
nmarks Erklæring er til Fordel for deres Venner. — *Hagh*, the 7th of October,
(Engelsk.) Gardiner, Letters illustrat. the relations between England and Germany
70.
- *11465. K. CHR. IV. paalægger Holger Rosenkrands ufortøvet at begive sig til
Leball, 10. October. Udt. i Kirkehist. Saml. 3. R. VI. 39.
- *11466. Col/ln, Om Rigsmønt og Courant, Bll. Nr. 3 (med Dat.: 2. Octob.)
- *11467. GUARI HEMMETTEI, Superintendentis Ripensis, epistola D. Casparo Bar-
ori Magnifico Academiæ, adscripta, quacum legatum pastorum et catalogum
transmittit. — *Ripis Cimbrorum*, 18. Octobris. Ny kirkehist. Saml. VI. 541—43.
- *11468. K. CHR. IV.'s aabne Brev, hvorved det forbydes Indbyggerne i Vend-
Læsse at tænde Baal langs med Stranden om Natten. — 26. October.
t. og Top. VIII. 190.
- *11469. JOHANNES WTENBOGAERTS Skrivelse til Nicolaes van Sorgen, Advokat ved
hvor i han opkaster et Spørgsmaal om K. af Danmarks Hensigt med at ind-
20. Novemb. (Hollandsk.) Brieven en onultgegev. Stukken van Joh. Wtenbogaert
- *11470. K. CHR. IV. befaler Corfits Rud at sørge for, at Mester Peder Areboe
est ved Asperup og Roerslev Sogne i Fyen. — *Frederiksborg*, 11. November.
- *11471. R. V. 588.

1619.

17. Septbr.

20. Septbr.

25. Septbr.

27. Septbr.

27 Septbr.

2. Octobr.

7. Octobr.

10. Octobr.

12. Octobr.

18. Octobr.

26. Octobr.

10. Novbr.

11. Novbr.

- 1619.
11. Novbr. *11470. K. CHR. IV.'s Brev til Sognemændene i S. Peders Sogn i Slagelse, at de ved Valget af en Præst ikke maa opstille Betingelser om Præsteenkens Forsørgelse. — *Frederiksborg*, 11. Novembris. Ny kirkehist Saml. V. 659—60.
13. Novbr. *11471. K. CHR. IV.'s Brev til Storadmiralen og Jarlen af Pembroke, hvori han anker over, at det skotske Raad uden Bemyndigelse af Kongen af England har anmodet ham om Tilladelse til at lade overføre en Del Krudt til de skotske Fæstninger. — 13. Nov. (Latin.) Udt. p. Eng. i Macray, Second Report S. 38.
13. Novbr. *11472. K. CHR. IV.'s Lejdebrev for Englænderen James Muthon, som vender tilbage til England. — 13. Nov. (Latin.) Udt. p. Eng. i Macray, Second Report S. 38.
16. Novbr. 5880. Scharling, Pengenes synkende Værdi S. 425.
19. Novbr. *11473. Vidnesbyrd af FIRE BORGERE i Aalborg om det Svar, Jomfru Christendtz har givet dem paa Styge Høgs Stævning til at møde til Munds med Aplonne Guldsmæds, der har beskyldt hende for Trolddoms-Gjerninger. — *Aalborg*, dend 19. Nouembris. Nye Danske Mag. I. 386-87.
20. Novbr. *11474. K. CHR. IV.'s Skrivelse til Sten Brahe om at lade den udvalgte Præst i Tersløse fungere, indtil Spørgsmaalet om Kaldsretten, hvor han mener sig forbigaaet, er afgjort ad Rettens Vej. — *Hafnia*, d. 20. Novembris. Ny kirkehist. Saml. V. 660.
26. Novbr. *11475. K. JAKOB I. af England anmoder K. Chr. IV. om at udlevere det Krudt, som Robert Bailly paa Kongens Vegne skulde sælge i Dantzic, men som er blevet beslaglagt i Kjøbenhavn. — *Newmarket*, 26. Nov. (Latin.) Udt. p. Eng. i Macray, Second Report S. 14.
27. Novbr. *11476. K. CHR. IV. meddeler Dr. Hans Michelsen og M. Jens Dynnissen (Jersin), Rektor og Konrektor, at da den skaanske Superintendent nu er død, skulle de sammen-skrive de befalede Skolebøger i Forening med M. Niels Jørgensen, Kannik i Lunds Kapitel. — *Hafnia*, d. 27. Nov. Rietz, Skånska Skolväsendets Hist. S. 94—95.
29. Novbr. *11477. Skrivelse fra FOPPIUS VAN AITZEMA, nederlandsk Resident hos Hanse-stæderne, til Generalstaterne, hvori omtales K. af Danmarks Planer overfor Stade, som hans Tropper allerede igjen have forladt. — 29. Nov. (Hollandsk.) Brudst. i tysk Overs. i Wurm, Studien über d. Lebensschicksale d. Foppius v. Altzema S. 19—20.
30. Novbr. *11478. K. GUSTAF II. ADOLFS Instrux for den svenske Hofraad Jan Rutgersius; han skal paa Gjennemrejse igjennem Danmark søge at overtale Peder Isakson til mod en aarlig Pension at sende den svenske Regering ugentlige Efterretninger fra Danmark og andre Lande; han skal udforske Ærkebispens af Bremens Forhold til K. Chr. IV. og søge at faa ham til at gaa i Borgen for et Laan, som den svenske Krone haabede at kunne faa af det holstenske Ridderskabs Kasse i Kiel. — *Stockh.*, d. 30. Nov. (Svensk.) Udt. i Hammarstrand, Förhandl. mellan Gustaf II. Adolf och Fredrik V. af Pfalz S. 66. •
2. Decbr. *11479. K. CHR. IV. befaler Knud Gyldenstjerne, Lensherre paa Bergenhus, at erklære sig om den paatænkte Opførelse af et Træbolværk til Forsvar for Bergen. — *Kjøbenhavn*, 2. December. Udt. i Norske Mag. II. 295.
2. Decbr. *11480. Sir ROBERT NAUNTONS Brev til Marquisen af Buckingham, hvori han bl. a. ytrer, at K. af Danmarks Angreb paa Stade vil hindre Fyrsterne i Nordtyskland fra at sende K. af Bøhmen Hjælp. — *Whitehall*, 2. Decembris. (Engelsk.) The Fortescue papers. edit. by. S. R. Gardiner S. 105—106.
5. Decbr. *11481. K. CHR. IV. befaler Palle Rosenkrantz at undersøge, hvorvidt Maribo Klosters Gods Kiuse i Sjælland uden Skade for Klostret kan skilles fra dette. — 5. December. Udt. i Kall-Rasmussen, Musse Herred S. 206.

1619.
 *11482. K. CHR. IV. befaler Axell Arnfeld og Dr. Medzner at undersøge Hof- 7. Decbr.
 den Jonas Charisius's efterladte Breve og Papirer og udtage deraf hvad der vedkommer
 igen og Riget. — *Hafnia*, d. 7. Decembris. Jørgensen, Uds. o. de danske Rigsarkivers Hist.
 4—35.
- *11483. Litteræ CASPARI BROCHMANNI Oligero Rosekrantzio datæ, in quibus gratias 13. Decbr.
pro donatione ejus sibi oblata. — *Skanderburgi*, 13. Decemb. Kirkehist. Saml. 3. R. VI. 44—46.
- *11484. K. CHR. IV. tilskrifer en unævnt Lensmand, at da Præsten i Ore har 17. Decbr.
 i over, at han ej kan leve af sit Embede, skal det undersøges, om der ikke ligger
 Præstekald i Nærheden, hvortil Ore kan annekteres. — 17. December. Udt. i
 st. Saml. 3. R. V. 617.
- *11485. Skrivelse fra FOPPIUS VAN AITZEMA, nederlandsk Resident hos Hanse- 20. Decbr.
 ne, til Generalstaterne, hvori omtales K. af Danmarks Planer med Hensyn til Stiftet
 og særligt med Hensyn til at erhverve Herredømmet over Elben og Weser. —
 . (Hollandsk.) Brudst. i tydsk Overs. i Wurm, Studien über d. Lebensschicksale d. Foppius
 na S. 20.
- 5885 se *11408.
- *11486. Fru SOPHIE ULFSTAND klager til Borgemestrene i Malmø over, at de have
 res Bysvende gaa ind paa hendes frie Grund, taget hendes Tjenere og afbrudt
 arbejder. Brudstykk. og Udt. i svensk Overs. i Cronholm, Skånes politiska hist. I. 501.
11487. K. CHR. IV.'s Brev, at 6 Penge skal gives til Kongen og Byen (Skjelskør) 11.
 llændske. Udt. i Friis Edvarsen, Underr. om Schlesiachlor S. 92.
11488. De KURPFALZISKE RAADERS Betænkning om Kurf. Frederik V.'s Over-
 den bøhmiske Krone, hvori omtales den Hjælp, han eventuelt kan gjøre sig
 fra K. af Danmark. (Tydsk.) Moser, Patriotisches Archiv VII. 109—18.
1489. Opsats (af Kurf. FREDERIK af Pfalz?), hvori anføres Grundene til, at man
 ælge K. af Danmark til K. af Bøhmen. (Fransk.) Villermont, Tilly S. 643—47.
 S. 174—77.)
490. (CASPARUS BARTHOLINUS) ad Oligerum Rosekrantzium scribit, se jussu
 m rhetoricam pro scholis et futuris gymnasiis pæne confectam habuisse. —
 kehist. Saml. 3. R. VI. 40—41.
91. B(ALTHASAR) MEISNERUS, professor, Oligero Rosekrantzio scribit, se libros
 ditos, filio Rosekrantzii transeunte, ad eum misisse. — *Witteb.* Kirkehist. Saml.
 2.
92. CHRISTIANUS MATTHIAS, rector academïæ Altorffensis, Oligero Rosekrantzio
 pro litteris ejus atque Christianum Clementii, quem Rosekrantzius ei com-
 ime laudat. — *In academia Altorff.* Kirkehist. Saml. 3. R. VI. 42—44.
3. (CASPARUS BARTHOLINUS) ad Oligerum Rosekrantzium compendium quod-
 krantzio sibi missum, remittit. — *Hafnia*. Brudstykk. i Kirkehist. Saml. 3. R.
- . MONITUM SYNODI, at Sjøleringen, som en katolsk Vildfarelse, aldeles skal
 Udt. i Friis Edvarsen, Underr. om Schlesiachlor S. 257.
- Formula juramentorum a præpositis, ministris verbi divini diaconisque
 . JOHANNE PAULI RESENIO episcopo præscripta. Ny kirkehist. Saml. V. 609—11.

c. 1619.

c. 1619.

*11496. K. CHR. IV. giver Prinsens Hofmester Christian Thommiszøn en Opskrift paa den Rejse, som Prinsen skal foretage sig i Sjælland og Fyn (fra 28. Juli til 12. Avg.). Chr. IV.'s egenhænd. Breve, udg. af Molbech I. 66—67.

*11497. K. CHR. IV. befaler Lensmanden p. Hagenschouff at gjøre en Fortingning med en Murmester og Tømmermand om Reparationer paa det meget forfaldne Slot Hagenschouff og indsende samme Fortingning til Kancelliet. Vedel Simonsen, Saml. t. Hagenskov Slots Hist. S. 62.

*11498. Statuta de recte conservandis scholis in Dania et necessaria præparatione juniorum in illis ad studia academica. Ny kirkehist. Saml. I. 130—32.

1620.

1620.

5. Januar. *11499. AXEL URNE sender, efter Kongens Befaling, Niels Friis en Jordebog over Ringsted Hospitals Indkomst, samt Forstanderens Regnskab og en Fortegnelse over Alumnerne. — 5. Januar. Udt. i Kirkehist. Saml. 3. R. III. 476.

10. Januar. *11500. K. GUSTAF II. ADOLF tilskriver Grev Jacob (de la Gardie), at nogle Kjøbmænd fra Reval ere blevne anholdte i Øresund og have maattet oplægge deres Gods. — *Stockh.*, 10. Jan. (Svensk.) Udt. i Hallenberg, Gustaf II. Adolfs hist. V. 266.

10. Januar. *11501. RUTGERSIUS, consiliarius aulicus regis Sveciæ, Axelium Oxenstierna certiozem facit, se triduum Hafniæ morari ob morbum Petri Isacii, «e quo ea cognoscenda mihi fuerant, quæ Sacra Regia Majestas mihi mandavit»; etiam commemorat, Chr. IV. existimare, favorem imperatoris sibi opus esse, et amicitiam inter Danum et regem Britannicæ senescere. — *Köpenh.*, d. 20. Januari. Brudst. i Hammarstrand, Förhandl. mellan Gustaf II. Adolf och Fredrik V. af Pfalz S. 66 og Hammarstrand, Förhandl. om Sveriges deltagande i Trettioåriga kriget I. 224.

10. Januar. *11502. RUTGERSIUS, svensk Hofraad, underretter Axel Oxenstierna om, at han har formaaet Peder Isakson til mod Løfte om en aarlig Pension at meddele den svenske Regering ugentlige Efterretninger om Stillingen i Europa og især i Danmark; men Peder Isakson frygtede meget K. Chr. IV.'s Vrede, hvis denne skulde faa det at vide. — *Köpenh.*, d. 20. Januari. (Latin.) Brudst. og Udt. paa svensk i Hammarstrand, Förhandl. mellan Gustaf II. Adolf och Fredrik V. af Pfalz S. 66—67.

11. Januar. *11503. PETRI CUNÆ ad Rochum Honertium epistola, in qua Henricum Lindenbergium, ducis Holsatiæ nunc bibliothecarium, commemorat. — *Lugd. Bat.*, 21. Januarii. Petri Cunæ Epistolæ S. 192—94.

13. Januar. *11504. Litteræ FRANCISCI VERULAM ST. ALBAN, cancellarii Angliæ, ad Chr. IV., regem Daniæ, scriptæ, in quibus Robertum Amstrudder recommendat. — *Ex ædibus Eboracensibus*, 13. Janu. *Archæologia* XLI. S. 268.

13. Januar. *11505. GENERALSTATERNE skrive til Raadet i Lübeck om K. Chr. IV.'s nye Planer og Besværinger ved Weser og Elben mod Stæde og Stifterne Hamburg og Bremen. — 13. Januar. Brudst. i Fleischfresser, Die politische Stellung Hamburgs 1618—26 S. 7.

ante 20. Jan. *11506. JOHANNES WTENBOGAERTS Skrivelse til Niclaes van Sorgen, Advokat ved Hollands Ret, hvori han omtaler den Beskyttelse af Danmark, han kan vente sig ved at nedsætte sig i Stæde. — Uden Datum. (Hollandsk.) Brevet en onuitgegev. Stukken van Joh. Wtenbogaert II, 1. S. 132—34.

1620.

- *11507. K. GUSTAF II. ADOLFS Skrivelse til Pfalzgr. Johan Casimir, hvori han taler sin Uro over K. (af Danmarks) Foretagender mod Stade, der vise, at det er s Hensigt at undergrave Ærkebisen af Bremen. — *Stockholm*, d. 25. Jan. (Tydsk.) *ing Gustaf II. Adolfs Skrifter* S. 320—27. 25. Januar.
- *11508. K. CHR. IV. anbefaler til K. Jakob I. af England Borgerne i Stades Anging om, at engelske Kjøbmænd maa nedsætte sig dér. — (28. Jan.) (Latin.) 28. Januar.
t. Eng. i Macray, Second Report S. 38.
- *11509. N. PASCHASIUS ad D. Andream Buckium, pastorem Vossensem, de negociis Indicis, de Arminianis, qui in Dania hospitium petunt, de adventu commissariorum atque de ἀνοσιγοῦντα πορῆμα Christophori Dibvadii scribit. — *Bergis*, IV. kal. Febr. 29. Januar.
Mag. 4. R. II 241—42.
- *11510. Skrivelse fra ADRIAN STRICK, dansk Agent i Haag, til K. Chr. IV., i han beretter, at Generalstaterne vente Kongens Hjælp i den bøhmiske Sag, og at Storbritannien endnu ikke har erklæret at ville hjælpe K. af Bøhmen. — *Haag*, ruar n. St. (Fransk.) Brudstyk. i Opel, Niedersächs.-dänisch. Krieg I. 108. 9. Febr.
- *11511. Pfalzgr. JOHAN CASIMIR tilskriver K. Gustaf II. Adolf, at han har truffet Pauli, Raad i Heidelberg, som sammen med Hert. af Lüneburg var vendt meget ilbage fra deres Gesandtskab for K. af Bøhmen til Danmark. — *Rendsburg*, d. (Fransk.) Brudst. i Hammarstrand, Förhandl. om Sveriges deltagande i Trettioåriga kriget I. 224. 22. Febr.
11512. K. CHR. IV.'s Forordning for Skrædderne i Wilster ang. Erhvervelsen af bet og Straf for dem, som udføre et daarligt Arbejde. — *Copenhagen*, (23. Februar). 23. Febr.
Udt. i Zeltschr. f. Schlesw.-Holst.-Lauenb. Gesch. VIII, Repertor. S. 99.
1513. K. CHR. IV. notificerer . . . , paa K. Jakobs Anmodning, Kurf. af Pfalz's nge af Bøhmen og anmoder om hans Hjælp imod den katholske Union. — 27. Feb. 27. Febr.
t. p. Eng. i Macray, Second Report S. 38.
514. K. CHR. IV. befaler Abbedissen i Mariibo Kl. at optage Jfr. Mette Lykke, d. Erik Lykke t. Skovgaard, og Jfr. Anne Rosenkrantz, Datter af afd. Christopher i Klostret. — *Frederiksborg*, 29. Februar. Udt. i Kall-Rasmussen, Musse Herred S. 207. 29. Febr.
115. Hert. CHRISTIAN af Braunschweig-Lüneburgs Anklageskrift mod Stæderne Lübeck i Anledning af Hamburgs Foranstaltninger til ved Dømminger at forløb, i hvilket omtales Hamburgs Opsætsighed mod K. Hans af Danmark. — 29. Febr.
r. (Tydsk.) Lendorpius suppl. et contin. II, 2. S. 271—92.
6. Lord DONCASTER tilbyder K. Chr. IV. paa ny sin Tjeneste i Tyskland. — 2. Martii. 2. Martii.
ch. (Latin.) Udt. p. Eng. i Macray, Second Report S. 46.
7. K. CHR. IV.'s Befaling til Kbhvns. Magistrat om at foreslaa Midler til f Urenlighederne i Byens Gader og Stræder. — 8. Marts. Udt. i Mansa, s og Sundhedspleiens Hist. i Danmark S. 373. 8. Martii.
- . D. MAGNI OLAVII epistola consolatoria data Arngrimo Jonæ ob calumniam arsam, ei suadens, ut apologiam edat. — 10. Martii, sine anno. Arngr. lumniae S. 118—23. 10. Martii.
- Prins KARL af Wales tilskriver K. Chr. IV., at han har formaaet sin 11. Martii.
ide Sir Robert Amstruder til Kongen for at bevæge denne til at hjælpe
— *St. James's*, 21. March n. s. (Latin.) Udt. p. Eng. i Macray, Second
16. Martii.
- Udt. i Frils. Saml. til dansk Bygningshist. S. 287—88.

1620.

16. Martii. *11520. JOHN Lord DIGBY underretter K. Chr. IV. om Forhandlingerne mellem Spanien og England om Giftermaal og henviser til Robert Amstrudders Beretning. — *Lond.*, 16. March. (Latin.) Udt. p. Eng. i Macray, Second Report S. 46.
16. Martii. *11521. DR. LUDVIG CAMERARIUS, Kurf. Frederik af Pfalz's Raad, tilskrifer Pfalzgr. Johan Casimir, at man til en Begyndelse kan være tilfreds med K. af Danmarks Holdning: han vil sammenkalde sine Raader og fatte en god Resolution. — *Prag*, d. $\frac{1}{2}$ ⁶ Mars. (Tydsk.) Brudst. i Hammarstrand, Förhandl. om Sverigs deltagande i Trettioåriga kriget I. 224.
19. Martii. *11522. K. CHR. IV. befaler Knud Gyldenstjerne, (Lensmd. i Bergen), at optage Vidnesbyrd om Dr. Christopher Dybvads Udtalelser og sende ham selv »velforvaret» ned til Kbhvn. — *Fredrichsborg*, 19. Martii. Danske Mag. 4. R. II. 242.
21. Martii. *11523. K. CHR. IV.'s Befaling til Landsdommerne over hele Riget, hvorved det indskærpes dem ikke at dømme nogen fredløs, som vil betale sin Bøde og ellers ikke efter Loven skal dømmes fredløs; særskilt forbydes det Landsdommerne i Sjælland og Laaland at dømme vornede Bøndersønner fredløse, fordi de opholde sig paa en anden Stavn end der, hvor de ere fødte. — 21. Marts. Hist. Tidsskr. 5. R. VI. 426—27.
21. Martii. *11524. K. CHR. IV. tilskrifer Lensmanden Christoffer Basse, at Bgm. og Raad, Toldere og Toldskrivere i Helsingør skulle som hidtil være frie for den aarlige Skat, »Ecker», Færgeløn, Vagt og Bøsseskyttehold, men derimod betale almindelig Landskat samt Bidrag til Kirker og Skoler, til Byens Tjenere, samt til dens Vanding, Gader og anden dens Bygning og Nødtørf. — *Haffniæ*, d. 21. Martii. Aarsberetn. fra Geheimearch. III, Till. S. 91.
21. Martii. *11525. K. CHR. IV.'s aabne Brev, at naar Præsten i Brenderup i Vends Herred dør, skal dette Sogn annexeres til Ore Sogn, hvis Præst har et saa ringe Kald og fattes Præstegaard. — *Frederichsborg slot*, d. 21. Martii. Ny kirkehist. Saml. VI. 765—66.
22. Martii. *11526. Ærkebiskop ABBOT af Canterbury underretter K. Chr. IV. om den spanske Grev Gundamars Ankomst til London, om Forholdet til Frankrig og til K. af Bøhmen. — *Lambeth*, 22. March. (Latin.) Udt. p. Eng. i Macray, Second Report S. 46.
23. Martii. *11527. K. CHR. IV.'s Forordning om Fremgangsmaaden ved Præsternes Kaldelse. — *Kiebenhaffn Slot*, d. 23. Martii. Kirkehist. Saml. 3. R. II. 182—83.
23. Martii. *11528. K. CHR. IV. befaler Lensmanden Ebbe Munch og Biskoppen D. Hans Reisener at forordne Jacob Christoffersen Meisner til Sognepræst i de Kald i Antvorskov Len, hvor Hovedsognet og Annexet ikke kunne blive enige om Valget. — *Frederiksborg*, d. 23. Martii. Ny kirkehist. Saml. V. 660—61.
25. Martii. *11529. Den svenske Agent P. PERSSON tilskrifer Axel Oxenstierna, at K. af Danmarks Gesandt Ditlev Rantzau har haft Audiens hos K. af Bøhmen i Breslau. — *Leipzig*, 25. Mars. (Svensk.) Brudst. i Hammarstrand, Förhandl. om Sverigs deltagande i Trettioåriga kriget I. 225.
28. Martii. *11530. Litteræ FRANCIS VERULAM, cancellarii Angliæ, ad Chr. IV. regem scriptæ, in quibus eum de adventu Roberti Amstrudder certiozem facit, et de statu Europæ, quam commotiozem nominat, refert. — 28. Mart. Archaeologia XLI. 267. Brudst. og Udt. p. Eng. i Macray, Second Report S. 46.
29. Martii. 5902. Udt. og Brudst. i Fleischfresser, Die polit. Stellung Hamburgs 1618—26 S. 13.
6. Aprill. *11531. K. GUSTAF II. ADOLFS Fornylse af Privilegierne for Staden Westervik, som i sidste Fejde er bleven ødelagt og afbrændt. — *Stott Stockholm*, then siette Aprilis. (Svensk.) Sivers, Westerwika Stads hist. S. 94—119.

1620.

05. Tydsk Overs. i Schlegel, Saml. z. Dän. Gesch. II, 2. S. 103—109. Brudst. p. Tydsk i 11. Aprilis.
 ch. Christ. IV. durch Schlegel II. 143, 151 og i Fleischfresser, Die polit. Stellung Hamburgs
 12.

532. MADSE PEDERSEN, Sognepræst i Sæby, bevidner, at Niels Arnfeld t. Gun- 17. Aprilis.
 n 1591 har haft 4 Konkubiner (og efter sigende tidligere 2) og avlet Børn med
 han kun en eller to Gange har været til Guds Bord. — *Sæby*, d. 17. Aprilis.
 Saml. VI. 397—98.

533. K. CHR. IV. befaler Jacob Ulfeld, Holger Rosenkrantz og Dr. Hans 18. Aprilis.
 at forhøre og dømme i en Sag mellem Corfits Rud t. Sandholt og M. Peder,
 Hamborg, ang. Asperup og Roerslev Sognekald. — *Koldinghus*, d. 18. Aprilis.
 I. 3. R. V. 589.

534. K. CHR. IV.'s Befaling til Biskoppen M. Iffuer Iffuersøn om at under- 19. Aprilis.
 vidt Kjeld Nielsen er skikket til at være sin Faders Kapellan og Efterfølger i
 Raasted Sogne. — *Hafnia*, 19. Aprilis. Ny kirkehist. Saml. V. 661—62.

35. Sir HENRY LEVINGSTONE tilbyder K. Chr. IV. sin Tjeneste som Oberst 20. Aprilis.
 i Tydskland. — *The Hague*, 20. Apr. (Latin.) Udt. p. Eng. i Macray, Second

36. JACOBUS SPENS ad Axelium Oxenstierna scribit, regem Angliæ cura regis 20. Aprilis.
 niæ regi summam centies mille librarum monetæ Anglicæ mutuam tradere
don, d. 20. Apr. Brudstykk. i Hammarstrand, Förhandl. om Sverigs deltagande i Tret-
 221—22.

37. AXEL OXENSTIERNA meddeler Peter Isachsen i Kbhvn., at han er antaget 27. Aprilis.
 af K. af Sverig Underretninger fra Danmark, og beder foreløbig om Oplys-
 Danmarks Forhold til Hamburg og Erkebispem af Bremen. — *Stokholm*, d.
 (Tydsk.) Aarsberetn. fra Gehelmearch. IV, Till. S. 21—22.

8. THEODORUS BUSSIUS ad Oligierum Rosenkrantzium de rebus literariis et 1. Maji.
 scribit. — *Rostochi*, ad kal. Majas. (Latin.) Dän. Bibliothek II. 189—92. Udt. i
 3. R. VI. 49.

9. Forpligtelse, udstædt af M. VALENTIN CHRISTENSEN, Kapellan ved Vor 3. Maji.
 la han med Professorernes Tilladelse paa et Aar rejste til Tyskland for at
 Studeringer. — *Hafnia*, 3. Mai. Rørdam, Kbhvns. Univ. Hist., Aktst. og Breve

10. Skrivelse fra FOPPIUS VAN AITZEMA, nederlandsk Resident hos Hanse- 3. Maji.
 Generalstaterne, hvori han meddeler, at to danske Krigsskibe have vist sig
 at Hamborgerne ruste sig derimod. — 3. Mai. (Hollandsk.) Brudst. i tydsk
 studien über d. Lebensschicksale d. Foppius v. Altzema S. 22.

Tydsk Overs. i Schlegel, Saml. z. Dän. Gesch. II, 2. S. 109—12. Brudst. p. Tydsk i 4. Maji.
 rist. IV. durch Schlegel II. 154.

RUSDORFII ad Johannem de Gruen, judicii imperialis Spirinsis Asses- 5. Maji.
 in quibus narrat, Gustavum Adolphum regem secum loquentem, Sveciam
 ita pridem decies centum millia imperialium pro restitutione Calmarie
 e, commemorasse. — *Heidelbergæ*, III. non. Maji. Arckenholtz, Mémoires con-
 ne de Suède IV. 361—63.

Brudst. i Fleischfresser, Die polit. Stellung Hamburgs 1618—1626 S. 14. 6. Maji.

1620.

7. Majl. *11542. K. CHR. IV. anmelder til Sir Dudley Carleton, engelsk Gesandt i Holland, sit Sendebud Hadr. Stricks Ankomst dertil. — 7. May. (Latin.) Udt. p. Eng. i Macray, Second Report S. 38.
9. Majl. *11543. K. CHR. IV. meddeler K. Jakob I. af England, at han har overdraget Sir Robert Anstruther at skrive til ham om nogle Anliggender. — 9. May. (Latin.) Udt. p. Eng. i Macray, Second Report S. 38.
10. Majl. *11544. GEVERHARTI ELMENHORSTII ad Joannem Meursium epistola, in qua commemorat, heri duas naves bene armatas ex Dania adpulisse, Hamburgensibus thesaurum mali allaturas. — *Hamburgi*, X. Maii Juliani. Meursii Opera XI. 857.
10. Majl. *11545. Skrivelse fra FOPPIUS VAN AITZEMA, nederlandsk Resident hos Hansestæderne, til Generalstaterne, hvori han meddeler, at to danske Skibe ere begyndte at udøve Højhedsretten paa Elben, og at Hamborgerne i den Anledning have sendt Gesandter til K. af Danmark, som dog har afvist dem strængt. — 10. Mai. (Hollandsk.) Brudst. i tysk Overs. i Wurm, Studien über d. Lebensschicksale d. Foppius v. Aitzema S. 22—23.
11. Majl. *11546. K. CHR. IV. forbyder Raadet i Wilster at krænke Haandværkernes Privilegier og lægge vilkaarlige Afgifter paa deres Mesterstykker. — *Crempe*, (11. Mai.) (Tydsk.) Udt. i Zeltschr. f. Schlesw.-Holst.-Lauenb. Gesch. VIII, Repertor. S. 100.
12. Majl. *11547. CLAUS CHRISTOPHERSEN, Sognepræst til Sædder og Herfølge Sogne og Provst i Bjeverskov Herred, udstæder Vidnesbyrd om, hvad Sognepræsten i Volderslev og han have foretaget sig for at faa Niels Arnfeld til at skille sig ved sine Friller, og om hvorledes han har opført sig. — *Hafnia*, 12. Maji. Ny kirkehist. Saml. VI. 398—400.
12. Majl. *11548. Hert. af BUCKINGHAM tilskriver K. Chr. IV., at der er truffet en Overenskomst ved Grev Gondomar om det religiøse Spørgsmaal i Anledning af Prinsen af Wales's paatænkte Giftermaal. — *Lond.*, 12. May. (Latin.) Udt. p. Eng. i Macray, Second Report S. 46.
13. Majl. *11549. OLUF ROSENSPAR t. Skarolt og ANDERS BILLE t. Rosendal, Riddere, udstæde Erklæring om, hvad der er forhandlet mellem dem og Niels Arnfeld, hvem de efter kongelig Befaling have indstævnet for adskillige grove Forseelser og Lejermaal. — *Kjøbenhavn*, d. 13. Maji. Ny kirkehist. Saml. VI. 397—402.
13. Majl. *11550. NIELS ARNFELD tilstaar, at han har gjort sig skyldig i Lejermaal og i Udeblivelse fra Guds Bord, hvilket han beder undskyldt hos Kongen. — *Kjøbenhavn*, d. 13. Maji. Ny kirkehist. Saml. VI. 400—402.
17. Majl. *11551. K. CHR. IV. klager til den tyske Kejser over, at Greven af Schanenburg anmasser sig Titel af Greve af Holsten. — *Crempe*, 17. Mai. (Tydsk.) Brudst. og Udt. i Quellensamml. d. schlesw.-holst.-lauenb. Gesellsch. II, 2. S. 117.
17. Majl. *11552. JOHANNES WTENBOGAERTS Skrivelse til Nicolaes van Sorgen, Advokat ved Hollands Ret, hvori han omtaler, at Generalstaterne holde Øje med hans Partis Forbindelser med Danmark. — 27. May. (Hollandsk.) Brevet en onnitgegev. Stukken van Joh. Wtenbogaert II, 1. S. 136—41.
24. Majl. *11553. K. CHR. IV.'s og Hert. FREDERIK af Gottorps Brev til Prælater, Ridder-
skab, Borgere og andre Indbyggere i Slesvig og Holsten, hvori de forkyn-
de, at de ville lade afholde en »Quartal-Gericht« ved deres dertil forordnede Raader næstfølgende Mandag
efter Marie Besøgelse, d. 3. Juli i Rendsborg. — 24. Maj. (Tydsk.) Særtryk af Forordn.
ante 30. Majl. *11554. K. CHR. IV.'s Kontrakt med Murmester Morten Weichart om Opførelsen
af den nye Børs ved den nye Amagerbro i Kbhvn. — Uden Datum. Udt. i Lassen, Bidrag
t. Børsens Hist. S. 10.

- OF ROSENSPARRE** tilskriver (Kansler Christian Friis t. Kragerup?), at, da **1620** gjorde Regnskab, havde han erfaret, at der i forgangne Pest var Kirken og Præsten i Herfølge, men at Præsten Hr. Claus (Lyskander) klæret, at han ikke havde tænkt paa at handle mod Kongens Forordtaget Gaven som et Testament. — Uden Datum. Rørdam, Lyskanders ikke af Præstens Forsvarsskrift til Oluf Rosensparre, smstds. S. 142—43.
- JAKOB I.** af England tilskriver K. Chr. IV., at han har gjort alt for **Ønsker** hos Generalstaterne, og takker ham for Udleveringen af net, hvilket kun vil blive anvendt til at understøtte hans Svigersøn i **sch**, 3. June. (Latin.) Udt. p. Eng. i Macray, Second Report S. 14.
- ert.** af **BUCKINGHAM** meddeler K. Chr. IV., at han har overdraget **Am-derligere** Oplysninger om Forhandlingerne med Spanien om Prinsens **wich**, 5. June. (Latin.) Udt. p. Eng. i Macray, Second Report S. 47.
- ACOBI I.** regis Angliæ ad regem Chr. IV. litteræ, in quibus scribit, se a se, ut apud confederatarum Provinciarum ordines faceret, petiisset, lud contendere, ut rex quantum in se est curet, quod argentum omne n datum non ad bellum in Bohemia sustentandum, sed ad generi sui protegendas adhibeatur. — *Greenwich*, 3. Juni. Brudstykk. i Opel, Nieder-104—105.
- 1st.** i Warnstedt, Das Recht der Erstgeburt in d. schleswig-holstein. Fürstenhause S 110.
- Sir DUDLEY CARLETON** tilskriver K. Chr. IV., at han gjennem Samtaler anien og de vigtigste Raadherrer har erfaret, at de ønske at bevare ngen og ingenlunde ville hindre Anlægget af en Fæstning ved Elben. — (Italiensk.) Udt. p. Eng. i Macray, Second Report S. 47.
- Generalstaternes GESANDTERS Memorial** ang. Stillingen i Nordtyskland og 1 Voogt, som hjemsendes for at faa nye Instrukser. — *Celle*, 19. Junii (dollandsk.) Udt. p. Tysk i Goll, Der Convent v. Segeberg 1621, S. 13.
- Sir DUDLEY CARLETON** sender K. Chr. IV. Generalstaternes imødekom- Handelsfriheden og tilraader en nøje Forening mellem alle protestantiske 13 June. (Italiensk.) Udt. p. Eng. i Macray, Second Report S. 47.
- Den nederlandske Gesandt **VAN SOMMELSDIJKS** Indlæg til det venetianske omtaler K. af Storbritanniens og Danmarks Forberedelser til at under- en og Unionen. — Ce XXVI. de Juin. (Fransk.) Berigten van het histor. ht V, I. S. 106—11.
- K. CHR. IV.** tilskriver **Sir D. Carleton**, at det af Hamborgerne udsprede forbyde de forenede Stater fri Handel paa Elben, er falskt. 17. June. 17. Junii. Udt. p. Eng. i Macray, Second Report S. 38.
- Vidnesbyrd** af Rektor **ENGELBERTUS GEORGI** om Ytringer, som Dr. Chri- har brugt ved Superintendenten, Dr. Niels Paaskes Bord. — *Bergis* end. Sextil. Danske Mag. 4. R. II. 248—49.
- Vidnesbyrd** af Foged **GUDMAND ERICHSEN** om Ytringer, som Dr. Chri- har brugt ved Dr. Niels Paaskes Bord. — Uden Dag. Danske Mag. 4. R.

- 1620.
25. Junii. *11566. Vidnesbyrd af NICOLAUS PASCHASIUS, Superint. i Bergen, om Ytringer, brugte af Dr. Christopher Dybvad angaaende Rigets Forfatning. — *Bergis*, VII. kal. Sextiles. Danske Mag. 4. R. II. 244—46.
- c. 25. Junii. *11567. Vidnesbyrd af D. PETRUS ADOLPHUS om Christoffer Dybvads Udtalelser i Bergen. — Uden Datum. Danske Mag. 4. R. II. 246—47. Vidnesbyrd af PETRUS BROCK, Provst i Bergen, Lector JONAS SEVERINI, og Præsten JONAS PETREUS i samme Sag. Danske Mag. 4. R. II. 247—48.
28. Junii. 5922. Udt. i Fleischfresser, Die polit. Stellung Hamburgs 1618—1626 S. 14.
29. Junii. 5923. Brudst. i Fleischfresser, Die polit. Stellung Hamburgs 1618—1626 S. 15.
4. Julii. 5925. Tydsk Overs. i Schlegel, Saml. z. Dän. Gesch. II, 2. S. 113—16.
6. Julii. *11568. K. FREDERIK af Bøhmens Brev til K. Chr. IV., hvori han opfordrer denne til Deltagelse i Mæglingen mellem Lüneburg og Hamburg og udtaler sig om Nødvendigheden af en Alliance mellem de evangeliske Magter. — 6. Julii. (Tydsk.) Udt. i Goll, Der Convent von Segeberg 1621 S. 14.
8. Julii. *11569. Generalstaternes GESANDTSKABS Indberetning om Forhold i Nordtyskland, især om Fyrsternes (og K. Chr. IV. af Danmarks) uvenlige Sindelag mod Hansestæderne. — 8. Julii. (Hollandsk.) Brudst. i Goll, Der Convent v. Segeberg 1621 S. 18.
10. Julii. *11570. K. CHR. IV. befaler Otte Brahe Pederssøn at lade skyde i sit Len et Stykke stort Vildt og et Raadyr, som han har forundt Iffuer Lange (til Bramminge) til hans Bryllup. — *Bredsted*, d. 10. Julii. Hvass, Personer og Familier af Navnet Hvass II. 5.
15. Julii. *11571. KJØBENHAVNS UNIVERSITETS Dom, hvorved Dr. Esbern Nielsen, Medicus i Kbhvn., dømmes til paa sin Hustrus Dorothe Pedersdatters Vegne at efterkomme og «fuldgjøre» hendes Brødres Palle Pedersens og Niels Pedersens Testamenter. — *Kjøbenhavn udi vores Consistorii Hus*, d. 15. Juli. Kirkehist. Saml. 3. R. I. 472—77.
25. Julii. *11572. WLDRIK SANDBERIG t. Quelstrup, Befalingsmd. p. Lundenis, stadfæster Kongens Kaldelse af Mikill Søffrinsøn til Sognepræst i Odumb. — *Lundenis*, 25. Julii. Saml. t. Jydsk Hist. og Topogr. VII. 142—44.
25. Julii. *11573. Vidnesbyrd af Lovmand HANS GLADT om en Ytring af Dr. Christopher Dybvad, falden paa Bergenhus Slot. — *Bergen*, d. 25. Julii. Danske Mag. 4. R. II. 250.
26. Julii. *11574. K. CHR. IV. takker Lordkansleren (Bacon) for hans gennem Anstruter modtagne Brev. — 26. July. (Latin.) Brudst. i Macray, Second Report S. 38. Lignende Breve til forskellige engelske Stormænd smstds. S. 38.
27. Julii. *11575. K. CHR. IV. tillader vornede Bønder, som have bosat sig i Antvorskov Len, uagtet de ere barnefødte paa andre Kronens Len i Sjælland, frit at bo og bygge i nævnte Len. — 27. Juli. Brudst. i Hist. Tidsskr. 5. R. VI. 445.
28. Julii. *11576. Vidnesbyrd af SØFFREN SØFFRENSSEN og WILLKEN THORMODTZEN, Bgm. i Bergen, om Ytringer af Dr. Christopher Dybvad, faldne paa Bergenhus Slot. — *Bergen*, d. 28. Julii. Danske Mag. 4. R. II. 251.
1. Augusti. *11577. K. JAKOB I. af England tilskriver K. Chr. IV., at han har befalet James Spens paa hans Rejse til Sverig at hilse paa Kongen og tilbyde sin Tjeneste til Fremme af begge Kongers Tarv. — *Salisbury*, 1. Aug. (Latin.) Udt. p. Eng. i Macray, Second Report S. 14.
2. Augusti. *11578. SIUERTT BECKH t. Førssløff kvitterer Aarhus By for 480 Daler, som skulle udredes til Halmstad, der har lidt ved Vaadeild. — 2. August. Udt. i Hüberts, Aktst. vedk. Aarhus II. 38.

1620.

CHR. IV. stadfæster de Indbyggerne i Staden Wilster 1607 og 1609 4. Augusti.
I Hensyn til Skibsfarten paa Stør. — (4. August). (Tydsk.) Udt. i
 st.-Lauenb. Gesch. VIII, Repertor. S. 100.

CHR. IV. stadfæster og fornyer Staden Itzehoes Privilegier af 13. Ja- 4. Augusti.
tedt, (4. August). (Tydsk.) Udt. i Zeitschr. f. Schlesw.-Holst.-Lauenb. Gesch.

SPAR BARTHOLIN beder Holger Rosenkrands om at hjælpe til, at han post 6. Augusti.
 nnikedomme i Roskilde, og meddeler, at hans Hustru den 6. August
 barn. — Sine die. Udt. i Kirkehist. Saml. 3. R. VI. 47.

CHR. IV. takker K. Jakob I. af England for hans Brev af 30. (o: 3.) 8. Augusti.
 ram med Hensyn til de forlangte Penge til Anstruters Meddelelser. —
 it. p. Eng. i Macray, Second Report S. 38.

DARICI Pomeranorum ducis ad regem quendam litteræ, in quibus 8. Augusti.
nes regis Daniæ, ejusdem defunctæ conjugis ac liberorum recepisse. —

Schoettgen et Kreysig, Diplomataria et scriptores historiæ Germaniæ III. 357—58.

CHR. IV. anbefaler Jarlen af Leicester til K. Jakob I. af England paa 10. Augusti.
 skab imod Dronning Anna. — 10. Aug. (Latin.) Udt. p. Eng. i Macray,

CHR. IV. anbefaler til Sir D. Carleton Justus Høg, dansk Sendebud til 10. Augusti.
 10. Aug. (Latin.) Udt. p. Eng. i Macray, Second Report S. 39.

CHR. IV.'s og Hert. FREDERIK af Holsten-Gottorps Brev til Prælater, 14. Augusti.
 og Indbyggere i Slesvig og Holsten om Afholdelsen af en almindelig
 gsk Landret paa Flensborghus d. 30. Oktober førstk. og et Møde af
 Stænder i Flensborg d. 8. November. — *Flecken Bredtstede*, d. 14. August.
 Forordninger.

sk Overs. i Schlegel, Saml. z. Dän. Gesch. II, 2. S. 117—19 og i Slinge, Gesch. 17. Augusti.
 el II. 154—55. Brudst. i Fleischfresser. Die polit. Stellung Hamburgs 1618—26 S. 10.

K. JAKOB I. af England anbefaler sin Agent Francis Nethersol til K. 22. Augusti.
 , 22. Aug. (Latin.) Udt. p. Eng. i Macray, Second Report S. 14.

andelstraktat mellem Kejseren af Ceilon og Kongen af Danmark. — 25. Augusti.
 Tydsk Udt. i Schlegel, Saml. z. Dän. Gesch. I, 4. S. 113—16.

Dr. JESPER BROCHMANDS Brev til Holger Rosenkrands, hvori han udtaler ante 26. Augusti.
 nledning af dennes Datters, Christen Thomesens Hustrus, Sygdom, og
 n 2. Del af sine Controversiæ Ante-Pontificiæ. — Uden Datum. (Latin.)
 hist. Saml. 3. R. VI. 49.

t. i Zeitschr. f. Schlesw.-Holst.-Lauenb. Gesch. VII, Repertor. S. 53. 26. Augusti.

Dr. CASPARUS BROCHMANNUS Oligero Rosekrantzio librum suum de 26. Augusti.
 Hasebardum ad vacantem professionem academicam recommendans. —
 sti. Kirkehist. Saml. 3. R. VI. 50—51.

ÆGIDIUS LAURITZEN, Archidiaconus, SIDSEL ANDERSDATTER, sal. Mag. Povel 1. Septbr.
 op i Lunds Efterleverske, o. fl. sal. Mag. Anders Weyles Arvinger give
 Anders Weyles, Afkald for Arv efter deres Fader. — D. 1. Septbr.
 A. S. Vedel, 1. Udg. S. 267. 2. Udg. S. 267—68.

Forhør over Dr. Christopher Dybvad ang. hans Ytringer i Bergen, fore- 1. Septbr.
ader. — D. 1. Septembris. Danske Mag. 4. R. II. 243—51.

1620.

2. Septbr.

*11593. ALBRETT SKIELL skriver til Kansleren Hr. Christiann Friss t. Kraggerup, at Statholderen Hr. Gierdt Rantzow vil, at Hans Anderssen, som er kaldet til Skierebech Sogn i Thørning Len, ikke skal tage Testimonium Universitatis fra Kbhvn., hvilket ikke synes Brevskriveren at betyde andet, »end de Tid efter Tid vil forringe Rigens Frihed og lægge det under Fyrstendømmet«. — *Riberhus*, d. 2. September. Ny kirkehist. Saml. VI 537. Biskop Iver Hemmets Klage over dette Overgreb af Hr. Gert Rantzow findes smatds. S. 537—39.

8. Septbr.

*11594. K. GUSTAF II. ADOLFS Skrivelse til Hert. Adolf Frederik af Mecklenburg, hvori han finder det passende, at K. af Danmark mægler imellem Hert. af Lüneburg og Hert. Frederik af Holsten; et Møde har fundet Sted i Husum, hvor der er blevet forhandlet om Kongens Planer mod Ærkestiftet Bremen, som han gjerne vil erhverve for at opnaa to Stemmer i den nedersachsiske Kreds; han ønsker nærmere Oplysninger. — *Stockholm*, d. 8. Septemb. (Tydsk.) Konung Gustaf II. Adolfs Skrifter S. 398—401.

9. Septbr.

*11595. K. GUSTAF II. ADOLFS Skrivelse til Pfalzgr. Johan Casimir, hvori han udtaler sin Tilfredshed med, at K. af Danmark laaner England Penge; det er tvivlsomt, om Hansesæderne have Midler til at hindre K. Chr. IV.'s Planer mod Elben; denne modsætter sig ikke offentligt hans Bryllup. — *Stockholm*, d. 9. Sept. (Tydsk.) Konung Gustaf II. Adolfs Skrifter S. 381—87.

13. Septbr.

*11596. Ærkebiskop JOHAN FREDERIK af Bremens Erklæring til K. Chr. IV.'s Gesandter Balthasar v. Ahlefeldt, Detlev Rantzau og Martin von der Meden, hvori han fastholder strængt at have overholdt den 1620 med Martin von der Meden sluttede Overenskomst ang. Hert. Frederiks Valg til Coadjutor, ligesaaavel som de senere desangaaende i Crempe trufne Aftaler; derimod vil han ikke gaa videre og love at bevæge Kapitlet til Hert. Frederiks Valg og selv garantere derfor. — *Eutin*, 13. September. (Tydsk.) Udt. i Quellsamml. d. schlesw.-holst.-lauenb. Gesellsch. II, 2. S. 117—18.

19. Septbr.

*11597. CHRISTIAN v. BELLINS Indberetning (til Kurf. af Brandenburg) ang. sin Sendelse til K. af Danmark, hvori han skildrer K. Chr. IV. som virksom og arbejdsom. — 9. o: 19. September. (Fransk.) Brudst. i Schybergson, Underhandl. om en evangelisk allians 1624—1625 S. 10, Anm. 1; smlg. S. 39.

24. Septbr.

5942. Konung Gustaf II. Adolfs Skrifter S. 485—86.

24. Septbr.

*11598. K. GUSTAF II. ADOLF befaler Rigsadmiralen, som skal føre hans Brud til Sverig, paa Forlangende af den danske Admiral at sænke Topsejlet, hvis han har Kvinderne ombord, dog med Protest. — *Calmar*, 24. Sept. (Svensk.) Brudst. i Hallenberg, Gustaf II. Adolfs hist. IV. 898—99.

30. Septbr.

*11599. M. CLAUDIUS CHRISTOPHORI LYSCHANDER præpositus sacerdotis in Walløby, Horluff et Endisløff invitat, ut instantis synodi causa proximo die Martis, qui est 3. Novb., Herfolgæ compareant, cathedriticum et tributum academicum secum asportantes. — *Herfolgæ*, postridie Michaelis. Rørdam, Lyskanders Levned S. 143.

1. Octobr.

*11600. THAGE THOTT, Lensmand i Trondhjem, og Biskop Anders Christensen (Arrebo) bede Kansler Christian Friis t. Kraggerup om at skaffe Kongens Tilladelse til, at Skoledisciplene i Ferierne maa drage omkring i Stiftet og samle Gaver til Skolen. — *Trondhjem*, d. 1. Octobris. Kirkehist. Saml. 3. R. V. 351—52.

6. Octobr.

*11601. ANDERS CHRISTENSSØN ARØBO, Superint. i Trondhjems Stift, underretter Hr. Christian Friiss t. Kraggerup, Kongens Kansler, om, hvad han har erfaret om Hr. Christen Michelssøn Seiling, og beder om, at Bisperesidensen i Trondhjem maa blive

1620.

ig Bekostning og overleveret ham efter Syn, hvilket sidste hidtil er *dhiem*, d. 6. Octob. Ny kirkehist. Saml. III. 652—57.

A. og RAAD i Aarhus tilskjødte Anders Berttelssen, Slotsskriver paa 12. Octobr.
ke Jord. — 12. October. Udt. i Hübertz, Aktst. vedk. Aarhus II. 38—39.

JOBI I. regis Angliæ ad regem Chr. IV. litteræ, in quibus ei pro 16. Octobr.
data gratias agit et dicit, se exemplar litterarum, quas ad Ordines
eratos de archiepiscopatu Bremensi «serio et amanter» scripserit, ad
istonæ, 16. Octobris. Brudstykk. i Opel, Niedersächs.-dänisch. Krieg I. 105.
second Report S. 14.

JAKOB I. af Englands Brev til Generalstaterne, hvori han opfordrer (18. Octobr.)
tte K. af Danmarks Plan om at faa sin Søn udvalgt til Koadjutor i
(18?) Oct. (Fransk.) Udt. p. Eng. i Macray, Second Report S. 15.

. PETRUS SCHIEDERUPS Optegnelse om den Bestemmelse, som Hr. 19. Octobr.
ed Stranden tog om Anvendelsen af 200 Dlr., som han leverede ham.
ehist. Saml. 3. R. I. 420.

. CHR. IV. gjør vitterligt, at han har beskikket Sekretæren Axel Arnfeld 20. Octobr.
ristopher Dybvad. — *Antuortschouff*, 22. Octob. Danske Mag. 4. R. II. 252.

. CHR. IV. befaler Axel Arnfeld at indstævne Dr. Christopher Dybvad. 20. Octobr.
22. Octobris. Danske Mag. 4. R. II. 252.

. CHR. IV. befaler Universitetets Rektor og Professorer at dømme i 20. Octobr.
bvads Sag. — *Wort slott Anduorschouff*, d. 22. Octobris. Danske Mag.

Hr ROBERT DE NAUNTON meddeler K. Chr. IV., at K. Jakob har skrevet 31. Octobr.
ang. Bremen, og at han selv har skrevet derom til Carleton. — *Lond.*,
Udt. p. Eng. i Macray, Second Report S. 47.

AXEL ARNFELD, som efter Kongens Befaling skal tiltale Dr. Christopher 1. Novbr.
toriet, beder Universitetets Rektor Dr. Cort (Aslaksen) om en Stævning
Kong. May.tz Candtzelie, d. 1. Novemb. Danske Mag. 4. R. II. 253.

Forhandlinger i Konsistoriet angaaende Dr. Christoffer Dybvads Sag. 3. Novbr.—
II. 256—59, 260—61. 22. Decbr.

RINDS HERREDSTINGS Vidne, at Jens Andersen, Foged paa Bonderup, 6. Novbr.
Jørgen Parsbergs Vegne forbød nogen at benytte Forstranden ved Gjed-
g, saa langt som Parsbergs Rettighed strækker sig. — 6. November.
ldts Hist. S. 81.

KONGENS og HERTUGENS Proposition til det slesvig-holstenske Ridder- og 11. Novbr.
nddagen i Flensborg navnlig ang. Kloster- og Politiordningen, Bygning
el, Prindsessestyr, Bestemmelser om adelige Ligbegængelser, Vedbliven
ttre i Anledning af Kredsafskeden i Hannover 1615 m. m. — 11. Sep-
tber). (Tydsk.) Brudst. og Udt. i Ratjen, Verz. d. Handschrift d. Kieler Universitäts-

Ærkebiskop ABBOT af Canterbury takker K. Chr. IV. for det store Laan, 16. Novbr.
Jakob til Hjælp for K. af Bøhmen og sender Oplysninger om politiske
nd. — *Lambeth*, 16. Nov. (Latin.) Udt. p. Eng. i Macray, Second Report S. 47.

1620.
18 Novbr. *11615. Den svenske Agent i Holland, PETER FALK, tilskriver Axel Oxenstierna, at sandsynligvis kun meget faa i Danmark have anet det lykkelige Resultat af Kanslerens Forhandlinger med Brandenburg. — *Amsterdam*, 18. Nov. (Svensk.) Udt. og Brudst. i Hammarstrand, Förhandl. om Sveriges deltagande i Trettioåriga kriget I. 212.
19. Novbr. *11616. Litteræ FRANCIS VERULAM, cancellarii Angliæ, ad Chr. IV. regem scriptæ, in quibus regi gratias pro litteris per manus Roberti Amstrudder datis agit. — *Ex ædibus Eboracensibus*, 19. Nov. *Archæologia* XLI. 268.
1. Decbr. *11617. K. GUSTAF II. ADOLFS Brev til K. Chr. IV., hvori han roser den danske Rigsraad Holger Rosenkrans for hans værdige og smukke Optræden ved Bryllupshøjtidelighederne i Stockholm. — *Stockholm*, 1. December. (Svensk.) Brudst. i Hallenberg, Gustaf II. Adolfs Hist. IV. 901
4. Decbr. *11618. K. CHR. IV. tillader, at Helle Kjelsen, skønt født i Sverig, maa tilstædes Kald i Trondhjems Len, da der er Mangel paa dansk og norsk fødte Kandidater; dog maa det ikke være i Jemteland eller i Sognene ved den svenske Grænse. — 4. December. Rørdam, Arrebos Levnet I. 99—100.
- ante 10. Decbr. *11619. PRINSEN AF ORANIENS Instrux for Caspar v. Vosbergen, som sendes til Danmark for 'at virke for Hjælp til Unionen. — Uden Datum. (Hollandsk.) Udt. i Coll. Der Convent von Segeberg 1621, S. 18.
11. Decbr. *11620. (J. DE HAEN, Hert. Frederik af Slesvig og Holstens Raad,) anbefaler til Johannes Wtenbogaert Remonstranternes Nedsættelse i Hertugens Lande. — Desen 11. Decemb. ouden stijl. (Hollandsk.) Brevet en onultgeev. Stukken van Joh. Wtenbogaert II. 1. S. 159—60.
13. Decbr. *11621. AXEL ARNFELDT beder Universitetets Rektor (Dr. Cort. Aslaksen) om at sørge for, at Fældelsen af Dommen over Dr. Christopher Dybvad udsættes nogle Dage, da han maa rejse bort fra Byen den følgende Dag. — *Hafnia*, 13. Decembris. *Danske Mag.* 4. R. II. 260.
21. Decbr. *11622. AXEL ARNFELD forespørger hos Universitetets Rektor, Dr. Cort (Aslaksen), om Dommen over Dr. Christopher Dybvad kan fældes den følgende Dag. — *Hafnia*, 21. Decemb. *Danske Mag.* 4. R. II. 260.
22. Decbr. 5961. Domsslutningen (paa dansk) i *Danske Mag.* 4. R. II. 261
30. Decbr. *11623. K. CHR. IV. befaler Palle Rosenkrantz at skrive en Liste over, hvor mange Jomfruer der er i Maribo Kl., samt deres Navne og hvor længe de have været i Klostret. — 30. December. Udt. i Kall Rasmussen, Musse Herred S. 207.
30. Decbr. *11624. K. CHR. IV. befaler Palle Rosenkrantz at underrette Abbedissen og Jomfruerne i Maribo Kl. om, at de maa forberede sig paa at forlade Klostret henad Foraaret. — 30. December. Udt. i Kall Rasmussen, Musse Herred S. 207.
- *11625. LAUES HANSON, Foged paa Kekenisgaard, o. fl. kalde Petrus Conradi til deres Sognepræst i Liusappell Sogn. — *Liusappell Kirke*, den anden Søndag efter Trinitatis. *Personalhist. Tidsskr.* II. 12—13.
- *11626. Liste over Strand- og Bropengeafgifter i Rostock. Ibl. de opregnede Varer findes: skaanske og aalborgske Sild, gotlandsk Tjære m. m. — Udateret. (Tydsk.) *Klüber, Beschreibung d. Herzogthums Mecklenburg* II. 486—97.

c. 1620.

c. 1620.

*11627. Fortegnelse over Maribo Klosters Jordegods ved dets Overdragelse til Sorø Akademi. — Uden Datum. Kall Rasmussen, Musse Herred S. 210—14.

1621.

1621.

- CHR. IV.'s Befaling til Lensmændene i Danmark om at opspore og fange i Kbhvn. en Del Personer, som ere komne bort i det foregående år; de, som er fangede, sendes til Landskriverens Hus, og de, som ikke er fangede, sendes til Landskriverens Hus, og de, som ikke er fangede, sendes til Landskriverens Hus.** — 9. Januar. Udt. i Dyrhund, Tætere og Natmandsfolk i Danmark S. 41.
- DE FYNESKE ADEL** beslutter at møde til Landemøde hver tyvende Dag Jul og Pengebøder, samt at Adelen Bønder skulle udvide deres Vogne og Jordene inden næstkommende Paaske. — *Ottense*, wdi Landemoede, 1621. Danske Mag. 4. R. V. 152-54.
- ARKBISKOP ABBOT** af Canterbury tilskrives K. Chr. IV., at Forholdene i England, at England maa gribe til Vaaben. — *Lambeth*, 14. Jan. (Latin.) Second Report S. 47.
- CHR. IV.'s Ordinans om Fiskeriet i Kjøbenhavns, Kronborg og Frederiksborg.** — 18. Jan.) Udt. i Tidsskr. for Fiskeri III. 206.
- PAA SVENSK** i Schybergson, Underhandl. om en evangelisk allians 1624—1625 S. 11.
- DE SVENSKES ydre polit. Hist. 1629—1660** I. 28, Anm.
- HERT. PHILIP JULIUS** af Pommerns Møntforordning, hvori bestemmes Værdien af de nye og Ortdalere i hans Lande. — *Uckermark*, am 6. Februar. (Tydsk.) Preussisch-rugischer Landesurk. III. 650—52.
- CHR. IV.'s Svar paa den nederlandske Gesandt, Caspar v. Vosbergens Brev om Unionen Hjælp;** han erklærer udtrykkelig ikke direkte at ville hjælpe, men tilbøjelig til nærmere at forhandle med England, Sverige, Fyrsterne i den nordlige og Generalstaterne om at antage sig „den evangeliske Sag“. — Udt. og Brudst. i Goll, Der Convent von Segeberg 1621, S. 23.
- K. CHR. IV.'s Brev til Bgm. og Raad i Aalborg om, hvor vidt Sønnen af Aalborg her i Kjøbenhavn har Adkomst til Ejendommen Raseng(?) beliggende i Aalborg.** — d. 8. Februar. Wulff, Jens Bang S. 38.
- K. CHR. IV. lader K. Gustaf II. Adolf vide, at han vil mødes med den svenske Hær i Segeberg for at bestemme, hvad der skal gøres for den landflygtige Hær, og spørger ham, om han vil bidrage til at holde en staaende Hær i Segeberg for Protestanterne.** — *Kjøbenhavn*, d. 8. Februar. Udt. i Hallenberg, 1621. V. 2—3.
- K. CHR. IV.'s Brev til Sognepræsten til Vor Frue Kirke om Erstatning for Skade paa Sognepræstens By, hvis Jordtilliggende skal inddrages under Slottets Ladegaard.** — 8. Februar. Rørdam, Kbhvns. Univ. Hist., Aktst. og Breve S. 698—99.
- K. CHR. IV.'s Brev til Kristian Holck, hvori han befaler denne at lade gøre Reparationer paa Silkeborg Slot.** — 10. Febr. Brudst. i Aarb. f. nord. 1621.
- K. FREDERIK af Bøhmens Brev til Generalstaterne, hvori han udtaler sig om de forfælede og løse, og lover at ville give Møde ved det foregående i Segeberg.** — *Celle*, 11. Februar. Udt. og Brudst. i Goll, Der Convent von 1621.
- K. CHR. IV.'s Instruktion for (Jakob) Ulfeldt, der i Haag skal forhandle om af en Traktat med Generalstaterne.** — 12. Febr. Udt. i Goll, Der Convent 1621. S. 32.

- 1621.
15. Febr. *11640. K. CHR. IV.'s Befaling til Bisperne i Danmark og Norge, at Skølerne ikke, som hidtil har været Skik, maa forløves og opgives i Hundedagene med mindre nogen smitsom Syge paakommer. — *Haffniæ*, 15. Februarii. Henrichsen, Bidrag t. Odense Cathedralskoles Hist. X. 9. Kirkehist. Saml. 3. R. II. 706.
16. Febr. 5975. Jvfr. Jahrb. d. Vereins f. meklenb. Gesch. LI. 286.
16. Febr. 5976. Rothe, Rescripter III. 340.
16. Febr. *11641. K. CHR. IV. beder Kapitlet i Lund om at give Kronen Erstatning for det Gods, der af ham er henlagt til Funderingen af en Stiftsskole, og henlægge Resten af det Gods, Kapitlet har at forlene, til Underhold for Skolen. — *Haffniæ*, d. 16. Februar. Rietz, Skånska Skolväsandets Hist. S. 620.
18. Febr. 5979. Bloch, Fyens Geistligheds Hist. I. 245—49.
18. Febr. *11642. K. CHR. IV.'s Forordning om Kathedralskolen i Lund. — *Kiøbenhavn Slott*, d. 18. Febr. Rietz, Skånska Skolväsandets Hist. S. 616—19.
18. Febr. *11643. Brev fra Kurf. FREDERIK V. af Pfalz til Fyrst Christian af Anhalt, hvori han udtaler Ønsket om, at K. af Danmark og de andre Fyrster ville tage gode Beslutninger i Segeberg; han skriver, at han ikke véd, om han faar Kongen at se. — *Hambourg*, ce $\frac{1}{2}$ Fevrier. (Fransk.) Heaz, Gottfr. Heinr. Graf zu Pappenheim S. 21.
20. Febr. 5981. Brudst. i Scharling, Pengenes synkende Værdi S. 426.
21. Febr. *11644. K. CHR. IV. befaler Palle Rosenkrantz, da Mariibo Kloster skal ophæves, at sørge for, at Jfr. Ingeborg Norby, som er meget svagelig, bliver lejet i Huset hos en god Borger i Mariibo sammen med sin Pige. — 21. Februar. Udt. i Kall Rasmussen, Musse Herred S. 208.
21. Febr. *11645. UNIONSFYRSTERNES Brev til Generalstaterne, hvori de udtale deres Overensstemmelse med, at England og Danmark søge at bevæge Kurf. Frederik til at give Afkald paa Bøhmen. — *Heilbronn*, 21. Februar. (Tydsk.) Udt. i Goll, Der Convent von Segeberg 1621, S. 29.
22. Febr. *11646. K. GUSTAF II. ADOLFS Svar paa K. Chr. IV.'s Opfordring til at deltage i Mødet i Segeberg, hvori han undskylder sig med de forestaaende Fredsunderhandlinger med Polen. — 22. Februarii. (Svensk.) Brudst. i Schybergson, Underhandl. om en evangelisk allians 1624—25 S. 12, Anm. 14.
24. Febr. 5984. Udt. i Frils, Saml. til dansk Bygningshist. S. 215.
25. Febr. *11647. K. GUSTAF II. ADOLF svarer K. Chr. IV., at han, naar han har afsluttet Underhandlingerne med Polen, vil, hvis Protestanterne anmode ham derom, yde dem Hjælp. Foreløbig sender han Hofraad Rutgers som sin Representant til Mødet i Segeberg. — *Stockholm*, d. 25. Februar. Udt. i Hallenberg, Gustaf II. Adolfs hist. V. 3.
3. Martii. *11648. Arveoverenskomst mellem Hert. ADOLF FREDERIK og HANS ALBRECHT af Mecklenburg, hvori bl. a. omtales en Gjæld til K. af Danmark. — *Güstrow*, den dritten Monats Martii. (Tydsk.) Lünig, Teutsches Reichs-Archiv Bd. 9. Pars spec. 5. Forts. d. 2. Cont. 4. Abth. 3. Abs. S. 1045—54.
4. Martii. *11649. Hert. FREDERIK ULRIK af Braunschweig og Hert. CHRISTIAN af Lüneburg skrive til Vosbergen, at de ere ganske enige med K. Chr. IV. og forberede sig til en »virkelig Demonstration». — *Segeberg*, 4. März. (Tydsk.) Udt. og Brudst. i Goll, Der Convent von Segeberg 1621, S. 25—26.
- post 5. Martii. 5989 se *11671.
26. Martii. *11650. Den danske Gesandt JACOB ULFELDT'S Proposition til Generalstaterne, hvori han som sin Konges Betingelser for Deltagelse i de tydske Sager forlanger Sikker-

1621.

Kredses Bistand i Defensionsværket samt især for, at Generalens Naboer ikke skulle være ham selv til Skade. — *Den Haag, Kronijk van het histor. Genootschap te Utrecht* 5. Serie 22. Jaarg. S. 481—86.

fra A. VAN ZUYLEN VAN NYEUELT, Utrechts Deputerede i Generalstater, hvori han omtaler, at det er overdraget ham at indføre i Generalstaterne; der er godt Haab om virksom Optræden af **allianse med den nedersachsiske Kreds**, hvis man giver ham tilfreds-
Forbundet med Hansestæderne. — *'s Grauenhage*, desen seuenden landsk.) *Kronijk van het histor. Genootschap te Utrecht* 6. Serie 26. Jaarg.

7. Martii.

HERREDSTINGS Vidne (paa Møen), at tvende Mænd sælge til **gnekpræst** til Borge Kirke, et Hus og en Gaard liggende i Borg. — *1. i Paludan, Møens Beskrivelse* I. 390—91.

8. Martii.

gning paa Kongens Vegne med de hollandske Murmestre Dirick **Witersen** om med Murværk fra Grunden at opmure den Kirke, som **mand** har ophugget af Træ ved Frederichsborg Slot. — *Kjøbenn- Danske Samlinger* I. 24—25.

9. Martii.

allianse fra den engelske Gesandt i Danmark, ROBERT ANSTRUTHER, til **meddel**, at K. Chr. IV. har yttret, at han hellere vil slutte sig til **de Fyrster og Nederlandene** end indgaa Overenskomst med Kejseren. (Tysk.) *Brudst. i Schybergson, Underhandl. om en evangelisk allians 1624—25* *Brudst. i Goll, Der Convent von Segeberg 1621, S. 27—28.*

10. Martii.

GENERALSTATERNES Resolution til den danske Gesandt Jacob Ulfeldt, **deres Redebonhed** til at hjælpe hans Konge imod de Fjender, han **ved en Deltagelse i de tyske Sager**, samt om, at deres Forbund med **allianse** noget Indgreb i hans Højhedsrettigheder. — *Grauenhage*, d. (Tysk.) *Kronijk van het histor. Genootschap te Utrecht* 5. Serie 22. Jaarg. S. 486—88.

11. Martii.

GUSTAF II. ADOLFS Skrivelse til Pfalzgreve Johan Casimir, hvori han **indmark og K. af Bøhmen** holde en Fyrstedag i Haderslev; den første har **allianse**, om han vil deltage i Lønningen af Krigsfolk til at hjælpe dem, som **allianse**; Hansestæderne skulle have givet K. af Danmark Anvisning paa **allianse** som ere underlagte de Pavelige. — *Stockholm*, d. 15. Mertz. (Tysk.) *1. i Skrifter* II. 340—42.

15. Martii.

HELAUS DAA t. Raffnstrup, Befalingsmd. p. Westeruig, og **HANNS SKRAM** **allianse** et Mageskifte, hvorved den første faar $\frac{1}{3}$ af Bonderup, den sidste **allianse**, d. 20. Marts. *Udt. i Kristensen, Lerchenfeldts Hist.* S. 30—34.

20. Martii.

K. CHR. IV. befaler Henrik Ramel snarest at lade opmure den Del af **allianse** ved Stranden, som han og hans Søkende ere pligtige at gjøre færdig.

26. Martii.

1. i Aarsberetn. fra Geheimarch. III, Till. S. 89.

fr. Macray, Second Report S. 15.

29. Martii.

K. GUSTAF II. ADOLF befaler Anders Svensson at passe paa ved den **allianse** at Svenskerne ikke misbruge deres Toldfrihed, men tillige, at der ej **allianse** **allianse** Side. — *Stockholm*, d. 29. Marts. *Udt. i Hallenberg, Gustaf II. Adolfs*

29. Martii.

- 1621.
30. Martii. *11660. Hert. FREDERIK af Holsten takker K. Gustaf II. Adolf, fordi han, skønt han selv fører Krig, dog tænker paa at hjælpe Tydskland. — *Gottorp*, d. 30. Marts. (Latin.) Brudstykk. p. Svenak i Hallenberg, Gustaf II. Adolfs hist. V. 80.
30. Martii. *11661. Skrivelse fra Pfalzgreve JOHANNES, Markgreve JOACHIM ERNST af Brandenburg og Hert. JOHANN FRIEDRICH af Württemberg til K. Chr. IV. hvori de bede ham om at fremskynde sine Hvervinger for at hindre, at Pfalz unddrages den evangeliske Sag, og om nærmere at angive, hvad de nødlidende Stænder kunne vente af ham, for derved at anspore de af Unionens Stænder, som vise sig vaklende. — (30. Marts.) (Tydsk.) Brudstykk. i Opel, Niedersächs.-dänisch. Krieg I. 142.
31. Martii. *11662. Sir R. ANSTRUTHERS Depesche til Calvert, hvori han meddeler, at K. Chr. IV. haaber i Forening med sine Allierede at faa samlet 30,000 Mand. — 31. Marts. (Engelsk.) Brudst. i Goll, Der Convent von Segeberg 1621, S. 28.
31. Martii. *11663. BGM. og RAAD i Hamburg skrive til Generalstaterne om Opretholdelsen af det tidligere Forbund mellem Hansestæderne, Holland og Sverig, nærmest rettet mod Danmark. — *Hamburg*, 31. März. Udt. og Brudst. i Goll, der Convent von Segeberg 1621, S. 24.
- Martii. *11664. Instrux og Kreditiv, udstædt af Direktørerne for Remonstranternes Societet, JOHANNES WTENBOGAERT, SIMON EPISCOPIUS og NICOLAUS GREVINCHOVIUS, for Carolus Niellius og Wilhelmus Lomannus, der gaa som Afsendinge til Hert. af Slesvig og Holsten for at underhandle med ham om Remonstranternes Nedsættelse i hans Lande og Bygningen af en ny Stad ved Eideren. — *Antwerpen*, desen Martii. (Hollandsk.) Brevet en onuitgegev. Stukken van Joh. Wtenbogaert II, 1. S. 169—76.
10. Aprilis. *11665. K. CHR. IV.'s Befaling til Dr. Hemingius og Dr. Oluf Worm om at begive sig til Odense og Kolding og besigtige Apothekerne der, til hvilken Rejse Omkostningerne skulle godtgøres dem af Apothekerne. — D. 10. April. Udt. og Brudst. i Mansa, Folkesygdommen og Sundhedspleiens Hist. i Danmark S. 352.
13. Aprilis. *11666. K. CHR. IV. anmoder K. Gustaf II. Adolf om at sørge for, at svenske Udsendinge, som rejse gennem Danmark, ere forsynede med ordentligt Pas, og gjør tillige opmærksom paa, at svenske Orlogsskibe uden Lejde have vist sig i danske Farvande. — *Frederiksborg*, d. 13. April. Udt. i Hallenberg, Gustaf II. Adolfs hist. V. 5.
13. Aprilis. *11667. Litteræ D. JOH. WANDALII, episcopi Vibergensis, ad rectorem Universitatis Hafniensis de M. Henrico Arctandro. — *Viburgo*, 13. Aprilis. Rørdam, Kbhvns. Univ. Hist. Aktst. og Breve S. 699—700.
15. Aprilis. 6001. Brudst. i tydsk Overs. i Slange, Gesch. Christ. IV. durch Schlegel II. 168 og i Schlegel, Saml. zur Dän. Gesch. II, 2. S. 119—22.
16. Aprilis. *11668. K. CHR. IV.'s Brev til Biskoppen i Ribe Stift og Lensmanden paa Riberhus, at de skulle paase, at der forholdes lovlig med Hejnsvig og Grinsted Kald, hvortil Mads Nielsen Buk skal være kaldet. — 16. April. Danske Samlinger III. 119—20.
16. Aprilis. *11669. K. CHR. IV.'s Bevilling for Abraham de la Hage og Peter Bilefeldt til at oprette Papirmøller samt til i Kbhvn. at indrette et Destillatorium for Brændevin. — *Frederichsborgh*, d. 16. Aprilis. Nyrop, Strandmøllen S. 13—14.
18. Aprilis. *11670. R. ANSTRUTHERS Depesche til Calvert om K. Chr. IV.'s Tro paa at kunne vinde den nedersachsiske Kreds for K. Frederik af Bøhmen. — 18. April. (Engelsk.) Udt. og Brudst. i Goll, Der Convent von Segeberg 1621, S. 28.
20. Aprilis. 6004. Brudst. p. Tydsk i Slange, Gesch. Christ. IV. durch Schlegel II. 168—69.
21. Aprilis. *11671 (= 5989). Datum er: 21. Aprilis. Udt. i Goll, Der Convent von Segeberg 1621, S. 26

1621.

V. anbefaler Kapt. Tobias Hamor til K. Jakob I. af England. — 24. Aprilis.
 ng. i Macray, Second Report S. 39.

IV.'s Svar til Generalstaterne om det pfalziske Spørgsmaal, i 2. Maj.
 intet vil foretage sig. — 2. Maj. Udt. i Goll, Der Convent von

Ipter III. 509—10.

. i Schlegel, Saml. zur Dän. Gesch. II, 2. S. 122—25.

ererstanden ved Aalborg Kathedralskole S. 6.

io CONVENTUS GENERALIS TERRARUM PRUSSIE nuntio regis (Po-
 es rogant, ut rex, quum quotidie rumores de apparatu classis in
 m quo fine, vulgentur, hujus provinciæ securitati provideat. —
 Lengnich, Gesch. d. preussischen Lande V, Docum. S. 95—100.

RAF II. ADOLF svarer K. Chr. IV., at der herefter skal passes nøje 12. Maj.
 Idsendinge rejse uden Pas gennem Danmark; at svenske Orlogs-
 se Farvande, er sket uden hans Vidende. — Stockholm, d. 12. Maj.
 hist. V. 6.

STAF II. ADOLFS Skrivelse til Pfalzgrev Johan Casimir, hvori han 12. Maj.
 tian af Anhalt vil søge Tilflugt hos ham, da han ikke kan være i
 aa Grund af de Rigslen, dette Riges Konge har. — Stockholm, d.
 nung Gustaf II. Adolfs Skrifter S. 342—47.

esser, Die polit. Stellung Hamburgs 1618—26 S. 18—19.

else fra FOPPIUS VAN AITZEMA, nederlandsk Resident hos Hanse- 16. Maj.
 staterne, hvori omtales Lybekkernes Ængstelse for K. af Danmark
 lutte Forbund med Nederlandene. — 16. Mai. (Hollandsk.) Brudst.
 /urm, Studien über d. Lebensschicksale d. Foppius v. Aitzema S. 80, i Goll, Der
 11 S. 29 og i Fleischfresser, Die polit. Stellung Hamburgs 1618—26 S. 19.

sler CHRISTIAN FRIIS t. Kragerup befaler Universitetet at forfatte en Ante 18. Maji (?).
 hvert Aar skal gennemgaas i Forelæsningerne under det filosofiske
 lum. Rørdam, Kbhvns. Univ. Hist., Aktst. og Breve S. 700—701. Om Datum

CHR. IV. anordner en Del nye Regler for Kbhvns. Universitet. — 18. Maj.
 anske Mag. 5. R. I. 45—47. Jvfr. 6012.

orges Riges Kansler JENS BJELKE tilsender Holger Rosenkrands og 24. Maj.
 en to af ham selv forfattede Arbejder, en Bøn for alle Stænders Be-
 laring over Herrens Bøn, med Anmodning om at udtale deres Mening
 hus, 24. Maj. (Latin.) Brudst. og Udt. i dansk Overs. i Nielsen, Jens

rius CHARLES af Wales anbefaler John Lord Wentworth og Oberst Heydon 6. Junil.
 St. James's, 6. June. (Latin.) Udt. p. Eng. i Macray, Second Report S. 20.

PALLE RODTSTEEN bortskjæder 4 Bøndergaarde i Salling i Jylland til Jens 14. Junil.
 — Kiøbenhavn, 14. Juni. Udt. i Boesen Beskr. over Lundsgaard S. 57—58.

PALLE RODTSTEEN, som Værge for sin Frues Søster Kirsten Skeel t. 14. Junil.
 skjæder til Jens Juel t. Kieldgaard 4 Bøndergaarde i Salling i Jylland. —
 uni. Udt. i Boesen, Beskr. over Lundsgaard S. 58.

1621.

16. Junii. *11684. K. CHR. IV.'s Retterthingsdom i en Sag ang. en Forskrivning paa 2000 Rdl., som Knud Steensen t. Steensgaard havde givet Jørgen Grubbe t. Pederstrup til Sikkerhed for et Løfte, denne havde givet E. Steensen t. Grimstedgaard, der havde sagt god for Frantz Due til Oxholm for 1200 Rdlr., ved hvilken Dom E. Steensen først kjendes pligtig til at betale de 2000 Rdl., naar det bevises, at Jørgen Grubbe havde lidt Skade for sit Løfte paa de 1200 Rdlr. — 16. Juni. Matzen, Den danske Panterets Hist. S. 334—35.
21. Junii. *11685. K. CHR. IV.'s Retterthingsdom i en Sag mellem Hans Holst, Bg. i Kbhvn., og Falck Brahe ang. en Pantegjæld, hvorved hin fandtes berettiget til at bruge det givne Pant, bestaaende af Guld, Sølv og Klenodier, efter den i Falck Brahes Hustru Anna Galts Nærværelse foretagne Taxation, og Falck Brahe og Hustru dømtes til at stande Holst til Rette for Gjældens Betaling, hvis Pantet ikke indløstes inden et Fjerdingsaar. — *Kjøbenhavns Slot*, d. 21. Junii. Matzen, Den danske Panterets Hist. S. 503—507.
22. Junii. *11686. K. CHR. IV.'s Retterthingsdom, hvorved en Arvekontrakt mellem Fru Abel Knudsdatter Akeleye og Christen Knudsen til Skinnerup erklæres ugyldig. — *Kjøbenhavn*, 22. Junii. Hvass, Meddel. om Fam. Hvas IV. 335—39, jfr. 259—60.
- Junii. *11687. Instructio GUSTAVI II. ADOLPHI Jano Wigando Rutgersio, in Belgium ablegato, data, in qua inter alia ordinatur, eum omni studio et diligentia de contentu foederis inter regem Daniae et Ordines generales ineundi investigare, et propositionem Ulefeldii cognoscere. — *Stockholmia*, die Junii. Bidrag till Kännedom af Finlands Natur och Folk 36 Häftet S. 8—17.
4. Julii. 6028. Lünig, Teutsches Reichs-Archiv Bd. 10 Pars spec. 6. 2. Forts. d. 2 Cont. S. 272—74.
6. Julii. *11688. K. CHR. IV. takker Prins Charles af Wales for hans gjennem Sir John Wentworth modtagne Brev og for det udmærkede Portræt, han har sendt Kongen. — 6. July. (Latin.) Udt. p. Eng. i Macray, Second Report S. 39.
8. Julii. *11689. Forlig mellem K. Chr. IV. og HAMBURG, som indtil Rigskammerrettens definitive Afgørelse skal forblive i Undersaatsforhold til Holsten og sværge Hyldingsed saavel til K. af Danmark som til det holsten-gottorpske Hus. — 8. Juli. (Tydsk.) Udt. i Fleischfresser, Die polit. Stellung Hamburgs 1618—26 S. 20.
16. Julii. *11690. K. GUSTAF II. ADOLFS Instruction for det svenske Rigsraad i Kongens Fraværelse. I § 9 befales det dem at vedligeholde en venskabelig Forbindelse med Danmark og at besvare derfra indløbende gravamina med Sagtmodighed. — *Lagret vedh Elf-nabben*, d. 16. Juli. (Svensk.) Handl. rör. Sveriges historia 3. Serien I. S. V.
18. Julii. 6030. Abdruck der das Recht Lübecks und Hamburgs & betreff. Urkunden S. 109—11 (her med Dato: den 8. Julii).
19. Julii. *11691. Skrivelse fra FOPPIUS VAN AITZEMA, nederlandsk Resident hos Hansestæderne, til Generalstaterne, hvori om Forhandlingerne mellem Fyrsten af Schauenburg og K. af Danmark, der pludselig er rejst tilbage til Danmark. — 19. Juli. (Hollandsk.) Brudst. i tydsk Overs. i Wurm, Studien über die Lebensschicksale d. Fopplus v. Aitzema S. 15.
21. Julii. *11692. K. CHR. IV. befaler Lensmanden Christoffer Basse og Superintendenten D. Hans Resen at undersøge, hvorvidt Hospitalsforstanderne i Helsingør ere berettigede til at lade gjøre Indsamling til Hospitalet ved saakaldte Thermebrødre, i Anledning af en vis Laurids Jensens uredelige Forhold ved en slig foregiven Samling. — *Kjøbenhavn*, 21. Juli. Udt. i Aarsberetn. fra Geheimarch. III, Till. S. 92.

- fra FOPPIUS VAN AITZEMA, nederlandsk Resident hos Hanse- 1621.
ne, hvori han omtaler, at K. af Danmark atter er kommen (til 23. Julii.
med Fyrsten af Schauenburg nu er bilagt. — 23. Juli. (Hollandsk.)
Studien über die Lebensschicksale d. Foppius v. Aitzema S. 15.
- Riges Kansler JENS BJELKES Andragende til Kongen om, at det C. 31. Julii.
at opsætte en Betænkning om de mangelfulde Steder i den norske
dersøgelse heraf maa udarbejdes et Tillæg til den. — Uden Datum.
ke S. 100.
- ØRGENSEN erkjender, at han har modtaget Kanslerens Befaling til 1. Augusti.
ens Bønder ride Hesten paa Holmen. — (1. August.) Christensen,
n. 3.
- atio GUSTAVI II. ADOLPHI D. Jano Rutgersio, ad Segebergensem 7. Augusti.
in qua inter alia Ruthgersius ordinatur operam dare, ut causam
get. — *Stockholmia*, die 28. Februarii. Bidrag till Kännedom af Finlands
. 1—7.
- STAF II. ADOLF forsikrer K. Chr. IV. om, at Sverigs Rustninger 11. Augusti.
Danmark. — 11. August. Udt. i Hallenberg, Gustaf II. Adolfs hist. V 6.
- HR. IV. takker Prins Charles af Wales for hans gennem Isaac de 13. Augusti.
ev; han har givet denne 9 Heste. — 13. Aug. (Latin.) Udt. p. Eng. i
39.
- HR. IV. befaler, at der af hver Pot Brændevin Aquavit Rosasolis og 14. Augusti.
rede hidsige Drikke skal gives ham 1 Skilling dansk. — 14. August.
rivelse S. 91.
- CHR. IV. befaler Superintendenten D. Hans Reiszener (Resen) at 15. Augusti.
Præsterne tilholde Almuen at levere, hvad den vil forunde Hospitals-
, til Præsterne i Stedet for til de saakaldte Thermebrødre, der efter
Gange om Aaret pleje at udsendes fra Hospitalet til nogle Herreder
æ, d. 15. August. Aarsberetn. fra Gehelmearch. III, Till. S. 92.
- HR. IV.'s Svar til K. Frederik af Bøhmens Gesandt, Achatz von Dohna, 22. Augusti.
greven om for enhver Pris at redde sine Arvelande. — *Kjøbenhavn*,
Udt. og Brudst. i Fleischfresser, Die polit. Stellung Hamburgs 1618—26 S. 21.
- CHR. IV. tilskriver M. Hans Steffensen, Forstander for Sorø Skole, at 22. Augusti.
o Kl. med tilhørende Gods under Sorø Akademi. — *Frederiksborg*, d.
Kall Rasmussen, Musse Herred S. 208.
- CHR. IV.'s Brev til K. Jakob I. af England, hvori han udtaler sin 31. Augusti.
at 300 engelske Lejetropper ere ankomne til Sundet for at gaa til Polen,
ldt deres Komme; han har tilladt disse at passere, men forbeholder sig
som siges at være henved 1700 Mand, at drage gennem Landet, indtil
et sit Samtykke dertil. — *Copenhagen*, 31. Aug. (Latin.) Udt. p. Eng. i
t S. 15 og 39.
- K. CHR. IV. beder Prinsen af Wales om at sende sig 10 af de bedste 31. Augusti.
- 31. Aug. (Latin.) Udt. p. Eng. i Macray, Second Report S. 39.
- K. CHR. IV. befaler Johan Bøgwad at betale Dirich Peitersen og Thønns 1. Septbr.
estere af Amsterdam, 55 Daler til Arbejde for Kirken i Hillerød. — *Fre-*
d 1. September. Danske Samlinger I. 26.

1621.

- 7 Septbr. *11705. K. CHR. IV. befaler Laurids Grubbe, Lensmd. p. Aalholm, og Palle Rosenkrantz at overgive Maribo Kl. med alt dets Gods, Inventarium o. s. v. til M. Staffensøn, Forstander paa Sorø. — D. 7. September. Udt. i Kall Rasmussen, Musse Herred S. 208.
10. Septbr. *11706. K. CHR. IV.'s Befaling til Lensmændene i Sjælland om at indsende en Del sunde, fattige Pigebørn, 10 til 14 Aar gamle, til Tugthuset i Kbhvn. for der at lære noget. — 10. Sept. Udt. i Dyrhund, Taters og Natmandsfolk i Danmark S. 42.
12. Septbr. *11707. K. CHR. IV. forbyder, at der maa gjøres noget Indgreb i Sognefolkets Ret til at kalde Præster. — *Kjøbenhavns Slott*, d. 12. Sept. Kirkehist. Saml. 3. R. II. 183—85.
13. Septbr. *11708. K. CHR. IV. befaler de Højlærde i Kbhvn. at paase, at de Testimonia fra Universitetet og den private Præceptor, som komme i Betragtning ved Præsters Ansættelse, stemme med Personernes Levned og Lærdom. — *Hafnia*, d. 13. Septembris. Ny kirkehist. Saml. II. 659.
18. Septbr. *11709. Prins CHARLES af Wales' Brev til K. Chr. IV., hvori han beklager, at Raadet har nedlagt Forbud imod at sende ham de 10 Skibe, han havde ønsket. — *Theobald's*, 18. Sept. (Latin.) Udt. p. Eng. i Macray, Second Report S. 20.
26. Septbr. *11710. K. CHR. IV. tillader en vis Saltsyder at anlægge en Salthytte ved Helsingør, dog at han ved Salget af den tilvirkede Salt ikke gjør Indgreb i det Johan Post og Konsorter forundte Benaadningsbrev. — *Hafnia*, d. 26. Septemb. Aarsberetn. fra Geheimearch. III, Till. S. 92—93.
6. Octobr. *11711. K. JAKOB I. af England tilskriver K. Chr. IV., at de i Sundet standsede engelske Hjælpetropper ikke skulde anvendes imod de katolske Fyrster, men vare bestemte til at understøtte K. af Polen imod Tyrkerne. — *Roiston*, 6. Oct. (Latin.) Udt. p. Eng. i Macray, Second Report S. 15.
7. Octobr. *11712. Sir ROB. ANSTRUTHER anmoder Kansleren Chr. Friis om Lejde for Oberst Arthur «Aiston», som har været i Kejseren af Ruslands Tjeneste og nu er paa Vej til Polen med 2000 Md. for at tjene mod Tyrkerne. — 7. Oct. (Fransk.) Udt. p. Eng. i Macray, Third Report S. 56.
9. Octobr. *11713. K. JAKOB I. af England tilskriver K. Chr. IV., at danske Undersaatter maa deltage i det grønlandske Fiskeri paa Betingelse af, at de ikke sælge deres Varer i England, samt meddeler, at de engelsk-indiske Kjøbmænd have lovet at støtte de danske; til Gjengjæld haaber han, at Tolden i Sundet maa blive nedsat. — *Roiston*, 9. Oct. (Latin.) Udt. p. Eng. i Macray, Second Report S. 16.
11. Octobr. *11714. K. JAKOB I. af Englands Ratifikation paa Traktaten mellem Danmark og England af 29. April 1621. — *Lond.*, 29. Apr. (Latin.) Udt. p. Eng. i Macray, Second Report S. 48.
12. Octobr. *11715. LORENTS SUIJS af Amsterdam kvitterer Hans Mikkelsen, Slotsskriver paa Frederiksborg, for Bly, Talg og Søm, der er forbrugt til det nye Galleri paa Frederiksborg Slot. — *Frederichsborg*, thennd 12. Octobris. (Dansk og Tydsk.) Friis, Frederiksborg Slot i d. 17de Aarh. S. 31—32.
20. Octobr. *11716. Hertuginde ELISABETH af Braunschweigs Skrivelse til sin Søn Hert. Christian, hvem hun bebrejder at have handlet uden Danmarks Raad. — *Schöningen*, 20. October. (Tydsk.) Brudst. og Udt. i Archiv d. histor. Vereins f. Niedersachsen, Neue Folge Jahrg. 1846 S. 280.
26. Octobr. *11717. Kejser FERDINAND II. beder Hert. Johan Frederik af Würtemberg at for-maa Kepler til at tilbagelevere Tyge Brahes Observationer og Instrumenter, som i sin Tid bleve laante til ham. — *Wien*, d. 5. Nouembris. (Tydsk.) Friis, Breve ang. Tyge Brahe S. 150—51.

1621.

I ELISEBETT ROSSENSPAR, Axell Brahes Efterleverske, til Hr. Anders 28. Octobr.
Jøbing, hvori han beder ham om at tilkjendegive Menigheden
 et stort store Huller paa Gallmenagers Gjerde og Hollmgjerdet, med
 den om at mælde sig. — *Krenckerup*, d. 28. Octobris. Friis,
 S. 48.

AUGUSTUS og LUDVIG JOHAN KASIMIR af Anhalt skrive til K. Chr. IV. 2. Novbr.
 sachsiske Kreds og bede ham om at tage sig af Hertug Christian
 bona officia til Gunst for ham hos Kejseren. — 2. Novbr. (Tydsk.)
 t-Cöthen I. 278—80.

PETTERSEN og THÖNNIS PETTERSEN, Murmestere af Amsterdam, 2. Novbr.
 98 Daler 48 Sk. for deres Arbejde ved Kirken i Hillerød, i Følge
 af Christian Friis t. Kragerup oprettede Kontrakt. — *Hillerød*,
 Iger I. 26—27.

CAF II. ADOLF svarer K. Chr. IV. at nu, da Riga er underlagt 3. Novbr.
 alle danske Undersaatter have samme Handelsfrihed der som i det
 hr. IV.'s Forbøn kan han ikke skaane Hert. Frederik af Kurland,
 mark kan formaa ham til at forholde sig rolig. Ligeledes maa
 en, dog ikke hvis K. af Danmark og Biskoppen af Minden ville
 evinden (Sofie af Ansbach, til hvem Stiftet var pantsat,) ej vil hjælpe
 a, d. 3. November. Udt. i Hallenberg, Gustaf II. Adolfs hist. V. 7—8.

HR. IV.'s Brev til Generalstaterne med Tilbud om Mægling til at 5. Novbr.
 Vaabenstilstanden med Spanien. — 5. November. Udt. i Goll, Der
 , S. 33.

HR. IV. befaler Palle Rosenkrantz og M. Hans Staffensøn at under- ante 10. Novbr.
 jøgere om Afgiften for Brugen af Ladegaardsjorderne, samt lade dem
 lv maa holde Kirken vedlige og selv lønne Præsten. — Uden Datum.
 1886 Herred S. 224.

ISTOPHER MUNCH, NIELS JENSEN og JØRGEN SIMONSEN tilstaa at have 10. Novbr.
 riet et forsegleet Skrin, som var Hr. Christen Nielsens, med Sølv og
 , d. 10. Nov. Kirkehist. Saml. 3. R. I. 421.

LLS KRAGH t. Agerkrog kundgør, at Tønne Friis t. Hessellagger, Be- 10. Novbr.
 ott, for ham har stævnet en Del Folk til at vidne mod Hans Pederssen
 forstyrret og bandet Præsten M. Sveder. — *Viborg*, d. 10. November.
 5—96.

CHR. IV.'s Befaling til Johan Bøgwad at betale Jacob Karker og Jochum 13. Novbr.
 mænd i Hillerød, 125 Daler 8 Sk. for Arbejde paa Faurholms Lade-
 n i Hillerød. — *Frederichsborg*, 13. November. Danske Samlinger I. 27—28.
 Vestfalens Kvittering af samme Dag)

CHR. IV.'s Kreditiv for Peder Galt, der skal drage som dansk Fuld- 17. Novbr.
 for at faa en endelig Afgørelse paa Toldstridighederne. — *Kjøbenhavn*,
 Udt. i Hallenberg, Gustaf II. Adolfs hist. V. 11.

K. JAKOB I. af England anmoder K. Chr. IV. om, at Severin Severinson maa 1. Decbr.
 at udbetale Kongen den Erstatning, som Domstolen i Borgen har idømt
 et, 1. Dec. (Latin.) Udt. p. Eng. i Macray, Second Report S. 16.

1621.

4. Decbr. *11729. Lord LIONELL CRANFEILDES Brev til Marquisen af Buckingham, hvori har bl. A. beklager, at han efter Kongens Befaling har maattet udbetale Hert. af »Howlsteen« 3000 Pund, som godt kunde have været sparede. — *Chelsey*, 4. December. (Engelsk.) Godfrey Goodmann, The court of king James the first II. 210—18.
4. Decbr. *11730. Kejser FERDINAND II. forlener Hert. Philip Julius med Pommern og dets Tilliggende, blandt andet, hvad de tidligere Hertuger have købt af K. Frederik II. og Reinfeld Kloster. — *Wien*, d. 14. Decembris. (Tydsk.) Schoettgen et Kreysig, Diplomataria et scriptores historiae Germaniae III. 358—60.
8. Decbr. *11731. UNIVERSITETETS Forordning om Brug af Vin ved Gæstebud hos Professorer, ved Professorers Bryllup etc. — *Kjøbenhavn*, 8. December. Danske Mag. 5. R. I. 48—49.
10. Decbr. 6065. Først trykt i Kbh. hos Henr. Waldkirch, derefter hos hans Arvinger, og siden i Aarene 1643, 1649 og 1663. 4°.
10. Decbr. 6067. Et andet særskilt Aftryk, ligeledes 4 Bl., er u. Tr. ved en Trykfeil dateret: 10 Dec. 1612.
- ante 22. Decbr. *11732. (PEDER ISACKSON?) meddeler K. Chr. IV. om sine Forhandlinger med Agenten Strick og Mester Euert Kreinsen van der Maes om Udførelsen af nogle Glasmalerier til Frederiksborg. — Uden Datum. (Hollandsk.) Friis, Saml. til dansk Bygningshist. S. 371.
22. Decbr. *11733. (FREDERIK GÜNTHER) beder efter Kongens Befaling Agenten Adrian Strick om at forhandle med Mester Euert Kreinsen om Udførelsen af nogle Glasmalerier til Frederiksborg. — *København*, 22. Decb. (Tydsk.) Friis, Saml. til dansk Bygningshist. S. 371.
24. Decbr. *11734. GENERALSTATERNE afslaa K. Chr. IV.'s Tilbud om at mægle Fornyelse af Vaabenstilstanden med Spanien. — 24. December. Udt. i Goll, Der Konvent von Segeberg 1621, S. 33.
27. Decbr. 6071. Udt. i Kirkehist. Saml. 3. R. VI. 51.
28. Decbr. *11735. GEORGIUS REMI ad Johannem Kirchmannum epistola, in qua existimat, reges Daniæ, Sveciæ, Britanniæ, Ungariæ vix tantum suppetiarum submissuros esse, quibus adjutus Fridericus Pragæ reciperet. — *Norimbergæ*, die Innocentibus consecranea. Marqvardii Gudii Epistolæ S. 216—17.
29. Decbr. *11736. Norges Riges Kansler JENS BJELKES Skrivelse til Kansler Christian Friis, hvori han omtaler sine Sammenligninger af den norske Lov med den jydsk og med Kejserretten. — *Ellingdrød*, 29. December. Brudst. i Y. Nielsen, Jens Bjelke S. 88—89.
31. Decbr. *11737. K. JAKOB I. af England anmoder K. Chr. IV. om at hjælpe den med fuld-
stændig Undergang truede Kurfyrste af Pfalz. — *Westm.*, 31. Dec. (Latin.) Udt. p. Eng. i Macray, Second Report S. 16.
- Decbr. *11738. K. CHR. IV.'s Brev til K. Jakob I. af England, hvori han erkjender Modtagelsen (gjennem Fr. Gunter) af dennes Ratifikation af Traktaten af 29. April. — Dec. (Latin.) Udt. p. Eng. i Macray, Second Report S. 39.
6074. Udkom 1621 særskilt trykt, jvfr. Slange, Gesch. Christ. IV. durch Schlegel II. 178.
- *11739. Mageskifte mellem K. CHR. IV. og Hert. FREDERIK af Gottorp ang. nogle Schwabstedske i Aabenraa Amt værende Fæstebønder, som bleve bortbyttede og lagte under Aabenraa Slot. Westphalen, Monumenta IV. 3201.
- *11740. D. JESPER BROCHMANDS Udkast til kgl. Anordning om forskellige Reformer i de akademiske Forhold, med Tillægsbemærkninger af D. CASPAR BARTHOLIN. — Danske Mag. 5. R. I. 37—45.

1621.

PAR V. VOSBERGENS Rapport til Generalstaterne om sit Gesandtskab
tyskland. — (Hollandsk.) Udt. og Brudstykker i Goll, Der Konvent von Sege-

RQUISEN af **BUCKINGHAMS** Anbefalingsskrivelse for Sir Robert Anstruther
(sk.) Udt. i Second report of the royal commission of historical manuscripts S. 59.

ROBERT ANSTRUDERS Anbefalingsbrev for Mr. Arnault til K. Chr. IV.
1st. man commission. The man. of the earl of Eglinton S. 122.

RQUISEN af **BUCKINGHAM** skriver til K. Chr. IV., at K. Jakob I. af Eng-
at holde den danske Konge bekendt med Sagerne Gang. Kongen vil
allem de stridende Parter, men hvis det ikke lykkes ham, vil han gøre
rsvaret af Pfalz til Foraaret. Hist. man. commission. The man. of the earl

isøgning fra **RIDDERSKABET** i **ESTLAND** til K. af Sverig, hvori det an-
delsen af de det af de danske Konger Valdemar og Erik givne Privi-
til Arv og Godser samt Appel. (Tydsk.) Bunge, Archiv f. Gesch. Liv.,
217—23.

HOGERBEETS Skrivelse til Johan de Haen, Hert. Frederik af Slesvig og
ad i Tønningen, hvori han lykønsker ham til hans Udnævnelse dertil
maa Hertugen til at beskytte Remonstranterne. (Hollandsk.) Kronijk van
p te Utrecht 6. Serie. 28. Jaarg. S. 297—300.

Erklæring, afgivet til Generalstaterne, om det urigtige i at hjælpe en
rkestiftet Bremens Koadjutorat. (Tydsk.) Lond. Acta publ. II, 6. S. 418—21.

Betænkning, afgivet af **DOMKAPITLET** i Halberstadt, om, at det vil være
den tyske Kejsers Søn til Biskop, men ikke nogen Prins af Branden-
k. (Tydsk.) Lond. Acta publ. II, 6. S. 421—25.

1622.

1622.

K. CHR. IV. tilskriver Bgm. og Raad i Helsingør, at han har tilladt, at 3. Januar.
et opføre Muren ved Stranden, maa indenfor denne, men uden Forhindring
ette nogle Saltboder. — *Kronborg*, 3. Januar. Udt. i Aarsberetn. fra Geheim-

K. CHR. IV.'s Privilegium for M. Klavs Christoffersen Lyskander paa 15. Januar.
ertryk i 20 Aar at maatte lade prente Synopsin historiarum Danicarum,
Kronike og hvad andet han nu har under Hænder eller som herefter
t. — D. 15. Januar. Udt. i Rørdam, Klavs Lyskanders Levned S. 81.

Litteræ D. **JESPERI BROCHMANDI** ad Oligerum Rosenkrandsium, quibuscum 16. Januar.
ntentiam in causa Erasmi Petri latam mittit, quibusque de rebus theologicis
æ, 16. Januarii. Kirkehist. Saml. 3. R. VI. 51—52.

K. JAKOB I. af England spørger K. Chr. IV. om det er sandt, at han 20. Januar.
sandtskab til Spanien for at mægle mellem dette Land og Nederlandene,
Fald, at dette er sket, uden at han iforvejen er blevet underrettet derom.
O. Jan. (Latin.) Udt. p. Eng. i Macray, Second Report S. 16.

EGGERT ABILDGAARD t. Skodborghus skjøder til Fru Margrete Reedtz, 22. Januar.
steds t. Rydhave, sin Hovedgaard Estrupgaard, Holsted Mølle og en Del
7, 22. Jan. Udt. i Nielsen, Hist. Efterr. om Malt Herred S. 175—76.

*11754. K. CHR. IV.'s Skrivelse til Markgreve Christian Wilhelm af Brandenburg, ori han beder denne om ikke at paatage sig Executionen af en kejserlig Aktserklæring od Hert. Christian af Braunschweig; han vil selv endnu engang forsøge at faa ham til opgive sit Forehavende. — (2. Februar.) (Tydsk.) Brudstykk. i Opet, Niedersächs.-dänisch. bog I. 334—35.

*11755. K. CHR. IV. bekræfter, i Anledning af, at Bgm. og Raad i Staden Buxlede have vist sig hjælpsomme i Hert. Frederiks Koadjuratssag, den nævnte Stads Privilegier og lover, at hans Søn skal gjøre det samme ved sin Regeringstiltrædelse i Ærke-stet. — *Copenhagen*, d. 8. Febr. (Tydsk.) *Altas u Neues aus d. Herzogthümern Bremen u rden V.* 236—38.

6087. Ogsaa trykt tillige med den særsk Udg. af Privilegiet af 14. Juli 1621, *Schlesw.* 1623. . Bij—Bijj.

*11756. ADRIAN STRICK underretter Frederik Günther om sine Forhandlinger med . Euert Crynss van der Maes, der skal udføre nogle Glasmalerier for K. Chr. IV. — *1756*, d. 19(?) Febr. st. novo. (Hollandsk.) *Friis, Saml. til dansk Bygningshist.* S. 371—72.

*11757. K. CHR. IV. paaminder Johannes Isacius Pontanus om med det første fuldføre det Opus historicum rerum Danicarum, som han har under Hænder. — *Hafnia*, 14. Febr. *Rørdam, Lyskanders Levned* S. 88.

*11758. K. CHR. IV.'s Brev til Palle Rosenkrantz, at M. Poffuel, Sognepræst i inding, er beskikket til at være Præst og Forstander paa Herloffsholm. — *Hafn.*, 14. Febr. *kirkehist. Saml.* I. 95—96.

*11759. K. CHR. IV.'s Brev til Roskilde Kapitel, at han ønsker, at M. Fridrich yne, forhen Sognepræst til Frederiksborg, maa beforders til Windinge Kald, der er evet ledigt ved M. Poffuels Forflyttelse til Herloffsholm som Provst og Forstander der. — *Hafn.*, 14. Febr. *Ny kirkehist. Saml.* I. 95.

*11760. K. CHR. IV. befaler M. Jens Dynissen at udarbejde en latinsk Grammatik ter den af den afdøde Rektor i Odense efterladte Konzept og fritager ham imidlertid for orelæsninger. — *Hafn.*, d. 15. Februar. *Gjellerup, Jens Dinesen Jersln* S. 242—43.

*11761. K. CHR. IV. befaler D. Jesper Brochmand at samle Colloquia latina til rug for Skolerne. — *Hafnia*, d. 15. Febr. *Kirkehist. Saml.* 3. R. II. 707.

*11762. PEDER GALTS Erklæring til den svenske Regjering, hvori han paa den inske Konges Vegne fordrer Afskaffelse af al Told i Sverige samt forlanger en Afskrift det russiske Aftrædelseshæder paa den siden til Danmark afstaaede Del af Lapland. — *Stockholm*, d. 23. Februar. Udt. i *Hallenberg, Gustaf II. Adolfs hist.* V. 11—12.

*11763. Norges Riges Kansler JENS BJELKES Skrivelse til Kansler Christian Friis, ori han forsvarer sig imod den Klage, én ved Navn Niels Hansen vistnok vil rette imod um for at have nægtet ham Rejsepas til Danmark. — *Akershus*, 26. Februar. Brudst. i *elsen, Jens Bjelke* S. 98—99.

*11764. JOHANNIS RUTGERSII ad Johannem Meursium epistola, in qua Adolphum icem Gottorpiensem, filiosque ejus et Fridericum ducem nunc imperantem valde laudat. — XVI. Febr. *Meursii Opera* XI. 368—69.

*11765. K. CHR. IV.'s Brev til menige praktiserende Medici i Kjøbenhavn, ind-æpende Paalæget om at visitere Apotekerne i Byen og paabydende Affattelsen af en Taxt hvert Aar. — 27. Februar. *Mansa, Folkenygdommenes og Sundhedspleiens Hist. i Danmark* S. 351.

*11766. K. CHR. IV.'s Optegnelse af Navnene paa Kbhvns. Borgmestre og Raad-ænd. — *København*, d. 27. Februarii. *Molbech, Christian IV.'s egenhænd. Breve* I. 109—10.

amicitiæ Dr. CASPARI BARTHOLINI ad Oligerum Rosenkrandsium. 1622.
28. Febr.
Kirkehist. Saml. 3. R. VI. 53.

CHRISTIAN af Braunschweigs Skrivelse til K. Chr. IV., hvori han
derborn. — Uden Dag. (Tydsk.) Brudst. i Opel, Niedersächs.-dänisch. /Februar.

amicitiæ JAC. MATTH. AARHUSII ad D. Th. Bangium. — Hafniæ, 1. Martii.
Saml. 3. R. V. 250—51.

US HEMMETTEUS, superintendens Ripensis, Johanni Resenio, episcopo, 6. Martii.
in Petræum Ripensem commendat litteris, in quibus etiam medicum
heterodoxiæ incusat. — *Ripis Cimbrorum*, 6. Martii. Ny kirkehist.

O GROTIUS Fridericum ducem Slesvici et Holsatiæ de rebus Galliæ 7. Martii.
lit. — *Lutetiæ*, XVII. Martii. Marquardt Gudii Epistolæ S. 183—84.

IDE ROSENKRANDS's Brev til Holger Rosenkrands om Fremgangen i 8. Martii.
gduini Batav., 8. Marts. (Latin.) Udt. i Kirkehist. Saml. 3. R. VI. 53.

Chr. IV.'s Gesandter, GERT RANTZAU og SIEGFRIED POGWISCH, samt 14. Martii.
Niedersachsiske Kreds og Stæderne Bremen og Hamburg forene sig
edning om en fælles Interims møntforordning. — *Hamburg*, d. 14. März.
inlung pommersch-rügischer Landesurk. III. 656—60.

GUSTAF II. ADOLFS Instrux for Gabriel Oxenstierna, Rigsraad, Lands- 18. Martii.
Statholder paa Stockholm Slot, som sendes til Danmark, for at opnaa
hos K. Chr. IV. til at hjælpe Sverig mod Polen ved at tillade svenske
ubhindret Fart gjennem Sundet, men ikke tillade Polakkerne det samme.
Marts. Udt. i Hallenberg, Gustaf II. Adolfs hist. V. 9—10.

st. p. Tydsk i Slang, Gesch. Christ. IV. durch Schlegel II. 201 (med Datum 22. Maj). 22. Martii.
litteræ SUENONIS PETRI ad Brochmannum, quibus ei exhibitorem Th(omam) 25 Martii.
commendat, ut hunc informatorem filiioli eligeret. — *Olthoniæ*, 25. Martii.
V. 251—54.

CHR. IV.'s Instrux for Henrik Rantzau t. Schmol paa hans Sendelse 26. Martii.
sachsen, hvem han skal opfordre til at støtte et dansk Gesandtskabs
seren om at lade det komme til en mindelig Forhandling med Pfalzgrev
nhagen, 26. März. (Tydsk.) Udt. i Qvellensamml. d. schlesw.-holst.-laueb.
D.

Vidnesbyrd af ANDERS ERIKSEN, Provst i Kvernæs, ANDERS PEDERSEN, 28. Martii.
og 6 andre Præster, at Superintendenten M. Anders Christensen Arrebo
, ved Visitationer og andensteds, i Ord og Gjæringer havde vist sig som
hæderlig Biskop. — *Tingvold*, 28. Marts. Rørdam, Arrebos Levnet I. 133—35.

K. CHR. IV. udstæder Pas for Peder Galt t. Tidselholt, der som hans 30. Martii.
il Sverig. — 30. Marts. Udt. i Bruun, Slaget paa Kolberger Heide S. 129.

Epistola JOH. ISACII PONTANI ad Christianum Frys, toparcham de Cra- 2. Aprillis.
is cancellarium, de adhortatione vel jussu potius regis, ut opus historicum
inceptum ad finem perducatur, de novis variis et de salario suo. —
XII. A. Alciati Epistola 1595 S. 301—303.

1622.

8. Aprilis. *11780. JARLEN af BRISTOL meddeler K. Chr. IV., at han skal afgaa til Spanien som Gesandt, og lover nærmere Meddelelse herfra. — *Plymouth*, 8. Apr. (Latin.) Udt. p. Eng. i Macray, Second Report S. 48.
8. Aprilis. *11781. K. CHR. IV. tilskriver Tolderne i Helsingør, at der til Fuldførelse af den nye Havn ved Byen af alle Skibe, fremmede og indenlandske, som sejle gennem Øresund, skal erlægges noget vist, »eftersom I nu i Begyndelsen kan med dem forenes«. — *Fridrichsburg*, d. 8. Aprilis. Aarsberetn. fra Geheimarch. III, Till. S. 93—94.
12. Aprilis. *11782. K. JAKOB I. af England anmoder K. Chr. IV. om Udsættelse af Tilbagebetalingen af Laanet paa 200,000 Daler i et Aar. — *Theobald's*, 12. Apr. (Latin.) Udt. p. Eng. i Macray, Second Report S. 16.
13. Aprilis. 6109. Collin, Om Rigsmønt og Courant Bil. Nr. 6.
15. Aprilis. *11783. Prins CHARLES af Wales's Brev til K. Chr. IV., hvori han tilbyder at være Garant for Tilbagebetalingen af det Laan, hans Fader har gjort hos Kongen. — *St. James's*, 15. Apr. (Latin.) Udt. p. Eng. i Macray, Second Report S. 20.
18. Aprilis. *11784. K. CHR. IV. tilskriver Tolderne i Helsingør, at der til Fuldførelse af Byens Havn af hvert gennemsejlende Skib, fremmed eller Dansk, indtil videre skal oppebæres en halv Speciedaler. — 18. Aprilis. Udt. i Aarsberetn. fra Geheimarch. III, Till. S. 94.
18. Aprilis. *11785. K. CHR. IV.'s Pas og Anbefaling for Mag. Paulus Andreæ, der agter sig til Tydskland, Frankrig, Italien og andre Lande for at fortsætte sine Studier. — 18. April. (Tydsk og Latin.) Udt. p. Dansk i Rørdam, Kbhvns. Univ. Hist., Aktst. og Breve S. 599.
20. Aprilis. *11786. Skrivelse fra FOPPIUS VAN AITZEMA, nederlandsk Resident hos Hansestæderne, til Generalstaterne, hvori omtales Danmarks Forhandlinger med Spanien om Salt-handelen. — 20. April. (Hollandsk.) Udt. i tydsk Overs. i Wurm, Studien über die Lebensschicksale d. Foppius v. Aitzema S. 27.
22. Aprilis. 6110. Tydsk Overs. i Schlegel, Sammlung zur Dän. Gesch. II, 2. S. 126—28.
8. Maji. *11787. BGM. og RAAD i LANTZCRONE udstæde et anbefalende Vidnesbyrd for M. Hans Thomisenn Schow Roschilde, som paa fjerde Aar har været Skolemester i Byens Latinskole. — *Lantzcrone*, d. 8. Maji. Kirkehist. Saml. 3. R. I. 481.
10. Maji. *11788. MATTHIÆ JANI, superintendentis Scanensis, commendatio pro M. Johanne Thomæ Schowio, qui, rectoratus Landes-Coronensis officio ob quasdam causas abdicato, se alio deportare cogitat. — *Lundix*, 10. Maji. Kirkehist. Saml. 3. R. I. 482.
10. Maji. *11789. Hert. PHILIP JULIUS af Pommern udstæder efter Overenskomst med Kongen af Danmark, Hertugerne af Slesvig-Holsten og flere Nabofyrster og Stæder en Møntforordning. — *Wolgast*, d. 10. May. (Tydsk.) Dähnert, Sammlung pommersch-rügischer Landesurk. III. 661—64.
18. Maji. *11790. K. CHR. IV.'s Brev til Prinsen af Wales, hvori han giver sit Samtykke til Udsættelsen af Tilbagebetalingen af Laanet. — 18. May. (Latin.) Udt. p. Eng. i Macray, Second Report S. 39.
- 6 Junii. *11791. K. GUSTAF II. ADOLFS Instrux for det svenske Rigsraad i Kongens Fraværelse. I §§ 6 og 10 befales det Raadet at vedligeholde godt Naboskab med de Danske og at besvare derfra indløbende Klager med Høflighed, idet de henskyde Afgjørelserne til Kongens Tilbagekomst. — *Stockholm*, d. 6. Junii. (Svensk.) Handl. rör. Sveriges historia, 3. Serien I. S. VIII.
8. Junii. *11792. UNIVERSITETETS PROFESSORERS Bestalling for Elias Taigler som Husmand paa Vor Frue Kirketaarn, hvor han for en aarlig Besoldning af 20 Dlr. cour. skal blæse hver Time om Natten. — *Kiøbenhavn*, d. 8. Junii. Kirkehist. Saml. 3. R. I. 477—78.

1622.
RIUS XV papa Philippo IV Hispaniarum regi Nicolaum Hermannum
 giam et Daniam sacerdotes ad fidem propagandam ducturus est, 8. Junii.
pud S. Mariam Majorem, die VIII. Junii. Ny kirkehist. Saml. VI. 585—86.
- IR. IV.** befaler Universitetsprofessorerne at sørge for, at det ledig- 11. Junii.
 estipendium denne Gang bliver givet til en theologisk Student. —
 ske Mag. 5. R. I. 50.
- IR. IV.** befaler Professorerne ved Kbhvns Universitet at bebo de dem 11. Junii.
 Husene ikke skulle forfalde. — *Kbhvns Slot*, 11. Junii. Danske Mag.
- HR. IV.'s** Revers, hvorved han, da hans Søn Hert. Frederik af 12. Junii.
 skal udvælges til Koadjutor, lover paa Grund af hans Mindre-
 ne Kapitulationen og give Sikkerhed for den ved 12 adelige For-
 , 12. Juni. (Tydsk.) Ratjen, Verz. d. Handschrift. d. Kieler Universitäts-
- SVENSKKE RIGSRAAD** befaler Statholderne i Grænseprovincerne at 13. Junii.
 Smaalandsknægte, som ere rømte over Grænsen til Danmark. —
 (Svensk.) Udt. i Handl. rör. Sveriges Historia, 3. Serien I. 1, Anm. 4.
- RTEMINDE BYTHINGS** Vidne ang. Anders Jensen Thalligh, der var druknet 17. Junii.
 et Skib paa Rheden, at de fire Ligsynsmænd ikke havde fundet Saar
 samt at den Døde ikke havde givet noget Jertegn fra sig, da hans
 Andersen var ført til Liget og i Præstens og menige Almues Nær-
 tig Bøn havde bedet Gud at ville give Jertegn paa den Døde. — Mand.
 Samlinger II. 275—76.
- den danske Resident i Sverig, PEDER GALT**, roser i en Skrivelse til 19. Junii.
 riis?) den svenske Rigsadmiral Carl Gyllenhjelm for hans Hjælpsomhed
 raader Regeringen til at takke ham derfor. Han omtaler tillige den
 and. — D. 19. Juni. Brudst. og Udt. i Cronholm, Sveriges historia under
 og V, 1. 131.
- CHR. IV.'s** og Hert. FREDERIK af Gottorps Brev til Prælater, Ridder- 20. Junii.
 og Stæder i Holsten om Afholdelse af en almindelig holstensk Landdag
 for at raadslaa om en Skat til Landets Defension af 2 Rd. paa hver
 se om, at de skyldige Ryttere til Rostjenesten skal holdes i god Be-
 nii. (Tydsk.) Særtryk af Forordninger.
- Biskop IFFUER IFFUERSØN HEMMET** i Ribe befuldmægtiger sin Svoger 21. Junii.
 or Konsistorium at anklage og videre forfølge Jens Hegelund Riber, som
 have opbrudt et Brev, han i Foraaret sendte Biskop Hans Povelsen
 edersøn Riber. — *Ribe*, d. 31. Junii. Ny kirkehist. Saml. VI. 507.
- REKTOR og PROFESSORER** ved KBHVNS. UNIVERSITET tilskrive M. Hans 21. Junii.
 at han enten strax skal betale Marine Dringelbergs sammesteds, hvad
 ldig, eller møde med sin Modpart for Konsistorium i Kbhvn. 6. Juli. —
 Danske Mag. 5. R. I. 50—51.
- OLAUS WORMIUS**, professor, per litteras ad M. Andream Arrhensem, epi- Junii.
 sem, datas, hunc bona conscientia suffultum de comitiis futuris, in quibus
 la est, ad spem bonam hortatur; scribit prætercea de creatione XXXVII

1622.

baccalaureorum et de itinere D. Bartholini valetudinis causa ad Thermas Carolinas. — Sine anno et die. *Rordam*, Arrebes Levnet I. 278. (Jvnf. smstds. S. 140—41.)

6. Julii. *11804. RIGSRAADETS Svar paa Kongens Propositioner, hvori det udvikles, hvor vidt Danmarks Riges Strømme i Østersøen strække sig. — 6. Jul. Brudst. i Molbech, Christian IV.'s egenhænd. Breve I. 152.
8. Julii. *11805. PEDER HANSEN, Sædedegn i Gundslev Sogn, udstæder Forpligtelse om at ville samme Kald flittig forestaa, adlyde sin Sognepræst og give Stubbekjøbing Skole aarlig Genant. — *Nykjøbing*, 8. Julii. Kirkehist. Saml. 3. R. VI. 392—93.
10. Julii. *11806. K. CHR. IV. tillader to svenske Skibe at passere uhindrede gennem Sundet. — *Kroneborg*, d. 10. Julii. Udt. i Hallenberg. Gustaf II. Adolfs hist. V. 11.
11. Julii. *11807. K. CHR. IV.'s Kvittering til K. Jakob I. af England for Modtagelsen af Renten af Laanet fra K. Chr. og Enkedr. Sofie. — 11. July. (Latin.) Udt. p. Eng. i Macray, Second Report S. 39.
18. Julii. *11808. K. CHR. IV. anbefaler den afdøde Dronning Annas Kok, John Popelman, til Prinsen af Wales. — 18. July. (Latin.) Udt. p. Eng. i Macray, Second Report S. 39.
19. Julii. *11809. Optegnelse af en Del Punkter, hvorom Biskop Iver Hemmet vil have M. Søffren Andersen, Sognepræst i Ribe, paamindet med Hensyn til hans Embeds Udførelse i Kirken. — *Ripis*, 19. Julii. Ny kirkehist. Saml. VI. 510—12.
19. Julii. *11810. Thingsvidne om en af 4 Bønder foretaget Vurdering af, hvad Gods Jep Jensen i Tved og Voldborg Jeppes efterlod sig. — *Ribe*, d. 19. Julii. Udt. i Saml. t. jydsk Hist. og Topogr. VI. 153—54.
27. Julii. *11811. Litteræ amicitie SUEONIS PETRI ad Th. Bangium scriptæ. — (*Othoniae*,) 27. Julii. Kirkehist. Saml. 3. R. V. 254—55.
1. Augusti. *11812. K. CHR. IV.'s Forordning om Skydsfærd i Norge (efter Udfarebalken Kap. 15), som Lensmændene og deres Fogder saa vel som Adelen og dens med Pas forsynede Tjenere kan gøre Fordring paa; dog maa de kun forlange 2 Heste til sig selv og 2 til deres Gods, kun Fogden kan fordre 3—4. — *Bergenhuus*, 1. August. Særtryk af Forordn.
2. Augusti. *11813. Hert. PHILIP JULIUS af Pommerns Taxt for Haandværksarbejde og Fødevarer, hvoribl. nævnes skaanske Sild. — *Wolgast*, d. 2. August. (Tydsk.) Dähnert, Samml. pommersch-rügischer Landesurk. III. 757—70.
2. Augusti. *11814. Hert. PHILIP JULIUS af Pommerns Specification over fremmede Mønters Kura, hvori nævnes de af Hert. Frederik og Johan af Slesvig-Holsten 1621 møntede dobbelte Skillinger. — 2. August. (Tydsk.) Dähnert, Samml. pommersch-rügischer Landesurk. III. 667.
11. Augusti. *11815. K. CHR. IV. henlægger det første ledigblivende Kannikedomme i Roskilde Domkirke til Underhold for en Bogtrykker i Kjøbenhavn. — *Hafnia*, 11. Augusti. Matzen, Kbhvns. Universitets Retshist. I. Till. S. 25.
14. Augusti. *11816. K. GUSTAF II. ADOLF anmoder K. Chr. IV. om i Kraft af sit Slægtskab med det Brandenburgske Hus at beskytte Dronningen af Sverigs Moder mod de Ubehageligheder, hun paa Grund af sin Hengivenhed for K. Gustaf Adolf var Genstand for ved det brandenburgske Hof. — *Riga*, d. 14. August. Udt. i Hallenberg, Gustaf II. Adolfs hist. V. 102.
15. Augusti. *11817. JOHAN. ISACIUS PONTANUS Claudio Lysandro pro ejus synopsi historiae Danicæ sibi missam, ad quam observationes aliquot communicat, gratias agit, de rebus ejus et fratris ejus Johannis quærit, deque historia Danica sua, in qua elaborat, scribit. — *Hardervici*, XXV. Augusti. Alciati Epistolæ 1696 S. 271—75.
16. Augusti. 6136. Scharling, Pengenes synkende Værdi S. 426.

- HR. IV.'s Bestalling for Salomon Sartor som Universitetets Bog- 1622.
Kjøbenhavn. — *Frederiksborg*, d. 19. Aug. Rahbek, Læsendes Aarbog 19. Augusti.
- FERDINAND II.'s Brev, hvorved han bekræfter Kejser Maximilian I.'s 23. Augusti.
w 10. Maj 1517) og lover at give Kurf. af Brandenburg de to
stendømmet og Landet Holsten og Slesvig, naar de hjemfalde til
n, 23. August. (Tydsk.) Urk. u. Aktenst. betr. d. pr. Erbanespr. an Schl.-
- trykt. 2 Bl. 26. Augusti.
- HR. IV.'s Befaling til Fru Karen Rostrup at sørge for, at Hr. Peder 30. Augusti.
, forhen Skibspræst, bliver kaldet til Sognepræst for det ledige Kald
des Len. — *Haf.*, 30. Avg. Ny kirkehist. Saml. I. 94—95.
- IEL MATZEN AALBORG, (Sognepræst i Sillejord i Tellemarken), er- 3. Septbr. vel
z af sin Øvrighed, Ejler Urne, at der ikke er ham noget bekjendt postea.
bogn, som skulle giftes, ligge sammen tre Nætter, førend de vies i
im. Wille, Beskriv. ov. Sillejords Præstegjeld S. 259.
- CHR. IV. anbefaler Thomas Seget, som har tilbragt 14 Dage i Dan- 6 Septbr.
af England. — 6. Sept. (Latin.) Udt. p. Eng. i Macray, Second Report S. 40.
- JD GYLDENSTJERNE, Befalingsmd. p. Bergenhus, overdrager en Kronens 8. Septbr.
Borgeren Jens Bloch mod den tidligere Grundleje. — *Bergenhus*,
Norske Mag. II. 298—99.
- CHR. IV. tillader det islandske Kompagnis Konsorter i dette Aar at 9. Septbr.
Hamburg eller andre Stæder, skjøndt de ellers skulde have Stapel i
ept.) Udt. i Tidsskr. f. Fiskeri III. 230.
- CHR. IV.'s Befaling om at jævne og forbedre Gaderne i Kbhvn. — 10. Septbr.
10. Sept. Thaarup, Journal for Kjøbenhavnere I. 282—83. Brudst. i Nyerup,
- FUER IFFUERSEN HEMMETT, Superint. over Ribe Stift, tilbagekalder den 20. Septbr.
pisteri, som han i et Brev til Biskop Hans Resen har brugt mod Dr.
som ugrundet. — *Ripis*, 20. Sept. Ny kirkehist. Saml. VI. 512—18.
- CHR. IV. befaler M. Hans Staffensøn at sørge for, at Abbedissen samt 23. Septbr.
n endnu bo i Maribo, faa det nødvendige Brændsel. — 23. September.
Musse Herred S. 210.
- I. CHR. IV. lægger det første ledigblivende Vikarie i Roskilde Domkirke 24. Septbr.
en Kobberstikker i Kbhvn. — *Kjøbenhafften*, d. 24. Septembris. Danske
zen, Kbhvns. Universitets Retshist I, Till. S. 25.
- K. CHR. IV. giver Servatius Kock Bestalling som Kobberstikker, mod at 24. Septbr.
egen Bekostning forfærdiger hvis Landtavler vi naadigst haver ladet
hvad Universitetet sender ham til Trykning. — 24. September. Brudst. i
51—52.
- K. CHR. IV. befaler M. Hans Steffensøn at lade Maribo Klosterbygning 26. Septbr.
ge det værdifulde Jærn og Tømmer. — D. 26. September. Udt. i Kall
erred S. 214.
- CHR. IVu regis ad Jacobum regem Angliæ litteræ, in quibus scribit, 28. Septbr.
et alios heredes Nicolai Henrici Guldenlovii, quondam Norvegiæ aulæ

1622.

magistri, et Ingeriæ Ottonis filiæ conqueri, se in possessione bonorum suorum in insulis Orcadibus a subditis regis Angliæ turbari. — (28. Septbr.) Brudst. i Norsk hist. Tidsskr. III. 230. Udt. p. Eng. i Macray, Second Report S. 40 (her med Datum 8. Septbr.).

30. Septbr. *11832. K. JAKOB I. af England beder K. Chr. IV. om at anbefale Sir Robert Stuart, hvem K. af Sverig skylder 200 Skpd. Kobber, til denne. — *Whitehall*, 30. Sept. (Latin.) Udt. p. Eng. i Macray, Second Report S. 16.

Septbr. *11833. THOMAS HAHTCASTELL foreslaar den engelske Regjering, at alle fremmede Fiskere skulle betale Tiende, ligesom K. af Danmark og Kejseren af Rusland have indført i deres Stater. — (Septbr.) Udt. p. Engelsk i Fourth report of the royal commission on historical manuscripts S. 283.

3. Octobr. *11834. K. CHR. IV.'s Anordning om, hvorledes Taarnblæserne paa Kjøbenhavns Slot skulle blæse. — 3. Octobr. Nyerup, Kjøbenhavns Beskrivelse S. 107—109.

5. Octobr. *11835. CHRISTIANUS THOMÆUS Johannio Meursio pro litteris et tribus libris sibi missis gratias agit, otium in aula, quod non prius responderit, incusans. — *Regia Fredericiburgensi*, V. Oct. Meursii Opera XI. 378—79.

5. Octobr. *11836. (JOHANNES WTENBOGAERTS) Skrivelse til Niclaes van Sorgen, Advokat ved Hollands Ret, hvori han nævner, at det af visse Grunde er hans Hensigt ikke at ned-sætte sig i Holsten. — *Lutet.* 15. Octobr., uden Aar. (Hollandsk.) Brieven en onuitgegeven. Stukken van Joh. Wtenbogaert II, 2. S. 15—16.

12. Octobr. *11837. K. CHR. IV.'s Anordning om Bryggergaardene i Kjøbenhavn. — *Slott Kjøbenhaffn*, d. 12. Octobris. Brudst. i Nyerup, Kjøbenhavns Beskrivelse S. 420—21. (Datum efter Kjøbenhavns Diplomatarium II. 719—20.)

12. Octobr. *11838. JOH. ISACIUS PONTANUS Antonium Thysium rogat, ut autorem indicare velit, quo testante pontifex Romanus, lecto Waldemari regis Daniæ epistolio et subscriptione nominis Waldemari, respondisset: Profecto est valde amarus. — *Harderv.*, 22. Octob. stilo nostro. Alciati Epistola 1695 S. 292.

14. Octobr. *11839. GABRIEL JACOBSEN, Barber i Christianstadtt, sælger efter given Fuld-magt en Peder Graas Enke Ingeborg tilhørende Gaard der i Staden. — 14. Oktober. Sv. Udt. i Handl. rör. Skand. Hist. XXXV. 496.

15. Octobr. 6156. Scharling, Pengenes synkende Værdi S. 427.

15. Octobr. 6157. Tydsk Overs. i Schlegel, Saml. zur Dän. Gesch. II, 2. S. 128—33.

15. Octobr. *11840. K. CHR. IV. tillader Hr. Jørgen Braad, Sognepræst i Vordingborg, at drage til et fremmed Universitet for der at studere $1\frac{1}{2}$ —2 Aar og imidlertid nyde sine præstelige Indtægter mod at holde en Vikar. — *Frederichsborg*, 15. Octobris. Ny kirkehist. Saml. II. 659—60.

23. Octobr. *11841. Litteræ amicitie S. PETREI ad Th. Bangium scriptæ. — *Otthoniæ*, 23. Oct. Kirkehist. Saml. 3. R. V. 255.

24. Octobr. *11842. K. CHR. IV.'s Forordning om de fremmede Dalere, der maa være gang-bare i Kongens Lande, og om deres Værd. — *Kjøbenhaffn Slot*, d. 24. Octobris. Særskilt trykt, 1 Blad in fol. pat.

25. Octobr. 6159. Collin, Om Rigsmønt og Courant, Bil. Nr. 7.

1. Novbr. *11843. M. JACOBUS WERENBERG sender Holger Rosenkrands et apologetisk Skrift, som han havde udgivet og tilegnet ham. — *Hamburgi*, cal. Novembr. Udt. og Brudst. i Kirkehist. Saml. 3. R. VI. 58

2. Novbr. *11844. Norges Riges Kansler JENS BJELKE beder Niels Friis, hvis Kongen ikke er tilbøjelig til at forunde ham Oluf Galdes Forleningsgods paa en billig Afgift, da at

1622.

erom, indtil han faar sendt Kongen et Exemplar af de konfererede lovede Egeplanker. — *Ellingård*, 2. November. Brudst. i Nielsen,

JES WTENBOGAERTS Skrivelse til Nicolaes van Sorgen, Advokat ved 3. Novbr.
er de Haen (Hert. Frederik af Slesvig og Holstens Raad) har op-
sætte sig i Holsten; dog foretrækker han Hamburg. — *Parijs*,
ndsk.) Brevet en onultgegev. Stukken van Joh. Wtenbogaert II, 2. S. 17—18.

ERIK RANTZOV, Lensmd. p. Øsel, meddeler Kansleren Christen Friis 5. Novbr.
Øsel, hvorover han tilbyder en Ordbog, er en Dialekt af det estiske
1. November. Brudst. i Danske Mag. 4. R. IV, 182 Anm.

æ, quibus Dr. JESPERUS BROCHMANDUS ad Oligerum Rosenkrandsium 16. Novbr.
scribit. — *Hafnia*, 16. Novbr. Kirkehist. Saml. 3. R. VI. 59.

UDIUS LYSANDER Joh. Isacio Pontano ad observationes ejus ad synopsin post 16. Novbr.
respondet. — Uden Datum. Brudst. i Alciati Epistola 1695 S. 276—77.

OB HASEBARTS Revers ved hans Beskikkelse til Sognepræst ved Vor 19. Novbr.
— *Kiebenhaffn*, d. 19. Novemb. Kirkehist. Saml. 3. R. I. 478—79.

CHR. IV. klager til Prinsen af Wales over, at Will. de Belou, som 20. Novbr.
Anna i 30 Aar, ikke kan faa udbetalt sin Pension paa 150 Pd. —
Udt. p. Eng. i Macray, Second Report S. 40.

CHR. IV. opfordrer Bønderne i Malt Herred, der trykke sig ved at 25. Novbr.
dingbro, til at levere dette, da han ellers lukker Broen med Slagbom,
over uden særlig Afgift og Told. — 25. Nov. Udt. i Nielsen, Hist. Efterr.

CHR. IV. giver M. Jens Dynesøn, Professor i Kbhvn., Privilegium paa 29. Novbr.
naatte lade trykke sin Grammaticam Latinam majorem et minorem. —
Novembris. Gjellerup, Jens Dinesen Jersin S. 243—44.

CHR. IV.'s Skrivelse til Bisperne i Danmark og Norge, at de skulle 29. Novbr.
Dynissens Grammatica Latina major et minor efterhaanden indføres i
skulle sende en Rektor eller Konrektor af hvert Stift til Kbhvn. for at
retning af M. Jens om Brugen af hans Grammatik. — *Hafnia*, 29. Novembr.
Jersin S. 244—45.

K. CHR. IV.'s Befaling til Professorerne ved Universitetet i Kbhvn., at 29. Novbr.
de Studerende, som ville paatage sig Skoletjeneste, at de besøge M.
af ham at lære den Læremethode, som hans latinske Grammatik, der
i alle Skoler, udkræver. — *Kiebenhaffn Slott*, d. 29. Novembris. Gjellerup,
S. 245—46.

ærtryk af Forordn.

14. Decbr.

K. JAKOB I. af England beder K. Chr. IV. om hans Understøttelse, hvis 15. Decbr.
il fjendtlige Forholdsregler i Anledning af Krigen i Tyskland. — *Roiston*,
) Udt. p. Eng. i Macray, Second Report S. 16.

Brudst. i Hanssen, Darst. d. Insel Fehmarn S. 16.

21. Decbr.

K. CHR. IV. meddeler Hert. Julius af Braunschweig, hvorledes Ham- 22. Decbr.
aade i Vejen for ham ved at love de Englændere, som ikke kunde blive i
an forhandlede med om at nedsætte sig i Crempe, store Privilegier; han
gen om at formaa Kejseren til at tillade Anlægget af en Told i Holsten for

1622.

at hævne denne Spot; ogsaa Lybekkerne ere ham fjendske. — *Friderichsburg*, 22. Decemb. (Tydsk.) Brudatykk. og Udt. i Qvellenessaml. d, schlesw.-holst.-lauenb. Gesellsch. II, 2. S. 118.

27. Decbr.

6178. Jvfr. Kirkehist. Saml. 3. R. VI. 61.

*11857. K. CHR. IV.'s Optegnelse om Indholdet af Breve, som skulle sendes til Hertugen af Lyneborg, Greven af Mansfeldt og Biskoppen af Bremen. (Tydsk.) Molbech, Christian IV.'s egenhænd. Breve I. 105—106.

*11858. Udkast til en Skrivelse fra K. CHR. IV. til Greven af Mansfeldt, at han intet har at befrygte af Kongens i Oldenburg liggende Krigsfolk, naar han ikke selv foruroliger sine Nabolande. (Tydsk.) Molbech, Christian IV.'s egenhænd. Breve I. 106.

*11859. Litteræ JOAN. LAUREMBERGII ad Oligereum Rosenkrandsium, quibus huic gratias agit, quod tabulas Græciæ Antiquæ, quas delineaverit, publicandas curaturus sit, pecuniam necessariam præstans. — *Rostochii*. Kirkehist. Saml. 3. R. VI. 53—55.

*11860. CASPAR BARTHOLIN skriver til Holger Rosenkrands, at han maaske rejser til Leipzig og Carlsbad og vil besøge, hvad H. R. ønsker udrettet der. — *Hafniæ*. (Latin.) Udt. i Kirkehist. Saml. 3. R. VI. 55.

*11861. DANIEL HEINSIUS anbefaler Holger Rosenkrands den leidenske Bogtrykker Izaacus Elzevirius, der i private Anliggender agtede sig til Danmark. — (*Lugd. Bat.*) (Latin.) Udt. i Kirkehist. Saml. 3. R. VI. 55.

*11862. JOH. CONR. ALSENIUS, der havde studeret en Tid lang udenlands, beder Holger Rosenkrands interessere sig for at skaffe ham en Lærerplads ved det nye Gymnasium, der skulde oprettes i Odense. — *Othoniæ*. (Latin.) Udt. i Kirkehist. Saml. 3. R. VI. 56.

*11863. Litteræ, quibus N. N. (scilicet JESP. BROCHMANDUS) Oligero Rosenkrandsio «de nepote et renato» gratulatur. — *Hafniæ*. Brudst. i Kirkehist. Saml. 3. R. VI. 56.

*11864. THEOD. BUSSIUS skriver til Holger Rosenkrands, at Thomas Seghetus efter over 20 Aars Rejser i Udlandet vil drage hjem, men paa Vejen hilse paa H. R. — *Rostock*. (Latin.) Udt. i Kirkehist. Saml. 3. R. VI. 56.

*11865. Litteræ JOANNIS LAUREMBERGII ad Oligerum Rosenkrandsium, quibus ab eo pecuniam petit ad impensas, quæ «non exiguæ» requiruntur ut Græciam suam edat. — *Rostock*. Kirkehist. Saml. 3. R. VI. 56—58.

*11866. Litteræ, quibus D. JESPERUS BROCHMANDUS Oligero Rosenkrandsio de rebus theologicis scribit. Kirkehist. Saml. 3. R. VI. 58.

*11867. Litteræ OLIGERI ROSEKRANDSII ad Joan. Lauremborgium, quibus cum eo communicat, eum designatum esse, ut juventutem nobilem in Gymnasio Sorensen linguas Græcam et Latinam doceret. — *Othoniæ*. Kirkehist. Saml. 3. R. VI. 60—61.

1622 v. 1623

1622 v. 1623.

*11868. AUGUSTI BUCHNERI pro Sebaldo Thomæ Asloa Norvegico, qui triennium in academia (Wittebergensi) degit, testimonium, in quo Johanni Julio, domino in Kielgard, senatori regni Daniæ et proregi Norvegiæ, necnon Nicolao Simoni Glostrupio, episcopo Asloensi et Hammariensi, atque toti capitulo Asloensi eum commendat. Aug. Buchneri epistolæ II. 452—56.

Ante 1623.

Ante 1623.

39. **PERNILLE GYLDENSTIERNE**, sal. Jacob Rosenkrantz's t. Kierstrup, pante Knudsen, Raadmand i Odense, et Jost Høgs Brev paa 2000 enk. Dlr. for Ir., som hun ham skyldig er. — *Arveschouff*. Matzen, Den danske Panterets Hist. S. 332.

1623.

1623.

se *11875.

3. Januar.

0. **REKTOR og PROFESSORER** i Kbhvns. Universitet kalde **M. Johannes Thomæ** 3. Januar.
s til Sognekapellan ved Vor Frue Kirke i M. Valentins Sted. — *Kiøbenhaffn*, Kirkehist. Saml. 3. R. I. 482—83.

1. **Pfalzgrev JOHAN CASIMIRS** Skrivelse til Ludvig Camerarius, hvori han 3. Januar.
n af og til at meddele sig Nyheder fra det Nedersachsiske og Holsten. —

3. Januar. (Tydsk.) Moser, Neues patriotisches Archiv I. 13—15.

2. **OLIGERI ROSENCRANTZII** ad Resenium litteræ datæ, per quas pro trans- 6. Januar.
sis-meditationibus ei gratias agit, ceterum de rebus theologicis disputans.

Regio, VI. Januarii. Dän. Bibliothek. 2. Stuck. S. 143—46. Udt. p. Dansk i Kirke- VI. 61.

3. **RIGSRAADETS** Erklæring med Hensyn til Kongens Forslag af 29. Dec. 1622 7. Januar.
Horsens, 7. Jan. Brudst. i Molbech, Christian IV.'s egenhænd. Breve I. 120—22.

4. **CAMERARIUS's** Skrivelse til Fyrst Christian af Anhalt, hvori han angriber 7. Januar.
nnyttige Holdning og Nølen, hvoraf Følgen kun vil blive, at Fjenden be-
Elben og Weser og indeslutter det. — (*Haag*, 7/17. Januar.) (Tydsk.)
Nedersächs.-dänisch. Krieg I. 514.

5 (= 6183). Datum er: *Boller*, d. 8. Januar. Se Vogelsang, Fortegn. ov. Haand- 8. Januar.
i Brahes Bibl. S. 76.

6. **NIELS JENSEN BRUN** og **PEDER PEDERSEN** vidne, at de af M. Hans Thomesen 8. Januar.
til M. Niels Mickelsen, Prædikant til Holmens Kirke i Kbhvn., for at faa
5, om M. Hans var udlagt som Fader til noget Barn, der var døbt der i
egravet paa dens Kirkegaard, hvilket M. Niels benægtede. — D. 8. Januar.
Saml. 3. R. I. 483, jvfr. S. 430.

7. **H(OLGERUS) ROSENCRANTZ**, director gymnasii, omnes doctæ pietatis ama- 12. Januar.
tioni gymnasii religiosi adesse rogat. — *Othonia*, 12. Jan. Bloch, Den Fyenske
I. 250—51.

8. **D. CASP. BARTHOLINS** Testimonium som Privatpræceptor for Johannes 12. Januar.
ildensis med Anmodning til Universitetets Rektor om at meddele ham
ublicum. — *Hafnia*, 12. Januarii. Udt. i Kirkehist. Saml. 3. R. I. 483—84.

9. **CAMERARIUS's** Skrivelse til Fyrst Christian af Anhalt om, at Kongen af 17. Januar.
adet Mansfelds Afsending, Oberst Carpenzen, gaa bort med uforrettet Sag;
løre for den almene Sag, førend hans private Interesse staar paa Spil; men
snart komme. — (*Haag*, 17/17. Januar.) (Tydsk.) Brudst. i Opel, Niedersächs.-
514—15.

1623.

21. Januar. *11880. Forestilling fra General J. P. COEN til den nederlandske Generalgouvernør General Pieter de Carpentier og de indiske Raader, hvori omtales Frygten for de Danskes Udvidelser i Indien. — *Fort Battavia*, Ady ultimo Januarii. (Hollandsk.) Kronijk van het histor. Genootschap te Utrecht. 2. serie IX. Jaarg. S. 67—95.
23. Januar. *11881. Erklæring af MATZ JENSØN, Superintendent i Skaane, at M. Hans Thomesen er kommen af med Skolen i Landskrone paa Grund af Drukkenskab og Løsagtighed, og at han har forfalsket hans (Biskoppens) Testimonium, overladende til Professorerne at kjende, hvad Ret er. — *Haffnæ*, 23. Januarii. Kirkehist. Saml. 3. R. I. 484—85.
24. Januar. *11882. Hert. CHRISTIAN af Braunschweigs Skrivelse til K. Chr. IV., hvori han udtaler Haabet om, at Kongen vil gjøre sig til Leder for de Bestræbelser, som skulle befri Tydskland for Katholikernes Aag, og giver ham Udsigt til, at hans Søn Frederik skal blive Koadjutor og Bisp i Halberstadt. — (24. Januar.) (Tydsk.) Brudstykk. og Udt. i Opel, Niedersächs.-dänisch. Krieg I. 410—11.
31. Januar. *11883. Resolution af det SLESVIG-HOLSTENSKE RIDDESKAB paa Landdagen i Kiel, hvorefter der først maa forhandles med Stænderne og Landskabet, inden der kan tages Beslutning om Udvidelse af Unionen; en Bevilling gives i Anledning af Kredshjælpen. — *Kiel*, 31. Jan. (Tydsk.) Ratjen, Verz. d. Handschrift. d. Kieler Universitätsbibl. II. 333—34, III. 70—71.
31. Januar. *11884. KONGELIG og HERTUGELIG Proposition til det slesvig-holstenske Ridderskab paa Landdagen i Kiel ang. Udvidelse af Unionen med Danmark, den forhaandenværende Kredsforsamling i Braunschweig og Forbedring af Veje. — *Kiel*, 31. Jan. (Tydsk.) Udt. i Ratjen, Verz. d. Handschrift. d. Kieler Universitätsbibl. II. 333.
8. Febr. *11885. K. CHR. IV. giver det islandske Kompagni Stapelprivilegier i Glückstadt. — (8. Febr.) Udt. i Tidsskr. for Fiskeri III. 230.
9. Febr. *11886. Betænkning om Indrettelsen af Sorø Akademi, afgivet af de under 3. Jan. dertil beskikkede 5 RIGSRAADER og 17 andre ADELSMÆND. — *Sorø*, d. 9. Februar. Brudst. i Tauber, Sorø Academies Forfatning 1628—65 S. 9—10. Jvfr. Kirkehist. Saml. 3. R. VI. 61.
11. Febr. *11887. K. CHR. IV. befaler Kannikerne i Lund at indsende en Jordebog over hvad gejstligt Gods Kapitlet har at forlene, og at lade det ved Lauge Urnes Død ledige Kanonikat følge den Person, Kongen har forlenet dermed. — *Haffn.*, d. 11. Febr. Rietz, Skånske Skolväsendets Hist. S. 619.
14. Febr. *11888. Overenskomst mellem Hert. FREDERIK ULRIK og CHRISTIAN af Braunschweig-Lüneburg, hvorefter der skal søges opnaaet fuldstændig Tilgivelse hos Kejseren for Hert. Christian og hans Officerer og Folk ved Kongen af Danmarks Mægling. — *Calenberg*, d. 14. Febr. (Tydsk.) Archiv d. hist. Vereins f. Niedersachsen, Neue Folge Jahrg. 1845 S. 64—65. Smstds. Neue Folge Jahrg. 1846 S. 310—11.
14. Febr. *11889. GERARDI JOHANNIS VOSSII ad Johannem Berckium, supremi in Hollandia consilii senatorem, epistola, in qua commemorat, eum iterum legatione ad Chr. IV. regem Daniæ functum esse. — *Lugdun Batav.*, VI. kal. Mart. Ger. Joan. Vossii Epistolæ S. 24—25.
17. Febr. *11890. K. CHR. IV. tilskriver Bisperne i Danmark og Norge, at de herefter ikke maa tilstede nogen til Skolemesters Kald og Bestilling, uden han har Bevis fra M. Jens Dynisen, at han forstaar den »formam» at instruere Børn efter hans nye Grammatik. — *Haffnæ*, d. 17. Februar. Gjellerup, Jens Dinesen Jersin S. 246—47.
24. Febr. *11891. Sir DUDLEY CARLETONS Skrivelse til Sir Thomas Roe, hvori han omtaler Kongen af Danmarks Hensigt at indsætte sin anden Søn til Ærkebisp i Bremen. — *The Hagh*, the 6. of March, stylo nouo. (Engelsk.) The negotiations of Sir Thomas Roe S. 131—33.

1623.
25. Febr.
2. **K. CHR. IV.** forbyder Indbyggerne paa Lavind, Thorsinge, Stryn, Droge, dre omliggende Øer, da han har erfaret, at de fra Tydskland hjembringe deres eget Behov og drive Landkjøb dermed, i Fremtiden at modtage andet lige for deres Varer i Tydskland, og befaler dem at indkjøbe alt i Kjøbenhavn, Svendborg, Faaborg og Rudkjøbing og i det der oprettede Saltkompagni. *Kjøbenhavn*, d. 25. Febr. Rasmussen, Oplysn. betræf. Rudkjøbing S. 65—66.
- Særtryk af Forordninger. Collin, Om Rigement og Courant Bil. Nr. 8. 28. Febr.
3. **JOH. ISACH PONTANI** epistola ad Claudium Lysandrum, observationes ad historiæ Danicæ continens. — *Harderv.*, XI. Mart. Alciati Epistola 1695 S. 277—84. 1. Martii.
4. **UNIVERSITETETS** Brev til Kansleren Chr. Friis t. Kragerup om dets Andel 2. Martii.
- d. Chr. Friis's Gaard. — *Kjøbenhavn*, 2. Martii. Udt. i Rørdam, Kbhvns. Univ. Breve S. 723.
5. **K. GUSTAF II. ADOLF** tilskriver K. Chr. IV., at da danske Undersaatter hverig saavel for deres Person som for de Vares Vedkommende, som de indhaaber han, at det samme maa blive svenske Undersaatter til Del i *Dan-terds*, 4. Mars. Udt. i Hallenberg, Gustaf II. Adolfs hist. V. 270—72. 4. Martii.
6. **K. CHR. IV.** anmoder Kejser Ferdinand II. om atter at tage Hert. Christian sig, der ganske har opgivet sine tidligere Planer og skilt sig fra Greven af Naade. — *Hadersleben*, am 6. Martii. (Tydsk.) Archiv d. hist. Vereins f. Nieder-olge Jahrg. 1845 S. 68—69. Udt. i Quellensamml. d. schlesw.-holst.-lauenburg. Gesellsch. 6. Martii.
7. **Litteræ D. JESPERI BROCHMANNI** ad Oligerum Rosenkrandsium, quibus eum uxoris consolatur et de Jacobo Matthiade, qui in domo Rosenkrandsii erat, t. — *Hafniae*, 3. solennitate publicarum deprecationum. Kirkehist. Saml. 6. Martii.
- Kongens** kortfattede Udkast om de Punkter, som skulle proponeres 10. Marts i Odense. 8. Martii.
- Betænkning** over hvert Punkt i tydsk Overs. i Slange, Gesch. Christ. IV. durch Schlegel
3. **RIGSRAADETS** Svar paa Kongens Propositioner af 8. Marts (6198). — post 8. Martii.
- Christian IV.'s egenhænd. Breve I. 126—30.
9. **Kurf. FREDERIK V.** af Pfalz's Skrivelse til K. Chr. IV., hvori han op- 10. Martii.
- 1 at sammenkalde et Møde af de evangeliske Kurfyrster og Fyrster, forat de corpus kan blive gjenoprettet. — (10/20. Marts.) (Tydsk.) Udt. og Brudst. i --dänisch. Krieg I. 512.
10. **Sir DUDLEY CARLETON** anbefaler Constantius Hugins til K. Chr. IV. og 11. Martii.
11. **Nyheder.** — *Hague*, 21. March, n. s. (Italiensk.) Udt. p. Eng. i Macray, 11. Martii.
48. **Prins CHARLES** af Wales tilskriver K. Chr. IV. om sin Rejse til Madrid 12. Martii.
12. **Modtagelse**, han har faaet dér. — *Madrid*, 12. March. (Latin.)
13. **Second Report** S. 20—21.
14. **Sir DUDLEY CARLETONS** Skrivelse til Sir Thomas Roe, hvori han udtaler, 17. Martii.
15. **vejen** er for de tydske evangeliske Fyrster, medmindre Kongen af Danmark pidsen for dem; men han er vistnok for forsigtig, omendskjønt han dog even af Mansfeldt og Hertugen af Braunschweig; Generalstaterne ere skin- 17. Martii.
16. **Hagh**, this 27. of March, stylo nouo. (Engelsk.) The negotiations of 17. Martii.
17. 137—39.

1623.

23. Martii. *11903. Litteræ OLIGERI ROSENKRANDSIJ ad Jac. Werenbergium (professorein Ham-
burgensem) de scriptis nonnullis theologicis. — *Ex Otthoniano Regio*, 23. Martii. *Dän. Bibl.*
II. 146—49. Udt. i Kirkehist. Saml. 3. R. VI. 67—68, hvor det (efter Cimbr. literata I. 718) oplyses, at
Werenberg allerede var død d. 29. Jan. 1623.
27. Martii. *11904. K. GUSTAF II. ADOLF svarer Peder Galt, at fordi enkelte Svenske mis-
bruge Handelsfriheden i Danmark burde det ikke gaa ud over de øvrige svenske Handels-
mænd. — Den Afstrøelsestraktat fra Rusland til Sverig, som skulde omhandle Laplands
Afstaaelse, havde aldrig existeret og kunde altsaa ikke udleveres til Danmark. — *Wästerds*,
d. 27. Mars. Brudstykk. i Hallenberg, Gustaf II. Adolfs hist. V. 268—70.
29. Martii. 6203. Særtryk af Forordn.
30. Martii. *11905. K. CHR. IV.'s Befaling til Professorerne ved Kbhvns. Universitet, at de
skulle lade opføre en Kirke af Sten paa Kirkegaarden udenfor Kbhvns. Nørreport, hvor
Sognepræsten i Ovre skal forrette Tjeneste, hvorfor der skal opføres Vaaningshus til ham;
de Landsbyer, som hidtil have søgt vor Frue Kirke i Kbhvn., skulle nu søge den nye
Kirke eller en anden bekvem Landsbykirke. — *Kronborg Slot*, d. 30. Martii. *Ny kirkehist.*
Saml. I. 356—57.
30. Martii. *11906. K. CHR. IV. befaler Bgm. og Raad i Helsingør at tilholde Borgerskabet
at indtræde i det spanske Kompagni, da han ikke vil tillade nogen at købe Salt i Sundet
eller af andre Fremmede. — 30. Marts. Udt. i Aarsberetn. fra Geheimarch. III, Till. S. 93.
6. Aprilis. *11907. K. CHR. IV.'s Befaling, at Soldaterne (i Helsingør), som ingen borgerlig
Næring bruge, skulle være frie for Skat; ligeledes at der ved borgerlig Næring ikke skal
forstaaes, hvad nogen ved Hustru, Børn og Tyende tjener ved Væven, Spinden og Syen
o. desl.; samt at Toldere og Toldskrivere, som ikke drive borgerlig Næring, skulle sættes
i Skat af Lensmanden. — *Kjøbenhavn*, 6. April. Udt. i Aarsberetn. fra Geheimarch. III, Till. S. 91.
6. Aprilis. *11908. CASPARUS HILS's Skrivelse til den magdeburgske Kansler Timæus ang.
Rygterne om, at K. Chr. IV. vil mod en Pengesum søge at faa Hert. Christian af Braun-
schweig til at give Afkald paa Stiftet Halberstadt til Fordel for en af hans Sønner, der
saa tillige skulde stræbe at blive Koadjutor i Ærkestiftet Magdeburg. — *Wanzleben*,
6. April. (Tydsk.) Brudst. i Opel, Niedersächs.-dänisch. Krieg I. 514.
7. Aprilis. *11909. K. CHR. IV.'s og Hert. FREDERIK af Gottorps Brev til Prælator, Ridder-
skab og Stæder i Slesvig og Holsten om Indkaldelse af Landdagen til d. 5. Maj i Flens-
borg for at deliberere om Fyrstendømmernes Defension mod den Fare, Urolighederne i
Tyskland syntes at true med. — *Gottorff*, 7. Aprilis. (Tysk.) Særtryk af Forordn.
9. Aprilis. *11910. Litteræ (D. JESPERI BROCHMANDI) ad Oligerum Rosenkrandsium, in qui-
bus gaudet, quod litteræ nuper acceptæ sibi spem fecerint brevi videndi epistolam ad Dn.
D. Cramerum adornatam. — 9. April. Kirkehist. Saml. 3. R. VI. 68—69.
12. Aprilis. *11911. Lord G. CAREWS Skrivelse til Sir Thomas Roe, hvori han omtaler, at
Kongerne af Danmark og Sverig og flere tyske Fyrster samle Tropper og protestere imod
Regensborg-Rigsdagens Beslutninger. — *Savoy*, this 22. of April. (Engelsk.) *The negotiations*
of Sir Thomas Roe I. 143—45.
18. Aprilis. *11912. Grev ERNST af Mansfeldts Instrux for den forhenværende böhmiske Stor-
kansler (Friherre von Rupp) paa hans Sendelse til K. Chr. IV., hvem han skal opfordre
til at tiltræde det mellem Frankrig, Venedig og Savoyen sluttede Forbund mod Habsburg
samt til at formaa Hansestæderne til ligeledes at gjøre det. — *Widtmundt*, 18. April. (Tydsk.)
Brudstykk. og Udt. i Archiv d. hist. Vereins f. Niedersachsen, Neue Folge Jahrg. 1845 S. 100—101.

1623.

- inds MORITZ** af Oranien anmoder den nederlandske Resident i **Ham-**
zema om at meddele sig, om **Cornelis Geesteranus**, tidligere Præst i
dt Velsius, tidligere Præst i **Rackaigne**, ere komne til **Frederiksstad**, og
 1 tager dem under sin Beskyttelse; tillige beder han ham om at skaffe
 2 **Arminianerne** i **Glückstadt**. — *'s Gravenhage*, d. 28. Aprilis. (Hollandsk.)
Genootschap te Utrecht 2. serie XIII. Jaarg. S. 49—50.
- CHR. IV.** tilskriver **Dr. Hans Michelsen**, Biskop i **Fyn**, at dersom 19. Aprilis.
 3e eller Konrektorerne i hans Stift foraarsages at gjøre nogle Rejser
Læremaade, som skal bruges i Skolerne, skulle Omkostningerne godt-
rkernes Intrade og Forraad. — *Frederichsborg Slott*, d. 19. Aprilis.
 4ense Cathedralsskoles Hist. VIII. 11. Ligelydende Breve udgik til de andre Biskopper
 p. **Jens Dinesen Jersin** S. 247.
- CHR. IV.'s** Brev til **Bisperne** i **Viborg** og **Aalborg**, at de af deres 19. Aprilis.
 5 **Forraad** skulle godtgjøre **M. Otte Blichfeld**, Skolemester i **Viborg**, hans
 6 i **Anledning** af den nye Læremethode. — *Frederichsborg*, d. 19. Aprilis.
 7 **Jersin** S. 247—48.
- CHR. IV.** tillader **Borgerne** i **Helsingør** at købe **Salt** paa **Rheden** til 19. Aprilis.
 8 det spanske Kompagni faar Skibe og kommer tilbage fra Spanien; siden
 9 altet til Forhandling af Kompagniet, men det skal være dem tilladt paa
 10 **Salt** til at føre udenrigs. — *Kjøbenhavn*, 19. April. Udt. i Aarsberetn. fra
 11 S. 98.
- Pfalzgrev JOHAN CASIMIRS** Skrivelse til **Ludvig Camerarius**, hvori han 19. Aprilis.
 12 lysninger ang. det for to Aar siden mellem Danmark og Generalstaterne
 13 og meddeler Rygter om, at Kongen af Danmark gjerne vil hjælpe den
 14 land, men at Rigsraadet er meget derimod. — 19. Aprilis. (Tydsk.)
 15 ches Archiv I. 19—22.
- Kejser FERDINAND III.** tilkjendegiver **K. Chr. IV.** de Betingelser, paa 19. Aprilis.
 16 staa **Hertug Cristian** af **Braunschweig** Amnesti. — *Prag*, d. 29. April.
 17 hist. Vereins f. Niedersachsen, Neue Folge Jahrg. 1845 S. 69—72.
- Ed** aflagt af **MARCUS WIBENITZ** som kgl. Fiskerimester. — (26. April.) 26. Aprilis.
 18 I. 220—21.
- Ansøgning** fra **BERGENS BORGERE** til **K. Chr. IV.** om Hjælp i **Anledning** 26. Aprilis.
 19 **vergaade Ildebrand**. — 26. April. Brudst. i Norske Mag. II. 188.
- ERNST NORMANN** t. **Tribesldz**, **Befalingsmd. p.** **Antvorskov**, og **Dr. HANS** 27. Aprilis.
 20 jøre vitterligt, at de have efterkommet Kongens Befaling med Hensyn til
 21 es **Penge** til **Bolig** og **Pension** for en **Bogtrykker** i **Kbhvn.** — 27. Aprilis.
 22 5. R. I. 53.
- K. CHR. IV.'s** og **Hert. FREDERIK** af **Gottorps** Brev til **Prælater**, **Ridder-** 3. Maj.
 23 **lle** andre **Indbyggere** i **Slesvig** og **Holsten** om **Afholdelsen** af en »Quartal-
 24 **il** **deputerede Raader** d. 25. Juni i **Kiel**. — *Gottorff*, 3. Maj. (Tydsk.)
- K. CHR. IV.'s** Skrivelse til **Kejser Ferdinand II**, hvori han opfordrer ham 7. Maj.
 25 at rømme **Hessen**, hvor han nu i over 8 Uger har plaget **Befolkningen**
 26 for **videregaaende Planer**. — (*Steinburg*, 7. Maj.) (Tydsk.) Udt. og Brudst.
 27 lantsch. Krieg I. 494—95.

1623.

8.—10. Majl.

6223. Tilføje: I Propositionen findes bl. a. ogsaa Forslag om, at Slesvig hjælper Holsten i Anledning af den dette Hertugdømme paahvilende Kredshjælp, samt Ønske om Oprettelse af en formelig Afsked før Landdagens Slutning. I Resolutionen bevilges Fornyelsen af Unionen samt, at det slesvigske Ridder- og Landskab sammenskyder en Hjælp til det holstenske. Brudstykke i Ratjen, Verz. d. Handschrift. d. Kieler Universitätsbibl. II. 334—36, III. 71—72.

10. Majl.

*11924. Litteræ JACOBI I. regis Britanniae ad regem Chr. IV. de conjugio filii ejus, de qua re Christianum, quum filius reversus fuerit, certioorem faciet. — (10. Maj.) Brudst. i Opel, Niedersächs.-dänisch. Krieg I 513.

10. Majl.

*11925. Grev TILLYS Skrivelse til (Infantinde Isabella Clara Eugenia) i Brüssel, hvori han omtaler et Rygte om, at Hert. Christian af Braunschweig har overgivet sit Bispedømme Halberstadt til Kongen af Danmark. — *Assenheim*, le 20. de may. (Fransk.) Villermont, Tilly S. 649—50.

13. Majl.

*11926. De danske Gesandter DITLEV RANTZAU, BERND GEIST og FREDERIK GYNTHERS Proposition paa K. Chr. IV.'s Vegne til Hert. Christian af Braunschweig, hvori de opfordre ham til en personlig Sammenkomst med Kongen samt til at afskedige sin Hær. — 13. Mai. (Tydsk.) Brudst. i Archiv d. hist. Vereins f. Niedersachsen, Neue Folge Jahrg. 1846 S. 325—26, jvfr. S. 303.

13. Majl.

*11927. K. JAKOB I. af England tilskriver K. Chr. IV. om Prinsen af Wales's og Buckingham's Rejse til Spanien. — *Greenwich*, 13. May. (Latin.) Udt. p. Eng. i Macray, Second Report S. 16.

14. Majl.

*11928. De NEDERSACHSISKE STÆNDER indbyde paany K. Chr. IV. til at sende Gesandter til den forhaandenværende Kredsdag. — *Gardelegen*, 14. Mai. (Tydsk.) Archiv d. hist. Vereins f. Niedersachsen, Neue Folge Jahrg. 1846 S. 323—25.

15. Majl.

*11929. Hert. CHRISTIAN af Braunschweigs Erklæring til Kongen af Danmark, hvori han udvikler sine Betingelser for at modtage Kejserens Pardon. — *Grøningen*, 15. Mai. (Tydsk.) Archiv d. hist. Vereins f. Niedersachsen, Neue Folge Jahrg. 1846 S. 327—29.

17. Majl.

*11930. K. CHR. IV. anbefaler til K. Jakob I. af England Kjøbmanden Matth. Bagge, der er blevet bedraget af en engelsk Skipper. — 17. May. (Latin.) Udt. p. Eng. i Macray, Second Report S. 40.

18. Majl.

*11931. K. CHR. IV.'s Skrivelse til de nedersachsiske i Gardelegen samlede Stænder, hvori han, da han ikke kan sende nogen Gesandt til Kredsagen, opfordrer dem til i Særdeleshed at arbejde paa, at Grev Ernst af Mansfeld fjernes fra Ostfriesland. — *Steinburg*, 18. Mai. (Tydsk.) Archiv d. hist. Vereins f. Niedersachsen 1846 S. 330—31.

20. Majl.

*11932. K. JAKOB I. af Englands Skrivelse til K. Chr. IV. i Anledning af, at to af Østersø-Kompagniets Skibe ere blevne fastholdte i Helsingør. — *Greenwich*, 20. May. (Latin.) Udt. p. Eng. i Macray, Second Report S. 16.

24. Majl.

*11933. Lavsskraa udsædt af BGM. og RAAD i Kbhvn. for Remmesnidere, Sadelmagere, Sønse Beredere, Handske- og Pungemagere. — 24. Majl. Indledn. og enkelte Artikler i Holm, Peltzner og Handskemagernes Laugsartikler 1460—1684 S. 8—10.

25. Majl.

*11934. CHRISTEN HANSEN, Superintendent i Aalborg, skriver til Kansler Christian Friis t. Kragerup om Kjøb af Kongen af et lille Stykke Jord ved Bisperesidensen. — 25. Maj. Udt. i Kirkehist. Saml. 3. R. III. 747.

26. Majl.

*11935. Skrivelse fra Kassel, hvori omtales Grev Tillys Indmarsch i Hirschfeld og udtales Tillid til, at, hvis Hert. (Frederik Ulrik) af Wolfenbüttel fatter en god Resolution, Kongen af Danmark da i Følge sit i Hamburg til Hertugen og til Landgreven af Hessen givne Løfte vil understøtte ham. — 26. Mai. (Tydsk.) Villermont, Tilly S. 194—97.

- Sir DUDLEY CARLETONS** Skrivelse til Sir Thomas Roe, hvori han omtaler, **mark** har skaffet Hert. Christian af Braunschweig Kejserens Tilgivelse. — **May**, stylo vet. (Engelsk.) The negotiations of Sir Thomas Roe S. 155—57. 1623. 26. Majl.
- K. CHR. IV.'s** Befaling om Anbringelsen af en ny Tavle i Kjøbenhavns **Tøttelse** for Børnene i Børnehuset. — *Kjøbenhavn Slot*, d. 30. Maj. 30. Majl.
- I. 445—46.**
- Kurf. FREDERIK V.** af Pfalz's Skrivelse til K. Chr. IV., hvori han under- **ankrigs** Hensigt at optræde mod Østrig og udtaler Haabet om en hem- Int. Junil.
- st** og om, at Kongen vil gaa i Spidsen for de evangeliske Stænder. — **(Tysk.)** Udt. og Brudst. i Opel, Niedersächs.-dänisch. Krieg I. 512—13.
- Fyrst CHRISTIAN** af Anhalts Skrivelse til Camerarius om Mødet mellem 2. Junil.
- Hert. Frederik Ulrik** af Braunschweig samt dennes Moder, Elisabeth i **ener**, at Hert. Christian af Braunschweig sikkert ikke har rettet sig efter **Moders** Vink. — ²/₁₂. Juni. (Tydsk.) Brudst. i Opel, Niedersächs.-dänisch.
- CAMERARIUS's** Skrivelse til Fyrst Christian af Anhalt, hvori han omtaler, 4. Junil.
- yder** Skylden for, at det ikke optræder imod Kejseren, over paa Kongen **ikke** mener det alvorligt. — ⁴/₁₄. Juni. (Tydsk.) Brudst. i Opel, Niedersächs.-
- I.**
- K. CHR. IV.'s** Skrivelse til Hert. Frederik Ulrik (af Braunschweig), hvori 6. Junil.
- forestaaende** Exekution mod Hert. Christian og opfordrer ham til at tage **hans** egne Lande ikke skulle lide Skade derved. — *København*, 6. Juni.
- d. hist. Vereins f. Niedersachsen, Neue Folge Jahrg. 1847 S. 32—33.**
- Rigskansler AXEL OXENSTIERNAS** Skrivelse til Kongen af Bøhmens Raad 7. Junil.
- us**, hvori han beder ham adressere sine Breve enten til Hamburg eller til **ent** Andreas Svendsen i Helsingør. — *Aus dem Lager bey Nes*, d. 7. Junil.
- Patriotisches Archiv V. 25—29.**
- Hert. CHRISTIAN** af Braunschweigs Skrivelse til Hert. Christian af Zelle, 9. Junil.
- sender** Kopi af Kongen af Danmarks Intercessionsskrivelse for ham til **Jr. *11896).** — *Wulffenbüttel*, am 9. Junil. (Tydsk.) Archiv d. hist. Vereins f.
- e Folge Jahrg. 1845 S. 79.**
- K. CHR. IV.** accepterer Valget af sin Søn Frederik, udvalgt Biskop til 12. Junil.
- hjutor** ved Bremens og Schwerins Stifter, til det ved Hert. Philip Sigismunds **mprovsti** i Halberstadt, og lover at beskytte Stiftet i Anledning af dette
- n** og enhver anden. — *Schloss Copenhagen*, d. 12. Junil. Neue Mittheilungen
- ring.-Sächs. Verein XIII. 11—12.**
- K. CHR. IV.** befaler Bgm. og Raad i Aalborg, Viborg, Holstebro og 12. Junil.
- e**, at Borgerne i disse Byer give Bidrag til det nylig oprettede Saltkompagni
- t** foregaa med et godt Exempel, ved selv at give større Bidrag. — 12. Juni.
- S. 8—9.**
- K. CHR. IV.** gjør vitterligt, at han har tilladt Jens Bang, Rdmd. i Aal- 13. Junil.
- en** Gaard i Aalborg af Knud Olsens Arvinger. — 13. Juni. *Wulff, Jens*
- K. CHR. IV.** underkjender en Dom af Aarhus Kapitel, der nægter Univer- 13. Junil.
- Halvdelen** af Naadsensaaret ved Kannikedømmer, der ere forlenede pro
- Juni.)** Brudst. i Matsen, Kbhvns. Universitets Retshist. II. 324.

1623.

13. Junii. *11948. OLIGERUS ROSENKRANTZ Johanni Meursio pro Pisistrato ejus suo nomine inscripto et pro fide in filium suum gratias agit; geminati septidui vehementem morbum adhuc impedivisse, ne ad eum scriberet. — *Othoniae*, XIII. Junii. Meursii Opera XI. 385—86.
14. Junii. *11949. KONGENS RETTERTHINGS Dom om det af Søren Munk paa Terkel Krabbe begaaede Drab. — 14. Juni. Udt. i Personalhist. Tidsskr. III. 54—57.
16. Junii. *11950. Sir DUDLEY CARLETONS Skrivelse til Sir Thomas Roe, hvori omtales, at Kejseren har meddelt Kongen af Danmark sin Beredvillighed til paa visse Betingelser at tilstaa Greven af Mansfeldt Pardon. — *Hagh*, this 16/26. of June. (Engelsk.) The negotiations of Sir Thomas Roe S. 161—63.
21. Junii. *11951. Instrux, opsat af den NEDERSACHSISKE KREDSdag i Lüneburg, for dens Gesandter til Hert. Christian af Braunschweig, hvorefter de skulle omtale, at det er lykkedes Danmark og de nedersachsiske Stænder i Wien at udvirke Amnesti for Hertugens Tilhængere og gamle Tjenere. — 21. Junius. (Tydsk.) Brudstykk. og Udt. i Archiv d. hist. Vereins f. Niedersachsen, Neue Folge Jahrg. 1847 S. 18—19.
23. Junii. *11952. Grev TILLYS Skrivelse til (den nedersachsiske Kredsday i Lüneburg), hvori udtales Haab om et godt Resultat af Kongen af Danmarks Skridt hos Hert. Christian af Braunschweig. — 3. Juli. (Tydsk.) Brudstykk. og Udt. i Villermont, Tilly S. 201—203.
23. Junii. *11953. CAMERARIUS's Skrivelse til Fyrst Christian af Anhalt, at denne har Ret i, at man ikke kan stole paa Kongen af Danmarks Beslutninger. — 23. Juni—3. Juli. (Tydsk.) Brudst. i Opel, Niedersächs.-dänisch. Krieg I. 461.
25. Junii. *11954. K. CHR. IV. giver Hert. Hans d. Yngres Sønner, Hert. Christian, Alexander, Johan Adolf, Frederik, Philip og Joachim Ernst Samforening med deres Arvedel af Hertugdømmet Slesvig og Landet Femern. — *Copenhagen*, d. 25. Junii. (Tydsk.) Stemmann, Gesch. d. öffentl. u. Privat-Rechts d. Herzogthums Schleswig III. 342—43.
26. Junii. *11955. Stadsekreterær WAGNERS Beretning til Raadet i Braunschweig om den nedersachsiske Rigsdag i Lüneburg, hvori han omtaler Kongen af Danmarks Begjæring om en Konference med Kredsen ved Zollenspiker. — 26. Juni. (Tydsk.) Brudst. i Archiv d. hist. Vereins f. Niedersachsen, Neue Folge Jahrg. 1847 S. 14—15.
29. Junii. *11956. BERGENS MAGISTRAT takker K. Chr. IV. for den Ingeniør, han har sendt Byen efter Branden, og beder om, at det maa blive forbudt at have Ildsteder paa Søboder m. m. — 29. Juni. Udt. i Norske Mag. II. 188—89.
30. Junii. *11957. Indberetning fra den VENEZIANISKE AMBASSADØR i Frankrig; heri omtales en Rejse, som Landgreven af Hessen har gjort til Danmark, Sachsen og Brandenburg og hvad derved er blevet opnaaet. — 10. Juillet. (Italiensk.) Udt. og Brudst. paa Fransk i B. Zeller, Richelieu et les ministres de Louis XIII de 1621 à 1624 S. 263—64.
- Junio. *11958. Kejser FERDINAND II.'s Skrivelse til den nedersachsiske Kreds, hvori han omtaler, at Kongen af Danmark er gaaet i Borgen for, at den katholske Armada ufortøvet efter den halberstadtske Hærs Afskedigelse skal blive trukket tilbage fra Grændsen. — Uden Datum. (Tydsk.) Udt. og Brudst. i Archiv d. hist. Vereins f. Niedersachsen, Neue Folge Jahrg. 1847 S. 13.
- Junio? *11959. K. CHR. IV.'s Memorial for hans Søster Hertuginde Elisabeth af Braunschweig om Forhandlinger med Administratoren af Stiftet Magdeburg, Hert. Christian Wilhelm, i Anledning af et gjentaget Tilbud af Hert. Christian d. Yngre, Biskop af Halberstadt, at resignere dette Stift til Fordel for en af Kongens Sønner. — Uden Datum. (Tydsk.) Neue Mittheilungen etc. von dem Thüring.-Sächs. Verein XIII. 10—11.

1623.

10. Stadsekretær WAGNERS Beretning til Raadet i Braunschweig om den 2. Julii.
Kreds dag i Lüneburg, hvorefter de fleste af Stænderne vente og haabe paa
anmarks Ankomst. — 2. Juli. (Tydsk.) Brudst. i Archiv d. hist. Vereins f. Nieder-
olge Jahrg. 1847 S. 29.
- Brudst. i Frls, Saml til dansk Bygningshist. S. 46 Anm. 2. Julii.
1. HUGONIS GROTH ad Guilielhum Grotii epistola, in qua scribit, se, si 2. Julii.
n, qui sibi tutando et honeste alendo par sit, puta, Danus, Saxo aut similis
desideret, rem dignam, de qua cogitetur, putare. — *Balagniaci*, 12. Julii.
pistolæ 1687 S. 771.
2. CAMERARIUS's Skrivelse til Fyrst Christian af Anhalt, hvori han frakjender 4. Julii.
gtig Iver for den fælles Sag, men fremhæver, at hvis der ikke nu træffes
ninger, vil baade den over- og nedersachsiske Kreds svæve i yderste Fare,
elv ikke være rolig i sin Rede. — ⁴/₁₄. Juli. (Tydsk.) Udt. og Brudst. i Opel,
sch. Krieg I. 461.
3. K. CHR. IV.'s Forbud mod Samkvem mellem Danmark og Bremen paa 11. Julii.
paa sidstnævnte Sted udbrudte Pest. — *Rotenburg*, 11. Juli. Udt. i Mansa,
s og Sundhedspleiens Hist. i Danmark S. 286.
- Schlegel, Saml. zur Dän. Gesch. II, 2. S. 133—35. 14. Julii.
4. K. CHR. IV.'s og Hert. FREDERIKS aabne Brev om Afholdelsen af en al- 16. Julii.
ensk og slesvigsk Landret paa Slottet i Kiel den første September først-
Gottorff, 16. Julii. (Tydsk.) Stemann, Gesch. d. öffentl. u. Privat-Rechts d. Herzog-
III 344—46.
5. Hert. CHRISTIAN af Braunschweig og Lüneburg giver Afkald paa Stiftet 18. Julii.
Fordel for Kongen af Danmarks Søn Hert. Frederik. — *Lemgau*, 18. Julii.
Teutsches Reichs-Archiv Bd. 5. 4. Abth. 4. Absatz S 108. Archiv d. hist. Vereins f.
ue Folge Jahrg. 1845 S. 85—86.
6. Instrux af Hert. CHRISTIAN af Braunschweig, Biskop i Halberstadt, for 19. Julii.
nerer Heinrich Wernecke til Domkapitlet i Halberstadt; han skal underrette
i Anledning af de kejserliges truonde Stilling er til Sinds at resignere Stiftet
ongen af Danmarks Søn Frederik, Biskop til Verden og Koadjutor i Bremen;
Kapitlets Mening og sende ham Svaret med Expres til Gravenhagen. —
Julii. (Tydsk.) Neue Mittheilungen etc. von dem Thüring.-Sächs. Verein XIII. 12—14.
7. JARLEN af MIDDLESEX beder K. Chr. IV. om at undskylde, at han ikke kan 25. Julii.
af det store Laan før Mikkelsdag. — *Chelsea*, 25. July. (Latin.) Udt. p.
ond Report S. 48.
- Instructio GUSTAVI ADOLPHI regis Sveciæ Iano Ruthgersio, ad Ordines 31. Julii.
ato, data, in qua etiam de statu rerum inter Sueciam et Daniam scribit,
ut causam discordiæ intem regem et Christianum IV explicet. — (31. Julii).
om af Finlands Natur och Folk XXXVI. 18—38.
- CAMERARIUS's Skrivelse til Fyrst Christian af Anhalt om Følgerne af 1. Augusti.
tlohn, hvoriiblandt den, at Danmark nu vil holde sig tilbage. — (¹/₁₁. Aug.)
- i Opel, Niedersächs.-dänisch. Krieg I. 511.
- K. GUSTAF II. ADOLFS Skrivelse til Hert. Adolf Frederik af Mecklenburg, 6. Augusti.
ler Dannelsen af et Forbund imellem de mecklenburgske Hertuger, Hert.
verne af Schaumburg og Ostfrisland og Stæderne Rostock, Lübeck og

1623.

Hamburg for at modstaa dels Kejserens Overgreb dels Kongen af Danmarks Planer mod Elben og Weseren; han lover sin Bistand til et saadant Forbund og omtaler desuden Faren for Krig imellem sig og Danmark. — *Gripsholm*, d. 6. Augusti. (Tydsk.) Konung Gustaf II. Adolfs Skrifter S. 410—18.

6. Augusti. *11971. K. CHR. IV.'s Skrivelse til hans Søster, Hertuginde Elisabeth af Braunschweig, hvori han opfordrer hende til at formaa hendes Søn, Hert. Frederik Ulrik, til ikke at blande sig i sin Broder, Hert. Christians Sager. — Uden Datum. (Tydsk.) Udt. og Brudst. i Opel, Niedersächs.-dänisch. Krieg I. 572.
7. Augusti. *11972. Instructio GUSTAVI II. ADOLPHI regis Sveciæ D. Iano Rutgersio, ad Ordines generales ablegato, data de statu evangelico in Germania. Inter alia scribit: «omnem molem belli cervicibus Dominorum Ordinum impendere, ... rege Britanniae vel dormiente, vel cum hoste colludente, rege Daniæ se istis motibus immiscere nolente, cum forsàn se neutri parte addicendo tutum fore speret.» — *In arce Gripsholmiana*, 7. Augusti. Bidrag till kännedom af Finlands Natur och Folk XXXVI. 39—49. Udt. i Droysen, Gustaf Adolf I. 187—88.
12. Augusti. *11973. Det SVENSKES RIGSRAADS Instrux for Salvius paa hans Rejse til Danmark for at underhandle om Afskaffelsen af Told mellem Rigerne. — *Stockholm*, d. 12. August. (Svensk.) Udt. i Hallenberg, Gustaf II. Adolfs hist. V. 272.
16. Augusti. *11974. Kurf. JOHAN GEORG af Sachsen besvarer den danske Afsending Sievert v. Pogwisches Forslag om at slutte sig til den nedersachsiske Kredses Forestillinger hos Kejseren benægtende. — *Sizenroda* (16. Aug.) (Tydsk.) Udt. og Brudst. i Opel, Niedersächs.-dänisch. Krieg I. 561—62.
18. Augusti. *11975. Sir DUDLEY CARLETON's Skrivelse til Sir Thomas Roe, hvori han omtaler Kongen af Danmarks Bestræbelser for at drage Staden Embden ind under sin Beskyttelse; Generalstaterne ere ængstelige herover ligesaavel som over hans Magt paa Elben og Weser. — *Hagh*, this 18/28. of August. (Engelsk.) The negotiations of Sir Thomas Roe S. 172—73.
25. Augusti. *11976. Kurf. GEORG WILHELM af Brandenburg's Skrivelse til K. Chr. IV. ang. Beskyldningerne mod hans Søster, Hert. Frederik Ulrik af Braunschweigs Gemalinde for Ægteskabsbrud. — *Coln a. d. Spree*, 25. Aug. (Tydsk.) Udt. og Brudstykk. i Opel, Niedersächs.-dänisch. Krieg I. 582.
25. Augusti. *11977. Forlig mellem RAADET og BORGERSKABET i Greifswalde; iblandt de Underskrivende ere Bergenfarerne og Skaanefarer-Kompagniet. — *Greifswald*, d. 25. August. (Tydsk.) Dähnert, Samml. pommersch-rügischer Landesurk. II. 31⁰—21.
28. Augusti. 6262. Brudstykk. i Kirkehist. Saml. 3. R. VI. 70.
29. Augusti. *11978. K. CHR. IV. takker Jarlen af Montgomery for hans Tilbud om militær Tjeneste, hvilket han ikke kan modtage, da han venter, at Krigen i Tyskland snart vil være forbi. — 29. Aug. (Latin.) Udt. p. Eng. i Macray, Second Report S. 40.
29. Augusti. *11979. ANDERS SWENSSON tilskriver Rigsadmiral Carl Carlsson Gyldenhielm forskellige politiske Nyheder; Kongen er i Kjøbenhavn, forskellige tyske Fyrster ventes dertil og danske Gesandter ere affærdigede til Tyskland. — *Helsingør*, d. 29. Augusti. (Svensk.) (Hallenberg), Handl. t. Gustaf II. Adolfs Hist. I. 187—43.
30. Augusti. *11980. Grev TILLYS Skrivelse til (Infantinde Isabella Clara Eugenia i Brüssel), hvori han omtaler, at der er kommen Afsendinge til ham fra Kongen af Danmark med det Hverv at forhandle med Greven af Mansfeldt om hans Udmarsch af Ostfriesland. — *Wardenborch*, le 9. Septembre. (Fransk.) Villermont, Tilly S. 661—63.

1623.

1. K. CHR. IV.'s Bestalling for Knud Hansøn som Opsynsmand ved Haven i København (o: Rosenborg Slotshave). — *Haffniæ*, d. 1. Septembris. Friis, Saml. til Hist. S. 54—55. 1. Septbr.

2. KNUD HANSØNS Ed som Kongens Opsynsmand i Haven ved Kjøbenhavn (Slotshave). — *Haffniæ*, d. 1. Septembris. Friis, Saml. til dansk Bygningshist. S. 54. 1. Septbr.

3. (Infantinde ISABELLA CLARA EUGENIAS) Skrivelse til (Grev Tilly), hvori hun Beretning i Skrivelse af 30. August om danske Afsendinge til Greven af Nr. 11980). — *Bruxelles*, le 11. Septembre. (Fransk.) Villermont, Tilly 1. Septbr.

Den danske Gesandt SIEVERDT POGWISCH underretter Kejseren om, at d. Yngre af Braunschweig efter almindelig Opfordring har forladt den Kreds og resigneret Stiftet Halberstadt, hvis Domkapitel derefter har været ongen af Danmarks Søns Postulation; Kongen formoder, at dette vil Bifald, og beder om, at han paa nærmere Ansøgning vil tilstaa ham 13. Septemb. (Tydsk.) Neue Mittheilungen etc. von dem Thüring.-Sächs. Verein 3. Septbr.

Skrivelse fra den nederlandske Resident i Hamburg FOPPE VAN AITZEMA af Oranien, hvori han omtaler Kongen af Danmarks Bestræbelser for at ydskland, særlig Ærkestiftet Magdeburg, til Hertugen af Lüneburgs store Illige omtales hans Hensigt at befæste en Ø i Elben. — *Hamburg*, s. (Hollandsk.) Kronijk van het histor. Genootschap te Utrecht 3. serie. XIII. 3. Septbr.

K. CHR. IV.'s Fundats paa den tydske Kirke i Kbhvn., for Silkevævere ke Folk. — *Haffniæ*, d. 5. Septembris. Ny kirkehist. Saml. III. 186. 5. Septbr.

HUGONIS GROTH ad Joannem Hotomanum epistola, in qua commemorat, rausionensi Hagæ retulisse, Emdanos id agere, ut se in fidem ac tutelam — *Silvanecti*, XV. Sept. Franc. et Joan. Hotomanorum Epistolæ S. 413—14. 5. vel 15. Septbr.

Hert. CHRISTIAN af Braunschweig tilkjendegiver den danske Agent Oberst-von Hagen genannt Geist, at, da han ikke har erholdt noget Svar i An-n i Kongen af Danmarks Navn i Grevs-kabet Lippe gjorte Forslag, maa r hævet, og beder ham om at sende hans (Hertugens) Transport tilbage m, am 12. Septembris. (Tydsk.) Neue Mittheilungen etc. von dem Thüring.- 12. Septbr.

Kejser FERDINAND svarer den danske Gesandt Sievert Pogwisch, at han eligionsfreden og de ved Forsamlingen i Mühlhausen i Marts 1620 tiden ikke kan give nogen Erklæring i den Halberstadtske Sag eller Interesserede; ang. Kongens i en hosføjet Memorial ytrede Ønske, at folk skulde forlade den nedersachsiske Kreds, henviser han til det givne Svar. — *Wien*, d. 24. Septemb. (Tydsk.) Neue Mittheilungen etc. s. Verein XIII. 15—17. 14 Septbr.

UNGELIG og HERTUGELIG Proposition til det slesvig-holstenske Ridder- inddagen i Kiel, hvori udtales Haab om, at det slesvigske Ridder- og det holstenske i Anledning af den Holsten paalagte Kontribution af r. — *Kiel*, 15. Septb. (Tydsk.) Ratjen, Verz. d. Handschrift d. Kieler Uni- 15. Septbr.

1623.

18. Septbr. *11991. Resolution af det SLESVIG-HOLSTENSKE RIDDER- og LANDSKAB paa Landdagen i Kiel, hvorefter Slesvigs Prælater, Ridder- og Mandskab have bevilget en Skat for at hjælpe det holstenske Ridder- og Landskab. — 18. Septb. (Tydsk.) Brudst. i Ratjen, Verz. d. Handschrift. d. Kieler Universitätsbibl. II. 337.
26. Septbr. *11992. CHRISTIANUS JANUS (Rektor ved Odense Skole) tilskriver Holger Rosenkrands og hans Svigersøn Chr. Thomesen om, hvorvidt han skal modtage Tilbudet om et Professorat ved det nye Gymnasium i Odense. — (*Ex Musæolo*), 6. cal. Octob. (Latin.) Udt. p. Dansk i Kirkehist. Saml. 3. R. VI 70—71.
29. Septbr. 6266. Jvfr. Qvistgaard, Forts. Efterr. om Slagelse Skole S. 12.
29. Septbr. *11993. ALBERTUS SCHEEL, præfectus regius Ripensis, scholæ cathedrali Ripensi 100 Imperiales legat, quorum usuræ uni discipulo, qui die S. Thomæ in examine luculentius sui profectus specimen edidisse, tribuendæ essent. — Die Michaelis. Udt. i Terpager, Rip. Cimbr. S. 500.
30. Septbr. *11994. Det DANSKE RIGSRAAD svarer det svenske Rigsraad, at det nærer Tvivl om, at Kongen af Danmark vil tillade noget Møde ang. Toldspørgsmaalet, som han holder for afgjort ved Freden i Knäred, men haaber at kunne faa Kongens Tilladelse til et Grænsemøde, hvor andre Tvistigheder kunne afgøres. — *Odense*, d. 30. September. Udt. i Hallenberg, Gustaf II. Adolfs hist. V. 272—73.
30. Septbr. *11995. Litteræ amicitie JACOBI MATTHIÆ ad Th. Bangium. — *E Regio Johannæo*, 30. Septembris. Kirkehist. Saml. 3. R. V. 256.
30. Septbr. *11996. Instructio GUSTAVI II. ADOLPHI tribuno militum Gustavo Hornio super iis data, quæ ipsius fidei ad peragendum in Belgia concredita sunt. Inter alia eum oportere ostendere, regem Sueciæ a bello Danico in id elaborasse, ut classem haberet bonam. — *Gripsholmiæ*, die 30. Sept. Bidrag till Kännedom af Finlands Natur och Folk XXXVI. 50—62.
- Septbr. *11997. HERTUGERNE af Mecklenburg bebrejde de mecklenburgske Stænder, at de ere utilbøjelige til Forbund mod Kongen af Danmark. — Uden Datum. (Tydsk.) Brudst. i Lützow, Pragmatische Gesch. von Mecklenburg III. 170.
1. Octobr. *11998. Litteræ OLIGERI ROSENKRANDSII ad D. Danieleum Sennertum, Medicinæ Doctorem et Professorem in Academia Wittebergensi, quibus cum eo communicat, constitutum esse a Nobilitate Fioniæ «Virum, qua Doctrinam, qua Experientiam in vicem vacantis apud nos Iatrices mature vocare», et eum electum esse; hortatur igitur, ut Ottoniam veniat. — *Ottoniæ Fionum*, e Regio Johannæo, ipsis calend. Octobr. Kirkehist. Saml. 3. R. VI. 71—72.
4. Octobr. *11999. JOH. WANDALS Brev til Kansler Christian Friis t. Kragerup om en «Scholeperson Tames Pederssøns y Ryss, ved Skanderborg, hans Søn», som er imellem de andre Kongens Alumner i Viborg, men er forsømmelig. — *Viborg*, d. 4. Octobris. Kirkehist. Saml. 3. R. IV. 550—51.
5. Octobr. *12000. D. JOANN. GERHARDUS Oligero Rosenkrandsio gratias agit, quod sibi stationem in Regia Academia detulerit; venire non posse, quod vinculis arctis in Saxonia teneatur; Dn. Gerhardum Gravium Osnabrugensem commendat ut virum hac statione dignissimum. — *Jenæ*, 5. Octobr. Kirkehist. Saml. 3. R. VI. 73—75.
12. Octobr. *12001. K. CHR. IV. beder sin Agent Oberstlieutenant Berend von Hagen genannt Geist at virke for hans Søns Valg til Biskop i Halberstadt hos Domherrerne dersteds samt hos Ridderskabet saavel i Stiftet Halberstadt som i Stiftet Magdeburg; imidlertid skal Kongens Sekretær Frederik Günther fortsætte Underhandlingerne med Hert. Christian d. Yngre. — *Kopenhagen*, am 12. Octobris. (Tydsk.) Neue Mittheilungen etc. von dem Thüring.-Sächs. Verein XIII. 17—19.

1623.

Molbech, Christian IV.'s egenhænd Breve I. 275—76 (hvor Brevet igjen er aftrykt, men 27). 14. Octobr.

K. CHR. IV.'s Befaling til Erich Juul, Jørgen Krag, Hans Pors og Christen at være tilstede, naar Iffuer Lange t. Bramminge efter Kongens Befaling temaalet for afgangne Michel Wogensøns Børn af deres Farbroder Jacob at afgjøre alle mellem dem indfaldende Irringer. — *Hafnia*, 14. Octobris. 14. Octobr.

W. S. Petro Galtio, regio Danico ad aulam Suecicam legato, mortem iones quasdam præbendarum Lundensium nuntiat. — *Lundis*, 17. Octob. 17. Octobr.

(N. N.s) Forslag om ordinarie post eller bud-gemmell Rigitt. — 22. Octbr. et danske Postvæsen S. 21—22. 22. Octobr.

Den danske Agent PEDER GALT forespørger hos Statholderen i Stockholm, om de danske Undersaatter virkelig ere fri for at betale Told, da han dem betale denne. — *Stockholm*, d. 24. October. Udt. i Hallenberg, Gustaf II. 24. Octobr.

HOLGER ROSENKRANDS skriver til Mag. Hans Knudsen mod kalvinistiske one. — (*Sacrarium Johannæum*, 29. Oktober.) Udt. i Kirkehist. Saml. 3. R. 29. Octobr.

Tydsck Overs. i Slinge, Gesch. Christ. IV. durch Schlegel II. 218. 30. Octobr.

Hertuginde ELISABETH af Braunschweigs Skrivelse til hendes Søn, Hert. e. Octobr.

Brudst. i Pontoppidan, Orig. Hafn. S. 329 og i Lassen, Bidrag t. Børsens Hist. S. 16—17. 1. Novbr.

K. CHR. IV.'s Reskript til Jørgen Urne, Lensmd. p. Kronborg, hvorved at Bryggerne i Helsingør ikke maa sælge Øl i Pottetal, og Kroerskerne 15. Novbr.

15. Nov. Udt. i Aarsberetn. fra Gehelmearch. III, Till. S. 97.

Litteræ D. JESPERI BROCHMANDI ad Oligerum Rosenkrandsium, quibus ut universam doctrinam Christianam exhibeat. — *Hafnia*, 15. Novembr. 15. Novbr.

Hert. CHRISTIAN d. Yngre af Braunschweig tilskrifer Markgrev Christian istrator i Magdeburg, at han har erfaret, at han i Anledning af hans fore- 15. Novbr.

Sir DUDLEY CARLETONS Skrivelse til Sir Thomas Roe, hvori han omtaler, 17. Novbr.

DAVID NUYTS's Skrivelse til van Hilten, Sekretær ved Utrechts Stater, 26. Novbr.

1623.

for, at de Engelske, Franske og Danske ellers skulle komme dem i Forkjøbet. — *'s Grauenhage*, d. 6. December. (Engelsk.) Kronijk van het histor. Genootschap te Utrecht 5. Serie 25. Jaarg. S. 118—24.

27. Novbr. *12013. K. CHR. IV. giver Bønderne i Kjøbenhavns, Kronborg og Frederiksborg Len Frihed paa de Gaarde, de paabo, saa at Bygningerne blive deres arvelige Ejendomme og Jorderne overlades dem for en billig Indfæstning, naar de ønske dem. — 27. Nov. Brudst. i Danske Samlinger 2. R. II. 18.

27. Novbr. *12014. N. N.s Brev til Holger Rosenkrands, hvormed han sender ham de af ham forfattede Commentationes in Psalmos aliquot pœnitentiales. — *Marnæ Dithmarsorum*, 27. November. (Latin.) Brudst. i Kirkehist. Saml. 3. R. VI. 77.

27. Novbr. *12015. K. GUSTAF II. ADOLF lader den danske Konge vide, at han har forbeholdt sig, ligesaavel som K. af Danmark, selv at bestemme Tolden i sit Rige. Forevrig foreslaar han, at de begge skulle sende Fuldmægtige, som kunne afhandle Sagen og faa Ende paa Toldstriden. — *Strengnäs*, d. 27. November. Hallenberg, Gustaf II. Adolfs hist. V. 275—78.

29. Novbr. *12016. Litteræ commendatoriæ PROFESSORUM academix Hafniensis pro Grammatica Latina M. Jani Dionysii. — D. 29. November. Brudst. i Gjellerup, Jens Dinesen Jersin S. 76.

29. Novbr. *12017. ESKE BROCK, Lensmd. p. Dronningborg, tilkjendegiver Kansleren Christian Friis t. Kragerup, at han anser et almindeligt Forbud paa Udførsel af al Slags Korn til S. Hans Dag for nødvendigt, og lover at holde det Korn, som er indkommet til Slottet, tilstede, til Kongen forlanger det. — *Dronningborg*, 29. Novembris. Vedel Simonsen, Bidr. til Eske Brocks Levn. I. 128—24.

29. Novbr. *12018. Oberst JOHAN ALDRINGERS Svar til Hert. Adolf af Holsten paa et Brev af 24. Novbr. om Mønstringen og Betalingen af Hertugens Regiment. — *Eger*, 29. November. (Tydsk.) Brudst. i Jahrb. f. d. Landesk. d. Herzogth. VIII. 40—42.

30. Novbr. *12019. K. CHR. IV. overdrager Maribo Kl. til Sorø Akademi. — 30. November. Udt. i Kall Rasmussen, Musse Herred S. 214.

30. Novbr. *12020. JOHAN. ISACIUS PONTANUS ad Christianum Friis, toparcham de Cragerup, Daniæ regis cancellarium, de Procopio Græco-Latino ei mittendo et de historia Danica sua scribit; inquit, an Heneti, Veneti et Vandali iidem sint. — *Hardervici*, X. Decembr. A. Alciati Epistola 1695 S. 263—66.

30. Novbr. *12021. K. GUSTAF II. ADOLF advarer indtrængende Hert. Adolf Frederik af Mecklenburg mod K. af Danmark; han er i Virkeligheden Herre over hele den nedersachsiske Kreds; han selv vil ikke uden Nødvendighed paaføre ham Krig; men Hertugen bør tage sig i Agt for at miste sin Frihed; et Forbund mellem de nedersachsiske Fyrster og Stæder og Sverig er tilraadeligt. — *Gripsholm*, d. 30. November. (Tydsk.) Konung Gustaf II. Adolfs Skrifter S. 419—27. Brudst. i Opel, Niedersächs.-dänisch. Krieg II. 73.

17. Decbr. *12022. SALOMON SARTOR, Universitetsbogtrykker, indgaar forskellige Forpligtelser overfor Universitetet i Anledning af sin Stilling. — *Kbhvn.*, 17. Decembris. Danske Mag. 5. R. I. 52—53.

18. Decbr. *12023. Kejser FERDINAND II.'s Lensbrev til Hans d. Yngres Sønner »zu gesamter Hand«. — 28. Decbr. (Tydsk.) Larsen, Samlede Skrifter I. Afd. III. 307.

27. Decbr. *12024. OLIGERUS ROSENKRANTZ ad Johannem Meursium, Slangendorpio iter ocus quam sperarat ingredi coacto, lineolas pauculas de animo suo in eum mittit, cuius rei argumentum patriam propediem secum sua sponte ei suppedituram esse sperat. — *Ex Joanneo Regio Ottoniæ*, ipso Joanni Opt. Max. sacro die. Meursii Opera XI. 387.

12025. **KEJSER FERDINAND II.'s Instrux for Friherre von Reck, som skal takke** 29. Decbr. 1623.
7. for hans Mægling i Ostfriesland og bede ham om Hjælp i Krigen mod Tyrkerne.
uar 1624. (Tydsk.) Udt. i Opel, Niedersächs.-dänisch. Krieg II. 57.
12026. **KEJSERENS hemmelige Bliinstrux for Friherre von Reck paa hans Sendelse** 29. Decbr.
Danmark og de øvre- og nedersachsiske Kredse. — 8. Januar 1624. (Tydsk.)
Hittich, Magdeburg, Gustav Adolf und Tilly I, Zusätze S. XIX—XX.
12027. **Markgrev CHRISTIAN WILHELM af Brandenburg, Administrator i Magde-** 30. Decbr.
rer Hert. Christian den Yngre af Braunschweig, at han ikke vil opgive sin Ret
utor i Halberstadt, idet han foreholder ham, at det dels er usikkert, hvorledes
nation til Fordel for K. af Danmarks Søn vil blive optaget af Kejseren og de
dels at K. af Danmark derved vilde komme i en fjendtlig Stilling til Huset
g. — *Wolmirstädt*, d. 30. Decembris. (Tydsk.) Neue Mittheilungen etc. von dem
s.-Verein XIII. 20—22.
12028. **Udg. først hos Henr. Waldkirch, 10 Bl., derefter hos dennes Arvinger, 8 Bl., og siden**
Udgaverne af Rigens Ret og Dele, Kbhvn. 1643 og 1663. 4°.
12028. **K. CHR. IV.'s Instrux for Statholder Rantzov og Christen Thomissøn,**
rejse med Hertugerne Frederik og Ulrik, Kongens Sønner, til Rothenburg. (Tydsk.)
Christ. IV. durch Schlegel II. 207. Vistnok fra 25 Maj, jvfr. Bricka og Fridericia, Chr. IV.'s
ve I. 309.
12029. **HOLGER ROSENKRANDS's Svar paa D. Daniel Cramers Bebrejdelser for, at**
til de saakaldte Rosenkreutzere; han undskylder sig og forklarer vidtløftig sit
(Latin.) Udt. og Brudst. i Kirkehist. Saml. 3. R. VI. 62—65.
12030. **HOLGER ROSENKRANDS's Brev til D. Hans Povlsen Resen med en Afskrift**
rivelsen til Cramer. (Latin.) Udt. og Brudst. i Kirkehist. Saml. 3. R. VI. 65.
12031. **GUNDE ROSENKRANDS beder Holger Rosenkrands om at maatte rejse til**
ersitet paa Grund af Omgangen med daarlige Kammerater, hvor han var. —
(Latin.) Udt. i Kirkehist. Saml. 3. R. VI. 77.
12032. **(CASPAR BARTHOLIN) takker Holger Rosenkrands for et Brev til ham og**
Forening. — *Hafnia.* (Latin.) Udt. og Brudst. i Kirkehist. Saml. 3. R. VI. 62.
12033. **Litteræ amicitiae D. CASPARI BARTHOLINI ad Oligerum Rosenkrandsium.**
Kirkehist. Saml. 3. R. VI. 69—70.
12034. **(WILHELM ALARDUS, Præst i Krempe) skriver til Holger Rosenkrands**
at han sender ham sin Søn, for at han skal sætte ham i Huset hos Rektoren
(Latin.) Udt. i Kirkehist. Saml. 3. R. VI. 77.
12035. **General J. P. COENS Beretning om de nederlandske Besiddelser i Ost-**
mtales de Danskes Handel derpaa. (Hollandsk.) Kronijk van het histor. Genoot-
2. Serie 9. Jaarg. S. 95—129.

1624.

1624.

- K. GUSTAF II. ADOLFS Skrivelse til Hert. Adolf Frederik af Mecklenburg,** 7. Januar.
ler, at Spærring af de danske Passer har forhindret et tidligere Brevs Af-
n. — *Auffem Kufferberge*, d. 7. Jenner. (Tydsk.) Konung Gustaf II. Adolfs
r.
- LISBETH GYLDENSTJERNE, Oluf Rosensparres Efterleverske, tilskriver den** 16. Januar.
ær Jørgen Seefeld, at da hendes afdøde Husbond havde erfaret, at M. Klavs
ød, lod han Præsten (Jacob Jensen i Faareveile) vide, at han havde i Sinde

1624.

at kalde ham til Herfølge Sogn; hun beder Seefeld tale med Kongen derom. — *Dragsholm*, d. 16. Jan. Rørdam, Lyskanders Levned S. 109.

16. Januar. *12038. MADZ JENSSØN HOLM, Præst i Tæbring paa Mors, skriver til Biskop Christian Hansen i Aalborg, at Niels Bille, en Søn af Hartuig Bille t. Damsgaard og Anne Kaas, »var nu paa Christi Aabenbarelsis Dag sist forleden fire Aar gammel«. — *Tebring*, 16. Januarii. Personalhist. Tidsskr. 2. R. II. 97.

16. Januar. *12039. HUGONIS GROTH ad Joannem Grotium, consiliarium comitis Hohenlo, epistola, in qua existimat, de suo Cimbrico negotio nihil movendum esse nisi per valde fidos. — *Lutetia*, 26. Januarii. Hugonis Grotii Epistolæ 1687 S. 772—73.

17. Januar. *12040. (GREVEN AF OLDENBURGS) Skrivelse til (Grev Tilly), hvori han omtaler, at K. af Danmark stadig har givet ham Udsigt til Greven af Mansfeldts Troppers Bortmarsch. — *Oldenburg*, am 17. janaary. (Tydsk.) Villermont, Tilly S. 677—79.

19. Januar. *12041. Skrivelse fra P. DE VISCHER (fhv. Bgm. i Embden) til Infantinde (Isabella Clara Eugenia i Brüssel), hvori han omtaler, at K. af Danmark efter forskellige Beretninger kun har faa Tropper. — *Warrendorp*, le 29. janvier. (Fransk.) Villermont, Tilly S. 673—75.

24. Januar. *12042. K. CHR. IV. tilskriver Fru Lisbeth, salig Oluf Rosensparres, ang. Afleveringen af de historiske Dokumenter, som M. Claus (Lyskander) i Herfølge havde laant af Bibliotheket i Kjøbenhavn, samt af hans historiske Bogsamling, som han havde lovet at forære til Universitetet. — *Hafnia*, d. 24. Januar. Rørdam, Lyskanders Levned S. 143—44.

24. Januar. *12043. K. CHR. IV. bevilger, paa Begjæring af Fru Lisbeth Gyldenstjerne, Oluf Rosensparres t. Skarolt Efterleverske, at Hr. Jacob (Jensen) maa »forløves« fra Faareveile Sogn ved Dragsholm for at kaldes til Herfølge Sogn. — *Hafnia*, d. 24. Januarii. Rørdam, Lyskanders Levned S. 109.

24. Januar. *12044. RUSDORFII ad Ludovicum Camerarium epistola, in qua existimat, tam Danum quam alios Germaniæ principes a confederatione cum Anglis, ad quam per Enstrouterum brevi invitandi sint, absterritum iri, si Batavos ab ea se subducere viderint. — 24. Januarii, st. v. Monumenta pietat. et literar. viror. illustr. II. 272—78.

29. Januar. *12045. LEO. METZNER testatur, se jussu cancellarii Christiani Fresen in præsentia Oveni Høken et Georgii Sefeldt, secretariorum regionum, Mathiæ a Colen Jesuitæ dixisse, regem pœnam capitalem, quam conatu incolas regni ad errores papisticos illicendi meruerit, ei remisisse sub ea conditione, ut intra triduum regno excedat. — *Hafnia*, 29. Januar. Ny kirkehist. Saml. V. 844.

29. Januar. *12046. FRANCISCUS CHRISTOPHORI (Præst i Ugilt) skriver til Biskoppen i Aalborg om de Adels Sønner, der findes »i Herredet«, nemlig Jens Huas i Skiortholts Sønner, Vogn og Erich, samt Offe, en Søn af Nils Arnefeld t. Kniffholt. — *Ugilt Prestgaard*, 29. Januarii. Personalhist. Tidsskr. 2. R. II. 98—99.

31. Januar. *12047. JANI GEBHARDI ad Johannem Kirchmannum epistola, in qua commemorat, Christianum ducem Brunsvicensem, quo facilius præteritorum veniam ab imperatore impetret, abdicatis partibus Batavi intra Damis se occulturum esse. — *Gustrovi*, 31. Jan. Marquard Gudii Epistolæ S. 298.

Januario. *12048. Optegnelse om en Overenskomst mellem Hert. CHRISTIAN af Braunschweig og (Grev TILLY?), hvorefter Hertugen efter Modtagelsen af 9000 Rdlr. skal trække sig tilbage til K. af Danmark eller til et andet Sted, indtil han er bleven forsonet med Kejseren. — Uden Datum. (Fransk.) Villermont, Tilly S. 680—82.

1624.

49. Skrivelse fra P. DE VISCHER, (fhv. Bgm. i Embden), til Infantinde (Isabella a i Brüssel), hvori han omtaler, at det er meddelt ham, at K. af Danmark sine Tropper og er meget velsindet mod Kejseren og Spanien. — *Linghen, vrier.* (Fransk.) Villermont, Tilly S. 682—85. 2. Febr.
50. R. HOGERBEETS'S Skrivelse til D. Carolus Niellius, hvori han omtaler, at et sammen med den nye Borgemester i Amsterdam, Bas, ved et Gesandtskab — 13. Febr. (Hollandsk.) Krontijk van het histor. Genootschap te Utrecht 6. Serie. 3—24. 3. vel 13. Febr.
1. HUGONIS GROTH ad Joannem Grotium, consiliarium comitis Hohenlo, ia aliquid de Fridericopoli scire avet; intelligit, tardos ibi progressus esse. — ebruarii. Hugonis Grotii Epistolæ 1687 S. 774. 6. Febr.
2. HEINRICH JULIUS V. WIETERSHEIM, Befalingsmd. i Gatersleben, meddeler alberstadt, Arendt Spiegel, bl. a, at han har erfaret, at et Sendebud fra den Yngre i Wolfenbüttel skal have ladet sig forlyde med, at Hertugen sin Resignation, da K. af Danmark ikke havde holdt sit Løfte, hvorfor han lsaget til at aftakke sit Krigsfolk. — *Gatersleben*, den 6. Febr. (Tydsk.) n etc. von dem Thüring.-Sächs. Verein XIII. 22—24 6. Febr.
- Warnstedt, Die Oldenburger u. Brandenburger Erbansprüche auf Schleswig-Holstein S. 69—70. 8. Febr.
- RUSDORFII ad Ludovicum Camerarium epistola, in qua existimat, Anglum, er Svecum et Danum in bellum erumpant, curare debere. — 13. (23.) Febr. et literar. viror. illustr. II. 286—91 (med en Efterskrift af 14. (24.) Febr.). 13. Febr.
- Instrux fra DOMKAPITLET i HALBERSTADT for dets Sendebud Sekretæren ed hans Forhandling med den Kursachsiske Raad Caspar Tryller, hvori Udsigt, at det vil træde i Underhandling med K. af Danmark. — Am (Tydsk.) Neue Mittheilungen etc. von dem Thüring.-Sächs. Verein XIII. 24—26. 13. Febr.
- K. CHR. IV.'s Forordning om Krone-Møntens Lødighed og Vægt, lige-ær-Søslingers og Hviders Vægt. — 14. Febr. Scharling, Pengenes synkende 14. Febr.
- MIC. BRANTHWAITES Skrivelse til Sir Thomas Roe, hvori han omtaler, at il sende Gesandter til Frankrig, Danmark og Nederlandene. — *Venice*, (Engelsk.) The negotiations of Sir Thomas Roe S. 216—17. 14. Febr.
- JOACHIMI RUSDORFII ad Ludovicum Camerarium epistola, in qua comme- Angliæ petivisse, ut ad regem Daniæ scribat, ut electorem Saxonie, ne ctoralis dignitatis in Bavarum consentiat, hortetur. — *Londini*, XV. kal. Mart. umentorum I. 934—39. 16. Febr.
- Kejser FERDINAND II.'s Brev til Statholderinden i de spanske Nederlande, om, at de spanske Tropper maa blive fjærnedes fra den nedersachsiske erne der ellers maaske vilde falde fra og forene sig med Danmark. — ?) Udt. i Opel, Niedersächs.-dänisch. Krieg II. 27. 17. Febr.
- JOACHIMI RUSDORFII ad Ludovicum Camerarium epistola, in qua comme- Christianæ permagni interesse, ut dissentiones inter Svecum et Danum itur. — *Londini*, XIII. kal. Mart. Hahn, Collectio monumentorum I. 939—42. 18. Febr.
- K. CHR. IV.'s Befaling til Bønderne i Christianstads Len at holde Vejene og at bekoste samt stadig vedligeholde Langebro. — *Kiøbenhavn*, den . P. Sv. i Gillberg, Christianstads Læn S. 7. 20. Febr.

1624.

20. Febr. *12061. K. JAKOB I. af England beder K. Chr. IV. om at formaa Kurf. af Sachsen til at nægte sin Tilslutning til Pfalzkejsersteværdighedens Overdragelse til Baiern. — *Westm.*, 20. Feb. (Latin.) Udt. p. Eng. i Macray, Second Report S. 17.
25. Febr. *12062. JOACHIMI RUSDORFII ad Ludovicum Camerarium epistola, in qua commemorat, Robertum Anstrutherum, legatum ad Danum et alios principes Germaniæ destinatum circa apparatus ad legationem necessarios occupatum esse et sibi persvadere, se non tam Dano, quam omnibus principibus protestantibus, ut arma sumant, persvasurum esse. — VI. kal. Mart. Hahn, Collectio monumentorum I. 944—50.
26. Febr. *12063. NIELS SKINKEL erklærer at være E. Urne 600 Rdlr. skyldig, og hvis han findes dermed forsømmelig, har L. Skinkel forpligtet sig til at inddrage i Indlager eller til at afstaa E. Urne Jordegods til evindeligt Eje. — 26. Febr. Udt. i Matzen, Den danske Panterets Hist. S. 353.
26. Febr. *12064. HUGONIS GROTH ad Joannem Grotium, consiliarium comitis Hohenlo, epistola, in qua scribit, Cimbricum negotium ita temperandum esse, nequid a se proficisci videatur, quum recusor contrarius sibi Lutetiis valde nocere posset. — *Lutetiae*, 7. Martii. Hugonis Grotii Epistolæ 1687 S. 774.
28. Febr. *12065. Epistola CASPARI BARTHOLINI ad Sigvardum Grubbe quacum ei scriptum »de ære pestilenti corrigendo consilium« iterum editum mittit. — *Hafniae*, 3. kal. Mart. Bartholini Cista medica S. 204—205.
29. Febr. *12066. JOACHIMI RUSDORFII ad Ludovicum Camerarium epistola, in qua commemorat, se intelligere, libellum Monachii prodixisse cum hac inscriptione: »Informatio Rusdorffii ad Palatinatum de legatione electorum et principum confœderatorum ad regem Daniæ«. — *Londini*, Prid. kal. Martii. Hahn, Collectio monumentorum I. 953—56.
4. Martii. *12067. JOACHIMI RUSDORFII ad Ludovicum Camerarium epistola, in qua commemorat, se demonstrasse, regem Angliæ præsertim hoc tempore, quo Dani, Sveci et aliorum protestantium societate opus habeat, Polono regi in regno suo milites conscribendi potestatem dare non debere. — *Londini*, IV. Non. Mart. Hahn, Collectio monumentorum I. 956—59.
6. Martii. *12068. K. CHR. IV.'s Befaling til Bisperne om Afholdelse af Takkebønner i alle Kirkerne for Opdagelsen af Pavens Anslag paa at gjenindføre de gamle Vildfarelser i Riget samt for Fundet af Sølvets og Malm i Norge. — *Vort Slott Kiøbinghaffn*, den 6. Martii. Rørdam, Historiske Kildeskrifter II. 726.
7. Martii. *12069. Hert. CHRISTIAN den Yngre af Braunschweigs Instrux for sit Sendebud, Overkammerer Heinrich Wernecke, til Domkapitlet i Halberstadt, hvori han erklærer, at han vil tage sin endelige Beslutning ang. Stiftets Resignation efter Forhandling med K. af Danmark. — *Ins Gravenhag*, am 17. Martii. (Tydsk.) Neue Mittheilungen etc. von dem Thüring.-Sächs. Verein. XIII. 26—27.
8. Martii. *12070. Hertuginde AUGUSTA af Slesvig og Holsten kundgjør, at hun til Ingewer Haring, Borger i Byen Husum, har solgt for 2000 Specie-Rdlr. Landet i Hatstæder gamle Marsk, kaldet Specking og Withvenne, som hun selv havde kjøbt af Hans Adolff Hoyers Kreditorer. — *Husum*, d. 8. Martii. Lass, Samml. Husumsch. Nachrichten II. 145—47.
9. Martii. *12071. JOH. ISACH PONTANI epistola Christiano Friis, toparchæ de Cragerup, Daniæ regis cancellario, una cum Procopio Græco missa, de opere suo historiæ Danicæ et de consilio nuptiarum inter principem Valliæ et sororem regis Hispaniæ. — *Hardervici*, XIX. Mart. A. Alciati Epistola 1695 S. 803—806.

1624.

2. GERARDI JOANNIS VOSSII ad Janum Gruterum epistola, in qua gaudet, rege ad ornandam academiam Hafniensem honestissimo stipendio invitari dici. 10. Martii. (Lid.) Martii. Ger. Joan. Vossii Epistolæ S. 99—100.

Journal f. Politik, Natur- og Menneske-Kundskab 1807, IV. 60—61 (udat.). Rothe, Re- 11. Martii.

J. E. Larsen, Samlede Skrifter 1. Afd. II. 300.

12. Martii.

3. Epistola WILHELMI ALARDI ad Oligerum Rosenkrandsium, quibus ei gratia filio de victu in familia hactenus prospexerit. Etiam ab eo petit, ut canagat, quod hic filio a Rosenkrandsio commendato locum in refectorio interserit. — *Crempis*, 15. Martii. Udt. i Kirkehist. Saml. 3. R. VI. 294. 15. Martii.

Den magdeburgske Agent Dr. ARNOLDUS ENGELBRECHT beretter til Kurf. af Sachsen, at Administratoren i Magdeburg allerede var bleven urolig over Gesandt Siegfried von Pogwisch's Forestillinger til Kejseren ang. K. af Postulation til Stiftet Halberstadt, men var bleven beroliget ved den Meddelelse; da Sagen nu atter er under Forhandling, fremstiller han udførlig Rapport til Stiftet som dets Koadjutor og beder Kurfyrsten om at understøtte sin Sag, som 15. Martii. (Tydsk.) Neue Mittheilungen etc. von dem Thüring.-Sächs. Verein 15. Martii.

Den kursachsiske Raad CASPAR TRYLLER beretter til Kurf. Johan Georg sine Forhandlinger i Mansfeld den 13. Marts med den Halberstadtske Raad. Kapitlet har Betænkeligheder ved at overdrage Stiftet til Administration, da det frygter for at støde ikke blot Hert. Christian den Yngre, af Danmark og den regerende Hertug i Braunschweig; det forlanger derfor Indtægt. Det tilbudte Domprovsti har den unge Hert. af Holsten i Hænde, som 4000 Daler. — *Sangerhausen*, den 15. Martii. (Tydsk.) Neue Mittheilungen etc. -Sächs. Verein XIII. 27—29. 15. Martii.

K. CHR. IV. forsikrer K. af Sverig om sit Venskab og paastaar at have Aarsag til Toldstrid. — *Kjøbenhavn*, d. 17. Marts. Udt. i Hallenberg. Gustaf II. 17. Martii.

K. CHR. IV.'s Brev til Jørgen Grubbe, Lensmd. p. Halsted Kloster, om Hus ved Engelsborg paa Laaland til de Tømmermænd, der arbejde paa Bømmesteds skal bygges. — 19. Marts. Nyt hist. Tidsskr. V. 177—78. 19. Martii.

HUGONIS GROTIJ ad Guilielmum Grotium epistola, in qua scribit, se conatibus negotio exposcere velle, ubi conditiones pernoverit. — *Lutetiae*, 15. Martii. Udt. i Grotii Epistolæ 1687 S. 775—76. 19. Martii.

DAVID NUYTS's Skrivelse til van Hilten, Sekretær ved Utrechts Stater, om, at Direktørerne for det ost- og vestindiske Kompagni have givet Tjenestgjælden til Kompagniet, Aarsag til at søge Tjeneste i Frankrig, England og i Ostindien, den 30. Meert. (Hollandsk.) Kronijk van het histor. Genootschap 1777. Jaarg. S. 127—44. 20. Martii.

Isak Overs. i Schlegel, Sammlung zur Dän. Gesch. II, 2. 136. Slang, Geschichte Christ IV. 23. Martii.

K. CHR. IV. befaler Lensmanden Jørgen Urne at lade Borgemestre og Rådmande tiltale for ikke at have tilholdt Borgerskabet at gjøre Muren ved Byen til. Udt. i Aarsberetn. fra Gehelmearch. III, Till. S. 89. 28. Martii.

1624.

30. Martii. *12081. Hertuginde ELISABETH af Braunschweigs Skrivelse til sin Søn, Hert. Christian af Braunschweig, hvori hun bl. a. opfordrer ham til at rette sig efter hendes Broder, K. (af Danmarks) Beslutninger. — (30. Marts.) (Tydsk.) Brudst. i Opel, Niedersächs.-dänisch. Krieg I. 578—80.
30. Martii. *12082. Kejser FERDINAND II.'s Instrux for Greven af Oldenburg (af samme Indhold som Nr. *12025). — 9. April. Udt. i Opel, Niedersächs.-dänisch. Krieg II. 58.
3. Aprilis. *12083. K. GUSTAF II. ADOLF svarer K. Chr. IV., at skjønt der var stor Forskjel paa den Told, som K. af Danmark tog af Svenskerne i Sundet, og den K. af Sverig paa-lagde sine egne Undersaatter, vilde han dog foreløbig ikke kræve Told af sine Undersaatter for de Varer, de solgte til de Danske, dog kun hvis Danmark vilde ophøre med at kræve Told i Sundet. Han foreslog en Tid for Grændsemødet, som han ønskede skulde finde Sted ved Sjøred, og hvortil der fra hvert Rige skulde sendes 4 Rigsraader. — *Stockholm*, d. 3. April. Udt. i Hallenberg, Gustaf II. Adolfs hist. V. 280—81.
3. Aprilis. *12084. BENGT KAFLE meddeler Axell Oxenstierna, at Mytteriet i Kalmar Len er dæmpet, og udtaler bl. a., at den nuværende Slotsfoged paa Kalmar, Hans Olsson, havde været K. af Danmarks edsvorne Tjener, da Kongen indehavde Kalmar og Öland. — *Callmare slott*, den 3. April. (Svensk.) (Hallenberg), Handl. t. Gustaf II. Adolfs hist. I. 143—48.
5. Aprilis. *12085. K. CHR. IV. kvitterer K. af England for 18000 Daler, som er Renten af Laanet. — 5. Apr. (Latin.) Udt. p. Eng. i Macray, Second Report S. 40.
5. Aprilis. *12086. CHRISTEN JENSEN, Præst i Vejle, skriver til Holger Rosenkrands og beder om Hjælp i Anledning af en Adelmands Plan om ved Mageskifte med Kronen at tilvende sig nogle Bøndergaarde, som fra gammel Tid laa under Præstegaarden i Vejle. — *Ex Musæolo ad vadium Cimbricum*, Nonis Aprilis. Udt. og Brudst. i Kirkehist. Saml. 3. R. VI. 294—95.
8. Aprilis. *12087. De danske Sendebud BEREND VON HAGEN og FREDERICH GÜNTHER fore-stille Domkapitlet i Halberstadt, hvorledes K. af Danmark for at befri Stiftet for Krigsfare med stor Bekostning havde formaaet Hert. Christian til Resignation af Stiftet til Fordel for Kongens Søn; de vise, hvilken Garanti Kongen byder Stiftet, og at Kapitlet ikke uden at fornærme ham kan træde tilbage; en Modstand fra Keiserens og andres Side anse de ikke for at være af nogen Betydning, og Koadjutorens foregivne Rettigheder ere ube-grundede. De bede derfor Kapitlet om ikke at fornærme Kongen eller drive Hertugen til at søge Hævn mod Stiftet. — (*Halberstadt*), 8. Aprilis. (Tydsk.) *Neue Mittheilungen etc. von dem Thüring.-Sächs. Verein*. XIII. 42—51.
8. Aprilis. *12088. K. JAKOB I. af England anbefaler paa ny Østersøkompagniets Sag til K. Chr. IV. — *Westm.*, 8. Apr. (Latin.) Udt. p. Eng. i Macray, Second Report S. 17.
8. Aprilis. *12089. DOMKAPITLET I HALBERSTADT tilkjendegiver Administratoren i Magdeburg, Christian Wilhelm, sine Betænkeligheder med Hensyn til den af ham som Koadjutor paa-staaede Ret til Postulation til Stiftet, idet det henviser saavel til andre Grunde som ogsaa til de Forestillinger, der nu ere blevne forebragte af K. af Danmarks Gesandter, og beder ham om Raad i denne Forlegenhed. — 8. Aprilis. (Tydsk.) *Neue Mittheilungen etc. von dem Thüring.-Sächs. Verein* XIII. 40—42. Udt. i Opel, Niedersächs.-dänisch. Krieg II. 20.
11. Aprilis. *12090. Markgrev CHRISTIAN WILHELM, Administrator i Magdeburg, tilkjendegiver Domkapitlet i Halberstadt, at han uagtet Protestationerne af Hert. Friderich Ulrich og Christian af Braunschweig og Forestillingerne af K. af Danmarks Gesandter vedvarende fastholder sin Ret til Stiftet som dets Koadjutor; han finder det rimeligt, at Kapitlet ud-førlig oplyser Kongen om Sagens rette Sammenhæng, og lover selv ved sine Gesandter at

1624.

estillinger, at han forhaabentlig skal afstaa fra at bringe Krig og
omliggende Lande. — *Schloss Wolmirstädt*, d. 11. Aprilis. (Tydsk.)
dem Thüring.-Sächs. Verein XIII. 51—56.

ers. i Slange, Gesch. Christ. IV. durch Schlegel II. 226—27.

13. Aprilis.

R. IV.'s Brev, hvorved han tager Stiftet Schwerin i Beskyttelse. —
i. i Jahrb. d. Vereins f. meklenb. Gesch. LI. 130.

15. Aprilis.

R. IV.'s Brev til K. Gustaf II. Adolf, hvori han fordrer de øselske
ophævet for alle danske Undersaatte og Frihed for danske Kjøb-
sverige, mod samme Ret for de svenske i Danmark; endvidere for-
søge Undersaatte, som eje Jordegods i Danmark, især i Fyn, skulle
med deres Medarvinger i Danmark. — *Kjøbenhavn*, 15. Aprilis.
G. Gustaf II. Adolfs hist. V. 281—82.

15. Aprilis.

UDLEY CARLETONS Skrivelse til Sir Thomas Roe, hvori han omtaler,
anmark og Sverige sandsynligvis er forebygget ved den afsluttede
i og Sverige; Sir Robert Anstruther skal gaa som Gesandt til Dan-
6. of April. (Engelsk.) The negotiations of Sir Thomas Roe S. 233—35.

16. vel 26. Apr.

ACOBUS HASEBARDUS ab Oligero Rosenkrandsio veniam petit, quod
i illam et singularem «de Testamento ἀναμνησεως» Christi J. nostri,
acris reliquisti», adhuc non remiserit. — *Hafniæ*, ipsa Jubilate.
295.

18. Aprilis.

CHIMI RUSDORFII ad Ludovicum Camerarium epistola, in qua commem-
ipem Angliæ in Dano avunculo maximum permovendi et confirmandi
onere. — *Londini*, XIV. kal. Maji. Hahn, Collectio monumentorum I. 974—79.

18. Aprilis.

CHR. IV. forpagter Maglebyes Indvaanere paa uvis Tid Kronens Lade-
od 200 Rdlr. Specie aarlig etc. — (19. April.) Udt. hos Thurah, Beskri-

19. Aprilis.

SDORFII ad Ludovicum Camerarium epistola, in qua commemorat, prin-
um refugium in Dano collocare, sperantem, illum sibi haud defuturum
um, ut progrediatur, commotum esse. — $\frac{1}{2}$ 9. Aprilis. Monumenta
Illustr. II. 302—305.

19. Aprilis.

JAKOB I. af England tilskriver K. Chr. IV. om sin Beredvillighed til
net og beder om, at Østersøkompagniet ikke maa blive tvunget til at
bald's, 23. April. (Latin.) Udt. p. Eng. i Maeray, Second Report S. 17.

23. Aprilis.

CHANNES WTENBOGAERTS) Skrivelse (til Nicolaes van Sorgen, Advokat ved
øfter han har mere Lyst til at rejse til Holsten end til at blive, hvor han
en der værende Frihed. — *Buyten Rouen*, desen 4. Mey. (Hollandsk.)
Stukken van Joh. Wtenbogaert II, 2. 199—206.

24. Aprilis.

LOURITS PODEBUSKS Brev til Anders Bille, hvori han forsvarer sig mod
ninger, A. B. og dennes Gjæster «forgangen Søndag og nu igaar» har
- *Kongsholt*, d. 28. April. Meldell, Bille-Ættens Hist. II. 262.

28. Aprilis.

OACHIMI RUSDORFII ad Ludovicum Camerarium epistola, in qua commem-
anstroutherum propediem iter ad legationem suam ad Danum et principes
m ingressum esse. — *Londini*, III. kal. Maji. Hahn, Collectio monumen-

29. Aprilis.

1624.

30. Aprills. *12102. K. JAKOB I. af Englands Brev til K. Chr. IV., hvori han anmelder Sir R. Anstruthers Komme. — *Westm.*, 30. Apr. (Latin.) Udt. p. Eng. i Macray, Second Report S. 17.
- Aprill. *12103. K. CHR. IV. lover K. Jakob I. af England at anmode Kurf. af Sachsen om at hjælpe Kurf. af Pfalz. — Apr. (Latin.) Udt. p. Eng. i Macray, Second Report S. 40.
- Aprill. *12104. K. CHR. IV. tilmelder K. Jakob I. af England Hert. Ulriks Død. — Apr. (Latin.) Udt. p. Eng. i Macray, Second Report S. 40.
1. Majl. *12105. RUSDORFII ad Ludovicum Camerarium epistola, in qua deplorat, regem Angliæ dissidiis inter reges Daniæ et Sveciæ, ut ad se tanquam arbitrum recurrant, gaudere videri, existimatque, Svecos Anstrouero, qui inter reges agere mandata habiturus sit, fidem non habituros esse, quia Daniæ regi vinculo juramenti obstrictus sit. — *Londini*, 11. May. Monumenta pietat. et literar. viror. illustr. II. 308—16.
4. Majl. *12106. Litteræ JANI GRUTERI ad Oligerum Rosenkrandsium, in quibus de statu suo et de studiis suis scribit; commendat ei Christophorum Joannis studiosum. — *Tubingæ*, 4. Majl. Dän. Bibl. III. 281—84. Brudst. i Kirkehist. Saml. 3. R. VI. 296.
4. Majl. *12107. Oberstlieutenant HEINRICH VICE beretter til Administratoren Christian Wilhelm om sin Sendelse til Haag til Hert. Christian af Braunschweig, at denne havde svaret ham, at det vel forholdt sig saaledes, at han havde staaet i Forhandling med K. af Danmark om at resignere Stiftet Halberstadt til denne mod en Sum Penge, men han havde aldrig indsendt nogen formelig Resignation, saa at der i Virkeligheden ingen Sedisvacants fandt Sted. — *Magdeburg*, den 4. Majl. (Tydsk.) Neue Mittheilungen etc. von dem Thüring.-Sächs. Verein XIII. 61—65.
7. Majl. *12108. K. GUSTAF II. ADOLFS Instrux for Kommissarierne ved Ulfbeck om fremfor alt at bevare Freden med Danmark; kunde man derfor komme overens med de danske, navnlig om Toldspørgsmaalet, vilde han glemme, hvad han kunde have at klage over fra dansk Side. — *Stockholm*, d. 7. Maj. Udt. og Brudst. i Hallenberg, Gustaf II. Adolfs hist. V. 285—86.
7. Majl. *12109. Forlig mellem Grev ANTHON GÜNTHER af Oldenburg og PHILIP WILHELM, Herre af Kniphausen og Inhausen, hvori omtales, at K. af Danmark og Hert. Christian den Ældre af Braunschweig og Lüneburg efter kejserlig Kommission af 1623 have indsat Grev Anton Günther i Besiddelsen af Kniphausen. — *Oldenburg*, 7. Majl. (Tydsk.) Lünig, Teutsches Reichs-Archiv X, Pars spec. 6. 2. Cont. 2. Forts. S. 67—68.
8. Majl. *12110. BGM. OG RAAD I HELSINGØR ansøge K. Chr. IV. om at fritages for Slots-herren Jørgen Urnes Tiltale for den endnu ikke færdige Mur med Port og Taarn, da de dels havde været besværede med Brobygning, dels ikke erholdt den af afdøde Breide Rantzou lovede Kalk. — 8. Maj. Udt. i Aarsberetn. fra Geheimarch. III, Till. S. 89.
9. Majl. *12111. JOACHIMI RUSDORFII ad Ludovicum Camerarium epistola, in qua commemorat, Roberto Anstrouthero in mandato datum iri, ut regis Angliæ nomine, inter Danum et Svecum interveniat, sed illud Jacobo Spenso, ne Svecus eum suspectum habeat, timenti displicere. — *Londini*, VII. Idus Maji. Hahn, Collectio monumentorum I. 1002—18.
10. Majl. *12112. K. GUSTAF II. ADOLFS Pas for den fra Holland indforskrevne Ammunition, som K. Chr. IV. havde fordret forevist for at lade denne passere gennem Sundet. — *Stockholm*, 10. Majl. Udt. i Hallenberg, Gustaf II. Adolf hist. V. 281.
12. Majl. *12113. Litteræ, quibus [BROCHMANDIUS] Oligerum Rosenkrandsium consolatur ob afflictiones a Deo ei adjunctas. — *Hafniae*, 12. Maj. Brudst. i Kirkehist. Saml. 3. R. VI. 296—97.

1624.

R BARTHOLINUS skriver til Holger Rosenkrands for at anbefale ham 12. Maj.
rembedet i Odense og fortæller, at han i 8 Dage har været hos
blev syg i Roskilde paa Vejen til Kragerup. — *Hafnia*, 12. Maj.
i Kirkehist. Saml. 3. R. VI. 297.

CHRISTIAN af Braunschweigs Skrivelse til sin Moder, Hertuginde 13. Maj.
eig, hvori han bl. a. nægter at kunne underordne sig K. Chr. IV.'s
s. — (*Haag*, $\frac{1}{2}$ Maj.) (Tydsk.) Udt. og Brudst. i Opel, Niedersächs.-

JAKOB I. af England anmoder Prins Christian om at fremme de Hverv, 14. Maj.
er skal overbringe hans Fader. — *Greenwich*, 14. May. (Latin.)
ond Report S. 17.

KHR. IV. anbefaler K. Jakob I. af England Magnus Williamson, der 15. Maj.
Kapitain i den engelske Hær. — 15. May. (Latin.) Udt. p. Eng. I
40.

velse fra **FOPPIUS VAN AITZEMA**, nederlandsk Resident hos Hanse- 15. Maj.
staterne, hvori omtales K. af Danmarks Fordring om, at Hamburg er
5. Mai. (Hollandsk.) Brudst. i tydsk Overs. i Wurm, Studien über d. Lebens-
Aitzema S. 32.

JANNES WTENBOGAERTS Skrivelse til Hugo de Groot, hvorefter mange 16. Maj.
til Holsten, især til Frederiksstad; han selv er uvis, om han vil følge
Mey. (Hollandsk.) Brevet en onultgegev. Stukken van Joh. Wtenbogaert

JAKOB I. af England anmoder K. Chr. IV. om at tillade Falkoneren 17. Maj.
opkøbe Falke paa Island. — *Greenwich*, 17. May. (Latin.) Udt. p.
Report S. 17.

CELI OXENSTJERNÆ, regni cancellarii Sveciæ, ad Camerarium, consiliarium 23. Maj.
ræ, in quibus commemorat, se cum collegis ad limites regni missum
siæ cum Danis ex more antiquo et præscripto fœderis componantur;
augurari posse scribit. — *Markerid*, die 23. Maji. Moser, Patriotisches

JAKOB I. af England beder K. Chr. IV. om, at de »baltiske« Kjøb- 25. Maj.
e deres Handel i Henhold til Traktaten (af 27. Sept. 1603). — *Westm.*,
Udt. p. Eng. i Macray, Second Report S. 17.

Kejser **FERDINAND II.**'s Formaningsskrivelse til Staden Magdeburg, hvori 28. Maj.
ving for Danmark og Sverig der i Byen. — 7. Juni n. S. Udt. i Opel,
Krieg II. 21.

isk Overs. i Slange, Gesch. Christ. IV. durch Schlegel II. 232—233. 30. Maji.

C. ERASMI BROCHMAND, pecuniam mittens M. Jano Dionysio, professori 31. Maj.
ensi, de rebus variis scribit, de statu rerum in Germania superiore, de
aratus Svecorum, de controversiis theologorum Germanicorum, de adventu
um Brunsvicensis et Holsaticæ etc. — *Hafnia*, ult. Maji. Gjellerup, Jens
1—55.

Hert. **FRIEDRICH ULRICH** af Braunschweig tilskrifer sin Broder Hert. 31. Maj.
rhandlingerne om hans Udsoning med Keiseren m. m.; han opfordrer

1624.

ham til imidlertid at besøge K. af Danmark, hos hvem deres Moder for Tiden opholder sig. — *Wulfenbüttel*, d. 31. Maji. (Tydsk.) *Neue Mittheilungen etc. von dem Thüring.-Sächs. Verein* XIII. 68—70.

4. Junii. *12126. LAURITZ HANSEN til (Erik Rosenkrands). Han beretter, at Wulff Griip med Frue og Datter er paa Vej til Malmø, og at der skal ligge 18000 mand fremmit folck ved Hullweyen, som sigis skal were bud efter (dog uvist); endelig, at Svenskerne paastaa, at den danske Konge er død. — *Aff Ølstrup*, 4. Junii. Aarsberetn. fra Geheimearch. VI, Tili. S. 28.
4. Junii. *12127. K. GUSTAF II. ADOLF paalægger Statholder Kasse i Calmar og Oberst Gustaf Horn at være paa deres Post mod mulige Angreb fra de Danske. — 4. Juni. Brudst. i Hallenberg, Gustaf II. Adolfs hist. V. 289—90.
5. Junii. *12128. Hert. FREDERIK af Slesvig og Holstens Pas for Johannes Wtenbogaert, Simon Episcopus og Nicolaus Grevinckhovius, hvem han har antaget i sin Tjeneste, paa deres Rejse til Holsten. — Uff Unnserm *Schlosse Gottorff*, am vunften der monatt Junius. (Tydsk.) Brevet en onultgegev. Stukken van Joh. Wtenbogaert II, 2. 439—40.
5. Junii. *12129. ERIK ROSENKRANS meddeler de kgl. Kommissarier, Hr. Christian Fris, Esge Brok, Christen Holk og Jakob Ulfeld, at han ikke kan skaffe Hø og Foder fra sit Len til Fæstningens Proviantering og heller ikke kan udlægge Soldater til Bønderne. — *Halmstedt slott*, 5. Juny. Aarsberetn. fra Geheimearch. VI, Tili. S. 22.
5. Junii. *12130. HUGONIS GROTH ad Joannem Grotium, consiliarium comitis Hohenlo, epistola, in qua refert, Ransovium Daniæ regis legatum in aulam Gallicam, quæ Compendii est, ivisse, ibique auditum in Hispaniam porro ire dici. — 15. Junii. Hugonis Grotii Epistolæ 1687 S. 776—77.
6. Junii. *12131. K. GUSTAF II. ADOLF advarer Rigskansleren mod danske Angreb ved Mødet og tillader ham, hvis det skulde vise sig nødvendigt, at tilkalde Hjælp fra Jönköping dog uden at berøve Byen for meget Mandskab. — *Linköping*, d. 6. Juni. Udt. i Hallenberg, Gustaf II. Adolfs hist. V. 291.
6. Junii. *12132. K. JAKOB I. af Englands Instrux for Robert Anstruther til K. Chr. IV. for at bevæge ham til Forbund mod Kejseren. — *Greenwich*, 6. Juni. (Engelsk.) Brudst. og Udt. i Sohybergson, Underhandl. om en evang. allians 1624—25 S. 28, Anm. 8. — Instr. af samme Dag for James Spens til Gustav II. Adolf.
6. Junii. *12133. (Grev TILLYS) Skrivelse til Kejseren, hvori han roser K. af Danmarks Bestræbelser for at faa Greven af Mansfeldt til at rømme Ostfriesland. — *Wardenburgh*, d. 16. Junii. (Tydsk.) Villermont, Tilly S. 676—77.
8. Junii. *12134. RUSDORFII ad Ludovicum Camerarium epistola, in qua commemorat, se exemplum litterarum electoris Saxonie et regis Daniæ ad Anglum a secretario (regis Angliæ) petiisse, sed eum non mereri respondisse. — 18. Junii. *Monumenta pietat. et literar. viror. illustr.* II. 317—24.
10. Junii. 6329. Tydsk Overs. i Slang, Gesch. Christ. IV. durch Schlegel II. 233.
10. Junii. *12135. K. GUSTAF II. ADOLF befaler Statholder Kasse at samle saa mange Skibe i Calmar, som vare nødvendige til et Regiment Fodfolk, der skulde staa under Oberstløjtnant Lars Kaggs Befaling, samt lade det have Udseende af, at Skibenes Maal var Lifland. — *Stockholm*, d. 10. Juni. Udt. i Hallenberg, Gustaf II. Adolfs hist. V. 292.
12. Junii. *12136. K. GUSTAF II. ADOLF underretter Rigskansleren om, at han inden en Uge vil gaa til Søs, og giver ham Befaling til at anvende Landehjælpen af Vestergötland og

1624.

lerhold ved Grændsen. Hvis det kom til Krig, skulde der gøres **lørn**, og da Jönköping Forsvar var meget vigtigt, skulde en af **olderen** der. — *Stockholm*, d. 12. Juni. Udt. i Hallenberg, Gustaf II.

TAF II. ADOLFS Brev til Kommissarierne ved den Sjöredske Traktat, 12. Junii.
saa vidt mulig at undgaa Krig med Danmark; Rigskansleren skulde **tillinger** ang. deres Konges uvenskabelige Holdning mod Sverig.
as, skulde Rigskansleren føre Befalingen over Hæren, og Gabriel **ckholm** med Beretning om Underhandlingerne Forløb. — *Stockholm*,
dst. i Hallenberg, Gustaf II. Adolfs hist. V. 298—95.

era. i Slange, Gesch. Chr. IV. durch Schlegel II. 233. 15. Junii.

ICUS MOLINUS'S Skrivelse til Johannes Meursius, hvori han omtaler 15. Junii.
 der har overbragt ham et Brev fra ham, men strax er rejst videre
XXV. Giugno. (Italiensk.) Meursii Opera XI. 418.

biskop ABBOT af Canterburys Brev til K. Chr. IV., hvori han udtaler 15. Junii.
 Egteskabsforhandlingerne med Spanien ere strandede. — *Lambeth*,
 udst. og Udt. p. Eng. i Macray, Second Report S. 49.

tning af de kongelige Kommissarier **JENS JUEL** og **JENS BJELKE** om 16. Junii.
 f Tømmer- og Trælastafgifterne i Norge. — *Akershus*, 16. Juni.
 an, Jens Bjelke S. 111—22.

CHIMI RUSDORFII ad Ludovicum Camerarium epistola, in qua comme- 18. Junii.
 trautherum confidentissimum esse, se ex animi sententia negotia sua
 principes Germaniæ confecturum esse; sed se ipsum illud credere
 st, XIV. kal. Quintil. Hahn, Collectio monumentorum I. 1018—19.

CHIMI RUSDORFII ad Ludovicum Camerarium epistola, in qua comme- 19. Junii.
 nsium cum eo confidenter de fœdere, quod in medium proponatur
 et Anglum percutiendum, locuturum esse. — *Londini*, XIII. kal. Quintil.
 storum I. 1019—20.

GUSTAF II. ADOLF befaler Axel Oxenstjerna at lade Tropperne fort- 20. Junii.
 den danske Grændse for at forøge de Danskes Skræk for Krigsfor-
 iltraader en hurtig Afgjørelse af Forhandlingerne med de Danske og
 tridsspørgsmaal forblive svævende. — *Stockholm*, d. 20. Junii. (Svensk.)
 s Skrifter S. 493—94.

Saml. Husumsch. Nachr. II, Anlage S. 22—23. 21. Junii.

GUSTAF II. ADOLF befaler sine Kommissarier ved Mødet i Ulfsbæk, nu, 21. Junii.
 givet efter i de vigtigste Punkter, at lade Sagen hurtig komme til en
 Indrømmelser i mindre vigtige Punkter; det er saameget mere vigtigt,
 foretager Hvervinger i Lübeck og Rostock. — *Stockholm*, d. 21. Junii.
 Gustaf II. Adolfs Skrifter S. 494—95.

BISKEBISKOPPEN AF CANTERBURYS Skrivelse til Sir Thomas Roe, hvori 23. Junii.
 r Robert Anstruther skal gaa som Gesandt til Danmark. — *Lambeth*,
 .) The negotiations of Sir Thomas Roe S. 251—53.

1624.

25. Junii. *12146. K. CHR. IV. dømmer i Henhold til en Afgjørelse af 13. Juni 1623 (Nr. *11947), at Aarhus Kapitel bør skaffe Universitetet Exekution over dem, der med Urette have oppebaaret Naadsensaaret af et Kannikedømme. — (25. Juni.) Brudst. i Matzen, Kbhvns. Universitets Relshist. II. 324.
28. Junii. *12147. Sir DUDLEY CARLETONS Skrivelse til Sir Thomas Roe, hvori han omtaler, at han venter sig et godt Resultat af Sir Robert Anstruthers Sendelse til Danmark, hvis det ikke forhindres ved dette Riges Stridigheder med Sverig. — *Hagh*, this 8. of July, stilo novo. (Engelsk.) The negotiations of Sir Thomas Roe S. 255—56.
29. Junii. *12148. Traktat mellem DANMARK og SVERIG om Bilæggelsen af Tvistighederne. — *Ulfsebk*, 29. Juni. Cfr. Reedtz, Rep. hist. S. 84.
30. Junii. *12149. AXELII OXENSTJERNÆ, regni cancellarii Sveciæ, ad Camerarium, consiliarium regis Bohemiæ, litteræ, in quibus commemorat, se sex septimanas in controversiis cum Danis componendis consumpsisse, et tandem, etsi bellum sæpe immineret, antiquam amicitiam inter regna renovatam esse. — *Markerid*, die 30. Junii. Moser, Patriotisches Archiv V. 40—41.
- Junio? *12150. AXELIUS OXENSTJERNA, regni Sveciæ cancellarius, cum Camerario, consiliario regis Bohemiæ, tractationem in Marckarit inter commissarios Daniæ et Sveciæ de controversiis regnorum et pacta ibi conclusa communicat eumque, quomodo rex Daniæ illa acceperit, cognoscere jubet. — Uden Datum. Moser, Patriotisches Archiv VI. 11—15.
1. Julii. *12151. K. GUSTAF II. ADOLF paalægger Oberst Gustaf Horn at sende Spejdere over Grændsen for at undersøge, om Danmark vedblev med sine Udrustninger, i saa Fald skulde Oberst Johan Henriksen strax begive sig derned med tre Regimenter, medens dog en Del af Folkene skulde hjemsendes; hvis de Danske saa hjemsendte deres Folk, skulde hele den svenske Hær hjemforloves fra Calmar. — *Dalehamn*, d. 1. Julii. Udt. i Hallenberg, Gustaf II. Adolfs hist. V. 302—303.
2. Julii. *12152. Hertuginde ELISABETH af Braunschweig skriver til sin Broder K. Chr. IV. og beder ham om for en Tid tage hendes Søn Christian til sig og navnlig forbyde ham atter at drage til Nederlandene. — *Nykopen*, 2. Juli. Udt. i Opel, Niedersächs.-dänisch. Krieg II. 19.
2. Julii. *12153. (JOHANNES WTENBOGAERTS) Skrivelse til Nicolaes van Sorgen, Advokat ved Hollands Ret, hvorefter han har til Hensigt at rejse til Holsten; imidlertid kommer der nu Efterretning om, at Kongen af Sverig har begyndt Krig med Danmark og med Generalstaternes Hjælp gjør Fordring paa Sundet. — *Rouen*, desen 12. Julii. (Hollandsk.) Brieven en onultgegev. Stukken van Joh. Wtenbogaert II, 2. 219—23.
3. Julii. *12154. K. CHR. IV. anbefaler Portrætmaleren Jakob de Dort til K. Jakob I. af England. — 3. July. (Latin.) Udt. p. Eng. i Macray, Second Report S. 40.
5. Julii. *12155. K. GUSTAF II. ADOLF befaler Rigsraaden Stjernsköld at undersøge, om de Danske fremdeles rustede sig, og da beholde de to Regimenter hos sig, men i modsat Fald hjemsende dem og alle de øvrige Krigsfolk. — *Dalehamn*, d. 5. Juli. Brudst. i Hallenberg, Gustaf II. Adolfs hist. V. 303.
7. Julii. *12156. Litteræ amicitie THOMÆ BANGII (ad Laur. Jac. Hindsholmium, præceptorem filiorum Oligeri Rosenkrandsii Soræ). — *Hafniæ*, 7. Julii. Kirkehist. Saml. 3. R. V. 256—57.
7. Julii. *12157. Votum NICOLAI PETREI ARVILESI, quum Stipendium Regium acciperet, quo promittit, se semper servaturum Doctrinam conformem Augustanæ confessioni. — *Hafniæ*, 7. Julii. Danske Mag. 5. R. I. 53—54.

12158. JOACHIMI RUSDORFII ad Ludovicum Camerarium epistola, in qua commem-
in aula regis Angliæ rumorem sparsum esse, ac si jam Svecus Danum inopinato
tu oppressisset; hunc casum valde dolet, sed eum monet, ne timeat, ne Jacobus
se immisceat et Dano contra Svecum auxilio sit, quamvis Robertus Anstroutherus
is Dano faveat. — *Londini*, Non. Quintil. Hahn, Collectio monumentorum I. 1023—24.
12159. K. CHR. IV.'s Svar til den kejserlige Gesandt, Greven af Oldenburg, med
paa, at Pfalz gives tilbage til Frederik V., og at han ogsaa efter Maximilian af
øed faar Kurværdigheden igjen. — 8. Juli. Udt. i Opel, Niedersächs.-dänisch. Krieg II. 58.
12160. RIGSRAADSDOM over Maurits Podebusk, som inden 6 Uger skal «rømme
Lande, Riger og Fyrstendømmer» og betale den Gjæld, han havde i Riget. —
rudsst. i Meldell, Bille-Ettens Hist. II. 264.
2161. Dronning ELISABETH af Bøhmen beder K. Chr. IV. om ikke at svigte
hendes Husbonds Sag. — *Hague*, 10. July. (Latin.) Udt. p. Eng. i Macray, Second
162. TØNNE FRIIS tilskriver Dr. Jesper (Brockmand) om nogle Forandringer i
Stipendieprotokol. — *Kiøbenhavn*, d. 12. Julii. Danske Mag. 5. R. I. 54.
163. Pfalzgreve JOHAN CASIMIRS Skrivelse til Ludvig Camerarius, hvori han
de danske Hvervinger, som dog snart ere blevne aftakkede, vistnok have været
Grund til Afslutningen af Stilstanden i Lifland. — 12. Julii. (Tydsk.) Moser,
ches Archiv I. 30—32.
64. K. GUSTAF II. ADOLF befaler en Bonde ved Navn Brodde at skaffe sig
om, hvorvidt den svenske Agent i Helsingør mulig er bleven fængslet, samt
re ind i Skaane for at erfare, om Krigsudrustningerne fortsættes, og om
3, at deres Konge agtede at holde Bestemmelsen fra den Sjöredske Fred. —
14. Juli. Udt. i Hallenberg, Gustaf II. Adolfs hist. V. 303—4.
5. Mr. de VILLIERS HOLMANS Brev til Cardinal Richelieu, hvori han udvikler
som stille sig i Vejen for et Giftermaal mellem Prinds Karl og en fransk
særlig fremhæver, at mange i England ønske en Giftermaalsforbindelse med
k Prindsesse, og derigjennem en nøjere Forbindelse imod Katholikkerne
Sverig, Holland, Hansestæderne og andre protestantiske Stater. — (*London*,
ansk.) The court of king James the first by Dr. Godfrey Goodmann, published by John
i.
- Brudsst. og Udt. p. Svensk i Schybergson, Underhandl. om en evang. allians 1624—25 22. Julii.
- Brudsst. i Fridericia, Danmarks ydre polit. Hist. 1629—1660 I. 28, Anm.
- K. CHR. IV. forlener Brødrene Hans og Ove Friedrich Barnekouw med 23. Julii.
- ik og Grevskalet Strey samt Bisperugen paa Rügen som arveligt Len. —
niglichen Schlosse zu Copenhagen, am drey und zwanzigsten Monatsstha-
Bohlen-Bohlendorf, Der Bischofs-Roggen auf Rügen S. 116—19.
- RIGSRAADETS Svar paa Kongens Replik af 22. Juli (Nr. 6343), at det 25. Julii.
- sig ganske imod al Understøttelse af den pfalziske Kurfyrste. — 25. Juli.
- IV.'s egenhænd. Breve I. 165.
- DOMKAPITLET i HALBERSTADT beder K. Chr. IV. om Raad i Anledning af 26. Julii.
- erligt Pønal-Mandat af 14. Juni, hvorved det befales inden 2 Maaneder
- slm Casimir Wambold v. Umbstadt, Domkapitular i Mainz, Domprovstiet,

1624.

da denne Sag mulig kunde blive til Skade saavel for Kapitlet som for Kongens Søns Rettigheder. — *Halberstadt*, 26. Juli. (Tydsk.) *Neue Mittheilungen etc. von dem Thüring.-Sächs. Verein* XIII. 75.

27. Julii. *12169. K. CHR. IV.'s Svar til den engelske Gesandt, Robert Anstruther, hvori han foreløbig afslaar at gaa ind paa den engelske Konges Forslag om Medvirkning til Kurf. af Pfalz's Restitution. — (27. Juli.) (Latin.) Udt. p. Svensk i Schybergson, *Underhandl. om en evang. allians 1624—25* S. 30 og Anm. 11 Slutn.
30. Julii. *12170. K. GUSTAF II. ADOLF forsikrer K. af Danmark, at Overenskomsten skal blive holdt strængt i Sverig, og haaber det samme for Danmarks Vedkommende. — *Stockholm*, d. 30. Juli. Udt. i Hallenberg, *Gustaf II. Adolfs hist.* V. 305.
30. Julii. *12171. Kurf. GEORG WILHELM af Brandenburgs Instrux for Christian v. Bellin til K. Chr. IV. i Anledning af Oprettelsen af et almindeligt evangelisk Forbund. — 30. Juli. (Tydsk.) Udt. i Schybergson, *Underhandl. om en evang. allians 1624—25* S. 41; jvfr. *Opel, Niedersächs.-dänisch. Krieg* II. 64.
30. Julii. *12172. Hert. CHRISTIAN den Yngre af Braunschweig erklærer, at, da Domkapitlet i Halberstadt ikke har villet modtage hans betingede Resignation af Stiftet til Fordel for K. af Danmarks Søn, Hert. Frederik, mod en Rekompens af 100,000 Rigsdaler, og da Kongen havde erklæret sig tilfreds med at modtage Koadjutoratet i Stiftet for sin Søn mod den nævnte Rekompens, frasiger han sig nu efter Kongens Begjæring alle sine Rettigheder til nævnte Stift. — Am 30. Juli. (Tydsk.) *Neue Mittheilungen etc. von dem Thüring.-Sächs. Verein* XIII. 91—92.
31. Julii. 6334. For 31. Junii læs 31. Julii. Brudst. i Griebel, *Bemerkungen über d. Aussendelche in Norderdithmarschen* S. 52—53.
- Julio. *12173. K. GUSTAF II. ADOLFS Skrivelse til Hert. Adolf Frederik af Mecklenburg, hvori han omtaler, at han er kommen til et Forlig med K. af Danmark; dog ønsker han gjerne Oplysninger om dennes Stemning. — *Vom schif Apollo, beim Rotholm*, den ... Juli. (Tydsk.) *Konung Gustaf II. Adolfs Skrifter* S. 433—45. Brudst. p. Tydsk i *Opel, Niedersächs.-dänisch. Krieg* II. 74.
3. Augusti. *12174. RIGSRAADETS Betænkning om Afbetalingen af Rigets Gjæld. — 3. Aug. Brudst. i Molbech, *Chr. IV.'s egenhænd. Breve* I. 165—66.
3. Augusti. *12175. Vurdering af Borgeren Jesper Knudsens rørlige Gods, foretaget efter hans Hustrus Død. — *Ribe*, d. 3. August. Udt. i *Saml. t. jydsk Hist. og Topogr.* VI. 161—63.
4. Augusti. 6349. Tydsk Overs. i Schlegel, *Samlung zur Dän. Gesch.* II, 2. 136—40.
4. Augusti. *12176. K. CHR. IV.'s Brev til Domkapitlerne og den menige Gejstlighed om »en vis aarlig Defensions-Værk paa alle Stænder at lade gøre«, som dog kun skal fordres i stor Nøds Tid. — *Hafnia*, 4. August. Wulff, *Stat. Bidr. t. Vendsbo St. Hist.* S. 7, Anm. 1.
5. Augusti. *12177. K. CHR. IV. beder K. Jakob I. af England om Tilladelse for Theophilus Eaton til at købe i og udføre fra England forskellige Manufakturvarer. — 5. Aug. (Latin.) Udt. p. Eng. i Macray, *Second Report* S. 40.
6. Augusti. *12178. DOMINICUS MOLINUS's Skrivelse til Johannes Meursius, hvori han omtaler, at den danske Adelsmand, som skulde overbringe Brev fra ham, endnu ikke er kommen. — *Venezia*, li XVI. Agosto. (Italiensk.) *Meursii Opera* XI. 423—24.
7. Augusti. *12179. Instrux fra Domkapitlet i Halberstadt for J. L. v. Bennigsen, Dr. Christof Lüder og Justus Rauch til Administratoren Christian Wilhelm i Magdeburg. Kapitlet havde ikke modtaget Hert. Christians Resignation til Fordel for K. af Danmarks Søn Frederik,

1624.

n pure et libere og derefter udfærdiget Decretum postulationis for Administratoren, skulle overgive ham. — Am 7. Augusti. (Tydsk.) Neue Mittheilungen etc. von dem Sächs. Verein XIII. 75—78.

*12180. J. HASEBARDI ad Oligerum Rosenkrandsium litteræ datæ, de dubitationibus in theologicis. — *Hafniæ*, 8. Augusti. Dän. Bibl. II. 192—93. Udt. i Kirkehist. Saml. 297. 8. Augusti.

*12181. K. CHR. IV. tilskriver Kurf. Johan Georg af Sachsen, at Kapitlet i Halberstadt erklæret Pønalmandat har faaet Befaling til at sætte Domkapitularen i Mainz, Anselm Vambold v. Umstatt, i Besiddelse af Domprovstiet, som allerede forlængst er kongens Søn Frederik, og beder ham om ved passende Midler at sørge for, at formerede Stifter ved Religionsfreden forundte Friheder ikke blive krænkede. — *Ipstrup*, d. 9. Augusti. (Tydsk.) Neue Mittheilungen etc. von dem Thüring.-Sächs. 79—80. 9. Augusti.

2182. K. CHR. IV. anbefaler Portrætmaleren Jakob de Dort fra Hamburg til Wales. — 10. Aug. (Latin.) Udt. p. Eng. i Macray, Second Report S. 40. 10. Augusti.

2183. MARIA VAN REIGERSBERGHS Skrivelse til sin Ægtefælle Hugo Grotius, omtaler en Efterretning om et Forlig mellem K. af Sverig og K. af Danmark. — XII. Augusti. (Hollandsk.) Scheltema, Geschied- en letterkundig Mengelwerk II, 1. 97—108. 12. Augusti.

2184. Beretning fra den brandenburgske Gesandt i Danmark, CHRISTIAN V. BELLIN, Vilhelm, hvori han meddeler, at K. Chr. IV. udtaler sig vaklende og ubestemt angående Forbund. — *Friedrichsburg*, 17. Aug. (Tydsk.) Brudst. i Schybergson, om en evang. allians 1624—25 S. 41—42, Anm. 9—11. Udt. i Opel, Niedersächs.-dänisch. 17. Augusti.

*12185. JOACHIMI RUSDORFII ad Ludovicum Camerarium epistola, in qua commendatur illi de necessitate ac utilitate fœdus ac societatem cum Danicæ principe ut suggererit, urgere non omisisse. — *Londini*, XV. kal. Septembr. Hahn, Monumentorum I. 1031—86. 18. Augusti.

*12186. Kurf. GEORG WILHELM af Brandenburg skriver til K. Chr. IV. om det givne Brev til Sir Rob. Anstruther, og om den protestantiske Kirkes fortvivlede Stilling. — 22. Aug. / 2. Sept. (Tydsk.) Udt. i Opel, Niedersächs.-dänisch. Krieg II. 66. 22. Augusti.

*12187. AXELII OXENSTJERNÆ, regni cancellarii Sveciæ, ad Camerarium, consiliarium, litteræ, in quibus commemorat, regem suum inter conditiones, quibus arma ferat, postulare, ut reges Angliæ et Bohemiæ ordinesque Belgii sibi Dano præstent. — *Stockholmiæ*, die 24. Aug. Moser, Patriotisches Archiv V. 42—43. i Bidrag t. Kännedom af Finlands Natur och Folk 36. H. S XXXIX—XL. Udt. p. Niedersächs.-dänisch. Krieg II. 76—77. 24. Augusti.

*12188. K. CHR. IV.'s Kvittans til Fru Lisbeth Gyldenstjerne for al Indtægt og Skat af Slot og Len, hvormed hendes afdøde Mand Oluf Rosensparre var tilsluttet Jacobo Jacobi Dag 1610 til samme Dag 1624. — *Hafniæ*, d. 26. August. 26. Augusti.

*12189. Instrux fra Domkapitlet i Halberstadt for Johan Levin v. Bennigsen, D. Christof Lüder, Syndicus, til Administratoren Christian Wilhelm; de ham deres Forpligtelser til K. Chr. IV., der i Anledning af Hert. Christians le haft store Udgifter, der kunne falde tilbage paa Stiftet, og raadsperge kunde indlade sig paa Forhandling og Traktat med Kongen om Koadjuvatur. — 27. August. (Tydsk.) Neue Mittheilungen etc. von dem Thüring.-Sächs. Verein XIII. 80—81. 27. Augusti.

1624.

30. Augusti. *12190. K. Chr. IV. befaler Rektor og Professorer ved Kjøbenl at sende deres Bønder til Hjælp for at opfylde Christianshavn. — 30. August. Danske Mag. 5. R. 1. 55.
30. Augusti. *12191. (JOHANNES WTENBOGAERT) meddeler (Adr. van den Borr tænkte Rejse til Holsten over Hamburg er mislykket. — *Rouen*, den 9. Septe Brieven en onultgegev Stukken van Joh. Wtenbogaert II, 2. 226—30.
31. Aug. vel 10. Septbr. *12192. JOHANNIS MEURSH ad Chr. IV. regem epistola, in qua m historiarum et politices et regii historiographi sibi oblata recipit, solum, proximum sibi indulgeat, petens. — *Lugduni Batavorum*, ad diem X. Sej Opera XI. 424—25.
2. Septbr. *12193. K. LUDVIG XIII.'s Instrux for Deshayes som fransk Ges. og Sverig. — *Saint-Germain-en-Laye*, 12. septembre. (Fransk.) Udt. Richelieu VII. 940.
3. Septbr. 6357. Brudst. i Greibel, Bemerkungen über d. Aussendeiche in Norderdithr
3. Septbr. *12194. Administratoren CHRISTIAN WILHELM tilskriver Domkapit at han bifalder, at det indlader sig i Forhandlinger med K. af Danmark under visse Betingelser, bl. a. at han skaffer Hert. Christians fuldstæn tilveie og giver Stiftet Forsikring mod fjendtlige Angreb; tillige omtal Interesse med Hensyn til Sagen om Domprovstiet, i hvilken Terminen ef Mandat snart er til Ende. — *Zinne*, d. 3. Septembris. (Tydsk.) Neue Mi dem Thüring.-Sächs. Verein XIII. 81—83.
13. Septbr. *12195. Brev fra SVEND PEDERSSØN, Professor i Odense, til Otte sammesteds, hvori han bebrejder ham hans fornærmelige Opførsel mod gaaende Dag, da han offentlig næglede at gaa i Led med ham. — *Odense*, Almeennyttige Samlinger XXXVIII. 152—60.
16. Septbr. *12196. Hert. af BUCKINGHAM sender K. Chr. IV. politiske Nyhe — *Lond.*, 16. Sept. (Fransk.) Udt. p. Eng i Macray, Second Report S. 49. Udt bergson, Underhandl. om en evang. allians 1624—25 S. 63.
18. Septbr. *12197. RUSDORFII ad Ludovicum Camerarium epistola, in q Spensio acceptis commemorat, regem Daniæ transactione inter ipsum contentum non esse, Svecos pactione inter se et Daniam facta gaudet Monumenta pietat. et literar. viror. illustr. II. 331—32
20. Septbr. *12198. BORGERSKABET I OSLOS Bønskrift til K. Chr. IV. i Anledn Brand. — *Oslo*, d. 20. Septbr. Lange, Norsk Tidskrift II. 260—63.
23. Septbr. *12199. K. CHR. IV.'s Forsikring til Domkapitlet i Halberstadt hans Søn Frederiks Valg til Koadjutor. — Donnerstags post Matthæi, v zwanzigste Monatslag Septembris. (Tydsk.) Neue Mittheilungen etc. von c Verein XIII. 84—87.
23. Septbr. *12200. DOMKAPITLET I HALBERSTADT takker K. Chr. IV. for h hos Keiseren og underretter ham om, at Forhandlingerne med hans Gesa til en lykkelig Ende, og at det affattede Decretum postulationis super coa vil blive ham overrakt. — *Halberstadt*, d. 23. Septembris. (Tydsk.) Neu von dem Thüring.-Sächs. Verein XIII. 83—84
29. Septbr. *12201. BORGERSKABET I OSLOS Andragende til Kongen om Hjø bygge deres Stad. — *Oslo*, d. 29. September. Lange, Norsk Tidskrift II. 263.

12202. Pfalzgrev JOHAN CASIMIRS Skrivelse til Ludvig Camerarius, hvori han ud- 2. Octobr.
 Frygt for, at K. af Danmark, saasart han erfarer om Sverigs Virksomhed for den
 ske Sag, skal blande sig deri, love Guld og grønne Skove, men i Virkeligheden
 rette. — *Watstein*, 2. Oct. (Tydsk.) Moser, Neues patriotisches Archiv I. 33—38.
12203. K. CHR. IV.'s Brev til Jens Juell, Statholder i Norge, i Anledning af den 4. Octobr.
 kne Kjøbstad Christiania. — *Eiger*, d. 4. Octobris. Lange, Norsk Tidsskr. II. 265—69.
12204. JOHAN. ISACH PONTANI epistola ad Christianum Friis, toparcham de 8. Octobr.
 , Daniæ regis cancellarium, de historia sua Danica edenda et particula aliqua ejus
 licanda, de Gothis, Vitungis etc. veterum. — *Hardervici*, 18. Octobr. A. Alciati
 95 S. 251—55.
12205. AXELII OXENSTJERNÆ, regni cancellarii Sveciæ, ad Camerarium, consili- 10. Octobr.
 is Bohemiæ, litteræ, in quibus commemorat, Bellinum, legatum electoris Branden-
 dixisse, se de restitutione rerum Germanicarum cum rege Daniæ egisse, hunc
 ambiguo responso dimisisse. — *Wadstenii*, die 10. Octobr. Moser, Patriotisches
 — 62. Udt. p. Tydsk., i Opel, Niedersächs.-dänisch. Krieg II. 77.
12206. K. CHR. IV.'s Brev til Sir Rob. Anstruther, hvori han erklærer sig villig c. 10. Octobr.
 e mod Kejseren og Ligaen, naar Danmark blot blev sikret mod Krigens Ulykker.
 tum. Udt. i Schybergson, Underhandl. om en evang. allians 1624—25 S. 62, hvor det sættes
12207. K. GUSTAF II. ADOLFS Skrivelse til Hert. Adolf Frederik af Mecklenburg, 12. Octobr.
 mtaler, at han nu rejser til Göteborg, fordi de Danske ville anstille en Revu
 — *Jönköping*, den 12, 8 ber. (Tydsk.) Konung Gustaf II. Adolfs Skrifter S. 445—
 el, Niedersächs.-dänisch. Krieg II. S. 78.
12208. CHRISTIAN V. BELLINS Indberetning til Kurf. Georg Wilhelm af Branden- 13. Octobr.
 Sendelse til K. af Sverig, hvori han meddeler, at denne er villig til at hjælpe
 e, hvis han selv faar den øverste Styrelse, hvorimod han ikke vil hjælpe, hvis
 k bliver øverste »Direktor«. — 13. Oktobr. (Tydsk.) Brudst. og Udt. p. Svensk
 Underhandl. om en evang. allians 1624—25 S. 42—45.
12209. K. LUDVIG XIII. af Frankrigs Skrivelse til K. Gustaf II. Adolf, hvori han 21. Octobr.
 glæde over, at Rygterne om Udbrudet af en Krig mellem ham og K. af
 vist sig falske. — *St. Germain en Laye*, le dernier jour d'Octobre. (Fransk.)
 es Archiv V. 74—75.
12210. LAURENTIUS REAEL Johannem Meursium, cui munus historiæ Daniæ 23. Octobr.
 ositum sit, rogat, ut sibi, Danorum res gestas et regni statum cognoscere
 quosdam legendos præscribat. — *Amsterodami*, II. Novemb. stili Gregoriani.
 428.
- Tillæg til den engelske Gesandt Sir Rob. Anstruthers Instrux, som med- post 24. Octbr.
 ragt til at indgaa definitive Aftaler med K. Chr. IV. — Uden Datum. (Latin.)
 Schybergson, Underhandl. om en evang. allians 1624—25 S. 64, jvfr. 62.
- HUGONIS GROTH ad Joannem Grotium, consiliarium comitis Hohenlo, 29. Octobr.
 commemorat, multos sibi Daniam ita depingere, ut valde absterreant. —
 mbris. Hugonis Grotii Epistolæ 1687 S. 778.
- (JOHANNES WTENBOGAERTS) Skrivelse til Hugo de Groot, hvori han om- 30. Octobr.
 , der er rejst fra Holsten og Danmark til Paris. — Uden Aar, 9. Novemb.
 ven en onuitgegev. Stukken van Joh. Wtenbogaert II, 2. 235—38.

1624.

31. Octobr. *12214. K. CHR. IV.'s Skrivelse til Rigsraadet om med ham at und-
Forsikring, der skal gives Kapitlet i Halberstadt, for at hans Søn Hert. F
blive valgt til Biskop der. — D. 31. Oct. Tydsk Overs. i *Slinge, Geschlechte Chi*
Schlegel II. 208.
1. Novbr. *12215. K. GUSTAF II. ADOLF meddeler Hert. Adolf Frederik af Mec-
K. af Danmark har sendt Kommissarier til Bahu for at undersøge de svenske
Overgreb paa dette Sted; det er løbet af i Venlighed. — *Elfsburgh*, d. 1. Novemb
Konung Gustaf II. Adolfs Skrifter S. 448—50.
8. Novbr. *12216. Sir DUDLEY CARLETONS Skrivelse til Sir Thomas Roe, hvori
at Robert Anstruther er paa Tilbagevejen fra Sachsen til Danmark; de tyske
talt til ham om Afholdelsen af et stort Møde af den over- og nedersachsiske
K. af Danmarks Medvirkning. — *Hagh*, this $\frac{9}{13}$. of 9 ber. (Engelsk.) The
Sir Thomas Roe S. 307—309.
11. Novbr. *12217. K. CHR. IV. tilstaar, at han har formaaet Hert. Christian
schweig til med Samtykke af hans Moder Hertuginde Elisabeth og hans I
Friderich Ulrich at give en ubetinget Cession af Stiftet Halberstadt; af des
30. Juli d. A., meddeler han et Transsumpt, og lover at udlevere Originalen
Forevisning skulde være nødvendig. — *Haterschleben*, am 11. Nov. (Tydsk
theilungen etc. von dem Thüring.-Sächs. Verein XIII. 90—92.
12. Novbr. *12218. Epistola L. CAMERARI ad Axelium Oxenstierna, in qua inter
Anstroutherum in Daniam rediisse, misso nobili in Angliam, qui ulteriora
offerat. — *Hagæ-Comitis*, $\frac{1}{2}$. Novemb. Bidrag till kändedom af Finlands Natur og
S. 103—105.
15. Novbr. *12219. Pfalzgreve JOHAN CASIMIRS Skrivelse til Ludvig Camerarius.
ndtaler sin Frygt for K. af Danmarks Hensigter. — *Steckburg*, d. 15. Nov.
patriotisches Archiv I. 38—40.
16. Novbr. *12220. AXELII OXENSTJERNÆ, cancellarii regni Sveciæ, ad Camerari-
arium regis Bohemiæ, litteræ, in quibus famam de fœdere inter Polonum
adversus Sveciam commemorat. — *Wendensis*, die 16. Novembris. Moser
Archiv V. 76—80.
20. Novbr. *12221. Epistola CHRISTIANI LONGOMONTANI ad Joachimum Jungium,
Rostochiensem. — *Hafnia*, 20. Novemb. Brudst. i Ave-Lallemont, Des Dr Joach.
wechsel S. 372—73.
21. Novbr. *12222. JOHANNES WTENBOGAERT anfører for (Hugo de Groot) de
have bevæget ham til at ville nedsætte sig i Holsten, navnlig Hensynet til
Frihed der. — *Rouen*, desen 1. Decembris. (Hollandsk.) Brieven en onuitgege
Joh. Wtenbogaert II, 2. 235—50.
24. Novbr. *12223. K. LUDVIG XIII.'s Instrux for Louis des Hayes, som skal dr
mark og Sverig; han skal foreslaa K. Chr. IV. et Ægteskab mellem hans æl-
en Datter af Hert. af Savoyen og forestille ham de Farer, hvormed det
Hus Ærgjerrighed truer Frihedens Sag i Tydskland; endelig skal han søge at
til at træde aktivt op mod Kejseren. (Fransk.) Udt. p. Tydsk i *Opel, Niedersächs.*
II. 106—8. Dateringen er ikke sikker, maaske skal Aktsykket henføres til September.
25. Novbr. *12224. K. CHR. IV.'s og Hert. FREDERIK af Gottorps aadne Brev og
de have erfaret at være idemt ved Landretten, men som endnu ikke er i

1624.

de befale derfor, at den uopholdelig »sub pœna duplici« inden 8 Dage nende Antonii 1625 skal indbetales til Landretsnotarius i Kiel. — *Slot Novembris*. Særtr. af Forordn.

K. CHR. IV.'s Brev til Tønne Friis, Lensmd. p. Aalborghus, om at rejse gm. Jørgen Olufssøn som mistænkt for at være indviklet i Sagen mod de re og Haandværksfolk i Aalborg. — 27. Novbr. Secher, Meddel. om Slægten

RUSDORFII ad Ludovicum Camerarium epistola, in qua pollicetur, se esse, ut rex Angliæ, qui cum populo suo quotidie inclementius de Daniæ et amicitia ejus cum imperatore sentiat, se arbitrum inter eum et Sveciæ — 2. (10!) Decembris. Monumenta pietat. et literar. viror. Illustr. II. 342—47. 30. Novbr. vel 2. Decbr.

Resumé af den franske Ambassader Des Hayes Rapport om hans Mod- Chr. IV. og K. Gustaf II. Adolf. — Novembre. (Uden Dag.) (Fransk.) dantsch. Krieg II. 106. Novbr.

L. CAMERARIUS ad A. Oxenstierna, cancellarium, responsum regis æsareo, comiti Oldenburgico, ante menses aliquammultos datum mittit; legatum Danicum in Hispania munus 9,000 coronatorum pretium æquans Hagæ-Comitis, $\frac{1}{11}$. Decemb. Bidrag till kännedom af Finlands Natur och Folk 1. Decbr.

Hert. FREDERIK af Gottorps Dom i en Sag mellem Interessenterne i den unden i Ditmarsken og Bønderne i Preil og Dahrenwurth. — *Gottorff*, d. sk.) Griebel, Bemerkungen über d. Aussendelche in Norderdithmarschen S. 80, jvfr. S. 64. 4. Decbr.

FREDERICH MARCHDANNER t. Langesøe tilskjøder sin Moder Sophia Oldeland nningesøgaard. — Odense, 8. Decbr. Bendz, Efterretn. om Rønninge og Rolfsted 8. Decbr.

Epistola LUDOVICI CAMERARII ad Axelium Oxenstierna scripta. Inter alia niæ rege causæ sunt dubitandi, et dni. Anstrouteri ab illo ad nos reditus eius mentem ac consilia. Verum si fœdus ab ipso rege Magnæ Britanniæ coalesceret, ipsum etiam Danum hoc constringeret, ne solus Rempubl. desosset. — Hagæ-Comitis, $\frac{9}{13}$. Decemb. Bidrag till kännedom af Finlands Natur 114—19. 9. Decbr.

K. GUSTAF II. ADOLFS OG DET SVENSKKE RIGSRAADS Forhandlinger og Beslut- Afsendelsen af et Sendebud til Danmark for at undersøge, om den danske rbundet sig med K. af Polen. — (10. December.) (Svensk.) Handl. rör. Serien I. 4—8. 10. Decbr.

K. GUSTAF II. ADOLF lader Peder Baner vide, at kun de æselske Bønder, agne til Fange under Krigen, skulle udleveres til Danmark, og ikke de som igen ere gaaede over paa svensk Side. — *Stockholm*, d. 10. December. 10. Decbr.

g. Gustaf II. Adolfs hist. V. 306. 10. Decbr.

Sir ROB. ANSTRUTHER meddeler Sir Thomas Roe, at han nu vil vende Danmark, hvem han nu kan give mere tilfredsstillende Oplysninger end em han haaber at udrette noget; nu har han vel nemlig faaet det ventede n i den pfalziske Sag og kan se England, Frankrig, Savoyen og Venedig s Handling. — *Hamburgh*, the 10. of December, stilo vet. (Engelsk.) Sir Thomas Roe S. 321—23. 10. Decbr.

1624.

11. Decbr. *12235. K. CHR. IV. befaler de jydskke Rigsraader, naar de foretage Taxeringen til Rostjenesten, da tillige at tilkalde nogle af Adelen og afgive Erklæring over nogle Forandringer i Gaardsretten. — D. 11. Dec. Udt. i Vedel Simonsen, Bidr. til Eske Brocks Levn. 1. H. S. 126.
14. Decbr. *12236. Pfalzgreve JOHAN CASIMIRS Skrivelse til Ludvig Camerarius, hvori han bebrejder K. af Danmark hans uevangeliske Fremfærd, men stoler paa, at Gud har bestemt Grændse og Maal for enhver. — *Steckburg*, d. 14. Dec. (Tydsk.) Moser, Neues patriotisches Archiv I. 40—42.
16. Decbr. 6391. Jvfr. Qvistgaard, Forts. Efterr. om Slagelse Skole S. 12—13.
20. Decbr. *12237. SIMON DE PAS's Revers, hvorved han forpligter sig til at gjøre sit Bedste for at gjøre Fyldest i det Embede som Universitetets Kobberstikker, Kongen har givet ham. — *Copenhagen*, 20. Decembris. Danske Mag. 5. R. I. 55. jvfr. 6392.
23. Decbr. *12238. Pfalzgreve JOHAN CASIMIRS Skrivelse til Ludvig Camerarius, hvori han omtaler Rygter om, at Anstruther er vendt tilbage med uforrettet Sag fra K. af Danmark, men at denne ruster sin Flaade. — 23. Dec. (Tydsk.) Moser, Neues patriotisches Archiv I. 42—44.
23. Decbr. *12239. Epistola L. CAMERARII ad Axelium Oxenstierna, in qua de consilio regis Sveciæ cum exercitu in Germaniam abeundi scribit; a nemine majus impedimentum, si suboleat, expectandum quam ab Ulysse (rege Daniæ), dicit, rationesque et media ad hunc retinendum explicat. — *Hagæ-Comitis*, 2. Januar., stil. loci (1625). Bidrag till kännedom af Finlands Natur och Folk 36. H. S. 124—31.
24. Decbr. 6395. Saml. af Forordn. 1648 S. 10—25. Olsen, Det danske Postvæsen S. 215—23.
24. Decbr. *12240. Epistola L. CAMERARII ad Axelium Oxenstierna scripta, in qua de fœdere inter reges Daniæ et Poloniæ scribit, narratque, legatum Danicum, in Hispaniam missum, in Gallia dixisse, se non apud regem Hispaniæ obtinuisse, quæ speraverat. — *Memingæ (Hagæ)*, 3. Januarii (st. n.) 1624 (1625). Bidrag till kännedom af Finlands Natur och Folk 36. H. S. 132—35.
26. Decbr. vel 5. Januar. a. s. *12241. Kurf. FREDERIK V. af Pfalz skriver til Grev Heinrich Matthias v. Thurn, at han i 14 Dage intet har hørt fra K. af Danmark, men at denne ligesom Modparten daglig forstærker sig. — *Hag*, d. 5. Januarii 1625. (Tydsk.) Archiv f. Kunde österreich. Geschichts-Quellen XXXI. 381—82.
30. Decbr. *12242. HUGONIS GROTH ad Benjaminum Maurerium epistola, in qua commemorat, milites aliquammultos, quibus pax inter Danum et Sveonem inita missionem dederit, Mansfeldio militaturos advenisse; incertum tamen esse, an Danus iis stipendium daturus sit. — 9. Januarii 1625. Hugonis Grothii Epistolæ 1687 S. 73.
31. Decbr. *12243. Epistola L. CAMERARII ad Axelium Oxenstierna, in qua narrat, regem Bohemiæ ad Radzivilium, cancellarium Polonicum, de fœdere inter regem Daniæ et regem Poloniæ scripsisse, sed non responsum recepisse, quod Radzivilius ad fines Russiæ diu abfuisse. Idem rex etiam ad legatum regis Britannæ apud regem Danicum de eadem re scripsit. — Loco solito (*Hagæ-Comitis*), 10. Januar. stil. n. (1625). Bidrag till kännedom af Finlands Natur och Folk 36. H. S. 136—39.
- Fin. annl. 6397. Brudst. i Droysen, Gustaf Adolf I. 267.
- *12244. Monitum SYNODI, ne tintinnabula maiora moveantur in fine sacrorum, sed tunc potius fiat sonitus trinus campanæ maioris, sicut mane et vesperi, ut omnes, qui audiverint, de precibus suis iungendis admoneantur. Udt. i P. Friis Edvardsen, Underr. om Schlesiæ S. 257—258.

1624.

*12245. K. CHR. IV.'s Instrux for et Gesandtskab til Kejser Ferdinand II., hvorefter skal opfordres til at føre de fremmede Tropper bort (fra den nedersachsiske og prøve mindelig Forhandling med Pfalzgreven; ellers vilde Ständerne rejse sig. —

Udt. i Quellensammlung d. schlesw.-holst.-laueb. Gesellschaft f. vaterländ. Geschichte II. 2. 121.

*12246. Qvarmløse By-Skraa. Weber, Saml. t. d. danske Hist. I. 86—112.

*12247. TINGSVIDNE angaaende en Gyde i Aarhus. Brudst. i Hübertz, Aktstykker vedk. 48.

*12248. Fundats af NICOLAUS GRIISBECK eller Friis, Borger i Ribe, paa 200 Rigs-et brændende Voxlys i Ribe Domkirke. Udt. i P. Terpager, Rip. Cimbr. S. 318.

*12249. W(ILHELMUS) ALARDUS (Præst i Krempe) takker Holger Rosenkrands for Interesse for hans 2 Sønner og vil sende sin tredie Søn, M. Lampertus, til ham, og ogsaa kan tage sig af denne. Udt. og Brudst. i Kirkehist. Saml. 3. R. VI. 297—98.

12250. (JOHANNES WTENBOGAERT) forsvarer sig overfor (de Haen og A. van) imod Rygtet om, at Remonstranternes Bestyrelse skulde blive i Frankrig, og at Adskillige mange Betæneligheder ved at rejse til Holsten, bl. a. Rygtet om et Bund mellem Generalstaterne og K. af Danmark. (Hollandsk.) Brieven en onuit-en van Joh. Wtenbogaert II, 2. 254—63.

12251. Den pavelige Nuntius, Biskop MONTORIOS, Relation til Pave Urban VIII, som omtaler Kurf. af Mainz Betæneligheder ved Overdragelsen af den pfalziske Land til Maximilian af Baiern af Hensyn til K. af Englands og Danmarks Trusler; og der han Planen om Oprettelsen af et Seminarium i Altona, hvor der skal læres og norske Sprog for at kunne udbrede den sande Tro blandt de nordlige — (Italiensk.) Brudst. og tysk Udt. i Ranke, Fürsten u. Völker von Süd-Europa IV. 408—Die römischen Päpste in d. letzten vier Jahrh. Analecten S. 137—39.

*12252. Sir ROB. ANSTRUTHERS Beretning om sine Underhandlinger i Danmark, og i Tyskland i Aaret 1624. — (Engelsk.) Schybergson, Underhandl. om en evang. allians II.

*12253. Articuli ad fœdus inter regem SVECIE et ORDINES BELGII pro principibus, civitatibus Germaniæ ad mare Balticum et oceanum situatis faciendum specidus reges Angliæ et Daniæ, principes et civitates Germaniæ, si illis placuerit, — Konung Gustaf II. Adolfs Skrifter S. 262—63.

c. 1624.

c. 1624.

JANI DIONYSII JERSINI defensio pro grammaticis suis. Brudst. i Gjellerup, S. 15—17, 77—78, 248—54.

HOLGER ROSENKRANDS's Brev til Just Høeg, Hofmester paa Sorø Akademi, og der han, at paa Grund af daarlig Undervisning skulde hans Børn for Fremmatik, Latin og Katekisme med deres Privatpræceptor. — (Latin.) Suhms Saml. 3. R. VI. 292—93.

*12254. (HERT. AF SACHSEN-WEIMARS) fortrolige Meddelelser gennem Oberstlieutenant af Danmarks Felttogsplan, Hærstyrke og den Hjælp, han ventede fra Generalstaterne. Hist. man. commission. The man. of the earl of Eglinton S. 118—19.

1624—1639.

1624—1639.

*12257. JOHANNES MEURSIUS (Christiano Friislo?), e mandato regie Cimbrorum veterum armaturam describit, et eum certiore facit, regi sœ et Olaum Wormium reges antiquos pictos habere. — Meursii Opera XI. 648—

1625.

1625.

5. Januar. *12259. K. CHR. IV.'s Brev til Hert. Frederik af Gottorp, hvori han om, at der maa udskrives en nedersachsisk Kredsday, for at man der kunne, at Pfalz blev givet tilbage til Kurfyrsten. — *Fridericksburg*, d. 5. Jan Udt. i Opel, Niedersächs.-dänisch. Krieg II. 122
5. Januar. *12258. K. CHR. IV.'s Brev til Kurf. Georg Wilhelm af Brandenb delelse om, at han har lovet England at stille en Hær paa 1000 Ryttere o paa Benene. — 5. Jan. (Tydsk.) Brudst. i Schybergson, Underhandl. om en evs 25 S. 65 Brudst. i Opel, Niedersächs.-dänisch. Krieg II. 110, jvfr. 122.
6. Januar. *12260. Sir ROB. ANSTRUTHERS Svar paa de danske Propositioner i Tydskland. — 6. Jan. (Latin.) Udt. p. Eng. i Macray, Third Report S. 56.
7. Januar. *12261. ANDERS SVENSSON WASS meddeler Kammerraad Hr. Joha fransk Gesandt la Haye er hos K. af Danmark paa Frederiksborg vistno ham med ind i Unionen og faa ham til at erklære Kejseren Krig; ogsa Gesandt Robert Anstruther er imod Forventning igjen kommen til Freder have godt Haab om at opnaa sine Hensigter. — *Kjøbenhavn*, d. 7. Jan Den Swenska Mercurius V, 4. 251—52.
8. Januar. *12262. Epistola L. CAMERARII ad Axelium Oxenstierna scripta, in scribit, se de rege Daniæ nihil audivisse sed in inquirendum nihil omisisse (*Hagæ-Comitis*), $\frac{8}{18}$. Januar. Bidrag till kännedom af Finlands Natur och Folk 36.
12. Januar. *12263. NIELS KRAG til Trudzholm, Landsdommer i Nørre-Jylland Anmodning af Claus Daa til Rauffnstrup, Befalingsmd. paa Draxholmb, W till Lynderup til at møde paa Landstinget for at afgive Forklaring i Anledi havde pantsat $\frac{1}{3}$ af Bonderupgaard til Claus Daa for 4000 Specier. — *Wibe Kristensen, Lerchenfeldts Hist.* S. 38—39.
13. Januar. *12264. Epistola L. CAMERARII ad Axelium Oxenstierna, in qu Sveciæ res diu non latere posse, si verum sit, regem Daniæ jam milite Hollandiæ omnium studia in regem Sveciæ inclinare et regi Daniæ advers. Ex loco consueto (*Hagæ-Comitis*), $\frac{13}{23}$. Januarii. Bidrag till kännedom af Finlan 36. N S. 142—45.
13. Januar. *12265. Sir ROB. ANSTRUTHERS Depeche til Dudley Carleton med Forholdene i Danmark og K. Chr. IV.'s Fordringer til England som Beting vil tage Del i Krigen i Tydskland. — *Fridericks-Borg*, 13. January 16 Schybergson, Underhandl. om en evang. allians 1624—25 Bil. 1.
15. Januar. *12266. K. CHR. IV. befaler Just Høg at sørge for, at Jomfrue Lisebett Skinkel og Sophie Lindenou til Erstatning for det Gods, som er Fru Ellen Marsvin og før var forlenet ovennævnte Jomfruer, faar det Gods, Marsvin har givet Sore Kloster i Bytte. — d. 15. Januar. Udt. i Kall Rasmussen, M

1625.
 *12267. Kontrakt imellem Hr. GERT RANTZAU, kongelig holstensk Statholder og 16. Januar.
 and i Haderslev, og JACOB JANSEN, hvorved denne lejer Morsum Gaard af den først-
 . — *Kiehl*, d. 16. Januarii. (Tydsk.) Stemann, Gesch. d. öffentl. u. Privat-Rechts d. Her-
 s Schleswig III. 346—49.
- *12268. SOPHIÆ, reginæ Daniæ, litteræ amicitie Jacobo VI. Magnæ Britannie regi 17. Januar.
 — *Ex arce nostra Neocopie*, die 17. Januarii. Facsimiles of national manuscripts IV. 37.
- *12269. SOPHIÆ, reginæ Daniæ, epistola Carolo nepoti principi Magnæ Britannie 17. Januar.
 qua reditu eius ex itinere Hispanico virtutibusque gaudet. — *Ex arce nostra Neo-*
ie 17. Januarii. Facsimiles of national manuscripts IV. 37.
- *12270. VESTERVIG BIRKETINGS Vidne om Præstegaarden i Agger, som er øde- 17. Januar.
 andflugten. — 17. January. Wulff, Stat Bidr. i Vendelbo St. Hist. S. 64—65.
12271. Litteræ D. CASPARI BROCHMANDI ad Oligerum Rosenkrandsium, de rebus 19 Januar.
 s; in fine dicit, sibi plura scribere non licere ob publicam Longomontani de Ec-
 disputationem. — *Hafniæ*, 19. Januarii. Kirkehist. Saml. 3. R. VI. 298—300.
12272. K. GUSTAF II. ADOLF befaler Jacob de la Gardie hemmelig at skaffe nogle 20. Januar.
 fra Danzig, som skulde bruges paa Flaaden mod Danmark, thi som Sagerne
 frygtede han aabenbar Krig med K. Chr. IV. — *Jönköping*, d. 20. Januar. (Svensk.)
 Hemberg, Gustaf II. Adolfs hist. V. 314—15.
12273. Kurf. GEORG WILHELM af Brandenburgs Brev til K. Chr. IV., hvori han 20. Januar.
 ns Hensigt at faa samlet en Kreds dag. — 20. Januar. (Tydsk.) Udt. i Opel,
länisch. Krieg II. 123.
12274. K. CHR. IV.'s Missive til Tønne Friis, Lensmd. p. Aalborghus, om, at 21. Januar.
 rge for, at der vederfares en fattig Fisker Peder Pofvelsen, som Borgemesteren
 rgen Ollufsen havde ladet fængle for Fornærmelser mod sin Hustru, hans Ret.
 ar. Secher, Meddel. om Slægten Secher S. 20—21.
12275. Saml. af Forordn. 1643 S. 31—32. 22. Januar
12275. L. CAMERARIUS ad Axelium Oxenstierna scribit, regem Angliæ dixisse, si 22. Januar.
 ti animo esset quali rex Sueciæ, rem jam confectam fore. — Loco consueto,
 ), 22. Januar./1. Februar. Bidrag till kännedom af Finlands Natur och Folk 36. H.
12276. AXELII OXENSTJERNÆ, regni Sveciæ cancellarii, ad Camerarium, consilia- 23. Januar.
 remiæ, litteræ, in quibus optat, dominum de Hayes, legatum regis Galliarum,
 ad conjunctionem consiliorum cum Svecia disponere et a fœdere Polonico
 se. — *Jenekopie*, die 23. Jan. Moser, Patriotisches Archiv V. 94—98.
12277. OLIGERI ROSENCRANTZII ad Johannem Meursium epistola, in qua morbum 26. Januar.
 uerperæ, Christiani Thomæi maritæ, et mortem filiolæ filie suæ deplorat
 e ejus in Sorana academia obeundam commemorat. — *Ex Oltoniano Regio*,
 rsii Opera XI. 429—30. Udt. p. Dansk i Kirkehist. Saml. 3. R. VI. 300 (med Dato 25. Jan.).
12278. Epistola L. CAMERARII ad Axelium Oxenstierna, in qua imprimis de bello 28. Januar.
 regem Sueciæ et regem Daniæ scribit, narratque, Cæsarem admodum ti-
 rque rex ex inopinato coniunctis armis se obrueret. — Loco consueto
 7. Februarii. Bidrag till kännedom af Finlands Natur och Folk 36. H. S. 150—54
12279. II.

1625.

30. Januar.

*12279. AXELII OXENSTJERNÆ, regni Sveciæ cancellarii, ad Camerar regis Bohemiæ, litteræ, in quibus scribit, se studium ejus in expiscando inter reges Poloniæ atque Daniæ cognovisse. — *Jenekopis*, die 30. Jan. Archiv V. 99—100.

31. Januar.

*12280. DOMKAPITLET I HALBERSTADT takker K. Chr. IV. for Moc Forsikringsakt ved hans Gesandt Oberstlieutenant Bernhard von Hagen g hvem de have udleveret de forlangte Akter vedkommende Koadjutor-Valget; for de tilsendte Foræringer og beder ham om at fortsætte sin Intercession v Hofret i den der svævende Sag (angaaende Domprovstiet). — *Halberstadt*, (Tydsk.) Neue Mittheilungen etc. von dem Thüring.-Sächs. Verein XIII. 92- 93.

Januario.

*12281. WILHELMUS ALARDUS's Brev til Holger Rosenkrands, hvor for den Velvilje, han viste hans Søn Lampert, og særlig fordi han have Ansøgning om en Ansættelse ved Sorø Akademi. — *Crempis*, uden Datum Saml. 3. R. VI. 298.

Januario.

*12282. INSTRUCTIO GUSTAVI ADOLPHI regis Sveciæ D. Johanni qua eum jubet ad Ordines generales de metu belli cum regibus Poloni ferre. — *In arce Stockholmensi*, die Januar. Bidrag till kannedom af Finla 36. H. 8. 63—75.

Januario.

*12283. GREV TILLYS Skrivelse til Infantinde (Isabella Clara Eug hvori han meddeler hende, at K. af Danmark fortsætter sine Hvervinger, Forbund med England og Holland og søger at drage Hert. Christian af L sig. — Uden Datum. (Fransk.) Villermont, Tilly S. 721—22.

Januario

*12284. SIR ROB. ANSTRUTHER skriver til den engelske Gesand Carlisle, at Ludvig XIII.'s Forsøg paa at faa K. Chr. IV. til at intervenere have ført til andet, end at denne har forlangt positive Forslag. — Uden E Udt. p. Tydsk i Opel, Niedersächs.-dänisch. Krieg II. 112.

1. Febr.

*12285. GUSTAVI ADOLPHI regis Sveciæ ad Chr. IVtum regem i gaudet, eum legatum regis Galliarum de animo erga publicum bonum p fecisse et collectionem militum ad hunc usum, sed sub prætextu contra sisse; eum, ut consilia secum communicet, hortatur. — *Ex arce nostra Jeneco Moser*, Patriotisches Archiv V. 101—103. Udt. og Brudst. i Opel, Niedersächs.-dänisch.

1. Febr

*12286. Den franske Gesandt DES HAYES skriver til K. Chr. IV Adolfs Interesse for den fælles Sag er saa stor, at han tror, han vil fo sine Sær-interesser. — *Jönköping*, 11. Febr. (Fransk.) Brudst. i Opel, K Krieg II. 113.

3. Febr

*12287. K. CHR. IV.'s Toldrulle, efter hvilken Smaatolden i Da med underliggende Lande og Øer skal opkræves. — *Kjøbenhavns Slot*, Særtr. af Forordn.

5. Febr.

*12288. K. GUSTAF II. ADOLF meddeler Hert. Adolf Frederik af han har faaet et tilfredsstillende Svar fra K. af Danmark angaaende Rygte bund mellem ham og Polen; en fransk Gesandt har opfordret ham til e nævnte Konge; men han har afslaaet det; han ønsker Oplysninger om Ko Konung Gustaf II. Adolfs Skrifter S. 454—55.

1625.

- *12289. **RUSDORFII** ad Ludovicum Camerarium epistola, in qua refert, instructioni 8. Febr.
auteri informationem earum rerum, quæ ad citius emovendum Danum ad socie-
fæderis et belli contra domum Austriacam suscipiendi dignæ sint, annexam esse. —
) Febr. Monumenta pietat. et literar. viror. illustr. II. 348—50.
- *12290. **K. JAKOB I.** af England befaler Sir Rob. Anstruther at bevæge K. Chr. IV. 9. Febr.
virksomme indgriben i Tydskland og underretter ham om det Forslag til Forbund,
Gustaf II. Adolf (gjennem Spens) havde gjort ham. — 9. Febr. (Engelsk.) Udt. p.
Schybergson, Underhandl. om en evang. allians 1624—25 S. 54.
- *12291. **HENRIK HUDEMAN** skriver til Holger Rosenkrands og tilegner ham sine 10. Febr.
Poeticæ. — *Wewelsfeth*, 10. Febr. (Latin.) Udt. i Kirkehist. Saml. 3. R. VI. 301.
- *12292. **AXELIUS OXENSTJERNA**, regni Sveciæ cancellarius, Camerario, consiliario 10. Febr.
hemis, diffidentiam suam in regem Daniæ metumque, ne tantummodo ardorem eorum,
otia publica agant, ab amicitia regis Sveciæ avertere cogitet, explicat. — *Marieholm*,
Febr. Moser, Patriotisches Archiv V. 103—109. Brudst. i Schybergson, Underhandl. om en
ans 1624—25 S. 81—82. Udt. p. Tydsk i Opel, Niedersächs.-dänisch. Krieg II. 225, jvfr. S. 113.
- *13293. **RIGSRAADETS** Betænkning, hvori det fraraader Kongen at indblande sig i 11. Febr.
Tydskland og tilraader hellere at give K. Jakob I. af England 100,000 Daler i
. — 11. Februari. Udt. og Brudst. i Schybergson, Underhandl. om en evang. allians
S. 71.
12294. **L. CAMERARIUS** ad Axelum Oxenstierna scribit, Anstruterum, qui ex 11. Febr.
nisset, dixisse, regem Daniæ ad meliora nunc inclinasse animum, et in iis par-
rum esse, quas antea rejecisset. — Loco solito (*Hagæ-Comitis*), $\frac{1}{11}$. Februar.
kännedom af Finlands Natur och Folk 36. H. S. 155—58.
2295. **THOMAS LORKIN** meddeler Lord Carlisle, at der inat er kommen gode 12. Febr.
nger fra Danmark til Jakob I. — 12. Februar 1624 (25). (Engelsk.) Brudst. i
Underhandl. om en evang. allians 1624—25 S. 72, Anm. 27.
2296. **CASPARUS ERASM. BROCHMAND** ad Oligerum Rosenkrantzium commentarium 13. Febr.
pistolam ad Hebræos mittit. — *Hafnia*, 13. Februarii. Dän. Bibl. III. 210—14.
1st. Saml. 3. R. VI. 301.
- *297. Svar fra REKTOR OG PROFESSORER ved Kjøbenhavns Universitet paa 14. Febr.
s Brev de sumptibus promotionum. — *Kiøbenhaffn*, d. 14. Feb. Danske Mag.
7.
298. **K. GUSTAF II. ADOLFS** Skrivelse til Hert. Adolf Frederik af Mecklenburg, 14. Febr.
dtaler sin Glæde over K. af Danmarks Iver med Hensyn til Udskrivningen af
men tillige sin Mistillid til hans Planer. — *Stockholm*, d. 14. Feb. (Tydsk.)
II. Adolfs Skrifter S. 456—60, jvfr. S. 646.
- *299. **L. CAMERARIUS** ad Axelum Oxenstierna de expeditione regis Sueciæ in 18. Febr.
scribit, et veretur, ne rex Daniæ ex inopinato novam tragulam injiciat. — Loco
Comitis), $\frac{1}{18}$. Februar. Bidrag till kännedom af Finlands Natur och Folk 36. H. S. 159—61.
300. Sir THOMAS ROES Skrivelse til Bethlem Gabor, Fyrste af Siebenbürgen, 18. Febr.
ntaler K. af Danmark og Sverigs Sympathi for Englands og Frankrigs Kamp
— *Constantinople*, $\frac{1}{18}$. Feb. 1624 (25). (Engelsk.) The negotiations of Sir Thomas
- *1. **RUSDORFII** ad Ludovicum Camerarium epistola, in qua declarat, se in 19. Febr.
icum et Danicum se non ingessurum esse, antequam sui heri voluntatem et

1625.

principum Germaniæ sententiam et regis Angliæ circa Dani propositiones an
verit. — $\frac{1}{2}$ Febr. Monumenta pietat. et literar. viror. Illustr. II. 351—54.

20. Febr.

*12302. Den engelske Statssekretær CONWAYS Brev til Sir Rob. Anse
han takker ham for Afslutningen af Forbundet med K. Chr. IV. og beder han
dele denne, at K. af England vil stille 6000 Md. Fodfolk og 1000 Ryttere forude
20. Februar 1624 (25). (Engelsk.) Schybergson, Underhandl. om en evang. allians 1624
Brudst. p. Svensk S. 73. Brudst. i Opel, Niedersächsa.-dänisch. Krieg II. 115.

20. Febr.

*12303. PETRUS GRUTERUS ad Johannem Meursium scribit, se eum i
qui cogitare, facultatesque, quæ se Danis adplicabilem reddant, nominat. —
postrid. kal. Mart. Meursii Opera XI. 430—31.

22. Febr.

*12304. K. CHR. IV.'s Kreditiv for Sir Rob. Anstruther til K. Jakob I. s
22. Febr. (Latin.) Udt. p. Eng. i Macray, Second Report S. 40.

22. Febr.

*12305. CHR. IVtus rex cum Gustavo Adolpho rege Sveciæ intentioni
sui pressi conserventur, communicat, certiorque fieri cupit, quibus modis ipse
venire constituerit. — *Ex arce nostra Hafniensi*, 22. Febr. Moser, Patriotisches
28. Udt. p. Svensk i Hallenberg, Gustaf II Adolfs hist. V. 820. Brudst. p. Svensk i Schybergson
om en evang. allians 1624—25 S. 70; jvfr. S. 85. Udt. p. Tydsk i Opel, Niedersächsa.-dänisch

23. Febr.

*12306. K. CHR. IV.'s Forordning om Indskrænkning af Udgifterne
velsen af de akademiske Grader. — *Slott Kiøbenhavns*, 23. Februarii. Danske Mag

23. Febr.

*12307. L. CAMERARIUS ad Axelium Oxenstierna scribit, cursorem
Anstruterum in Daniam cum mandatis accuratis missum esse, sed se non
quid rex Daniæ regi Angliæ obtulerit. — Loco consueto (*Hagæ-Comitis*), 5
Bidrag till kännedom af Finlands Natur och Folk 36. H. S. 162—63.

24. Febr.

*12308. K. CHR. IV. anmoder Sir Edw. Conway og Hert. af Buckin
godt som muligt at fremme de Hverv, Anstruther skal overbringe. — 24.
Udt. p. Eng. i Macray, Second Report S. 40.

25. Febr.

*12309. GUSTAVI ADOLPHI Suecorum regis ad Ludovicum XIII. F
litteræ, in quibus ei gratias agit, quod intellecta compositione controversiarum
et Sveciam gavisus sit. — *Ex arce nostra Stockholmensi*, die XXV. men
Moser, Patriotisches Archiv V. 128—31.

1. Martii.

*12310. K. CHR. IV. befaler Rektor og Professorer ved Universitetet
at gennemgaa de historiske Dokumenter, som findes hos dem, og at lade de
forfærdige og udgaa. — *Kiøbenhavns Slot*, d. 1. Martii. Rørdam, Lyskanders Le

1. Martii

*12311. K. CHR. IV. tilkjendegiver Rentemesterene, at han har i Sind
give de historiske Dokumenter vedrørende Danmarks Historie, som findes ved
i Kjøbenhavn, hvorfor han befaler dem at bekoste, hvad de Høilærde i saa H
fornødent til Afskrivning og Trykning. — *Hafnia*, d. 1. Martii. Rørdam, Lyskande

1. Martii

*12312. CAMERARIUS' Skrivelse til Rusdorf, hvori han omtaler, at h
noget fornærmet over, at man har foretrukket K. af Danmark for ham. — 1
(Tydsk.) Brudst. i Broysen, Gustaf Adolf I. 252—53.

1. Martii

*12313. KR. V. BELLINS Brev til Axel Oxenstierna om de Tilbud, K.
gjort England. — *Paris*, 11. Martis n. s. (Latin.) Brudst. i Schybergson, Un
evang. allians S. 57—58.

2. Martii.

*12314. K. CHR. IV. tillader Professor D. Jesper Rasmussen (Br
Aar udelukkende at lade udgive og falholde Arild Huitfeldts Krøniker på

1625.

Frederik II.'s Historie forfattet af M. Claus (Lyskander). — *Kjøbenhavns Slott, Martii*. Rørdam, Lyskanders Levned S. 159—60.

*12315. ALEXANDER RABE v. PAPENHEIM tilskriver K. Chr. IV. ang. den slette 2. Martii.
id, hvori Holbæk Slots Bygninger befinde sig. — (D. 2. Marts.) Udt. i Frlls. Bldr. t.
Hist. S. 76.

*12316. HASSING HERREDSTINGS Vidne om Vidbjerg Præstegaard og den Skade, 2. Martii
igten har gjort derpaa. — 2. Martii. Wulff, Stat. Bldr. t. Vendelbo St. Hist. S. 61—62.

*12317. Administratoren CHRISTIAN WILHELM af Magdeburgs Instrux til samtlige 3. Martii.
urgske og halberstadtske Landstænder, hvori han udtaler, at han hellere havde set,
Frederik Ulrik af Wolfenbüttel var bleven Kredsobørst end K. Chr. IV. — *Lübeck*,
(Tydsk.) Udt. i Opel, Niedersächs.-dänisch. Krieg II. 130.

*12318. K. GUSTAF II. ADOLFS Skrivelse til Pfalzgreve Johan Casimir, hvori han 4. Martii.
r sin Uro over de danske Hvervinger. — *Stockholm*, d. 4. Mertz. (Tydsk.)
ustaf II. Adolfs Skrifter S. 369—70.

*12319. L. CAMERARIUS ad Axelium Oxenstierna scribit de negotiis inter reges 4. Martii.
t Angliæ; item de secretis negotiis suis cum principe Auraico et Ordinibus Bel-
ert, quorum censio est, ut et rex Daniæ et rex Sueciæ seorsim quisque pecu-
ercitum habeant, utque unicuique et rex Angliæ et Germaniæ principes æqualiter
nt, et simul Ordines Belgici totas suas vires in omnem eventum offerunt, quan-
estica ipsorum pericula permittent. — Loco consueto (*Hagæ-Comitis*), 1⁴. Martii.
kännedom af Finlands Natur och Folk 36. H. S. 164—69.

12320. AXELII OXENSTJERNÆ, regni Sueciæ cancellarii, ad Camerarium, consilia- 5. Martii.
Bohemiæ, litteræ, in quibus commemorat, legatum regis Galliæ de compositis
controversiis gratulatum esse, Danumque regem milites conscribere, incertum
— *Stockholmiæ*, die 5. Martii. Moser, Patriotisches Archiv V. 181—83.

12321. Englands Gesandt i Haag DUDLEY CARLETON skriver til Conway og fore- 5. Martii.
Forslag, han er bleven enig med de ledende i Nederlandene om, hvorefter der
es for Opstillingen af to Hære paa 20—25,000 Md. hver, som skulde stilles under
ske Kongers Kommando. — 5. Mars 1624 (25). (Engelsk.) Schybergaon, Underhandl.
allians 1624—25 Bil. IV., jvfr Udt. p. Svensk S. 78.

12322. Pfalzgreve JOHAN CASIMIRS Skrivelse til Ludvig Camerarius, hvori han be- 8. Martii
af Danmarks Tilbud have standset K. af Sverigs Planer, men haaber, at disse
tiden maa blive udførte, hvis K. af Danmark skulde blive træt. — 8. Merz.
ser, Neues patriotisches Archiv I. 44—48.

12323. L. CAMERARIUS ad Axelium Oxenstierna de diversis rebus politicis scribit; 10. Martii.
e conscriptionibus militum regis Daniæ refert, ex quibus dicit Hanseaticos in
tu esse. Tabellarius Anglicus, qui in Daniam profecturus erat, morbo gravi
us est. — Loco consveto (*Hagæ-Comitis*), 1⁹. Martii. Bidrag till kännedom af
och Folk 36. H. S. 170—73.

12324. AXELII OXENSTJERNÆ, regni Sveciæ cancellarii, ad Camerarium, consiliarium 13. Martii.
æ, litteræ, in quibus de subita consiliorum mutatione in Dania, quam solum
ueciæ disturbanda factam existimat, queritur. — *Stockholmiæ*, die 13. Martii.
hes Archiv V 146—69. Udt. p. Tydsk i Opel, Niedersächs.-dänisch. Krieg II. 118—19.

1625.

13. Martii. *12325. GUSTAVI ADOLPHI Suecorum regis ad Jacobum Spensium litteræ in quibus inter alia metum suum inopinatæ et insolitæ præparationis bellicæ a rege Daniæ institutæ commemorat. — *In arce nostra Stockholmensi*, die 13. Martii. Moser, Patriotisches Archiv V. 133—42. Gardiner, Letters relat. to the mission of Sir Thomas Roe to Gustavus Adolphus 1629—30 S. 92—96. Udt. og Brudst. p. Tydsk i Opel, Niedersächs.-dänisch. Krieg II. 227.
13. Martii. *12326. GUSTAVI ADOLPHI Suecorum regis ad Jacobum Spensium litteræ in quibus eum observare jubet, quo fundamento militum conscriptio in Dania nitatur. — *Stockholmia*, die 13. Martii. Moser, Patriotisches Archiv V. 142—46. Udt. p. Tydsk i Opel, Niedersächs.-dänisch. Krieg II. 227.
15. Martii. *12327. Instrux for JAMES SPENS, der skal søge at bevæge K. Gustaf II. Adolf til at opgive sine Fordringer paa Overkommandoen over Hæren. — 15. Mars. (Engelsk.) Brudst. i Schybergson, Underhandl. om en evang. allians 1624—25 S. 97.
15. Martii. *12328. Lord CAREWS Skrivelse til Sir Thomas Roe, hvori han omtaler K. af Danmarks og Sverigs Løfter om Foretagender mod Kejseren. — *Savoy*, this 25. of March. (Engelsk.) The negotiations of Sir Thomas Roe S. 369—71.
17. Martii. *12329. Epistola LUDOVICI CAMERARII ad Axelium Oxenstierna, in qua de novo de necessitate concordie inter Gustavum Adolphum et Christianum IVtum scribit. — *Loco consueto (Hagæ-Comitis)*, $\frac{1}{2}$ 7. Martii. Bidrag till kännedom af Finlands Natur och Folk 36. H. S. 174—78. Brudst. p. Svensk i Schybergson, Underhandl. om en evang. allians 1624—25 S. 79—80.
18. Martii. *12330. K. GUSTAF II. ADOLF lover K. Chr. IV. at hjælpe ham efter bedste Evne; dog kunde han ikke selv deltage i Krigen i Tydskland, da Stilstanden med Polen endnu var usikker, men vilde forhindre Polen i at hjælpe Katolikerne og træde op mod Danmark. — *Stockholm*, d. 18. Marts. Brudst. i Hallenberg, Gustaf II. Adolfs hist. V. 320—21.
18. Martii. *12331. Epistola LUDOVICI CAMERARII ad Axelium Oxenstierna, in qua scribit, Anstrutherum ex Dania advenisse. Iste asserit regem Daniæ omnia sincere agere et causam properatæ conscriptionis militum unam veramque fuisse, cum ut Tillium cohiberet, tum ut Ordines vicinæ Saxonie ad officium cogeret, qui nihil facturi sint nisi tali ratione instituta. Suspiciatur quoque Camerarius, regem Daniæ æmulatione motum hæc consilia tandem suscepisse. — *Loco solito (Hagæ-Comitis)*, $\frac{1}{2}$ 8. Martii. Bidrag till kännedom af Finlands Natur och Folk 36. H. S. 179—83. Brudst. i Schybergson, Underhandl. om en evang. allians 1624—25 S. 68, jvfr. S. 79.
20. vel 30. Martii. *12332. ÆRKEBISKOPPEN AF CANTERBURY'S Skrivelse til Sir Thomas Roe, hvori han omtaler, at Sir Robert Anstruther har udrettet meget ved sit Ophold hos K. af Danmark og i Nedersachsen. — *Lambeth*, March 30. (Engelsk.) The negotiations of Sir Thomas Roe S. 371—73.
22. Martii. *12333. Kurf. MAXIMILIAN af Baierns Brev til Kejser Ferdinand II., hvori han udtaler, at man endnu ikke ved, om K. Chr. IV. tager Del i Fjendens Planer, og opfordrer Kejseren til at formane ham til Fred. — 1. April. (Tydsk.) Udt. i Opel, Niedersächs.-dänisch. Krieg II. 149.
23. Martii. *12334. Den engelske Agent i Hamburg AVERIE skriver til Conway, at han har sendt K. Chr. IV. den engelske Regerings (samtykkende) Svar paa hans Tilbud. — 23. Martii/3. April (!). (Engelsk.) Udt. p. Svensk i Schybergson, Underhandl. om en evang. allians 1624—25 S. 74, jvfr. S. 68.
24. Martii. *12335. Optegnelse om Fyrstemødet i Lauenburg. — 24. März/3. April. (Tydsk.) Udt. i Opel, Niedersächs.-dänisch. Krieg II. 125.
- ante 25. Martii. 6421. Brudst. p. Svensk i Schybergson, Underhandl. om en evang. allians 1624—25 S. 85.

6422. *Slange*, Christ. IV.'s Hist. S. 541—43. Jahn, Danm. Delt. i Trediveaarskrigen S. 482—85. 25. Martii.
Brudst. i Opel, Niedersächs.-dänisch. Krieg II. 126—27.
- *12336. HUGONIS GROTII ad Benjaminum Maurerium epistola, in qua commemorat, et Svecum tria millia equitum, decem peditum conferre dici. — 4. Aprilis. 25. Martii.
Grotii Epistolæ 1687 S. 73—74.
- *12337. HUGONIS GROTII ad Guilielmum Grotium epistola, in qua dubitat, verumne de Dano et Sveone nuntiat. — *Lutetiæ*, 4. Aprilis. Hugonis Grotii Epistolæ 1687 S. 780. 25. Martii.
6423. Udt. i Opel, Niedersächs.-dänisch. Krieg II 127. 26. Martii.
- *12338. GUSTAVUS ADOLPHUS Suecorum rex Chr. IV^{to} regi, quod negotium publicè ceperit, gratulatur, sed excusat, se durante Polonico bello ulterius nihil facere — *Ex arce nostra Stockholmiensi*, 28. (24?) Martii. Moser, Patriotisches Archiv V. 153—58. 28. (24?) Martii.
Udt. i Opel, Niedersächs.-dänisch. Krieg II. 226.
- *12339. K. CARL I.'s Skrivelse til K. Chr. IV., hvormed Sir Rob. Anstruther notis om Tronbestigelse. — *Whitehall*, 28. March. (Latin.) Udt. p. Eng. i Macray, Third 28. Martii.
48.
12340. JOHANNES WTENBOGAERTS Skrivelse til (P. Cupus), hvori han omtaler og Besværlighederne ved en Rejse til Holsten, hvad enten man gaar tillands eller - Desen 7. April. (Hollandsk.) Brieven en onuitgegeven. Stukken van Joh. Wtenbogaert 28. Martii.
51.
12341. KRISTIAN v. BELLIN skriver til sin Svoger Götz, at England var stemt for mark Direktoriets, fordi de danske Fordringer vare de mindste. — *Haag*, 29. Marts/ (Tydsk.) Udt. og Brudst. i Opel, Niedersächs.-dänisch. Krieg II. 117. 29. Martii.
12342. K. CHR. IV. tilskriver Bisperne om Indførelsen af nogle af theologisk Caspar Bartholin forfattede Skolebøger. — *Hafniæ*, d. 31. Martii. Kirkehist. 31. Martii.
I. 707. Lidt afvigende Breve udgik til D. Hans Rejsener, D. Matz Jensen og D. Hans Michelsen. — 708.
12343. K. GUSTAF II. ADOLFS Brev til K. Chr. IV., hvori han i forsigtige og Idtryk svarer paa dennes Brev af 22. Febr. (Nr. *12305). — 31. Mars. (Svensk.) 31. Martii.
rgson, Underhandl. om en evang. allians 1624—25 S. 85.
12344. Uddrag af K. LUDVIG XIII.'s Resolution til Kr. v. Bellin, hvori han bl. a. ket om, at K. Chr. IV., selv om Førerskabet overdroges K. Gustaf II. Adolf, a med mod at faa en Del af Subsidierna. — Uden Datum. (Fransk.) Martio
Niedersächs.-dänisch. Krieg II. 119—20.
45. Sir ROB. ANSTRUTHERS Depeche, hvorefter man skulde overlade til K. Chr. IV., en Hær paa Benene og blot yde ham Subsidier i Penge trods hans Fordring jælp og Trusel om ellers at ville slutte Fred. — (Uden Datum.) (Engelsk.) Martio.
Niedersächs.-dänisch. Krieg II 213.
- Droysen, Gustaf Adolf I. 230 henviser Udkastet til Marts. Martio vel April.
Henføres i Vogelsang, Fortegn. ov. Haandskrifterne i Karen Brahes Bibl. S. 76 til 3. April. 1. Aprilis.
6. LUDOVICUS CAMERARIUS ad Axelium Oxenstierna scribit, et regem Angliæ lgicos legatos ad reges Daniæ et Sueciæ mittere velle, hortatueros, ut inter perpetua conjunctio fiat, et ut uterque separatim exercitum habeat. — *Hagæ- orilis*. Bidrag till kännedom af Finlands Natur och Folk 36. H. S. 189—91. 1. Aprilis.
7. K. CHR. IV.'s Brev til Hert. Frederik Ulrik af Wolfenbüttel, hvori han r denne til foreløbig at opgive de Fordringer, han havde stillet til den 3. Aprilis.

1625.

nedersachsiske Kreds om Erstatning for Udlæg, han tidligere havde gjort. — *Segeberg*, 3. April. (Tydsk.) Udt. i Opel, Niedersächs.-dänisch. Krieg II. 131.

4. Aprilis. *12348. KR. V. BELLINS Brev til Kurf. Georg Wilhelm, hvori han anbefaler denne den hollandske Plan om to særskilte Hære til de to nordiske Konger og raader ham til at søge Støtte mod Kejseren i en Forbindelse med begge Kongerne. — *Haag*, 4. April. (Tydsk.) Brudst. i Schybergson, Underhandl. om en evang. allians 1624—25 S. 86.
4. Aprilis. *12349. L. CAMERARIUS Axelim Oxenstierna de concertatione sua cum legato regis Angliæ ad regem Daniæ certiorum facit, qui affirmavit, regem Daniæ expeditionem in Germaniam suscipere velle. Item scribit, regem Hispaniæ brevi legatum ad duos reges (Daniæ et Sveciæ) missurum esse. — Loco consueto (*Hagæ-Comitis*), d. 14. April. st. n. Bidrag till kännedom af Finlands Natur och Folk 36. H. S. 184—86. Brudst. i Schybergson, Underhandl. om en evang. allians 1624—25 S. 68.
7. Aprilis. *12350. Brev, fra en unævnt, hvori der udtales Haab om, at begge de nordiske Konger ville kunne vinde Ære ved deres Deltagelse i Krigen i Tydskland. — *Haag*, 17. April. (Engelsk.) Aftryk og svensk Overs. i Schybergson, Underhandl. om en evang. allians 1624—25 S. 78.
8. Aprilis. *12351. L. CAMERARIUS ad Axelim Oxenstierna de communi fœdere inter reges Daniæ et Sveciæ scribit,icens, Ordines Belgicos legationem ad regem Daniæ mittere velle et ei persvadere conaturos esse, ut regem Sueciæ impellere potius quam impedire velit; postea cum rege Sueciæ quoque eadem ratione acturos esse. — Loco solito (*Hagæ-Comitis*), 18. Aprilis. Bidrag till kännedom af Finlands Natur och Folk 36. H. S. 192—96.
9. Aprilis. *12352. AXELII OXENSTJERNÆ regni Sveciæ cancellarii ad Camerarium, consiliarium regis Bohemiæ, litteræ, in quibus scribit, se nescire, an consilia Daniæ alio fine sint instituta, quam ut cogitata regis Sveciæ dissipentur; tamen regem Sveciæ eum retrahere non velle. — *Stockholmiæ*, die 9. Apr. Moser, Patriotisches Archiv V. 159—63. Udt. p. Tydsk i Opel, Niedersächs.-dänisch. Krieg II. 227.
10. Aprilis. *12353. L. CAMERARIUS ad Axelim Oxenstierna de negotiis regis Daniæ in Polonia scribit; item de legatione Ordinum Belgicorum in Daniam, de conjunctione classium Anglorum et Batavorum cum classibus Suecorum et Danorum regum adversus Hispaniæ regem, etc. — *Hagæ-Comitis*, 10. Aprilis. Bidrag till kännedom af Finlands Natur och Folk 36. H. S. 199—202.
11. Aprilis. *12354. Den pfalziske Gesandt JOHAN V. RUSDORFS Brev til K. Carl I., om hvor utilstrækkelige de billigere Forslag, der vare fremkomne fra Danmarks Side, vilde vise sig at være, han anbefaler derfor at gaa ind paa Sverigs større, men ogsaa mere formaals-tjenlige Fordringer. — 11. April. Udt. p. Tydsk i Krüner, Rusdorf S. 91.
12. Aprilis. *12355. Den engelske Statssekretær CONWAY skriver til Carleton om Umuligheden af at skaffe Penge til at støtte K. Gustav II. Adolf uden at bryde de Løfter, som allerede vare givne K. Chr. IV. — 12. April. (Engelsk.) Brudst. p. Svensk i Schybergson, Underhandl. om en evang. allians 1624—25 S. 94.
13. Aprilis. *12356. Byfoged JACOB PEDERSEN TØNDER i Kolding tilskjæder Gregers Ottesen, Bgm. og Hospitalsforstander Sstds, paa Hospitalets Vegne, sin Kaalhave, Jord og Grund norden for Reberbanerne under Kolding-Bjerger. — 13. April. Udt. i Fyhn, Efterr. om Kolding S. 170.
14. Aprilis. *12357. K. CHR. IV.'s Brev til K. Carl I. i Anledning af dennes Tronbestigelse med Kreditiv for Wilh. Below. — *Butzow*, 14. Aprilis. (Latin.) Udt. p. Eng. i Macray, Third Report S. 67.

1625.

8. **L. CAMERARIUS** ad Axelium Oxenstierna de expeditione in Germaniam ns, ut firma perpetuaque amicitia inter reges Daniæ et Sveciæ sit. Etiam i Daniæ magnam partem Saxonie ad se traducere; restare Hanseaticos, qui i Sveciæ quam regi Daniæ suas vires adjuncturi sint. — Loco consveto /, $\frac{1}{2}$. Aprilis. Bidrag till kännedom af Finlands Natur och Folk 36. H. S. 203—208.
9. Den toscanske Agent i London **SALVETTI** indberetter, at Sir Rob. An- 15. Aprilis.
endts tilbage fra Danmark med den Besked, at Kongen er rede til at rykke i
,000 Md. — *London*, 25. April. (Italiensk.) Eng. Overs. i Hist. Manusc. Com-
H. D Skrine S. 8.
10. **AXELII OXENSTJERNÆ**, regni Sveciæ cancellarii, ad Camerarium, consilia- 16. Aprilis.
hemie, litteræ, in quibus scribit, regem suum multo ante prævidisse, con-
re communi suscepta a Dania turbatum iri, sed tamen offerre, se per Polo-
iam quibusdam conditionibus contenturum esse, si rex Daniæ Germaniam
- *Stockholmie*, 16. Aprilis. Moser, Patriotisches Archiv V. 163—82. Udt. p. Svensk og
ergson, Underhandl. om en evang. allians 1624—25 S. 89—90. Udt. p. Tydsk i Opel,
isch. Krieg II. 228.
1. Grev **SCHWARZENBERGS** Memoire til Kejser Ferdinand II. om Dannelsen 16. Aprilis.
-østrigsk Handelskompagni, hvorfor Kejseren skulde bemægtige sig de to
og Griet i Ostfriesland og for at berolige Danmark sende et fornemt Ge-
K. Chr. IV. — *Wien*, 26. april n. S. (Tydsk.) Mittheil. d. Instit. f. österr. Ge-
578—76.
2. **K. CHR. IV.'s** Brev til K. Gustaf II. Adolf med Forsikring om, at han 19. Aprilis.
afhængig af dennes Planer (i Afslutningen af Forbundet med England). —
L. p. Svensk i Schybergson, Underhandl. om en evang. allians 1624—25 S. 68.
3. Den engelske Gesandt i Haag **CARLETON** skriver til Conway, at skjønt 19. Aprilis.
Traktaten berammede Forsamling skulde aabnes d. 20. April, var der endnu
Repræsentanter fra de nordiske Konger, men kun et Brev fra K. Gustaf II.
s Spens om at tage Del i Forhandlingerne paa Sverigs Vegne sammen med
Haag, 19. April. (Engelsk.) Brudst. i Opel, Niedersächs.-dänisch. Krieg II. 218.
- Goldschmidt**, De liga evangelica anni MDCXXV S. 66. Brudst. p. Svensk i Schybergson, 20. Aprilis.
en evang. allians 1624—25 S. 88.
4. Den franske Gesandt **DES HAYES** Proposition til K. Chr. IV. om Opstil- 20. Aprilis.
-ansk Hær i Elsass, som skulde indlede en Diversion til Fordel for Danmark.
(Fransk.) Udt. p. Svensk i Schybergson, Underhandl. om en evang. allians 1624—25
Tydsk i Opel, Niedersächs.-dänisch. Krieg II. 135—36.
5. **K. CHR. IV.'s** Svar paa Des Hayes Proposition, hvori han takker for de 20. Aprilis.
og særlig for Løftet om, at Frankrig ikke vilde slutte Fred uden hans og
fællers Samtykke. — 20. April. Udt. p. Svensk i Schybergson, Underhandl. om en
24—25 S. 102 (her med Datum 21. April). Udt. p. Tydsk i Opel, Niedersächs.-dänisch.
6. **K. CHR. IV.'s** Memoire til Kurf. af Brandenburg, hvori han erklærer, at 20. Aprilis.
de til at overlade den danske Hær i den nedersachsiske Kreds til K. Gustaf II.
faa sine Udgifter godtgjorte. — 20. April. (Tydsk.) Udt. og Brudst. i Opel,
sch. Krieg II. 134.
- ser. II.

1625.

20. Aprilis.

*12367. GUSTAVI ADOLPHI regis Sveciæ ad Janum Ruthgersium, residentem suum apud ordines fœderatarum provinciarum in Belgio, litteræ, in quibus, quamquam, quæ rex Daniæ regi Britannæ obtulerit, et mutatio consiliorum hujus regis sibi non placeant, tamen assentitur, duo exercitus communibus sumptibus ali, quorum alterius directio sibi, alterius regi Daniæ tribuatur. — *In arce nostra Stockholmensi*, die 20. Aprilis. Moser, *Patriotisches Archiv* V. 183—87. Brudst. i Opel, *Niedersächs.-dänisch. Krig* II. 227.

20. Aprilis.

*12368. Conditiones GUSTAVI ADOLPHI regis Sveciæ quibus rex ductum exercitus confœderatorum evangelicorum in Silesiam suscipere statuit, inter quas prima est, ut sibi amicitia regis Daniæ certa reddatur, utque communi consilio uterque rex causam communem agat. — (20. Apr. 1625.) *Bidrag till kännedom af Finlands Natur och Folk* 36. H. S. 76—78.

20. Aprilis.

*12369. AXEL OXENSTJERNAS Brev til Camerarius om Udsigten til, efter at have slaaet Polakkerne, at angribe Kejseren i Schlesien. — 20. April. (Latin.) Udt. p. Svensk og Brudst. i Schybergson, *Underhandl. om en evang. allians 1624—25* S. 91.

22. Aprilis.

*12370. J. BROCHMANDUS ad Oligerum Rosenkrandsium scribit et ei Andreæ Claudium, qui has litteras exhibet, commendat. — *Hafniæ*, 22. April. *Kirkehist. Saml.* 3. R. VI. 301—302.

22. Aprilis.

*12371. L. CAMERARIUS ad Axelium Oxenstierna de expeditione regis Daniæ in Germaniam scribit. Sperat, regem Sveciæ ex ea priora illa prorsus heroica consilia non mutaturum. Item de colloquio regis Daniæ cum marchione Brandenburgico scribit. Veretur, ne rex Daniæ bellum suscipiat, ne Tillius episcopatus pro filio suo acquisitos occupet. — *Loco consveto (Hagæ-Comitis)*, 2. Maji stilo novo. *Bidrag till kännedom af Finlands Natur och Folk* 36. H. S. 209—14.

26. Aprilis.

6430. Both, *Kjøbenhavn* S. 245, 263—64. *Dagbladet* 1870 Nr. 131.

26. Aprilis
vel 6. Maji.

*12372. Udkast til en Plan om trods alle Vanskeligheder at opstille to Hære, en til hver af de nordiske Konger. — *La Høye*, 6. May. (Fransk.) Schybergson, *Underhandl. om en evang. allians 1624—25* Bil. V, jvfr. S. 95.

27. Aprilis.

*12373. K. CHR. IV.'s Bestemmelse, at Kaldsretten til den nye Kirke udenfor Nørreport af Kjøbenhavn skal være hos Universitetet, den kongelige Lensmand og 4 af Sognets bedste Borgere. — *Kjøbenhavn Slot*, d. 27. Aprilis. Ny kirkehist. Saml. I. 360.

27. Aprilis.

*12374. K. CHR. IV.'s aabne Brev, at han har beskikket Hr. Thor Rasmussen til at være Sognepræst ved den nye Kirke udenfor Kjøbenhavns Nørreport. — *Kjøbenhavn Slot*, d. 27. Aprilis. Ny kirkehist. Saml. I. 362—63.

27. Aprilis.

*12375. GENERALSTATERNES Kreditiv for Gaspar van Vosbergen paa hans Sendelse til K. af Danmark. — *Hagæ*, d. 7. May. (Hollandsk.) Verbaal van de Ambassade van G. v. Vosbergen S. 11—12.

27. Aprilis.

*12376. GENERALSTATERNES Kreditiv for Gaspar van Vosbergen til Kurf. af Brandenburg, hvori omtales, at han ogsaa er sendt til K. af Danmark. — *Gravenhage*, d. 7. May. (Hollandsk.) Verbaal van de Ambassade van G. v. Vosbergen S. 13—15.

27. Aprilis.

*12377. GENERALSTATERNES Kreditiver for Gaspar van Vosbergen til Ærkebisperne af Magdeburg og Bremen, hvori disse opfordres til at lægge sig K. af Danmarks heltemodige Planer paa Sinde. — *Hagæ*, d. 7. May. (Hollandsk.) Verbaal van de Ambassade van G. v. Vosbergen S. 15—16.

27. Aprilis.

*12378. GENERALSTATERNES Kreditiver for Gaspar van Vosbergen til Hert. af Braunschweig, Lüneburg, Holsten og Mecklenburg samt til Lübeck, Bremen, Hamburg o. s. v., hvori disse opfordres til at lægge sig K. af Danmarks heltemodige Planer paa Sinde. — *Hagæ*, d. 7. May. (Hollandsk.) Verbaal van de Ambassade van G. v. Vosbergen S. 16.

9. **CARLETONS** Brev til Conway om K. Chr. IV.'s Tilbud ved Mødet i Zechlin sin Styrke under K. Gustaf II. Adolfs Kommando, hvilket han kun anser for Kongens Skinsyge paa Sverig; han meddeler desuden, at de hollandske tragte K. Chr. IV. som Hovedlederen og ville støtte ham efter bedste Evne. Udt. p. Svensk og Brudst. i Schybergson, Underhandl. om en evang. allians 1624—25 S. 89, 1625. 29. Aprilis.
10. **Epistola L. CAMERARII** ad Axelium Oxenstierna scripta, in qua nuntiat, et marchionem Brandenburgicum legatum ad regem Sveciæ mittere velle, cum Sveciæ peculiarem exercitum versus Silesiam ducat. — Loco solito (*Hagæ* st. n. Bidrag till kännedom af Finlands Natur och Folk 36. H. S. 215—17. 29. Aprilis.
- Udt. i Hübertz, Aktstykker vedk. Aarhus II. 49. 30. Aprilis.
1. **GENERALSTATERNES** Instrux for Gaspar van Vosbergen paa hans Sendelse ark; han skal takke for Kongens Optræden i Tydskland, foreholde ham Nødt af et almindeligt Forbund mellem Fjenderne af det østrigske Hus, opfordre Anledning at sende en Gesandt til Haag og stræbe at fjerne hans Mistanke — *Gravenhage*, opten X. Mey. (Hollandsk.) Verbaal van de Ambassade van G. v. -10. Udt. p. Tydsk i Opel, Niedersächs.-dänisch. Krieg II. 228—29. (Med Datum 15. Maj.) 30. Aprilis.
2. **GENERALSTATERNES** Biinstrux for Gaspar van Vosbergen paa hans Sendelse til Danmark og Sverig, hvorefter han særlig skal virke for at fjerne Skinsygen og faa dem til at befuldmægtige de Gesandter, som de ville sende til Haag, ftale om Oprettelsen af to Lejre, den ene under K. af Danmark, den anden under Sverig. — *Gravenhage*, opten X. Mey. (Hollandsk.) Verbaal van de Ambassade van G. v. S. 10—11. 30. Aprilis.
3. **Skrivelse** fra HAMBURG, hvori omtales K. af Danmarks, Kurf. af Brandenburg og nedersachsiske Fyrsters Rustninger. — Uden Aar og Datum. Brudst. i *Thomas Roe* S. 634—35 (hvor Brevet vistnok med Urette er henført til 1627). Fin. Aprilis?
- Om Tiden jvfr. Goldschmidt, De liga evangelica anni MDCXXV S. 63. Aprilis?
4. **K. GUSTAF II. ADOLFS** Resolution til Gaspar van Vosbergen om det af ham fremsatte Forslag; skjønt han finder dette alt for ubestemt, vil han dog tage Generalstaternes og Prinsen af Oraniens deri udtalte Mening. — Uden Datum. 1. April vel Maj.
- p. Svensk og Brudst. i Schybergson, Underhandl. om en evang. allians 1624—25 S. 92.
5. **HOLGER ROSSENKRANTZ** til Rosenholm, D. R. R. og Befalingsmd. p. Odense-ns **MICHELSSEN**, Superintendent o. Fyns Stift, og Dr. **JENSZ MULLE**, Hospitals-iskjøde Henning Walkendorph t. Brangstrup »Kirkelykken» og 4 Agre paa Ark, som tilhøre Hospitalet. — *Ottensee*, d. 1. Maji. Saml. t. Fyens Hist. VII. 205—206. 1. Maji.
6. **RHER** SOGNEVIDNE om Præstegaarden i Rhers Tilstand. — 1. Maji. 1. Maji.
- t. Vendelbo St. Hist. S. 35—36.
7. **Propositio CHRISTIANI THOMASSON**, legati regis Daniæ, ad Gustavum Adol-2. Maji.
- Sveciæ, in quibus deplorat illum, quum rex suus negotium publicum susce-roposito circa Oderam in Germaniam ingrediendi retrahere, offert collectum is sui ei potius extradere, et ejus consilia cognoscere cupit. — *Stockholmia*, r. Patriotisches Archiv V. 194—99.
8. **K. CHR. IV.'s** Brev til Anders Bille, Tage Tott Ottesen og Christoffer 3. Maji.
- ans Fraværelse at have flittigt Tilsyn med, om noget fjendtligt skulde være i Maj. Meidell, Bille-Ættens Hist. II. 177—78.

1625.

3. vel 13. Maji.

*12389. Kommissæren **MASSONIS** Indberetning til Kurf. Maximilian af Baiern, hvorefter Administratoren Christian Wilhelm havde overladt Halberstadt til sin Koadjutor, den danske Prins (Frederik). — *Hamburg*, 13. Maj. (Tydsk.) Udt. i Opel, Niedersächs.-dänisch. Krieg II. 26.

4. Maji.

6440. Saml. af Forordn. 1643 S. 94—96. Collin, Om Rigmønt og Courant Bil. Nr. 9. Scharling, Pengenes synkende Værdi S. 428.

4. Maji.

*12390. Forestilling af den kurfyrstelig-brandenburgske Afsending **SIGMUND v. GÖTZE** til K. Gustaf II. Adolf, hvori han beretter ham om sin Herres Forhandlinger med K. af Danmark, der har tilbudt mod Erstatning af Hvervingsomkostningerne at overlade sin Hær til K. af Sverig og er gaaet ind paa et Forslag om Dannelsen af to Hære. — *Stockholm*, d. 4. May. (Tydsk.) Moser, Patriotisches Archiv V. 220—26.

6. Maji.

*12391. **SEUREN CHRESTINSON** fra Bergens Brev om Overførelsen af det Korn, Præsten Niels Pederson i Reer købte af Fru Karen Gyldenstern til Torop. — *Reer*, 6. Maj. Wulff, Stat. Bidr. t. Vendelbo St. Hist. S. 36.

6. Maji.

*12392. Epistola **L. CAMERARII** ad Axelium Oxenstierna, in qua inter alia scribit, legatum ordinum Belgicorum iter suum ad regem Daniæ ingredi cum mandatis idoneis. — Loco solito (*Hagæ-Comitis*), 1⁶/₈ Maji. Bidrag till kännedom af Finlands Natur och Folk 36. H. S. 218—21.

8. Maji.

6442. Udt. i Garde, Efterretn. om d. danske Sømagt I. 97—126.

9. Maji.

*12393. K. CHR. IV.'s Bevilling for Gødert van Lyck, Borger i Kjøbenhavn, til Oprettelsen af en Papirmølle. — *Frederixborg*, d. 9. May. Nyrop, Strandmøllen S. 14—15.

9. Maji.

*12394. **VESTERVIG BIRKETINGS** Vidne om Præstegaarden i Agger, som er ødelagt af Sandflugt. — 9. Maji. Wulff, Stat. Bidr. t. Vendelbo St. Hist. S. 66.

9. Maji.

*12395. **JOHANNES KIRCHMANNUS** Theodoro Bussio, ducatum Slesvici et Holsatiæ cancellario, nuntiat, se in bibliotheca Lubecensi Theodorici Monachi historiam regum Norvegiensium in membrana scriptam et anonymi cujusdam scriptum de protectione Danorum in terram sanctam reperisse; scire cupit, num hi tractatus in Dania sive editi sive manuscripti exstent. — *Lubecæ*, IX. Maji. Marqvardi Gudii Epistolæ S. 284—85.

10. Maji.

6445. Særsk. Udgaver (uden Angivelse af den specielle Armé) p. Dansk i Kbh. 1625 og 1644 4°, og uden Aar 12°; p. Tydsk, Copenh. 1625 og 1644 4°, og Sstds. 1644 og 1645 12°. Brudst. i Jahn, Danm. Delt. i Trediveaarskr. S. 485—89. Udt. p. Tydsk i Opel, Niedersächs.-dänisch. Krieg II. 161—66.

10. Maji.

*12396. K. GUSTAF II. ADOLF tilskrifer K. Chr. IV., at da Krigen med Polen lagde Beslag paa ham, havde han ikke, som England foreslog, kunnet overtage Ledelsen af Krigen med Tydskland, men lover dog Kongen sin Bistand. Han anmoder om, at der maa sendes en Fuldmægtig til Sverig, med hvem han personlig kan træffe Bestemmelse om Krigsførelsen. — *Stockholm*, d. 10. Maj. Hallenberg, Gustaf II. Adolfs hist. V. 325—30.

10. Maji.

*12397. K. GUSTAF II. ADOLFS Resolution til Chr. Thomesson Sehested om det hollandske Forslag. — 10. Maj. Udt. i Schybergson, Underhandl. om en evang. allians 1624—25 S. 93.

10. Maji.

*12398. GUSTAVI ADOLPHI regis Sveciæ ad ordines foederatarum provinciarum Belgii litteræ, in quibus commemorat, regem Daniæ per legatum se sollicitasse, ut restitutionem rerum Germanicarum secum susciperet, quare auxilium iis promissum retinendum sit. — *In arce nostra Stockholmensi*, die 10. Maji. Moser, Patriotisches Archiv VI. 5—8.

10. Maji.

*12399. Resolutio GUSTAVI ADOLPHI regis Sveciæ Sigismundo a Götzen, legato marchionis Brandenburgensis, data, in qua res consiliis regis Daniæ mutatas commemorat

1625.

e a divisione exercitus in duas partes alienum non esse, modo ita susci-
n spe et fructu tentari possit. — *In arce Stockholmensi*, 10. Maji. Moser,
liv V. 227—34.

D. K. KARL I.'s Instrux for Sir Rob. Anstruther, som skal love K. Chr. IV. 10. Maji.
aanedlige Subsidier foruden de 46,000 £, han medbragte i rede Penge. —
(Engelsk.) Udt. p. Svensk i Schybergs n. Underhandl. om en evang. allians 1624—25 S. 100.
Opel, Niedersächs.-dänisch. Krieg II. 220.

E. CONVAYS Instrux til Carleton i Haag om, at Overledelsen af Krigen i 10. Maji.
gives til K. Chr. IV.; han udtaler det Haab, at K. Gustaf II. Adolf vil sam-
10. Maj. (Engelsk.) Brudst. p. Svensk i Schybergson, Underhandl. om en evang. allians
Brudst. i Opel, Niedersächs.-dänisch. Krieg II. 219.

F. Beretning fra den bayerske Gesandt i Wien LEUKER til Kurf. Maximilian, 11. Maji.
deles, at K. Chr. IV. næppe vilde kunne opstille sine Tropper før i Slut-
og at Kurf. Johan Georg af Sachsen havde lovet, ikke at tillade K. af Dan-
ire af Kejserens Fjender at hverve Folk i Thüringen. — 21. Mai. (Tydsk.)
ersächs.-dänisch. Krieg II. 158—59.

Udt. i Opel, Niedersächs.-dänisch. Krieg II. 142. 14 Maji.

Udt. i Opel, Niedersächs.-dänisch. Krieg II. 142. 14 Maji.

G. KREDS DAGEN i BRAUNSCHWEIGS Reces, hvorved Opstillingen og Møn- 16. Maji.
eren overdrages til K. Chr. IV.; den skal tages i Ed til ham og Kredsen,
være forpligtet til at høre Stændernes Raad. — $\frac{1}{2}$ g. Mai. (Tydsk.) Udt. i
-dänisch. Krieg II. 138.

Istedetfor 1625 skal læses 1628, se Nr. 6877. 17. Maji.

H. Kgl. Bevilling for M. Jørgen Dybvad til at maatte faa udbetalt af hans 17. Maji.
der Kristoffer Dybvads Bo, hvad denne var ham skyldig. — (17. Maj.)
II. 143.

I. Den udvalgte K. CHR. (V.) udsteder Befaling om, hvorledes der i Kongens 17. Maji.
I forholdes med de kgl. Slotte og Haver. — (17. Mai.) Brudst. i Friis, Saml.
shist. S. 56.

J. Litteræ SVENONIS PETRI ad Oligerum Rosenkrandsium, in quibus scribit, 17. Maji.
uxore hesterna vespera advenisse et apud Chirurum Meinertidem hospitio
E. — *E Musæo* [c: Odense], 17. Maji. Kirkehist. Saml. 3. R. VI. 304.

K. Kejser FERDINAND II.'s Instrux for Friherre von der Reck, hvori K. Chr. IV.'s 17. Maji.
tningen stridende Opstilling af sin egen Hær paa den nedersachsiske Kredses
les. — *Wien*, $\frac{1}{2}$ g. Mai. (Tydsk.) Udt. i Opel, Niedersächs.-dänisch. Krieg II. 182.

L. Pfalzgreve JOHAN CASIMIRS Skrivelse til Ludvig Camerarius, hvori han 17. Maji.
n svenske Konge har meddelt ham den Resolution, der er givet de danske
Steckborg, d. 17. May. (Tydsk.) Moser, Neues patriotisches Archiv I. 48—50.

M. L. CAMERARIUS ad Axelium Oxenstierna de impedimentis scribit, quæ 18. Maji.
m Sveciæ, ne belli Germanici particeps fieret, retinuerunt. Originem
incipalem a rege Daniæ venisse censet, cujus ingenium semper metuit. —
(*Hagæ-Comitis*), $\frac{1}{2}$ g. Maji. Bidrag till kännedom af Finlands Natur och Folk 36. R.

1625.

18. vel 28. Maji.

*12410. Sir THOMAS ROES Skrivelse til Sir Edward Conway, hvori han omtaler at have modtaget Underretning om K. af Danmarks og Sverigs Beslutninger. — *Const(antinople)*, 28. May. (Engelsk.) The negotiations of Sir Thomas Roe S. 400—405.

19. Maji.

*12411. Grev TILLY underretter Infantinde (Isabella Clara Eugenia i Brüssel) om de Forholdsregler, han har taget i Anledning af den forestaaende Krig med K. af Danmark. — *Hirsfeldt*, le 29. de may. (Fransk.) Villermont, Tilly S. 703—704.

19. Maji.

*12412. L. CAMERARIUS ad Axelium Oxenstierna scribit, regem Daniæ suas copias in agro Bremensi et Verdensi distribuere et 12 naves bellicas onustas tormentis et pulvere nitrio versus Albim et Visurgim misiisse. — Loco consveto (*Hagæ-Comitis*), 1° 2° Maji. Bidrag till kännedom af Finlands Natur och Folk 36. H. S. 231—32.

20. Maji.

*12413. HOLGER ROSENKRANDS's Brev til Kansleren Chr. Friis, hvori han beder ham om at skaffe et Pas til et Skib fra Odensee, der agter sig til Spanien og Portugal, samt meddeler ham, at han for Tiden har Besøg af Meursius, og at Jacob Wlfeldt Corfitzsøns Gods ved Løffuitmoese er at faa til Kjøbs. — *Ottiano Regio*, 20. Maji. Kirkehist. Saml. 3. R. VI. 305—307.

20. Maji.

*12414. Fyrst EGGENBERGS Memoire til Kejser Ferdinand II. om den spanske Plan om Oprettelsen af et spansk-østrigsk Handelsselskab; han udtaler bl. a., at Kejseren vil være stærk nok til at holde England, Holland, Danmark og alle misfornøjede i Riget Stangen. — *Grätz*, 30. may. (Tydsk.) Mittheil. d. Instit. f. österr. Geschichtsforsch. I. 576—78.

21. Maji.

*12415. K. GUSTAF II. ADOLFS Skrivelse til Pfalzgreve Johan Casimir, hvori han omtaler, at Tiden vil vise, hvad Danmark vil gjøre mere end hindre hans Planer. — *Stockholm*, d. 21. Mey. (Tydsk.) Konung Gustaf II. Adolfs Skrifter S. 370—71.

23. Maji.

*12416. CHR. IV. rex Gustavo Adolpho, regi Sveciæ, pro resolutione Christiano Thomasson legato suo data gratias agit; sed quum tractatio de conditionibus multum temporis requirere videatur, rem electori Brandenburgensi commisit suumque inchoatum opus differre non vult. — *In arce nostra Steinbergensi*, die 23. Maji. Moser, Patriotisches Archiv VI. 8—11. Udt. p. Svensk i Hallenberg, Gustaf II. Adolfs hist. V. 331 Udt. p. Svensk i Schybergson, Underhandl. om en evang. allians 1624—25 S. 98.

24. Maji.

*12417. K. CHR. IV.'s »Ordinantz» for Rytteriet. — *Steinburg*, d. 24. May. (Tydsk.) Jahn, Danm. Delt. i Trediveaarskr. S. 489—92.

24. Maji.

*12418. Kejser FERDINAND II.'s Brev til de udskrivende Fyrster i den nedersachsiske Kreds, hvori han fordrer det »fremmede Konger og Potentater» tilhørende Krigsfolk fjernet fra Kredsen. — 3. Juni n. S. (Tydsk.) Udt. i Opel, Niedersächs.-dänisch. Krieg II. 239.

24. Maji.

*12419. Kejser FERDINAND II.'s Skrivelse til Hert. Frederik Ulrik af Wolfenbüttel om at faa de fremmede Tropper fjernede fra den nedersachsiske Kreds. — 24. Mai/4. Juni (1). (Tydsk.) Udt. i Opel, Niedersächs.-dänisch. Krieg II. 183.

24. Maji.

*12420. Sir ISAAC WAKES Skrivelse til Sir Thomas Roe, hvori han omtaler Vene-tianernes Glæde over K. af Danmarks Indrykning i Tydskland. — *Venice*, 3. June, st. novo. (Engelsk.) The negotiations of Sir Thomas Roe S. 405—407.

26. Maji.

*12421. L. CAMERARIUS ad Axelium Oxenstierna inter alia scribit, se a Vosbergio, legato ordinum Belgicorum in Dania, certiozem fieri de consiliis regis Daniæ expectare, item nuntiat, Anstruterum ex Anglia in Daniam redire velle. — Loco consveto (*Hagæ-Comitis*), 5. Junii. Bidrag till kännedom af Finlands Natur och Folk 36. H. S. 233—35.

27. Maji.

*12422. Skrivelse fra den nederlandske Gesandt GASPAR VAN VOSBERGEN til Generalstaterne, hvori han omtaler et Møde med Hert. af Weimar, der er i stor Gunst hos

1625.

sin Audients hos denne, hvor der navnlig forhandlede om Danmarks For-
 , og sine Samtaler med Kansleren Ulfeldt om de Kanoner, som General-
 : at laane Kongen; endvidere meddeles Oplysninger om den kongelige Hærs
 't Slot tot Steenborch, d. VI. Junii st. novo. (Hollandsk.) Verbaal van de
 . v. Vosbergen S. 25—32.

6. Skrivelse fra den nederlandske Gesandt GASPAR VAN VOSBERGEN til den 27. Maji.

7. Gesandt Christian Bellin, hvori han meddeler denne, at K. af Danmark
 it have faaet talt med ham, samt opfordrer ham til at støtte sig i sine Be-
 at fjerne Kongens Mistanke mod Sverig. — *Steenbourg*, le 27. de May ou
 . (Fransk.) Verbaal van de Ambassade van G. v. Vosbergen S. 33—34.

8. Obligatio JANI GUIDONIS, quum stipendium Regium acciperet. — Sine die. Majo.
 I. 58—59.

9. Resolutio GUSTAVI ADOLPHI regis Sveciæ Christiano Thomasson, legato Majo.
 ata, in qua consilia sua prolixè explicat, consentitque, duos exercitus æqua-
 nus sibi, alter Daniæ regi submittatur, a confederatis quibusdam conditio-
 — Sine die. Moser, Patriotisches Archiv V. 199—220.

10. Kardinal RICHELIEUS Memoire til K. Ludvig XIII. om den politiske Situa- Majo.
 aler Danmarks Rustninger for at hjælpe de fordrevne Fyrster mod Huset
 1 Datum. (Fransk.) Avenel, Lettres de Richelieu II. 77—84.

En Ukjendts Besværing til Kansleren (Chr. Friis t. Kragerup) over Manglerne ante Junium.
 1 af Postbude i Jylland. — Uden Datum. Olsen, Det danske Postvæsen S. 26—27.

K. CHR. IV.'s Brev til K. Sigismund af Polen om Arven efter Elisabeth 2. Junii.
 Sparres til Svanholm Efterleverske, særlig det Gods ved Navn Knapstrup. —
 nius. Lunn, Knabstrup S. 52—54.

K. KARL I.'s Kreditiv for Sir Rob. Anstruther til K. Chr. IV. — Dover, 2. Junii.
 .) Udt. p. Eng. i Macray, Third Report S. 48.

L. CAMERARIUS ad Axelium Oxenstierna inter alia scribit, se nihil de ac- 3. Junii.
 Daniæ audivisse, quod spem felicitis successus sibi faciat, sed verere, ne
 celeritate utatur, ab hostibus præveniatur et ne in freto suo quidem tutus
 onsveto (*Hagæ-Comitis*), $\frac{3}{13}$. Junii. Bidrag till kännedom af Finlands Natur och
 —39.

Den brandenburgske Gesandt v. GÖTZENS Relation om hans Forhandlinger 3. Junii.
 , hvorefter denne har afvist Tanken om at virke sammen med K. Gustaf II.
 ini. (Tydsk.) Udt. p. Svensk i Schybergson, Underhandl. om en evang. allians

Litteræ RECTORIS et PROFESSORUM HAFNIENSIIUM ad Dn. Mag. Christianum 4. Junii.
 ontanum, in quibus cum eo communicant, eum Rectorem Magnificum votis
 esse. — *Hafniæ*, 4. Jun. Danske Mag. 5. R. I. 59.

Kejser FERDINAND II.'s Instrux for Borggrev Hannibal v. Dohna, som 4. Junii.
 rf. Georg Wilhelm af Brandenburg, at Kejseren kjender hans Forbund med
 (c: Danmark). — 14. Juni. (Tydsk.) Udt. i Opel, Niedersächs.-dänisch.

K. KARL I.'s Brev til K. Chr. IV. med Fuldmagt for Sir Rob. Anstruther 4. Junii.
 derhandlinger om Pfalz. — Dover, 4. June. (Latin.) Udt. p. Eng. i Macray,

1625.

4. Junil. *12435. Hert. FREDERIK ULRIK af Wolfenbüttel skriver til General Tilly, at han altid vil blive i skyldig Devotion overfor Kejseren, hvorfor han vil besætte alle **Passene** i sit Land, for at ikke Fjenden derfra skal true Tillys Hær. — 4. Juni. (Tydsk.) Udt. i Opel, Niedersächs.-dänisch. Krieg II. 238.
4. Junil. *12436. Skrivelse fra den nederlandske Gesandt GASPAR VAN VOSBERGEN til Generalstaterne, hvori han meddeler, hvorledes han i sine Samtaler med K. af Danmark og Kansleren Ulfeldt har søgt at vise Sverigs gode Hensigter, og at han har faaet Kongen til at love at sende en Gesandt til Haag for at afslutte en Forbundstraktat, forudsat at **Sverig** gjør det samme; endvidere omtaler han sine Forhandlinger med Kansleren om **Laan** af Kanoner og om det nederlandske nordiske Kompagnis Sejlads ved Spitsbergen. — D. 14. Junii. (Hollandsk.) Verbaal van de Ambassade van G. v. Vosbergen S. 35—40.
4. Junil. *12437. Skrivelse fra den nederlandske Gesandt GASPAR VAN VOSBERGEN til K. af Bøhmen, hvori han meddeler ham, at K. af Danmark ikke vil tage nogen endelig **Beslutning** om sin Optræden i Tydskland, før han har Sikkerhed for, at K. af England vil holde, hvad hans Gesandt Anstruther har lovet; han arbejder paa at faa en Korrespondance i Gang mellem K. af Danmark og K. af Bøhmen og giver Oplysning om den førstes Forhold til Bethlen Gabor og Kejseren, ligesom om hans Hærs Stilling. — *Hambourg*, le 14. de Juin. (Fransk.) Verbaal van de Ambassade van G. v. Vosbergen S. 41—44. Brudst. i Opel, Niedersächs.-dänisch. Krieg II. 232.
4. Junil. *12438. Skrivelse fra den nederlandske Gesandt GASPAR VAN VOSBERGEN til den engelske Gesandt Carleton, hvori han meddeler ham, at K. af Danmark stærkt beklager sig over, at K. af England intet gjør for at opfylde sine Løfter til ham. — *Hambourg*, le 14. de Juin. (Fransk.) Verbaal van de Ambassade van G. v. Vosbergen S. 44—47.
5. Junil. *12439. RAADET I HAMBURG skriver til Raadet i Lübeck og foreslaar Indkaldelsen af en Hansedag for at drøfte, hvorledes man skal stille sig til K. Chr. IV. — 5. Juni. (Tydsk.) Udt. i Opel, Niedersächs.-dänisch. Krieg II. 187.
5. Junil. *12440. Grev TILLYS Skrivelse til Infantinde (Isabella Clara Eugenia i Brüssel), hvori han beder om Forstærkninger, da K. af Danmark skal være i Begreb med at rykke i Felten. — *Warburg*, le 15. de juin. (Fransk.) Villermont, Tilly S. 704—705.
6. Junil. *12441. Brev fra LUDWIG v. VEM, Friherre til Erbach, til den østrigske Hofkammer-Præsident, Abbed Anton i Kremsmünster, hvori han omtaler, at Kejserens Mathematicus Keppler har lovet at udgive de af alle Lærde saa højt atraaede astrologiske Tabeller og Tycho Brahes Observationer. — *Vff Erbach*, d. 16. Juny. (Tydsk.) Notizenblatt. Beilage z. Archiv f. Kunde österreich. Geschichtsquellen VII. 78—79.
7. Junil. *12442. Kejser FERDINAND II.'s Instrux for Friherre von der Reck, som skal forestille Stæderne i den nedersachsiske Kreds, og især Hamburg og Lübeck, hvorledes de nordiske Konger kun have i Sinde at tilintetgjøre Stædernes Friheder og udbrede deres egen Magt. — 17. Juni. (Tydsk.) Udt. og Brudst. i Opel, Niedersächs.-dänisch. Krieg II. 180—81.
7. Junil. *12443. Skrivelse fra den nederlandske Gesandt GASPAR VAN VOSBERGEN til Generalstaterne, hvori han meddeler, hvorledes han hos K. af Danmark har søgt at svække Indtrykket af Bredas Overgivelse, samt giver Oplysninger om Kongens Hvervinger. — D. 17. Junij. (Hollandsk.) Verbaal van de Ambassade van G. v. Vosbergen S. 56—57.
9. Junil. 6458. Særtr. af Forordn.
9. Junil. *12444. Litteræ GASPARI A VOSBERGEN, legati ordinum generalium provinciarum unitarum Belgii, ad Sigismundum Zaklilaiin, legatum Bethlen Gabor regis electi Hungariæ,

1625.

ommemorat, regem Daniæ potentissimum exercitum collegisse et Albim tra-
— *Lubecæ*, 1° Junii. Verbaal van de Ambassade van G. v. Vosbergen S. 61—62.

2445. LITTERÆ GASPARI A VOSBERGEN, legati ordinum generalium provinciarum Belgii, ad Jacobum Spens, legatum regis Angliæ in Sveciam missum, quibus
at, regem Daniæ in colligendis copiis vehementer occupatum esse et reditum
legati Anglici, impatienter expectare; simul curam regis laudat. — *Lubecæ*,
Verbaal van de Ambassade van G. v. Vosbergen S. 62—64. Brudst. i Opel, Niedersächs.-dänisch.

2446. GUSTAVUS ADOLPHUS, rex Sveciæ, Chr. IV^{to} regi pro litteris ejus die
criptis gratias agit, sed declarat, se, dum de conditionibus a se propositis trac-
voniam transnavigare constituisse. — *Ex regia nostra Stockholmensi*, die 10. Junii.
Schesches Archiv VI. 15—20. Udt. p. Svensk i Hallenberg, Gustaf II. Adolfs hist. V. 331—32.
ensk i Schybergson, Underhandl. om en evang. allians 1624—25 S. 98.

2447. AXELIUS OXENSTJERNA, regni Sveciæ cancellarius, Camerario, consiliario
niæ, nuntiat, regem suum in Livoniam transnavigare constituisse, quum e re-
um Angliæ et Daniæ satis appareret, tempus rei in Germania gerendæ multo ante
esse, quam quidquam de negotio constitui posset. — *Stockholmia*, die 10. Junii.
Schesches Archiv VI. 20—24.

2448. L. CAMERARIUS Axelio Oxenstierna relationem legati ordinum Belgicorum
tit; nuntiat, regem Daniæ Ulfeldium in Hollandiam mittere velle, et veretur, ne,
iæ celeritate Tillium præveniat et in hostium terra exercitum suum colloce-
onia in evidenti discrimine sit. — Loco consveto (*Hagæ-Comitis*), 1° Junii.
ædom af Finlands Natur och Folk 36. H. S. 240—43.

2449. Epistola L. CAMERARII ad Axelium Oxenstierna, in qua inter alia scribit,
æ regem Daniæ severe monuisse, ut quiesceret nec oppressis opem ferret,
i eidem regi minatum esse, se, nisi rex ab armis abstineret, per Cosaccos Hol-
pturum esse. — Loco consveto (*Hagæ-Comitis*), 1° Junii. Bidrag till kändedom
r och Folk 36. H. S. 244—46.

2450. Kejser FERDINAND II.'s Instrux for Hert. af Friedland, som skal overtage
i over Hæren mod K. Chr. IV. — (Uden Datum.) (Tydsk.) Udt. i Opel,
isch. Krieg II. 295. Datoen er usikker, maaske 21. Juni ny Stil.

2451. Skrivelse fra den nederlandske Gesandt GASPARI VAN VOSBERGEN til Ge-
hvori han udtaler Haabet om, at K. af Danmark ved den engelske Gesandt
nkomst vil fremme Underhandlingerne med Sverig; Kongen er paa Slottet
endvidere giver han Oplysninger om Forhandlingerne mellem den nedersachs-
g Kongen om Subsidier og Kontributioner. — D. 1° Junii. (Hollandsk.)
mbassade van G. v. Vosbergen S. 64—66.

2452. Skrivelse fra den nederlandske Gesandt GASPARI VAN VOSBERGEN til
enrik af Oranien, hvori han omtaler den Ubestemthed og de Mangler, som
i K. af Danmarks Planer og Optræden, fordi England endnu ikke har op-
samt den nedersachsiske Kredses Skinsyge mod Kongen og dennes Æng-
— Uden Datum. (Fransk.) Verbaal van de Ambassade van G. v. Vosbergen S. 67—70.

2453. De LÖNEBURGSKE STENDERS Reces, hvorved de, trods Kredsdagenes
afslaa at udskrive Tropper. — 14. Juni. (Tydsk.) Udt. i Opel, Niedersächs.-

2454.
2455.

1625.

14. Junii.

*12454. I. CAMERARIUS ad Axelium Oxenstierna de statu regis Daniae scribit: is exercitum suum in agro Verdensi disposuit, cum Cæsare negotia facit, queriturque, se a rege Angliæ in hoc bellum conjectum nunc deseri, et dicit, Cæsarem cum sociis adeo potentem esse, ut unus rex se illi opponere nec possit nec velit. Elector Saxoniae regem Daniae monuit, ne Cæsarem offendat, sed Bethlen Gabor promisit, si rex Daniae et Mansfeldius in terram hostium ingressi sint, se quoque progressurum esse. — Loco consveto (*Hagæ-Comitis*), $\frac{1}{2}\frac{1}{4}$. Junii. Bidrag till kännedom af Finlands Natur och Folk 36. H. S. 247—50.

14. Junii.

*12455. Den engelske Gesandt i Sverig JAMES SPENS skriver til Carleton i Haag om Forholdet mellem de to nordiske Konger. — *Stockholm*, 14. Juny. (Engelsk.) Schybergson, Underhandl. om en evang. allians 1624—25 Bil. VI.

15. Junii.

*12456. Kejser FERDINAND II.'s Brev til de udskrivende Fyrster i den nedersachsiske Kreds, hvori han fremhæver den aabenbare Modsigelse, der laa i, at Rustningerne vare begyndte, før Beslutningen derom var fattet i Braunschweig, en Fremgangsmaade, som K. af Danmark ikke havde kunnet retfærdiggjøre sig for. — 25. Juni n. S. (Tydsk.) Udt. i Opel, Niedersächs.-dänisch. Krieg II. 240.

15. Junii.

*12457. Kejser FERDINAND II.'s Skrivelse til Administratoren Christian Wilhelm af Magdeburg om at faa de fremmede Tropper fjernede fra den nedersachsiske Kreds. — $\frac{1}{2}\frac{5}{8}$. Juni. (Tydsk.) Udt. i Opel, Niedersächs.-dänisch. Krieg II. 188.

15. Junii.

*12458. Skrivelse fra den nederlandske Gesandt GASPAR VAN VOSBERGEN til Generalstaterne, hvori han meddeler, at K. af Danmark er fornøjet med hans Rejse til Hamburg og Lybeck og har opfordret ham til at rejse til Sverig; Ærkebispem af Magdeburg og Oberst Fuchs, der af Kongen er antagen til General over Fodfolket og Artilleriet, ere komne til Kongen paa Rothenburg; endvidere omtaler han, at Kongen utaalmelig venter paa Anstruthers Komme, samt giver Oplysninger om den kongelige Hærs Stilling. — *Boxtehoede*, d. $\frac{1}{2}\frac{5}{8}$. Junii. (Hollandsk.) Verbaal van de Ambassade van G. v. Vosbergen S. 80—83.

17. Junii.

*12459. Kgl. Befaling til Rentemesteren at give det franske Bud, der førte Pommeranstræerne med sig, 80 Dlr. — *Sorø*, d. 17. Juni. Friis, Saml. til dansk Bygningshist. S. 53 Anm.

18. Junii.

*12460. Skrivelse fra den nederlandske Gesandt GASPAR VAN VOSBERGEN til Generalstaterne, hvori han omtaler, at noget af K. af Danmark ventet Krigsammunition er kommet til Elben; fra Anstruther hører man, at han har gode Efterretninger til Kongen; endvidere opfordrer han til at sende saamange Artilleriofficerer som mulig til Danmark, da der kun er lidet øvet Folk her. — *Hamborch*, d. $\frac{1}{2}\frac{8}{8}$. Junii. (Hollandsk.) Verbaal van de Ambassade van G. v. Vosbergen S. 84—86.

20. Junii.

6462. Udt. p. Tydsk i Villermont, Tilly S. 251—53. Fransk Overs. Sstds. S. 707—709. Udt. i Opel, Niedersächs.-dänisch. Krieg II. 237.

24. Junii.

*12461. K. CHR. IV. svarer General Tilly, at han støtter sin Optræden til det første Punkt i Kredsdaysrecessen. — *Wintheim*, 24. Juni. (Tydsk.) Udt. p. Tydsk i Opel, Niedersächs.-dänisch. Krieg II. 237.

24. Junii.

*12462. REKTOR OG PROFESSORER ved Københavns Universitet unde D. Claus Plum, Professor, hans Hustru, Børn og begges Livsarvinger frit Lejersted i Vor Frue Kirke, fordi han har foræret et Positiv til denne Kirke. — *Roskilde*, d. 24. Junii. Kirkehist. Saml. 3. R. 1. 485.

25. Junii.

*12463. Instrux for GABRIEL GUSTAFSSON OXENSTIERNA, der sendes til Tydskland for at fremføre K. Gustaf II. Adolfs Plan angaaende Krigsførelsen og Grunden, hvorfor han ej mente at kunne modtage Overledelsen af Hæren. Han skal tilsige Stralsund, Hamburg

1625.

rigs Venskab og Beskyttelse, samt tilhyde Bistand i Krigen saavel ved det ved det nederlandske Hof. — *Stockholm*, d. 25. Juni. Hallenberg, Gustaf II. 6—41.

ANDERS BILLES Brev til Kansleren Chr. Friis t. Kragerup om de Rygtter, 28. Junii.
g om, at K. Chr. IV. kun paa Skrømt er dragen til Tydskland, men derfra ind i Sverig. — *Rosendal*, 28. juny. Meldell, Bille-Ættens Hist. II. 183—84.

Den bayerske Gesandt i Wien LEUKERS Relation om Kejserens Planer, 29. Junii.
ad Hoffet var to Partier; ét (Strahlendorf), som mente, at man skulde holdeingerne, da Fjenden næppe vilde angribe, og et andet som troede, at Danrig trods alt vilde bryde løs. — 9. Juli n. S. (Tydsk.) Udt. i Gindely, I. 61.

K. CHR. IV. befaler de jydsk Rigsraader i Anledning af de Svenskes 30. Junii.
r at tilsige Adelen at holde sin Rostjeneste i Beredskab under Skin af, atage Mønstring; tillige skal Fodfolket tilsiges under samme Paaskud. — i Vedel Simonsen, Bidr. til Esko Brocks Levn. I. H. S. 126—27.

L. CAMERARIUS ad Axelium Oxenstierna scribit, se in Germania apud 1 Julii.
se, cujus status miserrimus esset, et se de rege Daniæ et Saxonice dubi-
copias suas auxerit, easque jam intermediis inter regem Daniæ et Mans-
no damno electoris Brandenburgensis habeat. Nuntiat, Anstruterum ex
cum pecunia a rege Angliæ promissa redire. — Loco consveto (*Hagæ*-
Bidrag till kändedom af Finlands Natur och Folk 36. H. S. 254—57.

ANDERS BILLES Brev til Kansleren Chr. Friis t. Kragerup, hvormed han 2. Julii.
er fra Mogens Gyldenstjerne (Lensmd. p. Varberg), Erick Rosenkrantz (p.
d Grubbe (p. Fjerristofte). — *Rosendal*, 2. july. Meldell, Bille-Ættens Hist.

WITZEMAS Skrivelse til Generalstaterne om, at K. Chr. IV. er ved godt 2. Julii.
gimenter Fodfolk og 5000 Ryttere. — *Hamburg*, 1 $\frac{3}{4}$. Juli. (Hollandsk.)
Niedersächs.-dänisch. Krieg II. 179.

p. Tydsk i Villermont, Tilly S. 253; p. Fransk S. 709 (uden Datum). 3. Julii.

krivelse fra den nederlandske Gesandt GASPAR VAN VOSBERGEN til Ge- 4. Julii.
i han omtaler Skinsygen mellem de nordiske Riger, hvis Konger vilde
et uheldigt Udfald af de tyske Sager over paa hinanden. — *Stockholm*,
ndsk.) Verbaal van de Ambassade van G. v. Vosbergen S. 90—93.

urf. MAXIMILIAN af Baiern tillader Tilly at rykke ind i den nedersach- 5. Julii.
re Afvæbning af K. Chr. IV.; afslaa eller udskyder han Afvæbningen,
den i Værk. — 15. Juli n. S. (Tydsk.) Udt. i Opel, Niedersächs.-dänisch.

urf. MAXIMILIAN af Baiern skriver til Leuker i Wien, at han nu har 6. Julii.
at rykke ind i den nedersachsiske Kreds, da K. Chr. IV. stadig for-
r, og at han ønsker, at Kejseren snarest mulig afsender de lovede
ly. — 16. Juli n. S. (Tydsk.) Brudst. i Gindely, Waldstein 1625—30 I. 62.
n bayerske Gesandt i Wien LEUKER skriver til Kurf. Maximilian, at 6. Julii.
an ikke behøver at frygte for K. af Danmark, da dennes Forbundsfæller
, og at han derfor næppe vilde give Tilly Fuldmagt til at skride ind
iske Kredses Rustninger. — 16. Juli n. S. (Tydsk.) Udt. i Gindely,

1625.

7. Julii. *12474. Hr. THOR RASMUSSEN, Sognepræst for Øvre og den nye Kirke udenfor Nørreport ved Kjøbenhavn, anmoder Professorerne om, at han maa blive sin Kapellan Hr. Christen kvit, da denne nu i sex Uger har forrettet Tjeneste i Helsingør. — D. 7. Juli. Brudst. i Ny kirkehist. Saml. I. 361.
8. Julii. *12475. K. CHR. IV. skriver til K. Karl I., at han har givet hans Gesandt Anstruther en indgaaende Fremstilling af sin Opfattelse af Forholdene i Tydskland. — *Hausberg*, 8. Julii. (Latin.) Udt. p. Eng. i Macray, Third Report S. 67.
8. Julii. *12476. K. CHR. IV.'s Brev til Jarlen af Pembroke. — *Hausberg*, 8. Julii. (Latin.) Udt. p. Eng. i Macray, Third Report S. 67.
8. Julii. *12477. K. CHR. IV. tilskriver Sir Edw. Conway, at Rob. Anstruther vil sætte denne ind i hans Forhold. — *Hausberg*, 8. Julii. (Latin.) Udt. p. Eng. i Macray, Third Report S. 67.
8. Julii. *12478. Epistola L. CAMERARII ad Axelium Oxenstierna scripta, in qua dolet, regem Daniæ nihil cum rege Bohemiæ de suis consiliis communicare, svadet, ut rex Sveciæ cum legato regis Galliæ cum circumspectione agat, quia suspicatur, illum a rege Daniæ corruptum esse, ut pecuniam a rege Galliæ aliis destinatum regi Daniæ impetret, narratque legatum electoris Brandenburgensis in Dania Hagam venturum esse, ut adsit conventui. — Loco consveto (*Hagæ-Comitis*), $\frac{8}{18}$. Julii. Bidrag till kännedom af Finlands Natur och Folk 36. H. S. 258—59.
11. Julii. *12479. K. CHR. IV.'s Brev til Kansleren Christian Friis, hvori han udtaler sit Ønske om at have Kurf. af Sachsen paa sin Side. — *Winthem*, d. 11. Jul. Brudst. i tysk Overs. i Slinge, Gesch. Chr. IV. durch Schlegel II. 254.
12. Julii. *12480. JOHAN SKYTTE meddeler K. Gustaf II. Adolf bl. a., at det nederlandske Sendebud i Stockholm har fortalt, at K. af Danmark har ytret til ham, at han ikke vilde have taget sig af den evangeliske Sag, hvis han ikke havde formodet, at Gustaf Adolf havde »gjort sit til udi Sagen», samt at Kongen har raillet over det Svar, Gustaf Adolf havde givet hans Sendebud Christiern Thomassen, m. m. — *Stockholm*, d. 12. Juli. (Svensk.) (*Hallenberg*), Handl. t. Gustaf II. Adolfs hist. I. 151—54.
13. Julii. *12481. Kurf. MAXIMILIAN af Baiern befaler Leuker i Wien at meddele Kejseren, at Tilly alene ikke var K. Chr. IV. voksen, hvorfor der ikke kunde være Tale om at opløse Wallensteins Hær. — 23. Juli n. S. (Tydsk.) Udt. i Gindely, Waldstein 1625—30 I. 62.
14. Julii. *12482. L. CAMERARIUS Axelium Oxenstierna de statu rerum Evangelicorum in Germania et Anglia et Hollandia certiore facit. Dolet, quod rex Daniæ, cujus desideriis rex Angliæ in omnibus satisfecerit, nihil ad regem Bohemiæ scribere soleat. — Loco solito (*Hagæ-Comitis*), $\frac{14}{24}$. Julii. Bidrag till kännedom af Finlands Natur och Folk 36. H. S. 260—62.
15. Julii. *12483. JOHANNES MEURSIUS Gerardo Vossio nuntiat, se, Oligero Rosæcrantio primum visitato, Soram, quam valde laudat, venisse, principem et duces Fridericum et Ulricum regis filios se sæpius ad prandium invitasse, et regem, antequam ad castra abiret, verba benevolentia de se habuisse sibi que canonicatum primum vacantem destinasse. — *Soræ*, ad diem XV. Julii Juliani. Ger. Joan. Vossii Epistolæ II. 45. Dansk Overs. i Blandinger fra Soræ 1. H. S. 160.
16. vel 26. Julii. *12484. (Dronning) ELISABETH (af Bøhmens) Skrivelse til Sir Thomas Roe, hvori hun omtaler, at K. af Danmark begynder at erklære sig for hendes Sag. — *The Hagh*, this 26. July. (Engelsk.) The negotiations of Sir Thomas Roe S. 397.
17. Julii. *12485. Kurf. FREDERIK V. af Pfalz's Brev til Grev Heinrich Matthias von Thurn, hvori han omtaler, at K. af Danmark har en skjøn Armé. — *Haag*, d. $\frac{17}{27}$. July. (Tydsk.) Archiv f. Kunde österreich. Geschichts-Quellen XXXI. 390—91.

- *12486. L. CAMERARIUS ad Axelium Oxenstierna inter alia scribit, se a Vosbergio n factum esse, regem Daniæ promississe, se suos legatos ad conventum Hagensem m esse, si rex Sveciæ idem facturus esset. Camerarius illum conventum svadet, reges Sveciæ et Daniæ omnis diffidentia in futurum tollatur. Cæsarem dici legatos ealicos misisse, qui fortasse etiam ad regem Daniæ venturi sint. — Loco solito omittis), 17. Julii. Bidrag till kännedom af Finlands Natur och Folk 36. H. S. 251—53. 1625. 17. Julii.
6473. Brudst. og Udt. i Villermont, Tilly S. 254—55. 18. Julii.
- *12487. K. CHR. IV.'s Brev til Kurf. Johan Georg af Sachsen med Opfordring til ndelse mellem den øvre- og nedersachsiske Kreds. — *Hameln*, 18. Julii. (Tydsk.) rsächs.-dänisch. Krieg II. 289. 18. Julii.
475. Brudst. i Villermont, Tilly S. 256. 20. Julii.
476. Brudst. i Villermont, Tilly S. 255—56. 20. Julii.
12488. Den udvalgte K. CHR. (V.'s) Privilegium for Jens Lauritzsøn Wolf til at offentlig Boglade i Bergen. — *Vordingborg*, 20. Juli. Udt. i Norske Mag. II. 304. 20. Julii.
2489. AITZEMAS Skrivelse til Generalstaterne om K. Chr. IV.'s Stemning og i Størrelse. — *Hamburg*, 20. Juli. (Hollandsk.) Udt. p. Tydsk i Opel, Niedersächs.-g II. 179. 20. Julii.
79. Brudst. i Villermont, Tilly S. 259 (Datum angivet som 3. Juli). Udt. p. Tydsk i Opel, dänisch. Krieg II. 280. 21. Julii.
80. Udt. i Villermont, Tilly S. 259—60 (uden Datum). Udt. p. Tydsk i Opel, Niedersächs.-g II. 280. 22. Julii.
1490. Hert. FREDERIK ULRIK af Wolfenbüttels Instrux for Heinrich v. Mengersen, prestille Tilly, at K. Chr. IV.'s Plan kun gik ud paa at forsvare Kredsen ikke i Kejseren, og derfor opfordre ham til atter at forlade Kredsen. — 22. Juli/ Tydsk.) Udt. i Opel, Niedersächs.-dänisch. Krieg II. 248. 22. Julii.
491. Epistola L. CAMERARII ad Axelium Oxenstierna, in qua inter alia scribit, regem Daniæ vi acturum esse, nisi rex litteris Cæsaris pareat. — (*Hagæ-Augusti*, st. loci. Bidrag till kännedom af Finlands Natur och Folk 36. H. S. 263—67. 22. Julii.
192. K. CHR. IV. befaler Holger Rosenkrantz at begive sig til Sorø for at niets Regnskab. — 23. Juli. Tauber, Sorø Academi Bil. S. XVII. Udt. i Kirkehist. 308. 23. Julii.
1. Udt. i Opel, Niedersächs.-dänisch. Krieg II. 280. 24. Julii.
93. Sir DUDLEY CARLETONS Skrivelse til Sir Thomas Roe, hvori han med- af Danmark staar med sin Hær i Nærheden af Minden; Sir Rob. Anstruther ed ham, og der er god Forstaaelse mellem ham og K. af Sverig. — *Hagh*, Sust, st. novo. (Engelsk.) The negotiations of Sir Thomas Roe S. 428—29. 24. Julii.
14. Skrivelse fra den nederlandske Gesandt GASPAR VAN VOSBERGEN til Ge- hvori han beklager sig over at savne Efterretninger om, hvad der passerer arks Lejr. — *Riga*, d. 26. Julii/5. Aug. (Hollandsk.) Verbaal van de Ambas- sbergen S. 102—106. 26. Julii.
5. Infantinde (ISABELLA CLARA EUGENIA)'s Kreditiv til Grev Tilly for Johan 27. Julii.
- homberg, som hun sender til Danmark. — *Bruzelles*, le 6. du mois d'aoust. 27. Julii.
- mont, Tilly S. 711—12.
3. Epistola L. CAMERARII ad Axelium Oxenstierna, in qua censet, regem i principio rem serio gerere debuisse et Tillium prævertere, dum iste imbe-

1625.

cilis esset, sed nunc occasiones elapsas esse. Regem Daniæ cancellarium suum Hagam mittere velle ob causam fœderis communis. — Ex loco consveto (*Hagæ-Comitis*), 28. Julii/7. Augusti. Bidrag till kännedom af Finlands Natur och Folk 36. H. S. 268—72.

Julio.

*12497. De danske Afsendinge JACOB ULFELDS og JOACHIM v. MITZLAFFS Indberetning til K. Chr. IV. om de magdeburgske Stænders Uvilje mod Danmark. — Uden Datum. Udt. p. Tydsk i Opel, Niedersächs.-dänisch. Krieg II. 262.

1. Augusti.

*12498. Kurf. JOHAN GEORG af Sachsens Svar til Sir Rob. Anstruther, hvori han afslaar K. Chr. IV.'s Opfordring til en Forbindelse mellem den øvre- og nedersachsiske Kreds. — 1¹. Aug. (Tydsk.) Udt. og Brudst. i Opel, Niedersächs.-dänisch. Krieg II. 289.

1. vel 11. Augusti.

*12499. Den franske Gesandt DE LA PICARDIÈRES Opfordring til Hansestæderne om at træde i Forbindelse med Danmark og Sverig, »Frankrigs Venner«. — 11. Aug. Udt. i Fleischfresser, Die polit. Stellung Hamburgs 1618—26 S. 28.

4. Augusti.

*12500. Den franske Ambassadør DE LA PICARDIÈRES Proposition til K. Chr. IV., hvorefter K. af Frankrig lover ikke at slutte Fred med Huset Østrig uden at medtage K. af Danmark deri eller i det mindste meddele ham det; derimod vilde han ikke give ham mere end den allerede udbetalte Trediedel af de lovede Subsidier, da Resten skulde forbeholdes K. Gustaf II. Adolf og Kurf. af Brandenburg. — *Verden*, 4. Augusti st. v. (Fransk.) Udt. og Brudst. i Opel, Niedersächs.-dänisch. Krieg II. 284—86.

5. Augusti.

*12501. AXELII OXENSTJERNÆ, regni Sveciæ cancellarii, ad Camerarium, consiliarium regni Bohemiæ, litteræ, in quibus invidiam et consilia Daniæ accusans expeditionem regis sui in Poloniam defendit. — *E castris ad Reggim*, die 5. Augusti. Moser, Patriotisches Archiv VI. 25—35.

5. Augusti.

*12502. L. CAMERARIUS ad Axelium Oxenstierna scribit, Tillium impune Vesurgim transmisisse, et regem Daniæ, postquam inter pocula ducem Brunsvicensem in suam sententiam pertraxisset, parum sobrium cum equo ex vallo in fossam decidisse, illisa graviter cervice et ejecto multo sanguine. — Loco consveto (*Hagæ-Comitis*), 1⁵. Augusti. Bidrag till kännedom af Finlands Natur och Folk 36 H. S. 273—77.

6. Augusti.

*12503. D. CLAUS PLUMS Brev til Universitetets Rektor, M. Chr. Longomontanus, om den befalede Indsamling af Penge til at løskjæbe danske Fanger blandt Tyrkerne. — *Kjøbenhavn*, 6. Augusti. Danske Mag. 5. R. I. 60.

6. Augusti.

*12504. AITZEMAS Beretning til Generalstaterne om hans Besøg i Verden hos K. Chr. IV., som han har truffet sengeliggende. — *Hamburg*, 1⁶. Aug. (Hollandsk.) Udt. p. Tydsk i Opel, Niedersächs.-dänisch. Krieg II. 280.

8. Augusti.

*12505. Den udvalgte K. CHR. (V.'s) Mageskiftebrev paa den Kronen tilhørende Thoræ til Fru Ellene Marssuin til Ellenssborg, Knud Ruds Efterleverske, mod hendes i Nyborg Len beliggende Gods. — *Antuor.*, 8. Augustii. Hist. Tidskr. 3. R. I. 408—11.

8. Augusti.

*12506. Kurf. FREDERIK V. af Pfalz skriver til Grev Heinrich Matthias von Thurn, at K. af Danmark har gjort et slemt Fald, men nu er bedre, og at hans Armé tæller 14000 Fodfolk og 5000 Ryttere, medens Tilly har omtrent 30000 Mand. — *Haag*, 1⁸. Augusti. (Tydsk.) Archiv f. Kunde österreich. Geschichts-Quellen XXXI. 392—93.

9. Augusti.

6489. Udt. i Archiv d. histor. Vereins f. Niedersachsen N. F. 1848 S. 86. Brudst. og Udt. i Villermont, Tilly S. 261—62.

10. Augusti.

*12507. Indlæg fra den nederlandske Gesandt GASPAR VAN VOSBERGEN til K. Gustaf II. Adolf, hvori han opfordrer ham til at sende en Gesandt til Haag for at afslutte Forbund med K. af Danmark, England og Bøhmen og Generalstaterne, samt an-

1625.

am om i det Hele at støtte K. af Danmark ved hans Optræden i Tydskland. — *le Reggouw* in Semigalle, d. $\frac{1}{10}$. August. (Hollandsk.) Verbaal van de Ambassade osbergen S. 123—29.

12508. Epistola L. CAMERARII ad Axelium Oxenstierna, in qua inter alia scribit, 12. Augusti.
aniæ ex casu se satis collegisse, iterumque in equo fuisse, sed inbecillitatem
difficultatem loquendi mansisse. Vereri se, ne principes Saxonie eum deserant,
e, regem Danie multos errores fecisse. Legatum regis Francie regem Danie
pergat; sed regem nescire, quid velit. — Loco consveto (*Hagæ-Comitis*), $\frac{1}{2}$. Aug.
annedom af Finlands Natur och Folk 36. H. S. 278—83.

2509. Den franske Gesandt DE LA PICARDIERES Depesche, hvorefter K. Chr. IV.'s 12. vel 22. Augusti.
hans Proposition af 4. Aug. gaar ud paa, at han er ikke fornøjet med de franske
at han navnlig beklager sig over, at det Korps, der skulde have virket ved
ke er bleven opstillet. — 22. August. (Fransk.) Udt. p. Tydsk i Opel, Niedersächs.-
II. 335.

2510. WILHELM ALARDUS skriver til Holger Rosenkrands og anbefaler sin Søn 13. Augusti.
hans Velvilje. — *Krenpe*, 13. Augusti. Udt. i Kirkehist. Saml. 3. R. VI. 308.

511. HANSESTÆDERNES paa Hansedagen i Bergedorf vedtagne Svar paa K. Chr. IV.'s 13. Augusti.
om Hjælp; de afslaa det, da deres Forbund ikke havde noget politisk Øje-
3. August. (Tydsk.) Udt. p. Svensk i Schybergson, Underhandl. om en evang. allians
11. Udt. i Opel, Niedersächs.-dänisch. Krieg II. 191.

12. STRASSBURGERI ad comitem de Thurn de legatione sua ad Bethlemum Gabor 15. vel 25. Augusti.
gem litteræ, quibus narrat se regi nuntiavisse, regem Danie per Holsatiam pene-
s, et regem declaravisse, se legatum in Daniam misisse. — *Alba Julia*, 25. Aug.
ches Archiv VI. 35—61.

3. Resolutio GUSTAVI ADOLPHI, regis Suecie, Casparo a Vosbergen, legato 16. Augusti.
ralium Provinciarum Unitarum Belgii, data, in qua conditiones, quibus una
nie bellum pro communi causa evangelica gerere vult, exponit. — *In castris*
e 16. Augusti. Verbaal van de Ambassade van G. v. Vosbergen S. 133—43.

4. K. CHR. IV.'s Brev til K. Karl I., hvori han meddeler, at John Puley 18. Augusti.
m under hele Felttoget) vil give ham fuldstændig Underretning om Sagerne
rda, 18. Augusti. (Latin.) Udt. p. Eng. i Macray, Thirde Report S. 67.

5. K. CHR. IV. skriver til Hert. af Buckingham og takker ham for hans 18. Augusti.
rda, 18. Augusti. (Latin.) Udt. p. Eng. i Macray, Thirde Report S. 67.

6. K. KARL I.'s Brev til K. Chr. IV. med Anbefaling for Sir John Selby. — 18. Augusti.
ig. (Latin.) Udt. p. Eng. i Macray, Thirde Report S. 48.

L. CAMERARII epistola ad Axelium Oxenstierna, in qua dolet, regem 19. Augusti.
m Bohemie ne litterulam quidem scribere. Scribit, ordines Belgicos
ad regem Danie, si petierit, 1500 equites, 3000 peditum missuros esse,
ponat et pacem accipiat. — (*Hagæ-Comitis*), $\frac{1}{2}$. Augusti. Bidrag til känne-
tur och Folk 36. H. S. 284—87.

Sir DUDLEY CARLETONS Skrivelse til Sir Thomas Roe, hvori han med- 22. Augusti
Danmarks Fald ved Hameln, hvoraf han dog nu er i Færd med at komme vel 1. Sept.
mtaler han den danske Hærs Stilling og Tilstand. — *Hagh*, this first of

The negotiations of Sir Thomas Roe S. 435—36.

1625.

23. Augusti. *12519. K. CHR. IV.'s Brev til Sir Dudley Carleton, hvorefter han har befaleet Overbringeren, Johan Streif de Laubenstein, at hverve Soldater i Nederlandene. — *Verda*, 23. Augusti. (Latin.) Udt. p. Eng. i Macray, Third Report S. 67.
23. Augusti. *12520. K. LUDVIG XIII.'s Brev til Gesandten i Haag d'Espesses om Mansfelds Diversion mod Wallenstein og den gode Virkning, det kan antages at faa paa K. Chr. IV.; han tænker sig endogsaa den Mulighed, at det kunde bevæge Hansestæderne til at slutte sig til Kongen. — 2. Sept. (Fransk.) Udt. p. Tydsk i Opel, Niedersächs.-dänisch. Krieg II. 363.
24. Augusti. 6493. Udt. i Opel, Niedersächs.-dänisch. Krieg II. 287.
25. Augusti. 6494. Minerva Juli—Sept. 1799 S. 144—45 (med Aarstallet 1626).
26. Augusti. *12521. L. CAMERARIUS ad Axelium Oxenstierna inter alia scribit, regem Daniæ in summo esse discrimine, sive arma ponat sive retineat. — Loco solito (*Hagæ-Comitis*), 5. Septbr. stilo loci. Bidrag till kännedom af Finlands Natur och Folk 36. H. S. 288—90.
27. Augusti. *12522. DOMHERRERNE I MAGDEBURG opfordre Administratoren Christian Wilhelm til straks at skille sig fra den nedersachsiske eller danske Hær. — 27. August. (Tydsk.) Udt. i Opel, Niedersächs.-dänisch. Krieg II. 267.
28. Augusti. *12523. Udkast til et Svar fra K. Chr. IV. til den spanske Gesandt von Schönberg. — 28. Augusti. Udt. i Opel, Niedersächs.-dänisch. Krieg II. 287.
28. Augusti. *12524. GEORGII LUDOVICI FROBENII ad Johannem Meursium epistola, in qua pollicetur, operam suam ei semper paratam fore, dummodo observetur, ut internuncio Danico pro opera «tua» (ejus?) ab eo satisfiat. — *Hamburgi*, V. kal. Septembr. Meursii Opera XI. 433.
28. Augusti. *12525. RUSDORFII ad Ludovicum Camerarium epistola, in qua existimat, regi Daniæ persvadendum esse, ut ad regem Angliæ iter faciat eumque, quomodo regni administratio componi, ipse et respublica Christiana ab interitu imminente præservari debeat, doceat. — *Sudhamptonii*, 28. Aug. (7. Sept.). Monumenta pietat. et literar. viror. illustr. II. 357—59.
30. Augusti. 6496. Udt. i Opel, Niedersächs.-dänisch. Krieg II. 270.
30. Augusti. *12526. Hert. FREDERIK ULRIK af Wolfenbüttels Brev til sin Moder, hvori han beder hende om Raad, om han skal underkaste sig Kejseren eller lade udgaa et almindeligt Landeophbud, hvorved han ogsaa haaber paa Hjælp fra K. Chr. IV. — 30. August. (Tydsk.) Udt. i Opel, Niedersächs.-dänisch. Krieg II. 252.
30. Augusti. *12527. Kejser FERDINAND II.'s Brev til Wallenstein, om saa vidt mulig at skaane Stiftet Halberstadt og istedet rykke ind i Holsten og tage Vinterkvarter der, især i den kgl. danske Del. — *Neustadt*, 10. Sept. (Tydsk.) Brudst. i Opel, Niedersächs.-dänisch. Krieg II. 307.
31. Augusti. *12528. JOHAN V. RUSDORF forestiller K. Karl I., at Farerne ved Toget mod Spanien ere store og, at man først og fremmest maa understøtte Danmark. — *Southampton*, 31. Aug. Udt. og Brudst. i Krüner, Rusdorf S. 92. Udt. i Opel, Niedersächs.-dänisch. Krieg II. 223—24.
- Augusto. *12529. Kejser FERDINAND II.'s Brev, hvori han lover, at de Indehavere af nordtydske Stifter, som øjeblikkelig ville skille sig fra K. Chr. IV. og melde sig hos Tilly, maa beholde deres Stillinger. — (Uden Datum.) (Tydsk.) Udt. i Opel, Niedersächs.-dänisch. Krieg II. 283.
- Initio Septbr. *12530. Hertuginde ELISABETH AF WOLFENBÜTTEL skriver til sin Søn Hert. Frederik Ulrik og beder ham om at forhøre hos K. Chr. IV., om han skulde rykke ham til Hjælp eller besætte Passene. — (Uden Datum.) (Tydsk.) Udt. i Opel, Niedersächs.-dänisch. Krieg II. 253.

1625.

- . CHR. IV.'s Brev til Generalstaterne, som opfordres til at indbyde de andre protestantiske Magter til en Kongres i Haag. — 1. Septembris. derhandl. om en evang. allians 1624—25 S 103. 1. Septbr.
- AURITZ FRIIS skriver til Rektor magnificus Chr. Lomborg og anmoder pendium for sin Søn, Matthias Friis. — Aff Wiborg, 1. Sep. Kirkehist. 2. 1. Septbr.
- . LUDVIG XIII. skriver til d'Espesses, at Formaalet med Blainvilles Sen- r at virke for, at Mansfeldt faar Understøttelse og K. af Danmarks Hær . . septembre. (Fransk.) Udt. p. Tydsk og Brudst. i Opel, Niedersächs.-dänisch. 1. Septbr.
- Sir DUDLEY CARLETONS Brev til Thomas Roe, hvorefter K. Chr. IV.'s ge sin Hær paa Fode og afvente de af Frankrig lovede Diversioner. — . (Engelsk.) Udt. p. Tydsk og Brudst. i Opel, Niedersächs.-dänisch. Krieg II. 288. 1. Septbr.
- . CAMERARIUS Axelio Oxenstierna diversa nova mittit, Regem Daniæ misisse ad ordines Belgicos, qui cum agente ordinum deinde ad Hanseaticos litem, commeatum, tormenta petiturus. Etiam regem Daniæ legatum ad sisse, ad quem ab initio ne literulam quidem scribere voluisset. — Loco is), 1². Septemb. Bidrag till kännedom af Finlands Natur och Folk 36. H. S. 291—94. lermont, Tilly S. 716—17. 2. Septbr.
- K. CHR. IV.'s Brev til Sir Dudley Carleton med Anbefaling for de danske ; Jakob Ulfeld og Christ. Thomassen. — Verda, 4. Septembris. (Latin.) /, Third Report S. 67. 4. Septbr.
- AXELII OXENSTJERNÆ, regni Sveciæ cancellarii, ad Camerarium, consilia- iæ, litteræ, in quibus commemorat, Vosbergium legatum ordinum egisse, phus rex legatum Hagam-Comitis de communi fœdere statuendo mitteret, regem idem facturum esse. — *E castris Regiis ad Birgas*, die 4. Sept. Archiv VI. 62—65. 4. Septbr.
- RUSDORFII ad Ludovicum Camerarium epistola, in qua de regis Angliæ ndinationibus contra Danum queritur. — *Sudhamptonii*, 1⁶. Septembr. i literar. viror. illustr. II. 360—63. 6. Septbr.
- Skrivelse fra den nederlandske Gesandt GASPAR VAN VOSBERGEN til Ge- ori han omtaler, at der fra England kun kan ventes lidet eller slet intet til elles Sag i Tydskland udover de 6000 Md. Fodfolk og de 1000 Heste, ark har. — *Stralesont*, d. 1⁸. Septembris. (Hollandsk.) Verbaal van de . Vosbergen S. 147—49. 8. Septbr.
- L. CAMERARIUS ad Axelium Oxenstierna scribit, se ex legatis Danicis lgicos audivisse, regem Daniæ, nisi ordines ipsius desideriis satisfaciant, Cæsare sed etiam cum rege Hispaniæ se conjungere velle. — Loco solito 1⁸. Septemb. Bidrag till kännedom af Finlands Natur och Folk 36. H. S. 295—97. 8. Septbr.
- HOLGER ROSENKRANDS skriver til Meursius, at han sender sin Søn Jørgen — (*Ex Ottoniano Regio*), 9. September. (Latin.) Udt. i Kirkehist Saml. 3. R. 9. Septbr.
- Den udvalgte K. CHR. (V.'s) Brev, hvorved han tilstaar Sognepræsten i iels Madsen Rybjerg Erstatning for den Afgang, han havde lidt i sine ved Bortforlening til andre. — *Antvorskov*, 12. September. Udt. i Kirkehist. 12. Septbr.

1625.

13. Septbr. *12543. OLIGERUS ROSENCRANTZ Johanni Meursio Georgium filium suum, *cujus studiis M. Lampertum Alardum adjunxit, recommendat.* — *Ex Ottoniano Regio*, Id. Sept. Meursii Opera XI. 433—34.
14. Septbr. *12544. Prof. D. CLAUS PLUM skriver til Universitetets Rektor M. Christianus Longomontanus, at de i Kjøbenhavn værende Professorer ere vel tilfredse med det paa-tænkte Valg af en ny Præst til Vor Frue Kirke, men at man nærer Frygt for, at den paa-gjældende ikke vil eller maa modtage Kaldelsen; han forebringer Pedellen Hr. Anders's Bøn om af pekuniære Grunde at maatte forblive en føje Tid endnu i Kjøbenhavn. — *Kjøbenhavns*, d. 14. Septembris. Kirkehist. Saml. 3. R. I. 486—87.
14. Septbr. *12545. LAMPERTI ALARDI ad Johannem Meursium epistola, in qua scribit, se jam Lipsiam, jam in Belgium, jam Soram ire cogitare, sed quum nullibi certa spes promotionis sit, Hamburgi subsistere; eum rogat, ut se præsidi et Oligero (Rosenkrantzio) recom-mendet. — *Hamburgi*, XIV. Sept. Meursii Opera XI. 434.
16. Septbr. *12546. L. CAMERARIUS ad Axelium Oxenstierna scribit, cancellarium Danicum Hagam venisse et ab ordinibus Belgicis postulasse, ut isti regi Daniæ auxilium mittant; se vereri, ne rex Daniæ, quum novus exercitus Cæsaris versus Albim descenderit, con-sistere non possit, a Saxonibus desertus; Ulfeldium dixisse, regem Daniæ pacis faciendæ arbitrium in manu habere; sed se credere, eum falli. — *Loco consveto (Hagæ-Comitis)*, $\frac{1}{2}$ 9. Septemb. Bidrag till kännedom af Finlands Natur och Folk 36. H. S. 300—303.
18. Septbr. *12547. Den udvalgte K. CHR. (V.'s) aabne Brev, at M. Anders Hansen, Skolemester i Kallundborg, naar der bliver noget Kald ledigt i Kallundborg, Antvorskov og Holbæk Len, skal have fortrinlig Adkomst til at blive Præst der, hvortil Lensmændene i de nævnte Len skulle være ham behjælpelige. — *Antvorskov Slot*, d. 18. Septembris. Ny kirkehist. Saml. V. 662.
18. Septbr. *12548. RECTOR ET PROFESSORES in academia Hafniensi M. Janum Dionysium Jersinum, physices professorem, expetunt, ut pastor B. Mariæ ecclesiæ Hafniensis sit. — *Roeschildiæ*, 18. Septembr. Gjellerup, Jens Dinesen Jersin S. 256—57.
18. Septbr. *12549. Kurf. FREDERIK V. af Pfalz skriver til Grev Heinrich Matthias von Thurn, at den danske Konges Kansler er ankommen (til Haag), efter sigende for at skaffe Ryttere og forsikre om Kongens stadige Iver for den fælles Velfærd; han udtaler sin Bekymring for Kongens Skjæbne, hvis Wallenstein skulde forene sig med Tilly, men siger, at han hid-til ikke har manglet Penge; han haaber, at Nederlandene ogsaa vil tage sig af Sagerne. — *Haag*, d. $\frac{1}{2}$ 8. September. (Tydsk.) Archiv f. Kunde österreich. Geschichts-Quellen XXXI. 393—94.
18. Septbr. *12550. Kurfyrstinde ELISABETH af Pfalz omtaler i et Brev til Grev Heinrich Matthias von Thurn Ankomsten (til Haag) af en Gesandt fra K. af Danmark; hun skriver, at man her (i Nederlandene) vil gjøre noget til Fordel for Kongen. — *De la Haye*, ce $\frac{1}{2}$ 8. de September (uden Aar). (Fransk.) Archiv f. Kunde österreich. Geschichts-Quellen XXXI. 394—95.
19. Septbr. 6501. Udt. i Opel, Niedersächs.-dänisch. Krieg II. 369.
19. Septbr. *12551. K. CHR. IV.'s Brev til sin Søster Hertuginde Elisabeth af Braunschweig, hvori han udtaler sin Glæde over, at Tilly efter 3 Ugers forgjæves Belejring har maattet drage bort fra Nienburg. — $\frac{1}{2}$ 8. Sept.(I) (Tydsk.) Udt. i Opel, Niedersächs.-dänisch. Krieg II. 352.
20. Septbr. *12552. M. JANUS DIONYSIUS JERSINUS professoribus academïæ Hafniensis pro vo-catione ad pastorum Hafniensem gratias agit, quam accipit. — *Soræ*, d. 20. Septemb. Gjellerup, Jens Dinesen Jersin S. 257—58.

1625.

e i ROSKILDE FORSAMLEDE PROFESSORER svare D. Claus Plum, at det post 20. Septbr. leres Kolleger i Kjøbenhavn ere tilfredse med M. Jens Dinesøns Vokalkirke, og at han er villig til at modtage Kaldelsen. — Uden Datum. 1. 487—88.

ERARDUS VOSSIUS Johanni Meursio, quod florentissimum Daniæ regnum 21. Septbr. gratulatur, eumque, ut (Jacobo) Uleveldio et (Oligero) Rosecrantzio prolegat. — *Lugd. Bat.*, Kal. Octob. Meursii Opera XI. 436—39.

ANIELIS HEINSII ad Johannem Meursium epistola, in qua gaudet, Soram 22. Septbr. *Aduni Batavorum*, postridie Kal. Octob. Meursii Opera XI. 439—40.

CAMERARIUS ad Axelium Oxenstierna scribit, Ulfeldium Haga pro- 23. Septbr. latu rerum regis Daniæ largiter loquitur et dolet, legatum regis Sveciæ Hagæ conjunctis animis consiliisque de tota re statuere non potuisse. *Hagæ-Comitis*), 3. Octobris. Bidrag till kännedom af Finlands Natur och Folk

rev (fra en Unævnt) om Krigsbegivenhederne. Wallenstein staar ved Al- 23. Septbr. rk har forgjæves søgt at sende Undsætning imod ham, Tilly har taget vel 3. Octobr. October. (Tydsk.) Brudst. i Förster, Wallenstein als Feldherr und Landes-

rivelse (fra en Unævnt) til en tydsk Biskop om Krigstildragelserne. 24. Septbr. have forenet sig; der siges, at K. af Danmark er brudt op med sin vel 4. Octobr. kanserne hinsides Nienburg, og at han har opfordret Hameln til Overber. (Tydsk.) Förster, Wallenstein als Feldherr und Landesfürst S. 48.

GENERALSTATERNES Svar paa K. Chr. IV.'s Opfordring til dem om at 25. Septbr.

Haag; de gaa ind paa hans Ønske. — 5. Oktober. Udt. i Schybergson, ig. allians 1624—25 S. 103.

DER WIBE skriver til K. Chr. IV. om en i Frankrig værende svensk 26. Septbr. frygter for arbejder paa et for Danmark fordærveligt Forbund mellem han heder derfor om Befaling til selv at arbejde paa et Forbund mellem g og haaber, at K. Ludvig XIII. vil foretrække Danmarks Venskab for September. Brudst. og Udt. i svensk Overs. i Cronholm, Sveriges historia under

rivelse fra den nederlandske Gesandt GASPAR VAN VOSBERGEN til Ge- 28. Septbr. han meddeler, at han i Morgen vil rejse til K. af Danmark, men for- il, hvad der er foregaaet i dennes Lejr, henviser til, hvad Kansler en Aitzema ville berette Generalstaterne. — *Hamborck*, d. 8. Octob. van de Ambassade van G. v. Vosbergen S. 168—70.

lin, Lund Stifts Herdaminne II. 9.

29. Septbr.

CAMERARIUS ad Axelium Oxenstierna scribit, legatum regis Sveciæ ex 29. Septbr.? cel atque iterum cum Ulfeldio locutum esse. Se vereri, ne inter regem n concordia sit. Matrem regis Daniæ ad conscribendos milites pecu- loco consveto (*Hagæ-Comitis*), 29. Sept./10. Octob. (!) Bidrag till kännedom k 36. H. S. 309—11.

GONIS GROTII ad Guilielmum Grotium epistola, in qua existimat, ea 30. Septbr. , spei aliquid bonæ præbere. — 10. Octobris. Hugonis Grotii Epistolæ

af Forordn.

1. Octobr.

1625.

1. Octobr. *12564. Den udvalgte K. CHR. (V.) bevilger Ebbe Brun Oprejsning for begaaet Lejermaal, saa at dette ikke skal hindre ham i at kaldes til Præst. — *Antvorskov Slot*, d. 1. Octobris. Kirkehist. Saml. 3. R. II. 699—700.
3. Octobr. *12565. Kurf. GEORG WILHELM af Brandenburg skriver til K. Chr. IV., at han allerede i August vilde have sendt en af sine Raader til ham, men at de halve af dem havde været syge. — $\frac{3}{13}$. Oktober. (Tydsk.) Udt. i Opel, Niedersächs.-dänisch. Krieg II. 195.
3. Octobr. *12566. RUSDORFII ad Ludovicum Camerarium epistola, in qua commemorat, se Conwaio monstrasse, Svecos bello cum Polonis efficere, ne illi Cosaccos auxilio imperatori contra Danos mittant. — *Salisburii*, $\frac{3}{13}$. Octobr. Monumenta pietat. et literar. viror. illustr. II. 364—65.
5. Octobr. *12567. Hert. CHRISTIAN af Braunschweigs Revers til K. Chr. IV., hvorefter han lover at møde til Mønstring inden to Maaneder med den ham som General overdragne Hær paa 2000 Ryttere og 6000 Md. Fodfolk. — *Nienburg*, $\frac{5}{15}$. Oct. (Tydsk.) Udt. i Opel, Niedersächs.-dänisch. Krieg II. 358.
6. Octobr. 6506. Udt. p. Tydsk i Opel, Niedersächs.-dänisch. Krieg II. 351—52.
6. Octobr. *12568. K. CHR. IV.'s Brev til Administratoren af Magdeburg med Opfordring til at samle alle krigsdygtige og forene sig med Braunschweigerne i Grevskaberne Holstein og Regenstein. — *Nienburg*, 6. Okt. (Tydsk.) Udt. i Opel, Niedersächs.-dänisch. Krieg II. 325.
6. Octobr. *12569. Litteræ RECTORIS ET PROFESSORUM in universitate Hafniensi, in quibus Petrum Gelstrupium, Logices professorem, reprehendunt, quod Nicolaum Johannem Clodium temere commendaverit, quamquam hujus vita minus est laudanda. — *Roeschildiæ*, 6. Octob. Danske Mag. 5. R. I. 61.
6. Octobr. *12570. ALBRECHT, Hert. til Friedland, meddeler Friherre Karl v. Harrach, at Rygtet siger, at Greven af Mansfeld vil støde til K. af Danmark med 8000 Md., og at Hert. af Lüneburg vil »accommodere» sig med Kongen. — *Feldlager bei Alfeldt*, d. 16. Oktober. (Tydsk.) Fontes rerum Austriacarum 2. Abth. XLI. 299—300.
6. Octobr. *12571. Sir DUDLEY CARLETONS Skrivelse til Sir Thomas Roe, hvori han omtaler, at K. af Danmarks Kansler Ulfeldt ved en Ambassade til Generalstaterne har opnaaet, at disse ville sende et dobbelt Regiment til Hjælp for Kongen; desuden omtaler han Wallensteins og Tillys militære Planer mod denne. — *Hagh*, the 6. of 8ber, stilo vet. (Engelsk.) The negotiations of Sir Thomas Roe S. 441—42.
6. Octobr. *12572. HUGONIS GROTH ad Benjaminum Maurerium epistola, in qua commemorat, opes Palatini Dani felici pugna adversus partem copiarum Tiliaci auctoque ejus exercitu per accessionem Mansfeldii et Halberstadii non parum refoveri. — 16. Octob. Hugonis Grothii Epistolæ 1687 S. 74—75.
9. Octobr. *12573. K. CHR. IV.'s Brev til Sir Dudley Carleton med Tak for udviste Tjenester hos Generalstaterne. — *Nienburg*, 9. Octobris. (Latin.) Udt. p. Eng. i Macray, Third Report S. 67.
10. Octobr. *12574. KNUD GYLDENSTJERNE t. Aagaard, Befalingsmd. p. Bergenhus, og MAGISTRATEN i BERGEN træffe en Ordning om Bredden og Retningen for Gader og Almeneringer i Bergen, alt efter den udvalgte Prins's Befaling og paa hans Behag. — *Bergenhus*, d. 10. Octobris. Norske Mag. II. 305—13.
10. Octobr. *12575. Kurf. FREDERIK V. af Pfalz's Brev til Grev Heinrich Matthias von Thurn, hvori han meddeler, at K. af Danmark daglig forstærker sig, og at Greven af Mansfeldt med sit Fodfolk vil støde til ham. — *Hag*, d. $\frac{10}{20}$. October. (Tydsk.) Archiv f. Kunde österreich. Geschichts-Quellen XXXI. 395—96.

1625.
 12. Octobr.
 Vermont, Tilly S. 713—16. 12 Octobr.
 ALBRECHT, Hert. til Friedland, meddeler Friherre Karl v. Harrach, at 12 Octobr.
 ygt for, at Hert. af Lüneburg vil slutte sig til K. af Danmark, kun har
 lys Hær huserer saa stærkt i hans Land; forøvrig agter han (Albrecht)
 over Elben og angribe Holsten. — *Feldlager bei Alfeld*, d. 22. Octobr.
 im *Austriacarum* 2. Abth. XLI, 302—303.
 Kurf. JOHAN GEORG af Sachsens Brev til de nedersachsiske Stænder, hvori 13. Octobr.
 en om væbnet Hjælp og erklærer, at der ikke har været nogen Grund for
 Kreds til at besvære sig over Kejseren; han misbilliger derfor hele den
 — *Leipzig*, $\frac{1}{2}$ $\frac{3}{4}$. Oct. (Tydsk.) Udt. i Opel, *Niedersächs.-dänisch. Krieg* II. 370.
 L. CAMERARIUS ad Axelium Oxenstierna scribit, se ex fama audivisse, 14. Octobr.
 otum suum equitatum in conflictu amisisse. Tamen se expectare circum-
 in singulos dies ex Domino Vosbergio, qui ex castris Danicis redeat. —
igwæ-Comitis), $\frac{1}{2}$ $\frac{1}{4}$. Octobris. Bidrag till kännedom af Finlands Natur och Folk
 K. CHR. IV.'s Brev til K. Karl I. med Anbefaling for Sir John Selby. — 15. Octobr.
 bris. (Latin.) Udt. p. Eng. i Macray, *Thir'd Report* S. 67.
 K. LUDVIG XIII.'s Brev til den franske Gesandt i England Blainville, hvori 15. Octobr.
 et var ham, som havde vakt Urolighederne i den nedersachsiske Kreds,
 sadør Des Hayes havde drevet K. Chr. IV. frem til Brud med Kejseren
 ),000 Livres i Subsidiær. — 25. octobre. (Fransk.) Brudst. i Opel, *Nieder-*
II. 111.
 Sir ROB. ANSTRUTHERS Depesche til Conway, hvori han omtaler Rygtet om, 15. Octobr.
 stillet Wallenstein Kurfyrstendømmet Brandenburg i Udsigt, og udtaler, at
 r meddelt ham det. — *Hamburg*, 15. octobre. Brudst. i Opel, *Niedersächs.-*
 e negotiations of Sir Thomas Roe S. 463—64. Brudst. i Schybergson, *Underhandl. om* 17. Octobr.
 4—25 S. 107. Brudst. i Opel, *Niedersächs.-dänisch. Krieg* II. 341.
 K. CHR. IV. anmoder Hert. Frederik Ulrik af Braunschweig om at for- 18. Octobr.
 eln til at modtage en Garnison. — *Nienburg*, 18. Octob. (Tydsk.)
 d. schlesw.-holst.-lauenb. *Gesellsch.* II, 2. 122.
 UNIVERSITETETS PROFESSORER underrette Kjøbenhavns Magistrat om, at 18. Octobr.
 pførelsen af den nye Kirke (udenfor Byen), som fuldførtes 1566, ikke
 or Frue Kirke alene, men at ogsaa de to andre Hovedkirker i Byen ydede
 lkt. Brudst. i *Ny kirkehist. Saml.* I. 354.
 RUSDORFII ad Ludovicum Camerarium epistola, in qua commemorat, de 19. Octobr.
 egem Daniæ mittendo cogitari, quamquam, quum ipse Conwaio id com-
 male acceptum esset. — *Saloburis*, $\frac{1}{2}$ $\frac{3}{4}$. Octobr. *Monumenta pietat. et*
II. 366—69.
 Dr. JOACH. JUNGIUS skriver til Statholderen i Wulffenbüttel, at han paa 20. Octobr.
 Danmarks) Hvervinger og Indkvarteringer ikke har turdet vove Rejsen
 l Rostock, men er taget til Braunschweig. — *Braunschweig*, d. 20. Octob.
 mant, Joach. Jungius *Briefwechsel* S. 74—75.
 L. CAMERARII epistola ad Axelium Oxenstierna, in qua scribit, singularem 20. Octobr.
 uturum esse, si rex Daniæ se ex difficultatibus suis extricare possit;

1625.

bellum sine certo fundamento et sine fixo scopo initum esse; inter regem et Mansfeldium concordiam non esse, etc. — Loco consveto (*Hagæ-Comitis*), $\frac{20}{80}$. Octobris. Bidrag till kändedom af Finlands Natur och Folk 36. H. S. 316—23.

21. Octobr. *12587. HUGONIS GROTII ad Guilielmum Grotium epistola, in qua sperat, Danum imperatoris litteris responsurum esse. — 31. Octobris. Hugonis Grotii Epistolæ 1687 S. 787.
24. Octobr. *12588. K. CHR. IV.'s Instrux for Jacob Ulfeld og Chr. Thomessen (som skulle repræsentere Danmark paa Kongressen i Haag), hvorefter de ikke maa indgaa noget Forbund med Frankrig. — *Nyenburg*, 24. Oktober. Udt. p. Svensk med Dateringsted Kjøbenh. i Hallenberg, Gustaf II. Adolfs hist. V. 412—13. Brudst. i Schybergson, Underhandl. om en evang. allians 1624—25 S. 102.
24. Octobr. *12589. ANDERS BILDES Brev til Kansleren Chr. Friis, hvori han meddeler, at han nok tror, at Axel Rosenkrands vil være villig til at laane Kongen 1800 Dlr. — *Rosendal*, 24. octobris. Danske Mag. 4. R. VI. 121—22.
24. Octobr. *12590. AALBORG BYTINGSDOM, at Peder Jensen, Skipper paa Peter Hestbechs Krejer i Nykjøbing, har forbrudt tre Læster spansk Salt, da det aalborgske Spanske-Saltkompagni efter Kongens Privilegium har Eneret paa at indføre fransk eller spansk Salt eller Vin. — D. 24. Oktober. Udt. i Saml. t. jydsk Hist. og Topogr. VII. 297.
25. Octobr. *12591. Kejser FERDINAND II.'s Brev til Wallenstein, hvorefter han kun maa bevilge K. af Danmark og den nedersachsiske Kreds Fred mod en Skadeserstatning for den ny opstillede Hær. — *Oedenburg*, 4. Nov. (Tydsk.) Udt. i Opel, Niedersächs.-dänisch. Krieg II. 383.
25. Octobr. *12592. Hert. JOHAN ERNST af Sachsen-Weimars Brev til K. Chr. IV. om Kampen ved Hannover med Tillys Hær. — 25. Oct. Udt. i Opel, Niedersächs.-dänisch. Krieg II. 356.
25. Octobr. *12593. STADEN HANNOVERS Capitulation med K. Chr. IV. — *Nienburgk*, am 25. Octbr. (Tydsk.) Vaterl. Archiv von Broennenberg 1842 S. 194—99.
26. Octobr. *12594. General FUCHS's Brev til K. Chr. IV. med Melding om, hvorledes Stolzenau er gaaet over til de Danske. — 26. Oct. (Tydsk.) Udt. i Opel, Niedersächs.-dänisch. Krieg II. 356.
27. Octobr. *12595. (MANSFELDS?) Brev til K. Chr. IV. om Bethlen Gabors Stilling og Planer, hvorefter denne først vil begynde Krigen til April, men tillader, at K. Chr. IV. lader hverve Folk i Ungarn. — 6. Nov. n. S. (Tydsk.) Udt. p. Tydsk i Opel, Niedersächs.-dänisch. Krieg II. 388.
27. Octobr. *12596. BALTHASAR BONIFACII ad Johannem Meursium epistola, in qua laudem ejus Daniæ approbat. — *Tarvisis*, postridie Nonarum Novembrium. Meursii Opera XI. 441—42.
28. Octobr. *12597. K. CHR. IV.'s Brev til Professorerne ved Kjøbenhavns Universitet, at Bønderne i Birket, som hidtil have søgt til Vor Frue Kirke i Kjøbenhavn uden dog der at have Stolestader, skulle have en anden af Universitetets Kirker udvist, som kan være dem mest belevlig. — 28. Okt. Brudst. i Ny kirkehist. Saml. I. 356—57.
28. Octobr. *12698. L. CAMERARIUS ad Axelium Oxenstierna inter alia scribit, regem Daniæ ad conventum Hagiensem legatos suos, cancellarium Ulfeldium, Gerardum Ranzovium et Christianum Thomæ, misisse. Item dicit, relationes Vosbergii, qui a rege Daniæ reverterit, in optimam partem Dominorum ordinum animos affecisse, ut speret, illos cuncta facturos, quæ in ipsorum potestate sint. — (*Hagæ-Comitis*), 7. Novemb. Bidrag till kändedom af Finlands Natur och Folk 36. H. S. 324—29.
29. Octobr. *12699. Administratoren CHRISTIAN WILHELMS Revers, hvorved han forpligter sig til at hverve 3000 Md. for K. Chr. IV. og føre dem ind i Ærkestiftet Magdeburg inden 6 Uger. — 29. Oktober. (Tydsk.) Udt. i Opel, Niedersächs.-dänisch. Krieg II. 268.

- CHR. IV.'s Brev til Sir Dudley Carleton. (Af samme Indhold som *burg*, 30. Octobris. (Latin.) Udt. p. Eng. i Macray, Third Report S. 67. 1625. 30. Octobr.
- Kurf. FREDERIK V. af Pfalz skriver til Grev Heinrich Matthias von Thurn, at det vil have 30000 Md. til Fods og 9000 til Hest foruden Mansfeldts Leds fra Kongens Lejr, at Hert. Christian (af Braunschweig) har slaaet Herti. — *Haag*, d. 9. Novembr. S. N. (Tydsk.) Archiv f. Kunde österreich. I. 397. 30. Octobr.
- p. Tydsk i Opel, Niedersächs.-dänisch. Krieg II. 341. 31. Octobr.
- CHR. IV.'s Brev til Hert. af Buckingham og Sir Edw. Conway angaaende at deltage i Kongressen i Haag. — *Nienburg*, 31. Octobris. (Latin.) Third Report S. 67. 31. Octobr.
- Kurfyrstinde ELISABETH af Pfalz skriver til Grev Heinrich Matthias von Thurn, at Hert. Christian af Braunschweig har slaaet Herti. — *De la Haye*, ce 31. d'Octobre st. n. (uden Aar). (Fransk.) Arch. Geschichts-Quellen XXXI. 396. 31. Octobr.
- VID BRAMERS Beretning til Kurf. (af Sachsen) om de wallensteinske i Saalkredsen; i Halle havde de forbudt Kirkebønnen for K. af Danmark, om, at denne vilde undsætte Staden. — *Petersbergk*, d. 31. Oct. (Tydsk.) d. Gebiet historisch-antiquarisch. Forschungen, im Namen d. thüring.-sächsisch. III. 640—46. 31. Octobr.
- rev (fra en Unævnt) til Raadet i Göttingen, hvori berettes, at i Kahlen- en Kapitain over 400 udvalgte Musketerer af K. (af Danmarks) Folk og af Kongen om Undsætning. — (Uden Datum.) (Tydsk.) Brudst. i Archiv Niedersachsen N. F. 1848 S. 92. Octobr.
- eretning (opsat af RAADET I STADEN HANNOVER) om dets Forhandlinger nheder ved de danske Troppers Indkvartering i Staden i October 1625. — (Tydsk.) Zeitschr. d. histor. Vereins f. Niedersachsen 1856 S. 113—17. Post Octobr.
- ord CONWEYS Skrivelse til Sir Thomas Roe, hvori han meddeler, at sendt Hert. af Buckingham og Jarlen af Holland til Haag for at for- Frankrigs, Danmarks og Sverigs samt flere tyske Fyrsters Gesandter f Danmark gjør Fremskridt i Tydskland. — November, 1. (Engelsk.) Thomas Roe S. 461—63. 1. Novbr.
- GUSTAF II. ADOLF af Sverigs Skrivelse til Pfalzgreve Johan Casimir, at Meningene om de Danske nu har forandret sig, da de tage sig det undet Sejr. — *Riga*, d. 2. 9ber. (Tydsk.) Konung Gustaf II. Adolfs Skrifter 2. Novbr.
- De NEDERSACHSISKE STENDERS Memoire om de Betingelser, paa hvilke de nye Kredsobørst (K. Chr. IV.) til at føre sin Hær bort. — $\frac{1}{12}$. Nov. (Tydsk.) Niedersächs.-dänisch. Krieg II. 374. 2. Novbr.
- Hert. JOHAN ERNST af Sachsen-Weimars Brev til K. Chr. IV. om Bethlen $\frac{1}{12}$. Nov. (Tydsk.) Udt. p. Tydsk i Opel, Niedersächs.-dänisch. Krieg II. 338. 2. Novbr.
- Forordning af »MIJNE HEEREN VAN DEN GERECHTE« i Amsterdam, at Ber-naae bundte (kippen) deres egne Fisk uden Indsigelse af Oldermændene lde. — 14. Nov. (Hollandsk.) Hand-Vesten, Privilegien &c. der Stad Amstel- 4. Novbr.

1625.

5. Novbr. 6513. Cawallin, Lund Stifts Herdaminne II. 9—10.
5. Novbr. *12612. L. CAMERARIUS ad Axelium Oxenstierna scribit, se causas habere, cur metuat, ne rex Daniæ ad tractatus tandem delabatur. Cæsarem dici clam regi Daniæ splendidas conditiones, inter alias pro filio episcopatum Osnabrucensem, offerre, si arma deponere et causam regis Bohemiæ deserere velit. — Loco consveto (*Hagæ-Comitis*), $\frac{5}{15}$. Novemb. Bidrag till kännedom af Finlands Natur och Folk 36. H. S. 330—33.
6. Novbr. *12613. HOLGER ROSENKRANDS's Skrivelse til Kansler Chr. Friis, hvori han omtaler, at han ikke har kunnet skaffe Kronen Laan hos Cornelius Hamsfort, da denne ligger dødssyg og desuden har største Delen af sine Penge staaende i Lanteholsten. — *Odensegaard*, d. 6. November. Brudst. i Rørdam, Hist. Kildeskr. I. 694.
7. Novbr. *12614. AALBORG BYTINGSVIDNE, at 4 Borgere i Aalborg vurderede for Hans Dyre til Boller det Guld og Sølv, som var udi Gabriel Bundtmagers Hus. — Mandagen, d. 7. November. Saml. t. Jydsk Hist. og Topogr. V. 95—96.
7. Novbr. *12615. General FUCHS's Brev til K. Chr. IV., hvori han udtaler, at det eneste Redningsmiddel er en Hær paa 30,000 Md.; han tilraader derfor at søge Fred. — *Nienburg*, $\frac{1}{17}$. Nov. Udt. i Opel, Niedersächs.-dänisch. Krieg II. 353.
7. Novbr. *12616. Kommissæren PEBLIS skriver til Camerarius i Haag, at K. Chr. IV.'s Hær er Fjendens underlegen, og at man bør søge at bevæge Sverig og Ungarn til at skride hjælpende ind. — *Diepholz*, $\frac{1}{17}$. Nov. (Tydsk.) Udt. i Opel, Niedersächs.-dänisch. Krieg II. 365.
8. Novbr. *12617. K. CHR. IV. sender den nedersachsiske Kredsens i Braunschweig tilstede-værende Raader Lejdebrevne for General Tillys Afsendinge til deres Forsamling. — *Neyburg*, d. 8. Nov. (Tydsk.) Villermont, Tilly S. 750 (hvor Aaret urigtig angives som 1626).
8. Novbr. *12618. De danske Repræsentanter paa den nedersachsiske Kredsens i Gardelegen SIGWARD POGWISCH og JOACHIM v. MITZLAF skrive til K. Chr. IV. om Kredsens Forløb og Stemningen hos de der repræsenterede Fyrster. — 8. Nov. Udt. i Opel, Niedersächs.-dänisch. Krieg II. 372—73.
8. Novbr. *12619. L(AURENTIUS) J(ACOBI) H(INTZHOIMIUS) sender Holger Rosenkrands en Afskrift af et af hans religiøse Skrifter og udtaler Længsel efter mere fra hans Haand. — *Sorø*, 8. Novembris. Udt. i Kirkehist. Saml. 3. R. VI. 310.
8. Novbr. *12620. Skrivelse til Raadet i Göttingen, hvori berettes, at K. (af Danmark) har drevet et tillysk Regiment under Oberst Schmidt bort fra Pattensen. — *Einbeck*, 8. November. (Tydsk.) Archiv d. histor. Vereins f. Niedersachsen N. F. 1848 S. 94—95.
8. Novbr. *12621. (Kardinal RICHELIEUS) Udkast til et Brev til den franske Gesandt i England de Blainville, hvorefter det er denne tilladt at tilbyde saavel K. af England som K. af Danmark franske Subsidier. — 18. Novembre. (Fransk.) Avenel, ²Lettres de Richelieu II. 145—50.
8. Novbr. *12622. Den franske Gesandt i England, BLAINVILLES Depesche, hvori han meddeler, at K. Ludvig XIII. i Overensstemmelse med, hvad han tidligere har lovet, vil give Subsidier til den danske Hær, i to Aar tilsammen 1 Mill. L., saa snart Danmark og Sverig ved en formelig Beslutning enes med den nedersachsiske Kredsens Stænder, Brandenburg og England om Opretholdelsen af denne Hær. — 18. November. (Fransk.) Udt. p. Tydsk og Brudst. i Opel, Niedersächs.-dänisch. Krieg II. 383.

1625.

r ISAAC WAKES Skrivelse til Sir Thomas Roe, hvori han omtaler sine 8. Novbr.
lert. af Savoyen og Venedig for at skaffe Penge til K. af Danmark. —
lo novo. (Engelsk.) The negotiations of Sir Thomas Roe S. 575.

rev TILLYS Skrivelse til Kurf. af Sachsens til Braunschweig sendte 9. Novbr.
i han erklærer sig villig til en Stilstand paa 14 Dage, men udbeder sig
af Danmarks og den nedersachsiske Kredss Erklæring desangaaende. —
ge, d. 19. november. (Tydsk.) Villermont, Tilly S. 748 (hvor Aaret urigtig

AXELII OXENSTJERNÆ, regni Sveciæ cancellarii, ad Camerarium, consiliarium 10. Novbr.
æ, in quibus gaudet, cuncta feliciter regi Daniæ successisse, et narrat,
qui hactenus in Dania nomine regis Sveciæ moratus sit, Leonardo van
esse. — *Rigæ*, die 10. Nov. Moser, Patriotisches Archiv VI. 65—69.

De NEDERSACHSISKE STÆNDERS Brev til K. Chr. IV. med Bøn om, at han, 10. Novbr.
14 Dages Vaabenstilstand i Stand, vilde bekræfte denne. — *Braunschweig*,
Udt. og Brudst. i Opel, Niedersächs.-dänisch. Krieg II. 376

KURF. AF SACHSENS GESANDTER ved Mødet i Braunschweig sende Grev 10. Novbr.
rks Lejdebrev til Mødet og meddele ham, at de forsamlede Stænder have
ens Forslag til Kongen. — *Braunschweig*, d. 10. Novembre. (Tydsk.)
 50—52 (hvor Aaret urigtig angives som 1626).

L. CAMERARIUS ad Axelium Oxenstierna scribit de clade regis Daniæ a Tillio 11. Novbr.
et alios dux Fridericus Oldenburgicus et multi præcipui tribuni vulnerati sunt.
s et subditos ejus eum ut domum revertatur impellere. — Loco consveto
1. Novemb. Bidrag till kändedom af Finlands Natur och Folk 36. H. S. 334—37.

ÆRKEBISKOPPEN AF CANTERBURYs Skrivelse til Sir Thomas Roe, hvori han 11. Novbr.
Danmark ønsker, at man ikke skal stole paa andre Fyrster end dem af
eligion. — *Croidon*, Novemb. 11. (Engelsk.) The negotiations of Sir Thomas

Sir THOMAS ROES Skrivelse til Lord Conway, hvori han omtaler en Med- 11. vel 21. Novbr.
kejseren paa Efterretningen om K. af Danmarks Fald med Hesten havde
rsten af Siebenbürgens Gesandter, at han var død. — *Constantinople*,
 (Engelsk.) The negotiations of Sir Thomas Roe S. 471—74.

Skrivelse fra de (den?) til Braunschweig afsendte KURSACHSISKE GESANDTER 12. Novbr.
i omtales, at K. af Danmark og den nedersachsiske Kreds have sendt
Tillys Afsendinge til Braunschweig. — *Im quartier zue Schulenburg*,
 (Tydsk.) Villermont, Tilly S. 749—50 (hvor Aaret urigtig angives som 1626; ikke
 om angivet, være en Efterskrift til en Skrivelse til Tilly).

JOHANNIS V. RUSDORPHII libellus memorialis de conditionibus quibus cum 13. Novbr.
sit, ad regem Britanniae directus; demonstrare conatur, Sveciam Daniæ
se principatumque belli Gustavo Adolpho dandum. — *Hamptencourt*, 13. Nov.
 iorf S. 92.

BUCKINGHAM, HOLLAND OG CARLETON, Englands Afsendinge i Haag, skrive 15. Novbr.
at man bør søge at formaa K. Chr. IV. til at støtte England til Søs i
mien. — 15. November. Brudst. i Schybergson, Underhandl. om en evang. allians

- 1625.
17. Novbr. *12634. Brev fra Professor D. CLAUS PLUM til Universitetets Rektor M. Chr. Longomontanus om M. Jenses Vokation til Vor Frue Kirke, hvori han tilraader, at Kaldsbrevet ikke udstedes, før han er approberet af Sognemændene. — *Kiøbenhaffn*, 17. November. Brudst. i Kirkehist. Saml. 3. R. I. 488—89.
17. Novbr. *12635. WALLENSTEINS Brev til Harrach om Fredsforhandlingerne i Braunschweig, som han ikke tror ville føre til noget paa Grund af Modstandernes (o: K. Chr. IV.'s) Vægring ved at gaa ind paa Kejserens Fordringer. — 27. Nov. n. S. (Tydsk.) Udt. i Gindely, Waldstein 1625—30 I. 63.
18. Novbr. *12636. De i ROSKILDE FORSAMLEDE PROFESSORER svare Professor D. Claus Plum, at Sognemændenes Mening om den ny Præst til Vor Frue Kirke i Kjøbenhavn ikke skal æskes; M. Jens Dinesen skal lade sig høre i Roskilde og siden i Kjøbenhavn, og de tvivle ikke om, at Borgemester og Raad vil lade sig hans Valg vel befalde. — *Roskilde*, 18. Novbr. Brudst. i Kirkehist. Saml. 3. R. I. 489.
18. Novbr. *12637. L. CAMERARIUS Axelium Oxenstierna de propositionibus legatorum Anglicorum apud ordines Belgicos certiore facit. Scribit, legatos regis Daniæ, Ulfeldium et Christianum Thomæ, sub $\frac{1}{2}$. venisse et propositiones suas in senatu exposuisse. Credit, regem Daniæ intelligere, se non extra periculum fore, nisi rex Sveciæ et Bethlen Gabor Cæsari in diversis locis negotium facessant. — Loco consveto (*Hagæ-Comitis*), $\frac{1}{2}$. Novemb. Bidrag till kännedom af Finlands Natur och Folk 36. H. S. 338—42.
19. Novbr. *12638. TILLYS Brev til Hert. Johan Ernst af Sachsen-Weimar om den Vaabenstilstand paa 14 Dage, Kurf. af Sachsens Afsendinge have sluttet med K. af Danmarks Repræsentanter. — *Schulenburg*, $\frac{1}{2}$. Nov. (Fransk.) Brudst. i Opel, Niedersächs.-dänisch. Krieg II. 376.
21. Novbr. *12639. Den franske Gesandt DE LA PICARDIÈRES Proposition til K. Chr. IV., hvori K. af Frankrig lover at betale i Subsidier 200,000 L. den 1. Jan. og 300,000 L. i Amsterdam i Paasken 1626, forudsat at Danmark ikke uden Frankrigs Samtykke sluttede Fred med Kejseren og Spanien. — *Nienburg*, 21. Nov. st. v. (Fransk.) Udt. p. Svensk og Brudst. i Schybergson, Underhandl. om en evang. allians 1624—25 S. 102. Udt. p. Tydsk i Opel, Niedersächs.-dänisch. Krieg II. 334—35.
23. Novbr. *12640. BGM. OG RAAD i Helsingør skrive til Universitetet med Forespørgsel om, hvad de skulle foretage mod en Kvinde Marine Pommerantzis, som beskyldes for at have læst Trolddom over Folk og at have læst daglig Davids 109. Salme, indtil Slotsherren paa Kronborg Christoffer Basse var bleven syg. — *Hellsinger*, 23. Nouemb. Kirkeh. Saml. 3. R. III. 219—20.
23. Novbr. *12641. Litteræ JANI DIONYSII JERSINI ad professores academix Hafniensis, quibus moram in officio suscipiendo excusat, quia schola Sorana vacua rectore non relinquenda sit, sed recusat primam concionem Roschildiæ habere. — *Soræ*, d. 23. Novembr. Gjellerup, Jens Dinesen Jersin S. 258—59.
24. Novbr. *12642. Den franske Gesandt DE LA PICARDIÈRES anden Proposition til K. Chr. IV. om K. af Frankrigs Tilbud. — *Rothenburg*, 24. nov. st. v. (Fransk.) Udt. p. Tydsk i Opel, Niedersächs.-dänisch. Krieg II. S. 334.
27. Novbr. *12643. K. CHR. IV. meddeler Hert. Adolf Frederik af Mecklenburg, at Bethlen Gabor har indbudt ham til sit Bryllup. — *Rodenborch*, 27. Novemb. (Tydsk.) Brudst. og Udt. i Qvellensamml. d. schlesw.-holst.-laueb. Gesellschaft II, 2. 122.
29. Novbr. *12644. K. CHR. IV. beder Bgm. og Raad i Malmø om at kalde M. Jørgen Matzen til Sognepræst. — (29. Nov.) Cawallin, Lund Stifts Herdaminne II. 10—11.

1625.

itteræ CL. PLUMII, professoris juris, ad M. Chr. Longomontanum, rec- 29. Novbr.
in quibus scribit, sibi placere, senatum Helsingorensem feminam a
em dicere, sed eam publica deprecatione culpam expiare debere. —
Brudst. i Kirkehist. Saml. 3. R. III. 220—21.

gl. og hertugelig Proposition til Landdagen i Kiel angaaende Holstens 30. Novbr.
redsdagen i Braunschweig i Maj vedtagne Kontribution, Landsdefensionen
lp til Hert. af Mecklenburg. — 30. Novbr. (Tydsk.) Udt. i Ratjen, Verz.
er Universitätsbibliothek III. 73.

.J. CAMERARIUS ad Axelium Oxenstierna inter alia scribit, regem Danie, 30. Novbr
romissa præstare possit, cum Cæsare transacturum esse, et electores
ndeburgensem regi Danie svasisse, ut cum Tillio de pace ageret. —
IXbr./10. Xbr. Bidrag till kannedom af Finlands Natur och Folk 36. H. S. 343—49.

Den danske Gesandt hos Bethlen Gabor, BERBISDORF, skriver til K. Chr. IV., 30. Novbr. vel Decbr.
er Garantiakterne (fra Haager-Forbundet) og Subsidierne tilsendte i rette
laf II. Adolf er rede til Angreb. Udt. p. Tydsk i Zeitschr. f. Gesch. u. Alterthum

Ordinans for SKIPPERNES LIGLAV i Aalborg. — Aalborg, d. 2. Decbr. 2. Decbr.
g Topogr. VI. 332—33.

Det SLESVIG-HOLSTENSKE RIDDER- OG LANDSKABS Resolution paa Land- 3. Decbr.
ori bevilges Holstens Bidrag til Kredskontributionen, udtales Ønske om
Mecklenburg, om Ophævelse af Ølaccise i Stæderne, om Intercession for
abet hos de afdelte Herrer, og om frit Valg for Stæderne til at stille
verve dem, m. m. — 3. Decb. (Tydsk.) Udt. i Ratjen, Verz. d. Handschrift.
bibliothek III. 73—74.

Hert. JOHAN ERNST af Sachsen-Weimar skriver til K. Chr. IV. om et 3. Decbr.
ar foretaget til Eldagsen. — 3. Dec. Udt. i Opel, Niedersächs.-dänisch.

Hert. af BUCKINGHAM skriver til K. Chr. IV. om Fordelene af en Krig 5. Decbr.
5. December. Udt. i Schybergson, Underhandl. om en evang. allians 1624—25 S. 109.

DANIELIS HEINSII ad Axelium Oxenstiernam, regni Sveciæ cancellarium, 6. Decbr.
3 commemorat, regem Danie stipendio inusitato quendam e Batavia vo-
comit., 16. Dec. Moser, Diplomatische und historische Belustigungen IV. 104—107.

JOHANNIS MEURSII ad Gerardum Vossium epistola, in qua benevolentiam 7. Decbr.
omniumque summorum et infimorum erga se commemorat. — Sorø, ad
oris Juliani. Meursii Opera XI. 442—43. Ger. Joan. Vossi Epistolæ (II.) 45—46. Dansk
fra Sorø 1. H. S. 160—61.

Instructio a REGE BOHEMIÆ ex consensu legatorum regum Angliæ et 8. Decbr.
n generalium Belgii Ludovico Camerario data, ut regem Sveciæ, ut fædus
Comitis die 9. mensis Decembris ictum adeat, hortetur. — Hagæ-Comitis,
Moser, Patriottisches Archiv VI. 69—79. Udt. p. Tydsk i Opel, Niedersächs.-dänisch.

The negotiations of Sir Thomas Roe S. 464—66. Udt. p. Tydsk i Fleischfresser, Die polit. 9. Decbr.
1618—26 S. 29. Udt. p. Svensk i Schybergson, Underhandl. om en evang. allians 1624
Udt. p. Tydsk i Opel, Niedersächs.-dänisch. Krieg II. 344.

1625.

9. Decbr. *12656. K. CHR. IV. og Hert. FREDERIK af Gottorp befale alle Undersaatterne i Hertugdømmerne at indbetale den paa Landdagen i Kiel vedtagne Skat til Landenes De-fension i Kiel til det næstkommende Omslag. — *Schlosse Hadersleben*, d. 9. Decbr. (Tydsk.) Særtr. af Forordn.

9. Decbr. *12657. Hert. ALBRECHT af Friedlands Skrivelse til Ambrosius Spinola, K. af Spaniens General i Nederlandene, hvori han omtaler, at K. af Danmark endnu befinder sig i sine tidligere Kvarterer. — *Halberstadt*, d. 19. Dec. (Tydsk.) Chlumecky, *Die Regesten d. Archive im Mähren I. Briefe Waldsteins* S. 29—30.

c. 9. Decbr. 6523. The negotiations of Sir Thomas Roe S. 468.

10. Decbr. 6524. Udt. i Opel, *Niedersächs.-dänisch. Krieg* II. 378.

10. Decbr. *12658. K. CHR. IV. skriver til Lensmanden (Hans Lindenov p. Kallundborg), at da Bonden paa Birkindegaard er død, skal han foreløbig lade Enken blive paa Gaarden og ej bortfæste den. — (10. Decbr.) Brudst. i Christensen (Hørsholm), *Agrarhist. Studier* I. 105 og *Hist. Tidsskr.* 5. R. VI. 679.

10. Decbr. *12659. General FUCHS raader K. Chr. IV. til ikke at gjøre Administratoren Christian Wilhelm ene ansvarlig for det ham overdragne Korps, men stille en Major Damitz (Damnitz?) i Spidsen derfor som Oberstlieutenant. — *Ahlde*n, $\frac{1}{2}$ Dec. (Tydsk.) Udt. i Opel, *Niedersächs.-dänisch. Krieg* II. 361.

10. Decbr. *12660. Kurf. GEORG WILHELM af Brandenburg meddeler Albrecht, Herre af Waldstein, at han har sendt en Gesandt til K. af Danmark for at formaa denne til at hindre Greven af Mansfeld i at gjøre et Indfald i Kurfyrstendømmet. — *Cöln an der Spree*, am 10. December. (Tydsk.) *Fontes rerum Austriacarum* 2. Abth. XLI. 810—11.

10. Decbr. *12661. Epistola L. CAMERARII ad Axelium Oxenstierna, in qua scribit, legatos Anglicos et Danos ante paucos dies concluso fœdere discessisse. Ipsum ad regem Daniæ profecturum esse, ut in mentem regis penitus penetrare possit. — (*Hagæ-Comitis*), $\frac{1}{2}$ Decemb. Bidrag till kännedom af Finlands Natur och Folk 36. H. S. 350—51.

12. Decbr. *12662. Litteræ M. LAMPERTI ALARDI ad Oligerum Rosenkrandsium, quibuscum ei exercitia filii G(eorgii) mittit. — *Soræ*, 12. Dec. Kirkehist. Saml. 3. R. VI. 810—11.

13. Decbr. *12663. M. DANKERTI LEJELI ad rectorem et professores Hafnienses litteræ, quibus se professionem philosophicam sibi oblatam accipere posse negat. — *Hafnia*, 13. Decembr. *Danske Mag.* 5. R. I. 61—62.

13. Decbr. *12664. K. KARL I. af Englands Instrux for Sir Dudley Carleton og Lord Holland, der skulle søge at bevæge K. Ludvig XIII. til at tiltræde Haager-Forbundet. — 13. Dec. (Engelsk.) Udt. p. Tydsk i Opel, *Niedersächs.-dänisch. Krieg* II. 497.

15. Decbr. *12665. Hert. af BUCKINGHAM skriver til K. Chr. IV. om Forbundet i Haag med Løfte om, at K. Karl I. vil forhandle nærmere med ham om de Forholdsregler, der skulle tages, gennem Rob. Anstruther. — 15. Dec. (Fransk.) Udt. p. Eng. i Macray, *Second Report* S. 49—50.

16. Decbr. *12666. Den udvalgte K. CHR. (V.) befaler Christoffer Urne og Steen Villomsen at begive sig til Helsingør for at undersøge det skete Brud paa den nye Havn og indgive Beretning herom til ham. — 16. December. Udt. i Aarsberetn. fra Geheimearch. III. Till. S. 94.

16. Decbr. *12667. Den NEDERSACHSISKE KREDSSES Hovederklæring, hvori det fordres, at begge Hære skulle trækkes tilbage; det udtales, at hele Kredsvebningen kun havde haft til Formaal at beskytte Kredsen men aldrig at indblande den i fremmede, den uvedkommende Anliggender. — $\frac{1}{2}$ Dec. (Tydsk.) Udt. i Opel, *Niedersächs.-dänisch. Krieg* II. 378.

1625.

aunschweigs Gesandt E. v. **HAGENS** Brev til Hertuginde Elisabeth, hvori **16. Decbr.**
ullenstein har forsikret ham højt og dyrt, at han vel ikke kunde gaa
 i var »disreputerligt» for Kejseren, men at han heller ikke vilde byde
 »specterligt». — 16. Dec. (Tydsk.) Udt. i Opel, Niedersächs.-dänisch.

JOHANNES WTENBOGAERTS Skrivelse til Hugo de Groot, hvori han omtaler **16 Decbr.**
mburg om Fredsunderhandlinger mellem Kejseren og Danmark, hvor-
 fordre, at den anden først skal trække sine Tropper bort. — **Desen**
andsk.) Brevet en onuitgeev. Stukken van Joh. Wtenbogaert II, 2. 345-49.

en udvalgte K. CHR. (V.'s) Befaling til Rektor og menige theologiske **17. Decbr.**
benhavns Universitet om at have flittigt Indseende med, at ingen Pro-
 ges ved Akademiet, førend han har forpligtet sig paa Confessio Augustana
rschouff Slott, d. 17. Decembris. Ny kirkehist. Saml. V. 611.

GENERALSTATERNES Fuldmagt for de nederlandske Gesandter til at under- **18. Decbr.**
d mellem Republiken og Danmark samt England til den borgerlige
 else i Tydskland. — *Haag*, 28. Decembr. (Hollandsk.) Lond. suppl. &
 i.

GENERALSTATERNES Memorial, meddelt deres Deputerede paa Kongressen **18. Decbr.**
lsen af et Forbund med Danmark og England mod Kejseren og de Ka-
 og indeholdende, hvad bemeldte Deputerede mundtlig skulle forebringe. —
r. (Hollandsk.) Lond. suppl. & contin. II, 2. 708.

K. CHR. IV. og Hert. **FREDERIK** af Gottorp befale Ridderskabet i Hertug- **20. Decbr.**
le til Mønstring i Kiel med Knægte og Heste i Begyndelsen af næste
se Hatersleben, d. 20. December. Særtr. af Forordn.

Hert. FREDERIK ULRIK af Wolfenbüttels Skrivelse til Kejser Ferdinand II., **20. Decbr.**
lder og forsvarer de Skridt, han har foretaget; selv ved Valget af K.
oberst mener han ikke at have fejlet, da denne hidtil havde holdt sig til
 — 30. Dec. n. S. (Tydsk.) Udt. i Opel, Niedersächs.-dänisch. Krieg II. 399.

(**JOHANNES WTENBOGAERTS**) Skrivelse til Hugo de Groot, hvori han omtaler **20. Decbr.**
amburg om, at baade Tilly og de Danske foretærke sig. — 30. Decemb.
ven en onuitgeev. Stukken van Joh. Wtenbogaert II, 2. 355-58.

Kurf. af SACHSENS og **BRANDENBURGS** Fredsforslag, overgivne de neder- ante **21. Decbr.**
ænder, hvorefter bl. a. K. af Danmark skal aftakke sine Krigsfolk, disse
jeneste, og han i Fremtiden ikke foretage noget imod Kejseren. — Uden
 Udt. i Villermont, Tilly S. 273-74.

dt. i Villermont, Tilly S. 275-76 og Opel, Niedersächs.-dänisch. Krieg II. 380. **21. Decbr.**

dt. i Opel, Niedersächs.-dänisch. Krieg II. 381. **21. Decbr.**

Kurfyrstinde ELISABETH af Pfalz underretter Grev Heinrich Matthias von **25. Decbr.**
endes Broder K. af England sender 6000 Md. engelske Tropper under
il K. af Danmark. — *De la Haye*, ce 4. Janvier (uden Aar). (Fransk.)
erreich. Geschichts-Quellen XXXI. 397-98. **vel 4. Januar.**

ALBRECHT, Hert. til Friedland, meddeler Friherre Karl v. Harrach, at K. **27. Decbr.**
holdt en Landdag i Holsten, at hans Folk endnu have Kvarter i Lüneburg,

1625.

og at han og Greven af Mansfeld forberede alt til at føre Krigen over i Kejserens Lande. — *Halberstadt*, d. 6. Januar. (Tydsk.) *Fontes rerum Austriacarum* 2. Abth. XLI. 313—14. Udt. i *Zeitschr. f. Gesch. u. Alterthum Schlesiens* XX. 5.

28. Decbr. 6533. Udt. i Opel, *Niedersächs.-dänisch. Krieg* II. 381.

28. Decbr. *12679. MANSFELDS Brev til K. Chr. IV., hvori han melder om sine Forhandlinger med Brandenburgs Gesandt Samuel v. Winterfeld og beraaber sig paa Krigsretten for at kunne beslaglægge al Proviant, der sendtes op ad Elben. — 28. Dec. 1625/7. Jan. 1626. (Tydsk.) Udt. i Opel, *Niedersächs.-dänisch. Krieg* II. 367.

29. Decbr. *12680. K. CHR. IV.'s Brev t. K. Karl I. om et Skib fra Bremen, der blev holdt tilbage ved Foie (Foy). — *Rothenburg*, 29. Decembris. (Latin.) Udt. p. Eng. i Macray, *Third Report* S. 67.

30. Decbr. *12681. K. CHR. IV.'s Brev til Kurf. Georg Wilhelm af Brandenburg med Opfordring til at tiltræde Forbundet i Haag. — *Rothenburg*, 30. Dec. (Tydsk.) Udt. i Opel, *Niedersächs.-dänisch. Krieg* II. 388, jvfr. 289.

30. Decbr. *12682. K. CHR. IV.'s Instrux for Sehested, der skal gaa som Gesandt til Kurf. Georg Wilhelm af Brandenburg. — *Rothenburg*, 30. Dec. Udt. i Opel, *Niedersächs.-dänisch. Krieg* II. 388.

30. Decbr. *12683. K. CHR. IV.'s Instrux for Kaspar v. Buchwald og Camerarius, der skulle opfordre Hansestæderne til inden 4 Uger at tiltræde Forbundet i Haag. — *Rothenburg*, 30. Dec. (Tydsk.) Udt. i Opel, *Niedersächs.-dänisch. Krieg* II. 390.

30. Decbr. *12684. Den danske Afsending paa Kredsagen i Braunschweig, JOACHIM V. MITZLAF skriver til Sigismund v. Götz, at de kursachsiske Gesandter ikke ere upartiske. — 30. Dec. (Tydsk.) Brudst. i Opel, *Niedersächs.-dänisch. Krieg* II. 381—82.

Fin. Decbr. *12685. (Grev TILLYS) Skrivelse til en Unævnt, hvori han omtaler, at, medens han selv har slette Kvarterer, har K. af Danmark, der skal ville angribe ham og vel vil give ham nok at gjøre, Braunschweig, Wolfenbüttel og Hildesheim med deres store Forraad til sin Raadighed. — Uden Datum. (Tydsk.) Brudst. i Villermont, Tilly S. 719—21.

Decbr. *12686. (Grev TILLYS) Skrivelse til (Kurf. af Baiern), hvori omtales Muligheden af, at Greven af Mansfeld vil forene sig med K. af Danmark; denne fortsætter sine Hvervinger. — Uden Datum. (Tydsk.) Brudst. i Villermont, Tilly S. 718—19.

Decbr.? *12687. K. KARL I. af Englands Skrivelse til Hert. af Buckingham, hvori han beder ham paaskynde sin Rejse til hans Søster og til Frankrig, fordi hans Onkel (K. Chr. IV.) trænger til Opmuntring, endskjønt han har haft god Lykke. — Uden Datum. (Engelsk.) Halliwell, *Letters of the kings of England* II. 263—64.

*12688. MAGISTRATEN I SKJELSKØR skjøder Cappels Vænge til Albrecht Andersen. Udt. i P. Friis Edvarsen, *Underr. om Schielschlør* S. 204.

*12689. BAGERNES Skraa og Lavsret i Nakskov. Friis, *Mindeblade om Nakskov*, udg. af Hansen S. 89—96.

*12690. Den TYDSKE MENIGHEDS ÆLDSTE I HELSINGØR takke K. Chr. IV. for den nye Præst (M. Thomas Lund), som er beskikket istedenfor den forflyttede Augustinus Sand, men bede om, at det maa være ham tilladt foruden Soldaterne ogsaa at betjene de tyske Borgere og Fremmede i Byen. — (Tydsk.) Udt. i Aarsberetn. fra Geheimarch. III, Till. S. 115.

1625.

LAMPERTUS ALARDIS Brev til Holger Rosenkrands om dennes Søn med Bøn om hans Hjælp til at opnaa en eller anden Ansættelse. 3. R. VI. 302.

LAMPERTUS ALARDI beder Holger Rosenkrands om at tage sig af ham, opnaa nogen Ansættelse i Kjøbenhavn. — *Sorø*. (Latin.) Udt. og Brudet. i VI. 309.

CASPARUS BARTHOLINUS ad Oligerum Rosenkrandsium de valetudine it et exemplum compendiorum pro tyrunculis Rhetorices et Logices ei Kirkehist. Saml. 3. R. VI. 307—308.

itteræ JAC. MATTHIÆ ad Oligerum Rosenkrandsium de itinere suo. — hist. Saml. 3. R. VI. 302—304.

c. 1625.

c. 1625.

3GM. og RAAD i Odense tilstaa at have modtaget af Kansler Christian 500 Dlr., hvoraf Renten skal uddeles til fattige Husarme, hvilket de Udt. i Saml. t. Fyens Hist. og Topogr. IV. 195.

1626.

1626.

K. CHR. IV.'s Instrux for Lorenz Wensin, der skal gaa som Gesandt til re Generalstaterne om Kongens Tilbøjelighed til at fortsætte Krigen, og rlange Udbetalingen af de 200,000 L., K. Ludvig XIII. havde lovet. — 2. Januar.
Udt. i Opel, Niedersächs.-dänisch. Krieg II. 496, jvfr. 502.

t. i Opel, Niedersächs.-dänisch. Krieg II. 407.

3. Januar.

Administratoren CHRISTIAN WILHELM skriver til Kurf. af Brandenburg og lagelse over, at Kurd v. Burgsdorff efter Fægtningen omkring Jüterbok s Soldater ud af brandenburgsk Gebet; han truer med at melde det til 3. Januar.
5. Jan. (Tydsk.) Udt. i Opel, Niedersächs.-dänisch. Krieg II. 428.

K. CHR. IV.'s Brev til K. Karl I. og Hert. af Buckingham med Fordring de lovede maanedlige Subsidier. — *Rotenburg*, 6. Jan. (Latin.) Udt. p. 6. Januar.
Report S. 67.

it. i Opel, Niedersächs.-dänisch. Krieg II. 382.

7. Januar.

Kurf. MAXIMILIAN af Baierns Brev til Tilly med Ordre til, at han i Tilfører sin Hær ud af den nedersachsiske Kreds, skal sørge for, at Fjenden orfølge ham eller holde sig der i Landet samt fra at skaffe sig Proviant. 10. Januar.
dsk.) Udt. i Opel, Niedersächs.-dänisch. Krieg II. 386.

ALBRECHT, Hert. til Friedland, meddeler Kejser Ferdinand bl. a., at Oberst 11. Januar.
sig ved Ulzen(?) med det danske Artilleri og Infanteri, og at Greven af e til ham. — *Schleden*, d. 21. Januar. (Tydsk.) Fontes rerum Austriacarum

ALBRECHT, Hert. til Friedland, skriver til Friherre Karl v. Harrach, at 11. Januar.
af Hert. Christian af Lüneburg søger K. af Danmark at indlade sig med an desuden venter 10 Regimenter Skotter og Irlændere. — *Schleden*, d. dsk.) Fontes rerum Austriacarum 2. Abth. XLI. 320.

ldt. i Opel, Niedersächs.-dänisch. Krieg II. 407.

12. Januar.

1626.

12. Januar. *12702. REKTOR OG PROFESSORER ved Kjøbenhavns Universitet skrive til D. Vilhelm Paludanus, at de ikke kunne gaa ind paa (Rektoren ved Viborg Skole) M. Niels Povelsens Ønske om at maatte beholde den Universitetet tilkommende Halvdel af Naadenssaaret af Kanikepræbendet efter hans afdøde Formand. — *Kjøbenhavn*, 12. Januarii. Kirkehist. Saml. 3 R. IV. 553.
12. Januar. *12703. IUARI HEMMETTEI, Superintendentis Ripensis, litteræ M. Christiano S. Longomontano, Rectori magnifico Academiæ, scriptæ, exponentes, cur rationes de legatis pastorum Academiæ non miserit, easdem brevi promittentes. — *Ripis Cimbrorum*, 12. Jan. Ny kirkehist. Saml. VI. 551—52
12. Januar. *12704. Litteræ D. JOAN. LAUREMBERGI ad Oligorum Rosenkrandsium, in quibus ab eo petit, ut filioli baptismum faciat. — *Sorø*, 12. Jan. Kirkehist. Saml. 3 R. VI. 311—12.
13. Januar. *12705. Litteræ CHRISTIANI LONGOMONTANI, rectoris universitatis, ad Johannem Michaelis, superattendentem Fionensem, in quibus vetat scholarum alumnos Hafniam venire, adhuc lue pestifera afflictam. — *Hafniæ*, 13. Januarii. Danske Mag. 5. R. I. 62—63.
14. Januar. *12706. K. CHR. IV.'s Brev til K. Karl I., hvori han beder om Tilladelse for Grev Mansfeld til at samle Tropper i Skotland. — *Rotenburg*, 14. Jan. (Latin.) Udt. p. Eng. i Macray, Third Report S. 67.
14. Januar. *12707. De NEDERSACHSISKE STÆNDERS Resolution, hvori det fordres, at de katolske Hære først skulle føres bort, inden Stænderne kunne tænke paa at aftakke deres Hær. — $\frac{1}{4}$ Jan. (Tydsk.) Udt. i Opel, Niedersächs.-dänisch. Krieg II. 385.
14. Januar. *12708. De NEDERSACHSISKE KREDSGESANDTERS Skrivelse til K. Chr. IV. med Bøn om, at han skal lade sine Gesandter blive endnu en Tid i Braunschweig og med alle Midler arbejde paa Fred. — 14. Jan. (Tydsk.) Udt. i Opel, Niedersächs.-dänisch. Krieg II. 387.
14. Januar. *12709. Hert. CHRISTIAN af Braunschweigs Skrivelse til Gesandterne paa Fredskongressen i Braunschweig, hvorved han befaler dem ikke mere at rette sig efter de dem tidligere af Hert. Frederik Ulrik givne Instruxer, men altid stemme sammen med K. af Danmarks Repræsentanter. — 14. Jan. (Tydsk.) Udt. i Opel, Niedersächs.-dänisch. Krieg II. 399.
14. Januar. *12710. CAMERARIUS og KASPAR v. BUCHWALD skrive til K. Chr. IV., at Lübeck har meddelt dem, at Spørgsmaalet om Tiltrædelsen af Forbundet i Haag kun kunde afgøres paa et almindeligt Konvent, men at de havde faaet Løfte om Svar inden 4 Uger. — $\frac{1}{4}$ Jan. (Tydsk.) Udt. i Opel, Niedersächs.-dänisch. Krieg II. 390.
16. Januar. *12711. Mæglingsforslag fra KURF. AF SACHSEN, hvori det fordres, at K. Chr. IV. og hans Forbundsfæller skulle gjøre Begyndelsen med at aftakke deres Tropper. — 16. Januarii. (Tydsk.) Udt. i Opel, Niedersächs.-dänisch. Krieg II. 385—86.
16. Januar. *12712. Pfalzgreve JOHAN CASIMIRS Skrivelse til Ludvig Camerarius, hvori han omtaler et Rygte om, at K. af Danmark har blokeret Lübeck. — *Steckburg*, d. 16. Jan. (Tydsk.) Moser, Neues patriotisches Archiv I 60—65.
16. Januar. *12713. Sir ISAAC WAKES Skrivelse til Sir Thomas Roe, hvori han haaber, at Bethlen Gabor, der ved sit Giftermaal bliver knyttet til K. af Danmark, vil drage sit Sværd til Fordel for ham. — *Turin*, 26. Jan., st. novo. (Engelsk.) The negotiations of Sir Thomas Roe S. 482—83.
17. Januar. *12714. WALLENSTEINS Erklæring, hvorved han slutter sig til de af Tilly d. 7. Jan. fremsatte Forslag (Nr. 6543). — $\frac{1}{4}$ Jan. (Tydsk.) Udt. i Opel, Niedersächs.-dänisch. Krieg II. 382.
18. Januar. *12715. De NEDERSACHSISKE STÆNDERS Skrivelse til K. Chr. IV. med fornyet Bøn om, at han vil virke for Fred. — *Braunschweig*, 18. Jan. (Tydsk.) Udt. i Opel, Niedersächs.-dänisch. Krieg II. 387.

1626.

- LBRECHT**, Hert. til Friedland, udtaler til Friherre Karl v. Harrach sin 18. Januar.
at K. af Danmark ikke vil slutte Fred. — *Wernigeroda*, d. 28. Januar.
i *Austriacarum* 2. Abth. XLI. 321.
- CHR. IV.'s** Brev til K. Karl I., hvori han udtaler Ønsket om, at Skibet 19. Januar.
lov til at overvintre og blive repareret i Youghal. — *Rotenburg*, 19. Jan.
i *Macray*, Third Report S. 67. Breve af samme Dato og lign. Indhold til Vicekongen
York og Will. Bluart.
- CHR. IV.'s** Svar paa Kredsstændernes Bøn af 14. Jan., hvori han lover 19. Januar.
indlingerne om Fred. — *Rothenburg*, 19. Jan. (Tydsk.) Udt. i Opel,
Krieg II. 387.
- ANDRÆ RIVETI** ad Johannem Meursium epistola, in qua ei felicem ad- 19. Januar.
favorem principum, adplausum nobilitatis gratulatur et regis Daniæ
audet; simul eum rogat, ut inter nobiles Danos de quodam Clemencello
iam profectus sit, requirat. — *Lugd. Bat.*, IV. Kal. Febr. St. Gregor.
— 48.
- dst.** i Saml. t. Fyens Hist. og Topogr. IV. 218—19. 20. Januar.
- Kurf. JOHAN GEORG** af Sachsens Brev til K. Chr. IV., hvori han afslaar 20. Januar.
let i Haag, da dette maa anses for at være rettet mod Kejseren og de
— *Dresden*, 20. Jan. (Tydsk.) Udt. i Opel, Niedersächs.-dänisch. Krieg II.
- i Opel**, Niedersächs.-dänisch. Krieg II. 409. 21. Januar.
- General FUCHS** skriver til K. Chr. IV., at han for 5 Uger siden har 22. Januar.
Christian af Braunschweig, men uden endnu at have faaet Svar. —
(Tydsk.) Udt. i Opel, Niedersächs.-dänisch. Krieg II. 430.
- K. CHR. IV.'s** Brev til Hert. af Buckingham, hvori han beder om øjeblikkelig 24. Januar.
ierne. — 24. Jan. (Latin.) Udt. p. Eng. i *Macray*, Third Report S. 68.
- K. CHR. IV.'s** Brev til K. Karl I., hvorved han (gjennem J. Bilde) fordrer 25. Januar.
ig af Subsidierne, som ere absolut nødvendige. — *Rotenburg*, 25. Jan.
3. i *Macray*, Third Report S. 68.
- Litteræ D. GASPARI BROCHMANDI** ad Oligorum Rosenkrandsium quibus 25. Januar.
Jacobi Matthiadis, in Germaniam redituri, certiores facit. — *Hafnia*,
ehist. Saml. 3. R. VI. 312—13.
- K. CHR. IV.'s** Brev til Conway om øjeblikkelig Betaling af Subsidierne. — 26. Januar.
Udt. p. Eng. i *Macray*, Third Report S. 68.
- Indberetning** fra den toscanske Agent i London, **SALVETTI**, hvori omtales 27. Januar.
ved at skaffe K. Chr. IV. de lovede Subsidier. — *London*, 6. Febr. (Italiensk.)
an. Commis. The Ms. of H. D. Skrine S. 43.
- PEBLITZ** skriver til Kurf. Frederik af Pfalz om sine Underhandlinger med 29. Januar.
er og om den danske Hærs Bevægelser. — *Lauenburg*, d. 29. Januar/
sk.) *Fontes rerum Austriacarum* 2. Abth. XLI. 320—22.
- Grev ERNST AF MANSFELDS** Brev til K. Chr. IV., hvori han taler om at 30. Januar.
paa denne Side af Elben for at bemægtige sig Dessauerbroen; dog vil
toget paa Spil eller letsindig give en god Stilling til Pris. — *Lauenburg*,
Tydsk.) Udt. i Opel, Niedersächs.-dänisch. Krieg II. 432.

1626.

1. Febr. *12729. JOH. RUSDORPHII examinatio politica, quid de expeditione regis Daniæ et de fœdere inter eum et regem Britannia ordinesque Batavos icto putandum sit, et an rex Sveciæ et elector Brandenburgensis illi accedere teneantur. — (Kal. Febr.) Udt. i Krüner, Rusedorf S. 95.
1. Febr. *12730. Den venetianske Gesandt i Wien, PADAVIN, skriver til Dogen om den Strid, der er udbrudt mellem Hert. af Friedland og Feltmarschal Collalto, og fremhæver, at dette kan udnyttes af de Danske og saaledes blive den katolske Sag til Skade. — 11. Febr. n. S. (Italiensk.) Brudst. p. Tydsk i Gindely, Waldstein 1625—30 I. 77—78.
3. Febr. ? *12731. K. CHR. IV.'s Brev til K. Karl I., hvori han opfordrer ham til at fremskynde Afgjørelsen af en Proces, der var anlagt af John Ivarson mod James Hyckerssen i Dover. — *Rotenburg*, 3. Februarii. (Latin.) Udt. p. Eng. i Macray, Third Report S. 67, hvor Brevet sættes til 3. Jan.
5. Febr. *12732. K. CHR. IV. tilskriver Hert. Frederik af Braunschweig, at, da de af den nedersachsiske Kreds foreslaaede Midler til Fred ikke ere blevne antagne, kan han ikke afvige fra sin Pligt. — *Rotenburg*, 5. Febr. (Tydsk.) Udt. i Qvellensamml. d. schlesw.-holst.-lauenb. Gesellsch. II, 2. 122.
5. Febr. *12733. K. CHR. IV.'s Brev til Hertuginde Elisabeth af Braunschweig, hvori han forklarer, at han paa Grund af sine Forpligtelser mod Kredsen ikke kan gaa ind paa de foreslaaede Fredsbetingelser. — *Rothenburg*, $\frac{5}{15}$. Febr. (Tydsk.) Udt. i Opel, Niedersächs.-dänisch. Krieg II. 387.
5. Febr. *12734. General FUCHS's Brev til K. Chr. IV., hvori han beklager den Modtagelse, de Brandenburgiske have givet ham, og erklærer, at han ikke ved, hvor han skal drage hen. — *Belzendorf*, $\frac{5}{15}$. Febr. (Tydsk.) Udt. og Brudst. i Opel, Niedersächs.-dänisch. Krieg II. 436.
5. Febr. *12735. EN UNÆVNT underretter Hert. af Friedland om, at han har erfaret af en troværdig Person, at Oberst Fuchs og to andre høje Officerer ere blevne enige om at lade Tilly sove ud, trække Fredsunderhandlingerne i Braunschweig i Langdrag og angribe Wallenstein »paa tydsk«. — D. 15. Febr. styl. novo. (Tydsk.) Förster, Wallenstein als Feldherr und Landesfürst S. 416.
6. Febr. *12736. K. CHR. IV. skriver til sin Søster Hertuginde Elisabeth af Braunschweig, at hun nok skulde faa at se, at han ikke manglede god Vilje til at slutte Fred, naar blot Kejseren vilde »forsikre« og den nedersachsiske Kreds i en særlig Skrivelse »assecurere« ham. — *Rothenburg*, $\frac{6}{16}$. Febr. (Tydsk.) Udt. i Opel, Niedersächs.-dänisch. Krieg II. 387.
7. Febr. *12737. RECTOR ET CONCILIUM ACADEMICUM civibus suis imperant, ut luxuriæ cultus deponant, ut ita iram Dei, lue pestifera intellectam, placent; qui hoc non fecerit, Mensa Regia privatum iri minantur. — *Hafnia*, 7. Februarii. Danske Mag. 5. R. I. 63—64.
10. Febr. *12738. K. CHR. IV.'s Brev til Kurf. Georg Wilhelm af Brandenburg, hvori han meddeler ham sin Beslutning at lade Mansfeld besætte Altmark, for at ikke Fjenden skulde komme ham i Forkjøbet; han lover dog atter at rømme Stæderne Gardelegen, Salzwedel, Stendal og Tangermünde, saa snart Kurfyrsten havde foretaget saa store Hvervinger, at han selv kunde sikre dem. — 10. Febr. (Tydsk.) Udt. i Opel, Niedersächs.-dänisch. Krieg II. 430—31.
- 13 vel 23. Febr. *12739. General Fuchs forespørger K. Chr. IV., om han skal blive staaende længere i Altmark. — 23. Febr. (Tydsk.) Udt. i Opel, Niedersächs.-dänisch. Krieg II. 437.

1626.
 Krivelse fra GENERALSTATERNE til deres Resident hos Hansestæderne 14. Febr.
 i, hvori siges, at man ikke er tilbøjelig til at gaa videre end den
 k i October forrige Aar sluttede Overenskomst, i det mindste ikke
 forbund er ratificeret. — 24. Februar. (Hollandsk) Udt. i tyds. Overs. i
 Lebensschicksale d. Foppius v. Altsma S. 30.
- og Brudst. i Opel, Niedersächs.-dänisch. Krieg II. 391—92. 15. Febr.
- Hert. ADOLF af Holsten beder Tilly om at trække sine Folk tilbage 15. Febr.
 Hem Fulda og Werra, for at der kan blive Plads til hans Soldater. —
 Februar. (Tyds.) Udt. i Jahrb. f. d. Landes. d. Herzogth. VIII. 45.
- lin, Om Rigsment og Courant Bil. Nr. 10. Særtr. af Forordn. 16. Febr.
- ALBRECHT, Hert. til Friedland, melder Friherre Karl v. Harrach, at Hert. 16. Febr.
 t Fuchs med den største Del af den danske Hær staa i Alt Mark for at
 chersleben, d. 26. Februar. (Tyds.) Fontes rerum Austriacarum 2. Abth. XLI. 329.
- Skrivelse fra ALB. JOACHIMI, Generalstaternes Gesandt i London, til Ge- 16. vel 26. Febr.
 ri han omtaler den engelske Konges Bestræbelser for at skaffe Penge i
 opfylde sine Løfter til K. af Danmark og Greven af Mansfeld. — London,
 . (Hollandsk.) Kronijk van het histor. Genootschap te Utrecht 5. Serie 22. Jaarg.
- JOHAN, Greve af Tilly, skriver til Hert. Adolf af Holsten og beder ham 19. Febr.
 let Herbersdorfske Regiment maa blive liggende i Kvarter imellem Werra
 senem, 1. März. (Tyds.) Udt. i Jahrb. f. d. Landes. d. Herzogth. VIII. 46.
- Greve TILLYS Skrivelse til Infantinde (Isabella Clara Eugenia i Brüssel), 20. Febr.
 , at K. af Danmark, Greven af Mansfeld og deres Tilhængere for Tiden
 at samle deres Styrke. — Bockeln, le 2. mars. (Fransk.) Villermont,
- lt. og Brudst. i Opel, Niedersächs.-dänisch. Krieg II. 392—93. 23. Febr.
- Hert. FREDERIK ULRIK af Wolfenbüttel skriver til Gesandterne i Braun- 24. Febr.
 ter sig enig i sin Broders Befaling til dem af 14. Jan. — Wolpe, 24. Febr.
 Udt. i Opel, Niedersächs.-dänisch. Krieg II. 399.
- JANI GEBHARDI ad (Johannem Kirchmannum?) epistola, in qua comme- 24. Febr.
 et opulentum adolescentem Holsatum operam suam expetiisse, ut aliquot
 illius et institutione per Belgium, Angliam, Italiam Galliamque frui sibi
 i, XXIII. Febr. Marquardi Gudii Epistolæ S. 300 301.
- Kurf. JOHAN GEORG af Sachsens Brev til K. Chr. IV., hvori han erklærer 25. Febr.
 e for at faa den nedersachsiske Kreds befriet for de Hære, der opholdt
 t faa afgjort de øvrige Spørgsmaal maatte man lade et stort »Konvent«
 — Dresden, 25. Febr. (Tyds.) Udt. og Brudst. i Opel, Niedersächs.-dänisch.
- ALBRECHT, Hert. til Friedland, meddeler Friherre Karl v. Harrach, at K. 26. Febr.
 Wolfenbüttel og drager hele sin Hær til sig, samt at K. Chr. IV. stoler
 r, ligesom at Brandenburg understøtter ham paa alle Maader. — Aschers-
 i. (Tyds.) Fontes rerum Austriacarum 2. Abth. XLI. 331.

1626.

26. Febr. vel
8. Martii.

*12750. Skrivelse fra ALB. JOACHIMI, Generalstaternes Gesandt i London, til Generalstaterne, hvori han omtaler, at (Sir Edward) Conway har udtalt, at han ikke kjender Midler til hurtig at yde K. af Danmark Subsidier. — *London*, d. achtsten Martii. (Engelsk.) Kronijk van het histor. Genootschap te Utrecht 5. Serie 22. Jaarg. s. 495—98.

27. Febr.

*12751. ALBRECHT, Hert. til Friedland, tilskriver Friherre Karl v. Harrach, at K. af Danmark sidste Torsdag kom til Wolfenbüttel, og meddeler ham nærmere Underretning om de fjendtlige Hæres Størrelse og deres Bevægelser. — *Aschersleben*, d. 9. Martii. (Tydsk.) *Fontes rerum Austriacarum* 2. Abth. XLI. 332.

28. Febr.

*12752. CHR. IV^{ti} regis ratificatio fœderis die nono mensis Decembris inter se et Carolum Magnæ Britannæ regem et ordines Generales fœderatarum provinciarum in Belgio Hagæ Comitibus facti (Nr. 6522). — *Wolfenbüt*, 28. Feb. The negotiations of Sir Thomas Roe S. 467. Udt. p. Eng. i Macray, Third Report S. 68 (uden Datum).

28. Febr.

*12753. General FUCHS's Brev til K. Chr. IV. om Stillingen i Altmark. — 28. Febr./10. März. (Tydsk.) Udt. i Opel, *Niedersächs.-dänisch. Krieg* II. 437.

Februatio.

*12754. Kardinal RICHELIEUS Memoire til K. Ludvig XIII. angaaende den politiske Situation; han omtaler bl. a., hvorledes K. af Danmarks Hær skal underholdes ved engelske og franske Subsidier. — Février. (Fransk.) Avenel, *Lettres de Richelieu* II. 193—202.

Febr. vel
Martio.

*12755. Instrux, meddelt (Pater Josef?) af Kardinal RICHELIEU; det udtales heri, at der bør sendes et Gesandtskab til Tydskland for at skaffe Danmark Fred. — Uden Datum. (Fransk.) Avenel, *Lettres de Richelieu* VII. 578—79.

1. Martii.

*12756. ALBRECHT, Hert. af Friedland, melder Kejseren, at K. af Danmarks Af-sending i Magdeburg offentlig har erklæret, at Kongen snart vil komme og aabne Byen Tilførsel af Korn. — *Haupt-Quartier zu Aschersleben*, d. 11. Martii. (Tydsk.) *Archiv f. Kunde österreich. Geschichts-Quellen* XIX. 30—31.

2. Martii.

6566. *Archiv d. histor. Vereins f. Niedersachsen* N. F. 1848 S. 100—101.

2. Martii.

*12757. K. KARL I.'s Brev til K. Chr. IV. om Fortsættelsen af Krigen i Tydskland og med Kreditiv for Sir Rob. Anstruther. — 2. March. (Latin.) Udt. p. Eng. i Macray, Third Report S. 48.

3. Martii.

*12758. Kgl. Befaling, hvorefter Holger Rosenkrands, i Stedet for afg. Eske Brock t. Estrup, sammen med Chr. Holk t. Bustrup skal dømme i den Sag, der er rejst mod Præsten H. Søren Jensen i Vejlbjby for et Manddrab. — *Kjøbenhavn*, 3. Marts. Udt. i *Kirkehist. Saml.* 3. R. VI. 313.

4. Martii.

*12759. ALBRECHT, Hert. af Friedland, tilskriver Friherre Karl v. Harrach om K. af Danmarks Svar til hans og Tillys Gesandter i Braunschweig, og udtaler, at Rygtet gaar, at Kongen har friet til Kurf. af Brandenburgs Datter for sin Søn. — *Aschersleben*, d. 14. Martii. (Tydsk.) *Fontes rerum Austriacarum* 2. Abth. XLI. 334—35.

5. Martii.

*12760. Oberst WOLF HEINRICH v. BAUDISSINS Brev til General Fuchs, hvori han fremhæver, at han og hans Korps kun have været passive Tilskuere ved Mansfelds Over-rumpling af Zerbst. — $\frac{5}{18}$. März. (Tydsk.) Udt. i Opel, *Niedersächs.-dänisch. Krieg* II. 442.

6. Martii.

*12761. ALBRECHT, Hert. af Friedland, tilskriver Friherre Karl v. Harrach bl. a., at K. af Danmarks og Greven af Mansfelds Hære ere større end hans og Tillys. — *Aschersleben*, d. 16. Martii. (Tydsk.) *Fontes rerum Austriacarum* 2. Abth. XLI. 336—37.

7. Martii.

6567. Udt. i Opel, *Niedersächs.-dänisch. Krieg* II. 409.

7. Martii.

6568. A. Höjer, *Kurzgef. Dännemarch. Gesch.* S. 318—19. *Archiv d. histor. Vereins f. Niedersachsen* N. F. Jahrg. 1848 S. 100—101. Brudst. p. Dansk i Hammerich, *Danmark under Adelsvælden* III. 157.

1626.
Oberst BAUDISSINS Brev til General Fuchs om hans og Mansfelds Stil- 7. Martii.
 z. (Tydsk.) Udt. i Opel, Niedersächs.-dänisch. Krieg II. 442.
- Litteræ M. JANI GUIDONIS** ad Christianum Longomontanum, rectorem 7. Martii.
 statu rerum tam infelici in Germania, et de studiis suis. — *Witebergæ*,
 anske Mag. 5. R. I. 65—66.
- Oberst BAUDISSINS** Brev til General Fuchs, hvori han udtaler, at Hert. af 8. Martii.
 rg, skjönt han havde faaet overladt 100 Musketerer af Regimentet Fren-
 for lidt Mandskab. — *Loburg*, 18. März. (Tydsk.) Udt. og Brudst. i Opel.
 . Krieg II. 442.
- Den kejserlige Rigsraadspræsident Grev COLLALTOS** Skrivelse til Hert. af 8. Martii.
 han fremhæver, at da K. af Danmark nærmer sig saa meget til Hertugen,
 sig i Bevægelse og gjøre en Diversion. — *Pirintz*, 18. Marzo. (Italiensk.)
 esten d. Archive im Mähren I. Briefe Collaltos S. 314—15.
- Brev fra Grev TILLY** til Hert. af Friedland, hvori han omtaler, at K. af 10. Martii.
 smægtiget sig Stiftet Osnabrück og skal have indtrængt sin Søn som
Bockenem, d. 20. März. (Tydsk.) Brudst. i Förster, Wallenstein als Feldherr und
 —21.
- K. CHR. IV.'s** Brev til de engelske Afsendinge i Haag med Kreditiv for 12. Martii.
 om overbringer hans Konfirmation paa Traktaten (Nr. 6522). — *Wolfenbüttel*,
 in.) Udt. p. Eng. i Macray, Third Report S. 68.
- LAURENTIUS JACOBI H(INDSHOLMIUS)** ad Oligerum Rosenkrandsium scribit 12. Martii.
 t aliquem mittat, cui Georgii filii cura committatur; sic enim sperat fore,
 ediantur parvuli. — *Ex illustri Sorana*, 12. Martii. Kirkehist. Saml. 3. R.
- Villermont, Tilly** S. 271 (hvor Datum er trykt som 26. Februar). Förster, Wallenstein als 13. Martii.
 sförst S. 414—15.
- Den franske Statssekretær d'HERBAULT** skriver til Gesandten i Haag, 13. Martii.
 det daarlige Indtryk, den lige afsluttede Fred med Spanien nok vil gjøre
 r ham til at udbrede den Mening, at den franske Underhandler du Fargis
 n Fuldmagt; især var det vigtigt, at det blev forestillet K. af Danmark, at
 naar han ikke skulde bruge sine Tropper andre Steder, bedre kunde støtte
 23. mars. (Fransk.) Brudst. i Opel, Niedersächs.-dänisch. Krieg II. 501.
- Grev ERNST** af Mansfelds Brev til K. Chr. IV. med Bøn om at faa over- 14. Martii.
 burgske og hollandske Regiment til Medvirkning ved et Angreb paa Des-
 udvikler sine Felttogsplaner mod Schlesien og beder om at maatte blive
 eneral Fuchs samt hentyder til, at ogsaa Wallenstein tænker paa et Tog mod
 andenburg, 14. März. (Tydsk.) Udt. i Opel, Niedersächs.-dänisch. Krieg II. 439.
- JOACHIMUS MORSIUS** tilbyder Holger Rosenkrands at skaffe ham et for- 15. Martii.
 k, som Ejeren paa Grund af Tidernes Ugunst vilde afhænde. — *Segeberg*,
 i Kirkehist. Saml. 3. R. VI. 315.
- Grev ERNST** af Mansfeld skriver til K. Chr. IV. og beder om et Regiment 15. Martii.
 Ryttere til sit Tog sydpaa, hvorved han haaber at vinde Bethlen Gabor;
 kal nu blot holde Wallenstein tilbage, saa at han ikke kan følge ham.

1626.

Endelig beder han Kongen om at søge at formaa Kursachsen til ikke at skride ind mod ham ved Løfte om at ville garantere Kurfyrsten Lausitz. — *Brandenburg*, 25. März. (Tydsk.) Udt. i Opel, Niedersächs.-dänisch. Krieg II. 439—40.

15. Martii. *12773. PETRUS GRUTERUS Johannem Meursium commonefacit, eum promississe, se de se certiorum facturum esse, si quid in Soræ confinio nasceretur, quo lapsanti rei occurrì posset. — *Amsterodami*, VIII. Kal. April. Meursii Opera XI. 449—50.
18. Martii. *12774. CAROLI regis Angliæ ratificatio fœderis die nono mensis Decembris Hagæ Batavorum inter se et Daniæ regem et Belgii unitarum provinciarum ordines facti (Nr. 6522). — *Vestmonasterii*, 18. Martii anno regni nostri primo. The negotiations of Sir Thomas Roe S. 467.
18. Martii. *12775. Lord EDWARD CONWAYS Skrivelse til Sir Thomas Roe, hvori han omtaler sin Konges Hensigt at vedblive at hjælpe K. af Danmark og hans Haab om Understøttelse dertil af Bethlen Gabor. — March 18. (Engelsk.) The negotiations of Sir Thomas Roe S. 492—93.
18. Martii. *12776. Grev TILLY meddeler Hert. Adolf af Holsten, at en Grev Philip Reinhard von Solms har faaet Patent og Penge af K. Chr. IV. til at hverve et Regiment Fodfolk og et Regiment Ryttere, som skulle møde ved Kassel; han opfordrer Hertugen til at hindre dette og holde Øje med Landgrev Moritz. — *Förste*, 28. März. (Tydsk.) Udt. i Jahrb. f. d. Landesk. d. Herzogth. VIII. 46.
19. Martii. *12777. K. CHR. IV.'s Brev til K. Karl I. om et Skib fra Kjøbenhavn, som var opbragt af Englænderne. — *Wolferbüttel*, 19. Martii. (Latin.) Udt. p. Eng. i Macray, Third Report S. 68.
19. Martii. *12778. Instrux for Vagtmesteren og Officererne i Bergen, given af Slotsherren KNUD GYLDENSTIERN OG BERGENS MAGISTRAT paa Kongens Behag. — *Bergenhus*, d. 19. Marts. Norske Mag. II. 313—16.
19. Martii. *12779. Kurf. FREDERIK V. af Pfalz udtaler i et Brev til Grev Heinrich Matthias von Thurn Haab om, at K. af Frankrig nu vil føre Krigen med større Eftertryk, saa at ikke hele Krigens Byrde kommer til at hvile paa K. af Danmark, der trolig gjør sit; han skriver, at denne Konge har sendt en Del af sin Hær under Oberst Fetz (o: Fuchs) til Kurbrandenburg rimeligvis for at forhindre, at Wallenstein skulde bemægtige sig Passerne og Fæstningerne der. — *Hag*, d. $\frac{19}{29}$. Martii. (Tydsk.) Archiv f. Kunde österreich. Geschichts-Quellen XXXI. 399—400.
21. Martii. *12780. Grev TILLY melder Hert. af Friedland, at K. af Danmark har givet Philip Reinhardt Greve af Solms Patent til at hverve 1000 Ryttere og 3000 Md. til Fods. — *Clausthal*, d. 31. März. (Tydsk.) Brudst. i Förster, Wallenstein als Feldherr und Landesfürst S. 421—23.
23. Martii. 6572. Villermont, Tilly S. 271—72.
23. Martii. *12781. Kurf. MAXIMILIAN af Baierns Brev til Leuker i Wien, hvori han paa-lægger ham hos Kejseren at udvirke, at Hert. af Friedland faar Ordre til ikke uden absolut Nødvendighed at forlade den nedersachsiske Kreds, hvoraf Følgen blot vilde blive, at K. af Danmark kastede sig over Tilly, som ikke vilde være stærk nok til at modstaa ham. — 2. April n. S. (Tydsk.) Brudst. i Gindely, Waldstein 1625—30 I. 83—84.
24. Martii. *12782. Indberetning fra SALVETTI, toscansk Agent i London, hvori han omtaler K. Karl I.'s Anstrængelser for at skaffe K. Chr. IV. de lovede Subsidier, samt en dansk Gesandts Ankomst til London. — *London*, 3. April. (Italiensk.) Eng. Overs. i Hist. Man. Commis. The Ms. of H. D. Skrine S. 53—54.

12783. VILHELM PALUDANUS, Universitetets Procurator i Viborg Kapitel, frem- 1626.
 ed Mester Niels Povelsen, »vores Skolemester« 120 Sl. Dlr. 3 $\frac{1}{2}$ $\frac{1}{2}$ 6 β fra de to 27. Martii.
 , som ere lagte til Skoletjenesten i Viborg. — 27. Marts. Udt. i Kirkehist. Saml.
 i—107.
2784. Græv ERNST af Mansfelds Brev til K. Chr. IV., hvori han meddeler denne, 28. Martii.
 har foretaget saa store Rustninger, at han anser det for raadeligst at opgive
 Schlesien og foreslaar en ny Plan, efter hvilken Dessauerbroen først skal
 . *Burg*, 28. März/7. April. (Tydsk.) Udt. i Zeitschr. f. Gesch. u. Alterthum Schlesiens
 og Opel, Niedersächs.-dänisch. Krieg II. 441.
2785. General FUCHS's Brev til K. Chr. IV. med Beretning om hans og Grev 28. Martii.
 ansfelds Indtagelse af Rogätz ved Storm. — *Rogätz*, 28. März/7. April. (Tydsk.)
 t. i Opel, Niedersächs.-dänisch. Krieg II. 444.
786. Kurf. GEORG WILHELM af Brandenburgs Fuldmagt for Sigmund v. Götz 28. Martii.
 indle med K. Chr. IV. og søge at formaa ham til at rømme Altmark. —
 St. (Tydsk.) Udt. i Opel, Niedersächs.-dänisch. Krieg II. 448.
787. Litteræ THOMÆ FINCHII ad Christianum Longomontanum, rectorem univer- 29. Martii.
 bus academicis nonnullis. — *Roschild*, 29. Martii. Danske Mag. 5. R. I. 66—67.
88. Epistola L. CAMERARII ad Axelium Oxenstierna, in qua inter alia de legato 30. Martii.
 gem *Daniæ* mittendo scribitur. — *Holmiæ*, 30. Martii. Bidrag till kännedom af
 och Folk 36. H. S. 352—54.
39. General FUCHS's Brev til K. Chr. IV. med Melding om, at Wallenstein 31. Martii.
 m mod ham. — 31. März/10. April. (Tydsk.) Udt. i Opel, Niedersächs.-dänisch.
90. SALVETTI, toscansk Agent i London, indberetter, at den danske Gesandt 31. Martii.
 de London, forend han har modtaget en Sum Penge til K. Chr. IV. —
 pril. (Italiensk.) Eng. Overs. i Hist. Man. Commis. The Ms. of H. D. Skrine S. 56.
1. K. CHR. IV.'s Svar paa Kurf. Johan Georg af Sachsens Brev af 20. Jan.; Martio.
 enne paa Sinde at beskytte Kirken og hjælpe de haardttrængte Kristne. —
 (Tydsk.) Udt. og Brudst. i Opel, Niedersächs.-dänisch. Krieg II. 396.
2. RAADET i GÖTTINGEN anmoder Hert. Christian af Braunschweig og K. af 1.—8. Aprilis.
 at drage det umønstrede og tildels ubevæbnede Folk bort fra Staden og
 e Musketerer i Stedet, ligesom ogsaa et Kompagni hvervede Ryttere vilde
 de af Adelen stillede Ryttere; forøvrig opfordres begge Fyrsterne til ikke
 len. — Uden Dag. (Tydsk.) Udt. i Archiv d. histor. Vereins f. Niedersachsen
- Den hessiske Gesandt CHRISTIAN v. HARTLAUS Relation til Landgrev 1. Aprilis.
 K. Chr. IV. paa hans Bøn om Hjælp har svaret, at han allerede havde be-
 tning af Braunschweig at nærme sig Hesser med 3500 Ryttere og 6000 Md.
 han til Opstillingen af et hessisk Korps paa 6000 Md. vilde yde Forskud
 n Sold. — *Kassel*, 1 $\frac{1}{2}$ April. (Tydsk.) Udt. i Opel, Niedersächs.-dänisch. Krieg
- General FUCHS's Brev til K. Chr. IV., hvori han meddeler, at han havde 3. Aprilis.
 d til Hjælp, men ikke kunnet komme ned ad Elben, fordi Skipperne mod
 Befaling havde ført Fartøjerne flere Mile ned ad Floden. — *Schönhausen*,
 k.) Udt. i Opel, Niedersächs.-dänisch. Krieg II. 446—47.

1626.

3. Aprilis. *12795. Landgrev MORITZ af Hessen skriver til Hert. Adolf af Holsten og erklærer at maatte beskytte sine Undersaatter mod saadanne Trængsler, som Hertugen paaførte dem. — 3. April. Rommel, Gesch. v. Hessen VII. 615. Brudst. i Jahrb. f. d. Landeskr. d. Herzogth. VIII. 47.
4. Aprilis. *12796. Litteræ CHRISTIERNI JANI ad Oligierum Rosenkrandsium de rebus theologicis. — *Veillæ*, prid Nonarum Aprilis. Kirkehist. Saml. 3. R. VI. 316—17.
4. Aprilis. *12797. K. KARL I.'s Brev til K. Chr. IV., hvori han beder om Tilladelse for nogle Kjøbmænd til at føre noget Krudt gennem Sundet fra Danzig. — *Westminster*, 4. April. (Latin.) Udt. p. Eng. i Macray, Third Report S. 49.
5. Aprilis. *12798. K. CHR. IV.'s og Hert. FREDERIK af Gottorps aabne Brev, hvorved de indkalde Stænderne i Hertugdømmerne til en Landdag i Kiel, Lørdagen før Jubilate d. 29. April. — Am 5. Aprilis. (Tydsk.) Særtr. af Forordn.
5. Aprilis. *12799. (Grev TILLYS) Skrivelse til en Unævnt, hvori han omtaler, at K. af Danmark paatænker at føre nogle Regimenter ind i Hessen. — *Clausenthal*, 15. Aprilis. (Tydsk.) Brudst. i Villermont, Tilly S. 728.
6. Aprilis. *12800. BETHLEN GABOR, Fyrste af Siebenbürgen, skriver til Kejser Ferdinand II. og meddeler ham, at han har opfordret K. af Danmark til at trække sine Tropper tilbage fra Brandenburg. — 16. April n. S. (Tydsk.) Udt. i Gindely, Waldstein 1625—30 I. 101.
7. Aprilis. *12801. K. CHR. IV.'s Brev t. Hert. af Buckingham, hvori han anmoder om, at Francis Hamond og Alex. Seton maa hverve Tropper. — *Wolferbüttel*, 7. Aprilis. (Latin.) Udt. p. Eng. i Macray, Third Report S. 68.
8. Aprilis. 6580. Udt. i Kirkehist. Saml. 3. R. VI. 318.
8. Aprilis. *12802. K. CHR. IV.'s Brev til K. Karl I. med Ønske om, at Francis Hamond og Alex. Seton maa hverve Tropper. — *Wolferbüttel*, 8. Aprilis. (Latin.) Udt. p. Eng. i Macray, Third Report S. 68.
8. Aprilis. *12803. K. CHR. IV.'s Skrivelse til Raadet i Göttingen, hvori han lover at vedblive med Beskyttelsen af den nedersachsiske Kreds og særlig af patriotiske Stæder som Göttingen; Biskop Christian (af Halberstadt) er beredt paa at ile ethvert betrængt Sted til Hjælp. — *Wolferbüttel*, 8. April. (Tydsk.) Brudst. i Archiv d. histor. Vereins f. Niedersachsen N. F. 148 S. 102—103.
- ante 9. Aprilis. *12804. Grev ERNST af Mansfelds Beretning til K. Chr. IV. om sine Planer: han vilde tage Skanserne og i heldigste Tilfælde ogsaa Broen ved Dessau, eller, hvis dette skulde mislykkes, sikre sig et Punkt mellem Magdeburg og Dessau for at gaa over Floden og forene sig med General Fuchs. — *Burg*. (Uden Datum.) (Tydsk.) Udt. i Opel, Niedersächs.-dänisch. Krieg II. 450—51.
9. Aprilis. *12805. Hert. CHRISTIAN af Braunschweigs Brev til K. Chr. IV. med Bøn om Forstærkning af Infanteri mod Wallenstein. — *Grebenstein*, $\frac{9}{15}$ April. (Tydsk.) Udt. i Opel, Niedersächs.-dänisch. Krieg II. 418.
10. Aprilis. *12806. K. CHR. IV.'s Brev til General Fuchs, hvorved han stiller denne under Grev Ernst af Mansfelds Overkommando. — $\frac{10}{16}$ April. (Tydsk.) Udt. i Opel, Niedersächs.-dänisch. Krieg II. 452.
11. Aprilis. *12807. SIGISMUND VON GÖTZ's Beretning til Kurf. Georg Wilhelm af Brandenburg, hvori han meddeler, at K. Chr. IV. selv overfor ham har tilstaaet, at han havde ladet Fuchs og Mansfeld rykke ind paa brandenburgsk Grund uden at have indhentet Kurfyrstens Tilladelse. — *Berlin*, $\frac{11}{11}$ April. (Tydsk.) Udt. i Opel, Niedersächs.-dänisch. Krieg II. 434, jvfr. S. 449—50.
11. Aprilis. *12808. Den franske Gesandt i Haag, d'ESPESSES's Brev til d'Herbault, hvori han meddeler, at Generalstaterne gjøre Opfyldelsen af K. Chr. IV.'s Fordring til dem om at

1626.

- in mod Ems og angribe Linjen afhængig af de fransk-engelske Beslutninger. — April. (Fransk.) Udt. p. Tydsk i Opel, Niedersächs.-dänisch. Krieg II. 415.
12809. LAURENTIUS JACOBI H(INDSHOLMIUS) ad Oligerum Rosenkrandsium scribit quærit, quem informatorem Georgii filii capere velit. — *Soræ*, 12. Aprilis. aml. 3. R. VI. 318—19.
12810. Hert. ADOLF af Holsten tilskriver Landgrev Moritz af Hessen og beder Hert. af Friedlands Navn om Kvarter for de nyankomne kejserlige Tropper. — (Tydsk.) Udt. i Jahrb. f. d. Landeskr. d. Herzogth. VIII. 49.
2811. Den venetianske Gesandt i Wien, PADAVIN, skriver til Dogen om Uenigheden Hert. af Friedland og Tilly, som vedvarer til Trods for, at Tilly har i elejre K. af Danmark i Wolfenbüttel. — 22. April n. S. (Italiensk.) Brudst. p. Tilly, Waldstein 1625—30 I. 88.
2812. SALVETTI, toscansk Agent i London, indberetter bl. a., at der skal sendes til Frankrig for at hæve Dronningens resterende Medgift, af hvilken K. af Danmarksfeld skal have hver sin Del. — *London*, 24. April. (Italiensk.) Eng. Overs. i mmis. The Ms. of H. D. Skrine S. 59.
813. K. CHR. IV.'s Brev til det af de braunschweig-wolfenbüttelske Stænder valg med kraftig Opfordring til at bevilge Kredsskatten, som Hert. Christian I dem. — 25. April n. S. (Tydsk.) Udt. og Brudst. i Opel, Niedersächs.-dänisch.
114. HERT. AF FRIEDLANDS Brev til Kurf. af Sachsen om Sejren ved Dessauer-Planer, han har for om en Fremrykning i Holsten for at berede K. af Danmark Forlegenhed. — 25. April n. S. (Tydsk.) Udt. i Gindely, Waldstein 1625—30 I. 90—91.
15. HUGONIS GROTII ad Guilielmum Grotium epistola, in qua commemorat, in Lutetiis bene sperari. — 25. Aprilis. Hugonis Grotii Epistolæ 1687 S. 790.
16. K. CHR. IV.'s Brev til General Fuchs om dennes Forhold til Greven af 16. April. (Tydsk.) Udt. i Opel, Niedersächs.-dänisch. Krieg II. 459.
7. HANS JENSEN og flere KALDSMÆND af JANDRUP SOGN tilstaa, at de i Nærre provsten, Hr. Kristen Høst i Lunde, og med Samtykke af Præsten tilkirke i Ribe, M. Hans Olufsen, have kaldet Hans Pedersen af Ribe til Sogne- og bede Lensmanden paa Riberhus, Hr. Albert Skeel, om at bevilge lette deres Kald. — *Jandrup Kirke*, den første Søndag efter Paaske, som er Danske Saml. II. 34—35.
3. K. CHR. IV.'s Brev til Mansfeld, hvori han billiger, at Fuchs har holdt i netop en stor Del af hele Hæren den Gang befandt sig i Göttingen og befaler Greven for Fremtiden kun at handle efter forudgaaende Aftale med April. (Tydsk.) Udt. i Opel, Niedersächs.-dänisch. Krieg II. 459.
- Hert. JOHAN ERNST af Weimar skriver til K. Chr. IV., at Generalstaterne i retage en Kavalkade for ham i Stiftet Münster indtil Wiedebrück, saa snart ørge for den nødvendige Proviant. — *Verden*, $\frac{1}{17}$ April. (Tydsk.) Udt. i dänisch. Krieg II. 415.
- Landgrev MORITZ af Hessens Instrux for Chr. Feige, som skal begive sig n af Braunschweig og paa ny bede om (de af K. Chr. IV. lovede) Subsidiær. April. (Tydsk.) Udt. i Opel, Niedersächs.-dänisch. Krieg II. 421.
- II.

- 1626.
17. Aprilis. *12821. De BRAUNSCHWEIG-WOLFENBÜTTELSKE STÆNDER gjentage deres Skattenægtelse (trods K. Chr. IV.'s Brev af 15. April) og opfordre Hert. Frederik Ulrik til at vende tilbage. — 27. April n. S. (Tydsk.) Udt. i Opel, Niedersächs.-dänisch. Krieg II. 405.
18. Aprilis. *12822. K. CHR. IV. befaler Laur. Lindenov at forhjælpe Melchior Böehn af Hellmstadt til de Penge, han har at fordre hos Dr. P. Saxe i Aarhus. — *Wulffenbattel*, d. 18. April. Udt. i Hübertz, Aktstykker vedk. Aarhus II. 50.
18. Aprilis. *12823. Forslag, forebragte Kurf. af Sachsen i ALBRECHT, Hert. af Friedlands Navn; det hedder heri, at hvis Kurfyrsten vil forene sig med Tilly, vil Wallenstein gjøre en Diversion mod Mecklenburg og Holsten og derved tvinge K. af Danmark til at beskytte sit eget Land. — (*d. d. Moritzburg*, $\frac{1}{2}$ $\frac{8}{8}$. April.) (Tydsk.) *Fontes rerum Austriacarum* 2. Abth. XLI. 351—52. Kurfyrstens Svar dat. $\frac{1}{4}$ $\frac{1}{4}$. April (Sæd. S. 352) var afvisende.
18. Aprilis. *12824. L. CAMERARIUS Axelium Oxenstierna certiore facit, quosdam sinistre accepisse, regem Sveciæ in responso legato Danico, Christiano Thomæ, dato necessarium judicasse legatos ad se Holmiam potius quam Hagam-Comitis ad conventum mitti. — *Ex hospitio meo* (Holmiæ?), 18. Aprilis. Bidrag till kännedom af Finlands Natur och Folk 36. H. S. 356—58. Det er at bemærke, at Udgiveren i Overskriften har sat 17. Aprilis, mulig en Trykfejl.
20. Aprilis. *12825. Landgrev MORITZ af Hessens Svar til den danske Udsending Dr. Steinberg, hvori han afslaar at gaa ind paa dennes Fordring paa Kanoner og et Laan paa 6400 Rdlr. — 20. April. (Tydsk.) Udt. i Opel, Niedersächs.-dänisch. Krieg II. 422.
20. Aprilis. *12826. Lord EDWARD CONWAYS Skrivelse til Sir Thomas Roe, hvori han omtaler de Forhandlinger, der have ført til Forbundet i Haag med Danmark og Generalstaterne, og deres Betydning for Forholdet til Bethlen Gabor. — *Whitehall*, 20. Aprill. (Engelsk.) *The negotiations of Sir Thomas Roe* S. 501—502. Udt. p. Tydsk i Opel, Niedersächs.-dänisch. Krieg II. 346.
21. Aprilis. *12827. K. CHR. IV.'s Brev til Mansfeld med Befaling til, i Tilfælde af et fælles Angreb af Tilly og Wallenstein paa Hert. Christian af Braunschweig, snarest at forstærke Fuchs, som i saa Fald skulde følge efter Wallenstein med saa stor en Del af sine Tropper, som det var ham muligt. — 21. April. (Tydsk.) Udt. i Opel, Niedersächs.-dänisch. Krieg II. 459.
21. Aprilis. *12828. Hert. CHRISTIAN af Braunschweigs Instrux for Dr. Steinberg, som skal opfordre Landgrev Moritz til at aabne de faste Pladser i Hessen for Hertugens Hær og der indkvartere Grev v. Solms nyhvervede Mandskab. — *Göttingen*, 21. April. (Tydsk.) Udt. og Brudst. i Opel, Niedersächs.-dänisch. Krieg II. 422.
21. Aprilis. *12829. Grev ERNST af Mansfelds Brev til K. Chr. IV., om Kampen med Wallenstein ved Dessauerbroen og General Fuchs's Skyld i det lidte Nederlag. — *Brandenburg*, 21. April/1. Mai. (Tydsk.) Udt. i Opel, Niedersächs.-dänisch. Krieg II. 452.
21. Aprilis. *12830. SALVETTI, toscansk Agent i London, indberetter bl. a., at den danske Gesandt har i Sinde at rejse hjem. — *London*, 1. May. (Italiensk.) Eng. Overs. i *Hist. Man. Commis. The Ms. of H. D. Skrine* S. 60.
22. Aprilis. *12831. K. GUSTAF II. ADOLFS Resolution til Camerarius, hvori han afviser Opfordringen til at deltage i den nye Kongres, som skulde træde sammen i Haag d. 20. Marts. — 22. April. (Latin.) Udt. p. Svensk og Brudst. i Schybergson, Underhandl. om en evang. allians 1624—25 S. 110.
22. Aprilis. *12832. Hert. ADOLF af Holsten melder Grev Tilly, at Grev Merode er ankommen til Hessen med 22 Fænniker Knægte og 18 Kompagnier til Hest og ligeledes Oberst Hebrons(?) to Kompagnier; han selv har af Hert. af Friedland faaet Ordre til at holde sig til Defensiven og ikke angribe Landgreven af Hessen, men vil Tilly tage Ansvar, er han

1626.

Kvarter mellem Kassel og Münden, hvis Tilly blot vil gjøre Udveje til at
tion. — *Schmalkalden*, 2. Maj. (Tydsk.) Brudst. i Jahrb. f. d. Landeskr. d.

Borggrev HANNIBAL v. DOHNAS Beretning til Kurf. Johan Georg af Sachsen, 22. Aprilis
Brandenburg havde forsikret ham, at K. af Danmarks og Mansfelds Ind-
var sket uden hans Vidende, og nu bad Kursachsen holde Wallenstein
and, da K. Chr. IV. i saa Fald havde forpligtet sig til at rømme det. —
(Tydsk.) Udt. i Opel, Niedersächs.-dänisch. Krieg II. 460.

Sir FRANCIS NETHERSALES Skrivelse til Sir Thomas Roe, hvori han om- 23. Aprilis.
marks Stilling i Tydskland, og udtaler Frygt for, at han paa Grund af
støttelse fra England og Frankrig vil gaa ind paa en Fred, der kun be-
g den nedersachsiske Kreds. — *Hagh*, 3. of May, new stile. (Engelsk.)
Sir Thomas Roe S. 506—507.

AALBORG BYTINGSDOM over Herman Bødtzou af Lübeck, som fra sit 24. Aprilis.
t en Tønde Humle. — D. 24. April. Udt. i Saml. t. jydsk Hist. og Topogr.

STEPHANUS JOHANNIS STEPHANIUS rector ad D. Olaum Wormium profes- 25. Aprilis.
landem Fastorum Danicorum ab eo editorum transmittit. — *Slangen-*
Maii. Danske Saml. III. 250—51.

Hert. ALBRECHT af Friedlands Skrivelse til Grev Collalto, hvori han med- 26. Aprilis.
Danmark) er i Wolfenbüttel og har sendt flere Regimenter til Greven af
il Fuchs er i Tangermünde, hvor han synes at ville slaa en Bro. —
6. Maji. (Tydsk.) Chlumecky, Die Regesten d. Archive im Mähren I. Briefe Wald-

K. CHR. IV.'s Udkast til et Svar paa Hert. Frederik Ulrik af Braunschweigs 26 Aprilis (?).
de et Brev fra Tilly, og hvad man har svaret fra Braunschweig; om
it man der hindrer Tillys Gjennemmarsch og om Kongens Panteret til
Uden Datum. (Tydsk.) Molbech, Christian IV.'s egenhænd. Breve I. 193—94.
r: 26. April 1626; hos Molbech findes det blandt Brevene fra 1625)

TAGE THOTT OTTESEN skriver til Kansleren Chr. Friis om Udbedring af 27. Aprilis.
e paa Christiansstad Slot og om de udskrevne Soldaters daarlige Forsy-
— *Skaberse*, d. 27. Aprilis. Danske Mag. 4. R. VI. 123.

ORDINUM GENERALIUM CONFEDERATARUM PROVINCIARUM in Belgio ratificatio 27. Aprilis.
t Carolum Magnæ Britannię et Chr. IVtum Danię reges die nono mensis
Nr. 6522). — *Hagæ-Comitis*, die 7. mensis Maji. The negotiations of Sir

Beretning fra HERT. AF FRIEDLAND til Kejseren, hvori han skriver, at 27. Aprilis.
den danske Konge forbereder et Angreb paa ham. — *Hauptquartier zur*
Mai. (Tydsk.) Förster, Wallenstein als Feldherr und Landesfürst S. 424—25.

ALBRECHT, Hert. af Friedland, forklarer Friherre Karl v. Harrach Grundene 27. Aprilis.
er kunnet benytte sin Sejr over Greven af Mansfeld, hvoriblandt den, at K.
er alle sine Tropper til sig omkring Wolfenbüttel og agter at forsøge sin
eben, d. 7. Maj. (Tydsk.) Fontes rerum Austriacarum 2. Abth. XLI. 354—55.

1626.

28. Aprilis. *12843. Den udvalgte K. CHR. (V.)'s Brev til Rektor og menige Universitet i Kjøbenhavn, hvorved han tillader, at Prof. Clüver fra Sorø maatte faa (den theologiske) Doktorgrad uden Disputats. — *Kiebenhaffn Slott*, d. 28. Aprilis. Danske Mag. 5. R. I. 67—68.
28. Aprilis. *12844. Grev ERNST af Mansfelds Brev til K. Chr. IV. om det ved Dessauerbroen lidte Nederlag til Trods for, at han selv havde attakeret med 4000 Md. Infanteri foruden Rytterne. — *Brandenburg*, 28. April. (Tydsk.) Brudst. i Opel, Niedersächs.-dänisch. Krieg II. 453.
28. Aprilis. *12845. Markgrev CHRISTIAN WILHELM af Brandenburgs Revers til K. Chr. IV., hvorved han forpligter sig til at tjene ham som Generallieutenant over hele Hæren. — 28. April. (Tydsk.) Udt. i Opel, Niedersächs.-dänisch. Krieg II. 361.
28. Aprilis. *12846. BERTRAN v. PFUEL, brandenburgsk Afsending hos Hert. af Friedland, skriver til Kurf. Georg Wilhelm, at om højst 4 Uger vilde Friedlands Tropper rykke ind, hvis ikke inden den Tid de Danske og Mansfelds Tropper vare ude af Landet. — 8. Maj n. S. (Tydsk.) Udt. og Brudst. i Gindely, Waldstein 1625—30 I. 102.
28. Aprilis
vel 8. Maji. *12847. Sir THOMAS ROES Skrivelse til Lord Conway, hvori han omtaler K. af Danmarks Løfter til Bethlen Gabor om at ville understøtte Greven af Mansfeld. — 8. May. (Engelsk.) The negotiations of Sir Thomas Roe S. 510—11.
30. Aprilis
vel 10. Maji. *12848. Borggreve HANIBAL v. DONA beder Kejseren fra Kurf. af Brandenburg om at forbyde Fyrsten af Friedland at besætte Mark Brandenburg, da K. af Danmark har lovet at opgive de Steder, han holder besatte der i Landet; han spørger, om Kurfyrsten kunde regne paa Kejserens Hjælp, hvis den danske Konge ikke skulde opfylde sit Løfte, og han vilde drive ham ud med Magt. — *Breslau*, d. 10. Mai. (Tydsk.) Förster, Wallensteins als Feldherr und Landesfürst S. 425—27. Brudst. i Förster, Wallensteins Process S. 18.
- Aprilis. *12849. Hert. ADOLF af Holsten skriver til Grev Tilly, at han lige har modtaget en Skrivelse fra Hert. af Friedland, hvorefter han, saa gjerne han end vilde, for denne Gang ikke kunde hjælpe Tilly. — Uden Datum. (Tydsk.) Brudst. i Jahrb. f. d. Landesk. d. Herzogth. VIII. 49.
- Aprilis. *12850. Landgrev MORITZ af Hessen skriver til Hert. Christian af Braunschweig og afviser hans Forslag om at overrumple Hert. Adolf af Holsten, da det stred mod Folke- retten, og Friedrich von Boyneburg, som skulde have udført det, slet ikke egnede sig dertil. — Uden Datum. (Tydsk.) Brudst. i Jahrb. f. d. Landesk. d. Herzogth. VIII. 48.
- Aprilis. *12851. Beretning om Hert. af Friedlands Sejr over den danske Oberst Fuchs ved Tangermünde. — Uden Datum. (Tydsk.) Gindely, Waldstein 1625—30 I. 89—90.
1. Maji. *12852. LAMPERTI ALARDI ad Johannem Meursium epistola, in qua litteras suas ad (Oligorum) Rosencrantium et (Justinum) Hoeg) præsidem Soranum, quibus illos ad nuptias suas invitavit, commemorat. — *Crempis patriis*, Kal. Majis. Meursii Opera XI. 453—54.
1. Maji. *12853. Grev ERNST af Mansfelds Brev til Kurf. Georg Wilhelm af Brandenburg, hvori han anmoder ham om at søge at holde Wallenstein borte fra brandenburgsk Terri- torium. — 11. Maj n. S. (Tydsk.) Udt. og Brudst. i Gindely, Waldstein 1625—30 I. 102.
1. Maji. *12854. Grev TILLYS Skrivelse til Infantinde (Isabella Clara Eugenia i Brüssel), hvori han omtaler, at, da K. af Danmark holder alle sine Tropper samlede, kan han ikke fjerne sig for langt fra Hert. af Friedland. — *Niederneys, proche de Gottingen*, le 11. may. (Fransk.) Villermont, Tilly S. 729—30.
1. Maji. *12855. SCHWARZENBERGS Brev til den kejserlige Gesandt i Madrid, Khevenhüller, hvori han udtaler, at den Plan, der havde været paa Tale, om at man skulde bemægtige

1626.

orge (Bergen og Mørtfort), foreløbig maatte opgives, fordi Danmark og
 ller vare for stærke. — 11. Maj. (Tydsk.) Udt. og Brudst. i Mittheil. d. Inst.
 forsch. I. 560.

ALBRECHT, Hert. af Friedland, meddeler Friherre Karl v. Harrach, at 2. Maj.
 if Anhalt har tilbudt paany at forsøge en Mægling hos K. af Danmark i
 men først vil undersøge, hvad Oberst Fuchs's Mening er. — *Aschersleben*,
 dsk.) Fontes rerum Austriacarum 2. Abth. XLI. 355.

Kurf. MAXIMILIAN af Baierns Brev til Tilly, hvori han som sin Hoved- 3. Maj.
 at Tilly, med Understøttelse af et af Wallensteins Korpser skal angribe
 tvinge ham til at trække sig tilbage. — *München*, 13. Maj. (Tydsk.)
 ichtsch.-dänisch. Krieg II. 488.

Landgrev MORITZ af Hessens Resolution til de danske Gesandter, Joachim 5. Maj
 hann Zobel, hvori han atter nægter at optage Hert. Christian af Braun-
 siske Fæstninger og, før han bestemmer sig definitivt, forlanger en skriftlig
 Chr. IV. om, at han virkelig vilde forsvare ham og hans Land. —
 (Tydsk.) Udt. i Opel, Niedersächs.-dänisch. Krieg II. 425.

Grev ERNST af Mansfeld tilskriver Kurf. Frederik af Pfalz, at han, hvis 9. Maj.
 deri, agter at gjøre et Indfald i Schlesien, og beder ham om at under-
 rk derom, som ogsaa antages at billige denne Plan. — $\frac{9}{19}$ Maj. (Tydsk.)
 carum 2. Abth. XLI. 359—60.

ALBRECHT, Hert. af Friedland, tilskriver Friherre Karl v. Harrach bl. a., 12. Maj.
 s Rytteri gjør Oprør og forlanger deres Betaling, at Kongen selv hver
 halv »desperirt», og at der er Panik i den danske Hær. — *Aschersleben*,
 sk.) Fontes rerum Austriacarum 2. Abth. XLI. 361—62.

K. CHR. IV.'s Kreditiv for Johan Zobel til K. Karl I. — *Wolferbüttel*, 13. Maj.
 Udt. p. Eng. i Macray, Third Report S. 68.

K. CHR. IV. tillader Mogens Gyldenstjerne til Fulltofte, Befalingsmd. p. 13. Maj.
 Jacob Michelsen Greffue fra Bosie Sogn til Præst i Fulltofte. — (13. Maj.)
 und Stifts Herdaminne III. 27.

SCHWARZENBERGS Proposition til Statholderinden i Nederlandene med Bøn 13. Maj.
 Grund af den stadig voksende Fare fra Danmark vil støtte Kejseren ved
 Hjelpekorps paa 6000 Md. Fodfolk og 1000 Ryttere. — 23. Mai. (Tydsk.)
 f. österr. Geschichtsforsch. I. 560—61.

Landgrev MORITZ af Hessens Instrux for Kurt Heinrich v. Uffeln og Dr. 14. Maj.
 om endnu en Gang skulle anraabe K. Chr. IV. om hurtig Hjælp mod
 f. Maj. (Tydsk.) Udt. i Opel, Niedersächs.-dänisch. Krieg II. 426.

J. CAMERARIUS ad A. Oxenstierna scribit, Coldingæ Principem (Christia- 15. Maj.
 ut ad patrem suum ipse proficisceretur, sed se ob multas causas se ex-
 fert, regem Daniæ Laurentium Wenzinum, quem nuper in Galliam able-
 ordinarium residentem habiturum esse. — *Allenaviæ prope Hamburgum*,
 i kändedom af Finlands Natur och Folk 36. H. S. 359—62.

ALBRECHT, Hert. af Friedland, tilskriver Friherre Karl v. Harrach, at han 16. Maj.
 Werda flere Skrivelser, hvoriblandt en fra K. af Danmark. — *Aschersleben*,
 sk.) Fontes rerum Austriacarum 2. Abth. XLI. 362—63.

1626.

16. Maji.

*12867. L. CAMERARIUS Axelium Oxenstierna de collocutione sua cum Dn. Anstrutero de regis Sveciæ participatione fæderis evangelici certiozem facit. Scribit, confusionem magnam in Danicis castris, nullam disciplinam, maximam penuriam necessariorum esse, inter milites morbos grassari, regem ipsum admodum anxium esse, etc. — *Allenaviæ prope Hamburgum*, 16. Maji. Bidrag till kännedom af Finlands Natur och Folk 36. H. S. 363—67.

17. Maji.

*12868. STEPHANUS JOHANNIS STEPHANIUS ad D. Olafum Wormium professorem de versibus quibusdam in carmine nuper misso mendosis expungendis scribit. — *Roeschildtæ*, d. 17. Maji. Danske Saml. III. 251.

18. Maji.

*12869. Grev ERNST af Mansfelds Brev til K. Chr. IV., hvori han spørger, om han, som Kurf. af Brandenburg bestemt har forlangt, skal rømme Altmark, og hvorhen han i saa Fald skal begive sig; han beder, hvis man ikke mere havde Brug for ham »paa disse Steder«, om Lov til at forrette, hvad man i Begyndelsen havde forhandlet med ham om i Frankrig. — *Havelberg*, 18. Mai. Udt. i Opel, Niedersächs.-dänisch. Krieg II. 518.

18. Maji.

*12870. STATHOLDERINDEN OVER DE SPANSKE NEDERLANDES Svar paa Grev Schwarzenbergs Proposition med Løfte om, at hun vil stille 6000 Md. Fodfolk, 18 Kompagnier Kavalleri og 6 Kanoner med Munition mod K. af Danmark. Disse Tropper maa hjælpe til Forfølgelsen af K. Chr. IV. ud over Rigets Grænser, indtil man har sikret sig en af Spanien nærmere betegnet Havn ved Østersøen. — 28. Mai. (Tydsk.) Udt. i Mitheil. d. Inst. f. österr. Geschichtsforsch. I. 561.

19. Maji.

*12871. SALVETTI, toscansk Agent i London, indberetter bl. a., at Danmark atter har fordret de udlovede Subsidiar samt begjæret Tropper. — *London*, 29. Maj. (Italiensk.) Eng. Overs. i Hist. Man. Commis. The Ms. of H. D. Skrine S. 66.

20. Maji.

*12872. Litteræ amicitiae M. CHRISTIANI JANI ad Oligerum Rosenkrandsium. — *Wiellæ*, 20. Maji. Kirkehist. Saml. 3. R. VI. 320—21.

20. Maji.

*12873. Kejser FERDINAND II.'s Brev til Schwarzenberg, hvori han udtaler Ønsket om, at Statholderinden over de spanske Nederlande vil tillade Grev v. Isenburg med 6000 Md. at støtte Hert. af Friedland og Tilly, da Generalstaterne aldrig have skammet sig ved at sende K. af Danmark og de proskriberede Mansfeldere adskillige Regimenter til Hjælp. — 30. Mai. (Tydsk.) Udt. i Mitheil. d. Inst. f. österr. Geschichtsforsch. I. 558.

20 vel 30. Maji.

*12874. Borggrev K. H. v. DOHNA skriver til Kejser Ferdinand II., at Grev v. Schwarzenberg, som han har truffet i Breslau, har meddelt ham, at han var bleven holdt saa længe tilbage af Bethlen Gabor paa K. Chr. IV.'s Foranledning, da denne havde haabet indlertid at kunne drage Kurf. Georg Wilhelm af Brandenburg fuldstændig over paa sin Side. — *Breslau*, 30. Maj. (Tydsk.) Udt. i Opel, Niedersächs.-dänisch. Krieg II. 462—63.

21. Maji.

*12875. Den udvalgte K. CHR. (V.), som i Kongens Fraværelse er forordnet til Regeringen, erklærer Axel Urne, Dronningens Befalingsmd. paa Halsted Kloster, at Naadkens Aar skal nydes af Præsteenken ene og ikke af hendes Medarvinger. — *Koldinghus*, d. 21. Maji. Kirkehist. Saml. 3. R. II. 185.

21. Maji.

*12876. K. CHR. IV.'s Kreditiv for Generalkommissær Pöblis, som skal overbringe Mansfeld hans Ordre til foreløbig at udlevere sin Hær til ham og selv begive sig til England og Frankrig for at søge at rejse Penge. — 24. Mai. Udt. i Opel, Niedersächs.-dänisch. Krieg II. 519.

21. Maji vel
22. Juni

*12877. Grev ERNST af Mansfelds Brev til K. Chr. IV., hvori han opfordrer denne til at hjælpe ham med 3000 Md. og noget Rytteri, samt bevæge Kurf. af Brandenburg til at anbyde Passerne for ham. — *Havelberg*, d. 3. Juni. (Tydsk.) *Fontes rerum Austriacarum* v. Abth. XII. 366—68.

- K. CHR. IV.'s Kreditiv for Joachim v. Mitzlaff, som skal ledsage General- og overbringe Kongens Ordre til Grev Ernst af Mansfeld. — 25. Maj. chs.-dänisch. Krieg II. 519. 1626. 25. Majl.
- K. CHR. IV. befaler Jørgen Skiell og Laur. Lindenov at undersøge Magi- Klage over nogle af Borgerskabet, der have bemægtiget sig noget af avnens Tilstand. — 26. Mai. Udt. i Hübertz, Aktstykker vedk. Aarhus II. 50—51. 26. Majl.
- ALBRECHT, Hert. af Friedland, melder Kejseren, at K. af Danmark og en yngre af Braunschweig have begivet sig med deres Folk til Oberst vende sig med deres hele Styrke mod ham, hvorfor han ønsker snarest de nyhvervede Regimenter. — *Hauptquartier zue Aschersleben*, d. 5. Juni. Kunde österreich. Geschichts-Quellen XIX. 31—32. 26. Majl.
- HERT. AF FRIEDLAND underretter Kejseren om, at K. af Danmark er i Landdag der og opbyder sine »güldtpferde«; Hert. af Mecklenburg har kongen; Svenske og Polakker ville støde til Mansfeld. — *Halberstadt*, 26. Majl.
- Brudst. i Förster, Wallenstein als Feldherr und Landesfürst S. 428—29.
- Indberetning fra SALVETTI, toscansk Agent i London, hvori omtales som 26. Majl.
- K. CHR. IV. vil komme til London. — *London*, 5. Juni. (Italiensk.) Eng. Overs. The Ms. of H. D. Skrine S. 70.
- LITTERÆ CHRISTIANI MATTHÆ ad Oligerum Rosenkrandsium, in quibus ab 27. Majl.
- dit memor, si professio quædam theologica in Academia vacarit. — Kirkehist. Saml. 3. R. VI. 321—23.
- JANSFELDS Svar til K. Chr. IV., hvori han erklærer, at han, hvis han kun vilde udsætte sig for at blive sat i Bastillen; havde Kongen ikke s Tjeneste, vilde han drage bort og udføre, hvad der først var paalagt dem Westphalen til Elsass). — *Havelberg*, 27. Mai/6. Juni. (Tydsk.) s.-dänisch. Krieg II. 519. 27. Majl.
- urf. GEORG WILHELM af Brandenburgs Brev til Kejser Ferdinand II., forsvare sig mod den Beskyldning, at han skulde have tilladt Mansfeld and. — 28. Mai. (Tydsk.) Udt. i Gindely, Waldstein 1625 30 I. 103. 28. Majl.
- CAMERARIUS ad Axelium Oxenstierna de statu rerum evangelicorum 29. Majl.
- ter alia refert, Laurentium Wencinium, residentem Danicum apud or-Hispanis in agro Oldenburgico captum esse, et Johannem Zobelium bsecutum esse; Bilovium in Angliam proficisci et regem Britannie le-sonium ad regem Danie mittere velle. — *Ex loco futuræ Residentiæ meæ* Maji/8. Junii. Bidrag till kännedom af Finlands Natur och Folk 36. H. 368—79.
- rd EDWARD CONWAYS Skrivelse til Sir Thomas Roe, hvori han omtaler, 29. Majl.
- Hærs Tilstand er god, og at Dickenson er sendt til Kongen for at anden mod Fjenden. — *Whitehall*, 29. May. (Engelsk.) The negotia- S. 517—19.
- CHR. IV.'s Kreditiv for Palæmon Rozencrantz til K. Karl I., Dr. Hen- 30. Majl.
- engelske Raad. — *Wolferbattel*, 30. May. (Latin.) Udt. p. Eng. i 68.

1626.

30. Majl.

*12889. K. CHR. IV.'s Brev til Grev Ernst af Mansfeld med Opfordring til, at han skal angive, om han med sine Tropper er i Stand til at udføre enten det, der var paalagt ham af Frankrig og England, eller noget andet. — *Wolfenbüttel*, 30. Mai. (Tydsk.) Udt. i Opel, Niedersächs.-dänisch. Krieg II. 519.

Majo.

*12890. Litteræ THEODORI BUSSII ad Oligerum Rosenkrandsium, in quibus cum eo communicat, Kirchmannum membranas Theodorici Monachi regum Norvagensium ducentorum et amplius annorum historiæ et anonymi de protectione Danorum in terram sanctam circa annum 1187 nactum esse, quas nisi ante alibi exstare sciat, in publicum dare et Regiæ Majestati tanquam egregium antiquitatis thesaurum humiliter offerre operæ pretium se facturum sperat. — *Ad Slæ vicum*, (Majo). Udt. og Brudst. i Kirkehist. Saml. 3. R. VI. 319—20.

Majo.

*12891. K. LUDVIG XIII.'s Instrux for de Drouart, som skal begive sig til Grev Ernst af Mansfelds Lejr og, hvis han finder hans Tropper i god Stand, udbetale ham 80,000 Livres, som han i modsat Fald skal overgive K. Chr. IV., dog kun for saa vidt denne ikke har indledet Fredsunderhandlinger. — May. (Fransk.) Udt. p. Tydsk i Opel, Niedersächs.-dänisch. Krieg II. 580—81.

Post Majum.

*12892. THEODORUS BUSSIUS skriver til Holger Rosenkrands og forelægger ham igjen Kirchmanns Begjæring samt beder om, at han vil prøve paa at skaffe denne en Fortegnelse over Ærkebisperne i Trondhjem. — Uden Datum. Udt. i Kirkehist. Saml. 3. R. VI. 323—24.

Initio Junii.

*12893. Kejser FERDINAND II.'s Instrux for Borggrev Hannibal v. Dohna, hvorefter han bl. a. skal formaa Kurf. Georg Wilhelm af Brandenburg til hverken at give Mansfeld eller Fuchs Kvarter paa denne eller hin Side Elben eller paa nogen Maade støtte dem. — (Uden Datum.) (Tydsk.) Udt. i Opel, Niedersächs.-dänisch. Krieg II. 531.

1. Junii.

*12894. K. CHR. IV.'s Resolution til Fyrsten af Siebenbürgens Afsending, Quad, hvori han forsikrer, at Mansfeld allerede har faaet Ordre til at rykke frem, og lover, at han, saa snart han hører om Fyrstens Indfald i Schlesien, vil betale den Part af de lovede Subsidier (40,000 Th.), der faldt paa ham. — *Wolfenbüttel*, 1. Juni. (Tydsk.) Udt. i Opel, Niedersächs.-dänisch. Krieg II. 520.

2. Junii.

*12895. SVENO PETRI skriver til Holger Rosenkrands, og opfordrer ham til ikke at lade den unge Hans Mule drage med Christian Thomesen til Frankrig, da han formentlig ikke kunde have nogen sand Nytte af en saadan hurtig Rejse. — *Otthonia*, 2. Juni. (Latin.) Udt. og Brudst. i Kirkehist. Saml. 3. R. VI. 323.

2. Junii.

*12896. ALBRECHT, Hert. af Friedland, skriver til Friherre v. Harrach bl. a., at han har erfaret af Hert. Wilhelm af Weimar, at K. af Danmark vil slutte Fred, og Wallenstein raader ogsaa til at gjøre det jo før jo bedre. — *Aschersleben*, d. 12. Juni. (Tydsk.) *Fontes rerum Austriacarum* 2. Aeth. XLI. 371—72.

3. Junii.

*12897. Den danske Afsending JOHANN ZOBEL forestiller K. Karl I., at K. Chr. IV. haaber nu snarest at modtage en anseelig Sum rede Penge til sine Hvervinger. — 13. Juni. (Fransk.) Brudst. i Opel, Niedersächs.-dänisch. Krieg II. 511.

3. Junii.

*12898. Grev ERNST af Mansfeld svarer K. Chr. IV., at han nu vil gaa mod Schlesien og forene sig med Bethlen Gabor. — 3. Juni. (Tydsk.) Udt. i Opel, Niedersächs.-dänisch. Krieg II. 519.

3. Junii.

*12899. Den hollandske Gesandt JOACHIMIS Memoire til K. Karl I. af England, hvori han bl. a. betoner de farlige Følger, Englands slette Opfyldelse af de Løfter om

1626.

il de havde forpligtet sig i Haag, kunde faa, idet K. Chr. IV. saa enten at kæmpe og formodentlig lide et Nederlag eller vilde søge Fred. Han gjør n paa, at Spanierne i saa Fald vilde faa Overvægten i Sundet og de nordiske Juni. (Fransk.) Udt. og Brudst. i Opel, Niedersächs.-dänisch. Krieg II. 510—11.

K. CHR. IV.'s Skrivelse til Raadet i Göttingen, hvori han meddeler det, dt Kapitainmajor David Tonnies som Kommandant til Staden og har holdsregler til dens Forsvar. — *Wolfenbüttel*, 4. Junius. (Tydsk.) Brudst. histor. Vereins f. Niedersachsen N. F. 1848 S. 105. 4. Junil.

Den brandenburgske Gesandt LEVIN v. D. KNESEBECKS Relation til Kurf. n Forhandlingerne med K. Chr. IV. om at faa de danske Tropper fjernede i Territorium. — *Wolfenbüttel*, $\frac{4}{14}$ Juni. (Tydsk.) Udt. i Opel, Niedersächs.-2. 4. Junil.

K. CHR. IV. sender Greven af Mansfelds Skrivelse (Nr.*12898) til General Fuchs ns og Hert. Johan Ernst af Sachsen-Weimars Betænkning desangaaende. — 5. Junil. (Tydsk.) Udt. og Brudst. i Fontes rerum Austriacarum 2. Abth. XLI. 368.

Hert. JOHAN ERNST af Sachsen-Weimars og General Fuchs's Brev til de meget indtrængende tilraade Toget til Schlesien. — *Stendal*, $\frac{5}{18}$ Juni. 5. Junil. Brudst. i Opel, Niedersächs.-dänisch. Krieg II. 521.

ALBRECHT, Hert. af Friedland, meddeler Friherre Karl v. Harrach, at Tilly den, og at det nu er Tid at rykke frem med begge Armeer paa begge g jage Fjenden ind i Danmark. — *Aschersleben*, d. 15. Juni. (Tydsk.) 5. Junil. carum 2. Abth. XLI. 372.

Den danske Afsending JOHAN ZOBELS Brev til K. Chr. IV., hvori han med- lly har foreslaaet, at Kongen selv skulde afsægge et kort Besøg i London paavirke sin Nevø og faa ham til at lade Buckingham falde. — *London*,) Udt. i Opel, Niedersächs.-dänisch. Krieg II. 512. 6. Junil.

K. CHR. IV.'s Instrux til Hert. Johan Ernst af Sachsen-Weimar og General e skulle medvirke til Mansfelds Diversion mod Schlesien og om mulig forene Gabor. — (Uden Datum.) Udt. i Opel, Niedersächs.-dänisch. Krieg II. 528—29. ante 7. Junil.

Hert. JOHAN ERNST af Sachsen-Weimars Brev til K. Chr. IV. om Hert. ischweigs Død. — *Wolfsburg*, $\frac{7}{17}$ Juni. (Tydsk.) Brudst. i Opel, Niedersächs.- 7. Junil.

Hert. JOHAN ERNST af Sachsen-Weimars Brev til K. Chr. IV., hvori han Ordre til ham, om at slutte sig til Grev Ernst af Mansfeld med 6000 Md. Ryttere, og fordrer, at der skal udbetales disse 2 Maaneders Sold eller kkerhed derfor. — *Wolfenbüttel*, $\frac{1}{17}$ Juni. (Tydsk.) Udt. og Brudst. i Opel, Krieg II. 527. 7. Junil.

Den brandenburgske Gesandt LEVIN v. D. KNESEBECKS Beretning til Kurf. n sine Forhandlinger med de Danske. — *Tilsen*, 7. Juni a. St. (Tydsk.) hs.-dänisch. Krieg II. 523. 7. Junil.

K. CHR. IV.'s Svar paa Hert. Johan Ernst af Sachsen-Weimars Brev af søger at tilfredsstille dennes Fordringer. — *Wolfenbüttel*, 8. Juni. (Tydsk.) 8. Junil. -.-dänisch. Krieg II. 527.

K. CHR. IV.'s Rettertingsdom, hvorved Gert Bryske t. Markgaard, der 8. Junil. 3aarde i Wislów og i Wæde til sin Moder Else Bilde, sl. Carl Bryskes,

1626.

for 800 Rdlr., kjendes uberettiget til denne Pantsættelse, da Carl Bryske tilforn havde skjænket disse Gaarde til sin Sønnedatter Jomfru Abel Bryske, men at han iøvrigt skal holde Fru Elses Arvinger skadesløse. — 8. Juni. Matzen, Den danske Panterets Hist. S. 436—37.

8. Junil.

*12912. L. CAMERARIUS ad Axelium Oxenstierna inter alia scribit, regem Daniæ nunc certum diem præfixisse dici, «in quo nisi Angli et fœderi et sibi inprimis satisfecerint, se cum hostibus transacturum comminetur quibuscunque conditionibus». — Ex loco consveto (*Hagæ-Comitis*), $\frac{8}{18}$. Junii. Bidrag till kännedom af Finlands Natur och Folk 36. H. 380—84.

9. Junil.

*12913. HERT. AF FRIEDLANDS Brev til Kurf. Maximilian af Baiern med Løfte om, at han, saa snart K. Chr. IV. angreb Tilly, vilde ile denne til Hjælp med hele sin Hær. — 19. Juni n. S. (Tydsk.) Udt. i Gindely, Waldstein 1625—80 I. 98.

9. Junil.

*12914. SALVETTI, toscansk Agent i London, indberetter bl. a., at K. af Danmark atter gjør Fordring paa de forfaldne Subsidier. — London, 19. Juni. (Italiensk.) Eng. Overs. i Hist. Manusc. Commis. The Ms. of H. D. Skrine S. 73.

11. Junil.

*12915. LEVIN V. D. KNESEBECKS Beretning til Kurf. Georg Wilhelm af Brandenburg om sine Forhandlinger med General Fuchs. — *Colln a. d. Sp.*, $\frac{11}{11}$. Juni. (Tydsk.) Udt. i Opel, Niedersächs.-dänisch. Krieg II. 523—24.

12. Junil.

*12916. Grev SOLMS skriver til K. Chr. IV. om Tillys Indtagelse af Münden og anmoder om at maatte blive kaldt tilbage fra sin Post som Kommandant i Göttingen. — 12. Juni. (Tydsk.) Udt. i Opel, Niedersächs.-dänisch. Krieg II. 541.

13. Junil?

*12917. Kurf. GEORG WILHELM af Brandenburg skriver til K. Chr. IV., at hvis han vilde trække sine Tropper bort og kalde Mansfeld tilbage, skulde brandenburgske Tropper straks besætte de Steder, de Danske forlode, samt at han ikke frivillig vilde give Wallenstein Lov til at marschere gennem Landet. — $\frac{13}{13}$. Juni (!) (Tydsk.) Udt. i Gindely, Waldstein 1625—80 I. 103.

14. Junil.

*12918. K. CHR. IV. meddeler Raadet i Göttingen, hvilke Forholdsregler han har truffet for at undsætte Staden. — *Wolfenbüttel*, 14. Junius. (Tydsk.) Udt. i Archiv d. histor. Vereins f. Niedersachsen N. F. 1848 S. 108.

14. Junil.

*12919. AITZEMAS Skrivelse til Generalstaterne om Wallensteins Planer og K. Chr. IV.'s Besættelse af Ottersberg, Bremervörde og alle faste Punkter i Bremen Stift, hvorfor Ærkebispem har forlagt sin Residens til Lübeck. — $\frac{14}{14}$. Juni. (Hollandsk.) Udt. p. Tydsk i Opel, Niedersächs.-dänisch. Krieg II. 525.

16. Junil.

6591. Brudst. i Molbech, Christian IV.'s egenhænd. Breve I. 240—44 (endvidere om Afskaffelse af Arbejdspenge, Indførelse af almindelig Væbning og Befæstning af flere Stæder). Udstedelsesst. er Kolding.

16. Junil.

*12920. L. CAMERARIUS ad Axelium Oxenstierna inter alia scribit, regem Daniæ legatum suum Paulum Rosenkranzium in Angliam misisse, ceteris, qui in Anglia fuerint, revocatis. Addit, regem Daniæ in magno discrimine esse et non diu tantum onus solum ferre posse. — Ex loco consveto (*Hagæ-Comitis*), $\frac{16}{16}$. Junii. Bidrag till kännedom af Finlands Natur och Folk 36. H. S. 385—89.

16. Junil.

*12921. JANI GEBHARDI ad Gerardum Joannem Vossium epistola, in qua profectionem suam in Holsatiam dolet. — *Rostochii*, XVI. Junii. Ger. Joan. Vossii Epistolæ S. 46—47.

18. Junil.

*12922. Litteræ L. J. HINDTZ (HOLMII), in quibus Oligero Rosenkrandsio gratias agit, quod se filio Georgio primum in patria, deinde et apud externos comitem adjungere velit, sed affirmat, se in patria manere reliquosque filios informare malle. — *Ex musæolo nostro Sorano*, 18. Junii. Kirkehist. Saml. 3. R. VI. 324—26.

1626.

ALBRECHT, Hert. af Friedland, underretter Friherre Karl v. Harrach om, at mark gaar imod Schlesien, vil han følge efter ham, og han haaber at berede Medfart, som Greven af Mansfeld fik. — *Aschersleben*, d. 29. Juni. (Tydsk.) *lacarum* 2. Abth. XLI. 879—80. Den samme Ytring gjentager han i en Skrivelse til Leben 8. Juli 1626 (Smstds. S. 382).

19. Junii.

HERT. AF FRIEDLAND og Grev TILLY meddele Kejseren og Kurf. af Baiern, de have truffet, samt dem, de tilraade for at byde K. af Danmark. (Tydsk.) Villermont, Tilly S. 790—81.

22. Junii.

L. CAMERARIUS Axelium Oxenstierna de negotiis inter regem Daniæ, Cælispaniæ et de bello Germanico certiorum facit. — Ex loco consveto (*Hagæ-stilo loci*). Bidrag till kännedom af Finlands Natur och Folk 36. H. S. 891—94.

22. Junii.

ALBRECHT, Hert. af Friedland, meddeler Friherre Karl v. Harrach den Tilly vedtagne Felttogsplan, ifølge hvilken den Sidste skal rykke frem paa nstein paa højre Side af Elben, hvorved de haabe at tvinge Fjenden til ben, d. 3. Julii. (Tydsk.) *Fontes rerum Austriacarum* 2. Abth. XLI. 881—83.

23. Junii.

ANDERS BILDES Brev til Kansleren Chr. Friis om Soldaternes daarlige sendall, 24. junii. Danske Mag. 4. R. VI. 123—24.

24. Junii.

Grev TILLYS Skrivelse til (Marquis) Spinola, hvori han omtaler, at en marks Tropper ere gaaede over Weser og synes at true Stiftet Osnabrück. (Jenn?), le 4 juillet. (Fransk.) Villermont, Tilly S. 731—32.

24. Junii.

Hert. ADOLF af Holsten tilskriver Hert. af Friedland, at han efter den e har modtaget, gjerne vil forskaane Greven af Nassaus Land for Indt det var umuligt at finde andre Kvarterer, da Hert. Georg af Lüneburgs alle Kvartererne rundt om. — *Dietz*, 5. Juli. (Tydsk.) Udt. i Jahrb. f. d. VIII. 50—51.

25. Junii.

ALBRECHT, Hert. af Friedland, meddeler Friherre Karl v. Harrach, at K. endt en Gesandt, »den Bobischen«, til Kurf. af Sachsen; han ved ikke, ende er, »sondern ist der Bobischen ein schlimmer Kerl«. — *Aschersleben*, k.) *Fontes rerum Austriacarum* 2. Abth. XLI. 383—84.

25. Junii.

Hauptmann SCHONBERG DE WREDE erkjender at have modtaget af Hert. OO Dir. til at hverve et Kompagni paa 300 Md. — *Dietz*, 5. Juli. (Tydsk.) adesk. d. Herzogth. VIII. 51.

25. Junii vel 5. Julii.

BETHLEN GABOR, Fyrste af Siebenbürgen, skriver til K. Chr. IV. og op- it bevæge K. af Sverige til kraftig og hurtig Indgriben i Schlesien. — isæ d. St. (Latin.) Udt. og Brudst. i Opel, Niedersächs.-dänisch. Krieg II. 589.

26. Junii.

K. CHR. IV.) anbefaler Bispem i Lund at indsætte Niels Hanssøn til paa Grund af hans gode Vidnesbyrd, skjønt han ikke var 25 Aar hamn (27. Juni). Brudst. i Cawallin, Lund Stifts Herdaminne II. 50.

27. Junii.

Den udvalgte K. CHR. (V.) beder Bgm. og Raad i Helsingør om at lade aksens Døtre passere uhindret og ikke molestere dem med Sjette- eller d. 27. Juni. Brudst. i Friis, Saml. til dansk Bygningshist. S. 241.

27. Junii.

RAADET I GÖTTINGEN meddeler K. Chr. IV., at det værste staar til at af Borgernes Ængstelighed og Fjendernes Forberedelse til Storm. — k.) Udt. i Archiv d. histor. Vereins f. Niedersachsen N. F. 1848 S. 110.

27. Junii.

- 1626.
28. Junli. *12936. Hert. ADOLF af Holsten beder Oberst Otto Schönbürger om at afskedige Hauptmann Schonberg de Wrede af sin Tjeneste. — *Dietz*, 8. Juli. (Tydsk.) Udt. i Jahrb. f. d. Landesk. d. Herzogth. VIII. 51—52.
28. Junli. *12937. Hert. ADOLF af Holsten tilskriver Grev Wilhelm af Solms-Greifenstein, at de Tropper, der ere indkvarterede i dennes Land, mangle Kontribution, hvorfor han beder ham om at befale sine Undersaatter sørge bedre for dem. — *Dietz*, 8. Julii. (Tydsk.) Udt. i Jahrb. f. d. Landesk. d. Herzogth. VIII. 52.
28. Junli. *12938. Hert. ADOLF af Holsten meddeler Hauptmann Gellnauer, at kun de lydice Landsbyer vare givne ham til Kvarter, og at han havde skrevet til Grev Wilhelm af Solms-Greifenstein om den manglende Kontribution. — *Dietz*, 8. Julii. (Tydsk.) Udt. i Jahrb. f. d. Landesk. d. Herzogth. VIII. 52.
30. Junli. *12939. K. CHR. IV. lover Staden Göttingen Undsætning. — *Wolfenbüttel*, 30. Juni. (Tydsk.) Archiv d. histor. Vereins f. Niedersachsen N. F. Jahrg. 1848 S. 111.
30. Junli. *12940. K. CHR. IV. og Hert. FREDERIK af Gottorps aabne Brev, hvorved de bekjendtgjøre, at der omkring næstk. 17. Septbr. vil blive afholdt en almindelig Landretsdag for Hertugdømmerne i Rendsborg. — *Wolfenbüttel*, d. 30. Junii. (Tydsk.) Særtr. af Forordn.
30. Junli. *12941. Sir THOMAS ROES Skrivelse til Lord Edward Conway, hvori han omtaler Bethlen Gabors mulige Tilslutning til Forbundet i Haag af 9. Decbr. — *Constantinople*, 30. June, old stile. (Engelsk.) The negotiations of Sir Thomas Roe S. 522—24.
30. Junli. *12942. Indberetning fra SALVETTI, toscansk Agent i London, hvori omtales, at der uden synderlig Held hverves Rekrutter for Danmark i London. — *London*, 10. Juli. (Italiensk.) Eng. Overs. i Hist. Manusc. Commis. The Ms. of H. D. Skrine S. 77.
- c. Junio. *12943. Grev HEINRICH SCHLICK udtaler sig i et Brev til den kejserlige Hofkrigsraadspræsident Collalto om det forestaaende Angreb paa General Fuchs og om Fjendens store Mangel paa Proviant. — Uden Datum. (Tydsk.) Tramplir, Correspondenz des Card. Dietrichstein mit Collalto S. 112—13.
1. Julii. *12944. L. CAMERARIUS cum Axelio Oxenstierna communicat, quæ Dn. Voppius ab Aitzema Hamburgo ad se scripsit, vereturque, ne rex Daniæ cum Cæsare de sua pace et securitate agat, quum speciosum prætextum nunc dissoluto in Anglia parlamento habeat. — *Amstelrodami*, 1te Julii. Bidrag till kannedom af Finlands Natur och Folk 36. H. S. 395—98.
- ante 3 Julii. *12945. HENRICUS HUDEMANNUS indbyder Holger Rosenkrands og hans Frue til sit Bryllup d. 3. Juli. — *Wevelstethi Holsatorum*. (Uden Datum.) (Latin.) Udt. i Kirkehist. Saml. 3. R. VI. 327.
3. Julii. *12946. ALBRECHT, Hert. af Friedland, meddeler Friherre Karl v. Harrach bl. a., at Bispen af Bremen, som var bleven taget tilfange af K. af Danmark, fordi han havde korresponderet med »vor« Hert. af Holsten, er undkommet af Fangenskabets. — *Aschersleben*, d. 13. Juli. (Tydsk.) Fontes rerum Austriacarum 2. Abth. XLI. 393.
4. Julii. *12947. K. CHR. IV. lover paany Staden Göttingen Hjælp. — *Wolfenbüttel*, 4. Julii. (Tydsk.) Archiv d. histor. Vereins f. Niedersachsen N. F. 1848 S. 111.
4. Julii. *12948. K. KARL I.'s Rekreditiv for Joh. Bilde til K. Chr. IV. — *Westminster*, 4. July. (Latin.) Udt. p. Eng. i Macray, Thir'd Report S. 49.
5. Julii. *12949. ALBRECHT, Hert. af Friedland, tilskriver Hert. Adolf af Holsten og beder ham med sit Korps hurtigst mulig marschere til Bøhmen mod den Leitmeritzer Kreds, hvor han uden Tvivl vilde finde gode Kvarterer. — *Aschersleben*, 15. Juli. (Tydsk.) Brudst. i Jahrb. f. d. Landesk. d. Herzogth. VIII. 52—53.

1626.

General TILLYS Skrivelse til Raadet i Göttingen, hvori han opfordrer det f Danmark Krigsfolk bort, samt for at berøve det Haab om Undsætning r det en Afskrift af et opsnappet Brev fra denne. — *Im veldt vor Moringen*, (dsk.) Archiv d. histor. Vereins f. Niedersachsen N. F. Jahrg. 1848 S. 112—14. 5. Julii.

JOHAN. ISACH PONTANI epistola ad Franciscum Gomarum, Doct. Theol., 5. Julii.
iæ Groningensis, qua professionem historiæ et linguæ Græcæ in hac aca-
esertim quum historia Danica conscribenda sibi a rege Danico et cancel-
isa sit et nunc primo tomo typis describendo totus desudet. — *Hardervici*,
1 Epistola 1695 S. 249—51.

K. KARL I.'s Brev til K. Chr. IV., hvori han opfordrer ham til at holde 6. Julii.
t med de protestantiske Fyrster. — *Westminster*, 6. July. (Latin.) Udt. p.
Report S. 49.

K. KARL I.'s Brev til K. Chr. IV. med Løfte om, at han ikke vil lade 6. Julii.
as Sag i Stikken, men give ham al mulig Understøttelse. — $\frac{6}{17}$ Juli.
dsk i Opel, Niedersächs.-dänisch. Krieg II. 514

Sir THOMAS ROES Skrivelse til Lord Edward Conway, hvori han udtaler, 6. vel 16. Julii.
Mening vilde have været heldigt, om K. af Danmark var rykket frem til
unde, hvor da Bethlen Gabor vilde have forenet sig med ham. — *Con-*
y. (Engelsk.) The negotiations of Sir Thomas Roe S. 526—30.

RICHARD BOYLE, Jarl af Cork, skriver til K. Chr. IV. og takker ham for 7. Julii.
f 700 £, der havde været om Bord paa et dansk Skib, som ilde medtaget
i Youghal, for en Gave paa 100 £ til de fattige i Youghal og for en
i selv. — *Lismore Castle*, 7. July. (Engelsk.) Udt. i Macray, Second

.. CAMERARIUS ad Axelium Oxenstierna inter alia de liberatione Laurentii 7. Julii.
is Daniæ iussu Infantæ scribit; item de adventu Christiani Thomesen
compromissi inter ordines Belgicos et regem Galliæ, de statu exercitus
expeditione ejusdem regis versus Silesiam. — *Loco consveto (Hagæ-*
Bidrag till kännedom af Finlands Natur och Folk 26. H. S. 399—404.

idberetning fra SALVETTI, toscansk Agent i London, hvori omtales, at 7. Julii.
landet en extraordinær Gesandt fra Danmark i Gravesend. — *London*,
) Eng. Overs. i Hist. Manusc. Commis. The Ms. of H. D. Skrine S. 78.

OH. QUISTORP skriver til Joachim Jungius, at En, som tjener Fuchs, er 7. Julii.
mund og melder, at hele Wallensteins Hær nærmer sig, og at Fuchs
Korps. — *Rostochii*, d. 7. Julii. (Tydsk.) Avé-Lallemant, Des Dr. Joach.
86—87.

tteræ (OLIGERI) ROSÆKRANTZII ad Laurentium Jacobæum, in quibus 9. Julii.
is hic scripsit, affirmatque, se filium Georgium domi secum retinere
studiis humanioribus ac pietatis inprimis interiore sensu plenius ma-
hanneo Otthoniano, 9. Julii. Kirkehist. Saml. 3. R. VI. 327.

n danske Kommissær JOACHIM v. MITZLAFF skriver til General Fuchs, 9. Julii.
han har ført med Brandenburg, ere endte med, at Kurf. Georg Wil-
rankfurt a. d. O. aabnes for den bortdragende Hær, og udtaler sin faste
n lykkes Grev Ernst af Mansfeld at komme Fjenden i Forkjøbet. —
(Tydsk.) Udt. i Opel, Niedersächs.-dänisch. Krieg II. 533, jvfr. S. 583.

1626.

10. Julii—
21. Augusti.

*12961. AALBORGS BYTINGS DOM, at Jens Andersen Vodeskov og hans Hustru og Magdalene Madsdatter have forset sig ved at lade Else Lavrsdatter bruge Sold og Sax til at vise igjen, og at de derfor bør stande til Rette efter Kongens Forordning. Saml. t. jydsk Hist. og Topogr. V. 92—95.

11. Julii.

*12962. JOHANNIS MEURSI ad Gerhardum Vossium epistola, in qua commemorat, se hactenus nihil lucubrationum suarum vulgare potuisse, quia typographo Soræ careat, quem deinceps habiturus sit. — *Soræ*, d. XI. Julii. Meursii Opera XI. 665—66. Ger. Joan. Vossii Epistolæ II. 47.

11. Julii.

*12963. Grev TILLYS Skrivelse til Infantinde (Isabella Clara Eugenia), hvori han omtaler en Efterretning om, at K. af Sverig personlig vil hidføre K. af Danmark en Forstærkning paa 16—17000 Md. — *Au camp proche de Gottingen*, le 21. juillet. (Fransk.) Villermont, Tilly S. 733—34.

11. Julii.

*12964. SIMON EPISCOPIUS's Skrivelse til (Johannes Wtenbogaert), hvori han nævner, at van der Vlucht ikke sætter Pris paa Opholdet i Holsten. — *Rotterdam*, d. 21. July. (Hollandsk.) Brieven en onuitgegev. Stukken van Joh. Wtenbogaert II, 2. 404—409.

12. Julii.

*12965. Hert. ADOLF af Holstens Instrux for Oswald v. Baumbach til Hert. af Friedland. — *Dietz*, 22. Juli. (Tydsk.) Brudst. i Jahrb. f. d. Landesk. d. Herzogth. VIII. 53—55.

12. Julii.

*12966. Hert. ADOLF af Holsten meddeler Tilly, at han har faaet Befaling fra Hert. af Friedland til at marschere mod Böhmen ind i Leitmeritzer Kredsen og har sendt Oswald v. Baumbach til denne for at faa nærmere Oplysninger; skulde han faa Ordre dertil, vilde han gjerne forene sig med Tilly. — *Dietz*, 22. Juli. (Tydsk.) Udt. i Jahrb. f. d. Landesk. d. Herzogth. VIII. 55.

12. Julii.

*12967. Hert. ADOLF af Holsten beder Greven af Schwarzburg om at sende sig en god Hest. — *Dietz*, 22. Juli. (Tydsk.) Udt. i Jahrb. f. d. Landesk. d. Herzogth. VIII. 55.

12. Julii.

*12968. Hert. ADOLF af Holsten opfordrer Friedrich Merckell, Kurf. af Mainz's, Foged, til at løslade 8 kejserlige Soldater. — *Dietz*, 22. Juli. (Tydsk.) Udt. i Jahrb. f. d. Landesk. d. Herzogth. VIII. 55.

12. Julii.

*12969. Skrivelse fra Grev SCHWARZENBERG til Kansler Pruckmann, hvori Kurf. af Brandenburgs Uvilje mod Danmark omtales. — 22. Juli. (Tydsk.) Förster, Wallenstein als Feldherr und Landesfürst S. 65—66.

12. Julii.

*12970. (JOHANNES WTENBOGAERTS) Skrivelse til sin Hustru Maria Petitpas, hvori han omtaler sin Hensigt at rejse over Hamburg til Holsten. — *Pariis*, d. 22. Juli. (Hollandsk.) Brieven en onuitgegev. Stukken van Joh. Wtenbogaert II, 2. 394—99.

14. Julii.

*12971. L. CAMERARIUS ad Axelium Oxenstierna inter alia scribit, ordines Belgicos regi Danico 30 millia Imperialium, quæ iste Bethlen Gabor promiserit, ut eo citius in occursum Mansfeldii progrediatur, curasse. — Ex loco consveto (*Hagæ-Comitis*), $\frac{1}{2}$ Julii. Bidrag till kännedom af Finlands Natur och Folk 36. H. S. 405—409.

14. Julii.

*12972. Indberetning fra SALVETTI, toscansk Agent i London, hvori den sidst ankomne danske Gesandts Audients omtales. — *London*, 24. Juli. (Italiensk.) Eng. Overs. i Hist. Manusc. Commis. The Ms. of H. D. Skrine S. 80.

15. Julii.

*12973. K. CHR. IV.'s Instrux for Jørgen Sehefeld, som skal begive sig til K. Gustaf II. Adolf for at spørge, om den svenske Hær kun skulde kæmpe i Preussen og Polen, eller om den ogsaa kunde tage Del i Krigen i Tydskland. — *Wolfenbützel*, $\frac{1}{2}$ Juli. Udt. i Opel, Niedersächs.-dänisch. Krieg II. 529.

1626.
15. Julii.
K. CHR. IV. og Hert. FREDERIK af Gottorps aabne Brev, hvorved de under befale alle i Hertugdømmerne, der endnu ikke have betalt den bevilgede Kredsskat, at indbetale Restancerne samt de ifaldne Bøder til Landekassen tbr. — *Rendszburger*, d. 15. Julii. (Tydsk.) Særtr. af Forordn.
- Instrux, istedenfor Proposition, foredragen i KONGENS og HERT. AF 15. Julii.
for det slesvig-holstenske Ridder- og Landskab paa Landdagen i Rends-
derne i Holsten og Slesvig opfordres til at erlægge Tripelhjælp in triplo i
hvad Kongerigerne Danmark og Norge have gjort for den fælles Sag. —
c.) Brudst. i Ratjen, Verz. d. Handschrift. d. Kieler Universitätsbibliothek II. 337. Udt.
III. 74.
- Resolution af det SLESVIG-HOLSTENSKKE RIDDER- OG LANDSKAB paa Land- 15. Julii.
org, hvorefter det slesvigske Ridder- og Landskab, skjønt det uden For-
lange har hjulpet det holstenske med Bidrag og for nylig paataget sig en
aar bevilget 40,000 Dlr. til Landsdefensionen. — *Rendsb.*, 15. Juli. (Tydsk.)
andschrift. d. Kieler Universitätsbibli II. 338.
- Klageskrift til Raadet i Göttingen fra Kommandanten DAVID TONNIES og 15. Julii.
FREDERIK MORITZ AF USLAR, ANTON AF MEZERAD, KONRAD HILDEBRAND, FRITZ
ERNST AF GÜNDERODE, hvori de omtale, at de for 5 Uger siden ere komne
de 5 Kompagnier til Fods og 1 Kornet Ryttere, som Staden havde an-
IV. om. — 15. Julius. (Tydsk.) Udt. i Archiv d. histor. Vereins f. Niedersachsen
S. 112.
1. Den venetianske Gesandt i Wien, PADOVIN, skriver til Dogen om de 15. Julii.
gaa om Hert. af Friedlands ærgjærrige Planer, som skulde gaa ud paa at
burg og Kurhatten eller maaske endog Danmark for sig selv. — 25. Juli n. S.
i Gindely, Waldstein 1625—30 I. 98.
9. JAN JACOBSEN VAN NES'S Skrivelse til Admiralitetsraaderne i Rotterdam, 15. vel 25. Julii.
taler Opbringelsen i Nærheden af Oldenzaal af en Konvoj med 8 Karrer
des at skulle føres til K. af Danmark. — *Vorr Oldenzeel*, desen 25. Julii.
Kronijk van het histor. Genootschap te Utrecht 6. Serie 28. Jaarg. S. 149—50.
10. ALBRECHT, Hert. af Friedland, tilskriver Friherre Karl v. Harrach bl. a., 16. Julii.
nark tre Gange har foreslaaet ham Udveksling (=Quartier-) af Fangerne, men
egret sig derved. — *Aschersleben*, d. 26. Juli. (Tydsk.) *Fontes rerum Austriacarum*
II—402.
31. Sir THOMAS ROES Skrivelse til Dr. (Elisabeth) af Bøhmen, hvori han 16. Julii.
som Bethlen Gabors Mening, at K. af Danmark spilder sin Tid i rent
e, og at hele Ligaens Styrke burde mødes ved Wien. — *Constantinople*,
ngelsk.) *The negotiations of Sir Thomas Roe* S. 580—82.
82. Hert. ADOLF af Holsten tilskriver Hert. af Friedland og lover i Løbet af 17. Julii.
at bryde op og hurtigst mulig marschere til Bøhmen med det nyhvervede
an beder Hert. af Friedland om at sende sin Kommissær Møzger til Bøhmen, for
kunde mønstre hans Regiment. — *Dietz*, 27. Juli. (Tydsk.) Udt. i Jahrb. f. d.
erzogth. VIII. 55—56.
83. Hert. ADOLF af Holstens Hververpatent for Hauptmannn Caspar de 18. Julii.
t hverve et Kompagni paa 300 Fodfolk. — *Dietz*, 28. Juli. (Tydsk.) Udt. i Jahrb.
d. Herzogth. VIII. 56.

1626.

20. Julii.

*12984. K. KARL I.'s Brev til K. Chr. IV., hvori han anbefaler ham Sir Donald Mackey, som kommer til Glykstadt med 3000 Md., han har hvervet i Skotland til Mansfeld. — *Theobald's*, 20. July. (Latin.) Udt. p. Eng. i Macray, Third Report S. 49.

20. Julii.

*12985. Grev TILLY anmoder Infantinde (Isabella Clara Eugenia) om Undsætning, da K. af Danmark rykker frem imod ham med hele sin Styrke, og han ikke kan vente Hjælp fra Hert. af Friedland. — *Au camp devant Göttingen*, le 30. juillet. (Fransk.) Villermont, Tilly S. 734—35.

20. vel 30. Julii.

*12986. HANNIBAL V. DOHNAS Skrivelse til Kejser Ferdinand II., hvori han meddeler, at Kurf. Georg Wilhelm af Brandenburg er villig til at opgive den danske Sag og stille sig helt paa Kejserens Side, dog kun mod at faa bevilget en Række Fordringer til Gjengjæld. — *Glogau*, 30. Juli. (Tydsk.) Udt. i Opel, Niedersächs.-dänisch. Krieg II. 532—33.

20. Julii.

*12987. L. CAMERARIUS ad Axelium Oxenstierna de bello Germanico scribit. — Ex loco consveto, (*Hagæ-Comitis*), 20. Julii. Bidrag till kännedom af Finlands Natur och Folk 36. H. S. 410—14.

21. Julii.

*12988. PETRI GRUTERI ad Johannem Meursium epistola, in qua commemorat, eum ad se scripsisse, academæ Soranæ desideriiis completo doctorum numero satisfactum esse. — *Amsterdami*, Kal. Sextil. Meursii Opera XI. 460—62.

22. Julii.

*12989. HANS ANDERSEN (VEDEL) tilskjæder sin Broder Søren (Andersen Vedel) sin Broderlod i en Gaard i Puggaardsgade og Søndergade i Ribe. — (*Ribe*), 22. Juli. Udt. i Wegener, Om A. S. Vedel 1. Udg. S. 267, 2. Udg. S. 268.

22. Julii.

*12990. SIDSEL ANDERSDATTER, M. Povel Mortensen Biskop i Lunds Enke, tilskjæder sin Moder Mette, sl. Anders Veyles i Ribe, syv Boder i Bispegade, som arvelig ere hende tilfaldne efter hendes Fader. — (*Ribe*), 22. Juli. Udt. i Wegener, Om A. S. Vedel 2. Udg. S. 268.

23. Julii.

*12991. Litteræ SVENONIS PETRI ad Oligerum Rosenkrandsium, in quibus scribit, misellam rusticorum turbam multiplicia gravamina queri. — 23. Julii. Kirkehist. Saml. 3. R. VI. 328.

27. Julii.

*12992. Kejser FERDINAND II.'s Instrux til Grev Schwarzenberg, med Ordre til at paaskynde Afsendelsen af den lovede spanske Hjælp fra Statholderinden i Nederlandene, da Tilly uden den vilde være K. af Danmark langt underlegen. — 6. August. (Tydsk.) Udt. i Mittheil. d. Inst. f. österr. Geschichtsforsch. I. 568—69.

28. Julii.

*12993. L. CAMERARIUS ad Axelium Oxenstierna inter alia scribit, amicum ad se ex castris Danicis scripsisse, regem Daniæ in dies minus magno animo videri, lentum ac perplexum esse et tanto oneri imparem, non nisi suorum Danorum consilia sequi, quorum plerique pecuniis aucti non nisi domum itionem meditentur, ignari belli et rerum gendarum imperiti. — Loco consveto (*Hagæ-Comitis*), 28. Julii/7. Aug. Bidrag till kännedom af Finlands Natur och Folk 36. H. S. 415—18.

30. Julii.

*12994. NICOLAI WISMARI ad Johannem Meursium epistola, in qua Soranum bibliopolium commemorat. — *Nycopiæ Falstriorum*, propriid. Kal. Sextilis. Meursii Opera XI. 459—60.

30. Julii.

*12995. General FUCHS's Skrivelse til K. Chr. IV., hvori han udtaler Haabet om inden 3. August at kunne forene sig med Kongen. — *Wolfsburg*, 30. Juli/9. Aug. (Tydsk.) Udt. i Opel, Niedersächs.-dänisch. Krieg II. 557.

31. Julii.

*12996. General TILLYS Skrivelse til Raadet i Göttingen, hvori han omtaler en mellem ham og den danske Kommandant i Staden sluttet Kapitulation. — D. 10. August. (Tydsk.) Archiv d. histor. Vereins f. Niedersachsen N. F. Jahrg. 1848 S. 115.

1626.

- L. CAMERARIUS** ad Axelium Oxenstierna scribit, famam sparsam esse, gna a Cæsareanis clade affectum esse. — *Hagæ-Comitis*, 1¹. Augusti. 1. Augusti.
af Finlands Natur och Folk 36. H. S. 419—23.
- Grev **TILLYS** Skrivelse til Infantinde (Isabella Clara Eugenia), hvori han om, at K. af Danmark samler hele sin Styrke mellem Wolfenbüttel Oberst Fuchs har forenet sig med ham. — *Au Gottingen*, le 14. d'aoust. 4. Augusti.
ont, Tilly S. 736—37.
- RUSDORFII** ad Ludovicum Camerarium epistola, in qua refert, legatum ssimis precibus nihil aliud quam prolixum responsum, quo non sit regem Angliæ obtinuisse. — *Londini*, 1⁶. August. Monumenta pietat. et II. 369—73. 6. Augusti.
- Kurf. **MAXIMILIAN** af Baierns Brev til Statholderinden i de spanske efter Tilly, saa snart Grev v. Isenburg var stødt til ham med spanske angribe K. Chr. IV. og søge at spærre Elben og Weser samt bemægtige Østersøen. — 18. August. (Tydsk.) Udt. i Opel, Niedersächs.-dänisch. Krieg II. 495. 8. Augusti.
- L. CAMERARIUS** ad Axelium Oxenstierna scribit, Buckinghamium ad regem esse legatum, et legatum Danicum adhuc Hagæ esse. — *Hagæ-Comitis*, rag till kännedom af Finlands Natur och Folk 36. H. S. 424—27. 8. Augusti.
- Sir **THOMAS ROES** Skrivelse til Fyrst Bethlen Gabor, hvori han underlet imellem England, Danmark og Generalstaterne sluttede Forbund. — 1⁹. August. (Engelsk.) The negotiations of Sir Thomas Roe S. 539—41. 9. Augusti.
- K. CHR. IV.** og Hert. **FREDERIK** af Gottorp befale Indbyggerne i Hertugbetale den paa Landdagen i Rendsborg bevilgede Skat til tre navngivne iel i første Halvdel af Octbr. og samtidig godtgjøre med Ed, at de have tægt rigtig. — D. 10. Augusti. (Tydsk.) Særtr. af Forordn. 10. Augusti.
- BETHLEMI GABORIS** principis Transsilvanie ad legatum suum Constantiæ, in quibus commemorat, regem Danie Joannem Ernestum, ducem t Mansfeldium sibi in auxilium misisse. — Sine die. Brudst. i The negotia- 10.—28. Augusti.
Roe S. 549.
- Sir **THOMAS ROES** Skrivelse til Lord Edward Conway, hvori han omtaler, med Bethlen Gabors Gesandt, at Fyrsten skal opfordre K. af Danmark og baade med sig og med Porten. — *Constantinople*, 1². August. (Engelsk.) 12. Augusti.
Sir Thomas Roe S. 542—43. Brudst. i Opel, Niedersächs.-dänisch. Krieg II. 588.
- K. LUDVIG XIII.'s** Instrux for Mareschal Bassompierre og Grev de Tillières Ambassadører til England, hvori ogsaa Forholdet til Danmark omtales. — 13. Augusti.
r d'aoust. (Fransk.) Avenel, Lettres de Richelieu II. 241—55.
- (**ELECTORIS BRANDENBURGICI**) ad (cancellarium regni Poloniæ) litteræ, in 14. Augusti.
quas terræ electorales ejus a militibus Danicis et Mansfeldicis perpassæ t. — *Ex arce nostra Coloniensi ad Spream*, 1⁴. die August. Lengnich, Ge-
nen Lande V, Docum. S. 129—31.
- RUSDORFII** ad Ludovicum Camerarium epistola, in qua deplorat, proceres ehendere, Angliam victa Dania et subjugata Germania diu subsistere non etiam si vellent, Dano non debitam pecuniam solvere posse. — *Londini*, 14. Augusti.
umenta pietat. et literar. viror. illustr. II. 373—81.

*13009. L. CAMERARIUS ad Axelium Oxenstierna inter alia scribit, Imperatorem regi Daniæ occulte honestas condiciones pacis offerre, et electorem Saxonicum ei per-suadere dici; se autem credere, æmulationem apud regem Daniæ nasci, quod rex Sveciæ ortus in Borussia suæ potestatis faciat, quo fiat, ut rex quacunque ratione cum Cæsare transigat. — Loco consveto (*Hagæ-Comitis*), $\frac{1}{2}$ Aug. Bidrag till kändaedom af Finlanda natur och Folk 36. N. S. 428—33.

*13010. GEORG, III. Jarl af Wintoun, omtaler i et Brev til sin Broder Alexander, VI. Earl af Eglinton, at den danske Gesandt var overtydet om K. Karl I.'s Venskab for den danske Konge. — *Colledge*, 17. August. Hist. manuscr. commission. The man. of the earl of Eglinton etc. S. 45.

6605. Udt. p. Tydsk i Opel, Niedersächs.-dänisch. Krieg II. 563.

*13011. Grev TILLY underretter Infantinde (Isabella Clara Eugenia) om sin Sejr over K. af Danmark i Slaget ved Lutter. — *Au camp proche de Lutter*, le 28. d'aoust. (fransk.) Villermont, Tilly S. 738—40.

*13012. K. GUSTAF II. ADOLFS Resolution til K. af Danmarks Afsending Jørgen Beffeld, hvori han anerkjender det heldige i, at en Del af den danske Hær forenes med sine egen, men tilraader at lade disse Tropper rykke igjennem Polen mod Schlesien, tedenfor, som foreslaaet, mod Baiern og Franken. — *Lagret wid Dirschaw*, d. $\frac{1}{2}$ Aug. (fransk.) Konung Gustaf II Adolfs Skrifter S. 285—90. Udt. p. Tydsk i Opel, Niedersächs.-dänisch. Krieg II. 529—30.

*13013. Kurf. MAXIMILIAN af Baierns Skrivelse til (Infantinde Isabella Clara Eugenia Brüssel), hvori han udtaler sin Mistillid til K. af Danmarks Forsikringer om sin Tilbøjelighed til Fred. — 29. August. (Tydsk.) Brudet. i Villermont, Tilly S. 387.

*13014. K. GUSTAF II. ADOLFS Forslag til et offensivt og defensivt Forbund mellem Sverige og Danmark, hvori han lover, naar K. Chr. IV. inden Mikkelsdag vil lade 3000 ryttere og 7000 Md. Fodfolk støde til ham og give dem Sold, at marschere mod Schleien. — $\frac{1}{2}$ Aug. Udt. i Opel, Niedersächs.-dänisch. Krieg II. 530.

*13015. Kurf. GEORG WILHELM af Brandenburgs Brev til Kejseren, hvori han bl. a. rekrer, at han ikke har kunnet hindre, at Fjenden (den danske Hær) drog igjennem hans Land. — 3. Sept. (Tydsk.) Gindely, Waldstein 1625—80 I. 324—26.

*13016. Grev TILLYS Skrivelse til Infantinde (Isabella Clara Eugenia), hvori han eddeler, at han har sendt hele sit Rytteri afsted for at forfølge K. af Danmark, der har trukket sig tilbage henimod Hamburg. — *Au camp proche de Leinen*, le 3. de septembre. (fransk.) Villermont, Tilly S. 741—42.

*13017. K. CHR. IV. bevilger M. Anders Arrebo, der for nogen Tid siden for sin forseelses Skyld blev afsat fra Embede, at han igjen maa admitteres til et Bondekald. — *Arde*, d. 25. August. Hüberts, Beskr. over Æra S. 74.

*13018. K. CHR. IV. tilskriver Hert. Frederik Ulrik af Braunschweig, at han ikke vil lade rumme Wolfenbüttel. — *In der Schanze gegen Schnakenburg*, 26. Aug. (Tydsk.) K. i Quellensamm. d. schlesw.-holst.-laub. Gesellsch. II. 2. 123.

*13019. GERARDI JOANNIS VOSSII ad Guilielmum Bosovellum epistola, in qua datum collegæ sui Johannis Meursii in Daniam commemorat. — *Lugd. Bat.*, Nonis Sept. r. Joan. Vossii Epistolæ S. 109—11.

1626.

Kurf. GEORG WILHELM af Brandenburg skriver til Borggrev Hannibal v. 27. Aug. vel
6. Septbr.
 e har kunnet hindre Fjendens (den danske Hærs) Gjennemgang gennem
 Sept. (Tydsk.) Gindely, Waldstein 1625—80 I. 326—28.

ANDERS BILDES Brev til Kansleren Chr. Friis t. Kragerup, hvori han ud- 28. Augusti.
 or vidt man skulde tillade 2 skotske Regimenter at passere Sundet paa
 — *Rosendal*, 28. Augusti. Meldell, Bille-Ættens Hist. II. 190—91.

t. i Opel, Niedersächs.-dänisch. Krieg II. 569. 29. Augusti.

K. CHR. IV.'s Skrivelse til Hert. Adolf Frederik af Mecklenburg, hvori 29. Augusti.
 Fuchs og Rytteriet Skyld for Nederlaget (ved Lutter). — *An der skandtz*
über, den 29. Augusti. (Tydsk.) Brudst. i Forsch. z. deutsch Gesch. I. 646
 3.-dänisch. Krieg II. 566.

K. CHR. IV.'s og Hert. FREDERIK af Gottorps aabne Brev, hvorved den 29. Augusti.
 lsættes til fjorten Dage efter Mikkelsdag. — D. 29. Augusti. (Tydsk.)

Infantinde ISABELLA CLARA EUGENIA) lykønsker (Grev Tilly) til Sejren over 30. Augusti.
 beder ham om at forfølge denne. — *Bruzelles*, le 9. septembre. (Fransk.)
 2—58.

Den bayerske Gesandt i Wien LEUKER skriver til Kurf. Maximilian om 30. Augusti.
 Tillys Sejr over K. Chr. IV. ved Lutter har gjort, og om, hvor misfor-
 er med Wallensteins Holdning overfor Mansfeld. — 9. Sept. (Tydsk.)
 25—80 I. 113—14.

K. CHR. IV.'s Brev til K. Karl I.'s Statsministre med Tak for deres 1. Septbr.
 ønkrantz. — *Stipel*, 1. Septembris. (Latin.) Udt. p. Eng. i Macray, Third

K. CHR. IV.'s Brev til K. Karl I.'s Gehejmerraad om de resterende 1. Septbr.
 1. Septbr. (Latin.) Udt. p. Eng. i Macray, Third Report S. 68.

K. CHR. IV.'s Brev til det engelske Parlament med Ønske om, at Rosen- 2. Septbr.
 v at afgive en Beretning for det om Forbundet mellem Danmark, Eng-
 erne. — 2. Septbr. (Latin.) Udt. p. Eng. i Macray, Third Report S. 68.

Infantinde ISABELLA CLARA EUGENIAS) Skrivelse til (Grev Tilly), hvori 3. Septbr.
 t om, at Forfølgelsen af K. af Danmark maa have god Virkning. —
 9. septembre. (Fransk.) Villermont, Tilly S. 742.

mtmanden KAHRSTETT meddeler Hert. Christian af Celle, at K. Chr. IV. 4. Septbr.
 Blekede. — *Winsen an der Luhe*, 4. September. (Tydsk.) Brudst. i
 ins f. Niedersachsen 1858 S. 177—78.

Kurf. MAXIMILIAN af Baiern skriver til Infantinde (Isabella Clara Eugenia), 5. Septbr.
 v Tillys Sejr over K. af Danmark ikke behøver at sende ham Forstærke-
 le septembre. (Fransk.) Udt. og Brudst. i Villermont, Tilly S. 742.

r THOMAS ROES Skrivelse til Lord Edward Conway, hvori han udtaler 6. Septbr.
 len Gabor ikke vil opgive sine Planer, hvis der ikke indtræffer Uheld i
 i K. af Danmark. — *Constantinople*, 1° Sept. (Engelsk.) The negotiations
 347—51. Udt. p. Tydsk i Opel, Niedersächs.-dänisch. Krieg II. 588.

tteræ L. CAMERARIU ad Axelium Oxenstierna, in quibus inter alia de 8. Septbr.
 opter cladem regi Daniæ a Tillio infectam scribit et veretur, ne Tillius

1626.

loca maritima petat, et rex Hispaniæ magnam classem ad fretum Danicum destinandum paret. — Loco solito (*Hagæ-Comitis*), $\frac{8}{18}$. Septemb. Bidrag till kännedom af Finlands Natur och Folk 36. H. S. 484—88.

8. Septbr. *13034. Lord EDWARD CONWAYS Skrivelse til Sir Thomas Roe, hvori han omtaler, at K. af Danmark med Ligaens Hjælp har sendt en Pengeunderstøttelse til Bethlen Gabor. — *St. Martins-lane*, 8. Sept. (Engelsk.) The negotiations of Sir Thomas Roe S. 552—54. Brudst. i Opel, Niedersächs.-dänisch. Krieg II. 588.
8. Septbr. *13035. JOHN WILKINSONS Skrivelse til Sir Thomas Roe, hvori han omtaler, at der er kommen Efterretning om K. af Danmarks Nederlag, hvilket den spanske Gesandt fejrer med stor Højtidelighed og søger at overdrive. — *Venice*, September 18. stilo novo. (Engelsk.) The negotiations of Sir Thomas Roe S. 556—57.
9. Septbr. *13036. Sir THOMAS ROES Skrivelse til Fyrst Bethlen Gabor af Siebenbürgen, hvori han meddeler ham, at hans Konge har sendt en Gesandt og Penge til K. af Danmark. — *Constantinople*, $\frac{9}{18}$. Sept. (Engelsk.) The negotiations of Sir Thomas Roe S. 555—56.
10. Septbr. *13037. TOLDEREN I SCHNACKENBURGS Beretning til Hert. Christian af Celle om de af K. af Danmarks Krigsfolk i Mark Brandenburg ved Elben foretagne Udpresninger. — 10. September. (Tydsk.) Brudst. i Zeitschr. d. histor. Vereins f. Niedersachsen 1858 S. 178.
11. Septbr. *13038. RUSDORFFI ad Ludovicum Camerarium epistola, in qua commemorat, se et legatum Danicum officio suo non deesse monendo regem Angliæ ad auxilium Daniæ, sed obstacula, quum de mediis juvandi quæstio sit, semper objici; tamen Dano militem, quem alat Anglus Batavis, mitti constitutum esse. — *Londini*, 21. Sept. Monumenta pietat. et literar. viror. illustr. II. 381—83.
12. Septbr. *13039. Litteræ amicitæ M. SVENONIS PETRI ad Oligerum Rosenkrandsium. — *Othonia*, 12. Sept. Kirkehist. Saml. 3. R. VI. 328—29.
12. Septbr. *13040. (JOHANNES WTENBOGAERTS) Skrivelse til Dr. Jacob le Petit, hvori han omtaler et Rygte om de Danskes fuldstændige Nederlag. — *Parijs*, desen 22. Septemb. (Hollandsk.) Brieven en onuitgegeev. Stukken van Joh. Wtenbogaert II, 2. 431—35.
14. Septbr. *13041. Den kejserlige Raad HEINRICH v. HUSAN advarer Bgm. og Raad i Rostock mod Danmark og formaner dem til ikke at deltage i K. Chr. IV.'s saakaldte »Kredsdefension«. — 14. Sept. (Tydsk.) Brudst. i Jahrb. d. Vereins für meklenb. Gesch. LI. 291.
15. Septbr. *13042. K. CHR. IV. befaler Rentemester Ove Høgh at sende de to dygtigste af Sejldugsdrengene i Tugthuset med nogen Pension til Frankrig for at uddannes videre i deres Haandværk. — 15. Septbr. Udt. i Dyrlund, Taterø og Natmandsfolk i Danmark S. 44.
15. Septbr. *13043. CAMERARIJ ad Axelium Oxenstjerna, regni Sveciæ cancellarium, litteræ, in quibus Dani magnam cladem commemorat refertque, Anglum Dano solutionem promissorum subsidiorum in futurum recusare, quod arcanos fœderis articulos nondum ratos habuerit. — Loco solito (*Hagæ-Comitis*), $\frac{4}{18}$. Sept. Moser, Patriotisches Archiv VI. 89—95. Bidrag till kännedom af Finlands Natur och Folk 36. H. S. 439—44.
15. Septbr.—
Octobr. *13044. LUDVIG CAMERARIUS's 4 (opsnappede) Breve til K. Gustaf II. Adolf, hvori flere Oplysninger om Aarsagerne til den danske Konges Uheld i Kejserkrigen, samt om hans private og offentlige Forhold efter Slaget ved Lutter. En disse Breve forudskikket Fortale er tydelig skreven af den Uven af Camerarius, som skildrer denne som en Vendeakaabe og Praler. — *Haag*, $\frac{1}{18}$. Septembr.—Octobr. (Tydsk.) Lond. Acta publ. III. 8. 952—60.

- Grev TILLY opfordrer Raadet i Staden Hildesheim til uden at oppebie Resolution at fortsætte sine Bestræbelser for ved Interposition at faa Neuwaldt liggende danske Kapitain til at drage bort. — *Seitsdorff*, d. (Tydsk.) Villermont, Tilly S. 743—44. 1626. 16. Septbr.
- Beretning til Hert. Christian af Celle om et Indfald i Bardowick af gelige (danske) Ryttere. — *Winsen an der Lube*, 16. September. (Tydsk.) Meins f. Niedersachsen 1858 S. 178. 16. Septbr.
- Grev TILLYS Skrivelse, hvori han stærkt roser K. Chr. IV.'s Evne til at g hans Aandsnærværelse i Kampen. — 28. September. (Tydsk; Overs. 1st. i Villermont, Tilly S. 322. 18. Septbr.
- Grev TILLYS Skrivelse til Infantinde (Isabella Clara Eugenia), hvori han rods sin Forfølgelse ikke har kunnet forhindre K. af Danmark fra at naa e sig der; han har derimod givet sig til at indtage de af Fjenderne be- — *Au camp proche du Neustat*, le 28. de septembre. (Fransk.) Villermont, ndst. i tydsk Overs. Sæds. S. 323. 18. Septbr.
- BGM. OG RAAD I ROSTOCK svare Heinr. v. Husan, at de underdanigst ter Kejserens Mandater og Rigsforfatningen og ikke indlade sig paa l Krig, som er stridende derimod. — 18. September. (Tydsk.) Brudst. i eklenb. Gesch. LI. 291—92. 18. Septbr.
- Lord EDWARD CONWAY meddeler Sir Isaac Wake de Skridt, som K. for at understøtte K. af Danmark i Anledning af hans Nederlag. — 20. Sept. (Engelsk.) The negotiations of Sir Thomas Roe S. 557. 20. Septbr.
- Litteræ amicitie TH. BANGII (ad Laur. Jacobi Hindsholmium). — *Hafnia*, . Saml. 3. R. V. 257—58. 21. Septbr.
- K. KARL I.'s Brev til K. Chr. IV., hvori han udtaler sin Beklagelse over, en slaaet af Tilly, og meddeler, at han er villig til at sende 6000 Md., derlandene, og Penge til Sold til dem. — *Westminster*, 21. Septbr. (Latin.) Third Report S. 49. 21. Septbr.
- CAMERARIJ ad Axelium Oxenstjerna, regni Sveciæ cancellarium, litteræ, orat, Daniæ regis cladem ingentem ordines Generales Belgii perculisse, copias recollegisse; addit Christianum Thomæ legatum (Hagæ) adesse in balliæ controversia, quæ ordinum arbitrio commissa sit. — Loco consveto l. Octobr. st. loci. Moser, Patriotisches Archiv VI. 98—104. Bidrag till kannedom Folk 36. H. S. 445—49. 21. Septbr.
- BETHLEN GABORS Gesandt skriver til Axel Oxenstjerna om de spansk- lod Østersøen. — 1. Octbr. Udt. i Molbech, Nordisk Tidsskr. I. 246. 21. Septbr. vel 1. Octobr.
- ndberetning fra SALVETTI, toscansk Agent i London, hvori omtales de man vil komme K. Chr. IV. til Hjælp efter hans Nederlag. — *London*, (nsk.) Eng. Overs. i Hist. Manuscr. Commis. The Ms. of H. D. Skrine S. 84. 22. Septbr.
- ACOBUS FINCKS Fortegnelse over Afleveringer til Universitetsbibliotheket Salomon Sartor og Henrik Waldkirck. — 23. Septemb. Danske Mag. 23. Septbr.
- den udvalgte K. CHR. (V.'s) Forordning om Bede- og Bedringsdage, i begge Riger. — Uden Datum. (25. Septbr.) Særtr. af Forord. Om Uder, Forordninger etc. IV. 343. 25. Septbr.

1626.

25. Septbr. *13058. Skrivelse fra EN AF K. CHR. IV.'s OFFICERER, hvori han omtaler Hærens Udpresninger af Folk, Proviant og Penge i det Braunschweigske samt forsikrer, at Krigen ikke er en Religionskrig, men føres for at skaffe Kongens Sønner Lande. — *Wulffenbüttel*, veer dage voor Michaelis. (Plattdydk.) Zeitschr. d. histor. Vereins f. Niedersachsen 1859 S. 80—82.
29. Septbr. *13059. L. CAMERARIUS ad Axelium Oxenstierna scribit, regem Daniæ nunc ad 8 millia equitum et 7 millia peditum secum habere præter illos, qui in præsidiis sint. Si vera sint, quæ de rusticis in Austria scribant, fieri posse, ut Tillius partem exercitus sui ad Bavarum transmittere cogatur. Tum regi Daniæ oportunitatem transferendi belli sedem in Westfaliam fore. — *Hagæ-Comitis*, 29. Septbr./9. Octbr. Bidrag till kändedom af Finlands Natur och Folk 36. H. S. 458—62.
30. Septbr. *13060. P. CUPUS's Skrivelse til Johannes Wtenbogaert, hvori han nævner K. af Danmarks sidste Nederlag. — Desen 10. Octob. (Hollandsk.) Brieven en onultgegev. Stakken van Joh. Wtenbogaert III, 1. 3—10.
- Septbr.? *13061. Forslag fra (FRIHERRE VON SCHÖNBERG) til (Infantinde Isabella Clara Eugenia) om Forbund med Kejseren og Kurf. af Baiern, hvori omtales, at disses Gesandter nu ikke som før K. af Danmarks Nederlag fordre Hjælp imod denne. — Uden Datum. (Fransk.) Villermont, Tilly S. 724—26.
1. Octobr. *13062. Litteræ OLIGERI ROSENKRANDSI ad Christianum Frisium, cancellarium, quibus eum rogat et obsecrat, ut urgere velit, ut monita magistratus de publica in Deum *μεταβολή* spectentur et observentur. — *Rauan-holtio meo*, Kal. Octobr. Kirkehist. Saml. 3. R. VI. 829—30.
5. Octobr. *13063. Skraa for Bryggerlavet i Helsingør forfattet efter Kongens Befaling af Lensmanden paa Kronborg og Frederiksborg JØRGEN URNE og BGM. OG RAAD I HELSINGØR, og stadfæstet af den udvalgte K. Chr. (V.) — *Hafnia*, d. 5. Octobris. Aarsberetn. fra Geheimearch. III, Tull. S. 94—97.
5. Octobr. *13064. K. GUSTAF II. ADOLFS Skrivelse til Hert. Adolf Frederik af Mecklenburg, hvori han tilraader Dannelsen af et Forbund mellem K. af Sverig og Danmark, Hert. af Mecklenburg og Pommern og Hansestæderne imod de Pavelige. — *Im lager vor Falckenow*, d. 5. 8ber. (Tydsk.) Konung Gustaf II. Adolfs Skrifter S. 464—65.
5. Octobr. *13065. L. CAMERARIUS ad Axelium Oxenstierna scribit, se de rege Daniæ multa scribere posse, sed non cuncta exprimere audere. Unum modo dicit, se plus mali metuere quam boni sperare. — Ex loco consveto (*Hagæ-Comitis*), 1^a Octobr. Bidrag till kändedom af Finlands Natur och Folk 36. H. S. 463—66.
5. Octobr. *13066. Sir DONALD MACKIE af Stranavers Udnævnelse (henvendt til K. Chr. IV.) af John Munro som Oberst i sit Sted, da han selv var bleven farlig syg, for et Korps paa 2000 Md., som K. Karl havde ladet hverve for at hjælpe Grev Mansfeld, men som nu skulde gaa over i K. af Danmarks Tjeneste. — *Cromarty*, 5. Oct. (Latin.) Udt. p. Eng. i Macray, Second Report S. 50.
5. Octobr. *13067. Oberst DONALD MACKIE af Stranavers Instrux for John Munro om at samle Tropper i hans Sted til K. Chr. IV. under Grev Mansfelds Ordre. — *Cromarty*, 5. Oct. (Latin.) Udt. p. Eng. i Macray, Third Report S. 56.
6. Octobr. *13068. (CAMERARIUS) ad Axelium Oxenstierna, regni Sveciæ cancellarium, litteræ, in quibus causas cladis regis Daniæ, consveti recte monita spernere, et a rege Angliæ deserti, et mala ex ea sequentia explicat. — Ex loco consveto (*Hagæ-Comitis*), 1^a Octobr. Moser, Patrioticches Archiv VI. 104—115. Bidrag till kändedom af Finlands Natur och Folk 36. H. S. 460—57.

1626.

Overs. i Engelstoft og Møller, Histor. Kalender III. 206—208. Udt. i Kirkehist. 8. Octobr.

udvalgte K. CHR. (V.) befaler Rentemesteren Christoffer Urne aar- 8. Octobr.
udbetale 500 Rdlr. til M. Christoffer Heitman, Professor i Sorø,
danske og norske Historier, som findes her udi Bibliotheket. —
Rerdam, Lyskanders Levned S. 160.

brandenburgske Gesandt Dr. KRATZ Beretning til Kurf. Georg Wilhelm 9. Octobr.
ans Besværinger over Indkvarteringen i Mark Brandenburg, hvorefter
et Brandenburg, at det ikke med Magt havde holdt K. af Danmark
(Tydsk.) Gindely, Waldstein 1625—80 I. 328—29.

JBUS MATTHIÆ skriver til Holger Rosenkrands om sine Studier. — 10. vel 20. Octobr.
Oktober. Udt. i Kirkehist. Saml. 3. R. VI. 381.

CHR. IV. erklærer bestemt Hert. Frederik Ulrik af Braunschweig, at 11. Octobr.
Wolfenbüttel, og bebrejder ham hans Forbindelser med Tilly. —
(Tydsk.) Brudst. og Udt. i Qvellen-samml. d. schlesw.-holst.-lauenb. Gesellsch. II, 2. 123.

SALVETTI, toscansk Agent i London, indberetter bl. a., at den danske 13. Octobr.
hen med Løfter. — London, 23. October. (Italiensk.) Eng. Overs. i
The Ms. of H. D. Skrine S. 89.

GEN BRAHES Erklæring om hans Rettighed udi Sundet ved Faaborg. — 14. Octobr.
Octobr. Brudst. i Schrøder, Meddel. om Faaborg S. 104—105.

CHR. IV.'s Brev til den engelske Gesandt i Haag om Overførelsen af 18. Octobr.
— Stade, 18. Octbr. (Latin.) Udt. p. Eng. i Macray, Third Report S. 68.

CHR. IV.'s Brev til Sir Horace Vere om Overførelsen af Tropper til 18. Octobr.
Octbr. (Latin.) Udt. p. Eng. i Macray, Third Report S. 68.

CAMERARIUS ad Axelium Oxenstierna de adventu legati regis Daniæ in 20. Octobr.
et de rerum statu illius regis, quem tam periculosum esse putat,
aut novam cladem aut turpissimas pacis conditiones accipiat. Addit
Daniæ prosperos successus regis Sveciæ ægre ferre metuereque, ne in
potens evadat. Hac de causa metuendum esse, ne rex Daniæ cum
rediens cum ipso rege Hispaniæ se jungat. — Loco consveto (*Hag-*
s. Bidrag till kannedom af Finlands Natur och Folk 36. H. S. 467—71.

indberetning fra SALVETTI, toscansk Agent i London, hvori omtales den 20. Octobr.
Anstrengelser for at skaffe K. Chr. IV. 6000 Md. Hjælpetropper. —
(Italiensk.) Eng. Overs. i Hist. Manuser. Commis. The Ms. of H. D. Skrine S. 90.

ILLY skriver til Kurf. Maximilian og beklager sig over, at Hert. af 24. Octobr.
de Regimenter, han tidligere havde overladt ham, tilbage efter hans
V. — 3. Novembr. n. S. (Tydsk.) Gindely, Waldstein 1625—80 I. 155—57.

Kurf. FREDERIK V. af Pfalz's Brev til Grev Heinrich Matthias von Thurn, 25. Octobr.
den danske Konge, hvem man ikke har holdt de givne Løfter. — Hag,
(Tydsk.) Archiv f. Kunde österreich. Geschichts-Quellen XXXI. 400—401.

ord EDWARD CONWAYS Skrivelse til Sir Thomas Roe, hvori han omtaler 25. Octobr.
I. har gjort for at understøtte K. af Danmark baade med Tropper og
af hans Nederlag. — Whitehall, 25. October. (Engelsk.) The negotiations
567—68.

1626.

26. Octobr.

*13082. Brev fra LUSTRIER, kejserlig Agent i Konstantinopel, til den kejserlige Hofkriksraadspræsident Collalto, hvori han bemærker, at Fjendens Anslag for største Delen gaa ud paa ved at forhindre den endelige Fredslutning med Tyrkiet at splitte Kejserens Krigsmagt til Fordel for den danske Konge og andre engelske Adhærenter, en Plan, som han raader til at tilintetgjøre. — *Constantinopel*, d. 5. 9bris. (Tydsk.) Trampler, Correspondenz des Card. Dietrichstein mit Collalto S. 84—85.

26. Octobr.

*13083. GERARDI JOANNIS Vossii ad Johannem Meursium epistola, in qua optat, ut academix Soranæ brevi a typographo prospici possit, ut eo ad historiam suam Danicam utatur. — Non. Novemb. Ger. Joan. Vossii Epistolæ S. 111—12. Meursii Opera XI. 466—67.

26. Octobr.
vel 5. Novbr.

*13084. RUSDORFII ad Ludovicum Camerarium epistola, in qua operam suam, ut regem Angliæ ad accessionem ad fœdus regum Daniæ et inprimis Sveciæ permoveat, commemorat, sed addit, ne promissas quidem pecunias Dano solvi posse. — *Konigst.*, 5. Novembris (uden Aar). Monumenta pietat. et literar. viror. illustr. II. 384—86.

27. Octobr.

*13085. K. CHR. IV.'s Svar til et Gesandtskab fra Hert. Frederik af Gottorp, hvori han i Anledning af dennes Bestræbelser for at opnaa Fred erklærer sig beredt til, hvis Kurf. af Sachsen berammer et Fredsmøde, da at sende Gesandter til det. — *Stade*, 27. October. (Tydsk.) Udt i Qvellensamml. d. schlesw.-holst.-laueb. Gesellsch. II, 2. 124.

27. Octobr.

*13086. HENRICI HUDEMANNI ad Johannem Meursium epistola, in qua eum rogat, ut fasciculum suum litterarum ad Christianum V. principem perferendum curet, eique fratrem suum in Daniam transfretaturum, ut in academia Sorana vivat et studiis cujusdam literati nobilis præfici possit, recommendat. — *Wevelsfleti Holsatorum*, XXVII. Octobris. Meursii Opera XI. 464—65.

27. Octobr.

*13087. Epistola L. CAMERARII ad Axelium Oxenstierna scripta, in qua de perfidia regis Angliæ contra regem Daniæ loquitur. Item scribit, legatum Danicum, Christianum Thomæ, apud ordines Belgicos parum promovere. — Loco consveto (*Hagæ-Comitis*), 27. Octobr./6. Novbr. Bidrag till kännedom af Finlands Natur och Folk 36. H. S. 472—75.

1. Novbr.

*13088. Administratoren CHRISTIAN WILHELM af Magdeburgs Brev til Grev Ernst af Nassau, hvori han meddeler ham, at K. af Danmark nu har givet sit Minde til, at der oprettes et »formatum consilium«, men at det dog endnu ikke er blevet til noget. — *Statte*, 1. Novbr. (Tydsk.) Brudst. i Opel, Niedersächs.-dänisch. Krieg II. 526—27.

3. Novbr.

*13089. L. CAMERARIUS ad Axelium Oxenstierna scribit, Christianum Thomæ dimissionem suam exoptare et nobilem Danicum venisse, qui eum in Angliam ire et Rosenkrantzium ad regem Galliæ se conferre, iubeat; ceterum largiter de rerum statu regis Daniæ scribit, de promissis regis Angliæ, de metu pro Holsatia et de reformatione exercitus regis Daniæ. — Ex loco consveto (*Hagæ-Comitis*), $\frac{2}{13}$. Novemb. Bidrag till kännedom af Finlands Natur och Folk 36. H. S. 476—78.

3. Novbr.

*13090. Indberetning fra SALVETTI, toscansk Agent i London, hvori omtales, at den Mand, der skal beordre de engelske Tropper i Nederlandene til K. Chr. IV., har faaet sine Depecher. — *London*, 13. November. (Italiensk.) Eng. Overs. i Hist. Manuscr. Commis. The Ms. of H. D. Skrine S. 92, jvfr. S. 91.

10. Novbr.

*13091. L. CAMERARIUS ad Axelium Oxenstierna scribit, Christianum Thomæ Haga discessisse aliis legatis insalutatis. Item refert, quendam Scotum ad se venisse, cum mandatis regis Daniæ, ut duas legiones Scotorum propere a se conscriptas ei quantocius adducat. — Loco consveto (*Hagæ-Comitis*), $\frac{10}{16}$. Novemb. Bidrag till kännedom af Finlands Natur och Folk 36. H. S. 479—82.

1626.

DORFII ad Ludovicum Camerarium epistola, in qua propositionem librarum sterlingarum, quæ Dano Anglus vigore confœderationis concipiæ dividi, commemorat. — 20. Novembris. Monumenta pietat. et literar. 90.

AGE THOTTS Brev til Kansleren Chr. Friis om Krigsbegivenhederne i 14. Novbr.
 r. IV.'s Ankomst til Stade d. 13. Oktbr. — *Aff Stade*, d. 14. 9bris.
 24—25.

CAMERARIUS ad Axelium Oxenstierna inter alia scribit, regem Angliæ 15. Novbr.
 Belgici duas Anglorum legiones ad regem Daniæ mitterent, sed neque
 e pecunias ex Anglia venisse, regemque Daniæ sic rursus omni ope
 it, Zobelium, qui apud regem Galliæ diu detentus fuerit, tandem pro
 coronatorum obtinuisse. — Loco solito (*Hagæ-Comitis*), 1½. Novemb.
 af Finlands Natur och Folk 36. H. S. 488—87.

K. CHR. IV.'s Brev til K. Karl I., hvori han beder om Tilladelse for 17. Novbr.
 Mærkel til at hverve 3000 Md. i Skotland. — *Stade*, 17. Novbr. (Latin.)
 . Third Report S. 68.

Infantinden (ISABELLA CLARA EUGENIA) anmoder K. Chr. IV. om at sende 17. Novbr.
 sel for at forhandle med Kejserens Repræsentanter. — 27. Nov. (Tydsk.)
 cha.-dänisch. Krieg II. 614.

Indberetning fra SALVETTI, toscansk Agent i London, bl. a. med Med- 17. Novbr.
 hjælpetropper, der skulle sendes K. Chr. IV. — *London*, 27. November.
 Overs. i Hist. Manusc. Commis. The Ms. of H. D. Skrine S. 96, jvfr. S. 95.

K. CHR. IV.'s Dekret, hvorved en Strid om Jakob Sinclairs Kommando 18. Novbr.
 sættes til Oberst Mackies Ankomst. — 18. Novbr. (Latin.) Udt. p. Eng. i
 rt S. 68.

THAGE THOTT skriver til Kansleren Chr. Friis om Tillys Tilbageerobring 20. Novbr.
 ff *Stade*, 20. novembris. Danske Mag. 4. R. VI. 125.

Litteræ OLIGERI ROSÆKRANTZII ad M. Chr. Johannis, Vado Cymbrico 23. Novbr.
 arentem, in quibus de diffluxionibus vehementioribus, quibus per dies
 onflictatus est, scribit. — *Stowgardii*, 23. Novembr. Kirkehist. Saml. 3. R. VI. 331.

Sir ISAAC WAKES Skrivelse til Sir Thomas Roe, hvori han glæder sig 23. Novbr.
 Danmark trods sit Nederlag har standset Tillys Fremrykning og agter at
 ter i Nienburg, Stoltenau og Wolfenbüttel. — *Venice*, 3. December, st. n.
 negotiations of Sir Thomas Roe S. 578—79

L. CAMERARIUS ad Axelium Oxenstierna inter alia scribit, regem Daniæ 24. Novbr.
 ab hoste recepisse, regemque Carolum quatuor legiones ad avunculum mis-
 - Loco consveto (*Hagæ-Comitis*), 4. Decembris st. n. Bidrag till kändedom af
 och Folk 36. H. S. 488—90.

SALVETTI, toscansk Agent i London, indberetter bl. a., at den danske Ge- 24. Novbr.
 r 4 Maaneders Ophold er rejst fra England til Frankrig for at søge Hjælp. —
 cember. (Italiensk.) Eng. Overs. i Hist. Manusc. Commis. The Ms. of H. D. Skrine S. 97.

Relatio L. CAMERARII ad Axelium Oxenstierna de negotiis inter ordines 25. Novbr.
 egatos Svecicos, Danicos Anglicosque de fœdere evangelico. — Loco solito
 ), 25. Novemb./5. Decemb. Bidrag till kändedom af Finlands Natur och Folk 36. H.

KONG CHRISTIAN DEN FJERDE.

. K. LUDVIG XIII.'s Instrux for de Marche ville, der fra Baiern skal begive Danmark, hvem han skal foreslaa at afvæbne. — 6. décembre. (Fransk.) tres de Richelieu VII. 584—85 og 954.

. K. CHR. IV.'s Proposition til Landdagen i Rendsborg, hvori angives Grundene har forandret det først bestemte Samlingssted Levensau; Hertugen deltager onen for at undgaa Mistanke, da han virker for Fred. — 27. Novb. (Tydsk.) Verz. d. Handschrift. d. Kieler Universitätsbibliothek II. 338—39.

. Det SLESVIGSKE OG HOLSTENSKE RIDDER- OG LANDSKABS Memorial til p angaaende Ophudsordrer til de hertugelige Stæder, de afdelte sønder- s Kontributionspligt samt Ridder- og Landskabets Tilladelse til at forhandle med Lübeck og Hamburg. — *Rendsburg*, 27. Nov. (Tydsk.) Udt. i Ratjen, ft. d. Kieler Universitätsbibliothek I. 65, jvfr. III. 75.

. Kurf. FREDERIK V. af Pfalz skriver til Grev Heinrich Matthias von Thurn, ark daglig forstærker sig, men at de lovede Midler kun langsomt komme *Hag*, 7. Decemb. St. N. (Tydsk.) Archiv f. Kunde österreich. Geschichts-Quellen

THAGE THOTTS Brev til Kansleren Chr. Friis om Kongens og Fjendernes — *Rensburgh*, d. 29. novemb. Danske Mag. 4. R. VI. 126—27.

AITZEMAS Brev til Generalstaterne, hvorefter der paa Landdagen i Rends- stenske Ridderskab er bevilget K. Chr. IV. en »triplicierte Tripelhilfe« paa Dir. — *Hamburg*, 11. Dec. (Hollandsk.) Udt. p. Tydsk i Opel, Niedersächs.- 578.

L. CAMERARIUS ad Axelium Oxenstierna scribit, regem Daniæ ope elec- um Cæsare de pace agere cœpisse, quod ex adiunctis articulis a rege ad per missis videri possit. Item de legionibus ab ordinibus Belgicis et rege m Daniæ mittendis scribit. — Loco consveto (*Hagæ-Comitis*), 11. Decembris. om af Finlands Natur och Folk 36. H. S. 491—96.

K. CHR. IV.'s Brev til K. Karl I. med Fordring paa øjeblikkelig Hjælp til Badens Tropper. — *Steinburg*, 3. Decbr. (Latin.) Udt. p. Eng. i Macray, Third

(JOHANNES WTENBOGAERTS) Skrivelse til (Simon Episcopus), hvori han nskes slette Stilling i Tydskland. — Desen 13. Decemb. (Hollandsk.) gev. Stukken van Joh. Wtenbogaert III, 1. 47—55.

Sir THOMAS ROES Skrivelse til Lord Edward Conway, hvori han frygter ingen om K. af Danmarks Nederlag skal bringe Bethlen Gabor til at standse. le, 14. Decemb. (Engelsk.) The negotiations of Sir Thomas Roe S. 579—80.

K. CHR. IV.'s Svar paa Infantindens (Isabella Clara Eugenia i Brüssels) 6), hvori han erklærer sig rede til, efter at have faaet Underretning om er den kejserlige Gesandts Fuldmagt, at sende Gesandter til Brüssel. — (Tydsk.) Udt. i Opel, Niedersächs.-dänisch. Krieg II. 614.

LORD EDWARD CONWAYS Skrivelse til Sir Thomas Roe, hvori han omtaler ger med Bethlen Gabors Gesandt om Fyrstens Optagelse i Haagerforbundet Danmarks Andel i Subsidierne til ham. — *Whitehall*, 6. Dec. (Engelsk.) f Sir Thomas Roe S. 580—83.

1626.
 ral TILLYS Erklæring om, at han for bedre at kunne forfølge den 7. Decbr.
 ge en Del Tropper ind i Hert. Christian af Celles Lande. — D.
 Zeltschr. d. histor. Vereins f. Niedersachsen 1858 S. 180—81.
- CAMERARIUS ad Axelium Oxenstierna inter alia scribit, regem Daniæ 8. Decbr.
 s vi extorsisse, et legatum Christianum Thomæ, qui præ adversis
 n Daniam proficisci non potuerit, terra per Orientalem Frisiam pro-
 oco consveto (*Hagæ-Comitis*), $\frac{8}{18}$. Decembris. Bidrag till kännedom af
 36. H. S. 497—501.
- egrev JOHAN CASIMIRS Skrivelse til Ludvig Camerarius, hvori han 10. Decbr.
 af det Slag, K. af Danmark nyligt har leveret, maa have været lykke-
 ig mere maa tilskynde ham til Virksomhed for den fælles Sag. —
 . (Tydsk.) Moser, Neues patriotisches Archiv I. 74—75.
- CHR. IV.'s Svar paa K. Gustaf II. Adolfs Forslag til Forbund mod 11. Decbr.
 elige Udtryk, men nærmest afslaaende. — *Stade*, $\frac{1}{2}$ Dec. Udt. i Opel,
 K II. 613.
- GUSTAF II. ADOLFS Skrivelse til Hert. Adolf Frederik af Mecklenburg, 11. Decbr.
 n almindelige Forvirring i Forholdene, saa at mange ikke vide, om
 ge eller Danske, Frie eller Slaver. — *Stockholm*, d. 11. Xber. (Tydsk.)
 Skrifter S. 466—67.
- ISAAC WAKES Skrivelse til Sir Thomas Roe, hvori han glæder sig 12. Decbr.
 ending Dr. Joachim Kratz's Ankomst til Venedig. — *Venice*, 22. Dec.
 e negotiations of Sir Thomas Roe S. 585—86.
- CHR. IV.'s Bestalling for Iffuer Vind t. Klarupgaard som øverste 13. Decbr.
 cancelli. — *Stadeby*, 13. decembris. Jørgensen, Uds. o. de danske Rigsarkivers
- R VINDS Ed som øverste Sekretær i danske Kancelli. — *Stade*, 14. Decbr.
 nsen, Uds. o. de danske Rigsarkivers Hist. S. 235—36.
- ENHARD V. WALMERODE skriver til Kejser Ferdinand II. om de Freds- 16. Decbr.
 jennem Greven af Oldenburg har gjort Tilly, og fremhæver, at der i
 været Tale om Pfalzgreven. — *Peine*, 26. Dec. (Tydsk.) Udt. i Opel,
 K II. 614.
- ZEMAS Brev til Generalstaterne om K. Chr. IV.'s Stemning over for 16. Decbr.
 staf II. Adolf, særlig til dennes Forslag om et Forbund mod Polen. —
 .) Udt. p. Tydsk i Opel, Niedersächs.-dänisch. Krieg II. 613.
- CAMERARIUS ad Axelium Oxenstierna largiter de rerum statu Evangeli- 16. Decbr.
 r alia refert, Morganium Scotum quatuor legiones ad regem Daniæ
 egem equites Streiffli et milites Teuffelii, quibus in Borussiam tran-
 t, ad se recepisse. — (*Hagæ-Comitis*), $\frac{1}{2}$ Decemb. Bidrag till kännedom
 olk 36. H. S. 502—508.
- CHR. IV.'s Brev til Hert. af Buckingham, hvori han takker ham for 18. Decbr.
 de hvervede Tropper overførte. — *Stade*, 18. Decbr. (Latin.) Udt. p.
 port S. 68.
- ITZ VON SCHLEZ, Landsknægtoberst, tilskriver Hert. Adolf af Holsten 18. vel 28. Decbr.?
 nings- og personlige Forhold. — *Aschau*, d. 28. (Decbr.?) (Tydsk.)
 Herzogth. VIII. 58—59.

1626.

20. Decbr. *13130. Litteræ amicitiae SVENONIS PETRAEI ad Oligerum Rosenkrandsium de morbo ejus. — *Othoniae*, 20. Decembr. Kirkehist. Saml. 3. R. VI. 331—33.
20. Decbr. *13131. Den bayerske Gesandt i Wien LEUKERS Beretning til Kurf. Maximilian om de nye kejserlige Rustninger, som han anser for overflødige, da Danmark ønsker Fred. — 30. Dec. n. St. (Tydsk.) Gindely, Waldstein 1625—30 S. 175—78.
20. Decbr. *13132. Sir THOMAS ROES Skrivelse til Sir Edward Conway, hvori han omtaler, at der er sendt 30000 Dlr. fra K. af Danmark til Fyrst Bethlen Gabor. — *Constantinople*, 20. Decbr. (Engelsk.) The negotiations of Sir Thomas Roe S. 584—85.
21. Decbr. *13133. JOHANNES MEURSIUS ad Oligerum Rosenkrandsium scribit et ei gratulatur, quod valetudo ei restituta sit. — *Soræ*, 12. Kal. Jan. Kirkehist. Saml. 3. R. VI. 333—34.
24. Decbr. vel 3. Januar. *13134. Sir THOMAS ROES Skrivelse til Lord Edward Conway, hvori han omtaler de danske Subsidier, der ere sendte til Fyrsten af Siebenbürgen. — *Constantinople*, 3. Jan. 1626. (Engelsk.) The negotiations of Sir Thomas Roe S. 589.
24. Decbr. vel 3. Januar. *13135. Sir THOMAS ROES Skrivelse til Fyrst Bethlen Gabor, hvori han omtaler, at K. af England har en stor Part i de Penge, der ere sendte ham fra K. af Danmark. — *Constantinople*, 3. Jan. 1626. (Engelsk.) The negotiations of Sir Thomas Roe S. 589—91.
25. Decbr. *13136. Kurf. FREDERIK V. af Pfalz skriver til Grev Heinrich Matthias von Thurn, at han har ladet forespørge hos K. af Danmark, om denne har Brug for Grevens Tjeneste, men endnu ikke modtaget Svar. — *Ins Grauenhagen*, d. 4. Januarii 1627. (Tydsk.) Archiv f. Kunde österreich. Geschichts-Quellen XXXI. 402—403.
26. Decbr. *13137. BALTH. BONIFACII ad Johannem Meursium epistola, in qua gaudet, eum industriam suam in bellicosæ Danorum gentis rebus conscribendis ponere. — Nonis Januarii 1627. Meursii Opera XI. 469.
27. Decbr. *13138. Den svenske Gesandt RASCH tilskriver (K. Gustaf II. Adolf?) om Kansler Christian Friis's Forhold til de andre Raader og om Drikkegilderne ved det danske Hof. — *Lübeck*, d. 27. December. (Fransk.) Udt. og Brudst. i Cronholm, Sveriges hist. under Gustaf II. Adolf V, 2. 17.
- *13139. K. CHR. IV.'s Instrux for sin Agent i Venedig Joachim Cratz, hvorefter han skal erklære, at Kongen er bestemt paa at fortsætte Krigen, skjønt der er tilbuddt ham antagelige Fredsbetingelser igjennem forskjellige Fyrster, som Infantinden i Brüssel og Kurf. af Sachsen. — (Tydsk.) Brudst. og Udt. i Villermont, Tilly S. 336.
- *13140. Litteræ (D. CASPARI BARTHOLINI) ad Oligerum Rosenkrandsium, in quibus de mala valetudine sua scribit. — *Hafniae*. Brudst. i Kirkehist. Saml. 3. R. VI. 315—16.
- *13141. CASPARUS BARTHOLINUS ad Petrum Charisium nec non ad filiolos suos de studio medico. — *Hafniae*, 1626. Bartholini Cista medica S. 257—72.
- *13142. JEREMIAS HANSEN, Slotsskriver, skjænker 100 Slettedlr. til Husarme og faderløse Børn i Kolding. Udt. i Fyhn, Efterr. om Kolding S. 180.
- *13143. GARBRANDT SMIDT, Borger i Bergen, der af Slotsherren paa Kongens og af Magistraten paa Byens Vegne er forordnet til Byens Stadshauptmand, aflægger Ed som saadan. — *Bergen*. Udt. i Norske Mag. II. 313.
- *13144. GENERALSTATERNES Memorial angaaende de for Aaret 1626 nødvendige Omkostninger til Krigens Førelse i Tydskland. — (Hollandsk.) Lond. suppl. & contin. II, 2. 709—14.
- *13145. DANIEL HEINSII ad Johannem Meursium epistola, in qua pro litteris cum poematis Græcis (Bertili Canutii Aquilonii) sibi missis gratias agit. — *Lugd. Bat.* Meursii Opera XI. 444—45.

1626?

1626?

146. GERARDI JOANNIS VOSSII ad Davidem de Willem epistola, in qua cupit, alvum in Daniam venisse propediem intellecturum esse. — *Lugd. Bat. vel Epistolæ* S. 112—13.

c. 1626.

c. 1626.

147. K. CHR. IV.'s Liste over en Del Officerer ved Armeen i Tydskland. — Christian IV.'s egenhænd. Breve I. 249.

148. JACOBUS FINCKES Fortegnelse over danske Bøger afleverede til Universitets-af Bogtrykkeren Henrich Waldkirch. — *Danske Mag.* 5. R. I. 69—70.

1627.

1627.

149. Sir ISAAC WAKES Skrivelse til Sir Thomas Roe, hvori han omtaler, at danske og hollandske Gesandt arbejde paa at tilfredsstille Bethlen Gabors Af- 3. Januar.
søker. — *Venice*, 13. Jan. stilo novo. (Engelsk.) The negotiations of Sir Thomas

150. K. CHR. IV.'s Brev til K. Karl I., hvori han beder om fri Passage for 4. Januar.
sær med 4 Skibe ladede med Vin og Salt. — *Hafnia*, 4. Jan. (Latin.)
Macray, Third Report S. 68.

151. Sir FRANCIS NETHERSOLES Skrivelse til Sir Thomas Roe, hvori han om- 4. Januar.
y har erobret Hoya tilbage og søger at drive K. af Danmark tilbage, inden han
kninger fra Nederlandene; en dansk Gesandt, der har opholdt sig en Tid i
even fangen af den spanske Garnison i Lingen. — *Hagh*, $\frac{4}{14}$. January, stilo no.
The negotiations of Sir Thomas Roe S. 592.

152. CHR. FRIIS, ANDERS BILLE og CHRISTOFFER ULFELD skrive til menige 6. Januar.
ved Københavns Universitet og opfordre dem til ved to Deputerede at give
det Stændermøde, der var udskrevet til Odense. — 6. Januar. *Danske Mag.*

153. Sir THOMAS ROES Skrivelse til Lord Edward Conway, hvori han meddeler, 8. vel 18. Januar.
Siebenbürgens Agent har erklæret, at han først efter Aftale med K. af Dan-
Johan Ernsts og Greven af Mansfelds Sendebud har sluttet Vaabenstilstand
erlige. — *Constantinople*, 18. Jan. 1626. (Engelsk.) The negotiations of Sir Thomas

154. Kurf. FREDERIK V. af Pfalz skriver til Grev Heinrich Matthias von Thurn, 14. Januar.
erlandene og de andre ikke ville gribe K. af Danmark under Armene, vil
denne for tung; han ønsker, at Greven var i Kongens Tjeneste. — *Hag*, d.
(Tydsk.) Archiv f. Kunde österreich. Geschichts-Quellen XXXI. 405.

155. ZIDSEL HØEG forpligter sig og sine Arvinger til aarlig at betale 6 Rdlr. 15. Januar.
100 Rdlr. som hun har laant, hvilke ere skjænkede til fattige Husarme i
Dr. Eskild Christensen. — *Odense*, d. 15. Januar. Udt. i Saml. t. Fyens Hist.
220.

156. NICOLAI VISMARI ad Johannem Meursium epistola, cum qua ei exemplar 19. Januar.
m suarum funebrium mittit. — *Nycopiæ Falstriorum*, XIV. Kal. Febr. Meursii
70.

1627.

22. Januar. *13157. K. GUSTAF II. ADOLFS Proposition til Sverigs Riges Stænder, hvori han fremstiller Udfaldet af Krigen mod Polen 1625—26 samt K. Chr. IV.'s Kamp mod Kejseren og udtaler sin Tvivl om, at K. Chr. IV. i Længden er i Stand til at fortsætte Modstanden. — *Stockholm*, (22. Januar). (Svensk.) Konung Gustaf II. Adolfs Skrifter S. 291—303. Sveriges Ridderskaps och Adels Riksdags-Protokol I. 29—36, jvfr. S. 18.
- ante 23. Jan. *13158. ISAACI WAKII ad principem Transylvaniæ litteræ, in quibus fœdus inter Anglum, Danum, confœderatos Belgiæ ordines plurimosque Germaniæ principes Hagæ Comitatus factum commemorat factaque regia Daniæ regis laudat. — Uden Datum. The negotiations of Sir Thomas Roe S. 607—608.
23. Januar. *13159. Sir ISAAC WAKES Skrivelse til Sir Thomas Roe, hvori han omtaler, at han samt den danske og den hollandske Gesandt have sendt en Skrivelse til Bethlen Gabor med Opfordring til ikke at slutte nogen Fred paa egen Haand; den danske Gesandt er siden afrejst. — *Venice*, 2. February, stilo novo. (Engelsk.) The negotiations of Sir Thomas Roe S. 606.
26. Januar. vel 5. Febr. *13160. Sir THOMAS ROES Skrivelse til Fyrst Bethlen Gabor, hvori han omtaler K. af Englands store Hjælp til K. af Danmark. — *Constantinople*, 5. Feb. 1626. (Engelsk.) The negotiations of Sir Thomas Roe S. 611—13.
27. Januar. *13161. HUGONIS GROTII ad Guilielmum Grotium epistola, in qua commemorat, Dani legatum Lutetiis spe sustentari, et Anglum, Danum, Venetum, Gallos seorsim res suas agere et omnes ad pacem spectare. — 6. Februarii. Hugonis Grotii Epistolæ 1687 S. 796.
30. Januar. *13162. Sir ROB. ANSTRUTHER anbefaler Kansleren Chr. Friis sin forhenværende Sekretær Mr. Gordon, som nu er engelsk Afsending i Polen. — *Hamburg*, 30. Jan. (Fransk.) Udt. p. Eng. i Macray, Third Report S. 56.
31. Januar. *13163. Sir THOMAS ROE meddeler Lord Edward Conway sine Forhandlinger med den tyrkiske Storzir for at formaa ham til ikke at slutte Fred med Kejseren; under dem har han omtalt Danmarks Deltagelse i Forbundet mod denne. — *Constantinople*, Jan. 31. old stile 1626. (Engelsk.) The negotiations of Sir Thomas Roe S. 599—603.
- Januario. *13164. Hert. ADOLF af Holsten skriver til Kejseren og forestiller ham de store Udgifter, han har haft ved at hverve 3000 Md., og hvorledes han havde gjort K. af Danmark til sin Fjende; han beder derfor om en »Assignation« paa 5 schwabiske Rigsstæder. — (Uden Datum.) (Tydsk.) Lond., Acta publ. III. 997. Brudst. i Jahrb. f. die Landesd. d. Herzogth. VIII. 60—61.
2. Febr. *13165. Sir ROB. ANSTRUTHER anbefaler Kansleren Chr. Friis Mr. »Awerie« til at faa et Pas. — *Hamb.*, 2. Febr. (Fransk.) Udt. p. Eng. i Macray, Third Report S. 56.
3. Febr. *13166. Sir THOMAS ROES Skrivelse til Sir Isaac Wake, hvori han omtaler, at Bethlen Gabor efter K. af Danmarks Nederlag ønsker at opnaa ny Sikkerhed for de ham lovede Penge. — *Constantinople*, $\frac{2}{13}$. Febr. 1626. (Engelsk.) The negotiations of Sir Thomas Roe S. 608—10.
4. Febr. *13167. ALBRECHT, Hert. til Friedland, meddeler Friherre Karl v. Harrach, at K. af Danmarks General-Kommissær har været hos Bethlen Gabor, og roser sig af, at denne til Foraaret vil sende Kongen nogle Tusinde Mand til Hjælp. — *Prag*, d. 14. Februar. (Tydsk.) Fontes rerum Austriacarum 2. Abt. XLI. 480—81.
8. Febr. *13168. De NEDERSACHSISKE FYRSTERS OG STÆNDERS Skrivelse til Jobst Hermann Greve af Holsten, Schauenburg og Sternberg om, som Herre til Pinneberg at stille pro rata Tropper til den nedersachsiske Kredses Forsvar efter Hovedobersten Hert. Christian af Braunschweig-Lüneburgs Bestemmelse. — *Braunschweig*, 8. Februar. (Tydsk.) Lond. Acta publ. II, 6. 414—15.

1627.

9. K. KARL I.'s Brev til K. Chr. IV. med Anbefaling for Jarlen af Nithis- 8. Febr.
komme med 3000 Md., han har hvervet i Skotland, og for hvis Troskab
ranterer, skjønt han er Katolik; han meddeler, at han har anvist Penge til
af dette Korps sammen med de to, der tidligere er sørget for. — *Whitehall*,
in.) Udt. p. Eng. i Macray, Third Report S. 49.
0. Hert. af BUCKINGHAM skriver til K. Chr. IV. og beder ham om ikke at 8. Febr.
om, at han skulde være Skyld i, at England ikke overholdt de Forpligtelser,
taget sig. Nu vilde Jarlen af Nithisdalle hverve 3000 Md. i Skotland, som
de allerede hvervede og de 3000, der nu blev hvervede i Nederlandene,
en Hær paa 18000 Md. — *London*, 8. Febr. (Fransk.) Udt. p. Eng. i Macray,
S. 50.
1. K. KARL I. skriver til Jarlen af Nottingham og til Edward, Viscont Wim- 9. Febr.
af Danmarks uheldige Stilling og tilføjer, at han vil sende ham de 4 Regi-
for Øjeblikket befinde sig i Nederlandene. De faa Befaling til at hverve
t udfylde Regimenterne. — *Westmr.*, the 9. day of febr. 1626. (Engelsk.)
S. 192—93.
2. K. KARL I. skriver til Jarlen af Northampton om K. Chr. IV.'s sidste 9. Febr.
Tab og udtaler Ønsket om, at der skal sendes ham 4 Regimenter fra
heraf befaler han Northampton at rejse 200 Md. fra Grevskaberne Salop
— *Westminster*, 9. February 1626. (Engelsk.) Udt. i Hist. Manuscr. Commis. The
of Kilmorly S. 369—70.
3. RIGSRAADETS Skrivelse til K. Chr. IV., hvori det tilraader Opkrævningen 10. Febr.
lig Kontribution over hele Norge, saavel af Adelen og Kapitlerne som af
bstæderne og Bønderne. — 10. Februar. Brudst. i Y. Nielsen, Jens Bjelke S. 128—29.
4. HUGONIS GROTII ad Guilielmum Grotium epistola, in qua commemorat, 10. Febr.
Lutetiis quotidianum pecuniæ flagitorem esse, quum rex ejus aures pacis
præbere interim non cesset. — 20. Februarii. Hugonis Grotii Epistolæ 1687 S. 796.
5. Brev fra Kurf. FREDERIK V. af Pfalz til Grev Heinrich Matthias von Thurn, 11. Febr.
aler, at han endnu ikke har erfaret, hvad K. af Danmarks og Markgreven
indter have udrettet, men frygter det værste; han berører den danske Konges
lehem (o: Bethlen Gabor), og at de lovede Penge fra England og Frankrig
komne. — *Hag*, d. $\frac{11}{21}$. Februarii. (Tydsk.) Archiv f. Kunde österreich. Geschichts-
S. 406.
6. AXELII OXENSTJERNÆ, regni Sveciæ cancellarii, ad Camerarium, consilia- 12. Febr.
hemix, litteræ, in quibus difficultates, in quas rex Daniæ conjectus est,
— *Elbingæ*, die 12. Febr. Moser, Patriotisches Archiv V. 110—16.
7. Kejser FERDINAND II.'s Skrivelse til Hert. Bogislaw XIV. af Pommern, 17. Febr.
aner ham til ikke at lade sig overtale af K. Chr. IV. og hans Forbunds-
lade, at de maa occupere en Havn i hans Land. — 27. Februar. (Tydsk.)
XV, 1. 93—94.
8. K. CHR. IV.'s aabne Brev til hele Danmarks Adel, at Adelen maa ud- 18. Febr.
in Midte til at være Rigens Marsk. — *Dalumkloster*, d. 18. Februar. Udt. i
t. III. 584—85.

1627.

18. Febr. *13179. K. CHR. IV.'s Befaling til Christian Holck og Hr. Albriitt Skiell om at sørge for, at den jyske Adels Kornkontribution leveres til Befalingsmændene over Coldinghus og Olborighus, og at dens Pengekontribution indkræves af Ritmestrene og af dem fremskikkes til Coldinghus, samt at Bøndernes, Gejstlighedens og Borgerskabets Ydelser snarest indsendes. — *Ottense*, d. 18. Februarii. Danske Saml. 2. R. III. 131—32.
21. Febr. *13180. Den baierske Gesandt i Wien LEUKER skriver til Kurf. Maximilian af Baiern, at man i Wien almindelig antager, at Hert. af Friedland ikke vil foretage sig noget alvorligt mod Fjenden, selv om Spanien og Baiern ønske et Angreb, inden K. af Danmark faar forstærket sin Hær. — *Wien*, 3. März n. S. (Tydsk.) Gindely, Waldstein 1625—30 I. 192—93.
23. Febr. *13181. Lord EDWARD CONWAYS Skrivelse til Sir Thomas Roe, hvori han berører det skadelige for K. af Danmark, hvis Bethlen Gabor opgiver sine Planer. — 23. February 1626. (Engelsk.) The negotiations of Sir Thomas Roe S. 620—22.
25. Febr. *13182. K. CHR. IV.'s aabne Brev, hvorved han indkalder Hertugdømmernes Stænder til en Landdag i Kiel næstkommende 15. Marts, hvor der skal forhandles om Midler til at afværge den Fare, der truer Landene. — *Glückstatt*, am 25. Februarii. (Tydsk.) Særtr. af Forordn.
26. Febr. *13183. K. CHR. IV.'s Brev til K. Karl I. med Bøn om, at et Skib »vulgo Pynatha« maa blive sat til at bevogte Weserens Munding. — *Stade*, 26. Febr. (Latin.) Udt. p. Eng. i Macray, Third Report S. 68.
27. Febr. *13184. K. CHR. IV.'s Brev til den engelske Gesandt i Venedig Sir Isaac Weake (Wake) angaaende en Forespørgsel om Hjælp, der var rettet til Dogen og Raadet. — *Stade*, 27. Febr. (Latin.) Udt. p. Eng. i Macray, Third Report S. 68.
27. Febr. *13185. Viscount CONWAY skriver til Statssekretæren Sir John Coke om Hvervingen og Udskrivningen af Rekrutter til K. af Danmark. — *Newmarket*, 27. February 1626. (Engelsk.) Hist. Manuscr. Commis. The Ma. of Earl Cowper I. 297.
28. Febr. *13186. K. CHR. IV.'s Brev til K. Karl I. med Bøn om Tilladelse for Lord Sincklern (c: Sinclair) til at samle 3000 Skotter, som skulle stilles under Kommando af Jarlen af Nithisdale. — *Stade*, 28. Febr. (Latin.) Udt. p. Eng. i Macray, Third Report S. 68.
28. Febr. *13187. K. CHR. IV.'s Brev til Hert. af Buckingham om Tilladelse for Lord Sincklern (c: Sinclair) til at samle 3000 Skotter, som skulle kommanderes af Jarlen af Nithisdale. — *Stade*, 28. Febr. (Latin.) Udt. p. Eng. i Macray, Third Report S. 68.
28. Febr. *13188. K. CHR. IV.'s Brev til Lord Sincklern (c: Sinclair) med Bøn om, at han vil samle 3000 Skotter, som skulle stilles under Jarlen af Nithisdales Kommando. — *Stade*, 28. Febr. (Latin.) Udt. p. Eng. i Macray, Third Report S. 68.
28. Febr. *13189. K. CHR. IV.'s Brev til Jarlen af Nithisdale med Meddelelse om, at Lord Sincklern (c: Sinclair) vil samle 3000 Skotter, som skulle stilles under Jarlens Kommando. — *Stade*, 28. Febr. (Latin.) Udt. p. Eng. i Macray, Third Report S. 68.
28. Febr. *13190. K. CHR. IV. skriver til den skotske Kansler Sir George Hay og takker ham for beviste Tjenester. — *Stade*, 28. Febr. (Latin.) Udt. p. Eng. i Macray, Third Report S. 68.
7. Martii. *13191 (Grev TILLY) underretter Infantinde (Isabella Clara Eugenia) om, at K. af Danmark har samlet en betydelig Trophestyrke i Stade og agter at angribe Bremen og Verden. — (*Peyne*, 17. Marts.) (Fransk.) Villermont, Tilly S. 757.
7. Martii. *13192. Viscount CONWAY skriver til Statssekretæren Sir John Coke og bringer ham K. Karl I.'s Tak for hans Iver ved Afsendelsen af Hjelpekorpsset til Stoade (c: Stade). — *Theobald's*, 7. March 1626. (Engelsk.) Hist. Manuscr. Commis. The Ma. of Earl Cowper I. 298.

1627.
193. K. CHR. IV.'s Brev til Sir Isaac Wake om Underhandlingerne i Venedig. 8. Martii.
Martii. (Latin.) Udt. p. Eng. i Macray, Third Report S. 68.
194. ALBERT SKEEL skriver til Kansleren Chr. Friis om den Uorden, de Ryttere, 8. Martii.
megnen, foraarsagede baade i hans eget Len og Haderslevlen; han spørger,
der disse Forhold maa forlade Lenet for at møde i Kjøbenhavn efter Afsked
til. — *Riberhus*, 8. Martii. Danske Mag. 4. R. VI 127—28.
195. K. CHR. IV.'s Skrivelse til Hert. Frederik Ulrik af Braunschweig, hvori 9. Martii.
r sig villig til at rømme Wolfenbüttel, naar han faar Kejserens Assecuration
s- og Profanfreden, uden at nogen er udelukket derfra. — *Stade*, 9. Martii.
udst. og Udt. i Quellensamml. d. schlesw.-holst.-lauenb. Gesellsch. II, 2. 124.
196. Kurf. MAXIMILIAN af Baierns Skrivelse til sin Gesandt Leuker i Wien 9. Martii.
ring til denne om at virke for, at Tilly faar Understøttelse, da K. af Danmark
bre Hvervinger og finder Understøttelse i Mecklenburg, Hamburg, Bremen og
— 19. März n. S. (Tydsk.) Glödel, Waldstein 1625—30 I. 200—202.
197. Sir THOMAS ROES Skrivelse til Lord Edward Conway, hvori han omtaler, 10. vel 20. Martii.
hlen Gabors Gesandts Mening er hans Fyrste ved et Rygte om Fredsunder-
nellem Kejseren og K. af Danmark selv bleven tilbøjelig til Fred med Kejseren.
nople, 20. March. (Engelsk.) The negotiations of Sir Thomas Roe S. 628—30.
198. Kurf. FREDERIK V. af Pfalz skriver til Grev Heinrich Matthias von Thurn, 11. Martii.
ned sine Folk endnu holdes tilbage af Modvind i Enckusen, og at han næppe
ere end en Tredjedel til Tydskland, men at Rekrutterne snart ville komme fra
at man der desuden hverver nogle skotske Regimenter til K. af Danmark. —
Martii. (Tydsk.) Archiv f. Kunde österrech. Geschichts-Quellen XXXI. 407.
199. (Grev TILLY) opfordrer Infantinde (Isabella Clara Eugenia) til at sende sig 12. Martii.
er, da han ellers ikke kan forhindre K. af Danmarks Angreb paa Stifftet Osnæ-
evskabet Oldenburg. — (*Auffelt*, 22. Marts.) (Fransk.) Villermont, Tilly S. 757—58.
200. JOHANN ZOBELS Brev til K. Chr. IV., hvori han meddeler, at K. Ludvig XIII., 12. Martii.
viser sig gunstigere stemt mod Kjætteerne, er i Fare for Anslag mod sit Liv fra
— *Paris*, $\frac{1}{2}$ März. (Tydsk.) Brudst. i Opel, Niedersächs.-dänisch. Krieg II. 515, jvfr. 611.
201. KGL. PROPOSITION til Landdagen i Kiel, hvori erklæres, at Kongen ikke 16. Martii.
et, at Hert. af Gottorp ikke har ønsket at deltage i den forrige og i denne
giver nogen Grund til at frygte for, at han vil trække sig tilbage fra Lands-
— *Kiel*, 16. Mart. (Tydsk.) Brudst. i Ratjen, Verz. d. Handschrift. d. Kieler Uni-
ek II. 349—40, Udt. Sstds. III. 76—77.
2. Er paa Tydsk. 17. Martii.
202. Sir THOMAS ROES Skrivelse til Sir Isaac Wake, hvori han omtaler K. af 19. Martii.
jennem den hollandske Gesandt i Constantinopel til Bethlen Gabor udbetalte
stantinople, $\frac{1}{2}$ March. (Engelsk.) The negotiations of Sir Thomas Roe S. 626—27.
203. Lady MARIE ERSKINE skriver til William Delgarduo, at hendes Fætter 21. Martii.
hun har modtaget en Post som Kapitain i K. af Danmarks Tjeneste og skal
Ad. i Skotland. — 21. March. (Engelsk.) Udt. i Fifth Report of the royal commis-
scripts S. 637.
204. Den spanske Gesandt i Wien AYTONA skriver til K. Filip IV. og med- 21. Martii.
at da K. af Danmark ikke vil Fred, maa man være beredt paa Krig, men

1627.

at man maa frygte for denne, da man i Østrig blindt stoler paa Hert. af Friedland, og han intet foretager sig. — 31. Marts. (Spansk.) Gindely, Waldstein 1625—30 I. 205—206. (Ogsaa i tydsk Overs.)

23. Martii. *13205. Resolution af det SLESVIG-HOLSTENSKE RIDDER- OG LANDSKAB paa Landdagen i Kiel, hvori det bevilger en Kontribution til Hverving og Underholdning af Soldater. — *Kiel*, 23. Mart. (Tydsk.) Ratjen, Verz. d. Handschrift. d. Kieler Universitätsbibliothek II. 340—41. Udt. Sstds. III. 77—78.

c. 23. Martii. *13206. Memorial af RIDDER- OG LANDSKABET paa Landdagen i Kiel, hvori navnlig opfordres til Anordningen af Bededage og til Deltagelse i Kontributionerne af de kgl. og hertugelige Amter, af Stifterne Slesvig og Lübeck, Grevskabet Pinneberg og de afdelte Herrer; Officererne og Soldaterne bør ogsaa aflægge Ed til Ridder- og Landskabet, Kongeriget Danmark yde Hjælp efter Unionen, og en adelig Statholder ansættes, m. m. — Uden Datum. (Tydsk.) Udt. i Ratjen, Verz. d. Handschrift. d. Kieler Universitätsbibliothek III. 78.

24. Martii. *13207. K. CHR. IV.'s aabne Brev, hvorved han befaler Indbyggerne i Hertugdømmerne sub pœna duplici at indbetale den paa Landdagen i Kiel til Landenes Forsvar bevilgede Skat, for hvilken Ingen er fritagen, til Landekassen inden nærmere angivne Terminer. — *Kiel*, d. 24. Martii. (Tydsk.) Særtr. af Forordn.

25. Martii. *13208. K. CHR. IV. befaler Universitetets Rektor og Professorer i Anledning af den nu bevilgede Krigsskat at komme ham til Hjælp med 400 Dlr. og desforuden 2 Dlr. af hver 100 Dlr. Rentepenge. — *Stade*, 25. Martii. Matzen, Kbhvns. Universitets Retshist. I. Tillæg S. 36—37.

27. Martii. *13209. K. CHR. IV.'s Skrivelse til Hert. Adolf Frederik af Mecklenburg, hvori han beklager sig over den ringe Fremgang af Forhandlingerne i Lübeck. — *Auf dem Schiffe Spes*, 27. März. (Tydsk.) Brudst. i Quellensamml. d. schlesw.-holst.-lauenb. Gesellsch. II, 2. 126—27.

28. Martii. *13210. K. CHR. IV. befaler Biskoppen og Lensmanden i Ribe at give Erklæring angaaende en Ansøgning af Bønderne i Jandrup og Billum Sogne, om at disse Sogne herefter maatte annekteres og betjenes af samme Sognepræst. — 28. Marts. Danske Saml. II. 43.

28. Martii. *13211. Den baierske Gesandt i Wien LEUKER skriver til Kurf. Maximilian og meddeler, at hverken han selv eller den spanske Gesandt Aytona har synderlig Tro til, at Hert. af Friedland vil rykke frem mod de Danske. — 7. April n. S. (Tydsk.) Gindely, Waldstein 1625—30 I. 208—209.

28. Martii. *13212. JANI GEBHARDI ad Johannem Kirchmannum epistola, in qua commemorat, principes (Megalipolitanos), palam Dani partes amplexos, in conventu Gustroviensi provincialibus injunxisse, ut omnibus viribus amicam regem juvarent. — *Rostochii*, XXVIII. Mart. Marqvart Gudii Epistolæ S. 302.

30. Martii. *13213. Skrivelse fra den (PAVELIGE) NUNTIVS (I PARIS), hvori han omtaler, at K. af England har tilbudt Spanien Vaabenstilstand paa tre Aar eller længere Tid i K. af Danmarks og Hollændernes Navn. — 9. Aprile. (Italiensk.) Brudst. i Ranke, Fürsten u. Völker von Süd-Europa III. 520.

30. Martii. *13214. Indberetning fra SALVETTI, toscansk Agent i London, hvori meddeles, at de engelske Tropper, der fra Holland skulle gaa til K. Chr. IV., desertere i Hobetal, samt, at der er kommet en dansk Gesandt til London. — *London*, 9. April. (Italiensk.) Eng. Overs. i Hist. Manuscr. Commis. The Ms. of H. D. Skrine S. 114—15, jvfr. S. 118.

215. THAGE THOTTS Brev til Kansleren Chr. Friis, hvori han fortæller om
ing af Nortem og om Fredsunderhandlingerne, som han dog ingen Tro har
Stade, d. 1. Aprilis. *Danske Mag. 4. R. VI. 128.*
216. Sir ISAAC WAKES Skrivelse til Lord Edward Conway, hvori han omtaler
elser for at faa den venetianske Republik til ligesom K. af England og Dan-
Nederlandene at yde Subsidier til Bethlen Gabor. — Uden Datum. (Engelsk.)
is of Sir Thomas Roe S. 633—34.
217. Sir ISAAC WAKES Skrivelse til Sir Thomas Roe, hvori han omtaler, at
ofordring af K. af Danmark vil anmode den venetianske Republik om at laane
hurn for en Tid til K. af England. — *Venice*, 14. Apr. *stilo novo.* (Engelsk.)
is of Sir Thomas Roe S. 632—33.
218. K. KARL I.'s Brev til K. Chr. IV., hvori han anmoder om, at hans Fal-
Neale for 13 Aar maa faa speciel Tilladelse til at skaffe sig Falke ved
ing Cisley og Thurnistthing Cisley paa Island. — *Westminster*, 5. April. (Latin.)
Macray, Third Report S. 49.
19. K. CHR. IV.'s Brev til Sir Dudley Carleton, hvori han anbefaler ham
ner, der er sendt som Gesandt til Generalstaterne. — *Stade*, 6. Aprilis. (Latin.)
Macray, Third Report S. 68.
20. THAGE THOTT skriver til Kansleren Chr. Friis om K. Chr. IV.'s Tilbage-
de, efter at han havde beset en Skandse, der var anlagt ved Weseren; om
de paa Folk og Penge, samt om, at Tilly har hævet Belejringen af Northem.
6. aprilis. *Danske Mag. 4. R. VI. 128—29.*
21. Indberetning fra SALVETTI, toscansk Agent i London, hvori omtales
Gesandts Underhandlinger med K. Karl I. — *London*, 16. April. (Italiensk.)
Hist. Manusc. Commis. The Ms. of H. D. Skrine S. 115.
22. Sir ISAAC WAKES Skrivelse til Sir Thomas Roe, hvori han omtaler K. af
anmarks og Bøhmens Ønske om at faa Greven af Thurn i deres Tjeneste. —
prill, stil. novo. (Engelsk.) The negotiations of Sir Thomas Roe S. 635.
23. Den baierske Gesandt i Wien LEUKER skriver til Kurf. Maximilian og
a. om K. af Danmarks Planer om at forlægge Krigen til Kejserens Arvelande,
n, om hans Forbindelse med Bethlen Gabor og om de Forholdsregler, der
r at imødegaa hans Planer. — *Wien*, 21. April. (Tydsk.) Brudet i Glindely,
—30 I. 209—12.
24. REINHARD v. WALMERODES Brev til en unævnt Friherre, hvori han be-
im havde fortalt ham, at K. Chr. IV. flere Gange havde opfordret ham til at
Tjeneste. Af Sendebuddene havde Arnim erfaret, at Kongens Stilling var
lig, da de engelske Hjælpetropper vare svundne stærkt ind, og at han
rig efter at slutte Fred og vinde Kurf. af Brandenburg for sig. — April.
ist. i Irmer, Hans Georg v. Arnim I. 5.
25. De KURBRANDENBURGSKE RAADERS Relation, hvori meddeles, at Borgerne
öln modsætte sig de Rustninger, der skulle foretages for at holde de danske
fra Landet. — 13. April. Brudet i Irmer, Hans Georg v. Arnim I. 15, Anm. 2.
26. Hert. af FRIEDLAND skriver til Hert. af Mecklenburg, at Hert. af Lüneburg
ne sig med Grev Tilly, saa længe man ikke ved, hvor de danske Folk, som
burg og Brandenburg, ville ud. — *Wien*, d. 24. April. (Tydsk.) Aretin,
S. 7—8.

1627.

1. Aprilis.

3. vel 4. Aprilis.

4. Aprilis.

5. Aprilis.

6. Aprilis.

6. Aprilis.

6. Aprilis.

7. Aprilis.

11. Aprilis.

post 11. Aprilis.

13. Aprilis.

14. Aprilis.

*13227. (JOHANNES WTENBOGAERTS) Skrivelse til (P. Cujus), hvori han omtaler sin ensigt at flytte til Hamburg eller Frederikstad. — Desen 28. Aprilis. (Hollandsk.) Ilevn en onutigegev. Stukken van Joh. Wtenbogaert III, 1. 276—83.

*13228. K. CHR. IV.'s Brev til K. Karl I. med stærke Klager over det utilstrækkelige Antal Tropper, der var sendt under Morgan, og Fordring paa øjeblikkelig Supplering, vis ikke hele Sommerfelttoget skulde forspildes. — *Wasserbad*, 19. Aprilis. (Latin.) dt. p. Eng. i Macray, Third Report S. 68.

*13229. K. KARL I.'s Brev til K. Chr. IV. om hans Tilbøjelighed til at fortsætte rigen af al Magt og Løfte om, at han vil sende Understøttelse af Tropper og Penge. — *Vestminster*, 20. April. (Latin.) Udt. p. Eng. i Macray, Third Report S. 49.

*13230. Hert. af BUCKINGHAMS Brev til K. Chr. IV., hvori han udtaler, at K. af England har gjort alt, hvad han kunde, for at støtte den fælles Sag ved Morgans Korps, i hvilket der nu skal sendes Forstærkning, og ved Ansættelsen af Anstruder, som er tillet ganske til K. Chr. IV.'s Raadighed. — 20. April. (Fransk.) Udt. p. Eng. i Macray, second Report S. 50—51.

*13231. K. CHR. IV.'s og Hert. FREDERIK af Gottops aabne Brev, hvorved de bede, at der for at afvende den truende Krigsfare skal afholdes almindelige Bededage i lertugdømmerne d. 29., 30. og 31. Maj. — *Schloss Gottorff*, am 21. Aprilis. (Tydsk.) mtr. af Forordn.

*13232. K. CHR. IV.'s Befaling til Jørgen Skeel, Kn. Gyldenstjerne og Thønne riiss at undersøge Skovene i Aarhusgaards, Skanderborg og Silkeborg Len og udvise, vor Hugst kan ske til Salpeterladen i førstnævnte Len, samt bestemme, hvor mange Læs 'ed hver Bonde skal kjøre og til hvilken Tid. — *Haffa*, 23. April. Udt. i Hübertz, Aktstykker msk. Aarhus II. 53.

*13233. De KURBRANDENBURGSKE RAADERS Relation, hvori klages over Mangel paa rigsmateriel og Mandskab; hvorfor det vilde være umuligt at afværge K. af Danmarks adfald. — 23. April. (Tydsk.) Brudet i Irmer, Hans Georg von Arnim I. 15, Anm. 2.

6683. Both, Kjøbenhavn S. 219—20.

*13234. GENERALSTATERNES Instrux for nederlandske Gesandter, sendte søvejs jennem Øresund til Danzig for at underhandle med Preussen, Polen og Sverig angaaende landelsforbindelsen med disse Riger. — *Gravenhaag*, 4. Maji. (Hollandsk.) Lond. suppl. & octio. II., 2. 785—41.

*13235. KURF. AF MAINZ skriver til Kurf. Maximilian af Baiern og tilraader at lutte Fred med Danmark og anvende Tillys Hær med Wallenstein. — 6. Mai. (Tydsk.) indely, Waldstein 1625—30 I. 238—39.

*13236. Kurf. MAXIMILLAN af Baierns Brev til sin Gesandt Leuker i Wien, hvori an forsvarer Tillys Optræden, som Wallenstein havde dadlet, og henviser til, at han har pholdt og tilsidst lykkelig slaaet K. af Danmarks Hovedmagt. — 6. Mai. (Tydsk.) rudat. i Gindely, Waldstein 1625—30 I. 213—15.

*13237. Hert. ADOLF FREDERIK af Mecklenburg svarer Schweriner-Domherrerne, om havde klaget over de danske Soldater, der vare indkvarterede paa deres Godser, at e nu for største Delen vare førte bort og havde begivet sig til Brandenburg. — 27. April. dt. og Brudet. i Jahrb. f. meklenb. Gesch. LI. 132.

*13238. Den baierske Gesandt i Wien LEUKER skriver til Kurf. Maximilian, at an har forestillet Wallenstein, at Tilly alene ikke vilde kunne møde K. af Danmarks Hær,

1627.

enstein ogsaa er gaaet ind paa at sende Hjælpetropper til Tilly, men at den sandt har hørt, at Wallensteins Plan gik ud paa kun tilsyneladende at give Virkeligheden gjøre, som han selv vilde. — (Tydsk.) Brudst. i Gindely, Waldstein 16—17.

239. GEORGE TUCHER beder Statssekretæren Sir John Coke om, at der maa blive Generalpas for de Kvinder, der ville gaa med Soldaterne til Danmark. — 28. Aprilis.
28. April. (Engelsk.) Hist. Manusc. Commis. The Ms. of Earl Cowper I. 303.

240. K. CHR. IV. forpagter Frederik Urne t. Brentved Gaarden Hørsholm mod 400 Dlr. og dertil Kongetiende af de 4 Sogne i Birket mod en Afgift af — 29. Aprilis.
— *Kjøbenhavn Slot*, d. 29. April. Christensen, Hørsholms Historie S. IX—X.

241. GEORGE TUCKER meddeler Statssekretæren Sir John Coke, at de til K. af 29. Aprilis.
vervede Soldater gjøre Mytteri, da de mangle Kapper; han har ladet en af ene arrestere og raader til hurtig at træffe Forholdsregler til at dæmpe Urolig-
Gravesend, 29. April. (Engelsk.) Hist. Manusc. Commis. The Ms. of Earl Cowper I. 308.

242. Hert GEORG AF LÜNEBURG skriver til Kurf. af Sachsen, at efter at baade 29. Aprilis
y forgjæves havde bedt Kurf. af Brandenburg om Tilladelse til at besætte vel 9. Maji.
for at afværge de Danskes Indfald, havde han nu forekommet Fjenden ved dem med Magt. — 9. May. (Tydsk.) Brudst. i Irmer, Hans Georg v. Arnim I.

243. Synsforretning over Seilstrup Slot, affattet af IVER DYRE t. Hvidstedgaard 30. Aprilis.
RENFELD t. Knivholt, da Anders Friis t. Krabbesholm overleverede Lenet til nesen t. Tandrup, D. R. R. — 30. April. Danske Saml. VI. 369—71.

244. PHILIPPE BURLAMACHI skriver til Sir John Coke bl. a., at den danske Aprilis.
London?) paaskynder sin Afrejse. — April. (Fransk.) Hist. Manusc. Commis
I Cowper I. 304.

245. GERARDI JOANNIS VOSSII ad Francescum Gomarum epistola, in qua litteras 1. Maji.
Dania acceptas commemorat. — *Lugd. Batav.*, V. Id. Maji. Ger. Joan. Vossii
3—18.

46. Den bayerske Gesandt i Wien LEUKER skriver til Kurf. Maximilian, at 2. Maji.
er i høj Grad misfornøjet med Wallensteins Krigsførelse i Mark-Brandenburg, n let Sag at indtage Fæstninger, hvor K. af Danmark ingen Tropper havde. —
(Tydsk.) Brudst. i Gindely, Waldstein 1625—30 I. 218—20.

47. Journal f. Politik, Natur- og Menneske-Kundskab 1815 IV. 191—92. 4. Maji.

47. Kejser FERDINAND II.'s Svar til den brandenburgske Gesandt von Götz, 5. Maji.
i Mark-Brandenburg indkvarterede Regimenter ikke kunde forlægges til andre K. af Danmark i saa Fald atter vilde trænge frem i disse Egne. — 15. Maj.
i Gindely, Waldstein 1625—30 I. 339.

48. K. KARL I.'s Brev til K. Chr. IV., hvori han beder om Tilladelse for sin 7. Maji.
ll. Draper til at fange Fugle ved Lesterlien og Stavanger i Norge. — *West-*
lay. (Latin.) Udt. p. Eng. i Macray, Third Report S. 49.

49. Sir ARCHIBALD DOUGLAS skriver til Sir John Coke, at Skibet »Peter« har 7. Maji.
log haaber han, at det kan følge med Flaaden til Danmark. Han beder om, at
e afsendt et Skib med Proviant. — *Aboard the Angel Gabriel at sea*, 7. Maj.
Hist. Manusc. Commis. The Ms. of Earl Cowper I. 305.

1627.

9. Majl. *13250. Den bayerske Gesandt i Wien LEUKERS Beretning til Kurf. Maximilian om Kejserens Magtesløshed overfor Hert. af Friedland, saa at de Forestillinger, han har gjort for at faa sendt Hjelpekorps til Tilly mod K. af Danmark, ikke have ført til noget Resultat. — 19. Mai. (Tydsk.) Gindely, Waldstein I. 220—24.
9. Majl. *13251. K. KARL I.'s Brev til K. Chr. IV., hvori han takker ham, fordi han har givet Sir Charles Morgan Kommandoen over Infanteriet, meddeler, at Resten af Tropperne endelig er afsejlet, og erklærer, at han vil straffe den Søkapitain, som forlod sin Post. — *Westminster*, 9. May. (Latin.) Udt. p. Eng. i Macray, Third Report S. 49.
9. Majl. *13252. SALVETTI, toscansk Agent i London, indberetter bl. a., at den danske Gesandt nu er afrejst med Løfte om Subsidier. — *London*, 19. Maj. (Italiensk.) Eng. Overs. i Hist. Manuscr. Commis. The Ms. of H. D. Skrine S. 117.
11. Majl. *13253. Grev TILLY tilskriver Infantinde (Isabella Clara Eugenia), at han ikke kan afgive noget Infanteri, da han trænger til det saavel mod K. af Danmark, der stadig forstærker sig, som mod de belejrede Fæstninger. — *Peyne*, le 21. may. (Fransk.) Villermont, Tilly S. 758—59.
11. Majl. *13254. Sir ROB. ANSTRUTHERS Brev til Kansleren Chr. Friis med Anbefaling for Mons. Weiss, som efter K. af Danmarks Ordre er paa Vej til Norge for at gjøre Experiment med at grave efter Sølv. — *Hamburg*, 11. May. (Fransk.) Udt. p. Eng. i Macray, Third Report S. 56.
11. Majl. *13255. (JOHANNES WTENBOGAERTS) Skrivelse til (C. Rijckewaert), hvorefter han ikke har Lyst til at rejse til Frederiksstad, da han ikke kan rejse derfra igjen uden at krænke Hertugen og skade sine Venner. — *Desen* 21. Mey. (Hollandsk.) Brieven en onultgegeven. Stukken van Joh. Wtenbogaert III, 1. 294—97.
12. Majl. *13256. K. CHR. IV.'s Skrivelse til Hert. Adolf Frederik af Mecklenburg, hvori han beklager sig over, at Kurf. af Brandenburg ikke alene ikke giver ham Penge, men endogsaa mod sine Forpligtelser aabner sine Lande for Fjenden. — *Lauenburg*, 12. Mai. (Tydsk.) Brudst. og Udt. i Qvellsamml. d. schlesw.-holst.-lauenb. Gesellach. II, 2. 124.
12. Majl. *13257. Sir ISAAC WAKES Skrivelse til Sir Thomas Roe, hvori han omtaler K. af Danmarks Hærs Styrke; Kongen, der stoler paa Fyrsten af Siebenbürgen, har tilladt Administratoren af Siebenbürgen at blive General over den schlesiske Hær og har taget Oberst Morgan til hans Efterfølger i Anførselen af Infanteriet. — *Venice*, 22. May, stilo novo. (Engelsk.) The negotiations of Sir Thomas Roe S. 643—44.
17. Majl. *13258. Den brandenburgske Gesandt i Wien von Götz skriver til Kurf. Georg Wilhelm om de Klagepunkter, Hert. af Friedland har anført mod ham; deriblandt ogsaa Bebrejdelser for Brandenburgs alt for stærke Tilnærmelser til K. af Danmark, som uhindret havde faaet Lov at besætte Passene ved Havel. — 27. Maj. (Tydsk.) Gindely, Waldstein 1625—30 I. 335—38.
18. Majl. *13259. Dr. MICHAEL JERMYN skriver til Sir John Coke og sender ham bl. a. Efterretninger om K. af Danmarks Operationer i Tydskland. — *The Hague*, $\frac{1}{2}$ 8. May. (Engelsk.) Udt. p. Eng. i Hist. Manuscr. Commis. The Ms. of Earl Cowper I. 306.
19. Majl. *13260. Sir THOMAS ROES Skrivelse til Lord Edward Conway, hvori han omtaler, at han har erklæret Fyrsten af Siebenbürgens Agent, at Fyrsten har brudt sit Ord til K. af Danmark og sine andre Allierede ved sin Fredslutning med Kejseren. — *Constantinople*, $\frac{1}{2}$ 8. May. (Engelsk.) The negotiations of Sir Thomas Roe S. 645—46.

- TIANI STOWGARDII** Forpligtelse ved Modtagelsen af Stipendium 1627.
 e, 21. Maji. *Danske Mag.* 5. R. I. 71. 21. Maji.
- HEBHARDI** ad Johannem Kirchmannum epistola, in qua commemorat, 23. Maji.
 ntem Holsatum, quem præterita ætate in Belgium deducere cogi-
 evocatum esse. — *Rostochii*, XXIII. Maji. Marqvardi Gudii Epistolæ S. 303.
- GRUTERI** ad Johannem Meursium epistola, in qua recentem ejus in 25. Maji.
 memorat. — *Amstelod.*, pridie Nonar. Junii. Meursii Opera XI. 473.
- HR. IV.'s** Brev til Sir Edw. Conway, hvori han takker ham for Fri- 27. Maji.
 en sorte Løve. — *Beutzenburg*, 27. Maji. (Latin.) Udt. p. Eng. i
 9.
- UNÆVNTS** Skrivelse, hvori omtales Markgrev Sigismund af Branden- 27. Maji vel
 r med de Kejserlige og Hert. af Lüneburg om at sikre Brandenburg 6. Junii.
 . — *Sandaw*, am 6. Juny. (Tydsk.) Trampler, Correspondenz des Card.
 S. 98—95.
- CHR. IV.'s** Brev til K. Karl I. med Klager over Beslaglæggelsen af 28. Maji.
 — *Beutzenburg*, 28. May. (Latin.) Udt. p. Eng. i Macray, Third Report S. 69.
- N** bayerske Gesandt i Wien **LEUKER** skriver til Kurf. Maximilian, at 30. Maji.
 t ham, at K. af Danmark nu rykkede frem imod Mark-Brandenburg,
 land ikke kunde undvære de Korpser, der vare lovede Tilly. — 9. Juni.
 ndely, Waldstein 1625—80 I. 229—82.
- ASPER BERTELSEN** meddeler Bgm. og Raad i Malmø, at han har 31. Maji.
 æ Bog, han har udgivet paa Dansk, til dem i Anledning af, at han
 et i deres By. — *Kiøbenhafn*, d. sidste Maji. Samlinger till Skånes hist.
- CHR. IV.'s** og Hert. **FREDERIK** af Gottorps aabne Brev, hvorved de 1. Junii.
 alret i Kiel til d. 4. Juli, hvorfor Parterne i god Tid skulle indlevere
 indretsnotaren. — *Schloss Gottorff*, d. 1. Junii. (Tydsk.) Særtr. af Forordn.
- K. KARL I.'s** Brev til K. Chr. IV., hvori han udtaler Haabet om, at 1. Junii.
 ankommet, erklærer, at han har befalet Afsendelsen af andre 1000 Md.,
 versendelsen af Juveler, Tropper og Penge som Bevis paa hans alvorlige
 le Resten af sin Gjæld. — *Westminster*, 1. June. (Latin.) Udt. p. Eng. i
 S. 49.
- JOHN JACKSON** meddeler Sir John Coke, at Transportflaaden med Trop- 1. Junii.
 nen til Stade, hvor den blev beskudt af et af K. af Danmarks Skibe. —
 igh (o: *Freiburg ved Elben*), 1. June. (Engelsk.) Udt. p. Eng. i Hist. Manusc.
 of Earl Cowper I. 308.
- K. CHR. IV.'s** Brev til Hert. af Buckingham med Kreditiv for Baron de 2. Junii.
 nii. (Latin.) Udt. p. Eng. i Macray, Third Report S. 69.
- K. CHR. IV.'s** Brev til Donald Mackie, angaaende Betalingen af Restan- 3. Junii.
 og hans Soldater. — *Beutzenburg*, 3. Junii. (Latin.) Udt. p. Eng. i Macray,
- PALLE ROSENKRANDS's** Brev til Kansleren Chr. Friis om Krigsbegiven- 3. Junii.
 Belejringen af Blecke m. m., Markgreven af Badens Planer om at gjøre en
 dfaldet af hans eget Gesandtskab til Frankrig og England. — *Aff Krencherup*,
 nske Mag. 4. R. VI. 129—30.

*13275. K. KARL I.'s Rekreditiv for Will. Below, der har været et Aar i England som Gesandt, til K. Chr. IV. — *Westminster*, 5. June. (Latin.) Udt. p. Eng. i Macray, Third Report S. 49.

6701. Villermont, Tilly S. 765—66.

*13276. K. CHR. IV. anmoder Grev Tilly om et Pas for sin Trompeter, der skal erbringe Breve til Kejsaren og Kurf. af Sachsen. — *Botzenborg*, d. 6. Junii. (Tydsk.) Villermont, Tilly S. 764.

*13277. THAGE THOTT skriver til Kansleren Chr. Friis, at Markgreven af Durlach al marschere til Havelberg, og at Rygtet siger, at K. af Sverig er saaret i Livet og reven af Thurn i Armen. — *Aff Bassenborg*, 6. junii. Danske Mag. 4. R. VI. 180.

*13278. K. CHR. IV.'s Brev til Jarlen af Montgomery med Tak for beviste Tjenester; Beklagelse af, at han ikke kan give ham en saadan Stilling i Hæren, som han fortjener. — *Beutzenburg*, 7. Junii. (Latin.) Udt. p. Eng. i Macray, Third Report S. 69.

*13279. Sir ISAAC WAKES Skrivelse til Sir Thomas Roe, hvori han omtaler, at af Danmark i sine ugentlige Breve forsikrer ham om Fyrst Bethlen Gabors Fasthed. — *Adoua*, $\frac{2}{16}$ June. (Engelsk.) The negotiations of Sir Thomas Roe S. 650—51.

*13280. THAGE THOTT skriver til Kansleren Chr. Friis om Stillingen ved Hæren. Nylt rykker nu frem til Angreb, men de ere vel forskandsede; dog ere Folkene meget villige, hvortil Kansleren let kan tænke sig Grunden; Kurf. af Brandenburg har nu eræret sig mod K. Chr. IV., men Mecklenburg staar paa hans Side. — *Aff Bozenborgh*, 3. junii. Danske Mag. 4. R. VI. 180—81.

*13281. THAGE THOTT skriver til Kansleren Chr. Friis, at Greven af Førstenberg Gange forgjæves har stormet Nortem, og at Tilly marscherer mod Tangermønde, at der er kommet gode Tidender fra Schlesien, men at man i høj Grad mangler Penge, samt at Underhandlingerne om Stilstand mellem Sverig og Polen. — *Aff Bassenborg*, 15. Junii. Danske Mag. 4. R. VI. 181—82.

*13282. WALLENSTEINS Brev til Kurf. Georg Wilhelm af Brandenburg, hvori han takker ham, fordi han har indvilget i at lade sit Land (med Undtagelse af Fæstningerne) sætte af den kejserlige Hær, for at hindre K. af Danmark fredsfjendske Fremgang. — 5. Juni. (Tydsk.) Glindely, Waldstein 1625—30 I. 845.

*13283. Enkehertuginde HEDEVIG af Pommerns Instrux for sine Raader Andreas Ulgrim og Lupoldt Casper Glasenappe paa deres Sendelse til det af K. Chr. IV. bestemte Møde i Hamburg, hvor de skulle raadføre sig med ham om hendes Moderertuginde Elisabeth af Braunschweig-Lüneburgs og hendes Broder Hert. Christians Ligegjængelser samt overvære Aabningen af hendes Moders Testamente. — *Neuen Stettin*, d. 3. Junii. (Tydsk.) Schoettgen et Kreysig, Diplomataria et scriptores historiae Germaniae III. 362—64.

*13284. Sir THOMAS ROES Skrivelse til Lord Edward Conway, hvori han omtaler, at Fyrst Bethlen Gabors Gesandt paastaar, at Fyrsten kun har sluttet en midlertidig Fred med Kejseren, hvad der er sket med K. af Danmarks Samtykke. — *Constantinople*, $\frac{1}{2}$ June. (Engelsk.) The negotiations of Sir Thomas Roe S. 651—55.

*13285. REINHARD V. WALMERODE indberetter til Kejsar Ferdinand II., at der skal sendes Fodfolk fra Stade til Havelberg, saa at K. (af Danmark) kan koncentrere sin styrke omkring Havel og Elben. — 27. Juni. (Tydsk.) Brudst. i Irmer, Haas Georg v. Arnim 19, Anm. 2.

1627.

66. Amtmanden KAHRSTETTS Beretning til Hert. af Celle om de af de kgl. 17. Junii.
folk i Bardowick anrettede Ødelæggelser. — *Wesin an der Luhe*, 17. Juni.
chr. d. histor. Vereins f. Niedersachsen 1858 S. 184.
67. Sir THOMAS ROES Skrivelse til Kapitain Qvadt, Fyrst Bethlen Gabors Ge- 18. Junii.
han forsikrer, at K. af Danmark utvivlsomt vil opfylde alle sine Løfter, men
blande sig deri. — *Constantinople*, $\frac{1}{2}$ June. (Engelsk.) The negotiations of
S. 657—59.
68. Amtmanden KAHRSTETTS Beretning til Hert. Christian af Celle om de 20. Junii.
Troppers Plyndringer og Ødelæggelser; de, der have sat Ild paa, und-
ed at have gjort det efter Kongens særlige Befaling. — 20. Juni. (Tydsk.)
or. Vereins f. Niedersachsen 1858 S. 184—85.
69. Sir ISAAC WAKES Skrivelse til Sir Thomas Roe, hvori han omtaler, at 20. Junii.
ark har erobret en Del Pladser i Markgrevskaftet Brandenburg tilbage fra
rkgreven af Baden er ankommen til Kongen. — *Venice*, 30. June, stilo novo.
he negotiations of Sir Thomas Roe S. 661.
70. Grev TILLY tilskriver K. af Danmark, at han ikke har villet sende hans 21. Junii.
tilbage trods Mangler i Titulaturen for Kurf. af Baierns Vedkommende; Brevene
achsen og til Kejseren ere sendte videre. — *Görleben*, d. 1. julii. (Tydsk.)
y S. 766—67.
71. Amtmanden KAHRSTETTS Beretning til Hert. Christian af Celles Raader 22. Junii.
kgl. (danske) Krigsfolk anrettede Brandstiftelser og Ødelæggelser i Wiesen
, Landsbyerne Luhdorf, Roidorf og flere. — *Lüneburg*, 22. Juni. (Tydsk.)
i Zeitschr. d. histor. Vereins f. Niedersachsen 1858 S. 185—86.
72. Lünig, Corpus jur. feud. Germanici II. 813—16. 24. Junii.
72. K. CHR. IV.'s Brev til K. Karl I. med Klager over Behandlingen af 26. Junii.
. — 26. June. (Latin.) Udt. p. Eng. i Macray, Third Report S. 69.
73. Grev TILLYS Skrivelse til Infantinde (Isabella Clara Eugenia), hvori han 27. Junii.
il hendes Sendelse af Hjælp imod Fjenden, der forstærker sig mere og mere
— *Peyne*, le 7. juillet. (Fransk.) Villermont, Tilly S. 760—61.
74. THAGE THOTTS Brev til Kansleren Chr. Friis med Meddelelse om, at 29. Junii.
skrevet efter Christopher Ulffeld, som skal afløse Brevskriveren, der er uheld
— *Aff Lauenburgh*, 29. junii. Danske Mag. 4. R. VI. 132.
75. K. CHR. IV.'s aabne Brev, hvorved han i Anledning af forskellige De- 30. Junii.
et betræffende Sager indkalder Hertugdømmernes Stænder til en Landdag i
l. 18. Juli. — D. 30. Junii. (Tydsk.) Særtr. af Forordn. i Justitsministeriets Exemplar
dagen rettet til d. 24. Juli. Jvfr. Nr. 13317.
76. K. KARL I.'s Brev til K. Chr. IV., hvori han meddeler, at han sender ham 30. Junii.
Rob. Quarrer. — *Westminster*, 30. June. (Latin.) Udt. p. Eng. i Macray, Third
77. Den toscanske Agent i London, SALVETTI, indberetter bl. a., at K. Chr. IV. 30. Junii.
eslaglagt engelske Skibe. — *London*, 10. Juli. (Italiensk.) Eng. Overs. i Hist.
nis. The Ms. of H. D. Skrine S. 121.
78. Oberst ARNIM skriver (til Walmerode?), at de Danske have erobret det Junio.
tte Templin paa Grund af hans Officerers Langsomhed. — Uden Datum. (Tydsk.)
r, Hans Georg v. Arnim I 19, Anm. 1, jvfr. S. 18, Anm. 4.

1627.

1. vel 11. Julii. *13299. Oberst ARNIM beklager sig til Markgreven af Brandenburg over, at mange af dennes Undersaatter ere upaalidelige og holde med de Danske. — *Berlin*, 11. Juli. (Tydsk.) Udt. i Irmer, Hans Georg v. Arnim I. 19, Anm. 1.
2. Julii. *13300. THAGE THOTTS Brev til Kansleren Chr. Friis, hvori han fortæller, at Iver Krabbe er sendt til K. Gustaf II. Adolf med Bøn om, at denne vil forhindre Tilførsel til Søs til Fjenden i Pommern. Desuden meddeler han, at Gabriel Kruse skal begive sig til Østersøen, og at der gaar Rygter om en Sejr i Schlesien. — *Af Lauenburgh*, 2. julii. Danske Mag. 4 R. VI. 132.
2. Julii. *13301. (JOHANNES WTENBOGAERTS) Skrivelse til (C. Rijckewaert), hvorefter han ikke har fulgt med Grevinckhovius til Holsten, men dog sandsynligvis senere vil rejse derhen. — 12. Julii. (Hollandsk.) Brevet en onultgegev. Stukken van Joh. Wtenbogaert III, 1. 397—400.
3. Julii. *13302. THAGE THOTTS Brev til Kansleren Chr. Friis om Tillys Fremmarsch og Wallensteins tre Gange gjentagne forgjæves Storm paa Lybche (Leobschütz) m. m. — *Af Lauenburgh*, 3. julii. Danske Mag. 4. R. VI. 132—33.
4. Julii. *13303. K. CHR. IV.'s Brev paa 150 Dlr. til Christopher Urne for Kjøbstæderne paa Lolland og Falster at have i Forsvar. — *Beutzenborig*, d. 4. Juli. Udt. i Kall Rasmussen, Musse Herred S. 366.
5. Julii. *13304. Kurf. GEORG WILHELM af Brandenburgs Mandat, hvorved han paany befaler sine Undersaatter at forlade K. af Danmarks Tjeneste, og minder om, at de danske Krigsfolk plage hans Lande med Udskrivninger og Indkvarteringer. — *Königsberg in Preussen*, 5. Julii. (Tydsk.) Lünig, Corpus jur. feud. Germanici II. 815—18. Udt. i Irmer, Hans Georg v. Arnim I. 15.
6. Julii. *13305. K. CHR. IV.'s Brev til Donald Mackay med Ordre til, at han skal lægge Besætning i en Del af Beutzenburg. — 6. July. (Latin.) Udt. p. Eng. i Macray, Third Report S. 69.
6. Julii. *13306. Indberetning fra SALVETTI, toscansk Agent i London, hvori han dementerer sin Meddelelse om, at K. Chr. IV. skulde have beslaglagt engelske Skibe (Nr. *13297). — *London*, 16. Juli. (Italiensk.) Eng. Overs. i Hist. Manuscr. Commis. The Ms. of H. D. Skrine S. 122.
7. Julii. *13307. THAGE THOTTS Brev til Kansleren Chr. Friis med Meddelelse om, at her gaar den Tidende, »at Suendsken meget florerer«; fra Schlesien forlyder det, at Wallenstein har indtaget »thet libsche« (Leobschütz) og Jägerndorff, men at vore endnu holde Cossel og Tropau; Tillys Marscher frem og tilbage kan han ikke forstaa. Endvidere meddeler han, at Kongen har befalet Gunde Rosenkranz at følge Chr. Thomisson og Jørgen Brahe til Frankrig. — *Af Lauenburgh*, 7. julii. Danske Mag. 4. R. VI. 133—34.
7. Julii. *13308. JOHN JACKSON sender Sir John Coke Nyheder fra Tydskland. K. af Danmark har slaaet en Bro over Elben ovenfor Hamburg og hærger Landet mellem Elben og Weser, for at Tilly ikke skal kunne sætte sig fast der; fire af hans Skibe blokere Elben. — *The River of Elbe*, 7. July. (Engelsk.) Udt. p. Eng. i Hist. Manuscr. Commis. The Ms. of Earl Cowper I. 309.
7. Julii. *13309. Sir ISAAC WAKES Skrivelse til Sir Thomas Roe, hvori han omtaler, at K. af Danmark stoler paa Bethlen Gabor og paa hans Anmodning har sendt Administratoren af Brandenburg til Schlesien for at anføre Hæren der. — *Venice*, 17. July, stilo novo. (Engelsk.) The negotiations of Sir Thomas Roe S. 664—65.
8. Julii. *13310. Den spanske Gesandt i Wien AYTONA skriver til K. Filip IV., at Kurfyrstedagen i Mühlhausen vist ikke behøver at forurolige Kejseren, og at den kejserlige Hær er saa mægtig, at man, hvis Sachsen og Baiern vedblive at staa i et godt Forhold

kan fratage K. af Danmark alle hans Besiddelser paa denne Side Sundet. — (pansk.) Brudst. p. Tydsk i Gindely, Waldstein 1625—30 I. 261.

11. K. CHR. IV. takker Hert. Adolf Frederik af Mecklenburg for hans Be- 9 Julii.
og lover selv at holde ud til sidste Suk. — *Krempe*, d. 9. Julii. (Tydsk.)
ensamml. d. schlesw.-holst.-lauenb. Gesellsch. II, 2. 124—25.

12. K. CHR. IV.'s Brev til Donald Mackay, hvorved han afskediger de to 9. Julii.
ørbes og i deres Sted udnævner James Wilson og John Rudder. — 9. July. (Latin.)
Macray, Third Report S. 69.

13. THAGE THOTT skriver til Kansleren Chr. Friis, at Kejseren synes stemt 9. Julii.
Aff Lauuenburgh, 9. julii. Danske Mag. 4. R. VI. 184.

14. Befaling fra CHRISTIAN FRIIS, CHRISTOFFER ULFELD og FRANTS RANTZOU 12. Julii.
Navn til Bgm., Raad og menige Borgherskab i Helsingør om daglig Anmel-
geden og Lensmanden af alle de Fremmede, som komme til Byen. — *Hafnia*,
t. i Aarsberetn. fra Geheimmarch. III, Till. S. 97.

15. Oberst ARNIM skriver til Markgreven af Brandenburg, at han vil holde 14. vel 24. Julii.
is samlet mellem Schwedt og Angermünde, indtil han ser, hvilken Udgang det
Oberst Baudissin. — *Neustadt*, 24. Juli. (Tydsk.) Udt. og Brudst. i Irmer, Hans
I. 23.

. Udt. p. Eng. i Macray, Third Report S. 56. 16. Julii.

16. Oberst HANS GEORG VON ARNIMS Skrivelse til Generalkvartermester Al- 16. Julii.
ri han omtaler K. af Danmarks Ødelæggelser paa hans egne boitzenborgske
— *Bernaw*, $\frac{1}{2}$ 8. Juli. (Tydsk.) Brudst. og Udt. i Archiv für sächsische Geschichte VIII. 391.

17. THAGE THOTTS Brev til Kansleren Chr. Friis om Krigsbegivenhederne, 18. Julii.
kning og Kampen i Schlesien, om en Landdag, der er udskreven til Rends-
5. Juli, og om Udsigterne til Fred. — *Aff Hamburgh*, 18. julii. Danske Mag.
36.

18. Kurf. GEORG WILHELM af Brandenburg skriver til Wallenstein, at begge 18. Julii.
K. af Danmark og Sverig, have handlet uretfærdigt og fjendtligt med ham,
rfor vil hjælpe Wallenstein af al Magt til at fordrive de Danske. — $\frac{1}{2}$ 8. Juli.
lely, Waldstein 1625—30 I. 346.

19. PAGES Skrivelse til Thomas Jennings, Kjøbmand i London, hvori bl. a. 19. Julii.
K. af Danmark har overdraget Kommandoen til Lord Durlock og er draget
t Krigen i Schlesien skal være endt. — *Antwerp*, 29. July st. novo. (Engelsk.)
Commis. The Ms. of Earl Cowper I. 311.

20. K. CHR. IV.'s Kreditiv for Christ. Thomassen og Georg Brahe til 21. Julii.
21. July. (Latin.) Udt. p. Eng. i Macray, Third Report S. 69. Ogsaa rettet til Dron-
laria, Hert. af Buckingham og det engelske Gehejmerraad (The Lords of the Council).

21. SALVETTI, toscansk Agent i London, indberetter bl. a., at der er sendt en 21. Julii.
K. Chr. IV. med 20,000 £. — *London*, 31. Juli. (Italiensk.) Eng. Overs. i Hist.
is. The Ms. of H. D. Skrine S. 125.

22. EN UNÆVNTS Beretning, at de Danske have plyndret Benschen og Klostret 22. Julii.
re gaaede over Warthe ved Schwerin. — *Krossen*, 22. Juli. (Tydsk.) Udt. i
org v. Arnim I. 23, Anm. 2.

1627.

23. Julii vel
2. Augusti.

*13323. EDW. MISSELDENI ad Gerardum Joannem Vossium epistola, in qua refert, Tillacum Albis transmigrasse flumen atque in Holsatiam, regis Daniæ ducatum proprium, invasisse; metuit, ne actum sit de rege Daniæ. — *Delphis*, 4. Non. Augusti. Ger. Joan. Vossii Epistolæ II. 54.

24. Julii.

*13324. Oberst HANS GEORG VON ARNIMS Skrivelse til Generalkvartermester Al-dringer, hvori han omtaler, at han søger at faa nogle Tropper, der ere paa Vejen fra Cosel nordpaa, til at falde fra deres Officerer ved at foreslaa disse en Konvoj under Paa-skud af, at de saaledes hurtigere kunne tilbyde K. af Danmark deres Tjeneste. — *Neustadt*, 27. Juli/3. August(!) (Tydsk.) Brudst. i Archiv für sächsische Geschichte VIII. 392—93, 395 og i Irmer, Hans Georg v. Arnim I. 25, Anm. 1. (Her med Datum 27. Juli/6. August; efter Brevets øvrige Indhold maa det imidlertid være skrevet d. 24. Juli.)

25. Julii.

*13325. Den bayerske Gesandt i Wien LEUKER skriver til Kurf. Maximilian, at Hert. af Friedland nu har fordrevet Fjenden fra hele Schlesien, og at han om 2—3 Dage vil marschere op til Mark-Brandenburg mod K. af Danmark. — 4. Aug. (Tydsk.) Brudst. i Gindely, Waldstein 1625—30 I. 262—64.

26. Julii.

*13326. K. KARL I.'s Kreditiv for Edward Clarke som Gesandt til K. Chr. IV. — *Easton*, 26. July. (Latin.) Udt. p. Eng. i Macray, Thir'd Report S. 49.

ante 27 Julii.

*13327. FYRSTEN AF SIEBENBÜRGEN tilskriver sin Resident i Constantinopel Thomas Bursos, at han ikke vil lade sine Tropper forene sig med den danske Hær i Schlesien, fordi han ikke har faaet de lovede Penge fra K. af Storbritannien og Danmark. — Uden Datum. — (Italiensk.) Brudst. i The negotiations of Sir Thomas Roe S. 667—68.

27. Julii.

*13328. THAGE THOTT skriver til Kansleren Chr. Friis om Landdagen i Rendsborg og meddeler, at Tilly ligger for Bøssendorph, at der gaar Rygter om, at »vorne« ere slaaede i Schlesien af Wallenstein, og at Iver Krabbe er kommen tilbage med Venskabsforsikringer fra K. Gustaf II. Adolf, som har god Fremgang mod Polakkerne. — *Aff Rensburgh*, 27. julii. Danske Mag. 4. R. VI. 136.

28. Julii.

6735. Ratjen, Verz. d. Handschrift. d. Kieler Universitätsbibliothek II. 341.

28. Julii.

*13329. K. CHR. IV.'s aabne Brev, hvorved han befaler Indbyggerne i Hertugdømmerne at indbetale den paa den sidste Landdag i Kiel bevilgede Skat og de frivillige Bidrag i Dagene fra d. 20.—25. August samt de ældre Restancer inden næstkommende Mikkelsdag. — Schlosz *Renszburg*, d. 28. Julii. (Tydsk.) Særtr. af Forordn.

28. Julii.

*13330. Sir ISAAC WAKES Skrivelse til Sir Thomas Roe, hvori han omtaler et forestaaende Møde i Mühlhausen, hvortil K. af England, Danmark og Sverig ville sende Gesandter for at forhandle om Opnaaelsen af en Universalfred i Tydskland. — *Venice*, 7. Aug., stilo novo. (Engelsk.) The negotiations of Sir Thomas Roe S. 668—69.

29. Julii.

*13331. K. CHR. IV.'s Brev til Rektor, Theologi og Oeconomus ved Universitetet og Klosteret, hvori han anbefaler en Søn af Provsten i Rendsborg Hr. Gerhard Cullmannus til Optagelse i Kommunitetet. — *Slott Rensborg*, 29. Julii. Danske Mag. 5. R. I. 71.

29. Julii.

*13332. De af K. CHR. IV. udnævnte kgl. Commissarier i Holstens Ophudsbrev til alle Indbyggere i Holsten og Slesvig over 18 og under 55 Aar at møde i Rendsborg. — *Renszburg*, d. 29. July. (Tydsk.) Jahn, Danm. Deltag. i Trediveaarskrigen S. 519—20.

29. Julii.

*13333. (JOHANNES WTENBOGAERTS) Skrivelse til (C. Rijckewaert), ifølge hvilken Beretninger fra Hamburg omtale, at de Danske opbyde Bønderne og berede sig til et Slag, medens Hert. af Holsten forsikrer sine Undersaatter, at de i hvert Tilfælde ingen Nød skulle lide. — Desen 8. Augusti. (Hollandsk.) Brieven en onuitgegeven. Stukken van Joh. Wtenbogaert III, 1. 416—17.

1627.

4. *HUGONIS GROTIJ* ad Guilielmum Grotium epistola, in qua commemorat, cum in numeranda ipsi pecunia, tum in milite conscribendo tarde procedere, ipse et alii principes pacis Galliae cum Anglo svasores sint. — 13. Augusti. pistolæ 1687 S. 797—98. 3 Augusti.
5. *SALVETTI*, toscansk Agent i London, indberetter bl. a., at der er sendt en inmark for at forklare, hvorfor K. Karl I. har erklæret Frankrig Krig. — gust. (Italiensk.) Eng. Overs. i Hist. Manuser. Commis. The Ms. of H. D. Skrine S. 126. 4. Augusti.
6. K. CHR. IV. opfordrer Staden Lübeck til at erklære, om den er fjendtlig v Tilly, der nærmer sig dens Grændser, og ikke vil yde Greven eller hans /lp. — 7. August. (Tydsk.) Udt. i Qvellensamml. d. schlesw.-holst.-lauenb. Ge- 7. Augusti.
- JEREMIAS HANNSSØNN*, Skriver paa Coldinghus, kvitterer Bgm. og for Modtagelsen af 12 Dlr. kur. til Løn for Postbudene i Colding for *Coldninghuss*, d. 7. Augusti. Hübertz, Aktsl. vedk. Aarhus II. 54—55. Udt. i olding S. 215. 7. Augusti.
- Brev fra *KRISTEN R.*, *IVER JUEL*, *ANDERS BILLE*, *HANS LINDENOV*, *JUST HØG ow*, D. R. R., til enkelte Rigsraader i Jylland, Fyen og Skaane om at en om at yde Kongen et Laan. — D. 8. August. Udt. i Danske Saml. 2. R. 8. Augusti.
- Optegnelse af Sir *JOHN COKE* om, at der d. 20. August skal afsendes *ithampton* til Danmark. — *Windsor*, 9. August. (Engelsk.) Hist. Manuser. f Earl Cowper I 313. 9. Augusti.
- TILLY* skriver til Kurf. Maximilian af Baiern og foreslaar, at nogle kejser-kulle sendes Polakkerne til Hjælp mod Svenskerne, og at nogle af Ligaens sendes mod Generalstaterne, for at disse kunne tabe Lysten til at støtte - 20. Aug. (Tydsk.) Gindely, Waldstein 1625—30 I. 303—304. 10. Augusti.
- Sir *THOMAS ROES* Skrivelse til Sir Isaac Wake, hvori han omtaler, at id Sikkerhed Bethlen Gabor har givet K. af Danmark, men vel, at han — *Constantinople*, $\frac{1}{2}\frac{1}{f}$. Aug. (Engelsk.) The negotiations of Sir Thomas Roe 11. Augusti.
- Sir *THOMAS ROES* Skrivelse til Sir Isaac Wake, hvori han siger, at kun af Danmarks Gesandts Veltalenhed kan have nogen Virkning paa Bethlen *inople*, $\frac{1}{2}\frac{1}{f}$. Aug. (Engelsk.) The negotiations of Sir Thomas Roe S. 670—71. 11. Augusti.
- . CHR. IV. opfordrer Staden Lübeck til at erklære sig bestemt angaaende an har faaet Efterretning om, at den hjælper Fjenderne med Tilførsler *rempe*, 12. August. (Tydsk.) Udt. i Qvellensamml. d. schlesw.-holst.-lauenb. 12. Augusti.
- ert. *ADOLF FREDERIK* af Mecklenburgs Forordning, hvorved hans Under- *boheran* og *Bukow* faa Befaling til at flygte ind til Rostock for de *ropper*. — 12. August. (Tydsk.) Brudst. i Jahrb. f. meklenb. Gesch. LI. 301—302. 12. Augusti.
- rd *CARLETONS* Skrivelse til Sir Thomas Roe, hvori han omtaler Tillys i som et dødeligt Slag for K. af Danmark. — *Hagh*, this $\frac{1}{2}\frac{3}{8}$. of Aug. *tations* of Sir Thomas Roe S. 671—72. Udt. p. Tydsk i Rassfeld, Zwei Monate *ührung* S. 14. 13. Augusti.

1627.

c. 13. August.

*13346. Lord CARLETONS Skrivelse til Sir Isaac Wake, hvori han omtaler, at K. har sendt to Gesandter til K. af England for at virke for en Udsoning mellem af Frankrig. — Uden Datum. (Engelsk.) The negotiations of Sir Thomas Roe

347. Staden LÜBECK erklærer K. Chr. IV., at den ikke har ydet hans Fjender, og at den ikke vil fornærme ham. — 15. August. (Tydsk.) Udt. i Quellenlesw.-holst.-lauenb. Gesellsch. II, 2. 125.

348. K. CHR. IV. beklager sig til K. Gustaf II. Adolf over Lübecks fjendtlighed og opfordrer ham til at anvende sin Flaade imod Staden og indskrænke sig paa Sverig. — D. 17. Augusti. Brudst. og Udt. p. Svensk i Cronholm, Sveriges Gustaf II. Adolf V, 2. 46.

349. SALVETTI, toscansk Agent i London, indberetter bl. a., at K. af Danmarks ankommet til England. — London, 28. August. (Italiensk.) Eng. Overs. i Hist. mis. The Ms. of H. D. Skrine S. 128.

350. Den engelske Gesandt Edw. CLARKES Proposition til K. Chr. IV. — (Fransk.) Udt. p. Eng. i Macray, Third Report S. 57.

351. Uddrag af Edw. CLARKES Propositioner til K. Chr. IV., hvorefter K. mest mulig vil efterkomme sine Forpligtelser. — 19. Aug. (Fransk.) Udt. p. Third Report S. 49.

352. 14 RIGSRAADER tilskriver Dr. Morten Malsen, Biskop i Aarhus Stift, om sig fra Gejstligheden i hans Stift af Guld, Sølv og Penge til Kongens Tjeneste adets Kavtion. — Kolding, d. 21. Aug. Udt. i Hüberts, Aktstykker vedk. Aarhus II. 56. 2. Brudst. i Boll, Geschichte Mecklenburgs II. 36.

353. 12 RIGSRAADERS Kvittering for 1700 Lod Sølv, laante til Kongen af og Borgerskab i Kolding. — 23. August. Udt. i Fyhn, Efterr. om Kolding S. 191.

354. RIGSRAADET advarer Raadet i Rostock mod den Fare, som truer fra de Ligisterne, og lover, at der fra dansk Side ikke skal blive undladt noget til den nedarvede »Libertät«. — Kolding, 23. August. Udt. og Brudst. i Jahrb. f. h. LI. 314.

355. Hert. af FRIEDLANDS Skrivelse til Marquis Spinola, hvori han angiver sine Grunde for Fred med K. af Danmark; denne skal nedlægge Vaabnene, trække sine Tropper fra den nedersachsiske Kreds, opgive Posten som Kredsgeneral, afstaa Glykstadt m. m. — Lauenburg, d. 2. September. (Tydsk.) Villermont, Tilly

356. K. CHR. IV.'s Brev til Donald Mackay med Anbefaling for Major James Mackay. — 24. Aug. (Latin.) Udt. p. Eng. i Macray, Third Report S. 69.

357. K. CHR. IV.'s Brev til K. Karl I. med Klager over Behandlingen af den. — 24. Aug. (Latin.) Udt. p. Eng. i Macray, Third Report S. 69.

358. Hert. ALBRECHT af Friedlands Beskyttelsesbrev for Slottet og Amtet Gottenburg, d. 3. Septembris. (Tydsk.) Jahrb. f. d. Landesk. d. Herzogth. VII. 406—407. 4. Gindely, Waldstein 1625—80 I 298.

359. Sir THOMAS ROES Skrivelse til Sir Isaac Wake, hvori han udtaler, at han har Danmarks Tillid til Bethlen Gabor ikke troer paa nogen aktiv Optræden af den i Constantinople, 25. Aug. old stile. (Engelsk.) The negotiations of Sir Thomas Roe

1627.

60. Grev HEINRICH SCHLICK skriver til den kejserlige Hofkrigsraadspræsident den fangne Oberst Holcka, som har tilbuddt 10,000 Rdlr. i Løsepenge; han an den foregaaende Dag er rykket ind i Holsten med 68 Kompagnier Hestfolk sig for Slottet Trittau; han venter hver Time Fodfolk og Artilleri og vil da et. — *Ihm feldt bey Trittau(!)*, d. 5. Septbr. (Tydsk.) Trampler, Correspondenz tehateln mit Collalto S. 111—12. 26. Augusti.
61. IVER VIND, Oversekretær i Kancelliet, skriver til Kansleren Christian Friis, at Kancelliets Skyld, at Hr. Jørgen Skeel ikke har faaet Brev om at møde i Brevene ere udfærdigede hos Kongen. — D. 28. August. Brudst. i Hist. Tidsskr. 28. Augusti.
62. Viscount CONWAY skriver til Sir John Coke, at Kongen har givet Ge- Ordre til at være Kapitain Leslie, der skal hverve Tropper til K. af Danmark, — *Oakinge (Woking?)*, 29. August. (Engelsk.) Udt. p. Eng. i Hist. Manusc. Ms. of Earl Cowper I. 318. 29. Augusti.
63. Skrivelse fra GENERALSTATERNE til deres Resident hos Hansestæderne, Aitzema, hvori omtales, at de ikke ere i Stand til at sende Skibe til Elben, Danmark venter. — 10. September. (Hollandsk.) Udt. i tydsk Overs. i Wurm, Lebensschicksale d. Fopplus v. Aitzema S. 33. 31. Augusti.
64. (R. VAN ZIJLLS) Skrivelse til (Johannes Wtenbogaert), hvori han omtaler en af Remonstranter fra Holsten, der vel mere have frygtet danske Soldater, end faaet Løn, end Tillys. — Desen 15. Septemb. (Hollandsk.) Brieven enken van Joh. Wtenbogaert III, I. 430—33. 5. Septbr.
65. HUGONIS GROTII ad Guilielmum Grotium epistola, in qua commemorat, is, qui nunc in Britannia sint, Lutetiis auxilium postulatueros et pacis svasores 16. Septembris. Hugonis Grotii Epistolæ 1687 S. 799. 6. Septbr.
66. KLAUS DAA, JUST HØG og FRANS RANTZOW, D. R. R., tilskrive Kjøbelse, Kallundborg, Kjøge, Helsingør, Nestved, Vordingborg, Præstø, Stege og Kongen vel har anmodet dem om Hjælp i Guld, Sølv eller Penge, men at modtage slig Hjælp som et Laan, hvorfor ingen maa tvinges dertil mod sin . September. Udt. i Danske Saml. 2. R. III. 130. 7. Septbr.
67. Viscount CONWAY meddeler Sir John Coke, at Kongen har overdraget at underhandle med de danske Gesandter. — *St. Martins Lane*, 7. September. st. Manusc. Commis. The Ms. of Earl Cowper I. 320. 7. Septbr.
68. Hert. ALBRECHT af Friedlands Skrivelse til Friherre (Collalto?), hvori han utte Fred i Riget, da det ikke er muligt uden Penge at føre Krig i disse de. — *Izehoe*, 20. Sep. (Tydsk.) Chlumecky, Die Regesten der Archive im Mähren ins S. 54. 10. Septbr.
69. Hert. ALBRECHT af Friedlands Skrivelse til Grev Collalto om Betaling til ni. — *Hauptquartier zu Jetzehoe*, d. zwanzigsten Tag Monats Septembris. necky, Die Regesten der Archive im Mähren I. Briefe Waldsteins S. 54—55. 10. Septbr.
70. Hert. ALBRECHT af Friedlands Skrivelse til Sesyma, Greve af Wirtby, om ld til Kapitain Pieroni. — *Hauptquartier zu Izehoe*, 20. Septembris. (Tydsk.) tegeaten d. Archive im Mähren I. Briefe Waldsteins S. 55. 10. Septbr.

1627.

11. Sættis

1371. (JOHANNES WTENBOGAERTS) Skrivelse til (C. Rijckewaert), hvori han om-
røntninger fra Frederiksstad om, at Tilly gaar frem, medens de Danske vige tilbage
t tænke paa Gjennembrydning af Digerne. — 21. Sept. (Hollandsk.) Brieven en
tukken van Joh. Wtenbogaert III, 1. 484—35.
50. Datum er: *Luckstadt*, d. 12. September. Udt. og Brudst. i svensk Overs. i Cron-
is hist. under Gustaf II. Adolf V, 2. 19—20.
1372. K. CHR. IV. skriver til K. Karl I. om Sagernes Stilling i Tydskland og
høj Grad han trænger til den lovede Hjælp. — *Glückstadt*, 12. Sept. (Latin.)
i Macray, Third Report S. 69.
1373. Dr. ELISABETH af Bøhmen skriver til Hertuginde af Tremouille, om-
ellige politiske Begivenheder og beklager, at hendes Onkels (K. af Danmarks)
længere staa godt. — *De la Haye*, ce 22. Septembre. (Fransk.) Archæo-
100
1374. Den bayerske Gesandt i Wien LEUKER skriver til Kurf. Maximilian om
Glæde over Enigheden mellem Tilly og Wallenstein, som den har vist sig ved
andlinger med Hert. af Holsten om Fred med Danmark. — 22. Sept. (Tydsk.)
datata 1625—30 I. 301—302.
1375. Kardinal RICHELIEU meddeler (den i Fortet St. Martin belejrede Komman-
oiras, at K. (af Frankrig) har erklæret Venedigs og Hollands Gesandter og den
ges Agent, at han ikke vil høre tale om Fred, saa længe Englænderne ere i
— 22. Septembre. (Fransk.) Avenel, Lettres de Richelieu II. 620 21.
1376. Hert. ALBRECHT af Friedland meddeler Friherre (Collalto?), at han har
Jenburg og den største Del af Holsten og haaber endnu iaar at besætte Slesvig
i saa Fald tilraader han at slutte Fred, da de omliggende Magter ikke ville
ive K. af Danmark. — *Feldlager bey Bredeberg*, d. 24. Sep. (Tydsk.) Chlumecky,
d. Archive im Mähren I Briefe Waldsteins S. 55—56.
1377. Hert. ALBRECHT af Friedlands Skrivelse til Grev Collalto om Betaling af
pitain Pieroni. — *Feldlager bey Jettzsch*, d. 26. Septembris. (Tydsk.) Chlumecky,
d. Archive im Mähren I. Briefe Waldsteins S. 56.
1378. CHRISTIANI GUILHELM. postulati administratoris Magdeburgensis. ad do-
mam Roe litteræ. in quibus scribit. se exercitui Daniæ regis in Silesia existenti
esse, sed pace principis Transylvaniæ ad regem reverti cogi. — *Alba Julia*,
lemb. The negotiations of Sir Thomas Roe S. 679—80.
1379. Hert. ALBRECHT af Friedlands Brev til kejser Ferdinand II., hvori han
t han ikke alene maa holde Øje med K. af Danmark, men ogsaa med Tyrkerne,
bor og Frankrig, og at det er derfor, at han har Brug for saa store Troppes-
28. Septbr. (Tydsk.) Gindely. Waldstein 1625—30 I. 366.
1380. Grev BAPENHEIMS Beretning til Markgreve Christian af Culmbach om de
igsbegivenheder i Nordtydskland, hvor Tilly og Hert. af Friedlandt have trængt
t Konge op i Holsten, og om Belejringerne af Nienburg og Wolfenbüttel. —
cartier vor Wolfenbüttel Akten Stockholm, d. 1. Octob. (Tydsk.) Besz. Gottf. Heinrich
enheim S. 57 68.
1381. RESPONDENS Ludovico camerario refert, regem Daniæ ab Hamburgensibus
t apud Wallestenium intercessionis officia. ut ad pacis conditiones admitteretur.
sed Wallestenium culpam belli Dano imputasse, tamen affirmasse. se impera-

1627.

- stari; addit, castellum Bredenburgum vi expugnatum esse. — *Hamburgi*,
n Aar.) Monumenta pietat. et literar. viror. Illustr. II. 399—401.
- r ISAAC WAKES Skrivelse til Sir Thomas Roe, hvori han benægter 21. Septbr.
hlen Gabors Beretninger om K. af Danmarks Hær i Schlesien. —
stilo novo. (Engelsk.) The negotiations of Sir Thomas Roe S. 684—85.
- RGONIS GROTH ad Benjaminum Maurerium epistola, in qua commemorat, 23. Septbr.
continens omne extra duo oppida eripuisse. — *Lutetia*, 3. Octobr.
1687 S. 77—78.
- dberetning fra SALVETTI, toscansk Agent i London, hvori omtales, at 23. Septbr.
forgjæves havde anmodet K. Karl I. om at slutte Fred med Frankrig. —
(Italiensk.) Eng. Overs. i Hist. Manusc. Comma. The Ms. of H. D. Skrine S. 129.
- erst ARNIMS Brev til Markgrev Sigismund af Brandenburg om Ind- 24. Septbr.
ved Warnow, hvorefter de Danske havde trukket sig tilbage til Øen
har indesluttet dem. — 24. Sept./4. Oct. (Tydsk.) Brudst. i Forsch. z.
6, Anm. 2.
- CHR. IV. sender K. Karl I. sit Svar paa den engelske Gesandt Edward 25. Septbr.
r. — *Gluckstadt*, 25. Sept. (Latin.) Udt. p. Eng. i Macray, Third Report S. 69.
- CHR. IV.'s Skrivelse til den engelske Afsending Edward Clarke, hvor- 26. Septbr.
Svar paa dennes Propositioner. — 26. Septbr. (Latin.) Udt. p. Eng. i
69.
- ev fra IVER JUELL til Claus Daa om Prinsens Ankomst til Thy og om 26. Septbr.
kongens Folk have udøvet i Jylland, hvorover Bønderne ere blevne
mod deres Herskab. — 26. Sept. Brudst. i Molbech, Christian IV.'s egen-
- CHR. IV.'s Brev til K. Karl I. med Bøn om, at Alexander, Jarl af 28. Septbr.
OO Md., og Ønske om, at hver Soldat, af de Penge, der skyldes, maa
ptbr. (Latin.) Udt. p. Eng. i Macray, Third Report S. 69.
- BRECHT, Hert. af Friedland, beder Oberst von Arnim om at have nøje 29. Septbr.
Mecklenburg og K. af Sverige. — *Rendsburg*, 9. Octobr. (Tydsk.)
atische Geschichte von Mecklenburg III. 185, 188, 192.
- rt. FREDERIK af Gottorp skriver til Kurf. Johan Georg af Sachsen om 30. Septbr.
Fred, han har ført med Tilly og Wallenstein. — 30. September./
) Gindely, Waldstein 1625—30 I. 299—301.
- CHR. IV.'s Brev til K. Karl I., hvorved han beder om Betaling til 1. Octobr.
ay og Tilladelse til at hverve 1000 Md. — 1. Octbr. (Latin.) Udt. p.
port S. 69.
- CHR. IV.'s Brev til Donald Mackay, hvorved han giver ham Tilladelse 1. Octobr.
ind i fire Maaneder. — 1. Oct. (Latin.) Udt. p. Eng. i Macray, Third
- KARL I.'s Skrivelse til Hert. af Buckingham, hvori han omtaler, at 1. Octobr.
Danmarks Gesandter, der virke for Fred mellem ham og Frankrig,
bare dem sine Planer. — *Hampton Court*, 1. of October. (Engelsk.)
kings of England II. 276—78.
- t. ALBRECHT af Friedlands Skrivelse til Grev Collalto om Forlæggelse 2. Octobr.
n og Schlesien ind i Riget; han tilraader Fred. — *Renspurg*, 12. Octob.
ie Regesten d. Archive im Mähren I. Briefe Waldsteins S. 56—57.

KONG CHRISTIAN DEN FJERDE.

396. Viscount CONWAY skriver til Sir John Coke, at det er Kongens Vilje, at Sunderland tilbageholdte Franskmand skulle frigives som en Forbindtlighed Danmark. — *St. Martins Lane*, 2. October. (Engelsk.) Udt. p. Eng. i Hist. Manusc. Ms. of Earl Cowper I. 326.
397. MARKGREVEN AF BADENS Betænkning angaaende den danske Hærs Re- — *Assens*, d. 3. Octbr. (Tydsk.) Udt. p. Dansk i Jahn, Danm. Deltag i Trediveaars- — 38.
5. Jahn, Danm. Deltag. i Trediveaarskrigen S. 521—23.
398. Hert. ALBRECHT af Friedland meddeler Grev Collalto, at Rendsborg vil imorgen, men at det er for sent at angribe Kreme og Glykstadt, undtagen et skulde være muligt at overrumple den sidste Fæstning. — *Renspur*, 15. Oct. (sk.) Chlumecky, Die Regesten d. Archive im Mähren I. Briefe Waldsteins S. 57. Raasfeld, Wallenstein'scher Kriegsführung S. 39.
499. TILLYS Brev til Kurf. Maximilian af Baiern, hvori han bl. a. skriver, at nu har besat Jylland og næsten hele Danmark, og at Kongen, efter hvad der tireret til Kjøbenhavn. — 15. Octbr. (Tydsk.) Gindely, Waldstein 1625—30 I. 306—9.
400. Sir THOMAS ROES Skrivelse til Sir Isaac Wake, hvori han undrer sig over bigaaet, hvis nogle af den nederlandske Gesandt til Bethlen Gabors Ministre e skrive sig fra K. af England eller Danmark. — *Constantinople*, 1⁵/₈. Octob. The negotiations of Sir Thomas Roe S. 686.
401. CHRISTOPHORI FORSTNERI ad Thomam Campanellam epistola, in qua refert, e ad sua defendenda, quod Vallensteinus in Holsatiam moverit, abiisse. — lib. Octobr. Le Bret, Magazin a. Gebrauch f. Staats- u. Kirchengeschichte IV. 242—43.
402. Hert. ALBRECHT af Friedland meddeler en unævnt Fyrste, hvorledes han følge af Fjenden ved sin Nærmelse har fremkaldt Viborgs Rømning, derefter en Afdeling under Obersterne Nell og Callenberg henimod Havet en Mil hinc og taget den til Fange i et Antal af 3000 Ryttere; Oberst Baudissin er det undkomme paa et lille Skib. — *Alburgh*, 18. Octob. (Tydsk.) Chlumecky, Die Archive im Mähren I. Briefe Waldsteins S. 57 58.
403. Grev SCHLICKS Brev til Hert. af Friedland med Beretning om de over de dne Fordele. — 18. October. (Tydsk.) Udt. i Gindely, Waldstein 1625—30 I. 303.
7. Boll, Geschichte Mecklenburgs II. 82—84.
404. Hert. ALBRECHT af Friedland meddeler Grev Collalto, at han har ladet ri ved Bernslüt for at spærre Elben, men at Hensigten ikke er bleven opnaaet; ersøge, om det er muligt at indtage Glykstadt, men frygter for, at det er for - *Izehoe*, 20. Octob. (Tydsk.) Chlumecky, Die Regesten d. Archive im Mähren I. Briefe 58—59. Udt. i Fleischfresser, Die polit. Stellung Hamburgs 1627—29 S. 4.
405. SALVETTI, toscansk Agent i London, indberetter bl. a., at der paa ny er andansk Gesandt til England, som alt har forhandlet med K. Karl I. om Fred med orhen nu alle tre danske Gesandter ville begive sig. — *London*, 20. October. Eng. Overs. i Hist. Manusc. Commis The Ms. of H. D. Skrine S. 130—31.
406. K. CHR. IV. befaler Bisperne at tilholde Præsterne i deres Stift om at gens Gemal Fru Kristine, Grevinde til Slesvig og Holsten, og de kgl. Børn i ne. — *Dalum*, d. 12. Oktobris. Brudst. i Birket Smith, Leonora Christina I. XV.

1627.

7. K. KARL I.'s Brev til K. Chr. IV. om Begyndelsen af den Krig, der var Frankrig. — *Westminster*, 12. Oct. (Latin.) Udt. p. Eng. i Macray, Third Report S. 6269. 1627 er en Fejl for 1628. 12. Octobr. 14. Octobr.
8. K. KARL I.'s Skrivelse til Hert. af Buckingham, hvori han omtaler, at de danske Gesandter, at K. af Frankrig og ikke han maatte gjøre Begynsunderhandlingerne. — *Whitehall*, 13. October. (Engelsk.) Halliwell, Letters England II. 278—80. 18. Octobr.
9. Hert. ADOLF af Holsten undskylder sig hos K. Chr. IV., fordi han paa Grundphed ikke personlig kunde tage Afsked med ham. — *Feldlager bei Derschow*, Tydsk Udt. i Zeitschr. f. Schlesw.-Holst.-Lauenb. Gesch. VI., Repert. S. 32. 15. Octobr.
10. K. KARL I.'s Brev til K. Chr. IV., hvori han anbefaler ham Alexander, som vil gaa i hans Tjeneste, med sin Lieutenant Patrick Colburn. — 15. Octobr. 15. Octobr.
11. K. CHR. IV. skriver atter til K. Karl I. og beder om Betaling til Oberst og om Tilladelse til at hverve 1000 Md. — 18. Oct. (Latin.) Udt. p. Eng. i Report S. 69. 18. Octobr.
12. K. CHR. IV.'s Brev til K. Karl I. med Bøn om, at Robert Monro, Baron aa lide nogen Uret for Retten i sine private Forhold paa Grund af, at han ved den danske Hær. — 18. Oct. (Latin.) Udt. p. Eng. i Macray, Third Report S. 69. 18. Octobr.
13. JOHANNES WTENBOGAERTS Skrivelse til Buyrman(?), hvori han omtaler opgivne Planer om at rejse til Holsten. — D. 28. Oct. (Hollandsk.) Udg. af Stukken van Joh. Wtenbogaert III, 1. 448—52. 18. Octobr.
14. K. CHR. IV.'s Brev til K. Karl I. med Anmodning om, at den resterende til hver) maatte blive udbetalt Kapitainerne Patrick Mackie og Alex. Annand. (Latin.) Udt. p. Eng. i Macray, Third Report S. 69. 19. Octobr.
15. Hert. ALBRECHT af Friedlands Skrivelse til Grev Collalto om Oberst Kraz, i Hert. af Lothringens Tjeneste. — *Elmenshorn*, 29. Octob. (Tydsk.) Udg. af Archive im Mähren I. Briefe Waldsteins S. 59. 19. Octobr.
16. Viscount CONWAY skriver til Sir John Coke, at Hert. af Holstens og Staden inger have medført en stor Forandring i Englands Optræden mod dem. — 19. Octobr. 19. Octobr.
17. Brudst. i Ratjen, Verz. d. Handschrift. d. Kieler Universitätsbibliothek I. 197. 20. Octobr.
18. Hert. ALBRECHT af Friedland meddeler Grev Collalto, at Grev Schlick har ompagnier Ryttere i Jylland; Kongen er i Fyen, og det hedder, at hans føre Oprør imod ham; han selv anstrenger sig for at samle Skibe for til at angribe ham paa Øerne. — *Elmenshorn*, 30. October. (Tydsk.) Chlumecky, Archive im Mähren I. Briefe Waldsteins S. 59—60 Udt. i Mitth. d. Inst. f. österr. Geschichtsudst. i Rassfeld, Zwei Monate Wallenstein'scher Kriegsführung S. 38 (jvfr. S. 40, hvor det er fra Grev Schlick til Wallenstein). 20. Octobr.
19. Sir THOMAS ROES Skrivelse til Sir Isaac Wake, hvori han omtaler Be- at K. af Danmark har trukket sig tilbage til sine egne Lande. — *Constantob.* (Engelsk.) The negotiations of Sir Thomas Roe S. 693. 20. Octobr.

1627.

- c. 20. Octobr. *13419. Nogle RIGSRAADER begjære paa Kongens Vegne, at man vil forskaffe Tønne Fries, hvem de have befaleet »med en 30 Heste noget at forrette« (jvfr. Nr. 6774), nøjagtig Underholdning og 3 Vogne fra Korsør til Kjøbenhavn. — Uden Datum. Molbech, Christian IV.'s egenhænd. Breve I. 284.
21. Octobr. *13420. Litteræ CHRISTIANI THOMÆ ad Oligerum Rosenkrandsium de statu rerum in Anglia. — *Londino*, 21. Octobr. Brudst. i Kirkehist. Saml. 3. R. VI. 335.
21. Octobr. *13421. K. GUSTAF II. ADOLF besvarer K. Chr. IV.'s Skrivelse af 12. Septbr. (jvfr. Nr. 6750) og meddeler, hvorledes han ikke er gaaet ind paa Kejsereus Forslag om Forbund mod Danmark; Aarstiden er imidlertid for fremrykket til, at han kan sende Skibe ud, men han opfordrer Kongen til at gjøre Forslag om Østersøens Forsvar. — *Kalmar-sund*, d. 21. Okt. (Svensk.) Geijer, Svenska folkets hist. III. 161—62. Udt. og Brudst. i Cronholm, Sveriges hist. under Gustaf II. Adolf V, 2. 20—21. Overs. p. Tydsk i Droysen, Gustaf Adolf I. 314—15.
21. Octobr. *13422. JANI GEBHARDI ad Gerardum Joannem Vossium epistola, in qua commemorat, Danum Rostochiensibus propemodum com meatum maritimum intercepisse. — *Rostochii*, XXI. Octob. Ger. Joan. Vossii Epistolæ II. 59.
22. Octobr. *13423. Kejser FERDINAND II. takker Hert. af Holsten for den Bistand, han efter Hert. af Friedlands Meddelelser har ydet de kejserlige Vaaben med Raad og Daad. — *Prag*, 1. Novembris. (Tydsk.) Chlumecky, Die Regesten d. Archive im Mähren I. Briefe d. Ferdinand II.'s S. 265.
22. Octobr. *13424. K. KARL I.'s Brev til K. Chr. IV., hvori han opfordrer til kraftig Fortsættelse af Krigen og meddeler, at han har skrevet til Hansestæderne og K. Gustaf II. Adolf og givet Befaling til at betale de Tropper, der tjente under Charles Morgan. — *Westminster*, 22. Octbr. (Latin.) Udt. p. Eng. i Macray, Third Report S. 49.
22. Octobr. *13425. Hert. ALBRECHT af Friedland takker Grev Collalto, fordi han har skaffet ham Tilladelse til at komme til Hoffet. — *Elmenshorn*, 1. Novemb. (Tydsk.) Chlumecky, Die Regesten d. Archive im Mähren I. Briefe Waldsteins S. 59—60.
22. Octobr. *13426. Hert. ALBRECHT af Friedlands to Skrivelser til Grev Collalto(?) angaaende Kraz's Rejse til Lothringen. — *Elmenshorn*, 1. Novemb. (Tydsk.) Chlumecky, Die Regesten d. Archive im Mähren I. Briefe Waldsteins S. 60—61.
22. Octobr. vel 1. Novbr. *13427. Hert. ALBRECHT af Friedlands Brev til Grev Schwarzenberg med Bøn om, at denne vil virke for at skaffe Oberst Fahrenbach, som bliver sendt til Lübeck, en Art Skibe, der hedder »puntoni«, til Brug paa Østersøen (mod K. Chr. IV.). — *Witemberg*, 1. Novemb. (Tydsk.) Mitth. d. Inst. f. österr. Geschichtsforsch. II. 77—78, jvfr. 57.
22. Octobr. vel 1. Novbr. *13428. Hert. ALBRECHT af Friedlands Brev til Grev Schwarzenberg med Meddelelse om, at Lübeckerne ville kunne skaffe 18 gode Orlogsskibe inden Pinse, hvorfor han haaber til Sommeren at faa en stor Sømagt. — *Witemberg*, 1. Novemb. (Tydsk.) Mitth. d. Inst. f. österr. Geschichtsforsch. II. 78, jvfr. 57.
23. Octobr. *13429. K. CHR. IV. udnævner Christopher Urne og Otto Povisch til Commissarier for Lolland og Falster med Hensyn til Landenes Defension. — D. 23. October. Udt. i Kall Rasmussen, Musse Herred S. 366. D. 11. Novbr. udnævnes tillige Borcart Rud og senere Christopher Steensøn t. Steensgaard til Commissarier. Sædts. S. 366.
23. Octobr. *13430. Hert. ALBRECHT af Friedlands Skrivelse til Grev Collalto, hvori han udtaler sin Glæde over, at Grev Tilly har ødelagt Morgans Rytteri, og haaber paa, at K. af Danmark vil miste Fyen, saasnart Havarmen mellem denne Ø og Kolding fryser til. — *Friedland*, 2. November. (Tydsk.) Chlumecky, Die Regesten d. Archive im Mähren I. Briefe Waldsteins S. 61—62.

1627.

K. CHR. IV.'s Brev til K. Karl I., hvori han beder om, at den reste- 24. Octobr.
(6 Dlr.) maa blive udbetalt Georg Frederik, Markgreve af Baden, som nu
ers Tjeneste som Generallieutenant ønsker at trække sig tilbage paa Grund
Helbred. — 24. Oct. (Latin.) Udt. p. Eng. i Macray, Third Report S. 69.

Epistola CHR. LONGOMONTANI ad Resenium episcopum, in qua ab eo petit, 24. Octobr.
lasticum ad examen admittat, a Sp. Dno. Decano instituendum. — 24. Octob.
I. 71—72.

K. CHR. IV. svarer Bgm. og Raad i Helsingør paa deres Begjæring, at de 25. Octobr.
aatte deltage i Byens Byrder, samt at Byen maatte blive befæstet, at det
Betjentenes Skat skulde forblive ved Forordningerne, og at han angaaende
ilde sende en Ingeniør. — 25. October. Udt. i Aarsberetn. fra Geheimarch.

K. FREDERIK af Bøhmen meddeler Hertuginde af Tremouille forskellige 26. Octobr.
er, iblandt andre, at Tilly og Wallenstein have besat Danmark. — *De la*
ctoher/5. Novembre. (Fransk.) Archæologia XXXIX. 169.

JOHANNIS ISAACI PONTANI ad Gerardum Joannem Vossium epistola, in 26. Octobr.
, ut sibi significet, utrum vita S. Gulielmi Parisiensis, qui in Dania abbas
Ebretostrensis, a discipulis ipsius descripta penes eum sit, an ubi haberi
ervic, V. Novemb. A Alciati Epistola 1695 S. 247—49. Ger. Joan. Vossii Epistolæ II. 60.

Brev fra CLAUS DAA til Albert Skeel, hvori han skriver, at Raadet er 28. Octobr.
lagelse til 1. Novbr. undtagen Jørgen Skeel, hvis Brev Kongen ikke har
e; han beretter om Sagen mod Bautzen, der har skudt Skylden over paa
nhavn, 28. Oct. Brudst. i Molbech, Christian IV.'s egenhænd. Breve I. 285. Brudst. i
. III. 590.

Særtr. af Forordn. Jahn, Danm. Deltag. i Tredveaarskrigen S. 532—33. Rigsraadets 29. Octobr.
ing er af 8. Novbr. (Slagelse). Jvfr. Hist. Tidsskr. 4. R. III. 590.

K. CHR. IV.'s offentlige Erklæring, at enhver, som tilskriver ham Skylden 29. Octobr.
r sket i Jylland, er uredelig; alle, der ville forebringe noget herom, giver
— *Datum*, d. 29. Octob. Tydsk Overs. i Slange, Geschichte Christ. IV. durch

Hert. ALBRECHT af Friedlands Skrivelse til Grev Collalto, hvori han med 31. Octobr.
danske Rigsraads Skrivelse til ham og det af ham paatænkte Svar henviser
rivelse. — *Witenberg*, 10. Novemb. (Tydsk.) Chlumecky, Die Regesten d. Archive
e Waldsteins S. 62.

Brevet er af 13. Novbr. og underskrevet af KNUD GYLDENSTJERNE, PEDER LANGE, ERIK JUEL, init. Novbr.
, TYGE BRAHE og FRANDS LYKKE, se Hist. Tidsskr. 4. R. III. 592, hvor tillige Brevets Ind-
gler i Danske Mag., er trykt.

Kejser FERDINAND II. tilkjendegiver Grev Schlick sin Tilfredshed over 2. Novbr.
de Danske ved Alborekh. — *Prag*, 12. November. (Tydsk.) Förster,
ldherr und Landesfürst S. 79—80.

Sir ROB. ANSTRUTHERS Skrivelse til Sir Isaac Wake, hvori han beretter, 3. Novbr.
have Magten i hele Holsten og Jylland, samt opregner K. af Danmarks
Stade og Glykstadt; de engelske og danske Gesandter have hidtil forgjæves
jerlige om Lejdebrev til Mødet i Mühlhausen. — *Ex loco solito*, 3. Novem-
i. (Engelsk.) The negotiations of Sir Thomas Roe S. 721—22.

1627.

2. Novbr. *13441. Sir THOMAS ROES Skrivelse til Sir Isaac Wake, hvori han omtaler, at der gaar forskelligartede Rygter om K. af Danmarks Tilstand; Bethlen Gabors Gesandt haaber paa at faa de fra Kongen til den hollandske Gesandt i Constantinopel sendte Penge. — *Constantinople*, $\frac{3}{4}$. 9ber. (Engelsk.) The negotiations of Sir Thomas Roe S. 695—98.
3. Novbr. *13442. Skrivelse fra Rom, hvori omtales de Katolskes Planer mod Danmark. — Li 13. Novembre. (Italiensk.) The negotiations of Sir Thomas Roe S. 775—76.
4. Novbr. 6792. Brudst. i Birket Smith, Leonora Christina I. VIII.
4. Novbr. *13443. Litteræ CHRISTIANI FRISII cancellarii ad Oligerum Rosenkrandsium, in quibus eum considerare hortatur, Deum eum vocasse et posuisse in loco magistratus, quo etiam Dei ecclesie insignem navare operam possit. — Die 4to Novembr. Kirkehist. Saml. 3. R. VI 335—36.
4. Novbr. *13444. Domini THOMÆ ROE ad administratorem (Christianum Guilelmum) Magdeburgensem litteræ, in quibus se nihil omisurum esse, quo debitum suum servitium Danie regi præstare possit, promittit. — *Constantinopoli*, $\frac{4}{4}$. Nov. The negotiations of Sir Thomas Roe S. 698—99.
5. Novbr. *13445. Hert. ALBRECHT af Friedland fraraader Kejseren at slutte nogen Vaabenstilstand med K. af Danmark i Betragtning af den Udsigt, der nu er til i Løbet af Vinteren at kunne erobre Øerne Fyen og Als. — *Ferberlin*, 15. November. (Tydsk.) Chlumecky, Die Regesten d. Archive im Mähren I. Briefe Waldsteins S. 62—63.
5. Novbr. *13446. Hert. ALBRECHT af Friedlands Brev til Grev Schwarzenberg med Bøn om, at han vil sørge for at beskytte de 24 polske Skibe, der vare sendte de Kejserslige til Hjælp og styrede mod Wismar, mod de danske og svenske Skibe, som vist vilde blive længe i Søen. — *Ferberlin*, 15. Novemb. (Tydsk.) Mith. d. Inst. f. österr. Geschichtsforsch. II. 78, jvfr. 58.
5. Novbr. *13447. Hert. ALBRECHT af Friedland beder Oberst von Arnimb om at have god Opsigt med de danske Skibe. — *Fehrbellin*, d. 15. Nov. (Tydsk.) Brudst. i Lützow, Pragmatische Geschichte von Mecklenburg III. 193.
5. Novbr. *13448. Oberst HANS GEORG VON ARNIMS Skrivelse til Generalkvartermester Alldringer, hvori han omtaler Forhandlinger mellem sig og Wallenstein i Itzehoe. — *Rabbenitz*, $\frac{5}{15}$. November. (Tydsk.) Brudst. i Archiv für sächsische Geschichte VIII. 399.
5. Novbr. *13449. Sir THOMAS ROES Optegnelser om sine Forhandlinger med den tyrkiske Storvizir, hvori han omtaler, at den siebenbürgske Gesandt har fortalt ham en dog vist upaalidelig Beretning om et af K. af Danmark over Wallenstein vundet Slag. — $\frac{5}{15}$. of Nov. (Engelsk.) The negotiations of Sir Thomas Roe S. 700—701.
6. Novbr. *13450. Hert. ALBRECHT af Friedland, beder paany Oberst von Arnimb om at passe paa de danske Skibe. — *Fehrbellin*, d. 16. Nov. (Tydsk.) Brudst. i Lützow, Pragmatische Geschichte von Mecklenburg III. 193.
6. Novbr. *13451. Sir THOMAS ROES Skrivelse til Sir Isaac Wake, hvori han overlader til ham, om han vil sende en Afskrift af en medfølgende Optegnelse om hans Forhandling med den tyrkiske Storvizir (Nr. *13449) til K. af Danmark — *Constantinople*, $\frac{5}{15}$. Novemb. (Engelsk.) The negotiations of Sir Thomas Roe S. 699—700.
8. Novbr. *13452. Den kejserslige Gesandt Grev LUDVIG v. SCHWARZENBERG forlanger af Hansestæderne, at de skulle opgive deres Neutralitet, stille sig under Kejsereens Beskyttelse deres Skibe til Krigen mod Danmark. — 18. November. (Tydsk.) Udt. i Jahrb. ch. Li. 309—10. Udt. i Mith. d. Inst. f. österr. Gesch. II. 59.

1627.

- Sir ISAAC WAKES Skrivelse til Lord Edward Conway, hvori han omtaler, 9. Novbr.
 or har forraadt K. af Danmark. — 1° 9. November. (Engelsk.) Brudst. i The
 Thomas Roe S. 711.
- Beretning af KIRKEVÆRGERNE OG SOGNERAADET I SOGNET MANDELSLOH i 10. Novbr.
 Lüneburg til Konsistoriet i Braunschweig, hvori de klage over de under
 indkvarteringer og Gjennemmarscher af saavel den kongelige (danske) som
 Iær. — 10. Novbr. (Tydsk.) Brudst. i Zeitschr. d. histor. Vereins f. Niedersachsen
- Sir THOMAS ROES Optegnelse om sine Forhandlinger med den tyrkiske 10. Novbr.
 han har fortalt Bethlen Gabors Gesandts Beretning om et af K. af Danmark
 det Slag. — 10. Novemb. (Engelsk.) The negotiations of Sir Thomas Roe
- Brudst. i Lützow, Pragmatische Geschichte von Mecklenburg III. 194. Brudst. i svensk 11. Novbr.
 , Sveriges hist. under Gustaf II. Adolf V, 2. 26. Udt. i Fleischfresser, Die polit. Stellung
 9 S. 2.
- Brevet er ogsaa underskrevet af TAOX THOTT, se Hist. Tidsskr. 4. R. III. 593, hvor der 12. Novbr.
 ettelser til Aftrykket i Danske Mag.
- Hert. ALBRECHT af Friedlands Skrivelse til Grev Collalto, hvorefter han 13. Novbr.
 de danske) Rigsraader før fra Gitschin. — *Frankfurth*, d. 23. Nov. (Tydsk.)
 egesten d. Archive im Mähren I. Briefe Waldsteins S. 63—64.
- Den svenske Afsending RASCH tilskriver (K. Gustaf II. Adolf) om Parti- ante 14. Novbr.
 et danske Rigsraad, hvor navnlig nogle Medlemmer vare stemte for at over-
 Habsburgerne; tillige omtales den danske Hærs og Flaades slette Tilstand.
 den Datum. (Fransk.) Udt. i svensk Overs. i Cronholm, Sveriges hist. under
 2. 21—22.
- RIGSRAADET tilraader Kongen at lade Stænderne saavel i Danmark som i 14. Novbr.
 kalde; »endog dette tilforn ikke altid har været brugeligt«. — 14. Novbr.
 IV.'s egenhænd. Breve I. 279.
- CHRISTOPHER V. D. HERBORCH bevidner for Jens Bang, at han d. 29. Sep- 14. Novbr.
 t paa Grund med Jens Bangs Krejer, hvorefter Fjenden kom ombord og
 ge til Aalborg. — D. 14. November. Wulff, Jens Bang S. 58.
- Tydsk Overs. i Slang, Geschichte Christ. IV. durch Schlegel II. 348. 15. Novbr.
- K. CHR. IV. tilskriver Lensmanden Frederik Urne, at de kgl. Kapitainer, 15. Novbr.
 er og Soldater paa Kronborg ikke kunne besværes med Indkvartering, da
 l borgerlig Tynge, med mindre de drive Kjøbmandskab og Næring; tillige
 an, at han paa Begjæring af Borgerskabet i Helsingør om Byens Befæst-
 en Ingeniør, der skal forberede Sagen; de til Havnen hidførte Kampesten
 Befæstningen. — *Anderschouff*, d. 15. 9bris. Udt. i Aarsberetn. fra Geheimearch.
- K. CHR. IV. beder (den svenske Gesandt Rasch?) om at bringe sin 16. Novbr.
 af II. Adolf, hans broderlige Hilsen og minde ham om deres fælles In-
 lterschou, d. 16. November. (Tydsk.) Brudst. i Cronholm, Sveriges hist. under
 2. 21.
- Kurf. FREDERIK V. af Pfalz's Brev til Grev Heinrich Matthias von Thurn, 16. Novbr.
 har erfaret, at han tillige med Prinsen er bleven tvungen af Uvejir til at

KONG CHRISTIAN DEN FJERDE.

til Nederlandene; han skriver, at man her betragter K. (af Danmark)s Sag som — *Hag*, d. $\frac{1}{2}$ ⁶. Novemb. (Tydsk.) Archiv f. Kunde österreich. Geschichts-Quellen 7—408.

*13463. Grev SCHLICKS Forplejningsreglement for Slesvig, Holsten og Jylland. — *Hag*, 26. Novembris. (Tydsk.) Gindely, Waldstein 1625—30 I. 132—33.

*13464. SALVETTI, toscansk Agent i London, indberetter, at de danske Gesandter ikke ere afrejste. — *London*, 26. November. (Italiensk.) Eng Overs. i Hist. Manusc. The Ms. of H. D. Skrine S. 132.

*13465. FRANTZ RANTZOW skriver til Sigvort Grubbe og meddeler ham, at det er IV.'s naadigste Befaling, at Herren af Kochtitski med hans to Sønner i Vinter have deres Underhold paa Malmøhus. — *Slagelse*, 17. Novembris. Danske Saml. 381.

*13466. Den svenske Afsending RASCH skriver til (K. Gustaf II. Adolf?) om de Raaders Tilhøjelighed til Forbund med denne og om Manglen paa Omtanke og i Danmark. — *Anderschou*, ce 18. November. (Fransk.) Udt. i svensk Overs. i Cron-origes hist. under Gustaf II. Adolf V, 2. 22.

*13467. Hert. FREDERIK af Gottorps Instrux for Ditlev Rantzau til Panker og Rantzau til Hohenfeld, der skulle begive sig til Danmark og især søge at stemme derne gunstige for Fred; Hovedpunktet ved en saadan er, foruden Spørgsmaalet om Udredelsen af en tilstrækkelig Pengesum til den kejsarlige Soldateskes Afbetaling. *Corp*, 20. Novemb. (Tydsk.) Udt. i Qvellenessamml. d. schlesw.-holst.-lauenb. Gesellsch 1—26.

*13468. RIGSRAADET opfordrer paa det indstændigste Kongen til at søge at skaffe Veje. — *Slagelse*, d. 20. Nov. Molbech, Christian IV.'s egenhænd. Breve I 296. 6804. Udt. i Boll. Geschichte Mecklenburgs II. 84—85.

*13469. K. CHR. IV.'s Fuldmagt for Lord Spini til at kassere og afskedige Officerer ge nye. — *Andvorschou*, 24. Nov. (Latin.) Udt. p. Eng i Macray, Third Report S. 69.

*13470. Hertuginde DOROTHEA af Sønderborg tilskriver K. Chr. IV., at hun ikke kan holde Fjenden borte fra Als og derfor «nolens volens» maa tage mod fjendtilig ng. — D. 24. Nov. (Tydsk.) Brudst. i dansk Overs. og Udt. i Hist. Tidsskr. 3. R. VI. 77—78.

*13471. Den svenske Afsending, RASCH tilskriver (K. Gustaf II. Adolf?) om IV.'s Tilhøjelighed til at slutte Forbund med ham og om den blandt Rigsraaderne, hvilke Holger Rosenkrands fortrinsvis nævnes, herskende Mistemning imod Kongen lge af dennes Egenmægtighed, Krigen og Christine Munks Indflydelse; Tage Thott Kongens Kreatur. — *København*, ce 24. November. (Fransk.) Brudst. og Udt. i vers. i Cronholm, Sveriges hist. under Gustaf II. Adolf V, 2. 22—23.

*13472. Skrivelse fra Hamburg, hvori omtales et Møde, som K. af Danmark holder nd med sin Adel, samt Stades tapre Forsvar under General Morgan. — 24. No-tillo loci. (Engelsk.) The negotiations of Sir Thomas Roe S. 713.

*13473. Sir ISAAC WAKES Skrivelse til Sir Thomas Roe, hvori han beretter, at Danmark har mistet næsten hele Holsten. — *Venice*, 4. December, stilo novo. k.) The negotiations of Sir Thomas Roe S. 717—18.

*13474. Kurf. MAXIMILIAN af Baierns Skrivelse til von Preysing, hvori han om-ederlændernes Hensigt at hjælpe K af Danmark med at forsvare Sundet imod a. — 7. December. (Tydsk.) Brudst. og Udt. i Droysen, Gustaf Adolf I. 310.

1627.

Sir ISAAC WAKES Skrivelse til Lord Edward Conway, hvori han omtaler Bestræbelser for at faa Markgreven af Brandenburg til at falde fra K. af enice, 10. December, stilo novo. (Engelsk.) The negotiations of Sir Thomas

30. Novbr.

Sir THOMAS ROES Skrivelse til Sir Isaac Wake, hvori han omtaler, at Gesandt ved at fortælle Rygter om K. af Danmarks fuldstændige Nederlag rten til at slutte Fred med Kejseren. — Uden Datum. (Engelsk.) The ne-
thomas Roe S. 716—17.

c. 30. Novbr.

K. CHR. IV. skriver til K. Karl I. og beklager sig over Opbringelsen af rførte Soldater og Forraad, der tilhørte Jarlen af Montgomery. — *Andvor-*
(Latin.) Udt. p. Eng. i Macray, Third Report S. 169.

1. Decbr.

KONSISTORIUMS Dom mellem Emmeke Sparre t. Jonstrup og D. Claus rge til Vor Frue Kirke i Kjøbenhavn, hvorved denne frifindes for at have e Ord om hin i en Retstrætte om et Skjeltræ. — D. 1. December.
Saml. 3. R. I. 489—90.

1. Decbr.

Kejser FERDINAND II.'s Instrux for Khevenhüller, som skal foreslaa K. af e Slesvig og Jylland, der havde flere gode Havne, af Kejseren for 6 Mill. Kr., n skulde have disse Lande som kejserlige Len. — 11. Dec. (Tydsk.)
Inst. f. österr. Geschichtsforsch. II. 61—62.

1. Decbr.

Skrivelse fra Hamburg, hvorefter Stade, Glykstadt, Crempe og Wolfen- ; endnu; K. af Danmark er trods alle falske Rygter i godt Forhold til sine olland ventes Undsætning. — Decemb. 1., stilo loci. (Engelsk.) The negotia-
as Roe S. 713—14.

1. Decbr.

SALVETTI, toscansk Agent i London, indberetter, at Generalstaternes Ge- ned den danske og venetianske søger at formaa K. Karl I. til at slutte Fred — *London*, 11. December. (Italiensk.) Eng. Overs. i Hist. Manusc. Commis.
krine S. 134.

1. Decbr.

K. CHR. IV. erkjender at have modtaget Subsidierne for to Maaneder af uther. — 2. Dec. (Latin.) Udt. p. Eng. i Macray, Third Report S. 69.

2. Decbr.

Lützow, Pragmatische Geschichte von Mecklenburg III. 195. Brudst. i Förster, Wallen- und Landesfürst S. 85. Brudst. i Förster, Wallensteins Process S. 25.

3. Decbr.

PEDER WIBE tilskriver K. Chr. IV. om de Vanskeligheder, der frembyde lingen af de Anvisninger, som Frankrig har givet Kongen Løfte paa. — r. Udt. i svensk Overs. i Cronholm, Sveriges hist. under Gustaf II. Adolf V, 2. 99.

3. Decbr.

Den kongelige Kansler CHR. FRIS vægrer sig i en Skrivelse til Claus dlevere Rigsraadet et af Kongens Breve, for at man deraf kunde erfare, r ment Raadet eller i Almindelighed dem, som have tillagt ham den jyske iag. — *Stensmagle*, d. 4. Decbr. Molbech, Christian IV.'s egenhænd. Breve I. 288.

4. Decbr.

Sir ROB. ANSTRUTHERS Skrivelse til Sir Isaac Wake, hvori han omtaler ns gode Haab om at kunne holde Stade, indtil der kommer Undsætning. — cember 8., stilo loci. (Engelsk.) Brudst. i The negotiations of Sir Thomas Roe Ist. i tydsk Overs. i Droysen, Gustaf Adolf I. 325.

8. Decbr.

Hert. FREDERIK af Gottorps Brev til Kurf. Johan Georg af Sachsen, hvori er Indkvarteringen i sit Land og beder ham om at støtte sig hos Kej- bec. (Tydsk.) Gindely, Waldstein 1625—30 I. 320—21.

9. Decbr.

1627.

9. Decbr. *13487. Hert. FREDERIK af Gottorp skriver til Hert. af Friedland og beklager sig over den store Indkvartering i sit Land. — 9. Decbr. (Tydsk.) Udt. i Gindely, Waldstein 1625—30 I. 319.
9. Decbr. *13488. (JOHANNES WTENBOGAERTS) Skrivelse til Hugo de Groot, hvori han omtaler Rygter om, at Stænderne i Danmark ville vælge en anden Konge, enten den svenske eller Leopold eller Hert. af Holsten eller Kongens yngste Søn, da den ældste siges død. — 19. Decemb. (Hollandsk.) Brieven en onuitgegeven. Stukken van Joh. Wtenbogaert III, 1. 472—76.
9. Decbr. *13489. Skrivelse fra d'ESPESSES, fransk Gesandt i Haag, til d'Herbault, hvori omtales, at Formindselsen af K. af Danmarks Magt kan medføre Forandringer i Østersøhandelen. — 19. December. (Fransk.) Brudst. i Reichard, Die maritime Politik d. Habsburger S. 172.
10. Decbr. 6812. Brudst. i Förster, Wallenstein als Feldherr und Landesfürst S. 85—86. Brudst. i Förster, Wallensteins Process S. 25—26.
12. Decbr. *14390. Den danske Afsending Dr. JOACHIM KRATZ's Proposition til Hansestædernes Deputerede i Lübeck, hvori de advares mod de habsburgske Planer paa Østersøen, som kun gik ud paa at grundlægge et Universalmonarki, og opfordres til ikke at give Skibe til Kejseren. — 12. Dec. Lond. suppl. et contin. II, 2. 776—77. Udt. i Jahrb. d. Vereins f. meklenb. Gesch. LI. 310. Udt. i Mittheil. d. Inst. f. österr. Geschichtsforsch. II. 60, hvor Datum angives at være 10. Decbr. Udt. i Fleischfresser, Die polit. Stellung Hamburgs 1627—29 S. 8.
13. Decbr. *13491. K. GUSTAF II. ADOLFS Proposition til Sveriges Riges Stænder, hvori han bl. a. fremhæver den Fare, som truer Sverig ved Danmarks Erobring af de Kejserlige, og foreslaar en ny Udskrivning. — *Stockholm*, d. 13. Decemb. (Svensk.) Konung Gustaf II. Adolfs Skrifter S. 304—11. Sveriges Ridderskaps och Adels Riksdags-Protokoll I. 71—73.
13. Decbr. *13492. HUGONIS GROTH ad Guillemum Grotium epistola, in qua, quid in freto Cimbrico futurum sit, discere avet. — 23. Decembris. Hugonis Grotii Epistolæ 1687 S. 801.
13. Decbr. *13493. Sir THOMAS ROES Skrivelse til Sir Isaac Wake, hvori han omtaler et Rygte om, at man i Wien vil erklære K. af Danmark i Akten og overgive hans Krone og Stater til Kejserens anden Søn. — *Constantinople*, $\frac{1}{2}$ $\frac{2}{3}$ Dec. (Engelsk.) The negotiations of Sir Thomas Roe S. 723—24.
- 16 Decbr. *13494. J. PAGE skriver til Thomas Jennings, Kjøbmand i London, og meddeler bl. a., at K. af Danmark nu har tabt en Trediedel af sit Rige; mange af hans Mænd falde fra ham, og Kejseren, med hvem han gjerne vil slutte Fred, søger at ydmyge ham. Desuden holder man for sikkert, at hans ældste Søn, Prinsen, er død ved i Drukkenskab at springe af Vognen. — *Antwerp*, 26. December, N. S. (Engelsk.) Udt. p. Eng. i Hist. Manusc. Commis. The Ms. of Earl Cowper I. 332—33.
18. Decbr. *13495. SALVETTI, toscansk Agent i London, indberetter, at de to danske Gesandter nu endelig ere afrejste til Frankrig. — *London*, 28. December. (Italiensk.) Eng. Overs. i Hist. Manusc. Commis. The Ms. of H. D. Skrine S. 136.
- post 19. Decbr. *13496. Hert. FREDERIK ULRIK af Braunschweigs Brev om, at han har lovet den kejserlige Generalvagtmester Pappenheim, der har bevirket, at den danske Garnison har forladt Wolfenbüttel, 20,000 Dlr. — Uden Datum. (Tydsk.) Brudst. og Udt. i Archiv d. hist. Vereins f. Niedersachsen N. F. 1849 S. 156.
21. Decbr. *13497. K. CHR. IV. befaler Frederik Urne, Lensmd. paa Kronborg, at sætte Tolderen David Lucht og andre kgl. Tjenere i Helsingør i Skat, da disse have klaget over at blive for høit beskattede af Borgerskabet, som intet har med dem at skaffe; David Lucht skal eftergives, hvad han resterer, hvis hans Formue ikke tillader ham at betale det. — 21. Decbr. Udt. i Aarsberetn. fra Geheimarch. III, Till. S. 92.

1627.

E sender Thomas Jennings, Kjøbmand i London, Efterretninger fra **at Kejseren** og Kurf. af Baiern skulle have anmodet Paven om **at og Biskopper** i Holsten, Jylland og de andre erobrede Lande. — (Engelsk.) Hist. Manusc. Commis. The Ms. of Earl Cowper I. 336. 23. Decbr.

Lützow, Pragmatische Geschichte von Mecklenburg III. 198. Brudst. i Förster, **Landesfürst** S. 86. Brudst. i Förster, Wallensteins Process S. 26. 24. Decbr.

FREDERIK af Gottorps Brev til Kurf. Johan Georg af Sachsen med **over den store Indkvartering**, han havde i sit Land. — 24. Decbr. Waldstein 1625—30 I. 321. 24. Decbr.

CHR. IV.'s Brev til K. Karl I. med Klager over Behandlingen af **Dec.** (Latin.) Udt. p. Eng. i Macray, Third Report S. 69. 28. Decbr.

CHR. IV. meddeler Lübeck, at han har forbudt Tilførsel og Sejlads **den besatte Steder.** — 28. Decemb. (Tydsk.) Udt. i Qvellensamml. d. sellsch. II, 2. 125. 28. Decbr.

CHR. IV.'s Brev til Raadet i Rostock, hvori han meddeler det, at han **ke Tilførsel og Sejlads** til alle sine Lande, og vil lade alle Skibe, **de dette Forbud**, anholde og tage som Priser. — 28. December. st. i Jahrb. d. Vereins f. meklenb. Gesch. LI. 314—15. 28. Decbr.

CHR. IV.'s Brev til Raadet i Greifswalde med Meddelelse om, at han **ke Tilførsel og »Segellation«** til alle sine Lande og at lade alle Skibe, **de dette Forbud**, anholde og tage som Priser. — *Schlosz Copenhagen*, (Tydsk.) Baltische Studien XV, 1. S. 128—29. 28. Decbr.

Kurf. MAXIMILIAN af Baiern takker Raadet i Staden Buxtehude, fordi det **ske Garnison ud af Staden.** — *München*, 8. Januar. (Tydsk.) Forsch. z. -27. 29. Decbr.

PAGES Skrivelse til Thomas Jennings, Kjøbmand i London, hvori han **Stoad (o: Stade)** belejres saa nøje af Tilly og Fyrsten af Anhalt, at den **ing.** — *Antwerp*, 9. January. (Engelsk.) Hist. Manusc. Commis. The Ms. 36. 30. Decbr.

CHR. IV.'s Brev til K. Karl I., hvori han udtaler Ønsket om, at **irt maa hverve 500 Md. og faa udbetalt 2500 Dlr.** — 31. Dec. (Latin.) Third Report S. 69. 31. Decbr.

Erklæring af RAADET I STADEN HANNOVER, hvorefter den danske Garnison **stningen i October 1625**, og det senere har skaffet den bort trods den **Trudslar.** — Decbr. (Tydsk.) Brudst. og Udt. i Zeitschr. d. hist. Vereins f. 117—18. Decembri.

BETHLEN GABOR, Fyrste af Siebenbürgen, skriver til K. Chr. IV., at han **opfordret Grev Ernst af Mansfeld og Hert. af Sachsen-Weimar** til ikke **en, men besætte et eller andet fast Punkt og der afvente hans Ankomst.** (Latin.) Udt. og Brudst. i Opel, Niedersächs.-dänisch. Krieg II. 592—93. Decembri?

PALLE ROSENKRANTZ, dansk Gesandt i London fremstiller for K. Karl I. **nu true Verden efter Nederlaget ved Lutter am Barenberg**, og Wallen- **ke Anmasselse af Titel af General over Østersøen.** — Uden Datum. p. Dansk i Molbech, Nordisk Tidsskr. I. 245.

1627.

*13510. JOACHIM V. MITZLAFFS Beretning om Felttoget i Schlesien og Ungarn. — Uden Datum. (Tydsk.) Udt. i Opel, Niedersächs.-dänisch. Krieg II. 583 ff. 597 ff. Jfr. Nr. *13538.

*13511. GENERALSTATERNES Instrux for nederlandske Gesandter til K. af Danmark, for hvem det i Særdeleshed blev dem paalagt at foredrage en Sag angaaende en vis Jan Ettersen af Kjøbenhavn, som var taget af hollandske Krigsskibe, fordi han med en Ladning var løbet ind i den dengang af Hollænderne blokerede Dünkerkens Havn. — (Hollandsk.) Lond. suppl. et contin. II, 2. 741—43.

*13512. GENERALSTATERNES Deduktion overgivet til de nederlandske Gesandter til Forelæggelse for K. af Danmark angaaende Standsningen af de for Konfiskation af Jan Ettersens Skib og Varer tagne Repressalier og Sagens nøjagtigere Undersøgelse. — (Hollandsk.) Lond. suppl. et contin. II, 2. 743—44.

*13513. JOH. ISACIUS PONTANUS Christiano Friis, toparchæ in Cragerup, cancellario regis Daniæ, gratias agens pro observationibus ejus ad librum suum manuscriptum de chorographia et antiquitatibus Daniæ, ei de Dahis, Danschionibus, pago Cimbrico Bosphoroque Cimmerico veterum scribit. — *Harderv.* A. Alciati Epistola 1695 S. 240—242.

*13514. Sir JOHN COKE skriver til Hert. af Buckingham, at K. Chr. IV. venter 3000 Md., der fra Frankrig skulle afgaa til Danmark. — (Engelsk.) Hist. Manuser. Commis. The Ms. of Earl Cowper I. 335.

C. 1627.

C. 1627.

5 Junii.

*13515. Hert. ALBRECHT af Friedlands Skrivelse til (Grev Collalto), hvori han taler om, hvorvidt nogen vil slutte sig til K. af Danmark. — *Nassau*, 15. Junii 1629. (Tydsk.) Chlumecky, Die Regesten d. Archive im Mähren I. Briefe Waldsteins S. 152—53. (Brevet kan ikke være fra 1629, men maa vistnok henføres til 1627.)

*13516. En UNÆVNT skriver til K. Chr. IV., at Kongen af Stor Britannia haaber snart at være i Stand til at vise K. af Danmark sin Iver for at hjælpe ham til at udføre sine gode Beslutninger. Jarlen af Nitheisdalle var i Skotland ifærd med at rejse en Arme paa 3000 Md., som skulde forene sig med den, der allerede var i Nederlandene, og som forhaabentlig vilde gjøre sin Pligt og være ham til Hjælp. — (Engelsk.) Udt. i Hist. Manuser. Commis. The Ms. of the Earl of Eglinton S. 112—13. Jvfr. Nr. *13543.

1627—40.

1627—1640.

*13517. Regnskabsbog over Familien ROSENKRANDS's Indtægter og Udgifter indtil Aaret 1640 incl. Udt. i Kirkehist. Saml. 3. R. VI. 394 og i Hist. Tidsskr. 5. R. IV. 670, Anm. 1.

1628.

1628.

Init.

*13518. Instrux for den til Frankrig sendte svenske Afsending Lars Nielsen Tungel, hvorefter han skal minde den franske Regering om, at Danmark kun kan reddes, saafremt de Magter, hvis Fordel fordre det, hjælpe det; Fjenderne true med at bemægtige sig de danske Øer og Øresund. — Uden Datum. (Latin.) Brudst. og Udt. i svensk Overs. i Cronholm, Sveriges hist. under Gustaf II. Adolf V, 2. 99—100.

1628.

R. IV. befaler Lensmanden Frederik Urne at bekendtgjøre paa at ingen maa sejle ud til de fremmede Skibe, som komme til handle sig noget, førend de først have angivet sig for Tolderne; d. 1. Januar. Aarsberetn. fra Geheimarch. III, Till. S. 97—98.

OBERT ANSTRUTHER meddeler Sir Isaac Wake, at den danske Adel 5. Januar.

Konge, der ogsaa bevarer sit Mod og fortsætter sine Rustninger; le Kejserslige tænke paa at drage K. af Sverig over til sig; i Stadelburg, January 5., stilo loci. (Engelsk.) Brudst. i The negotiations of Sir

ANNES WTENBOGAERTS Skrivelse til Hugo de Groot, hvori han om- 6. Januar.
er besat af Wallenstein. — 16. Jan. (Hollandsk.) Brieven en onultgegev.
aert III, 2. 9—14.

RAADETS Brev til Holger Rosenkrands om hans Ønske om, at af 7. Januar.
liges, hvori det opfordrer ham til ikke at trække sig tilbage i disse
klærer sig rede til, hvis han fastholder sit Ønske, at forebringe det
i København, 7. Jan. Kirkehist. Saml. 3. R. VI. 336—38.

ISAAC WAKES Skrivelse til Lord Edward Conway, hvori han udtaler 7. Januar.
den mantuanske Strid vil gavne K. af Danmark. — 7. Jan.
ations of Sir Thomas Roe S. 734—35.

till upplysn. om Svenska Krigens hist. I. 3—5. Brudst. i fransk Overs. i Arcken- 12. Januar.
Christine, reine de Suède III. 26.

BRECHT, Hert. af Friedland befaler Oberst Hansz Georg von Arnimb 12. Januar.
i Pommern og Mecklenburg befæste og forhindre, at Fjenden gaar i
22. Januarii. (Tydsk.) Zober, Ungedr. Briefe Wallensteins u. Gustav Adolfs

ord **DUDLEY CARLETONS** Skrivelse til Lord Edward Conway, hvori han 14. Januar.
alstaterne have fornyet deres Opfordring til den engelske Regering om
og Proviant til de engelske Tropper i Stade, medens de selv ville
adt og Krempe. — January 14, stilo veteri. (Engelsk.) Brudst i The
omas Roe S. 751—52.

K. CHR. IV. henleder K. Karl I.'s Opmærksomhed paa Kapitain Alex. 15. Januar.
de Hindringer, der lagdes i Vejen for, at han kunde samle Tropper. —

Udt. p. Eng. i Macray, Third Report S. 69.

Grev **TILLY** skildrer Kurf. (af Baiern) den slette Tilstand, hvori de af 15. Januar.
er belejre Stade, befinde sig — Buxtehude, d. 25. Januarii. (Tydsk.)
365—66.

K. CHR. IV. befaler Professorerne at revidere M. Thomas Lundius's 18. Januar.
hvis de finde den nyttig for Ungdommen, da at anbefale den til Super-
Skolebrug. — 18. Jan. Ny kirkehist. Saml. III. 167.

Kejser FERDINAND II.'s Instrux for Khevenhüller i Madrid, som faar Ordre 18. Januar.
idle med K. af Spanien om Salget af Jylland, medens Kejseren selv vilde
— 28. Januar. (Tydsk.) Udt. i Mittheil. d. Inst. f. österr. Geschichtsforsch. II. 62.

Lord DUDLEY CARLETON meddeler Lord Edward Conway, at den neder- 18. Januar.
til Danmark, Real, beretter om en daarlig Forstaaelse mellem Rigsraadet
om dennes Ulyst til at modtage Generalstaternes Tilbud om at forsvare

1628.

Sundet; han nærer Mistillid til dem og ønsker kun, at de skulle tage sig af den ene Elbbred. — January 18, stilo veteri. (Engelsk.) Brudst. i The negotiations of Sir Thomas Roe S. 753.

19. Januar. *13531. HUGONIS GROTH ad Guilielmum Grotium epistola, in qua refert, legatos e Dania Lutetiis esse Brahe et Thomassonium, qui reginam matrem auctores pacis cum Britanno adierint. — 29. Januarii. Hugonis Grotii Epistolæ 1687 S. 802—803.

21. Januar. *13532. CHR. IV^{ti} regis ad dominum Isaacum Wake litteræ, in quibus legatis Angliæ regis et Belgiæ Statuum in aula Turca liberam pecuniarum, quas præterito anno Gabori Constantinopolim transcribi jussit, dispensationem permittit, modo aliqua vel pacis Turcarum cum imperatore impediendæ vel diversionis faciendæ spes illis affulgeat. — *In regia nostra Hafniensi*, XXI. Jan. The negotiations of Sir Thomas Roe S. 788—89.

21. Januar. *13533. SCULTETUS meddeler Sir Isaac Wake, at K. af Danmark ønsker de til Constantinopel sendte Penge anvendte til at paavirke de tyrkiske Ministre imod en Fred med Kejseren; et Forbund er nu sluttet med K. af Sverige, og Rustningerne fortsættes. — *Hafnia*, 21. Jan. (Italiensk.) The negotiations of Sir Thomas Roe S. 789—91.

21. Januar. *13534. Sir ISAAC WAKES Skrivelse til Lord Edward Conway, hvori han bebrejder Republiken Venedig dens Tilbageholdenhed overfor K. af Danmark. — *Venice*, $\frac{3}{4}$ January. (Engelsk.) The negotiations of Sir Thomas Roe S. 745—47.

22. Januar. 6842. Brudst. og Udt. i Boll, Geschichte Mecklenburgs II. 41—42.

22. Januar. *13535. JOH. ISACII PONTANI epistola ad Stephanum Stephanium de itinere ejus vicino in Angliam, de admirandis aquarum et de Saxone Grammatico imitatore Valerii Maximi. — *Hardervici*, ipsis Kal. Febr. A. Alciati Epistola 1695 S. 432—34.

24. Januar. *13536. MOGENS KAAS forbyder Bgm. og Raad i Kjøge at paalægge Søren Kræmmer større Tynge med Indkvartering end hans Medborgere og beder dem om ikke at give nogen Soldat frit Kvarter uden efter udtrykkelig Ordre. — 24. Januarii. Carlsen, Esterr. om Gammelkjøgegaard I. 258.

25. Januar. *13537. Grev BAPENHEIMP skriver til Markgrev Christian af Culmbach om Hert. af Braunschweigs Frafald fra den danske Konge og om Belejringen af Staden, Lückhstadt og Cremppe, der antages at ville vare ved til ind i Foraaret. — *Garleben In der Alten Markh*, d. 4. Febr. (Tydsk.) Hesz, Gottfr. Heinr. Graf zu Pappenheim S. 56—57.

26. Januar. *13538. K. CHR. IV.'s Dom, hvorved Joachim v. Miedzlaß dømmes i Kongens Unaade, fordi han havde anmasset sig Overbefalingen over Tropperne i Schlesien og ved sine uheldige Manøvrer foraarsaget Rytteriets Nederlag. — *Copenhagen*, d. 26. Januar. (Tydsk.) Jahn, Danm. Delt. i Trediveaarskr. S. 514—15.

28. Januar. *13539. Skrivelse fra HAAG, hvori omtales, at K. af Danmark ikke skal have modtaget de til Sundet sendte nederlandske Skibe; der er god Forstaaelse mellem ham og hans Undersaatter og ham og K. af Sverige. — *Hagh*, Febr. 7. stilo novo. (Engelsk.) The negotiations of Sir Thomas Roe S. 755—56.

28. Januar. *13540. Lord DUDLEY CARLETONS Skrivelse til Sir Isaac Wake, hvori han omtaler, at Admiral Real, der har været sendt til K. af Danmark fra Generalstaterne med Tilbud om Forsvar af Sundet, er strandet ved Skagen og bleven fangen af Wallensteins Tropper. — *Hagh*, this 7. of February, stilo novo. (Engelsk.) The negotiations of Sir Thomas Roe S. 754—55.

28. Januar. *13541. Lord DUDLEY CARLETONS Skrivelse til Sir Thomas Roe, hvori han omtaler, at Greven af Thurn og Markgreven af Baden ikke ere tilfredse med deres Ophold i Danmark, hvor Alt ogsaa er fortvivlet. — *Hagh*, this 7. of Feb., stilo novo. (Engelsk.) The negotiations of Sir Thomas Roe S. 753—54.

1628.

Rigsmarsken JØRGEN SKEL beder Slotsherren paa Kjøbenhavn Mogens de skarpt Tilsyn med Færgestederne, især Kjøge, samt med alle fremmede m. — *Vemmetoft*, d. 30. Januarii. Carlsen, Efterr. om Gammelkjøgegaard I. 259—60. 30. Januar.

JARLEN AF NITHISDALE skriver til K. Chr. IV. og foreslaar at hverve m. — *London*, 31. Jan. (Engelsk.) Udt. i Macray, Third Report S. 57. 31. Januar.

Den spanske Gesandt i Wien AYTONA skriver til K. Filip IV., at Kejseren istein Mecklenburg efter at have frtaget de sidste Ætlinge af det gamle t, fordi de havde sluttet sig til K. af Danmark. — 12. Febr. (Spansk.) Valdstein 1625—30 I. 368 (ogsaa i tysk Oversættelse). 2. Febr.

Hert. FREDERIK underretter sin Fader, K. Chr. IV. om, at han efter mod e kommen til Nederlandene vil besøge sin Slægtning Fru Sophie Hedevig at han nu med første Lejlighed med Grev Thurn vil begive sig hjem til vingen, d. 3. Febr. (Tydsk.) Slang, Geschichte Christ. IV. durch Schlegel II. 342. 3. Febr.

K. CHR. IV.'s Instrux for Dr. Joachim Kratz, hvorefter han skal fordre e, at de skulle nægte de Kejserlige Proviant og Skibe og ikke tilføre dem mod til Gjengæld at faa Hjælp og Beskyttelse af Kongen. — 6. Febr. litheill. d. Inst. f. österr. Geschichtsforsch. II. 68. 6. Febr.

Kardinal DIETRICHSTEIN melder den kejserlige Hofkrigsraadspræsident har skrevet til Brunn, at de to Oberster Henrico Holca og Rumsai, Oberst gives løs paa de af Collalto angivne Betingelser. — *Vienna*, 16. Febrario. pler, Correspondenz des Card. Dietrichsteins mit Collalto S. 57—58. 6. Febr.

K. CHR. IV.'s Skrivelse til sin Raad, Dr. Cratz i Lübeck, hvori han be- 7 Febr. tilbøjelighed til Fred og befaler ham at komme til Kjøbenhavn, naar forbi. — *Rosenburg*, 17. Februar. (Tydsk.) Brudst. i Burmeister, Beiträge z. sechszehtn Jahrh. S. 43.

Lord SINCLAIRS Brev til K. Chr. IV., hvori han meddeler, at han ved sin 8. Febr. talt med Hert. af Buckingham, som er meget ivrig efter at tjene Kongen, strax har anvist Penge for at sætte ham (Sinclair) i Stand til at hverve vil derfor snarest begive sig til Skotland og ved første givne Lejlighed . Skotlands mægtigste Adelsmand, Jarlen af Nithisdale, vil gjøre sit ingeren, Thomas Kelly, vil give nærmere Oplysninger. — *London*, 8. Feb. Macray, Third Report S. 57. Jvfr. Second Report S. 51.

HUGONIS GROTH ad Joannem Grotium, consiliarium comitis Hohenlo, 9. Febr. commemorat, legatos Danum et Venetum negotium pacis Galliae cum — 19. Februarii. Hugonis Grotii Epistolæ 1687 S. 804.

KEJSERENS Proposition til Hansestæderne om Midlerne til at læge alle de 13. Febr. ar, hvori bl. a. omtales den uretfærdige som en skadelig og skammelig Sundtold; han opfordrer dem til rolig at lægge Sagen i hans Haand. — k.) Udt. og Brudst. i Fleischfresser, Die polit. Stellung Hamburgs 1627—29 S. 10—11.

Kejser FERDINAND II.'s Skrivelse til Grev Schwarzenberg og Dr. Wenzel, 13. Febr. beder dem om at holde Øje med den danske Afsending til Hansestæderne havde lovet at forraade K. Chr. IV.'s Planer til Kejseren). — 23. Februar. litheill. d. Inst. f. österr. Geschichtsforsch. II. 63—64.

1628.

- ante 16. Febr. *13553. Forestilling af den NEDERLANDSKE GESANDT til Venedigs Senat, hvori han omtaler K. af Danmarks nu brudte Modstand mod Huset Østrig; Generalstaterne have sendt en Flaade til Sundets Forsvar og provianteret Glykstadt. — Uden Datum. (Fransk.) The negotiations of Sir Thomas Roe S. 770—72.
16. Febr. *13554. Sir ISAAC WAKES Skrivelse til Sir Thomas Roe, hvori han omtaler, at Alt gaar vel omkring Stade og Glykstadt. — *Venice*, 26. Febr., stilo nov. (Engelsk.) The negotiations of Sir Thomas Roe S. 767—68.
17. Febr. *13555. Det kejserlige RIGSHOFRAADS Erklæring om Hert. Johan Frederik af Holstens Fordring paa den kgl. Del af Holsten, hvori det udtaler, at denne vel »ob crimen læsæ majestatis« er devolveret til Kejseren, der frit kan give den, til hvem han vil, men dog fraraader en øjeblikkelig Forlening til Supplikanten, da Kejserens Hænder derved ville blive bundne, og andre ligesaa fortjente Prætendenter præjudicerede. Det foreslaar at høre Hert. af Friedlands Mening. — 27. Febr. (Tydsk.) Warnstedt, Die Oldenburger u. Brandenburger Erbanaprüche auf Schleswig-Holstein S. 70—71. Diar. Europ. XXVIII, App. S. 148.
19. vel 29. Febr. *13556. Skrivelse fra PHILIPPE BURLAMACHI til Sir John Coke, hvori han bl. a. meddeler, at K. af Danmark faar Tropper fra Frankrig. — 29. February. (Fransk.) Eng. Udt. i Hist. Manuscr. Commis. The Ms. of Earl Cowper I. 340.
19. Febr. *13557. Nuncii ministro Transylvaniæ partim ab Domino ISAACO WAKE partim ab aliis dati, ad principem Valsteinensem regnum Daniæ concessum esse, Norvegiam et partem Sveciæ Dano subjectam comiti Slich assignari. — Feb. 29., 1627. The negotiations of Sir Thomas Roe S. 779.
24. Febr. *13558. K. CHR. IV.'s Brev til Fr. Urne, Lensmd. paa Frederiksborg, at Kronens og Gejstlighedens Bønder i Kronborg, Frederiksborg, Holbeks, Roskilde og Dragsholms Len skulle arbejde paa Frederiksborgs Befæstning. — D. 24. Febr. Udt. i Nyt hist. Tidskr. IV. 236.
24. Febr. *13559. Skrivelse fra Grev THURN til K. Chr. IV., hvori han beklager sig over sin Stilling, skriver, at Kongens Søn Prinsen og han i lang Tid ingen Befalinger have faaet fra Kongen, og melder, at Kongens Børn i Lewarden ere raske. — *Franecker*, d. 24. Febr./6. März. (Tydsk.) Slange, Geschichte Christ. IV. durch Schlegel II. 327.
25. vel 27. Febr. *13560. Skrivelse fra Memmingen, hvori omtales forestaaende Fredsunderhandlinger mellem Kejseren og K. af Danmark. — 27. Febr./6. Mar. (!) (Italiensk.) The negotiations of Sir Thomas Roe S. 799.
- Febr. *13561. Sir THOMAS ROES Skrivelse til Sir Isaac Wake, hvorefter han har forestillet den tyrkiske Vizir Kejserens Magtforøgelse ved K. af Danmarks Fare. — *Constantinople*, . . Feb. (Engelsk.) The negotiations of Sir Thomas Roe S. 741—42.
1. Martii. *13562. HANSESTÆDERNE forsikre K. Chr. IV. om deres fredelige Sindelag og love indtil den yderste Nød ikke let at indvilge i Udleveringen af Skibe, men at trække Tiden hen saa længe som mulig. — 1. März. (Tydsk.) Brudst. i Fleischfresser, Die polit. Stellung Hamburgs 1627—29 S. 10.
1. Martii. *13563. Skrivelse fra Hamburg, hvori omtales, at da 22 kejserlige Regimente ere rykkede til Franken, ventes danske og svenske Tropper snart i Holsten; en italiensk Jesuit Ofondi, hvem Tilly og Wallenstein havde skjænket K. af Danmarks Gods Wandsbeck, og som havde indrettet Alt paa sin Maade og haanet Kongen, er bleven greben og ført til Glykstadt. — *Hamburg*, March 1, stilo veteri. (Engelsk.) The negotiations of Sir Thomas Roe S. 776.

1. **MOGENS KAAS** oversender Bgm. og Raad i Kjøge en fra Rigsmarsken
odtaget Skrivelse (Nr. *13542) og beder dem om at udføre, hvad deri er
benhauffn Slott, 3 Martii. Carlsen, Efterr. om Gammelkjøgegaard I. 261. 1628. 3. Martii.
2. **Den danske Afsending Dr. KRATZS** Brev til Grev Schwarzenberg med
Meddelelse om sine Forhandlinger med Hansestædernes Kongres i Lübeck.
(Tydsk.) Udt. i Mittheil. d. Inst. f. österr. Geschichtsforsch. II. 69. 6. Martii.
3. **LORD DUDLEY CARLETONS** Skrivelse til Lord Edward Conway, hvori han
Generalstaterne paa Grund af K. af Danmarks Hærs Opløsning regne paa let
ve 10000 Md. — 8. of March 1627(?). (Engelsk.) The negotiations of Sir
91—93. 8. Martii.
4. **JOHN WARREN** og **HENRY DAVYE**, Fogeder i Yarmouth, anmode Sir John
Fiskerflaaden til »Westmony» Øerne og Nordsøen paa Grund af franske
blive konvojeret af 4 Skibe. — 10. March. (Engelsk.) Hist. Manusc.
of Earl Cowper I. 340. 10. Martii.
5. **Kurf. MAXIMILIAN** af Baierns Brev til Kurf. af Köln, hvori han bl. a.
enerhoffet for Tiden ikke er tilbøjeligt til Fred, men at man der snarere vil
n med Danmark. — 21. März. (Tydsk.) Gindely, Waldstein 1625—30 I. 378—79. 11. Martii.
6. **Kurf. MAXIMILIAN** af Baierns Instrux for Richel, som skal gaa som
rf. af Köln og bl. a. udtrykke Kurfyrstens Beklagelse af, at man nu vilde
kæmpe paa 5 Steder, nemlig mod Danmark, Hollænderne, Siebenbürgen,
paa Grund af Ærkestiftet) Kursachsen. — 22. März. (Tydsk.) Gindely, Wald-
382—393. 12. Martii.
7. **Sir ROB. ANSTRUTHERS** Depesche (til K. Karl I.), hvori han omtaler
3 Vægning ved at laane Kejseren Skibe mod deres Naboer. — 15. März.
st. p. Tydsk i Fleischfresser, Die polit. Stellung Hamburgs 1627—29 S. 10. 15. Martii.
8. **Skrivelse** fra Hamburg, hvorefter Hansestædernes Forsamling har nægtet
en Skibe mod deres Naboer. — *Hamburg*, March 15. stilo loci. (Engelsk.)
of Sir Thomas Roe S. 799—800. 15. Martii.
9. **Tillys Resident i Hamburg MICHAEL VON MENZELS** Brev til Grev Schwar-
han anbefaler Kansleren for det tyske Kancelli (i Danmark) med den
man ved hans Autoritet kunde fuldstændig adelægge den danske, »rebelliske
6. März. (Tydsk.) Udt. i Mittheil. d. Inst. f. österr. Geschichtsforsch. II. 64. 16. vel 26. Martii.
10. **Brudst.** i Hansaen, Nachr. v. d. Holst.-Ploenschen Landen S. 229. 18. Martii.
11. **Dr. J. KRATZ'S** Brev til Lorenz von Landsberg (o: Grev Schwarzenberg),
der til at gaa frem med Mildhed overfor Hansestæderne og oppuste deres
Danmark; han meddeler endvidere Lübecks Resolution til de danske Fuld-
Rosenkrantz og Fr. Günter samt anbefaler ham den danske Oberst Bauditz,
at gaa i Kejserens Tjeneste. — 19. März. (Tydsk.) Udt. i Mittheil. d. Inst.
tsforsch. II. 70—71. 19. Martii.
12. **Sir ISAAC WAKES** Skrivelse til Sir Thomas Roe, hvormed han sender ham
af Danmark (Nr. *13532). — *Venice*, 30. March, stilo novo. (Engelsk.)
of Sir Thomas Roe S. 786—88. 20. Martii.
13. **Dominus ISAACUS WAKE** Chr. IVto regi refert, se litteras ejus (Nr. *13532)
Roe Constantinopolim transmississe, et eum hortatur, ut abrogata fide
er. II. c. 20. Martii.

1628.

nimum incertorum rumororum de rebus Italiæ novandis, de instaurando exercitu et de mari Baltico muniendo unice cogitet. — Uden Datum. The negotiations of Sir Thomas Roe S. 789.

21. Martil.

*13576. HENRICI SPELMANNI ad Johannem Meursium epistola, in qua regis Daniæ legatum laudat et commemorat, se ab eo audivisse, illum Soranam academiam radiis illustrare. — *Londini*, XII. Kal. Aprilis. Meursii Opera XI. 480.

22. Martil.

*13577. Kejser FERDINAND II.'s Pantsættelse af Hertugdømmet Mecklenburg til Hert. Albrecht af Friedland; heri omtales Hert. Adolf Frederik og Johan Albrecht af Mecklenburgs Forbund med K. af Danmark. — *Prag*, der ersten Tag Aprilis. (Tydsk.) Lönig, Teutsches Reichs-Archiv Bd. 9. Pars spec. 5. Forts. d. 2. Cont. 4. Abth. 3. Abs. S. 532—34.

22. Martil.

*13578. HANSEDAGEN I LÜBEK anmoder K. Chr. IV. om at ophæve Blokaden af Warnemünde og tilbagegive de opbragte Skibe. — 22. März. (Tydsk.) Udt. i Jahrb. d. Vereins f. meklenb. Gesch. LI. 317.

24. Martil.

*13579. Kejser FERDINAND II.'s Svar paa Hert. Adolf af Holstens Bøn om, at den Del af Holsten, K. Chr. IV. havde forbrudt, maatte overdrages til ham; Kejseren erklærer foreløbig intet at ville resolve i denne Sag. — *Prag*, 3. April. (Tydsk.) Brudst. i Jahrb. f. d. Landesk. d. Herzogth. VIII. 70.

24. Martil.

*13580. JOHN SKINE(?) skriver til K. Chr. IV., at han ihukommende den Tilgivelse, K. Chr. tidligere har udvirket for ham hos K. Jakob I., ved sin Tilbagekomst fra Irland har tilbudt Gesandten Rosincrance, som vidste, at han tidligere var bleven anvendt mod Sverig i Lord Willoughbys Regiment, sin Tjeneste, og lover at samle 1—2000 Md. paa saadanne Vilkaar, som man kunde enes om. — *Westminster*, 24. March. (Engelsk.) Udt. i Macray, Third Report S. 57.

24. Martil.

*13581. SALVETTI, toscansk Agent i London, indberetter bl. a., at K. af England og Lord Seglbevareren i deres Aabningstaler til Parlamentet bl. a. have anmodet dette om at bevilge Penge, for at man kunde understøtte K. af Danmark. — *London*, 3. April. (Italiensk.) Eng. Overs. i Hist. Manuscr. Commis. The Ms. of H. D. Skrine. S. 143.

26. Martil.

*13582. (JOHANNES WTENBOGAERTS) Skrivelse til Hugo de Groot, hvori omtales dennes Meddelelse om, at de danske Gesandter have indbudt ham til Gjest. — 5. April. (Hollandsk.) Brieven en onuitgegev. Stukken van Joh. Wtenbogaert III, 2. 28—31.

Martio?

*13583. Sir ISAAC WAKES Beretning om sine Forhandlinger i Venedig i Aaret 1627, hvori han omtaler K. af Danmarks Afsending Doctor Kratz's Bestræbelser for at faa Penge af Republiken samt Markgreven af Badens og Greven af Thurns Rejse til K. af Danmark. — Uden Datum. (Engelsk.) The negotiations of Sir Thomas Roe S. 783—86.

1. Aprilis.

6858. Konung Gustaf II Adolfs Skrifter S. 515—23.

2. Aprilis.

*13584. HANSESTÆDERNES Skrivelse til Kejseren, hvori de undskyldte sig med mangelfulde Instruxer og henvise hans Fordringer paa Hjælp mod K. Chr. IV. til den næste Hansedag. — 2. April. (Tydsk.) Udt. i Fleischfresser, Die polit. Stellung Hamburgs 1627—29 S. 12.

3. Aprilis.

*13585. Den svenske Afsending LARS NILSSON (TUNGEL) tilskrives (K. Gustaf II. Adolf?) om den i Danmark herskende Sorgløshed, Officernes Præleri, Almuens Haab om Hjælp fra Sverig og Adelens Frygt for en saadan. — *d'Anvers*, le 3 Avril. (Fransk.) Udt. i svensk Overs. i Cronholm, Sveriges hist. under Gustaf II. Adolf. V, 2 22—23.

3. Aprilis.

*13586. K. KARL I. af England skriver til Raadet i Lübeck og opfordrer det indtrængende til ikke at gaa ind paa Kejserens Fordringer om Hjælp mod K. Chr. IV. — 3. April. (Latin?) Udt. p. Tydsk i Fleischfresser, Die polit. Stellung Hamburgs 1627—29 S. 12.

1628.

7. Sir DUDLEY CARLETONS Brev til (den danske Kansler), hvori han takker Hjælp til at skaffe Ryttere til engelsk Tjeneste, hvorom Dolbier har undergivet hvilket Generalstaterne og Pr. af Oranien ikke ville lægge Hindringer meddeler, at han er hjemkaldt. — *Hague*, 3 Apr. (Fransk.) Udt. p. Eng. i report S. 51.
8. K. CHR. IV. skriver til Jarlen af Montgomery og irettesætter ham strængt, bortført en Bonde som Fange uden nogen som helst Bemyndigelse dertil, har tilladt en Fændrik, som to Gange har brudt sit Ord, at undslippe. — Udt. p. Eng. i Macray, Third Report S. 70.
9. JOHANNIS MEURSII ad Gerardum Vossium epistola, in qua ei nuntiat, Fimbriam insulam in potestatem suam redegeisse et ex ea in Holsatiam e; Ditmarsos se regi reddidisse; cum Sveciæ rege arctum fœdus factum gia tristitia hosti præcedere. — *Soræ*, ad diem VI. Aprilis Juliani. Gerardi olæ II. 66—68. Meursii Opera XI. 477—79.
10. SALVETTI, toscansk Agent i London, indberetter bl. a., at K. af England har stillet Forslag om at bevilge Penge til at udruste 6000 Md. Fodfolk ark. — *London*, 17. April. (Italiensk.) Eng. Overs. i Hist. Manusc. Commis. The 10 S. 145.
11. Grev HEINRICH SCHLICK lover den kejserlige Hofkrigsraadspræsident Col- l begive sig til Armeen, saa snart hans Sygdom tillader det; han skriver, før Græsset kommer frem, kan drive Kvæget ud af Jylland, da det ellers f Hunger, men han skal ingen Tid forsømme. — *Plan*, d. 18. Aprill. (Tydsk.) ondenz des Card. Dietrichsteln mit Collalto S. 112.
12. Memoire fra Kardinal RICHELIEU til K. Ludvig XIII. om den politiske berøres bl. a. det danske Forsøg paa at mægle mellem Frankrig og Eng- Datum. (Fransk.) Avenel, Lettres de Richelieu III. 77—88.
13. Kejser FERDINAND II.'s Brev, hvorved Hert. af Friedland udnævnes til paa det »Oceaniske og Baltiske Hav« og den derværende Armada. — (Tydsk.) Jahn, Danm. Deltag. i Trediveaarskrigen S. 529—33.
14. Pfalzgrev JOHAN CASIMIRS Skrivelse til Ludvig Camerarius, hvori han 'ks Forbud mod Sejlads paa Danzig; K. af Danmark synes ikke at have or Kiel, og Tilstanden skal i det hele ikke være god. — *Calmar*, d. 13. Aprilis. Neues patriotisches Archiv I. 78—80.
15. RAADET I GREIFSWALDE skriver til Hert. Bogislav, at 4 danske Krigsskibe ed Havnen Wyken og have beskudt den og stukket de der liggende Skibe eddeler endvidere, at Oberst v. Arnimb har bragt en stor Del af deres For- in o. l. til Rügen. — *Greiffswaldd*, am Ostermontage. (Tydsk.) Baltische l.
16. RAADET I GREIFSWALDE skriver til Hert. Bogislav om Byens farlige have maattet sende baade Skyts og Folk til Wyken for at forsvare dette Chr. IV. — 18. April. (Tydsk.) Baltische Studien XV, 2. 114—15.
17. HUGONIS GROTHII ad Joachimum Camerarium epistola, in qua commemorat, gotium quicquid boni sperari posset impedire, frustra querentibus Man- Svecis. — 28. Aprilis. Hugonis Grotii Epistolæ 1687 S. 805—806.

3. Aprilis.

4. Aprilis.

6. Aprilis.

7. Aprilis.

8. Aprilis.

c. 10. Aprilis

11. Aprilis.

13. Aprilis.

14. Aprilis.

18. Aprilis.

18. Aprilis.

1628.

19. Aprilis. *13598. AXEL OXENSTJERNES Skrivelse til K. Gustaf II. Adolf af Sverige, hvori om Danmarks farlige Stilling, Misstemningen blandt Stænderne der, Sverigs Interesse i, at K. af Danmark i hvert Tilfælde beholder Øerne, og om den fælles Opgave for Sverig og Danmark at forhindre, at Andre blive mægtige i Østersøen. — D. 19. April. (Svensk.) Udt. og Brudst. i Cronholm, Sveriges hist. under Gustaf II. Adolf II. 323—26.
21. Aprilis. *13599. K. CHR. IV. paalægger Lensmanden Frederik Urne at true Prinsens Badskjærer med Straf, hvis han ikke tager Vare paa Prinsen, og sætte en Murmester i Hullet, fordi han ikke før er bleven færdig med sit Arbejde. — *Frederiksborg*, ²¹/₄. Brudst. i Brasch, Gamle Ejere af Bregentved S. 233.
25. Aprilis. *13600. Hert. FREDERIK af Gottorp opfordrer Hert. af Friedland til at bestemme Sted og Dag til en fredelig Forhandling mellem Kejseren og K. Chr. IV. — Uden Datum. (Tydsk.) Udt. i Quellensamml. d. schlesw.-holst.-lauenb. Gesellsch. II, 2. 126.
25. Aprilis. *13601. Grev TILLY slutter Overenskomst med Ridder Karl af Morgan, General i K. af Danmarks Tjeneste, hvorved denne overgiver ham Byen Stade. — 5. Mai. (Tydsk.) Villermont, Tilly S. 378—81.
26. Aprilis. *13602. CHR. THOMESSENS Brev til Holger Rosenkrands om de vanskelige politiske Forhold under hans Gesandtskab i Frankrig; hans sidste Brev var fra Februar, den Tid, da »hac transiret illustr. Dux Uldaricus«. — *Parisiis*, 26. April. (Latin.) Udt. i Kirkehist. Saml. 3. R. VI. 338.
26. Aprilis. *13603. Grev TILLY underretter Infantinde (Isabella Clara Eugenia) om, at General Morgan har overgivet Stade. — *Au camp devant Staden*, le 6 de may. (Fransk.) Villermont, Tilly S. 771.
28. Aprilis. *13604. Murmester SIMON WULF beder Professorerne om Erstatning for det Tab, han har lidt ved Opførelsen af Taarnet paa den nye Kirke udenfor Nørreport, da han ganske har fortinget sig og i den gunstigste Tid manglet Materialier. — 28. April. Brudst. i Ny kirkehist. Saml. I. 364.
29. Aprilis. *13605. CORNELIUS VAN DER MYLIUS's Skrivelse til Johannes Meursius, hvori han haaber, at K. af Danmark snart maa gjenvinde det tabte; hans Gesandter Gynther og Martin von Meden rejse snart herfra, veltilfredse med at have opnaaet gode Subsidier. — *De la Haye*, ce IX. de May. (Fransk.) Meursii Opera XI. 481—82.
30. Aprilis. *13606. K. CHR. IV.'s Brev til det skotske Parlament angaaende Kapitain Alex. Schirneseyde i en Sag, der var anlagt mod denne af James Sinclar. — 30. April. (Latin.) Udt. p. Eng. i Macray, Thirde Report S. 70.
- c. Aprilis. *13607. Biskop FRANDS WILHELM af Osnabrücks Skrivelse til den pavelige Nuntius Pier Luigi, hvori han omtaler, at han har udvist en lutheransk Præst i Fürstenau, som K. af Danmark havde indsat efter at have forjaget den katolske Gejstlige. — Uden Datum. (Tydsk.) Brudst. i Forsch. z. deutsch. Gesch. I. 103.
3. Maji. *13608. Dom af HANS MICHELSEN, Biskop i Fyens Stift, m. fl. mellem Hr. Jakob Povelsens Døtre og hans Efterfølger som Præst i Væggerløse om Naadsens Aaret. — Onsdagen efter Quasimodogeniti. Udt. i Kirkehist. Saml. 3. R. II. 136—37.
3. Maji. *13609. (JOHANNES WTENBOGAERTS) Skrivelse til (Simon Episcopus), der indeholder enkelte Efterretninger om Danmark. — 13. May. (Hollandsk). Brieven en onultgegeven. Stukken van Joh. Wtenbogaert III, 2. 55—57.

1628.

3. Majl.
D. Sir THOMAS ROES Skrivelse til Lord Edward Conway, hvori han omtaler, addelt Fyrsten af Siebenbürgens Gesandt, at K. af Danmark og Sverig havde at gjøre Modstand med hele deres Magt. — *Constantinople*, $\frac{3}{13}$ May. (Engelsk.) of Sir Thomas Roe S. 810—12.
5. Majl.
1. DANIELIS HEINSII ad Johannem Meursium epistola, in qua ostendit, m in bello Danico agi, et se bene sperare, ex quo reges Sveciæ et Daniæ bus negotium commune suscepisse intellexerit. — *Lugd. Batav.*, XV. Maji. 482—83.
5. Majl.
2. CORNELIUS VAN DER MYLIUS' Skrivelse til Johannes Meursius, hvori han retær Gynther har vist ham den Venlighed at lade dette Brev blive besørget — *De la Haye*, ce XV. de May. (Fransk). Meursii Opera XI. 483—84.
5. Majl.
3. GERARDI VOSSII ad Johannem Meursium epistola, in qua gaudet, meliora e regno Daniæ augurari. — *Lugd. Bat.*, Id. Maiis. Gerhards Joan. Vossii Epi-ursii Opera XI. 484—85.
6. Majl.
4. Norges Riges Kansler JENS BJELKE anmoder Kansler Christian Friis om at Adelen i Bahus Len og Viglen i Henhold til sine Privilegier maa have under frie for Skat. — *Ellingård*, 6. Maj. Brudst. og Udt. i Y. Nielsen, Jens
7. Majl.
5. Hert. FREDERIK af Gottorps Brev til Kejseren med Beklagelser over, at ket nye Tropper ind i hans Land, lige efter at man havde opfyldt Løfterne ikke nogle Kompagnier ud af det. — $\frac{1}{17}$ Maji. (Tydsk.) Udt. i Gindely, 30. I. 322.
8. Majl.
6. M. WICHMANN HASEBARDS Skrivelse til Kongen som Informator for Grev le unge Frøkener. — *Kiøbenhaffnn*, d. 8. May. Brudst. i Danske Saml. 2. R. Birket Smith, Leonora Christina I. 20.
8. Majl.
7. BGM. og RAAD I ROSTOCK skriver til Dronningen af Danmark og beder ssionalskrivelse til K. Chr. IV., for at de kunne faa de opbragte Skibe til-
g. (Tydsk). Brudst. i Jahrb. d. Verelns f. meklenb. Gesch. LI. 318.
8. Majl.
8. K. KARL I.'s Brev til K. Chr. IV. med Meddelelse om, at han ikke kan enne har bedt om, fordi hans Undersaatter »sese in re subsidiaria ad dis-
m ad satisfidandum nobis præbent promptiores». — *Westminster*, 8. May. Eng. og Brudst. i Macray, Third Report S. 49.
9. Majl.
9. K. CHR. IV.'s Befaling til Helsingørs Hospitals Forstandere om at for- Viktualier til den tydske Præst og Kapellan i Helsingør, M. Thomas Lund r, da disse huse flere fra Flensborg fordrevne Præster. — *Hafnia*, d. 9. Maj. III. 186—187.
13. Majl.
Udt. i Kirkehist. Saml. 3. R. VI. 338.
14. Majl.
10. K. CHR. IV.'s Kreditiv for P. Rosenkrantz til K. Karl I., Dr. Henrietta Buckingham og Parlamentet. — 14. May. (Latin.) Udt. p. Eng. i Macray,
15. Majl.
11. HOLGER ROSENKRANDS skriver til en af sine Sønner og opfordrer ham lægge Vind paa Studeringerne, men fremfor alt stræbe efter Guds frygt. — ib. Maji. Udt. og Brudst. i kirkehist. Saml. 3 R. VI. 516.

1628.

16. Majl. *13622. (JOHANNES WTENBOGAERTS) Skrivelse til (Simon Episcopus), hvori han omtaler, at Dünkerkerne have taget 6 Skibe, der kom fra Danmark med Oser. — Desen 26. Mey. (Hollandsk.) Brieven en onultgegev. Stukken van Joh. Wtenbogaert III, 2. 69—72.
17. Majl. 6877. Findes ogsaa anf. Skr. S. 198 (med det urigtige Aarstal 1625).
17. Majl. *13623. KEJSEREN erklærer Hert. af Friedland, at det ikke er paa Tiden at tale om Fuldmagt og Instruxer til Fredsforhandlingen, førend K. af Danmarks Commissarier ere komne til det af ham berammede Sted. — *Schloss Prag*, 27. May. (Tydsk.). Chlumecky, Die Regesten d. Archive im Mähren I. Briefe d. Ferdinands II. S. 266—67.
17. Majl. *13624. KURF. AF MAINZ skriver til Kejseren og fordrer, at inden der kan være Tale om noget Valg af en romersk Konge, maa Rytternes Antal formindskes, da et saa stort Antal Ryttere slet ikke er nødvendigt mod K. af Danmark. — 27. Maj. (Tydsk.) Gindely, Waldstein 1625—30. II. 41—42.
17. Majl. *13625. Sir THOMAS ROES Skrivelse til Sir Isaac Wake, hvori han i Anledning af K. af Danmarks Skrivelse fraraader at anvende Penge til Bestikkelse af Tyrkerne. — *Constantinople*, $\frac{1}{2}$ 7. May. (Engelsk.) The negotiations of Sir Thomas Roe S. 813—15.
18. Majl. *13626. Statholder JENS JUELS og Kansler JENS BJELKES Befaling til Lensherrerne i Nordlands og Vardøhus Len om at sætte Strandvagt og Baal paa de farligste Steder samt Blokhuse for Indløbet af Vardøhus Slot. — *Akershus*, 18. Maj. Brudst. og Udt. i Y. Nielsen, Jens Bjelke S. 411.
18. Majl. *13627. Kurf. FREDERIK V. af Pfalz skriver til Grev Heinrich Matthias von Thurn, at det har glædet ham at se af hans Brev af $\frac{1}{2}$ 7. April, at han med begge de kongelige Prinser lykkelig er kommen til Kronborg, og at han haaber, at han vil blive godt modtaget af Kongen; han melder, at Stade har overgivet sig, at Morgan med sine Folk er kommen til Zwolle, og at Krempe skal belejres. — *Hag*, d. $\frac{1}{2}$ 8. Maj. (Tydsk.) Archiv f. österreich. Geschichts-Quellen XXXI. 409—10.
22. Majl. *13628. K. CHR. IV.'s Svar til Bgm. og Raad i Rostock, hvori han erklærer ikke at kunne hæve Blokaden, før Havnen var fri for de Kejserlige, og fri Indsejling sikret de danske Skibe. — *Kopenhagen*, 22. Maj. (Tydsk.) Udt. i Jahrb. d. Vereins f. meklenb. Gesch. LI. 318.
24. Majl. 6883. Lünig, Teutsches Reichs-Archiv Bd. 13. Pars spec. 9. 4. Cont. S. 1121—23. Udt. i Fleischfresser, Die polit. Stellung Hamburgs 1627—29 S. 15—16.
25. Majl. *13629. HERT. AF FRIEDLAND tilskriver Hert. Frederik af Gottorp som Svar paa dennes Skrivelse af 25. April (Nr. *13600), at Sagen endnu ikke er kommen saavidt; Danmarks Commissarier maa først komme til Kiel og forhandle om Hovedsagen. — *Reichenbergh*, 4. Juni. (Tydsk.) Udt. i Quellensamml. d. schlesw.-holst.-lauenb. Gesellsch. II, 2. 126.
25. Majl. *13630. Hert. ALBRECHT af Friedlands Skrivelse til Grev Collalto, hvori han tilraader ikke at afvise Forslag om Fredsforhandlinger; han beder om at faa tilsendt, hvad Kejseren tilskriver Hert. Frederik og de danske Rigsraader, for at han selv kan indrette sin Skrivelse derefter. — *Friedtlandt*, 4. Juni. Chlumecky, Die Regesten d. Archive im Mähren. I. Briefe Waldsteins S. 73—74.
28. Majl. *13631. PHILIPPE BURLAMACHIS Skrivelse til Sir John Coke, hvori han bl. a. underretter ham om Stades Fald. — *London*, 28. May. (Fransk.) Eng. Udt. i Hist. Manuser. Commis. The Ms. of Earl Cowper I. 345.
29. Majl. *13632. Kejser FERDINAND II.'s Bekræftelse paa den (fra dansk Side ikke anerkjendte) Told, Hamburgerne havde paalagt ved Neuwerk. — 8. Juni. (Tydsk.) Udt. i Fleischfresser, Die polit. Stellung Hamburgs 1627—29 S. 16.

1628.
Hert. ADOLF af Holstens Brev til Proviantmesteren Hermann v. Köln om 31. Majl.
øvere Brød til Kaptajn Jonas v. Croneghs Kompagni. — *Bergen*, 10. Juni.
Jahrb. für d. Landesg. d. Herzogth. VIII. 65.
- Kejser FERDINAND II. tilskriver Hert. Frederik af Gottorp, at da han af 31. Majl.
af 17. Maj har set, at det danske Rigsraad er tilbøjeligt til Fred, har
t. af Friedland Ordre i den Anledning. — *Prag*, 10. Juni. (Tydsk.)
ml. d. schlesw.-holst.-lauenb. Gesellsch. II, 2. 126.
- Hert. ALBRECHT af Friedlands Skrivelse til Grev Collalto, hvori han efter 31. Majl.
Oberst Aldringer haaber paa at kunne blokere Krempe. — *Sagan*, 10. Juni.
ecky, Die Regesten d. Archive im Mähren I. Briefe Waldsteins I. 75.
- Diskurs (af en højtstaaende Person), vedlagt Kapucineren P. ALEXANDER DE Majo.
er til Kurf. Maximilian af Baiern, hvori det undersøges, hvilket Formaal
nd forfølger med Kejserens Hær i Maj 1628; bl. a. skulde han ville til-
nske Jylland og Holsten mod visse Kontributioner. — Uden Datum. (Tydsk.)
1625—30 II. 16—21.
- K. KARL I.'s Brev til K. Chr. IV., hvori han giver ham Bemyndigelse til 2. Junii.
kostbart Armbaand, som delvis Betaling af de lovede Subsidier. — 2. June.
Eng. i Macray, Third Report S. 49.
- Forslag af VAN DER DUSSEN fra Rotterdam, overgivet Spanierne, om ante 6. Junii.
svække Holland, hvori gives Anvisning paa at ødelægge Handelen paa
den Datum. (Spansk.) Hollandsk Overs. i Kronijk van het hist. Genootschap te
5. Jaarg. S. 159—66.
- Kurf. FREDERIK V. af Pfalz's Brev til Grev Heinrich Matthias von Thurn, 7. Junii.
har faaet en Skrivelse, dat. Kjøbenhavn d. 7. Maj. — *Ins Grauenhagen*,
(Tydsk.) Archiv f. Kunde österreich. Geschichts-Quellen XXXI. 410.
- K. GUSTAF II. ADOLFS Skrivelse til det svenske Rigsraad, hvori han ud- 12. Junii.
al Magt vil hindre, at Kejseren bemægtiger sig Stralsund, hvorved Dan-
vilde være tabt, og Turen derefter komme til Sverig. — 12. Junii. (Svensk.)
kets hist. III. 167—68. Brudst. i tydsk Overs. i Droysen, Gustaf Adolf I. 336.
- Kurf. FREDERIK V. af Pfalz skriver til Grev Heinrich Matthias von Thurn, 12. Junii.
et ham og hans Gemalinde, at K. af Danmark mindes dem med Venlighed;
man ikke mere fra alle Sider byder Kongen Haanden, men mener, at en
heri er det ulyksalige franske Væsen, hvortil Kongen er bragt ved slette
f ingen har Fordel uden K. af Spanien og hans Parti; han har sendt et
en har begjæret, til Kongens Sekretær Bunter (o: Günther) og anbefaler
uclas, der vil gaa i Kongens Tjeneste. — *Hag*, den 1½. Junii. (Tydsk.)
sterreich. Geschichts-Quellen XXXI. 411.
- Kejser FERDINAND II.'s Dekret, hvorved de af K. CHR. IV. forbrudte Len 13. Junii.
ldne (uden Hensyn til Forleningen til fælles Haand), og Hert. Adolf kun
, at Kejseren senere vil resolve i Sagen. — *Prag*, 23. Juni. (Tydsk.)
k. d. Herzogth. VIII. 70.
- Kejser FERDINAND II.'s Resolution om Kurfyrsternes og Stændernes 13. Junii.
an omtaler Danmarks og dets Forbundnes Rustninger. — *Znaim*, 23. di
nsk.) Chlumecky, Die Regesten d. Archive im Mähren I. Briefe d. Ferdinands II. S. 267—70.

1628.

13. Junii. *13644. Kurfyrstinde ELISABETH af Pfalz's Brev til Grev Heinrich Matthias von Thurn i Kjøbenhavn, hvori hun udtrykker sin Glæde over, at K. af Danmark behandler ham saa godt og bevidner hende saa meget Venskab; hun anbefaler ham Douglas, som har maattet afskedige sine Skotter. — *De la Haye*, ce $\frac{1}{2}$ ² de Juin (ud. Aar). (Fransk.) Archiv f. Kunde österreich. Geschichts-Quellen XXXI. 412.
13. Junii. *13645. HUGO DE GROOTS Skrivelse til (Johannes Wtenbogaert), hvori han omtaler, at de danske Gesandter ere rejste herfra (Paris), kun lidet tilfredsstillede. — D. 23. Junii. (Hollandsk.) Brieven en onultgegeev. Stukken van Joh. Wtenbogaert III, 2. 106—108.
15. Junii. *13646. Hert. ALBRECHT af Friedlands Skrivelse til Adam v. Schwarzenberg, hvori han beder om, at der maa blive sendt brandenburgske Afsendinge til Rostock, for at Raadet kan gaa ind paa at optage en Garnison i Byen. — *Neustadt*, 25. Juni n. S. (Tydsk.) Brudst. i Forsch. z. deutsch. Gesch. XIX. 286.
16. Junii. 6890. Brudst. i Förster, Wallenstein als Feldherr und Landesfürst S. 118—119.
16. Junii. *13647. K. CHR. IV.'s Brev til Fr. Urne, Lensmd. paa Frederiksborg, at han skal befale Bønderne i Lenet, som forgangen Vinter arbejdede paa Volden ved Frederiksborg, strax at forføje sig til dette Arbejde. — D. 16. Juni. Udt. i Nyt hist. Tidsskr. IV. 236.
22. Junii. *13648. Grev ADAM VON SCHWARZENBERG skriver til Kurf. Georg Wilhelm af Brandenburg, at K. af Danmark og andre have søgt at mistænkeliggjøre Kurfyrsten hos Kejseren. — 22. Juni/2. Juli. (Tydsk.) Gindely, Waldstein 1625—30 II. 81.
25. Junii. *13649. Forbund, afsluttet mellem K. CHR. IV. og Staden STRALSUND, som forpligter sig til at søge at drage de andre Hansestæder med ind i Forbundet og forbinde sig med Sverig til Østersøens Defension. — 25. Juni. (Tydsk.). Brudst. i Fleischfresser, Die polit. Stellung Hamburgs 1627—29 S. 17.
27. Junii. *13650. D. JESPER BROCHMAND tilegner Holger Rosenkrands sit Skrift »De Pontifice Romano«. — *Hafnia*, 27. Juni. Brudst. i Kirkehist. Saml. 3. R. VI. 517.
1. Julii. *13651. HOLGER ROSENKRANDS's Brev til sin Søn Erik, hvori han anbefaler ham næst Gudsfragt at lægge Vind paa Sprogfærdighed. — *Ex Museo . . . Helsingburgi*, Kal. Jul. Udt. i Kirkehist. Saml. 3. R. VI. 517.
1. Julii. *13652. HOLGER ROSENKRANDS skriver til sin Søn Otte og opfordrer ham til Flid. — *Ex Museo . . . Helsingburgi*, Kal. Jul. Udt. i Kirkehist. Saml. 3. R. VI. 517.
4. Julii. *13653. Overenskomst mellem HERT. AF FRIEDLAND og Byen STRALSUND, hvorved denne sidste bl. a. forpligter sig til at afskedige de danske og svenske Tropper, der stode i dens Tjeneste. — 4. Juli. (Tydsk.) Udt. i Gindely, Waldstein 1625—30 II. 82—83.
6. Julii. *13654. AXELIUS OXENSTJERNA, regni Sveciæ cancellarius, ad Camerarium, consiliarium regis Bohemiæ, scribit, Winterfeldsum legatum electoris Brandenburgici e consensu regis Daniæ regem Sveciæ, ut in Germaniam trajiceret et milites suos Camini exponeret, hortatum esse, sed regem recusasse et in Borussiam ingressurum esse. — *Stockholmia*, die 6. Julii. Moser, Patriotisches Archiv VI. 81—89.
8. Julii. *13655. KRIGSCOMMISSARIERNE i Sjælland meddele Mogens Kaas, Slotsherre paa Kjøbenhavn, at der i Kjøge skal indkvarteres 86 Ryttere af Hennickes Kompagnier, og bede ham om at tilskrive Bgm. og Raad i Kjøge herom. — *Kjøbenhaffn*, d. 8. Julii. Carlsen, Efterr. om Gammelkøgegaard I. 262.

1628.
 1. KLAUS DAA og FREDERIK RÆDTZ meddele Borgmestrene i Kjøge, at der 9. Julii.
 er 86 Ryttere i Byen, og bede dem om at skaffe dem selv Logi hos Claus
 2. — *Kiøbenhaffn*, d. 9. Julii. Carlsen, Efterr. om Gammelkjøgegaard I. 261.
 3. MOGENS KAAS meddeler Bgm. Envold Rasmussen i Kjøge en fra Krigs- 9. Julii.
 modtaget Skrivelse (Nr. 13655) og beder ham samt den øvrige Magistrat om
 at lade det dertil fornødne. — *Kiøbenhaffn*, d. 9. Julii. Carlsen, Efterr. om Gammelkjøge-
 4. TORQUATO CONTI, kejserlig Artillerigeneral, opfordrer Hert. Frederik af 9. vel 19. Julii.
 give sig Underretning om en tilsigtet Landgang af K. Chr. IV. ved Husum
 hvor Bønderne siges at ville staa ham bi. — *Hadersleben*, (19. Juli).
 Schr. d. Gesellsch. f. Schlesw.-Holst.-Lauenb. Gesch. VI, Repert. S. 33.
 5. Viscount CONWAY meddeler Sir John Coke bl. a., at man nu har gjort Over- 11. Julii.
 blikket til Tropper og Skibe, der i denne Sommer skulle sendes til Rochelle
 (Glykstadt). — *Whitehall*, 11. July. (Engelsk.) Hist. Manuser. Commis. The
 ser I. 358.
 6. K. GUSTAF II. ADOLF giver sit Rigsraad Instruxer med Hensyn til den 12. Julii.
 atter (Elisabeth Augustas) Ophold ved det svenske Hof. — D. 12. Juli. (Svensk.)
 Sveriges hist. under Gustaf II. Adolf V, 1. 47.
 7. Kurfyrstinde ELISABETH af Pfalz skriver til Grev Heinrich Matthias von 12. Julii.
 glæder hende at høre, at han har saa mange af den danske Konges Rig-
 denne, hvem hun ærer saa højt, er saa godt forsynet, hvad hun ønsker
 — *De la Haye*, ce 22./12. de Juillet (ud. Aar). (Fransk.) Archiv f. Kunde-
 schts-Quellen XXXI. 412—13.
 8. SALVETTI, toscansk Agent i London, indberetter bl. a., at der endnu ikke 15. Julii.
 er givet til K. af Danmark; dog er der sendt en Sum til Hjælpetropperne. —
 ly. (Italiensk.) Eng. Overs. i Hist. Manuser. Commis. The Ms. of H. D. Skrine S. 158.
 9. Litteræ SVENONIS PETRI ad Oligerum Rosenkrandsium de rebus theolo- 20. Julii.
 gicis, 20. Juli. Brudst. i Kirkehist. Saml. 3. R. VI. 518.
 10. Udt. i Fleischfresser, Die polit. Stellung Hamburgs 1627—29 S. 20. 21. Julii.
 11. K. CHR. IV.'s Brev til Hert. af Buckingham angaaende Joach. Carpzou. — 22. Julii.
 in.) Udt. p. Eng. i Macray, Third Report S. 70.
 12. De brandenburgske Raader WILMERSTORFERS og Dr. FRITZ's Skrivelse til 22. Julii.
 Wilhelm om deres Forhandlinger med General Arnim, hvorefter der først
 Fred med Danmark, inden Brandenburg kunde befries for Indkvarteringen. —
 sk.) Gindely, Waldstein 1625—30 II. 108—10.
 13. AXELII OXENSTJERNÆ, regni Sveciæ cancellarii, ad Camerarium litteræ, in 25. Julii.
 regem Daniæ Stralsundii mediocrem manum militum habere, et nunc ipsum
 esse dici; addit, minimum natu filium regis Daniæ, ut aliquamdiu apud regem
 missum appulisse. — *Elbingæ*, die 25. Julii. Moser, Patriotisches Archiv VI. 129—32.
 14. K. CHR. IV.'s Brev til «Carenthon» (d. Sir Dudley Carleton) angaaende 31. Julii.
 15. — 31. July. (Latin.) Udt. p. Eng. i Macray, Third Report S. 70.
 16. JOH. ISACII PONTANI epistola ad Stephanum Johannis Stephanium de voce Julio—Augusto.
 Wormii de hac voce opinione, et de voce popularium, quæ apud Saxonem
 his occurrit. — Uden Datum. A. Alciati Epistola 1695 S. 110—19.

1628.

1. Augusti. *13669. Hert. ALBRECHT af Friedlands Skrivelse til Kejser (Ferdinand II.), hvori han omtaler, at Staden Stralsund opsætter Udførelsen af Fordraget med ham, fordi den venter mere Hjælp fra K. af Danmark, samt at hans egne Tropper ere spredte mange Mile over Holsten og Jylland til Sikring af Kysterne. — *Gustrau*, d. aylfften August. (Tydsk.) Fock, Rügensch-pommersche Geschichten VI. 493—94. Forsch. z. deutsch. Gesch. XIX. 293—94. Gindely, Waldstein 1625—30 II. 83.
4. Augusti. *13670. Kejser FERDINAND II. skriver til Kurf. Maximilian af Baiern, at Wallenstein og Tilly skulle intervenere ved Fredsforhandlingerne med de Danske, men at den første skal have Forrangen, da han stod umiddelbart under Kejseren. — 14. August. (Tydsk.) Gindely, Waldstein 1625—30 II. 90.
5. Augusti. *13671. Hert. ALBRECHT af Friedlands Skrivelse til Grev Collalto, hvori han omtaler, at han har ladet nogle Tusind Mand til Fods komme fra Holsten og Jylland til Pommern. — *Triebze*, 15. Aug. (Tydsk.) Chlumecky, Die Regesten d. Archive im Mähren I. Briefe Waldsteins S. 77.
7. Augusti. *13672. Hert. ALBRECHT af Friedland meddeler Grev Collalto, at K. af Danmark har bemægtiget sig Usedom og Wolgast; han frygter for, at Pommeranerne spille under Dække med Kongen, men haaber paa, at denne, der hver Dag drikker sig fuld, engang i en Rus vil vove sig frem fra Øerne. — *Griepswalde*, 17. Aug. (Tydsk.) Chlumecky, Die Regesten d. Archive im Mähren I. Briefe Waldsteins S. 77—78.
7. Augusti. *13673. JOHAN KEPLER meddeler Hr. Georg Brahe (i Prag), at han nu agter at begynde Trykningen af Tyge Brahes Observationer, og beklager Savnet af det syvende Bind af dennes Protokoller, der maa være faldet i Willebrord Snellius' Hænder og af denne blevet benyttet til Skriftet Observationes Hassiacæ etc. (Lugd. Batav. 1618). — *Sagan*, d. 17. Augusti. (Tydsk.) Frits, Breve ang. Tyge Brahe S. 152—56.
8. Augusti. *13674. Hert. ALBRECHT af Friedland meddeler Grev Collalto, at han frygter for, at Pommeranerne ville slutte sig til K. af Danmark, der har 7—8000 Md. hos sig og venter Hjælp fra Sverig, hvorfor han har kaldt flere Tropper til sig fra Holsten og Jylland. — *Griepswalde*, 18. Augusti. (Tydsk.) Chlumecky, Die Regesten d. Archive im Mähren I. Briefe Waldsteins S. 78.
8. Augusti. *13675. Den kejserlige Krigsraadspræsident Grev COLLALTOS Skrivelse til Hert. af Friedland, hvori han haaber, at denne vil blive fornøjet med Udgangen af den danske Strid. — *Sueinfurt*, 18. Agosto. (Italiensk.) Chlumecky, Die Regesten d. Archive im Mähren I. Briefe Collaltos S. 320—21.
8. Augusti. *13676. Den kejserlige Krigsraadspræsident Grev COLLALTOS Skrivelse til Hert. af Friedland, hvori han haaber, at det er sandt, at Holk ikke har kunnet vende tilbage til Stralsund. — *Sueinfurt*, 18. Agosto. (Italiensk.) Chlumecky, Die Regesten d. Archive im Mähren I. Briefe Collaltos S. 321.
11. Augusti. *13677. SALVETTI, toscansk Agent i London, omtaler i sin Indberetning de danske og hollandske Gesandters Iver for at mægle Fred mellem England og Frankrig. — *London*, 21. August. (Italiensk.) Eng. Overs. i Hist. Manusc. Commis. The Ms. of H. D. Skrine S. 161.
15. Augusti. *13678. Den kejserlige Krigsraadspræsident Grev COLLALTOS Skrivelse til Hert. af Friedland, hvori han omtaler dennes Ordre til Grev Schlick om at begive sig til Rendsborg. — *Sueinfurt*, 25. Agosto. (Italiensk.) Chlumecky, Die Regesten d. Archive im Mähren I. Briefe Collaltos S. 323—24.

- SALVETTI, toscansk Agent i London, indberetter bl. a., at Oberst Morgan Tropper vil blive sendt K. af Danmark til Hjælp; dog er Expeditionen paa Grund af Pengemangel. — *London*, 25. August. (Italiensk.) Eng. Overs. ommis. The Ms. of H. D. Skrine S. 161. 1628. 15. Augusti.
- K. CHR. IV.'s Kreditiv for Thomas Ferentius til K. Karl I., Hert. af Carleton. — 22. Aug. (Latin.) Udt. p. Eng. i Macray, Third Report S. 70. 22. Augusti.
- K. KARL I.'s Rekreditiv til K. Chr. IV. for de danske Gesandter Chr. George Brahe. — *Southwick*, 22. Aug. (Latin.) Udt. p. Eng. i Macray, Third 22. Augusti.
- HERT. AF BUCKINGHAMS Propositioner angaaende Englands ydre Politik, indleverede til K. Karl I. af G. J. PEBLIS og D. KNEJPHAUSEN, hvori bl. a., Agt, hvis han kunde slutte Fred med Frankrig, da strax at ile K. af Danmark hvorfor de havde raadet ham til at bemægtige sig Øen Strandt. Tillige om deres nære Forhold til K. af Danmark. — 25. August. (Fransk.) nmls. The Ms. of Earl Cowper I. 364—65. 25. Augusti.
- Kejser FERDINAND II.'s Instrux for Questenberg, som skal forhandle med nd om Opløsningen af en Del af hans Hær, saa han kun skulde holde od Danmark og underholde 8000 Md. i Sydtyskland. — 5. Septemher. , Waldstein 1625—30 II. 111—15. 26. Augusti.
- GUSTAVUS II. ADOLPHUS rex civitati Stralesundensi refusionem expen- tionem civitatis factarum condonat, commemorans, regem Daniæ, si hoc ecisse, se idem facere velle. — *In castris nostris ad Ossam*, die XXVIII. Gadebusch, Pommersche Sammlungen II. 342—43. 28. Augusti.
- GUSTAVI II. ADOLPHI regis resolutio ad proposita D. Lamberti Steinwich et legatorum civitatis Stralesundensis, in qua dicit, regis Daniæ præsidia omni- bus et cum suo consensu e civitate prius educi debere, quam legiones Svecanæ iemalibus subsidiis acceptæ sint. — *In castris regis ad Ossam*, die 28. Aug. rasche Sammlungen II. 338—42. 28. Augusti.
- Dr. HENRIETTA MARIA skriver til K. Chr. IV., at hun beklager ikke at n hun ønsker, i Overensstemmelse med, hvad Gesandterne Chr. Thomassen have fremsat, »quum aut parum possumus, aut siquid possumus a præsentis temporis iniquitate irritum omnino et inutile reddatur«. — *Somerset House*, .) Udt. p. Eng. og Brudst. i Macray, Third Report S. 57. 28. Augusti.
- THOMAS BANGIUS, cui stipendium Regium attributum erat, ad rectorem gungum Rhumannum et professores Hafnienses de itinere suo scribit. — rum, Aug. 1628. Kirkehist. Saml. 3. R. V. 259—60. Augusti.
- De pommerske Gesandter BONIN, SCHLIFF og PAULIS Relation om deres ed Hert. af Friedland om at bevæge K. Chr. IV. og K. Gustaf II. Adolf s Besætning i Stralsund tilbage. — 1²/₂. Septembr. (Tydsk.) Gindely, Wald- 6—88. 2. Septbr.
- JAKOB ULFELDT'S Brev til Kansleren Chr. Friis med Klage over den esvær«, hvori Fyen er stedt paa Grund af, at der mangler Sold til de er ligge der. — *Nyborg Slott*, 3. septembris. Danske Mag. 4. R. VI. 136—38. 3. Septbr.
- K. CHR. IV.'s Brev til K. Karl I. med Klager over Opbringelsen af nogle e. — 6. Sept. (Latin.) Udt. p. Eng. i Macray, Third Report S. 70. 6. Septbr.

1628.

6. Septbr. *13691. K. CHR. IV.'s Brev til Hert. af Buckingham med Klager over Opbringelsen af nogle Skibe fra Hamburg. — 6. Sept. (Latin.) Udt. p. Eng. i Macray, Third Report S. 70.
6. Septbr. *13692. K. CHR. IV.'s Brev til det skotske Parlament med Klager over Opbringelsen af nogle Skibe fra Hamburg. — 6. Sept. (Latin.) Udt. p. Eng. i Macray, Third Report S. 70.
8. Septbr. *13693. MOGENS KAAS meddeler Borgmestrene i Kjøge, at efter Statholderens Ønske skal der ikke udbetales Rytterne mere Lønning, og beder dem anbringe de to Kanoner yderst i Aaen ved Havnen paa en Pram. — (8. Septbr.) Brudst. i Carlsen, Efterr. om Gammelkjøgegaard I. 263—64.
10. Septbr. *13694. JOH. ISACH PONTANI epistola ad Stephanum Johannis Stephanium, explicans obscurum Saxonis Grammatici locum, et de voce Lada. — *Amstelodami*, XX. Septemb. A. Alciati Epistola 1695 S. 119—122.
11. Septbr. 6917. Udt. i Fleischfresser, Die polit. Stellung Hamburgs 1627—29 S. 21.
12. Septbr. *13695. GUSTAVI II. ADOLPHI regis ad civitatem Stralsundensem litteræ, in quibus dicit, se quum primum intellexerit, regi Daniæ præsidia educere placuisse, promissa hiberna præsidia submissurum esse. — *In castris nostris ad Fl. Ossam*, die $\frac{1}{2}$. Septembr. Gadebusch, Pommersche Sammlungen II. 345—46.
13. Septbr. *13696. CASPAR BARTHOLINS Klagepunkter mod Bogtrykkeren Salomon Sartor i Kjøbenhavn. — *Kiøbenhavn*, 13. Septemb. Kirkehist. Saml. 3. R. II. 770—71.
13. vel 23. Septbr. *13697. Den brandenburgske Gesandt i Wien Grev ADAM v. SCHWARZENBERGS Relation til Kurf. Georg Wilhelm om de Forhandler, han har haft med Kejseren om at faa Brandenburg rømmet af Wallensteins Tropper; han haaber, at dette vil lykkes ham, men 2000 Md. vil dog blive tilbage for at forsvare Landet mod et muligt Indfald fra dansk eller svensk Side. — 23. September. (Tydsk.) Gindely, Waldstein 1625—30 II. 125—26.
15. vel 25. Septbr. *13698. CHR. THOMSEN skriver til Jørgen Rosenkrands om det Raad, han har givet hans Forældre, at sende ham til England trods de daarlige Sæder der; han opfordrer ham til ikke at gjøre hans Tillid til ham til Skamme. — *Amsterdam*, 25. Sept. (Latin.) Brudst. i Kirkehist. Saml. 3. R. VI. 518—19.
16. Septbr. *13699. HANSEDAGEN I LÜBECKS Hovedresolution til Wallensteins Gesandter Wenzel og Walmerode, hvori den afslaar at gaa ind paa et Forbund med Kejseren, da dette vilde indskrænke Stædernes Handel og paadrage dem fremmede Potentaters Vrede. — 16. September. (Tydsk.) Udt. i Mittheil. d. Inst. f. österr. Geschichtsforsch. II. 77. Brudst. i Fleischfresser, Die polit. Stellung Hamburgs 1627—29 S. 22.
16. vel 26. Septbr. *13700. ERNST CASIMIR, Greve af Nassau, melder K. Chr. IV., at dennes Børn Grev Wolmar og Frøknerne Leonora og Sophia Elisabeth, som ere hos ham, have været syge af Børnekopper, men ere komne sig igjen, hvorimod Greven har mistet to Børn af samme Sygdom. — *Groningen*, d. 26. 7bris. (Tydsk.) Danske Saml. 2. R. I. 217—18.
17. Septbr.? *13701. General TILLYS Skrivelse til Kurf. af Baiern, hvori han omtaler den danske Hærs Ødelæggelser af Landet mellem Elben og Ems. — 27. Septbr. (eller 4. Octbr. eller 11. Octbr.). (Tydsk.) Brudst. og Udt. i Forsch. z. deutsch. Gesch. I. 108.
18. Septbr. 6922. Saml. af Forordn. 1643 S. 44—49. Brudst. i Christensen, Agrarhist. Studier I. 296—97.
18. Septbr. *13702. Oberst HANS GEORG VON ARNIMS Skrivelse til Generalkvartermester Aldringen, hvori han beder ham om at interessere sig for Frigivelsen af Oberst Bernd Geist, der er i Fængsel paa Wallensteins Befaling. — *Boezenburg*, $\frac{1}{18}$. September. (Tydsk.) Brudst. og Udt. i Archiv für d. sächsische Geschichte VIII. 399.

3. MOGENS KAAAS tilskriver Bgm. og Raad i Kjøge i Anledning af en fra 19. Septbr.
nt Hennecke modtaget Klage over, hvorledes hans Ryttere bleve behandlede
er i Byen. — (19. Septbr.) Brudst. i Carlsen, Efterr. om Gammelkjøgegaard I. 264—65.
4. Kurf. MAXIMILIAN af Baierns Brev til Kurf. Johan Georg af Sachsen, 20. Septbr.
ldeler, at Kejseren er gaaet ind paa Kurfyrsternes Fordringer om en Reduk-
og har lovet kun at ville beholde, hvad der behøvedes til Kampen mod
— 30. September. (Tydsk.) Gindely, Waldstein 1625—30 II. 68—69.
5. K. CHR. IV. anbefaler K. Karl I. Jarlen af Spynie, som nu vender hjem 23. Septbr.
eders Tjeneste. — 23. Sept. (Latin.) Udt. p. Eng. i Macray, Third Report S. 70.
6. Slotsherren MOGENS KAAAS t. Frøstrups Paabud til Bgm. og Raad i Kjøge 25. Septbr.
or, at Almuen gaar flittig i Kirke, om Orden, Lydighed m. m. — *Aff Kjøge*,
Petersen. Kjøge Byes Hist., Aktst. S. 45—46.
7. K. CHR. IV.'s Rekreditiv for Edw. Clarke til K. Karl I. — 26. Sept. (Latin.) 26. Septbr.
eray, Third Report S. 70.
8. K. CHR. IV.'s Brev til K. Karl I. og det skotske Raad, angaaende en 28. Septbr.
e anlægges af Kapitain James Borthwick mod Oberst James, Lord Sinclair,
et Penge for at samle 3000 Md., men kun havde sendt 1600. — 28. Sept.
Eng. i Macray, Third Report S. 70.
9. K. CHR. IV.'s Brev til K. Karl I., hvori han anbefaler James Lindsay 29. Septbr.
havde faaet 5 Saar i en Træfning) til en Hofstilling, der var ledig nu efter
rns Afstraffelse. — 29. Sept. (Latin.) Udt. p. Eng. i Macray, Third Report S. 70.
10. K. CHR. IV.'s Bestalling for Møntmester Peder Grüner. — 29. Septbr. 29. Septbr.
g, Pengenes synkende Værdi S. 428.
11. Kurf. FERDINAND af Kølns Skrivelse til Biskop Frants Wilhelm af Osnab- 29. Septbr.
in omtaler, at den danske Konge ikke har givet Afkald paa de tyske Bispe-
se Sønner. — 9. Octbr. (Tydsk.) Udt. i Forsch. z. deutsch. Gesch. I. 115.
12. Bogtrykker SALOMON SARTORS Svar paa Caspar Bartholins Klagepunkter. — 4. Octobr.
4. Octobris. Kirkehist. Saml. 3. R. II. 772—73.
13. CORNELIUS VAN DER MYLIUS's Skrivelse til Johannes Meursius, hvori han 4. Octobr.
hos Sekretær Gynter har søgt Oplysninger om Grundene til, at Meursius ikke
s sidste Brev. — *De la Haye*, ce XIV. d'Octobre. (Fransk.) Meursii Opera XI. 489.
14. »MACKYE, M(aster) of Rey«, skriver til Sir Robert Farquhar, at K. af 6. Octobr.
sendt dem til »Soare« Universitet, hvor de faa fri Kost og Logis, medens
taler deres øvrige Fornødenheder. — *Copinhome*, 6. ottobre. (Engelsk.)
port of the royal commission on historical manuscripts S. 685.
15. ANDERS BILLES Betænkning om den af Kongen forlangte nye Madskat, 7. Octobr.
iser til de mange Paalæg, Bønderne allerede lede under, og derfor fraraader
ja endogsaa tilraader snarere at afskaffe Ægtpengene. — *Aff Drageholm*,
udst. i Meidell, Bille-Ættens Hist. II. 269—71.
16. CASPAR BARTHOLINS Replik i Anledning af Bogtrykker Salomon Sartors 11. Octobr.
Klage. — *Kjøbenhavns*, 11. Octobris. Kirkehist. Saml. 3. R. II. 773—76.
Sach, Gesch. d. Stadt Schleswig S. 159.
17. SALVETTI, toscansk Agent i London, indberetter bl. a., at Oberst Morgan 12. Octobr.
til Glykstadt med 2000 Md. — *London*, 24. October. (Italiensk.) Eng. Overs. i
amis. The Ms. of H. D. Skrine S. 166, jvfr. S. 168.

1628.

18. Octobr. *13718. Hert. ALBRECHT af Friedland meddeler Grev Collalto, at han vil drage til Holsten. — *Hauptquartier bey Rostock*, 28. Oktob. (Tydsk.) Chlumecky, Die Regesten d. Archive im Mähren I. Briefe Waldsteins S. 79.
21. Octobr. 6935. Udt. i Fleischfresser, Die polit. Stellung Hamburgs 1627—29 S. 23.
25. Octobr. *13719. K. CHR. IV.'s Brev til Dr. Henriette Marie, hvori han beder hende om at anvende sin Indflydelse paa at gjenoprette Freden. — 25. Oct. (Latin.) Udt. p. Eng. i Macray, Third Report S. 71.
25. Octobr. *13720. K. KARL I.'s Brev til K. Chr. IV. med Anbefaling for George, Jarl af Crauford, som ønsker at tjene i den danske Hær mod den fælles Fjende. — *Westminster*, 25. Oct. (Latin.) Udt. p. Eng. i Macray, Third Report S. 50.
26. Octobr. *13721. K. GUSTAF II. ADOLFS Skrivelse til K. Chr. IV., hvori han roser dennes Søn Pr. Ulrik, der en Tid har opholdt sig hos ham, men nu er hjemkaldt. — D. 26. Oct. (Svensk.) Brudst. i Cronholm, Sveriges hist. under Gustaf II. Adolf II. 386.
26. Octobr. *13722. SIXTINUS AMAMA Johanni Meursio Johannem Canuti quendam, quem filium non indecoris Patriæ nec degeneris Daniæ incolæ vocat, recommendat. — *Franckera Frisiorum*, V. Nov. Meursii Opera XI. 490—91.
28. Octobr. *13723. K. CHR. IV. skriver til K. Karl I. og det engelske Parlament og fordrer de Penge, der vare laante K. Jakob I., betalte tilbage. — 28. Oct. (Latin.) Udt. p. Eng. i Macray, Third Report S. 71.
29. Octobr. *13724. K. CHR. IV. befaler Sigvord Grubbe at paatage sig Værgemaalet for Jfr. Else Bylov ved Skiftet efter hendes Moder, Fru Else Grubbe, Joakim Bylovs t. Engelsted og siden, da hendes Broder efter Forordningen ikke kan være hendes Væрге. — *Haffniæ*, d. 29. Octobris. Danske Mag. 4. R. IV. 101.
30. Octobr. *13725. K. CHR. IV.'s Bestalling for Møntmester Peder Grüner. — 30. Oct. Brudst. i Scharling, Pengenes synkende Værdi S. 429.
31. Octobr. *13726. K. CHR. IV. befaler Sigvord Grubbe at overgive Malmøhus Slot med underliggende Len og Ladegaard til Kongens Søn den udvalgte K. Chr. (V.). — *Haffniæ*, d. 31. Octob. Danske Mag. 4. R. IV. 102.
1. Novbr. *13727. Litteræ OLIGERI ROSENKRANDSI ad Georgium filium, in quibus eum hortatur, ne ab vera doctrina deficiat, narrat etiam suam ex filia neptem gravissimo morbo afflictam esse. — *Helsingburgo*, Kal. Novemb. Kirkehist. Saml. 3. R. VI. 519.
1. Novbr. *13728. Hert. ALBRECHT af Friedlands Skrivelse til Kejser Ferdinand II., hvori han meddeler ham, at den kongelige danske Besætning er ført bort fra Stralsund. — *Heiligenstett*, d. aylften Novembris. (Tydsk.) Fock, Rügensch-pommersche Geschichten VI. 494—95. Gindely, Waldstein 1625—30 II. 89.
5. Novbr. *13729. Bogtrykker SALOMON SARTORS Gjensvar mod Caspar (Bartholins) Replik. — *Kiøbenhavn*, d. 5. Novemb. Kirkehist. Saml. 3. R. II. 776.
6. Novbr. *13730. Hert. ALBRECHT af Friedland meddeler Grev Collalto, at han har ladet Guvernøren i Krempe drage bort for to Dage siden med alle sine Folk og flyvende Faner til Glykstadt; hvis Kongen var hernede, vilde han kunne haabe, at »banke« ham endnu engang iaar, men nu vil han lade sine Tropper gaa i Vinterkvarter. — *Feldtlager bey Krempe*, 16. Novemb. (Tydsk.) Chlumecky, Die Regesten d. Archive im Mähren I. Briefe Waldsteins S. 79—80.
6. Novbr. *13731. Hert. ALBRECHT af Friedlands Skrivelse til Grev Collalto angaaende en Befaling til Oberst Johan Rudolph von Ossa om Reformeringen af nogle Kompagnier. — *Veldtläger bey Krempe*, 16. Novembris. (Tydsk.) Chlumecky, Die Regesten d. Archive im Mähren I. Briefe Waldsteins S. 80—81.

1628.
2. Hert. ALBRECHT af Friedlands Befaling til Oberst Johan Rudolph von 6. Novbr.
ormeringen af nogle Kompagnier. — *Veldtleger bey Crempe*, 16. Novembr.
er). (Tydsk.) Chlumecky, Die Regesten d. Archive im Mähren I. Briefe Waldsteins S. 80—81.
3. Hert. ALBRECHT af Friedlands Skrivelse til Grev Collalto angaaende Re- 6. Novbr.
af nogle Regimenter. — *Hauptquartir vor Krempe*, 16. Novemb. (Tydsk.)
Regesten d. Archive im Mähren I. Briefe Waldsteins S. 81.
4. Hert. ALBRECHT af Friedlands Skrivelse til Grev Collalto, hvori han om- 6. Novbr.
emellem dem om to Regimenter, der efter Indtagelsen af Krempe skulle
Riget. — *Feldleger bey Krempe*, 16. Novemb. (Tydsk.) Chlumecky, Die Regesten
ähren I. Briefe Waldsteins S. 82.
5. Hert. ALBRECHT af Friedlands Skrivelse til Grev Collalto, hvori han om- 6. Novbr.
etning om, at de Tropper, der havde skullet undsætte Krempe, nu skulle
— *Feldleger bey Krempe*, 16. Novemb. (Tydsk.) Chlumecky, Die Regesten d.
en I. Briefe Waldsteins S. 82.
6. Hert. ALBRECHT af Friedlands Skrivelse til Grev Collalto angaaende Re- 7. Novbr.
de under Oberst Draghi staaende Croater. — *Veldtäger bey Crempe*, 17. Nov.
necky, Die Regesten d. Archive im Mähren I. Briefe Waldsteins S. 83.
7. Hert. ALBRECHT af Friedlands Skrivelse til Oberst Johan Rudolph von 7. Novbr.
le Afskedigelsen af Oberst Draghi og Reductionen af hans Kompagnier. —
Krempe, 17. November. (Tydsk.) Chlumecky, Die Regesten d. Archive im Mähren
ns S. 83.
8. Hert. ALBRECHT af Friedlands Skrivelse til Grev Collalto, hvori han til- 7. Novbr.
Befaling om at lade nogle af Oberst Isolanos Kompagnier Croater komme
läger bey Crempe, 17. Novemb. (Tydsk.) Chlumecky, Die Regesten d. Archive im
Waldsteins S. 83—84.
9. Dom af REKTOR og PROFESSORER ved Københavns Universitet i Striden 8. Novbr.
sor Caspar Bartholin og Bogtrykker Salomon Sartor. — *Kiøbenhavn*, d.
lrkehist. Saml. 3. R. II. 769—79.
10. PAUL DE BAKE underretter (de la Faille) om Crempes Overgivelse; nu 9. Novbr.
ge at erobre Glykstadt, hvis der ikke forinden bliver Fred; thi denne ønskes
ren og de tyske Kurfyrster som af Hert. af Friedland. — *Boetzembur*, le
re. (Fransk.) Villermont, Tilly S. 778—79.
11. Hert. ALBRECHT af Friedlands Skrivelse til Grev Collalto angaaende An- 13. Novbr.
ogle af Greven af Merodes Kompagnier Ryttere. — *Tremssbüttel*, 23. No-
sk.) Chlumecky, Die Regesten d. Archive im Mähren I. Briefe Waldsteins S. 84—85.
12. FREDERIK ULRIK, Hert. af Braunschweig og Lüneburg, bevidner, at hans 14. Novbr.
Oberst Hans Christoph von Hardenberg aldrig har staaet i dansk Krigs-
lfsenbüttel, am 14. Novembris. (Tydsk.) Wolf, Gesch. d. Geschlechts v. Harden-
10—11.
13. FILIPPE BURLAMACHI beder Sir John Coke om, at Provisionerne til Luck- 14. Novbr.
dt) maa blive afsendte. — 14. November. (Fransk.) Hist. Manusc. Commis.
owper I. 369.
14. Hert. FREDERIK af Gottorps Brev til Kejseren, hvori han bl. a. udtaler 15. vel 25. Novbr.
denne ikke vil gjøre Fordring paa den kgl. Del af Hertugdømmet Holsten,
erhandlingerne maa blive førte lykkelig til Ende. — 25. Novembr. (Tydsk.)
1625—30 II. 91—94.

1628.

16. Novbr. *13745. Kejser FERDINAND II.'s Brev til K. Philip IV. af Spanien, hvori det bl. a. udtales, at K. af Danmark for at faa Fred skulde opgive Holsten, afstaa Jylland til Kurf. af Sachsen og forpligte sig til at holde Sundet aabent for Kejserens Venner og lukket for hans Fjender. — 26. Novbr. Udt. p. Tydsk i Gindely, Waldstein 1625—30 II. 94.
29. Novbr. *13746. K. CHR. IV.'s Brev til Holger Rosenkrands med Ordre til, at Mads Koefoed skulde begive sig til Kjøbenhavn for at aflægge Ed som Landsdommer (paa Bornholm). — 29. Novbr. Brudst. i Hist. Tidsskr. 5. R. IV. 709.
29. Novbr. *13747. SALVETTI, toscansk Agent i London, giver i sin Indberetning Meddelelse om Oberst Morgans Tog til Glykstadt, hvis Indbyggere af Mangel paa Proviant ej vilde modtage ham. — *London*, 9. December. (Italiensk.) Eng. Overs. i Hist. Manuscr. Commis. The Ms. of H. D. Skrine S. 172.
30. Novbr. 6944. Arkiv till upplysn. om Svenska krigens hist. I. 5—14. Udt. i Cronholm, Sveriges hist. under Gustaf II. Adolf V, 2. 200—201.
1. Decbr. *13748. (JOHANNES WTENBOGAERTS) Skrivelse til (C. Rijckewaert), hvori han omtaler, at Frederiksstad paa Hert. af Friedlands Befaling igjen er bleven befriet fra Indkvartering, men at den apostoliske Kommissær skal residere der. — 11. Decemb. (Hollandsk.) Brieven en onultgegev. Stukken van Joh. Wtenbogaert III, 2. 239—41.
2. Decbr. 6946. Arkiv till upplysn. om Svenska krigens hist. I. 14—20. Udt. i Cronholm, Sveriges hist. under Gustaf II. Adolf V, 2. 202.
4. Decbr. *13749. K. CHR. IV. paalægger Mandrup Abildgård inden 1½ Aar at skaffe Hr. Albert Skeels Gjældsbevis til ham paa 1000 Rdlr. tilveje, hvilket efter hans Sigende skal være forkommet ved Fjendens Indfald i Jylland. — 4. Dec. Udt. i Nielsen, Hist. Efterr. om Malt Herred S. 64.
4. Decbr. *13750. Hert. ALBRECHT af Friedlands Brev til Kejseren, hvori han bl. a. meddeler denne, at han er gaaet ind paa de danske Ønsker om, at Fredsunderhandlingerne skulde finde Sted i Lübeck i Stedet for som først tænkt i Hamburg. — 14. December. (Tydsk.) Udt. i Gindely, Waldstein 1625—30 II. 95.
8. Decbr. *13751. K. CHR. IV.'s Brev til Universitetets Professorer, at han har tilladt Joakim Moltken at holde offentlig Boglade i Frue Kirke i Kjøbenhavn, hvorfor de skulde have Indseende med, at han ikke handler med forbudte Bøger. — *Slott Kjøbenhaffn*, 8. Decembris. Nyrop, Bidrag t. den danske Boghandels Hist. I. 163 (uden Datum). Danske Mag. 5. R. I. 133.
12. Decbr. *13752. Den svenske Afsending RASCH skriver til K. Gustaf II. Adolf, at flere danske Adelsmænd havde udtalt Ønske om at tage Tjeneste hos Kongen, Prindsene Frederik og Ulrik havde ytret deres varme Hengivenhed for denne, og Fru Christine (Munk) meddelte ham Hemmeligheder, som han kun mundtligt kan berette Kongen; K. Chr. IV. har erklæret, at han ikke vil miste noget ved Freden. — *d'Ëlseoer*, ce 12. Dec. (Fransk.) Brudst. og Udt. i svensk Overs. i Cronholm, Sveriges hist. under Gustaf II. Adolf V, 2. 28—30.
15. Decbr. *13753. K. CHR. IV. skriver til K. Karl I. og lykønsker ham i Anledning af Fredsunderhandlingerne med Frankrig. — 15. Dec. (Latin.) Udt. p. Eng. i Macray, Third Report S. 71
15. Decbr. *13754. SVERIGS RIGSRAADS Raadslagning, hvori det bl. a. billiger Hjælpesendinger til Stralsund af Hensyn til, at K. af Danmark ellers vilde have antaget sig Stadens Patrocinium. — *Stockholms slott*, d. 15. Decembris. (Svensk.) Arkiv till upplysn. om Svenska krigens hist. I. 20—24. Udt. p. Tydsk i Droysen, Gustaf Adolf II. 11
16. Decbr. *13755. KLAUS DAA og FREDERIK REDTZ bede Bgm. og Raad i Kjøge om ikke at tillade Soldaterne at have deres Kvinder og Børn med i deres Kvarter. — *Kjøbenhaffn*, d. 16. Decembris. Carlsen, Efterr. om Gammelkjøgegaard I. 265.

13756. Klage, opsat af KATHARINE HAHN, Enke efter Hert. Ulrich af Schleszwich
sin (K. Fr. II.'s Søn og Administrator af Stiftet Schwerin), til den mecklenburgske
Landret, hvori hun hævder, at Hertugen ved sit Ægteskab med hende under
marks Ratifikation har lovet hende at maatte beholde 30,000 Rdlr. efter hans
skjænket hende Godset Ziebuhl; men nu har »den gamle Dronning» (Enkedr.
rods Kongens Intercession nægtet at ville give hende Pengene, ligesom det
uds er blevet forholdt hende. — (16. Decbr.) (Tydsk.) Jahrb. d. Vereins f. meklenb.
I. 36—37.
3757. K. CHR. IV.'s Forordning, hvorved han tillader Handel paa de af de
Tropper besatte Punkter, men forbyder Tilførsel af Proviant og Ammunition og
æggelsen af en Afgift efter en fastsat Taxt. — *Schlosz zu Copenhagen*, d. 17. De-
ydsk.) Særtr. af Forordn. Udt. og Brudst. i *Fleischfresser*, Die polit. Stellung Hamburgs
23.
48. Udt. i Kirkehist. Saml. 3. R. VI. 520.
50. Arkiv till upplysn. om Svenska krigens hist. I. 25—28.
758. Kejser FERDINAND II.'s Brev til Kurf. Maximilian af Baiern, hvori han
at han har givet Hert. af Friedland Fuldmagt til at slutte Fred med Danmark,
Chr. IV. forpligtede sig til at holde sig udenfor Rigets Anliggender, betale
ninger og holde Sundet aabent for ham selv, de tro Rigsstænder og Spanien.
r 1629. (Tydsk.) Gindely, Waldstein 1625—30 II. 96.
759. Skrivelse fra Hamburg, hvori omtales Wallensteins Plan om at grave en
tersøen til Nordsøen for at undgaa Sundet. — *Hamburg*, 27. December. (Tydsk.)
ard, Die maritime Politik d. Habsburger S. 190.
760. (Sir THOMAS ROES) Memoire til Pr. Frederik Henrik af Oranien om Ud-
at kunne forhindre Kejseren i at faa Magten over Østersøen; dette skulde
en Forbindelse mellem K. Gustaf II. Adolf og Fyrsten af Transylvanien, som
ave Subsidier, hvortil ogsaa K. af Danmark vilde bidrage. — 27. Dec./6. Jan.
atters relating to the mission of Sir Thomas Roe to Gustavus Adolphus 1629—30 S. 2—4.
icia, Danmarks ydre polit. Hist. 1629—1660 I. 33, Anm.
761. Den danske Agent i Paris ZOBEL meddeler K. Chr. IV., at Richelieu
ham, om det var sandt, at en af Kongens Sønner var bleven taget til Fange
at K. Gustaf II. Adolfs Sager stode slet. — D. 8. Jan. 1629. (Fransk.)
alm, Sveriges hist. under Gustaf II. Adolf V, 2. 102.
762. Kejser FERDINAND II.'s Brev til Hert. af Friedland med Ordre til at ud-
tænkte Arvehylding i den danske Del af Holsten til Fredsunderhandlingerne
— 10. Januar 1629. (Tydsk.) Brudst. i Gindely, Waldstein 1625—30 II. 96.

1628.

16. Decbr.

17. Decbr.

20. Decbr.

26. Decbr.

26. Decbr.

27. Decbr

27. Decbr.

29. Decbr. vel
8. Januar.

31. Decbr.

c. 1628.

c. 1628.

763. Vidnesbyrd, aflagt for den mecklenburgske Hof- og Landsret af Dr. HEIN-
ER, forhenværende Kansler hos Hert. Ulrik (Administrator af Stiftet Schwerin),
Hertug har med K. af Danmarks Samtykke testamenteret Fru Catharine Hahn
og at det derom udstedte forseglede Brev var underskrevet med Kongens
Uden Datum. (Tydsk.) Jahrb. d. Vereins f. meklenb. Gesch. XXIII. 37—38.

c. Decbr.

c. 1628.

Fin. annl.

*13764. Optegnelser af (General PAPPENHEIM), hvori han efter at have udviklet Grundene for og imod Krigens Fortsættelse med Danmark omtaler en af ham fattet Plan til at erobre Fyen og Sjælland uden spansk eller hanseatisk Hjælp og udbeder sig Fyen til Belønning derfor. — Uden Datum. (Tydsk.) Villermont, Tilly S. 375—76.

*13765. Litteræ OTTHONI GIØE ad Oligerum Rosenkrandsium de magna sua in eum voluntate grata. Brudst. i Kirkehist. Saml. 3. R. VI. 516.

*13766. Skjøde, hvorved ERIK LYKKE t. Højris giver sin Morbroder Claus Daa t. Rauffnstrup 2 Gaarde i Aarup og 2 i Østrup. Brudst. i Kristensen, Lerchenfeldts Hist. S. 37—38.

*13767. Legaten CARAFFAS Relation til Paven, hvori han udtaler, at de Franske uafsladelig, men i største Hemmelighed, understøtte Kejserens Fjender, saa at denne baade før og efter, at Tilly har brudt K. af Danmarks Modstand, har maattet holde Tropper i Nedre Pfalz og Elsass for at sikre sig fra denne Kant. — (Italiensk.) Brudst i Ranke, Fürsten u. Völker von Süd-Europa III. 508—509.

1628 vel post.

1628 vel post.

*13768. Specification over den af de Danske og de Kejserlige i Aarene 1626, 1627 og 1628 paa de kirkelige Bygninger i Bardewieck gjorte Skade. — (Tydsk.) Schlöphen, Chronicon d. Stadt u. d. Stifts Bardewick S. 890—91.

1629.

1629.

4. Januar. 6957. Brevet tilhører efter Birket Smith, Leonora Christina I. XXV 1630.

4. Januar. *13769. GASPARUS ERASMI BROCHMANDUS ad Johannem Meursium scribit, libros rerum Danicarum, quos cancellario regis legendos commiserit, huic placuisse; eum tamen subvereri, ne Sveci alicubi paulo mordaciore dictionis sale perfrientur. — *Hafn.* IV. Jan. Meursii Opera XI. 491.

4. Januar. *13770. (JOHANNES WTENBOGAERTS) Skrivelse til (Simon Episcopus), hvori omtales Breve fra Grev Ernst (af Nassau) til K. af Danmark. — 14. Jan. (Hollandsk.) Brieven en onultgegev. Stukken van Joh. Wtenbogaert III, 2. 274—76.

5. Januar. *13771. K. CHR. IV. befaler Lensmanden Frederik Urne at lade de 12 Børn, som findes i Hospitalet i Helsingør, sende til Tugthuset i Kjøbenhavn. — *Hafniæ*, 5. Januar. Udt. i Aarsberetn. fra Geheimarch. III, TIII. S. 98.

5. Januar. *13772. K. CHR. IV. tilkjendegiver Hospitalsforstanderen i Helsingør, at de Lemmer, som indtil denne Dag ere indkomne i Hospitalet, maa forblive der, men at herefter ingen maa indtages uden i Overensstemmelse med Forordningen. — *Hafniæ*, 5. Januar. Udt. i Aarsberetn. fra Geheimarch. III, TIII. S. 98.

6. Januar. *13773. K. CHR. IV. befaler Mogens Kaas, Slotsherre paa Kjøbenhavn, at sørge for, at de Vidnesbyrd, der skulle aflægges i Kjøge i Anna Mads Ravns Sag, tages paa rette Maade. — *Kiøbenhaffn Slott*, d. 6. Januarii. Carlsen, Esterr. om Gammelkjøgegaard I. 266.

7. Januar. *13774. K. CHR. IV.'s Skrivelse til Universitetets Rektor og Professorer i Anledning af et Andragende fra Møntmester Nicolaus Suab og hans Medkonsorter om Tilladelse til at oplægge den danske Bibel paa ny, at de skulle afgive Erklæring om, hvilken af Bibelens Versioner der synes dem bedst at kunne oplægges, og hvorledes den nye Udgave bør udstyres. — *Kiøbenhaffn Slott*, d. 7. Januarii. Ny kirkehist. Saml. VI. 431.

1629.

75. K. CHR. IV. skriver til Lord Mackay og anbefaler ham Thomas Kelly. — 7. Januar.
(lin.) Udt. p. Eng. i Macray, Third Report S. 71.
76. Erklæring (af Biskop HANS P. RESEN?), at Christian III.'s Bibel er at fore- post 7. Januar.
dererik II.'s til at udgives paa ny. — Uden Datum. Ny kirkehist. Saml. VI. 433—34.
77. Kurf. MAXIMILIAN af Baierns Brev til Kejseren, hvori han bl. a. fordrer, 9. Januar.
V. ogsaa skal yde Ligaen Erstatning for dens Krigsomkostninger. — 19. Jan.
dely, Waldstein 1625—30 II. 96.
78. Kapitain JOHN MENNES Skrivelse til Sir John Coke, hvori han bl. a. med- 9. Januar.
er kommet Efterretninger fra Oberst Morgan i Luxstat (c: Glykstadt). — *Aboard*
in the Downs, 9. January. (Engelsk.) Hist. Manusc. Commis. The Ms. of
378.
79. Forslag (indgivet af Sir JOHN COKE?) om Udrustningen af en (engelsk) Flaade 12. Januar.
er, af hvilke en paa 8 Skibe skal afgaa til Nordsøen for at beskytte Fiske-
land og Grønland, bevogte Sundet og hjælpe K. af Danmark og Sverig. —
(Engelsk.) Hist. Manusc. Commis. The Ms. of Earl Cowper I. 378—79.
80. Kejser FERDINAND II.'s Brev til Wallenstein, hvori han befaler ham ikke 13. Januar.
aniens Tilslutning, men ogsaa uden den at afslutte Freden. — 23. Januar.
ely, Waldstein 1625—30 II. 96—97.
1. JØRGEN MULE skriver til Holger Rosenkrands og takker ham for hans 15. Januar.
mod hans Søn Hans; han beder ham ogsaa om at raade denne nu, da han
Udlandet. — *Odense*, 15. Jan. Udt. i Kirkehist. Saml. 3. R. VI. 520.
2. K. LUDVIG XIII. befuldmægtiger sin Gesandt Baron de Charnacé til at 15. Januar.
at Forbund mellem den katolske Liga og Danmark. — 25. janvier. (Fransk.)
ettes de Richelieu VII. 975.
3. Litteræ CHRISTIANI THOMÆ ad Oligerum Rosenkrandsium, in quibus inter 17. Januar.
publicis sibi mandatis et de pace restituenda scribit. — 17. Jan. Brudst. i
3. R. VI. 520—21.
4. Overenskomst mellem K. GUSTAF II. ADOLF og Staden STRALSUND, hvori 17. Januar.
0 tyske Soldater i K. af Danmarks Sold ville blive Vinteren over i Staden. —
17. Januar. (Tydsk.) Dähnert, Sammlung pommersch-rügischer Landesurkunden
5. WALLENSTEINS Brev til Kejseren, hvori han bl. a. fraraader at benytte 17. Januar.
en som Mægler ved Fredsunderhandlingerne med K. Chr. IV., idet han hen-
glerne paa Kredsagen i Braunschweig ikke havde skaffet Enighed til Veje. —
(Tydsk.) Udt. i Gindely, Waldstein 1625—30 II. 97.
6. K. CHR. IV.'s Brev til K. Karl I., hvori han meddeler ham, at han har 18. Januar.
krantz Instrux om at fængsle Jos. Vosberg, der var sendt til England for
siden, fordi denne grovelig havde misbrugt sin Stilling og tilegnet sig
betroede ham. — 18. Jan. (Latin.) Udt. p. Eng. i Macray, Third Report S. 71.
7. Universitetets REKTOR og PROFESSORER afgive Erklæring om, hvilken 18. Januar.
r bør lægges til Grund ved et nyt Oplag, og om hvorledes dette bør ud-
nhaffn, d. 18. Januarii. Ny kirkehist. Saml. VI. 432—33.
8. MOGENS KAAS erklærer Bgm. og Raad i Kjøge, at deres Huse bør være 22. Januar.
ring; dog skulle de betale for Soldaterne andetsteds. — *Kiøbenhaffn Slott*,
Carlsen, Efterr. om Gammelkjøgegaard I. 267

1629.

23. Januar. vel
2. Febr. (?)

*13789. Oberstlieutenant SCHLEZ's Brev til Hert. Adolf af Holsten, hvori han erklærer sig villig til at afstaa sin Plads til Oberstvagtmester Sieghoffer mod Udbetalingen af de velfortjente Penge, Hertugen har lovet ham. — *Bergen*, d. 2.(?) Febr. (Tydsk.) Udt. i Jahrb. f. d. Landesk. d. Herzogth. VIII. 74—75.

24. Januar.

*13790. K. CHR. IV. forlanger af Universitetets Rektor og Professorer, at de, efter at de nu have erklæret, at den gamle Bibel, som følger Luthers Oversættelse, helst bør udgives paa ny, skulle angive, hvor der er Fejl i den, og hvorledes de bør rettes. — *Kiøbennhaffn slot*, d. 24. Januarii. Ny kirkehist. Saml. VI. 434—35.

24. Januar.

*13791. K. CHR. IV.'s Befaling til Professorerne (og flere andre) om at afgive en Erklæring angaaende en Trætte, der var imellem Madtz Rauffn og hans Hustru. — *Slott Kiøbennhaffn*, 24. Januarii. Danske Mag. 5. R. I. 138.

26. Januar.

*13792. Erklæring, afgiven af REKTOR og PROFESSORER ved Universitetet samt BISPERNE I FYENS OG AARHUS STIFTER om en Kvinde Cathrine Hechtes som gav sig ud for at kjende Planeternes Løb og Egenskab. — *Ex Consistorio*, *Kiøbenhavn*, 26. Januarii. Danske Mag. 5. R. I. 138—39.

26. Januar.

*13793. Kejser FERDINAND II.'s Instrux for Højesteren for den tyske Orden Stadion, som skal forestille Ligaens Medlemmer paa Forsamlingen i Heidelberg, at der først maatte slutes Fred med Danmark, førend Hæren kunde opløses. — 5. Februar. (Tydsk.) Udt. i Gindely, Waldstein 1625—30 II. 146.

27. Januar.

*13794. Hert. ALBRECHT af Friedland anmoder Grev Collalto om hos Kejseren at udvirke en Udvidelse af hans og Grev Tillys Fuldmagt, saaledes at de kunne forhandle om Fred ikke alene med Rigsraaderne, men ogsaa med K. af Danmark, og saaledes, at der loves Ratifikation af det, de gaa ind paa. — *Küstrau*, 6. Febr. (Tydsk.) Chlumecky, Die Regesten d. Archive im Mähren I. Briefe Waldsteins S. 96—97.

28. Januar.

*13795. Erklæring af Universitetets REKTOR og PROFESSORER, BISPERNE I FYENS OG AARHUS STIFTER og Hofpræsten CHR. JENSEN om den Trætte, der var mellem Matz Rauffn og hans Hustru. — *Ex Consistorio*, 28. Januar. Danske Mag. 5. R. I. 139—40.

29. Januar.

*13796. HOLGER ROSENKRANDS skriver til Jørgen Mule i Odense og erklærer hellere at ville beholde hans Søn Hans i sit Hus end sende ham udenlands. — *A/Helsingør*, 29. Jan. Kirkehist. Saml. 3. R. VI. 521—22.

29. Januar.

*13797. Den sachsiske Gesandt LANKENS Beretning til Kurf. Johan Georg om de begyndte Fredsforhandlinger i Lübeck, og om Vanskeligheden ved at faa de to Parters Udsendinge til at anerkjende hinandens Fuldmagter, hvilket dog nu var opnaaet ved Hert. af Holstens Mægling. — 29. Januar. (Tydsk.) Brudst. i Gindely, Waldstein 1625—30 II. 98—99.

29. Januar.

*13798. Kardinal RICHELIEU tilskriver Marquis d'Effiat om Fredsunderhandlinger med England og befaler ham snarest at slutte Traktaten, enten ved Venedigs eller ved Danmarks Hjælp. — 8. février. (Fransk.) Avenel, Lettres de Richelieu III. 225—26.

2. vel 12. Febr.

*13799. Oberstlieutenant SCHLEZ skriver til Hert. Adolf af Holsten, at han har modtaget hans Befaling (dat. Lübeck 26. Jan.) til ikke at tillade Oberst Götz at gjøre nogen Forandring med Hensyn til de tagne Kvarterer, men at denne fastholder sin Fordring, og at han derfor, hvis han følger Hertugens Ordre, er bange for at blive anklaget for General-Obersten (Wallenstein). — *Bergen*, 12. Febr. (Tydsk.) Jahrb. f. d. Landesk. d. Herzogth. VIII. 72—73.

2. vel 12. Febr.

*13800. Oberstlieutenant SCHLEZ skriver til Hert. Adolf af Holsten, at han har modtaget og inden fire Dage skal udføre hans Ordre om at fratage Kapitain Sattler hans Kompagni og forvise ham fra Regimentet og Hovedkvarteret. Han sender Hertugen nogle

om den ledigblevne Post og beder ham om at føre dem ud af dette Hunger-
gen, 12. Februar. (Tydsk.) Jahrb. f. d. Landesd. d. Herzogth. VIII. 74.

101. CASPARI BARTHOLINI, *Historia d. Landesh. d. Herzogth. VIII. 72.*
amicorum quorundam bona nuper ad se missa eum hospitio suo hoc anno
at, excipere posse. — *Hafniae*, III. Febr. Meursii Opera XI. 491. 3. Febr.
02. Hert. ALBRECHT af Friedland meddeler Grev Collalto, at de danske Com- 4. Febr.
ve overgivet deres Punkter, men at de kejserlige Subdelegerede vente med at
es, indtil han fra Kejseren har faaet Befaling om, hvad der skal svares de
e antage, at Hansestædernes Gesandter ville foreslaa en Vaabenstilstand. —
Febr. (Tydsk.) Chlumecky, Die Regesten d. Archive im Mähren I. Briefe Waldsteins S. 97.
03. Hert. ALBRECHT af Friedlands Skrivelse til Grev Collalto, hvori han om- 4. Febr.
vil forsøge det yderste, for at Freden kan fremmes. — (ad 14. Febr.) (Tydsk.)
Regesten d. Archive im Mähren I. Briefe Waldsteins S. 97—98.
04. K. CHR. IV.'s Brev til Holger Rosenkrands, Lensmd. p. Bornholm, med 5. Febr.
denne skal tage »os elskelige« Mads Koefoed i Ed som Landsdommer. —
i Hist. Tidsskr. 5. R. IV. 709.
05. CHRISTIANUS THOMÆUS Johanni Meursio Hannibalem Sehested recommendat. 5. Febr.
Febr. Meursii Opera XI. 491—92.
06. Hert. ALBRECHT af Friedlands Befaling til Friederich von Schletz om at 7. Febr.
Adolf af Holstens Hofmarskalk. — *Gustraw*, d. 17. Februarii. (Tydsk.)
lesk. d. Herzogth. VII. 407.
7. Oberstlieutenant SCHLEZ skriver til Hert. Adolf af Holsten, at han har 11. vel 21. Febr.
nd paa at afgive et af Regimentets Kvarterer i Bergen, da han følte sig
eneralvagtimester L. del Maestros Skrivelse, som han fremsender (men som
an meddeler, at det Hatzfeldske Regiment skal gaa til Westphalen, Oberst
nt aftakkes. — *Bergen*, 21. Febr. (Tydsk.) Jahrb. f. d. Landeskr. d. Herzogth. VIII. 74.
3. Hert. ALBRECHT af Friedland forestiller Grev Collalto, at Grev Tillys 13. Febr.
in at forhandle om Fred med de danske Stænder og ikke med K. af Danmark,
hans Lyst til at lade Forhandlingerne strande; han vil ikke heller rette sig efter
m at overlevere Punkter, inden der er sluttet Stilstand. — *Kustraw*, 23. Febr.
ecky, Die Regesten d. Archive im Mähren I. Briefe Waldsteins S. 104—105.
1. En dansk Agent i Paris (ZOBEL?) giver (K. Chr. IV.?) nogle Meddelelser 15. vel 25. Febr.
e Diplomate Charnacé. — *Paris*, d. 25. Febr. (Tydsk.) Brudet og Udt. i svensk
2, Sveriges hist. under Gustaf II. Adolf V, 2. 106.
1. Hert. ALBRECHT af Friedland forestiller Grev Collalto det nødvendige i 16. Febr.
K. af Danmark Jylland, Slesvig og Holsten, mod at han ikke antager sig
dre Sager i Riget; Følgen vil da blive, at han kaster sig i Hænderne paa
hans Medcommissarier modarbejde derimod baade Stilstand og Fred. —
Febr. (Tydsk.) Chlumecky, Die Regesten d. Archive im Mähren I. Briefe Waldsteins
- Hert. ALBRECHT af Friedland meddeler Grev Collalto, at Hansestæderne 16. Febr.
en Stilstand, som han selv gjerne vil antage, men som Grev Tilly mod-
veder ham udvirke, at der i hans Fuldmagt optages Løfte om Ratifikation og
orhandling med K. af Danmark og ikke alene med Stænderne. — *Kustraw*,
sk.) Chlumecky, Die Regesten d. Archive im Mähren I. Briefe Waldsteins S. 106.

1629.

16. Febr. *13812. Hert. ALBRECHT af Friedland anmoder Grev Collalto om at udvirke en kejserlig Resolution imod, at de svenske Gesandter efter deres Ønske deltage i Fredsforhandlingerne, hvilket de Tillyske ville gaa ind paa, men kun for at forstyrre Freden. — *Küstrau*, 26. Febr. (Tydsk.) Chlumecky, Die Regesten d. Archive im Mähren I. Briefe Waldsteins S. 106—107. Brudst. og Udt. i Droysen, Gustaf Adolf I. 357. Brudst. og Udt. i Fleischfresser, Die polit. Stellung Hamburgs 1627—29 S. 26.
18. Febr. *13813. M. SVEND PEDERSENS Brev til Holger Rosenkrands, hvori han opfordrer ham til trods alle Trængsler, der paalagdes ham, at staa fast; desuden takker han for en Pengehjælp, han havde faaet. — *Othoniae*, 18. Febr. (Latin.) Udt. i Kirkehist. Saml. 3. R. VI 523.
20. Febr. *13814. Litteræ LAURENTII JACOBI HINTZHOLMII ad Oligerum Rosenkrandsium, in quibus de strepitu in domo fratris ubi morabatur, queritur. — *Viglesbiæ*, 20. Febr. Brudst. i Kirkehist. Saml. 3. R. VI. 523.
20. Febr. *13815. De kejserlige Subdelegerede JOHANN BALTHASAR VON DIETRICHSTEIN og REINHARDT VON WALLMERODE meddele Hert. Albrecht af Friedland; at de af de tillyske Subdelegerede have modtaget Underretning om, at Grev Tilly nu ogsaa har besluttet at nægte de svenske Gesandter Adgang til Fredsforhandlingerne. — *Lubekh*, 2. Martii. (Tydsk.) Chlumecky, Die Regesten d. Archive im Mähren I. Briefe Waldsteins S. 108—109.
21. Febr. *13816. Hert. ALBRECHT af Friedland anklager for Grev Collalto de Tillyske for at modarbejde Freden, men glæder sig over, at de kun have ringe Kredit hos dem, de forhandle med. — *Küstrau*, 3. Marcii. (Tydsk.) Chlumecky, Die Regesten d. Archive im Mähren I. Briefe Waldsteins S. 108.
23. Febr. *13817. Hert. ALBRECHT af Friedland meddeler Grev Collalto, at Grev Tilly nu heller ikke mere finder det raadeligt at tilstede de svenske Gesandter Adgang til Fredsforhandlingerne. — *Gustrau*, 5. Martii. (Tydsk.) Chlumecky, Die Regesten d. Archive im Mähren I. Briefe Waldsteins S. 108.
24. Febr. *13818. LAMPERTI ALARDI ad Johannem Meursium epistola, in qua litteras suas ad (Justinum Hæg), præsidem Soranum commemorat. — *Crempis*, VI. Kal. Martii. Meursii Opera XI. 492.
24. Febr. *13819. Den bayerske Raad JOCHER skriver til den pavelige Nuntius i Paris Kardinal Bagni, at de katolske Kurfyrster ville slutte Fred med Danmark for enhver Pris selv mod Kejsereens Vilje. — 6. März. Udt. p. Tydsk i Gindely, Waldstein 1625—30 II. 147.
24. Febr. *13820. Skrivelse fra C. B. DE D. til en unævnt Englænder (Statssekretæren Sir John Coke?), i hvilken han omtaler, at de kejserlige Hære under Wallenstein og Tilly, »der som Xerxes søge at gjøre sig Havene og Bølgerne underdanige«, daglig tiltage, men hvis Rygtet er sandt, at Sverig og Danmark samt Hansestæderne ville forene sig for at forsvare Weser, vil Alt dog endnu ikke være endt, i Særdeleshed ikke hvis England vil beskytte Ems. — *Embsen*, 24. February/5. March. (Fransk.) Hist. Manusc. Commis. The Ms. of Earl Cowper I. 380. (Brevet hører til 1628.)
25. Febr.? 6970. Brudst. og Udt. i tydsk Overs. i Droysen, Gustaf Adolf I. 365.
27. Febr. vel 9. Martii. *13821. Oberstlieutenant SCHLEZ sender Hert. Adolf af Holsten en Skrivelse, han har modtaget fra Feldmarschal v. Arnim, hvori det udtales, at Wallenstein ikke vil have Kapitain Sattler stødt ud af Regimentet uden gode Grunde; han udbeder sig Hertugens Resolution. — *Bergen*, 9. März. (Tydsk.) Udt. i Jahrb. f. d. Landeskr. d. Herzogth. VIII. 75.
28. Febr. *13822. Pfalzgreve JOHAN CASIMIRS Skrivelse til Ludvig Camerarius, hvori han ganske kort omtaler den imellem K. af Danmark og Sverig stedfundne Sammenkomst. — *Jenecöping*, d. 28. Febr. (Tydsk.) Moser, Neues patriotisches Archiv I. 82—84.

13823. De fire KATOLSKE KURFYRSTERS Erklæring til Kejseren, hvori de bl. a. de finde de Fredsbetingelser, Kejseren har tilbudt K. af Danmark, for haarde og de maa mildnes, for at Freden kan blive gjenoprettet. — 10. März. (Tydsk.) aldstein 1625—30 II. 147. 1629. 28. Febr.
13824. K. GUSTAF II. ADOLFS Forslag til den danske Konge om, paa hvilke Beder kan slutes Fred mellem Kejseren og Sverig. — Uden Datum. (Svensk.) sch, Christian IV.'s egenhænd. Breve I. 383—84. 1629. 28. Febr.
3825. K. GUSTAF II. ADOLFS Forslag til den danske Konge om et nøjere For- om de nordiske Riger lige overfor Kejseren. — Uden Datum. (Svensk.) Molbech, 's egenhænd. Breve I. 384. Droysen, Gustaf Adolf I. 366—67. 1629. 28. Febr.
3826. K. GUSTAF II. ADOLFS Instrux for Ludvig Camerarius angaaende Opret- t Forbund mellem Sverig og Nederlandene; han skal forhandle med disse, omælde af, at K. Chr. IV. sluttede sig til Kejseren, skulde bemægtige sig Besid- undet. — *Jenköping*, d. 4. Martii. (Tydsk.) Bidrag till Kännedom af Finlands Natur H. S. 96—100. Udt. i Cronholm, Sveriges hist. under Gustaf II. Adolf V, 2. 65 (her fejlagtig i). 4. Martii.
3827. Hert. ALBRECHT af Friedland meddeler Grev Collalto, at han vil sende egerede det idag fra Kejseren modtagne Svar paa de overleverede Punkter, for trættes med de kongelige Commissarier derom; men selv vil han i al Hemme- on Schaumburg prøve, om Fred kan haabes ved en Tilbagegivelse af de tagne s frygter han, at K. af Danmark vil blive dragen ind i en ny Liga. — *Küstrau*, (Tydsk.) Chlumecky, Die Regeaten d. Archive im Mähren I. Briefe Waldsteins S. 109. icla, Danmarks ydre polit. Hist. 1629—1660 I. 47, Anm. 4. Martii.
- . For: 25. Febr.? — 5. Martii. Datum er: *Jönköpingh*, d. 5. Martii. Konung s Skrifter S. 529—38. Arkiv till upplysng. om Svenska krigens hist. I. 29—33. 5. Martii.
28. Brev, hvori siges, at der er ringe Udsigt til Fred med Danmark, da rer, at Kongen skal afstaa alle sine Besiddelser i Tydskland og afskaffe Sund- jseren og dennes Venner; Wallenstein har afvist de svenske Gesandter fra Fredsunderhandlingerne i Lübeck; K. af Polen har sendt 13 Orlogsskibe til reb paa Danmark, og Wallenstein vil skaffe 60 store Skibe tilveje, men han t Røveri paa Søen; de Danske ere ubekymrede, uden at tænke paa Forsvar, træffer skrækkelige Naturundere til Advarsel. — *Gardelegen*, 5. März. (Tydsk.) r. *Heinr. Graf zu Pappenheim* S. 69—70. 5. Martii.
3828. N. GREVINCKHOVIUS's Skrivelse til (Johannes Wtenbogaert), hvori han ade, han lider i Holsten. — *Rotterdam*, 15. Martii. (Hollandsk.) Brieven en en van Joh. Wtenbogaert III, 2. 339—40. 5. Martii.
- . JOHANNIS ISACII PONTANI epistola ad Stephan. Joh. Stephanium scripta de ic nomine illius et consulis Ernesti Brinckii in nupera auctione Elseviriana ellis, quos Brinckius sibi optat, si haberi possint aut excusæ uspiam in le mirandis quibusdam naturæ. — *Hardervici*, Martii XVI. A. Alciati Epistola 6. Martii
- PHILIPPE BURLAMACHIS Skrivelse til Statssekretæren Sir John Coke, i Ideler, at man ikke kan komme til Enighed paa Fredsmødet i Lübeck, samt Dage vil afrejse til Glykstadt. — 24. March. (Fransk.) Hist. Manusc. Com- arl Cowper I. 383. 14. vel 24. Martii.
3829. i Droysen, Gustaf Adolf II. 59—60, Anm. 5. 16. Martii.

1629.

22. Martii. *13832. K. CHR. IV.'s aabne Brev til Jyderne, hvori han takker dem for deres gode Affektion og lover at gjøre sig Flid for at redde dem af deres Trængsel og Nød. — *Haffnia*, 22. Martz. Brudst. i Hübertz, Et Blik paa Aarhus S. 62.
22. Martii. *13833. Sir THOMAS ROES Brev til Dr. Elisabeth af Bøhmen, hvori han bl. a. fremhæver den gode Forstaaelse mellem K. af Sverig og Danmark. — 22. March. (Engelsk.) Brudst. i Gardiner, Letters relat. to the mission of Sir Thomas Roe to Gustavus Adolphus 1629—30 S. 5.
24. Martii. 6984. Tydsk Overs. i Slinge, Geschichte Christ. IV. durch Schlegel II. 380.
24. Martii. *13834. Hert. ALBRECHT af Friedlands Skrivelse til Grev Collalto, hvori han ivrigt opfordrer ham til at fremskynde en kejserlig Resolution om at give K. af Danmark hans Lande tilbage uden Pengeerstatning. — *Küstrau*, 3. April. (Tydsk.) Chlumecky, Die Regesten d. Archive im Mähren I. Briefe Waldsteins S. 111—12.
25. Martii. *13835. K. CHR. IV.'s Befaling til Rektor og Professorer ved Kjøbenhavns Universitet om saa vidt muligt at sørge for, at de paa Grund af Krigen hjælpeløse Studenter fra Jylland blive underholdte af Universitetet. — *Slott Kjøbenhaffn*, 25. Martii. Danske Mag. 5. R. I. 140—41.
26. Martii. *13836. GUSTAVI II. ADOLPHI regis ad consules communitatis Stralzundensis litteræ, in quibus dicit, se in Dania opera ministrorum suorum res eorum promovere non desitutum esse. — *Stockholmia*, die XXVI. Martii. Gadebusch, Pommersche Sammlungen II. 347—49.
27. Martii. 6985. Særtr. af Forordn. (I tydsk Overs. 15. Bl. Kopenh. 1639.)
29. Martii. *13837. Hert. ALBRECHT af Friedlands Skrivelse til Grev Collalto, hvori han ivrigt tilraader Tilbagegivelse til K. af Danmark af de tagne Lande undertagen Stifterne uden Pengeerstatning; Grev Tilly er efter sin Herres Ordre derimod utilbøjelig til Fred. — *Küstrau*, 8. Aprill. (Tydsk.) Chlumecky, Die Regesten d. Archive im Mähren I. Briefe Waldsteins S. 113.
- Martio. *13838. Sir SHEFFIELD CLAPHAM skriver til M. Calandrini, at hvis man havde Penge til Soldaterne, kunde man endnu holde Byen (Stade) i 6 Maaneder, inden hvilken Tid den nok vilde blive befriet. — *Stade*. (Engelsk.) Brudst. i Hist. Manuscr. Commis. The Ms. of Earl Cowper I. 384.
- Martio. *13839. PH. BURLAMACHI oversender Sir J. Coke Nr. *13838 og meddeler en Efterretning fra Nürnberg om, at Kejseren der aabenlyst havde sagt til forskellige danske Adelsmænd, at Danmark tilhørte Huset Østrig i Kraft af K. Chr. (II.'s) Afstaaelse til Kejser Karl V. — (*Stade*), uden Datum og Aar. (Fransk.) Udt. p. Eng. i Hist. Manuscr. Commis. The Ms. of Earl Cowper I. 384.
4. Aprilis. *13840. HUGONIS GROTHI ad Guielmum Grotium epistola, in qua eum rogat, ut Stephano Johannis-Stephanio, an Andreas Sunerus Sialandicus rector universitatis Parisiensis circa annum 1193 fuerit, quærenti dicat, nulla in academîæ tabulis tam longi temporis monumenta, quæ quidem acta vocari possint, reperiri, et illius Andreæ nullam memoriam esse. — 14. Aprilis. Hugonis Grotii Epistolæ 1687 S. 817.
5. Aprilis. *13841. Den svenske Adelsmand JOHAN SPARRE anbefaler til Kansleren Axel Oxenstierna sin Vært under et Ophold i Kjøge, Claus thor Schmeden, med Hensyn til nogle Varer, denne vilde føre til Preussen. — *Kjøge*, d. 5. April. (Svensk.) Brudst. og Udt. i Cronholm, Sveriges hist. under Gustaf II. Adolf V. 1. 224.
9. Aprilis. *13842. Hert. ALBRECHT af Friedlands Skrivelse til Grev Collalto, hvori han udtaler Haabet om, at Kejseren vil følge hans, Grev Tillys og deres Subdelegeredes Raad med Hensyn til Fredsslutningen med Danmark. — *Küstrau*, 19. Aprill. (Tydsk.) Chlumecky, Die Regesten d. Archive im Mähren I. Briefe Waldsteins S. 114—15.

1629.

- rt. ALBRECHT af Friedlands Skrivelse til Grev Collalto, hvori han ud- 9. Aprilis.
rne ved at udruste en Flaade og fremhæver, at Grev Tilly efter en
m har sluttet sig til hans Anskuelse om Freden. — *Küstrau*, 19. Aprill.
Die Regesten d. Archive im Mähren I. Briefe Waldsteins S. 115.
- ALLENSTEIN og TILLY skrive til Kejseren og opfordre ham til Efter- 9. Aprilis.
ingelserne, da de havde hørt, at K. Chr. IV. var fast bestemt paa at
vis Freden ikke tilstodes ham uden Betaling af Krigsomkostninger og
1. April. (Tydsk.) Udt. i Gindely, Waldstein 1625—30 II. 106.
- ert. ALBRECHT af Friedlands Skrivelse til Grev Collalto, hvori han om- 10. Aprilis.
det det schlickske og det breinerske Regiment marschere ud af Jylland,
e noget at leve af der. — *Küstrau*, 20. Aprill. (Tydsk.) Chlumecky,
3 im Mähren I. Briefe Waldsteins S. 115—16.
- DHANNES MEURSIUS Gerardo Vossio nuntiat, legatos utriusque partis se- 12. Aprilis.
, et se Historiæ Danicæ libros tres paratos habere. — *Soræ*, ad diem
dan. Vossii Epistolæ II. 72—73. Meursii Opera XI. 493.
- . L. RASCH, K. af Sverigs Raad, skriver til Fru Christina Munk om 13. Aprilis.
om at modtage K. Chr. IV.'s og hendes Døtre efter Aftalen; er der
stemmelse, ønsker han Meddelelse derom. — *Stockholm*, d. 13. April.
schlichte Christ. IV. durch Schlegel II. 379—80.
- L. CHR. IV.'s Instrux for Udsendingene i Lübeck. — (*Nakskov*, 14. April). 14. Aprilis.
udst. i Fridericiæ, Danmarks ydre polit. Hist. 1629—1660 I. 50—51.
- BERNHARDI LANGWEDEL ad Dr. Elerum epistola, in qua commemorat, 14. Aprilis.
ersalem et honestam pacem citra religionis orthodoxæ jacturam inclusis
iis mire desiderare, sed altera ex parte particularem saltem intendere
7i, 14. April. Epistolæ ad Lucam Lossium S. 268—70.
- Den udvalgte K. CHR. (V.) tilskriver Rhingrev Otto Ludvig, at han har 17. Aprilis.
gtige Bagvadskelser og til sin Tid vil vide at lade ham afstraffe derfor. —
e, d. 17. April. (Tydsk.) Kullberg, Svenska riksrådets protokoll II. 291—92.
- Hert. ALBRECHT af Friedlands Skrivelse til Grev Collalto, hvorefter han, 17. Aprilis.
ød med K. af Danmark, og det kommer til et Brud i Italien, om en
sig derhen. — *Küstrau*, 27. Aprill. (Tydsk.) Chlumecky, Die Regesten d.
Briefe Waldsteins S. 117.
- Hert. ALBRECHT af Friedlands Skrivelse til Grev Collalto, hvori han om- 20. Aprilis.
arks Pengefordringer paa Hertugdømmet Braunschweig som hjemfaldne
Gustraw, 30. Aprilis. (Tydsk.) Chlumecky, Die Regesten d. Archive im Mähren
3. 121—23.
- JESSENIUS CORVINUS skriver til Holger Rosenkrands, at han for at finde 23. Aprilis.
s for hans Søn i Sorø har henvendt sig til Dr. Cluverius, men at der
r nogen saadan Bolig ledig. — (*Sorø*), 23. April. Udt. i Kirkehist. Saml.
- K. GUSTAF II. ADOLFS Skrivelse til de tyske Kurfyrster, hvori han om- 25. Aprilis.
d først har søgt Hjælp hos K. af Danmark. — *Vårt slott Stockholm*, d.
nsk.) Arkiv till upplysn. om Svenska krigens hist. I. 33—37. Et ligelydende, men
, Brev til Kurf. af Sachsen i Droyen, Schriftstücke von Gustaf II. Adolf S. 1—5.

1629.

28. Aprillis. *13855. GUSTAVI II. ADOLPHI regis ad consules communitatis Stralsundensis litteræ, in quibus commemorat, legatos cæsareanos Lubicensis respondisse, se mandata non habere, ut cum ullo alio quam rege Daniæ tractent. — *Stockholmia*, die XXIX. mensis Aprilis. Gadebusch, Pommersche Sammlungen II. 349—50.
29. Aprillis. *13856. Hert. ALBRECHT af Friedlands Skrivelse til Grev Collalto, hvori han omtaler, at han har sendt den modtagne kejserlige Skrivelse til Oberst Aldringer, som opholder sig i Lübeck ved Forhandlingen, fordi han har Cifrene. — *Küstrau*, 9. Maji. (Tydsk.) Chlumecky, Die Regesten d. Archive im Mähren I. Briefe Waldsteins S. 124.
- Aprill. *13857. Grev TILLY udvikler for Hert. af Friedland de Grunde, der tilraade Fred med Danmark. — Uden Datum. (Tydsk.) Udt. i Villermont, Tilly S. 395—96.
2. Maji. *13858. Hert. ALBRECHT af Friedlands Skrivelse til Grev Collalto, hvori han omtaler en Skrivelse, som han og Grev Tilly have sendt til Kejseren angaaende Fredsslutningen. — *Küstrau*, 12. Maji. (Tydsk.) Chlumecky, Die Regesten d. Archive im Mähren I. Briefe Waldsteins S. 125.
2. Maji. *13859. Hert. ALBRECHT af Friedlands Skrivelse til Grev Collalto, hvori han, da de Danske aldeles ikke ville gaa ind paa nogen Vaabenstilstand, ivrigt tilraader, at Kejseren hurtigt maa beslutte sig til at tilbagegive Holsten, Slesvig og Jylland. — *Küstrau*, 12. Maji. (Tydsk.) Chlumecky, Die Regesten d. Archive im Mähren I. Briefe Waldsteins S. 125—26.
3. Maji. *13860. Hert. ALBRECHT af Friedland opfordrer paany Grev Collalto til at paa-skynde en kejserlig Resolution om Tilbagegivelsen af Jylland, Slesvig og Holsten, man maa ogsaa opgive at tænke paa at faa Sundet spærret for Huset Østrigs Fjender, men de tagne Beslutninger bør udfærdiges i største Hemmelighed. — *Küstrau*, 13. Maji. (Tydsk.) Chlumecky, Die Regesten d. Archive im Mähren I. Briefe Waldsteins S. 126. Brudst. i Droysen, Gustaf Adolf I. 362—63.
4. Maji. *13861. Hert. ALBRECHT af Friedlands Skrivelse til Grev Collalto, hvori han omtaler nogle Regimente, der forlade Jylland. — *Küstrau*, 14. Maji. (Tydsk.) Chlumecky, Die Regesten d. Archive im Mähren I. Briefe Waldsteins S. 126—27.
6. Maji. *13862. OLLOFF KNUDSØN beder Professoren M. Peder Gielstrup med de andre Professorer om at afvende, at Sognene Fosie og Lockrup efter Provsten M. Jørgens Ønske lægges til Malmø Prædikestol. — *Fosie*, die 6. Maji. Kirkehist. Saml. 3. R. II. 233—34.
7. Maji. *13863. Betænkning af SUPERINTENDENTEN OG KONSISTORIALRAADERNE VED UNIVERSITETET I GREIFFSWALDE afgivet til Hert. (af Pommern) angaaende Restitutionsediktet, hvori bl. a. fremhæves Faren for, at det vil gaa ud over Sognene paa Rügen, der høre under Roskilde Biskop, hvis der ikke slttes en varig Fred med K. af Danmark. — *Greiffswalde*, d. 7. May. (Tydsk.) Schoettgen et Kreysig, Diplomataria et scriptores historiae Germanæ III. 364—67.
7. Maji. *13864. Litteræ JOH. SMITH ad Joh. Isacium Pontanum, in quibus hæc: »Historia Danica confecta, Geldrica te nunc totum occupat«. — Nonis Maji Jul. A. Alciati Epistola 1695 S. 186—87.
7. Maji. *13865. JOH. ISACIUS PONTANUS Stephano Stephanio scriptum Buræi descriptum mittit et dicit, se plures libros ad regnum Daniæ spectantes missurum fuisse, nisi sibi iis opus fuisset; scribit de loco apud Saxonem Grammaticum, quem corrigit. — (*Hardervici*), XVII. Maji. A. Alciati Epistola 1695 S. 205—206.

1629.

Epistola regis GUSTAVI II. ADOLPHI ad electorem Saxonie, in qua cum se propositas, super quibus de pace inter regem Danie et Cæsarem tractat communicat. — *In arce nostra Stockholmensi*, die VIII. Mensis Maji. von Gustaf Adolf S. 6—10. 8. Maji.

Hert. ALBRECHT af Friedland fremhæver for Grev Collalto, at Hollændernes at faa Underhandlingerne til at strande ikke ville lykkes; Hert. af Gottorp, at optage de kejserlige Folk, fortjente, at Kejseren konfiskerede alt, hvad rau, 19. Maji. (Tydsk.) Chlumecky, Die Regesten d. Archive im Mähren I. Briefe 9. Maji.

K. CHR. IV.'s Befaling, at Landsdommer Jakob Ulfeld t. Ringsted Kloster og Birkefogeder, som vide noget derom, skulle give Johan Sparre t. Rigsraad, de Oplysninger, der kunne faas af Dom- og Tingbøgerne, ved Frederik Parsbjerg t. Harrested om nogle Bønder i Huendet. — 10. Mai. 54—55. 10. Maji.

lange, Christ. IV.'s Hist. S. 671—75. Jahn, Danm. Deltag. i Trediveaarskrigen S. 465—72. 12. Maji.

Hert. ALBRECHT af Friedlands Skrivelse til Grev Collalto, hvori han fremkikke kan holde Tropperne her oppe, nu da Freden er sluttet. — *Küstrau*, 13. Maji. 13. Maji.

Chlumecky, Die Regesten d. Archive im Mähren I. Briefe Waldsteins S. 129. Hert. ALBRECHT af Friedland underretter Grev Collalto om, at Freden er sluttet. — *Küstrau*, 27. Maji. (Tydsk.) Chlumecky, Die Regesten d. Archive Waldsteins S. 131. 17. Maji.

Hert. ALBRECHT af Friedland underretter Feltmarschal Arnim om, at Freden er sluttet. — *Küstrau*, d. 27. Maii. (Tydsk.) Förster, Wallensteins ungedr. 17. Maji.

Hert. ALBRECHT af Friedlands Skrivelse til Grev Collalto, hvori han fremhvis det ikke bliver til Fred her, ikke er i Stand til at sende Tropper til ade. — *Küstrau*, 29. Mai. (Tydsk.) Chlumecky, Die Regesten d. Archive im Waldsteins S. 132. 19. Maji.

Hert. ALBRECHT af Friedlands Skrivelse til Grev Collalto, hvori han fremLübeck udsprede Rygter om, at K. af Danmark ikke vil ratificere Freden, e, hvis Kongen ikke er berøvet al Fornuft; han beder ham om at fremerlige Stadsfæstelse. — *Küstrau*, 29. Maji. (Tydsk.) Chlumecky, Die Regesten en I. Briefe Waldsteins S. 132—33. 19. Maji.

BERNHARDI LANGWEDEL ad M. Paulum Niebuhr epistola, in qua commotioni pacis Lubecensis hæc tria obstare videri, primum quod proceres religionis orthodoxæ jactura quibusdam conditionibus subscripserint, ere rex recusaturus esse dicatur, alterum, quod Wallensteinus ducatum acceperit, tertium, quod civitates nonnullæ sub transactionem pacis comjerint. — *Hamburgi*, 19. Mai. Epistolæ ad Lucam Lossium S. 270—71. 19. Maji.

Sir THOMAS ROES Memoire (til Carlisle) om Muligheden af at forene de ante 20. Maji nger til fælles Optræden i Tydskland. — (Uden Datum.) (Engelsk.) elat. to the mission of Sir Thomas Roe to Gustavus Adolphus 1629—30 S. 6—8.

K. GUSTAF II. ADOLFS Proposition til Sveriges Riges Stænder, hvori bl. a. 20. Maji. Sveriges Sejr over Danmark og de svenske Gesandters Afvisning fra Freden i ingen, d. 20. Maji. (Svensk.) Sveriges Ridderskaps och Adels Riksdags-Protokoll

1629.

20. Majl. *13877. Rhingrev O(TTO) L(UDVIG)S aabne Brev, i hvilket han erklærer, at han allerede under sit Ophold i Danmark offentlig har udtalt, at den Drik, som han ved Taffelet paa Slottet i Kjøbenhavn fik af en af Pr. Chr.'s Tjenere, var forgiftet, og at Prindsen derfor allerede dengang burde have ladet ham tiltale. — *Elbingen in Preutzen*, d. 20. Maji. (Tydsk.) Kullberg, Svenska riksrådets protokoll II. 292—93.
20. Majl. *13878. (Rhingrev OTTO LUDVIGS) Brev til Ritmester Moritz von Oynhausen, i hvilket han skriftlig gjentager sin for Ritmesteren mundtlig udtalte Overbevisning, at den Drik, som han under sit Ophold i Danmark fik af en af Pr. Chr.'s Tjenere, forekom ham mistænkelig paa Grund af dens ilde Lugt. — *Elbingen*, d. 20. maji. (Tydsk.) Kullberg, Svenska riksrådets protokoll II. 291.
20. Majl. *13879. (Oberst) SANT JULIANS Skrivelse til Hert. Albrecht af Friedland, hvori han omtaler Freden med Danmark som endnu ikke fuldt ordnet. — *Vienna*, 30. Maggio. (Italiensk.) Chlumecky, Die Regesten d. Archive im Mähren I. Briefe Waldsteins S. 151—52.
20. Majl. *13880. Beretning fra den nederlandske Agent CARL VAN CRACOU til Generalstaterne om Staden Stralsund og dens Kamp med de Kejserslige. — *Helsingör*, 20/30. Mai. (Hollandsk.) Brudst. og tydsk Udt. i Fock, Rügensch-pommersche Geschichten VI. 505—29.
21. Majl. *13881. Hert. ALBRECHT af Friedlands Skrivelse til Grev Collalto, hvori han fremhæver, at Morgans Foretagender mere ere fremkaldte af Hollænderne end af Kongen; hvis der ikke bliver Fred, kan han ikke undvære en Mand; han har i al Hast affærdiget Torqvato (Conti) til Jylland, men vil ikke følge Oberst Aldringers Raad om at ødelægge Jylland og saa forlade det. — *Küstrau*, 31. Maji. (Tydsk.) Chlumecky, Die Regesten d. Archive im Mähren I. Briefe Waldsteins S. 134—35.
22. Majl. *13882. HUGONIS GROTH ad Benjaminum Maurerium epistola, in qua commemorat, regem Daniæ, ut sua omnia recipiat, cum imperatore transegisse, se fœdera, quæ imperatori obstant, relicturum esse. — *Lutetia*, Kal. Junii. Hugonis Grotii Epistolæ 1687 S. 83.
23. Majl. *13883. Hert. ALBRECHT af Friedlands Skrivelse til Grev Collalto, hvori han frygter for, at K. af Danmark, der allerede har glemt Wolgast og synes at trænge til en ny Lektion, har bemægtiget sig Slottene Tønder og Gottorp samt Frederiksstad. — *Küstrau*, 2. Juni. (Tydsk.) Chlumecky, Die Regesten d. Archive im Mähren I. Briefe Waldsteins S. 137.
24. Majl. *13884. Hert. ALBRECHT af Friedlands Skrivelse til Grev Collalto, hvori han tvivler paa, at Freden med Danmark kommer i Stand. — *Küstrau*, 3. Juni. (Tydsk.) Chlumecky, Die Regesten d. Archive im Mähren I. Briefe Waldsteins S. 138—39.
25. Majl. *13885. Hert. ALBRECHT af Friedlands Skrivelse til Grev Collalto, hvori han meddeler, at Freden, som han troede var bristet, nu er kommen i Stand; han beder ham om at fremskynde den kejserslige Ratifikation. — *Küstrau*, 4. Juni. (Tydsk.) Chlumecky, Die Regesten d. Archive im Mähren I. Briefe Waldsteins S. 139.
26. Majl. *13886. K. CHR. IV.'s Brev til Rektor og Professorer ved Universitetet med Befaling til at udtale sig mere indgaaende om Tvisten mellem Madtz Rauffn og hans Hustru. — *Slott Kjøbenhaffn*, 26. Maji. Danske Mag. 5. R. I. 141.
27. Majl. *13887. Hert. ALBRECHT af Friedland meddeler Grev Collalto, at han i Løbet af 3 Dage begiver sig til Holsten, da han ser, at K. af Danmark omgaas med Tanker om Bedrageri. — *Küstrau*, 6. Juni. (Tydsk.) Chlumecky, Die Regesten d. Archive im Mähren I. Briefe Waldsteins S. 143.
28. Majl. *13888. K. CHR. IV.'s Brev til Erik Rosenkrantz om at foretage yderligere Under søgelser for at opklare det virkelige Forhold i Sagen mellem Mads Ravn, Raadmd. i

1629.

Hustru og især forhøre et Vidne ved Navn Lavrits Hadbjerg. — *Hafniae*,
Mag. 5. R. 1. 142.

Hert. ALBRECHT af Friedlands Skrivelse til Grev Collalto, hvori han ud- 28. Majl.
over Fredens Afslutning. — *Küstrau*, 7. Juni. (Tydsk.) Chlumecky, Die
im Mähren I. Briefe Waldsteins S. 154—55.

SIVERDT VRNE meddeler Universitetets Rektor og Professorer, at Anders 29. Majl.
3, som de have kaldet til Fusie Kirke og ønsket, at han paa Kongens
til Annexet Locherup, ikke har vundet Bifald hos Sognemændene, hvor-
en anden, Hr. Jørgen Trelleborg. — *Malmøhus*, d. 29. Maji. Kirkehist.
35.

Den svenske Resident JOHAN FEGRÆUS meddeler K. Gustaf II. Adolf, at 29. Majl.
afvist Forslag om svensk Mægling i hans Strid med Hamburg og henvist
en, med hvem Rygtet mener, at han er i hemmelig Forstaaelse. —
nsk.) Udt. i Cronholm, Sveriges hist. under Gustaf II. Adolf V, 2. 34—35.

Hert. ALBRECHT af Friedlands Skrivelse til Grev Collalto, hvori han om- 29. Majl.
Kejserens Skrivelse vil se, at Freden allerede er bekendtgjort. — *Küstrau*,
Chlumecky, Die Regesten d. Archive im Mähren I. Briefe Waldsteins S. 143—44.

adebusch, Pommersche Sammlungen II. 355—56. 30. Majl.

önig, Teutsches Reichs-Archiv Bd. 6 Pars spec. Cont. 1. Abth. 1. Absatz 1. S. 349—59. 30. Majl.

Pfalzgrev JOHAN CASIMIRS Skrivelse til Ludvig Camerarius, hvori han om- 30. Majl.
n, at Danmark har sluttet Fred, hvilket han dog ikke ret vil tro paa. —
) Moser, Neues patriotisches Archiv I. 85—87.

Kurf. FREDERIK V. af Pfalz skriver til Grev Heinrich Matthias von Thurn, 30. Majl.
n at se den Affektion, som K. (af Danmark) viser ham (Greven) og hans. —
inii. (Tydsk.) Archiv f. Kunde österreich. Geschichts-Quellen XXXI. 413—14.

Den kejserlige Krigsraadspræsident Grev COLLALTOS Skrivelse til Hert. af 30. Majl.
han omtaler de forskjellige militære Forholdsregler, der skulle træffes,
Fred, og hvis der ikke opnaas Fred med K. af Danmark; i sidste Tilfælde
se at faa de Danske til at udvælge sig en ny Konge og at søge at skille
fra Faderen. — 9. Giugno. (Italiensk.) Chlumecky, Die Regesten d. Archive
Collaltos S. 327—29.

HUGONIS GROTII ad Benjaminum Maurerium epistola, in qua commemorat, 30. Majl.
quia inter Danum ac Svecum de pace hactenus destituisse. — 9. Junii.
slæ 1687 S. 82.

K. CHR. IV.'s Brev til K. Karl I. om Fredsunderhandlingerne med Kej- 31. Majl.
y. (Latin.) Udt. p. Eng. i Macray, Third Report S. 71.

LIGAENS GESANDTER I WIEN henlede Kejserens Opmærksomhed paa, at Fin. Majl.
iver at hverve nye Folk, skjønt der nu var sluttet Fred med Danmark. —
ydsk.) Brudst. i Gindely, Waldstein 1625—30 II. 154—55.

Oberst JOHAN VON ALDRINGER meddeler Hert. Albrecht af Mecklenburg, 1. Junii.
il de kgl. Kommissarier i Slesvig for at træffe Aftale med dem om Fredens
m Troppernes Afmarsch; han har sendt en Skrivelse fra K. af Danmark
ved Wismar om Fjendtlighedernes Standsning videre. — *Renstburg*,
) Chlumecky, Die Regesten d. Archive im Mähren I. Briefe Waldsteins S. 147—48.

1629.

3. Junii. *13900. Kejser FERDINAND II.'s Ratifikation af Fredstraktaten med Danmark af $\frac{1}{2}$ Maj (Nr. 6996). — *Wienn*, d. dreyzehenden Monaths-Tag Junii. (Tydsk.) Slange, Christ. IV.'s Hist. S. 670—76.
3. Junii. *13901. Hert. ALBRECHT af Mecklenburgs Skrivelse til Grev Collalto, hvori han omtaler, at Fjendtlighederne nu vistnok ere standsede i Holsten i Anledning af Fredens Afslutning. — *Küstrau*, 13. Juni. (Tydsk.) Chlumecky, Die Regesten d. Archive im Mähren I. Briefe Waldsteins S. 147.
3. Junii. *13902. K. KARL I.'s Brev til K. Chr. IV., hvori han meddeler, at han sender ham Admiral Pennington med fem Skibe. — *Greenwich*, 3. June. (Latin.) Udt. p. Eng. i Macray, Third Report S. 50.
5. Junii. *13903. K. CHR. IV. befaler Ernst Gardemein at begive sig til Amtet Schwabstedt og at overtage Befalingen paa Slottet efter de Kejserliges Afmarsch. — *Hauptquartier Oehe*, (5. Juni.) Tydsk Udt i Zeitschr. d. Gesellsch. f. Schlesw.-Holst.-Lauenb. Gesch. VI, Repert. S. 35.
6. Junii. *13904. DANIEL WEIMANN tilsender Kurf. af Brandenburg en Afskrift af Generalstaternes Ordre til Admiral Opdam og Gesandterne i Danmark om at forsvare de Dele af Danmark, som blive tilbageerobrede af dets Forbundsfejer. — *Haag*, 16. Juni. (Tydsk og Hollandsk.) Urk. u. Actenstücke z. Gesch. d. Kurfürsten von Brandenburg VII. 228—30.
9. Junii. *13905. Hert. FREDERIK af Gottorps Brev til Kurf. Johan Georg af Sachsen, hvori han bl. a. udtaler Haabet om, at de sidste kejserlige Tropper ville forlade Jylland, Slesvig og Holsten inden 10 Dage. — 9. Juni. (Tydsk.) Udt. i Gindely, Waldstein 1625—30 II. 106.
12. Junii. *13906. Hert. ALBRECHT af Friedlands Skrivelse til Grev Collalto, hvori han omtaler, at Tropperne af al Kraft marschere ud af K. af Danmarks Lande. — *Küstrau*, 22. Juni. (Tydsk.) Chlumecky, Die Regesten d. Archive im Mähren I. Briefe Waldsteins S. 159.
15. Junii. *13907. K. CHR. IV. meddeler Hert. Adolf Frederik af Mecklenburg Fredens Afslutning. — 15. Juni. (Tydsk.) Brudst. og Udt. i Qvellensamml. d. schlesw.-holst.-lauenb. Gesellsch. II, 2. 127.
15. Junii. *13908. Kejser FERDINAND II.'s Svar til de katolske Kurfyrsters Gesandter, hvori han bl. a. fremhæver, at han har vist, at han var lige saa længselsfuld efter Fred som Kurfyrsterne, idet han jo nu har sluttet Fred med Danmark uden at faa nogen Skadeserstatning. — 25. Juni. (Tydsk.) Udt. og Brudst. i Gindely, Waldstein 1625—30 II. 156.
15. Junii. *13909. Hert. ALBRECHT af Friedlands Skrivelse til Grev Collalto, hvorefter Oberst Aldringer vil underrette denne om Indholdet af et Svar, han egenhændig har skrevet til K. af Danmark, men som han selv har glemt. — *Küstrau*, 25. Juni. (Tydsk.) Chlumecky, Die Regesten d. Archive im Mähren I. Briefe Waldsteins S. 159.
17. Junii. *13910. Hert. ALBRECHT af Friedlands tilskynder Grev Collalto til at formaa Kejseren til at antage Fredsbetingelserne, som de ere; ellers fremkommer et Brud, thi Kongen kan nu tvinge sit Rigsraad til, hvad han vil, og ønsker selv ikke Fred. — *Küstrau*, 27. Juni. (Tydsk.) Chlumecky, Die Regesten d. Archive im Mähren I. Briefe Waldsteins S. 160.
19. Junii. *13911. OLIGERUS ROSENCRANTZIUS ad Johannem Meursium scribit, (Johannem) Mulum suum in Angliam ablegandum ei valedicturum esse, et se eum intra pauculos dies visitatum esse, ut inter alia cum eo de Ottone filio suo academix Soranæ committendo consultet. — *Helsinburgi arce*, XIX. Junii. Meurall Opera XI. 494.
19. Junii. *13912. Den sachsiske Gesandt LANKENS Beretning til Kurf. Johan Georg, hvorefter de bortdragende kejserlige Soldater førte Kvæget bort med sig og af Ondskab ødelagde Kornet paa Markerne. — 19. Juni. (Tydsk.) Udt. i Gindely, Waldstein 1625—30 II. 106.

1629.

K. KARL I.'s Instrux for Sir Thomas Roe, der skal gaa som overordentlig Polen og andre Fyrster i de østlige Egne, bl. a. ogsaa til K. Chr. IV. vejebringe Fred mellem Polen og Sverig og sikre Forsvaret af Østersøen; søge at hindre Afslutningen af Freden i Lübeck eller, hvis den allerede sig dens Bestemmelser at vide. — *Greenwich*, this 20. of June. (Engelsk.) at. to the mission of Sir Thomas Roe to Gustavus Adolphus 1629—30 S. 6—21.

20. Junii.

debusch, Pommersche Sammlungen II. 356—57. Udt. p. Tydsk i Droysen, Gustaf Adolf II. 127.

23. Junii.

GUSTAVI II. ADOLPHI regis ad civitatem Stralsundensem litteræ, in quibus, se pactis inter imperatorem et regem Daniæ, si recipi velit, innescire, quibus conditionibus pax convenerit, et num civitatum marisque sit ratio. — *E castris nostris ad Mariæburgum*, die XXV. Mensis Junii. Pommersche Sammlungen II. 352—55.

25. Junii.

Cifferbrev fra en UNÆVNT til Jacques Flan, Kjøbmand i Antwerpen, og til hans Hustru. Brevskriveren udtaler bl. a. sin Glæde over, at K. af Danmark har Kejseren, hvad der er den sande Aarsag til, at saamange Kjøbmænd have flygtet til Hamburg; nu frygte de imidlertid for, at K. af Danmark vil gjøre Varer for K. (Karl I.'s) Gjæld til ham og de lovede Subsidier. — *London*, (Engelsk.) Hist. Manusc. Commis. The Ms. of Earl Cowper I. 388.

26. Junii.

Hert. ALBRECHT af Mecklenburg underretter Kejseren om, at Oberst Peder Mønstert af K. af Danmarks Ratifikation af Freden; om 8 Dage ville vistnok alle ude af Holsten og K. af Danmarks Land. — *Küstrau*, 7. Juli. (Tydsk.) Regesten d. Archive im Mähren I. Briefe Waldsteins S. 162.

27. Junii.

Hert. ALBRECHT af Mecklenburgs Skrivelse til Kejseren, hvori han fremhæver, at ikke længere at opsætte Troppernes Bortmarsch, efterat K. af Danmark har afsluttet Freden. — *Gustrau*, 7. Julii. (Tydsk.) Chlumecky, Die Regesten d. Archive im Mähren I. Briefe Waldsteins S. 163—64.

27. Junii.

Hert. ALBRECHT af Friedlands Skrivelse til Grev Collalto, hvori han omhandler de Tropper, der komme fra Jylland, henad Weseren og derefter til *Küstrau*, 7. Juli. (Tydsk.) Chlumecky, Die Regesten d. Archive im Mähren I. Briefe Waldsteins S. 163—64.

27. Junii.

Litteræ OLIGERI ROSENKRANDSI ad D. Joh. Meursium in quibus scribit, dies ei affuturum, et cum eo communicat, Mulum suum in Angliam remissum ablegandum sibi in animo esse Otthonem filium Soram *Angsburgh*, 29. Juni. Brudst. i Kirkehist. Saml. 3. R. VI. 524.

29. Junii.

SVERIGS RIGSDAGSBESLUTNING hvori udtales, at da de Papistiske have forhindret den evangeliske Stønder i Tydskland og hærget den bedste Del af Danmark, finder man, at Kongen baade har handlet vel og kristelig samt til at komme Stralsund til Hjælp og takker ham, fordi han baade ved sine Forhandlinger i Lübeck og gennem særligt Sendebud har søgt at bringe Freden i *Stockholm*, d. 29. Junii. (Svensk.) Stiernmann, Riksdag. besl. I. 810—16. Arkiv for Svenska krigens hist. I. 37—41. Brudst. og Udt. i tydsk Overs. i Droysen, Gustaf Adolf II. 30—31.

29. Junii.

Sir THOMAS ROES Beretning om hans Underhandling med Pr. af Oranien, hvori han tilbyder at give bindende Tilsagn om at støtte K. Gustaf II. Adolf, og med Georg Vosbergen har fremhævet den indbyrdes Skinsyge mellem Danmark og Sverige, som vistnok vilde umuliggjøre en Samvirken. — 10. July. (Engelsk.) Gardiner, Mission of Sir Thomas Roe to Gustavus Adolphus 1629—30 S. 29—32.

30. Junii

vel 10. Julii.

1629.

Junio vel Julio.

- *13922. Pfalzgrev JOHAN CASIMIRS Skrivelse til Ludvig Camerarius, hvori han omtaler, at Freden mellem Kejseren og Danmark nu er sluttet, men beklager, at de Nødlidende i Tydskland ikke ere blevne specificerede i den. — Uden Datum. (Tydsk.) Moser, Neues patriotisches Archiv I. 87—91.
1. Julii. *13923. JOHANNES MEURSIUS ad Johannem Kirchmannum scribit, se, dum hic agat, quædam elucubrasse, sed quia nondum Soræ de typographo prospectum sit, premere cogi. — *Soræ Danorum*, Kal. Julii. Meursii Opera XI. 494—95. Marquardi Gudli Epistolæ S. 280.
3. Julii. *13924. Sir THOMAS ROES Proposition til Generalstaterne, hvori han blandt Grundene til, at K. Karl I. vil mægle Fred mellem Sverig og Polen, nævner, at Kejserens Magt i Østersøen nu efter Freden med Danmark ellers vilde stige alt for stærkt. — $\frac{8}{13}$. Juliet. (Fransk.) Udt. i Gardiner, Letters relat. to the mission of Sir Thomas Roe to Gustavus Adolphus 1629—30 S. 22—25.
4. Julii. *13925. Sir THOMAS ROE skriver til Viscount Dorchester, at Freden i Lübeck i Holland udlægges til det værste, men at han nu selv vil begive sig til Danmark hurtigst mulig. — *Haghe*, $\frac{1}{14}$. July. (Engelsk.) Gardiner, Letters relat. to the mission of Sir Thomas Roe to Gustavus Adolphus 1629—30 S. 27—29.
5. Julii. 7033. Brudst. og Udt. i Cronholm, Sveriges hist. under Gustaf II. Adolf V, 2. 30—32.
9. Julii. *13926. Kardinal RICHELIEU meddeler (den danske Agent) Zobel, at han ikke kan tro, at Danmark vil slutte Fred uden Frankrigs Mellemkomst. — 19. juillet. (Fransk.) Avenel, Lettres de Richelieu III. 387—88.
14. Julii. 7040. Cygnæus, Bidrag t. de nordeurop. folkslagens hist. S. 294—96.
14. Julii. *13927. Sir THOMAS ROE skriver til K. Frederik af Bøhmen, at Udbyttet af hans Forhandlinger i Nederlandene kun har været ringe, og at han nu begiver sig til K. Chr. IV., som for Tiden er i Holsten. — *Hagh*, $\frac{1}{24}$. July. (Engelsk.) Gardiner, Letters relat. to the mission of Sir Thomas Roe to Gustavus Adolphus 1629—30 S. 33.
15. Julii. *13928. K. CHR. IV.'s Vidnesbyrd for Oberst Donald Mackay, som nu tager Afsked efter at have tjent ham i tre Aar. — 15. July. (Latin.) Udt. p. Eng. i Macray, Third Report S. 71.
18. Julii. 7043. Udt. i Cronholm, Sveriges hist. under Gustaf II. Adolf V, 2. 29.
19. Julii. *13929. ALBRECHT, Hert. af Mech(elnburg) og Fr(ie)d(land)ts Skrivelse til K. Chr. IV., at han har afsendt sin Oberst Wengerski til ham for at bevidne ham sin Højagtelse. — *Schwerin*, d. 29. Juli. (Tydsk.) Jahrb. d. Vereins f. meklenbg. Gesch. XXXV. 88—89.
22. Julii. *13930. Anordning, truffen i Anledning af den i Byen herskende Pest af BERGENS MAGISTRAT med Slotsherren Jens Juels Samtykke. — *Bergens Raadstue*, d. 22. Juli. Norske Mag. II. 317—20.
24. Julii. *13931. Optegnelse om nogle Punkter, som HERT. AF MECKLENBURG OG FRIEDLAND har befalet Heinrich Kustosz at forebringe for de mecklenburgske Kammerraader; heri omtales Betalingen af de kejserlige Kommissariers Udgifter under Fredsforhandlingen i Lübeck. — *Güstrow*, am 3. Augusti/24. Julii(!). (Tydsk.) Jahrb. d. Vereins f. meklenbg. Gesch. XXXVI. 49—54.
25. Julii. 7044. Brudst. og Udt. i svensk Overs. i Cronholm, Sverigs hist. under Gustaf II. Adolf V, 2. 29. Brudst. og Udt. p. Tydsk i Droysen, Gustaf Adolf II. 127—28.
29. Julii. *13932. Litteræ regis GUSTAVI II. ADOLPHI ad electorem Saxonie, in quibus inter alia scribit, legatos suos «contra jus et morem humanarum gentium a tractatu Lubecensi ignominiose» rejectos esse. — *In castris ad Marienburgum*, di(!) 29. Julii. Droysen, Schriftstücke von Gustaf Adolf S. 10—13.

1629.

13933. Litteræ OLIGERI ROSENKRANDSI ad Fridericum Andreæ præceptorem lii Oxoniæ, in quibus cum eo pacem nuper factam et adventum Mullenii Oxoniam dat. — Uden Datum. Kirkehist. Saml. 3. R. VI. 524—25.

Julio.

13934. KGL. og HERTUGELIG Proposition til Landdagen i Itzeho, hvori Ridderfordres til at overveje Nødvendigheden af en Forøgelse og hurtigere Erlæggelse Soldateskens Aftakkelse bevilgede Penge; det er endvidere nødvendigt at sikre e, og Kongen og Hertugen ere blevne enige om Forholdsregler til at gjenoprette — Uden Datum. (Tydsk.) Udt. i Ratjen, Verz. d. Handschrift. d. Kieler Universitäts-

1.—26. Augusti.

3935. K. CHR. IV. befaler Hr. Jørgen Skeel t. Soustrup, Christen Holck t. og Albert Skeel t. Riberhuus at tilsige Almuen i Ribe og Aarhus Stifter til at visse bestemte Dage med deres Klager over det af Fjenden borttagne Gods og stighederne. — D. 5. Aug. Udt. i Hübertz, Et Blik paa Aarhus S. 62.

5. Augusti.

936. K. CHR. IV. skriver til Kansler og Raad i Skotland angaaende Jonas fordrer en Arv paa Grund af sit Giftermaal. — 5. Aug. (Latin.) Udt. p. Eng. i Report S. 71.

5. Augusti.

937. Skrivelse fra (den bayerske Agent) MENZEL, hvori han forsikrer, at den mand Levin Marschall har forfattet det mod Kejseren rettede Stridsskrift »Wilt ser sehen?«. — 6. August. (Tydsk.) Udt. p. Tydsk i Droysen, Gustaf Adolf II.

6. Augusti.

938. K. CHR. IV.'s aabne Brev, hvorved det befales Professorerne ved Københavns Universitet at have Indseende med den Bogtrykker og Kobberstikker, der var forbeholdt. — *Haffnia*, 8. Augusti. Danske Mag. 5. R. I. 142—43.

8. Augusti.

39. K. CHR. IV. befaler Biskop (Jens Dinesen Jersin) i Ribe at indlevere en Sogne, hvis Indtægter ere for ringe til at taale Afgiften til Præstenkerne. — *lott*, d. 9. Augusti. Kirkehist. Saml. 3. R. II. 186.

9. Augusti.

40. Sir THOMAS ROES Propositioner, væsentlig angaaende Søfarten paa Østersøen i Tydskland. — *Copenh.*, 19. Aug. (Engelsk.) Udt. i Macray, Third

9. Augusti.

1. Kardinal RICHELIEUS Skrivelse til (Statssekretær) Bouthillier om Forholdet i Danmark berører ogsaa den af Danmark sluttede Fred. — 21. août. (Fransk.) *e Richelieu* III. 413—14.

11. Augusti.

2. CHRISTEN FRIIS OG FRANTS RANTZAU skrive til Professorerne ved Københavns Universitet og spørge, om Hans Jenssen Riber, som for Tiden studerede i Wittenberg, egne sig til at blive Rektor ved Viborg Skole. — *Kiøbenhavn*, 17. Augusti. 3. R. IV. 555.

17. Augusti.

Enkedr. SOPHIA underretter K. Chr. IV. om den ulykkelige Stilling, hvori nge Hert. af Mecklenburg ere komne ved, at Kejseren har skjænket deres Gode, og beder ham om at tage sig af dem. — *Nykøping*, d. 18. Aug. og Udt. i Slangé, Geschichte Christ. IV. durch Schlegel II. 349—50.

18. Augusti.

DOROTHEA, Enkehertuginde af Slesvig-Holsten, tilstiller sin Sekretær en Underretning om hendes alske Godsets Beskaffenhed med Hensyn til Indkvartering. — *Sunderburg*, d. 21. Augusti. (Tydsk.) Hist. Tidsskr.

21. Augusti.

1629.

22. Augustl. *13945. Brev fra ERNST JOBST HEIDTMÜLLER til hans »Broder« om Indkvarteringen paa Als, hvilken Byrde ogsaa skal bæres af 28 Schwabstedske og Schelszwiske Bønder. — *Sønderborg*, 22. Aug. (Tydsk.) Hist. Tidsskr. 3. R. VI. 86.
23. Augustl. *13946. NICOLAI WISMARI ad Johannem Meursium epistola, in qua feminam reginæ (viduæ) ab eo recommendatam commemorat speratque, Deum eum a peste defensurum esse. — *Nycopia*, prid. Bartholomæi. Meursii Opera XI. 495.
25. Augustl. *13947. JANUS DIONYSII JERSIN, Superintendens Ripensis, præpositis diocesis litteras regias, die 9. Augusti datas (Nr. *13939) mittit et transmissionem claræ secundum litterarum tenorem designationis ab iis petit. — *Ripis*, XXV. d. Aug. Kirkehist. Saml. 3. R. II. 186.
27. Augustl. *13948. Erklæring af LANDSKABET PAA LANDDAGEN I ITZEO, hvorefter Prælater og Ridderskab gaa ind paa en Forhøjelse og tidligere Erlæggelse af Bevillingen til Soldateskens Aftakelse; Tak aflægges for Justitsens nye Ordning; derimod er det umuligt at tilvejebringe de til Landsdefensionen nødvendige Midler. — 27. Aug. (Tydsk.) Brudst. og Udt. i Ratjen, Verz. d. Handschrift. d. Kieler Universitätsbibl. II. 342. Udt. sstds. III. 78—79.
28. Augustl. *13949. KGL. og HERTUGELIG Replik til Landdagen i Itzeho, hvori den skete Bevilling til Soldaternes Aftakelse erklæres for utilstrækkelig; det er ogsaa uforsvarligt at undlade at gjøre noget for Landsdefensionen. — *Crempe*, 28. Aug. (Tydsk.) Udt. i Ratjen, Verz. d. Handschrift. d. Kieler Universitätsbibl. II. 343.
29. Augustl. *13950. Duplik af PRÆLATER, RIDDER- OG LANDSKAB PAA LANDDAGEN I ITZEO, hvori angives Grundene til, at ingen yderligere Bevilling kan gives; tillige udtales Ønsket om Ansættelse af en Statholder i Hertugdømmerne. — *Itzehoe*, 29. Aug. (Tydsk.) Udt. i Ratjen, Verz. d. Handschrift. d. Kieler Universitätsbibl. II. 343.
4. Septbr. *13951. RIGSRAADET beder Kongen om at tilgive Egidius von der Lancke hans Forseelse, hvorom Hert. af Holsten har henvendt sig til Raadet. — 4. Sept. Brudst. i Molbech, Christian IV.'s egenhænd. Breve I. 363—64.
5. Septbr. *13952. LAMPERTI ALARDI ad Johannem Meursium epistola, in qua commemorat, comitia provincialia nuper Itzehoe celebrata esse, rege interim Crempis commemorante; plures ex tractu Bremensi suas parochias deserentes hic confluere, et cancellarium Levinum Mareschallum et commissarium a Buchwald mortuos esse. — *Crempis*, Non. Sept. Meursii Opera XI. 496—97.
5. Septbr. *13953. GREVEN AF NASSAUS Skrivelse til Hert. (Albrecht) af Mecklenburg og Friedland, hvori han blandt Grundene til, at han har maattet rømme Amersfort, nævner, at danske, franske og svenske Tropper vare stødt til Fjenden. — *In Veldtleger bey der Issel*, 15. Septemb. (Tydsk.) Chlumecky, Die Regesten d. Archive im Mähren I. Briefe Waldsteins S. 174—78.
6. Septbr. *13954. Litteræ MARTINI MATTHIÆ, Superintendentis Aarhusiensis ad D. Nicolaum Erasmi in Mallung, præpositum provinciæ Ningherrit, et D. Bartholomæum Johannis in Gylding, præpositum provinciæ Hatzherrit, quibus cum iis communicat, regem jussisse, vigesimum octavum hujus mensis diem solenniter celebrari pro pace cælitus restituta, et iis mandat, ut consulant, ne fratres provinciarum in negotio tam sancto segnes aut tepidi sint. — *Aarhusii*, 6. Septembr. Poulson, Bibliotheca Aarhusiensis S. 67—68.
11. Septbr. *13955. ERICH JACOPSEN, Notarius Vicariorum til Roskilde Domkirkes Vidnesbyrd til Jacob Andersen, Raadmd. i Roskilde, at tre Breve angaaende Henlæggelsen af S. Ivos Alters Vikariat i Roskilde til Konrektoratet i Odense ere rigtig udkopierede lige efter Originalbrevene. — *Roskild*, d. 11. Septembris. Rørdam, Hist. Kildeskr. 2. R. II. 74—77.

- etning over Sejlstrup Slot og Len, affattet af MOGENS KAAAS t. Aasgaard, da det overleveredes til Reinholt Heidenstrup t. Rugballe i Danske Saml. VI. 371—72. 1629. 14. Septbr.
- Geschichte d. preussischen Lande V, Docum. S. 163—69. 16. Septbr.
- IV. befaler en af sine Raader at begive sig til Hamburg for at orhenværende Major ved det Schlammersdorffske Regiment, til at for at underkaste sig en Anklage. — *Crempe*, d. 16. Septembris. 16. Septbr.
- Brinkman'ska archivet II. 94.
- Gustaf II. Adolfs Skrifter S. 604—605. 17. Septbr.
- Indst. p. Tydsk i Droysen, Gustaf Adolf II. 61. 20. Septbr.
- VI. II. ADOLPHI regis ad consules civitatis Stralsundensis litteræ, stinctu Daniæ regis et electoris Brandenburgici interpositionem citari. — *In arce nostra Calmariensi*, die XXII. mensis Septembris. 22. Septbr.
- Sammlungen II. 360—62.
- NYEVELTS og ANTHONIS DE RODES Skrivelse til deres Kolleger, omtales Obersterne Holks og Rosenkrandses i Utrecht liggende aghe, desen 22. Septemb. olde stijl. (Hollandsk.) Kronijk van het 22. Septbr.
- ht 5. Serie 23. Jaarg. S. 217—18.
- Friis, Saml. til dansk Bygningshist. S. 359—60. 26. Septbr.
- Greve JOHAN CASIMIRS Skrivelse til Ludvig Camerarius, hvori han berelag af Hensyn til den sig til Østersøen nærmende Fare. — 30. Septbr.
- (Tydsk.) Moser, Neues patriotisches Archiv I. 96—100.
- kejslerlige Kommissær JOHAN VON HYENS) Skrivelse til (Greven af 30. Septbr.
- er Rygter om K. af Danmarks Sønners paatænkte Indfald i Stifterne
- Verden, 10. Octobris. (Tydsk.) Chlumecky, Die Regesten d. Archive im s S. 184—86.
- HR. IV.'s aabne Brev til Provster og Præster i Hadersleffhus Len 1. Octobr.
- de uden nogen Exception i gejstlige Sager skulle rette sig efter kongelige Forordninger. — *Frederichsborg Slott*, d. 1. Octob. Ny
- HR. IV. bevilger, at Jandrup og Billum Sogne i Jylland maa annek- 1. Octobr.
- etjenes af en Sognepræst, Sognepræsten i Sortebrødre Kirke i Ribes de. — *Frederiksborg Slot*, d. 1. Okt. Danske Saml. II. 43.
- AN, Greve af Tilly, meddeler Hert. af Mecklenburg og Friedland, at 1. Octobr.
- se fra den kejslerlige Kommissær i Verden Johan von Hyen er Fare
- Krig med K. af Danmarks Sønner, ja maaske med Kongen selv. —
- dsk.) Chlumecky, Die Regesten d. Archive im Mähren I. Briefe Waldsteins S. 183.
- ERINUS PAULINUS Judichærus Gotlandus ad M. Andream Petri Hæge- 8. Octobr.
- tæ Hafniensis scribit et ab eo petit, ut sibi testimonium vitæ, in officio
- exactæ, det. — *Orthungæ*, 8. Oct. Kirkehist. Saml. 3. R. III. 70—71.
- STAVI II. ADOLPHI regis ad consules communivitatis Stralsundensis litteræ, 8. Octobr.
- iæ regem et electorem Brandenburgicum interventionem suam contro-
- civitatis his annis enatæ sint, sopiendis obtulisse. — *Ex arce Nostra*
- die IIX. Octobris. Gadebusch, Pommersche Sammlungen II. 365—69.

1629.

10. Octobr. 7077. Saml. af Forordn. 1643 S. 97—103. Collin, Om Rigsmønt og Courant Bil. Nr. 12. Scharling, Pengenes synkende Værdi S. 429—30.
12. Octobr. *13967. NIELS SKADE t. Østergaards Brev til Jens Dinesen Jersin, Biskop i Ribe Stift, hvori han beder denne om at tillade, at en Pige, som havde tjent ham i 7 Aar og nu fæstet et Hus af ham der i Sognet, maatte blive der, skjønt hans Frue tidligere havde beskyldt ham for at staa i Forhold til hende. — *Østergaard*, 12. Oktober. Udt. i Saml. t. jydsk Hist. og Top. VIII. 297—98.
13. Octobr. *13968. JOH. ISACH PONTANI epistola ad Stephanum Stephanium de locis quibusdam apud Saxonem, de peste in Dania grassante et de Croneburgi incendio. — *Hardervici*, X. Kal. Novembr. A. Alciati Epistola 1695 S. 358—61.
20. Octobr. 7084. Lünig, Teutsches Reichs-Archiv. Bd. 9. Pars spec. 5. Forts. d. 2. Cont. 4. Abth. 3. Abs. S. 536—41.
27. Octobr. *13969. Protokol over SVERIGS RIGSRAADS Forhandlinger om det tilraadelige i en Krig i Tydskland; Danmarks eventuelle Holdning under en saadan overvejes. — *Upsala slott*, d. 27. Octob. (Svensk.) Arkiv till upplysn. om Svenska krigens hist. I. 42—52. Brudst. og Udt. i tydsk Overs. i Droysen, Gustaf Adolf II. 31—35.
28. Octobr. *13970. K. KARL I.'s Brev til K. Chr. IV., hvori han takker ham for den Modtagelse, han har givet Sir Thomas Roe; han sender nu denne tilbage til K. Chr. IV. med nye Instruxer, som han haaber ville udjævne alle Uoverensstemmelser. — *Westminster*, 28. Oct. (Latin.) Udt. p. Eng. i Macray, Third Report S. 50.
- Octobri. *13971. Memorial fra det SVENSKKE RIGSKANCELLI til Hert. Adolph Frederik af Mecklenburg, hvori denne bl. a. opfordres til at overgive de Personer, som have anstiftet Uenighed mellem K. af Sverig og Danmark. — Uden Datum. (Tydsk.) Brudst. i Lützow, Pragmatische Geschichte von Mecklenburg III. 245.
1. Novbr. 7093. Latin i Bartholini Cista medica S. 309—10.
2. Novbr. *13972. HUGONIS GROTIJ ad Gerardum Joannem Vossium epistola, in qua commemorat, Danum regem pericula Belgii in pacem suam vertisse. — *Lutetiae*, 12. Novemb. Hugonis Grotii Epistolæ 1687 S. 85.
3. Novbr. 7094. Arkiv till upplysn. om Svenska krigens hist. I. 55—60. Brudst. og Udt. i tydsk Overs. i Droysen, Gustaf Adolf II. 35—37.
3. Novbr. *13973. Protokol over K. GUSTAF II. ADOLFS Forhandlinger med sit RIGSRAAD om det tilraadelige i en Krig i Tydskland; Kongen nævner K. af Danmarks Ulykke som Bevis paa en Krigs usikre Udfald. — *Upsala slott*, d. 3. Novemb. (Svensk.) Arkiv till upplysn. om Svenska krigens hist. I. 53—55.
4. Novbr. *13974. JACOB MATTHIESEN skriver til sine Venner Frederik (Andersen) og (Hans) Mule, at han for 3 Dage siden var kommen fra London til Cambridge; han meddeler, at Laurits Ulfeld nylig var ankommen til London. — *Canabrigiæ*, 4. Novbr. (Latin.) Udt. i Kirkehist. Saml. 3. R. VI. 525—26.
6. Novbr.? *13975. Kurf. JOHAN GEORG af Sachsens Kammertjener LEBZELTER skriver til Enkedr. (Sophie) af Danmark, at Wallenstein paa hans Henvendelse har svaret, at han var villig til at betale Renterne af den Fordring paa 300000 Dlr., Enkedronningen havde paa Mecklenburg, men at han dog udsatte Betalingen, til den truende Krigsfare var dreven over. — $\frac{6}{11}$. Novbr. (!) (Tydsk.) Udt. i Gindely, Waldstein 1625—30 II. 186.
7. Novbr. *13976. K. CHR. IV. befaler Rigets Biskopper at paase, at Forordningen af 7. Nov. 1629 om den theologiske Embedsprøve overholdes, men dog, uanset Professorernes Attestation, sig med Examina flitteligen forholde. — 7. Novemb. Brudst. i Ny kirkehist. Saml. II. 623

1629.

CHR. IV.'s Befaling til Professorerne ved Universitetet angaaende den 7. Novbr.
 Professorer, som enhver, der vil stedes paa Prædikestolen eller forestaa
 i de store Skoler, skal underkaste sig. — *Hafnia*, d. 7. Novembris.
 622—23.

Falzgreve JOHAN CASIMIRS Skrivelse til Ludvig Camerarius, hvori han 8. Novbr.
 Skrivelse fra Kejseren til K. af Danmark i Anledning af dennes Kræn-
 koppelige bremiske Territorium; Forslag fra kejserlig Side om at bruge
 Sverig ere blevne bestemt afviste. — *Calmar*, d. 8. Nov. (Tydsk.)
 des Archiv I. 107—11.

testimonium publicum GASPARI ERASMI BROCHMANNI, quo confirmat, 11. Novbr.
 idichærum Gothum triennalem Academiæ Hafniensis civem fuisse. —
 vemb. Kirkehist. Saml. 3. R. III. 71—72.

ammertjeneren LEBZELTERS Beretning til Kurf. Johan Georg af Sachsen 12. Novbr.
 til Wallenstein, hvori han bl. a. skriver, at han har udrettet det, der
 i Enkedr. af Danmarks Sag. — 22. Novbr. (Tydsk.) Gindely, Waldstein

CORNELIUS VAN DER MYLES Skrivelse til Johannes Meursius, hvori han 17. Novbr.
 har maattet flytte paa Grund af den herskende Sygdom, og omtaler
 ent i Haag Camerarius's Brevvexling med (den danske Resident) i Paris
 aye, ce XXVII. de Novembre. (Fransk.) Meursii Opera XI. 497—98.
 in i Bartholini Cista medica S. 311—14. 18. Novbr.

UNIVERSITETETS Bestalling for Johan Lorenz som Organist ved Vor Frue 22. Novbr.
 l. — 22. November. Brudst. i Kirkehist. Saml. 3. R. I. 467.

Doktor PETER ERASMI vidner, at han ikke har fundet Spor af Forgiftning 26. Novbr.
 lfælde, hvortil han blev kaldet i Anledning af den Rus, Rhingreven
 øbenhavn Slot. — *Frankenhausen in Düringen*, d. 26. novemb. (Tydsk.)
 rådets protokoll II. 294—95.

GUSTAVUS II. ADOLPHUS rex Otthonem Ludovicum, Wild- et Rheine 28. Novbr.
 e ad primum diem mensis Junii 1630 citat, ut ad actionem regis
 famationis contra se respondeat. — *Ubsaliæ*, die XXVIII. novembr.
 rådets protokoll II. 282—83.

REKTOR OG PROFESSORER ved Universitetets Supplik til Kansleren (Chr. 29. Novbr.
 tiende Penge af D. Leonh. Mezneri Broders Arvedel maa følge den sjette
 Universitetet, for at der deraf kan dannes en Kapital til »Professorum
 g«. — *Roschild*, 29. Novemb. Danske Mag. 5. R. I. 143—44.

Sir THOMAS ROE skriver til Viscount Grandison, at hans Underhandlinger 30. Novbr.
 e, men at han dog maa blive til Februar eller Marts, naar Søen bliver
 i rejse over Danmark. — *Dansicke*, 10. Dec. (Engelsk.) Gardiner, Letters
 of Sir Thomas Roe to Gustavus Adolphus 1629—30 S. 55—57. vel 10. Decbr.

K. CHR. IV. skriver til K. Karl I. om en Misforstaaelse med Hensyn til 3. Decbr.
 gerne, samt meddeler ham sit Svar paa Sir Rob. Anstruthers Forslag
 eldsspørgsmaalet ved Voldgift. — 3. Dec. (Latin.) Udt. p. Eng. i Macray,

BALTZER NIELSONS Revers ved hans Kaldelse til Sognekapellan ved Vor 3. Decbr.
 enhavn. — *Roschild*, d. 3. Decemb. Kirkehist. Saml. 3. R. I. 491—92.

- 1629.
9. Decbr.   •   7103. Særtr. af Forordn. Udt. p. Tydsk i Droysen, Gustaf Adolf II. 61.
10. Decbr.   *13989. K. CHR. IV. tillader Almuen paa Gerlof Nettelhorsts Grund og Eiendom østen Ousz dersteds at lade opføre et Kapel, der skal betjenes af Sognepræsten til Ide Kirke. — *Kollinghuus*, d. 10. Decembris. Schrøder, Immanuels Kirkes Indvielse udt Friderichshald S. 103—105.
11. Decbr.   *13990. Litteræ regis GUSTAVI II. ADOLFI ad proconsules et consules Magdæburgenses, in quibus inter alia de compositione a se Lübecæ oblata scribit. — *In arce nostra Ubsaliensi*, 11. Decembris. Droysen, Schriftstücke von Gustaf Adolf S. 190—92.
11. Decbr.   *13991. WILLEM VAN OLDENBARNEVELDS Skrivelse til Hugo de Groot, i hvilken han omtaler, at man daglig hører, at de Tropper, der ere i Danmark, blive forstærkede. — *Brüssel*, d. 21. December. (Hollandsk.) Kronijk van het histor. Genootschap te Utrecht 6. Serie 29. Jaarg. S. 467—68.
13. Decbr.   *13992. K. CHR. IV.'s aabne Brev til Adelen og Ridderskabet i Fyrstendømmerne, hvorved han befaler dem at indbetale den paa Landdagen i Itzehoe bevilgede Skat til næstk. Antonii og paafølgende to Dage hos Landretsnotaren, samt kundgjør, at alle Retsindlæg skulle indgives til Landskansleren paa Kieler Omslag. — *Unser Vestung Rendsburgk*, d. 13. Decembris. (Tydsk.) Særtr. af Forordn.
13. Decbr.   *13993. Den venetianske Gesandt i Wien Vicos Beretning til Signoriet i Venedig, hvori han bl. a. udtaler, at Wallenstein vægrer sig ved at give Mecklenburg tilbage til de tidligere Fyrster, som havde sluttet sig til K. af Danmark. — 23. Decbr. (Italiensk.) Brudst. i Gindely, Waldstein 1625—30 II. 218.
16. Decbr.   *13994. ANDERS BILDES absolut afvisende Betænkning om K. Gustaf II. Adolfs Anmodning (af 10. Nov.) om at maatte lade svenske Lejetropper fra Udlandet i Smaahobe marschere hjem til Sverig gennem Danmark. — *Dragsholm*, 16. Decbr. Brudst. i Meldell, Bille-Ættens Hist. II. 221—23.
18. Decbr.   *13995. Instructio REGIS SVECIE Ludovico Camerario data de fœdere cum deputatu regis Gallie faciendo; inter alia postulare eum debere, ut rex Daniæ, si velit, in pace facienda comprehendatur. — *Upsaliæ*, die 18. Decembris. Moser, Patriotisches Archiv VI. 133—50. Brudst. og Udt. p. Tydsk i Droysen, Gustaf Adolf II. 43—46 (Her fejlagtig med Dato 10. December.)
29. Decbr. vel
8. Januar.   *13996. Fortegnelse over de Pladser, som Nederlænderne have indtaget efter d. 18. Octobr. 1629; heri nævnes Staden Elberfeld, hvor Oberst Rosenkrands ligger med 4 Kompagnier. — 8. Januarii 1630. (Hollandsk.) Kronijk van het histor. Genootschap te Utrecht 5. Serie 23. Jaarg. S. 227—29.
7113. Maa i Følge Danske Saml. 2. R. III. 379 sikkert henføres til 1627, hvis den i Instruxen nævnte Statholder er Frants Rantzou, eller til April 1637, hvis Statholderen som af Birket Smith, Leonora Christina I. XXXV—VI formodet er Korfits Ulfeld. Instruxen omtales formentlig i et Brev fra K. Chr. IV. til Kansler Chr. Friis af 24. April 1637.
- *13997. Formula juramenti eorum, quibus ministerium evangelii committitur, a Jano Dionysii Jersino episcopo præscripta. Ny kirkehist. Saml. V. 612.
- *13998. KAREN HVAS t. Søndergaards og hendes Døttre METTE, DORTE OG MARGRETE MOGENSDATTERS Vidne, at Otte Skeel t. Hammelse har faaet udlagt af Hejselts Ejendom som Betaling for sine Fordringer til afg. Mogens Andersen t. Hejselt. Saml. t. jydsk Hist. og Top. X. 267.

1629.

BØNDER AF TORSLEV SOGNS Vidne om Udlæg af en Del af Hejselt m til Otte Skeel t. Hammelmose som Betaling for hans Fordringer til m t. Hejselt. Saml. t. jydsk Hist. og Top. X. 267—68.

Ikast til en Oktroy af GENERALSTATERNE for et Søassuranceselskab; erne for Skibe, der sejle til Sundet og til Norge. — (Hollandsk.) Genootschap te Utrecht 5. Serie 23. Jaarg. S. 147—78.

c. 1629—30.

c. 1629-30.

elation om, hvad der er bleven besluttet af GENERALSTATERNE mod dske Rige. Det hedder bl. a., at Oberst Mayer tillige med den unge l falde ind i Stiftet Bremen. — (Tydsk.) Archiv f. Kunde österreich. Ge—26.

post 1629.

post 1629.

(AARHUS) BYTINGSVIDNE om Jacob Hanszen Kjedelsmeds ulovlige Færd, vare her i Landet Brudst. og Udt. i Hübertz, Et Blik paa Aarhus S. 60—61.

1630.

1630.

BERHARDI VOSSII ad Johannem Meursium epistola, in qua post fœdus regem Daniæ initum, se eum proximo autumnis visurum esse, sperat,istolam, Stephano Stephanio ad eum eunte, mittit. — Lugd. Bat., Idib. orsii Opera XI. 498—501. 3. Januar.

COACHIM V. MITZLAFFS Revers til K. Chr. IV. i Anledning af hans Løs- t, i hvilken han lover ikke at ville hævne sig paa nogen paa Grund af mt at forlade Kongens Riger og Lande og ikke at foretage sig noget dragesholmb, d. 6. Januarii. (Tydsk.) Jahn, Danm. Deltag. i Trediveaarskr. 6. Januar.

Hert. ADOLPH FREDERIK af Mecklenburgs Instrux for sin Gesandt til K. Moriz von der Marwig, hvorefter denne skal meddele Kongen, at Hert. af fordret K. af Danmark til at medvirke til at tilintetgjøre den svenske r, hvilket Kongen dog har afslaaet. — Lübeck, 6. Januar. (Tydsk.) gmatische Geschichte von Mecklenburg III. 248. 6. Januar.

Sir ROBERT ANSTRUTHERS Skrivelse til en Unævnt, hvori han udvikler han overfor K. af Danmark og hans Ministre har forsvaret, at K. af pligtig til at betale de i Haagertraktaten stipulerede Summer. — Dansicke, k.) The negotiations of Sir Thomas Roe S. 731—83. 8. Januar.

EN UNÆVNTS Skrivelse fra Nedersachsen, hvori berettes, at K. af Danmark dater, der skulle uddanne Bønderne. — 9. Januar. (Tydsk.) Udt. p. Tydsk olf II. 67, Anm. 9. Januar.

1630.

9. Januar.

*14008. Sir THOMAS ROES Brev til K. Karl I., hvori han bl. a. udtaler, at for stor Eftergivenhed overfor K. Gustaf II. Adolfs Fordringer vil fremkalde Uvilje i Holland og navnlig hos K. Chr. IV. — ⁹/₁₉ Jan. Brudst. i Gardiner, Letters relat. to the mission of Sir Thomas Roe to Gustavus Adolphus 1629—30 S. 57.

14. Januar.

*14009. Sir THOMAS ROE skriver til Viscount Dorchester, at han har forhandlet med Oxenstjerna, som har meddelt ham, at Rygterne om, at Kejseren havde tilbudt Fred, vare rigtige, og at K. Chr. IV. havde tilbudt at mægle; desuden havde han anmodet ham om at virke for, at K. Chr. IV. ikke skulde lade sig formaa til at gaa over paa Kejserens Parti af Skinsyge mod Sverig. — *Elbing*, 24. Jan. (Engelsk.) Gardiner, Letters relat. to the mission of Sir Thomas Roe to Gustavus Adolphus 1629—30 S. 57—67.

15. Januar.

*14010. K. GUSTAF II. ADOLF befaler Erick Jöranson at antage de Soldater, som komme fra Danmark og tilbyde sig til Tjeneste. — *Stockholm*, d. 15. Januarii. (Svensk.) Arkiv till upplysn. om Svenska krigens hist. I. 85.

15. Januar.

*14011. Skrivelse fra en UNÆVNT, hvori berettes, at der er kommen svenske Ingeniører til Stralsund, som skulle befæste Staden yderligere, for at den ikke lettelig skal falde i K. af Danmarks eller andre Fjenders Haand. — *Stettin*, 15. Januar. (Tydsk.) Brudst. i Droysen, Gustaf Adolf II. 140, Anm. 2.

16. Januar.

*14012. K. GUSTAF II. ADOLFS Memorial for Underadmiralen Hans Klerick for hans Sendelse til Holland; han skal være med de der købte Skibe i Øresund omtrent d. 1. April. — *Stockholm*, d. 16. Januarii. (Svensk.) Arkiv till upplysn. om Svenska krigens hist. I. 86—87.

21. Januar.

*14013. K. CHR. IV.'s Møntordning om Udprægning af 14-lødige 8, 4, 2 og 1 Skillingstykker, 4-lødige Søslinger og 2-lødige Hvider. — D. 21. Januarii. Scharling, Pengenes synkende Værdi S. 430.

22. Januar.

*14014. Den svenske Resident JOHAN FEGRÆUS meddeler K. Gustaf II. Adolf K. Chr. IV.'s Mening om den Formindskelse i sine Fordringer, Sverig maatte gjøre, forat en Mægling mellem dette Rige og Kejseren skulde kunne føre til noget Resultat. — d. 22. Januari. (Svensk.) Udt. i Cronholm, Sveriges hist. under Gustaf II. Adolf V, 2. 35, jvfr. 38.

1. Febr.

*14015. Biskop JANUS DIONYSIUS JERSINUS's Brev til Kansler Fris med Taksigelse for Kongens Tilbud om et Professorat i Theologi, men han foretrækker sit Embede som Biskop. — *Kiøbenhaffn*, d. 1. Febr. Gjellerup, Jens Dinesen Jersin S. 260—61.

1. Febr.

*14016. ØVRIGHEDEN I STRALSUNDS Skrivelse til de i Stettin samlede pommerske Landstænder, hvori den gjør Indsigelse mod Rügens Afstaaelse til de Kejserlige, minder om de tidligere besværlige Forhandlinger med Danmark om denne Ø samt omtaler sine Bestræbelser for at faa den danske Rudentold afskaffet. — D. 1. Febr. (Tydsk.) Schoettgen et Kreysig, Diplomataria et scriptores historiæ Germanicæ III. 374—76.

4. Febr.

*14017. Den svenske Afsending RASCH tilskriver K. Gustaf II. Adolf om et Gjæstebud ved det danske Hof, hvor de hamburgske Forhold navnlig bleve omtalte; K. Chr. IV. havde forevist ham forskjellige Mærkeligheder paa Frederiksborg Slot, men yttret sin Misfornøjelse med Sverigs Optræden med Hensyn til Stralsund. — Ce 4. Fevr. (Fransk.) Brudst. og Udt. i svensk Overs. i Cronholm, Sveriges hist. under Gustaf II. Adolf V, 2. 33—34, 38.

5. Febr.

*14018. Sir THOMAS ROE skriver til K. Frederik af Bøhmen, at den franske Gesandt M. Charnacé nu, skjønt han paa Hjemvejen var naaet til Danmark, er vendt tilbage til K. af Sverig, og at Oberst Kniphaussen, som ogsaa er vendt tilbage til Sverig, bringer Efterretninger om K. af Danmarks velvillige Stemning. — *Elbing*, ⁵/₁₅ Febr. (Engelsk.) Gardiner, Letters relat. to the mission of Sir Thomas Roe to Gustavus Adolphus 1629—30 S. 72—74.

- THOMAS ROE** skriver til Sir Rob. Anstruther om den Skinsyge, der ordiske Konger, og om K. Chr. IV.'s Tilnærmelser til Wallenstein, vis Enhuse, der stod K. og Pr. af Danmark nær, og Oberst Hulke *patiam regni regisque Daniæ*. Han fremhæver, at det maatte blive *ers Opgave* at modarbejde den Skinsyge, der fandtes mellem K. Chr. IV. f. — *Elbing*, 17. Febr. (Engelsk.) Gardiner, Letters relat. to the mission istavus Adolphus 1629—30 S. 68—71. 1630. 7. Febr.
- JUSTOPHORI FORSTNERI** ad Ricardum Fridericum Mockelium epistola, minem incrementa Sveci iniquius quam Daniæ regem propter veteres ntem ejus felicitatem laturum esse. — *Neostemii*, XII. Kal. Mart. auch f. Staats- u. Kirchengesch. IV. 287—300. 8. Febr.
- RECHT**, Hert. af Friedland, fraraader Kejseren at overdrage Godset inden Niclas Herman Niedrumb, da K. af Danmark er fremkommen aa, foregivende, at det er kjøbt for hans og hans Moders Penge. — (Tydsk.) Archiv f. Kunde österreich. Geschichts-Quellen XIX. 38. 10. Febr.
- JOHANNIS GROTHII** ad Benjaminum Maurerium epistola, in qua Laurentium gem Daniæ missus a Cæsareis interceptus est, commemorat. — is Grothii Epistolæ 1687 S. 85—86. 10. Febr.
- ISLER CHRISTIAN FRIIS** tilskriver Bispen i Lund, at Konrektoren i Lund en) ikke bør befordres til Rektor efter Rektoren Mogens Graves For-Skole. — (15/2.) Brudst. i Cawallin, Lund Stifts Herdaminne III. 11. 15. Febr.
- GUSTAF II. ADOLFS** Skrivelse til Hr. Sten Bjelke, hvori han billiger sætte Rügen for at forekomme K. af Danmarks Forhandlinger med n denne Ø. — *Westerds*, d. 17. Februarii. (Svensk.) Arkiv till upplysn. I. 94—96. 17. Febr.
- VAN DEN B(OORRÉS)** Skrivelse til (Johannes Wtenbogaert), hvori han fra Dwinglo i Glykstadt, hvori han stærkt roser Landet og sender de dbyggere i Almindelighed som særlig til Remonstranterne tilstaaede Febrii. (Hollandsk.) Brieven en onultgegev. Stukken van Joh. Wtenbogaert 17. Febr.
- OBBERSTIKKEREN SIMON DE PAS'S** Brev til Professor, Dr. Oluf Worm med bberstik, han havde under Hænder, nemlig »Staden Kjøbenhavn«, der io Hafniæ, som Worm agtede at udgive. — *Utrecht*, 1. Martii. Udt. i 19. Febr.
- DTZS RAUFFN**, Raadmd. i Kjøges, og Hustru ANNE HANNSDATTERS 26. et 26. Febr. 26. Februarii. Petersen, Kjøge Byes Hist., Aktst. S. 46—53.
- GREVINCKHOVIUS'S** Skrivelse til (Johannes Wtenbogaert), hvori han Oprettelsen af et Seminarium i Frederiksstad, hvortil han dog ikke me Penge nok ind. — *Amsterdam*, 7. Martii. (Hollandsk.) Brieven en Joh. Wtenbogaert III, 3. 89—92. 25. Febr.
- THOMAS ROES** Brev til Viscount Dorchester, hvori han bl. a. udtaler, en ringe Anledning til at faa Fjendskabet mellem de to nordiske Konger Lue; han tilføjer, at K. Chr. IV., for at modarbejde K. Gustaf II. Adolfs forgjæves har søgt at formaa Hert. af Pommern til at stille Rügen 26. Febr.

1630.

under hans Beskyttelse, og at Wallenstein har sendt Oberst Hatzfeld til Pommern for at virke for det samme. — *Danzig*, 26. Febr./7. March. (Engelsk.) Gardiner, Letters relat. to the mission of Sir Thomas Roe to Gustavus Adolphus 1629—30 S. 74—75.

27. Febr. *14030. Den svenske Afsending RASCH meddeler K. Gustaf II. Adolf Oplysninger om den danske Pr. Ulrik og om hans Taknemlighed mod Kongen; tillige omtales et Bal ved Hoffet. — Ce 27. Fevr. (Fransk.) Brudst. og Udt. i svensk Overs. i Cronholm, Sveriges hist. under Gustaf II. Adolf V, 2. 34.
27. Febr. *14031. Den svenske Resident JOHAN FEGRÆUS meddeler K. Gustaf II. Adolf en Samtale med Kansler Christian Friis, hvori denne stærkt havde fraraadet en svensk Krig i Tydskland. — d. 27. Febr. (Svensk.) Udt. i Cronholm, Sveriges hist. under Gustaf II. Adolf V, 2. 35—36.
28. Febr. *14032. K. CHR. IV.'s Skrivelse til Oberst Arnim, hvori han takker ham for Underretningen og Tilbudet om de af ham ved Staden Bützous Erobring i Forvaring tagne Ejendele, som have tilhørt hans afdøde Broder Hert. Ulrich. Da hele dennes Arv er skjænket til Kongens Søn Hert. Ulrik, skal denne blive underrettet om Tilbudet og vil vistnok give nærmere Ordre om Afhentningen. — (28. Februar.) (Tydsk.) Brudst. i Jahrb. d. Vereins f. meklenb. Gesch. XXVII. 93.
28. Febr. *14033. PETRUS SCRIVERIUS Johanni Isacio Pontano scribit, Stephanium nuper ejus nomine a se carmen encomiasticum petiisse, et se ipsi elegidion, quod in honorem Gelricæ historiæ condidisset, exhibuisse; se de poematio ad Danicam historiam nihil polliceri audere. — *Amstelredami*, X. Martii. A. Alciati Epistola 1695 S. 214—16.
28. Febr.? *14034. K. CHR. IV. forbyder Lord Reay at forlade Danmark, før han har tilbagebetalt Hugh Mouat (Mowat) 560 Dlr., som han med Urette havde faaet fra Patrick Cockburn, der nylig var dømt for Sodomiteri, medens hin var i Fængsel. — 29. Feb. (!) (Latin.) Udt. p. Eng. i Macray, Third Report S. 71.
- init. Martii. 7132. Udt. p. Tydsk i Droysen, Gustaf Adolf II. 129—31. Datum er: 3. Januar efter Fridericia, Danmarks ydre polit. Hist. 1629—1660 I. 132, Anm.
1. Martii. *14035. K. CHR. IV. befaler (Slotsherren) Jens Juel at undersøge, om man ikke kan tillade Bebyggelse af en Del af Vaagsalmenningen i Bergen. — *Kjøbenhavn*, 1. Marts. Udt. i Norske Mag. II. 320.
5. Martii. *14036. JOHANNES MEURSIUS Gerhardo Vossio pro litteris ejus per Stephanium sibi allatis gratias agit; commemorat inter alia, Lauremburgium Hafniam profectum esse. — *Soræ*, d. V. Martii. Ger. Joan. Vossii Epistolæ II. 77—79. Meursii Opera XI. 668—72.
6. vel 16. Martii. *14037. JOHANNIS CABELJAVII ad Axelium Oxenstjernam, cancellarium regni Sveciæ, litteræ, in quibus commemorat, Batavos telonium Svecicum in Borussia, simile, quod olim rex Daniæ tentaverit, haud bene ferre. — *Hagæ Comit.*, XVI. Martii. Arckenholtz, Mémoires concern. Christine, reine de Suède IV. 300—301.
7. Martii. *14038. ARN. BUCHELLIUS Johanni Meursio Passæum ad eum in Daniam profecturum recommendat. — *Trajecti in Batavis*, XVI. Kal. Aprilis. Meursii Opera XI. 502—3.
9. Martii. *14039. Epistola JOH. ISACII PONTANI ad Petrum Scriverium, in qua poematum hujus ad historiam Danicam commemorat. — *Hardervici*, XIX. Mart. A. Alciati Epistola 1695 S. 122—25.
10. Martii. *14040. Den svenske Resident JOHAN FEGRÆUS tilskriver K. Gustaf II. Adolf sin Opfattelse af Forholdet mellem K. Chr. IV. og hans Kansler og Raader, der paavirke ham stærkt imod Sverig trods hans personlige venlige Stemning; tillige skildrer han Kongens

- i Almindelighed ved Hoffet herskende Tarvelighed.** — d. 10. Mars.
Udt. i Cronholm, Sveriges hist. under Gustaf II. Adolf V, 2. 31—32.
- CHR. IV.** befaler Mogens Kaas, Christen Thommessen og Thønne Friis 11. Martii.
kjær i Aarhus for utilbørlig Omgang mod Byens Indvaanere under de
der, ligesom de tidligere have faaet samme Paalæg med Hensyn til
is. — *Hafn.*, 11. Marts. Udt. i Hübertz, Aktstykker vedk. Aarhus II. 58.
- CHR. IV.'s** Brev til Sigward Urne, hvorved det tillades, at Henrik 11. Martii.
Præst ved Børnehuset i Kjøbenhavn, maa faa Thiuffwelse Kald. — (¹¹/s.)
d. Stifts Herdaminne II. 94.
- CHR. IV.** befaler Lauritz Lindenov at sikre sig Wulf Badskjærs Til- 12. Martii.
Sagen mod ham og at tilholde Hans Dyster at tilbagelevere det Kobber,
Undersaatterne, for samme Pris, hvorfor de have mistet det, samt til-
a har udført Kobber af Landet. — 12. Marts. Udt. i Hübertz, Aktstykker
- JOHANNES MEURSIUS** Gerhardo Vossio juris candidatum quendam, qui 15. Martii.
professorem extra ordinem in academia Sorana egerit, recommendat. —
KV. Mart. Ger. Joan. Vossii Epistolæ II. 80—81. Meursii Opera XI. 672.
- CHRISTOPHER V. D. HERBORCH** lader Fru Helvig Kaas vide, at, da han 16. Martii.
fra Aalborg med Jørgen Eskesen, kom Jens Bangs Dreng løbende og
ørre vilde tale med Jørgen, hvorefter Skipperen drog til Aalborg med
Dage efter kom ombord igjen. — 16. Marts. Wulff, Jens Bang S. 57—58.
- OLIGERUS ROSENCRANTZIUS** Johannem Meursium de quibusdam quæstioni- 17. Martii.
guæ consultat. — *Ex Rosenholmiano meo*, XVII. Martii. Meursii Opera XI.
ehist. Saml. 3. R. VI. 526.
- GUSTAF II. ADOLFS** Skrivelse til Rigskansler Axel Oxenstjerna, hvori 17. Martii.
Danmarks Hvervinger, Forskandsning af Ruden og Forhandlinger med
ldstænder om Kjøbet af Rügen. — *Stockholm*, d. 17. Martii. (Svensk.)
Svenska krigens hist. I. 100—101.
- og Brudst. p. Tydsk i Droysen, Gustaf Adolf II. 62, Anm.** 19. Martii.
- Sir THOMAS ROES** Brev til Sir Rob. Anstruther, hvori han bl. a. udtaler 19. Martii.
i vil vække gjensidig Tillid i de to nordiske Kongers Hjærter. — *Dan-*
(Engelsk.) Gardiner, Letters relat. to the mission of Sir Thomas Roe to Gustavus
77—79.
- dst. og Udt. i svensk Overs. i Cronholm, Sveriges hist. under Gustaf II. Adolf V, 2.** 21. Martii.
dt. i tydsk Overs. i Droysen, Gustaf Adolf II. 133.
- K. CHR. IV.** befaler Claus Daa og Bispen i Sjælland at indsende til 22. Martii.
Rdtr. af de Kirkerne i Sjælland tilhørende Penge som Forskud til
— *Hafnia*, 22. Martii. Ny kirkehist. Saml. VI. 447.
- K. CHR. IV.** befaler det theologiske Fakultet flittig at gennemse Fre- 22. Martii.
der nu skal udgives paa ny, og træffe de nødvendige Aftaler med Tryk-
tikkeren, at Bogen kan udkomme snart og sælges til en billig Pris. —
Martii. Ny kirkehist. Saml. VI. 446—47.
- K. GUSTAF II. ADOLFS** Skrivelse til Rigskansler Axel Oxenstjerna, hvori 24. Martii.
symring over K. af Danmarks Hvervinger, Forskandsning af Ruden, For-
ngen, Opkrævning af Told paa Elben og Forbindelse med Wallenstein. —
Martii. (Svensk) Arkiv till upplysn. om Svenska krigens hist. I. 103—105.

1630.

25. Martii. 7148. Brudst. i Friis, Saml. til dansk Bygningshist. S. 229—30.
25. Martii. *14052. K. GUSTAF II. ADOLF meddeler Rigskansler Axel Oxenstjerna, at han paa K. af Danmarks Forslag er gaaet ind paa en Forhandling med de Kejserslige i Danzig i Begyndelsen af Maj og udbeder sig hans Betænkning desangaaende. — *Stockholm*, d. 25. Martii. (Svensk.) Arkiv till upplysn. om Svenska krigens hist. I. 105—106.
30. Martii. *14053. K. CHR. IV.'s Brev til K. Karl I., med Anbefaling for James Sincklair af Sincklairsholm, Søn af Sir Andrew Sincklair, med Hensyn til Udbetaling af Restancer. — 30. March. (Latin.) Udt. p. Eng. i Macray, Third Report S. 71.
30. Martii. *14054. K. CHR. IV. befuldmægtiger Pross Knudtssen t. Nørholm, Agent i Sverige, til at lade Rhingreven tiltale for Retten for de letfærdige Ord, han har talt om Kongen. — *Kiøpenhauffn Slott*, d. 30. martii. Kullberg, Svenska riksrådets protokoll II. 283—84.
30. Martii. *14055. K. CHR. IV. befuldmægtiger Pross Knutzen t. Nørholmb til at tiltale Rhingrev Otto Ludvig for hans løgnagtige Udtalelser om Pr. af Danmark. — *Auff unserm schloss zu Copenhagen*, d. 30. martii. (Tydsk.) Kullberg, Svenska riksrådets protokoll II. 284—85.
30. Martii. *14056. Den udvalgte K. CHR. (V.) befuldmægtiger Pross Knutzsen t. Nørholmb til at tiltale Rhingrev Otto Ludvig for hans letfærdige Tale mod ham. — *Kiøpenhauffns slot*, d. 30. martii. Kullberg, Svenska riksrådets protokoll II. 285. Smstds. S. 285—86 en Fuldmagt p. Tydsk dateret *Schloss zu Malmö*, d. 24. Aprilis.
31. Martii. *14057. K. CHR. IV. befaler Palle Rosenkrans at lade Anders Jespersen, Borger i Nykjøbing, bilægge en Tvist mellem Frederik Rostorff og hans Stiffader Falentin Kneutel angaaende et Skiftebrev, der i den førstes Barndom var gjort paa hans Fædrenearv. — 31. Martii. Barfod, Den falst. Gejstligh.s Personalh. II. 202, Anm. 3.
31. Martii. *14058. K. CHR. IV. tilskriver Oberst Hatzfeldt om hans Underhandlinger med Wallenstein samt om Forholdet til Stralsund. — (31. Marts.) (Tydsk.) Udt. og Brudst. i Fridericia, Danm. ydre polit. Hist. 1629—1660 I. 140.
3. Aprilis. *14059. REKTOR OG PROFESSORER VED KJØBENHAVNS UNIVERSITET henvise en Klage af Daniel Knutzøn over M. Anders Hegelund, Rektor ved Vor Frue Skole, til Paadømmelse af dennes »tilberlige Øvrighed». — *Kiøbenhaffn*, 3. Aprilis. Danske Mag. 5. R. I. 144.
3. Aprilis. *14060. NYKJØBING BYTINGSVIDNE, at blandt det Gods, som af Otto Skeel var sendt til Jens Gregersens Hus i Nykjøbing, var et Skrin med Brevskaber, som blev aabnet af den fjendtlige Øverstelejtant og derpaa henstod, til det brændte i den Ildebrand, som opkom i Byen mellem d. 13. og 14. Oktbr. 1628. — 3. April. Brudst. i Dueholms Diplomatar., udg. af Nielsen, S. V.
4. Aprilis. 7157. Brudst. og Udt. i svensk Overs. i Cronholm, Sveriges hist. under Gustaf II. Adolf V, 2. 37.
6. Aprilis. *14061. RECTOR ET PROFESSORES ACADEMIÆ HAFNIENSIS cum civibus academicis edictum Chr. IV^{ti} regis, quo examen theologicum institui jubet, communicant. — *Hafnia*, 6. Aprilis. Danske Mag. 5. R. I. 144—45.
8. Aprilis. *14062. K. GUSTAF II. ADOLFS Memorial om visse Punkter, med Hensyn til hvilke han ønsker sin Rigskanslers Betænkning; bl. a. hvorvidt der inden Aabningen af Krigen i Tydskland bør forlanges et Løfte af K. af Danmark om ikke at blande sig i den, og i Vægringstilfælde Krig begyndes med ham; om Rügen bør fratages ham, hvis han besætter det; om hvilke Forholdsregler, der bør træffes for at forhindre ham i at tiltage sig dominium maris Baltici m. m. — *Stockholm*, d. 8. Aprilis. (Svensk.) Arkiv till upplysn. om Svenska krigens hist. I. 108—14.

- LVIUS** skriver til den svenske Resident i Danmark Fegræus, at det er af Danmark vil give en god Sum Penge for Rügen. — 8. April.
sen, Gustaf Adolf II. 141, Anm. 1.
- HUGONIS GROTH** ad Guilielmum Grotium epistola, in qua existimat, con- 8. Aprilis.
Britanno, Dano, Sveco ad pacem omnium Protestantium cogi posse. —
Grotii Epistolæ 1687 S. 827—28.
- r THOMAS ROE** skriver til Sir Rob. Anstruther, at man i Danzig nu 8. Aprilis.
idter fra K. af Danmark og Kurf. af Sachsen og Brandenburg, som
m K. Gustaf II. Adolf og Kejseren). — *Dansicke*, $\frac{8}{18}$ Apr. (Engelsk.)
to the mission of Sir Thomas Roe to Gustavus Adolphus 1629—30 S. 79—80.
- r. JOHAN ADLER SALVIUS** anmoder Anders Svensson om at tilskynde 13. Aprilis.
rne til at sende Gesandter til det paa K. af Danmarks Mægling be-
i Danzig; Hamburgerne skal han ved Løfter om Hjælp fra K. af Sverig
ette sig, at Kongen opfører Blokhuse ved Elben; han bør virke for, at
til K. af Danmark og skaffe Efterretninger om dennes Forhandlinger
— *Stockholm*, d. 13. April. (Svensk.) Arkiv till upplysn. om Svenska krigens
- JOHANNES WTENBOGAERTS** Skrivelse til (P. Cupus), hvori han omtaler 13. Aprilis.
ensigt at rejse til Holsten. — *Desen* 23. Aprilis. (Hollandsk.) Brieven
i van Joh. Wtenbogaert III, 3. 148—52.
- K. GUSTAF II. ADOLF** tilskriver Generalmajor Kniephausen, at han har 16. Aprilis.
i Helsingør at sende de af hans Folk, der maatte komme til Sundet,
Stockholm, d. 16. Aprilis. (Tydsk.) Arkiv till upplysn. om Svenska krigens
- HUGONIS GROTH** ad Cl. Salmasium epistola, in qua Robertinum quendam 17. Aprilis.
Danici commemorat. — 27. Aprilis. Hugonis Grotii Epistolæ 1687 S. 86.
- VIBORG DOMKAPITELS** Brev med Fuldmagt for Kapitlets Notar M. Wilhelm 20. Aprilis.
jse til Læsø og bilægge de Tvistigheder, som sig der have begivet og
ve. — *Viborg*, 20. Aprilis. Saml. t. Jydsk Hist. og Top. X. 25—26.
- K. GUSTAF II. ADOLF** befaler (sin Agent i Helsingør) Johan Fegræus at 20. Aprilis.
almajor Kniephausens Folk, som komme til Sundet, samt det af Forbes
Regiment til Stralsund, efterat de først ere forsynede med Proviant. —
Aprilis. (Svensk.) Arkiv till upplysn. om Svenska krigens hist. I. 128—29.
- Sir THOMAS ROE** skriver til K. Frederik af Bøhmen, at han d. 19. April 20. Aprilis.
elsingør, men at K. Chr. IV. er i Holsten; han vil imidlertid vente paa
sammenkaldt et »Parlament« inden tre Uger, hvor formodentlig »Lady
skal paadømmes. Den kejserlige Udsending Baron v. Donau var kom-
l. 19. April, men der var ingen dansk Udsending mødt for at mægle
, $\frac{2}{30}$ Apr. (Engelsk.) Gardiner, Letters relat. to the mission of Sir Thomas Roe
s 1629—30 S. 80—83.
- Sir THOMAS ROE** skriver til Dr. Elisabeth af Bøhmen, at han ikke har 20. Aprilis.
f. og maa vente paa ham og paa nye Ordre. — *Elsenore*, $\frac{2}{30}$ Apr.
ner, Letters relat. to the mission of Sir Thomas Roe to Gustavus Adolphus 1629—
- Responsum MEDICORUM HAFNIENSIIUM** in causa Jani Nicolai, homicidii fætus 17. Aprilis—Majo.
da Martinia accusati. — Uden Dag. Bartholini Cista medica S. 318—40.

1630.

post Aprilen.

- *14075. K. CHR. IV.'s Skrivelse til Friderich Günther om Hamburgernes paabe-
raabte Privilegium paa Elben og Betingelsen derfor. — (Tydsk.) Molbech, Christian IV.'s
egenhænd. Breve I. 449—50. Om mullig Datering se: Bricka og Fridericia, Christian den Fjerdens egenhænd. Breve
II. 314, Anm. 2.
2. Maji. *14076. GERARDI VOSSII ad Johannem Meursium epistola, in qua pro historia
ejus Danica gratias agit eamque laudat; de adventu filii Oligeri Rosencrantzii nihil hac-
tenus intellexit. — *Amstelodami*, IV. Idus. Maias. Ger. Joan. Vossii Epistolæ I. 172—74. Meursii
Opera XI. 508—11. (Stds. S. 529—32 er det samme Brev ved en Fejltagelse gjenoptrykt med Aarstallet 1631.)
9. Maji. *14077. K. GUSTAF II. ADOLF befaler (sin Agent i Helsingør) Johan Feggræus, naar
Mitschefals Soldater komme til Sundet, at sende dem til Stralsund. — *Stockholm*, d. 9. Maji.
(Svensk.) Arkiv till upplysn. om Svenska krigens hist. I. 129.
10. Maji. *14078. VIBORG BYTINGS Dom, hvorved Peiter Buchner, Mestermænd der i Byen,
dømmes fra Livet, fordi han har gjort sig til en falsk og bedragelig Profet. — *Wiborg
byeting*, d. 10. Maii. Ny kirkehist. Saml. IV. 183—88.
12. Maji. 7189. Brudst. og Udt. p. Tydsk i Droyzen, Gustaf Adolf II. 64.
12. Maji. *14079. Den svenske Afsending RASCH meddeler K. Gustaf II. Adolf en Samtale,
han har haft med K. Chr. IV. om dennes Strid med Hamburgerne, hvori Kongen udtalte
sin Harm over Hamburgernes Beskyldninger mod ham for Forbindelser med Katolikerne,
meddelte sine Forhandlinger med Kejseren og udtalte Frygt for, at K. Gustaf II. Adolf
vilde hjælpe Hamburg. — ce 12. Maj. (Fransk.) Brudst. og Udt. i svensk Overs. i Cronholm,
Sveriges hist. under Gustaf II. Adolf V, 2. 32—33.
13. Maji. *14080. ALBERTT SKIELL opfordrer Biskop Jersin til at holde Takkeprædiken i
Anledning af Aarsdagen for Freden. — Uden Datum. Klnch, Ribe Bys Hist. fra Reform. S. 307.
15. Maji. *14081. Litteræ SVENONIS PETREI professoris ad Georgium Rosenkrandsium, in
quibus cum eo communicat, patrem, pace patriæ reddita, Rosenholmium rediisse, Gundæum
fratrem in Belgium, Gallias, Italiam in comitatu Ducis Huldérici, cui cubicularius designatus
sit, profectum esse. — *Othoniae*, pridie Pentecostes. Kirkehist. Saml. 3. R. VI. 526—27.
15. Maji. *14082. K. GUSTAF II. ADOLF befaler Hr. Sten Bjelke ikke at erklære det opbragte
danske(?) Skib for Prisegods. — *Stockholm*, d. 15. Maji. (Svensk.) Arkiv till upplysn. om
Svenska krigens hist. I. 132—34.
22. Maji. *14083. K. KARL I.'s Brev til K. Chr. IV., hvori han beder denne om at betale,
hvad han endnu skylder Sir Charles Morgan. — *Westminster*, 22. May. (Latin.) Udt. p. Eng. i
Macray, Third Report S. 50.
23. Maji. *14084. K. CHR. IV. skriver til Jarlen af Holland om Overholdelsen af Traktaten
i Haag, ved hvis Indgaaelse denne havde medvirket. — 23. May. (Latin.) Udt. p. Eng. i
Macray, Third Report S. 71.
23. Maji. *14085. K. CHR. IV. skriver til Viscount Dorchester og lykønsker ham til hans
Udnævnelse til Statssekretær. — 23. May. (Latin.) Udt. p. Eng. i Macray, Third Report S. 71.
23. Maji. *14086. JOHANNIS LOCCENII ad Johannem Meursium epistola, in qua eum rogat, ut
sibi statum gymnasii Sorani perscribat. — *Upsaliæ*, d. XXIII. Maii. Meursii Opera XI. 511—12.
23. Maji. *14087. JOHANNIS KIRCHMANNI ad Johannem Meursium epistola, in qua pro com-
municato indiculo eorum, quæ ab eo in Dania elucubrata erant, gratias agit. — *Lubeccæ*,
XXIII. Maii. Meursii Opera XI. 511.
27. Maji. *14088. K. GUSTAF II. ADOLFS Instrux for Pfalzgreve Johan Casimir, hvori han
særlig faar Befaling til at have Øje med en eventuel truende Fare fra Danmark. — *Stock-
holm*, d. 27. Maji. (Svensk.) Arkiv till upplysn. om Svenska krigens hist. I. 136—38.

- RARDI VOSSII** ad Johannem Meursium epistola, in qua Davidem Guil-
intem commemorat, et (Henricum) Ernstium, Lugduni agentem, non
oluisse, fortasse quod nobiles quidam Dani id non permitterent, scribit.
1. Junii. Ger. Joan. Vossii Epistolæ I. 198—99. Meursii Opera XI. 512—13.
- CHR. IV.** befaler Frederich Urne at indhente Oplysninger om den Arv,
døde Hybert Villomsen i Helsingers Børn, Hans von Steinwinckells
es afdøde Farfader Willom Hybertsen, hvilken Arv dennes Enke endnu
sig udi Fællesbo uskiftet. — *Glücksstad*, d. 30. Maji. Brudst. i Hübertz,
III. 71—72.
- GUSTAF II. ADOLFS** Instrux for det svenske Rigsraad i Kongens Fra-
mmes det, hvilke Forholdsregler der skulle tages, hvis Sverig trues af
mark, og i § 15 hvorledes Raadet skal forholde sig i den af K. af
g mod Rhingreven. — *Stockholm*, d. 30. Maji. (Svensk.) Brudst. i Arkiv
ka krigens hist. I. 138—41. Kullberg, Svenska riksrådets protokoll I. XLI—XLVI.
- k: Slange, Christ. IV.'s Hist. S. 705.
- GUSTAF II. ADOLFS** Skrivelse til Rigskansler Axel Oxenstjerna, hvori
til at besvare de Kejserliges Klager over, at de svenske Kommissarier
ikke ere komne før, dermed, at de danske Interponenters Ankomst
es. — *Elfsnabben*, d. 2. Junii. (Svensk.) Arkiv till upplysn. om Svenska
- GUSTAF II. ADOLFS** Fuldmagt for det svenske Rigsraad til i hans Fra-
e Dommere at dømme i den mellem K. Chr. IV. og Rhingreven for
dankede Sag. — *Vår Skepsflotta vidh Elffsnabben*, dhen 3. Junii. (Svensk.)
adets protokoll II. 281.
- GUSTAF II. ADOLFS** Instrux for Feltherren Grev Jacob de la Gardie
se, hvorefter han bl. a. skal skaffe sig Oplysninger om de Danskes
ar Befalinger for Tilfælde af et Angreb af dem. — *Elfsnabben*, d.
Arkiv till upplysn. om Svenska krigens hist. I. 143—45.
- ERREDAGSDOM** i en Sag mellem Lauridz Schinchel og Erick Wrne an-
som tilkjendes den sidste, da hins Forskrivelse til ham lyder ikke paa
deligt Eje. — 4. Juni. Udt. i Matzen, Den danske Pantererets Hist. S. 353.
- GUSTAF II. ADOLFS** Skrivelse til Hr. Johan Skytte, hvori han omtaler
tid med Hamburg som en Vanskelighed ved Afleveringen af noget til
orn. — *Elfsnabben*, d. 4. Junii. (Svensk.) Arkiv till upplysn. om Svenska
- GUSTAVUS II. ADOLPHUS** rex ordinibus unitarum provinciarum Belgiae
sua mare trajicere paratum esse, quum oblata regis Daniae interpositione
ius Dantiscium ingressus popularem auram ibi captare visus sit, ipsique
paruerint. — *Ex classe nostra Regia ad Elffsnabben*, die 5. mensis Junii.
S. 188—89. Kronijk van het histor. Genootschap te Utrecht 6. Serie 29. Jaarg. S. 56—57.
- GUSTAF II. ADOLFS** Instrux for Feltmarskalken Hr. Herman Wrangel,
have Tilsyn med Jönköpings og Elfsborgs Fæstninger af Hensyn til et
ra Danmark. — *Elfsnabben*, d. 5. Junii. (Svensk.) Arkiv till upplysn. om
I. 153—54.

1630.

29. Maji.

30. Maji.

30. Maji.

2 Junii.

2. Junii.

3. Junii.

3. Junii.

4. Junii.

4. Junii.

5. Junii.

5. Junii.

1630.

6. Junii. *14099. DANIEL HEINSIUS Johanni Meursio Stephanium, quem professionem eloquentiæ in academia Sorana impetrasse intelligit, optime recommendat. — *Lugd. Bat.*, XVI. Junii. Meursii Opera XI. 515.
7. Junii. *14100. K. KARL I.'s Brev til K. Chr. IV., hvori han meddeler, at han har faaet en Søn. — *Westminster*, 7. June. (Latin.) Udt. p. Eng. i Macray, Third Report S. 50.
8. Junii. 7215. Udt. p. Tydsk og Brudst. i Droyen, Gustaf Adolf II. 64, 65.
9. Junii. *14101. GUSTAVUS II. ADOLPHUS rex, Otthonem Ludovicum, Wild- et Rheingravium, coram se ad 8. diem mensis Septembris citat, ut ad actionem regis Daniæ ratione diffamationis contra se respondeat. — *In classe nostra regia ad Elfsnabben*, die 9. Junii. Kullberg, Svenska riksrådets protokoll II. 283.
11. Junii. *14102. K. GUSTAF II. ADOLF befaler (sin Resident i Helsingør) Feggræus at søge at formaa visse Folk i Danmark til at levere en Del Øl og Brød til Hans Hær til Brug for den, naar den kommer til Tydskland. — *Elfsnabben*, d. 11. Junii. (Svensk.) Arkiv till upplysn om Svenska krigens hist. I. 159—60.
19. Junii. 7223. Dithmarsisches Land-Recht. Glückst. 1667 S. 166—70.
21. Junii. *14103. Biskop NIELS PAASKE beder Kansler Chr. Fris om at lade den til Medicus i Bergen udnævnte Otto Sperling snarest efter sit Bryllup rejse op til Norge. — *Hafniæ*, 21. Juni. Personalhist. Tidsskr. I. 36.
21. Junii. *14104. JOHANNIS MEURSI ad Gerardum Vossium epistola, in qua pro ejus epistola per mercatorem Slaglosiensem sibi reddita gratias agit et scribit, se historiam trium Daniæ regum Hafniæ impellentibus aliquot primatibus edere. — *Soræ*, d. XXI. Junii. Meursii Opera XI. 516—17. Ger. Joan. Vossii Epistolæ II. 82—83.
21. Junii. *14105. DAVID DE WILLEMI ad Johannem Meursium epistola, in qua eum rogat, ut Johanni fratri suo præsidium cancellarii regii in causa contra privignos, illi libros Apollonii lingua Arabica scriptos offerens, procuret. — *Hafniæ*, Kal. Julii, stilo Gregoriano. Meursii Opera XI. 517—18.
23. Junii. 7227. Udt. p. Latin i Kronijk van het histor. Genootschap te Utrecht 6. Serie 29. Jaarg. S. 57—61.
25. Junii. *14106. K. KARL I.'s Brev til K. Chr. IV., hvori han meddeler, at han vil sende Sir Rob. Anstruther til Rigsdagen i Regensburg, og anmoder om, at K. Chr. IV. ogsaa vil medgive denne sine Instruxer. — *Westminster*, 25. June. (Latin.) Udt. p. Eng. i Macray, Third Report S. 50.
27. Junii vel 7. Julii. *14107. SIMON GABRIEL ZUR NEDDENS Skrivelse til Hert. Adolf Frederik og Hans Albrecht af Mecklenburg, hvori han glæder sig over en fra Adolf Frederik modtagen Underretning om, at K. af Danmark for Hertugernes Skyld vil sende en Gesandt herhid. — *Regenspurgh*, d. 7. Julii. (Tydsk.) Klüver, Beschreibung d. Herzogthums Mecklenburg I. 320—32.
28. Junii. *14108. HERREDAGSDOM mellem Hr. Anders Bilde t. Rosendall, Befalingsmd. i Herridtzuad Kloster, og Hendrick Gyllenstiern t. Suanholm, Landsdommer i Skaane, hvorved en af denne fældet Dom, der frifinder en Del af Herridtzuad Klosters Bønder, som have huset og hælet Tatere, underkjendes, og Bønderne dømmes til at bøde 3 Mark. — *Kiebenhaffns Slott*, d. 28. Junii. Dyrlund, Tatere og Natmandsfolk i Danmark S. 370—73.
28. Junii. *14109. K. GUSTAF II. ADOLFS Memorial for Underadmiralen Simon Styfwert angaaende hans Virksomhed under den pommerske og mecklenburgske Kyst; saasnart et af K. af Danmarks Skibe ses ved denne, skal han underrette sin Konge derom; under K. af Danmarks Lande maa han ikke undersøge noget Skib. — *Ysedom vid Pecnemünde*, d. 28. Junii. (Svensk.) Arkiv till upplysn. om Svenska krigens hist. I. 169—70.

14110. K. GUSTAF II. ADOLF befaler (sin Resident i Helsingør) Feggræus overfor
mark og i hans Fraværelse overfor Prinsen og Rigsraadet at forsvare Land-
Tydskland og særlig, at Resultatet af Danzigermødet ikke er afventet; han skal
det nyttige for Danmark deri, navnlig Muligheden for Bispedømmernes Erhver-
Kongens Sønner, og opfordre til Understøttelse ved en Diversion; Salvius har
Ærinde til Kongen i Glykstadt. — *Ysedom*, d. 29. Junii. (Svensk.) Arkiv till
Svenska krigens hist. I. 174—76.
4111. Epistola MARCI BOXHORN ZUERII ad Joh. Isacium Pontanum, in qua
suum in ejus Danorum historiam commemorat. — *Lugd. Bat.*, 10. Julii.
istola 1695 S. 189—92.
4112. DAVID DE WILLEM ad Johannem Meursium scribit, se Hafniæ languere et
damum revolvantem Daniam velut carcerem habere videri. — *Hafniæ*, XII. Julii.
XI. 518—19.
113. K. KARL I.'s Brev til K. Chr. IV., hvori han anmoder om Tilladelse for
r John Barrow til at skaffe sig 12 Par Fugle. — *Westminster*, 5. July. (Latin.)
Macray, Third Report S. 50.
114. Den svenske Rigsadmiral CARL CARLSON GYLLENHJELMS Skrivelse til det
sraad, hvori han omtaler, at hans Konge har efterladt nogle Tropper ved
for eventuelt at forstærke Flaaden, hvis Danmark imod Forventning skulde
de Fjendtligheder tilsøs. — *Redden under Gripsvaldes ön*, 7. Juli. (Svensk.)
en. om Svenska krigens hist. II. 20—21.
15. GERARDI JOANNIS VOSSII ad Mericum Casaubonum epistola, in qua com-
ursium e Sorana Danorum academia aliquot epistolas ad se exaratas et prelo
sisse. — *Lugd. Bat.*, XX. Julii. Stilo novo. Ger. Joan. Vossii Epistolæ S. 174—75.
16. K. CHR. IV.'s Brev til K. Karl I. med Anbefaling for John de Fleen som
er glædet os ved et nyt Musikinstrument, han selv har opfundet og med stor
at haandtere. — 12. July. (Latin.) Udt. p. Eng. i Macray, Third Report S. 71.
7. K. GUSTAF II. ADOLF befaler Rigsraaden Claes Flemming at fremskynde
stning i Anledning af Efterretninger om, at K. af Danmark rustet sin fra
omkomne Flaade stærkt; dog maa de Danske ikke stødes. — *Af vdr̃t fällläger*
13. Julii. (Svensk.) Arkiv till upplysn. om Svenska krigens hist. I. 188.
8. DET SVENSKA RIGSRAAD meddeler Pfalzgreve Johan Casimir modtagne
fra Residenten i Helsingør Feggræus, der gaa ud paa, at K. af Danmarks
nen hjem, og at en Borger i Helsingør har bragt Efterretninger fra Usedom
stød mellem K. af Sverige og de Kejserlige. — *Stockholm*, d. 13. Juli. (Svensk.)
om Svenska krigens hist. 23—24.
- AXELII OXENSTJERNÆ, regni Sveciæ cancellarii, ad Camerarium litteræ,
memorat, legatos regis Daniæ initio mensis Junii Gedanum appulisse, sed
i loco semper manere, et se ab ipsis mediatoribus Danicis intellexisse,
tatem cum Stralsundensibus, non cum rege Sveciæ tractandi habere. —
Julii. Moser, Patriotisches Archiv VI. 154—59.
- Kirkehist. Saml. 3. R. I. 492—501. Matzen, Kbhvns. Universitets Retshist. I, Tillæg 20. Julii.
i Ny kirkehist. Saml. I. 371.
- K. CHR. IV.'s Dom i en Strid mellem Skrædderlavet i Kjøbenhavn og
ersen i Anledning af en Konsistoriums Dom af 14. Martii 1629. —
9. Juli. Matzen, Kbhvns. Universitets Retshist. I, Tillæg S. 25—27.

1630.

23. Julii. *14121. Depesche fra den pavelige Nuntius PALLOTTA, hvori han omtaler, at der paa Kurfyrstedagen i Regensburg bl. a. skal forhandles om, man bør give Nedrepfalz tilbage til Pfalzgreven til bestandig Skade for den katolske Religion, ligesom det var gaaet med Danmark. — 2. Ag. (Italiensk.) Brudet. i Ranke, Fürsten u. Völker von Süd Europa III. 557.
- ante 24. Julii. *14122. Den udvalgte K. CHR. (V.'s) Forbøn til Universitetets Professorer for Johannes Thomæ Schovius, der for 7 Aar siden er bleven relegeret bl. a. for at have rettet i et Testimonium, at han maa komme til sin forrige Libertet. — *Kiøbenhaffuen Slot*, d. . . . Julii. Kirkehist. Saml. 3. R. I. 501—502.
25. Julii. *14123. K. CHR. IV. forlanger Universitetets Betænkning om Afstraffelsen af Peder Brocker i Viborg, der har gjort sig skyldig i Gudsbespottelse. — *Kiøbenhaffn Slot*, d. 25. Julii. Ny kirkehist. Saml. IV. 182—83.
26. Julii. *14124. (N. GREVINCKHOVIUS's) Skrivelse til (Johannes Wtenbogaert), hvori han skriver, at der her knap tales om Krigen mellem K. af Danmark og Hamburg, der vel heller ikke er saa betydelig. — *Frederickstadt*, 26. Julii o. st. (Hollandsk.) Brieven en onultgegev. Stukken van Joh. Wtenbogaert III, 3. 276—78.
27. Julii. *14125. BERNHARDUS MEYERUS Holsatus Gerardo Joanni Vossio pro comitate ejus erga filium suum et pro judicio ejus tragœdiarum suarum gratias agit. — *Hafnia Danorum*, VI. Kal. Augusti. Ger. Joan. Vossii Epistolæ II. 86—87.
28. Julii. *14126. K. CHR. IV. lykønsker K. Karl I. i Anledning af, at der er født ham en Søn. — 28. July. (Latin.) Udt. p. Eng. i Macray, Third Report S. 71.
28. Julii. *14127. K. CHR. IV. anbefaler K. Karl I. Oberst Morgan med Hensyn til Betaling af Restancer. — 28. July. (Latin.) Udt. p. Eng. i Macray, Third Report S. 71.
29. Julii. *14128. K. CHR. IV.'s Brev til Rektor og Professorer ved Kjøbenhavns Universitet, hvori han befaler dem til M. Peder Skiellerop at afgive deres Erklæring om den Skilsmisse, der var begjæret af Dirich Hansøn Bager og Anne Løddingsdatter i Throndhjem. — *Slot Kiøbenhaffn*, 29. Julii. Danske Mag. 5. R. I. 145.
30. Julii. *14129. K. CHR. IV.'s Skrivelse til Lauritz Lindenov om at forfare Lejligheden med Apotheket i Aarhus, hvilket Folmer Thommessen agter paa ny at bringe paa Fode. — *Haffn.*, 30. Julii. Udt. i Hübertz, Aktstykker vedk. Aarhus II. 58—59.
30. Julii. *14130. K. CHR. IV.'s Brev, hvorved han giver sit Samtykke til, at 3 Selvejergaarde, som Maren Pedersdatter, Borgerske i Randers, havde bevilget Kronen, stedse maatte blive under Dronningborg, mod at hun ogsaa afstod en fjerde Gaard til Kronen. — *Hafnia*, 30. Julii. Secher, Meddel. om Slægten Secher S. 31.
30. Julii. *14131. K. CHR. IV. anbefaler K. Karl I. Kapitain James Borthwick, for at denne kan faa udbetalt sit Tilgodehavende. — 30. July. (Latin.) Udt. p. Eng. i Macray, Third Report S. 71.
30. Julii. *14132. JOH. ISACIUS PONTANUS Marco Zuerio Boxhornio scribit, se meminisse ante annos plures in Dania degentem, advenisse legatos magni Moscorum ducis, qui ejus ac filii ipsius nomine ducem Johannem, fratrem Chr. IV^{ti} regis, maritum peterent; hunc principem eo profectum ante consummatas nuptias in urbe Moscova obiisse. — *Hardervici*, IX. Augusti. A. Alciati Epistola 1695 S. 131—32.
31. Julii. *14133. K. CHR. IV. bevilger Skrædderlavet i Helsingør den samme Frihed som Skrædderlavet i Kjøbenhavn. — *Frederichsborg*, d. 31. Julii. Aarsberetn. fra Geheimsearch. III, TIII. S. 99.

1630.

14134. K. CHR. IV.'s Brev til Rektor og Professorer ved Universitet med Op- 2. Augusti.
til, at de skulle yde Tilskud for at fremme Handelen paa Ostindien. — *Slott*
en, 2. Augusti. Danske Mag. 5. R. I. 146—47.
14135. ODENSE BYTINGSVIDNE, at der oplæstes og paaskreves en Skrivelse af 2. Augusti.
ens Michelszen, hvorved han, eftersom Skomagerne der i Byen have bevilget, at
sætte det østre Fodstykke af de fire Boder for 8 Skolepersoner, som han vil
i Skolemesters Gaard, paa det Sted, hvor Fodstykket af deres Plankeværk staar,
en af Skomagerens Børn der i Byen altid skal annammes i samme Boder. —
Byeting, Mandagen d. 2. Augusti. Henriksen, Bidrag t. Odense Cathedralskoles Hist.
54.
14136. JOHN HELDT, MARCUS BRANDT, JOHN VOSSENHOLEN og ULRICH GRIP, Ejere 2. Augusti.
Den Gyldne Løve, skrive til Lensmanden i Bergen Jens Juel angaaende hans
else af Skibet. — *London*, 2. Aug. (Engelsk.) Udt. i Macray, Third Report S. 57.
14137. WILL. COURTEN, PETER og CHARLES BULTEEL, JACOB HEVVERWIJN og 3. Augusti.
re, Assurandører for Skibet »Den Gyldne Løve», skrive til Lensmanden i Bergen
m hans Tilbageholdelse af Skibet. — *London*, 3. Aug. (Engelsk.) Udt. i Macray,
S. 57.
3. Danske Mag. 5. R. I. 147. 6. Augusti.
14138. Norges Riges Kansler JENS BJELKES Skrivelse til Kansler Kristian Friis, 8. Augusti.
befaler Dr. Peder Alfson til et ledigt Lagmandsembede. — *Ellinggaard*, 8. Aug.
en, Jens Bjelke S. 152.
14139. Kejser FERDINAND II.'s Skrivelse til K. Gustaf II. Adolf, hvori han bl. a. 8. Augusti.
m ikke at have afsendt Gesandter i rette Tid til den af K. af Danmark over-
ægling. — *Regensburg*, d. Achtehenden Augusti. (Tydsk.) Årsskrift, utgiv. af
ps-societeten i Upsala I. 99—101.
14140. SVERIGS RIGSRAAD underretter K. Gustaf II. Adolf om de Rustninger, det 9. Augusti.
tillands og tilsøs i Anledning af K. af Danmarks Udrustning af sin Flaade. —
9. Augusti. (Svensk.) Arkiv till upplysn. om Svenska krigens hist. II. 28—30.
14141. PROFESSORERNE ved Universitetet svare Kongen, at de mene, at Peter 11. Augusti.
af Byfogeden i Viborg er dømt fra Livet for Gudsbespottelse, bør straffes
ade og siden forvises Landet. — *Kiebenhaffn paa voris Consistorio*, d. 11. Avg.
nl. IV. 188—90.
14142. K. GUSTAF II. ADOLFS (af Camerarius forfattede) Manifest om Grundene ante 15. Augusti.
ig i Tydskland. Heri omtales hans Gesandters Afvisning ved Forhandlingerne
Uden Datum. (Tydsk.) Lönig, Teutsches-Reichs-Archiv VI. Pars spec. Cont. 1. Abth. 1.
65. Londorp, Acta publ. IV. 1. 78—77. Om Datum og Camerarius's Forfatterskab: Droysen,
39, Anm.
14143. HENRICI ERNSTII ad Gerardum Joannem Vossium epistola, in qua nun- 16. Augusti.
die Julii Bituriges venisse, ubi una cum Petro Guldensternio, qui illum sal-
aque ad festum Michaelis commoraturus sit. — *Biturigibus*, 26. Augusti.
Epistolæ II. 85.
14144. Sekretær LARS GRUBBES Skrivelse til K. Gustaf II. Adolf om sine For- 19. Augusti.
Generalkvartermesteren hos Torquato Conti Oberstlieutenant Sparre; denne
at de Kejserlige havde gjort et Spring fra Prag til Jylland. — *Stettin*, d.
vensk.) Arkiv till upplysn. om Svenska krigens hist. II. 34—37.

1630.

30. Augusti. *14145. DET ENGELSKE GEHEIMERAAD skriver til Lensmanden i Bergen Jens Juel om hans Tilbageholdelse af Skibet »Den Gyldne Løve«. — 30. Aug. (Latin.) Udt. p. Eng. i Macray, Third Report S. 57.
- Augusto. *14146. Skrivelse fra PRIORINDEN (Domina) og PROVISORERNE FOR KLOSTRET RÜHN i Mecklenburg til K. Chr. IV., hvori de klage over, at foruden andre Stiftskister er ogsaa Klostrets Segl- og Brevkiste paa Grund af Krigsurolighederne for Sikkerheds Skyld bleven bragt til Danmark af Kongens Renteskriver Axel Christensohn; de bede om, at den maa blive tilstillet Kongens Kommissær Daniel Troje eller nedsat i Sikkerhed hos andre. — (August.) (Tydsk.) Brudst. i Jahrb. d. Vereins f. meklenb. Gesch. XXVII. 86.
- post 7. Septbr. *14147. Dr. MATTHIAS JACOBSONS Brev til Kansleren Chr. Friis om den Klage, Hr. Lauritz Pedersøn usandrueligen havde fremført mod ham. — *Aff Aarhus*, d. . . . 7 bris. Kirkehist. Saml. 3. R. III. 351.
10. Septbr. 7302. Matzen, Kbhvns. Universitets Retslsh. I, Tillæg S. 32—34.
10. Septbr. *14148. JOH. ISACIUS PONTANUS Stephano Stephanio in patriam reduci de oblato munere in academia Sorana gratulatur; scribit de tabula chorographica Daniæ frustra expectata et de opera indicis conscribendi ad opus suum. — *Amsterodami*, 12. Kal. Octobr. A. Alciati Epistola 1695 S. 362—63.
13. Septbr. *14149. Hert. FREDERIK, udvalgt Ærkebisp i Bremen, skjænker Staden Buxtehude de samme Rettigheder som Byen Stade. — Mandages na Marien Gebort, was de twölftē Dach Septembris. (Platttydsk.) Altes u. Neues aus d. Herzogthümern Bremen u. Verden V. 239. (Den 12. Septbr. var en Søndag.)
15. Septbr. *14150. (N. GREVINCKHOVIUS's) Skrivelse til (Johannes Wtenbogaert), hvori han omtaler, at K. af Danmark ligger med 25 Skibe foran Glykstadt og holder Elben besat. — *Fredericstadt*, 15. Sept. (Hollandsk.) Brieven en onultgegev. Stukken van Joh. Wtenbogaert III, 3. 327—29.
18. Septbr. *14151. KLAUS DAA meddeler Kansler Christian Fris, at han har talt med Kongen om den Hamburgske Sag og Foppius's Legation, men at Kongen var uvillig til at gaa ind paa hans Betragtning. — *Wdi den ny begynte schantze thuert for Friborre*, 18. September. Brudst. i Fridericia, Danm. ydre polit. Hist. 1629—1660 I. 181, 182.
19. Septbr. *14152. JOHANNES MEURSIUS Gerhardo Vossio aliquot exemplaria historiæ suæ Daniæ librorum trium, operæ majoris speciminis, mittit; putat, eum de victoria navali regis Daniæ contra Hamburgenses jam accepisse. — *Hafniæ*, XIX. Septembr. Ger. Joan. Vossii Epistolæ II. 87—88. Meursii Opera XI. 673.
20. Septbr. *14153. STEPHANUS JOHANNIS STEPHANIUS, professor, Svenonem Bechmannum, hactenus præceptorem liberorum Claudii Daa, munus ecclesiasticum prope arcem Drachsholmensæ petentem, D. Olao Wormio commendat. — *Soræ*, die 20. Septembr. Danske Saml. III. 251—52.
21. Septbr. *14154. LITTERÆ RECTORIS ET PROFESSORUM HAFNIENSIIUM ad D. Jo. Nicolai Bangium, Flemmingæ Fionorum pastorem, in quibus cum eo communicant, Thomam filium, ad professionem Hebræam nuper vocatum, jam, quum appareret, animi sui compotem non fuisse, ideo hac professione non fungi posse. — *Hafniæ*, 21. Sept. Kirkehist. Saml. 3. R. V. 260—61.
27. Septbr. *14155. Det SVENSKE RIGSRAAD beder Assessorerne i Hofretten i Stockholm om at overvære Rettergangen imellem K. Chr. IV. og Rhingreven, som finder Sted paa Vaxholmen den 30. Septb. — *Vaxholmen*, d. 27. septembris. (Svensk.) Kullberg, Svenska riksrådets protokoll II. 282.

1630.

Septbr.?

6. Dr. MATTHIAS JACOBSONS Beretning (til Kansleren Christian Friis t. Krage-
s Mellemværende med Kapellanen Lauritz Pedersen. — (Uden Datum.)
3. R. III. 351—54.

Septbr.-Novbr.

7. Anklageskrift indleveret af PROSS KNUDTTZENN til (det svenske Rigsraad)
v Otto Ludvig i Anledning af de mod Pr. af Danmark rettede løgn-
som Rhingreven har udspreddt. — Uden Datum. (Tydsk.) Kullberg, Svenska
II II. 286—89.

Septbr.-Novbr.

8. Vidnesbyrd udstedt af MORITZ HERMANN VON OYNHAUSEN i Anledning af
IV. mod Rhingrev Otto Ludvig rejste Anklage for løgnagtige Udtalelser om
— Uden Datum. (Tydsk.) Kullberg, Svenska riksrådets protokoll II. 289—91.

Septbr.-Novbr.

9. JAKOB MERCIERS Vidnesbyrd i Anledning af den af K. af Danmark mod
Ludvig rejste Anklage for løgnagtige Udtalelser om Pr. af Danmark. —
(Tydsk.) Kullberg, Svenska riksrådets protokoll II. 293—94.

Septbr.-Novbr.

(CARL KÜCHENTHAL), Mandatar for Rhingrev Otto Ludvig, indgiver Protest
Rigsraad) om, at K. Chr. IV.'s Anklage imod Rhingreven bliver paadømt
omstol, da han ikke er K. af Sverigs Undersaat, men Fyrste af det hellige
— Uden Datum. (Tydsk.) Kullberg, Svenska riksrådets protokoll II. 296.

Septbr.-Novbr.

CARL KÜCHENTHAL, Rhingrevens Mandatars Indlæg til det svenske Rigs-
i forklarer, hvorfor han ikke er forsynet med gyldig Fuldmagt fra Rhin-
der denne alle beneficia juris og begjærer Udsættelse i Rettergangen, indtil
ægtig kan indfinde sig. — Uden Datum. (Tydsk.) Svensk Udt. i Kullberg,
protokoll II. 297.

Særtr. af Forordn.

1. Octobr.

K. CHR. IV.'s og Hert. FREDERIK af Gottorps Mandat, hvorved sub pœna
at indbetale Restancerne af de 1623, 26 og 27 bevilgede Skatter i Januar
Rendszburg, d. 1. Octob. (Tydsk.) Særtr. af Forordn.

1. Octobr.

K. CHR. IV.'s og Hert. FREDERIK af Gottorps Forordning, hvorved de
veløshed forbyde adelige saavel som uadelige Personer under 25 Aar at
uden Forældrenes Samtykke. — Rendszburg, d. 5. Octob. (Tydsk.)

5. Octobr.

Litteræ D. Jo. NICOLAI BANGII ad rectorem et professores Hafnienses, in
it, ut alio parcant et paulisper expectent, ut videri possit, utrum vale-
re possit an non. — Flemløse, 6. Octobris. Kirkehist. Saml. 3. R. V. 261—62.

6. Octobr.

PROS KNUDSEN, dansk Agent i Sverig, anholder hos det svenske Rigsraad
Dom over Rhingreven, som han beskylder for at have brudt sin Tro-
af Danmark. — Waxholm, d. 6. Octobr. Svensk Udt. i Kullberg, Svenska
297.

6. Octobr.

Det SVENSKKE RIGSRAADS Dom, ifølge hvilken Sagen mellem K. Chr. IV.
sættes, indtil bedre Beviser foreligge. — (Waxholmen, 6. Octobr.) (Svensk.)
rådets protokoll II. 262, jvfr. S. 297.

6. Octobr.

Det SVENSKKE RIGSRAADS endelige Dom, ifølge hvilken Sagen mellem K. af
even udsættes, indtil de i Retten fremlagte Vidnesbyrd ere lovlig besvorne
iginaler af de i Retten fremlagte Kopier ere indleverede. — (Waxholm, d.
isk.) Kullberg, Svenska riksrådets protokoll II. 263, jvfr. S. 297—98.

7. Octobr.

1630.

7. Octobr. *14168. (JOHANNES WTENBOGAERTS) Skrivelse til (P. Cupus), hvori han omtaler Grevinckhovius's Beretninger om Krigen mellem K. af Danmark og Hamburg. — 17. Octobris. (Hollandsk.) Brieven en onultgegev. Stukken van Joh. Wtenbogaert III, 3. 360—68.
9. Octobr. *14169. Den svenske Adelsmand P. BANER tilskriver Axel Oxenstjerna om Rhingreven Otto Ludvigs Proces med den udvalgte K. CHR. (V.). — D. 9. Oct. (Svensk.) Brudst. i Cronholm, Sveriges hist. under Gustaf II. Adolf IV. 417.
13. Octobr. *14170. »VAND-COMPAGNIETZ Fundatz, som aff samptlige Participanterne er gjort og indgaaet, paa det færske Vand, som dennem efter Kongl. Majest. Bevilling fra Emmendrup Sæe her ind udi Byen at indlede, er bevilliget.» — *Kiøbenhavn*, d. 13. Octobris. Særtr. af Forordn. (Kbhvn. 1631.) Særskilt trykt med Tillæg af 15. Octobr. 1657. 4°.
19. Octobr. *14171. OLIGERUS ROSECRANTZIUS ad Johannem Meursium scribit, se Ottonem filium suum, ab eo revocatum, per Belgium in Angliam mittere et Ericum filium cum Mulenio in academiam Lugdunensem ex Anglia hac hieme revocare constituisse. — *Rosenholmiano meo*, XIX. Octobr. Meursii Opera XI. 519—20. Udt. i Kirkehist. Saml. 3. R. VI. 527—28.
22. Octobr. *14172. DAVID DE WILLEM Johanni Meursio pro litteris ejus in Dania acceptis gratias agit. — *Amsterodami*, ipsis Kal. Novemb. Meursii Opera XI. 520.
28. Octobr. *14173. Rigskansler AXEL OXENSTJERNAS Skrivelse til K. Gustaf II. Adolf, hvori han omtaler, at der for Tiden ikke er nogen Misforstaaelse med Danmark. — *Elbingen*, d. 28. October. (Svensk.) Arkiv till upplysn. om Svenska krigens hist. II. 69—74.
28. Octobr. *14174. K. KARL I.'s Brev til K. Chr. IV., hvori han udtrykker sin Glæde over det Besøg, Kongens Søn Ulrik har aflagt ham. — *Hampton*, 28. Octbr. (Latin.) Udt. p. Eng. i Macray, Thir'd Report S. 50.
30. Octobr. *14175. WILLIAM ASHWELL skriver til Sir John Coke, at Fyrsterne fra Rigsdagen (i Regensburg) have skrevet til K. af Danmark og Hamburg om at ophøre med deres Strid og demolere Forterne ved Elben, men desuagtet vedbliver K. af Danmark med at standse alle Skibe og kræve Told. — *London*, 30. October. (Engelsk.) Hist. Manuser. Commis. The Ms. of Earl Cowper I. 414.
31. Octobr. *14176. K. GUSTAF II. ADOLFS Skrivelse til Rigskansleren Axel Oxenstjerna, hvori han udbeder sig hans Betænkning om, hvad han skal gjøre ved K. af Danmarks Told ved Ruden, som han nu har taalt hele Sommeren. — *Stralsund*, d. 31. October. (Svensk.) Arkiv till upplysn. om Svenska krigens hist. I. 244—46.
31. Octobr. *14177. GUSTAVI II. ADOLPHI regis ad Ferdinandum II. imperatorem litteræ, in quibus interpositionem regis Daniæ Gedanensem commemorat. — *Stralsundii*, die ultima Octobris. Årsskrift, utgify. af kongl. Vetenskaps-societeten i Upsala I. 102—106.
1. Novbr. *14178. K. CHR. IV. tilskriver K. Gustaf II. Adolf, at han gjerne vilde have antaget hans Mægling i Striden med Hamburg, hvis han ikke havde overladt Kejseren Afgjørelsen. — *Glückstadt*, d. 1. Nov. (Tydsk.) Brudst. og Udt. i svensk Overs. i Cronholm, Sveriges hist. under Gustaf II. Adolf VI, 2. 77.
1. Novbr. *14179. UNIVERSITETETS Kontrakt med Peyter Musfeld, Vinfører i Kjøbenhavn, om Leverancen af 1700 Ris hollandsk Papir til den danske Bibel. — *Kiøbenhavn*, 1. Novemb. Ny kirkehist. Saml. VI. 448.
3. Novbr. *14180. Punkter, som Hert. FREDERIK af Gottorp har ladet opsætte til at proponere Landdagen i Kiel, navnlig angaaende Kiels og Rendsborgs Befæstning, Landdagens Udskrivning, Recessers Oprettelse, et permanent Stænderudvalgs Indsættelse, Matriklernes Revision m. m. — (*Kiel*), 3. Novb. (Tydsk.) Udt. i Ratjen, Verz. d. Handschrift. d. Kieler Universitätsbibl. I. 66, II. 344, jvfr. S. 360, III. 80.

1630.

1. K. GUSTAF II. ADOLFS Skrivelse til Pfalzgreve Johan Casimir, hvori han lensigt at ville søge Lejde hos K. af Danmark til at komme over Land hjem *Stralsund*, d. 5. November. (Svensk.) Arkiv till upplysn. om Svenska Krigens hist. 5. Novbr.
2. HUGONIS GROTH ad Guilielmum Grotium epistola, in qua refert, ducem e apud se (Lutetiis) fuisse. — 15. Novembris. Hugonis Grotii Epistolæ 1687 5. Novbr.
3. GREGERS KRABBE t. Tostelund, Lensmd. paa Hindsgavl, og HANS MICHELSEN, i Fyens Stift, mægle Forlig i en Trætte, der var mellem M. Peder Michelsen og Hr. Jørgen Kjeldsen i Føns og Ørlev, saaledes at den Dom, Hr. Peder havde afsagt, annulleres. — *Odense*, 6. Novemb. Udt. i Kirkehist. Saml. 6. Novbr.
4. Resolution af det SLESVIG-HOLSTENSKE RIDDER- OG LANDSKAB paa Landnavnlig angaaende Hverving af Ryttere, Straf for ubegrundet Udebliven fra Landdagsrecessers Forsegling m. m. — *Kiel*, 8. Novb. (Tydsk.) Brudst. og z. d. Handschrift d. Kieler Universitätsbibl. II. 344, jvfr. S. 360, III. 80—81. 8. Novbr.
5. MOGENS SEHESTED meddeler Bgm. og Raad i Kjøge, at Anne Hansdatter, Terleverske, har tilbudt at sørge for sin Datterdatter, Mads Ravns Barn. — *Slott*, d. 16. Novembr. Carlsen, Efterr. om Gammelkjøgegaard I. 268—69. 16. Novbr.
6. JOHANNES MEURSIUS Gerhardo Vossio Ericum Rosenkrantzium, magni t Johannem Mulenium, ephorum ejus, recommendat. — *Sorø*, XVIII. Novemb. pistolæ II. 90—91. Meursii Opera XI. 673—74. 18. Novbr.
7. ANDERS BILLES Betænkning til Kansleren Chr. Friis om den Overflødiger og Barsler sker. — *Aff Dragholm*, 19. Novembris. Meldell, Bille-Ættens 19. Novbr.
8. Den svenske Adelsmand GRUBBES Skrivelse til Axel Oxenstjerna, hvori han hos K. af Danmark har iagttaget, at han kalder Kejseren »Majestas a« og selv kaldes af Kejseren »Durchleuchtigster«. — *Lägrat vid Stettin*, (Svensk.) Brudst. i Cronholm, Sveriges hist. under Gustaf II. Adolf V, 2. 239. 20. Novbr.
9. K. CHR. IV. tillader Bgm. og Raad i Holstebro at indtage Biskopsgaarden hed. — 23. November. Brudst. i Frølund, Holstebro S. 193, jvfr. S. 217. 23. Novbr.
10. BARON DE CHARNACÉ beder Statssekretær Bouthellier bl. a. om at skaffe saavel til Hamburg og Lübeck som til K. af Danmark, der stadig er i *mbourg*, le 4. Décembre. (Fransk.) Brudst. i Avenel, Lettres de Richelieu IV. har paa Brevet noteret, at de ønskede Kreditiver skulle tilsendes Gesandten. 24. Novbr.
11. MADS RAVNS Gjensvar paa Lensmanden Mogens Sehesteds Brev til Bgm. (Nr. *14185), i hvilket han nægter at skilles fra sin Datter. — *Kjøge*, d. Carlsen, Efterr. om Gammelkjøgegaard I. 269—72. 26. Novbr.
12. Bogtrykkerne SALOMON SARTORS og MELCHIOR MARTZANNS Kontrakt med Trykningen af den danske Bibel. — *Kjøbenhaffnn*, d. 1. Decembris. VI. 448—50. 1. Decbr.
13. DOMINICUS MOLINUS takker Johannes Meursius for hans tilsendte Dan- — *Venetia*, li XII. Dicembre. (Italiensk.) Meursii Opera XI 520—21. 2. Decbr.
14. K. CHR. IV. tilskriver de højlræde i Kjøbenhavn om Thomas Bangs An- fessor i Hebraisk, beder dem om at nægte de unge, der ere slet for- 6. Decbr.

1630.

beredte, Adgang til Universitetet, og forbyder at omgaa dette ved at deponere ved andre Universiteter, m. m. — *Hafnia*, d. 6. Decembris. Matzen, Kbhvns. Universitets Retshist. I, Tillæg S. 34—35. Brudst. i Kirkehist. Saml. 3. R. V. 206.

6. Decbr. *14195. K. CHR. IV. befaler Dr. Hans Resener med Theologerne at overveje, hvorledes exercitia pietatis bedst kunne drives ved Skolerne. — *Hafnia*, d. 6. Dec. Riets, Skånska Skolväsendets Hist. S. 100. Kirkehist. Saml. 3. R. II. 708.
6. Decbr. *14196. K. CHR. IV.'s Brev til Kommunitetets Forstander Dr. Tommis Fincke, hvorved Antallet paa de af Kommunitetet underholdte Studenter forøges fra 120 til 144. — *Slott Kiøbenhaffn*, 6. Decemb. Danske Mag. 5. R. I. 148.
7. Decbr. *14197. K. CHR. IV. befaler Bisperne at sørge for Ansættelsen af dygtige Skole-tjenere (3: Lærere). — *Hafnia*, d. 7. Decembris. Kirkehist. Saml. 3. R. II. 708—709.
8. Decbr. *14198. JOHANNIS CLUVERI ad Johannem Meursium epistola, in qua ei nuntiat, Dithmarsiam se incolumem excepisse, et litteras conjugis ejus ad civem Flensburgicam commemorat. — *Meldorptii*, VI. Idus Decemb. Meursii Opera XI. 521—22.
10. Decbr. *14199. K. CHR. IV. skriver til K. Karl I. og forlanger Tilbagebetaling af det Laan, K. Jakob I. havde faaet. — 10. Dec. (Latin.) Udt. p. Eng. i Macray, Third Report S. 71.
13. Decbr. *14200. OLIGERUS ROSENCRANTZIUS Johanni Meursio pro libro ejus historiarum regni Danici sub tribus regibus Oldenburgicis primis, ab Stephano (Johanne Stephano) exhibito, gratias agit et se eum ex adversariis suis privatis aut documentis aliis bibliothecæ suæ peculiaribus adjuvaturum esse, offert. — *Ex Rosenholm. meo*, XIII. Dec. Meursii Opera XI. 522. Udt. i Kirkehist. Saml. 3. R. VI. 528.
16. Decbr. *14201. K. CHR. IV.'s Brev til Rektor og Professorer ved Universitetet, med Befaling til, at det nyoprettede theologiske Professorat skal overdrages M. Hans Rasmussen (Brochmand), Professor Physices, saaledes at han dog indtil videre ogsaa beholder det Stipendium, han nu har. — *Slott Frederichsborg*, 16. Decembris. Danske Mag. 5. R. I. 148—49.
21. Decbr. *14202. (Rhingrev OTTO LUDVIG) forpligter sig til at indfinde sig, hvor og naar K. Gustaf II. Adolf indstævner ham i Anledning af den mod ham af K. af Danmark rejste Anklage. — *Golnow*, d. 21. decembris. (Tydsk.) Kullberg, Svenska riksrådets protokoll II. 302.
22. Decbr. 7338. Udt. i Garde, Efterretn. om d. danske Sømagt I. 131—32.
22. Decbr. *14203. Kjendelse af THEODORUS BUSSIUS, Landkansler samt Archidiaconus og Thesaurarius for Slesvig Domkapitel, i en Sag mellem Harrcke Baensen i Offenbüll og Bane Payesen i Risumose angaaende en Gjældsfordring og et for denne pantsat Stykke Land i Størterværk. — *Sleszwich*, d. 22. December. (Tydsk.) Stemmann, Gesch. d. öffentl. u. Privat-Rechts d. Herzogthums Schleswig III. 349—50.
24. Decbr. *14204. K. CHR. IV. tillader Orgemesteren i Helsingør at maatte lade sig bestille til Bryllupper og Værtskaber, uanset det Privilegium, Taarnmændene paa Kronborg havde til alene at opvarte ved Bryllupper og Værtskaber i Helsingør, Helsingborg, Landskrone og Hillerød. — *Frederiksborg*, 24. Decbr. Udt. i Aarsberetn. fra Geheimarch. III, Till. S. 99.
28. Decbr. *14205. JACOB CHRISTENSEN, Borger i Odense, tilstaar at have modtaget af M. Jacob Sperling, Sognepræst i Odense, 100 kur. Dlr., som Kansler Hr. Christian Friis t. Kragerup har foræret til fattige Husarme i Odense, hvoraf han (Jac. Christensen) lover aarlig at betale 6 Dlr. i Rente til Sognepræsten ved St. Knuds Kirke, der skal uddele Pengene. — D. 28. Decbr. Saml. t. Fyens Hist. og Top. IV. 197—99.
30. Decbr. *14206. K. GUSTAF II. ADOLF befaler Generalmajor Dodo, Friherre af Ihn- und Kniphausen, at forbyde den kgl. danske Tolder Daniel Troije, som vil leje et Hus i Wolgast

1630.

old der, al Toldopkrævning, men tillade ham at opholde sig der som en privilegeret. — *Berowolde*, d. 30. Decemb. (Tydsk.) Feith, *Lettres de Gustave von In- und Kniphausen* S. 54—56.

K. KARL I.'s Brev til K. Chr. IV. om Erstatning for Skibet »Golden 30. Decbr.
on, som Lensmanden i Bergen havde lagt Beslag paa, fordi han mistænkte
e hamburgsk. — *Westminster*, 30. Dec. (Latin.) Udt. p. Eng. i Macray, *Third*

K. KARL I.'s Brev til K. Chr. IV., at han efter sine Venners Raad vil 30. Decbr.
ene og slutte Fred med Spanien. — *Westminster*, 30. Dec. (Latin.) Udt. p.
ird Report S. 50.

Fortegnelse over den danske Flaade. Bruun, Curt Sivertsen Adelaer S. 418—19.

(Fru) MARGRETE ROSENKRANDS t. Hundslund og hendes Søn HANS LINDENOV
idne, at Tjeneren Peder Mogensen, forhen Skriver og Gaardsfoged paa
r faaet Gaarden Hejselt i Torslev Sogn kvit og fri for Ægt og Arbejde
Afgift hver Martini Dag. --- *Hundslund*. Saml. t. jydsk Hist. og Top. X. 269.

Extrakt af Hamburgernes Forsvarsskrift mod K. af Danmark i Anledning
oldsregler med Hensyn til den glyckstadske Told. (Tydsk.) Londorpli suppl. &
-63.

1630?

1630.

JOHANNES MEURSIUS Johanni Kirchmanno nuntiat, se Masium ad ministe- 20. Aprilis.
romovisse et idcirco ab eo petere, ut sibi alium præceptorem filii sui re-
Hafniae, ad diem XX. Aprilis. Marqvardi Gudli *Epistolæ* S. 281 (med det vistnok
10).

1630—31?

1630—31?

Kopi af et Brev uden Underskrift med Paaskrift om at være fra Viscount
ori denne fuldstændig nægter, at der er nogen Forpligtelse for K. Karl I. til

Penge til Krigen, alene med Undtagelse af Laanet til K. Jakob I. Trak-
ikke bindende, da den aldrig er bleven ratificeret af K. af Danmark. Den
faaet fra England, (324,074 £) var frivillig ydet af K. Karl I. Den danske
fsluttet, som den var begyndt, uden Hensyn til England. Der maa der-
: unyttige Krav ere opgivne, sluttet en ny, mere bindende Traktat. (Latin.)
dst. i Macray, *Third Report* S. 57—58.

1630—33.

1630—33.

PEDER JENSEN HIALDESØE, Præst paa Arnach, beder Kansleren (Christian
af andre Kirker til sin Kirke, da den ved Bygningsarbejde er kommen i
uden trænger til yderligere Reparationer; han fremstiller sin egen daar-
eder om Hjælp. Ny kirkehist. Saml. V. 646—47.

1631.

1631.

CHRISTOPHORI FORSTNERI ad Matthiam Stubik a Kønigstein epistola, in 2. vel 12. Januar.
imperatorem in conventu Ratisbonensi omnia belli mala Palatino ejus-

1631.

que sociis Mansfeldio, Brunsvicensi duci, Daniæque regi imputasse. — *Breitenfelda*, pridie Idus Jan. Le Bret, Magazin z. Gebrauch f. Staaten- u. Kirchengesch. III. 616—31.

4. Januar. *14216. K. CHR. IV. tillader afdøde Hans Barnekows Søn Christian at beholde sin Faders Ralschwigiske Lensgodser paa Rügen, indtil han, naar han er bleven myndig, kan blive forlenet med dem. — *Schloß zu Copenhagen*, d. 4. Januarii. (Tydsk.) Böhlen-Bohlendorf, Der Bischofs-Roggen auf Rügen S. 120—21.
6. Januar. *14217. K. GUSTAF II. ADOLFS Skrivelse til D. Salvius, hvem han befaler at opfordre Hert. Adolf Frederik af Mecklenburg til paany at begive sig til Danmark. — *Berowald*, d. 6. Januari. (Svensk.) Arkiv till upplysn. om Svenska krigens hist. I. 301—02.
8. Januar. *14218. CHRISTIANUS THOMÆUS Johanni Meursio pro historia ejus Danica gratias agit. — *Hafnia*, VIII. Januar. Meursii Opera XI. 523.
8. Januar. *14219. Den svenske Resident JOHAN FEGREUS meddeler K. Gustaf II. Adolf Ytringer af K. Chr. IV., om hans Tilbøjelighed til at ville hævne sig paa Kejseren, hvis han havde Penge dertil; ligeledes Udtalelser af Pr. Frederik og Ulriks Misstemning mod Kejseren; Kansleren Christian Friis har forsikret ham om sin Sympathi for K. Gustaf II. Adolf, men tillige sagt, at denne har Fjender ved Hoffet. Endvidere omtales Kongens og Rigsraadets Stemning overfor K. Gustaf II. Adolfs Ønske om Lejde for sig og sine Tropper til Rejse gennem Danmark, og nogle Ytringer af Kongen om Upaalideligheden af den franske Diplomat Charnacés Løfter; Kongen hævder sit Condominium med Sverige over Østersøen. — *Kjøbenh.*, d. 8. Januari. (Svensk.) Brudst. og Udt. i Cronholm, Sveriges hist. under Gustaf II. Adolf V, 2. 136—37, 337. VI, 1. 1—4.
9. Januar. *14220. GOTTFRIEDT HEINRICH, Greve af PAPENHEIM, anbefaler Oberst (Hans) Christoph von Hardenburghs Sag til Grev Trautmansdorf, da han, saa vidt Brevskriveren har erfaret, ingensinde har indladt sig med Mansfelderne, Hert. Christian, K. af Danmark eller andre Rigets Fjender. — *Im quartier Burgh bey Magdeburgh*, d. 19. Januarii. (Tydsk.) Wolf, Gesch. d. Geschlechts v. Hardenberg II, Urk. S. 319—20.
11. Januar. *14221. THYRSTRUP HERREDSTINGS Vidne, at Karsten Knudsen og Hans Biørnsen, som havde ihjelslaet Peter Martensen Smey og hans Søn Peter, af disses Slægtninge have faaet »Urfejde». — 11. Jan. Jahrb. f. d. Landesk. d. Herzogth. VI. 98—99.
16. Januar. *14222. MENIGE ALMUE vidner, at de aldrig have vidst andet, end at den Skov ved Navn Setter altid har ligget under Bierby, og at aldrig nogen Embedsmand har bygget det, førend Anders Blomme byggede det og tog Penge deraf imod en Laugsmands Dom, dernæst at han har frtaget dem deres Fiskeri og Fosser, hvorpaa de havde Kongebrev af Kong Magnus; endelig at han havde paalagt Setter Landskyld uden Lov og Dom og hugget 100 Tylter Tømmer i deres bedste Skove. — *Eningdallen vdi Idde Leen*, d. 16. Januar. Topograph. Journ. for Norge 6. H. S. 33—34.
17. Januar. *14223. K. GUSTAF II. ADOLF udbeder sig sit Rigsraads Betænkning, om hvad han skal gjøre i Anledning af K. af Danmarks Toldoprævning ved Ruden, samt hvis Kongen gjør Fordring paa gejstlig Højhed over Rügen, eller vil have Del i de preussiske Tolde. — *Berowald*, d. 17. Januarii. (Svensk.) Arkiv till upplysn. om Svenska krigens hist. I. 313.
17. Januar. *14224. Rigskansler AXEL OXENSTJERNAS Skrivelse til K. Gustaf II. Adolf, hvori han omtaler, at Kongen af Spanien, Polen, Danmark og Frankrig betitle Kejseren Cæsarea Vestra Majestas. — *Elbingen*, d. 17. Januari. (Svensk.) Arkiv till upplysn. om Svenska krigens hist. II. 156—59.

1631.

5. K. CHR. IV.'s aabne Brev, hvorved C. Madsen i Gyskouf i Nørvangherred, fældet af Landsdommerne i Nørrejylland, men nu har stillet saavel Kronen en tilfreds, faar sit Mandhelg igjen. — *Hafnia*, 18. Jan. Secher, Om Vitterlighed 165, Anm. 18. Januar.
6. K. GUSTAF II. ADOLFS Memorial for Pfalzgreve Johan Casimir, hvori han t holde Flaaden hjemme, hvis han bemærker truende Foretagender fra Dan- 22. Januar.
hvad han selv dog ikke venter. — *Berowalde*, d. 22. Januarii. (Svensk.)
till upplysn. om Svenska krigens hist. I. 314—15.
7. K. GUSTAF II. ADOLF minder Feltherren (Greve Jacob de la Gardie) om 22. Januar.
tuelt Angreb fra Danmark givne Ordre. — *Berowald*, d. 22. Januari. (Svensk.)
1. om Svenska krigens hist. I. 321—22.
8. K. CHR. IV.'s aabne Brev, at det Provstemøde i Ribe Stift. som hidtil 24. Januar.
es 3. Søndag i Advent i Varde, herefter skal holdes den foregaaende On-
sø, 24. Januarii. Ny kirkehist. Saml. VI. 655.
9. Kaldsbrev, udstedt af 8 KALDSMÆND I DOVER OG VENGE SOGNE for 30. Januar.
smussen til at være Sognepræst der. — *Sveistrup*, d. 30. Januar. Udt. i
er vedk. Aarhus II. 59.
10. Oberst HEPBURNES Skrivelse til Rigskansler Axel Oxenstierna, hvori han 30. Januar.
fransk Gesandt vil gaa i Forbøn for Rhingreven hos K. af Danmark. —
Januari. (Tydsk.) Arkiv till upplysn. om Svenska krigens hist. II. 162—65.
11. K. CHR. IV. spørger Sjællands Biskop og menige Theologi udi Univer- 31. Januar.
d der kan gjøres for at standse den store Hofart, der bruges i Klædedragt
uer og anden letfærdig Dragt, hvorover Gud giver sit Mishag tilkjende
fødsler og adskillige Tegn. — *Hafnia*, d. 31. Januarii. Werlauff, Hist. Anteg-
18 første Lystspil S. 204. Ny kirkehist. Saml. IV. 182.
12. HOLGER ROSENKRANDS'S Brev til sin Søn Jørgen med forskellige gudelige 1. Febr.
— *Rosenholm*, 1. Februar. Udt. i Kirkehist. Saml. 3. R. VI. 528.
13. PETRI SCRIVERII epistola ad Johannem Isacium Pontanum de differentiis 3. Febr.
Meursii historias Danicas. — *Amsterdam*, XIII. Febr. S. N. A. Alciati Epi-
-94.
14. SVERIGS RIGSRAADS Skrivelse til K. Gustaf II. Adolf, hvori det tilraader, 4. Febr.
llige Aarsager til Krig, som K. af Danmark giver, ikke at begynde noget
ham, medmindre man faar sikker Underretning om, at han hverver, sender
i Østersøen og korresponderer med Fjenden. — *Stockholm*, d. 4. Februari.
till upplysn. om Svenska krigens hist. II. 167—71.
15. K. CHR. IV.'s aabne Brev, hvorved han bevilger Prof. Johannes Laurem- 5. Febr.
Rdlr. samt to Vogne med Forspand, for at han skal rejse rundt og samle
udføre et Landkort over Danmark; naar dette var helt færdigt, faar han
gere 500 Rdlr. — 5. Febr. Brudst. i Hist. Tidsskr. 6. R. I. 294—95.
16. Norges Riges Kansler JENS BJELKE takker Kansler Christian Friis, fordi 7. Febr.
ldt ham hos Kongen med Hensyn til Forstrækningen af 1000 Dlr. til den
og haaber kun, at Kongen ikke maa være vred derved; tillige udtaler
at blive forlenet med Trondhjems Len. — *Ellinggaard*, 7. Februar. Brudst.
, Jens Bjelke S. 168—70.

1631.

7. Febr. *14237. Den svenske Resident JOHAN FEGRÆUS tilskriver K. Gustaf II. Adolf, at den danske Pr. Ulrik har stor Lyst til at deltage i dennes Krig; Kongen og de unge Herrer ere i det Hele venligt stemte, men modarbejdes af mange af deres Raadgivere; tillige omtales Commargo, som Tilly har sendt til Kjøbenhavn. — D. 7. Febr. (Svensk.) Brudst. og Udt. i Cronholm, Sveriges hist. under Gustaf II. Adolf VI, 1. 5, 6.
9. Febr. *14238. K. CHR. IV. befaler Bispen og Theologerne i Kjøbenhavn at konferere den norske Ordinans med den gamle og antegne, hvad der alene vedkommer Norges Indbyggere. — *Hafniæ*, d. 9. Febr. Kirkehist. Saml. 3. R. II. 95.
9. Febr. *14239. K. CHR. IV. befaler Bisperne i Danmark at indsende Kopier af de gejstlige Forordninger, hvilke Kongen agter at trykke bagved Ordinansen og tillige meddele deres Betænkning, hvorvidt noget i Ordinansen trænger til yderligere Forklaring. — *Kjøbenhavn Slot*, d. 9. Februarii. Kirkehist. Saml. 3. R. II. 94—95.
9. Febr. *14240. K. CHR. IV. befaler Jens Juel og Otte Skeel at stævne »Beuindtheberne« og Participanterne i det spanske Kompagni i Aalborg for sig, undersøge Regnskaberne og dømme Parterne imellem. — 9. Febr. Brudst. i Wulff, Jens Bang S. 14.
9. Febr. *14241. K. CHR. IV. befaler »Beuindtheberne« og Participanterne i det spanske Kompagni enten selv at møde eller sende deres Fuldmægtige, naar de blive indstævnedes af Jens Juel t. Kjeldgaard og Otte Skeel t. Hammelmose. — 9. Febr. Wulff, Jens Bang S. 14.
18. Febr. *14242. K. CHR. IV.'s Missive til Mogens Seestedt, Slotsherre i Kjøbenhavn, med Befaling til, at Madtz Rauffn, Tolder i Kjøge, skal gaa fri for Tiltale for det Korn, han har tilstedt at udføres der fra Byen. — *Slott Kjøbenhaffn*, d. 18. Februarii. Petersen, Kjøge Byes Hist., Aktst. S. 53.
18. Febr. *14243. K. CHR. IV. tilgiver Mads Ravn, Raadmd. og Tolder i Kjøge, for hans Forseelse ved at have tilladt en Borger Peder Sørensen at udføre Korn af Byen mod kongeligt Forbud. — 18. Febr. Brudst. i Skand. Literat. Selsk. Skrift. 1816—17 S. 437.
18. Febr. *14244. Den svenske Resident JOHAN FEGRÆUS tilskriver K. Gustaf II. Adolf om K. Chr. IV.'s Misstemning mod Kejseren i Anledning af de hamburgske Forhold; han og Almuen ere mere stemte for en ny Krig, med Kejseren end Rigsraadet; dog er man i det Hele skinsyg paa Sverigs Fremgang. — D. 18. Febr. (Svensk.) Brudst. og Udt. i Cronholm, Sveriges hist. under Gustaf II. Adolf VI, 1. 6, 8.
18. Febr. *14245. (Sekretær LARS GRUBBES) Relation til (den svenske Rigskansler Axel Oxenstjerna?), hvori han omtaler, at K. af Danmark har erklæret sig villig til at tilstaa K. af Sverig frit Lejde til Rejse gennem hans Lande og hans Tropper fri Passage. — *Demmin*, 18. Februari. (Svensk.) Arkiv till upplysn. om Svenska krigens hist. I. 718—21.
23. Febr. *14246. HANS PEDERSEN skriver til Rasmus Jensen, »Hr. Statholders Skrifer udi Raadstuen for Kjøbenhavns Slot« og beder ham, i Anledning af Spørgsmaalet om Arven efter M. Hans Jensen, Professor i Kjøbenhavn, om at nedlægge Indsigelse mod M. Hans's Efterleverskes Fordringer og hævde den rette Arving Johannes Hansen i Skovbys Krav. — *Laugholmskus*, d. 23. Febr. Brudst. i Danske Mag. 5 R. I. 155.
24. Febr. *14247. KNUD GYLDENSTJERNE t. Timb, Befalingsmd. paa Hald, og THYGGE BRAAHE t. Tostrup, Befalingsmd. paa Skiffuehuss, indsende efter Kongens Befaling Beretning om Gods tilhørende Kronen og Mogens Kaass t. Støffringgaard i Medelsom, Støffring, Nørhald og Hedenste Herreder i Anledning af et Mageskifte mellem Kronen og Mogens Kaass. — *Wiborrig*, d. 24. februarii. Saml. t. jydsk Hist. og Top. II. 387—92.

1631.

1. Den svenske Resident JOHAN FEGREUS meddeler K. Gustaf II. Adolf, at sen har bedet ham om at forsikre Kongen om sin venlige Stemning; derimod at vinde (Frederik) Günther, der efter et Besøg hos Wallenstein paavirker Fordel for denne. — D. 26. Febr. (Svensk.) Brudst. i Cronholm, Sveriges hist. Adolf VI, 1. 12—13. 26. Febr.
2. K. KARL I.'s Brev til K. Chr. IV. med Meddelelse om, at han i Overens- de Forslag, Sir Thomas Roe har bragt ham, er villig til at forny Traktaten ye og mere bindende Artikler. — *Westminster*, 1. March 1630. (Latin.) Udt. Third Report S. 50. 1. Martii.
3. CLAUS DAA (t. Ravnstrup) skriver til D. Jesper Brochmand og begjærer betænkning for, at en af hans Bønder maa ægte sin Stedfaders Enke. — 3. Martii. Danske Mag. 5. R. I. 149. 3. Martii.
4. Epistola ANONYMI ad Johannem Isacium Pontanum, cujus historiam Danicam me, quam fieri potest, habeat. — XIII. Martii. A. Alciatt Epistola 1695 S. 194—196. 3. Martii.
5. K. CHR. IV.'s aabne Brev, at Borgerne i Helsingør frit og uhindret maa org Fjord; hvis nogen herved formener sig forurettet, skal han lade le ved Retten. — *Frederiksborg*, 4. Martii. Aarsberetn. fra Gehelmearch. III, 4. Martii.
6. K. CHR. IV. befaler Indbyggerne i Viborg, Aalborg og andre Stæder at abet i Helsingør frit at handle i Aalborgfjord, da Byen ikke selv har noget 4. Martii. 4. Marts. Udt. i Saml. t. Jydsk Hist. og Top. VII. 298.
7. IVER KRABBE skriver til Universitetets Rektor, D. Claus Plum og beder lpe Johannes Hansen i Skovby, der var sl. M. Hans Jensens rette Arving. 4. Martii. 4. Martii. *Laugholm Slot*, d. 4. Marts. Udt. i Danske Mag. 5. R. I. 155.
8. K. CHR. IV. befaler D. Hans Reisner, de theologiske Professorer og Hof- sammenskrive de gejstlige Forordninger, hvilke Kongen agter at lade trykke sen. — *Frederiksborg*, d. 5. Martii. Kirkehist. Saml. 3. R. II. 95—96. 5. Martii.
9. K. CHR. IV. befaler D. Hans Reisner, de theologiske Professorer og at forhandle med de højeste Gejstlige i Sjællands Stift om en Form for 5. Martii. 5. Martii. Klædedragt. — *Frederiksborg*, d. 5. Martii. Kirkehist. Saml. 3. R. II. 96.
10. K. CHR. IV.'s Tilladelse for Søvren Tvilling til baade at være i Kapellet ekaldet paa Kronborg Slot, dog at han skal holde en Substitut til at be- Embede, naar han ved Sangopvartning er forhindret i at varetage det. — 13. Martii. Danske Saml. 2. R. II. 242—43. 13. Martii.
11. K. CHR. IV. henstiller flere Punkter vedrørende Undervisningen til Pro- benhavn og Sorø og forlanger deres Betænkning derover. — *Frederiksb.*, 14. Martii. 14. Martii. 14. Martii. Skånska Skolväsendets Hist. S. 629—31.
12. RECTOR ET PROFESSORES HAFNIENSES ad D. Johannem Rhodium scribunt am Philosophicam vacantem offerunt. — *Hafnia*, 14. Martii. Danske Mag. 14. Martii.
13. N. N. ad Oligerum Rosenkrandsium scribit et ei gratias agit, quod opus- um castigationibus et censuris afflicere dignatus sit. — 14. Martii. Brudst. 14. Martii. R. VI. 528—29.

1631.

14. Martii. *14261. AUGUSTI BUCHNERI ad Martinum Opitium litteræ, in quibus commemorat, legatos regis Daniæ nudius tertius ad conventum principum (Lipsiensem) profecturos transiisse. — D. XIV. Martii. Aug. Buchneri epistolæ I. 20—23.
16. Martii. *14262. Sekretær LARS GRUBBES Relation til Pfalzgreve Johan Casimir, hvormed han sender ham Afskrift af K. Gustaf II. Adolfs Svar paa K. af Danmarks Brev om Rhingrev (Otto Ludvigs) Sag. — *Werade i Uckermark*, d. 16. Mars. Arkiv till upplysn. om Svenska krigens hist. I. 723.
18. Martii. *14263. Den svenske Resident JOHAN FEGRÆUS meddeler K. Gustaf II. Adolf Oplysninger om de fornemme danske Herrers Stemning overfor Sverig; K. Chr. IV.'s Fod er syg. — D. 18. Marts. (Svensk.) Brudst. og Udt. i Cronholm, Sveriges hist. under Gustaf II Adolf VI, 1. 9 jvfr. S. 5.
22. Martii. *14264. Sekretær LARS GRUBBES Relation til den svenske Rigskansler Axel Oxenstjerna og det svenske Rigsraad, hvori han udtaler Frygt for Danmarks af Spanien paa-virkede Planer og især for dets stærke Rustninger tilsøs, der næppe kunne gjælde Hamburg. — *Schwedt*, d. 22. Mars. (Svensk.) Arkiv till upplysn. om Svenska krigens hist. I. 724—25.
22. Martii. *14265. BALTHASARI BONIFACII ad Johannem Meursium epistola, in qua historiam ejus Danicam cum Tacito comparat. — *Tarvisii*, Kal. April. Meursii Opera XI. 523—24.
23. Martii. *14266. K. CHR. IV.'s Akkord med Kristopher Gøye t. Oxholt om Opbyggelsen af et Orlogsskib i Nedenes Len. — *Kjøbenhavn Slot*, d. 23. Martii. Norske Mag. II. 320—22.
23. Martii. *14267. K. CHR. IV.'s Kreditiv for Will. Adamsen til K. Karl I. og Dr. Henrietta Maria. — 23. March. (Latin.) Udt. p. Eng. i Macray, Third Report S. 71.
24. Martii. *14268. K. GUSTAF II. ADOLFS Skrivelse til D. Salvius, hvori han beder ham om at give sig Oplysninger om de danske Foretagender, der begynde at blive ham mistænkelige paa Grund af Udrustningerne tilsøs; Ærkebiskoppen af Bremen bør han faa til at give et undvigende Svar paa K. af Danmarks Forslag. — *Schwedt*, d. 24. Martius (Svensk.) Arkiv. till upplysn. om Svenska krigens hist. I. 401—04.
25. Martii. *14269. JOHANNIS MEURSII ad Vossium epistola, cum qua ei exemplar Ælnothi mittit et Othonem Rosæcrantzium «filium viri aut herois incomparabilis Oligeri» ei commendat. — *Soræ*, d. XXV. Martii. Ger. Joan. Vossii Epistola (II.) 91.
26. Martii. *14270. CHRISTIANI JOHANNIS superintendentis Alburgensis ad M. Vulfgangum Rhu-mannum, Eloquentiæ Professorem Hafniensem litteræ, in quibus gratias agit pro pecunia per tabellarium Regium sibi missa et pro cura ejus studiosos ad se mittendi. — *Alburgi*, 26. Martii. Kirkehist. Saml. 3. R. III. 747—48.
26. Martii. *14271. K. Gustaf II. Adolfs Memorial for Feltmarskalken Hr. Gustaf Horn, hvori han faar Ordre for det Tilfælde, at den danske Flaade begiver sig ind i Østersøen. — *Schwedt*, d. 26. Martius. (Svensk.) Arkiv till upplysn. om Svenska krigens hist. I. 406—09.
26. Martii. *14272. K. Gustaf II. Adolfs Skrivelse til sit Rigsraad, hvori han udbeder sig dets Betænkning om Forholdet til Danmark. — *Schwedt*, d. 26. Mars. (Svensk.) Arkiv till upplysn. om Svenska krigens hist. I. 409—11.
28. Martii. *14273. SVERIGS RIGSRAADS Skrivelse til K. Gustaf II. Adolf, hvori det benægter K. af Danmarks Ret til at kræve Told ved Ruden og erklærer sig uvidende om hans Ret til gejstlig Højhed over Rügen; man bør finde sig i, at han med alle Rigets Stænder som Hertug af Holsten erklærer Kongen for Rigets Fjende, men ikke i, at han anvender Danmarks Magt imod ham; en Fordring om Andel i de preussiske Told bør man modsætte

1631.

magt, og føjer han i det Hele et udfordrende Skridt til Tolden ved Ruden, ke undgaas. — *Stockholm*, d. 28. Martii. (Svensk.) Arkiv till upplysn. om Ist. II. 208—12.

Sekretær LARS GRUBBES Relation til Pfalzgreve Johan Casimir, hvori han om hemmelige Forhandlinger mellem Danmark og Kejseren og om Opbyggensk Stenblokhus paa Ruden; tillige udtaler han Frygt for de danske Uds. — *Stettin*, 28. Mars. (Svensk.) Arkiv till upplysn. om Svenska krigens hist

28. Martii.

K. KARL I.'s Brev til K. Chr. IV., hvori han bevidner, at James Jukes, et Madelena, en Datter af Nicolas ab Annevelt, men ingen Medgift havde ordi Konens Slægtninge hævdede, at hun havde giftet sig under sin Stand, rosapia ortum . . . pro religione et publica libertate . . . meruisse og tain i den danske Hær. — *Westminster*, 28. March. (Latin.) Udt. p. Eng. I ort S. 50.

28. Martii.

K. GUSTAF II. ADOLF indsætter Viceadmiral Erik Hansson Ulfspærre til Colberg og paalægger ham bl. a. at lade holde Søen ren imellem Born- g Colberg. — *Schwedt*, Martii. (Tydsk.) Arkiv till upplysn om Svenska krigens

Martio.

(Sekretær LARS GRUBBES) Skrivelse til (Johan Adler Salvius i Hamburg), er K. af Danmarks Toldhus paa Ruden og raader til at skaffe Oplysninger loys og Frederik Gynthers Forhandlinger. — Uden Datum. (Svensk.) Arkiv enska krigens hist. II. 221—25.

Martio.

OLIGERI ROSENKRANDSI ad Chr. Frisium cancellarium litteræ, in quibus im commendat et de presbytero Norvegico (D. Olavo) scribit. — *Kalle*, st. i Kirkehist. Saml. 3. R. VI. 529—30.

1. Aprilis.

finerva. Jan.—Marts 1804, S. 3—4.

2. Aprilis.

K. CHR. IV. befaler Jørgen Lykke og Johan Friis at udtage nogle Jfr. vedkommende Breve af Brevskrinene i Uggerslev Kirke i Fyen og tilstille Hans Oldeland dem. — *Hafniæ*, d. 2. Aprilis. Wad, Om E. C. Knuth og XI.

2. Aprilis.

K. CHR. IV. befaler Biskopperne D. Reisner, D. Hans Michelsen og t møde i Kjøbenhavn 14 Dage efter Trinitatis i Anledning af en Trætte). Mads Jensen i Skaane og Kanik Hans Ottsen i Lund. — *Hafniæ*, erup, Jens Dinesen Jersin S. 177—78.

2. Aprilis.

Den svenske Resident JOHAN FEGRÆUS meddeler K. Gustaf II. Adolf i Tillys Afsendinge, hvoriblandt (Henrik) Holk, til K. Chr. IV. for at vinde Kongen synes ikke at ville lade sig paavirke deraf. — D. 8. April. (Svensk.) eriges hist. under Gustaf II. Adolf VI, 1. 7—8, 9.

8. Aprilis.

K. CHR. IV. tillader Kjøbenhavns Universitet at antage Jochum Martzan gtrykker, da en ikke er tilstrækkelig til baade at trykke Bibelen og ud- s Arbejde. — *Frederichszborg*, 10. Aprilis. Matsen, Kbhvns. Universitets Rets-

10. Aprilis.

Daae, Johan Lauremberg S. 79.

11. Aprilis.

K. CHR. IV. befaler det islandske Kompagni at give Forskud og Udlæg m nu skal sendes til Island. — (11. April.) Tidsskr. for Fiskeri III. 230. udst. i Friis, Saml. til dansk Bygningshist. S. 262—63.

11. Aprilis.

12. Aprilis.

1631.

18. Aprilis. *18284. SVERIGS RIGSRAADS Skrivelse til K. Gustaf II. Adolf, hvorefter det modtager gode Efterretninger fra Fegræus om Danmarks Holdning; der arbejdes ikke længere saa stærkt paa Flaaden. — *Stockholm*, d. 18. Aprilis. (Svensk). Arkiv till upplysn. om Svenska krigens hist. II. 242—44.
20. Aprilis. *14285. Den svenske Resident JOHAN FEGRÆUS meddeler K. Gustaf II. Adolf, at K. Chr. IV. efter Kanslerens og Statholderens Forsikringer er ham mere hengiven end de Kejslerlige, skjønt disse have gjort ham store Indrømmelser i den hamburgske Sag. — D. 20. April. (Svensk.) Brudst. og Udt. i Cronholm, Sveriges hist. under Gustaf II. Adolf VI, 1. 9.
20. Aprilis. *14286. PETRUS CUNÆUS Johanni Meursio pro historia rerum Danicarum sibi missa gratias agit. — *Lugduni Batavorum*, pridie Kal. Maji. Petri Cunæi Epistolæ S. 250—51. Meursii Opera XI. 527—28.
21. Aprilis. *14287. Den svenske Adelsmand HERMAN WRANGEL tilskriver Kansler Christian Friis om sit Sammenstød med den danske Agent i Stockholm, Pros Knudsen. — *Stockholm*, d. 21. April. (Svensk.) Brudst. og Udt. i Cronholm, Sveriges hist. under Gustaf II. Adolf V, 1. 275.
22. Aprilis. *14288. K. CHR. IV.'s Brev til K. Karl I. med Fordring paa at faa tilbagebetalt det Laan, K. Jakob I. havde faaet. — 22. April. (Latin.) Udt. p. Eng. i Macray, Third Report S. 71.
22. Aprilis. *14289. JOHANNES MICHAELIUS (episcopus Otthiniensis) omnes præpositos diocesis rogat, ut D. Ivaro Laurentii, pastori ecclesiæ Scherningis, ad reëdificandam domum flammis absumtam subvenire velint. — *Oth.* (d. 22. April). Bloch, Den Fyenske Gejstligheds Hist. I. 721.
22. Aprilis. *14290. CORNELIUS VAN DER MYLENS Skrivelse til Johannes Meursius, hvori han omtaler, at hans Danmarks Historie bliver rost af Statsmændene og Videnskabsmændene. — *De la Haye*, ce II. de May. (Fransk.) Meursii Opera XI. 528—29.
25. Aprilis. 7397. Brudst. p. Dansk i Journal for Politik, Natur- og Menneske-Kundskab. IV. 208—09.
25. Aprilis. *14291. Sir JOHN COKES Anklagepunkter mod Sir Henry Marvin (Mervin) rettede til K. Karl I., hvoriblandt, at han havde ligget en Maaned i Helsingør og der givet en Fest for Lady Mackey i Stedet for, som hans Ordre lød, at rense Havet. — 25. Aprilis. (Engelsk.) Udt. i Hist. Manusc. Commis. The Ms. of the Earl Cowper I. 430—31.
27. Aprilis. *14292. Sir ROB. ANSTRUTHERS Memoire til K. Chr. IV. om den foreslaaede Fredstraktat mellem England og Spanien, Fornylelsen af den gamle Traktat mellem England og Danmark, det bøhmiske Kongepars Stilling og J. Jukes Sag. — *Glückstadt*, 27. April. (Latin.) Udt. p. Eng. i Macray, Third Report S. 58.
29. Aprilis. *14293. MORTEN MADSENS, Superintendent i Aarhus Stift, Erklæring som Svar paa den kgl. Befaling af 9. Febr. (Nr. *14239) — *Aarhus*, d. 29. Aprilis. Kirkehist. Saml. 3 R. II. 96—97.
30. Aprilis. *14294. K. CHR. IV.'s Skrivelse til Kejser Ferdinand II., i hvilken han taler den fordrevne Kurf. af Pfalz's Sag. — *Glückstadt*, 30. April. (Tydsk.) Udt. p. Tydsk i Droysen, Gustav Adolf II. 470.
30. Aprilis. *14295. K. CHR. IV.'s Brev til K. Karl I. om foreslaaede Underhandlinger. — 30. Apr. (Latin.) Udt. p. Eng. i Macray, Third Report S. 71.
3. Maji. *14296. K. CHR. IV. forlener efter Hert. Alexanders Død Hert. Hans d. Yngres Sønner med Holsten til fælles Haand. — 3. Maji. J. E. Larsen, Samlede Skrifter. 1. Afd. III. 308—09.
5. Maji. *14297. Overslag over Restancerne fra den kongelige Toldbod. — D. 5. May. Riegels, Christian V.'s Hist. S. 707—08.
5. Maji. *14298. GUSTAVUS II. ADOLPHUS rex, Otthonem Ludovicum, Wild-et Rheingravium, coram se vel, in absentia sua, senatu regni Sveciæ ad 24. mensis Augusti citat, ut ad

1631.

Danizæ ratione diffamationis contra se, respondeat. — *Colonizæ ad Sprævam*, Kullberg, Svenska riksrådets protokoll II. 299.

K. GUSTAF II. ADOLFS Memorial for Feltmarskalken Hr. Gustav Horn, 6. Maji. befaling til at have Øje med den danske Flaades Bevægelser. — *Spandau*, vensk.) Arkiv till upplysn. om Svenska krigens hist. I. 431—35.

K. GUSTAF II. ADOLF tilskriver K. Chr. IV., at han efter dennes Begjæ- 6. Maji. indstævnet Rhingreven for Retten i Stockholm. — *Spandow*, d. 6. Maji. g, Svenska riksrådets protokoll II. 299—300.

GERARDI JOANNIS VOSSII ad Johannem Rouse, bibliothecarium, epistola, 13. Maji. rat, Mullenium Danum, ephorum juvenis Rosæcrantzii, heri se convenisse templar inauratum ex dono typographi obtulisse. — *Amstelodami*, III. Id. Ger. Joan. Vossii Epistolæ S. 195—96.

DOMINICUS MOLINUS's Skrivelse til Johannes Meursius, hvori han takker 13. Maji. nmarks Historie, som han har tilsendt ham. — *Venezia*, li XXIII maggio. II Opera XI. 532.

Udset p. Dansk i Journal f. Politik, Natur- og Menneskekundskab IV. 216—17. 14. Maji.

CHRISTOFFER VONN GERSTORFF t. Søbyegaard, Befalingsmd. paa Lønborg 20. Maji.

JENNS DINNISSØN JERSIN, Superintendent i Riber Stift, afgive efter kon-
nledning af et Andragende fra Hr. Peder Iffuersøn, Præst til Lønnborig
, om at maatte nyde begge disse Sogne med deres Præstegaarde, den
to Sogne mageligen kunne betjenes af en og samme Præst. — *Søbye-*
Ny kirkehist. Saml. VI. 677—78.

THEOLOGI ANONYMI ad Oligerum Rosenkrandsium de rebus theologicis 20. Maji.
ii. Kirkehist. Saml. 3. R. VI. 530—31.

K. CHR. IV.'s Brev til K. Karl I. om foreslaaede Underhandlinger. — 21. Maji.

Udt. p. Eng. i Macray, Third Report S. 71.

Hert. ALBRECHT af Friedlands Skrivelse til Grev Collalto, hvori han til- 21. Maji.
at tage en Beslutning i den savoyiske Sag, indtil man er sikker paa
t. — *Kustrau*, 31. Maji. (Tydsk). Chlumecky, Die Regesten d. Archive im
steins S. 134.

Commissarius ERIK ANDERSSON TRANAS Skrivelse til Feltmarskalk Gustav 30. Maji.
ntaler, at der ligger 2 store danske Orlogsskibe, 1 Gallej og 1 Bojert
raage over Tolden. — *Wolgast*, d. 30. Maj. (Svensk.) Arkiv till upplysn.
st. II. 264—66.

GUSTAF II. ADOLF skriver til Kurf. Johan Georg af Sachsen om 1. Junii.
nod Rhingreven, udvikler sin Ulyst til at foretage noget heri og an-
m at intervenere hos Parterne, for at Striden kunde blive bilagt med
ow, d. 1. Junii. (Tydsk.) Droysen, Schriftstücke von Gustaf Adolf zumelst an
lands S. 34—36.

CHR. IV.'s og Hert. FREDERIK af Gottorps Brev, hvorved de ind- 3. Junii.
rnes Stænder til en Landdag i Kiel d. 21. Juni. — *Schloss Gottorf*,
f Forordn.

HANNIS MEURSI ad Gerhardum Vossium epistola, in qua confirmat, 3. Junii.
esse, quum procures sibi faveant, docti se ament. — *Soræ*, III. Junii.
læ II. 94—95. Meursii Opera XI. 674.

1631.

4. Junli. 7410. Journal f. Politik, Natur- og Menneske-Kundskab IV. 210—16.
4. Junli. *14311. JOHANNIS MEURSII ad Petrum Cunæum epistola, in qua gaudet, Danicam historiam suam ei placuisse. — *Sorø*, IV. Junii. Petri Cunæi Epistolæ S. 251.
7. Junli. *14312. K. GUSTAF II. ADOLFS Skrivelse til Oberst Alexander Leslie angaaende forskellige Troppebevægelser i Ærkebispedømmet Bremen, hvori han bemærker, at man ikke maa vække K. af Danmarks eller Kredsens Skinsyge. — *Spandau*, 7. Juni. (Tydsk.) Droysen, Schriftstücke von Gustaf Adolf zumeist an evang. Fürsten Deutschlands S. 208—09.
7. Junli. *14313. Feltmarskalk GUSTAV HORNS Skrivelse til K. Gustaf II. Adolf, hvori han omtaler Commissarius Erik Anderssons Beretning om de danske Orlogsskibe ved Ruden (Nr. *14307). — *Schaumburg*, d. 7. Juni. (Tydsk.) Arkiv till upplysn. om Svenska krigens hist. II. 268—69.
10. Junli. *14314. FUR BIRKETINGS Vidne, at ved sl. Christen Pedersen Schiøttis Begravelse kastede hans Hustru Maren Morthens Datter Nøgler paa Graven og frasagde sig Arv og Gjæld efter ham. — Fredag d. 10. Juni. Kirkehist. Saml. 3. R. V. 637—38.
10. Junli. *14315. SVERIGS RIGSRAAD opfordrer Feltmarskalk Herman Wrangel til at tage over til Lifland i Henhold til Kongens Befaling om at gjøre det, hvis der ingen Fare truede fra Danmark. — *Dalehamn*, d. 10. Juni. (Svensk.) Arkiv till upplysn. om Svenska krigens hist. II. 270—71.
12. Junli. *14316. PETRI CUNÆI ad Gerhardum Johannem Vossium epistola, in qua scribit, se Rosencrantium cum ephoro Mullenic, sibi ab eo commendatos in ædes suas recipere non potuisse, sed iis operam suam in studiis eorum obtulisse. — *Lugd. Bat.*, 22. Junii. Petri Cunæi Epistolæ S. 317—18.
15. Junli. *14317. Den nederlandske Agent CARL VON CRACAUS Skrivelse til Generalstaterne om Magdeburgs Indtagelse. — *Helsingør* $\frac{1}{2}$ $\frac{5}{8}$ Juni. (Hollandsk.) Brudst. i Wittich, Magdeburg, Gustav Adolf und Tilly II. 11*.
16. Junli. *14318. BGM. og RAAD I VARDE stadfæste en Vide og Vedtægt for Byen, udgivet 1571 og konfirmeret 1604. — *Varde*, d. 16. Junii. Saml. t. jyds. Hist. og Top. VI. 248—53.
17. Junli. *14319. Den afdøde JOHAN VON AHLEFELDT T. SATRUPHOLMS KREDITORER OG CAUTIONISTER overdrage deres Fordringer paa Godserne Satrupholm, Dollerød og Langsted til Hert. Frederik af Gottorp, der har kjøbt Godserne af Johan von Ahlefeldts Enke, Heilwig von Ahlefeldt. — *Gottorff*, d. 17. Junii. (Tydsk.) Stemann, Gesch. d. öffentl. u. Privat-Rechts d. Herzogthums Schleswig III. 351—53.
18. Junli. 7414. Udt. i Klnch, Ribe Bys Hist. fra Reform. S. 343.
24. Junli. 7417. Brudst. p. Dansk i Journal f. Politik, Natur- og Menneske-Kundskab IV. 217.
25. Junli. *14320. GERARDI VOSSII ad Johannem Meursium epistola, in qua Danum quendam mercatorem eam ad illum afferentem commemorat. — *Hamstelodami* III. Non. Julii 1631. Ger. Joan Vossii Epistolæ I. 196—97. Meursii Opera XI. 532—33. (Smstds. S. 547—48 ved en Fejltagelse gjenoptrykt med Aaret 1632).
28. Junli. *14321. Sekretær LARS GRUBBES Relation til (det svenske Rigsraad?), hvori han omtaler, at en Del af Fyrsterne og Stænderne i den nedersachsiske Kreds ere meget afhængige af K. af Danmark, og at denne synes at have hemmelige Forhandlinger for med Kursachsen. — *Gamla Brandenburg*, d. 28. Juni. (Svensk.) Arkiv till upplysn. om Svenska krigens hist. I. 750—56.
30. Junli. *14322. K. CHR. IV.'s Fuldmagt for Henrik Tott i den mellem Kongen og Rhin-greven for det svenske Rigsraad indankede Sag. — (*Köpenhamn*, d. 30. junii.) Svensk Udt. i Kullberg, Svenska riksrådets protokoll II. 298. Smstds. den udvalgte K. Chr. (V.'s) Fuldmagt for Henrik Tott i samme Anledning.

- K. GUSTAF II. ADOLFS Skrivelse til sit Rigsraad, hvori han udtaler Frygt for hemmelige Krigsforberedelser og Forhandlinger med Kurf. af Sachsen, den i Sverig hurtigt bør iværksættes. — *Jerichow*, d. 2. Julii. (Svensk.) 1631. Julii.
Svenska krigens hist. I. 456—57.
- K. GUSTAF II. ADOLFS Skrivelse til D. Salvius, hvori han anmoder ham om Oplysninger om det Konvent, som skal afholdes i Haag imellem K. af Danmark samt Generalstaternes Deputerede. — *Tangermünde*, d. 6. Julii. (Svensk.) 6. Julii.
Svenska krigens hist. I. 464—66.
- K. CHR. IV. paalægger Stiftsøvrigheden i Odense at afgive Betænkning om de fra Præsten Hr. Hans Andersen i Balslev om paa Grund af Kaldets nyde Kirkens Jord for aarlig Afgift. — *Glückstadt*, 7. Juli. Udt. i Kirkehist. 7. Julii.
- K. CHR. IV. tilstaar Bgm., Raad og menige Borgerskab i Helsingør paa unge Afstand 14 Dages Varsel til Sjællandske Landsting. — *Glückstadt*, 9. Julii.
Beretn. fra Geheimarch. III, TIII. S. 100.
- Rigsadmiral CARL CARLSON GYLDENHJELMS Skrivelse til K. Gustaf II. omtaler, at Fægræus Efterretninger gaa ud paa, at de Danske kun rustede til sende til Elben. — *Wolgast*, 10. Juli. (Svensk.) Arkiv til upplysn. om II. 290—91. 10. Julii.
- K. CHR. IV.'s Brev, hvorved den Frihed, Hans Hansen i Skjærup i Kolde efter hans Død overføres paa hans Søn unge Hans Hansen, mod at aarlig at betale den Fjerding Smør, som deraf gives, og mod at gamle aar den Frihed, han har paa en Gaard i Hatting Herred i Ølsted. — 15. Julii.
Juli. Saml. t. jydsk Hist. og Top. 2. R. II. 135.
- De svenske Rigsraader CLAES HORNS og JOHAN SPARRES Skrivelse til Kasimir, hvori de omtale, hvorledes Dr. af Sverig paa sin Rejse til Tydsklægge an ved Bornholm; i Danmark skal alt være stille. — *Wolgast*, 15. Julii.
(Svensk.) Arkiv til upplysn. om Svenska krigens hist. II. 291—93.
- K. KARL I.'s Brev til K. Chr. IV., hvori han beder om Tilladelse for Milton til at passere gennem Danmark med Tropper til K. af Sverig. — 16. Julii.
(Latin.) Udt. p. Eng. i Macray, Third Report S. 50.
- K. CHR. IV.'s og Hert. FREDERIK af Gottorps Mandat, hvorved de befale Renterne af den paa Landdagen i Kiel forrige Aar til Underhold af 100 bevilgede Skat paa $\frac{1}{2}$ Rdlr. af hver Plov eller 1000 Dlr. Rente i Ugen Da Skatten har vist sig utilstrækkelig til Rytternes Underhold, befale de lobbete af det bevilgede Bidrag. — *Schloß Gottorff*, d. 26. Julii. (Tydsk.) 26. Julii.
- K. CHR. IV.'s og Hert. FREDERIK af Gottorps Mandat, hvorved de befale Renterne af de i 1623, 1626 og 1627 bevilgede Skatter in duplo i Kiel i rest efter næstkommende Michaelis. — *Schloß Gottorff*, d. 26. Julii. (Tydsk.) 26. Julii.
I Justitsministeriets Exemplar er Michaelis rettet til Andreæ.
- K. CHR. IV.'s og Hert. FREDERIK af Gottorps Mandat, hvorved de befale indbetale Renterne fra de to første Terminer af den paa Landdagen i Troppernes Aftakning bevilgede Skat i Kiel i Dagene fra 3. til 5. Octbr. 1631 til Skattens sidste Termin skal udredes til Omslaget i 1632. — *Schloß Gottorff*, 26. Julii. (Tydsk.) Særtr. af Forordn. 26. Julii.

1631.

28. Julii. *14334. K. CHR. IV.'s Brev til Rektor og Professorer ved Universitetet, hvorved det bestemmes, at af de to nylig kaldede Professorer Hans Rhode og Johan Christoffersen skal den første have den øverste Plads. — *Slott Fredericksborg*, d. 28. Julii. Danske Mag. 5 R. 1. 150—51.
28. Julii. *14335. Den svenske Resident i Helsingør JOHAN FEGRÆUS meddeler det svenske Rigsraad, at Marquisen af Hamilton, der er kommen til Sundet med 40 Skibe og 7000 Md., har været paa Fredericksborg, men ikke er ret fornøjet med sin Modtagelse af Kongen; denne rejser iovermorgen tilbage til Glykstadt, Rigsraaderne Jens Juel og Christopher Ulfeldt derimod til Norge; den hamburgske Sag er næsten bilagt. — *Helsingør*, d. 28. Juli. (Svensk.) Arkiv till upplysn. om Svenska krigens hist. II. 294—97.
30. Julii. *14336. Kapitain RICHARD PLUMLEIGHS Depesche til Sir John Coke, hvori omtales Skibet Henriettas Afsejling til Helsingør. — *The Antelope in the Downs*, 30. July (uden Aar). (Engelsk.) Hist. Manusc. Commis. The Ms. of Earl Cowper. I. 436.
2. Augusti. *14337. Obligatio JOHANNIS SVANINGII, quum Stipendium Theologicum acciperet. — *Hafnia*, 2. Augusti. Danske Mag. 5. R. 1. 151.
2. Augusti. *14338. HEINRICH HOLKE underretter Wallenstein om, at han har tilkjendegivet den danske Konge Hertugens Hensigt at sælge ham en Del af Mecklenburg, hvorpaa Kongen først har svaret, at han vilde sende Oberstlieutenant Einhausen for at føre mundtlige Forhandlinger, men senere har han afslaaet at forhandle derom. — *Tangermunde*, 1². August. (Tydsk.) Dudík, Waldstein 1630—32 S. 139.
3. Augusti. *14339. Rhingreve O(TTO) L(UDVIG)s Brev til det svenske Rigsraad, i hvilket han undskylder sin Udeblivelse i Rettergangen mellem ham og K. Chr. IV. — *Allen Stettin*, d. 3. Augusti. (Tydsk.) Kullberg, Svenska riksrådets protokoll II. 303.
3. Augusti. *14340. Rhingrev O(TTO) L(UDVIG) befuldmægtiger Gabriell Willichen, Advokat i Stettin, til at møde paa hans Vegne i den for det svenske Rigsraad indankede Sag mellem ham og K. af Danmark. — *Allen Stettin*, d. 3. Augusti. (Tydsk.) Kullberg, Svenska riksrådets protokoll II. 303—05.
5. Augusti. *14341. NIELS JØRGENSEN begjærer paa egne og Medsøskendes Vegne Ret over Harder Sørensen, der har dræbt hans Broder Kristen Jørgensen. — *Ribe*, d. 5. Augusti. Saml. t. jydsk Hist. og Top. VI. 166.
6. Augusti. *14342. K. GUSTAF II. ADOLF befaler det svenske Rigsraad at dømme i Sagen mellem K. Chr. IV. og Rhingreven, og tillader det i paakommende Tilfælde. at meddele fremmede Akademier og Kollegier Sagen dog med Parternes Samtykke. — *Werben*, d. 6. Augusti. (Svensk.) Kullberg, Svenska riksrådets protokoll II. 300—01.
8. Augusti. *14343. Sir ROB. ANSTRUTHER skriver til K. Chr. IV., at den foreslaaede Fornylse af Traktaten af 1621 er bleven hindret ved nogle engelske Ministres Død og andre Forhold, men at der nu er givet ham Fuldmagt til at afslutte denne Fornylse. — *Glückstadt*, 8. Aug. (Latin.) Udt. p. Eng. i Macray, Third Report S. 58.
11. Augusti. *14344. K. CHR. IV.'s og Hert. FREDERIK af Gottorps Mandat til Hertugdømmerne om Erlæggelsen af en Skat paa 4 Rdlr. af hver Plov og af hver 1000 Rdlr., at anvende især til Defensionen. — *Schloss Gottorf*, d. 11. August. (Tydsk.) Særtr. af Forordn. Brudst. i Ratjen, Verz. d. Handschrift. d. Kieler Universitätsbibl. I. 68. II. 345.
16. Augusti. *14345. K. GUSTAF II. ADOLF befaler det svenske Rigsraad at drage Sagen mellem K. Chr. IV. og Rhingreven i Langdrag, men, hvis Rhingreven ikke møder, da fælde endelig Dom. — *Vårt Fätläger vidh Brandenburg*, d. 16. Augusti. (Svensk.) Kullberg, Svenska riksrådets protokoll II. 301—02.

1631.

GERARDI VOSSII ad Johannem Meursium epistola, in qua legatos Belgicæ iam euntes commemorat. — *Amstelodami*, VI. Kal. Sept. Ger. Joan. Vossii. (Her med Datum III. Kal. Sept.). Meursii Opera XI. 537—38. 17. vel 20. Augusti.

JOA. RHODII ad rectorem et professores Hafnienses litteræ, in quibus sibi oblata gratias agit, sed se Italiam relicturum negat. — *Stratii*, in al. Septemb. Danske Mag. 5. R. I. 151—52. 22. Augusti.

v. Essen, Hist. Notitser om Horsens S. 26—27. 29. Augusti.

HENRIK TOTTS Indlæg i Sagen mellem K. Chr. IV. og Rhingreven, i drer Rigsraadet i Sverig til at fælde Dom, uanset at Rhingreven er ude-Datum.) Svensk Udt. i Kullberg, Svenska riksrådets protokoll II. 300, jvfr. S. 265. Augusto.

HENRIK TOTTS Anklageskrift mod Rhingreven, indleveret til Rigsraadet i len Datum. Svensk Udt. i Kullberg, Svenska riksrådets protokoll II. 303. Augusto.

K. CHR. IV.'s og Hert. FREDERIK af Gottorps Mandat, hvorved de befale paa Grund af Tidens Knaphed er umuligt at betale Halvdelen af den gte Skat til den ansatte Termin, at betale hele Skatten paa en Gang i br. og 1.—2. Octbr., samt udsætte Betalingsterminen for Nr. 14332 Martini. — *Schlosz Gottorff*, d. 5. Septemp. (Tydsk.) Særtr. af Forordn. 5. Septbr.

BGM. og RAAD i RIBE stadfæste Tovsmændenes Ed, hvorved de svore Manddrab over og fra sin Fred, og erklære, at Morderen bør at straffes iber Raadhus, Fredagen d. 9. Septembris. Saml. t. jydsk Hist. og Top. VI. 164—67. 9. Septbr

CORNELIUS VAN DER MYLENS Skrivelse til Johannes Meursius, hvori han ev, som Sekretær Gynther har bragt fra ham; han beklager de Ubehage-Præst (Christianus Matthiæ) har voldet ham. — *De la Haye*, ce XXI. de k.) Meursii Opera XI 538—39. 11. Septbr.

Lieutenant ADAM REGENSPERGERS Beretning til Kejseren om Slaget ved med en anden Haand føjet nogle Bemærkninger, i hvilke udtales Frygt Hansestæderne. — Uden Datum. (Fransk.) Villermont, Tilly 8. 796—99. Post 11. Septbr.

RECTOR UNIVERSITATIS HAFNIENSIS studiosis imperat, ne quorumvis pro-cadavera ad locum sepulturæ efferant, posthabita et ordinis dignitate et nitate, neve posthac hoc fiat, nisi defunctus ordinis litterarii fuerit et eram præstandi veniam a magnifico academix rectore vel præposito etiam jxiæ impetraverit. — *Hafniæ*, 12. Septembris. Danske Mag. 5. R. I. 152—53. 12. Septbr.

Rhingrevens Mandatar GABRIEL WILLICHENS første Indlæg indleveret til aad, hvori han søger at vise, at Rhingreven ikke er forpligtet til at møde erer at blive anerkjendt som hans Befuldmægtigede. — (Uden Datum.) (Tydsk.) rg. Svenska riksrådets protokoll II, 305, jvfr. S. 273. Ante 13. Septbr.

Rhingrevens Mandatar GABRIEL WILLICHENS andet Indlæg indleveret til raad, hvori han drager Raadets Kompetence til at dømme i Striden e, og den udvalgte K. Chr. (V.) i Tvivl. — (Uden Datum.) (Tydsk.) Svensk ska riksrådets protokoll II. 305, jvfr. S. 273. Ante 13. Septbr.

K. CHR. IV.'s Brev til K. Karl I. med Anbefaling for Maurice, en Søn 13. Septbr.
1, som tidligere havde været Afsending i England og begunstiget af
3. Sept. (Latin.) Udt. p. Eng. i Macray, Third Report S. 71.

1631.

14. Septbr. *14358. Det SVENSKKE RIGSRAADS enstemmige Votum, at Rhingrevens Mandatar paa Grund af utilstrækkelig Fuldmagt ikke kan admitteres, tilmed da Stævningen lyder paa personlig Comparition. — (d. 14. Septbr.) (Svensk.) Kullberg, Svenska riksrådets protokoll II. 305—06.

14. Septbr. *14359. Det SVENSKKE RIGSRAADS Resolution, at Gabriel Willichen ikke kan anerkjendes for Rhingrevens Befuldmægtigede. — (*Stockholm*, then 14. Septembris.) (Svensk.) Kullberg, Svenska riksrådets protokoll II. 273—74, jvfr. S. 305.

17. Septbr. *14360. K. GUSTAF II. ADOLFS Instrux for Johan Adler Salvius, hvorefter han skal søge at formaa de nedersachsiske Stænder, og deriblandt Holsten, til at indgaa Forbund med ham; til K. af Danmarks Officerer og Tjenere skal han bevare et godt Forhold. — *Hall i Sachsen*, d. 17. September. (Svensk.) Arkiv till upplysn. om Svenska krigens hist. I. 497—500.

17. Septbr. *18361. Kapitain THOMAS CHAMBERLAIN beklager sig til Sir John Coke over, at de Folk, han havde hyret til at købe et større Kvantum Hvede i Rusland, i Helsingør havde forenet sig med hans Rival Kapitain Steward. — *Westminster*, 17. September. (Engelsk.) Hist. Manusc. Commis. The Ms. of Earl Cowper I. 441.

20. Septbr. *14362. BALTHASARI BONIFACII ad Johannem Meursium epistola, in qua historiam ejus Danicam admiratur. — *Rhodigio*, Prid. Kal. Octob. Meursii Opera XI. 540.

Ante 22. Septbr. *14363. Rhingrevens Mandatar GABRIEL WILLICHENS tredie Indlæg til det svenske Rigsraad om Grunden til, at han ikke har kunnet faa en fyldigere Fuldmagt. Han anmoder om at maatte føre sin Herres Sag indenfor de i Fuldmagten givne Grændser. — (Uden Datum.) (Tydsk.) Svensk Udt. i Kullberg, Svenska riksrådets protokoll II. 306, jfr. S. 275.

Ante 22. Septbr. *14364. Rhingrevens Mandatar GABRIEL WILLICHENS fjerde Indlæg til det svenske Rigsraad, hvori han protesterer mod Raadets Resolution af 14. Septbr. og mod en Dom in contumaciam og forbeholder sin Principal alle beneficia juris. — (Uden Datum.) (Tydsk.; Svensk Udt. i Kullberg, Svenska riksrådets protokoll II. 306, jvfr. S. 276.

22. Septbr. *14365. Skrivelse fra Hert. ULRICH, Administrator af Stiftet Schwerin, til hans Kommissær Daniel Troje, om at han skal affordre den friedlandske Sekretær, hvis en saadan endnu er tilstede, de ham og Stiftet Bützow vedkommende Kancelli-Akter og andre Dokumenter, som Wallenstein har ladet bringe til Güstrow. — *In der Veste Glückstadt*, d. 22. September. (Tydsk.) Brudst. i Jahrb. d. Vereins f. meklenb. Gesch. XXVII. 88.

22. Septbr. *14366. K. KARL I.'s Kreditiv (til K. Chr. IV.) for Sir Henry Fane (o: Vane), «Privy Councillor and Controllor of the Household», som Gesandt for at underhandle om den foreslaaede Fornylse af Traktaten. — *Hamptonaulæ*, 22. Sept. (Latin.) Udt. p. Eng. i Macray, Third Report S. 50.

27. Septbr. *14367. DAVIDI DE WILLEMI ad Johannem Meursium epistola, in qua commemorat, Guntherum ab Ordinibus Belgiae torque aureo donatum esse. — *Amsterdamo*, VII. Octbr. Meursii Opera XI. 541.

4. Octobr. 7459. Brudst. i Hurter, Wallensteins vier letzte Lebensjahre S. 21. En Rettelse i Dudík, Waldstein 1630—32 S. 140.

4. Octobr. *14368. K. CHR. IV.'s Brev til Rektor og Professorer ved Universitetet, hvorved han indbyder Professorerne og Studenterne i Kommunitetet til at overvære Enkedr. Sophies Begravelse i Roskilde d. 14. November. — *Slott Nykiøbingh*, 4. Octobris. Danske Mag 5. R. I. 153.

4. Octobr. *14369. QVESTENBERGS Skrivelse til Albrecht (Wallenstein), Hert. af Friedland, hvori han opfordres til at søge at vinde K. Chr. IV. for et Forbund med Kejseren og Spanien; en Alliance med Sverig burde stærkt fraraades, Farerne for dette Riges og Hol-

1631.

i Øster- og Nordsøen fremstilles; Kongen burde afstaa sine Fordringer derden, men oprørske Fyrsters Lande i Tydskland stilles hans Sønner i ge Besiddelser. — D. 14. Oct. (Tydsk.) Brudst. og Udt. i svensk Overs. i 1st. under Gustaf II. Adolf VI, 1. 328—29.

7. Octobr.

7. Octobr.

Rettelse i Dudík, Waldstein 1630—1632 S. 140.

VILHELM PALUDAN, Universitetets Prokurator i Viborg Kapitel, skriver til M. Hans Brockmand om Naadsensaaret efter D. Peder Iversen, hvorophias Livmedicus D. Andreas Skytte havde gjort Fordring; foreløbig 41 Sl. Dlr. med Bgm. Peder Biering. — 7. Okt. Udt. i Kirkehist. Saml.

Kurf. MAXIMILIAN af Baierns Instrux for Obersterne Reinach og Comargos Forhandling med Statholderen (Pentz) i Glykstadt, som de skulle den danske Regerings Tilslutning til de katolske Stænder i Tydskland Adolf. — 21. Oct. (Tydsk.) Brudst. og Udt. i svensk Overs. i Cronholm, Sve- taf II. Adolf VI, 1. 327—28.

11. Octobr.

Sir H. VANE skriver til K. Chr. IV., at han forgjæves har ventet to Dage v (? »sexiduo«) i Hamburg paa ham og nu er nødt til at rejse videre til i han sender den engelske Resident i Hamburg Joseph Avery som sin forpligter sig til at stadfæste enhver Overenskomst, han indgaar. — (Latin.) Udt. p. Eng. i Macray, Third Report S. 58.

11. Octobr.

K. CHR. IV. melder K. Karl I. Enkedr. Sophies Død og skriver om . — 12. Oct. (Latin.) Udt. p. Eng. i Macray, Third Report S. 71.

12. Octobr.

Det SVENSKKE RIGSRAADS Votum i Sagen mellem den udvalgte K. Chr. (V.) t da denne uden lovlig Forfald tre Gange har siddet Stævningen over- sonlig givet Møde, bør han betragtes som fældet i Hovedsagen og paa ekrænkende Beskyldninger dømmes til 40 Mks. Bøde. — (13. Octobr.) Svenska riksrådets protokoll II. 306—07, jvfr. S. 277.

13. Octobr.

Feldmarschal ARNIMS af EUSTACHIUS LÖSER konciperede Memorial til af Sachsen, hvori han bl. a. udtaler Ønsket om, at Hert. Ulrich af tes i Spidsen for et Regiment, og at Kurfyrsten skal forhandle med den eds. — 14. Octobris. (Tydsk.) Neues Archiv f. sächs. Gesch. IX. 258—59.

14 Octobr.

KURF. AF SACHSENS Resolution paa de af Oberst Eustachius Löser ind- vori bl. a., at Kurfyrsten har sat sig i Forbindelse med K. af Danmark en. — Dressden, am 15. Octobris. (Tydsk.) Neues Archiv f. sächs. Gesch.

15. Octobr.

JAN. DION. JERSINUS, episcopus Ripensis, præpositus et pastores diocesis lafniensibus certiores reddens eos hortatur, ut absolvant, quod ibi ab ensionem patriæ oblatum sit. — Ripis, die 21. Octobris. Gjellerup, Jens —63.

21. Octobr.

Forslag af de Kgl. Kommissærer KRISTOFFER URNE, JENS BJELKE, STEN VINGE og OVE GIEDDE om Indførelse af et ordnet Tilsyn med de norske , 27. Oktober. Brudst. i Norske Saml. I. 112—13. Brudst. og Udt. i Y. Nielsen, 13.

27. Octobr.

Den svenske Rigsraad SALVIUS meddeler den svenske Adelsmand Grubbe . af Danmarks to Raad; det ene, hvori Bussius, der nu er død, har

29. Octobr.

1631.

haft Sæde, bestaar af »patriotæ Germani«, det andet, hvori Penseinhäuser (Pents og Øynhausen?) og Günther, af aldeles »Machiavellistæ königliche«. Der er Fare for, at Kongen vil hjælpe til at drage Kursachsen over paa Kejserens Side. Tillige omtales Kongens Forhold til den nedersachsiske Kreds og Pr. Ulriks Ønske om at have Stemme i Kredsen som Biskop af Bützow. — *Rostock*, d. 29. Oct. (Svensk.) Brudst. og Udt. i Cronholm, Sveriges hist. under Gustaf II. Adolf VI, 1. 329—30, 336—37.

31. Octobr. *14380. K. CHR. IV. befaler Lensmanden Frederik Urne og D. Hans Resen at undersøge, om det Salt, som de til Øresund kommende Skippere give, alene uddeles til de Husarme i Helsingør eller kommer til Hospitalet sammesteds, og derom at afgive Erklæring. — 31. Octbr. Udt. i Aarsberetn. fra Geheimarch. III, Till. S. 98.
31. Octobr. *14381. K. CHR. IV. lægger det første ledigblivende Vikarie i Roskilde Domkirke til Underhold for en Formsneider i Kjøbenhavn. — *Haffniæ*, 31. Octobris. *Matzen*, Kbhvns. Universitets Retshist. I, Tillæg S. 36.
31. Octobr. *14382. Det SVENSKKE RIGSRAADS Dom i Sagen mellem den udvalgte K. Chr. (V.) og Otto Ludwich, Vild- og Rhingreve, hvori den førstnævnte kjendes fri for al Mistanke, men Rhingreven efter Sverigs Lov dømmes til sine 40 Mk. — *Stockholm*, then 31. Octobris. (Svensk.) Kullberg, Svenska riksrådets protokoll II. 307—08.
2. Novbr. *14383. HINDRICH TOTT protesterer paa den udvalgte K. Chr. (V.'s) Vegne mod den af det svenske Rigsraad i Sagen mellem ham og Rhingreven afsagte Dom. — *Stockholm*, d. 2. Novemb. (Svensk.) Kullberg, Svenska riksrådets protokoll II. 308.
4. Novbr. *14384. Det SVENSKKE RIGSRAADS Erklæring i Anledning af den paa den udvalgte K. Chr. (V.'s) Vegne mod deres Dom nedlagte Protest. — *Stockholm*, then 4. Novembris. (Svensk.) Kullberg, Svenska riksrådets protokoll II. 308—09.
4. Novbr. *14385. AXELII OXENSTJERNÆ, regni Sveciæ cancellarii, ad Camerarium litteræ, in quibus commemorat, legatum ex Anglia ad regem Sveciæ missum esse, qui in transitu regem Daniæ quoque permoveat, ut (pacis?) curam in se suscipiat. — *Elbingæ*, die 4. Nov. Moser, Patriotisches Archiv VI. 171—74.
6. Novbr. *14386. Brev fra M. SØREN VEDEL (Præst i Ribe) til Universitetets Rektor, M. Hans Rasmussen Brochmand, hvoraf ses, at han er antaget som Prokurator ved Kapitlet i Ribe af Universitetet. — 6. Novbr. Udt. i C. F. Wegener, A. S. Vedel. 1. Udg. S. 266. 2. Udg. S. 267.
8. Novbr. 7471. Arkiv till upplysn. om Svenska krigens hist. I. 511—13.
- ante 9. Novbr. 7472. Journal f. Politik-, Natur- og Menneskekundskab 1813. III. 52—53.
10. Novbr. *14387. M. JOHANNES ERASMIUS (Brochmannus) studiosis, qui exsequiis reginæ funeri exsolvendis intererunt, imperat, ut omnia ordinate procedant. — *Haff*. 10. No. *Danske Mag.* 5. R. I. 153—54.
20. Novbr. *14388. K. KARL I.'s Brev til K. Chr. IV., hvori han meddeler, at han har faaet en Datter (Mary). — *Westminster*, 20. Nov. (Latin.) Udt. p. Eng. i Macray, Third Report S. 50.
22. Novbr. *14389. Borggreven af Dohna melder Kejseren, at den holstenske Adel er forbitret paa Kongen af Sverig paa Grund af den dem af ham tilføjede slette Behandling, og at Franz Ranzau til Neuhausen og Elbefeld har tilbudt i Forening med flere holstenske Adelsmænd at hverve i deres Land 6000 Md. til Fods og 1000 til Hest for Kejserens Tjeneste. — *Breslau*, 2. December. (Tydsk.) Udt. i Archiv f. Kunde österreich. Geschichts-Quellen. XXXII. 344. Udt. i svensk Overs. i Cronholm, Sveriges hist. under Gustaf II. Adolf. VI, 1. 330. (Noget forskjelligt fra ovenstaaende.)

- K. CHR. IV.** minder Hertugdømmernes Stænder om Betalingen af den i 1631. 23. Novbr.
de Kontribution, da mange have vist sig meget forsømmelige heri. —
agen, d. 23. Novemb. — (Tydsk.) Særtr. af Forordn.
- K. CHR. IV.** egenh. Kreditiv for Frederik Günther paa hans Sendelse til 24. Novbr.
g af Sachsen. — 24. November. (Tydsk.) Brudst. i Fridericia, Danm. ydre
30 I. 223, jvfr. 222 Anm. 7.
- K. GUSTAF II. ADOLFS** Skrivelse til Johan Adler Salvius, hvori han be- 26. Novbr.
darbejde K. af Danmarks Søns Valg til Krigsoberst i den nedersachsiske
anske Hvervinger; hvis disse dog bringes op over 2000 Md., skulle de
gt ved en Indrykning af General Thott i Holsten. — *Höchst*, d. 26. No-
) Arkiv till upplysn. om Svenska krigens hist. I. 519—20.
- K. GUSTAF II. ADOLF** befaler General Johan Banér at være rede til at 28. Novbr.
General Thott, hvis K. af Danmark skulde begynde noget. — *Höchst*,
(Svensk.) Arkiv till upplysn. om Svenska krigens hist. I. 523—24.
- Hert. FREDERIK af Gottorps Dom i en Sag mellem Bønderne i Delve og 29. Novbr.
Delverort angaaende Græsningen paa et Dige i Ditmarsken. — *Schloss*
ovember. (Tydsk.) Griebel, Bemerkungen über d. Aussendelche in Norderdith-
- MORITZ HERMANN V. OYNHAUSENS** Relation til K. Chr. IV. om sit Gesandt- Novembri.
sin i Prag angaaende Salget af mecklenburgske Landsdele til Danmark
lenne for Kongens Erhvervelse af Bremen og Verden. — (Uden Datum.)
e Verhandl. Schwedens mit Wallenstein u. d. Kaiser 1631—34. I. 47—51.
- Kurf. MAXIMILIAN** af Baierns Brev til Kurf. af Köln, i hvilket han om- Novembri—
ampen med Sverig ikke blot vil faa med dette, men ogsaa med England, Decembri.
nd at gjøre. — (Uden Datum). (Tydsk.) Udt. i Droysen, Gustav Adolf II. 476—77.
- Biskop CHR. HANSEN** i Aalborg meddeler Kansleren Chr. Friis t. Kra- 6. Decbr.
ne der ere de ringeste der i Stiftet; tillige udbeder han sig Hjælp til sin
eholdelse. — *Alburg*, 6 Xbris. Kirkehist. Saml. 3. R. III. 751—53.
- K. CHR. IV.** befaler Niels Krag og Gunde Lange at være tilstede ved 9. Decbr.
naar Erik Juel frasiger sig Værgemaalet for sine tre Søstre, Lene, Maren
9. Dec. Udt. i Nielsen, Hist. Efterr. om Malt Herred S. 94.
- K. CHR. IV.** skriver til K. Karl I. om Fiskeriet under Island. — 13. Dec. 13. Decbr.
3. i Macray, Third Report S. 71.
- Den kejserlige Krigsraad v. QUESTENBERG skriver til Hert. Albrecht af 14. Decbr.
haaber at faa saa mange Penge i Polen, som behøves til den af Dona
nske Hverving. — *Wien*, 24. December. (Tydsk.) Archiv f. Kunde öster-
llen. XXXII. 349.
- lt. i Tidsskr. f. Fiskeri III. 230—31. 16. Decbr.
- BORGGREVEN AF DOHNAS** Anbefalingsskrivelse til Hert. Albrecht af Fried- 19. Decbr.
w fra Holsten, som beretter, at Hert. af Holsten og Adelen, som var
levne forbitrede paa K. af Sverig og Kurf. af Sachsen for den til-
ndling, og at K. af Danmark ogsaa begynder at frygte Sverigs Sejre og
folsten at hverve Folk til Kejserens Tjeneste. — *Breslau*, 29. December.
Kunde österreich. Geschichts Quellen. XXXII. 351—52.

1631.

20. Decbr. *14402. K. CHR. IV.'s Brev til Lensmanden Frederik Urne, at Badskjæreren rigtignok for D. »Arnicinii» (Arnisøi) Skyld er bleven fritagen for at sættes i Hullet, men at han dog skal straffes hermed, hvis han ikke siger, hvem der har røbet for ham, hvad der truede ham. — *Frederiksborg*, 20/12. Brudst. i Brasch, Gamle Elere af Bregentved. S. 233—34.
20. Decbr. *14403. K. GUSTAF II. ADOLFS Skrivelse til Johan Adler Salvius, hvori han befaler ham at give Hert. Ulrik yderligere gode Udsigter, hvis han vil træde i hans Tjeneste; han ser gjerne en særlig Alliance med Hert. af Holsten, som kunde være til Nytte, hvis K. af Danmark vilde begynde noget uformodentligt. — *Maintz*, d. 20. December. (Svensk.) Arkiv till upplysn. om Svenska krigens hist. I. 530—32.
21. Decbr. *14404. TØNNE FRIISZ t. Hesselager, Befalingsmd. paa Stjernholm meddeler Hr. Holger Gabrielsen, forhen Præst i Høicki Sogn, Stadfæstelse paa hans Kaldelse til Sognepræst til Stoubye og Huornum. — *Stjernholm*, d. 21. Decembris. Kirkehist. Saml. 3. R. III. 329—30.
21. Decbr. *14405. K. KARL I.'s Brev til K. Chr. IV., hvori han kondolerer denne i Anledning af hans Moders Død. — 21. Dec. (Latin.) Udt. p. Eng. i Macray, Thirde Report S. 50.
23. Decbr. *14406. Landgrev WILHELM af Hessen-Cassels Memoire om Fredsforhandlinger mellem de Evangeliske og Katolikerne. Som Repræsentant for de første foreslaas K. Gustaf II. Adolf; ønsker man en anden, skal han vælges mellem 6 Rigsfyrster, hvoriblandt Holsten. — 23. December. (Tydsk.) Udt. i Droysen, Gustav Adolf II. 501.
25. Decbr. *14407. K. CHR. IV. befaler Fredr. Urne, Lensmd. paa Frederiksborg, at han skal ordinere Stolestader i Frederiksborg Slotskirke for enhver efter hans Stand og Vilkaar. — 25. Dec. Udt. i Nyt hist. Tidsskr. IV. 239. Brudst. i Friis, Saml. til dansk Bygningshist. S. 242.
26. Decbr. *14408. Den svenske Afsending i Dresden LAURENTIUS NICOLAIS Skrivelse til den svenske Sekretær Laur. Grubbe, hvori han bl. a. meddeler, at K. af Danmarks Sekretær Friedrich Günther er kommen til Dresden d. 24. Decbr. sammen med den darmstadtske Udsending Fr. List. — *Dresden*, 26. Dec./5. Jan. (Svensk.) Irmer, Die Verhandl. Schwedens mit Wallenstein u. d. Kaiser 1631—34 I. 77—87.
30. Decbr. *14409. Den svenske Gesandt i Dresden LAUR. NICOLAIS Brev til Sekretæren L. Grubbe, hvori han bl. a. fortæller om Fr. Günthers Sendelse til Dresden, at han skal formaa Kurf. Johan Georg til at gaa ind paa Fredstraktaten og udvikle Kongens Svar paa Kurfyrstens Intercession for Rhingreven. — *Dresden*, 30. Dec. (Svensk.) Die Verhandl. Schwedens mit Wallenstein u. d. Kaiser 1631—34. I. 91—94.
31. Decbr. *14410. K. CHR. IV. skriver til Dr. Henrietta Maria om K. Karl I.'s Arvekrav efter Enkedr. Sophie. — 31. Dec. (Latin.) Udt. p. Eng. i Macray, Thirde Report S. 71.
7493. Brevet henføres til c. 18. Febr. af Fridericia, Danm. ydre polit. Hist. 1629—1660 I. 185, Anm.
- *14411. RECTOR ET SENATUS ACADEMIÆ LUGDUNI BATAVORUM eorumque nomine Daniel Heinsius Johanni Meursio causam Volckeri Johannis, civis Lugdunensis, qui a Nicolao Baggero, Christiani, urbis Keuck consulis, filio summam pecuniæ sibi pridem deberi conqueritur, commendant. — *Lugd. Bat.* Meursii Opera XI. 522—23.
- *14412. JOH. ISACIUS PONTANUS Stephano Joh. Stephanio tertium exemplar tomi primi historiæ suæ Daniæ mittit; scribit de Val. Maximo a se edendo et de Saxone Grammatico hujus imitatore; quærit quis Johannes Rhodius Danus sit. — *Hardervici.* A. Alciati Epistola 1695 S. 373—374.

1631.

JOHN HARRISONS Skrivelse til Generalstaterne, hvori han omtaler et Tilbud til K. af England om at hjælpe ham til at erobre Gibraltar og derved Strædet, ligesom K. af Danmark er det over Sundet. — (Hollandsk.) *r. Genootschap te Utrecht* 5. Serie. 23. Jaarg. S. 457—64.

1631 (?).

AALBORG STIFTS PRÆSTER andrage Biskop Chr. Hansen om Forbedringer at Præsterne kunne forskaanes for vidtløftig Tingtrætte. — Uden Aar. III. 748—51. 1631(?)

GERARDUS JOANNES VOSSIUS Petro Cunæo filium Oligeri Rosæcrantzii, aitoris, sibi ab Johanne Meursio commendatum, commendat et ab eo, ut ejus Mullenio in domum suam accipiat, petit. — *Amstelodami*. Uden Aar. stolæ I. 185.

GERARDI JOANNIS VOSSII ad Petrum Cunæum epistola, in qua gaudet, Rosæcrantzii ei gratissimam fuisse. — *Amstelodami*. Uden Aar. Ger. I. 184—85.

1631—36.

Den engelske Admiral Sir JOHN PENNINGTONS Dagbog ført paa hans 1631—36. 1631—36, under hvilke han flere Gange anløb danske Havne. — (Engelsk.) *Is. The Ms. of the Earl of Westmoreland*. S. 275—96.

1632.

1632.

K. CHR. IV.'s Brev til Lensmanden Frederik (Urne) og Hofskjænken, at de s Melchiorson vide, at hvis han oftere forsømmer sin Pligt med Rentlig- 8. Januar. n m. m., skal han hugge sin Kaas. — *Frederiksborg*, 8/1. Udt. i Brasch, *stved* S. 234.

AALBORG BYTINGSVIDNE, at Karen Pedersdatter udlagde Hr. Niels Person, 9. Januar. lerup, som Barnefader til den Pige, hun fødte i 1629. — Snapsmandag, ehlist. Saml. 3. R. II. 779—80.

PAPPENHEIM skriver til Kurf. Maximilian af Baiern, at han ved sine For- 11. Januar. af Danmark angaaende nogle Garnisoner i Ærkebispedømmet Bremen Kongen og efterhaanden fjærne ham fra Sverig. — *Hameln*, 21. Jan. anmarks ydre polit. Hist. 1629—1660 I. 220, Anm. 5.

nl. af Forordn. 1643 S. 58—76. 12. Januar.

rtr. af Forordn. 12. Januar.

ehlist. Saml. 3. R. VI. 531—32. 15. Januar.

sekretær LARS GRUBBES Skrivelse til K. Gustaf II. Adolf, hvori han 22. Januar. nissarius Erik Andersson antager, at Oberst Reinach vil overgive Stade han vil paaminde Thott og Salvius om at give Agt paa Jydens Hand- d. 22. Januarii. (Svensk.) Arkiv till upplysng. om Svenska krigens hist. II. 348—50.

1632.

23. Januar. *14422. K. CHR. IV. forlanger Erklæring af Lensmanden Frederik Urne og D. Hans Resen om Skolevæsenet i Helsingør i Anledning af den tyske og danske Skolemesters Klage over de mange Skolemestre i Byen. — *Hafnia*, d. 23. Januarii. Aarsberetn. fra Geheimerearch. III, Till. S. 98.
24. Januar. *14423. KGL. og HERTUGELIGT Monitorium, at alle, der endnu ikke have betalt de bevilgede 4 Rdlr. af hver Plov og af hver 1000 Rdlr. i rede Penge til Soldatescaens Underhold, sub pœna dupli og inden »en sachsisk Frist» skulle indbetale deres Restancer. — *Kiel*, d. 24. Januarii. (Tydsk.) Særtr. af Forordn.
25. Januar. *14424. JOHAN ADLER SALVIUS's Skrivelse til Pfalzgreve Johan Casimir, hvori han tilraader Udrustning af Flaaden i Anledning af Rygter om hemmelige Forbund mellem Dunkerquerne og K. af Danmark; Holsten udebliver med sin Andel af de af den neder-sachsiske Kreds bevilgede Tropper. — *Hamburg*, d. 25. Januari. (Svensk.) Arkiv till upplysn. om Svenska krigens hist. II. 353—55.
26. Januar. *14425. Admiral ERIK RYNINGS Skrivelse til den svenske Resident i Helsingør Johan Feggræus, hvori han beder ham om at underrette sig om den danske Konges Flaadeudrustninger, og om hvor mange Skibe han har liggende paa Elben. — *Weimar*, d. 26. Januari. (Tydsk.) Arkiv till upplysn. om Svenska krigens hist. II. 355—56.
28. Januar. *14426. JANUS DIONYS. JERSINUS, episcopus Ripensis, a M. Johanne Erasmio, rectore academïæ Hafniensis, petit, ut Petrus Marebechius, antea collega scholæ Ripensis et nunc rector scholæ Rindcopiensis, testimonium publicum academïæ de fructuoso studio et bene transacta vita impetret, quum ab ecclesia Vorbassensi et Grenensi ad sacrum ministerium vocatus sit. — *Ripis*, d. 28. Januar. Ny kirkehist. Saml. II. 662—63.
28. Januar. *14427. SVERIGS RIGSRAADS Skrivelse til K. Gustaf II. Adolf, hvori det tilraader ikke at blotte Landet for Tropper af Hensyn til Rygterne om en Forbindelse mellem K. af Danmark og Dunkerquerne og hans Forhandlinger med Storfyrsten af Moskau. — *Stockholm*, d. 28. Januari. (Svensk.) Arkiv till upplysn. om Svenska krigens hist. II. 357—60.
29. Januar. *14428. KGL. og HERTUGELIGT Patent, hvorved Stænderne i Fyrstendømmerne indkaldes til en Landdag i Rendsborg den 11. Marts. — *Hadersleben*, 29. Januarii. (Tydsk.) Særtr. af Forordn. (Indkaldelsesdagen er med Blæk rettet til: 11. April.)
30. Januar. *14429. BGM. og RAAD i ODENSE tilskjøde Henning Walckendorff t. Glorup, Befalingsmd. paa Ottensegaard, et Begravelsessted paa St. Knuds Kirkegaard. — *Ottensee*, d. 30. Januarii. Saml. t. Fyens Hist. og Top. V. 161—63.
31. Januar. *14430. STEPHANUS JOHANNES STEPHANIUS Johannem Meursium rogat, ut sibi, qui nullum argentum a quæstore et scriba Jano Petræo ex residua salarii summa mutuum sumere potuerit, dilationem debiti, quo ei se obstrictum esse fateatur, concedat. — Prid. Kal. Febr. Meursii Opera XI. 542. Tauber, Udsigt over Sorøe Academies Forfatn. 1623—65. S. 42—43.
6. Febr. *14431. K. CHR. IV.'s Brev til Lensmanden paa Lundenæs, hvorved det tillades ham at befale Bønderne i Nørre og Bølling Herreder at vedligeholde Tarm Kjærs Kjøresteder og Broer og tillige at reparere Skjærn Bro. — 6. Febr. Brudst. i Fløe og O. Nielsen, Lønborg og Egvad Sogne S. 71.
9. Febr. *14432. 6 BOGTRYKKERSVENDE forpligte sig til at arbejde paa Bibelens Trykning for en vis Løn. — *Kiøbenhaffn*, 9. Febr. Ny kirkehist. Saml. VI. 450—51.
15. Febr. *14433. K. CHR. IV. befaler Just Høg paa første Herredag at holde Dom over Fru Anne Wittrup, sl. Jesper Grubbes, som paa en skammelig Maade havde »raderit» og forandret Indskriften paa en Herremands Epitafium i Maribo Kirke og i Stedet ladet

1632.

- falske Beskyldninger mod Kongens Person. — *Frederiksborg*, d. i Kall Rasmussen, Musse Herred S. 225.
- udst. p. Dansk i Journal f. Politik, Natur- og Menneske-Kundskab 1816. IV. 218—19. 18. Febr.
- Lavsartikler for Skudeskipperne forfattede og samtykte af Bgm. og RAAD 23. Febr.
- Helsingørs raadstue*, d. 23. Februarii. Aarsberetn. fra Geheimmearch. III, Till.
- Observationes PROFESSORUM academix regix Soranæ de scholasticæ 24. Febr.
- ione. — *Soræ*, d. XXIV Februari. Riets, Skånska Skolväsendets Hist. S. 631—55.
- K. CHR. IV. lover K. Gustaf II. Adolf at ville bevare Venskabet med 29. Febr.
- om denne havde anmodet om ved et af Baudissin til den udvalgte Pr.
- ret Memorial. — *Kopenhaffn*, d. 29. Febr. Udt. i svensk Overs. i Cronholm, Gustaf II. Adolf VI, 2. 78.
- K. CHR. IV.'s Befaling til Lensmanden p. Riberhus at dømme i en Sag 29. Febr.
- Gersdorf og Kristen Lassen i Lønborg, hvilken sidste af Lensmanden fredløs og ført til Frederiksborg at arbejde i Jærn. — 29. Febr. Udt. i Lønborg og Egvad Sogne S. 29—30.
- K. CHR. IV.'s Befaling til Rektor og Professorer ved Universitetet an- 29. Febr.
- ns Jensen (Alanus's) Bo. — *Stott Kiøbenhaffn*, d. 29. Febr. Danske Mag.
- K. CHR. IV. skriver til K. Karl I. om Administratoren Christian Wilhelm Februario.
- ilfangetagelse af de Kejslerlige. — Febr. (Latin.) Udt. p. Eng. i Macray, Third
- SKUDESCHIPPERE OG KJØBMÆND I HELSINGØR ansøge K. Chr. IV. om Kon- 1. Martii.
- res 23. Febr. s. A. af Bgm. og Raad forfattede Lavsartikler. — 1. Marts.
- a Geheimmearch. III, Till. S. 106.
- K. GUSTAF II. ADOLF befaler Pfalzgreve Johan Casimir at sørge for Be- 7. Martii.
- , at Tropperne ere i Beredskab i Sverig i Anledning af Efterretningerne rks Anslag. — *Vårt hufvudquarter uti Askawenborg*, d. 7. Martii. (Svensk.)
- m Svenska krigens hist. I. 565—67.
- Norges Riges Kansler JENS BJELKE anmoder Kansler Christian Friis om, 13. Martii.
- ning af sine store Udgifter maa faa et større Len forundt; som Bilag signation over, hvad han har tilsat af sit eget, siden han blev Kansler
- ard, 13. Marts. Brudst. og Udt. i Y. Nielsen, Jens Bjelke S. 207—09.
- K. GUSTAF II. ADOLFS Skrivelse til Johan Adler Salvius, hvori han paa- 13. Martii.
- af et Korps paa 6000 Md. ved Elben for at vaage over Danmarks Hen- dets Hvervinger og eventuelt falde ind i Holsten; dog bør K. af Danmark om Hensigten. — *Kitzingen*, d. 13. März. (Tydsk.) Arkiv till upplysn. om
- . I. 570—78.
- SVERIGS RIGSRAAD meddeler K. Gustaf II. Adolf, at det har forstærket 13. Martii.
- ernes Besætninger paa Grund af Efterretningerne om, at K. af Danmark ade og allerede har bemægtiget sig Zwinge og Freiburg; det vil søge at en med de russiske Gesandters Sendelse til Danmark. — *Stockholm*, d. ask.) Arkiv till upplysn. om Svenska krigens hist. II. 378—80.
- Kobberstikker SIMON DE PAS's Kontrakt med Universitetet om Forfær- 14. Martii.
- bberstykker til den store Bibel. — *Haffniæ*, 14. Martii. Ny kirkehist. Saml.

1632.

14. Martii. *14446. K. GUSTAF II. ADOLF beder Johan Adler Salvius om at sørge for, at Grevskabet Ostfriesland og Oldenburg, uden at K. af Danmark krænktes, anvises Marquisen af Hamilton til Samlingssted for hans hvervede Tropper. — *Kitzingen*, d. 14. März. (Tydsk.) Arkiv till upplysn. om Svenska krigens hist. I. 573—74.
17. Martii. *14447. K. GUSTAF II. ADOLFS Instrux for den svenske Rigsstaldmester Bengt Oxenstjerna for hans Rejse til Danmark, hvor han skal forhandle om Pr. Ulriks Forordringer paa Stiftet Bremen og søge at forhindre Forbindelse mellem Kejseren og K. Chr. IV. — *Uffenheimb*, d. 17. Martii. (Svensk). Brudst. og Udt. i Cronholm, Sveriges hist. under Gustaf II. Adolf VI, 2. 74—76.
18. Martii. 7507. Brudst. og Udt. i svensk Overs. i Cronholm, Sveriges hist. under Gustaf II. Adolf VI, 2. 80—81. Archiv f. österreich. Geschichte XXXVI. 227—28.
18. Martii. *14448. Lavsartikler for Borgerlaget i Nykjøbing paa Falster. — *Nykjøbing*, d. 18. Marts. Holm, Borger- eller Kjøbmandslaget i Nykjøbing p. F. S. 3—12.
18. Martii. *14449. K. GUSTAF II. ADOLFS Skrivelse til Rigskansler Axel Oxenstjerna, hvorefter han helst ser de danske Sager bilagte i Mindelighed, men om nødvendigt ønsker de Danskes Hensigter standsede i Tide; helst bør alt ske i Ærkebiskoppen (af Bremens) Navn og tillige den hamburgske Flaade forenes med den svenske. — *Windshheim*, d. 18. Martii. (Svensk.) Arkiv till upplysn. om Svenska krigens hist. I. 579—82.
18. Martii. *14450. Commissarius ERIK ANDERSON meddeler Feldmarskalk Thott K. Gustaf II. Adolfs Befaling, om hvis Fjenden rykker for stærkt frem, da at opgive Stades Belejring og Iagttagelsen af de Danskes Handlinger. — *Halberstadt*, d. 18. Martii. (Svensk.) Arkiv till upplysn. om Svenska krigens hist. II. 384—85.
23. Martii. *14451. Kurf. MAXIMILIAN af Baierns Skrivelse til Hert. af Friedland, hvori han erklærer sig enig med ham i, at man bør søge at bevæge K. af Danmark til aabent Brud med Sverig, og meddeler, at han har givet sine Oberster Reinach og Comargo i Bremen Stift de fornødne Anvisninger. — 2. April. (Tydsk.) Udt. i Hurter, Wallenstein's vier letzte Lebensjahre S. 138.
23. Martii. *14452. Landgrev WILHELM af Hessen-Kassels Resolution til Adrian v. Flodorf, Pfalzgreve Wolfgang Wilhelms Gesandt, om Bestræbelserne for at tilvejebringe en almindelig Fred, hvorved K. i Frankrig, England og Danmark samt Venedig og Generalstaterne vilde mægle. — *Cassel*, 2. April. (Tydsk.) Irmer, Die Verhandl. Schwedens mit Wallenstein u. d. Kaiser 1631—34 I. 148—50.
24. Martii. *14453. K. CHR. IV. opfordrer Hert. Albrecht af Friedland til at understøtte ham i hans Bestræbelse for at stifte Fred mellem Kejseren og K. af Sverig. — *Gluckstatt*, d. 24. Martii. (Tydsk.) Archiv f. österreich. Geschichte. XXXVI. 229.
24. Martii. *14454. Feltmarskalk ACHATIUS THOTT meddeler Sverigs Rigsraad, at de Ærkebiskoppelige have forjaget den danske Besætning fra Freiburg; nogle Dage før have de Svenske opsnappet Overbringere af nogle Breve fra de Kejserlige i Stade til Guvernøren i Glykstadt Christian Pentz; to Afsendinge Detlev Rantzau og Jørgen Schulte have i den Anledning undskyldt Brevenes Indhold for ham og skudt Skylden paa Pentz; Tage Thott og Christen Thomsen Sehested ere afrejste som Gesandter til K. af Sverig. — *Hamburg*, am 24. Martii. (Tydsk.) Arkiv till upplysn. om Svenska krigens hist. II. 388—91.
24. Martii. *14455. Rigsraad JOHAN SPARRES Skrivelse til Pfalzgreve Johan Casimir, hvori han omtaler Rygterne om Forhandlingerne mellem K. af Danmark og de Kejserlige i Stade. — *Frankfurth am Mayn*, d. 24. Martii. (Svensk.) Arkiv till upplysn. om Svenska krigens hist. II. 385—88.

Den svenske Resident i Dresden LARS NILSSON TUNGELS Brev til Sekre-
e, hvori han bl. a. omtaler Sammenstødet mellem danske og svenske
burg og meddeler, at han har haft Audiens hos Pr. Ulrik. — 3. April.
le Verhandl. Schwedens mit Wallenstein u. d. Kaiser 1631—34 I. 150—57.

Den svenske Resident i Dresden LARS NILSSON TUNGELS Brev til Post-
Leipzig, hvori han bl. a. omtaler, at Pr. Ulrik af Danmark er kommen
resden, d. 6. aprilis. (Tydsk.) Irmer, Die Verhandl. Schwedens mit Wallenstein
I I. 161—63.

PAPPENHEIM udtaler for Kurf. Maximilian af Baiern sit Ønske om et
af Danmark og Sverig og tillægger et saadant stor Betydning. — *Einbeck*,
ydsk.) Brudst. i Cronholm, Sveriges hist. under Gustaf II. Adolf VI, 2. 79.

K. KARL I.'s Brev til K. Chr. IV., hvori han, samtidig med at han sender
edning af sin Bedstemoders Død, meddeler, at han har afstaaet sin even-
sin Søster paa Grund af hendes uheldige Stilling og store Familie. —
March. (Latin.) Udt. p. Eng. i Macray, Thir'd Report S. 50.

K. GUSTAF II. ADOLFS Skrivelse til Johan Adler Salvius, hvori han bil-
len imod de Danske, dog ikke Hert. Frants Karls Indkvartering i Holsten;
ager bør især forhindres, og om fornødent General Thott rykke ind i
Hufvudquarter i Northen vid Donau, d. 31. Martii. (Svensk.) Arkiv till upp-
gens hist. I. 586—88.

K. GUSTAF II. ADOLF omtaler for Rigskansleren Axel Oxenstjerna sin
rigen defensiv her og selv i Anledning af de Danskes Holdning begive
— *Vårt hufvudquarter i Norten vid Donau*, d. siste Mars. (Svensk.)
n Svenska krigens hist. I. 588.

Rigskansleren AXEL OXENSTJERNA befaler Feltmarskalk Thott at lade sin
mod Pappenheim og kun efterlade 5—6000 Md. i Bremen for at blokere
ver de Danskes Foretagender. — *Mainz*, d. 3. Aprilis. (Svensk.) Arkiv till
krigens hist. II. 402—03.

E. Larsen, Samlede Skrifter I. Afd. II. 300.

BRANDANI DÆTRII ad Georgium Calixtum epistola, in qua hæc: «Rex
arma Sveco intentasse rumor ajebat, compressis manibus sedet, præter-
minibus quotidie crucem figat.» — *Hamburgi*, 7. Idus Apr. Henke, Georg
I S. 23—26.

Oberst Grev GEORG VON SCHLICK melder Grev Gallas, at han har faaet
og om, at den unge K. af Danmark er kommen med 1000 Kyrasserer
i Prag, og at man tror, at Kurf. (af Sachsen) selv vil følge efter. —
rilis. (Tydsk.) Archiv f. österreich. Geschichte XXXVI. 216—17.

K. CHR. IV. befaler, at eftersom Johannes Hoberus har faaet Bevilling
apothek i Aalborg, maa ingen anden der falholde de Varer, som Apo-
re, dog hermed ikke ment Speceri. — *Otensee*, thend 8. Aprilis. Archiv
II. XVII. 553—54.

SALVIUS, K. af Sverigs Afsending i den nedersachsiske Kreds, opfordrer
ender til at opgive Neutraliteten og sende de lovede holstenske Tropper
— *Hamburg*, 10. April. (Tydsk.) Udt. i Ratjen, Verz. d. Handschrift. d. Kieler
7.

1632.

24. Martii vel
3. Aprilis.27. Martii vel
6. Aprilis.

30. Martii.

30. Martii.

31. Martii.

31. Martii.

3. Aprilis.

5. Aprilis.

7. Aprilis.

7. Aprilis.

8. Aprilis.

10 Aprilis.

1632.

12. Aprilis. *14467. KGL. og HERTUGELIG Proposition til den slesvigske og holstenske Landdag i Rendsborg navnlig angaaende en nærmere Forbindelse og Realdefension med Danmark og Befæstning af visse Passer. — 12. April. (Tydsk.) Udt. i Ratjen, Verz. d. Handschrift d. Kieler Universitätsbibl. I. 66.
13. Aprilis. *14468. DR. HENRIETTA MARIA takker K. Chr. IV. for det Brev, hun har modtaget gennem P. Rosencrantz, og erklærer at ville gjøre, hvad der staar i hendes Magt, for at fremme hans Ønsker. — *Whitehall*, 13. April. — (Latin.) Udt. p. Eng. i Macray, Third Report S. 58.
15. Aprilis. *14469. Resolution af det SLESVIG-HOLSTENSKES RIDDER- OG LANDSKAB paa Landdagen i Kiel, navnlig angaaende to Personers Afsendelse til K. af Sverig, Bevilling af en Skat til 2400 Md. hvervede Tropper; Unionen med Danmark bør blive som 1623, Befæstninger fraraades m. m. — *Rendsb.*, 15. April. (Tydsk.) Udt. i Ratjen, Verz. d. Handschr. d. Kieler Universitätsbibl. II. 346—47, III. 82.
16. Aprilis. *14470. STEPHANUS JOHANNES STEPHANIUS Gerardum Joannem Vossium rogat, ut sibi Vitam S. Wilhelmi abbatis monasterii ad S. Paracletum, tomo secundo de Historiis Sanctorum exstantem, describendam et ad se transmittendam curet, quod volumen Epistolarum Wilhelmi in membrana exaratum edere constituerit; addit, se indies novam illam Saxonis editionem adornare, et nuntiat, Selandiam d. XXIX. Feb. insolitis contremuisse motibus. — *Soræ*, d. XVI. April. Ger. Joan. Vossii Epistolæ II. 105.
17. Aprilis. *14471. Hert. ALBRECHT af Friedland melder Kejseren, at K. af Danmark har tilskrevet ham om en Fredsunderhandling mellem Kejseren og K. af Sverig, og udbeder sig Ordre om, hvad han skal svare. — *Tabor*, d. 27. Aprilis. (Tydsk.) Archiv f. österreich. Geschichte XXXVI. 227.
17. Aprilis. *14472. Petri Cunæi ad Johannem Meursium epistola, in qua aliquem ex Elzevirii ad eum iter parare commemorat, et an historiam Danicam pertexat, interrogat. — *Lugduni Batavorum*, 27. April. Petri Cunæi Epistolæ S. 252—53. Meursii Opera XI. 544.
19. Aprilis. *14473. Rigskansler AXEL OXENSTJERNA og Rigsraad JOHAN SPARRES Skrivelse til Sverigs Rigsraad, hvori de omtale, at de danske Gesandter Christen Thomesen og Tage Thott ere passerede gennem Frankfurt til K. Gustaf II. Adolf. — *Frankfurth*, d. 19. April. (Svensk.) Arkiv till upplysn. om Svenska krigens hist. II. 420—22.
20. Aprilis. *14474. SVERIGS RIGSRAAD meddeler K. Gustaf II. Adolf, hvilke militære Forholdsregler det har truffet i Anledning af Faren for et Angreb fra Danmark. — *Stockholm*, d. 20. Aprilis. (Svensk.) Arkiv till upplysn. om Svenska krigens hist. II. 422—24.
22. Aprilis. *14475. Sekretær LARS GRUBBES Relation til Rigskansleren Axel Oxenstjerna, hvori han omtaler, at de danske Gesandter nu endelig ere komne; de undskyldte, at deres Konge ikke kan medvirke i Krigen paa Grund af Freden i Lübeck, og tilbyde hans Fredsmægling. — *För Ingolstadt*, d. 22. April. (Tydsk og Svensk). Arkiv till upplysn. om Svenska krigens hist. I. 783—85.
23. Aprilis. *14476. K. CHR. IV.'s Brev, hvorved han tilstaar Sognepræsten i Gamborg Kirketienden mod aarlig Afgift til Kirken til rette Tid. — *Slott Coldinghuus*, d. 23. Aprilis. Kirkehist. Saml. 3. R. V. 590.
23. Aprilis. *14477. K. CHR. IV. befaler Biskop Hans Michelsen i Odense at tilholde Sognepræsten i Brændrup at yde sin Formands Enke Pension. — *Koldinghus*, 23. Aprilis. Udt. i Kirkehist. Saml. 3. R. V. 617.
23. Aprilis. *14478. K. CHR. IV. bevilger Præsteenken Karen, sl. Hr. Mads (Hansen Koldings), i Brænderup, at Præsten i Brænderup, saalænge hun lever, skal give hende 2 Pd.

1632.

- Rug, 4 Lam og 1 Fjerdings Smør, da Brænderup er annekteret (til Ore), og er kommen fra Kaldet. — *Kolding*, 23. Aprilis. Udt. i Kirkehist. Saml. 3. R. V. 617.
479. REKTOR OG PROFESSORER ved Universitetet stævne afd. M. Hans Jensen 24. Aprilis.
vinger til at møde for Konsistorium d. 2. Maj og fremkomme med deres For-
Opgjørelsen af M. Hans Jensens Bo. — 24. Aprilis. Udt. i Danske Mag. 4. R. I. 155.
480. UNIVERSITETETS Erklæring i Anledning af en Sag, der var det forelagt 24. Aprilis.
senkrantz t. Krenckerup, Lensmd. p. Wordingborg, Nykjøbing og Aalholm,
lømt en Kvinde, Anne Clausens, til Døden, da hun var anklaget for Trolddom.
24. Aprilis. Danske Mag. 5. R. I. 155—57.
81. JOHANNES MEURSIUS Gerardo Vossio nuntiat, superiore anno quendam 24. Aprilis.
collegis suis litem sibi de religione movisse, sed expertum, regem primates
eologos sibi adversari, desistere coactum esse; theologos Daniæ propter
i animi valde laudat. — *Soræ*, d. XXIV. Aprilis. Meursii Opera XI. 542—43.
32. BALTASAR NEU(KIRCH'S?) Skrivelse til Rigskansler Axel Oxenstjerna, hvori 25. Aprilis.
at de danske Gesandter for nogle Dage siden ere komne til Augsburg. —
25. April. (Tydsk.) Arkiv till upplysn. om Svenska krigens hist. II. 429—33.
3. JOHANNIS MEURSI ad Petrum Cunæum epistola, in qua, typographos hic 26. Aprilis.
stum captare, queritur. — *Soræ Danorum*, ad d. XXVI. Aprilis. Petri Cunæi
4. Sekretær LARS GRUBBES Skrivelse til Rigskansler Axel Oxenstjerna, hvori 27. Aprilis.
at de danske Gesandter have forelagt deres Proposition for Kongen. —
7. April. (Svensk.) Arkiv till upplysn. om Svenska krigens hist. II. 435—36.
1. KGL. og HERTUGELIGT Patent, at de paa den nys afholdte Landdag i 30. Aprilis.
Underhold af 2400 Md. Fodfolk bevilgede 4 Rdlr. af hver Plov og hver
e skulle indbetales i Kiel i Dagene 28.—30. Maj, og at de, der endnu
t den 1630 eller tidligere bevilgede Skat, skulle møde til den næste sles-
stenske Landret. — *Haterszeleben*, d. 30. Aprilis. (Tydsk.) Særtr. af Forordn.
- SVERIGS RIGSRAADS Skrivelse til K. Gustaf II. Adolf, hvori det frem- 30. Aprilis.
r, at K. af Danmark, hvis indgroede Avind daglig bemærkes, skal slutte
nien, hvis Sverig erklærer denne Krig. — *Stockholm*, d. 30. Aprilis. (Svensk.)
om Svenska krigens hist. II. 436—42.
- Feltmarskalk ACHATIUS THOTT tilskriver K. Gustaf II. Adolf, at han ikke 30. Aprilis.
Krig med K. af Danmark skal kunne undgaas, da denne, skjønt hans Stænder
as stemte, fortsætter Forhandlingerne med de Kejserslige og har ladet et til
tet Skib skyde i Sænk paa Elben. — *Buzlehide*, am 30. Aprilis. (Svensk.)
om Svenska krigens hist. II. 442—43.
- K. KARL I. skriver til K. Chr. IV., at han har meddelt sit Raad Kongens 30. Aprilis.
Decbr. fremsatte Klager over, at nogle engelske Undersaatter misbrugte
havde faaet til at fiske og fange Falke; han overlader det til K. Chr. IV.
ter sit Forgodtbeindende, hvis det gjentog sig. — *Westminster*, 30. April.
ig. i Macray, Third Report S. 50.
- CLAUS JULL, Provst i Sunds Herred, og DREJØ SOGNEMENDS Kaldsbrev 2. Maji.
ffersøn, Kapellan til Vor Frue Kirke i Svendborg. — *Svendborg*, d.
icins, Drejø S. 53—54.

1632.

2. Majl. *14490. Sekretær LARS GRUBBES Skrivelse til K. Gustaf II. Adolf, hvori han fremhæver den Usikkerhed i Bevægelserne, der fremkommer ved de Danskes Forhandlinger med de Kejserlige. — *Erfurth*, d. 2. Majl. (Svensk.) Arkiv till upplysn. om Svenska krigens hist. II. 446—47.
5. Majl. *14491. Hr. NIELS, Præst i Søby, giver Hr. Søren Iversen, Præst i Rønninge, Rasmus Madsens Skudsmaal, et Menneske, som foragter Kirken og bekjender sig at være forfaren i Trolddomskunst. — *Søby*, d. 5. Mai. Udt. og Brudst. i Ny kirkehist. Saml. I. 225—26.
6. Majl. *14492. K. KARL I.'s Brev til K. Chr. IV., hvori han anmoder om Tilladelse for sine Falkonerer Barthol og Henry »Henriccios» til at forskaffe sig 12 Par Fugle. — *Westminster*, 6. May. (Latin.) Udt. p. Eng. i Macray, Third Report S. 50.
8. Majl. *14493. Den hessen-darmstadtske Gesandt i Dresden FREDERIK LIST skriver til Landgrev Georg af Hessen-Darmstadt, at K. af Danmarks Afsendinge have henvendt sig til K. Gustaf II. Adolf for at foreslaa Fred, og at denne havde givet et ret imødekommende Svar. — 18. Maj. (Tydsk.) Brudst. i Irmer, Die Verhandl. Schwedens mit Wallenstein u. d. Kaiser 1631—34 I, Einl. S. LXX.
11. Majl. *14494. K. GUSTAF II. ADOLFS Skrivelse til Feltmarskalk Aage Thott, hvori han i Anledning af den fra Danmark befrygtede Fare befaler ham at sætte en dygtig Kommandant i Spidsen for den Styrke, der skal blokere Stade. — *München*, d. 11. Majl. (Tydsk.) Arkiv till upplysn. om Svenska krigens hist. I. 614—16.
13. Majl. *14495. Sekretær LARS GRUBBES Skrivelse til Rigskansler Axel Oxenstjerna, hvori han omtaler, at Underhandlingerne mellem Pappenheim og K. af Danmark om Besættelsen af Stade ere blevne afbrudte, da de ikke kunde blive enige om Betingelserne, og Kongen tilsidst erklærede intet at ville foretage uden K. af Sverigs og Ærkebispens af Bremens Samtykke. — *Kitzing*, d. 13. Maj. (Svensk.) Arkiv till upplysn. om Svenska krigens hist. II. 459—62.
14. Majl. *14496. Grev PHILIPP REINHARDS v. SOLMS's Brev til K. Gustaf II. Adolf, hvori han bl. a. omtaler, at K. Chr. IV. har tilbudt Hert. af Friedland at ville optræde som Mægler. — *Dresden*, 14. Mai. (Tydsk.) Irmer, Die Verhandl. Schwedens mit Wallenstein u. d. Kaiser 1631—34 I. 170—74.
15. Majl. *14497. ANDRÆ RIVETI ad Johannem Meursium epistola, in qua aucupem principis (Friderici Henrici) in Daniam profecturum esse, commemorat. — *Hagæ Comitæ*, VIII. Kal. Jun. Meursii Opera XI. 544—45.
19. Majl. 7521. Udt. i Pontoppidan, Orig. Hafn. S. 279.
19. Majl. *14498. JØRGEN BRAHE t. Huedholmb, Ridder, Befalingsmd. p. Haggenschouff Slot, giver og funderer 100 Sl. Dlr. til 6 Almisselemmer i Wøflinge Sogn i Schouby Herred. — *Haggenschouff Slott*, Pientze Aften. Vedel Simonsen, Bidr. til Jørgen Brahes Levn. S. 146—48 (med en Paategning af 1636, anden Pintzedag (o: 6. Juni), hvorved Kapitalen forbedres med 50 Sl. Dlr.)
23. Majl. *14499. K. GUSTAF II. ADOLFS Skrivelse til Rigskansleren Axel Oxenstjerna, hvori han udtaler den Mening, at Kursachsen tilskyndet af K. af Danmark gjærne vil slutte Fred med Kejseren, paa hvilken Maade det kan lade sig gjøre. — *Augsburg*, d. 23. Maj. (Svensk.) Arkiv till upplysn. om Svenska krigens hist. I. 619—22.
25. Majl. *14500. SVERIGS RIGSRAADS Skrivelse til K. Gustaf II. Adolf, hvori det underretter ham om de militære Forholdsregler, det har truffet i Anledning af Frygten for Danmark. — *Stockholm*, d. 25. Majl. (Svensk.) Arkiv till upplysn. om Svenska krigens hist. II. 474—78.

1632.

501. K. CHR. IV. og Hert. FREDERIK af Gottorp befale Prælater og Ridderskab
nmerne at holde Heste og Ryttere i Beredskab, for det Tilfælde, at Ros-
Anledning af Krigsurolighederne i Tydskland skulde blive opbudt. — *Schloss*
en, d. 29. Maj. (Tydsk.) Særtr. af Forordn.
502. Rector Academiæ Hafniensis, M. JOHANNES ERASMI, cum professoribus
electionem novi rectoris propter luctum publicum in templo academix fieri
et se decrevisse cras in domo consistoriali D. Nicolaum Petræum insequentis
n creare. — 30. Mai. Danske Mag. 5. R. I. 198.
503. Biskop JENNS DINISSØN JERSIN skriver til Hr. Albret Skiell t. Fussingø,
aa Riiberhuss, at han ikke ved noget Middel til at hjælpe Præsterne paa
underhoffuitt; han foreslaar, at Lønne og Lyddom annekteres, og anbefaler
Rømø til Lensmandens Omsorg. — *Ribe*, d. 1. Juni. Gjellerup, Jens Dinesen
4.
4. K. GUSTAF II. ADOLFS Skrivelse til Rigskansleren Axel Oxenstjerna, hvori
en ny Udskrivning hjemme i Sverig bl. a. af Hensyn til K. af Danmark. —
2. Juni. (Svensk.) Arkiv till upplysn. om Svenska krigens hist. I. 624—25.
5. CORNELIUS VAN DER MYLENS Skrivelse til Johannes Meursius, hvori han beder
inge en Hilsen til Sekretær Gynther. — *De la Haye*, ce XIV.de Juin. (Fransk.)
545—46.
6. JOHAN ADLER SALVIUS's Skrivelse til K. Gustaf II. Adolf, hvori han om-
u, da Stade og Buxtehude ere vel besatte, ikke frygter noget ondt af K. af
nt han sender en Del Skibe til Elben. — *Bremen*, $\frac{8}{18}$. Juni. (Svensk).
om Svenska krigens hist. II. 486—92.
- PEDER IFFUERSØN, Sognepræst i Lønborg og Egvad, beder Kongen om
og beholde begge de nævnte Sogne, der siden c. 1594 have været betjente
st, og begge Præstegaarde, saaledes at han bor i Egvad Præstegaard. —
ard, d. 9. Junii. Ny kirkehist. Saml. VI. 678—79. Aarstallet ikke ganske alkkert,
- K. CHR. IV.'s Skrivelse til Generalstaterne, hvori han udtaler, at han
d paa at afskaffe Øresundstoldens Forhøjelse, mod at hans Undersaatter
adesløse. Dette sidste havde Generalstaterne ikke gjort. Hamburg har
ot mod ham, men ogsaa mod Kejseren, men Kongen var dog villig til
Friederichsburg d. 11. Juni. (Tydsk.) Samtidig Tryk. 4 Bl.
- TØNNE FRIIS's Tillæg til Fundatsen for det friiseske Legat, hvorved der
eneficiet knyttes den Betingelse, at Indehaveren ikke maa rejse bort mere
— *Kiebenhafn*, 11. Jun. Danske Mag. 5. R. I. 198—99.
- PROFESSORERNE ved Universitetets Betænkning om Herman Crum af
nogle Aar ikke havde været til Alters og var angiven for at have nogle
ger. — 12. Juni. Kirkehist. Saml. 3. R. III. 203—08.
- K. CHR. IV.'s Befaling, at ingen Handel eller Haandværk maa drives i
og at Aarhus skal høre ind under Christianstads Stads Jurisdiction. —
Junii. Udt. p. Svensk i Gillberg, Christianstads Län S. 7.
- K. CHR. IV. skriver til Jarlen af Pembroke og anbefaler Fred. Lucht til
milie. — 17. June. (Latin.) Udt. p. Eng. i Macray, Third Report S. 72.

1632.

17. Junii. *14513. LAURTZ LINDENOV sætter i Rette, om Ore Sogn ikke maa agtes for Hovedsognet fremfor Brenderup Sogn, og om ikke Madtz Huidt, Konrektor i Roudschill, bør annammes til Præst i Brenderup saa vel som i Ore Sogn, da hans Kaldsbrev er beseglet af 4 Kaldsmænd og Herredsprovsten, og Brenderup Sogn skal betjenes af samme Præst som Ore Sogn. — *Oregardt*, d. 17. Juni. Ny kirkehist. Saml. VI. 768—69.
18. Junii. 7532. Rothe, Rescripter III. 797 ff.
18. Junii. *14514. ERICH BILLDE t. Kiersgard, LAURTZ LINNDENOV t. Oregord og 5 BØNDER i ORRE OG BRENDERUP Sogne kalde Madz Huidt, Konrektor i Roudtschildt, til deres Sognepræst. — *Orre kjerke*, d. 18. Juni. Ny kirkehist. Saml. VI. 766—67.
22. Junii. *14515. BEBOERNE i BRENDERUP SOGN udvælge Hr. Laurtz Nielssen, Kapellan i Odenssee, til deres Sognepræst og udnævne 5 Mænd til at eligere og udvælge ham. — *Brenderup kiercke*, Fredagen d. 22. Juni. Ny kirkehist. Saml. VI. 771—72.
22. Junii. *14516. 10 BØNDER i HOLSØE erklære, at de ville være fornøjede med den Person, som af Ore Sognemænd og Jørgen Ibssen i Brohe er kaldet til Sognepræst i Ore og Brenderup Sogne i Hr. Knudt Erichsens Sted. — *Holsøe*, d. 22. Juni. Ny kirkehist. Saml. VI. 768.
23. Junii. *14517. K. CHR. IV.'s Erklæring til Generalstaterne om, at han fra førstkommande 10. Juli vil afskaffe Toldforhøjelserne, mod at den Skade, hans Undersaatter have lidt paa Skibe og Gods, bliver erstattet. Hamburg kan faa Fred ved bl. a. at betale 100,000 Rdlr. Generalstaterne burde foreslaa et Middel, hvorved man kunde skjelne mellem deres og Hamburgernes Skibe, naar de passerede Elben. — *Copenhagen*, am 23. Juni. (Tydsk.) Samtidig Tryk. 4 Bl.
25. Junii. *14518. K. CHR. IV. befaler Biskoppen og de højlerde i Kjøbenhavn at examinere den Person, de agte at kalde til tydsk Kapellan, paa Tydsk, da han ikke kan Latin. — D. 25. Juni. Ny kirkehist. Saml. III. 147. Danske Mag. 5. R. I. 199.
26. Junii. *14519. Sekretær LARS GRUBBES Skrivelse til K. Gustaf II. Adolf, hvori han advarer mod K. af Danmarks Planer i Anledning af hans Ophud af Landfolk og Hvervinger og tilraader eventuelt at anvende Baudissin til at falde ind i Holsten. — *Hildesheim*, d. 26. Juni. (Svensk.) Arkiv till upplysn. om Svenska krigens hist. II. 506—09.
27. Junii. *14520. CHRISTIANUS THOMÆUS Johanni Meursio pro libro ejus Solone inscripto gratias agit, eique donum exile mittit. — *Hafnia*, XXVII. Junii. Meursii Opera XI. 546—47.
28. Junii. *14521. K. CHR. IV. befaler Lensmanden Friederich Urne og D. Christian at foreholde Hofmesterinden, at hun ikke maa lade Herremændene have Omgjængelse med »Børnene», for at der ikke i Kongens Fraværelse skal anstiftes »et nyt Kollegium paa Hørsholm af det Selskab, hiemme er». — *Triggewelde*, d. 28. Juni. Brasch, Gamle Elere af Bregentved, S. 237, 552—53. Brudst. i Birket Smith, Leonora Christina I. 58.
29. Junii. 7543. Særtr. af Forordn. (med Datum: 29. Juli).
29. Junii. *14522. KGL. og HERTUGELIGT Monitorium, at de, der endnu ikke have betalt deres bevilgede Bidrag til Soldatescaens Bortførelse i 1629, til Rytterpengene for de 100 Arkebuserer og til Defensionsværket, inden en vis given Frist sub pœna dupli skulle indbetale deres Restancer. — *Rendeszburg*, d. 29. Juni. (Tydsk.) Særtr. af Forordn.
29. Junii vel 9. Julii. *14523. Den svenske Resident i Dresden LARS NILSSON TUNGELS Brev til K. Gustaf II. Adolf, hvori han bl. a. meddeler, at Pr. Ulrik af Danmark er bleven udnævnt til General over Kavalleriet af Kurf. af Sachsen. — *Dresden*, 9. Juli. (Svensk.) Irmer, Die Verhandl. Schwedens mit Wallenstein u. d. Kaiser 1631—34 I. 248—51.

1632.

524. (Sekretær LARS GRUBBES) Relation til Pfalzgreve Johan Casimir, hvori han de danske Gesandter Tage Thott og Christen Thomesen Sehested strax efter resolution ere rejste tilbage. — *Lägrät vid Nürnberg*, d. 30. Juni. (Svensk.) Upplys. om Svenska krigens hist. I. 786—88. 30. Junii.

525. Sekretær LARS GRUBBES Skrivelse til K. Gustaf II. Adolf, hvori han anr tilstrækkeligt at holde Baudissin, der synes at have stor Indflydelse i Hol-Bremiske af Hensyn til K. af Danmark; Rygtet om dennes Hvervinger modsiges; var opbudt sit Landfolk og forstærket de holstenske Kredstropper. — Uden ønsk.) Arkiv till upplysn. om Svenska krigens hist. II. 512—15. Junio?

526. Generallieutenant W. H. BAUDISSINS Skrivelse til K. Gustaf II. Adolf, hvor-Tiden søger Oplysninger om K. af Danmarks og dennes Søn Hert. Ulriks Holsten. — *Im Lager vor Hildesheim*, d. 2. Juli. (Tydsk.) Arkiv till upplysn. igens hist. II. 516—18. 2. Julii.

27. SVERIGS RIGSRAADS Skrivelse til K. Gustaf II. Adolf, hvori det omtaler, nsyn til de gode Efterretninger fra Fegræus om de danske Gesandters Til- deres Modtagelse hos Kongen har tilbagekaldt Ordrene om Forstærkning af ingernes Befæstning. — *Stockholm*, d. 6. Juli. (Svensk.) Arkiv till upplysn. om hist. II. 522—24. 6. Julii.

Resen, Descriptio Samsø S. 70—71.

7. Julii.

528. Sekretær LARS GRUBBES Skrivelse til K. Gustaf II. Adolf, hvori han gjen- varslar mod K. af Danmark og sit Raad om eventuelt at anvende Baudissin . *Hildesheim*, d. 7. Juli. (Svensk.) Arkiv till upplysn. om Svenska krigens hist. 7. Julii.

9. ERICH BILDE t. Kiersgaard paa egne og Bøndernes Vegne i Brenderup s BOLDEWIN i Høyerup svare Anders Bilde t. Dambzbov, Gregers Krabbe t. og Biskop D. Hans Michelssen paa Lauritz Lindenovs Beskyldning og for- ptræden ved Kaldelsen af en Efterfølger for Hr. Knudt Erichssen, idet de nderup og ikke Ore er Hovedsognet, og bemærke, at de ønske en anden i Ore valgte. — *Kiersgaard*, d. 11. Juuli. Ny kirkehist. Saml. VI. 769—71. 11. Julii.

. Erklæring af BGM. og RAAD I HELSINGØR, at der ved Kirken ligger et ved Navn Peder Oxe er begravet, hvilket hidtil af Kirken er vedligeholdt, 3te Jordskyld, hvorom de dog ikke vide rigtig Besked, kun er ringe; de elpe dem til Ret, som ville tilholde sig denne Jordskyld. — *Helsingøer, eretn. fra Gehelmearch. III, Till. S. 106.* 13. Julii.

ANDERS BILLE t. Damsbov, Befalingsmd. p. Rugardt, GREGERS KRABBE 17. Julii.
Befalingsmd. p. Hindzgafl, og HANS MICHELLSSEN, Superintendent i Striden mellem Ore og Brenderup Sogne, at det førstnævnte maa betragtes t, og at Madz Huidt, Konrektor i Rouschilldt, som er kaldet af 5 Kalds- lsprovsten, bør være Sognepræst i de to Sogne. — *Brenderup*, d. 17. Julii, VI. 764—73.

Kansleren CHR. FRIIS skriver til Holger Rosenkrands og tilraader ham 18. Julii.
med at lade sine theologiske Skrifter trykke i Tydskland, «saa fremt det . contra receptas Ecclesiarum nostrarum sententias.» — *Af Korsøer*, d. st. Saml. 3 R. VI. 533. Helveg, D. danske Kirkes Hist. 2. Udg. I. 380 henfører Brevet

1632.

- post 18. Julii. *14533. HOLGER ROSENKRANDS's Svar paa Kansleren Chr. Friis Brev, hvorved han fastholder sin Hensigt trods al Fare, der er forbunden dermed, at lade sit Skrift trykke i Tydskland. — Uden Datum. Udt. og Brudst. i Kirkehist. Saml. 3. R. VI. 534—37.
19. Julii. *14534. K. CHR. IV.'s Befaling til Anders Bilde t. Damsbo, Lensmd. paa Rugaard, Gregers Krabbe t. Thorstedlund, Lensmd. p. Hindsgavl, og D. Hans Michelsen, Superintendent i Fyens Stift, om at afgive en Erklæring om, hvorvidt Brenderup eller Ore Sogn burde anses for Hovedsogn. — *Glückstadt*, 19. Julii. Udt. i Kirkehist. Saml. 3. R. V. 617.
19. Julii. *14535. Generallieutenant W. H. BAUDISSINS Skrivelse til K. Gustaf II. Adolf, hvori han omtaler, at de Danske for Tiden holde sig stille, men at han dog har et vaagent Øje med dem. — *Bei Duderstadt*, d. 19. Juli. (Tydsk.) Arkiv till upplysn. om Svenska krigens hist. II. 545—48.
19. Julii. *14536. K. KARL I.'s Kreditiv (til K. Chr. IV.) for Robert Sidney, Jarl af Leicester. — *Westminster*, 19. July. (Latin.) Udt. p. Eng. i Macray, Third Report S. 50.
21. Julii. *14537. K. KARL I.'s Brev til K. Chr. IV., med fornyet Forespørgsel angaaende James Jukes, hvis Kones Frænder ikke vilde lade sig forsones, skjønt han har ægtet hende med hendes fri Vilje, og de allerede have faaet Børn. — *Westminster*, 21. July. (Latin.) Udt. p. Eng. i Macray, Third Report S. 50.
27. Julii. *14538. ANNDERS BILLE t. Dambzbov, Befalingsmd. p. Rugaard, GREGERS KRABBE t. Thorstedlundt, Befalingsmd. p. Hindzgaffl, og HANNS MICHELSSSEN, Superintendent i Fyen, afgive Indberetning om, hvad de have foretaget sig i Tvisten mellem Ore og Brenderup Sogne om, hvilket af disse der var Hovedsognet. — *Ottense*, d. 27. Juuli. Ny kirkehist. Saml. VI. 773—75.
29. Julii. 7559. Saml. af Forordn. 1643 S. 33—34.
31. Julii. *14539. HENRICI SPELMANNI ad Johannem Meursium epistola, in qua comitem Leicestrensem, ex Sidneiorum familia, legatum Angliæ in Daniam euntem commemorat. — *Londini*, prid. Kal. Aug. Meursii Opera XI. 548 50.
1. Augusti. *14540. K. CHR. IV.'s Skrivelse til Generalstaterne om, at der ikke er kommet Svar paa Erklæringen af 23. Juni, og at Kongen, hvis der ikke foreligger Svar inden Udgangen af September, ikke vil føle sig bunden ved Erklæringen. — *Glückstadt*, am 1. Augusti. (Tydsk.) Samtidig Tryk. 3 Bl.
8. Augusti. *14541. JOHANNES MEURSIUS Gerhardo Vossio negligentiam in litteris ad se mittendis reprehendit. — *Soræ*, VIII. Aug. Ger. Joan. Vossii Epistolæ II. 111—12. Meursii Opera XI. 675.
17. Augusti. *14542. HUGONIS GROTII ad Petrum Puteanum epistola, in qua commemorat, regem Daniæ civitati Hamburgensi, nisi mulctam satis grandem dependerit, hostilia minari, et Licestrium comitem, legatum a Britannis, in Dania exspectari. — $\frac{1}{2}$ 7. Augusti. Hugonis Grotii Epistolæ 1687 S. 109.
18. vel 28. Augusti. *14543. Den svenske Resident i Dresden, LARS NILSSON TUNGELS Brev til Postmester Andreas Wechel i Leipzig, hvori han bl. a. fortæller om Forhandlingerne mellem Danmark og Sachsen i Hamburg. — *Dresden*, 28. Augusti. (Tydsk.) Irmer, Die Verhandl. Schwedens mit Wallenstein u. d. Kaiser 1631—34 I. 260—61.
22. Augusti. *14544. JOH. ISACIUS PONTANUS Matthiæ Berneccero de Cimbris antiquis litteras scribens dicit, se de hac re in iterata editione tomi primi historiæ suæ Danicæ volente numine aliquando fortassis uberius scripturum esse. — *Hardervici Gelrorum*, ipsis Kal. Sept. A. Alciati Epistola 1695 S. 149—52.

14545. JOHANNES MEURSIUS Gerhardo Vossio nuntiat, cancellarium regium (Christisium) eum aestimare, et Casparum Brochmannum ab eo scire cupere, quisnam ejus status sit. — *Soræ*, d. XXIII. Aug. Meursii Opera XI. 675—76. 1632. 23. Augusti.
14546. HUGONIS GROTH ad Petrum Puteanum epistola, in qua commemorat, ut nihil de rigidis suis postulatis contra Hamburgum remittere. — *Hamburgi*, Jul. Septemb. Hugonis Grothi Epistolæ 1687 S. 109. 23. Augusti vel 2. Septbr.
14547. Lensmanden FREDERIK URNE og D. HANS POVELSØN RESEN erklære paa et af 31. Oct. 1631 og 23. Jan. 1632 (Nr. 14380 og 14420), at det Salt, som Skibene i Sundet, fra gammel Tid er kommet de Fattige i Hospitalet i Helsingør til at de formene, at der kun bør være en Regneskole og en Regnemester i andre kun maa befatte sig med at lære Børn at læse og at lære dem deres — *Cronborig*, 24. Augusti. Aarsberetn. fra Gehelmearch. III, Tillæg S. 98. 24. Augusti.
14548. PEDER IFFUERSSØN, Sognepræst i Lønborg og Egvad, gjentager sit Ansøgning om at maatte betjene begge disse Sogne og beholde deres Indtægter og Indtægt samt om at maatte tage Ophold i Annexpræstegaarden. — *Lønborg præstegård*, Septembris. Ny kirkehist. Saml. VI. 679—80. 6. Septbr.
14549. Statholder FRANDZ RANDZOW tilskriver Frederik Urne t. Breigentued, Bæverfjord, om at udbetale Universitetet de 200 Dlr. af Øresundstolden, at, men dette Aar ikke vare betalte paa Grund af den nye Toldordinans. — 7. Septembris. Danske Mag. 5. R. I. 199. 7. Septbr.
14550. ERNST NORMANDS Ansøgning til K. Chr. IV. angaaende Regnskabsaflægning i Lønborg. — (7. September.) Udt. i Friis, Bldr. t. Korsørs Hist. S. 34. 7. Septbr.
14551. GREGERS KRABBE, Befalingsmd. p. Hintzgaull, underretter Kansleren (Hr. Bille) om Tvisten mellem Ore og Brenderup Sogne om, hvilket Sogn der er mest om, hvad Erick Bilde har udvirket hos Kongen i denne Sag, hvilket tilfælde af Lensmændene og Bispens afsagte Kjendelse, samt spørger ham til om han skal gjøre, ogsaa med Hensyn til den Modvillighed, der vises Præsten i Brenderup Sogn ikke ville anerkjende. — *Odense*, d. 8. Septemb. VI. 775—77. 8. Septbr.
14552. OLIGERUS ROSECRANTZIUS Johanni Meursio se excusat, quod, in Fionia detentus et postea valetudine tenuiore afflictus tam diu non ad eum potuit venire, uxorem partem aliquam canonis annui missuram esse et alteram partem septimanas submissuram esse. — *Rosenh.*, IX. Sept. Meursii Opera XI. 550. 9. Septbr.
14553. K. CHR. IV. skriver til K. Karl I. og beder om nogle Heste. — 11. Sept. 11. Septbr.
14554. K. CHR. IV. skriver til K. Karl I. og beder om nogle Heste. — 11. Sept. 11. Septbr.
14555. KAJ VON AHLEFELDT t. Mehlbeck, K. af Danmarks holstenske Landraad i Lønborg, skjæder til K. Chr. IV. Godserne Bülck, Knoop, Seekamp og Flenszburg, d. 12. Monatstag Septemb. (Tydsk.) Stemann, Gesch. d. öffentl. Verwaltungs Schlesiens III. 354—55. 12. Septbr.
14556. Her JENS CHRISTENSEN ØROM, Sognepræst paa Fur, vidner (sammen med Jens Mortensen i Debell og Søren Nielsen i Kubdall) ere blevne saa forvildet af Kejseren, at de nu ikke mere kunne udrede deres Skyld og Landindtægt. — 4. September. Kirkehist. Saml. 3. R. V. 639. 14. Septbr.

1632.

15. Septbr. *14556. GERARDI VOSSII ad Johannem Meursium epistola, in qua legatos Belgicos superiore anno in Daniam profectos, et Mulenium, adolescentis Rosecrantzii ephorum, commemorat. — *Amstelodami*, VII. Kal. Octobris. Meursii Opera XI. 550—52.
16. Septbr. *14557. CHRISTOPHER v. D. HERBORCH bevidner for Fru Helvig, at da han Mikelsdag sejlede fra Aalborg med Jørgen Eskesen, kom Jens Bangs Dreng ridende og raabte til Jørgen, at Jens Bang vilde tale med ham, hvorefter Skipperen drog til Aalborg med Drengen. — *Lyckbygaard*, 16. September. Wulff, Jens Bang S. 57.
20. Septbr. 7565. Særtr. af Forordn.
20. vel 30. Septbr. *14558. Den svenske Resident i Dresden LARS NILSSON TUNGELS Brev til Sekretæren (Schwallenberg), hvori han bl. a. omtaler, at Pr. Ulrik har faaet Ordre af Kurfyrsten til, hvis Arnim tøvede længere, at gaa frem paa egen Haand. — *Dresden*, d. 30. septembris. (Tydsk.) Irmer, Die Verhandl. Schwedens mit Wallenstein u. d. Kaiser 1631—34 I. 272—75.
20. Septbr. *14559. Den skotske Kansler GEORGE HAYS Brev (til den danske Kansler?) med Bøn om, at Modtageren vil anvende sin Indflydelse hos K. Chr. IV., for at hans Nevøer, Baronen af Spynie og andre Officerer, kunne faa udbetalt deres Tilgodehavende. — *Perth*, 20. Sept. (Latin.) Udt. p. Eng. i Macray, Third Report S. 58.
21. Septbr. *14560. K. GUSTAF II. ADOLFS Skrivelse til Hert. Bernhard af Sachsen-Weimar, hvori han som sit sikre Skjøn udtaler, at den fjendtlige Hær i det højeste kan være 22000 Md. stærk; herfra maa tilmed drages Oberst Holcks »Parthie», og hvad andet der bruges til Besætning o. desl. — *Vnserm hauptquartier zu Dincelspiel*, d. 21. 7bris. (Tydsk.) Droysen, Schriftstücke von Gustaf Adolf zumelst an d. evang. Fürsten Deutschlands S. 236—37.
21. Septbr. *14561. JOHAN ADLER SALVIUS's Skrivelse til Pfalzgreve Johan Casimir, hvori han omtaler, at K. af Danmark har sendt Krigsskibe til Elben og opbudt Lensheste fra Skaane og Sjælland til at møde i Kolding; nogle mene, at han har Planer mod Stifterne, andre, at han vil forene sig med Pappenheim, og atter andre, at han vil afgive Følge for den Kursachsiske Prindsesse fra Dresden til Danmark. — *Hamburg*, d. $\frac{3}{4}$. Septembris. Arkiv till upplysn. om Svenska krigens hist. II. 596—98.
1. Octobr. *14562. ANDREAS CHRISTIANI ARÆNSIS, pastor ecclesiæ Oringburgensis, Accilium Johannis, rectorem scholæ Naxschovianæ, ad nuptias Margaretæ filiæ suæ cum Petro Andreæ Bredallino, pastore ecclesiæ Kettinganæ, die 21. Octobris celebrandas invitat. — *Oringburgi*, Kal. Octobris. Rørdam, Arrehos Levnet S. 302—03.
3. Octobr. *14563. K. CHR. IV.'s Brev til Frederik Reetz, Lensmd. p. Vordingborg Slot, angaaende Begjæring af Margrete, M. Hans Bangs Efterleverske, om at maatte bekomme Hammer Tiende, hvormed Sognepræsten der, Hr. Jørgen, var forlenet. — *Hafnia*, 3. Oktober. Kirkehist. Saml. 3. R. III. 121—22.
3. Octobr. *14564. FRANTZ RANTZAW skriver til Frederik (III.), Ærkebiskop i Bremen, om Papisternes store Magt i Tydskland, naar de faa Støtte fra Spanien, Frankrig og hele Italien. — *Haf.*, d. 3. October. Meldell, Bille-Ettens Hist. II. 235.
6. Octobr. *14565. K. CHR. IV. og Hert. FREDERIK af Gottorps Patent, hvorved Stænderne i Fyrstendømmerne paa Grund af den truende Krigsfare i Tydskland indkaldes til en Landdag i Slesvig den 15. November. — *Schlosz Gottorf*, d. 6. Octobris. (Tydsk.) Særtr. af Forordn.
7. Octobr. *14566. K. GUSTAF II. ADOLFS Skrivelse til Rigskansleren Axel Oxenstjerna, hvori han udtaler Frygt for en Forbindelse mellem England, Danmark og Generalstaterne for at holde Ligevægten mellem ham og Østrig og for Danmarks Forhandlinger med Kursachsen. — *Neuburg*, d. 7. Octobris. (Tydsk.) Arkiv till upplysn. om Svenska krigens hist. I. 677—79.

1632.
 567. Hert. FREDERIK af Gottorps Fundats for Skolen i Husum. — *Gottorff*, 8. Octobr.
 ris. (Tydsk.) *Lass*, Samml. Husumsch. Nachr. 1. Forts. S. 255—61.
568. NYHERREDS Tingsvidne, at den Kgl. Amtsskriver i Flensborg Johannes 9. Octobr.
 ladet oplæse Kaj von Ahlefeldts Skjædebrev til Kongen paa Godserne Bülck,
 kamp og Rathmansdorf (Nr. 14554), og at der derefter er tilkjendt Kongen
 ten over dem. — D. 9. Monatstag Octobr. (Tydsk.) *Stemann*, Gesch. d. öffentl. u.
 l. Herzogthums Schleswig III. 353—55.
69. K. CHR. IV. antager Henrik Povlsen til Gartner i Kjøkkenhaven ved 10. Octobr.
 — (Den 10. October.) Udt. i *Frils*, Saml. til dansk Bygningshist. S. 56.
70. Litteræ JOANNIS LAUREMBERGII ad Dn. Joannem de Bielke, Regni Nor- 11. Octobr.
 larium, quibus ei Petrum Andreæ, mercatorem Nestvedienssem, commendat. —
 Octobr. *Daae*, Johan Lauremberg S. 79—80.
1. Litteræ RECTORIS ET PROFESSORUM universitatis ad Christianum Frisium, 13. Octobr.
 in quibus ab eo quærun, quid opus factu sit de professione physica, duo-
 is ante Joh. Rhodio oblata. — *Hafnia*, 13. Octobr. *Danske Mag.* 5. R. 1. 200.
2. Den engelske Gesandt ROBERT SIDNEY, Jarl af Leicesters, Proposition til Ante 14. Octobr.
 gaaende Krigen i Tydskland og Forholdene i Pfalz, med Klager over
 af engelske Kjøbmænd paa Østersøen. — *Rendsburg*. Uden Datum. (Latin.)
Macray, Third Report S. 58.
3. K. CHR. IV.'s Rekreditiv for Jarlen af Leicester til K. Karl I. — 14. Oct. 14. Octobr.
 Eng. i *Macray*, Third Report S. 72.
- VILHELMUS PALUDANUS sender Universitetets Rektor D. Niels Pedersen 15. Octobr.
 N. Slotsskriver paa Hald 259 $\frac{1}{2}$ Dlr. som Naadensaar af 3 Præbender, men
 n fulde Sum ikke var kommen ind paa Grund af den forarmede Tilstand,
 jenerne befandt sig efter Krigen. — 15. Oct. Udt. i *Kirkehist. Saml.* 3. R. V. 107.
- Litteræ JOAN. RHODII ad rectorem et professores universitatis, quibuscum 15. Octobr.
 e, a se antea missæ, sed in itinere interceptæ, mittit. — *Venetis*, XV Octobr.
 I. 200—01.
- Litteræ CHR. IV^{TI} regis ad Carolum Magnæ Britannæ regem, in quibus 16 Octobr.
 capitaneo Francisco Hamond de 4000 thaleris imperialibus satisfaciat. —
Rendesburgi, 16. Octobr. *Hist. Manuscr. Commis.* The Ms. of Earl Cowper I. 478.
- JOHANNIS KRYGER, chirurgi Malmogiensis, designatio medicamentorum 21. Octobr.
rogia, 21. Octobr. *Bartholini Cista medica* S. 349—52.
- Kejser FERDINAND II.'s Skrivelse til Wallenstein, hvori bl. a. omtales, at 21. Octobr.
 dsforhandling ville Protestanterne sikkert fordre Restitutionsediktet op-
 Brandenburg, ja selv i Danmark. — *Wien*, 31. October. Udt. p. Tydsk i
dolf. II 625—26.
- JOH. ISACII PONTANI epistola ad Constantinum Hugenum equitem, Zuy- 21. Octobr.
 de Gothis et Getis, de nomine insulæ Gullandt, de Dahis et Danis. —
 Novemb. A. Alciati Epistola 1695 S. 145—49.
- CHR. IV.'s Brev til Lensmanden Palle Rosenkrans, hvorved det be- 23. Octobr.
 ge for, at Borgerne i Stubbekjøbing forbedrede Sognepræsten Jesper
 da han hos Kongen havde begjæret nogen Forbedring for hans Kalds
 — 23. Octbr. Udt. i *Barfod*, Den fairst. Gejstligheds Personalhist. II. 4.

1632.

25. Octobr. *14581. Censura medicorum de cura chirurgi Johannis Krøgeri. — 25. Octobr. Bartholini Cista medica S. 347—49.
26. Octobr. *14582. HERT. ULRIKS Brev til K. Chr. IV., hvormed han sender denne Tyge Brahes Himmelglobus. — *Neusze*, 26. Octobris/5. Novembris. (Tydsk.) Aarsberetn. fra Geheimearch. VI, Till. S. 23—24.
29. Octobr. *14583. Kobberstikker CHRISTOFF VOGELS Kontrakt med Universitetet om Trykningen af 2800 Kobberstykker. — *Kiøbenhavn*, d. 29. Octobr. Ny kirkehist. Saml. VI. 452—53.
2. Novbr. *14584. JOH. ISACIUS PONTANUS Georgio Pasori, professori Franequeræ Frisiorum, notas in Lexicon ejus Novi Testamenti ab episcopo quodam Bergensi (sc. Nicolao Paschasio) scriptas mittit. — *Harderrici Gelrorum*, pridie Idus Novembr. A. Alciati Epistola 1695 S. 395—96.
3. Novbr. *14585. JOHANNES MEURSIUS Gerardo Vossio nuntiat, se litteras ejus tandem accepisse. Hortatu cancellarii regii in continuatione Saxonis usque ad domum Oldenburgicam se nunc versari. — *Soræ*, III. Nov. Ger. Joan. Vossii Epistolæ II. 114. Meursii Opera XI. 552—53. (I Aftrykket her mangler en betydelig Del af Brevet.)
4. Novbr. *14586. STEPHANUS JOHANNIS STEPHANIUS Gerardum Joannem Vossium rogat, ut Vitam Wilhelmi Abbatis, quam primum fuerit occasio, describendam curet, quæ sibi multum in contexendis prolegomenis novæ Saxonis sui editioni præfigendis inservire possit. — *Soræ*, d. IV. Nov. Vet. Calend. Ger. Joan. Vossii Epistolæ II. 115.
15. Novbr. *14587. Proposition til Landdagen i Slesvig navnlig angaaende Kontribution til Soldaternes Underhold samt Rostjenestens Beredskab, Fortifikationen, Bestemmelse af Terminer for Erlæggelsen af de paa sidste Landdag til Hertugen bevilgede 125,000 Rdlr. m. m. — 15. Novb. (Tydsk.) Udt. i Ratjen, Verz. d. Handschrift. d. Kieler Universitätsbibl. III. 83.
16. Novbr. *14588. BGM. og RAAD I HELSINGØR ansøge K. Chr. IV. om at befri for den paa lagte dobbelte Skat, da Byen har haft store Udgifter at udrede og svære Byrder at bære. — *Helsingør*, d. 16. Novembris. Aarsberetn. fra Geheimearch. III, Till. S. 107.
17. Novbr. *14589. Skrivelse fra Commissarius FABRICIUS ved Baudissins Hær til Johan Adler Salvius, hvori han omtaler, at General Baudissin har faaet Tilladelse af K. Gustaf II. Adolf til at rejse til Holsten. — *Luiz am Rhein*, d. 17. November. (Tydsk.) Arkiv till uppl. om Svenska krigens hist. II. 659—61.
19. Novbr. *14590. Erklæring af det SLESVIG-HOLSTENSKE LANDSKAB paa Landdagen i Slesvig, hvori navnlig opfordres til at afskedige Soldaterne og opgive Bygning af Fæstninger; Rostjenesten bør ogsaa ydes af de afdelte Herrer for deres tilkjøbte Godser; Betingelser angives, under hvilke Ridderskabet vil give de bevilgede 125,000 Rdlr. m. m. — 19. Nvb. (Tydsk.) Udt. i Ratjen, Verz. d. Handschrift. d. Kieler Universitätsbibl. III. 83.
20. Novbr. *14591. K. CHR. IV. tilskriver Lensmanden Frederik Urne og D. Hans Resen, at uagtet det Salt, som afgives af Skibene i Sundet, er funderet saavel til Hospitalet som til de Husarme i Helsingør, skal det dog alene fordeles til de sidstnævnte, saafremt Hospitalet uden det kan underholde sine Lemmer. — 20. Novbr. Udt. i Aarsberetn. fra Geheimearch. III, Till. S. 98—99.
21. Novbr. *14592. K. CHR. IV.'s Brev til Rektor og Professorer ved Universitetet, hvorved han befaler, at det første ledige Rejestipendium skal bortgives til en Mathematiker eller Astronom, som man saa siden kunde knytte til Universitetet. — *Slot Kiøbenhavn*, d. 21. Novemb. Danske Mag. 5. R. I. 201.
22. Novbr. *14593. K. CHR. IV.'s Skrivelse til Christoffer Urne, Statholder i Norge, at de Penge, som de norske Kirker have forstrakt til den danske Bibels Trykning, skulle

1632.
i Exemplarer af denne Bibel, hvilke Statholderen skal lade sælge til Fordel for 22. Novbr.
— *Kiøbenhaffn Slott*, d. 22. Novemb. Ny kirkehist. Saml. VI. 453.
14594. K. CHR. IV.'s Skrivelse til Universitetets Rektor og Professorer, at de 22. Novbr.
m Kirkerne i Norge have forstrakt til den danske Bibels Trykning; skulle tilbage-
Exemplarer af denne Bibel, og at, hvad der ellers indkommer ved Salget af
skal anvendes til Trykning af en hebraisk og latinsk Bibel, og Resten være en
d Universitetet til Dækning af Omkostningerne ved Udgivelsen af nyttige Bøger.
Slott, d. 22. Novembris. Ny kirkehist. Saml. VI. 455.
4595. K. CHR. IV.'s Brev til Rektor og Professorer ved Universitetet med Befaling 22. Novbr.
Jans Rhode ikke havde indfundet sig for at disputere pro Cathedra, skulde Peder
ede i hans Sted. — *Slott Kiøbenhaffn*, d. 22. Novembris. Danske Mag. 5. R. I. 201—02.
596. JOHAN ADLER SALVIUS's Skrivelse til Pfalzgreve Johan Casimir, hvori han 25. Novbr.
af K. Gustaf II. Adolfs Død tilraader Afsendelsen af et Gesandtskab til Dan-
forny de gamle Pacta; Danmarks Skinsyge har vistnok mere været rettet mod
rson end Sverigs Krone, og det vil vistnok ikke hindre den evangeliske Sag,
haaber, at Sverig skal miste Østersøhavnene. — *Hamburg*, d. 25. November.
klv till upplysn. om Svenska krigens hist. II. 670—73.
97. K. KARL I.'s Brev til K. Chr. IV., hvormed han sender nogle Heste, denne 27. Novbr.
m. — *Westminster*, 27. Nov. (Latin.) Udt. p. Eng. i Macray, Thrd Report S. 51.
98. Skrivelse fra en af INFANTINDE (ISABELLA CLARA EUGENIAS) AGENTER til 28. Novbr.
enner, hvori han omtaler, hvorledes en dansk Adelsmand ved Synet af den
1571 eller 1572 har spaaet Trediveaarskrigen. — Le 8. Xcembre. (Fransk.)
histor. Genootschap te Utrecht 5. Serie. 23. Jaarg. S. 306—08.
9. Fortegnelse over de hertugl. sønderborgske Amter i Slesvig samt over 28. Novbr.
og forskellige Hertuger tilkjøbte adelige Godser. — Uden Datum. (Tydsk.)
landschrift. d. Kieleruniversitätsbibl. III. 278—79.
10. AXELII OXENSTJERNÆ, regni Sveciæ cancellarii, ad Chr. IV.tum regem 1. Decbr.
bus ei per dominum Johannem Heep mortem regis sui significat. — *Er-*
Dec. Moser, Patriotisches Archiv VI. 193—95.
- JOHANNIS ADLER SALVI ad secretarium Laurentium Grubbe litteræ, in quibus 10. Decbr.
ensem Novembrem viceregi Daniæ fatalem fuisse. — 10. Dec. Brudat. i Arcken-
cern. Christine, reine de Suède. I. 11.
- JOHAN ADLER SALVIUS's Skrivelse til Rigskansler Axel Oxenstjerna, hvori 15. Decbr.
der forhandles om Forbund imellem Danmark og Kursachsen. — *Hamburg*,
(Svensk.) Arkiv till upplysn. om Svenska krigens hist. II. 675—77.
- DECLARATIO OLIGERI ROSENKRANTZII ad facultatem theologicam de suo 17. Decbr.
hristiana. — *Ex meo Rosenholmiano* XVII Dec. Kirkehist. Saml. 3. R. IV. 538
idan, Annales ecclesiæ Dan. III. 808 og Helveg, Den danske Kirkes Hist. e. Ref. 2. Udg.
- H. G. v. ARNIMBS Betænkning til Kurf. Johan Georg af Sachsen angaaende 18. Decbr.
ing i Tydskland, i hvilken han bl. a. udtaler den Formodning, at K. af
kunne deltage i Krigen mod Kejseren paa Grund af Rigsraadets Mod-
od vil være tilbøjelig til at paatage sig at mægle mellem de stridende
ste Arnim indstændigt tilraader Kurfyrsten at benytte sig af. — *Dreszden*,
(Tydsk.) H. Hallwich, Wallensteins Ende II. 247—55.

1632.

19. vel 29 Decbr.

*14605. Den svenske Gesandt i Dresden L. NICOLAIS Brev til Axel Oxenstjerna, hvori han beretter om sine Forhandlinger med den kursachsiske Sekretær John Palm, som bl. a. har udtalt, at Oberst Hoffkirchen havde faaet Afsked af sachsisk Tjeneste for at kunne gaa til K. af Danmark. — *Leipzig*, d. 29. decembris. (Svensk.) Irmer, Die Verhandl. Schwedens mit Wallenstein u. d. Kaiser 1631—34. II. 9—10.

19. vel 29. Decbr.

*14606. Den svenske Gesandt i Dresden L. NICOLAIS Brev til Johannes Spiring om den sachsiske Hærs daarlige Tilstand; baade Arnim og Pr. Ulrik af Danmark ville tage deres Afsked, den sidste for at begive sig hjem til sin Fader, som siges at foretage store Rustninger. — *Dresden*, 29. Dec. (Tydsk.) Irmer, Die Verhandl. Schwedens mit Wallenstein u. d. Kaiser 1631—34. II. 10—11.

20. Decbr.

7588. Udt. p. Eng. i Macray, Third Report S. 51.

22. Decbr.

*14607. K. CHR. IV. befaler Frederik Urne at lade Blytækkeren paa Kronborg begive sig til Frederiksborg for der at udføre nogle Render. — (22. Decb.) Brudst. i Friis, Saml. til dansk Bygningshist. S. 231.

22. Decbr.

*14608. K. CHR. IV. tilskrifer Bgm. og Raad i Helsingør, at Christian Grubbe t. Lystrup ifølge forseglede Breve har nogle af de Oxers Jorder at fordre hos dem, hvilke Jorder han befaler dem at udvise. — *Hafnia*, d. 22. Decemb. Aarsberetn. fra Geheimarch. III, Till. S. 106—07.

23. Decbr.

*14609. K. CHR. IV. befaler Professorerne ved Universitetet, navnlig D. Niells Pedersen, M. Hans Rasmusen og M. Johan Christophersen, at foranstalte en Bibeludgave, hvis Omkostninger skulle dækkes med, hvad der indkommer ved Salget af den danske Bibel. — *Hafnia*, d. 23. Decembris. Ny kirkehist. Saml. VI. 454—55.

23. Decbr.

*14610. FRIDERICUS GUNTHERUS Johanni Meursio litteras a van der Mylen scriptas per pastorem Liungensem, quem cum eo amicitiam colere audiverit, mittit. — *Liungæ*, profesto Natalis Dominici. Meursii Opera XI. 554.

23. Decbr.

*14611. MATTHIAS GALLAS, kejserlig Feltmarskalk, meddeler Wallenstein forskellige Krigsefterretninger, hvoriblandt at Hert. Franz Albrecht (af Sachsen-Lauenburg) tiligemed Pr. Ulrik af Danmark ere ankomne til Grotka med 3000 Heste og 1000 Dragoner. — *Neitz*, d. 2. Januarii 1633. (Tydsk.) H. Hallwich, Wallensteins Ende I. 6—7.

29. Decbr vel
8. Januar.

*14612. Den svenske Resident i Dresden L. NICOLAI skriver til Sekretæren Philipp Sattler, at en dansk Commissarius Troye i forrige Uge er kommen igjennem Dresden paa Vej til Hert. Ulrik, og at Detlef Reventlow er ankommen d. 5. Jan. med Kreditiv fra K. Chr. IV. — *Dresden*, 8. Januar 1633. (Tydsk.) Irmer, Die Verhandl. Schwedens mit Wallenstein u. d. Kaiser 1631—34. II. 11—12. Sstds. S. 12—13 et Brev af samme Indhold og Dato til Axel Oxenstjerna.

29. Decbr.

*14613. GERHARDI VOSSII ad Johannem Meursium epistola, in qua generosum Rosencrantzium in Daniam nunc abeuntem commemorat, nuntiatque, Guilielmum Jansonium Blauwium de edendis Danicis, tum ejus, tum Pontani cogitare. — *Amstelodami*, VI. Id. Jan. 1633. Ger. Joan. Vossii Epistolæ. S. 232—33. Meursii Opera XI. 554—55.

29. Decbr.

*14614. Den venetianske Resident i Wien ANTONIO ANTELMi indberetter til sin Regering, at K. af Danmark har sendt et Sendebud til Wallenstein i Prag for at erfare hans Sindelag mod ham under Sverigs Thronledighed, og maaske for at udforske Hærens Tilstand. — 8 gennajo 1633. (Italiensk.) Udt. i Archiv f. Kunde österreich. Geschichts-Quellen. XXVIII. 364.

*14615. RETTERTINGSDOM, hvorved en Dom af Bgm. og Raad i Kjøbenhavn underkjendes, og Jacob Pedersen som Formynder for Henning Lydersen kjendes berettiget

1632.

et Pant i nogle Gaarde og Boder i Kjøbenhavn, som Lauritz Pedersen havde stiftet Henning Lydersen for 2200 Dlr. Courrant. Matsen, Den danske Panterets -30.

616. FREDERIK RANTZOW begjærer af Kongen, at der i hvert Sogn paa Øsel ges en Gaard til en bekvem Person, der kan hjælpe Præsten med Undervis-
ndeles at Saltkompagniet maa blive ophævet. Danske Mag. 4. R. IV. 178—79.

c. 1632.

c. 1632.

17. Brev (fra ADOLPH TASSIUS?) til Johan Dergel, Forstander for de norske hvori Brevskriven beder Dergel om at sende ham Prøver paa de norske - Hamburg. (Tydsk.) Avé-Lallemant, Des Dr. Joach. Jungius Briefwechsel S. 301—02. Brevet at være fra 1641, men ifølge Brünlich, Kongsberg Selvbergverk S. 72, 80 dede ov. 1632 efter i to Aar at have været Berghauptmand. Stort senere end 1632 er Brevet vel kan det ikke godt være.

1632—33.

1632—33.

3. K. CHR. IV.'s Optegnelse om Flaadens Bemanding. Bruun, Curt Adelaer

1633.

1633.

. K. CHR. IV.'s Stadfæstelse paa det Skjøde, hvorved Hr. Anders Bille t. 3. Januar.
lrager Karen Hendrichsdotter og hendes Børn en Gaard i Helsingborg. —
aar. Meidell, Bille-Ættens Hist. II. 247—48.

Den svenske Resident i Dresden L. NICOLAI skriver til Axel Oxenstjerna, 5. vel 15. Januar.
men to danske Gesandter, Reventlow og Wartensleben, som, efter hvad
le videre for at forhandle med Hert. af Friedland og Kejseren; deres Pro-
yrsten siges at være gaaet ud paa at hindre Afslutningen af en Særtraktat
opfordre ham til at holde fast ved Forbundet med Sverig og tilbyde Dan-
— Dresden, d. 15. januarii. (Svensk.) Irmer, Die Verhandl. Schwedens mit
alser 1631—34. II. 15—19.

Memorial indleveret af den danske Gesandt (DITLEV REVENTLOW) til Kurf. 6. Januar.
Sachsen, hvori udtales K. Chr. IV.'s Iver for at mægle Fred i Tydskland,
og om, at baade de Lutherske og de Katolske ere trætte af Krigen. Ge-
Kurfyrsten om en Audients. — Dresden, d. 6. Jan. (Tydsk.) Udt. i Günther,
v. Sachsen u. Brandenbg. nach d. Tode Gustaf Adolfs I. 52.

K. CHR. IV.'s Frihedsbrev for det privilegerede Hvalfangskompagni i 7. Januar.
(Jan.) Udt. i Tidsskr. for Fiskeri III. 231.

K. CHR. IV. anbefaler Wallenstein Oberst Heinrich Holck t. Ravnholt, 14. Januar.
avn skal forebringe ham nogle højvigtige Sager. — Schlosz zu Copen-
arii. (Tydsk.) H. Hallwich, Wallensteins Ende I 47—48.

Den svenske Resident i Dresden L. NICOLAIS Brev til Axel Oxenstjerna, 15. vel 25. Januar.
ntaler, at han har besøgt den danske Gesandt, som med Ed har be-
te om danske Hvervinger vare urigtige og kun foranledigede ved den

1633.

aarlige Mønstring af Rostjenestehestene i Holsten samt forsikret, at K. Chr. IV.'s Stemning overfor Sverig var meget god. — *Dresden*, 25. Januarii. (Svensk.) Irmer, Die Verhandl. Schwedens mit Wallenstein u. d. Kaiser 1631—34 II. 23—24.

18. Januar.

*14625. OLIGERI ROSENCRANTZII ad Johannem Meursium epistola, in qua dolet, quod de academiæ Soranæ translatione diu deliberatum et sancta denique auctoritate sancitum sit, propter res, tam privatas, quam publicas duriter afflictas diu tamen impediri; sperat, comitiis intra pauculos menses indictis instituto opere consummando diem certum dicendum esse. — *E Rosenholmiano meo*, XV. Kal. Febr. Meursii Opera XI. 556—57. Udt. og Brudst. i Kirkehist. Saml. 3. R. VI. 543.

ante 19. Januar.

*14626. BERNHARDI (MEIERI), presbyteri Hafniensis, testimonium, se Georgio Meilando et Matthiæ Phelhawero, studiosis theologiæ, potestatem concionandi pro se dedisse. — (Sine die) Ny kirkehist. Saml. III. 190.

21. Januar.

*14627. ALBRECHT, Hert. af Mecklenburg, besvarer K. Chr. IV.'s Brev af 1. Dec. 1632 og forsikrer ham om sin Beredvillighed til at fremme Fredsforhandlingerne. — *Prag*, d. 31. Januarii. (Tydsk.) Hallwich, Wallensteins Ende I. 80—81. Archiv f. sächs. Gesch. N. F. III. 295—96.

22. Januar.

*14628. KGL. og HERTUGELIGT Mandat, hvorved det befales Stænderne i Fyrstendømmerne at indbetale de paa den »nuværende Landdag« bevilgede 4 Rdlr. af hver Plov og hver 1000 Dalers Rente d. 28. Februar og følgende Dage. De, der betale deres Restancer d. 24.—26. Januar, fritages for den ifaldne Bøde. — *Fürstl. Hause zum Kiel*, d. 22. Januarii. (Tydsk.) Særtr. af Forordn.

22. Januar.

*14629. WALLENSTEIN meddeler Biskop Anton af Wien sit Svar (se Nr. *14627.) paa K. af Danmarks Mæglingsforslag. — *Prag*, d. 1. Febr. (Tydsk.) Hallwich, Wallensteins Ende I. 86—87.

24. Januar.

*14630. K. LUDVIG XIII.'s Instrux for de Feuquières som extraordinær Gesandt til Tydskland, hvori omtales, at Kurf. af Sachsen, der allerede er forbunden med K. af Danmark, ved et Ægteskab imellem sin Søn og Dr. af Sverig vil være i Stand til at btlægge de Tvistigheder, som kunne opstaa imellem disse to Kongeriger. — *S. Germain-en Laye*, le 3. jour de Février. (Fransk). Lettres du marquis de Feuquières I. 7—26.

26. Januar.

*14631. WALLENSTEIN meddeler Kurf. Maximilian af Baiern, at en dansk Adelsmand paa Vejen til Wien har passeret Prag og overbragt ham Breve og Mæglingsforslag fra K. af Danmark, af hvilke hermed sendes Kurfyrsten Kopier. — *Prag*, d. 5. Februarii. (Tydsk.) Hallwich, Wallensteins Ende I. 93.

28. Januar.

*14632. K. CHR. IV.'s Bestalling og Anvisning for Pouil Michelsenn som Salpetersyder. — *Slott Kiøbenhaffn*, d. 28. Januarii. Danske Mag. 5. R. I. 343—44.

29. Januar vel
8. Febr.

*14633. Den svenske Resident i Dresden L. NICOLAIS Brev til Axel Oxenstjerna, hvori han bl. a. omtaler, at den danske Gesandt v. Wartensleben er i Znaym med Eckenberg og flere kejserlige Raader for at tilbyde Kejseren Danmarks Mægling, og at Reventlow har gjentaget sine Forsikringer om »Kongens gode Intension mod den fælles Sag«. — *Dresden*, 8. febr. (Svensk.) Irmer, Die Verhandl. Schwedens mit Wallenstein u. d. Kaiser 1631—34 II. 48—51.

30. Januar.

*14634. MATTHIAS GALLAS, kejserlig tydsk Feltmarskalk, meddeler Wallenstein forskellige Krigsefterretninger, hvoriblandt at Arnimb, Hert. Frants Albrecht af Sachsen og Pr. Ulrich af Danmark ere rykkede frem mod Strele med betydelige Stridskræfter. — *Neisz*, d. 9. Februar. (Tydsk.) Hallwich, Wallensteins Ende I. 100—01.

1633.

4635. Konferensprotokol over den svenske Rigskansler AXEL OXENSTJERNAS 30./31. Januar.
ger med den KURBRANDENBURGSKE REGERING i Berlin, hvori bl. a. ogsaa Dan-
gling ved Fredsforhandlingerne omtales. — *Berlin*, 30./31. Januar. (Tydsk.)
shandl. Schwedens mit Wallenstein u. d. Kaiser 1631—34 II. 24—44.
636. WALLENSTEIN befaler Falchetti at betale Daniel Schadt, Gjæstgiver i Prag, 31. Januar.
38 Kreutzer i Kost og Logi for Kongen af Danmarks Afsending. — *Prag*, d.
ii. (Tydsk.) Udt. i Hallwich, Wallensteins Ende I. 101.
337. Den venetianske Resident i Wien ANTONIO ANTELMi indberetter til sin 2. Febr.
K. af Danmark har sendt en Adelsmand til Wallenstein i Prag og, uvist af
id, men maaske af Skinsyge mod Sverig, tilbuddt sin Mægling til at tilveje-
i Tydskland, men at Wallenstein har henvist Gesandten til Wien, hvor han
men og har haft Audients hos Kejseren. — 12 febbrajo. (Italiensk.) Udt. i
österreich. Geschichts-Quellen. XXVIII. 366—67.
- Brudst. p. Fransk i Négociations secrètes de Munster et d'Osnabrug. I. 186. 4. Febr.
18. Hert. FRANTZ ALBRECHT af Sachsen-Lauenburg meddeler Feltmarskalk 4. Febr.
n nu har godt Haab om Fred, da han fra Dresden har faaet Underretning
Danmark har sendt et Gesandtskab desangaaende til Kejseren. — *Grodtkä*,
(Tydsk.) Hallwich, Wallensteins Ende I. 115.
9. RIES HERREDSTINGS Vidne om et Skjøde fra Hans Jensen paa noget Jord 5. Febr.
ldtmarck, hvorved denne overdrages Peter Røde. — 5. Febr. (Tydsk.)
llsch. f. Schlesw.-Holst.-Lauenb. Gesch. III. 178—79.
1. MATTHIAS GALLAS, kejserlig Feltmarskalk, skriver til Wallenstein: »Felt- 6. Febr.
s Brev i det danske Sprog til Hert. Julius har jeg ikke modtaget.« —
6. Febr. (Tydsk.) Hallwich, Wallensteins Ende I. 116.
- GERARDI JOANNIS VOSSII ad Mericum Casaubonum epistola, in qua com- 6. Febr.
atiæ ducem et alios principes id agere, ut Hugo Grotius ad se veniat. —
V. Kal. Mart. Stylo Gregor. (Uden Aar.) Ger. Joan. Vossii Epistolæ I. 236—38.
- Den svenske Resident i Dresden L. NICOLAIS Brev til Axel Oxenstjerna, 9. vel 19. Febr.
omtaler, at Arnim og Pr. Ulrik ere ankomne, og at ogsaa v. Wartensleben
ge, men han har ikke kunnet skaffe sig noget sikkert at vide om den
e havde faaet af Kejseren og Hert. af Friedland. — *Dresden*, d. 19. Febr.
Die Verhandl. Schwedens mit Wallenstein u. d. Kaiser 1631—34. II. 51—54.
- Den venetianske Resident i Wien ANTONIO ANTELMi indberetter til sin 9. Febr.
eren med Tak har modtaget den danske Konges Tilbud om Mægling. —
diensk.) Udt. i Archiv f. Kunde österreich. Geschichts-Quellen. XXVIII. 367—68.
- K. CHR. IV. meddeler Wallenstein, at Kurf. af Sachsen er villig til at 10. Febr.
nstilstand, men forinden Kongen foreslaar en saadan, ønsker han at
Mening derom, og beder ham derfor om at udtale sig for Kongens
f Reventlow. — *Schloß Friederichsburg*, d. 10. Februarii. (Tydsk.)
Ende I. 102.
- Den svenske Resident i Dresden L. NICOLAIS Brev til Axel Oxenstjerna, 12. vel 22. Febr.
meddeler, at den danske Gesandt v. Wartensleben er død, og at han paa
dom vel ikke selv har talt med ham, men man siger, at Wallenstein
gjøre Brug af den danske Interposition og i det hele var tilbøjelig til
I. 22. Febr. (Svensk.) Irmer, Die Verhandl. Schwedens mit Wallenstein u. d.
—58.

- 1633.
13. Febr. *14646. MATTHIAS GALLAS, kejserlig Feltmarskalk, meddeler Wallenstein bl. a., at den unge Pr. af Danmark er rejst til Dresden. — *Neisz*, d. 23. Februar. (Tydsk.) Hallwich, Wallensteins Ende I. 135. Archiv f. sächs. Gesch. N. F. III. 305—06.
13. Febr. *14647. De KURSACHSISKE RAADERS Indlæg i deres Forhandling med de brandenburgske Raader om et evangelisk Konvent, hvori udtales, at K. af Danmark for nogle Uger siden havde sendt Gesandter til Kurf. af Sachsen for at tilbyde Mægling og til Kejseren for at undersøge dennes Stemning. Man ønskede at erfare Brandenburgs Mening herom. — *Dresden*, 13. Februar. (Tydsk.) Udt. i Günther, Politik d. Kurfürsten v. Sachsen u. Brandenburg. nach d. Tode Gustaf Adolfs I. 53.
- Post 13. Febr. *14648. De BRANDENBURGSKE RAADERS Svar paa Nr. *14647, hvori de bl. a. udtale, at K. af Danmarks Tilbud om Mægling var dem bekendt fra en Skrivelse fra det danske Rigsraad til Oxenstjerna; Kongens Mægling var ingenlunde Kurfyrsten imod, men man maatte tage sig vel i Agt for, at den danske Politik ikke under Skin af at virke for Fred bibragte de tyske evangeliske Stænder en hemmelig Gift. — (*Dresden*), uden Dato. Udt. og Brudst. i Günther, Politik d. Kurfürsten v. Sachsen u. Brandenburg. nach d. Tode Gustaf Adolfs I. 58—61.
15. Febr. *14649. Landgrev GEORG AF HESSEN-DARMSTADTS Skrivelse til Kejseren, hvori omtales K. af Danmarks Bestræbelser for at mægle Fred. Den danske Gesandt v. Wartensleben var nu atter ankommet med gode Efterretninger, og hans (Landgrevens) Svoger Hert. Frederik af Holsten havde lovet at støtte Fredsværket. — *Dresden*, d. 15. Februar. (Tydsk.) Brudst. og Udt. i Günther, Politik d. Kurfürsten v. Sachsen u. Brandenburg. nach d. Tode Gustaf Adolfs I. 97—98.
16. Febr. 7617. Brudst i Rasbech, Frederiksborg Slots Beskr. S. 198.
16. Febr. *14650. Den venetianske Resident i Wien ANTONIO ANTELMi indberetter til sin Regering, at den danske Gesandt paa Tilbagevejen fra Wien har forsikret Wallenstein om, at hans Konge vil gjøre alt for at sikre ham Hertugdømmet Mecklenburg eller i det mindste skaffe ham et Ækivalent. — 26 febr. (Italiensk.) Udt. i Archiv f. Kunde österreich. Geschichte-Quellen XXVIII. 369.
18. Febr. 7619. Brudst. og Udt. p. Tydsk i Günther, Politik d. Kurfürsten v. Sachsen u. Brandenburg. nach d. Tode Gustaf Adolfs I. 61—62.
18. Febr. *14651. WALLENSTEINS Befaling til Falchetti at udbetale flere Officerer og Soldater, hvoriblandt Jens Lohlandt »Holckischen Mitreuter«, hver en gylden Kjæde til 200 Dukater og desuden 500 Gylden i Penge. — *Prag*, 28. Febr. (Tydsk.) Hallwich, Wallensteins Ende I. 153.
19. Febr. *14652. K. CHR. IV.'s aabne Brev, hvorved han stadfæster K. Chr. III.'s Brev af 2. Juli 1547, dog saaledes at alle efterfølgende residerende Kapellaner i Taarnborg Sogn skulle nyde den Residents og Gaard sammesteds efter den Kontrakt, der er gjort mellem Sognepræsten i Korsør og hans Kapellan Hr. Oluf Christensen. — 19. Febr. Brudst. i Kirkehist. Saml. 3. R. V. 361.
19. Febr. vel 1. Martii. *14653. Den svenske Resident i Dresden L. NICOLAIS Brev til Axel Oxenstjerna, hvori han bl. meddeler, at han om K. af Danmarks Mediation intet har hørt andet end et Rygte om et anseligt Gesandtskab til Kejseren. — *Dresden*, d. 1. martii. (Svensk.) Irmer, Die Verhandl. Schwedens mit Wallenstein u. d. Kaiser 1631—34 II. 68—70.
19. Febr. *14654. De KURSACHSISKE RAADERS Erklæring til de brandenburgske, hvori bl. a. at da Kurf. af Brandenburg var af den Mening, at K. af Danmarks Mægling ikke burde

1633.

avde deres Herre givet den danske Gesandt et imødekommende Svar, der herved dem. — (*Dresden*), 19. Februar. (Tydsk.) Brudst. og Udt. i Günther, Politik d. Kurfürsten v. Brandenburg. nach d. Tode Gustaf Adolfs I. 61.

1655. KURF. AF BRANDENBURGS Gjensvar paa den kursachsiske Erklæring Post 19. Febr. 1), hvori bl. a., at han vilde forhandle om det danske Mæglingsforslag med den igskansler; han kunde vel billige det, men man maatte beholde Vaabnene i sin (*Dresden*), uden Datum. (Tydek.) Brudst. og Udt. i Günther, Politik d. Kurfürsten v. Brandenburg. nach d. Tode Gustaf Adolfs I. 67—69, 70—74.

20. Udt. i Günther, Politik d. Kurfürsten v. Sachsen u. Brandenburg. nach d. Tode Gustaf 20. Febr. 85.

1656. ALBRECHT af Wallenstein udsteder Pas for K. af Danmarks Geheime- 28. Febr. sandt Dietlof v. Reuentlou til Wien. — *Prag*, d. 5. Martii. (Tydsk.) Hallwich, *Inde I. 163—64.*

1657. Den venetianske Resident i Wien ANTONIO ANTELMi indberetter til sin 23. Febr. den danske Adelsmand fra Prag er gaaet til Dresden for der at træffe i et andet dansk Sendebud og underrette Kurf. af Sachsen om Kejsereens felag; nærmere Aftale skal træffes, naar de danske Gesandter komme, som aske. — 5 marzo. (Italiensk.) Udt. i Archiv f. Kunde österreich. Geschichts-Quellen

8. Kejser FERDINAND II.'s Skrivelse til Landgrev Georg af Hessen-Darm- 24. Febr. som han ikke havde afslaaet K. af Danmarks Tilbud om Interposition, saaa ogsaa gjerne høre Landgrevens Mening ved den Konference, der skulde *Wien*, d. 6. März. (Tydsk.) Udt. i Günther, Politik d. Kurfürsten v. Sachsen u. d. Tode Gustaf Adolfs I. 99.

Den svenske Resident i Dresden L. NICOLAI skriver til Axel Oxenstjerna, 26. Febr. vel Febr. er kommen Brev og Pas fra Wallenstein til den danske Gesandt 8. Martii. Hert. Ulrich d. 3. Martii havde fejret v. Wartenslebens Begravelse, og at Calvinist, paa Dødslejet havde nydt Nadveren efter lutheransk Ritus. Endelig at den sachsiske Kammertjener var vendt tilbage fra Hamburg med Mel- af Danmark og Hert. af Holsten vare misfornøjede over Inhibitionen gen i Lüneburg. — *Dresden*, d. 8. martii. (Svensk.) Irmer, Die Verhandl. lenstein u. d. Kalser 1631—34 II. 72—76.

De KURSACHSISKE RAADERS Indlæg i deres Forhandling med Branden- 26. Febr. burg, at eftersom Kurf. af Brandenburg fandt en Fred højst nødvendig og Danmarks Mægling, burde denne Sag hurtig fremmes. — (*Dresden*), dsk.) Brudst. og Udt. i Günther, Politik d. Kurfürsten v. Sachsen u. Brandenburg. Adolfs I. 74—78. (Først overgivet 28. Febr.)

Den svenske Resident i Dresden L. NICOLAIS Brev til Friherre v. Zschörn- 28. Febr. vel a bl. a. omtaler den danske Gesandt v. Wartenslebens Død efter hans 10. Martii. *Wien* og Rewentloes Afrejse til Wien d. 6. Marts. — *Dresden*, d.

.) Irmer, Die Verhandl. Schwedens mit Wallenstein u. d. Kalser 1631—34 II 77—79.

De BRANDENBURGSKE RAADERS Svar paa det kursachsiske Indlæg Post 28. Febr. bl. a. udtales, at det maa have sit Forblivende med, hvad man tidligere en og K. af Danmarks Mægling. — *Dresden*, uden Datum. (Tydsk.) her, Politik d. Kurfürsten v. Sachsen u. Brandenburg. nach d. Tode Gustaf Adolfs

1633.

2. Martii. *14663. Den venetianske Resident i Wien ANTONIO ANTELMi indberetter til sin Regering, at den danske Konge har sendt Oberst Olch (o: Holck) Instrux og Fuldmagt til at drive Fredsunderhandlingerne, og at han har kaldt sin Søn tilbage fra den sachsiske Hær. — 12 marzo. (Italiensk.) Udt. i Archiv f. Kunde österreich. Geschichts-Quellen. XXVIII. 371—72.
3. Martii. *14664. K. CHR. IV. beder Frederik Urne om at forhøre hos den hollandske Resident, om en hollandsk Stenhugger Lorentz (Petersen Swæs?), som tidligere havde gjort noget Arbeide for ham, maatte være villig til at komme hertil, da han ønskede Altertavlen i Frederiksborg Kirke forandret. — 3. Marts. Danske Saml. II. 119. Brudst. i Friis, Frederiksborg Slot i det 17. Aarh. S. 8. Brudst. i Friis, Saml. til dansk Bygningshist. S. 238.
4. Martii. *14665. K. CHR. IV. overlader ved Mageskifte noget Gods i Skaffsøbye og Fideby i Henne Sogn til Christopher Huas til Hennegaard mod andet Gods i Langkjer i Staffning Sogn, Meils i Varde Sogn og Diebell i Outrup Sogn. — *Hafnia*, 4. Marts. Udt. i Hvass, Personer og Familier af Navnet Hvas. II. 97—98.
4. Martii. *14666. K. CHR. IV. skriver til K. Karl I., at han sender sin Konditor Peter Gagelmann for at købe nogle Kryderier. — 4. March. (Latin.) Udt. p. Eng. i Macray, Third Report S. 72.
4. Martii. *14667. VLADISLÁUS IV., rex Poloniae, conventionem inter Stephanum Poloniae et Fridericum II. Daniae reges die 10. Apr. 1585 initam (cfr. Nr. 3865), et a Sigismundo III., rege Poloniae, die 17. Apr. 1589 confirmatam (cfr. Nr. 4143) de cessione episcopatus Curo-niensis et de privilegiis incolarum huius episcopatus et nobilium et oppidanorum conser-vandis, confirmat. — *Cracovia*, die decima quarto mensis Martii. M. Dogiel, Cod. dipl. regni Poloniae. 420—23.
6. vel 16. Martii. *14668. Den svenske Resident i Dresden L. NICOLAIS Brev til Axel Oxenstjerna, hvori han bl. a. omtaler, at Arnim ligger rolig i Dresden, formodentlig afventende den danske Gesandts Tilbagekomst fra Wien. — *Af Dresden*, d. 16. martii. (Svensk.) Irmer, Die Verhandl. Schwedens mit Wallenstein u. d. Kaiser 1631—34 II. 85—87.
9. Martii. *14669. Kansleren CHR. FRIIS's Brev til Holger Rosenkrands om nogle theo-logiske Spørgsmaal. — *Kjøbenhavn*, 9. Marts. Brudst. i Kirkehist. Saml. 3. R. VI. 544.
9. Martii. *14670. Indberetning fra den svenske Resident i Danmark FEGRÆUS til den svenske Regering om de danske Statsmænds Anskuelser om Sverigs Krig mod Kejseren; han meddeler, at Flaaden udrustes til Beskyttelse af de danske Strømme og Island, hvorfra Tyrkerne have bortført 300 Mennesker. At General Holck er traadt i Kejsereus Tjeneste, misbilliges ogsaa af den danske Konge. — 9. Martii. (Svensk.) Brudst. i Cronholm, Trettio-åriga kriget och underhandlingarna i Tyskland I, 1. 63—64 og S. 265, Anm. 1.
9. vel 19. Martii. *14671. Den svenske Resident i Dresden L. NICOLAIS Brev til den svenske Post-mester i Leipzig Andreas Wechel, hvori han bl. a. omtaler Pr. Ulriks Afrejse til Schlesien. — *Dresden*, 19. martii. (Tydsk.). Irmer, Die Verhandl. Schwedens mit Wallenstein u. d. Kaiser 1631—34, II. 89—90.
9. Martii. *14672. Den venetianske Resident i Wien ANTONIO ANTELMi indberetter til sin Regering, at den danske Konge gennem Oberst Holch har foreslaaet Wallenstein Vaaben-hvile mellem Kejsereus Land og Sachsen, og at han arbejder paa at faa et almindeligt Fredsmøde i Stand i Frankfurt; hans Gesandt ventes i Prag. — 19 marzo. (Italiensk.) Udt. i Archiv f. Kunde österreich. Geschichts-Quellen XXVIII. 372—73.

1633.
 4673. WALLENSTEIN underretter K. Chr. IV. om, at han har besvaret dennes Hverv gjennem Detlof von Revencław, og henviser Kongen til dennes mundtlige — *Prag*, d. 21. Martii. (Tydsk.) Hallwich, Wallensteins Ende I. 227—28. Med Hensyn mærkes, at i Marginen af Brevet staar: *Prag*, den 1. April 1633. An Kong i Denmark. 11. vel 22. Martii.
4674. Den svenske Resident i Dresden, L. NICOLAIS Brev til Axel Oxenstjerna, d. a. omtaler, at Landgrev Georg af Darmstadt har meddelt ham, at Kejseren d paa Danmarks Tilbud om Mægling og har overladt Sachsen og Danmark at liden derfor, medens Breslau er udsat til Stedet for Forhandlingerne. Endelig, at Wallenstein har sendt den danske Gesandt Rewentlow til Kurf. af Baiern. *Prag*, d. 22. Martii. (Svensk.) Irmer, Die Verhandl. Schwedens mit Wallenstein u. d. 4 II. 90—96. 12. vel 22. Martii.
75. Den svenske Resident i Dresden L. NICOLAIS Brev til Andreas Wechel, d. a. skriver, at den danske Gesandt v. Rewentlow igaar er kommen tilbage til Friedland og Baiern og imorgen vil rejse hjem til Danmark. — *Dresden*, (Tydsk.) Irmer, Die Verhandl. Schwedens mit Wallenstein u. d. Kaiser 1631—34 II. 96—97. 16. vel 26. Martii.
76. Den venetianske Resident i Wien ANTONIO ANTELMi indberetter til sin K. af Danmark gennem Oberst Olch har erklæret sig villig til at antage st Fyrste som Deltager i Mæglingen, med Forslag om dertil at vælge K. af at han holder paa, at Pfalz skal restitueres; Wallenstein har ikke svaret ønsker, at Kongen af Polen optages som en tredje Mægler, og at Møderne i Breslau end i Frankfurt; den danske Gesandt ventes til *Prag*. — 26 marzo. t. i Archiv f. Kunde österreich. Geschichts-Quellen XXVIII. 373—75. 16. Martii.
77. Den svenske Resident i Dresden L. NICOLAIS Brev til Grev Mathias v. han ogsaa berører K. af Danmarks Iver for at tilvejebringe Fred og den ts (Reventlows) Hjemrejse fra Hert. af Friedland og Baiern. — *Dresden*, (Tydsk.) Irmer, Die Verhandl. Schwedens mit Wallenstein u. d. Kaiser 1631—34 II. 97—98. 20. vel 30. Martii.
- EN UNÆVNT skriver til Wallenstein om den Interposition, der af Kurf. paalagt K. af Danmark, og om den franske Konges Rænker ved det sachske *Dresden*, 20. März. (Tydsk.) Brudst. i Archiv f. sächs. Gesch. N. F. III. 297. 20. Martii.
- Indberetning fra den svenske Resident i Danmark FEGREUS til den svenske K. om iken han meddeler en Samtale med K. Chr. IV. om Krigen i Tydskland, og om de yttrede, at K. Gustaf II. Adolf ogsaa af »libido dominandi« havde deltaget i *Prag*. 23. Martii. (Svensk.) Brudst. i Cronholm, Trettioåriga kriget och underhandlingarna — 66. 23. Martii.
- Landgrev GEORG af Hessen-Darmstadt skriver til Wallenstein angaaende K. af K. og foreslaar ham at fastsætte et almindeligt Fredsmøde, naar den danske Gesandt kommer tilbage fra Baiern. — *Dresden*, d. 23. Martii. (Tydsk.) Hallwich, Wallenstein, Archiv f. sächs. Gesch. N. F. III. 297—98. 23. Martii.
- Den venetianske Resident i Wien ANTONIO ANTELMi indberetter til sin K. af Danmark om den danske Konges Mægling mellem de krigsførende Fyrster. — *Vienna*, d. 23. Martii. (Tydsk.) Udt. i Archiv f. Kunde österreich. Geschichts-Quellen XXVIII. 375. 23. Martii.
- Fortsættelse af den svenske Resident i Dresden L. NICOLAIS Relation, d. a. omtaler, at den danske Gesandt v. Rewentlow er kommen tilbage fra *Prag* d. 23. Marts og har meddelt ham, at K. Chr. IV. havde foreslaaet at Kejseren *Prag* til Fredsunderhandlingerne, men at man tilsidst var bleven 24. Martii vel 3. Aprilis.

1633.

enig om Breslau, og at Feltmarskalk Holk havde vist ham nogle Relikvier, han havde efter K. Gustaf II. Adolf. — 3. Aprilis. (Svensk.) Irmer, Die Verhandl. Schwedens mit Wallenstein u. d. Kaiser 1631—34 II. 100—07.

26. Martii.

*14683. WALLENSTEIN befaler Falchetti at udbetale af Krigskassen 218 Fl. 18 Kr. til Hans Girg(?), Borger i Prag, i Kost og Logis for K. af Danmarks Gesandt. — *Prag*, d. 5. April. Hallwich, Wallensteins Ende I. 237.

27. Martii.

*14684. K. CHR. IV. meddeler Axel Oxenstjerna, at han og den engelske Konge ønske at mægle Fred mellem Sverig og Kejseren. — *Frederiksborg*, d. 27. Martii. Svensk Udt. i Cronholm, Trettioåriga kriget och underhandlingarna i Tyskland I, 1. 63.

28. Martii.

*14685. D. CHRISTIERNUS JANUS, concionator aulicus, a D. Nicolao Petræo, magnifico rectore, petit, ut Svaningium promoveat, et eum sibi aliquot exemplaria biblicorum Danicorum orat. — *Fridericiburgi*, 28. Martii. Ny kirkehist. Saml. VI. 455

30. Martii vel

9. Aprilis.

*14686. Den svenske Resident i Dresden L. NICOLAIS Brev til Axel Oxenstjerna, hvori han bl. a. omtaler Kursachsens Raadvildhed efter Heilbronner Konventet og de Forhaabninger, man ved Hoffet i Dresden sætter til Danmarks Mægling. — *Dresden*, 9. Aprilis. (Svensk.) Irmer, Verhandl. Schwedens mit Wallenstein u. d. Kaiser 1631—34 II. 108—10.

1. Aprilis.

*14687. HUGONIS GROTII ad Jacobum Puteanum epistola, in qua refert, Wardis-lebium pacis svasorem ad Cæsarem et Saxonem a Daniæ rege missum esse. — 11. Aprilis novi calendarii. Hugonis Grotii Epistolæ 1687 S. 112

2 Aprilis.

*14688. Litteræ ANTHONII episcopi Viennensis Alberto duci datæ, in quibus scribit: »Per expressum hunc cursorem Dilect. Vræ. tam diploma in passu vectigalis ad fluvium albis, in favorem regis Daniæ singulariter concessi, quam . . . ., transmittuntur.« — *Viennæ*, 12. Aprilis. Hallwich, Wallensteins Ende I. 256.

5. Aprilis.

7642. Særtr. af Forordn.

6. vel 16. Aprilis.

*14689. Fortsættelse af den svenske Resident i Dresden L. NICOLAIS Relation (til Axel Oxenstjerna), hvori han meddeler, at Kurfyrsterne, Kejseren og Wallenstein have besluttet at antage Danmarks Mægling i Breslau og have afvist den polske Gesandt Oberst Ernst Dönhoffs Tilbud. — Le 16. d'avril. (Svensk.) Irmer, Die Verhandl. Schwedens mit Wallenstein u. d. Kaiser 1631—34 II. 116—21

6. Aprilis.

*14690. WALLENSTEINS Skrivelse til Biskoppen af Wien, hvori han tilraader, at Kejseren udsteder et andet Elbtoldprivilegium end det paatænkte, da K. af Danmark vil blive mere misfornøjet end tilfreds med dette. — 16. April. (Tydsk.) Hallwich, Wallensteins Ende I. 265—66. Udt. i Hurter, Wallensteins vier letzte Lebensjahre S. 38.

10. Aprilis.

*14691. JOHANNIS MEURSII ad Gerardum Vossium epistola, in qua probat, Blavium opera sua conjunctim edere cogitare. — *Soræ*, die X. Aprilis. Ger. Joan. Vossii Epistolæ II. 120. Meursii Opera XI. 558.

10. Aprilis.

*14692. Landgrev GEORG AF HESSEN-DARMSTADTS Skrivelse til Kejseren med Anmodning om, at Breslau i Stedet for Prag maa blive valgt til Mødested for Fredsforhandlingerne af Hensyn til den danske Gesandt. — *Dresden*, 10. April. (Tydsk.) Udt. i Günther, Politik d. Kurfürsten v. Sachsen u. Brandenbg. nach d. Tode Gustaf Adolfs. I. 111.

10. Aprilis.

*14693. Landgrev GEORG af Hessen-Darmstadt's Brev til Kurf. Georg Wilhelm af Brandenburg, hvori han bl. a. meddeler, at han har faaet en Skrivelse fra Kejseren om Antagelsen af den danske Interposition. — *Dresden*, 10. April. (Tydsk.) Irmer, Die Verhandl. Schwedens mit Wallenstein u. d. Kaiser 1631—34 II. 397—98.

1633.

4694. Biskop ANTON af Wien meddeler Wallensteins bl. a., at det kejserlige K. af Danmark angaaende Tolden (i Glykstadt) er blevet omskrevet efter Wallensteins. — <i>Wien</i> , d. 20. April. (Tydsk.) Hallwich, Wallensteins Ende I. 275.	10. Aprilis.
4695. Litteræ GEORGII, landgravii Hassiæ, Wallenstein datæ, in quibus de eis a rege Daniæ constituto scribit. — <i>Dresda</i> , 21. Aprilis. Hallwich, Wallensteins Ende I. 54.	11. Aprilis.
4696. K. CHR. IV. bevilger Johan Ettersen, Borger i Kjøbenhavn, at bruge det Vandkunsten samt den Valkemølle liggende mellem Kjøbenhavn og Helsingør, Strandmølle. — <i>Hafnia</i> , 14. Aprilis. Nyrop, Strandmøllen S. 15—16.	14. Aprilis.
4697. Den franske Gesandt DE FEUQUIÈRES Skrivelse til K. af Frankrig, hvori de i Heilbronn forsamlede Stænder ere misfornøjede med Kurf. af Sachsen, han er for afhængig af K. af Danmark, og at de kejserlige i Leitmeritz have et til Landgreven af Hessen-Darmstadt om at faa Fredsforslag overgivne nævnte Konge. — <i>Heilbronn</i> , d. 25. Avril. (Fransk.) Lettres du marquis de Feuquières. — 52.	15. Aprilis.
4698. Den svenske Resident i Dresden L. NICOLAI skriver til D. Jacob Steinbock, den svenske Gesandt i Braunschweig, og omtaler bl. a. Kursachsens Misfornøjelse med de i Heilbronn og dets Forhaabninger om at kunne vinde Danmark. — <i>Dresden</i> , 3. Aprilis. (Tydsk.) Irmer, Die Verhandl. Schwedens mit Wallenstein u. d. Kaiser 1713. — 80.	16. vel 26. Aprilis.
4699. WALLENSTEIN tilskrifer K. Chr. IV., at han har besvaret den til ham af Kurf. af Sachsen afskalk Holck rettede mundtlige Forespørgsel, og at denne skal overbringe ham, og sender han det kejserlige Patent angaaende Tolden i Glykstadt in duplo, og lader sit til, at det bliver opsat efter Kongens Ønske, hvis denne ikke er en foreliggende Udfærdigelse. — <i>Prag</i> , d. sechs vndt zwanzigsten Aprilis. Hallwich, Wallensteins Ende I. 286—87.	16. Aprilis.
4700. WILLEM VON OLDENBARNWELDS Skrivelse til Hugo de Groot, hvori han beretter om, at han tjene Danmark. — D. 27. April. (Hollandsk.) Kronijk van het histor. Genootsch. d. Ned. Serle. 29. Jaarg. S. 484—86.	17. Aprilis.
4701. Tydsk Udt. i Zeltschr. d. Gesellsch. f. Schlesw.-Holst.-Lauenb. Gesch. VI, Repert S. 99.	20. Aprilis.
4702. K. CHR. IV.'s Befaling til Biskoppen i Sjælland, at han indstævner den til Kjøbenhavn og hans Kapellan for sig, dømmer den første for hans Misfornøjelse og formaner den anden til ej at træde i hins Fodspor. — <i>Hafnia</i> , d. 14. Aprilis. Kirkehist. Saml. III. 195.	20. Aprilis.
4703. Kejser FERDINAND II. sender Wallenstein Afskrifter bl. a. af sit Svar til Kurf. af Sachsen. — <i>Wien</i> , d. letzten Aprilis. (Tydsk.) Hallwich, Wallensteins Ende I. 291—92.	20. Aprilis.
4704. H. G. v. ARNIM tilraader paany Kurf. Johan Georg af Sachsen at slutte Fred med det fortrolige Forhold til K. af Danmark. — <i>Bunzlau</i> , am 22. Aprilis. — 2. Majl. Wallensteins Ende I. 262—63.	22. Aprilis.
4705. JOHANN FREDERIK BREITHAUPT, hessen-kasselsk Agent i Wien, skriver til Kurf. af Sachsen, og omtaler bl. a. Wallensteins Anseelse i Udlandet (som ses af, at Kurf. af Sachsen har en dansk, en polsk og en savoyisk Gesandt) og hans og Kejserens Misfornøjelse overfor den danske Mægling. — <i>Prag</i> , d. 23. april. (Tydsk.) Irmer, Die Verhandl. Schwedens mit Wallenstein u. d. Kaiser 1713. — 115—16.	23. Aprilis.

1688.

24. Aprilis.

*14705. K. CHR. IV.'s Breve til Thønne Friis, Issuer Krabbe og Christopher Huas, hvorved han beskikket dem til Ritmestre i Nørrejylland. — *Hafn.*, 24. Aprilis. Hvas, Personer og Familier af Navnet Hvas II. 17—18.

25. Aprilis.

*14706. K. CHR. IV.'s Brev om en Kontrakt afsluttet mellem ham og Christoffer Gløn t. Oxholt om et Skib, som denne skal lade bygge i Nedenes Len mod en Betaling af 7000 Rdlr. — *Haff.*, 25. Aprilis. Bruun, Curt Adelaer S. 414—16.

26. Aprilis.

*14707. WALKENSTEINS Brev til Aldringer, hvori han omtaler Muligheden af, at den svenske Hær vil rykke ind i Böhmen, og i saa Fald befaler Aldringer at forene sig med Holk ved Eger, men forøvrigt holde sig til Defensiven. — *Gitschin*, 5. Mai. (Tydsk.) Udt. og Brudst. i Neues Archiv f. sachs. Gesch. I. 16.

27. Aprilis.

*14708. Indberetning fra den svenske Resident i Danmark FEGRETS, i hvilken han skriver om den mellem K. Chr. IV. og Rigsraadet herskende Eenighed angaaende den danske Konges Ønske om at optræde som Mægler i Krigen i Tydskland. — 27. April (Svensk.) Brudst. i Cronholm, Trettioåriga kriget och underhandlingarna i Tydskland I. 1. 66—67.

27. Aprilis.

*14709. JOHAN FREDERIK BREITHAUPT, hessen-kasselsk Agent i Wien, skriver til Grev Johan v. Merode og omtaler bl. a., at Generalfeltmarskalk Holck har sendt den danske Trompeter tilbage til K. Chr. IV. med Kejsereens Svar paa de i Leutmeritz sendte Fredsforslag. — *Prag*, d. 27. April. (Tydsk.) Irmer, Die Verhandl. Schwedens mit Walenstein 2. d. Kaiser 1631—34 II. 121—22.

4. vel 14. Maj.

*14710. Den svenske Resident i Dresden L. NICOLAI skriver til Axel Oxenstierna, at en dansk Trompeter er rejst hjem med Pas og Lejde for Udsendingene i Fredsunderhandlingerne, og at kurf. af Sachsen atter har sendt sin Kammergjæmmer Leutmer til K. Chr. IV. og Hert. af Holsten for at underhandle med dem. — *Dresden*, d. 14. Maj. (Svensk.) Irmer, Die Verhandl. Schwedens mit Walenstein 2. d. Kaiser 1631—34 II. 128—61.

4. Maj.

*14711. Den franske Gesandt DE FOUQUÈRES Skrivelse til Statssekretæren Desmullier, hvori han omtaler, at Landgreven af Hessen-Darmstadt har meddeelt ham, at kejseren ligesom kurf. af Sachsen og Brandenburg have antaget K. af Danmarks Betingelse. — *Leipzig*, 14. Mai. (Fransk.) Lettres du marquis de Fouquieres I. 160—73.

4. Maj.

*14712. Den venetianske Resident i Wien ANTONIO ANTONI indberetter til sin Regering, at kejseren har anmodet K. af Danmark og Polen om ikke at lade sig frimænde. — 14 maggio. (Italiensk.) Cit. i Archiv f. Kunde österreich. Geschichte—Jahrgang XXIV. 27—28.

7. Maj.

*14713. K. LUDVIG XIII.'s Skrivelse til sin Gesandt de FOUQUÈRES, hvorefter denne hos de Tydske og Svenske skal mistænkeliggjøre K. af Danmarks Frimænderi ved den dog at kræve denne for ikke at knytte ham endnu mere til sig. — *Paris*, le 17. jour de Mai. (Fransk.) Lettres de marquis de Fouquieres I. 173—85.

8. Maj.

*14714. K. KARL IX.'s Brev til K. Chr. IV., hvorved han sender en Salvo og et 12 Pst. Fagle. — *Westminster*, 8. May. Latin. Cit. p. Eng. Martyr, Tenth Decade I. 1.

22. vel 23. Maj.

*14715. Den svenske Resident i Dresden L. NICOLAI skriver til Axel Oxenstierna, at den svenske Hær vil rykke ind i Böhmen, og i saa Fald befaler Oxenstierna at forene sig med Holk ved Eger, men forøvrigt holde sig til Defensiven. — *Dresden*, d. 22. Maj. (Tydsk.) Irmer, Die Verhandl. Schwedens mit Walenstein 2. d. Kaiser 1631—34 II. 132—3.

1633.

1716. CHRISTIAN GRUBBE t. Lystrup skriver til Poffuel Degn, Universitetets i Faxe, at han ikke tillod, at hans Bønder ydede Bidrag til Hjemførelse af, Universitetet havde bestilt til Faxe Kirke. — *Lystrup*, d. 12. Maji. Danske 202. 12. Maji.
1717. K. CHR. IV. takker Wallenstein for hans Virksomhed i Sagen angaaende Glykstadt, meddeler at han har faaet hans Svar gennem Feltmarskalk Holck, og igjen har tilskrevet om at forhandle med ham paa sine Vegne, og foreslaar at han skal komme til Mødested og d. 13. og 23. Juli til Termin for Fredsunderhandlingerne. 15. Maji.
15. May. (Tydsk.) Hallwich, Wallensteins Ende I. 358—59. In tergo: Rex Danicæ, 25. May. 17. Maji.
18. MATTHIAS GALLAS, kejserlig Feltmarskalk, meddeler Wallenstein forskjellige Retninger, bl. a. at Pr. (Ulrik) af Danmark har gjort et Angreb med noget omkring 1000 Ryttere. — *Münsterberg*, d. 27. May. (Tydsk.) Hallwich, Wallensteins Ende I. 358—59. 17. Maji.
19. HUGONIS GROTII ad Joannem Cordesium, canonicum Lemovicensem, qua commemorat, se hic Wybium res in Gallia Danicas curantem vidisse. Kal. Junii, ex novo kalendario. Hugonis Grotii Epistolæ 1687 S 113—14. 22. Maji.
20. GERARDI VOSSII ad Johannem Meursium epistola, in qua eum, ut Steadum, rogat. — *Amstelodami*, Postrid. Kal. Jun. Stylo Gregoriano. Meursii Opera 23. Maji.
21. POVEL CHRISTENSEN RESEN (Degn i Faxe) skriver til Professor Claus Rasmussen, at han har talt med Hans Møller i Strandmøllen om Klokken til Faxe Kirke, og at han har ladet ham vide, at han ønskede sit Brev (Nr. 14716) tilbage og at han skal komme til Mødested. — 25. Maji. Brudst. i Danske Mag. 5. R. I. 202—03. 25. Maji.
22. Den svenske Resident i Dresden L. NICOLAIS Relation til Axel Oxenstierna bl. a. udtaler, at Kejseren, K. af Danmark og Kurfyrsterne ere enige i, at der skal holdes Forhandlinger om Breslau d. 20. Juli, men at England er imod det. (Svensk.) Irmer, Die Verhandl. Schwedens mit Wallenstein u. d. Kaiser 96. 25. Maji vel 4. Junii.
23. Den brandenburgske Agent hos Axel Oxenstierna, JOHAN FISCHERS Relation til Geheime Rådgiverne i Brandenburg, hvorefter Oxenstiernas Svar paa hans Forbudt at Kurfyrsten af Oberstlieutenant von Lampen, og der samtidig er til Danmark, Kursachsen og Baden. — *Frankfurt am Mayn*, d. 25. Maji. 25. Maji.
24. Schwedens mit Wallenstein u. d. Kaiser 1631—34 II. 176—78. 27. Maji.
25. Wollgemeinter und gantz unvergreiflicher Vorschlag de mediis pacis, en Skrivelse fra WOLFGANG WILHELM af Pfalz-Neuburg angaaende dennes Forslag til en Fred med den Kgl. danske Sekretær Frederik Günther. — *Brüssel*, 6. Juni. 27. Maji.
26. Wallensteins Ende I. 398—95. 29. Maji.
27. K. CHR. IV. skriver til Henrik Holck angaaende Tolden i Glykstadt, som af Kejseren, til hvem Kongen indlagt sender en Skrivelse desangaaende. 29. Maji.
28. har gennem Rewentlow ladet Kongen vide, at han ikke vilde gjøre hans Planer. — *Glückstadt*, d. 29. Maj. (Tydsk.) Hallwich, Wallensteins Ende I. 398—95. 30. Maji.
29. K. CHR. IV. skriver til Wallenstein angaaende Forhandlingerne med den i Glykstadt. — *Glückstadt*, d. 30. May. (Tydsk.) Hallwich, Wallensteins Ende I. 398—95. 30. Maji.

1633.

4. Junii. *14727. ADOLPHI VORSTII ad Johannem Meursium epistola, in qua affert, eum in Dania in altissima pace vivere, dum Germanus, Belga, Gallus cum Hispano belligerantur. — *Lugduni Batavorum*, XIV. Junii. Meursii Opera XI. 560—61.
7. Junii. *14728. Den franske Gesandt DE FEUQUIÈRES underretter K. Ludvig XIII. om visse Anstrængelser, der hos Kurf. af Sachsen og den engelske Afsending (Anstruther) gjøres for at modarbejde K. af Danmarks Fredsmægling og det af ham berammede Fredsmøde i Breslau; den nævnte Konge har udtalt Ønsket om en Sammenkomst med ham, men uden Ordre tør han ikke indlade sig derpaa; derimod vil han søge at paavirke de danske Stænder imod en dansk Indblanding i de tyske Anliggender. — *Dresde*, du 17. Junii. (Fransk.) Lettres du marquis de Feuquières I. 225—54.
8. Junii. *14729. Den venetianske Resident i Wien ANTONIO ANTELMi indberetter til sin Regering, at den danske Pr. (Ulrik) har besøgt Wallenstein i Schlesien under Vaabenstilstanden. — 18. giugno. (Italiensk.) Udt. i Archiv f. Kunde österreich. Geschichts-Quellen. XXVIII. 380—82.
11. Junii. *14730. K. CHR. IV. befaler Lensmanden Frederik Urne at sætte hans Kusk Knud i Taarnet og siden lade ham gaa til Fods enten henad Kjøbenhavn eller Frederiksborg. — *Lundehave*, 11te. Brudst. i Brasch, Gamle Ejere af Bregentved S. 234.
12. Junii. *14731. STUDIOSI GERMANI in academia Havniensi a rege petunt, ut sibi potestas comœdiam de Juditha et Holoferne agendi fiat. — *Havniæ*, 12. d. m. Junii. Ny kirkehist. Saml. III. 195—96.
13. Junii. *14732. K. CHR. IV. skriver til K. Karl I., at han sender Chr. Benzoni for at købe noget Tin. — 13. June. (Latin.) Udt. p. Eng. i Macray, Third Report S. 72.
14. Junii. *14733. Den svenske Resident i Dresden L. NICOLAI skriver til Balthasar Schörling, at Kurf. af Sachsen og Brandenburg vistnok begge rejse til Breslau, hvor »det danske Interpositionsvesen« skal begynde d. 1te Julii. — 14. Junii. (Tydsk.) Brudst. i Irmer, Die Verhandl. Schwedens mit Wallenstein u. d. Kaiser 1631—34 II. 215—16.
15. Junii. *14734. WALLENSTEIN meddeler Kejser Ferdinand II. K. Chr. IV.'s Forslag til Fredsunderhandling og beder ham om at sende Lejdebrev »in decuplo« til sig til videre Besørgelse. — *Heidersdorf*, d. 25. Juny. (Tydsk.) Hallwich, Wallensteins Ende I. 408.
15. Junii. *14735. WALLENSTEIN beder Kejser Ferdinand II. om at gaa ind paa K. Chr. IV.'s Forslag angaaende Tolden i Glykstadt paa Grund af hans Bestræbelser for Fredens Tilvejebringelse. — *Heidersdorf*, d. 25. Juny. (Tydsk.) Hallwich, Wallensteins Ende I. 408.
15. Junii. *14736. Den franske Gesandt DE FEUQUIÈRES Skrivelse til Kong Ludvig XIII., hvori han omtaler, at det er blevet forsikret ham, at Kurf. af Sachsen har henvist Wallensteins Fredsforslag til det af K. af Danmark berammede Møde, og meddeler, at K. af Danmark har underrettet den svenske Rigskansler om, at K. af England med Kejserens Samtykke vil deltage i hans Mægling. — *Dresde*, 25. Jun. (Fransk.) Lettres du marquis de Feuquières I. 362—69.
17. Junii. *14737. Kurf. GEORG WILHELM af Brandenburgs Brev til Axel Oxenstjerna, hvori han bl. a. omtaler Kursachsens Tilbøjelighed til at ville udsætte alt til den af K. af Danmark udkrevne »Kompositionsdag« i Breslau d. 13. Juli, og hævder som sit eget Standpunkt hellere at fortsætte Underhandlingerne med Wallenstein, da han ikke har stor Tro til Danmarks Mægling. — *Cöln an der Spree*, am 17. Junii. (Tydsk.) Irmer, Die Verhandl. Schwedens mit Wallenstein u. d. Kaiser 1631—34 II. 219—22.

1633.
 14738. Den svenske Resident i Dresden L. NICOLAIS Beretning til Axel Oxen- 18. Junii.
 hvori han bl. a. meddeler, at Oberstlieutenant v. Steinecker er ankommen den
 ed Depescher fra Rigskansleren til Kurf. Johan Georg angaaende den danske Mæg-
 n at denne endnu ikke har givet noget Svar. — *Dresden*, 18. Juni. (Svensk.)
Verhandl. Schwedens mit Wallenstein u. d. Kaiser 1631—34 II. 223—29.
14739. Den svenske Resident i Dresden L. NICOLAI skriver til Sekretæren 18. Junii.
 om Kursachsens Forhandlinger med Kejseren under dansk Mægling; han
 Iveren vil kølnes, saa vel paa Kejsereis Side som ogsaa paa Danmarks, da de
 sraader søge at holde Kongen tilbage. — *Dresden*, 18. Juni. (Svensk.) *Irmer*,
Schwedens mit Wallenstein u. d. Kaiser 1631—34 II. 282—34.
1740. BGM., RAAD OG MENIGHED I MARIBO ansøge K. Chr. IV. om Afskaffelse 19. Junii.
 eder, som før ere blevne holdte i Halsted, Saltuig, Toggerup og Olstrup, samt
 se til at tage Afgift af de Vogne og Heste, der komme til Byen, naar der
 ked der. — D. 19. Juni. Udt. i Kall Rasmussen, Musse Herred S. 366.
1741. HENRICH HOLCK meddeler Wallenstein K. Chr. IV.'s Ønsker angaaende 22. Junii.
 n af Diplomet vedrørende Tolden i Glykstadt og tilføjer: »sonsten spüre ich
 der König undt Chur-Brandenburg nicht gar grün gegen einander sein«. —
 Julii. (Tydsk.) Hallwich, Wallensteins Ende I. 419—20. *Archiv f. sächs. Gesch. N. F. III. 320.*
1742. HUGONIS GROTH ad Martinum Ruarum epistola, in qua commemorat, se 22. Junii.
 ad regem Daniæ profectum esse. — *Hamburgi*, Julii secundo die ex Pon-
 ario. Hugonis Grotii Epistolæ 1687 S. 115.
1743. Ger. Joan. Vossii ad Joannem Meursium de variis quæstionibus litterariis 22. Junii.
 nstelodami postr. Kal. Jul. Styl. Gregoriano. Ger. Joan. Vossii Epistolæ S. 242—43.
1744. Den franske Gesandt DE FEUQUIÈRES Skrivelse til Statssekretæren Bou- 22. Junii.
 han meddeler, at Kurf. af Brandenburg ikke tror paa, at det af K. af Dan-
 de Møde vil føre til noget, og ikke er tilbøjelig til at sende Gesandter til
 2. Juillet. (Fransk.) *Lettres du marquis de Feuquières I. 269—73.*
1745. Den venetianske Resident i Wien ANTONIO ANTELMi indberetter til sin 22. Junii.
 af Danmark har tilskrevet Kejseren om at sende Fuldmægtige til et
 eslau, og at man i Wien ikke er bestemt paa, hvad man skal svare. —
 (Tydsk.) *Archiv f. Kunde österröich. Geschichts-Quellen. XXVIII. 383—84.*
1746. WALLENSTEINS Brev til Kejser Ferdinand II., hvori han imødegaaar dennes 26. Junii.
 angaaende K. af Danmarks Forslag til Fredsunderhandlinger i Breslau. —
 Julii. (Tydsk.) H. Hallwich, Wallensteins Ende I. 424 26. *Archiv f. sächs. Gesch.*
1747. HERT. FREDERIK III. af Gottorps Mandat, hvori han minder om, at af de 27. Junii.
 iel bevilgede 125,000 Rdlr., skal den første Termin betales til næste
 — *Schlosse Gottorff*, d. 27. Junii. (Tydsk.) *Særtr. af Forordn.*
1748. STUDIOSI GERMANI in academia Havniensi professores hujus academie 29. Junii.
 testas comædiæ de Juditha exhibendæ fiat. — *Havniæ*, 3. Kal. Julii.
 I. 196—202.
1749. Kejser FERDINAND II. meddeler K. Chr. IV., at han er gaaet ind paa 29. Junii.
 i Fredsunderhandlinger i Breslau d. 29. Juli, og sender de forlangte

1633.

Lejdebreve, ligesom han haaber, at Kongen ogsaa har sørget for, at der fra den anden Side er bleven udstedt Lejdebreve for Kejserens Sendebud. — *Wien*, d. 9. Julii. (Tydsk.) Hallwich, Wallensteins Ende I. 435—36.

29. Junii. *14750. Kejser Ferdinand II.'s Lejdebrev for K. af Danmarks Sendebud til Fredsunderhandlingerne i Breslau den 23. Juli. — *Wien*, dem neunten Tag des Monaths July. (Tydsk.) Hallwich, Wallensteins Ende I. 434—35.
29. Junii. *14751. Kejser FERDINAND II. underretter Raadet i Breslau om de paa K. af Danmarks Forslag fastsatte Fredsunderhandlinger i Breslau og befaler dem at sørge for, at de danske Gesandter og andre kunne faa godt Logis. — *Wien*, d. 9. July. (Tydsk.) Hallwich, Wallensteins Ende I. 436—37.
29. Junii. *14752. Kejser FERDINAND II. besvarer Wallensteins Indvendinger mod Kejserens Betænkkeligheder ved at gaa ind paa K. af Danmarks Forslag til Fredsunderhandlinger i Breslau. — *Wien*, d. neunten July. (Tydsk.) Hallwich, Wallensteins Ende I. 432—33.
29. Junii. *14753. WALLENSTEIN anbefaler Kejser Ferdinand II. K. Chr. IV.'s Forslag til Forandringer i det kejserlige Diplom angaaende Tolden i Glykstadt. — *Schweidnitz*, d. 9. July. (Tydsk.) Hallwich, Wallensteins Ende I. 437—38.
29. Junii. *14754. WALLENSTEIN besvarer Henrik Holks Brev af 2. Juli og sender hermed Kopier af sine Intercessionsskrivelser for K. af Danmark til Kejser Ferdinand II. — *Schweidnitz*, d. 9. July. (Tydsk.) Hallwich, Wallensteins Ende I. 438.
29. Junii. *14755. HENRIK HOLK skriver til Wallenstein, at Kurf. af Baiern har opfordret ham til at trække sig ud af Bøhmen. — 9. Juli. (Tydsk.) Archiv f. sächs. Gesch. N. F. III. 327.
29. Junii. *14756. Den venetianske Resident i Wien ANTONIO ANTELMi indberetter til sin Regering, at man i Wien endnu ikke er bleven enig med Hensyn til den danske Konges Forslag om Mødet i Breslau. — 9. luglio. (Italiensk.) Udt. i Archiv f. Kunde österreich. Geschichts-Quellen. XXVIII. 384.
30. Junii. *14757. WALLENSTEIN meddeler K. Chr. IV., at han har tilskrevet Kejseren angaaende Tolden i Glykstadt, og forsikrer Kongen om sin Beredvillighed til at fremme hans Sag. — *Schweidnitz*, d. 10. July. (Tydsk.) Hallwich, Wallensteins Ende I. 439—40.
30. Junii. *14758. Den franske Gesandt DE FEUQUIÈRES Skrivelse til Statssekretæren Bouthillier, hvori han meddeler, at Kurf. af Brandenburg har lovet ham, at hans eventuelle Afsendinge til det af K. af Danmark berammede Møde i Breslau skulle indtage en rent iagttagende Holdning. — 10. Juillet. (Fransk.) Lettres du marquis de Feuquières I. 278—83.
5. Julii. *14759. Kejser FERDINAND II. beder Wallenstein om at underrette de danske Sendebud om, at hans Gesandter først kunne indtræffe nogle Dage efter den fastsatte Tid til Fredsunderhandlingerne i Breslau. — *Wien*, d. 15. July. (Tydsk.) Hallwich, Wallensteins Ende I. 446—47.
5. Julii. *14760. K. LUDVIG XIII. af Frankrigs Instrux for sin Gesandt Feuquières, hvorefter han ved at tilbyde Kurf. af Sachsen Penge skal modarbejde K. af Danmarks Fredsmægling; det er rigtigt, at han ikke har besøgt denne Konge; men skulde det dog blive nødvendigt, bør han optræde med Forsigtighed; overfor andre skal han forestille, at K. af Danmark gaar ud paa at bringe Separattraktater i Stand mellem Kejseren og de protestantiske Fyrster. — *Chantilly*, le 16. Juillet. (Fransk.) Lettres du marquis de Feuquières I. 283—90.

1633.

14761. Den venetianske Resident i Wien ANTONIO ANTELMi indberetter til sin 6. Julii.
at det kejserlige Hof er gaaet ind paa Forslaget (fra K. af Danmark) om et
e i Breslau og har udnævnt Befuldmægtigede. — 16 luglio. (Italiensk.) Udt. i
nde österr. Geschichts-Quellen XXVIII. 385—86.
14762. WALLENSTEIN underretter Arnim om, at Kejseren er gaaet ind paa de af 7. Julii.
mark foreslaaede Fredsunderhandlinger i Breslau. — *Schweidnitz*, d. 17. July.
Hallwich, Wallensteins Ende I. 449.
14763. Kejser FERDINAND II. udbeder sig Underretning af Wallenstein, om de 9. Julii.
Gesandter ere ankomne. — *Wienn*, d. neunzehenden July. (Tydsk.) Hallwich,
Ende I. 451. Arch. f. sächs. Gesch. N. F. III. 323.
14764. ERNST NORMANDS Erklæring til K. Chr. IV. angaaende en Lade, der skulde 10. Julii.
t ved det ham forlenede Korsør Slot. — (10. Juli). Udt. i Frils. Bidr. til Korsør
—35.
14765. K. af Danmarks Gesandter til Fredsunderhandlingerne i Breslau, CHRIS- 10. vel 20. Julii.
D, CHRISTOFF VON DER LIPPE og OTTHO M. v. KRELL bede Wallenstein om at
Lejdebrev paa Rejsen fra Frankfurt til Breslau. — *Frankfurt an der Oder*,
(Tydsk.) Hallwich, Wallensteins Ende I. 480—81.
14766. Den svenske Resident i Dresden L. NICOLAI skriver til Postmesteren i 12. Julii.
reas Wechel, at Lebzelter er vendt tilbage fra Hamburg og beretter, at de
dinge »til Interpositionsvæsenet» ere ankomne til Rostock den 30. Junii. —
Juli. (Tydsk.) Irmer, Die Verhandl. Schwedens mit Wallenstein u. d. Kaiser 1681—84
14767. KGL. og HERTUGELIGT aabent Brev, hvorved bekendtgjøres, at der d. 13. Julii.
og følgende Dage skal holdes en Landret i Slesvig. — *Schloß Gottorf*,
(Tydsk.) Særtr. af Forordn.
14768. WALLENSTEIN svarer Kejser Ferdinand II., at han har afsendt Lejdebrevet 13. Julii.
Gesandter til Feltmarskalk Holck, men endnu ikke har modtaget Modpartens
Danmarks Mægling. — *Schweidnitz*, d. 23. July. (Tydsk.) Hallwich, Wallen-
—64. Archiv f. sächs. Gesch. N. F. III. 323.
14769. HENRIK HOLK meddeler bl. a. Wallenstein, at han har sendt de ham til- 13. Julii.
breve til K. af Danmark, men har beholdt den danske Trompeter hos
et angaaende Toldsagen kommer fra Wien. — (*Pilsen*, 23. Juli.) (Tydsk.)
Ende I. 465—66.
14770. KGL. og HERTUGELIGT Mandat til Prælater og Ridderskab i Fyrsten- 16. Julii.
ved bringes i Erindring, at den første Termin af de paa Landdagene i
org og Kiel bevilgede 125,000 Rdlr. skal betales til næste Kieler Omslag.
rf, d. 16. Julii. (Tydsk.) Særtr. af Forordn.
14771. Den franske Gesandt FEUQUIÈRES Skrivelse til Statssekretæren Bouthillier, 16. Julii.
er, at Hert. af Holsten er ankommen i Besøg hos sin Svigerfader Kurf.
t denne begynder at opgive alt Haab om det af K. af Danmark sammen-
Dresde, 26. Juillet. (Fransk.) Lettres du marquis de Feuquières II. 17—20.
14772. PETRI P. WINSTRUPII professoris censura de comœdia Germanica de ante 17 Julii.
de. — Ny kirkehist. Saml. III. 202.
14773. K. CHR. IV. tillader, at Kapitlet og Domkirken i Aarhus herefter maa 17. Julii.
agefald, Ægt og Arbejde og al anden Herlighed. Kapitlets Tjenere

1633.

skal til Gjengjæld være behjælpelige med at skibe Korn til Aarhusgaard, hvis det bliver nødvendigt. — 17. Julii. Rothe, Rescripter III. 104.

17. Julii. *14774. Biskop ANTON af Wien meddeler Wallenstein, at han har besørget K. af Danmarks Toldsag efter dennes Ønske og allerede afsendt Svaret til Holck. — *Wien*, d. 27. July. (Tydsk.) Hallwich, Wallensteins Ende I. 474—75.

17. vel 27. Julii. *14775. JOHANNIS CABELLIIVII ad Johannem Meursium epistola, in qua amicitiam suam cum Bartholino et Wormio commemorat. — XXVII. Julii. Meursii Opera XI. 561—62.

19. Julii. *14776. K. CHR. IV. skriver til K. Karl I. om Restancerne af en Pension, der skyldes Brødrene Christ. og James Sinclar t. Sinclarsholm, som høre til en forarmet Familie. — 19. July. (Latin.) Udt. p. Eng. i Macray, Third Report S. 72. Breve af lign. Indhold: 8. Nov. 1634, 21. April 1638, 16. Sept. 1639, 20. Juni 1640.

19. Julii. *14777. K. CHR. IV. befaler Lensmanden Frederik Urne at sætte Jakob Jensen, Borger i Helsingborg, paa Kronborg paa fem Nætters Tid og traktere ham med Vand og Brød. — *Kjøbenhavn*, 1°. Brudst. i Brasch, Gamle Elere af Bregentved S. 234.

19. Julii. *14778. Den svenske Resident i Dresden, L. NICOLAIS Relation til Axel Oxenstjerna, hvori han bl. a. omtaler, at Hert. Frederik af Holsten er ankommen til Dresden d. 14. Juli, hvilket sættes i Forbindelse med Breslauerkongressen. — *Dresden*, 19. Juli. (Svehsk.) Irmer, Die Verhandl. Schwedens mit Wallenstein u. d. Kaiser 1631—34 II. 255—63.

20. Julii. *14779. K. CHR. IV.'s Forordning om, hvad der skal gives i Havnepenge i Helsingør af Skibe og Baade. — *Kjøbenhavn*, 20. Juli. Udt. i Aarsberetn. fra Geheimarch. III, Till. S. 94.

20. Julii. *14780. Den venetianske Resident i Wien ANTONIO ANTELMi indberetter til sin Regering, at det kejserlige Hof med Misfornøjelse har hørt, at den danske Konge vil møde i Breslau. — 30 luglio. (Italiensk.) Archiv f. Kunde österreich. Geschichts-Quellen. XXVIII. 388.

21. Julii. *14781. Kejser FERDINAND II. beder Wallenstein om at underrette de danske Gesandter om Grunden til, at hans Sendebud endnu ikke ere ankomne til Breslau, samt yttre Ønske om, at Mødestedet kan blive forlagt til Prag. — *Wien*, d. letzten July. (Tydsk.) Hallwich, Wallensteins Ende I. 481—82.

21. Julii. *14782. HENRIK HOLK meddeler Wallenstein bl. a., at det kejserlige Svar paa K. af Danmarks Forslag angaaende Toldsagen er bragt tilbage til ham af Ritmester Neumann, og at Kejseren er gaaet ind paa Nedsættelsen af Taxten. — *Pilsen*, d. 31. July. (Tydsk.) Hallwich, Wallensteins Ende I. 484—85.

26. Julii. *14783. L. NICOLAI, svensk Resident i Dresden, skriver til Axel Oxenstjerna om Fredsunderhandlingerne, at Kejseren vil sende Trautmansdorf, Questenberg og D. Gebhardt til Breslau, men at man venter, at K. Chr. IV. vil bestemme en ny Tid, da den først bestemte Termin er udløben. — 26. Juli. (Svensk.) Irmer, Die Verhandl. Schwedens mit Wallenstein u. d. Kaiser 1631—34 II. 264—66.

29. Julii. *14784. SOPHIA BRAHE Ottis Datter meddeler sin Brodersøn Hr. Jørgen Brahe t. Knudstrop, Befalingsmd. p. Hagenschouff, nogle Rettelser til hans Slægtetog, samt skriver om et Godskjøb i Skaane af hendes Søn Tage Tott t. Erichsholm. — *Helsingør*, d. 29. Juli. Vedel Simonsen, Bidr. til Jørgen Brahes Levn. S. 149—50.

30. Julii. *14785. BERNHARDUS MEYER, tydsk Præst i Kjøbenhavn, lover, at han for Fremtiden vil være Biskoppen og Ordinansen lydige, afholde sig fra Skjælden paa Prædikestolen og befitte sig paa Enighed med Byens Gejstlighed, om hvilken han ikke ved andet end godt. — *København*, 30. Juli. (Tydsk.) Ny kirkehist. Saml. III. 192.

1633.

4786. WALLENSTEINS Brev til Henrik Holk, hvori han anmoder ham om at
e sin Marsch mod Voigtland og Meissen. — *Feldlager bei Schweidnitz*, 9. August.
Archiv f. sächs. Gesch. N. F. III. 828—29. 30. Juli.
4787. HENRIK HOLK skriver til Wallenstein og søger at forsvare sin Fremryk- ante 31. Juli.
nberg. — (Uden Datum.) (Tydsk.) Archiv f. sächs. Gesch. N. F. III. 327—28.
4788. WALLENSTEIN meddeler de danske Gesandter, at det af Kejseren udstedte 31. Juli.
n allerede forlængst er sendt til Feltmarskalk Holk, men at han for ikke at
hermed sender dem et nyt Pas. — *Schweidnitz*, d. 10. Augusti. (Tydsk.)
Wallensteins Ende I. 507.
789. WALLENSTEIN underretter Henrik Holk om, at de danske Gesandter ere 31. Juli.
Frankfurt. — *Schweidnitz*, d. 10. Augusti. (Tydsk.) Hallwich, Wallensteins Ende
90. WALLENSTEIN underretter Arnim om de danske Gesandters Forlangende 31. Juli.
beder ham om at lade ledsage det Bud, som han sender med det forlangte
Frankfurt. — *Schweidnitz*, d. 10. Aug. (Tydsk.) Hallwich, Wallensteins Ende I. 506.
91. HUGONIS GROTH ad Jacobum Puteanum litteræ, in quibus commemorat, 1. Augusti.
tibus et Cæsare et Saxone paci operam dare, sed Anglum et Polonum non
solum id honoris occupare. — 11. Augusti. Hugonis Grothi Epistolæ 1687 S. 116.
92. WALLENSTEIN meddeler Kejser Ferdinand II., at han har sendt et Pas 2. Augusti.
Gesandter, og foreslaar, at Breslau trods Kejserens Indvendinger bliver fast-
dested. — *Schweidnitz*, d. 12. Augusti. (Tydsk.) Hallwich, Wallensteins Ende
3mstds. S. 515—16 meddeles det kejserlige Raads Betænkning dat. d. 20. August, at Ge-
drage til Nelsze og der forhandle med Hert. af Friedland.
93. HENRIK HOLCK tilskriver Wallenstein bl. a., at han har sendt Oberst 2. Augusti.
med et betydeligt Antal Ryttere mod Dresden og Freyberg. — *Pilzen*,
Tysk.) Hallwich, Wallensteins Ende I. 522—23. Archiv f. sächs. Gesch. N. F. III. 329—31.
94. HENRIK HOLK skriver til Wallenstein, at han nu er rykket frem til 4. Augusti.
og vil drage videre næste Dag, men om Fjenden har han ingen sikre Under-
— *Joachimsthal*, 14. Augusti. (Tydsk.) Archiv f. sächs. Gesch. N. F. III. 331.
- Den franske Gesandt FEUQUËRES Instrux for d'Avaugour som Afsending 4. Augusti.
søskendske Kredse, hvorefter han skal modarbejde Mødet i Breslau, men tage
udtale sig derom til Afsendinge fra Hert. af Holsten og Braunschweig og
han maatte antage for Venner af K. af Danmark og Kurf. af Sachsen.
quatorzième Août. Lettres du marquis de Feuquières II. 84—88.
- Den engelske Gesandt Sir ROB. ANSTRUTHERS Forestilling til K. CHR. IV. 8. Augusti.
underhandlingerne i Tydskland og Restaurationen i Pfalz. — 8. Aug.
ing. i Macray, Third Report S. 58.
- Sir Rob. ANSTRUTHERS Brev til K. Chr. IV. om det pfalziske Spørgs- 10. Augusti.
idt, 10. Aug. (Tydsk.) Udt. p. Eng. i Macray, Third Report S. 58.
- Den venetianske Resident i Wien ANTONIO ANTELMi indberetter til sin 10. Augusti.
af Danmarks Gesandter ere komne til Breslau, men at de kejserlige vente
ekomst for at træffe Aftale om Instruxerne. — 20 agosto. (Italiensk.)
le österreich. Geschichts-Quellen. XXVIII. 399.
- ULDERICUS dux Martinum Opitium rogat, ut prima occasione ad castra ante 11. Augusti.
tus ejus exoptetur. — (Uden Datum.) Palm, Martin Opitz v. Bobenfeld S. 6.

1633.

11. Augusti. *14800. Kejser FERDINAND II. skriver til Wallenstein angaaende det danske Gesandtskabs Komme. — *Wien*, d. 21. Augusti. (Tydsk.) Hallwich, Wallensteins Ende I. 529—30.
12. Augusti. *14801. K. CHR. IV. skriver til K. Karl I. om Underhandlingerne i Tydskland om Pfalz. — 12. Aug. (Latin.) Udt. p. Eng. i Macray, Third Report S. 72.
12. Augusti. *14802. HENRIK HOLK skriver til Wallenstein, at Leipzig har overgivet sig til ham. — *Leipzig*, d. 22. Augusti. (Tydsk.) Archiv f. sächs. Gesch. N. F. III. 332—34.
12. Augusti. *14803. H. G. v. ARNIMB tilmelder Wallenstein, at Hert. Ulrik af Holsten den foregaaende Dag er bleven dødelig saaret og er død samme Nat Kl. 1, hvorfor han udbeder sig et Pas for at kunne meddele K. af Danmark og dennes Gesandter Dødsfaldet. — *Schweidnitz*, am $\frac{1}{2}$ Augusti. (Tydsk.) Hallwich, Wallensteins Ende I. 535—36. D. 24. August udsteder W. et Pas for Oberstl. Ponikaw. Smstds. S. 586. Archiv f. sächs. Gesch. N. F. III. 325—26.
12. Augusti. *14804. Sir ROB. ANSTRUTHERS Brev til K. Chr. IV. om det pfalziske Spørgsmaal. — *Hamburg*, 12. Aug. (Latin.) Udt. p. Eng. i Macray, Third Report S. 58.
12. Augusti. *14805. Den franske Gesandt FEUQUIÈRES Skrivelse til K. af Frankrig, hvori han omtaler, at Hensigten med Hert. af Holstens Rejse til sin Svigerfader Kurf. af Sachsen vistnok har været at vedligeholde den gode Forstaaelse mellem denne og K. af Danmark og at støtte Beslutningen om Afholdelsen af Mødet i Breslau. — *Erfort*, 22. Aout. (Fransk.) Lettres du marquis de Feuquières II. 34—78.
13. Augusti. *14806. L. NICOLAI, svensk Resident i Dresden, skriver til v. Tschirnhaus, at Fredsunderhandlingerne staa stille, og at man venter paa, at K. af Danmark som Mægler skal ansætte en ny Termin, da den første er udløben. — *Dresden*, 13. August. (Tydsk.) Irmer, Die Verhandl. Schwedens mit Wallenstein u. d. Kaiser 1631—34 II. 278—79.
13. Augusti. *14807. Kurf. JOHAN GEORG af Sachsens Brev til K. Chr. IV., hvori han meddeler ham Holcks Indfald og tilføjer, at han nærer godt Haab om, at der snart vil vise sig Midler, hvorved dennes Forehavende kunne forhindres. — *Dresden*, 13. Augusti. (Tydsk.) Udt. og Brudst. i Neues Archiv f. sächs. Gesch. I. 163.
13. Augusti. *14808. JOHANNIS KIRCHMANNI ad Johannem Meursium epistola, in qua commemorat, se ante paucos annos cum Christiano Friis, cancellario regio, librum de profec-tione Danorum in terram sanctam nunquam editum et in bibliotheca Lubecensi publica repertum communicasse, interrogatque, num libellus ejusdem argumenti nunc Hafniæ editus ejusdem auctoris sit. — *Lubeccæ*, XIII. Aug. Meursii Opera XI. 562—63.
15. Augusti. *14809. ADLER SALVIUS tilskriver Axel Oxenstjerna om en Samtale med Administratorens Sendebud, Hans v. Bülow, der ønskede, at Oxenstjerna skulde bevæge Hert. af Holsten til at tilbagegive Administratoren Femern, som K. Chr. IV. havde inddraget i den sidste Fejde og givet til Hertugen. — *Hamb.*, d. 15. Aug. Brudst. i Cronholm, Trettioåriga kriget och underhandlingarne i Tyskland I, 1. 186, Anm. 3.
15. Augusti. *14810. H. G. v. ARNIMB meddeler Kurf. Joh. Georg af Sachsen Hert. Ulrichs Død og hans Bisættelse i Kirken i Liegnitz. — *Sweinitz*, d. $\frac{1}{2}$ Augusti. (Tydsk.) Hallwich, Wallensteins Ende II. 299. Udt. i Neues Archiv f. sächs. Gesch. I. 162—63.
16. Augusti. *14811. L. NICOLAI, svensk Resident i Dresden, skriver til General Johan Banér og meddeler, at Holk med 16—18,000 Mand marscherer mod Chemnitz og har indtaget forskellige Byer, endvidere at Rigskansleren har samlet de 4 øvre Kredses Stænder i Frankfurt bl. a. for at forhandle om den af Danmark fremsatte Interposition. — 16. August. (Svensk.) Irmer, Die Verhandl. Schwedens mit Wallenstein u. d. Kaiser 1631—34 II. 280—83.
17. Augusti. *14812. Den venetianske Gesandt i Wien ANTONIO ANTELMi indberetter til sin Regering, at der i Schlesien har været en Sammenkomst mellem de krigsførende Parters

1633.

- flerer, hvoriblandt Pr. af Danmark, og at man er bleven enig om en Vaaben-
4 Uger. — 27 agosto. (Italiensk.) Udt. i Archiv f. Kunde österreich. Geschichts-
/III. 391—92.
4813. STEPHANUS JOHANNIS STEPHANIUS Gerardo Joanni Vossio nuntiat, se 18. Augusti.
et filiolam hoc anno amisisse. — *Soræ*, d. XVIII. Aug. Ger. Joan. Vossii Epi-
814. JOHANNIS MEURSII ad Gerardum Vossium epistola, in qua ei nuntiat, 20. Augusti.
regis et regni et Rosæcrantzium opera ejus et filii ejus sibi missa vidisse et
re. — *Soræ*, d. XX. Augusti. Ger. Joan. Vossii Epistolæ II. 125—26. Meursii Opera
315. CHRISTOFF ULFELDT, OTTO v. KRELL og CHRISTOFF VON DER LIPPE, K. af 20. vel 30. Augusti.
ndebud, bede Wallenstein om at undskyldte, at de ikke før nu have takket for det
Pas. — *Hernstatt*, d. 30. Augusti. (Tydsk.) Hallwich, Wallensteins Ende I. 565.
16. L. NICOLAI, svensk Resident i Dresden, skriver til v. Tschirnhaus bl. a. 20. Augusti.
iks Død og Holks Tilbagetog til Bøhmen. — *Dresden*, 20. August. (Tydsk.)
andl. Schwedens mit Wallenstein u. d. Kæiser 1631—34 II. 290—91.
7. JOHANNES MEURSIUS Johannem Kirchmannum hortatur, ut Bartholdum 21. Augusti.
moderator studiorum filii sui futurus sit, ad iter ad se destinatum accelerandum
Iafniæ, XXI. Augusti. Meursii Opera XI. 563. Marquardi Gudli Epistolæ S. 281.
3. Sir ROB. ANSTRUTHERS Brev til K. Chr. IV. om det pfalziske Spørgs- 22. Augusti.
burg, 22. Aug. (Latin.) Udt. p. Eng. i Macray, Third Report S. 58.
1. K. CHR. IV.'s Brev til Sir Rob. Anstruther om Underhandlingerne i 23. Augusti.
aaende Pfalz og om Traktaten mellem Danmark og England. — 23. Aug.
Eng. i Macray, Third Report S. 72.
- L. NICOLAI, svensk Resident i Dresdens Relation til Axel Oxenstjerna 23. Augusti.
Beretning om Hert. Ulriks Død og Meddelelse om, at Holk skal have til-
sin Tjeneste. — *Dresden*, 23. August. (Svensk.) Irmer, Die Verhandl. Schwedens
d. Kæiser 1631—34 II. 292—96.
- Kurf. JOHAN GEORG af Sachsens Skrivelse til Kurf. Georg Wilhelm af 23.-24. Augusti.
en Efterskrift af 24. Aug. berettes det, at der lige er ankommen en
af Danmark, som meddeler, at han allerede har affærdiget sine Gesandter
blau, og oversender det kejserlige Lejdebrev for de kursachsiske. —
August. (Tydsk.) Udt. og Brudst. i Neues Archiv f. sächs. Gesch. I. 167.
- Hert. BERNHARD af Sachsen-Weimars Brev til Axel Oxenstjerna, hvori 25. Augusti.
r sine Tanker om Holks Hensigt med Indfaldet i Kursachsen. — (Uden
Irmer, Die Verhandl. Schwedens mit Wallenstein u. d. Kæiser 1631—34 II. 297—98,
Sept. n. St.
- AXEL OXENSTJERNA skriver til Hert. Bernhard af Weimar og raader ham 26. Augusti.
ed Holk. — 26. August. (Tydsk.) Irmer, Die Verhandl. Schwedens mit Wal-
631—34 II. 299—300.
- AXEL OXENSTJERNA skriver til Landgrev Wilhelm af Hessen-Kassel, bl. a. 26. Augusti.
k til Hert. Bernhard om den nylig afsluttede Vaabenstilstand i Schlesien.
layn, d. 26. August. (Tydsk.) Irmer, Die Verhandl. Schwedens mit Wallen-
—34 II. 300—01.

1633.

26. Augustl. *14825. AXEL OXENSTJERNA skriver til Gustav Horn og tilraader ham at falde over Holk for at sikre Hert. Bernhard mod Angreb af Aldringer. — *Frankfurt a. M.*, 26. August. (Svensk.) Brudst. i Irmer, Die Verhandl. Schwedens mit Wallenstein u. d. Kaiser 1631—34 II. 299.
26. Augustl. *14826. HENRIK HOLK skriver til Wallenstein, at han vil lade Hatzfeld og Grev Colorado rejse til ham og paa Vejen lade dem henvende sig til de danske Gesandter i Breslau. — *Gretz*, d. 5. September. (Tydsk.) Archiv f. sächs. Gesch. N. F. III. 335—37.
27. vel 29. Aug. 7684. Moser, Patriotisches Archiv XII. 440—42 (med Datum: 29. Aug.).
27. Augustl. *14827. KGL. og HERTUGELIGT aabent Brev til Ridderskabet i Fyrstendømmerne, hvori gjøres nærmere Rede for den første Termin paa 25,000 Rdlr. af den bevilgede Skat, der skal betales til næste Omslag. — *Schloss Gottorf*, d. 27. Augusti. (Tydsk.) Særtr. af Forordn.
28. Augustl. *14828. K. CHR. IV. paalægger Rentemestrene at skaffe ham en dygtig Kammer-tjener, da han har forordnet den forrige, Søren Terckelssøn, til Tolder i Glykstadt. — *Glykstadt*, d. 28. Augusti. Brudst. i Danske Saml. 2 R. II. 243.
28. Augustl. *14829. Feltmarskalk GUSTAV HORNS Brev til Hert. Bernhard af Sachsen-Weimar, hvori han tilraader et Overfald paa Holk. *Steislingen*, 28. August. (Tydsk.) Irmer, Die Verhandl. Schwedens mit Wallenstein u. d. Kaiser 1631—34 II. 305—06.
28. Augustl. *14830. WALLENSTEIN udbeder sig Oplysninger af de danske Sendebud om deres Rejse og opfordrer dem til at foreslaa et andet Mødested, hvis de af Frygt for Pesten ikke ville begive sig til Breslau. — *Schweidnitz*, d. 7 Septembris. (Tydsk.) Hallwich, Wallensteins Ende I. 552.
30. Augustl. *14831. WALLENSTEIN meddeler de danske Gesandter, at Kejserens Sendebud ere ankomne til Schlesien, og foreslaar, at Mødet finder Sted i Prag og ikke i Breslau paa Grund af Pesten. — *Schweidnitz*, d. 9. Septbr. (Tydsk.) Hallwich, Wallensteins Ende I. 557.
30. Augustl. *14832. RUDOLFF VON COLLOREDO meddeler Wallenstein, at Feltmarskalk Holkhe samme Nat er afgaaet ved Døden. — *Eger*, d. 9. Septembr. (Tydsk.) Hallwich, Wallensteins Ende I. 508. Brudst i Neues Archiv f. sächs. Gesch. I. 180.
30. Augustl. *14833. K. LUDVIG XIII. af Frankrigs Instrux for sin Gesandt de Feuquières, hvorefter denne skal udtale for Oxenstjerna, at K. af Danmark har forsikret ham om, at han aldeles ikke arbejder paa en Particulærfred, men at man dog bør tage sig i Agt for at bringe Mødet i Breslau til at strande. — *Au Camp devant Nancy*, le 9. jour de Septembre. (Fransk.) Lettres du marquis de Feuquières II. 105—16.
31. Augustl. *14834. ADLER SALVIUS tilskriver Axel Oxenstjerna om K. Chr. IV.'s Skinsyge mod Svenskerne paa Grund af deres Held i den tyske Krig; dog mener han, at Kongen hader Kejseren endnu dybere end Sverig, fordi den førstnævnte har tilføjet ham større Skade, end Sverig nogensinde har gjort. — *Hamburg*, 31. Aug. (Svensk.) Brudst. i Cronholm, Trettioåriga kriget och underhandlingarne i Tyskland I, 1. 68, Anm. 1—2, S. 69, Anm. 2 og S. 72, Anm. 2.
2. Septbr. *14835. Rigskansler AXEL OXENSTJERNAS Skrivelse til Hertug Bernhard af Sachsen-Weimar, hvori han omtaler, at Generallieutenant Arnim har meddelt ham, at Hert. af Friedland under sine Samtaler med ham har udtalt sin Misbilligelse af den danske Mægling. — *Frankfurt am Mayn*, 2. Sept. (Tydsk.) Irmer, Die Verhandl. Schwedens mit Wallenstein u. d. Kaiser 1631—34 II. 309—12. Brudst. og Udt. i Dudik, Forschungen in Schweden f. Mährens Geschichte S. 431—33.

1633.
4836. WALLENSTEINS Brev til Colorado, hvori han skriver, at han med den 2. Septbr.
nerte har erfaret Budskabet om Holcks Død. — *Feldlager bei Schweidnitz*,
iber. (Tydsk.) Brudst. i Neues Archiv f. sächs. Gesch. I. 180.
4837. OLAUS WORMIUS a Johanne Meursio enodationem loci cujusdam Vitæ 3. Septbr.
a Sorano descriptæ petit. — *Hafnia*, III. Septemb. Meursii Opera XI. 563—64.
838. CHRISTOFF VLFELT, OTTO VON KHREL, CHRISTOPH VON DER LIPPE, K. af 3. Septbr.
Gesandter, underrette Wallenstein om, at de paa Grund af Pesten ikke ville
slau. — *Hernstatt*, d. $\frac{2}{3}$. 7bris. (Tydsk.) Hallwich, Wallensteins Ende I. 566—67.
839. Kejser FERDINAND II.'s Brev til Wallenstein, hvori han spørger, om det 3. Septbr.
ære nyttigt at lade Feltmarskalk Holk rykke frem mod Cronach, Forchheim
g. — 13. Sept. — (Tydsk.) Brudst. i Archiv f. sächs. Gesch. N. F. III. 337
40. WALLENSTEIN underretter de danske Gesandter om den mellem ham og 3. Septbr.
le Vaabenstilstand og opfordrer dem til hurtigst mulig at besvare hans For-
forlægge Mødet til Prag. — *Schweidnitz*, d. 13. Septbr. (Tydsk.) Hallwich,
de I. 565—66.
1. WALLENSTEIN oversender Greven af Trautmanszдорff den mellem ham og 3. Septbr.
sandter førte Brevvexling angaaende Mødestedet for Fredsunderhandlingerne.
d. 13. Septbr. (Tydsk.) Hallwich, Wallensteins Ende I. 564.
2. WALLENSTEIN meddeler Biskop Anton af Wien, at han paa Grund af 3. Septbr.
stedfindende Pest har foreslaaet de danske Gesandter at afholde Freds-
— *Schweidnitz*, d. 13. Septbr. (Tydsk.) Hallwich, Wallensteins Ende I. 564.
3. Skatteindkræveren SALOMON GERHARD skriver til Kurf. Johan Georg af 3. Septbr.
olck er død af Pest i Adorf; han havde befalet, at man skulde hente en
selv om det skulde koste 500 Dlr., men det havde ikke været muligt at
lan. — *Leipzig*, 3. Septbr. (Tydsk.) Udt. i Neues Archiv f. sächs. Gesch. I. 179.
- L. NICOLAI, svensk Resident i Dresden, skriver til Axel Oxenstjerna, at 6. Septbr.
efter, at han havde indtaget Leipzig, var død af Pest, at der den 27. Au-
n et dansk Gesandtskab til Grossen Hayn for at faa Ægteskab afsluttet
og den kurfyrstl. Frøken, og at ogsaa Hamburgs Syndikus D. Heinrich
kommen for at paavirke Kursachsen mod den af Danmark paalagte Told
mener Nicolai, at Kurfyrsten allerede overfor Reventloe stiltiende har
ke. — *Dresden*, 6. Septbr. (Svensk.) Irmer, Die Verhandl. Schwedens mit
Isar 1631—34 II. 325—30.
- L. N. TUNDEL tilskriver Rigskansleren Axel Oxenstjerna om en Samtale 6. Septbr.
den med en sachsisk Raadsherre, der yttrede, at Samtykke hertil maatte
ere af alle Kurfyrster. — 6. Sept. (Svensk.) Udt. i Cronholm, Trettioåriga
ingarne i Tyskland I, 1. 177.
- WALLENSTEIN meddeler Kejser Ferdinand II., at Feltmarskalk Grev Holka 6. Septbr.
og at Kejseren i ham har mistet en tro og flittig Tjener. — *Schweidnitz*,
(Tydsk.) Hallwich, Wallensteins Ende I. 570—71. Brudst. i Neues Archiv f.
- IGMUND v. GÖTZEN, brandenburgsk Kansler, skriver til Kurf. Georg 6. Septbr.
paa Grund af Holks Korps' Strejftog har maattet rejse over Magdeburg,
i Frankfurt har haft Audients hos Axel Oxenstjerna, som udtalte, at
emgangsmaade forekom ham meget »befremdet», og at han næsten

1633. tvivlede paa, at han mente det ærligt med sin Interposition. — *Frankfurdt am Meyn*, am 6. Septembris. (Tydsk.) Irmer, Die Verhandl. Schwedens mit Wallenstein u. d. Kaiser 1631—34 II. 316—25.
10. Septbr. *14848. JOHANNES MEURSIUS ad Olaum Wormium scribit, Johannem von Gendt, mercatorem Hafniensem, negotium litteras ad Cabeliavium sub involucro ad Gerardum Vossium mittendi libenter recepturum esse, eique locum Vitæ Hippocratis explicat. — *Soræ*, d. X. Septembris. Meursii Opera XI. 564.
10. Septbr. *14849. ANNA OWENA HOYERINNS versificerede Brev til »Peer, Nielsz sin Sohn tho Westerwyck.« — Den 10. 7bris. (Plattysk.) Biernatski, Schleswig-Holst.-Lauenb. Landesber. 1846 S. 62—64.
10. Septbr. *14850. L. NILSSON, svensk Resident i Dresden, skriver til Axel Oxenstjerna, at det danske Gesandtskab rejser frem og tilbage mellem Grossen Hayn og Moritzburg, men kommer ikke til Dresden for Pestens Skyld, og at K. af Danmark vedbliver at kræve Told paa Elben, saa 500 Kjøbmænd ere emigrerede til Glykstadt, Bremen og navnlig til Holland. — *Dresden*, 10. September. (Svensk.) Irmer, Die Verhandl. Schwedens mit Wallenstein u. d. Kaiser 1631—34 II. 335—36.
10. Septbr. *14851. L. NICOLAI, svensk Resident i Dresden, skriver til Andreas Wechsel, Postmester i Leipzig, at Arnim har haft Audients hos Kurfyrsten, som opholdt sig med det danske Gesandtskab i Moritzburg. — *Dresden*, 10. Sept. (Tydsk.) Irmer, Die Verhandl. Schwedens mit Wallenstein u. d. Kaiser 1631—34 II. 337.
10. Septbr. *14852. WALLENSTEIN opfordrer de danske Gesandter til at begive sig til Breslau, da de kejserlige Sendebud ere undervejs dertil. — *Schweidnitz*, d. 20. Sept. (Tydsk.) Hallwich, Wallensteins Ende I. 578.
10. Septbr. *14853. Skatteindkræveren SALOMON GERHARD skriver til Kurf. Johan Georg af Sachsen, at Holcks Lig er udstillet i Kirken i Eger i en Kiste med Glasvinduer; det skal føres i Procession til Prag og Wien. — D. 10. September. (Tydsk.) Brudat i Neues Archiv f. sächs. Gesch. I. 180.
12. Septbr. *14854. GERARDI JOANNIS Vossii ad Hugonem Grotium epistola, in qua sibi perjucunda fuisse affirmat, quæ de colloquio ejus cum rege Daniæ cognoverit. — *Amstelodami*, X. Kal. Octobr. Ger. Joan. Vossii Epistolæ S. 246.
13. Septbr. *14855. OLAUS WORMIUS ad Johannem Meursium scribit, se mercatori Johanni von Gendt litteras ejus Cabeliavio destinatas ad Vossium transmittendas traditurum esse eique pro explicatione loci Vitæ Hippocratis gratias agit. — *Hafniæ*, XIII. Sept. Meursii Opera XI. 564.
13. Septbr. *14856. L. NICOLAI, svensk Resident i Dresden, skriver til den svenske Sekretær L. Grubbe, at de danske Gesandter endnu forhandle med Kurfyrsten paa Moritzburg, og at den hamburgske Syndikus H. Luntzmann d. 11. Sept. har faaet »et responsum dilatorium« og derefter er afrejst til Brandenburg og Oxenstjerna. — *Dresden*, 13. Sept. (Svensk.) Irmer, Die Verhandl. Schwedens mit Wallenstein u. d. Kaiser 1631—34 II. 338—39.
14. Septbr. *14857. JOHANNES MEURSIUS Olaum Wormium, ut se de conditione Cabeliavii certiore faciat, rogat, eique gratulatur, quod iterum prole auctus est. — *Soræ*, XIV. Septembris. Meursii Opera XI. 564—65.
14. Septbr. *14858. Uddrag af DE KEJSERLIGE SENDEBUDS Skrivelse til de danske Gesandter angaaende de forestaaende Fredsunderhandlinger. — (*Peterwitz*) 24. Septembris. (Tydsk.) Hallwich, Wallensteins Ende I. 586.

1633.

9. M. G. Z. TRAUTMANSTORFF lover Wallenstein at sende ham Svaret til sandter in originali eller Kopi, som han da efter Behag kan afsende eller Peterwitz, d. 24. 7bris. (Tydsk.) Hallwich, Wallensteins Ende I. 585. 14. Septbr.

0. L. NICOLAI, svensk Resident i Dresden, skriver til Joachim Transehe, nt i Berlin, at de danske Gesandter stadig ere paa Moritzburg, og at de ifvente Stilstandens Udløb. — *Dresden*, 17. September. (Tydsk.) Irmer, Die lens mit Wallenstein u. d. Kaiser 1631—34 II. 345—47. 17. Septbr.

1. CASPARUS ERASMI BROCHMANDUS ad Johannem Meursium scribit, cancel-artem historiæ ejus perlectam quam maxime laudet, ut solutionem stipendii animo ferat, petere. — *Hafnia*, XIX. Sept. Meursii Opera XI. 565. 19. Septbr.

2. OLAUS WORMIUS ad Johannem Meursium scribit, se litteras ejus ad estinatas per mercatorem Johannem von Gendt ad Vossium transmisisse, proximas Cabeliavli mittit; simul ei filium natum gratulatur. — *Hafnia*, Meursii Opera XI. 565. 19. Septbr.

WALLENSTEIN skriver til A. v. Waldstein om Grev Wilhelm von Wrzes-Gemalindes Krav paa afdøde Feltmarskalk Holks Ejendele og opfordrer lem til at frafalde deres Fordringer, da ellers han selv og K. af Danmark f Sagen. — *Veldileger bey Schweidnitz*, 29. September. (Tydsk.) Archiv f. III. 388. 19. Septbr.

Erklæring udstedt af ALBRECHT AF WALLENSTEIN, at han vil være afdøde irich Greve af Holkas Arvinger behjælpelig med at erholde saavel de Holk ætensionen som den af ham velfortjente »recompens«. — *Schweidnitz*, (Tydsk.) Hallwich, Wallensteins Ende I. 599—600. Brudet. i Neues Archiv f. sächs. 19. Septbr.

WALLENSTEIN udbeder sig et Pas til en Trompeter af Hert. Franz sen-Lauenburg for at kunne oversende et Brev fra de kejserlige Freds-de danske Afsendinge. — *Schweidnitz*, d. 29. Septembr. (Tydsk.) is Ende I. 597—98. 19. Septbr.

Postscriptum til L. NICOLAIS Brev til den svenske Resident i Hamburg an meddeler, at den hamburgske Syndikus Luntzmann drog fra Dresden ed et responsum dilatorium, at de danske Gesandter stadig ere paa der cirkulerer en Skrivelse fra K. Chr. IV. til Arnim, angaaende Pr. Ulriks anse for falsk, forfattet af en »ferdinandocolax«. — *Dresden*, 20. Sep-Irmer, Die Verhandl. Schwedens mit Wallenstein u. d. Kaiser 1631—34 II. 353—57. 20. Septbr.

Den svenske Resident i Dresden, L. NICOLAI skriver til Axel Oxenstjerna, indter ere paa Moritzburg endnu, og at der idag er afholdt en Takke-aftalte Giftermaal med Danmark, samtidig med at »Sponsalia» ere an-Sept. — *Af Dresden*, d. 22. septembus (!). (Svensk.) Irmer, Die Verhandl. stein u. d. Kaiser 1631—34 II. 359—62. 22. Septbr.

BERARDI JOANNIS VOSSII ad Hugonem Grotium epistola, in qua ei nobi-Guldensternium Danum et Ernstium Helmstadiensem, qui in academia iris fuit, nunc lustratis Gallia, Italia Siciliaque domum redeuntes com-dami, postr. Kal. Octobr. Ger. Joan. Vossii Epistolæ S. 244—45. 22. Septbr.

1633.

24. Septbr. *14869. Epistola D. HENRICI CUSTERI ad D. Petrum Dietericum Payngk, Daniæ regis chymicum, de remediis dolorum dentium. — *Oth.*, 24. Septbr. Bartholini Cista medica S. 352—53.
24. Septbr. *14870. Epistola HENNINGI ARNISÆI ad Olauum Wormium de abortu Margaretæ Johannis filiæ. — *Fridericiburgi*, die 24. Septbr. Bartholini Cista Medica S. 375—84.
24. Septbr. *14871. WALLENSTEIN sender Hert. Franz Albrecht af Sachsen-Lauenburg paa dennes Forlangende et Pas og en Trompeter, som skal ledsage Hert. Ulrich af Holstens Lig til Dresden. — *Rosza*, d. 4. Octobr. (Tydsk.) Hallwich, Wallensteins Ende I. 612.
24. Septbr. *14872. K. KARL I.'s Brev til K. Chr. IV., hvori han takker ham for hans Anstrængelser med Hensyn til Pfalz og meddeler, at han har givet Anstruther Instrux med Hensyn til Traktaterne og Beregningerne af Gjælden. — *Westminster*, 24. Septbr. (Latin.) Udt. p. Eng. i Macray, Third Report S. 51.
26. Septbr. *14873. Sir ROBERT ANSTRUTHER skriver til K. Chr. IV., at han d. 8. Aug. har meddelt ham sine Instruxer om Fornyselsen af Traktaten og udbeder sig Svar med Hensyn til Tid og Sted for Underhandlingerne, for at han kan sende Besked til London i denne Uge. — *Pinnenberg*, 26. Sept. (Latin.) Udt. p. Eng. i Macray, Third Report S. 58.
26. Septbr. *14874. GERARDI VOSSII ad Johannem Meursium epistola, in qua Guldensternium et Ernstium, qui lustratis Belgica, Germania, Gallia, Italia, Sicilia hodie in Daniam remeant, commemorat. — *Amstelodami*, Pridie Nonas Octobris. Ger. Joan. Vossii Epistolæ S. 246—48. Meursii Opera XI. 568.
27. Septbr. *14875. »Extractum protocolli L. NICOLAI« til den svenske Ambassadør i Hamburg, Adler Salvius, hvori han bl. a. omtaler, at der i Kirkerne i Dresden d. 22. Sept. er foretaget »en offentlig Taksigelse og videre Forbøn for den nu afsluttede Giftermaals-Alliance med Danmark«. — *Dresden*, d. 27. septembris. (Svensk.) Irmer, Die Verhandl. Schwedens mit Wallenstein u. d. Kaiser 1631—34 II. 371—73.
28. Septbr. *14876. K. CHR. IV. skriver til Sir Rob. Anstruther om Underhandlingerne i Tydskland angaaende Pfalz og om Traktaten mellem Danmark og England. — 28. Sept. (Latin.) Udt. p. Eng. i Macray, Third Report S. 72.
28. Septbr. *14877. Den venetianske Resident i Wien ANTONIO ANTELMi indberetter til sin Regering, at Fredsmødet i Breslau ikke bliver til noget; de danske Afsendinge have efter deres Konges Søns Død skrevet hjem efter nye Instruxer. — 8 ottobre. (Italiensk.) Udt. i Archiv f. Kunde österreich. Geschichts-Quellen XXVIII. 396—97.
30. Septbr. *14878. Judicium MEDICORUM de abortu Margaretæ Johannis filiæ Helsingorensis. — *Ex academia Medica*, 30. Septbr. Bartholini Cista Medica S. 374—75.
1. Octobr. *14879. WILLUM VON OLDENBARNEVELDS Skrivelse til Hugo de Groot, hvori han mener, at Hamburg ikke vil blive tilfredsstillet, saalænge K. af Danmark fastholder Tolden. — D. 11. October. (Hollandsk.) Kronijk van het hist. Geneotschap te Utrecht 6. Serie. 29. Jaarg. S. 517—18.
1. Octobr. *14880. K. KARL I. skriver til K. Chr. IV., at han har givet Anstruther Instrux med Hensyn til en Klage af engelske Kjøbmænd over nye Toldpaalæg paa Elben ved Glykstadt. — *Westminster*, 1. Oct. (Latin.) Udt. p. Eng. i Macray, Third Report S. 51.
5. Octobr. *14881. GERARDI JOANNIS VOSSII ad Mericum Casaubonum epistola, in qua commemorat, Hugonem (Grotium) magni stipendii spe a rege Daniae vocatum esse, sed nondum constare, an oblata sit accepturus. — *Amstelodami*, Id. Octobr. St. N. Ger. Joan. Vossii Epistolæ S. 248—49.

1633.

14882. HUGONIS GROTH ad Joannem Cordesium, canonicum Lemovicensem, epistola Wibio gratias agit, quod sui memoriam non exuerit. — 15. Octobr. Hugonis d. 1687 S. 117—19. 5. Octobr.
4883. Den svenske Rigskansler AXEL OXENSTJERNAS Memorial til Rigsskatlabriel Oxenstjerna, hvori han omtaler, at Saltlicenterne drive Handelen over k. — *Frankfurt vid Main*, d. 8. Oct. (Svensk.) Brudst. i Gjerwell, Brev ifrån Axel il Johan Oxenstierna I, 3. 51—55. 8. Octobr.
884. K. CHR. IV. befaler Universitetets Rektor og Professorer at fremskynde et af Skolebøgerne. — *Kiøbenhaffn Slott*, d. 11. Octobris. Kirkehist. Saml. 3. R. II. 713—14. 11. Octobr.
385. K. CHR. IV. tilskriver Bisperne om Indførelsen af de ny Skolebøger. — 11. Octobris. Kirkehist. Saml. 3. R. II. 714—16. Udt. i Nyerup, Hist.-stat. Skildr. af Tilmærk og Norge III, 1. 99—101. 11. Octobr.
86. K. CHR. IV.'s Brev med Opfordring til de andre Kjøbstæder i Riget om øge Borgere med at gjenopbygge deres Huse, som vare blevne hjemsøgte af *Slott Kiøbenhaffn*, d. 11. Octobris. Petersen, Kjøge Byes Hist., Aktst. S. 53—54. 11. Octobr.
37. Litteræ recommendatitiæ CHR. IV.ⁱⁱ regis Johanni Heigenii, medicinæ Carolum I., regem, datæ de causa fratris ejus, qui a quibusdam subditis veneno interfectus erat. — *E Regia nostra Haffniæ*, 14. octobr. State Papers vard, Earl of Clarendon. I. 68. 14. Octobr.
8. Hert. FREDERIK III. af Gottorp skriver til Magistraten i Burg, at der ikke er til at fritage Byen for de tre Kvartaler Soldaterpenge, den endnu er skyldig, se hurtigst mulig betalte. — *Gottorff*, 15. Octbr. (Tydsk.) Brudst. i Hanssen, ihmarn S. 24. 15. Octobr.
1. K. CHR. IV.'s Befaling til Lensmanden Frederik Urne, at han skal paa-paa Frederiksborg i Kongens Fraværelse at give Agt paa Klokkestilleren hver Gang han ikke forvalter sin Bestilling ret, i den spanske Tønde paa id; da han den foregaaende Dag har forsømt at ringe, skal han den næste timer i den spanske Tønde. — *Frederiksborg*, 17/10. Frils, Saml. til dansk 3. Brudst. i Brasch, Gamle Elere af Bregentved. S. 234. 17. Octobr.
- K. CHR. IV.'s Brev til Rektor og Professorer ved Universitetet, hvorved at kalde Helvaderus til Regnskab for adskillige utilbørlige Ting, han ke, og have Indseende med, at intet sligt mere udkom i Trykken. — d. 23. Octobr. — Mansa, Folkesygdommenes og Sundhedsplejens Hist. i Danmark. irrligste Dato 28. Octobr.). Danske Mag. 5. R. I. 203. 23. Octobr.
- ADLER SALVIUS tilskriver Axel Oxenstjerna, at Grev Pentz har ytret til at hvis det gik Svenskerne ilde, maatte ogsaa K. af Danmark søge af den fælles Fjendes Nederlag. — *Hamb.*, d. 23. Oct. (Svensk.) Trettioårliga kriget och underhandlingarne i Tydskland I, 1. 184, Anm. 2. 23. Octobr.
- nerva Jan.-Marts 1804. S. 19—20.
- BARON RORTES Skrivelse til den franske Gesandt Feuquières, hvori han Frands Albrecht af Sachsen for at indjage Kurf. af Brandenburg Skræk om at K. af Danmark vil slutte sig til Kejseren. — *Tangermund, insk.)* Lettres du marquis de Feuquières II. 142—57. 24. Octobr. 25. Octobr.

1633.

27. Octobr. *14893. K. CHR. IV.'s Brev, hvorved han tillader, at de, der have lidt Skade ved Ildebrand i Kjøge, i 3 Aar maa være fri for Skat og al anden borgerlig og Byes Tyng. — *Slott Kjøbenhaffn*, d. 27. Octobris. Petersen, Kjøge Byes Hist., Aktst. S. 54—55.
29. Octobr. 7705. Tilføj: og S. 82. Brudst. i Christensen, Hørsholms Historie S. 46.
29. Octobr. *14894. FREDERIK RANTZOW beder Kansleren Hr. Christen Friis om Besked, hvorledes han skal forholde sig i 2 Lejermaalssager paa Øsel. — *Arnsbock*, d. 29. Octobris. Danske Mag. 4. R. IV. 179.
29. Octobr. *14895. JOHANNES KIRCHMANNUS ad Johannem Meursium scribit, Christianum Friis cancellarium ante paucos annos, quum Lubecæ pacificationi inter Cæsarem et regem interesset, duos tractatus manuscriptos de regibus Norvagiensium et de protectione Danorum in terram sanctam a se repertos vidisse et editione dignos judicasse; rogat, num tale manuscriptum in Dania exstet. — *Lubecæ*, XXIX. Octobr. Meursii Opera XI. 568.
30. Octobr. *14896. K. CHR. IV.'s Befaling, at Hans Snedker skal begive sig til Kjøbenhavn for tilligemed Hans Steenvinkel at ophænge Tapetserierne fra Kronborg i den gamle Sal paa Slottet i Kjøbenhavn. — *Anderskauf*, d. 30. October. Burman Becker, Om vævede Tapeter i Danm. S. 28—24.
- Octobri. *14897. K. CHR. IV.'s Brev til K. Karl I. om en Sending Falke. — Octbr. (Latin.) Udt. p. Eng. i Macray, Third Report S. 72. Uden Dag.
- c. Octobri. *14898. Relation om Hertugen af Friedlands Færd og Planer i Aaret 1633. Heri omtales en Træfning, hvori il Principe di Danimarca har deltaget, og Hertugens Underhandling med den danske Konges Afsendinge. (Italiensk.) Archiv f. Kunde österreich. Geschichts-Quellen. XI. 28—40.
1. Novbr. *14899. Epistola D. HENRICI CUSTERI ad D. Petrum Dietericum Payngk de Hypochondriaco Scorbuto. — *Othonia*, Kal. Novembris. Bartholini Cista Medica S. 354—56.
5. Novbr. *14900. SNEDKERLAVET i HAMBURGS efter Anmodning afgivne Erklæring til Lavet i Flensborg angaaende en Billedskjærer Klaus Gabriel fra Flensborg, der havde lært hos en Mester i Kjøbenhavn, som ikke var i Lavet, og nu vilde være Mester i Flensborg; det fraraades at optage ham. — *Hamburgk*, d. 5. Novembris. (Tydsk.) Mitchell. d. Vereins f. Hamburg. Gesch. X. 70—71.
6. Novbr. *14901. HUGONIS GROTHI ad Benjaminum Maurerium epistola, in qua refert, Belgios novo vectigali a Cæsare Dano in Albim concessio excitatos Hamburgum vicinasque urbes, ut sibi concordessint, hortatos esse, sed urbes credere, iis non tantum otii a re sua fore, ut in Danum verbis res addant. — 16. Novemb. Hugonis Grotii Epistolæ 1687 S. 118 19.
8. Novbr. *14902. Sir ROB. ANSTRUTHERS Forestilling til K. Chr. IV. angaaende de engelske Kjøbmænds Klager. — *Scanderburg*, 8. Nov. (Latin.) Udt. p. Eng. i Macray, Third Report S. 58.
12. Novbr. *14903. K. Chr. IV. tilskriver Landsdommeren i Jylland, at han har befalet Fru Helvig Kaas inden første Snapsting at føre sine Vidner i Sagen mod Jens Bang til Dommeren. — D. 12. Novbr. Wulff, Jens Bang S. 58—59.
12. Novbr. *14904. HENRICUS ERNESTIUS Gerardo Joanni Vossio pro voluntate erga se, cum eum Amstelodami invitet, præstita gratias agit refertque, Hugonem Grotium cum rege Chr. IVto Glucstadii fuisse et ab eo peculiari propemodum humanitate dimissum esse;

1633.

i Angliæ et civitatem Hamburgensem legatos Scanderburgum ad regem misisse.
i regio Hal in Cimbrica Chersoneso, XII. Novemb. Ger. Joan. Vossii Epistolæ

05. STEPHANUS JOHANNIS STEPHANIUS a Johanne Kirchmanno petit, ut sibi 14. Novbr.
lexicon Papiæ, ut eo in Saxone Grammatico notis uberioribus illustrando
iret. — *Soræ*, d. XIV. Novembris. Marqvardi Gudii Epistolæ S. 308—09.

06. K. CHR. IV.'s Brev til Sir Rob. Anstruther om Underhandlingerne i 16. Novbr.
angaaende Pfalz og om Traktaten mellem Danmark og England. — 16. Nov.
p. Eng. i Macray, Third Report S. 72.

07. K. CHR. IV.'s Brev til K. Karl I. med Anbefaling for Kapitain Patrick 20. Novbr.
20. Nov. (Latin.) Udt. p. Eng. i Macray, Third Report S. 72.

08. Baron de RORTES Skrivelse til den franske Afsending Feuquières, hvori 23. Novbr.
at han har faaet Underretning om, at K. af Danmark hverver Tropper, uvist
sigt. — *Berlin*, 3. Décembre. Lettres du marquis de Feuquières II. 166—70.

09. CH. v. ILOW meddeler Wallenstein bl. a., at Hert. Franz Julius af 23. Novbr.
lange har været hos K. af Danmark, hvorfor man ikke bør fæste Lid til, at
n ærlig Konge vil bringe en Fred i Stand efter Kejserens »reputation«. —
Decembris. (Tydsk.) Hallwich, Wallensteins Ende II. 142—43. Archiv f. sächs. Gesch.

Brudst. i Christensen, Hørsholms Historie S. 47.

24. Novbr.

0. OLIGERUS ROSENCRANTZIUS ad Johannem Meursium scribit, Georgium 25. Novbr.
ania cum legatis Danicis, nullam spem pacis facientibus, revertisse, sed
io ab eo (Meursio) et se desiderato cognoscere potuisse; tamen ominis optimi
, catalogum bonorum omnium totius universitatis Aarhusiensis archivis regis
n esse. — *Ex meo Rosenholmiano*, XXV. Novembr. Meursii Opera XI. 569—70.
Kirkehist. Saml. 3. R. VI. 545—46.

. Kejser FERDINAND II. skriver til Wallenstein om sin Tilbøjelighed til en 25. Novbr.
Fred og sin Forundring over den lange Dilation med den danske Inter-
ien, 5. December. Archiv f. sächs. Gesch. N. F. III. 362—63.

Biskop ANTON af Wien skriver til Wallenstein angaaende Fredsunder- 25. Novbr.
han udtaler Frygt for, at den danske Mægling maa betragtes som strandet,
t Hert. Franz Julius (af Sachsen-Lauenburg) ikke har medbragt noget For-
t Danmark, Sachsen eller Brandenburg. — *Wien*, d. 5. Decembris. (Tydsk.)
sins Ende II. 148.

Indberetning fra Biskop JENNS DINNISSSEN JERSIN i Ribe til Kongen om 26. Novbr.
ld i Westerherret og Waarbasse og Greene Præstekald i Slagsherred,
og Sogdenes Tilstand. — *Ribe*, d. 26. Novembris. Gjellerup, Jens Dinesen

Kurf. MAXIMILIAN af Baierns Instrux for Vicekansleren Richel, som hos 26. Novbr.
bl. a. skal søge Oplysninger om hans Stilling til de danske Mæglings-
nau, 6. Decembris. (Tydsk.) Irmer, Die Verhandl. Schwedens mit Wallenstein u.
III. 53—60.

JOHANNIS MEURSII ad Gerardum Vossium de editione Jansonii operum 29. Novbr.
— *Soræ*, XXIX. Nov. Ger. Joan. Vossii Epistolæ II. 129. Meursii Opera XI. 570—71.

1633.

29. Novbr. *14916. Udkast til en Instrux fra Kurf. MAXIMILIAN af Baiern til Vicekansleren Richel, som i Wien skal foreslaa, at han skal søge at faa Frankrig til at mægle Fred, da den danske Interposition har vist sig ikke at føre til noget. — 9. Dec. (Tydsk.) Irmer, Die Verhandl. Schwedens mit Wallenstein u. d. Kaiser 1631—34 III. 61—64.
30. Novbr. *14917. BARON DE RORTES Skrivelse til den franske Gesandt Feuquières, hvori han omtaler, at den brandenburgske Gesandt til Nedersachsen ikke vil gaa til Hamburg, da denne Stad ikke antages at ville slutte sig til den fransk-brandenburgske Alliance uden at indblande sine Stridigheder med K. af Danmark i den; Hert. af Holsten antages heller ikke at ville tiltræde den, da han er knyttet til Kurf. af Sachsen og K. af Danmarks Parti. — *Berlin*, 10. Décembre. (Fransk.) Lettres du marquis de Feuquières II. 171—85.
7. Decbr. *14918. REKTOR og PROFESSORER ved Universitetets Skrivelse til Kansleren, hvori de nægte at tildele Hans Jacobsen Drejer, som studerer Matematik udenlands, et Lod af Stipendium Regium, da det strider mod Fundatsen, og undslaa sig ved at meddele en Erklæring, om man anser ham for skikket til at blive Professor i Mathematik. — *Kiebenhavn*, d. 7. Decembris. Danske Mag. 5. R. I. 211—12.
7. Decbr. *14919. Epistola JOH. ISACII PONTANI ad Marcum Zuerium Boxhornium, in qua errorem aliquem chorographicum Werdenhagii emendat diplomata Danica in historia sua proferens. — *Hardervici*, XVI. Kal. Januar. A. Alciati Epistola 1695 S. 386—99.
10. Decbr. *14920. CORNELIUS VAN DER MYLENS Skrivelse til Johannes Meursius, hvori han beder ham om at hilse Sekretær Gynther, der for nogle Uger siden er rejst herfra til Danmark. — *De la Haye*, ce XXde Decemb. (Fransk.) Meursii Opera XI. 571—72.
11. Decbr. *14921. PETRI CUNÆI ad Hugonem Grotium epistola, in qua commemorat, quanta contentione quantisque præmiis non a Svecis modo, sed etiam a rege Daniæ atque ab ipso imperatore invitetur. — *Lugd. Batavorum*, 21. Decembris. Petri Cunæi Epistolæ S. 103—04.
12. Decbr. *14922. Erklæring af BORGERSKABET I KORSØR om, hvad det vil yde til Istand-sættelse af Byens Kirke. — (12. December). Udt i Friis, Bidr. til Korsørs Historie S. 12—13.
13. Decbr. *14923. JOHANNIS MEURSI ad Johannem Kirchmannum epistola, in qua commemorat, collegam suum, D. Christianum Matthiæ literas ejus sibi tradidisse, et cancellarium jam ab aliquo tempore in Cimbria cum rege agere neque brevi rediturum esse; promittit, se eum, ubi occasionem nactus fuerit, illius verbis salutaturum esse; etiam Kirchmannum hortatur, ut duo manuscripta (de regibus Norvagensium et de protectione Danorum in terram sanctam) edat. *Soræ*, d. XIII. Decembris. Marquardi Gudti Epistolæ S. 282. Meursii Opera XI. 571.
17. Decbr. 7718. Brudst. i Warnstedt, Staats- u. Erbrecht d. Herzogthümer Schleswig-Holstein S. 85, 88—89. Warnstedt, Das Recht d. Erstgeburt in d. schleswig-holstein. Fürstenhause S. 133—40. Brudst. i Warnstedt, Die Oldenburger u. Brandenburger Erbansprüche auf Schleswig-Holstein S. CCVI—CCVII. Brudst. og Udt. i Hänel, Das Recht der Erstgeburt in Schleswig-Holstein S. 12—13.
21. Decbr. *14924. Baron DE RORTES Skrivelse til den franske Gesandt Feuquières, hvori han omtaler, at Kurf. af Sachsen endnu stoler paa K. af Danmarks Mægling og derfor ikke vil slutte sig til de andre Stænder; man har ikke villet opfordre Hert. af Holsten til at give Møde paa den berammede Forsamling af Stænderne paa Grund af hans Stilling til K. af Danmark. — *Berline*, 31. Décembre. (Fransk.) Lettres du marquis de Feuquières II. 186—207.
23. Decbr. *14925. Den venetianske Resident i Holland ALVISE CONTARINI indberetter til sin Regering, at den danske Konge har ladet sine Kommissærer vende tilbage, og at det

1633.

an har tabt Lysten til at mægle i Tydskland. — *Aya*, 2 gennajo 1634.
Brudst. i Archiv f. Kunde österreich. Geschichts-Quellen XXVIII. 465.

26. NICKEL GEBHARD v. MILTITZ, kursachsisk Gehejmeraad, skriver til Georg 25. Decbr.
, bl. a. at Arnim har foreslaaet Kurf. Johan Georg en Sammenkomst mellem
de to protestantiske Kurfyrster, for at de kunne forhandle om Fred, og at
hsen har meddelt dette til K. CHR. IV. og Oxenstjerna. — *Dresden*, d. 25. Dec.
er, Die Verhandl. Schwedens mit Wallenstein u. d. Kaiser 1631—34 III. 108—109.

27. K. CHR. IV.'s Skrivelse til Sverigs Rigskansler, hvori han omtaler, at 28. Decbr.
Aar forgjæves har søgt at mægle, og foreslaar, at man skal mødes i Mühl-
burg eller Lübeck for at underhandle om Fred i Tydskland. — *Kopenhagen*,
ibris. (Tydsk.) Samtidig Tryk 2 Bl.

28. K. CHR. IV.'s to Skrivelser til Hans Steenwinkel, hvori han gjør denne Decembri.
Broderen Lauritz's Arbejder ved Kapellet i Roskilde Domkirke og befaler, at
under Kapellet skal nedbrydes. — *Skanderborg*, i Dec. Frlls, Kong Christian
del S. 6.

29. D. JOHANNIS MICHAELIS superintendentis monita synodalia ad pastores
septentrionalis Falstriensis missa. — P. Rhode, Saml. til Laalands og Falsters Hi-
08.

30. STEPHANUS JOHANNIS STEPHANIUS Gerardum Joannem Vossium rogat, ut
eræ justæque integritati aliquot versus Saxonis restituerit. Ger. Joan. Vossii
—28.

31. Kejser Ferdinand II.'s Diplom angaaende Oprettelsen af en Told paa
tadt. — (Tydsk.) Hallwich, Wallensteins Ende I. 359—61.

c. 1633.

c. 1633.

32. STEPHANUS JOHANNIS STEPHANIUS Gerardum Joannem Vossium, ut sibi
Saxonis explicet, rogat. Ger. Joan. Vossii Epistolæ II. 126.

BERENT FALENKAMP, Præst i Piedsted, spørger Kansleren til Raads om,
Datter og hendes Børn kunne komme til deres Ret over Hartuig Sax, som
lod hendes Mand uforskyldt ihjelskyde. Ny kirkehist. Saml. VI. 403—04.

BERENT FALENKAMP, Præst i Piedsted, klager til Kongen over, at Jens
ongens Forbud og Lensmandens Foranstaltning har indtrængt sig i den
m hans Broder, Hr. Berents Svigersøn, blev ihjelskudt fra. — Ny kirkehist.

1634.

1634.

Hert. JOHAN CHRISTIAN af Sønderborg udbeder sig K. Chr. IV.'s Bekræf- 2. Januar.
tellem ham og hans Brødre oprettede Arveforlig. — *Sonderburg*, d. 2. Ja-
Commissionsbetænk. til d. aabne Br. af 8. Jull 1846 S. 20. Hälschner, Die Staats-
h. Schleswig-Holstein S. 172. Warnstedt, Das Recht d. Erstgeburt in d. schleswig-hol-
S. 132.

Hert. FRANZ JULIUS af Sachsen-Lauenburg skriver til Kurf. Johan Georg 2. Januar.
reslaar ham, da nu den danske Interposition er slaaet fejl, at begynde

1634.

nye Forhandlinger med Kejseren, enten i Wien eller gennem Wallenstein. — *Dresden*, d. 2. januarii. (Tydsk.) Irmer, Die Verhandl. Schwedens mit Wallenstein u. d. Kaiser 1631—34 III. 122—25.

3. Januar. *14937. Kurf. JOHAN GEORG af Sachsens Svar paa Hert. Franz Julius af Sachsen-Lauenburgs Skrivelse, hvori han bl. a. som Bevis paa sin Fredskjærlighed anfører, at han tidligere har antaget den danske Mægling. — *Dresden*, d. 3. januarii. (Tydsk.) Irmer, Die Verhandl. Schwedens mit Wallenstein u. d. Kaiser 1631—34 III. 125—27.

8. Januar. *14938. Den bayerske Vicekansler B. RICHEL skriver til Kurf. Maximilian om Forholdene i Wien bl. a., at man der nu ikke mere haaber noget af Danmark. — *Wien*, d. 18. januarii. (Tydsk.) Irmer, Die Verhandl. Schwedens mit Wallenstein u. d. Kaiser 1631—34 III. 136—42.

8. Januar. *14939. H. G. v. ANNIM skriver til Kurf. Johan Georg af Sachsen, at man (med Hensyn til det foreslaaede Møde af de evangeliske Stænder) maa tage Hensyn til K. af Danmark og ikke foretage noget, der kunde støde ham. — *Fürstenwalde*, d. $\frac{8}{18}$ januarii. (Tydsk.) Irmer, Die Verhandl. Schwedens mit Wallenstein u. d. Kaiser 1631—34 III. 147—49.

10. Januar. *14940. K. CHR. IV.'s Brev til Tønne Friis (t. Hesselager) og Biskoppen over Aarhus Stift, hvorved han befaler dem at indsende en Erklæring til Kancelliet om, hvorfor de havde opsat en Sag mellem Hr. Holger i Gammelby og en Bonde. — *Skanderborg*, d. 10. Januarii. Kirkehist. Saml. 3. R. III. 331—32.

10. Januar. *14941. K. CHR. IV.'s Brev til Rektor og Professorer ved Universitetet, hvori han beder dem om at lade deres Bønder kjøre »en god Partie huggen Sten« til den nye Bro i Kjøbenhavn. — *Slott Skanderborg*, d. 10. Januarii. Danske Mag. 5. R. I. 212.

10. Januar. *14942. K. CHR. IV.'s Brev til M. Morten Madsen (Biskop over Aarhus Stift), hvori han befaler ham at undersøge Forholdene i Gammelby, hvor Hr. Holger, hans Fader (o: Svigerfader), siges at være Herredsprovst, skjønt han har opladt Kaldet til sin Søn. — *Skanderborg*, d. 10. Januarii. Kirkehist. Saml. 3. R. III. 332.

12. Januar. *14943. K. CHR. IV. indbyder K. Karl I. til den udvalgte K. Chr. (V.'s) Bryllup den 16. Aug. og overgiver Brevet til Oversendelse til den engelske Agent i Danzig Francis Gordon. — 12. Jan. (Latin.) Udt. p. Eng. i Macray, Thirde Report S. 72.

12. Januar. *14944. Biskoppen over Aarhus Stift M. MORTEN MADTSØN skriver til Oversekretæren Iver Vind og forklarer, at han har foreløbig suspenderet Hr. Holger, men at det er efter Bondens egen Begjæring og af ingen anden Aarsag, at Sagen (jfr. Nr. *14940) er opsat. — *Aarhuss*, d. 12. Januarii. Kirkehist. Saml. 3. R. III. 334—35.

15. Januar. *14945. K. CHR. IV. bekræfter det mellem Hert. Johan Christian af Sønderborg og hans Brødre oprettede Arveforlig. — *Schloss Skanderborg*, d. 15. Januarii. (Tydsk.) Commissionsbetænk. til d. aabne Br. af 8. Juli 1846 S. 21. Warnstedt, Das Recht d. Erstgeburt in d. schleswig-holstein. Fürstenhause S. 133.

17. Januar. *14946. K. CHR. IV. befaler Tønne Friis ufortøvet at indkalde Præsterne i Bjerre Herred til at møde førstkommande Mandag paa Skanderborg Slot. — *Skanderborg*, d. 17. Januar. Kirkehist. Saml. 3. R. III. 332.

18. Januar. *14947. Den venetianske Resident i Wien ANTONIO ANTELMi indberetter til sin Regering, at Kejseren ønsker den danske Konges Mægling, da denne er misfornøjet med de Svenskes Fremskridt i Tydskland, og at man haaber at bringe et Forbund i Stand med ham, naar Underhandlingerne lige overfor Sverig vise sig frugtesløse. — *Vienna*, 28. gen-uajo. (Italiensk.) Udt. i Arch. f. Kunde österreich. Geschichts-Quellen XXVIII. 414—15.

1634.

48. PALLE ROSENKRANTZ spørger Kansleren Hr. Christian Friis t. Kragerup, hvorledes han skal forholde sig med en Kvinde i Rødby, som er dømt til død af 16 Mænd, hvilken Dom, skjønt den er stadfæstet af Landsdommeren, alligevel stræng. — *Krenckerup*, d. 20. Janu. Ny kirkehist. Saml. IV. 191—92. 20. Januar.
49. K. CHR. IV.'s Brev til Biskoppen i Aarhus (M. Morten Madsen), at han har antaget t. Neyendorfs Skrivelse, men at den ikke kan forklares som antaget af sig selv, alledes at Hr. Holger Gabrielsen af os var bevilget at maatte kaldes til hans Sag, Hr. Niels Findsens udi Gammelby, Sogne udi Hr. Nielses levendes Sag, som er henvist til Ordinansen og Retten. — *Skanderborg*, 21. Januarii. Kirkehist. Saml. III. 335—36. 21. Januar.
50. K. CHR. IV.'s Bevilling for Hr. Holger Gabrielsen, Sognepræst i Gammelby, at han faa det første Kald, han lovlig efter Ordinansen kan kaldes til, med den betingelse, at han efatter sig videre med det Kald, han nu er i, fordi han har opholdet sig i Gammelby sig paa nogle Dages Tid imod hendes Husbonds Vilje og ført hende til *Skanderborg*, d. 21. Januarii. Kirkehist. Saml. 3. R. III. 335. 21. Januar.
51. K. CHR. IV. tilskrifer Hr. Christ. Friis og Christ. Thommesen, at de skal se om de kan faa sine Forseelser med at tilstede en Præst at forlade sit Sogn uden Kongens tilladelse, at indsætte en Provst, som ikke var Præst i Herredet, og med at tie til sig selv med en andens Hustru ere ham tilgivne. — *Skanderborg*, 22. Janu. Kirkehist. Saml. 3. R. III. 337. 22. Januar.
52. K. CHR. IV. befaler Tønne Friis og M. Morten Madsen i Aarhus intet at sige i den Sag med Holger Gabrielsen. — *Skanderborg*, d. 22. Januarii. Kirkehist. Saml. 3. R. III. 337. 22. Januar.
53. K. CHR. IV.'s Bevilling til Hr. Niels Findsen i Gammelby til atter at kaldes til sin Sag, som han havde afstaaet til sin Svoger Hr. Holger Gabrielsen, eller, at han svag dertil, at antage en Kapellan. — *Skanderborg*, d. 22. Januarii. Kirkehist. Saml. III. 336. 22. Januar.
54. M. MORTEN MADSEN, Biskop i Aarhus, sender Oversekretæren Iffuer Wind til Aarhus med Erklæring angaaende Hr. Holgers Kald. — *Aarhuss*, d. 23. Januarii. Kirkehist. Saml. III. 337—38. 23. Januar.
55. M. MORTEN MADTSØN, Biskop i Aarhus's Erklæring til Kancelliet om Hr. Holger Madsens Sag til sin Svigerfaders Sogne; han henviser paa ny til Chr. Pentzes Erklæring, at han ikke har kunnet forstaa anderledes, end at den var bevilget af Kongen. — *Skanderborg*, 24. Januarii. Kirkehist. Saml. 3. R. III. 338—39. 24. Januar.
56. K. CHR. IV.'s Befaling til Rektor og Professorer ved Universitetet om at tage sig af de Sædvaner, som ere til lige saa vel som andre at holde Soldater til Rigens Defension. — *Danske Mag.* 5. R. I. 213. 26. Januar.
57. En venetianske Resident i Holland ALVISE CONTARINI indberetter til sin Kong, at Danmark igjen har optaget Fredsunderhandlingen og har skrevet til Frankrig om at indtræde og Tiden, hvor deres Kommissærer kunne komme sammen. — *italiensk.*) Brudst. i Archiv f. Kunde österreich. Geschichts-Quellen XXVIII. 465. 27. Januar.
58. K. CHR. IV. befaler Professorerne ved Universitetet at sende Palle Rosenkrantz til København, Embedsmd. p. Nykiøbing og Aalholm, deres Betænkning om en Sag, som er henvist til Ordinansen og Retten, og om en Kvinde i Rødby beskyldes for, da han har Betænkelighed ved at antage en Kapellan. — *Skanderborg Slot*, d. 30. Januarii. Ny kirkehist. Saml. IV. 192. 30. Januar.

1634.

30. Januar. *14959. K. CHR. IV. forlanger Universitetets Erklæring i en Sag angaaende Niels Harboe og Hustru, som har hensat deres Barn til en Kvinde i Watterland ved Navn Birgitte Egebjerg og opholdt det fra Daab og Kristendom, saa det saaledes skal være hendød. — *Slot Skanderborg*, d. 30. Januarii. Danske Mag. 5. R. I. 213—14.
30. Januar. *14960. Den venetianske Resident i Schweiz ANDREA Rosso indberetter til sin Regering, at den danske Konge har skrevet d. 1. Nov. f. A. (gl. St.) til Oxisterna(!), at han paa Kejserens Opfordring gjerne vil mægle i Striden, hvorfor han beder ham om at begive sig til Lübeck eller et andet Sted for at forhandle herom, men at den svenske Kansler har svaret den 19. Dec., at han, skjønt han ønskede Fred, ikke stolede paa Modstanderne, og at han paa det forestaaende Møde i Frankfurt vilde oppebie nærmere Underretning fra Kongen. — 9. febr. (Italiensk.) Brudst. i Archiv f. Kunde österreich. Geschichts-Quellen XXVIII. 466.
- post 30. Jan. *14961. UNIVERSITETETS PROFESSORER erklære, at det ikke er raadeligt uden klarere Bevis at »bortrette« den Kvinde i Rødby, som for Trolddom er dømt til Baal og Brand. — Uden Datum. Ny kirkehist. Saml. IV. 193.
31. Januar. *14962. K. CHR. IV. befaler Christopher Urne, Jens Bjelke og Oluf Parsberg at sammenkalde Adelen og Borgerskabet i Christiania, Tønsberg, Skeen og Frederiksstad og søge at disponere dem til nye Udlæg til den ostindiske Handel. — 31. Januar. Wolff, Journal for Politik 1826 IV. 41—43.
- Januario. *14963. JOH. FRIEDR. BREITHAUPT (hessen-kasselsk Agent i Wien) skriver til Detlef v. Reventlow om de svævende Fredsunderhandlinger og Utilfredsheden med Wallenstein, om den spanske Gesandt Onates Forslag til Fred og om Frygten for Frankrig. — (Uden Datum.) (Tydsk.) Irmer, Die Verhandl. Schwedens mit Wallenstein u. d. Kaiser 1631—34 III. 101—05. Jvfr. Danske Mag. 3. R. II. 289.
2. Febr. *14964. SOPHIA BRAHE Ottos Datter meddeler sin Brodersøn Hr. Jørgen Brahe t. Knudstrup nogle Oplysninger om Brahernes Familie. — *Helsingør*, d. 2. Februarii. Vedel Simonsen, Bidr. til Jørgen Brahes Levn. S. 150—51.
3. Febr. *14965. Markgrev CHRISTIAN af Brandenburg-Culmbachs Brev til Hert. Bernhard af Sachsen-Weimar, hvori han bl. a. udtaler Frygt for, at Forhandlingerne om Fred kun ville splitte de Evangeliske, og tillige erklærer, at han overfor Forsøg paa at faa ham til at virke for en Partikulærfred har henvist til den danske Interposition og det berammede evangeliske Konvent i Frankfurt. — *Uf unserer festung Plessenburg*, d. 13. Februarii. (Tydsk.) Irmer, Die Verhandl. Schwedens mit Wallenstein u. d. Kaiser 1631—34 III. 281.
6. Febr. *14966. Overenskomst mellem Hert. FREDERIK, PHILIP, JOACHIM ERNST og JOHAN CHRISTIAN af Slesvig og Holsten om Delingen af den dem efter den afdøde Hert. Christian tilfaldne Ø Ærø. — *Eckernförde*, d. Sechsten Tag Februarii. (Tydsk.) Stemmann, Gesch. d. öffentl. u. Privat-Rechts d. Herzogthums Schlesvig III. 356—61.
6. Febr. *14967. Markgrev CHRISTIAN af Brandenburg-Culmbachs Brev til Kurf. Georg Wilhelm, hvori han bl. a. meddeler, at han har afslaaet Hert. af Friedlands Opfordring til at mødes med ham og forhandle om Fred, idet han har henvist til det evangeliske Konvent i Frankfurt, der ved den danske Interposition var berammet. — *Uf unser vestung Plessenburg*, 16. Februarii. Irmer, Die Verhandl. Schwedens mit Wallenstein u. d. Kaiser 1631—34 III. 303—04.
- 9.-10. Febr. *14968. LARS GRUBBE beretter Axel Oxenstjerna, at K. Chr. IV. underhandler om Forbund med Hansestæderne, Braunschweig, Lüneburg og Kursachsen, og at alle hans

1634.

er gaa ud paa at contraminere Sverig og fremtvinge Freden i Tydskland. —
og 10. Febr. (Svensk). Brudst. i Cronholm, Trettioåriga kriget och underhandlingarne
74.

69. Hert. BERNHARD af Sachsen-Weimars Skrivelse til Rigskansler Axel 16. Febr.
hvori han bl. a. fremhæver det mærkelige i, at han er bleven opfordret til at
auer Skovkvarteret for at modtage Oberst Ulfeldt. — *Regensburg*, 16. Febr.
dat. i Dudik, Forschungen in Schweden für Mährens Geschichte S. 439.

7. Lünig, Teutsches Reichs-Archiv Bd. 7. Pars spec. (3). 1. Cont. 2. Forts. S. 293—96. 17. Febr.

70. K. CHR. IV. beder Just Høeg om at tale med D. Johan Laurenberg og 19. Febr.
sammesteds om at staffere og forfærdige den Komædie, »som vor Kapel-
r angiven». D. 19. Februar. Brudst. i Mansa, Folkesygdommenes og Sundheds-
anmark S. 342.

1. K. CHR. IV.'s Forordning for Søndre Ditmarsken om Retsforfølgning i 22. Febr.
oth-Recht). — *Schloß Schanderburg*, d. 22. Februarii. (Tydsk.) Dithmarsches
ksb. 1667 S. 161—66.

2. Dr. CHRISTINAS Proposition til Sverigs Riges Stænder angaaende Krigen 22. Febr.
vori bl. a. omtales K. af Danmarks Fredsmægling. — *Stockholm*, d. 22. Fe-
sk.) Sveriges Ridderskaps och Adels Riksdags-Protokoll II. 49—53.

3. K. CHR. IV. forlanger Universitetets Erklæring angaaende et Drab, der 28. Febr.
en afsindig Person. — *Sloedt Schanderborrig*, d. 28. Februarii. Danske Mag.

UNIVERSITETETS Erklæring om Niels Haarboe og hans Hustru, hvori det Februario.
bør af Prædikestolen offentlig forkyndes at være Bandsmennesker og ikke
ds Menighed igjen, før de give Pønitensetegn fra sig. — (Uden Datum.)
I. 214.

UNIVERSITETETS Instrux for D. Claus Plum og M. Hans Resen, som 1. Martii.
til Skanderborg, »om den Ostindische Handel at deliberere». — *Kjøbenn-*
Danske Mag. 5. R. I. 215—16.

PEDER JONÆSON CHARISII Andragende til Universitetet, hvori han besværer 1. Martii.
geden i Kjøbenhavn Eske Jensen har truet ham med Arrest, hvis han
drog til Tydskland for at fortsætte sine Studier, stillede Kautio for $\frac{1}{6}$
rmue. Han tilbyder sin »ordinarie Øvrighed og det ganske hæderlige
oneam Cautionem at præstere», og meddeler, at Professor Jak. Fincke
ham. — *Kjøbenhavn*, 1. Marts. Udt. i Danske Mag. 5. R. I. 216.

K. CHR. IV.'s Skrivelse til Lensmanden Frederik Urne om, at Fiske- 2. Martii.
nburg skal indforskrive Krebs fra Tydskland; sker det ikke, skal det vist
øjede Monsieur», naar Kongen kommer tilstede. — *Skanderborg*, $\frac{2}{3}$.
Eiere af Bregentved S. 234.

Brev fra Kansler CHRISTEN FRIIS til Universitetets Rektor og Professorer, 4. Martii.

Bispen i Aars tre Fade med de nye Bibler og med det snarest skal 4. Martii.
le andre jyske Bisper. — *Aars*, d. 4. Martii. Ny kirkehist. Saml. VI. 456.

SKILD JENSEN, Byfoged i Kjøbenhavn, spørger Universitetet om det 4. Martii.
arisius i Forsvar, da han saa vilde tage sine Forholdsregler hos den
4. Marts. Udt. i Danske Mag. 5. R. I. 216. Rektors Skrivelse og Svar af s. D. S. 216.

1634.

4. Martii. *14980. REINHARDT V. WALMERODE tilskriver Kejser Ferdinand II. bl. a. om et ham af Kansleren Joh. Eberhard Elz overgivet Brev, hvoraf han har gjenkjendt ham som »einen böshafften Canczlern bey Irer königl. Mt. in Dennemarch«. — *Pilsen*, d. 14. Martii. (Tydsk.) Hallwich, Wallensteins Ende II. 519.
8. Martii. *14981. OLUF BOESEN, Lektor i Christiania, bevidner at have modtaget 50 danske Bibler, som Anders Pedersønn i Christiania har leveret ham fra Professor Jesper Brochmandt. — *Christiania*, d. 8. Martii. Ny kirkehist. Saml. VI. 456—57.
9. Martii. *14982. Beretning, aflagt af ANDREAS VON BOCKLEBEN, Vagtmester ved Slots-garnisonen i Varbjerg, til Lensmanden sammesteds, Henrik Gyldenstjerne angaaende den tidligere Lensmand Mogens Gyldenstjernes Fremgangsmaade mod den for Underslæb til-talte Slotsskriver Christen Jørgensen. — 9. Mars. (Tydsk?) Brudst. i svensk Overs. i P. v. Möller, Bidrag till Hallands Hist. I. 280—83.
10. Martii. *14983. K. CHR. IV. skriver til K. Karl I. og beder om, at de Tropper, der ere samlede i England, maa faa Befaling til, under deres Overførsel til Tydskland at undgaa Greven af Oldenburgs Territorium. — 10. March. (Latin.) Udt. p. Eng. i Macray, Third Report S. 72.
10. Martii. *14984. Den franske Gesandt FEUQUIÈRES's Skrivelse til Statssekretæren Bouthillier, hvori han meddeler, at K. af Danmark i en Skrivelse har opfordret Konventet til at und-skyld, at han ikke har sendt Gesandter til det for ikke at blive mistænkt af Kejseren; Konventet har opfordret ham til dog at gjøre det. — *Francfort*, 20. Mars. (Fransk.) Lettres du marquis de Feuquières II. 257—62.
12. Martii. *14985. REKTOR OG PROFESSORER VED UNIVERSITETET andrage Kansleren om, at deres Bønder maa forskaanes for ordinariis oneribus med Jagt, Rejser, Salpeter i deres Huse at grave og føre og andet, undtagen Kgl. Majestæts Fadebur at føre, og at Univer-sitetet for ekstraordinære Tilfælde maa faa Kongebrev for selv at kunne lægge sine Bønder i Læg. — 12. Marts. Brudst. i Danske Mag. 5. R. I. 212.
13. Martii. *14986. Den venetianske Resident i Schweiz ANDREA Rosso melder i en Depeche til sin Regering, at nogle mene, at Wallenstein arbejdede paa i Forbindelse med Sachsen og Danmark at danne et tredje Parti. — *Zurigo*, 23. marzo. (Italiensk.) Brudst. i Archiv f. Kunde österreich. Geschichts-Quellen XXVIII. 467.
16. Martii. *14987 K. CHR. IV.'s Privilegium for et Kompagni, oprettet for Kjøbstæderne Kjøbenhavn, Malmø og Helsingør, til Sejlads paa Island, Færø og Vestmanø i 20 Aar. — (16. Marts.) Udt. i Tidsskr. for Fiskeri III. 231.
17. Martii. 7745. Warnstedt, Die Oldenburger u. Brandenburger Erbansprüche auf Schleswig-Holstein S. 68—69.
17. Martii. *14988. K. KARL I.'s Brev til K. Chr. IV. med Lykønskninger til hans Søns fore-staaende Bryllup. — *Newmarket*, 17. March 1633. (Latin.) Udt. p. Eng. i Macray, Third Report S. 51.
20. Martii. *14989. K. CHR. IV.'s Brev til Anders Bilde t. Damsbo, Befalingsmd. paa Ru-gaard, og Superintendenten i Odense, med Befaling til, at de skulde dele Enkepensionen for Præstekaldet i Brænderup mellem de to Enker, »efter som enhvers Nødtørft størst er til«. — *Skanderborg*, 20. Marts. Kirkehist. Saml. 3. R. V. 617—18.
20. Martii. *14990. K. CHR. IV. befaler Lauritz Lindenow at aftinge med Lauritz Fog paa hans yderste Formue, fordi han mod Kongens Forbud har udskibet Korn fra Aarhus til Lübeck. — *Skanderborg*, 20. Martz. Udt. i Hübertz, Aktst. vedk. Aarhus II. 61—62.
21. Martii. 7747. Samtidig Tryk 4. Bl.

1634.
4991. Biskop HANS WANDAL i Viborg skriver til Kansleren Chr. Friis t. Krabeder om Tilgivelse for Sognepræsten ved Graabrødre Kirke i Viborg, M. Oluf Kjeldsmed, som af Uagtsomhed til en to—tre Kommunikanter har uddelt Brødet. — *Viborg*, 27. Marts. Udt. i Kirkehist. Saml. 3. R. V. 101, Anm. 1. 27. Martil.
501. Hollandsk Overs. i Kronijk van het histor. Genootschap te Utrecht 6. Serie. 29. Jaarg. 28. Martil.
992. HANS MARQUARTSEN, Borger i Flensborg og Økonom ved det nye Universitet, fordrer K. Chr. IV. til at iværksætte sin i Aaret 1632 i Rendsborg bebudede Erettelsen af et Universitet i Flensborg, idet han henviser til en medfølgende paa de Gaver og Indtægter, som ere lovede det paatænkte Universitet. — 1.) (Tydsk.) Danske Saml. III. 193—98. (Fortegnelsen gaar til 28. Marts 1634). post 28. Martil
993. K. CHR. IV.'s Brev til Bgm. og Raad i Aars om at samle 50 Drenges Aar, som godvillig ville begive sig i Tugthuset i Kjøbenhavn, og levere dem indenov. — *Skanderborg*, d. 5. April. Udt. i Hübertz, Akst. vedk. Aarhus II. 62. 5. Aprilis.
994. REKTOR og PROFESSORER ved Universitetet skrive til Bgm. og Raad i Aars og beklage sig over, at to Studenter Chr. Sommer og Jens Knudsen af Bybevislig Aarsag ere angrebne, indsatte og paa tredje Dag anholdte. — *Ex* 12. Aprilis. Danske Mag. 5. R. I. 216—17. 12. Aprilis.
995. K. KARL I.'s Brev til K. Chr. IV., hvorved han tilbagekalder Anstruther Joseph Averie til Agent. — *Westminster*, 14. April. (Latin.) Udt. p. Eng. i report S. 51. 14. Aprilis.
996. KGL. BEFALING til Adelen i Slesvig og Holsten om at modtage Fyrstinde Jullylla, den udvalgte Konges Trolovede, paa Grændsen og føre hende til Danmark, for det danske Ridderskab vil vente hende. — *Glückstadt*, 19. April. (Tydsk.) Verz. d. Handschrift. d. Kieler Universitätsbibl. I. 69. 19. Aprilis.
997. GERHARDI VOSSII ad Johannem Meursium epistola, in qua commemorat, e dies paucos in Daniam profectum esse, et Molenium Lugduno Amstelredamense et, se ad dominum Rosecrantzium litteras missurum esse, dixisse. — Prid. Kal. Maias. Ger. Joan. Vossii Epistolæ S. 260. Meursii Opera XI. 573—74. 20. Aprilis.
998. PETRI CUNÆI ad Johannem Meursium epistola, in qua commemorat, biennium litteras suas ad eum pertulisse. — *Lugduni Batavorum*, Kal. Maji. Idem S. 253—54. 21. Aprilis.
999. JOHANNIS SKYTTE JUNIORIS ad Gerardum Joannem Vossium epistola, in qua lucustadium, locum Daniæ regi quæstuosum et Hamburgensibus luctuosum, demonstrat videri; addit, regem Daniæ et unum liberorum, nomine Fridericum ibi fuisse, et rumorem esse, Grotium illuc a rege vocatum proximo die fore. — *Hambur*, 22. die Apr. Ger. Joan. Vossii Epistolæ II. 133. 22. Aprilis.
1000. CASPARI BARTHII ad Johannem Meursium epistola, in qua eum rogat, ut sibi ante viginti quatuor annos Witebergæ familiarem, consalutet. — *Witebergæ*, 24. Aprilis. Meursii Opera XI. 572—73. 24. Aprilis.
1001. UNIVERSITETETS Forestilling til K. Chr. IV., hvori det angaaende Tilgivelse af Gejstlighedens Bidrag til den ostindiske Handels Fremme erindrer om, at Lejlighed, især i Norge, er det ganske ubekjendt, men henviser til, at det bedre Besked. — 26. April. Danske Mag. 5. R. I. 217—18. 26. Aprilis.

1634.

28. Aprills.

*15002. PROPOSITION til Landdagen i Kiel, hvori den opfordres til at overveje, hvorledes Holsten bør stille sig til Konventet i Halberstadts Bestemmelser om den neder-sachsiske Kredses Ydelser af Romermaaneder. — 28. April. (Tydsk.) Udt. i Ratjen, Verz. d. Handschrift. d. Kieler Universitätsbibl. III. 84.

29. Aprils.

*15003. Resolution af det SLESVIG-HOLSTENSKE RIDDER- og LANDSKAB paa Landdagen i Kiel, hvori fraraades at tiltræde Konventet i Halberstadts Beslutninger og tilraades at afvente Gangen af Fredsforhandlingerne, førend man tager Forsvarsforholdsregler. — 29. April. (Tydsk.) Udt. i Ratjen, Verz. d. Handschrift. d. Kieler Universitätsbibl. III. 85.

2. Majl.

*15004. PRÆLATER, RIDDER- og LANDSKABS Erklæring paa den slesvig-holstenske Landdag i Kiel som Svar paa den kgl. og hertugelige Replik, hvori tilraades Fornyelse af Unionen med Danmark og gives en betingelsesvis Bevilling til Defensionen. — Kiel, 2. Maj. (Tydsk.) Udt. i Ratjen, Verz. d. Handschrift. d. Kieler Universitätsbibl. III. 85.

2. Majl.

*15005. LANDSKABETS Fordringer og Besværinger paa Landdagen i Kiel navnlig angaaende Afholdelse af en Bededag, Indsættelse af en Landmarskalk, Afskaffelse af Accisen paa fremmed Øl i Kiel, Indførelse af en Taxt ved Land- og Kvartalsretterne samt Regeringskancellierne m. m. — Kiel, 2. Mai. (Tydsk.) Udt. i Ratjen, Verz. d. Handschrift. d. Kieler Universitätsbibl. III. 85—86. Udt. i Zeitschr. d. Gesellsch. f. Schlesw.-Holst.-Lauenb. Gesch. VI., Repert. S. 37. (Her dateret 3. Maj.)

3. Majl.

*15006. Erklæring af PRÆLATER, RIDDER- og LANDSKAB paa Landdagen i Kiel angaaende Kontribution til Defensionen, Forhandling angaaende Unionen og Udnævnelsen af et permanent Udvalg. — Kiel, 3. Mai. (Tydsk.) Udt. i Ratjen, Verz. d. Handschrift. d. Kieler Universitätsbibl. III. 86.

3. Majl.

*15007. NICOLAI PETRÆI, J. ERASMI et THOMÆ BANGII, professorum academix Hauniensis, testimonium, Johannem Corvinum haud ineptum esse, qui e loco superiore concionetur. — *Haunia*, 3. Maii. Hist. Tidsskr. 3. R. IV. 498—99.

4. Majl.

*15008. K. CHR. IV.'s og Hert. FREDERIK III. af Gottorps Mandat om, at de som ikke behørig have betalt den dem fra Aaret 1630 paahvilende Kontribution, skulle møde for den slesvig-holstenske Landret. — *In unserer König Christians Feste Christians-pries*, 4. Mai. (Tydsk.) Særtr. af Forordn. Udt. i Ratjen, Verz. d. Handschrift. d. Kieler Universitätsbibl. I. 70.

5. Majl.

*15009. KGL. og HERTUGELIGT aabent Brev, hvorved bekendtgjøres, at der den 30. Juni og næstfølgende Dage skal holdes Kvartalsret i Rendsborg. — *Veste Glückstatt*, d. 5. Maii. (Tydsk.) Særtr. af Forordn.

5. Majl.

*15010. Vidnesbyrd om de Beskyldninger for usædeligt Levned, der fremførtes mod Hr. Kjeld Christensen, Sognepræst til Gunderup. — *Aalborg Bything*, Mandagen d. 5. Maj. Kirkehist. Saml. 3. R. II. 780—82.

5. Majl.

*15011. Den franske Gesandt FEUQUIÈRES meddeler Statssekretæren Bouthillier, at Konventet i Frankfurt trods hans Bestræbelser for at faa en saadan Beslutning udsat har antaget K. af Danmarks Mægling og foreslaaet ham Frankfurt, Speier, Erfurt eller Mühlhausen til Fredsforhandlingssted. — 15. Mai. (Fransk.) Lettres du marquis de Feuquière II. 271—74.

11. Majl.

7774. Saml. af Forordn. 1643 S. 35—36.

12. Majl.

*15012. Den franske Gesandt FEUQUIÈRES's Skrivelse til Statssekretæren Bouthillier hvori han omtaler den Uenighed, der er imellem de fire forbundne Kredse og de nedre Kredse om det Svar, der skal gives K. af Danmark angaaende hans Fredsmægling. — *Francfort*, 22. Mai. (Fransk.) Lettres du marquis de Feuquière II. 281—88.

1634.
5013. Hert. FREDERIK III. af Gottorp opfordrer Hert. Joachim Ernst af Pløen til 14. Majl.
Befuldmægtiget til de til 2. Juni fastsatte Forhandlinger i Kolding angaaende
af Unionen mellem Danmarks Krone og Hertugdømmerne. — *Gottorf*, 14. Mai.
K. i Ratjen, Verz. d. Handschrift. d. Kieler Universitätsbibl. I. 70.
5014. K. CHR. IV. beder Hert. Frederik III. af Gottorp om at tilendebringe den 16. Majl.
Johan Frowius, Borger i Kjøbenhavn, fører mod sin Stedsøn Paul Puls's
den fyrstelige Hofret paa Gottorff. — *Copenhagen*, (Mai 16). (Tydsk.) Udt. p. Tydsk
Gesellsch. f. Schlesw.-Holst.-Lauenb. Gesch. VI, Repert. S. 37—38.
5015. Hert. ADOLPH FREDERIK af Mecklenburgs Kapitulation om Administra- 17. Majl.
ret Schwerin, hvori bl. a. omtales, at Hert. af Friedland har berøvet den af-
Hrik af Slesvig-Holsten Stiftets Godser og Intrader og beholdt dem endog
mellem Kejseren og K. af Danmark. — *Schwerin*, d. Siebenzehenden May.
b. f. meklenburgische Gesch. u. Alterthumsk. XXIII. 159—63.
6. Den franske Gesandt FEUQUIÈRES's Skrivelse til Statssekretæren Bou- 19. Majl.
han meddeler, at Konventet i Frankfurt endnu ikke er blevet enigt om Svaret
ark. — Vingt-neuvième Mai. (Fransk.) Lettres du marquis Feuquières II. 315—20.
7. Biskop HANS MICHELSEN skriver til Kansler Chr. Friis, at han rejser til 26. Majl.
Aster og der skal gjøre sit bedste til at faa den nye danske Bibel solgt,
igge 20 Exemplarer af den til ham i Nykjøbing. — *Odense*, 2. Pindsedag.
hist. Saml. VI. 457.
- . (Den franske Gesandt FEUQUIÈRES's) Beretning om Forhandlingerne paa 29. Majl.
entet, hvorefter den svenske Rigskansler forgjæves har søgt at faa dette
sig alene Forhandlingerne med K. af Danmark. — 8. Juni. (Fransk.)
de Feuquières II. 327—38.
- K. CHR. IV.'s Befaling til Biskoppen i Fyen om at fremskikke Præsten 30. Majl.
til Sandager til Universitetet, for at han kan blive konfronteret med et
har udlagt ham for at have begaaet Lejermaal, medens han studerede i
Slott Kjøbenhaffn, d. 30. Majl. Danske Mag. 5. R. I. 218.
- K. CHR. IV. befaler Universitetet, at det »med ministerio« skal undersøge 30. Majl.
nsøn Bidstrup, Sognepræst i Sandager, fremsatte Beskyldning og derom
— *Slott Kjøbenhaffn*, d. 30. Majl. Danske Mag. 5. R. I. 218—19.
- JOHANNES SVANINGIUS, Regiæ Scholæ Soranæ rector, rectori et profes- 5. Junli.
tis exempla Compendii Historiæ Universalis, a se nuper emissi, mittit.
- V. Junii. Danske Mag. 5. R. I. 219—20.
- REKTOR OG PROFESSORER ved Universitetet skrive til velb. Siffuerdt Urne 7. Junli
klage over, at han ulovlig har foretaget Pantning hos Universitetets
lerssøn i Hadstrup og hos andre Bønder sammesteds. — *Kjøbenhaffn*,
ag. 5. R. I. 220.
- Dr. THOMAS (af Carignans?) Indberetning til K. af Spanien angaaende 8. Junli.
rigs Forhold til hinanden, i hvilken han fremstiller Fordelene ved et
panien og England, i hvilket da ogsaa K. af Danmark burde optages.
tsk.) State Papers collected by Edward Earl of Clarendon I. 96—98.
- DOLFI VORSTII ad Johannem Meursium epistola, in qua commemorat, 9. Junli.
a cognatum Ludovicum in Daniam profectum esse. — *Lugd. B.*, XIX.
pera XI. 576—77.

1634.

13. Junii. *15025. CHRISTIANUS FRIIS ad Johannem Meursium scribit, se historiæ ejus partem legisse, sed cum totum percurrere non potuerit, opera Nicolai Eggebrechti, secretarii regii, usum esse, ejusque adversaria in unum aut alterum locum cum ipso opere ejus conjunxisse; addit, se reliquam partem historiæ domus Oldenburgicæ avide expectare. — *Hafn.*, XIII. Junii. Meursii Opera XI. 575.
16. Junii. *15026. RECTORIS et ceterorum PROFESSORUM academiciæ Hafniensis ad M. Johannem Svannige litteræ, quibus opus ejus historiæ universalis maxime laudant. — *Havniæ*, 16. Junii. Rietz, Skånska Skolväsendets Hist. S. 98—99. Danske Mag. 5. R. I. 220—21.
17. Junii. *15027. Den franske Gesandt FEUQUIÈRES sender d'Avaux, der gaar som Gesandt til K. af Danmark, Sverig og Polen, Cifre til Brug ved hans Skrivelser. — *Francfort*, 27. Juni. (Fransk.) Lettres du marquis de Feuquières II. 375—76.
18. Junii. *15028. K. CHR. IV. giver det islandske Kompagni i Kjøbenhavn Eneret til Hvalfangst under Island og Færø. — (18. Juni.) Udt. i Tidskr. for Fiskeri III. 231—32.
20. Junii. *15029. K. CHR. IV. befaler Bgm. og Raad at indsamle hos Participanterne i det ostindiske Kompagni i deres By 15 Rdlr. af hvert 100 af deres Indtægt og søge at bevæge de mest formuende Borgere til et nyt Indlæg paa 2000 eller 3000 Dlr. — *Hafniæ*, 20. Junii. Wolff, Journal for Politik 1826. IV. 43—44.
23. Junii. *15030. K. CHR. IV. befaler Rigets Provster mindst en Gang aarlig at visitere deres Provstiers Kirker og flittig forfare Børnelærdømmens Tilstand. — (*Kjøbenhavn*), d. 23. Junii. Rietz, Skånska Skolväsendets Hist. S. 125—26. Kirkehist. Saml. 3. R. II. 187—88 (med Datum: 26. Junii.)
24. Junii. *15031. CASPARI ERASMI BROCHMANDI ad Johannem Meursium epistola, in qua præfationem, qua cancellarium honorandum esse censuerit, laudat. — *Hafniæ*, die Joanni sacro. Meursii Opera XI. 577—78.
29. Junii. 7795. Stolpe, Dagspressen i Danmark I. 233.
29. Junii. *15032. JACOBUS MATTHIAS ARHUSIUS skriver til Holger Rosenkrands om sin Stil-ling og sine Arbejder ved Universitetet og meddeler, at han efter Kanslerens Ordre har valgt en Lærer til hans Søn. — *Hafniæ*, 29. Juni. (Latin.) Udt. og Brudst. i Kirkehist. Saml. 3. R. VI. 546.
1. Julii. *15033. K. CHR. IV.'s Befaling til Slotsherren Niells Throlle, at han skal sørge for, at de mest formuende Borgerskaber i Kjøge drage til Ringsted for at opvarte de fyrstelige Gjæster, der ventedes, baade paa deres Frem- og Tilbagerejse. — *Slot Kjøbenhavn*, d. 1. Julii. Petersen, Kjøge Byes Hist., Aktst. S. 58.
1. Julii. *15034. BIRGITTE BILLE JENS DATTER til Nørre Gammelkjøgegaard pantsætter en Gaard i Lille Salby til Fru Elisabet Gyldenstjerne, Oluf Rosensparre t. Valøes Efterleverske. — *Gammel Kjøgegaardt*, d. Første Julii. Carlsen, Efterr. om Gammelkjøgegaard I. 273—74.
1. Julii. *15035. Dr. CHRISTINAS Proposition til Sverigs Stænder om Rigets Forfatning og Styrelse under hendes Mindreaarighed og om Krigen i Tydskland, hvori bl. a. omtales den af K. af Danmark foreslaaede Fredsmægling. — *Stockholm*, d. 1. Julii. (Svensk.) Sveriges Ridderskaps och Adels Riksdags-Protokoll II. 110—20.
3. Julii. *15036. K. KARL I.'s Brev til K. Chr. IV. angaaende en Konditor i hans Tjeneste, Robert Walthew, der ikke kan faa en Sum paa over 200 £, som Peter Gagelmann skylder ham. — *Westminster*, 3. July. (Latin.) Udt. p. Eng. i Macray, Thirde Report S. 51.
4. Julii. *15037. HENRICI ERNSTII ad Gerardum Joannem Vossium epistola, in qua obitum filii ejus commiseratur et ab eo petit, ut se certiores faciat, num libellus suus, in quo

1634.

i, apud eum depositus, excusus sit, et litteras Domino Johanni Mulenio, comiti
omni Oligeri Rosekrantzii, quem valde laudat, tradendas dat. — *Rosenholmi*,
liii. Ger. Joan. Vossii Epistolæ II. 141—42.

038. OLIGERUS ROSENCRANTZ Gerardo Joanni Vossio nuntiat, se Ericum filium 5. Julii.
le causis domum revocaturum esse, sed promittit, eum intra pauculos menses
rum esse. — *Ex Rosenholmiano meo*, 3. Non. Julii. Ger. Joan. Vossii Epistolæ II. 142.

039. UNIVERSITETETS Betænkning om Oluff Kapelrod fra Norges Sag an- 10. Julii.
s gruelige og uhørte Bespottelser imod Gud. — *Ex Consistorio*, 10. Julii.
R. I. 221—22.

40. JOHANNES MEURSIUS Gerhardum Vossium hortatur, ut typographum in 12. Julii.
opere urgeat, quum jam multis Daniæ eruditibus et magnatibus salivam mo-
e suam perdere nolit — *Soræ*, XII. Julii. Ger. Joan. Vossii Epistolæ II. 140—41.
I. 677—78.

1. STEPHANUS JOHANNIS STEPHANIUS Johannem Kirchmannum, ut Theodorici 15. Julii.
riam regum Norvegensium edat, hortatur, ei chronicon Norvegiæ a M. Jo-
Slangerupensi publicatum transmittit, eique nuntiat, D. Olaum Wormium
chronicon Norvegiæ luculentius edidisse, et se in nova Saxonis editione
tum esse. — *Soræ*, Idibus Julii. Marquardt Gudii Epistolæ S. 309—10.

2. De SLESVIGSKE og HOLSTENSKE STÆNDERS Erklæring om, paa hvilke Be- 16. Julii.
le antage Overenskomsten i Kolding angaaende en ny Union mellem Hertug-
Yongeriget. — (*Kiel*, 16.) Juli. (Tydsk.) Brudst. og Udt. i Ratjen, Verz. d. Hand-
Universitätsbibl. II. VIII—IX jvfr. I. 71.

Biskop HANS MICHELSEN bevidner at have modtaget af Student Jacob 16. Julii.
de med nye danske Bibler, 100 Exemplarer. — *Othense*, d. 16. Julii.
VI. 457.

CHRISTIAN PENTZ, Amtmand i Rendsborg og Guvernør i Glykstadt, 18. Julii.
af Kongen for den sidstnævnte By udstedt Havnepolitiforordning. —
. Julii. (Tydsk.) Særtr. af Forordn.

Den SVENSKE ADELS og RIDDESKABS Svar paa Dr. Christinas Proposi- 19. Julii.
tion Rigets Stænder, hvori bl. a. ogsaa omtales K. af Danmarks Fredsmæg-
i.) (Svensk.) Sveriges Ridderskaps och Adels Riksdags-Protokoll II. 134—40.

K. CHR. IV.'s Brev til Universitetet, hvorved det befales, at dets Tjenere 21. Julii.
kunne hjælpe til at befordre de fremmede Gjæster til Prinsens forestaaende
Kiøbenhavn, d. 21. Julii. Danske Mag. 5. R. I. 222.

HUGONIS GROTH ad Guilielmum Grotium epistola, in qua commemorat, 21. Julii.
otium, annitente Anglo, commendare. — *Francofurti*, 31. Julii novi Cal.
læ 1687 S. 850.

CASPARI BARLÆI ad Petrum Cunæum epistola, in qua commemorat, se 22. Julii.
leri secretarii regii filio Danorum regis nuptias cum filia ducis Saxonie
nium scripsisse. — Ipsi Kal. Sextil. Petri Cunæi Epistolæ S. 280—81.

UNIVERSITETETS Betænkning i Sagen mellem Hr. Jens Jensen Bidstrup, 23. Julii.
ager paa Fyen og Mette Nielsdatter, en Enke i Kjøbenhavn; det til-
ng Straf over dem. — *Ex Consistorio*, 23. Julii. Danske Mag. 5. R. I. 332—33.

1634.

30. Julii. *15050. KGL. og HERTUGELIGT Monitorium, hvorved det befales Undersaatterne i Fyrstendømmerne under Straf af Exekution at indbetale de paa Landdagen i Kiel bevilgede Skatter til rette Tid. — *Schlosz zu Kopenhagen*, d. 30. Julii. (Tydsk.) Særtr. af Forordn.
31. Julii. *15051. BISKOP WANDAL i Viborgs Dom over M. Oluf Christensen Kjeldsmød, Sognepræst til Graabrødre Kirke i Viborg, som havde af Uagtsomhed til en 2—3 Kommunikanter uddelt Vinen før Brødet; han skal bøde 100 Rdlr. til de fattige i Hospitalet. — *Viborg*, d. 31. Juli. Udt. i Kirkehist. Saml. 3. R. V. 101, Anm. 1.
2. Augusti. *15052. K. CHR. IV.'s Brev, hvorved Mads Ravns Sag udsættes, indtil Prinsens Bilager er forbi, da Niels Throlde først derefter kunde faa Tid til at tage sig af Sagen. — *Slott Kiøbenhaffn*, d. 2. Augusti. Petersen, Kjøge Byes Hist., Aktst. S. 59.
5. Augusti. 7812. Brudst. i Saml. t. Fyens Hist. og Topogr. IV. 221—22.
7. Augusti. *15053. K. CHR. IV.'s aabne Brev til Sjælland, om at Skoleungdommen i Kirken skal have en Plads, hvorfra den bekvemt kan høre Prædikenen. — *Kiøbenhaffn Slot*, d. 7. Augusti. Kirkehist. Saml. 3. R. II. 716—17.
7. Augusti. *15054. Biskop HANS MICHELSENS Brev til Kansler Chr. Friis t. Kragerup, hvori han bl. a. meddeler, at han fra Fru Sofie Below har modtaget et Skrift af Provst Fr. Dames i Flensborg, hvoraf han har set, at Lægen Hartvig Lohmann i Odense havde religiøse Griller og var en Sværmer. — *Odense*, d. 7. August. Brudst. i Kirkehist. Saml. 3. R. V. 4—5.
10. Augusti. *15055. Den franske Gesandt d'AVAUX meddeler Feuquières, at han for otte Dage siden er kommen til Kjøbenhavn, men først skal have Audients iovermorgen. — *Copenhagen*, 20. Aout. (Fransk.) Lettres du marquis de Feuquières II. 393—94.
11. Augusti. *15056. Vidnesbyrd af AALBORG BYTING, at Søren Olufsen Bundtmager, Borger i Aalborg, lyste sin Hustru Margareta Frederiksdatters Datter Catrina i Kuld og Kjøen, saa at hun efter denne Dag skal være, agtes og holdes for hans rette ægte Datter. — *Mandagen* d. 11. August. Saml. t. Jydsk Hist. og Topogr. VIII. 96.
12. Augusti. *15057. K. CHR. IV.'s Brev til Universitetet med Befaling til, at dets Bønder i Roskilde Len skulle møde, naar Befalingsmanden i Roskilde Signort Urne beordrede det, for at hjælpe med at befordre Bagagen for de fremmede, der kom til det forestaaende Bilager. — *Kiøbenhaffn*, d. 12. Augusti. Danske Mag. 5. R. I. 334.
24. Augusti. *15058. K. CHR. IV.'s Brev til Lensmanden paa Odensegaard Henning Walckendorp med Befaling til at lade Hartvig Lohman, Læge i Odense, kalde til Regnskab for hans religiøse Meninger. — *Slott Kiøbenhaffn*, d. 24. Augusti. Kirkehist. Saml. 3. R. V. 5—6.
24. Augusti. *15059. K. CHR. IV. befaler Professorerne at sælge saa mange Exemplarer af den nye danske Bibel, som kunne indbringe 300 Rdlr., og levere Pengene til Johan Bram, Borger i Kjøbenhavn, som skal sende dem til den lutherske Kirkes Bygning i Amsterdam. *Hafnia*, d. 24. Augusti. Ny kirkehist. Saml. VI. 457—58.
25. Augusti. *15060. KGL. og HERTUGELIGT aabent Brev, hvorved den udskrevne Landret udsættes i fjorten Dage, nemlig til den 20. Oktober. — *Schloss zu Copenhagen*, d. 25. Augusti. (Tydsk.) Særtr. af Forordn.
26. Augusti. *15061. GERHARDI VOSSII ad Johannem Meursium epistola, in qua quærit, nonne tandem Stephanius Saxonem Grammaticum daturus sit. — *Amstelodami*, Nonis Septembris. Ger. Joan. Vossii Epistolæ. S. 271. Meursii Opera XI. 578—79.
28. Augusti. *15062. HUGONIS GROTHII ad Guilielmum Grotium epistola, in qua existimat, quæ Danus Germaniæ conventum de pace moneat, in tempus aliud et in locum, de quo necdum

*diffenda esse; putat, Anglum et Danum ad prorogandas inter Polonos Svedos-
s legatos missuros esse. — Francofurti, 7. Septembris novi Cal. Hugonis Grotii
S. 850.*

63. ROSKILDE KAPITELS Memorial til Universitetet om de formentlig utilbør- Augusto.
Lensmandens Skrifer paa Roskildegård paalagde dets Bønder ved Befordring
Personer til Bilageret i Kjøbenhavn. — (Uden Datum.) Danske Mag. 5 R. I. 333—34.
Laz, Samml. Husumsch. Nachrichten II. 30—36. 2. Septbr.

64. Sir ROB. ANSTRUTHER anbefaler K. Chr. IV. Oberst »Boubenou«, som 2. Septbr.
hans Kavalleri i Tydskland. — *Hamburg*, 2. Sept. (Uden Aar.) Udt. p. Eng. i
Report S. 58, hvor Brevet henføres til 1634.

Tysk Overs. i Slinge, Gesch. Christ. IV. durch Schlegel II. 59. Danske Saml. VI. 323. 5. Septbr.
5. K. CHR. IV. befaler D. Hans Reisner og menige theologiske Fakultet i 9. Septbr.
t indstævne M. Thomas Lund, tydsk Præst i Helsingør, for sig paa Grund
ankelige Ytringer i to i Kongens Nærværelse holdte Prædikener og undersøge
de kunne erholde nærmere Underretning af Hofprædikanten D. Christen
fniæ, d. 9. Septembris. Ny kirkehist. Saml. III. 202—03.

6. K. CHR. IV.'s Befaling til sin Hofprædikant D. Christen om at give 9. Septbr
jælland) og det theologiske Fakultet Underretning om de mistænkelige Me-
ed M. Thomas Lund har ladet sig formærke i to Prædikener. — *Hafnia*,
is. Udt. i Ny kirkehist. Saml. III. 203.

K. CHR. IV.'s Brev til Bgm. og Raad i Kjøge angaaende Bilæggelsen af 9. Septbr.
der var imellem Søren Jensen, Kræmmer i Kjøge, og hans Søn Claus
er i Kjøbenhavn. — *Slot Kiøbennhaffn*, d. 9. Septembris. Petersen, Kjøge
i. 59—60.

BOHE GOTTBERTSEN, bosiddende i Bordelum, forpligter sig til aarlig at 11. Septbr.
stian Rantzau, kongelig holstensk Landraad og Amtmand i Rendsborg,
for de af ham købte adelige frie Stykker Land i Bordelum Kog, ligesom
hans Jurisdiction derover. — *Lindewit*, am 11. 7bris. (Tydsk). Stemann,
Privat-Rechts d. Hertzogthums Schleswig III. 361.

K. CHR. IV.'s Privilegium for Joakim Moltke som Universitetets Bog- 13. Septbr.
affn, d. 13. Septembris. Matzen, Kbhvns. Universitets Retshist. I, Tillæg S. 36.

GER. JOAN. VOSSII litteræ ad Joannem Meursium datæ, in quibus eum de 15. Septbr.
iis reportatis et de variis suis rebus litterariis certiore facit. — *Amste-*
tob. Ger. Joan. Vossii Epistolæ S. 272—73.

Litteræ DANIELI HEINSII, professoris Lugd. Bat., rectori et professoribus 19. Septbr.
tæ, in quibus commemorat, Johannem Christophorum, professorem Haf-
pecuniariis, quum in academia Lugd. Bat. esset, adiutum esse; petit,
oneatur. — *Lugd. Bat.*, XXIX. Septemb. Danske Mag. 5. R. I. 335.

CLAUDII SALMASII ad Adrianum Elichmannum epistola, in qua scribit, 20. Septbr.
ancellarium Daniæ a se promissas cras missurum esse. — *Leydæ*, pridie
ic. et Joan. Hotomanorum Epistolæ S. 477.

ERNHARDI LANGWEDEL ad Doct. Wernerum Rolevinckium epistola, in 22. Septbr.
dicum quendam, qui modo Glückstadium, titulum medici regii affec-
ppidum Itzehoense sese subducendi animum induxerit, sed nuper in

1634.

episcopatu Schlesvicensi ædes conduxerit, commemorat. — *Hamburgi*, 22. Septembris. Epistolæ ad Lucam Lossium S. 293—96.

27. Septbr. *15074. JØRGEN PEDERSEN ASSENS's Forpligtelse til Universitetet ved hans Kaldelse til Degn i Faxe. — *Kjøbenhavns*, d. 27. Sept. Kirkehist. Saml. 3. R. VI. 393—94.

29. Septbr. *15075. Den franske Gesandt d'AVAUX underretter Feuquières om sine Forhandlinger med K. af Danmark angaaende Fredsmæglingen i Tydskland og om, hvorvidt der er opnaaet Enighed imellem dem; han omtaler dernæst Betydningen af og Glæden over Slaget ved Nördlingen, Prinsessen af Sachsens forestaaende Indtog samt Rangstridighederne mellem ham og den spanske Gesandt og mellem den svenske og polske Gesandt. — *Copenhaguen*, 9. Octobre. (Fransk.) Lettres du marquis de Feuquières II. 430—35.

30. Septbr. *15076. CHRISTEN PEDERSEN (Skomager i Odense) forskriver sig med sit eget Blod til Fanden mod at faa Penninge til Nødtørft sin ganske Livstid. — Anden Dag S. Michaelis. Kirkehist. Saml. 3. R. IV. 402—03.

3. Octobr. *15077. PETRI CUNÆI ad Casparum Barlæum epistola, in qua existimat, non verisimile esse, a Dano in maximo principum legatorumque conventu sub specie nuptiarum magni aliquid ad res Germaniæ componendas effici posse. — *Lugduni Batavorum*, 13. Octobris. Petri Cunæi Epistolæ S. 283—84.

18. Octobr. *15078. RECTOR ET PROFESSORES Universitatis Johanni Svaningio versionem veteris Testamenti morte D. Nicolai Petræi interruptam edendam tradunt. — 18. Okt. Brudst. i Ny kirkehist. Saml. VI. 423.

20. Octobr. 7827. Udt. i Cronholm, Trettioåriga kriget och underhandlingarne i Tyskland I, 1. 512, Anm. 1.

23. Octobr. *15079. PALLE ROSENKRANTZ skriver til Universitetet og klager over Lægen Henrik Paasche, som utilbørlig havde forsømt hans Tjener, til hvem han var kaldet. — *Kjøbenhavns*, d. 23. Octobris. Danske Mag. 5. R. I. 336.

23. Octobr. *15080. JO. ISACIUS PONTANUS Stephano Stephanio, eloquentiæ professori in academia regia Sorana, gratulatur, quod Thaliæ, filiam M. Eliæ Eisenbergii, in Samo Danica præpositi, in matrimonium duxit. — *Harderv.* 2. Novemb. Ant. Matthæi veteris ævi analecta III. 719—20.

26. Octobr. *15081. JOHANNIS MEURSIUS ad Petrum Cunæum epistola, in qua commemorat, Elzevirium in Daniam negotiorum causa accessisse. — *Soræ Danorum*, d. XXVI. Octobris. Petri Cunæi Epistolæ S. 254.

27. Octobr. *15082. JOHANNES MEURSIUS Gerardo Vossio pro litteris ejus et Reidani adjuncto exemplari a mercatore Slagoniensi acceptis gratias agit; addit, Stephanium Saxonem suum absolvisse, et secum æstate proxima editurum esse polliceri, nunc totum nuptiarum, quas iterato contraxerit, esse. — *Soræ*, d. XXVII. Octobr. Ger. Joan. Vossii Epistolæ II. 147—48. Meursii Opera XI. 579—80.

28. Octobr. *15083. K. CHR. IV. befaler Otte Skeel og Knud Gyldenstjerne at indstævne Jens Bang og hans Meddirektører samt de afdødes Arvinger og lade Regnskaberne undersøge af nogle forstandige og upartiske Kjøbmænd og Skrivere og adskille Parterne enten i Mindelighed eller ved Dom. — 28. October. Wulff, Jens Bang S. 17—18.

8. Novbr. *15084. Brev fra HERMANN WESTHOFF i Lübeck til Joachim Jungius i Hamburg om Joachimus Morsius, der efter sigende er rejst til Danmark til Bryllup. — 8. Nov. (Tydsk.) Avé-Lallemant, Des Dr. Joach. Jungius Briefwechsel S. 342.

10. Novbr. *15085. K. CHR. IV. opfordrer Rektor, Biskoppen, Professorer og menige Lærde i Kjøbenhavn til at yde et nyt Tilskud til det ostindiske Kompagni. — *Wor Gaard ved Roschilde*, d. 10. Novembr. Danske Mag. 5. R. I. 336.

9. Kirkehist. Saml. 3. R. V. 6—10. 1634.
12. Novbr.
186. Dom afsagt af LAURITS NIELSEN, Byfoged i Odense, over Christen Pedersens, 17. Novbr.
forskrevet sig til Fanden, hvori han udtaler, at Sagen først for den gejstlige
maa ageres. — *Odense*, 17. Novemb. Kirkehist. Saml. 3. R. IV. 408 05.
1. Særtr. af Forordn. 22. Novbr.
87. ODENSE KONSISTORIUMS Betænkende i Christen Pedersens Sag, hvorved 26. Novbr.
lig Øvrighed remitteres, hvad legemlig Straf han skal være undergivet. —
1. Novemb. Kirkehist. Saml. 3. R. IV. 406—07.
88. K. CHR. IV.'s Brev til Kansleren Chr. Friis med Befaling til, at han af 28. Novbr.
Kjøbenhavn skal udtage en Obligation paa 46,000 Dlr., som Kongens Søster,
af Holsten er ham skyldig. — *Flensborrig*, d. 28. Novemb. Jørgensen, Uds.
sarkivers Hist. S. 236.
89. K. CHR. IV.'s egenhændige Brev (til Frederik Günther?) med Befaling 30. Novbr.
Hertuginde af Holstens Obligation af Brevkammeret, hvortil Kansleren har
Flensburgh, d. 30. Novemb. (Tydsk.) Jørgensen, Uds. o. de danske Rigsarkivers
- GERARDI JOANNIS VOSSII ad Claudium Salmasium epistola, in qua ei 30. Novbr.
ad cancellarium Frisium inscribi soleant, indicat. — *Amstelodami*, IV.
er. Joan. Vossii Epistolæ S. 277.
- ERASMI SUENONII, Provst i Faxes, Brev til Universitetet angaaende Ønsket 8. Decbr.
forbedringer ved Kirken der, fremsat af Sognefolkene. — *Fax.*, 8. Decemb.
I. 387.
- K. CHR. IV. befaler i Anledning af de i Flensborg Amt ved Præste- 11. Decbr.
mende Uenigheder og ved Slægtskab foranledigede Besættelser, at den
ning nøje skal overholdes. — *Auf Unserm Hause Flenszburgh*, d. 11. De-
(.) Stemann, Gesch. d. öffentl. u. Privat-Rechts d. Herzogthums Schleswig III. 368—64.
- Litteræ CHRISTOPHORI LUTZOWII, Oligero Rosenkrandsio scriptæ, in qui- 16. Decbr.
municat, se Gottorfi cum Duce Johanne, Episcopico Lubecensi, vivere,
hactenus noverit non vitam tam perversam gerere, quam audivisset. —
17. Brudst. i Kirkehist. Saml. 3. R. VI. 546—47.
- BGM. OG RAAD I KJØGES Supplik til K. CHR. IV. angaaende forskellige 19. Decbr.
Borgerne i Anledning af den store, forfærdelige og skadelige Ilde-
.. — *Aff Kjøge*, d. 19. December. Petersen, Kjøge Byes Hist, Aktst S. 55—56.
- Beretning afgiven af SUPERINTENDENS, PASTORES ET PROFESSORES OTHONIÆ 20. Decbr.
ndorph t. Glorup, Befalingsmd. paa Odensegaard, angaaende Hartvig
Othense, d. 20. Decemb. Kirkehist. Saml. 3. R. V. 12—14.
- Erivelse fra BGM. og RAAD i Staden MAGDEBURG til Generalstaterne, 22. Decbr.
se om at tage sig af dem ved de af K. af Danmark foreslaaede Freds-
igdeburgh, d. 22. Decembris. (Tydsk.) Wittich, Magdeburg, Gustav Adolf u.
- KONSISTORIET I ODENSES Betænkning til Lensmanden paa Odensegaard 30. Decbr.
ohman, om hvem erklæres, at han bør ingenlunde her hos os at
flæs jo før jo bedre. — 30. Decbr. Brudst. i Kirkehist. Saml. 3. R. V. 21—24.

1-34
22. Decbr.

*15098. Svar og Erklæring fra HARTWIG LOHMANN, Læge i Odense, paa Hr. Superintendenten og hans Assessorers Judicium og Begjæring. — *Othense*, d. 23. Decembris. Tydsk. Brudst. i Kirkehist. Saml. 3. R. V. 14—18.

23. Decbr.

*15099. Adskillige SKATTEBORGERE I ODENSE andrage K. Chr. IV. om, at Lægen Hartvig Lohmann umolesteret maatte forblive hos dem. — *Aff Ottenassee*, d. 23. Decembris. Kirkehist. Saml. 3. R. V. 19—20.

Decembris

*15100. KRESTEN PIRSON skriver til Lensmanden Henning Walkendorf paa Odensegaard, at han angrr sin store Synd at have forskrevet sig til Fanden, og nu kun tænker paa sine Synders Forladelse. — (I den Datum.) Kirkehist. Saml. 3. R. IV. 407—10.

*15101. Hert. PHILIP af Slesvig og Holsten bekræfter Staden Ærøskjøbings Privilegier. — *Arroeskjøbing*. (Tydsk.) Stemann, Gesch. d. öffentl. u. Privat-Rechts d. Herzogthums Schleswig III. 362—63.

*15102. KAREN LYKKE HANSDATTER sælger til Claus Daac 2 Gaarde i Søkbæk og i Svoldrup 7 Gaarde og 2 Gadehuse samt et øde Byggested. — Udt. i Kristensen, Lerchenfeldts Hist. S. 37.

1634—40.

1634—40.

*15103. Uddrag af Aalborg Tingbog angaaende M. Hans Ægidiussen, Rektor i Aalborg. Kirkehist. Saml. 3. R. III. 680—88.

1635.

1635.

2. Januar.

*15104. GEORGIUS CALIXTUS Johanni Kirchmanno Titum Christianum, e proxima vicinia popularem suum recommendat. — *Flensburgi*, postridie Kal. Januarias. Marquardi Gudii Epistolæ S. 298.

2. Januar

*15105. Bønskrift fra HARTWIG LOHMAN, Medicus i Odense, til K. Chr. IV., om at han maa faa Lov til atter at praktisere i Odense. — *Kolding*, 2. Januarii. (Tydsk.) Kirkehist. Saml. 3. R. V. 26—27.

3. Januar.

*15106. K. CHR. IV.'s Skrivelse til Lensmændene i Danmark, at de til de Kirker i deres Len, hvortil Kongen har jus patronatus, skulle købe den nye danske Bibel, saafremt de ikke have Frederik II.'s Bibel. — *Coldinghus*, d. 3. Januarii. Ny kirkehist. Saml. VI. 458.

3. Januar

*15107. K. CHR. IV.'s Skrivelse til Frederik Urne og D. Hans Reisner, at M. Thomas Lund, tydsk Præst i Helsingør, skal fritages for Tiltale for mistænkelige Ytringer og forestaa sit Kald som tilforn mod at afholde sig fra sligt herefter. — *Kolding(hus)*, d. 3. Januarii. Ny kirkehist. Saml. III. 224.

5. Januar.

*15108. OLE WORMS Brev til Cabeljav, hvori han fortæller om den nye Elefantorden, som de erholdt, der havde udmærket sig i den svenske Krig 1616(!), og om den gamle Elefantorden. — (5. Januar.) (Latin.) Brudst. i Münier, De danske Ridderordener S. 82.

7. Januar

*15109. K. CHR. IV.'s Resolution og Svar til Slotsherren Niels Trolle (jvfr. Nr. *15094), hvorefter Indbyggerne i Kjøge for tre Aar forskaanes for Skat og Byens Tyngde, eftersom de ved Branden have lidt Skade til. — *Slot Koldinghus*, d. 7. Januar. Petersen, Kjøge Byes Hist., Aktst. 56—57.

1635.

- K. CHR. IV. lover Mads Ravns Amme Frigivelse af Fængslet, hvis hun
 odhed i sin Husbonds Sag. — *Coldinghus*, 7. Januarii. Brudst. i Skand.
 t. 1816—17. S. 438. 7. Januar.
- K. CHR. IV.'s Bevilling for Johan Ettersen, Borger i Kjøbenhavn, til ved
 Valkemølle mellem Kjøbenhavn og Helsingør at opbygge en Kornmølle,
 denne aarlig giver 10 Species i Afgift. — *Coldinghus*, d. 7. Januar.
 s. 16—17. 7. Januar.
- K. CHR. IV.'s Brev til Rektor og Professorer ved Universitetet, hvorved
 m at drage Omsorg for, at en Sognepræst bliver kaldet til Vor Frue
 an Borchersen var befordret derfra (til Bisp i Ribe). — *Slott Koldinghus*,
 danske Mag. 5. R. I. 339. 8. Januar.
- K. CHR. IV.'s Brev til Henning Walkendorff t. Glorup, Befalingsmd. i
 ins Michelsen, Superintendent over Fyens Stift, hvorved han befaler, at
 and skal henvises til Behandling i Kjøbenhavn. — *Wort Slott Colding-*
hus, Kirkehist. Saml. 3. R. V. 28. 8. Januar.
- HENNING VALKENDORFS Brev, hvorved han befaler, at Hartvig Lohman
 forlade Riget. — *Odense*, 8. Jan. Brudst. i Kirkehist. Saml. 3. R. V. 24—25. 8. Januar.
- K. CHR. IV.'s Missive til Biskoppen og Professores Theologiæ i Kjøben-
 befales dem til førstkommende 15. April at foretage Lohmands Sag. —
 januar. Kirkehist. Saml. 3. R. V. 28—29. 9. Januar.
- K. CHR. IV.'s Befaling til Professorerne ved Universitetet, at Studenterne
 er i at prædike i Regensen, førend de ansættes i Præstekald, for hvilke
 Regler. — *Koldinghus Slot*, d. 9. Januarii. Ny kirkehist. Saml. II. 627—30.
 opidan, Ann. eccl. Dan. III. 829. 9. Januar.
- K. CHR. IV.'s Befaling til Kapitlerne i Danmark, at der til de Kirker,
 patronatus, skal kjøbes den nye store danske Bibel, saafremt de ikke
 ibel, hvilket ogsaa gjælder de Kirker, hvortil Prælater have jus patro-
 ere underlagte Kapitler. — *Coldinghus*, d. 9. Januarii. Ny kirkehist. 9. Januar.
- K. CHR. IV. tilstiller Universitetet til videre Besørgelse Missiver til Ka-
 Lensmændene i Sjælland om Anskaffelsen af de store nye Bibler til
 r at sælge dem Biblerne for den anordnede Betaling. — *Coldinghus*
 i. Ny kirkehist. Saml. VI. 460. Lignende Breve udgik til Bisperne over al Danmark. 10. Januar.
- K. CHR. IV. raadspørger Professorerne ved Universitetet om, hvorledes
 Mand ved Navn Christenn Pedersenn i Odense, der har forskrevet sig
Coldinghus Slot, d. 10. Januarii. Ny kirkehist. Saml. III. 450. 10. Januar.
- K. CHR. IV. giver Frigivelse fra BARTHOLOMÆUS SCHWARZKOPFF, forhenværende Protokollist
 det (Lützowske) Kancelli, til Hert. Adolph Frederik I. af Mecklenburg,
 lerens Tid ikke har set noget til Arkivsager, men har hørt, at de
 7 bleve sendte til Danmark. — (*Wismar*, 17. Januar.) Brudst. i Jahrb.
 u. Alterthumsk XXVII. 87. 17. Januar.
- K. CHR. IV.'s Brev til Rentemestrene med Befaling til at fundere en
 D. Thomas Finche, til Løn for Provsten i Klosteret, som over de
 . *Coldinghus*, d. 21. Januarii. Danske Mag. 5. R. I. 339—40. 21. Januar.

1635.

21. Januar. *15122. K. CHR. IV.'s Brev til Professorerne ved Universitetet, hvorved han meddeler dem, at han har funderet til Løn for »Provsten over de 100 Studenter« en Kapital, han skyldte D. Thomas Finche, og befaler dem dertil at udvælge en »smuk, lerdit Mandt«. — *Coldinghuus*, d. 21. Januarii. Danske Mag. 5. R. I. 340.
23. Januar. 7865. Saml. af Frdgn. 1643 S. 50—57.
24. Januar. *15123. K. CHR. IV.'s Befaling til Rektor og Professorer ved Universitetet at afgive Erklæring angaaende en Sag mellem to Ægtefolk, Maren Søffrensdatter, født i Korsør og Chr. Clausenn i Nyborg, under hvilken Konen beskyldte Manden for Impotens. — *Vort Slott Koldinghuus*, d. 24. Januarii. Danske Mag. 5. R. I. 340—41.
28. Januar. *15124. UNIVERSITETETS Betænkning i en Sag angaaende Christen Pedersøn, Skomager i Odense, som har forskrevet sig til Djævlén. — *Ex Consistorio*, 28. Januarii. Ny kirkehist. Saml. III. 450—53.
28. Januar. *15125. HANS WANDALL, Biskop i Viborg, skriver til Kansleren Chr. Friis t. Kragrup og anbefaler Niels Jensen, forhen Hører ved 5. Klasse ved Skolen i Viborg, til det ledige Embede som Rektor, da han senere havde været i Udlandet med Hr. Knud Gyldenstiernis t. Tyms Søn og der ogsaa forholdet sig meget flittig. Tillige beder han om, at der maa blive tilsendt Lensmændene paa Dronningborg, Mariager Kloster og Aalborghus Befaling angaaende de danske Bibler til Kirkernes Behov. — *Wiborg*, d. 28. Januarii. Kirkehist. Saml. 3. R. IV. 557—58.
28. Januar. *15126. FAABORG BYTINGSDOM, hvorved Rejnholdt Glarmester dømmes til at bøde som Løgner, fordi han havde sagt om Peder Møller, Borger i Faaborg, at denne havde slaaet ham som en Skjelm. — (28/1.) Brudst. i Jørgensen, Efterretn. om Faaborg S. 9.
28. Januar. *15127. PEDER OTTESEN, Raadmd. i Faaborg, tilskjæder Hr. Jørgen Brahe t. Hvedholm, Høvdsm. paa Hagenskov, Fiskeriet i Bydammen og i Sundet for sine Grunde og Tofter ved Faaborg. — (28/1.) Jørgensen, Efterretn. om Faaborg S. 7—8.
29. Januar. *15128. K. CHR. IV.'s Privilegium til Johannes Lauremborgius, Professor ved Akademiet i Sorø, paa at lade trykke de to Komedier, som bleve opførte ved Kongens Søns Bilager. — *Kiøbenhaffn*, d. 29. Januar. Daae, Johan Lauremberg S. 81.
3. Febr. *15129. Biskop H. P. RESEN paalægger Præsterne i Sjællands Stift, da Kongen har bevilget, at de Kirker, som have Formue og ikke eje Frederik II.'s Bibel, skulle købe den ny Bibel, at opgive, hvilke saadanne Kirker ere. — *Hafnia*, 3 Febr. Ny kirkehist. Saml. VI. 461.
4. Febr. *15130. HUGONIS GROTII ad Axelium Oxenstjernam, regni Sveciæ cancellarium, litteræ, in quibus scribit, odia inter Danos et Batavos numquam bene sanata magis magisque inflammari. — *Ad Dionysii ædem*, 14. Februarii. Hugonis Grotii Epistolæ 1687 S. 130—31.
5. Febr. *15131. K. CHR. IV.'s Brev til Henning Valkendorf t. Glorup og D. Hans Michelsen, Superintendent over Fyens Stift, hvormed han oversender Universitetets Erklæring i Chr. Pedersøns Sag, hvorved det tilraades at lade ham henrette (Nr. *15124), og befaler dem at iværksætte Betænkningen. — *Slot Koldinghuus*, d. 5. Februarii. Kirkehist. Saml. 3. R. IV. 411.
9. Febr. *15132. K. CHR. IV.'s Befaling til Lensmanden paa Lundenæs at indsende Jordebogen for Lønborg Bispegaard, som Kongen vil forpagte til Hartvig Saxe. — 9. Febr. Udt. i Fløe og Nielsen, Lønborg og Egvad Sogne S. 30.
16. Febr. *15133. Erklæring af LUDVIG MICHELSEN, Sognepræst til Vor Frue Sogn i Odense, angaaende Hartvig Lohman, hvis Griller og Meninger i Religionen han ikke har kunnet

1635.

noget sikkert at vide om, og med hvem han aldrig før havde talt om den hollandske religionsstrid. — *Othens*, d. 16. Februarii. Kirkehist. Saml. 3. R. V. 29—32.

15134. JOHANNIS CABELIAVII ad Johannem Meursium epistola, in qua litteras Vormium et Brochmandum commemorat, ei, ad historiographi munus a rege dato, gratulatur, et, ut cancellario, magno litterarum et litteratorum mæcenati, se rogat. — *Bremæ*, XVII. Febr. Meursii Opera XI. 580—83. 17. Febr.

5135. K. CHR. IV.'s Brev til Rektor og Professorer ved Universitetet med Betænkning om M. Hans Resen skal være fjerde theologisk Professor, M. Niels Pouffvelssøn, i Aalborg, høres til Vor Frue Kald og M. Peder Winstrup være Hofprædikant. *Koldinghus*, d. 18. Februarii. Danske Mag. 5. R. I. 342. 18. Febr.

5. Lass, Samml. Husumsch. Nachr. II. 227—34. 25. Febr.

136. HENDRICH MICHELSEN, Sognepræst til S. Hans i Odense, skriver til hr. Friis t. Kragerup, at Hartvig Lohman skal have tolvende sælsomme Bøger af ham og synderlige Characterer, efter hvad Bogbinder Herman Rønnebek har sagt. — *Othonia*, 26. Febr. Kirkehist. Saml. 3. R. V. 33—34. 26. Febr.

37. HUGONIS GROTIJ ad Axelium Oxenstjernam regni Sveciæ cancellarium libris commemorat, regem Daniæ metum de Bremensi episcopatu a Svedis in principis Arausionensis tradendo concepisse. — XXVII. Febr. VIII. Martii. (1) Hug. Grotii epist. s. 14—16. 26. vel 27. Febr.

8. HERMEN RÖNNEBECK, Bogbinder i Odense, afgiver Erklæring om 2 Bøger, han har for Hartvig Lohman. — *Othense*, d. 27. Februarii. Kirkehist. Saml. 3. R. V. 34—35. 27. Febr.

9. CASPARUS ERASMI BROCHMANDUS ad Johannem Meursium scribit, cancellario sibi svadere, ut opera sua brevi proditura regi Daniæ inscribat, ut favorem impetret et cancellario viam ad impetrandum filio suo beneficium ecclesiasticum præstet. — *Othonia*, IV. Mart. Meursii Opera XI. 585. 4. Martii.

10. ERASMUS JOANNIS Notar ved Roskilde Kapitel opfordrer Universitetet til at tage Anledning af de Forurettelser, Salpetersyderen tillod sig mod deres *domo nostra Capitulari*, d. 4. Martii. Danske Mag. 5. R. I. 342—43. 4. Martii.

11. JOHANNES MEURSIUS Gerhardo Vossio nuntiat, se hortatu cancellarii ad sua dedicaturum esse; eum, ut in inscriptione opusculorum suorum om Guldæi Rosæcrantzii pro nomine Othonis Skielii nunc defuncti ponat, beder. — *Othonia*, XI. Martii. Ger. Joan. Vossii Epistolæ II. 150—51. Meursii Opera XI. 678—79. 11. Martii.

12. BGM. OG RAAD I HELSINGØR skrive til Rektor og Professorer ved Universitetet om deres Betænkning angaaende en letfærdig Kvindes Adfærd. — *Othonia*, Martii. Danske Mag. 5. R. I. 344—45. 18. Martii.

13. K. CHR. IV.'s Brev til Rektor og Professorer ved Universitetet, hvorved deres Betænkning angaaende Straf for usømmelig legemlig Omgængelse med dem er afsluttet. — *Slot Koldinghus*, d. 23. Martii. Danske Mag. 5. R. I. 345. 23. Martii.

14. K. CHR. IV. tilskriver D. Hanns Reysener, Superintendent over Sjællandske Professorer ved Københavns Universitet om Betingelserne for tyske Prædikestole i København eller til Præsteembeder. — *Koldinghus*, Ny kirkehist. Saml. III. 203—04. 28. Martii.

15. K. CHR. IV.'s Skrivelse til Alexander von Kyckelzaum, hvem det Provsti i Aalborg Brockenhus var forlenet med, er bevilget, at, da det er at frygte, 24. Martii.

1635.

at han som fremmed ikke kan have tilbørligt Opsyn med Kirkerne under Provstiet, er det overdraget D. Hans Michelsen, Superintendent i Fyen, ogsaa at have Opsyn med disse Kirker. — *Koldinghus*, d. 24. Martii. Saml. t. Fyens Hist. og Topogr. III. 292.

25. vel 26. Martii.

*15146. HUGONIS GROTII ad dominum Witte epistola, in qua rumorem operæ suæ a Danis iterum expetitæ commemorat. — ^{26. Martii}_{4. Aprilis} (1) Hugonis Grotii Epistolæ 1687 S. 142.

28. Martii.

*15147. K. CHR. IV.'s Brev til Rektor og Professorer ved Universitetet, angaaende Erik Torms Kaldelse til Professor Matheseos og Peder Spormands til Professor i Historie og Geografi samt om Provsten i Kommunitetet og de nye Skolebøger. — *Slot Koldinghus*, d. 28. Martii. Danske Mag. 5. R. I. 346.

28. Martii.

*15148. Uddrag af de paa KONVENTET I Worms tagne Beslutninger, hvorefter de forbundne tyske Stænder have besluttet at anmode K. af Danmark om at paatage sig Fredsmæglingen og bestemme Tid og Sted til Forhandling. — 7. Avril. (Fransk.) Lettres du marquis de Feuquières III. 62—64.

28. Martii.

*15149. VOSSIUS ad Meursium scribit, Blauwium Historia Danica ejus gavisum esse. — *Amstelodami*, 7. Idus Aprilis. Ger. Joan. Vossii Epistolæ S. 283.

28. Martii.

*15150. Den franske Gesandt FEUQUIÈRES's Instrux for Wulteijs som Afsending til Hert. af Braunschweig og Lüneburg, hvem han skal meddele, at K. af Frankrig foretrækker K. af Danmark som Fredsmægler fremfor enhver anden. — *Worms*, 7. Avril. (Fransk.) Lettres du marquis de Feuquières III. 66—69.

2. Aprilis.

*15151. CASPARUS ERASMI BROCHMANDUS Johannem Meursium hortatur, ut Meditationes suas sacras pertexat. — *Hafniae*, II. Aprilis. Meursii Opera XI. 585.

8. Aprilis.

*15152. HARTWIG LOHMANS Supplik til Kansleren Chr. Friis t. Kragerup, hvorved han beder om, at denne vil befale Bgm. og Raad i Odense at give ham et Vidnesbyrd om hans Levned og Forhold. — *Odensee*, d. 3. Aprilis. (Tydsk.) Kirkehist. Saml. 3. R. V. 37—38.

4. Aprilis.

*15153. HARTWIG LOHMANS Brev til Sognepræsten ved Frue Kirke i Odense, Ludewig Michelsen, hvorved han beder om at maatte faa Adgang til at nyde Nadveren inden sin Bortrejse (til Kjøbenhavn). — *Odense*, d. 4. Aprilis. (Tydsk.) Kirkehist. Saml. 3. R. V. 39—40.

5. Aprilis.

*15154. JACOB SPERLING, Sognepræst til St. Knuds Kirke i Odense, afgiver Erklæring om, at han i sit Sogn ikke har taalt Folk, som ikke vare »af vor Religion«, saaledes som paaستاet af Hartvig Lohman. — *Odense*, d. 5. Aprilis. Kirkehist. Saml. 3. R. V. 35—37.

6. Aprilis.

*15155. JO. ISACH PONTANI ad Ægidium Gelenium, canonicum Coloniensem, litteræ, in quibus origo Danica Mathildis matris Othonis Magni exploratur. — *Hardervici Gelrorum*, XVI. Kal. Maji. Ant. Matthæi, Veteris ævi analecta III. 736—37.

9 Aprilis.

7888. Engelsk Overs. i Marryat, A residence in Jutland etc. I. 394.

10. Aprilis.

*15156. Litteræ RECTORIS et PROFESSORUM universitatis Hafniensis, Dn. Petro Spormanno scriptæ, quibus cum eo communicant, ei professionem Philosophicam vacantem (Geographiam et Historiam complectentem) oblatam esse. — *Havniâ*, 10. Aprilis. Danske Mag. 5. R. I. 346—47.

15 Aprilis.

*15157. En UKJENDTS Brev til K. Chr. IV., hvori han gennem Sir John Pooley forsikrer denne om sin Hengivenhed i hans Tjeneste. — *Whitehall*, 15. April. (Latin.) Udt. p. Eng. i Macray, Third Report S. 58 (Underskriften ødelagt af Fugtighed).

17. Aprilis.

7889. Pontoppidan, Ann. eccl. Danicæ III. 823—24.

1635.

- K. CHR. IV. stadfæster Ernst Normand, Lensmd. paa Koldinghus's, Bort-Ørredgaard ved Kolding til Borgmesteren smstds., Gregers Ottesen. — 17. Aprilis.
i Fyhn, Efterr. om Kolding S. 246. Udt. i Tidsskr. for Fiskeri III. 200.
Kirkehist. Saml. 3. R. V. 42—49.
- K. CHR. IV.'s Brev til Bispe, Rektor(er) og Professorer, hvorved han es Belønning, om man med en god Samvittighed og uden Menighedens lade Hartuig Lovmand forblive i Riget. — *Slott Kiøbenhaffn*, d. 23. Aprilis. 21. Aprilis.
R. V. 50. 23. Aprilis.
- Epistola MEURSII ad Vossium, in qua scribit, se monuisse præfationem suppressendam esse, quando regi dedicanda opera ejus ille censeat. 23. Aprilis.
pellendum esse, quod rex, cancellarius alique in hoc regno dignitate et
tes, historiam videre discupiant. — *Soræ*, ad diem XXIII. Aprilis.
Epistolæ II. 151.
- KONSISTORIUMS Erklæring afgiven af Johannes Christophorus, juratus 27. Aprilis
us, angaaende Hartwig Lohman, som de nu, da han har tilbagekaldt sine
e med en god Samvittighed kan tolereres her i Riget, mod at hans Kon-
forkyndes fra Prædikestolene i Odense, og han privatim i Konsistoriet i
r Ministerium. — *Af Consistorio*, 27. Aprilis. Kirkehist. Saml. 3. R. V. 50—51.
- JENS BANG ansøger K. Chr. IV. om at lade Maren Espensdatter forhøre 27. Aprilis
7. April. Wulff, Jens Bang S. 104—05.
- K. CHR. IV.'s Brev til D. Hans Michelsen, Superintendent over Fyens Stift, 29. Aprilis.
deler, at han nu har bevilget Hartwig Lohman at maatte forblive i Riget,
fession offentlig forkyndes af Prædikestolene i Odense, og han privatim
imesteds deprecere Ministerium. — *Slott Kiøbenhaffn*, d. 29. Aprilis.
. V. 51—52.
- K. CHR. IV.'s Rettertings Dom, der stadfæster en Fyenbo Landstings 29. Aprilis.
pretholdt et Nævnings Toug, hvorved et af Anders Pedersen i Gatzbøll
/, som afdøde Niels Rasmussen i Kustersleff skulde have givet ham,
uden Magt. — 29. Aprilis. Matzen, Den danske Panterets Hist. S. 508—11.
- K. CHR. IV.'s Brev til Indbyggerne i Mariager om den af Rigsraadet 29. Aprilis.
alle Kjøbstæder, hvorved Mariager skal give 78 Speciesdaler samt 1 Dlr.
eng. — *Vort Slot Kjøbenhavn*, d. 29. Aprilis. Dahlerup, Mariager S. 168—69.
- K. CHR. IV.'s Brev, hvorved han forpagter Lønborggaard til Hartvig 2. Maji.
. Sk. og 1 Hvid i aarlig Afgift. — 2. Maj. Udt. i Fløe og Nielsen, Lønborg
—31.
- RELATIO RECTORIS ET PROFESSORUM universitatis, Chr. Frisio cancellario 2. Maji.
amine, quo Joh. Svaningius in Orientalibus lingvis profectum probavit.
- Danske Mag. 5. R. I. 347.
- krivelse fra HUGO GROTIUS til hans Svoger Reigersbergen, hvori gjen- 6. Maji.
i Samtale mellem K. af Danmark og K. Gustaf II. Adolf angaaende
litik med Hensyn til de nordiske Riger. — 16 Mey. (Hollandsk.)
tenburgh, Hist. van het Leven des Heeren Huig de Groot II. 32—33.
- HANNES CABELIAVIUS Johannem Meursium instanter rogat, ut una cum 10. Maji.
icum) principem Danie, ut se inter consiliarios suos adsciat, per-
X. Maji. Meursii Opera XI. 586.

1635.

16. Majl. *15170. GERHARDI VOSSII ad Johannem Meursium epistola, in qua eum, ut Stephanium et Laurenbergium salutet, rogat. — *Amstelodami*, VII. Kal. Jun. St. N. Ger. Joan. Vossii Epistolæ S. 293—94. Meursii Opera XI 588—91.
20. Majl. 7908. Lünig, Teutsches Reichs-Archiv. Pars gener. III. Zweite Fortsetz. S. 87—102.
20. Majl. *15171. SKAANE LANDSTINGS Dom, at Hosinge Mænd have gaaet ulovlig til Værks ved deres Panteri i en Gaard, hvorfor de skulle give det tagne tilbage og desuden hver bøde 3 Mark. — 20. Mai. Brudst. i Matzen, Den danske Panterets Hist. S. 97.
20. Majl. *15172. PROFESSORERNES Erklæring i Sagen mellem Christen Clausen og Maren Sørensdatter, hvorved de, efter at Manden er undersøgt af syv forstandige Bartskjærer, udtale, at Ægteskabet ikke bør opløses, da Konens Beskyldning mod Manden for Impotens ikke var bevist. — 20. Majl. Danske Mag 5. R. I. 341.
21. Majl. *15173. ALBRET SKIELLS Brev til Kansleren Chr. Friis t. Kragerup, hvori han i Anledning af nogle Optøjer af Disciple i Ribe Skole udbeder sig hans Betænkning om, hvorvidt Skolens Ret til selv at dømme i den Slags Sager gik. — *Ribehus*, d. 21. Maii. Kirkehist. Saml. 3. R. VI. 171—72.
- Ante 23. Majl. *15174. (JOANNES JACOBUS) CHIFFLETIUS Johannem Meursium rogat, ut curet, ut sibi iconismum novi ordinis anno 1616 per Chr. IVtum regem instituti delineatum una cum nominibus equitum mittat. — Uden Datum. Brudst. i Meursii Opera XI. 587.
23. Majl. *15175. JOHANNIS CABELIAVII ad Johannem Meursium epistola, in qua dolet, se tam paucas litteras ab eo accipere, quod rarius Hafnia Soram excurratur, eum rogat, ut sibi ad Chiffletium iconismum novi ordinis per Chr. IVtum instituti delineatum mittat. — *Bræmæ*, XXIII. Maii. Meursii Opera XI. 586—88.
15. Junil. *15176. JOHANNES RHENIUS Joachimo Jungio tractatum de quæstione quapiam logico-theologica, quæ inter eum et M. Gottfried Beccerum, scholæ Husumensis rectorem, exorta et agitata est, mittit, eum orans, ut judicium suum de hac re sibi aperiat. — 15. Juni. Avé-Lallemant, Des Dr. Joach. Jungius Briefwechsel S. 156.
23. Junil. *15177. JOHANNES MEURSIUS ad Gerhardum Vossium scribit, se, si typographus diutius cunctetur, libros decem historiæ Danicæ, quibus reges familiam Oldenburgicam præcedentes tractet, hic seorsim edere cogi; ei Fredericum Andreæ, quem cancellarius regius suo filio ephorum dedit, recommendat. — *Soræ*, d. XXIII. Junii. Ger. Joan. Vossii Epistolæ II. 161. Meursii Opera XI. 679—80.
28. Junil. *15178. Litteræ M. ANDRÆ PETRI ROMDORPHII, rectoris scholæ Ripensis, ad quendam professorem academix datæ, de excusatione sua manumissionis. — *Ripis*, 4 Kal. Julii. Thorup, Hist. Esterr. om Ribe Cathedralskole I, 1. 97.
6. Julil. *15179. HUGONIS GROTHII ad Christinam reginam Sveciæ epistola, in qua commemorat, virum nobilem a Dano missum ob Bremense negotium in aula Viennensi esse. — *Lutetiæ*, ⁶/₁₈. Julii. Hugonis Grothii Epistolæ 1687 S. 160.
6. Julil. *15180. HUGONIS GROTHII ad Ludovicum Camerarium, reginæ Sveciæ apud Ordines fœderatos Belgii legatum, epistola, in qua commemorat, Danum legatum in Viennensi aula habere, qui præsidia possessioni episcopatus Bremensis comparet. — 16. Julii novi Cal. Hugonis Grothii Epistolæ 1687 S. 161—62.
7. Julil. *15181. HUGONIS GROTHII ad Axelium Oxenstjernam, regni Sveciæ cancellarium, epistola, in qua refert, virum nobilem a rege Daniæ missum Cæsari possessionem Bremensis episcopatus commendaturum in aulam Viennensem venisse. — ⁷/₁₇. Julii. Hugonis Grothii Epistolæ 1687 S. 160—61.

1635.

JOHANNES RHENIUS Joachimo Jungio scribit, se tractatum sibi missum in
 illas contraxisse et ei mittere, ut judicium suum de controversia logica
 Juli. Avé-Lallemant, Des Dr. Joach. Jungius Briefwechsel S. 157—58.

13. Julii

Den franske Gesandt FEUQUIÈRES's Skrivelse til Kardinal de la Valette,
 der, at Hert. Bernhard af Sachsen-Weimar har tilraadet at lade Hærene
 en i sikre Stillinger for imidlertid at give K. af Danmark og Polen Lej-
 ste sig i Stand til at gaa imod Huset Østrig. — *Camp de Merlebac*, 23. Juillet.
 du marquis de Feuquières III. 209—16.

13. Julii.

FRAN. GORDON skriver til Kansleren Chr. Friis om den øjeblikkelige
 han skildrer som rolig; han erklærer at ville give nærmere Oplysninger
 Tilbagekomst til Danmark. — $\frac{1}{2}$ 6. July. (Latin?) Udt. p. Eng. i Macray,

16. Julii.

HUGONIS GROTH ad Ludovicum Camerarium, reginæ Sveciæ apud Ordines
 legatum, epistola, in qua declarat, se cum eo sentire, et Britannum et
 quod christianos et prudentes principes deceat, si curam pacis æquis
 læ in se suscipiant. — *Lutetiæ* $\frac{1}{2}$ 7 Julii. Hugonis Grotii Epistolæ 1687 S. 163—64.

17. Julii.

Brev fra den svenske Gesandt SALVIUS til Axel Oxenstjerna, hvori om-
 rhold til Hert. Frederik i Bremen og Verden. — 18. Juli. (Svensk.)
 Hist. och Ant. Akad. Handl. XXVII. 141—42.

18. Julii.

Den franske Gesandt FEUQUIÈRES's Skrivelse til Statssekretæren Bouthillier,
 at man tror paa, at K. af Danmark rustet til Fordel for det evangeliske
près de Landschiel, le dernier juillet. (Fransk.) Lettres du marquis de
 23.

21. Julii.

JOHANNIS CABELIAVII ad Johannem Meursium epistola, in qua Svavium
 juvenem candore et eruditione insignem et nunc Soræ commorantem,
In Nuclano nostro, XXIV. Julii. Meursii Opera XI. 591.

24. Julii.

Censura UNIVERSITATIS in causa Ingeburgæ Petri filiæ in Hallandia, quæ
 r, quia in mammis lac inventum sit. — *Ex consistorio*, 25. Julii.
 a S. 390—91.

25. Julii.

OLIGERI ROSECRANTZII ad Johannem Meursium epistola, in qua scribit,
 eum suis litteris vacuum dimittere se non decere. — *E. Rosenhol.*
 Meursii Opera XI. 591—92. Udt. p. Dansk i Kirkehist. Saml. 3. R. VI. 547.

27. Julii.

FAALANDS LANDSTINGS Dom, at Jens Laursen og hans Medfølgere bør
 e, indtil de efterkomme en tidligere Dom, hvorved de ere dømte at
 ette for ulovlig Pantning. — 5. Aug. Brudst. i Matzen, Den danske Panterets

5. Augusti.

marsisches Land-Recht. Gluckst. 1667 S. 158—61.

11. Augusti.

FRAN. GORDON skriver til K. Chr. IV., at Flaaden er kommen tilbage
 skildrer Englands Stilling og Planer for Øjeblikket. — $\frac{1}{2}$ 3. Aug. (Latin?)
 Third Report S. 59.

13. Augusti.

ALBORG BYTINGS Dom, hvorved Jens Bang frikjendes i Sagen mod Fru
 August. Wulff, Jens Bang S. 59—60.

17. Augusti.

HUGONIS GROTH ad Axelium Oxenstjernam, regni Sveciæ cancellarium,
 memorat, Sanctichaumontium (legatum Galliæ) jam accinctum esse
 quoque amicitiam ambiturum. — *Lutetiæ*, $\frac{1}{2}$ 7. Augusti. Hugonis Grotii
 8.

17. Augusti.

1635.

19. vel 29. Aug. *15195. K. CHR. IV.'s Befaling til Laur. Lindenov om at paase, at den Papirmølle, Hans Hansen Skoning med sine Konsorter har faaet Lov til at anlægge i Aarhus Stift, ikke lægges nogen anden Mølle til Forhindring. — *Haffn.*, 29. Aug. Udt. i Hübertz, Aktst. vedk. Aarhus II. 70. Datum er i Jydske Tegnelser 19. August, men 29. er dog muligvis rigtigere. Jvfr. Nyrop, Strandmøllen S. 18.
21. Augusti. 15196. K. CHR. IV.'s Brev til Rektor og Professorer ved Universitetet, hvorved han meddeler dem, at der skal beskikkes en særlig Præst ved Studenterkirken i Regensen. — *Slott Kiøbenhaffn*, d. 21. Augusti. Danske Mag. 5. R. I. 347—48.
21. Augusti. *15197. K. CHR. IV.'s Bevilling for Hans Hansøn Skoning til at oprette en Papirmølle i Aarhus, idet det forbydes andre at gjøre dette i de første 10 Aar. — *Haffn.*, 21. Aug. Nyrop, Strandmøllen S. 17.—18.
31. Augusti *15198. K. CHR. IV. byder Jørgen Urne at rejse til Aarhus og Randers for at ophjælpe Klædemageriet der ved at faa de rigeste Borgere til at tage sig deraf. — *Haffn.*, 31. Aug. Udt. i Hübertz, Aktst. vedk. Aarhus II. 70—71.
2. Septbr. *15199. Hert. FREDERIK III. af Gottorps Forordning, hvorved han paa Grund af Krigsulykkerne og Stormfloden indskjærper Overholdelsen af den d. 12. Juni 1634 udstedte Anordning om Bededage samt hans Faders Politiorning. — *Schloß Gottorff*, d. 2. Septembris. (Tydsk.) Særtr. af Forordn.
6. Septbr. *15200. TYGE BRAHE, Lensmd. paa Tryggevælde, melder Kansler Christian Friis, at Hr. Niels, Sognepræst i Lyderslev og Frøslev, har taget sig af Dage, og spørger, om hans Lig maa jordes paa Kirkegaarden, da han i mange Aar ikke har været ganske ved sin Fornuft, men har haft et godt Rygte. — D. 6. Sept. Udt. i Ny kirkehist. Saml. V. 176—77.
8. Septbr. *15201. K. KARL I.'s Brev til K. Chr. IV., hvori han beklager sig over, at et Skib, der tilhørte en engelsk Kjøbmand George Price og styredes af Thomas Harrison, var bleven holdt tilbage i Helsingør. — *Windsor*, 8. Sept. (Latin.) Udt. p. Eng. i Macray, Third Report S. 51.
10. Septbr. *15202. HUGO GROTIUS's Skrivelse til hans Svoger Reigersbergen, hvori omtales Zobel, der har været Danmarks Ambassadør i Paris. — 20. Herfstmaant. (Hollandsk.) Brudst. i Brandt og Cattenburgh, Hist. van het Leven des Heeren Hulg de Groot II. 46.
17. Septbr. *15203. Litteræ RECTORIS ET PROFESSORUM universitatis, Friderico Andræ ab Orientalium Lingvarum studio commendatissimo scriptæ, in quibus, a rege jussi, eum hortantur, ut lingvis Orientalibus, in primis Arabicæ, excolendis operam det. — *Havniæ* 17. Septemb. Danske Mag. 5. R. I. 348.
23. Septbr. *15204. Hr. MOGENS VILLATSONS Revers ved hans Kaldelse til Præst ved Regenskirken. — *Kiøbenhaffn*, thend 23. Septembris. Danske Mag. 5. R. I. 348—49.
25. Septbr. *15205. HUGONIS GROTH ad Gruberium epistola, ex qua videmus eum regis Daniæ ad Saxonem de pace Pragensi litteras legisse; annotat, frigida satis videri, quæ ille, ut se a Lubecensi pactione liberet, adferat. — *Lutetiæ*, 5. Octobris novi Cal. Hugonis Grothii Epistolæ 1687 S. 187—88.
25. Septbr. *15206. HUGONIS GROTH ad Ludovicum Camerarium, reginæ Sveciæ apud Ordines fœderatos Belgii legatum, epistola, in qua commemorat, Danum adhuc Bremensem episcopatum inhiare. — *Lutetiæ*, 5. Octobris, novi Cal. Hugonis Grothii Epistolæ 1687 S. 186—87.
29. Septbr. *15207. K. LUDVIG XIII. udsteder et nyt Kreditiv for d'Avaux til K. Chr. IV. — *Au camp de Cœur*, le 9 Octobre. (Fransk.) Brudst. i Avenel, Lettres de Richelieu VIII. 290.
3. Octobr. *15208. J(OHANNES) A(DLER) S(ALVIUS) Petro Abeli Schmaltzio, secretario regni cancellarii, nuntial, agentem regis Daniæ significasse, regem suum ab interpositione in

- um esse; addit, consilium ejus esse prospicere, ne filius magis ex-
uam Sveci Stralesundio potiantur. — *Stockh.*, die 3. Octob. Den Svenska
3—51.
- DANIEL HEINSIUS skriver til Holger Rosenkrands og beder ham om at 3. Octobr.
sorenke i Leiden en Sum paa 5892 Gylden, som den i Gjældsængslet i
i Urne skyldte hende. — *Lugd. Bat.*, 13. Octobr. (Latin.) Udt. i Kirkehist. Saml.
- JOHANNIS KIRCHMANNI ad Johannem Meursium epistola, in qua eum, ut 11. Octobr.
Matthiæ et Laurenbergium salutet, rogat; ex opusculo De Protectione Da-
sanctam nonnulla subjungit. — *Lubecæ*, XI. Oct. Meursii Opera XI. 592—93.
- K. CHR. IV. befaler Niels Trolle at lade Johan Ettersen faa aarlig 20 Læs 14. Octobr.
en paa hans Valkemølle. — *Hafnia*, d. 14. Octobris. Nyrop, Strandmøllen S. 18.
- JOHANNES MEURSIUS Georgio Seefeldio, supremo per Sialandiam judici, 19. Octobr.
um ejus maximopere commendaturum esse, pollicetur. — *Soræ*, XIX. Oct.
18. Marquardi Gudii Epistolæ S. 282.
- JOHANNES MEURSIUS Gerhardo Vossio Petrum Wilhadum juvenem, qui in 19. Octobr.
ari) Brochmanni professoris aliquot annos vixerat, recommendat, in post-
epistolam superiore anno scriptam, sed propter ingruentem pestilentiam
emum mittere, et Petrum Wilhadum ob eandem causam iter distulisse;
que, se, si typographus procrastinare pergat, Danicam historiam Danico
e cogi. — *Soræ*, XIX. Octobris 1636(!) et XIX. Apr. 1636(!). Ger. Joan.
1. Meursii Opera XI. 681. Selve Hovedbrevets Aarstal maa være en Fejlskrift for 1635.
- K. CHR. IV.'s Optegnelse om Gyldenstykke og Atlask, der skal bestilles 24. Octobr.
i Christinas Udstyr. — (24. Oktober.) Birket Smith, Leonora Christina I. 76.
- DIGEDOMMERNE I SOGNE NE HAMM, LYDT OG MORSUM paa Nordstrand af- 26. Octobr.
ng Erklæring om, hvad Jacob Berentzen har inddiget af den afdøde
Land i Morsum Kog før Vandfloden d. 19. og 20. October. — *Nord-*
obris. (Plattdysk.) Stemann, Gesch. d. öffentl. u. Privat-Rechts d. Herzogthums
i.
- Den svenske Resident i Helsingør FEGRÆUS skriver til Axel Oxenstjerna, 26. Octobr.
Kansleren Chr. Friis i en Samtale med ham havde skudt al Skylden
e Mægling i Tydskland var mislykket, over paa Sverig. — 26. Oct.
arks ydre polit. Historie 1629—1660 II. 11.
- 1st. i Christensen, Hørsholms Historie S. 47. 28. Octobr.
- HOLGER ROSENKRANDS's Brev til Prof. Henrik Ernst i Sorø angaaende en 5. Novbr.
eologiske Spørgsmaal. — 5. Novbr. Udt. i Kirkehist. Saml. 8. R. VI. 547.
- HERREDSTINGSVIDNE, at Niels Hanszen i Miolden afviste et Gjælds- 7. Novbr.
som han skulde være Hans Anderszen i Ottersbul skyldig, og at to
uldrig kunde mindes, at han havde haft sligt et Mærke, som findes for
November.) Aarsberetn. fra Geheimearch. VI, Till. S. 24.
- UNDE LANNGHE HSON beder Sekretæren Iver Vind t. Nørholm om at 10. Novbr.
der fattes Kul til Fyringen paa Skagen, hvorom han for nogen Tid
sultat havde skrevet til Jørgen Vind. Fra Aalborg er det umuligt at
tør sejle til Skagen, og der er en meget ond Vej derhen. — *Viborg*,
aml. t. Jydsk Hist. og Topogr. VIII. 190—92.

1635.

11. Novbr. *15220. K. CHR. IV. meddeler Frederik Urne, hvad Hans Stenvinkel efter Kongens Mening bør have for Reparationen af det store Taarn paa Kronborg. — (11. Novbr.) Friis, Saml. til dansk Bygningshist. S. 360.
11. Novbr. *15221. K. CHR. IV. tillader M. Tilemand Villathsen, Sognepræst paa Frederiksborg Slot, at søge det første ledige Sognekald i Kjøbenhavn. — *Frederiksborg*, d. 11. November. Kirkehist. Saml. 3. R. II. 319.
11. Novbr. *15222. JOHANNES CABELIAVIUS Johanni Meursio pro litteris ejus commendatitiis gratias agit, quas tamen nondum reddiderit, quum ille, cui destinatæ sint, cum principe (Friderico) absit; commemorat quæ a Wormio ad illustrandos Ordines Equestres Chiffetii acceperit, et addit se Janum Hubertum Hafniensem rogasse, ut quidquid litterarum Sora vel aliunde nancisceretur, procuraret. — *In Nuclano nostro*, XI. Nov. Meursii Opera XI. 594—95.
12. Novbr. *15223. Biskop JESPER BROCHMANDS Brev til Kansleren Chr. Friis, hvori han bl. a. anbefaler ham den fattige og fremmede Villichius. — *Hafnia*, 12. Nov. Danske Mag. 5. R. I. 349—50.
14. Novbr. *15224. GRANDEVILKAAR FOR WINNUM By i Lø Herred indgaaet efter frivillig Overenskomst af 13 Bymænd. — (14. Novbr.) Aarsberetn. fra Gehelmearch. VI, Till. S. 24—26.
17. Novbr. *15225. JENS HALS'S BØRN og ARVINGER klage til K. Chr. IV. over Jens Bangs Overgreb paa deres Arv og deres Faders Regnskaber og ansøge om, at der maa nedsættes en Kommission, som kan undersøge Sagen og dømme dem og Jens Bang imellem efter Lov og Ret. — *Odense*, d. 17. November. Wulff, Jens Bang S. 20—24.
23. Novbr. *15226. K. CHR. IV.'s Rettertingsdom i en fra Viborg Landsting indanket Sag mellem Niels Arntfeldt t. Kniffholt og Christen Høeg t. Thuødbøll, angaaende et Guld-armbaand, som Førstnævntes Hustru Karen Dyre havde pantsat til Christen Høeg for 100 Rdlr. in specie, men af Fjenderne i Hobro var røvet tillige med hans eget Guld og Sølv, ved hvilken Dom Christen Høeg fritoges for at tilbagelevere Armbaandet, samt Niels Arnfeldt for at betale de 100 Dlr. — 23. Novbr. Matzen, Den danske Panterets Hist. S. 511—14.
27. Novbr. *15227. K. CHR. IV.'s Befaling til Rektor og Professorer ved Kjøbenhavns Universitetet om at afgive Erklæring over en af M. Jacobus Engelbrecht foreslaaet Undervisningsmethode. — *St. Johans Closter zu Odensee*, d. 27. Novembris. (Tydsk.) Ny kirkehist. Saml. III. 204—05.
27. Novbr. *15228. HUGONIS GROTH ad Axellum Oxenstjernam, regni Sveciæ cancellarium, epistola, in qua scribit, regem Poloniæ sperare, conjugio cum Palatina regem Daniæ ob sanguinis vinculam, sibi, sinon aperte fautorem, certe non adversum fore. — *Lutetiæ*, 7. Decembris novi Cal. Hugonis Grotii Epistolæ 1687 S. 199—200.
30. Novbr. *15229. K. CHR. IV.'s Rettertingsdom, at Hosinge Bymænd skulle gjengive en Mand hans fragne Pant og betale ham 10 Dlr., men være forskaandede for Ransdelemaal. — 30. Novbr. Brudst. i Matzen, Den danske Panterets Hist. S. 97.
30. Novbr. *15230. LAMPERTI ALARDI ad Johannem Meursium epistola, in qua eum, ut Christianum Matthiam et Justinum Hoeg, cui nuper Epiphyllidas quasdam Philologicas Sacro profanas inscripserit, salutet, rogat. — *Brunopoli Dithmars*, ultimo Nov. Meursii Opera XI. 595—96.
4. Decbr. *15231. K. KARL I.'s Brev til K. CHR. IV., hvori han takker for hans Svar angaaende Processen om George Prices Skib og for nogle Falke. — *Westminster*, 4. Dec. (Latin.) Udt. p. Eng. i Macray, Third Report S. 51.

- AXEL OXENSTJERNA skriver til Marquis de St. Chaumont, bl. a. at han
 v fra ham, hvori han meddeler sin Afrejse til K. af Danmark. — *Stral-*
debr. (Latin.) Svensk Overs. i Fant, Samlinger i svenska Hist. I. 21—24.
- JOHN TAYLOR, engelsk Gesandt i Wien, tilskriver Statssekretæren Winde-
 dene i Tydskland og udtaler bl. a., at K. af Danmark vil blive forbitret,
 byder Sverig Bispedømmet Bremen. — *Vienna*, 15. December. (Engelsk.)
 ed by Edward, Earl of Clarendon I. 372—75.
- K. CHR. IV.'s Skrivelse om Rangen mellem de Gejstlige og Borgmestrene
r Gaard i Odense, d. 8. Decbr. Almeennytt. Samlinger XXXV. 345—47. Journal
 Menneske-Kundskab. 1818. II. 142—43 Bloch, Den Fyenske Gejstlighed Hist. I. 372.
 it. Knuds Kirke S. 179.
- K. CHR. IV. lover Hert. August den Yngre af Braunschweig at støtte
 fordringer paa dette Land ved det kejserlige Hof og i Tilfælde af hans
 ertage Formynderskabet over hans Børn. — *Flensburg*, am 8. December.
 itschr. d. historisch. Vereins f. Niedersachsen Jahrg. 1851 S. 27.
- HUGONIS GROTH ad Axelium Oxenstjernam, regni Sveciæ cancellarium,
 commemorat, regis Daniæ nothum hic esse et a rege Galliæ comiter
 m de Bremensi archiepiscopatu commendare putari. — *Lutetiæ*, $\frac{1}{2}$ Dec.
 olæ 1687 S. 204—05.
- JUDICIUM UNIVERSITATIS in casu Petri Petræi in Houff defuncti: nempe
 Petræus potuerit ex nimio spiritus vini potu sibi mortem advocare,
 um non sit, flammam ex faucibus prodisse, aut labia fissa vel com-
ex consistorio, 14. Decembr. Bartholini Cista medica S. 392—93.
- UNIVERSITETETS Betænkning om den Gulddaab og Særdaab, der har
 Erik Jensøns Barns Daab i Sæby, hvorved der er handlet mod Alter-
 m der bør indhentes nærmere Underretning. — *Ex Consistorio*, d. 15. De-
ist. Saml. III. 453—54.
- HUGONIS GROTH ad Axelium Oxenstjernam, regni Sveciæ cancellarium,
 ommemorat, regis Daniæ nothum a Galliæ rege, ut qui Gallorum sub
 lenarum capturam exerceant, id permissu regis Daniæ faciant, postulare,
 de Albis vectigali commendare; addit, de fødere inter Gallum, Anglum,
 i mussitari. — *Lutetiæ*, $\frac{1}{2}$ Decbr. Hugonis Grothi Epistolæ 1687 S. 205—06.
- JOHN TAYLOR, engelsk Gesandt i Wien, tilskriver Statssekretæren Winde-
 land bør sende en Gesandt til Sachsen og Brandenburg, og at K. af
 rage meget til at fremme Fredsværket. — *Vienna*, 29. December.
 vers collected by Edward, Earl of Clarendon I. 375—77.
- UNIVERSITETETS til Kansleren givne Fremstilling af Sagen mod Peder
 in Byfogeden i Kbhvn. Eske Jensen havde udvirket et Kongebrev om
 — 29. December. Udt. i Danske Mag. 5. R. I. 216.
- AXEL OXENSTJERNAS Brev til Gabriel Oxenstjerna, hvori han bl. a. an-
 e, der har fremkaldt K. Chr. IV.'s Interposition ved at fremstille det,
 de Fred paa hvilkensomhelst Betingelser. — 31. Decbr. Udt. p. Dansk
 ydre polit Historie 1629—1660 II. 20.
- HUGONIS GROTH ad Ludovicum Camerarium, reginæ Sveciæ apud Ordines
 atum, epistola, in qua commemorat, Dani regis nothum de Bremensi

1635.

causa, de vectigali Albis et de piscatu sub Norvegiæ littora nisi regis permissu non usurpando hic fuisse. — *Lutetia*, 10. Januarii. Hugonis Grotii Epistolæ 1687 S. 208—09.

31. Decbr.

*15244. HUGONIS GROTHII ad Guilielmum Grotium epistola, in qua commemorat, Seldeni librum de mari clauso et Hispanos et Germanos et Danos tangere. — *Lutetia*, 10. Januarii. Hugonis Grotii Epistolæ 1687 S. 858.

31. Decbr.

vel 1636

1. Januar.

*15245. HUGONIS GROTHII ad Axelium Oxenstjernam, regni Sveciæ cancellarium, epistola, in qua scribit legatum Venetum sibi narravisse, Danum paci in Germania constituendæ sedulam operam dare. — *Lutetia*, 1° (!) Januarii. Hugonis Grotii Epistolæ 1687 S. 207—08.

*15246. MAGISTRATEN I AMSTERDAMS Skrivelse til K. af Danmark, hvori hævdes, at Spitsbergen ikke hører til Norges Krone, men oprindeligt har været besat af Nederlændere. — (Hollandsk.) Schellema, Aemtelas Oudheid III. 226—28.

*15247. K. CHR. IV.'s Brev, hvori han udnævner Mag. Henricus Michaelis, Præst ved St. Hans Kirke i Odense, til Provst i Haderslev. Rhode, Saml. til Haderslev Amts Beskrivelse S. 163—64.

*15248. K. AF DANMARKS Skrivelse til Kurf. af Sachsen, hvori han siger, at det synes, som om det mellem Kejseren og Kurfyrsterne er afgjort, at Kongens Søn skal udstødes fra Bispedømmet Bremen, omendskjønt denne Sag intet har med Krigen at gøre. Han forsvarer sin Søns Rettigheder. (Tydsk.) Samtidig Tryk. Aarstallet tilføjet med Blæk.

*15249. JOHANNES CABELIAVIUS Johannem Meursium rogat, ut unacum Wormio et Brochmando se filio regis Daniæ, nunc archiepiscopo Bremensi inaugurato, ad consiliarii munus recommendet. — *Bremæ* (uden Aar.) Meursii Opera XI. 583—84.

1635?

1635?

*15250. CHRISTOPH HARDER, som har tjent i den nys afdøde Erkebiskop Johan Frederiks Kancelli, ansøger K. CHR. IV. om at blive ansat som Notarius publicus i Helsingør og i Riget Danmark. (Tydsk.) Udt. i Aarsberetn. fra Geheimarch. III, Till. S. 124—25.

*15251. JO. ISACII PONTANI ad Stephanum Jo. Stephanium, professorem eloquentiæ in academia Sorana, litteræ, in quibus retardationem litterarum ad eum mittendarum excusat et de exemplari quodam Papiæ vocabularii scribit. Ant. Matthæi, Veteris ævi analecta III. 737—38.

1636.

1636.

6. Januar.

*15252. K. CHR. IV. udnævner Esaias Fleischer til sin Hofapotheker med en aarlig Løn af 200 Rdlr. Specie og 2 Hofklædninger foruden Kostpenge. — *Haderslev-huus*, d. 6. Januar. Brudst. i Archiv f. Pharmaci og Chemi XVII. 256—57.

6. Januar.

15253. JOHANNIS MEURSII ad Gerhardum Vossium de editione operum suorum epistola. — *Soræ*, VI. Januar. Ger. Joan. Vossii Epistolæ II. 167. Meursii Opera XI. 596—97.

7. Januar.

*15254. HUGO GROTHII ad Ludovicum Camerarium, reginæ Sveciæ apud Ordines fœderatos Belgii legatum, scribit se videre, amicitiam regis Daniæ *Lutetiæ* in pretio esse. — *Lutetia*, 7° Januarii. Hugonis Grotii Epistolæ 1687 S. 210.

15. Januar.

*15255. JOHAN MESSENIUS's Optegnelse om hans i Fængslet fuldførte Værk om Sverigs, Danmarks og Norges Historie, kaldet *Schondia illustrata*. — *Vld*, then 15. Januarii. (Svensk.) Bring, Handlingar och Påminnelser I. 6—12.

1636.

- b. A. GYLLES Skrivelse til Sekretær Schmalt, hvori han omtaler, at Tage hertil som K. af Danmarks Afsending for at tilbyde hans Mægling i den - *Holmiæ*, d. 17. Januar. (Svensk.) *Den Swenska Mercurius* V, 4. 252—54. 17. Januar.
- c. JES BOLDICH sælger paa egne og Slægtnings Vegne den saakaldte 18. Januar.
d. sydfor Haderslev-Dam til Christian Rantzau, Kongens Kammerjunker. —
e. 18. Januarii. (Tydsk.) *Stemann, Gesch. d. öffentl. u. Privat-Rechts d. Herzogthums* —66.
- f. Dr. ELISABETH af Böhmen sender K. Chr. IV. en Kopi af et Brev, som 18. vel 28. Jan.
g. et til en Forsamling af protestantiske Fyrster i Lüneburg angaaende Pfalz-sættelse. — *Hague*, 28. Jan. (Fransk.) Udt. p. Eng. i *Macray, Second Report* S. 21.
- h. K. KARL I. skriver til K. Chr. IV., at han har givet Averie Instruxer til 19. Januar.
i. Sag frem paa den Rigsdag, der var sammenkaldt i Lüneburg for at slutte ejseren og Kurf. af Sachsen, og at han ønsker, at han maa forhandle danske Udsendinge. — *Westminster*, 19. Jan. (Latin.) Udt. p. Eng. i *Macray*, I.
- j. Erklæring af LANDRAADERNE og de øvrige DEPUTEREDE af DET SLESVIG- 22. Januar.
k. ENDERUDSKUD om, at Antagelsen af Pragerfreden bør henvises til det al-lagsmøde, hvis Betænkning ogsaa bør høres om Revisionen af Landrets-Kiel, 22. Jan. (Tydsk.) Udt. i *Ratjen, Verz. d. Handschrift. d. Kieler Universitäts-*
- l. K. CHR. IV.'s og Hert. FREDERIK III. af Gottorps Brev, hvorved det sub 3. Febr.
m. fales alle, der endnu ikke have betalt de ved den sidste Landret idømte etale disse i Dagene 14., 15. og 16. Marts til Landretsnotaren. — *Veste*
n. 1. 3. Februarii. (Tydsk.) Særtr. af Forordn.
- o. HUGONIS GROTH ad Axelium Oxenstjernam, regni Sveciæ cancellarium, 4. Febr.
p. refert, Daniæ regis nothum nihilidum responsi ad sua postulata a rege
q. — *14. Febr.* Hugonis Grothi Epistolæ 1687 S. 215—16.
- r. HUGONIS GROTH ad Ludovicum Camerarium, reginæ Sveciæ apud Ordines 4. Febr.
s. legatum, epistola, in qua scribit, Seldeni librum nihil, quod Sveciam nisi mentionem fœderis, quo Norvegis jus in mare, quod ipsis objaceat, *Luletiæ*, *14. Februarii.* Hugonis Grothi Epistolæ 1687 S. 216.
- t. GEORGE LOW meddeler Jarlen af Middlesex bl. a., at K. Karl I. agter at 6. Febr.
u. cke til K. af Danmark og Lord Berkeleys Broder til K. af Sverig. —
v. Eng. i *Fourth report of the Royal Commission on historical manuscripts* S. 292.
- w. K. CHR. IV. befaler Christen Holch at modtage Betaling af D. Morten 7. Febr.
x. tendent over Aarhus Stift, og hans Participanter for to Ege, de have faaet alle. — *Hadersløff*, 7. Febr. Udt. i *Hübertz, Aktst. vedk. Aarhus* II. 71.
- y. K. CHR. IV.'s Skrivelse til Claus Daa og Rigsraadet i Kjøbenhavn om 14. Febr.
z. for at hindre Fæsygdommens Udbredelse. — *Haderslev*, 14. Febr. *menes* og *Sundhedspleiens Hist. i Danmark* S. 313.
- aa. Den engelske Resident i Hamburg JOSEPH AVERYS Memorial til K. Chr. IV. 15. Febr.
ab. gerne i Tydskland. — *Hamburg*, 15. Febr. (Tydsk.) Udt. p. Eng. i *Macray*,
- ac. aml. af Forordn. 1643 S. 37—43. Udt. i *Garde, Efterretn. om d. danske Sømagt* I. 132—33. 18. Febr.

- 1636.
18. Febr. *15268. K. CHR. IV.'s Privilegier for et grønlandsk Kompagni. — (18. Febr.) Udt. i Tidskr. for Fiskeri III. 232.
2. Martii. *15269. JO. ISACIUS PONTANUS Frederico Andreae, ephoro nobilissimi juvenis Christiani Frisii, ad usum studiorum illius complures scriptores de Belgio ejusque statu commendat. — *Hardervici*, XII. Martii. Ant. Matthæi Veteris ævi analecta III. 742—43.
3. Martii. *15270. BGM. og RAAD I AARHUS bestemme, at naar nogen lejer Huse til Folk, der ikke udrede Skatterne, skulle Ejerne udrede dem, og naar Lejerne bortrykkes af Pest eller andre farlige Sygdomme, skulle Ejerne i Mangel af andre bekoste dem i Jorden. — *Aarhus Raadstue*, 3 Martz. Udt. i Hübertz, Akst vedk. Aarhus II. 197—98.
7. Martii. *15271. GERARDI JOANNIS VOSSII ad Hugonem Grotium epistola, in qua commemorat, nobilissimos Daniæ assidue pollicita Meursii opera exigere. — *Amstelodami*, XVII. Mart. Ger. Joan. Vossii Epistolæ S. 309—10.
8. Martii. *15272. JOHANNIS ADLERI SALVII ad Hugonem Grotium litteræ, in quibus commemorat, Sveciam cum Dano et aliis vicinis alta pace frui. — Die 8. Martii. Arckenboltz, Mémoires concern. Christine, reine de Suède VI. 366.
9. Martii. *15273. Kardinal RICHELIEU tilskriver K. Chr. IV. angaaende dennes Gardekaptains Sendelse til Frankrig. — (19. Marts.) (Latin.) Udt. p. Fransk i Avenel, Lettres de Richelieu V. 968.
10. Martii. *15274. K. CHR. IV. befaler Lensmanden Ernst Normand at lade Bønderne i Jerløf og Holmands Herreder sætte et fast Stengjærde omkring »de tvende Bjerge« ved Jellinge Kirke, hvilket Gjærde Bønderne i Jellinge Sogn skulle holde vedlige. — *Coldingh*, 10. Martii. Danske Saml. I. 101.
10. Martii. *15275. HUGONIS GROTH ad Ludovicum Camerarium, reginæ Sveciæ apud Ordines fœderatos Belgii legatum, epistola, in qua commemorat, Daniæ regis nothum nihil hic efficere. — *Lutetiæ*, 20. Martii, nov. Cal. Hugonis Grotii Epistolæ 1687 S. 222—23.
13. Martii. *15276. K. CHR. IV. forbyder at fange Hval paa de Grader og den Bøigd, paa hvilken det Christianske eller Spitsbergske Kompagni er privilegeret. — (13. Marts.) Udt. i Tidskr. for Fiskeri III. 232.
21. Martii. 8019. Udt. i Cronholm, Trettioåriga kriget och underhandlingarne i Tyskland I, 1. 519. Jfr Fridericia, Danmarks ydre polit. Historie 1629—1660 II. 20.
24. Martii. *15277. TINGSVIDNE om Markeskjellet mellem Præstegaardens Toft og Anders Thomesens Toft i Brandstrup. — *Medelsom Herredsting*, Torsdag d. 24. Marts. Udt. i Saml. t. jydsk Hist. og Topogr. IV. 26.
26. Martii. *15278. Kejser FERDINAND II.'s Resolution til de danske Gesandter Pentz og v. Hagen, hvorved han erklærer sig villig til at antage K. Chr. IV.'s Mægling. — 5. April. (Tydsk.) Udt. p. Dansk i Fridericia, Danmarks ydre polit. Historie 1629—1660 II. 17.
31. Martii. *15279. AXELII OXENSTJERNÆ, regni Sveciæ cancellarii, ad (Elisabetham), reginam Bohemiæ, litteræ, in quibus commemorat, eam a se petiisse, ut circa interpositionem Daniæ regis eo consilia dirigat, ut causa sua condignæ æstimationi subjiciatur. — *Wismariæ*, die ult. Martii. Moser, Patriotisches Archiv VI. 206—10.
31. Martii. *15280. K. KARL I.'s Brev til K. Chr. IV. af samme Indhold som Nr. *15259. — *Westminster*, 31. March. (Latin.) Udt. p. Eng. i Macray, Third Report S. 51.
1. Aprillis. *15281. K. CHR. IV.'s og Hert. FREDERIK III. af Gottorps Indstilling til Stænderne i Hertugdømmerne angaaende gifte Kvinders Ret til at gjøre Testamente. — *Kiel*, 1. Apr. (Tydsk.) Brudst. i Vogt, De testamentis S. 27.

- HERTUGDØMMERNES STÆNDERS Svar paa Indstillingen angaaende gifte
nentrete, i hvilket fremhæves, at gifte Kvinder ikke ere berettigede til at
urørligt Gods til Skade for Børnene. — *Kiel*, 5. Aprilis. (Tydsk.) Brudst. i
is S. 27—28. 1636. 5. Aprilis.
- HUGONIS GROTH ad Axelium Oxenstjernam, regni Sveciæ cancellarium,
i refert, Daniæ regis nothum nulla re magna, quantum intelligere possit,
cessisse. — *Lutetia*, 1^a. Aprilis. Hugonis Grotii Epistolæ 1687 S. 227—28. 8. Aprilis.
- HUGONIS GROTH ad Grubbium epistola, in qua conatus regis Daniæ
Bremensis retinendi commemorat. — *Lutetia*, 18. Aprilis. Hugonis Grotii
28. 8. Aprilis.
- Særtr. af Forordn. 9. Aprilis.
- STEPHANII litteræ ad Olaum Wormium de ephemeride itineris Grønlandici
n (Allday) jussu regis Fr. II.^{di} suscepti. — (*Sorø*, Palmesøndag.) Brudst. i
desm. III. 640. 10. Aprilis.
- REKTOR og PROFESSORER ved Universitetets Skrivelse til M. Rasmus
præst i Faxe, at de have kaldet Petrum Laurentium Bogonianum til Degn
lovet at følge sin Forgjænger in chorum et thorum. — *Kjøbenhavn*,
ke Mag. 5. R. I. 350. 11. Aprilis.
- JO. ISACIUS PONTANUS ad Christianum Frijs, regis Daniæ cancellarium,
anum filium ejus Ultrajecti ad Rhenum vidisse et cum eo de Jo: Seldeni
t de jure Daniæ ac Norvegiæ in Oceanum Boreum locutum esse. —
April. Ant. Matthæi veteris ævi analecta III. 744—45. 11. Aprilis.
- K. CHR. IV.'s Befaling til Universitetet om ved en, som var forfaren in
udgive en Almanak. — D. 14. April. Udt. i Danske Mag. 5. R. I. 351. 14. Aprilis.
- inske Mag. 5. R. I. 350—51. 16. Aprilis.
- K. CHR. IV.'s Brev til Kapitlet i Aarhus om dets Forhold til Domkirken
ersleff Hus, 17. April. Udt. i Hübertz, Akst. vedk. Aarhus II. 72. 17. Aprilis.
- ntidig Tryk. 2 Bl. Jfr. Fridericia, Danmarks ydre polit. Historie 1629—1660. II. 18. 20. Aprilis.
- HUGONIS GROTH ad Axelium Oxenstjernam, regni Sveciæ cancellarium,
pro transmisso responso ad conciliaturam a rege Daniæ oblatam gratias
al. Maii. Hugonis Grotii Epistolæ 1687 S. 229—30. 21. Aprilis.
- JOHANNIS MEURSI ad Gerardum Vossium epistola, in qua commemorat,
i per Petrum Vilhadum juvenem litteras misisse; de cunctatione edi-
e Danicæ valde queritur. — *Sorø*, d. XXII. Aprilis. Ger. Joan. Vossii
rsii Opera XI. 680. 22. Aprilis.
- JOHAN BANÉR giver Rigskansleren Axel Oxenstjerna Meddelelse om
i Nordtyskland, han fremhæver den Fare, som truer fra Danmarks
r. IV.'s Rustninger, der kun kunne tilsigte et Angreb paa Sverig, og
a Kongens Forslag til Giftermaalet mellem Dr. af Sverig og hans Søn.
4. April. (Svensk.) Brudst. i Cronholm, Trettioåriga kriget och underhand-
2. 78—79. 24. Aprilis.
- UGONIS GROTH ad Axelium Oxenstjernam, regni Sveciæ cancellarium, 28. Aprilis.
nmemorat, se ex Anglia discere, eum, qui Hamburgi res Anglicas agat,
i jussum esse. — *Lutetia*, 8. Maii. Hugonis Grotii Epistolæ 1687 S. 231—32.

1636.

1. Majl. *15294. ANDERS BILDE giver Kansleren Chr. Friis Underretning om Bartholæmæus Wulfstorps Sag og klager over Øselboernes Irreligiøsitet og Manglen paa Præster. — *Arrensborig*, d. 1. May. *Danske Mag.* 4. R. IV. 179—82.
3. Majl. *15295. K. CHR. IV.'s Rettertingsdom i Sagen mellem Skuderløse Bys Gaardmænd og Frands Lykke t. Gisselfeld. Dommen stadfæster Herredstingets og Landstingets Dom, hvorefter det omstridte Overdrev tilhørte Bønderne i Skuderløse. Frands Lykke skal betale Sagens Omkostninger. — 3. Maj. Rasmussen, Gisselfeld S. 88.
5. Majl. *15296. HUGONIS GROTH ad Axeliu Oxenstjernam, regni Sveciæ cancellarium, epistola, in qua commemorat, regis Daniæ filio, dum vivat, archiepiscopatum Bremensem a Cæsare promissum esse dici. — 1° Maii. Hugonis Grothi Epistolæ 1687 S. 232—33.
5. Majl. *15297. HUGONIS GROTH ad Ludovicum Camerarium, reginæ Sveciæ apud Ordines fœderatos Belgii legatum, epistola, in qua refert, pro certo scribi Daniæ regem archiepiscopatus Bremensis fructum filio suo, dum vivat, Viennæ obtinuisse. — *Lutetiæ*, 15. Maii. Hugonis Grothi Epistolæ 1687 S. 232—33.
11. Majl. 8044. Udt. i Cronholm, Trettioåriga kriget och underhandlingarne i Tyskland I, 1. 520—21.
12. Majl. *15298. K. CHR. IV.'s Rettertingsdom, at Landtingsdommen (af 5. Aug. 1635) over Jens Lauridtzen for ulovligt Panteri bør staa ved Magt. — 12. Mai. Brudst. i Matzen, Den danske Panterets Hist. S. 103.
20. Majl. *15299. Hert. BUGISLAV af Pommerns Memorial om, hvad der skal forelægges de pommerske Landstænder; blandt andet skulle disse underrettes om Forhandlingerne med K. af Danmark angaaende Opnaaelse af Fred. — *Allen Stettin*, d. 20. May. (Tydsk.) Schoettgen et Kreysig, Diplomataria et scriptores historiæ Germaniæ III 381—83.
22. Majl. *15300. Den engelske »Prolegatus» JOSEPH AVERYS Proposition til K. Chr. IV., angaaende de foreslaaede Underhandlinger i Tydskland. — 22. May. (Latin.) Udt. p. Eng. i Macray, Third Report S. 59.
22. Majl. *15301. Den engelske Resident i Hamburg JOSEPH AVERYS Memorial til K. Chr. IV. om Underhandlingerne i Tydskland. — *Copenh.*, 22. May. (Latin.) Udt. p. Eng. i Macray, Third Report S. 59.
23. Majl. *15302. K. CHR. IV.'s Befaling, at Hans Snedker skal begive sig til Fyen for at beklæde Salen paa Nyborg Slot med Tapetseri ligesom Salen paa Kjøbenhavns Slot under Bilageret. — *Kjøbenhavns*, d. 23. May. Burman Becker, Om vævede Tapeter i Danm. S. 24.
26. Majl. *15303. JO. ISACII PONTANI ad Wilhelmum Willichium, Camerarii Svecorum apud Ordines Belgii fœderatos legati secretarium, litteræ, in quibus contra Seldenum jus Daniæ Norvagiæque in mare Boreum vindicat. — *Hardervici*, V. Junii. Ant. Mathæi, Veteris ævi analecta III. 746—47.
27. Majl. *15304. HUGONIS GROTH ad Axeliu Oxenstjernam, regni Sveciæ cancellarium, epistola, in qua refert, legatos Danicos Viennæ præter suum Bremense et de Albis onere negotium in cudenda cum Svedis pace laborare et svadere, ut Svedis Rostochium, Wismaria, Stralsunda concedantur. — *Lutetiæ*, 6. Junii novi Cal. Hugonis Grothi Epistolæ 1687 S. 237—38.
30. Majl. *15305. K. KARL I.'s Brev til K. Chr. IV. med fornyet Klage over, at Robert Walther ikke kan faa de Penge, han har til gode hos (Peter) Gagelmann, som han efter Kongens Ønske havde lært Konditorkunsten. — *Hampton Court*, 30. May. (Latin.) Udt. p. Eng. i Macray, Third Report S. 51.

1636.

CHRISTINA af Sverigs Proposition til Rigets Stænder om Krigs- 1. Junii.
 dskland, hvori bl. a. udtales, at man er gaaet ind paa K. af Danmarks
 redsmøde i Lübeck. — (1. Junii.) (Svensk.) Sveriges Ridderskaps och Adels
 14—16 smlgn. S. 206.

AUGUSTINUS EBBELL og JØRGEN FRIIS, Borgere i Odense, udstede Fundats 8. Junii.
 200 Dlr., som afdøde Else Olufsdatter, sal. Hans Friises Efterleverske
 menteret til fattige Husarme i Odense. — *Odense*, fjerde Pintsedag.
 Hist. og Topogr. IV. 232—33.

RKEELDSTE og FORSTANDERE for Mariekirke i Flensborg hævde Kirkens 10. Junii.
 mme. — *Flensb.*, am 10. Junii. (Tydsk.) Cläden, Flensburgs Kirchenhölz-

KARL I.'s Brev til K. CHR. IV. med Bøn om, at han maa skaffe sig 10. Junii.
stminster, 10. June. (Latin.) Udt. p. Eng. i Macray, Third Report S. 51.

HANNIS MEURSII ad Gerhardum Vossium de editione operum suorum 18. Junii.
 Soranum civem ad eum mittit. — *Soræ*, d. XVIII. Junii. Ger. Joan.
 -71. Meursii Opera XI. 600.

. ISACH PONTANI ad Marcum Zuerium Boxhornium litteræ, in quibus 21. Junii.
 ei maris semper Daniæ ac Norvegiæ regum fuisse. — *Hardervici*, ipsi
 sæl veteris ævi analecta III. 747—49.

ELII OXENSTJERNÆ, regni Sveciæ cancellarii, ad (Elisabetham), reginam 24. Junii.
 in quibus ei litteras regis Daniæ ad se scriptas cum exemplari pleni-
 factatus interpositione regis Daniæ suscipiendi mittit. — *Stralsundii*,
 , Patriotisches Archiv VI. 219—24.

ENNINGH VALCKENDORFS Skrivelse til Universitetets Rektor Oluf Wormb, 26. Junii.
 om efter Fundatsens Indhold at maatte faa Regnskabet over Valcken-
 endt. — *Ottensegaard*, d. 26. Junii. Danske Mag. 5. R. I. 351—52.

IGO GROTIUS (Joachimo) Gersdorfflo, nobili Dano, animi sui benevolen- 26. Junii.
 eptentrioni conservationem pacis optat. — *Lutetiæ*, 6. Julii novi Cal.
 1687 S. 244.

CHR. IV. befaler Erich Grubbe at betyde Bernt Klodt i Aars Mølle, 28. Junii.
 Klosterengen, da den er skjænket Hospitalet til Græsning. — *Haffn.*,
 ertz, Aktst. vedk. Aarhus II. 73.

CHR. IV. befaler Superintendenten D. Hans Reysener og Universitetets 28. Junii.
 to eller tre Studenter, der ere det æselske Sprog mægtige, have fri
 Universitetet, for at de siden kunne blive Præster paa Øsel. — *Kjøben-*
nii. Danske Mag. 4. R. IV. 182—83.

ndgrev HERMAN af Hessens Skrivelse til Universitetet i Kjøbenhavn, 30. Junii.
 , derværende Mathematikeres Mening om et hoslagt af ham selv for-
 meteorologisk Program. — *Caszel*, am 30. Junii. (Tydsk.) Danske Mag.

IGONIS GROTH ad Axelium Oxenstjernam, regni Sveciæ cancellarium, 30. Junii.
 immemorat, regis Daniæ legatos ab aula Viennensi satis lætos iis, quæ
 Bremensi impetraverint, abiisse, additque, non dubium esse, quæ
 gravissime displicere. — *Lutetiæ*, 10. Julii Novi Cal. Hugonis Grotii

1636.

11. Julii. *15319. REKTOR OG PROFESSORER ved Universitetets Skrivelse til Henningh Valckendorf, hvormed de oversende ham nogle af Valckendorfs Kollegiums Regnskaber samt et Register over Bibliotheket. — 11. Juli. Brudst. i Danske Mag. 5. R. I. 362.
14. Julii. *15320. HUGO GROTIUS ad Axelium Oxenstjernam, regni Sveciæ cancellarium, epistola, in qua ducis Wirtembergici fratrem, qui apud Danum est, nominat. *Lutetiæ*, $\frac{1}{4}$. Julii. Hugonis Grotii Epistolæ 1687 S. 248—49.
14. Julii. *15321. HUGO GROTIUS ad Ludovicum Camerarium, reginæ Sveciæ apud Ordines fœderatos Belgii legatum, scribit se audire, Pontanum aliquid pro Dano contra Seldenum scriptitare. — *Lutetiæ*, $\frac{1}{4}$. Julii. Hugonis Grotii Epistolæ 1687 S. 249—50.
19. Julii. *15322. JOHANN CHRISTIAN, Arving til Norge, Hert. til Slesvig-Holsten-Sønderborg udsteder Instrux for D. Simon Gogrew og Didrikh Costlede i hans Proces med D. Fürstenow. — (19. Juli.) (Tydsk.) Tydsk Udt. i Zeitschr. d. Gesellsch. f. Schleswig-Holstein-Lauenburg. Gesch. X. 142.
23. Julii. *15323. K. CHR. IV. tilskriver Frederik Urne om de Indskrifter og Figurer, som M. Hans Rotgitter skal sætte paa Klokkerne til Kronborg. — (23. Juli.) Brudst. i Frilla, Saml. til dansk Bygningshist. S. 360.
25. Julii. *15324. HUGO GROTIUS Sprecherho Joachimum Gersdorffum, Danum prænobilem per Rhætos iter facientem, commendat. — 4. Augusti novi Cal. Hugonis Grotii Epistolæ 1687 S. 252.
25. Julii. *15325. HUGO GROTIUS domino Guiscardi Joachimum Gersdorffum, Danum gente prænobili egregieque literatum, Italiam petentem commendat. — *Lutetiæ*, 4. Augusti. Hugonis Grotii Epistolæ 1687 S. 252—53. Meursii Opera XI. 601—02.
4. Augusti. *15326. FREDERIK URNE, Lensmd. paa Kronborg, hans Brev om en Skatteansættelse, hvori omtales, at Kongens Tjenere skulle taxeres af ham og ikke af Borgermester og Raad. — (4. August.) Brudst. i Indbydelsesskr. fra Helsingørs Realskole 1866 S. 11—12.
4. Augusti. *15327. HUGONIS GROTII ad Axelium Oxenstjernam, regni Sveciæ cancellarium, epistola, in qua tributum piscarium ab Anglis postulatum cum onere in freto Danico comparat. — *Lutetiæ*, $\frac{1}{4}$. Augusti. Hugonis Grotii Epistolæ 1687 S. 254—56.
4. Augusti. *15328. GERHARDI VOSSII ad Johannem Meursium epistola, in qua eum, ut Lauremburgium et Stephanium salutet, rogat. — *Amstel.*, Postridie Id. Sext. Ger. Joan. Vossii Epistolæ S. 316—17. Meursii Opera XI. 601—02.
5. Augusti. *15329. JOHAN BANÉRS Skrivelse til Axel Oxenstjerna, hvori han udtaler sin Frygt for K. Chr. IV.'s Hensigter og tilraader, at Buxtehude ikke aftrædes, før man er fuldstændig sikker paa Kongens Neutralitet. — *Im Feldtlager zu Werben*, d. 5. Augusti. (Svensk.) Brudst. i Cronholm, Trettioåriga kriget och underhandlingarne i Tyskland I, 2. 79, Anm. 3.
10. Augusti. *15330. K. CHR. IV.'s aabne Brev, at Kronens Bønder i Slavs Herred, liggende til Koldinghus Slot, herefter maa istedenfor Skovsvin yde $\frac{1}{2}$ Rdlr. — 10. Avg. Brudst. i Danske Saml. III. 291.
10. Augusti. *15331. Erklæring, indgiven til Kongen af PROFESSORERNE ved Universitetet, angaaende M. Engelbertus og hans Undervisningsmethode, hvilken ingenlunde er noget nyt. *In Consistorio*, 10. Aug. (Tydsk.) Brudst. i Ny kirkehist. Saml. III. 205—07.
12. Augusti. *15332. CLAUS CHRISTOPH LUTZOWS Brev til Holger Rosenkrands, hvori han udtaler sin Ærbødighed for ham og beder ham om at lade Menneskeheden nyde godt af hans Overvejelser og Visdom. — Prid. Id. Augusti. (Latin.) Brudst. i Kirkehist. Saml. 3. R. VI. 551—52.

- 1636.
33. HUGONIS GROTH ad Axellum Oxenstjernam, regni Sveciæ cancellarium, 12. Augusti.
ua commemorat, legatum a Dano hic expectari dici. — *Lutetia*, $\frac{1}{2}$. Augusti.
Epistolæ 1687 S. 256—57.
- Carl Bernhard, Saml. Noveller og Fortællinger XIII. 15—16. Birket Smith, Leonora 14. Augusti.
34. HUGONIS GROTH ad ducem Bernhardum Vimariensem epistola, in qua 16. Augusti.
se a cancellario Sveciæ de iis, quæ cum rege Daniæ acta sint, certiores
additque, legatos a Svecia Stadum ad componendas controversias cum rege
— *Lutetia*, $\frac{1}{2}$. Augusti. Hugonis Grothi Epistolæ 1687 S. 258—59.
35. HUGONIS GROTH ad Axellum Oxenstjernam, regni Sveciæ cancellarium, 18. Augusti.
a commemorat, Grubbium sibi scribere, se cum Salvo laborare, ut cum
cordia sanciantur, illique svadet, ut cogitet, num qua sit ratio, qua id regnum
molitionibus abstrahi possit. — *Lutetia*, $\frac{1}{2}$. Augusti. Hugonis Grothi Epistolæ
36. HUGONIS GROTH ad Grubbium epistola, in qua metuit, ne Danus in res 18. Augusti.
molitionibus implicetur, putatque, Anglum conciliaturam suam ad ea quæ
se intercedant negotia oblaturum esse. — *Lutetia*, $\frac{1}{2}$. Augusti. Hugonis
87 S. 260—61.
- HUGONIS GROTH ad Ludovicum Camerarium, reginæ Sveciæ apud Ordines 25. Augusti.
i legatum, epistola, in qua sperat, regem Daniæ eo flecti posse, ut in pace
uæ religionem ipsius et in propinquos pietatem deceant, cordi habeat. —
Hugonis Grothi Epistolæ 1687 S. 261.
- Brudst. i Carl Bernhard, Saml. Noveller og Fortællinger XIII. 16. 26. Augusti.
- K. CHR. IV. takker K. Ludvig XIII. for Indbydelsen til Fredsmødet i 27. Augusti.
at han under Mæglingen ikke vil arbejde mod den franske Konges og
Hers særlig den svenske Krones Interesser. — *Glückstadt*, 27. Aug. (Fransk.)
rettioårige kriget och underhandlingarne i Tyskland I, 1. 528.
- K. CHR. IV. beder K. KARL I. om Tilladelse til at maatte udføre noget 29. Augusti.
(Latin.) Udt. p. Eng. i Macray, Third Report S. 72.
- K. CHR. IV.'s Missive til Rektor og Professorer ved Universitetet, at de 29. Augusti.
dem, der melde sig til det ledige Professorat i Odense, og indsætte den,
aren i Græsk og Latin. — *Slott Kiøbenhaffn*, d. 29. Augusti. Danske Mag.
- HUGO GROTIUS (Joachimo Gersdorffio) duos suos amicos, Schmalchium, 31. Augusti.
llarii magni Svedicæ, et genitum fratris conjugis suæ, iter in Italiam sub
, quod ei destinatum arbitretur, facientes, commendat. — 10. Septemb.
læ 1687 S. 263.
- ristgaard, Forts. Efterr. om Slagelæ Skole S. 13. 1. Septbr.
- Erklæring af JENS BJELKE, Høvidsmd. paa Bergenhus, o. fl., der efter 1. Septbr.
af 24. Febr. 1636 have undersøgt Hoperne og Tværgaderne i Vaaga-
, 1. September. Udt. i Norske Mag. II. 324—25.
- Erklæring af JENS BJELKE, Høvidsmd. paa Bergenhus, o. fl., der efter 5. Septbr.
af 24. Febr. 1636 have undersøgt flere fra Bergen indkomne Klager. —
ber. Udt. og Brudst. i Norske Mag. II. 325—28.

- 1636.
13. Septbr. *15344. CHRISTEN THOMESSEN sender sin Svoger, Otte Rosenkrands, en spøgfuld Indbydelse til en Rævejagt. — *Calloe*, le 13. de Sept. (Fransk.) Danske Mag. 4. R. IV. 285.
17. Septbr. *15345. Kardinal RICHELIEU meddeler Kongens Sekretær de Charigny bl. a., at en Kurer fra Saint-Chaumont beretter, at K. af Danmark vil holde sig helt neutral, hvilket meget har glædet Svenskerne. — *De Roye*, ce 27 septembre. (Fransk.) Avenel, Lettres de Richelieu V. 588—89. Det samme meddeltes Bullion i et Brev af samme Dag (Smstds. S. 589—90), og Dagen efter befaledes det ham at fortælle den engelske Gesandt derom. (Smstds. S. 595).
21. Septbr. *15346. REKTOR OG PROFESSORER ved Universitetets Skrivelse til Just Høg t. Gjorslev, Hofmester paa Sorø, hvori de opfordre ham til at lade den af ham anbefalede Janus Mayerus Cimber møde til Konkurrencen om Professoratet ved Gymnasiet i Odense sammen med de andre Ansøgere. — 21. Sept. Udt. i Danske Mag. 5. R. I. 354.
21. Septbr. *15347. Epistola RECTORIS et PROFESSORUM Academiæ Hauniensis ad Episcopum Fionensium, qua eum hortantur, ut competitores professionis Ottoniensis ad proximum octavum diem Octobris examen publicum subire jubeat. — *Havniæ*, 21. Sept. Danske Mag. 5. R. I. 553—54.
26. Septbr. *15348. GERARDI JOANNIS VOSSII ad Henricum Ernstium, Soram Danorum, epistola, in qua excusat, se ad eum et Rosecranzium tam diu non scripsisse. — *Amstelodami*, Prid. Non. Octobris. Ger. Joan. Vossii Epistolæ S. 320.
27. Septbr. 8083. Særtr. af Forordn. (I Nytryk fra 1656)
28. Septbr. *15349. K. CHR. IV.'s Haandskrivelse til Kejseren, hvori han fremhæver, hvor ivrigt han virker for Freden, og at Kejseren, hvis det kom til Fredsforhandlinger, til sin fuldkomne Tilfredshed skulde spore hans Kjærlighed til ham og det romerske Rige. — 28. Septbr. (Tydsk.) Udt. p. Dansk i Fridericia, Danmarks ydre polit. Historie 1629—1660 II. 30.
1. Octobr. *15350. K. LUDVIG XIII. erklærer Saint-Chaumont sin Tilfredshed med dennes Underhandlinger med Danmark og beder Gesandten om at underrette K. Chr. IV. om, at han i Decbr. bør sende sine Deputerede til Køln. — *Au camp Demnein*, le 11 octobre. (Fransk.) Udt. og Brudst. i Avenel, Lettres de Richelieu VII. 758—59.
6. Octobr. *15351. HUGONIS GROTH ad Axelium Oxenstjernam, regni Sveciæ cancellarium, epistola, in qua refert, Anglos legatos regis sui operam, si quid apud Danum e re Sveciæ fieri possit, offerre. — *Lutetiæ*, 1⁸. Octobris. Hugonis Grotii Epistolæ 1687 S. 270—71.
7. Octobr. *15352. HUGONIS GROTH ad Ludovicum Camerarium, reginæ Sveciæ apud Ordines fœderatos Belgii legatum, epistola, in qua sperat, Daniæ regem, quando mos ei a Svecis gestus sit, iis paulo plus quam non inimicum fore. — *Lutetiæ*, 17. Octobris nov. Cal. Hugonis Grotii Epistolæ 1687 S. 271—72.
17. Octobr. *15353. K. CHR. IV. befaler, at de, der fra Bergens Len ville rejse til Danmark eller Søndenfjelds, skulle rejse udenom Akers Herred for ikke at besvære Bønderne her for meget med Skyds. — *Kjøbenhavn*, 17. Oktober. Udt. i Norske Mag. II. 328.
17. Octobr. *15354. LAMPERTI ALARDI ad Johannem Meursium epistola, in qua commemorat, se Justino Hoeg libellum nuncupasse. — *Brunopoli Dithmars.*, d. XVII. Octob. Meursii Opera XI. 602—03.
18. Octobr. *15355. K. CHR. IV. tilskriver Universitets Rektor og Professorer, at de Magistri, som ikke have bekommet deres Attestation, skulle tage den, saafremt de nogen Skole- eller Kirketjeneste ville betjene. — *Kjøbenhavn*, 18. Oktober. Ny kirkehist Saml. II 631. Forordningen sendes samme Dag til Biskopperne. Rothe, Rescripter III, 276—77.

1636.

156. K. LUDVIG XIII. tilskriver Saint-Chaumont bl. a. om Nødvendigheden af 18. Octobr.
 Taalelse mellem Sverig og Danmark. — *Au camp de Demain*, 28 octobre. (Fransk.)
Lettres de Richelieu VII. 1023.
57. K. CHR. IV. befaler Erik Grubbe at sende til Tugthuset i Kjøbenhavn 22. Octobr.
 forældrene ikke ville holde af Gaden, og som, uagtet de ere saa til Alders,
 tjene deres Brød, dog gaa ledige; han skal siden sende aarlig 4 til 5 af
 . — *Hafn.*, 22. Octb. Udt. i Hübertz, Aktst. vedk. Aarhus II. 73.
58. Epistola RECTORIS et PROFESSORUM Academiæ Hauniensis ad cancellarium 22. Octobr.
 Friisium, qua cum eo communicant, Ericum Olai Tormium ac Petrum
 examen publicum, quo professione digni facti sint, expertos esse. —
 Octob. Danske Mag. 5 R. I. 54.
59. K. KARL I.'s Kreditiv til K. Chr. IV. for Alexander, Lord Forbes, som 24. Octobr.
 danne Selskaber af skotske Kjøbmænd og ordne, hvor de maa nedsætte
arket, 24. Oct. (Latin.) Udt. p. Eng. i Macray, Third Report S. 51.
60. HERREDAGSDOM i en Sag mellem Eiler Quitzow og Holger Rosenkrantz 27. Octobr.
 m, som den sidste har i Pant, men begjærer til Ejendom, at der skal ud-
 Rosenkrantz saa meget af nævnte Gods, som han har til gode, og dette
 endom, hvis det ikke bliver løst inden et Fjerdingsaar. — 27. Oktbr.
 Den danske Panterets Hist. S. 404.
 Thorup, Hist. Efterr. om Ribe Kathedralskole I, 1. 100—01. 28. Octobr.
61. Resolution af LANDDAGEN i Kiel, hvori navnlig opfordres til Afskedigelse 31. Octobr.
 af Forsvar bestemte 2000 Md., og til at Generalsuperintendenternes Kirke-
 a være overensstemmende med Kirkeordinantsen. — 31. October. (Tydsk.)
 z. d. Handschrift. d. Kieler-Universitätsbibl. III. 89.
62. K. CHR. IV.'s aabne Brev, at der af hver Kirke i Fyens Stift skal inden 2. Novbr.
 Fastelavn gives en halv Rdlr. til Gymnasiets Opbyggelse i Odense. —
 24. d. 2. November. Henrichsen, Bidrag til Odense Cathedralskoles Hist. I. 55.
63. K. CHR. IV.'s Forbud mod, at Skippere føre fattige til Kjøbenhavn over 5. Novbr.
 undtagne, som flygte fra Tydskland paa Grund af Krigen. — 5/11. Udt. i
 ; Natmandsfolk i Danmark S. 67—68.
64. K. CHR. IV. befaler, at hver af Kronens og Gejstlighedens Bønder i Aarhus 8. Novbr.
 i levere mod Betaling en 4—6 »Mrk. Plynder« til Papirmøllen i Aarhus,
 der at mærke Papiret med det kgl. Navnechiffer. — *Haff.*, 8. Novemb.
 n S. 19.
65. K. CHR. IV.'s Forordning om Lejerstederne i S. Bodils og Vor Frue 17. Novbr.
 — *Kjøbenhavn*, d. 17. November. Saml. t. jydsk Hist. og Topogr. V. 256—59.
 i Trykfejl angivet at være 1676, men skal være 1636.
66. HUGONIS GROTIJ ad Axelium Oxenstjernam, regni Sveciæ cancellarium, 2. Decbr.
 cupit, regem Daniæ, sepositis privatarum rerum parum regalibus curis,
 ad ea, quæ ad salutem sint omnium Protestantium, versurum esse. —
 embreis. Hugonis Grotii Epistolæ 1687 S. 283—84.
67. HUGONIS GROTIJ ad Ludovicum Camerarium, reginæ Sveciæ apud Ordines 2. Decbr.
 legatum, epistola, in qua scribit, optandum imprimis esse, ut Daniæ rex
 luti curas suas vertat. — *Lutetice*, 12. Decembris. Hugonis Grotii Epistolæ

1636.

9. Decbr. *15368. K. CHR. IV. tilskriver Lensmanden Frederik Urne, at da Smedene i Helsingør ved Herredagsdom ere befundne at have vedtaget ulovlige Skraaer, skal han, hvis dette er sket med Borgemestre og Raads Vidende, tiltale disse for Retten. — *Antuorskouff*, d. 9. Decemb. Aarsberetn. fra Geheimseach. III, Tillæg S. 107—08.
12. Decbr. *15369. Hert. FREDERIK III. af Gottorps reviderede Exemtions-Ordning med Hensyn til Gjæld, Restancer etc. for Nordre Ditmarsken. — *Schloß Gottorff*, d. 12. Decembris. (Tydsk.) Særskilt trykt.
16. Decbr. *15370. K. CHR. IV. og Hert. FREDERIK III. af Gottorp indkalde Stænderne i Hertugdømmerne til en Landdag i Flensborg den 16. Marts 1637. — D. 16. Decemb. (Tydsk.) Stemann, Gesch. d. öffentl. u. Privat-Rechts d. Herzogthums Schleswig III. 366—67.
20. Decbr. *15371. JOHANNIS MEURSIJ ad Gerhardum Vossium epistola, in qua de typographi cunctatione editionis historiæ suæ Danicæ, a rege et proceribus Daniæ maxime desideratæ, valde queritur; addit, se præfationem ad cancellarium Christianum Frisium antiquatum cupere, et illius loco hanc ad regem, quam historiæ Danicæ libris quinque prioribus præfixerit, poni. — *Soræ*, d. XX. Decemb. Ger. Joan. Vossii Epistolæ II. 174—76. Meursii Opera XI. 682—83.
22. Decbr. *15372. K. CHR. IV. forlanger Betænkning af Biskop D. Hans Reisner og menige Theologer i Kjøbenhavn om, hvorledes et Uddrag af, hvad Luther har skrevet om den hellige Skrift, bedst kan udgives paa Dansk. — *Antuorskouff*, d. 22. Decembris. Ny kirkehist. Saml. VI. 461—62.
22. Decbr. *15373. K. CHR. IV. skriver til Bispen og de Fattiges Forstandere i Kjøbenhavn, at han har befalet Byens Borgmestre og Raad at anskaffe Karrer til at føre de syge til Pesthuset og de fattige Lig til Kirkegaardene samt at antage Folk til at bringe Medicinen om i Husene til de syge. — D. 22. December. Maa, Folkesygdommenes og Sundhedspleiens Hist. i Danmark S. 314—15.
23. Decbr. 8116. Rothe, Rescripter II. 318.
29. Decbr. *15374. OLIGERUS ROSENCRANTZ cancellario regis Christiano Frisio de suis controversiis cum theologis narrat. — *Ex Rosenholmiano*, IV. Kal. jan. Kirkehist. Saml. 3. R. VI. 552—53.
30. Decbr. *15375. K. CHR. IV. befaler Just Høg at sørge for, at Sara Heidenstorph faar det Gods i Fyen, som ejedes af en nu afdød Jomfru af Skenchlernes Slægt. — D. 30. December. Udt. i Kall Rasmussen, Musse Herred S. 209.
- *15376. Klage fra STUDENTER over Universitetets Professorer. Danske Saml. III. 91—96.
- *15377. JOHAN BANÉRS Skrivelse til Dr. Christina, hvori han omtaler K. af Danmarks Hensigt at paaføre Sverig Krig allerede 1635. (Tydsk.) Brudst. i Cronholm, Trettio-åriga kriget och underhandlingarne i Tyskland I, 2. 79, Anm. 3.

c. 1636.

c. 1636.

*15378. HOLGER ROSENKRANDS skriver til Henrik Ernst i Sorø og besvarer adskillige ethiske Spørgsmaal. (Latin.) Udt i Kirkehist. Saml. 3. R. VI. 548.

1636?

1636?

*15379. HERREDAGSDOM, hvorved Jørgenn Arendfeldt t. Vorgaard tildømmes at betale i rede Penge til Hermann Hanne, Borger i Odense, 200 Rdlr., da den Gaard, som

hans Pantebrev, ikke findes saaledes, som Brevet formelder, og de Land-
som ere indførte i Brevet, findes ikke at være Landgildepenge. — Udt i
nske Panterets Hist. S. 437—88. Pantebrevet angives at være af 30. Jan. 1646, saa at et af
aa være urigtigt.

1637.

1637.

10. Den svenske Resident i Hamburg ADLER SALVIUS melder Axel Oxen- 13. Januar.
i Samtale med Kejserens Resident Menzel angaaende Fredsunderhandlingerne
te Konges Mægling, som Mentzel mente var mere til Skade end til Gavn;
denne, at K. Chr. IV.'s Sekretær Clain paa Gjennemreisen havde vist denne
ns Instrux, hvori Kongen lovede Kejseren 25,000 Md. imod Sverig. — *Ham-*
an. (Svensk.) Brudst. i Cronholm, Trettioåriga kriget och underhandlingarne i Tysk-
72.
1. HUGONIS GROTH ad Ludovicum Camerarium, reginæ Sveciæ apud Ordines 19. Januar.
gli legatum, epistola, in qua observat, plurimum referre, quod Danus agat et
Lutetiæ, $\frac{1}{8}$. Januarii. Hugonis Grotii Epistolæ 1687 S. 298—99.
2. Hert. FREDERIK III. af Gottorps Forordning, hvorved det paa Grund af 22. Januar.
et trykte Smædeskrifter befales, at alle, der ville have noget trykt, efter
et Tilladelse skulle lade det udføre paa Hertugens Trykkeri i Slesvig. —
; d. 22. Jan. (Tydsk.) Særtr. af Forordn. Udt. i Ratjen, Verz. d. Handschrift. d.
sbibl. I. 74.
3. K. KARL I.'s Kreditiv for Henry de Vic, som skal melde K. Chr. IV. 24. Januar.
Jarlen af Arundel og Surreys Sendelse (til de tyske Fyrster). — *Hampton*
(Latin.) Udt. p. Eng. i Macray, Third Report S. 51.
4. HUGONIS GROTH ad Axelium Oxenstjernam, regni Sveciæ cancellarium, 27. Januar.
i refert, Wyckium, qui hic res Angliæ egerit, ad regem Daniæ missum esse.
Februarii novi Cal. Hugonis Grotii Epistolæ 1687 S. 298—99.
5. Lasz, Samml. Husumsch. Nachr. 1. Forts. S. 248—55. 28. Januar.
6. FAXE SOGNEMENDS BEFULDMÆGTIGES Skrivelse til Rektor og Professorer 29. Januar.
et, hvori de anholde om, at der maa tilbygges et Kapel, da Kirken er for
eden. — *Faxe*, d. 29. Januarii. Danske Mag. 5. R. I. 338—39. Ansøgningen er
en og Lensmanden.
7. HUGONIS GROTH ad (Johannem Adlerum) Salvium epistola, in qua refert, 2. Febr.
hic res Angliæ egerit, in Daniam mitti. — *Lutetiæ*, $\frac{1}{12}$. Februarii. Hugonis
17 S. 301—02.
8. HUGONIS GROTH ad Guilielmum Grotium epistola, in qua commemorat, 2. Febr.
imperatore et a Dano proponantur, audire, sed ita, ut semper ad pacem
ilia dirigant. — 12. Februarii. Hugonis Grotii Epistolæ 1687 S. 865.
9. K. CHR. IV.'s Kontrakt med Kobberstikkeren Simon de Pas, der ved 4. Febr.
 flere skal lade udføre 84 Skitser, forestillende danske Kongers Bedrifter
 i Kobberstik. — *Kopenhagen*, d. 4. Febr. (Tydsk.) Frlis, Saml. til dansk
—68.
10. HUGONIS GROTH ad Axelium Oxenstjernam, regni Sveciæ cancellarium, 9. Febr.
commemoratur, Danos legatos Batavos legatos antehac non salutasse, sed
sse. — *Lutetiæ*, $\frac{9}{15}$. Februarii. Hugonis Grotii Epistolæ 1687 S. 302—03.

- 1637.
17. Febr. *15390. HUGONIS GROTH ad Axelium Oxenstjernam, regni Sveciæ cancellarium, epistola, in qua refert, Ransovium ad Danicum iter, res Gallicas ibi promoturum, se parare, et ingentia munera in Daniam, ut pax e maximo Galliæ usu concilietur, mitti. — *Lutetiæ*, 17. Februarii. Hugonis Grothi Epistolæ 1687 S. 303—04.
17. Febr. *15391. HUGONIS GROTH ad Stenonem Bjelke (et eadem ad Salvium et ad Camerarium) epistola, in qua refert, Ransovium in Daniam, non sine mandatis a rege Galliæ, ire. — *Lutetiæ*, 27. Februarii novi Cal. Hugonis Grothi Epistolæ 1687 S. 304—05.
23. Febr. *15392. K. CHR. IV. befaler Universitetets Professorer strax at overdrage det til visse Personer at gjøre et Udtog af Luthers Opera og Commentaria over Bibelen. — *Antuorschouff*, d. 23. Februarii. Ny kirkehist. Saml. VI. 462.
25. Febr. *15393. HUGONIS GROTH ad Axelium Oxenstjernam, regni Sveciæ cancellarium, epistola, in qua commemorat, se legato Veneto respondisse, Daniæ regem pridem conciliatoris partes sumpsisse neque facile repudiari posse. — *Lutetiæ*, 7. Martii novi Cal. Hugonis Grothi Epistolæ 1687 S. 305—07.
25. Febr. *15394. JOHN DURYE meddeler Erkebiskop Laud bl. a., at en dansk Gesandt om kort Tid ventes til Stockholm og siges at ville overtale Sverig til at gaa ind paa Fred. — *Stockholm*, 25. Febr. (Engelsk.) Brudst. i Fourth report of the Royal Commission on historical manuscripts S. 161.
28. Febr. *15395. THOMAS JENSENS og NIELS ANDERSENS Vidnesbyrd om Grunden til, at en Jens Bang tilhørende Bøjert og Skude ikke vare sejlede bort fra Kvols Land, hvor de havde ligget i Vinterleje. — *Actum Hjarbæk*, 28/2. Wulff, Jens Bang S. 117.
2. Martii. *15396. HUGONIS GROTH ad Axelium Oxenstjernam, regni Sveciæ cancellarium, epistola, in qua commemorat, regem Angliæ pro promissis suis petere, ne Svedi, Galli, Batavi absque ipsius conscientia inducias faciant, donec eorum omnium, Danique regis insuper, instituatur conventus. — *Lutetiæ*, 1²/₂. Martii. Hugonis Grothi Epistolæ 1687 S. 307—08.
2. Martii. *15397. HUGONIS GROTH ad Ludovicum Camerarium, reginæ Sveciæ apud Ordines fœderatos Belgii legatum, epistola, in qua commemorat, regem Angliæ cupere, ut conventus Anglorum, Svedorum, Gallorum, Batavorum, Protestantium Germaniæ principum, non præteritis Danis, Hamburgi constituatur. — 12. Martii. Hugonis Grothi Epistolæ 1687 S. 308—09.
8. Martii. *15398. K. KARL I.'s Brev til K. Chr. IV., hvori han erklærer, at det gjør ham ondt, at nogle tidligere sendte Falkonerer havde misbrugt dennes Gunst, og at Fuglene sjældent vare komne uskadte over, paa Grund af Fejl ved Skibene eller Sørejsen, men at han nu sender sin Falkoner Nederländeren »Mæum Bartholomeum«, en paalidelig Mand som saavidt muligt vil bringe dem over til Lands. — *Westminster*, 8. March. (Latin.) Udt. p. Eng. i Mærcay, Third Report S. 51.
10. Martii. 8134. Lasz, Samml. Husumsch. Nachr. 1. Forts. S. 248—55.
10. Martii. *15399. AUGUSTI BUCHNERI ad Zachariam Lundium epistola, in qua commemorat, amicum Hagmeierum in civitatem Lundii discedere. — D. X. Martii. Aug. Buchneri epistolæ I. 88—91.
- 15.-20. Martii. *15400. Resolution af LANDDAGEN i FLENSBORG, hvori fraraades Udvidelse af den fornyede Union med Danmark af 1623 og loves en god Orden med Hensyn til Prælaters og Ridderskabs Tjeneres Klædning; desuden fremføres en Række Fordringer og Besværinger (i 14 Punkter) navnlig angaaende Tolden, Klostrene, Kontributionerne og Politianordninger m. m. — Uden Datum. (Tydsk.) Udt. i Ratjen, Verz. d. Handschr. d. Kieler-Universitätsbibl. III. 89—90.

1637.

11. HUGONIS GROTH ad Axelium Oxenstjernam, regni Sveciæ cancellarium, na commemorat, Gallis placere, quod Angli de conventu Hamburgi a Svedis, is, Danis, Germaniæ Protestantibus instituendo proposuerint. — *Lutetia*, Hugonis Grothi Epistolæ 1687 S. 311—12. 16. Martii.
12. KGL. og HERTUGELIG Replik til Landdagen i Flensborg navnlig an- 16.-21. Martii.
1634 i Kolding besluttede Union med Danmark, Kontributionen i den Anled-
erholdelsen af Politi- og Klædningsanordningen m. m. — Uden Datum. (Tydsk.)
ers. d. Handschrift. d. Kieler Universitätsbibl. III. 90—91.
13. HUGONIS GROTH ad Camerarium (et eadem ad Salvium et ad Bielke) 17. Martii.
na commemorat, conventum ab Anglis propositum Hamburgi eorum, quibus
omo Austriaco sit, Danorum præterea et Germaniæ Protestantium Gallis pla-
ciæ, $\frac{1}{2}$ 7. Martii. Hugonis Grothi Epistolæ 1687 S. 312—13.
14. DE SLESVIG-HOLSTENSKE LANDSTÆNDERS Duplik paa Landdagen i Flens- 21. Martii.
Appunctionen i Kolding angaaende Udvidelsen af Unionen med Danmark
r anmodes om Forlængelse af Terminerne for Kontributionen og om Af-
beaværingerne m. m. — 21. März. (Tydsk.) Udt. i Ratjen, Vers. d. Handschrift.
itätsbibl. III. 91.
15. Baron d'AVANGOUR meddeler Charigni, at den svenske Resident i Dan- 21. Martii.
t ham, at K. Chr. IV. aldrig har været mere østrigsk end nu; Kongen
ending fra Spanien for at forhandle om et Forbund. — $\frac{3}{4}$ mars. (Fransk.)
Lettres de Richelieu VIII. 131.
16. HUGONIS GROTH ad Axelium Oxenstjernam, regni Sveciæ cancellarium, 23. Martii.
na refert, Davausium intra Pascha ad Batavos, Danum, Polonum legatum
2. Aprilis novi Cal. Hugonis Grothi Epistolæ 1687 S. 313.
17. HUGONIS GROTH ad Ludovicum Camerarium, reginæ Sveciæ apud Ordines 23. Martii.
ii legatum, epistola, in qua refert, Davausium itineri se parare, ad Batavos,
im, ut credatur, iturum. — *Lutetia*, 2. Aprilis novi Cal. Hugonis Grothi
314.
18. H. DE VIC meddeler K. Chr. IV., at Jarlen af Arundels Underhandlinger 27. Martii.
gaaende Kurf. af Pfalz, som af Rigsdagen uretfærdig er udelukket fra Re-
sine Besiddelser, ere mislykkede. — Uden Datum. (Latin.) Udt. p. Eng. i
ort S. 59.
19. HENRICI ERNSTII ad Johannem Meursium epistola, in qua eum, ut Ste- 27. Martii.
templar Vitæ Attici a se editæ suo nomine offerat, rogat. — *Amstelodami*,
Meursii Opera XI. 606—07.
20. GERHARDI VOSSII ad Johannem Meursium epistola, in qua Blauwii operam 27. Martii.
danica edenda commemorat. — *Amstel.*, VIII. Id. Aprilis. Meursii Opera XI. 605—06.
21. BYFOGED, BGM. og RAAD i RIBE dømme Karen Laster, Trogels Knudsen 31. Martii.
te, fra Livet for et Drab paa hendes egen Husbond, hvori hun blev
sk Gerning. — *Riber Gjæsteting*, Fredagen, d. 31. Martii. Saml. t. jydsk
l. 171—72.
22. K. CHR. IV.'s Instrux for Pentz og Günther til Kejseren, hvori han til- 3. Aprilis.
ine Skibe paa Elben føre den kejserlige Ørn og det holstenske Vaaben,
3 vilde opgive sit selvstændige Mærke, den bevæbnede Arm, og vende til-
stenske Neldeblad. — 3. Aprilis. Udt. i Fridericia, Danmarks ydre polit. Historie

1637.

8. Aprilis. *15413. PETRI CUNÆI ad Johannem Meursium epistola, in qua scribit, omnes historiam ejus Danicam expectare. — *Lugd. Bat.* XIII. Apr. Meursii Opera XI. 607.
8. Aprilis. *15414. K. LUDVIG XIII. meddeler K. Chr. IV., at han har overdraget d'Avaux at underhandle med ham enten personlig eller gjennem en Befuldmægtiget. — *Saint-Germain-en-Laye*, 13. april. (Fransk.) Udt. i Avenel, *Lettres de Richelieu* VII. 1024.
7. Aprilis. *15415. HUGONIS GROTHII ad dominum Schmalchium epistola, in qua commemorat Danum et Polonum ita nobilitati suæ obnoxios esse, ut non facile quidquam contra Svecos moveant. — *Lutetiae*, 7. Aprilis. Hugonis Grotii Epistolæ 1687 S. 318.
9. Aprilis. *15416. GERARDUS JOANNES VOSSIUS Claudio Salmasio nuntiat, Henricum Ernstium, juris antea in Sorana academia professorem, nunc in Galliam, ephorum comitis Woldemari, filii regis Daniæ ex nobilissima matre ac quasi uxore regis, abire. — *Amstelodami*, XIII. Kal. Maias. Ger. Joan. Vossii Epistolæ S. 324—25.
10. Aprilis. *15417. KURF. AF BRANDENBURGS Skrivelse til K. af Danmark, hvori han udtaler, at Pommern ikke bør komme i Sverigs Besiddelse. — D. 10. April. (Tydsk.) Udt i svensk Overs. i Cronholm, *Trettioårliga kriget och underhandlingarne i Tyskland* II, 1. 33.
10. Aprilis. *15418. GERARDI JOANNIS VOSSII ad Mericum Casaubonum epistola, in qua commemorat, historiam Danicam Meursii Amstelodami excudi. — *Amstelodami*, XII. Kal. Maji. S. N. Ger. Joan. Vossii Epistolæ S. 324.
14. Aprilis. *15419. HUGONIS GROTHII ad (Johannem Adlerum) Salvium epistola, in qua existimat, Danicam nobilitatem non ita Svecis infestam esse, ut non iis pacem æquam in Germania optet, regisque impetum cum ætate senescere. — *Lutetiae*, 14. Aprilis. Hugonis Grotii Epistolæ 1687 S. 321—22.
14. Aprilis. *15420. HUGONIS GROTHII ad Ludovicum Camerarium, reginæ Sveciæ apud Ordines fœderatos Belgii legatum, epistola, in qua commemorat, videndum esse, utrum Danus, Polonus, Germani Hamburgum an Coloniam missuri sint. — *Lutetiae*, 14. Aprilis. Hugonis Grotii Epistolæ 1687 S. 320—21.
16. Aprilis. *15421. K. CHR. IV.'s Befaling til Lensmændene i Fyen, Jylland og Sjælland om at udtage et vist Antal Løsgjængere, som skulle føres til Christianspris. — D. 16. april. Udt. i Dyrlund, *Tatere og Natmandsfolk i Danm.* S. 40.
20. Aprilis. *15422. HUGONIS GROTHII ad Axelium Oxenstjernam, regni Sveciæ cancellarium, epistola, in qua commemorat, se legato Veneto dixisse, antehac a rege Daniæ ea Svecis proposita esse, ex quibus justa esset suspicandi causa, non serio ab hostibus pacem expeti. — *Lutetiae*, 20. Aprilis. Hugonis Grotii Epistolæ 1687 S. 323—24.
20. Aprilis. *15423. GERARDUS JOANNES VOSSIUS Hugoni Grotio Henricum Ernstium, antea in academia Sorana juris professorem, nunc ephorum comitis Woldemari filii matris admodum nobilis et a rege Daniæ prope uxoris loco habitæ, in Galliam abeuntem, commendat. — *Amstelodami*, Prid. Kal. Maias. St. N. Ger. Joan. Vossii Epistolæ S. 326—27.
22. Aprilis. *15424. K. CHR. IV.'s og Hert. FREDERIK III. af Gottorps Mandat til Prælater og Ridderskab, hvorved der fastsættes nærmere Regler for Kirkevisitationer. — D. 22. April. (Tydsk.) Særtr. af Forordn.
22. Aprilis. *15425. SIMON DE PAS lover K. Chr. IV. at udføre det efter Kontrakt af 4. Febr. hos ham bestilte Arbejde inden 2 Aars Forløb. — *Copenhagen*, am 22. Aprilis. (Tydsk.) Fria, *Saml. til dansk Bygningshist.* S. 363—64.
26. Aprilis. *15426. CHRISTIANI RAVII ad Johannem Meursium epistola, in qua scribit, diem publici conventus Hafniæ sibi transigendum esse. — *Hafniæ*, VI. Kal. Maii. Meursii Opera XI. 609—10.

1637.

27. WENDTZELL ROTKIRCH tilstiller Kancelliet en Forestilling, hvori han maatte faa Kongebrev paa Taarnborg Sogns Kongetiende, fordi den altid har søer Ladegaard. — *Andworschoff*, d. 28. Aprilis. Kirkehist. Saml 3. R. V. 359—60. 28. Aprilis.
28. WENDTZELL ROTKIRCH beder Kancelliet om som hidtil at maatte svare for Slets Ladegaard til Præsten i Taarnborg i Stedet for til Præsten i Ladegaardens Marker ligge i Taarnborg Sogn. — *Andworschoff*, d. 28. Aprilis. 3. R. V. 360—61. 28. Aprilis.
9. K. CHR. IV.'s Befaling til Steen Bille, at han skal lade alle Skorstenene gaard forfærdige med Mursten undtagen en; desuden skal han lade Taarnene tække med Bly og lægge Gulvene med Ølands Sten og Astrag. — 29. April. 29. Aprilis.
10. INSTRUX for den franske Udsending i Tydskland, Marquis de Saint-ri det bl. a. befales ham at «agir puissamment vers les rois de Poulongne et . — *Saint-Germain-en-Laye*, 18 mai. (Fransk.) Udt. i Avenel, *Lettres de* 12. 8. Majl.
11. HUGONIS GROTH ad Ludovicum Camerarium, reginæ Sveciæ apud Ordines ii legatum, epistola, in qua commemorat, se audire, nunc etiam in Dania deri. — *Lutetia*, 20. Maii nov. Cal. Hugonis Grotii Epistolæ 1687 S. 827—28. 10. Majl.
12. HUGONIS GROTH ad Schmalchium epistola, in qua scribit, multum referre, lit, sed vix credendum esse, quod hic dicatur, eum in aplustribus aquillam im acceptæ ab imperatore maris Baltici præfecturæ. — $\frac{1}{2}$ Maii. Hugonis 1687 S. 828—29. 12. Majl.
13. K. CHR. IV. tilkjendegiver Lensmanden Frederik Urne, at han har ladet som han havde befalet ham at anlægge mod Bgm. og Raad i Helsingør adenhed i at overholde de Haandværkerne sammesteds givne Lavsartikler. 14. Majl.
14. Maii. Aarsberetn. fra Gehelmearch. III, TIII. S. 108.
- CHRISTIANUS RAVE Johanni Meursio nuntiat, ab Georgio Rosencrantzio sinclaro sibi duos juvenes nobiles Guldensternios Norvegica familia ortos esse, cum quibus Sørø victurus sit; idcirco etiam operam suam in ejus, ut ille antea cupiverat, offert. — *Hafnia*, XVII. Kal. Junii. 16. Majl.
15. REIGERSBERGENS Skrivelse til hans Svoger Hugo Grotius, hvori omtales n K. af Danmark og K. af England om Enkedronning Sofies Efterladene Mey. (Hollandsk.) Udt. i Brandt og Cattenburgh, *Hist. van het Leven des Heeren* 113. 16. Majl.
16. K. CHR. IV. befaler Lensmanden Sten Bilde og Biskoppen over Fyens laren, Enke efter Hr. Simon i Vigerslev, en billig aarlig Pension, da hun hun er bleven udskudt af Præstegaarden og intet har at leve af. — 18. Mai. 18. Majl.
17. K. CHR. IV.'s Brev til Erich Grubbe, at han har tilladt Wolff Balt-Jacobsen i Aars at opføre en «Kru Mølle» i Aarhus Len. — *Hafn.*, 2. Aktst. vedk. Aarhus II. 73—74. 18. Majl.
18. Fru HELVIG KAAS gjør vitterligt, at hun har lejet sit Hus i Aalborg til og hans Hustru Else Jensdatter for deres Levetid. — D. 18. Maj. 18. Majl.
- 145—46.

1637.

19. Majl. *15439. K. CHR. IV. tillader nogle af Raadet og Adelsskabet samt af Indbyggerne i Kjøbenhavn at lede Vand ind til Staden fra Emmendrup Sø paa nøjere angivne Betingelser. — *Vort Slot Kjøbenhavns*, d. 19. Maii. Trykt foran: Vand-Compagniets Fundat.
20. Majl. *15440. K. CHR. IV.'s Brev, at kun de Borgere i Kjøge, hvis Huse ere nedbrændte, og ikke de, der sidde til Leje, skulle nyde godt af den under 27. Oktbr. 1633 tilstaaede Skattefrihed. — *Vort Slot Kjøbenhavn*, d. 20. Maj. Petersen, Kjøge Byes Hist. Aktst. S. 57—58.
26. Majl. *15441. Grev HENRIK af Thurn skriver til den svenske Postmester Andreas Wechel om Arnims Tilfangetagelse og omtaler Danmarks og Polens Intercession for ham og hans mulige Udvexling mod Feltmarskalk Horn. — *Bernau*, d. 26. maji. (Tydsk.) Irmer, Die Verhandl. Schwedens mit Wallenstein u. d. Kaiser 1631—34. III. 342—43.
27. Majl. 8159. Samtidig Tryk (hvor det siges at være fra K. af Danmarks Kansler og Statholder).
27. Majl. *15442. JOHANNES MEURSIUS Gerhardum Vossium, ut typographum in historia sua Danica edenda urgeat, hortatur; specimen ejus per Elzevirium ad se missum accepisse se dicit, eumque rogat, ut sibi litteras per mercatorem Slaglosiensem negotiorum causa in Belgiam excurrentem mittat. — *Sorø*, d. XXVII. Maii. Ger. Joan. Vossii Epistolæ II. 177—78. Meursii Opera XI. 684.
28. Majl. *15443. FRIDERICUS LINDENBROGIUS Johanni Kirchmanno filium Benjamini Maurerii, Lubeca in Daniam proficiscentem, recommendat. — *Hamburg*, XXVIII. Maji. Marquardi Gudii Epistolæ S. 285—86.
1. Junil. *15444. HUGONIS GROTH ad Ludovicum Camerarium, reginæ Sveciæ apud Ordines fœderatos Belgii legatum, epistola, in qua refert, Davausium apud regem Daniæ fuisse. — *Lutetia*, $\frac{1}{11}$. Junii. Hugonis Grothii Epistolæ 1687 S. 333.
2. Junil. *15445. CLAUS BROCKENHUS t. Broholms Skjøde, hvorved han sælger og afhænder Klindstrup Hovedgaard i Sunds Herred med alt sit Tilliggende til Henning Walckendorpf. — *Odense*, d. 2. Junii. Udt. i Saml. til Fyens Hist. og Topogr. IX. 39—41.
7. Junil. *15446. JOHANNIS MEURSIUS ad Gerhardum Vossium epistola, in qua commemorat, optimates atque doctos Daniæ historiæ Danicæ libros decem, quibus totum Pontani opus retractare jussus sit, flagitare, et propterea necesse esse, typographum, quantum possit, maturare. — *Sorø Danorum*, d. VII. Junii. Ger. Joan. Vossii Epistolæ II. 178. Meursii Opera XI. 610.
8. Junil. *15447. HUGONIS GROTH ad Axelium Orenstjernam, regni Sveciæ cancellarium, epistola, in qua commemorat, se legatum Angliæ monuisse, Svecos sua memoria uno tempore Polonis, Russis, Danis restituisse. — *Lutetia*, $\frac{8}{11}$. Junii. Hugonis Grothii Epistolæ 1687 S. 333—34.
9. Junil. *15448. K. CHR. IV.'s Skrivelse til Kejseren, hvori han klager over Hamburgernes Optræden og henstiller til Kejseren at skride ind imod dem. — *Glückstadt*, d. 9. Juni. (Tydsk.) Samtidig Tryk. 4 Bl.
13. Junil. *15449. K. KARL I. takker K. Chr. IV. for hans Brev af 24. April, som han har modtaget af Hen. Below, og erklærer, at han ikke skjænker tomme Rygter Tiltro, naar det virkelige Forhold kan oplyses af Kancelliets Protokoller og andre Fyrsters Gesandter; Jarlen af Arundel nægter nogensinde at have omtalt Elbtolden (paa den tyske Rigsdag), og der vil intet ske for at ophidse Hamburg eller andre i den Anledning, men kun for at faa det afgjort fredeligt. — *Greenwich*, 13. June. (Latin.) Udt. p. Eng. i Macray, Third Report S. 51.

1637.
 5450. DETLEF RANTZOW og CAY VON ALEFELT skrive i det holstenske Ridder- 14. Junii.
 landskabs Navn til Hamburgs Bgm. og Raad, der havde klaget over Elbtolden,
 anmark med Rette havde indført denne som Retorsion overfor Hamburg, og at
 maatte falde til Feje. — *Drage*, am 14. Juni. (Tydsk.) Samtidig Tryk. 4 Bl.
5451. HUGONIS GROTIJ ad Axelium Oxenstjernam, regni Sveciæ cancellarium, 15. Junii.
 i qua commemorat, Cluverium, invidia aut Danica mercede emptum, primum
 ia nomina clarissimarum gentium Gothicorum, Wandalicorum ereptum ivisse.
 i. Hugonis Grotii Epistolæ 1687 S. 334—35. Brudst. p. Hollandsk i Brandt og Cattenburgh,
 Leven de Heeren Huig de Groot II. 140.
5452. HUGONIS GROTIJ ad Stenonem Bielke (et eadem ad Salvium) epistola, in 15. Junii.
 tias agit, quod certior factus sit, quæ Danus agat. — *Lutetiæ*, $\frac{1}{2}$ Junii.
 Epistolæ 1687 S. 335—36.
5453. K. CHR. IV. tilskriver Frederik Urne, Lensmd. paa Kronborg, at Borger- 16. Junii.
 singør klager over, at de kgl. Kapitainer, der bo i Helsingør og ere skattefri,
 Jandel og Kjøbmandsskab med de Fremmede paa Rheden; Kongen befaler
 dem under Tiltale, da de ikke have Ret til borgerlig Næring. — *Glückstadt*,
 It. i Aarsberetn. fra Geheimsearc. III, Till. S. 92.
5454. HUGONIS GROTIJ ad Schmalchium epistola, in qua refert, Dano minus 16. Junii.
 peratore convenire dici, quod rogatus paci Pragensi subscribere id subter-
 tetiæ, $\frac{1}{2}$ Junii. Hugonis Grotii Epistolæ 1687 S. 336—37.
5455. LANDGREVEN AF HESSENS Skrivelse til Universitetet, hvori han takker for 21. Junii.
 om over hans Program (jvfr. Nr. *15317) og meddeler, at det nu er udkommet
Cassel, 21. Juni. — Udt. i Danske Mag. 5. R. I. 353.
5456. HUGONIS GROTIJ ad Ludovicum Maurerium epistola, in qua gaudet, regis 23. Junii.
 am tam commode se Davausio obtulisse, et cupit, æquas rationes amicæ
 r regem et Hamburgum inveniri. — *Lutetiæ*, 3. Julii nov. Cal. Hugonis
 687 S. 338—39.
 Saml. af Forordn. 1643 S. 1—4.
5457. HUGONIS GROTIJ ad Ludovicum Camerarium, reginæ Sveciæ apud Ordines 26. Junii.
 ii legatum, epistola, in qua refert, filium regis Daniæ e Christina, qui 27. Junii.
 satiæ comes dicatur, et qui magnis benevolentix testimoniis ab Hispano
 tus sit, Lutetiæ esse. — *Lutetiæ*, 7. Julii nov. Cal. Hugonis Grotii Epistolæ
- HUGONIS GROTIJ ad Axelium Oxenstjernam, regni Sveciæ cancellarium, 30. Junii.
 refert, filium regis Daniæ e Christina, qui Lutetiæ sit, a Cardinale Hispano
 e epulis acceptum esse. — *Lutetiæ*, 10. Julii ex novo Cal. Hugonis Grotii
 39—41.
- HUGONIS GROTIJ ad (Johannem Adlerum) Salvium (et eadem ad Bielke) 30. Junii.
 refert, regis Daniæ e Christina filium, Slesvici et Holsatiæ comitem dic-
 moribus ab Cardinale Hispano acceptum esse. — *Lutetiæ*, 10. Julii novi Cal.
 tolæ 1687 S. 341.
- GERARDUS JOANNES VOSSIUS Hugoni Grotio Joannem Mullenium, natione 30. Junii.
 i Rosekransii, nunc aliorum adolescentium nobilium ephorum, commendat.
 VI. Idus Quinctiles. Ger. Joan. Vossii Epistolæ S. 328—29.

1637.

- 7 Julii. *15461. HUGONIS GROTH ad Axelium Oxenstjernam, regni Sveciæ cancellarium, epistola, in qua refert, regis Daniæ filium in usus Hispani militum non nihil obtulisse, et comitem Licestrium metuere, ne sub dominatum regis Daniæ Hamburgum cadat. — *Lutetia*, $\frac{7}{17}$. Julii. Hugonis Grothi Epistolæ 1687 S. 341—42.
7. Julii. *15462. HUGONIS GROTH ad Schmalchium epistola, in qua refert, regem Daniæ Hispano militem offerre. — *Lutetia*, $\frac{7}{17}$. Julii. Hugonis Grothi Epistolæ 1687 S. 342—43.
10. Julii. *15463. K. KARL I.'s Brev til K. Chr. IV., hvori han beder om fri Gjennemgang for et Par engelske Regimenter under Oberst Fleetwood, (som vare sendte til Pfalz). — *Greenwich*, 10. July. (Latin.) Udt. p. Eng. i Macray, Thrd Report S. 51.
12. Julii. *15464. JOHAN ADLER SALVIUS's Skrivelse til Feltmarskalk Banér, hvori han om-taler, at en engelsk Gesandt Wijk er paa Rejsen til K. af Danmark for at opfordre ham til at tiltræde det imellem England og Frankrig sluttede Forbund. — *Hamburg*, d. 12. Jul. (Svensk.) Den Svenska Mercurius IV, 2. 262—67.
12. Julii. *15465. AUGUSTI BUCHNERI ad Henricum a Frisen litteræ, in quibus commemorat, amicum sibi ex Dania nuper Johannis Isaaci Pontani Discussiones historicas, quas Seldeni Mari clauso opposuerit, misisse. — *Wittenbergæ*, ad d. 12. Julii. Aug. Buchneri Epistolæ I. 111—14.
14. Julii. *15466. HUGONIS GROTH ad Axelium Oxenstjernam, regni Sveciæ cancellarium, epistola, in qua nuntios de Pensio legato Dani in itinere a Cæsarianis spoliato commemorat. — *Lutetia*, $\frac{1}{4}$. Julii. Hugonis Grothi Epistolæ 1687 S. 343—44.
16. Julii. *15467. HUGONIS GROTH ad Axelium Oxenstjernam, regni Sveciæ cancellarium, epistola, in qua commemorat, legatum Angliæ dixisse, regem Daniæ et Norvagiæ Anglis priorem locum concedere. — *Lutetia*, $\frac{1}{8}$. Julii. Hugonis Grothi Epistolæ 1687 S. 344—45. Brudst. p. Hollandsk i Brandt og Cattenburgh, Hist. van het Leven des Heeren Huig de Groot II. 105—06.
19. Julii. *15468. Brev fra KURF. AF BRANDENBURG til K. af Danmark, hvori udtales, at Pommern ikke bør komme under Sverig. — D. $\frac{1}{9}$. Julii. (Tydsk.) Udt. i svensk Overs. i Cronholm, Trettioåriga kriget och underhandlingarne i Tyskland II, 1. 38.
21. Julii. *15469. HUGONIS GROTH ad Schmalchium epistola, in qua commemorat, Danum copiis Svecicis in Scotia conductis transitum per mare Balticum prohibere ne conari quidem, et addit, non dubium esse, quin Hamburgo majus in dies periculum a rege Daniæ ingruat. — *Lutetia*, $\frac{3}{1}$. Julii. Hugonis Grothi Epistolæ 1687 S. 346—48.
21. Julii. *15470. HUGONIS GROTH ad (Johannem Adlerum) Salvium epistola, in qua scribit regis Daniæ semper Svedis suspectam viciniam, si Hamburgum Bremamque suarum virium accessionem fecerit, periculosiorem fore. — *Lutetia*, $\frac{3}{1}$. Julii. Hugonis Grothi Epistolæ 1687 S. 346.
21. Julii. *15471. HUGONIS GROTH ad Ludovicum Camerarium, reginæ Sveciæ apud Ordines foederatos Belgii legatum, epistola, in qua refert, regem Daniæ amnes præcludere dici. — *Lutetia*, $\frac{2}{1}$. Julii. Hugonis Grothi Epistolæ 1687 S. 345—46.
22. Julii. *15472. H. DE VICS Forestilling til K. Chr. IV. om Forholdene i Tydskland og om den Told, der er paalagt ved Elben. — 22. July. (Latin.) Udt. p. Eng. i Macray, Thrd Report S. 59.
27. Julii. *15473. K. AF DANMARK anmoder Kurf. af Sachsen om paa Grund af de nød-vendige Defensionsforholdsregler at fritage Holsten for Betalingen af det resterende af de i Pragerfreden bevilgede 120 Romermaaneder. — *Glückstadt*, 27. Juli. (Tydsk.) Udt. i Ratjen, Verz. d. Handschrift. d. Kieler Universitätsbibl. III. 285.

1637.

- K. CHR. IV. skriver til Kurf. Georg Wilhelm af Brandenburg og udtaler se med Sverigs Planer mod Pommern og det af Frankrig og England fore- i Hamburg, som kun vilde vanskeliggjøre Fredsværket endnu mere. — (Isk.) Udt. p. Dansk i *Fridericia*, Danmarks ydre polit. Historie 1629—1660 II. 60. 27. Juli.
- HUGONIS GROTH ad Axelium Oxenstjernam, regni Sveciæ cancellarium, a refert, se intelligere, in aula Anglica laborari a Daniæ regis hominibus, rectorum Anglica ab Hamburgo se Glückstadium transferat. — 6. Augusti. 27. Juli.
Epistolæ 1687 S. 348—49.
- HUGONIS GROTH ad Ludovicum Camerarium, reginæ Sveciæ apud Ordines i legatum, epistola, in qua refert, filium regis Daniæ regem Galliæ incog- sermonem et exercitamenta Gallica discere, et Bruxellis quum esset, His- btulisse dici. — *Lutetia*, 15. Augusti nov. Cal. Hugonis Grothi Epistolæ 5. Augusti.
- Brev fra CHRISTIAN SCHMILOW, Læge i Rostock, til D. Joachim Jungius, rer sin Rejse til Danmark. — 12. August. (Tydsk.) *Avé-Lallemant*, Des Dr. efwechsel S. 136—37. 12. Augusti.
- HUGONIS GROTH ad (Johannem Adlerum) Salvium epistola, in qua scribit, quid a Daniæ rege sperari possit, nisi eum non nocere. — $\frac{1}{2}$ Augusti. 12. Augusti.
Epistolæ 1687 S. 353.
- K. CHR. IV. tilskrifer Frederik Urne angaaende den store Klokke til ens Anbringelse. — (17. August.) *Frits*, Saml. til dansk Bygningshist. S. 360—61. 17. Augusti.
Dithmarsches Land-Recht. Glückst. 1667 S. 143—46. 18. Augusti.
- HUGONIS GROTH ad Schmalchium epistola, in qua commemorat, se non- ovos delectus Svecos e Scotia per fretum Danicum transiisse. — $\frac{1}{2}$ Augusti. 19. Augusti.
Epistolæ 1687 S. 355.
- (GENERALSTATERNES?) Resolution paa Residenten i Danmark Carl van ning om Ordre angaaende fire Skibes Konfiskation i Norge, Afskaffelsen Konvojerings af Flaaden fra Vlie til Sundet. — 1. Septemb. (Hollandsk.) het hist. Genotschap te Utrecht 2. Serie 5. Jaarg. S. 434—35. 22. Augusti.
- Skrivelse fra HAMBURGS MAGISTRAT til Marquardt Rantzow, K. af Dan- ajor og Guvernør i Glyckstad, hvori der under Henviisning til kejserlige Forordninger bedes om Indstilling af Elbtoldens Opkrævelse. — D. 25. 25. Augusti.
(.) Samtidig Tryk.
- Skrivelse fra MARQUARDT RANTZOW, K. af Danmarks Guvernør i Glyck- args Magistrat, hvori han siger, at K. af Danmark vil rette sig efter fyrstelige Forordninger, hvis Hamburg vil gjøre det samme. — *Glückstadt*, (Tydsk.) Samtidig Tryk. 26. Augusti.
- HUGONIS GROTH ad Axelium Oxenstjernam, regni Sveciæ cancellarium, commemorat, S. Chaumontium, quantum intelligere detur, apud Daniæ inuisse. — 5. Septembris novi Cal. Hugonis Grothi Epistolæ 1687 S. 356. 26. Augusti.
- CHRISTIAN BORDINGIUS, Ærkedegn i Ribe, kalder paa egne og sine 27. Augusti.
- Juls t. Hundsbech og Ifuer Vinds t. Nørholm, Vegne Skolepersonen Iørup til Degn i Balgom i den afdøde Suen Pedersøns Sted. — *Ribe*, il. t. Jydsk Hist. og Topogr. VII. 144—45.

1637.

30. Augustl. *15486. ERIK CLAUSEN BAGGERS Indlæg til Sjællands Landsting paa sin Søsterdatter Bodild Madsdatters Vegne i en Sag om Arv efter Margrete Madsdatter. — 30. August. Brudst. og Udt. i Skand. Literat. Selsk. Skrift. 12.—13. Aarg. S. 414—15.
31. Augustl. *15487. SJÆLLANDS LANDSTINGS Dom, hvorved Bodild Madsdatter erkjendes for at være sin afdøde Søster Margretes nærmeste Arving. — (31. August.) Skand. Literat. Selsk. Skrift. 12.—13. Aarg. S. 415—17, jvfr. S. 411.
31. Augustl. *15488. GERARDI VOSSII ad Johannem Meursium epistola, in qua dolet, mercatorem Danum, qui sibi litteras ejus attulisset, non ad se, ut responsum reciperet, revertisse. — *Amstelodami*, X. Sept. Ger. Joan. Vossii Epistolæ S. 331—32. Meursii Opera XI. 612—13.
- c. Augusto. *15489. FREDERIK GÜNTHERS Memorial til Chr. Pentz om de Betingelser, man bør stille for Danmarks Tilslutning til Kejserens Ønsker; han fremhæver Betænelighederne med Hensyn til det tilladelige i at gribe til Næveretten og begynde Krig med Sverig uden først at have forsøgt alle Midler til Forsoning. — (Uden Datum.) Udt i Fridericia, Danmarks ydre polit. Historie 1629—1660 II. 40—41. Henhører til Tiden før Günthers og Pentz's Gesandtskab til Wien.
2. Septbr. *15490. DEN SVENSKES RESIDENT I HAMBURG tilskriver Dr. Christina om en Samtale med K. Chr. IV., hvori denne tilraadede at slutte Fred med Kejseren. — *Hamburg*, d. 2. Sept. (Svensk.) Brudst. i Cronholm, Trettioåriga kriget och underhandlingarne i Tyskland II. 1. 86—87.
2. Septbr. *15491. HUGONIS GROTIJ ad Ludovicum Camerarium, reginæ Sveciæ apud Ordines fœderatos Belgii legatum, epistola, in qua refert, Anglos, cur Hamburgum non sit conventus idoneus locus, adferre causam, quod Danus in urbem, quam suo juri vindicet, tanquam in urbem liberam, mittere abnuat. — *Lutetia*, 12. Septembris. Hugonis Grotii Epistolæ 1687 S. 358—59.
7. Septbr. *15492. TINGSVIDNE om den Overlast, en Rytterkorporal Ficher i Fjendernes Tid tilføjede Anders Nielsen Sehegaldt, hos hvem han var indkvarteret. — (*Aarhus Byting*), d. 7. Sept. Brudst. i Hübertz, Et Blik paa Aarhus S. 58—59.
8. Septbr. 8172. Særtr. af Forordn.
9. Septbr. *15493. HUGONIS GROTIJ ad Axelium Oxenstjernam, regni Sveciæ cancellarium, epistola, in qua refert, regem Daniæ Hamburgensibus minari dici, se, nisi secum transigant, in Oceano et in Baltico mari, non ut Holsatiæ ducem, sed ut Daniæ regem naves ipsorum hostiliter habiturum esse. — *Lutetia*, 9. Septbr. Hugonis Grotii Epistolæ 1687 S. 360—61.
9. Septbr. *15494. HUGONIS GROTIJ ad Ludovicum Camerarium, reginæ Sveciæ apud Ordines fœderatos Belgii legatum, epistola, in qua refert, ab imperatore regi Dano scriptum esse, tempus vectigalis in Albi exiisse, sed regem Hamburgensibus bellum minari. — *Lutetia*, 19. Septembris. Hugonis Grotii Epistolæ 1687 S. 361—62.
12. Septbr. *15495. KGL. og HERTUGELIG Proposition til Landdagen i Kiel angaaende Udvildelse af Unionen med Danmark, Rostjenesten og Betaling af 240 Romermaaneder efter Pragerfreden. — 12. September. (Tydsk.) Udt. i Ratjen, Verz. d. Handschrift. d. Kieler Universitätsbibl. III. 92.
15. Septbr. *15496. K. CHR. IV. befaler Biskoppen i Lund at handle med Stiftets Præster og Klokkere, at de skulle indsamle »Plynder« og Lumper til Papirmøllen i Herrisvad Klosters Len. — *Gluchstad*, d. 15. Septembris. Nyrop, Strandmøllen S. 21.
15. Septbr. *15497. K. CHR. IV. befaler Jørgen Vind at skaffe Elias Biener og Mathias Smedt uden Betaling det fornødne Træværk til Opførelsen af en Papirmølle ved Herrisvad. — *Gluchstad*, d. 15. Septembris. Brudst. i Nyrop, Strandmøllen S. 21.

1637.
15 Septbr.
198. K. CHR. IV.'s Bevilling for Elias Biener, Ostindisk Bogholder, og id til at oprette en Papirmølle næst op til Messingmøllen i Stacherup under løster samt Privilegier for denne. — *Glückstadt*, d. 15. Septembris. Nyrop. i. 19—20.
99. HUGONIS GROTH ad Christinam reginam Sveciæ epistola, in qua commemo- 16. Septbr.
controversa cum Dano et Russo esse. — *Lutetiae*, $\frac{1}{2}$ Septembris. Hugonis 1687 S. 363—64.
Samtidig Tryk. 4 Bl. 21. Septbr.
100. Erklæring af RIDDER- OG LANDSKABET paa Landdagen i Kiel, hvori der i 22. Septbr.
Udvidelsen af Unionen med Danmark anmodes om, at for Fremtiden i lig-
e Stændernes Betænkning først maa høres; de hertugelige Stæder besvære
tributioner og Indkvartering, og de holstenske Stænder bede om at forskaanes
Romermaaneder, m. m. — *Kiel*, 22. Septbr. Udt. i Ratjen, Verz. d. Handschrift. d.
bibl. III. 92—98.
1. FRU ABELL NORDBYE, afg. Christofer Baszes' Skjøde paa Bondegods i 25. Septbr.
om hun afhænder til Henning Walckendorpf. — *Sielleberg*, 25. Septembris.
yens Hist. og Topogr. IX. 41.
2. VITZTHUMB VON ECKSTET svarer paa et Brev af 17. September fra K. af 26. Septbr.
lert. af Gottorp som Fællesregering, at han vil forbyde sine Soldater at
ens og Hertugens Lande. — *Im Feld bey Rostock*, d. 6. Oktober. (Tydsk.)
- MARQUARDT RANTZOW, Guvernør i Glyckstads Skrivelse til Hamburgs 27. Septbr.
han afviser dens Andragende om Elbtoldens Ophævelse under Henvisning
har overtraadt kejserlige Forordninger. — *Glückstadt*, am 27. September.
ig Tryk.
- STEPHANUS JOH. STEPHANIUS Gerardo Joanni Vossio gratias agit, quod, 28. Septbr.
sonii bibliopolæ in Daniam nuntiarit, Saxonis edendi curam in se
t et typographum quempiam eo adducere constituerit; addit, se biennio
um implorasse et se post Saxonem editum editionem Quinctiliani suscipere
d. XXVIII. Sept. Ger. Joan. Vossii Epistolæ II. 185—86.
- JOHANNIS MEURSI ad Petrum Cunæum epistola, in qua commemorat, 30. Septbr.
nenter peste nunc laborare, Hafniæque aliquot millia extincta esse, sed
munem esse; addit, historiam Danicam suam nunc excudi. — *Soræ*
Kal. Octobris. Petri Cunæi Epistolæ S. 255—56.
- CLAUS CHRISTOPH LÜTZOWS Brev til Holger Rosenkrands, hvori han 4. Octobr.
m sin Rejse. — *Roschildiæ*, 4. Octobr. (Latin.) Brudst. i Kirkehist. Saml.
- MATTHIAS GALLAS svarer paa et Brev af 17. September fra K. af Dan- 5. Octobr.
Gottorp som Fællesregering, at han vil lade udgaa en Forordning for
lige Hær, som strengt paabyder at skaane Kongens og Hertugens Lande.
Rostock, d. 15. Oktober. (Tydsk.) Samtidig Tryk.
- JOHANNES MEURSIUS Gerhardum Vossium, ut typographum in editione 12. Octobr.
instantem urgere pergat, hortatur eumque rogat, ut magistratum Am-
s, ut manuscriptos Græcos aliquot viri docti Sorani emat, permoveat.
br. Ger. Joan. Vossii Epistolæ II. 186—88. Meursii Opera XI. 613—15.

1637.

21. Octobr. 8180. Brudst. i Kirkehist. Saml. 3. R. VI. 611.
21. Octobr. *15509. GERARDI JOANNIS VOSSII ad Hugonem Grotium epistola, in qua comiseratur, Blauwium cunctatione sua Meursium pretio, quod a magnatibus in Dania ex dedicatione rediret, frustrari. — *Amstelodami*, Prid. Kal. Novemb. Ger. Joan. Vossii Epistolæ S. 383—34.
22. Octobr. *15510. K. CHR. IV. befaler Alexander von Kychels at fuldgjøre den Dom, som er falden mellem ham og Fru Margrete von der Lye t. Sebbekloster, Jørgen Brockenhuses Efterleverske, angaaende Naadsensaaret. — *Gluckstad*, 22. Oktober. Saml. t. Fyens Hist. og Topogr. III. 291.
27. Octobr. 8182. Jvfr. Saml. t. Fyens Hist. og Topogr. IV. 202—03.
28. Octobr. *15511. HUGONIS GROTH ad Axelium Oxenstjernam, regni Sveciæ cancellarium, epistola, in qua commemorat, legatum Anglum sibi dixisse, de Daniæ regis filio marito dando reginæ Sveciæ agi. *Lutetiæ*, 7. Novembris novi Cal. Hugonis Grothii Epistolæ 1687 S. 375—76.
28. Octobr. *15512. HUGONIS GROTH ad Ludovicum Camerarium, reginæ Sveciæ apud Ordines fæderatos Belgii legatum, epistola, in qua commemorat, regem Daniæ filio suo reginæ Sveciæ matrimonium ambire dici. *Lutetiæ*, 7. Novembris novi Cal. Hugonis Grothii Epistolæ 1687 S. 376.
28. Octobr. *15513. HUGONIS GROTH ad Schmalchium epistola, in qua commemorat, multos sermones esse de reginæ Sveciæ matrimonio, quod rex Daniæ filio suo minori expetiverit. — *Lutetiæ*, 7. Novembris novi Cal. Hugonis Grothii Epistolæ 1687 S. 376—77.
31. Octobr. *15514. HUGONIS GROTH ad Gerardum Joannem Vossium epistola, in qua commemorat, Danum, quem sibi commendaverit, se non reperisse et colloquia suum in reditum distulisse. — *Lutetiæ*, 10. Novembris. Hugonis Grothii Epistolæ 1687 S. 377.
- Post Octobr. *15515. Den franske Gesandt St. CHAMONTS Relation til Richelieu om hans Rejse i Tydskland fra Aug. 1635 til Oktbr. 1637, hvori han bl. a. giver en Karakteristik af K. Chr. IV. som en Fyrste, der er i højeste Grad forlystelsessyg, lidet energisk og kun tilsyneladende krigslysten. — (Uden Datum.) (Fransk.) Udt. og Brudst. i Fridericia, Danmarks ydre polit. Historie 1629—1660 II. 64, jvfr. S. 14.
2. Novbr. *15516. MEMOIRE for den franske Udsending d'Avaux; han skal bl. a. holde K. af Danmark ved god Vilje. — *Saint-Germain-en-Laye*, 12. novembre. (Fransk.) Udt. i Avenel, Lettres de Richelieu VIII. 320.
4. Novbr. 8184. Jvfr. Fridericia, Danmarks ydre polit. Historie 1629—1660 II. 44.
4. Novbr. *15517. HUGONIS GROTH ad Stenonem Bielchium (et eadem ad Camerarium et ad Salvium) epistola, in qua scribit, Pontanum quæstionem de mari possidendo de industria involute tractare, ne quid Daniæ regi, cujus sit popularis et beneficiarius, incommodet. — *Lutetiæ*, 14. Novembris. Hugonis Grothii Epistolæ 1687 S. 378.
4. Novbr. *15518. HUGONIS GROTH ad Schmalchium epistola, in qua existimat, imperatorem regem Daniæ et civitatem Hamburgensem, quam diu fieri possit suspensos tenturum esse, ut ad suos usus et hanc et illum verset. — *Lutetiæ*, 14. Novembris novi Cal. Hugonis Grothii Epistolæ 1687 S. 379.
9. Novbr. *15519. GERARDI JOANNIS VOSSII ad Georgium Slupeskiium Baronem epistola, in qua Dominum de Naglorice, regis Polonici ad Britannos, Belgos, Danos legatum, commemorat. — *Amstelodami*, 13. Kal. Dec. Ger. Joan. Vossii Epistolæ S. 334.
13. Novbr. *15520. De danske Gesandter CHR. PENTZ's og FR. GÜNTHERS Erklæring til Kejseren, hvori de udtale, at for det Tilfælde Sverig ikke vilde gaa ind paa ærbare,

1637.

3 billige Fredsbetingelser, vil K. Chr. IV. indtræde i en nærmere Konjunktion med mod at faa Forlængelse af Retten til at hæve Told paa Elben. — 13. Novbr. Udt. p. Dansk i Fridertici, Danmarks ydre polit. Historie 1629—1660 II. 44—45.

21. BGM. og RAAD i KJØGES Brev, at de af D. Jesper Rasmusen (Broch- 14. Novbr. essor ved Københavns Universitet, have annammet 100 gode Dlr., der skulle give et Legat til de fattige i Byen. — Actum *Kjøge*, d. 14. Novembris. Petersen, t. Aftsk. S. 60—61.

22. HUGONIS GROTH ad Johannem Duracum epistola, in qua optimum fore 14. Novbr. rum Angliæ et Sveciæ ecclesiæ publica professione concordiæ suæ exemplum vicinis Danis et Norwegis et deinde aliis, quod unitentur, dare. — *Lutetiæ*, Hugonis Grothi Epistolæ 1687 S. 380—81.

23. K. CHR. IV. tillader Christen Lange at lade sig kurere af sin Præst i 18. Novbr. — *Odense*, d. 18. November. Mansa, Folkesygdommenes og Sundhedspleiens Hist. I

24. Vand-Kompagniets Fundats, som af SAMTLIGE PARTICIPANTER er gjort 20. Novbr. paa det ferske Vand, som det af Kongen er bevilget dem at indlede i fra Sø her ind udi Byen. — *Kjøbenhavn*, d. 20. Novembris. Særskilt trykt.

5. Brev fra GYMNASIELÆRERNE i LUND til Universitetets Professorer, hvori de 22. Novbr. chel Mauridsen med megen Ros. — (22. Novbr.) (Latin.) Brudet. i Riets, Indt. S. 296.

6. Kejser FERDINAND III.'s Brev til Kurf. i Mainz og Köln, hvori omtales 24. Novbr.erne Grev Pentz og Sekretær Günther d. 24. Nov. gjort Tilbud om K. af ling, og om et eventuelt Forbund mellem Kejseren og K. af Danmark. — 4. Dec. Kgl. Vitterh. Hist. och Ant. Akad. Handlingar XXVII 95.

7. H. DE VIC og J. AVERIE underrette K. Chr. IV. om K. Karl I.'s For- 28. Novbr. af Polens Optæden, idet denne ikke blot har afslaaet det ifjor paatænkte en pfalzisk Prinsesse, men endog har forøget Fornærmelsen ved at ind- l sit Bryllup med en Datter af den afdøde Kejser (Ferdinand II.) — *Ham-* (Latin.) Udt. p. Eng. i Macray, Third Report S. 59.

HUGONIS GROTH ad Axelium Oxenstjernam, regni Sveciæ cancellarium 2. Decbr. commemorat, se Vosbergio dixisse, se non dubitare, quin Batavi, Angli, , quod e re sua esse existiment. — $\frac{2}{12}$ Decembris. Hugonis Grothi Epistolæ

HUGONIS GROTH ad Ludovicum Camerarium, reginæ Sveciæ apud Ordines 2. Decbr. legatum, epistola, in qua scribit, multum referre, quid Danus de vecti- — *Lutetiæ*, $\frac{2}{12}$ Decembris. Hugonis Grothi Epistolæ 1687 S. 385.

GUNDE LANGE, HENRIK LANGE, KNUD SØRENSEN, Fru KAREN t. Rekker- 4. Decbr. præster og de menige Lodsejere i Skjærn Mærsk vedtage en Vide og ing Herredsting, d. 4. December. Saml. t. jydsk Hist. og Topogr. VI. 253—55.

K. KARL I.'s Brev til K. Chr. IV. angaaende Ninian Logie (Logæus), 4. Decbr. etaling af de Restancer, der endnu skyldes Robert Lyell og James Logie, tjente og døde paa den danske Flaade, der sejlede til Ostindien. — ec. (Latin.) Udt. p. Eng. i Macray, Third Report S. 51.

1637.

5. Decbr. *15532. Den danske Admiral Kochs Brev til K. Ladislaus af Polen, hvori han omtaler, at Isaac Spiring kaldte sig det baltiske Havs Forsvarer og forhaanede K. af Danmark. — *Gedani*, 5. Dec. (Latin.) Brudst. og Udt. p. Tydsk i Urk. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenbg. I. 27, Anm. 57.
9. Decbr. *15533. HUGONIS GROTH ad Ludovicum Camerarium, reginæ Sveciæ apud Ordines fœderatos Belgii legatum, epistola, in qua putat, neque Danos neque Batavos Dantiscanis opem suam negaturos esse. — *Lutetia*, $\frac{2}{15}$. Decembris. Hugonis Grotii Epistolæ 1687 S. 386—87.
20. Decbr. *15534. K. KARL I.'s Brev til K. Chr. IV. med Meddelelse om, at de Vic og Avery ville underrette ham om den Retssag, den danske Kapitain John Greeting havde anlagt i Irland angaaende et lybsk Skib, den »Gyldne Løve«; han kan derfor ikke tro, at Lensmanden i Helsingør havde beslaglagt nogle Skibe med den Motivering, at der ikke var vist Retfærdighed. — *Westminster*, 20. Dec. — (Latin.) Udt. p. Eng. i Macray, Third Report S. 52.
23. Decbr. *15535. HUGONIS GROTH ad Ludovicum Camerarium, reginæ Sveciæ apud Ordines fœderatos Belgii legatum, epistola, in qua scribit, nullos in negotio de vectigali ad Dantiscum calidius agere quam Danum et Batavos. — Postridie Kal. januarias. Hugonis Grotii Epistolæ 1687 S. 391.
23. Decbr. *15536. HUGONIS GROTH ad Schmalchium epistola, in qua scribit, non tantum Danos, sed etiam Anglos et Batavos contra vectigal ad Dantiscum commoveri videri. — *Lutetia*, postr. Kal. januarii novi Cal. Hugonis Grotii Epistolæ 1687 S. 391.
24. Decbr. *15537. BGM., RAAD og 12 BORGERE i ODENSE bekjende at have modtaget af Hr. Christian Friis t. Kragerup 1335 Rdlr., som han har funderet til fattige Enker og faderløse Børn. — Jule-Aften. Saml. t. Fyens Hist. og Topogr. IV. 203—04.
26. Decbr. *15538. HUGONIS GROTH ad Ludovicum Maurerium epistola, in qua scribit, vectigal Dantiscanum Svediam, Prussiam, Daniam, Batavos, Anglos, Gallos commovere. — 5. Januarii. Hugonis Grotii Epistolæ 1687 S. 392.
27. Decbr. *15539. OLIGERUS ROSENKRANTZ ad suum filium Gundem de suis controversiis cum theologis scribit. — *Ex meo Rosenholmiano*, VI. Kal. Jan. Kirkehist. Saml. 3. R. VI. 613—16.
28. Decbr. *15540. HOLGER ROSENKRANDS skriver til Kansler Chr. Friis i Anledning af det kongelige Paabud om, at han for Fremtiden ikke maa lade Bøger trykke, uden at de først ere gennemsete af det theologiske Fakultet. — *Rosenholm*, 28. Decembris. Kirkehist. Saml. 3. R. VI. 616—19.
- Decembri. 8194. Udt. i tysk Overs. i Lengnich, Gesch. d. preussischen Lande VI. 126—27.
- *15541. HUGO GROTIUS's Skrivelse til Camerarius, hvori omtales, at man ogsaa i Danmark vil besvare Seldenus's Skrift angaaende Højhedsretten over Søen. — (Hollandsk.) Brudst. i Brandt og Cattenburgh, Hist. van het Leven des Heeren Huig de Grot II. 110.

1637?

1637?

*15542. STEPHANUS JOHANNES STEPHANIUS, Hafniensis Danus, Gerhardo Johanni Vossio refert, se notas quasdam tam historicas quam censorias in libros Saxonum omnes procudere constituisse, et ab eo petit, ut, si quæ vel ipse ad Saxonem annotata habeat vel ab aliis criticis sciatur esse observata, secum communicet, et ut sibi aliquot bonorum authorum monumenta e bibliotheca sua suppeditet. — Ger. Joan. Vossii Epistolæ II. 182—83.

1637 v. 1638.

1637 v. 1638.

543. DET THEOLOGISKE FAKULTET ved Kjøbenhavns Universitet afgiver i Følge Betænkning over Doktor Klotz's Dom angaaende Holger Rosenkrands's Mettefærdiggjørelsen. Jvfr. Kirkehist. Saml. 3. R. VI. 612.

1638.

1638.

44. K. CHR. IV. skriver til Corfitz Ulfeld, at han skal bestille nogle Kobber-skulle bruges til Landkort. — *Hadersløff*, d. 2. Januarii. L. Daas, Johan Laurem-

2. Januar.

45. K. CHR. IV. skriver til Jost Høg angaaende Størrelsen af de Landkort, omberg skal sætte Kobberstikkeren i Værk med. — *Hadersløff*, d. 2. Januarii. Lauremberg S. 81—82.

2. Januar.

6. K. CHR. IV. udsteder i Anledning af den sig til Øen Rygen nærmende kyttelsesbrev for denne Øes under Roskilde Domkapitel hørende Kirker, spitaler. — *Auf unserm Hause Hadersleben*, d. 2. Januar. (Tydsk.) Dähnert, versch-rüglicher Landesurkunden III. 1255—56.

2. Januar.

7. INVENTARIUM over Kjøbenhavns Slot, modtaget af Slotfogeden Jochim D. 2. Januarii. Friis, Saml. til dansk Bygningshist. S. 60—74 (1 tydsk Oversættelse, overgaves til dennes Hustru Anna, med senere Tilføjelser.)

2. Januar.

8. Kansler CHRISTEN FRIIS's Skrivelse til Biskop Christen Hansen om et en, som skal være Kapellan. — *Kolding*, 4. Januar. Kirkehist. Saml. 3. R. III. 755.

4. Januar.

HUGONIS GROTH ad Axelium Oxenstjernam, regni Sveciæ cancellarium, a scribit, quæ inter Daniæ Poloniæque reges gerantur, Svecis haud incom-
Lutetiæ. 1°. Januarii. Hugonis Grothii Epistolæ 1687 S. 394—95.

6. Januar.

HUGONIS GROTH ad Schmalchium epistola, in qua scribit, se jam a Dan-
iæ, quid Daniæ rex adversus classem Spiringianam fecerit. — *Lutetiæ*, 16. Januarii
nis Grothii Epistolæ 1687 S. 395.

6. Januar.

K. CHR. IV.'s Privilegium til Bønderne paa Langeland, at de maa til-
Varer, de behøve, fra andre Stæder (end Rudkjøbing), de forbudne Havne
Kjøbenhavns Slot, 10. Jan. Udt i Rasmussen, Oplysn. betræf. Rudkjøbing S. 89.

10. Januar.

Lægen CÜSTER meddeler Ole Worm, at K. Chr. IV. har sendt Skarp-
ckstad til Hoffet i Nykjøbing for at helbrede den udvalgte Prins's Ben-
Januar. (Latin.) Udt. p. Dansk i Wolff, Journal for Politik 1825 III. 194.

12. Januar.

K. CHR. IV.'s Skrivelse til K. Ladislaus IV. af Polen, hvori der om-
nd har klaget over, at Spiringerne i den polske Konges Navn holdt den
besat og opkrævede høj Told. Kongen havde under Henviisning til sit
lovet Kjøbmændene Hjælp. — *Castro Christianopristano*, die 13. januari.

13. Januar.

Samtidig Tryk. Udt. p. Tydsk i Lengnich, Gesch. d. preussischen Lande VI. 127—28.
HUGONIS GROTH ad Axelium Oxenstjernam, regni Sveciæ cancellarium,
commemoratur, Danum regem contentum esse, quod ab imperatore Dilec-
pelletur. — *Lutetiæ*, 1°. Januarii. Hugonis Grothii Epistolæ 1687 S. 395—96.

13. Januar.

1638.

13. Januar. *15555. HUGONIS GROTH ad (Johannem Adlerum) Salvium epistola, in qua commemorat, regem Daniæ ab imperatore Dignitatem Majestatemque nominari. — *Lutetia*, 1 $\frac{1}{2}$ Januarii. Hugonis Grothi Epistolæ 1687 S. 397—98. Brudst. p. Hollandsk i Brandt og Cattenburgh, Hist. van het Leven des Heeren Huij de Groot II. 158—59.
13. Januar. *15556. HUGONIS GROTH ad Ludovicum Camerarium, reginæ Sveciæ apud Ordines fœderatos Belgii legatum, epistola, in qua commemorat, Dantiscanos vulgantes, quod rex Daniæ adversus Polonicas naves fecerit, se ignaris factum, ægre fidem invenire. — *Lutetia*, 1 $\frac{1}{2}$ Januarii. Hugonis Grothi Epistolæ 1687 S. 396—97.
17. Januar. *15557. Dr. CHRISTINA af Sverigs Proposition til Sverigs Riges Stænder, hvori bl. a. omtales det venskabelige Forhold til K. af Danmark og dennes frugtesløse Mægling i Trediveaarskrigen. — *Stockholms Slott*, d. 17. Januarii. (Svensk.) Sveriges Ridderskaps och Adels Riksdags-Protokoll III. 64—67.
20. Januar. *15558. Resolution af de HOLSTENSKE STÆNDER paa Landdagen i Kiel, hvori de anmode om, hvis Kongen og Hertugen have antaget Pragerfreden pure, da at forsøge om ikke Lübeckkerfreden kan bevares eller i det mindste Antallet af Romermaaneder afkortes. — 20. Januar. (Tydsk.) Udt. i Ratjen, Verz. d. Handschrift. d. Kieler Universitätsbibl. III. 93.
23. Januar. *15559. KGL. og HERTUGELIG Replik til de holstenske Stænder paa Landdagen i Kiel, hvori erklæres, at Pragerfreden er antagen, Opgaven er at sikre Holsten for Fare, Kongen og Hertugen ville sende Gesandter til Kejseren, Kurf. af Sachsen og General Gallas. — 23. Jan. (Tydsk.) Udt. i Ratjen, Verz. d. Handschrift. d. Kieler Universitätsbibl. III. 93—94.
25. Januar. *15560. Erklæring af de HOLSTENSKE STÆNDER paa Landdagen i Kiel, hvori Opfordringen til at betale Omkostningerne ved Gesandtskaber afvises; denne Sag vedrørte desuden ogsaa Slesvig; Erlæggelsen af 240 Romermaaneder vil trykke Holsten haardt; endvidere omtales Forholdsregler angaaende Hæren. — 25. Jan. (Tydsk.) Udt. i Ratjen, Verz. d. Handschrift. d. Kieler Universitätsbibl. III. 94.
30. Januar. *15561. Hert. FREDERIK III. af Gottorp meddeler K. Chr. IV., at han efter Modtagelsen af dennes Skrivelse, dat. Christianspris, 27. Januar, har befalet Christoff Hans von Bülow at begive sig til Hamburg for at træffe Forholdsregler angaaende Gjenopbyggelsen af Kongens og Hertugens fælles Gaard dersteds. — *Gottorpiæ*, d. 30. Jan. (Tydsk.) Brudst. i Westphalen, Monumenta IV. Præf. S. 12.
8. Febr. *15562. PETER ABEL SCHMALTZ's Skrivelse til Rigskansleren Axel Oxenstjerna, hvori han omtaler, at han d. 17. (Januar) kom til Helsingør paa Rejsen fra Stockholm. — *Hamburg*, d. 3. Febr. (Svensk.) Brudst. og Udt. i Linköping bibliotheks handl. II. 76—77.
8. Febr. *15563. HUGONIS GROTH ad Ludovicum Camerarium, reginæ Sveciæ apud Ordines fœderatos Belgii legatum, epistola, in qua existimat, regem Daniæ ob communis religionis curam ad pacificationis officium non indoneum fore. — 13. Februarii, ut hic (*Lutetia*) scribitur. — Hugonis Grothi Epistolæ 1687 S. 401.
8. Febr. *15564. HUGONIS GROTH ad (Johannem Adlerum) Salvium epistola, in qua Venetis Danum pacificatorem, quod eum propius Protestantium cura tangat, anteponit. — *Lutetia*, 1 $\frac{1}{2}$ Februarii. Hugonis Grothi Epistolæ 1687 S. 401—02.
5. Febr. 8209. Tydsk Udt. i Zeitschr. d. Gesellsch. f. Schlesw.-Holst.-Lauenb. Gesch. VI, Repert. S. 90.
7. Febr. *15565. K. CHR. IV. befaler Kristen Holk at modtage af Superintendenten D. Morten Madsen Betaling for to Egetræer, som han har faaet af Silkeborg Skov til Stampetrug og Mølleaxel i Papirmøllen. — *Hadersløff*, 7. Februarii. Nyrop, Strandmøllen S. 21—22.

1638.

- ANDERSEN, Borger i Aarhus, erklærer, at han aldrig har begjæret
ning af Mergrete Lauritzdaater, ligesom han ikke ved andet om
rlig Dannekvinde anstaar, og hvis Christen Kier har sagt ham andet
og Skjelm. — *Aarhus*, d. 7. Februarii. Hübertz, Aktst. vedk. Aarhus II. 209. 7. Febr.
- ARDI JOANNIS VOSSII ad Joannem Isaacium Pontanum epistola, in
nam Stephanii laudat. — *Amstelodami*, XVII. Febr. Ger. Joan. Vossii
ti Epistola 1695 S. 441—42. 7. Febr.
- CHR. IV.'s Skrivelse til Erik Grubbe om Leverance fra Kronens og
Lærreds Lumper til Papirmøllen (ved Aarhus) og om Indsamlingen
Hadersløff, 8. Febr. Udt. i Hübertz, Aktst. vedk. Aarhus II. 74—75. Brudst.
19 8. Febr.
- if Forordn. 1643 S. 5—9. 10. Febr.
- ONIS GROTH ad Ludovicum Camerarium, reginæ Sveciæ apud Ordines
tum, epistola, in qua sperat, curam regis Daniæ, ut Holsatia ab in-
ra sit, et certamina ejus cum Polonia Svecis usui fore. — *Lutetiæ*,
s Grothi Epistolæ 1687 S. 403—04. 10. Febr.
- ONIS GROTH ad Axelium Oxenstjernam, regni Sveciæ cancellarium,
t, se Chavigniaci dixisse, quæ rex Daniæ Salvio significari jussisset.
Hugonis Grothi Epistolæ 1687 S. 403. 10. Febr.
- CHR. IV. tilskjæder D. Morten Madsen, M. Paaske Jensen og Hans
aniker i Aarhus, den Papirmølle, som de med Kgl. Privilegium have
dersleff, 11. Febr. Nyrop, Strandmøllen S. 22. 11. Febr.
- t. i Ny kirkehist. Saml. VI. 593. 15. Febr.
- ONIS GROTH ad (Johannem Adlerum) Salvium epistola, in qua Daniæ
rtamine et altero propinquo cum Cæsarianis Holsatiæ agris insidere
— $\frac{1}{2}$. Februarii. Hugonis Grothi Epistolæ 1687 S. 404.* 16. Febr.
- CHR. IV.'s Brev til Kurf. Johan Georg af Sachsen, hvori han bl. a.
ensigt at fordele Gallas's Hær i den nedersachsiske Kreds, ogsaa til
r. (Tydsk.) Udt. p. Dansk i Fridericia, Danmarks ydre polit. Historie 1629—
17. Febr.
- UGONIS GROTH ad Ludovicum Camerarium, reginæ Sveciæ apud Ordines
atum, epistola, in qua ejus litteras die 15. Februarii datas de Danicis ac
memorat. — 27. Februarii. Hugonis Grothi Epistolæ 1687 S. 404—06. 17. Febr.
- UGONIS GROTH ad (Johannem Adlerum) Salvium epistola, in qua com-
esse, quo se Gallasius, Holsatia exclusus, injecturus sit. — 6. Martii
rothi Epistolæ 1687 S. 407. 24. Febr.
- ejsjer FERDINAND III.'s Fuldmagt for Grev Kurtz, hvori omtales et af de
rev Pentz og Sekretær Günther den 24. Novbr. 1637 gjort Tilbud om et
mellem Kejseren og K. af Danmark. — 7. Mars. Udt. p. Svensk i Kgl.
Akad. Handl. XXVII. 95. 25. Febr.
- CHR. IV.'s aabne Brev til Provster og Præster i Danmark og Norge,
le Penge til Hjælp for de mange fordrevne fattige lutherske Præster.
Febr. Ny kirkehist. Saml. III. 207. 28. Febr.
- STRUX for Afsendinge fra den preussiske Landdag i Graudentz til den
ivorefter de bl. a. skulle fremføre deres Beklagelse over, at K. af
Februario.

1638.

Danmark imod al Folkeret har borttaget nogle polske Skibe. — Uden Datum. (Latin?) Tydsk Udt. i Lengnich, *Gesch. d. preussischen Lande* VI. 133—34.

Februario?

*15579. HUGONIS GROTII ad Ludovicum Camerarium, reginæ Sveciæ apud Ordines fœderatos Belgii legatum, epistola, in qua refert, Dantiscanis ad immunitatem suam tutandam animos non defore dici, si fides iis fiat auxilii a Dano et Batavis. — Uden Datum. Hugonis Grotii Epistolæ 1687 S. 406—07.

5. Martii.

*15580. K. CHR. IV.'s Skrivelse til Gesandten i Stockholm Peder Vibe, hvori han befaler ham at opfordre den svenske Regering til at sende Gesandter til et Fredsmøde i Lübeck til Midten af Maj. — 5. Martii. Udt. i *Fridericia, Danmarks ydre polit. Historie* 1629—1660 II. 69.

5. Martii.

*15581. HUGONIS GROTII ad Mullerum epistola, in qua refert, Polonum novas vires ad vectigal Spiringianum contra Danum et Batavos tuendum parare. — 1⁵/₈. Martii. Hugonis Grotii Epistolæ 1687 S. 409.

8. Martii.

*15582. FYENBO LANDSTINGS Dom, at Steen Bilde bør betale Fru Zidsell Høgh den Omkostning, hun har haft paa hans Svin, som hun lod optage, da de gik i hendes Skov, og som han ikke vilde annamme til Tinge. — 8. Marts. Brudst. i *Matzen, Den danske Panterets Hist.* S. 73.

8. Martii.

*15583. JOHANNIS MEURSI ad Johannem Gronovium epistola, in qua studia ejus laudat, eique et Riveto exemplaria historiæ suæ Danicæ, simulac edita fuerit, promittit. — *Soræ*, d. VIII. mensis Martii. Meursii Opera XI. 617.

10. Martii.

*15584. K. CHR. IV. beder D. Ole Worm om ufortøvet at begive sig til Antvorskov, da en af Frøkenerne er bleven meget ilde tilpas. — *Antvorskov*, 10. Marts. Mansa, *Folkesygdommenes og Sundhedspleiens Hist.* i Danmark S. 317—18.

10. Martii.

*15585. HUGONIS GROTII ad Ludovicum Camerarium, reginæ Sveciæ apud Ordines fœderatos Belgii legatum, epistola, in qua existimat, Dantiscanis, nisi firma cum Danis Batavisque fœdera habeant, durum certamen fore. — *Luletix*, 1⁹/₈. Martii. Hugonis Grotii Epistolæ 1687 S. 411—12.

10. Martii.

*15586. Pater JOSEF tilskriver d'Avaux om dennes Forhandlinger med Sverige; det er heldigt, at Stridighederne mellem K. af Polen og Danmark vedblive. — 20 mars. (Fransk.) Udt. i Avenel, *Lettres de Richelieu* VIII. 326.

13. Martii.

*15587. Lægen CÜSTER giver Ole Worm Meddelelser om den Kur, Skarpretteren fra Glyckstad har foretaget med den udvalgte Prins, og underretter ham om, at »denne usle Markskriger» dog nu er bleven afskediget for to Maaneder siden. — D. 13. Marts. Brudst. i dansk Overs. i Wolff, *Journal for Politik* 1825 III. 194—96.

17. Martii.

*15588. HUGONIS GROTII ad Ludovicum Camerarium, reginæ Sveciæ apud Ordines fœderatos Belgii legatum, epistola, in qua commemorat, Daniæ regem ad conventum Varsaviensem legatos missurum esse. — *Luletix*, 1⁷/₈. Martii. Hugonis Grotii Epistolæ 1687 S. 413.

18. Martii.

*15589. Dom, hvorefter Mag. Ingvard (Nielsen Mulvad) faar sin Prædikestol og sit Embede (Ballum) tilbage, da det ikke kan bevises, at han har brugt ukonsekreret Brød. — D. 18. Martii. Udt. i Bloch, *Den Fyenske Geistligheds Hist.* I. 388.

18. Martii.

*15590. HUGONIS GROTII ad (Johannem Adlerum) Salvium epistola, in qua putat, a rege Daniæ ad conventum Varsaviensem legatos missum iri. — *Luletix*, 1⁸/₈. Martii. Hugonis Grotii Epistolæ 1687 S. 413—14.

20. Martii.

*15591. K. CHR. IV.'s Missive til nogle af Lensmændene i Jylland, at de skulle lade optage Børn paa 13 Aar og sende dem til Børnehuset i Kjøbenhavn, selvom de ikke godvillig ville did. — *Haffn.*, 20. Martii. Udt. i Hübertz, *Aktst. vedk. Aarhus* II. 76.

- 1688.
- ER ROSENKRANDS's Brev til Kansler Chr. Friis, hvori han søger at lser imod ham for allehaande Kjætter, særlig Papisme og Armir, XII. Kal. Apr. (Latin.) Brudst. i Kirkehist. Saml. 3. R. VI. 622—28. 21. Martii.
- ARDUS JOANNES VOSSIUS Stephano Stephano excusat, se tam diu disse; nuntiat, Elzevirium, sed nondum se, desperare, Saxonem apud iue propediem certiora promittit. — *Amstelodami*, Kal. Aprilis, St. N. S. 349—50. 22. Martii.
- ERING (af UNIVERSITETETS REKTOR?) paa en Begjæring af Henricus trikuleret ønsker en Udskrift af Universitetets og de studerendes Prins Strid med Kjøbenhavns Magistrat. — *Kjøbenhavn*, d. 28. Martii. Universitets Retshist. I. 357. 28. Martii.
- ITOLA CHRISTIANI JOHANNIS episcopi ad Christianum Severini f. Londr. Laurentium Jani Ursinum ad obtinendum testimonium Universitatis urgi, die 29. Martii. Kirkehist. Saml. 3. R. III. 763—55. 29. Martii.
- CHR. IV.'s Befaling til (Navnet in blanco), at han skal skaffe saa som Kobberstikkeren har Brug for, for at kunne udstikke det Landberg, Professor i Sorø, har under Hænder. — *Chronborg* (Tallet in ae, Johan Lauremberg S. 82. Martio.
- VERNØR i Glyckstad MARQUARDT RANTZOWS Skrivelse til Bgm. i Ham- oglem, hvorved han oversender ham et Deklarationsskrift i Anled- em K. af Danmark og Byen. — *Glückstadt*, d. 2. Aprilis. (Tydsk.) 2. Aprilis.
- GEN CÖSTER giver Ole Worm Meddelelser om Kurf. af Brandenburge ik, der skal helbrede den udvalgte Prins, og om hans usømmelige pril. (Latin.) Brudst. i dansk Overs. i Wolff, Journal for Politik 1825 III. 196. 4. Aprilis.
- RDINAL RICHELIEUS Skrivelse til den franske Gesandt i Nederlandene in gjør opmærksom paa, at en Kjøbmand i Amsterdam ved Navn som er K. af Danmarks Agent, køber Krudt for Spanierne. — Lettres et négociations d'Estrades I. 25—26. Brudst. i Simons, Johann de Witt 10. Aprilis.
- GONIS GROTH ad Ludovicum Camerarium, reginæ Sveciæ apud Ordines tum, epistola, in qua commemorat, Daniæ regem, ut Transamasiana iberentur, optare. — *Lutetiæ*, $\frac{13}{15}$. Aprilis. Hugonis Grotii Epistolæ 13. Aprilis.
- ACES oprettet mellem Feltmarskalk MATTHIAS VON GALLAS og de kgl. 16. Aprilis.
- AHLEFELDT og MARQUARD RANZAU om Holstens Fritagelse for Ind- ggelse af 240 Romermaaneder i to Terminer. — Uden Datum. (Tydsk.) landschrift. d. Kieler Universitätsbibl. I. 76, III. 283—84. (Om Datum se Slægté, 897.)
- CHR. IV. tillader Jens Bang at belægge alle Skibe fra Embden, som aa i de danske Farvande, med Arrest, for paa denne Maade at til- ge for Korn, som Bgm. Lamholdt i Embden er ham skyldig. — Jens Bang S. 141—42. 17. Aprilis.
- rivelse fra den franske Gesandt i Nederlandene D'ESTRADES til Kardinal 19. Aprilis.
- i meddeler, at Kjøbmanden Marcellus (Marselis) i Amsterdam, anklaget

1638.

for Handel med Spanierne, har erklæret at være K. af Danmarks Resident for Østersøhandelen og at ville trække sig tilbage til sin Herre, hvis de vilde gjøre ham noget. — 29. Avril. (Fransk.) Lettres et négociations d'Estrades I. 27—29.

26. Aprils. *15604. K. CHR. IV.'s Brev, at Hr. Ole Clausen i Bork, som for sin Forseelse var bleven dømt fra sit Kald, faar det tilbage mod at betale 100 Speciedlr. til Kronen og ligesaameget til Hospitalet i Varde. — 26. April. Saml. t. jydsk Hist. og Topogr. 2. R. II. 212.
26. Aprils. *15605. K. CHR. IV.'s Missive til Envoll Seefeld, at han maa afhænde noget af sin Datter Jomfru Sophie Seefeld t. Haunøes Gods for dermed at betale hendes Gjæld. — ²⁶/₄. Saml. t. jydsk Hist. og Topogr. 2. R. I. 340.
27. Aprils. *15606. HUGONIS GROTH ad Ludovicum Camerarium, reginæ Sveciæ apud Ordines fœderatos Belgii legatum, epistola, in qua gaudet, Galassii copias a Daniæ rege ex Holstatia exclusas esse. — *Lutetiæ*, 7. Maii Novi Cal. Hugonis Grotii Epistolæ 1687 S. 425—26.
2. Majl. *15607. KGL. og HERTUGELIG Proposition til Landdagen i Flensborg, hvori meddeles, at der er afsluttet en Reces med General Gallas for at undgaa Indkvartering; desuagtet maa der stadig underholdes Soldater, Kontributioner maa ydes, og Slesvig komme Holsten til Hjælp i Anledning af Defensionen. — *Flensb.*, 2. Mai. (Tydsk.) Udt. i Ratjen, Verz. d. Handschrift. d. Kieler Universitätsbibl. III. 94—95.
4. Majl. *15608. KGL. og HERTUGELIG Replik til Landdagen i Flensborg angaaende Rigsskatterne, Udskrivning og Hvervning af Tropper samt Unionshjælpen fra Danmark. — 4. Mai. (Tydsk.) Udt. i Ratjen, Verz. d. Handschrift. d. Kieler Universitätsbibl. III. 95.
6. Majl. *15609. KGL. og HERTUGELIG Qvadruplik til Landdagen i Flensborg angaaende Rostjenesten af Prælater og Ridderskab samt Kontributioner til Romermaaneder og Defensionen; de slesvigske Stænder opfordres paany til at komme Holsten til Hjælp. — 6. Mai. (Tydsk.) Udt. i Ratjen, Verz. d. Handschrift. d. Kieler Universitätsbibl. III. 95.
6. Majl. *15610. K. CHR. IV.'s Skrivelse til Erik Grubbe, at han skal tilholde Wolff Baltzerssen i Aarhus ikke at sælge »Speisseri«, da det strider mod Apothekerens Privilegium, hvorimod Apothekeren ikke maa give sig af med andet Kjøbmandsskab. — *Flensborg*, 6. Mai. Udt. i Hüberts, Aktstk. vedk. Aarhus II. 76—77.
7. Majl. *15611. K. KARL I. foreslaar, sammen med K. Ludvig XIII., K. Chr. IV. et Møde i Hamburg af Repræsentanter for Fyrster, som kunne raadslaa om Fredens Gjenoprettelse, og sender Sir Thomas Rowe med Fuldmagt saa vel til at afgjøre alle Spørgsmaal med Danmark som til Fornylse af Traktaterne og Betaling af Gjælden. — *Westminster*, 7. May. (Latin.) Udt. p. Eng. i Macray, Third Report S. 52.
8. Majl. *15612. K. KARL I.'s Brev til K. Chr. IV. om Kjøbmændenes Klager over de nye Toldpaalæg paa Elben. — *Westminster*, 8. May. (Latin.) Udt. p. Eng. i Macray, Third Report S. 52.
14. Majl. *15613. STEPHANUS JOHAN. STEPHANIUS a Gerhardo Johanni Vossio petit, ut se certiorum faciat, num apud eum typographus, qui Saxonem edere velit, reperitur; ei sententias quasdam ex Quinctiliano excerptas typographo imprimendas dandas mittit. — *Soræ*, d. XIV. Maji. Ger. Joan. Vossii Epistolæ II. 194—95.
15. Majl. 8239. Journal f. Politik, Natur- og Menneske-Kundskab 1807 IV. 145—46 (Uden Datum.)
15. Majl. *15614. K. CHR. IV. befaler Bisperne at tilholde Præsterne at føre et skikkeligt Levned. — *Glychstad*, 15. Maji. Kirkehist. Saml. 3. R. II. 188—89.

- CHR. IV. sender Universitetets Rektor og Professorer Kopi af en 1638.
Skrivelse til Bisperne og befaler dem at formane den studerende 15. Majl.
et Levned. — *Glychstad*, 15. Maj. Brudst. i Kirkehist. Saml. 3. R. II. 189.
- CHR. IV.'s Brev til Lensmændene i Danmark om i hvert Len at op- 17. Majl.
re, som skulle sendes til Fæstningen Kristianspris for der at arbejde
maj. Udt. i Dyrlund, Tatere og Natmandsfolk i Danm. S. 40.
- PERS BILDE meddeler Kansleren Hr. Christian Friis sin Erklæring om 17. Majl.
Brev af 27. Junii 1636, især angaaende Præsternes Stilling. — *Arens-*
banske Mag. 4. R. IV. 183—87.
- HUGONIS GROTH ad Ludovicum Camerarium, reginæ Sveciæ apud Ordines 18. Majl.
atum, epistola, in qua responsum regi Daniæ datum probat. — *Lutetiæ*
til Epistolæ 1687 S. 431—32.
- LUDVICUS DICTERICUS Johanni Meursio usum medicamentorum quorundam 20. Majl.
ad littora Baltica, XX. Maii. Meursii Opera XI. 619—20.
- GERARDI VOSSII ad Johannem Meursium epistola, in qua nuntiat, typo- Ante 21. Majl.
s intra mensem unum vel alterum absoluturum esse. — *Amstelodami*,
Opera XI. 615—16.
- GERARDUS MEURSII ad Gerardum Vossium epistola, in qua cupit, typo- 21. Majl.
em editionem operum suorum absoluturum esse, ut ea regi Daniæ
am longam expectationem exhibere possit. — *Soræ*, XXI. Maii.
e II. 188—89. Meursii Opera XI. 620—21.
- STEPHANUS JOHAN. STEPHANIUS Gerardum Johannem Vossium sollici- 24. Majl.
onis liberat, quum generosus præses Soranus, se sumptus in hanc
reditaturum esse, promiserit, quare propediem librum prælo com-
æ, d. XXIV. Maji stylo vet. Ger. Joan. Vossii Epistolæ II. 195.
- HUGONIS GROTH ad Ludovicum Camerarium, reginæ Sveciæ apud Ordines 26. Majl.
atum, epistola, in qua commemorat, multos sperare, Danum ad dere-
posse, quod Cæsariani milites Holsatiæ et archiepiscopatu Bremensi
um iterum naves ad vectigal Polonicum prohibendum mittere. —
til Epistolæ 1687 S. 436—37.
- af Forordn. 27. Majl.
- Olger Rosenkrands skriver til Kansler Chr. Friis, at det er Gud, der c. Majo.
vi gjøre, og at der derfor ogsaa bør lægges Vægt paa det. — Uden
kehist. Saml. 3. R. VI. 623.
- HUGONIS GROTH ad Ludovicum Camerarium, reginæ Sveciæ apud Ordines 2. Junii.
atum, epistola, in qua commemorat, regem Daniæ naves ad vectigal
endum mittere; addit, tempus esse, ut appareat, an eidem regi curæ
enburgica terra. — *Lutetiæ*, 12. Junii. Hugonis Groth Epistolæ 1687 S. 438.
- GERARDI VOSSII ad Johannem Meursium epistola, in qua nuntiat, Blau- 2. Junii.
s, tres intra hebdomadas historica ejus et Danica et Belgica ad finem per-
odami, Prid. Id. Junias. Ger. Joan. Vossii Epistolæ S. 355. Meursii Opera XI. 621—22.
- GERARDUS JOANNES VOSSIUS Stephano Stephanio nuntiat, typographos de 2. Junii.
excudendo nihil certi respondere velle, priusquam, quanta moles operis
approbat, Florilegium Fabianum excudi mereri. — *Amstelodami*, Prid.
a. Vossii Epistolæ S. 354.

1638.

5. Junii. *15628. JENS BANG bevidner skriftligt at have fragtet Christen Ibsen med Malt til Amsterdam og siden med fuld Last tilbage til Aalborg og lover at give ham af hver Læst 4 Stk. »von Acht«, saa længe han ligger med Skibet i Aalborg. — *Aalborg*, d. 5. Juni. Wulff, Jens Bang S. 193.
7. Junii. 8243. Wolff, Journal f. Politik 1825 IV. 233—84.
7. Junii. *15629. K. CHR. IV.'s Proposition til Gejstligheden i Sjælland om at sende befuldmægtigede til et Møde i Odense St. Hansdag for at forhandle om, hvad Hjælp de ville yde Riget. (Udfærdiget af Claus Daa, Just Høg og Corfitz Ulfeld.) — *Ringsted*, d. 7. Juni. Ny kirkehist. Saml. IV. 451—52.
9. Junii. *15630. K. CHR. IV. skriver til K. Karl I. og anbefaler ham Knud Rugge, »magister pilarii nostri Haffniensis«, som ønsker Undervisning hos K. Karls »magister pilarium«. — 9. June. (Latin.) Udt. p. Eng. i Macray, Thirde Report S. 72.
9. Junii. *15631. HUGONIS GROTH ad (Johannem Adlerum) Salvium epistola, in qua scribit, se expectare, an sine vi sit abitura classium Svedicæ Danicæque ad Varni ostia vicinitas, et præterea quid legati e Dania acturi sint. — *Lutetia*, 1° Junii. Hugonis Grothi Epistolæ 1687 S. 441.
13. Junii. *15632. J. P. RESENIUS, Biskop i Sjællands Stift, bevidner, at en Del Provster og Præster af Stiftet have været forsamlede i København og udvalgt 4 Provster til paa samtlige Sognepræsters Vegne at møde i Odense ifølge Kongens Proposition af 7. Juni. — *Hafnia*, d. 13. Juni. Ny kirkehist. Saml. IV. 452.
14. Junii. *15633. Extract, opsat af CHRISTIAN PENTZ, over hvad K. af Danmark har forstrakt Hertugdømmet Holsten med som Forskud til Udgifterne ved dets Fritagelse for Indkvartering og ved Erlæggelsen af Romermaanederne. — *Glückstadt*, 14. Juni. (Tydsk.) Ratjen, Verz. d. Handschrift. d. Kieler Universitätsbibl. III. 282—83.
15. Junii. *15634. K. CHR. IV.'s Resolution til den engelske Gesandt Thomas Roe. — 15. June. (Latin.) Udt. p. Eng. i Macray, Thirde Report S. 72.
16. Junii. *15635. HUGONIS GROTH ad Axelium Oxenstjernam, regni Sveciæ cancellarium, epistola, in qua ei pro nuntiis de rege Daniæ gratias agit. — *Lutetia*, 1° Junii. Hugonis Grothi Epistolæ 1687 S. 441—42.
16. Junii. *15636. HUGONIS GROTH ad Ludovicum Camerarium, reginæ Sveciæ apud Ordines fœderatos Belgii legatum, epistola, in qua scribit, se intentum expectare, quid Sveciæ rectores de postulatu Danorum ad liberum Varni navigatum constituturi sint. — *Lutetia*, 1° Junii. Hugonis Grothi Epistolæ 1687 S. 442—43.
18. Junii. *15637. HENNING SCHRØDER, præceptor apud filios cancellarii regni Daniæ, litteras consolationis ad D. Joachimum Jungium de morbo uxoris ejus scribit, narrat, se libros ex bibliotheca Oligeri Rosencrantzii accipere; rationem pecuniarum suarum commemorat; scribit, se Basilio Grabio Thuring. 30 imperiales et liberalem dominum promittere posse, si is pædagogiam in Dania suscipere velit. — *In arce Callæ*, ad 14 Kal. Julias. Avé-Lallemant, Des Dr. Joach. Jüngius Briefwechsel S. 138—40.
19. Junii. *15638. GERARDUS JOANNES VOSSIUS Francisco Junio Joannem Roue juvenem, quem inter alia Sveciam Daniamque lustrasse commemorat, commendat. — III. Kal. Jul. St. N. Ger. Joan. Vossii Epistolæ S. 352—53.
21. Junii. *15639. JOH. ISACH PONTANI epistola ad Stephanum Stephanium, professorem in academia Sorana, de ægritudine sua, de tomo altero historiæ Danicæ suæ nondum finito, de veterum Thule, quam non esse Islandiam demonstrare Arngrimus Islandus se parat. — *Harderv.*, Kal. Julii. A. Alciat Epistola 1695 S. 323—26.

1638.

ONIS GROTH ad Ludovicum Camerarium, reginæ Sveciæ apud Ordines
um, epistola, in qua commemorat, videndum esse, quid Dani tam
Viennam) portatura sit. — *Lutetiæ*, 3. Julii novi Cal. Hugonis Grothii

QUISEN af HAMILTONS Brev til K. Karl I. af England, hvori han bl. a.
maa K. af Danmark til at tillade, at et engelsk Skib maa ligge ved
stoppe og undersøge engelske Undersaatters Skibe. — *Dalketh*, the
The Hamilton papers, ed. by Gardiner S. 13—17.

OS HERREDS Tingsvidne, at Niels Basse i sin Husbonds Claus Daa til
bød Gjedsted Bymænd eller nogen anden i Rinds Herred at drive
Bonderup Aa og i Fjorden saa vidt, som hans Husbonds Laase-
formelder. — D. 25. Juni. Kristensen, Lerchenfeldts Hist. S. 101—02.

ISKOPPER og SOGNEPRÆSTEN TIL VOR FRUE i Kjøbenhavn love som
nægtigede en Extraskat af den og foreslaa Afholdelsen af Faste- og
28. Juni. Ny kirkehist. Saml. IV. 453—54.

læring fra de SJÆLLANDSKE KJØBSTÆDERS FULDMÆGTIGE, at de ikke
maa »enhver særdeles Person«, da deres Fuldmagt ej strækker sig
at »enhver efter Formue, Evne og Lejlighed sig villigen lader be-
modede af Lensmændene. — D. 30. Junii. Brudst. i Nyt hist. Tidsskr. I. 458.

ONIS GROTH ad (Johannem Adlerum) Salvium epistola, in qua scire
medici rectores super Danorum navigatu Rostochium decreturi sint;
ut certe populares ejus brevis impendii copiarum collectarum tædere.
gonis Grothii Epistolæ 1687 S. 443—44.

KARL I. skriver til K. Chr. IV., at han nu sender sin Falkoner John
at de Fugle, Nederländeren havde bragt, kom over i god Behold. —
(Latin.) Udt. p. Eng. i Macray, Third Report S. 52.

ELENS Vedtægt om Landeværnets Indretning, vedtaget af alle Provinsers
se, d. 4. July. Aarsberetn. fra Geheimsearc. VI, Till. S. 26—27.

ONIS GROTH ad Ludovicum Camerarium, reginæ Sveciæ apud Ordines
atum, epistola, in qua refert, Dani copias diffluere, ex qua re rex
o tale, quale concupierit, imperium per inferioris Saxonie circulum
— *Lutetiæ*, 17. Julii. Hugonis Grothii Epistolæ 1687 S. 448.

rt. FREDERIK III. af Gottorp stadfæster Hert. Adolfs Privilegier for Hel-
34 (Nr. 3819). — *Gottorff*, 9. July. Schuback, De jure Iustoris S. 357—61.

CHR. IV. befaler Universitetet, at Johannes Conrad Diederich skal ad-
lon med de andre, som præsentere sig for at succedere M. Jacob
er bleven Hofprædikant. — *Glückstadt*, d. 14. Juli. Udt. i Ny kirkehist.

ONIS GROTH ad (Johannem Adlerum) Salvium epistola, in qua exi-
æ armatos hospites armis arcere velit, in ea re id boni esse, ut
nis quam cum Svecis certandum ei sit. — *Lutetiæ*, $\frac{2}{3}$ Julii.
1687 S. 451—52.

HANNIS FREDERICI GRONOVII ad Gerhardum Joannem Vossium epistola, in
litteras quasdam ad Meursium destinatas ad Cracovium, agentem Ordinum
— *Hagæ*, ad diem Prid. Kal. Sextilis. Ger. Joan. Vossii Epistolæ II. 195—96.

- 1638.
22. Juli. *15653. Lægen CÜSTERS Skrivelse til Ole Worm, hvori han meddeler ham, at Prinsens Helbred er bleven slettere, og at der er Fare for Milten. — D. 22. Juli. (Latin.) Brudst. i dansk Overs. i Wolff, Journal for Politik 1825 III. 197—98.
27. Juli. *15654. HUGONIS GROTH ad Martinum Opitium epistola, in qua existimat, vectigal Dantiscanum mansurum esse, nisi Danus et Batavus se moveant. — *Lutetiae*, 6. Augusti. Hugonis Grothi Epistolæ 1687 S. 452—53.
28. Juli. *15655. HUGONIS GROTH ad Ludovicum Camerarium, reginæ Sveciæ apud Ordines fœderatos Belgii legatum, epistola, in qua rectorum Sveciæ prudentiam, qua certamen cum Dano vitarunt, laudat. — *Lutetiae*, 7. Augusti. Hugonis Grothi Epistolæ 1687 S. 453—54.
30. Juli. *15656. K. KARL I.'s Brev til K. Chr. IV., hvori han anbefaler ham en Spanier, Clement de Campo. — *Westminster*, 30. July. (Latin.) Udt. p. Eng. i Macray, Third Report S. 52.
31. Juli. *15657. K. KARL I.'s Brev til K. Chr. IV., hvori han anbefaler denne at lade sine Kommissærer faa ordnet i Mindelighed en Sag mellem Kapitain James Jewkes, som d. 18. Marts 1629 havde ægtet Magdalen ab Alefeld uden hendes Forældres Vidende, og hendes Broder Nicolaus, som nu efter Faderens Død vilde beholde hele Arven. — *Oatlands*, 31. July. (Latin.) Udt. p. Eng. i Macray, Third Report S. 52.
4. Augusti. *15658. HUGONIS GROTH ad Ludovicum Camerarium, reginæ Sveciæ apud Ordines fœderatos Belgii legatum, epistola, in qua existimat, Daniæ regem non æquis oculis incrementa Svecorum adspecturum esse. — *Lutetiae*, 14. Augusti. Hugonis Grothi Epistolæ 1687 S. 456.
5. Augusti. *15659. Feltmarskalk GALLAS's Skrivelse til K. af Danmark, hvori han fremstiller, at Forliget om Holstens Fritagelse for Indkvartering ikke er til Præjudice for Kongen eller Hertugdømmet Holsten, og udtaler Haabet om, at den sidste Termin af Romermaanederne maa blive betalt. — *Im Velde bei Strelitz*, 15. Aug. (Tydsk.) Brudst. og Udt. i Ratjen, Verz. d. Handschrift. d. Kieler Universitätsbibl. III. 284.
7. Augusti. *15660. JOHANNES BORCHARDI, Superintendens Ripensis, D. Johanni Eras. Brochmanno, Rectori magnifico Academiæ, 27 thaleros pro totidem ordinatis in diocesi Ripensi mittit eique nuntium, Johannem Bernhardi Falencamp, quintæ classis scholæ Ripensis informatorem, commendat, ut attestationis elogio a facultate theologica ornatur. — *Rip.*, 7. Aug. Ny kirkehist. Saml. VI. 552—53.
8. Augusti. *15661. HANS HANSEN SKAANING ansøger Kansleren om, at der maa bevilges ham noget Jord til Papirmøllen ved Aarhus, samt om Anbefaling til det lille Præbende, som kaldes Sinding og er ledigt ved Anders Berlitsøns Død. — *Kolding*, d. 8. Augusti. Nyrop, Strandmøllen S. 22—23.
11. Augusti. *15662. HUGONIS GROTH ad (Johannem Adlerum) Salvium epistola, in qua putat, regem Daniæ magis videri agere velle, quam agere. — *Lutetiae*, $\frac{1}{4}$. Augusti. Hugonis Grothi Epistolæ 1687 S. 459.
12. Augusti. *15663. BERNHARDI LANGWEDEL ad Daniele Ranzovium, equitem Holsatum, de sterilitate mulierum epistola. — *Hamburgi*, 12. Augusti. Epistolæ ad Lucam Lossium S. 303—04.
26. Augusti. *15664. Biskop JOHANNES VANDALUS i Viborg skriver til Universitetet, at han vil overtage Forretningerne som Universitetets Prokurator i Viborg Kapitel. — 26. Aug. (Latin.) Brudst. i Kirkehist. Saml. 3. R. V. 108.
30. Augusti. *15665. K. CHR. IV. befaler sine Admiraler, Skippere, Udliggere, Befalingsmænd, Fogeder, Borgmestre og andre at være Jens Bang behjælpelig med at arrestere de største Embdner Skibe i de danske Farvande. — D. 30. August. Brudst. i Wolff, Jens Bang S. 142.

1638.

CHR. IV. tilskriver Frederik Urne om Christian Ulriks Forelskelse i 31. Augustl.

Søster Bente, hvem Svogeren snarest skal tage med sig til Norge.

Augusti. Hofman, Efterr. om danske Adelsmænd III. 222—23.

HUGONIS GROTH ad Christianum Cassium epistola, in qua commemorat, 31. Augustl.

neminem sibi tam notum esse, cui aliquid injungere audeat. —

is. Hugonis Grothi Epistolæ 1687 S. 462.

CHR. IV. befaler i Henhold til Stænderforsamlingens Beslutning enhver 9. Septbr.

af hver 100 Dlr. Rentepenge. — *Ottense*, d. 9. Septembris. Matsen,

hist. I, Tillæg S. 37.

CHR. IV. beder Universitetets Professorer om at erklære, hvad de samt 9. Septbr.

under deres Jurisdiction, ville yde til Fædrelandets Forsvar, og befaler

af hver 100 Dl. Rentepenge efter det derom udgaaede Skattebrev. —

Oris. Matsen, Kbhvns. Universitets Rethist. I, Tillæg S. 37.

CHR. IV.'s aabne Brev til de Gejstlige i Sjællands Stift, at de skulle 9. Septbr.

dinære Skat, som er bevilget under Stændernes Forsamling i Odense,

ver Præst, til Superintendenten D. Hans Reisner, Halvdelen til Martini

il Helligtrekongers Dag 1639. — *Vor Gaard i Odense*, d. 9. Sept.

54—55.

CHR. IV. befaler Bisen i Sjællands Stift at meddele Provsterne 9. Septbr.

et Brev (af samme Dag) og at ligne og lige Hjælpen mellem Præsterne,

hjælper den fattige, og desuden at annamme 2 Rdlr. af hvert 100,

staaende ude paa Rente; Pengene skulle gives til Kommissarierne i

d 9. Sept. Ny kirkehist. Saml. IV. 455—56.

HARDI VOSSII ad Johannem Meursium epistola, in qua gaudet, Dani- 19. Septbr.

is historiam tandem ad finem perductam esse. — *Amstelodami*, III. Kal.

II Opera XI. 625—26.

HARDUS JOANNES VOSSIUS Stephano Stephanio exemplar operis sui 19. Septbr.

Gentium Theologia et Christianorum Physiologia promittit eumque

grammaticus, quem valde in plurium esse manibus exoptat, in ipsa

s vel nobilitatis aut academiarum sumptibus ab eo edatur; collegam

Matthiam, qui Amstelodami fuerat, laudat. — *Amstelodami*, III. Kal.

Ger. Joan. Vossii Epistolæ S. 355—56.

CHR. IV. skriver til K. Karl I., at han sender ham nogle Falke. — 22. Septbr.

Jdt. p. Eng. i Macray, Third Report S. 72.

HANNES MEURSIUS Johanni Gronovio pro litteris et in Statium Diatribe 23. Septbr.

et Danorum, XXIII. Septemb. Meursii Opera XI. 624—25.

HUGONIS GROTH ad Ludovicum Camerarium, reginæ Sveciæ apud Ordines 28. Septbr

atum, epistola, in qua svadet, ut, sicut regis Daniæ omnes actiones

ita amicitia ejus, si quo modo parari possit, expetatur. — *Lutetiæ*,

I. Hugonis Grothi Epistolæ 1687 S. 469—70.

HUGONIS GROTH ad Mullerum epistola, in qua non putat, regis Daniæ, 28. Septbr.

hæti, odium in Svedos, aut obsequium ejus ab imperatore emptum in

alum erupturum esse. — *Lutetiæ*, 8. Octobris Novi Cal. Hugonis Grothi

1638.

1. Octobr. *15678. K. CHR. IV.'s Forbud mod at sælge Æventyr, ublu Skrifter og Viser i Kirkerne. — *Glykstad*, d. 1. Oktober. Nyrop, Bidrag t. d. danske Boghandels Hist. I. 164—65. Brudst. i Werlauff, Antegnelser t. Holbergs atten første Lystapil S. 148—44.
1. Octobr. *15679. K. CHR. IV. befaler Biskop H. Michelsen i Fyen at gjøre den Anordning i Stiftets Skoler, at Gudsfrugt og Børnelærdom daglig øves og drives og ikke tilsidesættes for Sprogene; Skolebørnenes Stolestader i Kirkerne skulle anbringes saaledes, at de kunne høre og se Præsten, og de skulle hver Søndag overhøres i, hvad de have lært af Prædiken. — *Glykstad Befestning*, d. 1. Octobris. Henrichsen, Bidrag t. Odense Cathedralskoles Hist. 8. H. S. 14—15.
3. Octobr. *15680. KGL. og HERTUGELIG Proposition til Landdagen i Flensborg navnlig angaaende Bevillinger til Defensionen og til de General Gallas lovede Summer, m. m. — Uden Datum. (Tydsk.) Udt. i Ratjen, Verz. d. Handschrift. d. Kieler Universitätsbibl. III. 95—96 og 279.
4. Octobr. *15681. Fortegnelse over, hvad K. af Danmark har forstrakt Hertugdømmet Holsten med som Forskud til Soldaternes Underhold, Betalingen af Romermaaneder og til andre Udgifter. — *Flensburg*, 4. Oct. (Tydsk.) Ratjen, Verz. d. Handschrift. d. Kieler Universitätsbibl. III. 281—82.
4. Octobr. *15682. GERARDI JOANNIS VOSSII ad Hugonem Grotium epistola, in qua commemorat, in Germaniam iturum esse comitem Danum, natum ex eadem, imo iisdem, cujus filium ante annum vel amplius cum ephoro Ernestio viderit, sed majorem natu. — *Amstelodami*, XIV. Octobris. Ger. Joan. Vossii Epistolæ S. 360—61.
5. Octobr. *15683. Resolution af PRÆLATER og RIDDESKAB paa Landdagen i Flensborg angaaende de foruden Inddrivelsen af de ældre Kontributioner nødvendige nye Skatter. — 5. October. (Tydsk.) Udt. i Ratjen, Verz. d. Handschrift. d. Kieler Universitätsbibl. III. 96 og 279—81.
6. Octobr. *15684. Memorial af LANDDAGEN i Flensborg om den af den foreslaaede Udvælgelse af Deputerede til at føre Tilsyn med Land- og Defensionkisten, med Oppebørslen af de til denne bestemte Penge og med deres Anvendelse. — *Flensb.*, 6. October. (Tydsk.) Udt. i Ratjen, Verz. d. Handschrift. d. Kieler Universitätsbibl. III. 99 (Smøds. I. 77 med Datum 10. Octobr.)
6. Octobr. *15685. Erklæring af PRÆLATER, RIDDER- og LANDSKAB paa Landdagen i Flensborg, hvori de afslaa at eftergive Undersaatterne i Enkehertuginde (Augusta)'s Livgeding Trittau og Reinbeck de nuværende og fremtidige Kontributioner. — 6. Octob. (Tydsk.) Udt. i Ratjen, Verz. d. Handschrift. d. Kieler Universitätsbibl. III. 97.
6. Octobr. *15686. HUGONIS GROTHII ad Ludovicum Camerarium, reginæ Sveciæ apud Ordines fœderatos Belgii legatum, epistola, in qua sperat, responsum reginæ Sveciæ ad Danum verbis honestis et indefinitis datum iri, et specialia ad colloquium de pace remissum iri; non putat, Danum ad imperatoris partes transiturum esse. — *Lutetiæ*, 1^a. Octobris. Hugonis Grothii Epistolæ 1687 S. 471.
6. Octobr. *15687. HUGONIS GROTHII ad Samuelem Andreæm epistola, in qua ab eo petit, ut sibi nuntiet, quid, qui regis Daniæ res apud eum agent, dignum cognitu attulerint. — *Lutetiæ*, 1^a. Octobris. Hugonis Grothii Epistolæ 1687 S. 471—72.
- 6.-10. Octobr. *15688. KGL. og HERTUGELIG Erklæring paa Landdagen i Flensborg, hvori angives Grunden til, at man ikke kan gaa ind paa Udvælgelsen af Deputerede til at føre Tilsyn med Landkisten. — Uden Datum. (Tydsk.) Udt. i Ratjen, Verz. d. Handschrift. d. Kieler Universitätsbibl. III. 99—100.

- Erklæring af STÆDERNES DEPUTEREDE paa Landdagen i Flensborg an- 1638.
r Erlæggelsen af den til Defensionen bevilgede Skat samt Inddrivelsen af 8te Octobr.
ancer. — Uden Datum. (Tydsk.) Udt. i Ratjen, Vers. d. Handschrift d. Kieler
96 (jvfr. I. 76—77 og III. 281.)
- KGL. og HERTUGELIG Replik til Landdagen i Flensborg angaaende Re- 9. Octobr.
idligere Skatter, nye Kontributioner til Defensionen, Indkvarteringen, de
i) fordrede 32,000 Rdlr. m. m. — 9. Oct. (Tydsk.) Udt. i Ratjen, Vers. d.
Universitätsbibl. III. 98.
- STÆDERNES Betænkning paa Landdagen i Flensborg, hvori de betin- 9. Octobr.
ne Enkehertuginde (Augusta)'s tre trittauiske Landsbyer Erstatning for
Skade. — (9. Octobr.) (Tydsk.) Udt. i Ratjen, Vers. d. Handschrift d. Kieler
97—98 (jvfr. I. 78).
- K. CHR. IV. tillader Hr. Anders Christensen Ribe, Sognepræst ved Hos- 10. Octobr.
og hans Efterfølgere at faa den nu bortfæstede Kongetiende af Annex-
iar denne bliver ledig. — *Flensborghuus*, d. 10. Octbr. Bloch, Den Fyenske
363—64.
- Erklæring af STÆDERNE paa Landdagen i Flensborg som Svar paa den 10. Octobr.
e Replik, navnlig angaaende Inddrivningen af Restancerne af de tidligere
ringen og Bevilling af en ny Kontribution til Officerernes Underhold
ober. (Tydsk.) Udt. i Ratjen, Vers. d. Handschrift d. Kieler Universitätsbibl.
- LANDSKABETS Erklæring paa Landdagen i Flensborg, hvori det afgiver c. 10. Octobr.
ilbagebetaling af de af Kongen til begge Hertugdømmernes Defension og
sten alene laante Penge; det ønsker ikke at betale Udgifterne ved Grev
Kejseren i Anledning af, at han har søgt salva guardia for Holsten, og
le Greveskabet Pinneberg deltage i Erlæggelsen af de 240 Romermaaneder.
Udt. i Ratjen, Vers. d. Handschrift d. Kieler Universitätsbibl. III. 96—97.
- HUGONIS GROTH ad Ludovicum Camerarium, reginæ Sveciæ apud Ordines 12. Octobr.
gatum, epistola, in qua scribit, se responsum Danicis datum expectare;
matrimonio Danico sibi non credibilem esse. — *Lutetia*, 22. Octobris.
æ 1687 S. 474.
- HUGONIS GROTH ad Mullerum epistola, in qua non credit, Danum rebus 12. Octobr.
arma suis civibus improbata sumpturum esse. — *Lutetia*, 22. Octobris.
æ 1687 S. 473—74.
- K. CHR. IV.'s Ordre til Korflts Ulfeld, Statholder i Kjøbenhavn, om at 18. Octobr.
ind i Børnehuset fra »det springende Vand, som løber udi Rønderne
« . — 18/10. Udt. i Dyrlund, Tatere og Natmandsfolk i Danmark S. 45.
- HUGONIS GROTH ad Ludovicum Camerarium, reginæ Sveciæ apud Ordines 20. Octobr.
gatum, epistola, in qua commemorat, regem Daniæ disputationem de
Sveci pro Germanis postulent, usquedum legati bellantium Lubecam
lle. — *Lutetia*, 28°. Octobr. Hugonis Grothi Epistolæ 1687 S. 475—76.
- HUGONIS GROTH ad Samuelem Andream epistola, in qua pro missis ora- 20. Octobr.
reginæ Sveciæ responso, quod valde probat, gratias agit. — *Lutetia*,
nis Grothi Epistolæ 1687 S. 476.

1638.

21. Octobr. *15700. K. CHR. IV. befaler Gunde Lange at sørge for, at enten Rudolf Camholdt selv eller hans Fuldmægtig paa hans Vegne inden Jul møder i Aalborg og der afgjør sit Mellemværende med Jens Bang. — D. 21. October. Wulff, Jens Bang S. 143.
24. Octobr. 8265. Skeel, Optegnelser om Fam. Skeel S. 159. Kynch, Ribe Bys Hist. fra Reform. S. 307.
27. Octobr. *15701. HUGONIS GROTH ad Axelium Oxenstjernam, regni Sveciæ cancellarium, epistola, in qua commemorat, se Chavigniaco narrasse, quid in Svedia Danicis responsum esset. — *Lutetia*, 6. Novembris novi Cal. Hugonis Grothi Epistolæ 1687 S. 477—78.
27. Octobr. *15702. HUGONIS GROTH ad Mullerum epistola, in qua commemorat, se aliquid de Reventlavo, quem Gelvostadii (!) cognoverit, intellexisse. — *Lutetia*, 6. Novembris novi Cal. Hugonis Grothi Epistolæ 1687 S. 479.
28. Octobr. 8267. Jvfr. Saml. t. Fyens Hist. og Topogr. IV. 202—03.
3. Novbr. *15703. Indberetning fra Præsten i Hie, Hr. JENS CHRISTENSEN GJØDSTRUP, til Ole Worm om hans Sogn. — 3. November. Brudst. i Kirkehist. Saml. 3. R. I. 41.
4. Novbr. *15704. OLIGERUS ROSENCRANTZIUS Johanni Meursio excusat, se tam diu ad eum non scripsisse, et se et Sophiam suam in canone solvendo justo tardiores fuisse. — *E Rosenholmiano meo*, Prid. Non. Nov. Meursii Opera XI. 626—27. Brudst. i Kirkehist. Saml. 3. R. VI. 625—26.
4. Novbr. *15705. CASPARI ERASMI BROCHMANDI ad Johannem Meursium epistola, in qua obitum filii sui unici et submissionem suam sub voluntatem divinam commemorat. — *Hafnia*, IV. Nov. Meursii Opera XI. 627—28.
5. Novbr. *15706. Epistola OLIGERI ROSENKRANTZII ad Erasmum Brochmannum, in qua graviter defendit crimina de suo judicio de fide Christiana. — *E Rosenholmiano nostro*, nonis Novemb. Kirkehist. Saml. 3. R. VI. 626—28.
8. Novbr. *15707. ERICUS ROSENKRANTZ ad patrem suum Oligerum Rosencrantz de insidiis theologorum etc. scribit. — *Nycop.*, 8. Novembr. Kirkehist. Saml. 3. R. VI. 628—30.
9. Novbr. *15708. K. CHR. IV.'s Befaling til Rodschild Kapitel at tilskrive Præsterne i Kjøbstæderne paa Sjælland om at møde snarest i Rodschild for at udvælge og foreslaa en ny Superintendent. — *Glyckstad*, d. 9. Novemb. Ny kirkehist. Saml. VI. 110.
12. Novbr. *15709. JOHANNIS RAVII ad Johannem Meursium epistola, in qua commemorat, se in bibliotheca Seefeldii, historiam paganam de Christo et Christianis conficientem, commorari. — *Ringstad*, XII. Novemb. Meursii Opera XI. 628—29.
17. Novbr. *15710. HUGONIS GROTH ad Mullerum epistola, in qua scribit, se cogitare, an senatores et nobilitas Danica regem suum, ne quamvis sub Holsatici ducis titulo citra necessitatem se in pericula induat, dimovere possint. — *Lutetia*, $\frac{1}{17}$. Novembris. Hugonis Grothi Epistolæ 1687 S. 482—83.
24. Novbr. *15711. HUGONIS GROTH ad Ludovicum Camerarium, reginæ Sveciæ apud Ordines fœderatos Belgii legatum, epistola, in qua commemorat, Hamburgenses ob vectigalia Danica imperatori alieniores esse. — *Lutetia*, 4. Decembris Novi Cal. Hugonis Grothi Epistolæ 1687 S. 484.
1. Decbr. *15712. HUGONIS GROTH ad Ludovicum Camerarium, reginæ Sveciæ apud Ordines fœderatos Belgii legatum, epistola, in qua arbitratur, regem Daniæ propter veteres in Svediam æmulationes et spes suas non tantum episcopatus consequendi, sed etiam liberis civitatibus insidiandi, specie pacificantis res imperatoris agere. — *Lutetia*, 11. Decembris novi Cal. Hugonis Grothi Epistolæ 1687 S. 486—87.

1638.

- HUGONIS GROTHII ad Mullerum epistola, in qua arbitratur, quæ Stadæ et
nt, non in id comparata esse, ut jugum pace Pragensi susceptum
bellum in Svecos voluerint, belli malis se eximant, ceteri cum impera-
ias agent. — *Lutetia*, 1re Decembris. Hugonis Grotii Epistolæ 1687 S. 487—88.
- RIGSRÅDETS Betænkning til K. Chr. IV., hvorved det stærkt fraraader
aa en Konjunktion med den nedersachsiske Kreds mod Svenskerne. —
dst. i Fridericia, Danmarks ydre polit. Historie 1629—1660 II. 93—94.
- HARDE JOANNIS VOSSII ad Hugonem Grotium epistola, in qua comme-
rsii historiam Danicam impressisse. — *Amstelodami*, XV. Dec. st. N.
æ S. 362.
- HUGONIS GROTHII ad Ludovicum Camerarium, reginæ Sveciæ apud Ordines
tum, epistola, in qua scribit videndum esse, quale sit futurum di-
manis in commune polliceatur se impetraturum Daniæ rex. — *Lutetia*,
nis Grotii Epistolæ 1687 S. 489.
- Erklærelse fra SJÆLLANDS KJØBSTADSPRESTER til Kansleren Hr. Christian
valgt Professor D. Jesper Brochmand til Superintendent, hvilket Valg
ngen vil konfirmere. — *Conventhuset udi Roeschild*, d. 12. Decembr.
110—12.
- FALINGSMANDEN PAA VARBERG SLOT tilkjendegiver Indbyggerne i Fauraas
er skal forholdes ved Udpantning hos Almuen, for »hvis de til Slottet
ivis Arbeide de pligtige ere at gjøre«. — *Varberg Slot*, d. 13. Dec.
sterets Hist. S. 109—10.
- HUGONIS GROTHII ad Axelium Oxenstjernam, regni Sveciæ cancellarium,
stimat, Danicam cum Saxonis coalitionem Anglis placere. — *Lutetia*,
onis Grotii Epistolæ 1687 S. 490.
- HUGONIS GROTHII ad Ludovicum Camerarium, reginæ Sveciæ apud Ordines
atum, epistola, in qua sperat, Dano-Saxonicam nubem dissipatum iri. —
ris. Hugonis Grotii Epistolæ 1687 S. 490.
- Erklærelse fra SADLER til Axel Oxenstjerna, hvori siges, at Sadler har rejst rundt
pmuntre Folket til at give Agt paa de danske Foretagender. — D. 20.
i. Svensk og Brudst. i Cronholm, Trettioåriga kriget och underhandlingarne i Tysk-
- HUGONIS GROTHII ad Ludovicum Camerarium, reginæ Sveciæ apud Ordines
atum, epistola, in qua refert, Arminium apud Daniæ regem in auctori-
fore ut Dani consilia multum in aula Anglica valeant. — *Lutetia*, 1. Januarii.
1687 S. 491—92.
- HUGONIS GROTHII ad Mullerum, reginæ Sveciæ a secretis, epistola, in qua
ratorem valde improbare dici, quod rex Daniæ, magnus vectigalium
per Poloniam vectigalia impugnet; addit, a rege Daniæ, ut recusata
oneret, agi. — *Lutetia*, V. Januarii. Marquardi Gudli Epistolæ S. 184.
- K. CHR. IV.'s Proposition til Rigsraadet, hvorved han fordrer dets Be-
dring af Krigsmagten for Landets Konversations Skyld; udførtes de af
Forbedringer, »da kan det gjøre lige meget, hvad Svensken siger
er. Udt. og Brudst. i Fridericia, Danmarks ydre polit. Historie 1629—1660 II. 97—98.

1638.

29. Decbr.

*15725. K. CHR. IV. tilskriver Frederik Urne angaaende Ophængningen af den store Klokke i Taarnet paa Kronborg. — (29. Decbr.) Brødet. i Friis, Saml. til dansk Bygningshist. S. 361.

30. Decbr.

*15726. K. CHR. IV.'s Brev, at Bgm. og Raad i Ribe ej maa befatte sig med Skolens Personer mod deres Privilegier, med mindre de befindes i aabenbart Hor, Manddrab eller Trolddom, og at Borgerskabet ikke maa tage deres Bøger eller Klæder i Pant for Øl eller Penge. — *Hadersleb*, d. 30. Dec. Thorup, Hist. Efterr. om Ribe Cathedralskole I, 1. 98.

*15727. Brev om Mageskifte mellem TAGE THOTT t. Eriksholm og CLAUS DAA, hvorefter Tage Thott skal have to Gaarde i Skaane mod til Vederlag at afstaa en Gaard i Glerup og en Gaard i Store-Thaarup. Udt. i Kristensen, Lerchenfeldts Hist. S. 38.

*15728. JENS BANG ansøger K. Chr. IV. om at faa sit Regnskab med Borgmesteren i Embden undersøgt og de Penge udbetalt, som denne skylder ham. Wulff, Jens Bang S. 142—43.

*15729. HUGONIS GROTH ad Mullerum epistola, in qua Arminii apud Daniae regem auctoritatem et regis cum imperatore arcanas conventiones metuit. Hugonis Grothii Epistolæ 1687 S. 492.

*15730. GERARDI JOANNIS VOSSII ad Meursium epistola, in qua eum de morte Cornelie filiae suæ majoris natu certiore facit. — *Amstelodami*. Ger. Joan. Vossii Epistolæ S. 339—40.

1639.

1639.

3. Januar.

*15731. Rigskansleren AXEL OXENSTJERNAS Skrivelse til Residenten i Hamburg, Adler Salvius, hvori han billiger Salvius Optræden ligeoverfor K. Chr. IV.'s Mæglingsforsøg, og vidtløftig fremstiller Grundene til, at den danske Konge modarbejder Sverig. — 3. Janvier. (Fransk.) Svensk Overs. i Cronholm, Tretticåriga kriget och underhandlingarne i Tyskland I, 1. 580—81. Udt. p. Dansk i Fridericia, Danmarks ydre polit. Historie 1629—1660 II. 101.

4. Januar.

*15732. K. CHR. IV. tillader, at Laurids Madsen, fordm Skriver paa Aarhusgaard, maa gjøre sit Bryllup med Claus Vildskyttes Datter i Helsingør paa Raadhuset og skjænke Vin, samt indbyde flere Personer, end der er tilladt efter Forordningen. — *Haderslevhus*, 4. Januar. Udt. i Aarsberetn. fra Geheimearch. III, Till. S. 85.

5. Januar.

*15733. HUGONIS GROTH ad Ludovicum Camerarium, reginæ Sveciæ apud Ordines foederatos Belgii legatum, epistola, in qua distractionem regis Daniae ab imperatore, qui, quod Danus Poloni commodis obstat, ægre ferre dicatur, sperat; quod Batavi a rege Daniae postulant, probat. — *Lutetiae*, 1° Januarii. Hugonis Grothii Epistolæ 1687 S. 494.

5. Januar.

*15734. HUGONIS GROTH ad Israelem Iasky epistola, in qua refert, regem Daniae naves Dantisco reduxisse dici, quod cœli procellas, forte et alias aulæ Viennensis metuat. — 15. Januarii. Hugonis Grothii Epistolæ 1687 S. 495.

5. Januar.

*15735. HUGONIS GROTH ad Mullerum epistola, in qua commemorat, imperatorem valde improbare dici, quod Daniae rex Polonica vectigalia impugnet, et a rege Daniae et aliis id agi, ut recusatæ pacis invidia Svedos onerent. — *Lutetiae*, 1° Januarii. Hugonis Grothii Epistolæ 1687 S. 494—95.

6. Januar.

*15736. Declaratio PETRI SCHIELDERUP, episcopi Nidrosiensis de superfætatione uxoris honesti viri in Falleni-Fierding in Nerøgiel habitantis. — *Nidrosiæ*, 6. Jan. Bartholini Cista medica S. 398—99.

8. Januar.

*15737. Udkast til Proposition til de kgl. og hertugelige Raader paa Landdagen i Kiel, hvori de opfordres til at erklære sig, om de af de kejserlige Kommissarier forlangte 150 Romermaaneder skulle betales, om man skal forene sig med andre Lande,

1639.

skal søge at erholde Fritagelse hos Kejseren mod Erlæggelsen af en Sum. — (Tydsk.) Udt. i Ratjen, Verz. d. Handschr. d. Kieler Universitätsbibl. III. 100.

Lægen CÜSTERS Brev til Worm, hvori han meddeler, at Prinsens Tilstand og at Kongens Livlæge D. Fabricius er meget misfornøjet over de udbredte Helbredelse, der ere aldeles urigtige. — D. 8. Januar. (Latin.) Brudet. i dansk Journal for Politik 1825 III. 198.

JOHANNIS GRONOVII ad Johannem Meursium epistola, in qua commemorat am ejus Danicam nondum accepisse. — *Hagæ*, XIII. Kal. Febr. Meursii

HUGONIS GROTH ad Ludovicum Camerarium, reginæ Sveciæ apud Ordines legatum, epistola, in qua Salvii ad Daniæ regem litteras laudat. —uarii. Hugonis Grothi Epistolæ 1687 S. 497—98.

JENS BANG ansøger K. Chr. IV. om Tilladelse til paa en øde Plads i opføre et Vejerhus, Huse til Skibsbyggere, Tømmermænd m. m. og ovenlofter, samt om at maatte tage Told af de Skibe, som losse og lade i Datum. Wulff, Jens Bang S. 152—53.

K. CHR. IV.'s Brev til Gunde Lange, at da et af de Søtaarne, som staa fblæst, skal han med det allerførste lade det opbygge med Sten. — 17/1. og Topogr. VIII. 192.

K. CHR. IV.'s aabne Brev, hvorved det indtil St. Hans Dag forbydes at g Foler under 3 Aar og Heste af en vis opgiven Størrelse. — 18. Jan. i, Agrarhist. Studier I. 44. Småtids gjøres Rede for de senere Indskrænkninger i Forbudet.

K. CHR. IV.'s Mageskifte med Christoffer Huas t. Hennegaard, hvorved til Kapitlet i Ribe nogle Gaarde i Sønderborch og Nørborch mod 2 andre op Sogn i Kierup By og i Røttrup. — *Hadersløff*, 18. Jan. Udt i Hvas, af Navnet Hvas II. 98.

K. CHR. IV. befaler Gunde Lange, at lade Jens Bang vide, at da ingen olf Camholdts Vegne angaaende Sagen mellem ham og Jens Bang, skal r tidligere kgl. Bevilling. — D. 18. Januar. Brudet. i Wulff, Jens Bang S. 143.

K. CHR. IV. befaler Erik Grubbe at erklære, om der kan bevilges Papir-rss et Par Køers Græsning og nogen Jord. — *Hadersløff*, 19. janv. vedk. Aarhus II. 77.

Episcopus CHRISTIANUS JOHANNIS Jacobo Finckio Academiæ Hafniensis ejus litteras una cum programmatibus, quibus bonarum artium studiosi lum invitentur, sibi redditas esse et se effecturum esse, ut pastores vel ant. — *Alburgi*, 19. Januarii. Kirkehist. Saml. 3. R. III. 756—57.

HUGONIS GROTH ad Ludovicum Camerarium, reginæ Sveciæ apud Ordines egatum, epistola, in qua exspectat, acta conventus Luneburgici consilia pertura esse. — *Lutetia*, 1°. Januarii. Hugonis Grothi Epistolæ 1687 S. 499—500.

LANDSTENDERNES Erklæring paa Landdagen i Kiel navnlig angaaende tidligere Skatter, ny Kontribution til Officerernes Underhold samt Op-e Antallet af de forlangte Romermaaneder formindsket. — *Kiel*, 22. Januar. en, Verz. d. Handschrift. d. Kieler Universitätsbibl. III. 100—01.

HUGONIS GROTH ad Axelium Oxenstjernam, regni Sveciæ cancellarium, commemorat, Anglos legatos Dani regis actiones probare. — *Lutetia*, nis Grothi Epistolæ 1687 S. 500.

1639.

26. Januar. *15751. HUGONIS GROTH ad Ludovicum Camerarium, reginæ Sveciæ apud Ordines fœderatos Belgii legatum, epistola, in qua arbitratur, imperatorem Polono ita favere, ut Danum offensurus non sit, Danum vero ita gratias captare imperatoris, ut privata semper utilitas transluceat. — *Lutetiæ*, 5. Februarii. Hugonis Grothi Epistolæ 1687 S. 501—02.
26. Januar. *15752. HUGONIS GROTH ad Mullerum epistola, in qua commemorat, legatos Anglos sermonibus suis Dani consilia approbare. — *Lutetiæ*, 5. Februarii. Hugonis Grothi Epistolæ 1687 S. 500—01.
28. Januar. *15753. CASPARUS ERASMI BROCHMANDUS Johanni Meursio pro tomo primo operum ejus Amstelodami nitidissime excuso et a se recte accepto gratias agit. — *Hafniæ*, XXVIII. Jan. Meursii Opera XI. 633.
30. Januar. *15754. VINCENTII FABRICII ad Nicolaum Heinsium epistola, in qua legatum regis Daniæ Coloniam tendentem, ut pacificationis negotium auspicaretur, commemorat. — III. Kal. Februarii. Burmannus, Sylloge epistolarum III. 789—91
31. Januar. *15755. Dr. CHRISTINAS Brev til K. af Danmark, hvori omhandles dennes Mæglings-tilbud. — D. 31. Januarii. (Svensk.) Udt. og Brudst. i Cronholm, Trettioåriga kriget och underhandlingarne i Tyskland II, 1. 88.
31. Januar. *15756. K. KARL I.'s Brev til K. Chr. IV., hvori han takker ham, fordi han (efter hvad han hører af Sir Thomas Roe) har tilbageholdt Vaaben, der vare gjort rede i Sverig til Hjælp for Skotterne i deres vanvittige Bevægelser. — *Westminster*, 31. Jan. (Latin.) Udt. p. Eng. og Brudst. i Macray, Third Report S. 52.
- Januario. *15757. JOSIAS RANTZOW, Feltmarskalk, og hans Hustru tilskjøde Svogeren og Broderen Christian Rantzow Godset Koxbüll med alle Rettigheder. — *Kyhl*, in octavis trium Regum. (Tydsk.) Zeitschr. d. Gesellsch. f. Schlesw.-Holst.-Lauenb. Gesch. II. 217—19.
3. Febr. *15758. K. CHR. IV.'s Brev, at der skal gjøres et Overslag over Udgifterne ved Istandsættelsen af det store Stenhus paa Silkeborg Slot, som blev ruineret i sidste Fejde; i Stedet for Hvælvingen skal der indlægges Bjælkeloft. — *Haderslev*, 3. Febr. Udt. og Brudst. i Aarb. f. nord. Oldk. 1885 S. 334.
4. Febr. *15759. K. CHR. IV.'s Brev til Rigsraadet med Forslag om at hverve endnu nogle tusind Mand Fodfolk, dog kun for at bevare en fuldkommen Neutralitet og vare paa sine Grænsers og Rigers Sikkerhed. — *Haderslev*, 4. Febr. Udt. i Fridericia, Danmarks ydre polit. Historie 1629—1660 II. 101
9. Febr. *15760. K. CHR. IV. befaler Universitetets Rektor og Professorer, da alle Exemplarer af den lille danske Bibel skulle være opkjøbte, at revidere og korrigere den og lade den trykke paa bedre Papir og med større Stil. — *Hadersleffhuus Slott*, d. 9. Februarii. Ny kirkehist. Saml. VI. 425. (I Sjæll. Tegn. er Brevet dat. 13. Febr.)
9. Febr. *15761. HUGONIS GROTH ad Mullerum epistola, in qua responsum a regina Sveciæ Wibio datum laudat. — *Lutetiæ*, 9. Februarii. Hugonis Grothi Epistolæ 1687 S. 507—08.
11. Febr. *15762. HANS CORTSSEN og HANS THOMESSEN, Kirkeværgere for vor Frue Kirke i Ystad, tilskjøde Smedelavet i denne By 4 Kirkestole. — D. 11. Februarii. Udt. p. Svensk i Danske Saml. IV. 347.
11. Febr. *15763. Brev fra Grev KURTZ til den tydske Kejser, hvori omtales, at K. af Danmark flere Gange gennem Pentz har henvendt sig til ham angaaende en spansk Hjælpeflaade. — 21. Febr. Udt. p. Svensk i Kgl. Vitterh. Hist. och Ant. Akad. Handl. XXVII. 99.
12. Febr. *15764. K. CHR. IV.'s Skrivelse til Bremen, hvori der klages over Opsætsighed mod hans Søn. En saadan Optræden var en Hindring for en fredelig Udjævning, og den

1639.

3 Landsfyrste bør der vises Respekt. — *Hadersleben*, d. 12. Februari.
 4 Tryk 2 Bl.

Statholderen i Kjøbenhavn KORFITZ ULFELDT'S Betænkning, hvori han til- 14. Febr.
 uden Hensyn til Udgifterne derved, skulde hverves saa meget Folk, som
 er at være fornødent. — 14. Febr. Udt. og Brudst. i *Fridericia*, Danmarks ydre
 — 1660 II. 114—15.

HUGONIS GROTH ad Ludovicum Camerarium, reginæ Sveciæ apud Ordines 16. Febr.
 legatum, epistola, in qua gaudet, militem regis Daniæ provincialibus
 ere. — *Lutetia*, 26. Februarii. Hugonis Grothi Epistolæ 1687 S. 509—10.

Lavsskraa for Bagerne i Helsingør, udstedt af BGM. og RAAD samme- 18. Febr.
 7, d. 18. Februarii. Aarsberetn. fra Geholmearch. III, Till. S. 108—12.

HUGONIS GROTH ad Mullerum epistola, in qua non arbitratur Daniæ 23. Febr.
 am Svedis inferendum consensuros esse, sed non miratur, Penzium, tantis
 mperatore affectum, ejus rebus favere. — 5. Martii novi Cal. Hugonis
 7 S. 511.

Dr. CHRISTINAS Skrivelse til Pfalzgreve Johan Casimir, hvori hun udtaler 25. Febr.
 m en snarlig Krig med K. af Danmark. — *Westeraas*, 25. Febr. (Tydsk.)
 res concern. Christine, reine de Suède IV. 202—03.

K. CHR. IV. befaler Hofmesteren ved Sorø Akademi, Hr. Just Høg, at 27. Febr.
 N. til Kontrafeier i Reinhold Thims Sted. — 27. Februar. Brudst. i *Frls*,
 ningshist. S. 147—48.

STEPHANUS JOHANNIS STEPHANIUS Gerardo Joanni Vossio pro diligentia 5. Martii.
 sthæc edendo adhuc adhibita gratias agit, sed addit, se quum spes ejus
 adendi falsa fuerit, magnates Daniæ, ut propositum suum munificentia juvent,
 7æ, d. V. Martii. Ger. Joan. Vossii Epistolæ II. 202—03.

BGM. og RAAD i AALBORG bede K. Chr. IV. om ikke at bevilge Jens 8. Martii.
 om Tilladelse til at opføre en Vejerbod m. m. (Nr. 15741). — *Aalborg*,
 17, Jens Bang S. 153—55.

K. KARL I. takker K. Chr. IV. for hans Interesse for Pfalz's Sag og er- 8. Martii.
 ingen, hvis Raad han og hans Søstersøn have mere Tillid til. — *West-*
 . (Latin.) Udt. p. Eng. i Macray, Thirde Report S. 52.

HUGONIS GROTH ad Axelium Oxenstjernam, regni Sveciæ cancellarium, 9. Martii.
 refert, Daniæ regis filium Veronæ, quod litteras pro tuto itinere secum
 bertatem Hispano legato debiturum esse. — *Lutetia*, 1° Martii. Hugonis
 S. 514—15.

HUGONIS GROTH ad Ludovicum Camerarium, reginæ Sveciæ apud Ordines 9. Martii.
 legatum, epistola, in qua contendit, regem Daniæ nulla æquitatis specie
 ut aut sine Batavis Galli aut sine Gallis Svedi ad conditiones audiendas
 æ, 1° Martii. Hugonis Grothi Epistolæ 1687 S. 515—16.

HUGONIS GROTH ad Mullerum epistola, in qua litteras Salvii ad regem 9. Martii.
 habeat, quod de Svecis in re colloquii pacis queratur, et qui nunc metu-
 idat. — *Lutetia*, 1° Martii. Hugonis Grothi Epistolæ 1687 S. 516—17.

GERHARDI VOSSII ad Johannem Meursium epistola, in qua commemorat, 11. Martii.
 nplar Scylacis Caryandeni Isaaci filii sui nondum mittere posse; eum,

1639.

ut D. Christianum Matthiæ collegam suum salutet, rogat. — *Amstelodami*, XII. Kal. Aprilis St. N. Ger. Joan. Vossii Epistolæ S. 365—67. Meursii Opera XI. 633—36.

13. Martii. *15778. K. CHR. IV.'s Befaling til Bispem i Sjælland om at ordinere en tydsk Præst i Næstved og en i Kjøge, for saa vidt de ikke ere ordinerede, samt om at afsætte M. Rasmus Jensen, Kanik i Roskilde Kapitel, og indsætte den unge Cracowitz i hans Profession. — *Hafnia*, d. 13. Martii. Ny kirkehist Saml. III. 203.
18. Martii. *15779. Brev fra Dr. CHRISTINA til Salvius, hvori udtales, at Kejseren »driver mere paa Konjunktionen« med Danmark og Lüneburg, og saaledes paa Krigen, end paa Fredstraktaten. — D. 13. Martii. (Svensk.) Udt. og Brudst. i Cronholm, Trettioåriga kriget och underhandlingarne i Tyskland II, I. 91.
15. Martii. *15780. K. CHR. IV. befaler Albert Skeel og Christen Thomsen i Hast at befæste forskjellige Punkter, dog ej Pladsen »lige over for Medelfar«, da Fjenden kan gaa den forbi ligesaavel som Kolding. — 15. Marts. Brudst. og Udt. i Berg, Smaa Bidr. t. Fredericias Kultur- og ældste Hist. S. 115—16.
15. Martii. *15781. K. CHR. IV. befaler Ernst Normand, Lensmd. paa Koldinghus, at skikke Odderfangeren Hans Ross til Frederiksborg og Kronborg. — 15. Marts. Udt. i Berg, Smaa Bidr. t. Fredericias Kultur- og ældste Hist. S. 100, Anm. 1.
15. Martii. *15782. Lensmanden GUNDE LANGE sender Iver Wind Jens Bangs Ansøgning og Bgm.'s og Raads Erklæring (jvfr. Nr. *15772) og tilføjer, at navnlig Kongens egen Part af Tolden kun er ringe. — *Aalborghus*, d. 15. Marts. Wulff, Jens Bang S. 155.
15. Martii. *15783. K. KARL I.'s Brev til K. Chr. IV., hvori han gaar i Forbøn for en Kjøbmand, Robert Va(u)ghan, hvis Skib Robert af London er blevet beslaglagt for Bedrageri begaaet af Kapitainen Francis Tenant. — *Westminster*, 15. March. (Latin.) Udt. p. Eng. i Macray, Third Report S. 52.
16. Martii. *15784. HUGONIS GROTH ad Ludovicum Camerarium, reginæ Sveciæ apud Ordines fœderatos Belgii legatum, epistola, in qua gaudet, constantia Svecorum tam brevi tempore Danica consilia adversum eos dissipata esse, sed exspectat, minas redituras esse, si fortuna se verterit. — *Lutetiæ*, $\frac{1}{2}$ Martii. Hugonis Grotii Epistolæ 1687 S. 517—18.
18. Martii. *15785. K. KARL I. takker K. Chr. IV. for hans Løfte om at ville fremme Retfærdighed i James Jukes's Sag. — *Westminster*, 18. March. (Latin.) Udt. p. Eng. i Macray, Third Report S. 52.
19. Martii. *15786. STEPHANUS JOHANNIS STEPHANIUS, professor, a D. Olao Wormio petit, ut semina variorum florum sibi ut antea suppeditet. — *Soræ*, 19. Martii. Danske Saml. III. 352.
27. Martii. *15787. K. CHR. IV. skriver til Biskoppen i Odense, at han skal paalægge nogle Præster, at indfinde sig i Kjøbenhavn ved førstkommande Herredag. — *Lychsburg*, d. 27. Martii. Kirkehist. Saml. 3. R. V. 615.
30. Martii. *15788. HUGONIS GROTH ad Ludovicum Camerarium, reginæ Sveciæ apud Ordines fœderatos Belgii legatum, epistola, in qua commemorat, Dantiscanis, si Batavi cunctentur, solam spem in Dano restare, amico non satis certo imperatoris gratiam respectanti nec amico liberis civitatibus. — *Lutetiæ*, 9. Aprilis. Hugonis Grotii Epistolæ 1687 S. 521—22.
30. Martii. *15789. HUGONIS GROTH ad Mullerum epistola, in qua gaudet, successus Svecorum et Curtianas circa pacem tergiversationes Daniæ regem, ut se in pella sua teneat, perduxisse; addit, eum regem cum Batavis controversiam de piscatu apud insulas Septentrionalis Oceani habere. — *Lutetiæ*, 9. Aprilis novi Cal. Hugonis Grotii Epistolæ 1687 S. 522—23.

1639.

- EDMUND ROSSINGHAM skriver til Edward Viscount Convey, at K. af Danmark paa 50 Skibe med 6000 Mand ombord liggende sejlklar. Kongen er ikke agter at gjøre Sverig Skade. Flaaden skal være blevet udrustet i Afgifter, som K. af Polen og Kurf. af Brandenburg har paalagt fremmede Pril. (Engelsk.) State Papers. Dom. Ser. 1639 S. 2—5.
- JOHANNES RAVIUS Johannem Meursium rogat, ut sibi in vacua professione academica adipiscenda, ad quod munus a patrono suo Georgio Seefeldio dedit. — *Ringstadit*, III. Non. April. *Neurall Opera* XI. 637—89.
- GERARDI JOANNIS VOSSII ad Hugonem Grotium epistola, in qua commendat Meursium, quemadmodum ejus collega Sora Danorum ad se scripserit, orbo decumbere, ut jam medici desperare incipiant. — *Amstelodami*, XVIII. Jan. Vossii Epistolæ S. 368.
- K. CHR. IV.'s Resolution til den kejserlige Afsending Grev Kurtz, hvorbesværligt det end var, vilde fortsætte sine Bestræbelser for at tilvejebringe paa Grund af Tidens Korthed, og fordi han i Øjeblikket kun havde saaledes om sig, ikke nu kunde erklære sig om Fred eller Krig og saaledes sin endelige Resolution nogle Uger. — 5. April. (Tydsk.) Udt p. Dansk i K. ydre polit. Historie 1629—1660 II. 110.
- HUGONIS GROTHII ad Guilielmum Grotium epistola, in qua commemorat suspectum esse, et limitem contra Scania Norvegiamque multo militibus, Hamburgenses non immerito Danum timere. — *Lutetiæ*, 16. Aprilis. Epistolæ 1687 S. 882.
- Brev fra Grev KURTZ til den tydske Kejser, hvori han omtaler et Besøg, som hos K. af Danmark i Glyckstad, ved hvilket han opfordrede ham til Løfter angaaende Sverig. — 22. April. (Tydsk.) Udt. p. Svensk i Kgl. Vitterh. Handl. XXVII. 96.
- HUGONIS GROTHII ad Axelium Oxenstjernam, regni Sveciæ cancellarium, refert, regis Daniæ ex Christina filium, qui nunc Lutetiis sit, domesticos, non obscurum præ se ferre studium in Hispanum et imperatorem. — *Lis.* Hugonis Grothii Epistolæ 1687 S. 525—26.
- KGL. og HERTUGELIG Proposition til Landdagen i Kiel navnlig angaaende de tidligere Skatter, nye Kontributioner til Soldaternes Underhold, Roskab, Erlæggelse af de paa Lüneburger Kredsagen besluttede 100 Maaneders Erstatning af Udgifterne ved Gesandtskabet til Kredsagen m. m. — K.) Udt. i Ratjen, Verz. d. Handschrift. d. Kieler Universitätsbibl. III. 101 (jvfr. S. 78.)
- Sir THOMAS ROE skriver til Windebanke om K. Chr. IV.'s nye Toldge og Kongens Formaal; han søger at erhverve dem paa enhver Maade m. m. — 19. April. Brudst. p. Dansk i Fridericia, Danmarks ydre polit. Historie
- Universitetets REKTOR og PROFESSORER erklære sig om Klagepunkterne i Intendant Christoffer Cothonius. — *Hafnia*, 20. Aprilis. Danske Mag.
- HUGONIS GROTHII ad Axelium Oxenstjernam, regni Sveciæ cancellarium, commemorat, marchionem Brandenburgensem Jagrendorfium liberalitate. — *Lutetiæ*, 20. Aprilis. Hugonis Grothii Epistolæ 1687 S. 526—27.

1639.

- 20 Aprilis. *15801. HUGONIS GROTH ad Ludovicum Camerarium, reginæ Sveciæ apud Ordines fœderatos Belgii legatum, epistola, in qua commemorat, Daniæ regem gratias et concessionem imperatoris captare, sed non ad omnia sua cogitata obsequentem nobilitatem habere et cum Polono et Batavis sementem negotiorum habere. — *Lutetia*, 30. Aprilis. Hugonis Grothi Epistolæ 1687 S. 527—28.
20. Aprilis. *15802. HUGONIS GROTH ad Israellem Jasky epistola, in qua sentit, regem Daniæ, quod vectigalia Polonica attineat, parum probabiliter in aliis rem, cujus ipse exempla augeat, damnare. — *Lutetia*, $\frac{2}{3}$ Aprilis. Hugonis Grothi Epistolæ 1687 S. 528.
20. Aprilis. *15803. HUGONIS GROTH ad Mullerum epistola, in qua scribit, actiones regis Daniæ sollicitum se facere, nisi sciret, moris esse ei regi multum commovere pulveris, et eum negotia duo gravia cum Polonis et cum Batavis habere; arbitratur, eum prorogationem vectigalis in Albi ab imperatore impetratum esse. — *Lutetia*, ipso fine Aprilis ex hujus loci Calendario. Hugonis Grothi Epistolæ 1687 S. 528.
26. Aprilis. *15804. K. CHR. IV.'s Resolution angaaende Svar paa den kejserlige Gesandt Grev Kurtz's Henvendelse om Forholdet til Sverig. — 26. April. Udt. p. Svensk i Kgl. Vitterh. Hist. och Ant. Akad. Handl. XXVII. 96.
26. Aprilis. *15805. Litteræ ANTONII SIZINI de soc. Jesu, in quibus sperat, Danum suum symbolum ad Hamburgum humiliandum adjecturum esse. — *Brünna*, die 6. Maj. Moser, Patriotisches Archiv VI. 533—37.
27. Aprilis. *15806. HUGONIS GROTH ad Ludovicum Camerarium, reginæ Sveciæ apud Ordines fœderatos Belgii legatum, epistola, in qua ostendit, spem magnam, quam de Daniæ rege Cæsariani conceperint, suspectam ejus operam Svecis facere debere. — *Lutetia*, 7. Maii. Hugonis Grothi Epistolæ 1687 S. 528—29.
28. Aprilis. *15807. Biskop JOHAN BORCHERSEN gaar i Forbøn hos Kansler Christian Friis t. Kragerup for en forhenværende Hører ved Ribe Skole, Frederik Fuole, som havde krænkset sit Næstsøskendebarn, men ved sit senere Forhold havde gjort sig værdig til Tilgivelse. — *Risbe*, d. 28. Aprilis. Kirkehist. Saml. 3. R. VI. 173—74.
1. Majl. *15808. Resolution af LANDDAGEN I KIEL, hvori afslaaes Betaling af de paa Kreds-dagen i Lüneburg besluttede 100 Romermaaneder, men derimod bevilges en Erstatning af Holsten for Udgifterne ved Gesandtskabet til Kreds-dagen. — 1. Mai. (Tydsk.) Udt. i Ratzen, Verz. d. Handschrift. d. Kieler Universitätsbibl. III. 101.
2. Majl. *15809. Accusatio TYCHONIS BRAHE in M. Tancredum Lælium de cura uxoris suæ gravidæ, Brigittæ Brock. — *Hafnia*, 2. Maji. Bartholini Cista Medica S. 399—401. Smstda. S. 401—06 Defensio Tancredi Lælii og S. 407—08 Judicium D. Thomæ Finckii.
4. Majl. *15810. K. CHR. IV.'s Rettertings Dom i Sagen mellem Fru Zidsell Høgh og Steen Bilde (jvfr. Nr. *15582), at han skal have sine Svin igjen, som hun lod optage, da de gik i hendes Skov, men betale hende 4 Skil. for et stort og 2 Skil. for et lidet. — 4. Mai. Brudst. i Matrik, Den danske Panterets Hist. S. 73.
4. Majl. *15811. HUGONIS GROTH ad Axelium Oxenstjernam, regni Sveciæ cancellarium, epistola, in qua commemorat, operam regi Angliæ a rege Daniæ ad pacificandum oblatam non acceptam esse. — *Lutetia*, $\frac{1}{4}$ Maii. Hugonis Grothi Epistolæ 1687 S. 531.
4. Majl. *15812. JOHAN ADLER SALVIUS meddeler Rigskansler Axel Oxenstjerna, at den danske Sekretær Frederik Gynther i Aaret 1630 har klaget til ham paa sin Herres Vegne over, at der i K. Gustaf II. Adolfs Manifest til den tydske Krig fandtes en Sætning, hvorved Beskyttelsesretten over Østersøen tilkjendtes de svenske Konger. — *Hamburg*, d. 4. Maji. (Svensk.) Fant, Handling. till uplys. af Svenska hist. I. 95.

1639.

K. CHR. IV. henlægger et Kanonikat til Underhold for en fjerde Professor i Collegierne ved Domskolerne i Roskilde, Lund, Ribe, Aarhus og Viborg. — 7. Maj. Rietz, *Skånska Skolväsendets Hist.* S. 620—21.

Brev fra Grev KURTZ til Kejseren, hvori omtales et Besøg af Kurtz i 7. Maj. i. af Danmark, ved hvilket han paany opfordrede denne til at opfylde sine e Sverig. — 17. Maj. (Tydsk). Udt. p. Svensk i Kgl. Vitterh. Hist. och Ant. Akad.

Kapitain JAMES SINCLAIR og THOMAS HARRISON angive George Bland for 7. Maj. det fem europæiske Konger, deriblandt K. af Danmark. — 7. Maj. (Engelsk.) Ser. 1639 S. 180.

K. CHR. IV.'s Rettertings Dom i en Sag, hvorunder Catharina afg. 9. Maj. er Ammersforth i Odense klager over, at Eiler Quitzou t. Lyckesholmb det hende givne Pant ved at nedlægge nogle hertil hørende Bøndergaarde bruge til en Ladegaard ved sin Gaard Eluit, ved hvilken Dom hun af-Stævning og dømtes til at give Eiler Quitzou tilbørlig Erklæring. — zen, *Den danske Panterets Hist.* S. 515—22.

Sekretær COKE skriver til Sekretær Windebank, at Traktaten med K. af 9. Maj. en sluttet. — *Newcastle*, 9. May. (Engelsk.) *State Papers. Dom.* Ser. 1639 S. 143—44.

K. CHR. IV.'s Fuldmagt for Kobberstikkeren Simon de Pas til hos uden- 10. Maj. at bestille et Antal Tegninger til Kongen. — *Copenhagen*, d. 10. May. aml. til dansk Bygningshist. S. 364.

Edictum regis CHR. IV.^{ti} de visitatione apothecarum et juramento pharma- 11. Maj. Maji. *Bartholini Cista medica* S. 314—17.

HUGONIS GROTH ad Martinum Opitium epistola, in qua scribit, se non 11. Maj. r Svecos et regem Daniæ in bellum prorupturam esse, sed eos ex vetere actos mutuo vivere. — *Lutetiæ*, $\frac{1}{2}$ †. Maji. Hugonis Grothii Epistolæ 1687 S. 532—33.

HUGONIS GROTH ad (Johannem Adlerum) Salvium epistola, in qua arbi- 11. Maj. aniæ, tam bonis Svedicis rebus et nobilitate Danica et Holsatica quietem ita in Svedos non incursum esse, sed iis metum sui incutere sperare; vectigalibus et de jure piscandi in Arcticis insulis cum Batavis controver- *Lutetiæ*, $\frac{1}{2}$ †. Maji. Hugonis Grothii Epistolæ 1687 S. 533.

K. CHR. IV.'s Rettertings Dom, hvorved Eyler Quitzou t. Løckesholm 13. Maj. se endel Perler og Sølv, som hans Hustru Anne Brahe havde pantsat til w, til næstkommende Omslag, eller og at holde Indmaning. — 13. Mai. *Panterets Hist.* S. 308—09.

DET DANSKE RIGSRAADS Betænkning om Rigets ydre Politik, hvori det 13. Maj. slutning til det katolske Parti, anbefaler Aftakkelsen af en Del af de stærkt tilraader at raade Bod paa den Forbitrelse, Hollænderne have taget Tolden paa Spitzbergen, thi i modsat Fald nøder man dem skinbarligt nde os Svensken paa Halsen og sig med dem mod os at forbinde og 13. Maji. Brudst. i *Fridericia, Danmarks ydre polit. Historie 1629—1660 II.* 225—26,

K. CHR. IV.'s Svar paa Rigsraadets Betænkning af 13. Maj, hvori han 15. Maj. il Hensigt at støtte Kejseren og de katolske, spørger, om det var bedre alvinister (o: Nederlænderne), hævder angaaende Salpeter, »som nu er saa

1639.

- stor Queruleren om, ikke at have foretaget mere end alle Fyrsters Ret tillader og afviser Frygten for en Forbindelse mellem Nederlandene og Sverig. — 15. Maj. Udt. og Brudst. i Fridericia, Danmarks ydre polit. Historie 1629—1660. II. 117, jvfr. S. 226—27.
17. Majl. 8325. Almeennytt. Saml. XXXV. 350—67. Bloch, Fyens Geistlighed Hist. I. 262—66. Rettelse til Aftrykkene hos Bloch og Hoffman i Nyerup, Hist. stat. Skildr. af Tilstanden i Danmark og Norge III, 1. Halv. S. 106.
17. Majl. 8326. Riets, Skånska Skolväsendets Hist. S. 621—29. Lignende Brev udgik om Skolerne i Lund, Ribe, Viborg og Aarhus. Jvfr. Nr. 8325.
17. Majl. *15825. Sekretær COKE skriver til Sekretær Windebank, at Sir Thomas Roe har faaet Svar med Hensyn til K. af Danmarks Penge. — *Newcastle*, 17. May. (Engelsk.) State Papers. Dom. Ser. 1639 S. 188.
18. Majl. *15826. K. CHR. IV. affordre Gunde Lange en Erklæring om, hvorvidt den Plads, Jens Bang omtaler, er saaledes beskaffen, som han siger, og om det kan være til Fordel for Byen, at den bliver bebygget efter hans Forslag, samt om Bgm. og Raad i saa Fald vil gaa ind paa at lade saadanne Bygninger opføre. — 18. Maj. Wulf, Jens Bang S. 156—56.
18. Majl. *15827. HUGONIS GROTII ad Ludovicum Camerarium, reginæ Sveciæ apud Ordines fœderatos Belgii legatum, epistola, in qua scribit, se audisse, legatos Daniæ in Suedia nihil egisse. — *Lutetiæ*, 28. Maii. Hugonis Grotii Epistolæ 1687 S. 533—34.
18. Majl. *15828. HUGONIS GROTII ad Camerarium juniorem epistola, in qua svadet, ut Batavi alios legatos in Daniam, alios in Poloniam mittant, tum ne rex postpositus ipsis fiat immitior, tum ut eodem tempore res utrobique gerantur. — *Lutetiæ*, 28. Maii. Hugonis Grotii Epistolæ 1687 S. 534.
22. Majl. *15829. Sekretær COKE skriver til Sekretær Windebank, at han har faaet tilsendt Ordlyden af den fornyede Forbundstraktat med K. af Danmark. K. af England har læst den, antaget den og paalagt ham at sørge for dens endelige Udfærdigelse. — *Newcastle*, 22. May. (Engelsk.) State Papers. Dom. Ser. 1639 S. 206.
24. Majl. *15830. K. CHR. IV. afkræver Universitetets Professorer den af dem bevilgede Hjælp til Rigets Forsvar, der efter Landskommisærernes Beretning endnu ikke er betalt. — *Hafnia*, d. 24. Maji. Matzen, Kbhvns. Universitets Retshist. I, Tillæg S. 37—38.
24. Majl. *15831. Den engelske Gesandt Sir THOMAS ROE skriver til Cooke, at den kejserlige Gesandt, Grev Kurtz, havde foreslaaet K. Chr. IV. at erklære Sverig Krig og støtte Kejseren i Østersøen, mod at han til Gjengjæld opnaaede det kongelige Hus's Forlening for bestandig med Bremen Stift, Stadfæstelse paa Elbtolden paa 60 Aar og Udstedelsen af en Aktserklæring mod Hamburg, Lübeck og nogle andre Stæder, hvoraf Udførelsen skulde overdrages ham. — 24. Maj. (Engelsk.) Udt. p. Dansk i Fridericia, Danmarks ydre polit. Historie 1629—1660 II. 110.
29. Majl. *15832. JOHANNES MEURSIUS ignotum hortatur, ut sibi a Gerardo Vossio exemplar historiæ suæ Danicæ petat. — *Soræ*, d. XXIX. Maii. Ger. Joan. Vossii Epistolæ II. 189. Meursii Opera XI. 684—85.
1. Junil. *15833. JOHANNES MEURSIUS Gerardum Vossium hortatur, ut Blavio minetur, se, nisi in suis excudendis deinceps gnaviter pergat, Moltkenio historiam Danicam recudendam traditurum esse cum auctario rerum Friderici I, interregni atque Christiani III et tum ei privilegium curaturum esse, quo in Daniam importari Blavii editio prohibeatur. — *Soræ*, Kal. Junii. Ger. Joan. Vossii Epistolæ II. 206. Meursii Opera XI. 685—86.

1639.

1. THOMAS HARRISON skriver til K. af England, at der fortælles saa meget Ex. snart at K. af Danmark vil hjælpe Oprørerne, snart at samme Konge June. (Engelsk.) State Papers. Dom. Ser. 1639 S. 264. 1. Junii.
2. Sekretær COKE skriver til Sekretær Windebank, at han strax vil sende K. af Danmark tilbage, underskrevet, for at den kan forsynes med det Berwick, 3. June. (Engelsk.) State Papers. Dom. Ser. 1639 S. 266. 3. Junii.
3. DEN SVENSKKE REGERINGS Instrux for Strömfeldt, hvori nævnes, at den forsøger at misbruge K. af Danmarks Hjælp. — D. 4. Junii. (Svensk.) Cronholm, Trettioåriga kriget och underhandlingarne i Tyskland II, 1. 89. 4. Junii.
4. Sekretær COKE skriver til Sekretær Windebank, at han nu sender Trakmark tilbage til London, efter at den er underskrevet af K. af England, forsynes med det store Segl. — Berwick, 5. June. (Engelsk.) State Papers. 5. Junii.
5. K. CHR. IV. erkjender, at da Universitetet har bevilget Riget en Hjælp uligtig dertil, skal dette ikke siden komme det til Skade paa dets Privilegier. — Junii. Matzen, Kbhvns. Universitets Retshist. I, Tillæg S. 38. 7. Junii.
6. K. CHR. IV.'s aabne Brev om hans Kontrakt med Christopher Gise om et Skib, hvorfor denne skal have 9000 Rdlr. — Kiebenhaffn Slott, d. 8. Junii. Matzen Adelaer S. 416—18. 8. Junii.
7. HUGONIS GROTH ad Israelem Jasky epistola, in qua ostendit, Dantiscanos rege sperare posse, quod damnare non possit, quibus paria ipse faciat, et tias quærat. — *Lutetiae*, $\frac{8}{15}$. Junii. Hugonis Grothi Epistolæ 1687 S. 588. 8. Junii.
8. HUGONIS GROTH ad (Johannem Adlerum) Salvium epistola, in qua gaudet, militem dimittere, dum ne imperatori eum transcribat; commemorat, Daniæ et Visurgim navibus suis observare. — *Lutetiae*, $\frac{1}{2}$. Junii. Hugonis Grothi 40. 15. Junii.
9. HUGONIS GROTH ad Ludovicum Camerarium, reginæ Sveciæ apud Ordines i legatum epistola, in qua commemorat, satis constare, a Daniæ rege sed non item, an imperatori eum tradat. — *Lutetiae*, $\frac{1}{2}$. Junii. Hugonis 17 S. 540. 15. Junii.
10. CHRISTOPHORI COLERI ad Johannem Meursium epistola, in qua scribit, a Leidensi in regis et regni Cimbrici oculos protractum in tractu Arctoo, lunam minores, fulgere. — *Vratislaviae*, XVII. Kal. Julii Juliani. Meursii 15. Junii.
11. K. CHR. IV. antager Johan Funck til Opsynsmand i Rosenborg Have. — Udt. i Frlls, Saml. til dansk Bygningshist. S. 56. 16. Junii.
12. K. CHR. IV.'s Brev til Corfitz Ulfeld, at han skal lade Kobberstikkeren elde udstikke nogle Landkort over Danmark, som Lauremberg, Professor erdiget. — *Hafn.*, d. 18. Junii. L. Daae, Johan Lauremberg S. 88. 18. Junii.
13. K. CHR. IV. byder Lensmanden Frederik Urne at forføje sig over til Fru ; befale hende at fremvise det Brev, den »latinske« Rosenkrands har til- n Menneskenes Retfærdiggjørelse, hvilket han skal udkopiere til Kongen. — Udt. i Brasch, Gamle Elere af Bregentved S. 236. Brudst. i Kirkehist. Saml. 3. R. 21. Junii.

- 1639.
22. Junii. *15847. HUGONIS GROTH ad Ludovicum Camerarium, reginæ Sveciæ apud Ordines fœderatos Belgii legatum, epistola, in qua arbitratur, regem Daniæ neque Svecis neque Polono gravem fore. — *Lutetiæ*, 2. Julii novi Cal. Hugonis Grothii Epistolæ 1687 S. 541—42.
3. Julii. *15848. Synsforretning over Riberhuus, forfattet af ERNST NORMAN, Befalingsmd. paa Koldinghuus og PEDER LANGE t. Kjærgaard ved Overleveringen til Gregers Krabbe. — 3. Juli. Danske Saml. IV. 90—95.
5. Julii. *15849. Sir THOMAS ROE skriver til Cooke, at »naar Ulfeldts og Pentzes Pengepunge ere fulde, mener man, at alt vil komme i den gamle Gjænge« (med Hensyn til Toldpaalægene i Sundet.) — 5. Julii. (Engelsk.) Brudst. p. Dansk i Fridericia, Danmarks ydre polit. Historie 1629—1660 II. 223.
6. Julii. *15850. HUGONIS GROTH ad Axelium Oxenstjernam, regni Sveciæ cancellarium, epistola, in qua commemorat, esse, qui putent, regis Daniæ paratus ad tertiam partem in Germania faciendam spectare. — *Lutetiæ*, $\frac{1}{18}$. Julii. Hugonis Grothii Epistolæ 1687 S. 545.
6. Julii. *15851. HUGONIS GROTH ad Ludovicum Camerarium, reginæ Sveciæ apud Ordines fœderatos Belgii legatum, epistola, in qua commemorat, esse, qui Danum mediam quandam partem cudere agitare arbitrentur. — *Lutetiæ*, 16. Julii. Hugonis Grothii Epistolæ 1687 S. 544.
7. Julii. *15852. PRÆSTEN I FØVING sender efter Opfordring Bispen i Ribe Oplysninger om et Stykke i hans Sogn, som kaldes Danmarks Lund. — 7. juli. Danske Saml. 2. R. IV. 112.
13. Julii. *15853. HUGONIS GROTH ad Mullerum epistola, in qua se Daniæ regis animo diffidere, declarat. — *Lutetiæ*, $\frac{1}{3}$. Julii. Hugonis Grothii Epistolæ 1687 S. 547.
18. Julii. *15854. HUGONIS GROTH ad Ludovicum Camerarium, reginæ Sveciæ apud Ordines fœderatos Belgii legatum, epistola, in qua svadet, ut diligenter observetur, quid rex Daniæ agat et velit. — *Lutetiæ*, $\frac{1}{3}$. Julii. Hugonis Grothii Epistolæ 1687 S. 546—47.
18. Julii. *15855. GERARDI JOANNIS VOSSII ad Joannem Isacium Pontanum epistola, in qua Danicam ejus historiam laudat refertque, Meursii Danicam intra paucos dies publice distractum iri. — *Amstelodami*, X. Kal. Sextiles. Ger. Joan. Vossii Epistolæ S. 372—78.
18. Julii. *15856. K. CHR. IV. skriver til K. Karl I, angaaende James Sinclair. — 18. July. (Latin.) Udt. p. Eng. i Macray, Third Report S. 72.
22. Julii. *15857. NICOLAUS HENELIUS Johanni Meursio Ernestum Rhedigerum a Stisa, a patre suo D. Gulielmo a Rhediger, ducatus Vratislaviensis consiliario, in academiam Soranam mittendum, commendat. — *Ex Silesiorum metropoli*, Kal. Augusti. Meursii Opera XI. 642—44.
25. Julii. *15858. THOMAS ROE erkjender, at han idag har modtaget den Kjæde af Rubiner og Perler, som hørte til den engelske Krone og i Krigens Tid var bleven overdraget K. Chr. IV. — *Glückstadt*, 25. July. (Latin.) Udt. p. Eng. og Brudst. i Macray, Third Report S. 59.
30. Julii. *15859. K. CHR. IV. skriver til K. Karl I om Thomas Roes Underhandlinger. — 30. July. (Latin.) Udt. p. Eng. i Macray, Third Report S. 72.
1. Augusti. *15860. K. CHR. IV. befaler Lensmanden Frederik Urne at forvare Brevviseren, Bgm. i Aalborg, »saa at Solen i disse Hundedage ikke stikker ham paa Hovedet«, fordi han har trykket den Løgn i Kansleren og Statholderen, at »her« var oprettet et Trælast- og Saltkompagni til Skade for alle Nationer; tre Dage før d. 24. Aug., da han skal møde for Retten, skal han slippes ud. — *Glückstadt*, $\frac{1}{8}$. Brudst. i Brasch, Gamle Brieve af Bregentved S. 234—85.
9. Augusti. *15861. CHRISTIANUS FRIIS Johanni Meursio Friderici Ildi historiam, a Lyscandro literis consignatam et a secretario Eggebrechto in linguam Germanicam translatam, sed

1639.

iones a se ipso non perlectam, mittit, existimans, eum facile dijudicaturum
anda et quæ omittenda sint. — *Lindholm*, IX. Aug. Meursii Opera XI. 644.

STEPHANUS JOHANNIS STEPHANIUS Gerardum Joannem Vossium, ut excusio- 9. Augusti.
sui Fabiani urgeat, rogat nuntiatque, Saxonem circa ver sequentis anni
esse. — *Soræ*, V. Id. Augusti. Ger. Joan. Vossii Epistolæ II. 208—09.

JOHANNES PALUDANUS, Sognepræst i Ringkjøbing, meddeler efter Op- 9. Augusti.
oppen i Ribe denne en Beskrivelse af en Høj, Kongens Høj kaldet, ved
ilken han snarere antager for en Gravhøj end for de gamle danske Kongers
9. Aug. Danske Saml. 2. R. IV. 32—33.

HUGONIS GROTH ad Ludovicum Camerarium, reginæ Sveciæ apud Ordines 10. Augusti
legatum, epistola, in qua non credit, sperandum esse, Batavos a rege
e æqua impetraturos esse. — *Lutetiæ*, 20. Augusti. Hugonis Grothi Epistolæ

HUGONIS GROTH ad Ludovicum Camerarium, reginæ Sveciæ apud Ordines 17. Augusti.
legatum, epistola, in qua commemorat, fœdus inter Angliam Daniamque
, et incrementem potentiam Danicam in mari maximisque omnibus vici-
tiores facere. — *Lutetiæ*, 17. Augusti. Hugonis Grothi Epistolæ 1687 S. 556—57.

HUGONIS GROTH ad Axelium Oxenstjernam, regni Sveciæ cancellarium, 17. Augusti.
refert, Angliæ fœdus cum Danis renovatum esse, quale antehac fuerit. —
usti. Hugonis Grothi Epistolæ 1687 S. 555—56.

JOHANNIS GRONOVII ad Claudium Salmasium epistola, in qua commemorat, 23. Augusti.
iter ad eum affectanti litteras dedisse. — *Londini*, X. Kal. Septemb. stilo
nus, Sylloge epistolarum II. 597.

HUGONIS GROTH ad Ludovicum Camerarium, reginæ Sveciæ apud Ordines 24. Augusti.
legatum, epistola, in qua non credit, Danum et Infrasonicos, quod
tore impetraturos esse. — *Lutetiæ*, 3. Septembris. Hugonis Grothi Epistolæ

ithmarsisches Land-Recht. Glückst. 1667 S. 170—74. 30. Augusti.

HUGONIS GROTH ad Ludovicum Camerarium, reginæ Sveciæ apud Ordines 31. Augusti.
legatum, epistola, in qua credit, Batavos parum in Dania, rege lucri
promoturos esse. — *Lutetiæ*, 10. Septembris novi Calend. Hugonis Grothi
—62.

K. CHR. IV. tillader Jens Bang, som efter sin Hustrus Død ingen nære 4. Septbr.
mdeles at nyde godt af Boet til egen Handel, som han hidindtil har
ptember. Wulff, Jens Bang S. 168—69.

NICOLAUS FOSSIUS Johanni Meursio, dextri renis dolore affecto et puru- 4. Septbr.
edenti, medicamenta quædam transmittit. — *Hafniæ*, IV. Septemb.
—45.

HUGO GROTHUS's Skrivelse til hans Svoger Reigersbergen, hvori han om- 6. Septbr.
te Gesandt Zobel har modtaget sin Løn af de franske Subsidiæpenge. —
ndsk.) Brudst. i Brandt og Cattenburgh, Hist. van het Leven des Heeren Hulg de

HUGONIS GROTH ad Joachimum Camerarium epistola, in qua ostendit, 7. Septbr.
dis non optime volentem, in Gallos tamen multo iniquiorem esse. —
nbris. Hugonis Grothi Epistolæ 1687 S. 564.

1639.

7. Septbr. *15874. HUGONIS GROTH ad Ludovicum Camerarium, reginæ Sveciæ apud Ordines fœderatos Belgii legatum, epistola, in qua ostendit, regem Daniæ res suas magis quam imperatoris, imperatoris autem magis quam Svecas agere. — *Lutetiæ*, 17. Septembris. Hugonis Grothi Epistolæ 1687 S. 563—64.
14. Septbr. *15875. HUGONIS GROTH ad Israellem Jasky epistola, in qua commemorat, Batavicam legationem negotia impedita cum rege Daniæ filioque ejus habere. — *Lutetiæ*, 24. Septembris. Hugonis Grothi Epistolæ 1687 S. 566.
16. Septbr. *15876. Epistola TH. BARTHOLINI ad Olaum Wormium, in qua Petrum Vilhadum ei commendat. — *Leydis Bataviciæ*, 16 Sept. Kirkehist. Saml. 3. R. IV. 493—94.
21. Septbr. *15877. HUGONIS GROTH ad Mullerum epistola, in qua scribit, regem Daniæ sua tantum agere nullamque gratiam iis, quorum ipse periculis extra pericula constituitur, habere. — *Lutetiæ*, Kal. Octobris novi Calend. Hugonis Grothi Epistolæ 1687 S. 568.
21. Septbr. *15878. HUGONIS GROTH ad Ludovicum Camerarium, reginæ Sveciæ apud Ordines fœderatos Belgii legatum, epistola, in qua refert, Batavicam in Daniam legationem parum ibi, quantum videat, gratiosam esse. — *Lutetiæ*, Kal. Octobris. Hugonis Grothi Epistolæ 1687 S. 567—68.
24. Septbr. *15879. Brev fra DET SVENSKKE RIGSRAAD til Rigskansler Axel Oxenstjerna, hvori siges, at K. af Danmark paa forskjellig Maade stræber efter at tilintetgjøre Sverigs Alliance med Frankrig. — 24. Sept. (Svensk.) Udt. og Brudst. i Cronholm, Trettioåriga kriget och underhandlingarne i Tyskland II, 1. 90.
28. Septbr. 8348. Særtr. af Forordn.
28. Septbr. *15880. HUGONIS GROTH ad Ludovicum Camerarium, reginæ Sveciæ apud Ordines fœderatos Belgii legatum, epistola, in qua commemorat, imperatorem, regem Daniæ in communi negotio suas utilitates quærere, recte existimare. — *Lutetiæ*, 8. Octobris. Hugonis Grothi Epistolæ 1687 S. 568—69.
1. Octobr. *15881. (ALBERT BURCH og BERENDT COENDERS VAN HELPEN, Generalstaternes Gesandter i Glyckstad) underrette (Groningens Stater) om den spanske Flaades Planer. — Uden Datum. (Hollandsk.) Kronijk van het histor. Genootschap te Utrecht 5. Serie 24. Jaarg. S. 70.
5. Octobr. *15882. HUGONIS GROTH ad Ludovicum Camerarium, reginæ Sveciæ apud Ordines fœderatos Belgii legatum, epistola, in qua non putat, quidquam boni de Dano et de Infrasonicis sperandum esse. — *Lutetiæ*, 15. Octobris. Hugonis Grothi Epistolæ 1687 S. 572—73.
5. Octobr. *15883. AUGUSTI BUCHNERI ad Joachimum Hagmeierum litteræ, in quibus commemorat, filium suum in aula regis Daniarum, cui ab electrica vidua (Saxonica) commendetur, fortunam experturum esse. — *Wittenb.*, d. V. Octobr. Aug. Buchneri Epistolæ II. 41—43.
7. Octobr. *15884. GRONINGENS STATER sende Generalstaterne en fra disses Gesandter, Albert Burch og Berent Coenders van Helpen, for Tiden residerende i Glyckstad, modtagen Skrivelse (Nr. *15881). — *Groningen*, d. 7/17. Octobris. (Hollandsk.) Kronijk van het histor. Genootschap te Utrecht 5. Serie. 24. Jaarg. S. 69.
11. Octobr. *15885. KGL. og HERTUGELIG Proposition til Landdagen i Kiel om Nødvendigheden af nye Bevillinger samt om Præstationer til Kejseren. — 11. October. (Tydsk.) Udt. i Rægen, Verz. d. Handschrift. d. Kieler Universitätsbibl. III. 285.
12. Octobr. 8352. Anderwertige Remonstration. Beylagen S. 84.
12. Octobr. *15886. HUGONIS GROTH ad Ludovicum Camerarium, reginæ Sveciæ apud Ordines fœderatos Belgii legatum, epistola, in qua arbitratur, quæ Angli et Dani moliantur, inania fore, quia clam Svedis agant et sine Svedis sua negotia se efficere posse sperent. — *Lutetiæ*, 22. Octobris. Hugonis Grothi Epistolæ 1687 S. 574.

7. REIGERSBERGENS Skrivelse til hans Svoger Hugo Grotius, hvori han om-
ved et Forbund mellem Nederlandene og Sverig i Anledning af Danmarks
i Sundet. — Den vierentwintigsten van Wynmaandt. (Hollandsk.) Udt. og
og Cattenburgh, Hist. van het Leven des Heeren Hulg de Groot II. 280.
3. JOHANNES MEURSIUS FILIUS Gerhardum Vossium de obitu et actu funebris
e magnatum et equestris ordinis hominum habito, etiam de obitu cancellarii
certiorem facit. — *Soræ*, XVI die Octobr. Ger. Joan. Vossii Epistolæ II. 203—11.
662—63.
1. Resolution af STÆNDERNE paa Landdagen i Kiel, hvori Bevilling af nye
Anmodning om at fritages for at levere Levnedsmidler til Folkene paa
ordring til at søge at faa Kejseren og Kurf. af Sachsen til at frafalde den
sskat, m. m. — 19. Octb. (Tydsk.) Udt. i Ratjen, Verz. d. Handschrift. d. Kieler
II. 102—03.
- HUGONIS GROTH ad Ludovicum Camerarium, reginæ Sveciæ apud Ordines
ii legatum, epistola, in qua scribit, Svecorum esse, si qua arte possint,
ono committere. — *Lutetiæ*, 29. Octobris. Hugonis Grothii Epistolæ 1687 S. 575—76.
- KGL. og HERTUGELIG Replik til Landdagen i Kiel angaaende Reduktionen
Skatterestancernes Inddrivelse, Kongens Forskud til Holsten, Stændernes
estationer til Kejseren, m. m. — Uden Datum. (Tydsk.) Udt. i Ratjen, Verz.
Kieler Universitätsbibl. III. 285—86.
- K. CHR. IV.'s Bestalling for Abraham Kontrafejer som Lærer i Ridsen,
itektur ved Akademiet i Soer mod en aarlig Løn af 300 kur. Dlr. m. m. —
er. Frlis, Saml. til dansk Bygningshist. S. 148.
- K. KARL I.'s Brev til K. Chr. IV. med Tak for dennes Brev af 17. Septbr.
da Mødet i Lübeck ikke har haft det forenskede heldige Udfald, foreslaar
amburg eller andetsteds. — *Westminster*, 25. Oct. (Latin.) Udt. p. Eng. i
ort S. 52, jvfr. Fridericia, Danmarks ydre polit. Hist. 1629—1660 II. 184.
- HUGONIS GROTH ad Ludovicum Camerarium, reginæ Sveciæ apud Ordines
legatum, epistola, in qua metuit, ne Batavorum successus invidiam apud
Danos parent. — *Lutetiæ*, 5. Novembris. Hugonis Grothii Epistolæ 1687 S. 577.
- HUGONIS GROTH ad Joachimum Camerarium epistola, in qua scribit, regem
videri, ut res omnes Infrasonicas in præparanda pace sui arbitrii faciat. —
nbris. Hugonis Grothii Epistolæ 1687 S. 576—77.
- K. CHR. IV.'s Befaling til Lensmanden Iver Krabbe i Nørre Halland om
de Løsgjængere og Trættesøgere, som udskatte de fattige ved at tilskynde
hænde Dom over dem og skikke dem til Bremerholm. — 6/11. Udt. i Dyr-
mandsfolk i Danmark S. 69.
- Epistola J. FABRICII ad decanum facultatis medicæ Thomam Finckium
pharmacopœis eorumque ministris præstando. — *Ex arce regia*, die
lini Cista medica S. 817—18.
- HUGONIS GROTH ad Ludovicum Camerarium, reginæ Sveciæ apud Ordines
legatum, epistola, in qua scribit, se non putare, fœdus nuper inter
ue coitum pro Batavis esse. — *Lutetiæ*, 1° Novemb. Hugonis Grothii Epi-

1639.

14. Octobr.

16. Octobr.

19. Octobr.

19. Octobr.

Post 19. Octb.

24. Octobr.

25. Octobr.

26. Octobr.

26. Octobr.

6. Novbr.

8. Novbr.

9. Novbr.

1639.

15. Novbr. *15899. JOHANNES FRIDERICUS, rector scholæ Roëskildensis, ad D. Casparum Brochmannum, episcopum Sielandicum, de statu suarum rerum, inter alia de redditibus tenuissimis, scribit. — *Roëskild*, XV. IXbr. Ny kirkehist. Saml. IV. 159—61.
16. Novbr. *15900. HUGONIS GROTII ad (Johannem Adlerum) Salvium epistola, in qua dubitat, an Batavorum maritima victoria apud Danum ac Polonum plus auctoritatis an plus invidiæ datura sit. — *Lutetia*, 26. Novembris. Hugonis Grotii Epistolæ 1687 S. 580—81.
21. Novbr. *15901. GERARDI JOANNIS VOSSII ad Hugonem Grotium epistola, in qua Johannem Christianum Volhart, quem Guil. Borelius syndicus Amstelodamensis in legatione ad Daniæ regem, partim ut medicum, partim ut secretarium adsumpsit, commendat. — *Amstelodami*, Kal. Decemb. St. Gregor. Ger. Joan. Vossii Epistolæ S. 379—80.
23. Novbr. *15902. HUGONIS GROTII ad Ludovicum Camerarium, reginæ Sveciæ apud Ordines fœderatos Belgii legatum, epistola, in qua scribit, litteras Daniæ regis ad legatos Batavos non alio proposito quam ut tempus trahatur datas esse. — *Lutetia*, 3. Decembris. Hugonis Grotii Epistolæ 1687 S. 582—83.
23. Novbr. *15903. GENERALSTATERNES Resolution, hvori omtales den Titel, K. af Danmark giver dem. — *A la Haye*, 3. Decembre. (Hollandsk.) Udt. i fransk Overs. i *Negociations secretes de Munster et d'Osnabrug I. 239—41.*
29. Novbr. *15904. K. CHR. IV.'s aabne Brev til Indbyggerne i Amterne Steinburg, Flensborg, Segeberg, Rendsborg og Svabsted samt i de Stæder, hvorfra der kan appelleres til hans Amtsret, at han d. 22. Januar 1640 vil afholde en ordentlig Amtsret paa Slottet Rendsborg. — *Auf unserm Hausz Hadersleben*, d. 29. Novembris. (Tydsk.) Stemmann, *Gesch. d. öffentl. u. Privat-Rechts d. Herzogthums Schlesvig III. 368—69.*
30. Novbr. *15905. HUGONIS GROTII ad Ludovicum Camerarium, reginæ Sveciæ apud Ordines fœderatos Belgii legatum, epistola, in qua existimat, a Daniæ rege neque boni quidquam neque hoc tempore multum mali Svedis expectandum esse. — *Lutetia*, 10. Decembris novi Calend. Hugonis Grotii Epistolæ 1687 S. 584.
30. Novbr. *15906. HUGONIS GROTII ad Israelem Jasky epistola, in qua dubitat, an Batavorum ingens decus iis in Anglia, Polonia et Dania plus auctoritatis an invidiæ allaturum sit. — *Lutetia*, 10. Decembris. Hugonis Grotii Epistolæ 1687 S. 583.
7. Decbr. *15907. K. CHR. IV. befaler Bisperne at sørge for, at udygtige Skoletjenere afsættes, da der stadig klages over den store Uvidenhed hos dem, der dimitteres til Universitetet. — *Hafnia*, d. 7. December. Riets, *Skånska Skolväsendets Hist. S. 88.*
14. Decbr. *15908. HUGONIS GROTII ad Ludovicum Camerarium, reginæ Sveciæ apud Ordines fœderatos Belgii legatum, epistola, in qua existimat, Daniæ regem neutris bene volentem plus negotii Batavis quam Svedis exhibere posse. — *Lutetia*, 24. Decembris. Hugonis Grotii Epistolæ 1687 S. 586—87.
- 14.-31. Decbr. *15909. GERARDUS JOANNES VOSSIUS Claudio Salmasio nobilem quendam Reium, sibi ante biennium vel circiter a Poloniæ regis legato ad Magnæ Britanniæ ac Daniæ reges commendatum, commendat. — *Amstelodami*, anno 1639 vel si ab ipso natali Christi potius quam a Kalendis Januariis annos putamus 1640. Ger. Joan. Vossii Epistolæ S. 382—83.
28. Decbr. *15910. HUGONIS GROTII ad Ludovicum Camerarium, reginæ Sveciæ apud Ordines fœderatos Belgii legatum, epistola, in qua optat, inter Daniam et Poloniam concordiam non sarciri. — Die septimo anni 1640. Hugonis Grotii Epistolæ 1687 S. 589—90.

1639.

Decembri.

1. HOLGER ROSENKRANDS'S Erklæring til K. Chr. IV., at han aldrig har le Gjerninger skulle agtes ligesaa højt som Christi Vunder. Han forklarer den Mening med de paaklagede Udtalelser er. Kirkehist. Saml. 3. R. VI. 634—38.

2. K. CHR. IV. befaler de Højlerde i Kjøbenhavn at forfatte en Akt, som og deres Svende skulle holde. Maa, Folkesygdommenes og Sundhedspleiens Hist. 2.

3. Fortegnelse over det Fru Berthe, sal. Mads Bagges t. Holmegaard og tilhørende Jordegods med sammes aarlige Rente. Norske Saml. IV. 179—84.

4. Brev fra DR. AF SVERIG til Salvius (?), hvori udtales, at K. af Danmark forlyde med, at han vilde hjælpe Sverig til For-Pommern. — (Svensk.) Cronholm, Trettioåriga kriget och underhandlingarne i Tyskland II, 1. 92.

5. Beretning om et Gesandtskab fra Hert. af Braunschweig til K. Chr. IV. i hvilken omtales dets Forhandlinger med Kansler Reventlov, Grev Pentz, den bre-Reinking, Hert. af Gottorps Kansler og flere om Forholdet til Kejseren og en nærmere Forbindelse mellem Hertugen og Kongen. — (Tydsk.) Udt. i schlesw.-holst.-lauenb. Gesellschaft f. Vaterlånd. Gesch. II, 2. 127—28.

6. Epistola JOHANNIS ISACII PONTANI ad Stephanum Johannis Stephanium de iudicio ejus super discussionibus suis adversus Seldenum, quod libri sui præfatione vult, de Danica sua historia sive tomo secundo Gelricæ historiæ, ad emittendum habet; quærit de rebus Arngrimi Islandi. — *Harderv.* A. Alciati 109—11.

GERARDI JOANNIS VOSSII ad Cornelium van der Mylium epistola, in qua Blauwium Meursii historiam Danicam jamdiu absolvisse, sed eam distrahi inter senioris Blauwii hæredes non sivilisse. — *Amstelodami.* Ger. Joan. Vossii 14. Meursii Opera XI. 631—32.

1639?

K. CHR. IV.'s Brev til Holger Rosenkrands om, at han skal tilbagekalde om at blive salig ved gode Gjerninger uden Troen paa Christus. Udt. i R. VI. 631.

1640.

1640.

GERARDI JOANNIS VOSSII ad Hugonem Grotium epistola, in qua commemorat tanum, utrumque regis Danici historicum, eodem tempore excessisse. — 1. Januar.

Jan. St. V. Ger. Joan. Vossii Epistolæ S. 380—81.

NIELS SVENDSEN CHRONICH giver Herman Thuresen Fuldmagt til paa hans professor Oluf Worm Afkald paa det Formynderskab over Niels Svendsen 2. Januar.
u, Maren Jensdatters Arv, som han har taget paa sig. — *Havnica*, Kirkehist. Saml. 3. R. III. 511—12.

HUGONIS GROTHII ad Axelium Oxenstjernam, regni Sveciæ cancellarium, 4. Januar.
lolet, quod Batavi in publicis edictis Svediam et Poloniæ et Daniæ per-

— *Lutetia*, 14. Januarii. Hugonis Grothii Epistolæ 1637 S. 590—91.

1640.

4. Januar. *15922. HUGONIS GROTH ad Ludovicum Camerarium, reginæ Sveciæ apud Ordines fœderatos Belgii legatum, epistola, in qua cupit, Batavos morem Svediam et Poloniæ et Daniæ posthabendi exuturos esse. — *Lutetia*, 14. Januarii. Hugonis Grothi Epistolæ 1687 S. 591.
5. Januar. *15923. K. CHR. IV.'s aabne Brev, at, da mange i Malt Herred ikke yde den bestemte Bygafgift i rette Tid til Vedligeholdelsen af Foldingbro, skulle alle Adelspersoner og Kanniker, som have Tjenere i Herredet, levere et rigtigt Mandtals-Register paa disses Navne tillige med Afskrifter af ældre Kongebreve om Brokornet, og sørge for, at dette gives i rette Tid. — 5. Jan. Nielsen, Hist. Efterr. om Malt Herred S. 34—35.
9. Januar. *15924. K. CHR. IV. skriver til Korfits Ulfeld, at hoslagte Skrivelser angaaende Holger Rosenkrands's sidste Erklæring om gode Gjæringer skal han tilstille Jesper Brochmand, for at det theologiske Fakultet kan udtale sig derom. — *Haderslev*, 9. Januar. Brudet i Kirkehist. Saml. 3. R. VI. 638.
9. Januar. *15925. Erkebiskop LAUD skriver til Sir Thomas Roe, at K. af Danmarks Gesandtskab angaaende Kurf. af Pfalz ikke kan vente andet Svar fra ham, end han har givet. — *Lambeth*, 9. Jan. (Engelsk.) State Papers. Dom. Ser. 1639—40 S. 316—17.
12. Januar. *15926. JOHANNES MEURSIUS FILIUS Gerhardum Vossium hortatur, ut sibi ineunte vere omnes lucubrationes patris sui defuncti remittat. — *Soræ Danorum*, d. XII. Januarii. Ger. Joan. Vossii Epistolæ II. 213. Meursii Opera XI. 686—87.
18. Januar. *15927. HUGONIS GROTH ad Axelium Oxenstjernam, regni Sveciæ cancellarium, epistola, in qua refert, famam de fœdere inter Hispanum, Anglum, Danum, Polonum vagare. — *Lutetia*, 28. Januarii. Hugonis Grothi Epistolæ 1687 S. 594—95.
18. Januar. *15928. HUGONIS GROTH ad Ludovicum Camerarium, reginæ Sveciæ apud Ordines fœderatos Belgii legatum, epistola, in qua refert, famam esse, fœdus inter Hispanum, Anglum, Danum, Polonum agitari. — *Lutetia*, 28. Januarii. Hugonis Grothi Epistolæ 1687 S. 595.
20. Januar. *15929. K. CHR. IV.'s Instrux for Christian Ulrik Gyldenløve, der skal begive sig til Regeringen i Bryssel. — *Rendsborg*, d. 20. Januarii. Udt. i Slange, Christian IV.'s Hist. S. 1025—26.
24. Januar. *15930. OLE WORMS Brev til Lægen Cûster, hvori han fortæller ham om den Hunelefant, en Kjøbmand har ført til Kjøbenhavn. — D. 24. Jan. (Latin.) Brudet p. Dansk i Wolf, Journal for Politik 1825 III. 199.
24. Januar. *15931. Statssekretær WINDEBANK skriver til Sir Thomas Roe, at K. af England havde paalagt ham at svare K. af Danmark, at han glædede sig over de Vidnesbyrd om oprigtig Hengivenhed for Kurf. af Pfalz's Sag, som han havde lagt for Dagen. — *Drury Lane*, 24. Jan. (Engelsk.) State Papers. Dom. Ser. 1639—40 S. 371—72.
26. Januar. *15932. K. CHR. IV. befaler Ernst Normand at sende to Kompagnier fra Kolding til »Snoghøj, som ellers kaldes Jyllandsby». — 26. Januar. Udt. i Berg, Smaa Bidr. t. Fredericias Kultur- og ældste Hist. S. 116. Samme Dag udgik lignende Ordre til Jørgen Urne og Palle Rosenkrands.
- Januario? *15933. DET THEOLOGISKE FAKULTETS Erklæring til K. Chr. IV. angaaende Holger Rosenkrands's sidste Indlæg, hvori udtales, at hvis Holger Rosenkrands vil erklære, at han ikke paa Dommens Dag vil møde for Guds Domstol med anden Retfærdighed end Jesu Christi fuldkomne Retfærdighed, da er hans Lære om Retfærdiggjørelsen i Overensstemmelse med hans Majestæts Kirkers Lærdom. — Uden Datum. Kirkehist. Saml. 3. R. VI. 638—40.
2. Febr. 8381. Jvfr. Fridericia, Danmarks ydre polit. Historie 1629—1660 II. 247.
7. Febr. *15934. K. CHR. IV.'s Forplejnings- og Lønningsreglement for saavel høje som lave Officerer og Soldater. — *Glücksburg*, d. 7. Februarii. (Tydsk.) Særtr. af Forordn.

1640.
35. Sir JOHN CONYERS's Brev til Edward Viscount Conway, hvori det siges, 7. Febr.
Guvernør Sir Jacob Ashley engang var 1½ Aar fraværende i Danmark. —
(Engelsk.) State Papers. Dom. Ser. 1639-40 S. 421-22.
36. GEORGE RODOLPH WECKHERLIN skriver til Sir Thomas Roe, at hvad 7. Febr.
mellem K. af Danmark og Generalstaterne angaar, saa kan han ikke se, hvor-
ig kan komme i Stand, med mindre Sir Thomas Roe vil tage sig af Sagen. —
Feb. (Engelsk.) State Papers. Dom. Ser. 1639-40 S. 434-35.
7. HUGONIS GROTIJ ad Ludovicum Camerarium, regni Sveciæ apud Ordines 8. Febr.
gii legatum, epistola, in qua refert, regem Daniæ Lutetias et Norembergam
um esse dici. — *Lutetia*, 18. Februarii. Hugonis Grotii Epistolæ 1687 S. 599-600.
3. K. CHR. IV.'s Laasebrev paa Klindstrup Gaard til Henning Walckendorpf 10. Febr.
Caløe, 10. Februarii. Saml. t. Fyens Hist. og Topogr. IX. 38-42. I Laasebrevet er
af 2. Juni og 25. Septbr. 1637.
1. K. KARL I.'s Brev til K. Chr. IV., hvori han takker denne for de Fore- 13. Febr.
har gjort den franske Gesandt angaaende Kurf. af Pfalz, som uretfærdig
ge i Frankrig, hvorom den engelske Gesandt Roe havde underrettet ham. —
Feb. (Latin.) Udt. p. Eng. i Macray, Third Report S. 52.
- Sekretær VANE skriver til Sir Thomas Roe, at han sender ham et Brev 14. Febr.
e Konge til K. af Danmark, hvori denne takkes for de gode Tjenester, han
af Pfalz. — *Whitehall*, 14. Feb. (Engelsk.) State Papers. Dom. Ser. 1639-40 S. 459.
- GERARDUS JOANNES VOSSIUS Stephano Stephanio libros quatuor de 16. Febr.
ica et philosophia Christiana mittit eumque, quid de Saxone ejus fiat,
msstelodami, V. Kal. Martias. Ger. Joan. Vossii Epistolæ S. 485.
14. Febr. Friderici, Danmarks ydre polit. Historie 1629-1660 II. 140.
17. Febr.
23. Febr.
14. Febr. Friderici, Danmarks ydre polit. Historie 1629-1660 II. 140-41.
- K. KARL I.'s Befaling til Skatkammeret om at betale Sir Job Harby og 26. Febr.
25,000 £ med Renter, hvilken Sum de havde udlagt for at indløse K. af
luvel, der var overladt (left with) K. af Danmark. — 26. Feb. (Engelsk.)
Ser. 1639-40 S. 487.
- Sekretær VANE skriver til Sir Thomas Roe, at K. af Danmark har til- 28. Febr.
nske om Fredsmægling; der tales om Köln som Mødested. — *Whitehall*,
k.) State Papers. Dom. Ser. 1639-40 S. 494.
- HUGONIS GROTIJ ad Ludovicum Camerarium, reginæ Sveciæ apud Ordines 29. Febr.
legatum, epistola, in qua scribit, epistolam regis Daniæ sibi ab eo
um magis pro ingenio gentis quam ex usu temporum esse videri. —
Hugonis Grotii Epistolæ 1687 S. 605.
- K. KARL I. takker K. Chr. IV. for hans Plan, at sende en Gesandt til 8. Martii.
Nürnberg for at virke for Kurf. af Pfalz's Sag, og for hans Løfte om at
g Sted, hvor deres Gesandter kunne mødes og forhandle; han beder
oe, som nu bliver kaldt tilbage, Instrux herom. — *Westminster*, 3. March.
i Macray, Third Report S. 52.
- JENS BANG ansøger K. Chr. IV. om Fritagelse for at betale saa stor 5. Martii.
leven sat til af Aalborgs Bgm. og Raad, da den efter hans Sigende er
farts. Wulff, Jens Bang S. 189-91.

1640.

6. Martii. *15947. Erkebiskop LAUD skriver til Sir Thomas Roe, at han har gjort sine Sager godt med Hensyn til K. af Danmark. — *Lambeth*, 6. Mar. (Engelsk.) *State Papers*. Dom. Ser. 1639—40 S. 525—26.
7. Martii. *15948. K. CHR. IV. befaler Universitetet at forfremme M. Johannes Johannis Adolphi Zoega til det første ledigblivende Professorat. — *Vortt Slot Haddersleffhus*, d. 7. Martii. *Danske Mag.* 4. R. V. 12—13.
7. Martii. *15949. HUGONIS GROTIJ ad Ludovicum Camerarium, reginæ Sveciæ apud Ordines fœderatos Belgii legatum, epistola, in qua scribit, Daniæ regem Batavis male velle, sed tamen illis non ultra nociturum esse videri, quam quod eos parte pecuniarum levaturus sit. — *Lutetia*, 17. Martii. Hugonis Grotii Epistolæ 1687 S. 606.
7. Martii. *15950. Litteræ CASPARI BARLEI, Guil. Boreel datæ, in quibus mercatoris apud nos (i: Amstelodami) celebris artis suæ periti N. N. (ut Fridericia, loc. cit., putat Gabr. Marselii), «qui . . . res Daniæ regis hic agit», mentionem facit. — 7. Martii. Brudst. i Fridericia, Danmarks ydre polit. Historie 1629—1660. II. 232.
14. Martii. *15951. HUGONIS GROTIJ ad Axelium Oxenstjernam, regni Sveciæ cancellarium, epistola, in qua refert, Volkmarum (Valdemarum), regis Daniæ filium, tria millia militum in usum Hispani Bruxellæ colligere, et regem Angliæ arbitrum controversiæ inter Batavos et Danos se offerre, sed Angli Danique arctam conjunctionem Batavis suspectam esse. — *Lutetia*, $\frac{1}{4}$. Martii. Hugonis Grotii Epistolæ 1687 S. 607.
14. Martii. *15952. HUGONIS GROTIJ ad Ludovicum Camerarium, reginæ Sveciæ apud Ordines fœderatos Belgii legatum, epistola, in qua metum, quem Batavi de conjunctione Angliæ cum Dano rege, cujus filius Volkmarus (Valdemarus) nunc Hispano militat, habent, commemorat. — *Lutetia*, $\frac{1}{4}$. Martii. Hugonis Grotii Epistolæ 1687 S. 607—08.
14. Martii. *15953. KARL LUDVIG, Kurf. af Pfalz, skriver til Sir Thomas Roe, at han med næste Post vil sende ham et Brev til K. af Danmark. — *Paris*, $\frac{1}{4}$. Mar. (Engelsk.) *State Papers*. Dom. Ser. 1639—40 S. 550.
15. Martii. *15954. JENS BANG forbeholder sig efter endt Registrering af sit Bo, ej senere at faa medtaget, hvad der af forskellige Grunde, saa som uopgjorte Regnskaber, nu har været umuligt at medtage. — *Aalborg*, d. 15. Marts. Wulff, Jens Bang S. 170—80.
15. Martii. *15955. JOHANNIS CABELLIAVII ad Olavum Wormium epistola, in qua commemorat, se ad Kalendas Maias Haga Amstelodamum migraturum esse, ubi in gymnasio jus et historias professurus sit. — *Hagæ*, d. 25. Martii. Brudst. i Meursii Opera XI. 562.
15. Martii. *15956. GERARDI JOANNIS VOSSII ad Joannem Meursium juniorem epistola, in qua excessum patris ejus commiseratur eumque, ut Stephanium salutet, rogat. — *Amstelodami*, VIII. Kal. April. St. Gregor. Ger. Joan. Vossii Epistolæ S. 384—85. Meursii Opera XI. 663—64.
19. Martii. 8395. Hofman, Efterr. om danske Adelsmænd III. 223.
21. Martii. *15957. HUGONIS GROTIJ ad Ludovicum Camerarium, reginæ Sveciæ apud Ordines fœderatos Belgii legatum, epistola, in qua scribit, Anglorum cum Danis conglutinationem et narrationem Daniæ regis de iis, quæ cum Batavis acta sint, illis nihil boni portendere, existimat tamen, si Svedis et Batavis cum uno Dano negotium esset, ægre hunc claustra freti Danici retenturum esse. — *Lutetia*, 31. Martii. Hugonis Grotii Epistolæ 1687 S. 609.
21. Martii. *15958. Sir HENRY MARTENS Certificat, hvori han omtaler, at han har skredet ind mod Folk, der havde sluttet Kontrakt med K. af Danmarks Undersaatter om at bringe Varer ind i Riget paa deres egne Skibe, hvad der stred mod Forordningen af 1629. — 21. Mar. (Engelsk.) *State Papers*. Dom. Ser. 1639—40 S. 570.

59. Dr. ELISABETH af Böhmen udtaler i et Brev til Sir Thomas Roe sin 1640.
af Danmarks Holdning i hendes Søn Kurf. af Pfalz's Sag. — *The Hague*, 28. Martii.
(slsk.) State Papers. Dom. Ser. 1639—40 S. 571—72.
60. Sir THOMAS ROES Skrivelse til Færenz, hvori han bl. a. hævder sin Op- 24. Martii.
indet som en »Verdenssamfærdselsvej for alle Kongeriger«. — 24. Martii.
Fridericia, Danmarks ydre polit. Historie 1629—1660 II. 238.
1. HUGONIS GROTH ad Axelium Oxenstjernam, regni Sveciæ cancellarium epistola, 28. Martii.
Batavos famam, suam societatem a Svedis ambiri, spargere, ut regem Daniæ ad
aliquam perducant. — *Lutetia*, 7. Aprilis. Hugonis Grothii Epistolæ 1687 S. 610.
2. HUGONIS GROTH ad Ludovicum Camerarium, reginæ Sveciæ apud Ordines 28. Martii.
ii legatum, epistola, in qua veretur, ut Batavi diu edicta navigationem ad
et Norwegiæ portus prohibentia sustinere possint, et nescit, quis ad contro-
um cum Danis componendas aptus sit. — *Lutetia*, 7. Aprilis. Hugonis Grothii
609—10; jvfr. Fridericia, Danmarks ydre polit. Historie 1629—1660 II. 235.
3. HUGONIS GROTH ad Israellem Jasky epistola, in qua commemorat, Batavos 28. Martii.
ina cum Danis navigationem, quam illi onerare velint, præclusisse. —
lis. Hugonis Grothii Epistolæ 1687 S. 610.
- Epistola REINHOLDI BLOMII ad Joachimum Jungium, in qua hæc: »Iter 28. Martii.
rentis mei litterarum emansionem valde ambiguum est, tamen in initium
conjicio«. — 7. April. Brudst. i Avé-Lallemant, Des Dr. Joach. Jungius Brief-
- K. CHR. IV. meddeler Frederik Urne, at Hans Ulrik Gyldenløve skal for- 29. Martii.
en og ikke Johan Bøgvad, men at Lavrids Hammer skal forhandle med
ter om Fæet paa Øen. — *Kiøbenhavns Slot*, d. 29 Mart. Hofman, Efterr. om
III. 223. Brudst. p. Tydsk i Slinge, Gesch. Christ. IV. durch Schlegel II. 66.
- Brudst. p. Tydsk i Slinge, Gesch. Christ. IV. durch Schlegel II. 66. 31. Martii.
Jvfr. Fridericia, Danmarks ydre polit. Historie 1629—1660 II. 247. 31. Martii.
- HUGONIS GROTH ad Axelium Oxenstjernam, regni Sveciæ cancellarium, 4. Aprilis.
commemorat, Batavos conjunctionem regis Angliæ cum Dano timere. —
lis. Hugonis Grothii Epistolæ 1687 S. 612—13.
- AARHUS DOMKAPITELS Dom i en Sag mellem Hr. Niels Pedersen, Præst i 10. Aprilis.
erskabet sammesteds, der har forebragt en Del Klager over hans Embeds-
pril. Udt. i Hübertz, Aktst. vedk. Aarhus II. 77—78.
- HUGONIS GROTH ad Axelium Oxenstjernam, regni Sveciæ cancellarium, 11. Aprilis.
ostendit, controversiam Batavorum cum Dano magni momenti esse, sed
onensem vias transactionis quærere, per quas et Danum sibi obliget, et
njungat sumptuum. — *Lutetia*, $\frac{14}{17}$ Aprilis. Hugonis Grothii Epistolæ 1687
- JOHANNIS MEURSII FILII ad Gerhardum Vossium epistola, in qua mortem 12. Aprilis.
— *Soræ*, d. XII. Aprilis. Ger. Joan. Vossii Epistolæ II. 215. Meursii Opera XI. 687—88.
- DE SKOTSKE LORDER skrive til K. Chr. IV., at de sende Oberst Cochrane 14 Aprilis.
ind i Forholdenes Udvikling i Skotland og for at bede ham om at mægle
leres Konge. — *Edinburgh*, $\frac{14}{17}$ Apr. (Latin.) Udt. p. Eng. i Macray, Third

1640.

15. Aprilis. *15971. DR. AF SVERIGS Resolution paa P. Wiibes Henvendelser, hvori omtales, at K. Chr. IV. opfordrede den svenske Regering til strax at underhandle om selve Fredsbetingelserne uden Hensyn til Præliminærerne; det udtales, at det vilde være et Grundlag for Stridens Bilæggelse, om K. af Danmark kunde gennemføre de protestantiske Fyrsters og Stænders restitutio in integrum; K. af Danmarks Anmodning om Neutralitet for den nedersachsiske Kreds afslaaes. — D. 15. April. (Svensk.) Udt. og Brudst. i Cronholm, Trettio-åriga kriget och underhandlingarne i Tyskland II, 1. 95.
16. Aprilis. *15972. HUGONIS GROTH ad Israellem Jasky epistola, in qua commemorat, se partim legisse, partim audivisse, quæ Daniæ rex molitur et quibus modis contra eant Batavi. — *Lutetia*, 26. Aprilis. Hugonis Grothi Epistolæ 1687 S. 614—15.
20. Aprilis. 8407. *Friderichsborg, læs Flensborghuus*. Hofman, Efterr. om danske Adelsmænd III. 223. Brudst. p. Tydsk i Slange, Gesch. Christ. IV. durch Schlegel II. 66 (med Dateringssted: *Flensburg*). Brudst. i Brasch, Gamle Elere af Bregentved S. 285.
22. Aprilis. *15973. Handelstraktat om de engelske Kjøbmænds Stilling paa Østersøen, afsluttet mellem DIETLOF REVENTLOW og Sir THOMAS ROE, med en Fortegnelse over Toldpaalæggene. — *Flensburg*, 22. Apr. (Latin.) Udt. p. Eng. i Macray, Third Report S. 59.
27. Aprilis. *15974. K. CHR. IV. forbyder, paa Grund af Klager af Iffuer Prip, Provst over Thyholm Provsti, Befalingsmanden paa Ørumb Slot, Christoffer Huas t. Hennegaard, at befatte sig med Provstiets Kirketiender eller med de Kontributioner, som maatte blive Kirkerne dersteds paalagte. — *Hafn.*, 27. Apr. Hvass, Personer og Familier af Navnet Hvass II. 98—99.
30. Aprilis. *15975. K. KARL I. skriver til K. Chr. IV., at Forholdene ikke tillade ham at tiltræde dennes Anbefaling for Hert. Rudolf Maximilian af Sachsen. — *Westminster*, 30. April. (Latin.) Udt. p. Eng. i Macray, Third Report S. 52.
2. Majl. *15976. HUGONIS GROTH ad Ludovicum Camerarium, regni Sveciæ apud Ordines fœderatos Belgii legatum, epistola, in qua commemorat, paratus legationum Batavorum et novarum societatum rumores eo tendere, ut controversiæ cum Dano minore dispendio componantur. — *Lutetia*, 12. Maii. Hugonis Grothi Epistolæ 1687 S. 618—19.
6. Majl. *15977. Rektor i Aalborg, HANS ÆGIDISEN skriver til Kongen, at han i 10 samfældte Aar har tjent Aalborg Skole uden dog at have haft det, som han nødtørftig kunde have sit Underhold af, hvorfor han ansøger om, at Kongen vil bevilge ham efter Elsebe Pedersdatters Død de Tiender, som hun nyder i Øster- og Vester-Hassing Sogne i Kjør Herred. — *Kjøbenhavn*, d. 6. Maj. Kirkehist. Saml. 3. R. III. 688—89.
6. Majl. *15978. JOHANNIS MEURSI FILII ad Gerhardum Vossium epistola, in qua eum de progressu editionis dissertationis suæ interrogat et commemorat, se sub prelo typographi (Sorani?) tractatum de Tibiis habere. — *Soræ Danorum*, d. VI. Maii. Meursii Opera XI. 689—90.
9. Majl. *15979. HUGONIS GROTH ad Ludovicum Camerarium, regni Sveciæ apud Ordines fœderatos Belgii legatum, epistola, in qua commemorat, Danos et Batavos nova fœdera, rebus suis firmandis, mutuo minari. — *Lutetia*, 19. Maii. Hugonis Grothi Epistolæ 1687 S. 620—21.
10. Majl. *15980. OLE WORMS Skrivelse, i hvilken han fortæller, at han ingen Omgang har med Grev Reventlow og i det hele kun nødtvungen gaar til Hoffet. — (10. Majl.) Brudst. p. Dansk i Journal f. Politk, Natur- og Menneske-Kundskab 1796 I. 148—49.
12. Majl. 8419. Jvfr. Fridericia, Danmarks ydre polit. Historie 1629—1660 II. 148.
12. Majl. 8420. Jvfr. Fridericia, Danmarks ydre polit. Historie 1629—1660 II. 286.
13. Majl. 8421. Friis, Saml. til dansk Bygningshist. S. 149.

- 1640.
1. Erklæring af STENDERNE paa Landdagen i Kiel navnlig angaaende nye den danske Unionshjælp m. m. — 14. Maj. (Tydsk.) Udt. i Ratjen, Verz. d. Kieler Universitätsbibl. III. 108. 14. Majl.
2. HUGONIS GROTH ad Ludovicum Camerarium, reginæ Sveciæ apud Ordines legatum, epistola, in qua commemorat, Danum ad Cæsarianam Hispaniam magis ac magis se applicare, eaque inflatum Svedos, Batavos et Anseasperrere. — *Lutetiæ*, 26. Maii. Hugonis Grothi Epistolæ 1687 S. 622. 16. Majl.
3. K. CHR. IV.'s Brev, at han har eftergivet Jens Bang de 200 Rdlr., han etalt som Bøde for at have ladet sin Hustrus Ligkiste beklæde med Læder Messingsøm. — D. 21. Maj. Wulff, Jens Bang S. 167. 21. Majl.
4. JOHANNES CHRISTOPHORUS, CHRISTIANUS LONGOMONTANUS, THOMAS BANG, ademiæ, testantur insignes peritias litterarum Johannis Corvini, summæ phicæ candidati. — *Ex Consistorio*, XXI Maii. Hist. Tidskr. 3. R. IV. 515—516. 21. Majl.
5. JOHANNES ZOEGA begjærer af Universitetet nøjere Oplysning om, hvorvidt e og udføre Kongens Kaldelse af ham til det første ledigblivende Profes-Datum. Danske Mag. 5. R. V. 13. ante 23. Majl.
6. HUGONIS GROTH ad Ludovicum Camerarium, reginæ Sveciæ apud Ordines i legatum, epistola, in qua scribit, regem Daniæ Batavorum et Anseaticorum are videri, nisi vis occurrat, incendii modo semper ultra pervasurum. — i. Hugonis Grothi Epistolæ 1687 S. 628. 23. Majl.
7. K. CHR. IV. befaler Universitetet at udlaane til den nye kgl. Historiograf, Johannis i Sorø, hvad han maatte ønske af Dokumenter og Antikviteter is Bibliothek. — (25. Maj.) Birket Smith, Om Kbhvns. Universitetsbibliothek for 25. Majl.
8. K. CHR. IV. bevilger paany Hr. Jacob Hansen, Kapellan i Maribo, de an tilforn havde haft, men som vare blevne ham frtagne. — D. 28. Maj. sen, Musse Herred S. 366. 28. Majl.
9. HUGONIS GROTH ad Ludovicum Camerarium, reginæ Sveciæ apud Ordines legatum, epistola, in qua commemorat, Batavos, si quomodo possint, m Dano composituros esse. — *Lutetiæ*, 9. Junii. Hugonis Grothi Epistolæ 30. Majl.
10. AUGUSTI BUCHNERI ad Joachimum Hagmeierum epistola, in qua comme-superioribus septimanis Sora Danorum, ubi juveni nobili præfectus agat, ue, qui ibi geographiam doceat, ad se perscripsisse. — *Wittenbergæ*, Aug. Buchneri Epistolæ II. 43—48. 30. Majl.
11. RIGSRAADETS Betænkning og Forslag til K. Chr. IV. i Anledning af hans Tilveiebringelse af Midler til at dække Kongens store Udlæg til Holmen *lafniæ*, d. 1. Junii. Danske Saml. VI. 81—84. 1. Junil.
12. DR. CHRISTINA af Sverig lover (Pfalzgrev Karl Gustaf) i sit næste Brev hvad der er foregaaet ved den danske Residents Audients hos hende *holm*, d. 3. Junii. (Tydsk.) Arckenholts, Mémoires concern. Christine, reine de fransk Overs.). 3. Junil.
13. K. CHR. IV. befaler Laxmand Gyldenstern at indespærre sin Myndling, t. Wosnisgaard paa en af sine Gaarde paa Grund af hendes sælsomme Brudst. i Cavallin, Lund Stifts Herdaminne I. 53. 4. Junil.

1640.

4. Junii. *15994. JOHANNES MEURSIUS FILIUS Gerhardum Vossium, ut sibi paterna monumenta et dissertatiunculam suam transmittat, hortatur. — *Soræ Danorum*, d. IV. Jun. Ger. Joan. Vossii Epistolæ II. 217. Meursii Opera XI. 688—89.
5. Junii. *15995. GERARDUS JOANNES VOSSIUS Hugoni Grotio Bartholum, Thomam, Casparum Bartholinos, liberos Caspari Bartholini, philosophiæ ac medicinæ, dum viveret, in academia Hafniensi professoris, in Gallias ituros, et eorum comitem ac consobrinum Theodorum Fuirenium, commendat. — *Amstelodami*, XV. Junii. Ger. Joan. Vossii Epistolæ S. 392—93.
6. Junii. *15996. HUGONIS GROTII ad Ludovicum Camerarium, reginæ Sveciæ apud Ordines fœderatos Belgii legatum epistola, in qua scribit, Batavos nihil virile adversus Danos in animo habere et ad vias transactionis cuncta dirigere. — *Lutetiæ*, 16. Junii. Hugonis Grotii Epistolæ 1687 S. 626.
7. Junii. *15997. K. CHR. IV.'s Skrivelse til Erich Grubbe, at de Varer, som det er forbudt Apothekerne at handle med, ere Korn, Smør etc. — *Haffn.*, 7. Junii. Udt. i Hæberts, Aktst. vedk. Aarhus II. 80—81.
7. Junii. *15998. K. CHR. IV. forhøjer den Genant, der er tillagt Gregers Krabbe som Lensmand paa Riberhus. — 7. Juni. Udt. i Kinch, Ribe Bys Hist. fra Reform. S. 417.
19. Junii. *15999. K. CHR. IV. skriver til K. Karl I. og Dr. Henrietta Maria, at han sender Arnold a Cusa med nogle Heste. — 19. June. (Latin.) Udt. p. Eng. i Macray, Third Report S. 72.
20. Junii. *16000. HUGONIS GROTII ad Ludovicum Camerarium, reginæ Sveciæ apud Ordines fœderatos Belgii legatum, epistola, in qua commemorat, regem Daniæ ad illum modum vectigalium, qui ante aliquot annos fuerit, rediturum esse videri, nitro excepto, cui quantum lubeat, imponere velit, et Batavos id forte passuros esse. — *Lutetiæ*, exitu mensis Junii. Hugonis Grotii Epistolæ 1687 S. 629.
25. Junii. 8437. Saml. af Forordn. 1643 S. 77—78
30. Junii. *16001. K. KARL I.'s Brev til K. Chr. IV., hvorved han anbefaler ham General-lieutenant Sir James King of Bernice, som staar i Begreb med at rejse til Danmark, og som skulde gjøre ham nogle Meddelelser om engelske Forhold. — *Westminster*, 30. June. (Latin.) Udt. p. Eng. i Macray, Third Report S. 52.
30. Junii. *16002. WECKHERLIN skriver til Edward Viscount Conway, at Sir Thomas Roe har fortalt, at K. af Danmark har afstaaet en Ø til Dantzigerne, for at de derfra kunne fortrædige Hollænderne. — *Whitehall*, 30. June. (Engelsk.) State Papers. Dom. Ser. 1640 S. 364—65.
- Junio. *16003. Sir THOMAS ROES Regnskab for de Penge, for hvilke han har kjøbt Vaaben hos K. af Danmarks Leverandør, Albert Bearnæs. — (June.) (Engelsk.) State Papers. Dom. Ser. 1640 S. 374—75.
3. Julii. *16004. K. CHR. IV.'s Instrux for Hannibal Sehested paa hans Gesandtskabsrejse til Spanien. — *Glykstad*, d. 3. Julii. Udt. i Slange, Christ. IV.'s Hist. S. 1027—29.
4. Julii. *16005. HUGO GROTIUS ad Axelium Oxenstjernam, regni Sveciæ cancellarium, scribit sibi placuisse, quod elector princeps Palatinus dixerit, sibi ab aliis svaderi, ut in conventu Germaniæ auctoritate regis Daniæ pro se utatur. — *Lutetiæ*, 14. Julii. Hugonis Grotii Epistolæ 1687 S. 631—32.
4. Julii. *16006. HUGONIS GROTII ad Ludovicum Camerarium, reginæ Sveciæ apud Ordines fœderatos Belgii legatum, epistola, in qua cupit, si rex Daniæ negotium Palatinum per suos legatos in Germania commendare velit, aliquem electori fidum istis legatis adesse. — *Lutetiæ*, 14. Julii. Hugonis Grotii Epistolæ 1687 S. 632.

07. HUGONIS GROTH ad Ludovicum Camerarium, reginæ Sveciæ apud Ordines
lgii legatum, epistola, in qua sperat, non arcanum fore, quid in Palatino
i ab Anglia et Dania acturi sint, et commemorat, controversias Batavorum
ad aliquas pactiones ire videri. — *Lutetiæ*, 21. Julii. Hugonis Grothi Epistolæ
t. 1640. 11. Julii.
08. HUGONIS GROTH ad Israelem Jasky epistola, in qua commemorat, Batavos
n cum Hispania ad pactiones aliquas cum Dano venturos esse videri, quan-
ille magis in possessione vectigalium pro suo arbitrio augendorum confir-
etia, 21. Julii. Hugonis Grothi Epistolæ 1687 S. 694. 11. Julii.
9. K. CHR. IV.'s Rekreditiv for Generallieutenant Sir James King of Bernice 12. Julii.
— 12. July. (Latin.) Udt. p. Eng. i Macray, Thirde Report S. 72.
0. JOHN DURY skriver til Sir Thomas Roe, at K. af Danmark har udtalt 24. Julii.
nde om hans Værk. En Strid er ved at bryde ud mellem de Svenske og
flere svenske Skibe ere blevne opbragte i Sundet. Kongen er i Hast rejst
— *Hamburg*, 24. July. (Engelsk.) State Papers. Dom. Ser. 1640 S. 510—12.
- . HUGONIS GROTH ad Axelium Oxenstjerna, regni Sveciæ cancellarium, 25. Julii.
a commemorat, se principem electorem Palatinum monuisse, ut sibi arbi-
di vel non acceptandi, quæ pro eo ab regibus Angliæ et Daniæ in Ger-
ntur, reservet. — *Lutetiæ*, 4. Augusti. Hugonis Grothi Epistolæ 1687 S. 635—37.
- . HUGONIS GROTH ad Ludovicum Camerarium, reginæ Sveciæ apud Ordines 25. Julii.
i legatum, epistola, in qua commemorat, principi electori Palatino a rege
im esse, ut in Hollandiam eat atque ibi, quid pro se Angliæ et Daniæ
at, opperiat. — *Lutetiæ*, 4. Augusti. Hugonis Grothi Epistolæ 1687 S. 637—38.
- Hofman, Efterretn. om danske Adelsmænd III. 224. Brudst. i tysk Overs. i Slange, 30. Julii.
durch Schlegel II. 66. Brudst. i Brasch, Gamle Elere af Bregentved S. 235.
- Hofman, Efterretn. om danske Adelsmænd III. 224. Brudst. i tysk Overs. i Slange, 31. Julii.
durch Schlegel. II. 66.
- K. KARL I.'s Brev til K. Chr. IV., hvormed han sender sin Falkoner 31. Julii.
at faa den aarlige Gave. — *Westminster*, 31. July. (Latin.) Udt. p. Eng. i
rt S. 53.
- Kurf. KARL LUDVIG af Pfalz skriver til Sir Thomas Roe, at han ikke 31. Julii.
mark vil forsømme Mæglingen, selv om han underhandler med Frankrig. —
(Engelsk.) State Papers. Dom. Ser. 1640 S. 535—36.
- HUGONIS GROTH ad Ludovicum Camerarium, reginæ Sveciæ apud Ordines 1. Augusti.
legatum, epistola, in qua scribit, jam videndum esse, quid pro principe
Anglus ac Danus facturi sint. — *Lutetiæ*, 11. Augusti. Hugonis Grothi Epi-
- En UÆVNTS Skrivelse om den svenske Enkedr. Maria Eleonoras Flugt 2. Augusti.
omtales en Maler fra Danmark, der har fulgt hende og ombord paa
Skibe kaldt hende sin Fæstemø. — *Stockholm*, 2. August. (Tysk.)
sning öfver Saxen S. 47—52. Dansk Overs. i Journal f. Politik, Natur- og Menneske-
1—93. Maa være det samme Brev, som ifølge Skand. Lit. Selsk. Skr. 1811 S. 18 er
dat. d. 22. Aug. (o: 12. Aug. gl. St.).
- K. CHR. IV.'s Kreditiv for Uhlfeld og Krabbe til K. Karl I. — 4. Aug. 4. Augusti.
i Macray, Thirde Report S. 73.

1640.

5. Augustl. *16018. K. CHR. IV. stadfæster sin Faders Brev om, at Bønderne paa Fuer kun skulle regnes for at udgjøre $2\frac{1}{2}$ Lægd, naar Skat paabydes. — *Hafn.*, d. 5. August. Saml. t. Jydske Hist. og Topogr. I. 380.
6. Augustl. *16019. K. CHR. IV.'s Instrux til Gesandterne Ulfeld og Krabbe, hvori han paa-lægger dem at foreslaa K. Karl I. at afstaa Orknøerne til Danmark enten for Penge eller Soldater, da han havde hørt om Kongens Ønske om at faa Soldater fra Danmark. — 6. Aug. (Latin.) Udt. p. Eng. i Gardiner, *The fall of the monarchy of Charles I.* I. 398. Udt. p. Eng. i Macray, *Thirde Report* S. 59.
7. Augustl. *16020. Sir THOMAS ROE skriver til Sekretær Vane, at han har faaet en Beretning med Hensyn til K. af Danmarks og hans Gesandters Svar angaaende Handelstraktaten, og at Kansleren Reventlow har skrevet til ham om samme Æmne. Disse Breve gaa ud paa, at Grunden til, at Traktaten ikke er bleven udført, er den engelske Regerings Uenighed med Parlamentet. — *Low Leighton*, 7. Aug. (Engelsk.) *State Papers. Dom. Ser.* 1640 S. 565.
8. Augustl. *16021. HUGONIS GROTII ad Ludovicum Camerarium, reginæ Sveciæ apud Ordines fœderatos Belgii legatum, epistola, in qua commemorat, principem electorem Palatinum ad Batavos proficisci, quid pro se Anglus et Danus in Germania facturi sint, conspecturum. — *Lutetiæ*, 18. Augusti. Hugonis Grotii Epistolæ 1687 S. 639—40.
9. Augustl. *16022. K. CHR. IV.'s Tillægs-Instrux for Corftz Uhlfeld. — *Croneborg*, 9. Aug. (Latin.) Udt. p. Eng. i Macray, *Thirde Report* S. 60.
13. Augustl. *16023. Dr. ELISABETH af Bøhmen skriver til Sir Thomas Roe, at han af det Svar, som hendes Onkel, K. af Danmark, havde givet hende, kunde se, at han agtede at skille hendes Søns Sag fra den almindelige Underhandling. Han havde endvidere skrevet, at hendes Broder, K. af England, havde overdraget ham at underhandle paa hendes Søns Vegne. Hun var bange for, at K. af Danmark ikke vilde gjøre noget for hende og hendes Søn. — *Hague*, $\frac{1}{2}$ Aug. (Engelsk.) *State Papers. Dom. Ser.* 1640 S. 582—83.
15. Augustl. *16024. HUGONIS GROTII ad Axelium Oxenstjernam, regni Sveciæ cancellarium, epistola, in qua refert, regem Daniæ nullum, qui ad principem electorem Palatinum pertineat, in comitatum legatorum suorum Waldemari et Pentzii recepturum esse videri. — *Lutetiæ*, 25. Augusti. Hugonis Grotii Epistolæ 1687 S. 641—42.
15. Augustl. *16025. HUGONIS GROTII ad Ludovicum Camerarium, regni Sveciæ apud Ordines fœderatos Belgii legatum, epistola, in qua commemorat, principem electorem Palatinum non multum a Dano sperare. — *Lutetiæ*, 25. Augusti. Hugonis Grotii Epistolæ 1687 S. 642.
20. Augustl. *16026. HUGONIS GROTII ad Guilielmum Grotium epistola, in qua de Danica controversia cum Batavis sentit, intra pacatorum portus non hostilia exerceri deberi. — 30. Augusti. Hugonis Grotii Epistolæ 1687 S. 902.
21. Augustl. 8466. Slange, Christ. IV.'s Hist. S. 1023.
22. Augustl. *16027. HUGONIS GROTII ad Ludovicum Camerarium, reginæ Sveciæ apud Ordines fœderatos Belgii legatum, epistola, in qua sperat, principem electorem Palatinum bene canturum esse, ne Danum, plane imperatoris gratiam captantem, dominum suarum rerum faciat. — *Lutetiæ*, Kal. Septembribus. Hugonis Grotii Epistolæ 1687 S. 642.
29. Augustl. *16028. HUGONIS GROTII ad Ludovicum Camerarium, reginæ Sveciæ apud Ordines fœderatos Belgii legatum, epistola, in qua scribit, optimum fuisse, si quis principi electori Palatino fidus, sed personam nullam publicam præferens in comitatu Danicæ legationis ad imperatorem ivisset. — *Lutetiæ*, 8. Septembris. Hugonis Grotii Epistolæ 1687 S. 644.

1640.
30. Augustl.
29. Hert. ADOLF FREDERIK af Mecklenburgs Skrivelse til Hert. Frederik, Erke-
biskopen, hvori han roser Dietrich von Reinking, der tidligere har været i hans
30. Aug. (Tydsk.) Brudst. i Moser, Patriottisches Archiv XI. 389.
30. Forbund, afsluttet mellem SVERIG og GENERALSTATERNE paa 15 Aar til 1. Septbr.
Sejladens og Handelens Frihed og Sikkerhed i Østersøen og i Nordøen. —
Udt. i Fridericia, Danmarks ydre polit. Historie 1629—1660 II. 255—56.
31. K. CHR. IV.'s Privilegium for Carstenn König, Grev Christian von Pentz's 3. Septbr.
Frikok, til at være Frikok i Crempe. — *Schloß Glücksburg*, (3. Septbr.) (Tydsk.)
Zeltschr. f. Schlesw.-Holst.-Lauenb. Gesch. VII, Repert. S. 56.
32. JØRGEN KIELDSSEN, Provst i Vends Herred, hans Dom mellem Erik Bilde 3. Septbr.
og Hr. Mads Hvid, Sognepræst i Brænderup og Ore Sogne, hvem han be-
talt have modtaget Skjænk og Gave ved Begravelser. Da Vidne staar mod
der Provsten Sagen for »tilbørlige Dommere«. — (*Uby Kirke*), 3. September.
i Kirkehist. Saml. 3. R. V. 618—19.
33. Skrivelse fra en UNEVNT, hvori omtales, at der er ankommet en dansk 3. Septbr.
et Følge paa 50 Md. — *London*, 3. September. (Engelsk.) Hist. Manusc.
of the Earl of Westmoreland a. o. S. 393.
4. HUGONIS GROTH ad Ludovicum Camerarium, reginæ Sveciæ apud Ordines 5. Septbr.
gii legatum, epistola, in qua veretur, ne princeps elector Palatinus sinceri
rege expectandum habeat. — *Lutetia*, 15. Septembris. Hugonis Grotii Epi-
st. 45.
5. Optegnelser af Statssekretær WINDEBANK om, hvad han har foretaget sig 11. Septbr.
aværelse. Bl. a. nævnes de danske Gesandter. — 11. Sept. (Engelsk.)
Ser. 1640—41 S. 46.
6. K. CHR. IV.'s Skrivelse til D. (Johan) Borchardsen, Biskop i Ribe Stift, 13. Septbr.
ig ikke skal gaa videre med den paabudte Oprettelse af Gymnasiet i Ribe
Befæstning Glycksstad, d. 13. Sept. Thorup, Hist. Efterr. om Ribe Cathedral-
skole.
7. K. CHR. IV. befaler Domkapitlerne i Viborg, Aars og Ribe ikke videre 13. Septbr.
Indretningen af Gymnasierne, da Kongen har erfaret, at der skal være ad-
eligheder derved. — *Glyckstadt*, 13. Septbr. Udt. i Hübertz, Aktst. vedk. Aarhus II. 81.
8. Sekretær VANE skriver til Sekretær Windebank, at hverken Kongen eller 14. Septbr.
og et om, hvad den danske Gesandts Ærende er. — *York*, 14. Sept. (Engelsk.)
Ser. 1640—41 S. 60—61.
9. Sir THOMAS ROES Brev til Vane, hvori han bl. a. udtaler om Korfitz Ulfeldt, 14. Septbr.
ing Mand, Kongen havde hævet op over den Plads, hans Erfaring kunde
bestemt paa at skabe sig sin Lykke ved at rette sig efter Forholdene og
tremmen. — 14. Septbr. Udt. i Fridericia, Danmarks ydre polit. Historie 1629—
10. K. CHR. IV. meddeler K. Karl I, at han har givet Henry Burdorff Til- 15. Septbr.
ende Teglsten ved en mærkelig Opfindelse, uden Træ, kun med Stenkul
et i Glycksborg og Omegnen, men da der findes Folk i England, som ere
denne Kunst, beder han om, at Burdorffs Søn John maa faa Lov at tage
i hjem. — 15. Sept. (Latin.) Udt. p. Eng. i Macray, Third Report S. 73.
11. Efter anf. Skr. III. 267 er den angivne Datum 17. Sept. en Trykkefejl for: 18. Septbr. 18. Septbr.

1640.

18. Septbr.

*16041. JØRGEN BRAHE, FALCK GIØE, GUNDE ROSENKRANDS, FRANDS LYKKE, HENNING VALCKENDORPH, ERIK QVITZOW, JØRGEN MARSVIN og HENNING POVISK, Tyge Brahes Slægtninge, advare Eskild Giøe og Oluf Daa, Værgerne for hans Børn, mod at lade noget fremkomme i Talen over hans Lig, der kan være Axel Brahe præjudicerligt, og opfordre dem til at følge hans Slægts og Venners Raad. — *Odense*, d. 18. Septembris. Brasch, Vemmetoftes Hist. I. 154—155. En Rettelse til Dateringen i III. 267.

18. Septbr.

*16042. OLUF DAAE og ESKILD GIØE, som Værger for Tyge Brahes Børn, paa-lægge Otte Giøe t. Thurebyholm, der skal tale over Tyge Brahes Grav, at erklære, at Arvingerne ej ville befatte sig med hans efterladte Gods, før hans Kreditorer ere betalte, men at de ville forsvare hans gode Navn og Rygte. — *Odense*, d. 18. Septembris. Brasch, Vemmetoftes Hist. I. 153. Kirkehist. Saml. 3. R. V. 802—03.

19. Septbr.

*16043. Forestilling fra den gottorpske Afsending, Præsident JOHAN ADOLPH v. KIELMAN, til Kejseren, hvori han gjør Indsigelse mod Hertugerne af Würtembergs samt Land- og Markgreverne af Hessens og Badens Ret til Sæde i det fyrstelige Raad foran K. af Danmark som Hert. af Holsten. — *Regensburg*, 19. Sept. (Tydsk.) Brudst. i Raften, Verz. d. Handschrift. d. Kieler Universitätsbibl. I. 193.

20. Septbr.

*16044. Sekretær VANE skriver til Sekretær Windebank, at de danske Gesandter ere komne, og at de i Morgen skulle have Audients hos K. af England. — 20. Sept. (Engelsk.) State Papers. Dom. Ser. 1640—41 S. 79—80.

20. Septbr.

*16045. Optegnelser af Statssekretær WINDEBANK om, hvad han har foretaget sig i Kongens Fraværelse. Bl. a. nævnes den danske Gesandts Forslag med Hensyn til en bedre Forstaaelse med Huset Østrig. — 20. Sept. (Engelsk.) State Papers. Dom. Ser. 1640—41 S. 79.

26. Septbr.

*16046. HUGONIS GROTH ad Axelum Oxenstjernam, regni Sveciæ cancellarium, epistola, in qua scribit, imperatorem omni modo agere dici, ut regina mater Sveciæ regi Daniæ nubat, Pomeraniamque habeat dotalem, ut sic rex Daniæ bello in Svedos implicetur. — *Lutetia*, 6. Octobris. Hugonis Grothii Epistolæ 1687 S. 647.

26. Septbr.

*16047. HUGONIS GROTH ad Ludovicum Camerarium, reginæ Sveciæ apud Ordines fœderatos Belgii legatum, epistola, in qua rumorem, imperatorem, ut regina mater Sveciæ Daniæ regi nubat et pro dote jus Pomeraniæ afferat, laborare, commemorat; neque tamen credit, Daniæ regem hac ætate bellum in Svedos appetere, neque, si id velit, Daniæ principes id situros esse. — *Lutetia*, 6. Octobris. Hugonis Grothii Epistolæ 1687 S. 647—48.

29. Septbr.

*16048. HENRICH TORCHELSEN, Borger i Odense, bekjender at have laant af M. Jacob Sperling 100 Rdlr., som sal. Jens Ansgarris har skjænket til fattige Enker og faderløse Børn i Odense, hvorfor han forpligter sig aarlig at forrente Summen med 6 Rdlr. — S. Mikkelssdag. Udt i Saml. t. Fyens Hist. og Topogr. IV. 222.

30. Septbr.

*16049. Kurf. KARL LUDVIG af Pfalz beder Sir Thomas Roe om at arbejde for, at K. af Danmarks Mægling ikke bliver til hans Skade. Han har takket Kongen for hans Tilbud om at skaffe ham frit Lejde til Regensburg og bedt ham om at virke for, at hans Interesser ikke bleve forsmættede ved den almindelige Forhandling. — *The Hague*, ^{30. Sept.} 10. Oct. (Engelsk.) State Papers. Dom. Ser. 1640—41 S. 120—21.

30. Septbr.

*16050. Sekretær VANE skriver til Sir Thomas Roe, at de danske Gesandter sidste Søndag toge Afsked fra Hans Majestæt. Deres Ærende var at mægle mellem Kongen og Skotterne, hvad han paa en høflig Maade afviste. De havde tre Audientser, og Kongen

1640.

om de havde noget Mandat med Hensyn til den Handelstraktat, Sir Thomas
 ort de indledende Skridt til sammen med K. af Danmark, hvilket de be-
 paa bød Kongen ham at forhandle med dem om Handelstraktaten. uden at
 til noget Resultat. — *York*, 30. Sept. (Engelsk.) *State Papers. Dom. Ser.*

. Traktat mellem DANMARK og ENGLAND, sluttet i Flensborg mellem Septembri.
 og Sir Thomas Roe. — Sept. (Uden Dag.) (Latin.) Udt. p. Eng. i Macray,
).

Memorial fra den gottorpske Afsending, Præsident JOHAN ADOLF v. KIELMAN, Septembri.
 lige Afsendinge, hvori han nedlægger Indsigelse mod Staden Hamburgs Ret til
 handlingerne paa Rigsdagen i Egenskab af Rigestad. — Uden Datum. (Tysk.)
 vers. d. Handschrift. d. Kieler Universitätsbibl. I. 193. Jvfr. Nr. 8479.

K. KARL I.'s Brev til K. Chr. IV. angaaende de Forestillinger, der ere 1. Octobr.
 Forholdene i Skotland af dennes Gesandter Corniflix Ulfeld og Greg. Krabbe,
 a har meddelt nogle Klager over Misligholdelse af Handelstraktaten. —
 Latin.) Udt. p. Eng. og Brudst. i Macray, Third Report S. 58.

Sekretær VANE skriver til Sekretær Windebank, at de danske Gesandter 1. Octobr.
 ge Afsked med Kongen. Deres Ærende var at mægle mellem Kongen og
 er. — *York*, d. 1. Oktober. (Engelsk.) *State Papers. Dom. Ser.* 1640—41 S. 128—29.

Optegnelser af Statssekretæren WINDEBANK om, hvad han har foretaget 2. Octobr.
 raværelse, der nævnes bl. a. den danske Gesandt. — 2. Oct. (Engelsk.)
Ser. 1640—41 S. 132.

JOHANNES MEURSIUS FILIUS Isaacum Vossium hortatur, ut Jacobum Marci, 3. Octobr.
 gdunensem, de absolvendo libello suo de dominio Cretæ admoneat. —
 obris. Meursii Opera XI. 665.

HUGONIS GROTH ad Ludovicum Camerarium, reginæ Sveciæ apud Ordines 3. Octobr.
 legatum, epistola, in qua credit, regem Daniæ, si turbas in Svedia movere
 enturum esse, præsertim ubi inter Svedos et Batavos aliquid actum in-
 bitandum esse, quin, ut vectigalia sua tueatur, Hispanorum et Anglorum
 . — *Lutetiæ*, 13. Octobris. Hugonis Grothii Epistolæ 1687 S. 648—49.
 fr. Fridericia, Danmarks ydre polit. Historie 1629—1660 II. 146. 4. Octobr.

K. CHR. IV.'s og Hert. FREDERIK III. af Gottorps aabne Brev, at der den 5. Octobr.
 oldes en Kvartalsret i Staden Slesvig. — *Schloß Gottorf*, d. 5. Octobris.
 Forordn.

J. KRAKOWITZ, pastor Germanicus Sorø, ad D. Casp. Brochmannum, 7. Octobr.
 dicum, de inquisitione in profectum juniorum et rudiorum in ecclesia
 anorum, d. 7. Octobr. Ny kirkehist. Saml. III 208—10.

HUGONIS GROTH ad Ludovicum Camerarium, reginæ Sveciæ apud Ordines 10. Octobr.
 egatum, epistola, in qua consilium ejus, Daniæ regem, ut aliquid pro
 tet, impellere conandi, probat, sed credit, eum ad amicitias Hispanicas
 um respicere. — *Lutetiæ*, 20. Octobris. Hugonis Grothii Epistolæ 1687 S. 649.

K. CHR. IV. befaler, at Præsterne ikke maa nægte nogen Fredløs offentlig 12. Octobr.
 de skulle derpaa angive ham for Øvrigheden, for at han kan afsone
 October. Rothe, Rescripter III. 341.

- 1640.
13. Octobr. *16062. N. N.'s Brev, hvori det bl. a. omtales, at »vi have her» (nous avons ici) Chr. Ulrik (Gyldenløves) Elskerinde, som er fortvivlet over hans Død, og hvem han havde lovet at ville ægte, selv mod K. af Danmarks Ønske. — *Køln*, 23. Octobr. (Fransk.) Brudst. i Fridericia, Danmarks ydre polit. Historie 1629—1680 II. 244.
15. Octobr. *16063. Pr. KARL af England takker K. Chr. IV. for hans Brev, hvori denne havde opfordret ham ad omnem bonæ mentis palæstram, og udtaler Haabet om, at han vil kunne vise sig en saadan Onkel værdig. — *Windsor*, 15. Oct. (Latin.) Udt. p. Eng. og Brudst. i Macray, Third Report S. 60.
17. Octobr. *16064. HUGONIS GROTH ad Ludovicum Camerarium, reginæ Sveciæ apud Ordines fœderatos Belgii legatum, epistola, in qua credit, regem Daniæ, quamvis male Svedis velit, ordinum regni auctoritate tamen retineri, ne iis noceat. — *Lutetiæ*, 27. Octobris. Hugonis Grothii Epistolæ 1687 S. 650.
17. Octobr. *16065. Brev fra SALVIUS til Axel Oxenstjerna, hvori omtales K. Chr. IV.'s Virksomhed for at faa Grevskabet Pinneberg i sin Besiddelse. — D. 17. Oct. (Svensk.) Udt. og Brudst. i Cronholm, Trettioåriga kriget och underhandlingarne i Tyskland II, 1. 98.
17. Octobr. *16066. Dr. HENRIETTA MARIA takker K. Chr. IV. for et Brev, der var overbragt hende af hans Gesandter Corn. Ulefeld og Greg. Crabbe. — *Westm.*, 17. Oct. (Latin.) Udt. p. Eng. i Macray, Third Report S. 60.
18. Octobr. 8493. Hofman, Efterretn. om Danske Adelsmænd III. 224. Tydsk Overs. i Slinge, Gesch. Christ. IV. durch Schlegel II. 67 (med Datum den 21 Oct.)
19. Octobr. *16067. Optegnelser af Statssekretæren WINDEBANK om, hvad han har foretaget sig i Kongens Fraværelse. Bl. a. skrev han til Statssekretær Vane en Bemærkning om K. af Danmarks ældste Søns Titler. — 19. Oct. (Engelsk.) State Papers. Dom. Ser. 1640—41 S. 181.
21. Octobr. *16068. Sekretær VANE skriver til Sekretær Windebank, at K. af Danmarks ældste Søn har samme Titel, som K. af England giver Pr. af England, nemlig Celsitudo ikke Serenitas. — *York*, 21. Oct. (Engelsk.) State Papers. Dom. Ser. 1640—41 S. 188.
23. Octobr. *16069. Sekretær VANE skriver til Sekretær Windebank, at K. af England har gjort Vanskeligheder ved at give Pr. af Danmark Titlen »Serenissimo», men han har tilsidst formaaet ham dertil. — *York*, 23. Oct. (Engelsk.) State Papers. Dom. Ser. 1640—41 S. 192—93.
23. Octobr. *16070. SIDNEY BERE skriver til Sekretær Windebank, at Brevet til Pr. af Danmark, som er omtalt i Sir Vanes Brev, ikke vil følge hermed, da hans Majestæt vil tale mere med ham derom i Morgen. — *York*, 23. Oct. (Engelsk.) State Papers. Dom. Ser. 1640—41 S. 193.
24. Octobr. *16071. K. CHR. IV.'s og Hert. FREDERIK III. af Gottorps Mandat, hvorved det under Trudsel af militær Exekution befales alle inden 14 Dage at indbetale deres Restancer af den skyldige Kontribution til Landekassen. — *Schloss Gottorff*, d. 24. Octobris. (Tydsk.) Særtr. af Forordn.
24. Octobr. *16072. HUGONIS GROTH ad Ludovicum Camerarium, reginæ Sveciæ apud Ordines fœderatos Belgii legatum, epistola, in qua metuit, ne princeps elector Palatinus nihil apud regem Daniæ, privatis rebus impense studentem et ob id Austriacas gratias captantem, nunc vero etiam filii morte efferatorem, efficere possit. — *Lutetiæ*, 3. Novembris. Hugonis Grothii Epistolæ 1687 S. 651.
25. Octobr. *16073. Sekretær VANE sender Sekretær Windebank Pr. af Danmarks Brev in forma og ønsker, at han skal overrække de danske Gesandter det. — *York*, 25. Oct. (Engelsk.) State Papers. Dom. Ser. 1640—41 S. 195—96.

1640.

- HR. IV.'s Rettertings Dom mellem Eskild Gøye t. Brandholm og paa den ene, Falk Gøye t. Hvidkilde paa den anden Side angaaende sket ved Tyge Brahes Begravelse, hvilket kjendtes ved Magt. — ober. Udt. og Brudst. i Kirkehist. Saml. 3. R. V. 801—05.**
- svenske Agent i Hamburg SALVIUS** tilskrifer Rigskansleren Axel den danske Kommissær Buckwaldt »inter pocula» har fortalt, at og Braunschweig havde isinde at slutte Forbund, og at det danske rttet til Altona. — *Hamburg*, 30. Oct. Brudst. i Cronholm, Trettioårigene i Tyskland I, 2. 484, Anm.
- HR. IV. paalægger Gunde Lange at paase, at Jens Bang strax be- paa den ham tilstaaede Plads, samt at han nøjagtig holder sig til elagt Kongen. — D. 31. October. Wulff, Jens Bang S. 156.**
- ONIS GROTII ad Ludovicum Camerarium, reginæ Sveciæ apud Ordines um, epistola, in qua existimat, Daniæ regem in nothi morte plus quam quod queratur, quando illum Hispano militasse satis constet; Dani cum Batavis de piscatu non facile sedatum iri. — Lutetia, 31. Octobr.**
- ONIS GROTII ad Guilielmum Grotium epistola, in qua arbitratur, is et Batavis satis male velit, nihil tamen magni facturum esse. — is. Hugonis Grotii Epistolæ 1687 S. 906.**
- f. KARL LUDVIG af Pfalz skriver til Sir Thomas Roe, at det lader til, e ikke ved, at Hert. af Baiern havde underkastet Striden med ham ling. Han har sendt Bud til K. af Danmark om Sagen og for at komme til ham for den Sags Skyld. — Hague, 1²/₃ Nov. (Engelsk.) 1640—41 S. 241.**
- nsilium MEDICORUM de morbis inter nautas Regios grassantibus. — 5. Novbr.**
- , die 5. Novembr. Bartholini Cista medica S. 489—42.**
- ONIS GROTII ad Ludovicum Camerarium, reginæ Sveciæ apud Ordines tum, epistola, in qua judicat, similitatem Svecorum cum Dano in am esse. — Lutetia, 17. Novembris. Hugonis Grotii Epistolæ 1687 S. 654.**
- ONIS GROTII ad (Johannem Adlerum) Salvium epistola, in qua, Batavos res ad Danos legatos ivisse, commemorat. — Lutetia, 1⁷/₁₇ Novembris. 1687 S. 654—55.**
- kast til K. CHR. IV.'s Svar paa de skotske Lords Bøn om, at han em og K. Karl I.; han meddeler, at han har sendt et Gesandtskab til istepunkterne ordnede ad fredelig Vej. — Glückstadt, 10. Nov. (Latin.) Third Report S. 59.**
- ORG. ANDR. RICHTERI ad Gerardum Joannem Vossium epistola, in qua um nominat. — Lugd. ad Rhenum, X. Kal. Decembr. Ger. Joan. Vossii**
- UGONIS GROTII ad Ludovicum Camerarium, reginæ Sveciæ apud Ordines atum, epistola, in qua, quid legatus in Daniam missus in Palatino sit, scire optat. — Lutetia, 24. Novembris. Hugonis Grotii Epistolæ**

1640.
18. Novbr. 8509. Særtr. af Forordn.
- ante 20. Novbr. *16086. D. JOACHIM JUNGIUS skriver til Daniel Ranzow, Provst i Klosteret i Ietzeho, der ønsker en Præceptor for sin Brodersøn først hjemme i Holsten og derpaa ved fremmede Akademier, at han har talt med en Studiosus juris derom, og at denne ikke er uvillig til at overtage Hvervet; han udbeder sig nærmere Besked. — (Uden Datum.) (Tydsk.) *Avé-Lallemant, Des Dr. Joach. Jungius Briefwechsel S. 129.*
20. Novbr. *16087. D. JOACHIM JUNGIUS underretter Daniel Ranzow, Provst i Klosteret i Ietzeho, om de Betingelser, paa hvilke et Par Mænd ville overtage Præceptorpladsen paa en Udenlandsrejse eller hjemme i Holsten. — *Hamburg, 20. Nov. (Tydsk.) Avé-Lallemant, Des Dr. Joach. Jungius Briefwechsel S. 128.*
21. Novbr. *16088. HUGONIS GROTIJ ad Axelium Oxenstjernam, regni Sveciæ cancellarium, epistola, in qua commemorat, Bavarum non recusare, quominus rex Daniæ et electores conciliandæ paci operam dent. — *Lutetiæ, 1. Decembris novi Calendarii. Hugonis Grotii Epistolæ 1687 S. 656—57.*
21. Novbr. *16089. HUGONIS GROTIJ ad Ludovicum Camerarium, reginæ Sveciæ apud Ordines fœderatos Belgii legatum, epistola, in qua commemorat, regem Daniæ haud dubie scripturum esse, ut regiones Oldenburgicæ et Bremensis ab armis liberentur, sed hoc tempore litteras eorum, qui magnas copias non habeant, sperni. — *Lutetiæ, 1. Decembris. Hugonis Grotii Epistolæ 1687 S. 657, 906—07.*
23. Novbr. *16090. K. CHR. IV.'s Brev til Christen Thomesen Sehested, hvori han bl. a. skriver, at Banér og hans Selskab har gjort ham en god Tjeneste, idet de have drukket Greven af Schaumburg ihjel, »hvorudover det Grevskab Pinneberg er faldet mig og Bert. Frederik hjem igjen«. — 23. Novembris. Udt. og Brudst. i *Fridericia, Danmarks ydre polit. Historie 1629—1660 II. 152.*
25. Novbr. *16091. K. CHR. IV.'s Kreditiv til K. Karl I. for Oberst Cocheran, som han sender for at mægle i Følge Opfordring fra det skotske Parlament. — 25. Nov. (Latin.) Udt. p. Eng. i *Macray, Third Report S. 73.*
28. Novbr. *16092. HUGONIS GROTIJ ad Ludovicum Camerarium, reginæ Sveciæ apud Ordines fœderatos Belgii legatum, epistola, in qua refert, se Paulio affirmasse, in Daniæ regis ad pacem conciliandam opera utendo nihil esse, quod Svedis displiciturum sit. — *Lutetiæ, 8. Decembris. Hugonis Grotii Epistolæ 1687 S. 658.*
1. Decbr. *16093. Sir WILLIAM CALLEY skriver til Richard Harvey, at Kurf. af Pfalz formentlig endnu er i Danmark. — *Burdop, 1. Dec. (Engelsk.) State Papers. Dom. Ser. 1640—41 S. 293—94.*
2. Decbr. 8518. *Jvfr. Fridericia, Danmarks ydre polit. Historie 1629—1660 II. 268.*
5. Decbr. 8520. Særtr. af Forordn.
5. Decbr. *16094. HUGONIS GROTIJ ad Ludovicum Camerarium, reginæ Sveciæ apud Ordines fœderatos Belgii legatum, epistola, in qua commemorat, Danam nobilitatem non facile ferre, suam quietem, securitatem ac reditus ob controversias regno inutiles turbari. — *Lutetiæ, 15. Octobris (for: Decembris). Hugonis Grotii Epistolæ 1687 S. 659.*
7. Decbr. *16095. HANNIBAL SESTED beretter K. Chr. IV. om sine Forhandlinger i Spanien. — $\frac{7}{17}$. Dec. Brudst. i *Aarsberetn. fra Geheimæarch. VI. 17, Anm., 27, Anm.*

1640.
 6. Den kejserlige Gesandt i Hamburg Lötzw skriver til Kejseren, at Interposition vil bringe alt til at strande, og udbeder sig Instrux til at for-
 alvius. — 18. Decbr. (Tydsk.) Udt. og Brudst. p. Dansk i Fridericia, Danmarks ydre
 29—1660 II. 160, jvfr. 161.
7. K. CHR. IV. befaler Lensmanden Frederik Urne at lade Laurits Randulf
 mart der er fældet Dom over ham. — *Koldinghus*, 10/12. Udt. i Brasch, Gamle
 ved S. 235—36. 10. Decbr.
8. CORFITZ WLLFFELDS Relation til K. Chr. IV. om hans Gesandtskab til
 2. Dec. Udt. p. Eng. i Macray, Third Report S. 60. 12. Decbr.
9. HUGONIS GROTIJ ad Ludovicum Camerarium, reginæ Sveciæ apud Ordines
 gii legatum, epistola, in qua probat, principem electorem Palatinum iter ad
 facere, refertque, Svecos se Batavis contra Danum obligare noluisse. —
 ecembris. Hugonis Grotii Epistolæ 1687 S. 661. 12. Decbr.
10. K. CHR. IV. befaler E. Grubbe at erklære, hvorfor Magistraten i Aars
 sig efter Forordningen af 1619. — *Koldinghus*, 18. Decbr. Udt. i Håberts,
 us II. 81. 18. Decbr.
11. HUGONIS GROTIJ ad Ludovicum Camerarium, reginæ Sveciæ apud Ordines
 ii legatum, epistola, in qua refert, Daniæ legatum in Hispania ita gratiosum
 at honores plane insoliti ei contigerint. — *Lutetiæ*, 28. Decembris. Hugonis
 387 S. 661—62. 18. Decbr.
12. HUGONIS GROTIJ ad Axelium Oxenstjernam regni Sveciæ cancellarium,
 ia refert, legatum Daniæ in aula Hispanica magnitudinem Danicam mire
 e ab Olivare honores, qui numquam legatis aliis, habitos esse. — *Lutetiæ*,
 Hugonis Grotii Epistolæ 1687 S. 662 19. Decbr.
13. Resolution af LANDDAGEN I KIEL navnlig angaaende nogle Godsers Skatte-
 lager over Indkvarteringen, m. m. — 20. Decb. (Tydsk.) Udt. i Ratjen, Verz.
 Kieler Universitätsbibl. III. 103—04. 20. Decbr.
- Samtidig Tryk 2 Bl. 21. Decbr.
14. K. CHR. IV.'s og Hert. FREDERIK III. af Gottorps aabne Brev, hvorved
 dupli befales rettelig at indbetale den paa den sidste affholdte Landdag i
 Skat paa 6 Rdlr. af hver Plov og hver 1000 Rdlrs Rente. — *Schloss*
 Decembris. (Tydsk.) Særtr. af Forordn. 23. Decbr.
15. HUGONIS GROTIJ ad Ludovicum Camerarium, reginæ Sveciæ apud Ordines
 legatum, epistola, in qua commemorat, principem electorem Palatinum
 quid ab imperatore et Bavaro expectare debeat, intellecturum esse. —
 arii. Hugonis Grotii Epistolæ 1687 S. 663. 26. Decbr.
16. K. CHR. IV. affordre J. Beck Erklæring i Anledning af Henrik Gylden-
 os Begjæring om at mageskifte Gods i Christianstads Len og Kjørsinge-
 i Krongods i hint Len og jus patronatus til Østerlef Kirke. — *Kjøb*,
 i Vedel Simonsen, Elvedgaards Hist. I. 131—32. 28. Decbr.
17. Fru Karine Langes (gift med Christoffer Gjæ) og Søkendes Slægt-
 rik Henriksen Gyldenløwe og Fru Gyrete Raffn (fremlagt paa Nedenæs
 10.) Norske Saml. III. 475—76.

1640.

*16108. Succincta narratio quomodo a Daniæ rege legati dominorum Ordinum generalium fœderatorum Belgii excepti fuerint. — Danske Saml. V. 84. Jvfr. Fridericia, Danmarks ydre polit. Historie 1629—1660 II. 228—30, 237. — Ogsaa særskilt trykt p. Latin (Hafnæ 1640), Tydsk og Hollandsk.

*16109. Dr. CHRISTINA (Formynderregeringen) forsikrer Pr. Christian om hendes kjærlige Interesse for ham og hans Gemalinde. — (Svensk.) Overs. p. Dansk i Slange, Christ. IV.'s Hist. S. 1021—22.

c. 1640.

c. 1640.

*16110. ERICUS OLAI (Torm) meddeler Otto Krag t. Trudsholm, Kongens øverste Sekretær, at han forgjæves har søgt at formaa Longomontanus til at stille den ønskede Nativitet, samt at det har været umuligt at skaffe en omspurgt tydsk Skolemester. — Danske Mag. 4. R. II. 238, Anm.

*16111. Consultatio de modis Lutheranos principes ad ecclesiæ communionem reducendi; inter episcopatus, de quibus, ut ab Catholicis obtineantur, postulandum est, Slesvicensis nominatur. — Moser, Patriotisches Archiv VI. 367—89.

1641.

1641.

1. Januar. *16112. K. CHR. IV.'s Ordre, hvorved der tillægges Bgm. i Kjøbenhavn Jacob Michelsens Hustru 25 Rdlr. Spec. — *Koldingh.*, 1. Jan. Udt. i Nye Danske Mag. II. 6.
1. Januar. *16113. Hert. JOACHIM ERNST af Slesvig og Holsten (Pløen) opfordrer sine Brødre Hert. Frederik og Philip til at meddele sig deres Mening, om det ikke er rigtigt, at de i en fælles Skrivelse forlange deres Andel af de schauenburgske Lande af K. Chr. IV. og Hert. Frederik. — *Auf Unserm Hause Pløen*, d. 1. Januarii. (Tydsk.) Warnstedt, Die Oldenburger u. Brandenburger Erbansprüche auf Schleswig-Holstein S. 73—74.
1. Januar. *16114. Indberetning fra DE BRANDENBURGSKE GESANDTER paa Rigsdagen i Regensburg, hvori de meddele, at de have foreslaaet at afsende gennem K. af Danmark til den forestaaende svenske Rigsdag en Skrivelse, hvori de foreslaa en fast og evig Fred. — *Regensburg*, 1. Jan. (Tydsk.) Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg I. 700—01.
2. Januar. *16115. CHRISTOPHORI FORSTNERI ad Nicolaum Perdricium epistola, in qua svadet, ut imperator laboret, ut fœdus contra Gallos fiat; sperat, Daniæ regem illud fortasse adiuturum esse. — *Ex Museo*, prid. Id. Januar. Le Bret, Magazin f. Staats- u. Kirchengesch. V. 234—50.
8. Januar. *16116. K. CHR. IV.'s Brev til Korftz Ulfeldt, hvori han bl. a. udtaler, at Riget burde betale ham de Penge, han havde lovet Arnim, thi hvis denne fik nogen hastig Fremgang, »da vil jeg vel komme til Rette med de Dannemænd i Sverig, hvor stolte og kloge de og lader dem tykkes med deres Alliancer, de sende over min Hals«. — 3. Jan. Udt. og Brudst. i Fridericia, Danmarks ydre polit. Historie 1629—1660 II. 150.
4. Januar. *16117. Hr. KJELD CHRISTENSEN bevidner, at han paa Willerupgaard (o: Ellerupgaard) har hørt en Kvinde tale med Fru Karen Dyre om en Buddike med noget hvidt Pulver, som Niels Arenfeld og Kvinden skulle have haft mellem sig, men at han ikke ved, hvor vidt det var skadeligt eller tjenligt. — *Hiellerslev Præstegaard*, d. 4. Januarii. Dansk Museum Juli—December 1782 S. 391—92.

1641.

- K. CHR. IV. befaler E. Grubbe at tiltale og tage Dom over Borgmestrene d Forordningen i nogle Aar ere forblevne ved deres Bestilling. — *Kol-Udt. i Hüberts, Aktst. vedk. Aarhus II. 81.* 7. Januar
- K. CHR. IV.'s Mageskiftebrev med Henning Valckendorf, hvorved Kronen Skaarup og Aaby mod to Gaarde i Tved og to i Hundstrup Sogn. — Brudst. i Saml. t. Fyens Hist. og Topogr. IX. 86-87. 7. Januar.
- JOHANNIS DURÆI ad Gerardum Joannem Vossium epistola, in qua actiones et Daniæ theologis commemorat. — *Amstelodami, Jan. 17.* Ger. Joan. 4-26. 7. Januar.
- HUGONIS GROTH ad Ludovicum Camerarium, reginæ Sveciæ apud Ordines egatum, epistola, in qua existimat, Batavos et Svedos apud Danum et fama fœderis inter se, etsi nondum confecti, frui posse; refert, regem comitatus Scauwenburgici ab imperatore impetrandæ inhiare dici. — rii. Hugonis Grothi Epistolæ 1687 S. 665. 9. Januar.
- Skrivelse fra Hert. JOACHIM ERNST, FREDERIK og PHILIP af Slesvig og r. IV., hvori de opfordre ham til at overlade dem den dem tilkommende iburgske Lande. — *Ploen und Norburg, 9.-14. Jan. (Tydsk.)* Brudst. og Oldenburger u. Brandenburger Erbensprüche auf Schleswig-Holstein S. 74. 9.-14. Januar
- ml. t. Fyens Hist. og Topogr. IX. 43-44. 11. Januar.
- De BRANDENBURGSKE GESANDTER paa Rigsdagen i Regensburg meddele lhelm, at der vil blive afsendt 3 Skrivelser med Forslag om Fred til f Danmark skal anmodes om at lade overlevere i Sverig gjennem sine har han paataget sig Mæglingen i den kurpfalziske Sag. — *Regensburg, sk.)* Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg I. 701-04. 11. Januar.
- Biskop NIC. KROKJUS i Wexiø opfordrer Axel Oxenstjerna til at oprette Wexiø for at forhindre Ungdommen i at gaa til Danmarks Akademi — *Wexiø, 13. Januar.* Wieselgreen, Smålandske Archivet III. 111-12. 13. Januar.
- fr. Fridericia, Danmarks ydre polit. Historie 1629-1660 II. 148-49. 16. Januar.
- Brev fra SALVIUS til Axel Oxenstjerna, hvori omtales, at den franske mmelig arbejdet for, ved Hjælp af K. af Danmarks Paavirkning at for ikke at slutte en Partikulærtraktat, hvorved Pommern overlodes til Jan. (Svensk.) Udt. i Cronholm, Trettioåriga kriget och underhandlingarne i Tysk- 16. Januar.
- HUGONIS GROTH ad Ludovicum Camerarium, reginæ Sveciæ apud Ordines egatum, epistola, in qua arbitratur, principem electorem Palatinum rem n non facturum esse, tum ob alia, tum quia Danus investituram comi-gici ab imperatore calide expetat. — *Lutetiæ, 26. Januarii.* Hugonis Grothi -66. 16. Januar.
- K. CHR. IV.'s Svarskrivelse til Hert. Joachim Ernst, Frederik og Philip lsten (Jfr. Nr. *16122), hvori han minder dem om, at de ikke kunne ia mere end, hvad der tilkommer dem efter de gamle Fordrag og - *In Unser Vestung Christians Preiss, d. 17. Januar. (Tydsk.)* Warnstedt, randenburger Erbensprüche auf Schleswig-Holstein S. 74-75. 17. Januar.
- Skrivelse fra Brødrene, Hert. JOHAN CHRISTIAN, ERNST GÜNTHER, GEORG NST af Slesvig og Holsten til Hert. Joachim Ernst af Slesvig og Holsten, 18. Januar.

1641.

hvori de bebrejde ham ikke at have medoptaget deres Arvekrav paa de schauenburgske Lande i hans Skrivelse til K. af Danmark. — *Sonderburg*, d. 18. Januarii. (Tydsk.) Brudst. i Warnstedt, Die Oldenburger u. Brandenburger Erbansprüche auf Schleswig-Holstein S. 75—76.

18. Januar. *16129. SEX TINGHØRINGSMÆND PAA HADERSLEV HERREDSTING erklære, at de ikke kunne give noget Vidnesbyrd, efterdi 2 af deres Medbrødre have forladt Tinget, inden det var »splittet«. — D. 18. Januar. Stemann, Schleswigs Recht und Gerichtsverf. in 17. Jahrh. S. 158.

23. Januar. *16130. HUGONIS GROTH ad Ludovicum Camerarium, reginæ Sveciæ apud Ordines fœderatos Belgii legatum, epistola, in qua nihil magni pro electore Palatino a rege Daniæ hoc tempore expectat. — *Lutetia*, 2. Februarii. Hugonis Grothi Epistolæ 1687 S. 666—67.

25. Januar. *16131. Lægen CÖSTER skriver til Worm, at Prinsen med stor Fornøjelse har gennemlæst hans Dissertatio de Aureo Cornu, for hvilken han kan være sikker paa en stor Belønning. Fra Prinsessen skulde han forhøre, om han aldrig havde undersøgt en Runesten, der formentlig stod ved Stubbekjøbing. — *Anderskov*, d. 25. Januar. (Latin.) Brudst. i dansk Overs. i Wolff, Journal for Politik 1825 III. 200—01.

30. Januar. *16132. HUGONIS GROTH ad Ludovicum Camerarium, reginæ Sveciæ apud Ordines fœderatos Belgii legatum, epistola, in qua et Batavos et Svedos vectigalibus Danicis infestos esse declarat. — *Lutetia*, 9. Februarii. Hugonis Grothi Epistolæ 1687 S. 667—68.

31. Januar. *16133. Hert. JOACHIM ERNST af Slesvig og Holstens Skrivelse til sine Brødre (Hert. Frederik og Philip), hvori, i Modsætning til Kongens Skrivelse af 17. Januar (se Nr. *16127), fremhæves, at gamle Overenskomster og Delingsrecesser ikke kunne være til Hinder for deres Ret til Andel i pinnebergske Lande; en fælles Henvendelse til Kejseren tilraades. — *Auff unserm Hause Ploen*, d. 31. Jan. (Tydsk.) Brudst. i Warnstedt, Die Oldenburger u. Brandenburger Erbansprüche auf Schleswig-Holstein S. 76—77.

1. Febr. *16134. K. CHR. IV.'s og Hert. FREDERIK III. af Gottorps aabne Brev, at der d. 3. Maj d. A. skal holdes en almindelig Landret for Hertugdømmerne paa Gottorp. — *Schlosz Gottorff*, d. 1. Februarii. (Tydsk.) Særtr. af Forordn.

1. Febr. *16135. HADERSLEV HERREDS TINGSVIDNE, at Herredsfogden Jørgen Pedersen Nygaard har lovlig paa Tinget »forlagt» sit forrige Signet, som han mener har været misbrugt, og ladet sig gjøre et nyt. — 1. Februar. Stemann, Schleswigs Recht und Gerichtsverf. in 17. Jahrh. S. 158.

1. Febr. *16136. CHRISTOFFER HVAS (t. Hennegaard) overdrager ved Mageskifte til K. Chr. IV. nogle Gaarde i Kæstkier i Lunde Sogn og i Lundager By mod andet Gods i Vribsøp i Outrup Sogn. — *Kolding*, 1. Feb. Udt. i Hvas, Personer og Familier af Navnet Hvas II. 99.

1. Febr. *16137. D. OLUF WORMS Brev til Thomas Bartholin, i hvilket han beder ham om at hilse (Vitus) Bering, hvem han fra Biskoppen Jesper Brochmand skulde anmode om snarest at komme til Kjøbenhavn. — 1. Februar. Brudst. p. Dansk i Hist. Tidsskr. 5. R. I. 6.

2. Febr. *16138. Skrivelse fra (Hert. JOACHIM ERNST, FREDERIK og PHILIP af Slesvig og Holsten) til K. Chr. IV., hvori han opfordres til enten at gaa ind paa deres Forlangende om Andel i de pinnebergske Lande eller meddele dem de gamle Overenskomster, som maatte stride derimod. — *Norburg*, 2. Febr. (Tydsk.) Brudst. i Warnstedt, Die Oldenburger u. Brandenburger Erbansprüche auf Schleswig-Holstein S. 78.

6. Febr. *16139. K. CHR. IV. skriver til K. Karl I. om Underhandlingerne angaaende Pfalz og om Fornyselsen af Traktaten mellem Danmark og England. — 6. Febr. (Latin.) Udt. p. Eng. i Macray, Third Report S. 78. Lignende Breve af 4. og 22. Marts, 10. April og 26. Aug. 1641.

- HUGONIS GROTH** ad Ludovicum Camerarium, reginæ Sveciæ apud Ordines legatum, epistola, in qua credit, electorem Palatinum bona verba et niæ rege obtenturum esse, et commemorat, Batavicam classem Daniæ *Lutetiæ*, 1⁶. Februarii. Hugonis Grothi Epistolæ 1687 S. 668. 1641. 6. Febr.
- HUGONIS GROTH** ad (Johannem Adlerum) Salvium epistola, in qua commedaniæ rex propositurus sit, intelligere avere. — *Lutetiæ*, 16. Februarii. 6. Febr. 1687 S. 668.
- Fr. Fridericiæ**, Danmarks ydre polit. Historie 1629—1660 II. 268. 9. Febr.
- Skrivelse fra VILHELM PALUDANUS**, Universitetets Prokurator i Viborg Longomontanus, Universitetets Rektor, angaaende det Universitetet tilsaar af Præbender i Viborg Kapitel. — *Wiborg*, d. 9. Febr. Kirkehist. 10. 9. Febr.
- REKTOR og PROFESSORER** ved Universitetet oversende Kansler Christian orlangte Udkast til Bestemmelser om, hvad der skal kræves af Dimittimiet. — *Kjøbenhavn*, d. 11. Februarii. Kirkehist. Saml. 3. R. II. 721—22. Besmættede. S. 722—28. 11. Febr.
- MAGISTRATEN i BERGEN** forordner efter Oberstlieutenant Georg Reichweins den Ove Jensen til Commissarius i Byen under Krigstilstanden. — d. 11. Februar. Norske Mag. II. 328—30. 11. Febr.
- HUGONIS GROTH** ad Ludovicum Camerarium, reginæ Sveciæ apud Ordines legatum, epistola, in qua, controversias regis Daniæ cum Hamburgo classem Svedorum et Batavorum freto Danico minantem commemorans, quatum ingenium evasurum sit, miratur. — *Lutetiæ*, 23. Februarii. Hugonis S. 669. 13. Febr.
- HUGONIS GROTH** ad Ludovicum Camerarium, reginæ Sveciæ apud Ordines legatum, epistola, in qua refert, Daniæ legatum ab Hispanis pecunias pro commercii, siquid in Batavos, fœdus cum illis faciens, facere constituat, iam Daniæ regis cum imperatore ob Pinnebergam et Albim et Bremam at. — *Lutetiæ*, 2. Martii. Hugonis Grothi Epistolæ 1687 S. 669—70, 915—16. 20. Febr.
- K. CHR. IV.'s Befaling** til Lensmanden Frederik Urne, at han, naar r dømt til en Falskner, skal lade Hovedet hugge af ham; »kommer han u lade ham hænge«. — *Koldinghus*, 21¹/₂. Brudst. i Brasch, Gamle Elere af 21. Febr.
- Hert. JOACHIM ERNST** af Slesvig og Holstens Ordre til sin Agent ved det denig von Rebenberg om at varetage hans Interesse i den pinnebergske e Rigsraadet en derom opsat Deduction. — 21. Februar. (Tydsk.) Die Oldenburger u. Brandenburger Erbansprüche auf Schleswig-Holstein S. 78. 21. Febr.
- HUGONIS GROTH** ad Ludovicum Camerarium, reginæ Sveciæ apud Ordines legatum, epistola, in qua, Batavorum invidiam, imperatoris cum Dano iæ intestinam discordiam Svedis spem bonorum in Dania successuum i, commemorat. — *Lutetiæ*, 9. Martii. Hugonis Grothi Epistolæ 1687 S. 670—71. 27. Febr.
- CHRISTOFFEN VON DER LIPPES** Beretning til K. Chr. IV. om Rigsdagen i i han bl. a. med Hensyn til Amnestien bemærker, at nu er »Bunden Fadet«, og den er bleven til et rent Monstrum. — 2. Martii. (Tydsk.) danmarks ydre polit. Historie 1629—1660 II. 156—57. 2. Martii.

1641.

3. Martii. *16151. K. CHR. IV.'s Befaling til E. Grubbe om at tiltale og hælde Dom over Claus Badsker i Aars for hans ukristelige Forhold mod hans Hustru. — *Koldinghuss*, 3. Marts. Hübertz, Aktst. vedk. Aarhus II. 82.
4. Martii. *16152. KURFYRSTKOLLEGIETS Skrivelse til Kejseren i Anledning af Striden mellem K. af Danmark og Hamburg, hvori man beder Kejseren om at lægge sig imellem og træffe en Afgjærelse i Overensstemmelse med de hos Fyrsterne i det romerske Rige sædvanlige Grundsætninger. — *Regensburg*, d. 14. Martii. (Tydsk.) Anderwertige Remonstration Beylagen S. 24.
5. Martii. *16153. Kansler CHR. THOMSEN erklærer M. Christen Lombaard, Rektor i Kjøbenhavn, at han ikke vil offentliggjøre det tilsendte Forslag (jvfr. Nr. *16143), før han selv har konfereret med Professorerne derom. — *Colding*, d. 5. Martii. Kirkehist. Saml. 3. R. II. 728—29.
6. Martii. *16154. HUGONIS GROTIJ ad Ludovicum Camerarium, reginæ Sveciæ apud Ordines fœderatos Belgii legatum, epistola, in qua refert, Danicum legatum in Svecia nihil ex voto fecisse et, forte quod paratus navales ei displicerent, rectoribus insalutatis, abiisse. — *Lutetiæ*, 6. Martii. Hugonis Grotii Epistolæ 1687 S. 671.
9. Martii. 8567. Jvfr. Friderici, Danmarks ydre polit. Historie 1629—1660 II. 265—66.
9. Martii. *16155. K. KARL I. takker K. Chr. IV. for hans Mægling angaaende Pfalz sammen med K. af Ungarn og Hert. af Baiern og for hans Bestræbelser for at faa K. Karls Næve Robert frigiven; han har opfattet det saaledes, at d. 6. Maj er bestemt til Underhandlingerne i Regensburg, og sender Sir Thomas Roe som sin Gesandt. — *Westm.*, 19. March n. st. (Latin.) Udt. p. Eng. i Macray, Third Report S. 53.
10. Martii. 8568. Udt. p. Dansk i Slange, Christ. IV.'s Hist. S. 1065—66. Brudst. i Warnstedt, Staats- u. Erbrecht der Herzogthümer Schleswig-Holstein S. 124—25. Jvfr. Jahrb. f. d. Landes- u. d. Herzogthümer X. 256—57.
13. Martii. *16156. HUGONIS GROTIJ ad Ludovicum Camerarium, reginæ Sveciæ apud Ordines fœderatos Belgii legatum, epistola, in qua ostendit, Daniæ regem alienum suis rebus tempus in Hispania nactum esse. — *Lutetiæ*, 23. Martii. Hugonis Grotii Epistolæ 1687 S. 671—72.
15. Martii. *16157. ERRIGSTED Grandevide. — 15. Marts. Stemann, Schleswigs Recht und Gerichts- verf im 17. Jahrh. S. 158—59.
19. Martii. *16158. JOH. FRIDERICUS, rector scholæ Roskildensis, a Casparo Brochmanno, episcopo Sielandico, petit, ut si quem noverit a musica pariter ac eruditione pro classe quarta paratum, transmittat in locum Nicolai Ydstadii; de crebra mutatione collegarum conqueritur. — *Roskildia*, d. XIV Kal. Aprilis. Ny kirkehist. Saml. IV. 161—63.
22. Martii. *16159. Traktat mellem K. CHR. IV. og K. KARL I. om Øresundstolden, hvilken Traktat skal gjælde indtil 1646. — *Kjøbenhavn*, d. 22. Martii. (Latin.) Dansk Overs. i Slange, Christ. IV.'s Hist. S. 1089—91. Traktaten sluttedes af Iver Reventlow og Thomas Rowe, men blev ikke ratificeret.
23. Martii. *16160. JOH. FRIDERICUS, rector scholæ Roskildensis, Casparum Brochmannum, episcopum Sielandicum, rogat, ut a rege impetret, ut beneficium rectoratui addatur. — *Roskildia*, d. 23. Martii. Ny kirkehist. Saml. IV. 163—65.
23. Martii. *16161. Den toscanske Resident RIDOLFI'S Skrivelse til den toscanske Stats- sekretær Gondi, hvori han omtaler, at Gesandterne fra Danmark, Brandenburg, Hessen og Lüneburg have overværet en Passionsforestilling. — *Ratisbona*, 2. Aprile. (Italiensk.) Tourtonal, Dispaeci Ridolfi S. 44—46.

1641.
Kansler CHR. THOMSEN sender Otte Brockenhusz t. Sæberkloster Nøglen 25. Martii.
Kancelliet samt det store Segl. Begge Dele skal han fly Kongen og
Nøglen til Hvælvingen hænger i samme Kammer. — *Actum Kolding*,
1641, Uds. o. de danske Rigsarkivers Hist. S. 287.
- Kurf. MAXIMILIAN AF BAIERN skriver til sin Afsending i Regensburg, 26. Martii.
skal foreslaa Kejseren og hans Ministre at lade Lützow tilbyde Salvius
Hensyn til, at Danmark vilde krænkes derved, da den Skinsyge mellem
5, der vilde fremkaldes derved, vilde komme Riget til Gode. — 5. Aprilis.
sejnk i Fridericia, Danmarks ydre polit. Historie 1629—1660 II. 163.
- K. CHR. IV.'s Privilegier for den tyske Kirke og Menighed i Kjøben- 27. Martii.
27. Martii. Boldt, Samml. d. Privilegien etc., welche die deutsche Kirche in Kopen-
-8.
- Den toscanske Resident RIDOLFI'S Skrivelse til den toscanske Stats- 30. Martii.
hvor han omtaler K. af Danmarks Rustninger imod Sverig. — *Ratisbona*,
1641, Tourtoul, Dispaccl Ridolfi S. 60—62.
- Pfalzgrev KARL LUDVIG overgiver Varetagelsen af sin Sag paa Regens- 31. Martii.
til K. af Danmark og nogle af sine Raader. — *Londra*, 31. Marzo.
Tourtoul, Dispaccl Ridolfi S. 211—12.
- K. CHR. IV. 3. R. 1. 545. Brudst. i Birket Smith, Om Kbhvns Universitets- 3. Aprilis.
29.
- K. CHR. IV. paalægger Lensmanden Frederik Urne at fremvise Stenen 3. Aprilis.
de Sæde i Dyrehaven til Grev Waldemar Christian og sige ham, at
Mortens Dag, og at Mesteren, som huggede Sædet, hed Morten; men
Stenen vises Greven, skal forties. — *Friederichsburg*, d. 3. Aprilis.
af Bregentved S. 289, 558.
- JOSEPH AVERY skriver til K. Chr. IV. og meddeler, at K. Karl I. (i Over- 3. Aprilis.
Kongens Raad) har besluttet at sende et Gesandtskab til Rigsdagen i
søge at faa Pfalz givet tilbage. — *Hamburg*, 3. Apr. Udt. p. Eng. i Macray,
- ENS BJELKE t. Østeraat, Hovedsmand paa Bergenhus, bortfæster en af 4. Aprilis.
e til Rmd. Søfren Jensen. — *Bergen*, 4. April. Udt. i Norske Mag. II. 331.
- VITUS BERINGS Brev til D. Oluf Worm, i hvilket han udtaler, at han er 5. Aprilis.
til Kjøbenhavn, men mangler Rejsepenge; forøvrig takker han Worm
for denne viser for ham. — *Paris*, d. 5. April. (Latin.) Brudst. og Udt. p. Dansk i
7.
- Brev fra Grev KURTZ til Feltmarskalk v. Arnim, hvori bl. a. omtales et 6. Aprilis.
idter Pentz og Günther d. 24. Nov. 1637 gjort Tilbud om K. af Dan-
mark og Sverig, og om et eventuelt Forbund mellem Kejseren
— 16. April. Udt. p. Svensk i Kgl. Vitterh., Hist. och Ant. Akad. Handl. XXVII. 95.
- K. CHR. IV. skriver til K. Karl I. og beder denne om at sende nogle Skibs- 13. Aprilis.
k. — 13. Apr. (Latin.) Udt. p. Eng. i Macray, Third Report S. 73.
- erswertige Remonstration. Beylagen S. 28. Lünig, Teutsches Reichs-Archiv Bd. 13. 16. Aprilis.
S. 1139.

1641.

16. Aprills.

*16173. OLUF WORMS Brev til Thomas Bartholin i Paris, i hvilket han beder denne om at give Vitus Bering et indlagt Brev fra Biskoppen og sørge for, at han snarest vender tilbage. — D. 16. April. (Latin.) Brudst. p. Dansk i Hist. Tidsskr. 5. R. I. 7.

16.-17. Aprills.

*16174. Det SVENSKA RIGSRAADS Protokol, hvori bl. a. findes en Udtalelse af Axel Oxenstjerna om, at „naar vi faa Pommern, have vi Dansken fast imellem os“. — D. 16. o. 17. April. (Svensk.) Udt. og Brudst. i Cronholm, Trettioåriga kriget och underhandlingarne i Tyskland II, 1. 122.

17. Aprills.

*16175. HUGONIS GROTH ad Ludovicum Camerarium, reginæ Sveciæ apud Ordines fœderatos Belgii legatum, epistola, in qua gaudet, Dani cum imperatore controversias ad actus parum amicos provectas esse, ei fœdus, inter Batavos et Svedos conceptum et Danum maxime tangens, firmari. — *Lutetia*, $\frac{1}{2}$ Aprilis. Hugonis Grothi Epistolæ 1687 S. 675.

24. Aprills

*16176. HUGONIS GROTH ad Ludovicum Camerarium, reginæ Sveciæ apud Ordines fœderatos Belgii legatum, epistola, in qua arbitratur, quod rex Daniæ circa vectigalis negotium remissius agere incipiat, id partim Hispaniæ turbidis rebus, partim timori Svedorum cum Batavis fœderis deberi. — *Lutetia*, 4. Maii. Hugonis Grothi Epistolæ 1687 S. 675—76.

Aprill.

8586. Brudst. i Nyerup, Karakteristik af Christ. IV. S. 158—63.

1. Majl.

*16177. HANNIBAL SESTEDS Indberetning til K. Chr. IV. om sine Forhandlinger i Spanien. — $\frac{1}{5}$. Brudst. i Aarsberetn. fra Gehelmearch. VI. 42 Anm.

2. Majl.

*16178. HUGONIS GROTH ad Ludovicum Camerarium, reginæ Sveciæ apud Ordines fœderatos Belgii legatum, epistola, in qua legatum Portugallicum, qui in Dania est, nominat. — 12. Maji. Hugonis Grothi Epistolæ 1687 S. 920.

7. Majl.

*16179. Kurf. KARL LUDVIG af Pfalz skriver til Sir Thomas Roe, at han af Afskriften af K. af Danmarks Brev til hans Onkel, K. af England, kan se, at den danske Gesandt til Regensburg kun skal blive i Glyckstad, indtil han hører, at han (Kurf.) er tilfreds med sit Pas, hvad Gesandten nu er bleven underrettet om, at han er. — *Whitehall*, 17. May. (Engelsk.) State Papers. Dom. Ser. 1640—41 S. 572.

8. Majl.

8590. Jvfr. Fridericia, Danmarks ydre polit. Historie 1629—1660 II. 271.

8. Majl.

*16180. HUGONIS GROTH ad Ludovicum Camerarium, reginæ Sveciæ apud Ordines fœderatos Belgii legatum, epistola, in qua existimat, Danum in proposito suo pertinaciter institutum fuisse, nisi turbata esset Hispania, unde pecuniariam opem speraret; putat, Arnimium moliturum esse, ut imperator Dano aliquid concedendo eum sibi adjungat. — *Lutetia*, 18. Maii. Hugonis Grothi Epistolæ 1687 S. 677.

14. Majl.

*16181. BERTEL BARTHOLINS Brev til Ole Worm, hvori han beder ham om at tage sig af Vitus Bering. — (*Orleans*), d. 14. Maj. (Latin.) Brudst. p. Dansk i Hist. Tidsskr. 5. R. I. 7.

16. Majl.

8592. Brudst. i Warnstedt, Die Oldenburger Erbsprüche auf Schleswig-Holstein S. 72—73.

16. Majl.

*16182. HUGONIS GROTH ad Ludovicum Camerarium, reginæ Sveciæ apud Ordines fœderatos Belgii legatum, epistola, in qua putat, Batavos cum Dano, quam minimo possint damno, conventuros esse. — *Lutetia*, 26. Maii. Hugonis Grothi Epistolæ 1687 S. 677—78.

17. Majl.

*16183. Skrivelse fra EN GOTTORPSK GESANDT ved Rigsdagen i Regensburg angaaende den pinnebergske og hamburgske Sag samt Trittauer Toldsagen. — *Regensburg*, $\frac{1}{2}$ May. (Tydsk.) Brudst. i Ratjen, Verz. d. Handschrift. d. Kieler Universitätsbibl. I. 181.

18. Majl.

*16184. SAMUEL WINTERFELD tilskriver Kurf. Frederik Wilhelm af Brandenburg, at den danske Gesandt paa Rigsdagen i Regensburg, som nylig er kommet gjennem

1641.

meddelt ham forskjellige Underretninger om Stemningen ved det kejserlige Sverig, samt at Kejseren vil understøtte Hamburg mod K. af Danmark i den ved Glyckstad. — *Hamburg*, 18. Maj. (Tydsk.) Urk. u. Actenst. s. Gesch. Wilhelm von Brandenburg I. 534—38.

Den toscanske Resident RIDOLFIS Skrivelse til den toscanske Statssekretær an omtaler, at K. af Danmark i al Hemmelighed skal have meddelt Kejseren, at Moskau har besluttet at erklære Sverig Krig; det skal være betydet den at han skal lade Sejladsen paa Elben være fri. — *Ratisbona*, 28. Maggio. (Italien.) Dispacel Ridolfi S. 123—27.

SAMUEL V. WINTERFELD meddeler (Sigmund v. Götze, brandenburgsk allige Efterretninger om K. Chr. IV.'s Ophold i Altona, om hans Samtale med Gesandt D. v. der Lippe, om Stridighederne angaaende Tolden i Glycksborgens Svar til den portugisiske Gesandt, at han ikke vilde have noget andet at gjøre. — *Hamburg*, 19. Maj. (Tydsk.) Urk. u. Actenst. s. Gesch. d. Wilhelm von Brandenburg I. 538—42.

HUGONIS GROTTII ad Ludovicum Camerarium, reginæ Sveciæ apud Ordines legatum, epistola, in qua, legatum a Portugallia nunc in Dania esse, *Lutetia*, Kalendis Junii. Hugonis Grotii Epistolæ 1687 S. 678.

SAMUEL V. WINTERFELD skriver til Kurf. Fredrik Wilhelm af Brandenburg om Underhandlinger med den franske Ambassadør Grev d'Aveaux, der bl. a. om Forhandlingerne med Polen havde raadet Kurfyrsten til at søge Bistand hos Danmark, der begge havde stor Interesse i hans »Konservation«. — *Hamburg*, 1. Juni. (Tydsk.) Urk. u. Actenst. s. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg I. 542—47.

K. CHR. IV.'s Brev til Korfitz Ulfeld, hvori han bl. a. meddeler ham, at sine Kommissærer, der forhandlede med de hollandske Gesandter, at hvis deres Modstand mod hans Højhed og Regalier alt for nærgaaende Paastande, »da derfra og befale dem Fanden«. — 30. Maji. Brudet i *Fridericia*, Danmarks 1629—1660 II. 274.

Arnstedt, Die Oldenburger u. Brandenburger Erbansprüche auf Schleswig-Holstein S. 88.

SAMUEL V. WINTERFELD meddeler Kurf. Frederik Wilhelm af Brandenburg om alle Efterretninger bl. a. om K. Chr. IV.'s Ophold i Holsten, om Forhandlingen angaaende Tolden i Glyckstad og om den danske Kansler Rewentlows Forhold. — *Hamburg*, 1. Juni. (Tydsk.) Urk. u. Actenst. s. Gesch. d. Kurf. von Brandenburg I. 551—58.

SAMUEL V. WINTERFELD tilskriver Kansleren i Brandenburg v. Götze bl. a.: »er an Danum was gelangen, so sehe der Herr unbeschwert datun, ob in hinter die geheime Tractatus kommen könne«. — *Hamburg*, 1. Juni. (Tydsk.) Actenst. s. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg I. 558—61.

K. CHR. IV.'s og Hert. FREDERIK III. af Gottorps aabne Brev, hvorved de sammens Bønder Stænder til en Landdag i Kiel d. 13. Juli. — *Schloß Gottorf*, 13. Juli. (Særtr. af Forordn.)

OLUF WORMS Brev til Bertel Bartholin, i hvilket han beder ham om at under 16. April afsendt Brev til Vitus Bering kommer denne i Hænde, om Hjemrejse, for at han ej skal gaa glip af en udmærket Plads. — 1. Juni. (Latin.) Brudet p. Dansk i Hist. Tidsskr. 5. R. I. 7.

1641.

4. Junli. *16194. GERARDI JOANNIS VOSSII ad Joannem Meursium Joannis filium epistola, per mercatorem Severinium tradenda, in qua eum, ut D. Laurenbergium, sæpius D. Ernestium, sæpissime M. Stephanium salutet, rogat. — *Amstelodami*, XIV. Junii St. N. Ger. Joan. Vossii Epistolæ S. 417
5. Junli. 8601. Manifest Kön. May. zu Dennemarchen etc. an den Röm. Käyser 1641. Brudst. i Warnstedt, Die Oldenburger u. Brandenburger Erbensprüche auf Schleswig-Holstein S. 79. Brudst. og Udt. i Warnstedt, Das Recht d. Erstgeburth in d. schleswig-holstein. Fürstenhause S. 109, 111, 112—13.
5. Junli. *16195. K. CHR. IV. udsteder Pas til forhenhværende Provst i Haderslev, Mag. Henricus Michaelis og hans Familie. — *Glücksburg*, 5. Junii. Rhode, Saml. til Haderslev Amts Beskrivelse S. 174—75.
6. Junli. *16196. K. CHR. IV. bekræfter den Ministerne (Mennonisterne) tidligere givne Ret til at bo i Altona. — *Glücksburgh*, am 6. Juny. (Tydsk.) Zeitschr. f. hamburgische Gesch. III. 81—82.
6. Junli. *16197. Epistola CHRISTIANI THOMÆ cancellarii Regii ad Oligerum Rosenkrantzium, in qua narrat se Doctori Lippe scripsisse, ut quid facto opus putet se edoceat. — *Haffa*, 6. Junii. Kirkehist. Saml. 3. R. VI. 644.
6. Junli. *16198. THOMAS BANGIUS Danieli Heinsio Johannem Mullenium et Michaellem Johannæum recommendat. — *Havnia*, 6. Jun. Burmannus, Sylloge epistolarum II. 458—59.
8. Junli. *16199. Den toscanske Resident RIDOLFIS Skrivelse til den toscanske Statssekretær Gondi, hvori han omtaler, at Lüneburg skal have forlangt at fritages for Betalingen af Tillys Gjæld, som i sin Tid blev anvist paa den Stat af K. af Danmark. — *Ratisbona*, 18. Giugno. (Italiensk.) Tourtoul, Dispacel Ridolfi S. 144—46.
9. Junli. *16200. STEPHANI JOHANNIS STEPHANII ad Gerardum Joannem Vossium epistola, in qua mortem Meursii et Pontani commiseratur eumque, ut sibi favorem Salmasii conciliet, rogat. — *Soræ*, V. Id. Junii. Ger. Joan. Vossii Epistolæ II. 285—86.
12. Junli. 8605. Samtidig Tryk 4 Bl. Anderwertige Remonstratlon. Beylagen S. 15.
12. Junli. *16201. HUGONIS GROTHI ad Ludovicum Camerarium, reginæ Sveciæ apud Ordines fœderatos Belgii legatum, epistola, in qua putat, imperatorem et Bavarum de terris Palatinis plus aut minus remissurum esse, prout rem ab Anglis Danisque calide aut frigide agi viderint. — *Lutetia*, $\frac{1}{2}$ Junii. Hugonis Grothii Epistolæ 1687 S. 680.
14. Junli. *16202. CHRISTENN SKIEELS Brev til Bgm. og Raad i Kjøge, at de skulle erklære, hvorvidt de ville unde ham en Have paa Kjøge Lyng, der ligger i fællad med Gammelkjøgegaard og Byen, eller ikke. I bekræftende Fald vilde han opgive al Tiltale mod Borgerne for de Haver, de havde indtaget. — *Datum Walløe*, d. 14. Juny. Petersen, Kjøge Byes Hist. Aktst. S. 67—69.
15. Junli. *16203. Skrivelse fra Proviantkommissær SIEBER til Grev Kurtzen, Vicekansler, hvori der udtales Længsel efter kejserlig Hjælp. Gesandterne kan intet udrette, de ville kun give det Udseende deraf. Hollænderne lægge Orlogsskibe foran Elben under Paaskud af, at K. af Danmark har sat Tolden saa højt; Kejseren bør forekomme disse Ulykker. — *Hamburg*, am 15. Juni. (Tydsk.) Samtidig Tryk 4 Bl.
18. Junli. *16204. Kurf. KARL LUDVIG af Pfalz skriver til Sir Thomas Roe, at han ikke nærer Tvivl om, at han allerede har hørt fra den danske Gesandt, som skulde være i Regensburg før ham. — *Whitehall*, $\frac{1}{8}$ June. (Engelsk.) State Papers. Dom. Ser. 1641—43 S. 17.

1641.
19. Junli.
205. HUGONIS GROTH ad Ludovicum Camerarium, reginæ Sveciæ apud Ordines
elgii legatum, epistola, in qua Portugalliæ legatum, quod se a Danis minus
haberi passus non sit, laudat. — *Lutetiæ*, 29. Junii. Hugonis Grothi Epistolæ
21. Junli.
206. BERNHARDUS MAURITIUS, Provst i Tønder, hans Anbefalingsskrivelse til
paa Sild for Bernhardus Boëtius, Sognepræst i Galmesbüll, der agter at søge
gifte sig med Formandens Datter. — *Tundern*, de Maendag na Trinitat.
Biernatzki, Schleswig-Holst.-Lauenb. Landesber. 1847 S. 77.
24. Junli.
- Tourtoual, Dispacel Ridolf S. 161—68.
24. Junli.
207. Testimonium JOH. MICH. CORVINI, rectoris scholæ Slaglosianæ, pro Jo-
n, cognomine Palæmonis. — *Slaglosiæ*, ipso die Joh. Bap. Hist. Tidsskr. 3. R.
6. Julii.
208. Den toscanske Resident RIDOLFIS Skrivelse til den toscanske Stats-
di, hvorefter han har forestillet Francesco de Melo, at han ikke burde rejse
danske og engelske Gesandts Ankomst, for at det ikke skulde se ud, som
vilde undgaa en Forhandling om den pfalziske Sag. — *Ratisbona*, 16. Luglio.
8. Julii.
- Tourtoual, Dispacel Ridolf S. 166—70.
- Anderwertige Remonstration Beylagen S. 88.
10. Julii.
9. JOHAN ROSENHANE tilskriver Pfalzgreve Johan Casimir bl. a., at hvad
er paa, er uvist, men der fortælles mange Ting. — *Stockholm*, d. 10. Julii.
10. Julii.
- resparre, Hist. Saml. I. 238—43.
10. Julii.
209. HUGONIS GROTH ad Ludovicum Camerarium, reginæ Sveciæ apud Ordines
gii legatum, epistola, in qua commemorat, Batavos in controversiis cum
cum domo Burgundica olim factis uti. — *Lutetiæ*, 20. Julii. Hugonis Grothi
683—84.
11. Julii.
- Hert. JOACHIM ERNST, FREDERIK og PHILIP af Slesvig og Holsten opfordre
IV. til at overlade dem den dem tilkommende Andel af de pinnebergske
e høre allerede ere delte mellem Kongen og Hert. Frederik III. af Gottorp.
11. Juli. (Tydsk.) Brudst. i Warnstedt, Die Oldenburger u. Brandenburger Erban-
swig-Holstein S. 78—79.
13. Julii.
- Den toscanske Resident RIDOLFIS Skrivelse til den toscanske Statssekretær
an meddeler, at K. af Danmarks Ambassadør idag skal have Audients hos
Ratisbona, 23. Luglio. (Italiensk.) Tourtoual, Dispacel Ridolf S. 185—86.
13. Julii.
- Den toscanske Resident RIDOLFIS Skrivelse til den toscanske Stats-
hvori han meddeler, at K. af Danmarks Ambassadør Corfitz Ulfeldt er
Ratisbona, 23. Luglio. (Italiensk.) Tourtoual, Dispacel Ridolf S. 188.
14. Julii.
- Erklæring af STÆNDERNE paa Landdagen i Kiel, hvori Bevilling af nye
ring til ikke at lægge adelige Godser under de afdelte Herrer og til at
Pinneberg bære sin Del af de almindelige Landskatter; Ridderskabet an-
mtmandsposterne ikke maa gives til Udlændinge. — (*Kiel*, 14. Juli.) (Tydsk.)
d. Handschrift. d. Kieler Universitätsbibl. III. 104 (Jvfr. I. 79). Jvfr. Nr. 8626.
17. Julii.
- K. CHR. IV.'s og Hert. FREDERIK III. af Gottorps aabne Brev, hvorved
pli befale rettidig at indbetale den af sidst afholdte Landdag i Kiel be-
6 Rdlr. af hver Plov og hver 1000 Rdlrs. Rente. — *Schloß Gottorff*, d.
c.) Sætr. af Forordn.

1641.

19. Juli. *16216. Dr. ELISABETH af Bøhmen skriver til Sir Thomas Roe, at hun kun har meget ringe Tillid til K. af Danmarks Gesandt, og hvad Sir Thomas Roe havde skrevet, bestyrkede hende heri. — *The Hague*, $\frac{1}{2}$ July. (Engelsk.) *State Papers. Dom. Ser.* 1641—43 S. 54—55.
20. Juli. *16217. Den toscanske Resident RIDOLFI meddeler den toscanske Statssekretær Gondi, at Kejseren har nægtet K. af Danmarks Gesandt Audients, fordi denne i sit Kreditiv kun har kaldt ham Cæsarea dignitas. — *Ratisbona*, 30. Luglio. (Italiensk.) *Tournaul, Dispacci Ridolfi* S. 195.
21. Juli. *16218. KORFITZ ULFELDT'S Brev til K. Chr. IV., hvori han meddeler ham, at man ikke vilde lade ham faa Audients hos Kejseren, fordi denne i hans Kreditiv kun var kaldt »Eure Liebde und kaiserliche Würde« i Stedet for »Eure kaiserliche Majestät und Würde«, og at han havde afvist Thomas Roes Tilbud om Interposition, da han fandt, at Kejseren skulde give ham Audients »for Ederes kongelige Majestæts egen Respekts Skyld.« — 21. Juli. Udt. og Brudst. i *Fridericia, Danmarks ydre polit. Historie 1629—1660 II.* 157—58.
23. Juli. *16219. K. CHR. IV. tilskriver Hert. (Joachim Ernst, Frederik og Philip af Slesvig og Holsten), at han ikke har kunnet svare dem tidligere angaaende den pinnebergske Sag paa Grund af sin Rejse til Norge og endnu maa afvente en Erklæring fra Hert. Frederik III. af Gottorp. — *Auf unserm Hauss Glücksburg*, d. 23. Julius. (Tydsk.) Warnstedt, *Die Oldenburger u. Brandenburger Erbansprüche auf Schleswig-Holstein* S. 79—80.
23. Juli. *16220. Sekretær VANE skriver til Sir Thomas Roe, at K. af England har besluttet, at den Handelstraktat, Sir Thomas Roe og de danske Sendemænd vare blevne enige om, ikke skulde ratificeres, da engelske og skotske Kjøbmænd derved bleve slettere stillede end Kjøbmænd af andre Nationaliteter. — *Whitehall*, 23. July. (Engelsk.) *State Papers. Dom. Ser.* 1641—43 S. 58—59.
24. Juli. *16221. K. CHR. IV.'s Brev, at han har givet Jens Bang Dilatation med Hensyn til den Bygning, denne vilde opføre ved Stranden i Aalborg, til det nødvendige Materiale er bragt tilveje. — D. 24. Juli. Wulff, *Jens Bang* S. 156.
24. Juli. *16222. HUGONIS GROTII ad Ludovicum Camerarium, reginæ Sveciæ apud Ordines fœderatos Belgii legatum, epistola, in qua commemorat, Batavos in spem cum Dano transigendi adductos esse videri. — *Lutetiæ*, 3. Augusti. Hugonis Grotii *Epistolæ* 1687 S. 684—85.
26. Juli. *16223. K. CHR. IV.'s Brev til Gesanden i Madrid, Ejler Ulfeldt, hvorved denne faar Ordre til at meddele K. Filip IV., at K. Chr. IV. vilde tillade sine Undersaatter at sælge deres Skibe til Spanien, naar de ønskede det, og at en eventuel spansk Afsending vilde have »godt Svar og saadan Resolution at forvente, som det gamle Venskab og begge Kroners fælles Gavn kræver.« — 26. Julii. Udt. og Brudst. i *Fridericia, Danmarks ydre polit. Historie 1629—1660 II.* 267.
27. Juli. *16224. K. CHR. IV.'s og Hert. FREDERIK III. af Gottorps aabne Brev, hvorved de indkalde Hertugdømmernes Stænder til en Landdag i Kiel d. 27. August. — *Schlöss Gottorff*, d. 27. Julii. (Tydsk.) Særtr. af Forordn.
27. Juli. *16225. Den toscanske Resident RIDOLFI'S Skrivelse til den toscanske Statssekretær Gondi, hvori han omtaler, at K. af Danmarks Skinsyge voxer, og at han samler Tropper. — *Ratisbona*, 6. Agosto. (Italiensk.) *Tournaul, Dispacci Ridolfi* S. 197—98.
27. Juli. *16226. Den toscanske Resident RIDOLFI'S Skrivelse til den toscanske Statssekretær Gondi, hvori han omtaler, at K. af Danmarks Gesandt er hyppig hos den

1641.

Gesandt, men endnu ikke har haft Audients hos Kejseren, da han venter et nyt
 a sin Konge. — *Ratisbona*, 6. Agosto. (Italiensk.) Tourtoul, Dispacel Ridolfi S. 900—05.

328. Samtidig Tryk. Spansk: Brudst. i Tourtoul, Dispacel Ridolfi S. 248.

28. Jull.

329. (Paus), Corftz Ulfeldts Hist. I. 68—84 (ogsaa i dansk Overs. S. 85—97.)

28. Jull.

6227. K. CHR. IV.'s Skrivelse til Korftz Ulfeldt, hvori han med Bitterhed ud-
 m Nederlændernes Fordringer og om dem, der havde virket for, at man skulde
 med dem. »Vore Senatorer kunne nu se, hvad man har af de Kumpaner.» —

28. Jull.

Brudst. i Fridericia, Danmarks ydre polit. Historie 1629—1660 II. 276.

3228. RUBIS CONRADI DE SPINA, legati Caroli Ludovici Palatini, ad electores
 i et statum ablegatos Ratisbonæ congregatos memoriale, in quo regis Daniæ
 alem tranquillitatem restaurandam interpositionem commemorat. — *Ratisbonæ*,

30. Jull.

Tourtoul, Dispacel Ridolfi S. 227—81.

229. Brev fra JOHANNES SELDENER til Joachim Jungius, hvori han fortæller,
 ricus, Medicus primarius hos den afdøde Kurf. af Brandenburg, er kaldet til
 den unge Konge, og at D. Timmermann fra Holsten, som i dette Aar er
 i Königsberg, skal opponere ved en Disputats der. — *Königsberg*, d. 30. Juli.
 idst i Avé-Lallemant, Des Dr. Joach. Jungius Briefwechsel S. 294—98.

30. Jull.

30. GERARDI JOANNIS VOSSII ad Stephanum Stephanium, professorem histo-
 tola, in qua valde gaudet, Saxonem ejus, scriptorem a se semper amatum,
 cem visurum esse. — *Amstelodami*, X. Augusti. Ger. Joan. Vossii Epistolæ S. 417—18.

31. Jull.

31. Dr. ELISABETH af Böhmen skriver til Sir Thomas Roe, at hun er kjed
 b, som hendes Onkel K. af Danmarks Gesandt har gjort sig skyldig i. Hun
 an i Hast skal bøde derpaa, og mener, at det kan ske, hvis det ikke er et
 inde Tid, indtil man ser, hvad det bliver til med Svenskernes Hær. — *The*
 ug. (Engelsk.) State Papers. Dom. Ser. 1641—43 S. 69—70.

2. August.

2. Den toscanske Resident RIDOLFI'S Skrivelse til den toscanske Stats-
 li, hvori han omtaler, at Forhandlingen om den pfalziske Sag ikke er be-
 und af det af den danske Gesandt givne Anstød; nogle mene, at dette var
 gland; K. af Danmark samler Tropper og siges at bestyrke Lüneburgerne og
 res Modstand mod Kejseren. — *Ratisbona*, 13. Agosto. (Italiensk.) Tourtoul,
 S. 206—10.

3. August.

3. K. KARL I. sender K. Chr. IV. nogle Klager fra engelske Kjøbmænd og
 else af Indskrænkninger og Byrder for dem; han samtykker i, at en dygtig
 aa ledsage Kongens Agent, naar han vender tilbage. — *Westm.*, 5. Aug.
 Eng. i Macray, Third Report S. 53.

5. August.

K. KARL I. udtaler for K. Chr. IV. sin Glæde over, at han har hørt, at
 ter ere ankomne til Regensburg; han ønsker alvorlig, at Gesandtskabet ikke
 formelle Ceremonier, og fremsender en Erklæring, han har udstedt herom.
 Aug. (Latin.) Udt. p. Eng. i Macray, Third Report S. 53.

6. August.

Kurf. KARL LUDVIG af Pfalz skriver til Sir Thomas Roe, at hvis der
 Danmarks og Kurfyrstekollegiets Mægling kommer noget ud af Underhand-
 den engelske Konge intet imod, at han forhandler med Kejseren. Han er
 at han derved vil tage alle Hensyn for ikke at støde K. af Danmark. —
 ug. (Engelsk.) State Papers. Dom. Ser. 1641—43 S. 74.

6. August.

1641.

7. Augusti. *16236. K. CHR. IV.'s Brev til Kansleren Christen Thomesen Sehested, hvori han udtaler sin Glæde over de Tilbud, der vare gjorte ham af Obersterne i de svenske Hære i Tydskland (efter Banérs Død) om at træde i hans Tjeneste med deres undergivne Folk; »naar det sker, da kan man komme til Rette med Lasse« (o: Svenskerne.) — 7. Augusti. Udt. og Brüdst. i *Fridericia*, Danmarks ydre polit. Historie 1629—1660. II. 167.
9. Augusti. *16237. K. CHR. IV.'s og Hertug FREDERIK III. af Gottorps aabne Brev, hvorved den til den 27. August indkaldte Landdag prolongeres til d. 31. — *Schlosz Gottorff*, d. 9. Augusti. (Tydsk.) Særtr. af Forordn.
9. Augusti. *16238. K. KARL I.'s Brev til K. Chr. IV., hvormed han sender sin Falkoner for at faa den aarlige Gave. — *Westm.*, 9. Aug. (Latin.) Udt. p. Eng. i *Macray*, Third Report S. 53.
10. Augusti. *16239. Den toscanske Resident RIDOLFI meddeler den toscanske Statssekretær Gondi, at Forhandlingen om den pfalziske Sag til de pfalziske Deputeredes store Misfornøjelse ikke er begyndt, da den af den danske Gesandt til Danmark sendte Kurer endnu ikke er kommen tilbage. — *Ratisbona*, 20. Agosto. *Tourtonal*, *Dispacet Ridolfi* S. 212—14.
12. Augusti. *16240. BERTEL BARTHOLINS Brev til Worm, i hvilket han takker ham for den Interesse, han viser for Bering; denne er nu paa Hjemvejen, men er bleven opholdt i Dieppe. — *Orleans*, d. 12. August. (Latin.) Brüdst. p. Dansk i *Hist. Tidsskr.* 5. R. I. 7—8.
13. Augusti. *16241. K. CHR. IV.'s og Hert. FREDERIK III. af Gottorps aabne Brev, hvorved det under Trudsel af militær Exekution befales at indbetale første Termin af den sidst bevilgede Skat i rette Tid. — *Schlosz Gottorff*, d. 13. Augusti. (Tydsk.) Særtr. af Forordn.
14. Augusti. *16242. K. CHR. IV.'s og Hert. FREDERIK III. af Gottorps Mandat, hvorved de udskrive en Mønstring af Rostjenesten til d. 6. Octobr. i Kiel. — *Schlosz Gottorff*, d. 14. Augusti. (Tydsk.) Særtr. af Forordn.
14. Augusti. *16243. HUGONIS GROTH ad Ludovicum Camerarium, reginæ Sveciæ apud Ordines fœderatos Belgii legatum, epistola, in qua commemorat, imperatorem legatos Anglum et Danum disjungere dici. — *Lutetia*, 24. Augusti. *Hugonis Grothii Epistolæ* 1687 S. 686.
16. Augusti. *16244. Biskop PEDER VINSTRUP takker Gunde Rosenkrands, fordi han har undt ham hans Faders Skrift om alle tro Guds Børns Gjerningers Retfærdighed, og fremsætter derefter de Indvendinger, han har at gjøre mod Bogen. — *Lund*, d. 16. Augusti. *Kirkehist. Saml.* 3. R. VI. 645—51.
16. Augusti. *16245. Dr. ELISABETH af Böhmen udtaler for Sir Thomas Roe sin Glæde over, at K. af Danmarks, hendes Onkels, Gesandt er saa velvillig stemt. — *The Hague*, $\frac{1}{2}$ Aug. (Engelsk.) *State Papers. Dom. Ser.* 1641—43 S. 90—91.
16. Augusti. *16246. Dr. ELISABETH af Böhmen skriver til Sir Thomas Row, at mange nære Mistanke om, at K. af Danmark staar i Forstaaelse med hendes Slægts Fjender. — *The Hague*, $\frac{1}{2}$ Aug. (Engelsk.) *State Papers. Dom. Ser.* 1641—43 S. 91—92.
19. Augusti. *16247. BYTINGSVIDNE om, hvorledes Jens Pallesen, Borger i Ribe, tog sig selv af Dage, da hans Hustru baade nægtede ham at faa Tobak og at gaa ud. — *Ribe*, Torsdagen d. 19. Augusti. Udt. i *Saml. t. jydske Hist. og Topogr.* VI. 172—73.
19. Augusti. *16248. Skrivelse fra Erkehertug LEOPOLD WILHELM til K. af Danmark, hvori han fortæller om den kejserlige Hærs sejrige Fremgang i Tydskland. Hvad der videre bliver foretaget, og hvad Fremgang der gjøres, skal ikke blive forholdt Kongen. — *Im käyserl. Feldt Lager bey Waldenberg*, d. 29. Augusti. (Tydsk.) Samtidig Tryk.

1641.
21. Augusti.
9. HUGONIS GROTH ad Ludovicum Camerarium, reginæ Sveciæ apud Ordines fœdegatum, epistola, in qua intellexisse se dicit, controversiam inter Danos et imperialis compositam esse. — *Lutetia*, 31. Augusti. Hugonis Grothi Epistolæ 1687 S. 686—87.
0. HUGONIS GROTH ad (Johannem Adlerum) Salvium epistola, in qua putat, fœderis cum Svedis conspectioris cum Danis res suas facilius componere. — Augusti. Hugonis Grothi Epistolæ 1687 S. 687.
1. Den toscanske Resident RIDOLFIS Skrivelse til den toscanske Stats- 24. Augusti.
i, hvormed han sender et Indlæg af K. af Danmark (i den pfalziske Sag.)
3. Settembre. (Italiensk.) Tourtoul, Dispacci Ridolfi S. 234—36.
2. Den toscanske Resident RIDOLFI meddeler den toscanske Statssekretær 24. Augusti.
af Danmark viser flere Tegn paa Misfornøjelse med Kejseren, har udstedt et
Rigshofrettens Kjendelse til Fordel for Hamburg og har bemægtiget sig
Hauenburg, som Kejseren allerede sagdes at have bestemt som Len til
Ratisbona, 3. Settembre. (Italiensk.) Tourtoul, Dispacci Ridolfi S. 236—39.
- Brudst. og Udt. i Ratjen, Vers. d. Handschrift. d. Kieler Universitätsbibl. II. XV-XVI. III. 287—88. 28. Augusti.
- KGL. og HERTUGELIG Proposition til Landdagen i Kiel, hvori der med- 28. Augusti.
der i Regensburg er fordret 120 Maaneder Romertog, og den opfordres til
at skulle anvendes til Dannelsen af en Lejr. — *Husum*, 28. Aug. (Tydsk.)
i. d. Handschrift. der Kieler Universitätsbibl. III. 104—05.
- HUGONIS GROTH ad Milonium epistola, in qua putat, Anglum et Danum 28. Augusti.
et auctores fuisse, ne conditiones quamvis non plane optimas repudiet;
medici rectores facile cognituros esse, quid in Moscovia pro Dania acturus
emarus. — *Lutetia*, 7. Septembris novi Cal. Hugonis Grothi Epistolæ 1687
- Den toscanske Resident RIDOLFIS Skrivelse til den toscanske Stats- 31. Augusti.
hvori han meddeler, at den Kurer, som den danske Gesandt havde sendt
tilbage med et egenhændigt Brev fra K. af Danmark til Kejseren, hvori
samle Titler; den danske Gesandt har ogsaa bragt den spanske Gesandt et
Brev. — *Ratisbona*, 10. sett. (Italiensk.) Tourtoul, Dispacci Ridolfi S. 242—44
- Skrivelse fra CUHRT VON LUTZOVEN, kejserlig Resident i Hamburg, til K. 3. Septbr.
hvori denne paamindes om, at han i Forening med Hert. Frederik III. af
Slesvig af Holsten skal erlægge 60,000 Rdlr. i Romertogs Penge. — *Hamburg*,
(Tydsk.) Samtidig Tryk.
- III: Af andre Punkter mærkes: Anmodning om ikke at lade den kostbare Lejr dannes 4. Septbr.
Restancerne uden Undtagelse, Klage over det byrdefulde ved Indkvarteringen; Ridder-
orden om en Forordning imod de adelige Godsers Spredning til de afdelte Herrer m. m.
i. d. Handschrift. d. Kieler Universitätsbibl. II. XIV—XV. III. 105.
- HUGONIS GROTH ad Ludovicum Camerarium, reginæ Sveciæ apud Ordines 4. Septbr.
legatum, epistola, in qua svadet, ut, quod rex Daniæ cum tot principibus
inquis fœdera faciat, videatur, ne sub nomine mercatum majora lateant.
Septembris. Hugonis Grothi Epistolæ 1687 S. 688—89.
- Skrivelse fra K. CHR. IV. til Curht von Lutzowen, kejserlig Resident i Ham- 5. Septbr.
burger, at han har faaet Skrivelsen af 18/8 hujus, og at han har meddelt
Kong. Ottorp. Erkehertugen har i sit Brev ikke med et Ord omtalt Sagen. —
Septembris. (Tydsk.) Samtidig Tryk.

- 1641.
6. Septbr. *16259. STEPHANUS JOHANNIS STEPHANIUS, professor, ad D. Olaum Wormium de matrimonio, quod Petrus Andres, consul Kalundburgensis, cum Ingertha Margareta, filia D. Matthiæ, episcopi quondam Lundensis, inire cogitat, deinde de typis iconum quarundam cædendis scribit. — *Soræ*, ad d. 6. Septembr. *Danske Saml.* III. 253—54.
6. Septbr. *16260. GODEFRIDI CRETSCHMARI ad Gerardum Joannem Vossium epistola, in qua panegyricum sermonem, quem ante biennium, quum adhuc Soræ viveret, memoriæ Johannis Meursii consecravit, commemorat. — *Ex Museo meo Lugduni Batav.*, 16. Kal. Octobris. *Ger. Joan. Vossii Epistolæ* II. 240—41.
11. Septbr. *16261. Dr. CHRISTINAS Skrivelse til Pfalzgreve Johan Casimir, hvori hun omtaler K. af Danmarks Bestræbelser for at forlede hendes Hær til Frafald. — *Stockholm*, d. 11. Sept. (Tydsk.) *Arckenholtz, Mémoires concern. Christine, reine de Suède* IV. 210—11.
11. Septbr. *16262. Dr. ELISABETH af Bøhmen skriver til Sir Thomas Roe, at hun stadig er af den Mening, at hvad den danske Gesandt har gjort, er sket for at vinde Tid. — *Rhenen*, $\frac{1}{2}$ Sept. (Engelsk.) *State Papers. Dom. Ser.* 1641—43 S. 120—21.
12. Septbr. *16263. THOMAS Jo. BANGIUS, professor, M. Johanni Corvino, scholæ Slaglosianæ rectori scribit, fratrem suum hoc autumno ad eum venire non posse, sed se operam navaturum, ut proximo vere ei adesse possit. — *Hannovæ*, 12. Septembr. *Hist. Tidsskr.* 3. R. IV. 566.
13. Septbr. 8639. Jvfr. Fridericia, Danmarks ydre politiske Historie 1629—1660 II. 277.
13. Septbr. *16264. ENOCHUS HUTZINGIUS, Theol. Dr. et Professor in Academia Rostochiensis, Casparo Brochmanno, episcopo Sielandico, petitionem Germanorum Kløgensium, ut exercitum lingvæ Germanicæ in templo eorum restituatur, affert. — *Kiøgenit*, d. 13. Septembr. *Ny kirkehist. Saml.* III. 210—11.
14. Septbr. *16265. K. CHR. IV.'s Brev til Gesandten i Stockholm Peder Vibe, hvori han bl. a. udtaler sin Forbavelse over, at Oxenstjerna ikke har berørt det, som i Hamburg gaar i Svang, nemlig at jeg vil debauchere deres Armé i Tydskland. — 14. Septbr. *Brudst. i Fridericia, Danmarks ydre polit. Historie 1629—1660* II. 168.
15. Septbr. *16266. Præsten DAVID LAUR. FOSS vidner, at Jens Pallesen efter sit eget Udsagn kun af en Hændelse var kommen til at tilføje sig selv det Saar, hvorfra han siden døde. — *Ribe*, d. 15. Septembr. *Saml. t. jydske Hist. og Topogr.* VI. 174.
16. Septbr. *16267. M. STEPHANUS JOHANNIS STEPHANIUS a M. Johanne Corvino petit, ut secum tractatum de religionis negotio, a senatoribus regni Frederico regi olim oblatum et libellos de Bildorum familia et nobilitate Danica communicet. — *Soræ*, Die 16. Septembr. *Hist. Tidsskr.* 3. R. IV. 569. Brevet staar mellem Breve fra 1645 og er maaske fra samme Aar.
18. Septbr. *16268. TOVSED, hvorved Jens Pallesen sværger sin egen Bane om. — *Ribe*, d. 18. September. *Saml. t. jydske Hist. og Topogr.* VI. 172—74.
18. Septbr. *16269. HUGONIS GROTIJ ad Ludovicum Camerarium, reginæ Sveciæ apud Ordines foederatos Belgii legatum, epistola, in qua existimat, regem Daniæ ab utraque parte timeri velle, ut quæ ad suum commodum sint, præsertim de comitatu Pinnebergensi, obtineat. — *Lutetiæ*, 28. Septembris. *Hugonis Grotii Epistolæ* 1687 S. 690.
21. Septbr. *16270. Den toscanske Resident RIDOLFI'S Skrivelse til den toscanske Statssekretær Gondii, hvori han meddeler, at K. af Danmark skal have erklæret at ville spærre Elben for Svenskerne, men tillige truer med at bemægtige sig Hamburg, hvis hans Fordringer ikke opfyldes. — *Ratisbona*, primo Ottobre. (Italiensk.) *Tourtoual, Dispacci Ridolfi* S. 258 59.

1641

HUGONIS GROTH ad Ludovicum Camerarium, reginæ Sveciæ apud Ordines
tum, epistola, in qua credit, Cæsarianos legatorum Angliæ et Daniæ
Danum vero bona spe de Pinsebergo et vectigali lstantes, additis
ipsorum desideriis aptaverit. — *Latetia*, 5. Octobris. Hugonis Groth

25. Sept

Den toscanske Resident RUDOLPHS Skrivelse til den toscanske Stats-
i han omtaler, at man med stor Spænding oppebier Efterretninger om
Danmarks Rustninger ved Hamburg og Lübeck, tilmed da de under
de Officerer skulle have ønsket at stille sig under hans Beskyttelse.
obre. (Italiensk.) Tourtoul, Dispaeci Rudolfi S. 267—68.

28. Sept

Den RIGSDAGSRECES i Regensburg. Bl. a. skulle de kejserlige Lejde-
mede Fredskongres i Osnabrück og Münster udvexles i Hamburg ved
Deputerede. Imellem Underskriverne findes D. Vilhelm Bidenbach,
d og Resident ved det kejserlige Hof. — *Regensburg*, d. zehenden Tag
l. (Tydsk.) Löwig, Teutches Reichs-Archiv. Pars general. III. Zweite Forts.

30. Sept

ELISABETH af Böhmen skriver til Sir Thomas Roe, at man ikke har
f Danmarks Gesandt eller nogen anden gav hendes Søn hans Titel.
kke at varsle godt for Forhandlingernes Resultat. — *Rhonen*,
rs. Dom. Ser. 1641—43 S. 127.

30. Sept

rivelse fra EN KEJSERLIG GESANDT til en kejserlig Embedsmand om, at
bestandig mere nærme sig Hamburg. Denne By vilde med Glæde se
ved Elben. Han havde skrevet til Erkehertugen og forstod ikke, at
K. Chr. IV. mente Kejseren det godt. — 12. Octobr. (Tydsk.) Abdruck
elben.

10. Oct.

ØGE BYTINGS Dom mellem Chr. Skeel og Præsterne i Kjøge, hvorved
it svare disse Tiende af tvende øde Gaardes Jord, som han har lagt
egaards Brug. — 4. Octbr. Petersen, Kjøge Byes Hist., Aktst. S. 69.

4. Octob

Den toscanske Resident RUDOLPHS Skrivelse til den toscanske Stats-
ri han omtaler, at Erkebispem af Bremen, K. af Danmarks Søn, skal
ona, 15. di Ottobre. (Italiensk.) Tourtoul, Dispaeci Rudolfi S. 269—71.

5. Octob

ET SVENSK RIGSRAADS Protokol, hvori findes Udtalelse om, at Sverig
ommern skulde skaffe sig Kur-Brandenburgs Venskab og derved fjerne
Polen og Danmark. — D. 6. October. (Svensk.) Udt. i Cronholm, Trettio-
andlingarne i Tyskland II, 1. 122.

6. Octob

KARL I. anbefaler K. Chr. IV. Oberst John Henderson, som for 3 Aar
gtighed har tjent i hans Hær og har Anbefalingsbreve fra Kejseren af
l. af Sachsen for tidligere Tjeneste. — *Holyrood*, 8. Oct. (Latin.)
Third Report S. 58.

8. Octob

CHR. IV. skriver til K. Karl I. om en Sending Falke. — 10. Oct.
i Macray, Third Report S. 78.

10. Octo

krivelse fra den kejserlige Kommissarius i Hamburg, CURDT VON LÖTZOW
old Wilhelm, hvori han underretter Erkehertugen om, at K. Chr. IV.
mer sig Hamburg og har slaaet Lejr. Der advares mod Kongen, som
Sinde. — *Hamburg*, d. 11. Octobr. (Tydsk.) Abdruck eines Interceptirten
ansk i Fridericia, Danmarks ydre polit. Historie 1629—1660 II. 171—72.

11. Octo

1641.

12. Octobr. *16282. Hert. FREDERIK III. af Gottorps Erklæring til Hertugerne af den sønderborske Linie, hvori han afviser deres Fordring paa Exspectance til Grevskaberne Oldenburg og Delmenhorst. — *Auf Unserm Schloss Gottorff*, d. 12. October. Warnstedt, Die Oldenburger u. Brandenburger Erbanprüche auf Schleswig-Holstein S. 89—92.
12. Octobr. *16283. Den toscanske Resident RIDOLFI'S Skrivelse til den toscanske Statssekretær Gondi, hvori han meddeler, at den danske Gesandt forbereder sig til at vende hjem en af Dagene. — *Ratisbona*, 22. Ottobre. (Italiensk.) Tourtonal, Dispacci Ridolfi S. 273.
13. Octobr. *16284. K. CHR. IV.'s Brev til Biskop Jesper Brochmand, hvori han beder ham om at paaminde de Præster paa Sjælland, som endnu ikke have gjort det, at yde Hr. Lavrits Jonsen, Præst i Hammer, Hjælp mod den Skade, han har lidt ved Ildsvaade 1639. — *Hafnia*, d. 13. Oktober. Kirkehist. Saml. 3 R. III. 123.
16. Octobr. *16285. K. CHR. IV. befaler Universitetets Rektor og Professorer at forordne en ny Værge for Frue Kirke, da den dertil forordnede Blasius Miller, Bartskeer, har nægtet at aflægge Ed til Universitetet. — (16. Oktbr.) Matsen, Kbhvns. Universitets Retshist. I. 230.
16. Octobr. *15286. HUGONIS GROTH ad Ludovicum Camerarium, reginæ Sveciæ apud Ordines fœderatos Belgii legatum, epistola, in qua scribit, regem Daniæ Hamburgum non obsessurum, sed circumjectis castellis aditus et exitus suæ potestatis facturum esse videri. — *Lutetia*, 26. Octobris. Hugonis Grothi Epistolæ 1687 S. 693.
21. Octobr. *16287. K. CHR. IV.'s Rettertingsdom, at Niels Arenfeld t. Ullerupgaard, der af sin Hustru Fru Karen Dyren er sigtet for at have villet forgive hende, skal lovværge sig i Viborg førstkommande Snapsting med 12 Riddermændsmænd eller lide, som vedbør. — D. 21. October. Dansk Museum f. Juli—Decbr. 1782 S. 385—96.
21. Octobr. *16288. K. CHR. IV. befaler Niels Vind at lade Jan Ettersen faa et Egetræ af Skovene i Kjøbenhavns Len til Axelen i hans Valkemølle. — *Hafn.*, d. 21. Octob. Nyrop, Strandmøllen S. 24.
23. Octobr. *16289. K. CHR. IV.'s Befaling til Bgm. og Raad i Kjøge, at de ej maa forhindre de tyske Folk i deres By i at have deres egen Sjælesørger, hvis han erkjendes dygtig af Superintendenten i Sjælland. — *Hafnia*, d. 23. Octobris. Ny kirkehist. Saml. III. 201.
27. Octobr. *16290. K. CHR. IV.'s Skrivelse til Lensmanden paa Frederiksborg, Kronborg og Abrahamstrup, Hans Ulrik (Gyldenløve), at da M. Søren Povlsen Judichær, Sognepræst i Slangerup, er i Nød, skal han lade ham faa den første Krone- eller Kirketiende, som falder næst ved Slangerup, for billig Fæste og aarlig Afgift. — 27. Oktober. Kirkehist. Saml. 3 R. III. 23.
28. Octobr. *16291. UGGEL HERREDSTINGS Dom over den for Trolddom anklagede Maria Thielsen fra Grønholz, der dømmes til »Skarpretterens Haand og Tortur«. — D. 28. Octobris. (Tydsk.) Biernatski, Schlesw.-Holst.-Lauenb. Landesber. 1847 S. 64—76. Sagens Akter ere optagne i Dommen.
28. Octobr. *16292. OLUF WORMS Anbefalingskrivelse til Professor Stephan Stephanus i Sorø for Vitus Bering, der skal have Tilsyn med »den unge Thott, som er hos eder«. — 28. Oktober. (Latin.) Brudst. p. Dansk i Hist. Tidsskr. 5. R. I. 8.
30. Octobr. *16293. HUGONIS GROTH ad Ludovicum Camerarium, reginæ Sveciæ apud Ordines fœderatos Belgii legatum, epistola, in qua scribit, se, Danorum cum Batavis controversias magis suspensas quam finitas esse, et e re magis Danorum, videre. — *Lutetia*, 9. Novembris. Hugonis Grothi Epistolæ 1687 S. 694—95.

- 1641.
4. K. KARL I.'s Kreditiv til K. Chr. IV. for Joseph Avery som Agent; denne 31. Octobr.
ungaaende Brevet af 26. Aug. dat. Glücksburg, og de pfalziske Forhold. —
Oct. (Latin.) Udt. p. Eng. i Macray, Third Report S. 53.
5. Forslag fra ADELENS DEPUTEREDE om Oprettelsen af et Landeværn, Octobr.
skal udskrive 4 Mand af hver 300 Tdr. Korn og Kjøbstæderne taxeres
i København. Minerva. Jan.-Marts 1803 S. 180—81.
6. Sekretær VANE skriver til Sir Thomas Roe, at den engelske Konge har 2. Novbr.
givet i Hamburg Befaling til at udforske, hvad Kongen af Danmarks Hensigt
er, 2. Nov. (Engelsk.) State Papers Dec. Ser. 1641—48 S. 152—54.
7. HUGONIS GROTH ad Ludovicum Camerarium, reginæ Sveciæ apud Ordines 7. Novbr.
gii legatum, epistola, in qua credit, Danum regem cum imperatore de
comitatu transacturum esse, nihil autem pro re communi Germaniæ fac-
- *Lutetiæ*, 17. Novembris. Hugonis Grothii Epistolæ 1687 S. 696—97.
8. STEPHANIUS Brev til Worm, i hvilket han meddeler, at Vitus Bering i 14. Novbr.
tiltalt ham, og lover at tage sig af ham. — 14. November. (Latin.) Brudst.
Udskr. 5. R. I. 8.
9. KJØGE MAGISTRATS Bevilling, at Morten Wenstermand, der vil bruge 16. Novbr.
med Kornkjøb og Ølsalg, men paa Grund af sit Adelskab ej vil tage
Stedet derfor maa give 15 sl. Dlr. til Byen. — Thisdagenn d. 16. Novem-
ber. Kjøge Byes Hist., Aktst. S. 70.
- Den svenske Rigskansler AXEL OXENSTJERNAS Skrivelse til sin Søn 16. Novbr.
na, hvori han omtaler en Skrivelse fra denne af Rheden for Bornholm.
16. Novemb. (Svensk.) Gjerwell, Bref ifrån Axel Oxenstierna til Johan Oxenstierna
- HUGONIS GROTH ad Ludovicum Camerarium, reginæ Sveciæ apud Ordines 20. Novbr.
gii legatum, epistola, in qua Danum cum imperatore controversias suas
esse arbitratur. *Lutetiæ*, 30. Novembris. Hugonis Grothii Epistolæ 1687 S. 697.
Samtidig Tryk 4 Bl. Anderwertige Remonstrations. Beylagen S. 1. 22. Novbr.
Exemplum litterarum Bl. 1 3. Jvfr. Friderici, Danmarks ydre polit. Historie 1629 25. Novbr.
- HUGONIS GROTH ad Ludovicum Camerarium, reginæ Sveciæ apud Or- 27. Novbr.
dines Belgii legatum, epistola, in qua scribit, Danum suas res in bono loco
iusquam publicis se immisceat. — *Lutetiæ*, 7. Decembris. Hugonis Grothii
7—98.
- J. WICQUEFORTS Skrivelse til G Barlée, hvori han omtaler »Lieutenant 27. Novbr.
Sendelse til Newcastle med 2 Skibe, som man tror, for at støtte det
— *A la Haye*, 7. Decbr. (Fransk.) Lettres de M. J. de Wicquefort S. 188—90.
- Propositioner fra JOSEPH AVERIE som Agent for K. Karl I. til K. Chr. IV. 30. Novbr.
erhandlinger i Tydskland angaaende Pfalz. — 30. Novbr. Udt. p. Eng. i
S. 60.
- K. CHR. IV. skriver til K. Karl I., at han nu giver J. Averie sit Svar. 1. Decbr.
1.) Udt. p. Eng. i Macray, Third Report S. 73
- K. CHR. IV.'s Resolution til den engelske Gesandt Jo. Averie. — 1. Decbr.
Udt. p. Eng. i Macray, Third Report S. 73.
- KGL. og HERTUGELIG Proposition til Landdagen i Kiel angaaende de 1.-8. Decbr.
om Holsten skal yde, samt nye Skatter til Defensionen og til Officerernes

1641.

Underhold; endvidere opfordres Stænderne til at overveje Oprettelsen af et Universitet i Hertugdømmerne. — Uden Datum. (Tydsk.) Brudst. og Udt. i Ratjen, Verz. d. Handschrift. d. Kieler Universitätsbibl. III. 105—06

2. Decbr. *16308. Propositioner fra JOSEPH AVERIE som Agent for K. Karl I. til K. Chr. IV. angaaende engelske Kjøbmænds Klager over uretfærdige Toldpaalæg. — 2. Dec. (Latin.) Udt. p. Eng. i Macray, Third Report S. 60

4. Decbr. *16309. HUGONIS GROTH ad Ludovicum Camerarium, regni Sveciæ apud Ordines fœderatos Belgii legatum, epistola, in qua scribit, se, quomodo Hamburgensis et Bremensis civitates malum a rege Daniæ ejusque filio imminens, nisi cum Batavis societate, evitare possint, non videre. — *Lutetia*, 14. Decembris. Hugonis Grothi Epistolæ 1687 S. 699.

4. Decbr. *16310. HUGONIS GROTH ad Baronem (Johannem) Oxenstjernam epistola, in qua existimat, imperatorem operam regis Daniæ concessione earum rerum, quæ Hamburgo magis quam imperatori nocturna sint, facile redempturum esse. — *Lutetia*, 14. Decembris. Hugonis Grothi Epistolæ 1687 S. 698—99.

6. Decbr. *16311. Dr. ELISABETH af Bøhmen skriver til Sir Thomas Roe, at hendes Søn Rupert er paa Rejse, og at han, naar han kommer til Hamburg, skal besøge hendes Onkel, K. af Danmark, som opholder sig i Glyckstad. — *The Hague*, 14. Dec. (Engelsk.) State Papers. Dom. Ser. 1641—48 S. 191.

8. Decbr. *16312. Resolution af LANDDAGEN i Kiel, hvori bevilges nye Skatter, takkes for den paatænkte Ophævelse af Lejren og gjøres Indstillinger om Indkvarteringen; Oprettelsen af et Universitet foreslaas opsat til bedre Tider, m. m. — 8. Dec. Brudst. og Udt. i Ratjen, Verz. d. Handschrift. d. Kieler Universitätsbibl. III. 106—07.

Ante 15. Decbr. *16313. HANS HANSEN SKONNINGS Svar paa Aarhus Kapitels Beskyldninger mod ham. — Uden Datum. Udt. i Hübertz, Aktsk. vedk. Aarhus II. 93—94.

15. Decbr. 8669. Exemplum litterarum Bl. G S. P. Dansk i Slange, Christ. IV.'s Hist. S. 1061—63. Jvfr. Fridericia, Danmarks ydre polit. Historie 1629—1660 II. 176.

15. Decbr. 8670. Exemplum litterarum Bl. H S. Latin og Fransk: Negotiations secretes de Munster et d'Osnabrug I. XLV—LI. Gärtner, Westphälische Friedens-Contracte I. 5—9 og 10—14. P. Dansk i Slange, Christ. IV.'s Hist. S. 1061—63.

15. Decbr. 8671. P. Latin i Exemplum litterarum. Negotiations secretes de Munster et d'Osnabrug I. 211—12.

15. Decbr. *16314. Brev fra SALVIUS til Johan Oxenstjerna, hvori omtales, at K. af Danmark har lovet hos Kejseren at udvirke Lejde for nogle Gesandter, og at faa Kejseren til at bevæge K. af Spanien til at ratificere Traktaten. — D. 15. Dec. (Svensk.) Udt. og Brudst. i Cronholm, Trettioåriga kriget och underhandlingarne i Tyskland II, 1. 100.

16. Decbr. *16315. Hert. FREDERIK III. af Gottorps Forordning, hvorved det forbydes paa det blotte Rygte at udskjelde Folk for Hexe og gives Regler for, hvorledes slige Smædere skulle behandles, naar de ikke kunne godtgjøre deres Beskyldninger. — *Gottorff*, d. 16. Decembris. (Tydsk.) Særtr. af Forordn.

21. Decbr. *16316. Biskop JESPER BROCHMAND skriver til Søren Povlsen Judichær om nogle Salmer, som han ønsker, han skal gjennemse. — *Kjøbenhavn*, d. 21. Dec. Kirkehist. Saml. 3. R. III. 24.

22. Decbr. 8673. Exemplum litterarum Bl. K 2.

30. Decbr. *16317. K. CHR. IV. gjør vitterligt, at Fru Margrethe von der Lühe afg. Jørgen Brockenhuses t. Sebberkloster og hendes Efterkommere, som Sebberkloster kan tilfalde,

- nyde og beholde jus patronatus og Rettigheder til Søbber Kirke evindelig. — 30. December. Svanholm, Notitser om Søbberkloster S. 9—10.
18. KGL. og HERTUGELIG Proposition til Landdagen i Kiel, hvori meddeles, at Beslutningen (i Regensburg) skal den kejserlige Hær indkvarteres i Holsten, smaaneder erlægges. — 30. Decbr. (Tydsk.) Udt. i Ratzen, Verz. d. Handschrift. Biblioth. III. 107—08.
19. Baron DE LISOLAS Indberetning til Kejseren om Richelieus Forsøg paa Liga mellem de protestantiske Magter, hvoriblandt ogsaa Danmark, til Fordel ag. — (Les derniers jours de decembre.) (Latin.) Udt. og Overs. p. Fransk de XXVII. 332—36.
20. DE SØNDERBORGSKE HERTUGERS Memorial til Kejseren, hvori de udvikle, at de Ret til Grevskaerne (Oldenburg og Delmenhorst) som Kongen og Hertugen. Citation derjen. von Holstein Gottorp in pacto Oldenburg-Delmenhorst Succession eingest. Brudst. i Warnstedt, Die Oldenburger u. Brandenburger Erbauprache auf Schleswig.
21. Brev om Mageskifte mellem CHRISTEN SCHIEL t. Walloe og SIGUORT ap, som paa Grev Valdemar Christians og hans Søkendes Vegne bestyrer Gaard og Gods, hvorefter Christen Schiel skal have nogle af Øster Walloes afstaa Gaarde i Fyen og en Gaard paa Sjælland samt et Stykke af Vestre F. Petersen, Valloe S. 72—78.
22. PEDER PEDERSEN HELT legerer 200 Dlr. til Kolding Skoles Disciple. r. om Kolding S. 131. Jvfr. S. 141 (hvor: Slettedaler.)
23. Dr. CHRISTINA af Sverigs Skrivelse til (Pfalzgrev Karl Gustaf), hvori hun etning om, at Enkedronningen af Sverig har faaet et Skib af K. af Dan- hende til Preussen. Arckenholts, Mémoires concern. Christine, reine de Suède fransk Overs.).

1641.

30. Decbr.

Fin Decbr.

1641 vel post.

1641 vel
post.

Forsvareskrivelse fra BERNARDUS DEVIINGLO, tidligere Præst ved den neder- d i Glyckstad til Præsidenten og Raaderne i Hollands Ret. (Hollandsk.) t. Genootschap te Utrecht 5. Serie. 22. Jaarg. S. 108—22.

c. 1641.

c. 1641.

HANNIBAL SESTEDS Relation til K. Chr. IV. om sit Gesandtskab til 1640—Marts 1641). Aarsberetn. fra Gehelmearch. VI. 1—67.

1642.

.1642.

Stettmarsches Land-Recht. Glückst. 1667. S. 122—42.

5. Januar.

Den nederlandske Resident i Danmark CARL VAN CRACAU meddeler at alle Rigets Slotsherrer have været samlede provindsvis til Forhandling af de ekstraordinære Subsidier; man er ivrig med at lade afhente det sien kontraherede Salt. — *Helsenew*, d. 18. Januarii. (Hollandsk.) Genootschap te Utrecht 4. Serie 17. Jaarg. S. 390.

8. vel. 18.
Januar.

- 1642.
18. Januar. *16327. K. CHR. IV. befaler Gunde Lange at sørge for, at nogle Jærnstykker fra Tøjhuset, som Saltkompagniet har laant, men som de kejserlige Krigsfolk havde anbragt paa Aalborghus, atter blive givne til Saltkompagniet. — D. 18. Januar. Wulf, Jens Bang S. 158.
18. Januar. *16328. K. CHR. IV.'s Skrivelse til Statholder Corfitz Ulfeld, at det vil være tilstrækkeligt at udruste 20 lempelige Skibe, og at der maa høres om Styrsmænd til at fare til Spanien og Rusland og skaffes Penge til 300 Baadsmænd. — *Christianspris*, 18. Januari. Slange, Christ. IV.'s Hist. S. 1101.
19. Januar. *16329. Resolution af LANDDAGEN I KIEL, hvori man gaar ind paa at erlægge 120 Romermaaneder, naar de andre Rigsstænder ogsaa gjøre det; derimod erklæres, at det at tillige modtage Indkvartering strider mod Fredsslutningerne i Lübeck og Prag. — 19. Jan. (Tydsk.) Udt. i Ratjen, Verz. d. Handschrift. d. Kieler Universitätsbibl. III. 108.
20. Januar. *16330. Lægen CÜSTER beder Worm om at sende Hofmarschallen Prindsens Nativitet, som Dr. Longomontanus havde stillet og ladet udgive. — D. 20. Januar. (Latin.) Overs. p. Dansk i Wolf, Journal for Politik 1825 III. 202.
20. Januar. *16331. VILLUM HANSEN lader ved Viborg Snaps-Landsting lyse efter Trolkvinden Anne Jensdatter, Byfoged Peder Pedersen i Ribes Hustru, der skal have bragt hans Svoger, Kristen Lambertsen, af Live. — *Viborg*, d. 20. Januari. Saml. t. jydsk Hist. og Topogr. VI. 184—85.
22. Januar. 8689. Latin og Fransk: Negotiations secretes de Munster et d'Osnabrug I. 113—22. Exemplum litterarum Bl. C 2.
24. Januar. *16332. Skrivelse fra EN UNÆVNT, hvori K. af Danmarks Forhold til Pinneberg udvikles. — *H.*, 24. Januari. (Tydsk.) Einfältiges Gespräch zwischen zwelen Patrioten.
25. Januar. *16333. Resolution af de SLESVIGSKE OG HOLSTENSKE STÆNDER, hvori de overlade Spørgsmaalet om Forlængelse af Unionen med Danmark til Kongens og Hertugernes Afgjørelse samt gjøre nogle Forslag om Skattepaalæggene. — (*Kiel*), uden Datum. (Tydsk.) Brudst. og Udt. i Ratjen, Verz. d. Handschrift. d. Kieler Universitätsbibl. II. XVI—XVII. III. 108.
27. Januar. *16334. STEPHANUS JOHANNES STEPHANIUS Johanni Kirchmanno nuntiat, amicum quendam sibi duos manuscriptos tractatus, alterum anonymi scriptum de itinere Danorum versus Hierosolymam, alterum historiam Theodorici Monachi complectentem, tradidisse; mortem cancellarii Frisii miseratur eique orationem funebrem Resenii de eo mittit; provinciam historiæ Danicæ scribendæ a rege sibi demandatam esse, nuntiat. — *Soræ*, d. XXVII. Januar. Marquard Gudii Epistolæ S. 310—11.
28. Januar. *16335. Hert. FREDERIK III. af Gottorp befaler sin Landkansler at overlevere til Prælater og Ridderskab eller, hvis disse ere gaaede fra hinanden, til de kgl. og hertugelige Landraader sin Erklæring angaaende Besværingen over Amtmandsposterne (Nr. 8693). — *Gottorf*, 28. Jan. (Tydsk.) Brudst. i Ratjen, Verz. d. Handschrift. d. Kieler Universitätsbibl. III. 109.
30. Januar. *16336. SOGNEVIDNE, givet Byfoged i Ribe, Peder Pedersen, at dennes Hustru, Anne Jensdatter, havde været ganske uberygtet, indtil nylig to Misdædere havde beskyldt hende for Trolldom. — *Ribe Domkirke*, d. 30. Januar. Saml. t. jydsk Hist. og Topogr. VI. 185—86.
- Januario. *16337. OLUF WORMS Brev til Thomas Bartholin, hvori han meddeler, at Vitus Bering nu er den unge Thotts Hovmester i Sorø og om et Aars Tid skal rejse udenlands med ham. — Nytaarstid. (Latin.) Brudst. p. Dansk i Hist. Tidsskr. 5. R. I. 9.
- Februario—Julio. *16338. Brev fra den franske Gesandt d'AVAUS til K. af Danmark, hvori Skylden for Fredsunderhandlingernes Stranding lægges paa Kejseren. — Uden Datum. (Latin?) Udt. i Kgl. Vitterh. Hist. och Ant. Akad. Handl. XXVII. 108.

1642.
39. STEPHANIUS skriver til Worm og beder ham om ej at meddele Biskoppen Forhandlinger, der have været førte mellem ham og Bering om dennes Professorskat i Poesi. — D. 2. Februar. (Latin.) Brudst. p. Dansk i Hist. Tidsskr. 2. Febr.
40. Kapitain RICHARD SLYNGESBIE skriver til Sir John Penington, at man her trykt for Franskmandene og Danskerne. — *London*, 3. Febr. (Engelsk.) m. Ser. 1641—43 S. 275. 3. Febr.
1. K. CHR. IV.'s Brev til K. Karl I., hvori han beklager, at der ikke er tid, som kunde passe for Sir John Henderson. — 4. Febr. (Latin.) Macray, Third Report S. 73. 4. Febr.
2. JOHAN ROSENHANE tilskriver Pfalzgreve Johan Casimir bl. a., at Ridder er anklaget for forskellige Ting, navnlig for paa den Tid, da der taltes meget om Fjendskab, at have unddraget Kalmar Slot 1500 Tdr. Korn til egen Fordel. (Svensk.) Adlersparre, Hist. Saml. I. 266—69. 5. Febr.
3. JUSTUS TEICHMEJERUS ad Casparum Brochmannum, episcopum Sielandensis suis et Koagiensibus scribit. — *Malmö*, d. 8. Febr. Ny kirkehist. Saml. 8. Febr.
4. Den franske Agent FORSTER skriver til Chavigny, at K. Karl I. havde til Danmark for at faa Hjælp der. — 13. Febr. (Fransk.) Udt. i Gardiner, Monarchy of Charles I. II. 410. 13. Febr.
5. Righofkancellitjener LUDWIG BINER erklærer, at Dekretet af 18. Juli i Regensburg, har han 21. Juli overleveret den holstenske Sendemand — *Wien*, d. 26. Februarii. (Tydsk.) Anderwertige Remonstration S. 90. 16. Febr.
6. Rigssekretær WILHELM SCHRÖDER skriver til den kejserlige Rigsvicekancellen, at han, som det er befalet ham, har erkyndiget sig om, hvorfor gaaet med Udgivelsen og Insinuationen af Dekretet af 18. Juli 1641 anførte Hus Holstens Optagelse blandt de paa Rigsdagen alternerende Pommern, Würtemberg, Hessen, Baden og Mecklenburg. — *Wien*, d. 18. Febr. (Tydsk.) Anderwertige Remonstration S. 86. 18. Febr.
- Brev fra SALVIUS til Johan Oxenstierna, hvori siges, at Kejseren har til den danske Konge ratificeret alle substantialia af Præliminærtraktaten. (Svensk.) Udt. og Brudst. i Cronholm, Trettioårige kriget och underhandlingarne i 23. Febr.
7. K. KARL I. af England skriver til K. Chr. IV. om de Vanskeligheder, vedt. — *Dover*, 23. Februar. (Fransk.) Udt. i Gardiner, The fall of the monarchy 23. Febr.
8. K. KARL I.'s Kreditiv til K. Chr. IV. for et unævnt Sendebud. — *Dover*, 24. Febr. 24. Febr.
9. Udt. p. Eng. i Macray, Third Report S. 53. 24. Febr.
10. Kansleren CHR. THOMSEN SEHESTEDS Brev til K. Chr. IV., hvori han meddelelsen af Fredsunderhandlingerne i Tydskland fremhæver, at de Svenske Fred nobis perniciosam. — 25. Febr. Udt. i Fridericia, Danmarks ydre polit. II. 328. 25. Febr.
11. Erklæring fra DET KURMAINTZIGESKE DIRECTORIUM til Kejseren, hvori siges, at de svenske Hus Holsten ikke har ladet sig repræsentere paa Rigsdagen, saa er ogsaa den har forment det Adgang. Aarsagen er rimeligvis den gamle Præcedens. — *Vien*, d. 7. Martii. (Tydsk.) Anderwertige Remonstration S. 91. 25. Febr.

1642.
26. Febr. *16352. HOLGER ROSENKRANDS glæder sig over, at Henrik Ernst havde fundet Behag i de Bemærkninger, han efter Ernsts Ønske havde meddelt ham til hans „Ethica præcepta“. — (*Rosenholm*), IV. Kal. Martii. Udt. i Kirkehist. Saml. 3. R. VI. 651.
26. Febr. *16353. Brev fra SALVIUS til Johan Oxenstjerna, hvori refereres et Svar, som han og d'Avaus have givet Kejseren, i hvilket bl. a. udtales, at man umulig kunde mistænke Kejseren for at gaa fra sit Ord og beskjæmme en saa høj Mægler (K. af Danmark). — D. 26. Febr. (Svensk.) Udt. i Cronholm, Trettioåriga kriget och underhandlingarne i Tyskland II, 1. 103.
- Ante 28. Febr. *16354. ANNE EBBES, der af Vilhelm Hansen i Tanderup beskyldes for Troldom, ansøger Kongen om et Beskjærmelsesbrev. — Uden Aar og Dag. Saml. t. jydsk Hist. og Topogr. VI. 188—89. (Med Paategning om Kongens Svar, dat. Haderlev Kancelli, d. 28. Februar.)
- Februario. *16355. OLUF WORMS Svar paa Stephanius Brev af 2. Febr., i hvilket han lover intet at røbe om Forhandlingerne mellem ham og Bering. — Uden Datum. (Latin.) Brudst. p. Dansk i Hist. Tidsskr. 5. R. I. 9.
7. Martii. *16356. GERARDI JOANNIS VOSSII ad Joannem Thomam Bangium, sacræ lingvæ professorem in academia Hafniensi, epistola, in qua commemorat, cum Duusius sibi ab eo commendatus Amstelodami jam pluribus mensibus degat, Erasmum Hammerum, etiam sibi ab eo commendatum, Leidam sibi sedem esse maluisse et Gallias etiam lustrandas putasse. — *Amstelodami*, XVI. Kal. Apr. Ger. Joan. Vossii Epistolæ S. 487.
11. Martii. *16357. K. CHR. IV. beder Universitetets Professorer om at bevilge endnu paa to Aar 8 Skill. af hver Td. Hartkorn og to Dlr. af hver 100 Dlr. Rentepenge til Landets Forsvar, hvilket Adelen ved dens Provsdeputerede allerede har bevilget. — *Hafnia*, d. 11. Martii. Matzen, Kbhvns. Universitets Retshist. I, Tillæg S. 38.
15. Martii et 12. Aprilis. *16358. JOHANNIS ADLERI SALVII ad amicum de tractatu pacis epistola, in qua operam D. Langermanni consiliarii regis Daniæ in pace præliminari facienda commemorat; in postscripto commemorat, regem Daniæ comitem Aversbergium interrogasse, quænam rationes, ne imperator conclusa præliminarium ratihabere velit, obstant. — *Hamburgi*, $\frac{1}{2}$ Martii et (in postscripto) $\frac{1}{2}$ Aprilis. Exemplum litterarum Bl. K 4. Latin og Fransk: Negotiations secretes de Munster et d'Osnabrug I. 123—27.
16. Martii. *16359. K. CHR. IV. forlanger Kansler Christen Thomesen Sehesteds skriftlige Erklæring om, hvem han anser for dygtigst til at være Rigens Marsk. — D. 16. Marts. Udt. i Hist. Tidsskr. 4. R. III. 587.
17. Martii. *16360. Kansler CHRISTEN THOMESSEN SEHESTEDS Erklæring til Kongen om, hvem han anser for dygtigst til at være Rigens Marsk; han nævner Statholderen Corfitz Ulfeldt, Lensmanden Anders Bilde og Krigskommissæren Knud Ulfeldt. — D. 17. Marts. Udt. i Hist. Tidsskr. 4. R. III. 587.
20. Martii. 8705. Brudst. i Warnstedt, Die Oldenburger u. Brandenburger Erbanprüche auf Schleswig-Holstein S. 94—95.
20. Martii. *16361. K. CHR. IV. befaler Slotsfogeden paa Kjøbenhavns Slot at sende til Frederiksborg 12 Portræter af fremmede Fyrster. — *Frederichsborrig*, d. 20. Martii. Friis, Saml. til dansk Bygningshist. S. 63.
20. Martii. *16362. JOHAN OXENSTJERNAS Memorial, hvori siges, at Indbyggerne i Forpommern se hen til Danmark. — D. 20. Mars. (Svensk.) Brudst. i Cronholm, Trettioåriga kriget och underhandlingarne i Tyskland II, 1. 64.

63. K. CHR. IV. befaler E. Grubbe at tiltale og hælde Dom over Bernt
s, der har Møllen sammesteds i Fæste, fordi han ikke efter sin Forpligtelse
læde paa «vort» Klædekammer. — *Haffn.*, 21. Martz. Udt. i Hüberts, Aktst. vedk.
(I Overskriften staar 21. Maj)
64. HUGONIS GROTIJ ad Ludovicum Camerarium, reginæ Sveciæ apud Ordines
lgii legatum, epistola, in qua existimat, regem Angliæ et ex Gallia et ex
nabiturum fuisse, nisi Parlamentarii mare fecissent suæ potestatis. — 5. Aprilis.
Epistolæ 1687 S. 934.
65. Den nederlandske Resident i Danmark CARL VAN CRACAU meddeler
e, at han har forebragt deres Forlangende om Titulaturen for Kongen og
ten Thomesen; Kongen er utilbøjelig til Forandring, men der er endnu ikke
deligt Svar. — *Coppenhagen*, d. 29. Martii. (Hollandsk.) Kronijk van het histor.
Utrecht 4. Serie 17. Jaarg. S. 391—92.
66. Fortegnelse over de danske Lensmænds Genanter med Angivelse af,
rust Heste hvert Len holder. — *Haffnia*, 4. Aprilis. Grundtvig, Meddel. fra
1872 S. 118—22.
67. Dr. HENRIETTE MARIES Brev til K. Karl I., hvori hun bl. a. meddeler
rbejder paa at skaffe Penge og derfor maa sende et Bud til Danmark, da
faas til Laans paa Rubinerne. — *La Haye*, ce 16 avril. (Fransk.)
Marie de France, Reine d'Angleterre S. 372—75.
68. Skrivelse fra J. VAN BELLE (Sekretær hos den nederlandske Resident i
rik Schrassert) til Generalstaterne, hvori han omtaler Forhøjelsen af Sund-
elske og skotske Skibe og Varer. — *Hamburg*, 9°. April. (Hollandsk.)
istor. Genootschap te Utrecht 4. Serie 17. Jaarg. S. 811—13.
69. Indberetning fra DEN DANSKE RESIDENT I HAAG, hvori omtales en Sam-
n og Dr. Henriette Marie. Dronningen sagde, at hun havde faaet et Brev
som skulde sendes til K. Chr. IV. per nobilem quem ex Hollandia, men da
r, at en saadan Mission vilde vække Parlamentets Mistanke, havde hun
ve det til Residenten, quum sit de re tantum privata. — 11°. April. (Latin.)
ardiner, The fall of the monarchy of Charles I. II. 449.
70. Den nederlandske Resident i Danmark CARL VAN CRACAU meddeler
at K. af Danmark i Anledning af deres Forlangende om Titulaturen har
eres uvillige Stemning; forskellige nye Toldpaalæg ere indførte i Sundet;
sk Skib er anholdt i Teneriffa; Adelen i Sjælland og Skaane har været
ing af Kongens Fordringer om Subsidier. — *Helsenour*, d. 12. April.
ijk van het histor. Genootschap te Utrecht 4. Serie 17. Jaarg. S. 892—95.
71. Lange, Christ. IV.'s Hist. S. 1171 (dat. *Kjøbenhavns Slott*). Brudst. i Fridericia, Dan-
storie 1629—1660 II. 801.
72. JESPER BROCHMAND M. Severinum Judichær hortatur, ut librum suum
iæ, 16. April. Kirkehist. Saml. 3. R. III. 25.
73. Skrivelse fra J. VAN BELLE (Sekretær hos den nederlandske Resident i
Schrassert) til Generalstaterne, hvori han omtaler, at K. af Danmark er
rtil Hansestæderne ville sende deres Gesandter. — *Hamburg*, 14°. April.
ijk van het histor. Genootschap te Utrecht 4. Serie 17. Jaarg. S. 818—15.
74. K. CHR. IV. befaler Niels Vind, at han tilholder Bgm. og Rand i Kjøge,
re de tyske Folk i deres By i at holde sig en egen Sjølesørger; dog

1642.

maa ingen, som har taget Borgerskab, unddrage sig fra den danske Menighed. — *Hafnia*, d. 18. Aprilis. Ny kirkehist. Saml. III. 213—14.

19. Aprilis. *16374. Den nederlandske Resident i Danmark CARL VAN CRACAU meddeler Generalstaterne, at han ikke faar Svar paa sin Forestilling om Titulaturen før Rigsdagen, til hvis Begyndelse han vil begive sig til Kjøbenhavn; der ventes ogsaa Gesandter fra Danzig, Lübeck og Bremen for at anmode om Nedsættelse af Sundtolden. — *Helsenew*, d. 19. April. (Hollandsk.) Kronijk van het histor. Genootschap te Utrecht 4. Serie 17. Jaarg. S. 395—96.
21. Aprilis. *16375. K. CHR. IV. tilkjendegiver Lensmanden Henning Valkendorf t. Glorup og Biskop Hans Michelsen, at det er hans Vilje, eftersom der er en temmelig Forraad af den Indkomst, som er lagt til de 30 Degnes Kost i Odense, at endnu 6 fattige og flittige Personer maa bekomme et Maaltid Mad om Dagen. — 21. April. Mumme, Bidrag t. Odense Cathedralskoles Hist. 3. H. S. 87.
23. Aprilis. *16376. D. G. E. BROCHMAND, episcopus Sielandicus, M. Johannem Corvinum, scholæ Slaglosianæ rectorem, certiozem facit, quo die examen academicum fiat. — 23. April. Hist. Tidsskr. 3. R. IV. 566—67.
25. Aprilis. *16377. DR. HENRIETTE MARIES Brev til K. Karl I., hvori hun bl. a. beder ham om at sende hende Afskrift af et almindeligt Høflighedsbrev til K. af Danmark. — 5 May. (Fransk.) Baillon, Henriette-Marie de France, Reine d'Angleterre S. 378—79.
26. Aprilis. *16378. K. CHR. IV.'s Beskjærmelsesbrev for Anne Jensdatter af Ribe, der beskyldes for Trolddom af Villum Hansen i Tanderup. — *Kjøbenhavn Slot*, d. 26. Aprilis. Saml. t. Jydsk Hist. og Topogr. VI. 189—90.
- April-Majo. *16379. DR. HENRIETTE MARIES Brev til K. Karl I., hvori hun bl. a. skriver, at hun med største Spænding venter Svar fra Danmark paa hendes Anmodning om at laane Penge. — May. (Fransk.) Baillon, Henriette-Marie de France, Reine d'Angleterre S. 376—78.
1. Maj. *16380. HANS POUCK, Hører ved Roskilde Skole, andrager Kongen om, at han vil eftergive ham de tre Aar, i hvilke han ikke kan faa noget Kald, saa at han imidlertid kan faa Lov til at betjene en Skole. — *Kjøbenhavns*, d. 1. Maj. Personalthist. Tidsskr. IV 54—55.
4. Maj. *16381. RIGSRAADETS Svar paa K. Chr. IV.'s Proposition af 15. April (Nr. 8711), hvori Betydningen af den af Kongen paapegede Fare vel ikke benægtes, men det erklæres utilraadeligt med Alvor at foretage sig noget derimod af Frygt for, at Sverig saa skulde udsone sig med Kejseren og vende sig mod Danmark alene. — 4. Maj. Udt. i Fridericia, Danmarks ydre polit. Historie 1629—1660 II. 302—08.
7. Maj. 8728. Slange, Christ. IV.'s Hist. S. 1172. P. Svensk i Kgl. Vitterh. och Ant. Akad. Handl. XXVII. 118. Jvfr. Fridericia, Danmarks ydre polit. Historie 1629—1660 II. 303.
7. Maj. *16382. K. CHR. IV.'s aabne Brev, at et af de bedste Huse ved Siden af Mariibo Kloster skal indrettes til Domhus for Lollandsfar Landsting. — D. 7. Maj. Udt. i Kall Rasmussen, Musse Herred S. 219.
8. Maj. *16383. JOHANNES RAVIUS Gerhardo Jobanni Vossio, quod se inter meritos de arte logica retulerit, gratias agit et de calumniis et malevolorum insultibus queritur. — *Sorø Dan.*, VIII. Id. Maji. Ger. Joan. Vossii Epistolæ II. 255—59.
9. Maj. *16384. K. CHR. IV. befaler Biskop Jesper Brochmand at ordinere M. Wichmand Hasenbart til Biskop i Viborg Stift. — *Hafnia*, d. 9. Maj. Ny kirkehist. Saml. VI. 112.
9. Maj. *16385. Den svenske Rigskansler AXEL OXENSTJERNAS Skrivelse til sin Søn Johan Oxenstjerna, hvori han omtaler, at de Svenske ligesaa lidt som de Danske have agtet paa

gaves dem af fremmede Lande; endvidere nævnes den Titel, Sverig ifjor gav n. — *Stockholm*, d. 9. Maji. (Svensk.) Gjerwell, Brev ifrån Axel Oxenstjerna till I, 4. 3—8.

K. KARL I. sender K. Chr. IV. en Adelsmand, som skal fremstille For- 10. Majl.
ling i England for ham og bede om hans Raad. — *York*, 10 May. (Fransk.)
Gray, Third Report S. 58.

JUSTUS TEICHMEIER ad Casparum Brochmannum, episcopum Sielandicum, 11. Majl.
s vocationis suæ ad ecclesiam Germanicam Coagiensem curandam scribit.
I. Maji. Ny kirkehist. Saml. III. 214—16.

PRÆSTEN i Føvling giver Bispem i Ribe yderligere Oplysninger om 12. Majl.
rks Lund. i hans Sogn og sender ham en Tegning af en i Sognet
en. — 12. maj. Danske Saml 2. R. IV. 112—13.

JOHANNES RAVIUS Gerhardo Johanni Vossio nuntiat, se in scripto suo 15. Majl.
omississe propter invidiam contra se excitatam et accusationes, quod
status et privilegia nobilitatis dixisset. — *Soræ*, Id. Mai. Ger. Journ. Vossii
3.

K. CHR. IV. forbyder enhver Øl- og Vintapper som og alle andre i 17. Majl.
etro en Student en større Sum end 10 Speciesdlr. — (17. Maj.) Matsen,
Retshist. II. 154.

Den nederlandske Resident i Danmark CARL VAN CRACAU meddeler 17. Majl.
hvad han har opnaaet i sine Forhandlinger med Kongen og Kansleren
kongelige Skrivelser til dem; Gesandter fra Lübeck, Bremen og Danzig
oldforhøjelser; en dansk Officer i spansk Tjeneste anholder om Tilladelse
ninger; to store Pramme ere lagte ud i Drogden; Rigsdagen er endnu
omtales nogle Konfiskationer i Sundet. — *Copenhagen*, d. 17. Mey.
ijk van het histor. Genootschap te Utrecht 4. Serie 17. Jaarg. S. 397—401.

exemplum litterarum Bl. A. 2. Latin og Fransk: Negotiations secretes de Munster et 20. Majl.
4.

CHRISTEN OLSEN, Sognepræst i Fraugde, aflægger Vidnesbyrd om Mette 20. Majl.
de, der er anklaget for at omgaas med Signelse og Læsning baade over
æg. — D. 20. Mai. Ny kirkehist. Saml. I. 228.

K. CHR. IV.'s Befaling til Statholder Corfitz Ulfeld om Indflyttelsen af 21. Majl.
ægtninges Lig i den nye Begravelse i Roskilde Domkirke. — *Fredericks-*
Udt. i Slange, Christ. IV.'s Hist. S. 1139—40. Udt. i Frils, Christ. IV.'s Grav-

rsberetn. fra Geheimarch. III. Till. S. 113—14. 24. Majl.

K. CHR. IV. befaler Gregers Krabbe og Gunde Lange at undersøge, om 26. Majl.
Niels Harbo paa Nielsbygaard kunne fremvise deres 16 Aner, da de
at gjøre Ed med Niels Arenfeld, og samme Ed skulde gøres med Rid-
— 26. Maj. Nielsen, Hist. Esterr. om Malt Herred S. 112.

K. CHR. IV. befaler Lensmanden Hans Ulrik at paase, at Præsterne i 28. Majl.
le den kgl. Resolution af 24. Mai s. A. — 28. Maji. Udt. i Aarsberetn.
III. S. 114.

Skrivelse fra J. v. BELLE (Sekretær hos den nederlandske Resident i 28. Majl.
Schrassert), hvori han omtaler det forestaaende Bryllup mellem Erke-

1642.

- biskoppen af Bremen og Prinsessen af Lüneburg, samt Rygter om et nyt Forbund mellem K. af Polen og Danmark. — *Hamburgh*, d. ^{28. Mey.} 7. Juny. (Hollandsk.) *Kronijk van het histor. Genootschap te Utrecht* 4. Serie 17. Jaarg. S. 315–17.
30. Majl. *16397. K. CHR. IV.'s Skrivelse til Otte Kr(ag) t. Trudsholm, hvorved han indbyder ham til Frøken Christianas Bryllup med Hannibal Sehested, der skal staa i Kjøbenhavn d. 6. November. — *Vort Slot Kjøbenhavn*, d. 30. Maj. Sehested, Hannibal Sehested I. 34, Anm.
31. Majl. *16398. VIBEKE KRUSE befaler Jochum Slotsfoged (i Kjøbenhavn) at sende to smukke Stole til Ulrik Christian i Sorø. — *Rosensborg*, d. 31. May. Friis, Saml. t. dansk Bygningshist. S. 68.
7. Junil. *16399. TOVSED, hvorved Nævninge erklære ikke at ville sværge Anne Jenslev Kirkenævn eller Troldomssag over. — *Ribe*, 7. Juni. Saml. t. jydsk Hist. og Topogr. VI. 195.
7. Junil. *16400. Brev fra C. B. v. PFUEL til K. Chr. IV. om nogle hvervede Regimenter, som han forsikrer ikke at have faaet Befaling til at anbringe i Holsten. — 7. Junil. Udt. p. Svensk i Cronholm, Trettioåriga kriget och underhandlingarne i Tyskland II, 1. 185.
11. Junil. *16401. AUGUSTI BUCHNERI ad Henricum à Frisen litteræ, in quibus discessum Doct. Jani in Danias commemorat. — *Wittenbergæ*, ad d. 11. Junil. Aug. Buchneri Epistolæ I. 228–31.
12. Junil. *16402. Kurf. KARL LUDVIG af Pfalz skriver til Sir Thomas Roe, at K. af England har læst og overvejet den sidste Forhandling mellem ham og den danske Gesandt og er meget vel tilfreds med, hvad han har foreslaaet. — *York*, 22. june. (Engelsk.) *State Papers. Dom. Ser.* 1641–43 S. 345.
22. Junil. *16403. K. CHR. IV. befaler Gunde Lange at lade Jens Bang vide, at han som Direktør for Saltkompagniet maa sørge for, at de 30 Jernstykker, som Tøjhuset havde laant Kompagniet, blive tilbageleverede, og betale for dem, der muligvis mangle. — D. 22. Juni Wulff, Jens Bang S. 159.
25. Junil. *16404. K. CHR. IV. stadfæster Staden Lüttenburgs Privilegier. — *Rendsburg*, (25. Juni). Udt. p. Tydsk i Zeltschr. f. Schlesw.-Holst.-Lauenb. Gesch. VI, Repert. S. 105.
11. Julil. *16405. LAURENTIUS JONÆ HANINGUS pastor Gasparum Brochmannum episcopum invitat, ut ad nuptias filiae suæ adsit. — *Hammeræ*, 11. Julil. Kirkehist. Saml. 3. R. III. 124.
11. Julil. *16406. Kejser FERDINAND III. giver Kurf. Frederik Wilhelm af Brandenburg Stadfæstelse paa Kejser Maximilians Privilegium til Markgreven af Brandenburg af 10. Maj 1517. — *Wien*, 21. Juli. (Tydsk.) Urk. u. Aktenst. betr. d. preusz. Erbspr. a. Schleswig-Holst. S. 38–39.
12. Julil. *16407. Hert. ADOLPH FREDERIK af Mecklenburgs Instrux for den til K. Chr. IV. afsendte danske Fodermarsk Balthasar Gerdt, at han skal anmode Kongen om at udlevere det biskoppelige schwerinske Stiftsarkiv, som først blev bragt af Oberst Arnimb til Rostock, men derpaa overført til Danmark. — (*Butzow*, 12. Julil.) (Tydsk.) *Brudst. i Jahrbuch. f. mecklenburgische Gesch.* XXVII. 91.
15. Julil. *16408. AUGUSTI BUCHNERI ad Henricum à Frisen litteræ, in quibus scribit, Doct. Janum Tychopolin heri discessisse. — D. XV. Julil. Aug. Buchneri Epistolæ I. 231–32.
16. Julil. *16409. K. CHR. IV.'s Missive til Hannibal Sehested om Skriverpenge for Stævninger og Supplikatser. — *Vort Slot Aggershuus*, d. 16. Julil. Sætr. af Forordn.
20. Julil. *16410. K. CHR. IV. befaler Niels Krag at skifte mellem Mogens Juel t. Jullingholm, Mandrup Abildgaard t. Skodborg og Kristoffer Friis t. Aastrup efter Fru Anna Grubbe, Jens Juels, deres Moder og Svigermoder. — 20. Juli. Udt. i Nielsen, Hist. Esterr. om Malt Herred S. 65.

1642.
22. Juli.
1. K. CHR. IV. beder Universitetets Professorer om, at de ville til Jul ud-
hver Td. Hartkorn og 1 Dlr. af hver 100 Dlr. Rentepenge, hvad Adelen
nemende allerede er gaaet ind paa. — *Hafnia*, d. 22. Juli. Matsen, Kbhvns.
Hist. I, Tillæg S. 39.
28. Juli.
2. K. KARL I. sender, opfordret dertil af the Company of Eastland mer-
ph Avery til K. Chr. IV. med Instruxer om at tage sig af deres Sag. —
(Latin.) Udt. p. Eng. i Macray, Third Report S. 54.
- Julio.
3. Kurf. FREDERIK WILHELM af Brandenburgs Instrux for Sigm. v. Götze
omilian v. Kalcheim til Dr. af Sverig angaaende Enkedronningens Flugt til
medtage ogsaa Instrux til K. Chr. IV., men skulle ikke indlade sig i
er om Sagen med den danske Resident i Stockholm. — *Königsberg*, (Juli.)
Actenst. 2. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg I. 566—72.
2. Augusti.
1. K. CHR. IV. befaler Erik Grubbe at tilkjendegive Magistraten i Aarhus,
, at den kalder M. Christen Friis til Sognepræst for Vor Frue Kirke. —
1. i Hübertz, Aktst. vedk. Aarhus II. 108.
3. Augusti.
1. Den svenske Rigskansler AXEL OXENSTJERNAS Skrivelse til sin Søn Johan
ivori han omtaler et Indlæg fra den danske Resident Peder Vibe (Myle) om
Ratifikation af Præliminærtraktaten og om den svenske Enkedronning. —
3. Aug. (Svensk.) Gjerwell, Bref ifrån Axel Oxenstjerna till Johan Oxenstjerna
7. Augusti.
2. Kejser FERDINAND III.'s Instrux for A. v. Greiffenclaw som Gesandt til
vori omtales, at K. af Polen opfordrede Kejseren til at søge at vinde Dan-
vilge dets Fordringer angaaende Elbtolden m. m., samt lovede selv at af-
rk en Del af sit Arverige Sverig. — 17. Avg. Udt. p. Svensk i Kgl. Vitterh.
d. Handl. XXVII. 117.
11. Augusti.
NIELS VIND t. Grunnet, Befalingsmd. paa Kjøbenhavns Slot, og Biskop
AND erklære Hr. Justus Teichmeijers Kaldsbrev for usandfærdigt. — 11. Aug.
Hist. Saml. III. 176.
13. Augusti.
Latin og Fransk: Negotiations secretes de Munster et d'Osnabrug I. 127. Exemplum
18. Augusti.
Latin og Fransk: Negotiations secretes de Munster et d'Osnabrug I. 135—37. Exem-
N 3.
18. Augusti.
Latin og Fransk: Negotiations secretes de Munster et d'Osnabrug I. 137—39. Exem-
O 3.
19. Augusti.
Et fyldigere Udt. og Brudst. i Saml. t. jydsk Hist. og Topogr. VI. 195—97.
19. Augusti.
K. KARL I.'s Kreditiv for Oberst Johan Cochran, gennem hvem han
pørge K. Chr. IV. angaaende nogle vigtige Spørgsmaal. — *York*, 19. Aug.
ng. i Macray, Third Report S. 53. Jvfr. Fridericia, Danmarks ydre polit. Historie 1629
20. Augusti.
Den svenske Rigskansler AXEL OXENSTJERNAS Skrivelse til sin Søn Johan
vori han omtaler, at Peder Vibe (Myle) har meddelt, at Grev Auersberg har
jsørlige Ratifikation paa Præliminærtraktaten, og at K. af Danmark ønsker,
de maa udvexles d. 1. December. — *Stockholm*, d. 20. Aug. (Svensk.)
Axel Oxenstjerna till Johan Oxenstjerna I, 4. 24—26.

1642.

20. Augusti. *16420. HUGONIS GROTH ad Ludovicum Camerarium, reginæ Sveciæ apud Ordines fœderatos Belgii legatum, epistola, in qua commemorat, auxilia maritima a Dania regi Angliæ destinata Portmuthum appellere posse. — 30. Augusti. Hugonis Grothi Epistolæ 1687 S. 940—41.
22. Augusti. 8771. Dithmarsches Land-Recht. Glückst. 1667 S. 192.
22. Augusti. 8772. Dithmarsches Land-Recht. Glückst. 1667 S. 186—87.
22. Augusti. 8773. Dithmarsches Land-Recht. Glückst. 1667 S. 189—90.
22. Augusti. *16421. K. CHR. IV.'s Forordning (for Hertugdømmerne) om Straffen for Hor. — *Glücksburg*, d. 22. Aug. (Tydsk.) Dithmarsches Land-Recht. Glückst. 1667 S. 190—91.
23. Augusti. 8777. Latin og Fransk: *Negociations secretes de Munster et d'Osnabrug* I. 139—40. *Exemplum litterarum* Bl. P 2.
27. Augusti. *16422. CONSILIARII ET PROCURATORUM NATIONIS GERMANICÆ testimonium pro d. Michaelæ Petro Maria, qui die 15. mensis junii anni currentis exactissimam magnarum Antidotorum Theriacæ et Mithridatii compositionem ad normam medicorum præparavit. — *Patavii*, die 6 septembris. Bartholini Cista medica S. 155.
28. Augusti. *16423. Dr. HENRIETTE MARIÆ Brev til K. Karl I., hvori hun meddeler ham, at Kurf. (Karl Ludvig) af Pfalz har foreslaaet hende, at han personlig vil drage til Danmark for Kongen. Hun spørger om hans Mening desangaaende, men tilraader ham alligevel at sende Cochrane derhen. — Cø ^{28. aoust} _{8. septembre}. (Fransk.) Baillon, Henriette-Marie de France, Reine d'Angleterre S. 409—11. I en Skrivelse af ^{30. August} _{10. Septbr.} (Setds. S. 411—14) udvikler hun mere vidtløftig Karl Ludvigs Forslag.
30. Augusti. 8782. Latin og Fransk: *Negociations secretes de Munster et d'Osnabrug* I. 140—42. *Exemplum litterarum* Bl. P 4.
30. Augusti. 8783. Latin og Fransk: *Negociations secretes de Munster et d'Osnabrug* I. 142—43. *Exemplum litterarum* Bl. Q 2.
31. Augusti *16424. DE BRANDENBURGSKE GESANDTER i Sverigs Indberetning til Kurf. Frederik Wilhelm angaaende Forhandlingerne med Axel Oxenstjerna om Enkedronningens Apanage. Den danske Gesandt skal have meddelt Rigsraadet, at hvis Enkedronningen bliver stillet under Formynderskab og ingen Penge faar, vil K. Chr. IV. hellere indtil videre underholde hende som hidtil. — *Stockholm*, 31. Aug. (Tydsk.) Brudst. i Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg I. 576—78.
5. Septbr. *16425. Enkedronning MARIA ELEONORA af Sverig tilskriver de brandenburgske Gesandter, at forinden hun tager en Beslutning om sin Tilbagevenden til Sverig, maa hun forhandle med K. af Danmark, der har antaget sig hendes Sag ikke som en Fætter eller Slægting, men som en Fader. — *Friedrichsburg*, 5 Sept. (Tydsk.) Udt. og Brudst. i Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg I. 581.
6. Septbr. *16426. K. KARL I.'s Kreditiv for Oberst Sir John Henderson til K. Chr. IV., hvem han skal sætte ind i Kongens Strid med hans Undersaatter og udbede sig hans Hjælp under de vanskelige Forhold. — *Nottingham*, 6. Sept. (Latin.) Udt. og Brudst. i Macray, Third Report S. 54. Jvfr. Fridericia, Danmarks ydre polit. Historie 1629—1660 II. 314.
7. Septbr. *16427. Brev fra GRUBBE til Johan Oxenstjerna, hvori bl. a. siges, at Fjenden foruroligedes af de danske Garnisoner i Schweidnitz og Wohlau. — *Glogau*, d. 7. Sept. (Svensk.) Udt. i Cronholm, Trettioåriga kriget och underhandlingarne i Tyskland II, 1. 224.

- EGL. OG HERTUGELIG Proposition** til Landdagen i Kiel, hvori Stænderne
gjøre Forslag til Formindskelse af Defensionsomkostningerne samt til at
unde Unionen; Holsten maa erlægge 120 Romermaaneder. — *Hadersleben*,
(Tysk.) Udt. i Ratjen, Verz. d. Handschrift. d. Kieler Universitätsbibl. III. 288.
- LAUGE ANDERSEN VEDEL**, Præst ved Catharinekirke i Ribe, kjober et
len i Ribe af sin Søstersøn Hans Ægidiusen, Rektor i Aalborg. — D.
i Wegener om A. S. Vedel. 1. Udg. S. 267. 2. Udg. S. 268.
- Den svenske Rigskansler **AXEL OXENSTJERNAS** Skrivelse til sin Søn Johan
ori han omtaler Forhandlinger med Peder Vibe (Myle) om Fredstraktaten
gens Sag. — *Stockholm*, d. 10. Sept. (Svensk.) Gjerwell, Bref ifrån Axel Oxen-
stjerna I, 4. 26—80.
- DE BRANDENBURGSKE GESANDTER** i Sverig tilskrive Kurf. Frederik Wil-
r. IV. tænker paa at benytte Enkedronningen af Sverig til at befordre et
m Dr. af Sverig og hans Søn Frederik, i hvilket Tilfælde Forlovelsen med
Lüneburg vil blive hævet. — *Stockholm*, 10. Sept. (Tysk.) Brudst. i Urk.
i d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg I. 578—79.
- Dr. HENRIETTE MARIES** Brev til K. Karl I., hvori hun bl. a. meddeler, at
hrane til Danmark og haaber paa et godt Udfald. — Ce $\frac{10}{16}$. septembre.
Henriette-Marie de France, Reine d'Angleterre S. 426—28.
- Kurf. FREDERIK WILHELM** af Brandenburg tilskriver sine Gesandter i
helst ser, at Enkedronningen vender tilbage fra Danmark, men hvis hun
a dertil, skulle de stille saadanne Forslag angaaende hendes Underhold,
danske Resident kan gaa ind paa. — *Königsberg*, 12. Sept. (Tysk.)
Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg I. 579—81.
- Dr. HENRIETTE MARIE** af England skriver til K. Chr. IV., at den Be-
gesandt i England har faaet, ikke skyldes K. Karl, men »det var den
a til alle de slette Planer mod Kongen, som nu ere ved at blive udførte.»
pt. (Fransk.) Udt. p. Eng. i Macray, Third Report S. 60.
ilføj.: og S. 125.
- Indberetning** fra den brandenburgske Gesandt **GERHARD SEVERIN DE**
Sendelse til Danmark for at formaa Enkedronning Maria Eleonora til at
Sverig. — Uden Dag og Aar. (Tysk.) Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf.
on Brandenburg I. 582—88.
- AUGUSTI BUCHNERI** ad Henricum à Frisen litteræ, quibuscum ei Galliarum
olam ad Daniarum regem mittit. — *Wittenbergæ*, d. XXI. Septembr.
I. 234—37.
- Resolution** af **LANDDAGEN** i Kiel, hvorved bevilges nye Skatter til Defen-
olstens Vedkommende til Erlæggelse af 120 Romermaaneder; Klostrene
nge Erstatning for Indkvarteringen, og Stænderne erklære sig beredte til
paa 5 Aar af Unionen med Danmark. — *Kiel*, 23. Septb. (Tysk.)
Handschrift. d. Kieler Universitätsbibl. III. 110.
- Den svenske Rigskansler **AXEL OXENSTJERNAS** Skrivelse til sin Søn Johan
i han omtaler et Svar, der er givet paa K. af Danmarks Proposition.
4. Sept. (Svensk.) Gjerwell, Bref ifrån Axel Oxenstierna till Johan Oxenstierna

1642.

10. Septbr.

10. Septbr.

10. Septbr.

10. Septbr.

10. Septbr.

12. Septbr.

12. Septbr.

16. Septbr.

Ante 17. Septbr.

21. Septbr.

23. Septbr.

24. Septbr.

- 1642.
1. Octobr. *16439. K. CHR. IV.'s og Hert. FREDERIK III. af Gottorps Mandat angaaende Indbetaling af den paa den sidst afledue Landdag i Kiel bevilgede Skat. — *Schlesz Gottorff*, d. 1. Octbr. (Tydsk.) Særtr. af Forordn.
6. Octobr. *16440. Forestilling fra JOSEPH AVERIE til K. Chr. IV. angaaende de høje Toldpaalæg paa engelske Kjøbmænd. — *Copenh.*, 6. Oct. Udt. p. Eng. i Macray, Third Report S. 60.
9. Octobr. *16441. ERIK QUITZOU indmaner Kornelius Ditlevsen, Borger i Ribe, for Gjæld til at blive i Holstebro hos Bgm. Anders Sørensen. — *Tanderup*, d. 9. Oktober. Saml. t. jydsk Hist. og Topogr. VI. 198.
9. Octobr. *16442. JOHANNES CHRISTOPHORUS KNOEBELIUS, Sveco-Germanus, Casp. Brochmannum, episcopum Sielandicum, rogat, ut sibi locum quendam in mensa regia concedere velit. — *Havnia*, d. 9. Octbr. Brudst. i Ny kirkehist. Saml. III. 216—17.
13. Octobr. *16443. K. CHR. IV.'s Missive til Hannibal Sehested, at Lensmændene i Norge og ej Nickel Kock skulle indsætte Toldere, Visiterer og Toldskrivere. — *Vort Slot Fredericksborg*, d. 13. Octobris. Særtr. af Forordn.
14. Octobr. *16444. GERARDUS JOANNES VOSSIUS Hugoni Grotio Johannem Duus, natione Danum et igitur Augustanam confessionem complectentem, commendat. — *Amstelodami*, XXIV. Octob. Ger. Joan. Vossii Epistolæ S. 453—54.
16. Octobr. *16445. K. CHR. IV.'s Pas for Johannes Mejer, der skal forfærdige et Kort over Landet »fra Støren og den gandske Kaas hen paa hin Side vor Kjøbstad Ribe» med »alle paa det Strøg liggende Insuler». — 16. Oktbr. Brudst. i Hist. Tidsskr. 6. R. I. 262.
18. Octobr. *16446. K. CHR. IV.'s Kreditiv til K. Karl I. for Ulefeldt, som han sender for at skaffe sig nøjere Oplysninger om Grundene til Tilstanden i England, end han har faaet fra Oberst Cochran. — 18. Octbr. (Latin.) Udt. p. Eng. i Macray, Third Report S. 73.
19. Octobr. *16447. K. CHR. IV.'s Rekreditiv for Oberst Cochran til K. Karl I. — 19. Oct. (Latin.) Udt. p. Eng. i Macray, Third Report S. 73.
20. Octobr. *16448. Lavsartikler for Bryggerne i Helsingør udstedte af BGM. og RAAD sammesteds. — *Helsingør*, d. 20. Octob. Aarsberetn. fra Gehelmearch. III, Till. S. 116—22.
21. Octobr. *16449. Livlægen JACOB FABRICIUS meddeler Johannes Mejer K. Chr. IV.'s Befaling til at kortlægge Jyllands Vestkyst fra Glyckstad til og med Ribe Amt samt Øerne og Flodmundingerne og tilstiller ham et kgl. Pas. — 21. Oktbr. (Tydsk.) Brudst. i Hist. Tidsskr. 6. R. I. 261—62.
24. Octobr. *16450. NIELS NIELSEN VARDE, Sognepræst paa Mandø, ansøger Kongen om Understøttelse, da han har lidt stor Skade, bl. a. ved Vandflod. — *Mandø*, d. 24. Oktob. Saml. t. jydsk Hist. og Topogr. VII. 145—48.
26. Octobr. *16451. K. CHR. IV.'s Kreditiv for Ulefeldt til det engelske Parlament. — 26. Oct. (Latin.) Udt. p. Eng. i Macray, Third Report S. 73. Jvfr. Fridericia, Danmarks ydre polit. Historie 1629—1660 II. 315.
10. Novbr. *16452. K. CHR. IV.'s Rekreditiv for Oberst Henderson til K. Karl I. — 10. Nov. (Latin.) Udt. p. Eng. i Macray, Third Report S. 73.
10. Novbr. *16453. K. CHR. IV.'s Resolution til den engelske Gesandt Oberst Henderson, hvorefter den begjærede Hjælp ikke kan ydes. — 10. Novbr. (Latin.) Udt. p. Eng. i Macray, Third Report S. 73.
17. Novbr. *16454. GREGERS KRABBE, Lensmd. paa Riberhus, erklærer sig om Niels Nielsen Vardes Supplik (Nr. *16450). — *Kjøbenhavn*, d. 17. Novbr. Udt. i Saml. t. jydsk Hist. og Topogr. VII. 148.

1642.

5. K. KARL I. takker K. Chr. IV., fordi han har sendt ham »Cornifix Ul-
nu har sat ind i Grundene til Striden i England, for at han atter kunde
n dem. — *Redding*, 28. Nov. (Latin.) Udt. og Brudst. i Macray, Third Report S. 54.
6. Slotsherren NIELS VINDS Brev, at Malt ej maa udleveres fra Møllerne i
der forevises en Toldseddel derfor. — *Actum Kopenhagens Slot*, d. 1. Decemb.
yes Hist., Aktst. S. 70—71.
7. Skrivelse fra den nederlandske Gesandt i England ALB. JOACHIMI til 2. vel 12. Decbr.
, hvori han omtaler, at en dansk Gesandt har haft Audients hos K. af
l rejse over Nederlandene hjem. — *Lonnen*, d. 12. Decemb. (Hollandsk.)
istor. Genootschap te Utrecht 5. Serie 25. Jaarg. S. 21—24.
8. HUGONIS GROTII ad Guilielmum Grotium epistola, in qua non dubitat, 8. Decbr.
, quum mare nunc pateat, regi Angliæ auxilia missurus sit. — 13. Decembris.
istolæ 1687 S. 945.
9. K. CHR. IV.'s aabne Brev, at Justus Teichmeier maa prædike for de 15. Decbr.
ke i Kjøge. — *Hafnia*, d. 15. Decembr. Ny kirkehist. Saml. III. 217.
10. K. CHR. IV.'s Befaling til Niels Vind, Befalingsmd. paa Kjøbenhavns Slot, 15. Decbr.
lersøge, hvorvidt M. Oluf Bentsen, Sognepræst i Kjøge, opfører sig, som
Decbr. Ny kirkehist. Saml. III. 177, jvfr. S. 846.
11. JOACHIMI GERDES ad Danielelem Heinsium epistola, in qua commemorat, 17. Decbr.
cum Joakhimo Gerstorpio, viro nobili tam Græca quam Latina eruditione
apud quem philosophia Stoica magno in pretio sit, in Scania vixisse, et
eti codicis Simplicianorum in Epictetum habuisse. — *Hafn.*, XVI. Kal. Jan.
e epistolarum II. 461—63.
12. Dr. HENRIETTE MARIES Brev til K. Karl I., hvori hun udtaler sin For- 29. Decbr.
at han ikke har bedt om Vaaben i Danmark, og meddeler, at den danske
veim hun har været sammen i Holland, har sagt hende, at K. af Danmark
bi, i hvad han kunde ønske. — Ce ^{29 décembre.}_{8 janvier.} (Fransk.) Baillon, Hen-
rice, Reine d'Angleterre S. 450—51.
13. Dr. HENRIETTE MARIES Brev til K. Karl I., hvori hun giver ham for- Decembr.
i Anledning af den Traktat, der skal sluttes med Danmark. — Uden
(k.) Brudst. i fransk Overs. i Baillon, Henriette-Marie de France, Reine d'Angleterre
14. K. CHR. IV.'s Befaling til Raadet og Rentemestrene, at disse »skal bringe
Rigers Indkomst med Undtagelse af Sundtolden og derfra drage Lens-
tater. Brudst. i Danske Saml. VI. 825.
15. Kort Overslag paa Rigens Indtægt og Udgift. Danske Saml. VI. 826—47.
ttet i Begyndelsen af dette Aar, jvfr. Nr 8685 og 8701.)

1643.

1643.

16. Brand- eller Ildordning for Kjøbenhavn By udstedt af BGM. og RAAD. — 1. Januar.
Hafn., Nyt-Aars Dag. Særtr. af Forordn.
17. Dr. ELISABETH af Bøhmen skriver til Sir Thomas Roe, at hendes 2. Januar.
marks Søn, Grev Valdemar, opholder sig i Haag. Hun vilde gjerne

1643.

sige noget om ham, men tør ikke gjøre det paa Prent. — *The Hague*, $\frac{1}{11}$ Jan. (Engelsk.) State Papers. Dom. Ser. 1641—48 S. 436.

2. Januar.

*16468. Kurf. KARL LUDVIG af Pfalz skriver til Sir Thomas Roe, at K. af Danmark har bedt Kejseren om frit Lejde for ham og hans Følge til at rejse ind i og ud af Kejserriget og om at fastsætte en Dag og et Sted til at afslutte Underhandlingen. — *The Hague*, $\frac{1}{11}$ Jan. (Engelsk.) State Papers. Dom. Ser. 1641—48 S. 436.

3. Januar.

*16469. MADS MORTENSEN, Tolder i Helsingør, beder den kgl. Sekretær Otte Brokkenhus t. Sebberkloster om at udvirke hos Kongen, at han kan faa den gamle Toldbod tilkjøbs eller til Foræring, da han er udsagt af sl. David Luchtes Gaard. — *Helsingør*, d. 3. Januarii. Aarsberetn. fra Geheimarch. III, Till. S. 123.

4. Januar.

*16470. K. CHR. IV.'s Reskript, at al den Indtægt, som til Dato er falden af det Kannikedom, som Dr. Peder Saxe er død fra, skal tilfalde hans Enke. — 4. Januar. Udt. i Hüberts, Aktst. vedk. Aarhus II. 103—04.

Ante 4. Januar.

*16471. Forestilling fra (Pater GEORG HERBERSTEIN) som Afsending fra den kejserlige Overhofmester, Greven af Trautmannsdorf til Kardinal Mazarin, hvori han omtaler, at Kejseren har paa K. af Danmarks Anmodning stadfæstet Præliminærtraktaten i Hamburg. — Uden Datum. (Italiensk.) Gärtner, Westphälische Friedens-Cantzley I. 29—31.

4. Januar.

*16472. Kardinal MAZARINS Svar til Pater Georg Herberstein, hvori han omtaler den Bestemmelse i Præliminærtraktaten i Hamburg, at Ratificationerne skulle overleveres til K. af Danmark. — *St. Germain en Laye*, le 14. de janvier. (Fransk.) Gärtner, Westphälische Friedens-Cantzley I. 32—37.

5. Januar.

*16473. Den kejserlige Afsending Grev AUERSBERG meddeler K. Chr. IV., at K. af Spaniens Ratification paa Præliminærtraktaten i Hamburg og paa de udstedte Passer nu er ankommen, og haaber derfor, at Modpartiet vil skride til Udveksling af Lejdebrevene og til Bestemmelse af en Dag til Fredskongressen. — *Hamburg*, d. 15. Januar. (Tydsk.) Gärtner, Westphälische Friedens-Cantzley I. 49—52.

7. Januar.

*16474. Den kejserlige Afsending Grev AUERSBERG meddeler Kejseren, at K. af Danmarks Raad Dr. Langermann har underrettet ham om Salvius's og den franske Residents Utilbøjelighed til at antage Spaniens Ratification af Præliminærtraktaten og Lejdebrevene, og at han derfor har forelagt den anden af Kejseren foreslaaede Form for Lejdebrevene. — *Hamburg*, d. 17. Januar. (Tydsk.) Gärtner, Westphälische Friedens-Cantzley I. 53—57.

9. Januar.

*16475. K. CHR. IV. befaler Lensmanden paa Korsør Slot Wenzel Rothkirk at indsende en Afridsning af Byens Kirke samt en Liste over, hvad Borgerne ville bidrage til Kirkens Istandsættelse. — (9. Januar.) Brudst. i Frlla, Bidr. til Korsørs Historie S. 14.

10. Januar

*16476. KJØGE RAADSTUEVIDNE angaaende den Troldom, der var bleven gjort mod Anne sl. Cort Richters, og som havde voldet hendes Død. — Tirsdagen d. 10. Januar. Petersen, Kjøge Byes Hist., Aktst. S. 61—67.

10. Januar.

*16477. Den kejserlige Afsending Grev AUERSBERGS Skrivelse til de kejserlige Befuldmægtige i Köln, hvori han omtaler Forhandlingerne med K. af Danmark om de spanske Lejdebrevene. — *Hamburg*, d. 20. Januarii. (Tydsk.) Gärtner, Westphälische Friedens-Cantzley I. 44—49.

14. Januar.

*16478. K. CHR. IV. forlanger Erklæring af Ebbe Ulfeldt og Bispen i Skaane i Anledning af Henrik Gyldenstjerne t. Svanholms Begjæring om jus patronatus til Østerlief Kirke mod at udlægge en Gaard i Foesløf og en Gaard i Vinsløf. — *Frederiksborg*, d. 14. Jan. Udt. i Vedel Simonsen, Elvedgaards Hist. 1. H. S. 182.

1643.

9. HUGONIS GROTIJ ad Gerardum Joannem Vossium epistola, in qua scribit, em ille sibi commendavisset, domui suæ, nisi eo Sveonum offensas veritus urum fuisse. — *Lutetia*, 24. Januarii. Hugonis Grotii Epistolæ 1687 S. 712. 14. Januar.
10. Forestilling fra den kejserlige Afsending GEORG VON HERBERSTEIN til Rin, hvori han opfordrer ham til at sørge for, at den hamburgske Traktat, nkrig har stadfæstet paa K. af Danmarks Opfordring, bliver bragt i Udførelse. m. (Tydsk.) Eberstein, Gesch. d. Freiherren von Eberstein S. 693—95. Overs. p. ual, Dispacci Ridolfi S. 300—02. Ante 14. Januar.
11. K. AF FRANKRIGS Svar til den kejserlige Afsending Georg von Herber- 14 Januar
an skyder Skylden for, at den hamburgske Traktat ikke endnu er bleven
else, over paa Kejseren, og omtaler de i denne Anledning førte Forhand-
af Danmark. — 24. Gennaro. Overs. p. Italiensk i Tourtoul, Dispacci Ridolfi
12. Den kejserlige Afsending Grev AUERSBERG meddeler K. Chr. IV., at han 19. Januar.
den franske Residents Misfornøjelse med den spanske Ratification har fore-
udstedte af Kejseren i K. af Spaniens Navn. — *Hamburg*, d. 29. Januarii.
r, Westphälische Friedens-Cantzley I. 61—63.
13. Den kejserlige Afsending Grev AUERSBERG tilskriver Dr. Langermann, at 19. Januar.
everingen af Kejserens i K. af Spaniens Navn udstedte Lejdebrev haaber,
trax vil skride til Udveksling af Lejdebrevene og Bestemmelse af en Dag til
Hamburg, d. 29. Januar. (Tydsk.) Gärtner, Westphälische Friedens-Cantzley I. 64—65.
- K. CHR. IV.'s Bevilling, at Jan Ettersen, Borger i Kjøbenhavn, maa op- 20. Januar.
vælle ved sin Valkemølle med det Privilegium, at i de næste tyve Aar maa
apirmølle opsættes paa Sjælland. — *Hafnia*, 20. Januarii. Nyrop, Strand-
- Dr. HENRIETTE MARIES Brev til K. Karl I., hvori hun bl. a. minder ham 20. Januar.
al den Hjælp i Tropper, Vaaben og Penge, han kan faa fra Danmark, da
n yderste Vigtighed. — *La Haye*, 30 janvier. (Fransk.) Baillon, Henriette-
eine d'Angleterre S. 453—54.
- K. CHR. IV.'s aabne Brev, at han som Mageskifte for en Del Gods i 21. Januar.
en og Kjørsinge Gaard i Fyen afstaar til Henrik Gyldenstjerne en Del
. — *Kjøb.*, d. 21. Jan. Udt. i Vedel Simonsen, Elvedgaards Hist. 1. H. S. 132.
- K. CHR. IV.'s og Hert. FREDERIK III. af Gottorps aabne Brev, hvorved 21. Januar.
Landdag for Fyrstendømmerne til d. 28. Februar i Kiel. — *Schloss Gottorff*,
(Tydsk.) Særtr. af Forordn.
- Den kejserlige Afsending Grev AUERSBERG underretter de kejserlige Be- 24. Januar.
Köln om, hvad han har meddelt K. af Danmark og Dr. Langermann om
. af Spaniens Navn udstedte Lejdebrev. — *Hamburg*, d. 3. Febr. (Tydsk.)
the Friedens-Cantzley I. 65—66.
- Den kejserlige Afsending Grev AUERSBERGS Skrivelse til de kejserlige 31. Januar.
i *Köln*, hvori han omtaler, at K. af Danmark endnu befinder sig i
Hamburg, d. 10. Febr. (Tydsk.) Gärtner, Westphälische Friedens-Cantzley I. 67—69.
- Relatio AGENTIS CUSJSDAM ORDINUM FOEDERATORUM BELGII Hamburgi Januario.
qua refert, regem Daniæ Kielæ esse dici, rumoremque esse, ejus

1643.

legatum secreto in Brabantia Francisco de Melo adfuisse, et de liga inter Cæsarem, regem Hispaniæ, Danum et Anglum tractari. — Uden Datum. Gärtner, Westphälische Friedens-Cantzley I. 93—94.

2. Febr. *16491. NIELS NELAUSØNS Supplik til K. Chr. IV., hvori han forklarer Forholdet med det Ægteskabsløfte, som Karen Andersdatter og han havde givet hinanden. — *Lübeck*, d. 2. Febr. Personalhist. Tidsskr. II. 299—300.
2. Febr. *16492. NIELS NELAUSØN anbefaler Oversekretær Iver Vind sin Supplik til Kongen. — *Lübeck*, d. 2. Febr. Personalhist. Tidsskr. II. 300—02.
7. Febr. *16493. Den kejserlige Afsending Grev AUERSBERG meddeler de kejserlige Befuldmægtigede i Köln, hvad Langermann har berettet ham om den franske Residents Indvendinger imod de spanske Løjdebrevne. — *Hamburg*, d. 17. Febr. (Tydsk.) Gärtner, Westphälische Friedens-Cantzley I. 73—75.
8. Febr. *16494. Den kejserlige Afsending Grev AUERSBERG meddeler K. af Danmark, at han i Kejserens og K. af Spaniens Navn gaar ind paa hans Forslag om Fredskongressens Begyndelse den 15. Maj, og tilbyder, at Udvexlingen af Løjdebrevne kan ske strax. — *Hamburg*, d. 18. Febr. (Tydsk.) Gärtner, Westphälische Friedens-Cantzley I. 82—83.
13. Febr. *16495. MAREN, salig NELAUSIS, erklærer, at hendes Søn Niels Nelausen aldrig vil anmode Kongen om Ægteskab med Karen Andersdatter. — *Kiøbenhavn*, d. 13 februari. Personalhist. Tidsskr. II. 302—03.
14. Febr. *16496. Den kejserlige Afsending Grev AUERSBERGS Skrivelse til de kejserlige Befuldmægtigede i Köln, hvori han klager over stadig intet Svar at faa fra K. af Danmark. — *Hamburg*, d. 24. Febr. (Tydsk.) Gärtner, Westphälische Friedens-Cantzley I. 79—82.
15. Febr. *16497. GUNDE LANGE skriver til Iver Wind, at han maa hjælpe Aalborg By mod Jens Bang, samt udtaler sin Tvivl om, at denne virkelig skulde have i Sinde at bygge. — D. 15. Februar. Wulff, Jens Bang S. 156.
16. Febr. *16498. K. CHR. IV.'s Bevilling, at Johan Ettersen maa lade sine Folk indsamle »Lumper och Plyndring« til sin nye Papirmølle. — *Hafniæ*, d. 16. februarii. Nyrop, Strandmøllen S. 25.
18. Febr. 8832. Latn: Særskilt Tryk. Gärtner, Westphälische Friedens-Cantzley I. 89—91.
18. Febr. *16499. Brev fra den svenske Gesandt SALVIUS til Dr. af Sverig, hvori han klager over den danske Konges Partiskhed ved Mæglingen. — D. 18. Febr. (Svensk.) Udt. og Brudst. i Cronholm, Trettioåriga kriget och underhandlingarne i Tyskland II, 1. 131.
18. Febr. *16500. Brev fra den svenske Gesandt SALVIUS til Johan Oxenstjerna, hvori siges, at Grev Auersperg havde formaaet K. af Danmark til at fastsætte bestemte Dage for de diplomatiske Skrivelser Udvexling, inden Hovedtraktaten sættes under Forhandling. — D. 18. Febr. (Svensk.) Udt. i Cronholm, Trettioåriga kriget och underhandlingarne i Tyskland II, 1. 132.
18. Febr. *16501. Den kejserlige Afsending Grev AUERSBERG underretter Kejseren om sine Forhandlinger med Langermann angaaende Løjdebrevne, og hvad denne beretter om den franske og svenske Gesandts Indvendinger imod dem for at trække Tiden ud. — *Hamburg*, d. 28 Febr. (Tydsk.) Gärtner, Westphälische Friedens-Cantzley I. 84—89.
19. Febr. *16502. K. CHR. IV.'s Konfirmation af Lavsartiklerne for Bryggerne i Helsingør af 20. Octob. 1642. — *Hafniæ*, d. 19. Feb. Aarsberetn. fra Gehelmearch. III, Till. S. 116—22.
19. Febr. *16503. JENS BANG ansøger K. Chr. IV. om Tilladelse til, hvor og naar han maatte træffe Skipper Anders Nielsen, som har paaført ham stor Skade ved at handle mod hans Ordre, at lade ham gribe og tvinge ham til at gjøre Regnskab. — D. 19. Februar. Wulff, Jens Bang. S. 204—05.

1643.

KGL. og HERTUGELIG Proposition til Landdagen i Kiel navnlig angaaende Defensionsagen og Forskud til de med Indkvartering bebyrdede Amter, stre. — 20. Febr. (Tydsk.) Udt. i Ratzen, Verz. d. Handschrift. d. Kieler Univer-

K. CHR. IV. udtaler for den kejserlige Afsending Grev Auersberg sit 21. Febr.
 denne vil imødekomme den franske og svenske Gesandts sidste Fordringer
 til de spanske Lejdebrevne, og bestemmer den 18. April til Lejdebrevnenes
 den 15. Maj til Kongressens Begyndelse. — *Copenhagen*, (d. 21. Febr.)
 r, Westphälische Friedens-Cantzley I. 77—79.

Den kejserlige Afsending Grev AUERSBERG underretter Kejseren om, 21. Febr.
 han har meddelt ham om den franske Residents fortsatte Indvendinger
 derne. — *Hamburg*, d. 3. Martii. (Tydsk.) Gärtner, Westphälische Friedens-

Skrivelse fra DE KEJSERLIGE BEFULDMÆGTIGEDE I KÖLN til den kejserlige 23. Febr.
 Auersberg, hvori de haabe, at K. af Danmark alvorligt vil arbejde paa at
 krigs og Sverigs Utilbøjelighed til Fredstraktatens Fortsættelse. — *Colln*,
 (Tydsk.). Gärtner, Westphälische Friedens-Cantzley I. 96—97.

THOMAS Lord SAVILLE skriver til Lady Temple, at man er ved godt Mod, 23. Febr.
 , at Dronningen sidste Nat er landet ved Newcastle med god Hjælp fra
 3. Febr. (Engelsk.) State Papers. Dom. Ser. 1641—43 S. 445—46.

Hert. FREDERIK III. af Gottorps Forordning, hvorved det forbydes unge 24. Febr.
 derlig fra Marskegnene, ved Foraarstid at rejse ud af Landet for at tage
 i de omliggende Provinser. — *Unserm Schloss Gottorff*, d. 24. Februarii.
 af Forordn.

DET DANSKE RIGSRAADS Indstilling til K. Chr. IV., hvem Rigsraadet fra- 25. Febr.
 de Fjendtligheder med Hamburg, men se Tiden an, om Borgerne ikke
 til bedre Tanker. — Uden Datum. Badens Danm. Hist. IV. 143. Datum er efter
 rigsraadets etc. Hist. i Krist. IV.'s Tid II. 628—80 d. 25. Febr.

K. CHR. IV.'s Svar paa Rigsraadets Indstilling angaaende Opfattelse af 26. Febr.
 Isregler mod Hamburg, med Hensyn til hvilke Kongen lover at ville tage
 agtning, som Rigsraadet maatte foreslaa til at gjøre Ende paa Uenigheden,
 alledes anbefalede Midler anstod ham. — (26. Februar.) Badens Danm.

K. CHR. IV. giver atter Jens Bang Henstand med at bygge, da han har 26. Febr.
 til Søs. — D. 26. Februar. Udt. i Wulff, Jens Bang S. 156—57.

K. CHR. IV. tillader Jens Bang at arrestere Anders Nielsen, hvor han i 28. Febr.
 og Lande træffer ham, indtil han har gjort Rede og Regnskab for sin
 Ivfr. Nr. *16503.) — D. 28. Februar. Wulff, Jens Bang S. 205—06.

Afsked af DE I DONAUWERTH FORSAMLEDE STENDER af den bajerske, fran- Februario.
 iske Kreds, hvorefter de ville sende et Gesandtskab til Deputationsdagen i
 . a. skal søge at formaa denne til, hvis man gaar ind paa at sende sær-
 i Frankrig og Sverig, da at betage K. af Danmark Mistanken om, at man
 sætte hans Mægling. — Uden Datum. (Tydsk.) Gärtner, Westphälische
 104—14.

1643.

1. Martii. *16515. Brev fra RIGSDEPUTATIONEN I FRANKFURT A. M. til K. af Danmark, hvori dennes Iver for Mæglingen prises; K. af Danmark maa udslette Frankrigs og Sveriges Mistanke mod »Konventet« i Frankfurt. — *Frankf. a. M.*, d. 11. Martii. (Tydsk.) Udt. p. Svensk i Cronholm, Trettioåriga kriget och underhandlingarne i Tyskland II, 1. 98.
2. Martii. *16516. Resolution af LANDDAGEN i Kiel, hvori gives nye Bevillinger til Defensionen; Ridderskabet vil kun tilstaa Stæder og Klostre en mindre Godtgjørelse for Indkvarteringen. — (2. Marts.) (Tydsk.) Udt. i Ratjen, Verz. d. Handschrift. d. Kieler Universitätsbibl. III. 111 (jvfr. I. 81).
- 2.-5. Martii. *16517. Memorial af STÆDERNES AFSENDINGE PAA LANDDAGEN i Kiel, hvorved de erklære sig misfornøjede med den af Ridderskabet foreslaaede Indkvarteringsgodtgjørelse for Klostre og Stæder, og hævde, at disse yde mere til Defensionen end Adelen. — Uden Datum. (Tydsk.) Udt. i Ratjen, Verz. d. Handschrift. der Kieler Universitätsbibl. III. 111—12.
7. Martii. *16518. Den kejserlige Afsending Grev AUERSBERGS Skrivelse til de kejserlige Befuldmægtigede i Köln, hvori han omtaler, at K. af Danmark har sendt en særlig Gesandt til det kejserlige Hof, uvisst i hvilket Ærinde. — *Hamburg*, d. 17. Martii. (Tydsk.) Gärtner, Westphällsche Friedens-Cantzley I. 103—04.
9. Martii. *16519. Skrivelse fra DE KEJSERLIGE BEFULDMÆGTIGEDE I KÖLN til den kejserlige Afsending Grev Auersberg, hvori de glæde sig over K. af Danmarks Opfordring til den franske Agent til ikke at tøve længere med at antage den til Fredstraktaten berammede Dag. — *Colln*, d. 19. Martii. (Tydsk.) Gärtner, Westphällsche Friedens-Cantzley I. 115.
9. Martii. *16520. Momenta quædam legato Gallie Hamburgi degenti tradenda (a LEGATIS IMPERATORIS COLONIÆ MORANTIBUS proposita), in quibus originale præliminaris conventionis ad manus regis Daniæ depositum esse dicitur. — Uden Datum. Gärtner, Westphällsche Friedens-Cantzley I. 116—17.
10. Martii. *16521. KGL. og HERTUGELIG Proposition til en Forsamling paa Gottorp af nogle af de holstenske Prælater, Ridderskab og Stæder, hvori erklæres, at den anden Termin af Romermaanederne maa erlægges til Paaske. — *Gottorff*, 10. März. (Tydsk.) Udt. i Ratjen, Verz. d. Handschrift. d. Kieler Universitätsbibl. III. 112.
10. Martii. *16522. K. KARL I. takker K. Chr. IV. for den Hjælp, han har tilbudt gennem »Wifilt«, og beder om, at den maa komme nu i Foraaret; i Stedet for Julianus Fontaney, som paa Vejen til Danmark er bleven fængslet i London af Oprørerne, sender han John Pooley for at indlede Forhandlinger derom. — *Oxford*, 10 March. (Latin.) Udt. og Brudst. i Macray, Third Report S. 54.
11. Martii. *16523. Den kejserlige Afsending Grev AUERSBERGS Skrivelse til Kejseren, hvori han omtaler, at han trods al anvendt Umage ikke har kunnet faa den af den franske og svenske Gesandt til K. af Danmark sidst oversendte Erklæring. — *Hamburg*, d. 21. Martii. (Tydsk.) Gärtner, Westphällsche Friedens-Cantzley I. 117—19.
15. Martii. *16524. Lægen CÜSTERS Skrivelse til Worm om en Bog, Steenwinkel i hans Navn skulde have overrakt Prinsen. Han ved ikke, om det er besørget, men har set, at hans Monumenta Danica er bleven forelæst for Prinsen. — D. 15. März. Brudst. p. Dansk i Wolf, Journal for Politik 1825 III. 208.
16. Martii. *16525. Skrivelse fra DE KEJSERLIGE BEFULDMÆGTIGEDE I KÖLN til den kejserlige Afsending Grev Auersberg, hvori de beklage, at Frankrig og Sverig forkaste den dog af K. af Danmark som Mediator antagne spanske Ratification. — *Colln*, d. 26. Martii. (Tydsk.) Gärtner, Westphällsche Friedens-Cantzley I. 123—24.

1643.
D. LANGERMANNUS comiti Auersbergio, legato imperatoris, nuntiat, legatum onem traditionis instrumentorum pacis in futuram septimanam postulare. — Martii. Gärtner, Westphälische Friedens-Cantzley I. 182—83. 18. Martii.
- Den kejserlige Afsending Grev AUERSBERG underretter Kejseren om, har opfordret Langermann til at bevæge den franske og svenske Gesandt Udveksling af Lejdebrevene. — *Hamburg*, d. 28. Martii. (Tydsk.) Gärtner, Friedens-Cantzley I. 128—32. 18. Martii.
- Den kejserlige Afsending Grev AUERSBERG beklager sig for Langermann de Residents fortsatte Forsøg paa at trække Tiden ud, men erklærer endnu fire Dage. — *Hamburg*, d. 28. Martii. (Tydsk.) Gärtner, Westphälische I. 133—36. 18. Martii.
- Kejser FERDINAND III. takker K. Chr. IV. for hans Bestræbelser for er, at den franske og svenske Gesandt ville opgive deres Modstand mod bning den 15. Maj; han har allerede opfordret Kurfyrsterne til at holde e beredte til denne Dag. — *Wien*, d. 30. Martii. (Tydsk.) Gärtner, West-Cantzley I. 140—44. 20. Martii.
- Kejser FERDINAND III. oversender Kurf. af Mainz (og ligeledes Kurf. af achsen og Brandenburg) Afskrift af hans Skrivelse til K. af Danmark af r. 16529). — *Wien*, d. 30. Martii. (Tydsk.) Gärtner, Westphälische Friedens- 20. Martii.
- Den kejserlige Afsending Grev AUERSBERG opfordrer Langermann til at nske og franske Gesandt til at afstaa fra deres Fordring om at faa den tion paa Præliminærtraktaten inden 10 Uger og til i hvert Fald at lade it faa den ved Begyndelsen af Forhandlingerne i Münster. — *Hamburg*, 'ydsk.) Gärtner, Westphälische Friedens-Cantzley I. 147—50. 22. Martii.
- Grev KURTZ underretter de kejserlige Befuldmægtigede i Köln om Kej- rhandlinger med K. af Danmark angaaende Dagen til Fredskongressen. — l. (Tydsk.) Gärtner, Westphälische Friedens-Cantzley I. 154—56. 28. Martii.
- Comes ab AUERSBERG, legatus imperatoris, promittit, Hispanicam rati- minaris tractatus Hamburgensis sub initium congressus principalis Mona- i, et declarat, se interim Cæsaream Hispanicamque plenipotentias rati- is regis mediatoris ejusdemve Hamburgi degentis consilarii, Langermanni, amburgi, die 2. April. Gärtner, Westphälische Friedens-Cantzley I. 150—51. 23. Martii.
- JOHANNES SALVIUS, legatus reginæ Sveciæ, regi Daniæ refert, hesternam us tractatibus finem imposuisse, et initium congressus principalis in stitutum esse. — *Hamburgi*, ^{24. Mart.} 3. April. Gärtner, Westphälische Friedens-Cantzley 24. Martii.
- Brev fra den svenske Gesandt SALVIUS til Johan Oxenstjerna, hvori ersperg havde formaaet K. af Danmark til at fastsætte bestemte Dage e Skrivelser Udveksling, inden Hovedtraktaten sattes under Forhandling. (Svensk.) Udt. og Brudst i Cronholm, Trettioåriga kriget och underhandlingarne 24. Martii.

1643.

25. Martii. *16536. AXELII OXENSTIERNÆ, regni cancellarii Sveciæ, ad filium Johannem Oxenstiernam litteræ, in quibus narrat, ducem Megapolitanum Carolum heri per Daniam ad parentem discessisse. — *Holmiæ*, die 25. Martii. Gjørwell, Brev ifrån Axel Oxenstierna till Johan Oxenstierna I, 4. 66—68.
25. Martii. *16537. HUGONIS GROTH ad Guilielmum Grotium epistola, in qua gaudet, esse in Germania, Polonia, Dania, quibus vota sua pro ecclesiæ pace et ad eam monstratæ viæ probentur. — 4. Aprilis. Hugonis Grotii Epistolæ 1687 S. 951.
25. Martii. *16538. Den kejserlige Afsending Grev AUERSBERG meddeler K. Chr. IV., at han af Hensyn til den franske og svenske Gesandts Paastande har fraveget den af Kongen bestemte Termin for Fredskongressens Aabning og er gaaet ind paa den 1. Juli. — *Hamburg*, d. 4. April. (Tydsk.) Gärtner, Westphälische Friedens-Cantzley I. 161—63.
25. Martii. *16539. Den kejserlige Afsending Grev AUERSBERG underretter Kejseren om, at hans Forhandlinger med Langermann og med den franske og svenske Gesandt have ført til Afslutning af Præliminærforhandlingerne. — *Hamburg*, d. 4. April. (Tydsk.) Gärtner, Westphälische Friedens-Cantzley I. 157—61.
25. vel 26. Martii. *16540. HUGONIS GROTH ad Axelium Oxenstjernam regni Sveciæ cancellarium litteræ, in quibus diem pacis a Dano præfatiendum commemorat. — *Lutetiæ*, ^{XXVI. Martii} _{IV. Aprilis} (1) Hugonis Grotii epistolæ ineditæ 1806 S. 45—46.
2. Aprilis. 8836. Gärtner, Westphälische Friedens-Cantzley I. 152.
5. Aprilis. *16541. Kejser FERDINAND III. meddeler sine Befuldmægtigede i Köln, at man ved K. af Danmarks ivrige Mægling er kommen saa vidt, at den 11. Juli er bleven bestemt til Fredskongressens Aabning. — *Wien*, d. funffzehenden Monattes-Tag April. (Tydsk.) Gärtner, Westphälische Friedens-Cantzley I. 176—77.
9. Aprilis. 8837. Saml. af Forordn. 1643 S. 79—93.
10. Aprilis. *16542. Kejser FERDINAND III.'s Instrux for Grev Auersberg, hvorefter han skal skjænke Langermann »den Gnaden-Pfennig«, opfordre ham til at fortsætte sin ivrige Virksomhed ved de fremtidige Forhandlinger og love ham Belønning derfor. — *Wien*, d. 20. April. (Tydsk.) Gärtner, Westphälische Friedens-Cantzley I. 184—91.
10. Aprilis. *16543. Kejser FERDINAND III.'s Kreditiv til Biskoppen af Osnabrück for hans Befuldmægtigede til Fredskongressen, som i Henhold til den ved K. af Danmarks Mægling oprettede Præliminærtraktat skal aabnes den 11. Juli i Münster og Osnabrück. — *Wien*, d. 20. April. (Tydsk.) Gärtner, Westphälische Friedens-Cantzley I. 182—84.
11. Aprilis. *16544. BGM. og RAAD I KJØGE antage Mester Lauridtz Hendrichsen, boende i Næstved, som Skarpretter og fastsætte en Taxt. — Actum *Kjøge*, d. 11. Aprilis. *Petersen*, Kjøge Byes Hist., Aktst. S. 71—72 jvfr. Anm.
11. Aprilis. *16545. Kurf. FREDERIK WILHELM af Brandenburg tilskrifer Johan v. Hoverbeck bl. a., at efter Forlydende ville K. af Polen og Danmark holde en personlig Sammenkomst i Danzig. — *Celln an d. Spree*, $\frac{1}{4}$ Aprilis. (Tydsk.) Udt. i Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg I. 119—22.
11. Aprilis. *16546. Den kejserlige Afsending Grev AUERSBERG meddeler de kejserlige Befuldmægtigede i Köln, at K. af Danmark har tilbudt sig til yderligere Medvirkning »in puncto principali«, hvorpaa han dog ikke har svaret, men underrettet Kejseren derom. — *Hamburg*, d. 21. April. (Tydsk.) Gärtner, Westphälische Friedens-Cantzley I. 197—98.

1643.

Kejser FERDINAND III. giver sine Befuldmægtigede i Köln nærmere Bestemning af den ved K. af Danmarks Mægling til den 11. Juli bestemte Freds-
en, d. zwey und zwanzigsten Aprilis. (Tydsk.) Gärtner, Westphälische Friedens-
o.

12. Aprilis.

Skrivelse fra den kejserlige Gesandt i Madrid Marchese DE CARETTO til
fuldmægtigede i Köln, hvorefter den spanske Regering haaber, at Strids-
dens Lejdebrev nu ere fjernede, da selv K. af Danmark har erklæret
væsentlige. — *Madrid*, d. 24. April. (Tydsk.) Gärtner, Westphälische Friedens-

14. Aprilis.

Samtidig Tryk 4 Bl.

15. Aprilis.

HUGONIS GROTIJ ad Appelboom epistola, in qua gaudet, salem in Fen-
reperitum esse, quæ externis laborem fretum Cimbricum transeundi et
per crescentia persolvendi remittere possit. — *Lutetia*, 1⁵/₈. Aprilis.
tolæ 1687 S. 712.

15. Aprilis.

HUGONIS GROTIJ ad Guilielmum Grotium epistola, in qua deo gratias agit,
in Anglia, Germania, Dania sint, qui de ecclesiæ pace serio cogitent;
norat, Danum vulgare, se ei hostem fore, penes quem steterit, quo minus
Aprilis. Hugonis Grotii Epistolæ 1687 S. 952—53.

15. Aprilis.

Den kejserlige Afsending Grev AUERSBERGS Skrivelse til de kejserlige
i Köln, hvori han omtaler, at de (Hamburgerne?) sandsynligvis forhandle
ark om Forlig. — *Hamburg*, d. 28. April. (Tydsk.) Gärtner, Westphälische
219.

18. Aprilis.

K. CHR. IV. forbyder Fiskeriet af Hvaler under den 67. Grad af andre
viligerede. — (21. April.) Tidsskr. for Fiskeri III. 232—33.

21. Aprilis.

Richardson, Hallandia S. 52.

28. Aprilis.

K. CHR. IV.'s Skrivelse til Landsdommerne Erik Juell og Mogens Høgh,
ats Domme ikke skulle gaa Landstinget forbi, da saadan Frihed ej tilforn
Regeringstid. — *Haffn.*, 29. April. Udt. i Hübertz, Aktetk. vedk. Aarhus II. 104.

29. Aprilis.

K. CHR. IV. befaler Øvrigheden i Odense at flytte Bytinget, da det er
ved den Fru Sidtzel Høig, Ebbe Munches Efterleverske, tilhørende Gaard,
ej lidet til Skade. — *Kiøbenhaffn Slott*, d. 29. April. Saml. t. Fyens Hist. og
gelstoft, Odense Byes Hist. 2. Udg. S. 529.

29. Aprilis.

Samtidig Tryk 4 Bl.

30. Aprilis.

K. CHR. IV. tillader Christian Alkenbrekt at opsætte en Slibe- og Poler-
andløb, som kommer fra Krudtmøllen og løber forbi Stobmølle. —
t. i Nyrop, Strandmøllen S. 28.

30. Aprilis.

K. CHR. IV.'s Rekreditiv til K. Karl I. for John Poley, som har bragt
K. Karl, dat. Oxford, 10. Martii. — 30. Apr. (Latin.) Udt. p. Eng. i
S. 73.

30. Aprilis.

K. CHR. IV.'s Resolution til den engelske Gesandt John Poley, hvorefter
kaffe den begjærede Hjælp mod at faa Orknæerne og Shetlandsøerne til-
(Latin.) Udt. p. Eng. i Macray, Third Report S. 73. Jvfr. Fridericia, Danmarks
1629—1660 II. 316.

30. Aprilis.

K. CHR. IV.'s aabne Brev til Staden Hamburg, hvori han fordrer, at de
, der have ophidset Staden mod ham, skulle udelukkes af Raadet og

1. Maji.

1643.

give ham billig Satisfaktion for den lidte Skade; i saa Fald vil han atter tage Byen til Naade. — *Copenhagen*, d. 1. Maji. (Tydsk.) Særtr. af Forordn.

6. Majl. *16559. AXELII OXENSTIERNÆ, regni cancellarii Sveciæ, ad filium Johannem Oxenstiernæ litteræ, in quibus dicit, audaciam capitanei Danici ad Ruden solum præludia esse; Danos majora et deteriora agitare. — *Stockholmia*, die 6. Majo. Gjørwell, Brev ifrån Axel Oxenstjerna till Johan Oxenstjerna I, 4. 73—74.
12. Majl. *16560. Skrivelse til de til Mecklenburg i Anledning af den afdøde Stiftskommissær Daniel Trojes Efterladenskaber komne danske Afsendinge, hvori de opfordres til at anmode K. af Danmark om at udlevere det bützowske Stiftsarkiv, som er ført til Danmark. — (12. Maji.) (Tydsk.) Brudst. i Jahrbüch. d. Vereins f. meklenburgische Gesch. XXVII. 92.
18. Majl. *16561. Den svenske Rigskansler AXEL OXENSTJERNAS Skrivelse til sin Søn Johan Oxenstjerna, hvori han omtaler den Opmærksomhed, man maa have rettet paa de danske Krigsplaner; overfor Capitainen ved Ruden skal han forholde sig mandigt, men forsigtigt. — *Stockholm*, d. 13. Maji. (Svensk.) Gjørwell, Brev ifrån Axel Oxenstjerna till Johan Oxenstjerna I, 4. 74—75.
16. Majl. *16562. DET SVENSKES RIGSRAADS Protokol, hvori bl. a. findes Udtalelse om, at »Kejseren kanske ligesaa gjerne vil unde os Pommern, som Jyden Holsten«, samt om andre Grunde til at beholde Pommern, bl. a. Muligheden af derfra at gjøre Indfald i Danmark; fra modsat Side fremhævedes bl. a., at Byerne i Pommern hældede til Jyden. — D. 16. Maji. (Svensk.) Udt. og Brudst. i Cronholm, Trettioåriga kriget och underhandlingarne i Tyskland II, 1. 120.
17. Majl. *16563. Dr. HENRIETTE MARIES Brev til K. Karl I., hvori hun bl. a. minder ham om, at hvis han vil træffe en Afgjørelse i Forhandlingerne med Danmark, er der ingen Tid at spille. Dersom han har i Sinde at afstaa »Øerne«, raader hun ham til at slutte en hemmelig Traktat med K. af Danmark for ikke at krænke Skotterne. — *York*, ce 27 may. (Fransk.) Baillon, Henriette-Marie de France, Reine d'Angleterre S. 485—90. Udt. p. Eng. i Gardiner, History of the great civil war I. 164.
18. Majl. 8858. Dittmarsches Land-Recht. Glückst. 1667. S. 146—58.
18. Majl. *16564. Dr. HENRIETTE MARIES Brev til Hert. af Hamilton, hvori bl. a., at hun har faaet gode Efterretninger saavel fra Frankrig som fra Danmark. — Ce 28 mai. (Fransk.) Baillon, Henriette-Marie de France, Reine d'Angleterre S. 490—91.
19. Majl. *16565. Sekretær NICHOLAS skriver til Sir Thomas Roe, at K. af England billiger, at det anbefales Frankrig, Danmark og Sverig at varetage Kurf. af Pfalz's Sag ved de forestaaende Forhandlinger. — *Oxford*, 19. may. (Engelsk.) State Papers. Dom. Ser. 1641—43 S. 461.
20. Majl. *16566. Den kejserlige Afsending Grev AUERSBERG opfordrer Dr. Langermann til at formaa den svenske Gesandt Salvius til at sørge for Rømningen af Slottet Petersberg ved Osnabrück i Henhold til Præliminærfreden. — *Hamburg*, d. 30. Maji. (Tydsk.) Gärtner, Westphälische Friedens-Contracte I. 270—72.
21. Majl. *16567. K. CHR. IV.'s Brev til Gesandten i Sverig Peter Wibe, hvori Kongen yttre, »at det hamburgske Forlig vil være et godt Kjølpaster til Kansler Oxenstjernas podagriske Fødder, især naar han desuden erfarer K. af Frankrigs Død.« — *Glabbe*, 21. Maji. Udt. i Holberg, Dannemarks Riges Hist. 2. Udg. II. 770—71. Udt. i Fridericia, Danmarks polit. Historie 1629—1660 II. 325.

- 1643.
- Dr. HENRIETTE MARIES Brev til Marquisen af Montrose, hvori hun bl. a. 21. Majl.
gle af de Vaaben, hun hver Dag venter fra Danmark. — *York*, 31 mai.
ik Overs. i Baillon, Henriette-Marie de France, Reine d'Angleterre S. 492—93.
- Brev fra C. B. v. PFUEL til K. Chr. IV., hvori omtales, at Leopold Wil- 22. Majl.
et v. Pfuel en anseelig Hvervning, men at Overenskomsten senere ophævedes.
22. Majl. (Tydsk.) Udt. p. Svensk i Cronholm, Trettioårige kriget och underhand-
i II, 1. 185.
- Den kejserlige Afsending AUERSBERG underretter den kejserlige Rigshof- 23. Majl.
sine igjennem Dr. Langermann førte Forhandlinger med den svenske Ge-
ngaående de svenske Passer og Kvartererne i Osnabrück. — *Hamburg*, d.
k.) Gärtner, Westphälische Friedens-Cantzley I. 275—76.
- HUGONIS GROTH ad Joannem Salvium epistola, in qua existimat, Danum 24. Majl.
irgenssem ad conditiones satis duras pertracturum, deinde omnia pro rege
urum, sed Sveciæ magis invisurum quam nociturum esse. — *Lutetiæ*,
s Grothi Epistolæ 1687 S. 713.
- DET SVENSKKE REGERINGSRAADS Instrux til Feltmarskalk Torstenson om at 25. Majl.
mark med sin Hær imod Slutningen af Aaret, tilligemed Angivelse af
te Skridt. — D. 25. May. (Svensk.) Udt. p. Dansk i Slange, Christ. IV.'s Hist.
p. Dansk i Fridericia, Danmarks ydre polit. Historie 1629—1660 II. 356.
- BGM. og RAAD i HAMBURG udstede deres (anden) Afhigtsskrivelse til K. 25. Majl.
love at betale 280,000 Rdlr. — D. 25. May. (Tydsk.) Slange, Christ. IV.'s
Slange, Christ. IV.'s Hist. S. 1155—56 (udat.). Dansk Overs. i Holberg, Dannemarks 26. Majl.
II. 771.
- K. CHR. IV.'s Brev til Gesandten i Stockholm Peder Vibe, hvori han 27. Majl.
reden med Kejseren kan ikke bringe Danmark noget godt, men stor
bliver fordelagtig for Svenskerne. — 27. Majl. Brudst. i Fridericia, Dan-
storie 1629—1660 II. 328.
- ærtr. af Forordn. 28. Majl.
- Den kejserlige Afsending Grev AUERSBERG meddeler den kejserlige Be- 28. Majl.
Münster Krane, at K. af Danmarks Raad Langermann er i Færd med at
— *Hamburg*, d. 7. Junii. (Tydsk.) Gärtner, Westphälische Friedens-Cantzley
ærtr. af Forordn. 1. Junli.
- Dr. LANGERMANN underretter K. Chr. IV. om, at den svenske Gesandt 2. Junli.
kjellige Modforslag er gaaet ind paa, at Slottet Petersberg ved Osnabrück
svenske. — Uden Datum. (Tydsk.) Gärtner, Westphälische Friedens-Cantzley y Ante 2. Junli.
- K. CHR. IV. underretter den kejserlige Afsending Grev Auersberg om, 2. Junli.
Gesandt Salvius har givet efter for Langermanns Forestillinger om at
tersberg ved Osnabrück. — *Auf Unsern Hause Glücksburg*, d. 2. Junii.
Westphälische Friedens-Cantzley I. 277—78.
- fr. Fridericia, Danmarks ydre polit. Historie 1629—1660 II. 356—57. 3. Junli.
- K. CHR. IV.'s og Hert. FREDERIK III. af Gottorps aabne Brev om Ind- 5. Junli.
icer for Plovskatten og de bevilgede Romermaaneder samt om Indkal-

1643.

delsen af en Kommission til Revision af Landsmatriklen. — *Schloss Gottorf*, d. 5. Junii. (Tydsk.) Særtr. af Forordn.

6. Junii.

*16579. Den kejserlige Afsending Grev AUERSBERGS Skrivelse til den kejserlige Rigshofraad Krane, hvori han meddeler denne, hvad K. af Danmark nyligt har skrevet til ham. — *Hamburg*, d. 16. Maji (for Junii). (Tydsk.) Gärtner, Westphälische Friedens-Cantzley I. 303—04.

7. Junii.

8869. Særtr. af Forordn.

7. Junii.

*16580. Den kejserlige Befuldmægtigede KRANE meddeler Kejseren, at han har truffet K. af Danmarks Afsending Dr. Langermann i Osnabrück og i Forening med ham arbejdet paa de svenske Troppers Afmarsch. — *Osnabrück*, d. 17. Junii. (Tydsk.) Gärtner, Westphälische Friedens-Cantzley I. 305—06.

7. Junii.

*16581. Den kejserlige Befuldmægtigede KRANES Skrivelse til den kejserlige Afsending Grev Auersberg, hvori han glæder sig over Tilstedeværelsen af K. af Danmarks Gesandt Langermann i Osnabrück, og over, at ogsaa denne har været Vidne til den svenske Garnisons Utilbøjelighed til Afmarsch. — *Osnabrück*, d. 17. Junii. (Tydsk.) Gärtner, Westphälische Friedens-Cantzley I. 306—07.

7. Junii.

*16582. JOH. v. HOVERBECK meddeler Kurf. Frederik Wilhelm af Brandenburg, at den projekterede Sammenkomst mellem K. af Danmark og Polen ikke vil finde Sted. — *Königsberg*, 7. Juni. (Tydsk.) Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm v. Brandenburg I. 128—31.

8. Junii.

*16583. Dr. HENRIETTE MARIES Brev til Greven af Newcastle, hvori hun til Tak for de gode Efterretninger, han har bragt fra Danmark, sender ham Nyheder fra Frankrig og Krigsskuepladsen i England. — *Newark*, 18 juin. (Fransk.) Baillon, Henriette-Marie de France, Reine d'Angleterre S. 494—95.

10. Junii.

*16584. K. KARL I. takker K. Chr. IV. for hans Modtagelse af John Pooley, som han sender igjen med nye, fuldstændige Instruxer. — *Oxford*, 10 June. (Latin.) Udt. p. Eng. i Macray, Third Report S. 54.

15. Junii.

*16585. Den kejserlige Afsending Grev AUERSBERGS Skrivelse til den kejserlige Befuldmægtigede i Osnabrück Krane, hvori han omtaler, at den svenske Resident er i Begreb med at rejse over Land gennem Danmark til Münster. — *Hamburg*, d. 25. Junii. (Tydsk.) Gärtner, Westphälische Friedens-Cantzley I. 341—42.

16. Junii.

*16586. Den kejserlige Befuldmægtigede KRANES Skrivelse til Kejseren, hvori han meddeler, at den danske Afsending Langermann er rejst fra Osnabrück to Dage før han selv for at opfordre sin Konge, der er i Glyckstad, til ved Afsendelsen af en Kurer at formaa den svenske Regering til at trække sin Garnison tilbage fra Osnabrück. — *Münster*, d. 26. Junii. (Tydsk.) Gärtner, Westphälische Friedens-Cantzley I. 346—52.

16. Junii.

*16587. Den kejserlige Befuldmægtigede KRANE meddeler den kejserlige Afsending Grev AUERSBERG, at hverken han eller K. af Danmarks Raad Langermann have kunnet bevæge den svenske Garnison i Osnabrück til Afmarsch. — *Münster*, d. 26. Junii. (Tydsk.) Gärtner, Westphälische Friedens-Cantzley I. 343—46.

20. Junii.

*16588. BISKOPPEN AF OSNABRÜCKS Skrivelse til den kejserlige Befuldmægtigede Krane, hvori han omtaler, at hans Undersaatter have prøvet saavel Danske som Svenske og andre som Herrer. — *Colln*, d. 30. Junii. (Tydsk.) Gärtner, Westphälische Friedens-Cantzley I. 358—59.

- K. CHR. IV.'s Brev om, at han har afsendt Dr. Christoph von der
nen med flere andre er bestemt til Befuldmægtiget ved Fredstraktrakten,
ham særlige Befalinger. — *Auf unseren Hause Glücksburg*, am 21. Juni.
Westphälische Friedens-Cantzley I. 359—60. 1643.
Petition fra HAMBURGSKE BORGERE til K. Chr. IV. — *Hamburg*, 21. June. 21. Junii.
ng. i Macray, Third Report S. 60.
Den kejserlige Befuldmægtigede KRANES Skrivelse til Kejseren, hvori 23. Junii.
ljælp af den danske Gesandt at komme til Orden med det hessiske Ind-
dstraktaten bestemte neutrale Gebet. — *Münster*, d. 3. Julii. (Tydsk.)
ie Friedens-Cantzley I. 367—70.
KURF. AF BAJERN anmoder Kejseren om, i Lighed med hvad han allerede 28. Junii.
underrette K. af Danmark om, at det til Pfalzgreve Carl Ludvig for den
ongres udstedte Pasbrev ikke maa forstaas, som om den pfalziske Sag
paa den. — *München*, d. 8. Julii. (Tydsk.) Gärtner, Westphälische Friedens-
UNIVERSITAS WITTEBERGENSIS Wittramo, consiliario regio Danico, cui a 28. Junii.
t, ut apud reginam Sveciæ pro universitate intercedat, res suas com-
ergæ, d. 28. Junii. Aug. Buchneri Epistolæ II. 52—55.
Den kejserlige Befuldmægtigede KRANES Skrivelse til Kejseren, hvori han 30. Junii.
anske Gesandter siges at være undervejs til Osnabrück. — *Münster*, d.
Gärtner, Westphälische Friedens-Cantzley I. 401—08.
Den kejserlige Befuldmægtigede KRANES Skrivelse til Kurf. af Köln, hvori 30. Junii.
kongelige danske Gesandter i denne Uge have ladet bestille Logis i
ster, d. 10. Julii. (Tydsk.) Gärtner, Westphälische Friedens-Cantzley I. 396—99.
CHR. IV.'s Memorial til Hofmesteren, at han skal sende Peder Wiibe c. Junio.
er af Dommene over dem, som have brugt falske Certifikater i Sundet;
Guld; om en Bro ved Helsingborg, til hvis Opbygning der skal kræves
else af en Træhest til den unge Hert. af Gottorp; om Foranstaltninger
æg og Heste uden Told; om en Marskalk til Grev Waldemar Christian
at sende Tinfade og Tallerkener til Glyckstad til Hert. Frederiks Bryllup.
erup, Karakteristik af Christ. IV. Bilag S. XXXIX—L. Brevet sættes i Christ. IV.'s
Bricka og Fridericia 1641—44 S. 363 til 4 Omtr. Juni.
ansk: P(aus), Corfits Ulfeldts Hist. I. 114—17. Jvfr. Fridericia, Danmarks ydre polit. 1. Julii.
357.
narsisches Land-Recht. Glückst. 1667 S. 191. 1. Julii.
n svenske Rigskansler AXEL OXENSTJERNAS Skrivelse til sin Søn Johan 1. Julii.
an omtaler, at hans Søn Erik paa sin Udenlandsrejse denne Gang har
mark. — *Stockholm*, d. 1. Julii. (Svensk.) Gjerwell, Bref ifrån Axel Oxen-
jerna I, 4. 76—78.
GONIS GROTH ad Johannem Salvium epistola, in qua, ut actiones et 1. Julii.
dene observentur, svadet. — 1te Julii. Hugonis Grotii Epistolæ 1687 S. 714.
DICI i Staden OSNABRÜCK meddele den kejserlige Befuldmægtigede 1. Julii.
Afsending Hr. v. der Lippe igaar er ankommen til Staden og ønsker
ed ham. — *Osnabrück*, d. 1te Julii. (Tydsk.) Gärtner, Westphälische
-07.

1643.

2. Julii. *16600. Den kejserlige Befuldmægtigede KRANE svarer Syndici i Staden Osnabrück, at han er rede til den følgende Dag at indfinde sig til en Sammenkomst med den danske Afsending Hr. v. der Lippe i Slottet zur Marck i Grevskabet Decklenburg. — *Münster*, d. 12. Julii. (Tydsk.) Gärtner, Westphällische Friedens-Cantzley I. 407.
5. Julii. *16601. Kejser FERDINAND III.'s Kreditiv til K. af Danmark for sine til Kongressen i Osnabrück befuldmægtigede Gesandter, Grev Auersberg og Dr. Volckmar. — *Wien*, d. 15. Julii. (Tydsk.) Gärtner, Westphällische Friedens-Cantzley I. 441—42.
5. Julii. *16602. Kejser FERDINAND III.'s Instrux for sine til Kongressen i Osnabrück befuldmægtigede Gesandter, Grev Auersberg og von Volckmar, hvorefter de skulle opfordre de danske Gesandter til at faa de svenske Afsendinge til at meddele deres Fordringer og til eventuelt at søge at faa disse nedstemte. — *Wien*, d. 15. Julii. (Tydsk.) Gärtner, Westphällische Friedens-Cantzley I. 431—41.
7. Julii. *16603. Den kejserlige Befuldmægtigede KRANE meddeler Kejseren, at han har haft en Sammenkomst med den danske Gesandt von der Lippe paa Slottet Marck, hvor han har forsikret ham om de kejserlige Afsendinges snarlige Ankomst og opfordret ham til at sørge for de Svenskes Rømning af Osnabrück og for de Hessiskes Udmarsch af det neutrale Gebet, og hvor von der Lippe har udtalt sin Mistillid til de Svenske. — *Münster*, d. 17. Julii. (Tydsk.) Gärtner, Westphällische Friedens-Cantzley I. 445—56.
7. Julii. *16604. Den kejserlige Befuldmægtigede KRANE meddeler Grev Auersberg, at den danske Afsending Christoph von der Lippe er kommen til Osnabrück, og at han har haft en Sammenkomst med ham, hvor de have forhandlet om den hessiske Krænkelse af Neutraliteten, og hvor von der Lippe har ytret Ønsket om de kejserlige Gesandters snarlige Ankomst. — *Münster*, d. 17. Julii. (Tydsk.) Gärtner, Westphällische Friedens-Cantzley I. 443—44.
8. Julii. *16605. Kejser FERDINAND III. meddeler K. af Danmark, at den pfalziske Traktat vil blive gjenoptaget den 17. (7.) October i Wien, og udtaler Haabet om, at han og paa hans Opfordring K. af England ville sende Gesandter dertil. — *Wien*, d. 18. Julii. (Tydsk.) Gärtner, Westphällische Friedens-Cantzley I. 464—66.
8. Julii. *16606. Kejser FERDINAND III.'s Skrivelse til Kurf. af Mainz, Köln og Sachsen, hvori han omtaler, at han har underrettet K. af Danmark om den pfalziske Traktats Gjenaabning d. 17. October. — *Wien*, d. 18. Julii. (Tydsk.) Gärtner, Westphällische Friedens-Cantzley I. 461—63.
8. Julii. *16607. Kejser FERDINAND III. meddeler sine Gesandter i Hamburg og Münster, at den 17. Octobr. er ansat som Tiden til Reassumptionen af den pfalziske Accomodationstraktat ved det kejserlige Hof, hvorom han allerede har underrettet K. af Danmark som Mægler. — *Wien*, d. 18. Julii. (Tydsk.) Gärtner, Westphällische Friedens-Cantzley I. 459—60.
10. Julii. *16608. JENS BANG klager til K. Chr. IV. over, at Bgm. og Raad i Aalborg trods Kongens Bevilligelse ikke vil anholde Skipper Anders Nielsen, som imidlertid er kommen til Byen, og beder Kongen om, at han vil befale, at Anders Nielsen skal arresteres. — 10. Julii. Wulff, Jens Bang S. 206—07.
11. Julii. *16609. K. AF DANMARK opfordrer Landgrevinden af Hessen til at forbyde sine Troppers Indfald i Stiftet St. Mauriz ved Münster, da det hører til det til Fredstraktaten bestemte neutrale Gebet. — *Hadersleben*, d. 11. Julii. (Tydsk.) Gärtner, Westphällische Friedens-Cantzley I. 403—05.

1643.

Den kejserlige Afsending Grev AUERSBERGS Skrivelse til Rigshofraad 11. Julii.
han omtaler, at han med hver Time venter en Sekretær fra K. af Danmark.

1. 21. Julii. (Tydsk.) Gärtner, Westphällsche Friedens-Cantzley I. 468—69.

K. CHR. IV. tilskriver Rigsraadet om den Fare, der truer ved Sverigs 12. Julii.
følelse af Pommern eller ved denne Provins's Afrædelse til Polen; han fore-
ld at lade Danmark forene sine Vaaben med Kejseren mod Sverig, vel at
ejseren først havde ratificeret Amnestien i Tydskland. — 12. Julii. Brudst. i
s Hist. S. 1176. Udt i Fridericia, Danmarks ydre polit. Historie 1629—1660 II. 331.

K. AF DANMARK befaler sin Afsending (Langermann), hvis en Henvendelse 13. Julii.
en af Hessen ikke formaar noget med Hensyn til Krænkelsen af det neu-
at faa Frankrig og Sverig til en Mellemkomst. — *Auf unsern Hause Haders-*
liii. (Tydsk.) Gärtner, Westphällsche Friedens-Cantzley I. 408.

Den danske Afsending (CHRISTOPH VON DER LIPPE) udtaler for de kej- 14. vel 24. Julii.
er i Münster sin Glæde over Kejserens Forsikringer om sin Fredstilbøje-
at hans Kolleger snart ville ankomme, men klager over, at Streifkorps-
er i Osnabrücks Omegn. — *Osnabrück*, d. 24. Julii. (Tydsk.) Gärtner, West-
Cantzley I. 478—81.

HUGONIS GROTIJ ad Appelboom epistola, in qua optat, ut controversiæ 15. Julii.
Dano ortæ ex vetere formula æquoque et bono componantur. — *Lutetia*,
is Grotiij Epistolæ 1687 S. 715.

KURF. AF BAJERN opfordrer Kejseren til ikke at rette sig efter K. af 15. Julii.
om at henvise den pfalziske Sag til den almindelige Fredskongres. —
Julii. (Tydsk.) Gärtner, Westphällsche Friedens-Cantzley I. 485—89.

K. CHR. IV.'s Instrux for Just Høg og Gregers Krabbe, der skulle be- 17. Julii.
brügge i Anledning af Fredsunderhandlingerne mellem Kejseren og Sverig.
17. Julii. Udt i Slinge, Christ. IV.'s Hist. S. 1163—70. Udt. p. Svensk i Kgl.
Ant. Akad. Handl. XXVII. 119. Jvfr. Fridericia, Danmarks ydre polit. Historie 1629—

Den danske Afsending VON DER LIPPE anmoder de kejserlige Gesandter 17. Julii.
oplysning om, hvornaar de pavelige, spanske og venetianske Gesandter
et han antyder, at en længere Udsættelse let kan gjøre hans Konge til-
ække sig tilbage fra Fredstraktaten. — *Osnabrück*, d. 17. Julii. (Tydsk.)
he Friedens-Cantzley I. 490—92.

DE KEJSERLIGE GESANDTER I MÜNSTER forsikre den danske Befuld- 22. Julii.
abrück (von der Lippe) om Kejserens Fredstilbøjelighed og udtale Haab
ters Gesandters snarlige Ankomst. — *Münster*, d. 1. Aug. (Tydsk.) Gärtner,
ns-Cantzley I. 501—04.

DE KEJSERLIGE GESANDTER I MÜNSTER tilsende Grev Auersberg i Osna- 24. Julii.
til den hessiske Generallieutenant Eberstein over hans Brud paa Neu-
an kan meddele den til den danske Gesandt. — *Münster*, d. 3. Aug.
Westphällsche Friedens-Cantzley I. 510—11.

Den kejserlige Afsending Grev AUERSBERG underretter sin Kollega i 25. Julii.
om, at efter von der Lippes Meddelelse har K. af Danmark opfordret
Hessen til at standse med sit Brud paa Neutraliteten. — *Osnabrück*,

G.) Gärtner, Westphällsche Friedens-Cantzley I. 512.

- 1643.
26. Julii. *16621. Den kejserlige Afsending Grev AUERSBERG opfordrer K. af Danmark til ikke at modtage den portugisiske Gesandt og til at anmode Dr. af Sverig om heller ikke at gjøre det. — D. 5. Aug. (Tydsk.) Gärtner, Westphälische Friedens-Cantzley I. 517—19.
27. Julii. *16622. Lægen CÜSTER skriver til Worm, at Prinsen igjen ligger meget syg af sin Benskade i Rendsborg; han ventes til Nyborg d. 15. August. — D. 27. Julii. Brudst. p. Dansk i Wolff, Journal f. Politik 1825 III. 203.
28. Julii. *16623. DE KEJSERLIGE GESANDTER I MÜNSTER sende Kejseren en Afskrift af K. af Danmarks Skrivelse til Landgreviden af Hessen angaaende hendes Troppers Indfald i Stiftet St. Mauriz. — *Münster*, d. 7. Aug. (Tydsk.) Gärtner, Westphälische Friedens-Cantzley I. 529—31.
28. Julii. *16624. DE KEJSERLIGE GESANDTER I MÜNSTER sende Kurf. af Köln en Afskrift af K. af Danmarks Skrivelse til Landgreviden af Hessen angaaende hendes Troppers Indfald i Stiftet St. Mauriz. — *Münster*, d. 7. Aug. (Tydsk.) Gärtner, Westphälische Friedens-Cantzley I. 526—27.
29. Julii. *16625. HUGONIS GROTH ad Johannem Oxenstjernam litteræ, in quibus commemorat, regem Daniæ ad imperatorem et principes Germanos scripsisse, se valde cupere, ut Palatina res in colloquio communi de pace tractetur. — XXIX. Julii.
VIII. Augusti. Hugonis Grothi epistolæ ineditæ 1806 S. 51—54.
29. Julii. *16626. HUGONIS GROTH ad Appelboom epistola, in qua scribit, Danum multum movere, parum promovere. — *Lutetia*, 8. Augusti. Hugonis Grothi Epistolæ 1687 S. 715.
29. Julii. *16627. DE KEJSERLIGE GESANDTER I MÜNSTER udtale for den danske Afsending i Osnabrück (von der Lippe) deres Tillid til, at de hessiske Kontributioner i Stiftet St. Mauriz ville ophøre, og at de forskjellige Streifkorpssers Voldsomheder ville blive afhjulpne, naar Modpartens Gesandter ankomme, men beklage, at de franske Gesandter endnu ikke ere paa Vejen. — *Münster*, d. 8. Augusti. (Tydsk.) Gärtner, Westphälische Friedens-Cantzley I. 535—37.
29. Julii. *16628. DE KEJSERLIGE GESANDTER I MÜNSTERs Skrivelse til Grev Auersberg, hvori de takke for en Afskrift af hans Skrivelse til K. af Danmark angaaende den portugisiske Gesandt. — *Münster*, d. 8. Aug. (Tydsk.) Gärtner, Westphälische Friedens-Cantzley I. 538—39.
30. Julii. *16629. Skrivelse fra DE KEJSERLIGE GESANDTER I MÜNSTER til Landgreviden af Hessen, hvori de minde hende om K. af Danmarks Skrivelse til hende angaaende Krænkelsen af Stiftet St. Mauriz's Neutralitet. — *Münster*, d. 9. Aug. (Tydsk.) Gärtner, Westphälische Friedens-Cantzley I. 550—52.
30. Julii. *16630. Skrivelse fra DE KEJSERLIGE GESANDTER I MÜNSTER til den hessiske General Grev von Eberstein, hvormed de sende ham en Afskrift af K. af Danmarks Skrivelse til Landgreviden af Hessen angaaende hans Krænkelse af Stiftet St. Mauriz's Neutralitet. — *Münster*, d. 9. Augusti. (Tydsk.) Gärtner, Westphälische Friedens-Cantzley I. 542—50.
30. Julii. *16631. Skrivelse fra den kejserlige Gesandt i Osnabrück Grev AUERSBERG til sine Kolleger i Münster, hvori han omtaler, at de danske Gesandter allerede ere komne til Delmenhorst. — *Osnabrück*, d. 9. Aug. (Tydsk.) Gärtner, Westphälische Friedens-Cantzley I. 539—42.

1643.
31. Juli.
2. LANDGREVINDEN AF HESSEN lover K. af Danmark at foretage Undersøgelser af Besværgelserne over hendes Troppers Brud paa Neutraliteten, men klager Staden Münster heller ikke overholder denne. — *Cassel*, d. 31. Julii. (Tydsk.) *Westphälische Friedens-Cantzley* I. 499—501.
3. HUGONIS GROTH ad Johannem Oxenstjernam litteræ, cum quibus litteras is Galliæ ad regem Daniæ scriptas mittit. — Uden Datum. Hugonis Groth 1806 S. 54—59. Augusto vel Septembri.
4. Kejser FERDINAND III.'s Skrivelse til sine Gesandter i Münster og Osnahan omtaler, at han har underrettet K. af Danmark om den forestaaende af de pfalziske Forhandlinger i Wien. — *Wien*, d. 11. Monaths-Tag Augusti. Gärtner, *Westphälische Friedens-Cantzley* I. 557—60.
5. Den kejserlige Afsending Grev AUERSBERG meddeler Kejseren Indholdet med den danske Gesandt von der Lippe, hvorefter denne, der venter sine 3 Dage, er enig med ham i, at de danske Gesandter, hvis de svenske rente paa sig, ved en Skrivelse bør skynde paa dem, men klager over en n, at man ved Kejserhoffet under Svenskerne hellere end K. af Danmark *Osnabrück*, d. 13. Aug. (Tydsk.) Gärtner, *Westphälische Friedens-Cantzley* 3. Augusti.
6. Skrivelse fra DE KEJSERLIGE GESANDTER I MÜNSTER til Kejseren, hvori i K. af Danmarks Skrivelse til Landgrevinden af Hessen angaaende hendes kelse af Neutraliteten særligt nævnes Stiftet St. Mauriz. — *Münster*, d. sk.) Gärtner, *Westphälische Friedens-Cantzley* I. 572—75. 4. Augusti.
7. KRANII, legati imperatoris, ad Chisium nuncium apostolicum epistola, in at, Cæsarianos ac Danicos legatos jam pridem Osnabrugi appulisse, et ad Landgravium Hassiæ Cassalensis, qui civitati Monasteriensi neutralit, satis prægnantes litteras dehortatorias emisisse. — *Monasterii*, 14. Augusti. *Westphälische Friedens-Cantzley* I. 569—71. 4. Augusti.
8. Den hessiske General, Grev EBERSTEINS Skrivelse til de kejserlige Gener, hvori han beklager sig over de falske Efterretninger, man har bragt angaaende en haard Behandling af nogle Gejstlige fra Stiftet St. Mauriz. 4. Augusti. (Tydsk.) Gärtner, *Westphälische Friedens-Cantzley* I. 575—80. 4. Augusti.
9. LANDGREVINDEN AF HESSEN sender de kejserlige Gesandter i Münster en svarskrivelse til K. af Danmark angaaende hendes Troppers Krænkelse af *Cassel*, d. 17. Aug. (Tydsk.) Gärtner, *Westphälische Friedens-Cantzley* I. 534—35. 7. Augusti.
10. Den kejserlige Afsending Grev AUERSBERG meddeler Kejseren, at den von der Lippe endnu ikke kan give nogen sikker Efterretning om sine 1st, at han derfor har skrevet til Langermann, og at han, hvis han ikkeaar Vished derom, selv vil skrive til de danske Gesandter. — *Osnabrück*, (Tydsk.) Gärtner, *Westphälische Friedens-Cantzley* I. 591—92. 7. Augusti.
11. Den kejserlige Afsending Grev AUERSBERGS Skrivelse til sine Kolleger i ter den danske Gesandt von der Lippe ikke har meddelt ham noget om nkomst; han selv opfordrer Langermann til ved Skrivelser at paaskynde andters Rejse. — *Osnabrück*, d. 17. Augusti. (Tydsk.) Gärtner, *Westphälische Friedens-Cantzley* I. 589—90. 7. Augusti.

1643.

7. Augustl. *16642. Den kejserlige Afsending Grev AUERSBERG beklager sig for K. af Danmarks Raad Langermann over, at de danske Gesandter endnu ikke ere komne til Osnabrück, da de svenske Gesandter undskyldte deres Udeblivelse dermed. — *Osnabrück*, d. 17. Aug. — (Tydsk.) Gärtner, Westphälische Friedens-Cantzley I. 593.
9. Augustl. *16643. Den danske Afsending VON DER LIPPE meddeler den kejserlige Gesandt i Münster Krane, at hans Kolleger igaar ere rejste fra Glyckstad, og at den svenske Gesandt Oxenstjernas Ankomst til Minden ventes som idag; han klager over, at begge Partiers Strejfkorpser vedblive at drive deres Uvæsen i Omegnen af Osnabrück. — *Osnabrugi*, d. $\frac{9}{19}$. Augusti. (Tydsk.) Gärtner, Westphälische Friedens-Cantzley I. 597—99.
10. Augustl. *16644. Synsforretning over Hindtzgauffl Slot af HENNING VALKENDORP t. Glorup og STEEN BILDE t. Kjærsgaard, da Hans Lindenovs Enke, Fru Elisabet Sofie Rantzov, overleverede Lehnnet til Claus Sested. — 10. August. Brudst. i Danske Saml. VI. 187—89.
11. Augustl. *16645. JACOBUS MATTHIE AARHUSIENSIS D. Olao Wormio litteras Schonningii, quas perlegens cohorrui, mittit. — *Friderichsburgi*, 11. Aug. Hübertz, Aktst. vedk. Aarhus II. 105.
11. Augustl. *16646. Skrivelse fra DE KEJSERLIGE GESANDTER I MÜNSTER til Kejseren, hvori de meddele, at ifølge en Skrivelse fra den danske Afsending von der Lippe have hans Kolleger tiltraadt Rejsen til Osnabrück. — *Münster*, d. 21. Aug. (Tydsk.) Gärtner, Westphälische Friedens-Cantzley I. 606—09.
11. Augustl. *16647. LEGATORUM IMPERATORIS MONASTERII degentium ad Cardinalem Rosetti, legatum apostolicum, epistola, in qua regis Daniæ legatorum Osnabrugi perventionem laudant. — *Monasterii*, 21. Augusti. Gärtner, Westphälische Friedens-Cantzley I. 603—05.
11. Augustl. *16648. DE KEJSERLIGE GESANDTER I MÜNSTER takke den danske Afsending von der Lippe for hans Meddelelse om hans Kollegers snarlige Ankomst, underrette ham om, at den venetianske, pavelige og spanske Gesandt ogsaa ere paa Vejen, men beklage, at det samme ikke gjælder den franske. — *Münster*, d. 21. Augusti. (Tydsk.) Gärtner, Westphälische Friedens-Cantzley I. 610—13.
12. Augustl. *16649. HUGONIS GROTH ad Appelboom epistola, in qua scribit, se non mirari, quod Svedi novas copias in Germaniam transmittere, quamdiu cum Dano pax suspecta sit, morentur. — *Lutetia*, 22. Augusti. Hugonis Grothi Epistolæ 1687 S. 715.
14. Augustl. 8884. Særtr. af Forordn.
14. Augustl. *16650. Forordning (af DETLEV REVENTLOV, Amtmd. i Haderslev) angaaende Tienden. — D. 14. Aug. Udt. i Aagaard, Beskr. over Tørrning Lehn S. 120.
14. Augustl. *16651. Den kejserlige Afsending Grev AUERSBERGS Skrivelse til hans Kolleger i Münster, hvori han omtaler, at han, da det danske Gesandskab endnu for tre Dage siden ikke var brudt op fra Glyckstad, imorgen vil tale derom med von der Lippe, hvem han har faaet overtalt til ikke at rejse til Grevskabet Lippe. — *Osnabrück*, d. 24. Augusti. (Tydsk.) Gärtner, Westphälische Friedens-Cantzley I. 618—20.
15. Augustl. *16652. Kejser FERDINAND III. meddeler sin Afsending, Greven af Nassau, de Forholdsregler, han har taget med Hensyn til Besørgelse af Breve og Tilførsel af Levnetsmidler til Fredskongressen, hvorom den danske Afsending von der Lippe havde forespurgt, og roser hans forsigtige Svar til denne angaaende en Vaabenstilstand. — *Nicolspurg*, d. 25. Aug. (Tydsk.) Gärtner, Westphälische Friedens-Cantzley I. 623—24.
16. Augustl. *16653. Den danske Afsending i Osnabrück VON DER LIPPE meddeler den kejserlige Gesandt i Münster Krane, at han venter sine Kolleger inden tre Dage, og at de franske Gesandter sikkert ville begive sig paa Vejen efter Slutningen af Belejringen af

1643.

trejfkorpserne vedblive med deres Uvæsen. — *Osnabrück*, d. $\frac{16}{18}$. Augusti.
r, Westphälische Friedens-Cantsley I. 624—26.

K. CHR. IV.'s og Hert. FREDERIK III. af Gottorps aabne Brev, hvorved 18. Augusti.
Landdag for Fyrstendømmerne til d. 5. Octobr. i Kiel. — *Schloß Gottorff*,
(Tydsk.) Særtr. af Forordn.

Skrivelse fra DE KEJSERLIGE GESANDTER I MÜNSTER til Kejseren, hvori 18. Augusti.
de danske Gesandter endnu ikke ere komne til Osnabrück. — *Münster*,
(Tydsk.) Gärtner, Westphälische Friedens-Cantsley I. 627—31.

Ivfr. Fridericia, Danmarks ydre polit. Historie 1629—1660 II. 358. 19. Augusti.

HUGONIS GROTH ad Johannem Oxenstjernam litteræ, in quibus commemo- 19. Augusti.
Castellum (Angliæ) naves ex Dania cum multo apparatu bellico appu-
Augusti. Hugonis Grothi epistolæ ineditæ 1806 S. 68—71.

Brev fra den svenske Gesandt SALVIUS til Dr. af Sverig, hvori omtales, 19. vel 29. Aug.
at har desavoueret Gesandten Grev Pentz med Hensyn til dennes d.
at den tyske Kejser fremsatte Mæglings- og Forbundstilbud. — D. 29. Avg.
(Tysk.) Vitterh. Hist. och Ant. Akad. Handl. XXVII. 95.

KEJSEREN opfordrer paa Foranledning af den danske Gesandt i Osnabrück 19. Augusti.
Kurf. af Mainz og Köln til ikke at lægge Hindringer i Vejen for
at komme til Fredskongressen og til ikke at tage Told af Levnetsmidler til
Osnabrück. — *Nicolsburg*, d. 29. Aug. (Tydsk.) Gärtner, Westphälische Friedens-

KEJSEREN befaler Grevinden af Taxis i Anledning af en Henvendelse fra 19. Augusti.
at i Osnabrück til den derværende kejserlige Gesandt at sørge for Op-
stationer i Anledning af Fredskongressen. — *Nicolsburg*, d. 29. Aug.
Westphälische Friedens-Cantsley I. 638.

KEJSERENS Skrivelse til General, Grev Hatzfeld, hvori omtales, at den 19. Augusti.
Osnabrück har opfordret Grev Auersberg til at sørge for let Tilførsel
til Münster og Osnabrück. — *Nicolsburg*, d. 29. Augusti. (Tydsk.)
Westphälische Friedens-Cantsley I. 636—37.

HUGONIS GROTH ad Appelboom epistola, in qua gaudet, nebulas e Dania 20. Augusti.
emitte, 30. Augusti. Hugonis Grothi Epistolæ 1687 S. 716.

Skrivelse fra DE KEJSERLIGE GESANDTER I MÜNSTER til Landgrevinden af 20. Augusti.
hvori de omtale, at det er vel bekendt for de danske Gesandter i Osnabrück
kejsers Rytteri for mange Uger siden har forladt Münster. — *Münster*,
(Tydsk.) Gärtner, Westphälische Friedens-Cantsley I. 642—45.

K. CHR. IV. fraraader Kejseren at gjenoptage den pfalziske Sag til sær- 22. Augusti.
g tilraader dens Henviisning til den almindelige Fredstraktat. — *Auf
Nürnberg*, am 22. Aug. (Tydsk.) Gärtner, Westphälische Friedens-Cantsley

en kejserlige Afsending i Osnabrück Grev AUERSBERG spørger sine 23. Augusti.
tilraads, om han, hvis de danske Gesandter endnu ikke ere brudt op
von der Lippe har lovet, da skal rette en skriftlig Opfordring til dem
deres Rejse. — *Osnabr.*, d. 2. September. (Tydsk.) Gärtner, West-
phälische Friedens-Cantsley I. 651—52.

1643.

23. Augustl. *16665. Den kejserlige Gesandt i Osnabrück Grev AUERSBERG meddeler sin Kollega i Münster Krane, at den danske Gesandt har faaet Underretning om, at hans Kolleger paany have udsat deres Afrejse til den 28.; disse Udsættelser bevirke, at de øvrige Interpositorer heller ikke skynde sig. — *Osnabrück*, d. 2. Sept. (Tydsk.) Gärtner, Westphälische Friedens-Cantzley I. 652—53.
24. Augustl. 8886. Særtr. af Forordn.
24. Augustl. *16666. DE KEJSERLIGE GESANDTER I MÜNSTER underrette Kejseren om, hvad den danske Gesandt von der Lippe har meddelt Grev Auersberg angaaende sine Kollegers Udsættelse af deres Rejse til Osnabrück. — *Münster*, d. 3. Sept. (Tydsk.) Gärtner, Westphälische Friedens-Cantzley I. 654—55.
26. Augustl. *16667. Lægen CÜSTER skriver til Worm, at Prinsens Onde har formildet sig meget, og fortæller om de Læger, hvoriblandt han selv, der tilse ham. — D. 26. Aug. Brudat. p. Dansk i Wolff, Journal for Politik 1825 III. 203—04.
26. Augustl. *16668. Brev fra (JOACHIM) MORSIUS til Dr. Joachimus Jungius, Rektor ved Gymnasiet i Hamburg, om forskellige litterære Sager; han nævner, til hvem han har uddelt Exemplarer af et Skrift af Dr. Joannes Valentinus Andreæ, som han fik 1629, deriblandt Hert. Frederik af Slesvig og Holsten, Oligerus Rosencrantzius og Henricus a Qualen. — *Slesvici*, XXVI Augusti. (Tydsk.) Avé-Lallemant, Des Dr. Joach. Jungius Briefwechsel S. 342—47.
28. Augustl. *16669. DE KEJSERLIGE GESANDTER I OSNABRÜCK meddele Kejseren, at de danske Gesandter ere komne dertil iforgaars, og at de idag ville aflægge dem et Besøg. — *Osnabrück*, d. 7. September. (Tydsk.) Gärtner, Westphälische Friedens-Cantzley I. 660—61.
30. Augustl. *16670. K. CHR. IV. befaler Hovedsmanden paa Bergenhus, Henrik Thott, og Superintendenten Ludvig Munthe at lade Bergen skifte i 3 lige Sogne. — *Glykstad*, d. 30. August. Norske Mag. II. 343—44.
30. Augustl. *16671. HUGONIS GROTH ad Appelboom epistola, in qua optat, ut Deus bellum cum Danis a Svecis avertat, aut certe, priusquam id erumpat, iis pacem cum Germanis det. — *Lutetiae*, 9. Sept. Hugonis Grothi Epistolæ 1687 S. 716.
30. Augustl. *16672. DE KEJSERLIGE GESANDTER I OSNABRÜCK meddele Kejseren, at de for to Dage siden have aflagt et Besøg hos de fire danske Gesandter Just Høg, Gerhard (Gregers) Krabbe, Christoph von der Lippe og Dr. Langermann; de ere omgivne af en formelig Hofstat og optræde med megen Pragt, men have ikke villet indlade sig paa Forhandling om Fredsbetingelserne og kun talt om Sikkerhed for Tilførslerne og om de andre Magters Gesandters Ankomst. — *Osnabrück*, d. 9. Septembr. (Tydsk.) Gärtner, Westphälische Friedens-Cantzley I. 663—68.
1. Septbr. *16673. DE KEJSERLIGE GESANDTER I MÜNSTER takke deres Kolleger i Osnabrück for Meddelelsen angaaende Forhandlingerne med de danske Gesandter. — *Münster*, d. 11. Septembr. (Tydsk.) Gärtner, Westphälische Friedens-Cantzley I. 669—71.
4. Septbr. *16674. VIBEKE KRUSE befaler Slotsfogeden paa Kjøbenhavns Slot at hidsende tre gamle, blaa Fløjels »bortecken«. — *Glücksborg*, d. 4. Septembris. Friis, Saml. til dansk Bygningahist. S. 68.
4. Septbr. *16675. DE KEJSERLIGE GESANDTER I OSNABRÜCK meddele Kejseren, at de danske Gesandter ved et Besøg have forespurgt, om det Rygte talte Sandhed, der fortalte, at Kejseren stod i hemmelige Underhandlinger med de Svenske, fra hvilke den danske Konge

1643.

s; de have bestemt benægtet Rigtigheden. — *Osnabrück*, d. 14. September.
Westphälische Friedens-Cantzley I. 673—77.

K. CHR. IV.'s Befaling til Raadet i Crempe angaaende Forplejning og 5. Septbr.
Capitain Walther og hans Kompagni. — (5. Septbr.) Tydsk Udt. i *Zeltschr.*
Leuw.-Holst.-Lauenb. Gesch. VII, Repert. S. 58.

K. CHR. IV. meddeler Kejseren, at han har afsendt sine Gesandter til 6. Septbr.
modet den franske Regering om at fremskynde Afsendelsen af sine, lige-
rer ham til at rette den samme Opfordring til Paven og Venedig. —
September. (Tydsk.) Gärtner, Westphälische Friedens-Cantzley I. 655—57.

CHR. IV^{TUS} rex a rege Gallie contendit, ne legatos suos Monasterium 6. Septbr.
differat, quum Svecie deputati Osnabrugum, antequam de ejus legatorum
, haud venturi sint. — *Glücksburgi*, 6. Septembris. Gärtner, Westphälische
657—58.

CHR. IV^{TUS} rex reginam viduam Gallie rogat, ut promovere velit, ut 6. Septbr.
asterium quam primum veniant. — *In Regia nostra Glücksburgi*, 6. Sep-
estphälische Friedens-Cantzley I. 659.

DE KEJSERLIGE GESANDTER I OSNABRÜCK meddele Kejseren, at de danske 6. Septbr.
Betænkning at minde de svenske om at paaskynde deres Rejse og frygte
rhandlingerne mellem Kejseren og Generallieutenant Torstenson angaaende
snabrück, d. 16. Sept. (Tydsk.) Gärtner, Westphälische Friedens-Cantzley

LEGATI IMPERATORIS OSNABRUGI degentes legato regis Hispanie Zap- 6. Septbr.
e de adventu ejus a Danicis legatis bis terve interrogatos esse. —
Sept. Gärtner, Westphälische Friedens-Cantzley I. 682—83.

DE KEJSERLIGE GESANDTER I MÜNSTER takke deres Kolleger i Osnabrück 7. Septbr.
om de danske Gesandters Ankomst og Afventningen af de svenskes. —
tembr. (Tydsk.) Gärtner, Westphälische Friedens-Cantzley I. 689—90.

HUGONIS GROTHII ad Appelboom epistola, in qua scribit, ex legatione, 9. Septbr.
in Svediam mittere dicatur, brevi apparitum esse, casu enatæ an
erint controversiæ. — *Lutetie*, 19. Septembris. Hugonis Grothii Epistolæ

HUGONIS GROTHII ad Johannem Oxenstjernam litteræ, in quibus comm- 9. Septbr
tatis liberum ad Dunquerque aditum expetere. — *Lutetie*, ^{IX.}
IX. ^{XIX.} Sep-
epistolæ ineditæ 1806 S. 76—80.

RESIDENTIS REGIS GALLIE HAMBURGI degentis ad regem Danie epistola, 10. Septbr.
i Gallorum, sed aliorum, præsertim Hispanorum culpam esse, initium
i. — *Hamburgi*, die 11. Sept. Gärtner, Westphälische Friedens-Cantzley

EN svenske Gesandt JOHAN ADLER SALVIUS forsikrer Hert. Frederik, 12. vel 22.
EN, at Grunden til, at han og Oxenstjerna ikke ere rejste videre til Septbr.
nde er den, at der til Fredskongressen ikke er kommet andre Magters
erens og K. af Danmarks. — *Minden*, d. 22. Sept. (Tydsk.) Gärtner,
Cantzley II. 44—46.

EN svenske Gesandt SALVIUS meddeler Landgrevinden af Hessen-Cassel, 12. vel 22.
Hlega Oxenstjerna ikke endnu ere rejste videre fra Minden til Osn- Septbr

1643.

brück, fordi der til Fredskongressen hidtil kun er kommet de kejserlige Gesandter Grev Auersberg og Krane samt den danske Interpositionsambassade. — *Minden*, d. 22. Septembr. (Tydsk.) Gärtner, Westphälische Friedens-Cantzley I. 706—07.

12. Septbr. *16688. DE KEJSERLIGE GESANDTER I OSNABRÜCK meddele Kejseren, at de danske Gesandter ville afvente en Resolution fra deres Konge, inden de minde de svenske om at paaskynde deres Rejse, og tillige forestille, at efter Sigende Hovedet for den kejserlige Legation ogsaa mangler endnu. — *Osnabrück*, d. 22. Septembr. (Tydsk.) Gärtner, Westphälische Friedens-Cantzley I. 700—05.

13. Septbr. *16689. Kejser FERDINAND III. meddeler sine Gesandter i Osnabrück og Münster, at han trods K. af Danmarks Modforestillinger vil gjenoptage de pfalziske Forhandlinger i Wien. — *Ebersdorf*, d. 23. Sept. (Tydsk.) Gärtner, Westphälische Friedens-Cantzley I. 716—17.

13. Septbr. *16690. DE KEJSERLIGE GESANDTER I OSNABRÜCK meddele Kejseren, at de danske Gesandter, efterat Langermann har modtaget en Skrivelse fra Salvius, hvori de svenske Gesandters Ankomst gjøres afhængig af de franskes og kurfyrsteliges, bestemt have nægtet at ville opmuntre de svenske til at paaskynde Rejsen; Rigskansler Just Høg har desuden forespurgt, om det var sandt, at Kejseren for nylig havde forbundet sig endnu nøjere end hidtil med de katolske Stænder og Spanien. — *Osnabrück*, d. 23. Sept. (Tydsk.) Gärtner, Westphälische Friedens-Cantzley I. 711—13.

13. Septbr. *16691. DE KEJSERLIGE GESANDTER I OSNABRÜCK underrette de gejstlige Kurfyrster om, at de danske Gesandter have meddelt dem, at den svenske Gesandt Salvius i en Skrivelse til Dr. Langermann har nægtet at bryde op fra Minden, førend de franske og de kurfyrstelige Gesandter ere komne. — *Osnabrück*, d. 23. Sept. (Tydsk.) Gärtner, Westphälische Friedens-Cantzley I. 709—10.

13. Septbr. *16692. Skrivelse fra DE KEJSERLIGE GESANDTER I OSNABRÜCK til deres Kolleger i Münster, hvori de omtale de danske og svenske Gesandters Misfornøjelse med de franskes lange Udeblivelse. — *Osnabrück*, d. 23. Sept. (Tydsk.) Gärtner, Westphälische Friedens-Cantzley I. 708—09.

13. vel 18. Septbr. *16693. DE KEJSERLIGE GESANDTER I OSNABRÜCK anmode K. af Danmark om at opfordre de svenske Gesandter til at fremskynde deres Rejse til Osnabrück. — *Osnabrück*, den 23. (28?) Septembr. (Tydsk.) Gärtner, Westphälische Friedens-Cantzley I. 727—29.

Ante 15. Septbr. *16694. DE BISKOPPELIGE MÜNSTERESKE RAADER anmode de kejserlige Gesandter i Münster om at opfordre de danske Gesandter til en Mellemkomst for at formaa Hesserne til at modtage Rigsskillemynnten. — Uden Datum. (Tydsk.) Gärtner, Westphälische Friedens-Cantzley I. 720—22.

15. Septbr. *16695. K. CHR. IV.'s Brev til Korfitz Ulfeld, hvori han omtaler den danske Gesandt i Stockholm Peder Vibes Advarsler og Forestillinger angaaende Udbruddet af Krig med Sverig som overdrevne. — 15. Septbr. Brudst. i Fridericia, Danmarks ydre polit. Historie 1629—1660 II. 359.

15. Septbr. *16696. K. CHR. IV. skriver til Gesandten i Stockholm Peder Vibe, at det de der i Landet tale om Krig og Uro mellem Rigerne, dertil gives dem ingen Aarsag; men ville de endelig deran, da haaber jeg, at de som Kristne ville vare os ad, forinden de begynde noget af Importance. — 15. Septbr. Brudst. i Fridericia, Danmarks ydre polit. Historie 1629—1660 II. 359.

15. Septbr. *16697. Skrivelse fra DE KEJSERLIGE GESANDTER I MÜNSTER til deres Kolleger i Osnabrück, hvori de omtale, at de biskoppelige münsterske Raader haabe ved de danske

1643.

ankomst at opnaa Lettelse i de af hessiske Garnisoner paalagte Byrder.
25. Sept. (Tydsk.) Gärtner, Westphälische Friedens-Cantzley I. 717—19.

Kansleren CH. THOMSEN beder Otte Brockenhus t. Sebberkloster, kgl. 16. Septbr.
udvirke hos Kongen, at Henning Powisch maa nyde det Provsti i Assens,
ved Alexander Dansemesters Død. — *Hafnia*, d. 16. Septembris. Saml. t.
nr. III. 296.

SALVII legati Svedici, ad Langermannum, legatum Danicum, epistola, in 16. Septbr.
non Osnabrugum ante adventum ceterorum legatorum proficisci posse,
ones accusat, et doceri cupit, utrum Langermannus credat, imperatori
ibus imperii jus tractandæ pacis competere. — *Minda*, $\frac{1}{2}$. Septembr.
he Friedens-Cantzley I. 722—25.

DE KEJSERLIGE GESANDTER I OSNABRÜCK meddele Kejseren, at de have 17. Septbr.
anmark i Anledning af deres Frygt for, at han paa Grund af de svenske
ivelse skulde kalde sine Gesandter tilbage. — *Osnabrück*, d. 27. Sep-
Gärtner, Westphälische Friedens-Cantzley I. 725—26.

ertr. af Forordn. Scherer, Der Sundsoll S. 195—206. 18. Septbr.

K. LUDVIG XIV. af Frankrigs Fuldmagt for sine til Fredskongressen i 18. Septbr.
de Gesandter, hvori han omtaler K. af Danmarks og Republiken Vene-
z. — *Paris*, le vingt huitieme jour de Septembre. (Fransk.) Negocia-
ister et d'Osnabrug I. 151—52. Gärtner, Westphälische Friedens-Cantzley II. 271—75.

Skrivelse fra den kejserlige Gesandt i Osnabrück KRANE til Domkapitlet 19. Septbr.
han omtaler, at de danske Gesandter i Osnabrück ere enige med ham
en i Stiftet Münster bør nyde Neutralitet. — *Osnabrück*, d. 29. Sept.
estphälische Friedens-Cantzley I. 732—34.

DE KEJSERLIGE GESANDTER I OSNABRÜCK meddele Kejseren, at de danske 20. Septbr.
Lippe og Langermann have overgivet dem en Skrivelse fra Salvius til
Anmodning om at holde den skjult for deres egne Kolleger for ikke at
Sverig, men at dette vistnok kun er et Paaskud for at forebygge yder-
til at skynde paa de Svenske. — *Osnabrück*, d. 30. Sept. (Tydsk.)
Friedens-Cantzley I. 734—37.

DE KEJSERLIGE GESANDTER I OSNABRÜCK sende Kurf. af Mainz, Köln og 20. Septbr.
ltog af den svenske Gesandt Salvius's Skrivelse til Langermann an-
til hans Ophold i Minden. — *Osnabrück*, d. 30. Septembr. (Tydsk.)
Friedens-Cantzley I. 739—40.

Skrivelse fra DE KEJSERLIGE GESANDTER I OSNABRÜCK til deres Kolleger 20. Septbr.
udtale Frygt for, at de danske Gesandter skulle rejse bort. — *Osnab-
rbr.* (Tydsk.) Gärtner, Westphälische Friedens-Cantzley I. 737—39.

Skrivelse fra DE KEJSERLIGE GESANDTER I MÜNSTER til deres Kolleger i 22. Septbr.
e udbede sig en Afskrift af Salvius's Skrivelse til Langermann an-
l de svenske Gesandters Udeblivelse. — *Münster*, d. 2. Octbr. (Tydsk.)
Friedens-Cantzley II 4—6.

ENGELSKE PARLAMENT skriver til K. Chr. IV. og sender et Kreditiv 23. Septbr.
og Robert Lowther til at forebringe engelske Kjøbmænds Klager an-
er var holdt tilbage ved Glucksburg. — *Westm.*, 23. Sept. (Latin.)
ird Report S. 60. Smstds. et andet, lignende Brev af 30. Septbr.

- 1643.
23. Septbr. *16708. DEN FRANSKE RESIDENT I OSNABRÜCK udvikler for den danske Afsending Langermann Grundene til de franske Gesandters Forsinkelse, hvilke hovedsagelig ligge hos Spanien, men lover, at de dog snart skulle komme. — *Osnabrug*, 3. Octobr. (Fransk.) Gärtner, Westphälische Friedens-Cantzley II. 7—8.
24. Septbr. *16709. Kejser FERDINAND III. befaler sine Gesandter i Osnabrück at give de danske Gesandter et undvigende Svar paa et muligt Spørgsmaal, om der endnu kan ventes et andet Overhoved for det kejserlige Gesandtskab, og at rette sig efter deres Instrux med Hensyn til de danske Gesandters Ønske om, at Alt maa forhandles skriftligt. — *Ebersdorff*, d. 4. Octobr. (Tydsk.) Gärtner, Westphälische Friedens-Cantzley II. 9—11.
25. Septbr. *16710. DE KEJSERLIGE GESANDTER I OSNABRÜCK meddele Kejseren, at den danske Gesandt von der Lippe har underrettet dem om, at han og hans Kolleger have faaet Befaling fra deres Konge til at opfordre de svenske Gesandter til at paaskynde deres Rejse, men tillige antydte, at der maaske vilde blive gjort Vanskeligheder med Hensyn til de kejserlige Lejdebrev. — *Osnabrück*, d. 5. Octobr. (Tydsk.) Gärtner, Westphälische Friedens-Cantzley II. 13—16.
26. Septbr. *16711. CRANII, legati imperatoris Osnaburgi degentis ad legatum Veneticum epistola, in qua affirmat, id a rege Danie gratanter ac optime acceptum iri, si iter suum maturare velit. — *Osnaburgi*, 6. Octobr. Gärtner, Westphälische Friedens-Cantzley II. 16—18.
27. Septbr. *16712. Kejser FERDINAND III. lover sine Gesandter i Osnabrück snarligt Svar paa, hvad de danske Gesandter have forebragt om Privatforhandlinger mellem Kejseren og de svenske Ministre. — *Ebersdorff*, d. 7. October. (Tydsk.) Gärtner, Westphälische Friedens-Cantzley II. 20—21.
27. Septbr. *16713. DE KEJSERLIGE GESANDTER I OSNABRÜCK meddele Kejseren, at de danske Gesandter have ladet en Adelsmand af deres Følge overbringe deres Brev til de svenske Gesandter i Minden. — *Osnabrück*, d. 7. Octobr. (Tydsk.) Gärtner, Westphälische Friedens-Cantzley II. 19—20.
28. Septbr. *16714. DE SVENSKE GESANDTER meddele de danske Gesandter, at deres Ophold i Minden er foranlediget af de andre interesserede Parters Udeblivelse fra Osnabrück, men at de om faa Dage ville afgive en yderligere Erklæring. — *Minden*, d. 28. Sept. (Tydsk.) Gärtner, Westphälische Friedens-Cantzley I. 729—32.
29. Septbr. *16715. DE KEJSERLIGE GESANDTER I MÜNSTER opfordre deres Kolleger i Osnabrück til at paavise de danske Gesandter, at der ingen Mangler er i de kejserlige Fuldmagter, og at de ikke behøve at afvente noget andet Gesandtskab fra Kejseren. — *Münster*, d. 9. Oct. (Tydsk.) Gärtner, Westphälische Friedens-Cantzley II. 25—28.
30. Septbr. *16716. K. CHR. IV. tilskriver de kejserlige Gesandter i Osnabrück, at man efter hans Mening ikke kan bebrejde de svenske Gesandter, at de forblive i Minden, saalænge de franske, spanske, pavelige og venetianske ikke ere komne til Münster. — *Auf unserm Hause Glücksburg*, d. 30. Septembr. (Tydsk.) Gärtner, Westphälische Friedens-Cantzley I. 742—44.
30. Septbr. *16717. ANNE MARCHDANER meddeler sin Fætter Henrich Gyldenstiern t. Boltinggaard, at hendes Mand Hans Kaas t. Lindschou er død, og beder ham om at give Møde ved Ligets Hensættelse i Vor Frue Kirke i Svendborg. — *Svenborgh*, d. 30. Sept. Personahist. Tidsskr. V. 316—17.
30. Septbr. *16718. Skrivelse fra den svenske Rigskansler AXEL OXENSTJERNA til sin Søn Johan Oxenstjerna, hvori han omtaler, at der for Tiden er en Gesandt fra Hert. af Holsten i Stockholm. — *Stockholm*, d. 30. Sept. (Svensk.) Gjerwell, Bref ifrån Axel Oxenstierna till Johan Oxenstierna I, 4. 89—93.

1643.

6719. HUGONIS GROTH ad Appelboom epistola, in qua scribit, Dani et Poloni Svecos monere debere, ut si honeste fieri possit, se a bello Germanico explintatæ, 10. Octobr. Hugonis Grothi Epistolæ 1687 S. 716—17. 30. Septbr.
6720. HUGONIS GROTH ad Johannem Oxenstjernam litteræ, in quibus commelium ad Francofurtensem conventum scripsisse, non sperandum, ut Palatina quam in conventu Monasteriensi et Osnabrugensi tractetur. — *Lutetia*, Hug. Grothi epistolæ ineditæ 1806 S. 83—87. 30. Septbr.
721. HUGONIS GROTH ad Johannem Oxenstjernam litteræ, in quibus commelistolam ducis Bavari ad Danicæ regem vidisse, in qua ei persvadeat, ut res in conventu universali, sed Viennæ tractentur. — Uden Datum. Moser, Diplomat. Belustigung V. 20—27. Septembri.
1. Af andre Punkter fremhæves: Forslag om nye Bevillinger til de hvervede Soldaters Løn- svarteringsgodtgørelse samt om Udnævnelse af Commissarier til Revision af Matriklen; de eopkrævere, som skulde udnævnes af Stænderne til at have Tilsyn med Landekisten, bør afri. Udt. i Ratjen, Verz. d. Handschrift. d. Kieler Universitätsbibl. III. 112—13 (jvfr. I. 81). 1. Octobr.
2. K. CHR. IV. tilskriver de kejserlige Gesandter i Osnabrück, at man ikke svenske Gesandters Ankomst dertil, førend de spanske, pavelige og venele sig i Münster, og at Kejseren derfor bør gjøre sit til at fremskynde dette. *Hause Glücksburg*, d. 1te Octobr. (Tydsk.) Gärtner, Westphälische Friedens- 2. Octobr.
3. Kejser FERDINAND III. meddeler K. Chr. IV., at han har anmodet Paven at støtte Kongens Opfordring til den franske Regering om at paaskynde is Afrejse til Fredskongressen. — *Ebersdorff*, d. 12. Octobr. (Tydsk.) ische Friedens-Cantzley II. 36—38. 2. Octobr.
- Kejser FERDINAND III. befaler sine Gesandter i Osnabrück ikke at lade til Danmark komme til Syne, saalænge det ikke er sikkert, at de Svenske d til en Partikulærtraktat. — *Ebersdorff*, d. 12. Octobr. (Tydsk.) Gärtner, dens-Cantzley II. 30—35. 2. Octobr.
- FERDINANDUS III. imperator legatum suum Venetiis residentem jubet ducem Venetam hortari, ut suo oratori Parisiis residenti injungant, ut sua officia conjugat et profectionem Gallicorum plenipotentiariorum ad tractatus nes urgeat. — *Ebersdorffii*, 12. Octobr. Gärtner, Westphälische Friedens- 2. Octobr.
- FERDINANDUS III. imperator Savelli cardinalem hortatur, ut papam moneat, Parisiis residens, eodem modo ut rex Danicæ, profectionem Gallicorum a omni studio urgeat. — *Ebersdorffii*, 12. Octobr. Gärtner, Westphälische 38—39. 2. Octobr.
- DE KEJSERLIGE GESANDTER I OSNABRÜCK meddele Kejseren, at den af de til Minden afsendte Adelsmand er kommen tilbage med et Svar fra de som dog endnu ikke kjendes. — *Osnabrück*, d. 12. Octobr. (Tydsk.) 2. Octobr.
- LOYSH CONTARENI, legati reipublicæ Venetæ, ad Cranium, legatum imin qua regis Danicæ studium diuturnum pacis adipiscendæ valde laudat. tobr. Gärtner, Westphälische Friedens-Cantzley II. 47—49. 3. Octobr.

1643.

4. Octobr. *16729. DE KEJSERLIGE GESANDTER I OSNABRÜCK meddele Kejseren, at de have stillet de danske Gesandter de spanske og venetianske Gesandters snarlige Ankomst i Udsigt; de Danske have dernæst opfordret Kejseren til at virke for en almindelig Udsoning i Riget i det Tilfælde, at Sverig slet ikke vilde gaa ind paa Fred, og erklæret den hidtil udstedte Amnesti for utilstrækkelig. — *Osnabrück*, d. 14. Octobr. (Tydsk.) Gärtner, *Westphälische Friedens-Cantzley* II. 57—62.
4. Octobr. *16730. DE KEJSERLIGE GESANDTER I OSNABRÜCK meddele Kejseren, at de danske Gesandter foruden at haabe paa hans gunstige Svar til deres Konge angaaende Grevskabet Pinneberg og den hamburgske Sag have udbedt sig hans Imødekommenhed med Hensyn til Samtykke til Erkebiskop Frederik af Bremens Ægteskab og til hans Besiddelse af Bremen, Ophævelse af Staden Bremens Ret til at tage Sæde paa Rigsdagen samt Udstedelse af Generalamnesti; de have endvidere udtalt sig, som om K. af Danmark, i Fald Kejseren opfyldte disse Ønsker, var tilbøjelig til en Offensivalliance mod Sverig. — *Osnabrück*, d. 14. Octobr. (Tydsk.) Gärtner, *Westphälische Friedens-Cantzley* II. 63—66.
4. Octobr. *16731. UNIVERSITAS WITTEBERGENSIS regi Daniæ, quod apud reginam Sveciæ securitatem inter media armorum negotia impetraverit, gratias agit. — *Wittebergæ*, IV. Nonar. Octobr. Aug. Buchneri Epistolæ II. 57—59.
5. Octobr. *16732. Befaling fra K. KARL I. til Skatkammerkansleren om at betale Andrew Growe, en Dansker, 50 £ for at have foranstaltet Fyrværkeri. — *Oxford*, 5. Oct. (Engelsk.) *State Papers. Dom. Ser.* 1641—43 S. 489.
7. Octobr. *16733. HUGONIS GROTH ad Johannem Oxenstjernam litteræ, in quibus commemorat, Gallos velle, Cæsarianos et Danos, moræ impatientes, ex locis ad pacis negotium delectis abire. — *Lutetiae*, ^{VII.}_{XVII.} Octobris. Moser, *Diplomatische u. historische Belustigungen* V. 27—32.
8. Octobr. *16734. Erklæring af STENDERNE PAA LANDDAGEN i Kiel, hvori gives Bevillinger til Soldaternes Lønninger; Stenderne anmode om, at ogsaa nogle af deres Midte maa udnævnes til at have Tilsyn med Landekisten. — *Kiel*, 8. Octb. (Tydsk.) Udt. i *Ratjen*, *Verz. d. Handschrift d. Kieler Universitätsbibl.* III. 113.
9. Octobr. *16735. Kejser FERDINAND III. befaler sine Gesandter i Osnabrück paa de danske Gesandters Spørgsmaal om Gesandtskabets rette Hoved at svare, at de ere tilstrækkeligt instruerede og befuldmægtigede til Traktaten. — *Ebersdorff*, d. 19. Oct. (Tydsk.) Gärtner, *Westphälische Friedens-Cantzley* II. 72—74.
9. Octobr. *16736. DE KEJSERLIGE GESANDTER I OSNABRÜCK meddele Kejseren, at Langermann har underrettet dem om, at K. af Frankrig har, maaske kun for at forlænge Traktaterne, opfordret K. af Danmark til at tage sig af Pfalzgrevens Sag ved Fredskongressen. — *Osnabrück*, d. 19. Octobr. (Tydsk.) Gärtner, *Westphälische Friedens-Cantzley* II. 70—72.
10. Octobr. 8899. Særtr. af Forordn.
10. Octobr. *16737. K. CHR. IV.'s Brev til K. Karl I. angaaende en Strid, som i nogle Aar har staaet paa, mellem Dorothy Plessy, Enke efter Oberst Alexander de Hay, som døde uden Testamente, og hans Broder Patrick de Hay. — 10. Oct. (Latin.) Udt. p. Eng. i *Macray*, *Thirld Report* S. 78.
10. Octobr. *16738. FORSTANDERNE FOR det engelske «FELLOWSHIP OF EASTLAND» klage til Parlamentet over de overdrevne Paalæg, som K. af Danmark tvinger dem til at udrede, og over at 5 af deres Skibe ere blevne anholdte i Sundet. — (Octobr. 10). (Engelsk.) Udt. p. Eng. i *Fifth Report of the royal commission on historical manuscripts* S. 108.

1643.

39. Hert. FREDERIK III. af Gottorps Skrivelse til nogle danske Rigsraader, 11. Octobr.
 klager sig over, at Kongen dels paa deres fælles dels paa sine særlige
 lagt Udliggere for at kræve en uhørt stor Told af alle hans Undersaatter
 i Hertugdømmerne udgaaende Varer. — *Gottorp*, 11. Octobr. (Tydsk.) Udt. i
 Schlesw.-holst.-laueub. Gesellsch. f. vaterlånd. Gesch. II, 2. 128.
40. DE KEJSERLIGE GESANDTER I OSNABRÜCK meddele Kejseren, at de danske 11. Octobr.
 er opfordret dem til at udvirke Ophævelse af Indskrænkningerne i Amnestien
 Stænderne til at indfinde sig ved Fredskongressen. — *Osnabrück*, d.
 Tydsk.) Gärtner, Westphälische Friedens-Cantzley II. 78—80.
41. K. CHR. IV. minder indtrængende det kurfyrstelige Collegium om Nød- 13. Octobr.
 af en snarlig Aabning af Fredskongressen, opfordrer det til at tilstaa Med-
 deputationsdagen i Frankfurt Ret til at forebringe deres Principalers Mening
 og foreslaar en Generalamnesti. — *Auf unserm Haus Glücksburg*, am
 Tydsk.) Gärtner, Westphälische Friedens-Cantzley II. 49—57.
42. DEN SVENSKES FORMYNDERREGERINGS Erklæring til en Afsending fra Staden 14. Octobr.
 er den vil lade Klagerne over Revalborgernes Besværinger i Øresund være
 ende, men forevrigt mener, at de maa have Taalmodighed, indtil en al-
 pning af Klagerne over Sundtolden kan ske. — *Stockholm*, d. 14. October.
 Qvellen d. Revaler Stadtrechts II. 238—46.
- Den svenske Rigskansler AXEL OXENSTJERNAS Skrivelse til sin Søn Johan 14. Octobr.
 ori han lover ham Underretning om den holstenske Gesandts Ærinde. —
 4. Octob. (Svensk.) Gjerwell, Bref ifrån Axel Oxenstierna till Johan Oxenstierna
- DE KEJSERLIGE GESANDTER I OSNABRÜCK meddele Kejseren, at de paa 15. Octobr.
 en Skrivelse fra K. af Danmark paany have opfordret Kurf. af Mainz og
 de deres Gesandter til Fredskongressen. — *Osnabrück*, d. 25. Octobr.
 Westphälische Friedens-Cantzley II. 85.
- Hr. TAGE THOTTS Instruction for sin Søn Ove Thott og dennes Hof- 16. Octobr.
 ring paa deres Udenlandsrejse. — *Malmöhus*, d. 16. Oktober. Udt. og
 kr. 5. R. I. 11.
- BIEDENBACH, K. af Danmarks Resident ved det kejserlige Hof, fore- ante 17. Octobr.
 en K. af Frankrigs Undskyldningsgrunde for, at hans Gesandter ikke
 ved Fredskongressen, samt opfordrer ham til i Overensstemmelse med
 lands Ønske ikke at skille den pfalziske Sag fra den almindelige Freds-
 Datum. (Tydsk.) Gärtner, Westphälische Friedens-Cantzley II. 89—96.
- Kejser FERDINAND III.'s Svar til den danske Resident i Wien, Bieden- 17. Octobr.
 fremhæver sine Bestræbelser for at faa de pavelige og venetianske Ge-
 t give Møde ved Fredskongressen, antager, at de spanske allerede ere
 erklærer, at der ikke mangler noget i hans egne Gesandters Fuldmagter,
 er Kurfyrsternes Resolution i den pfalziske Sag. — *Wien*, d. 27. Octobr.
 Westphälische Friedens-Cantzley II. 96—99.
- Kejser FERDINAND III.'s Instrux for Grev Gallas, hvori han i Anledning 17. Octobr.
 marskalk Torstensons Forslag om Vaabentilstand fremhæver Faren for
 af Danmark og maaske bevirke hans Gesandters Afrejse fra Osnabrück
 er, den danske Gesandt von der Lippe har ladet falde om en For-

1643.

bindelse mellem Danmark og Kejseren, i Tilfælde af at denne ikke opnaar Overenskomst med Sverig. — *Wien*, d. 27. Octobr. (Tydsk.) Gärtner, Westphälische Friedens-Cantzley II. 99—111.

17. Octobr.

*16749. NUNCII APOSTOLICI ad Cranium, imperatoris legatum, epistola, in qua litteras Gallici ministri Hamburgi residentis ad Daniæ regem, quibus tarditatem Hispaniæ legatorum ad congressum pacis destinatorum arguat, commemorat. — *Coloniæ*, d. 27. Oct. Gärtner, Westphälische Friedens-Cantzley II. 88—89.

18. Octobr.

8901. Udt. i Ratjen, Verz. d. Handschrift. d. Kieler Universitätsbibl. III. 290—91.

18. Octobr.

*16750. Kejser FERDINAND III. lover sine Gesandter i Osnabrück sin nærmere Erklæring angaaende det, som von der Lippe har ladet sig forlyde med overfor Grev Auersberg. — *Wien*, d. 28. Octobr. (Tydsk.) Gärtner, Westphälische Friedens-Cantzley II. 112—13.

18. Octobr.

*16751. Kejser FERDINAND III. sender i Anledning af den danske Gesandt von der Lippes Forestillinger sine Gesandter i Osnabrück nye, mere bestemte Fuldmagter til Brug, hvis forlanges. — *Wien*, d. 28. Octobr. (Tydsk.) Gärtner, Westphälische Friedens-Cantzley II. 113—15.

18. Octobr.

*16752. Kejser FERDINAND III. befaler sine Gesandter i Osnabrück ikke at tale til de danske Gesandter om den af Feltmarskalk Torstenson foreslaaede Stilstand, undtagen hvis de selv bringe Sagen paa Bane, og i saa Fald holde sig til Fremstillingen i Instruxen for Grev Gallas. — *Wien*, d. 28. Octobr. (Tydsk.) Gärtner, Westphälische Friedens-Cantzley II. 116—17.

18. Octobr.

*16753. DE KEJSERLIGE GESANDTER I OSNABRÜCK meddele Kejseren, at de danske Gesandters Spørgsmaal om, hvad der er at gjøre, hvis Modparten ikke gaar ind paa Fred, er sket paa umiddelbar Befaling af deres Konge, og at de have fremhævet Frankrigs og Sverigs sandsynlige Utilbøjelighed til Fred, og at den i Sverig udskevne Rigsdag synes rettet imod Danmark. — *Osnabrück*, d. 28. Octobr. (Tydsk.) Gärtner, Westphälische Friedens-Cantzley II. 117—19.

18. Octobr.

*16754. GERARDI JOANNIS VOSSII ad consules Amstelodamensis reipublicæ epistola, in qua legationem Alberti Conradi Burgii consulis ad Daniæ regem commemorat. — *Amstelodami*, V. Kal. Nov. Ger. Joan. Vossii Epistolæ S. 3—9.

19. Octobr.

*16755. DE KEJSERLIGE GESANDTER I OSNABRÜCK tilskrive K. af Danmark, at da nu de spanske Gesandter ere komne til Münster, og den venetianske er paa Rejsen dertil, have Modpartens Gesandter ikke længere nogen Undskyldning for deres Udeblivelse. — *Osnabrück*, d. 29. Octobr. (Tydsk.) Gärtner, Westphälische Friedens-Cantzley II. 120—22.

20. Octobr.

*16756. Skrivelse fra DE KEJSERLIGE GESANDTER I MÜNSTER til deres Kolleger i Osnabrück, hvori omtales K. af Danmarks Anmodning om at udvirke de pavelige og venetianske Gesandters snarlige Ankomst til Fredskongressen. — *Münster*, d. 30. Octobr. (Tydsk.) Gärtner, Westphälische Friedens-Cantzley II. 122—24.

21. Octobr.

*16757. K. CHR. IV. befaler Jørgen Seefeld paa Hald, saafremt Jens Bang skulde anmode ham derom, at hjælpe ham med at arrestere en Procurator Hans Kall, som har frastjaalet ham nogle vigtige Breve, og ikke slippe ham, før han har tilbagegivet Brevene. — D. 21. October. Wulff, Jens Bang S. 247—48.

21. Octobr.

*16758. Den svenske Rigskansler AXEL OXENSTJERNAS Skrivelse til sin Søn Johan Oxenstjerna, hvori han omtaler Brevvexlingen med det danske Rigsraad. — *Stockholm*, d. 21. Octob. (Svensk.) Gjerwell, Bref ifrån Axel Oxenstierna till Johan Oxenstierna I, 4. 96—98.

1643.

59. HUGONIS GROTH ad Appelboom epistola, in qua existimat, Svecis cum
tes perpetuas, non bellum fore, quanquam matrimonium Russicum suspectum
non iniquum putat, contra Parlamentarios Anglos regem Daniæ naves con-
Lutetia, Kal. Novembris. Hugonis Grothi Epistolæ 1687 S. 717. 22. Octobr.
0. DE KEJSERLIGE GESANDTER I OSNABRÜCK underrette Kejseren om, at de 23. Octobr.
meddelt K. af Danmark de spanske Gesandters Ankomst til Münster, fordi
Gesandter i Kjøbenhavn, som uden Tvivl ville vælte Ansvarer for Forsin-
aa Spanien. — *Osnabrück*, d. 2. Novembr. (Tydsk.) Gärtner, Westphälische
II. 124—25.
- Fransk: *Negociations secretes de Munster et d'Osnabrug* I. 188—90. Henføres i Slang, 24. Octobr
S. 1189 til 26. Oktbr.
1. K. CHR. IV. befaler Gunde Lange at paase, at Jens Bang ikke bliver sat 24. Octobr.
; samt at Tolder Hans Sørensen, som i Forening med ham har laant Jærn-
kompagniet, bliver gjort ansvarlig for Tilbageleveringen af den halve Del af
ctoher. Wulf, Jens Bang S. 248.
2. K. CHR. IV. tillader Jens Bang trods hans Gjæld til Jørgen Arnfeld og 24. Octobr.
gaaende at afgjøre sine Sager ved Retten, saa at hans Kreditorer snarest
ive betalte. — 24. October. Wulf, Jens Bang S. 216—17.
- Kejser FERDINAND III. meddeler sine Gesandter i Osnabrück, at han er 25. Octobr.
t Svar, de have givet de danske Gesandter angaaende Generalamnestien
nens Sæde paa Rigsdagen. — *Wien*, d. 4. Nov. (Tydsk.) Gärtner, West-
Cantzley II. 127—28.
- Kejser FERDINAND III. meddeler sine Gesandter i Osnabrück, at han er 25. Octobr.
deres Skrivelse til K. af Danmark. — *Wien*, d. 4. Novembr. (Tydsk.)
the Friedens-Cantzley II. 129—30.
- CRANIUS, legatus imperatoris Osnabrugii degens, legato reipublicæ Venetæ 26. Octobr.
regis Daniæ adventu ejus proximo lætari. — *Osnabrugii*, d. 5. Novembr.
he Friedens-Cantzley I. 131—33.
- HUGONIS GROTH ad Johannem Oxenstjernam litteræ, in quibus comme- 28. vel 29. Octobr.
Dania et Polonia adhuc (Lutetiis) latere. — XXIX. Octob. (I) Hug. Grothi epi-
VII. Novemb.
- 93—98.
- Dr. HENRIETTE MARIE af England skriver til K. Chr. IV., at siden den ante 31. Octobr.
en sender, næppe kan udføre sin Mission, da man vidste, hvorfra han
sendt Folk ud for at gribe ham, er hun nødt til at sende en anden,
for at bringe hans Svar, der er i Chiffre paa Grund af Farerne paa Rejsen;
det er Kongens Hensigt at komme de danske Ønsker i Møde. — Uden
31. Octobr.) (Fransk.) Udt. p. Eng. i Macray, Third Report S. 54.
- K. CHR. IV.'s Resolution til den engelske Gesandt John Poley, hvorefter 1. Novbr.
vil gjøre mere for K. Karl I., da den sidste af de to Sendinger af
rition, han havde sendt ham, var bleven greben af Parlamentet, fra
avde hørt, at der var et Gesandtskab undervejs. — 1. Nov. (Latin.)
Third Report S. 73.
- CHR. IV.'s Rekreditiv til K. Karl I. og Dr. Henriette Marie for John 1. Novbr.
(Latin.) Udt. p. Eng. i Macray, Third Report S. 73.

1643.

1. Novbr. *16770. Kejser FERDINAND III. lover sine Gesandter i Osnabrück nærmere Instrux angaaende det af de danske Gesandter stillede Spørgsmaal om, hvad der er at gjøre, hvis Modparten ikke vil gaa ind paa Fred. — *Wien*, d. 11. Nov. (Tydsk.) Gärtner, Westphälische Friedens-Cantzley II. 138—39.
2. Novbr. *16771. DE KEJSERLIGE GESANDTER I OSNABRÜCK meddele Kejseren, at de danske Gesandter have stillet de svenske Gesandters Ankomst i denne Uge i Udsigt og forespurgt, om de selv i saa Fald vare befuldmægtigede til at begynde Hovedforhandlingen, hvilket Spørgsmaal de have besvaret bekræftende. — *Osnabrück*, d. 12. Nov. (Tydsk.) Gärtner, Westphälische Friedens-Cantzley II. 139—41.
4. Novbr. *16772. K. CHR. IV.'s Resolution til den engelske Gesandt John Poley, hvorefter han skal faa 4 Kanoner og tilstrækkelig Udrustning til to Skibe, for at han kunde vende hjem i Sikkerhed, og Ulefeldt skulde faa Ordre til at sætte Will. Craforth i Frihed. — 4. Nov. (Latin.) Udt. p. Eng. i Macray, Thir'd Report S. 73.
4. Novbr. *16773. K. CHR. IV. skriver til det skotske Parlament og Folk og opfordrer indtrængende til at undgaa Borgerkrig. — 4. Nov. (Latin.) Udt. p. Eng. i Macray, Thir'd Report S. 73.
4. Novbr. *16774. HUGONIS GROTH ad Johannem Oxenstjernam litteræ, in quibus commemorat, spem omnem domus Palatinæ in constantia Svedicæ, Gallicæ et conciliatoris Dani positam esse, et legatum Danum Lutetiis nulla re peracta abiisse. — *Lutetia*, ^{IV.}_{XIV.} Novembr. Hug. Grothi epistolæ ineditæ 1806 S. 98—104.
4. Novbr. *16775. Kardinal MAZARIN tilskriver de franske Befuldmægtigede d'Avaux og Servien, at Kurfyrsterne forhaabentlig have opgivet Tanken om at henvise den pfalziske Sag til Afgjærelse i Wien, efterat dette er fraraadet dem af K. af Danmark. — 14. Novembr. (Fransk.) Lettres du card. Mazarin ed. Chéruel I. LXXXVII—IX.
5. Novbr. *16776. K. CHR. IV. skriver til K. Karl I. og beder om Tilladelse for Oberst N. Mackay til at hverve et Regiment i Skotland. — 5. Nov. (Latin.) Udt. p. Eng. i Macray, Thir'd Report S. 73.
6. Novbr. *16777. DE KEJSERLIGE GESANDTER I OSNABRÜCK tilskrive Kejseren, at da General Torstensons Forslag om en Vaabenstilstand ere udkomne i Trykken, ville de forekomme de danske Gesandters Betænkeligheder ved selv at tale til dem derom i Overensstemmelse med Kejserens Instrux til Grev Gallas. — *Osnabrück*, d. 16. Nov. (Tydsk.) Gärtner, Westphälische Friedens-Cantzley II. 149.
6. Novbr. *16778. LEGATI REGIS HISPANICÆ MONASTERII degentes comiti Auersbergio, legato imperatoris, nuntiant, se plenipotentiaris imperatoris Monasterii degentibus ratihabitionem regis sui tractatus præliminaris Hamburgensis, de cujus exhibitione penes regem Daniæ fidem suam ille oppignoravisset, porrexisse. — *Monasterii*, 16. Novembr. Gärtner, Westphälische Friedens-Cantzley II. 150—51.
9. Novbr. *16779. Kejser FERDINAND III.'s Skrivelse til sine Gesandter i Osnabrück, hvori han omtaler Modtagelsen af Underretning om de danske Gesandters Meddelelser. — *Wien*, d. 19. Nov. (Tydsk.) Gärtner, Westphälische Friedens-Cantzley II. 156—57.
9. Novbr. *16780. DE KEJSERLIGE GESANDTER I OSNABRÜCK meddele Kejseren, at de danske Gesandter have glædet sig over snart at kunne vente hans Erklæring angaaende deres Forestillinger. — *Osnabrück*, d. 19. Nov. (Tydsk.) Gärtner, Westphälische Friedens-Cantzley II. 156.
11. Novbr. *16781. HUGONIS GROTH ad Appelboom epistola, in qua optat, ut Svecorum cum Danis controversiæ æquis legibus componantur. — *Lutetia*, 21. Novembr. Hugonis Grothi Epistolæ 1687 S. 718.

1643.

DE KEJSERLIGE GESANDTER I OSNABRÜCK meddele Kurf. af Köln, at de af 18. Novbr.
iske Pasbreve kun kunne skaffes tilveje igjennem de danske Gesandter,
re sig ved at forebringe noget for de svenske før deres Ankomst. —

Nov. (Tydsk.) Gärtner, Westphälische Friedens-Cantzley II. 161—62.

THEODORE HAACK og ROBERT LOWTHER skrive til K. Chr. IV. og med- 15. Novbr.
sion, der er overdraget dem af det engelske Parlament. — *Hamburg*,

Udt. p. Eng. i Macray, Third Report S. 60.

FINGSVIDNE, at Erik Juel nu lader bruge Hyldelund med Avl og Sæd og 16. Novbr.
aa Gaarden, og at hans Tjenere i Lindknud Sogn, baade Hovborg Mænd
Ugedagsarbejde til Hyldelund. — 16. Nov. Brudet. i Danske Saml. III. 832—33.

DE KEJSERLIGE GESANDTER I OSNABRÜCK beklage sig til Kejseren over, 16. Novbr.
faaet nogen Erklæring fra ham angaaende de danske Gesandters Fore-
siger, at en polsk Gesandt er paa Vejen til K. af Danmark og derefter
Osnabrück, d. 26. Nov. (Tydsk.) Gärtner, Westphälische Friedens-Cantzley

K. CHR. IV.'s Befaling til Erich Grubbe om at tage Forvaring af 17. Novbr.
n, som har Bispens Datter i Aarhus, at han bliver tilstede og svarer
an har til ham; kan han ikke stille den, skal han sættes i Blaa Taarn.

Udt. i Hübertz, Aktst vedk. Aarhus II. 106.

K. CHR. IV. befaler M. Frantz Rosenberg strax at rejse til Aarhus og 17. Novbr.
i Nielsen Prædikestolen samt erfare, hvad den derværende Biskops Enke
i har betroet en Præst. — *Bjerte Præslegaard*, 17. November. Udt. i
Aarhus II. 106.

Den svenske Resident STRÖMFELDT'S Beretning til Axel Oxenstjerna om 17. Novbr.
Jorf. Ulfeldts Overmod og spottende Bemærkninger om Sverig. —
k.) Udt. p. Dansk i Fridericia, Danmarks ydre polit. Historie 1629—1660 II. 380—62.

JUGONIS GROTIJ ad Appelboom epistola, in qua scribit, facile evenire 18. Novbr.
næ controversiis suis bellum in se vertat. — *Lutetia*, 28. Novemb.
e 1687 S. 718.

Brev fra den svenske Gesandt SALVIUS, hvori han beretter om sin Mod- 18. Novbr.
c, ved hvilken bl. a. de danske Mæglere medvirkede. — *Osnabrygge*,
k.) Udt. og Brudet. i Cronholm, Trettioåriga kriget och underhandlingarne i Tysk-

URFYRSTERNES GESANDTER paa Frankfurterdeputationsdagen forsikre K. af 20. Novbr.
Herrer ere i Begreb med at sende Deputerede til Fredskongressen,
været Mening at udelukke de øvrige Stænder fra Fredstraktaten,
ar været Tvivl om den bedste Maade, hvorpaa Deltagelsen kunde finde
have opfordret Kejseren til at iværksætte Generalamnestien. — *Frank-*
(Tydsk.) Gärtner, Westphälische Friedens-Cantzley II. 168—76.

Kejser FERDINAND III. lover sine Gesandter i Osnabrück med det første 22. Novbr.
at sende dem sin Resolution angaaende de af de danske Gesandter fore-
zien, d. 2. Decembr. (Tydsk.) Gärtner, Westphälische Friedens-Cantzley II. 177—78.

1643.

22. Novbr. *16793. DET ENGELSKE PARLAMENT'S Tillægsinstrux for Richard Jenkes til den af Parlamentet allerede tidligere udstedte Instrux for Theodore Haak og Robert Lawther til K. af Danmark, Dr. af Sverig og andre Fyrster og Stater ved Østersøen. — (Novbr. 22.) (Engelsk.) Udt. p. Eng. i Fifth report of the royal commission on historical manuscripts S. 114.
24. Novbr. *16794. Brev fra den svenske Gesandt SALVIUS til Johan Oxenstjerna, hvori han beretter om et Besøg, som den danske Kansler Høgh, Krabbe m. fl. aflagde hos ham, og om den politiske Samtale ved denne Lejlighed. — D. 24. Nov. (Svensk.) Udt. og Brudst. i Cronholm, Trettioåriga kriget och underhandlingarne i Tyskland II, 1. 146.
24. Novbr. *16795. Skrivelse fra DE KEJSERLIGE GESANDTER I MÜNSTER til deres Kolleger i Osnabrück, hvori de omtale K. af Danmarks Skrivelse til Kurfyrsterne angaaende Rigsstændernes Deltagelse i Fredsforhandlingen. — Münster, d. 4. Dec. (Tydsk.) Gärtner, Westphälische Friedens-Cantzley II. 186—87.
25. Novbr. *16796. DET ENGELSKE PARLAMENT'S Kreditiv for William Barker og Richard Jenks til at fremskynde Klagerne over Toldpaalæggene og give K. Chr. IV. en Fremstilling af Stillingen i England. — 25. Novbr. (Engelsk.) Udt. p. Eng. i Macray, Third Report S. 60.
26. Novbr. *16797. HUGONIS GROTHII ad Johannem Oxenstjernam litteræ, in quibus commemorat, affinitatem, quam Muscovitus cum rege Daniæ contraxerit, Svedicæ metum injicere. — *Lutetia*, ^{XXVI. Novembris.} _{VI. Decembris.} Hug. Grothii epistolæ ineditæ 1806 S. 108—15.
27. Novbr. *16798. DE KEJSERLIGE GESANDTER I OSNABRÜCK meddele Kejseren, at de danske Gesandter have beklaget sig over, at deres fremsatte Ønsker ere blevne offentlig bekendte i Wien. — Osnabrück, d. 7. Decbr. (Tydsk.) Gärtner, Westphälische Friedens-Cantzley II. 189—90.
30. Novbr. *16799. DE KEJSERLIGE GESANDTER I OSNABRÜCK beklage sig til Kejseren over, at de danske Gesandter ikke have meddelt dem noget om den svenske Gesandt Salvius's Besøg hos dem. — Osnabrück, d. 10. Dec. (Tydsk.) Gärtner, Westphälische Friedens-Cantzley II. 195—96.
1. Decbr. 8914. Deduction dero Cron Dennemarecks von anno 1630 bis anhero geflogener Friedens Tractaten. 1644. C. Fransk: Negociations secretes de Munster et d'Osnabrug II. 118—19. Fransk Overs. i Archenholtz, Mémoires concern. Christine, reine de Suède I. 99—100.
1. Decbr. *16800. Den svenske Rigskansler AXEL OXENSTJERNAS Skrivelse til sin Søn Johan Oxenstjerna, hvorefter han ikke mener, at Salvius's Ophold i Osnabrück vil tilvejebringe en bedre Stemning hos de Danske eller hos Kejseren. — Stockholm, d. 1. Dec. (Tydsk.) Gärtner, Westphälische Friedens-Cantzley II. 588—90.
2. Decbr. *16801. K. CHR. IV. spørger Erich Grubbe, hvorfor han strax har skikket M. Christen Nielsen til Kjøbenhavn, uagtet han tilbød Borgen. — 2. December. Udt. i Hübertz, Aktst. vedk. Aarhus II. 106.
2. Decbr. *16802. HUGONIS GROTHII ad Appelboom epistola, in qua gaudet, tempestatem Danicam sedatam esse. — *Lutetia*, 12. Decembr. Hugonis Grothii Epistolæ 1687 S. 719.
4. Decbr. *16803. K. CHR. IV. tilkjendegiver Erich Grubbe, at M. Christen Nielsen sendes tilbage igjen, og at der skal tages Forvaring af ham, at han bliver tilstede, og passes paa, at Bispens Enke ikke omkommer sig eller bortkommer. — 4. December. Udt. i Hübertz, Aktst. vedk. Aarhus II. 107.
4. Decbr. *16804. K. CHR. IV. melder Erich Grubbe, at Erich Juel og Mogens Høg have faaet Befaling til at rejse til Havreballegaard for at forhøre M. Christen Nielsen. — 4. December. Udt. i Hübertz, Aktst. vedk. Aarhus II. 107.

1643.

05. K. CHR. IV. befaler Erich Grubbe at tiltale Hans Hansen Skaaning i 4. Decbr.
han lader trykke Bøger og Pasquiller, som ikke ere reviderede af de høj-
benhavns Slot, d. 4. Decbr. Nyerup, Langebekiana S. 386. Udt. i Hüberts, Aktst. vedk.
-07.
06. K. CHR. IV.'s Befaling til Biskopperne i Aalborg og Viborg at kjende paa 4. Decbr.
aaende M. Christen Nielsen, som blive dem forelagte. — *Haffn.*, 4. Decbr.
Aktst. vedk. Aarhus II. 107.
7. DE KEJSERLIGE GESANDTER I OSNABRÜCK meddele Kejseren, at de danske 4. Decbr.
e underrettet dem om, at den svenske Gesandt Salvius har erklæret ikke at
paa selve Fredstraktaten, førend de franske Befuldmægtigede ere komne til
derimod vel at ville forhandle om de forberedende Skridt. — *Osnabrück*,
(Tydsk.) Gärtner, Westphälische Friedens-Cantzley II. 199—201.
8. CRANIUS, legatus imperatoris Osnabrugii degens, comiti Zappadæ, pleni- 4. Decbr.
s Hispaniæ, refert, Salvium, legatum Svecicum, legatis Danicis declarasse, se
Monasterium accessum ad nullos tractatus procedere velle. — *Osnabrugii*,
er, Westphälische Friedens-Cantzley II. 201—02.
- Kejser FERDINAND III.'s Instrux for sine Gesandter i Münster, hvori han 5. Decbr.
igst, at den spanske Ratification af Præliminærtraktaten overgives til de
er. medens Grev Auersberg underrettes derom, for at han kan meddele
ske Gesandter i Osnabrück. — *Wien*, 15. Dec. (Tydsk.) Gärtner, West-
Cantzley II. 207—10.
- Kejser FERDINAND III. befaler sine Gesandter i Osnabrück paa en høflig 6. Decbr.
e den forventede polske Gesandt fra et muligt Forsøg paa at ville deltage
esandters Mægling. — *Wien*, d. 16. Decembr. (Tydsk.) Gärtner, West-
Cantzley II. 212—14.
- Professor STEPHANUS JOHANNIS STEPHANIUS skriver til Otto Sperling 7. Decbr.
alingen af sit Stipendium Historicum for det sidste halve Aar, hvorom
r Hr. Corfitz Ulfeld havde givet ham Tilsagn; tillige sender han ham som
elt medicinsk Manuscript. — *Sorø*, Die 7. Decembris. Danske Saml. I. 308—10.
- DE KEJSERLIGE GESANDTER I OSNABRÜCK meddele Kejseren, at de danske 7. Decbr.
læde have erfaret, at han vil sende sin Resolution angaaende de af dem
ned en egen Kurer. — *Osnabrück*, d. 17. Dec. (Tydsk.) Gärtner, West-
antzley II. 214—15.
- HUGONIS GROTII ad Appelboom epistola, in qua gaudet, tempestatem 9. Decbr.
disse. — *Lutetia*, 19. Decembris. Hugonis Grotii Epistolæ 1687 S. 719.
- K. CHR. IV.'s Befaling til Henrik Lindenov og Jacob Grubbe, at de, da 11. Decbr.
ne begjærer jus patronatus til Østerlef Kirke mod at udlægge Gods i
, skulle besigtige nævnte jus og Gods. — *Kjøb.*, d. 11. Dec. Udt. i
lgaards Hist. I. H. S. 133.
- K. CHR. IV.'s Brev til Rigshofmesteren Korfitz Ulfeldt, hvori han bl. a. 12. Decbr.
Vibe reder formeligt til Barsel med Krig. — 12. Decbr. Udt. i Fride-
holt. Historie 1629—1660 II. 359.
- K. CHR. IV. befaler Biskoppen i Aarhus, at paase, at de øverste Lærere 13. Decbr.
højere Løn end de andre, saa at disse efterhaanden rykke op. —
he, Rescripter III. 539.

1643.

13. Decbr. *16817. Den svenske Rigskansler AXEL OXENSTJERNA meddeler sin Søn Johan Oxenstjerna, at de Danskes Foretagender og Intriger efter al Sandsynlighed ville føre til et Brud, og giver ham Instruxer for dette Tilfælde. — *Stockholm*, d. 13. Decemb. (Svensk.) Gjerwell, Brev ifrån Axel Oxenstierna till Johan Oxenstierna I, 4. 101—08.
14. Decbr. *16818. DE KEJSERLIGE GESANDTER I OSNABRÜCK meddele Keiseren, at den til Münster sendte polske Resident von Grieszheim, der forøvrigt er en mistænkelig Person, har underrettet dem om, at medens hans Konge var sikker paa den nærførestaaende Afslutning af et Forbund mellem Polen og Danmark imod Sverige, have de herværende Gesandter ikke villet høre det ringeste derom, selv om Sverige skulde faa Pommern. — *Osnabrück*, d. 24. Dec. (Tydsk.) Gärtner, Westphälische Friedens-Cantzley II. 237—40.
16. Decbr. *16819. HUGONIS GROTH ad Appelboom epistola, in qua gaudet, Danicam controversiam cum Svecorum honore et commodo compositam esse. — *Luleå*, 26. Decembr. Hugonis Grothii Epistolæ 1687 S. 719—20.
18. Decbr. *16820. K. CHR. IV. befaler Marsken Anders Bille at samle og indkvartere alle Tropper i Jylland i og omkring Snoghøj for at afværge et fjendtligt Indfald. — 18. Decbr. Udt. i Berg, Smaa Bidr. t. Fredericias Kultur og ældste Hist. S. 116—17.
18. Decbr. *16821. K. CHR. IV. tilskriver E. Grubbe, at han skal lade M. Christen Nielsen tale med hvemsomhelst, naar det kun sker i nogens Paahør, og at han ikke maa hindre nogen i at tale Bispindens Sag. — 18. Decbr. Udt. i Hübertz, Aktst vedk. Aarhus II. 107—08.
18. Decbr. *16822. DE KEJSERLIGE GESANDTER I OSNABRÜCK meddele deres Kolleger i Münster, at den svenske Gesandt Salvius overfor de danske Gesandter har erklæret ikke at ville gjøre nogle Indvendinger mod de kejserlige Fuldmagter. — *Osnabrück*, d. 28. Decbr. (Tydsk.) Gärtner, Westphälische Friedens-Cantzley II. 258—59.
18. Decbr. *16823. Befaling til Skatkammeret om at udbetale Rejsepenge til Richard Fanshaw, der skal rejse som Gesandt til Danmark. — *Oxford*, 18. Dec. (Engelsk.) State Papers. Dom. Ser. 1641—43 S. 505.
18. Decbr. *16824. Forestilling fra THOMAS HAACK og ROBERT LOWTHER til K. Chr. IV. angaaende Toldpaalægene. — 18. Dec. (Tydsk.) Udt. p. Eng. i Macray, Third Report S. 60.
19. Decbr. *16825. Hert. ADOLF FREDERIK af Mecklenburg opfordrer den kejserlige Gesandt i Osnabrück Grev Auersberg til ikke at lade det Afbræk, Fredstraktaten har lidt ved Udbrudet af Krigen imellem Danmark og Sverige medføre dens Afbrydelse. — *Schwerin*, d. 19. Dec. (Tydsk.) Gärtner, Westphälische Friedens-Cantzley II. 215—17.
20. Decbr. *16826. TUTORES REGINÆ REGNIQUE SVECIE Ordines generales fœderati Belgii hortantur, ut sibi in libertate navigationis in maribus Balthico et septentrionali, tot oneribus a rege Daniæ oppressa, vindicanda ex fœdere adsint. — *In Regia nostra Stockholmensi*, die 20. Dec. Gärtner, Westphälische Friedens-Cantzley II. 217—22.
20. Decbr. *16827. Kejser FERDINAND III.'s Kreditiv til K. Chr. IV. for sine til Fredskongressen i Osnabrück affærdigede Gesandter Grev Auersberg og Johan Crane. — *Wien*, d. 30. Decembr. (Tydsk.) Gärtner, Westphälische Friedens-Cantzley II. 269—71.
20. Decbr. *16828. Kejser FERDINAND III. tilskriver sine Gesandter i Osnabrück, at det ikke er ham bekendt, at de af de danske Gesandter dem i Hemmelighed betroede Sager ere komne ud for Offentligheden, men at han kun har ladet judicialia overveje af Rigshofraadet og derefter meddelt den danske Resident Dr. Biedenbach sin Resolution derom. — *Wien*, d. 30. Dec. (Tydsk.) Gärtner, Westphälische Friedens-Cantzley II. 167—68.

1643.

29. DE KEJSERLIGE GESANDTER I OSNABRÜCK meddele Kejseren, at de danske ve forespurgt sig hos dem om Rigtigheden af en til dem kommen Beretning en svenske Hærs Indfald i Holsten og Afslutningen af en Vaabenstilstand eren og Sverig; med Hensyn til det første Punkt har den franske Resident etningen, og angaaende Stilstanden have de svaret, at det vistnok indskrænkede slag fra General Torstenson til Grev Gallas; de have endvidere meddelt de dter, at de have faaet nogle Oplysninger fra Kejseren om deres fremsatte *Osnabrück*, d. 30. Decembr. (Tydsk.) Gärtner, Westphälische Friedens-Cantzley

20. Decbr.

0. DE KEJSERLIGE GESANDTER I OSNABRÜCK underrette Kejseren om, at de l hans Instrux angaaende de af de danske Gesandter forebragte Punkter. — 30. Dec. (Tydsk.) Gärtner, Westphälische Friedens-Cantzley II. 266—67.

20. Decbr.

1. K. CHR. IV. befaler Claus Sehested at indrette Artilleripark og Muni- ledelfar. — 21. Decbr. Udt. i Berg, Smaa Bidr. t. Fredericias Kultur og ældste Hist. S. 117.

21. Decbr.

2. HUGONIS GROTH ad Johannem Salvium epistola, in qua existimat, eum illos expectantem, quo Danici et Cæsariani tendant, discere posse. — t hic putamus, Januarii. Hugonis Grothi Epistolæ 1687 S. 720.

22. Decbr.

. Skrivelse fra DE KEJSERLIGE GESANDTER I MÜNSTER til deres Kolleger i ori de udbede sig deres Mening, om det ikke er rigtigt at indlægge en Pro- posititorerne i Anledning af de franske Gesandters Udeblivelse. — Münster, (Tydsk.) Gärtner, Westphälische Friedens-Cantzley II. 310—16.

22. Decbr.

Den svenske Rigskansler AXEL OXENSTJERNA udvikler for sin Søn Johan undene til, at Sverig har besluttet Krig mod Danmark, samt giver ham Anledning; endvidere omtaler han Instruxerne til de Geer og Spiring i ; forskellige militære Forhold. — Stockholm, d. 23. Decemb. (Svensk.) Gjerwell, *matlierna till Johan Oxenstierna I*, 4. 103—06. Brudst. i Odhner, Sveriges inre hist. und. lare S. 121. Brudst. p. Dansk i Fridericia, Danmarks ydre polit. Hist. 1629—1660 II. 348.

23. Decbr.

Kejser FERDINAND III. meddeler sine Gesandter i Osnabrück, at han bil- til de danske Gesandter i Anledning af, at Salvius havde meddelt disse, de begynde paa Fredsforhandlingen før de franske Gesandters Ankomst, le forberedende Skridt. — Wien, d. 2. Januarii. (Tydsk.) Gärtner, West- cantzley II. 316—17.

23. Decbr.

Dansk Udt. i Slange, Christ. IV.'s Hist. S. 1201.

24. Decbr

ollandsk: Særskilt Tryk. Jvfr. Fridericia, Danmarks ydre polit. Historie 1629—1660 II. 405.

25. Decbr.

ollandsk: Særskilt Tryk. Gärtner, Westphälische Friedens-Cantzley II. 256—58.

25. Decbr.

DE KEJSERLIGE GESANDTER I OSNABRÜCK spørge Kejseren, hvorledes de g, hvis de danske Gesandter rejse bort paa Grund af den svenske Hærs , og de svenske regne en saadan Bortrejse for Konventets Opløsning. 4. Januar. (Tydsk.) Gärtner, Westphälische Friedens-Cantzley II. 318.

25. Decbr.

DE KEJSERLIGE GESANDTER I MÜNSTER udbede sig deres Kolleger i Osnab- i en Protest, som de i Anledning af de franske Gesandters Udeblivelse ned den spanske Gesandt om at overgive til den venetianske Ambassa- en en Afskrift bør overleveres til de danske Gesandter. — Münster, jsk.) Gärtner, Westphälische Friedens-Cantzley II. 318—21.

25 Decbr.

1643.

- a. 25. Decbr. *16838. Exemplum protestationis LEGATORUM HISPANIÆ REGIS MONASTERII degentium legato reipublicæ Venetæ super cunctatione Gallorum legatorum tradendæ, in qua commemoratur, Sveciæ plenipotentiarior et Daniæ interpositores ministros otiosos spectatores Osnabrugensis conventus esse. — Uden Datum. Gärtner, Westphälische Friedens-Cantzley II. 321—24.
- c. 25. Decbr. *16839. Exemplum protestationis LEGATORUM IMPERATORIS MOMASTERII degentium legato reipublicæ Venetæ super cunctatione Gallorum legatorum tradendæ, in qua commemoratur, regis Daniæ legatos eos magno desiderio expectare. — *Monasterii*, uden Dag og Aar. Gärtner, Westphälische Friedens-Cantzley II. 324—33.
26. Decbr. *8924. Fransk: Negociations secretes de Munster et d'Osnabrug I. 187. Latin: Gärtner, Westphälische Friedens-Cantzley II. 264—65 (med Datum: 30. Decembr.). Gjerwell, Nya sw. biblioteket II. 419—21. Dansk Udt. i Slinge, Christ. IV.'s Hist. S. 1227.
26. Decbr. *16840. Den brandenburgske Gesandt WESENBECK skriver til Kurf. Frederik Wilhelm af Brandenburg om Udbrudet af den svensk-danske Krig. Man havde talt om, at Tydskerne burde enes og hjælpe K. Chr. IV. — *Frankfurt*, ^{26. Dec.}/_{5. Jan.} (Tydsk.) Udt p. Tydsk i Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg I. 834—37.
27. Decbr. *16841. BGM. og RAAD i AARHUS melde Landkommissarierne, at de uagtet al Umage ikke have kunnet stille mere end 100 Mand paa Benene (Halvdelen af det forlangte Antal), hvilke de nu fremskikke tillige med Krudt og Lunter. — 27. December. Udt. i Hübertz, Aktst. vedk. Aarhus II. 108—09. Udt. i Hübertz, Et Blik paa Aarhus S. 65.
27. Decbr. *16842. WULLFF BALTZ(ERSEN) i Aarhus hans Regning for 19¹/₂ Td. Bøssekrudt og 25 »Buscher» Lunter, som Borgmesteren i Aarhus har udtaget hos ham efter Kommissariernes Ordre. — 27. December. Hübertz, Aktst. vedk. Aarhus II. 109.
27. Decbr. *16843. Brev fra den franske Afsending RORTÉ til d'Avaux, hvori omtales, at Rorté har bebrejdet den svenske Regering, at den har angrebet Danmark uden Frankrigs Vidende eller Samtykke. — 6. Janv. (Fransk.) Udt. p. Svensk i Cronholm, Trettioåriga kriget och underhandlingarne i Tyskland II, 1. 150.
28. Decbr. *16844. Skrivelse fra EN HERTUGELIG GESANDT til Hert. Frederik III. af Gottorp, hvori han omtaler sine Forhandlinger med den svenske Generalmajor Stålhandske om Skaansel for Hertugens Besiddelser. — 28. Dec. (Tydsk.) Brudst. i Ratjen, Verz. d. Handschrift. d. Kieler Universitätsbibl. III. 181—82.
28. Decbr. *16845. DE KEJSERLIGE GESANDTER I OSNABRÜCK fraraade deres Kolleger i Münster Indgivelsen af en Protest i Anledning af de franske Gesandters Udeblivelse, bl. a. af Hensyn til den svenske Hærs Indfald, der let kan medføre en stor Forandring, ja maaske en Afbrydelse af Fredsforhandlingen. — *Osnabrück*, d. 7. Jan. (Tydsk.) Gärtner, Westphälische Friedens-Cantzley II. 333—37.
29. Decbr. 8925. Udt. i Hübertz, Et Blik paa Aarhus S. 66.
29. Decbr. *15846. ZAPATÆ, legati regis Hispaniæ Monasterii degentis, ad Cranium, legatum imperatoris, epistola, in qua commemorat, Gallos imperatori metum belli cum Ragozio injicere, ne suppetias Dano intendat. — *Monasterii*, 8. Jan. Gärtner, Westphälische Friedens-Cantzley II. 337—38.
30. Decbr. 8926. Brudst. i Fridericia, Danmarks ydre polit. Historie 1629—1660 II. 375.
30. Decbr. *16847. Den svenske Rigskansler AXEL OXENSTJERNA meddeler sin Søn Johan Oxenstjerna, at Torstenson er faldet ind i Holsten, hvilket uden Tvivl vil fremkalde Krig, og giver ham Instruxer i denne Anledning. — *Stockholm*, d. 30. Decemb. (Svensk.) Gjerwell, Bref ifrån Axel Oxenstjerna till Johan Oxenstjerna I, 4. 106—08.

1643.

18. DEN SVENSKKE GESANDT I OSNABRÜCK skriver til den polske Resident von t han ikke haaber, at den svensk-danske Krig vil gjøre nogen Forandring i , da Sverig allerede tidligere har antaget Venedigs Mægling. — *Osnabrück*, (Tydsk.) Brudst. i Gärtner, Westphälische Friedens-Cantzley II. 338—39.

30. Decbr.

9. Skrivelse fra DE KEJSERLIGE GESANDTER I MÜNSTER til deres Kolleger i vori de formode, at de svenske Troppers Indkvartering i K. af Danmarks rt Tid vil give mere Stof til at lægge Modpartens farlige Handlinger for nster, d. 10. Jan. (Tydsk.) Gärtner, Westphälische Friedens-Cantzley II. 339—40.

31. Decbr.

10. HUGONIS GROTII ad Guilielmum Grotium epistola, in qua scribit se didi- Dania et in Svedia, quibus sua cogitata pro ecclesiæ pace non displiceant. istolæ 1687 S. 950.

. Consilium MINISTRI CUJUSDAM CÆSARIANI de armistitio cum Gallis et iendo, in quo commemoratur, imperatorem ob transactionem cum Brunsum atque regis Daniæ respectum præsidia sua ex toto circulo Inferioris sse. Gärtner, Westphälische Friedens-Cantzley II. 242—55.

Optegnelse om de forskjellige evropæiske Magters Stilling til den for- Situation, hvori anføres, at K. af Danmark ingen Interesse har af en Søn som gift ikke ved den vil kunne bevare Erkestiftet Bremen, og han Toldpaalæg i Sundet og paa Elben. (Fransk.) Negociations secretes de rug I. 154—57.

Tractatus de pace facienda, in quo inter alia proponitur, sub induciis utiones ex Holsatiæ ducatu exercitui Svedico assignandas esse. Latin og is secretes de Munster et d'Osnabrug I. 157—74.

HAMBURGERNES (paa Tryk udgivne) Forsvarsskrift mod Danmark for at iverken var Danmark eller Holsten undergiven, men en fri Rigsstad. II Acta publ. Tom. V (Cont. 1 Th.) II. 824—26.

RAADET i GREIFSWALDE befuldmægtiger dets Syndicus, Dr. Henning Gerder, et Møde af de pommerske Hansestæder i Anclam for at forhandle om en al sendes til Osnabrück, angaaende de svenske og danske Privilegier. (Tydsk.) erding, Erste Fortsetzung d. Belrages z. Geschichte d. Stadt Greifswald S. 29—30.

Beretning af den pavelige Gesandt (CHIGI?) til Paven angaaende den alrhandling; heri omtales de i denne Anledning med K. af Danmark siden idlinger. (Italiensk.) Tourtonal, Dispacci Ridolfi S. 287—310.

1643?

1643?

UNIVERSITATIS WITTENBERGENSIS ad Christinam Sveciæ reginam litteræ, t, quod Daniarum ac Norwegiarum regis intercessione academix inter quandam indulserit. Aug. Buchneri Epistolæ I. 450—53.

OACHIMI JUNGII epistola ad Reinholdum Blomium de itinere futuro hujus post 20. Martii. m D. Joh. Laurentzio et Henrico Ernesto commendare pollicetur. — Lallemand, Des Dr. Joach. Jungius Briefwechsel S. 254 (hvor Brevet henføres til R. Blom imidlertid opholdt sig i Leyden, medens Jungius's Brev er Svar paa et Brev

1643—44?

1643—44?

*16859. Forestilling fra WILLIAM BARLER og RICHARD JENKS til K. Chr. IV. angaaende Toldpaalægene. (Tydsk.) Udt. p. Eng. i Macray, Third Report S. 60, hvor den sættes til denne Tid.

1643 vel
1645.

1643 vel 1645.

*16860. AUGUSTI BUCHNERI ad Fridericum Güntherum litteræ, in quibus humanitatem ejus laudat, et Svecorum successus stupendos, Cæsareanorum in Moravia clades et despotæ Daciæ ad Ungariæ fines invasionem commemorat. Aug. Buchneri epistolæ II. 161—63.

1644.

1644.

1. Januar.

*16861. DE KEJSERLIGE GESANDTER I OSNABRÜCK meddele Kejseren, at den Adelsmand, som de danske Gesandter havde sendt til Oxenstjerna i Minden for at søge Oplysning om Indfaldet i Holsten, har faaet et næsten haanligt Svar, og at derpaa den danske Rigskansler Just Høg er rejst bort uden at tage Afsked, medens dog de øvrige danske Gesandter ere blevne tilbage. — *Osnabrück*, d. 11. Januar. (Tydsk.) Gärtner, Westphälische Friedens-Cantzley II. 340—43.

1. Januar.

*16862. DE KEJSERLIGE GESANDTER I OSNABRÜCK meddele Kejseren de Grunde, med hvilke de have fraraadet deres Kolleger i Münster Indgivelsen af en Protest i Anledning af de franske Gesandters Udeblivelse, og bl. a. ogsaa den, at de Svenskes Indfald i Holsten, hvorved Mæglingen med Magt drages ud af K. af Danmarks Hænder, tilstrækkeligt viser Modpartens Uvillje mod Fredstraktaten. — *Osnabrück*, d. 11. Januar. (Tydsk.) Gärtner, Westphälische Friedens-Cantzley II. 343—45.

2. Januar.

*16863. MICHAEL KIRSTEN sender Dr. Joachim Jungius et Par Skrifter af Simon Pauli som Gave fra denne og et Carmen fra sig selv; han udtaler Ønsket om at erholde en Fysik fra Jungius's Haand. — *Kopenhagen*, am 2. Januar. (Tydsk.) Udt. og Brudst. i Avé-Lallemant, Des Dr. Joach. Jungius Briefwechsel S. 426—27.

2. Januar.

*16864. Skrivelse fra DE KEJSERLIGE GESANDTER I MÜNSTER til deres Kolleger i Osnabrück, hvori de meddele, at den venetianske Ambassadør har opfordret de danske Gesandter til ikke at lade Indfaldet i Holsten gjøre nogen Forandring i deres Stilling. — *Münster*, d. 12. Jan. (Tydsk.) Gärtner, Westphälische Friedens-Cantzley II. 347—56.

3. Januar.

*16865. K. CHR. IV. meddeler Raadet i Lübeck det Overfald, der havde hjem søgt ham som Medlem af den nedersachsiske Kreda, og fordrer den Hjælp, som i saadanne Tilfælde skulde ydes, fremfor alt, at man paa ingen Maade understøttede Sverig. — 3. Jan. (Tydsk.) Udt. i Zeitschr. f. Lübeck. Gesch. III. 408

3. Januar.

*16866. Kejser FERDINAND III. underretter sine Gesandter i Osnabrück om, at han har modtaget deres Meddelelse om, hvad den polske Resident von Grieszheim har berettet dem efter sine Forhandlinger med de danske og svenske Gesandter, og billiger deres Holdning overfor ham. — *Wien*, d. 13. Jan. (Tydsk.) Gärtner, Westphälische Friedens-Cantzley II. 358.

3. Januar.

*16867. CRANII, legati imperatoris Osnabrugi degentis, ad Zapatam, plenipotentiarium regis Hispaniæ, epistola, in qua refert, Jodocum ab Høye, cancellarium regni

1644.

gationis Danicæ, discessisse et reliquos legatos Danicos forte mox inset, ne cum Svecis immediate tractetur; amicitiam enim regis Daniæ, secundus ad Batavos domandos magno pretio emere voluerit, conservare *brug.*, 13. Jan. Gärtner, Westphälische Friedens-Cantzley II. 356—57.

Brev fra den franske Afsending RORTÉ til d'Avaux, hvori bl. a. omtales, 3. Januar.
ejdet Sverigs Regering, at den har angrebet Danmark uden Frankrigs
ykke. — 13. Janv. (Fransk.) Udt. p. Svensk i Cronholm, Trettioåriga kriget och
Tyskland II, 1. 150.

CHR. IV.'s Afskedsskrivelse til den polske Gesandt Henrich Dönhof, 4. Januar.
ægle Fred mellem Polen og Sverig, da han selv er bleven overfalden af
erklærer sig villig til at indgaa et evigt og uopløseligt Forbund med
— *Assens*, d. 4. Januarii. Udt. i Slinge, Christ. IV.'s Hist. S. 1175—76.

DE KEJSERLIGE GESANDTER I OSNABRÜCK meddele Kejseren, at de have 4. Januar.
venetianske Gesandt opfordrer de danske Gesandter til at blive, og til-
jdes paa et offensivt Forbund med Danmark mod Sverig, hvorved det
ke at slutte Fred uden Kejserens Samtykke. — *Osnabrück*, d. 14. Jan.
estphälische Friedens-Cantzley II. 362.

krivelse fra DE KEJSERLIGE GESANDTER I OSNABRÜCK til deres Kolleger 4. Januar.
fraraade, at den venetianske Gesandt tilbyder at overtage Mæglingen
danske Gesandter til at blive; Opgaven for Kejseren maa være at faa
Danmark og Sverig til at gaa over til formelig Krig og knytte det
ved Forbund. — *Osnabrück*, d. 14. Jan. (Tydsk.) Gärtner, Westphälische
35—66.

, Saml. til dansk Bygningshist. S. 203—04. 5. Januar.

CHR. IV. skriver til det engelske Parlament, at han har udnævnt nogle 5. Januar.
handle med dets Udsendinge. — 5. Jan. (Latin.) Udt. p. Eng. i Macray,

HAN ADLER SALVIUS's Skrivelse til Johan Oxenstjerna, hvori han om- 5. Januar.
Misfornøjelse med Torstensons Indfald i Holsten af Frygt for Sverigs
else. — 5. Jan. (Svensk.) Udt. i Fant, Handl. till uplys. af Svenska hist.
i Cronholm, Trettioåriga kriget och underhandlingarne i Tyskland II, 1. 148.

rdinal MAZARIN tilskriver de franske Befuldmægtigede d'Avaux og Servien 5. Januar.
greb paa Danmark, som er foretaget uden Frankrigs Vidende, men
finder uheldigt, da den danske Konge ikke er nogen Ven af Frankrig.
(Fransk.) Lettres du card. Mazarin, ed. Chéruel I. LXXXIX—XCV.

n svenske Rigskansler AXEL OXENSTJERNA udvikler for sin Søn Johan 6. Januar.
lovedgrunde til Krigen med Danmark, nemlig dette Riges Besværing
lel i Sundet og dets Forbindelse med Østrig, Polen og Rusland; han
sforhandlingerne som hidtil. — *Stockholm*, d. 6. Januar. (Svensk.)
Oxenstjerna till Johan Oxenstjerna I, 4. 109—13.

gonis GROTH ad Appelboom epistola, in qua, ut causæ consiliorum 6. Januar.
108 propter invidiam facile orientem in publicum edantur, svadet. —
Hugonis Grothii Epistolæ 1687 S. 721.

1644.

6. Januar. *16877. HUGONIS GROTH ad Guilielmum Grotium epistola, in qua credit, Svedos, quod in Danum fecerint, necessario fecisse. — *Lutetia*, 16. Januarii. Hugonis Grotii Epistolæ 1687 S. 962.
6. Januar. *16878. HUGONIS GROTH ad Johannem Oxenstjernam litteræ, in quibus commemorat, vehementem consternationem Francofurti ob irruptionem Svecorum in Holsatiam esse, et regem Angliæ magnam spem in rege Daniæ posuisse. — *Lutetia*, ^{VI.}_{XVI.} Januarii. Moser, Diplomatische u. historische Belustigungen V. 33—38.
6. Januar. *16879. HUGONIS GROTH ad Johannem Salvium epistola, in qua, successu Svecorum in Holsatia gaudens, ut causæ horum consiliorum vulgentur, svadet. — *Lutetia*, ^{8.}_{IX.} Januarii. Hugonis Grotii Epistolæ 1687 S. 720—21.
6. Januar. *16880. Brev fra den svenske Gesandt SALVIUS til Johan Oxenstjerna, hvori fremstilles den franske Regerings Misfornøjelse med Sverigs Angreb paa Danmark. — 6. Jan. (Svensk.) Udt. og Brudst. i Cronholm, Trettioårliga kriget och underhandlingarne i Tyskland II, 1. 148.
6. Januar. *16881. STEPHAN MOLTICHIUS spørger Joachim Jungius i Hamburg, om denne kan aabne ham en videnskabelig Virksomhed i Hamburg, da Holsten saa uventet er bleven oversvømmet af fjendtlige Skarer. — *Rostock*, 6. Januar. Tydsk Udt. i Avé-Lallemant, Des Dr. Joach. Jungius Briefwechsel S. 338—39.
7. Januar. *16882. HANNIBALL SEHESTEDTTS Skrivelse til Frederik Urne, Lensmd. i Trondhjem, hvori han underretter ham om de Svenskes Indfald i Jylland, sender ham 560 nye hollandske Musketter til det trondhjemske Regiment og beklager sig over Forsvarsvæsenets daarlige Tilstand. Han vilde gjerne skrive mere, men »jeg er sandelig saa okkuperet som Mus udi Barselseng«. — 7. Jan. Sehested, Hannibal Sehested I. 54—55, Anm.
8. Januar. *16883. DE KEJSERLIGE GESANDTER I OSNABRÜCK meddele Kejseren, at Salvius nu selv tilstaar, at General Torstenson har haft Befaling af sin Regering til at angribe Danmark; de danske Gesandter forlange stadigt de kejserlige Troppers Fremmarsch for at skaffe deres Konge Luft. — *Osnabrück*, d. 18. Jan. (Tydsk.) Gärtner, Westphälische Friedens-Cantzley II. 369—71.
8. Januar. *16884. DE KEJSERLIGE GESANDTER I OSNABRÜCK meddele deres Kolleger i Münster, at medens det i Almindelighed foregives, at General Torstenson for at skaffe sine Tropper Vinterkvarter paa egen Haand er falden ind i Holsten, har Salvius i en Samtale erklæret, at han har gjort det efter sin Regerings Befaling, fordi den danske Konge har beslaglagt nogle svenske Skibe i Sundet; de svenske Tropper ere allerede i Jylland. — *Osnabrück*, d. 18. Jan. (Tydsk.) Gärtner, Westphälische Friedens-Cantzley II. 367—69.
9. Januar. *16885. HUGONIS GROTH ad Didericum Grotium epistola, in qua refert, arma Svedica e Germania in Daniam, Jutiam, Holsatiam versa esse, quod rex Daniæ cum Moscovita Svedicæ bellum vere primo inferre conjurasset. — *Lutetia*, ^{8.}_{IX.} Januarii. Hugonis Grotii Epistolæ 1687 S. 721.
9. Januar. *16886. Skrivelse fra DE KEJSERLIGE GESANDTER I MÜNSTER til deres Kolleger i Osnabrück, hvori de meddele, at den venetianske Gesandt har lovet foreløbig ikke at opfordre de danske til at blive, han troede forøvrigt ikke paa, at Sverig vilde bryde med Danmark. — *Münster*, d. 19. Januarii. (Tydsk.) Gärtner, Westphälische Friedens-Cantzley II. 372—74.
10. Januar. 8934. Dansk Udt. i Slange, Christ. IV.'s Hist. S. 1218—20. Jvfr. Fridericia, Danmarks ydre polit. Historie 1629—1660 II. 878.

1644.

HUGONIS GROTH ad Guilielmum Grotium epistola, in qua sperat, Batavos, commercia non habeant, facile prementi fautores esse. — 20. Januarii. 1687 S. 962.

Den danske Rigskansler Just Høg meddeler den svenske General Tor- 11. Januar.
i Anledning af Indfaldet i Holsten er paa Vejen fra Osnabrück til sin
ente Ordre og udbeder sig derfor hans Pas. — *Hamburg*, d. 11. Januar.
Abbildung und vier unterschiedliche Manifesta 1644 C. Gärtner, Westphälische
345—47.

DE KEJSERLIGE GESANDTER I OSNABRÜCK meddele Kejseren, at de have 11. Januar.
polske Resident von Grieszheim stillet Forslag om en Vaabenstilstand
ige og de Svenske, fordi de antog, at Salvius stod bagved, og at Hen-
te Mistanke mellem Kejseren og Danmark; de have derfor ogsaa med-
gesandter det; de tilraade ivrigt de kejserlige Troppers Marsch imod
ck, d. 21. Januar. (Tydsk.) Gärtner, Westphälische Friedens-Cantzley II. 384—87.

Den kejserlige Gesandt i Osnabrück Grev AUERSBERG meddeler Kejseren, at 11. Januar.
varet Hert. Adolf Frederik af Mecklenburgs Skrivelse af 19. Decbr.
n Recepisse, for ikke at give Salvius, der vist staar bagved, Lejlighed
ans Svar til at vække Mistanke hos K. af Danmark mod Kejseren. —
Jan. (Tydsk.) Gärtner, Westphälische Friedens-Cantzley II. 390.

CRANII, legati imperatoris Osnaburgi degentis, ad Saavedram, legatum 11. Januar.
nasterii degentem, epistola, in qua existimat, magni interesse, congressum
i, ne Sveci se apud regem Daniæ pro tractatibus particularibus insi-
lum esse ducit, ut isti regi quanto citius suppetiæ ferantur et nullum
. — *Osnaburgi*, 21. Jan. Gärtner, Westphälische Friedens-Cantzley II. 387—89.

IANNIBALL SEHESTEDTTS Indberetning til Kongen om de i Norge trufne 12. Januar.
Landets Forsvar mod et muligt Angreb fra Sverig. — *Aagershus*, d.
sch, Nord. Tidsskr. II. 598—96.

HUGONIS GROTH ad Appelboom epistola, in qua refert, multum de inva- 13. Januar.
Holsatiam Jutiamque sermonem gratulantium et invidentium hic esse;
Daniæ posthac Osnabrugæ ad conciliationem procurandam aptum non
3. Januarii. Hugonis Grothi Epistolæ 1687 S. 721.

HUGONIS GROTH ad Johannem Oxenstjernam litteræ, in quibus sententias 13. Januar.
parlamentariorum, Batavorum, Gallorum de bello Sveco-Danico ostendit.
Januarii. Moser, Diplomatische u. historische Belustigungen V. 38—43.

ensk: Negotiations secretes de Munster et d'Osnabrug I. 187. Latin: Gärtner, West- 14. Januar.
Cantzley II. 366—67. Glörsch, Nya sw. biblioteket II. 421—23. Dansk Udt. i Slange,
227—28.

CHR. IV. befaler Marsken Anders Bille at lade Kommandanten i Skandsen 14. Januar.
give den mod Besætningens fri Afmarsch til Fyen. — 14. Januar.
t. Fredericias Kultur- og ældste Hist. S. 117.

rev fra den svenske Gesandt SALVIUS, hvori han udtaler sig om Nød- 15. Januar.
der fra Sverig udgives et Manifest om Anledningen til Krigen med
brück, d. 15. Jan. (Svensk.) Udt. og Brudst. i Cronholm, Trettioåriga kriget
i Tyskland II, 1. 149.

1644.

15. Januar. *16897. DE KEJSERLIGE GESANDTER I OSNABRÜCK meddele Kejseren, at den danske Gesandt von der Lippe har udtalt sin Frygt for, at Kejseren skulde slutte en Partikulærfred med Sverig, samt, efter at være bleven beroliget i denne Henseende, sit Ønske om, at de kejserlige vilde rykke frem mod Halberstadt og General Königsmarck; tillige har han antydnet, at de danske Gesandter, vel med Undtagelse af en, snart ville blive kaldte tilbage. — *Osnabrück*, d. 25. Jan. (Tydsk.) Gärtner, Westphällsche Friedens-Cantzley II. 398—401.
15. Januar. *16898. Brev fra den franske Gesandt RORTÉ til St. Romain, hvori omtales Pr. Frederiks Stilling i Bremen og Verden under Krigen mellem Danmark og Sverig. — 25. Janv. (Fransk.) Udt. p. Svensk i Cronholm, Trettioåriga kriget och underhandlingarne i Tyskland II, 1. 152.
16. Januar. 8937. Fransk: Negociations secretes de Munster et d'Osnabrug I. 176—78.
16. Januar. *16899. Skrivelse fra Haag, hvori omtales den der herskende Misstemning mod Sverig i Anledning af Indfaldet i Holsten og Planerne om Erhvervelse af dominium maris Balthici; Hollands Stater forhandle om Afsendelsen af et Gesandtskab til Norden; den franske Ambassadør forsikrer, at Sverig ikke har forhandlet med hans Regering om denne Sag. — *Graven-Haag*, d. $\frac{1}{8}$. Januar. (Tydsk.) Gärtner, Westphällsche Friedens-Cantzley II. 403—06.
17. Januar. *16900. Feldmarskal KÖNIGSMARCKS Skrivelse til Erkebiskoppen af Bremen i Anledning af, at han vil lade nogle Regimenter Soldater rykke ind i hans Stift. — *Werden*, d. 17. Januarii. (Tydsk.) Gründliche Abbildung und vier unterschiedliche Manifesten 1644 C.
17. Januar. *16901. Kejser FERDINAND III. befaler Lübeck (og ligeledes de andre nedersachsiske Kredsstænder) i Anledning af General Torstensons Indfald i Holsten ikke at yde Sverig nogen Hjælp, men derimod om muligt staa K. af Danmark bi. — *Wien*, d. 27. Jan. (Tydsk.) Samtidig Tryk. 2 Bl. Gärtner, Westphällsche Friedens-Cantzley II. 414—17.
17. Januar. *16902. Kejser FERDINAND III. meddeler sine Gesandter i Osnabrück, at han har befalet sin Resident i Hamburg Georg von Plettenberg at underhandle med K. af Danmark om Forbund mod Sverig, og anmoder dem derfor om at give ham Oplysninger om de tidligere Forhandlinger. — *Wien*, d. 27. Jan. (Tydsk.) Gärtner, Westphällsche Friedens-Cantzley II. 411—13.
17. Januar. *16903. Kejser FERDINAND III.'s Instrux for Residenten i Hamburg Georg von Plettenberg, hvorved denne faar Befaling til at begive sig til K. Chr. IV. og virke for Tilvejebringelsen af en »Real-Konjunktion« mellem ham og Kejseren mod Sverig. — 27. Jan. (Tydsk.) Udt. p. Dansk i Fridericia, Danmarks ydre polit. Historie 1629—1660 II. 393—94.
18. Januar. 8941. Broockmann, De sanctitate legatorum sagatorum. Bilag. Jvfr. Fridericia, Danmarks ydre polit. Historie 1629—1660 II. 378.
18. Januar. *16904. DE KEJSERLIGE GESANDTER I OSNABRÜCK meddele Kejseren, at den af den svenske Regering til Münster bestemte Resident Rosenhan for faa Dage siden har begivet sig til den svenske Hær i Holsten; det paastaas, at de Franske glæde sig over Indfaldet i Holsten som et Middel til at trække Fredsforhandlingen ud. — *Osnabrück*, d. 28. Jan. (Tydsk.) Gärtner, Westphällsche Friedens-Cantzley II. 417—19.
18. Januar. *16905. DE KEJSERLIGE GESANDTER I OSNABRÜCK sende deres Kolleger i Münster nogle fra Hamburg modtagne Efterretninger om Forholdene i Holsten. — *Osnabrück*, d. 28. Jan. (Tydsk.) Gärtner, Westphällsche Friedens-Cantzley II. 420—21.
19. Januar. *16906. DEN SVENSKKE RESIDENT I HAMBURG giver den franske Resident i Münster Underretning om Marskalk Torstensons Sejre ved Kolding og i Nærheden af Middelfart, der gjøre det sandsynligt, at han nu er Herre over hele Jylland og en god Del af Fyen;

1644.

il i tre Afdelinger falde ind i Skaane, Halland og Bleking; Darlekarlene rge; den danske Resident i Stockholm Vibe er arresteret. — *Hamburg*, ..) Gärtner, Westphälische Friedens-Cantzley II. 421—22.

HUGONIS GROTH ad Appelboom epistola, in qua successibus magnis in xistimat, Gallos Svecorum processus, si increverint, facile non laturus spectatores fore, donec videant, per utram partem res suas meliores — *Lutetiae*, § 8. Januar. Hugonis Grothi Epistolæ 1687 S. 721.

HUGONIS GROTH ad Johannem Salvium epistola, in qua refert, Davausium Hamburgi sit, scribere jussum esse, ut is regem Daniæ, an Gallorum uti velit, tentet, ut si ei placeat, legatio istuc mittatur. — *Lutetiae*, onis Grothi Epistolæ 1687 S. 722.

JOHANNES ADLERUS SALVIUS, legatus reginæ Sveciæ Osnabrugi degens, legatis æ Comitibus degentibus, causas, cur pars exercitus Svecici apud Cimbros acta sit, præsertim injurias navigationi in freto Orosunt factas et transiæ in Vienna, Polonia et Moscovia, explicat; tamen pollicetur, Sveciam in continuaturam esse. — *Osnabrugi*, die 20. Jan. Udt. i Negotiations sêd'Osnabrug I. 188. Gärtner, Westphälische Friedens-Cantzley II. 379—83.

DE KEJSERLIGE GESANDTER I MÜNSTER meddele deres Kolleger i Osnabruckiske Resident i Münster søger ved Løfte om en stor fransk Pension at gelige holstenske Kansler til at virke for en Udsoning mellem sin Herre, i Sverig. — *Münster*, d. 30. Jan. (Tydsk.) Gärtner, Westphälische Friedens-

DE KEJSERLIGE GESANDTER I OSNABRÜCK underrette Kejseren om, at ifølge danske Gesandter befinder K. af Danmark sig paa Fyen; Rigskansleren u i Hamburg og har maattet bede Torstenson om Pas, dog betyder dette ere Forhandling imellem dem. — *Osnabrück*, d. 31. Januar. (Tydsk.) e Friedens-Cantzley II. 424—27.

DE KEJSERLIGE GESANDTER I OSNABRÜCK meddele Kejseren, at det fornske Gesandt Oxenstjerna og de franske Gesandter om faa Dage ville s til Osnabrück og Münster, Hensigten er vistnok at vække Misstemning i Kejseren og derved desto snarere bevæge det til Fred. — *Osnabrück*, k.) Gärtner, Westphälische Friedens-Cantzley II. 427—28.

is, Saml. til dansk Bygningshist. S. 9—10.

ELISABETH, Dr. af Bøhmen, beder Sir Thomas Roe om at lade hende om Svenskernes Indfald i Holsten. Hun har ikke hørt, hvad hendes ark har gjort for at kunne modstaa dem. — *The Hague*, 22. Jan. 1. Feb. pers. Dom. Ser. 1644 S. 6.

Den svenske General TORSTENSON forsikrer Rigskansler Just Høeg som rivelse af 11. Januar, at Grunden til Fredstraktatens Forsinkelse ikke

han maa selv godt kjende Grundene til det svenske Indfald, og naar sin Konge for at indhente Ordre om Fredstraktatens Fortsættelse, kan kriffligt; et Brev skal blive besørget. — *Haupt-Quartier zu Hadersleben*,

c.) Gründliche Abbildung und vier unterschiedliche Manifesta 1644 C. Gärtner, i-Cantzley II. 394—96. Dansk Udt. i Slange, Christ. IV.'s Hist. S. 1210.

1644.

24. Januar. *16915. Kejser FERDINAND III. befaler sine Gesandter i Osnabrück at forblive der, selv om de danske Gesandter forlade Staden. — *Wien*, d. 3. Februar. (Tydsk.) Gärtner, *Westphälische Friedens-Cantzley* II. 429—30.
24. Januar. *16916. EN UNÆVNT meddeler den danske Gesandt i Osnabrück von der Lippe, at den svenske General Königsmarck er falden ind i Erkestiftet Bremen og sandsynligvis vil blokere Erkebiskoppen i Stade, men hvis de kejserlige rykke frem imod Halberstadt, vil han vistnok trække sig tilbage. — D. 24. Jan. (Tydsk.) Gärtner, *Westphälische Friedens-Cantzley* II. 396—97.
25. Januar. *16917. DE KEJSERLIGE GESANDTER I OSNABRÜCK underrette Kejseren om, at de danske Gesandter have meddelt dem, at de med Undtagelse af Dr. Langermann ville rejse bort uden dog derved at ville have Interpositionen betragtet som opgiven; ved at forsikre dem, at Rygtet om en Stilstand mellem Kejseren og de Svenske var ugrundet, have de opnaaet, at de foreløbig ikke gjøre en lignende Meddelelse til de svenske Gesandter. — *Osnabrück*, d. 4. Febr. (Tydsk.) Gärtner, *Westphälische Friedens-Cantzley* II. 431—39.
25. Januar. *16918. DE KEJSERLIGE GESANDTER I OSNABRÜCK meddele deres Kolleger i Münster, at de danske Gesandter have taget Afsked med Undtagelse af Dr. Langermann; de arbejde paa at forhindre, at de ligeledes besøge de svenske Gesandter. — *Osnabrück*, d. 4. Febr. (Tydsk.) Gärtner, *Westphälische Friedens-Cantzley* II. 439—40.
26. Januar. *16919. WORMS Skrivelse til Dr. Cüster, i hvilken han udtaler sig stærkt om Rigets daarlige Forsvarsstand; hvis Cüster ligesom mange andre vil sende sine Sager til Kjøbenhavn, tilbyder han at forvare det i sin store Kiste sammen med sit eget. — (26.) Januar. Brudst. p. Dansk i Journal f. Politik, Natur- og Menneske-Kundskab 1796 I. 152—53.
26. Januar. *16920. Hert. ADOLF FREDERIK af Mecklenburg udbeder sig Underretning af den kejserlige Gesandt i Osnabrück Grev Auersberg, om det er sandt, at der allerede er udvalgt andre Mediatorer istedetfor K. af Danmark. — *Schwerin*, d. 26. Jan. (Tydsk.) Gärtner, *Westphälische Friedens-Cantzley* II. 407.
27. Januar. *16921. HUGONIS GROTH ad Appelboom epistola, in qua existimat, navium a Danis captarum damnum facile aliunde resartum iri, et Anglos Parlamentarios et Scotos serio gaudere, quod vires Daniæ regis, qui regi Angliæ magna auxilia promississet, infringantur. — *Lutetia*, 6. Febr. Hugonis Grothi Epistolæ 1687 S. 722.
27. Januar. *16922. Brev fra DEN SVENSK FORMYNDERREGERING til Enkedr. af Frankrig, hvori bl. a. klages over Øresundstoldens Forhøjelse, og udtales, at den danske Konge ikke skal forhindre Sverig i at samvirke med Frankrig i Tydskland. — 27. Januar. (Latin.) Udt. p. Svensk i Cronholm, Trettioåriga kriget och underhandlingarne i Tyskland II, 1. 154.
27. Januar. *16923. Kardinal MAZARIN beder de franske Befuldmægtigede d'Avaux og Servien bl. a. om at ytre deres Mening om Afsendelsen af en Gesandt til Danmark. — *Paris*, 6. février. (Fransk.) Lettres du card. Mazarin, ed. Chéruel I. XCVI—VIII.
28. Januar. 8943. Brudst. i Rasbech, Frederiksborg Slots Beskr. S. 177.
29. Januar. *16924. DEN SVENSK FORMYNDERREGERINGS Instrux for den til Frankrig afsendte Gesandt, hvori bl. a. siges, at naar Hindringerne fra dansk Side ere ryddede af Vejen, skal Torstenson hurtig vende tilbage til Danmark. — 29. Januarii. (Latin.) Udt. p. Svensk i Cronholm, Trettioåriga kriget och underhandlingarne i Tyskland II, 1. 154.
29. Januar. *16925. DE KEJSERLIGE GESANDTER I OSNABRÜCK meddele Kejseren, at den franske Resident forgjæves har opfordret de danske Gesandter til at blive, men at disse ville rejse bort uden at hilse paa de svenske; ifølge Underretning fra von der Lippe har Braun-

1644.

Lüneburg forbundet sig mod Sverig med Erkebiskoppen af Bremen, der haaber, at Hatzfeld snart vil komme ham til Hjælp; Just Høg har sendt en Ranzau til sin søn med deres Forslag og vil selv søge at komme til denne over Lübeck. — *Osnabrück*, 16. Febr. (Tydsk.) Gärtner, Westphälische Friedens-Cantzley II. 444—46.

16926. ORDINES FœDERATARUM PROVINCIARUM BELGII Christinae reginæ Sveciæ onem suam ad pristinam amicitiam inter eam et regem Daniæ restaurandam — *Hagæ Comitæ*, 8. Febr. Gärtner, Westphälische Friedens-Cantzley II. 441—44. 29. Januar.

6927. Brev fra den franske Gesandt RORTÉ til d'Avaux om Frankrigs eventuelle mellem Danmark og Sverig. — 8. Febr. (Fransk.) Udt. p. Svensk i Cronholm, kriget och underhandlingarne i Tyskland II, 1. 150. 29. Januar.

44. Hollandsk og Latin: Særskilt Tryk. Fransk: Négociations secretes de Munster et d'Osnabrück (en noget forskjellig Gjengivelse S. 178—81). Udt. i Fridericia, Danmarks ydre polit. Historie I. 376. 30. Januar.

928. DE KEJSERLIGE GESANDTER I MÜNSTER underrette deres Kolleger i Osnabrück at de have meddelt de spanske og venetianske Gesandter de Danskes Afrejse; de tilføje, at, efter hvad den franske Resident havde sagt, havde de Danske lige Afsked med Salvius, og denne udtalt sin Tilfredshed med, at de ikke opgav — *Münster*, d. 9. Febr. (Tydsk.) Gärtner, Westphälische Friedens-Cantzley II. 446—48. 30. Januar.

929. MATTHÆUS WESENBECK tilskriver Kurf. Frederik Wilhelm af Brandenburg, at han har opstillet 7 kejserlige Armeer, hvoraf den Hatzfeldske skal stilles til K. af disposition. — *Frankfurt*, 30. Jan. (Tydsk.) Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Brandenburg I. 888—41. 30. Januar.

930. Kejser FERDINAND III.'s Skrivelse til sine Gesandter i Osnabrück, hvori de er bedt om at de have besvaret Hert. Adolf Frederik af Mecklenburgs Skrivelse angaaende hans Fortsættelse trods det svenske Indfald i Holsten med en Recepis. — 16. Febr. (Tydsk.) Gärtner, Westphälische Friedens-Cantzley II. 448—49. 31. Januar.

931. Baron DE LISOLAS Indberetning til Kejseren om den politiske Situation i Tyskland, hvilken han omtaler, at Kongen er misfornøjet over Sverigs Angreb paa Danmark. — *Parlamentet* er knyttet til de Svenske. — Uden Datum. (Latin.) Udt. p. Historique XXVII. 388—40. Fin. Januarii.

932. K. CHR. IV.'s Forskrifter om Indretningen af Skibet Trefoldigheden for 1644. — Uden Datum. Bruun, Slaget paa Kolberger Heide S. 16—17. Januario.

933. HUGO GROTTIUS's Skrivelse til (Rigskansler Axel Oxenstjerna?), hvori han beder om at der skal indgaa et Forbund mellem Sverig og Nederlandene som Middel for Sverig til at erhverve sig en Udvej i Sundet. — Januar. (Hollandsk.) Brudst. i Brandt og Cattenburgh, Hist. van den Hulst de Groot II. 363. Januario.

934. Regnskab aflagt af LAURITZ BAGGESEN over den Skat, som han oppebar i 1644. — Uden Datum. Brudst. i Adler, Saml. S. 4—6. c. Januario.

935. DE KEJSERLIGE GESANDTER I OSNABRÜCK tilraade Kejseren, for at forhandle den Fredstraktatens Forlæggelse til Frankfurt, at faa den venetianske Gesandter og den svenske Resident allerede ere rejste fra Osnabrück; de beder de derværende Gesandter til at forlægge Konventet til Münster; det er ogsaa de Gesandter saa meget om at gjøre at bevare Mæglingen som at tage Osnabrück, d. 11. Febr. (Tydsk.) Gärtner, Westphälische Friedens-Cantzley II. 449—54. 1. Febr.

1644.

2. Febr. *16936. K. CHR. IV.'s aabne Brev om Torstensons Indfald. Han paaminder heri sine Undersaatter saavel i Fyrstendømmerne som i Jylland om ikke at glemme deres Skyldighed. — *Odense*, d. 2. Februarii. Samtidig Tryk 2 Bl.
3. Febr. *16937. Den danske Gesandt VON DER LIPPE sender den kejserlige Gesandt i Osnabrück Crane en modtagen Underretning (Nr. *16916) om General Königsmarcks Indfald i Bremen Stift og opfordrer til snarlig Hjælp. — *Delmenhorst*, d. 1³/₈. Febr. (Tydsk.) Gärtner, Westphälische Friedens-Cantzley II. 457—58.
3. Febr. *16938. HUGONIS GROTH ad Appelboom epistola, in qua commemorat, Gallos metuere, ne, si Dania Svedicos exercitus diu detineat, Cæsariani interim in Galliam incumbant, et tum his tum aliis de causis pacem in isto limite restitui velle. — *Luletia*, 13. Februarii. Hugonis Grothi Epistolæ 1687 S. 722.
3. Febr. *16939. DE KEJSERLIGE GESANDTER I OSNABRÜCK meddele Kejseren, at de danske Gesandter ere rejste bort uden at tage Afsked med de svenske; dog har Langermann underrettet disse om Afrejsen. — *Osnabrück*, d. 13. Febr. (Tydsk.) Gärtner, Westphälische Friedens-Cantzley II. 455—57.
3. Febr. *16940. Kardinal MAZARIN udtaler til d'Avaux sin Forundring over, at de svenske Ministre ikke have underrettet Frankrig om deres Angreb paa Danmark. — *Paris*, 13. février. (Fransk.) Lettres du card. Mazarin, ed. Chéruel. I. 584—86.
4. Febr. *16941. Brev fra K. CHR. IV. til K. af Frankrig, hvori han fremhæver, at Danmarks Fald muligvis vil drage andres med sig, og advarer mod den svenske Troløshed. — *Ottonia Fyonum*, 4. Febr. (Latin.) Udt. p. Svensk i Cronholm, Trettioåriga kriget och underhandlingarne i Tyskland II, 1. 149.
5. Febr. *16942. Den danske Gesandt VON DER LIPPE meddeler den kejserlige Gesandt i Osnabrück Crane, at Torstenson og Königsmarck nægte ham og hans Kolleger Passer, vistnok i den Tanke, at der drives hemmelige Forhandlinger imellem dem og de Kejserlige. — *Bremen*, d. 1⁵/₈. Februar. (Tydsk.) Gärtner, Westphälische Friedens-Cantzley II. 462.
5. Febr. *16943. Brev fra den svenske Gesandt SALVIUS til Johan Oxenstjerna, hvori omtales Pr. Frederiks Stilling i Bremen og Verden under Krigen mellem Danmark og Sverige. — D. 5. Febr. (Svensk.) Udt. i Cronholm, Trettioåriga kriget och underhandlingarne i Tyskland II, 1. 152.
5. Febr. *16944. Kejser FERDINAND III.'s Skrivelse til sine Gesandter i Osnabrück, hvori han omtaler den Instrux, han har givet Georg von Plettenberg til Forhandling med K. af Danmark, og den Befaling, han har givet Fyrsterne og Stænderne af den nedersachsiske Kreds om at staa denne bi. — *Wien*, d. 15. Febr. (Tydsk.) Gärtner, Westphälische Friedens-Cantzley II. 463—64.
5. Febr. *16945. DE KEJSERLIGE GESANDTER I OSNABRÜCK meddele Kejseren, at de Svenske, for at vække Mistanke mod ham hos Danmark, udsprede, at Indfaldet i Holsten er sket i Forstaaelse med den kejserlige Hær; Rigskansler Just Høg har meddelt dem, at de Svenske have en katolsk Korrespondent ved Kejserens Hof. — *Osnabrück*, d. 15. Febr. (Tydsk.) Gärtner, Westphälische Friedens-Cantzley II. 460—61.
5. Febr. *16946. CRANII, legati imperatoris Osnabrugi degentis, ad Chisium, nuncium apostolicum, epistola, in qua commemorat, legatos Danicos Osnabrugo abiisse, et se non videre, qualiter conventus Osnabrugensis redintegrari possit, nisi cum Monasteriensi in unum coalescat. — *Osnabrugi*, 15. Febr. Gärtner, Westphälische Friedens-Cantzley II. 458—59.

1644.

6947. Kardinal MAZARIN meddeler Turenne bl. a., at Svenskerne endnu ikke
 rettet ham om Tanken med deres Angreb paa Danmark. — *Paris*, 16 février.
 Lettres du card. Mazarin, ed. Chéruel I. 586—89.
6948. Brev fra den svenske Gesandt SALVIUS til Johan Oxenstjerna om Fran-
 stuelle Mægling mellem Danmark og Sverig. — D. 7. Febr. (Svensk.) Udt. i
 rettløsrige kriget och underhandlingarne i Tyskland II, 1. 150.
6949. DE KEJSERLIGE GESANDTER I OSNABRÜCK meddele Kejseren, at den franske
 Münster er kommen til Osnabrück og har i en Samtale med Langermann op-
 danske Gesandter til ikke at rejse, hævdet Frankrigs Uvidenhed om det svenske
 n dog halvt forsvaret dette og ivrigt raadet til Imødekommenhed; Salvius har
 en Samtale med Langermann forsvaret Indfaldet navnlig med den svenske Re-
 idskab til Grev Pentz's Forhandlinger med Kejseren, fremstillet dennes Magt
 og Sverigs og Frankrigs som stor. — *Osnabrück*, d. 18. Febr. (Tydsk.)
hällsche Friedens-Cantzley II. 466—72.
6950. Den danske Gesandt VON DER LIPPE opfordrer indstændigt den kejserlige
 re til at fremskynde den kejserlige Hjælp og meddeler, at hverken han eller
 r endnu have faaet noget Pas af de Svenske. — *Bremen*, d. 1° Febr. (Tydsk.)
hällsche Friedens-Cantzley II. 478—79.
6951. Relation fra Haag, hvori omtales, at Generalstaterne efter Sigende ville
 bassader til Sverig og en til Danmark for at tilbyde deres Mægling imellem
 — *Haag*, d. 19. Febr. (Tydsk.) Gärtner, Westphälische Friedens-Cantzley II. 479—82.
6952. ZAPATE, legati Hispanici, ad Cranium, legatum imperatoris, epistola, in
 orat, Danorum res non bono loco adhuc esse videri. — *Monasterii*, d.
 Gärtner, Westphälische Friedens-Cantzley II. 477—78.
6953. HUGONIS GROTIJ ad Appelboom epistola, in qua putat, expeditionem
 polliceri, et Ludovici Gerii negotia bene processura esse, siquidem pecuniæ
 efert, Gallos operam controversiæ Svecorum cum Dano componendæ offerre.
 Februarii. Hugonis Grotii Epistolæ 1687 S. 722—23.
6954. HUGONIS GROTIJ ad Guilielmum Grotium epistola, in qua observat, quo
 Daniam Svecis processerint, eo plus invidiæ iis creaturas esse. — 20. Fe-
 Grotii Epistolæ 1687 S. 968.
6955. HUGONIS GROTIJ ad Johannem Oxenstjernam litteræ, in quibus comme-
 mandata de modo res contra Danum regem defendendi expectare, Bregiacum
 ssorem, in Svediam et Daniam pacis procurandæ causa destinatum esse,
 Hatzfeldium ad opem Dano ferendam mittere dici. — *Lutetiæ*, XX. Februarii.
 de u. historische Belustigungen V. 44—49.
6956. Brev fra den franske Gesandt RORTÉ til d'Avaux om Frankrigs eventuelle
 Danmark og Sverig. — 20. Febr. (Fransk.) Udt. p. Svensk i Cronholm,
 ch underhandlingarne i Tyskland II, 1. 150.
6957. Kejser FERDINAND III.'s Skrivelse til sine Gesandter i Osnabrück, hvori
 de have fraraadet de danske Gesandter at aflægge et Besøg hos de
 , d. 22. Febr. (Tydsk.) Gärtner, Westphälische Friedens-Cantzley II. 483—85.
6958. DE KEJSERLIGE GESANDTER I MÜNSTER bede deres Kolleger i Osnabrück om i
 ed at meddele de danske Gesandter nogle Tilbud, som den spanske Gesandt
 e Melo har gjort Danmark. — *Münster*, d. 23. Febr. (Tydsk.) Gärtner,
 is-Cantzley II. 485—87.

1644.

12. Febr. *16959. Kardinal MAZARIN meddeler Turenne, at Frankrig vil afsende en extraordinær Ambassadør for at mægle i den mellem Sverig og Danmark udbrudte Strid. — *Paris*, 22. février. (Fransk.) *Lettres du card. Mazarin*, ed Chéruel I. 593—96.
14. Febr. *16960. Fortegnelse over Søl, som Borgerskabet i Kjøge har forstrakt Kongen. — Onsdagen d. 14. Febr. Petersen, Kjøge Byes Hist., Aktst. S. 73—74.
15. Febr. *16961. DE KEJSERLIGE GESANDTER I OSNABRÜCK underrette Kejseren om, at ifølge Meddelelse fra den franske Resident St. Romain til Langermann agter Frankrig at tilbyde sin Mægling imellem Danmark og Sverig. — *Osnabrück*, d. 25. Febr. (Tydsk.) Gärtner, *Westphälische Friedens-Cantzley* II. 489—92.
15. Febr. *16962. CRANII, legati imperatoris Osnabrugi degentis, ad Zapatam, legatum regis Hispaniæ, epistola, in qua refert, Gallos negotium inter Danos et Svecos separato tractatu componi velle et idcirco se apud regem Daniæ pro mediatoribus insinuare. — *Osnabrugi*, 25. Febr. Gärtner, *Westphälische Friedens-Cantzley* II. 492—94.
15. Febr. *16963. K. KARL I. sender John Cochran til K. Chr. IV. for at fremstille Forholdenes Udvikling og bede om Hjælp mod det stadig voksende Oprør, hvori nu ogsaa Skotterne tage Del. — *Oxford*, 15. Febr. (Latin.) Udt. p. Eng. i Macray, *Thir'd Report* S. 54.
16. Febr. *16964. K. CHR. IV. sender Corfits Ulfeldt et tydsk Patent mod Sverig, som skal trykkes. — 16. Febr. Broockmann, *De sanctitate legatorum sagatorum* S. 29.
16. Febr. *16965. Kardinal MAZARIN tilskriver Kansler Oxenstjerna, at den af Svenskerne paabegyndte Krig mod Danmark forhaabentlig ikke vil hindre Sverig i med Kraft at fortsætte Kampen i Tydskland. — *Paris*, 26. février. (Fransk.) *Lettres du card. Mazarin*, ed Chéruel I. 597—99.
16. Febr. *16966. Kardinal MAZARIN tilskriver de la Thuillerie, at han skal rejse til Danmark for at mægle i Striden mellem dette Rige og Sverig. — *Paris*, 26. février. (Fransk.) *Lettres du card. Mazarin* ed. Chéruel I. 600—01.
16. Febr. *16967. Kardinal MAZARIN beder d'Avangour om at gjøre sit bedste hos Torstenson, for at denne under Krigen i Holsten saavidt mulig skaaner den i fransk Tjeneste værende Grev Rantzaus Godser. — *Paris*, 26. février. (Fransk.) *Lettres du card. Mazarin*, ed. Chéruel I. 603—04.
17. Febr. *16968. HUGONIS GROTH ad Appelboom epistola, in qua plane necessarium esse arbitratur, causas belli Danici in publicum edi; refert, se Ludovico Gerio per litteras ad amicos viam sternere, Galliæque rectores spargere, se pacem velle et intra sex menses habituros esse. — *Lutetiæ*, 27. Febr. Hugonis Grothi *Epistolæ* 1687 S. 723.
17. Febr. *16969. HUGONIS GROTH ad Guilielmum Grotium epistola, in qua credit, Daniam partem Cæsariani militis a Gallo advocaturam esse. — 27. Februarii. Hugonis Grothi *Epistolæ* 1687 S. 963.
17. Febr. *16970. Kardinal MAZARIN meddeler de franske Befuldmægtigede d'Avaux og Servien, at det er besluttet at sende de La Thuillerie til Danmark for at mægle i Striden med Sverig. — 27. février. (Fransk.) *Lettres du card. Mazarin*, ed. Chéruel I. XCVIII—IX.
18. Febr. *16971. K. CHR. IV. klager til Rigsdeputationskonventet i Frankfurt over de Svenskes Indfald i Holsten, minder om Nødvendigheden af en Generalamnesti og udtaler Haabet om, at man ikke uden hans Vidende vil skride til en Partikulærtraktat med Sverig. — *Ottensee*, d. 18. Febr. (Tydsk.) Gärtner, *Westphälische Friedens-Cantzley* II. 472—76. Udt. p. Dansk i Slinge, *Christ. IV.'s Hist.* S. 1212—13.

1644.

72. K. CHR. IV. befaler Claus Sehested at have Tilsyn med Skoven ved
nledning af Hugningen af Palisadetømmer. — 20. Febr. Udt. i Berg, Smaa Bidr.
ultur- og ældste Hist. S. 117.

73. Kejser FERDINAND III. meddeler sine Gesandter i Osnabrück, at Greven
ar faaet Befaling til at rykke de Bremiske til Undsætning, hvorom de kunne
ingermann. — *Wien*, d. 1. Martii. (Tydsk.) Gärtner, Westphälische Friedens-
-13.

74. Den kejserlige Gesandt i Osnabrück CRANE meddeler den danske Gesandt
, at de svenske Gesandter gjøre meget Væsen af deres Ankomst til Staden,
or at vække Mistanke hos Danmark; han forsikrer, at de kejserlige ville holde
Salvius siger, at Frankrig har tilraadet Indfaldet i Holsten, og dog vil dette
Mægler. — *Osnabrück*, d. 1. Martii. (Tydsk.) Gärtner, Westphälische Friedens-
-11.

75. Kejser FERDINAND III. meddeler K. Chr. IV., at han har sendt sin Raad
ttenberg til ham for at aftale en fælles Optræden imod de Svenske; Greven
faaet Befaling til at forene sig med de bremiske og lüneburgske Tropper
rck; hvis Plettenberg ikke skulde kunne naa til ham, beder han ham om
ide at underrette sig om sine Hensigter. — *Wien*, d. 2. Martii. (Tydsk.)
ische Friedens-Cantsley II. 514—17.

. Kejser FERDINAND III. befaler Greven af Hatzfeld at virke sammen med
af Bremens og Hert. af Braunschweigs Tropper imod de Svenske, forat
Fyrster og derved tillige K. af Danmark skulle blive nødte til at slutte Fred
Wien, d. 2. Martii. (Tydsk.) Gärtner, Westphälische Friedens-Cantsley II. 517—21.

DE KEJSERLIGE GESANDTER I MÜNSTER meddele Kejseren, at de franske
e ville komme til Kongressen, førend det er lykkedes deres Regering at
ellem Danmark og Sverig; det synes eventuelt at være Hensigten, hvis
ikke gaar ind derpaa, da at faa en Fredsforhandling i Stand imellem begge
— *Münster*, d. 3. Martii. (Tydsk.) Gärtner, Westphälische Friedens-Cantsley

DE KEJSERLIGE GESANDTER I OSNABRÜCK meddele Kejseren, at Salvius
m til at forhindre Greven af Hatzfeldt i at rykke Erkebiskoppen af Bremen
g tillige erklæret, at Indfaldet i Holsten er sket efter Samraad med Fran-
idste have de underrettet den danske Gesandt Christopher von der Lippe.
l. 3. Martii. (Tydsk.) Gärtner, Westphälische Friedens-Cantsley II. 521—24.

Kardinal MAZARIN meddeler de La Thuilleries bl. a., at det er oplyst, at
havde befuldmægtiget sine Agenter i Brüssel og Wien til at forhandle med
an blev angrebet af Svenskerne. — *Paris*, 4. mars. (Fransk.) Lettres du
hérue l. 605—06.

Kardinal MAZARIN tilskriver General Torstenson, at denne forhaabentlig
oldsregler til Fortsættelsen af Krigen i Tydskland, hvad enten Striden
jævnes eller ej. — *Paris*, 4. mars. (Fransk.) Lettres du card. Mazarin, ed.

HUGONIS GROTIJ ad Appelboom epistola, in qua existimat, Svecis, etiamsi
Danis componatur, aliqua pacis pignora mansura esse, refertque esse,

1644.

- qui dicant, imperatorem Daniæ regi, nisi is antea imperatori se in perpetuam belli societatem illiget, opem ferre nolle. — *Lutetia*, 5. Martii. Hugonis Grotii Epistolæ 1687 S. 723.
24. Febr. *16982. Kardinal MAZARIN tilskriver de franske Befuldmægtigede d'Avaux og Servien bl. a., at Sverig næppe vil indlade sig i Strid med Polen, før det har bragt Affæren med Danmark til Ende. — 5. mars. (Fransk.) Lettres du card. Mazarin, ed. Chéruel I. XCIX—CIII.
25. Febr. *16983. Den svenske Rigskansler AXEL OXENSTJERNA udtaler for sin Søn Johan Oxenstjerna Haabet om et lykkeligt Udfald af den danske Krig samt omtaler Gustav Horns Indmarsch i Skaane og Forhandlingerne med det danske Rigsraad. — *Stockholm*, d. 25. Feb. (Svensk.) Gjørwell, Bref ifrån Axel Oxenstierna till Johan Oxenstierna I, 4. 118 19.
27. Febr. *16984. K. CHR. IV. beder Biskop, Dr. Jesper Brochmand om at skaffe at vide, hvorvidt der mulig kan opnaas Laan til Krønen af Professorer, Præster eller andre. — *Rosenborg*, d. 27. Febr. Matzen, Kbhvns. Universitets Retshist. I. 341.
27. Febr. *16985. DE KEJSERLIGE GESANDTER I MÜNSTER meddele deres Gesandter i Osnabrück, at den venetianske Gesandt har fortalt, at Torstenson skriftligt har lovet de franske Befuldmægtigede ved Sommerens Begyndelse paany at rykke imod de kejserlige Arvelande, da K. af Danmark til den Tid vilde blive angreben af en ny Hær fra Sverig under Gustav Horn. — *Münster*, d. 8. Martii. (Tydsk.) Gärtner, Westphälische Friedens-Cantzley II. 535—88.
28. Febr. *16986. JENS KIELDSON, Præst i Landskrone, meddeler Kongen, at Gustav Horn har befalet gejstlige og verdslige at møde paa Helsingborg Slot og i modsat Fald truet med Ild og Sværd. — (²⁸/s.) Brudst. i Cawallin, Lund Stifts Herdaminne III. 270.
29. Febr. *16987. DE KEJSERLIGE GESANDTER I OSNABRÜCK meddele Kejseren, at Salvius har fortalt, at den franske Gesandt d'Avaux, førend han kommer til Münster, vil rejse til Hamburg og afvente et gunstigt Resultat af den franske Interposition mellem Danmark og Sverig. — *Osnabrück*, d. 10. Martii. (Tydsk.) Gärtner, Westphälische Friedens-Cantzley II. 539—40.
2. Martii. 8959. Udt. p. Dansk i Slange, Christ. IV.'s Hist. S. 1222—23.
2. Martii. *16988. HUGONIS GROTII ad Appelboom epistola, in qua judicat, res Svecas in Dania neque tam celeres processus, quam nonnulli existimaverint, neque tantos oppositos quanti ab aliis timerentur, habere, speratque, se causas consiliorum bene explicatas brevi habiturum esse. — *Lutetia*, 12. Martii. Hugonis Grotii Epistolæ 1687 S. 723.
2. Martii. *16989. HUGONIS GROTII ad Guilielmum Grotium epistola, in qua declarat, se nihil in publicum de re Danica locuturum esse, quamdiu mandata non habeat. — 12. Martii. Hugonis Grotii Epistolæ 1687 S. 964.
2. Martii. *16990. Kardinal MAZARIN tilskriver d'Avaux, at det ligger i Frankrigs Interesse, at søge Striden mellem Sverig og Danmark udjævnet, netop fordi Mødet i Passau vil stræbe efter at gjøre Striden skarpere. — *Paris*, 12. mars. (Fransk.) Lettres du card. Mazarin, ed. Chéruel I. 617—21.
2. Martii. *16991. CLAUDII SARRAVII ad Claudium Salmasium epistola, in qua commemorat, Peyrerium a Tegulario legato in Daniam proficiscente propter expeditam Latinæ linguæ facundiam invitatum ei sese comitem additurum esse. — *Lutetia*, XII. Martii. Marqvadt Gudii Epistolæ. Sarrauii Epistolæ S. 66—67.
2. Martii. *16992. GASPARI SCIOPII ad Gerardum Joannem Vossium epistola, in qua juvenem equitem Danum, eam reddentem commemorat. — *Patavii*, 12. Mart. Ger. Joan. Vossii Epistolæ II. 289.

1644.

93. K. CHR. IV. befaler Kansleren Christen Thomesen Sehested at lade de rveje, hvorledes Christi Daab skulde males bag paa Skibet Trefoldigheden. 4. Martii.
) Udt. og Brudst i Bruun, Slaget paa Kolberger Heide S. 48.
94. DE KEJSERLIGE GESANDTER I OSNABRÜCK meddele Kejseren, at en olden- 4. Martii.
tær, der har været i Holland, har fortalt, at man der vel maatte tillade Sven-
b af Skibe, men heller ikke vilde nægte K. af Danmark det. — *Osnabrück*,
(Tydsk.) Gärtner, Westphälische Friedens-Cantzley II. 540—42.
95. TURENNE meddeler Kardinal Mazarin bl. a., at Torstensons Hær er 5. Martii.
den har været i de sidste ti Aar, saaledes at hvis han kunde forlade Dan-
er at lade en Fjende bag sig, vilde dette være en stor Fordel for Sagerne i
A *Brisac*, ce 15 mars. (Fransk.) Lettres du card. Mazarin, ed. Chéruel I. 643—45.
96. DE KEJSERLIGE GESANDTER I OSNABRÜCK underrette Kejseren om, at de 7. Martii.
hans Resident i Bremen til at give Erkebispens af Bremen hemmelige Med-
le danske Gesandter før deres Afrejse have advaret dem imod deres egen
rmann som ikke i Stand til at tie og altfor fortrolig med de Svenske og
ave bedet Georg von Plettenberg om at forklare de i Hamburg tilstedeværende
ter, at deres Besøg hos Salvius kun er en ren Ceremoni. — *Osnabrück*,
(Tydsk.) Gärtner, Westphälische Friedens-Cantzley II. 542—44.
97. DE KEJSERLIGE GESANDTER I OSNABRÜCK bede den kejserlige Resident i 8. Martii.
Plettenberg om at forestille de derværende danske Gesandter, at deres
svenske Gesandter er en Nødvendighedssag og en ren Ceremoni uden
Danmark. — *Osnabrück*, d. 18. Martii. (Tydsk.) Gärtner, Westphälische Frie-
60—62.
98. DE KEJSERLIGE GESANDTER I OSNABRÜCK bede den kejserlige Kommissær 8. Martii.
r, om at underrette Erkebiskoppen af Bremen om, at Greven af Hatzfeld
Hjælp for ham imod Königsmarck og med den Opgave i det Hele at staa
og det holstenske og braunschweigske Hus bi. — *Osnabrück*, d. 18. Marti.
, Westphälische Friedens-Cantzley II. 557—59
99. HUGONIS GROTII ad Appelboom epistola, in qua discere desiderat, quot 9. Martii.
ca ora Sveci ceperint, et quousque copiæ Svecicæ in Scania processerint.
Martii. Hugonis Grotii Epistolæ 1687 S. 723—24.
100. HUGONIS GROTII ad Guilielmum Grotium epistola, in qua commemorat, 9. Martii.
partem hostium in auxilium Dani ituram esse. — *Lutetiæ*, 19. Martii.
istolæ 1687 S. 964.
101. HUGONIS GROTII ad Johannem Salvium epistola, in qua refert, se de con- 9. Martii.
in publico nihil locutum esse, quia sine mandatis specialibus sit. —
tii. Hugonis Grotii Epistolæ 1687 S. 723.
102. Kardinal MAZARIN tilskriver de franske Befuldmægtigede d'Avaux og 9. Martii.
Vægt, han lægger paa en hurtig Tilendebbringelse af Striden mellem Sverig
3 La Thuilleries Rejse er derfor fremskyndet. — 19. mars. (Fransk.)
arin, ed. Chéruel I. CIII.
103. Kardinal MAZARIN beder de La Thuillerie om at fremskynde sin Afrejse 9. Martii.
det er af stor Vigtighed at udjævne Striden mellem dette Rige og Sverig,
s fra andre Sider. — *Paris*, 19. mars. (Fransk.) Lettres du card. Mazarin,
30.

1644.

11. Martii. *17004. K. CHR. IV. skriver til K. Karl I. om de to Gesandtskaber, han har modtaget fra Parlamentet siden Poleys Afrejse; paa deres Besværinger over den Told, Engländerne maatte betale i Sundet, havde han svaret, at de ikke skulde betale mere end andre Nationer, for saa vidt de viste deres Suveræn skyldig Lydighed. — 11. March. (Latin.) Udt. p. Eng. i Macray, Third Report S. 74.
11. Martii. *17005. Ansøgning fra CHRISTEN NIELSEN DALBY til Kongen om at blive Feltpræst eller Præst i Vesterstad Sogn i Skaane eller i et andet Kald og om at faa lidt Proviant eller Almisse, da han i fast mer end 8 Dage ikke har haft Kjøds eller Brøds Smuler i Huset. — *Kjøbenhavn*, 11. Marts. Udt. i Saml. t. Fyens Hist. og Topogr. VI. 38.
11. Martii. *17006. DE KEJSERLIGE GESANDTER I OSNABRÜCK underrette Kejseren om, at den danske Afsending Langermann har erklæret sig misfornøjet med deres tilsigtede Besøg hos de svenske Gesandter, men derimod udtalt sin Tilbøjelighed til ikke at vægre sig ved en ham af Salvius foreslaaet hemmelig Samtale; de tilraade Optryk af det danske Manifest imod de Svenske; den franske Gesandt d'Avauxs Ankomst til Münster har uden Tvivl kun til Hensigt at vække Mistanke hos Danmark. — *Osnabrück*, d. 21. Martii. (Tydsk.) Gärtner, Westphälische Friedens-Cantzley II. 563—68.
12. Martii. *17007. K. CHR. IV.'s Rekreditiv for Will. Barker og Rich. Jenks til det engelske Parlament. — 12. March. (Latin.) Udt. p. Eng. i Macray, Third Report S. 74.
12. Martii. *17008. K. CHR. IV. tilkjendegiver Bgm. og Raad i Helsingør sin Tilfredshed med, at de have tilvejebragt 40 Ryttere, men ønsker, at de endnu bringe en 30 Ryttere tilveje. — *Hafnia*, 12. Martii. Aarsberetn. fra Geheimarch. III, Till. S. 124.
15. Martii. *17009. WORM skriver til Henrik Fiuren, at Svenskerne plyndre i nogle af Skaanes Egne; Kongen har nu udskrevet en stærk Armé, og Prinsen har med Held bekjæmpet de Svenske i Skaane. — 15. Marz. Brudet. p. Dansk i Wolff, Journal for Politik 1825 III. 204.
16. Martii. *17010. K. CHR. IV.'s Reskript til Superintendenten Dr. Jesper Brochmand, at Hospitalet i Helsingør kun skal give 2 Retter Mad til hvert Maaltid, saalænge det ikke kan oppebære sine Tiender i Skaane; desuden giver han det 431 Rdlr., Renter af de til Christnes Løskjøbelse hos Tyrkerne bestemte Penge. — *Hafnia*, 16. Martii. Udt. i Aarsberetn. fra Geheimarch. III, Till. S. 124.
16. Martii. *17011. K. CHR. IV.'s Bestalling for Dr. med. Niels Wichmann som Medikus paa Skibsflaaden. — (16. Marts.) Udt. i Bruun, Slaget paa Kolberger Heide S. 72.
16. Martii. *17012. HUGONIS GROTII ad Appelboom epistola, in qua existimat, procures Daniæ se bellicæ societati imperatoris non illigaturos esse, et ne regem quidem id facere facile posse, cum multa invito imperatore teneat. — *Lutetia*, 26. Martii. Hugonis Grotii Epistolæ 1687 S. 724.
16. Martii. *17013. Kardinal MAZARIN beder atter de La Thuillierie om at paaskynde sin Rejse og udtaler sig om Udsigterne for hans Mægling mellem Sverige og Danmark. — *Paris*, 26. mars. (Fransk.) Lettres du card. Mazarin, ed. Chéruel I. 634—35.
18. Martii. 8967. Særtr. af Forordn.
18. vel 28. Martii. *17014. Relation fra den danske Agent LANGERMANN, hvori siges, at hverken Frankrigs Regering eller dets Afsendinge i Münster have været underrettede om Torstensons Indfald i Hertugdømmerne. — *Os.*, d. 28. Martii. (Tydsk.) Udt. p. Svensk i Cronholm, Trettioåriga kriget och underhandlingarne i Tyskland II, 1. 149.

KONG

17015. DE KEJSERLIGE
K. af Danmark, da 8000
ræck, d. 28. Martii. (Ty

7016. HUGONIS GROTHII
-Danici, inter quas læ
no et Moscovita præc.
till Epistolæ 1687 S. 724.

7017. Den svenske Ri
i om, hvad Indtryk den
/ Horns Angreb paa St
ingerne samt det dans
(Svensk.) Gjerwell, Brev

018. (LOUIS) DE GEER
rne have besluttet at f
den skal sejle gjennem
tones hist. Svecanum (Huel

019. JOHN CLARKE sk
ynemouth Havn. —

20. Hr. CHRISTIAN, (r
og Raad for at ind

21. Martii. (Tydsk.)

21. HUGONIS GROTHII
s impeditas obstittisse
sperat, se eas brev
- 966.

22. DE KEJSERLIGE
elt Langermann, at
tet sig til almindelige
n letzten Martii. (T

23. Brev fra den fran
nen og Verden un
p. Svensk i Cronholm.

. HUGONIS GROTHII
ivedicos ad pacificat
mos valde conster
ug. Grotii epistolæ ine

DE KEJSERLIGE C
Danmark har opf
nogen Fredsforha
pril. (Tydsk.) Går

Kardinal MAZARI
ragne Mægling me
p med 12000 Man
-47.

1644.

22. Martii. *17027. Skrivelse fra den franske Gesandt i Münster d'AVAUX til Enkedr. af Frankrig, hvori han omtaler, at han engang i en Strid om Forrangen har tvunget K. af Spaniens Gesandter til at forlade K. af Danmarks Hof. — 1. April. (Fransk.) *Negotiations secretes de Münster et d'Osnabrug* II. 12—14. Gärtner, *Westphälische Friedens-Cantzley* II. 615—22.
24. Martii. 8973. Særtr. af Forordn. (Ogsaa i tysk Udfærdigelse.)
24. Martii. *17028. Brev fra K. CHR. IV. til K. af Frankrig, hvori han besværer sig over, at Torstenson kalder sig Sverigs og Forbundsfællernes Hærfører. — *Hfn.*, 24. Martii. (Latin.) Udt. p. Svensk i Cronholm, *Trettioåriga kriget och underhandlingarne i Tyskland* II, 1. 149.
24. Martii. *17029. K. CHR. IV. meddeler Hannibal Sehested, at Henrik Bjelke t. Ellinggaard skal ligge i Slotsloven paa Bahus, indtil Hr. Oluf Parsberg t. Jernit kommer tilbage; uden skal han tjene som Oberst. — *Hafn.*, 24. Marts. Bruun, *Slaget paa Kolberger Heide* S. 238.
24. Martii. *17030. K. CHR. IV. befaler Henrik Bjelke, der ligger i Slotsloven paa Bahus Slot, tillige at lade sig bruge i Marken som en Oberst, hvorhen Hannibal Sehested beordrer ham. — *Hafnia*, 24. Marts. Bruun, *Slaget paa Kolberger Heide* S. 238.
25. Martii. *17031. Skrivelse fra DE KEJSERLIGE GESANDTER I OSNABRÜCK til Kejseren, hvori de omtale, at de have meddelt den danske Gesandt Langermann, at den franske Resident, Baron de Rorté ved deres Gjenbesøg hos ham har indskrænket sig til almindelige Udtryk; de sende en Skrivelse fra K. af Danmark til Grev Auersberg. — *Osnabrück*, d. 4. April. (Tydsk.) Gärtner, *Westphälische Friedens-Cantzley* II. 627—29.
25. Martii. *17032. Hr. DROSSART HOOFTS Skrivelse til Ridder Joachim van Wikkevoort, hvori det siges, at Sendelsen af en anden svensk Gesandt til Frankrig istedetfor Hugo Grotius for at besmykke Krigen mod Danmark var mange en Torn i Øjet. — Den vierden van Grasmaandt. (Hollandsk.) Brudst. i Brandt og Cattenburgh, *Hist. van het Leven des Heeren Huig de Groot* II. 819—20.
26. Martii. 8974. Særtr. af Forordn.
26. Martii. *17033. K. CHR. IV.'s Brev til Rigshofmesteren Korfütz Ulfeldt, hvori han udtaler sit Haab om, at Elfsborg Len vil gaa over til ham, hvis han blot kan sætte en Fod der i Landet. — 26. Martii. Brudst. i Fridericia, *Danmarks ydre polit. Historie 1629—1660* II. 398.
27. Martii. *17034. K. CHR. IV. befaler Rigshofmesteren Corfits Ulfeld at tilsige Iver Vind, Marskalken (Knud Ulfeld) og Ebbe (o: Ejler) Ulfeld til at gaa om Bord paa Kongens Skib; alle Trompeterne, med Undtagelse af en, skulle ogsaa med. — (27. Marts.) Bruun, *Slaget paa Kolberger Heide* S. 17—18.
28. Martii. *17035. Den svenske Rigskansler AXEL OXENSTJERNA meddeler sin Søn Johan Oxenstjerna Oplysninger om Angrebene paa Skaane og Norge. — *Stockholm*, d. 28. Martii. (Svensk.) Gjerwell, *Bref ifrån Axel Oxenstjerna till Johan Oxenstjerna I*, 4. 124—27.
28. Martii. *17036. Dr. ELISABETH af Behmen skriver til Sir Thomas Roe, at den franske Ambassadør de la Tuilleries er ved at forlade sin Herre for at møde Fred mellem hendes Onkel, K. af Danmark, og Svenskerne. — *The Hague*, ^{28. March} 7. April. (Engelsk.) *State Papers. Dom. Ser. 1644* S. 76.
28. Martii. *17037. «GUIL. NOVI-CASTRIENSIS» (Marquisen af Newcastle) skriver til K. Chr. IV. om K. Karl I.'s Troppers Fremgang i det nordlige og sender Oberst Sir John Cockeran med nærmere Oplysninger; hvad der mangler, er Krudt og Vaaben. — *Durham*, 28. March. (Latin.) Udt. p. Eng. i Macray, *Third Report* S. 61.
29. Martii. *17038. Kurf. FREDERIK WILHELM af Brandenburgs Instrux for Werner v. d. Schulenburg til Danmark og Sverig. Han skal tilbyde Kurfyrstens Mægling i Striden

1644.

ater og klage over Svenskernes Optræden i hans Lande. — *Colln a. d.*
(Tydsk.) Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg

HUGONIS GROTH ad Baronem (Johannem) Oxenstjernam epistola, in qua
lavos occasione certaminis inter Svecos et Danos, quod ad freti Oresundani
in eum statum, in quo ante annos centum fuerint, reponere et se regum
suam facere velle videri. — *Lutetia*, 9. Aprilis novi Cal. Hugonis Grothii
4. Brudst. i de Geer, Lodewijk de Geer S. 69.

HUGONIS GROTH ad Johannem Oxenstjernam et Johannem Adlerum Salvium
ad pacificationem Osnabrugensem litteræ, in quibus commemorat, litteris
s dici, Hatzfeldium cum aliquo a Bavaria auxilio ad fulciendas res Daniæ
Gallos proponere, tanquam rem aptam ad pacanda regna Svedicæ et Daniæ,
les in arcibus duabus ad fretum Orisondæ imponantur. — *Lutetia*,
g. Grothii epistolæ ineditæ 1806 S. 127—31. Moser, Diplomatiscbe u. historiscbe Be-
51.

ENKEDR. AF FRANKRIGS Skrivelse til sine Gesandter i Münster, i hvilken
den Betydning, den venetianske Befuldmægtigede stadig vil beholde som
v om K. af Danmark slutter Fred med Dr. af Sverig og atter vil overtage
den gamle Mistænksomhed imellem dem vil dog vedblive. — *Paris*, le
(Fransk.) Gärtner, Westphälische Friedens-Cantzley II. 641—48.

Kardinal MAZARINS Skrivelse til de franske Gesandter i Münster, hvori
delen for de franske Hære ved, at Kejseren maa dele sin Styrke for at
anmark og holde Ragotzi Stangen. — *Paris*, ce 9. Avril. (Fransk.)
as de Munster et d'Osnabrug II. 9—11. Gärtner, Westphälische Friedens-Cantzley

Kardinal MAZARIN ønsker de La Thuillerie Lykke paa hans Sendelse til
Danmark og Sverig. — *Paris*, 9 avril. (Fransk.) Lettres du card. Mazarin,

æstr. af Forordn. 31. Martii.

HUGONIS GROTH ad Appelboom epistola, in qua commemorat, expecta-
Zelandiaque omnium animos habere, Batavos se Svedorum Danorumque
esse sperare. — *Lutetia*, 10. Aprilis. Hugonis Grothii Epistolæ 1687 S. 725.

Kejser FERDINAND III.'s Skrivelse til sine Gesandter i Münster, hvori
de allerede have forevist deres Fuldmagter, da det gjælder om ikke at
hos Danmark ved at fremskynde Fredsforhandlingen. — *Wien*, d. 13. April.
Westphälische Friedens-Cantzley II. 660—61.

HUGONIS GROTH ad Appelboom epistola, in qua rumores varios super
cis munito aut derelicto commemorat et existimat, Ragotskii magnos
perator regi Daniæ magna auxilia mittat, non pati. — *Lutetia*, 14. Aprilis.
olæ 1687 S. 725.

Kardinal MAZARIN anbefaler de franske Gesandter d'Avaux og Servien
rg, der paa Grund af sit Kjendskab til K. og Pr. af Danmark anser sig
ne støtte de la Thuillerie ved hans Underhandlinger. — *Paris*, 14. Avril.
tions secretes de Munster et d'Osnabrug II. 14—15.

1644.

6. Aprilis. *17048. K. CHR. IV. forlover Henrik Bjelke fra Fæstningen Bahus og befaler ham at begive sig til Hannibal Sehested. — *Trefoldighed*, 6. April. Bruun, Slaget paa Kolberger Heide S. 283.
6. Aprilis. *17049. HUGONIS GROTH ad Johannem Oxenstjernam et Johannem Adlerum Salvium, legatos Svedicos ad pacificationem Osnabrugensem, litteræ, in quibus commemorat, invidiam Gallorum in Svecos eo magis crescere, quo magis res contra Daniæ regem procedant. — *Lutetiæ*, ^{VI.}_{XVI.} Aprilis. Moser, Diplomatische u. historische Belustigungen V. 51—57.
6. Aprilis. *17050. HUGONIS GROTH ad Guilielmum Grotium epistola, in qua credit, Batavos, ut soleant, controversiam Svecorum cum Danis in usus suos versuros esse. — *Lutetiæ*, 16. Aprilis. Hugonis Grotii Epistolæ 1687 S. 966.
6. Aprilis. *17051. K. AF FRANKRIGS Skrivelse til sine Gesandter i Münster, hvori han omtaler Hert. af Würtembergs Tilbud om at medvirke til et Forlig mellem Sverig og Danmark. — *Paris*, 16. Avril. (Fransk.) Negociations secretes de Munster et d'Osnabrug II. 18. Gärtner, Westphälische Friedens-Cantzley II. 676—77.
6. Aprilis. *17052. Skrivelse fra den franske Gesandt i Münster d'AVAUX til Kardinal Mazarin, hvori han lover paa enhver Maade at støtte de la Thuillerie i hans Bestræbelser for at udsone Danmark og Sverig. — *Münster*, le 16. Avril. (Fransk.) Negociations secretes de Munster et d'Osnabrug II. 19. Gärtner, Westphälische Friedens-Cantzley II. 677—81.
6. Aprilis. *17053. Skrivelse fra DE FRANSKE GESANDTER I MÜNSTER til Greven af Brienne, hvori de omtale, at det synes, som om K. af Danmark ved Siden af at erklære sig særdeles tilfreds med den franske Mægling vil forlange de Svenskes Rømning af sine Lande som Betingelse for en Fredsforhandling; det hedder fra Wien, at en dansk Gesandt ivrigt anholder om Hjælp til sin Konge. — Le 16. Avril. (Fransk.) Negociations secretes de Munster et d'Osnabrug II. 21—23. Gärtner, Westphälische Friedens-Cantzley II. 686—97.
9. Aprilis. *17054. TH. JO. BANGIUS, professor, M. Johanni Corvino, scholæ Slaglosianæ rectori, gratias agit pro beneficiis ejus magnis erga fratrem orphanum suum. — *Hann.*, 9. April. Hist. Tidsskr. 3. R. IV. 567—68.
9. Aprilis. *17055. De i Frankfurt forsamlede AFSENDINGE FRA KURF. AF MAINZ, KÖLN, BAJERN OG SACHSEN love K. af Danmark ikke at slutte nogen Partikulærfred med Sverig uden hans Deltagelse og opfordre ham til ikke at antage Frankrigs eller Generalstaternes Mægling, men slutte en Alliance med Kejseren og Kurfyrsterne. — (19. Avril.) (Tydsk.) Udt. i fransk Overs. i Negociations secretes de Munster et d'Osnabrug I. 283—84.
10. Aprilis. *17056. Kejser FERDINAND III. befaler sine Gesandter i Münster at søge at trække Fredsforhandlingerne med de franske Gesandter ud for ikke at vække Mistanke hos K. af Danmark. — *Wien*, d. 20. April. (Tydsk.) Gärtner, Westphälische Friedens-Cantzley II. 698—701.
11. Aprilis. *17057. Skrivelse fra DE KEJSERLIGE GESANDTER I MÜNSTER til Kejseren, hvori de meddele ham, at de ville søge at trække Begyndelsen af Fredsforhandlingen ud, indtil de have erfaret, hvad den kejserlige Raad von Plettenberg er kommen overens om med K. af Danmark og hans Rigsraader. — *Münster*, 21. April. (Tydsk.) Gärtner, Westphälische Friedens-Cantzley II. 701—14.
12. Aprilis. *17058. J. WICQUEFORTS Skrivelse til G. Barlée, hvori han omtaler den Mistanke. Nederlandenes Politik fremkalder baade hos Sverig og Danmark. — Le vingt-deuxième Avril. (Fransk.) Lettres de M. J. de Wicquefort S. 200—01.

1644.

HUGONIS GROTH ad Johannem Oxenstjernam et Johannem Adlerum Sal- 13. Aprilis.
 edicos ad pacificationem Osnabrugensem, litteræ, in quibus commemorat,
 ad Rakoczium missos Viennam venisse. — ^{XIII.}
^{XXIII.} Aprilis. Hug. Grotii epi-
 3. 181—32.

GREVEN AF BRIENNES Skrivelse til de franske Gesandter i Münster, hvori 13. Aprilis.
 at er tilraadeligt, at de la Thuilleries rejser til Søes til Danmark og Sverig,
 erig vil føle, at det er i dets egen Interesse at antage Frankrigs Mæg-
 krigen med Danmark. — *Paris*, le 23. Avril. (Fransk.) *Negociations secretes*
 brug II. 191—92. Gärtner, *Westphälische Friedens-Cantzley* II. 715—22.

GREVEN AF BRIENNES Skrivelse til de franske Gesandter i Münster, hvori 13. Aprilis.
 Haab om et Resultat af de la Thuilleries Mægling imellem Danmark og
 Würtemberg vil rejse til Danmark for at medvirke til den. — *Paris*, le
 k.) *Negociations secretes de Munster et d'Osnabrug* II. 24—26. Gärtner, *Westphälische*
 723—30.

Skrivelse fra DE FRANSKE GESANDTER I MÜNSTER til Greven af Brienne, 13. Aprilis.
 , at de gjøre Alt for at fremskynde og at lette de la Thuilleries Rejse,
 e Gesandter kun have givet Baron de Rorté et svævende Svar angaaende
 Antagelse af den franske Mægling i Krigen med Danmark. — *Münster*,
 fransk.) *Negociations secretes de Munster et d'Osnabrug* II. 28—29. Gärtner, *West-*
antzley II. 730—39.

Skrivelse fra DE FRANSKE GESANDTER I MÜNSTER til deres Regering, 13. Aprilis.
 at de overfor den spanske Gesandt Saavedra have hævdet Nødvendigheden
 Krigen i Danmark har formindaket Kejserens Fredstilbøjelighed. — Uden
Negociations secretes de Munster et d'Osnabrug II. 30—31. Gärtner, *Westphälische*
 740—44.

rudst. i holl. Overs. i de Geer, *Lodewijk de Geer* S. 73. 15. Aprilis.

STEPHANUS JOHANNIS STEPHANIUS, professor, ad Olaum Wormium figuras 15. Aprilis.
 remittit, nuncios, novam Saxonis editionem brevi apparituram. — *Soræ*,
Danske Saml. III. 254.

MATTHÄUS WESENBECK tilskriver Kurf. af Brandenburg, at der paa Rigs- 16. Aprilis.
 blandt de katolske Stænder hersker megen Stemning for at staa Dan-
kfurt, 16. April. (Tydsk.) Udt. i *Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich*
nburg I. 848—49.

PETER BERGMANN meddeler Conrad von Burgsdorf, at der for Øjeblikket 16. Aprilis.
 e Hvervinger Sted i Danzig, og at Grev Wolmars (Valdemar Christian)
 en russiske Prinsesse ikke vil finde Sted, før han er gaaet over til den
 ligesom Czaren ikke vil give ham de lovede Hertugdømmer, som
 , men to andre ved de tatariske Grændser. — *Danzig*, $\frac{1}{2}$ April. (Tydsk.)
esch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg I. 139—41.

rudst. i holl. Overs. i de Geer, *Lodewijk de Geer* S. 73. 17. Aprilis.

DE KEJSERLIGE GESANDTER I MÜNSTER meddele Kejseren, hvorledes de 18. Aprilis.
 og for ikke at støde K. af Danmark søge at trække Begyndelsen af

1644.

Forhandlingerne med de franske Gesandter ud, navnlig ved at benytte sig af, at man i Osnabrück ikke vil udveksle Fuldmagter uden Mediator. — *Münster*, d. 28. April. (Tydsk.) Gärtner, Westphälische Friedens-Cantzley II. 757—66.

19. Aprilis. *17068. Den svenske Rigskansler AXEL OXENSTJERNA skriver til sin Søn Johan Oxenstjerna om Landskrones Indtagelse, den danske Konges Planer mod Gøteborg og Flaadens Udrustning. — *Stockholm*, d. 19. April. (Svensk.) Gjørwell, Bref ifrån Axel Oxenstjerna till Johan Oxenstjerna I, 4. 127—29.
19. Aprilis. *17069. Skrivelse fra DE FRANSKE GESANDTER I MÜNSTER til Enkedr. af Frankrig, hvori de omtale, at de kejserlige Gesandter skyde Skylden for Forsinkelsen af Forhandlingerne i Osnabrück over paa den danske Resident, der erklærer, at de ikke kunne begynde uden hans Herres Mægling. — *Münster*, le 29. Avril. (Fransk.) Negociations secretes de Munster et d'Osnabrug II. 34—36. Gärtner, Westphälische Friedens-Cantzley II. 767—81.
19. Aprilis. *17070. Skrivelse fra DE FRANSKE GESANDTER I MÜNSTER til Kardinal Mazarin, hvori de bestemt fraraade en Vaabenstilstand, naar den ikke omfatter Danmark og Portugal. — *Münster*, le 29. Avril. (Fransk.) Negociations secretes de Munster et d'Osnabrug II. 37—38. Gärtner, Westphälische Friedens-Cantzley II. 781—89.
20. Aprilis. *17071. HUGO GROTIUS Christinæ reginæ Sveciæ refert, se secundum edictum ejus ad subditos suos de bello Danico apud reginam regentem Galliæ disseruisse et illud Latine vertisse et nunc edere. — *Lutetia*, $\frac{29}{8}$. April. Hugonis Grotii Epistolæ 1687 S. 725—26.
20. Aprilis. *17072. HUGONIS GROTH ad Johannem Oxenstjernam et Johannem Adlerum Salsvium, legatos Svedicos ad pacificationem Osnabrugensem, litteræ, in quibus exponit, quomodo bellum Sveciæ contra Daniam apud reginam Galliæ defenderit. — $\frac{XX}{XXX}$. Aprilis. Hug. Grotii epistolæ ineditæ 1806 S. 132—37. Brudst. i Lettres du card. Mazarin, ed. Chéruel I. 597—98.
22. Aprilis. *17073. WERNER v. D. SCHULENBURG skriver til Kurf. Frederik Wilhelm af Brandenburg, at han tænker, at han bliver den første af Gesandterne, som kommer til Danmark. Man giver ham kun ringe Haab om et godt Udfald af hans Sendelse. — *Hamburg*, 22. April. (Tydsk.) Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg I. 601.
23. Aprilis. *17074. Kurf. FREDERIK WILHELM af Brandenburg befaler sin Gesandt paa Rigsdagen i Frankfurt, Matthäus Wesenbeck, ikke at underskrive det krigerske Svar, som Kurfyrsteraadet har isinde at give K. Chr. IV. paa hans Anmodning om Hjælp. — *Colln a. d. Spree*, 23. Apr. (Tydsk.) Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg I. 849—50.
24. Aprilis. *17075. WERNER v. D. SCHULENBURG skriver til Kurf. Frederik Wilhelm af Brandenburg, at han er nødt til at tage til Danmark over Lübeck, da i Jylland Bønder og Soldater husere umenneskeligt. I Krigen til Lands skal det gaa Danskerne ilde, men til Søs skal Kongen have gode Skibe, som han sætter sin Lid til. — *Lübeck*, 24. April. (Tydsk.) Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg I. 601—02.
27. Aprilis. *17076. HUGO GROTIUS Appelboom causas belli in Danum, quales regina Sveciæ populo suo significavit, Latine expressas mittit scribitque, bellum istud expectato longius fore videri. — *Lutetia*, 7. Maii. Hugonis Grotii Epistolæ 1687 S. 726.
27. Aprilis. *17077. HUGONIS GROTH ad Guilielmum Grotium epistola, in qua existimat, Svecorum cum Dano controversiam finitu difficile fore. — 7. Maji. Hugonis Grotii Epistolæ 1687 S. 967.

1644.

Kurf. FREDERIK WILHELM af Brandenburg skriver til Wesenbeck med 27. Aprilis.
vensk-danske Krig, at han maa overlade til andre hellere at bære Ved
slukke den. — *Colln an d. S.*, 27. April. (Tydsk.) Udt. p. Tydsk i Urk. u.
. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg I. 849.

Major BAWRNS Skrivelse til Greven af Pentz, Guvernør i Glyckstad, hvori 30. Aprilis.
else om Sammenstød med Fjenden. — *Meldorff und Glückstadt*, d. 30. Aprilis.
Tydsk. Samtidig Tryk 2 Bl.

MATTHÄUS WESENBECK meddeler Kurf. Frederik Wilhelm af Brandenburg, 30. Aprilis.
efaling endnu ikke er indløben, har han ikke underskrevet den af Kur-
idte Skrivelse til K. af Danmark; man agter ogsaa at afsende en Skrivelse
siske Kreds »pro assistentia Regis Danicæ». — *Frankfurt*, 30. Apr. (Tydsk.)
ist. x. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg I. 850—51.

BGM. og RAAD i Kjøge antage paa Borgerskabets Vegne Georg Han til 2. Majl.
rgerne i Byen for tre Maaneder. — *Kiege*, d. 2. May. Carlsen, Efterret-
kjøgegaard I. 274—75.

Skrivelse fra DE FRANSKE GESANDTER I MÜNSTER til Enkedr. af Frankrig, 3. Majl.
ve, at de almindelige Fredsforhandlinger meget afhænge af Resultatet af
Sendelse til Norden; de Kejserslige sætte megen Lid til Krigen i Dan-
is man i Osnabrück at begynde at indse, at K. af Danmark ikke kan
Mægler. — *Munster*, du 13. Mai. (Fransk.) *Negotiations secretes de Munster*
—48. Gärtner, *Westphälische Friedens-Cantzley* III. 5—22.

Skrivelse fra DE FRANSKE GESANDTER I MÜNSTER til Greven af Brienne, 3. Majl.
il ikke at støde Generalstaterne af Hensyn til den Betydning, deres Hold-
len nordiske Strid; Grev Auersberg lægger Hindringer i Vejen for de la
; Baron Oxenstjerna raader denne til at gaa til Sverig førend til Dan-
r, du 13. Maj. (Fransk.) *Negotiations secretes de Munster et d'Osnabrug* II. 48—50.
che *Friedens-Cantzley* III. 28—31.

HUGONIS GROTH ad Appelboom epistola, in qua scribit se sentire non parum 4. Majl.
ationem edicti reginæ Sveciæ ad subditos de causis belli Sveco-Danici
se; credit, Batavos spectatores in hoc intentos fore, ut aliena dissidia in
n vertant, regemque Danicæ non a Svecis tantum sed et a popularibus
e. — *Lutetia*, 14. Maii. Hugonis Grothi Epistolæ 1687 S. 726.

HUGONIS GROTH ad Johannem Oxenstjernam et Johannem Adlerum Sal- 4. Majl.
vedicos ad pacificationem Osnabrugensem, litteræ, in quibus exponit,
contra Daniam defenderit; commemorat, Vienna Dano promissa auxilia
prius se ipse Cæsarianæ causæ illigaverit. — Uden Aar, ^{IV.}_{XIV.} Majl. Hug.
itæ 1806 S. 259—64.

HUGONIS GROTH ad Guilielmum Grotium epistola, in qua existimat, 4. Majl.
rte diutius cum Danis quam cum imperatore fore, sed a Moscovita nihil
videri, quando matrimonium consummari princeps nolit, nisi Woldemarus
nplectetur. — 14. Majl. Hugonis Grothi Epistolæ 1687 S. 967.

WERNER V. D. SCHULENBURG tilskriver Kurf. Frederik Wilhelm af Bran- 4. Majl.
den ²/₁ Maj er ankommet til Kjøbenhavn, men at Kongen belejrer Gothen-

1644.

burg og hverken Kronprinsen eller Raaderne ville forhandle med ham. — *Kopenhagen*, 4. Mai. (Tydsk.) Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg I. 602—03.

4. Majl. *17088. ENKEDR. AF FRANKRIGS Skrivelse til sine Gesandter i Münster, hvori hun udtaler, at der er Grund til at haabe paa Forlig mellem de to nordiske Kongeriger, da deres Commissarier allerede have bestemt Sted og Dag til en Konference. — *Paris*, le 14. Mai. (Fransk.) *Negociations secretes de Munster et d'Osnabrug* II. 39—41. Gärtner, *Westphälische Friedens-Cantzley* II. 33—39.
4. Majl. *17089. GREVEN AF BRIENNE tilskriver de franske Gesandter i Münster, at den franske Regering ikke har noget imod at overtage en Garanti for Freden imellem Danmark og Sverig, men dog, for ikke at støde Sverig, helst ser, at denne Magt selv anmoder om den. — *Paris*, ce 14. Mai. (Fransk.) *Negociations secretes de Munster et d'Osnabrug* II. 41—42. Gärtner, *Westphälische Friedens-Cantzley* III. 48—49.
4. Majl. *17090. Kardinal MAZARIN anbefaler Kansler Oxenstjerna de la Thuillerie og hans Mægling, idet han fremhæver, at Sverigs Maal især maa være at faa Danmark til ikke at hindre dets kraftige Optræden i Tydskland. — *Paris*, 14. mai. (Fransk.) *Lettres du card. Mazarin*, ed. Chéruel I. 687—88. De la Thuillerie underrettes samme Dag om denne Skrivelse. Sæts. S. 688—89.
9. Majl. *17091. WILLIAM SANDYS Brev til Sir Hugh Chomley, Guvernør i Scarborough, hvori han omtaler nogle danske Skibe, som vare blevne tagne. — *Dunkirk*, 9. May. (Engelsk.) *State Papers. Dom. Ser.* 1644 S. 157—58.
11. Majl. *17092. HUGONIS GROTIJ ad Appelboom epistola, in qua scribit, brevi, quid de insulis exspectandum sit, visum iri, quandoquidem conducta apud Batavos classis ad Daniam advenerit, refertque, electorem Brandenburgicum paci inter Svedos et Danos constituendæ operam dare voluisse, sed imperatorem et Bavarum ad eum scripsisse, ne id faceret. — *Lutetia*, 21. Maii. Hugonis Grotii Epistolæ 1687 S. 726.
11. Majl. *17093. HUGONIS GROTIJ ad Guilielmum Grotium epistola, in qua commemorat, brevi fore ut bellum inter Svedos et Danos in Oceano et Codano sinu ferveat. — *Lutetia*, 21. Maji. Hugonis Grotii Epistolæ 1687 S. 967.
11. Majl. *17094. HUGONIS GROTIJ ad Johannem Oxenstjernam et Johannem Adlerum Salvium, legatos Svedicos ad pacificationem Osnabrugensem, litteræ, in quibus commemorat, omnes Cæsarianos et Bavaricos censere, bellum inter Svedos et Danos alienum esse. — ^{XI.}
^{XXI.} Maji. Hug. Grotii epistolæ ineditæ 1806 S. 137—41.
11. Majl. *17095. Kardinal MAZARINS Skrivelse til de franske Gesandter i Münster, hvori han ønsker, at Sverig maa komme til Forlig med Danmark, til hvilket Rige Kejseren tilbyder Hjælp af Folk og Penge; K. af Spanien sætter stor Lid til den nordiske Krig. — *Paris*, le 21. Mai. (Fransk.) *Negociations secretes de Munster et d'Osnabrug* II. 50—51. Gärtner, *Westphälische Friedens-Cantzley* III. 56—60.
11. Majl. *17096. Skrivelse fra DE FRANSKE GESANDTER I MÜNSTER til Greven af Brienne, hvori de beklage sig over de Kejsertiliges ved Krigen i Danmark fremkaldte Mangel paa Fredstilbøjelighed og over, at Grev Auersberg har nægtet Pas til de la Thuillerie, som dog er kommen lykkeligt til Minden. — 21. May. (Fransk.) *Negociations secretes de Munster et d'Osnabrug* II. 57—58. Gärtner, *Westphälische Friedens-Cantzley* III. 60—66.

1644.

1097. Dr. JOACHIM JUNGIIUS i Hamburg skriver til Bernhard Varenius, at han 14. Majl.
kunnet gjøre ham bestemte Forslag om et Professorat i Moralfilosofi, naar
den dansk Krig var kommen i Vejen. — Am 14. Mai. (Tydsk.) *Avé-Lallemant*,
aus Briefwechsel S. 314—15.

098. Statholderen i Norge HANNIBAL SEHESTEDS Kapitulation med Oberst 15. Majl.
Liche, som Chef for det af Statholderen oprettede Livregiment til Fods, om
Commando, samt Lønning og Underhold af Officerer og Mandskab. — *Aggers-*
Maji. *Danske Saml.* VI. 313—19.

099. Kurf. FREDERIK WILHELM af Brandenburg tilskriver Matthäus Wesenbeck, 15. Majl.
der, at han ikke har underskrevet Kurfyrsteraadets Skrivelse til K. af Danmark;
Brevet til den nedersachsiske Kreds maa han underskrive. — *Colln a. d. Spree*,
(Tydsk.) Udt. i *Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg* I. 851.
2. *Dansk Overs.* i *Danske Saml.* VI. 269—70.

00. Kardinal MAZARINS Skrivelse til Hert. af Enghien, hvori bl. a. omtales, 17. Majl.
der i de lüneburgske Lande, mulig for derfra at drage til K. af Danmarks
Krig, 27. mai. (Fransk.) *Lettres du card. Mazarin*, ed. Chéruel I. 716—18.

01. HUGONIS GROTH ad Johannem Oxenstjernam et Johannem Adlerum Sal- 18. Majl.
vedicos ad pacificationem Osnabrugensem, litteræ, in quibus commemorat,
et et electoribus tribus promissa auxilia Daniæ regi, dum et ipse spondeat,
cum sine ipsis facturum esse. — *Lutetia*, XVIII. Majl. Hug. Groth epistolæ Ine-
5—49.

02. ENKEDR. AF FRANKRIGS Skrivelse til sine Gesandter i Münster, hvori hun 18. Majl.
undene til at paaskynde en Fred i Norden for at fremme den almindelige
Fredsning, men beklager det svenske Indfald i Danmark og udtaler sig imod
Krig for Freden. — *Paris*, le 28. Mai. (Fransk.) *Negociations secretes de*
Osnabrug II. 52—56. Gärtner, *Westphälische Friedens-Cantzley* III. 66—86.

03. Skrivelse fra GREVEN AF BRIENNE til de franske Gesandter i Münster, 18. Majl.
aler Efterretninger fra Danmark om, at Kongen synes godt om den franske
foretrækker Fred for en langvarig Krig. — *Paris*, le 28. Mai. (Fransk.)
retes de Munster et d'Osnabrug II. 198—99. Gärtner, *Westphälische Friedens-Cantzley*

04. Skrivelse fra DE FRANSKE GESANDTER I MÜNSTER til Enkedr. af Frankrig, 18. Majl.
e, at Staden Bremen har erklæret sin Erkebiskop, at han maa give Afkald
på Krig eller paa Generalatet over sin Faders Hære; der er endnu ingen
Krig mellem Kejseren og K. af Danmark, men kun et gjensidigt Løfte om ikke at for-
t meddele hinanden det; K. af Danmark vil ikke binde sig yderligere. —
(Fransk.) *Negociations secretes de Munster et d'Osnabrug* II. 58—62. Gärtner, *Westphälische*
III. 87—108.

Den hollandske Admiral MARTIN THYSSSEN sender Rapport til Holland 21. Majl.
stød med den danske Flaade i Listerdyb. — *In't Lyster Diep op't Schip de*
31. Mey. (Hollandsk.) *Brudst. p.* *Dansk i Danske Saml.* VI. 267—68. Udt. p. Hol-
Lodevijk de Geer S. 74.

K. CHR. IV.'s Ordre til Palle Rosenkrands, at han skal vise den Proviant, 22. Majl.
Ulfeldt t. Urup har faaet Befaling til at sende op til Flaaden i Flekkerø,

1644.

hen ad Kjøbenhavn, da Kongen nu efter fuldendt Rejse agter at gaa til Sundet. — *Trefoldighed*, d. 22. Mai. Danske Saml. VI. 274.

22. Majt—
5. Augustl. *17107. Admiralerne KLAES FLEMMING og K. G. WRANGELS Journal under Flaadens Tog mod Danmark. (Svensk.) Afsnittet fra 29. Juni ud: Bruun, Slaget paa Kolberger Heide S. 199—217. Brudst. p. Dansk setds. S. 152—53, 157—58.

24. Majl. *17108. De franske Gesandter d'AVAUX og SERVIENS Brev til de la Thuillerie, hvori de bl. a. beskyldte den danske Resident i Osnabrück Langermann for at være mere kejserlig end dansk og at forraade til de Kejserlige, hvad man sagde ham. — 3. Junii. (Fransk.) Udt. p. Dansk i Fridericia, Danmarks ydre polit. Historie 1629—1660 II. 388.

25. Majl. *17109. HUGONIS GROTH ad Appelboom epistola, in qua gaudet, versionem Latinam explicationis causarum belli contra Daniæ regem in Suecia factum iri, existimatque, proceres Danos se bello Cæsaris rursum illigari nolle. — *Lutetia*, 4. Junii. Hugonis Grotii Epistolæ 1687 S. 726—27.

25. vel 26. Majl. *17110. HUGONIS GROTH ad Johannem Oxenstjernam et Johannem Adlerum Salvium, legatos Svedicos ad pacificationem Osnabrugensem, litteræ, in quibus commemorat, reges Angliæ et Daniæ, nolentes Flandriam Gallis accrescere, domi negotiis, ne externis se misceant, prohiberi, et regem Daniæ novo fœdere cum imperatore illigatum esse credi. — *Lutetia*, ^{XXVI. Majl.} IV. Junii. (I) Hug. Grotii epistolæ ineditæ 1806 S. 141—45.

25. Majl. *17111. Kurf. FREDERIK WILHELM af Brandenburg skriver til Wesenbeck, at han billiger, at han ikke har underskrevet Svarskrivelsen til Danmark. — *Colln a. d. Spree*, 25. Majl. (Tydsk.) Udt. i Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg I. 852.

25. Majl. *17112. GREVEN AF BRIENNES Skrivelse til de franske Gesandter i Münster, hvori han opfordrer dem til at arbejde paa, at General Torstenson fører hele sin Hær tilbage til Tydskland og ikke efterlader en Tredjedel i Holsten. — *Paris*, du 4. Juni. (Fransk.) *Negociations secretes de Munster et d'Osnabrug* II. 202—04. Gärtner, *Westphälische Friedens-Contzley* III. 111—18.

26. Majl. *17113. K. CHR. IV.'s Brev til Kansler Christian Thomassen om de Svenskes Planer og om Afholdelsen af Bededage d. 3., 4. og 5. Juni. — *Af mit Skib Trefoldighed i Fleckerøen*, d. 26. May. Slange, Christ. IV.'s Hist. S. 1240—41.

27. Majl. *17114. DEN SVENSKKE REGERING befaler Torstenson at forlade Jylland og gaa mod Gallas, for at Kejseren ikke skulde erobre Østersøens Kyst, thi Pommern og Sø-kysten vare som en Bastion for Sverigs Krone. — 27. Majl. (Svensk.) Udt. p. Dansk i Fridericia, Danmarks ydre polit. Historie 1629—1660 II. 399.

30. Majl. *17115. DEN SVENSKKE REGERINGS Instrux for Admiralen Clas Fleming, hvorefter han med Flaaden skal søge til Neustadt eller Christianspris for at føre Torstensons Tropper til Sjælland gjennem Grønsund, derefter bemægtige sig Kronborg og vende sig mod Kjøbenhavn. — 30. Majl. (Svensk.) Udt. p. Dansk i Fridericia, Danmarks ydre polit. Historie 1629—1660 II. 400.

31. Majl. *17116. GENERALSTATERNES Resolution, hvori omtales et Møde af danske og hollandske Afsendinge 1641, ved hvilket en Toldtarif fastsattes. — 10. Junii. (Hollandsk.) Udt. p. Hollandsk i de Geer, Lodewijk de Geer S. 62.

1. Junil. *17117. HUGONIS GROTH ad Appelboom epistola, in qua sperat, quum jam naves apud Batavos conductæ et ex Svedia eductæ inter se convenire possint, brevi apparituum esse, cui mare et cum eo insulæ Danicæ cedere debeant; monet, Danos ex Svedia ortos esse. — *Lutetia*, 11. Junii. Hugonis Grotii Epistolæ 1687 S. 727.

1644.

17118. HUGONIS GROTIJ ad Guilielmum Grotium epistola, in qua bellum inter Danos exarsisse dolet, sed tamen illud necessitate impositum esse, præsertim coalitionem Dani et Poloni et Moscovitæ, putat. — 11. Junii. Hugonis Grotii Epistolæ 8. 1. Junii.
17119. HUGONIS GROTIJ ad Johannem Oxenstjernam et Johannem Adlerum Salatos Svedicôs ad pacificationem Osnabrugensem, litteræ, in quibus commemorat, er imperatorem sociosque ejus et Danum prope confectum esse dici. — *Lutetiæ*, Hug. Grotii epistolæ ineditæ 1806 S. 150—53. 1. Junii.
17120. Beretning om, hvad de to Kongerigers Komite har udrettet. Bl. a. har Vane junr. meddelt Underhuset, at de Mænd, som Parlamentet havde sendt til mark, vare vendte tilbage. — 1. June. (Engelsk.) State Papers. Dom. Ser. 1644 S. 189. 1. Junii.
7121. THOMAS THYNNES SENRS. Brev til Mr. Thomas Thynne, Kjøbmand i vori han omtaler, at Mænd i Amsterdam have lidt stor Skade, fordi K. af Danopbragt deres Skibe ved Glyckstad. — *Amsterdam*, 2. June. (Engelsk.) State Ser. 1644 S. 195—96. 2. Junii.
7122. Beretning om, hvad en Rostocker Skipper har fortalt om den i Holland Stemning mod Louis de Geer paa Grund af hans Skibes Nederlag i Listerdyb. nr. 3. Juni. Brudst. i Danske Saml. VI. 281—82. 3. Junii.
99. Gärtner, Westphälische Friedens-Cantzley III. 126—38. 4. Junii.
1123. WERNER v. D. SCHULENBURG meddeler Kurf. Frederik Wilhelm af Brandt han efter i flere Uger forgjæves at have afventet K. Chr. IV.'s Ankomst og e faaet Afslag af det danske Rigsråd paa sit Forlangende om Pas til Sverig, begivet sig til Lübeck med uforrettet Sag, hvorfra han nu agter at rejse — *Lübeck*, 4. Juni. (Tydsk.) Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von I. 603—04. 4. Junii.
124. Kardinal MAZARIN fremhæver for de franske Gesandter i Münster, at der l er for Frankrig til at betale Sverig Subsidier, saalænge det fører en uden idende begyndt og mod dets Interesser stridende Krig i Danmark; det gjælder e K. af Danmark om, at Frankrigs Forslag fører til hans Bedste, Kejserens til hans . — *Paris*, le 14. Juni. (Fransk.) Negociations secretes de Munster et d'Osnabrug II. 62—63. phälische Friedens-Cantzley III. 118—24. Lettres du card. Mazarin, ed. Chéruel I. 751—55. 4. Junii.
125. Kardinal MAZARINS Memoire til de franske Gesandter i Münster om det et Ægteskab mellem Dr. af Sverig og K. af Polen; heri omtales, at de kejptagne af Krigene i Tydskland og Danmark. — 14. Juni. (Italiensk og Fransk.) cretes de Munster et d'Osnabrug II. 64—67. 4. Junii.
26. Kardinal MAZARINS Memoire til de franske Gesandter i Münster angaaende or en Afsending til K. af Polen, hvorefter han skal takke denne, fordi han af ankrig ikke har blandet sig i Krigen mellem Sverig og Danmark. — 14. Juni. sociations secretes de Munster et d'Osnabrug III. 67—69. 4. Junii.
27. EN UNEVNT beretter, at der er kommet Efterretning til Amsterdam om af Danmark har vundet i Listerdyb, og at der er opstaaet stor Bevægelse i rterdam, d. 15. Juni. Dansk Overs. i Danske Saml. VI. 276—77. 5. Junii.
128. Dr. ELISABETH af Bøhmen skriver til Sir Thomas Roe, at Svenskerne i d ikke have haft samme Held med sig i Krigen mod hendes Onkel, K. af Ser. II. 6. Junii.

1644.

Danmark, som før. Kongen har slaæet dem til Søs. Svenskerne søge at gjøre Betydningen heraf saa ringe som mulig. — *The Hague*, $\frac{6}{18}$. June. (Engelsk.) State Papers. Dom. Ser. 1644 S. 209—10.

6. Junil. *17129. JOHANNIS GRONOVII ad Claudium Salmasium epistola, in qua commemorat, se nuper litteras Patavio ab Johanne Rhodio Dano, qui sibi commendari cupiat, accepisse. — *Daventriæ*, VIII. Id. Jun. Julian. Burmannus, Sylloge epistolarum II. 605—06.
7. Junil. *17130. Den danske Resident i Holland MARTIN TANKE lykønsker K. Chr. IV. til den heldige Træfning i Listerdyb, beretter om den fjendtlige Flaade og om den forandrede Stemning mod Sverig i Holland, hvor den navnlig har vist sig imod Louis de Geer. — *Ambsterdam*, d. $\frac{7}{17}$. Juni. (Tydsk.) Danske Saml. VI. 278—80.
7. Junil. *17131. Den svenske Rigskansler AXEL OXENSTJERNAS Skrivelse til sin Søn Johan Oxenstjerna, hvori han omtaler den svenske Flaades Udrustning og Gustav Horns Erobringer i Skaane. — *Stockholm*, 7. Junil. (Svensk.) Gjerwell, Bref ifrån Axel Oxenstjerna till Johan Oxenstjerna I, 4. 129—34. Brudst. p. Dansk i Bruun, Slaget paa Kolberger Heide S. 19.
8. Junil. *17132. Beretning om et sejrrikt Sammenstød, som den danske Konge har haft med de svenske Hollænder-Skibe i Lister Dyb. — *Glyckstad*, d. 8. Junil. Brudst. i Danske Saml. VI. 283.
8. Junil. *17133. HUGO GROTIUS Christinae reginæ Sveciæ refert, se reginæ regenti Gallie de re Danica omnia, quæ illius litteris continerentur, dixisse, et eam benevolentiam omniaque officia pollicitam esse. — *Lutetia*, $\frac{8}{18}$. Junil. Hugonis Grotii Epistolæ 1687 S. 727—28.
8. Junil. *17134. HUGONIS GROTII ad Guilielmum Grotium epistola, in qua existimat, spiritus Batavis, si et a Dunquerca liberentur et a compedibus Albis et Balthici maris, ita accrescere, ut reges vix cum iis contendere possint. — 18. Junil. Hugonis Grotii Epistolæ 1687 S. 968.
8. Junil. *17135. HUGONIS GROTII ad (Johannem Oxenstjernam et Johannem Adlerum Salvium) litteræ, in quibus ostendit, quomodo bellum contra Danos defendat. — *Lutetia*, VIII. Junil. Moser, Diplomatiscbe u. historiscbe Belustigungen V. 58—67.
8. Junil. *17136. Kardinal MAZARIN anbefaler de franske Befuldmægtigede d'Avaux og Servien at gjøre alt for at udvirke, at Torstenson kaldes tilbage fra Danmark; en hurtig Afslutning af Striden mellem Sverig og Danmark er af største Vigtighed for Frankrig. — 18. Juin. (Fransk.) Lettres du card. Mazarin, ed. Chéruel I. CXV—XVIII.
8. Junil. *17137. Skrivelse fra DE FRANSKE GESANDTER I MÜNSTER til Greven af Brienne, hvori de i Betragtning af en nordisk Fredsslutnings Vigtighed for den almindelige Fred tilraade at sende de la Thuillerie 10 til 12000 Dlr. til Uddeling imellem de have syge danske Statsmænd. — *Munster*, du 18. Juin. (Fransk.) Negociations secretes de Munster et d'Osnabrug II. 70—72. Gärtner, Westphälische Friedens-Cantzley III. 139—50.
9. Junil. *17138. EN UNÆVNTS Brev om Louis de Geers Skibes Tilbagekomst til Vlæ efter deres uheldige Sammenstød med de Danske; Matroserne have gjort Mytteri, og Stemningen imod ham er meget ophidset. — 19. Junil. Brudst. p. Dansk i Danske Saml. VI. 280—81.
9. Junil. *17139. HUGONIS GROTII ad Guldensternium epistola, in qua commemorat, edictum reginæ Sveciæ de bello Danico famas Danicas dissipasse. — *Parisiis*, 19. Junil. Hugonis Grotii Epistolæ 1687 S. 728.
10. Junil. *17140. Skrivelse fra Münster, hvori det antages, at Kejseren, der er glad over de Fordele, han drager af den danske Krig, ikke vil slutte Fred med Sverig uden K. af Danmarks Deltagelse. — *Munster*, du vingtième Juin. (Fransk.) Negociations secretes de Munster et d'Osnabrug I. 284—85.

1644.

SERVIENS Skrivelse til Greven af Brienne, hvori han omtaler, at de 11. Junil.
 er vel mene, at Spørgsmaal angaaende Holsten kunne forhandles i Os-
 trimod ikke Sverigs andre Stridspunkter med Danmark, som Sundtolden,
 i og flere. — (*Münster*), du 21. Juin. (Fransk.) *Negociations secretes de*
Aug II. 72—74. Gärtner, *Westphälische Friedens-Cantzley III.* 151—60.

Grev GALLASZIS Skrivelse til K. Chr. IV., hvori han meddeler ham, at 12. Junil.
 har faaet Befaling til med største Hast at avancere mod Svenskerne.
 at høre videre fra Kongen. — *Zeitz*, d. 22. Junii. (Tydsk.) Samtidig Tryk 2 Bl.

HUGONIS GROTH ad Appelboom epistola, in qua, pugnas maritimas neutri 15. Junil.
 esse, commemorans judicat, plurimum referre, quid Batavi deinde facturi
 25. Junii. Hugonis Grothi Epistolæ 1687 S. 728.

HUGONIS GROTH ad Guilielmum Grotium epistola, in qua scribit, incertum 15. Junil.
 quæ controversia congressui universali pacis deferri an in finibus regnorum
 Batavos in tam turbidis aquis piscari non abstenturos esse, putat. —
 ii. Hugonis Grothi Epistolæ 1687 S. 968.

HUGONIS GROTH ad (Johannem) Oxenstjernam, epistola, in qua ex collo- 15. Junil.
 Svedici et Danici senatores propter asperum animum regis Daniæ ejus-
 tenus fortunam maritimam nihil boni sperat. — *Lutetia*, $\frac{1}{2}$. Junii. Hugonis
 17 S. 728.

HUGONIS GROTH ad Johannem Oxenstjernam et Johannem Adlerum Sal- 15. Junil.
 vedicos ad pacificationem Osnabrugensem, litteræ, in quibus commemorat,
 Francofurti ebuccinari. — *Lutetia*, $\frac{XV.}{XXV.}$ Junii. Hug. Grothi epistolæ ineditæ

HUGONIS GROTH ad Rosenhan epistola, in qua promittit, se, cum 15. Junil.
 tionem belli Danici in Latinum sermonem in Svedia versam habuerit, fac-
 Lutetiis recudatur. — *Lutetia*, $\frac{1}{2}$. Junii. Hugonis Grothi Epistolæ 1687 S. 728.

Kardinal MAZARINS Skrivelse til de franske Gesandter i Münster, hvori han 15. vel 22. Junil.
 at gjøre alt for at lette et Forlig imellem Danmark og Sverige for derved at
 foreget Virksomhed af de Svenske i Tydskland. — *Paris*, le 2. juillet.
Negociations secretes de Munster et d'Osnabrug II. 85—86. Gärtner, *Westphälische Friedens-*
18. Lettres du card. Mazarin, ed. Chéruel I. 765—68 (med Datum: *Ruel*, 25. juin).

GREVEN AF BRIENNES Skrivelse til de franske Gesandter i Münster, hvori 15. Junil.
 ab om, at K. af Danmark vil slutte en Separatfred, især da hans Raader
 gen henvist til Osnabrück; derimod er det tvivlsomt, om han vil antage
 s Mægling, da de optræde med Trudser; de la Thuillerie har Ordre til at
 rankrig kommer til at nyde godt af eventuelle Fredsartikler om Handelen;
 oligt, at Sverige selv efter en Fred vil finde sig i Danmark som Mægler i
 25. Juni. (Fransk.) Gärtner, *Westphälische Friedens-Cantzley III.* 172—79.

1. Skrivelse fra DE FRANSKE GESANDTER I MÜNSTER til Greven af Brienne, 15. Junil.
 ele, at de Kejserlige ønske, at de danske Gesandter ville vende tilbage til
 stnok for derved at modarbejde de la Thuilleries Mægling. — 25. Juni.
Negociations secretes de Munster et d'Osnabrug II. 75—77. Gärtner, *Westphälische Friedens-*
—72.

1644.

16. Junii. *17151. HUGONIS GROTH ad Axelium Oxenstjernam, regni Sveciæ cancellarium, litteræ, in quibus nihil boni ex colloquio inter regni Svedici et Danici senatores propter animum regis Daniæ sperat; promittit, se iniquitatem objectionum Danicarum ostendere non desitutum esse. — ^{XVI.}_{XXVI.} Junii. Hug. Grothi epistolæ ineditæ 1806 S. 158—59.
17. Junii. *17152. CLAES FLEMMINGS Brev til Dr. Christina om den svenske Flaades Kampe med den danske. — D. 17. Junii. (Svensk.) Glørwel, Nya sw. bibl. II. 424—30.
17. Junii. *17153. KLAES FLEMMING meddeler Axel Oxenstjerna, at han har været for Kjøbenhavn med Flaaden og nu agter sig til Christianspris. — *Under Rostock*, 17. Juni. (Svensk.) Brudst. p. Dansk i Bruun, Slaget paa Kolberger Heide S. 20—21.
17. Junii. *17154. Den franske Gesandt SERVIENS Skrivelse til hans Collega d'Avaux, hvori han klager over, at det Raad, han strax ved den danske Krigs Udbrud gav i Haag om at arbejde paa dens Bilæggelse, endnu ikke er blevet fulgt, og over at det samme gjælder hans Opfordring til at lade den svenske Regering vide, at de franske Subsidier ikke maa anvendes til den nævnte Krig. — *Münster*, 27. Jun. (Fransk.) *Negociations secretes de Munster et d'Osnabrug* I. 75—76.
17. Junii. *17155. Skrivelse fra Münster, hvori omtales, at Sverigs Gesandter ikke vove at lade sig se udenfor Münster og Osnabrück af Frygt for Folk, der under K. af Danmarks Navn strejfe om i Westphalen. — 27. Juni. (Fransk.) Brudst. i *Negociations secretes de Munster et d'Osnabrug* I. 285.
18. Junii. *17156. CLAES FLEMMINGS Brev til Rigsadmiralen Carl Gyllenhielm om Søkampe med den danske Flaade. — D. 18. Junii. (Svensk.) Glørwel, Nya sw. bibl. II. 430—31.
18. Junii. *17157. Missive fra den hollandske Resident VAN CRACOUW i Helsingør, hvori berettes, at de Danske have holdt Takkegudstjeneste i de kjøbenhavnske Kirker i Anledning af de Geers Nederlag. — 18. Junii. (Hollandsk.) Udt. i de Geer. Lodewijk de Geer S. 74.
19. Junii. *17158. Brev fra den svenske Gesandt SALVIUS til Axel Oxenstjerna, hvori tales om Østrigs Misfornøjelse med en eventuel Fredsunderhandling mellem Danmark og Sverige paa disse Landes Grændse. — *Münster*, d. 19. Junii. (Svensk.) Udt. p. Svensk i Cronholm, *Trettioåriga kriget och underhandlingarne i Tyskland* II, 1. 162.
22. Junii. *17159. HUGONIS GROTH ad Guilielmum Grotium epistola, in qua de consiliis Batavorum in re Danica queritur. — 2. Julii. Hugonis Grothi Epistolæ 1687 S. 969.
22. vel 24. Junii. *17160. HUGONIS GROTH ad Johannem Oxenstjernam et Johannem Adlerum Salvium, legatos Svedicos ad pacificationem Osnabrugensem, litteræ, in quibus commemorat, epistolam Palatini Posnaniensium omnibus æquis hominibus æquitatem causæ Sveciæ contra Danos persvadere, scribitque, D. Tuillieriacum regem Daniæ priorem adire. — ^{XXIV. Junii}_{II. Julii.} (I) Hug. Grothi epistolæ ineditæ 1806 S. 160—64.
22. Junii. *17161. GEORG VON PLETTERBERG, Kejserens Udsending, meddeler Grev Trautmansdorf, at den svenske Flaade har været for Kjøbenhavn, men ikke vovet at gjøre Angreb og menes at være sejlet til Kiel, hvorfra den maaske vil gjøre Forsøg paa en Landgang paa Øerne. — *Kopenhagen*, ^{22. Juni.}_{2. Juli.} (Tydsk.) Brudst. i Bruun, Slaget paa Kolberger Heide S. 218—19; oversat p. Dansk, sstds S. 21—22.
22. Junii. *17162. GREVEN AF BRIENNES Skrivelse til de franske Gesandter i Münster, hvori han beder dem om at sende de la Thuillerie henved 10000 Dlr. som Midler til at virke for den nordiske Freds Opnaaelse. — *Paris*, le 2. Juillet. (Fransk.) *Negociations secretes de Munster et d'Osnabrug* II. 82—84. Gärtner, *Westphälische Friedens-Cantzley* III. 204—13.

1644

- DE FRANSKE GESANDTER I MÜNSTER meddele Kardinal Mazarin, hvorledes
at Salvius Nødvendigheden af, at Frankrig holder inde med Betalingen af
til General Torstenson rykker tilbage til Tydskland, og hvorledes han
er gaaet ind derpaa. — *Munster*, du 2. Juillet. (Fransk.) *Negotiations se-
t d'Osnabrug* II. 78—82. Gärtner, *Westphälische Friedens-Cantsley* III. 184—208.
- Skrivelse fra DE FRANSKE GESANDTER I MÜNSTER til Greven af Brienne,
, at K. af Danmark ikke har nogen Grund til at klage, da de svenske
aaede ind paa, at de franske Subsidier ikke betales, førend General Tor-
sig paa Marchen til Tydskland. — *Munster*, 2. Juillet. (Fransk.)
es de *Munster et d'Osnabrug* II. 77—78. Gärtner, *Westphälische Friedens-Cantsley*
- K. CHR. IV. takker Kurf. Frederik Wilhelm af Brandenburg for hans
smægling, men kan ikke afgive noget Svar, før han har erfaret Frankrigs
nes Mening, med hvem han har indledet Underhandlinger. — *Copenhagen*,
sk.) Brudet i Urk. u. Aetenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg I. 604.
- CLAES FLEMINGS Brev til Carl Gyllenhielm om et i Kiel taget Skib, der
der Marselio, der nu er med Grev Valdemar i Rusland. — D. 25. Junii.
ell, *Nya sw. bibl.* II. 431.
- GERARDI JOANNIS VOSSII ad Josephum Laurentium epistola, in qua com-
raphos queri, libros non æque ob grave bellum in Germania Britanniaque,
lud inter Danum ac Svevum accesserit, distrahi. — *Amstelodami*, III. Non.
. Joan. Vossii *Epistolæ* S. 475—76.
- Memoire fra Oberst JOHN COCHRANE til K. Chr. IV. om den politiske
land. — 25. June. Udt. p. Eng. i Macray, *Third Report* S. 61.
- Latin og Fransk: *Negotiations secretes de Munster et d'Osnabrug* I. 194.
- K. CHR. IV.'s Rekreditiv for Johan Cochrane til K. Karl I.; den begjærede
Grund af den uventede Krig med Sverig ikke ydes. — 26. June. (Latin.)
acray, *Third Report* S. 74.
1. CLAES FLEMING skriver til Dr. Christina, at han har hørt af Feltmarskallen
enson, at K. af Danmark for 8 Dage siden er løbet ud af Listerdyb ved
ristianspriis, d. 26. Junii. (Svensk.) Gierwell, *Nya sw. bibl.* II. 431—34.
1. KLAES FLEMMING skriver til Axel Oxenstjerna om Vanskelighederne ved
Landgang paa Sjælland. — *Fra Rheden for Christianspris*, 26. Juni.
st. p. Dansk i Bruun, *Slaget paa Kolberger Heide* S. 22—23.
2. Den franske Gesandt d'AVAUXS Svarskrivelse til hans Collega Servien,
svarer sig imod at have forsømt at arbejde paa Bilæggelsen af den danske
rklære den svenske Regering, at de franske Subsidier ikke maa benyttes til
erimod hævder han det rigtige i ikke at betro Hert. af Würtemberg nogen
se til K. af Danmark; en saadan bør alene overlades de la Thuillerie. —
Datum. (Fransk.) *Negotiations secretes de Munster et d'Osnabrug* I. 77—82 (jvfr. S. 204).
3. K. CHR. IV. befaler Palle Rosenkrands at undersøge, hvorledes Præsten
ø plejer at læse Fader vor, idet han i Kongens Nærværelse havde ændret
refoldighed for Christianse, 27. Juni. Bruun, *Slaget paa Kolberger Heide* S. 117.
forskrevet, da Kongen paa den angivne Dag laa paa Kjøbenhavns Rhed.

1644.

29. Junli.

*17174. HUGONIS GROTH ad Appelboom epistola, in qua commemorat, litteras de classe e Svedicæ portu profecta sibi bonam spem de maritimis Svecis rebus facere, præsertim si pecuniæ Batavis solvendæ adsint. — *Lutetiæ*, 9. Julii. Hugonis Grothi Epistolæ 1687 S. 728—29.

29. Junli.

*17175. HUGONIS GROTH ad Guilielmum Grotium epistola, in qua, quousque classis armata Batavorum in Septentrionem missa itura sit, quomodoque se adversum Svedos et Danos gestura sit, noscere avide expectat. — *Lutetiæ*, 9. Julii. Hugonis Grothi Epistolæ 1687 S. 713.

29. vel 30. Junli.

*17176. HUGONIS GROTH ad Johannem Oxenstjernam et Johannem Adlerum Salvium, legatos Svedicos ad pacificationem Osnabrugensem, litteræ, in quibus commemorat, card. Mazarinum nuper dixisse, velle se quatuor milliones impensas, ut bellum Svedorum in Dania finem habeat. — $\frac{\text{XXX. Junli.}}{\text{IX. Julii.}}$ (!) Hug. Grothi epistolæ ineditæ 1806 S. 165 - 69.

29. Junli.

*17177. HUGONIS GROTH ad Rosenhan epistola, in qua scribit, de maris possessione quid futurum sit, apparitum esse, ubi Svedicæ naves se cum iis, quæ apud Batavos conductæ sint, conjunxerint. — *Lutetiæ*, 9. Julij novi Cal. Hugonis Grothi Epistolæ 1687 S. 729.

29. Junli.

*17178. GEORG VON PLETTEMBERG meddeler Kejser Ferdinand III., at Kongen d. 26. gik om Bord paa Flaaden, men først er afsejlet samme Morgen. — *Kopenhagen*, 29. Junli. (Tydsk.) Brudst. i Bruun, Slaget paa Kolberger Heide S. 219.

29. Junli.

*17179. Kardinal MAZARINS Skrivelse til de franske Gesandter i Münster, hvori han erklærer sig villig til at sende mere end 12000 Dlr. til de la Thuillerie til Uddeling iblandt de danske Statsmænd, saafremt det kan give et godt Resultat. — *Paris*, le 9. Juillet. (Fransk.) *Negociations secretes de Munster et d'Osnabrug II. 86* (fejlagtig med Datum 2. Juillet). Gärtner, *Westphälische Friedens-Cantzley III. 218—21*.

29. Junli.

*17180. Skrivelse fra DE FRANSKE GESANDTER I MÜNSTER (til Kardinal Mazarin), hvori de omtale, at de have forestillet Salvius de store Udgifter, som foraarsages Frankrig ved Sverigs Krig med Danmark. — *Munster*, du 9. Juillet. (Fransk.) *Negociations secretes de Munster et d'Osnabrug II. 90*. Gärtner, *Westphälische Friedens-Cantzley III. 234—37*.

29. Junli.

*17181. GREVEN AF BRIENNES Skrivelse til de franske Gesandter i Münster, hvori han minder dem om, at de Kejsers Hensigt med at søge at faa de danske Gesandter tilbage til Osnabrück kun er at hindre en Separatforhandling mellem Danmark og Sverig. — *Paris*, ce 9. Juillet. (Fransk.) *Negociations secretes de Munster et d'Osnabrug II 87—89*. Gärtner, *Westphälische Friedens-Cantzley III. 222—38*.

29. Junli.

*17182. Skrivelse fra DE FRANSKE GESANDTER I MÜNSTER til Greven af Brienne, hvori de omtale, at de have meddelt de la Thuillerie, at de have taget det Løfte af de Svenske, at de franske Subsidier ikke maa anvendes til Krigen imod Danmark; Salvius har erklæret, at K. af Danmark hverken kunde have noget at gjøre i Osnabrück som Mægler eller som Part. — *Munster*, du 9. Juillet. (Fransk.) *Negociations secretes du Munster et d'Osnabrug II. 90—93*. Gärtner, *Westphälische Friedens-Cantzley III. 238—47*.

30. Junli.

*17183. GEORG VON PLETTEMBERG meddeler Grev Trautmansdorf, at Kongen er afrejst med Flaaden den foregaaende Dags Morgen og er passeret Dragør. — *Kopenhagen*, 30. Junli. (Italiensk.) Brudst. i Bruun, Slaget paa Kolberger Heide S. 219.

1644.

Juni?

HUGONIS GROTH ad Rosenhan epistola, in qua dubitat, an res Sveciæ sint in loco, ut Torstensonius ex iis locis discedere debeat; origines insperat, ea loca, quæ per ipsorum traduces possessa sint, inprimis ingenos Gothos reditura esse. — Uden Datum. Hugonis Grothi Epistolæ

K. CHR. IV. befaler Erik Ottesen, Pros Mund o. fl. at undersøge, hvad have lidt. — *Trefoldighed for Femern*, 2. Juli. Udt. i Bruun, Slaget paa Kol-

Skrivelse fra den kejserlige Feltmarskalklieutenant RAIMONDO MONTE-Mathias af Medici, hvori han omtaler, at Gallas skal overskride Elben og som man siger alligevel er i Holsten. — Di presso Wittenberg, liensk.) Campori, Raimondo Montecuccoli S. 215—16. 2. Juli.

JOACHIM JUNGIIUS i Hamburg melder Caspar Westermann, at de Danske e kæmpet sammen tilsøs, men med et saa tvivlsomt Udfald, at begge sig Sejren. — 3. Juli. (Tydsk.) Avé-Lallemant, Des Dr. Joach. Jungius Brief- 3. Juli.

K. CHR. IV.'s aabne Brev til Admiralerne og Viceadmiralerne, at de res Eskadrer samlede og fægte som ærlige Karle, efter at Skibene Patigheden i Slaget den 1. Juli næsten havde kæmpet alene. — *Trefoldighed* 4. Juli. Bruun, Slaget paa Kolberger Heide S. 121. 4. Juli.

K. CHR. IV. befaler Pros Mund med hans Eskadre at sejle til Christians-den fjendtlige Flaade. — *Trefoldighed for Femern*, 4. Juli. Brudst. i Bruun, er Heide S. 120. 4. Juli.

K. CHR. IV. meddeler Korflits Ulfeld, at han nu igjen vil gaa løs paa siges at være i Kielerfjord. — *Under Femern*, 5. Juli. Brudst. i Bruun, Slaget e S. 122, 124, 124—25. 5. Juli.

K. CHR. IV. befaler Frederik Pappenheim at drage Omsorg for Besør-Breve til Korflits Ulfeld. — *Trefoldighed ved Femern*, 5. Juli. Udt. i Bruun, er Heide S. 122. 5. Juli.

K. CHR. IV. befaler Peder Galt med hans Eskadre at nærme sig Chriade Skibene lægge sig langs hen' Neue Bülck. — (5. Juli.) Bruun, Slaget le S. 122. 5. Juli.

CLAES FLEMINGS Brev til Dr. Christina, hvori han udførligt fortæller om emern. — *Christianspriis*, d. 5. Julii. (Svensk.) Glørwells, Nya sw. bibl. II. 484 Dansk i Bruun, Slaget paa Kolberger Heide S. 113—14. 5. Juli.

GEORG VON PLETTENBERG beretter Kejser Ferdinand III. om K. Chr. IV.'s svenske Flaade under Femern. — *Copenhagen*, id. Juli. (Tydsk.) Brudst. i Kolberger Heide S. 219—20; delvis oversat p. Dansk. Sæds. S. 91. 5. Juli.

Den franske Gesandt DE LA THUILLERIES Skrivelse til d'Avaux, hvori han Forbavselse over, at man har besluttet at sende Hert. af Würtemberg til penhague, du quinzième juillet.) (Fransk.) Negociations secretes de Munster et 5. vel 15. Julii.

K. CHR. IV. befaler Frederik Pappenheim at sende 500 Mand fra Laanspris til og at lade Christoffer Stensen, Oberst over det laalandske gte, komplettere Antallet til 1000 Mand. — *For Langeland*, 6. Juli. Udt. i Kolberger Heide S. 123. 6. Juli.

1644.

6. Julii. *17197. HUGONIS GROTH ad Appelboom epistola, in qua collectione tot navium Svedicarum et Batavicarum gaudet. — *Lutetia*, 16. Julii. Hugonis Grothi Epistolæ 1687 S. 729.
6. Julii. *17198. HUGONIS GROTH ad Johannem Oxenstjernam et Johannem Adlerum Salvium, legatos Svedicos ad pacificationem Osnabrugensem, litteræ, in quibus commemorat, se comiti Chavigniaco necessitatem eorum, quæ adversus Danum acta sint, proposuisse et dixisse, si Gallia brevem optaret exitum belli, nihil melius posse fieri, quam ut Batavis consilium suam causam de commerciorum libertate cum Svecia jungendi daretur. — VI. Julii. Hug. Grothi epistolæ ineditæ 1806 S. 169—73.
6. Julii. *17199. Skrivelse fra DE FRANSKE GESANDTER I MÜNSTER til Enkedr. af Frankrig, hvori de klage over de Kejserliges Utilbøjelighed til Fred, især efter Udbrudet af Sverigs Krig med Danmark, og over deres Paastand om ikke at kunne forhandle i Osnabrück uden de danske Gesandters Tilstedeværelse. — *Munster*, du 16. Juillet. (Fransk.) *Negotiations secretes du Munster et d'Osnabrug II.* 94—98. Gärtner, *Westphälische Friedens-Cantzley III.* 253—72.
6. Julii. *17200. Skrivelse fra de franske Gesandter i Münster, d'AVAUX OG SERVIEN, til Kardinal Mazarin, hvori de meddele, at de overfor Salvius have fremhævet, hvor store Udgifter Sverigs Krig med Danmark paadrager Frankrig. — 16. Juillet. (Fransk.) *Negotiations secretes de Munster et d'Osnabrug II.* 99.
6. Julii. *17201. Skrivelse fra DE FRANSKE GESANDTER I MÜNSTER til Greven af Brienne, hvori de hævde, at K. af Danmark kun ved en stiltiende Aftale og ikke ved Præliminærtraktaten er antagen til Fredsmægler, og at han selv har erkjendt ikke længere at kunne være det overfor Sverig. — *Munster*, du 16. Juillet. (Fransk.) *Negotiations secretes de Munster et d'Osnabrug II.* 93—94. Gärtner, *Westphälische Friedens-Cantzley III.* 248—52.
7. Julii. 9012. Brudst. i Bruun, Slaget paa Kolberger Heide S. 123.
7. Julii. *17202. Kardinal MAZARINS Skrivelse til de franske Gesandter i Münster, hvori han beder dem om at minde de svenske Gesandter om det Tab, Frankrig lider ved Krigen i Danmark, og gjøre alt for at fremskynde en Fred i Norden; han anser Penge uddelte blandt danske Stormænd for godt anvendte. — *Paris*, le 17. Juillet. (Fransk.) *Negotiations secretes de Munster et d'Osnabrug II.* 100—02. Gärtner, *Westphälische Friedens-Cantzley III.* 273—84.
8. Julii. *17203. HANNIBAL SEHESTEDS Overenskomst med Selius Marsilius angaaende Hvervingen af Orlogsskibe. — D. 8. Julii. Udt. i Marquardus, *De jure mercatorum singulari* Doc. S. 664.
10. Julii. *17204. KURF. AF MAINZ, KÖLN, BAIERN OG SACHSENS Skrivelse til Kurf. af Brandenburg, hvori de beklage, at hans Gesandt ikke har villet underskrive den af Kurfyrsteraadet afsendte Skrivelse til K. af Danmark. — 20. Juli. (Tydsk.) *Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg I.* 855—56.
12. Julii. 9013. Brudst. i Bruun, Slaget paa Kolberger Heide S. 96—97 og 135.
13. Julii. *17205. K. CHR. IV.'s Ordinans, hvorledes Admiralerne skulle fægte, naar den svenske Flaade vil løbe ud (af Kielerfjord). — *Trefoldighed for Christianspris*, d. 13. Juli. Bruun, Slaget paa Kolberger Heide S. 135—36.
13. Julii. *17206. HUGONIS GROTH ad Appelboom epistola, in qua judicat, Galliam quancunque Svecorum cum damno pacem in Dania redimi velle, sed multum referre, quid Batavi facturi sint. — *Lutetia*, 23. Julii. Hugonis Grothi Epistolæ 1687 S. 729.

1644.
HUGONIS GROTII ad Guilielmum Grotium epistola, in qua scribit, se, 13. Julii.
 ati Batavi in Svediam Daniamque missi habeant, scire quidem velle, sed
 lorinorum emere nolle. — 23. Julii. Hugonis Grotii Epistolæ 1687 S. 969—70.
- HUGONIS GROTII** ad Johannem Oxenstjernam et Johannem Adlerum Sal- 13. Julii.
 edicos ad pacificationem Osnabrugensem, litteræ, in quibus commemorat,
 Danicum, qui Francofurto in Hollandiam abierit, in amicis sermonibus
 non intercedere, quominus controversia Danica seorsim tractetur. —
 Grotii epistolæ ineditæ 1806 S. 174—78.
- HUGONIS GROTII** ad Rosenhan epistola, in qua existimat, Svedis intutum 13. Julii.
 quæsitæ reddere, sed ea maxime, quæ suis terris cohæreant et olim a
 pulsa sint. — *Lutetiæ*, 23. Julii. Hugonis Grotii Epistolæ 1687 S. 729.
- GEORG VON PLETTENBERG** meddeler Kejser Ferdinand III., at den svenske 13. Julii.
 it sig og søgt Tilflugt dels i Wismar, dels ved Christianspris. — *Kopen-*
(Tydsk.) Brudst. i Bruun, Slaget paa Kolberger Heide S. 222—23; overs. p. Dansk
- GREVEN AF BRIENNES** Skrivelse til de franske Gesandter i Münster, hvori 13. Julii.
 de la Thuillerie ved sin Fredsmægling vil have Fordel af Aftalerne med de
 ide de franske Subsidier; Erkebispnen af Bremen er vistnok ophidset af
 ægge Hindringer i Vejen for de svenske Gesandter. — *Paris*, le 23. Juillet.
 itions secretes de Munster et d'Osnabrug II. 102—04. Gärtner, Westphälische Friedens-
 34.
- Skrivelse fra DE FRANSKE GESANDTER I MÜNSTER til Greven af Brienne, 13. Julii.
 øve, at de Kejserlige og de Danske ingenlunde ere enige, især da de
 er ikke ville gaa ind paa, at Stridspunkterne med Sverig henvises til Os-
 ve allerede givet Ordre til at skaffe de la Thuillerie de bestemte Penge.
 23. Juillet. (Fransk.) Negociation secretes de Munster et d'Osnabrug II. 95—108.
 ische Friedens-Cantzley III. 295—311.
- Gärtner, Westphälische Friedens-Cantzley III. 312—15. Brudst. i Bruun, Slaget paa 14. Julii.
 124.
- DR. CHRISTINE** af Sverig skriver til Kurf. Frederik Wilhelm af Branden- 16. Julii.
 ed Tak modtager hans Tilbud om at mægle. — *Stockholm*, 16. Juli. (Tydsk.)
 k. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg I. 604.
- Admiral WARWICK** skriver til de to Kongerigers Komité, at hans Vice- 17. Julii.
 bragt et K. af Danmark tilhørende Skib, som kom fra Ostindien. Det blev
 rtsmouth. Her var der en Lejlighed til at faa Erstatning for de Tab, som
 havde tilføjet engelske Kjøbmænd. Han ønskede at vide, hvad han videre
 denne Sag. — *Torbay*, 17. July. (Engelsk.) State Papers. Dom. Ser. 1644
- HUGONIS GROTII** ad Appelboom epistola, in qua, quid in conspectu Haf- 20. Julii.
 mica gestura sit et quid illa tam bene comitata legatio Batavica actura sit,
 it. — *Lutetiæ*, 30. Julii. Hugonis Grotii Epistolæ 1687 S. 729—30.
- HUGONIS GROTII** ad Guilielmum Grotium epistola, in qua scribit, rem 20. Julii.
 quæ sint mandata classis Batavæ et legationis in Septentrionem. — 30. Julii.
 istolæ 1687 S. 970.

1644.

20. Julii. *17217. GEORG VON PLETTENBERG beretter Kejser Ferdinand III., at K. Chr. IV. stadig blokerer den svenske Flaade ved Christianspris, og at Kongens Saar har vist sig haardere end først bekendt. — *Kopenhagen*, $\frac{2}{3}$ 0. Juli. (Tydsk.) Brudst. i Bruun, Slaget paa Kolberger Heide S. 221; overs. p. Dansk Sstds. S. 97.
20. Julii. *17218. GEORG VON PLETTENBERG beretter Grev Trautmansdorf om K. Chr. IV.'s Forhaabning om at tilføje den svenske Flaade et Nederlag samt om Kongens Saar. — *Kopenhagen*, $\frac{2}{3}$ 0. Juli. (Tydsk.) Brudst. i Bruun, Slaget paa Kolberger Heide S. 221; jvfr. S. 101, 103.
20. Julii. *17219. Skrivelse fra de hollandske Gesandter i Kjøbenhavn SCHAEF, SONK og ANDREAE, hvori omtales den hollandske Flaades Sejlads gennem Sundet. — 30. Julii. (Hollandsk.) Udt. p. Hollandsk i de Geer, Lodevijk de Geer S. 80.
20. Julii. *17220. Brev fra DEN EXTRAORDINÆRE HOLLANDSKE AMBASSADØR om Forholdet mellem Holland og Danmark i Anledning af de Geers Udrustning. — 30. Julii. (Hollandsk.) Udt. p. Hollandsk i de Geer, Lodevijk de Geer S. 77.
20. Julii. *17221. Skrivelse fra DE FRANSKE GESANDTER I MÜNSTER til Kardinal Mazarin, hvori de omtale, at de ere uden Meddelelser fra de la Thuillerie og derfor kun af Rygtet vide om Søslag imellem de Svenske og Danske. — *Munster*, du 30. Juillet. (Fransk.) *Negociations secretes de Munster et d'Osnabrug* II. 112—14. Gärtner, *Westphälische Friedens-Cantzley* III. 339—48.
20. Julii. *17222. Skrivelse fra DE FRANSKE GESANDTER I MÜNSTER til Greven af Brienne, hvori de omtale de usikre Rygter om en Kamp mellem den svenske og den danske Flaade ved Femern, i hvilken begge Parter tilskrive sig Sejren; fra de la Thuillerie, til hvem de have sendt de 12000 Rdlr., høre de intet; K. af Danmark opfordrer ivrigt Kejseren til at sende Tropper til Holsten og har erklæret, at han ikke vil slutte Fred med Sverig. — *Munster*, du 30. Juillet. (Fransk.) *Negociations secretes de Munster et d'Osnabrug* II. 110—11. Gärtner, *Westphälische Friedens-Cantzley* III. 331—38.
23. Julii. *17223. K. CHR. IV. meddeler Korfits Ulfeld sine Forhaabninger om at tilføje den svenske Flaade et afgjørende Nederlag, før den slipper ud (af Kielerfjord). — (23. Juli.) Brudst. i Bruun, Slaget paa Kolberger Heide S. 137.
25. Julii. *17224. K. CHR. IV. meddeler Korfits Ulfeld, at han har besat en Plads paa Landet lige over for Christianspris, hvorfra han agter at beskyde den svenske Flaade. — (25. Julii.) Brudst. i Bruun, Slaget paa Kolberger Heide S. 137.
26. Julii. 9024. Brudst. i Bruun, Slaget paa Kolberger Heide S. 144.
26. Julii. 9026. Brudst. i Bruun, Slaget paa Kolberger Heide S. 145—46.
27. Julii. *17225. Sekretæren BENGT BAAZS Skrivelse til Pfalzgreve Johan Casimir angaaende den franske og hollandske Gesandts Ankomst til Sverig for at mægle Fred mellem Danmark og Sverig. — *Stockholm*, d. 27. Julii. (Svensk.) *Adlersparre, Hist. Samlinger* II. 145—47.
27. Julii. *17226. HUGO GROTIUS ad Guilielmum Grotium scribit, se audivisse, ab Hollandis non probari, quod Danis præter æquum et decorum mos gestus sit. — *Lutetia*, 6. Augusti. *Hugonis Grotii Epistolæ* 1687 S. 970.
27. Julii. *17227. HUGONIS GROTII ad Guilielmum Grotium epistola, in qua refert, rumorem dicere, Danos majus damnum in prælio navali in Codano accepisse. — 6. Augusti. *Hugonis Grotii Epistolæ* 1687 S. 970.
27. Julii. *17228. HUGONIS GROTII ad Baronem (Johannem) Oxenstjernam epistola, in qua Femera capta gaudet putatque, si Danicæ controversiæ per Gallos Batavosque legatos

1644.

uerint, nihil incommodi fore, si de iis Osnabrugæ et Monasterii agatur.
 ig. novi Cal. Hugonis Grotii Epistolæ 1687 S. 730. Moser, Diplomatiscbe u. histo-
 V. 68—71.

GEORG VON PLETTEBERG beretter Kejser Ferdinand III., at Svenskerne 27. Jull.
 gudsstjeneste for Sejren ved Femern, skjøndt den i Virkeligheden var et
 enhagen, ^{27. Jull.} 6. August. (Tydsk.) Brudst. i Bruun, Slaget paa Kolberger Heide S. 222,
 ls. S. 112.

GREVEN AF BRIENNES Skrivelse til de franske Gesandter i Münster, hvori 27. Jull.
 em, at et Søslag mellem de Svenske og Danske er endt til Uheld for
 Danmark er endog bleven saaret i Ansigtet, hvorfor der maaske er nogen
 — Paris, le 6. Aout. (Fransk.) Negociations secretes de Munster et d'Osnabrug
 r, Westphälische Friedens-Cantzley III. 352—60.

Skrivelse fra DE FRANSKE GESANDTER I MÜNSTER til Greven af Brienne, 27. Jull.
 at Kejseren skal være misfornøjet med, at K. af Danmark har afslaaet at
 ned ham, og skal have forlangt Glyckstad som Retrætested for Gallas's
 du 6. Août. (Fransk.) Negociations secretes de Munster et d'Osnabrug II. 116—17.
 che Friedens - Cantzley III. 361—66.

Den franske Gesandt SERVIENS Skrivelse til d'Avaux, hvori han bebrejder 27. Jull.
 ; selv alene Forstand paa nordiske Forhold, beskylder ham for ikke at
 en danske Krigs Betydning og derved at have forsinket Skridt til dens
 ligt de la Thuilleries Ambassade, samt forsvarer sin Mening om Hert. af
 ndelse til Norden. — 6. Aout. (Fransk.) Negociations secretes de Munster et
 07.

Samtidig Tryk 4 Bl. Latin og Fransk: Negociations secretes de Munster et d'Osnabrug 29. Jull.
 ret urigtigt er angivet som 1643). Gärtner, Westphälische Friedens-Cantzley III. 316—24.

K. CHR. IV. befaler Peder Galt at fordele den Proviant, der var kommet 29. Jull.
 lem Skibene. — (29. Juli.) Brudst. i Bruun, Slaget paa Kolberger Heide S. 150.

K. CHR. IV. befaler Peder Galt at nærme sig den svenske Flaade og 29. Jull.
 g uden at følge den ind i Hullet (c: Kielerfjord). — *Trefoldighed for Chri-*
 ili. Bruun, Slaget paa Kolberger Heide S. 151.

K. CHR. IV. meddeler Kansleren Christen Thomesen Sehested, at den 29. Jull.
 søger at varpe sig ud, men at han haaber at kunne standse den. —
 t. i Bruun, Slaget paa Kolberger Heide S. 150, jvfr. S. 157 Anm.

K. CHR. IV. meddeler Korflts Ulfeld, at han nu er i Færd med at kon- 30. Jull.
 ske Flaade henad Bornholm til og siden vil gaa imod de Geers Flaade.
 rudst. i Bruun, Slaget paa Kolberger Heide S. 155.

K. CHR. IV. befaler Erik Ottesen paa Skibet Patientia at være General- 31. Jull.
 r Peder Galt til Viceadmiral under første Eskadre og Henrik Mund til
 — *Trefoldighed for Christianspris*, 31. Juli. Bruun, Slaget paa Kolberger

JOHAN ADLER SALVIUS's Skrivelse til (de kejserlige Gesandter i Osna- 31. Jull. vel
 fremhæves, at Kejseren og det tydske Rige ikke have noget at gjøre med 10. August.
 Danmark og Sverig. — (10. Août.) (Tydsk.) Udt. i fransk Overs. i Negociations
 r et d'Osnabrug I. 286—87.

1644.

31. Julii.

*17239. GENERALSTATERNES Resolution, hvorefter de nederlandske Skibe, som befinde sig i Sundet for at gaa til de svenske Havne, skulle føres igjennem med Magt af den nederlandske Flaade trods K. af Danmarks Forbud. — *A la Haye*, Mercredi dixième d'Août. (Hollandsk?) Udt. i fransk Overs. i *Negociations secretes de Munster et d'Osnabrug* I. 287.

31. Julii vel
10. Augusti.

*17240. Skrivelse fra EN AF DE NEDERLANDSKE GESANDTER TIL SVERIG, hvorefter dette Rige er gaaet ind paa en Fredsforhandling med Danmark; de selv foreslaa Helsingborg eller Gøteborg til Mødested, medens de la Thuillerie foreslaar Lübeck; de Svenske have sejret over de Danske ved Gøteborg. — *Stockholm*, 10. Août. (Hollandsk?) Udt. i fransk Overs. i *Negociations secretes de Munster et d'Osnabrug* I. 287—88.

Julio.

*17241. Baron DE LISOLAS Skrivelse til Lord Digby, hvori han omtaler, at de Svenske ved deres Indfald i Danmark have hindret Fredsforhandlingerne, da de selv havde udvalgt K. af Danmark til Mægler, meddeler, at Gallas er paa Marschen til Danmark. og fremstiller sin Opfatning af de politiske Forhold i England og paa Fastlandet. — Uden Datum. Udt. p. Fransk i *Revue historique* XXVII. 343—46.

Julio.

*17242. Baron DE LISOLAS Indberetning til Kejseren om K. af Englands politiske Stilling, hvori han udtaler, at hvis Frankrig kom Kongen til Hjælp, vilde dette medføre en Forsoning med K. af Danmark. — Uden Datum. Udt. p. Fransk i *Revue historique* XXVII. 346—48.

1. Augusti.

*17243. Den svenske Rigskansler AXEL OXENSTJERNA meddeler sin Søn Johan Oxenstjerna, at den svenske Regering vil antage den franske og de nederlandske Gesandters Mægling, saafremt Danmark ogsaa antager den; endvidere omtaler han Sammenstødet mellem den svenske og den danske Flaade samt Modstanden mod Grev Valdemar Christians Giftermaal i Rusland. — *Stockholm*, d. 1. Augusti. (Svensk.) Gjerwell, Brev ifrån Axel Oxenstierna till Johan Oxenstierna I, 4. 134—37.

2. Augusti.

*17244. K. CHR. IV. befaler de to af sine tre Eskadrer at forfølge den svenske Flaade ud i Østersøen. — *Trefoldighed for Femern*, d. 2. August. Bruun, Slaget paa Kolberger Heide S. 164—65.

2. Augusti.

*17245. K. CHR. IV. befaler Peder Galt at begive sig til Kjøbenhavn, da han ikke er til Sinds længere at bruge ham paa Flaaden. — (2. August.) Bruun, Slaget paa Kolberger Heide S. 174.

2. Augusti.

*17246. K. CHR. IV. befaler Erik Ottesen at sejle ad Femern til og erfare, hvorhen den svenske Flaade er gaaet, efter at den samme Nat er sejlet ud (af Kielerfjord). — *Trefoldighed for Christianspris*, 2. August. Bruun, Slaget paa Kolberger Heide S. 160.

3. Augusti.

*17247. Dr. CHRISTINAS Brev til Feltmarskalk Gustav Horn; heri berøres Slaget i Kielerfjord, og Dronningen glæder sig over dettes heldige Udfald for den svenske Flaade. — *Stockholm*, (3. August). (Svensk.) Brudst. p. Dansk i Bruun, Slaget paa Kolberger Heide S. 111.

3. Augusti.

*17248. HUGONIS GROTH ad (Johannem Oxenstjernam et Johannem Adlerum Salvium, legatos Svedicos ad pacificationem Osnabrugensem) litteræ, in quibus commemorat, nullum librarium esse, qui sine permissu, quem a cancellario Franciæ impetrare non possit, causas belli Danici recudere audeat. — *Lutetia*, ^{III.}_{XIII.} Augusti. Moser, *Diplomatische u. historische Belustigungen* V. 71—78.

3. Augusti.

*17249. GEORG VON PLETTEBERG beretter Kejser Ferdinand III. om Tilstanden ved Christianspris og om Louis de Geers Flaade. — *Kopenhagen*, ^{3.}_{18.} August. (Tydsk.) Brudst. i Bruun, Slaget paa Kolberger Heide S. 222.

1644.

3. Augusti.

GREVEN AF BRIENNES Skrivelse til de franske Gesandter i Münster, hvori over, at K. af Danmark har modtaget de la Thuilleries og henvist ham til sin Søn og sine Ministre. — *Paris*, le 13. Août. (Fransk.) *Negociations et d'Osnabrug* II. 119—21. Gärtner, *Westphälische Friedens-Cantzley* III. 369—78.

3. Augusti.

Den franske Gesandt SERVIENS Skrivelse til Greven af Brienne, hvori t han ikke har kunnet nægte Salvius at ville udbetale Subsidierne, sammen svenske Hær samler sig for at kæmpe imod den kejserlige Hær, som Holsten. — *Munster*, du 13. Août. (Fransk.) *Negociations secretes de Munster et* — 23. Gärtner, *Westphälische Friedens-Cantzley* III. 379—89.

3. Augusti.

Den franske Gesandt DE LA THUILLERIE skriver til Statssekretæren de la re Forhandlinger med Axel Oxenstjerna, at denne som Hovedpunktet for med Danmark havde betegnet den frie Handel og fordret, at Traktaten en nøjere Fortolkning deraf. — *Stockholm*, 13. Augusti. (Fransk.) Udt. p. Danmarks ydre polit. Historie 1629—1660 II. 440.

6. Augusti.

K. CHR. IV. tilskriver Erik Ottesen om, hvorledes denne skal faa sin oviand udfyldt fra Kjøbenhavn. — *Under Femern*, 6. August. Udt. i Bruun, *ger Heide* S. 165.

7. Augusti.

Fransk Overs. i de Witt, Louis de Geer S. 111—12. Hollandsk Overs. i de Geer, *Lode- vijk* — 78.

7. Augusti.

K. CHR. IV. befaler Erik Ottesen, at han med sex Skibe af sine to sejle til Ystad og søge at ødelægge de dér liggende svenske Skibe. — 7. August. Udt. i Bruun, *Slaget paa Kolberger Heide* S. 165—66.

7. Augusti.

BGM. og RAAD i RINGKJØBING meddele Eric Juul, at der ingen Geværer at Slangbusk medtog alle Musketter og Degener, og at Capitain Anders lførte Lunter og Lod til Middelfar Skanse. — 7. Aug. Frost, *Ringkjøbing*

7. Augusti.

Missive fra den hollandske Resident VAN CRACAUW om Forholdet mellem Nederlandene i Anledning af de Geers Udrustning. — 7. Avg. Udt. p. *Hol- Lodevijk de Geer* S. 77.

8. Augusti.

K. CHR. IV. befaler Erik Ottesen, at han med sine to Eskadrer skal tevnns. — *Under Men*, 8. August. Udt. i Bruun, *Slaget paa Kolberger Heide* S. 166.

8. Augusti

Den franske Gesandt d'AVAUX's Skrivelse til Enkedr. af Frankrig, hvori en Fejltagelse af Servien at tro, at de svenske Tropper, hvis den danske udbrudt, endnu vilde være i Øvre-Tydskland. — 18. Août. (Fransk.) *etes de Munster et d'Osnabrug* I. 107—09.

8. Augusti.

Skrivelse fra Osnabrück, hvori omtales, at Kejseren opfordrer Frank- til at overveje, hvorledes man kan komme K. af Danmark til Hjælp imod *nabrug*, 18. Août. (Fransk.) Udt. i *Negociations secretes de Munster et d'Osnabrug*

9. Augusti.

K. CHR. IV.'s Instrux for Erik Ottesen, hvorefter han med sine to sejle ad Laalands Albue til for at søge Louis de Geers Flaade. — *Trefol- Men*, d. 9. Aug. Bruun, *Slaget paa Kolberger Heide* S. 166.

10. Augusti.

HUGONIS GROTII ad Guilielmum Grotium epistola, in qua reprehendit, is ad Septentrionem mandata timidiora, quam res exigat, habere, et Batavos sionem amittere. — 20. Augusti. Hugonis Grotii *Epistolæ* 1687 S. 970.

1644.

10. Augusti. *17262. HUGONIS GROTH ad Johannem Oxenstjernam et Johannem Adlerum Salvium, legatos Svedicos ad pacificationem Osnabrugensem, litteræ, in quibus commemorat, plerosque qui, Francofurti sint, censere, Monasterii, non Osnabrugæ agendum esse, quod Svedos, Danico bello implicatos, ad tempus seponi velint. — $\frac{X.}{XX.}$ Augusti. Hug. Grothi epistolæ ineditæ 1806 S. 183—88.
10. Augusti. *17263. GEORG VON PLETTEMBERG beretter Kejser Ferdinand III., at Louis de Geers Flaade er sejlet igjennem Sundet, dog ikke uden at blive beskudt, og, at man nu venter, at Kongen vil tilføje den et Nederlag. — *Kopenhagen*, $\frac{1}{10}$. August. (Tydsk.) Brudst. i Bruun, Slaget paa Kolberger Heide S. 222—23.
10. Augusti. *17264. GEORG VON PLETTEMBERG meddeler Rigsvicekansler Grev Kurz Efterretninger om Louis de Geers Flaade og de danske Skibe. — *Kopenhagen*, $\frac{1}{10}$. August. (Tydsk.) Brudst. i Bruun, Slaget paa Kolberger Heide S. 223.
10. Augusti. *17265. Kardinal MAZARINS Skrivelse til de franske Gesandter i Münster, hvori han haaber, at de la Thuillerie vil vide at drage Fordel af Kejserens Misstemning mod K. af Danmark. — *Paris*, ce 20. Août. (Fransk.) *Negociations secretes de Munster et d'Osnabrug* II. 126—27 (hvor Brienne anføres som Udsteder). Gärtner, *Westphälische Friedens-Cantzley* III. 398—404.
11. Augusti. *17266. DITLEV REVENTLOV, tydsk Kansler, underretter Hans Leonard Klein (i Osnabrück) om Kampen i Sundet imod Louis de Geers Flaade. — *Kjøbenhavn*, d. 11. August. (Tydsk.) Brudst. p. Dansk i Bruun, Slaget paa Kolberger Heide S. 169 og 182.
15. Augusti. *17267. Missive fra den hollandske Resident VAN CRACAUW, hvori omtales forskjellige Beslaglæggelser af hollandske Skibe, der fra dansk Side ere foretagne. — 15. Augustus. Udt. p. Hollandsk i de Geer, *Lodevijk de Geer* S. 78—79.
17. Augusti. *17268. HUGONIS GROTH ad Baronem (Johannem) Oxenstjernam epistola, in qua confirmat, Danos Lutetias triumphos rerum inanes misisse, sed putat, iis leve lucrum ex fraude fore. — *Lutetia*, $\frac{1}{17}$. Augusti. Hugonis Grothi Epistolæ 1687 S. 730—31. Hug. Grothi epistolæ ineditæ 1806 S. 192—93.
17. Augusti. *17269. HUGONIS GROTH ad Johannem Oxenstjernam litteræ, in quibus sperat, rem cum Danis minimo cum sanguine transigi posse. — *Lutetia*, $\frac{XVII.}{XXVII.}$ Augusti. Hugonis Grothi Epistolæ 1687 S. 731. Moser, *Diplomatische u. historische Belustigungen* V. 78—79.
17. Augusti. *17270. GEORG VON PLETTEMBERG meddeler Kejser Ferdinand III., at den hollandsk-svenske Flaade er naaet igjennem Sundet og menes at være ved Bornholm, medens den fra Kiel flygtede Flaade er i Stockholm. — *Kopenhagen*, $\frac{1}{17}$. August. (Tydsk.) Brudst. i Bruun, Slaget paa Kolberger Heide S. 223—24; sml. S. 168.
17. Augusti. *17271. GREVEN AF BRIENNES Skrivelse til de franske Gesandter i Münster, hvori han fastholder, at de franske Subsidier til Sverig ikke maa benyttes saaledes, at K. af Danmark har Grund til at beklage sig. — *Paris*, le 27. Août. (Fransk.) Gärtner, *Westphälische Friedens-Cantzley* III. 404—12.
19. Augusti. *17272. HUGONIS GROTH ad Appelboom epistola, in qua credit, si Deus armis classis Svedicæ et Batavicæ junctæ faverit, id Batavis animos ad consilia fortiora additum esse. — *Lutetia*, 29. Augusti. Hugonis Grothi Epistolæ 1687 S. 731.
20. Augusti. *17273. Hert. FREDERIK III. af Gottorps Skrivelse til K. Chr. IV., hvori han fremstiller sin loyale Handlemaade mod ham under Krigen og beder ham for at lette Hvervingen af Tropper om at lade Erkebiskoppen af Bremen rømme Marsklandene samt for-

1644.

- Beboerne af Femern for at betale den kongelige Amtmand i Segeberg de af ham 17000 Rdlr. — *Gottorf*, 20. August. (Tydsk.) Brudst. i Ratjen, Verz. d. Handschrift. d. versitätsbibl. I. 188—90.
17274. Missive fra den hollandske Resident VAN CRACAUW, hvori omtales for- 21. Augustl.
Beslaglæggelser af hollandske Skibe, som fra dansk Side ere foretagne. —
istus. (Hollandsk.) Udt. p. Hollandsk i de Geer, Lodevijk de Geer S. 78—79.
17275. Frost, Ringkjøbing S. 14—15. 23. Augustl.
17275. K. CHR. IV. overdrager Iver Vind paa Kongens Vegne at tiltale Peder 23. Augustl.
li han d. foreg. 30. Juli for Christianspris ikke har forholdt sig efter Ordre. —
I. 23. August. Bruun, Slaget paa Kolberger Heide S. 174.
17276. IVER VINDS Slævning mod Peder Galt og KONGENS og RIGSRAADETS Dom 23-31. Augustl.
le. — Uden Datum. Samtidig Udt. i Bruun, Slaget paa Kolberger Heide S. 175.
17277. GEORG VON PLETTENBERG beretter Grev Trautmansdorf om Flaadernes Be- 24. Augustl.
amt om den af K. Chr. IV. mod en Capitain (Peder Galt) rejste Klage. — *Kopenhagen*,
(Tydsk.) Brudst. i Bruun, Slaget paa Kolberger Heide S. 224, oversat p. Dansk sstds. S. 176.
17278. ENKEDR. AF FRANKRIGS Skrivelse til de franske Gesandter i Münster, 24. Augustl.
haaber paa, at General Torstenson vil slaa den kejserlige Hær i Holsten, og at
ellem Danmark og Sverig maa fremmes derved. — *Paris*, le 3. Septembre.
Negociations secretes de Munster et d'Osnabrug II. 130—31. Gärtner, Westphälische Friedens-
412—17.
17279. Kardinal MAZARINS Skrivelse til de franske Gesandter i Münster, hvori 24. Augustl.
r, at Königsmarcks Fremskridt i Erkestiftet Bremen og Torstensons Afventen af
1 for ham heldig Stilling vil gjøre K. af Danmark mere tilbøjelig til Fred. —
3. Septembre. (Fransk.) Negociations secretes de Munster et d'Osnabrug II. 131—32.
phälische Friedens-Cantzley III. 417—21.
17280. Skrivelse fra DE FRANSKE GESANDTER I MÜNSTER til Greven af Brienne, 24. Augustl.
ntale, at de svenske Gesandter have lovet, at de franske Subsidier ikke skulle
nod K. af Danmark. — *Munster*, du 3. Septembr. (Fransk.) Negociations secretes
d'Osnabrug II. 132—33. Gärtner, Westphälische Friedens-Cantzley III. 422—28.
281. Missive fra den hollandske Resident VAN CRACAUW, hvori omtales 25. Augustl.
s Plan om at opsnappe de Geers Flaade i Sundet. — 25. Avg. (Hollandsk.)
dsk i de Geer, Lodevijk de Geer S. 79.
282. HUGONIS GROTIJ ad Johannem Oxenstjernam et Johannem Adlerum Sal- 28. vel 29.
s Svedicos ad pacificationem Osnabrugensem, litteræ, in quibus commemorat, se Augustl.
nensi et legato Veneto causas belli in regem Daniæ exposuisse. — *Lutetiæ*,
I. (I) Hug. Grotii epistolæ ineditæ 1806 S. 193—97.
- I. Fridericia, Danmarks ydre polit. Historie 1629—1660 II. 440. 31. Augustl.
17283. HUGONIS GROTIJ ad Johannem Oxenstjernam et Johannem Adlerum Sal- 31. Augustl.
s Svedicos ad pacificationem Osnabrugensem, litteræ, in quibus commemorat,
m omnem Jutiam et Holsatiam dereliquisse. — *Lutetiæ*, ^{XXXI. Aug.} X. Sept. Hug. Grotii
1806 S. 198—203.
84. HUGO GROTIUS's Skrivelse til hans Svoger Reigersbergen, hvori han be- 31. Augustl.
olland ikke har benyttet den svenske Krig til at faa sin gamle Frihed i
— 10. Septbr. (Hollandsk.) Brudst. i Brandt og Cattenburgh, Hist. van het Leven
de Groot II. 863—64.

1644.

31. Augustl. *17285. Skrivelse fra DE FRANSKE GESANDTER I MÜNSTER til Greven af Brienne, hvori de omtale Torstensons Udmarsch af Danmark samt den kejserlige General Gallas's og de Danskes gjensidige Klager over hinanden. — *Münster*, du 10. Septembre. (Fransk.) *Negociations secretes de Munster et d'Osnabrug* II. 135—36. Gärtner, *Westphälische Friedens-Cantzley* III. 432—39.
2. Septbr. *17286. K. CHR. IV. overdrager det ved Peder Galts Død ledigblevne Kanonikat i Lunde Domkirke til Hofprædikanten, Dr. Jakob Matthisen. — (2. September.) Brudst. i Bruun, *Slaget paa Kolberger Heide* S. 186.
3. Septbr. 9045. Særtr. af Forordn.
3. Septbr. *17287. K. CHR. IV.'s Instrux for Rigmarsken Anders Bille. Indtil Kongen kommer over til ham, hvad snarlig vil ske, skal han gjøre Fjenden det meste Afbræk uden dog at lade det komme til en Hovedaktion. — 3. September. Meidell, *Bille-Ettenes Hist.* II. 429.
3. Septbr. *17288. HUGONIS GROTIJ ad Guilielmum Grotium epistola, in qua putat, Batavos tandem moræ suæ et gratificationis erga Danos peccata correcturos esse, nisi apud omnes gentes ignaviæ nota affecti esse velint. — 13. Septembris. Hugonis Grotii *Epistolæ* 1687 S. 971.
5. Septbr. *17289. K. CHR. IV. skriver til Raadet i Lübeck, at han igjen har tilladt Byen frit at handle paa Byerne ved Østersøen, dog maa der ikke tilføres Svenskerne Munition osv. — 5. Sept. (Tydsk.) Udt i *Zeitschr. f. lüb. Gesch.* III. 410—11.
7. Septbr. *17290. HUGONIS GROTIJ ad Appelboom epistola, in qua sperat, Batavos, si par æqua cum Danis obtineri non possit, ad societatem cum Svecis venturos esse. — *Luletia*, 17. Septembris. Hugonis Grotii *Epistolæ* 1687 S. 731.
7. Septbr. *17291. HUGONIS GROTIJ ad Guilielmum Grotium epistola, in qua refert, Brandenburgicum præter Gallos et Batavos conciliatorem pacis inter Svedos et Danos fore. — *Luletia*, 17. Septembris. Hugonis Grotii *Epistolæ* 1687 S. 971.
7. vel 17. Septbr. *17292. JOH. v. LÖBEN tilskriver Kurf. Frederik Wilhelm af Brandenburg, at Kejseren ikke vil holde Overenskomsten med Danmark, at den ene Part ikke maa slutte Fred uden den andens Villie, da man ingen Tillid mere har til, at Danmark kan udrette noget. — *Ebersdorf*, 17. Sept. (Tydsk.) *Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg* I. 882—84.
7. Septbr. *17293. Den nederlandske Resident i Hamburg HENDRIK SCHRASSERT meddeler Generalstaterne, at Oberst Wrangel er rykket tilbage over Elben igjen og maaske vil benytte sig af, at Kongen har trukket de fleste Folk bort til Malmøs Undsætning; de Svenske stole paa de Danskes Eftergivenhed, skjøndt de foreløbigt ikke synes tilbøjelige til at rette sig efter Generalstaternes og Frankrigs Mægling. — *Hamburch*, d. 17. Septemb. (Hollandsk.) *Kronijk van het hist. Genootschap te Utrecht* 4. Serie 17. Jaarg. S. 358—59.
7. Septbr. *17294. Skrivelse fra DE FRANSKE GESANDTER I MÜNSTER til Enkedr. af Frankrig, hvori de meddele, at Udtalelserne af K. af Danmarks Sekretær Klem (Klein), der er paa Vejen til Osnabrück, gaa ud paa, at Kongen ikke længere gjør Fordring paa at være Fredsmægler og ikke ønsker sine Stridspunkter med Sverig henviste til Fredskongressen, men paa den anden Side tror sig i Stand til at føre Krigen over paa svensk Grund. — *Münster*, du 17. Septembre. (Fransk.) *Negociations secretes de Munster et d'Osnabrug* II. 138—39. Gärtner, *Westphälische Friedens-Cantzley* III. 446—52.
9. Septbr. *17295. Den svenske Rigskansler AXEL OXENSTJERNA meddeler sin Søn Johan Oxenstjerna om Gallas's Udmarsch af Holsten, den danske Konges Samling af Tropper i

1644.

- Hannibal Sehesteds Tilbagetog, den svenske Flaades Operationer samt det danske — *Stockholm*, d. 9. Sept. (Svensk.) Glærowell, *Bref ifrån Axel Oxenstierna till Johan* 1, 4. 137—40.
17296. Beretning om, hvad de to Kongerigers Komite har foretaget sig. Bl. a. 10. Septbr. meddelt Underhuset, at Instruxerne for de Mænd, som skulle rejse til K. af Danmark ere blevne bekendtgjorte, da de kun angik Handelen, men dette kan ske, hvis stemmer det. — 10. Sept. (Engelsk.) *State Papers. Dom. Ser. 1644 S. 487—89.*
17297. Beretning om, hvad de to Kongerigers Komite har foretaget sig. Bl. a. 11. Septbr. vedt for de Mænd, der som Repræsentanter for to Handelskompagnier skulle sendes Danmark; blevet meddelt Underhuset. — 11. Sept. (Engelsk.) *State Papers. Dom. Ser. 1644 S. 492—93.*
17298. HUGONIS GROTH ad Appelboom epistola, in qua sperat, Batavos, si clas- 12 Septbr. sus successus adfuerit, consilia cum Svecis pro libero maris usu, nisi celeriter eos Danosque pax fiat, juncturos esse. — *Lutetiae*, 22. Septembris. Hugonis Grotii 17 S. 731—32.
7299. DET ENGELSKE PARLAMENTS Instrux for Richard Jenks og Thomas Skinner 13. Septbr. Forhandlinger med K. af Danmark om Handelsforhold. — (18/9.) (Engelsk.) i *Firth report of the royal commission on historical manuscripts S. 26.*
7300. HUGONIS GROTH ad Guilielmum Grotium epistola, in qua scribit, super 14. Septbr. cis videndum esse, utrum apud Batavos quæ publico expediant, an vis factionis sit. — 24. Septembris. Hugonis Grotii *Epistolæ 1687 S. 971.*
7301. CHRISTIAN BUNCKE skriver til Dr. Joachim Jungius, at General Torstenson 16. Septbr. kom til Helmstädt med hele sin Hær, den Del undtagen, som igjen skal være til Holsten, og den næste Morgen drog videre til Bispedømmet Halberstadt. — 1. 16. Sept. (Tydsk.) *Avé-Lallemant, Des Dr. Joach. Jungius Briefwechsel S. 391—93.*
7302. Hert. FREDERIK III. af Gottorps Instrux for sin Landkansler Dr. Henrik 17. Septbr. paa hans Sendelse til K. Chr. IV. og den udvalgte Konge, hvorefter han re Kongen til at give Erkebiskoppen af Bremen bestemt Ordre til at rømme de, samt meddele ham, at en svensk Hærafdeling under Oberst Wrangel atter end i Landet, mod hvilken Hertugen ikke kan gjøre Modstand. -- *Gottorf*, (Tydsk.) *Brudst. i Ratjen, Verz. d. Handschrift. d. Kieler Universitätsbibl. I. 190. Udt. i d. schlesw.-holst.-lauenb. Gesellschaft f. vaterländ. Geschichte II, 2. 129.*
7303. Defensio curæ febris Petechialis D. Georgii Krugkii adhibitæ in nobilem 17. Septbr. elem Bruske. — *Hafniæ*, 17. Septembr. *Bartholini Cista Medica S. 444—57.*
7304. DET ENGELSKE PARLAMENT (Lord Grey of Wark for Overhuset, Lenthall 17. Septbr. set) skriver til K. Chr. IV. med Kreditiv for Rich. Jenks og Thomas Skynner jøbmændenes Klager. — 17. Sept. Udt. p. Eng. i *Macray, Third Report S. 61.*
7305. CORFITS ULFELDS Befaling til Fyrforvalteren paa Skagen Peder Jensen, 18. Septbr. at Flid skal vedligeholde Fyringen. — 18/9. Udt. i *Saml. t. Jydske Hist. og Topogr.*
7306. Rothe, Brave danske Mænd og Qvinders berømmelige Eftermæle II. 415—16. 19. Septbr.
7306. HANS RODE meddeler Cassiano dal Pozzo i Rom forskellige Efterret- 20. Septbr. laget under Femern, hvori Ejler Ulfeld faldt og K. Chr. IV. blev let saaret. 30. September). (Italiensk?) *Brudst. p. Dansk i Bruun, Slaget paa Kolberger Heide*

Saml. t. Jydske Hist. og Topogr. IV. 225—26.

21. Septbr.

- 1644.
21. Septbr. *17307. K. CHR. IV.'s aabne Brev, at al Tilførsel til Lejren for Malmø skal passere toldfrit. — *Vort Feldt Lejer for Malmø*, d. 21. Septembr. Særtr. af Forordn.
21. Septbr. *17308. Hert. FREDERIK III. af Gottorps Biinstrux for Landkansler Heinrich von Hatten paa hans Sendelse til K. Chr. IV., hvem han skal forestille, at Hertugen ikke ret ved, om han ved Regeringens Vexling skal modtage Bestyrelsen ogsaa af de militære Sager, da man hidtil ikke har givet ham Del i Krigsraadsslagningerne; Erkebiskop Frederik har i Marsklandene gjort Indgreb i hans Autoritet. — 21. Sept. (Tydsk.) Udt. i *Qvellensamml. d. schlesw.-holst.-lauenb. Gesellschaft f. vaterländ. Geschichte* II. 2. 129.
21. Septbr. *17309. HUGONIS GROTH ad Guilielmum Grotium epistola, in qua existimat, propter victorias Torstensonii et maritimas Dani magis quam Svecorum interesse, pacem in illis locis constitui. — 1. Octobris. Hugonis Grotii Epistolæ 1687 S. 972.
21. Septbr. *17310. HUGONIS GROTH ad Johannem Oxenstjernam litteræ, in quibus narrat, se intellexisse, quasdam obsidiones a Danis derelictas esse. — *Lutetia*, ^{XXI. Sept.} _{I. Octob.} Hug. Grotii epistolæ ineditæ 1806 S. 207—08.
21. Septbr. *17311. HUGONIS GROTH ad Johannem Oxenstjernam et Johannem Adlerum Salviuum, legatos Svedicos ad pacificationem Osnabrugensem, litteræ, in quibus usum classis Svedicæ in Americæ partibus, si citius quam existimetur pax cum Danis fiat, commemorat. — *Lutetia*, ^{XXI. Septembris.} _{I. Octobris.} Hug. Grotii epistolæ ineditæ 1806 S. 208—12.
21. Septbr. *17312. GREVEN AF BRIENNES Skrivelse til de franske Gesandter, hvori han meddeler dem, at de la Thuillerie er misfornejet med sin Modtagelse hos K. af Danmark, der er stolt af en Sejr til Søes og troer sig i Stand til at kunne forjage de Svenske fra sit Land. — *Fontainebleau*, le 1. Octobre. (Fransk.) *Negociations secretes de Munster et d'Osnabrug* II. 127—29. Gärtner, *Westphälische Friedens-Cantzley* III. 477—86.
21. Septbr. *17313. Skrivelse fra DE FRANSKE GESANDTER I MÜNSTER til Greven af Brienne, hvori de, som Modsætning til Generalstaternes Gesandters Holdning ved Fredskongressen, omtale, hvorledes de la Thuillerie ikke har taget i Betænkning at lade dem deltage i Forhandlingerne med Danmark. — *Munster*, du 1. Octobre. (Fransk.) *Negociations secretes de Munster et d'Osnabrug* II. 144—46. Gärtner, *Westphälische Friedens-Cantzley* III. 487—95.
22. Septbr. *17314. K. AF DANMARKS Resolution til den kejserlige Raad Georg von Plettenberg, hvori han erklærer ikke at have noget imod, at der skrides til Udvexling af Fuldmagter og Begyndelse af Hovedforhandlingerne i Osnabrück, dog at hans Interesser ikke forglemmes; han beklager, at de Kejserlige ikke have forhindret de Svenske fra paany at trænge ind i Holsten. — *Schloss Malmoe*, d. 22. Sept. (Tydsk.) Gärtner, *Westphälische Friedens-Cantzley* III. 457—59.
26. Septbr. *17315. SENTENTIA FACULTATIS MEDICÆ curæ Georgii Krugkii in Abelem Bruske, in qua professores deprehendunt eum ex methodo morbi istius curam instituisse. — *Hafnia in consistorio*, 26. Septbr. Bartholini *Cista Medica* S. 458.
28. Septbr. *17316. HUGONIS GROTH ad Appelboom epistola, in qua deplorat, Batavos, quasi nulla futuri cura, brevi omnia vetera cogitata regi Daniæ reditura et vindictæ cupiditatem etiam accessuram esse, non considerare; credit, Gallos Svecos quovis modo ab bello Danico expeditos videre velle. — *Lutetia*, 8. Octobris. Hugonis Grotii Epistolæ 1687 S. 732.

1644.

17317. HUGONIS GROTH ad Guilielmum Grotium epistola, in qua commemorat, qua omnia a senatoribus Daniæ exspectare. — 8. Octobris. Hugonis Grotii Epistolæ 2. 28. Septbr.

17318. GREVEN AF BRIENNES Skrivelse til de franske Gesandter i Münster, hvori leler dem, at Danmark og Sverig have antaget Frankrigs og Generalstaternes — *Fontainebleau*, le 8. Octobre. (Fransk.) *Negociations secretes de Munster et d'Osnaburg* 47. Gärtner, *Westphälische Friedens-Cantzley* III. 496—500. 28. Septbr.

17319. K. CHR. IV.'s Befaling, at Hr. Thage Thott skal lade begrave en af de n var tilforordnet at »berge« Kongen i hans Stol. — *Aff worisz hoffuit quarteer up*, d. 30. Septembris. Aarsberetn. fra Gehelmearch. VI, Till. S. 28. 30. Septbr.

7320. Den franske Gesandt d'AVAUXS Erklæring, hvori han beskylder sin Collega r at have overdrevet Betydningen af den svensk-danske Krig og forsvarer sin llemaade. — Uden Datum. (Fransk.) *Negociations secretes de Munster et d'Osnabrug* Septembri?

7321. THOMÆ JOANNIS BANGII ad Gerardum Joannem Vossium epistola, in qua i scriptum filii ejus Dionysii Vossii laudat et Nicolaum Matthiæ juvenem com- 1. Octobr.
- *Havniæ*, Kal. Oct. Ger. Joan. Vossii Epistolæ II. 296.

7322. Missive fra den hollandske Resident VAN CRACAUW, hvori omtales for- 1. Octobr.
eslaglæggelser af hollandske Skibe, som fra dansk Side ere foretagne. —
(Hollandsk.) Udt. p. Hollandsk i de Geer, *Lodevijk de Geer* S. 78—79.

57. Latin og Fransk: *Negociations secretes de Munster et d'Osnabrug* I. 304—07. Gärtner, 4. Octobr.
- *Friedens-Cantzley* III. 501—07. Arckenholtz, *Mémoires concern. Christine, reine de Suède* II.
- 25—27.

323. Regnskab over Udgifterne ved Oele Hannsens Begravelse, en af Kon- 4. Octobr.
sahr. Karle. — *Actum Mallmœhuusz*, d. 4. Octobris. Aarsberetn. fra Gehelmearch.
I.

324. HUGONIS GROTH ad Appelboom epistola, in qua non miratur, Batavos a 5. Octobr
ad pacem conciliandam admitti, quum Wittenittius post magna impendia
erit, ne hoc quidem impetrato, ut Batavorum mercatorum navibus in Svediam
— *Lutetiæ*, 15. Octobris. Hugonis Grotii Epistolæ 1687 S. 732. Brudat. p. Hollandsk i
tenburgh, *Hist. van het Leven des Heeren Huig de Groot* II. 364.

325. HUGONIS GROTH ad Rosenhan epistola, in qua timet, ne bellum contra 5. Octobr.
minus, quam initio prudentes crediderint, futurum sit, quia Batavorum negligentia
ita inflaverit, ut, nisi magno Svedorum ictu is tumor dissecetur, vix sanitatem
esse videatur. — *Lutetiæ*, 15. Octobris. Hugonis Grotii Epistolæ 1687 S. 732.

326. STEPHANUS JOHANNIS STEPHANIUS, professor, ad Olauum Wormium de 6. Octobr.
ia Spelmanni, Alfricum, quem Joannes Balæus archiepiscopum Cantuariensem
m esse prologi in Saxonem contententis, scribit. — *Soræ*, a. d. 6. Octobris.
II. 254—55.

27. REKTOR og PROFESSORER bede Kansleren om at udvirke kongeligt Forbud 7. Octobr.
ns Indvaanere mod at antage fremmede Studenter til Pædagoger, førend de
g indskrive hos Rektor. — Uden Datum. Ny kirkehist. Saml. III. 218—19.

28. RECTORIS et PROFESSORUM de disputatione M. Johannis Zoegæ pro ob- 8. Octobr.
ssione logica sententia, domino cancellario data. — *Hafniæ*, VIII. Octobr.
R. V. 15.

1644.

8. Octobr. *17329. Dr. CHRISTINA af Sverigs Proposition til Sverigs Riges Stænder, hvori vidtløftig refereres Aarsagerne til Krigen med Danmark og dennes Fremgang samt fordres Bevillinger til Fortsættelsen deraf. — *Stockholm*, d. 8. Octobris. (Svensk.) Sveriges Ridder-skaps och Adels Riksdags-Protokoll II. 380—84.
12. Octobr. *17330. K. CHR. IV.'s Skrivelse til Tolderne i Sundet, hvorved han befaler dem for Fremtiden kun at tage samme Told af Franskmænd som af Hollændere. — 12. Octbr. Udt. i Fridericia, Danmarks ydre polit. Historie 1629—1660 II. 444.
12. Octobr. *17331. HUGONIS GROTH ad Appelboom epistola, in qua existimat, regem Danie, si, ut sane videatur, a pace alienus sit, forte malum, quod sibi imputet, habiturum esse; commemorat, multos Tychonis Brahæ vaticinia ad exitum currere existimare. — *Lutetia*, 22. Octobris. Hugonis Grotii Epistolæ 1687 S. 732.
12. Octobr. *17332. HUGONIS GROTH ad Guilielmum Grotium epistola, in qua commemorat, Danum a pace satis aversum esse, quanquam non habeat secunda, quæ jactet. — *Lutetia*, 22. Octobris. Hugonis Grotii Epistolæ 1687 S. 973.
12. Octobr. *17333. GREVEN AF BRIENNES Skrivelse til de franske Gesandter i Münster, hvori han omtaler, at Frankrigs og Generalstaternes Fredsmægling er antagen af Danmark og udbeder sig deres Betænkning, om Frankrig bør overtage en Garanti for den eventuelle Fred. — *Fontainebleau*, le 22. Octobre. (Fransk.) Negociations secretes de Munster et d'Osnabrug II. 161—62. Gärtner, Westphälische Friedens-Cantzley III. 568—77.
12. Octobr. *17334. Skrivelse fra DE FRANSKE GESANDTER I MÜNSTER til Greven af Brienne, hvori deres Iver for at arbejde paa Udsoningen mellem Danmark og Sverig omtales. — *Munster*, du 22. Octobre. (Fransk.) Negociations secretes de Munster et d'Osnabrug II. 157—60. Gärtner, Westphälische Friedens-Cantzley III. 554—67.
19. Octobr. *17335. K. CHR. IV.'s Brev til Rigshofmesteren Corfitz Ulfeldt, hvori han, trods den Ulykke der har ramt Flaaden, udtaler sin Tillid til Gud og Fremtiden. — 19. Octbr. Brudst. i Fridericia, Danmark ydre polit. Historie 1629—1660 II. 445.
19. Octobr. *17336. HUGONIS GROTH ad Appelboom epistola, in qua commemorat, belli vices ad Malmogium et Gothiburgum adhuc alternare. — *Lutetia*, 29. Octobris. Hugonis Grotii Epistolæ 1687 S. 732.
19. Octobr. *17337. HUGONIS GROTH ad Johannem Oxenstjernam et Johannem Adlerum Salvium, legatos Svedicos ad pacificationem Osnabrugensem, litteræ, in quibus scribit se reginæ Galliæ res Svecicas in Holsatia, Scania, Norwagia exsecutum esse; commemorat, comitem Briennium dixisse, Tuillerium scribere, credi Danum cum Polono se ad bellum contra Moscovitam propter captivitatem comitis Waldomari parare. — *Lutetia*, ^{XIX.}/_{XXIX.} Octobris. Hug. Grotii epistolæ ineditæ 1806 S. 224—29.
19. Octobr. *17338. GEORG VON PLETTEBERG beretter Rigsvicekansler Grev Kurz om den danske Flaades Nederlag d. 23. (13.) Octbr., hvorefter Svenskerne ere i Stand til at afbryde Forbindelsen mellem Skaane og Øerne. — *Kopenhagen*, ^{18.}/_{29.} October. (Tydsk.) Brudst. i Bruun, Slaget paa Kolberger Heide S. 224—25.
24. Octobr. *17339. STEPHANUS JOHANNIS STEPHANIUS, professor, ad Olaum Wormium scribit Ælfricum, testibus Balæo et ipso Spelmanno, anno 1006 mortuum, prologum in historiam Saxonis scribere non potuisse, scripsisse autem de Saxonica Grammatica; motum animi ob navalem victoriam Svecorum testatur. — *Soræ*, a. d. 24. Octobris. *Danske Saml.* III. 255—56.

1644.

Hert. FREDERIK, Erkebiskop af Bremen, meddeler K. Chr. IV., at han med sin Hær at kunne afmarschere til en fast Plads (Kiel), hvorfra han den videre Fremgang. — *Lyksborg*, d. 26. Oktober. (Tydsk.) Udt. og Meddell. Fra Enevældens Dæmring S. 6.

26. Octobr.

HUGONIS GROTII ad Appelboom epistola, in qua, quo in loco conciliatores nendeburgici, Batavici se habituri sint, dum Calmariae sint Svedici, Danici re desiderat; sperat, aquam, prius quam gelascat, Svecis propitiam fore. vembris. Hugonis Grotii Epistolæ 1687 S. 733.

26. Octobr.

HUGONIS GROTII ad Guilielmum Grotium epistola, in qua refert, cancellariæ inter legatos, qui ad pacem cum Dano faciendam mandata habeant, 5. Novembris. Hugonis Grotii Epistolæ 1687 S. 973.

26. Octobr.

GREVEN AF BRIENNES Skrivelse til de franske Gesandter i Münster, hvori den franske Regering er tilbøjelig til at overtage en Garanti for Freden og Sverig, naar dette Rige anmoder dem derom; den danske Rigshofde la Thuillierie forstaa, at Danmark ønsker et nøje Forbund med Frank- 5. Novembre. (Fransk.) Negociations secretes de Munster et d'Osnabrug II. Westphällsche Friedens-Cantzley III. 595—602.

26. Octobr.

Skrivelse fra DE FRANSKE GESANDTER I MÜNSTER til Greven af Brienne, e den franske Regering at overtage den af Danmark ønskede Garanti for med Sverig. — *Munster*, du 5. Novembre. (Fransk.) Negociations secretes abrug II. 166—70. Gärtner, Westphällsche Friedens-Cantzley III. 604—21. lange, Christ. IV.'s Hist. S. 1265.

26. Octobr.

Forestilling fra RICH. JENCKS og THOMAS SKYNNER til K. Chr. IV. angaaende Lager. — *Copenh.*, 28. Oct. (Tydsk.) Udt. p. Eng. i Macray, Third Report S. 61. de Breve og Forestillinger af 6. Dec. 1644, 3. og 18. Februar, 26. Marts, 7. og 11. April

28. Octobr.

28. Octobr.

Jdt. p. Dansk i Slange, Christ. IV.'s Hist. S. 1281—82. Brudst. i Wieselgreen, De la Jvfr. Fridericia, Danmarks ydre polit. Historie 1629—1660 II. 446.

29. Octobr.

K. CHR. IV.'s Skrivelse til sin Søn Hert. Frederik, hvori han beklager den trods de Danskes Overmagt i Tal faar Lov til i Hærens nære Paasyn Behag. — 29. Oktober. Brudst. i Meldell, Fra Enevældens Dæmring S. 8—9.

29. Octobr.

SVERIGS RIGES RIDDERSKABS OG ADELS Svar paa Dr. Christinas Propositioner, hvorved (i 2den Post) bevilges Bidrag til Fortsættelsen af Krigen mod ockholm, d. 29. Oct. (Svensk.) Sveriges Ridderskaps och Adels Riksdags-Protokoll

29. Octobr.

AUGUSTI BUCHNERI ad Henricum à Frisen litteræ, in quibus eum rogat, rem hortetur, ut filium suum Johannem in Holsatiam ducat, vel ipse minor vel alteri hero traditurus. — D. XXX. Octobris. Aug. Buchneri epistolæ

30. Octobr.

HUGONIS GROTII ad Appelboom epistola, in qua nuntios de classe Svedica lii Hornii rebus desiderat judicatque, Batavos hoc anno res Danorum, s infestissimos, magis quam suas egisse. — *Lutetia*, 12. Nov. Hugonis 37 S. 734.

2. Novbr.

HUGONIS GROTII ad Johannem Oxenstjernam et Johannem Adlerum Salvedicos ad pacificationem Osnabrugensem, litteræ, in quibus commemorat,

2. Novbr.

1644.

dici Galliam regi Daniæ millionem Francicarum librarum obtulisse, ut pacem faciat cum Svedis. — *Lutetiæ*, $\frac{II.}{XII.}$ Novembris. Hug. Grotii epistolæ ineditæ 1806 S. 238—40.

4. Novbr. *17351. SVERIGS RIGES RIDDESKAB OG ADEL bevilger et yderligere Bidrag (end i Svaret af 29. Octobr.) til Fortsættelsen af Krigen med Danmark. — *Stockholm*, (4.) November. (Svensk.) Sveriges Ridderskaps och Adels Riksdags-Protokoll III. 400—02.
5. Novbr. 9068. Jvfr. Fridericia, Danmarks ydre polit. Historie 1629—1660 II. 446.
9. Novbr. *17352. HUGONIS GROTHII ad Appelboom epistola, in qua Danorum maritima clade gaudet, sed Batavorum modum in causa septentrionali agendi reprehendit. — *Lutetiæ*, 19. Novembris. Hugonis Grotii Epistola 1687 S. 735.
9. Novbr. *17353. HUGONIS GROTHII ad Vicquefortium epistola, in qua sperat, Svecos post victoriam maritimam magnam præcipuas Danici imperii insulas intraturos esse. — *Lutetiæ*, 19. Novembris. Hugonis Grotii Epistolæ 1687 S. 734.
9. Novbr. *17354. GREVEN AF BRIENNES Skrivelse til de franske Gesandter i Münster, hvori han fremhæver Nødvendigheden af at fremskynde Freden i Norden, for at ikke K. af Danmarks Nederlag skal gøre Sverig mere umedgjærligt. — *Paris*, le 19. Novembre. (Fransk.) Negociations secretes de Munster et d'Osnabrug II. 175. Gärtner, Westphälische Friedens-Cantzley III. 670—73.
12. Novbr. *17355. KURF. AF BRANDENBURGS Skrivelse til Kurf. af Mainz, Köln, Bavern og Sachsen, hvori han udvikler Grundene til, at hans Gesandt paa Rigsdagen i Frankfurt ikke har underskrevet den af Kurfyrsteraadet til K. af Danmark afsendte Skrivelse. — *Colln a. d. Spree*, 12. Nov. (Tydsk.) Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg I. 856—57.
15. Novbr. *17356. HUGONIS GROTHII ad Vicquefortium epistola, in qua victoria maritima Svecica gaudet declaratque, dierum aliquot inducias in Scania per Gallos et Batavos legatos effectas sibi spem aliquam de pace in illis locis dare. — *Lutetiæ*, 25. Novembris. Hugonis Grotii Epistolæ 1687 S. 735.
16. Novbr. *17357. HUGONIS GROTHII ad (Johannem) Oxenstjernam, epistola, in qua res Svecicas mari prosperas, in Scania non malas appellat. — *Lutetiæ*, $\frac{1}{2}^{\frac{6}{8}}$ Novembris. Hugonis Grotii Epistolæ 1687 S. 735—36.
16. Novbr. *17358. HUGONIS GROTHII ad Rosenhan epistola, in qua sperat, Svecorum felicitatem maritimam iis effectus daturam esse, priusquam maris usum hiems præcluserit. — *Lutetiæ*, $\frac{1}{2}^{\frac{6}{8}}$ Novembris. Hugonis Grotii Epistolæ 1687 S. 736.
16. Novbr. *17359. DE PAA RIGSDEPUTATIONS DAGEN I FRANKFURT FORSAMLEDE KURFYRSTELIGE OG FYRSTELIGE GESANDTER opfordre K. af Danmark til ikke at indlade sig paa nogen Partikulærtraktat med Sverig, men holde fast ved Alliancen med Kejseren. — *Frankfurth*, d. 26. Nov. (Tydsk.) Gärtner, Westphälische Friedens-Cantzley III. 729—35. Udt. p. Dansk i Slange Christ. IV.'s Hist. S. 1283
16. Novbr. *17360. GREVEN AF BRIENNES Skrivelse til de franske Gesandter i Münster, hvori han omtaler, at de la Thuillerie har Ordre til kun i yderste Nødsfald, hvis Freden mellem Danmark og Sverig ikke kan opnaas paa anden Maade, at lade den franske Regering overtage en Garanti for den. — *Paris*, le 26. Novembre. (Fransk.) Gärtner, Westphälische Friedens-Cantzley III. 714—29.
16. Novbr. *17361. Skrivelse fra DE FRANSKE GESANDTER I MÜNSTER til Greven af Brienne, hvori de skarpt bedømme K. af Danmarks lidenskabelige og upaalidelige Politik og derfor

1644.

ørre Tilnærmelse til ham eller en Garanti for hans eventuelle Fred med
, du 26. Novembre. (Fransk.) Gärtner, Westphälische Friedens-Cautsley III.

Dansk i Fridericia, Danmarks ydre polit. Historie 1629—1660 II. 434.

K. CHR. IV. befaler Rigsmarsken Anders Bille at undsætte Pr. Frederik 19. Novbr.
'odfolk og Rytteri, han kan undvære fra Fyen. — 19. Novbr. Brudst. i
ens Dæmring S. 7.

K. CHR. IV. befaler Erich Grubbe at angive, hvor vidt Sagen mod 19. Novbr.
en var kommen, da Fjenderne brøde ind i Landet. — *Haffn.*, 19. No-
bertz, Aktst. vedk. Aarhus II. 110.

Den svenske Rigskansler AXEL OXENSTJERNAS Skrivelse til sin Søn Johan 21. Novbr.
i han omtaler den Byrde, den danske Krig og Fredsforhandling paalægger
lanske Bestræbelser for at vinde Polen. — *Stockholm*, d. 21. Novemb.
I, Bref Ifrån Axel Oxenstierna till Johan Oxenstierna I, 4. 141—47.

HUGONIS GROTII ad Appelboom epistola, in qua successus in Dania 23. Novbr.
detque, quod Danus fretum Orisundæ compedibus liberavit et sic posses-
sionis aliquatenus adjudicavit. — *Lutetia*, 3. Decemb. Hugonis Grotii Epistolæ

Hert. FREDERIK, Erkebiskop af Bremen, anmoder Rigsmarsken Anders 26. Novbr.
ddele, hvor stor en Styrke han kan ofre til den paatænkte Forening af
erlader ham at bestemme Mødestedet. — *Lyksborg*, 26. November. (Tydsk.)
Dansk i Meidell, Fra Enevældens Dæmring S. 7-8.

K. CHR. IV. skriver til K. Karl I, at da han hører, at flere af hans 27. Novbr.
ge i Havn, sender han Sir John Henderson for at anmode om dem til at
ke Flaade. — 27. Nov. (Latin.) Udt. p. Eng. i Macray, Third Report S. 74.

K. CHR. IV. skriver til Jarl Patrick Ruthven og beder ham om at støtte 27. Novbr.
nodning. — 27. Nov. (Latin.) Udt. p. Eng. i Macray, Third Report S. 74.

Den svenske Rigskansler AXEL OXENSTJERNAS Skrivelse til sin Søn Johan 28. Novbr.
ori han omtaler, at Anders Bergenfelt er død i Landskrone i Skaane. —
. Novembris. (Svensk.) Gierwell, Bref Ifrån Axel Oxenstierna till Johan Oxenstierna

Wolf, Journal for Politik 1825 IV. 234—35. Mands, Folkesygdommens og Sundheds- 30. Novbr.
mark S. 359—60.

K. CHR. IV.'s Instrux for Sir John Henderson, som skal forlange 8 fuldt 30. Novbr.
efter Traktaten af 1621, og tillige 4000 skotske Soldater; kunne de sidste
han undersøge, om Soldater kunne hverves billigere i Skotland end i
30. Nov. (Latin.) Udt. p. Eng. i Macray, Third Report S. 74.

HUGONIS GROTII ad Appelboom epistola, in qua Mareschalli Hornii vic- 30. Novbr.
acis cum Danis gaudet. — *Lutetia*, 10. Decembr. Hugonis Grotii Epistolæ

K. CHR. IV. fritager Malmøs Borgerskab for al Skat, Told og Sise i 3. Decbr.
benhaffns Slott, d. 3 decembris. Saml. till Skånes hist. 1873 S. 41.

Tillføjelser i Sveriges Ridderskabs och Adels Riksdags Protokoll III. 406—07.

7. Decbr.

HUGONIS GROTII ad Appelboom epistola, in qua expectat, an per hæc 7. Decbr.
in Scania aliquid proficere possit Mareschallus Hornius, et an Wrangelius
ia coeuntium copias intercipere possit. — *Lutetia*, 17. Decembris. Hugonis
87 S. 737.

1644.

7. Decbr. *17374. HUGONIS GROTII ad Vicquefortium epistola, in qua putat, hiberna in Scania Svedis quam Danis meliora fore, viamque illam mediam Ordinum foederatorum in bello inter Svedos et Danos reprehendit. — *Lutetiae*, 17. Decembris. Hugonis Grotii Epistolæ 1687 S. 737—38.
10. Decbr. *17375. K. CHR. IV. skriver til Pr. Karl af Wales og beder ham om at støtte Hendersons Anmodning. — 10. Dec. (Latin.) Udt. p. Eng. i Macray, Third Report S. 74.
11. Decbr. *17376. Hert. FREDERIK, Erkebiskop af Bremen, skriver til Kongen, at han med sin Hær er ankommen til Flensborg; han giver Meddelelse om sin og Fjendens Styrke. — 11. December. (Tydsk.) Udt. og Brudst. p. Dansk i Meidell, Fra Enevældens Dæmring S. 16.
11. Decbr. *17377. Rigsmarsken ANDERS BILLES Skrivelse til Hert. Frederik, i hvilken han udtaler sin Glæde over, at den »attraaede Konjunktion« i Morgen kan blive iværksat mellem Haderslev og Kolding. — 11. Decbr. (Tydsk.) Udt. og Brudst. p. Dansk i Meidell, Fra Enevældens Dæmring S. 17.
11. Decbr. *17378. Kejser FERDINAND III.'s Skrivelse til sine Gesandter i Osnabrück, hvori han befaler dem at fortsætte den fortrolige Forbindelse med K. af Danmarks Sekretær Klein, men ikke opholde Traktaterne af Hensyn til ham. — *Lintz*, d. 21. Decembr. (Tydsk.) Gärtner, Westphälische Friedens-Cantzley III. 767—69.
13. Decbr. *17379. Hert. FREDERIK, Erkebiskop af Bremen, meddeler Rigsmarsken Anders Bille, at han paa Grund af Uvejre og slette Veje ikke har kunnet naa længere end »hertil«, og befaler ham at indhente Kundskab, om Fjenden har noget for mod hans overskibede Tropper, i hvilket Tilfælde han skal rykke Hertugen i Møde. — *Riez*, d. 13. Decbr. (Tydsk.) Overs. p. Dansk i Meidell, Fra Enevældens Dæmring S. 18.
14. Decbr. *17380. HUGONIS GROTII ad Appelboom epistola, in qua credit, magnam paupertatem Danos pressuram esse, si freti Orisundæ usus iis eripi aut certe Svedia in ejus partem venire posset; minatur, Svedos Batavorum cum Dano discordiarum in futurum spectatores fore. — *Lutetiae*, 24. Decembris. Hugonis Grotii Epistolæ 1687 S. 738.
14. Decbr. *17381. HUGONIS GROTII ad Guilielmum Grotium epistola, in qua commemorat, res Svedicas et mari et terra tum in Scania, tum in Holsatia et Jutia, tum apud Albim satis prosperas esse, et tamen Svedos a pace se non alienos ostendere. — 24. Decembris. Hugonis Grotii Epistolæ 1687 S. 975.
14. Decbr. *17382. HUGONIS GROTII ad (Johannem) Oxenstjernam epistola, in qua successu Svecorum in Norvegia, Scania, Holsatia et Jutia gaudet. — *Lutetiae*, 14. Decembr. Hugonis Grotii Epistolæ 1687 S. 738.
16. Decbr. *17383. K. CHR. IV.'s Skrivelse til Rigsmarsken Anders Bille, at han ikke tvivler om, at hans Søn Hertugen tager Marsken med i Raadet, naar noget skal foretages. — 16. December. Meidell, Fra Enevældens Dæmring S. 19.
18. Decbr. *17384. Rigsmarsken ANDERS BILLES og DE JYDSKE KNIGSKOMMISSÆRERS Skrivelse til Hert. Frederik, Erkebiskop af Bremen, i hvilken de anbefale at lade Hæren strax gaa løs paa Fjenden og tvinge ham til en Hovedtræfning i Stedet for som foreslaaet af Hertugen og de holstenske Herrer at gaa mod Ribe. — (*Seest*, 18. December.) Meidell, Fra Enevældens Dæmring S. 23—26.
19. Decbr. *17385. Hert. FREDERIK, Erkebiskop af Bremens Skrivelse til Marsken Anders Bille, hvori han som Øverstbefalende over alle Tropper i Jylland og Fyrstendømmerne befaler ham at begive sig tilbage til Fyen efter Kongens Ordre, men lade de dertil bestemte Tropper støde til Hertugens Hær. — (19. December.) (Tydsk.) Overs. p. Dansk i Meidell, Fra Enevældens Dæmring S. 27—28.

1644.

16. Hert. FREDERIK, Erkebiskop i Bremen, befaler Rigsmarsken Anders Bille mange Tropper som mulig og snarest sende dem over fra Fyen, da meget at Wrangel vilde ile Besætningen paa Riberhus til Hjælp. — (22. Decbr.) og Brudst. p. Dansk i Meidell, Fra Enevældens Dæmring S. 32—33.

Brudst. i Meidell, Fra Enevældens Dæmring S. 30.

Brudst. i Meidell, Fra Enevældens Dæmring S. 32.

Udt i Meidell, Fra Enevældens Dæmring S. 31.

7. Skrivelse fra DE KEJSERLIGE GESANDTER I OSNABRÜCK til Kejseren, hvori etninger fra Danmark og Sverig om, at Dr. af Sverigs Kroning var bestemt ember. — *Osnabrück*, d. 2. Januarii. (Tydsk.) Gärtner, Westphälische Friedens-34.

3. K. CHR. IV. befaler Rigshofmesteren Korfits Ulfeld at raadsperge alle cinæ om Midler for hans Øje, der har tabt Synskraften og stadig smerter *riksborg*, d. 24. Decem. Bruun, Slaget paa Kolberger Heide S. 98.

1. Rigsmarsken ANDERS BILLES Skrivelse til Hert. Frederik, at han ikke Ordre kan sende Folk til Hæren ved Ribe fra Fyen, hvis Besætning er dom; han raader ham til ej at opholde sig for længe foran Ribe, men Byen. — 25. Decbr. (Tydsk.) Udt. og Brudst. p. Dansk i Meidell, Fra Enevældens

K. CHR. IV. befaler Lægerne i Kjøbenhavn i Anledning af den herskende forsamle sig og deliberere om dens Aarsag, Remediis og Kur og siden aad i Trykken. — *Frederichsborg*, d. 27. December. Brudst. i Mansa, Folke-landhedsplelens Hist. i Danmark S. 324.

K. CHR. IV. erklærer, at de af Kjøge Borgere, som nu i Krigstiden for- og Gaarde, skulle, naar de atter vende tilbage til disse, bære deres Del Byen i Mellemtiden har baaret. — *Frederichsborg*, d. 27. Decemb. Gammelkjøgegaard I. 275—76.

Skrivelse fra EN RAADMAND I NÜRNBERG til en Ven i Nürnberg, hvori orledes K. af Danmarks Fredsmægling blev antagen af begge Parter 1634 almindeligt Bifald paa Konventet i Frankfurt. — *Nürnberg*, le sexième) Fransk Overs. i *Negotiations secretes de Munster et d'Osnabrug* I. 325—26.

Consultatio MEDICORUM de affectu regis Chr. IV^{ti}. — *Hafniæ in consi-* 28. Decbr. *decbr.* Bartholini Cista Medica S. 458—61. Bruun, Slaget paa Kolberger Heide S. 225 p. Dansk, sstds. S. 99—100.

HUGONIS GROTH ad Appelboom epistola, in qua non dubitat, quin nuntii icis in Germania animos Danorum, rebus apud ipsos satis malis et nulla ni, valde percussuri sint. — *Lutetiæ*, 7. Januarii. Hugonis Grotii Epistolæ

HUGONIS GROTH ad Guilielmum Grotium epistola, in qua commemorat, contra Cæsarianos et contra Danos pulchre procedere. — 7. Januarii. *olæ* 1687 S. 976.

HUGONIS GROTH ad Baronem (Johannem) Oxenstjernam epistola, in qua is Torstensonii et Cæsarianos et Danos ad pacem quamprimum expeten- bere. — *Lutetiæ*, 7. Januarii. Hugonis Grotii Epistolæ 1687 S. 740.

1644.

28. Decbr. *17397. HUGONIS GROTH ad (Johannem Oxenstjernam et Johannem Adlerum Salvium, legatos Svedicos ad pacificationem Osnabrugensem) litteræ, in quibus commemorat, reginam Galliæ dixisse, regem Angliæ eorum consiliorum, quæ in exitum Svedicæ a Dano, Polono, Muscovita suscepta fuissent, participem fuisse, gaudetque, Batavos ad meliora consilia in re Danica verti. — *Lutetia*, anni apud nos 1645 die septimo. Moser, Diplomatische u. hist. Belustigungen V. 85—92.
28. Decbr. *17398. Skrivelse fra DE FRANSKE GESANDTER I MÜNSTER til Greven af Brienne, hvori de mene, at en Alliance vel kan sluttes med K. af Danmark, forudsat at den ikke er i Strid med den allerede bestaaende med Sverig. — 7. Janvier. (Fransk.) Gärtner, Westphälische Friedens-Cantzley IV. 66—81.
29. Decbr. 9084. Overs. p. Dansk i Meidell, Fra Enevældens Dæmring S. 38—41.
29. Decbr. 9085. Overs. p. Dansk i Meidell, Fra Enevældens Dæmring S. 37—38.
30. Decbr. 9086. Jvfr. Fridericia, Danmarks ydre polit. Historie 1629—1660 II. 447.
30. Decbr. *17399. Hert. FREDERIK III. af Gottorps Skrivelse til de svenske Fredsunderhandlere (i Brømsebro), hvorefter de Svenske have plaget og ødelagt hans Lande, skjøndt han for at fritages derfor har betalt dem 10000 Dlr. — *Gottorp*, 30. Dec. (Tydsk.) Udt i Qvellensamml. d. schlesw.-holst.-laueb. Gesellschaft f. vaterländ. Geschichte II. 2. 129.
31. Decbr. *17400. Hert. FREDERIK, Erkebiskop af Bremen, meddeler Rigsmarsken Anders Bille, at han har erobret Riberhus; Kongen har befale ham at gaa tilbage til Østsiden og lovet ham Forstærkning fra Marsken, han spørger derfor om, hvor mange Mand han kan vente, og hvor »Konjunktionen« bør finde Sted. — 31. Decbr. (Tydsk.) Overs. p. Dansk i Meidell, Fra Enevældens Dæmring S. 33—34.
- c. 31. Decbr. *17401. Liste over de Svenskes Styrke i Jylland og deres Tab ved Ribe. — Uden Datum. (Tydsk.) Aktst. udg. af Fyens lit. Selsk. II. 123—24.
9087. Latin og Fransk: Negociations secretes de Munster et d'Osnabrug I. 172—89 (er uden Tvivl kun en tænkt Beretning).
9088. Brudst. af Ulfelds Skrivelse i Slinge, Christ. IV.'s Hist. S. 1266—67.
- *17402. DEN DANSKE REGERINGS Redegjørelse for sit Forhold til Sverig under 30 Aars Krigen (fra 1630), hvori den søger at bevise, at dette Rige aldrig oprigtigt har søgt Fred, men stedse ønsket Krig, og at det har benyttet Religionen som Skjul for egennyttige Hensigter. (Tydsk.) Lond. Acta publ. Tom. V. (Contin. 1 Th.) B. II. S. 872—77.
- *17403. Hert. FREDERIK, Erkebiskop af Bremens, »Defensionsskrift«, udgivet i Anledning af de Svenskes Indfald i Stiftet Bremen under Generalmajor Königsmark. — (Tydsk.) Lond. Acta publ. Tom. V. (Contin. 1 Th.) B. II. S. 888—96.
- *17404. DE POMMERSKE HANSESTÆDER, Stralsund, Alten-Stettin, Greifswalde, Anclam, Colberg, Stargardt, Rügenwalde og Gollnow aftale en fælles Optræden for at forhindre K. af Danmarks Standsning af deres Handel og Skibsfart. Tydsk Udt. i Gesterding, Beitrag z. Geschichte d. Stadt Greifswalde S. 268.

1645.

1645.

1. Januar. *17405. Skrivelse fra DE KEJSERLIGE GESANDTER I MÜNSTER til deres Kolleger i Osnabrück, hvori hævdes, at Kejseren har større Ret til at betragte Portugiserne som Fjender, end den svenske General Torstenson havde til uden foregaaende Krigserklæring at falde ind i K. af Danmarks Lande. — *Münster*, d. 11. Januarii. (Tydsk.) Gärtner, Westphälische Friedens-Cantzley IV. 95—101.

1645.

rigsmarsken ANDERS BILLE lykønsker Hert. Frederik i Anledning af 2. Januar.
og erklærer, at Besætningen i Bjergsodde-Skandsen er rede til at
dens Hær, men da Styrken er for lille til paa egen Haand at marschere
kun ske ved Kolding eller mellem Kolding og Vejle. — 2. Januar.
nsk i Meldell, Fra Enevældens Dæmring S. 45—46.
sted, Hannibal Sehested II. 8—10. Brudst. i Fridericia, Danmarks ydre polit. Historie 8. Januar.

V. ALEFELDT'S Fortegnelse over danske Tropper i Jylland. — *Ripen*, 8. Januar.
Aktst. udg. af Fyens lit. Selsk. II. 124. Adler, Efterr. ang. Ribe. 11. Saml.

r. af Forordn. 4. Januar.
sted, Hannibal Sehested II. 10—12. 4. Januar.

HUGONIS GROTH ad Appelboom epistola, in qua existimat, regem Daniæ, 4. Januar.
s Danica pacem desiderant, contra nitendo periclitaturum esse, ne
illo vaticinia rata fiant. — *Lutetia*, 14. Januarii. Hugonis Grothi Epistolæ

HUGONIS GROTH ad (Johannem Oxenstjernam et Johannem Adlerum Sal- 4. Januar.
os ad pacificationem Osnabrugensem) litteræ, in quibus commemorat,
ostendisse, pacem Sveciæ cum Danis a Gallis vehementer desiderari.
uarii. Moser, Diplomatische u. hist. Belustigungen V. 92—97.

3 KEJSERLIGE GESANDTER I MÜNSTER bede deres Kolleger i Osnabrück 4. Januar.
Danmarks Sekretær Klein vide, at der er sluttet en of- og defensiv
erig og det engelske Parlament. — *Münster*, d. 14. Januar. (Tydsk.)
Friedens-Cantsley IV 133—34.

en nederlandske Resident i Danmark CARL VAN CRACAU meddeler Gene- 4. Januar.
biskop Frederik af Bremen har forenet sig med Rigsmarsken for at
elmold Wrangel, der opholder sig i Nærheden af Vendsyssel; til Freds-
t Sted mellem Christianopol og Kalmar. I en Efterskrift af 7. Januar
let er udsat til d. ⁸/₁₈ Februar. — *Helseneur*, d. 4. Januarii. (Hollandsk.)
Genootschap te Utrecht 4. Serie. 17. Jaarg. S. 401—03.

REVEN AF BRIENNES Skrivelse til de franske Gesandter i Münster, 4. Januar.
at han med Utaalmodighed venter Efterretninger fra de la Thuillerie,
Sammenkomsten mellem de danske og svenske Commissarier er fastsat
- *Paris*, du 14. Janvier. (Fransk.) Gärtner, Westphälische Friedens-Cantsley

krivelse fra DE FRANSKE GESANDTER I MÜNSTER til Kardinal Mazarin, 4. Januar.
s rede til at betale Baudissin 3000 Rdlr., for at han skal paavirke K.
d med Sverig. — *Münster*, du 14. Janvier. (Fransk.) Gärtner, Westphä-
IV. 151—77.

krivelse fra DE KEJSERLIGE GESANDTER I OSNABRÜCK til deres Kolleger 6. Januar.
s meddele dem, at den danske Sekretær Klein har berettet, at den
Hannibal Sehested har erobret en vigtig Skandse i Sverig og derved
Stockholm. — *Osnabrück*, d. 16. Jan. (Tydsk.) Gärtner, Westphälische
91—92.

1645.

7. Januar. *17415. K. CHR. IV.'s Bestalling for Johan Christian Lopin til at have Generalkommando over alle Bergamter og Underofficerer; Christian III.'s Bergordning skal følges. — *Frederichsborg*, d. 7. Januarii. Dansk Udt. i Slinge, Christ. IV.'s Hist. S. 1420—21.
7. Januar. *17416. Hert. FREDERIK, Erkebiskop af Bremen, forlanger, at Rigmarsken og de jyske Kommissærer, førend Tropperne forene sig, skulle udtale sig, om det kan være til Gavn at angribe Fjenden i den Stilling, han nu har inde. — 7. Januar. (Tydsk.) Oversat p. Dansk i Meldell, Fra Enevældens Dæmring S. 49—50.
7. Januar. *17417. Rigmarsken ANDERS BILLE OG DE JYDSKE KOMMISSÆRER udtale i Anledning af Hertugens Forespørgsel af s. D., at de fra Begyndelsen af aldrig have ønsket noget hellere, end at man havde grebet Hovedsagen an for Alvor; de troede, at «Konjunktionen» ikke stiledede mod Ribe, men skulde befri Jylland for Fjender, og anmode Hertugen om at bestemme Mødetid og Sted for Tropperne fra Bjergsodde. — 7. Januar. (Tydsk.) Overs. p. Dansk i Meldell, Fra Enevældens Dæmring S. 50—51.
7. Januar. *17418. Hert. FREDERIK, Erkebiskop af Bremens Svar paa Rigmarskens og Kommissærernes Resolution, i hvilket han befaler Marsken at fremsætte «bestemte og holdbare Forslag» om det gavnlige i at angribe Fjenden, da det af Resolutionen synes at fremgaa, at man er uvidende om Fjendens Stilling og Forskandsninger. — 7. Januar. (Tydsk.) Overs. p. Dansk i Meldell, Fra Enevældens Dæmring S. 51—52.
7. Januar. *17419. Rigmarsken ANDERS BILLES OG DE JYDSKE KOMMISSÆRERS Replik, i hvilken de udtale, at Fjenden staar i en ikke stærk Stilling ved Randers. De vide ikke, om Kongen mod deres Ønsker har resolveret, at Ribe «skulde være Endemaålet for denne Konjunktion», men bede om, at Hertugen vil betænke, om der ikke kan gjøres noget for den Del af Landet, som Fjenden ikke allerede har ruineret; Enkeltighederne i en Felttogsplan kunne bedst drøftes i et Krigsraad. — (7. Januar.) (Tydsk.) Overs. p. Dansk i Meldell, Fra Enevældens Dæmring S. 52—54.
8. Januar. 9107. Wolff, Journal for Politik 1825 IV. 285—36.
8. Januar. 9108. Sehested, Hannibal Sehested II. 12—17.
8. Januar. *17420. Hert. FREDERIK, Erkebiskop af Bremen, udtaler i Anledning af Rigmarskens Skrivelse (Nr. *17419), at det vilde være for dristigt at agere mod Fjenden i Jylland; han kan derfor ikke se rettere, end at han maa vende tilbage til Holsten med sine Tropper. Han havde «haabet at blive forskaanet for saadanne Stiklerier», som at Ribe skulde være Konjunktionens Endemaal, forsvarer Toget derhen og hævder i Anledning af Henstillingen om Krigsraadet, at Marsken jo selv har ønsket at votere skriftligt. — (8. Januar.) (Tydsk.) Overs. p. Dansk i Meldell, Fra Enevældens Dæmring S. 54—56.
9. Januar. *17421. Skrivelse fra RIGMARSKEN ANDERS BILLE OG DE JYDSKE KOMMISSÆRER, i hvilken de atter hævde, at man bør rykke frem mod Fjenden, og anføre deres Grunde dertil. — *Kolding*, d. 9. Januar. (Tydsk.) Overs. p. Dansk i Meldell, Fra Enevældens Dæmring S. 56—59.
9. Januar. *17422. Skrivelse fra DE KEJSERLIGE GESANDTER I OSNABRÜCK til Kejseren, hvori de omtale, at Hansestædernes Afsendinge have slaaet paa, om det ikke var muligt, at K. af Danmark paany kunde overtage Fredsmæglingen; den danske Sekretær Klein har meddelt, at Hannibal Sehested har erobret Moritz-Skandsen og Carlsstad i Sverig. — *Osnabrück*, d. 19. Jan. (Tydsk.) Gärtner, Westphälische Friedens-Cantzley IV. 195—202.

1645.

c. 9. Januar.

Betænkninger afgivne af OVERANFØRERNE FOR DE KGL. HOLSTENSKE
indtrængende tilraade at forlade Jylland og trække sig ned i Marsk-
Datum.) (Tydsk.) Brudst. p. Dansk og Udt. i Meidell, Fra Enevældens Dæmring

Hert. FREDERIK, Erkebiskop af Bremen, befaler i Anledning af sin Af- 10 Januar.
Rigsmarsken atter at overføre de fra Fyen overskibede Tropper. Hvad
Riberhus angaar, skal han rette sig efter Kongens Ordre og sende Be-
røder til Østkysten. — 10. Januar. (Tydsk.) Overs. p. Dansk i Meidell, Fra
S. 65—66.

Skrivelse fra DE KEJSERLIGE GESANDTER I MÜNSTER til Kejseren, hvori de 10. Januar.
franske Gesandter have anmodet de la Thuillerie om at opfordre K. af
irke hos Kejseren for Kurf. af Triers Frigivelse. — *Münster*, d. 20. Jan.
Westphälische Friedens-Cantzley IV 207—15.

8 NEDERLANDSKE SKIPPERES Vidnesbyrd for Capitain Andries Douwes 10. Januar.
ntales en i Octobr. 1643 fra Vlisse til Sundet afgaaet Flaade paa 100 Sejlere.
d. 20. Januarii. (Hollandsk.) Kronijk van het histor. Genootschap te Utrecht
S. 530—32.

HUGONIS GROTII ad Appelboom epistola, in qua commemorat, regem 11. Januar.
rere, nobilitatem et plebem langvere, et ad belli mala morbos accedere.
Hugonis Grotii Epistolæ 1687 S. 741.

Skrivelse fra HENDRIK SCHRASSERT (nederlandsk Resident i Hamburg) til 11. Januar
hvori han omtaler de Danskes Misfornøjelse med, at de nederlandske
ste hjem fra Sverig uden at passere Danmark; Hannibal Sehesteds Sejr
biskoppen af Bremens ved Ribe overdrives meget af de Danske; Ham-
saa sende Deputerede til den svensk-danske Fredstraktat. — *Hamburg*,
(Hollandsk.) Kronijk van het histor. Genootschap te Utrecht. 4 Serie. 17. Jaarg.

Kardinal MAZARINS Skrivelse til de franske Gesandter i Münster, hvori 11. Januar.
at man kan forestille den svenske Regering, at naar man anbefaler K. af
Ægteskab med den svenske Dronning, er det for at forebygge, at deres
rmaa ham til Brud med Sverig under dets Krige i Tydskland og Dan-
du 21. janvier. (Fransk.) Gärtner, Westphälische Friedens-Cantzley IV. 228—38.

GREVEN AF BRIENNES Skrivelse til de franske Gesandter i Münster, hvori 11. Januar.
om det nyttige i en Alliance med Danmark, naar dette Rige først har
Sverig. — *Paris*, du 21. janvier. (Fransk.) Gärtner, Westphälische Friedens-
17.

Jvfr. Fridericia, Danmarks ydre polit. Historie 1629—1660 II. 447, 451.

13. Januar.

K. CHR. IV.'s Befaling til Rigsmarsken Anders Bille, at han strax skal 13. Januar.
en fra Riberhus gaa til Marsklandene. — *Frederiksborg*, d. 13. Januar.
Idens Dæmring S. 66—67.

DE KEJSERLIGE GESANDTER I OSNABRÜCK meddele Kejseren, at den 13. Januar.
Klein har berettet dem, at Meningen med, at Hansestæderne have sendt
Congressen, er, at de ville have Hanseforbundet fornyet og antage Sverig
Direktorer, og at Sverig af denne Grund holder paa alle Stæders Repræ-
Congressen. — *Osnabrück*, d. 23. Jan. (Tydsk.) Gärtner, Westphälische Frie-
258—60.

1645.

c. 13. Januar.

*17433. Causæ a LEGATIS IMPERATORIS OSNABRUGI degentibus propositæ, cur legatis electorum prædicatum Excellentiæ dari non possit; commemoratur, ducem Holsatiæ, in nuptiis sui fratris ducis Holsatiæ, d'Avaux legato Gallico istum titulum expresse dene-gasse. — Uden Datum. Gärtner, Westphälische Friedens-Cantzley IV. 263—65.

15. vel 25. Januar.

*17434. Skrivelse fra HENDRIK SCHRASSERT (nederlandsk Resident i Hamburg) til Generalstaterne, hvori han omtaler, at Erkebiskoppen af Bremen og Rigsmarsk Bilde ere vendte tilbage til Rendsborg og Fyen med uforrettet Sag, for en Del paa Grund af Uenig-hed om Overkommandoen; Grev Pentz blokerer Pinneberg. — *Hamburch*, d. 25. Januarii. (Hollandsk.) Kronijk van het histor. Genootschap te Utrecht 4. Serie. 17. Jaarg. S. 319—21.

16. Januar.

*17435. K. KARL I. anbefaler K. Chr. IV. Oberst Sir James Murray, som nu, da han er sluppen ud af Fængslet hos Oprørerne i London, vil rejse til Danmark. — *Oxford*, 16. Jan. 1644. (Latin.) Udt. p. Eng. i Macray, Third Report S. 54.

17. Januar.

*17436. Den svenske Rigskansler AXEL OXENSTJERNAS Skrivelse til sin Søn Johan Oxenstjerna, hvori han meddeler ham, hvem der er udnævnt til svenske og danske Com-missarier ved Fredstraktaten. — *Stockholm*, d. 17. Jan. (Svensk.) Gjerwell, Bref ifrån Axel Oxenstjerna till Johan Oxenstjerna I, 4. 148—54.

17. Januar.

*17437. Skrivelse fra DE KEJSERLIGE GESANDTER I MÜNSTER til deres Kolleger i Osnabrück, hvori de omtale, at den svenske Resident til Støtte for sin Regerings Paastand om Mediat-Stændernes Deltagelse i Fredskongressen har henvist den venetianske Gesandt til nogle Ytringer i et Brev fra Salvius til den danske Kansler, dat. Hamburg d. 29. Sep-tembr. 1638. — *Münster*, d. 27. Jan. (Tydsk.) Gärtner, Westphälische Friedens-Cantzley IV. 282—85.

17. vel 27. Januar.

*17438. PAULUS PELS, nederlandsk Commissarius i Danzig, tilskriver General-staterne om de russiske Prælaters og Bojarers sandsynlige Modstand mod Grev Valdemar (Christians) Ægteskab med en russisk Prindsesse. — *Dantzich*, d. 27. Jan. (Hollandsk.) Kronijk van het hist. Genootschap te Utrecht 5. Serie. 24. Jaarg. S. 712.

18. Januar.

*17439. HUGONIS GROTH ad Appelboom epistola, in qua scribit, se non desperare, quin Hollandiæ Zelandiæque exemplo ceteræ quoque nationes Batavorum aliquando visuræ sint, quam nulla amicitia tutior quam Svedica sit; consilium reginæ Sveciæ, ne Jutia et, quæ ei vicina sint, ob libertatem Germaniæ negligantur, laudat. — *Lutetiæ*, 28. Januarii. Hugonis Grothi Epistolæ 1687 S. 742.

18. Januar.

*17440. GEORG VON PLETTENBERG beretter Grev Trautmansdorf om K. Chr. IV.'s lidende Tilstand, der dog ikke hindrer ham i at udfolde sin sædvanlige Virksomhed. — *Kopenhagen*, d. $\frac{1}{2}$ 8. Januar. (Tydsk.) Brudat. i Bruun, Slaget paa Kolberger Heide S. 225. Brudat. af et noget andet Indhold i Sehested, Hannibal Sehested I. 70, Anm.

19. Januar.

9133. Sehested, Hannibal Sehested II. 18.

c. 20. Januar.

*17441. Causæ, a LEGATIS IMPERATORIS OSNABRUGI degentibus propositæ, cur Salvii ad cancellarium regium Danicum litteræ anno 1638 datæ, in quibus de admissione Non-Statuum ad congressum pacis agitur, in ea quæstione nihil valeant (jvfr. Nr. *17437). — Uden Datum. Gärtner, Westphälische Friedens-Cantzley IV. 307—08.

23. Januar.

*17442. Skrivelse fra DE KEJSERLIGE GESANDTER I MÜNSTER til Kejseren, hvori de omtale, at Hansestædernes Afsendinge ikke overfor dem, saaledes som i Osnabrück, have udtalt sig for Gjenoptagelsen af K. af Danmarks Mægling. — *Münster*, d. 2. Febr. (Tydsk.) Gärtner, Westphälische Friedens-Cantzley IV. 327—31.

1645.

- CHR. IV. beder Universitetets Professorer om at bevilge et Laan af Korn og 3 Dlr. af hver 100 Dlr. Rentepenge, ligesom Adelen allerede i *Friedrichsborg*, d. 24. Januarii. *Matsen, Kbhvns. Universitets Retshist. I. Tillæg S 39.* 24. Januar.
- HUGONIS GROTII ad Appelboom epistola, in qua credit, Danis pecuniam non non crescere non posse, si ad communem maris tutelam se Svecis ant; librum Germanico sermone contra scriptum Danorum laudat. — *Hugonis Grotii Epistolæ 1687 S. 742—43.* 25. Januar.
- HUGONIS GROTII ad Rosenhan epistola, in qua responsum a Svecis cum sermone Germanico factum commemorat; putat, Gallos Svecos his in Dania discedere velle, ut totis viribus in Germania utantur. — *Hugonis Grotii Epistolæ 1687 S. 742.* 25. Januar.
- ted, Hannibal Sehested II. 18—22. 28. Januar.
- rf. FREDERIK WILHELM af Brandenburgs Instrux for sine Gesandter, og Wittgenstein, Johan Friedrich von Löben og Dr. Peter Fritze til rne i Osnabrück, i hvilken ogsaa fremstilles Udfaldet af K. af Dan-vediveaarskrigen mellem Sverig og Kejseren. — *Cöln a. Sp., 28. Jan. ist. s. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg IV. 364—76.* 28. Januar.
- KEJSERLIGE GESANDTER I OSNABRÜCK underrette Kejseren om, hvad Klein har berettet dem om d'Avauxs Forhandlinger med de svenske i *Osnabrück*, d. 9. Febr. (Tydsk.) Gärtner, *Westphälische Friedens-Cantzley* 30. Januar.
- CHR. IV. forestiller Kurf. af Sachsen, at han ikke har kunnet undlade og Generalstaternes Mægling, da den kejserlige Hjelpehær ikke har, der ingen Udsigt er til Enighed i Osnabrück, og Kejseren trods gere Udtalelser ikke er kommen ham imøde med Hensyn til Pinneberg Told. — *Auf unserm Schlosz Friedrichsburg, d. 31. Januar. (Tydsk.) Friedens-Cantzley IV. 316—21. Udt. p. Dansk i Slange, Christ. IV.'s Hist. S. 1284—85.* 31. Januar.
- CHR. IV. forestiller Rigsdeputationsdagen i Frankfurt, at han ikke at antage Frankrigs og Generalstaternes Mægling, da den kejserlige udrettet tilstrækkeligt, der ingen Udsigt er til Enighed i Osnabrück, ne Gesandters tidligere Udtalelser ikke er kommen ham imøde med og den hamburgske Told. — *Auf unserm Schlosz Friedrichsburg, d. Gärtner, Westphälische Friedens-Cantzley IV. 309—14.* 31. Januar.
- CHR. IV.'s Befaling, at de Misdædere, som inden Marts Maanedes Ud- hænges, skulle sendes til Kjøbenhavn for at justificeres, for at Ligene i Atomihuset. — *Januar. Udt. i Mansa, Folkesygdommenes og Sundhedspleiens* Januario.
- noire fra EN BRANDENBURGSK AFSENDING til de franske Befuldmægtige ngerne i Münster, hvori disse opfordres til at formaa K. af Frankrig esandt de la Thuillerie, at han virker for, at den Told, som K. af d le Kuder (s: Ruden), maa blive afskaffet. — *Januar. (Fransk.) d Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg II. 9.* Januario.
- HUGONIS GROTII ad Appelboom epistola, in qua existimat, videndum esse, Bickeri et Stavenessii Batavi facturi sint, priusquam certi aliquid cum lumque prodesse posse, si Norvagos Danici imperii tædere incipiat. arii. *Hugonis Grotii Epistolæ 1687 S. 743.* 1. Febr.

1645.

1. Febr. *17453. HUGO GROTIUS's Skrivelse til sin Svoger Reigersbergen, hvori han tilraader et Forbund mellem Nederlandene og Sverig mod Danmark. — Den elfden van Sprockelmaandt. (Hollandsk.) Brudst. i Brandt og Cattenburgh, *Hist. van het Leven des Heeren Hul de Groot II.* 389—90.
1. Febr. *17454. Skrivelse fra HENDRIK SCHRASSERT (nederlandsk Resident i Hamburg), hvori han omtaler, at Oberst Helmold Wrangel har udskrevet Kontributioner i Neumünster uden at finde Modstand hos de Danske; det siges, at de nederlandske Gesandter ville fremtvinge Freden; Kongen har forhandlet med Rigsraaderne om denne; Belejringen af Pinneberg er hævet. — *Hamburg*, d. xi. Febr. (Hollandsk.) *Kronijk van het histor. Genootschap te Utrecht 4. Serie 17. Jaarg. S. 323—25.*
3. Febr. *17455. K. CHR. IV. befaler Doctores medicinæ i Kjøbenhavn snarest mulig at forsamle sig for at udfinde Raad mod den i Landet saa gjængse Skjørbug, hvilke de skulle publicere paa Dansk. — *Kronborg*, 3. Februar. Brudst. i Mansa, *Folkesygdommenes og Sundhedspleiens Hist. i Danmark S. 327.*
3. Febr. *17456. DE KEJSERLIGE GESANDTER I OSNABRÜCK meddele Kejseren, at Grev d'Avaux overfor den danske Sekretær Klein har beklaget, at de Svenske have nødet K. af Danmark til at opgive Mæglingen, men forevrigt har nævnet forskellige Grunde, der medføre en Udsættelse af den franske og svenske Propositions Indgivelse. — *Osnabrück*, d. 13. Februar. (Tydsk.) Gärtner, *Westphälische Friedens-Cantzley IV.* 374—77.
4. Febr. *17457. HANNIBAL SEHESTEDS Overenskomst med Selius Marsilius angaaende Hvervingen af Orlogsskibe. — Den 4. Febr. Udt. i Marquardus, *de jure mercatorum singulari. Doc. S. 664.*
4. Febr. *17458. Den nederlandske Resident i Danmark CARL VAN CRACAU meddeler Generalstaterne den franske Ambassadør de la Thuilleries og de danske Deputeredes Afrejse til Christianopol. — *Helseneur*, d. 4. Febr. (Hollandsk.) *Kronijk van het histor. Genootschap te Utrecht 4. Serie. 17. Jaarg. S. 403—04.*
6. Febr. *17459. Hert. FREDERIK III. af Gottorps Skrivelse til den svenske Rigskansler Axel Oxenstjerna, hvori han beder denne om at høre sin til Fredstraktaten afsendte Landraad Claus von Qvalens Forestillinger samt forskaane sig for yderligere Krigsbesværligheder i Henhold til den trufne Akkord. — 6. Febr. (Tydsk.) Brudst. i Verz. d. *Handschrift. d. Kieler Universitätsbibl. I. 186. Her urigtig med Aarstallet 1644.*
7. Febr. *17460. Skrivelse fra DE KEJSERLIGE GESANDTER I MÜNSTER til Kejseren, hvori de berøre Grev d'Avaux's, i de osnabrückske Gesandters Skrivelse af 3. (13.) Februar omtalte Samtale med den danske Sekretær Klein. — *Münster*, d. 17. Febr. (Tydsk.) Gärtner, *Westphälische Friedens-Cantzley IV.* 389—93.
8. Febr. *17461. HUGONIS GROTII ad Appelboom epistola, in qua commemorat, Coningsmarckii adventum in partes Holsatiæ ad spiritus Danicos reprimendos necessarium fuisse. — *Lutetiæ*, 18. Februarii. Hugonis Grotii *Epistolæ 1687 S. 743.*
8. Febr. *17462. HUGONIS GROTII ad Guilielmum Grotium epistola, in qua existimat, Batavorum ipsorum magis quam Svedorum interesse, ut fœdus cum his contra Danos arctius stringant, et civitates maritimas, quid illi facturi sint, expectare. — 18. Februarii. Hugonis Grotii *Epistolæ 1687 S. 976.* Brudst. p. Hollandsk i Brandt og Cattenburgh, *Hist. van het Leven des Heeren Hul de Groot II.* 390.
8. Febr. *17463. Skrivelse fra HENDRIK SCHRASSERT (nederlandsk Resident i Hamburg) til Generalstaterne, hvori han omtaler Fægtninger i Holsten mellem Oberst Helmold Wrangel

1645.

e samt de forskjellige Gesandters Afrejse til det dansk-svenske Fredsmøde.

d. $\frac{8}{18}$. Februarii. (Hollandsk.) Kronijk van het histor. Genootschap te Utrecht
rg. S. 321—23.

14. Skrivelse fra Münster, hvori omtales, at der er kommet Deputerede fra 10. Febr.
ibeck og Bremen for at klage over de Indgreb, K. af Danmark gjør i deres
. — *Munster*, le 20. Fevrier. (Fransk.) Udt. i *Negociations secretes de Munster* et
28.

15. Kejser FERDINAND III.'s Skrivelse til sine Gesandter i Osnabrück, hvori 12. Febr.
den danske Sekretær Kleins Meddelelse til dem om Forhandlingerne mellem
; svenske Gesandter. — *Prag*, d. 22. Februar. (Tydsk.) Gärtner, *Westphälische*
y IV. 409—10.

16. HANSESTÆDERNE bede indtrængende K. Chr. IV. om at støtte Freds- 12. Febr.
e. — 12. Februar. (Tydsk.) Brudst. i *Zeitschr. f. Lübeck. Gesch.* III. 414.

17. DE SVENSKES FREDSUNDERHANDLERES første Proposition til de danske Ge- 13. Febr.
tri Gjennemfart gennem Sund og Belt. — *Söderager*, 13. Febr. (Svensk.)
ange, *Christ. IV.'s Hist.* S. 1321.

18. HUGONIS GROTII ad Appelboom epistola, in qua Danorum confidentiam, 14. Febr.
niam a suis obsideri et loca Svediae complura capta esse ajunt, miratur;
allarium (Oxenstjernam) colloquio cum Danis adfuturum esse. — *Lutetiae*,
Hugonis Grotii Epistolæ 1687 S. 744.

19. HUGONIS GROTII ad (Johannem Oxenstjernam et Johannem Adlerum Sal- 14. Febr.
Svedicos ad pacificationem Osnabrugensem) litteræ, in quibus commemorat,
os, qui posteriores venissent, antehac legatis Danicis in hac urbe acces-
m concessiisse. — *Lutetiae*, $\frac{XIV.}{XXIV.}$ Februarii. Moser, *Diplomatische u. hist. Belustl-*
14.

20. HUGO GROTIUS's Skrivelse til sin Svoger Reigersbergen, hvori han frem- 14. Febr.
slige for Nederlandene i at skille sin Sag overfor Danmark fra Sverigs. —
ndsk.) Brudst. i Brandt og Cattenburgh, *Hist. van het Leven des Heeren Huig de Groot* II. 390.

21. Skrivelse fra HENDRIK SCHRASSERT (nederlandsk Resident i Hamburg), 16. Febr.
taler en Fægtning mellem de Svenske og Danske ved Elmshorn samt de
beredelser, man træffer i Sverig i Modsætning til Danmark, hvor man
paa et godt Resultat af Fredsforhandlingerne. — *Hamburch*, d. $\frac{1}{2}$. Februarii.
Kronijk van het histor. Genootschap te Utrecht 4. Serie. 17. Jaarg. S. 325—27.

Sehested, Hannibal Sehested II. 22—23.

16. Febr.

Sehested, Hannibal Sehested II. 23—24.

17. Febr.

22. DE DANSKE FREDSUNDERHANDLERES Svar paa de Svenskes Proposition 17. Febr.
vori de forlange en Erstatning, fordi Danmark er bleven overfalden af Tor-
erklære sig imod at indrømme de Svenske Toldfrihed i Øresund. — *Chri-*
7. Februarii. Udt. i Slange, *Christ. IV.'s Hist.* S. 1322—23.

23. Skrivelse fra DE KEJSERLIGE GESANDTER I OSNABRÜCK til Kejseren, hvori 17. Febr.
Meddelelse fra den danske Sekretær Klein om, at de franske Gesandter i
forestillet de Svenske Nødvendigheden af at fremkomme med en Proposition.
d. 27. Febr. (Tydsk.) Gärtner, *Westphälische Friedens-Cantzley* IV. 433—36.

1645.

18. Febr. *17474. Den svenske Rigskansler AXEL OXENSTJERNAS Skrivelse til sin Søn Johan Oxenstjerna, hvori han omtaler Begyndelsen af Fredsforhandlingen i Brømsebro samt et dansk Anfald fra Norge. — *Söderåkra Prästegårdh*, d. 18. Febr. (Svensk.) Gjerwell, *Bref från Axel Oxenstierna till Johan Oxenstierna I*, 4. 154—61.
18. Febr. *17475. Skrivelse fra DE FRANSKE GESANDTER I MÜNSTER til Greven af Brienne, hvori de omtale, at de svenske Gesandter i Osnabrück have erklæret, at deres Regerings Forhandlinger med det engelske Parlament kun have til Hensigt at forhindre, at K. af England sender Danmark de lovede Krigsskibe. — *Münster*, du 28. Fevrier. (Fransk.) Gärtner, *Westphälische Friedens-Cantzley IV*. 438—96.
20. Febr. *17476. HUGONIS GROTHI ad Guilielmum Grotium epistola, in qua existimat, et ex re Batavorum ipsorum esse et fœderi convenire, ut se cum Svedis contra Danos conjungant. — *Luleå*, 2. Martii. Hugonis Grotii *Epistolæ 1687 S*. 977.
21. Febr. *17477. DE SVENSKE FREDSUNDERHANDLERE svare de danske, at det undrer dem meget, at disse have leveret et Manifest istedenfor en til Fred sigtende Resolution; de fordre paa det bestemteste Sundtoldens Ophævelse for Sverigs Vedkommende. — D. 21. Februarii. Dansk Udt. i *Slange*, *Christ. IV.'s Hist. S*. 1823—24.
21. Febr. *17478. Skrivelse fra DE KEJSERLIGE GESANDTER I MÜNSTER til Kejseren, hvori de omtale den danske Sekretærs Meddelelser til Gesandterne i Osnabrück om, at de Franske kun tænke paa at trække Forhandlingerne ud. — *Münster*, d. 3. Martii. (Tydsk.) Gärtner, *Westphälische Friedens-Cantzley IV*. 502—09.
- c. 21. Febr. *17479. Exemplum responsi legatis Gallie a LEGATIS IMPERATORIS MONASTERII degentibus dandi, in quo contestatio publica conventionis præliminaris Hamburgensis per comitem d'Avaux in manus Daniæ regis deposita commemoratur. — Uden Datum. Gärtner, *Westphälische Friedens-Cantzley IV*. 509—19.
22. Febr. *17480. Skrivelse fra HENDRIK SCHRASSERT (nederlandsk Resident i Hamburg), hvori han omtaler Svenskernes Plan om at angribe Glyckstad, hvor der er Uenighed mellem Generalerne. — *Hamburch*, d. 22. Feb. stilo vetri. (Hollandsk.) Kronijk van het histor. Genootschap te Utrecht 4. Serie. 17. Jaarg. S. 328—29.
22. Febr. *17481. GREVEN AF BRIENNES Skrivelse til de franske Gesandter i Münster, hvori han forudsætter, at de fra de la Thuillerie have Underretning om Begivenhederne i Danmark. — *Paris*, du 4. Mars. (Fransk.) Gärtner, *Westphälische Friedens-Cantzley IV*. 526—30.
24. Febr. *17482. DE DANSKE FREDSUNDERHANDLERE gjentage deres Fordring paa Skadeserstatning for den uretfærdig paaførte Krig og erklære det for umuligt, at der kan indrømmes de Svenske Frihed i Sund og Belt. — D. 24. Febr. Udt. i *Slange*, *Christ. IV.'s Hist. S*. 1824—25.
25. Febr. *17483. K. CHR. IV.'s Bekjendtgjørelse om ikke at lægge den nederlandske Handel paa de svenske Havne Hindringer i Vejen. — 25. Feb. Udt. p. *Hollandsk i de Geer*, *Lodevijk de Geer S*. 86.
25. Febr. *17484. Den nederlandske Resident i Danmark CARL VAN CRACAU meddeler Generalstaterne om Hannibal Sehesteds Fremrykning i Sverig, om Hans Ulrik Gyldenløves, Admiral Erik Ottesens og Generalvisitor Nikkel Koks Død samt om Aabningen af Fredstraktaterne, til hvilke de danske Ministre udtale gode Forhaabninger. — *Helsenew*, d. XXV. Feb. (Hollandsk.) Kronijk van het histor. Genootschap te Utrecht 4. Serie. 17. Jaarg. S. 404—06.

1645.

5. KURF. AF SACHSEN sender Kejseren en Afskrift af K. af Danmarks Svar- 26. Febr.
 ig (Nr. *17448). — *Dresden*, d. 26. Febr. (Tydsk.) Gärtner, Westphälische Frie-
 . 428—29.
6. Skrivelse fra DE KEJSERLIGE GESANDTER I MÜNSTER til Kejseren, hvori de 28. Febr.
 mediatorerne havde indvendt imod deres Replik til de franske Gesandter, at
 givet K. af Danmark, men ikke K. af Frankrig Tittlen af Serenissimus. —
 1. Martii. (Tydsk.) Gärtner, Westphälische Friedens-Cantzley IV. 566—72.
7. Sir SIMONDS D'EWES skriver til K. Chr. IV. og opfordrer ham indtræn- 28. Febr.
 da Krigen med Sverig er endt, at ophøre med Toldpaalæggene. — *Westm.*,
 . p. Eng. i Macray, Third Report S. 61.
8. Den svenske Rigskansler AXEL OXENSTJERNA skriver til sin Søn Johan 1. Martii.
 at Traktaterne med Danmark ikke have Udsigt til noget Resultat paa Grund
 store Fordringer om Højhed i Sundet — *Sunderdkra*, d. 1. Martii. (Svensk.)
 an Axel Oxenstierna till Johan Oxenstierna I, 4. 161—62.
9. HUGONIS GROTIJ ad Rosenhan epistola, in qua commemorat, Gallos la- 1. Martii.
 niæ rex et filius ejus Bremensis antistes liberos esse litterarum commeatus
etia, 11. Martii. Hugonis Grotii Epistolæ 1687 S. 744—45.
10. Skrivelse fra HENDRIK SCHRASSERT, nederlandsk Resident i Hamburg, 1. Martii.
 ntaler Fægtninger mellem de Danske og Svenske i Holsten og ved den
 dse. — *Hamburch*, d. 1te Martii. (Hollandsk.) Kronijk van het histor. Genootschap
 te. 17. Jaarg. S. 329—31.
1. GREVEN AF BRIENNES Skrivelse til de franske Gesandter i Münster, hvori 1. Martii.
 at han giver de la Thuillerie Ordre til at virke for Betingelser, der kunde
 Fred i Norden, og til at formaa K. af Danmark til at fastsætte maadeholdne
 Sundet. — *Paris*, le 11. Mars. (Fransk.) Gärtner, Westphälische Friedens-
 —84.
2. Brev fra den svenske Gesandt SALVIUS til Per Brahe, hvori han udtaler 8. Martii.
 inde, der tale imod at give Bremen og Verden tilbage til Hert. Frederik. —
 nsk?) Udt. i Kgl. Vitterh. Hist. och Ant. Akad. Handl. XXVII. 142.
3. Den nederlandske Resident i Danmark CARL VAN CRACAU meddeler 4. Martii.
 om Fredsmødets Aabning d. 8. Februar og om danske Rustninger tilses;
 bevilget af Rigsraaderne; de hamburgske Kjøbmænd have tilbudt K. af Dan-
 af 600,000 Rdlr. mod Pantsættelse af Island og Færøerne. — *Copenhagen*,
 Hollandsk.) Kronijk van het histor. Genootschap te Utrecht 4. Serie 17. Jaarg. S. 407—09.
4. JOHANNIS OXENSTJERNÆ et JOHANNIS ADLERI SALVII ad comitem d'Avaux 6. vel 16. Martii.
 a commemorant, neminem res in Svecia, Dania, Polonia, Germania illo exac-
 — *Osnabrug*, le 16. du mois de Mars. Latin og Fransk i Negotiations secretes de
 brug I. 387—89.
5. Dr. CHRISTINA tilskriver Axel Oxenstjerna om Forholdsregler til at fort- 8. Martii.
 med Danmark, da der kun er ringe Haab om Fred. — *Stockholm*, d.
 ensk.) Handl. rör. Skand. Hist. III. 119—20.
6. HUGONIS GROTIJ ad Baronem (Johannem) Oxenstjernam epistola, in qua 8. Martii.
 redorum in terra continenti multo esse meliores, quam Dani Lutetiis vul-
utetia, 18. Martii. Hugonis Grotii Epistolæ 1687 S. 746.

1645.

8. Martii. *17497. GREVEN AF BRIENNES Skrivelse til de franske Gesandter i Münster, hvori han omtaler, at K. af England ingen Skibe har til at hjælpe K. af Danmark med, og Parlamentet heller ingen Midler til at staa Sverig bi med. — *Paris*, du 18. Mars. (Fransk.) Gärtner, Westphälische Friedens-Cantsley IV. 609—18.
8. Martii. *17498. GREVEN AF BRIENNES Skrivelse til Baron de Rorté; han faar paa sin Rejse til Sverig intet Brev med til K. af Danmark, da det vilde være at fornærme ham at sige ham, at man sendte en Ambassadør til Sverig; men efter Freden kan man forhandle med ham om Oprettelsen af en Postbefordring gennem hans Land til at faa Efterretninger fra Sverig. — *Paris*, du 18. Mars. (Fransk.) Gärtner, Westphälische Friedens-Cantsley IV. 619—21.
9. Martii. 9228. Both, Kjøbenhavn S. 218—19.
9. Martii. *17499. K. CHR. IV.'s Befaling til Hendrik Ramel, at han skal paalægge Lauremberg, Professor i Sorø, strax at forfærdige de Landkort over Danmark, hvortil han en Tid lang har oppebaaret mange Penge. — *Hafniæ*, d. 9. Martii. L. Daac, Johan Lauremberg S. 83. Udt. og Brudst. i Hist. Tidsskr. 6. R. I. 295.
12. Martii. *17500. Forestilling fra ADELENS DEPUTEREDE til K. Chr. IV., hvori det paavises, hvor ynkellig Hærens Tilstand er, og hvor nødvendigt det derfor var at faa Fred. — *Kjøbenhavn*, 12. Martii. Udt. i Fridericia, Danmarks ydre polit. Historie 1629—1660 II. 470.
12. Martii. *17501. DE DANSKE FREDSUNDERHANDLERE bede K. Chr. IV. om en endelig Erklæring paa nogle Poster, da der i længere Tid intet var gjort ved Fredsforhandlingen, og Mediatorerne bleve kjede af deres forgjæves Arbejde. — D. 12. Martii. Udt. i *Shæp*. Christ. IV's Hist. S. 1827—28.
12. Martii. *17502. K. KARL I. takker K. Chr. IV. for hans Brev, dat. Kjøbenhavn 30. Nov. som han har modtaget fra sin Agent John Henderson, men han kan desværre ikke hjælpe ham til, som han ønsker, thi hans egen Flaade er i Oprørernes Hænder, og af Handelskibe har han heller ingen ledige. — 12. March. (Latin.) Udt. p. Eng. i Macray, Third Report S. 55.
18. Martii. *17503. Skrivelse fra DE KEJSERLIGE GESANDTER I OSNABRÜCK til Kejseren, hvori de meddele, at de svenske Gesandter have forestillet dem Grundene til, at den svenske Krone ikke havde kunnet finde sig i den danske Mægling, navnlig fordi Danmark ikke kunde antages at ville støtte dens Planer med Hensyn til Pommern. — *Osnabrück*, d. 28. Martii. (Tydsk.) Gärtner, Westphälische Friedens-Cantsley IV. 630—38.
15. Martii. *17504. HUGONIS GROTH ad Appelboom epistola, in qua nuntiis de Coningsmarck et Wrangelli rebus gaudet. — *Lutetia*, 25. Martii. Hugonis Grotii Epistolæ 1687 S. 74—5.
15. Martii. *17505. Hugo Grotius's Skrivelse til sin Svoger Reigersbergen, hvori han omtaler sin Glæde over, at Holland har bragt de andre 5 Provindser til at forbinde sig med Sverig mod Danmark. — 25. Marts. (Hollandsk.) Brudst. i Brandt og Cattenburghs Hist. og het Leven des Heeren Huig de Groot II. 890—91.
17. Martii. *17506. Skrivelse fra PAULUS PELS, nederlandsk Commissarius i Danzig til Generalstaterne, hvori han omtaler, at Grev Valdemar (Christian) ønsker at sende nogle af de danske Kosakker til et Indfald i Lifland, men at dette vist bliver ham nægtet. — *Dantsich*, d. 17. Martii. (Hollandsk.) Kronijk van het histor. Genootschap te Utrecht 3. Ser. 24. Jaarg. S. 713—14.
18. Martii. 9238. Sehested, Hannibal Sehested II. 24—26.
18. Martii. *17507. Den nederlandske Resident i Danmark CARL VAN CRACK omtaler Generalstaterne, at Fredsmødet kun ved Mæglernes Mellemkomst er blevet bragt fra at brydes; de danske Soudrustninger fortsættes. — *Helseneur*, d. 18. Martii. *Utrecht*. Kronijk van het histor. Genootschap te Utrecht 4. Serie. 17. Jaarg. S. 409—11.

1645.

3. DE DANSKE FREDSENDERHANDLERE raade K. Chr. IV. til at slutte Fred, s Magt er meget truende; de spørge, om Stiftet Bremen skal indsluttes om Danmark og Sverig. — D. 19. Martii. Udt. i Slinge, Christ. IV.'s Hist. 19. Martii.

JOH. V. HOVERBECK meddeler Kurf. Frederik Wilhelm af Brandenburg, at k Gesandt i Warschau for at bede om Hjælp imod Sverig. — *Warschau*, k.) Udt. i Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg I. 159. 19. Martii.

Skrivelse fra DE KEJSERLIGE GESANDTER I OSNABRÜCK til Kejseren, hvori Rygte om, at der er sluttet Fred mellem Danmark og Sverig, og frygte id den danske Hær skal forene sig med den svenske. — *Osnabrück*, d. lsk.) Gärtner, Westphälische Friedens-Cantzley IV. 658—60. 20. Martii.

DE DANSKE FREDSENDERHANDLERE underrette K. Chr. IV. om Svenskernes aade ham til at give efter, da det er at frygte, at Nederlandene ellers til Sverig. — D. 21. Martii. Udt. i Slinge, Christ. IV.'s Hist. S. 1830—31. 21. Martii.

HUGONIS GROTH ad Appelboom epistola, in qua sperat, Batavos tandem ut se Svedis contra Danos adjungant, sed etiam, ubi id decretum moras novas, priusquam id in rem conferatur, prospicit. — *Lutetia*, la Grothi Epistolæ 1687 S. 747. 22. Martii.

HUGONIS GROTH ad Guilielmum Grotium epistola, in qua existimat, se petrato commeatu per terras et breves trajectus in Svediam venire posse. rilis. Hugonis Grothi Epistolæ 1687 S. 747. 22. Martii.

HUGONIS GROTH ad Rosenhan epistola, in qua existimat, negotium intri- le pace cum Danis fore, sed Batavos in hac re se parare incipere. — rilis ex novo Calend. Hugonis Grothi Epistolæ 1687 S. 747. 22. Martii.

Skrivelse fra Münster, hvori omtales Efterretninger fra Hamburg og Lü- ved Fredstraktaten mellem Danmark og Sverig er kommen overens om — *Munster*, 1. d'Avril. (Fransk.) Udt. i Negociations secretes de Munster et 22. Martii.

BREVEN AF BRIENNES Skrivelse til de franske Gesandter i Münster, hvori inkrig ikke har opfordret Generalstaterne til at forbinde sig med Sverig *Paris*, du premier Avril. (Fransk.) Gärtner, Westphälische Friedens-Cantzley 22. Martii.

CHR. IV. giver sine Gesandter ved Fredseunderhandlingen i Brömsebro te Fred med Sverig saaledes, som de agte det tjenligst og gavnligst. d. 23. Martii. Slinge, Christ. IV.'s Hist. S. 1332. Brudst. i Fridericia, Danmarks — 1660 II. 470—71. 23. Martii.

KEJSER FERDINAND III.'s Skrivelse til sine Gesandter i Münster og Osnab- mtaler Kurfyrsternes og K. af Danmarks forgjæves Opfordring til de støtte Rigets Fjender, om at forene sig med Kejseren. — *Wien*, d. Gärtner, Westphälische Friedens-Cantzley IV. 676—77. 24. Martii.

WICQUEFORTS Skrivelse til G. Barlée, hvori han omtaler, at General- paa Zeelands Tilslutning for at tage Beslutning om et Sætoget mod aye, le 4. Avril. (Fransk.) Lettres de M. J. de Wicquefort S. 213—14. 25. Martii.

1645.

26. Martii. *17520. Dr. CHRISTINA skriver til Rigskansleren Axel Oxenstjerna og anbefaler ham at trække Fredstraktaten med de Danske saalænge ud, at det kunde vise sig, hvorledes Nederlandene vilde stille sig. — 26. Martii. (Svensk.) Udt. p. Dansk i Fridericia, Danmarks ydre polit. Historie 1629—1660 II. 472.
26. Martii. *17521. DEN FRANSKE REGERINGS Instrux for sine Gesandter i Münster, hvorefter de overfor den svenske Regering skulle undskyldte den franske Gesandt i Haag, d'Estrades's Opfordring til Generalstaterne til ikke at indlade sig paa nogen Krig med Danmark. — *Paris*, du 5. Avril. (Fransk.) Gärtner, Westphälische Friedens-Cantzley IV. 696—715.
27. Martii. *17522. Fuldmagt fra K. CHR. IV. for Kommissærerne ved Fredsmødet til at indlade sig paa en særlig Forhandling med de nederlandske Gesandter om deres Stats private Besværinger, saaledes at han var villig til at indrømme, hvad han kunde uden Skade for sine Regalier. — 27. Martii. Udt. i Fridericia, Danmarks ydre polit. Historie 1629—1660 II. 486.
27. Martii. *17523. DE KEJSERLIGE GESANDTER I OSNABRÜCK meddele Kejseren, at den danske Sekretær Klein har underrettet dem om, at hans Konge i Anledning af de Svenskes ubillige Fordringer og vistnok ogsaa, fordi Hollænderne skulle være enige med dem om helt at ville afskaffe Sundtolden, ønsker en Tilnærmelse til Spanien og har givet ham Ordre til at begive sig til de spanske Gesandter i Münster for at opnaa en Pengeunderstøttelse; de have givet ham en Anbefaling med til dem. — *Osnabrück*, d. 6. April. (Tydsk.) Gärtner, Westphälische Friedens-Cantzley IV. 720—25.
27. Martii. *17524. GREVEN AF BRIENNE giver de franske Gesandter i Münster nye Instruxer om, hvorledes de overfor de Svenske skulle undskyldte den Tale, hvori den franske Gesandt i Haag, d'Estrades har opfordret Generalstaterne til ikke at erklære Danmark Krig. — *Paris*, du 6. April. (Fransk.) Gärtner, Westphälische Friedens-Cantzley IV. 727—83.
28. Martii. *17525. K. CHR. IV.'s Instrux for Kommissærerne ved Fredsmødet, hvorved han tillader dem under deres særlige Forhandlinger med de nederlandske Gesandter at gaa ind paa Toldfoden af 1628, selv for en vis Aarrække. — 28. Martii. Udt. i Fridericia, Danmarks ydre polit. Historie 1629—1660 II. 486.
31. Martii. *17526. Hert. FREDERIK III. af Gottorps Skrivelse til de svenske Deputerede ved Fredsforhandlingerne, hvori han beklager sig over de af Oberst Wrangel trods den med Feltmarschallen trufne Overenskomst foretagne Udpresninger af Penge og Levnedsmidler. — 31. Marts. (Tydsk.) Udt. i Ratjen, Verz. d. Handschrift. d. Kieler Universitätsbibl. I. 186—87.
31. Martii. *17527. PAULUS PELS, nederlandsk Gesandt i Danzig, meddeler Bgm. i Amsterdam, at den af den danske Gesandt i Warschau begjærede Hjælp er afslaaet; dog gaar der Rygter om en Diversion af Rusland og Polen imod Sverig til Danmarks Fordel; i Moskau voxer Mistanken mod Grev Valdemar (Christian). — *Danzig*, d. 31. Martii. (Hollandsk.) Kronijk van het histor. Genootschap te Utrecht 5. Serie 24. Jaarg. S. 714—15.
1. Aprilla. *17528. BENED BAHRIUS Georgio Calixto scribit, bellum navale magno studio comparari adversus Danos, a quorum rege animi multorum in variis locis alienati sint, quia per illorum freta tuto navigare non liceat; Hispanos ad opem regi Daniæ ferendam insignem classem comparare dici. — *Stralsundi*, Kal. April. Henke, Georg Calixtus' Briefwechsel S. 73—75.
2. Aprilla. *17529. Kejser FERDINAND III.'s Skrivelse til sine Gesandter i Osnabrück, hvori han gaar ind paa den venetianske Mægling, hvis Fredstraktaten kan samles paa et Sted; thi i saa Fald vilde K. af Danmark ikke have nogen Grund til Misfornøjelse. — *Wien*, d. 12. April. (Tydsk.) Gärtner, Westphälische Friedens-Cantzley IV. 756—58.

1645.

0. WINAND RODT tilskriver Conrad v. Burgsdorf bl. a., at trods Pr. af Provindsen Zeelands Modstand have Generalstaterne udrustet en Flaade paa med 7000 Soldater foruden Matroser imod Danmark. — *Haag*, 12. April. st. i Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg IV. 745—49. 2. vel 12. Aprills.
1. Den svenske Rigskansler AXEL OXENSTJERNAS Skrivelse til sin Søn Johan ivori han omtaler Langsomheden ved Fredsforhandlingerne med Danmark og sættelse af Marsklandene og Jylland. — *Calmar*, d. 4. April. (Svensk.) An Axel Oxenstjerna till Johan Oxenstierna I, 4. 162—66. 4. Aprills.
2. Skrivelse fra DE KEJSERLIGE GESANDTER I MÜNSTER til Kejseren, hvori de at den danske Sekretær har forebragt dem det samme, som Gesandterne i ar erholdt en Anbefaling til de spanske Gesandter og er vendt vel tífreds nabrück. — *Münster*, d. 14. April. (Tydsk.) Gärtner, Westphälische Friedens—68. 4. Aprills.
3. JOH. v. HOVERBECK meddeler Kurf. Frederik Wilhelm af Brandenburg, at esandt, som har søgt Hjælp i Polen, er bortrejst og medbringer 100,000 *rschau*, 6. April. (Tydsk.) Udt. i Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wil—burg I. 161—62. 6. Aprills.
4. Skrivelse fra den nederlandske Resident i Hamburg HENDRIK SCHRASSERT, taler den kejserlige Resident Plettenbergs Klager over de Danskes Tilbøje—, Rendsborgs Belejring samt en i Glyckstad stedfindende Uenighed mellem Bremen) og Grev Pentz. — *Hamburch*, d. 16. April. (Hollandsk.) Kronlijk enootschap te Utrecht 4. Serie 17. Jaarg. S. 331—33. 6. Aprills.
5. Kejser FERDINAND III. fremstiller for Kurf. af Sachsen, hvad han har ælpe K. af Danmark, og hvorledes han har standset Actionen imod ham i ke Sag, og beder ham om at forestille Kongen dette og endnu engang advare skille sig fra Kejseren. — *Wien*, d. 19. April. (Tydsk.) Gärtner, Westphälische IV. 785—92. Udt. p. Dansk i Slange, Christ. IV.'s Hist. S. 1365—66. 9. Aprills.
6. Kejser FERDINAND III. meddeler sine Gesandter Afskrifter af Brevvexlingen af Sachsen og K. af Danmark og sin Skrivelse af samme Dag til den først—ien, d. 19. April. (Tydsk.) Gärtner, Westphälische Friedens-Cantzley IV. 784—85. 9. Aprills.
7. Sir JOHN SETON skriver bl. a. til Alexander, Jarl af Elington, at K. af ingen Maade vil formindske Tolden i Sundet, hvorfor Regeringen i Neder—en Hær paa 6000 Md. i Holland og vil sende 60 dobbeltmandede Skibe, ene sig med Svenskerne. — 9. April. Hist. Manusc. Commis. The man. of the earl I. 55. 9. Aprills.
8. Skrivelse fra DE KEJSERLIGE GESANDTER I OSNABRÜCK til Kejseren, hvori irtembergske og tidligere de danske Gesandters Henvendelse om Amnestien. d. 20. April. (Tydsk.) Gärtner, Westphälische Friedens-Cantzley IV. 793—96. 10. Aprills.
9. DEN FRANSKE REGERINGS Instrux for de Brégy de Flecelles, som skal rejse til Polen, hvori det paalægges ham at lægge Vejen gennem Danmark til for at forhandle med den ekstraordinære franske Gesandt de la Thuillerie. Avril. (Fransk.) Recueil des Instructions IV. Pologne I. XXX—XXXV. 10. Aprills.

1645.

11. Aprilis. *17540. K. CHR. IV. giver Henrik Bjelke efter hans mod Svenskerne udviste gode Opførsel den fulde Kommando over Bahus Slot, dog at han i alt følger Hannibal Sehesteds Ordre. — *Hafnia*, 11. April. Braun, Slaget paa Kolberger Heide S. 234.
12. Aprilis. *17541. Dr. CHRISTINA af Sverig befaler Rigskansler Axel Oxenstjerna ved Fredsforhandlingen med de Danske at fastholde Fordringen om Garanti og trække Tiden ud for at opnaa denne. — *Stockholm*, d. 12. April. (Svensk.) Arckenholtz, Mémoires concern. Christine, reine de Suède I. 63—64 (ogsaa i fransk Overs.)
15. Aprilis. *17542. NICHOLAS RYTER, Capitain paa K. af Danmarks Skib »den gyldne Sol», beder det engelske Parlament om, at hans Skib og Mandskab maa blive løsladt. — (15. April.) Udt. p. Engelsk i Firth report of the royal commission on historical manuscripts S. 54.
16. Aprilis. *17543. Kejser FERDINAND III.'s Skrivelse til sine Gesandter i Osnabrück, hvori han omtaler den danske Sekretær Kleins Meddelelser til dem. — *Wien*, d. 26. April. (Tydsk.) Gärtner, Westphälische Friedens-Cantzley IV. 821—23.
16. vel 26. Aprilis. *17544. Skrivelse fra den nederlandske Resident i Hamburg HENDRIK SCHRASSERT til Generalstaterne, hvori han omtaler Fægtninger ved Husum og Frederiksstad mellem Oberst Wrangel og de Danske samt Rygter om, at K. af Danmark giver efter for de Svenske i Sundtoldsagen, og at der er Udsigt til en snarlig Fred. — *Hamburch*, d. 26. April. (Hollandsk.) Kronijk van het histor. Genootschap te Utrecht 4. Serie 17. Jaarg. S. 333—35.
19. Aprilis. *17545. GREVEN AF BRIENNES Skrivelse til Grev d'Avaux, hvori han haaber, at Sverigs Forbund med England kun har til Hensigt at drage dette Rige ind i Krigen mod Danmark. — *Paris*, du 29. Avril. (Fransk.) Gärtner, Westphälische Friedens-Cantzley IV. 859—61.
20. vel 30. Aprilis. *17546. Skrivelse fra den nederlandske Resident i Hamburg HENDRIK SCHRASSERT til Generalstaterne, hvori han omtaler et Nederlag, som Oberst Wrangel har bibragt Oberst Buchwald; Fredstraktaterne skulle ikke gaa fremad, dog tvivler man ikke paa store Indrømmelser fra dansk Side. — *Hamburch*, d. 30. April. (Hollandsk.) Kronijk van het histor. Genootschap te Utrecht 4. Serie 17. Jaarg. S. 342—44.
21. Aprilis. *17547. K. CHR. IV.'s Rekreditiv for Rich. Jenks og Thomas Skinner til det det engelske Parlament. — 21. Apr. (Latin.) Udt. p. Eng. i Macray, Third Report S. 74.
22. Aprilis. 9269. Fuldstændigt i Ny kirkehist. Saml. IV. 457—58 (til Bisperne i Sjælland, Fyen og Skaane).
22. Aprilis. *17548. Den nederlandske Resident i Danmark CARL VAN CRACAU meddeler Generalstaterne, at Gesandter fra det engelske Parlament forhandle med K. af Danmark om Erstatning for nogen tilføjet Skade, og at Gesandter fra Hansestæderne ere ankomne for at varetage deres Interesse ved Forhandlingerne, især i Sundtoldsagen. — *Helsenew*, d. 22. Aprilis. (Hollandsk.) Kronijk van het histor. Genootschap te Utrecht 4. Serie 17. Jaarg. S. 411—18.
23. Aprilis. *17549. Kejser FERDINAND III.'s Skrivelse til sine Gesandter i Osnabrück, hvori han omtaler deres Meddelelse om, at den danske Sekretær Klein vel tilfreds er kommen tilbage fra Münster. — *Wien*, d. 3. Maj. (Tydsk.) Gärtner, Westphälische Friedens-Cantzley V. 16—17.
25. Aprilis. *17550. Den svenske Rigskansler AXEL OXENSTJERNAS Skrivelse til sin Søn Johan Oxenstjerna, hvori han omtaler de Indrømmelser, de Danske ere gaaede ind paa, og Sverigs Fordring om Garanti. — *Calmar*, d. 25. April. (Svensk.) Gjerwell, Bref ifrån Axel Oxenstierna till Johan Oxenstierna I, 4. 166—70.
26. Aprilis. 9275. Særtr. af Forordn.

1645.

1. K. CHR. IV.'s Brev til Chr. Thomesen Sehested, hvori han bl. a. skriver
erne, at de søge flittigt Raadstuen baade om Formiddagen og om Efter-
til Klokken er slagen syv, og endda kan der i 8 Dage ingen Resolution
— 27. Aprilis. Brudst. i Fridericia, Danmarks ydre polit. Historie 1629—1660 II. 494.
2. K. CHR. IV.'s Brev til de danske Fredsunderhandlere i Christianopol om 27. Aprilis.
at Flaaden er bleven sendt ud i Vestersøen. — 27. Aprilis. Brudst. i Slange,
. S. 1308.
3. Skrivelse fra DE KEJSERLIGE GESANDTER I MÜNSTER til Kejseren, hvori de 1. Majl.
halvius skal være kommen overens med den franske Gesandt Servien om, at
e begynde paa Hovedforhandlingen, førend Kejseren er gaaet ind paa fem
blandt Afskaffelsen af alle nye Tolde ved Elben og Undladelsen af at tage
nmarks Interesser ved Fredsforhandlingen. — Münster, d. 11. Maj. (Tydsk.)
llische Friedens-Cantzley V. 59—64.
4. Skrivelse fra DE KEJSERLIGE GESANDTER I OSNABRÜCK til deres Kolleger 1. Majl.
ori de omtale, at Kejseren, for ikke at krænke K. af Danmark, kun vil an-
Mægling, hvis begge Konventer samles til et. — Osnabrück, d. 11. Maj.
er, Westphälische Friedens-Cantzley V. 49—51.
5. Skrivelse fra DE FRANSKE GESANDTER I MÜNSTER til Greven af Brienne, 3. Majl.
le, at de i deres Forhandlinger med de svenske Gesandter have forestillet
ster, Frankrig har gjort Sverig med Hensyn til den danske Krig; de svenske
e benægtet, at deres Regering forhandlede om andet med det engelske Par-
at forebygge, at K. af England sendte K. af Danmark Krigsskibe til Hjælp.
i 13. Maj. (Fransk.) Gärtner, Westphälische Friedens-Cantzley V. 66—103.
6. K. CHR. IV.'s aabne Brev, at han af Hensyn til Klagerne over den fast 4. Majl.
paa Medikamenter har ladet forfatte en almindelig og billig Taxt paa alle de
som bør findes i et Apothek, hvilken Taxt det indskærpes Apotekerne paa
fterfølge. — Kiebenhaffn Slot, d. 4. Majl. Archiv f. Pharmaci og Chemi XX. 492—93.
7. Skrivelse fra DE KEJSERLIGE GESANDTER I OSNABRÜCK til Kejseren, hvori 5. Majl.
f. af Sachsens Brevvexling med K. af Danmark angaaende dennes Freds-
ed Sverig. — Osnabrück, d. 15. Maj. (Tydsk.) Gärtner, Westphälische Friedens-
09.
8. K. CHR. IV. befaler Hans Lindenov og Frederik Redtz at forhandle med 6. Majl.
ingsted d. 15. Maj angaaende de paatænkte Mandtals- og Hovedpenge. —
Matzen, Kbhvns. Universitets Retshist. I, Tillæg S. 39—40 (et lignende Brev udgik til
fogens Kaas om Forhandling i Odense).
9. K. CHR. IV. angiver, hvorledes de paatænkte Hoved- og Mandtalspenge 6. Majl.
oppebæres. — Hafnia, 6. Majl. Matzen, Kbhvns. Universitets Retshist. I, Tillæg
10. Kejser FERDINAND III. meddeler sine Gesandter i Osnabrück, at han har 7. Majl.
danske Sekretær Kleins Memorial angaaende Glyckstad til sine Hofkrigs-
n, d. 17. Maj. (Tydsk.) Gärtner, Westphälische Friedens-Cantzley V. 115—17.
11. Skrivelse fra DE KEJSERLIGE GESANDTER I OSNABRÜCK til Kejseren, hvori 8. Majl.
le overfor de protestantiske Gesandter have fremhævet, at en Opfordring til
være Mægler i Osnabrück vilde krænke Danmark. — Osnabrück, d. 18. Maj.
r, Westphälische Friedens-Cantzley V. 120—23.
12. Særtr. af Forordn. 10. Majl.

1645.

10. Majl. *17562. K. CHR. IV. befaler Lensmanden Arndt von der Kula at tilholde den danske og den tyske Præst i Helsingør at møde for Kongen i Kjøbenhavn den 20. Maj næstkommende med deres Breve og Privilegier, hvorefter han vil lade gjøre en vis Skik og Ordinants imellem dem. — 10. Maj. Aarsberetn. fra Geheimarch. III, Till. S. 114.
10. Majl. *17563. Kansleren CHR. THOMSEN SEHESTED skriver til K. Chr. IV., at han ikke tvivler paa, at denne ikke tilskriver nogen uden Gud i Himlen, hvad der sker. — 10. Majl. Brudst. i Fridericia, Danmarks ydre polit. Historie 1629—1660 II. 495, jvfr. 491.
10. Majl. *17564. Skrivelse fra den nederlandske Resident i Hamburg HENDRIK SCHRASSERT til Generalstaterne, hvori han omtaler Rendsborgs Belejring og svenske Planer om at anholde Danske, der findes i Skibe paa Elben. — *Hamb.*, desen $\frac{1}{2}$ $\frac{9}{10}$ May. (Hollandsk.) Kronijk van het histor. Genootschap te Utrecht 4. Serie 17. Jaarg. S. 344—45.
13. Majl. *17565. Protokol over den i Münster imellem de kejserlige, kurfyrstelige kølske og bayerske Gesandter holdte Konference, hvori bl. a. forhandlede om en ny Fredsmægler istedenfor K. af Danmark. — *Münster*, d. 23. Maj. (Tydsk.) Gärtner, Westphälische Friedens-Cantzley V. 149—59.
13. Majl. *17566. Skrivelse fra den nederlandske Resident i Hamburg HENDRIK SCHRASSERT til Generalstaterne, hvori han omtaler Forskrækkelsen hos Generalitetet i Glyckstad over Oberst Buchwalds Nederlag; Generalmajor Bauer har faaet sin Afsked; Oberst Wrangel er rykket mod Haderslev for at rekognoscere, og Martin Thijssen er passeret Beltet med 14 Skibe for at forene sig med den wismarske Flaade. — *Hamburch*, d. 13. May. (Hollandsk.) Kronijk van het histor. Genootschap te Utrecht 4. Serie 17. Jaarg. S. 345—47.
14. Majl. *17567. K. CHR. IV. paalægger Rentemestrene at tilholde den forrige Skriver i Børnehuset uden Forhaling at gjøre sit Regnskab klart. — D. 14. maj. Udt. i Dyrland, Tatere og Natmandsfolk i Danmark S. 46.
20. Majl. *17568. K. CHR. IV. befaler Bisperne hver i sit Stift at paase, at Præsterne herefter holde Bog over, hvormange der hvert Aar døbes, vies og dø i deres Sogn, samt hvem der staar Fadder til Børnene; Præsterne trues med Embedsfortabelse, hvis de ikke overholde Befalingen. — 20. Maj. Rothe, Reskripter II. 388 f.
21. Majl. *17569. Instrux for den svenske Flaade under Admiral Erik Rynnings Befaling. — D. 21. May. Dansk Udt. i Slinge, Christ. IV.'s Hist. S. 1310—11.
21. Majl. *17570. Kejser FERDINAND III.'s Skrivelse til sine Gesandter i Münster, hvori han befaler dem ikke at indlade sig paa Forhandling om de af de franske og svenske Gesandter opsatte fem Punkter, hvoriblandt Ophævelse af Elbtoldene og Opgivelse af Hensyn til K. af Danmarks Interesser. — *Wien*, d. 31. Majl. (Tydsk.) Gärtner, Westphälische Friedens-Cantzley V. 201—06.
22. Majl. *17571. K. CHR. IV.'s Skrivelse til Fleming Ulfeldt t. Gunderslevholm, Befalingsmd. paa Holbæk Slot, om Indkrævelsen af den bevilgede Hovedskat. — *Kjøbenhavn Slot*, d. 22. Maj. Grundtvig, Meddelelser fra Rentekammerarch. 1872 S. 209—10.
22. Majl. *17572. Designation paa, hvad hver, der er over 15 Aar, skal give i Skat. — *Kjøbenhavn Slot*, d. 22. Maj. Grundtvig, Meddelelser fra Rentekammerarch. 1872 S. 210—11.
22. Majl. *17573. K. CHR. IV. opfordrer dem, som have fæstet de Hospitalet i Helsingør tilhørende Tiender, at komme det til Hjælp, for at det kan have noget til de Fattiges Underholdning. — 22. Maj. Aarsberetn. fra Geheimarch. III, Till. S. 124.

1645.
 . Skrivelse fra DE KEJSERLIGE GESANDTER I OSNABRÜCK til Kejseren, hvori den danske Sekretær Klein indstændig anmoder om Hjælp til Glyckstadlen gode Lejlighed, der for Tiden er til atter at faa Fodfæste i Bremen. d. 1. Juni. (Tydsk.) Gärtner, Westphälische Friedens-Cantzley V. 206—10. 22. Majl.
- . RIGSRAADETS Resolution angaaende de nederlandske Gesandters For-Raadstuen paa Kjøbenhavns Slot, 23. Majl. Udt. i Fridericia, Danmarks ydre polit. II. 495—96. 23. Majl.
- . HUGO GROTIUS's Skrivelse til sin Svoger Reigersbergen, hvori hans Efterfølger som svensk Gesandt i Paris, Cerisantes, har bragt ham selv angaaende de Sager, hvorfor han (Cerisantes) er sendt, nemlig de 1. Juni. (Hollandsk.) Brudst. i Brandt og Cattenburgh, Hist. van het Leven des Heeren 398. 23. Majl.
- . PAULUS PELS, nederlandsk Commissarius i Danzig, underretter Generalraadet i Danzigs Bestræbelser for at faa sine Interesser varetagne ved den Fredsforhandling. — *Dantzich*, d. 2. Junii. (Hollandsk.) Kronijk van het ap te Utrecht 5. Serie 24. Jaarg. S. 716—17. 23. Majl vel 2. Junil.
- . Den svenske Rigskansler AXEL OXENSTJERNAS Skrivelse til sin Søn Johan hvori han fremhæver, at det er umuligt at opnaa en paalidelig Fred med ænge det er Herre paa begge Sider af Sundet; Hollænderne have ophørt at torer; de og de Svenske ville kun slutte Fred pari passu; den svenske nok løbet ud. — *Suderkra*, d. 24. Majl. (Svensk.) Gjørwell, Bref ifrån Axel ohan Oxenstierna I, 4. 170—73. 24. Majl.
- . THALLE ULFFSTANDS Skrivelse til Othe Krag t. Thrudsholm, i hvilken den Frygt for de Svenskes Anfald og beder ham om at sende sig den Slægtbog, og Iffuer Krabe havde laant Knud Ulfeld, efter hvem hun havde faaet Lov n. — *Aff Malmøe*, 3. pindzedag. Danske Mag. 4. R. V. 357. 27. Majl.
- . THALLE ULFFSTAND Skrivelse til Othe Krag t. Thrudsholm, hvormed hun den laante «vaben bog». — *Af Malmøe* med hast, thisdagen. Danske Mag. post 27. Majl.
1. Den svenske Rigskansler AXEL OXENSTJERNAS Skrivelse til sin Søn Johan hvori han omtaler de vanskelige Forhandlinger om Danmarks Landafstaaelser nske og danske Flaades Udrustning. — *Suderkra*, d. 29. Maj. (Svensk.) ån Axel Oxenstierna till Johan Oxenstierna I, 4. 173—77. 29. Majl.
2. HUGONIS GROTH ad Guilielmum Grotium epistola, in qua commemorat, ræfectum Wismariz nuntios accepisse, Danos classem Svecicam incendere velle. 3. Junii Novi Cal. Hugonis Grotii Epistolæ 1687 S. 749—50. Brudst. p. Hollandsk i burgh, Hist. van het Leven des Heeren Huig de Groot II. 405. 29. Majl.
3. K. CHR. IV. befaler Marsken Anders Bilde at lade Fyenboerne underngen i Bjergsøde-Skandse og giver Anvisning paa Palisader til den. — i Berg, Smaa Bidr. t. Fredericias Kultur- og ældste Hist. S. 117. 30. Majl.
4. K. CHR. IV. skriver til det skotske Parlament, beklager sig over, at y, Baron de Rees, som han for 1½ Aar siden havde befalet at hverve et sig, er bleven fængslet i Newcastle, og fordrer ham øjeblikkelig frigivet. — tin.) Udt. p. Eng. i Macray, Thrd Report S. 74. Jvfr. Fridericia, Danmarks ydre polit. 660 II. 382. 30. Majl.
- Sehested, Hannibal Sehested II. 26—27. 31. Majl.

1645.

31. Majl. *17585. Skrivelse fra den nederlandske Resident i Hamburg HENDRIK SCHRASSERT til Generalstaterne, hvori han omtaler Rendsborgs Belejring og den svenske Flaades Bevægelser. — *Hamburch*, d. 31. Mey, st. vet. (Hollandsk.) Kronijk van het histor. Genootschap te Utrecht 4. Serie 17. Jaarg. S. 347—49.
8. Junil. *17586. K. CHR. IV.'s Brev til Arent von der Kuhla, hvorved han tillader ham at lade den hollandske Flaade passere Kronborg uden at angribe den. — 3. Juni. Udt. i Fridericia, Danmarks ydre polit. Historie 1629—1660 II. 500.
4. Junil. 9336. Særtr. af Forordn.
4. Junil. *17587. K. CHR. IV.'s Ordre til Arndt von der Kula, Befalingsmd. paa Kronborg, om at lade Ridefogderne paa Kronborg og Frederiksborg ved Bønderne indsamle Kammelblommer, som skulle opbevares paa de nævnte Slotte. — *Hafn.*, 4. Juni. Maa, Folkesygdommenes og Sundhedsplejens Hist. i Danmark S. 325. Archiv f. Pharmacol. og Chém. XVII. 256.
5. Junil. *17588. K. CHR. IV. antager Esaias Andersen til Foged i Kongens Have (ved Rosenborg). — (D. 5. Juni.) Frls. Saml. til dansk Bygningshist. S. 57.
5. Junil. *17589. K. CHR. IV. skriver til det engelske Parlament, at han hører, de have fængslet hans Udsending John Henderson, og fordrer ham øjeblikkelig frigiven. — 5. June. (Latin.) Udt. p. Eng. i Macray, Third Report S. 74. Jvfr. Fridericia, Danmarks ydre polit. Historie 1629—1660 II. 382.
5. Junil. *17590. Indberetning fra PRÆSTERNE I CHRISTIANSSTADS LEN om Svenskernes Optræden i Lenet 1644. — (6/6.) Brudst. i Cavallin, Lund Stifts Herdaminne S. 54—56.
5. Junil. *17591. Den svenske Rigskansler AXEL OXENSTJERNAS Skrivelse til sin Søn Johan Oxenstjerna, hvori han omtaler den svenske og danske Flaades Bevægelser, Gustav Horns Blokade af Christiansstad, Fredsforhandlingernes Langsomhed og Hollændernes Forhandlinger med de Danske. — *Sunderdkra*, d. 5. Junil. (Svensk.) Gjerwell, Brev ifrån Axel Oxenstierna till Johan Oxenstierna I, 4. 177—81.
5. Junil. *17592. Skrivelse fra DE KEJSERLIGE GESANDTER I MÜNSTER til Kejseren, hvori de omtale dennes Befalinger med Hensyn til de franske og svenske Gesandters Fordringer angaaende Ophævelsen af Elbtoldene og Opgivelse af Hensyn til K. af Danmarks Sag. — *Münster*, d. 15. Junil. (Tydsk.) Gärtner, Westphälische Friedens-Cantzley V. 289—94.
5. Junil. *17593. Skrivelse fra DE KEJSERLIGE GESANDTER I OSNABRÜCK til Kejseren, hvori de omtale en Meddelelse fra den danske Sekretær Klein om en Liste, som Salvius i sin Tid ved Præliminærforhandlingerne i Hamburg har overgivet paa de Stænder, som Sverig ønskede, skulde have Lejdebreve til Fredskongressen. — *Osnabrück*, d. 15. Junil. (Tydsk.) Gärtner, Westphälische Friedens-Cantzley V. 279—88.
7. Junil. *17594. Skrivelse fra den nederlandske Resident i Hamburg HENDRIK SCHRASSERT til Generalstaterne, hvori han omtaler et fra Glyckstad gjort frugtesløst Forsøg paa at undsætte Rendsborg. — *Hamburch*, d. 17. Junil. (Hollandsk.) Kronijk van het histor. Genootschap te Utrecht 4. Serie 17. Jaarg. S. 349—51.
7. Junil. *17595. Den franske Gesandt DE LA THUILLERIE skriver til Statssekretæren de Brienne om K. Chr. IV., at alt, hvad han gjør, vender sig til hans Ulykke; det synes, som om Gud vil straffe ham. — 17. Juni. (Fransk.) Brudst. p. Dansk i Fridericia, Danmarks ydre polit. Historie 1629—1660 II. 505.
8. Junil. *17596. Den svenske Rigskansler AXEL OXENSTJERNAS Skrivelse til sin Søn Johan Oxenstjerna, hvori han omtaler sine Fordringer paa en reel Fredsgaranti af de Danske. — *Sunderdkra*, d. 8. Junil. (Svensk.) Gjerwell, Brev ifrån Axel Oxenstierna till Johan Oxenstierna I, 4. 181—83.

1645.

97. Skrivelse fra den nederlandske Afsending i Paris WILLEM VAN LIERE til os, hvori han omtaler, at Kardinal Mazarin har lovet, at Hr. de Thuillerie (et første Besøg hos de nederlandske Gesandter i Danmark. — *Paris*, d. hollandsk.) Kronijk van het histor. Genootschap te Utrecht 4. Serie 17. Jaarg. S. 299—302. 8. Junii.
98. Nye Danske Mag. II. 308 (med Datum: 10. Juni). 10. Junii.
98. Admiral DE WITTES Skrivelse til de nederlandske Afsendinge i Søder- an meddeler, at han ved at passere Kjøbenhavn har hilst den danske Flaade g af Flag og Salut, hvilket besvaredes af det danske Admiralskib med 3 Skud.) (Hollandsk.) Brudst. i Kronijk van het histor. Genootschap te Utrecht 2. Jaarg. S. 172. 11. Junii.
99. K. CHR. IV. meddeler Lensmanden paa Malmøhus, Tage Tot Ottesen, længe Byen Malmøes Privilegium endnu for 10 Aar, hvorfor han haaber, at e paatage sig at holde Officerer og Ryttere efter den trykte Ordinans. — lott, d. 12. juni. Saml. till Skånes historia 1878 S. 41—42. 12. Junii.
100. Professor STEPHANUS JOHANNIS STEPHANIUS sender M. Johannes Corvinus, else, et uindbundet Exemplar af sin Udgave af Saxo og lover at tilbagebetale te 10 Rdlr., saasnart han faar sin Besoldning. — *Soræ*, die 12. Junii. R. IV. 568—69. 12. Junii.
101. Den svenske Rigskansler AXEL OXENSTJERNAS Skrivelse til sin Søn Johan hvori han siger, at den danske Fredsforhandling er nærmere ved et Brud ngang. — *Suderokra*, d. 14. Mail (skal være: Junii). (Svensk.) Gjerwell, Bref tternerna till Johan Oxenstjerna I, 4. 183—85. 14. Junii.
102. HUGONIS GROTIJ ad Guilielmum Grotium epistola, in qua, Batavos qui- se armata fretum Orisundæ transisse, sed non milites nec mandata se cum di habere, refert; Svedos Bornholmiam cepisse, addit. — *Colmaria*, 1 $\frac{1}{2}$ Junii. epistolæ 1687 S. 750. 15. Junii.
103. DE DANSKE FREDSKOMMISSÆRERS Brev til K. Chr. IV., hvori de udtale endigheden af at tage Freden, som den kunde faas, »eftersom Tilstanden , og Krigen er umulig i Længden at udføre.« — 16. Junii. Udt. i Fridericia, polit. Historie 1629—1660 II. 505. 16. Junii.
104. K. CHR. IV.'s aabne Brev, at Stalder Kaas skal antage sig afg. Hr. Anders Kirstens Værgemaal. — *Hafnia*, 17. Juni. Meldell, Bille-Ættens Hist. II. 253. 17. Junii.
105. Skrivelse fra de nederlandske Afsendinge, JACOB DE WITT, SCHAEF, REAE, til Generalstaterne, hvori meddeles, at Admiral de Witte er passeret Strygning af Flag og Salut saavel for Kronborg som for den kongelige øbenhavn. — *Suderokra*, d. 27. Junii. (Hollandsk.) Kronijk van het histor. Utrecht 2. Jaarg. S. 171—72. 17. Junii.
106. K. CHR. IV.'s Befaling til de fyenske Lensmænd, at de skulle tilforordne r, der under Gudstjenesten skulle vække de sovende ved at slaa dem paa lange Kjæppe. — 19. Juni. Berg, Smaa Bldr. t. Fredericias Kultur- og sidste Hist. 1646 udgik lignende Breve til Lensmændene i Jylland. 19. Junii.
107. NIELS KRAG skriver til sin Broder Otte Krag, at de Svenskes »meget edrøvede Forslag« synes ham aldeles uantagelige; »det var meget bedre, at te Livet til«. — *Nyborg*, 19. Junii. Brudst. i Fridericia, Danmarks ydre polit. Hist. 18. 19. Junii.

1645.

20. Junll. *17608. Dr. CHRISTINA af Sverigs Skrivelse til Rigskansler Axel Oxenstjerna, hvori hun erklærer sig enig med ham om, at man bør søge en reel Sikkerhed af de Danske og holde fast paa Afstaaelsen af Halland og Bleking, men fremhæver som Grund til, at hun i sin Resolution er gaaet videre i Indrømmelser, de fleste Rigsraaders modsatte Mening; hun haaber dog paa gode Resultater ved Flaadens Virksomhed. — *Stockholm*, d. 20. Junii. (Svensk.) Arckenholtz, Mémoires concern. Christine, reine de Suède I. 65—67 (ogsaa i fransk Overs.).
20. Junll. *17609. HUGO GROTIUS's Skrivelse til sin Svoger Reigersbergen, hvori han meddeler ham, at han har faaet forskjellige Breve fra Dr. af Sverig med Ordre angaaende de danske Sager. — 30. Juni. (Hollandsk.) Brudst. i Brandt og Cattenburgh, Hist. van het Leven des Heeren Huig de Groot II. 398.
21. Junll. 9377. Sehested, Hannibal Sehested II. 27—28.
21. Junll. *17610. K. AF FRANKRIGS Instrux for sine Gesandter i Münster, hvorefter de skulle berolige de svenske Gesandter med Hensyn til deres Frygt for, at en Vaabenstilstand mellem Frankrig og Spanien skal sætte dette Rige i Stand til at sende Krigsskibe til Hjælp for K. af Danmark. — *Paris*, du 1. Juillet. (Fransk.) Gärtner, Westphälische Friedens-Cantzley V. 353—61.
21. Junll. *17611. GREVEN AF BRIENNES Skrivelse til de franske Gesandter i Münster, hvori han opfordrer dem til at berolige de svenske Gesandter med Hensyn til deres Frygt for, at Spanien skal sende Krigsskibe til Hjælp for K. af Danmark. — *Paris*, ce 1. Juillet. (Fransk.) Gärtner, Westphälische Friedens-Cantzley V. 362—71.
22. Junll. *17612. Den svenske Rigskansler AXEL OXENSTJERNAS Skrivelse til sin Søn Johan Oxenstjerna, hvori han omtaler Forhandlingerne med Danmark om Hallands Pansættelse. — *Suderåkra*, d. 22. Junii. (Svensk.) Gjerwell, Bref ifrån Axel Oxenstierna till Johan Oxenstierna I, 4. 185—86.
23. Junll vel 3. Julii. *17613. JOHANNES GRONOVIVS Claudio Salmasio Nicolaum Frisium Danum. iter in Galliam adornantem, recommendat. — *Daventriae*, V. Non. Jul. Burmannus, Sylloge epistolarum II. 610.
24. Junll. 9387. Brudst. i Arckenholtz, Mémoires concern. Christine, reine de Suède I. 67—68 (ogsaa i fransk Overs.).
24. Junll. *17614. REIGERSBERGENS Skrivelse til sin Svoger Hugo Grotius, hvori han meddeler ham, at Cerisantes alene er instrueret (som svensk Gesandt i Paris) med Hensyn til de danske Sager. — Den vierden van Hooimaandt. (Hollandsk.) Brudst. i Brandt og Cattenburgh, Hist. van het Leven des Heeren Huig de Groot II. 400—01.
25. Junll. *17615. K. CHR. IV. overdrager de Højlærde i Kjøbenhavn at udarbejde en dansk Urtebog. — 25. Juni. Brudst. i Mansa, Folkesygdommenes og Sundhedspleiens Hist. i Danmark S. 328.
26. Junll. *17616. Erklæring af KURF. AF MAINZ, BAJERNS OG BRANDENBURGS GESANDTER I OSNABRÜCK, rettet til Kejseren, hvori de bl. a. beklage den ved det svenske Indfald i Danmark fremkaldte Afbrydelse af K. af Danmarks Mægling. — *Osnabrück*, d. 6. Julii. (Tydsk.) Müller, Entdecktes Staatscabinet VI. 50—71.
28. Junll. *17617. Skrivelse fra DE FRANSKE GESANDTER I MÜNSTER til Greven af Brienne, hvori de fremhæve, at Sverig har nok at gjøre i Danmark og Tydskland til ikke at kunne indlade sig paa noget med Polen. — *Munster*, du 8. Juillet. (Fransk.) Gärtner, Westphälische Friedens-Cantzley V. 420—23.

1645.

18. Den svenske Rigskansler AXEL OXENSTJERNAS Skrivelse til sin Søn Johan hvori han omtaler, at han venter Dronningens Beslutning, om hun er tilfreds som Depositum; Hollænderne have ved de svenske Vaaben aftvunget Dan-
ge Betingelser; Carl Wrangel har indtaget Bornholm. — *Suderdkra*, d.
(vensk.) Gjerwell, Brev ifrån Axel Oxenstierna till Johan Oxenstierna I, 4. 187—89.
19. Dr. CHRISTINA af Sverig erklærer sig overfor Rigskansler Axel Oxenstjerna
gelsen af de Danskes sidste Tilbud for at vikle sig ud af denne Sag, inden
Forbundnes ildesindede Planer vise sig. — *Stockholm*, 30. Juni. (Svensk.)
moires concern. Christine, reine de Suède IV. 212—13 (ogsaa i fransk Overs.).
20. Litteræ CONSILIARIORUM ANGLICORUM (»W. Say and Seale, J. Jhonston») 30. Junii.
i scriptæ, in quibus cum eo communicant, equitem Johannem Henderson,
nellionis reum a Parlamento in carcerem conjectum, jam libertati restitutum
a rege petunt, ne in posterum talibus perduellibus et in hæc Magnæ Bri-
hostiliter affectis utatur, ut mandata sua exsequantur. — *Westm.*, 30. June.
eport S. 61.
1. Protokol over en Forhandling imellem de kurf. mainziske og kølnske, 30. Junii et
brandenburgske Gesandter, hvorefter de mainziske og brandenburgske Ge-
Forbehold af K. af Danmarks suspenderede Ret til Mægling skulle føre
de mellem de modsatte Parter i Osnabrück. — *Lengerig*, d. 10. u. 11. Julii.
er, Westphälische Friedens-Cantzley V. 427—80.
2. Kejser FERDINAND III.'s Skrivelse til sine Gesandter i Münster og Osn- 1. Julii.
an befaler dem ved Forhandlingerne om en Vaabenstilstand ikke at glemme
af Danmark. — *Wien*, d. 11. Julii. (Tydsk). Gärtner, Westphälische Friedens-
-51.
3. Fortsættelse af Protokollen over Forhandlingerne mellem de kurf. mainziske, 1. Julii.
ske og brandenburgske Gesandter, hvorefter Mainz og Brandenburg, indtil
ne til et andet Resultat med K. af Danmark, skulle overbringe Meddelelserne
ejserlige og de Svenske i Osnabrück. — *Lengerig*, 11. Julii. (Tydsk.)
ische Friedens-Cantzley V. 480—82.
4. Overenskomst mellem KEJSEREN og KURF. AF MAINZ, KÖLN, BAJERN OG 1. Julii.
GESANDTER angaaende Fredsforhandlingen, hvorefter bl. a. Kurf. af Mainz
gs Gesandter skulle, som Erstatning for K. af Danmarke Mægling, over-
lser fra det ene Parti til det andet. — *Lengerig*, le onzième juillet. (Tydsk.)
ra. i Negotiations secretes de Munster et d'Osnabrug I. 381.
5. Skrivelse fra den nederlandske Resident i Hamburg HENDRIK SCHRASSERT 1. Julii.
rne, hvori han omtaler Generalmajor Wrangels Tab af Folk ved Rends-
; hamburgske Sendebud ere afrejste til Danmark for at opnaa Formind-
Afskaffelse af Glyckstadtolden. — *Hamburch*, d. ersten Julii. (Hollandsk.)
istor. Genootschap te Utrecht 4. Serie 17. Jaarg. S. 351—52.
- GREVEN AF BRIENNES Skrivelse til de franske Gesandter i Münster, hvori 5. Julii.
la Thuilleries Frygt for, at Hollændernes og de Svenskes store Fordringer
ns Mægling i den nordiske Krig resultatløs. — *Paris*, le 15. Juillet. (Fransk.)
ische Friedens-Cantzley V. 462—65.

1645.

5. Julii. *17627. Skrivelse fra DE FRANSKE GESANDTER I MÜNSTER til Greven af Brienne, hvori de love at opfordre de Svenske til Eftergivenhed i Forhandlingerne med Danmark. — *Munster*, du 15. Juillet. (Fransk.) Gärtner, Westphälische Friedens-Cantzley V. 466—81.
6. Julii. 9427. Sehested, Hannibal Sehested II. 28—29.
6. Julii. *17628. Den svenske Rigskansler AXEL OXENSTJERNAS Skrivelse til sin Søn Johan Oxenstjerna, hvori han udtaler Haab om et godt Udfald af de danske Fredsforhandlinger. — *Suderdakra*, d. 6. Julii. (Svensk.) Gjerwell, Bref ifrån Axel Oxenstierna till Johan Oxenstierna I, 4. 189—90.
7. Julii. 9432. Sehested, Hannibal Sehested II. 29—30.
12. Julii. *17629. Urmager CHRISTOFFER KLETTIS Erklæring om det Sejrværk, der tilforn brugtes paa den store Ladegaard ved Frederiksborg, hvilket han har undersøgt efter Slotsherren Arndt von der Kulas Befaling. — *Cronborrig*, d. 12. July. Rasbech, Frederiksborg Slots Beskr. S. 211—12.
12. Julii. *17630. GREVEN AF BRIENNES Skrivelse til de franske Gesandter i Münster, hvori han omtaler, at Sverig i Fredstraktaten med Danmark vil betinge sig, at Lifland skal nyde de samme Friheder, som de egentlige svenske Provindser. — *Paris*, le 22. Juillet. (Fransk.) Gärtner, Westphälische Friedens-Cantzley V. 533—42.
12. Julii. *17631. Skrivelse fra DE FRANSKE GESANDTER I MÜNSTER til Greven af Brienne, hvori de omtale, at de danske Troppers Indrykning i Erkestiftet Bremen vil nøde Königs-marck til at holde nogle Tropper der. — *Munster*, ce 22. Juillet. (Fransk.) Gärtner, Westphälische Friedens-Cantzley V. 533—50.
13. Julii. *17632. Den svenske Rigskansler AXEL OXENSTJERNAS Skrivelse til sin Søn Johan Oxenstjerna, hvori han meddeler ham, at man er kommen overens med de Danske om alle Fredsbetingelserne undtagen om Bleking og Bremen. — *Suderdakra*, d. 13. Juli. (Svensk.) Bref ifrån Axel Oxenstierna till Johan Oxenstierna I, 4. 190—93.
14. Julii. *17633. Dr. CHRISTINAS Proposition til det i Stockholm forsamlede Stænderudvalg, i hvilket hun meddeler det Udgangen af Fredsforhandlingerne med Danmark i Brømsebro og opfordrer det til at erklære sig om, hvorvidt Bestemmelsen om Hallands Afstaaelse paa 25 Aar er tilstrækkelig Sikkerhed for mulige Hævnlyster fra Danmarks Side. — *Stockholm*, d. 14. Julii. (Svensk.) Sveriges Ridderskaps och Adels Riksdags-Protokoll IV. 23—26.
18. Julii. *17634. HUGONIS GROTH ad Guilielmum Grotium epistola, in qua refert, spem aliquam esse pacis cum Dano, ex qua provincias alias in perpetuum, alias in multos annos daturus sit, et omnes naves e Svedico imperio fretum Orisundæ sine ulla inquisitione transituræ sint. — *Stokholmii*, $\frac{1}{2}$ $\frac{8}{9}$ Julii. Hugonis Grotii Epistolæ 1687 S. 750.
18. Julii. *17635. AUGUSTI BUCHNERI ad Godofredum Schneiderum, jurisconsultum et consiliarium ducis Holsatiæ, litteræ de rebus litterariis. — *Wittenbergæ*, d. XVIII. Julii. Aug. Buchneri epistolæ II. 109—19.
19. Julii. *17636. GREVEN AF BRIENNES Skrivelse til de franske Gesandter i Münster, hvori han beder dem om at benytte Kejserens Handlemaade, da K. af Danmark blev angreben af de Svenske, som Argument, hvis han nægter Ragoczy Lejdebrev. — *Paris*, ce 29. Juillet. (Fransk.) Gärtner, Westphälische Friedens-Cantzley V. 586—96.
20. Julii. *17637. Liste over Inventar paa Frederiksborg Slot, som Opsynsmanden Johan Adam Berck tilbageleverede. — *Fredericksborrig*, d. 20. Jully. Rasbech, Frederiksborg Slots Beskr. S. 177—78.

1645.

38. Den svenske Rigskansler AXEL OXENSTJERNA meddeler sin Søn Johan at der er Udsigt til en snarlig, gunstig Ende paa Forhandlingerne med *Dan-
derkra*, d. 20. Julii. (Svensk.) Gjørwell, Brev ifrån Axel Oxenstierna till Johan Oxen-
3—95. 20. Julii.
39. K. KARL I.'s Brev, hvorved han sender «le Chevalier Cokran» til for nu, da denne har faaet Fred, at anraabe om hans Hjælp. — *Hereford*,
ransk.) Udt. p. Eng. i Macray, Third. Report S. 55. 20. Julii.
40. Dr. CHRISTINA af Sverig tilkjendegiver sine Fredsunderhandlere, paa elser de maa restituere Erkebispnen af Bremen i Besiddelsen af hans Lande.
(Svensk.) Brudst. i dansk Overs. i Slinge, Christ. IV.'s Hist. S. 1358. 23. Julii.
41. K. af Danmarks Statholder paa Øsel, EBBE ULFELT, hans Brev til Hans noget Skyts, der findes under Murtell. — 24. Julii. (Tydsk.) Brudst. og Udt.
esselgreen, De la Gard. Arch. X. 109. 24. Julii.
42. Den svenske Rige-kansler AXEL OXENSTJERNA meddeler sin Søn Johan om Fægtninger i Vestergetland, samt at man ved Fredsforhandlingerne kun
at blive enige om Hallands Grændser og Tiden for dets Pantsættelse. —
. 26. Julii. (Svensk.) Gjørwell, Brev ifrån Axel Oxenstierna till Johan Oxenstierna 26. Julii.
43. GREVEN AF BRIENNES Skrivelse til de franske Gesandter i Münster, hvori at Freden imellem Sverig og Danmark nu er fuldbragt og det til Sverigs
ved Hjælp af den franske Mægling. — *Paris*, le 5. Août. (Fransk.)
iälliche Friedens-Cantzley V. 636—50. 26. Julii.
44. Skrivelse fra DE FRANSKE GESANDTER I MÜNSTER til Greven af Brienne, itale, at den bayerske Hær forstærker sig vistnok i Frygt for, at Freden i
i føre flere Tropper imod den. — *Munster*, le 5. Août. (Fransk.) Gärtner,
riedens-Cantzley V. 651—59. 26. Julii.
45. Den nederlandske Resident i Hamburg HENDRIK SCHRASSERT meddeler ie, at nogle svenske Skibe, der have drevet de danske tilbage til Hamburg,
en paa Elben Hindringer i Vejen; de Danske forskandse sig paa Krautsand
lyckstad; den svenske Hovedflaade ligger under Møen. — *Hamburch*, d.
) . (Hollandsk.) Kronijk van het histor. Genootschap te Utrecht 4. Serie 17 Jaarg.
26. vel 27. Julii.
- Sehested, Hannibal Sehested II. 30—32. 29. Julii.
46. DET SVENSKKE RIDDERSKABS OG ADELS Svar paa Dr. Christinas Proposition af liket det tilraader at modtage de Fredsbetingelser, som ere tilbudte i Brøm-
eslaar, at Danmark desuden endnu afstaar enten Landskrona og Christia-
alland til evig Ejendom. — *Stockholm*, d. 29. Julii. (Svensk.) Sveriges Rid-
els Riksdags-Protokoll IV. 26—31. 29. Julii.
7. BGM. OG RAAD I HELSINGØR skrive til Generallandskommissæren i Sjæl- Gersdorff om den haarde Indkvartering og Borgerskabets Forarmelse. —
dat. i Fridericia, Danmarks ydre polit. Historie 1629—1660 II. 506. 30. Julii.
8. Dr. HENRIETTA MARIA af England beder K. Chr. IV. om at sørge for, e Svaner«, som tilhørte K. af England og var beslaglagt ved Havnen Haker-
«, blev frigivet. — *St. Germain*, 10. Aug. (Fransk.) Udt. p. Eng. i Macray, Third 31. Julii.

1645.

2. Augusti. *17649. Den svenske Rigskansler AXEL OXENSTJERNAS Skrivelse til sin Søn Johan Oxenstjerna, hvori han meddeler, at Spørgsmaalet om Bremens Restitution til Hert. Frederik foraarsager Opholdelse af Freden med Danmark. — *Sunderdkra*, d. 2. Aug. (Svensk.) Gjerwell, Bref ifrån Axel Oxenstierna till Johan Oxenstierna I, 4. 198—200.
2. Augusti. *17650. Den nederlandske Resident i Danmark CARL VAN CRACAU meddeler Generalstaterne, at Fredsforhandlingerne saavel imellem de Danske og de Nederlandske som imellem de Danske og de Svenske kun mangle den endelige Afslutning. — *Helsenour*, den II. Augusti. (Hollandsk.) Kronijk van het histor. Genootschap te Utrecht 4. Serie 17. Jaarg. S. 413.
2. Augusti. *17651. Skrivelse fra DE FRANSKE GESANDTER I MÜNSTER til Greven af Brienne, hvori omtales, at de svenske Gesandter i Osnabrück have faaet Underretning om, at Freden i Danmark er i Færd med at afsluttes, men tillige stærkt have antydnet deres Regerings Ønske om at erhverve Erkebispet Bremen. — *Munster*, ce 12. Août. (Fransk.) Gärtner, Westphälische Friedens-Cantsley V. 708—26.
2. Augusti. *17652. Dr. HENRIETTA MARIA skriver til K. Chr. IV., at Overbringeren, »le Chevalier Cokeram« vil meddele ham K. Karls Ønsker. — *St. Germain en Laye*, 12. Aug. (Fransk.) Udt. p. Eng. i Macray, Third Report S. 62.
- post 2. Augusti. *17653. Dr. HENRIETTA MARIAS Kreditiv for »Ser Jean Cochram« til K. Chr. IV. — (Uden Datum.) (Fransk.) Udt. p. Eng. i Macray, Third Report S. 62.
8. Augusti. *17654. K. CHR. IV. tilskrives Lensmanden Arndt von der Kula, at da nogle Borgere i Helsingør klage over, at de af den danske Præst tribuleres med idelig Stævning til at vidne om, hvad de have givet den tyske Præst, skal han tiltale ham for Overskridelse af sin Myndighed. — 3. August. Aarsberetn. fra Geheimarch. III, Till. S. 114.
4. Augusti. *17655. Skrivelse fra PAULUS PELS, nederlandsk Commissarius i Danzig, til Generalstaterne, hvori han omtaler et Gesandtskab, som fra Moskau skal sendes til K. af Danmark for at klage over Grev Valdemar (Christian). — *Dantzich*, d. 4. Augustii. (Hollandsk.) Kronijk van het histor. Genootschap te Utrecht 5. Serie 24. Jaarg. S. 717—18.
6. Augusti. *17656. K. CHR. IV. befaler Lensmanden Arndt von der Kula at have Indseende med, at det gaar rigtig til med den begyndte Proces mellem den tyske og den danske Præst i Helsingør, og at den tilbørlig fremmes. — 6. August. Udt. i Aarsberetn. fra Geheimarch. III, Till. S. 114.
6. Augusti. *17657. GREVEN AF BRIENNES Skrivelse til de franske Gesandter i Münster, hvori han betegner de Svenskes Fordele ved Freden med Danmark som en Vinding af Lande, en Forbedring af deres egen Handels Vilkaar og en Ødelæggelse af deres Naboers, Hollændernes ikke undtagen. — *Paris*, ce 16. Août. (Fransk.) Gärtner, Westphälische Friedens-Cantsley V. 762—62.
7. Augusti. 9499. En Tilføjelse i Sveriges Ridderskaps och Adels Riksdags-Protokoll IV. 31—32.
9. Augusti. *17658. GREVEN AF BRIENNES Skrivelse til de franske Gesandter i Münster, hvori han omtaler de Fremskridt, Sverig vil være i Stand til at gjøre i det tyske Rige, naar Freden er sluttet med Danmark. — *Paris*, le 19. Août. (Fransk.) Gärtner, Westphälische Friedens-Cantsley V. 795—802.
11. Augusti. 9514. Baden, Danm. Hist. IV. 227—28. Nyt hist. Tidsskr. V. 349—50. (Hos Nyerup findes kun et Brudst.)
11. Augusti. *17659. K. CHR. IV. befaler Bispem og Provsten at tiltale den danske Præst i Helsingør for ærerørige Beskyldninger, han i Rigsraadets Paahør havde fremsat mod den tyske Præst sammesteds. — 11. August. Udt. i Aarsberetn. fra Geheimarch. III, Till. S. 114—15.

1645.

2. DET DANSKE RIGSRAADS Proposition til Adelen om, hvad der bør forrigsdagen. — (11. August.) Udt. i Nyt hist. Tidsskr. V. 350—51.
3. WITTE CORNEL. DE WITT, Admiral paa den nederlandske Flaade, svarer han endnu ikke har erholdt nærmere Ordre fra Generalstaterne, at det, at kibe følge de danske Skibe, sker uden Svig, og at der intet svensk Skib laade, ligesaa lidt som det er med hans Vilje, hvis Svenske fører »Printzen-det Skib Brederode, liggende Nord for Grundene, d. 21. Augusti nye Stiil.
4. a. p. Dansk i Slange, Christ. IV.'s Hist. S. 1318—19.
5. Den nederlandske Resident i Hamburg HENDRIK SCHRASSERT meddeler at de danske Tropper have indtaget Bremervørde, de Svenske derimod en Crempe og Glyckstad. — *Staden*, desen 12. Augusti. (Hollandsk.)
6. for. Genootschap te Utrecht 4. Serie 17. Jaarg. S. 357.
7. Verbal fra DE NEDERLANDSKE GESANDTER I CHRISTIANOPEL, hvori findes en danske Befuldmægtigede om K. af Danmarks Højhedsret paa Søen. — (atin.) Udt. p. Hollandsk og Brudst. i de Geer, Lodevijk de Geer S. 8—9.
8. a Dansk: P(au), Corfitz Ulfeldts Hist. I. 130—61. (Det af de svenske Kommissærer Brudst. i Wieselgreen, De la Gard. Arch. XI. 114—16. Jvfr Fridericia, Danmarks 1629—1660 II. 516.
9. i Dansk: P(au), Corfitz Ulfeldts Hist. I. 124—30. Brudst. i Scherer, Der Sundzoll 1629—1660 II. 516—17.
10. Øresunds-Toldrulle for nederlandske Undersaatter. — *Christianopel*, d. 13. Augusti (sk.) Scherer, Der Sundzoll S. 195—205.
11. en svenske Rigskansler AXEL OXENSTJERNA meddeler sin Søn Johan ingen af Freden i Brømsebro og gjengiver ham Betingelserne samt erenskomst med Danmark. — *Suderåkra*, d. 13. Aug. (Svensk.) i Oxenstierna till Johan Oxenstierna I, 4. 200—03.
12. busch, Pommersche Sammlungen II. 169—70.
13. E PRÆSTER erklære sig paa Rigsdagen i Kjøbenhavn paa den laaland- is Vegne rede til at komme Riget til Hjælp med 2130 Rdlr. — ugust. Kirkehist. Saml. 3. R. V. 806—07.
14. icta, quæ baro D'AUCHY a rege Hispaniæ ad regem Daniæ ablegatus regis catholici contra hostes communes. — 16. Aug. (gl. Stil.) nardino de Rebolledo S. 26—27.
15. DMÆGTIGE FOR DEN SJÆLLANDSKE OG FYENSKE ADEL tilbyde paa Rigs- give af hver Td. Korn 4 sl. Mark, FULDMÆGTIGE FOR DEN JYDSKE ADEL Korn. Paa Gejstlighedens Vegne tilbyder BROCHMANNUS at bevilge Tiende og bonis mensalibus. — 18. August. Kirkehist. Saml.
16. else fra DE FRANSKE GESANDTER I MÜNSTER til Greven af Brienne, i svenske Gesandt Oxenstjerna har fremhævet, at kun Hensynet til samme Stand som før Krigen har formaaet Sverig til at afslutte *Munster*, le 28. Août. (Fransk.) Gärtner, Westphälische Friedens-Cantzley

Forordn.

20. Augusti.

1645.

20. Augustl. *17670. K. CHR. IV. befaler Bispem i Sjælland at forbyde den danske Præst i Helsingør Prædikestolen, indtil Sagen med den tyske Præst lovligen var udført. — 20. August. Udt. i Aarsberetning. f. Geheimarch. III, Till. S. 115.
20. Augustl. *17671. Den svenske Rigskansler AXEL OXENSTJERNAS Skrivelse til sin Søn Erik Oxenstjerna, hvori han meddeler ham, at han efter Afslutningen af Freden med Danmark idag vil rejse til Stockholm. — *Calmar*, d. 20. Aug. (Svensk.) Gjerwell, Bref ifrån Axel Oxenstjerna till Johan Oxenstjerna I, 4. 206.
20. Augustl. *17672. Den svenske Rigskansler AXEL OXENSTJERNAS Skrivelse til sin Søn Johan Oxenstjerna, hvori han omtaler Freden med Danmark og Fornylelsen af Alliancen med Nederlandene. — *Calmar*, d. 20. Aug. (Svensk.) Gjerwell, Bref ifrån Axel Oxenstjerna till Johan Oxenstjerna I, 4. 203—06.
21. Augustl. *17673. K. CHR. IV. befaler Lensmanden paa Antvorskov at hidskikke en Bonde, som ofte havde ladet sit udøbte Barn sætte paa sygt Kvæg for saaledes at helbrede det. — 21. Aug. Brudst. i Christensen, Agrarhist. Studier I. XXXVII, Anm. 1.
21. Augustl. *17674. FULDMÆGTIGE FOR PRÆSTERNE I FYENS STIFT andrage Kongen om at maatte beholde deres gamle Rettigheder samt om at blive fri for aarlig Skat i Fredstid. — *Kjøbenhavn*, d. 21. Aug. Kirkehist. Saml. 3. R. V. 808—09.
22. Augustl. *17675. GREVEN AF BRIENNES Skrivelse til de franske Gesandter i Münster, hvori han meddeler, at man er begyndt at opsætte de aftalte Fredsartikler mellem Danmark og Sverig skriftligt, og at de la Thuillerie haaber at overvinde de tilbagestaaende Vanskeligheder. — *Paris*, ce 1. Septembre. (Fransk.) Gärtner, Westphälische Friedens-Cantzley VI. 12—16.
25. Augustl. *17676. ADELENS DEPUTEREDE tilbyde at stille en Karl af hver 200 Tdr. Korn til Fæstningsarbejde i 4 Maaneder paa Husbondens Bekostning, hvis det samme maa ske med Kronens og Gejstlighedens Bønder. — *Kjøbenhavn*, d. 25. Aug. Brudst. i Minerva, Jan. — Marts 1803 S. 181—82.
25. Augustl. *17677. Den kejserlige Rigskansler Grev Kurtz's Skrivelse til Kejseren, hvori han meddeler, at Kurf. af Bayers Raader i en Konference have omtalt Muligheden af, at England, Danmark, Holland og de tyske Protestanter efter Afslutningen af Freden paany ville forbinde sig imod de katolske. — *München*, d. 4. Sept. (Tydsk.) Gärtner, Westphälische Friedens-Cantzley VI. 46—60.
25. Augustl. *17678. Skrivelse fra PAULUS PELS, nederlandsk Commissarius i Danzig, til Generalstaterne, hvori omtales den forestaaende Afsendelse af Indbydelsesbreve til Danmark til K. af Polens Bryllup. — *Dantsich*, d. XXV. Augusti. (Hollandsk.) Kronijk van het histor. Genootschap te Utrecht 5. Serie 24. Jaarg. S. 719—20.
28. Augustl. *17679. Skrivelse fra DE KEJSERLIGE GESANDTER I OSNABRÜCK til Kejseren, hvori de underrette ham om, at efter Meddelelser fra den danske Sekretær Klein er Freden sluttet imellem Danmark og Sverig, men Spørgsmaalet om Erkestiftet Bremen henvist til Forhandling i Stockholm. — *Osnabrück*, d. 7. Sept. (Tydsk.) Gärtner, Westphälische Friedens-Cantzley VI. 94—95.
30. Augustl. *17680. GREVEN AF BRIENNES Skrivelse til de franske Gesandter i Münster, hvori han omtaler den Grund, de Svenske have havt til at glæde sig over den Anseelse, de la Thuillerie har vundet hos de Danske. — *Paris*, le 9. Septembre. (Fransk.) Gärtner, Westphälische Friedens-Cantzley VI. 99—111.
30. Augustl. *17681. Skrivelse fra DE FRANSKE GESANDTER I MÜNSTER til Greven af Brienne, hvori de meddele, at Fredstraktaten mellem Danmark og Sverig er bleven bekjendtgjort i

1645.

men at der samtidig, trods deres egne Bestræbelser i Holland, er indløben
ing fra Generalstaterne af deres Gesandters Handlemaade. — *Munder*, du
(Fransk.) Gärtner, Westphälische Friedens-Cantzley VI. 111—19.

2. OLUF PARSEBERG og STEN BILDES Relation til K. Chr. IV. om Grev 31. Augusti.
Christians Hjemrejse fra Rusland. — 31. Augusti. Udt. i Fridericia, Danmarks ydre
29—1660 II. 385—86

3. Regnskab over, hvormeget Klæde Johan Ettersen har valket, farvet og 4. Septbr.
ngen i Aarene 1640—44. — *Kiøbenhaffn*, d. 4. Septembr. Nyrop, Strand-

JACOBUS MATTHIAS, episcopus Aarhusiensis, Christiano Thomæo, Can- 4. Septbr.
scribit famam pacis conciliatæ æqualem lætitiam per omnes partes Cimbricæ
ie, sed subito intervenientem Wrangelium omnium animos voltusque con-
tusii, 4. Septemb. Kirkehist. Saml. 3. R. VI. 598—99.

DE KEJSERLIGE GESANDTER I OSNABRÜCK meddele Kejseren, at det siges, 4. Septbr.
k paany vil sende Gesandter til Konventet, og udbede sig hans Instrux for
Tilfælde, at Meningen dermed er, at han paany ønsker at overtage Mæg-
brück, d. 14. Sept. (Tydsk.) Gärtner, Westphälische Friedens-Cantzley VI. 182—83.

DE BRANDENBURGSKE GESANDTERS Relation, hvori det hedder, at Oxen- 5. Septbr.
glad over Freden med Danmark. — *Osnabrück*, 5. September. (Tydsk.)
t. s. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg IV. 400—01.

GREVEN AF BRIENNES Skrivelse til de franske Gesandter i Münster, hvori 5. Septbr.
ankrigs Virksomhed ved Mæglingen mellem Danmark og Sverig, og at
usikker d. 15. August paa Grund af Striden om Bremen, men efter
Hamburg er undertegnet d. 17. — *Paris*, le 15. Septembre. (Fransk.)
s. Friedens-Cantzley VI. 197—99.

sted, Hannibal Sehested II. 32—34.

9. Septbr.

sted, Hannibal Sehested II. 34—38.

10. Septbr.

CHR. IV. skriver til K. Karl I. og tilbyder sin Mægling mellem ham 10. Septbr.

10. Sept. (Latin.) Udt. p. Eng. i Macray, Third Report S. 74.

CHR. IV. skriver til det engelske Parlament og tilbyder sin Mægling 10. Septbr.
Karl I. — 10. Sept. (Latin.) Udt. p. Eng. i Macray, Third Report S. 74.

CHR. IV. skriver til det skotske Parlament og opfordrer det ind- 10. Septbr.
le ham mægle mellem K. Karl I. og hans Folk. — 10. Sept. (Latin.)
Third Report S. 74.

CHR. IV.'s Befaling til den danske Resident ved det kejserlige Hof, 11. Septbr.
von Trewenfels, om at underrette Kejseren om, at Freden mellem
r sluttet, og angive, hvorfor Danmark er bleven nødt til at indgaa
lagelse over, at det ikke har været muligt at faa Kejseren indsluttet
d. 11. Septembr. Udt. i Slange, Christ. IV.'s Hist. S. 1367—69.

ANNIS CHRISTIANI de Boineburg ad Johannem Conradum Dietericum 11. Septbr.
emorat, sibi cancellarium regni Sveciæ, per ea, quæ pax cum rege
plene expediri postulet, implicitum, adire nondum licuisse. —
Chr. de Boineburg ad Jo. Conr. Dietericum Epistolæ S. 5—13.

HR. IV.'s Brev til Biskop Winstrup, hvori han bebrejder ham, at 13. Septbr.
a Opsigt med Gejstligheden i sit Stift. — (12/9.) Brudet. i Cawallin,
11.

1645.

18. Septbr.

*17694. K. LUDVIG XIV. af Frankrigs Instrux for sine Gesandter i Münster, hvorefter de overfor mulige Paastande af de svenske Gesandter om, at deres Regering var gaaet ind paa Freden med Danmark for at kunne virke des kraftigere i Tydskland, skulle minde om, at Grunden snarere var de opnaaede store Fordele. — *Fontainebleau*, le 23. Septembre. (Fransk.) Gärtner, Westphälische Friedens-Cantzley VI. 245—59.

18. Septbr.

*17695. GREVEN AF BRIENNES Skrivelse til de franske Gesandter i Münster, hvori han meddeler, at de la Thuillerie, som er rejst til Kjøbenhavn for at faa Ratificationen af Freden i Stand, tillige der skal indlede Forhandlinger om en Traktat med Kongen og søge at skille ham fra Kejseren og knytte ham til den gode Sag, dog alt med den største Forsigtighed af Hensyn til Sverig. — *Fontainebleau*, le 23. Septembre. (Fransk.) Gärtner, Westphälische Friedens-Cantzley VI. 238—44.

18. Septbr.

*17696. Skrivelse fra DE FRANSKE GESANDTER I MÜNSTER til Greven af Brienne, hvori de meddele, at de la Thuillerie arbejder paa at forhindre, at de af K. af Danmarks Tropper, der skulle aftakkes, tage deres Fjenders Parti, og at han haaber at faa dem til at gaa i fransk Tjeneste, hvis han faar Ordre dertil. — *Münster*, le 23. Septembre. (Fransk.) Gärtner, Westphälische Friedens-Cantzley VI. 259—66.

15. Septbr.

*17697. K. Chr. IV. tilskriver Rigshofmester Corfitz Ulfeldt, at han ikke finder Grund til at afskedige ham for hans Skrøbeligheds Skyld. — *Kbh.*, 15. Sept. Hist. Tidskr. III. 361.

16. Septbr.

9639. Sehested, Hannibal Sehested II. 38—39.

16. Septbr.

*17698. K. CHR. IV. lader Biskopperne vide, at de Bønder, som i Krigens Tid have slaaet Svenskere ihjel, ikke skulle straffes for Manddrab. — 16. September. Rothe, Rescripter III. 1466.

16. Septbr.

*17699. Skrivelse fra den nederlandske Resident i Hamburg HENDRIK SCHRASSERT til Generalstaterne, hvori han omtaler, at de nederlandske Ambassadører have meddelt Hamburgerne, at de først her havde modtaget en Befaling fra Generalstaterne til hos K. af Danmark at virke for Glyckstadtoldens Afskaffelse. — *Hamburch*, d. 16. September. (Hollandsk.) Kronijk van het histor. Genootschap te Utrecht 4. Serie 17. Jaarg. S. 360—61.

18. Septbr.

*17700. DE KEJSERLIGE GESANDTER I OSNABRÜCK meddele Kejseren, at de ikke senere have hørt noget til det forventede danske Gesandtskab. — *Osnabrück*, d. 28. Septembr. (Tydsk.) Gärtner, Westphälische Friedens-Cantzley VI. 291.

ante 19. Septbr.

*17701. Ansøgning til K. Chr. IV. fra DINES SØRENSEN KJØBENHAVN, der har rejst Indsigelse mod den skete Kaldelse til Vormslev og Koldt Sogne som ulovlig, om, at Kongen vil give ham Kommendats til Biskop Dr. Jacob Matthiøen og Bgm. Christen Carlson i Aars, som staa den kaldede nær, og om at Kaldet maa bevilges Ansøgeren, dersom Sagen gaar ham med. — (Uden Datum.) Ny kirkehist. Saml. V. 662—63. Med Paategning af Oversekretæren Othe Kragh, dat. d. 19. Sept. 1645.

19. Septbr.

*17702. K. CHR. IV. befaler E. Grubbe at tilholde Magistraten i Aarhus at udlevere en Kuffert og et Skrin, som have tilhørt Lauritz Ebbesen til Reffstrups Ridfoged Paaske Jensen, der blev ihjelslagen af Aarhusgaards Lens Bønder. — D. 19. Sept. Udt. i Hübertz, Aktstk. vedk. Aarhus II. 111.

20. Septbr.

*17703. K. LUDVIG XIV. af Frankrigs Instrux for sine Gesandter i Münster, hvori han meddeler dem, at de la Thuillerie har faaet Ordre til at forny Forbundet med K. af Danmark og til at søge at faa saamange som muligt af dennes aftakkede Tropper i fransk Tjeneste, bl. a. for at forhindre, at Sverig tager dem alle. — *Fontainebleau*, le 30. Septembre. (Fransk.) Gärtner, Westphälische Friedens-Cantzley VI. 318—30.

1645.

704. GREVEN AF BRIENNES Skrivelse til de franske Gesandter i Münster, hvori er dem, at man har besluttet at tage de Tropper i Tjeneste, som blive af-
f. af Danmark, og at forny Forbundet med denne for i det mindste at drage
a Kejseren. — *Fontainebleau*, le 30. Septembre. (Fransk.) Gärtner, *Westphälische*
ley VI. 315—17. 20. Septbr.
705. K. CHR. IV.'s og Hert. FREDERIK III. af Gottorps aabne Brev, hvorved ind af Fredsslutningen indkalde en Landdag for Fyrstendømmerne til d.
i Kiel. — *Schloß Gottorff*, d. 21. September. (Tydsk.) Særtr. af Forordn. 21. Septbr.
706. Kansler CHRISTEN THOMSEN SEHESTED meddeler Biskop Peder (Vinstrup) en Del Præster have forladt deres Menigheder og have begivet sig til Chri-
g beder ham om at undersøge deres Forhold, ligesom de mod Præsten i Ronneby
er. — *Kiøbenhavn*, d. 21. Sept. Samlingar till Skånes historia 1871 S. 184. 21. Septbr.
707. Skrivelse fra DE FRANSKE GESANDTER I MÜNSTER til Greven af Brienne, tale, at de Svenske trække alle de Tropper, som de have haft i Holsten, ned
— *Münster*, le 1. Octobre. (Fransk.) Gärtner, *Westphälische Friedens-Cantzley* 21. Septbr.
708. Kejser FERDINAND III.'s Skrivelse til sine Gesandter i Osnabrück, hvori jem ikke at gaa ind paa Gjenoptagelsen af den danske Fredsmægling, men
sig til at tage Forsøg derpaa ad referendum. — *Lintz*, d. 5. Octobr. (Tydsk.)
phälische Friedens-Cantzley VI. 379—86. 25. Septbr.
709. Skrivelse fra DE KEJSERLIGE GESANDTER I MÜNSTER til Kejseren, hvori i den venetianske Ambassadør har forespurgt, om hans Regering kunde over-
gen uden at krænke K. af Danmark, og at de dertil have svaret, at Sverig
finde sig i denne Mægling. — *Osnabrück*, d. 5. Octobr. (Tydsk.) Gärtner,
Friedens-Cantzley VI. 371—79. 25. Septbr.
710. HENRIK THOTT, Befalingsmd. paa Bergenhus, bortfæster en af Slottets forrige Vagtmester Jacob Rasmussen. — *Bergenhus*, 26. September. Udt. i
336. 26. Septbr.
711. Skrivelse fra DE KEJSERLIGE GESANDTER I MÜNSTER til Kejseren, hvori de ter den venetianske Gesandts Meddelelse ere Generalstaterne meget misfor-
len danske Fred og med det ringe Hensyn, der ved den er taget til deres In-
Münster, d. 6. Octobr. (Tydsk.) Gärtner, *Westphälische Friedens-Cantzley* VI. 388—92. 26. Septbr.
712. K. LUDVIG XIV. af Frankrigs Instrux for sine Gesandter i Münster, de beordrede franske Hvervinger i Danmark. — *Fontainebleau*, le 7. Octobre.
ner, *Westphälische Friedens-Cantzley* VI. 404—11. 27. Septbr.
713. GREVEN AF BRIENNES Skrivelse til de franske Gesandter i Münster, hvori de de paatænkte franske Hvervinger i Danmark samt den Taknemlighed, alle i
e imod de la Thuillerie for hans Fredsmægling. — *Fontainebleau*, le 7. Oc-
k.) Gärtner, *Westphälische Friedens-Cantzley* VI. 399—404. 27. Septbr.
714. K. CHR. IV. forlanger Rigsraadets Betænkning om Tilraadeligheden af med Frankrig. — D. 29. Septembr. Slangé, *Christ. IV.'s Hist.* S. 1375—76. 29. Septbr.
715. Kejser FERDINAND III.'s Skrivelse til Kurf. af Sachsen, hvori omtales for en Forøgelse af Belejringsstyrken foran Magdeburg efter Sverigs Fred
c. — *Lintz*, d. 9. Octobr. (Tydsk.) Gärtner, *Westphälische Friedens-Cantzley* 29. Septbr.

1645.

Septembri.

*17716. Exemplum responsi LEGATORUM IMPERATORIS OSNABRUGI degentium ad propositionem coronæ Sveciæ, in quo rex Daniæ inter eos, qui cum Svecia et Francia pacem facturi sunt, nominatur. — Uden Datum. Gärtner, Westphälische Friedens-Cantzley VI. 126—36.

Septembri?

*17717. Betænkning (af DE KEJSERLIGE GESANDTER?) om det Svar, der skal gives paa de franske Gesandters Proposition, hvori fastholdes, at K. af Danmark bør nævnes imellem Kejserens Forbundne. — Uden Datum. (Tydsk.) Gärtner, Westphälische Friedens-Cantzley VI. 148—55.

1. Octobr.

*17718. FREDERICH BELOU begjærer, at Konsistorium vil undersøge og paadømme Sagen mod Student Frederic Oszvald, som han paa Kongens Vegne skal tiltale for hans utilbørlige, oprørske, løgnagtige og vildtudeende Diskurser i nogle af hans Skrivelser. — *Kiøbenhavn*, d. 1. Octobr. Nye Danske Mag. VI. 210—11.

2. Octobr.

*17719. K. CHR. IV.'s Brev til Biskop Peder Winstrup, hvori han tillader M. Jørgen (Braad) at forblive i sit Embede paa den Betingelse, at han forpligter sig til ikke oftere at føre »verdslig Discours og Paafund« paa Prædikestolen. — (2/10.) Brudst. i Cawallin, Lund Stifts Herdaminne II. 11.

8. Octobr.

*17720. Student FREDERIC OSZVALD beder Professorerne om Tilgivelse for de Ytringer, han af Ungdoms Uforstandighed har brugt (mod Adelen) i Breve til sine Slægtninge. — *Datum in squalore carceris*, 3. Octbr. Nye Danske Mag. VI. 213—14.

4. Octobr.

*17721. K. CHR. IV.'s og Hert. FREDERIK III. af Gottorps aabne Brev, hvorved den til Kiel indkaldte Landdag forlægges til Slesvig. — *Schloss Gottorff*, d. 4. October. (Tydsk.) Særtr. af Forordn.

4. Octobr.

*17722. JØRGEN HANSEN vidner, at Jochim Slotsfoged paa Kongens Mønt har ladet veje en stor Sølvring. — *Haffnie*, d. 4. October. Fris. Saml. til dansk Bygningshist. S. 77.

4. Octobr.

*17723. K. AF FRANKRIGS Instrux for sine Gesandter i Münster, hvori omtales, at General Torstenson er blevet forstærket med et Korps, som har været anvendt i Krigen mod Danmark. — *Fontainebleau*, le 14. Octobre. (Fransk.) Gärtner, Westphälische Friedens-Cantzley VI. 454—64.

4. Octobr.

*17724. GREVEN AF BRIENNES Skrivelse til de franske Gesandter i Münster, hvori han omtaler de gjentagne Ordre til de la Thuillerie om at tage saamange Tropper, som han kan, i fransk Tjeneste, deriblandt ogsaa saadanne, der tidligere have tjent K. af Danmark. — *Fontainebleau*, le 14. Octobre. (Fransk.) Gärtner, Westphälische Friedens-Cantzley VI. 448—53.

6. Octobr.

*17725. Dr. CHRISTINAS Instrux for Admiralen Erik Ryning, der skulde modtage Hyldingen af Indbyggerne paa Gotland. De, der ikke ønskede at underkaste sig, skulde have et Aars Frist til at sælge deres Ejendomme, paalidelige danske Embedsmænd skulde blive i Tjenesten. — D. 6. Oct. (Svensk.) Udt. i Gahne, Bldr. t. Gotlands Hist. 1645—1654 S. 3.

7. Octobr.

*17726. K. CHR. IV.'s Kreditiv for Sir John Henderson, som skal mægle mellem K. Karl I. og Parlamentet i England. — (7. October.) (Latin.) Udt. p. Eng. i Sixth report of the royal commission on historical manuscripts S. 79. Parlamentets Svar findes i Udtog S. 81.

8. Octobr.

9680. Rothe, Rescripter III. 1418.

8. Octobr.

*17727. K. CHR. IV. befaler Bisperne at tilholde alle Provster og Præster at hindre den Ugudelighed, der mange Steder gaar i Svang paa Landsbyerne med uøbte Børn, som sættes paa sygt Kvæg for at helbrede det. — 8. Oktober. Brudst. i Christensen, Agrarhist. Studier I. XXXVII, Anm. 1.

1645.

1. K. CHR. IV.'s Befaling til Mogens Bille t. Thiersbeck, Befalingsmd. paa g Petter Reedtz t. Tyggestrup, kgl. Sekretær, om at begive sig til Aarhus Syn over Kronens Gods i Aarhusz Gaard, Calløe, Droningborg, Silkeborg, og Stiernholmbs Len og ligeledes undersøge Kjøbstædernes Tilstand, lighed og Besigtelsen af Skovene. — *Kiebenhaffn Slott*, d. 8. October. *rtalskr. II. 187.* 8. Octobr.
- Sehested, Hannibal Sehested II. 89. 10. Octobr.
2. TINGSVIDNE om, hvorledes Skoven i Gjørndrup, Brørup Sogn, er bleven igens Tid. — 11. Okt. Brudst. i Nielsen, Hist. Efterr. om Malt Herred S. 185 (uden i Danske Saml. IV. 94. 11. Octobr.
3. Skrivelse fra den nederlandske Agent i Luik, J. VAN DER BURCH, til 11. vel 21. Octobr. , hvori han omtaler den svenske Hærs Fremrykning fra Holsten og Danland. — *Luyck*, d. 21. Octob. (Hollandsk.) Kronijk van het histor. Genootschap e 25. Jaarg. S. 104—05.
4. K. AF FRANKRIGS Instrux for sine Gesandter i Münster, hvori han omforstensous Forstærkning med den Hær, der har været anvendt i Danmark. 11. Octobr. *u*, le 21. Octobre. (Fransk.) Gärtner, Westphälische Friedens-Cantzley VI. 512—19.
5. Skrivelse fra DE FRANSKE GESANDTER I MÜNSTER til Greven af Brienne, 11. Octobr. e den paatænkte Fornyelse af Forbundet med K. af Danmark. — *Munster*, (Fransk.) Gärtner, Westphälische Friedens-Cantzley VI. 520—38.
6. K. CHR. IV.'s Befalinger til Lensmanden paa Kronborg Arndt v. d. Kula 18. Octobr. ningen af Henrik von Ahlefeldts Kompagni, dels om at tilholde Bgm. og ger at levere Henrik von Ahlefeldt de lovede 2000 Rdlr. til Afbetalingen af 13. October. Aarsberetn. fra Geheimmearch. III, Till. S. 124.
7. Den svenske Rigskansler AXEL OXENSTJERNAS Skrivelse til sin Søn Johan 18. Octobr. hvori han omtaler Ratifikationen af den danske Fredstraktat samt Udleveringen e Provindser. — *Stockholm*, d. 13. Octob. (Svensk.) Gjørwell, Brev ifrån Axel ohan Oxenstjerna I, 4. 207—09.
8. K. CHR. IV. befaler Professorerne Th. Fincke og O. Worm at forhandle 14. Octobr. Apothekere i Kjøbenhavn og Dr. Paulli om dennes aarlige Besoldning som g træffe Bestemmelse derom. — D. 14. October. Udt. i Maaaa, Folkesygdommenes ns Hist. i Danmark S. 339.
9. DE KEJSERLIGE GESANDTERS Protokol over en af dem med de svenske 17. Octobr. oldt Konference, under hvilken de som Bevis paa, at den kejserslige Hjelpe- len ikke betød Krig imod Sverig, have mindet om Generalstaternes Hjelpe- ig i den sidste Krig med Danmark, der dog ikke hindrede dem i at være i Fredsforhandlingen. — *Osznabrück*, d. 27. Octobr. (Tydsk.) Gärtner, West- -Cantzley VI. 569—77.
10. GREVEN AF BRIENNES Skrivelse til de franske Gesandter i Münster, hvori 18. Octobr. e la Thuilleries Meddelelser om den svensk-danske Traktats Ratifikation og og at han vedbliver at tage Folk i fransk Tjeneste. — *Paris*, le 28. Oc- k.) Gärtner, Westphälische Friedens-Cantzley VI. 582—85.
- Særtr. af Forordn. 20. Octobr.
- I Sjæll. Registre, hvorefter et Udt. er meddelt i Aarsberetn. fra Geheimmearch. III, Till. 20. Octobr.
- Brev dateret 17. October.

1645.

20. Octobr. *17738. K. CHR. IV. befaler Lensmanden Arndt v. d. Kula at handle mellem Borgerskabet og Kongens Tjenere om den Maanedes Sold, de skulle udgive til Henrik v. Ahlefeldts Rytteres Aftakelse, samt med Borgerskabet om 10 til 12 Dages Proviant til de der indkvarterede 2 Kompagnier Ryttere. — 20. October. Udt. i Aarsberetn. fra Geheimsecreth. III, TIII. S. 124.
20. Octobr. *17739. LEGATORUM SVECICORUM OSNABRUGI degentium responsum legatis imperatoris datum, in quo negotiationes anni 1638 inter Salvium et Reventlovium, cancellarium regis Daniæ, et hunc ipsum regem de admissione adhærentium ad congressum commemorant. — *Osnabrugi*, die 20. (30.) Octobr. Latin og Fransk: *Negotiations secretes de Munster et d'Osnabrug* I. 454—57. Gärtner, Westphälische Friedens-Cantzley VI. 595—601.
23. Octobr. *17740. KGL. og HERTUGELIG Proposition til Landdagen i Slesvig navnlig angaaende Sikring af Hertugdømmerne mod Indfald, Soldaternes Aftakelse, Kontributioner, Aflæggelse af Regnskab over Landekisten m. m. — *Gottorff*, 23. Octb. (Tydsk.) Udt. i Ratjen, Verz. d. Handschrift. d. Kieler Universitätsbibl. III. 113.
- 23.-29. Octobr. *17741. Resolution af LANDDAGEN I SLESVIG, hvori der foreslaas at beholde 1000 Md. i Tjeneste og lægge dem ved Holstens Grændser, tilbydes nye Kontributioner og gjøres Forslag om Udnævnelse af Mænd til at undersøge Landekistens Regnskab; endvidere anmode Klostre og Stæder om Erstatning for Indkvarteringen, m. m. — Uden Datum. (Tydsk.) Udt. i Ratjen, Verz. d. Handschrift. d. Kieler Universitätsbibl. III. 113—14.
24. Octobr. *17742. K. CHR. IV.'s aabne Brev, at han har tilladt Hr. Jürgen Brache t. Hvedholm, Befalingsmd. paa Hagenschouff, at bortføre fra Hven Stene fra Thyge Braches Tid forsynede med »nogen Opskrift eller andre udhugne Figurer eller andre Karakterer«. — *Kiebenhaffn Slott*, d. 24. Oct. Vedel Simonsen, Jürgen Braches Levnetsbeskriv. S. 156—57.
25. Octobr. *17743. Skrivelse fra DE FRANSKE GESANDTER I MÜNSTER til Greven af Brienne, hvori de meddele, at de ville sende de la Thuillerie 40,000 Rdlr. til at hverve Tropper for i Danmark. — *Munster*, le 4. Novembre. (Fransk.) Gärtner, Westphälische Friedens-Cantzley VI. 636—46 (tillige trykt S. 354—64 med urigtig Datum 4. Octobre).
27. Octobr. *17744. CHRISTINA regina Svecorum ad consules civitatum maritimarum Pomeraniæ scribit, tractatibus inter se et Daniæ regem factis desiderio eorum restitutionis pristinorum privilegiorum, circa telonium cum primis in freto Oresundæ, satisfactum esse. — *In Regia nostra Stockholmensi*, die 27. Octobris. Dähnert, Sammlung pommersch-rügischer Landesurkunden II. 487 (hvor ogsaa tydsk Overs. S. 488).
- c. 27. Octobr. *17745. I. ISRAËLSON, Dr. Christina af Sverigs Sekretær, tilsender de pommerske Stæder Kopi af Artikel 16 og 34 af Brömsebrofreden. — Uden Datum. (Svensk og Tydsk.) Dähnert, Sammlung pommersch-rügischer Landesurkunden II. 488—90.
29. Octobr. *17746. KGL. og HERTUGELIG Replik til Landdagen i Slesvig, hvorefter 2000 Soldater ere nødvendige, og Prælater og Ridderskab opfordres til at yde en klækkelig Afgift; Kongen og Hertugen vil tilforordne de af Stænderne til Modtagelse af Landeregnskabet udnævnte to Mænd; m. m. — *Gottorff*, 29. Octb. (Tydsk.) Udt. i Ratjen, Verz. d. Handschrift. d. Kieler Universitätsbibl. III. 115.
- post 29. Octobr. *17747. Duplik af de SLESVIGSKE OG HOLSTENSKE STENDER, hvori de tilbyde mod Løfte om Afskedigelse af Krigsfolkene og andre Betingelser at forøge deres tidligere Bevilling fra 160,000 Rdlr. til 200,000 Rdlr. — (*Schlenwig*), uden Dag. (Tydsk.) Brudst. i Ratjen, Verz. d. Handschrift. d. Kieler Universitätsbibl. II. XVIII (jvfr. I. 81). Udt. III. 115.

1645.

- rivelse fra GREVEN AF BRIENNE til de franske Gesandter i Münster, 1. Novbr.
 t der er sendt de la Thuillerie 24,000 Rdlr. til at hverve Tropper for
 l'onzième de Novembre. (Fransk.) Gärtner, Westphälische Friedens-Cantzley
- t i Slange, Christ. IV.'s Hist. S. 1876—77. Dansk: P(aus), Corfits Ulkeldts Hist. 5. Novbr.
- ivelse fra DE KEJSERLIGE GESANDTER I MÜNSTER til deres Kolleger i 11. Novbr
 omtale, at den fyrstelig magdeburgske Afsending von Einsiedel har
 g begivet sig i dansk Tjeneste. — *Münster*, d. 21. Nov. (Tydsk.)
 iedens-Cantzley VI. 767—73.
- dinal MAZARINS Skrivelse til de franske Gesandter i Münster, hvori 11. Novbr.
 en svenske Resident i Münster Rosenhan siges at arbejde paa en
 i Kejseren og Sverig, og at han bl. a. skal have fremhævet forskjel-
 nglands, Hollands og Danmarks Mistanke imod Frankrig; skulde en
 er Frankrig dog stærkt nok og vil maaske endog kunne faa K. af
 l at virke med sig i Tydskland. — *Paris*, ce 21. Novembre. (Fransk.)
 iedens-Cantzley VI. 785—806.
- ivelse fra Biskop JACOB MATTHISEN til Hr. Christian Thomesen t. 14. Novbr.
 s Kansler, hvori han imødegaar Dines Sørensens Bemærkninger mod
 kete Kaldelse (til Vormslev og Koldt Sogne). — *Aarhus*, 14. Novembris.
 4—65.
- OB MATTHISEN, Biskop i Aarhus, forsvarer sig mod Dines Sørensens c. 14. Novbr.
 am med Hensyn til begaaede Misligheder ved Kaldelsen til Vormslev
 Uden Datum.) Ny kirkehist. Saml. V. 665—667.
- i svenske Rigskansler AXEL OXENSTJERNAS Skrivelse til sin Søn Johan 15. Novbr.
 an omtaler, at Grev Valdemar (Christian) er afrejst fra Rusland og
 Vejen herhid fra Kjøbenhavn. — *Stokholm*, d. 15. Novemb. (Svensk.)
 Oxenstjerna till Johan Oxenstjerna I, 4. 210—12.
- JVEN AF BRIENNES Skrivelse til de franske Gesandter i Münster, hvori 15. Novbr.
 m at faa Tropper fra Danmark. — *Paris*, ce 25. Novembre. (Fransk.)
 iedens-Cantzley VI. 828—28.
- enkning af VON DER LIPPE, Kongens holstenske Kansler, om For- ante 17. Novbr.
 burg. — Uden Datum. (Tydsk.) Dansk Udt. i Slange, Christ. IV.'s Hist. S. 1879.
 af Forordn. 17. Novbr.
- et forskjelligt Udt. i Slange, Christ. IV.'s Hist. S. 1879—80. 17. Novbr.
- ENGELSKE PARLAMENT skriver til K. Chr. IV. og udtaler sin Forbav- 17. Novbr.
 ds deres Klage mod Henderson, atter har sendt denne til England;
 is Tilbud om at ville mægle mellem det og K. Karl, men meddeler,
 ltil havde været stillede, vare blevne forkastede af denne. — *Westm.*,
 t. p. Eng. i Macray, Third Report S. 62.
- velse fra DE KEJSERLIGE GESANDTER I MÜNSTER til Kejseren, hvori de 18. Novbr.
 i Samtale har fremhævet, at hvis man ved Magt vilde fordrive Sverig
 det betænkes, at Danmarks Vinger vare saaledes stækkede, at der
 gte fra dets Side. — *Münster*, d. 28. Nov. (Tydsk.) Gärtner, West-
 y VI. 835—50.

1645.

22. Novbr. *17758. Den svenske Rigskansler AXEL OXENSTJERNAS Skrivelse til sin Søn Johan Oxenstjerna, hvori han omtaler de Besværligheder, den danske Krig har paaført Sverig, de afstaaede danske Fæstningers Udlevering samt Ebbe Ulfeldts mislykkede Forsøg paa at skaffe K. af Polen Øsel. — *Stockholm*, d. 22. Novemb. (Svensk.) Gjærwell, Bref ifrån Axel Oxenstierna till Johan Oxenstierna I, 4. 212—14.
22. Novbr. *17759. Skrivelse fra DE FRANSKE GESANDTER I MÜNSTER til Greven af Brienne, hvori omtales de la Thuilleries Meddelelser fra Kjøbenhavn om hans Forhandlinger med Generalmajor Asfeld (Ahlefeldt) om at overtage Hvervingen af 3000 Fodfolk og 500 à 1000 Ryttere. — *Munster*, le 2. Decembre. (Fransk.) Gärtner, Westphälische Friedens-Cantzley VII. 17—22.
24. Novbr. *17760. DET ENGELSKE PARLAMENT skriver til K. Chr. IV. og stadfæster den Overenskomst, der var sluttet af Jenks og Skinner. — 24. Nov. (Latin.) Udt. p. Eng. i Macray, Third Report S. 62.
26. Novbr. *17761. JOHANNIS GRONOVII ad Nicolaum Heinsium epistola, in qua commemoratur eum per (Johannem) Rhodium Danum, quidquid Patavii sit, facile impetraturum esse, si illic sit. — VIII. Id. Decemb. Burmannus, Sylloge epistolarum III. 163—64.
28. Novbr. *17762. Skrivelse fra DE KEJSERLIGE GESANDTER I MÜNSTER til Kejseren, hvorefter den venetianske Gesandt har omtalt, at de Franskes Bestræbelser for at faa de danske Tropper for Infanteriets Vedkommende næsten have været ganske frugtesløse. — *Munster*, d. 8. Dec. (Tydsk.) Gärtner, Westphälische Friedens-Cantzley VII. 41—43.
28. Novbr. *17763. Dr. JOHANN MARQUARDT, Lübecks Sendebuds Beretning om sin Gesandtskabsrejse til Danmark og Sverig Marts til Novbr. 1645. — 28. November. (Tydsk.) Zeltachr. f. Lübeck. Gesch. III. 417—88.
29. Novbr. *17764. Den svenske Rigskansler AXEL OXENSTJERNAS Skrivelse til sin Søn Johan Oxenstjerna, hvori han omtaler, at en russisk Gesandt har været i Danmark, og at de la Thuillerie og Erkebiskoppen af Bremens Gesandter ere paa Vejen hid fra Kjøbenhavn. — *Stockholm*, d. 29. Novemb. (Svensk.) Gjærwell, Bref ifrån Axel Oxenstierna till Johan Oxenstierna I, 4. 215—17.
29. Novbr. *17765. Skrivelse fra DE FRANSKE GESANDTER I MÜNSTER til Greven af Brienne, hvori omtales Forhandlingerne med Generalmajor Asfeld (Ahlefeldt) angaaende Hverving af Tropper. — *Munster*, le 9. Decembre. (Fransk.) Gärtner, Westphälische Friedens-Cantzley VII. 45—52.
3. Decbr. *17766. Protokol over Forhandlingerne mellem de kejserlige Gesandter i Osnabrück og den lybske Afsending, Dr. Gloxius, hvorunder de førstnævnte fremhæve Farerne for Hansestædernes Handel, naar Sverig med sine i den danske Fred opnaaede Toldfriheder erhverver Pommern, den sidstnævnte slutter sig hertil og tillige minder om den Skade, det har været for Hansestæderne, at Huset Holsten er kommet paa Danmarks Trone. — *Osnabrück*, d. 13. Dec. (Tydsk.) Gärtner, Westphälische Friedens-Cantzley VII. 141—47.
4. Decbr. *17767. Den venetianske Ambassadør i Münster, ALUISE CONTARINI, opfordrer K. Chr. IV. til at komme Venedig til Hjælp mod Tyrkerne. — *Munster*, 14. Decemb. (Italiensk.) Bruun, Curt Sivertsen Adelaer S. 352—53.
5. Decbr. *17768. Dr. G. E. BROCHMAND, episcopus Sielandicus, M. Johanni Corvino, scholæ Slaglosianæ rectori, scribit, se Michaelē ad vacantem locum docentium in ejus schola promotum cupere neque Biernonem, nisi alius locus vacuerit. — *Hafnia*, 5. Dec. Hist. Tidsskr. 3 R. IV. 569.

1645.

BREVEN AF BRIENNES Skrivelse til de franske Gesandter i Münster, hvori de la Thuilleries har sluttet en saavel i politisk som kommerciel Henordelagtig Traktat med K. af Danmark; der er Sandsynlighed for, at lyet med dennes Søn, og Erkebiskoppen af Bremen vil man ogsaa de la Thuilleries kan bevæge Sverig til at gjengive ham Stiftet. — *Paris*, (Fransk.) Gärtner, Westphälische Friedens-Cantzley VII. 158—64.

6. Decbr.

ANDREAS IVERSEN i Tønningsted kjøber et Fjerdedels Bol sammesteds af Bau, kgl. holstenske Landraad, Amtind. paa Rendsborg og Tranekjær Hamburg; dog forbeholder denne sig Jurisdiktion derover. — *Lindes*, (Tydsk.) Stemann, Geschichte d. öffentlichen u. Privat-Rechts d. Herzogthums

7. Decbr.

Retning af JOACHIM REPPENHAGEN, forhenværende Registrator ved at han 1626 af den danske Regering blev ansat som Registrator i icelli i Bützow, og 1627 af Enkedronning (Sofie) ansat som Sekretær en, og at ved von Arnheims Angreb paa Landet den nu afdøde Kansler de vigtigste Dokumenter i Stiftsarchivet i Bützow for Sikkerheds en i Kjøbenhavn, hvor han ikke tvivler paa, at de findes endnu. — (ber.) (Tydsk.) Brudst. i Jahrbüch. d. Vereins f. meklenburgische Geschichte

7. Decbr.

CHR. IV. tilskriver Kansleren, at han haaber at kunne sætte Rigerne og komme til Rette med sin egen Dont og med det, som Kronen kan *Huus*, d. 8. Decembr. Slange, Christ. IV.'s Hist. S. 1383.

8. Decbr.

CHR. IV. befaler Krigskommissærerne i Jylland at lægge jydsk le-Skandsen, da Fyenboerne besværes ved at skulle proviantere en 8. Decbr. Udt. i Berg, Smaa Bidr. t. Fredericias Kultur- og ældste Hist. S. 118. af Forordn.

8. Decbr.

Kartograften JOHANNES MEJERS Skrivelse til K. Chr. IV., hvormed han rtikulær-Kort over Landet fra Husum til Glyckstad, foreslaar at med-det Generalkort over Vestkysten, han skulde lave, og ansøger Kongen a Datum. (Tydsk.) Udt. p. Dansk og Brudst. i Hist. Tidsskr. 6. R. I. 264—65. CHR. IV.'s Pas for Kartograften Johannes Mejer, der skal undersøge rtugdommer. — (*Flensborg*), d. 12. Decbr. (Tydsk.) Udt. p. Dansk i

10. Decbr.

ante 12. Decbr.

en CÖSTER skriver til Worm, at den udvalgte Prinds og hans Ge- rbrønden og Badet ved Langensalza og Wiesbaden, og udtaler sin iebing, 12. Decbr. (Latin.) Brudst. i dansk Overs. i Wolff, Journal for

12. Decbr.

IMUS JUNGIIUS Reinholdo Blomio scribit, controversias inter regem mmino sopitas esse inexpectata regis clementia; portorium Glück- e. — 12. Decembr. Avé-Lallemant, Des Dr. Joach. Jungius Briefwechsel

12. Decbr.

venske Rigskansler AXEL OXENSTJERNAS Skrivelse til sin Søn Johan omtaler den Byrde, de danske Fredsforhandlinger have været for Thuilleries er paa Vejen herhid fra Danmark. — *Stockholm*, d. Gjørwell, Bref ifrån Axel Oxenstierna till Johan Oxenstierna I, 4. 218—20.

13. Decbr.

1645.

13. Decbr. *17779. K. LUDVIG XIV.'s Instrux for sine Gesandter i Münster, hvorefter de skulle minde de kejserlige Befuldmægtigede om, at Kejserens Eftergivenhed i Freden med Danmark, hvorved han opgav den katolske Religions Interesser, kun skrev sig fra Hensigten at staa Spanien bi i Kampen om Mantua. — *Paris*, 23. Dec. (Fransk.) Gärtner, Westphälische Friedens-Cantzley VII. 211—24.
13. Decbr. *17780. GREVEN AF BRIENNES Skrivelse til de franske Gesandter i Münster, hvori han minder om, hvorledes det var Spanien, der i sin Tid trængte paa Kejseren for at faa ham til at slutte Fred med K. af Danmark. — *Paris*, ce 23. Decembre. (Fransk.) Gärtner, Westphälische Friedens-Cantzley VII. 204—10.
20. Decbr. *17781. JOHANNIS CHRISTIANI DE BOINEBURG ad Johannem Conradum Dietericum epistola, in qua promittit, se in reditu et transitu per Daniam fratris ejus Helvici non obliturum esse. — *Holmia*, 20. Dec. Jo. Chr. de Boineburg ad Jo. Conr. Dietericum Epistolæ S. 17—26.
20. Decbr. *17782. Skrivelse fra DE FRANSKE GESANDTER I MÜNSTER til Greven af Brienne, hvori de tilraade Bestræbelserne for at hverve de i Danmark aftakkede Tropper. — *Munster*, le 30. Decembre. (Fransk.) Gärtner, Westphälische Friedens-Cantzley VII. 311—20.
21. Decbr. 9799. Udt. i Hübertz, Et Blik paa Aarhus S. 69.
24. Decbr. *17783. Indberetning til Kongen afgiven af MOGENS BILLE t. Thiersbeck, Lensmd. paa Coldinghusz, og PETTER REEDTZ, kgl. Sekretær, om •Stiernholmb, Skanderborg, Aakjær, Aarhusgaard, Calløe, Dronningborg og Silkeborg Len med under- og tilliggende Skove, Kjøbstæder og Bønder, deres Besigtelse, sket i November og December. — *Koldinghusz*, d. 24. December. Orion, Qvartalskr. II. 187—274. Brudst. i Aarb. f. nord. Oldk. 1885 S. 335—36 (om Silkeborg).
26. Decbr. *17784. K. CHR. IV. bortforpagter til Povel Støffken af Hamburg Østersfanget ved Listerfjord og Amrum paa 10 Aar mod en aarlig Afgift af 100 Species. — (26. Decbr.) Tidskr. for Flakeri III. 233—34.
26. Decbr. *17785. Oberstlieutenant HENRIK SANDBERGS Beretning om Stormen paa Riberhus d. 30. Decbr. 1644. — 26. Decbr. Brudst. i Meldell, Fra Enevældens Dæmring S. 36.
27. Decbr. *17786. GREVEN AF BRIENNES Skrivelse til de franske Gesandter i Münster, hvori omtales Forhandlingerne med General Ahlefeldt angaaende Hvervingen af Tropper. — *Paris*, du 6. Janvier 1646. (Fransk.) Gärtner, Westphälische Friedens-Cantzley VII. 343—55.
28. Decbr. *17787. Protokol over Forhandlingen mellem de svenske og kejserlige Gesandter i Osnabrück; ifølge denne have de sidste fremhævet, at der ved den dansk-svenske Freds-underhandling ikke er bleven givet Hansestædernes Afsendinge noget bestemt Løfte om Stadfæstelse af deres Friheder. — *Osnabrück*, d. 7. Jan. 1646. (Tydsk.) Gärtner, Westphälische Friedens-Cantzley VII. 380—411.
30. Decbr. *17788. Betænkning af DE KEJSERLIGE GESANDTER I OSNABRÜCK i Anledning af deres forestaaende Konference med deres Kolleger i Münster angaaende det Svar, der skal gives de franske og svenske Gesandter; heri omtales den ved Freden med K. af Danmark tilstaaede Amnesti. — *Osnabrück*, d. 9. Jan. 1646. (Tydsk.) Gärtner, Westphälische Friedens-Cantzley VII. 417—27.

c. 1645.

c. 1645.

*17789. EN BORGER I VEJLE opregner de Udgifter og Tab, han har haft under Krigen. Hist. Tidskr. II. 218—19.

1646.

1646.

Kardinal MAZARINS Skrivelse til de franske Gesandter i Münster, hvori Spaniernes Beslutning om at hverve nogle af de af K. af Danmark af-
er tagen for sent. — *Paris*, du 12. Janvier. (Fransk.) Gärtner, West-
phälische Friedens-Cantzley VII. 517—22. 2. Januar.

Kardinal MAZARINS Skrivelse til de franske Gesandter i Münster, hvori
svenske Kronens Ønske om at blive Medlem af Riget ligesom K. af Dan-
a Pommern. — *Paris*, du 13. Janvier. (Fransk.) Gärtner, Westphälische
I. 529—34. 8. Januar.

Oluf, Journal for Politik 1826 I. 169. 4. Januar.

Brandordning for Bergen, vedtaget af HENRIK THOTT t. Boltinggaard,
Bergenhus, og BORGERSKABET. — *Bergen*, d. 10. Januarii. Norske Mag. 10. Januar.

GREVEN AF BRIENNES Skrivelse til de franske Gesandter i Münster, hvori
af Polens Protest mod K. af Danmarks Aftrædelse af en Ø (Øsel) til
du 20. Janvier. (Fransk.) Gärtner, Westphälische Friedens-Cantzley VII. 578—84. 10. Januar.

Dr. CHRISTINA af Sverigs Instrux for de til Halland forordnede Com-
vedh Bååth, Casper Otto Sperling, Generalmajor over Infanteriet og
id, samt Israel Israelsson Lagerfeldt. — *Stockholm*, d. 14. Januarius. 14. Januar.
Samlingar utg. för de skånska landskapens historiske etc. förening I. 2—13.

Den svenske Rigskansler AXEL OXENSTJERNAS Skrivelse til sin Søn Johan
han omtaler Plettenbergs Afsendelse fra Trautmandorff til K. af Dan-
i, d. 17. Jan. (Svensk.) Gierwell, Bref ifrån Axel Oxenstierna till Johan Oxen- 17. Januar.

ABRIEL OXENSTJERNA skriver til A. Forbus, at den russiske Gesandt til
først blev modtaget, men senere hemmelig maatte flygte, da Kongen
ejst en Galge for hans Logis, og Folket udskjældte ham for en mo-
17. Jan. (Svensk.) Udt. i Wieselgreen, De la Gard. Arch. XVII, Bihang S. 70—71. 17. Januar.

GREVEN AF BRIENNES Skrivelse til de franske Gesandter i Münster, hvori
digheden af at maatte gjøre K. af Danmark forstaaelig, at hans Søn
maa ofre Erkestiftet Bremen. — *Paris*, du 27. Janvier. (Fransk.)
Friedens-Cantzley VII. 674—76. 17. Januar.

Skrivelse fra DE FRANSKE GESANDTER I MÜNSTER til Greven af Brienne,
de Kejserlige have klaget over, at de Franske have betaget dem Lej-
te sig af de danske Troppers Aftakning. — *Münster*, d. 27. Janvier.
Westphälische Friedens-Cantzley VII. 698—99. 17. Januar.

CHR. IV.'s Befaling til Oluf Parsbjerg t. Jernet, Niels Krag t. Truds-
t. Kjærgaardsholm og Gregers Krabbe t. Thorstedlund at dømme i
for Seefeld og hans Sødskende. — 21/1. Udt. og Brudst. i Saml. t. jydsk
343. 21. Januar.

1646. Jan.—Marts 1806 S. 29—30. 22. Januar.

Kardinal MAZARINS Skrivelse til de franske Gesandter i Münster, hvori
Krigs Fortjenester af Sverig ved at have forhindret Polen fra at an-
Krig med Danmark. — 3. Février. (Fransk.) Gärtner, Westphälische
—48. 24. Januar.

1646.

24. Januar. *17801. GREVEN AF BRIENNES Skrivelse til de franske Gesandter i Münster, hvori han omtaler Vanskeligheden ved at faa K. af Danmark til at gaa ind paa, at hans Søn giver Afkald paa Stiftet Bremen. — *Paris*, du 3. Fevrier. (Fransk.) Gärtner, Westphälische Friedens-Cantzley VIII. 49—61.
26. Januar. *17802. Betænkning af DE KEJSERLIGE GESANDTER I MÜNSTER OG OSNABRÜCK om et Svar, der skal gives de svenske Gesandter; heri omtales Betydningen af Krigen mellem Kejseren og K. af Danmark med Hensyn til Fastsættelsen af Terminen for Amnestien. — 5. Februar. (Tydsk.) Gärtner, Westphälische Friedens-Cantzley VIII. 93—109.
30. Januar. *17803. KGL. og HERTUGELIG Proposition til Landdagen i Flensborg navnlig angaaende Nødvendigheden af at holde 1500 Md. Soldater, en Befæstning paa Gesten, Unionen med Danmark, en Hovedskat paa Tjenestefolk i Slesvig, nogle Adeliges Bortrejse for at unddrage sig de paalagte Byrder m. m. — 30. Jan. (Tydsk.) Udt. i Ratjen, Verz. d. Handschrift. d. Kieler Universitätsbibl. III. 116.
31. Januar
— 4. Febr. *17804. Resolution af LANDDAGEN I FLENSBORG, hvori Stænderne anmode, om at der kun maa holdes 1000 Md. Soldater, Befæstningen paa Gesten fraraades, det tilraades at udsætte Forhandlingerne om Unionen, Hovedskatten i Slesvig afvises; endvidere Indstillinger om Kontributionerne og forskellige Fordringer paa Skadeserstatning m. m. — Uden Datum. (Tydsk.) Udt. i Ratjen, Verz. d. Handschrift. d. Kieler Universitätsbibl. III. 116—17.
31. Januar. *17805. GREVEN AF BRIENNES Skrivelse til de franske Gesandter i Münster, hvori omtales, at efter Fjendernes egen Tilstaaelse har den franske Resident i Hamburg de Meules's Anstrengelser forhindret dem i at drage Fordel af de danske Troppers Aftakning. — *Paris*, du 10. Fevrier. (Fransk.) Gärtner, Westphälische Friedens-Cantzley VIII. 148—55.
1. Febr. *17806. K. CHR. IV. befaler Arndt v. d. Kula at lade Hans Snedker og Adam Berg paa Kronborg og Frederiksborg begive sig til Kjøbenhavn for at beklæde den store Sal med Tapetseri. — *Flensborghuus*, 1. Febr. Burmann Becker, Om vævede Tapeter i Danm. S. 24.
1. Febr. *17807. Lægen CÜSTER skriver til Worm om Prindsens Baderejse og de Læger, Dr. Dieterik og Dr. Janus, der skulle ledsage ham paa Rejsen. — *Nykjøbing*, 1. Febr. (Latin.) Overs. p. Dansk. i Wolff, Journal for Politik 1825 III. 206.
2. Febr. *17808. Brev fra den svenske Gesandt SALVIUS til Gyldenklou, hvori han omtaler de Grunde, der talte mod at give Hert. Frederik Bremen og Verden tilbage. — 2. Febr. (Svensk?) Udt. i Kgl. Vitterh. Hist. och Ant. Akad. Handl. XXVII. 141—42.
5. Febr. *17809. Replik af KONGEN og HERTUGEN til Stændernes Resolution paa Landdagen i Flensborg, hvori Fordringen om 1500 Soldater og de dertil nødvendige Kontributioner fastholdes; om Unionen med Danmark bør der forhandles; Kongen og Hertugen forbeholde sig Ret til en Hovedskat paa Tjenestefolk i deres slesvigske Amter; Skadeserstatning nægtes m. m. — *Flensb.*, 5. Febr. (Tydsk.) Udt. i Ratjen, Verz. d. Handschrift. d. Kieler Universitätsbibl. III. 117—18.
6. Febr. *17810. Duplik af STÆNDERNE PAA LANDDAGEN I FLENSBORG navnlig angaaende Kontributionerne, Fritagelser for disse for Enkelttes Vedkommende, Unionen med Danmark, Skadeserstatninger m. m. — (6. Febr.) (Tydsk.) Udt. i Ratjen, Verz. d. Handschrift. d. Kieler Universitätsbibl. III. 118—19 (jvfr. I. 82).
14. Febr. *17811. Den svenske Rigskansler AXEL OXENSTJERNAS Skrivelse til sin Søn Johan Oxenstjerna, hvori han meddeler ham, at den franske Gesandt Chanut har søgt at bortforklare de Franskes i Osnabrück fremsatte Bebrejdelser for den danske Krig og den danske Mægling's Ophør. — *Stockholm*, d. 14. Feb. (Svensk.) Gjerwell, Bref ifrån Axel Oxenstierna till Johan Oxenstierna I, 4. 229—32.

1646.

- Den svenske Rigskansler AXEL OXENSTJERNAS Skrivelse til sin Søn Johan 21. Febr.
 ri han omtaler, at han overfor den franske Gesandt Chanut har fremhævet
 at Sverig burde erholde de gejstlige Stifter, at K. af Danmarks Søn var
 vigtigste, Bremen, og gjorde Fordring paa Coadjutoriet i Halberstadt. —
 Febr. (Svensk.) Brev ifrån Axel Oxenstierna till Johan Oxenstierna II. 233—40.
 Kardinal MAZARINS Skrivelse til de franske Gesandter i Münster, hvori 21. Febr.
 e Hvervinger i Holsten. — *Paris*, du 3. Mars. (Fransk.) Gärtner, West-
 antaley VIII. 882—402.
 K. CHR. IV.'s Vidnesbyrd for John Taylor, som i den sidste Krig med 23. Febr.
 aaneder i Norge. — 23. Feb. (Latin.) Udt. p. Eng. i Macray, Third Report S. 74.
 JOHANNIS GRONOVII ad Nicolaum Heinsium epistola, in qua commemorat, 24. Febr.
 m Danum Vintimigliæ librum ad se missum accepisse. — *Daventriæ*,
 . Burmannus, Sylloge epistolarum III. 167—68.
 K. KARL I. skriver til K. Chr. IV. om sin ulykkelige Stilling overfor 26. Febr.
 r ham i Kongedømmets fælles Interesse om at hjælpe sig med 3—4000 Md.
 outh eller Lynn, og lade Svaret gaa gennem den engelske Resident i
 — *Oxford*, 26. Febr. (Latin.) Udt. og Brudst. p. Eng. i Macray, Third Report S. 55.
 Den svenske Rigskansler AXEL OXENSTJERNAS Skrivelse til sin Søn Johan 27. Febr. (?)
 i han omtaler, at Durel skal være Resident i Danmark. — *Stockholm*,
 (Svensk.) Gjerwell, Brev ifrån Axel Oxenstierna till Johan Oxenstierna II. 261—63.
 beretning fra DE POMMERKE GESANDTER I OSNABRÜCK, hvorefter det an- 27. Febr.
 e Rustninger sigte til at behandle Kurf. af Brandenburg paa samme
 Danmark for to Aar siden. — 27. Februar. (Tydsk.) Brudst. i Bohlen,
 rns durch d. Hohenzollern S. 29—30.
 HOME BARTHOLOMI CASPARI FILII ad Nicolaum Heinsium epistola, in 8. vel 18. Martii.
 is, a se Lutetiæ cognitam, valde laudat, quæstiones quasdam doctas
 patriam diu desideratam meditari. — *Lugd. Bat.*, 18. Mart. Burmannus,
 815—17.
 ET ENGELSKE PARLAMENT (Jarlen af Manchester og Lenthall) skriver til 9. Martii.
 mægtiger Rich. Jenks til at ratificere Traktaten og takker for Kongens
 iderson. — 9. March. (Latin.) Udt. p. Eng. i Macray, Third Report S. 62.
 CHR. IV.'s Forpagtningsbrev til Bryggerlavet i Helsingør for 3 Aar 19. Martii.
 e af fremmed Øl, dansk Øl og Malt der i Byen. — 19. Marts.
 ehelmearch. III, Till. S. 123.
 n svenske Rigskansler AXEL OXENSTJERNAS Skrivelse til sin Søn Johan 21 Martii.
 an omtaler et Møde af svenske og danske Commissarier for at af-
 ellem Halland og Skaane. — *Stockholm*, d. 21. Martii. (Svensk.)
 Oxenstierna till Johan Oxenstierna II. 248—51.
 CHR. IV.'s Skrivelse til Kansleren, at Hofmesteren (Korfits Ulfeld) til- 23. Martii.
 ed de andre Rigsraader paa Raadstuen, da Kongen, siden han er
 ke har bekymret sig om Kjøbmands-Handel. — D. 23. Martii.
 's Hist. S. 1400—01.
 CHR. IV. tillader Christian Alkenbrekt at opsætte en Hammermølle 23. Martii.
 dligere anlagte Slibe- og Polermølle. — (23. Marts.) Brudst. i Nyrop,

1646.

23. Martii. *17825. Skrivelse fra DE KEJSERLIGE GESANDTER I OSNABRÜCK til Kejseren, hvori omtales, at den kurbrandenburgske Afsending har fremhævet Polens, Danmarks og Hol­lændernes Modstand mod, at Sverig faar de pommerske Havne. — *Osnabrück*, d. 2. April. (Tydsk.) Gärtner, Westphälische Friedens-Cantzley IX. 4—7.
27. Martii vel 6. Aprilis. *17826. Relation fra DE BRANDENBURGSKE GESANDTER ved Fredsunderhandlingerne i Münster og Osnabrück, i hvilken det bl. a. omtales, at ved Fredslutningen med Danmark (i Brømsebro) skal Sverig have erklæret, at hvis Freden blev sluttet til Fordel for det, vilde man ikke gjøre Fordring paa Pommern. — *Münster*, 6. April. (Tydsk.) Brudst. i Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg IV. 432—33.
28. Martii. *17827. Projectum instrumenti pacis a LEGATIS IMPERATORIS OSNABRUGI degentibus propositum, secundum quod Friderico duci Holsatiæ archiepiscopatu Bremensi cedenti locus pro residentia relinqui et summa annuatim solvi debeat; in pace inter alios rex Daniæ com­prehenditur. — *Osnabrugi*, die 7. Aprilis. Gärtner, Westphälische Friedens-Cantzley IX. 24—27.
- Martio. *17828. Skrivelse fra den kursachsiske Raad JOH. GEORG OPPEL til (Oberst Wolf Christoph von Armin?), hvori han omtaler, at kejserlig Hjælp ligesaalidt kan redde Sachsen, som Gallas har reddet K. af Danmark. — Uden Datum. (Tydsk.) Brudst. i Archiv für sächsische Geschichte V. 277.
4. Aprilis. *17829. Rigens Marsk ANDERS BILDES til Rigsraadet afgivne Betænkning om Forsvarsvæsenets Tilstand i Danmark. — *Ex. Haff.*, d. 4. April. Danske Mag. 5. R. I. 276—80.
6. Aprilis. *17830. Rigens Marsk ANDERS BILDES yderligere Betænkning om Forsvarsvæsenets Tilstand i Danmark. — *Haff.*, d. 6. Aprilis. Danske Mag. 5. R. I. 280—87.
7. Aprilis. *17831. Memorial af ERKEBISKOPPEN AF BREMENS SEKRETÆR til de kejserlige Ge­sandter i Osnabrück, mod at Stifterne Bremen og Verden afstaas til Sverig; det fremhæves, at Erkebiskoppen af Bremen har bevaret sin Nevtralitet lige til den danske Krig. — *Osnabrück*, d. 7. April. (Tydsk.) Gärtner, Westphälische Friedens-Cantzley IX. 138—41.
- post 7. Aprilis. *17832. BORGERSKABET I VISBY, deres Supplik til Arveprindsen, at Gotlands Mønt foreløbig maatte være gangbar der paa Øen, bl. a. fordi de fast ingen anden Handel havde end med de Danske og Lybske og ej kunde undvære deres Mønt. — Uden Datum. (Svensk.) Brudst. i Gahne, Bldr. t. Gotlands Hist. 1645—1654 S. 8.
8. Aprilis. *17833. K. CHR. IV.'s Forordning, at da det slesvigske Domkapitels Folk for Fremtiden skulle have deres eget Ting og egen Ret, saa skulle alle Kontrakter vedrørende dem opsættes af Kapitlets Ridefoged. — *Copenhagen*, 8. April. (Tydsk.) Stemann, Geschichte d. öffentlichen u. Privat-Rechts d. Herzogthums Schleswig III. 371—72.
10. Aprilis. *17834. HERREDAGS DOM, hvorved J. Graadick, der har udtaget sin Hest af Byens Fold, benaades for efter Landstingsdommen at bøde Vold og dømmes til at betale 10 Rdlr. til sine Bymænd. — 10. April. Brudst. i Matsen, Den danske Panterets Hist. S. 74—75.
10. Aprilis. *17835. Lægen CÖSTER skriver til Worm, at Dr. Dieterik fra Hamburg efter Kongens Befaling er kommen til Nykjøbing, men atter afrejst, fortæller om de store Fæst­ningsanlæg og spørger, hvem den Italiensk-Dansker, der brovter saa meget af sin Guld­mixtur, vel kan være. — *Nykjøbing*, 10. April. (Latin.) Brudst. i dansk Overs. i Wolff, Journal for Politik 1825 III. 206—07.
10. vel 20. Aprilis. *17836. DE BRANDENBURGSKE GESANDTERS Relation, hvori det hedder, at den franske Gesandt d'Avaux havde sagt, at hvis Kurfyrstens Stater laa bedre ved hinanden, kunde de danne et bedre Kongerige end Danmark. — *Münster*, 20. April. (Tydsk.) Udt. i Urk. und Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg IV. 436

1646.

- . HERREDAGS DOM, at Vagtmester Lauritz Schouff har været berettiget til 11. Aprilis.
Jyde pante, fordi denne forsømte sin Pligt. — 11. Apr. Brudst. i Matsen,
rets Hist. S. 85.
- . JENS ANDERSENS Vidnesbyrd om, at hans Fader Anders Christensen døde 18. Aprilis.
27 Aar. — *Aarhus*, 13. April. Wolff, Journal for Politik 1826 IV. 27—28.
- . K. CHR. IV.'s Bestalling for M. David König som Gartner i Lysthaven 14. Aprilis.
— (D. 14. April.) Udt. i Frils, Saml. til dansk Bygningshist. S. 57.
- . K. CHR. IV. bevilger Hieronymus Heinrichsen paa Sprogø, som under 16. Aprilis.
et helt udplyndret af Svenskerne, at hans Kvinde og et af hans Børn skal
fæste efter hans Død. — *Kiebenhaffn Slot*, d. 16. Aprilis. Danske Mag.
- . LANDCOMMISSARIERNES Forslag til Rigsraadet om Befæstning af flere 16. Aprilis.
let, deriblandt paa begge Sider af Medelfar Sund og ved Indløbet til Lim-
n alle unge og ugifte Karles Indexcering ved tilfornordnede Officerer. —
Brudst. i Minerva. Jan.—Marts 1803 S. 182—87.
- . Betænkning, overgivet til de kejserlige Gesandter i Osnabrück af Kur- 16. Aprilis.
aaende Frankrig og Sverigs Replik; heri omtales den nu af K. af Danmark
old, samt at Kejserens Eftergivenhed i Freden med denne Fyrste skrev sig
at grundlægge en varig Forstaaelse med ham. — *Osnabrück*, d. 26. April.
er, Westphälische Friedens-Cantzley II. 215—67.
- . Svar af DE BAJERSKE GESANDTER I OSNABRÜCK til de brandenburgske 16. Aprilis.
aaende Restitutionen af Kurværdigheden til Pfalz, hvori fremhæves, at K. af
var antagen som Mægler i denne Sag, har givet Kurf. af Bayern Kurfyrste-
April. (Tydsk.) Gartner, Westphälische Friedens-Cantzley IX. 334—41.
- . K. CHR. IV. tildømmer Universitetet Sjettepengene i Arven efter den 17. Aprilis.
isdiktion hørende Bogtrykker Salomon Sartor og underkjender Kjøbenhavns
stand derpaa. — (17. Apr.) Brudst. i Matsen, Kbhvns. Universitets Retshist. II. 330.
- . OLE WORM skriver til Lægen Cüster, at den Italiensk-Danske, om hvem 17. Aprilis.
(jvfr. Nr. *17835), sikkert er Ole Petersen fra Kjøbenhavn, der har taget
1; Fru Wibekes Sygdom er ikke synderlig farlig; hvorfor Dr. Dieterik er
et som Livlæge, ved han ikke. — *Kbhv.*, 17. April. (Latin.) Brudst. i dansk
urnal for Politik 1825 III. 207.
- . KJØGE BYTINGSVIDNE, at Christen Nielsen Bager havde erklæret Envold 20. Aprilis.
sin rette Arving. — ^{20/4}. Petersen, Kjøge Byes Hist, Aktst. S. 74—76. I Tingsvidnet
vidne fra Skanderborg Birketing af 10. April om de ovennævnte Personers Slægtskab.
- . K. CHR. IV.'s Toldrulle for Norge, hvorefter Tolden skal oppebæres i 21. Aprilis.
Slot Kiebenhaffn, d. 21. Aprilis. Særtr. af Forordn.
- . Duplik af DE KEJSERLIGE GESANDTER I OSNABRÜCK til de svenske Ge- 21. Aprilis.
berøres Kejserens Fred med Danmark. — *Osnabrück*, d. 1. Maj. (Tydsk.)
ische Friedens-Cantzley IX. 536—58.
- . K. CHR. IV. befaler Bgm. og Raad i Kjøbenhavn under en Bøde af 22. Aprilis.
have Indseende med Gadernes Renholdelse. — D. 22. April. Brudst. i Maae,
s og Sundhedspleiens Hist. i Danmark S. 374.
- . K. CHR. IV.'s Befaling, hvorefter Antallet af Bagerne i Helsingør fast- 22. Aprilis.
— 22. April. Udt. i Aarsberetn. fra Gehelmearch. III. Till. S. 113. (Med et Udt. af
al Lensmanden Arndt v. d. Kula af samme Dag i samme Anledning.)

1646.

23. Aprilis. 9858. Udt. i Bruun, Slaget paa Kolberger Heide S. 234.
24. Aprilis. *17851. STEPHANUS JOHANNES STEPHANIUS Gerardo Joanni Vossio Saxonem suum transmittit, sed valde de Batavorum cum Svecis conjunctione queritur; addit, se totum nunc in eo esse, ut historiam Christiani III. ad finem perducatur. — *Soræ*, XXIV. April. Ger. Joan. Vossii Epistolæ II. 313.
25. Aprilis. *17852. K. CHR. IV.'s Instrux for de Kommissærer, som skulde forhandle med Hamburgerne. — D. 25. Aprilis. Udt. i Slinge, Christ. IV.'s Hist. S. 1415.
25. Aprilis. *17853. K. CHR. IV.'s Konfirmation af Helsingørs Bageres Lavsskræ af 18. Februar 1639. — *Hafnæ*, 25. Aprilis. Aarsberetn. fra Geheimearch III, Till. S. 108—12.
27. Aprilis
vel 7 Maji. *17854. DE BRANDENBURGSKE GESANDTERS Relation, hvori det hedder, at den svenske Gesandt Salvius beklagede sig over, at Kurfyrsten førte hemmelige Forhandlinger i Polen, Danmark og Nederlandene, aabenbart for med Magt at kunne sætte sine Forordringer med Hensyn til Pommern igjennem. — *Münster*, 7. Maj. (Tydsk.) Urk. u. Actenat. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg IV. 437—38.
27. Aprilis. *17855. GREVEN AF SERVIENS Relation om sine Forhandlinger i Osnabrück; den kejserlige Afsending Grev Trautmansdorf og han selv vare enige om ikke at trænge for stærkt ind paa Sverig med Hensyn til Bremen og Verden, for at det ikke skulde gaa ud over Kurf. af Brandenburg snarere end over K. af Danmarks Søn. — *Osnabrug*, 7. Mai. (Fransk.) Gärtner, Westphälische Friedens-Cantzley IX. 617—34.
28. Aprilis. *17856. Projectum instrumenti pacis a LEGATIS IMPERATORIS OSNABRUGI degentibus propositum, secundum quod Friderico duci Holsatiæ archiepiscopatu Bremensi cedenti locus pro residentia relinqui et summa annuatim solvi debeat; in pace inter alios rex Daniæ comprehenditur. — *Osnabrugi*, die 8. Maji. Gärtner, Westphälische Friedens-Cantzley IX. 642—61.
- Aprilis. *17857. Projectum pacis inter imperatorem et regem Galliæ a LEGATIS IMPERATORIS MONASTERII degentibus propositum, secundum quod in pace inter alios rex Daniæ comprehenditur. — *Monasterii Westphalorum*, uden Dag. Gärtner, Westphälische Friedens-Cantzley IX. 509—24.
- Aprilis? *17858. Betænkning af DE TYDSKE RIGSFYRSTERS RAAD angaaende Frankrigs og Sveriges Replik til den kejserlige Proposition, hvori Kejserens Fred med Danmark kortelig berøres. — Uden Datum. (Tydsk.) Gärtner, Westphälische Friedens-Cantzley IX. 267—300.
- Aprilis? *17859. Partikulærvotum af DE KURBRANDENBURGSKE GESANDTER I OSNABRÜCK imod Pommerns Afstaaelse til Sverig, hvori fremhæves Faren for Brandenburg, hvis Afstaaelsen finder Sted, under en eventuel Krig mellem Danmark og Sverig. — Uden Datum. (Tydsk.) Gärtner, Westphälische Friedens-Cantzley IX. 316—38.
2. Maji. *17860. Sir WILL. CURTIUS, engelsk Resident i Frankfurt, sender K. Chr. IV. K. Karl I.'s Brev af 26. Febr. (Nr. *17816), og beder om, at Svaret, hvis det skal sendes gjennem ham, maa blive rettet til Dronningen i Paris. — *Frankfort*, $\frac{1}{2}$ May. (Latin.) Udt. og Brudet. p. Eng. i Macray, Third Report S. 55.
2. Maji. *17861. Sir WILL. CURTIUS skriver til K. af Danmarks Sekretær Klein og beder ham om at besørge hans Brev af samme Dag til K. Chr. IV. sammen med K. Karl I.'s Brev af 26. Febr., som først er kommet ham i Hænde d. 28. April. Han beder om, at Svaret maa gaa gjennem en Hamburger-Kjøbmand Langermann, og henviser Klein til Sir John Henderson, som paa Tilbagevejen fra Kejseren vilde give ham nærmere Oplysninger mundtlig. — *Frankfort*, $\frac{1}{2}$ May. (Latin.) Udt. p. Eng. i Macray, Third Report S. 55.

1646.
 . Protokol over Forhandlingerne imellem de kejserlige og svenske Gesandter 3. Majl.
 vorefter de sidste have gjort Forslag om at overlade den nuværende Admi-
 nimen Stiftet Osnabrück, hvortil han har en gammel Ret, og hvor han i sin
 over 4000 Rdlr. blandt Domherreerne. — *Osnabrück*, d. 13. Maj. (Tydsk.)
 ische Friedens-Cantzley IX. 713—18.
 Jørgen Brahe siger i sin Dagbog, at Dommen afsagdes d. 16. Maj. Vedel Simonsen, 4. Majl.
 nretsbeskriv. S. 83.
 . Hert. af Gottorps Kammerraad, MARCUS LÜDERS, Testament. — *Husum*, 6. Majl.
 ydsk.) Lasz, Samml. Husumsch. Nachr. II. 181—84.
 . Skrivelse fra Hert. Joachim Ernst af Slesvig og Holstens Agent ved det 6. vel 16. Majl
 REBENICH VON REBENBERG til Hertugen, hvori han angiver Grundene til, at
 har kunnet udrette noget i den pinnebergske Sag; nu haaber han dog, at
 fremmet. — *Wien*, 16. Mai. (Tydsk.) Brudst. i Warnstedt, Die Oldenburger u.
 bansprüche auf Schleswig-Holstein S. 80.
 Særtr. af Forordn. 8. Majl.
 . K. CHR. IV.'s aabne Brev om Afbetalingen af Kronens Gjæld til Hannibal 8. Majl.
 ans Udlæg i den sidste Fejde, nemlig 94,379 Rdlr., af hvilke han dog vil
 ned 50,000 Rdlr., der skal betales af den Kontribution, de norske Stænder
 — *Vort Slot Kjøbenhavn*, d. 8. Maj. Sehested, Hannibal Sehested II. 41—43.
 . K. CHR. IV.'s Skrivelse til Generalkommissæren i Norge Niels Lange 8. Majl.
 af det Hannibal Sehested tilkommende Beløb. — *Kjøbenhavn*, 8. Mai.
 l Sehested II, 40—41.
 . K. CHR. IV. skriver til Lensmanden Arndt v. d. Kula, at da der ej tid- 10. Majl.
 et nogen Kapellan paa Frederiksborg Slot, skal den Mand, Menigheden selv
 øge andetsteds hen, og hans Løn lægges til Sognepræstens. — 10. Maj.
 372 S. 116—17. Brudst. i Kirkehist. Saml. 3. R. II. 319—20.
 . K. CHR. IV.'s Skjøde til Urtegaardsmanden Mester David paa en Plads 11. Majl.
 bort i Kjøbenhavn. — 11. Maj. Brudst. i Fris, Saml. til dansk Bygningshist. S. 57.
 . Skrivelse fra DE FRANSKE GESANDTER I MÜNSTER til Greven af Brienne, 11. Majl.
 at de Svenske gjøre Fordring paa Bispedømmerne Halberstadt, Minden,
 Paderborn som Erstatning til K. af Danmarks Søn og Kurf. af Branden-
 ter, du 21. Mai. (Fransk.) Gärtner, Westphällsche Friedens-Cantzley IX. 857—68.
 . K. CHR. IV.'s Brev til Knud Ulfeldt, at han maa paase, at Doctores i 14. Majl.
 age sig ulovlig Frihed. — *Hafn.*, 14. Maj. Udt. i Hübertz, Aktst. vedk. Aarhus II. 114.
 Særtr. af Forordn. 16. Majl.
 . K. CHR. IV.'s Befaling om at forordne nogle i hvert Sogn til at gaa 17. Majl.
 ne med lange Kjeppes og slaa dem paa Hovedet, som sove under Præ-
 Mai. Udt. i Hübertz, Aktst. vedk. Aarhus II. 114—15
 Særtr. af Forordn. 18. Majl.
 . K. CHR. IV.'s Brev til Biskop Peder Winstrup, hvori han befaler, at der 19. Majl.
 rke skal gaa nogle Mænd omkring med lange Kjeppes og slaa dem i Ho-
 lde i Søvn under Prædiken. — (19/s). Brudst. i Cavallin, Lunds Stifts Herda-

1646.

21. Majl. *17873. DE KEJSERLIGE GESANDTER I OSNABRÜCK underrette Greven af Trautmannsdorf om deres Forhandlinger med de protestantiske Gesandter, hvorimellem de holstenske, angaaende Amnestien. — *Osnabrück*, d. letzten Maj. (Tydsk.) Gärtner, *Westphälische Friedens-Cantzley IX.* 1047—48.
22. Majl. *17874. K. CHR. IV.'s Skrivelse til Erik Juel, at han skal lade opkræve 24 Dannede af Hamrum Herred, som kunne granske og syne en belejlig Plads midt i Herredet, hvorhen Herredstinget da skal flyttes, eftersom det nu ligger paa et ubelejlige Sted. — 22. Maj. Ny kirkehist. Saml. III. 835—36.
22. Majl. *17875. Ni RIGSRAADER indstille til Kongen, at Vinhandelen saavel som anden Handel gives fri, hvorved Kjøbstæderne mærkelig skal forbedres og tiltage. — *Kjøbenhaffn*, 22. May. Danske Mag. 4. R. II. 198.
23. Majl. 9873. Særtr. af Forordn.
- post 23. Majl. *17876. Relation fra RICH. JENKES til Parlamentet om et Møde d. 23. Maji. — (Uden Datum.) (Tydsk.) Udt. p. Eng. i Macray, *Third Report S.* 62.
29. Majl. *17877. Dr. CHRISTINAS Resolution, at alle Retssager, der fra Gotland vare indstævnedes for den danske Konge, skulde behandles af Svea Hofret. — 29. Maj. (Svensk.) Udt. i Gahne, *Bldr. t. Gotlands Hist.* 1645—54 S. 8.
30. Majl. *17878. K. CHR. IV.'s Brev til Lensmændene paa Sjælland og Smaalandene, at de skulle meddele Kronens Bønder i deres Len, at Kongen vil give dem løs for deres Fødested, der i de næstfølgende 6 Aar ville betale 60 Rdlr., og handle med dem derom. — D. 30. Maj. Hist. Tidsskr. 5. R. IV. 523.
30. Majl. *17879. K. CHR. IV.'s Skrivelse til Erik Grubbe t. Thiele, Embedsmd. paa Aarhusgaard, om at forhandle med Bønder og menige Almue og Præsterne om at yde en Kobberskat til Ophjælpning af Artilleriet. — 30. Mai. Udt. i Hübertz, *Aktst. vedk. Aarhus II.* 115.
30. Majl. *17880. TINGSVIDNE om den ilde Medfart, Peder Byrgesen, Slotsskriver og Ridefoged paa Riberhus, har lidt af Fjenden 1644, og om hans fortjenstlige Forhold mod Bønderne. — 30. Maj. Udt. i Danske Saml. II. 22.
31. Majl. *17881. K. CHR. IV. forlener Christopher Huassz paany med Ørum Slot og Len mod en aarlig Afgift af 2850 Rdlr. in specie og 6 geruste Heste. — 31. Mai. Udt. i Hvass, *Personer og Familier af Navnet Hvas II.* 100.
31. Majl. *17882. K. CHR. IV. befaler (Lensmanden paa Kronborg) at forordne 2 Borgmestre i Helsingør, da »Fastelavns Borgmestrene« herefter skulle afskaffes. — *Kjøbenhavn: Slot*, d. 31. Mai. Indbydelsesskr. fra Helsingørs høj. Realskole 1866 (Aronholts, *Bldr. til Helsingørs Hist.*) S. 18.
31. Majl. *17883. K. CHR. IV.'s Brev til Lensmanden Oluf Brockenhuus, at Fastelavnsborgmestrene skulle afskaffes i Kjøge, hvorfor han skal indsætte tvende vederhæftige og forstandige Dannemænd til Borgmestre. — *Wort Slott Kjöbinghaffn*, d. 31. May. Petersen, *Kjøge Byes Hist.*, Aktst. S. 77.
- init. Junil. 9876. Udt. i Slange, *Christ. IV.'s Hist.* S. 1401—02 (med Datum 1. Junl.)
1. Junil. 9876—9877. P(aus), *Corflits Ulfeldts Hist.* I. 162—67 (Instruxen mangler her Datum, men, som det fremgaar af en Afskrift i Rigsarkivet, er ogsaa den til Holland af 1. Junl.)
1. Junil. 9877. Slange, *Christ. IV.'s Hist.* S. 1436—37.
1. Junil. *17884. K. CHR. IV.'s Forordning hvorved Accisen for Vin og fremmed Øl forhøjes med en Sjettedel. — *Vort Slot Kjöbenhaffn*, d. 1. Junil. Særtr. af Forordn.

1646.

K. CHR. IV. befaler Marsken Anders Bille og Axel Urop m. fl. at ud- 1. Junil.
Pladser, der skulle befæstes. — 1. Juni. Udt. i Berg, Smaa Bidr. t. Fredericias
Hist. S. 118.

GERARDUS JOANNES VOSSIUS M. Stephano Joannis Stephanio, regis Danie 1. Junil.
de editione Saxonis Grammatici gratulatur eumque, ut alios etiam rerum
ptores in apertum proferre pergat, hortatur. — *Amstelodami*, XI. Jun.
pistolæ S. 495—96.

K. CHR. IV. bevilger, at Kronens Bønder af hver 200 Tdr. (Hart-) Korn 2. Junil.
en Karl til Bygning af Fæstninger. — D. 2. Junil. Aktstykker etc. udg. af
Saml. S. 141 (Tilføjet er en lignende Bevilling af Adelen af Juli s. A.)

K. CHR. IV.'s Brev til Lensmændene paa Sjælland og Smaalandene, at 3. Junil.
deres Bedste til, at saa mange Bønder som mulig frikjøbe sig for deres
Nr. *17878). — D. 3. Juni. Udt. i Hist. Tidsskr. 5. R. IV. 523.

K. CHR. IV. skriver til det engelske Parlament, at han gennem deres 3. Junil.
r hørt deres Beskyldninger mod Henderson og deres Indvendinger mod
or Øjeblikket; han finder, at Henderson burde være bleven behandlet bedre,
n deres Udsending fremstille sine Grunde til at tilbyde sin Mægling for
.. (Latin.) Udt. p. Eng. i Sixth Report of the royal commission on historical manu-
l. p. Eng. i Macray, Third Report S. 74.

K. CHR. IV. skriver til det engelske Parlament og meddeler det, at han 3. Junil.
nogle af Rigsraaderne at forhandle med deres Udsending angaaende nogle
nskomsten af 26. April 1645. — 3. June. (Latin.) Udt. p. Eng. i Sixth re-
ommission on historical manuscripts S. 144. Udt. p. Eng. i Macray, Third Report S. 75.

K. CHR. IV.'s og Hert. FREDERIK III. af Gottorps aabne Brev, hvorved 16. Junil.
, at en Landret og en Kvartalsret for Fyrstendømmerne skal holdes i
oldsviis d. 28. Septbr. og d. 17. August. — *Geben auff unserm K. Chr.'s*
am 16. Junil. (Tydsk.) Særtr. af Forordn.

JOH. v. HOVERBECK meddeler Kurf. Frederik Wilhelm af Brandenburg 17. Junil.
af Torstenson, at han vel kjendte den store Forskjel mellem Danmark
for kunde man ved Besættelsen af Mittelfarth blokere hele den danske Stat
medens det i Polen havde en ganske anden Beskaffenhed. — *Warschau*,
k.) Brudst. i Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg

K. CHR. IV. befaler Lensmanden Eric Grubbe og Bispen i Aarhus at 18. Junil.
Skonings Klage over, at han hindres i at betjene sit Embede af M.
n og M. Jacob Knudsen, Lektor og Rektor i Aars. — *Haderslev*, d. 18. Junil.
na S. 387. Udt. i Hübertz, Aktst. vedk. Aarhus II. 116.

K. CHR. IV.'s aabne Brev, hvorved han forsikrer, at den Frihed, der ved 26. Junil.
fr. Nr. *17878) er bleven lovet alle de af Kronens Vornede, der ville løs-
Maader skal blive overholdt. — D. 26. Juni. Hist. Tidsskr. 5. R. IV. 523—24.

K. CHR. IV. befaler Anders Bille sammen med tre andre Adelsmænd at 26. Junil.
ser paa Fyen, der skulle befæstes. — 26. Juni. Udt. i Berg, Smaa Bidr. t.
og ældste Hist. S. 118.

- 1646.
28. Junii. *17896. K. CHR. IV.'s og Hert. FREDERIK III. af Gottorps aabne Brev, hvorved de befale Fyrstendømmernes Indbyggere at betale de udestaaende Skatterestancer sub poena dupli og under Trusel af militær Exekution. — D. 28. Junii. (Tydsk.) Særtr. af Forordn.
29. Junii. *17897. K. CHR. IV.'s Skrivelse til Bisperne i Danmark om at lade Præsterne formane Folket til Bøn for at formilde Guds Vrede, der aabenbarer sig i store Vinde og Jordskjælv. — *Kjøbenhavn*, d. 29. Juni. Udt. i *Manss, Folkesygdommenes og Sundhedspleiens Hist. i Danmark* S. 328.
- Junio. *17898. Rapport af JÜRGEN SEEFELDT og JÜRGEN BRAHE om den Traktat, de have afsluttet med Parlamentets Udsending Rich. Jenks. — *Copenh.*, June. (Tydsk.) Udt. p. Eng. i *Macray, Third Report* S. 62.
9. Julii. 9887. Særtr. af Forordn.
9. Julii. *17899. K. CHR. IV.'s Missive til Hannibal Seehsted, at der ej maa tages større Bygsel af Bønderne, end det kan være billigt og forsvarligt efter Gaardenes Godhed. — *Wort Slot Aggershuus*, d. 9. Julii. Særtr. af Forordn.
12. Julii. *17900. K. CHR. IV.'s Missive til Hannibal Seehsted, at han skal overveje, hvor meget Sorenskriveren og andre Beljente maa tage af Bønderne for at skrive Stævninger og Supplikater. — *Vort Slot Aggerszhuus*, d. 12. Julii. Særtr. af Forordn.
13. Julii. 9891. Særtr. af Forordn.
16. Julii. *17901. K. CHR. IV.'s Missive til Hannibal Seehsted, hvorved Skriverpenge for Stævninger og Supplikater fastsættes. — *Vort Slot Aggerszhuus*, d. 16. Julii. Særtr. af Forordn.
18. Julii. *17902. K. CHR. IV. giver den norske Adel nye Privilegier. — D. 18. Juli. *Aschehoug, Statsforfatningen i Norge og Danmark* S. 407.
18. Julii. *17903. K. CHR. IV.'s Missive til Hannibal Seehsted, at Officererne i Norge skulle nyde samme »Tractement« som i Danmark, da der for Tiden ej som foreslaaet af ham kan udlægges Gaarde til dem. — *Vort Slot Aggerhuus*, d. 18. Julii. Særtr. af Forordn.
24. Julii vel
3. Augusti. *17904. DE BRANDENBURGSKE GESANDTERS Relation, hvori det hedder, at Salvius havde yttret om Oberst Booth, at han var i Danmark og der havde lignende Ting for som før i Lifland. — *Osnabrück*, 3. August. (Tydsk.) Udt. i *Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg* IV. 453—54.
25. Julii. *17905. K. CHR. IV.'s Missive til Hannibal Seehsted angaaende Tilsyn med »Strandriddere« og Bissekræmmernes Handel, Bøndernes Handel med Fremmede, Prisen for Tømmer og Deller og Christiania Bymark. — *Arendal*, d. 25. Juli. Særtr. af Forordn.
27. Julii. *17906. K. CHR. IV.'s Missive til Hannibal Seehsted, at han skal have Indseende med, at de andre Stænder ej lide Skade ved, at han har tilstaaet Adelen i Norge de samme Friheder som i Danmark; han skal undersøge noget Kobber, der er til Salgs ved Kongsberg. — *Arendal*, d. 27. Julii. Særtr. af Forordn.
31. Julii. *17907. K. CHR. IV.'s Missive til Hannibal Seehsted, at »Mutsedler« skulle udstedes af Berghauptmanden, paategnes af Statholderen og Lensmanden og tilskikkes Kongen til videre Ratifikation. — *Arendal*, d. 31. Julii. Særtr. af Forordn.
- 1int. Augusti. 9900. Udt. i *Slange, Christ IV.'s Hist.* S. 1421 (med Datum 1. Aug.)
6. Augusti. *17908. Pr. KARL af England skriver til K. Chr. IV. og sender John Poley for at underrette denne om sin Ankomst til Frankrig og om Grundene til, at han er rejst derhen. — *St. Germain-en-Laye*, 16. Aug. Udt. p. Eng. i *Macray, Third Report* S. 62.

1646.

9. CHRISTOPHORI FORSTNERI epistola ad Scipionem Scaligerum, in qua ex- 7. Augusti.
si Polonus, Moscus, Danus in Sveciæ viscera bellum revocent, quem tunc
testantium? — *Monasterii*, 17. Augusti. Chrph. Forstneri Epistolæ de pace Os-
1—25.
10. Den svenske Rigskansler AXEL OXENSTJERNAS Skrivelse til sin Søn Johan 15. Augusti.
vori han omtaler, at der er holsten-gottorpske Gesandter i Stockholm for at
ningen til hendes Regeringstilrædelse. — *Stockholm*, d. 15. Aug. (Svensk.)
In Axel Oxenstierna till Johan Oxenstierna II. 282—84.
11. JOHAN. CORVINUS, rector scholæ Slaglosianæ, D. Casparo Brochmanno, 18. Augusti.
ndiæ, Andream Matthæi ad provinciam primanos docendi suscipiendam com-
te classe Biornonis collegæ discessu. — *Slaglosiæ*, d. 18. Augusti. Hist.
570.
12. K. CHR. IV.'s aabne Brev, hvorved han beder K. af Englands Embeds- 20. Augusti.
etlandseerne om at hjælpe nogle af hans Undersaatter, der havde bort-
e Gaarde dér, som tilhørte Provstiet i Bergen, til at faa den Afgift, der
— 20. Aug. (Latin.) Udt. p. Eng. 1 Macray, Third Report S. 75.
13. CHRISTOPHORI FORSTNERI epistola ad Scipionem Scaligerum, in qua scri- 20. Augusti.
biæ, nuper injuriis damnisque irritatum, coacta fœdera non diutius quam
ervaturum esse. — *Monasterii*, 3. Kal. Sept. Chrph. Forstneri Epistolæ de pace
3. 25—36.
14. Lægen JACOBUS SUABIUS giver Henning Stockfleth, Biskop i Christiania, 25. Augusti.
Sygdom, han lider af. — *Copenhagen*, 25. Augusti. (Latin og Tydsk.)
st. Saml. 3. R. V. 782—83.
15. K. CHR. IV. erklærer Kansleren Sehested, at han (Kongen) ikke længer 29. Augusti.
at holde sit Løfte til ham og Statholderen i Norge angaaende Fru Kirsten,
rladt Boller og besøgt ikke alene Fyen, men endogsaa Glyckstad. — 29. Aug.
354—55.
16. Indberetning fra CHRISTOFFER URNE, Lensmd. paa Dragsholm, til Kan- 1. Septbr.
nens Vornede der i Lenet erklære, at de ikke ere saa velhavende, at de
sig, ligesom de ogsaa hellere ville forblive paa Kronens Gods end flytte
1. — 1. Septbr. Brudst. i Hist. Tidsskr. 5. R. IV. 525—26.
17. K. CHR. IV.'s og Hert. FREDERIK III. af Gottorps aabne Brev, hvorved 8. Septbr.
Landdag for Fyrstendømmerne til den 13. Octobr. i Rendsborg. — *Itzehoe*,
is. (Tydsk.) Særtr. af Forordn.
18. K. CHR. IV.'s Brev til Dr. Henrietta Maria og Pr. Karl, hvorved han er- 13. Septbr.
lig til at bidrage til dennes Underhold i Frankrig, men paa Grund af
mod Sverig voksede Statsgjæld foreløbig er ude af Stand dertil. — 13. Sept.
Eng. 1 Macray, Third Report S. 75.
19. CHRISTOPHORI FORSTNERI epistola ad Scipionem Scaligerum, in qua inter 20. Septbr.
ecorum regem Daniæ nominat, cujus legatum Ulfeldium ab aliquot mensibus
neque sane bona Svecis officia præstare credi scribit. — *Monasterii*, Prid.
Chrph. Forstneri Epistolæ de pace Osnabr.-Monast. S. 36—56.
20. AUGUSTI BUCHNERI ad Christianum Daumium litteræ, in quibus scribit, 21. Septbr.
ium, professorem regium et amicum suum, dissertationem de stylo a se

1646.

ante decem annos editam denuo in Dania se imprudente excudendam curasse. — D. XXI. Sept. Aug. Buchneri eptistolæ I. 284—85.

21. Septbr. *17921. LEGATORUM GALLIÆ (ad pacificationem Monasteriensem) ad Christinam reginam Sveciæ litteræ, in quibus commemorant, Danos, Polonos, Batavos, Anseaticos potentiam ejus parum æquis oculis intueri. — *Monasterii Westfalorum*, 1. die Octobris. Arckenholts, Mémoires concern. Christine, reine de Suède IV. 376—78.
23. Septbr. 9915. Dithmarsches Land-Recht. Glückst. 1667 S. 184—86.
23. Septbr. *17922. K. CHR. IV.'s Deklaration, at Bestemmelsen i Forordningen for Søndre Dithmarsken af 5. Januar 1642 (§ 16) om Immissioner til Præjudits for ældre Panthavere ikke vedkommer casus præteriti, men kun casus futuri. — *Glücksburg*, d. 23. Septemb. (Tydsk.) Dithmarsches Land-Recht. Glückst. 1667 S. 142—43.
26. Septbr. *17923. K. CHR. IV.'s og Hert. FREDERIK III. af Gottorps aabne Brev angaaende Indbetalingen af den paa Landdagen i Flensborg til Kongen alene bevilgede Plovskat. — *Unserm König Christians Hausz Glücksburg*, d. 26. Septembris. (Tydsk.) Særtr. af Forordn.
- Septembri. *17924. K. CHR. IV.'s Instrux for Klein, kgl. Sekretær, der skal begive sig til Mønster for at erfare, hvorledes det staar sig med Fredsforhandlingerne; han skal virke for Kongens Bedste, især hos de franske Gesandter. — September. Udt. i Slinge, Christ IV.'s Hist. S. 1411—12.
10. Octobr. *17925. Tingsvidne fra Ods HERREDS TING, at menige Almue takkede Kongen »for stor Naades Tilbud« (nemlig Tilladelse til at frikjøbe sig), men formedelst stor Skat, Tyng og Udgift maatte de foreløbig nøjes med den Frihed, »Gud og Lykken haver dem tilføjet«. — 10. Oct. Brudst. i Hist. Tidskr. 5. R. IV. 526.
12. Octobr. *17926. KGL. og HERTUGELIG Proposition til Landdagen i Rendsborg navnlig angaaende nye Kontributioner til Soldaternes Underhold og Revision af Matriklen m. m. — 12. Octb. (Tydsk.) Udt. i Ratjen, Verz. d. Handschrift. d. Kieler Universitätsbibl. III. 119.
- 13.-26. Octobr. *17927. Resolution af LANDDAGEN I RENDSBORG navnlig angaaende Matriklens Revision, Skatterestancerne og nye Kontributioner; Klostre og Stæder anmode om Erstatning for Skaden under Krigen, Forliget mellem Kongen og Hertugen angaaende Unionen bedes meddelt; endvidere forskjellige Klager fra Itzehoe Kloster. — Uden Datum. (Tydsk.) Udt. i Ratjen, Verz. d. Handschrift. d. Kieler Universitätsbibl. III. 119—20.
- 14.-26. Octobr. *17928. KGL. og HERTUGELIG Replik til Landdagen i Rendsborg navnlig angaaende Nødvendigheden af Bevillinger til Soldaternes Lønning og Aftakelse, angaaende Anvendelsen af Landekistens Penge, Revisionen af Matriklen, Unionen m. m. — Uden Datum. (Tydsk.) Udt. i Ratjen, Verz. d. Handschrift. d. Kieler Universitätsbibl. III. 120—21.
- 15.-26. Octobr. *17929. Duplik af LANDDAGEN I RENDSBORG, hvori anmodes om Fritagelse for nye Kontributioner og om Soldaternes Indskrænkning til 1000 Mand, endvidere omtales Prælaters og Ridderskabs tidligere Bevillinger, Matrikelsagen m. m. — Uden Datum. (Tydsk.) Udt. i Ratjen, Verz. d. Handschrift. d. Kieler Universitätsbibl. III. 121.
18. Octobr. *17930. K. CHR. IV.'s Missive til Hannibal Seehsted, at Hert. af Gottorps Under-saatter ej skulle betale større Told i Norge end Hollænderne og de Lybske. — *Vort Slot Renszborghuus*, d. 18. October. Særtr. af Forordn.
26. Octobr. *17931. KGL. og HERTUGELIG Triplik til Landdagen i Rendsborg, hvori Nødvendigheden af en ny Bevilling fastholdes; Soldaternes Reduktion til 1000 Md. indrømmes; uden Kongens og Hertugens Vidende kan intet hæves af Landekisten m. m. — 26. Octobr. (Tydsk.) Udt. i Ratjen, Verz. d. Handschrift. d. Kieler Universitätsbibl. III. 121—22 (Stds. I. 82 har 22. Octobr.).

2. K. CHR. IV. og Hert. FREDERIK III. af Gottorp bekendtgjøre for Indvaanerne i
 Holsten, at der ifølge Overenskomst paa sidst afholdte Landdag til Landets
 1 udredes i Fyrstendømmerne 1 Rdlr. af hver Plov og 1 Rdlr. af hver
 ønte, hvilken Skat foruden den tidligere udskrevne skal indbetales inden
 1 Martini. — *Schloss Gottorff*, d. 29. Octobris. (Tydsk.) Særskilt trykt. 1646.
 29. Octobr.
3. K. CHR. IV. befaler Erich Grubbe at tage de fornemste og bedste Bor-
 inge i Sagen mod M. Christen og hans Hustrus Moder. — 30. October.
 30. Octobr.
 Ktst. vedk. Aarhus II. 116.
- P. Dansk: Sehested, Hannibal Sehested II. 45—57. 3. Novbr.
4. Sir ROBERT MURRAY'S Brev til Marquisen af Hamilton, hvori han bl. a.
 Rygte fra Holland om, at Pr. af Danmark skal være død. — 4. Nou.
 4. Novbr.
 Hamilton Papers, ed. by Gardiner S. 120—21.
5. K. CHR. IV.'s Reskript om Psalmerne, som skulle synges i Kirkerne,
 som under Psalmesangen skulle sidde overende og deltage i den, om
 høring og om unge Folks Prøvelse i deres Troslærdomme, før de troloves.
 11. Novbr.
 . Novbr. Udt. i Hübertz, Aktst. vedk. Aarhus II. 116.
6. K. CHR. IV.'s Befaling, at Præsterne i Lillebrænde og Boge formedelst
 ingheds Skyld tilsammen maa udgjøre de paabudte Præsteskatte lige mod
 12. Novbr.
 12. Nov. Udt. i Barfod, Den faist. Gejstligh. Personalh. II. 178.
7. Postscriptum til et Brev fra SIVERT URNE til Otto Krag, at han nu for
 12. Novbr.
 12. Novbr. havde forhandlet med Kgl. Majestæts Bønder der i Lenet, om de ville frikjøbe
 er aldeles ingen befunden, som haver det været begærende. — *Trygge-*
 1. Brudst. i Hist. Tidsskr. 5. R. IV. 527, Anm. 1.
8. RAADET i CREMPES Skrivelse til K. Chr. IV. angaaende Umuligheden af
 12. Novbr.
 Kreditorer uden efter den gamle «modus collectandi secundum æs et libram».
 1. (Tydsk.) Udt. i Zeitschr. d. Gesellsch. f. Schlesw.-Holst.-Lauenb. Gesch. VII, Repert.
9. K. CHR. IV. befaler alle Hovedlensmændene i Norge nøje at paase, at
 18. Novbr.
 18. Novbr. lvidere sin Skattefrihed udover Privilegierne, samt at indlevere en Fortegnelse
 ; dens Gods til Statholderen. — *Kjøbenhavn*, 13. Nov. Aschehoug, Statsforfat-
 ; Danmark S. 416.
10. K. CHR. IV.'s Missive til Hannibal Sehested, at han inden Jul skal kla-
 13. Novbr.
 13. Novbr. ne i sit Len for den norske Generalcommissarius og gjøre Rede for alle
 Skatterne m. m. — 13. November. Sehested, Hannibal Sehested I. 101—02.
11. CHRISTOPHORI FORSTNERI epistola ad Scipionem Scaligerum de tracta-
 28. Novbr.
 28. Novbr. inter Svecos et Cæsareanos, quorum illos quiddam pro duce Holsato petere,
 erre scribit. — *Monasterii*, 8. Decembris. Chrph. Forstneri Epistolæ de pace Osnabr.-
12. RIS HERREDS Tingsvidne, at Thomas Lowssen i Barsmark har solgt sin
 1. Decbr.
 1. Decbr. ster Rohde i Brunde. — 1. Decembris. (Plattysk.) Zeitschr. d. Gesellsch. f.
 uenb. Gesch. III. 179—80.
13. Dr. OLUF WORMS Brev til Vitus Bering, hvori han takker ham for hans
 8. Decbr.
 8. Decbr. ham om, naar han kommer til Rom, at skaffe ham Mexicos Naturhistorie,
 ncæerne. — *Kjøbenhavn*, d. 3. December. (Latin.) Brudst. i dansk Overs. i
 t. I. 12—13.

1646.

4. Decbr. *17944. CORFITS ULFELDS Indberetning til Kongen om Udfaldet af hans Underhandlinger med Nederlænderne og om Grunden til hans lange Ophold i Nederlandene. — (*Haag*, 4. Decbr.) Udt. i Slinge, Christ. IV.'s Hist. S. 1408—10. (Sted og Tid ses af Kongens Svar.)
- post 4. Decbr. *17945. K. CHR. IV. tilkjendegiver Corfits Ulfeld sin Misfornøjelse med hans lange Ophold i Nederlandene og skriver, at hvis Generalstaterne ønske, at Tolden i Sundet skal sættes paa noget vist, maa de sende Gesandter til ham. — (Uden Datum.) Udt. i Slinge, Christ. IV.'s Hist. S. 1410.
6. Decbr. *17946. K. CHR. IV. tilskriver Ritmester Niels Lykke en aarlig Løn af 430 Rdlr. — *Kjøb. Slot*, d. 6. Decb. Udt. i Vedel Simonsen, Elvedgaards Hist. 1. H. S. 150.
10. Decbr. *17947. RICHARD JENKS, som flere Gange har været sendt til Danmark med Hverv fra det engelske Parlament, beder dette om at besvare K. af Danmarks i Juni 1646 skrevne Brev, for at han kan medbringe denne et tilfredsstillende Svar. — (10. December.) (Engelsk.) Udt. i Sixth report of the royal commission on historical manuscripts S. 144.
12. Decbr. 9950. Særtr. af Forordn.
16. Decbr. 9951. Særtr. af Forordn. Rothe, Rescripter III. 1120 f.
18. Decbr. 9952. Udt. p. Dansk i Slinge, Christ. IV.'s Hist. S. 1427.
18. Decbr. *17948. JO. LAURENBERG, professor Soranus, M. Johanni Corvino, scholæ Slaglosianæ rectori, sphæram armillarem mittit eique scribit, exemplaria libelli sui sphaerici præsto esse. — *Sorø*, d. 18. Dec. Hist. Tidsskr. 3. R. IV. 570—71.
20. Decbr. *17949. K. CHR. IV. befaler Axel Urop at indsende Afrids paa den Plads tvert for Medelfar, han for en rum Tid siden havde gjort. — 20. Decbr. Udt. i Berg, Smaa Bidr. t. Fredericias Kultur- og ældste Hist. S. 118.
22. Decbr. *17950. CHRISTOPHORI FORSTNERI epistola ad Scipionem Scaligerum, in qua de Friderico Holsato, archiepiscopo Bremensi, conquerente de episcopatu spoliato scribit. — *Monast.*, Cal. Januarii 1647. Chrph. Forstneri Epistolæ de pace Osnabr.-Monast. S. 71—79.
25. Decbr. *17951. K. CHR. IV. befaler Bgm. og Raad i Kjøbenhavn at tilholde Christoffer Iversen at betale hans Svigersøn Johan Ettersen den Sum, han er ham skyldig. — *Fredericksborg*, 25. Decembris. Nyrop, Strandmøllen S. 26—27.
9960. J. E. Larsen, Samlede Skrifter 1. Afd. I. 300—01.

1646?

1646?

30. Januar. *17952. JØRGENN ARENDSFELDT t. Vorgaard pantsætter til Hermann Hanne, Borger i Odense, en Gaard ved Navn Lindet i Harsysel i Huonsherrit og 3 Huse i Rauffnsberg i Skadtzherrit. — 30. Januarii 1646. Matzen, Den danske Panterets Hist. S. 437—38. (Indført i en Dom af 1636, saa at et af Aarene maa være urigtigt.)

1647.

1647.

3. Januar. *17953. Lensmanden GREGERS KRABBE og Superintendenten ERICH MONRAD træffe Bestemmelser om Gudstjenesten i Ribe. — *Ribe*, d. 3. Januarii. Saml. t. jydsk Hist. og Topogr. VII. 149—51. Udt. i Kinch, Ribe Bys Hist. fra Reform. S. 546—48.
4. Januar. *17954. DIETLØFF REVENTLOWS Brev til Marquard Sture, Provst i Toftlund, i hvilket han tillader ham at tage en Medhjælper og anbefaler en Mand i Hviding Herred. — *Hadersleff*, d. 4. Jan. Rhode, Saml. til Haderslev Amts Beskrivelse S. 483—84.

1647.
 . K. CHR. IV.'s Befaling til Jørgen Arnfeld, at han skal paatage sig Fru 6. Januar.
 Værgemaal, da hendes næste Frænde Jørgen Marsvin ikke var vederhæftig
 . Udt. og Brudst. i Saml. t. Jydsk Hist. og Topogr. VIII. 846.
 . K. CHR. IV.'s Brev, hvorved han fritager Hannibal Sehested for at oppe- 9. Januar.
 Regnskab for Indtægterne af de norske Len, hvilken Bestilling overføres
 alkommissærer. — *Kjøbenhavn*, 9. Januar. Sehested, Hannibal Sehested II. 44—45.
 . Dansk Udt. i Slange, Christ. IV.'s Hist. S. 1427—28. 11. Januar.
 . Indberetning til Kancelliet fra Elmelundegaard paa Møen, at ingen af 12. Januar.
 r der paa Øen ville frikjøbe sig, men begjære, at det naadigst maatte blive
 Sædvane og Skik. — 12. Jan. Brudst. i Hist. Tidsskr. 5. R. IV. 525.
 . NICOLAI HEINSII ad Johannem Gronovium epistola, in qua commemorat, 15. Januar.
 ad (Johannem) Rhodium non accepisse. — *Romæ*, XXV. Jan. Burmannus,
 n III. 175—76.
 . Indberetning fra FLEMMING ULFELDT, Lensmd. paa Holbæk Slot, at ingen 16. Januar.
 r i Lenet ville frikjøbe sig; alle have svaret, »at de vare fri nok, thi de
 Herre og Konning«. — 16. Jan. Brudst. i Hist. Tidsskr. 5. R. IV. 526.
 . Den svenske Rigskansler AXEL OXENSTJERNAS Skrivelse til sin Søn Johan 16. Januar.
 vori han omtaler Brevvexlingen mellem Dr. (Christina) og K. af Danmark
 nen og Verden. — *Stockholm*, d. 16. Jan. (Svensk.) Gjerwell, Bref ifrån Axel
 han Oxenstjerna II. 347—54.
 . P. Dansk: Sehested, Hannibal Sehested II. 57. 17. Januar.
 . RICHARD JENKS beder Jarlen af Manchester om at udvirke hos Parla- 20. Januar.
 e besvarer K. af Danmarks sidste Brev, da Jenks er ifærd med at begive
 og frygter for, at det vil vække Mistanke, hvis han drager gennem Kongens
 bringe noget Svar. — (20. Januar.) (Engelsk.) Udt. i Sixth report of the royal
 storical manuscripts S. 153.
 . Dr. CHRISTINAS Proposition til Sverigs Riges Stænder, hvori vidtløftig 21. Januar.
 traktaten med Danmark i Brømsebro 1645. — *Stockholm*, d. 21. Januarii.
 ges Ridderskaps och Adels Riksdags-Protokoll IV. 89—96.
 . Den kgl. Sekretær KLEIN protesterer imod, at Stiftet Halberstadt, hvor 24. Januar.
 er valgt til Koadjutor, overlades Kurf. af Brandenburg. — D. 24. Januarii.
 ge, Christ. IV.'s Hist. S. 1428—29.
 . K. CHR. IV.'s Skrivelse til Lensmændene, hvorved den i Skrivelse af 25. Januar.
 Bønderne tilstaaede Ret til Frikøbelse nærmere forklares; for 60 Rdlr.
 be sig selv og de Børn, der fødes »efter den Dag«, derimod ikke de tid-
 D. 25. Januar. Brudst. i Hist. Tidsskr. 5. R. IV. 525.
 . K. CHR. IV.'s Brev, hvorved han udnævner Johannes Mejer til kgl. 27. Januar.
 g tilstaar ham en aarlig Pension paa 300 Dlr., indtil hans Kortarbejder ere
). 27. Jan. Brudst. i Hist. Tidsskr. 6. R. I. 289—90.
 . OLAUS WORMIUS a S. Stephanio petit, ut Principi Serenissimo (Chri- 31. Januar.
 »de Sirene quadam juxta Samum in mari habitante, quæ rusticum ad Regem
 ablegavit, secreta quædam ut exponeret. Eidem litteras mittit Theologi
 niensis Hybernicæ nationis, qui Antiquitates Hybernicas scripturus est, et ab
 e de hac re sciat, secum communicet. — (*Hafnia*, prid. Kal. Febr.) Brudst. i
 leskr. II. 598.

1647.

31. Januar. *17967. STEPHANUS JOHANNIS STEPHANIUS, professor Soranus, M. Johanni Corvino, scholæ Slaglosianæ rectori, de transmissio »Heptachordo« gratias agit eique libros quosdam petitos mittit. — *Soræ*, Prid. Kal. Febr. Hist. Tidsskr. 3. R. IV. 571.
1. Febr. *17968. TINGSVIDNE, givet Jens Nielsen, Byens Kæmner i Schaffuen, om to Bønder fra Aalbeck, der havde drevet Handel paa Lübeck og derved skadet Borgernes Friheder. — *Skagens Bything*, d. 1. Februar. Saml. t. jydsk Hist. og Topogr. VII. 124—25.
5. Febr. *17969. CHRISTOPHORI FORSTNERI epistola ad Scaligerum Rosenhaan, Ostrogothis a regina præfectum, in qua inter hostes Svecorum regem Daniæ et Fridericum Holsatum nominat, qui conjurationi adversos illos accedere non dubitaturi sint. — *Osnabrugæ*, die 1te Februarii. Chrph. Forstneri Epistolæ de pace Osnabr.-Monast. S. 79—91.
7. Febr. *17970. K. CHR. IV. stadfæster Apothekeren i Itzehoe, Joachim Schmiedling, i Besiddelsen af 4 Stykker Land, som Klosterkonventet i Itzehoe 1453 har udstedt Brev paa. — *Kopenhagen*, (7. Februar). (Tydsk.) Udt. i Zeitschr. d. Gesellsch. f. Schlesw.-Holst.-Lauenb. Gesch. VI., Repert. S. 99—100.
14. Febr. *17971. Indberetning til Kancelliet fra JØRGEN SEFELD, Lensmd. paa Ringstedkloster, at Bønderne der paa Lenet gjerne ville frikjøbe sig, men fattes de nødvendige Midler. — 14. Febr. Brudst. i Hist. Tidsskr. 5. R. IV. 525.
17. Febr. *17972. K. CHR. IV. giver Johan Ettersen Eneret paa at købe Lumper til Papirmøller i Kjøbenhavn og Christianshavn. — *Haffniæ*, d. 17. februarii. Nyrop, Strandmøllen S. 27.
28. Febr. *17973. K. CHR. IV. befaler Henrik Thott, Befalingsmd. paa Bergenhus, at nedskikke en Skibsladning af de Stene, hvoraft Kakkelovne gjøres i Bergen. — *Kjøbenhavn*, 28. Februar. Udt. i Norsk Mag. II. 340.
2. Martii. 9982. Særtr. af Forordn.
- ante 5. Martii. *17974. Statholder HANNIBAL SEHESTEDS Befaling angaaende Formaliteterne ved den Duel, som ifølge Krigsraadets Kjendelse skal finde Sted mellem Oberstlieutenant Wilumsen og hans Capitainlieutenant. — Uden Datum. Nye Danske Mag. III. 56.
5. Martii. *17975. S. STEPHANIUS Olao Wormio respondit, de Sirena Sami insulæ luculentam exstare Historiam, a Claud. Lyschandro descriptam in M. S. Codice Bibliothecæ vestræ; de antiquitatibus Hibernicis nullum subsidium apud se esse. — *Soræ*, d. 5. Martii. Brudst. i Rørdam, Hist. Kildeskr. II. 598—99.
15. Martii. *17976. CHRISTOPHORI FORSTNERI epistola ad Scipionem Scaligerum, in qua scribit, Friderico Holsato, Daniæ regis filio, non eundem, qui Brandenburgico, honorem habitum esse, et Theodorum Reinking ab eo nuper Monasterium advenisse, non jam Bremensem archiepiscopatum, sed adempti compensationem petiturum. — *Monasterii*, 1te Martii. Chrph. Forstneri Epistolæ de pace Osnabr.-Monast. S. 92—106.
18. Martii. *17977. K. CHR. IV. overlader til Lærerne ved Skolen i Haderslev, som i 4 Aar ikke have faaet Renter af Skolens til sl. Jomfru Sissel Tott udlaaente Kapital, Halvdelen af de Penge, som aarlig gives 3 Stipendiater, og af de Bordpenge, som gives 6 Drengene, indtil Sagen endelig ordnes. — *Auf unserm Schloß zu Kopenhagen*, d. 18. Martii. (Tydsk.) Thrige, Bidrag t. Haderslev lærde Skoles ældste Hist. S. 16.
19. Martii. *17978. GUNDÆUS ROSENCRANTZIUS a M. Johanne Corvino, scholæ Schlagloviensis rectore, petit, ut filium D. Jani Severini Montani in clientelam suam sub se informandum inducat. — *Vinding*, 19. die Martii. Hist. Tidsskr. 3. R. IV. 572—73.

1647.
 . Herredsfoged PEDER GUNDESEN i Ellitshøj m. fl. give Præsten i Nibe, 29. Martii.
 rsen, Vidisse af en kgl. Dom af 1452, der havde været nedgraven i Krigens
 havde mistet Seglet. — *Hornum Herredsting*, 29. Marts. Udt. i Høise, Diplo-
 . 80.
- . HENRICUS ERNSTIUS Gerhardo Joanni Vossio libellum Anonymi Scrip- 4. Aprilis.
 tis illustratum transmittit. — *Ex Academia Sorana*, Prid. Non. April.
 Epistolæ II. 318.
- . KGL. og HERTUGELIG Proposition til Landdagen i Slesvig, hvori forlanges 6. Aprilis.
 soldaternes Underholdning; det ønskes overvejet, om Breitenburgs Befest-
 lemleres m. m. — *Gottorf*, 6. April. (Tydsk.) Udt. i Ratjen, Verz. d. Handschrift.
 ätsbibl. III. 122.
- K. CHR. IV. udsteder paa Grund af Klager over Præsteskabet i Fyen 7. Aprilis.
 r til Præsterne om, hvorledes de herefter skulle opføre sig. — 7. April.
 II. 293 ff.
- K. CHR. IV.'s aabne Brev om Rangen mellem de fynske Gejstlige. — 8. Aprilis.
 , d. 8. April. Almeennytt. Samlinger XXXV. 847—49. Bloch, Den fynske Geistligheds
- (JOHANNES MICHAELIS, episcopus Otthinienis) omnes præpositos diocesis 8. Aprilis.
 ninum Ivarum Andreæ, pastorem parochiæ Næraae, cujus habitatio incendio
 adjuvare velint. — *Othonia*, 8. Ap. Bloch, Den fynske Geistligheds Hist. II. 71—72.
- Indlæg af Staden ITZEHOE paa Landdagen i Slesvig, hvori klages over 8. Aprilis.
 itenburg over Støren, der er skadelig for Stadens Skibsfart. — 8. April.
 Ratjen, Verz. d. Handschrift d. Kieler Universitätsbibl. I. 124.
- Erklæring af LANDDAGEN I SLESVIG navnlig angaaende nye Bevillinger til 9. Aprilis.
 erhold, Grev Rantzaus Strid med Itzehoe om Breitenburg, Unionen med
 r fra Itzehoe Kloster m. m. — (9. April.) (Tydsk.) Udt. i Ratjen, Verz. d. Hand-
 diversitätsbibl. III. 123—24 (jvfr. I. 82).
- K. CHR. IV. befaler Ørum Bønder at age Slottets Korn en 8 eller 9 17. Aprilis.
 omliggende Kjøbstæder, hvor Lensmanden Christopher Huassz bedst kan
Hafn., d. 17. Aprilis. Hvass, Personer og Familier af Navnet Hvas II. 100.
- Skrivelse fra JEREMIAS PISTORIUS VON BURGDORFF til (Hert. Joachim Ernst 21. Aprilis
 olsten), hvori han tilbyder sig som hans Agent ved Kejsershoffet; han om-
 ven af Lippe og Biskoppen af Minden mod K. af Danmark og det hol-
 stillede Fordringer paa de schaumburgske Lande. — *Wien*, 1. Mai. (Tydsk.)
 ernstedt, Die Oldenburger u. Brandenburger Erbansprüche auf Schleswig-Holstein S. 80—81.
- K. CHR. IV. tilstaar, at Anders Bille t. Damsbo, Rigens Marsk, i Mage- 24. Aprilis.
 gt til ham og Kronen noget Gods i Huare i Gamdrup og Storre Arden i
 i Mariager Len imod andet Gods i Brandstrup By og Sogn i Medelsom
 e Len. — *Kjøbenhavn Slot*, d. 24. April. Aktst. etc. udg. af Fyens lit. Selsk.
 6.
- K. CHR. IV.'s aabne Brev, at alle, der eje Gaarde og Jorder i Kjøge, 28. Aprilis.
 efter Iidebranden for fjorten Aar siden, skulle inden 3 Aar bebygge dem
 gning. — *Vort Slot Kjøbenhavn*, d. 28. April. Petersen, Kjøge Byes Hist.,

1647.

28. Aprilis. *17991. K. CHR. IV. tillader Christian Alchenberg at overtage Johan Ettersens Valkemølle og sidstnævnte at opføre flere Hammermøller eller Papirmøller. — *Haffn.*, d. 28. Aprilis. Nyrop, Strandmøllen S. 27—28.
30. Aprilis. 9999. Nyerup, Kjøbenhavns Beskrivelse S. 98—105.
- ante 4. Majl. *17992. K. CHR. IV. indstævner for Herredagen Arvingerne efter Holger Ulffstand t. Vornborg, Steen Maltesen t. Holmbgaardt, Tøge Krabbe t. Jordbirgh og Christian Barnekow t. Birckholmb samt Hanss Lindenow t. Ingelsted, hvilke ere gaaede i Borgen for Jomfru Zitzel Tott for 4500 Rdlr., som hun 1605 laante af Haderschleff Skole, eftersom de have erklæret, at Gjælds brevet bør være dødt og magtesløst. — Uden Datum. Thrige, Bidrag t. Haderslev lærde Skoles ældre Hist. S. 17—18.
4. Majl. *17993. KONGENS RETTERTINGS Dom, hvorved Niels Krabbe t. Sanndholdt kjendes ikke at være pligtig at betale de 4500 Rdlr. til Hadersleff Skole, som Jomfru Sidsel Tott laante af den 1605, og hvorfor hans Fader m. fl. gik i Borgen. — *Kjøbennhauffn Slott*, d. 4. May. Thrige, Bidrag t. Haderslev lærde Skoles Hist. S. 18—28.
5. Majl. 10002. Særtr. af Forordn.
6. Majl. *17994. K. CHR. IV. befaler sine Lensmænd og Fogeder at hjælpe Fiskemester Niels Olufsen til Fangsten og Førslen af Krebs. — (6. Maj.) Tidsskr. for Fiskeri III. 222.
7. Majl. *17995. BERNHARD VARENIUS melder Joachim Jungius, at Pells Bog imod Longomontanus allerede er trykt og til Salgs i Bogladerne. — *Amsterdam*, am 17. Mai (styl. nov.). (Tydsk.) Avé-Lallemant, Des Dr. Joach. Jungius Briefwechsel S. 819—23.
12. vel 22. Majl. *17996. Skrivelse fra den nederlandske Resident i Hamburg HENDRICH SCHRASSERT til Generalstaterne, hvori han omtaler, at der paa den nu endte Rigsdag vistnok er blevet forhandlet om Afbetaling af den under den sidste Krig paadragne Gjæld; Kongen og Erkebiskoppen (af Bremen) ventes inden 14 Dage til Glyckstad; Pr. af Danmark er rejst over Rostock til Eger. — *Hamburch*, d. 22. May. (Hollandsk.) Kronijk van het histor. Genootschap te Utrecht 4. Serie 17. Jaarg. S. 361—63.
18. Majl. *17997. K. CHR. IV.'s Konfirmats for Søren Povlsen Judichær paa Kongens og Kronens Anpart i Tienden af Jørlunde Sogn for hans og hans Hustrus Levetid. — D. 13. Maj. Udt. i Kirkehist. Saml. 3. R. III. 23.
15. Majl. *17998. K. CHR. IV.'s aabne Brev, at han har udnævnt sin Søn Hert. Frederik udvalgt Erkebiskop af Bremen til Statholder over Fyrstendømmerne. — *Unserm Schlosz zu Kopenhagen*, d. 15. Maji. (Tydsk.) Særtr. af Forordn.
16. Majl. *17999. K. CHR. IV. befaler Bgm. og Raad i Kjøbenhavn at tilholde Borgerne at betale til Byens Befæstning 1 Rdlr. af hver 100 Rdlrs. Værd af deres Grund og Ejendom efter den 1645 satte Taxt; han tilføjer, at Rigsraadet har bevilget det samme af sine Gaarde, og at han venter, at Adelen og Gejstligheden heller ikke ville undslaa sig, samt at han har befalet sine Tjenere, af deres Gaarde at betale det samme Beløb. — *Kjøbenhavn*, d. 16. Mai. Lassen, Kjøbenhavns Befæstnings Hist. S. 149—50.
18. Majl. *18000. K. CHR. IV. og Hert. FREDERIK af Gottorp befale Johan Friedrich Marschalck som Besidder af deres Gaard i Hamburg at tillade David thor Møhlen at opbygge et Hus paa den ved Gaarden liggende Plads. — *Reinbeck*, 18. May. (Tydsk.) Westphalen. Monumenta IV, Præf. S. 144—45.
18. Majl. *18001. K. CHR. IV.'s Skrivelse til Lensmanden og Bispem, at Hr. Jakob Nielsen, Sognepræst t. Ørslev for sit Kalds Ringheds Skyld aarlig maa faa 3 Pund Byg af Falster

1647.

mest formuende Kirker, indtil et Nabosogn bliver annekteret hans Sogn.
dt. i Barfod, Den fælsterske Gøjstlighed Personahist. I. 165—66.

K. CHR. IV. befaler Lensmændene paa Sjælland at tilholde Bønderne af Hk. at sende en Karl med Skovl og Spade til Kjøbenhavn til Arbejde paa Maaneder, eller ogsaa for hver Karl en Rdrl. ugentlig; de skulle den sig hos Axel Urup. — *Kjøbenhavn*, d. 20. Mai. Lassen, Kjøbenhavns Befæst—46. 20. Majl.

K. CHR. IV.'s Skrivelse til Kapitlet i Ribe, at det ikke maa gjøre Super-Erich Monrad nogen Forhindring i den ham tilkommende Inspektion med *Hafnia*, d. 21. Mai. Thorup, Hist. Efterr. om Ribe Cathedralskole I. D. I. H. S. 107—80. 21. Majl.

K. CHR. IV. tilkjendegiver Axel Urup, at han har overdraget ham Ledelsen i den nye Fortifikation for Kjøbenhavn, hvorom han skal modtage videre Marsk; der vil blive ham tilforordnet 3 Capitainer, og selv maa han an— — *Kjøbenhavn*, d. 22. Mai. Lassen, Kjøbenhavns Befæstnings Hist. S. 150—51. 22. Majl.

K. CHR. IV. befaler Bgm. og Raad i Kjøbenhavn, af alle og enhver, som og Ejendom i Staden, at indkræve den til dens Fortifikation anordnede Rdrl. af hver 100 Rdls. Værd, og at indeende Beløbet til Axel Urup. — 22. Mai. Lassen, Kjøbenhavns Befæstnings Hist. S. 150. 22. Majl.

K. CHR. IV. befaler Christen Skeel og Oluf Daa at tilholde Adelen i er dens Bevilling at sende en Karl med Skovl og Spade til Kjøbenhavn inden rbejde paa Fæstningen, eller ogsaa en Rdrl. ugentlig for hver Karl. — 24. Mai. Lassen, Kjøbenhavns Befæstnings Hist. S. 146. 24. Majl.

LANDKOMMISSARIERNES Forslag til Kongen om Indexceringen af hele Mandskab. — D. 24. Mai. Minerva. Jan.—Marts 1803 S. 187—88. 24. Majl.

K. CHR. IV. befaler Universitetet i Henhold til dets tidligere Bevilling om (3077 Tdr. 1 Skp.) at skikke 15 Karle til at arbejde paa Kjøbenhavns n tre Maaneders Tid. — *Hafnia*, 25. Maj. Lassen, Kjøbenhavns Befæstnings Hist. sen, Kbhvns. Universitets Retshist. I, Tillæg S. 41. 25. Majl.

K. CHR. IV.'s Skrivelse til Kapitlet i Roskilde, at det, paa Grund af ved at samle dets spredte Gods til Lægd, skal af hver 200 Tdr. Hk. istedet nde en Rdrl. ugentlig til Arbejdet paa Fæstningen ved Kjøbenhavn. — *Kjø-* Mai. Lassen, Kjøbenhavns Befæstnings Hist. S. 147—48. 25. Majl.

JOANNES GOTZOW, pastor Undalensium, Joanni Laurenberg, doctori in a Sorana, gratias agit, quod filios eius comiter exceperit et eos paterne *alle pastophorio Undalensi*, die Urbani. Daae, Johan Lauremberg S. 84—85. 25. Majl.

K. CHR. IV. lader Hendrick Ramell vide, at han billiger, at Præsten i ans Dynessen faar Bolig i Klostret samt nyder godt af den tilliggende mlehave som Erstatning for det Tab, han har lidt ved, at Klostret blev Akademi. — *Frederiksborg*, d. 29. Maj. Udt. i Kall Rasmussen, Musse Herred S. 221. 29. Majl.

(Hofpræst Dr. LAVRIDS JAKOBSEN) indskærper efter Kongens Befaling den ing med Stolestaderne i Frederiksborg Slotskirke, hvorefter Mænd og sidde hver paa sin Side. — *Fridericksborg*, d. 1. Juni. Danske Mag. I. 154. isborg Slots Beskr. S. 127. 1. Junil.

1647.

2. Junii. *18013. THOMÆ BANGII, academix Hauniensis rectoris, ad Gerardum Joannem Vossium epistola de quibusdam suis operibus literariis. — *Havnia*, 2. Junii. Ger. Joan. Vossii Epistolæ II. 319—20.
2. Junii. *18014. ERICUS MATTHIADES, Præst i Rakkestad, lykønsker Henning Stockfleth til Værdigheden som Biskop i Christiania. — *Rakkestad*, 4. non. Jun. (Latin.) Brudst. p. Dansk i Kirkehist. Saml. 3. R. V. 783.
3. Junii. *18015. K. CHR. IV. tilskriver Parlamentet i England, at han gaar ind paa Forslaget til Ratifikation af Fredstraktaten, og lover, at de Kjøbmænd, som han skylder Penge, skulle faa god Sikkerhed. — *Frederichsborg*, 3. June. (Latin.) Udt. p. Eng. i Sixth report of the royal commission on historical manuscripts S. 181.
8. Junii. *18016. K. CHR. IV. paalægger Claus Sehested t. Ørslev Kloster, Lensmd. paa Hindsgavl, og Biskop Hans Michelsen i Odense at afgive Erklæring over et Andragende fra Sten Bilde t. Kjærsgaard, Lensmd. paa Rugaard, om at faa Patronatsret til Brænderup og Fjeldsted Kirker. — *Kjøbenhavn*, 8. Junii. Udt. i Kirkehist. Saml. 3. R. V. 619.
9. Junii. *18017. Lægen DIETERIK skriver til Worm om Prindsens Død og om Baderejsen til Eger, som han meget misbilliger. — *Hamburg*, d. 9. Juni. (Latin.) Brudst. p. Dansk i Wolf, Journal for Politik 1823 III. 209—10.
12. Junii. *18018. K. CHR. IV.'s Skrivelse (til Lensmanden i Odense), at alle, som have Tiender, enten Kronens eller Kirkens, i Fæste eller have Jus patronatus, skulle erlægge 4 Rdlr. for hver Tiende. — *Frederichsborg Slot*, d. 12. Junii. Almeennyttige Saml. XXXVIII. 236—37.
12. Junii. *18019. RIS HERREDS Tingsvidne om et Ejendomssalg til Niss Rohde i Brunde. — 12. Juni. (Plattdsk.) Zeltachr. d. Gesellsch. f. Schlesw.-Holst.-Lauenb. Gesch. III. 181—82.
13. Junii. *18020. K. CHR. IV. skriver til det engelske Parlament, at han af Rich. Jencks har modtaget et Brev med Meddelelse om, at Traktaten forrige Aar er bleven bekræftet. De Summer, der skyldes engelske Kjøbmænd, kunne ikke udbetales straks, men han har meddelt Jencks, hvorledes det senere kan ske. — 13. June. (Latin.) Udt. p. Eng. i Macray, Third Report S. 75.
15. Junii. *18021. K. CHR. IV. tilkjendegiver Lensmændene paa Sjælland, at Adelen har lovet at lade sine Karle arbejde paa Fæstningen ved Kjøbenhavn i 4 Maaneder, hvorfor han befaler dem at tilholde Bønderne i Lenene ligeledes at holde deres hidsendte Karle ved Arbejdet i 4 Maaneder. — *Kjøbenhavn*, d. 15. Juni. Lassen, Kjøbenhavns Befæstnings Hist. S. 148—49.
20. Junii. *18022. K. CHR. IV.'s Brev til Lensmanden, at han skal paabyde Bgm. og Raad i Kjøge at forhandle med Borgerskabet og Bryggerlavet om, hvad de aarlig ville give, hvis Kongen forbyder Indførsel af Rostockerøl. — *Frederiksborg*, d. 20. Juni. Petersen, Kjøge Byes Hist., Aktst. S. 78.
20. Junii. *18023. OLE WORM skriver til Lyser i Wittenberg om den udvalgte Prinds Død og det Indtryk, Efterretningen herom har gjort i Danmark. — D. 20. Juni. (Latin.) Brudst. p. Dansk i Wolf, Journal for Politik 1825 III. 210.
1. Julii. *18024. Lensmanden HENNINGH WALCKENDORFF tilstiller Ulrich Christian Gyldenleffue t. Uldrichsholm tre Kopier af en kongelig Missive, som skal forkyndes paa tilberolige Steder. — *Ottensegaard*, d. 1. Juli. Almeennyttige Samlinger XXXVIII. 238.

5. K. CHR. IV.'s Brev (til Amtmanden i Haderslev?), hvori han beklager, at le har mistet de Tottske Penge, og erklærer, at Erstatning maa søges hos skyldige i Tabet. — *Friedrichsburg Schloss*, d. 3. Julii. (Tydsk.) Thrige, Billedlærde Skoles ældre Hist. S. 28. 3. Julii.
6. K. CHR. IV. erklærer Kansler (Christian Sehested) sin Misfornøjelse med visende Holdning overfor hans Forslag til Forbedringer. — *Frederiksborg*, d. 1. Slange, Christ. IV.'s Hist. S. 1453. Brudst. i Baden, Danm. Hist. IV. 281. 4. Julii.
7. Falck, Staatsbürg. Mag. X. 754—58. 6. Julii.
7. K. CHR. IV. tilskriver Rentemestrene, at de skulle sende den Mester, gyværk, til Frederiksborg og ligeledes befale Murmesteren M. Isak at sende de derhen. — (6. Juli.) Frits, Saml. til dansk Bygningshist. S. 252. 6. Julii.
8. K. CHR. IV. befaler Rentemestrene at paase, at Bgm. og Raad i Kjøbmands Portnerens Hus ved den gamle Østerport flytte til den nye Østerport og at s Ahnemøller til at forfærdige en Corps de garde ved denne Port. — d. 20. Juli. Lassen, Kjøbenhavns Befæstnings Hist. S. 152. 20. Julii.
9. PEDER GAD, Ridefoged paa Gisselfeld, tilraader Fru Elisabeth Brok, at Mand, Frands Lykke, skulle afkjøbe Fru Ida (Daa) hendes Gaard paa Øen. 28. Julii.
10. Brudst. i Rasmussen, Optegnelser om Gisselfeldt S. 90—91. 31. Julii.
11. Særtr. af Forordn. 31. Julii.
12. K. CHR. IV. beder Kapitlerne i Danmark om at komme Riget til Hjælp med 100 Dlr. Rentepenge, hvad Adelen allerede har bevilget for sit Vedkom- deriksborg, d. 31. Julii. Matzen, Kbhvns. Universitets Retshist. I, Tillæg S. 41—42 udgik til Universitetet samt til Bispnen i Fyen og Professorerne ved Gymnasiet i Odense). 31. Julii.
13. Hert. FREDERIK III. af Gottorps Revers til Domkapitlet i Lübeck i Anledning æring om Valget af fremtidige Bisper i Lübeck. — *Gottorff*, den - - Julii. shes Reichs-Archiv. Bd. 17. Spicll. eccles. II. 468—70. Julio.
14. Professor STEPHANUS JOHANNIS STEPHANIUS i Sorø beder M. Hans Raffn, lse, om et Laan paa 30 Dlr., som han skal bruge i Anledning af Dr. Claus Bryllup. — *Sorø*, Postrid. Kal. Avgusti. Hist. Tidsskr. 3. R. IV. 573. 2. Augusti.
15. K. CHR. IV.'s og Hert. FREDERIK III. af Gottorps aabne Brev angaaende af den anden Part af det bevilgede Donativum paa 10 Rdlr. af hver Plov 3. Augusti.
16. Rente. — *Schloss Gottorff*, d. 3. Augusti. (Tydsk.) Særtr. af Forordn. 3. Augusti.
17. K. CHR. IV. tillader Bgm. og Raad i Helsingør til deres Skibsbros Repa- idere at oppebære en halv Skilling af Rigsdaleren af alle Varer, som op- lges der for Byen. — *Kjøbenhavn*, 10. August. Udt. i Aarsberetn. fra Gehelmearch. 10. Augusti.
18. KORFITS ULFELDS Brev til Kansler Chr. Thomesen Sehested, hvori han sig over Kongens fremmede Raadgivere. — (11. Augusti.) (Fransk.) Smith, Leonora Christina I. LVIII. 11. Augusti.
19. Den rette Dato er 14 April, se Ny kirkehist. Saml. V. 607. 14. Augusti.
20. K. CHR. IV. skriver til Kansleren, at den brandenburgske Minister kan de, han skal faa Avdiens og Afsked med det samme, thi deres Kunster ere dte. — D. 14. Augusti. Brudst. i Slange, Christ. IV.'s Hist. S. 1461. 14. Augusti.
21. OLAUS WORMIUS S. Stephanio authographum suum Erasmi Læti mittit, m notavi, quæ in altero offendi, quod possidet Vir quidam nobilissimus, qui 17. Augusti.

1647.

eo nullo modo carere vult; negat, apud se esse codicem Svaningianum, quem Moltkenius scelestē apud eum esse dixerit. — *Hafn.*, d. 17. Augusti. Brudst. i Rørdam, Hist. Kildekr. II. 599.

17. Augusti. *18038. JOHAN FRIDERICH SCHLETZER, Kurf. af Brandenburgs Gesandt, beder K. Chr. IV. om at forunde de Skibe, som under Kurfyrstens Flag sejle gjennem Sundet, nogen særdeles Høflighed i sin Toldrettighed, da Kurfyrsten vil drive Handel fra sine preussiske Lande. — 17. Augusti. Dansk Udt. i Slange, Christ. IV.'s Hist. S. 1461.

- post 17. Augusti. *18039. K. CHR. IV. svarer den brandenburgske Gesandt, at han stedse har beegnet Kurfyrstens Undersaatter vel, hvad ogsaa herefter skal ske, men at han ikke kan lade sin Toldrettighed ydermere beskære. — Uden Datum. Dansk Udt. i Slange, Christ. IV.'s Hist. S. 1461—62.

18. Augusti. *18040. GJÆSTETINGSVIDNE om, hvorledes man havde fundet Liget af Jens Pallesen, Bager i Ribe, der havde dræbt sig selv. — *Ribe*, d. 18. Augusti. Udt. i Saml. t. jydsk Hist. og Topogr. VI. 173.

19. Augusti. *18041. Slotsherren OLLE BROCKENHUUS's Brev til Bgm. og Raad i Kjøge, at de skulle forhandle med Kapellānen om hans Jord, som Christen Skeel begjærer mod fuldt Vederlag. — *Kjøbenhavns Slot*, d. 19. Aug. Petersen, Kjøge Byes Hist., Aktst. S. 78—79.

19. Augusti. *18042. Den brandenburgske Gesandt JOHAN FRIDERICH SCHLETZER andrager paany hos Kongen om Afslag i Sundtolden, da der i det tidligere Andragende ikke menes Königsbergske eller Memelske Skibe, men ganske nye, under Kurfyrstens eget Flag, hvori denne Fyrste for en stor Part er interesseret. — D. 19. Aug. Dansk Udt. i Slange, Christ. IV.'s Hist. S. 1462.

20. Augusti. *18043. Fortegnelse over Drægtigheden af de hollandske Skibe, der sejle paa Norge, samt K. CHR. IV.'s Reskript, at Defensionsskibenes Privilegier ikke maa stride mod den med Hollænderne sluttede Kapitulation. — *Vort Slot Kjøbenhafn*, d. 20. Augusti. (Tydsk og Dansk.) Særtr. af Forordn. (Fortegnelsen er trykt som et Tillæg til Nr. 9985.)

28. Augusti. *18044. K. CHR. IV. befaler Arndt v. d. Kula at sende til Kjøbenhavns Slot de Tapeter, hvormed den store Sal plejer at beklædes, samt den Snedker, som plejer at opbænge dem. — 28. Aug. Burman Becker, Om vævede Tapeter i Danm. S. 24.

28. Augusti. *18045. KJØGE BGMS. og RAADS Brev til Slotsherren Olle Brockenhuus, hvori de erklære, at Kapellānen ej kan undvære sin Jord for sin Fodrings Skyld, da det er forbudt Bønderne at sælge Hø eller Foder fra deres Gaard. — *Actum Kjøge*, d. 28. Augusti. Petersen, Kjøge Byes Hist., Aktst. S. 79—80.

30. Augusti. *18046. Hert. FREDERIK III. af Gottorp takker Rigshofraad Chramer for de Tjenester, han har vist Hertugens Landkansler og Afsending Dr. Henrik von Hatten. — *Gottorf*, 30. Aug. (Tydsk.) Brudst. i Ratjen, Verz. d. Handschrift. d. Kieler Universitätsbibl. I. 191.

30. Augusti. *18047. K. KARL I. anbefaler K. Chr. IV. John Ellmore, hvis Skib „Den hvide Løve“ af London for 4 Aar siden var blevet taget og konfiskeret i Norge. — *Hampton Court*, 30. Aug. (Latin.) Udt. p. Eng. i Macray, Third Report S. 56.

5. Septbr. *18048. K. CHR. IV. befaler de Højlærde i Kjøbenhavn at registrere Simon de Pas' Bo og tilstille den hollandske Resident en Kopi af Registreringen. — D. 5. Septbr. Udt. i Frilla, Saml. t. dansk Bygningshist. S. 365.

7. Septbr. 10036. Særtr. af Forordn.

9. Septbr. *18049. K. CHR. IV.'s Svar paa en Anmodning fra Lord Mackay om Udbetalingen af Pension; Pensionen var aldrig bleven virkelig bevilget, men kun foreslaaet. — 9. Sept. (Latin.) Udt. p. Eng. i Macray, Third Report S. 75.

1647.

1. Dr. SIMON PAULI beder Dr. Joachim Jungius i Hamburg om en dygtig
ine 3 Sønner. — *Kopenhagen*, 18. Sept. Tydsk Udt. i Avé-Lallemant, Des Dr.
riefwechsel S. 45. 18. Septbr.
2. TH. BANGIUS, professor, in litteris M. Johanni Corvino, scholæ Slag- 22. Septbr.
, adscriptis hujus Rythmologiam Danicam valde laudat. — *Havnia*, 22. Sept.
R. IV. 574. (Et Brudst. p. Dansk æstda. S. 535.)
3. JOHANNES RHODIUS Nicolao Heinsio consilia quædam de rebus Genuensibus 22. Septbr.
— *Patavii*, VI. N. Oct. Burmannus, Sylloge epistolarum V. 443.
4. Dr. SIMON PAULI spørger Dr. Joachim Jungius i Hamburg, om en af 25. Septbr.
3, en ung i Hamburg levende Mand, som er anbefalet ham af Pastor Simon
e være en god Lærer for hans 3 Sønner. — 25. September. Tydsk Udt. i
35 Dr. Joach. Jungius Briefwechsel S. 45—46.
5. K. CHR. IV.'s Brev til Kansleren Christian Thom. Sehested om M. Jens 26. Septbr.
der tiltales, ogsaa fordi han skammeligt har forsømt Ulrich Christian. —
1. 26. September. Journal f. Politik, Natur- og Menneske-Kundskab 1808 III. 37—38.
6. K. AF SPANIENS Kreditiv for Grev Rebolledo, der ansættes som Gesandt 26. Septbr.
Hof. — 6. Oktober. (Latin.) Udt. og Brudst. p. Dansk i Gigas, Grev Bernardino
4
7. Dr. JOACHIM JUNGIIUS svarer Dr. Simon Pauli, at han har opfordret Petrus 1. Octobr.
tmarsken, Pedel ved Gymnasiet i Hamburg, til at overtage Pladsen som
r. Simon i Kjøbenhavn, og anbefaler den unge Mand. — Am 1. Oct. (Tydsk.)
is Dr. Joach. Jungius Briefwechsel S. 46.
8. S. STEPHANIUS Olao Wormio Historicum illud Erasmi Læti de nato bap- 2. Octobr.
IV^{to} tractatum remittit; miratur qua fronte Lyschander «qui tantus
istoricus», persuadere conetur, sibi soli illud ascribendum esse. Petit, ut
omæ Bartholino in memoriam revocet nupere editum de Armillis Opusculum,
communicaturum promiserit. — *Soræ*, Postrid. Kal. Octobr. Brudst. i Rer-
rifter II. 599—600.
9. NICOLAI HEINSII ad Johannem Gronovium epistola, in qua commemorat, 6. Octobr.
odium se rogasse, ut ad Smithium de editione Fortuni Liceti de Lucernis
entarii scribat. — *Patavii*, die XVI. Octobr. Burmannus, Sylloge epistolarum
10. K. CHR. IV.'s Skrivelse til Rigsraadet, hvori han hævder, at Rigshof- 7. Octobr.
iden Kongens Befaling skal tage sig af det, der angaar Hofstaten, og ud-
mod hans egenmægtige Færd. — *Frede.*, d. 7. Octobris. Mølbech, Nordisk
34.
11. Ansøgning fra FLERE BORGERE I BERGEN om, at der maa henlægges en 8. Octobr.
gsalmenning til Torvet. — *Bergen*, d. 8. October. Norske Mag. II. 341—43.
Magistraten (23. Novbr. 1647) og af (Slotsherren) Ove Bjelke (Kristiania, d. 25. August 1648).
12. HENRIK THOTT t. Boltinggaard, Hovedsmid. paa Bergenhus, Superintendent 13. Octobr.
og Lagmand JACOB HANSEN vedtage en ny Sogneinddeling for Bergen i
vad Kongen havde befalet de to førstnævnte under 30. August 1643.
istue, d. 13. Oktober. Norske Mag. II. 343—46.
13. K. CHR. IV.'s Skrivelse til Hr. Christian Tommessen om Forholdet mellem 14. Octobr.
og Rigshofmesteren, der havde forbudt dem at udbetale Penge uden paa

1647.

hans hand», medens Kongen til Gjengjæld havde befalet dem kun at udbetale efter hans egen Anvisning; han udtaler sig stærkt om Rigshofmesterens Ødselhed og hele Færd paa den store Rejse. — *Frederigsborg*, d. 14. Octobris. Molbech, *Nordisk Tidsskr.* II. 434—35.

23. Octobr. *18063. K. CHR. IV.'s Skrivelse til Hr. Christian Tommissen om Rigshofmesterens Bestilling. — *Frederigs.*, d. 23. Octo. Molbech, *Nordisk Tidsskr.* II. 436.
23. Octobr. *18064. CORNIFIS ULLFELDT'S Skrivelse til Hr. Christian Thomsen, hvori han forsvaret sig mod de af Kongen fremsatte Beskyldninger og udtaler sig stærkt mod den Myndighed, der er tillagt »Vicekongen af Norge» (Hannibal Sehested). — *Kopen.*, le 23 d'octobre. (Fransk.) Molbech, *Nordisk Tidsskr.* II. 436—38.
24. Octobr. *18065. JOHANNIS GRONOVII ad Nicolaum Heinsium epistola, in qua eum, ut (Johannem) Rhodium salutet, rogat. — *Daventræ*, IX. Kal. Nov. Jul. Burmannus, *Sylloge epistolarum* III. 191—93.
25. Octobr. *18066. K. KARL I. kondolerer K. Chr. IV. i Anledning af Pr.-Christians Død og sender Sir John Henderson for at forklare ham sin øjeblikkelige Stilling og modtage hans Raad. — *Hampton Court*, 25. Oct. (Latin.) Udt. p. Eng. i Macray, *Third Report* S. 56.
25. Octobr. *18067. Indberetning fra MELCHIOR DE ST. ROMAIN, fransk Sendebud ved Fredsunderhandlingerne i Münster, i hvilken det bl. a. meddeles, at Kurf. af Brandenburgs Af-sending ved det danske Hof skal fordre den samme Behandling for preussiske Skibe, der sejle gennem Sundet, som for hollandske. — *Münster*, 4. Nov. (Fransk.) Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg II. 14—16.
29. Octobr. *18068. JEREMIAS PISTORIUS' for Hert. af Holsten Frederik, Philip og Joachim Ernst til K. af Danmark og Hert. af Gottorp indgivne Indlæg i den schaumburgske Arvesag. — 29. Oct. (Tydsk.) Udt. i Moser, *Familien-Staatsrecht* I. 697—99. Brudst. i Warnstedt, *Staats- u. Erbrecht des Herzogthums Schleswig-Holstein* S. 104—05.
- Octobri. *18069. K. CHR. IV.'s Skrivelse til Hr. Christian Tommissen, hvori han hævder, at det ikke er hans Mening, at Rigshofmesteren ingen Myndighed skal have, men han selv vil være med i Spillet; vil han ikke gjøre, hvad der befales ham, vil Kongen se sig om efter en anden. — *Frederigsborg*, Octo. Molbech, *Nordisk Tidsskr.* II. 435.
9. Novbr. *18070. Grev OTTO af Lippes til de kejserlige Gesandter i Münster og Osnabrück indgivne Indlæg imod K. af Danmarks og Hert. af Gottorps Krav paa den schaumburgske Arv. — 9. Nov. (Tydsk.) Udt. i Moser, *Familien-Staatsrecht* I. 699—700.
11. Novbr. *18071. RIGSRAADET fraraader Kongen videre at inklinere til farlige Forandringer med Lenene og Rostjenesten, hvorover Adelens tro Affektion kunde altereres. — D. 11. Novembr. Brudst. i Slinge, *Christ. IV.'s Hist.* S. 1454.
13. Novbr. *18072. K. CHR. IV. opfordrer Rigsraadet til at vælge hans Søn Frederik til Tronfølger, efter at den udvalgte Pr. Christian er død. — 13. Novbr. Slinge, *Christ. IV.'s Hist.* S. 1454. Baden, *Danm. Hist.* IV. 233. Brudst. i Nyerup, *Efterretninger om Friderik III.* S. 4.
15. Novbr. *18073. RIGSRAADET erklærer K. Chr. IV. sin Villighed til at vælge Hert. Frederik til Tronfølger, Privilegiernes Stadfæstelse forudsat, og foreslaar Stændernes Indkaldelse til d. følg. 17. April. — (15. Novbr.) Baden, *Danm. Hist.* IV. 234. Udt. i Slinge, *Christ. IV.'s Hist.* S. 1454—55.
15. Novbr. *18074. LANDKOMMISSARIERNE fra Jylland, Fyen og Sjælland begjære af Rigsraadet paa Adelens Vegne, at den store Forandring med Lenenes Afgift og Rostjenesten maa tages tilbage igjen. — (15. Novbr.) Brudst. i Baden, *Danm. Hist.* IV. 235—36. Udt. i Slinge, *Christ. IV.'s Hist.* S. 1455—56.

4. Udt. i Slange, Christ. IV.'s Hist. S. 1456—57. 1647.
16. Novbr.
5. Udt. i Slange, Christ. IV.'s Hist. S. 1457—58 (med Dateringssted: *Kjøbenhafns Slot*). 19. Novbr.
7. Udt. i Slange, Christ. IV.'s Hist. S. 1458. 20. Novbr.
5. K. CHR. IV. skriver til K. Karl I. og beder om Lejde for to portugisiske ne Simon og Henry de Casseres, til at handle paa Øen Barbados. — 20. Nov.
p. Eng. i Macray, Third Report S. 75. Et lignende Brev af samme Dato til Barbados' Belke. 20. Novbr.
6. Rigens Marsk ANDERS BILDES tredje, til Rigsraadet afgivne, Betænkning esenet i Danmark. — *Ex Hafnia*, d. 22. Novembr. Danske Mag. 5. R. I. 287—88. 22. Novbr.
6. Udt. i Slange, Christ. IV.'s Hist. S. 1458—59. 23. Novbr.
7. Professor STEPHANUS JOHANNIS STEPHANIUS beder Dr. Olaus Worm om s Steen Beck om en Udbetaling af Renteriet af 3 eller 400 Rdlr. paa hans pendium historicum, der nu beløber sig til 900 Rdlr. — *Sorø*, die 23. No- 23. Novbr.
Saml. III. 256—57.
3. Relation fra DE BRANDENBURGSKE GESANDTER paa Fredskongressen i snabrück, i hvilken berettes om de svenske Sendebuds Bekymringer i An- 23. Novbr.
i brandenburgske Sekretær Schlezers Sendelse til Kjøbenhavn. — *Osnabrück*,
ik.) Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg IV. 631—32.
- . Særtr. af Forordn. 27. Novbr.
9. K. CHR. IV. befaler Rigsraadet, Adelen, Gejstligheden og Borgerskabet i 28. Novbr.
nøde eller sende deres Fuldmægtige til Kjøbenhavn d. 17. April næst-
hans Søns Hert. Frederiks Udvælgelse. — *Kjøbenhafn Slott*, d. 2de . . vembr.
ig. af Fyens lit. Selsk. 1. Saml. S. 12—13. Jvfr. Nyt hist. Tidsskr. V. 369.
9. Kurf. FREDERIK WILHELM af Brandenburgs Instrux for Conrad v. Burgs- 1. Decbr.
af Sachsen og Hert. af Braunschweig, i hvilken foreslaas en fælles Op-
fremtvinge Freden. Heri fremhæves bl. a., at Danmark ikke rolig kan se
idet bliver ligesom blokeret, ved at Sverig erholder de pommerse Havne.
11. Dec. (Tydsk.) Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Branden-
jvfr. S. 771.
- . K. CHR. IV.'s Brev til Gunde Lange, at han skal tilholde Bgm. og Raad 9. Decbr.
uge de Penge, de oppebære af hvert indløbende Skib til Vedligeholdelse af
Vejderne ved Hals, til disses Istandsættelse, da de audi seneste Krigs Tid-
iske ruinerede. — ^{9/12}. Saml. t. jydsk Hist. og Topogr. VIII. 192.
- . K. CHR. IV.'s Forordning angaaende Værdien af forskellige Guld- og 10. Decbr.
- *Hafnia*, 10. Decembris. Særtr. af Forordn. Collin, Om Rigsmønt og Courant
- . Liste over den danske Flaade og Oplysninger om Marinen. — D. 12. 12. Decbr.
sk.) Bruun, Curt Sivertsen Adelaer S. 420—22.
- Forordning om Børnehuset i Bergen, udgivet af (den kgl. Befalingsmd.) 12. Decbr.
— *Bergen*, d. 12. December. Norske Mag. II. 346—49.
- K. CHR. IV.'s Befaling til Residenten i Stockholm Peder Juel om at 20. Decbr.
enske Regering, at Irne og Zerne Sogne høre til Aggershus Stift og ikke

1647.

ligge i Herrdalen; vil den svenske Regering heri ikke give efter, maa han udvirke, at der holdes et Grændsemøde af Kommissærer fra begge Riger paa Aastederne. — D. 20. Decembr. Udt. i Slange, Christ. IV.'s Hist. S. 1472.

27. Decbr. *18086. K. AF SPANIENS Depeche til Grev Rebolledo, at han skal undersøge, hvorledes det hænger sammen med det Forbund, der skal være sluttet mellem Danmark, Holland og Hansestæderne. — 6. Jan. 1648. (Spansk.) Udt. i Gigas, Grev Bernardino de Rebolledo S. 17—18.

29. Decbr. *18087. K. CHR. IV.'s Skrivelse til Corfitz Ulfeld, at den nye Skat, 1 Rigsort af hver Selvejergaard og $\frac{1}{2}$ Rigsort af hver Fæstegaard i Danmark, og $\frac{1}{2}$ Rigsort af hver fuld Gaard og 6 Skilling af hver halv Gaard i Norge, efter Befaling til Lensmændene i Riget og til Statholderen i Norge vil blive tilstillet ham for at anvendes til den nye Fortifikation for Kjøbenhavn. — *Kjøbenhavn*, d. 29. December. Lassen, Kjøbenhavns Befæstnings Hist. S. 151—52.

30. Decbr. *18088. K. CHR. IV. forlener Korfits Ulfeld, Rigens Hofmester, og Frøken Leonora Christine med Hirtzholm Birk, frit for begges Livstid. — *Frederiksborg*, d. 30. December. Christensen, Hørsholms Historie S. X—XI.

31. Decbr. *18089. K. CHR. IV. befaler Lensmanden Arndt von der Kula og Hofprædikanten, at de til Ophjælpning af Skolen i Hillerød skulle træffe følgende Foranstaltninger: udsætte Skolens Kapital saaledes paa Rente, at Renten betales halvaarlig, forøge Antallet af dem, der nyde fri Kost, anvende, hvad der findes i Blokken i Slotskirken, til Skolebørnenes Klæder, Bøger, Papir osv. og hvert Fjerdingaar holde Examen. — *Frederiksborg*, d. 31. Decemb. Dahl, Efterretn. om den lærde Skole ved Frederiksborg 1. H. Bilag S. XI.

31. Decbr. *18090. KGL. OG HERTUGELIG Proposition til Landdagen i Kiel navnlig angaaende Skatterestancerne, Soldaternes Underhold. Skatternes Optrækning, Defensionspengene, Ros-tjenestens Ordning, Kongens Forskud til Romermaanederne og Soldaterne m. m. — *Flensburg*, 31. Decb. (Tydsk.) Udt. i Ratjen, Verz. d. Handschrift. d. Kieler Universitätsbibl. III. 124—25.

*18091. MARTIN TANKE, dansk Resident i Nederlandene, fremsætter for Generalstaterne en Række Grunde for, at Stifterne Bremen og Verden bør restitueres i samme Stand som før Krigen. Dansk Udt. i Slange, Christ. IV.'s Hist. S. 1431—33.

*18092. Mathematikeren JOHANNES MEJER indgiver til Kongen en Memorial om, hvad han har til gode for de siden 1642 udførte Kortarbejder. — Uden Aar. (Tydsk.) Danske Mag. 4. R. V. 79—82.

*18093. DR. CHRISTINAS Resolution paa den af Præsteskabet paa Gotland indgivne Supplik i Anledning af Forordn. af 7. April 1646. Det tilstaas dem i alt, hvad der angaar de kirkelige Ceremonier, at holde sig til den gamle Skik og Brug, med mindre denne stred mod svensk Lov. (Svensk.) Brudst. og Udt. i Gahne, Bidr. t. Gotlands Hist. 1645—54 S. 10.

c. 1647.

c. 1647.

*18094. CORFITZ ULFELDTS Relation angaaende hans Ambassade i Frankrig 1647. Nye Danske Mag. IV. 297—310.

*18095. JOHANNES GUDMANDIUS SASCERIDES, qui pastor fuit, Henningio Stockflet scribit, se ei gratias agere, quod sibi ægroto auxilio fuerit et se rursus ab episcopo auxilium petere. Brudst. i Kirkehist. Saml. 3. R. V. 783—84

Ante 1648.

ante 1648.

96. AUGUSTI BUCHNERI ad Henricum à Frisen litteræ, in quibus scribit, se in Dania haud difficulter nidulum aliquem propter miseras patriæ et suasurum esse. Aug. Buchneri epistolæ II. 190—97.

1648.

1648.

97. TH. BANGIUS, professor, ad M. Joh. Corvinum, rectorem scholæ Slagbit, se propter morbum et obitum filii nondum litteras ad eum de Rythomose, sed prima quaque opportunitate scripturum esse. — Kal. Jan. Hist. Tidsskr. 75. Smstds. Brudst. p. Dansk S. 535—36.
98. Klage fra SOGNEMÆNDENE PAA FANØ til Biskoppen i Ribe over deres den Datum. Saml. t. jydsk Hist. og Topogr. VII. 151—53. Klagen er paategnet: Accept.
99. K. CHR. IV. befaler de Højlerde i Kjøbenhavn at lade registrere de med Fremstillinger af den danske Historie, der findes i Simon de Pas' Bo. d. 11. Januar. Friis, Saml. til dansk Bygningshist. 8. 365.
100. Sognepræst PETRUS BUSSIUS beder Biskop Henning Stochfieth om, at ind af sin Alder og Svagelighed maa faa en Kapellan. — Walle, 13. Januar. st. p. Dansk i Kirkehist. Saml. 3. R. V. 784.
101. LANDDAGEN I KIEL erklærer, at det er med Urette, at de af Haderslev Penge ere gaaede tabt (jfr. Nr. *17993), saafremt den Bestemmelse, hvorefter grundet, ikke er bleven bekjendtgjort i Hertugdømmerne. — Kiel, d. 15. d. 20. Januarii. (Tydsk.) Thrige, Bidr. t. Haderslev lærde Skoles ældre Hist. S. 28—29.
102. Resolution af STÆNDERNE PAA LANDDAGEN I KIEL navnlig angaaendeerne, Enkeltes Fritagelse for deres Betaling, Stændernes Tilsyn med Landeinderegnskabet, Soldaternes Underhold; Omordning og Fordobling af Rosaaades; de slesvigske Stænder ville som hørende til Danmarks Rige ikke bidekostningerne ved Legationerne til Osnabrück, de holstenske Stænder fordre, at skal betale dem; m. m. — Kiel, 20. Jan. (Tydsk.) Udt. i Ratjen, Verz. d. Kieler Universitätsbibl. III. 125—27.
103. Indlæg af STÆNDERNE PAA LANDDAGEN I KIEL navnlig angaaende Generalens Rantzaus Proces med de rosenkrandsiske Arvinger, en executorisk Indsættelse i Norgoesherred, en af Hert. Hans den Ældre stiftet Skole i Haderslev, og Indrindning paa Erstatning for Indkvartering i Krigen; m. m. — Uden Datum. i Ratjen, Verz. d. Handschrift. d. Kieler Universitätsbibl. III. 127—28.
104. KONGENS og HERTUGENS Erklæring som Svar paa Landdagen i Kiels Resolution at de erklære sig utilfredse med denne; en ny Landdag er nødvendig, men for Stænderne indsende deres Erklæring til Regeringskancelliet. — Kiel, (Tydsk.) Udt. i Ratjen, Verz. d. Handschr. d. Kieler Universitätsbibl. III. 128—29.
105. K. CHR. IV. befaler Kommissærerne i Jylland at skaffe Johannes Mejer, for at han kan paabegynde sin Beskrivelse af Jylland. — D. 23. Jan. i Hist. Tidsskr. 6. R. I. 290.

1648.

28. Januar. *18106. K. CHR. IV.'s Brev til Statholderen i Hertugdømmerne, Pr. Frederik, hvorved det paalægges denne at udstede et Mandat for at hjælpe Johannes Mejer til at faa de ham bevilgede Plovskatspenge. — 28. Jan. Udt. og Brudst. i Hist. Tidsskr. 6. R. I. 283—84.
30. Januar. *18107. K. CHR. IV.'s Toldrulle, hvorefter Tolden i Norge skal oppebæres 1648. — *Vort Slot Frederichsborg*, d. 30. Januarii. Særtr. af Forordn.
30. Januar. *18108. Brev fra CASPAR WESTERMANN til Dr. Joachim Jungius om en af denne opdaget Stjerne, som hverken Tycho Brahe eller Longomontanus have iagttaget eller opført i deres Fortegnelser. — 30. Januar. (Tydsk.) Brudst. i *Avé-Lallemant*, Des Dr. Joach. Jungius *Briefwechsel* S. 370—72.
- Januario. *18109. Den brandenburgske Gehejmerraad SEBASTIAN STRIEPES Skjøn over de franske og kejserlige Allianceforslag, hvori bl. a. en Alliance med Danmark omtales. — Jan. (Tydsk.) *Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg* I. 6:7—73.
4. Febr. 10070. *Kirkehist. Saml.* I. 518—19.
6. Febr. *18110. HANNIBAL SEHESTED befaler Fogederne i Lenet at møde paa Akershus efter først at have efterforsket, hvad der maatte findes af Klager og Tvistigheder i hvert Fogderi, og taget det beskrevet og beseglet af Sorenskriverne. — 6. Februar. Udt. i *Sehested*, Hannibal Sehested I. 124.
8. Febr. *18111. JOHANNIS RHODII ad Nicolaum Heinsium de libris quibusdam epistola. — *Patavii*, XIII. Febr. *Burmannus, Sylloge epistolarum* V. 443.
9. Febr. *18112. K. CHR. IV.'s Befaling til Rigens Hofmester om at tilsige to af de fornemste Læger i Kjøbenhavn til strax at forføje sig til Frederiksborg i Anledning af Kongens Sygdom. — D. 9. Februar. Udt. i *Mansa, Folkesygdommenes og Sundhedspleiens Hist. i Danmark* S. 542.
9. Febr. *18113. K. CHR. IV.'s Skrivelse til Rigshofmesteren Korfits Ulfeldt, at en anden skal indsættes ved Hove (som Kammerjunker) i Stedet for Kaj Lykke, der ej har villet afgive en Erklæring om at drage udenlands og gjøre sig kapabel til at tjene. — *Friderigs*, d. 9. Februar. Bruun, Kaj Lykke S. 11.
10. Febr. *18114. Hert. FREDERIK udnævner Dietrich von Reinking til sin Raad *von Haus aus*. — 10. Febr. Brudst. i *Moser, Patriotisches Archiv* XI. 391.
14. Febr. *18115. (K. CHR. IV.) opfordrer Lensmanden i Landskrone Knud Ulfeld til at befordre Hans Arnoldisen til Præst i Asmuntorp. — (14/s.) Brudst. i *Cawallin, Lund Stifts Herdaminne* II. 163.
14. Febr. *18116. JOHANNES RHODIUS Nicolao Heinsio nuncios aliquot de bibliothecis et libris quibusdam dat. — *Patavii*, XXIV. Febr. *Burmannus, Sylloge epistolarum* V. 444.
15. Febr. *18117. K. CHR. IV. skriver til Oberst Henderson, at han, hvis der sluttet Fred i England, maa sørge for, at den ikke kommer til at indeholde noget, der var præjudicerligt for Danmark; det overlades ham selv, om han anser det for passende at meddele K. Karl dette. — 15. Feb. (Latin.) Udt. p. Eng. i *Macray, Third Report* S. 75.
21. Febr. *18118. HANNIBAL SEHESTED meddeler sine Fogeder, at han med det første vil rejse rundt i Lenet for at undersøge de indkomne Klager og fornemmelig høre, om nogen havde at beklage sig over nogen Standsperson. — D. 21. Februar. Udt. i *Sehested*, Hannibal Sehested I. 124—25.
21. Febr. *18119. HANNIBAL SEHESTED forbyder de norske Officerer at affordre Bønderne fri Skydsfærd, uden de rejse med Statholderens Fripas; Misbrug ved Udskrivningen skal straffes ikke blot efter Krigsretten, men ogsaa efter Landsloven. — (21. Februar.) Udt. og Brudst. i *Sehested*, Hannibal Sehested I. 125.

1648.
 0. Skrivelse fra (Kartografen JOHANNES) MEYER til K. Chr. IV., hvori han over ikke at kunne faa det mindste Tilskud af Fyrstendømmernes Prælater. 22. Febr.
 st. i Hist. Tidsskr. 6. R. I. 287, Anm. 1.
 1. HANNIBAL SEHESTEDS Anordning om Skatteligning, Skydsfærd, Udskriv- 26. Febr.
 ng og Exercits samt Arbejde til Slottet i Akershus Len. — *Buskerud Foged-*
Februar. Udt. i Sehested, Hannibal Sehested II. 125—27.
 2. P(aus), Corfitz Ulfeldts Hist. I. 172—73. 27. Febr.

1648 vel ante.

1648 vel
ante.

1. Wolff, Journal for Politik 1826 I. 172.
 2. Journal f. Politik, Natur- og Menneske-Kundskab 1818 I. 272.
 3. Brudat. i Journal f. Politik, Natur- og Menneske-Kundskab 1814 II. 83—84.

1648.

1648.

2. GERARDI JOANNIS VOSSII ad Georgium Ratallerum Doubletium, in su- 3. Martii.
 iæ curia senatorem, epistola, in qua legationem avi ejus Ratalleri Belgarum
 em Daniæ commemorat. — *Amstelodami*, III. Idus Martias. Ger. Joan. Vossii
 4.
 3. Den svenske Rigskansler AXEL OXENSTJERNAS Skrivelse til sin Søn Johan 4. Martii.
 vori han omtaler Forhandlinger mellem Polen, Danmark og Nederlandene, som
 Sverig. — *Stockholm*, d. 4. Martii. (Svensk.) Gjerwell, Bref ifrån Axel Oxenstierna till
 I II. 455—58.
 Særskilt trykt, 2 Bl. (med Dato 21. Martii). Collin, Om Rigsmønt og Courant Bil. Nr. 14. 12. Martii.
 Særtr. af Forordn. 14. Martii.
 4. DANMARKS RIGES RAADS Forordning om fremmede Guld- og Sølvmønters 21. Martii.
enhaffn, d. 21. Martii. Særtr. af Forordn.
 5. Overenskomst mellem DR. AF SVERIGS COMMISSARIER OG STADEN REVAL, 24. Martii.
 folden for Varer, der indføres til Reval fra Danmark. — *Reval*, d. 24. Martii.
 6. Quellen d. Revaler Stadtrechts II. 253—71.
 7. Professor STEPHANUS JOHANNIS STEPHANIUS tilbagesender Dr. Olaus Worm 25. Martii.
 og romerske Mønter, som han efter bedste Evne har søgt at bestemme. —
 artii. Danske Saml. III 257.
 8. Den kejserlige Afsending, Grev AUERSBERG meddeler den kejserlige Be- 28. Martii.
 i Köln, Greven af Nassau, at han henimod Slutningen af Præliminær-
 har modtaget en kejserlig Instrux til at opfordre K. af Danmark til at af-
 m den spanske Ratifikation, og at han derfor har foretrukket selv at afgive
 g, d. 7. April. (Tydsk). Gärtner, Westphälische Friedens-Cantzley I. 163—64.
 Brudat. i Saml. t. Fyens Hist. og Topogr IV. 229—30. 6. Aprilis.
 9. Universitetets REKTOR og PROFESSORER bevidne, at Martin Andersen, 7. Aprilis.
 iraa i Slesvig, „som er én af Danmarks Provinser“, har overdraget Pro-
 ega en Arvepart efter Broderen Frederik Andersen, mod at han skal betale
 Kreditorerne, og at disse Penge ere udbetalte til indenlandske Mænd, saa-

1648. ledes at Zoega ikke deraf er pligtig til at betale Sjette- og Tiendepenge. — *Hafnia*, d. 7. Aprilis. *Danske Mag.* 4. R. V. 16—17.
8. Aprilis. *18129. JOHANNIS RHODII ad Nicolaum Heinsium de bibliothecis et libris epistola. — *Patavii*, XIII. Aprilis. Burmannus, *Sylloge epistolarum* V. 444—45.
12. Aprilis. *18130. Hert. FREDERIK udvalgt Erkebiskop til Bremen og Verden og Hert. FREDERIK III. af Gottorp deres aabne Brev, hvorved de udskrive en Landdag for Fyrstendømmerne til d. 29. Maj i Rendsborg. — *Flensburg*, d. 12. Aprilis. (Tydsk.) *Særtr. af Forordn.*
18. Aprilis. 10122. P(aus), *Corfitz Ulfeldts Hist.* I. 208—09.
15. Aprilis. 10124. Brudst. og Textrett. i Birket Smith, Leonora Christina I. 173—74 og LXX—VI.
16. Aprilis. *18131. Universitetets REKTOR og PROFESSORER give Dr. Lavrids Mortensen, Dr. Hans Resen, Dr. Klavs Plum og M. Jørgen From Fuldmagt til at deltage i Kongevalget. — *Kiøbenhavn*, d. 16. Aprilis. *Matsen, Kbhvns. Universitets Retshist.* I, Tillæg S. 46—47.
17. Aprilis. 10125. *Særtr. af Forordn.*
17. Aprilis. *18132. ADELENS Indlæg i Forhandlingen angaaende den nye Haandfæstning, hvori det bl. a. forlanges, at ingen ny Lov, hvorved Landets »Fundamentaltvæsen og Statuter» kunde lide Skade, maatte udgaa uden Stændernes Samtykke. — 17. April. Udt. i *Hist. Tidsskr.* 5. R. VI. 762—63.
18. Aprilis. 10126. P(aus), *Corfitz Ulfeldts Hist.* I. 193—94.
19. Aprilis. 10127. P(aus), *Corfitz Ulfeldts Hist.* I. 198—200.
28. Aprilis. *18133. SUPERINTENDERNE OG FULDMÆGTIGE FOR PROVSTER OG PRÆSTER i Danmark vælge og samtykke Hert. Frederik til Konge og anmode ham om Bekræftelse paa og Udvidelse af Gejstlighedens Privilegier, ligesom om Lettelse i dens Byrder. — *Hafnia*, d. 17. April. P(aus), *Corfitz Ulfeldts Hist.* I. 195—98. Udt. i *Nyt hist. Tidsskr.* IV. 170—72. At 17. April skal rettes til 28. April, siges i *Nyt hist. Tidsskr.* V. 379—80.
28. Aprilis. *18134. UNIVERSITETET samtykker ved sine dertil udnævnte Befuldmægtigede i Valget af Hert. Frederik til Danmarks Konge. — *Kiøbenhavn*, d. 28. Aprilis. *Matsen, Kbhvns. Universitets Retshist.* I, Tillæg S. 47—48.
29. Aprilis. *18135. JOHANNIS RHODII ad Nicolaum Heinsium epistola, in qua quædam sibi a Bartholino relata commemorat. — *Patavii*, VII. Id. Maii. Burmannus, *Sylloge epistolarum* V. 445—46.
30. Aprilis. *18136. Testimonium Paulo Nicolai Helsingorensi datum. — *Herlovias*, xxx. Aprilis. *Personalhist. Tidsskr.* I. 262.
8. Majl. 10134. P(aus), *Corfitz Ulfeldts Hist.* I. 201—02.
8. Majl. 10135. Svensk Udt. i *Handl. rör. Skand. Hist.* XXXV. 496.
8. Majl. 10137. P(aus), *Corfitz Ulfeldts Hist.* I. 177—92 (Dateret 8. Marts).
8. Majl. *18137. JOHANNIS RHODII ad Nicolaum Heinsium epistola, in qua, se litteras Thomæ Furenii e Belgio habuisse, commemorat. — *Patavii*, XV. Kal. Jun. Burmannus, *Sylloge epistolarum* V. 446—47.
11. Majl. *18138. HANNIBAL SEHESTEDS til Rigsraadet indgivne Memorial om adskillige Spørgsmaal vedrørende hans Embedsstilling med Raadets vedføjede Svar og Resolutioner. — *Actum Kiøbenhavn*, 11. Mai. Sehested, Hannibal Sehested II. 58—89.
- c. 11. Majl. *18139. »Kort Underretning belangendes Norges Riges og dessens Undersaatters itzige Tilstand» indgivet til Rigsraadet af HANNIBAL SEHESTED. — Uden Datum. Sehested, Hannibal Sehested II. 89—92, jvfr. I. 123.

1648.

10. JOHANNIS RHODII ad Nicolaum Heinsium epistola, in qua eum, ut
arum Bartholinum civem suum salutet, rogat commemoratque, Wallum
io civi suo, se e suis variis Celsi lectionibus, quæcunque sibi suspecta
rum esse, promississe. — *Patavii*, X. Kal. Jun. Burmannus, Sylloge episto-

18. Majl.

1. DANMARKS RIGES RAAD opfordrer menige Provster og Præster samt
er, Fogeder og Herremænd i Sjællands Stift til at sende Provsten og en
ert Herred samt en af de ældste Bønder i hvert Sogn med Fuldmagt til
1 den udvalgte Pr. Fr. III.'s Hyldning den 6. Juli, da denne efter
ed ikke kan foregaa i hver Provinds for sig. — *Kiøbenhavn*, d. 16. May.
fældts Hist. I. 202—04.

16. Majl.

2. JOHANNIS RHODII ad Nicolaum Heinsium de manuscriptis quibusdam et
olitanæ gentis epistola. — *Patavii*, Prid. Kal. Jun. Burmannus, Sylloge episto-

21. Majl.

. Særtr. af Forordn.

30. Majl.

. Særtr. af Forordn.

30. Majl.

3. K. FR. III.'s Forordning om Guld- og Sølvmonter's Værdi. — *Vort Slot*
30. Maj. Særtr. af Forordn. Er enslydende med Raadets Forordn. af 21. Marts (Nr. *18124)

30. Majl.

4. Proposition af FR. III., udvalgt Pr. til Danmark, og Hert. FREDERIK III.
Landdagen i Rendsborg navnlig angaaende Skatterestancerne, Kontribu-
tævelse, Landekisten, Tilsynet med denne, Fordeling og Lønning af de for-
r, Stændernes Pligt at betale Udgifterne til Gesandtskaberne i Tydskland,
Hertugens Forskud til Romermaanederne, Prindsens forestaaende Hylding
Datum. Udt. i Ratjen, Verz. d. Handschrift. d. Kieler Universitätsbibl. III. 129—30.

ante 31. Majl.

5. Erklæring af STÆNDERNE PAA LANDDAGEN I RENDSBORG navnlig angaaende
ne, Kontributionernes Optrævelse, særlige Fritagelser for Skatter, Soldaternes
rskudet til Romermaanederne; Stænderne erklære sig villige til at aflægge
den udvalgte Pr. Frederik og meddele, at de have nægtet Hert. Joachim
rborg den; de holstenske Stænder bevilge Penge til Udgifterne ved Gesandt-
snabrück; m. m. — *Rendsburg*, 31. May. (Tydsk.) Brudst. og Udt. i Ratjen,
ift. d. Kieler Universitätsbibl. III. 130—34.

31. Majl.

6. NICOLAUS S. CHRONIUS ad M. Erick Matzøn de fide Christiana scribit.
4 die Junii. Kirkehist. Saml. 3. R. III. 560—62.

4. Junii.

7. BISPEN I RIBE formaner St. Kathrine Menighed i Ribe til flittig at del-
ledage, der af Rigsraadet ere udskrevne til førstkommande 7., 8. og
en Aar og Dag. Saml. t. jydsk Hist. og Topogr. VII. 153—54.

ante 7. Junii.

8. Den svenske Rigskansler AXEL OXENSTJERNAS Skrivelse til sin Søn Johan
ori han omtaler, at nogle Fregatter fra Ostende have imellem Holland og
svenske Skibe op. — *Stockholm*, d. 10. Junii. (Svensk.) Gjerwell, Bref ifrån
III Johan Oxenstierna II. 485—87.

10. Junii.

9. JONAS GUDMUNDI manus suæ subscriptione dominum Johannem Lucianum,
aldensem præpositum eligit et vocat. — *Ex Dragsmark*, 18. Junii. Kirkehist.
—85.

18. Junii.

1648.

19. Junli. 10151. P(aus), Corftz Ulfeldts Hist. I. 173—74.
21. Junli. *18150. Propositioner fra det engelske Parlaments Agenter, RICH. JENKES og HENRY TAYLOR angaaende Handelstraktaten med Danmark. — 21. June. Udt. p. Eng. i Macray, Thlrđ Report S. 63.
2. Julii. *18151. Universitetets REKTOR og PROFESSORER give Dr. Oluf Worm, Dr. Hans Reisner, Dr. Clavs Plum og M. Jakob Fincke Fuldmagt til at deltage i K. Fr. III.'s Hylding. — *Kjöbenhaffn*, d. 2. Julii. Matsen, Kbhvns. Universitets Retshist. I, Tillæg S. 48.
8. Julii. *18152. DE DANSKE KJØBSTÆDER fremsføre, i Henhold til det kgl. Priv. af 18. Septbr. 1645, flere Gravamina for Kongen og stille adskillige Forslag til deres Opkomst. — *Kjöbenhaffn*, d. 8. Julii. Danske Mag. IV. R. II. 198—202. Jvfr. Nyt hist. Tidsskr. V. 289—90.
8. Julii. *18153. DET KEJSERLIGE RIGSHOFRAADS Kjendelse om den pinnebergske Sags Henvisning til »Austrags« dommerne i Henhold til den holstenske Afsending Heinrich von Hattens Forhandlinger paa K. Fr. III.'s Vegne med de kejserlige Befuldmægtigede i Osna-brück. — Die Sabbathi 18. Juli. (Tydsk.) Warnstedt, Die Oldenburger u. Brandenburger Erbansprüche auf Schleswig-Holstein S. 81—82.
11. Julii. 10158. Resen, Descriptio Samsøe S. 71—72.
- ante 18. Julii. *18154. IVER VIND, Lensmd. paa Lundenæs, hans Erklæring til Kongen i Anledning af Bølling Herreds Bønders Klage over foretaget Hoveri, hvilket kommer af, at han havde mere »Lyst til Avling« end Formanden, hvad der ikke var Kongen ukjært. — Uden Datum. Brudet i Christensen, Agrarhist. Studier I. 187. Med Paategning om, at Erklæringen er læst for Kongen d. 13 Juli.
14. Julii. *18155. K. FR. III. forbyder, at der maa drives Hestemarked og andet Kjøbmandskab i Sundby, da dette er til Skade for Kongens Told og Undersaatterne i Aalborg. — D. 14. Juli. Udt. i Saml. t. Jydsk Hist. og Topogr. VII. 299.
17. Julii. *18156. Declaratio UNIVERSITATIS in casu feminæ Christinæ Benedictæ. — *Hafnia in consistorio*, XVII. Julii. Bartholini Clasa Medica S. 520—22.
19. Julii. *18157. K. AF SPANIENS Depeche til Grev Rebolledo, hvori han udtaler, at Tiden ikke er belejlig til som foreslaaet af Rigshofmester Ulfeldt at sende nogle Skibe til Norden for at tvinge Svenskerne til omhyggeligere Bevogtning af deres Fæstninger. — 29. Juli. (Spansk.) Udt. i Gigas, Grev Bernardino de Rebolledo S. 18.
20. Julii. *18158. K. FR. III. befaler Marsken Anders Bille at lade Christianspris demolere og sende det brugbare Materiale til Bjergsodde-Skandsen eller lade det sælge. — 20. Juli. Udt. i Berg, Smaa Bidrag t. Fredericias Kultur- og ældste Hist. S. 118. Befalingen tilbagekaldes 11. Oktobr.
21. Julii. *18159. K. FR. III.'s Bestalling for Gregorius Crøger som Sekretær og Registrator ved det nyoprettede kgl. slesvigske og holstenske Kancelli (i Flensborg.) — *Copenhagen*, d. 21. Julii. (Tydsk.) Jørgensen, Uds. o. de danske Rigsarkivers Hist. S. 238—39.
22. Julii. *18160. K. FR. III. befaler Universitetet at fremsende 15 Karle til at arbejde paa Kjöbenhavns Befæstning, saa som det allerede er paabudt saavel Kronens som Adelsens Bønder at stille en Karl af hver 200 Tdr. Hk. — *Hafnia*, d. 22. Julii. Matsen, Kbhvns. Universitets Retshist. I, Tillæg S. 42.
24. Julii. *18161. HANNIBAL SEHESTEDS Skrivelse til menige Almue i Hæggens og Fræelands Fogderi, der ikke havde villet give Møde i Moss efter hans Indkaldelse; han meddeler dem, at han har opnaaet Skattelettelser for dem hos Kongen og Raadet, sender dem en Extrakt af Resolutionen paa den øvrige Almues Klage og befaler dem at afbede

1648.

ne Forseelse og for Fremtiden indsende deres Besværinger gennem Søren Moss, d. 24. Juli. Sehested, Hannibal Sehested I. 129—30.

32. Fornyet Forslag fra det engelske Parlaments Agenter JENKES og TAYLOR straktak med Danmark. — 24. July. Udt. p. Eng. i Macray, Third Report S. 62. 24. Julli.

0. Brudst. i Warnstedt, Die Oldenburger u. Brandenburger Erbsprüche auf Schleswig-96. 25. Julli.

33. K. FR. III.'s og Hert. FREDERIK III. af Gottorps aabne Brev, at Fyrstenerlater, Ridderskab og Stæder skulle aflægge Arvehyldingsed til Kongen som de Landsfyrste og Herre d. 26. Septbr. i Flensborg. — *Schloss Copenhagen*, (Tydsk.) Særtr. af Forordn. 25. Julli.

1. Dittmarsches Land-Recht. Gluckst. 1667 S. 174—78. 1. Augusti.

4. K. FR. III. forlener paany Christoffer Huas med Ørum Slot og Len, gaards Gods, det Gods afg. Christen Skeel havde i Pant, og en Gaard i aarlig Afgift af 2303 gode Rdlr. og 6 geruste Heste. — *Hafnia*, 5. Aug. 5. Augusti.

5. Skrivelse og Memorial fra den i Hamburg bosatte portugisiske Jøde RES til den spanske Statssekretær Gerónimo de la Torre omhandlende tser og den Politik, K. af Spanien bør føre i Nordevropa. — 8. August. 8. Augusti.

5. DEN NORSKE GEJSTLIGHEDS Bønskrift til K. Fr. III. — *Christiania*, Heffermehl, Geistlige Møder i Norge S. 180—87. 21. Augusti.

7. K. FR. III. tilkjendegiver Vincentz Bildt, Lensmd. i Tønsberg Len, at get Almuen en vis Nedsættelse i Skatten. — 28. August. Brudst. og Udt. i nger om Friderik III. S. 379—80. Herom udgik ogsaa Breve til Lensmændene i Bahus, desiden. 28. Augusti.

1. Kansler JENS BIELKES til Statholder Sehested indgivne Memorial, i a. meddeler, at han vil udtage Stævning mod to Bønder fra Hedemarken, indgivet en Klage uden først efter Forordningen at have suppliceret til ugust. Brudst. i Sehested, Hannibal Sehested I. 189—40. 28. Augusti

1. HANNIBAL SEHESTEDS Svar paa Kansler Jens Bielkes Memorial. — Uden 1 Sehested, Hannibal Sehested I. 140. post 28. Augusti.

Særtr. af Forordn. 29. Augusti.

Udt. i Sehested, Hannibal Sehested I. 137—38. 31. Augusti.

Særtr. af Forordn. 31. Augusti.

Udt. i Bruun, Slaget paa Kolberger Heide S. 234—35. 31. Augusti.

Skrivelse fra PISTORIUS VON BURGDORFF til (Hert. Joachim Ernst af ten), hvori han takker for Ansættelsen som de sønderborgske Hertugers og omtaler, at den holstenske Landkansler Heinrich von Hatten har forle kejserslige Befuldægtigede i Osnabrück om den pinnebergske Sag, tian Rantzau er paa Vejen hertil. — *Wien*, d. 15. Septbr. (Tydsk.) Brudst. 5. vel 15. Septbr.

Oldenburger u. Brandenburger Erbsprüche auf Schleswig-Holstein S. 81.

Hundrup, Lærerstanden ved Aalborg Kathedralskole S. 8—9. 14. Septbr.

Resolution af STENDERNE PAA LANDDAGEN I FLENSBORG, hvori erklæres, af Christianspris tilkommer Landsfyrsterne; der bør sørges for, at Stif- 29. Septbr.

1648.

terne og Kapitlerne Lübeck, Hamburg og Eutin bære deres Del af Byrderne; Kongen og Hertugen opfordres til at afslaa de afdelte Herrer af det sønderborgske Huses Forlangende om Hylding; m. m. — (29. Septbr.) (Tydsk.) Udt. i Ratjen, Verz. d. Handschrift. d. Kieler Universitätsbibl. III. 135—37 (jvfr. I. 88).

30. Septbr. *18172. Memorial af STÆDERNE I SLESVIG OG HOLSTEN PAA LANDDAGEN I FLENSBORG om Opretholdelsen af deres Privilegier med Hensyn til Forbud mod Bryggerier, Herberger, Haandværks- og Handelsdrift i deres umiddelbare Nærhed og om Befaling til dem i Stæderne, der gjøre Fordring paa særegne Skattefritagelser, at yde de almindelige Stad- og Landeafigter. — 30. Septb. (Tydsk.) Udt. i Ratjen, Verz. d. Handschrift. d. Kieler Universitätsbibl. III. 187.
30. Septbr. *18173. Fornyet Memorial af STÆDERNE I SLESVIG OG HOLSTEN PAA LANDDAGEN I FLENSBORG om Opretholdelsen af deres Privilegier med Hensyn til Forbud mod Bryggerier, Herberger, Haandværks- og Handelsdrift i deres umiddelbare Nærhed. — 30. Septb. (Tydsk.) Udt. i Ratjen, Verz. d. Handschrift. d. Kieler Universitätsbibl. III. 187—38.
8. Octobr. *18174. STÆDERNES Duplik PAA LANDDAGEN I FLENSBORG, hvori navnlig om Amternes Besættelse med indfødte Adelige samt om Told og Licenter; de gaa ind paa, at Kongens Ed paa Privilegierne optages i Bekræftelsen af dem. — (3. Octobr.) (Tydsk.) Udt. i Ratjen, Verz. d. Handschrift. d. Kieler Universitätsbibl. III. 139 (jvfr. I. 88).
4. Octobr. 10221. Brudst. i Warnstedt, Das Recht d. Erstgeburt in dem schleswig-holstein. Fürstenhause S. 130—81.
4. Octobr. *18175. KONGENS og HERTUGENS Triplik og endelige Resolution til Landdagen i Flensborg, hvori loves Overholdelse af Privilegierne med Hensyn til Besættelsen af Amtmandsposterne; Stædernes Besværing og Ønsket om Afskaffelsen af Licenterne, Toldene og Accisen opsættes til næste Landdag; derimod fordres uafhængigt deraf Hylding til Kongen strax; om han vil aflægge Eden skriftligt eller mundtligt, afhænger af ham selv. — *Flensburg*, 4. Octb. (Tydsk.) Udt. i Ratjen, Verz. d. Handschrift. d. Kieler Universitätsbibl. III. 139—40.
7. Octobr. *18176. K. FR. III. stadfæster Staden Itzehoes Privilegier. — *Flensburg*, (7. October.) Tydsk Udt. i Zeitschr. d. Gesellsch. f. Schlesw.-Holst.-Lauenb. Gesch. VI., Report. S. 100.
10. Octobr. *18177. Den svenske Rigskansler AXEL OXENSTJERNAS Skrivelse til sin Søn Johan Oxenstjerna, hvori han omtaler K. af Danmarks Fredsmægling i 1633. — *Tijdsøn*, d. 10. Octob. (Svensk.) Gjerwell, Bref ifrån Axel Oxenstierna till Johan Oxenstierna II 520—21.
12. Octobr. *18178. K. FR. III. stadfæster S. Johannis Klostret i Itzehoe dets Privilegier. — *Flensburg*, (12. October.) Tydsk Udt. i Zeitschr. d. Gesellsch. f. Schlesw.-Holst.-Lauenb. Gesch. VI., Report. S. 126.
12. Octobr. *18179. K. FR. III. stadfæster Staden Lütjenburgs Privilegier. — *Flensburg*, (12. October.) Tydsk Udt. i Zeitschr. d. Gesellsch. f. Schlesw.-Holst.-Lauenb. Gesch. VI., Report. S. 105.
18. Octobr. *18180. K. FR. III.'s Konfirmation paa Staden Wilsters Privilegier. — *Hansburg*, (18 October.) Tydsk Udt. i Zeitschr. d. Gesellsch. f. Schlesw.-Holst.-Lauenb. Gesch. VIII., Report. S. 104.
24. Octobr. *18181. K. KARL I. skriver til K. FR. III. og kondolerer ham i Anledning af K. Chr. IV.'s Død. — *Newport in the Isle of Wight*, 24. Oct. (Latin.) Udt. p. Eng. i Macray. Thrd Report S. 56.
25. Octobr. *18182. K. FR. III.'s og Hert. FREDERIK III. af Gottorps aabne Brev, hvorved de i Anledning af den ved Fredsslutningen bevilgede »militarische Satisfaction« uden at sammenkalde en Landdag, hvilket erklæres at være citra præjudicium consequentiæ, ud-

1648.

at paa 6 Rdlr. af hver Plov og af hver 1500 Dlr. af Holsten til Betaling af dømmes første Kvota. — *Schloss Gottorff*, d. 25. Octob. (Tydsk.) Særtr.

13. K. FR. III. stadfæster K. Fr. II.'s Privilegium for Staden Wilster af 26. Octobr. og tilføjer, at alle Kongens Undersaatter skulle have Tilladelse til at føre eget Brug nedad Stør. — *Flensburg*, (26. October.) Tydsk Udt. i Zeitschr. d. Schlesw.-Holst.-Lauenb. Gesch. VIII, Repert. S. 104.

14. NICOLAI HEINSII ad Johannem Gronovium epistola, in qua commemorat, hodium errorem a se in Elegia ad Fabricium commissum negasse. — *Lugd. Jovembr.* Burmannus, Sylloge epistolarum III. 202—03. 26. Octobr.

15. PHILIP JULIUS BORNEMANN, K. af Danmarks Sekretær, faar kgl. svensk paa et Beneficium ved Domkirken i Verden. — D. 4. Novbr. (Tydsk.) Udt. i Aars- og Hæderstidsskriftet for den Herzogthümer Bremen u. Verden V. 835. 4. Novbr.

16. K. FR. III.'s Brev til Hannibal Sehested, at han med sin Hustru og Børn skal give Møde til den afdøde Konges Ligbegængelse og den følgende 3. November. Udt. og Brudst. i Sehested, Hannibal Sehested I. 142. 6. Novbr.

17. Epistola J. DOLMARI ad Henningium Stockfleth, episcopum Christianensem, de funere mortui regis et de coronatione. — *Hafnia*, 24. Novemb. Kirkehistorie V. 785—86. 24. Novbr.

18. K. FR. III.'s Skrivelse til Hert. Adolph Frederik af Meklenburg, at han tillige Undersøgelse i Kancelliet angaaende det schwerinske Stiftsarkiv, hvorved sig, at Oberst Arnheimb vel 1630 har tilbuddet K. Chr. IV. Arkivet, men at i Februar samme Aar er blevet svaret ham af Kongen, at dette Tilbud var afvist af Hert. Ulrik, hvem de bützowske Efterladenskaber vare skænkede, idet tvivlede paa, at denne vilde tage Bestemmelse om dets Modtagelse og Afmeldte Arkiv var aldrig kommet hertil, men vel deponeret et andet Sted af (28. Novbr.) (Tydsk.) Brudst. i Jahrbüch. d. Vereins f. meklenburgische Geschichte 28. Novbr.

19. EWALD V. KLEIST meddeler Kurf. Frederik Wilhelm af Brandenburg meddelelse, staar i nøje Brevveksling med indflydelsesrige Mænd i Amsterdam, og fyrsten paa Enkeprindsessen af Oraniens Vegne at sætte sig i Forbindelse med, hvad der vil være til stor Nytte for hans Forhold til Nederlænderne. — (Tydsk.) Brudst. i Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg. 28. Novbr. vel 8. Decbr.

20. Statssekretæren LA TORRES Skrivelse til den spanske Gesandt i Kjøbenhavn om dennes Lønningsforhold. — 9. Dec. (Spansk.) Udt. og Brudst. p. Grev Bernardino de Rebolledo S. 48, Anm. 4. 29. Novbr.

21. K. FR. III. stadfæster Christianstads Privilegier. — 30. Novbr. Sv. Udt. i Hist. XXXV. 496. 30. Novbr.

22. K. FR. III. stadfæster Helsingørs Privilegier. — 30. November. Udt. i Aars- og Hæderstidsskriftet III, Till. S. 72. 30. Novbr.

23. K. FR. III. stadfæster Odense Bys Privilegier. — 30. November. Rothe, 30. Novbr.

24. K. FR. III. stadfæster Ringkjøbing Bys Privilegier. — 30. November. 30. Novbr.

Ringkjøbing S. 8.

1648.

1. Decbr. *18195. Epistola J. DOLMARI ad Henningum Stochflet, episcopum Christianiensem, quacum ei ritum coronationis reginæ et equitum creatorum numerum mittit. — *Hafnia*, 1. Decemb. Kirkehist. Saml. 3. R. V. 786.
4. Decbr. *18196. K. FR. III. befaler Anders Bille af de til Militzens Underholdning henlagte Midler at erstatte Lensmanden paa Ørum Slot Christoffer Huas 2 Aars Besoldning til Profossen og 2 Stokknægte ved det jyske Regiment, som denne havde udgivet af Lenets Indtægt, og hvorover der var gjort Udsættelse ved hans Regnskab. — *Hafnia*, 4. Decbr. Udt. i Hvas, Personer og Familier af Navnet Hvas II. 100—01.
4. Decbr. *18197. K. FR. III. befaler Lensmanden Christoffer Huas i dette og næste Aar at anvende 300 Rdlr. aarlig af Lenets Indtægt til Istandsættelsen af Ørum Slot. — *Hafnia*, 4. Decbr. Udt. i Hvas, Personer og Familier af Navnet Hvas II. 100.
5. Decbr. *18198. K. FR. III. befaler Erik Juel at have Tilsyn med, hvorledes det gaar med Betaling for de 30 Jærnstykker, Tøjhuset i sin Tid har laant Saltkompagniet, og som der skal skaffes Betaling for ved Anvisning paa afd. Jens Bangs Ejendom. — 5. December. Wulff, Jens Bang S. 251.
6. Decbr. *18199. K. FR. III.'s Resolution paa den af Udsendinge fra Lübeck, Hamburg, Rostock og Danzig indgivne Anmodning om Bekræftelse af Privilegierne, om Sundtolden og Tolden i Storebelt. — 6. December. (Tydsk.) Udt. og Brudst. i Mittheil. d. Vereins f Lübeckische Geschichte I. 43—45.
15. Decbr. *18200. K. FR. III.'s Bekræftelsesbrev paa alle de Privilegier, som af fremfærne Konger ere givne Hollænderne paa Amager. — 15. Dec. Udt. i Thurah, Beskrivelse over Amager S. 65.
22. Decbr. *18201. K. FR. III.'s Kvittring til Christoffer Huas for aflagt Regnskab for Indtægterne af Ørum Len fra Philippi Jacobi Dag 1635, da han modtog Lenet efter Gunde Lange, til 5. Aug. 1648, da Lensbrevet blev ham fornyet. — *Hafnia*, 22. Decbr. Udt. i Hvas, Personer og Familier af Navnet Hvas II. 101.
24. Decbr. 10267. Særtr. af Forordn.
28. Decbr. *18202. K. FR. III.'s Missive til Hannibal Sehested, at han skal lade de Personer, der for at have skrevet ugrundede Klager paa Almuens Vegne ere blevne dømte til nogle Aars Arbejde paa Holmen, straffe med at arbejde i Bjergværkerne, dog paa Ejernes Bekostning. — *Vort Slot Frederichsborg*, d. 28. Decembr. Særtr. af Forordn.
- *18203. Rigsraad JOHAN ADLER SALVIUS's Skrivelse til Dr. Christina af Sverig, hvori han omtaler en for nogle Aar siden stedfunden Titelstrid imellem Rigsraaderne i Sverig og dem i Danmark. (Fransk.) Arckenholts, Mémoires concern. Christine reine de Suède I. 185—88.
- *18204. Optegnelse angaaende de af Staden Lübeck i Anledning af Kroningen til K. Fr. III., Dronningen og Ulfeldt givne Foræringer. (Tydsk.) Udt. i Mittheil. d. Vereins f Lübeckische Geschichte I. 46—48.

post 1648.

Post 1648.

*18205. Hert. FREDERIK III. af Gottorps Skrivelse til Kejseren, hvori han anbefaler sin Fætter Philip, der ønsker at træde i kejserlig Tjeneste. (Tydsk.) Brudst. i Ruten, Verz. d. Handschrift. d. Kieler Universitätsbibl. I. 191.

1649.

11. Særtr. af Forordn. 1. Januar.
06. K. FR. III.'s Forordning mod de ugrundede Klager og Supplikater, svende og urolige Hoveder i Norge sammenskrives paa Almuens Vegne, gt forbydes. — *Vort Slot Frederichsborg*, d. 1. Januarii. Særtr. af Forordn. 1. Januar.
07. K. FR. III.'s Missive til Hannibal Sehested, hvorved han befaler ham at ige ham tilsendte Forordninger (Nr. 10267, 10281 og 18206) trykke og udmændene. — *Vort Slot Frederichsborg*, d. 2. Januarii. Særtr. af Forordn. 2. Januar.
08. OVE BJELKE t. Østeraat, Befalingsmd. over Bergenhus Len, og Bergens stede en Forordning for Byen. — *Bergen*, d. 10. Januar. Norske Mag. II. 349—64. 10. Januar.
09. Grev JOSIAS RANTZOWS KREDITORER sælge med fyrstelig Samtykke og Licitation Riddergodset Bothkamp med Avlsgaarden Boeckhorst og alt Til- andraad Paul Rantzow t. Kohøvet, Doberstorff og Bienebegk, Amtmd. i Kiel, 3dlr. in specie. — *Kiel*, in Octavis trium Regum. (Tydsk.) Kurtze Nachricht von 1682 beyrn K. Cammer-Gericht rechtshängig gewesenenen Processen das Guth Bothkamp be- S. 15—20. 13. Januar.
10. KGL. og HERTUGELIG Proposition til den holstenske Landdag i Kiel om af de Tropper, som Sverig har anvist Holsten til Opholdssted. — *Kiel*, (Tydsk.) Udt. i Ratjen, Verz. d. Handschrift. d. Kieler Universitätsbibl. III. 140—41. 15. Januar.
11. Den spanske Gesandt i Kjøbenhavn Grev REBOLLEDOS Indberetning til om de Foræringer, der bør gives K. af Danmark i Anledning af hans Tron- 7. Febr. (Spansk.) Udt. i Gligas, Grev Bernardino de Rebolledo S. 21—22. 28. Januar.
12. Skjøde fra BIERGITTE BRAHE, sl. Hans Casper von Rebenidz t. Bech- oldemar Daa t. Bunderup paa et Bol i Gislum Herred, Vogenssil Sogn og ig snabsting, d. 29. Januari. Kristensen, Lerchenfeldts Hist S. 102. 29. Januar.
13. TH. BANG, professor, M. Johanni Corvino, rectori scholæ Slaglosianæ, «Phosphorum» una cum excerptis Danicæ poeticæ mittit et ab eo petit, ut etri Hegelund, quo genere scribendi rex delectetur, et Bibliorum Latinum mittat. — *Havnia*, 29. Jan. Hist. Tidsskr. 3. R. IV. 575—77. Et Brudst. i dansk 29. Januar.
14. Warnstedt, Die Oldenburger u. Brandenburger Erbensprüche auf Schleswig-Holstein S. 82. 29. Januar.
4. OVE BJELKE t. Østeraat, Befalingsmd. over Bergenhus Len, beskikker Vegne Jens Madsen til Underfoged i Bergen. — *Bergenhus*, d. 30. Januar. 30. Januar.
5. Dansk: P(aus), Corfits Ulfeldts Hist. I. 220. 31. Januar.
6. P. WIBES Brev til Residenten i Stockholm P. Juel om Rigens Hofmesters og om hvem der skulle ledsage ham paa hans Legation, hvis Formaal er Kbh., 1. Febr. Brudst. i Hist. Tidsskr. III. 386. 1. Febr.
7. Jørgensen, Uds. o. de danske Rigsarkivers Hist. S. 239—40. 10. Febr.
8. Den svenske Rigskansler AXEL OXENSTJERNAS Skrivelse til sin Søn Johan hvem han beder om at skaffe Oplysninger om Hensigten med Rigshofmesteren s Rejse til Nederlandene, hvilken har en Rejse til England til Paaskud. — 17. Feb. (Svensk.) Gjørwell, Bref ifrån Axel Oxenstierna till Johan Oxenstierna 17. Febr.

1649.

28. Febr.

*18217. K. FR. III. befaler Statholderen i Fyrstendømmerne, Christian Rantzow, at indsende Betænkning over Capitain Hans Wittmaks Andragende angaaende Overdragelsen af det halve Bondegods Oldenhütten, som nu er i Timm Harders Besiddelse. — *Schloss Friederichsburg*, (28. Februar). (Tydsk.) Udt. i *Zeltschr. d. Gesellsch. f. Schlesw.-Holst.-Lauenb. Gesch.* VI, Repert. S. 44.

2. Martii.

*18218. KGL. og HERTUGELIG Proposition til Landdagen i Slesvig angaaende en ligelig Fordeling af Byrden ved Indkvarteringen af de svenske Tropper, Bidrag til Landekisten til Lønning af de hvervede Tropper, Prindsessestyr, Revision af Matriklen m. m. — *Gottorff*, 2. März. (Tydsk.) Udt. i *Ratjen*, Verz. d. Handschrift. d. Kieler Universitätsbibl. III. 141–42.

6. Martii.

*18219. K. FR. III. befaler Jokum Gersdorf at forlige Johan Ettersen og hans Svigerfader Christoffer Iversen eller, hvis dette mislykkes, da lade ske tilbørlig Exekution. — (6. Marts.) Brudst. i *Nyrop*, Strandmøllen S. 27.

11. Martii.

*18220. Erklæring af STÆNDERNE PAA LANDDAGEN I SLESVIG, hvori Forestillinger om de Klostrene Itzehoe, Pretz og Uetersen paahvilende Byrder, Klager fra Stæderne over Indkvarteringen, Bevillinger til Soldaternes Lønning, Anmodning om Soldaternes Afskælse, om Formindskelse i den foreslaaede Prindsessestyr, om Udsættelse af Matriklens Revision m. m. — (11. März.) (Tydsk.) Udt. i *Ratjen*, Verz. d. Handschrift. d. Kieler Universitätsbibl. III. 142–44 (jvfr. I. 83).

c. 11. Martii.

*18221. Anmodning af samtlige LANDSTENDER PAA LANDDAGEN I SLESVIG om Ophevelse af alle nye Tolde, Acciser og Licenter. — Uden Datum. (Tydsk.) Udt. i *Ratjen*, Verz. d. Handschrift. d. Kieler Universitätsbibl. III. 144–45.

17. Martii.

*18222. K. FR. III.'s Brev til Erkehert. Leopold, hvori han ansøger denne om en spansk Oberstitel og et Rytterregiment for sin Svoger Hert. Johan Frederik. — 17. Marts gl. St. (Tydsk.) Udt. og Brudst. i *Gigas*, Grev Bernardino de Rebolledo S. 30.

17. Martii.

*18223. Forordning, hvorved Handel med Vin og Øl i Altona, samt Ølbrygning og Brændevinsbrænding smstds. reguleres, udstedt af K. AF DANMARKS FORORDNEDE RAADER, DROST OG AMTMAND. — *Pinnenberg*, 17. Martii. (Tydsk.) Særtr. af Forordn.

17. Martii.

*18224. BØNDERNE I SØRBY S. klage til K. Fr. III. over Joakim Beck t. Gladsaxe, som vil paatvinge dem Christen Iffuersen til Præst og derved hindre Præsteenken's „Kon-servation“, medens de have valgt Hans Pedersen til Præst, der vil gifte sig med Enken. — (17/s). Brudst. i *Cawallin*, Lund Stifts Herdaminne III. 387–88.

17. Martii.

*18225. Den svenske Rigskansler AXEL OXENSTJERNAS Skrivelse til sin Søn Johan Oxenstjerna, hvori han omtaler, at Landgrev Georg af Darmstadts Søn er kommen hertil med et Brev til ham fra Hert. af Holsten-Gottorp. — *Stockholm*, d. 17. Martii. (Svensk.) *Gjærwel*, *Bref från Axel Oxenstierna till Johan Oxenstierna* II. 552–55.

17. Martii.

*18226. Den spanske Gesandt i Kjøbenhavn Grev REBOLLEDOS Skrivelse til K. af Spanien, hvori han beklager sig over sin slette finansielle Stilling. — 27. Marts. (Spansk.) Brudst. p. Dansk i *Gigas*, Grev Bernardino de Rebolledo S. 49.

18. Martii.

10317. J. E. Larsen, Saml. Skrifter I. Afd. III. 233–34.

22. Martii.

*18227. Dr. G. E. BROCHMAND, episcopus, ad M. Corvinum, scholæ Slaglosianæ rectorem, scribit de quodam homine a præside commendato, qui instituendis supremæ classis discipulis impar sit; Corvini de juventutis scholasticæ institutione sententiam placuisse, scribit. — *Hafnstæ*, 22. Mart. *Hist. Tidsskr.* 3. R. IV. 577–78.

24. Martii.

10318. Kirkehist. Saml. 3. R. V. 262–63.

228. GREGORIUS CRÖGERS Kvittering for Leje af 4 Vogne, der befordrede vet fra Flensborg til Rendsborg. — 28. Marts. (Tydsk.) Dansk Udt. i Jørgensen, danske Rigsarkivers Hist. S. 240.
229. TIMM HARDER, Ejer af Godset »zur alten Hütten«, beder Statholderen antzow) om at værne ham i hans retmæssige Besiddelse imod Capitain Wittmaks Fordringer, og at indlægge Forbøn for sig hos K. Fr. III. — Uden Datum. Zeltachr. d. Gesellsch. f. Schlesw.-Holst.-Lauenb. Gesch. VI, Repert. S. 44.
230. CHRISTIAN RANTZOW afgiver Betænkning for K. Fr. III. i Sagen mellem Timm Harder, og udtaler sig til Fordel for den sidst nævnte. — *Rendsburg*, Tydsk Udt. i Zeltachr. d. Gesellsch. f. Schlesw.-Holst.-Lauenb. Gesch. VI, Repert. S. 44—45.
231. K. FR. III. befaler Skolemestrene i hele Landet ikke at modtage nogen en Skole, med mindre han medbringer Testimonium. — 13. April. Rothe, Repert. Af det til Fyen udfærdigede Exemplar er et Brudst. trykt i Henrichsen, Bidrag t. Odense s Hist. 8. H. S. 31.
37. Brudst. i Warnstedt, Die Oldenburger u. Braudenburger Erbensprüche auf Schleswig—100.
232. K. FR. III.'s Bevilling for Søren Povlsen Judichær, Sognepræst i Slans Efterfølgere paa en vis aarlig Afgift af et Gods i Slangstrup. — 24. April. a. Saml. 3. R. III. 28.
233. K. FR. III.'s aabne Brev, at Hert. af Gottorps slesvigske Undersaatter i le betale samme Told som Hollænderne, Hamburgerne og de Lybske, medens skulle rette sig efter Toldrullen af 1648. — *Schloss zu Copenhagen*, d. (Tydsk.) Særtr. af Forordn.
234. Den spanske Gesandt i Kjøbenhavn Grev REBOLLEDOS Skrivelse til Statsa Torre, at han er bleven udjaget af sin Bopæl af sine Kreditorer, men at K. betalt hans Husleje og skaffet ham en Frihellig. — 15. Mai. (Spansk.) p. Dansk i Gigas, Grev Bernardino de Rebolledo S. 49—50.
235. KGL. og HERTUGELIG Proposition til Landdagen i Slesvig, om Grundsammenkaldelse saa hurtigt efter den forrige, Bevillingerne til Defensions Prindsessestyr, den svenske Indkvartering m. m. — *Gottorf*, 12. Mai. (Tydsk.) Verz. d. Handschrift. der Kieler Universitätsbibl. III. 145—46.
236. K. FR. III. besvarer, efter Overlæg med Rigsraadet, de danske Kjøbetilling af 8. Julii 1648 (Nr. 18152). — *Wortt slott Kiebenhaffn*, d. 20. May. R. II. 202—05. Jvfr. Nyt hist. Tidsskr. V. 391.
237. Supplik af STÆNDERNE PAA LANDDAGEN I SLESVIG til Hert. Frederik III. hvori de anmode om Afskaffelsen af de nyligt indførte Tolde, Acciser og om Overholdelse af Privilegierne med Hensyn til Amtmandsposternes Besættelige. — *Schleswig*, 23. Mai. (Tydsk.) Brudst. og Udt. i Ratjen, Verz. d. Handr. Universitätsbibl. III. 146—47.
238. Hert. FREDERIK III. af Gottorps Svar paa Stændernes Suplik, hvorefter paalæg kun kunne afskaffes, hvis Stænderne paatage sig andre Byrder; med Amtmandsposternes Besættelse henholder han sig til Resolutionen paa den dag i Flensborg, Stænderne skulle overveje, om der skal sendes Gesandter til Nürnberg, m. m. — *Gottorf*, 24. Mai. (Tydsk.) Udt. i Ratjen, Verz. d. Handschrift. Universitätsbibl. III. 147—48.

1649.

28. Martii.

ante 1. Aprilis.

1. Aprilis.

18. Aprilis.

16 Aprilis.

24. Aprilis.

26. Aprilis.

5. Maji.

12. Maji.

20 Maji.

23. Maji.

24. Maji.

1649.

24. Majl. *18239. Supplik fra Fru ANNA RUHMOHR, Enke efter Schack Rumohr, til de kgl. og hertugelige Statholdere og Amtmænd samt Ridder- og Landskab i Slesvig og Holsten, hvori anmodes om Stændernes Intercession i hendes Strid med de hertugelige Embedsmænd angaaende Indskrænkninger i Slistrømmens frie Løb. — *Schleswig*, 24. Mai. (Tydsk.) Udt. i Ratjen, Verz. d. Handschrift. d. Kieler Universitätsbibl. III. 153.
26. Majl. *18240. Resolution af STÆNDERNE PAA LANDDAGEN I SLESVIG, hvori indstændigt gjen-
tages Anmodningen til Kongen og Hertugen om Ophævelsen af de nye Tolde, Acciser og
Licenter samt Opfordringen til Hertugen om Amtmandsposternes Besættelse med Adelige;
Penge bevilges til Defensionen; den tidligere Norm for Prindsessestyren bedes ikke over-
skreden; endvidere afgives Erklæringer om den svenske Indkvartering i Holsten, Udgifterne
til Gesandtskaber og til Christianspris's Demolering m. m. — *Schleswig*, 26. Mai. (Tydsk.)
Udt. i Ratjen, Verz. d. Handschrift. d. Kieler Universitätsbibl. III. 148—53.
30. Majl. *18241. K. FR. III. forhejer Tienden i Haderslev Amt til Fordel for Skolen i
Haderslev. — *Auff unserm Königl. Schloss zu Copenhagen*, d. 30. Majl. (Tydsk.)
Thrige, Bidrag t. Haderslev lærde Skoles ældre Hist. S. 29—32. Dansk Overs. i Rhode, Saml. til Haderslev
Amts Beskrivelse S. 123—24.
30. Majl. *18242. K. FR. III.'s Forordning, at Bøder paalagte for ulovlig Skovhugst i
Haderslev Amt skulle gives til Lærerne ved Haderslev Skole til Dækning af det Tab, de
have lidt i de sidste Aar. — *Auff unserm Königl. Schloss zu Copenhagen*, d. 30. Majl.
(Tydsk.) Thrige, Bidrag t. Haderslev lærde Skoles ældre Hist. S. 32—33.
31. Majl. *18243. K. FR. III.'s og Hert. FREDERIK III. af Gottorps aabne Brev angaaende
Indbetalingen af den paa afvigte Landdag i Slesvig bevilgede Skat paa $\frac{1}{2}$ Rdlr. af hver
Plov og af hver 1500 Dlr. Rente. — *Schloss Gottorff*, d. 31. Majl. (Tydsk.) Særtr.
af Forordn.
11. Junil. 10367. Mands, Folkesygdommenes og Sundhedsplejens Hist. i Danmark S. 445.
12. Junil. *18244. K. FR. III. stadfæster sin Faders Privilegium for Carsten König, Frikø
i Cremppe. — *Schloss zu Copenhagen*, (12. Junil.) Tydsk Udt. i Zeitschr. d. Gesellsch. f. Schlesw.-
Holst.-Lauenb. Gesch. VII, Repert. S. 60.
21. Junil. *18245. PROVSTERNE I RIBE STIFT bede Stiftslensmanden Hr. Gregers Krabbe t.
Torstedlund og Biskoppen Dr. Erick Monrad om at udvirke hos Kongen, at de forskaanes
for det Provstemøde i Waarde, der aarlig skal holdes ved S. Lucie Dags Tider, paa
Grund af Dagenes Korthed, Vejenes Ubekvemmelighed og Julens Nærhed. — *Ribe*, d.
21. Junil. Ny kirkehist. Saml. VI. 655—57.
23. Junil. 10374. Udt. og Brudst. i Sehested, Hannibal Sehested I 149—51.
23. Junil. *18246. Dr. G. E. BROCHMAND, episcopus, concedit M. Corvino, rectori scholæ
Slaglosianæ, ut qui tertianis adhuc præfuerit in classem quartam evehatur, et ei Johannes
Chiliani f. succedat. — *Hafnia*, 23. Junil. Hist. Tidsskr. 3. R. IV. 578.
29. Junil. 10381. Rothe, Reskripter II. 135 ff.
30. Junil. *18247. Reskript udstedt i K. af Danmarks Navn af REGERINGEN I GLYCKSTAD,
hvorefter det befales Advokaterne under Trudsel af Bøder at møde for Retten til de an-
givne Tider. — *Glückstadt*, unter Ihr Königl. Maytt. Insiegel, d. 30. Junil. (Tydsk.)
Særtr. af Forordn.
4. Jull. *18248. STATSRAADET skriver til Capitain Peacock, Chef for den nordlige Eskadre,
at han skal sende et eller to Skibe ud for at konvojere nogle Koffardiskibe fra Helsingør.

1649.

- sendte ud, skulde han paalægge ikke at komme ind under noget dansk idde. — *Whitehall*, 4. Julii. (Engelsk.) *State Papers. Dom. Ser.* 1649—50 S. 222—23.
9. DET KEJSERLIGE RIGSHOFRAADS Protokol, hvori omtales et Indlæg fra de e) Hertugers Agent Jeremias Pistorius om disses Ret til Andel i Grevskabet Veneris, 16. Julii. (Tydsk.) Warnstedt, *Die Oldenburger u. Brandenburger Erbanleswig-Holstein* S. 82—88. Udt. i Moser, *Familien Staats Recht* I. 700.
0. GREGORIUS KRABBE medicorum judicium expetit, an femina, quæ non it, in mammis lac habere possit. — *Hafnia*, 7. Julii. Bartholini *Cista medica* S. 522.
1. MEDICI ad quæstionem Gregorii Krabbe, an femina, quæ non nuper mammis lac candidum habere possit, respondent, se non perspicere, qua raurum indubitatum censeri possit, feminam vel prægnantem esse vel peperisse. *rio Hafnia*, die XI. Julii. Bartholini *Cista medica* S. 522—24.
2. Journal f. Politik, Natur- og Menneske-Kundskab 1811 II. 241—44. 16. Julii.
3. Særtr. af Forordn. 19. Julii.
2. Biskop JESPER BROCHMANN og DE ANDRE FATTIGFORSTANDERE I KJØBENKongen om en Plads i Børnehuset til deri at indsætte fremmede Bøllere. ante 24. Julii.
- m. Brudst. i Maa, Folkesygdommenes og Sundhedspleiens Hist. i Danmark S. 456.
3. K. FR. III.'s Brev, at Kjøbenhavns Bgm. maa faa udvist en Plads i 24. Julii.
- der at indsætte fremmede Tiggere og andre, som stærke ere, til Tvangs- . 24. juli. Udt. i Dyrhønd, Tætere og Natmandsfolk i Danmark S. 46.
4. K. FR. III.'s aabne Brev, at der skal indsættes en Generaltoldforvalter i 24. Julii.
- rt Slot Kjøbenhavn, d. 24. Julii. Særtr. af Forordn. Ogsaa trykt som Tillæg til den udstedte Toldrulle for Norge.
5. K. AF SPANIENS Depeche til Gesandten i Kjøbenhavn Grev Rebolledo an- 24. Julii.
- jennem ham fra en i denne By bosat Tydsker indsendt Plan til at sikre de er; han skal forhandle nærmere derom med Manden. — 3. Aug. (Spansk.) 3. Aug. Grev Bernardino de Rebolledo S. 37—38, Anm. 3.
6. Særtr. af Forordn. 30. Julii.
6. Kapitulation mellem K. af Danmark og Spanien, underskrevet af H. VIL- Julio.
- MANUEL PANTOJA Y ALPUCHE, om Leveringen af de 55004 Cahices Salt, der hold til Traktaten af 1641. — Juli. Udt. og Brudst. p. Dansk i Gigas, Grev Ber- lledo S. 95—97. Ratificeret af K. Fr. III. 9. Aug. 1649 af K. Philip IV. 6. April 1650.
7. WOLF BLOME, Amtmand, befaler Indbyggerne paa Sylt at indlevere Lev- 19. Augusti.
- Tønder Slot i Anledning af et forestaaende fyrsteligt Bryllup d. 2. Septbr. — 9. Augusti. (Tydsk.) Biernatzki, Schlesw.-Holst.-Lauenb. Landesber. 1846 S. 280—81.
8. K. FR. III. tilkjendegiver Christoffer Huas, Lensmd. paa Ørum Slot, at 20. Augusti.
- givet Tved Sogn i Thy, der havde lidt meget af Sandflugt, en Tredjedel af nens og Kirkens Tiender. — *Hafn.*, 20. Aug. Udt. i Hvass, *Personer og Familier* II. 101.
9. Den brandenburgske Gesandt MATTHIAS DÖGENS Proposition til Holland 21. vel
- nd angaaende Alliancen mellem Staterne og Kurf. af Brandenburg; mellem 31. Augusti.
- gheder, der gjøre denne ønskelig, omtales ogsaa Forholdet mellem Danmark . 31. Aug. (Hollandsk.) Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von 56—64. (Refereret mundtlig d. 27. Aug.)

1649.

22. Augustl. *18260. K. FR. III. ændrer Dagen for Hestemarkedet i Aalborg fra Søndagen efter Pinse til anden Søndag efter vor Herres Himmelfart. — D. 22. August. Udt. i Saml. t. jydsk. Hist. og Topogr. VII. 299.
23. Augustl. *18261. Rigshofmester CORFITS ULFELDT'S Brev til Kansleren Sehested om den svenske Gesandts forgjæves Bestræbelser for at forhindre Afsluttelsen af Traktaten mellem Danmark og Nederlandene. — 23. Aug. Brudst. i Hist. Tidsskr. III. 888.
23. Augustl. *18262. ERIK FREDERIKSEN paa Rygaard klager paa sin Husbondes Tjeners, Lavrids Andersens, Vegne over et paa denne af Niels Hansen forevet Overfald. — (23. Augustl.) Udt. i Hist. Tidsskr. 4. R. V. 238.
27. Augustl. *18263. (K. FR. III.) befaler Henrich Lindenow at sørge for, at Præsten Hans Hansens og hans Hustrus Lig ikke blive optagne af deres Begravelse i Winsløf Kirke, hvilket Fru Lene Daa har i Sinde at gjøre. — (27/s.) Brudst. i Cawallin, Lund Stifts Herdaminne III. 314.
28. Augustl. *18264. K. FR. III.'s Brev til Stiftsamtmanden Hr. Gregers Krabbe i Ribe, at Provsterne i Riber Stift indtil videre maa være forskaanede for det Provstemøde, som er bestemt aarlig at skulle holdes i Warde ved Lucie Dags Tider. — *Hafniae*, d. 28. Augustl. Ny kirkehist. Saml. VI. 657.
29. Augustl. *18265. K. FR. III. afskaffer den Sildetold, som gaves aarlig i Kjøbenhavn fra Bartholomæi til Dionysii Dag og nu kun er af ringe Vigtighed, men meget hindrende for Færdselen. — (29. Avg.) Tidsskr. for Fiskeri III. 234—35.
29. Augustl. *18266. K. FR. III. befaler Frantz Povisk, Lensmd. paa Hald, og Frantz Rosenberg, Biskop over Viborg Stift, at indgive Betænkning om Hr. Anders Bildes Andragende om at erholde Jus patronatus til Vindum og Brangstrup Kirker. — *Kbhvn. Slott*, 29. Aug. Saml. t. jydsk Hist. og Topogr. IV. 27.
29. Augustl. *18267. K. FR. III.'s Forordning for Flensborg Amt om, at Amtsskriveren skal føre en Skyld- og Pantebog samt udelukkende have Ret til at udføre forskellige Slags Forretninger. — *Copenhagen*, 29. Aug. (Tydsk.) Stemann, Geschichte d. öffentl. u. Privat-Rechts d. Herzogthums Schleswig III. 872—73.
1. Septbr. 10411. Særtr. af Forordn.
1. Septbr. *18268. Hr. MAD SØRENSEN RAVNSØ, Præst til Nykirke, forpligter sig til aarlig at give sin Moder visse Naturalydelser og Penge samt Husrum. — 1. Septbr. Udt. i Nielsen, Histor. Efterr. om Skadst Herred S. 144—45.
2. vel 12. Septbr. *18269. Hert. GEORG ERNST af Slesvig og Holsten til Kejseren i sit og sine Brødres Navn indgivne Indlæg om Exspektance paa Grevskaftet Oldenburg-Delmenhorst. — 12. Sept. (Tydsk.) Udt. i Moser, Familien Staats-Recht I. 700—01.
4. Septbr. *18270. K. FR. III.'s Befaling, at Niels Nielsen Amidsbøl skal erklære, om han vil holde Snoghøj Værtshus og Færge for en billig Pris. — 4. September Udt. i Herg, Smaa Bldr. t. Fredericias Kultur- og ældste Hist. S. 118 19.
9. Septbr. 10420. Særtr. af Forordn.
12. Septbr. 10422. P(aus), Corfitts Ulfeldts Hist. I. 221—22.
13. Septbr. *18271. JOHANNIS RHODII ad Nicolaum Heinsium epistola, in qua commemorat, Walaeum jam defunctum sibi per Thomam Bartholinum pararium omnia, quæ ad oram Celsi sui notata haberet, promississe, eique Martinum Schavenium civem suum, qui fratrem linguarum perstudiosum Patavii habeat, recommendat. — *Patavii*, IX. Kal. Octobr. Burmannus, Sylloge epistolarum V. 448—50.

1649.

72. K. FR. III. befaler Marsken Anders Bille ufortøvet og hemmelig at lade
udruste. — 26. September. Udt. i Berg, Smaa Bidrag t. Fredericias Kultur- og ældste
8. Dansk: P(aus), Corfits Ulfeldts Hist. I. 214—20. 29. Septbr.
9. Dansk: P(aus), Corfits Ulfeldts Hist. I. 222—28. 29. Septbr.
73. K. FR. III. befaler Christoffer Lindenov, Admiral paa Bremerholm, at
ibet »Friderich», som Kongens Faktorer i Hamburg Albert Baldtzar Berns og
ius have ladet bygge i Nyenstad, kommer til Kjøbenhavn, lader alt paa det
kvitterer de nævnte Faktoreres Fuldmægtige for Modtagelsen; Skibet skal
avnen, men ikke aftakles. — *Flensborg*, d. 1. Oktober. Bruun, Curt Sivertsen
—25. 1. Octobr.
74. Kejser FERDINAND III.'s Anbefalingsskrivelse for Waldemar Christian, 3. Octobr.
vig-Holsten, der agter at »anbringe sine høje Anliggender» hos K. Fr. III.
1. Okt. (Tydsk.) Udt. og Brudst. p. Dansk i Gigas, Grev Bernardino de Rebolledo
75. KGL. og HERTUGELIG Proposition til Landdagen i Flensborg, hvori den 11. Octobr.
ste Landdag afgivne Erklæring om de nye Toldpaalæg stærkt dadles; For-
den forøgede Prindsessestyr fastholdes; Betænkning forlanges om Marquisen
Anmodning om Hjælp til K. af England; de holstenske Stænder bør betale
isdagen i Braunschweig bevilgede Romermaaned; Bevillinger fordres til Fæst-
stad og Tønningen; m. m. — (11. Octobr.) (Tydsk.) Udt. i Ratjen, Verz. d.
Kieler Universitätsbibl. III. 154—55 (jvfr. I. 84).
76. JOHANNIS RHODII ad Nicolaum Heinsium de quibusdam libris et homi- 11. Octobr.
pistola. — *Palavii*, XII. Kal. Nov. Burmannus Sylloge epistolarum V. 450.
77. K. FR. III. befaler vedkommende Øvrigheder at være Povel Støffken be- 12. Octobr.
i dem, der gjøre Indgreb i hans Forpagtning af Østersfiskeriet i Riberhus-
(kt.) Tidsskr. f. Fiskeri III. 235—36.
3. Brudst. i Sehested, Hannibal Sehested I. 148—49. 13. Octobr.
8. Erklæring af STENDERNE PAA LANDDAGEN I FLENSBORG, hvori anmodes om, 13. Octobr.
len kun den sædvanlige Prindsessestyr maa forlanges; Hjælp til K. af Eng-
; Ophævelse af de nye Toldpaalæg og Licenter, Aftakkelse af Defensions-
dstændig Demolering af Christianspris ønskes; m. m. — (13. Octobr.) (Tydsk.)
13. d. Handschrift. d. Kieler Universitätsbibl. III. 155—57 (jvfr. I. 84).
9. KGL. og HERTUGELIG Replik til Landdagen i Flensborg, hvori Fordringen 16. Octobr.
estyret fastholdes; med Hensyn til England hævdes blot Kongens og Her-
at slutte Forbund; Soldaterne kunne ikke afskaffes, og Licenterne ikke op-
— *Flensburg*, 16. October. (Tydsk.) Udt. i Ratjen, Verz. d. Handschrift. d. Kieler
III. 157—58.
10. Duplik af STENDERNE PAA LANDDAGEN I FLENSBORG, hvori anmodes om 22. Octobr.
til Forøgelsen af Prindsessestyren at lade det blive ved frivillige Bidrag;
bedes afskaffede; til Gjengæld tilbydes et særligt Donativ; desuden Ind-
aende Udgifterne ved Romermaanederne og den svenske Indkvartering, m. m.
r.) Udt. i Ratjen, Verz. d. Handschrift. d. Kieler Universitätsbibl. III. 158—59.
11. K. FR. III.'s og Hert. FREDERIK III. af Gottorps aabne Brev, hvorved de 23. Octobr.
Landretten udskrive en Landdag for Fyrstendømmerne i Rendsborg. —
1797, d. 23. Octobris. (Tydsk.) Særtr. af Forordn.

- 1649.
23. Octobr. *18282. TINGSVIDNE udstedt af 8 Dannemænd i Toftlund Sogn, at svenske Ryttere havde afbrændt Toftlund Præstegaard, og at Præsten Hr. Anders Clausen derved havde lidt en ubodelig Skade. — D. 23. Octbr. Rhode, Saml. til Haderslev Amts Beskrivelse S. 484—85.
29. Octobr. *18283. Professor STEPHANUS JOHANNIS STEPHANIUS beder Dr. Olaus Worm om at tale med Statholderen (Joachim Gersdorf) om snart at erholde noget af sin Besoldning, hvortil han er meget trængende. — *Sorø*, die 29. Octobris. Danske Saml. III. 257—58.
- Octobr. *18284. Erklæring af DE SLESVIGSKE OG HOLSTENSKE STÆNDER, hvori de mod Afhjælpning af deres Besværinger og virkelig Nydelse af Privilegierne tilbyde samlede at give Kongen en extraordinær Bevilling. — (*Flensburg*), uden Datum. (Tydsk.) Brudst. og Udt. i Ratjen, Verz. d. Handschrift. d. Kieler Universitätsbibl. II. XXIII.
4. Novbr. *18285. K. FR. III.'s Privilegium for Martin Petzold, Okulist, Sten- og Broksnider, Medikus og Saarlæge, at han med sine tre Sønner maa drage om i Landet og udøve sin Kunst. — *Flensburg*, 4. Nov. (Tydsk.) Archiv f. Pharmaci og Chemi XVIII. 202—04.
4. Novbr. *18286. Brev fra Professor JOHANNES VORSTIUS i Rostock til Dr. Joachim Jungius i Hamburg; blandt dem, der ere betroede til hans Opsyn, nævner han Martin Nordan fra Husum, Samuel Rachel fra Ditmarsken og Frederik Fabricius. — 4. November. (Tydsk.) Brudst. og Udt. i Avé-Lallemant, Des Dr. Joach. Jungius Briefwechsel S. 419—22.
6. Novbr. *18287. TINGSVIDNE om det Spøgeri, hvormed sl. Hr. Klavs Barfods Hus og Allerup Præstegaard 1634—37 var beladt. — 6. Novbr. Brudst. i Nielsen, Hist. Efterr. om Skadat Herred S. 55—66.
12. Novbr. *18288. (Udkast til) KGL. og HERTUGELIG Revers til de slesvigske og holstenske Stænder, hvori loves dem Afskaffelse af de 1630 indførte Toldpaalæg, Acciser og Licenter, Stændernes Samtykke til fremtidige Skatter, Amtmandsposternes Besættelse med Indfødte, m. m. — *Flensburg*, 12. Novb. (Tydsk.) Udt. i Ratjen, Verz. d. Handschrift. d. Kieler Universitätsbibl. III. 165.
12. Novbr. *18289. KGL. og HERTUGELIG Proposition til Landdagen i Rendsborg, hvori forlanges Prindsessestyre, Afgifter til Erlæggelse af Romermaaneder, nye Plovskatter som Betingelse for Afskaffelse af Licenterne og Toldpaalæggene, m. m. — *Flensb.*, 12. Novb. (Tydsk.) Udt. i Ratjen, Verz. d. Handschrift. d. Kieler Universitätsbibl. III. 159—60.
17. Novbr. *18290. Den spanske Gesandt i Kjøbenhavn Grev REBOLLEDO skriver til Statssekretæren la Torre og beklager sig over, at han stadig ikke har faaet sin tilgodehavende Besoldning. — 27. Nov. (Spansk.) Udt. i Gigas, Grev Bernardino de Rebolledo S. 52.
21. Novbr. *18291. FRANTZ POVISK, Lensmd. paa Hald, og FRANTZ ROSENBERG, Biskop over Viborg Stift, indgive efter Befaling Betænkning til Kongen om Vindum og Brangstrups Kirkers Formuestilstand og om Kirkens og Kronens Tiender af de to Sogne; de mene, at der intet er til Hinder for, at Hr. Anders Bilde faar Jus patronatus til de to Kirker. — *Haltz Slott*, d. 21. November. Brudst. i Saml. t. jydske Hist. og Topogr. IV. 26—28.
29. Novbr. *18292. Resolution af STÆNDERNE PAA LANDDAGEN I RENDSBORG, hvori anmodes om, at Forøgelsen af Prindsessestyren kun maa fremkomme ved frivillige Bidrag; en ny Plovskat bevilges paa Betingelse af de nye Toldpaalægs, Licenters og Accisers Afskaffelse, Amtmandsposternes Besættelse med Adelige, Privilegiernes Overholdelse, m. m. — 29. Novb. (Tydsk.) Udt. i Ratjen, Verz. d. Handschrift. d. Kieler Universitätsbibl. III. 160—62.

3293. KGL. og HERTUGELIG Replik til Landdagen i Rendsborg angaaende For- 30. Novbr.
Prindsessestyren, Bevillingerne til Udgifterne ved Romermaanederne og den
Ikvartering, Plovskat som Erstatning for Toldpaalægene, Benægtelse af Over-
Privilegierne m. m. — *Rendsb.*, 30. November. (Tydsk.) Udt. i Ratjen, Verz. d.
d. Kieler Universitätsbibl. III. 162—63.
457. Særtr. af Forordn. 1. Decbr.
294. Duplik af STENDERNE PAA LANDDAGEN I RENDSBORG, hvori fastholdes 1. Decbr.
Frivillighed i Ydelsen af den foregede Prindsessestyr samt opsættes Betingelser
Isen af Plovskat til Erstatning for Toldpaalægene m. m. — *Rendsb.*, 1. Dec.
dt. i Ratjen, Verz. d. Handschrift. d. Kieler Universitätsbibl. III. 163—65.
162. Brudst. i Warnstéd, Das Recht der Erstgeburt in d. schleswig-holstein. Fürstenhause S. 121. 6. Decbr.
295. K. FR. III. befaler Lensmændene i Jylland at lade gjøre Hjulbøre, Skovle 11. Decbr.
til Brug ved Anlægget af Fæstningen ved Bjergsodde. — 11. Decbr. Brudst. og
maa Bidr. t. Fredericias Kultur- og ældste Hist. S. 119.
296. K. FR. III. tilskriver Lensmanden Arndt von der Kula, at Regnskabet for 12. Decbr.
Helsingør viser, at der ikke er krævet Penge af dem, som have skjænket Vin
ylluper, og at han derfor skal tilholde Byfogden at indkræve disse Penge, hvis
selv vil udlægge dem. — *Hafnia*, 12. Dec. Aarsberetn. fra Geheimarch. III,
297. K. FR. III.'s nærmere Forordning for den kgl. Andel af Slesvig og Hol- 12. Decbr.
spensation til Ægteskab i forbudne Led. — *Schloss zu Copenhagen*, d. 12. Dec.
thmarsisches Land-Recht. Glückst. 1667. S. 188—89.
298. K. FR. III. stadfæster den Hieronimus Heinrichsen paa Sprogø af K. 15. Decbr.
vne Bevilling (Nr. *17840). — *Kiøbenhavns Slott*, d. 15. Decembris. Danske
155.
299. EWALD v. KLEIST meddeler Kurf. af Brandenburg, at dennes Under- 22. Decbr.
med Generalstaterne angaaende Staden Kolberg og Nederlændernes Ret til
icen med Danmark at sejle med hele Flaader gennem Sundet, vækker stor
hed i Sverig. — *Stockholm*, ^{22. Decbr. 1649}_{1. Jan. 1650}. (Tydsk.) Brudst. i Urk. u. Actenst.
urf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg IV. 866. Jvfr. Smøds. S. 866—67.

1650.

1650.

100. Erklæring af STENDERNE PAA LANDDAGEN I KIEL, hvori udtales Ønsket 22. Januar.
af Soldaternes Aftakelse og om Afhjælpning af de paa sidste Landdag frem-
inger; endvidere gjøres Indstilling om Matriklens Revision. — *Kiel*, 22. Jan.
i Ratjen, Verz. d. Handschrift. d. Kieler Universitätsbibl. III. 165—66.
101. Professor STEPHANUS JOHANNIS STEPHANIUS beder Dr. Olaus Worm om 23. Januar.
behjælpelig med Trykningen af hans Historia Christiani III., at pryde Bogen
ien og at bede Dr. Caspar Bartholin og M. Vitus Bering om at bevise ham
han klager over sit Helbred og spørger, om der er nogen Forhaabning om
enteriet. — *Sorø*, die 23. Januarii. Danske Saml. III. 258—59.
02. Duplik af STENDERNE PAA LANDDAGEN I KIEL, hvori bevilges en Skat til 28. Januar.
og gjøres Indstilling om Matriklens Revision. — 28. Jan. (Tydsk.) Udt. i Ratjen,
chrift. d. Kieler Universitätsbibl. III. 166.

1650.

30. Januar. *18303. K. FR. III. befaler, at alle fremmede Studenter skulle lade sig indskrive hos Universitetets Rektor, især de, som give sig af med Ungdommens Undervisning. — *Hafnia*, 30. Januarii. Ny kirkehist. Saml. III. 219—20.

Januar.

*18304. HANNIBAL SEHESTEDS Skrivelse til Kongen, i hvilken han erindrer denne om, at hans Afregninger over Hvervingerne i den sidste Krig vare blevne approberede af K. Chr. IV., men beder om, at Kongen, nu da der til Skade for hans gode Navn og Rygte fortæltes saa meget derom, vilde lade Afregningerne undersøge. — Januar. Udt. i Sehested, Hannibal Sehested I. 159—60.

6. Febr.

10677. For 1651 — 1650. Brudst. i P(aus), Corfits Ulfeldts Hist. II. 4—5 (ogsaa her er angivet 1651; men Originalen i Rigsark. har 1650) Beretning om Dinas og Walters Proces. Bil. Litr. D (med Aar 1651).

10. Febr.

*18305. CHRISTOFFER HUAS, Lensmd. paa Ørum Slot, beder Kongens øverste Sekretær Otte Kragh t. Wolbierig om at skaffe Kongens Tilladelse for hans Søn Jens Huas til at rejse udenlands, skjøndt han ikke har været paa Sorø og endnu ikke fyldt sit 19. Aar. — Ørum Slot, d. 10. Februari. Hvass, Personer og Familier af Navnet Hvas II. 101—02.

18. Febr.

*18306. Declaratio THOMÆ BARTHOLINI et HENRICI FUIREN de apertione cadaveris Svenonis Olai lingva bubula extincti. — *Hafnia*, die 18. Febr. Bartholini Cista medica S. 524—25

22. Febr.

10506. Udt. i Hübertz, Et Blik paa Aarhus S. 70.

22. Febr.

*18307. K. FR. III.'s Befaling til Lensmændene i Danmark om at tage sig af de fattige. — D. 22. Februar. Udt. i Mansa, Folkesygdommenes og Sundhedspleiens Hist. i Danmark S. 381.

22. Febr.

*18308. K. FR. III. befaler Manderup Due og Chr. Lange at lade afd. Jens Bangs Kister og Skrin, som staa enten paa Raadhuset eller i hans Gaard, aabne og gjøre rigtig »Reversal«, saa at hans Kreditorer kunne faa, hvad der tilkommer dem. — D. 22. Februar. Wulff, Jens Bang S. 251—52.

26. Febr.

*18309. K. FR. III. tillader Christopher Huas t. Hennegaard at sende sin Søn Jens Huas ud af Landet, uanset at han endnu ikke har fuldendt sit 19. Aar. — *Hafnia*, d. 26. Februarii. Hvass, Personer og Familier af Navnet Hvas II. 102.

26. Febr.

*18310. Erklæring af DE FORHENVÆRENDE DOMHERRER VED STIFTET SCHWERIN, at alle Stiftsarkivets Dokumenter i Aaret 1626 ere blevne bragte til Kjøbenhavn. — (26. Februar.) (Tydsk.) Brudst. i Jahrbüch. d. Vereins f. meklenburgische Geschichte XXVII. 90.

post 26. Febr.

*18311. Beretning af LUCAS HANSEN, forhenværende Dom-Structuarius ved Stiftet Schwerin om Stiftets Arkiv, hvori bl. a. at Dekanten von Wackerbart har erklæret, at de vigtigste og bedste Arkivsager vare i Danmark, hvorhen Biskop Ulrich havde ladet dem føre med Tilbud om, at man altid der kunde komme over dem, hvis man vilde have noget til Stiftets Bedste. — Uden Datum. (Tydsk.) Udt. i Jahrbüch. d. Vereins f. meklenburgische Geschichte XXVII. 90.

6. vel 16. Martii.

*18312. ISAACI VOSSII ad Nicolaum Heinsium epistola, in qua eum rogat, ne in itinere suo in libros manuscriptos bibliothecæ ducis Holsatiæ, in qua optimi codices ad-serventur, inquirere obliviscatur. — XVI. Martii. Burmannus, Sylloge epistolarum III. 582—83.

15. Martii.

*18313. K. AF DANMARKS Søpas, der beretter Indehaveren til at hente saa og saa mange Cahices Salt i Spanien, efter den Kapitulation, der fornylig er sluttet med K. af Spanien. — Vort Slot Kjøbenhavn, d. 15. Martii. Smrtr. af Forordn. Ogsaa i latinsk Udfærdigelse.

1650.
 *18314. K. FR. III. befaler Erik Rosenkrands t. Rosenholm at have Opsyn med 21. Martii.
 æderne paa Lolland og Falster. — D. 21. Marts. Udt. i Kall Rasmussen, Musæ
 S. 867.
- *18315. K. FR. III. befaler Kjøbstæderne paa Lolland og Falster at være Erik 21. Martii.
 krands t. Rosenholm lydige. — D. 21. Marts. Udt. i Kall Rasmussen, Musæ Herred S. 367.
10516. Betænkning fra Commissionen ang. Sløjfningen af Københavns Fæstningsværker 1858 26. Martii.
 V—VII.
10519. Betænkning fra Commissionen ang. Sløjfningen af Københavns Fæstningsværker 1858 28. Martii.
 VII.
- *18316. Litteræ ISAC. PRÆAUMONTII ad Petrum Scavenium, quem ut Danorum 30. Martii.
 salutat. — *Venetis ex ædibus speculi Fabri in Campo St^æ Sophiæ*, V^o Id. April.
 et st. Kgl. Bibliotheks Stiftelse S. 76.
- *18317. K. FR. III. befaler Marsken Anders Bille at lade Skandsen ved Bjergs- 7. Aprilis.
 ned forderligste . . . reparere og forfærdige efter den af Kongen tiltraadte Plan.
 pril. Berg, Smaa Bldr. t. Fredericias Kultur- og ældste Hist. S. 119.
- *18318. K. FR. III. forlener Christoffer Huas med Panumgaard mod en aarlig 18. Aprilis.
 160 Rdlr. og Forpligtelse til at stille en gerust Hest. — *Hafniæ*, 18. April.
 ss, Personer og Familier af Navnet Huas II. 103.
- *18319. ISAACI VOSSII ad Nicolaum Heinsium epistola, in qua dolet, Holsatum 24. Aprilis
manuscriptis suis libris delectantem eosque sæpius eminus adspicientem, eos
venditurum esse; in regis Daniæ bibliotheca nihil præter pulverem et sordem
et Zevelidii bibliothecam satis bonam esse, sed prodigo emptore egere, existimat.
 æ, IV. Maj. Burmannus, Sylloge epistolarum III. 586—87.
18320. JOHANNIS RHODII ad Nicolaum Heinsium epistola, in qua commemorat, 25. Aprilis.
 sibi per Thomam Bartholinum pararium sua notata ad Celsum promississe. —
 I. Non. Mai. Burmannus, Sylloge epistolarum V. 450—52.
1533. Brudst. i Gigas, Grev Bernardino de Rebolledo S. 66. 27. Aprilis.
8321. ISAAC VOSSIUS Nicolao Heinsio pro catalogo manuscriptorum codicum Aprilis?
 eca ducis Holsatiæ adservatorum sibi transmissio gratias agit. — Uden Datum.
 Sylloge epistolarum III. 585.
8322. K. FR. III. tilskriver Otto Povisk angaaende det Inventarium, der skal 2. Maji.
 Frederiksborg Slot ved Overleveringen til Karl Drejer. — *Frederiksborg Slot*,
 Frlis, Saml. til dansk Bygningshist. S. 268.
8323. Skrivelse fra den spanske Gesandt i København Grev REBOLLEDO til 4. Maji.
 eren La Torre, hvori han meget indtrængende beder denne om at skaffe ham
 ining. — 14. Mai. (Spansk.) Udt. og Brudst. p. Dansk i Gigas, Grev Bernardino de Re-
 —03. S. 104—06 Udt. og Brudst. af flere Skrivelser af lignende Indhold fra Aaret 1651.
324. ANDERS PEDERSSONS Beretning om, hvorledes Pengene, som laa i de 11. Maji.
 se i Halmstad, blev borte, da Bøssen aabnedes den 19. Decbr. 1649 paa
 — *Halmstad*, d. 11. Maji. Hallands Fornminnes-Föreninges Årsskrift 1873 S. 223—24.
325. Frederiksborg Slots Inventarium, optaget af PEDER IBSEN, Slotsfoged paa 12. Maji.
 g, og JACOB THRUELDSSEN, Tingskriver paa Frederiksborg Birketing, ved Over-
 I Slotsforvalteren Carl Rytter. — D. 12. May. Danske Saml. II. 118—234.
8. Særtr. af Forordn. 18. Maji.

1650.

20. Majl. *18326. TH. BANGIUS, professor, M. Johannem Corvinum, scholæ Slaglosianæ rectorem, de examine academico futuro certiorum facit eique librum mittit. — *E Museo*, 20. Majl. Hist. Tidsskr. 3. R. IV. 578—79.

29. Majl. 10572. Særtr. af Forordn. Brudst. i Wolffs Encomion regni Daniæ S. 376—78. Both, Kjøbenhavn S. 222—23.

29. Majl. *18327. GIERTTRUD PEDERSDATTER, sl. Dr. Søffrens Hoffmands Andragende til Kongen om som Enke efter en gradueret Person at maatte sidde skattefri, saa meget mere som hun ikke bruger borgerlig Næring. — *Randers*, d. 29. Majl. Secher, Medd. om Slægten Secher S. 52—53.

4. Junil. *18328. Brev til Georg Calixtus, hvori det siges, at Mons. Ranzov for vist er bleven papistisk og overordentlig godt modtaget af Paven. — *Nürnberg*, d. 14. Juni (Tydsk.) Brudst. i Henke, Georg Calixtus' Briefwechsel S. 248.

8. Junil. *18329. Universitetets REKTOR og PROFESSORER give Dr. Peder Spormand, Dr. Hans Resen, Dr. Oluf Vorm og M. Thomas Bang Fuldmagt til at deltage i Valget af Hert. Christian til Tronfølger. — *Kjøbenhaffn*, d. 8. Junil. Matzen, Kbhvns. Universitets Retshist. I, Tillæg S. 48—49.

11. Junil. *18330. KGL. og HERTUGELIG Proposition til Landdagen i Rendsborg, hvori opfordres til Bevillinger til Defensionen og til Udgifterne ved de fremmede Troppers Rømning af Tydskland, Revisionen af Matriklen skal tages under Overvejelse; m. m. — 11. Junil. (Tydsk.) Udt. i Ratjen, Vers. d. Handschrift. d. Kieler Universitätsbibl. III. 166—67.

12. Junil. *18331. SUPERINTENDERNE hylde Hert. Christian og bede samtidig Kongen om at bevare Gejstlighedens Rettigheder og hjælpe Præsterne til bedre Kaar. — *Kjøbenhavn*, d. 12. Junil. Kirkehist. Saml. 3. R. III. 760—63.

12. Junil. *18332. UNIVERSITETET samtykker ved sine dertil udnævnte Befuldmægtigede i Hert. Christians Valg til Tronfølger, da K. Fr. III. har lovet, at han skal stadfæste Universitetets Privilegier. — *Hafnia*, d. 12. Junil. Matzen, Kbhvns. Universitets Retshist. I, Till. S. 49—50.

14. Junil. *18333. K. Fr. III.'s Resolution, at Gertrud Pedersdatter maa nyde samme Privilegium som andre graduerede Mænds Enker og være fri for Skat. — 14/6. Brudst. i Secher, Meddel. om Slægten Secher S. 53.

17. Junil. *18334. Sententia EPISCOPORUM 6 de scholis, quomodo iis recte consulatur, quod attinet ad viros, qui scholis præficiantur, et autores, qui juventuti prælegantur. — *Hafnia*, 17. Junil. Henriksen, Bidrag t. Odense Cathedralskoles Hist. 8. H. S. 16—18.

18. Junil. 10583. Sv. Udt. i Handl. rör. Skand. Hist. XXXV. 496.

18. Junil. *18335. DANMARKS RIGES RAAD OG FULDMÆGTIGE FOR DET MENIGE RIDDESKAB kaare og udvælge Hert. Christian til Konge efter sin Faders Død og forpligte sig til, hvis det begjæres, at aflægge Hylding, naar han »opvoxer«. — *Kjøbenhaffn*, d. 18. Junil. Danske Mag. 4. R. VI. 45—47. Trykt efter en 6. Juli samme Aar udfærdiget officiel Kopi.

post 18. Junil. *18336. DANMARKS RIGES PROVINCIERS DEPUTEREDE AF ADELEN, deres til Rigsraadet indgivne Memorial om den udvalgte Prinds Opdragelse, som de ønske maa ledes af gode ærlige indfødte danske Mænd; ligeledes foreslaa de, at der skal udarbejdes en vis Regeringsform for det Tilfælde, at Kongen skulde dø, medens Prindsen endnu var umyndig. — *Datum Kjøbenhaffn*, d. ... Junil. Danske Mag. 4. R. VI. 47—48.

1650.
 7. K. FR. III. tillader Jens Pedersen, Bgm. i Maribo, i de 3 næstfølgende 19. Junli.
 i for Skat og Indkvartering, paa Grund af det store Tab han nylig har lidt
 nd. — D. 19. Juni. Udt. i Kall Rasmussen, Musse Herred S. 367.
8. HANNIBAL SEHESTEDS Designation paa, hvad han ejer i Norge, samt For- c. 24. Junli.
 orledes han har samlet sin Formue. — Uden Datum. Sehested, Hannibal
 -68, jvfr. I. 167.
9. Resen, Descriptio Samsøe S. 72—73. 28. Junli.
 Sveriges Riderskaps och Adels Riksdags-Protokoll IV. 456—61. 6. Julii.
9. K. FR. III.'s og Herl. FREDERIK III. af Gottorps Forordning, hvorved det 8. Julii.
 vende mere end højst 500 Rdlr. paa en Adelsmands Begravelse, naar det
 at hans Efterladenskaber ej ere tilstrækkelige til at dække Kreditorernes
Veste Glückstadt, d. 8. Julii. (Tydsk.) Særtr. af Forordn.
10. Saml. t. jydsk Hist. og Topogr. IV. 32—33. 10. Julii.
10. K. FR. III.'s Befaling til Holmens Admiral Christoffer Lindenov at fore- 12. Julii.
 fart med det nye Skib »Frederik«. — 12. Juli. Udt. i Gigas, Grev Bernardino
 39.
11. Erklæring af STENDERNE PAA LANDDAGEN I RENDSBORG angaaende Be- 12. Julii.
 efensionen, Soldaternes Aftakkelse, Udgifter til de fremmede Troppers Røm- (20. Junli.)
 land, Matriklens Revision m. m. — *Rendsburg*, 12. Juli (20. Juni.) (Tydsk.)
 Verz. d. Handschrift. d. Kieler Universitätsbibl. III. 167—68.
12. K. FR. III. bevilger Sognepræsten i Gimlinge, Hr. Ebbe Jensen Brun, og 15. Julii.
 ere Ægt og Arbejde af den tidligere Annexgaard. — *Hafnia*, d. 15. Julii.
 3. R. II. 701.
13. HENRIK BELOW t. Hindstedgaard, Befalingsmd. paa Aastrup, TYGE BELOW 18. Julii.
 paa Hindsgavl, LAURITZ BELOW, kgl. Sekretær, og ANNE ULFSTAND, sl. Fre-
 t. Axelvold, sælge og bortskjæde til Fru Sophie Staverskov t. Refstrup,
 sen t. Sonnerups Efterleverske, Hovedgaarden Spøttrup med dens Tilliggende i
 iberg og Limb Sogne. — 18. Juli. Udt. i Hist. Tidsskr. I. 236.
14. Udt. og Brudst. i Gigas, Grev Bernardino de Rebolledo S. 75, Anm. 5. 20. Julii.
14. KGL. og HERTUGELIG Replik til Landdagen i Rendsborg, hvori fordres 20. Julii.
 ger til Defensionen end tilbudt af denne, og Aftakkelse af Soldater erklæres
 3. — *Rendsburg*, 20. Juli. (Tydsk.) Udt. i Ratjen, Verz. d. Handschrift. d. Kieler
 III. 168.
15. NICOLAI HEINSII ad Isaacum Vossium epistola, in qua eum rogat, ut 20. Julii.
 Ovidianos Gottorpiæ bibliothecæ codices in unum mensem alterumque
Holmiæ, XX. Julii Juliani. Burmannus, Sylloge epistolarum III. 590—91.
16. Duplik af STENDERNE PAA LANDDAGEN I RENDSBORG, hvori fastholdes 21. Julii.
 oldaternes Aftakkelse. — 21. Juli. (Tydsk.) Udt. i Ratjen, Verz. d. Handschrift. d.
 Kstabil. III. 168.
17. K. FR. III. befaler Lensmanden paa Riberhus, Hr. Gregers Krabbe, at 22. Julii.
 nestre, Byfoged og Byskriver i Ribe, fordi de havde udstedt et falsk Tings-
 22. Juli. Udt. i Kinch, Ribe Bys Hist. fra Reform. S. 389.
18. Krieger, Den danske Privatrets almind. Del S. 191—95. 24. Julii.
19. Særtr. af Forordn. 30. Julii.

1650.

30. Julii. *18348. K. FR. III. befaler Marsken Anders Bille at lade Capitain Jørgen Hoffmann begive sig til Bjergsodde og der udarbejde en endelig Plan over Befæstningsværkerne, som skal indsendes til Kongens Approbation. — 30. Juli. Brudst. og Udt. i Berg, Smaa Bidr. t. Fredericias Kultur- og ældste Hist. S. 119—20.
30. Julii. *18349. K. FR. III. befaler Ebbe Gyldenstjerne at gøre Forslag om en Teglovn og en Skibsbro ved Bjergsoddeskandsen samt angive de Steder, hvor Tømmer og Materiale til de fornødne Huse bedst kan tages. — 30. Juli. Udt. i Berg, Smaa Bidrag t. Fredericias Kultur- og ældste Hist. S. 120.
30. Julii. *18350. K. FR. III.'s og Hert. FREDERIK III. af Gottorps aabne Brev angaaende den Takkefest, der i Anledning af Freden skal holdes i Fyrstendømmerne d. 5. Septbr. — *Veste Glückstadt*, d. 30. Julii. (Tydsk.) Særtr. af Forordn.
30. Julii. *18351. SEVERINUS A. VELLEJUS (Præst i Ribe), GEORGIUS PALEMOM, Præst i Varde, ANSGARIUS SEVERINI, Præst i Kolding, og HENRICUS ERICUS PONTOPPIDANUS, Præst i Vejle, underrette Kansleren Christianus Thomæus t. Stougaard om, at de med Fuldmagt af de andre Kjøbstadpræster i Ribe Stift have valgt Hofprædikanten Lauritz Jacobsen til deres Superintendent, og bede ham om at udvirke, at Kongen konfirmerer Valget. — *Riber-Domkircke*, d. 30. Julii. Ny kirkehist. Saml. VI. 112—13.
3. Augusti. *18352. K. FR. III.'s Bestalling for M. Vitus Bering som »vor og Kronens Historicus» med en aarlig Løn af 600 Dlr. — 3. August. Brudst. i Hist. Tidskr. 5. R. I. 21.
8. Augusti. *18353. K. FR. III. underretter Lensmanden paa Riberhus (Hr. Gregers Krabbe) om, at Maren, Enke efter Tolderen Peder Baggesen, skal fritages for den resterende Malttold og Accise af Øl, Brændevin og Eddike for A. 1646—50, medens det skal paalægges Magistraten at indkræve den hos Borgerne. — D. 8. August. Udt. i Klinch, Ribe Bys Hist. fra Reform. S. 390.
9. Augusti. 10611. Danske Mag. 4. R. VI. 48—49.
9. Augusti. *18354. K. FR. III. stadfæster Valget af M. Peder Kragelund, Sognepræst til Faarevejle, til Superintendent i Ribe Stift. — 9. August. Udt. i Ny kirkehist. Saml. VI. 74.
11. Augusti. *18355. K. FR. III.'s Svar paa Rigsraadets og Adelen's Indstilling (Nr. 10611), hvori han bifalder deres Forslag om Prindsens Opdragelse samt om Udarbejdelsen af en Regeringsform. — *Uor Slot Kiøbenhaffn*, d. 11. Augusti. Danske Mag. 4. R. VI. 50.
14. Augusti. 10615. Særtr. af Forordn.
14. Augusti. *18356. Den spanske Gesandt i Kjøbenhavn Grev REBOLLEDO skriver til K. Filip IV. om Forholdene i Danmark, bl. a. at man har vedtaget en Skat for at faa Rigets Gjæld betalt, samt at Rigshofmesteren er saa krænket, at han hverken møder hos Kongen eller i Rigsraadet; tillige omtales, at den danske Sendefærd til Kejseren vil blive paa-skyndet. — 24. Aug. (Spansk.) Udt. og Brudst. p. Dansk i Giga, Grev Bernardino de Rebollado S. 57, 66.
15. Augusti. *18357. CHRISTIAN RANTZAU anmoder Hert. Joachim Ernst af Slesvig og Holsten om at give sit Samtykke til hans Kjøb af Amtet Barmstedt. — *Aschberg*, 15. Aug. (Tydsk.) Brudst. og Udt. i Warnstedt, Die Oldenburger u. Brandenburger Erbsprüche auf Schleswig-Holstein S. 87.
16. Augusti. 10619. Særtr. af Forordn.
19. Augusti. *18358. K. FR. III.'s Toldrulle for Norge. — *Vort Slot Kiøbenhaffn*, d. 19. Aug. Særtr. af Forordn.
24. Augusti. *18359. K. FR. III.'s Brev til Raadet i Jylland, at da Kongen vil anlægge en Fæstning ved Bjergsodde, skulle de foreholde Adelen at »befordre» Anlægget med deres Hjælp. — 24. August. Berg, Smaa Bidr. t. Fredericias Kultur- og ældste Hist. S. 120—21.

- K. AF SPANIENS** Skrivelse til K. af Danmark, hvori han lover dennes
an Frederik af Braunschweig-Lüneburg Ansættelse i den spanske Hær,
en Plads ledig. — 6. Sept. (Latin.) Udt. i Gigas, Grev Bernardino de Rebol-
- K. FR. III.'s** Skrivelse til Henr. Villumsen, fhv. Resident i Spanien, at
ere sit Arkiv til sin Efterfølger Cornelius Lerche og udbetale hans
Kronens Gjæld til ham af de spanske Saltpenge. — 7. Sept. Gigas, Grev
ledo S. 97—98.
- KGL. OG HERTUGELIG** Proposition til Landdagen i Rendsborg, hvori for-
til Defensionen; en Ulvejagt maa anstilles og Forordninger udstedes om
Vejenes Forbedring og forgjældede Adeliges Begravelse. — *Rendsborg*,
(Tydsk.) Udt. i Ratjen, Verz. d. Handschrift. d. Kieler Universitätsbibl. III. 168—69.
- Resolution af STENDERNE PAA LANDDAGEN I RENDSBORG**, hvori tilbydes
fensionen, som man haaber, vil være tilfredsstillende; endvidere gjøres
Ulvejagt, Indkvarteringsgodtgørelse m. m. — 14. Septb. (Tydsk.) Udt. i
dschrift. d. Kieler Universitätsbibl. III. 169—70.
- KGL. OG HERTUGELIG** Replik til Landdagen i Rendsborg, hvori opfordres
illinger til Soldaternes Underhold, da det ikke for Tiden er tilraadeligt at
— 15. Septb. (Tydsk.) Udt. i Ratjen, Verz. d. Handschrift. d. Kieler Universitätsbibl.
- K. FR. III.** befaler Universitetets Professorer aarlig at indbetale til Kronen
ægt i de følgende 3 Aar, idet det til Gjengjæld loves dem, at deres Enker
ulle nyde et Naadsensaar. — *Haffnæ*, d. 16. Septembris. Matzen, Kbhvns.
t. I, Tillæg S. 42—43.
- Skrivelse fra BGM. OG RAAD I FLENSBORG** til K. Fr. III., hvori de udtale
at give noget Tilskud til Kartografen Johannes Mejer, især da de for-
f egen Drift og ikke efter Øvrighedens Befaling har paabegyndt sit Ar-
(Tydsk.) Udt. og Brudst. i Hist. Tidsskr. 6. R. I. 287—88.
- K. FR. III.'s** aabne Brev, at han den 20. Novbr. i sin Fæstning Glyck-
ertil deputerede Landraader, Kansler og Raader vil lade afholde en sles-
sk Overamtsret. — *Glückstadt*, am 25. Septembris. (Tydsk.) Stemann, Ge-
hen u. Privat-Rechts d. Herzogthums Schleswig III. 374.
- K. FR. III.'s** Befaling til Bisperne om at paase, at ved Præstevalg ikke
son prædiker paa samme Dag og ikke heller paa andre Tider end om
ingen tilstedes at prædike uden i præstelig Habit. — *Kjøbenhavn Slot*, d.
Ny kirkehist. Saml. V. 667.
- K. FR. III.'s** Befaling til Fru Jytte Høeg om at afdinge med Søffren
tz, Søffren Oluffsen, Jesper Jenssen og Jens Bragaard, Borgere i Aars,
Sandemænd i Kirsten Doktors Sag, paa deres yderste Formue for noget,
Højesteret for nær. — *Hafn.*, 9. Octb. Udt. i Hübertz, Aktst. vedk. Aarhus II. 143.
- K. FR. III.'s** Skattebrev, ifølge hvilket hver 10 jordegne Bønder skulle
og betale 20 Rdlr. in Specie, eller deres Værd Daleren beregnet til
og hver 10 Bønder, som ikke have frit Jordegods, betale 10 Rdlr. —
hos Paludan, Møens Beskrivelse II. 312.

1650.

17. Octobr. *18371. K. FR. III. og Hert. FREDERIK III. af Gottorps aabne Brev, hvorved de udskrive en Landdag for Fyrstendømmerne til d. 12. Decbr. i Slesvig. — *Schloss Gottorf*, d. 17. Octobris. (Tydsk.) Særtr. af Forordn.
18. Octobr. *18372. Skrivelse fra den danske Resident i Wien GEORG MELCHIOR GANS til K. Fr. III., hvori omtales, at Grev Valdemar Christian havde søgt at bevæge Kejseren til at interessere sig for ham. — 28. Okt. ny St. Udt. i Gigas, Grev Bernardino de Rebolledo S. 123, Anm. 1.
19. Octobr. *18373. K. FR. III. og Hert. FREDERIK III. af Gottorp opfordre Stæderne Lübeck og Hamburg til at foranstalte en Ulvejagt. — *Gottorf*, 19. Oct. (Tydsk.) Brudst. i Ratjen, Verz. d. Handschrift. d. Kieler Universitätsbibl. I. 85.
22. Octobr. *18374. Skrivelse fra den danske Resident i Spanien HENRIK VILLUMSEN til
vel 1. Novbr. Andres Gallart angaaende en dansk Prinds (Jørgen Ulrik), der foregiver at være en Søn af den afdøde Konge og Christina Marsuin, hvilket Residenten benægter. — *Madrid*, 1. November. (Spansk.) Gigas, Grev Bernardino de Rebolledo S. 371—72.
28. Octobr. 10636. Rothe, Rescripter III. 458.
28. Octobr. *18375. K. FR. III. tillader Ove Bjelke, Befalingsmd. paa Bergenhus, at lade de ofte ankommende skotske Officerer og Betjente forblive i Bergen. — *Kjøbenhavn*, 28. Oktober. Brudst. i Norske Mag. II. 367.
31. Octobr. 10638. Danske Mag. 4. R. VI. 50—51.
8. Novbr. *18376. CORFITZ ULLFELDT'S Svar paa K. Fr. III.'s til Rigsraadet indgivne Proposition om Regeringens Førelse under et Interregnum; han henholder sig til den Anordning, der »for mange utenckelige Tider siden» er truffet herom. — *Kiøbenhavn*, d. 3. 9vember. Danske Mag. 4. R. VI. 58.
8. Novbr. *18377. NIELS TROLLES skriftlige Betænkning om og Svar paa K. Fr. III.'s Proposition til Rigsraadet om Regeringens Førelse under et ved den udvalgte Konges Umyndighed forarsaget Interregnum. — *Haff.*, 3. Novemb. Danske Mag. 4. R. VI. 51—52.
5. Novbr. *18378. K. FR. III.'s aabne Brev, at han har tilladt Dr. jur. Basilius de Rubus at søge godt Folk i Kongens Riger og Lande om Hjælp til at udløse af Tyrkernes Fangenskab sine ved Indtagelsen af Retimo i Kandia tilfangetagne Slægtninge. — ^{5/11}Udt. i Dyrhund, Taterer og Natmandsfolk i Danmark S. 62.
6. Novbr. *18379. Kejser FERDINAND III. tilstaar Grev Christian Rantzau, Statholder i Slesvig og Holsten og K. Fr. III.'s Afsending, pfalzgrevelige Rettigheder. — *Wien*, 16. Novbr. (Tydsk.) Lünig, Teutsches Reichs-Archiv Bd. 11. Pars spec. 7. 2. Forts. d. 2. Cont. 6. Abth. S. 189—99.
7. Novbr. *18380. K. FR. III. befaler Oluf Brokkenhus at udvise Johan Ettersen to Bøgetræer, som denne mod Betaling skal have til sin Mølleedæmnings Reparation. — *Haff.*, d. 7. Novemb. Nyrop, Strandmøllen S. 29.
8. Novbr. *18381. K. FR. III.'s Forordning om Accisen og Handel med fremmed Drik. — *Vort Slot Kiøbenhaffn*, d. 8. Novemb. Særtr. af Forordn.
8. Novbr. *18382. KGL. og HERTUGELIG Proposition til Landdagen i Slesvig, hvori fremstilles, at Totalafskedigelsen af Soldaterne er umulig, og Prælater og Ridderskab opfordres til ikke at skille sig fra de øvrige Stænder med Hensyn til at bære Byrder i den Anledning. — (*Gottorf*, 8. Nov.). (Tydsk.) Udt. i Ratjen, Verz. d. Handschrift. d. Kieler Universitätsbibl. III. 171 (jvfr. I. 85).
9. Novbr. *18383. LAURENTIUS PETRI SVERDRUPIUS beder Biskop Henning Stockfleth om at faa Lov til at prædike i en anden Præsts Kirke. — *Agershus*, 9. Novemb. (Latin.) Udt. i Kirkehist. Saml. 8. R. V. 787.

- Danske Mag. 4. R. VI. 53—55. 1650.
11. Novbr.
- K. af Danmarks Afsending ved Kejserhoffet CHRISTIAN RANTZAU ansøger om at blive udstedt en ny Konfirmation for Kongen og hans mandlige Arvinger til Oldenburg og Delmenhorst. — 21. Nov. (Tydsk.) Udt. i Moser, Familien 1. 11. vel 21. Novbr.
- Den Sønderborgske Linjes Mandatarius ved Kejserhoffet JEREMIAS PISTORIUS om at blive underrettet om, naar de kgl. danske Gesandter ansøge om Successionen til Pinneberg og Exspektancen paa Oldenburg, der kunde præjudits. — 21. Nov. (Tydsk.) Udt. i Moser, Familien Staats-Recht I. 701. 11. vel 21. Novbr.
- K. FR. III. stadfæster Salget af den frie adelige Rantzauske Gaard ved Itzehoe til Amtsforvalteren Jacob Steinmann i Steinburg. — (20. November.) chr. d. Gesellsch. f. Schlesw.-Holst.-Lauenb. Gesch. VI, Repert. S. 100. 20. Novbr.
- Indlæg fra de sønderborgske Hertugers Agent JEREMIAS PISTORIUS VON KEJSEREN, hvori han opfordrer denne til først at høre Hertugerne, inden kgl. danske og gottorpske Gesandt Christian Rantzaus Opfordring bekræfter det af Gottorps Overenskomst angaaende Successionen i Grevskabet Pinne- tancen paa Grevskabet Oldenburg og Delmenhorst. — D. 3. Decbr. (Tydsk.) denburger u. Brandenburger Erbsprüche auf Schleswig-Holstein S. 83—84. 23. Novbr. vel 3. Decbr.
- Indberetning fra den spanske Gesandt i Kjøbenhavn Grev REBOLLEDO, meddeler, at Dronningens Slægtning Landgreven af Hessen-Darmstadt er mark for at studere. — 3. Dec. (Spansk.) Udt. i Gigas, Grev Bernardino de 28. Novbr.
- K. FR. III.'s Brev, at Mogens Høg, Lensmd. paa Silkeborg, maa anvende elte paa to Aar til Udbedring af Slottet. — 25. Novbr. Udt. i Aarb. f. nord. 25. Novbr.
- Særtr. af Forordn. 26. Novbr.
- Krieger, Den danske Privatrets almind. Del S. 190—98. 29. Novbr.
- Indlæg fra CHRISTIAN RANTZAU, K. af Danmarks Gesandt, til den tyske de Kongens Forlening med Holsten. — 12. Decbr. (Tydsk.) Udt. i Quellen- schw.-holst.-lauenb. Gesellsch. f. vaterländ. Geschichte II, 2. 130—31. 2. vel 12. Decbr.
- K. FR. III.'s Skjøde til Christoffer v. Genschel paa afd. Jens Bangs Sten- a i Aalborg. — D. 11. December. Brudst. i Wolff, Jens Bang S. 252. 11. Decbr.
- Særtr. af Forordn. 14. Decbr.
- K. FR. III.'s og Hert. FREDERIK III. af Gottorps aabne Brev angaaende den paa sidst afvigte Landdag bevilgede Skat paa 6 Sk. af hver Plov og Rente. — *Schloß Gottorf*, d. 14. Decembris. (Tydsk.) Særtr. af Forordn. 14. Decbr.
- K. FR. III. og Hert. FREDERIK III. af Gottorps aabne Brev, at der til ion skal udredes 1 Rdlr. af hver Plov og af hver 1500 Rdlr., hvilken Skat til næstkommende Omslag i Kiel. — *Schloß Gottorf*, d. 14. Decembris. 14. Decbr.
- It trykt. 1 Bl. fol. pat.
- Resolution af STENDERNE PAA LANDDAGEN I SLESVIG, hvori ydes Bevil- sionen med bestemt Anmodning om for Fremtiden at være fritagne derfor. er. (Tydsk.) Udt. i Ratjen, Verz. d. Handschrift. d. Kieler Universitätsbibl. III. 171—72. 14. Decbr.
- Særtr. af Forordn. (Saavel i dansk som i tysk Udfærdigelse.) Wolff, Encomion regni 15. Decbr.
- Both, Danmark II. 548—49. Møller, Fredericia i det 17. og 18. Aarh. S. 11—13.

1650.

15. Decbr. *18395. KGL. og HERTUGELIG Replik til Landdagen i Slesvig, hvori fastholdes Umuligheden af at kunne afskedige alle Tropperne, førend Fredstilstanden er mere sikret. — 15. Decbr. (Tydsk.) Udt. i Ratjen, Verz. d. Handschrift. d. Kieler Universitätsbibl. III. 172.
15. Decbr. *18396. Duplik af STENDERNE PAA LANDDAGEN I SLESVIG, hvori ønskes, at Soldaterne maa betales af Skatterestancerne. — 15. Decbr. (Tydsk.) Udt. i Ratjen, Verz. d. Handschrift. d. Kieler Universitätsbibl. III. 172.
15. Decbr. *18397. Hert. JOACHIM ERNST af Slesvig og Holstens Instrux for sin Agent Jeremias Pistorius med Hensyn til hans Optræden overfor Kejseren i Anledning af Christian Rantzaus Anmodning til denne om Kongens Forlening med Holsten samt om Bekræftelse af Førstefødselsretten i Holsten og af Kongens og Hert. af Gottorps Overenskomst om Grevskaberne Pinneberg, Oldenburg og Delmenhorst. — *Auf Unserm Hause Ploen*, d. 15. Decbr. (Tydsk.) Warnstedt, Die Oldenburger u. Brandenburger Erbansprüche auf Schleswig-Holstein S. 84—85.
21. Decbr. *18398. K. FR. III.'s Missive til Lensmanden paa Aalborghus Erik Juel, at han mod Jordskyld skulde bortforunde Slottets Grund ved Østeraa, hvor forud Kongens Kornhus stod, til at bygge Boder paa. — ^{21/12}. Udt. i Secher, Meddel. om Slægten Secher S. 34.
27. Decbr. *18399. K. FR. III.'s Brev, at Lensmændene og Kapitlerne i Jylland skulle fremskikke Bønder til Arbejde ved Bjergsodde Skandse, da Adelen har bevilget en Karl af hver 100 Tdr. Hartkorn. — 27. Decbr. Udt. i Berg, Smaa Bidrag t. Fredericias Kultur- og ældre Hist. S. 121.
30. Decbr. *18400. K. FR. III.'s Missive til Lensmændene, hvorved han befaler dem at indsende Fortegnelser over, hvor mange Vornede der have løskjøbt sig, og ophæver de Vornedes Ret til for Fremtiden at løskjøbe sig hos Lensmændene. — 30. Dec. Udt. og Brudst. i Hist. Tidsskr. 5. R. IV. 527.
30. Decbr. *18401. Skrivelse fra BGM. OG RAAD I STADES AFSENDING til Dr. Christina af Sverig, hvori omtales, at de Kjøbmænd i Stade, som have paataget sig Handel og Skibsfart paa Guinea, men ere blevne hindrede deri af Louis de Geer, have truet med at flytte til Glyckstad og stille sig under K. af Danmarks Beskyttelse. — *Stockholm*, d. 30. Dec. (Tydsk.) Altes u. Neues aus d. Herzogthümern Bremen u. Verden V. 224—28.
- *18402. HANNIBAL SEHESTEDS Forsvarsskrift og Redegjørelse for sin Embedsførelse i Norge. Brudst. og Udt. i Sehested, Hannibal Sehested II. 126—348, jvfr. I. 160—62.

1650?

1650?

*18403. ISAACI VOSSII ad Nicolaum Heinsium epistola, in qua commemorat, se manuscriptos libros Goldasti longe majoris, quam illos, quos Heinsius in bibliotheca ducis Holsatiæ viderit, facere. Burmannus, Sylloge epistolarum III. 585—86.

c. 1650.

C. 1650.

- *18404. THEODORUS LENTES Projekt til Ordningen af det tydske Kancelliarkiv i Kjøbenhavn. (Tydsk.) Brudst. i Jørgensen, Uds. o. de danske Rigsarkivers Hist. S. 240—42.
29. Decbr. *18405. Hert. FREDERIK III. af Gottorp anbefaler Joh. Philip B . . . , Røgshofraad, sine Sager ved det kejserlige Hof. — Uden Aar, *Gottorf*, 29. Dec. (Tydsk.) Ratjen, Verz. d. Handschrift. d. Kieler Universitätsbibl. I. 191.

1650—1655.

1650-1655.

3. Fortegnelse paa, hvad der er oppebaaret af de tvende Brandskatter, som Svenskens Krigsfolk i Ribe, udi og efter Svenskens Tid. Adler, Efterret-
11. Saml. S. 8—13.

1651.

1651.

7. KGL. og HERTUGELIGT aabent Brev, hvorved en Landdag sammenkaldes 14. Januar.
Januar. — 14. Jan. (Tydsk.) Udt. i Ratjen, Verz. d. Handschrift. d. Kieler Universitätsbibl. I. 85).
8. KGL. og HERTUGELIG Proposition til Landdagen i Kiel, hvorved Prælater bestemt opfordres til at bevilge Penge til Soldaternes Underhold og til sig fra Stæderne. — 16. Jan. (Tydsk.) Udt. i Ratjen, Verz. d. Handschrift. d. Kieler Universitätsbibl. III. 173 (jvfr. I. 85).
9. Resolution af STENDERNE PAA LANDDAGEN I KIEL, hvorved de bede sig fortsat Underhold af Soldaterne. — 17. Jan. (Tydsk.) Udt. i Ratjen, Verz. d. Kieler Universitätsbibl. III. 174.
10. Skrivelse fra JEREMIAS PISTORIUS (Agent for de sønderborgske Hertuger) til Christian Ernst af Slesvig og Holsten, hvori han beretter, at den danske Gesandt i Wien er bleven udnævnt til Greve, og at Kongen har opnaaet Førstefødselsretten; Forhandlingerne om Pinneberg og Oldenburg og Delmenhorst holdes i Wien, 28. Januar. (Tydsk.) Udt. og Brudst. i Warnstedt, Die Oldenburger u. Brandenburgische Ansprüche auf Schleswig-Holstein S. 86.
1. Skrivelse fra CHRISTOFFER URNE, Lensmd. paa Dragsholm, hvori han beretter, at var godt, at ingen af Kronens Bønder der i Lenet vilde frikjøbe sig, da de vilde faa mange øde Gaarde, eftersom en Del af Godset var saa meget højt indgildet, og Egnen er meget skarp. — D. 22. Jan. Brudst. i Hist. Tidsskr. 22. Januar.
5. Særtr. af Forordn. 1. Febr.
2. PETRUS SPORMAND sender som Dekan i det filosofiske Fakultet Biskop i Christiania 10 Indbydelser til den forestaaende Magisterpromotion, hvilke han beror paa at meddele til Mænd i Stiftet, som han anser for værdige til at optage. — Hafnia, nonis Febr. (Latin.) Udt. i Kirkehist. Saml. 3. R. V. 787. 5. Febr.
3. Særtr. af Forordn. Nathanson, Historisk Fremstilling af Jødernes Forhold og Stilling S. 1—2. 6. Febr.
3. K. AF SPANIENS Depeche til Gesandten i Kjøbenhavn Grev Rebolledo gennem den danske Resident i Madrid indleveret Ansøgning om, at de spanske Tilsatte maatte nyde samme Begunstigelser som Hollænderne, hvilket afslaaes. (Spansk.) Udt. og Brudst. p. Dansk i Gligas, Grev Bernardino de Rebolledo S. 92. 10. Febr.
4. JOHANNES RHODIUS Nicolao Heinsio nova quædam litteraria ex Italia nuntiata, VII. Kal. Mart. Burmannus, Sylloge epistolarum V. 452. 13. Febr.
5. K. FR. III. befaler Lensmanden og Biskoppen at lade alle Skolemestre vide, at de skulde indstille sig til Examen i Paaske, eller efter Sct. Michaelis. — 14. Februar. Rothe, Rescripter III. 603. 14. Febr.

1651.

17. Febr. *18416. K. FR. III.'s aabne Brev, hvorved det forbydes at udføre Hopper, Keer, Lam, Faar, Svin, Gjeder og Bukke. — *Vort Slot Kiøbenhaffn*, d. 17. Februarii. Særtr. af Forordn.
18. Febr. *18417. K. FR. III.'s Brev til Marsken Anders Bille, at da Tiden tilstunder, hvor man skal begynde paa Fortifikationen »her for Byen« og i Særdeleshed udstikke Pladser og Haver, skal han befale Gotfrid Hoffmand, der har alle Bestikkene i sin Forvaring, enten selv at komme hid eller levere nogle fra sig til Peter Gyssen. — 18. Febr. Brudst. og Udt. i Berg, Smaa Bldr. t. Fredericias Kultur- og ældste Hist. S. 121—22.
20. Febr. *18418. Indberetning fra KAPELLANEN I KORNERUP om Ejendomsforholdene i Kornerup og Suogersløff. — *Kornerups Præstegaard*, d. 20. Febr. Kirkehist. Saml. 3. R. V. 530—31.
25. Febr.—
12. April. *18419. En Seddel, hvori DINA (VINHOFFERS) beder Leonora Christina om en Samtale samme Aften. — Uden Datum. (Tydsk.) Beretning om Dinas og Walters Proces Bil. Littr. G. Dansk i P(aus), Corfits Ulfeldts Hist. II. 54.
25. Febr.—
12. April. *18420. En Seddel, hvori DINA (VINHOFFERS) beder Leonora Christina om en Samtale samme Aften, thi ellers kommer der »nogle Djævlø med Rævehaler i Nat eller imorgen Nat«. — Uden Datum. Beretning om Dinas og Walters Proces Bil. Littr. G. P(aus), Corfits Ulfeldts Hist. II. 54—55.
26. Febr. *18421. K. FR. III.'s og Hert. FREDERIK III. af Gottorps aabne Brev, hvorved de bekendtgjøre, at der d. 14. April vil blive afholdt en Kvartalsret for Fyrstendømmerne i Slesvig. — *Schloss Gottorff*, d. 26. Februar. (Tydsk.) Særtr. af Forordn.
26. Febr. *18422. ADOLF FR. SCHLEZER underretter Kurf. Frederik Wilhelm af Brandenburg om de i Sverig stedfindende Rustninger; Ingen ved, om de gjælde Polen eller Danmark, mod hvilken sidste Stat der hersker stor Misfornøjelse i Anledning af Forpagtningen af Sundtolden, og fordi Danmark støtter sig til Holland. — *Stockholm*, 8. März. (Tydsk.) Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VI. 652—53.
28. Febr. *18423. K. FR. III.'s aabne Brev til Undersaatterne i Norge, at han vil sende nogle Kommissarier derop for at forfare et og andet angaaende Rigets Tjeneste og deres egen Velfærd. — 28. Febr. Udt. og Brudst. i Hist. Tidsskr. 6. R. I. 672, Anm. 2.
1. Martil. *18424. K. FR. III. befaler Frederik Barnewitz t. Rubjergaard at have Opsyn med Kjøbstæderne paa Lolland og Falster. — D. 1. Marts. Udt. i Kall Rasmussen, Musse Herred S. 367.
5. vel 15. Martil. *18425. ISAACI VOSSII ad Nicolaum Heinsium epistola, in qua scribit, se de libris Stephania cum Stirnhelmio acturum esse, et litteras ejus Rhensburgi in Dania exaratas commemorat. — XV. Martil. Burmannus, Sylloge epistolarum III. 592—93.
10. Martil. *18426. K. FR. III.'s aabne Brev, at han skylder sin afdøde Broder Prindsens Hofapotheker Christopher Herfordt en Sum af 11,220 Rdlr. for Leveringer til Prindsens Behov. — *Hafnia*, 10. Marts. Archiv f. Pharmaci og Chemi XVII. 279—80.
13. Martil. *18427. K. FR. III. befaler Falk Gjøe, Hofmester paa Sorø Akademi, at indsætte M. Vitus Bering til Professor i Historie i Sorø. — 13. Marts. Hist. Tidsskr. 5. R. I. 21—22.
15. Martil. *18428. Skrivelse fra den spanske Gesandt i Kjøbenhavn Grev REBOLLEDO til Statssekretæren la Torre om K. Chr. IV.'s foregivne Søn Don Jørgen Ulrik, der var kommen til Helsingør fra Spanien sammen med en Valencianer. — 25. Marts. (Spansk.) Udt. i Gigas, Grev Bernardino de Rebolledo S. 78.

29. JACOMO DA RIVA, Fører for Republiken Venezias Flaade, giver Curt Ibors, Capitain paa Skibet San Zorsi, Vidnedsbyrd om hans udmærkede Tjerske *di Standia*, di 25 Marzio styli novi. (Italiensk.) Mylius, Cort Adeler S. 80—Overs.) Hofman, Efterr. om danske Adelsmænd III. 156.
8. Corfitz Ulfeldts højttrængende Æresforsvar. S. 20—21. P(aus), Corfitz Ulfeldts Hist. dansk Overs.)
30. K. FR. III. befaler Laurits Vello og Oluf Rosenkrans m. fl. at undersøge om Hendrik Møller skal have tilføjet Johan Ettersens Papirmølle ved at indet til Hjortholms Mølle. — *Hafnia*, d. 19. Martii. Nyrop, Strandmøllen S. 29—30.
31. Den sønderborgske Linjes Mandatarius ved Kejserhoffet JEREMIAS dgiver en ny Protest og anmoder om at blive underrettet om de danske og rpske Gesandters Forhandlinger. — 30. Marts. (Tydsk.) Udt. i Moser, Familien 701—02.
32. K. FR. III.'s Missive til Lensmanden paa Kronborg Arendt v. d. Kuhla, Helsingør er ankommen en Person, der udgiver sig for en Søn af K. Chr. IV., tier, der har Pengekrav paa ham, skal han lade dem begge rejse til Kjøbenaledes at det gaar uformærket af. — *Kbh.*, d. 22. Marts. Gigas, Grev Bernardino 79.
33. ISAACI VOSSII ad Nicolaum Heinsium epistola, in qua existimat, se, hecæ aliquot a regina (Sveciæ) ex Gallia exspectatæ advectæ fuerint, biblionii minime indigiturum esse. — IX. Aprilis st. N. Burmannus, Sylloge epistol-94.
34. K. FR. III. befaler Kjøbstæderne paa Lolland og Falster at vise Lydighed Barnewitz t. Rubjergaard. — 8. April. Udt. i Kall Rasmussen, Musse Herred S. 367.
35. K. FR. III.'s Brev til Bisperne i Danmark om at forelægge for Provster en Bøn for Indbyggerne i Augsburg om Hjælp til Istandsættelse af deres i gte Kirker og indsende de mulig indkommende frivillige Gaver til Biskop mand til videre Besørgelse. — 9/4. Udt. i Dyrlund, Tatere og Natmandsfolk i Dan-
36. JOHANNIS RHODII ad Nicolaum Heinsium de suis studiis epistola. — 9. Aprilis. Kalend. Maii. Burmannus, Sylloge epistolarum V. 453—54.
37. ISAACI VOSSII ad Nicolaum Heinsium epistola, in qua litteras ejus in Dania ad se missas nominat. — XIX. Aprilis. Burmannus, Sylloge epistolarum
6. Beretning om Dinas og Walters Proces Bil. Litr. A, G. P(aus), Corfitz Ulfeldts Hist.
38. Den spanske Gesandt i Kjøbenhavn Grev REBOLLEDOS (til Offentliggjørelse ivelse til sin Slægtning D. Ramiro de Quiñones i Leon, hvori han skildrer lof, danske Forhold og sin egen Tilstand. — *Kbhvn.*, d. 22. April. (Spansk.) p. Dansk i Gigas, Grev Bernardino de Rebollo S. 31—37, 39—42.
39. En Seddel, hvori DINA (VINHOFFERS) beder Leonora Christina om at gt for Walter og siger, at denne er bleven hende selv meget fjendtlig. — (Tydsk.) Beretning om Dinas og Walters Proces Bil. Litr. G. P(aus), Corfitz Ulfeldts
7. Beretning om Dinas og Walters Proces Bil Litr. B. P(aus), Corfitz Ulfeldts Hist. II. 16—19.

1651.

15. Martii.

18. Martii.

19. Martii.

20. vel 30. Martii.

22. Martii.

30. Martii.

8. Aprilis.

9. Aprilis.

9. Aprilis.

9. vel 19. Aprilis.

12. Aprilis.

12. Aprilis.

c. 12. Aprilis.

13. Aprilis.

1651.

14. Aprilis. *18440. Rigens Hofmester CORFITZ ULFELDT'S Skrivelse, hvori han beretter, at Dina Skomagers har meddelt ham noget angaaende et paatænkt Overfald mod ham, hvortil Walter skal have nogen Kjendskab, men hvorom han selv dog ikke endnu har tilstrækkeligt Vidnesbyrd til at anlægge Sag mod nogen. — (*Kjøbenhavn*), dend 14. Aprilis. Udt. i Beretning om Dinas og Walters Proces Bil. Litr. G (i en Extrakt af 16. April).
15. Aprilis. 10699. For 14. April — 15. April. For Forhør — Beretning om Forhør. »Søndagen« bør udgaa, da det var Søndag d. 13. April. Beretning om Dinas og Walters Proces. Bil. Litr. E, L. P(aus), Corfitz Ulfeldts Hist. II. 23—25.
16. Aprilis. *18441. ERICH KRAGS og HACK VINDS Extrakt af Corfitz Ulfeldts Skrivelser af 12. og 14. April 1651. — *Aff Cancelliet for Kjøbenhavns Slot*, dend 16. Aprilis. Beretning om Dinas og Walters Proces Bil. Litr. G.
18. Aprilis. *18442. GEORG VON WALTERS Brev til Kansleren, hvori han beder om at maatte faa det Spørgsmaal, der Mandagen den 14. April blev gjort ham i Raadstuen om hans Kjendskab til et mod Rigshofmesteren Corfitz Ulfelt rettet Mordanslag, opsat skriftligt for ogsaa at kunne besvare det skriftligt. — *København*, d. 18. Aprilis. (Tydsk.) Beretning om Dinas og Walters Proces Bil. Litr. G.
18. Aprilis. *18443. GEORG WALTERS Brev til Kansleren Christen Thomesen Sehested, hvori han benægter at have nogetsomhelst Kjendskab til noget Mordanslag mod Rigens Hofmester Corfitz Ulfelt og kalder dem, der beskyldte ham herfor, for Mordere og Skjælm. — *København*, d. 18. Aprilis. (Tydsk.) Beretning om Dinas og Walters Proces Bil. Litr. G.
19. Aprilis. 10705. Beretning om Dinas og Walters Proces Bil. Litr. B. P(aus), Corfitz Ulfeldts Hist. II. 19—20.
19. Aprilis. 10706. Beretning om Dinas og Walters Proces Bil. Litr. F. P(aus), Corfitz Ulfeldts Hist. II. 25—26.
19. Aprilis. *18444. Indberetning fra den spanske Gesandt i Kjøbenhavn Grev REBOLLEDO, at den danske Regering ej vil betale den Sum Penge, Lars Ulfeldt skylder den flanderske Kjøbmand Cornelius Zeghers. — 29. Apr. (Spansk.) Udt. i Gigas, Grev Bernardino de Rebolledo S. 100.
20. Aprilis. 10708. Beretning om Dinas og Walters Proces Bil. Litr. C. P(aus), Corfitz Ulfeldts Hist. II. 20—21.
23. Aprilis. *18445. Udskrift af Kjøbenhavns Bytings Protokol om Dina Vinhofvers Forhør i Anledning af Rigens Hofmester Corfitz Ulfeldts Anklage mod hende for falske Beskyldninger. — Onsdagen d. 23. Aprilis. Beretning om Dinas og Walters Proces Bil. Litr. H, L.
23. Aprilis. *18446. GEORG VON WALTERS skriftlige Spørgsmaal til Dina Skomagers, om hun nogensinde har sagt, at nogen vilde overfalde Rigens Hofmester Corfitz Ulfeldt i hans Hus, eller hørt, at Walter har sagt noget saadant til hende. — (*Kjøbenhavn*), d. 23. Aprilis. Beretning om Dinas og Walters Proces Bil. Litr. G, L. P(aus), Corfitz Ulfeldts Hist. II. 32—33.
23. Aprilis. *18447. SCHLEZER skriver til Kurf. Frederik Wilhelm af Brandenburg, at man er utilfreds med Toldforhøjelserne i Sundet. — *Stockholm*, 3. Mai. (Tydsk.) Udt. i Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VI. 653.
26. Aprilis. *18448. TINGSVIDNE, udstedt paa Kjøbenhavns Byting, om de af Margreth Vinhofvers, hendes Mand Samson Gertzen og hendes Datter Dina paa Kjøbenhavns Raadstue aflagte Vidnesbyrd i Sagen mellem nævnte Dina og Rigens Hofmester Corfitz Ulfeldt. — (26. Aprilis.) Udt. i Beretning om Dinas og Walters Proces Bil. Litr. H.
26. Aprilis. *18449. Den spanske Agent i Hamburg, MANUEL BOCCARROS Skrivelse til G. de la Torre, i hvilket han giver denne Oplysninger om Dinas Beskyldninger mod Rigshofmester Ulfeldt og om Forholdene i Kjøbenhavn. — 6. Maj. (Spansk.) Udt. og Brudst. p. Dansk i Gigas, Grev Bernardino de Rebolledo S. 82—83.

- Brudst. i Gigas, Grev Bernardino de Rebolledo S. 82, Anm. 2. 1651.
- . Udskrift af Gejstlighedens Protokol, udstedt paa Konventhuset, angaaende 27. Aprilla.
der ere optagne i Anledning af Sagen mellem Dina Vinhofvers og Rigens
ltz Ulfeldt. — D. 28. Aprilla. Beretning om Dinas og Walters Proces Bil. Litr. H. 28. Aprilla.
- . NICOLAI HEINSII ad Isaacum Vossium epistola, in qua Stephanianam 28. Aprilla.
ortasse per partes fore vendendam commemorat, et ei svadet, ut in hac
anielis Elzevirii, qui in Daniam nuper discesserit, utatur. — *Lugd. Bat.*,
tilo novo. Burmannus, Sylloge epistolarum III. 599—601.
- . Indberetning fra den spanske Gesandt i Kjøbenhavn Grev REBOLLEDO, Fin. Aprilla.
sin Regering Oplysninger om den til Danmark ankomne foregivne Søn af
t om Dinas Beskyldninger mod Rigshofmester Ulfeldt m.m. — Uden Datum.
og Brudst. p. Dansk i Gigas, Grev Bernardino de Rebolledo S. 79—80. 82—85.
- . TINGSVIDNE, udstedt paa Kjøbenhavns Byting om de paa dette den 1. Majl.
dte Forhør og aflagte Vidnesbyrd i Sagen mellem Rigens Hofmester Corftz
i Vinhofvers. — D. 1. Maii. Beretning om Dinas og Walters Proces Bil. Litr. H.
- . Indberetning fra den spanske Gesandt i Kjøbenhavn Grev REBOLLEDO om 3. Majl.
Dina samt om nogle danske Kjøbmænds Klager over de danske Konsuler
om et af danske Kjøbmænd indgivet Andragende til den spanske Regering
). Tillige omtales, at de ndanske Regering har lovet at forbyde portugisiske
olsten. — 13. Maj. (Spansk.) Udt. og Brudst. p. Dansk i Gigas, Grev Bernardino
4, 85—86, 99—100.
- Treschow, Danske Jubel-Lærere S. 74—75. post 4. Majl.
- . Spørgsmaal stillede til norske Officerer af de til Norge afsendte Kommis- 6. Majl.
ILDE, NIELS KRABBE og JØRGEN BIELCHE. — *Christiania*, d. 6. Mai. Sehested,
i II. 349—53. Trykt sammen med de af Captain Nicolaus Wormb d. 8. Maj afgivne Svar.
- . M. SIMON HENNINGS' skriftlige Vidnesbyrd, fremlagt paa Konventhuset for 6. Majl.
ket, angaaende hvad Dina har berettet ham om Mordplaner mod Rigens
ltz Ulfeldt. — *Kopenhagen*, d. 6. Maii. (Tydsk.) Beretning om Dinas og Walters
(ogsaa i et Tingsvidne udstedt paa Kjøbenhavns Byting d. 7. Maj. Smstds. Litr. H). Dansk:
feldts Hist. II. 46—47.
- . LEONORA CHRISTINAS skriftlige Vidnesbyrd angaaende, hvad Dina har 7. Majl.
om Mordplanerne mod hendes Ægtefælle. — *Kiøbenhaffn*, d. 7. Maii.
as og Walters Proces Bil. Litr. G. P(aus), Corftz Ulfeldts Hist. II. 51—54.
- . Dr. OTTE SPERLINGS' skriftlige Vidnesbyrd, fremlagt paa Kjøbenhavns By- 7. Majl.
Vinhofvers har bedt ham om at formaa Rigens Hofmester Corftz Ulfeldt til
e hende i Sagen mod Walter. — D. 7. Maii. Udt. i Beretning om Dinas og
II. Litr. G. Udt. i P(aus), Corftz Ulfeldts Hist. II. 48—51.
- . NIELS BANNER beder Kongen om, at en Række navngivne Personer maa 8. Majl.
til hans Bryllup. — *Kiøbenhaffn*, d. 8. Maii. Personalhist. Tidsskr. V. 313—15.
- . K. FR. III.'s Befaling, at Møntmestren indtil videre skal slaa hele og 9. Majl.
r, slette Daler og Rigsorter efter samme Skrot og Korn som i K. Chr. IV.'s
e, d. 9. Maii. Scharling, Pengenes synkende Værdi S. 430—31.
- . Hert. JOACHIM ERNST af Slesvig og Holstens Skrivelse til sin Agent 11. Majl.
rius, hvori han fastholder sin Ret til Andel i de to Trediedele af Pinneberg,

1651.

der ere tilfaldne Kongen; Grev Rantzau er paa Tilbagerejsen til Kjøbenhavn. — *Auf Unserm Hause Ploen*, 11. Mai. (Tydsk.) Udt. og Brudst. i Warnstedt, Die Oldenburger u. Brandenburger Erbansprüche auf Schleswig-Holstein S. 86.

14. Majl. *18462. K. FR. III.'s Ordinans om Toldens Forvaltning og Administration. — *Vort Slot Kjøbenhaffn*, d. 14. Maji. Særtr. af Forordn.
14. Majl. *18463. K. FR. III.'s Ordinans om Fortoldning, Toldtider m. m., som skal opslaaes paa Toldboderne. — *Vort Slot Kjøbenhaffn*, d. 14. Maji. Særtr. af Forordn.
14. Majl. *18464. K. FR. III.'s aabne Brev om Generaltoldforvalterembedet i Danmark. — *Vort Slot Kjøbenhaffn*, d. 14. Maji. Særtr. af Forordn.
15. Majl. *18465. KJØBENHAVNS RAADSTUERETS Kjendelse, hvorved Gyldigheden af det af Dr. Otto Sperling for Bytinget d. 7. Maji aflagte Vidnesbyrd hævdes trods de af Dina Skomagers derimod gjorde Indsigelser. — D. 15. Maj. Beretning om Dinas og Walters Proces Bil. Litr. G.
16. Majl. *18466. Den svenske Resident i Kjøbenhavn MAGNUS DUREL skriver til K. Karl X. Gustaf, at Partierne forstærke sig, og at to af Landets rigeste Adelsmænd Kaj Lykke og Albret Skeel ere komne til Byen, hvilket har vakt stor Alteration ved Hoffet. — 16. Maj. (Svensk.) Brudst. p. Dansk i Bruun, Kaj Lykke S. 12—13.
17. Majl. *18467. CORFITZ ULFELDT tilskriver Generalstaterne, at de om ham udsprede Rygter ere Opdigtelser af hans Fjender, og at hans Sag nu er for hans Dommere, hvorved hans Uskyldighed snart vil blive bevist. — *Copenhagen*, ce 17. May. (Fransk.) Arckenholtz, Mémoires concern. Christine, reine de Suède IV. 381.
24. Majl. 10729. Rothe, Reskripter II. 295 f.
28. Majl. *18468. KJØBENHAVNS BYTINGS Dom, hvorved Dina Viinhofvers Beskyldninger mod Corfitz Ulfeldt og hans Hustru for Planer mod Kongens Liv dømmes magtesløse. — D. 28. May. Beretning om Dinas og Walters Proces Bil. Litr. H. (Paus), Corfitz Ulfeldts Hist. II. 57—60. Udt. i Holberg, Dannemarks Riges Hist. III. 68—69.
30. Majl. *18469. K. FR. III. konfirmerer K. Chr. IV.'s Bevilling af 30. December 1641 paa, at Sebberklosters Ejere have Jus patronatus til Sebber Kirke. — *Sloth Kjøbenhaffn*, d. 30. May. Svanholm, Notitser om Sebberkloster S. 9—10.
3. Junil. *18470. K. FR. III. giver Jacob Petz og Konsorter Brev paa Stackerup Mølle, som tilforn skal have været et Messingværk, til der at oprette en Hamtermølle. — (3. Juni). Brudst. i Nyrop, Strandmøllen S. 21.
4. Junil. *18471. K. FR. III.'s Befaling til Marsken Anders Bille at yde et aarligt Traktement til de to kgl. Ingeniører Hofmand og Gyssen. — 4/6. Udt. i Berg, Smaa Bidr. til Fredericias Kultur- og ældste Hist. S. 122, Anm. 1.
8. Junil. *18472. GENERALSTATERNE meddele Corfitz Ulfeldt deres Glæde over hans Skrivelse af 17. Maj (Nr. *18467) og forsikre ham, at de altid have bevaret deres gode Mening om ham. — *A la Haye*, le 18. Juin. (Fransk.) Arckenholtz, Mémoires concern. Christine, reine de Suède IV. 382.
9. Junil. 10739. Særtr. af Forordn. (Ogsaa i tydsk Udfærdigelse.) Wolff, Encomion regni Danie S. 386—90.
9. Junil. *18473. K. FR. III.'s Befaling til Marsken Anders Bille, at han tilligemed fire andre Adelsmænd skal have Direktion og Indseende med den Fæstning, som skal bygges paa Bjergsodde. — 9. Juni. Brudst. og Udt. i Berg, Smaa Bidr. t. Fredericias Kultur- og ældste Hist. S. 122.

1651.
10. Junii.
4. KGL. og HERTUGELIG Proposition til Landdagen i Slesvig, hvori opfordres til de Soldaters Underhold, som ikke kunne afskediges; Vejene bør repareres, iske Stænder erklære sig om Nürnbergerkonventets Beslutninger angaaende Troppers Rømning af Riget. — (10. Juni). (Tydsk.) Udt. i Ratjen, Verz. d. Kieler Universitätsbibl. III. 174—75 (jvfr. I. 85).
5. Beretning om Dinas og Walters Proces Bil. Litr. G, H. 11. Junii.
5. KONGENS RETTERTINGS Dom, ifølge hvilken Kaldsbrevet til Niels Jensen, rgmestrene, og Kaldsbrevet til Svend Christensen, udstedt af Raadmændene i eres for ugyldige. — 11. Juni. Rothe, Rescripter II. 281 f. 11. Junii.
6. Resolution af STENDERNE PAA LANDDAGEN I SLESVIG, hvori bevilges laternes Underhold; hvad Udgifterne til det tyske Riges Rømning af frem- angaar, vil Holsten erlægge i Forhold til, hvad de andre nedersachsiske paatage sig; m. m. — 11. Juni. (Tydsk.) Udt. i Ratjen, Verz. d. Handschrift. d. tsbibl. III. 175 (jvfr. I. 85). 11. (? 12.) Junii.
7. KJØBENHAVNS RAADSTUERETS Dom, hvorved Bytingsdommen af 28. Maj Dina Vinhofers formedelst lægnagtige Beskyldninger mod Rigens Hofmester dømmes til at have sit Liv forbrudt. — D. 12. Junii. Beretning om Dinas og Bil Litr. H. 12. Junii.
8. KGL. og HERTUGELIG Replik til Landdagen i Slesvig, hvori under Løfte af Soldaterne saa snart som gjørligt forlanges en yderligere Bevilling til old. — (13. Juni). (Tydsk.) Udt. i Ratjen, Verz. d. Handschrift. d. Kieler Univer- 5—76 (jvfr. I. 85). 18. Junii.
9. CORFITZ ULFELDTs Indlæg for Kongens og Rigsraadets Domstol, hvori ng af Walters Tiltale mod ham for falske Beskyldninger paastaar ikke at Walter, fordrer forskellige Vidnesbyrd fremlagte og udtaler Ønsket om, at e forhøres, for at man kan komme til Erkjendelse af Sandheden. — *Kjøben-* Junii. Beretning om Dinas og Walters Proces Bil. Litr. G. P(aus), Corfits Ulfeldts 13. Junii.
10. Duplik af STENDERNE PAA LANDDAGEN I SLESVIG, hvorved bevilges en laternes Underhold. — (14. Juni). (Tydsk.) Udt. i Ratjen, Verz. d. Handschrift. d. tsbibl. III. 176 (jvfr. I. 86). 14. Junii.
11. Skrivelse fra den spanske Gesandt i Kjøbenhavn Grev REBOLLEDO til n La Torre, hvori omtales Festligheder ved det danske Hof. — 24. Juni. 14. Junii.
12. GIGAS, Grev Bernardino de Rebolledo S. 93.
12. JOHANNIS RHODII ad Nicolaum Heinsium epistola, in qua commemorat, ligeri varias lectiones Thomæ Bartholino sibi excerptas concessisse, eique nium civem suum recommendat. — *Patavii*, III. Kal. Jul. Burmannus, Sylloge 154—56. 19. Junii.
13. JOHANNIS RHODII ad Nicolaum Heinsium epistola, in qua scribit, libros, sint, nihil negotii facere. — *Patavii*, Kal. Jul. Burmannus, Sylloge epistolarum en Tvivl ved en Trykfejl Aaret 1650). 21. Junii.
14. HANNIBAL SEHESTEDS Skrivelse til K. Fr. III., i hvilken han bønfaller e accordere paa det, som muligt er, da han ikke kan efterkomme de op- gelser uden at geraade udi yderste Armod med Hustru og Barn og ruinere er. — 23. Junii. Sehested, Hannibal Sehested II. 364. 23. Junii

1651.

24. Junii. 10748. Hofman, Efterr. om danske Adelsmænd III. 60—61. Sehested, Hannibal Sehested II. 354—55. Udt. i Hist. Tidsskr. 6. R. I. 676, Rettelser og Tilf. Smstds i Anm. 2.
25. Junii. 10750. Sehested, Hannibal Sehested II. 356.
25. Junii. *18485. GEORG VON WALTERS Indlæg for Kongens og Rigsraadets Domstol, hvori han fordrer Opregnsning for den af Rigens Hofmester Corfitz Ulfeldt fremsatte Beskyldning for at have været Medvider i et Mordanslag mod ham. — *Hafnia*, d. 25. Junii. Beretning om Dinas og Walters Proces Bil. Litr. G. (Paus), Corfitz Ulfeldts Hist. II. 65—70.
25. Junii. *18486. GEORG VON WALTERS Indlæg for Kongens og Rigsraadets Domstol, hvori han søger at gjendrive forskellige mod ham afgivne Vidnesbyrd i Anledning af hans mod Rigens Hofmester Corfitz Ulfeldt anlagte Sag for falske Beskyldninger. — *Hafnia*, d. 25. Junii. Beretning om Dinas og Walters Proces Bil. Litr. G. (Paus), Corfitz Ulfeldts Hist. II. 71—76.
27. Junii. *18487. Rigens Hofmester CORFITZ ULFELDT'S Indlæg for Kongens og Rigsraadets Domstol i Sagen mellem ham og Dina Vinhofvers, hvori han søger at gjendrive hendes Beskyldninger mod ham for at have villet ombringe Kongen. — *Kiøbenhaffn*, d. 27. Junii. Beretning om Dinas og Walters Proces Bil. Litr. H.
1. Julii. *18488. K. FR. III.'s og Hert. FREDERIK III. af Gottorps aabne Brev, at der d. 9. Septbr. og følgende Dage vil blive afholdt en Landret for Slesvig og Holsten paa Gottorp, med en Fortegnelse over de Retssager, der skulle forhandles. — *Schloß Gottorf*, d. 1. Julii. (Tydsk.) Særtr. af Forordn.
1. Julii. *18490. K. FR. III.'s Befaling til Marsken Anders Bille og fem andre Adelsmænd, at de ufortøvet skulle begive sig til Bjergsodde og tage den Grund i Øjesyn, der hører til de tre nærmest derom liggende Landsbyer, undersøge, hvormed deraf kan lægges til den nye By, og forhandle med Bønderne om Erstatning. — 1. Juli. Berg, Smaa Bidr. t. Fredericias Kultur- og ældste Hist. S. 122—23.
1. Julii. *18489. KJØGE BGMS. og RAADS Bestalling for Mester Osvald Rebellt, boende i Roskilde, som Skarpretter. — 1. Juli. Udt. og Brudst. i Petersen, Kjøge Byes Hist., Aftst. S. 72 Jfr. en lignende Bestalling af 21. Septbr. 1652 i Udt. Smstds.
8. Julii. 10753. Beretning om Dinas og Walters Proces Bil. Litr. H.
8. Julii. *18491. KONGENS OG RIGSRAADETS Dom i Sagen mellem Rigens Hofmester Corfitz Ulfeldt og Oberst Georg von Walter i Anledning af, at den førstnævnte har angivet Walter som Medvider i et Mordanslag mod sig, hvorved Ulfeldt frikjendes, og Walter ogsaa ber fri at være for nævnte Beskyldning, men dog skal blive tilstede for, hvad han videre skal tiltales for. — *Kiøbenhaffn Slot*, d. 3. Julii. Beretning om Dinas og Walters Proces Bil. Litr. G. Brudst. i (Paus), Corfitz Ulfeldts Hist. II. 61—79.
8. Julii. *18492. K. FR. III.'s Befaling til Jørgen Seefeld, at han paa Ansøgning i Kronens Skove i sit Len skal lade udvise Tømmer til Skibbro, Brokar og Palisader til Fortifikation ved Bjergsodde. — 3. Juli. Berg, Smaa Bidr. t. Fredericias Kultur- og ældste Hist. S. 125
3. Julii. *18493. K. FR. III.'s Befaling til Jørgen Seefeld, at han skal anlægge et Teglværk paa Treldenæs. — 3. Juli. Udt. i Berg, Smaa Bidr. t. Fredericias Kultur- og ældste Hist. S. 125
5. Julii. 10756. Særtr. af Forordn.
5. Julii. 10758. Beretning om Dinas og Walters Proces Bil. Litr. I (hvor ogsaa Johan Damianss Beretning om Dinas Forhør d. 6. Juli).
8. Julii. *18494. Kansler CHRISTIAN TOMMESØN paalægger Universitetet at give Thomas Bang og en anden Professor det Hverv at skaffe de til den afdøde Historiograf Stephanus

- umenter og Skrifter tilbage til Universitetsbibliotheket. Tillige skal det paa-
to at søge at erhverve af Stephanius's Bibliothek Skrifter, som kunde volde
Danmark og Sverig. — *Kjøbenhaffn*, 8. Julii. Kirkehist. Saml. 3. R. V. 265—67.
95. UNIVERSITETETS Instrux for Mag. Bangius og Mag. Zoega at modtage de 8 Julii.
Mag. Stephanius havde laant af det, og at udlaane M. Vitus Bering de Bøger,
— 8. Juli. Brudst. i Hist. Tidsskr. 5. R. I. 23.
2. Beretning om Dinas og Walters Proces Bil. Lit. M. 11. Julii.
96. GEORG VON WALTERS Indlæg for Kongens og Rigsraadets Domstol i An- 11. Julii.
en mod ham rettede Anklage for at have meddelt Kongen Dinas løgnagtige
r mod Rigens Hofmester Corfitz Ulfeldt, skjøndt han kjendte hendes Uhæder-
løbenhaffn, d. 11. Julii. Beretning om Dinas og Walters Proces Bil. Lit. L. P(aus),
Hist. II. 86—90.
97. Erklæring af JENS JACOBSEN, Kapellan ved St. Nicolai Kirke om, at Dina post 11. Julii.
og paa Retterstedet har gjentaget sine Beskyldninger mod Rigens Hofmester
t og M. Simon (Hennings). — Uden Datum. Beretning om Dinas og Walters Proces
98. NICOLAI HEINSII ad Johannem Gronovium epistola, in qua commemorat, 14. Julii
ne) Rhodio litteras nuper habuisse. — *Lugd. Bat.*, XXIV. Julii Gregor.
Illoge epistolarum III. 277—78.
94. Særtr. af Forordn. 15. Julii.
99. Indlæg for Kongens og Rigsraadets Domstol af OTTE KRAG t. Voldbjerg, 20. Julii.
erste Sekretær, hvori han anklager Jørgen Walter for at have meddelt Kongen
gtige Beskyldninger mod Rigens Hofmester Corfitz Ulfeldt, skjøndt han kjendte
lerlighed. — *Kjøbenhaffn*, d. 20. Julii. Beretning om Dinas og Walters Proces Bil.
t, Corfitz Ulfeldts Hist. II. 83—86.
100. Kejser FERDINAND III.'s Fuldmagt til Hert. af Holsten-Gottorp om sam- 20. Julii.
iskoppen af Münster at gjenoprette den gamle Tilstand i Byen Hörter. —
lii. (Tydsk.) Udt. i Köcher, Gesch. v. Hannover u. Braunschweig I. 58.
99. Beretning om Dinas og Walters Proces Bil. Lit. L. Hofman, Efterr. om danske Adels- 21. Julii.
Brudst. i P(aus), Corfitz Ulfeldts Hist. II. 81—91.
73. P(aus), Corfitz Ulfeldts Hist. II. 112. 26. Julii.
101. K. FR. III.'s Befaling til Erik Juel og andre jyske Adelsmænd om at 28. Julii.
de med Frederiksoddes Fæstnings Bygning. — 28. Juli. Udt. i Berg, Smaa Bidr.
kultur- og ældste Hist. S. 123.
102. JOHANNIS RHODII ad Nicolaum Heinsium de suis Celsi studiis epistola. 31. Julii.
X. Augusti. Burmannus, Sylloge epistolarum V. 456.
103. Udkast til Beskyldningsposter mod Corfitz Ulfeldt. — Uden Datum. Julio?
Ulfeldts Hist. II. 113.
104. CORFITZ ULFELDT'S Brev til Albrecht Balthasar Berns og Leonard Marsilius 2. Augusti.
hvori han forklarer dem Grundene til, at han med sin Familie for en Tid har
ark. — *Rohan*, d. 2. Aug. Styl. vet. (Tydsk.) P(aus), Corfitz Ulfeldts Hist. II. 95—96.
105. CORFITZ ULFELDT'S Brev til Gabriel Marselius, K. af Danmarks residerende 6. Augusti.
is i Amsterdam, hvori han forklarer ham Grundene til, at han med sin Familie
har forladt Danmark. — *Rohan*, d. 6. Aug. Styl. vet. (Tydsk.) P(aus), Corfitz
I. 93—94.

- 1651.
10. Augusti. *18506. THOMAS VIOLETS Betænkning, indgivet til Møntkommissionen, hvori det hedder, at Kobbermynt bruges i alle Lande, deriblandt i Danmark. — 10. August. (Engelsk.) State Papers. Dom. Ser. 1651 S. 313—15.
13. Augusti. *18507. K. FR. III.'s Toldrulle for Danmark. — *Vort Slot Kiøbenhaffn*, d. 13. Augusti. Særtr. af Forordn.
13. Augusti. *18508. K. FR. III.'s Brev til Jørgen Seefeld, at Kongen har forskaanet Bønderne i Errisøe for den Ægt, de daglig gjøre «fra Sundet» til Friderichs Oddes Befæstning, da de have klaget over, at de have næsten alle Ægter mellem Snoghøj, Kolding og Pedsted. — 13. August. Berg, Smaa Bidr. t. Fredericias Kultur- og ældate Hist. S. 123—24.
15. Augusti. *18509. K. FR. III.'s Befaling til Universitetets Professorer om at forhøre Niels Svendsen Chronich, Lektor i Christiania, om hvis Prædiken der berettes forargelige Ting. — *Hafnia*, d. 15. Augusti. Kirkehist. Saml. 3. R. III. 517.
15. Augusti. *18510. K. FR. III.'s og Hert. FREDERIK III. af Gottorps aabne Brev, hvorved de udskrive en Landdag for Fyrstendømmerne til d. 27. Septbr. — *Schlosz Gottorff*, d. 15. Augusti. (Tydsk.) Særtr. af Forordn.
17. Augusti. 10784. P(aus), Corfitz Ulfeldts Hist. II. 104—05
21. Augusti. *18511. K. FR. III.'s og Hert. FREDERIK III. af Gottorps aabne Brev angaaende Indbetalingen af Restancer til Landekassen fra Aarene 1636—43. — *Schlosz Gottorff*, d. 21. Augusti. (Tydsk.) Særtr. af Forordn.
25. Augusti. *18512. Skrivelse fra den kgl. Kammerjunker HUGO LÖRTZOW til den spanske Gesandt i Kjøbenhavn Grev Robulledo (!), hvorved han efter Dronningens Befaling tilsender denne en af hendes Majestæt skudt Hjort. — *Friderigsburg*, li 25 Agosto. (Italiensk.) Gigas, Grev Bernardino de Rebolledo S. 94.
26. Augusti. *18513. M. NIELS SVENDSENS Svar paa de ham af Konsistorium ifølge kgl. Befaling forelagte Spørgsmaal om hans Prædiken, Lære og Opførsel. — *Kjøbenhavn*, d. 26. Augusti. Kirkehist. Saml. 3. R. III. 518—45.
8. Septbr. *18514. K. FR. III.'s Befaling til Theologerne ved Universitetet om at indsende deres Betænkning angaaende M. Niels Svendsen. — 8. September. Udt. og Brudst. i Kirkehist. Saml. 3. R. III. 545.
12. Septbr. *18515. Indberetning fra den spanske Gesandt i Kjøbenhavn, Grev REBOLLEDO, hvori han giver Meddelelser om det dansk-ostindiske Kompagnis Reorganisation. — 22. Sept. (Spansk.) Udt. og Brudst. i Gigas, Grev Bernardino de Rebolledo S. 75—76.
13. Septbr. 10791. P(aus), Corfitz Ulfeldts Hist. II. 106—08.
14. Septbr. *18516. Dr. SOFIE AMALIES Bestalling for Lorentz Tuxen som Ridefoged over Hirschholm Len. — *Copenhagen*, d. 14. September. (Tydsk.) Christensen, Hørsholms Historie S. LXXXIV—V.
19. Septbr. *18517. Rektoren SEVERINUS UDBINÆUS Skrivelse til Biskop Stockfleth, hvori han indstiller to norske Studenter til de ledige Hørerpladser ved Skolen og beklager, at denne mangler Midler til Underhold af norske Studenter. — *Christiania*, die 19. Septbr. (Latin.) Udt. og Brudst. i Kirkehist. Saml. 3. R. V. 787—88.
22. Septbr. *18518. K. FR. III. bevilger sin Dronning, Sofie Amalie Hirtzholms Birk frit for hendes Livstid. — *Kjøbenhavns Slot*, 22. Septbr. Christensen, Hørsholms Historie S. XI.
22. Septbr. *18519. K. FR. III.'s Befaling til Statholderen i Norge og Biskoppen over Stavanger Stift, at de skulle kjende og dømme over de forargelige Poster, for hvilke M. Niels Svendsen beskyldes. — *Vort Slot Kjøbenhavn*, d. 22. Septembris. Kirkehist. Saml. 3. R. III. 546—47.

1651.

20. K. FR. III.'s Befaling til Biskoppen over Oslo Stift, at han skal sus-
 Viels Svendsen, Lektor i Christiania, og tage Stævning over ham hos Stat-
 Biskoppen over Stavanger Stift. — *Vort Slot Kjøbenhavn*, d. 22. Septembris.
 3. R III. 547. 22 Septbr.
21. K. FR. III. tillader Universitetets Professorer til Betaling af den Gaard 23. Septbr.
 1, som de for 7000 Rdlr. have afkjøbt Fru Barbara Wittrup, afg. Hr. Christian
 gerup, at tage 4000 Rdlr. af Bibelpengene samt 2000 Rdlr. af Kirkernes Midler,
 at han har anbefalet Professor Dr. Thomas Fincke at levere 1000 Rdlr. —
Lott, d. 23. Septembris. Ny kirkehist. Saml. VI. 463.
4. Særtr. af Forordn. 24. Septbr.
22. KGL. og HERTUGELIG Proposition til Landdagen i Slesvig angaaende 26. Septbr.
 erne, nye Bevillinger til Soldaternes Underhold, Prælaters og Ridderskabs
 ohan Meyer for hans Udarbejdelse af Kort over Hertugdømmerne, General-
 auers Fordring paa Løn for sin Tjeneste m. m. — 26. Septb. (Tydsk.)
Verz. d. Handschrift. d. Kieler Universitätsbibl. III. 177.
23. Indberetning fra den svenske Resident DURELL, i hvilken han bl. a. med- 26. Septbr.
 r ikke er synderlig god Forstaaelse mellem K. Fr. III., Raadet og Adelen,
 1 tror, Kongen stræber efter »absolutum» og kun betror »arcana consiliorum»
 enten ere fremmede eller ikke af adelig Stamme; man giver Dronningen stor
 — 26. Septbr. (Svensk.) Brudst i Sehested, Hannibal Sehested I. 171, Anm.
24. Resolution af STENDERNE PAA LANDDAGEN I SLESVIG, hvori bevilges en 29. Septbr.
 Soldaternes Underhold; derimod ønsker man sig fritagen for at dække Restan-
 ater og Ridderskab bede sig forskaanede for Betaling til Johan Meyer for
 en Sum bevilges til General Bauer m. m. — *Schleswig*, 29. September. (Tydsk.)
Verz. d. Handschrift. d. Kieler Universitätsbibl. III. 177—78. Jvfr. Hist. Tidsskr. 6. R I.
25. HANNIBAL SEHESTEDS Skrivelse til Statholder Joachim Gersdorf, i hvilken 30. Septbr.
 am om at staa ham bi, saa han kan faa sit Tilgodehavende og dermed til-
 arsilius. — 30. September. Udt. og Brudst. i Sehested, Hannibal Sehested I. 72.
26. Censura MEDICORUM HAFNIENSIVM de filio Christiani Sthenonis, consulis 30. Septbr.
 s, mercurio sublimato mortuo. — *In consistorio Academico*, 30. Septembr.
 a medica S. 534—38.
27. Defensio HENRICI PREUSZMANN, med. doctoris, in casu filii Christiani 30. Septbr.
Ex musæo Roëschildiæ, 30. Septbr. Bartholini Cista medica S. 538—56.
28. K. FR. III.'s Skrivelse til Residenten i Stockholm Peder Juel, hvorefter 30. Septbr.
 give Agt paa Corfitz Ulfeldts Foretagender, forklare Dr. af Sverig og hendes
 linistre Omstændighederne ved hans Flugt og faa hende til ikke at antage sig
 3 til at give Kongen Medhold i, at han bør møde for Herredagen. — *Hafniæ*,
 or. P(aus), Corfitz Ulfeldts Hist. II. 109—10.
29. K. FR. III.'s Befaling til Professorerne Ole Worm og Simon Paulli om 2. Octobr
 e »paa vor Ratifikation» en Apothekertaxt samt en Ordinans og en Ed for
 og deres Svende og Dreng. — D. 2. October. Mansa, Folkesygdommenes og
 as Hist. i Danmark S. 462.

1651.

8. Octobr. *18530. Dr. CHRISTINAS Proposition til Sverigs Riges Stænder, i hvilken bl. a. begjæres deres Overvejelse af, hvorledes Toldfriheden i Øresund og Belterne uforstyrret kan bevares. (Art. 5.) — *Stockholm*, d. 8. Octobris. (Svensk.) Sveriges Ridderskaps och Adels Riksdags-Protokoll IV. 603—08.
14. Octobr. *18531. K. FR. III. befaler, at afg. Jens Bangs Hus i Aalborg skal indrettes til Toldbod og Vejerhus; Bgm. og Raad skal selv holde Huset vedlige. — D. 14. October. Wulff, Jens Bang S. 252.
15. Octobr. *18532. Dr. CHRISTINA af Sverigs Bekræftelse af Staden Verdens Privilegier, hvori omtales Stadens med den forrige Biskop og nuværende K. af Danmark d. 12. Juni 1622 oprettede Kapitulation. — *Stockholm*, d. funfzehenden Monatstag Octobris. (Tydsk.) *Altes u. Neues aus d. Herzogthümern Bremen und Verden* V. 146—59.
23. Octobr. *18533. SVERIGS RIDDESKAPS OG ADELS Svar paa Dr. Christinas Proposition af 8. October, i hvilket det besvarer Artikel 5 om Øresundstolden saaledes, at Sverig bør søge at formindske Handelen med Holland og skaffe sig nærmere Forbindelser med England, Frankrig og Spanien. — *Stockholm*, d. 23. Octobr. (Svensk.) Sveriges Ridderskaps och Adels Riksdags-Protokoll IV. 612—17. Et ligegyldende Forslag af et paa samme Rigsdag nedsat Adelsudvalg findes smstds. S. 608—12.
24. Octobr. 10808. Særtr. af Forordn. Collin, Om Rigsment og Courant III. Nr. 15.
30. Octobr. *18534. GEORGIUS CALIXTUS ad Schwartzkopff, cancellarium, scribit, Ranzovium Viennæ factum esse »Reichshofrath und ein Graf«. — 30. Oct. Brudst. i Henke, Georg Calixtus' Briefwechsel, S. 248.
1. Novbr. *18535. Indberetning fra den spanske Gesandt i Kjøbenhavn Grev REBOLLEDO, hvori han omtaler, at Rantzau skal sendes til Mecklenburg for at forhandle om en meget stor Sum, Hertugen skylder K. af Danmark, samt giver Meddelelse om hemmelige svenske Forhandlinger. — 11. Nov. (Spansk.) Udt. og Brudst. p. Dansk i Gigas, Grev Bernardino de Rebollo S. 66, Anm. 2, S. 73—74.
- 5.-6. Novbr. *18536. Den wolfenbüttelske Kansler SCHWARTZKOPFS Referat fra en Konference i Braunschweig, hvori bl. a. udtales Frygt for at støde Danmark og Sverig ved at indbyde Hamburg og Bremen til Deltagelse i en nedersachsisk Kreds dag. — *Braunschweig*, Act. 5. u. 6. Nov. (Tydsk.) Udt. i Köcher, Gesch. v. Hannover u. Braunschweig I. 37.
11. Novbr. *18537. TINGSVIDNE, at Jomfru Sofie Vognsdatter t. Sønderris for omtrent 5 Aar siden har kjøbt Gaarden Sønderris med dens Tilliggende, og at hun nu paabor Gaarden, og at de Bønder i Sognet, som høre under den, ere hendes daglige Ugedagstjenere. — 11. November. Brudst. i Nielsen, Hist. Efterr. om Skadat Herred S. 218.
11. Novbr. *18538. DET KEJSERLIGE RIGSHOFRAADS Beslutning om, at efter Anmodning af den kgl. danske Gesandt Christian Rantzau skal Konfirmationen af den mellem Kongen og Hert. Frederik III. af Gottorp sluttede Overenskomst angaaende Successionen i Oldenburg og Delmenhorst samt angaaende Delingen af Pinneberg gives ham tilbage. — 21. Novbr. (Tydsk.) Warnstedt, Die Oldenburger u. Brandenburger Erbsprüche auf Schleswig-Holstein S. 87. Udt. i Moser, Familien Staats-Recht I. 702.
15. Novbr. *18539. Indberetning fra den spanske Gesandt i Kjøbenhavn Grev REBOLLEDO, hvori han meddeler, at Danmark sandsynligvis vil sende en Gesandt til England for at anerkjende Republiken, men at man dog for alle Tilfældes Skyld ruster nogle Orlogsskibe. — 25. Nov. (Spansk.) Udt. og Brudst. p. Dansk i Gigas, Grev Bernardino de Rebollo S. 92.

1651.

10. Skrivelse fra den spanske Gesandt i Kjøbenhavn Grev REBOLLEDO til 15. Novbr.
en La Torre, hvori han bl. a. meddeler, at man i Danmark beklager sig meget
agsomhed, hvormed Saltpengene betales. — 25. Novbr. (Spansk.) Brudst. p.
Grev Bernardino de Rebolledo S. 98.
41. NICOLAI HEINSII ad Isaacum Vossium epistola, in qua commemorat, 15. vel 25. Novbr.
ottorprii in Holsatia decubuisse. — XXV. Novemb. Burmannus, Sylloge epistolarum
42. K. FR. III. befaler Gregers Krabbe og Ove Bjelke, Befalingsmd. paa 24. Novbr.
Bergenhus, at indlevere Overslag over, hvad det vil koste at istandsætte Al-
Fillefjeld mellem de to Slotte. — *Kjøbenhavn*, 24. November. Brudst. i Norske
8.
43. K. FR. III. tilstaar Christoffer Huas 1000 Rdlr., som Landkommissærerne 27. Novbr.
udbetale ham af Skatterne i Nørrejylland for Afstaaelsen af hans Len Panum-
ar udlagt til Betaling af Rigets Gjæld. — *Hafnia*, 27. Novbr. Udt. i Hvas,
miller af Navnet Hvas II. 103.
44. ERICH KRAGS og JØRGEN REEDTZ's Erklæring om, at de i den udgivne 30. Novbr.
indfærdige Beretning om Dinas og Walters Proces indførte Domme, Extrakter
overensstemmende med Originalerne. — *Kiøbenhavn Slot*, d. 30. Novembr.
Dinas og Walters Proces.
45. Den lüneburgske Oberstlieutenant GÖRTZES Relation angaaende Hert. 30. Novbr.
riks Overgang til Katolicismen, hvori bl. a. udtales, at Johan Frederik
avde overvejet, at dette Skridt vilde mishage hans Moder og hans Søster, Dr.
— *Rom*, $\frac{30. \text{ Nov.}}{9. \text{ Dec.}}$ (Tydsk.) Udt. i Köcher, Gesch. v. Hannover u. Braunschweig I. 366.
46. ADOLF FR. SCHLEZER tilskriver Kurf. af Brandenburg, at den svenske 3. Decbr.
ger at puste til Uenigheden mellem England og Holland for derved at skille
vnte Stat fra Danmark. — *Stockholm*, 13. Dec. (Tydsk.) Udt. i Urk. u. Actenst. z.
Friedrich Wilhelm von Brandenburg VI. 656—57.
47. K. FR. III.'s Befaling til Statholderen i Norge og Biskoppen over Sta- 5. Decbr.
at de skulle udstede Stævning mod M. Trugels Nielsen, Sognepræst i Chri-
er indviklet i M. Niels Svendsens Sag. — *Vort Slot Kjøbenhavn*, d. 5. Decemb.
il. 3. R. III. 563.
48. K. FR. III.'s Forordning om Toldens Forhøjelse paa fremmed Allun og 14. Decbr.
Vort Slot Kiøbenhaffn, d. 14. Decembris. Særtr. af Forordn.
49. K. FR. III.'s Brev til de jyske Raader, at de skulle forordne en Foged 14. Decbr.
odde, der kan dømme Indbyggerne imellem, indtil Byen tiltager saa meget, at
betjenes ved Byting og 8 Mænd. — 14. Decbr. Brudst. og Udt. i Berg, Smaa Bidr.
Kultur- og ældste Hist. S. 124.
50. K. FR. III.'s Befaling til Anders Bille og Henrik Ranzau at skaffe Bøge- 14. Decbr.
okar i Frederiksodde. — 14. Decbr. Udt. i Berg, smaa Bidr. t. Fredericias Kultur- og
124.
51. VITUS BERINGS Skrivelse til K. Fr. III, hvori han beder om Fritagelse ante 18. Decbr
fessorat i Sorø for at kunne skrive Christian IV.'s Historie. — Uden Datum.
5. R. I. 26—27.

1651.

18. Decbr. *18552. K. FR. III.'s Brev til Falk Gjøe, at Vitus Bering maa fritages for at holde historiske Forelæsninger for at kunne varetage sin Bestilling som Historiograf. — D. 18. December. Udt. i Hist. Tidsskr. 5. R. I. 26.
20. Decbr. *18553. Indberetning fra den spanske Gesandt i Kjøbenhavn Grev REBOLLEDO, i hvilken han i Anledning af Dr. Sophie Amalies Nedkomst beklager sig over, at han saa vanskelig kan faa Audients hos Kongen, der personlig gjerne ser ham. — 30. Dec. (Spansk.) Udt. og Brudst. p. Dansk i Gigas, Grev Bernardino de Rebolledo S. 94—95.
27. Decbr. *18554. Indberetning fra den spanske Gesandt i Kjøbenhavn Grev REBOLLEDO om Udrustninger til det dansk-ostindiske Kompagni, »hvoraf man lover sig noget betydeligt«. — 6. Januar 1652. (Spansk.) Udt. og Brudst. p. Dansk i Gigas, Grev Bernardino de Rebolledo S. 151.
28. Decbr. *18555. K. FR. III. bortforpagter Østersfiskeriet i Riberhuslen til Anders Thomsen af Ballum mod en Afgift af 120 Rdlr. og 20 Tdr. Østers aarlig — (28. Dec.) Udt. i Tidsskr. f. Fiskeri III. 236.
28. Decbr. *18556. K. FR. III. befaler Jægermesteren Hans Dibolt at sende den spanske Gesandt »et stort Vildt« til Nytaar. — 28. Dec. Udt. i Gigas, Grev Bernardino de Rebolledo S. 94.
- *18557. Overslag over Udgifter til Søetaten. Bruun, Curt Sivertsen Adelaer S. 446—47.
- *18558. Rektoren i Christiania SEVERINUS UDBINÆUS anbefaler Biskop Stockfleth to Studenters Dimission til Universitetet. (Latin.) Udt. i Kirkehist. Saml. 3. V. 788.
- *18559. Studenten PETRUS THEODORUS beder Biskop Stockfleth i Christiania om Rejsepenge. (Latin.) Udt. i Kirkehist. Saml. 3. R. V. 788.
- *18560. Skrivelse fra CHANUTUS GEORGH WINTERUS til en Unævnt, hvem han beder om at anbefale ham til Biskop Stockfleth i Christiania. (Latin.) Udt. og Brudst. i Kirkehist. Saml. 3. R. V. 788.

1651—52.

1651—52.

*18561. Brev fra (HANS LINDENOV) til hans Hustru (Elisabeth Augusta), hvem han foreholder hendes skammelige Opførsel, truende med at aabenbare, hvad han ved derom. Brudst. i Danske Saml. 2. R. II. 313—16.

1652.

1652.

2. Januar. *18562. JOHANNIS RHODII ad Nicolaum Heinsium epistola, in qua ei Guilielmum Langium Danum Hafniæ professorem, si eum Florentiæ apud S. Laurentii priorem inveniit, recommendat. — *Patavii*, XII. Januar. Burmannus, Sylloge epistolarum V. 456—57.
6. Januar. *18563. EBBE ULFELDT beder Kongen om Tilladelse til at maatte gaa i fremmed Tjeneste paa Grund af sine betrængte Pengeforhold. — *Ferløffholmb*, 6/1. Udt. i Danske Saml. 2. R. II. 309.
17. Januar. *18564. K. FR. III. beder de højlerde i Kjøbenhavn om at bevilge 8 Skill. af hver Td. Hartkorn og 1 Dlr. af hver 100 Dlr. Rentepenge til at indlægge i Landekisten til Rigets Forsvar, hvilket Adelen allerede er gaaet ind paa at give. — *Hafniæ*, 17. Januarii. Matsen, Kbhvns. Universitets Retshist. I, Tillæg S. 43—44.
28. Januar. *18565. K. AF SPANIENS Skrivelse til Gesandten i Kjøbenhavn Grev Rebolledo, i hvilken han udtaler sin Forbitrelse over den Handel, den danske Krone og andre Fyrster vil drive paa Indien og Guinea, hvorved hans Ret som K. af Portugal krænkes. — 2. Febr. (Spansk.) Overs. p. Dansk i Gigas, Grev Bernardino de Rebolledo S. 151.

1652.

66. K. FR. III. befaler Christoffer Hvas at gjøre Regnskab for Afgiften af 24. Januar.
i Anledning af denne Gaards Pantsættelse til Samuel Surch. — *Hafn.*
Udt. i Hvas, Personer og Familier af Navnet Hvas II. 104.
67. Hert. ERNST af Sachsen-Gothas Skrivelse til den kursachsiske Overhof- 26. Januar.
eller, hvem han opfordrer til at medvirke til at forebygge, at en ung Hert.
ottorp, der med sin Hofmester von Maltz skal rejse til Strasburg, af en Che-
avn Helmond bliver dragen over til den katolske Religion. — *Friedenstein*,
(Tydsk.) Moser, Neues patriotisches Archiv II. 518—21.
68. Indberetning fra den spanske Gesandt i Kjøbenhavn Grev REBOLLEDO 31. Januar.
, der gaar, at det danske Kongepar ved Grændsen skal mødes med Dr. af
1. Febr. (Spansk.) Udt. i Gigas, Grev Bernardino de Rebolledo S. 118.
8. Særtr. af Forordn. 10. Febr.
69. K. FR. III.'s Skrivelse til Hert. Christian Ludvig af Lüneburg, hvori han 10. Febr.
Hert. Johan Frederik af Lüneburg er gaaet over til Katolicismen, og at hans
Ernst August delvis er vundet for denne Lære. — *Kbh.*, 10. Febr. (Tydsk.)
rev Bernardino de Rebolledo S. 156—57.
70. K. FR. III.'s aabne Brev til Bønder og menige Almue i Norge om en Skat 14. Febr.
deværende Aar. — *Kjøbh.*, d. 14. Februar. Nyerup, Efterr. om Friderik III S. 881—85.
3. Særtr. af Forordn. 17. Febr.
71. Skrivelse fra HEINRICH BLOME til K. Fr. III. om Grev Valdemar Christians 29. Febr.
r mod Danmark. — *Rendsb.*, 29. Febr. (Tydsk.) Udt. i Gigas, Grev Bernardino de
66.
72. Grev VALDEMAR CHRISTIANS egenhændige Skrivelse til K. Fr. III., hvori 3. Martii.
sig over Kongens Unaade og anmoder om at maatte faa den ham lovede
10,000 Rdlr. aarlig. — 13. Marts ny St. (Tydsk.) Udt. og Brudst. i Gigas, Grev
Rebolledo S. 186—87.
73. Hert. KARL IV. af Lothringens Kreditiv for Rousselot, der skal gaa 3. Martii.
for at forhandle om nogle »partikulære Affærer«. — *Brüssel*, 13. Marts ny
Udt. og Brudst. i Gigas, Grev Bernardino de Rebolledo S. 135.
74. Hert. KARL IV. af Lothringens »Proposition«, medgivet den til K. Fr. III. 3. Martii.
andt Rousselot, hvori han anmoder Kongen om at overlade ham en Søhavn
at Grev Valdemar Christian tænker paa at ægte hans Svigerinde. — Uden
nsk.) Udt. og Brudst. i Gigas, Grev Bernardino de Rebolledo S. 135—36.
75. K. FR. III.'s og Hert. FREDERIK III. af Gottorps Mandat, hvorved de befale 6. Martii.
ernes Indbyggere inden 6 Uger at indbetale til Landkasserne alle Restancer
lusive til Dato. — D. 6. Martii. (Tydsk.) Særtr. af Forordn.
76. K. FR. III.'s og Hert. FREDERIK III. af Gottorps Brev, hvorved de ind- 11. Martii.
talsret for Hertugdømmerne til d. 11. Maj i Rendsborg. — *Veste Glückstadt*,
(Tydsk.) Særtr. af Forordn.
77. Stævning udstedt af STATHOLDEREN I NORGE og BISKOPPEN OVER STA- 12. Martii.
r mod M. Trugels (Nielsen) og Niels (Svendsen), der indkaldes til at møde
ia Kapitelshus for at svare paa de mod dem rettede Beskyldninger for util-
gen. — 12. Marts. Udt. og Brudst. i Kirkehist. Saml. 3. R. III. 548.

1652.

12. Martii. *18578. KAY LÜKE skriver til Uldrich Christian (Gyldenløve), at ingen ærlig Karl skal sige ham paa, at han har nægtet hans sl. Moder en Vogn, hun vilde have haft i Kongens Have. — *Af Hamborrig*, d. 12. Martii. Bruun, Kaj Lykke S. 75.
15. Martii. 10880. Brudst. i dansk Overs. i Wolff, Journal for Politik 1827 IV. 260—61.
19. Martii. *18579. K. FR. III.'s Skrivelse til Statholderen Chr. Ranzau, at han skal skaffe sig Underretning om de »nachdenkliche Discurse« angaaende »Grev Valdemar Gyldenløve«. — 19. Marts. (Tydsk.) Udt. og Brudst. p. Dansk i Gigas, Grev Bernardino de Rebolledo S. 128—29.
20. Martii *18580. Skrivelse fra den franske Gesandt CHANUT til K. Fr. III., hvorved han beder ham om at forbyde Grev Valdemar Christians Hvervning til den lothringske Hær i Holsten. — 30. Marts ny St. (Latin.) Udt. i Gigas, Grev Bernardino de Rebolledo S. 132.
23. Martii. *18581. K. FR. III.'s Bestalling for Jørgen Biørnsen som Viceadmiral paa Bremerholm. — *Kjøbenhavns Slott*, d. 23. Martii. Bruun, Curt Sivertsen Adelaer S. 381—88.
27. Martii. *18582. Skrivelse fra Statholder RANZAU til K. Fr. III. om den lothringske Gehejmeraad Rousselot, hans Forbindelse med Grev Valdemar Christian og hans Sendefærd til Danmark. — *Glückstadt*, 27. Marts gl. St. (Tydsk.) Udt. i Gigas, Grev Bernardino de Rebolledo S. 129—31.
27. Martii. *18583. Indberetning fra den danske Resident i Hamburg MARTIN TANCKE om et heftigt Sammenstød mellem Kaj Lykke og Ulrik Christian Gyldenløve, der havde udfordret den førstnævnte paa Grund af hans Adfærd mod hans Moder, Vibeke Kruse. — 27. Marts. (Tydsk.) Udt. i Hist. Tidsskr. III. 375. Udt. og Brudst. i Bruun, Kaj Lykke S. 13—15.
29. Martii. *18584. Biskop HENNING STOCKFLETHS Anklageskrift mod Niels Svendsen Chronich, Læsemester i Christiania og Kannik ved Christiania Domkirke. — *Oslo Bispegaard*, d. 29. Marts. Kirkehist. Saml. 3. R. III. 548—60.
3. Aprilis. *18585. K. FR. III.'s Stadfæstelse for Gertrud Pedersdatter paa en Kronens Gaard i Kaarde udstedt i Henhold til Kong Hans' Brev af 27. Febr. 1496. — 3/4. Udt. i Secher, Meddel. om Slægten Secher S. 52.
3. Aprilis. *18586. Skrivelse fra Statholder RANZAU til K. Fr. III. om Ulfeldt og Grev Valdemar Christians Forbindelse med Hert. af Lothringen og deres mulige Planer mod Danmark, om hvilket han havde faaet Underretning gennem en Oberst Baumann. — *Pinneberg*, 3. Apr. gl. St. (Tydsk.) Udt. og Brudst. p. Dansk i Gigas, Grev Bernardino de Rebolledo S. 138—40.
3. Aprilis. *18587. Indberetning fra den spanske Gesandt i Kjøbenhavn Grev REBOLLEDO bl. a. om et Forslag, han har gjort Kansleren, om at Spanien aarlig maatte hverve Tropper i Danmark mod at overlade dem til dette Land, naar der her var Brug for dem, og om den lothringske Gesandt Rousselot, der nu var ankommen. — 13. Apr. (Spansk.) Udt. og Brudst. p. Dansk i Gigas, Grev Bernardino de Rebolledo S. 133, 34—35.
6. Aprilis. *18588. STATHOLDEREN I NORGE OG BISKOPPEN OVER STAVANGER STIFT deres Kjendelse mod Sognepræsten i Christiania, M. Trugels Nielsen. — Actum d. 6. Aprilis. Kirkehist. Saml. 3. R. III. 562—68.
9. Aprilis. *18589. JOHANNIS RHODII ad Nicolaum Heinsium de quibusdam libris et hominibus doctis epistola. — *Patavii*, XIX. Aprilis. Burmannus, Sylloge epistolarum V. 457.
10. Aprilis. *18590. K. FR. III.'s og Hert. FREDERIK III. af Gottorps Mandat, hvorved de befale Indbyggerne i Hertugdømmerne at gribe Jochim Rahtlow og udlevere ham, der ej har villet begive sig i Indlager efter sine Kreditorers Forlangende, til Øvrigheden. — *Vestung Glückstadt*, d. 10. Aprilis. (Tydsk.) Særtr. af Forordn.

1652.

1. K. FR. III.'s Skrivelse til Fyrsten af Salm, hvori han beder ham om at
dokument, i hvilket nogle af Rigsraaderne og de fornemste i Danmark skulle
svore sig med Ulfeldt. — *Kbh.*, 10. Apr. (Tydsk.) Udt. og Brudst. i Giggas, Grev
Rebolledo S. 140—41. 10. Aprillis.
2. K. FR. III.'s Gavebrev til Ringkjøbing Bys Fattige paa 400 Rdlr. af de 12. Aprillis.
offunker Anders Lange t. Vennergaard maatte betale for Bevilling til at ægte
ned hvem han var beslægtet i 2det og 3dje Led. — 12. April. Udt. i Frost,
17—18.
3. K. FR. III.'s Befaling, at Møntmestren indtil videre skal slaa Slettedaler 13. Aprillis.
et og Lod, som 2 Mark-Stykker nu slaas i Norge. — *Hafn.*, 13. Apr.
nes synkende Værdi S. 431.
4. K. FR. III.'s Brev til Jørgen Seefeld, at han skal lade Ullerup Kirke ned- 13. Aprillis.
e til Frederiksdodde, samt at de Aalegaarde, der ligge indenfor Fæstningen,
e Indbyggerne til gode, naar Lejemaalene ere udløbne. — 13. April.
aa Bidr. t. Fredericias Kultur- og ældste Hist. S. 124.
5. Fuldstændigt i Erichsen, Udtog af C. Lunds Indberetn. af 1664 om Sæetoge til Grøn- 15. Aprillis.
55. K. FR. III.'s Pas for Skibet St. Peder, som udrustet af det grønlandske 15. Aprillis.
al under Kapitain David Dannells Kommando sejle til Grønland. — *Haffniæ*, d.
Erichsen, Udtog af C. Lunds Indberetn. af 1664 om Sæetoge til Grønland S. 69—70.
56. K. FR. III.'s Pas for Skibet St. Jacob, som Kapitain David Danell skal 15. Aprillis.
grønlandske Kompagni til Grønland. — *Haffniæ*, d. 15. Aprillis. Erichsen, Ud-
s Indberetn. af 1664 om Sæetoge til Grønland S. 70—71.
9. Schwarze u. Vehse, Nachr. v. d. Stadt Kiel S. 234—46. 16. Aprillis.
57. K. FR. III.'s Brev til Jørgen Seefeld, at han skal tilholde Bønderne i 17. Aprillis.
dflytte Præstegaarden til Frederiksdodde. Bønderne i de tre nærmeste Lands-
igeledes indflytte deres Huse og have Hjælp dertil fra de tre omliggende
17. April. Udt. i Berg, Smaa Bidr. t. Fredericias Kultur- og ældste Hist. S. 124.
58. K. FR. III.'s Skrivelse (Koncept) til Hert. af Lothringen, i hvilken han af- 17. Aprillis.
Anmodning om en Havn i Danmark og beklager, at han ej kan imødekomme
orbøn for Grev Valdemar Christian. — 17. April. (Latin.) Udt. og Brudst.
bernardino de Rebolledo S. 143—44. Jvfr. den lothringske Gesandt Rousselots Memorial af
tds. S. 145, Anm. 4.
59. Indberetning fra den spanske Gesandt i Kjøbenhavn Grev REBOLLEDO 17. Aprillis.
n danske Handel paa Guinea, der er opgivet, det dansk-ostindiske Kompagni,
e mener, kan forbydes, samt om Danmarks Forhold til England. — 27. Apr.
t. og Brudst. p. Dansk i Giggas, Grev Bernardino de Rebolledo S. 108—09, 152—53.
60. K. FR. III.'s og Hert. FREDERIK III. af Gottorps Brev, hvorved de ud- 19. Aprillis.
nddag for Hertugdømmerne til d. 11. Juni i Flensborg. — *Veste Glückstadt*,
s. (Tydsk.) Særtr. af Forordn.
61. JOHANNIS RHODII ad Nicolaum Heinsium epistola, in qua commemorat, 23. Aprillis.
liothecæ Medicæ operam non pœnitendam commodasse. — *Patavii*, III. Maji.
lloge epistolarum V. 458.

1652.

1. Majl. *18602. K. FR. III. beder Gejstligheden i Fyen om at bevilge Kronen Fjerdeparten af deres Folks Løn, hvilket Adelen allerede har samtykket i. — *Hafnia*, 1. Maji. Matzen, Kbhvns. Universitets Retshist. I, Tillæg S. 44 (Ilgende Breve udgik til alle Stifter samt til Professorerne i Kjøbenhavn og Sorø).
3. Majl. 10911. Ny kirkehist. Saml. VI. 85—86.
4. Majl. *18603. K. FR. III. befaler Christoffer Huas strax at levere Panum Gaard og Gods til Samuel v. Surch, hvem dette Gods var tilskjødet af Kronen. — *Hafnia*, 4. Mai. Udt. i Hvass, Personer og Familier af Navnet Hvas II. 104.
5. Majl. 10914. Rothe, Brave danske Mænd og Qvinders berømmelige Eftermæle II. 116—17.
5. Majl. *18604. K. FR. III.'s Oprejsningsbrev for Mag. Jakob Birch, Sognepræst i Stubbe-kjøbing, for Lejermaal med en Kvinde, han senere havde ægtet. — 5. Maj. Udt. i Barlod, Den falst. Gejstlgh. Personalh. II. 5.
7. Majl. *18605. K. FR. III. befaler Lensmændene i hele Riget at sørge for større Sikkerhed i Landet og ikke lade Løsgjængere og Tiggere løbe bevæbnede om uden Pas. — 7. May. Rothe, Rescripter III. 1042.
7. Majl. *18606. K. FR. III.'s Skrivelse til de »udskrivende Fyrster« i den nedersachsiske Kreds, i hvilken han udtaler, at han vil forbyde al spansk og lothringisk Hvervning i sine Lande. — *Kbh.*, 7. Mai. (Tydsk.) Udt. og Brudst. i Gigas, Grev Bernardino de Rebolledo S. 146.
8. Majl. *18607. Indberetning fra den spanske Gesandt i Kjøbenhavn Grev REBOLLEDO, at Sverig begynder at blive et Samlingssted for danske misfornøjede, samt at der underhandles om et Giftermaal mellem Pfalzgreven og en Datter af Hert. af Gottorp; tillige omtales den lothringiske Gesandt Rousselots Afrejse. — 18. Maj. (Spansk.) Udt. og Brudst. p. Dansk i Gigas, Grev Bernardino de Rebolledo S. 118—19, 45—46.
15. Majl. *18608. JOAN LAUREMBERG indbyder Rigsraaden Joachim Gersdorf til sin Datters Bryllup med Mag. Bernhardt Ulrick, Sognepræst til Aasum. — *Sorøe*, d. 15. May. Daas, Johan Lauremberg S. 86—87.
17. Majl. *18609. FYRSTEN AF SALMS Skrivelse til K. FR. III., i hvilken han udtaler, at han ikke kjender det Dokument, Kongen havde begjæret af ham (jvfr. Nr. *18591), og at alle Rygter om Ulfeldts Forbindelser med Hert. af Lothringen og Planerne mod Danmark ere løst Opspind. — *Datum auf meinem Schlosz Anhalt*, 17. Mai. (Tydsk.) Udt. og Brudst. i Gigas, Grev Bernardino de Rebolledo S. 141—42.
20. Majl. 10933. P(aus), Corfits Ulfeldts Hist. II. 115—16.
20. Majl. *18610. K. FR. III.'s Befaling, at Møntmestren i Kjøbenhavn strax skal udmønte enkelte Skillinger for 2000 Specie-Daler af lige Værd som de sidste Skillinger, K. Chr. IV. lod mønte. — *Hafn.*, 20. Maji. Scharling, Pengenes synkende Værdi S. 431.
22. Majl. *18611. Indberetning fra den spanske Gesandt i Kjøbenhavn Grev REBOLLEDO om det dansk-ostindiske Kompagni, der foreløbig er stillet i Bero. — 1. Juni. (Spansk.) Udt. og Brudst. p. Dansk i Gigas, Grev Bernardino de Rebolledo S. 153.
26. Majl. *18612. HADRIANI VALESII ad Nicolaum Heinsium epistola, in qua quasdam ejus litteras ad Johannem Rhodium »quisquis ille est« commemorat. — *Lutetiae Parisiorum*, Nonis Junii. Burmannus, Sylloge epistolarum V. 703—4.
29. Majl. 10944. Brudst. i Mansa, Folkesygdommenes og Sundhedsplejens Hist. i Danmark S. 385—86.
29. Majl. *18613. Skrivelse fra den spanske Gesandt i Kjøbenhavn Grev REBOLLEDO til Statssekretæren La Torre om den danske Kongefamilies Rejse til Holsten, samt om den i Danmark herskende Frygt for de svenske Rustninger, hvorfor man havde i Sinde at udskrive nye Skatter. — 8. Juni. (Spansk.) Brudst. p. Dansk i Gigas, Grev Bernardino de Rebolledo S. 119—20, 155.

1652.

4. KGL. og HERTUGELIG Proposition til Landdagen i Flensborg angaaende oldaternes Underhold, Stiftet Eutins og Lübecker Domkapitlets Bidrag til Toldenes og Accisernes Ophævelse mod Erstatning; endvidere ønskes oversten bør indtræde i nærmere Forbindelse med de øvrige Stænder i den øverste Kreds; m. m. — *Flensb.*, 8. Juni. (Tydsk.) Udt. i Ratjen, Verz. d. Handschrift. ståtatsbibl. III. 179. 8. Junil.
5. Indberetning fra den spanske Gesandt i Kjøbenhavn Grev REBOLLEDO merytterne samt om de udkrævne Skattepaalæg, der nedsættes. — 21. Juni. dat. p. Dansk i Gigas, Grev Bernardino de Rebolledo S. 120. 11. Junil.
6. Skrivelse fra den spanske Resident i Kjøbenhavn Grev REBOLLEDO til n La Torre, hvori omtales, at Don Hannibal (Sehested) paa Vejen til Helsingør der til Byen; han anstrænger sig for at faa Regeringen til at stille ham dog bliver meget vanskeligt. — 21. Juni. (Spansk.) Brudet. p. Dansk i Gigas, de Rebolledo S. 124, Adm. 1. 11. Junil.
7. Resolution af STÆNDERNE PAA LANDDAGEN I FLENSBORG, hvori fordres etingelse for nye Bevillinger; Skatterestancerne ønskes ikke dækkede, Toldene ønskes afskaffede uden Erstatning; om Holstens Forhold til de neder- og Kredse skal nærmere forhandles m. m. — 12. Juni. (Tydsk.) Udt. i Ratjen, rift. d. Kieler Universitätsbibl. III. 179—80. 12. Junil.
8. KGL. og HERTUGELIG Replik til Landdagen i Flensborg, hvori Revers for klæres for unødvendig, Fordringerne om nye Afgifter, Dækning af Skatte- Erstatning som Betingelse for Afskaffelse af Tolden fastholdes, m. m. — Juni. (Tydsk.) Udt. i Ratjen, Verz. d. Handschrift. d. Kieler Universitätsbibl. III. 180. 12. Junil.
9. Duplik af STÆNDERNE PAA LANDDAGEN I FLENSBORG, hvori under Betin- rs loves Bevillinger til Soldaternes Underhold; Prælater og Ridderskab fast- dligere Beslutning med Hensyn til Dækning af Skatterestancerne og Erstat- ene, Arvestæderne undtagen Kiel bevilge en Afgift til begge Dele, m. m. — dsk.) Udt. i Ratjen, Verz. d. Handschrift. d. Kieler Universitätsbibl. III. 180—81. 14. Junil.
10. KGL. og HERTUGELIG Triplik, hvori udtales Haab om, at Prælater og gsaa ville bevilge en Afgift til Skatterestancerne, og Kiel dadles for dets nger m. m. — *Flensburg*, 15. Juni. (Tydsk.) Udt. i Ratjen, Verz. d. Handschrift. ståtatsbibl. III. 181—82. 15. Junil.
1. Qvadruplik af det SLESVIG-HOLSTENSKE RIDDERSKAB PAA LANDDAGEN I ori det beder undskylde, at det ikke kan afgive nogen yderligere Erklæring, n af Prælater og Ridderskab allerede er bortrejst. — 15. Juni. (Tydsk.) rz. d. Handschrift. d. Kieler Universitätsbibl. III. 182. 15. Junil.
2. Qvadruplik af de SLESVIG-HOLSTENSKE STÆNDER PAA LANDDAGEN I FLENS- e anmode om foreløbig Udsættelse af Erlæggelsen af Bevillingerne til Defen- at lade det blive ved den af dem foreslaaede Afgift til Dækning af Skatte- Kiels Deputerede undskylde deres Separaterklæring; m. m. — *Flensburg*, dsk.) Udt. i Ratjen, Verz. d. Handschrift. d. Kieler Universitätsbibl. III. 182—83. 16. Junil.
3. K. FILIP IV. giver den spanske Gesandt i Kjøbenhavn Grev Rebolledo at vende hjem og lover, at hans Gjæld skal blive betalt. — 26. Juni. i Gigas, Grev Bernardino de Rebolledo S. 207. 16. Junil.

1652.

24. Junii. *18624. KGL. og HERTUGELIGT aabent Brev, hvorved en Landdag sammenkaldes til Flensborg d. 13. Juli; tillige bebrejdes det en Del af Prælaterne og Ridderskabet, at de forlode den forrige Landdag uden at afvente Kongens og Hertugens Triplik. — *Glücksstadt*, 24. Junii. (Tydsk.) Særtr. af Forordn. Brudst. og Udt. i Ratjen, Verz. d. Handschrift. d. Kieler Universitätsbibl. I. 87.
1. Julii. 10957. Brudst. i dansk Overs. i Wolff, Journal for Politik 1827 IV. 261.
8. Julii. *18625. NICOLAI HEINSII ad Johannem Gronovium epistola, in qua commemorat, se Danos contubernales hic habere. — *Florentiæ*, XVIII. Jul. Burmannus, Sylloge epistolarum III. 299—300.
12. Julii. *18626. Hert. FREDERIK III. af Gottorps Skrivelse til K. Fr. III. angaaende dennes Opfordring til Forbindelse med den nedersachsiske Kreds for at sikre Hertugdømmerne; han beklager tillige, at Prælater og Ridderskab paa de sidste Landdage ikke have villet gaa ind paa at forstærke Defensionen, hvorved hele Byrden er falden paa Stæderne, Landene og Amterne. — 12. Juli. (Tydsk.) Brudst. og Udt. i Quellensammlung d. schlesw.-holst.-lauenb. Gesellschaft f. vaterländ. Geschichte II, 2. 131.
14. Julii. *18627. KGL. og HERTUGELIG Proposition til Landdagen i Flensborg navnlig angaaende Skatterestancerne, Acciserne, Holstens Bidrag til Romermaaneder m. m. — (14. Juli). (Tydsk.) Udt. i Ratjen, Verz. d. Handschrift. d. Kieler Universitätsbibl. III. 183 (jvfr. I. 86).
15. Julii. *18628. Resolution af LANDDAGEN I FLENSBORG, hvori mod Reverser tilbydes en Bevilling til Dækning af Skatterestancerne; Prælater og Ridderskab anmode om Ophævelse af de siden 1636 indførte Tolde og Licenter mod Erlæggelse af nye Afgifter og mod Reverser; endvidere gjøres Indstillinger om Indkvarteringsgodtgjørelse, Defensionen m. m. — 15. Juli. (Tydsk.) Udt. i Ratjen, Verz. d. Handschrift. d. Kieler Universitätsbibl. III. 183—84.
17. Julii. *18629. KGL. og HERTUGELIG Replik til Landdagen i Flensborg, hvori Reverser for Bevillinger erklæres for unødvendige; Stændernes Forslag om Toldenes Ophævelse antages ikke; nye Skatter kræves til Defensionen m. m. — (17. Juli). (Tydsk.) Udt. i Ratjen, Verz. d. Handschrift. d. Kieler Universitätsbibl. III. 184—85 (jvfr. I. 87).
17. Julii. *18630. Indberetning fra den spanske Gesandt i Kjøbenhavn Grev REBOLLEDO, hvori omtales, at den kurlandske Guineaflaade er ankommen der til Byen. — 27. Juli. (Spansk.) Udt. og Brudst. p. Dansk i Gigas, Grev Bernardino de Rebolledo S. 153—54.
18. Julii. *18631. Duplik af STENDERNE PAA LANDDAGEN I FLENSBORG, hvori fastholdes Ønsket om Reverser for Bevillinger og om Toldenes Afskaffelse; Stændernes egne Ydelser af Soldater ere lige saa gode som hvervede Folk m. m. — *Flensburg*, 18. Juli. (Tydsk.) Udt. i Ratjen, Verz. d. Handschrift. d. Kieler Universitätsbibl. III. 185—86.
18. Julii. *18632. De SLESVIGSKE og HOLSTENSKE STÆDERS Bønskrift paa Landdagen i Flensborg til Kongen og Hertugen, hvori klages over en ubillig Fordeling af Skattebyrden og anmodes om Overholdelse af Stændernes Privilegier med Hensyn til Handel, Haandværk og Ølbrygning. — Uden Datum. (Tydsk.) Udt. i Ratjen, Verz. d. Handschrift. d. Kieler Universitätsbibl. III. 186.
20. Julii. *18633. AUGUSTI BUCHNERI ad Johannem Sigismundum à Zeidler litteræ, in quibus Godofredum Schneiderum, juris utriusque doctorem et ducis Holsatiæ designatum consiliarium, commemorat. — *Wittenb.*, d. XX. Julii. Aug. Buchneri epistolæ I. 324—27.
21. Julii. *18634. CHRISTOPHORI FORSTNERI ad Wolfgangum Forstnerum epistola, in qua gaudet, Svecos et Danos in bellum Belgarum Fœderatorum cum Anglis tractum iri. — *Mombeligardi*, Pridie Kal. Aug. Le Bret, Magazin z. Gebrauch f. Staats- u. Kirchengesch. V. 285—88.

1652.

- *18635. Skrivelse fra HENNINGIUS HENNINGII BRANDT, Kapellan i Marstrand, til Stockfleth i Christiania, hvem han beder om hans Samtykke til hans Udnævnelse mester i Marstrand og lover 4 Rosennobler »til et ringe Taknemlighedstegn«. — *diæ*, 22. Julii. (Latin.) Udt. og Brudst. p. Dansk i Kirkehist. Saml. 3. R. V. 788—89.
- *18636. K. FR. III.'s Brev, at Lærernes Løn ved Haderslev Skole skal forhøjes k. Danske af hver Td. Korn. — *Flensburg*, d. 24. Julii. (Tydsk.) Rhode, Saml. til Amts Beskrivelse S. 125.
- *18637. Skrivelse fra den danske Resident i Haag P. CHARISIUS til Rigsraad at man der anser Danmark for at være svagt. — 29. Juli. Brudst. i Gigas, Grev de Rebolledo S. 115, Anm. 2.
18638. JOHANNIS RHODII ad Nicolaum Heinsium epistola, in qua commemorat, Amstelodamo ad se scripsisse, se amicis Lutetiæ salutatis cum veredario Bruxellise, in patriam contendere et in Belgio libellum Vandalini Dani, quo ejus de aristi sententia non sine felle examinetur, vidisse. — *Patavii*, IX. Augusti. Sylloge epistolarum V. 458—59.
18639. Supplik fra BGM. OG RAAD I HADERSLEV (til Kongen og Hertugen) om, paa Grund af overgaaet Brandskade indtil 1660 maa forskaanes for Forhøjelse tten. — Uden Datum. (Tydsk.) Udt. i Ratjen, Verz. d. Handschrift. d. Kieler Universit. 186—87.
18640. Hert. FREDERIK III. af Gottorp stadfæster den Husum Magistrat tiljus præsentandi Presbyteros. — *Gottorff*, 7. August. (Tydsk.) Lasz, Samml. Nachr. 1. Forts. Anlage S. 1.
8641. Litteræ a L. PASCHASIO pastore ad episcopum Henningium Stockfleth datæ, de preposito Oddeualdensi queritur. — *Marstrandia*, 7. Augusti. Kirkehist. Saml. 1—90.
8642. Indberetning fra den spanske Gesandt i Kjøbenhavn Grev REBOLLEDO, omtaler, at man der glædede sig over Rygtet om, at Hollænderne havde vundet ver den engelske Flaade. — 17. Aug. (Spansk.) Udt. og Brudst. p. Dansk i Gigas, lino de Rebolledo S. 110.
3643. HANNIBAL SEHESTED anmoder det danske Rigsraad om at udvirke hos t der udlægges ham et arveligt Gods i Danmark, saa at han kunde blive i tjene Kongen og Riget. — (*Lybæk*), 14. August. Udt. i Hist. Tidsskr. 6. R. I. 680.
978. Særtr. af Forordn.
1644. K. FR. III.'s og Hert. FREDERIK III. af Gottorps Brev, hvorved de be- at der d. 3. November skal afholdes en Landret for Hertugdømmerne paa ensborg. — *Veste Glückstadt*, d. 26. Augusti. (Tydsk.) Særtr. af Forordn.
645. Norges Riges Kansler JENS BJELKES Skrivelse til sin Søn Ove Bjelke, neddeler ham, at Rygtet om Kristoffer Ulfeldts Død er usandt, og beder ham e sig Torsk og Sild. — *Sande*, 26. August. Brudst. og Udt. i Y. Nielsen, Jens Bjelke
346. Den danske Resident PEDER JUEL beretter til Residenten Charisius i Salvius's Død i Stockholm, om Ankomsten af et polsk Sendebud Canaziles, ernal-Lieutenant Douglas's Udnævnelse til Rigestaldmester. — *Stockholm*, d. Danske Saml. III. 199—200.

1652.

28. Augustl. *18647. Skrivelse fra den spanske Gesandt i Kjøbenhavn Grev REBOLLEDO til Statsekretæren La Torre, at den hollandske Deputerede Keyser har gjort ham sin Opvartning. — 7. Sept. (Spansk.) Brudst. p. Dansk i Gigas, Grev Bernardino de Rebollo S. 111, Anm. 2.
30. Augustl. *18648. DET ENGELSKE STATSRAADS Instrux for Kapitain Ball paa hans Rejse, hvori det paalægges ham at tage skyldigt Hensyn til K. af Danmark, til hans Skibe og hans Fæstninger. — 30. Aug. (Engelsk.) State Papers. Dom. Ser. 1651—52 S. 386.
1. Septbr. *18649. ADOLF FR. SCHLEZER tilskriver Kurf. Frederik Wilhelm af Brandenburg, at Corfitz Ulfeldt er meget yndet af Dr. Christina. — *Stockholm*, 11. Septbr. (Tydsk.) Brudst. i Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VI. 660.
2. Septbr. *18650. JOHANNIS RHODII ad Nicolaum Heinsium epistola, in qua scribit, non opus esse ei Rosenkrantzium, quippe quem ipsius virtus commendat, conciliare. — *Patauii*, XII. Sept. Burmannus, Sylloge epistolarum V. 459.
4. Septbr. 10986. Saml. t. Fyens Hist. og Topogr. IX. 46—49.
4. Septbr. *18651. Indberetning fra den spanske Gesandt i Kjøbenhavn Grev REBOLLEDO om Danmarks Forhold til England og Holland. — 14. Sept. (Spansk.) Udt. i Gigas, Grev Bernardino de Rebollo S. 111—12.
13. Septbr. *18652. HENRIK THOTT meddeler (Ove Bjelke, Befalingsmd. paa Bergenhus?), at han har solgt en Grund i Bergen til Bgm. Hans Hansen. — *Kjøbenhavn*, 13. September. Brudst. i Norske Mag. II. 368—69.
18. Septbr. *18653. K. FR. III.'s aabne Brev, hvori Handlemaaden mod Corfitz Ulfeldt forsvares, og det efter Samraad med Rigsraadet paabydes alle Undersaatter at aflevere til Øvrighederne de Exemplarer af hans »højttærende Æresforsvar«, som de maatte have, ligesom det under streng Straf forbydes at forfatte og udsprede lignende Skamskrifter. — *Kjøbenhavn Slot*, d. 18. September. Særtr. af Forordn. P(aus), Corfitz Ulfeldts Hist. II. 122—28.
24. Septbr. *18654. DET DANSKE RIGSRAADS Skrivelse, at eftersom Hannibal Sehested havde anmodet dem om at være ham behjælpelige i hans Ulykke, tyktes det dem bedst, hvis Kongen vilde yde ham et Len, hvor han kunde tage sin Rente og Pension. — 24. September. Udt. i Sehested, Hannibal Sehested I. 175.
30. Septbr. 10998. P(aus), Corfitz Ulfeldts Hist. II. 119—21 (Datum efter Originalen i Rigsark.).
- Septembri. 10999. Dansk: (Paus), Corfitz Ulfeldts Hist. II. 116—19.
1. Octobr. *18655. K. FR. III.'s og Hert. FREDERIK III. af Gottorps Brev, at den udskrevne Retsdag for Hertugdømmerne maa udsættes (jvfr. Nr. *18644). — *Schloss Gottorff*, d. 1. Octobris. (Tydsk.) Særtr. af Forordn. *
2. Octobr. *18656. Ansøgning fra BERGENS MAGISTRAT til Kongen, af hvem den bl. a. begjærer Tilladelse til at bebygge nogle ved Slottet liggende Grunde. — *Bergen*, 2. Oktober. Brudst. i Norske Mag. II. 369.
4. Octobr. *18657. K. FR. III. befaler Ove Bjelke, Befalingsmd. paa Bergenhus, at undersøge, om det kan tillades Bergens Magistrat at sælge nogle Grunde bag Slottet. — *Kjøbenhavn*, 4. Oktober. Udt. i Norske Mag. II. 369.
4. Octobr. *18658. Hert. FREDERIK III. af Gottorp befaler 4 af sine Raader at begive sig d. 6. Oktober til Kiel for der at forhandle med de kgl. danske Kommissærer angaaende Formindselse af den store Gjæld, som paahviler det fyrstelige Kammer, og om Paalæggelsen af en Generalkontribution. — *Gottorff*, (4. Oktober). (Tydsk.) Udt. i Zeitschr. d. Gesellsch. f. Schlesw. Holst.-Lauenb. Gesch. VI, Repert. S. 46.

1652.

18659. DET DANSKE RIGSRAADS Vota paa en Rigshofmester i Stedet for Corftz 6. Octobr.
hvorved Hr. Jochum Gerzdorph fik de fleste (11) Stemmer. — D. 6. Octobris.
3. 4. R. V. 355—56.
18660. SCHLEZER skriver til Kurf. Frederik Wilhelm af Brandenburg, at man 6. Octobr.
er med Korfits Ulfeldt om et Laan paa 2 Mill. Rdlr. I Kjøbenhavn er der føddet
Dom over ham. — *Stockholm*, 16. Okt. (Tydsk.) Udt. i Urk. u. Actenst. z. Gesch. d.
rich Wilhelm von Brandenburg VI. 660.
18661. K. FR. III.'s Befaling til Anders Bille, at han skal annamme den halve 7. Octobr.
g fra de jydsk og fynske Kirker til Bygning af en Kirke i Frederiksdal. —
Udt. i Berg, Smaa Bidrag t. Fredericias Kultur- og ældste Hist. S. 125.
18662. K. FR. III. forunder atter Povel Støffen, som nu af Hert. af Holsten er 9. Octobr.
for Tiltale for Drab, Østersfiskeriet i Riberhusen. — (9. Okt.) Udt. i Tidsskr.
I. 236—37.
18663. G. NAUDÉ'S Skrivelse til Gassendi, hvori han omtaler, at han ikke har 9. vel 19. Octobr.
hel Dag til at passere Lille- og Storebelt og Sundet. — *Stockholm*, 19. Oc-
tydsk.) Arckenholts, Mémoires concern. Christine, reine de Suède II, Pieces Just. S. 38—39.
18664. JOHN BONKER skriver til Flaadekommissionen om Forhandlinger, der ere 15. Octobr.
K. af Danmark og nogle af hans Raader angaaende nogle Skibe, som Kongen
vede at ville beskytte. — *The Prosperous, Burlington Bay*, 15. Oct. (Engelsk.)
Dom. Ser. 1651—52 S. 442.
18665. Brev fra Grevinde ELISABETHA AUGUSTA til hendes Søster Grevinde 21. Octobr.
Christina indeholdende bitre Beklagelser over hendes Mand, Hans Lindenov;
er, at Svogeren Hannibal (Sehested), »den Skjelm«, hvem hun ønsker alt ondt,
Jylland til deres Moder, efter at han er blevet forliget med Kongen og Raadet;
er Forordningen mod Indførelsen af Korftz Ulfeldts »Æres-Forsvar«, hvori
nd erklærer, at han ingen Andel har, og Valget af en ny Rigshofmester; hun
der hersker smitsom Sygdom i Kallundborg, men at det dog er bedre end den
er grasserer i Kjøbenhavn, hvor »Meninger skal drive den ganske Regering«,
an nylig har anholdt 18 engelske Skibe, men ladet 18 andre passere; hun be-
nendes Mand vil laane 16,000 Rdlr. af deres Moder, og truer, hvis han ikke
— *Kallingborg slot*, 21. octobris. Danske Saml. 2. R. II. 316—22.
18666. Indberetning fra den spanske Gesandt i Kjøbenhavn Grev REBOLLEDO 30. Octobr.
aaabninger, Holland under sin Krig med England stiller til Danmark, samt om
Irlands til Guinea og Indien bestemte Flaade, til hvilken det er bleven forbudt
latroser i Danmark. — 9. Nov. (Spansk.) Udt. i Gigas, Grev Bernardino de Rebolledo
I en Indberetning af 14 Decbr. (Smstds.) siges, at Flaaden endnu ligger ved Helsingør.
18667. Forhandlingsprotokol for den nedersachsiske Kreds dag, hvori omtales Octobr.
erhold til Kredsarméen samt dets Stræben efter at faa Stemme paa Deputa-
— *Lüneburg*, uden Datum. (Tydsk.) Udt. i Köcher, Gesch. v. Hannover u. Braun-
— 77.
18668. Udt. i Gigas, Grev Bernardino de Rebolledo S. 113, Anm. 5. 6. Novbr.
18669. K. FR. III.'s Befaling til Bisperne i Danmark og Norge om Bededages 8. Novbr.
den 15., 16. og 17. Decbr. paa Grund af de herskende Synder, Misvæxt og
— 8. November. Udt. i Mansa, Folkesygdommenes og Sundhedspleiens Hist. i Dan-

1652.

8. Novbr. *18669. Andragende fra KLÆDEHANDLERNE i ENGLAND til Statsraadet om at faa at vide, hvilke Nationer der ere venligsindede, for at det ikke skal gaa som i Portugal, Holland og Danmark, at deres Gods pludselig bliver beslaglagt. — 8. Nov. (Engelsk.) State Papers. Dom. Ser. 1651—52 S. 481.
12. Novbr. *18670. JOHANNIS RHODII ad Nicolaum Heinsium epistola, in qua commemorat, se Hafnia cognovisse, sævissimum morbum dysenterix in maximam partem regni Danix, etiam in optimates et luculentiores, vulgari, Langium eo decubuisse, Bordingium ex eodem malo convalescere; etiam legatum Batavorum cum senatoribus regni primis res magni ponderis pertractare. — *Patavii*, XXII. Novemb. Burmannus, Sylloge epistolarum V. 460.
12. Novbr. *18671. JACOMO DA RIVA, Republiken Venezias »proveditore generale« paa Candia, giver Curt Siuersen, Kapitaen paa Skibet San Georgio grande, Vidnesbyrd om hans udmærkede Tjeneste, hvoraf særlig fremhæves Provianteringen af Suda. — *Candia*, 22. Novembr. (Italiensk.) Myllus, Cort Adeler S. 87—90 (med dansk Overs.). Hofman, Esterr. om danske Adelsmænd III. 158—59.
13. Novbr. *18672. C. VAN BEUNINGEN meddeler (Øvrigheden i Amsterdam), at han ved en Audiens hos Dr. af Sverig har foreslaaet hende et Forbund mellem Generalstaterne, Sverig og Danmark; hun studsede først derover, men viste sig dog ikke utilbøjelig til Forhandling derom, omend hun foretrak et Forbund med Generalstaterne og England. — *Stockholm*, 23. November. (Hollandsk.) Kronijk van het histor. Genootschap te Utrecht 2. Serie 6. Jaarg. S. 83—89.
19. Novbr. *18673. NIELS NIELSEN meddeler Sekretær Erik Krag, at Laurids Povisk har truet med at ville købe ham af Kongen, og beder Erik Krag i Stedet selv købe saavel ham som hans Søskendebarn, Niels Kristensen i Obting. — *Bork*, d. 19. November. Saml. t. Jydsk Hist. og Topogr. VII. 42—44.
20. Novbr. *18674. K. FR. III.'s og Hert. FREDERIK III. af Gottorps Brev, hvorved de indkalde en Landdag for Hertugdømmerne til d. 24. Januar i Kiel. — *Schloss Gottorf*, d. 20. Novemb. (Tydsk.) Særtr. af Forordn.
1. Decbr. *18675. Betænkning afgivet af SVERIGES RIGES STÆNDERS HEMMELIGE UDVALG, i hvilket fremhæves den Fare, som Forbundet mellem Danmark og Nederlandene medfører for Sverig, og den Udsigt til Deltagelse i Krigen mellem England og Holland, som Danmarks Optræden imod engelske Skibe i Sundet har fremkaldt. — *Stockholm*, d. 1. Decembris. (Svensk.) Sveriges Ridderskaps och Adels Riksdags-Protokoll V. 151—57.
2. Decbr. *18676. Hert. FREDERIK III. af Gottorp befaler 4 af sine Raader paany at forhandle med de danske Kommissærer (Nr. 18658) og at lade alle Betænkninger angaaende Generalkontributionen falde. — *Gottorf*, (2. December.) (Tydsk.) Udt. i Zeitschr. d. Gesellsch. f. Schlesw.-Holst.-Lauenb. Gesch. VI, Repert. S. 46.
3. Decbr. *18677. HERMANNI CONRINGII ad Christinam Svecix reginam litteræ, in quibus scribit, se ad ea, quæ defendere jussus sit, reginæ jura in Ditmarsiam et comitatum Delmenhorstanum, aggressurum esse. — *Helmstadii*, 3. Decembris. Arckenholts, Mémoires concern. Christine, reine de Suède II, Pièces just. S. 64.
6. Decbr. *18678. K. FR. III.'s og Hert. FREDERIK III. af Gottorps Mandat, hvorved det befales Undersaatterne at indbetale deres Skatterestancer til Landskassen i Kiel in octavis trium Regum. — *Schloss Gottorf*, d. 6. Decembris. (Tydsk.) Særtr. af Forordn.
9. Decbr. *18679. Det hollandske Sendebud i Stockholm (BEUNINGEN) tilskrifer Regeringen i Haag, at Oxenstjerna har talt imod Forslaget mod Danmark, som derfor er opgivet. — *Stholm*, d. 19. Dec. (Hollandsk.) Sv. Udt. i Fryxell, Handl. rör. Sverges hist. IV. 281.

80. Indberetning fra den spanske Gesandt i Kjøbenhavn Grev REBOLLEDO, es, at de danske Gesandter ere vendte tilbage fra England; de sige, at de have m at opnaa Neutralitet (i Krigen mellem England og Holland), hvilket han dog sandsynligt; tillige omtales Hert. Johan Frederik af Lüneburgs Religions- K. og Dr. af Danmark. (Spansk.) — 21. Decbr. Udt. og Brudst. p. Dansk i Gigas, o de Rebollo S. 114, 157.
81. K. FR. III.'s Brev til Jørgen Seefeld, at han skal lade Bønderne i Kol- re noget Otte Krag tilhørende Egetømmer fra Snoghøj til Frederiksodde. — Udt. i Berg, Smaa Bidr. t. Fredericias Kultur- og ældste Hist. S. 125.
82. JAKOB KRABBE ansøger K. Fr. III. om, at det ham betroede Værgemaal for Olufs Børn maa overdrages til den ældste af Sønnerne, Henrik Krabbe. — d. 16. December. Udt. i Personalhist. Tidskr. III. 53.
83. Det hollandske Sendebud i Stockholm BEUNINGEN meddeler Regeringen i . Christina har paatænkt et stort Angreb paa Danmark og Norge, at Ulfeldt iflydelse, og at den spanske Gesandt i Kjøbenhavn har omtalt de svenske len danske Regering. — *Sthl.*, d. 28. Decbr. (Hollandsk.) Sv. Udt. i Fryxell, rges Hist. IV. 281.
84. Den hollandske Gesandt i Stockholm BEUNINGEN meddeler Regeringen i illige Rygter om Sverigs Planer om at yppe Strid med Holland og Danmark. . 4. Jan. 1653. (Hollandsk.) Sv. Udt. i Fryxell, Handl. rör. Sverges Hist. IV. 281.
85. JØRGEN BJELKE anbefaler paa sin Broder Ove Bjelkes Vegne Kongen, at ver Due en god Bestalling. — *Kjøbenhavn*, 27. December. Udt. i Norske Mag.
29. Dansk: P(au), Corfits Ulfeldts Hist. II. 131—35. Svensk: Arckenholts, Mémoires con- , reine de Suède IV. 378—80.
30. Dansk: P(au), Corfits Ulfeldts Hist. II. 185—40.
86. CHRISTIANUS SKEEL ad medicos de uxoris Margarethæ Lungæ diuturno it. — 28. Decembr. Bartholini Cista medica S. 556—59.
87. Responsio MEDICORUM in casu de morbo Margarethæ Lunge. — *Hafnia*, r. (3: Decbr.) Bartholini Cista medica S. 560—62
88. Den hollandske Gesandt i Stockholm BEUNINGEN meddeler Regeringen i igsraadet og Ministrene i Stockholm modarbejde Dronningens Planer om at ed Danmark. — *Sthl.*, d. 9. Jan. 1653. (Hollandsk.) Sv. Udt. i Fryxell, Handl. rör. V. 281—82.
89. JOHANNIS RHODII ad Nicolaum Heinsium epistola, in qua eum rogat, ut i faciat, si quid certi de rumoribus novarum inter Svecos et Danos dissen- at. — *Patavii*, X. Januar 1653. Burmannus, Sylloge epistolarum V. 460—61.

1652.

11. Decbr.

15. Decbr.

16. Decbr.

18. Decbr.

25. Decbr.

27. Decbr.

28. Decbr.

28. Decbr.

28. Decbr.

29. Decbr.

30. Decbr.

31. Decbr.

1652?

1652?

390. Præsidenten PALUMBUS i Visby indberetter, at med Undtagelse af Skomagere, Smede og Tøndebindere, der havde deres egne af de danske årmerede Skraaer, havde alle andre Embeder givet sig under »Kjøbenhavns res Ret«. (Svensk.) Brudst i Gahne, Bidr. t. Gotlands Hist. 1645—1654 S. 9.

*18691. JACOMO DA RIVA, Republiken Venezias »proveditore generale« paa Candia, giver Kapitainen Curt Siuersen Vidnesbyrd om hans Tapperhed overfor Tyrkerne og udmærkede Opførsel, da han skulde føre Riva selv samt Bragadin til Candia og deres Skib gik under. (Italiensk.) Myllus, Cort Adeler S. 83—87 (med dansk Overs.). Hofman, Efterr. om danske Adelsmænd III. 157—58.

1652—54.

1652—54.

8. Martii.

*18692. (HR. JØRGEN SEFELDTS) Brev til Bgm. Christen Mattsøn i Slagelse, hvori det tillades ham af Kirkens Penge at give M. Jens (Bircherod) 24 Slette Daler, indtil Skoleresidensen bliver ombygget. — *Ringsted Kloster*, d. 8. Martii, uden Aar. Qvistgaard, Forts. Efterretn. om Slagelse Skole S. 10—11.

1653.

1653.

7. Januar.

*18693. J. H. BOECLERI ad Johannem Albertum Portnerum epistola, in qua commemorat, se, ne historia sua belli Danici postremi se vivo lucem videat, operam daturum esse. — *Argentorati*, 7. Januar St. v. Epistolæ ad Lucam Lossium S. 350—53.

8. Januar.

*18694. Den hollandske Gesandt BEUNINGEN i Stockholm skriver til Regeringen i Haag, at Hollands Sejre over England troligvis vilde tilintetgjøre Forslaget mod Danmark. — *Stockholm*, 18. Januar. (Hollandsk.) Sv. Udt. i Fryxell, Handl. rör. Sverges Hist. IV. 282.

11. vel 21.
Januar

*18695. J. H. BOECLERI ad Christophorum Forstnerum epistola, in qua ei Gravium quendam, præfectum adolescentiæ cujusdam nobilis Dani Tubingæ agentis, recommendat. — *Argent.*, 21. Jan. Epistolæ ad Lucam Lossium S. 444—45.

13. Januar.

*18696. K. FR. III.'s Privilegier for nogle bøhmiske Tøjmagere, der for Religionens Skyld ere flygtede fra deres Fædreland og agte at nedsætte sig i Kjøbenhavn. — *Copenhagen*, d. 13. Januarii. (Tydsk.) Særtr. af Forordn.

13. Januar.

*18697. BGM. OG RAAD I RIBE optage paa Byens Vegne et Laan paa 1000 Rdlr. af Asmus Eggebeck o. fl. som Formyndere for Kristian Nielsens Børn i Flensborg. — *Ribe*, d. 13. Januar. (Tydsk.) Udt. p. Dansk i Kinch, Ribe Bys Hist. fra Reform. S. 391.

14. Januar.

*18698. K. FR. III. tilskriver Ove Bjelke (Befalingsmd. paa Bergenhus) om Befæstningsarbejde til Forsvar for Bergens By og Havn. — *Kjøbenhavn*, 14. Januar. Udt. og Brudst. i Norske Mag. II. 370.

18. Januar.

*18699. Hertuginde MARIA ELISABETH skriver til Husums Bgm. og Raad om at gjøre deres til, at Mag. Hollmer bliver indsat i det ledige Præsteembede i Husum. — *Gottorff*, d. 18. Januarii. (Tydsk.) Lass, Samml. Husumsch. Nachr. 1. Forts. S. 261—62.

25. Januar.

*18700. Litteræ a JACOBO JOHANNIS BUDÆO SPOROP ad episcopum Henningium Stockfleth datæ, in quibus ab eo petit, ut sibi Academiæ attestationis et dimissionis schedulas mittat. — *Morland*, 8. Kal. Febr. Kirkehist. Saml. 3. R. V. 790—91.

25. Januar.

*18701. Hertuginde ANNA ELEONORA af Braunschweig-Lüneburgs Brev til sin Broder Landgrev Georg II. af Hessen-Darmstadt, hvori hun taler om sine Sønner Christian Ludvigs og Johan Frederiks Rejse til Danmark. — *Hannover*, d. 25. Januarii. (Tydsk.) Brudst. i Köcher, Gesch. v. Hannover u. Braunschweig I. 717.

1653.

ante 26. Januar.

02. KGL. og HERTUGELIG Proposition til Landdagen i Kiel, hvori de holstenske Ordres til Erlæggelse af Romermaaneder og Bidrag til Kredstroppe, de at hjælpe de holstenske og gaa ind paa Bevillinger til Landsdefensionen. — (Tydsk.) Udt. i Ratjen, Verz. d. Handschrift. d. Kieler Universitätsbibl. III. 187—88.

03. Resolution af STENDERNE PAA LANDDAGEN I KIEL, hvorved de holstenske ind paa Erlæggelse af Romermaaneder og Bidrag til Kredstroppe, de slesod bede sig forskaaede for at hjælpe Holsten og yde Bevillinger til Landsendvidere gjøres Indstilling om Indkvarteringsgodtgjærelse til Itzehoe om Betalingen til General Bauer. — *Kiel*, 26. Jan. (Tydsk.) Brudst. og Udt. i Handschrift. d. Kieler Universitätsbibl. III. 188—90.

04. JOHANNIS RHODII ad Nicolaum Heinsium epistola, in qua commemorat, gis Daniæ sui providentia, qui communem Belgii tutelam in se receperit et litorum promptissimam nactus sit, circumferri, et eum rogat, ut se certiores Cornificius Ulfeldt, eques Danus, suus a multis annis patronus, ne dicat i aula Svecica sit. — *Patavii*, VII. Februarii. Burmannus, Sylloge epistolarum

05. DET ENGELSKE STATSRAAD skriver til Admiralitetet, at det tillades to bænd at hente noget Gods, de have i Norge, paa to danske Skibe, som ge i England. — *Whitehall*, 28. Jan. (Engelsk.) State Papers. Dom. Ser. 1652

06. KGL. og HERTUGELIG Replik til Landdagen i Kiel, hvori fastsættes Terlæggelse af Holstens Bidrag til Kredstroppe; de slesvigske Stænder oply til at hjælpe Holsten og til at give Bevillinger til Landsdefensionen; alle udgaa om Indkvarteringsgodtgjærelse til Itzehoe Kloster og om Betalingen Bauer. — *Kiel*, 29. Jan. (Tydsk.) Brudst. og Udt. i Ratjen, Verz. d. Handschr. d. tatabibl. III. 190—91.

07. Skrivelse fra den spanske Gesandt i Kjøbenhavn Grev REBOLLEDO til Haag, hvori han forsvaret sin Optræden overfor den nederlandske Afsending 1, Keyser. — 8. Febr. (Spansk.) Udt. og Brudst. p. Dansk i Gigas, Grev Bernardino 161, Anm. 3.

08. Duplik af DE SLESVIGSKE STENDER PAA LANDDAGEN I KIEL, hvori de er at ville understøtte Holstenerne ved Udgifterne til Forbundet med den nedereds, hvis ogsaa Slesvig optages i Kredsens Alliance og Beskyttelse. — (*Kiel*, (Tydsk.) Brudst. i Ratjen, Verz. d. Handschrift. d. Kieler Universitätsbibl. II. XXVIII jvfr. 191—92.

09. K. FR. III.'s og Hert. FREDERIK III. af Gottorps Mandat, hvorved det ersaatte i Holsten og Ditmarsken at betale den paa sidste Landdag i Kiel ersachsiske Kreds Anliggende bevilgede Skat. Det bekendtgjæres endvidere, holdes en Mønstring af Rostjenestefolkene samt af Stædernes og Amternes — *Schlosz Gottorff*, d. 31. Januarii. (Tydsk.) Særtr. af Forordn.

10. Skrivelse fra LE BRUN til den spanske Gesandt i Kjøbenhavn Grev Reori han opfordrer ham til at paatale den danske Regerings Optræden mod der er et Brud paa den mellem Danmark og Spanien sluttede Traktat. — (Fransk.) Brudst. i Gigas, Grev Bernardino de Rebolledo S. 164.

26. Januar.

28. Januar.

28. Januar.

29. Januar.

29. Januar.

30. Januar.

31. Januar.

Januario.

1653.

1. Febr. *18711. HENRIK THOTT afgiver en af Kongen forlangt Erklæring om, hvorledes man havde forholdt sig med Krigskontribution af de Kontorske og Tydske paa Bryggen i Bergen; i sidste Krig vare disse erklærede for neutrale. — *Viborg*, 1. Februar. Brudst. i Norske Mag. II. 370—71.
4. Febr. *18712. ISAACI VOSSII ad Nicolaum Heinsium epistola, in qua commemorat, nuper in Svedia convivium deorum celebratum esse, ubi Uleveldius Jovem egerit; addit rumores esse de Danis bello a Svedis inferendo, sed non pertimescendos. — *Amstelodam*, XIV. Febr. Burmannus, Sylloge epistolarum III. 663—65.
5. vel 15. Febr. *18713. Skrivelse fra den svenske Afsending MAGNUS DURELL til den spanske Gesandt i Kjøbenhavn Grev Rebolledo om de Overgreb, svenske og spanske Skibe ere udsatte for ved Sundtoldens Opkrævelse. — *Helsingør*, 15. Februar. (Fransk.) Gligas, Grev Bernardino de Rebolledo S. 372—73. Jvfr. S. 163.
5. Febr. *18714. Skrivelse fra den spanske Gesandt i Kjøbenhavn Grev REBOLLEDO til Statssekretæren La Torre om det af den engelske Afsending Bradshaw hos ham gjorte Besøg samt om Danmarks altfor venskabelige Optræden overfor Nederlandene. — 15. Febr. (Spansk.) Brudst. p. Dansk i Gligas, Grev Bernardino de Rebolledo S. 162, 163—64.
7. Febr. *18715. Hert. FREDERIK III. af Gottorp stadfæster Valget af Mag. Hollmer til Præst i Husum. — *Gottorff*, d. 7. Febr. (Tydsk.) Lass, Samml. Husumsch. Nachr. 1. Forts. S. 262.
8. Febr. *18716. Forordning udstedt af BGM., RAAD og BYFOGED i KJØGE, hvorved al Barselkost forbydes under Straf af 200 Rdlr. — *Kjøge Raadhus*, d. 8. Febr. Petersen, Kjøge Byes Hist., Aktst. S. 80—81.
9. Febr. *18717. JOHAN EKEBLAD skriver til sin Fader, at en dansk Ambassadør var kommen til Norrköping med et Følge paa 50—60 Mand, som han dog afskedigede paa to nær, da han hørte, de ej bleve underholdte af Staten; Ulfeldt kom ej paa Tale ved den første Audiens. — D. 9. Febr. (Svensk.) Udt. i Wieselgreen, De la Gard. Arch. VIII. 199.
- ante 16. Febr. *18718. Memorial angaaende Oprettelsen af et ostindisk Kompagni, Traktaten med Nederlandene og den høje Sundtold, der kræves af K. af Spaniens Undersaatter overleveret K. Fr. III. af den spanske Gesandt i Kjøbenhavn Grev REBOLLEDO. — Uden Datum. (Spansk.) Gligas, Grev Bernardino de Rebolledo S. 373—74, Udt. S. 166—67. Memorialen blev overgivet Kongen d. 16. Febr.
18. Febr. *18719. ISAACI VOSSII ad Nicolaum Heinsium epistola, in qua commemorat, Batavorum concordiam et præterea fœdus eorum cum rege Daniæ Anglos valde fefellisse. — *Amstelod.*, XXVIII. Febr. st. N. Burmannus, Sylloge epistolarum III. 665—66.
19. Febr. *18720. Dr. JOH. MUNTHELIH LAGERCRONA tilskriver Mr. Etienne Gambrotz bl. a. om Corfits Ulfeldts Sygdom og Dronningens Besøg hos ham. — (*Stockholm*), 19. Februar. (Svensk.) Glörfwell, Nya sw. biblioteket I. 167—69.
23. Febr. *18721. K. Fr. III. meddeler Ove Bjelke, at de Kontorske i Bergen formentlig bør lade sig bruge til Byens Defension lige med andre. — *Kjøbenhavn*, 23. Februar. Udt. i Norske Mag. II. 371.
23. Febr. 11059. Udt. i Wieselgreen, De la Gard. Arch. VIII. 199.
24. Febr. *18722. K. Fr. III.'s Brev til Ingeniøren Erik Jørgensen, der havde foreslaaet nogle Forbedringer ved Frederiksoddes Befæstning. Han skal gjøre et Afrids heraf og forhandle Sagen mundtlig med Kongen. — 24. Febr. Brudst. i Berg, Smaa Bidr. t. Fredericias Kultur- og ældste Hist. S. 125.

18723. K. Fr. III.'s Svar paa det af den spanske Gesandt i Kjøbenhavn Grev indgivne Klageskrift over Danmarks uvenlige Forhold overfor Spanien. — gl. Stil. (Latin.) Udt. og Brudst. p. Dansk i Gigas, Grev Bernardino de Rebolledo S. 167—68. 1653. 26. Febr.
18724. Indberetning fra den spanske Gesandt i Kjøbenhavn Grev REBOLLEDO Audiens, han har haft hos K. Fr. III. — 8. Marts. (Spansk.) Udt. og Brudst. Gigas, Grev Bernardino de Rebolledo S. 164—66. 26. Febr.
18725. AUGUSTI BUCHNERI ad Johannem Davidem ab Oppel litteræ, in quibus rat, doctorem Janum ex Dania ad se perscripsisse, res regni ibi mire turbatas avorum juxta atque Anglorum oratores adesse, Svecosque copias in Scaniam que adducere. — *Dresdæ*, d. XXVI. Febr. Aug. Buchneri epistolæ I. 330—33. 26. Febr.
18726. Den spanske Gesandt i Kjøbenhavn Grev REBOLLEDOs Replik indleveret fmesteren og Kansleren angaaende den uretfærdige Sundtold, der opkræves af kibe. — 11. Marts. (Spansk.) Gigas, Grev Bernardino de Rebolledo S. 274—76, Udt. og ansk S. 168—69. 1. Martii.
8727. GIERTTRUD PEDERSDATTERS til K. Fr. III. indgivne Ansøgning om, at hun nedgrave Render og indlede Vand fra Aaen til hendes Gaard i Randers, med hvilket agistraten ikke blot ikke havde været hende behjælpelig, men som den endogsaa at forhindre. — *Af Randers*, d. 2. Martii. Secher, Meddel. om Slægten Secher S. 53—54. 2. Martii.
8728. JOHANNIS RHODII ad Nicolaum Heinsium epistola, in qua commemorat, sibi semper in Gallia et Italia fuisse conjunctissimum. — *Patavii*, XIV. Martii. Sylloge epistolarum V. 462—63. 4. Martii.
3729. GUSTAF HORN EUERTSON tilskriver Rigsmarsken Gustaf Horn bl. a. om Gesandtskabs Ankomst til Stockholm. — *Stockholm*, d. 5. Martii. (Tydsk.) sw. bibl. II. 255—56. 5. Martii.
3730. Regnskab over Udgifter til Klædninger til Kjøge Bys to Trommeslagere. s. Petersen, Kjøge Byes Hist., Aktst. S. 81—82. 9. Martii.
068. Petersen, Kjøge Byes Hist., Aktst. S. 82. 11. Martii.
3731. JOHANNIS RHODII ad Nicolaum Heinsium de libris quibusdam epistola. XXI. Mart. Burmannus, Sylloge epistolarum V. 463. 11. Martii.
3732. Fru KIRSTEN MUNCK udvikler for Datteren Leonora Christina, hvorfor øbt Tybreng Gaard af Hans Lindenov. — 14/s. Brudst. i Danske Saml. 2. R. II. 321. 14. Martii.
3733. BEUNINGEN skriver til Regeringen i Haag, at man i Sverig foregav, at Lübeck hemmelig havde modarbejdet Sverigs Forsoning med Polen. Ulfeldt stadig med Dronningen og talte stedse ilde om Danmark. — *Stockholm*, (Hollandsk.) Sv. Udt. i Fryxell, Handl. rör. Sverges Hist. IV. 288. 19. Martii.
734. TINGSVIDNE om forskellige Vidnesbyrd om Tildragelsen i Nørre-Ålslev de Søndag eft. Trinit. 1652, da Kjeld Jensen prædikede i Stedet for den Valgvis Prædikedag det var. — *Nørreherreds Ting*, d. 22. Marts. Udt. og Brudst. Saml. V. 674—75. 22. Martii.
735. JOHANNIS RHODII ad Nicolaum Heinsium de quibusdam rebus doctis *Patavii*, Kal. April. Burmannus, Sylloge epistolarum V. 463—64. 22. Martii.
736. Skrivelse fra HENRIK WILLUMSEN ROSENVINGE til den spanske Gesandt i Grev Rebolledo, hvori han anbefaler ham at gaa direkte til K. Fr. III. med — 24. Marts. (Spansk.) Udt. og Brudst. p. Dansk i Gigas, Grev Bernardino de Re-

1653.

25. Martii. *18737. Biskoppen over Aalborg Stift ANDERS ANDERSENS Skrivelse til Kansleren angaaende Rektoren M. Hans (Ægidiisen) og den latinske Skole i Aalborg, der er kommen i Forfald. — *Aalborg*, d. 25. Marts. Kirkehist. Saml. 8. R. III. 689—90.
25. Martii. *18738. Skrivelse fra den spanske Gesandt i Kjøbenhavn Grev REBOLLEDO til Henr. Villumsen angaaende hans Forhandlinger med den danske Regering. — 4. April. (Spansk.) Udt. i Gigas. Grev Bernardino de Rebolledo S. 170.
1. Aprilis. *18739. LAURITZ PEDERSEN, Sognepræst i Nykjøbing og Provst i Sønderherrerød paa Falster, afgiver Beretning om de af Hr. Hans Theophilisen Sadolin, Hr. Frantz Nielsen Bruun og Sogndegn Jens Pedersen Castrup aflagte Vidnesbyrd om, hvorledes Student Kjeld Jensen anstillede sig Dominica 14 a Trinit. 1652 i Nørre-Alsleff Kirke, da han trængte sig op paa Prædikestolen i Stedet for Valgkandidaten, og om Kjeld Jensens Modbemærkninger herimod. — *Nykjøbing Præstebolig*, 1. April. Ny kirkehist. Saml. V 668—74.
2. Aprilis. *18740. K. FR. III.'s Svar paa den spanske Gesandt i Kjøbenhavn Grev Rebolledos Replik, hvori hævdes, at Klagerne over uretfærdig Behandling af spanske Skibe i Sundet ere ganske ugrundede. — 1te Apr. (Latin.) Udt. og Brudet. p. Dansk i Gigas, Grev Bernardino de Rebolledo S. 171.
2. Aprilis. *18741. KONTORET i BERGEN beder Kongen om at stationere et Orlogsskib ved Norges Kyst under Krigen mellem Holland og England. — *Bergen*, 2. April. (Tydsk.) Udt. i Norske Mag. II. 371.
6. Aprilis. *18742. PROVST OLAUS THEOCARI TOXOTIUS vidner for det akademiske Senat, at han ingensinde har givet Kjeld Jensen Slagelse Forlov til at prædike i Nørre-Alslev Kirke Domin. 14 a Trinit. 1652, og at han ikke saa ham hin Dag, før han stod paa Prædikestolen. — *Taadderup Præstebolig*, d. 6. April. Ny kirkehist. Saml. V. 675.
13. Aprilis. *18743. BISKOP LAVRITS JACOBSEN i Odense opfordrer Universitetets Rektor og det akademiske Senat til at straffe Student Kjeld Jensen for hans uforskammede og forargelige Adfærd i Nørre Alslev Kirke. — 13. April. Udt. i Ny kirkehist. Saml. V. 675.
16. Aprilis. *18744. OVE BJELKE meddeler Sekretær Otto Kragh, at han har ladet Kapitajn Brun med Højenhald konvojere de til Kjøbenhavn sendte Tropper indtil Skutesnes og i Stedet henlagt en Skjærbaad ved Toldboden (i Bergen). — *Bergenhus*, 16. April. Udt. i Norske Mag. II. 371.
16. Aprilis. *18745. BEUNINGEN skriver til Regeringen i Haag, at Ulfeldt, som stadig var syg i Benene, havde besluttet sig til med det første at rejse til Lifland eller Preussen. — *Stockholm*, 26. April. (Hollandsk.) Sv. Udt. i Fryxell, Handl. rör. Sverges hist. IV. 283—84.
18. Aprilis. *18746. K. FR. III. befaler alle, som hidindtil have givet Sundkorn til Hr. Heinrich Belov, Lensmd. paa Hald, at vedblive dermed. — 18. April. — Rothe, Rescripter III. 1016.
21. Aprilis. *18747. K. FR. III. befaler med Rigsraadets Samtykke, at der i Kjøbenhavn skal udskrives en Grundskat af 1 Dlr. af hver 100 Dalers Ejendom til Brug ved Befæstningen af Byen. — *Hafnia*, d. 21. Aprilis. Matzen, Kbhvns. Universitets Retshist. I. Tillæg S. 44—45.
21. Aprilis. *18748. K. FR. III. befaler Christoffer Huas og Jacob Grubbe at modtage Værge-maalet for Claus von Andersens Børn af Otte Krag og overgive det til Sønnen Hans Jørgen von Andersen, der vil overtage det for sine Søkende. — *Hafnia*, 21. Apr. Udt. i Hvass, Personer og Familier af Navnet Hvas II. 105.

1653.

*18749. K. FR. III.'s Bevilling til Gertrud Pedersdatter, at hun uhindret maa
ave Render ved Sønderbro i Randers og indlede Vand til sin Gaard. — 23/4.
Secher, Medd. om Slægten Secher S. 54. 29. Aprilis.

*18750. K. FR. III.'s Skrivelse til den danske Gesandt i Madrid, Lerche, hvori
les ham at udbetale 6000 Stück von Achten til Manuel Pantoxa og andre spanske
, der kunne have Indflydelse paa Betalingen af Saltpengene. — 23. Apr. Brudst.
i Gigas, Grev Bernardino de Rebolledo S. 183—84. 28. Aprilis.

*18751. Skrivelse fra K. FR. III. til K. af Spanien angaaende Betalingen af de
le Saltpenge, hvori der antydes en Maade, hvorpaa Summen kan blive betalt. —
(Latin.) Udt. og Brudst. p. Dansk i Gigas, Grev Bernardino de Rebolledo S. 183. 30. Aprilis.

*18752. Indberetning fra den spanske Gesandt i Kjøbenhavn Grev REBOLLEDO,
. a. omtales Mogens Høegs Ambassade til Sverig samt Danmarks Forhold til
dene. — 10. Maj. (Spansk.) Udt. i Gigas, Grev Bernardino de Rebolledo S. 174, 75. 30. Aprilis.

11245. Fuldstændigt i Særtr. af Forordn. og i Wolff, Encomion regni Danie S. 391—413. 1. Maji.

*18753. K. FR. III.'s aabne Brev, hvorved han assignerer 3000 Rdlr. aarligt af
ds visse Indtægter til det »frugtbringende Selskabs« første Klasse, saalænge nogen
Interessenter er i Live. — Vort Slot Kjøbenhavn, 1. Maji. Særtr. af Forordn. Bil.
r. 11245. Wolff, Encomion regni Danie S. 423. 1. Maji.

18754. K. FR. III.'s aabne Brev, hvorved han assignerer 1600 Rdlr. aarligt af
laliske Kobberbjergværk i Norge til det »frugtbringende Selskabs« første Klasse,
nogen af dennes Interessenter er i Live, og derfor befaler de nuværende For-
f Bjergværket, hans residerende Commissarier i Hamburg, den afdøde Albert
errnts Arvinger og Leonard Marselis, at betale den nævnte Sum, ligesom han
avis det skulde gaa tilbage med Kobberværket, Pengene da skulde tages fra Ind-
if Trundhiem Len. — Vort Slot Kjøbenhavn, d. 1. Maji. Særtr. af Forordn. Bil. Nr. 9
5. Wolff, Encomion regni Danie S. 424—25. 1. Maji.

8755. K. FR. III.'s aabne Brev, hvorved han assignerer 2000 Rdlr. aarligt af
Indtægter til det »frugtbringende Selskabs« anden Klasse, saalænge nogen af
Interessenter er i Live. — Vort Slot Kjøbenhavn, d. 1. Maji. Særtr. af Forordn.
il Nr. 11245. Wolff, Encomion regni Danie S. 427—28. 1. Maji.

8756. K. FR. III.'s aabne Brev, hvorved han assignerer 2000 Rdlr. af Kolding-
Indtægter til det »frugtbringende Selskabs« tredje Klasse, saalænge nogen af
Interessenter er i Live. — Vort Slot Kjøbenhavn, d. 1. Maji. Særtr. af Forordn.
il Nr. 11245. Wolff, Encomion regni Danie S. 429. 1. Maji.

3757. K. FR. III.'s aabne Brev, hvorved han assignerer 2500 Rdlr. af Told-
jæbstaden Kolding til det »frugtbringende Selskabs« fjerde Klasse, saalænge
Klassens Interessenter er i Live. — Vort Slot Kjøbenhavn, d. 1. Maji. Særtr.
il Nr. 16 til Nr. 11245. Wolff, Encomion regni Danie S. 430—31. 1. Maji.

1758. K. FR. III.'s aabne Brev, hvorved han assignerer 2000 Rdlr. aarligt af
i Kjøbstaden Ribe til det »frugtbringende Compagnis« sjette Klasse, saalænge
lassens Interessenter er i Live. — Vort Slot Kjøbenhavn, d. 1. Maji. Særtr. af For-
18 til Nr. 11245. Wolff, Encomion regni Danie S. 432—33. 1. Maji.

759. K. FR. III.'s aabne Brev, hvorved han assignerer 2000 Rdlr. aarligt af
i Kjøbenhavn til det »frugtbringende Compagnis« ottende og sidste Klasse,
ogen af Klassens Interessenter er i Live. — Vort Slot Kjøbenhavn, d. 1. Maji.
rdn. Bil. Nr. 20 til Nr. 11245. Wolff, Encomion regni Danie S. 434—35. 1. Maji.

1653.

1. Majl. *18760. K. FR. III.'s og RIGSRAADETS aabne Brev, hvorved de forpligter sig til at overholde det om »det frugtbringende Compagni« udgaaede Patent, og til nøje at betale de fastsatte Renter. — *Kiebenhafn*, den første Dag i Maymaaned. Særtr. af Forordn. Bil. Nr. 21 til Nr. 11245. Wolff, Encomlon regni Danlæ S. 435—37.
1. Majl. *18761. N. N. Befalingsmd. paa Tranekier Slot, hans Brev, hvorved han forpligter sig i Henhold til sit Lensbrev til at betale 3000 Rdlr. aarligt af Langelands Indtægter til det »frugtbringende Selskabs« første Klasse. — *Kiebenhafn*, d. 1. Maji. Særtr. af Forordn. Bil. Nr. 8 til Nr. 11245. Wolff, Encomlon regni Danlæ S. 424.
1. Majl. *18762. Hr. MOGENS SEHSTED t. Holmegaard, Befalingsmd. paa Riberhuus, hans Brev, hvorved han i Henhold til sit Lensbrev forpligter sig til aarligt at betale 2000 Rdlr. af »de første Riberhuses Indkomster« til det »frugtbringende Selskabs« anden Klasse. — *Kiebenhafn*, d. 1. Maji. Særtr. af Forordn. Bil. Nr. 13 til Nr. 11245. Wolff, Encomlon regni Danlæ S. 428.
1. Majl. *18763. Hr. MOGENS SEHSTED t. Holmegaard, Befalingsmd. paa Riberhuus, hans Brev, hvorved han forpligter sig til at betale 2000 Rdlr. aarligt af Toldkisten i Ribe til det »frugtbringende Compagnis« sjette Klasse. — *Kiebenhafn*, d. 1. Maji. Særtr. af Forordn. Bil. Nr. 19 til Nr. 11245. Wolff, Encomlon regni Danlæ S. 433—34.
1. Majl. *18764. Hr. STEEN BILDE t. Kierszgaard, Befalingsmd. paa Koldinghuus, hans Brev, hvorved han i Henhold til sit Lensbrev forpligter sig til aarligt at betale 2000 Rdlr. af »de første Koldinghuses Lens Indtægter« til det »frugtbringende Selskabs« tredje Klasse. — *Kiebenhafn*, d. 1. Maji. Særtr. af Forordn. Bil. Nr. 15 til Nr. 11245. Wolff, Encomlon regni Danlæ S. 430.
1. Majl. *18765. Hr. STEEN BILDE t. Kierszgaard, Befalingsmd. paa Koldinghuus, hans Brev, hvori han forpligter sig til at betale 2500 Rdlr. aarligt af Toldkisten i Kolding til det »frugtbringende Compagnis« fjerde Klasse. — *Kiebenhafn*, d. 1. Maji. Særtr. af Forordn. Bil. Nr. 17 til Nr. 11245. Wolff, Encomlon regni Danlæ S. 431—32.
1. Majl. *18766. ALBERT BALTSAR BERRNTS ARVINGER og LEONARD MARSELIS's Brev, hvorved de i Henhold til deres med Kongen oprettede Kontrakt forpligter sig til at betale 1600 Rdlr. aarligt af det østerdalske Kobberværks Indtægter til det »frugtbringende Selskabs« første Klasse. — *Hamburg*, d. 1. Maj. Særtr. af Forordn. Bil. Nr. 10 til Nr. 11245. Wolff, Encomlon regni Danlæ S. 425—26.
1. Majl. *18767. PAUL KLINGENBERGS Brev, hvorved han forpligter sig til at forestaa Direktionen af det »frugtbringende Selskab« med største Omhu og stiller hele sin Ejendom, men især sine Godser i Mors og Salling som Kaution. — *Kopenhagen*, den ersten Maji. (Tydsk.) Særtr. af Forordn. Bil. Nr. 22 til Nr. 11245. Wolff, Encomlon regni Danlæ S. 437—39.
1. Majl. *18768. PAUL KLINGENBERG, Commissarius og Direkter for det »frugtbringende Selskab«, hans Brev, hvorved han tilstaar at skyldte det nævnte Selskabs første Klasse 400 Rdlr. aarligt, som han forpligter sig til at betale, saalænge nogen af Klassens Interessenter er i Live. — *Copenhagen*, den ersten Tag Maji. (Tydsk.) Særtr. af Forordn. Bil. Nr. 11 til Nr. 11245. Wolff, Encomlon regni Danlæ S. 426—27.
1. Majl. *18769. NANNINGH KAISER anmoder Johan de Witt, Raadspensionær i Holland og Vestfriesland, om at sørge for, at Junker Ludvig Rosenkrands, Søn af den i Nederlandenes Tjeneste 1634 faldne Oberst Rosenkrands, efter K. af Danmarks Ønske bliver ansat hos Admiral Tromp ombord paa dennes Skib. — *Hoorn*, d. 11. May. (Hollandsk.) Kronljk van het histor. Genootschap te Utrecht 6. Serie. 29. Jaarg. S. 604—05.

1653.

70. Kongens Statholder og Landraader i Fyrstendømmerne Slesvig og Hol-
 Amtmændene paa Steinburg, i Syd-Ditmarsken, i Hadersleben, Segeberg,
 og Flensburg, nemlig CHRISTIAN Greve til RANTZAU, Hr. KAY VON ALEFELT,
 VON BUCHWALT, Hr. HENRICH BLUHME og DITLEFF VON ALEFELT udstede Er-
 at de af det »frugtbringende Selskabs« første Klasse have modtaget 83333 $\frac{1}{3}$ Rdlr.
 kongens Tjeneste, af hvilken Sum de forpligte sig til at betale 5000 Specdrlr. i
 saalænge nogen af Interessenterne i Selskabets første Klasse er i Live. —
 (Tydsk.) Særtr. af Forordn. Bil. Nr. 6 til Nr. 11245. Wolff, Encomion regni Danie.
71. Raadspensionæren JOHAN DE WITT anmoder Cornelis de Witt, Raad i Ad-
 iegiet i Rotterdam, om at sørge for, at Kollegiet lader Junker Byrge Rosen-
 af den danske Adelsmand Palle Rosenkrands, paa K. af Danmarks Ønske
 os Admiral Tromp ombord paa dennes Skib. — *Hæge*, d. 12. May. (Hollandsk.)
 t histor. Genootschap te Utrecht 6. Serie. 29. Jaarg. S. 605—06.
72. J. H. BOECLER ad Christophorum Forstnerum epistola, in qua conque-
 i vehementia se apud omnes salutatores, præsertim Svecos et Danos, non
 ctari Lansius. — *Argent.*, 22. Maii. Epistolæ ad Lucam Lossium S. 447—49.
73. TINGSVIDNE(?), at Niels Lavridsen, Fuldmægtig for Mogens Sehested t.
 Befalingsmd. paa Riberhus, paa dennes Vegne bød Indbyggerne i Skadstherred
 raf at lade vaage Nat og Dag ved de oprejste Bævner. — 17. Maj. Brudst. i
 fterterr. om Skadst Herred S. 9—10.
74. K. FR. III.'s Kvittering til Christoffer Huas for aflagt Regnskab for Pan-
 a Philippi Jacobi Dag 1650, da han modtog den efter Henrik Belov, til
 obi Dag 1652, da afg. Samuel v. Sorck af Polen bekom den. — *Hafnia*,
 dt. i Hvass, Personer og Familier af Navnet Hvas II. 105.
75. Skrivelse fra den spanske Gesandt i Kjøbenhavn Grev REBOLLEDO til
 en La Torre, at der tales om, at den danske Resident i Madrid vil komme
 an ikke havde indrømmet ham nogle Friheder, som han forlangte. — 31. Maj.
 udst. p. Dansk i Gigaas, Grev Bernardino de Rebolledo S. 184.
76. K. FR. III. stadfæster en Vide og Vedtægt af Lodsejerne i Skjærn Mærsk
 1637. — *Haffn.*, 22. Maj. Saml. t. Jydsk Hist. og Topogr. VI. 253—55.
77. CHRISTEN MADZØN TAUSEN, Præst i Kjøge, voterer paa Professor Laurits
 cavenius til at være Biskop i Sjælland. — *Roeschild*, d. 24. Maji. Ny kirkehist.
 Samme Sted og Dag afgave de øvrige Kjøbstadpræster i Sjælland deres Vota.
78. JOHAN PORTMAN skriver til Robt. Blackmore, at de ere blevne statio-
 at forhindre Admiral Tromps Forbindelse med 20 danske Skibe i Sundet. —
 ion», 26. May. (Engelsk.) State Papers. Dom. Ser. 1652—53 S. 253—54.
79. RICH. BRADSHAW, Resident i Hamburg, skriver til Rob. Blackmore, at
 ark bestræber sig for at rejse Penge, hvad enten det nu er for at opretholde
 Hollænderne eller for at betale for de tilbageholdte Skibe og andet. —
 l. May. (Engelsk.) State Papers. Dom. Ser. 1652—53 S. 365—66.
80. Biskop ANDERS ANDERSENS Skrivelse til Kansleren angaaende den slette
 hvilken Latinskolen i Aalborg paa Grund af Rektorens Uduelighed er kommen,

c. 1. Majl.

2. Majl.

5. Majl.

12. vel 22 Majl.

17. Majl.

21. Majl.

21. Majl.

22. Majl.

24. Majl.

26. Majl.

31. Majl.

1. Junli.

1653.

- hvorfor han beder om, at denne maa blive afskediget, saaledes at Skolen blev ham kvit »med Måner«. — *Aalborg*, d. 1. Junii. Kirkehist. Saml. 3. R. III. 690—91.
2. Junii. *18781. (PEDER JENSEN KRAGELUND, Biskop i Ribe), anbefaler Konrektoren ved Ribe Skole, M. Matthias Clausen Bang, til at faa Rektordømmet i Odense. — *Ripis*, 2. Jun. Bloch, Den Fyenske Geistligheds Hist. I. 403—04.
5. Junii. *18782. Kapitajn THOMAS POINTER skriver til Flaadekommissionen, at K. af Danmark vil sende en Gesandt til England. Han haaber, at der nu vil være Lejlighed til at gjengjælde ham for hans uretfærdige og troløse Adfærd. — »*The Resolution*», 5. June. (Engelsk.) State Papers. Dom. Ser. 1652—53 S. 385.
7. Junii. *18783. KGL. og HERTUGELIG Proposition til Landdagen i Kiel, hvori de holstenske Stænder opfordres til Erlæggelse af Bidrag til Kredstropperne og af Romermaaneder samt de slesvigske til at hjælpe de holstenske; endvidere forlanges af begge Hertugdømmers Stænder Bevillinger til Landsdefensionen. — 7. Juni. (Tydsk.) Udt. i Ratjen, Verz. d. Handschrift. d. Kieler Universitätsbibl. III. 192—93.
10. Junii. *18784. Resolution af STÆNDERNE PAA LANDDAGEN I KIEL, hvori de holstenske og de slesvigske Stænder gjøre deres Bevillinger henholdsvis til Kredstropperne og til Landsdefensionen afhængige af, at Hvervinger ikke foretages uden i højeste Nødsfald; de slesvigske Stænder afslaa at hjælpe de holstenske med Hensyn til Kredsdefensionen. — *Kiel*, 10. Juni. (Tydsk.) Udt. i Ratjen, Verz. d. Handschrift. d. Kieler Universitätsbibl. III. 193—94.
10. Junii. *18785. KGL. og HERTUGELIG Replik til Landdagen i Kiel, hvori fastholdes, at Hvervingerne ikke kunne opsættes; de slesvigske Stænder dadles stærkt for deres ringe og betingede Tilbud om Bevillinger til Defensionen og trues med Privilegiernes Fortabelse. — 10. Juni. (Tydsk.) Udt. i Ratjen, Verz. d. Handschrift. d. Kieler Universitätsbibl. III. 194—95.
11. Junii. *18786. Duplik af STÆNDERNE PAA LANDDAGEN I KIEL, hvori fastholdes Ønsket om Hvervingernes Udsættelse samt de slesvigske Stænders Anmodning om at fritages for yderligere Bevillinger end allerede tilbudt; Stænderne støtte et Andragende fra Kaj von Ahlefeldt om Erstatning for Tilbagebetaling af et i Hamburg af Hertugdømmerne optaget Laan. — 11. Juni. (Tydsk.) Udt. i Ratjen, Verz. d. Handschrift. d. Kieler Universitätsbibl. III. 195—96.
- c. 11. Junii. *18787. Ansøgning fra KAJ VON AHLEFELDT paa egne og Statholder (Grev Christian Rantzaus) Vegne til de slesvig-holstenske Stænder om at sørge for, at de faa Erstatning for Tilbagebetalingen af et i Hamburg af Hertugdømmerne i Aaret 1645 optaget Laan. — Uden Datum. (Tydsk.) Udt. i Ratjen, Verz. d. Handschrift. d. Kieler Universitätsbibl. III. 196—97.
15. Junii. *18788. K. Fr. III.'s aabne Brev, at alle engelske Skibe skulle beslaglægges, da danske Skibe ere blevne beslaglagte i engelske Havne. — *Vort Slot Kiøbenhaffn*, d. 15. Junii. Særtr. af Forordn.
15. Junii. *18789. K. AF SPANIENS Depeche til Gesandten i Kjøbenhavn Grev Rebolledo, hvori det befales ham at optræde mindre skarpt mod Hollænderne og den danske Regering. — 25. Juni. (Spansk.) Udt. i Gligas, Grev Bernardino de Rebolledo S. 172—78.
22. Junii. *18790. ADOLF FR. SCHLEZER meddeler Kurf. Frederik Wilhelm af Brandenburg bl. a., at Corftz Ulefeldt i Løbet af 3 Uger vil begive sig til Wismar og tage fast Ophold der. — *Stockholm*, 2. Juli. (Tydsk.) Brudst. i Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VI. 661.

1653.

*18791. RIGSRAADETS Skrivelse til Rigshofmesteren, Rigsmarsken og Rigskansleren, findes om at tale Hannibal Sehesteds Sag hos Kongen, saa at han kunde faa et Stedet for sin Pension, eller, hvis Kongen ej vilde bruge hans Tjeneste, at han ikke søge Tjeneste i Udlandet. — 26. Juni. Udt. og Brudst. i Hist. Tidsskr. 6. R. I. 681—82.

*18792. K. FR. III.'s Befaling til Biskop Anders Andersen i Aalborg, at han skal omsorg for, at Rektoren ved den latinske Skole der, M. Hans Ægidiisen, hvem har forlenet med et Præbende, opgiver sin Bestilling, og indsætte en ny. — ii.) Kirkehist. Saml. 3. R. III. 691.

11132. Særtr. af Forordn.

*18793. HANS HANSEN, Sognepræst i Taagerup og Provst i Fuglse Herred, HANS , Sognepræst i Mariho, MADs HANSEN, Sognepræst i Taars, og JAKOB CLAUSON, præst i Ærindlev, afslutte Kontrakt mellem Hr. Peder Thomæsøns, forrige Sogne-Hunseby, hans Børn og Hr. Niels Pral, nu Sognepræst sammesteds, angaaende Jaret. — *Mariho*, d. 30. Junii. Ny kirkehist. Saml. I. 138—41.

*18794. K. FR. III.'s Missive til Erik Juel t. Hundslund, Befalingsmd. paa Aalborg, at han skal begive sig over til sit Len og der ved Hjælp af Kronens og Gejst-Tjenere i de omliggende Herreder lade opkaste en Skandse paa hver Side af (til Limfjorden). Skyts og Ammunition skal udleveres ham af Tøjhuset. — 1. Juli. dansk Hist. og Topogr. VIII. 258.

18795. HENDRIK DUVR i København ansøger (K. Fr. III.) om at maatte betale Papirmøllen ved Herrisvad, hvori hans Fader efter Forstrækninger til Mathias Bremen, som byggede Møllerne, havde over 1000 Dlr. til Gode. — *Hamburg*, (Tydsk.) Udt. p. Dansk i Nyrop, Strandmøllen S. 31.

18796. K. FR. III.'s Missive til Christian Friis, Lensmd. paa Mariager, at han en Anordning om, at Bønderne i Lenet deltage i Arbejdet paa Skandserne ved den ene Grund hører under hans Len. — 4. Juli. Saml. t. jydske Hist. og Topogr.

18797. TI ENGELSKE KJØBMÆND indberette til Statsraadet, at deres Skibe ere bragte i Øresund (?Denmark Sound) af hollandske Krigsskibe. — 6. July. (Engelsk.) Dom. Ser. 1653—54 S. 7.

18798. P. WIBE tilskriver Residenten i Stockholm Peder Juel om Sagen mod Corf. is Tjener Kield Friis har indleveret et uforkammet Indlæg; Kongen og Raadet denne Gang villet dømme. — 7. Juli. Brudst. i Hist. Tidsskr. III. 407.

18799. JOHANNIS RHODII ad Nicolaum Heinsium epistola, in qua eum rogat, ut Cornificium Ulfeldium, et si per Daniam commeaverit, Bangium affinem suum nio, Bartholinis ac Furenis salutet. — *Patavii*, XXIV. Jul. Burmannus, Sylloge V. 464.

3800. Kontreadmiral BOURNE skriver til Flaadekommissionen, bl. a. at et af har indbragt en dansk Prise. — 15. July. (Engelsk.) State Papers. Dom. Ser.

3801. Andragende fra ENGELSKE KJØBMÆND til Statsraadet om, at deres Skibe e konvojerede til Hamburg. Paa Grund af K. af Danmarks Holdning kunde de gennem Sundet. — 16. July. (Engelsk.) State Papers. Dom. Ser. 1653—54 S. 31.

3802. Ansøgning fra CORNELIUS OLUFSEN LIP til en »gunstig« Herre (Kansleren omesen Sehested?) om at udvirke ham venia ætatis hos Kongen, da han af

1653.

Sognepræsten i Skamby er kaldet til hans Medhjælper, men fattes næsten 1 Aar i Alderen. — 18. Juli. Udt. i Saml. t. Fyens Hist. og Topogr. VI. 8—9.

23. Julii. 11153. Danske Saml. III. 329.

23. Julii. *18803. K. FR. III.'s Befaling til Henning Valkendorf og Bispen i Fyen at erklære sig over Jørgen Brahes Andragende om Jus patronatus til Balslev Kirke. — 23. Julii. Udt. i Kirkehist. Saml. 3. R. V. 619.

24. Julii. *18804. BEUNINGEN skriver til Regeringen i Haag, at Ulfeldt skulde rejse bort, man vidste ikke hvorhen. — *Stockholm*, 3. August. (Hollandsk.) Sv. Udt. i Fryxell, Handl. rör. Sverges Hist. IV. 284—85.

27. Julii. *18805. K. FR. III.'s Brev til Biskop Lauritz Jakobsen i Fyen, hvorved han tillader Studiosus Cornelius Olufsen at være Kapellan i Skamby, uagtet han ikke har naaet den lovbefalede Alder. — *Kjøbenhavn*, 27. Juli. Saml. t. Fyens Hist. og Topogr. IV. 280.

28. Julii. 11155. Særtr. af Forordn.

28. Julii. *18806. K. FR. III. befaler Flemming Ulfeldt, Lensmd. paa Halstedkloster, at lade enhver Kjøbstad paa Lolland grave sin Part af Nakskov Volde. — D. 28. Juli. Udt. i Kall Rasmussen, Musse Herred S. 368.

28. Julii. *18807. K. FR. III. befaler Frederik Barnevitz at give Borgerne i Mariibo Tilhold om at betale de Skatter, de skyldte for de sidste 2 Aar. — D. 28. Juli. Udt. i Kall Rasmussen, Musse Herred S. 367.

28. Julii. *18808. K. FR. III.'s Befaling til de jordegne Bønder i Kolding Len, at de skulde yde gode Palisader til Frederiksdal. — 28. Juli. Udt. i Berg, Smaa Bidr. t. Fredericias Kultur- og ældste Hist. S. 125.

29. Julii. *18809. K. FR. III. befaler Ove Bjelke saavidt mulig at hindre engelske eller andre Kapere i at overfalde Skibe i Havnen for Bergen. — 29. Juli. Udt. i Norske Mag. II. 371—72.

29. Julii. *18810. K. FR. III.'s Tilladelse for Erik Krag til at lade sig vie til sin trolovede Fæstemø Vibeke Rosenkrands d. 28. Aug. paa Stuen paa hans Gaard Endrup. — 29. Juli. Nielsen, Hist. Efterr. om Skadst Herred S. 120.

30. Julii. *18811. Kontreadmiral BOURNE skriver til Admiralitetet, at et af hans Skibe har indbragt en dansk Prise. — 30. July. (Engelsk.) State Papers. Dom. Ser. 1653—54 S. 30.

6. Augusti. *18812. DE SØNDERBORGSKES HERTUGERS Skrivelse til Grev Anthon Günther af Oldenburg, hvori de beklage sig over de Arvetraktater, han skal have sluttet med K. af Danmark og Hert. af Gottorp. — D. 6. Aug. (Tydsk.) Warnstedt, Die Oldenburger u. Brandenburger Erbsprüche auf Schleswig-Holstein S. 101—03.

6. Augusti. *18813. 15 BORGERE i BERGEN ansøge Kongen om at faa Privilegium paa Vestindiefart. — *Bergen*, 6. August. Brudst. i Norske Mag. II. 372.

8. Augusti. *18814. K. FR. III. befaler Lensmændene samt Bgm. og Raad i Kjøbstæderne at paase, at de Rejsende ere forsynede med »Kundskab» eller Pas. — *Kjøbenhavns Slot*, d. 8. Augusti. Særtr. af Forordn.

10. Augusti. *18815. ADOLF FR. SCHLEZER meddeler Kurf. af Brandenburg, at K. af Danmark i Anledning af Søkrigen mellem England og Holland har ladet udruste 30 Orlogsskibe. — *Stockholm*, 20. Aug. (Tydsk.) Brudst. i Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VI. 662.

11. Augusti. 11162. Brudst. i Warnstedt, Die Oldenburger u. Brandenburger Erbsprüche auf Schleswig-Holstein S. 100.

1653.

- *18816. Hert. FREDERIK III. af Gottorps Skrivelse til K. Fr. III. angaaende nogle rgske Forhold. — 12. Aug. (Tydsk.) Brudst. i Ratjen, Verz. d. Handschrift. d. Kieler Uni-
bl. I. 180. 12. Augusti.
- *18817. (NICOLAAS) STELLINGWERFFS Skrivelse, hvori han omtaler, at det er Hen- 12. Augusti.
de første Dage at sende en Flaade under de Witte til Sundet. — 22. Aug. (Hollandsk.)
Kronijk van het histor. Genootschap te Utrecht 2. Serie IX. Jaarg. S. 342—43.
- *18818. K. FR. III.'s Missive til Rigsmarsken Anders Bilde, at han skal kom- 13. Augusti.
en Ingeniør til at afstikke de Skandser, der skulle anlægges ved Hals og Mov,
, hvilke Folk der skulle ligge i dem, og hvad Løn de skulle have. — 13. Avgust.
ydsk Hist. og Topogr. VIII. 259.
- *18819. Skrivelse fra Sognepræsten i Aaby GEORGIUS JACOBI SLAVOSIUS til 15. Augusti.
æsten i Faaborg angaaende Valget af en Provst i Salling Herred, hvilket Brev han
aatte blive oplæst i Biskoppens Nærvær paa Valgmødet. — *Aabyæ*, Dominica x
n. Kirkehist. Saml. 3. R. IV. 785—87.
- *18820. K. FR. III.'s Brev til de jydsk Raader, at de skulle udvise Plads for 16. Augusti.
llumsen af Odense, der har tilbudt Kongen at anlægge et Teglværk ved Frederiks-
16. August. Udt. i Berg, Smaa Bidr. t. Fredericias Kultur- og ældste Hist. S. 125—26.
- *18821. K. FR. III.'s aabne Brev, hvorved Corfitz Ulfeldts Grundejendomme be- 18. Augusti.
med Sekvester, indeholdende Klager over hans Embedsførelse. — 18. Aug.
Hist. Tidsskr. III. 405.
- *18822. K. FR. III. stadfæster Lensmanden Peder Vibes Brev af 30. Juli, hvorved 18. Augusti.
æster Papirmøllen ved Herrerisvad til Jesper Krefling paa 15 Aar. — *Hafnia*, d.
sti. Udt. og Brudst. i Nyrop, Strandmøllen S. 31.
18823. K. FR. III.'s Privilegier for Jesper Krefling paa Papirmøllen i Hagen- 18. Augusti.
ler Herridsvad Kloster. — *Hafnia*, d. 18. Augusti. Nyrop, Strandmøllen S. 30—31.
18824. TINGSVIDNE, krævet af Hr. Anders Bille t. Damsbo, Marsk og Befalingsmd. 25. Augusti.
lerborg Slot, om Brandstrup Kirkes Brøstfældighed. — *Medelsomherdsting*, thorsz-
25. Augusti. Saml. t. jydsk Hist. og Topogr. II. 284—85.
18825. K. FR. III. befaler Møntmester H. Kehler at udmønte $4\frac{1}{2}$ lødige 2 Skil- 29. Augusti.
 $2\frac{1}{2}$ lødige 1 Skilling, ligeledes Dukater af $23\frac{1}{2}$ Karat, 67 Stykker paa en
k m. m. — *Hafn.*, 29. Augusti. Scharling, Pengenes synkende Værdi S. 431.
18826. IVER PEDERSEN SCHIOLDBORG ansøger Kongen om en Bestilling, idet han 29. Augusti
sine Tjenester i Ind- og Udlandet. — *Moss*, 29. August. Udt. i Norske Mag. II. 372.
18827. K. FR. III.'s Bestalling for Johannes Mejer som Kongens Mathematiker 2. Septbr.
f; det paalægges ham at udføre et Generalkort over Kongeriget Danmark. —
br. (Tydsk.) Brudst. p. Dansk i Hist. Tidsskr. 6. R. I. 319—20.
18828. Indberetning fra den spanske Gesandt i Kjøbenhavn Grev REBOLLEDO om 3. Septbr.
urlands Handel paa Guinea. Gesanden havde sagt, at han skulde have udbedt
p IV.'s Tilladelse hertil, men han har ej svaret derpaa, og gjør han det, bliver
afvisende som K. af Danmarks Svar vedrørende Skibsfarten paa Ostindien. —
(Spansk.) Udt. og Brudst. p. Dansk i Gigas, Grev Bernardino de Rebollo S. 181—82.
18829. Skrivelse fra den spanske Gesandt i Kjøbenhavn Grev REBOLLEDO til 3. Septbr.
æren La Torre; han er sengeliggende og saa blottet for Penge, at han endog
t sine Sølvskeer. — 13. Sept. (Spansk.) Brudst. p. Dansk i Gigas, Grev Bernardino
S. 209—10.

1653.

5. Septbr. *18830. DAVID HECKSTETTERS Brev til Kontreadmiral Ino Lawson, hvori det bl. a. hedder, at de Danske have nægtet at laane Hollænderne Skibe; de er Forrædere mod alle. — *Hamburg*, 5. Sept. (Engelsk.) State Papers. Dom. Ser. 1653—54 S. 129—30.
6. Septbr. *18831. K. FR. III. befaler Offe Skade at lade Hr. Niels Kristiensen, Sognepræst i Nørre-Vedby, aarlig bekomme et Træ af Nørre-Vedby Skove, eftersom Præstegaardens Skovslod skal være ganske forhugget. — 6. Sept. Udt. i Barfod, Den falsterske Geistligh. Personalhist. II. 281.
6. Septbr. *18832. DET ENGELSKE STATSRAAD skriver til Kapitajn Willoughby Hannam paa «the Katherine», at han skal konvojere nogle Kofardiskibe til Gøteborg. Han faar Ret til at tage og eventuelt ødelægge alle Skibe, som tilhøre de forenede Provinser eller K. af Frankrig og Danmark. — 6. Sept. (Engelsk.) State Papers. Dom. Ser. 1653—54 S. 131.
8. Septbr. *18833. MARGRETHE VAN DER LÜHE Enke efter Jørgen Brockenhuus t. Sebbekloster gjør vitterligt, at hun har laant 100 Rdlr. af Søffren Bertelsen i Klitgaard. — *Sebbekloster*, d. 8. September. Svanholm, Notitsær om Sebbekloster S. 12.
10. Septbr. *18834. Indberetning fra den spanske Gesandt i Kjøbenhavn Grev REBOLLEDO, hvori han meddeler en Samtale, han havde haft med Rigshofmester Gersdorf om Danmarks Stilling til England og Nederlandene, samt om de Farer, der truede fra Sverig. — 20. September. (Spansk.) Udt. og Brudst. p. Dansk i Gligas, Grev Bernardino de Rebolledo S. 178—79.
15. Septbr. *18835. K. FR. III. befaler Hr. Niels Trolle at udrede M. Vitus Bering hans aarlige Løn af sit Len. — 15. September. Hist. Tidsskr. 5. Række I. 81.
19. Septbr. *18836. K. FR. III.'s Pas for Johannes Mejer, der vil forfærdige og lade udgaa Landtavler over Danmark. — D. 19. Septbr. Udt. i Hist. Tidsskr. 6. R. I. 320. Fornyes 2. Marts 1655 og 12. Jan. 1657.
22. Septbr. *18837. JAN DE WITTS Skrivelse til den nederlandske Gesandt i Paris Boreel, i hvilken han omtaler, at K. af Danmark havde støttet forskellige af den nederlandske Flaades Bevægelser og forsynet den med Ammunition m. m. — *A la Haye*, le 2. Octobre. (Hollandsk.) Fransk Overs. i Lettres et Negociations de Jean de Witt I. 14—16.
23. Septbr. *18838. JØRGEN BJELKE beder paa sin Broder Ove Bjelkes Vegne Kongen om at sende Skyts, Ammunition og Vaaben til Bergenhus, hvor Garnisonen er bleven stærkt forøget. — *Kjøbenhavn*, 23. September. Udt. i Norske Mag. II. 372.
23. Septbr. *18839. HENRIK GYLDENSTJERNE skriver til Hertug Philip af Glycksborg, at han ikke som paatænkt kan indfinde sig ved Brylluppet i Celle, da Rigens Marsk og Rigsraaderne ikke ville give ham Orlov paa Grund af de Forretninger, der paahvile ham som Kommissarius. — *Skousbo*, d. 23. Septb. (Tydsk.) Udt. og Brudst. i Vedel Simonsen, Elvedgaards Hist. I. H. S. 136.
- ante 24. Septbr. *18840. Bønskrift fra RIDDESKAB OG STÆDER i Hertugdømmet SLESVIG, hvori de beklage, at deres Indlæg paa den sidste Landdag have mishaget Kongen og Hertugen, og minde om den fra gammel Tid indførte nære Forbindelse mellem begge Hertugdømmerne Slesvig og Holsten. — September. (Tydsk.) Ratjen, Verz. d. Handschrift. d. Kieler Universitätsbibl. III. 197—99. Brudst. Smatds. I. 88.
24. Septbr. *18841. K. FR. III. meddeler Ove Bjelke, at de paa Bergenhus indkvarterede 150 Mand skulle underholdes af Almuen og lønnes af Skatterne i Lenet. — *Kjøbenhavn*, 24. September. Udt. i Norske Mag. II. 372—73.

1653.

- *18842. KGL. og HERTUGELIG Resolution til de slesvig-holstenske Stænder angående Anvendelsen af den bevilgede Plovskat af de hvervede Tropper samt angaaende stenske Stænders Bevillinger til den nedersachsiske Kredsforfatning. — *Gottorff*, 1. B. (Tydsk.) Udt. i Ratjen, Vers. d. Handschrift. d. Kieler Universitätsbibl. III. 199. 24. Septbr.
- *18843. K. FR. III.'s og Hert. FREDERIK III. af Gottorps Mandat om Indbetaling paa den sidste Landdag i Kiel bevilgede Skatter. — *Schlosz Gottorff*, d. 24. Sept. (Tydsk.) Særtr. af Forordn. 24. Septbr.
- *18844. K. FR. III. befaler Ove Bjelke i Overensstemmelse med dennes Indstilling, Skjærbaade fra Omegnens Fogderier skulle blive ved Bergenhus Slot, og at der gives Huse til dem. — *Kjøbenhavn*, 28. September. Udt. i Norske Mag. II. 373. 28. Septbr.
- *18845. JAN DE WITTS Skrivelse til den nederlandske Gesandt i Paris Boreel, i hvilken bl. a. omtaler et Brev fra Residenten Keyser i Kjøbenhavn, om at en stor laade vilde afsejle under Konvoj af 13—14 danske Krigsskibe. — *A la Haye*, le 29. Septbr. (Hollandsk.) Fransk Overs. i Lettres et Negociations de Jean de Witt I. 19—24. 29. Septbr.
- *18846. PEDER NIELSEN, Forvalter paa Bramming, skriver til sin Husbond Erik nogle af Vardho Tjenere trykke sig ved at gjøre Ægter til Opførelsen af Bramming, og udbeder sig hans Ordre derom til disse. — 2. Okt. Brudst. i Danske . II. 49. 2. Octobr.
- *18847. K. FR. III. befaler Biskop Lavrits Mortensen Scavenius at gjøre den G, at Slotspræsten paa Frederiksborg M. Hans Husvig besørger Herløf Sogne- i længe Præsten Hr. Svening lever, og at Sognet siden lægges som Annex til borg. — *Hafnia*, 4. Octobr. Kirkehist. Saml. 3. R. II. 320—21. 4. Octobr.
18848. Superintendenten Hr. LAVRITS JACOBSENS Indlæg mod Sognepræsten i Jørgen Jacobsen i Anledning af et Skandskrift, han havde udsendt til Præsterne Herred. — *Actum Odense*, d. 5. Octobris. Kirkehist. Saml. 3. R. IV. 787—89. 5. Octobr.
18849. Sognepræsten JØRGEN JACOBSEN til Aabys Indlæg mod den af Superintendenten mod ham udtagne Stævning i Anledning af hans usømmelige Opførsel ved en Provst i Salling Herred. — Uden Datum. Udt. og Brudst. i Kirkehist. Saml. 3. R. 5. Octobr.
18850. FYENS PRÆSTEMODES Dom mellem Superintendenten Hr. Laurits Jacobsen og præsten Hr. Jørgen Jacobsen i Aaby, hvorved denne suspenderes for sine Forførelser mod Bispen i Anledning af et Provstevalg i Salling Herred. — 5. Octobris. Saml. 3. R. IV. 784—93. 5. Octobr.
18851. Skrivelse fra JAN DE WITT til den nederlandske Gesandt i Paris Boreel, i hvilken bl. a. omtaler Breve fra Residenten Keyser i Kjøbenhavn om Redemptions- Ophævelse og den danske Flaades Bevægelser. — *A la Haye*, le 16. Oct. (Fransk Overs. i Lettres et Negociations de Jean de Witt I. 27—29. 6. Octobr.
18852. K. FR. III.'s Befaling til Lensmanden paa Kjøbenhavns Slot Hr. Axel an skal forhandle med Bgm. og Raad i Kjøge om at have Indseende med det n, Adelen har bevilget, og som skal opbevares hos en Borger i Kjøge. — *Kjøbenhavns*, d. 8. Octobris. Petersen, Kjøge Byes Hist., Aktat. S. 83. 8. Octobr.
18853. K. FR. III.'s Reskript til de theologiske Professorer, at ingen Studiosus komme sin Attestats, med mindre han har studeret to Aar ved Akademiet. — Kirkehist. Saml. II. 632—33. 8. Octobr.

1653.

14. Octobr. *18854. Skrivelse fra den nederlandske Gesandt i Paris G. BOREEL til Jan de Witt, i hvilken han udtaler Haabet om, at Redemptionstraktaten vil blive hævet paa en for K. af Danmark tilfredsstillende Maade, for at de ildesindede ej skulle benytte sig heraf. — *A Paris*, le 24. Oct. (Hollandsk.) Fransk Overs. i *Lettres et Negociations de Jean de Witt* I. 42—44.
20. Octobr. *18855. KÆYE LYCKES Skrivelse til Superintendenten Hr. Lorents Jacobsen, hvori han beklager sig over, at en af hans Præster, Hr. Jørgen Jacobsen til Aaby, er bleven suspenderet, og anmoder om hans foreløbige Gjenindsættelse. — *Rantzouholm*, d. 20 8bris. Kirkehist. Saml. 3. R. IV. 793—94.
26. Octobr. *18856. Rigsraad CHRISTEN SKIELS Instrux for sine to Døtre Birrete og Birte, der skulle opdrages hos hans med Manderup Due gifte Søster Ane. — *Trygevelde*, d. 26. Octobr. Danske Mag. 5. R. I. 372—75.
26. Octobr. *18857. Skrivelse fra Hr. JØRGEN JACOBSEN, Sognepræst til Aaby, til hans Patron Kay Lycke, hvori han hævder, at han uskyldig er bleven suspenderet fra sit Embede, og anmoder om hans Bistand. — *Aaby Præstegaard*, d. 26. Octobr. Kirkehist. Saml. 3. R. IV. 794—98.
27. Octobr. *18858. Skrivelse fra JAN DE WITT til den nederlandske Gesandt i Paris Boreel, i hvilken han bl. a. meddeler, at Keyser nu endelig har afsluttet Forhandlingerne om Redemptionstraktatens Ophævelse til K. af Danmarks Tilfredshed. — Le 6. Novembre. (Hollandsk.) Fransk Overs. i *Lettres et Negociations de Jean de Witt* I. 50—54.
28. Octobr. *18859. K. FR. III. befaler Ove Bjelke at forordne Iver Pedersen Schioldborg til Stadsmajor i Bergen. — *Kjøbenhavn*, 28. Oktober. Udt. i Norske Mag. II. 378.
30. Octobr. *18860. KÆYE LYCKES Skrivelse til Superintendenten Hr. Lorents Jacobsen, hvormed han fremsender Sognepræsten i Aabys Erklæring (Nr. *18857) og beder om, at denne maa blive skaansomt behandlet. — *Rantzouholm*, d. 30. 8bris. Kirkehist. Saml. 3. R. IV. 798—99.
4. Novbr. *18861. Skrivelse fra den nederlandske Gesandt i Paris BOREEL til Jan de Witt, i hvilken han giver Meddelelser om Frankrigs Politik overfor England, der gaar ud paa at støtte Kongen, hvorfor han er bleven adspurgt, om K. af Danmark i saa Henseende vil følge Nederlandenes Politik. — *A Paris*, le 14. Novembre. (Hollandsk.) Fransk Overs. i *Lettres et Negociations de Jean de Witt* I. 59—62.
4. Novbr. *18862. Skrivelse fra den nederlandske Gesandt i Paris BOREEL til Jan de Witt, i hvilken han, bl. a. udtaler sin Glæde over de Forholdsregler, der ere truffene med Hensyn til K. af Danmarks Sikkerhed. — *A Paris*, le 14. Oct. (for Novembre). (Hollandsk.) Fransk Overs. i *Lettres et Negociations de Jean de Witt* I. 62—65.
9. Novbr. *18863. Skrivelse fra den spanske Gesandt i Kjøbenhavn Grev REBOLLEDO til Statssekretæren La Torre, hvormed han sender ham en Afskrift af Fredspræliminærene mellem England og Holland samt meddeler, at de danske Ministre nu vise sig meget velvillige mod ham. — 19. November. (Spansk.) Udt. i *Gigas*, Grev Bernardino de Rebolledo S. 179—80.
11. Novbr. *18864. Skrivelse fra den nederlandske Gesandt i Paris BOREEL til Jan de Witt, i hvilken han bl. a. meddeler, at et fra London kommende Bud fortæller, at man der er træt af Krigen, især efter at man ikke havde kunnet bemægtige sig de Skibe, der havde søgt Tilflugt i Danmark og Norge. — *De Paris*, le 21. Novembre. (Hollandsk.) Fransk Overs. i *Lettres et Negociations de Jean de Witt* I. 73—75.

1653.

- *18865. Ansøgning fra Renteskriveren JENS LASSEN og HANS KOMPAGNI til K. af 17. Novbr.
 om at maatte drive Slavehandel paa Amerika fra Guinea. — *Copenhagen*, en 17 de
 bre. (Spansk.) Gigas, Grev Bernardino de Rebolledo S. 377. Jfr. det S. 181 givne Udtog af
 skrivelse af ^{21. Novbr.}_{4. Decbr.} til Statasekretæren La Torre.
- *18866. Skrivelse fra JAN DE WITT til den nederlandske Gesandt i Paris Boreel, 17. Novbr.
 om han bl. a. meddeler, at nogle af det ostindiske Kompagnis Skibe, der vare efter-
 Bergen, lykkelig ere ankomne til Walkeren, og at Østersøflaaden er kommen til-
 a Sundet. — *A la Haye*, le 27. Novemb. (Hollandsk.) Fransk Overs. i Lettres et
 ons de Jean de Witt I. 66—69.
- *18867. K. FR. III.'s og Hert. FREDERIK III. af Gottorps Mandat til Undersaatterne 18. Novbr.
 og Ditmarsken om Indbetalingen af de paa den sidste nedersachsiske Kreds-
 e Romertogspenge. — *Veste Glückstadt*, d. 18. Novembris. (Tydsk.) Særtr. af Forordn.
- *18868. K. FR. III.'s Befaling til Rentemesteren at udbetale M. Niels Svendsen 21. Novbr.
 lr. aarlig. — 21. November. Udt. i Kirkehist. Saml. 3. R. III. 569.
- *18869. K. FR. III.'s Befaling til Provianskriveren, om hvad der aarlig skal ud- 21. Novbr.
 til M. Niels Svendsen. — (21. November.) Udt. i Kirkehist. Saml. 3. R. III. 569—70.
- *18870. CHRISTOPHORI FORSTNERI ad Joh. Albertum Portnerum epistola, in qua 21. Novbr.
 protestantes, Svecos, Danos et Germanos, vicinarum furiarum contagione afflatos
 ipsi illaturos esse. — *Mombeligardi*, Kal. Decembr. Le Bret, *Magazin z. Gebrauch*
u. Kirchengesch. VI. 614—16.
- *18871. Litteræ regis FR. III^{III} ad regem Hispaniæ, cum qua ei quatuordecim 24. Novbr.
 Islandicos mittit. — *Kbh.*, 24. Nov. Brudst. i Gigas, Grev Bernardino de Rebolledo S. 180.
- *18872. NICOLAI HEINSII ad Johannem Gronovium epistola, in qua commemorat, 25. Novbr.
 esse, Meibomium a rege Daniæ plenum bibliothecarii titulum obtinuisse. — *Up-*
onis Decembribus Gregorian. Burmannus, *Sylloge epistolarum* III. 327—28.
- *18873. K. FR. III. bortforpagter Fiskeriet i Kjøbenhavn, Frederiksborg og Kron- 26. Novbr.
 n til Jørgen Jentzmer for 6 Aar paa nøje opregnede Vilkaar. — (26. Nov.)
 r Fiskeri III. 213—16.
- *18874. GENERALSTATERNES Resolution med Udtalelse af Jan de Witt om Nød- 30. Novbr.
 den af Forbundet med Danmark. — 11. Dec. (Hollandsk.) Udt p. Fransk i Lefèvre-
 ean de Witt I. 178.
- *18875. THOS. NORES Andragende til Statsraadet om Tilladelse til fra England at 1. Decbr.
 ørskjellige Varer i danske Fartøjer. — *Whitehall*, 1. Dec. (Engelsk.) State Papers.
 1653—54 S. 293.
- *18876. K. FR. III.'s Skrivelse til Biskop Laurits Jacobsen i Fyen, at Hr. Jørgen 4. Decbr.
 i Aaby, der er suspenderet fra sit Embede for fornærmelige Udtalelser mod
 elv skal lade sine Sogne forsyne med Gudstjeneste, medens han er suspenderet,
 præsterne have nok at tage vare i deres egne Sogne. — *Hafnia*, 4. Decemb.
 t. Saml. VI. 337—38. Udt. i Kirkehist. Saml. 3. R. IV. 799.
- *18877. CHRISTOFFER HUAS beklager sig for K. FR. III. over, at han efter at 7. Decbr.
 et sine Len (først Ørum og derpaa Panumgaard) ikke kan komme ud af det
 ringe Hjælp, der er tillagt ham af Landekisten; han beder ham derfor om at be-
 n med et Len, hvortil han ved sin lange og tro Tjeneste som Ritmester og
 tenant tror at have gjort sig fortjent. — *Hennegaard*, d. 7. December. Hvas,
 Familier af Navnet Hvas II. 106—07.

1653.

9. Decbr. *18878. TINGSVIDNE fra Hals Birketing om de Folk, Jens Mortensen Ridefoged paa Aalborghus fast daglig har lejet til Arbejdet paa Skandsen. — ^{9/12}. Saml. t. jydsk Hist og Topogr. VIII. 259
12. Decbr. *18879. BEREND og CATHARINA MÜNDENS Testamente, hvori nævnes den førstnævntes Gjældsfordringer paa Landskabet Eiderstedt, Staden Tønningen og Kirkerne dersteds. — (*Hamburg*), 12. Decemb. (Tydsk.) Staphorst, Hist. eccles. Hamb. 1. Th. IV. 735—39.
25. Decbr. *18880. Indberetning fra den spanske Gesandt i Kjøbenhavn Grev REBOLLEDO, hvori bl. a. omtales, at man forsikrer, at den danske Resident i Madrid vil blive hjemkaldt. — 4. Jan. 1654. (Spansk.) Brudst. p. Dansk i Gigas, Grev Bernardino de Rebolledo S. 184, Anm. 3.
28. Decbr. *18881. K. FR. III.'s og Hert. FREDERIK III. af Gottorps aabne Brev, hvorved de udskrive en Landdag for Fyrstendømmerne til d. 20. Febr. i Flensborg og befale at indbetale Skatterestancerne til Landekassen. — *Veste Glückstadt*, d. 28. Decembris. (Tydsk.) Særtr. af Forordn.
29. Decbr. *18882. K. FR. III.'s Brev til Steen Bille, at han skal udvise Plads til et Teglværk udenfor Frederiksdal til Byfogeden Hans Madsen og Thomas Tygesen fra Tønder. — 29. Decbr. Udt. i Berg, Smaa Bidr. t. Fredericias Kultur- og ældste Hist. S. 126. D. 18. Febr. 1654 udgik der Brev til de jydse Raader om samme Sag. Smstds.
29. Decbr. *18883. MATTHEUS WESENBECK tilskriver Kurf. Frederik Wilhelm af Brandenburg, at hvis det kommer til Krig mellem Danmark og Sverige, maa det hænge sammen med den engelsk-hollandske Krig og har formodentlig sit Ophav i den engelske Ambassade til Sverige. — *Petershagen*, 29. Dec. (Tydsk.) Udt. i Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VI. 486.
30. Decbr. *18884. DE SØNDERBORGSKE HERTUGERS til Kejseren indgivne Memorial om deres Arveret til Grevskaberne Oldenburg og Delmenhorst. — 30. Decbr. (Tydsk.) Udt. i Warnstedt, Die Oldenburger u. Brandenburger Erbanprüche auf Schleswig-Holstein S. 103.
31. Decbr. *18885. INO. FOWLER skriver til Admiralitetet, at Hollænderne stole paa Frankrig og Danmark og haabe maaske paa en Forbindelse med Sverige, men det kan være, at de tage fejl. — *Porthsmouth*, 31. Dec. (Engelsk.) State Papers. Dom. Ser. 1653—54 S. 319—20.
- *18886. Regis FR. III^{III} confirmatio articulorum capituli ecclesiæ Lundensis. Weibull, Samlingar utg. för de skånska landskapens historiska etc. förening II. 62.
- *18887. Optegnelse om en Proces mellem Mette, sl. Johan Ettersens, og Kronen om Afgiften af Strandmøllen ved Helsingørsvejen. Nyrop, Strandmøllen S. 31—32.
- *18888. NICOLAI HEINSII ad Christinam Augustam reginam Sveciæ epistola, in qua confidit, codicum Gottorphianorum ac Bremensium manuscriptorum catalogum ei exhibitum esse. — *Lugduni Batavorum*, uden Dag. Burmannus, Sylloge epistolarum V. 764—65.

C. 1653.

Circa 1653.

- *18889. Den svenske Resident MAGNUS DURELLS Relation til sin Regering om Forholdene i Danmark. (Svensk.) Udt. i Geijer, Svenska Folkets Hist. III. 379—87 (hvor den siges at være fra 1649). Dansk Udt. i Suhms Saml. t. d. danske Hist. II, 3. 44—133 Brudst. (om Marinen) i Bruun, Curt Sivertsen Adelaer S. 422—29. Brudst. p. Svensk (om Kancellierne) i Jørgensen, Uds. o. de danske Rigsaarkivers Hist. S. 243—44. — Om Tiden for dens Affattelse se Hist. Tidskr. 3 R. II. 38 (af Hammerich) og Bruun, anf. Skr. S. 429. Jvfr. desuden om Relationens historisk-statistiske Betydning J. A. Fridericia i Hist. Tidskr. 6. R. II. 471—73.

1654.

1654.

- *18890. Kapitajn NICH. FOSTERS Brev til Admiralitetet, hvori han fortæller om et 3. Januar.
 enstød med Hollænderne under den jydsk Kyst. — *«The Phoenix»*, 3. Jan. (Engelsk.)
 apers. Dom. Ser. 1653—54 S 346.
- *18891. DE LÜNEBURGSKE GESANDTERS Relation, hvori de bl. a. udtale sig om 9. Januar.
 ns Stilling til de Evangeliske og Østrig. — *Regensburg*, 9/19. Januar. (Tydsk.)
 Brudst. i Köcher, Gesch. v. Hannover u. Braunschweig I. 128.
11253. Datoen er efter venetiansk Stil, altsaa = 11. Jan. 1655. Se Bruun, Curt Sivertsen 11. Januar.
 S. 68.
- *18892. Indberetning fra den spanske Gesandt i Kjøbenhavn Grev REBOLLEDO, hvori 11. Januar.
 forsikres, at den danske Gesandt i Madrid vil blive hjemkaldt. — 1½ Jan. (Spansk.)
 gas, Grev Bernardino de Rebolledo S. 184.
- *18893. Skrivelse fra JAN DE WITT til den nederlandske Gesandt i Paris Boreel, 12. Januar.
 n han meddeler ham, at Fredstraktaten med England efter Gesandternes mundtlige
 g var nærvædt at strande paa Forstaaelsen af den Paragraf, der bestemte, at K. af
 k skulde være indbefattet i Traktaten. — Le 22. Janvier. (Hollandsk.) Fransk. Overs.
 et *Negotiations de Jean de Witt* I. 123—24.
- *18894. Skrivelse fra Grev MONTECUCCOLI til Fyrst Mathias, at han er ankommen 14. Januar.
 nhavn og bleven godt modtaget af Kongen, med hvem han skulde forhandle om
 ne i Stiftet Bremen. — Il 24 di gennajo. (Italiensk.) Udt. i Campori, Raimondo
 oli S. 298.
- *18895. K. FR. III. kundgør, at Fiskeriet i Kjøbenhavns, Frederiksborg og Kron- 15. Januar.
 er bortforpagtet til Jørgen Jentzmer, som skal føre Titelen af kgl. Fiskemester
- *18873). — (15. Jan.) Udt. i Tidskr. for Fiskeri III. 216.
18896. CHRISTOPHORI FORSTNERI epistola ad Johannem Albertum Portnerum, 18. Januar.
 am Ratisbonensem, in qua famam fœderis inter Hispanos, Anglos, Danos, Svecos
 ss *Hanseaticas* confecti commemorat. — *Mompelgard*, V. Kal. Febr. Chrph. Forst-
 læ de pace Osnabr.-Monast. S. 107—20.
18897. Skrivelse fra JAN DE WITT til den nederlandske Gesandt i Paris Boreel, 19. Januar.
 han refererer Gesandternes Forhandling med England, bl. a. om K. af Danmarks
 atning for engelske Skibe beslaglagte i Sundet. — Le 29. Janvier. (Hollandsk.)
 s. i *Lettres et Negotiations de Jean de Witt* I. 128—33.
1264. P(aus), Corfits Ulfeldts Hist. II. 156—58 (med dansk Overs. S. 158—59 og Datum 11. Ja- 20. Januar.
 len 20. Januar er den rette Dag, siges ogsaa i Danske Mag. 3. R. II. 71.
8898. Den danske Resident i Madrid CORN. LERCHE skriver til Rigshofmester 4. vel 14. Febr.
 at han har indgivet nogle Memorialer (om Saltkompagniet) til den spanske Re-
 en endnu ej faaet noget Svar; han meddeler desuden, at en Oberst Jacob
 h fra Hamburg skal hverve 2000 Md. for Spanien i Holsten. — 14. Febr.
 1st. i *Gigas*, Grev Bernardino de Rebolledo S. 249, 199, Anm. 2.
3899. Skrivelse fra den nederlandske Gesandt i Paris BOREEL til Jan de Witt, 6. Febr.
 an bl. a. meddeler, at man udtaler sig meget rosende om, at Nederlandene har
 ved at afbryde Forhandlingerne med England for at udvirke, at K. af Danmark

1654.

som Allieret blev indbefattet deri, hvad man jo endelig har opnaaet. — *De Paris*, le 16. Février. (Hollandsk.) Fransk Overs. i *Lettres et Negociation de Jean de Witt* I. 143—46.

8. Febr. *18900. DON ANTONIO DE SANDOVALS Skrivelse til Jesuiten Pater Guemez om Jesuiten Gotfred Frankens Disputats med Hans Zoëga, Professor ved Kjøbenhavns Universitet. — (*Kjøbenhavn*, d. 18. Februar, ny Stil.) (Spansk.) Kirkehist. Saml. 3. R. III. 646—50.
10. Febr. *18901. Raadspensionæren JAN DE WITTS Skrivelse til Nederlandenes Gesandt i London van Beverningk, hvori han omtaler Forhandlingerne i Generalstaterne om Englands Fordring paa Erstatning for de i Danmark anholdte Skibe. — *Hæge*, d. 20. Febr. (Hollandsk.) Sypestejn, Geschiedkundige Bijdragen II. 17—25.
13. Febr. *18902. K. FR. III.'s og Hert. FREDERIK III. af Gottorps Brev, hvorved den til d. 21. Febr. til Flensborg udskrevne Landdag udsættes til d. 3. April. — *Veste Glückstadt*, d. 13. Febr. (Tydsk.) Særtr. af Forordn.
13. Febr. *18903. K. FR. III.'s og Hert. FREDERIK III. af Gottorps Befaling til Prælater og Ridderskab i Holsten, at de skulle udbetale deres Bidrag til den svenske »Hospitation», for at Klostret Preetz, der har udlagt langt mere, end det har modtaget, kan faa sine Udgifter dækkede. — *Veste Glückstadt*, d. 13. Februar. (Tydsk.) Særtr. af Forordn.
15. Febr. *18904. JENS JENSEN HERSLEFF og PEDER PALLESEN JERNE tilskrive den kgl. Sekretær Erik Krag t. Bramming i Anledning af, at deres Broder og Svoger Hr. Hans Jensen Hersleff, Sognepræst til Jærne og Skadst Sogne, er død, efterladende sig 5 forældreløse Børn, med Anmodning om, at han som den, der har Jus patronatus, vil lade den voxne Datter nyde Kaldet, der i omtrent 150 Aar har været i Familien, med den Person, han fremsendte, hendes fattige Søkende til Trøst og Husværelse. — *Ribe*, d. 15. Februar. Nielsen, Hist. Efterr. om Skadst Herred S. 35—36.
15. Febr. *18905. DET SVENSKKE RIGSRAADS Skrivelse til Dr. Christina af Sverig, hvori det fraraader hendes Tronfrasisgelse, bl. a. af Hensyn til, at Forholdet til Danmark og andre Magter endnu ikke er ordnet. — *Stockholm*, 15. Febr. (Svensk.) Fransk Overs. i *Arckenholts Mémoires concern. Christine, reine de Suède* IV. 358—57.
16. Febr. *18906. Skrivelse fra JAN DE WITT til den nederlandske Gesandt i Paris Boreel, i hvilken han giver ham Oplysninger om Fredsforhandlingerne med England og bl. a. omtaler Spørgsmaalet om Skadeserstatningen fra Danmark. — Le 26. Février. (Hollandsk.) Fransk Overs. i *Lettres et Negociations de Jean de Witt* I. 152—53.
20. Febr. *18907. K. FR. III.'s Befaling om Udskrivning af Matroser. — (D. 20. Februar.) Udt. i Garde, Efterretn. om den danske Sømagt I. 150—52.
23. Febr. *18908. JOHANNIS RHODII ad Nicolaum Heinsium epistola, in qua eum rogat, ut litteras suas ad Cornificium Ulfeldum ipsi tradat. — *Patauii*, V. Martii. Burmannus, Sylloge epistolarum V. 465.
23. Febr. *18909. Skrivelse fra JAN DE WITT til den nederlandske Gesandt i Paris Boreel, i hvilken han bl. a. meddeler, at den danske Gesandt Henri Willemse Rosewing, der skal til England, har været i Haag, men alt er afrejst; han sender Afskriften af dennes Propositioner til Generalstaterne. — Le 5. Mars. (Hollandsk.) Fransk Overs. i *Lettres et Negociations de Jean de Witt* I. 156—57.
24. Febr. *18910. K. FR. III.'s Forordning om Lejermaal i de forbudne Led i Norge. — *Vort Slot Kjøbenhavns*, d. 24. Februar. Særtr. af Forordn.
25. Febr. *18911. Flensborg Skipperlavs Skraa givet af BGM. OG RAAD. — 25. Februar. (Tydsk.) Udt. i Wedel, Gilder og Laug i Flensborg S. 103—06.

1654.
 *18912. MATH. BIÖRENKLOUS Skrivelse til den svenske Resident i Kjøbenhavn 27. Febr. vel
 Durel, hvori han omtaler den almindelige Forundring over Danmarks Optreden 9. Martii.
 den engelsk-hollandske Krig. — *Ratish.*, d. 9. Martii. (Svensk.) Den Svenska Mer-
 4. 183—85.
- *18913. Hert. CHRISTIAN LUDWIG af Braunschweig klager til K. af Danmark over, 27. Febr.
 Christian af Mecklenburg hverver Tropper i Grevskabet Pinneberg. — *Celle*,
 r. (Tydsk.) Udt. i Urk. u. Actenst. 2. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VI. 516.
- *18914. Skrivelse fra JAN DE WITT til den nederlandske Gesandt i Paris, Boreel, 2. Martii.
 han bl. a. meddeler, at den danske Afsending til England Rosewinge incognito
 sig i Rotterdam, og omtaler K. af Danmarks retfærdige Klager over de engelske
 Goldsvig i Sundet. — Le 12. Mars. (Hollandsk.) Fransk Overs. i Lettres et Negociations
 de Witt I. 161—63.
- *18915. Den nederlandske Gesandt i Paris BOREEL skriver til Jan de Witt bl. a., 10. Martii.
 har erfaret, at man i Danmark meget længes efter Freden med England af Frygt
 Land og Sverig. — *De Paris*, le 20. Mars. (Hollandsk.) Fransk Overs. i Lettres et
 de Jean de Witt I. 172—74.
11302. P(aus), Corfütz Ulfeldts Hist. II 159—60 (med dansk Overs. S. 161). 13. Martii.
- *18916. K. FR. III.'s Forordning for Hertugdømmerne, at Renters Rente ikke 23. Martii.
 kjendes Umyndige hos andre end deres Formyndere. — *Glückstadt*, am 23. Martii.
 Særtr. af Forordn. Dithmarsches Land-Recht Glückst. 1667 S. 180—82. Revidierte Landgericht-
 Jdg. 1717 S. 218—19. Udg. 1741 S. 218—19. M. Tönsens Udg. 1821 S. 130—31. Cronhelms
 p. stat. prov. Holsat. S. 180—81. Corpus constit. Regio-Holsat. I. 117—18.
- *18917. Skrivelse fra JAN DE WITT til den nederlandske Gesandt i Paris Boreel, 30. Martii.
 han bl. a. giver ham indgaaende Oplysninger om Forhandlingerne angaaende
 Erstatning til England for de beslaglagte Skibe. — Le 9. Avril. (Hollandsk.)
 rs. i Lettres et Negociations de Jean de Witt I. 184—87.
18918. SØREN NIELSEN, Tingskriver i Hals, forbyder paa Lensmandens Vegne 31. Martii.
 land i Hals og Skovshoved at lade deres Svin, Fæ eller Kvæg komme i Skandsen
 eller kaste, under samme Fæmons Fortabelse. — ^{81/s}. Udt. i Saml. t. jydsk Hist. og
 I. 259—60.
18919. Skrivelse fra den nederlandske Gesandt i Paris BOREEL til Jan de Witt, 31. Martii.
 han bl. a. omtaler et fra Brüssel stammende Rygte om, at en engelsk Flaade
 Skibe skulde afgaa til Sundet. — *De Paris*, le 10. Avril. (Hollandsk.) Fransk
 tres et Negociations de Jean de Witt I. 188—90.
18920. KGL. og HERTUGELIG Proposition til Landdagen i Flensborg angaaende 6. Aprillis.
 sen af den 1643 udvidede Union, Holstens Erlæggelse af Romermaaneder, af
 t til Udgifterne ved Hert. af Lothringens Rømning af de af ham besatte Pladser
 ske Rige samt af Restancerne af de svenske Satisfactionspenge, endvidere an-
 pkrævelse af Skatterestancerne hos den sønderborgske Linje m. m. — 6. April.
 Udt. i Ratjen, Verz. d. Handschrift. d. Kieler Universitätsbibl. III. 199—200.
8921. Skrivelse fra JAN DE WITT til den nederlandske Gesandt i Paris Boreel, 6. Aprillis.
 han giver ham yderligere Oplysninger om de fastsatte Forhandlinger angaaende
 atning for de i Danmark beslaglagte engelske Skibe. — Le 16. Avril. (Hollandsk.)
 s. i Lettres et Negociations de Jean de Witt I. 190—93.

1654.

Ante 7. Aprillis.

*18922. Bønskrift fra HEINRICH VON WULFRAMSTORFF t. Lundagaard til de paa Landdagen i Flensborg tilstedeværende slesvig-holstenske Statholdere, Grever og Ridderskab, hvori han klager over Indgreb i hans Jagtret paa Dollernp Mark. — Uden Datum. (Tydsk.) Brudst. i Ratjen, Verz. d. Handschrift. d. Kieler Universitätsbibl. III. 202.

7. Aprillis.

*18923. Resolution af STÆNDERNE PAA LANDDAGEN I FLENSBORG, hvori man ønsker at kjende Betingelserne for Forlængelse af Unionen; nærmere Oplysninger udbedes om Romermaanederne, Bidragene til Udgifterne ved Rømningen af de af Hert. af Lothringen besatte Pladser, og om de holstenske Restancer af de svenske Satisfactionspenge; de sønderborgske Hertuger have erklæret sig villige til Betaling af Skatterestancerne; endvidere fremføres forskellige Besværinger og Intercessioner for Private. — *Flensburg*, 7. April. (Tydsk.) Udt. i Ratjen, Verz. d. Handschrift. d. Kieler Universitätsbibl. III. 200—02.

7. Aprillis.

*18924. Skrivelse fra den nederlandske Gesandt i Paris BOREEL til Jan de Witt, i hvilken han bl. a. fortæller, at der gaar det offentlige Rygte, at de nederlandske Gesandter i London have faaet Ordre til »quovis pretio« at fuldende Forhandlingerne om de i Sundet beslaglagte Skibe. — *De Paris*, le 17. Avril. (Hollandsk.) Fransk Overs. i Lettres et Negotiations de Jean de Witt I. 194—96.

9. Aprillis.

*18925. K. FR. III.'s og Hert. FREDERIK III. af Gottorps Brev, hvorved det paa det strengeste befales Hertugdømmernes Stænder at indfinde sig fuldtallige til en Landdag, der skal holdes d. 1. Maj i Flensborg, da adskillige af Ridderskabet ikke havde givet Møde til den sidst udskevne Landdag. — *Schloss Flensburg*, d. 9. Aprilis. (Tydsk.) Særtr. af Forordn.

11. Aprillis.

*18926. K. FR. III. giver Povel Støffken fornyet Forpagtning paa Østersfangsten i Riberhuslen for 20 Aar. — (11. April.) Udt. i Tidsskr. for Fiskeri III. 237.

11. Aprillis.

*18927. K. FR. III. befaler Lensmændene i Kjøbenhavns, Frederiksborg og Kronborg Len at hjælpe Fiskeriforpagteren Jørgen Jentzmer mod dem, der uretmæssig fiske især i Arresø. — (11. April.) Udt. i Tidsskr. for Fiskeri III. 216—17.

17.-25. Aprillis.

*18928. Den WOLFENBÜTTELSKE REGERINGS Diarium og Protokol fra det nederlandske Kredsudvalgsmøde i Hamburg, hvori bl. a. omtales, at Hert. Christian Ludwig af Hannover i Forbindelse med Schwerin og Holsten havde opfordret Regeringen i Stade til at afsende sit Kontingent til Bardewick. — *Hamburg*, 17.—25. April. (Tydsk.) Udt. i Köcher, Gesch. v. Hannover u. Braunschweig I. 145.

20. Aprillis.

*18929. Mag. JOH. VORSTIUS skriver til Dr. Joachim Jungius i Hamburg om en Sygdom, denne har lidt af, og opfordrer ham til i Tide at lade sine Tanker komme for Dagens Lys. — *Flensburg*, 20. April. (Tydsk.) Brudst. i Avé-Lallemant, Des Dr. Joach. Jungius Briefwechsel S. 422—24.

27. Aprillis.

*18930. K. FR. III.'s Befaling til Mogens Kaas at modtage det Korn, Kaj Lykke t. Rantzausholm godvillig havde udlovet. — 27. April. Udt. og Brudst. i Bruun, Kaj Lykke S. 16.

27. Aprillis.

*18931. JOHANNIS RHODII ad Nicolaum Heinsium epistola, in qua commemorat, se civibus suis in patriam redituris libros quosdam commisisse, ut Hafnia eos in Sveciam accurent. — *Patavii*, VII. Maji. Burmannus, Sylloge epistolarum V. 465—66.

30. Aprillis.

*18932. KGL. og HERTUGELIG anden Proposition til Landdagen i Flensborg, hvori opfordres til at sende Deputerede til Kolding til Forhandling om Unionens Forlængelse; Fordringen om Betaling af Romermaaneder og af de lothringske Rømningspenge fastholdes; om de svenske Satisfactionspenge skal forhandles videre i Kiel; endvidere svares paa forskellige Besværinger og Intercessioner for Private. — *Flensburg*, 30. April. (Tydsk.) Udt. i Ratjen, Verz. d. Handschrift. d. Kieler Universitätsbibl. I. 89. III. 202—03.

- K. FR. III.'s og Hert. FREDERIK III. af Gottorps Brev, hvorved bekendt-
d. 14. Juni og følgende Dage skal holdes en Kvartalsret for Hertug-
ndsborg. — *Schloss zu Flensburg*, d. 1. Maji. (Tydsk.) Særtr. af Forordn. 1. Maji.
- K. FR. III.'s og Hert. FREDERIK III. af Gottorps Biproposition til Land-
org, hvori den opfordres til at deputere nogle af sin Midte til at under-
gle Unionen af 1623. — *Flensburg*, 1. Mai. (Tydsk.) Brudst. i Ratjen, Verz.
Kieler Universitätsbibliothek I. 89. 1. Maji.
- Resolution af LANDDAGEN I FLENSBURG, hvori den erklærer at ville ane-
e Unionsoverenskomster af 1533 og 1623 som stadigt bestaaende, men ikke
e Afgjørelsen om Udvidelserne af 1634 og 1643; forevrigt omtales nogle
mmende Itzehoe Kloster. — *Flensburg*, 3. Maj. (Tydsk.) Brudst. i Ratjen,
ft. d. Kieler Universitätsbibl. I. 89. III. 204—06. 3. Maji.
- DE SLESVIGSKE STENDERS Supplik til Kongen og Hertugen, hvori de bede
or en af disse fordret, men af dem aldrig bevilget Afgift. — *Flensburg*,
t.) Udt. i Ratjen, Verz. d. Handschrift. d. Kieler Universitätsbibl. III. 206—07. 5. Maji.
- 7 REGENSBURGERRIGSDAGENS Reces. Imellem Underskriverne findes Grev
tzau, K. af Danmarks Gehejmerraad og Landraad, Statholder i Slesvig og
egenspurg, den siebenzehenden Tag des Monats May. (Tydsk.) Länig, Teut-
hlv. Pars generalis I. 585—639. 7. Maji.
8. TINGSVIDNE fra Hals Birketing, at hvad der er bugget i Skovene, siden
gik, er mesten kommen til Skandsen ved Hals m. m. — ¹²/₆. Udt. i Saml. 12. Maji.
- Topogr. VIII. 260.
19. Skrivelse fra den nederlandske Gesandt i Paris BOREEL til Jan de Witt, 26. Maji.
- bl. a. fortæller, at der tales meget om, at Hert. af Gottorp, Hansestæderne,
lenburg og de schweitsiske Kantonen ved en Særartikel skulde være optagne
ngland sluttede sidste Traktat. — *De Paris*, le 5. Juin. (Hollandsk.) Fransk
et Negotiations de Jean de Witt I. 215—16.
10. K. FR. III.'s Forordning om Ligbegjængelser under den nu grasserende
øbenhavn. — *Vort Slot Koldinghuus*, d. 27. Maji. Særtr. af Forordn. 27. Maji.
11. HANNIBAL SEHESTEDS Skrivelse til Hert. Christian Ludvig af Celle, hvori
erklære, at han forud har fejlet, anmoder Hertugen om at tale hans Sag
ger K. Fr. III. — *Hamburg*, 30. Maj. (Tydsk.) Brudst. p. Dansk i Hist. Tidsskr.
4. 30. Maji.
42. Litteræ LAURENTII JACOBÆI, Superintendentis Fionensis, quibus Dn. Janum 1. Junii.
- lorem ecclesiæ Kierte, et Dn. Laurentium Pauli, pastorem ecclesiæ Svenstrup,
damna magna acceperunt, misericordiæ pastorum commendat. — *Studecopiæ*,
kirkehist. Saml. VI. 351—52.
43. Indberetning fra den spanske Gesandt i Kjøbenhavn Grev REBOLLEDO, i 4. Junii.
- som Svar paa en fra Spanien modtagen Forespørgsel om en passende Gjen-
Tak for de modtagne Falke, erklærer, at Kongen vil blive meget glad for
tende Sager eller Heste til Dronningen, da han er meget galant mod hende.
(Spansk.) Udt. og Brudst. p. Dansk i Giggas, Grev Bernardino de Rebolledo S. 203.
44. Dr. OLUFF WORMS Testamente. — *Kiøbenhavn*, d. 7. Junii. Danske Saml. 7. Junii.

1654.

9. Junii. *18945. BGM. og RAAD i Odense tillade Knud Knudszen, Borger i Byen, at flytte en Port fra den Gaard, hvor han før boede, til den Gaard, han nu ibor, mod aarlig at betale 3 slette Dir. — *Ottense*, d. 9. Juni. Saml. i Fyens Hist. og Topogr. II. 332—33. Engelstoft, Odense Byes Hist. 2. Udg. S. 529—31.
10. Junii. *18946. LUNARDO FOSCOLO, Republiken Venezias procuratore, capitano generale, giver Curt Servisen, Kapitain paa Skibet San Zorsi grande, Vidnesbyrd om hans udmærkede Tapperhed i Kampen mod Tyrkerne ved Dardanellerne og skjænker ham en Guld kjæde. — *Dato di galera nostra generale*, li 20 Zugno. (Italiensk.) Mylius, Cort Adeler S. 99—101 (med dansk Overs.). Hofman, Esterr. om danske Adelsmænd III. 161—62.
17. Junii. *18947. K. FR. III. bevilger Hr. Jørgen Nielsen, Sognepræst til Neraa Sogn paa Nørreslette i Fyen, en »Gangbolig» i Badstrup i hans Levetid kvit og fri for Hovning til Kronen, men mod at svare aarlig Landgilde til Kongen og Kirken. — *Koldinghus*, 17. Juni. Udt. i Saml. i Fyens Hist. og Topogr. IV. 282.
20. Junii. *18948. HANNIBAL SEHESTEDTS Billet til den engelske Gesandt Whitelocke, i hvilken han beder ham om at tænke paa de Ting, om hvilke de have talt, og takker for den udviste Opmærksomhed med Salutteringen. — (*Glückstadt*), 20. Juin. (Fransk.) Sehested, Hannibal Sehested I. 179—80.
20. Junii. *18949. Den engelske Gesandt B. WHITELOCKES Billet til Hannibal Sehested, i hvilken han takker for hans Besøg og lover at staa ham bi, naar han kommer tilbage til England. — *A bord le Président, rade de Glückstadt*, 20. Juin. (Fransk.) Sehested, Hannibal Sehested I. 180—81.
21. Junii. *18950. Den spanske Gesandt i Kjøbenhavn Grev REBOLLEDO skriver til K. Filip IV., at man havde ventet Dr. af Sverig i Helsingør, men at det nu hed sig, hun vilde sejle til Tydskland. — 1. Juli. (Spansk.) Udt. i Gigas, Grev Bernardino de Rebollo S. 197.
22. Junii. *18951. Fru KIRSTEN MUNK beklager sig til Datteren Leonora Christina over H. L. (d: Hans Lindenov) og »det Fordærvsens Barn» (d: Sønnen Valdemar Christian), der gjøre hende al mulig Fortræd. — 22/a. Brudst. i Danske Saml. 2. R. II. 303.
23. Junii. *18952. JAN DE WITTS Skrivelse til Nederlandenes Gesandt i London van Beverningk, hvori han omtaler, at han af Residenten Hr. Carisius har faaet Efterretning om en mellem England og Portugal sluttet Traktat. — *Haege*, d. 3. July. (Hollandsk.) Syptesteja, Geschiedkundige Blijdragen II. 85—86.
7. Julii. *18953. K. FR. III. tillader Anders Thomsen, Tolder i Ballum, at maatte opsøge Østersfiskesteder i Jylland. — (7. Juli). Tidskr. for Fiskeri III. 237.
11. Julii. 11368. Særtr. af Forordn.
11. Julii. *18954. K. FR. III.'s Forordning om Adelsens Bryllupper, Begravelser og Klæde- dragt. — *Vort Slot Koldinghus*, d. 11. Juli. Særtr. af Forordn. Petersen, Kjøge Byes Hist. Aftsl. S. 83—86.
12. Julii. *18955. HEINRICH RUDOLPH REDECKERS Skrivelse til Greven af Nassau om dennes Søn Frederik Ludvigs Rejse til Norden. Paa Grund af den i Danmark herskende Pest har man foreløbig slaaet sig til Ro i Hamburg. — *Hamburg*, 12. July. (Tydsk.) Annalen d. Vereins f. Nassaulsche Altertumskd. u. Geschichtsforschung XVII. 62—64.
14. Julii. 11369. Særtr. af Forordn.
15. Julii. *18956. K. KARL X. GUSTAF forbyder Almuen i Calmar Len at føre Varer over den danske Grændse paa Grund af den i Danmark herskende Pest. — D. 15. Julii. (Svensk.) Brudst. i Löfgreen, Calmar och dess Stift S. 116.

1654.
 16. Julii.
 K. FR. III.'s Ordre til Thyge Belov, Lensmd. paa Hindsgavl, at levere
 esk til Frederiksodde. — 16. Julii. Udt. i Berg, Smaa Bldr t Fredericias Kultur-
 126.
19. Julii.
 K. FR. III.'s Skrivelse til de jyske Rigsraader, at de skulle forsamle
 nogle af Borgerne i Vejle, og foreholde dem, at Kongen agter at forbyde
 i Vejle, hvorfor de, der ville drive saadan Handel, skulle drage til Frederiks-
 uli. Berg, Smaa Bldr. til Fredericias Kultur- og midste Hist. S. 126—27.
19. Julii.
 JOHAN EKEBLAD skriver til sin Fader, at der overalt har været Trængsel
 (Christina), som blev gjenkjendt, uagtet hun rejste i Mandsklæder; den
 ng havde saaledes udklædt sig som Værtshuspige og hjulpet til med Mad-
 at faa hende at se. — D. 19. Julii. (Svensk.) Udt. i Wieselgreen, De la Gard.
 07.
22. Julii.
 Brudst. p. Dansk i Journal f. Politik, Natur- og Menneke-Kundskab. 1796. I. 151—52
 esygdommenes og Sundhedspleiens Hist. i Danmark S. 394—95.
26. Julii.
 O. JØRGEN ROSENKRANTZ t. Kieldgaard, Hofmester for det adelige Akademi i
 dinans om de Forholdsregler, der skal træffes for at afværge den nu gras-
 Udbredelse til Sorø. — *Soerøe*, d. 26. Julii. Særtr. af Forordn.
27. Julii.
 1. K. FR. III.'s Brev, at Kristen Jakobsen, Rektor i Nykjøbing Skole, der
 iognepræst i Væggerløse, maa nyde Kaldet, uagtet han ikke er fulde 25 Aar.
 Udt. og Brudst. i Barfod, Den falst. Gelatigheds Personalhist. I. 264.
30. Julii.
 2. Indberetning fra den spanske Gesandt i Kjøbenhavn Grev REBOLLEDO,
 Dr. af Sverigs Rejse fra Kolding til Haderslev; Dr. af Danmark havde fulgt
 it som Bondepige, men ej talt med hende. — 9. Aug. (Spansk.) Brudst. p
 Grev Bernardino de Rebolledo S. 197.
2. Augusti.
 33. K. FR. III.'s Skrivelse til Bgm. og Raad i Kjøbenhavn om Foranstalt-
 den i Staden grasserende Pest. — *Flensborghuus*, 2. August. Mansa, Folke-
 g Sundhedspleiens Hist. i Danmark S. 398—94.
3. Augusti.
 64. GUSTAF HORN EVERTSSON skriver til Rigsmarsken Gustaf Horn bl. a. om
 mark. — *Stockholm*, d. 3. Augusti. (Tydsk.) Glørwel, Nya sw. bibl. II. 365—66.
5. Augusti
 65. NICOLAI HEINSII ad Johannem Rhodium epistola, in qua commemorat,
 ciæ imperio abdicasse, et filiam ducis Holsatiæ regi Sveciæ desponsatam esse.
 XV. Aug. Gregor. Burmannus, Sylloge epistolarum V. 466—67.
12. Augusti.
 66. K. FR. III.'s og Hert. FREDERIK III. af Gottorps Brev, hvorved det be-
 r og Ridderskab at indfinde sig d. 28. August i Kiel til Frk. Hedevig Eleonores
 K. af Sverig. — *Schloss Flensburg*, d. 12. Aug. (Tydsk.) Særtr. af Forordn.
20. Augusti.
 67. Indberetning fra den spanske Gesandt i Kjøbenhavn Grev REBOLLEDO. i
 taler om den nye svenske Konges Krigsiver, meddeler, at Striden med
 tiltagen i Styrke, og fortæller om den franske Gesandts Møde med K. Fr. III.
 samt om Pesten i Danmark. — 30. Aug. (Spansk.) Udt. og Brudst. p. Dansk i
 ernardino de Rebolledo S. 191, 201. Anm. 1, 201—02.
23. Augusti.
 68. Hofraad MOLZANS Relation som lüneburgsk Gesandt i Stockholm, hvori
 res en Udtalelse af Drost Peter Brahe, at hvis England ganske havde be-
 nd, vilde det være gaet med Danmark paa samme Maade som med Polen,
 d Sverig enten maatte hjælpe mod eller dele med Rusland. — *Stockholm*,
 (Tydsk.) Udt. og Brudst. i Köcher, Gesch. v. Hannover u. Braunschweig I. 177.

1654.

30. Augusti. *18969. K. FR. III. meddeler Hr. Axel Urup, at da Ny Amagers Præst paa forrige Ladegaards Marken er død, maa Amagerne efter deres Ønske komme overens med Præsten i Rødovre om for nogle Aar at forrette Gudstjenesten blandt dem. — *Flensborghus*, 30. Augusti. Kirkehist. Saml. 3. R. II. 341.
30. Augusti. *18970. K. FR. III.'s Skrivelse til Bispem i Fyen, at Hr. Gotfried Hansen, Sognepræst til Snøde og Stoense paa Langeland, som har forset sig ved Nadverens Uddeling, maa blive i Kaldet og holde Kapellan, men ikke selv forrette noget for Alteret eller paa Prædikestolen. — *Flensborghuus*, d. 30. Aug. Ny kirkehist. Saml. VI. 353.
1. Septbr. *18971. K. FR. III.'s Brev til D. Manuel Pantoja, der takkes for den Venlighed, han havde vist Corn. Lerche. — 1. Septbr. Udt. i Gigas, Grev Bernardino de Rebolledo S. 249. Under samme Dato afgik en lignende Takkeskrivelse til D. Luis de Haro. (Smøds.)
1. Septbr. *18972. K. FR. III. befaler Tygge Belou og Bispem i Fyen at erklære sig om et Forslag af M. Hans Hansen Aalborg, Sognepræst i Gamborg, om Foreningen af Gamborg og Ubye Sogne. — *Flensborghuus*, d. 1. Septembris. Ny kirkehist. Saml. VI. 777.
2. Septbr. ? *18973. Fru KIRSTEN MUNK skriver til Datteren Leonora Christina, at hun (Kirsten Munk) forfølges af W. C. (s: Sønnen Valdemar Christian) som af sin argeste Fjende; han ydmyger sig for Kongen for at faa Lov til at bo i Landet, og han truer med at fremlægge Breve fra Moderen og Søsteren, der skulle bevise, at de ere Skyld i, at han drog til Sverig; H. Sehested og H. Lindenov ere ham behjælpelige. — (2. Septbr.?) Brudet og Udt. i Danske Saml. 2. R. II. 303.
6. Septbr. *18974. JOCHIM WALLPURGER, Slotsfoged, overleverer efter Rigshofmesteren Jockim Gersdorfs Befaling forskjelligt Kirkeinventar til Jens Tursen mod dennes Kvittering. — *Sloss kirchge*, d. 6. September. (Tydsk.) Frits, Saml. i dansk Bygningshist. S. 78—79.
8. Septbr. 11397. Dansk Udt. i Maa, Folkesygdommenes og Sundhedsplejens Hist. i Danmark S. 400
16. Septbr. *18975. Fru KIRSTEN MUNK beklager sig bittert for Datteren Leonora Christina over sin Søn, der vil fordærve hende, og ønsker alt ondt over ham. — 16/9. Brudet i Danske Saml. 2. R. II. 303.
23. Septbr. *18976. K. FR. III. befaler Laurids Ulfeldt t. Harritzlefsgaard, Hr. Steen Bilde t. Kjersgaard, Erik Qvitzov t. Sandager og Tyge Belov t. Frøstrup at begive sig til Wöfning Heed og som Ridemænd afgjøre Trætten mellem Fru Anne Brahe, afg. Eiler Qvitzovs t. Löcksborg, og Henrik Gyldenstjerne t. Skousbo om Retten hertil. — *Flensborghuus*, d. 23. Septbr. Udt. i Vedel Simonsen, Elvedgaards Hist. 1. H. S. 137.
25. Septbr. *18977. K. FR. III. paalægger Amtmændene i Haderslev og Flensborg efter Skjæderne at afgjøre en Strid om nogle Marker, som var opstaaet mellem Ejeren af Hackstedgaard og Beboerne af en nærliggende Landsby. — *Flensburgh*, d. 25. Septembris. (Tydsk.) Jahrb. f. d. Landesk. d. Herzogth. X. 201.
26. Septbr. *18978. K. FR. III. forlener M. Vitus Bering med et Kannikedomme i Roskilde efter Dr. Thomas Lindemanns Død. — 26. September. Udt. i Hist. Tidsskr. 5. R. I. 31.
26. Septbr. *18979. K. FR. III.'s og Hert. FREDERIK III. af Gottorps Brev, hvorved i Anledning af, at den kgl. Skovrider Henrik v. Alefelt er bleven dræbt af en Krybskytte, Forbuddene mod Jagt i Kongens og Hertugens Skove yderligere indskræpes. — *Schloss Flensburg*, d. 26. Septembris. (Tydsk.) Særtr. af Forordn.
26. Septbr. *18980. MENTZ CHRISTOPHERSENS Ansøgning til Fredrick Urne, Befalingsmd. over Trondhjems Len, og M. Erik Bredal, Biskop over Trondhjems Stift, om, at det paa Grund af den farlige Pestilens maa paa Kongens Behag tillades hans Søn Peder Mentzon at

1654.

- Kaldelsen som Huskapellan hos Hr. Jørgen Schielderup, Sognepræst i Skougen, an endnu ikke er 25 Aar. — *Trondhiemb*, d. 26. Sept. Almeennyttige Saml. 75.
18981. FRIDERICK URNE, Lensmd. i Trondhjem, tillader, at Peder Mensen maa 26. Septbr.
ans Behag admitteres til Kapellaniet i Skougens Gjeld. — *Aff Trondhiemgaard*,
18981. Septbr. Almeennyttige Saml. XXIX. 75—76.
8982. Biskop ERICH BREDAL i Throndhjem giver sit Samtykke til Petrus 26. Septbr.
Kaldelse til Kapellan hos Hr. Jørgen Schielderup. — *Trondhiems Bisperesidentze*,
18982. Septbr. Almeennyttige Saml. XXIX. 76.
411. Orion, Maanedsskr. II. 875—76. 30. Septbr.
3983. ISEPPO DOLFIN, Kapitain i Republiken Venezias Tjeneste, giver Curt 30. Septbr.
dnesbyrd om hans udmærkede Opførsel i Kampen ved Rhodos og Dardanellerne.
18983. Septbr. *nostra nave capitana*, li X. Ottobre. (Italiensk.) Mylius, Cort Adeler S. 102—04
(Overs.). Hofman, Esterr. om danske Adelsmænd III. 162.
984. Forhandlingsprotokol fra den nedersachsiske Kreds dag i Braunschweig, 18984. Octobr.-Novbr.
omtales Holstens Stilling til Kredskontingentet m. m. — *Braunschweig*. (Tydsk.)
18984. Octobr.-Novbr. Gesch. v. Hannover u. Braunschweig I. 186.
985. K. FR. III.'s og Hert. FREDERIK III. af Gottorps Brev til Undersaatterne 2. Octobr.
gaaende Indbetalingen af de til Kejseren bevilgede Romertogspenge, der skal
18985. Octobr. Terminer. — *Schloss Gottorff*, d. 2. Octobris. (Tydsk.) Særtr. af Forordn.
86. K. FR. III.'s og Hert. FREDERIK af Gottorps Brev, hvorved det befales 25. Octobr.
18986. Octobr. i Hertugdømmerne at indbetale en dobbelt Frøenskat, 2 Dlr. af hver Plov,
af Hertugens Dotres Giftermaal med K. af Sverig og Hert. af Mecklenburg.
18986. Octobr. *Gottorff*, d. 25. Octobris. (Tydsk.) Særtr. af Forordn.
37. FRANCESCO MOROSINI, Republiken Venezias proveditore dell'armata, giver 7. Novbr.
18937. Novbr. urt Seivas, „Fiamengo“, Vidnesbyrd om hans udmærkede Opførsel, især i
ad Dardanellerne. — *Di Galea Candia*, li 17. Novembre styl. nov. (Italiensk.)
18937. Novbr. eller S. 104—08 (med dansk Overs.) Hofman, Esterr. om danske Adelsmænd III. 162—63.
8. Frøken CHRISTIANES Brev til Søsteren Frøken Hedvig, hvori hun omtaler 18. Novbr.
18988. Novbr. forhold til sine Søstre, navnlig Leonora. — *Hamborg*, 18/11. Brudst. i Danske
18988. Novbr.
9. K. FR. III.'s og Hert. FREDERIK III. af Gottorps Brev, hvorved der paa- 1. Decbr.
18989. Decbr. at paa 8 Sk. l. af hver Plov til Tilbagebetaling af et af Stænderne hos
optaget Laan paa 500 Rdlr. — *Schloss Gottorff*, d. 1. Decembr. (Tydsk.)
7. RABAN v. CANSTEIN tilskriver Kurf. Frederik Wilhelm af Brandenburg 8. Decbr.
18987. Decbr. i Gottorp stiller sig i venskabeligt Forhold til Brandenburg; derimod mener
ikke kan vente nogen Understøttelse af Danmark, som, fordi det ligger in-
Germaniæ, kun lidet bryder sig om de tyske Anliggender, og i meget
kejserslige Hof siden den sidste uheldige Krig med Kejseren. — *Halber-*
(Tydsk.) Brudst. i Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Bran-
37.
- HERREDAGS DOM, hvorved Løgtued og Skioldemoese Mænd fritages for
paa egen Haand have pantet Maren Nielsdatter, da hun ikke ved Ransag-
ne Koster vilde følge med. Brudst. i Matzen, Den danske Panterets Hist. S. 94.

1654.

*18992. ESAIAS FLEISCHER tilskriver sin Skriftefader Hr. Andreas, Præst ved Helliggejstes Kirke i Kjøbenhavn, at han ikke vil tage Absolution eller Nådveren af ham, med mindre han vandrer den Helligaands Vej og forbedrer sit Levnet. *Journal f. Politik, Natur- og Menneske-Kundskab* 1811 II. 248—49.

*18993. Memorial af Pr. WILLEM FREDERIK af Nassau om Fredsslutning med England, hvori omtales Hensyn til Danmark og Sundets Vigtighed for Nederlandene. (Hollandsk.) *Sypestejn, Geschiedkundige Bijdragen* II. 106—08.

1655.

1655.

11. Januar. 11253. Mylius, Cort Adeler S. 91—98 (med dansk Overs.). Hofman, Esterr. om danske Adelsmænd III. 159—60. Da Brevet er dateret efter venetiansk Tidsregning, er Aaret 1655.
16. Januar. *18994. BISPEN (over Sjællands Stift) og MINISTERII Spørgsmaal til M. Niels Svendsen om Forfatterskabet til nogle Paskviller mod nogle af Kjøbenhavns Præster samt dennes derom afgivne Svar. — *Kjøbenhavn udi Bispens Hus*, (16. Januarii.) *Kirkehist. Saml.* 3. R. III. 571—73.
20. Januar. *18995. ERICUS OXENSTJERNA Axelii filius, duci Gottorpiensi pro votis ejus pro salute et incolumitate sua gratias agit. — *Holmiæ*, 20. Jan. Ludewig, *Reliquæ manuscriptorum* V. 399—400.
23. Januar. *18996. CH(RISTIAN) THOMESSEN tilskriver Hr. Axel Urop, Befalingsmd paa Kjøbenhavns Slot, angaaende den papistiske Tumult med Grev Rebolledos Tjenere og beder om Oplysning, om Klagerne mod M. Niels (Spend), Sognepræst til Holmen, ere berettigede. — *Odense*, d. 23. Januar. *Danske Mag.* 4. R. V. 36.
24. Januar. *18997. CH(RISTIAN) THOMESSEN beder Hr. Axel Urop t. Beltebjerg, Befalingsmd. paa Kjøbenhavns Slot, om at beklage for den spanske Gesandt Rebolledo det Optog, som de spanske Tjenere have begyndt i Kjøbenhavn. — *Lykkesholm*, d. 24. Januar. *Danske Mag.* 4. R. V. 34.
25. Januar. *18998. Skrivelse fra den spanske Gesandt i Kjøbenhavn Grev REBOLLEDO til Slotsbefalingsmanden Axel Urop, i hvilken han gjør Rede for det Sammenstød, der har været mellem flere af hans Husstand, særlig Diego, og M. Hans Brockman. — *Hersholm*, 4. Februar. (Spansk.) *Gigas*, Grev Bernardino de Rebolledo S. 378—80.
26. Januar. *18999. Litteræ CHRISTIANI STOCKFLETHII ad patrem episcopum de rebus familiaribus datæ. — *Ex diatribe nostra, quam paterno foveo umbraculo*, 7 Kal. Febr. Udt. og Brudst. i *Kirkehist. Saml.* 3. R. V. 791—92.
28. Januar. *19000. K. FR. III. tillader Povel Støffkens Enke at bruge det af hendes Mand forpagtede Østersflskeri i Riberhus Len paa samme Vilkaar, som han havde det. — (28. Jan.) Udt. i *Tidsskr. for Fiskeri* III. 287.
28. Januar. 11444. *Danske Mag.* 4. R. V. 34—35.
29. Januar. *19001. J(OKUM) GERSTORF besvarer nogle Forespørgsler fra Hr. Axel Urop, Befalingsmd. paa Kjøbenhavns Slot, angaaende de skibbrudne Englændere og Striden mellem M. Hans Brokmand og Grev Rebolledos Folk. — *Lille*, d. 29. Januarii. *Danske Mag.* 4. R. V. 35—36.
30. Januar. *19002. K. FR. III. befaler Kansler Hr. Christen Thomesen at skrive alvorlig til den spanske Gesandt Grev Rebolledo om hans Tjeneres Optræden mod Præsten til Nicolai Kirke. — *Flensborg*, 30. Januar. *Danske Mag.* 4. R. V. 37.

1655.

003. CHRISTIAN THOMSEN takker Hr. Axel Urop, Befalingsmd. paa Kjøbenhavn for Oversendelsen af Akterne om det papistiske Optog og udtaler sig om den af en skarp Optræden mod Katolikerne. — *Odense*, d. 2. Febr. Danske 37—38. 2. Febr.
004. K. FR. III.'s Reskript til Bgm. og Raad i Kjøbenhavn om Rensning af use efter Pesten. — 3. Februar. Udt. i Maa, Folkesygdommens og Sundhedspleiens ark S. 408—09. 3. Febr.
005. AXEL UROP, Befalingsmd. paa Kjøbenhavns Slot, skriver til den spanske Rebolledo, at han sender den kgl. Sekretær Bartolmes Pedersen til ham for ham om et Sammenstød, M. Hans Brockman har haft med Gesandts Tjener i Kjøbenhavn, 3. Februar. (Fransk.) Giga, Grev Bernardino de Rebolledo S. 378. 3. Febr.
006. JOHANN GERSTORF tilskriver Hr. Axel Urop, Befalingsmd. paa Kjøbenhavn angaaende Grev Rebolledos Forsvar for hans Tjeneres Optræden mod Præsten. 4. Februar. Danske Mag. 4. R. V. 38—39. 4. Febr.
007. CHRISTIAN THOMSEN oversender Hr. Axel Urop, Befalingsmd. paa Kjøbenhavn, en Skrivelse til Grev Rebolledo. — *Odense*, d. 5. Febr. Danske Mag. 5. Febr.
008. CHRISTIAN THOMSEN cancellarii epistola ad comitem de Rebolledum, legatum arum, data de rebus inter pastorem Hafniensem M. Johannem et quendam quas dn. Guilhelmus von Aelst contra statuta regis publicare ausus est. — diem 1° februaril. Giga, Grev Bernardino de Rebolledo S. 381—82. 5. Febr.
009. Kancellisekretær BARTHOLOMÆUS PETERSEN underretter den spanske Gesandt Grev Rebolledo, at han har overbragt hans Brev til Axel Urop, og raader ham til at lade sig forblive nogen Tid paa Landet. — *De Copenhagen*, y febrero 7. (Spansk.) Bernardino de Rebolledo S. 380—81. 7. Febr.
010. K. FR. III.'s og Hert. FREDERIK III. af Gottorps Brev, hvorved de udnævner en dag for Hertugdømmerne til d. 26. April i Kiel. — *Schloss Gottorf*, d. 7. Febr. (Tydsk.) Særtr. af Forordn. 8. Febr.
011. K. FR. III.'s og Hert. FREDERIK III. af Gottorps Forordning, hvorved det bestemmes om Vedligeholdelse af Veje, Stier, Broer og Dæmninger atter oprettes. — *Gottorf*, d. 8. Februaril. (Tydsk.) Særtr. af Forordn. 8. Febr.
012. Skrivelse fra den spanske Gesandt Grev REBOLLEDO til Kansler Christen Wilken han søger at forsvare sin Tjeners og Vilhelm von Aelsts Optræden i den mellem Danmark og Spanien sluttede Traktat af 1641. — *Hersoug*. (Spansk.) Giga, Grev Bernardino de Rebolledo S. 382—83. 9. Febr.
013. Den spanske Gesandt i Kjøbenhavn Grev REBOLLEDOS Indberetning, med hvilken remsender Afskrifter af de i Sagen mellem M. Hans Brockman og Diego de Bondegard; han meddeler, at Kongefamilien er i Holsten, samt fortæller, at mange fyrster vare ifærd med at samles hos Kurf. af Sachsen. — 28. Febr. (Spansk.) Giga, Grev Bernardino de Rebolledo S. 233—34, 378, Anm. 1. 18. Febr.
014. Brudst. og Udt. p. Dansk i Journal f. Politik, Natur- og Menneske-Kundskab 1811 II. t. og Overs. i Kirkehist. Saml. 3. R. IV. 569—78. 20. Febr.
015. HENNING WALCKENDORFF t. Glorup, Befalingsmd. paa Ottense Gaard, Bondegard i Ørsted til St. Knuds Kirke i Ottense, mod at denne skal vedligeholde hans Gravkapel. — *Ottensegaard*, d. 21. Februaril. Saml. t. Fyens 164—66. 21. Febr.

1655.

27. Febr.

*19015. K. Fr. III. befaler Hr. Henning Valkendorf og Bispen i Fyen at afgjøre, om Jes Jessens Kald til Sognepræst i Nykjøbing bør stande ved Magt, da han kun er kaldet af 4 Mænd og de andre have protesteret. — *Flensborg*, d. 27. Febr. Ny kirkehist. Saml. V. 676—77.

28. Febr.

*19016. K. Fr. III. befaler Bygmester Albertus Mathisen at gjøre Overslag paa Bygningen af en Kirke i Hillerød. — *Flensborg*, 28. Febr. Kirkehist. Saml. 8. R. II. 321—22.

28. Febr.

*19017. K. Fr. III.'s aabne Brev, at enhver Kirke i Sjælland skal give 3 Rdlr. til Hillerød Kirkes Bygning. — *Flensborghuus*, d. 28. Februar. Underholdende Læsning. Følgeblad til Dagblad f. Frederiksborg Amt. Nr. 17. (1/2 1869).

25. Martii.

*19018. K. Fr. III. befaler Rentemestrene at lønne de Arbejdsfolk, som Kasper Herbach har Brug for ved sit Arbejde paa den forrige Mynt paa Kjøbenhavns Slot. — *Flensborg*, d. 25. Marts. Frils. Saml. til dansk Bygningshist. S. 204.

31. Martii.

11469. Orion, Maanedskr. II. 376.

31. Martii.

*19019. Brev fra WOLFGANG CHYTREUS til Dr. Joachim Jungius i Hamburg, hvori han skriver, at Jungius maaske vilde kunne finde Venner i Danmark eller tiltales af dette Lands og dets Beboeres Særegenheder. — *Leipzig*, 31. März. (Tydsk.) Brudst. i Avé-Lallemant, Des Dr. Joach. Jungius Briefwechsel S. 451—52.

Martio-Aprili.

*19020. WICQUEFORTS Memoire til Kardinal Mazarin, hvori han hævder, at Frankrig for at forhindre Kejservalget skal støtte Kurfyrsterne særlig Köln og Brandenburg; blandt de Stater, der ville følge Brandenburg, nævnes Holsten. — Uden Datum. (Fransk.) Udt. i Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg II. 38—39.

1.-28. Aprilis.

*19021. EGL. og HERTUGELIG Proposition til Landdagen i Kiel, hvori fastholdes Umuligheden af at kunne afskedige de hvervede Tropper og fremhæves Nødvendigheden af Bevillinger fra begge Hertugdømmer til Defensionen, af Holstens Erlæggelse af Romer-maaneder samt af Rendsborgs Befæstning; Slesvigerne bør hjælpe Holstenerne med at bære Kredsbyrderne, m. m. — Uden Datum. (Tydsk.) Udt. i Ratjen, Verz. d. Handschrift d. Kieler Universitätsbibl. III. 207—08.

2. Aprilis.

*19022. Rigsraad JØRGEN BRAHES Optegnelser om Forhandlingerne paa Herredagen i Ribe fra 29. Marts til 2. April 1655. — Uden Datum. Aktstykker, udg. af Fyens lit. Selsk. II. 145—47.

4. vel 14. Aprilis.

*19023. Den danske Resident i Madrid LERCHE meddeler K. Fr. III., at han intel kan berette om Saltkompagniet, da Statsraadets Møder ere udsatte paa Grund af Helligdage. — 14. Apr. Udt. og Brudst. i Gigas, Grev Bernardino de Rebolledo S. 249—50.

8. Aprilis.

*19024. K. Fr. III.'s Brev, at Rigshofmesteren skal forordne en Tolder i Frederiksodde. — 8. April. Udt. i Berg, Smaa Bidr. t. Fredericias Kultur- og ældste Hist. S. 127.

9. Aprilis.

*19025. K. Fr. III. tillader Sognepræsten Hans Laugesen Weddel i Andst at fiske frit i Andst Sø. — (9. April.) Udt. i Tidsskr. for Fiskeri III. 225—26.

14. Aprilis.

*19026. Litteræ OLIVERII, protectoris Angliæ, ad regem Daniæ datæ, quibus eum rogat, ut duobus mercatoribus Londinensibus, quorum navis apud Elsenoram, nullo portorio soluto, retenta sit, ipsam navem reddat. — *Westmonasterio*, April 14. Leti, La vie d'Olivier Cromwell. Nouvelle édition. Amsterdam 1703. Seconde partie S. 396—98.

22. Aprilis.

*19027. 7 KALDSMÆND I FJELDERUP og GLÆSBORRIG SOGNE kalde Niels Christensen Bøgh til at være deres Sognepræst efter sl. Hr. Hans Hansøn Vinholdt. — D. 22. April. Saml. t. jydsk Hist. og Topogr. III. 7—9.

9028. Frøken CHRISTIANE skriver til Søsteren Frøken Hedvig, at hun anser det Straf, at deres Moder bliver mer og mer forhadet, fordi hun kun tror faa af sine ønsker, at Moderens Affektion var falden paa de rette Steder. — *Hamborg*, 28/4. *Danske Saml.* 2. R. II. 304. 1655. 28. Aprilis.
9029. Resolution af STENDERNE PAA LANDDAGEN I KIEL, hvori de slesvigske de sig fritagne for at hjælpe de holstenske og disse for foreløbig at erlægge veder; der gives en betinget Bevilling til Landsdefensionen; Rendsborgs Be- araades; endvidere forebringes forskellige Besværinger, især over de nye - *Kiel*, 28. April. (Tydsk.) Udt. i Ratjen, Verz. d. Handschrift. d. Kieler Universitätsbibl. 28. Aprilis.
9030. KGL. og HERTUGELIG Replik til Landdagen i Kiel, hvori bestemt fast- endigheden af at bære de i Rigs- og Kredsafskedene begrundede Byrder samt villinger til Defensionen; Klagerne over Licenterne dadles, dog stilles en min- else i Udsigt; m. m. — 29. April. (Tydsk.) Udt. i Ratjen, Verz. d. Handschrift. d. tåtsbibl. III. 210—12. 29. Aprilis.
9031. RIDDERSKABS og STÆDERS Erklæring paa Landdagen i Kiel, hvori de lskyldt for ikke at kunne svare paa den kgl. og hertugelige Replik, da den f dem allerede er bortrejst. — *Kiel*, 30. April. (Tydsk.) Udt. i Ratjen, Verz. d. Kieler Universitätsbibl. III. 212—13. 30. Aprilis.
9032. DEN BRANDENBURGSKE GESANDT skriver til Kurf. Frederik Wilhelm, at den é Rosewinus havde sagt ham, at han ikke kunde sige, hvor meget Sverige paa Sinde. — *Haag*, 11. Maj. (Tydsk.) Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Fried- en Brandenburg IV. 120—22. 1. vel 11. Majl.
9033. NIELS HIERONYMISØN KNOPFS Borgen for sin Broder Trugillus, at han tede efter sin Øvrigheds gode Behag. — *Herfølge*, 2. Maji. Kirkehist. Saml. 2. Maji.
9034. K. FR. III.'s Fuldmagt for den danske Resident i Madrid til at ansætte danske Havne. — *Flensborg*, 4. Mai. (Latin.) Udt. i Gligas, Grev Bernardino de Dansk Udfærdigelse af 28. Nov. 1654. 4. Majl.
9035. Dansk: Journal f. Politik, Natur- og Menneske-Kundskab 1811 II. 251. Kirkehist. 5. Majl.
9036. Brudst. i Gligas, Grev Bernardino de Rebolledo S. 239. 5. Majl.
9037. NIELS BANNER beder Lauritz Hansen, Bgm. i Faaborg, om at give hans i af det Dokument, hvorpaa Faaborgs Borgere begrunde deres Ret til t udenfor hendes Grund, eller ogsaa lade hende se Originalen. — *Finstруп*, er, Meddelelser om Faaborg S. 102—03. 6. Majl.
9038. K. FR. III.'s Befaling til Sten Bille, Lensmd. paa Koldinghus, at han sader til Frederiksodde. — 8. Maj. Udt. i Berg, Smaa Bidr. t. Fredericias Kultur- 127. 8. Majl.
9039. SÆBY Bys Vide og Vedtægtsbrev om Strandhaven og den Jord, Præsten Brug. — *Sæbye*, d. 9. Maji. Saml. t. jydsk Hist. og Topogr. 2. R. I. 64—67. 9. Majl.
9040. Kommissarierne NIELS TROLLES og CHRISTEN SKEELS Skrivelse til Otte ndsættelse af Bavner og Skandser samt Almuens og Sognerytternes Exer- nelkjoegaard, d. 10. Maj. Petersen, Kjøge Byes Hist. Aktst. S. 87—88. 10. Majl.

1855.

18. Majl. *19039. JØRGEN BRAHE klager til Bgm. og Raad i Faaborg over det uberettigede Fiskeri, som fornylig er foretaget af nogle Personer i Sundet ved Faaborg. — *Hagenshou slott*, d. 13. Maj. Schrøder, Meddelelser om Faaborg S. 103—04.
18. Majl. *19040. K. FR. III. overdrager M. Vitus Bering Lundegaard, som skal kunne indløses igjen af Kongen mod 500 Rdlr. — D. 18. Maj. Udt. i Hist. Tidsskr. 5. R. I. 30.
19. Majl. *19041. Residenten i Stockholm PEDER JUELL tilskriver sin Fader Erik Juel forskellige Efterretninger fra Sverig, saaledes om Enkedronningens Begravelse, om Rigsdagen, om Stridigheder mellem flere højtstaaende Svenske, om den svenske Konges Underhandlinger med Danzig og Polen, om den franske Ambassadørs Optræden i Sverig, m. m. — *Stockholm*, d. 19. Maj. Orion, Qvartalskr. I. 168—72.
21. Majl. *19042. Brev fra Fru KIRSTEN MUNK til Datteren Leonora Christina om, at dennes Søster Christiane har skrevet, at den svenske Konge ønsker at laane 20,000 Rdlr. af Fru Kirsten, hvilket hun frygter er en List for at forskaffe den forhadte Valdemar Christian Penge. — ^{21/5}. Udt. i Danske Saml. 2. R. II. 303—04.
23. Majl. 11502. Lett, La vie d'Olivier Cromwel. Nouvelle édition. Amsterdam 1703. Seconde partie. S. 377—78. Smatds. S. 378—79 i fransk Overs.
25. Majl. *19043. Dr. JOHAN DIRICHSENS Indlæg for Rektor og Professorer ved Universitetet mod Studenterne Esaias og Johannes Fleischer samt Troels Knoph. — *Kjøbenhavn*, d. 25. Majl. Kirkehist. Saml. 3. R. III. 575—79.
25. Majl. *19044. ESAIAS FLEISCHERUS' til Rektor og Professorer afgivne skriftlige Forsvar og Forklaring anlangende de af ham mod Præsterne i Kjøbenhavn forfattede Paskviller. — D. 25. Majl. Kirkehist. Saml. 3. R. III. 592—602.
25. Majl. *19045. Dom fældet af REKTOR og PROFESSORER ved Universitetet over Studenterne Esaias og Johannes Fleischer samt Troels Knoph for de af dem mod Præsterne i Kjøbenhavn skrevne eller udspredte Paskviller. — D. 25. Majl. Kirkehist. Saml. 3. R. III. 575—603.
26. Majl. *19046. Residenten i Stockholm PEDER JUELL underretter sin Fader Erik Juel om Indskibningen af det svenske Fodfolk, om den svenske Rigsdag, som snart skal endes, om Krigsbegivenhederne i Kurland, om den svenske Flaades slette Tilstand, om at den svenske Konge snart forlader Stockholm, men vil vende tilbage inden Vinterens Komme, om at Sverig underhandler med Holland, hvis Flaade man frygter, og at man er urolig over de danske Rustninger. — *Stokholm*, d. 26. Mai. Orion, Qvartalskr. I. 172—75.
31. Majl. *19047. K. FR. III.'s og Hert. FREDERIK III. af Gottorps Brev, hvorved de bekendtgjøre, at der d. 29. Juli vil blive afholdt en Kvartalsret for Hertugdømmerne i Slesvig. — *Schlosz Gottorff*, d. 31. Majl. (Tydsk.) Særtr. af Forordn.
1. Junil. 11503. Særtr. af Forordn.
4. Junil. *19048. K. FR. III.'s og Hert. FREDERIK III. af Gottorps Brev om Indbetalingen af den til Soldaternes Forplejning bevilgede Skat. — *Schlosz Gottorff*, d. 4. Junil. (Tydsk.) Særtr. af Forordn.
4. Junil. *19049. KGL. og HERTUGELIG Opfordring til de slesvigske og holstenske Stænder om at erlægge de for næste Aar bevilgede 4 Rdlr. allerede iaar. — *Gottorff*, 4. Juni. (Tydsk.) Udt. i Ratjen, Verz. d. Handschrift. d. Kieler Universitätsbibl. I. 90.
12. vel 22. Junil. *19050. WESENBECK skriver til Kurf. Frederik Wilhelm af Brandenburg bl. a. om, hvorledes man kunde iværksætte en defensiv Alliance mellem England, Danmark, Brandenburg og Nederlandene. — *Haag*, 22. Juni. (Tydsk.) Udt. i Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg IV. 132—34.

1655.

9051. Kgl. Hofprædikant JOHAN DIRICHSENS Indlæg for Universitetets Rektor og 18. Junii.
r mod Mag. Niels Svendsen (Chronich). — *Kjøbenhavn*, d. 13. Junii. Kirkehist.
IV. 563—65. Tydsk Udt. i Pontoppidan, Ann. eccl. Dan. IV. 424—25.
9052. Mag. NIELS SVENDSØN CHRONICHS til Universitetets Rektor og Professorer 18. Junii.
orsvarsskrift mod den mod ham rejste Anklage for Vranglærdom. — *Kjøben-*
3. Junii. Kirkehist. Saml. 3. R. IV. 565—68. Tydsk Udt. i Pontoppidan, Ann. eccl. Dan.
9053. Den svenske Resident i Kjøbenhavn, MAGNUS DUREL, meddeler K. af 14. Junii.
han har havt Audients hos K. Fr. III. og hos de til Forhandling med ham ud-
nømmisærer, nemlig Rigshofmesteren, Kansleren og Rigsmarsken, hvem han har
en Proposition; privat har han talt med dem om en Alliance til Østersøens
faaet Løfte af dem om at ville forebygge, at Hollænderne sende en Flaade til
i Søndags udblæstes Herredagen. Raadet har paa et Møde i Ribe nægtet
at erverve 4000 fremmede Tropper, hvorfor han skal have vexlet skarpe Ord med
dem. — *Kjöpenhamn*, d. 14. Jun. (Svensk.) Den Svenska Mercurius IV, 1. 281—87.
9054. K. FR. III.'s Befaling til Lunds Domkapitel om at være tilstede i Kjøben- 18. Junii.
August i Anledning af hans Søn Hert. Christians Hylding af Undersaatterne
og Skaane, for at samtykke, hvad de andre Stænder anse for godt. — *Wort-*
affn, d. 18. Junii. Samlinger till Skånes historia 1870 S. 3—4.
9055. K. FR. III.'s Brev til Otte Krag, at han skal annamme Penge af Kirkerne 19. Junii.
Kirken i Frederiksdodde. — 19. Juni. Udt. i Berg, Smaa Bidr. t. Fredericias Kultur-
S. 128.
9056. NIC. HEINSIUS skriver til Griffier Ruysch, at Sverig bad Danmark om at 19. Junii.
at for fremmede Krigsskibe. — *Danzig*, 19. Juni. Sv. Udt. i Fryxell, Handl. rör.
S. 288.
9057. Brudst. og Udt. p. Dansk i Journal f. Politik, Natur- og Menneske-Kundskab 1811 II. 20. Junii.
: Kirkehist. Saml. 3. R. IV. 579—614.
9058. ERIK JUEL sender Mogens Sehested de to sidste Breve, som Peder Juel 22. Junii.
fra Sverig, hvorfra han haaber, at han snart skal vende tilbage; han skriver,
at han hyldes i Avgust i Kjøbenhavn af Sjælland og Skaane, i hvilken sidste
en regerer. — *Kjøbenhavn*, d. 22. Juni. Brudst. i Orion, Qvartalskr. I. 167—68.
9059. K. FR. III.'s Brev til Roskilde Kapitel om at udskrive et Møde i Ros- 26. Junii.
kjøbstadpræster i Sjælland for at votere paa en Biskop i Dr. Laurids Mor-
— *Haffnia*, 26. Junii. Ny kirkehist. Saml. VI. 115.
9060. JOHAN EKEBLAD skriver til sin Fader, at Skibet, hvorpaa han befandt sig 29. Junii.
i des Ambassade, er sprunget læk. — *Helsingör*, d. 29. Junii. (Svensk.)
II, De la Gard. Arch. VIII. 216.
9061. K. FR. III.'s aabne Brev om den Told, der ved Frederiksdodde skal be- 9. Julii.
som sejle gjennem Medelfarsund. — *Vort Slot Kjöbenhaffn*, d. 9. Julii.

K. FR. III.'s og Hert. FREDERIK III. af Gottorps Brev, hvorved der til 9. Julii.
den paalægges Hertugdømmerne en Skat paa 8 Sk. af hver Plov. — *Schlos-*
slottet. (Tydsk.) Særtr. af Forordn.
Særtr. af Forordn. 10. Julii.

1655.

11. Julii. *19062. Dr. SVANINGIUS og Dr. JACOBUS K(NUDSENS) Vota samt KONSISTORIUMS Dom i Sagen mod Mag. Niels Svendsen. — (D. 11. Julii). Kirkehist. Saml. 3. R. IV. 618—20. Tydsk Overs. i Pontoppidan, Ann. Eccl. Dan. IV. 442 (der fejlagtig har Juni for Juli). Brudst. i Journal f. Politik, Natur- og Menneske-Kundskab 1811 II. 260.
- ante 12. Julii. *19063. Skrivelse fra Mag. HANS JENSEN (VIBORG), Præst i Lund, hvorved han beder om Tilgivelse for sin Optræden mod Biskop Peder Vinstrup. — (Uden Datum.) Brudst. i Cavallin, Lund Stifts Herdaminne I. 221—22.
12. Julii. *19064. HERREDAGSDOM, hvorved Mag. Hans Jensen (Viborg), Præst i Lund, bliver afsat fra sit Embede paa Grund af sin Opførsel mod Biskop Peder Winstrup, men faar Lov til at beholde sin Plads i Kapitlet. — (¹²/₇.) Brudst. i Cavallin, Lund Stifts Herdaminne I. 222.
17. Julii. *19065. K. FR. III. befaler Borgerskabet i Ribe strængelig at udgive den Skat, der var paabudt 1654 og lagt af Bgm., Raad og 24 Mænd. — 17. Juli. Udt. i Kinch, Ribe Bys Hist. fra Reform. S. 392.
17. Julii. *19066. NICOLAI HEINSII ad Ruyschium Graphiarum epistola, in qua rumorem per aulam Svecicam sparsum commemorat, tam Galliæ Daniæque reges quam protectorem Britanniarum a senatu Fœderatorum Belgarum de fœdere contra Svecos ineundo per literas tentatos esse. — *Holmiæ*, 17. Julii. Franc. et Joan. Rotomanorum Epistolæ S. 485—86.
17. Julii. *19067. Skrivelse fra DE LUMBRES til Brienne bl. a. om, at Kurf. af Brandenburg aldrig vil gaa ind paa at afstaa det hertugelige Preussen, selvom Sverig og Polen enes herom; han er overbevist om, at bl. a. Danmark vil føle som han. — *Berlin*, 27. Juli. (Fransk.) Udt. p. Tydsk og Brudst. i Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg II. 45—46.
20. Julii. *19068. JOHAN EKEBLAD meddeler sin Fader, at de paa Rejsen vare blevne forslaaede til en norsk Havn. — *Gravessand*, d. 20. Julii. (Svensk.) Udt. i Wieselgreen, De la Gard. Arch. X. 216—17.
21. Julii. *19069. K. FR. III.'s Befaling til Biskop Peder Winstrup om at ordinere Professor Dr. Hans Hansen Suane og Mag. Marcus Christensen til Superintendenten i Sjællands og Staffangers Stifter. — *Hafnia*, d. 21. Julii. Ny kirkehist. Saml. VI. 115—16.
21. Julii. *19070. K. FR. III.'s og Hert. FREDERIK III. af Gottorps Brev, at der d. 25. Septbr. vil blive afholdt en almindelig Landret for Hertugdømmerne paa Gottorp. — *Schloss Gottorff*, d. 21. Julii. (Tydsk). Særtr. af Forordn.
21. Julii. *19071. Residenten OVE JUEL beretter til Rigshofmester Joachim Gersdorf om Dronningens Afrejse til Gripsholm, om Dünaburgs Indtagelse og om den ved Kobberværket skete store Skade; endvidere omtaler han, at Gustaf Bjelke er rejst til Rusland, Bengt Skytte til Estland, og Axel Lilje til Halmstad. — *Stockholm*, 21. Juli. Danske Saml. III. 201—02.
25. Julii. *19072. K. FR. III.'s Fuldmagt for Jens Justesen til at tiltale Mag. Anders, Sognepræst ved Hellig-Gejstes Kirke, der har forset sig med Esaias Fleischers Absolution. — *Hafnia*, 25. Julii. Kirkehist. Saml. 3. R. III. 607.
25. Julii. *19073. Forma juramenti NICOLAI LAURENTII NOR(VEGI) in pastorum Spegerødensem a communi plebe vocati. — *Spegerød*, die 25. Julii. Kirkehist. Saml. 3. R. V. 793—94.
26. Julii. *19074. K. FR. III.'s Brev til Sten Bille, at han skal lade Teglovnene i Frederiksdal arbejde til Kirkens Bygning. — 26. Juli. Udt. i Berg, Smaa Bidr. t. Fredericias Kultur- og ældste Hist. S. 128.

1655.
9075. FLAKKEBJERG HERREDS Tingsvidne, at Sognepræsten i Høve og Flakke- 26. Julii.
Michel Jensen, havde nedlagt Forbud imod, at der sænkedes Hør eller Hamp i
der Grave udfor hans Enge og Agre paa Oreby Mark m. m. — *Flakkebjerg Her-*
orsdag d. 26. Juli. Udt. i Kirkehist. Saml. 3. R. II. 856.
9076. PATRIS JESUITÆ MONASTERIENSIS litteræ de adventu Christinæ reginæ Sve- 27. Julii.
em Monasteriensem; commemorat, eam dixisse, se per Daniam plane ignotam
— *Monasterii Westphaliæ*, Sexto Augusti. Arckenholts, Mémoires concern. Christine,
de II, Pièces Justif. S. 106—08.
077. C. J. LUCIANUS ad munus in Torsby pastorale vocatus, se juramentum 31. Julii.
I. Henningio Stockflet præstitisse, testatur. — Die 31. Julii. Kirkehist. Saml.
078. Indberetning fra MATTHIAS DÖGEN til Kurf. af Brandenburg om neder- 1. vel 11. Augusti.
adeudrustninger; ved Norge ligger bl. a. tre Skibe. — *Amsterdam*, 11. Aug.
t. og Brudst. i Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VII. 6—7.
079. Universitetets REKTOR og PROFESSORER give Mag. Peder Spormand, Dr. 5. Augusti.
og, Dr. Johan Müller, Dr. Thomas Bartholin og Mag. Hans Zoega Fuldmagt
i Hyldingen af Hert. Christian. — *Kiøbenhavn*, d. 5. Augusti. Matzen, Kbhvns.
hist. I. Tillæg S. 50—51.
80. Udkast til Ordningen af Admiralitetskollegiet. — (D. 9. August.) Udt. i 9. Augusti.
m d. danske Sæmagt I. 158—59.
31. KNUD ULFELD, Høvedsmd. paa Landskrone Slot, anbefaler Præsten Hans 12. Augusti.
sbole og Filested Sogne til et andet Kald, da de fleste Byer i disse Sogne
den sidste Fejde. — *Kiøbenhavn*, d. 12. Augusti. Weibull, Samlinger utg. för de
pens historiska etc. förening V. 33.
2. Skrivelse fra den spanske Gesandt Grev REBOLLEDO til Don Garcia de 12. Augusti.
ivilken han skildrer en Hoffest paa Ibstrup, hvori han har deltaget. — *Kbh.*,
ansk.) Overs. p. Dansk (ej fuldstændig) i Nyerup, Esterr. om Frederik III. S. 408 ff. Jvfr.
ardino de Rebollo S. 221, Anm. 2 og S. 237, Anm. 4.
3. MATTHIAS DÖGEN meddeler Kurf. Frederik Wilhelm af Brandenburg bl. a., 14. vel 24.
undingen er rejst til Haag for at modtage sine Instruxer og haaber inden Augusti.
at kunne begive sig til Danmark. — *Amsterdam*, 24. Aug. (Tydsk.) Udt. i
z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VII. 7.
- Særtr. af Forordn. 15. Augusti.
- . ANTOINE DE LUMBRES, fransk Afsending ved Hoffet i Berlin, meddeler den 16. Augusti.
ekretær de Brienne bl. a., at Holland har sendt Admiral Tromp til
Krigsskibe, og at Opdam senere vil følge efter med 24 Skibe. — *Berlin*,
sk.) Udt. i Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg II. 50—51.
- Brudst. p. Dansk i Gigas, Grev Bernardino de Rebollo S. 240. 18. Augusti.
- Residenten OVE JUEL beretter til Rigshofmester Joachim Gersdorf, at 18. Augusti.
retninger har fra K. af Sverig, men at det berettes, at Fyrst Radziwil og
hauen har underkastet sig de Svenske; han har erfaret, at 8 eller 10,000
dres til Grændsen, hvad dog Rigens Drost benægter; man frygter, at K. af
adgaa Traktater med Holland og Brandenburg. — *Stockholm*, 18. August.
02—03.

1655.

22. Augustl. *19086. K. FR. III.'s Brev til Mogens Høg og Henrik Ranzau, at de skulle forhøre Valdemar Lykkes Regnskab for Frederikoddes Fæstnings Bygning. — 22. August. Udt. i Berg, Smaa Bidrag t. Fredericias Kultur- og ældste Hist. S. 128.
23. Augustl. 11546. Særtr. af Forordn.
23. Augustl. *19087. K. FR. III. tillader Aalborg Borgere frit at handle og sejle i Limfjorden, dog at Tolden af Varerne skal erlægges i Aalborg eller Hals; til Gjengjæld skulle Borgerne være betænkte paa at bygge saadanne Skibe, at de i Krigsfald kunne bruges til Landets Forsvar. — D. 23. Avgust. Udt. i Saml. t. jydsk Hist. og Topogr. VII. 300.
24. Augustl. 11548. Dansk: Journal f. Politik, Natur- og Menneske-Kundskab 1807 IV. 239—42. Dansk: Wolff, Greve Peder Griffenfeldts Levnet S. 10—12.
26. Augustl. *19088. K. FR. III.'s Brev til Marsken Anders Bille, at han skal forberede Jyllands Forsvar. — 26. August. Udt. i Berg, Smaa Bidrag t. Fredericias Kultur- og ældste Hist. S. 128.
27. Augustl. *19089. APPELBOOMS Indberetning til den svenske Regering, at nogle af de hollandske Stater, og særlig Zeeland, hævde, at der skal underhandles saavel med Danmark som med Sverig. — 27. Aug. (Svensk.) Brudst. i Fries, Bidr. t. Känned. om Sveriges och Nederländernes dipl. Förb. under Karl X Gustaf S. 29, Anm. 3.
29. Augustl. *19090. K. FR. III.'s Instrux for Admiralitetet. — *Hafn.*, 29. Aug. Bruun, Curt Sivertsen Adelaer S. 388—89.
31. Augustl. *19091. K. FR. III.'s Brev til Marsken Anders Bille, at han skal lade et Adelskompagni arbejde to—tre Maaneder paa Frederiksodde. — 31. August. Udt. i Berg, Smaa Bidr. t. Fredericias Kultur- og ældste Hist. S. 128. Kompagniet hjemforloves d. 21. Oktbr.
31. Augustl. *19092. Instrux for den brandenburgske Gesandt Daniel Weiman til Generalstaterne angaaende Forbund mellem Holland og Brandenburg; han skal tillige undersøge, hvorledes Danmark for Øjeblikket stiller sig ligeoverfor Generalstaterne. — *Colln a. Sprez*, 31. Aug. (Tydsk.) Brudst. i Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VII. 7—10.
- ante 1. Septbr. *19093. Querimonia contra vicerectorem a DISCIPULIS SCHOLÆ CHRISTIANIENSIS ad rectorem data. — Uden Datum. Kirkehist. Saml. 3. R. V. 792—93.
1. Septbr. *19094. Skrivelse fra SAMUEL ZACHARIÆ FRENZONIUS til Biskop Stockfleth i Christiania, i hvilken han erklærer, at han ikke har forfattet Klageskriftet mod Skolens Konrektor, og sender Bispen politiske Nyheder. — *Hafniæ*, 1. Septembris. (Latin.) Udt. og Brudst. i Kirkehist. Saml. 3. R. V. 794—95.
4. Septbr. *19095. K. FR. III. befaler Erik Juel at lade forfærdige Pakhuse, Vejerhuse, Skibbro og fornøden Pram ved Hals, da Tolden af ind- og udgaaende Skibe paa Limfjorden skal opkræves der; Pengene skal han tage af Tolden. — 4. September. Saml. t. jydsk. Hist. og Topogr. VIII. 260.
4. Septbr. *19096. Dom afsagt af SØREN POVELSØN GOTLÆNDER, Viceprovst over Liunge Herred, mellem Lensmanden Niels Banner paa Abrahamstrup og Jakob Thagesen, Sognepræst i Draaby og Gjerlev Sogne. — (4. Septbr.) Kirkehist. Saml. 3. R. III. 73—79.
4. vel 14. Septbr. *19097. MATTHIAS DÖGEN underretter Kurf. af Brandenburg om Stemningen i Holland og meddeler ham, at saasnart Flaaden er i Sundet, vil man strax forhandle med Danmark og bevæge det til at deltage i Krigen. — *Amsterdam*, 14. Sept. (Tydsk.) Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VII. 11—12.
6. Septbr. 11556. Særtr. af Forordn.
8. Septbr. 11558. Brudst. p. Dansk i Gigas, Grev Bernardino de Rebolledo S. 240.

1655.

9098. K. FR. III. befaler de kongelige Rentemestre at give M. Vitus Bering 8. Septbr.
i Bøvling Lens Afgift for 900 Rdlr. af hans tilbagestaaende Løn. — D. 8. Sep-
tbr. i Hist. Tidsskr. 5. R. I. 81.
9099. Brev fra Grevinde HEDEWIG til hendes Søster Grevinde Leonora Chri- 10. Septbr.
i hun i stærke Udtryk beklager sig over sin Mand Ebbe (Ulfeldt), der truer hende
; hun beder Søsteren om at leje et lille Hus til hende i Stralsund, da hun ikke
es ham. — *Af det forbandet nest*, d. 10. Septemb. Danske Saml. 2. R. II. 305—07.
9100. K. FR. III.'s og Hert. FREDERIK III. af Gottorps Brev til Undersaatterne 14. Septbr.
om Indbetaling af Restancerne af de 1654 bevilgede Romertogspenge. — *Schlossz*
14. Septbr. (Tydsk.) Særtr. af Forordn.
9101. K. FR. III. giver Peiter Holmer Inspektionen over det kgl. Fiskeri i 18. Septbr.
kaane, Laaland og Falster paa nøjere betegnede Vilkaar. — (18. Sept.) Tidsskr.
. 217—18.
102. MATTHIAS DÖGEN meddeler Kurf. af Brandenburg, at Generalstaterne ar- 18. vel 28.
paa at faa Danmark med i Forbundet mod Sverig, men Gesandten antager, at Septbr.
il opnaas, før der har vist sig en betydelig hollandsk Krigsmagt i Østersøen.
m, 28. Sept. (Tydsk.) Brudst. i Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm
arg VII. 13.
103. Grevinde HEDEWIG skriver til Søsteren Grevinde Leonora Christina om 20. Septbr.
bbe (Ulfeldts) slette Opførsel mod hende, hvorfor hun paa ny beder Søsteren
en lille Vraa til hende, hvor hun kan ty hen. — *Det wlyckelig nest*, d. 20 Sep-
ske Saml. 2. R. II. 308—11.
913. Dansk: Journal f. Politik, Natur- og Menneske-Kundskab 1807 IV. 243—46 (med Da- 26. Septbr.
Dansk: Wolff, Greve Peder Griffenfeldts Levned S. 12—14.
04. K. FR. III.'s Brev, at det Privilegium, som Kongen kort tilforn havde 26. Septbr.
leinemars, Tolder i Øresund, paa at maatte udføre her af Riget levende Aal,
ophæve den ældre Frihed, som Amagerne have dertil. — 26. September.
1, Beskrivelse over Amager S. 65.
915. Skrivelse fra DE LUMBRES til Mazarin, at han har indskærpet den svenske 26. Septbr.
nødvendige i, at Sverig vedblivende staar paa en god Fod med Brandenburg;
le næppe hverken Danmark eller Kejseren røre sig. — *Berlin*, 6. Oct. (Fransk.)
. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg II. 58.
6. CHRISTOPHORI FORSTNERI epistola ad Johannem Albertum Portnerum, 30. Septbr.
Ratisbonensem, in qua de rege Chr. IV^{to} bello Germanico se immiscente
os inter hostes naturales Sveconum nominat, qui periculis stimulati se con-
ombelgardii, ad d. X. Octob. Chrph. Forstneri Epistolæ de pace Osnabr.-Monast.
7. K. FR. III.'s Toldrulle for Norge samt Bestemmelser om Toldens For- 6. Octobr.
ort Slot Kiebenhafn, d. 6. Octob. Særtr. af Forordn.
8. J. H. BŒCLERI ad Johannem Albertum Portnerum epistola, in qua com- 13. vel 23. Octobr.
annon editionem historiæ Danicæ differat, cogitare cœpisse. — *Argentorati*,
pistolæ ad Lucam Lossium S. 380—84.
9. J. H. BŒCLERI ad Johannem Albertum Portnerum epistola, in qua com- 14. vel 24. Octobr.
storiæ belli Danici quamprimum, si subsidio ejus potiri liceat, publicaturum
torati, 24. Octobr. Epistolæ ad Lucam Lossium S. 369—73.

1655.

15. Octobr. *19110. Bremerholms Mandtal. — (D. 15. Oktober.) Udt. i Garde, Efterr. om d. dansk Sømagt I. 152—55.
17. Octobr. *19111. CASPARI DANCKWERTHI consulis Husumensis ad Henricum Bangertum epistola de opere suo geographico et editione sua Chronici Holsatici. — *Husemi*, XVII. Octobr. Westphalen, Monumenta III. Præf. S. 17.
18. Octobr. *19112. Skrivelse fra JAN DE WITT til den nederlandske Gesandt i Paris Boreel, i hvilken han bl. a. meddeler ham, at der skal indledes Underhandlinger med K. af Sverige og Danmark samt med England for at forebygge mulige Forhindringer for Sejladsen paa Østersøen. — *A la Haye*, le 28. Octobre. (Hollandsk.) Fransk Overs. i Lettres et Negotiations de Jean de Witt I. 346—47.
18. Octobr. *19113. NICOLAI HEINSII ad Johannem Gronovium epistola, in qua commemorat, se Daniam navi petentem atrocissima tempestate in portum Dantiscanum conjectum esse. — *Hagæ Com.*, XXVIII. Octobr. Gregorian. Burmannus, Sylloge epistolarum III. 345—46.
21. Octobr. *19114. Den spanske Gesandt i Kjøbenhavn Grev REBOLLEDO skriver til Plettenberg, at Danmark gjerne vil gaa med Kejseren ja endog med Paven, naar det blot kan faa Nederlænderne til Allierede. — 31. Okt. (Spansk.) Udt. i Gigas, Grev Bernardino de Rebolledo S. 241. Jvfr. Skrivelse af lignende Indhold af 7. Novbr. (Smstds.)
22. Octobr. *19115. EBBE VHLFELDT CHRISTOF. bebrejder sin Hustru Grevinde Hedeuig i de skarpeste Udtryk, at hun hemmelig er flygtet bort fra hans Hus med en Student, og forsvaret sin Færd mod hende. — *Braheberg*, d. 22 october. Danske Saml. 2. R. II. 311—13.
4. Novbr. 11571. Særtr. af Forordn.
4. Novbr. 11572. Ny kirkehist. Saml. VI. 657—58.
4. Novbr. *19116. K. FR. III. annekterer Herløv Kald til Sognepræsteembedet ved Frederiksborg Slot, efter at Præsten i Herløv, Hr. Suening, nu er død. — (4. Novbr.) Underhold. Læsning (Følgeblad til Dagblad for Frederiksborg Amt) 1869 Nr. 16.
6. Novbr. 11573. P(aus), Corfits Ulfeldts Hist. II. 153—54 (med Fortegnelsen over Ulfeldts Debitorer).
7. Novbr. *19117. Indberetning fra den spanske Gesandt i Kjøbenhavn Grev REBOLLEDO, i hvilken han fortæller om sine Forhandlinger med den hollandske Resident de Vries samt om Danmarks eventuelle Forbund med Kejseren. — 17. Nov. (Spansk.) Udt. og Brudst. p. Dansk i Gigas, Grev Bernardino de Rebolledo S. 242—43.
10. Novbr. 11576. Særtr. af Forordn.
11. Novbr. 11580. P(aus), Corfits Ulfeldts Hist. II. 162—63 (med dansk Overs. S. 163—64).
15. Novbr. *19118. Skrivelse fra JAN DE WITT til den nederlandske Gesandt i Paris Boreel, hvori han bl. a. meddeler, at Gesandtskabernes Afrejse til Sverige og Danmark paaskyndes. — *A la Haye*, le 25. Novembre. (Hollandsk.) Fransk Overs. i Lettres et Negotiations de Jean de Witt I. 354—56.
16. Novbr. *19119. GENERALSTATERNES Instrux for en Ambassade til Danmark. — 26. Novbr. (Hollandsk.) Udt. i Fries, Bidr. t. Känned. om Sveriges och Nederländernas dipl. Förb. under Karl X Gustaf S. 31—32.
17. Novbr. *19120. Gesandtskabssekretæren JENS JACOBSEN beretter til Rigshofmester Joachim Gersdorf, at der er kommen Efterretninger fra K. af Sverige, hvorefter Krakau skal have overgivet sig til denne. — *Stockholm*, 17. November. Danske Saml. III. 203.
19. Novbr. 11585. Særtr. af Forordn.
20. Novbr. *19121. Skrivelse fra HENNINGIUS HENNINGII BRANDT til Biskop Stockfleth i Christiania angaaende to Tdr. Fisk, han havde lovet Bispen. — *Marstrandix*, 12. Kal. Decemb. (Latin.) Udt. og Brudst. i Kirkehist. Saml. 3. R. V. 795.

1655.

9122. NICOLAI HEINSII ad Johannem Gronovium epistola, in qua commemorat, is ab Ordinibus generalibus in Daniam mittendos esse. — *Hagæ Comitum*, XXX. Burmannus, Sylloge epistolarum III. 347—48. 20. Novbr.
587. Særtr. af Forordn. Brudst. i (Høyberg), Kjøbenhavnske Samlinger af rare Piecer I. 230. 24. Novbr.
9123. K. FR. III.'s Forordning om de i Kjøbenhavn værende fremmede Geri Religionsevelse, der dog ikke maa udstrækkes ud over deres Bolig. — *Slot*, 25. Nov. Brudst. i Gigas, Grev Bernardino de Rebolledo S. 224. 25. Novbr.
9124. Jesuiten PAOLO CASATIS Beretning til Pave Alexander VII. om sin Rejse istina af Sverig, hvori han omtaler sit Ophold i Roskilde, hvor de danske begravede med Undtagelse af St. Knud, der ligger i Ringsted. — *Dal collegio* 5 Dec. (Italiensk.) Brudst. i Ranke, Fürsten u. Völker von Süd-Europa IV. 563—66. 25. Novbr.
125. K. FR. III. befaler Christen Skeel (og flere andre Lensmænd i Sjælland) *gn*, hvor smitsom Sygdom findes, at forordne nogle til at begrave de døde. *vn*, 26. November. Brudst. i Mansa, Folkesygdommenes og Sundhedspleiens Hist. i Dan- 26. Novbr.
126. Brev fra SAMUEL BUGGE, Sognepræst til Eid i Nordfjord, til Ove Bjelke, *Bergens Slot*, hvori han omtaler den i hans Egn herskende Pest samt den forlangte Undsætning af Stænderne. — *Mel*, 26. November. Brudst. i Mansa, *nes og Sundhedspleiens Hist. i Danmark* S. 410. Udt. i *Norske Mag.* II. 373—75. 26. Novbr.
27. Skrivelse fra JAN DE WITT til den nederlandske Gesandt i Paris Boreel, i bl. a. meddeler, hvem der skal afgaa som Gesandter til Danmark, Sverig og — *A la Haye*, le 9. Decembre. (Hollandsk.) Fransk Overs. i *Lettres et Negocia-* 29. Novbr.
28. DANIEL WEIMANN meddeler Kurf. af Brandenburg, at Generalstaterne have sende et Gesandtskab bestaaende af v. Hubert, Issbrands, Herr de Grave, *g Vierrszen* til Danmark. — 13. Decbr. (Tydsk.) Brudst. i *Urk. u. Actenst. z. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VII.* 22—24. 3. Decbr.
9. Den spanske Gesandt Grev REBOLLEDOS Billet til Oversekretær Erik Krag Medfart, hans Folk lide for Religionens Skyld. — 14. Dec. (Spansk.) *ev Bernardino de Rebolledo* S. 225. 4. Decbr.
0. Skrivelse fra Baron GEORG V. PLETTENBERG til den spanske Gesandt i *ev Rebolledo*, i hvilken han bl. a. beklager sig over, at den danske Konge *nske Ministers* Opfordring har udstedt en Forordning til Skade for *Kato-* 5. Decbr.
- mburg*, 15. December. (Italiensk.) Gigas, Grev Bernardino de Rebolledo S. 383—84.
- Relatio FRANCISCI DE LISOLA, residentis Cæsaris apud regem Sveciæ, in *se in aula Svecica*, qui ad bellum Danicum propendeant, et Cromwellium *oercendæ Hollandorum ac Dani* potentiæ adstipulaturum sperent. — *Thorn*, *chiv f. oesterr. Gesch.* LXX. 127—30. 8. Decbr.
- Indberetning fra den spanske Gesandt i Kjøbenhavn Grev REBOLLEDO *s*, han havde haft hos K. Fr. III., samt om en Samtale, han havde haft *tæren* om sin Husstands frie Religionsevelse. — 18. Dec. (Spansk.) 8. Decbr.
- Bernardino de Rebolledo* S. 225—26, 245.
- Skrivelse fra en UNÆVNT i den spanske Gesandt Grev Rebolledos Tjeneste, *ler* de fra dennes Hus udgaaende Bestræbelser for at omvende Dr. Chri- 10. Decbr.

1655.

stina af Sverig, og den Frygt, der er paakommet Protestanterne i Danmark ved hendes Overgang til den katolske Religion. — *Copenhagen*, 10. Dec. (Fransk.) Brudst. i Arckenholtz, *Mémoires concern. Christine, reine de Suède* I. 465—68, 490.

15. Decbr. *19134. Grevinde ELISABETHA AUGUSTA klager hæftig over sin Mand (Hans Lindenov) til sin Søster Grevinde Leonora Christina og fortæller denne om et voldsomt Sammenstød, hun har haft med sin Svoger Hannibal (Sehested). — *Kallingborg-slot*, d. 15. Decembris. Danske Saml. 2. R. II. 323—25.
19. Decbr. *19135. Indberetning fra den spanske Gesandt i Kjøbenhavn Grev REBOLLEDO om en Samtale, han havde haft med Righovmester Gersdorf om Holland og Kejseren samt om en eventuel Traktat mellem Danmark og Sverig m. m. — 29. Dec. (Spansk.) Udt. og Brudst. p. Dansk i Gigas, Grev Bernardino de Rebollo S. 245, 46—47, 48.
22. Decbr. *19136. K. Fr. III.'s aabne Brev, at Hals skal være et almindeligt Toldsted, hvor Kronens og Kommissarietolden skal erlægges af alt, der ind- og udskibes paa Limfjorden; de andre Toldsteder ophæves. — 22. December. Saml. t. jydsk Hist. og Topogr. VIII. 260.
22. Decbr. *19137. Skrivelse fra Baron GEORG VON PLETTENBERG til den spanske Gesandt i Kjøbenhavn Grev Rebollo, i hvilken han bl. a. siger, at den mod Katolikerne udstedte Forordning ej vil hjælpe den danske Krone overfor K. af Sverig, »der ikke bryder sig om slige Smigrerier.« — *Hamburg*, 1. Januar 1656. (Italiensk.) Gigas, Grev Bernardino de Rebollo S. 384—85.
26. Decbr. *19138. K. Fr. III.'s Brev til Lensmændene og Kapitlerne i Jylland, at de skulle bevæge Adelen til at lade deres Folk arbejde paa Frederiksdodde, hvilket endnu haardt tiltrænges. — 26. Dec. Udt. i Berg, *Smaa Bidr. t. Fredericias Kultur- og ældste Hist.* S. 128.
27. Decbr. *19139. Skrivelse fra JAN DE WITT til den nederlandske Gesandt i Paris Boreel, bl. a. om at det til Danmark bestemte Gesandtskab skal afrejse i Morgen. — *A la Haye*, le 6. Janv. 1656. (Hollandsk.) Fransk Overs. i *Lettres et Negociations de Jean de Witt* I. 376—77.
29. Decbr. *19140. K. Fr. III.'s Missive til Malte Sehested, Lensmd. over Aastrup Len, at han, naar det begjæres af Erik Juel, skal lade Kronens Bønder i Lenet deltage i Arbejdet ved Hals. — 29. December. Saml. t. jydsk Hist. og Topogr. VIII. 261.
29. Decbr. *19141. K. Fr. III.'s Missive til Erik Juel, Lensmd. paa Aalborg, at han med Kronens og Gejstlighedens Tjenere skal forfærdige den Plads ved Hals, saa Bygninger der kan opsættes. — 29. December. Saml. t. jydsk Hist. og Topogr. VIII. 260—61.
30. Decbr. *19142. Hert. FREDERIK III. af Gottorp underretter Hert. af Sachsen-Weimar om sin Søn Hert. Johan Georgs Død den 25. Novbr. — D. 30. Dec. (Tydsk.) Müller, *Entdecktes Staatscabinet* IV. 309—10.
31. Decbr. *19143. Indberetning fra den spanske Gesandt i Kjøbenhavn Grev REBOLLEDO om Kejserefs Politik over for de nordiske Magter, om Danmarks Traktat med Sverig, samt om at der var lovet Dantzig Bistand bl. a. fra Danmark, hvis den kunde forsvare sig til Sommeren. — 10. Jan. (Spansk.) Udt. og Brudst. p. Dansk og Spansk i Gigas, Grev Bernardino de Rebollo S. 253—54.
- *19144. Andragende fra PEDER NIELSEN MEHRN, i hvilket han bl. a. udtaler sig om sin Virksomhed i Sorø. Brudst. i Kirkehist. Saml. 3. R. V. 290, Anm. 1.
- *19145—46. G. LILLIECRONAS Beretning til K. Karl X Gustaf om Dr. Christinas Indtog i Rom og om de cirkulerende Fortællinger om hendes Krig med Danmark. (Fransk.) Brudst. i Arckenholtz, *Mémoires concern. Christine, reine de Suède* I. 499.

1656.

1656.

9147. Skrivelse fra JAN DE WITT til den nederlandske Gesandt i Paris Boreel 3. Januar.
at Gesandtskabet til Danmark er afrejst og paaskynder Rejsen saa meget som
A la Haye, le 13. Janv. (Hollandsk.) Fransk Overs. i *Lettres et Negociations de Jean*
31—84.
9148. Skrivelse fra D. JUAN DE CARVAJAL, Præsident for det spanske Finants- 3. Januar.
. Fr. III. angaaende de Erstatninger, Residenten Cornelio Lerque skal søge af
se Krone; han roser meget Residenten for hans kloge Optræden. — *Madrid*,
Spansk.) Gigas, Grev Bernardino de Rebolledo S. 396—97.
9149. Brev fra PEDER SCHUMACHER til en Rosenkrands om sin forestaaende 8. Januar.
England, hvor han ret med Flid vil studere. — *Leiden*, d. 8. Januar. Udt. og
nsk i *Journal f. Politik, Natur- og Menneske-Kundskab* 1807 IV. 237—38. Brudst. og Udt. i
f. Greve Peder Griffenfeldts Levned S. 9.
150. FRANTS V. LISOLA, kejserlig Resident ved det svenske Hof, udtaler i en 8. Januar.
s, at Sverigs Forbund med England vistnok først er rettet mod Holland og
— *Elbing*, Januar 18. (Latin.) Udt. i *Arch. f. oesterr. Gesch.* LXX. 134.
151. Skrivelse fra (Feltmarskalk) ERNST ALBRECHT VON EBERSTEIN til Landgrev 10. Januar.
ssen-Darmstadt, hvori omtales K. af Danmarks Rustninger; han har udnævnt
cke til Generalmajor. — *Leinungen*, d. 10. Janu. (Tydsk.) Eberstein, *Geschichte*
Eberstein S. 1055—56.
52. Relatio FRANCISCI DE LISOLA, residentis Cæsaris apud regem Sveciæ, in 15. Januar.
ur, regem Sveciæ confectis Prussicæ rebus subito impetu regis Danicæ novam
ntequam invaluerit, oppressurum esse. — *Elbing*, Januar. 25. Brudst. og Udt. i
. *Gesch.* LXX. 184 ff.
53. K. FR. III. tillader Anders Thomsen at bruge de Østersfang, som han 22. Januar.
nder Bøvling Len. — (22. Jan.) Udt. i *Tidsskr. for Fiskeri* III. 237—38.
54. Skrivelse fra JAN DE WITT til den nederlandske Gesandt i Paris Boreel, 24. Januar.
meddeler ham den Instrux, der er givet det til K. af Danmark affærdigede
— *A la Haye*, le 3 Février. (Hollandsk.) Fransk Overs. i *Lettres et Negociations*
. 1. 392—95.
55. Relatio FRANCISCI DE LISOLA, residentis Cæsaris apud regem Sveciæ, in 29. Januar.
ministrium quendam Svecicum nuper sibi inter pocula sancte iurasse, totam
em Svecorum cum Anglia in Danorum et Hollandorum excidium unice
. — *Elbing*, Februar. 8. Brudst. og Udt. i *Arch. f. oesterr. Gesch.* LXX. 188 ff.
6. Hert. FREDERIK III. af Gottorps Forordning om, at alle Obligationer skulle 31. Januar.
f Land-, Amt- eller Stadsskriveren, og at Kreditorernes Rækkefølge skal be-
denne Underskrifts Datum. — *Gottorf*, d. 31. Jan. (Tydsk.) Stemann, *Gesch.*
rat-Rechts d. Herzogthums Schleswig S. 374—75.
7. Indberetning fra den spanske Gesandt i Kjøbenhavn Grev REBOLLEDO 6. Febr.
ske Gesandters Ankomst til Byen og den Krænkelse, han ved denne Lej-
tidt, da man havde anvist hans Vogn Plads bagved Rigsaadernes; tillige
om en Samtale, han havde haft med den svenske Gesandt om Sverigs
Febr. (Spansk.) Brudst. i Gigas, Grev Bernardino de Rebolledo S. 256—58.

1656.

6. Febr. *19158. Skrivelse fra EN I KJØBENHAVN BOSAT KATOLIK om Virkningen af den mod Katolikkerne udstedte Forordning. — 6. Februar. (Spansk.) Gigas, Grev Bernardino de Rebolledo S. 385—89. Oversendes af Grev R. til den spanske Regering.
7. Febr. *19159. Skrivelse fra JAN DE WITT til den nederlandske Gesandt i Paris Boreel, i hvilken han bl. a. berører den mellem Generalstaterne og K. af Danmark sluttede Traktat angaaende Sundtolden samt sender ham Nyheder om det til Kongen affærdigede Gesandtskab. — *A la Haye*, le 17. février. (Hollandsk.) Fransk Overs. i Lettres et Negociations de Jean de Witt I. 398—400.
8. Febr. *19160. Skrivelse fra den nederlandske Gesandt i Paris BOREEL til Jan de Witt, bl. a. om at han fra Tydskland har erfaret, at Sverig og Danmark vare enige. — *De Paris*, le 18. Fev. (Hollandsk.) Fransk Overs. i Lettres et Negociations de Jean de Witt I. 402—03.
15. Febr. *19161. Relatio FRANCISCI DE LISOLA, residentis Cæsaris apud regem Sveciæ, in qua dicit, se, si sola Prussia in hoc bello Sveciæ regi cessisset, omnino sibi persvasisse, regem conatus omnes suos ad boreales plagas directurum. — *Warschau*, Februar 25. Arch. f. oesterr. Gesch. LXX. 147.
16. Febr. *19162. THOMAS BANG professor ad M. Henningium Stockfled, Christianiensis diœcesis episcopum, scribit, se antiquos libros de Danicis et Norvagicis rebus novo Regali palatino librario destinasse; porro ei promotionem Sebastiani Claudii commendat. — *Hafnia*, 16. Febr. Kirkehist. Saml. 3. R. V. 267—68.
21. Febr. *19163. Skrivelse fra JAN DE WITT til den nederlandske Gesandt i Paris Boreel, hvorved han bl. a. sender ham Afskrift af de nye Instruxer, man har maattet give Gesandterne til Danmark og Sverig paa Grund af dette Riges Alliance med Brandenburg. — *A la Haye*, le 2. Mars. (Hollandsk.) Fransk Overs. i Lettres et Negociations de Jean de Witt I. 405—06.
22. Febr. *19164. Skrivelse fra den nederlandske Gesandt i Paris BOREEL til Jan de Witt, hvori bl. a. fortælles, at han fra Zeeland havde hørt, at dettes Stænder havde bifaldet Udrustningen af de 48 Skibe, der skulde sendes til Sundet. — *A Paris*, le 3. Mars. (Hollandsk.) Fransk Overs. i Lettres et Negociations de Jean de Witt I. 406—10.
23. Febr. *19165. K. FR. III.'s Instrux for Ove Juel, der skal begive sig til den svenske Konge i Polen. — *Kjøbenhavn*, d. 23. Februar. Udt. og Brudst. i Becker, Saml. t. Frederik III.'s Hist. I. 445—46. Udt. i Nyt hist. Tidsskr. III. 331.
25. Febr. *19166. DANIEL WEIMANN underretter Kurf. Frederik Wilhelm af Brandenburg om Stemningen i Holland angaaende Forbundet mellem Brandenburg og Sverig samt meddeler, at Generalstaterne mulig ville indlede en nærmere Forbindelse mellem Frankrig, England, Sverig, Brandenburg og Danmark, hvilken sidste Stat tager meget Hensyn til Kurfyrsten. — *Haag*, 6. März. (Tydsk.) Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VII. 40—42.
27. Febr. *19167. Indberetning fra den spanske Gesandt i Kjøbenhavn Grev REBOLLEDO, i hvilken han meddeler en Samtale, han har haft med Rigshofmester Gersdorf væsentlig om Kejserhoffets vankelmødige Stilling overfor Danmark, samt fortæller om et Besøg, han havde haft af den svenske Afsending Dureel. — 8. Marts. (Spansk.) Brudst. og Udt. p. Dansk i Gigas, Grev Bernardino de Rebolledo S. 261—62, 62—63.
1. Martii. *19168. K. FR. III.'s Brev til de jyske Kommissærer, at Kongen intet har at indvende mod, at Kanalen ved Frederiksodde gjøres færdig i Aar; dog maa selve Fortifikationens ikke forsummes. — 1. Marts. Brudst. i Berg, Smaa Bidr. t. Fredericias Kultur- og ældste Hist. S. 128—29.

1656.
169. K. FR. III.'s og Hert. FREDERIK III. af Gottorps aabne Brev, hvorved de 4. Martii.
Landdag for Hertugdømmerne til d. 29. April i Rendsborg. — *Glückstadt*, d.
(Tydsk.) Særtr. af Forordn.
170. Indberetning fra den spanske Gesandt i Kjøbenhavn Grev REBOLLEDO 5. Martii.
idkjøb af Skibsfornødenheder til Spanien; han har skrevet til de norske Sø-
det rentable ved at udføre Tømmer til Spanien. — 15. Marts. (Spansk.)
ask i Gigas, Grev Bernardino de Rebolledo S. 277—78.
171. Hert. FREDERIK III. af Gottorp dadler skarpt Domkapitlet i Slesvig, fordi det 6. Martii.
en af en Dom i en Kriminalssag mod Hans Petersen i Rantrum for Broder-
jort Indgreb i hans Jurisdiction, og erklærer Dommen for ugyldig. — *Gottorff*,
(Tydsk.) Stemann, Gesch. d. öffentl. u. Privat-Rechts d. Herzogthums Schleswig III. 376.
172. Skrivelse fra JAN DE WITT til Boreel, nederlandsk Gesandt i Paris, hvori 6. Martii.
giver Oplysning om Forholdet til de nordiske Riger. — *A la Haye*, le 16. Mars.
Fransk Overs. i Lettres et Negociations de Jean de Witt I. 412—15.
173. En »VELBEKENDT OG UBENÆVNTS« Trudselsbrev til Niels Parsbjerg paa 8. Martii.
ord, at han skal lade Jørgen Marsvin umolesteret; hvis ikke skal den røde
ver hans Gaard, og »han eller hans skal skjænkes nogle Blypiller, som ikke
Maven«. — *Af Himmersyssel*, d. ottende Marts. Saml. t. jydsk Hist. og Topogr.
174. K. FR. III. befaler Steen Hondorff og Jacob Rodsteen at forevise Værel- 9. Martii.
rftz Ulfeldts Gaard for de hollandske Gesandter og derpaa indelukke og
Gods og Bostab, men overlade Tapetseri, Borde, Bænke, Stole, Kakkellovne o.
te Rode, forsaavidt hun ønsker det, tilligemed Nøglen til Huset, mod at hun
. — *Haffnia*, 9. Mart. Danske Saml. 2. R. I. 358—59.
175. Den spanske Gesandtskabssekretær SANDOVALS Skrivelse til K. af Spanien, 9. Martii.
eklager sig over, at Gesandten ikke vil give ham den af Kongen fastsatte Løn.
en, d. 19. Marts. (Spansk.) Dansk Overs. i Kirkehist. Saml. 3. R. III. 652.
176. Skrivelse fra den spanske Sekretær SANDOVAL til Statssekretæren Gerónimo 9. Martii.
, hvori han beklager sig over, at Gesandten Grev Rebolledo ikke vil give ham
gen bestemte Lønning, og nærmere omtaler Forholdene ved Gesandtskabet. —
d. 19. Marts.) (Spansk.) Dansk Overs. i Kirkehist. Saml. 3. R. III. 652—53.
39. Udt. i Gigas, Grev Bernardino de Rebolledo S. 258, Anm. 3. 18. Martii.
177. Skrivelse fra JAN DE WITT til Boreel, nederlandsk Gesandt i Paris, hvori 20. Martii.
giver Oplysning om Forhandlinger med den danske Gesandt Rosewinge an-
alningen af Skibe, der sejle paa Norge. — *A la Haye*, le 30. Mars. (Hollandsk.)
i Lettres et Negociations de Jean de Witt I. 424—28.
178. DE SØNDERBORGSKE HERTUGERS til Kejseren indgivne Klage, hvori de 21. Martii.
, at det i 1649 i Rendsborg sluttede Arveforlig om Oldenburg og Delmenhorst
ophævet. — 21. März. (Tydsk.) Udt. i Warnstedt, Die Oldenburger u. Brandenburger
auf Schleswig-Holstein S. 103.
179. KAJ LYKKES Memorial til hans Foged Peter Børtning paa Rantzausholm, 22. Martii.
n skal udrette i hans Fraværelse. — 22. Martii. Bruun, Kaj Lykke S. 17—22.

1656.

25. Martii. *19180. DANIEL WEIMANN meddeler Kurf. Frederik Wilhelm af Brandenburg, at Hadet i Holland mod Sverig er stort, medens man derimod har mere Tillid til Danmark, som forøvrigt raader til at forhandle med Sverig. — *Haag*, 4. April. (Tydsk.) Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VII. 46—47.
27. Martii. *19181. NIELS PASZBERG WERNERSZ. anmoder K. Fr. III. om Beskyttelse mod sin Svoger Jørgen Marsvin, der ikke efter Rettens Dom vil udlevere ham Restrup Hovedgaard, men tværtimod truer ham med Mord og Brand. — *Lynderupgaard*, d. 27. Marts. Saml. t. jydske Hist. og Topogr. VIII. 349—50.
31. Martii. *19182. K. Fr. III.'s Bevilling for Jesper Krefting til at indsamle Lumper og Plyndring til Papirværket i Herrerisvad Klosters Len. — *Hafn.*, 31. Martii. Nyrop, Strandmøllen S. 88.
- Martio. *19183. Trudselsbrev givet til en af Niels Parsbjerg paa Lynderupgaards Tjenere, at han og de andre strax skulle pakke sig fra Restrup og hjem til deres Junker, hvem de skulle melde, at lader han ikke Jørgen Marsvin sidde i Rolighed, skal den røde Hane gale over begge hans Gaarde. — *Af Himmersyssel*, i Faste i Marts Maaned. Saml. t. jydske Hist. og Topogr. VIII. 349.
1. Aprilis. *19184. TINGSVIDNE, at Gaarden Abildhede i Øse Sogn, som tilforn gav Skat for en Helgaard, den har Iver Vind t. Nørholm ladet sætte Bygge paa og holder Foged og Folk derpaa og kalder Gaarden nu Østerholm; og alle sine Tjenere i Øse Sogn har han lagt til Gaarden som Ugedagstjenere. — 1. April. Brudat. i Nielsen, Hist. Efterr. om Skædt Herred S. 162.
5. Aprilis. *19185. Fru KIRSTEN MUNK skriver til Datteren Leonora Christina, at H. L. (o: Hans Lindenov) forfølger hende (Fru Kirsten) med en ond Mund og truer hende med, hvor ilde det skal gaa hende paa Herredagen. — 5/4. Brudat. i Danske Saml. 2. R. II. 304.
8. Aprilis. *19186. Skrivelse fra Oversekretær E. KRAGH til Jørgen Marsvin, hvori han anmoder ham om at forlige sig med sin Svoger Niels Parsbjerg. — *Kjøbenhavn*, d. 8. Aprilis. Saml. t. jydske Hist. og Topogr. VIII. 350—51.
8. Aprilis. *19187. Overenskomst mellem BØNDERNE I BRØNSHØJ og ARENT BERNTSEN, By-skriver i Kjøbenhavn, om at denne skal uddybe Gadekjæret i Brønshøj, mod at han og hans Efterkommere paa Teglgarden skulde have Lov til at sætte og avle Fisk i Gadekjæret. — 8. April. Personalhist. Tidsskr. 2. R. II. 264—65.
8. Aprilis. *19188. DANIEL WEIMANN underretter Kurf. Frederik Wilhelm af Brandenburg om Generalstaternes Instrux for deres Admiral til Østersøen og yttirer bl. a., at Danmark afventer, hvad Holland vil gjøre, og at Hadet der er »uendelig stort« mod Sverig. — *Amsterdam*, 18. April. (Tydsk.) Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VII. 47—48.
9. Aprilis. *19189. Skrivelse fra den spanske Gesandtskabssekretær i Kjøbenhavn SANCHEZ til Statssekretæren de la Torre, hvori han beklager sig over Gesandts Adfærd overfor ham. — 19. April. (Spansk.) Dansk Overs. i Kirkehist. Saml. 3. R. III. 654.
9. (29.) Aprilis. *19190. KGL. og HERTUGELIG Proposition til Landdagen i Rendsborg, hvori forlanges Bevillinger til Defensionsfolkene og til Fortifikationen samt de holstenske Strøders Erlæggelse af Restancerne af Romermaanederne og af de svenske Satisfaktionspenge. — *Copenhagen*, 29(?) April. (Tydsk.) Udt. i Ratjen, Verz. d. Handschrift. d. Kieler Universitätsbibl. III. 218—14 (vfr. I. 90).

1656.

191. K. FR. III.'s Bevilling for Jesper Kresting paa toldfri Forsendelse af Papir til hans Papirmølle i Herrerisvad Klosters Len. — *Hafnia*, d. 12. Apr. Nyrop. S. 38. 12. Aprils.
192. KÆJE LYCKES Brev til Sophie Abelsdatter, hvori han beder hende ikke at sige om, hvad man siger om hende, da Rygtet her siger, at Dronningen ligger i Lakeier. — *Kjøbenhavnen*, d. 12. April. Rasmussen Sekilde, Kaj Lykkes Fald S. 8, d. et Tidsskrift 1876 S. 181, Anm. Bruun, Kaj Lykke S. 24. 12. Aprils.
193. K. FR. III. tilskriver Rentemestrene, at Mag. Vitus Bering maa have sin Gods i Romsdalen, som har været udlagt til Kreditorer. — D. 22. April. Tidsskr. 5. R. I. 31—32. 22. Aprils.
194. NIELS PARSEBERGH'S Skrivelse til Oversekretæren Erik Kragh, hvori han siger over, at han ikke har villet overgive hans Supplikation til Kongen, førend svin havde afgivet sin Erklæring om Sagen. — *Af Lynderupgaard*, d. 22. April. Hist. og Topogr. VIII. 351—52. 22. Aprils.
195. Særtr. af Forordn. 26. Aprils.
196. Den spanske Gesandt i Kjøbenhavn Grev REBOLLEDO beklager sig for Herren de la Torre over de Fornærmelser, han er udsat for, saavel af de hollandske som af andre. — 7. Maj. (Spansk.) Udt. i Gigas, Grev Bernardino de Rebolledo S. 260. 27. Aprils.
197. Skrivelse fra den spanske Gesandtskabssekretær i Kjøbenhavn SANDOVAL til Herren de la Torre, i hvilken han beklager sig over de Fornærmelser, han lide af Gesandten. — 7. Maj. (Spansk.) Udt. i Kirkehist. Saml. 3. R. III. 654—55. 27. Aprils.
198. Resolution af STENDERNE PAA LANDDAGEN I RENDSBORG, hvori der indbevilgning til Soldaternes Underhold, men ingen til Befæstningerne; Inddrivelse tancerne tilstaas, og forskellige Besværinger fremføres. — *Rendsburg*, 30. April. It. i Ratjen, Verz. d. Handschrift. der Kieler Universitätsbibl. III. 214—15. 30. Aprils.
199. Duplik af STENDERNE PAA LANDDAGEN I RENDSBORG, hvori de erklære sig i Nødsfald at stille Rostjeneste og Udbud og indrømme en Forøgelse af den bevilling til Defensionen; endvidere omtales Inddrivningen af Skatterestancerne. — 2. (?) Maj. (Tydsk.) Udt. i Ratjen, Verz. d. Handschrift. d. Kieler Universitätsbibl. 2 (?) Maj.
200. KGL. og HERTUGELIG Replik til Landdagen i Rendsborg, hvori fastholdes om Bevillinger til Bevarelsen af de allerede nu eksisterende Fæstninger og om gt til at hjælpe Holsten; med Hensyn til Besværingerne over Toldpaalæggene de tidligere Erklæringer. — *Rendsburg*, 24. (?) Maj. (Tydsk.) Udt. i Ratjen, Verz. d. l. Kieler Universitätsbibl. III. 215—16. (Jvfr. I. 90). 2 (?) Maj.
201. K. FR. III.'s og Hert. FREDERIK III. af Gottorps Brev om Indbetaling af cer samt af de paa sidst afgivte Landdag bevilgede Skatter. — *Veste Glück-Maji*. (Tydsk.) Særtr. af Forordn. 8. Maj.
202. ANTOINE DE LUMBRES, fransk Afsending ved Hoffet i Berlin, tilskriver azarin om Kurf. af Brandenburgs Underhandling med den russiske Gesandt d, og mener ikke, at Frygten for, at Generalstaterne og K. af Danmark ikke slutte sig dertil, volder ham nogen Bekymring. — *Königsberg*, 18. Mai. (Fransk.) u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg II. 97. 8. Maj.
203. K. FR. III.'s og Hert. FREDERIK III. af Gottorps aabne Brev, hvorved de i Kvartalsret for Hertugdømmerne til d. 22. Juli i Rendsborg. — D. 16. Maj. 16. Maj.
- Særtr. af Forordn.

1656.

16. Majl. *19203. TINGSVIDNE af Amtsskriver Henrich Badendiek, Sandemænd, Bønder og Indbyggere i Søndergoesherrred, at der er tilkjendt Claus Henrichs i Tønder Ejendomsret over 8 Demat Land, som han har købt. — *Zur Milstette auffm allmanssdinge*, 16. Mai. (Tydsk.) Brudst. og Udt. i Ratjen, Verz. d. Handschrift. d. Kieler Universitätsbibl. III. 513.
30. Majl. 11680. Dansk Overs. i Journal f. Politik, Natur- og Menneske-Kundskab 1807 IV. 246—49 (med Datum: 3. Juni).
8. Junil. *19204. K. FR. III.'s Befaling om Fordelingen af Opsynet paa Bremerholm, da Admiralen og Viceadmiralen ikke kunne overkomme det. — *Hafn.*, 8. Junii. Bruun, Curt Sivertsen Adelaer S. 389—90.
8. Junil. *19205. K. FR. III.'s Instrux for Admiralen og Viceadmiralen paa Bremerholm om Generalinspektion paa Holmen. — *Hafn.*, 8. Junii. Bruun, Curt Sivertsen Adelaer S. 390—91.
8. Junil. *19206. K. FR. III.'s Instrux for Kapitain David de Neel, som paa Holmen skal have Opsynet med Udspisningen, Bødkerarbejdet og Forfærdigelsen af Sejl, Kompasser osv. — *Hafn.*, 8. Junii. Bruun, Curt Sivertsen Adelaer S. 391—94.
8. Junil. *19207. K. FR. III.'s Instrux for Kapitain Nicolai Heldt, som skal forestaa Skibsbbygningen paa Bremerholm. — *Hafn.*, d. 8. Junii. Bruun, Curt Sivertsen Adelaer S. 394—96.
8. Junil. *19208. K. FR. III.'s Instrux for Kapitain Cornelius Kruse om Opsynet med Reberbanen og Skibsudtaklingen paa Holmen. — *Hafn.*, 8. Junii. Bruun, Curt Sivertsen Adelaer S. 396—97.
9. Junil. *19209. Skrivelse fra den spanske Gesandt i Kjøbenhavn Grev REBOLLEDO, i hvilken han beklager sig over de idelige Forespørgsler om, naar han skal rejse; navnlig ønskede Kansleren ham bort, thi »for at faae Kirken i mit Hus lukket, vil han gjerne bryde Freden, med hvem det skal være.« — 19. Juni. (Spansk.) Udt. og Brudst. p. Dansk i Gigas, Grev Bernardino de Rebollo S. 260—61.
18. Junil. *19210. E. KRAGHS Skrivelse til Niels Parsbjerg, at hvis han formener sig at være forurettet af Jørgen Marsvin, kan han efter Kgl. Resolution lade sig forsikre »ved ordentlig og landbrugelig Proces«. — *Cancelliet for Kjøbenhavns Slot*, d. 13. Juni. Saml. t. jydsk Hist. og Topogr. VIII. 352.
18. Junil. *19211. Pater VAN AELSTS Vidnesbyrd til Gunst for den spanske Gesandtskabssekretær i Kjøbenhavn Sandoval. — 23. Juni. (Spansk.) Udt. i Kirkehist. Saml. 3. R. III. 656.
14. Junil. *19212. NICOLAI HEINSII ad Johannem Gronovium epistola, in qua commemorat, sibi Sveciæ pertæso de Dania adeunda eventum apparere incertum, et idcirco se munus secretarii Amstelodamensis accepisse. — *Hagæ Comit.*, XXIV. Junii Gregor. Burmannus, Sylloge epistolarum III. 351—53.
17. Junil. *19213. K. FR. III.'s Brev til de jyske Kommissærer, at de skulle levere Valdemar Lykke de Penge, Rigsraadet begjærer af Landekisten til Arbejderne paa Frederiksodde. — 17. Juni. Berg, Smaa Bidr. t. Fredericias Kultur- og ældste Hist. S. 129.
18. Junil. *19214. ANTOINE DE LUMBRES, fransk Afsending i Brandenburg, tilskriver de Brienne, at man frygter for, at den russiske Ambassadors Afrejse til Danmark tilsigter et Forbund mellem Polen, Rusland, Danmark og Generalstaterne. — *Königsberg*, 28. Juni. (Fransk.) Brudst. i Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg II. 101.
19. vel 29. Junil. *19215. J. H. BÖCLERI ad Johannem Albertum Portnerum epistola, in qua commemorat, Rhodium Patavii Minervam Sanctianam sive observationes Scioppii et Sanctii in lingvam Latinam prælo commisisse. — *Argentorati*, 29. Junii. Epistolæ ad Lucam Lossium S. 408—04.

1656.

9216. Relatio FRANCISCI DE LISOLA, residentis Cæsaris apud regem Sveciæ, in
t, sibi constare, a Mosco legatum ad Daniæ regem destinatum fuisse, ut ei fœdus
cos proponeret. — *Thorn*, Juli 2. Udt. og Brudst. i Arch. f. oesterr. Gesch. LXX. 180—81.
9217. Indberetning fra den spanske Gesandt i Kjøbenhavn Grev REBOLLEDO, i
n fortæller, at den moskovitiske Afsending vil rejse hjem over Archangelsk. —
spansk.) Brudst. i Gigas, Grev Bernardino de Rebollo S. 264.
9218. K. KARL X. GUSTAFS Instrux for Erik Oxenstjerna, Shering Rosenhane
jelke, der skulle underhandle med de nederlandske Gesandter om et Forbund;
dem Ordre til officielt at fremhæve Sverigs Forbund med Danmark. — *Strass-*
3. Juni. (Svensk.) Udt. og Brudst. i Fries, Bidr. t. Känned. om Sveriges och Nederländernas
nder Karl X. Gustaf S. 38—39.
9219. DANIEL WEIMANN tilskriver Kurf. af Brandenburg om Forbitrelsen i Hol-
Sverige og mener, at K. af Danmark har Lyst til at »tage Del i Legen«, ligesom
der, at den russiske Gesandt i Kjøbenhavn er bleven opfordret til hurtigst mulig
ilbage til Rusland for at meddele sin Herre Sagernes Stilling og bringe ham i
od Lifland. — *Haag*, 4. Juli. (Tydsk.) Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich
Brandenburg VII. 60—61.
9220. Fru HILLE GYLDENSTJERNE anmoder paa sin Mands Vegne Rigsraadet om
et Beskjærmelsesbrev mod Jørgen Marsvin. — 25. Juni. Udt. og Brudst. i Saml.
og Topogr. VIII. 352.
9221. KURF. AF BRANDENBURGS Instrux for den til Danmark bestemte Gesandt
Königsberg, 5. Juli. (Tydsk.) Udt. i Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm
burg VIII. 113.
9222. K. FR. III.'s Missive til nogle unævnte Adelsmænd, at de med det forder-
e begive sig til Rantzauholm og forsegle eller registrere, hvad der forefindes.
i. Bruun, Kaj Lykke S. 26.
9223. K. FR. III.'s Missive til nogle unævnte Adelsmænd, at de skulle begive
ids Brockenhuses Gaard »her i Byen« og forsegle eller registrere, hvad der
— *Hafniæ*, d. 29. Junii. Bruun, Kaj Lykke S. 26.
9224. Skrivelse fra den spanske Gesandtskabssekretær SANDOVAL, hvori han
sekretæren de la Torre Underretning om Gesandtsens uhøflige Optræden mod de
Gesandter m. m. — 10. Juli. (Spansk.) Dansk Overs. i Kirkehist. Saml. 3. R. III. 655.
9225. K. FR. III.'s Brev til Anders Bille, at han skal lade et Kompagni af
lk arbejde 4 Maaneder paa Frederiksdodde. — 4. Juli. Udt. i Berg, Smaa Bidr. t.
ultur- og ældste Hist. S. 129.
9226. Residenten OVE JUEL anbefaler til Rigshofmester Joachim Gersdorf
en Gottfried Ohll, der har været Toldbogholder »over ganske Kron Polen« og
Ansættelse i Danmark. — *Marienburg*, $\frac{4}{17}$ Juli. Danske Saml. III. 203—04.
9227. K. FR. III.'s Brev til Sten Bille, at han skal tillægge Kirken og Skolen i
de hver to Kirketiender. — 7. Juli. Udt. i Berg, Smaa Bidr. t. Fredericias Kultur- og
i. 129.
9228. Residenten OVE JUEL meddeler Rigshofmester Joachim Gersdorf for-
erretninger fra Polen, Rygter om Moskoviternes Indfald i Lifland, om Kosak-
tarers Fremrykning til K. af Polens Undsætning m. m. — *Marienburg*, $\frac{7}{17}$ Juli.
III. 204—05.

1656.

10. Julii. *19229. K. FR. III.'s aabne Brev, at hver Præst i Jylland skal yde to Dlr. til Kirken og Skolen i Frederiksdode. — 10. Juli. Udt. i Berg, Smaa Bidr. t. Fredericias Kultur- og ældste Hist. S. 129.
11. Julii. *19230. Residenten OVE JUEL anbefaler Overbringeren Jacques Vemys til Righofmester Joachim Gersdorf; han har været General for Artilleriet i Skotland, derefter i engelsk Fangenskab og siden i svensk Tjeneste; her er han ilde tilfreds og agter at tilbyde K. af Danmark sin Tjeneste; han skal have opfundet en ny Slags lette Kanoner. — *Marienburg*, $\frac{1}{2}$ Juli. Danske Saml. III. 205—06.
12. Julii. *19231. AXEL LILLIES Brev til Sverigs Riges Raad, hvori han omtaler sine Bestræbelser for at formaa Befolkningen, saavel Adel som Bønder, i Halland til at udgjøre Rusttjenesten og Udskrivningen, saaledes som det er brugeligt i Danmark. — *Halmstadh*, d. 12. Julii. (Svensk.) Sveriges Ridderskaps och Adels Riksdags-Protokoll VI. 278—80
15. Julii. *19232. DANIEL WEIMANN meddeler Kurf. af Brandenburg bl. a., at K. af Danmark har skjænket Admiral Opdam sin Orden. — *Haag*, 25. Juli. (Tydsk.) Brudst. i Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VII. 62—63.
19. Julii. *19233. J. VAN WASSENAERS Skrivelse til (Hollands Stater), hvori han omtaler sin sidste Skrivelse af Kjøbenhavn, d. 22. (12.) ds. — *In't schip d'Eendracht, liggende op de reede voor Dantsick*, (29. Juli.) (Hollandsk.) Kronijk van het histor. Genootschap te Utrecht 2. Serie X. Jaarg. 479—80.
28. Julii. *19234. THOMAS BANGIUS professor Henningio Stockfled, Christianiensis diocesis episcopo Bredonem Claudium in Norvegiam redeuntem commendat. Ludos literarios quam primum pleniores constitutiones habituros esse scribit, eiusque consilium petit de M. Ivaro Petri præposito, qui sibi ultra 200 Joach. debeat et solutionem aliquot annos hactenus distulerit. — *Hauuie*, XXVIII. Jul. Kirkehist. Saml. 3. R. V. 268—69.
28. Julii. *19235. KURF. AF BRANDENBURGS yderligere Instrux for den til Danmark bestemte Gesandt Kleist. — *Warschau*, 7. Aug. (Tydsk.) Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VIII. 113—15.
31. Julii. *19236. Den svenske Resident MAGNUS DUREELS Skrivelse til Raadet og Rigsmarsken Gustaf Horn af samme Indhold som Nr. 11736. — *Kjöpenhamn*, d. 31. Jul. (Svensk.) Glörrwell, Nya sw. bibl. II. 160—62.
1. Augusti. *19237. Residenten OVE JUEL beretter til Righofmester Joachim Gersdorf, at K. af Polen efter et stort Slag har trukket sig tilbage og opgivet Warschau; den franske Gesandt de l'Ombre er ankommen til den svenske Hær; Underhandlingerne med Holland fortsættes med Iver. — *Elbing*, 11. Aug. Danske Saml. III. 206—07.
1. Augusti. *19238. Den svenske Resident MAGNUS DUREEL skriver til Raadet og Rigsmarsken Gustaf Horn, at der ingen Soldater er i Skaane; Flaaden er ikke udrustet; Artilleri er der Mangel paa. Man kunde nære Mistanke om, at Kongen tænkte paa at gjøre et Indfald fra Norge. Aldrig saa han slettere Soldater, kun drikke kunne de. — *Kjöpenhamn*, d. 1. Augusti. (Svensk.) Glörrwell, Nya sw. bibl. II. 162—64. Brudst. i Svenska Mercurius 1763 S. 679.
2. Augusti. *19239. Den brandenburgske Gesandt EULENBURGS Indberetning til Kurfyrsten, hvori bl. a., at der er ankommen en dansk Gesandt til Byen sammen med en russisk Knes Musciecki. — *Mitau*, 12. Aug. (Tydsk.) Udt. og Brudst. i Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VIII. 18—19.

1656.

9240. P. CHARISIUS's Brev til Righofmester Gersdorf, i hvilket han i Anlednings Underhandlinger med Sverig udtaler, at man ikke andet end sine egne søger. — *Haag*, 15. Aug. Udt. og Brudst. i Gigas, Grev Bernardino de Rebolledo. 2. 5. vel 15. Augusti.
9241. Den brandenburgske Gesandt EULENBURGS Indberetning til Kurfyrsten, a. om hans Samtale med den fra Danmark tilbagevendte russiske Gesandt der havde sagt, at dette Land var saa ødelagt af Sverig, at det intet kunde Hjælp fra Holland og Czaren. Den danske Gesandt i Byen havde han ej befordi han hver Dag skulde være beruset. — *Mitau*, 18. Aug. (Tydsk.) Udt. og u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VIII. 20—21. 8. Augusti.
9242. Den svenske Resident MAGNUS DUREELS Skrivelse til Raadet og Rigsjustaf Horn af samme Indhold som Nr. 11748. — *Kjöpenhamn*, d. 14. Aug. Glörrwell, Nya sw. bibl. II. 165—67. 14. Augusti.
9243. Residenten OVE JUEL beretter, at intet er foregaaet i Polen efter den fning, i hvilken K. af Polen ikke, som Rygtet sagde, var bleven fangen; Efterra Lifland holdes hemmeligt, dog siger man, at Russerne skulle have gjort Indder skal ogsaa have vist sig massuriske Tropper i den kurfyrstelige Del af — *Elbing*, $\frac{1}{2}$ Aug. Danske Saml. III. 208—09. 15. Augusti.
9244. Gesandtskabssekretær JENS JACOBSEN beretter til Righofmester Joachim at der er kommen Efterretning om, at K. af Sverig efter et 3 Dages Slag er i Warschau, men at Moskoviterne derimod have erobret Dünaburg i Lifland; r, at nogle svenske Skibe ere afviste i Sundet, samt at 8 monterede Skibe nu Stockholm. — *Stockholm*, 16. August. Danske Saml. III. 207—08. 16. Augusti.
9245. Gesandtskabssekretær JENS JACOBSEN beretter til Righofmester Gersdorf, issiske Kjøbmænd, der ere flygtede for Russernes Tyranni, sige, at Dünaburg g skulle have overgivet sig til disse; han omtaler, at Borgerskabet i Stockholm lønstret. — *Stockholm*, 23. August. Danske Saml. III. 208. 28. Augusti.
9246. Den brandenburgske Gesandt EULENBURGS Indberetning til Kurfyrsten om : med den danske Gesandt, der er vendt tilbage fra Czaren veltilfreds med sin uden at have faaet Forhandlingerne afsluttede. — *Dühnehof a. d. Dühne*, (Tydsk.) Udt. og Brudst. i Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Bran- 21. 23. Augusti.
9247. K. FR. III.'s Privilegier for den nye Stad og Fæstning Hals i Jylland. — *Kjöbenhavn*, d. 25. Augusti. (Hollandsk.) Særtr. af Forordn. Smøds. ogsaa i tydsk Uddatum 28. Augusti. Saml. t. jydsk Hist. og Topogr. VIII. 268—64. 25. Augusti.
9248. K. FR. III.'s Missive til Erik Juel, at da der skal anlægges en Handels- Hals, skal han udvise Byggepladser til dem, der ville nedsætte sig der, og anGrund til en billig Jordskyld. — 25. Avgust. Saml. t. jydsk Hist. og Topogr. VIII. 262. 25. Augusti.
9249. K. FR. III.'s Missive til Erik Juel, at han skal lade gjøre et Skrin til de , Tolderen ved Hals opkræver; det skal have to Laase, og selv skal han have olderen den anden Nøgle. Pengene skulle Bgm. og Raad i Aalborg efter hans idende anvende til Havnens Forbedring. — 25. Avgust. Saml. t. jydsk Hist. og 261—62. 25. Augusti.

1656.

25. Augustl. *19250. K. FR. III.'s Missive til Michel Langemach, at han skal befale Tolderen i Hals foruden den ordinære Told at opkræve 1 Rigsort af hver 10 Læsters Drægtighed af alle Skibe; Pengene skulle aarlig leveres til Bgm. og Raad i Aalborg. — 25. August. Saml. t. jydsk Hist. og Topogr. VIII. 261.
25. Augustl. *19251. K. FR. III.'s Missive til Christian Friis, Lensmd. paa Mariager, at han til Arbejderne ved Hals skal levere Erik Juel Ris og Staver fra Mov og Egenise Skove, der af Bønderne i hans Len skulle nedføres til Fjorden. — 25. August. Saml. t. jydsk Hist. og Topogr. VIII. 262.
26. Augustl. *19252. K. FR. III.'s Missive til Erik Juel, at han skal tilse, at der tillægges de i Birket boende Bønder, som ville indflytte i Hals, inden Fæstningen afrides, en vis Del Avls arvelig til deres Gaarde, samt sætte Jordskylden efter Gaardens Størrelse. — 26. August. Saml. t. jydsk Hist. og Topogr. VIII. 262—63.
26. Augustl. *19253. K. FR. III.'s Missive til Erik Juel, at han skal afhente en Skudefuld Fyr- og Granspir i Aggershus Len og nedføre dem til Hals. — 26. August. Saml. t. jydsk Hist. og Topogr. VIII. 264—65.
26. Augustl. *19254. BERNHARDUS VOOGT beder paa Prioren Martin Thems Vegne fra Dantzig Rigshofmester Gersdorf om, at en Person ved Navn Jacobus Benedictus Glasz, med hvem han har en Retssag, maa blive fængslet og hans Gods registreret. — *Kjøbenhavn*, d. 26. Augusti. Gigas, Grev Bernardino de Rebollo S. 391.
26. Augustl. *19255. Prioren MARTINUS THEMS Skrivelse til Rigshofmesteren, hvori han beder om, at Bernhardus Voogt maa repræsentere ham i hans Sag mod Jacobus Benedictus Glasz, da han ej selv er det danske Sprog mægtig. — *Copenhagen*, d. 26. Augusti. (Tydsk.) Gigas, Grev Bernardino de Rebollo S. 391—92.
28. Augustl. *19256. Relatio FRANCISCI DE LISOLA, residentis Cæsaris apud regem Sveciæ, in qua inter alia de litteris refert a rege Sveciæ proximo vere ad regem Daniæ scriptis, ne Dani ullum cum Gedanensibus frequentarent commercium. Postea Dano connivente Hollandos classem in mare Balticum traduxisse. Daniæ regem bellum parare, et residentem Danicum asseruisse, se apud regem Sveciæ, Gedanenses in ultimo pacis instrumento inter Sveciam et Daniæ conclusæ comprehensos esse, affirmaturum. — *Sonnenberg*, Septbr. 7. Arch. f. oesterr. Gesch. LXX. 192—94.
30. Augustl. *19257. Gesandtskabssekretær JENS JACOBSEN tilskriver Rigshofmester Gersdorf om Hr. Ebbe Ulfelds Afrejse til Armeen, og om Rygter om et Brud mellem Danmark og Sverig; om Russernes Fremgang høres ikke meget. — *Stockholm*, 30. August. Danske Saml. III. 209.
31. Augustl. *19258. Den brandenburgske Gesandt i Kjøbenhavn KLEISTS Indberetning, at Danmark ønsker at lære den mellem Brandenburg og Sverig sluttede Traktat at kjende, førend det indlader sig paa Underhandlinger. Flaaden udrustes, der hersker stor Fortrolighed overfor det hollandske Gesandtskab. — ^{31. Aug.}_{10. Sept.} (Tydsk.) Udt. i Urk. u. Actenst. i Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VIII. 115.
31. Augustl. *19259. Indberetning fra den spanske Gesandt i Kjøbenhavn Grev REBOLLEDO, hvori han bl. a. meddeler, at Svenskerne have foreslaaet den danske Regering at udelukke alle fra Østersøen; Danmark vil imidlertid ej skille sig fra Hollænderne. — 10. Septbr. (Spansk.) Brudet. p. Dansk i Gigas, Grev Bernardino de Rebollo S. 271.

1656.

19260. K. FR. III. tillader Maribo Borgere indtil videre kun at holde 7 Baads-
d i Stedet for 14. — D. 1. September. Udt. i Kall Rasmussen, Musse Herred S. 368. 1. Septbr.
19261. K. FR. III.'s Brev til Sten Bille, at Tegloven i Frederiksdodde skal arbejde
ingen. — 1. September. Udt. i Berg, Smaa Bidr. t. Fredericias Kultur- og ældste Hist. 1. Septbr.
19262. K. FR. III. befaler Universitetet at paakjende, om Mag. Hans Zoega bør
n Profession og sine Beneficia, efter at han understaaet sig til at disputere pro
heologia ved et fremmed Akademi. — *Kjøbenhavns Slott*, d. 3. Septembr. Danske Mag. 3. Septbr.
19263. Den svenske Resident MAGNUS DUREELS Skrivelse til Raadet og Rigs-
Gustaf Horn af samme Indhold som Nr. 11763. — *Kjøbenhavn*, d. 3. Sept. 3. Septbr.
19264. Den brandenburgske Gesandt KLEISTS Indberetning til Kurfyrsten om sin
os K. FR. III. i Anledning af hans sidste Instrux (Nr. 19235). Kongen havde svaret
paa Anmodningen om at mægle mellem Sverig og Generalstaterne. — *Kopen-*
Sept. (Tydsk.) Udt. i Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Branden-
15. 3. Septbr.
19265. Udt. i Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VIII. 115. 6. Septbr.
19265. Den brandenburgske Gesandt i Kjøbenhavn KLEISTS Indberetning til
at Danmark øjensynlig ikke ønsker at binde sig ved et Forbund med Sverig.
skrift tilføjes, at Moskoviterne gjøre Danmark meget store Tilbud. — 17. Sept. 7. Septbr.
19266. DANIEL WEIMANN tilskriver Kurf. af Brandenburg bl. a., at den hollandske
Beuningen synes at ophidse Danmark mere end Generalstaterne have ønsket,
ikke er tilfreds med Gesandts Breve. — *Haag*, 19. Sept. (Tydsk.) Urk. u.
esch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VII. 68—71. 9. Septbr.
19267. AXEL LILLIE meddeler Sverigs Riges Raad, at han ifølge dets Befaling
ankaldt til d. 20. Septbr. alle de hallandske Godsejeres Fuldmægtige for at er-
ør af disse — det gamle danske Frelset undtagen — til Oprettelsen af en
Halmsta, d. 10. September. (Svensk.) Sveriges Ridderskaps och Adels Riksdags-Pro-
To Skrivelser af 17. og 20. Septbr. (Smstds. S. 281—83) angaa det samme Spørgsmaal. 10. Septbr.
19268. Indberetning fra den spanske Gesandt i Kjøbenhavn Grev REBOLLEDO,
bl. a. siger, at de danske Ministre ere »betuttede» over den Traktat, Hollæn-
sluttet, og opbragte over deres Forlig med de Svenske, men hvis Kejseren
n Beslutning, vilde de dog gaa angrebsvis til Værks. — 20. Septbr. (Spansk.) 10. Septbr.
19269. Giga, Grev Bernardino de Rebolledo S. 271—72. 11. Septbr.
19270. Særtr. af Forordn. 12. Septbr.
19269. Den brandenburgske Gesandt SCHWERINS Skrivelse til Kansler Oxen-
ori bl. a. at K. af Danmark stadig bliver vanskeligere at stille tilfreds. —
22. Sept. (Tydsk.) Udt. og Brudst. i Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wil-
denburg VIII. 120—21.
19270. Residenten OVE JUEL beretter til Rigshofmester Gersdorf, at han har
en ham meddelte Proposition for K. af Sverig, men taget i Betænkning at
den skriftlig; han giver Efterretning om Armeernes Stilling, om Kongens for-
se til Sverig, om de franske Gesandters Ankomst hertil fra Polen og om 15. Septbr.

1656.

Hollændernes tilbudte Mediation; tillige beder han om en kort Permission i Anledning af hans Hustrus Sygdom. — *Frauenburg*, 15. September (gl. Stil). Danske Saml. III. 209—11.

16. Septbr. *19271. K. FILIP IV.'s Skrivelse til den spanske Gesandt i Wien, at han skal anvende al sin Indflydelse paa at faa Kejseren til at gaa ind paa den Koalition, der bl. a. af Danmark skal dannes mod Sverig. — 26. Sept. (Spansk.) Brudst. p. Dansk i Gigaa, Grev Bernardino de Rebolledo S. 268.
18. Septbr. *19272. TINGSVIDNE, at Jørgen Marsvin med Familie og Tyende har holdt Hus paa Restrup siden 14 Dage efter Kyndelmisse. — 18. Septbr. Udt. i Saml. t. Jydsk Hist. og Topogr. VIII. 352.
20. Septbr. *19273. LAVRIDS JAKOBSEN (HINDSHOLM, Biskop i Odense) paaminder Fru Hylleborg om Indbetalingen af det Legat, som hendes afdøde Husbond havde bestemt til Odense Skole. — *Othense*, d. 20. Sept. Bloch, Den Fyenske Geistligheds Hist. I. 116—17.
20. Septbr. *19274. Gesandtskabssekretæren JENS JACOBSEN meddeler Rigshofmester Gersdorf forskellige Efterretninger om Krigsforetagenderne mod Russerne i Lifland, samt Rygtet om en fuldkommen Akkord med Hollænderne. — *Stockholm*, 20. September. Danske Saml. III. 211.
23. Septbr. *19275. DANIEL WEIMANN tilskriver Kurf. af Brandenburg bl. a., at Danmark har arbejdet imod Traktaten i Elbing mellem Sverig og Holland. — *Baag*, 3. Sept. (3. Octbr.) (Tydsk.) Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VII. 74—76.
24. Septbr. *19276. KURF. AF BRANDENBURGS Skrivelse til sine Gesandter hos K. af Sverig bl. a. om de store Tilbud, Moskoviterne have gjort Danmark, hvilket de skulle forestille Kongen. — *Königsberg*, ^{24. Sept.}/_{4. Oct.} (Tydsk.) Udt. og Brudst. i Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VIII. 125—26.
24. Septbr. *19277. Den brandenburgske Gesandt KLEISTS Indberetning til Kurfyrsten om sine Forhandlinger med K. af Sverig om sin Sendefærd til Danmark. — *Frauenburg*, 4. Oct. (Tydsk.) Udt. i Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VIII. 116. Jvfr. S. 124.
25. Septbr. *19278. Residenten OVE JUEL beretter til Rigshofmester Gersdorf, at Kongen har opsat sin Afrejse til Armeen, samt at der er ankommet brandenburgske Gesandter, hvis Negotiationer holdes hemmelige. — *Frauenburg*, 25. September (gl. Stil). Danske Saml. III. 212—18.
25. Septbr. *19279. M. DUREEL skriver til Gustaf Horn, at der vises den moskovitiske Gesandt stor Ære. Tiden maa vise hvorfor. Han henstiller til Horn, om man ikke snart skal gjøre Miner til Strid. Moskoviternes Hensigt er at faa K. af Danmark til at bryde med Sverig. — *Kjöpenhamn*, d. 25. Sept. (Svensk.) Glörrwell, Nya sw. bibl. II. 173—79.
27. Septbr. 11785. Glörrwell, Nya sw. bibl. II. 179—80.
27. Septbr. *19280. EBBE UL(FELD) anmoder den svenske Rigsfeltherre, Grev (Gustaf Horn), om at tage sig af ham og skaffe ham i Kronens Tjeneste, idet han minder ham om sin Nød i Danmark; tillige omtaler han Rygter om Fred med Danmark. — *Sundby*, d. 27. Sept. Handlingar ur v. Brinkmanska archivet II. 120—21.
27. Septbr. *19281. L(AVRIDS) J(AKOBSSEN, Biskop i Odense), tilskriver Kansler Christen Thomsen Sehested om de særegne Forhold ved Odense Skole, der vanskeliggjøre Efterlevelsen af de omsendte tabulæ scholasticæ. — 27. Sept. Bloch, Den fyenske Geistligheds Hist. I. 117—19.

1656.

282. DANIEL WEIMANN tilskriver Kurf. af Brandenburg om en Samtale mellem Rigmesteren i Amsterdam, de Graeff, angaaende Hollands nordiske Politik. — 30. Septbr. Octobr. (Tydsk.) Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg
283. K. FR. III.'s Missive til Rigsraaderne Iver Vind og Jørgen Brahe, at de Ingeniøren i Fyen, Helge Pedersen, til Hals, hvor han sammen med Ingeniøren sodde skal gjøre et Afrids færdigt og sætte det paa Papir. — 4. Oktober. Hist. og Topogr. VIII. 265. 4. Octobr.
284. K. FR. III.'s Missive til Rigmarsken, at han skal afsende Ingeniøren fra Frederiksdodde til Hals for der at afstikke Gader og en Kanal. — 4. Oktober. Hist. og Topogr. VIII. 265. Udt. i Berg, Smaa Bidr. t. Fredericias Kultur- og ældste Hist. S. 130. 4. Octobr.
285. Gesandtskabssekretæren JENS JACOBSEN beretter til Righofmester Gersdorf af de Skibe, som have ligget i Skjærene, ere indkomne til Stockholm; han ygter om Russernes forgjæves Anfald paa Riga, samt om deres Tyranni i siges, at den russiske Gesandt i Danmark har forlangt Kongens Bistand mod Stockholm, 4. October. Danske Saml. III. 213. 4. Octobr.
286. K. FR. III.'s Brev, at Bønderne i Koldinghus Len skulle age Sten til lø. — 5. Oktober. Udt. i Berg, Smaa Bidr. t. Fredericias Kultur- og ældste Hist. S. 130. 5. Octobr.
287. Residenten OVE JUEL beretter til Righofmester Gersdorf, at Gronzewsky thauiske Hær og Tartarerne har slaæet Pr. Radziwil og Greven af Waldeck, Efterretninger om den polske og den svenske Hærs Stillinger; han melder, at Orlogsskibe ere komne til Pillau; at den hollandske Gesandt Slingeland er rejst Kjøbenhavn; at den svenske Resident Durelius vil erholde Fuldmagt til at Traktaterne i Kjøbenhavn, m. m. — *Frauenburg*, 18. October. Danske Saml. 6. Octobr.
288. Indberetning fra GENERALSTATERNES GESANDTER I PREUSSEN, hvori bl. a. enburgske Gesandter havde meddelt dem, at man vilde gjenoptage Underhand- d Danmark. — *Frauenburg*, 17. Oct. (Hollandsk.) Udt. p. Tydsk i Urk. u. Actenst. urf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg III. 99. 7. Octobr.
289. K. FR. III.'s Brev til Mogens Høg, om at han skal forhøre Valdemar Lykkes over Bygningen i Frederiksdodde. — 9. Oktober. Udt. i Berg, Smaa Bidr. t. Frede- og ældste Hist. S. 130. 9. Octobr.
290. K. FR. III.'s Brev til Sten Bille, at han skal udlægge to Gaarde i Børkop, Gade, der mod Frihed for Ægt skulle befordre Posten mellem Frederiksdodde lding. — 9. Oktober. Udt. i Berg, Smaa Bidr. t. Fredericias Kultur- og ældste Hist. S. 130. 9. Octobr.
291. MAGNUS DUREEL skriver til Rigmarsken Gustaf Horn, at man i Danmark regner men og Halland ere utilfredse. Det er beklageligt, at der i 11 Aar ikke til Stadighed rogen Guvernør i Halland. Der burde tages Hensyn til, at Halland ligger Dan- ere end andre svenske Provinser. Han var rede til at give sine Raad med Halland. — *Kjöpenhamn*, d. 10. Octobr. (Svensk.) Glörsell, Nya sw. bibl. II. 181—83. 10. Octobr.
292. Supplik til Kongen og Hert. af Gottorp fra RIDDERSKABET i Slesvig og , at det maa komme sammen til næste Omslag og forhandle om Midlerne til ge et større Besøg af de fremtidige Landdage. — 12. Oct. (Tydsk.) Udt. i d. Handschrift. d. Kieler Universitätsbibl. I. 91. 12. Octobr.

1656.

14. Octobr. *19293. Den svenske Resident MAGNUS DUREELS Indberetning til Raadet og Rigmarsken Gustaf Horn af samme Indhold som Nr. 11795. — *Kjöbenhavn*, d. 14. Octob. (Svensk.) Glörrwell, Nya sw. bibl. II. 183—85.
16. Octobr. *19294. Residenten OVE JUEL beretter til Righofmester Gersdorf om Dr. af Sverigs Hjemrejse under Ledsagelse til Pillau af Kongen; om forskjellige Fredsunderhandlinger mellem Sverig, Brandenburg og Polen, samt om Krigsforetagender i Lithauen og ved Riga. — *Frauenburg*, $\frac{1}{2}$ Octobr. Danske Saml. III. 214—16.
16. vel 26. Octobr. *19295. KURF. AF BRANDENBURGS Instrux for Kleist, der atter skal gaa som Gesandt til Danmark. — *Neuhausen*, 26. Oct. (Tydsk.) Udt. og Brudst. i Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VIII. 175—76.
23. Octobr. *19296. Den svenske Resident MAGNUS DUREELS Skrivelse til Raadet og Rigmarsken Gustaf Horn af samme Indhold som Nr. 11797. — *Kjöbenhavn*, d. 23. Octob. (Svensk.) Glörrwell, Nya sw. bibl. II. 185—86.
27. Octobr. *19297. K. FR. III.'s Brev til Offe Skade om aarlig at lade udvise til Hr. Jørgen, Sognepræst i Stubbekjøbing, 40 Bønderlæs Ved. — 27. Okt. Udt. i Barfod, Den falst. Gejstligheds Personalh. II. 20.
8. Novbr. *19298. Gesandtskabssekretæren JENS JACOBSEN beretter til Righofmester Gersdorf om Dr. af Sverigs Hjemkomst, samt om ugunstige Efterretninger, som skulle være komne fra Dantzig. — *Stockholm*, 8. November. Danske Saml. III. 216.
9. Novbr. *19299. Den spanske Gesandtskabssekretær SANDOVALS Skrivelse til K. Filip IV. om det Sammenstød, han havde haft med Gesandtsens Tjener Diego de Uarte, i hvilket denne havde saaret ham. — 19. Novbr. (Spansk.) Dansk Overs. i Kirkehist. Saml. 3. R. III. 657—60.
11. Novbr. *19300. K. FR. III. befaler den tydske Kancellisekretær Christian Weinmar at indstævne Mag. Hans Zoega, der har disputeret pro gradu in theologia ved et fremmed Akademi. — *Kjöbenhaffn*, d. 11. November. Danske Mag. 4. R. V. 21.
15. Novbr. *19301. Gesandtskabssekretæren JENS JACOBSEN beretter til Righofmester Gersdorf, at Dorft er indtaget af Russerne; at alle beklage Sverigs miserable Tilstand, da man ikke kan føre det herværende Krigsfolk ud af Landet og især ikke har Raad til nye Hvervinger; K. af Polen skal være i Dantzig med 18,000 Md.; man frygter for, at K. af Danmark vil søge at få sine tabte Lande igjen. — *Stockholm*, 15. November. Danske Saml. III. 216—17.
16. Novbr. *19302. Indberetning fra den brandenburgske Gesandt KLEIST til Kurfyrsten, at hverken Danmark eller Sverig synes at være ivrige efter at afslutte nogen Traktat, hvilket ogsaa modvirkes af det hollandske Gesandtskab. Man er misfornøjet over Traktaten i Elbing. — *Köbenhavn*, $\frac{1}{2}$ Nov. (Tydsk.) Udt. og Brudst. i Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VIII. 176.
18. Novbr. *19303. Den spanske Gesandtskabssekretær i Kjöbenhavn SANDOVAL skriver til Statssekretæren de la Torre om en fra Dantzig der til Staden kommen Munk, der var gaaet over til den evangeliske Tro, men om hvem det var bleven opdaget, at han havde bestjaalet sit Kloster. — 28. November. (Spansk.) Udt. i Kirkehist. Saml. 3. R. III. 660.
19. Novbr. *19304. PAUL KLINGENBERGS Brev til Righofmester Gersdorf, hvori han fremsætter den Mening, at Hollænderne alt have ratificeret den Elbingske Traktat, men holdt dette hemmeligt, da de gjerne vilde have Haand i Hanke med den Traktat, der muligvis skal sluttet mellem Danmark og Sverig. — *Hamborg*, 19. Nov. (Tydsk.) Brudst. i Gissa Grev Bernardino de Rebolledo S. 271, Anm. 1.

1656.

9305. Instructio JOHANNIS CASIMIRI, regis Poloniæ, legatis de Wicquefort et e Bie penes Fœderati Belgii Ordines Generales, data. Inter alia procurare ut ne tractatus quidem de moderatione transactionis Elbingensis in Dania reas-
Danum ideo suspectum esse, quia classem Hollandicam per Oresundum transire
— *Dantisci*, d. 29. Nov. Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von VII. 91—92.

9306. KNUD JENSEN i Hals bekjendtgjør paa Lensmandens Vegne, at alle, der ind i Byen (Hals), skulle give det tilkjende inden Juleaften; ligeledes forbyder at saa ved de Gaarde, de nu ibo, samt befaler, at de inden 1. Marts skulle Svin af Byen, for at de ej skulle omrode Afridset. — ^{21/11.} Saml. t. Jydske Hist. VIII. 265—66.

9307. CHRISTIAN WEINER sætter i Rette for Universitetets Rektor og Profes-
Mag. Hans Zoega ikke bør miste sin Profession, fordi han uden Tilladelse har
ud af Riget og disputeret pro gradu in theologia paa et fremmed Sted. —
22 Novembr. Danske Mag. 4. R. V. 23—24.

9308. Den brandenburgske Gesandt KLEISTS Indberetning til Kurfyrsten, at han
audients hos K. Fr. III.; den svenske Resident er ankommet. — *Kopenhagen*,
(Jydske.) Udt. i Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VIII. 177.

9309. DANIEL WEIMANN meddeler Kurf. af Brandenburg, at Hr. v. Kleist, som
kommen til Kjøbenhavn, har tilskrevet ham, at K. af Danmark ikke vil approbere
Elbing og er tilbøjelig til at slutte en nærmere Forbindelse med General-
Haag, 5. Dec. (Tydske.) Udt. i Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm
burg VII. 86—87.

9310. Den brandenburgske Gesandt KLEIST indberetter til Kurfyrsten, at For-
e om den svensk-danske Traktat gaa meget langsomt; man er i Danmark
it overfor Spørgsmaalet om Kurfyrstens Suverænitet. — *Kopenhagen*, ^{26. Nov.}
it. i Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VIII. 177. 6. Dec.

9311. Relation fra EN KATOLIK om Sagen mod Munken Jacobo Benedito Glas
der var gaaet over til den lutherske Tro, men af sit Kloster blev beskyldt for
alet en i det paa Grund af Krigen deponeret Sum af 6000 Dlr. — *Kjøbenhavn*,
r. Gigas, Grev Bernardino de Rebolledo S. 389—91. Indsaendtes af Grev R. til den spanske

9312. HANS ZOEGAS Forsvarsskrift i Anledning af Christian Weiners Indlæg
Nr. *19307). — *Hafnia*, d. 29. Novemb. Danske Mag. 4. R. V. 25—81.

9313. Residenten OVE JUEL beder Rigshofmester Gersdorf om, at der dels paa
uns Helbred, dels af Familiehensyn maa forundes ham Hjemlov, naar de hol-
landter have taget deres Afsked herfra (fra Frauenburg?). — Uden Datum.
III. 217—18.

9314. Den franske Gesandt D'AVENCOURTS Forslag til K. af Sverig paa K. af
e bl. a. gaaende ud paa, at Kejseren og K. af Danmark skulle optages mellem
være Garanter for Freden. — Uden Datum. (Fransk.) Urk. u. Actenst. z. Gesch.
ich Wilhelm von Brandenburg VIII. 187—88.

1656.

1. Decbr. *19315. MOGENS SEHESTED t. Holmegaard udsteder Gavebrev til Ringkjøbing Magistrat paa 1000 Rdlr. in Specie til en Hospitalsstiftelse. — 1. Decbr. Udt. i Frost, Ringkjøbing S. 120.
2. Decbr. *19316. DANIEL WEIMANN meddeler Kurf. af Brandenburg, at K. af Danmark paa ny har tilbudt Generalstaterne et Forbund, som skulde knytte begge Landes Interesser endnu fastere end før, men at Hollænderne nære Frygt for, at Tilbudet kun er beregnet paa at hindre Ratifikation af Elbinger Traktaten. — *Haag*, 12. Dec. (Tydsk.) Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VII. 87—88.
3. Decbr. *19317. Den brandenburgske Gesandt KLEISTS Indberetning til Kurfyrsten om Kanslerens Svar paa hans Proposition og om de store Løfter, det moskovitiske Gesandskab gav. — *København*, 18. Dec. Udt. og Brudst. i Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VIII. 177—78.
3. vel 13. Decbr. *19318. Brandenburgske Optegnelser om K. af Sverigs og Polens naturlige Allierede; blandt den sidstes nævnes K. af Danmark. — (13. Dec.) (Tydsk.) Udt. i Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VIII. 140—42.
4. Decbr. *19319. Skrivelse fra JAN DE WITT til Boreel, nederlandsk Gesandt i Paris, hvori berøres, at Forholdet til Danmark atter er bleven godt, ja at det endog synes, at man ønsker at slutte en snævrere Alliance med Republiken. — *A la Haye*, le 14. Decembre. (Hollandsk.) Fransk Overs. i Lettres et Negociations de Jean de Witt I. 490—91.
- 8 Decbr. *19320. JOHAN VON KAULBARS beretter den svenske Rigsmarsk og Feltherre Grev (Gustaf Horn), om K. af Danmarks Mønstringer af Folk og andre Rustninger; tillige omtaler han, at Kongen har befalet Rigshofmesteren Corftz Ulfeldts Grevinde, der vilde gøre ham sin Opvartning, at forlade Landet. — *Hamburg*, d. 8. Decemb. (Tydsk.) Handlingar ur v. Brinkman'ska archivet I. 125—26.
9. Decbr. *19321. HANS ZOEGA bønfaller Kongen om Tilgivelse for den af ham uden Tiladelse foretagne Rejse til Rostock. — *Kjøbenhaffn*, d. 9. Decemb. Danske Mag. 4. R. V. 31—32.
11. Decbr. *19322. Raadmd. OLLUFF SANDERSZENS Brev, hvorved han pantsætter Peder Gad i Aarløse sin Have med tilliggende Huse Nord for Kjøge, Rauffnsborig kaldet, for 500 Rdlr. — D. 11. December. Udt. i Petersen, Kjøge Byes Hist., Aktat. S. 88—89.
12. Decbr. *19323. K. FR. III.'s Befaling til Hr. Sivert Urne og Bispen i Fyen om med det første at hjælpe Hr. Hans Faxe, Skibspræst, til et Kald eller Kapellani. — *Hafnia*, 12. Decemb. Ny kirkehist. Saml. V. 677.
17. Decbr. 11827. Særtr. af Forordn.
24. Decbr. *19324. Indberetning fra den brandenburgske Gesandt KLEIST til Kurfyrsten, at man ved det danske Hof ikke tror paa Sverigs Oprigtighed og er forberedt paa Krig. — *København*, 24. Dec. 3. Jan. (Tydsk.) Udt. i Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VIII. 178.
27. Decbr. *19325. GOTFRED HANSEN, Sognepræst i Snøde, ansøger Kongen om igjen at maatte tjene Gud og Menigheden med det hellige Kirkeembede, hvilket har været ham forment paa tredje Aar for begaaet Forseelse ved Nadverens Uddeling. — *Snøde Præstegaard paa Langeland*, 3. Juledag. Ny kirkehist. Saml. VI. 353—55. Med Paategning af Grev Christian Randtrow, dat. Kjøbenhaffn d. 8. Januarii 1657.

9326. Den brandenburgske Gesandt KLEIST meddeler Kurfyrsten, at Hoffet og de danske Ambassade ere misfornøjede over Traktaten (i Labiau) og Modstandere af, faar større Magt i Østersøen. — *Kopenhagen*, ^{30 Dec.}_{9. Jan.} (Tydsk.) Udt. og Brudst. tenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VIII. 148—49.
842. Udt. i Nyerup, Hist.-stat. Skilddr. af Tilstanden i Danmark og Norge III, 1. Halv—30.
9327. Erklæring fra ANDERS PEDERSEN boende paa Hegnet, at han aarlig skal lr. for nogen Ager og Eng, Fru Ida Skeel sl. Frederik Rantzaus t. Asdal, har il ham. Saml. t. jydsk Hist. og Topogr. X. 268.
9328. GREVEN AF OLDENBURG anmoder Hert. Frederik III. af Gottorp om at ert. af Sachsen til ikke at modsætte sig Approbationen af en ny Wesertoldrulle. rudst. i Ratjen, Verz. d. Handschrift. d. Kieler Universitätsbibl. I. 192.
9329. (JOHANNIS ALBERTI) PORTNERI ad Christophorum Forstnerum epistola, in amorat, Svecum Batavis ob cultam cum Dano amicitiam infensum esse. Epistolæ ad um S. 509—19.
9330. Storhert. FERDINAND af Toscanas Anbefalingsskrivelse til K. af Danmark Andrea Bille, som i flere Aar havde tjent i hans Kyrasserlivvagt og i Halvpikedom. — *Loggia a Caiano*. (Italiensk.) Meldell, Bille-Ættens Hist. II, 2. 87—88.

1656.

30. Decbr.

1657.

1657.

9331. KURF. AF BRANDENBURGS Skrivelse til sin Afsending i Kjøbenhavn Kleist, l bestræbe sig for at mægle mellem Danmark og Sverig. — *Labiau*, 11. Jan. dt. i Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VIII. 179.
9332. JOHAN STIERNHÖÖKS Skrivelse til den svenske Rigsmarsk, Grev (Gustaf ri han omtaler, at K. af Danmark skal have Spioner i Sverig til Undersøgelse gerne. — *Stockholm*, d. 3. Januar. (Svensk.) Handlingar ur v. Brinkman'ska archivet 3. Januar.
9333. Gesandten H. VON BEUNINGEN skriver til Generalstaterne bl. a. om Dan-sforberedelser. — *Copenhagen*, d. 13. Januarii. (Tydsk.) Samtidig Tryk. 6 Bl. 3. vel 13. Januar.
9334. Hert. PHILIPPUS beskikker Claus Hansen i Duncker til Landsdommer paa Januar. (Tydsk.) Udt. og Brudst. i Hübertz, Beskr. over Ærø S. 98. 5. Januar.
9335. JØRGEN MARSVIN ansøger K. Fr. III. om, at han paa egen Kost maa holde en sin Gaard Restrup, der for ham og hans Husfolk kunde forrette Gudstjeneste paa Gaarden, eftersom hans Sognepræst Hr. Niels Eskildsen har vist sig stiv mod ham. — *Kjøbenhavn*, d. 6. Januar. Saml. t. jydsk Hist. og Topogr. VIII. 353—54. 6. Januar.
9336. Den brandenburgske Gesandt KLEIST skriver til Kurfyrsten, at Stem-inmark er for at komme Ulykken i Forkjøbet ved selv at begynde Krigen; der dles herom paa et Støndermøde i Odense. — *Kopenhagen*, ⁶₁₈. Jan. (Tydsk.) dt. i Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VIII. 179. 6. Januar.
9337. K. FR. III.'s Bevilling til Kaj Lykke paa at hverve et Regiment Ryttere, hedde Kongens Livregiment. — 12. Januar. Udt. i Braunn, Kaj Lykke S. 28. 12. Januar.

- 1657.
12. Januar. *19338. K. FR. III. tilgiver Hr. Godtfred Hansen, Sognepræst i Snøde paa Langeland, hans Forseelse ved Nadverens Uddeling og tillader ham atter at forrette Kirketjenesten, dog at han af Prædikestolen gjør Tilhørerne en fuldkommen Afbedelse. — *Hafn.*, d. 12. Janu. Ny kirkehist. Saml. VI. 356.
13. Januar. *19339. Den brandenburgske Gesandt KLEIST skriver til Kurfyrsten om Ulysten til at forhandle med den svenske Resident, før han har faaet en ny Fuldmagt; der rustes stærkt i Stilhed. — *København*, $\frac{1}{2}$ 3. Jan. (Tydsk.) Udt. i Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VIII. 179.
14. Januar. 11849. P(aus), Corflits Ulfeldts Hist. II. 185—86. Both, Danmark II. 582—83.
15. Januar. *19340. Den svenske Resident M. DUREEL skriver til Erik Stenbock, at Danmark ikke paatænker at slutte Traktat om noget, før Odensemødet, som skal finde Sted 23. Februar, er overstaaet. Danmark vil ikke lade sig Lejligheden slippe af Hænde til at faa Halland igjen. K. af Sverig burde ikke afvente Overfaldet. — *Kjöpenhamn*, d. 15. Jan. (Svensk.) Glörrwell, Nya sv. bibl. II. 443—44.
15. Januar. *19341. Grev CHARLES D'AVAUGOUR meddeler Kardinal Mazarin, at Kurf. af Brandenburg har givet General Baur, som har tjent K. af Danmark i den sidste Krig, Befaling til at hverve 5000 Md. — *Mariembourg*, 25. Jan. (Fransk.) Brudst. i Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg II. 123.
17. Januar. *19342. Censura MEDICORUM ex jussu regis de qualitate radicis cujusdam, dictæ Munckeroed. — *Hafnia*, XVII. Januarii. Bartholini Cista Medica S. 608—09.
17. Januar. *19343. Relatio FRANCISCI DE LISOLA, residentis Cæsaris apud regem Sveciæ, in qua scribit, regis Daniæ summe interesse, ne Hollandorum et Svecorum monopolium in mari Baltico coalescat. Legatum Danicum et ante aliquot menses residentem Danicum dixisse, regem suum resolutionem Cæsaris præstolari, ut ad eius exemplum suos in regem Sveciæ conatus exsequatur. — *Danzig*, Januar 27. Udt. og Brudst. i Arch. f. oesterr. Gesch. LXX. 229—31.
20. Januar. *19344. K. FR. III.'s Brev til Thyge Belov om to Mænd, der skulde besørge Færgen mellem Strib og Frederiksodde. — 20. Januar. Udt. i Berg, Smaa Bldr. t. Fredericias Kultur- og ældste Hist. S. 130.
20. Januar. *19345. K. FR. III. tilskjæder M. Vitus Bering Lundegaard. — 20. Januar. Udt. i Hist. Tidsskr. 5. R. I. 30.
22. Januar. 11858. Særtr. af Forordn.
22. Januar. *19346. Den svenske Resident MAGNUS DUREEL skriver til Erik Stenbock, at der tales stærkt om Krig, at Fæstningerne i Skaane skulle forsynes med stærke Garnisoner, og at Flaaden gjøres i Stand. Kongen og en Del ældre og yngre Mænd, der mene at ville skabe deres Lykke derved, arbejde for Krigen. En stærk Orlogsflaade fra Holland ventes til Foraaret. — *Kjöpenhamn*, d. 22. Januari. (Svensk.) Glörrwell, Nya sv. bibl. II. 445—46.
24. Januar. *19347. Relatio FRANCISCI DE LISOLA, residentis Cæsaris apud regem Sveciæ, in qua de bellicis regis Daniæ contra ipsam Sveciam præparationibus refert. Nihil eum nisi Cæsaream resolutionem et exemplum præstolari et comitem Ransavium ad Cæsarem ablegare destinasse. — *Danzig*, Februar 3. Archiv f. oesterr. Gesch. LXX. 234.
26. Januar. *19348. K. FR. III.'s Kreditiv for Willemsen Rosenvinge, der skal gaa som Gesandt til Kurf. af Brandenburg. — *København*, 26. Jan. (Tydsk.) Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VIII. 186.

1657.

49. Den svenske Resident MAGNUS DUREEL skriver til Rigmarsken Gustaf Horn, 27. Januar.
var ved at komme i Stand, men saa forstyrrede Hollænderne det hele.
raft Fuldmagt i rette Tid, var meget ondt usket. Han beder om snart at høre
igsmarskens og Rigsraadets Beslutning. Kleist forsikrer, at Rigshofmesteren
et, at man ikke tænkte paa at indføre noget om Hallands Restitution i Trak-
Kjøbenhavn, d. 27. Jan. (Svensk.) Glörrwell, Nya sw. bibl. II. 186—87.
50. Den svenske Resident MAGNUS DUREEL skriver til Erik Stenbock, at Kaj 27. Januar.
ants Brockenhuus hverve for egen Regning. Det siges, at i paakommende
Ulrik Christian have Kommandoen i Skaane, Rigmarsken i Jylland og Hol-
rabbe i Norge. Det hedder sig, at en hollandsk Flaade vil komme her til
an tænker sig, at K. Fr. III. vil blive Konge over de tre Riger, saa det vil
Dronning Margrethes Tid. — *Kjøbenhavn*, d. 27. Jan. (Svensk.) Glörrwell, Nya
7—48.
51. Den brandenburgske Gesandt i England, JOHAN SCHLEZER, skriver til Kur- 29. Januar.
om den af Cromvell den 25. Januar til Parlamentet holdte Tale, hvori han
det Forholdene mellem Sverig og Danmark. — *London*, 29. Januar. (Tydsk.)
u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VII. 787—89.
52. JAN DE WITTS Brev til van Beuningen, hvori omtales, at Generalstaterne 30. Januar.
Fr. III. Krigen mod Sverig. — 9. Febr. (Hollandsk.) Udt. p. Fransk i Lefèvre-
le Witt I. 252.
53. Rigmarsken ANDERS BILLES Kontrakt med Kaj Lykke om det Rytter- 31. Januar.
n skulde hverve, hvori dets Størrelse og Løbepladser angives. — 31. Januar.
Kaj Lykke S. 28.
54. Relatio FRANCISCI DE LISOLA, residentis Cæsaris apud regem Sveciæ, in 31. Januar.
se cum legato Danico prohibuisse, ne Poloni mediantibus legatis Gallicis
Svecis facerent. — *Danzig*, Februar 10. Udt. og Brudst. i Arch. f. oesterr. Gesch.
1. Samtidig Tryk. 6 Bl. 2. Febr.
55. K. FR. III.'s Befaling til Slotsfogeden paa Kjøbenhavns Slot Jokum Wald- 4. Febr.
ian skal lade nedtage Kirstine Munks Berns Vaaben i Kirkerne og over
eres Gaarde. — 4. Februar. Udt. i Meldell, Fra Enevældens Dæmring S. 110, Anm. 2.
56. Den svenske Resident MAGNUS DUREEL skriver til Rigmarsken Gustaf 5. Febr.
ur han i Morgen faar Rigsraadets Resolution, vil han ikke længere opholde
burgske Ambassader. Det er beklageligt, at den gunstige Lejlighed til at
ten gik tabt. Holmens Admiral Lindenow er bleven Uvenner med Kongen.
og Rustningerne fortsættes. — *Kjøbenhavn*, d. 5. Febr. (Svensk.) Glörrwell,
I. 188.
57. Den svenske Resident MAGNUS DUREEL skriver til Erik Stenbock, at 5. Febr.
der sig til at tage til Odensemødet. Imidlertid skal Flaaden gjøres i Stand.
niral, Lindenow, er falden i Unaade. Grunden skal være den, at Henrik
even Rigsadmiral, og at han har forholdt Baadsmændene deres Lønning.
drives med Kraft. — *Kjøbenhavn*, d. 5. Febr. (Svensk.) Glörrwell, Nya sw.
3. 5. Febr.
58. KURF. AF BRANDENBURGS Instrux for Grev Waldeck, der skal gaa til K. af 5. Febr.
ørstærkning; bl. a. berøres Danmarks fjendtlige Stilling. — *Königsberg*, 15. Febr.
i Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VIII. 153—54.

1657.

8. Febr. *19359. K. FR. III. sender Rigsmarsken Anders Bilde Bestallingsbreve for Christoffer Huas t. Hennegaard som Oberst, og for Niels Lycke som Oberstlieutenant til Hest. — *Hafn.*, 8. Febr. Udt. i Hvass, Personer og Familier af Navnet Hvas II. 107.
8. Febr. *19360. Den brandenburgske Gesandt i Kjøbenhavn KLEIST skriver til Kurfyrsten, at den svenske Resident nu har forevist ham sin nye Fuldmagt; Hollænderne anstrænge sig stærkt for at hindre en Traktat mellem Danmark og Sverig. — ⁹18. Febr. (Tydsk.) Udt. i Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VIII. 180.
11. Febr. *19361. Den brandenburgske Gesandt SCHWERIN skriver til Kurfyrsten om sin Samtale med K. af Sverig, der bl. a. havde talt om Danmarks Forhold; paa Spørgsmaalet, om det var sandt, at han vilde gaa med hele sin Magt mod Danmark eller Moskoven, havde han svaret nej, i saa Fald kunde Kurfyrsten frit sige, at han havde handlet uredeligt mod ham. — *Marienburg*, 21. Febr. (Tydsk.) Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VIII. 154—56.
13. Febr. *19362. K. FR. III.'s Brev, hvorved han uden Landdagens Medvirkning udskriver en Skat paa 6 Rdlr. af hver Plov af sine Amter og Stæder i Hertugdømmerne. — *Glücksstadt*, d. 13. Februarii. (Tydsk.) Særtr. af Forordn.
14. Febr. *19363. K. FR. III.'s og Hert. FREDERIK III. af Gottorps aabne Brev, hvorved de udskrive en Landret for Hertugdømmerne til d. 21. April paa Gottorp. — *Schloss Gottorf*, d. 14. Feb. (Tydsk.) Særtr. af Forordn. Med tilføjet Liste over de Sager, der skulle forhandles.
17. Febr. *19364. Den brandenburgske Gesandt SCHWERIN skriver til Kurfyrsten om sin Samtale med Bengt Oxenstjerna, der havde sagt, at Kongen ikke vilde forlade Kurfyrsten for at drage til Danmark. — *Marienburg*, 27. Febr. (Tydsk.) Udt. og Brudst. i Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VIII. 156—57.
19. Febr. *19365. Den svenske Resident MAGNUS DUREEL skriver til Rigsmarsken Gustaf Horn, at Kleist har skrevet til Kurf. af Brandenburg, at det er Meningen at holde ham hen, indtil man har faaet rustet sig. Var det ikke bedre, om man opfordrede Danmark til at beslutte sig. Nu afhænger det af Odensemødet. Det er forbudt at hidføre Viktualier fra Skaane. Paa Flaaden arbejdes der ivrigt. — *Kjöbenhavn*, d. 19. Febr. (Svensk.) Glörrwell, Nya sw. bibl. II. 188—89.
19. Febr. *19366. Den svenske Resident MAGNUS DUREEL skriver til Erik Stenbock, at K. af Danmark gennem Rigsssekretæren Hr. Krag har bedt ham og de andre Ministre om at have Taalmod, indtil Raadet havde truffet en Afgjørelse. Fra Skaane maa ingen Viktualier udføres. Alle Mobilier i Skaane flyttes til Fæstningerne. — *Kjöbenhavn*, d. 19. Febr. (Svensk.) Glörrwell, Nya sw. bibl. II. 623—24.
20. Febr. *19367. K. KARL X. GUSTAFS Proposition til Sverigs Riges Stænder, i hvilken han fremsætter Sverigs udenrigske Politik fra 1654—1656. Heri refereres ogsaa Forhandlingerne med K. af Danmark angaaende en gjensidig Traktat til Østersøens Forsvar mod fremmede Magter. — *Marienburg i Pryssen*, d. 20. Febr. (Svensk.) Sveriges Ridderskaps och Adels Riksdags-Protokoll. VI. 181—54. (S. 136 og 152.)
22. Febr. *19368. Den brandenburgske Gesandt i Kjøbenhavn KLEIST skriver til Kurfyrsten om Forhandlingerne angaaende Traktaten mellem Sverig og Danmark, der haaber, at Brandenburg vil skille sig ud fra den svenske Sag. Kongen er rejst til Odense for at forhandle med Stænderne. — ^{22. Febr.}_{4. März.} (Tydsk.) Udt. i Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VIII. 180.

1657.

369. K. KARL X. GUSTAFS Instrux for de svenske Rigsraader, som paa Kon- 27. Febr.
skulle fremstille for Folket i de forskjellige Landsdele de politiske Forhold.
s i Art. XX—XXII og XXVI Forholdet til Danmark og den Fare, som truer
ske Regerings Hensigt at tilbageerobre de ved Freden i Brömsebro afstaaede
— *Marienburg*, d. 27. Februarii. (Svensk.) Sveriges Ridderskaps och Adels Riksdaga-
195—209.
370. HARALL STAKE underretter den svenske Rigsmarsk.Grev (Gustaf Horn) om 27. Febr.
belser for at faa nogle svenske Forbrydere, der ere flygtede til Norge og af
ten paa Bahus tvungne til at stille sig under den danske Krone, tilbage igjen.
d. 27. Feb. (Svensk). Handlingar ur v. Brinkman'ska archivet II. 122—23.
371. KAJ LYKKES Forskrivning til Jochum Gersdorf paa 10,000 Rdlr. Specie 28. Febr.
Rente og Pant. — (*Odense*), 28. Februar. Udt. i Bruun, Kaj Lykke S. 37, jvfr. Anm. 1.
372. HERTUGDØMMET PREUSSSENS LANDRAADER bede Kurf. af Brandenburg om 28. Febr.
ed med K. af Polen, bl. a. fordi ingen ved, hvad Kejseren, K. af Danmark og
rne, der alle ruste sig, ville foretage. — Uden Datum. (Tydsk.) Udt. og Brudst.
nst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VIII. 147—48.
373. K. FR. III.'s og Hert. FREDERIK III. af Gottorps aabne Brev, hvorved de 4. Martii.
i Landdag for Hertugdømmerne til d. 17. Marts i Flensborg. — *Schloss Got-*
Martii. (Tydsk.) Særtr. af Forordn.
374. Indberetning fra Oberst NICLAS BAUMANN til K. Fr. III. om Ulfeldts For- 8. vel 18. Martii.
rt. Karl IV. af Lothringen. — *Amsterdam*, 18. Marts. (Tydsk.) Udt. og Brudst.
Bernardino de Rebollado S. 149—50.
375. K. FR. III. befaler Oberst Christoffer Huas at sende et Kompagni Ryttere 11. Martii.
3 for at holde Vagt og lade det afløse hver ottende Dag. — *Glyckstad*,
Udt. i Hvass, Personer og Familier af Navnet Hvas II. 108.
376. K. FR. III.'s Befaling til Lensmanden Christen Lange om sammen med 12. Martii.
over Aalborg Stift at dømme mellem Claus Hansen Bang, Sognepræst til Arsdal
og Præsteenken Maren Hansdatter. — *Glycksborg*, d. 12. Martii. Kirkehist. Saml.
377. OVE BJELKE (Befalingsmd. paa Bergenhus) beder Kongen om at tænke 12. Martii.
nen af Slottet og Bergens By og gjør dertil forskjellige Forslag. — *Bergenhus*,
Udt. i Norske Mag. II. 375.
378. Andragende fra SLANGERUPS BORGERSKAB til K. Fr. III., at de Slangerup 12. Martii.
udflytte til Sundby Ladested, maa deltage i Byens Tynge og agte Bgm. og
res rette Øvrighed. — *Slangerup*, 12. Martii. Udt. i Kirkehist. Saml. 3. R. III. 81.
379. Memoriale FRANCISCI DE LISOLA, residentis Cæsaris apud regem Sveciæ, 13. Martii.
it, regem Sveciæ altiores in perniciem Danorum ac Germaniæ cogitationes alere
n Gedanensibus compositionem facturum esse, ut specie securitatis Hollandica
auxilia ab iis removeat. E Svecia Danorum formidine perculsa novos milites
posse. Regem Daniæ exercitum collegisse classemque instruxisse in Svecos
nihil tamen acturum nisi secundum intentionem Cæsaris. Provinciam Hollan-
cum rege Daniæ in Svecos conspirare dici. — Svadet, ut imperator cum Dano
vecos faciat. — *Wien*, März 23. Archiv f. oesterr. Gesch. LXX. 242—60.

1657.

18. Martii.

*19380. Resolution af STENDERNE PAA LANDDAGEN I FLENSBORG, hvori de gaa ind paa en Bevilling under Betingelse af at fritages for andre Skatter og for Indkvartering; de holstenske Stænder klage over at prægraveres fremfor de slesvigske. — 18. März. (Tydsk.) Udt. i Ratjen, Verz. d. Handschrift. d. Kieler Universitätsbibl. III. 218—19.

19. Martii.

*19381. K. FR. III.'s Brev til Iver Vind og Mogens Høeg, at de skulle tage Ophold i Frederiksdodde. — 19. Marts. Udt. i Berg, Smaa Bidr. t. Fredericias Kultur- og ældste Hist. S. 181.

19. Martii.

*19382. KGL. og HERTUGELIG Replik til Landdagen i Flensborg, hvori dennes Bevillinger erklæres for utilstrækkelige; der gives Løfter om Lettelse i Indkvarteringsbyrden. — 19. März. (Tydsk.) Udt. i Ratjen, Verz. d. Handschrift. d. Kieler Universitätsbibl. III. 293.

20. Martii.

*19383. Duplik af LANDDAGEN I FLENSBORG, hvori paa visse Betingelser indrømmes de af Regeringen forlangte Bevillinger. — 20. März. (Tydsk.) Udt. i Ratjen, Verz. d. Handschrift. d. Kieler Universitätsbibl. III. 293—94.

20. Martii.

*19384. MATH. BJÖRENKLOUS Skrivelse til den svenske Resident i Kjøbenhavn Magnus Durel, hvorefter han imødeser Efterretninger om Mødet i Odense. — *Marienburg*, d. 20. Martii. (Svensk.) Den Svenska Mercurius V, 4. 185—87.

22. Martii.

*19385. K. FR. III.'s og Hert. FREDERIK III. af Gottorps aabne Brev, hvorved den udskevne Landret udsættes. — *Schlosz Gottorff*, d. 22. Martii. (Tydsk.) Særtr. af Forordn.

23. Martii.

*19386. Den danske Gesandt ROSENVINGES Proposition til Kurf. af Brandenburg; det var Danmark magtpaaliggende at sikre den fri Handel paa Østersøen og Staden Dantzigs Konservasjon. — *Königsberg*, 2. April. (Tydsk.) Udt. og Brudst. i Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VIII. 186—87.

ante 24. Martii.

*19387. Klageskrift indgivet til K. Fr. III. af Sognepræsten i Slangerup SEUREN POUCELLSØN G. om det Tab i Indtægter, han lider ved, at mange Borgere flytte til Sundby. — Uden Datum. Kirkehist. Saml. 3. R. III. 79—81. Brevet er 24. Marts paategnet af Lensmanden.

27. Martii.

*19388. KURF. AF BRANDENBURGS Svar paa den danske Gesandt Rosenvinges Proposition. — (6. April.) (Tydsk.) Udt. og Brudst. i Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VIII. 187.

Martio?

*19389. Dr. MARIE LOUISE af Polen skriver til Enkekurf. Elisabeth Charlotte af Brandenburg om dette Lands uheldige Stilling og Forbundsfæller, blandt hvilke Danmark. — Uden Datum. (Fransk.) Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VIII. 202—05.

1. Aprilis.

*19390. LANDSTINGSDOM, at Disputen mellem Finstrop, Hvedholm og Faaborg om Fiskeriet i Sundet bør procederes paa højere Steder. — 1. April. Brudst. i Schrøder, Meddelelser om Faaborg S. 105—07.

3. Aprilis.

*19391. Den brandenburgske Gesandt i England JOH. SCHLEZER meddeler Kurfyrsten, at Cromwell mulig tænker paa at sende en anseelig Flaade til Sundet. — *London*, 3. April. (Tydsk.) Brudst. i Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VII. 762—63.

5. Aprilis.

*19392. Den brandenburgske Gesandt i Kjøbenhavn KLEIST skriver til Kurfyrsten om Underhandlingerne mellem Sverig og Danmark, der nu væsentlig dreje sig om Toldforhold; Hert. af Holstens Anmodning om Nevtralitet er afslaaet; Hæren rustet stærkt. — *5. Apr.* (Tydsk.) Udt. og Brudst. i Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VIII. 180—81.

- *19393.** LENSMANDEN OG BISKOPPEN I RIBE træffe en Anordning om Fordelingen af tningerne mellem Sognepræsten og Kapellanen ved Domkirken. — D. 7. April. (Tydsk.) Ribes Bys Hist. fra Reform. S. 545—46. 1657. 7. Aprilis.
- *19394.** Den brandenburgske Gesandt i Kjøbenhavn KLEIST meddeler Kurfyrsten, at svenske Plenipotentiar havde sagt til Rigshofmesteren, at hvis man ej afstod fra at om Forandring i Brømsebrotraktaten, nødtes han til at tage sin Afsked. — D. 1. (Tydsk.) Udt. og Brudst. i Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VIII. 181. 8. Aprilis.
- *19395.** Den svenske Resident MAGNUS DUREEL skriver til Rigsmarsken Gustaf t. Gud maa vide, hvad Folket stoler paa. Det raaber op, som om det vilde indfaldet, og saa mangler det alt. Kongen er kommen hjem igjen. Det er sagt til den sjællandske Adel ikke vil yde Bidrag, og vil den ikke, vil de andre i den Adel heller ikke. Chr. Skeel skal have sagt: Vil Kongen have Krig, maa han have faar Penge fra. — *Kjøbenhavn*, d. 9. Apr. (Svensk.) Glörsell, Nya sw. bibl. II. Brudst. i Den Svenska Mercurius 1763 S. 679—80. 9. Aprilis.
- 11988.** Hollandsk: Kronlyk van het histor. Genootschap te Utrecht 5. Serie. 25. Jaarg. S. 678—80. 12. Aprilis.
- *19396.** Den brandenburgske Gesandt i Kjøbenhavn KLEIST skriver til Kurfyrsten, at Forhandlingerne mellem Sverig og Danmark føres meget spændt; de danske Befuldmægtigede havde slaaet paa en billig Satisfaktion eller Krigen. — $\frac{1}{2}$ April. (Tydsk.) Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VIII. 181. 12. Aprilis.
- *19397.** KAJ LYKKES Forskrivning til Mette Krabbe t. Farstrup paa 2000 Rdlr. mod 6 p. C. Rente og Pant. — 13. April. Udt. i Bruun, Kaj Lykke S. 37. 13. Aprilis.
- *19398.** K. FR. III.'s Ordinants om Krigsfolkernes Underholdning og Forplejning af Soldaterne. — *Vnser Residentz zu Copenhagen*, d. 18. Aprilis. (Tydsk.) Særtr. in. 18. Aprilis.
- *19399.** Gesandtskabssekretæren JENS JACOBSEN beretter til Rigshofmester Gersum om Vanskeligheden ved den forestaaende Udskrivning i Sverig, om Gustaf Duvals til Danmark, om modsigende Efterretninger fra Polen, om Flaaden, samt om Begivenheden af Sødermalm, hvortil Sekretæren endog var bleven tilsagt, men havde undsiget. — *Stockholm*, 18. April. Danske Saml. III. 218—19. 18. Aprilis.
- *19400.** Den brandenburgske Gesandt i Kjøbenhavn KLEIST meddeler Kurfyrsten, at polsk Gesandt havde haft Audients hos Kongen, der skal opfordres til at tiltræde med Polen, Kejseren og Storf. af Moskau sluttede Forbund. — $\frac{1}{2}$ April. (Tydsk.) Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VIII. 181. 19. Aprilis.
- *19401.** Skrivelse fra den spanske Gesandtskabssekretær i Kjøbenhavn SANDOVAL, som han til det spanske Statsraad oversender et af Professor Villum Lange udarbejdet Forslag til at forhindre Skibe fra at brænde, synke eller entres. — 29. April. (Spansk.) Arkhist. Saml. 3. R. III. 661. 19. Aprilis.
- *19402.** MATH. BJÖRENKLOUS Skrivelse til den svenske Resident i Kjøbenhavn om Durel, hvori han glæder sig over, at de danske Sager snart synes at ville komme til Afgjørelse, samt giver Oplysninger om de tidligere Forhandlinger om Bremen Stift. — *Brandenburg*, d. 21. April. (Svensk.) Den Svenska Mercurius V, 4. 187—88. 21. Aprilis.
- *19403.** Brev fra AUGUSTUS, Hert. af Wolfenbüttel, og AUGUSTUS, Administrator af Stadeburg, til K. af Danmark, hvori protesteres mod Danmarks Angreb paa Bremen og den. — 21. April. (Tydsk.) Udt. i Köcher, Gesch. v. Hannover u. Braunschweig I. 211. 21. Aprilis.

- 1657.
28. Aprilis. *19404. Den svenske Resident MAGNUS DUREEL skriver til Rigmarsken Gustaf Horn, at Flaaden langt fra er færdig. Hverken i Holsten eller Skaane findes der nogen imponerende Styrke. Man stoler paa den kejserlige Hær i Schlesien. Den skulde med det første rykke ind i Polen. — *Kjöbenhavn*, d. 23. Apr. (Svensk.) Glörsell, Nya sw. bibl. II. 190.
25. Aprilis. *19405. LÜBECK STIFTS Brev til Hert. Christian Ludwig af Lüneburg, hvori han opfordres til som Kredsøverst at protestere mod K. af Danmarks Indfald i Bremen og Verden. — *Lübeck*, 25. April. (Tydsk.) Udt. i Köcher, Gesch. v. Hannover u. Braunschweig I. 211.
25. Aprilis
vel 5. Majl. *19406. Skrivelse fra SEHESTED til Rigshofmester Gersdorf, hvori han bl. a. udtaler, at han kun optog La Fuentes Forslag om, at Danmark skulde indtræde i en større Koalition, ad referendum. — (*Wien*, 5. Mai.) (Tydsk.) Udt. og Brudst. i Gigas, Grev Bernardino de Rebolledo S. 297, Anm. 2.
27. Aprilis. 12016. Særtr. af Forordn.
29. Aprilis. *19407. H. WIND træffer Overenskomst med Suend Poffuelszen om, at denne skal hverve et Kompagni paa 100 Dragoner. — *Helsingborg*, d. 29. Aprilis. Aarsberetn. fra Geheimarch. VI. 226.
- Ult. Aprilis. *19408. Relatio FRANCISCI DE LISOLA, residentis Cæsaris apud regem Sveciæ, in qua scribit, tractatum inter Poloniae regem et electorem Brandenburgicum facilius promoveri posse, si Cæsar cum rege Daniæ conveniat et rex Daniæ eodem tempore electorem per legatum aliquem invitet, prout iam Moscusc fecerit. — Anfang Mai. Archiv f. oesterr. Gesch. LXX. 260—63.
1. Majl. 12019. Særtr. af Forordn.
2. Majl. *19409. ANDREAS NEUMANN skriver til Kurf. af Brandenburg bl. a., at en dansk Gesandt af Slægten Seeståt opholder sig her incognito for at bevæge Kejseren til at hjælpe K. af Polen mod Sverig. — *Wien*, $\frac{2}{18}$. Mai. (Tydsk.) Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VIII. 211—12.
3. Majl. *19410. Den danske Gesandt ROSENVINGES Proposition til Kurf. af Brandenburg, hvori han giver Sverig Skylden for de resultatløse Underhandlinger og forsikrer om Danmarks Interesse for Kurfyrsten. — *Königsberg*, $\frac{2}{18}$. Mai. (Tydsk.) Udt. og Brudst. i Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VIII. 187—88.
3. Majl. *19411. Den brandenburgske Gesandt i Kjöbenhavn KLEIST skriver til Kurfyrsten, at den danske Underhandler Peter Reetz nu har overbragt ham Danmarks kategoriske Svar til Sverig. — $\frac{2}{18}$. Maj. (Tydsk.) Udt. og Brudst. i Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VIII. 181—82.
4. Majl. *19412. K. FR. III. antager Povel Nielsen til at opvarte i det kongelige Bibliothek og til at informere Prinsen in minutiis grammaticalibus eller andet mod en aarlig Løn af 200 Rdlr. — *Kjöb.*, 4. Mai. Werlauff, Esterr. om det st. kgl. Bibliothek. 2. Udg. S. 45.
4. Majl. *19413. DANIEL WEIMANN tilskriver Kurf. af Brandenburg bl. a., at de hollandske Gesandter skrive, at alt tegner til et fuldstændigt Brud mellem denne Stat og Sverig. — *Haag*, 14. Mai. (Tydsk.) Brudst. i Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VII. 97.
5. Majl. *19414. KURF. AF BRANDENBURGS Svar til den danske Gesandt (jvfr. Nr. *19410: det fraraades at afbryde Forhandlingerne med Sverig. — *Königsberg*, 15. Mai. (Tydsk.) Udt. og Brudst. i Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VIII. 188.
6. Majl. *19415. K. FR. III. stadfæster K. Fr. II.'s Gavebrev til Helsingørs By af 11. Mai 1586 paa nogle Løkker udenfor Byen. — 6. Maj. Aarsberetn. for Geheimarch. III, TIII s. 72.

1657.

19416. CHRISTEN SKIEL ALBRETSØN beder Commissarierne Niels Krabbe, Iffuer
ogensen og Kield Krag om at levere Generalkrigscommissarien Hr. Niels Krabbe,
d Povelsen i Engelholmb skal have for at hverve sit Kompagni Dragoner. —
1. Maj. Aarsberetn. fra Geheimarch. VI. 226—27.
9417. Relatio FRANCISCI DE LISOLA, residentis Cæsaris apud regem Sveciæ, in
it, se regi et reginæ Poloniæ svasisse, ut legatum Gallicum a se dimittant.
im Daniæ et Moscos magnam e præsentia eius havsueros diffidentiam. — *Dankow*,
Archiv f. oesterr. Gesch. LXX. 264 ff.
9418. Den brandenburgske Gesandt i Kjøbenhavn KLEIST skriver til Kurfyrsten,
ske Underhandlere have overgivet ham en Protest, som han skal overbringe til
; K. af Ungarn og Polen love Hjælp, Amsterdam opfordrer til Fredsbrud. —
(Tydsk.) Udt. i Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VIII. 182.
9419. DEN I SKARA FORSAMLEDE SVENSKA ADEL skriver til Adelen ved Mødet i
, at da man ikke længere tør have noget Haab om Fred med Danmark, maa
llige i Forslaget saavel til Udskrivning som til Kontribution. — *Af Skara*,
(Svensk.) Sveriges Ridderskaps och Adels Riksdags-Protokoll VII. 174—75.
9420. Den lüneburgske Hert. CHRISTIAN LUDWIGS Brev til Kapitlet i Lübeck,
Betæneligheder mod, at Kredsdirektoriet protesterer mod K. af Danmarks Ind-
men og Verden. — *Celle*, 8. Mai. (Tydsk.) Udt. i Köcher, Gesch. v. Hannover u.
g I. 211.
9421. Hert. CHRISTIAN LUDWIG af Lüneburg opfordrer Hert. af Holsten til at
k Stift bi under den danske Konges Indfald. — *Celle*, 8. Mai. (Tydsk.) Udt. i
ch. v. Hannover u. Braunschweig I. 211.
9422. Relatio FRANCISCI DE LISOLA, residentis et consilarii Cæsaris, in qua
regem Daniæ de proxima sua in Poloniam expeditione commemorat. — *Dankow*,
ldt. og Brudst. i Arch. f. oesterr. Gesch. LXX. 271—75.
9423. Postscriptum FRANCISCI DE LISOLA ad relationem pridie scriptam, in qua
10d rex Sveciæ locum ac plenipotentarios pacis designaverit, id, ut Moscorum
1 cum Polonis fœdera meditata dissipentur, ad vanam ostentationem factum esse.
niæ regem et reginam, ut suis apud Moscos et Danos deputatis inculcent,
e scribit. — Mai 19. Udt. og Brudst. i Arch. f. oesterr. Gesch. LXX. 275.
9424. Den brandenburgske Gesandt i Kjøbenhavn KLEIST meddeler Kurfyrsten,
ldlingerne mellem Danmark og Sverig ere afbrudte; man tænker paa Rustninger
sig tryk for Overfald, saalænge Krigen i Polen vedvarer. — $\frac{1}{8}$. Mai. (Tydsk.)
st. i Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VIII. 182.
9425. Særtr. af Forordn. 12. Majl.
9425. Den brandenburgske Gesandt CANSTEIN skriver til Kurfyrsten bl. a., at
Sverig vil forlade Preussen for at gaa mod Danmark. — *Bonn*, 22. Mai. (Tydsk.)
st. i Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VIII. 440—41.
9426. HENRIK THOTT beretter til Mogens Høeg, at af de 120 Mand, der skulle
f Dronningborg Len, har det, uagtet al anvendt Flid fra egen og fra Dele-
Side, næppe været muligt at skaffe en halv Snæs tilveje; Grunden søger han i
ige Retsforfølgning og den Lethed, hvormed Kongens Bønderkarle blive op-
delens Godser. — *Droningborg*, d. 13. Majl. Danske Saml. I. 39—40.

1657.

14. Majl. *19427. K. FR. III.'s Missive til Manderup Due t. Halkjær, Lensmd. over Ørum Len, at han skal have Indseende med, at det, der er begyndt ved Hals, ikke forfalder. — 14. Maj. Saml. t. Jydsk Hist. og Topogr. VIII. 266.
14. Majl. *19428. APPELBOOM indberetter til den svenske Regering, at Generalstaterne trække Ratifikation af Elbing-Traktaten i Langdrag for at vinde Tid og favorisere Danmark. — 14. Maj. (Svensk.) Brudst. i Fries, Bidrag t. Känned. om Sveriges och Nederländernes dipl. Förh. under Karl X. Gustaf S. 74, Anm. 3.
14. Majl. *19429. KURF. AF BRANDENBURGS Befaling til sin Gesandt i Kjøbenhavn, at hvis Underhandlingerne mellem Sverig og Danmark strande, skal han rejse hjem efter først indtrængende at have forsikret Kongen om Kurfyrstens venskabelige Sindelag. — *Königsberg*, 24. Mai. (Tydsk.) Udt. i Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VIII. 182.
16. Majl. 12044. Hollandsk: Kronijk van het histor. Genootschap te Utrecht 5. Serie 25. Jaarg. S. 680—82.
16. Majl. *19430. OFFUE GEDDE og CHRISTEN SKIEL ALBRETSEN bede Generalkrigscommissarien Hr. Niels Krabbe om at udbetale Suend Powelsen i Engelholmb 500 Rdlr. til at hverve et Kompagni. — *Haffniæ*, 16. May. Aarsberetn. fra Geheimarch. VI. 227.
17. Majl. *19431. Den brandenburgske Gesandt i Kjøbenhavn KLEIST skriver til Kurfyrsten, at den svenske Underhandler Durell er rejst; man er fast besluttet paa Krig og har alt opbragt tre svenske Skibe; Kongen vil med det første rejse til Hæren. — 17. Mai. (Tydsk.) Udt. og Brudst. i Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VIII. 182—83.
17. Majl. *19432. Depeche fra den spanske Gesandt i Kjøbenhavn Grev REBOLLEDO, i hvilken han bl. a. siger, at den svenske Befuldmægtigede under sit Afskedsbesøg havde beklaget sig over, at Danmark saa »uformodet og hastig« havde aabnet Fjendtlighederne. — 27. Mai. (Spansk.) Brudst. p. Dansk i Gigas, Grev Bernardino de Rebollo S. 289.
19. Majl. *19433. Den østrigske Resident FR. v. LISOLA skriver i en Indberetning, at ifølge en Skrivelse fra den polske Gesandt Morstim i Danmark vil den danske Konge skride til Krig mod Sverig, saa snart han har Efterretning om aktive Skridt fra Kejserens Side. — *Dankow*, Mai 29. (Latin.) Udt. og Brudst. i Arch. f. oesterr. Gesch. LXX. 277—79.
20. Majl. *19434. K. FR. III.'s Kreditiv for Drost i Pinneberg v. Ørtzen som Afsending til forskellige tyske Hoffer. — *Kopenhagen*, 20. Mai. (Tydsk.) Udt. i Köcher, Gesch. v. Hannover u. Braunschweig I. 211.
21. Majl. *19435. KURF. AF BRANDENBURG befaler sin Gesandt i Kjøbenhavn at meddele Kongen, at hvis Danmark ej blander sig i de polske Forhold, vil han ej tage Del i en eventuel Krig mellem Sverig og Danmark. — 31. Mai. (Tydsk.) Udt. og Brudst. i Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VIII. 182.
23. Majl. *19436. K. FR. III.'s aabne Brev, at Fru Sofie Sehested, afg. Erik Juels, skal være fri for al Tiltale i Anledning af de Kongens og Kronens Midler, som hendes afg. Husbond har haft i Hænde og ikke gjort Rede for, eftersom hendes Sønner have tilbudt at erstatte det, han befindes at være Kongen og Kronen skyldig. — 23. Maj. Nielsen, Hist. Esterr. om Malt Herred S. 95.
24. Majl. *19437. Relatio FRANCISCI DE LISOLA, residentis et consilarii regis Hungariæ, in qua scribit, se regem et reginam Poloniæ monuisse, præsentiam legati ad evertendos Moscorum et Danorum tractatus fomitem perpetuum esse. — *Dankow*, Juni 3. Udt. og Brudst. i Arch. f. oesterr. Gesch. LXX. 279—81.

1657.
19438. K. FR. III. bevilger Mads Jensen, Borger i Vejle, Ratsborg Ørredfang og Hustrues Livstid. — (27. Maj). Udt. i Tidskr. for Fiskeri III. 200—01. 27. Majl.
19439. Hert. FREDERIK III. af Gottorps Svar paa den lüneburgske Hertugs Opfordring om at købe Lüneburgske Stifter under de Danskes Indfald, hvori han viser denne Opgaves Betydning. — *Gottorff*, 29. Mai. (Tydsk.) Udt. i Köcher, Gesch. v. Hannover u. Braunschweig I. 211. 29. Majl.
19440. K. FR. III.'s Skrivelse til Kaj Lykke om de Plyndringer, hans Ryttere havde forvoldt i Fyen, hvilket han skal forhindre. — 30. Maj. Udt. i Braun, Kaj Lykke S. 30. 30. Majl.
19441. Den brandenburgske Gesandt i Kjøbenhavn KLEIST skriver til Kurfyrsten om Forhandlinger med de hollandske Gesandter, overfor hvem han havde udtalt, at de jo ligesaa lidt som andre evangeliske Stater burde forbinde sig med Huset Østrig, men at de endelig, Baron de Goys, ventedes. — ^{31. Mai.}_{10. Juni.} (Tydsk.) Udt. og Brudst. i Urk. u. Actenst. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VIII. 183. 31. Majl.
12067. Særtr. af Forordn. 1. Junil.
12068. Særtr. af Forordn. 1. Junil.
- *19442. Den brandenburgske Gesandt i Kjøbenhavn KLEIST skriver bl. a. til Kurfyrsten at Rigshofmesteren havde meddelt ham, at Huset Østrig tog nogle Bemærkninger erved og meget ilde op, som den brandenburgske Minister i England havde ladet sig høre. — 13. Juni. (Tydsk.) Brudst. i Urk. u. Actenst. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VIII. 183. 8. Junil.
- *19443. Skrivelse fra PAULUS PELS, nederlandsk Commissarius i Dantzic, til Generalen, hvori omtales, at K. af Danmarks Afsending Rosenvinge har taget Afsked fra Brandenburg i Königsberg uden at have udrettet noget. — *Dantzic*, 13. juni. 3. vel 13. Junil.
-) Kronijk van het histor. Genootschap te Utrecht 5. Serie. 24. Jaarg. S. 724.
- *19444. K. FR. III.'s Brev til Skibskapitain Mathias Bolt, at han skal bemægtige sig de danske Skibe i Beltet. — 6. Juni. Udt. i Berg, Smaa Bldr. t. Fredericias Kultur- og ældre Historie I. 131. 6. Junil.
- *19445. Den danske Afsending v. ØRTZENS Proposition til Hert. Christian Ludwig af Mecklenburg om at slutte sig til K. af Danmark. — 6. Juni. (Tydsk.) Udt. i Köcher, Gesch. v. Hannover u. Braunschweig I. 211. 6. Junil.
- *19446. K. FR. III. meddeler de hollandske Gesandter, at han gjerne vil ophæve den Kompagniet og gjøre Salttolden ens for Hollænderne og hans egne Undersaatter. — 6. Juni. Udt. i Gigas, Grev Bernardino de Rebolledo S. 249, Anm. 2. 9. Junil.
- *19447. Den brandenburgske Gesandt i Kjøbenhavn KLEIST skriver til Kurfyrsten om de snappede svenske Breve til den ottomaniske Port; Baron de Goys er ankommen. — 10. Juni. (Tydsk.) Brudst. i Urk. u. Actenst. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VIII. 183. 10. Junil.
- *19448. Skrivelse fra den spanske Gesandt i Kjøbenhavn Grev REBOLLEDO til Kurfyrsten, i hvilken han fortæller ham om den kejserlige Afsending Baron de Goes' Ankomsten. — 20. Juni. (Spansk.) Overs. p. Dansk i Gigas, Grev Bernardino de Rebolledo S. 292, Brudst. i Kirkehist. Saml. 3. R. III. 661. 10. Junil.
- *19449. K. FR. III.'s aabne Brev, at alle "Vasaller og Underdaner", der befinde sig i den fremmede Tjeneste, inden tre Maanedes frist skulle indfinde sig ved Hæren eller Flaaden. — 12. Junil. *ort Slot Kjøbenhavn*, d. 12. Junil. Særtr. af Forordn. Ogsaa i tydsk Udfærdigelse.

1657.

12. Junii. *19450. DE LUMBRES skriver til Kurf. af Brandenburg, at Underhandlingerne skride langsomt fremad, da Polen forlanger, at bl. a. Danmark skal være medindbefattet. — *Kreplitce*, 22. Juni. (Fransk.) Udt. og Brudst. i Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VIII. 212—13.
12. vel 22. Junii. *19451. J. H. BÖCLERI ad Johannem Albertum Portnerum epistola, in qua Dn. Matthiam Johansen, principis ac ducis Holsatiæ Argentorati agentis secretarium, nominat. — *Argentorati*, 22. Junii. Epistolæ ad Lucam Lossium S. 422—24.
- 13.-16. Junii. *19452. DE LÜNEBURGSKE RAADERS Forhandlingsprotokol, hvori findes Beslutning om at forbyde Danmark al Gjennemmarsch gennem Lüneburg, hvorimod man erklærede sig for ubeføjet til at forbyde Svenskerne Gjennemmarsch. — *Hildesheim*, 13.—16. Juni. (Tydsk.) Udt. i Köcher, Gesch. v. Hannover u. Braunschweig I. 212.
14. Junii. *19453. K. FR. III.'s Bestalling for Nielss Juell t. Hundtzbech som Tilsynsmand paa Bremerholm. — *Kjöbenhaffn Slott*, d. 14. Junii. Bruun, Curt Sivertsen Adelaer S. 397—404.
15. Junii. *19454. Koncept til Instrux for de tre lüneburgske Afsendinge til Kjøbenhavn, Winterstädt, Heimburg og Grapendorf. — 15. Juni. (Tydsk.) Udt. i Köcher, Gesch. v. Hannover u. Braunschweig I. 212.
17. Junii. *19455. Den brandenburgske Gesandt i Kjøbenhavn KLEIST oversender Kurfyrsten det danske Krigsmanifest mod Sverig og giver Meddelelse om Hær og Flaade. — 17. Juni. (Tydsk.) Udt. i Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VIII. 183—84.
18. Junii. *19456. KURF. AF BRANDENBURGS Resolution, at Gesandten i Kjøbenhavn Kleist fremdeles trods alt skal virke for Udsoning mellem Danmark og Sverig. — *Königsberg*, 28. Juni. (Tydsk.) Udt. og Brudst. i Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VIII. 184.
18. Junii. *19457. KURF. AF BRANDENBURGS Instrux for Dobrczenski, der skal bevæge K. Karl X. Gustaf til at slutte Fred bl. a. paa Grund af Forholdet til Danmark. — *Königsberg*, 28. Juni. (Tydsk.) Udt. og Brudst. i Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VIII. 223—24.
- post 18. Junii. *19458. DOBRZENSKI skriver til Kurf. af Brandenburg bl. a., at det var K. af Sverigs Plan at drage med Hæren til Danmark; om et Par Maaneder haabede han at komme tilbage. — Uden Datum. (Tydsk.) Udt. og Brudst. i Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VIII. 224—25.
19. Junii. *19459. Den brandenburgske Gesandt i England JOHAN SCHLEZER meddeler Kurfyrsten bl. a., at Cromwell vil opfordre Nederlænderne til ikke at yde Danmark »rigorose Assistentz». — *London*, 19. Juni. (Tydsk.) Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VII. 773—75.
21. Junii. *19460. K. FR. III.'s i Anledning af hans Krigserklæring mod Sverig udstedte aabne Brev til Indbyggerne i Hertugdømmerne Bremen og Verden. — *Vnser Königl. Residentz zu Kopenhagen*, d. 21. Junii. (Tydsk.) Særtr. af Forordn.
21. Junii. *19461. Den brandenburgske Gesandt i Kjøbenhavn KLEIST sender Kurfyrsten Efterretninger om den danske Flaade; i Bremen ere Fjendtlighederne alt begyndte. — 21. Juni. (Tydsk.) Udt. i Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VIII. 185.
24. Junii. *19462. Relatio FRANCISCI DE LISOLA, residentis et consiliarii regis Hungariæ, in qua scribit, probabile videri, regem Sveciæ Danum invasurum esse sive statim sive debellato prius cum Cæsare et Polonis. Duglarum ad Sveciæ contra regem Daniæ defensionem destinatum esse. — *Danzig*, Juli 4. Udt. og Brudst. i Arch. f. oesterr. Gesch. LXX. 384—86.

1657.
 1463. Den brandenburgske Gesandt i Kjøbenhavn KLEIST meddeler Kurfyrsten, 24. Junli.
 anmark har begivet sig ombord paa Flaaden; selv er han taget til Pommern.
 24. Junli.
 8. (1) Juli. (Tydsk.) Udt. i Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Bran-
 184.
1464. Brev fra den spanske Gesandt i Kjøbenhavn Grev REBOLLEDO til La 24. Junli.
 vilket han fortæller om den danske Flaades Afsejling, og at Kongen i al Hem-
 r gaaet ombord paa den. — 4. Juli. (Spansk.) Brudst. p. Dansk i Gigas, Grev Ber-
 ebollo S. 298—99.
1465. K. KARL X. GUSTAF skriver til Kurf. af Brandenburg, at intet kunde 25. Junli.
 ere for Paven end den af Danmark paabegyndte Krig, hvorved to evangeliske
 nde ødelægge hinanden; han vilde kvæle denne Fare i Spiren. — *Bromberg*,
 (Latin.) Udt. og Brudst. i Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Bran-
 226.
1466. Den brandenburgske Gesandt ved Rigsdagen i Frankfurt, JOHAN PORTMANN, 28. Junli.
 urfyrsten de Danskes Indfald i Hertugdømmet Bremen. — *Frankfurt*, 28. Juni.
 dt. i Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VII. 696—97.
1467. Tøjmester CHRISTIAN FRIIS' Brev til Rogens Hofmester Gersdorf, hvori 29. Junli.
 Major Bernekou er ivrig for at skaffe Skyts fra Glyckstad. — *Gluckstadt*, 29. Juni.
 3maa Bidr. t. Fredericias Kultur- og ældste Hist. S. 136—37, Anm.
1468. K. FR. III.'s Skrivelse til K. Filip IV. af Spanien, hvem han beder om 1. Julii.
 n Krig, han tvungen af Nødvendighed havde begyndt mod de overmodige
 11. Juli ny Stil. (Latin.) Udt. i Gigas, Grev Bernardino de Rebollo S. 299—300.
1469. AXEL VROP beder Generalkrigscommissarien Hr. Niels Krabbe om at 4. Julii.
 Generaladjudanten paa hans Besoldning 100 Rdlr., Suend Pouelsen 200 Rdlr.,
 rentets Badskaers Kiste 100 Rdlr. — *Helsenborg*, d. 4. Julii. Aarsberetn. fra Ge-
 l. 227—28 (med en Paategning af Niels Krabbe af samme Datum).
109. Udt. i Meldell, Fra Enevældens Dæmring S. 124. 6. Julii.
1470. K. KARL X. GUSTAFS egenhændige Skrivelse til Kurf. af Brandenburg 6. Julii.
 angrebet paa Bremen og om hans Samtale med Kleist angaaende Danmark. —
 uli. (Tydsk.) Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VIII. 228.
1471. Relatio FRANCISCI DE LISOLA, residentis et consilarii regis Hungariæ, in 7. Julii.
 regem Sveciæ Danum aggredi deliberasse; metuere, ne rex Daniæ sibi, si in
 tius cunctetur, transitum maris intercipiat; persvasum habere, extraneos regis
 es ad suas partes convoluturos, ipsum regem, ubi arma sua Daniæ regno im-
 inspexerit, ad æquam pacem compulsus iri. Constare ducem Luneburgicum,
 duciam habeat rex Sveciæ, Daniæ regi addictum esse et pecuniam a quodam
 ania mutuam accepisse. Legatos in Angliam missos esse, ut Cromwellius apud
 cia et minas interponat aut eum aliqua diversione terreat, alios ad comitia
 regis in Danum molimina exponant, missum iri. Ut oppressio Dani vel privati
 ege Sveciæ tractatus avertantur, svadet, ut Poloni Pommeraniam invadant, ubi
 conatibus eorum transmissis bellicis navibus et peditibus cooperari possit, et
 t rex Daniæ regis Sveciæ in Germania delectus impediant. Scribi dicit, regem
 d Cæsar regem Sveciæ e Polonia evadere permiserit, summe offensum esse. —
 Juli 17. Arch. f. oesterr. Gesch. LXX. 289—300.

1657.

8. Julll. 12112. Hollandsk: Kronijk van het histor. Genootschap te Utrecht 5. Serie 25. Jaarg. S. 682—84.
10. Julll. 12115. Hollandsk: Kronijk van het histor. Genootschap te Utrecht 5. Serie 25. Jaarg. S. 684—85.
10. Julll. *19472. K. KARL X. GUSTAFS aabne Brev, i hvilket han lover Corftz, Greve af Uhlefeldt, at han vil skaffe ham hans Ejendomme og Værdigheder tilbage i Danmark, og optager ham iblandt sine »fornemste Ministre«. — *Stralsund*, d. 10. Juli. (Tydsk.) Weibull, Samlinger utgifna för de skånska landakapens historiska etc. förening V. 34—36.
12. Julll. 12123. Særtr. af Forordn.
12. Julll. *19473. Relatio FRANCISCI DE LISOLA, residentis et consilarii regis Hungariæ, in qua scribit, per aliquam diversionem versus Pomeraniam efficiendum esse, ut Danus in constanti suo proposito maneat. In postscripto certum putat, regem Daniæ numquam libenter ruinam Brandenburgici passurum esse. — *Königsberg*, Juli 22. Udt. og Brudst. i Arch. f. oesterr. Gesch. LXX. 301—05.
14. Julll. 12126. Samtidig Tryk.
14. Julll. *19474. Relatio FRANCISCI DE LISOLA, residentis et consilarii regis Hungariæ, in qua scribit, ministros electoris, qui partes Svecicæ foveant, autumare, Danum brevi ac infallibiliter a rege Sveciæ profligatum iri. — *Königsberg*, Juli 24. Udt. og Brudst. i Arch. f. oesterr. Gesch. LXX. 306—07.
15. Julll. *19475. HENRIK BJELKES Skrivelse til Rigshofmester Gersdorf, i hvilken han beder ham om at ombytte 250 Sjællændere og Lolliker med 200 Jyder, Nordbagger eller Snaphaner; »disse Lollænder gjør sig alle syge paa Søen og æde som Heste«. — 15. Juli. Udt. og Brudst. i Meldell, Fra Enevældens Dæmring S. 113, Anm. 1
15. Julll. *19476. FRANÇOIS BLONDEL, fransk Afsending ved Hoffet i Berlin, meddeler Kardinal Mazarin, at K. af Danmark ønsker, at den forrige brandenburgske Resident, Kleist, skal vende tilbage til hans Hof. — *Rostock*, 25. Juli. (Fransk.) Brudst. i Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg II. 128—29.
16. Julll. *19477. K. FR. III.'s Brev, at Kjøbstæderne paa Fyen skulle proviantere Frederiksodde, hvorhen Bønderne skulle begive sig, naar Fjenden kommer. — 16. Juli. Udt. i Berg, Smaa Bidr. t. Fredericias Kultur- og ældste Hist. S. 131.
16. Julll. *19478. Beretning fra Ebsdorf, hvori meddeles, at Danskernes Invasion i Bremen lykkedes uden at overskride den lüneburgske Grændse. — *Ebsdorf*, 16. Juli. (Tydsk.) Udt. i Köcher, Gesch. v. Hannover u. Braunschweig I. 212.
19. Julll. 12136. Hollandsk: Kronijk van het histor. Genootschap te Utrecht 5. Serie 25. Jaarg. S. 685—87.
19. Julll. *19479. Relatio FRANCISCI DE LISOLA, residentis et consilarii regis Hungariæ, in qua ministrorum electoris Brandenburgici de Dani cum rege Sveciæ bello sententiam iisdem atque antea (cf. Nr. *19474) verbis commemorat. — *Königsberg*, Juli 29. Brudst. i Arch. f. oesterr. Gesch. LXX. 309.
- 19.-20. Julll. *19480. DE LÜNEBURGSKE RAADERS Protokol, hvori bl. a. udtales, at de katolske Fyrster vilde afvente Udfaldet af den danske Krig ved Elben. — *Peine*, 19-20. Juli. (Tydsk.) Udt. i Köcher, Gesch. v. Hannover u. Braunschweig I. 229
20. Julll. *19481. K. KARL X. GUSTAF sender Kurf. af Brandenburg en Redegjørelse for sit Forhold til Danmark. — *Dat. in castris ad Dützow*, 20. Juli. (Latin.) Udt. i Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VIII. 228.
21. Julll. 12139. Særtr. af Forordn.

1657.

Den brandenburgske Gesandt KLEIST meddeler Kurfyrsten, at han er underretter ham om sine Forhandlinger med det danske Hof angaaende *Kopenhagen*, $\frac{3}{4}$ Juli. (Tydsk.) Udt. i Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Fried-
enburg VIII. 184. 21. Julii.

DANIEL WEIMANN meddeler Kurf. af Brandenburg bl. a., at K. af Dan- 21. Julii.
t i Stikken af Generalstaterne, som endog erklære, at man har fraraadet
rig, og nægte at ville afbryde Handelsforbindelserne med det. —
(Tydsk.) Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg

DE HOLLANDSKE AMBASSADØRER skrive til Generalstaterne om en paa 22. Julii.
ane mellem de Svenske og de Danske under Generalmajor Gyldenløve
ende Træfning; fra Holsten meldes, at Rigsmarsken er gaaet tilbage over
de Svenske; i Stockholm arbejdes stærkt paa Flaadens Udrustning. —
en Aug^{ti}. (Hollandsk.) Kronijk van het histor. Genootschap te Utrecht 5. Serie.
8.

Brev fra den spanske Gesandt i Kjøbenhavn Grev REBOLLEDO til La 22. Julii.
a. at Rigshofmesteren har udtalt, at hvis Huset Habsburg ikke vilde
lver for dets Sag, vilde man søge de Alliancer, der passede bedst. —
(nsk.) Brudst. p. Dansk i Gigas, Grev Bernardino de Rebolledo S. 298, Anm. 2.

Særtr. af Forordn.

24. Julii.

Den brandenburgske Gesandt i Kjøbenhavn KLEIST meddeler Kurfyrsten, 24. Julii.
k vil sende Gesandter til ham og K. af Polen for at forhandle om Suve-
aalet. — $\frac{24}{3}$ Juli. (Tydsk.) Udt. i Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich
enburg VIII. 184.

Den kongelige Kommissær KAY v. ALEFELDT beretter til Fr. III. om et 25. Julii.
stød af Oberst Hinrich v. Alefeldt med Fjenden, om Rigsmarskens Til-
forene sig med det kgl. Livregiment, om Manglen paa Penge, Proviant og
om den ringe Tillid, man kan have til de højere Officerer; tillige beder
ermission paa Grund af sin Alder. — *Grevenkøpe*, d. 25. Julii. (Tydsk.)
379—81. Brudst. p. Dansk i Meldell, Fra Enevældens Dæmring S. 128—29.

. SCHENK v. WINTERSTÄDTS Relation om de lüneburgske Raaders For- 25.-27. Julii.
d Grev Christian v. Rantzau om Lüneburgs Tilslutning til Danmark. —
-27. Juli. (Tydsk.) Udt. i Köcher, Gesch. v. Hannover u. Braunschweig I. 214.

Hollandsk: Kronijk van het histor. Genootschap te Utrecht 5. Serie 25. Jaarg. S. 688—90. 26. Julii.

1. Den brandenburgske Gesandt KLEIST meddeler Kurfyrsten, at den 26. Julii.
ndt afventer Begivenhedernes Gang, de nederlandske vilde helst rejse bort
nødte til at holde deres Løfter, den franske anstrænger sig meget for at
Kopenhagen, $\frac{26}{5}$ Juli. (Tydsk.) Udt. og Brudst. i Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf.
n von Brandenburg VIII. 184—85.

0. Den brandenburgske Gesandt ved Rigsdagen i Frankfurt PORTMANN med- 26. Julii.
en, at den svenske Gesandt Björenklaw agter at forebringe en Klage over
dfald i Bremen, men at de katolske Stænder gjerne se, at to evangeliske
npe hinanden. — *Frankfurt*, 26. Juli. (Tydsk.) Udt. i Urk. u. Actenst. z. Gesch.
h Wilhelm von Brandenburg VII. 698.

1657.

28. Julii. *19491. Rigsmarsken ANDREAS BILLE og Kommissærerne KAY v. ALEFELT og DITLEFF v. ALEFELT berette til K. Fr. III., at da de Svenske have trukket alle deres Tropper fra Polen til sig og med en langt overlegen Styrke ere rykkede ind i Pinneberg, og tillige al Proviant i Marsklandene er konsumeret, have de ladet Rytteriet marschere til Rendsborg, hvorfra det i et Krigsraad er besluttet at føre det til Frederiksdodde; de haabe, at Kongen snart sender dem en anseelig Hjælp af Rytteri og Fodfolk med behørigt Artilleri og Ammunition. — *Im Haupt Quartier zue Grevenkoep*, am 28. Julii. (Tydsk.) Danske Saml. V. 381—83.
28. Julii. *19492. Den brandenburgske Gesandt ved Rigsdagen i Frankfurt, JOHAN PORTMANN, meddeler Kurfyrsten, at K. af Sverig har fordret det tydske Riges Hjælp imod Danmark. — *Frankfurt*, 28. Juli. (Tydsk.) Udt. og Brudst. i Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VII. 698.
29. Julii. 12147. Særtr. af Forordn.
30. Julii. *19493. KURF. AF BRANDENBUR befaler sin Gesandt i Kjøbenhavn Kleist at udvirke, at Danmark bliver Garant for den Fred, der skal sluttes mellem Polen og Brandenburg; Forhandlingerne skulle holdes hemmelige for Sverig. — *Königsberg*, ^{30. Julii.}_{9. Aug.} (Tydsk.) Udt. og Brudst. i Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VIII. 579.
31. Julii. *19494. K. FR. III.'s Brev, at de fyenske Kommissærer skulle sekundere Frederiksdodde. — 31. Juli. Udt. i Berg. Smaa Bidr. til Fredericias Kultur- og ældste Hist. S. 131.
31. Julii. *19495. Relatio FRANCISCI DE LISOLA, residentis et consilarii regis Hungariæ, in qua scribit, expectationem successuum regis Sveciæ, in Danum magno impetu contententis, electorem Brandenburgicum cunctabundum reddidisse; dixisse illum, regem Daniæ sibi litteris significasse, se nullum cum domo Austriaca fœdus iniisse. — *Königsberg*, August 10. Arch. f. oesterr. Gesch. LXX. 311—14.
2. Augusti. *19496. K. FR. III.'s aabne Brev til Hertugdømmerne Bremen og Verden i Anledning af den af den svenske Regering udskrevne Rostjeneste og Udbud. — 2. Augusti. (Tydsk.) Særtr. af Forordn.
2. Augusti. *19497. K. KARL X. GUSTAF giver Kurf. af Brandenburg Underretning om Felttoget i Holsten. — *Hauptquartier Wedel*, 2. Aug. (Tydsk.) Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VIII. 229.
3. Augusti. 12155. Silfverstolpe, Historiskt Bibliotek I. 323—33.
3. Augusti. *19498. Erklæring fra CHRISTIANUS OSTENFELD, Universitetets Rektor, om forskjellige Studenters for ham afgivne Vidnesbyrd om, hvorledes Student Jens Christensen var omkommen paa Regensen ved et Vaadeskud. — 3. Augusti. Kirkehist. Saml. 3. R. III. 221—22.
3. Augusti. *19499. Erklæring fra JENS JOSTSSØN BIERE (Præst ved Studenterkirken) om hans Besøg hos Student Jens Christenssøn, der kom af Dage ved et Vaadeskud. — *Hafnia*, 3. Augusti. Kirkehist. Saml. 3. R. III. 222—23.
3. Augusti. *19500. Erklæring fra JOCHIM MOLTKE, PEDER JENSEN, JÜRGEN HOLST og PETER HAKE, der efter Rektors Begjæring have synet Studenten Jens Christensen. — (3. Augusti.) Kirkehist. Saml. 3. R. III. 223.
4. Augusti. *19501. Vagtordning for Kjøbenhavn udstedt af BGM. OG RAAD. — *Kiøbenhaffn*, d. 4. August. Særtr. af Forordn.
4. Augusti. *19502. Erklæring fra NIELS RASMUSØN BROBERG om, hvorledes Student Jens Christensen ved egen Uforsigtighed blev dræbt ved et Pistolskud. — *Kiøbenhaffn*, d. 4. Augusti. Kirkehist. Saml. 3. R. III. 224—26.

1657.

CHRISTIAN THOMSEN (SEHESTED) takker nu, da Døden nærmer sig, K. ante 5. Augusti.
 n vist Naade og anbefaler ham sine Børn, især Sønnen Erik. — Uden
 tterr. om danske Adelsmænd III. 54—55.

K. FR. III.'s Brev, at Markus Rodsteen og Thyge Belov skulle følge 5. Augusti.
 leriksodde gennem Fyen for at hindre Excesser. — 5. Augusti. Udt. i
 Fredericias Kultur- og ældste Hist. S. 131.

K. FR. III.'s Befaling til Mathias Bolt at lade tre nærmere betegnede 6. Augusti.
 illebelt. — 6. August. Udt. i Berg, Smaa Bidr. t. Fredericias Kultur- og ældste

Den brandenburgske Gesandt i London, **JOHAN SCHLEZER**, underretter 7. Augusti.
 fsendelsen af engelske Gesandter, Gebson (Jephson) og Middus (Meadow),
 og Danmark. — *London*, 7. Aug. (Tydsk.) Udt. i Urk. u. Actenst. z. Gesch.
 Vilhelm von Brandenburg VII. 779.

Hollandsk: Kronijk van het histor. Genootschap te Utrecht. 5. Serie 25. Jaarg. S. 690--95. 9. Augusti.

Den brandenburgske Gesandt ved Rigsdagen i Frankfurt, **JOHAN PORT-** 9. Augusti.
Kurfyrsten, at Sverig har fordret en kategorisk Erklæring af Braunschweig
 en i Bremen. — *Frankfurt*, 9. Aug. (Tydsk.) Udt. i Urk. u. Actenst. z. Gesch.
 Wilhelm von Brandenburg VII. 699.

Den brandenburgske Gesandt ved Rigsdagen i Frankfurt, **JOHAN PORT-** 11. Augusti.
Kurfyrsten, at den danske Gesandt, Grev von Rantzow, er ankommet til
 et lille Følge. — *Frankfurt*, 11. August. (Tydsk.) Udt. i Urk. u. Actenst. z.
 ledrich Wilhelm von Brandenburg VII. 699.

P(aus), Corfits Ulfeldts Hist. II. 166—70. Brudst. og Udt. i Hest, Korfits Ulfelds og 12. Augusti.
 Ulfelds Levnet S. 245—49.

Brev fra den spanske Gesandt i Kjøbenhavn Grev **REBOLLEDO** til Stats- 12. Augusti.
Torre bl. a. om Kansler Sehesteds Død, som han mener skyldes Sorg
 er begyndt Krig med et andet luthersk Rige. — 22. Aug. (Spansk.)
 Dansk i Gigas, Grev Bernardino de Rebollo S. 302.

KURF. AF BRANDENBURGS egenhændige Skrivelse til sin Gesandt i Kjø- 13. Augusti.
 , at han ønsker at vedligeholde Venskabet med Danmark, hvorfor han skal
 er. — *Königsberg*, (23. Aug.) (Tydsk.) Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich
 ndenburg VIII. 185—86.

K. KARL X. GUSTAF skriver til Kurf. af Brandenburg, at han mod sin 14. Augusti.
 n tvunget til Krig mod Danmark; Angrebet paa hans tyske Provindser er
 begunstiget af Riget. — *Dat. in castris ad Giettorp*, 14. Aug. (Latin.)
 stenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VIII. 229.

K. FR. III.'s Skrivelse til Kaj Lykke, at han skal gaa over til Sjælland 15. Augusti.
 ærregiment; saa vidt mulig skal han vaage over, at der ej plyndres paa
 15. August. Udt. i Bruun, Kaj Lykke S. 30.

K. FR. III.'s Brev, at han har sendt Oberstlieutenant Niels Lykke til 16. Augusti.
 og navnlig til Vendsyssel, Thy, Salling og Mors for at varetage Landets
 an opfordrer derfor Undersaatterne til at indstille sig hos ham med Gevær,
 ommando og være ham behjælpelig med Proviant og andre Fornødenheder;
 big befale Niels Lykke at besætte Aalborghus og Hals Skandse. — 16. Aug.
 Hist. og Topogr. VIII. 364—65. Udt. i Danske Saml. I. 32—33.

- 1657.
16. Augusti. *19514. K. FR. III.'s Brev til Thyge Belov, at han skal lade alle Skuder fra Assens og Midelfart løbe til Frederiksdode. — 16. August. Udt. i Berg. Smaa Bidr. t. Fredericias Kultur- og ældste Hist. S. 131.
16. Augusti. *19515. K. FR. III.'s Befaling til Iver Vind, at han skal begive sig fra Frederiksdode til Fyen for at vaage over Øens Defension. — 16. August. Udt. i Berg. Smaa Bidr. t. Fredericias Kultur- og ældste Hist. S. 131.
16. Augusti. *19516. Den brandenburgske Gesandt i Kjøbenhavn KLEIST indberetter, at da han forgjæves har søgt at bevæge K. af Sverig til at fortsætte Forhandlingerne med Danmark, vil han drage hjem. — *Hamburg*, $\frac{1}{2}$ Aug. (Tydsk.) Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VIII. 186.
18. Augusti. *19517. K. FR. III.'s Befaling til Oberst Jørgen Rosenkrantz, at han skal begive sig til Frederiksdode med sit Regiment. — 18. Augusti. Udt. i Berg. Smaa Bidr. t. Fredericias Kultur- og ældste Hist. S. 131—32.
19. Augusti. *19518. K. FR. III.'s Befaling til Thyge Belov, at han i Midelfart skal oplægge Korn og Materialer fra Frederiksdode. — 19. August. Udt. i Berg. Smaa Bidr. t. Fredericias Kultur- og ældste Hist. S. 132.
19. Augusti. *19519. K. FR. III.'s Befaling til Bgm. og Raad i Odense, at de skulle lade brygge og hage i Midelfart. — 19. August. Udt. i Berg. Smaa Bidr. t. Fredericias Kultur- og ældste Hist. S. 132.
20. Augusti. *19520. K. FR. III.'s Manifest i Anledning af det fjendtlige Indfald, hvori Kongen udtaler, at han ikke tvivler om sine Undersaatters Troskab, og lover at belønne dem, som paa en eller anden Maade gjør Fjenden Afbræk. — *Kjøbenhavn*, 20. Augusti. Samtidig Tryk.
21. Augusti. *19521. K. FR. III.'s Befaling til Johan Chr. v. Korbitz, at han skal lade bestille 30 Soldaterfaner og fremskikke dem til Kommandanten i Frederiksdode. — 21. August. Udt. i Berg. Smaa Bidr. t. Fredericias Kultur- og ældste Hist. S. 132.
22. Augusti. *19522. Ritmester VOM HAUS' Relation, hvori udtales, at man i det svenske Hovedkvarter ansaa det for afgjort, at Lüneburg spillede under Dække med Danmark. — *Hamburg*, 22. Aug. (Tydsk.) Udt. i Köcher, Gesch. v. Hannover u. Braunschweig I. 214.
23. Augusti. *19523. Den spanske Gesandt i Kjøbenhavn, Grev REBOLLEDO'S Indberetning, at Grev Lisola har meddelt ham, at Kurf. af Brandenburg havde sluttet Forbund med Polen og rustede sig for at komme Danmark til Hjælp. — 2. Sept. (Spansk.) Brudst. i Gigas, Grev Bernardino de Rebolledo S. 304, Anm. 1.
24. Augusti. *19524. K. FR. III.'s Befaling, at der af det Korn, Henrik Ranzau har ladet bringe til Bogense fra Frederiksdode, skal brygges Øl til denne Fæstning. — 24. August. Udt. i Berg. Smaa Bidr. t. Fredericias Kultur- og ældste Hist. S. 132.
24. Augusti. *19525. K. FR. III.'s Befaling til Sivert Urne, Lensmd. paa Odensegaard, at han skal fremskikke Tømmermænd til Frederiksdode og 6 Amer Vin til Midelfart. — 24. August. Udt. i Berg. Smaa Bidr. t. Fredericias Kultur- og ældste Hist. S. 132.
24. Augusti. *19526. K. FR. III.'s Befaling til Kapitain Stibolt Pedersen paa »Gribben«, at han skal afgive sin Storbaad. — 24. Augusti. Udt. i Berg. Smaa Bidr. t. Fredericias Kultur- og ældste Hist. S. 132.
24. Augusti. *19527. Rigshofmester GERSDORFFS Brev til den spanske Gesandt Grev Rebolledo, hvori han meddeler, at Kongen var meget taknemlig for Efterretningen (om Brandenburgs Forbund med Polen) og ikke vilde lytte til Svenskernes Tilbud, før han var helt forladt af sine Venner. — 3. Septbr. (ny St.) (Fransk.) Udt. og Brudst. i Gigas, Grev Bernardino de Rebolledo S. 305.

1657.

- P. SCHUMACHERUS tilskriver N. Stubeus i Leyden et Brev, indeholdende
nam og Hilsener til Hæg og Steensen. — *Rovan in Vlissingen*, 24. Augusti.
24. Augusti.
- Mands og Qvindes berømmelige Eftermæle II. 430—32. Giessing, Jubellærere
Politik, Natur og Menneske-Kundskab 1807 IV. 250—51. Wolff, Greve Peder Griffen-
16.
- Bærtr. af Forordn. 25. Augusti.
- K. FR. III. befaler Fogeder, Præster og alle andre at være Oberst Chri-
elpeelig med at bringe hans umonterede Ryttere paa Benene, samt med
til Sjælland og Fyen. — *Medelfar*, d. 25. Aug. Udt. i Hvass, Personer og
vas II. 108. 25. Augusti.
- Relatio FRANCISCI DE LISOLA, residentis et consilarii regis Hungariæ, in
cribit, ne rex Daniæ, nisi Poloni partem Svecicarum virium distrahant,
ir. — *Königsberg*, September 4. Udt. og Brudst. i Arch. f. oesterr. Gesch. 25. Augusti.
- K. FR. III.'s Befaling, at Henning Powisch skal proviantere Frederika-
gust. Udt. i Berg, Smaa Bldr. t. Fredericias Kultur- og ældste Hist. S. 132—33. 26. Augusti.
- DE LÖNEBURGSKE RAADERS Forhandlingsprotokol om, hvorvidt Lüneburg
ig med at fordrive Danskerne fra Bremervörde. — *Hildesheim*, 27. und
c.) Udt. i Köcher, Gesch. v. Hannover u. Braunschweig I. 215. 27-28. Augusti.
- Protokol over Konferencen mellem de braunschweigske og hessiske Mi-
ales, at Mainz havde ladet sig forlyde med overfor Hessen, at de først
men og Verden i Rhinforbundet, naar disse vare rømmede af de Danske.
27.—28. Aug. (Tydsk.) Udt. i Köcher, Gesch. v. Hannover u. Braunschweig I. 230. 27-28. Augusti.
- Den brandenburgske Gesandt i England JOHAN SCHLEZER tilskriver Kur-
at den engelske Gesandt, Mr. Meddus (Meadow), den foregaaende Dag er
ark. — *London*, 28. August. (Tydsk.) Brudst. i Urk. u. Actenst. z. Gesch. d.
ihelm von Brandenburg VII. 780—82. 28. Augusti.
- Den spanske Gesandt i Kjøbenhavn GREV REBOLLEDO skriver til Gersdorf
Danmark til at holde ud; »naar Modstanden blot varer en Maaned endnu,
faa et andet Udseende». — 8. Sept. (Spansk.) Udt. og Brudst. p. Dansk i
rdino de Rebolledo S. 305—06. 29. Augusti.
- K. FR. III.'s Brev til Ove Gjedde, Christen Skeel, Otte Krag og Peder
i han sender dem en »Forsichring» paa 10,000 Rdlr., som de skulle levere
edo mod at faa en Vexel paa samme Beløb, som skal sendes til Kommis-
ad Johannes Svertfeger. — 31. August. Gigas, Grev Bernardino de Rebolledo S. 392. 31. Augusti.
- P(aus), Corfitz Ulfeldts Hist. II. 171—72 (kun de to førstnævnte vare Rigsaader). 1. Septbr.
- K. FR. III.'s Befaling til Steen Bille, som fører Befalingen paa den
f Beltet, at forhandle med Kommissærerne om Strandvagter o. l. — 2. Sep-
Berg, Smaa Bldr. t. Fredericias Kultur- og ældste Hist. S. 133. 2. Septbr.
- K. FR. III.'s Befaling til Joh. Chr. v. Körbitz om at besolde Artilleristerne
e efter Peter Kalthofs Designation. — 2. Septbr. Udt. i Berg, Smaa Bldr. t.
r- og ældste Hist. S. 133. 2. Septbr.
- K. FR. III.'s Befaling til Peter Kalthof om at lade Stykker forfærdige i Mi-
gaa til Frederiksdodde. — 2. September. Udt. i Berg, Smaa Bldr. t. Fredericias
e Hist. S. 133. 2. Septbr.

1657.

4. Septbr. *19540. K. FR. III. befuldmægtiger Rigsraadet til at indlede Forhandlinger med K. af Ungarns Gesandt om et gjensidigt Forbund. — 4. Septbr. Udt. i Meidell, Fra Enevældens Dæmring S. 148, Anm. 1.
7. Septbr. *19541. K. FR. III.'s Befaling til Mathias Bolt om at krydse med »Hejenhald« mellem Ærø, Als og Femern. — 7. Septbr. Udt. i Berg, Smaa Bidr. t. Fredericias Kultur- og ældste Hist. S. 133.
9. Septbr. 12210. Lünig, Teutsches Reichs-Archiv Pars spec. Bd. 5. 4. Abth. 3. Absatz S. 166—71.
10. Septbr. *19542. K. FR. III.'s Befaling til Joh. Chr. v. Körbitz om at skulle lade forfærdige 240 Morgenstjerner til Frederiksodde. — 10. Septbr. Udt. i Berg, Smaa Bidr. t. Fredericias Kultur- og ældste Hist. S. 133.
12. Septbr. *19543. DE WITTS Brev til Vogelsangh, hvori omtales, at K. Fr. III. haabede at drage Nederlandene med ind i Krigen mod Sverig. — 22. Sept. (Hollandsk.) Udt. p. Frank i Lefèvre Portalls, Jean de Witt I 252.
13. Septbr. *19544. THOMAS BANGIUS professor M. Henningio Stockfleth episcopo promittit, se in ingenio filii eius formando, quod suum sit, effectum daturum. Addit intra Bornholmiam et promontorium Møense navalem conflictum fuisse, regemque rediisse et in Scaniem ad exercitum concessisse. — *Hafnia*, 13. Sept. Kirkehist. Saml. 3. R. V. 269—70.
14. Septbr. *19545. Ansøgning fra P. SCAVENIUS til den kgl. Sekretær Erik Krag om at udvirke, at han ansættes med Løn som secundus ordinarius juris professor med Anciennitet fra den Dag, han blev professor mathematicus. — *Hafnia*, 14. Sept. st. v. Bruun, Det st. kgl. Bibliotheks Stiftelse S. 77.
14. Septbr. *19546. KURF. AF BRANDENBURG meddeler K. Karl X. Gustaf, at han paa Grund af, at Kongen har kastet sig ind i den danske Krig, er bleven nødt til at slutte Stilstand med Polen. — *Königsberg*, 24. Sept. (Tydsk.) Udt. i Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VIII. 233.
14. Septbr. *19547. KURF. AF BRANDENBURGS Skrivelse til sin Gesandt i Kjøbenhavn Kleist, hvorved han kaldes tilbage. — (*Königsberg*, $\frac{1}{4}$ Sept.) (Tydsk.) Udt. i Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VIII. 581.
14. Septbr. *19548. KURF. AF BRANDENBURGS Instrux for v. Wreich, der skal gaa som Gesandt til Danmark for at slutte en Alliance med dette Land. — *Königsberg*, $\frac{1}{4}$ Sept. (Tydsk.) Udt. og Brudst. i Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VIII. 579—81.
16. Septbr. *19549. K. FR. III.'s Befaling til Henrik Ranzau om at lade Stribs Skibsbro befæste. — 16. Septbr. Udt. i Berg, Smaa Bidr. t. Fredericias Kultur- og ældste Hist. S. 133—34.
16. Septbr. *19550. K. FR. III.'s Brev om Øxne, der fra Fyen skulle leveres til Frederiksodde. — 16. Septbr. Brudst. i Berg, Smaa Bidr. t. Fredericias Kultur- og ældste Hist. S. 134.
20. Septbr. *19551. K. FR. III.'s Befaling til Thyge Belov om at lade hugge Brændsel til Frederiksodde. — 20. Septbr. Udt. i Berg, Smaa Bidr. t. Fredericias Kultur- og ældste Hist. S. 134.
20. Septbr. *19552. Den spanske Gesandt i Kjøbenhavn Grev REBOLLEDO fortæller La Fuente om en Samtale med Rigshofmester Gersdorf om Danmarks Forhold til Østrig og om de gennem Ulfeld fremsatte svenske Forslag. — 30. Sept. (Spansk.) Udt. i Gigas, Grev Bernardino de Rebolledo S. 307.
21. Septbr. 12226. Særtr. af Forordn.

1657.

Oberstlieutenant NIELS LYKKE beretter til Rigens Marsk Anders Bilde om Foranstaltninger til at sikre Vendsyssel og Thy mod de Svenskes Angreb og tror at have Mandskab nok, klager han over Mangel paa Officerer. 21. Septbr.

1. Septembris. Danske Saml. I. 29—32.

Samtidig Tryk.

22. Septbr.

29. Svensk Udt. i Säve, Kejsarevalet i Frankfurt 1657—58 S. 28—30.

22. Septbr.

Grev WALDECK skriver til Kurf. af Brandenburg, at man i Wolfenbüttel tage Parti i Striden mellem Danmark og Sverig. — 3. Oct. (Tydsk.) 23. Septbr.
 stenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VIII. 248.

Relatio FRANCISCI DE LISOLA, residentis et consilarii regis Hungariæ, in 23. Septbr.
 r electorem Brandenburgicum et regem Poloniæ factum nutantem regis
 precturum scribit et commoda inde ei nascentia commemorat. Electorem
 rege Daniæ Sveciæ regem aggredi cupere scribit et svadet, ut rex Sveciæ
 ir, ne, si negotia protrahantur, rex Daniæ cum eo pacem faciat. — *Danzig*,
 og Brudst. i Arch. f. oesterr. Gesch. LXX. 321—27.

FRANÇOIS BLONDEL, fransk Afsending ved det brandenburgske Hof, til- 24. Septbr.
 Mazarin, at Kurf. Frederik Wilhelm hemmelig har sendt en Gesandt til
 enten for at underrette ham om Freden med Polen eller for at bevæge
 at indlade sig i Partikulærunderhandlinger med K. af Sverig. — *Königs-*
Fransk.) Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg

K. FR. III.'s Brev til Bgm. og Raad i Hasle om, at Indbyggerne paa 28. Septbr.
 e levere 1000 Par Strømper, Sko og Skindbuxer til Lensmanden over Chri-
 t, Hr. Henrik Lindenov, mod Betaling i sin Tid af Kronen. — *Vordt Slot*
 28. September. Samlinger til Skånes historia 1870 S. 11.

Hollandsk: Kronijk van het histor. Genootschap te Utrecht 5. Serie 25. Jaarg. S. 695—96. 4. Octobr.

J. JAN DE WITTS Skrivelse til Kornelis de Graeff, Herre af Zuidpolebrock, 8. Octobr.
 taler Amsterdams Iver for at formaa de andre Provindser til at hjælpe
 lens Staden 1644 og 1645 havde modarbejdet dette Rige. — *Haege*, d.
 Hollandsk.) Kinderen, De nederlandse Republiek en Munster S. 432—37.

3). DE BRAUNSCHWEIG-LÜNEBURGSKE Rhinforbundsgesandters Fællesrelation, 9. Octobr.
 itales, at blandt de Grunde, der talte for Tilslutning til nævnte Forbund,
 regnes Hensynet til Sverigs Indfald i Holsten og Jylland, og til, at den
 e først i Gottorp vilde give de lüneburgske Hertuger Løfte om, at deres
 blive skaanede. — *Frankfurt*, 9. October. (Tydsk.) Brudst. i Köcher, Gesch. v.
 unschweig I. 635

0. Instructio LEOPOLDI, regis Bohemiæ et Hungariæ, ad Franciscum de 12. Octobr.
 item suum, in qua confidit ita inter Poloniam et Brandenburgiam pactionem
 etiam sine accessione Austriæ velint ac debeant regi Daniæ assistere. —
 Brudst. i Arch. f. oesterr. Gesch. LXX. 334, Anm. 1. Jvfr. S. 71.

11. K. FR. III.'s Brev til de fyenske Lensmænd, at de skulle være Anders Bille 13. Octobr.
 med Palisader og andet til Landets Forsvar. — 13. Oktober. Udt. i Berg, Smaa
 ias Kultur- og ældste Hist. S. 134.

1657.

13. Octobr. *19562. Den brandenburgske Gesandt HÜBNER meddeler Kurfyrsten den af Sverig til Rigsdagen indgivne Memoire, hvori ogsaa Forholdet til Danmark omtales. — *Frankfurt*, 11. Oct. (Tydsk.) Brudst. i Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VIII. 465—66.
15. Octobr. 12269. Særtr. af Forordn.
15. Octobr. *19563. UNIVERSITETETS VANDKOMPAGNIS Fundats af 13. Octobr. 1630 med Participanternes siden vedtagne Tilføjelser. — *Kjøbenhav'n*, d. 15. Octobris. Særtr. af Forordn. (Tryk fra 1666 og 1724; begge 8 Bl. i 4to.)
16. Octobr. *19564. H. VILLUMSEN ROSENVINGES Skrivelse til Rigshofmester Gersdorf, at han er meget besværet ved jævnlige Visiter og Bud fra en forarmet Pr. af Portugal, der for nogle Aar siden havde bedt K. Fr. III. til Fadder for et af sine Børn og nu ventede en Faddergave. — *Haag*, 26. Okt. n. St. Brudst. i Gigas, Grev Bernardino de Rebolledo S. 61 Anm. 1.
17. Octobr. *19565. K. Fr. III.'s Befaling til Henrik Ranzau om at indsætte Jørgen Rytter til Kapitain paa »Gribben« i Stedet for Stibolt Petersen. — 17. Oktbr. Udt. i Berg. Smaa Bidr. t. Fredericias Kultur- og ældste Hist. S. 134.
20. Octobr. *19566. K. Fr. III. befaler Felttøjmesteren Christian Friis at underrette ham om Aarsagen til den hurtige Retræte til Frederiksdal, forlanger Krigsraadets Beslutning desangaaende tilsendt og ønsker at vide, om man har indhentet Rigsmarskens Approbation paa Raadets Beslutning. — *Ha'n*, 20. 8br. Meidell, Fra Enevældens Dæmring S. 145—46, Anm.
20. Octobr. *19567. DANIEL WEIMANN meddeler Kurf. af Brandenburg, at Holland har anbefalet Generalstaterne at gaa ind paa at yde Danmark et Laan, og at denne Provinds selv har forudbetalt det imod Sikkerhed i Sundtolden. — *Haag*, 30. Oct. (Tydsk.) Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VII. 105—06.
21. Octobr. *19568. K. Fr. III.'s Befaling til Gunde Rosenkrantz om at akkomodere Officererne ved hans afdøde Søns Regiment. — 21. Oktober. Udt. i Berg. Smaa Bidr. t. Fredericias Kultur- og ældste Hist. S. 134.
21. Octobr. *19569. Protokol over Rhinforbundstraktaterne, hvori findes en Udtalelse af den svenske Afsending SNOILSKY om, at denne Alliance vilde være K. af Sverig til ringe Nytte, naar man ikke vilde hjælpe ham i Pommern og Bremen mod Polakkerne og de Danske. — 21. Oct. (Tydsk.) Udt. i Köcher, Gesch. v. Hannover u. Braunschweig I. 236.
21. Octobr. *19570. Den brandenburgske Gesandt i Wien KITTELMANN skriver til Kurfyrsten, at man har den bedste Tro til Brandenburg, da man mener, at dets Interesser kræve et Forbund med Østrig, Sachsen, Polen og Danmark og ikke med Sverig, Frankrig eller England. — *Prag*, 31. Oct. (Tydsk.) Udt. og Brudst. i Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VIII. 348—49.
22. Octobr. *19571. Den svenske Overkrigskommissær ALBERT SILTMANDS Brandskatningsbrev for adelige Godser, Præstegaarde og Sogne i Jerlev Herred. — *Aalborg*, d. 22. Oktober. (Tydsk.) Dansk Overs. i Saml. t. Jydsk Hist. og Topogr. IX. 147—48.
26. Octobr. *19572. K. Fr. III.'s Kreditiv for Detleff v. Ahlfeld, der skal fortsætte Underhandlerne med Brandenburg. — *København*, 26. Oct. (Tydsk.) Udt. i Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VIII. 581.
26. Octobr. *19573. K. Fr. III.'s Rekreditiv for den brandenburgske Gesandt v. Wreich. — *København*, 26. Oct. (Tydsk.) Udt. og Brudst. i Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VIII. 581.

1657.

K. FR. III.'s Befaling til Jørgen Brahe, Sivert Urne og Thyge Belov om at 26. Octobr.
 1 og Proviant til Frederiksdodde. — 26. Oktbr. Udt. i Berg, Smaa Bidr. t. Fre-
 ældate Hist. S. 134—35. Samme Dag udgik Brev om Transporten af Ved fra og til

K. FR. III.'s Brev, at Generalproviantmesteren i Frederiksdodde Hans Vil- 27. Octobr.
 je skal have 294 Dir. 5 Mk. af Odenses Konsumption. — 27. Oktbr.
 Bidr. t. Fredericias Kultur- og ældste Hist. S. 135.

DANIEL WEIMANN meddeler Kurf. af Brandenburg, at Provindsen Holland 27. Octobr.
 danske Gesandt Rosewing 600,000 Gylden i Subsidier imod Pant i Tolden
 Norge. — Haag, 6. Nov. (Tydsk.) Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich
 lenburg VII. 106—08.

K. FR. III.'s Befaling til Henrik Ranzau om at skulle indkvartere Rytteriet i 28. Octobr.
 erobre eller ødelægge de Pramme og Baade, Fjenden har erobret ved
 — 28. Oktbr. Udt. i Berg, Smaa Bidr. t. Fredericias Kultur- og ældste Hist. S. 135—36.

JOHAN EKEBLAD skriver til sin Fader, at Grev Stenbock i Morgen skal 28. Octobr.
 stad; hvis Bønderne ej hjælpe, er Hæren fortabt, hele Halland er opspist;
 ære gaaet over til Fyen. — D. 28. Oct. (Svensk.) Udt. i Wieselgreen, De la
 220.

Instrux, hvorved den østrigske Resident Fr. v. Lisola beordres til at 29. Octobr.
 randenburg Underretning om Allianceforhandlingerne mellem Østrig og Dan-
 ovember. (Latin?) Udt. og Brudst. i Arch. f. oesterr. Gesch. LXX. 12.

JOHANNIS GEORGII GRAEVII ad Nicolaum Heinsium epistola, in qua com- 29. Octobr.
 esium sibi dixisse, manuscriptos Ovidianos jam pridem a se accepisse no-
 — Duisburgi, VI. Idus Novemb. Burmannus, Sylloge epistolarum IV. 17—20.

Uratificeret Alliance mellem K. AF DANMARK OG KURF. AF BRANDENBURG. — 30. Octobr.
 1. Oct. Jvfr. Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VIII. 581.

Relatio FRANCISCI DE LISOLA, residentis et consiliiarii regis Hungariæ, in 30. Octobr.
 t Polonorum, Danorum, electoris consilio unitis conatibus in regem Sveciæ
 rex Daniæ cum Sveco reuniatur. — Bromberg, November 9. Udt. og Brudst.
 Gesch. LXX. 328—33.

K. FR. III.'s Brev til Otte Krag om at skulle sørge for Fyens Defension bl. 31. Octobr.
 ning af Nyborg og Slipshavn. — 31. Oktbr. Udt. og Brudst. i Berg, Smaa Bidr. t.
 ar- og ældste Hist. S. 136.

DANIEL WEIMANN meddeler Kurf. af Brandenburg, at Holland vil foreslaa Octobr?
 e at laane Danmark 1,500,000 Gylden imod Pant i Øresundstolden. —
 ober. (Tydsk.) Brudst. i Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Bran-
 4—05.

Grev SCHLIPPENBACH giver Kurf. af Brandenburg Underretning om Sven- 1. Novbr.
 ring af Frederiksdodde. — (Stralsund), 1te Nov. (Tydsk.) Udt. i Urk. u. Actenst.
 rf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VIII. 233.

Den hollandske Ambassadør VAN BEUNINGEN meddeler Generalstaterne 1. Novbr.
 n om Frederiksdoddes Indtagelse, hvorved bl. a. Rigsmarsken og Rigsraaden
 skulle være omkomne eller fangne; General Gyldenløve er afgaaet til Fyen
 ge Øens Forsvar; Hæren i Halland skal lægges i Vinterkvarter; General Krabbe
 Norge. — Coppenhage, d. 11de Nov. (Hollandsk.) Kronijk van het histor. Genoot-
 et 5. Serie 25. Jaarg. S. 696—97.

1657.

1. Novbr. *19587. Den hollandske Resident LE MAIRE meddeler Generalstaterne, at Glæden over General Krabbes Sejr paa den norske Grændse har indgivet det danske Hof forskellige Planer om Indfald i Sverig, Ødelæggelse af den svenske Flaade i Wismar og Fordrivelse af de Svenske fra Halvøen ved Forbindelse med Charnesky og Kurf. af Brandenburg; men disse Planer ville vistnok nu blive til Intet ved Frederiksoddes Indtagelse. — *Copenhagen*, d. 11^{en} Nov. (Hollandsk.) Kronijk van het histor. Genootschap te Utrecht. 5. Serie 25. Jaarg. S. 697—99.
4. Novbr. *19588. Den svenske Overkrigskommissær ALBERT SILTMANDS Rekvisition af Proviant, der skal leveres fra Hjermitslevgaard. — *Aalborg*, d. 4. November. (Tydsk.) Dansk Overs. i Saml. t. jydsk Hist. og Topogr. IX. 147.
6. Novbr. *19589. DE LÜNEBURGSKE RAADERS Forhandlingsprotokol med Udtalelser om den Stilling, de enkelte Medlemmer af den nedersachsiske Kreds indtog til Spørgsmaalet om at hjælpe Svenskerne med at fordrive de Danske fra Bremervörden. — *Hannover*, 6. November. (Tydsk.) Udt. i Köcher, Gesch. v. Hannover u. Braunschweig I. 215.
7. Novbr. *19590. TH. BANGIUS professor M. Henningio Stochflet, episcopo Christianiensis dioceseos, Joh. Gangolphum in Norvegiam redeuntem commendat, et Christianum, filium episcopi, probe iam studiosi munere fungi scribit. Nonnulla de bello addit. — *Hafnia*, 7. Nov. Kirkehist. Saml. 3. R. V. 270—71.
8. Novbr. *19591. Oberst CHRISTOFFER HUAS beder K. Fr. III. om Tilgivelse for sin Søn Jens Huas, der den 12. Oktober paa Torsing i ærlig Duel havde dræbt Lieutenant Berendt Gamelen, tilligemed en Erklæring af J. Ernst Baltzar og Hans Scheel angaaende Duellen. — *Waldemar Slott*, d. 8. 9bris. Hvass, Personer og Familier af Navnet Hvas II. 108—10. Kun Erklæringen er dateret.
8. Novbr. *19592. Relatio FRANCISCI DE LISOLA, residentis regis Bohemiæ et Hungariæ, in qua scribit, electorem Brandenburgicum, si fœdus offensivum admittatur, regem Sveciæ in Holsatia vel in Pomerania, ut Holsatiam deserere cogatur et rex Daniæ eum insequatur, aggredi cupere; si ei eædem militis et pecuniæ condiciones offerantur, quæ regi Daniæ concessæ fuerint, etiam defensivo fœdere electorem ad invadendos Svecos obligari posse; omnino impediendum, ne Danus transigat. — *Posen*, November 18. Udt. og Brudst. i Arch. f. oesterr. Gesch. LXX. 333—38 jvfr. S. 73.
9. Novbr. *19593. K. Fr. III.'s Befaling, at Mathias Bolt skal iagttage Fjenden i Medelfartsund. — 9. Novbr. Udt. i Berg, Smaa Bidr. t. Fredericias Kultur- og ældste Hist. S. 136.
9. Novbr. *19594. K. Fr. III.'s Brev, at den fangne Ingeniør Peter Gyszen skal løskjøbes for 150 Dlr. — 9. Novbr. Udt. i Berg, Smaa Bidr. t. Fredericias Kultur- og ældste Hist. S. 136.
10. Novbr. *19595. DANIEL WEIMANN meddeler Kurf. af Brandenburg om den Uro, som hersker i Holland, i Anledning af K. af Sverigs Fremekridt i Danmark, og at man ønsker at vide, om Kurfyrsten vil slutte Forbund med Danmark, for hvilken Stat man mener, at der bør gøres mere end hidtil. — *Haag*, 20. Nov. (Tydsk.) Brudst. i Urk. u. Actenst. i Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VII. 108—09.
18. Novbr. *19596. K. Fr. III.'s Fuldmagt for Ulrik Christian Gyldenløve til at underhandle med Feltmarskalk Wrangel samt lade den i Frederiksodde fangne Stykmajor blive udvekslet, da der er Mangel paa Artilleriofficerer. — 13. Novbr. Udt. i Berg, Smaa Bidr. t. Fredericias Kultur- og ældste Hist. S. 136.
13. Novbr. *19597. CHRISTOPHORI FORSTNERI ad Henricum Bœclerum epistola, in qua convivia pridem Viennæ a ministris Cæsarianis habita, in quibus multa libertate de publicis

1657.

neque minus libere Danie regis quam Cæsaris causam agere licebat,
Mombeligardi, 9. Kal. Decembr. Le Bret, Magazin z. Gebrauch f. Staats- u.
 635—40.

ULRIK CHRISTIAN GYLDENLØVES Skrivelse til Kjøbenhavn om de daarlige
 dinger paa Fyen. — D. 15. Novbr. Brudst. i Vort Forsvar 1886 Nr. 132 A. 15. Novbr.

Den svenske Overkrigskommissær ALBERT SILTMANDS Salvegardebrev for
 alborg samt deres Bønder og synderlig for Mag. Jacob Paulssen (Sogne-
 Frue Kirke). — *Alborg*, d. 17. Novembr. (Tydsk.) Kirkehist. Saml. 3. R. 17. Novbr.

Relatio FRANCISCI DE LISOLA, residentis regis Bohemiæ et Hungariæ, in
 icum se de auxiliis adire scribit; fœdus inter Daniam et Brandenburgiam
 electorem regi Danie declarasse nunquam se in Svecos hostile quicquam
 ie Austriæ auxiliis. — *Posen*, November 27. Udt. p. Tydsk og Brudst. i Arch.
 XX. 339—40. 17. Novbr.

Den franske Gesandt BLONDEL skriver til Kardinal Mazarin bl. a., at Kurf.
 fører et andet Sprog efter Affæren ved Frederiksodde. — *Berlin*, 27. Nov.
 Brudst. i Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg II. 145—46. 17. Novbr.

K. FR. III.'s Instrux for Peiter Bredal, der skal søge at erobre de svenske
 rtsund, men dog, naar Frosten indtræffer, gaa til Slipshavn. — 18. Novbr.
 Bidr. t. Fredericias Kultur- og ældste Hist. S. 137. Samme steds et Tillæg til Instruxen 18. Novbr.

K. FR. III.'s Befaling til Otte Krag, at de Soldater, som daglig ankomme
 de, skulle gjøre Tjeneste i Nyborg. — 18. Novbr. Udt. i Berg, Smaa Bidr. t.
 - og ældste Hist. S. 137. 18. Novbr.

Lustratio cadaveris fabri illustr. Gyldenløwii. — *Hafnia*, 18. Novembr. 18. Novbr.
 nedica S. 609—10.

Den lüneburgske Afsending, Hofraad v. HEIMBURGS, Protokol over hans
 med Brandenburg angaaende Spørgsmaalet om væbnet Hjælp til Svenskerne
 af Danskerne fra Bremervørde, hvori findes Brandenburgs afvisende Svar
 3 Opfordring. — 19. Nov. (Tydsk.) Udt. i Köcher, Gesch. v. Hannover u. Braun- 19. Novbr.

Brudst. i Meldell, Fra Enevældens Dæmring S. 163—65. Med den urigtige Datum: 2. Novbr. 21. Novbr.

K. FR. III.'s Befaling til Ulrik Christian Gyldenløve, at han skal udvexle
 rnekow med den svenske Major i Odense, der dog skal udstede en Revers
 j vil brænde i Jylland. — 24. Novbr. Udt. i Berg, Smaa Bidr. t. Fredericias Kultur-
 S. 136—37. 24. Novbr.

K. FR. III.'s Befaling til Major Anders Laursen, at han skal tjene under
 s Eidmand, der er antaget til Kommandant i Fæstningen Stapelholm. — D.
 r. Saml. t. jydsk Hist. og Topogr. VIII. 369. 24. Novbr.

KURF. AF BRANDENBURGS Instrux for Fr. v. Löben, der skal gaa som
 K. af Ungarn; han skal bl. a. forestille, at lader man Sverig i Ro, er det
 i Polen og Danmark ikke hurtigst slutte Fred. — *Colln a. d. Sp.*, 25. Nov.
 t. og Brudst. i Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg 25. Novbr.

DANIEL WEIMANN tilskriver Kurf. af Brandenburg bl. a. om den daarlige
 Danmark, fra hvilket Land Hr. von Beuningen kun skriver om Mangler og 25. Novbr.

1657.

Ulykker, og om de Raadslagninger, som finde Sted i Holland, om at komme Danmark til Hjælp. — *Haag*, 4. Dec. (Tydsk.) Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VII. 110—12.

27. Novbr. *19610. K. FR. III.'s aabne Brev til Adelen i Sjælland, hvori han beder den om, at den ligesom Adelen i Skaane og Fyen vil samtykke i, at dens Ugedagstjenere paa nogen Tid gjøre Tilførsel til Folket, som skal indkvarteres langs Stranden. — D. 27. November. Nyerup, Efterretninger om Friderik III. S. 49—50.
27. Novbr. *19611. K. FR. III.'s Befaling til Jørgen Retz, Hugo Lüzow, Oluf Brokkenhus og Oluf Rosenkrants om at paase, at Officererne ikke tage flere Heste med sig paa de farlige Poster, end de have nødig, men lade de andre blive i de gamle Kvarterer, hvor de af Borgerne skulle underholdes. — D. 27. November. Nyerup, Efterretninger om Friderik III. S. 50.
27. Novbr. *19612. K. FR. III.'s Befaling til Kaj Lykke, at han med sit Regiment skal gaa til Vordingborg og Præstø og have god Agt paa fjendtlig Indfald og Landgang. — 27. November. Udt. og Brudst. i Bruun, Kaj Lykke S. 28—29.
27. Novbr. *19613. K. FR. III. befaler Bertram Ranzov at lægge sig med sit Regiment i Korsør og Skjelskjør og passe paa, at Posterne for al fjendtlig Indfald og Landgang blive vel forvarede. — D. 27. November. Brudst. i Nyerup, Efterretninger om Friderik III. S. 49.
27. Novbr. *19614. Den danske Gesandt D. v. AHLFELDS Memorial til de brandenburgske Gehejmraader v. Schwerin og v. Somnitz om en Samvirken mellem de to Lande. — *Berlin*, 27. Nov. (Tydsk.) Udt. og Brudst. i Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VIII. 582—83.
29. Novbr. *19615. K. FR. III.'s Befaling til Major Anders Laursen, at han maa forlade Stapelholm Skandse, naar han derom faar Befaling af Hr. Henrik Blome. — (29. November.) Saml. t. Jydsk Hist. og Topogr. VIII. 369.
30. Novbr. *19616. K. FR. III.'s aabne Brev til Hertugdømmerne om Indbetalingen af Restancerne af den paa den sidste Landdag i Flensborg til Defensionen bevilgede Skat. — *Vnsere Veste Glückstadt*, d. 30. Novembris. (Tydsk.) Særtr. af Forordn.
30. Novbr. *19617. K. FR. III.'s Lejde og Fredsbrev for Jens Hvas, der i Duel havde dræbt Lieutenant Bernt Gamelin. — *Hafn.*, d. 30. Novembr. Hvas, Personer og Familier af Navnet Hvas II. 110.
30. Novbr. *19618. K. FR. III.'s Ordre, at Tøjmeister Peter Kalthof skal sende 200 Pund Krudt, og 6 Lispund Bly til Vordingborg og ligesaa meget til Byerne Kjøge, Præstø og Korsør. — 30. November. Nyerup, Efterretninger om Friderik III. S. 51.
30. Novbr. *19619. DANIEL WEIMANN meddeler Kurf. af Brandenburg, at der hersker stor Uro i Holland over Svenskernes Fremskridt i Danmark, og at man allerede har foreslaaet ham en Alliance mellem Generalstaterne og Brandenburg for med Magt at diktere Freden i Norden og tvinge den gjenstridige Part til Eftergivenhed. — *Haag*, 10. Dec. (Tydsk.) Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VII. 112—13.
1. Decbr. *19620. K. FR. III. forlænger Generalmajor Fr. v. Buchwalds Orlov til at rejse uden Riget til Fyrstendømmerne, dog skulde han til Fasten indfinde sig i Kjøbenhavn for overfor en Krigsret at forsvare sig mod Kongens og Marskens Beskyldninger. — 1. Decbr. Udt. i Meidell, Fra Enevældens Dæmring S. 122, Anm. 1.
1. Decbr. *19621. Votum DEPUTATORUM i Wien om Svar til Habbæus, der uden at være akkrediteret har anvendt »böse officia« hos Danmarks Repræsentant Sehestedt. — *Wien*, 11. December. (Tydsk.) Udt. i Arch. f. oesterr. Gesch. LXX. 344, Anm. 4.

1657.

Den lüneburgske Afsending WITTES Relation, hvori bl. a. udtales, at alt af Sverig vil beslutte sig angaaende den forud betingede ikke-Indblanding i den svenske Krig. — *Frankfurt*, 1. Dec. (Tydsk.) Udt. og Brudst. i Köcher, Gesch. des Norddeutschen Reichs I. 237. 1. Decbr.

Den østrigske Resident FR. v. LISOLA beordres til at virke for, at Brandenburg med forenede Kræfter angribe Svenskerne i Pommern og Holsten. (Tydsk.) Brudst. i Arch. f. oesterr. Gesch. LXX. 341, Anm. 1. 2. Decbr.

K. FR. III.'s aabne Brev om Underholdningen af de i Kjøbstæderne indførte Skatter. — *Vort Slot Kiøbenhavns*, 4. Decembr. Særtr. af Forordn. 4. Decbr.

Den brandenburgske Gesandt i Frankfurt PORTMANN skriver til Kurfyrsten af Brandenburg, at den brandenburgske Gesandt roser sig af, at der er sluttet Forbund mellem Danmark og Preussen. 15. Dec. (Tydsk.) Udt. i Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VIII. 39. 5. vel 15. Decbr.

K. FR. III. befaler Henning Quitzow at indkjøbe 1200 Palissader til Forsvar af den brandenburgske Grænse mellem Dronningens Have og Løngangen. — *Kiøbenhavn*. Larsen, Kjøbenhavns Befæstnings Hist. S. 176. 6. Decbr.

K. FR. III. befaler Ove Gedde med det forderligste at forestille Niels Tilsynsmand paa Holmen, saa at han kan tage Sæde i Admiralitetet. — *Bruun*, Curt Sivertsen Adelaer S. 187. 7. Decbr.

DANIEL WEIMANN meddeler Kurf. af Brandenburg, at den Tanke vinder sig i Holland, at man skal tvinge de krigsførende Magter i Norden til at indgive Sverig for den offentlige Freds Forstyrrelse. Fremfor alt frygter man, at man skal blive forenet til et Rige «*seu victo Dano, seu victore ultra non auso*». 15. Dec. (Tydsk.) Brudst. i Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VIII. 113—14. 7. Decbr.

Den brandenburgske Gesandt FR. v. LÖBENS Indberetning, hvori bl. a., at den brandenburgske Gesandt ønskede at lade sin Hær blive i Polen og ikke direkte understøtte Danmark. 9. Dec. st. v. (Tydsk.) Udt. og Brudst. i Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VIII. 353—54. 9. Decbr.

K. FR. III.'s Skrivelse til Kaj Lykke om hans Rytterregiments Provianter, hvori han klager sig over den Langsomhed, hvormed det marscherer, og befaler ham at indgive sig til sin Post. — 10. December. Udt. og Brudst. i Bruun, Kaj Lykke 10. Decbr.

Oberst ANDERS SINCLAIR skriver til A. Forbus, at K. af Danmark skal indgive af de Danske, at han tænker paa at flytte til Norge; han fremsender et Brev mod den danske Adel kaldet «*Diskurs zwischen ein Hofdinner undt ein innemark*». — *Calmar*, 12. Dec. (Svensk.) Udt. i Wieselgreen, De la Gard. Arch. 12. Decbr.

K. FR. III.'s Skrivelse til Bispem i Fyen, at han tilholder den Præst, hos den biskop Hansens Vinding, der «*udi forleden Sommer*» var Skibspræst paa Flaaden, og apellan, at han igjen tager denne sin forrige Kapellan til sig, «*indtil han paa sig kan vorde akkommoderet*». — *Hafen*, 14. Decemb. Ny kirkehist. Saml. V. 694. 14. Decbr.

1657.

14. Decbr. *19633. Kurf. FREDERIK WILHELM af Brandenburg befaler sin Gesandt hos Generalstaterne, Daniel Weimann, at fordre virkelig Understøttelse og Hjælp til at bekæmpe Sverig. — *Berlin*, 14. Dec. (Tydsk.) Udt. og Brudst. i Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VII. 114—15.
15. Decbr. *19634. K. FR. III.'s Befaling til Kaj Lykke, at han skal holde Ordonantsryttere af sit Regiment i Kjøbenhavn saavel som i »Rungste» og Kjøge Kro. — 15. December. Udt. og Brudst. i Bruun, Kaj Lykke S. 29.
15. Decbr. *19635. Kammerjunker JEAN LEDEBAURS Relation til Kurf. af Brandenburg om hans Forhandlinger med K. af Sverig, med hvem han ogsaa havde talt om Forholdet til Danmark. — *Berlin*, 15. Dec. (Tydsk.) Udt. og Brudst. i Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VIII. 236—38.
15. Decbr. *19636. DANIEL WEIMANN meddeler Kurf. af Brandenburg, at Holland nu endelig har besluttet at hjælpe Danmark med 6000 Mand og en anelig Flaade, men at adskillige Medlemmer af Generalstaterne endnu ikke have afgivet deres endelige Beslutning. — *Haag*, 25. Dec. (Tydsk.) Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VII. 115.
16. Decbr. *19637. K. FR. III.'s Befaling til Joh. Chr. v. Körbitz om at sende en Maanedes Sold til de 6 fangne franske Officerer i Frederiksdodde. — 16. December. Udt. i Berg, Smaa Bidr. t. Fredericias Kultur- og ældste Hist. S. 137.
19. Decbr. *19638. K. FR. III. giver Biskop Hans Svane Ordre, om hvorledes han skal optræde i Anledning af, at Anne Barbra von Wilckens Barn mod Moderens Vilje er blevet døbt af den katolske Gesandtskabspræst. — *Hafnia*, 19. Decemb. Danske Mag. 4. R. V. 39—40.
21. Decbr. *19639. DEN CELLISKE REGERINGS Skrivelse til Dr. Witte, hvori meddeles, at K. af Danmark paa Lüneburgerkonventets Opfordring er gaaet ind paa at forhandle med Sverig om at rømme Bremervörde, og at Kredtropperne derfor have opløst sig. — *Lüneburg*, 21. Dec. (Tydsk.) Udt. i Köcher, Gesch. v. Hannover u. Braunschweig I 216.
23. Decbr. *19640. K. FR. III.'s Missive til Kaj Lykke, at han Philippi Jacobi førstkommande skal blive forlenet med Aalborghus. — 23. December. Bruun, Kaj Lykke S. 31.
23. Decbr. *19641. Skrivelse fra den spanske Gesandt i Kjøbenhavn Grev REBOLLEDO til Statssekretæren de la Torre, hvori han meddeler, at hans Sekretær Antonio de Sandoval i et halvt Aars Tid har holdt sig skjult hos en Professor og nu er bleven Lutheraner. — 2. Januar 1658. (Spansk.) Overs. p. Dansk i Kirkehist. Saml. 3. R. III. 662—63.
28. Decbr. *19642. K. FR. III. giver Suend Poffuelsen Bestalling som Kapitain over et Kompagni Dragoner. — *Hafnia*, d. 28. Decembris. Aarsberetn. fra Geheimearch VI. 228.
28. Decbr. *19643. Beretning fra DE HOLLANDSKE GESANDTER I BRANDENBURG om, at General Montecucoli, K. af Ungarns Resident Lisola, Palatinen af Posen og den danske Gesandt Ulefeldt (=: Ahlefeldt) ere rejste til Berlin for at bevæge Kurf. Frederik Wilhelm til at erklære Sverig Krig. — *Wismar*, 7. Jan. 1658. (Hollandsk.) Brudst. i Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg III. 112.
29. Decbr. *19644. DANIEL WEIMANN meddeler Kurf. Frederik Wilhelm af Brandenburg, at Dort og Rotterdam have gjort deres Tiltræden til Beslutningen om at hjælpe Danmark afhængig af, om Sverig forkaster Hollands Mægling eller ej. — *Haag*, 8. Januar 1658. (Tydsk.) Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VII. 115—16.

1657.

GENERALSTATERNES Resolution, at Deputerede skulle træde i Forbindelse med **urske Gesandter** for at foreslaa fælles Forholdsregler til Afgjørelsen af **nordiske Stater**. — (8. Jan. 1658.) (Hollandsk.) Urk. u. Actenst. x. Gesch. **helm von Brandenburg III.** 112.

29. Decbr.

FRANÇOIS BLONDEL, fransk Afsending ved det brandenburgske Hof, med **azarin** bl. a., at han har haft en Samtale med den danske Gesandt (Detlef **Lin**, 8. Jan. 1658. (Fransk.) Brudst. i Urk. u. Actenst. x. Gesch. d. Kurf. Fried- **andenburg II.** 150—51.

29. Decbr.

K. FR. III.'s Befaling til Bgm. og Raad i Kjøbenhavn, at de skulle anholde **idkommen Kvæker**. — *Hafnia*, 30. December. Ny kirkehist. Saml. III. 253.

30. Decbr.

K. FR. III. befaler Borgerne i Maribo og Nysted paa Grund af Tidernes **Saxkjøbing og Rødby med Indkvartering**. — D. 30. December. Udt. i **1880 Herred S.** 368.

30. Decbr.

Relatio MONTECUCCOLI, legati, et **FRANCISCI DE LISOLA**, residentis regis **gariæ**, in qua inter alia commemorant, electorem Brandenburgicum Velaviæ **ractatus Polonicos necessitatem invadendi hostis in Pomerania vel Holsatia** **Berlin**, 1658, Januar 9. Archiv f. oesterr. Gesch. LXX. 341—51.

30. Decbr.

Relatio FRANCISCI DE LISOLA, residentis regis Bohemiæ et Hungariæ, de **lfeldii**, ablegato regis Daniæ, ad electorem Brandenburgicum et regem

30. Decbr.

Brandenburgiam et Daniam fœdus factum sed nondum ratificatum esse **in**, 1658, Januar 9. Brudst. og Udt. i Arch. f. oesterr. Gesch. LXX. 352—53.

K. FR. III. sender Otto Povisk, Lensmd. paa Frederiksborg, et Elends- **skal lade gaa i den lille Dyrehave, og som han skal sørge for**. Nyerup, **Friderik III. S.** 399.

1657—58.

1657—58.

Regnskab over Indtægter og Udgifter under Grev Johan Casimir de la **ement paa Fyen**. (Tydsk?) Udt. p. Svensk i Wieselgreen, De la Gard. Arch. XII. 157—59.

1658.

1658.

Hollandsk: Kronijk van het histor. Genootschap te Utrecht 5. Serie 25. Jaarg. S. 699—701.

2. Januar.

DANIEL WEIMANN meddeler Kurf. af Brandenburg, at Dortrecht og **ive givet efter i Spørgsmaalet angaaende Hjælpen til Danmark, og at der** **erne hersker stor Iver for at bevare Danmark, ligesom ogsaa England og** **s at have tilraadet K. af Sverig ikke at sætte Alt paa Spidsen, for at ikke den** **egt i Østersøen paany skulde blive forstyrret**. — *Haag*, 15. Januar. (Tydsk.) **x. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VII.** 116—20.

5. Januar.

DE LÖNEBURGSKE RAADERS Forhandlingsprotokol, hvori findes Udtalelser **Schwartzkopf** om, at Danmark hjælper Østrig til Fredsbrud og ikke kan **llieret, da det kun tænker paa Sundet**. — *Celle*, 5. Januar. (Tydsk.) Udt. og **er, Gesch. v. Hannover u. Braunschweig I.** 217.

5. Januar.

FRANÇOIS BLONDEL, fransk Afsending ved det brandenburgske Hof, med **al Mazarin**, at Efterretningen om Svenskernes Landgang paa Sjælland (!) har

5. Januar.

1658.

vakt stor Skræk i Berlin, hvor man frygter, at Danmark nu er nødsaget til at slutte særskilt Fred med Sverig. — *Berlin*, 15. Jan. (Fransk.) Brudst. i Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg II. 152—53.

6. Januar. *19656. K. FR. III.'s Naturalisationsbrev for Hans Schack, Generallieutenant og Oberst til Hest og Fods, og hans Efterkommere som danske Adelsmænd, givet med Rigsraadets Samtykke. — *Kjøbenhavn*, d. 6. Januarii. Hofman, Efterr. om danske Adelsmænd III. 363.

6. Januar. *19657. Relatio MONTECUCCOLI, legati, et FRANCISCI DE LISOLA, residentis regis Bohemiæ et Hungariæ, in qua scribunt, se, ne apud Danos invidia moræ in Austriam derivaretur, sua de fœdere defensivo mandata proposuisse, sed electorem maiorem militum numerum postulantem, prout rex Daniæ aliique e fœderibus secum factis duplum sibi numerum militum suppeditassent, rem diu protraxisse cum summa legati Danici anxietate, cui se affirmasse scribunt, domum Austriacam quantocius Daniæ regi opem laturam. Svadent propter hiemem provectam, ut res ad aliquot adhuc hebdomadas protrahatur, ita ut Danus spe auxilii lactetur, ne ad pacem convertat animum, quod ne fiat prospiciendum esse censent, et si parum ei auxilli mittatur aliam ei subveniendi et in fœdere retinendi rationem quærendam, ut in electorem recidat rei neglectæ invidia. In postscripto addunt se effecisse, ut legatus Danicus responsum huius relationis præstoletur; impossibile esse, ut rex Daniæ diutius in hoc statu subsistat. — *Berlin*, Januar 16. Arch. f. oesterr. Gesch. LXX. 363—61.

7. vel 17. Januar. *19658. Beretning fra DE HOLLANDSKE GESANDTER I BRANDENBURG, at det endnu er usikkert, om Kurfyrsten vil erklære Sverig Krig; i saa Tilfælde vil en fransk Hær — efter Sigende — angribe Jülich og Cleve. — *Wismar*, 17. Jan. (Hollandsk.) Brudst. i Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg III. 112—13.

8. Januar. 12385. Særtr. af Forordn.

9. Januar. *19659. Relatio MONTECUCCOLI legati et FRANCISCI DE LISOLA, residentis regis Bohemiæ et Hungariæ, in qua scribunt electorem dixisse, hostem in Holsatia 44 squadrones, singulos 200 equitum, peditatum vero paucissimum habere et regi Daniæ necessario subveniendum esse. Monent, si rex non ante electionem auxilia Danis mittere velit, maximo secreto opus fore, ne id ad Danorum notitiam perveniat. — *Berlin*, Jänner 19. Brudst. i Arch. f. oesterr. Gesch. LXX. 361—65.

11.-12. Januar. *19660. Protokol over Forhandlingerne mellem den brandenburgske Gesandt SCHWERIN og Grev SCHLIPPENBACH bl. a. om Betingelserne for en Fred med Danmark. — *Neu-Brandenburg*, d. 11. u. 12. Januar. (Tydsk.) Udt. og Brudst. i Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VIII. 238—40.

15. Januar. *19661. Biskop PEDER WINSTRUP i Lund befaler Provsten i Bjæra Herred at forbyde Studenten Lauritz Taagelycke at prædike. — (16/1.) Brudst. i Cawallin, Lund Stifts Herdalminna III. 286.

15. Januar. *19662. De brandenburgske Gesandter i Holland, DANIEL WEIMANN og JOHANN COPES erklære ligeoverfor Generalstaterne, at de ere villige til at træde i nærmere Forbindelse med deres Deputerede, og at Kurf. af Brandenburg Intet hellere ser, end at Freden i Norden paany bliver gjenoprettet. — *Haag*, 25. Jan. (Tydsk.) Udt. i Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg III. 118.

16. Januar. 12395. Brudst. i Såve, Kejsarevalet i Frankfurt 1657—58 S. 69, Anm.

1658.

- DR. AF POLENS** egenhændige Skrivelse til Kurf. af Brandenburg om de 16. Januar.
 man bør knytte Nederlandene og Danmark fast til sig. — 26. Januar.
Actenst. 1. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VIII. 278—79.
Berg, Smaa Bldr. t. Fredericias Kultur- og eldste Hist. S. 137—88. 17. Januar.
Efter vor Tidsregning er Brevet at henføre til 18. Jan. 1659. Se Bruun, Curt Sivertsen 18. Januar.
- MONTECUCCOLI** og **FR. v. LISOLA** skrive i en Indberetning til Regeringen 18. Januar.
 olske og den danske Gesandt have meddelt dem Indholdet af en Samtale
 bach og Schwerin. — *Berlin*, Januar 28. (Latin.) Udt. og Brudst. i Arch. f.
 365—66.
- MONTECUCCOLI** og **FR. v. LISOLA** fraraade i en Indberetning til Rege- 18. Januar.
 Anledning af nogle Ytringer af Schlippenbach at gaa ind paa at forhandle
 af Danmark. — 28. Januar. (Latin.) Udt. og Brudst. i Arch. f. oesterr.
 nm. 1.
- FR. v. LISOLA** skriver til Portia, at han paa Forespørgsel har svaret den 18. Januar.
 er, at det vilde vække Anstød i Østrig og Danmark, hvis Polen begyndte
 med Frankrig uden at underrette sine Forbundsfæller derom. — *Berlin*, 28.
 sk.) Udt. og Brudst. i Arch. f. oesterr. Gesch. LXX. 366, Anm. 2.
- MONTECUCCOLI** og **FR. v. LISOLA** meddele Hoffet i Wien de enkelte 19. Januar.
 dansk-brandenburgske Alliance. — *Berlin*, Januar 29. (Latin.) Udt. og
 oesterr. Gesch. LXX. 367—68.
- DANIEL WEIMANN** meddeler Kurf. af Brandenburg, at Provindsen Hol- 19. Januar.
 ar laant Danmark 400,000 Gylden proprio periculo, samt at General-
 søge at formaa Protektoren til at støtte Danmark mod Sverig. — *Haag*,
 ydsk.) Udt. og Brudst. i Urk. u. Actenst. 1. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von
 120—21.
- CARL GUSTAF WRANGEL** melder K. Karl X. Gustaf, at Isen, ifølge erfarne 23. Januar.
 hvis det vedbliver at fryse, om 4 Dage vil kunne bære mellem Kolding og
 Middelfart er der endnu aabent Vande midt i Strømmen. — *Colding*, 23.
 Svensk hist. Tidskr. I. 203—04.
- CARL GUSTAF WRANGEL** meddeler K. Karl X. Gustaf, at han overalt fra 24. Januar.
 øderiksodde har fundet aabent Vande, men med Utaalmodighed venter Efter-
 vagten ved Assens Færge. — *Fredriksodde*, 24. Jan. (Svensk.) Svensk hist.
1. **CARL GUSTAF WRANGEL** melder K. Karl X. Gustaf, at der overalt er 25. Januar.
 og at der er Udsigt til Tøvejr. — *Fredriksodde*, d. 25. Jan. (Svensk.)
 skr. I. 204.
2. **CARL GUSTAF WRANGEL** melder K. Karl X. Gustaf, at et Rekognos- 26. Januar.
 r taget af Fjenden ved Brandsø; Isen er endnu tynd, men det begynder at
 triksodde, d. 26. Jan. (Svensk.) Svensk hist. Tidskr. I. 204.
3. **DANIEL WEIMANN** underretter Kurf. af Brandenburg om Generalstaternes 26. Januar.
 angaaende Hjælpen til Danmark, hvorom Provindsen Holland har indbragt
 a at der imidlertid endnu er taget nogen Beslutning; han meddeler tillige
 om Cromwells Stilling til Sverig. — *Haag*, 5. Febr. (Tydsk.) Urk. u. Actenst.
 af. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VII. 121—24.

1658.

26. Januar. *19674. FRANÇOIS BLONDEL, fransk Afsending ved det brandenburgske Hof, meddeler Kardinal Mazarin, at da det er stærk Frost, nærer man stor Frygt i Berlin for, at K. af Sverig skal kunne gaa over Isen til de danske Øer. — *Berlin*, 5. Febr. (Fransk.) Udt. og Brudst. i Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg II. 153—54.
27. Januar. *19675. K. KARL X. GUSTAF befaler Carl Gustaf Wrangel at lade Kavalleri rykke frem til Haderslev og billiger hans Tanke at gaa over ved Assens og gjøre en Diversion ved Middelfart. — *Flensburg*, d. 27. Jan. (Svensk.) Svensk hist. Tidskr. I. 204.
28. Januar. *19676. JOHAN EKEBLAD fortæller sin Fader om den Krigslist, hvormed Generalmajor Oxenstjerna erobrede Skandsen ved Uddevalla; da Besætningen førtes til Bahu, blev et dansk Kompagni overrasket og nedhugget. — D. 28. Jan. (Svensk.) Udt. og Brudst. i Wieselgreen, De la Gard. Arch. VIII. 220—21.
30. Januar. *19677. GENERALSTATERNES Instrux for Johan Ysbrandts til Kurf. af Brandenburg. Han skal fremstille Nødvendigheden af, at Freden mellem Danmark og Sverig bliver gjenoprettet paa Betingelse status quo ante, og foreslaa Kurfyrsten fælles Forholdsregler til Iværksættelsen heraf. — *Haag*, 9. Febr. (Hollandsk.) Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg III. 113—16.
- c. 30. Januar. *19678. Conventio inter LEOPOLDUM Hungariæ et Bohemiæ regem et FREDERICUM WILHELMUM electorem Brandenburgensem, in qua elector inter alia promittit, se nunquam consensum præbiturum esse, ut rex Daniæ ullum cum Svecis tractatum pacis aut induciarum absque consensu regis Hungariæ ineat. — Uden Datum. Lüntg, Teutsches Reichs-Archiv Bd 9. Pars spec. (5). Forts. d. 2. Contin. 4. Abth. 3. Abs. S. 121—23.
1. Febr. *19679. K. FR. III.'s Befaling til Kaj Lykke, at han skal gaa til Kjøbenhavn med Livregimentet, men dog lade 50 Md. blive i Vordingborg og holde Forbindelsen vedlige gennem Ordonantser. — 1. Febr. Udt. i Bruun, Kaj Lykke S. 29.
1. Febr. *19680. K. KARL X. GUSTAF befaler Carl Gustaf Wrangel at iværksætte Overgangen til de danske Øer over Taasing, Langeland og Lolland og giver nærmere Instruxer for Udførelsen deraf. — *Odense*, d. 1. Febr. (Svensk.) Svensk hist. Tidskr. I. 205.
1. Febr. *19681. DANIEL WEIMANN meddeler Kurf. af Brandenburg, at Generalstaterne endelig have besluttet at sende Gesandten Ysbrandts til Kurfyrsten med vidtgaende Fuldmagt, og at de ville arbejde hen til i Forening med England og Frankrig at bevæge de nordiske Magter til Fred. — *Haag*, 11. Febr. (Tydsk.) Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VII. 124.
2. Febr. *19682. K. KARL X. GUSTAF svarer Carl Gustaf Wrangel, at han maa oppebie nærmere Underretning om Isens Beskaffenhed, inden han iværksætter Overgangen til Øerne, samt befaler ham, hvis det er muligt, at erobre Skibene i Nyborg Havn. — (*Odense*), d. 2. Febr. (Svensk.) Svensk hist. Tidskr. I. 205—06.
2. Febr. *19683. K. KARL X. GUSTAFS Bimemorial for hans Commissarier ved den moskovitiske Fredstraktat. — *Odensee på Fyhnen*, d. 2. Februarii. (Svensk.) Den Svenska Mercurius VI. 680—87.
2. Febr. *19684. FRANÇOIS BLONDEL, fransk Afsending ved det brandenburgske Hof, meddeler, at Afsendinge fra det lüneburgske Hof ere ankomne til Berlin for at bevæge Kurfyrsten til at forene sine Tropper med deres til Danmarks Understøttelse. — *Berlin*, 12. Febr. (Fransk.) Udt. i Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg II. 154.

1658.

5. K. KARL X. GUSTAF tilskriver Carl Gustaf Wrangel, at, hvis Isen bærer, gaa til Langeland og Laaland og Fodfolket til Korsør. — *Dalhems Kloster*, (Svensk.) Svensk hist. Tidskr. I. 206. 3. Febr.
3. CARL GUSTAF WRANGEL melder K. Karl X. Gustaf, at Isen til Sprogø er derfra saa løs, at Overgang vil være meget vovelig. — *Nyborg*, 3. Febr. 3. Febr.
7. K. KARL X. GUSTAF meddeler Carl Gustaf Wrangel, at han den følgende til Nyborg for selv at se Forholdene der. — *Odense*, 4. Febr. (Svensk.) 4. Febr.
8. K. KARL X. GUSTAF skriver til Overkrigskommissær Alert Siltman, at i Stedet for tidligere bevilget Bøndergods i Jylland skal have St. Knuds e med Undersaatter og Tilhørige. — *Odense*, 5. Februar. (Tydsk.) Udt. i Medde- 5. Febr.
9. CARL GUSTAF WRANGEL melder K. Karl X. Gustaf, at han anser det for at gaa over Store Belt, men har givet Infanteriet Ordre til at følge Kongen land. — *Nyborg*, 5. Febr. (Svensk.) Svensk hist. Tidskr. I. 207. 5. Febr.
10. RELATIO MONTECUCCOLI comitis et FRANCISCI DE LISOLA, residentis regis hungariæ, in qua scribunt legatum Danicum, quia plenipotentia fœderis facis non esset, hoc unum polliceri potuisse, regem suum nunquam invitissimum facturum; electori statutum fuisse statim post conclusionem tractatum Pomeraniam aliquod solatium regi Daniæ afferre; se coram legato Danico de electoralibus de expeditione in Svecos deliberasse; quod secreto conveniant tantum Martii exercitum movere, id iustis de causis Danico et Polonico ulandum fuisse. — *Berlin*, Februar 15. Arch. f. oesterr. Gesch. LXX. 369—84. 5. Febr.
11. Den danske Gesandt D. VON AHLFELDT skriver til Kurf. af Brandenburg ang i Danmark og anmoder om hurtig Hjælp. — *Ferberlin*, 7. Febr. (Tydsk.) 7. Febr.
12. K. FR. III.'s Instrux for Joach. Gersdorff og Chr. Skeel, der d. 13. Febr. Rudkjøbing for at handle om Fred med den svenske Konge, hvori det paa- 8. Febr.
- at protestere mod, at Corfitz Ulfeldt bruges til at føre Underhandlingerne, det ej staar til at afvende, maa de finde sig deri. — 8. Febr. Brudet. i Nyt 8. Febr.
13. K. KARL X. GUSTAF skriver til Overkrigskommissær Alert Siltman i Jylland, Vendsyssel og Fyen skulle levere 3000 Øxne til Magasinet i 9. Febr.
- Vaalse paa Falster*, 9. Februar. (Tydsk.) Udt. i Meddelelser fra Rentekammerarchivet 9. Febr.
2. Særtr. af Forordn. 10. Febr.
14. Oberst HINRICH VOLRAT BOTH'S Beretning (til Kongen) om sit Forhold Fæstnings Overgivelse til de Svenske. — *Copenhagen*, am 10. Februarii. 10. Febr.
- ske Saml. I. 34—38.
15. K. KARL X. GUSTAF overdrager Grev Corfitz Uhlefeldt Øen Langeland or 300,000 Dlr. — *Wahls auf Falster*, d. 10. Februarius. (Tydsk.) Weibull, 10. Febr.
- for de skånska landskapens historiska etc. förening V. 36—37.

1658.

11. Febr. *19696. K. FR. III.'s Befaling til Lauge Beck og Otto Povisk om at udbetale en Maanedes Sold til Kaj Lykkes Regiment. — 11. Februar. Udt. i Bruun, Kaj Lykke S. 29. Samme- steds Skrivelser om lignende Udbetalinger af 14. og 18. Febr.
12. Febr. 12438. Betænkning fra Commissionen ang. Sløfningen af Kjøbenhavns Fæstningsværker 1858 Bilag S. VIII.
12. Febr. *19697. K. KARL X. GUSTAFS Skrivelse til Overkrigskommissær Alert Siltman, hvori han assignerer Artillerimajor Christer Carlsen Broholms Gods i Fyen. — *Faze*, 12. Februar. (Tydsk.) Udt. i Meddelelser fra Rentekammerarchivet 1871 S. 126.
12. Febr. *19698. K. KARL X. GUSTAF befaler Overkrigskommissær Alert Siltman i Odense at forsyne Korn- og Provideringsmagasinerne for Flaaden i Frederiksdde og Sønderborg med alt nødvendigt samt at anvise Rigsadmiralen en hel By til Traktement. — *Thorslundemagle*, 12. Febr. (Tydsk.) Udt. i Meddelelser fra Rentekammerarchivet 1871 S. 126.
13. Febr. *19699. Den danske Gesandt D. v. AHLFELD underretter Kurf. af Brandenburg om Fyens Erobring, ved hvilken de Svenske have lidt store Tab; da der staar faa Tropper i Hertugdømmet, og Storebelt er aabent, er der gode Chancer for et Angreb. — *Hamburg*, 13. Febr. st. v. (Tydsk.) Udt. og Brudst. i Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VIII. 585—86.
14. Febr. *19700. K. KARL X. GUSTAFS Beskjærmelsesbrev og Salvegarde for Matz Povelsen, Niels Bentssen og Clement Clementsen. — *In unserm Hauptquartier Kjøge*, d. 14. Febru- arii. (Tydsk.) Kirkehist. Saml. 3. R. III. 765—66.
15. Febr. *19701. K. KARL X. GUSTAFS Skrivelse til Overkrigskommissær Alert Siltman i Odense, at der skal anvises Generalmajor Kozitzky en af de bedste adelige Gaarde i Fyen. — *Kjøge*, 15. Februar. (Tydsk.) Udt. i Meddelelser fra Rentekammerarchivet 1871 S. 126.
16. Febr. *19702. Den svenske Overkrigskommissær ALLERTZ SILTMANS Bevis, at Godset Eschebirge paa Fyen er assigneret Grev I. C. de la Gardie. — *Odensee*, d. 16. Febr. (Tydsk.) Udt. i Wieselgreen, De la Gard. Arch. XII. 159. Med Udt. af Regnskabet over Indtægt og Udgift.
16. Febr. *19703. DANIEL WEIMANN tilskriver Kurf. af Brandenburg, at de sidste Efterret- ninger fra Fyen kunne blive af stor Betydning for Generalstaternes Optræden ligeoverfor Danmark. — *Haag*, 26. Febr. (Tydsk.) Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VII. 124—25.
16. Febr. *19704. Indberetning fra den franske Gesandt ved det brandenburgske Hof, BLONDEL, i hvilken det meddeles, at den danske Gesandt ilsomt har forladt Berlin for at formaa sin Konge til ikke at indgaa nogen Fred med Sverig. — *Berlin*, 26. Febr. (Fransk.) Udt. i Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg II. 155.
17. Febr. *19705. K. KARL X. GUSTAF af Sverig befaler Overkrigskommissær Alert Siltman i Odense at afskaffe de grove Exorbitantier med Rov og Plyndring, som ere begaaede i Fyen. — *Thorslundemagle*, 17. Febr. (Tydsk.) Udt. i Meddelelser fra Rentekammerarchivet 1871 S. 126.
18. Febr. 12458. Efter vor Tidsregning er Brevet af 18. Febr. 1659, se Bruun, Curt Sivertsen Adelaer S. 74.
18. Febr. *19706. K. KARL X. GUSTAF befaler Overkrigskommissær Alert Siltman i Odense inden Fredens Publikation at inddrive den udskrevne Brandskat og tilstille Regimenterne den med Afdrag af 10,000 Rdlr., som skulle til Hamburg. — *Thorslundemagle*, 18. Februar. (Svensk.) Udt. i Meddelelser fra Rentekammerarchivet 1871 S. 126.

1658.

K. KARL X. GUSTAF befaler Overkrigskommissær Alert Siltman i Odense **Bünau** et Kvarter i Fyen. — *Thorlundemagle*, 18. Februar. (Tydsk.) Rentekammerarchivet 1871 S. 126.

18. Febr.

ollandsk: Kronijk van het histor. Genootschap te Utrecht 5. Serie 25. Jaarg. S. 701—07.

20. Febr.

Oberst HINRICH VOLRAT BOTH bønfaller Danmark Riges Raad om Løsest, idet han henviser til en af ham tidligere til Kongen indgiven Relation.

20. Febr.

Overgivelse til de Svenske og beraaber sig paa flere Øjenvidners Vidnesbyrd.

Skrivelse fra **LEONHARD MARSELY** til en unævnt dansk Resident i Tyds-

20. Febr.

erigs Landgang paa Sjælland; naar Kjøbenhavn og Kronborg holde sig, i en farlig Klemme, da det begynder at tæ. — *Hamburg*, 20. Febr. (Tydsk.)

k. u. Actenst. i. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VIII. 373—74.

K. KARL X. GUSTAF gjør i Anledning af Opnaaelsen af en fordelagtig **urk** visse Indskrænkninger i sin Bimemorial af 2. Febr. for sine **Commis-**
moskovitiske Fredstraktat. — *Kiege på Seeland*, d. 20. Febr. (Svensk.)
ius IV. 687—88.

20. Febr.

K. KARL X. GUSTAF befaler Overkrigskommissær Alert Siltmann i Odense **i Kleyhen** i Bremen og Verden 4000 Rdlr. af den fynske Brandskat. —
ar. (Tydsk.) Udt. i Meddelelser fra Rentekammerarchivet 1871 S. 126.

20. Febr.

K. KARL X. GUSTAF befaler Overkrigskommissær Alert Siltman i Odense, at de **og Staldstat** i Jylland assignerede Kvarterer skulle vedblive at være dette. —
ar. (Tydsk.) Udt. i Meddelelser fra Rentekammerarchivet 1871 S. 126.

20. Febr.

Den hollandske Ambassadør VAN BEUNINGEN meddeler Generalstaterne, at **over Laaland** er rykket frem til Kjøbenhavns Nærhed, er der under **Ter-**
ws Mægling afsluttet en Fred med ham. — *Coppenhagen*, 2. Marts. (Hol-

20. Febr.

K. KARL X. GUSTAF befaler Appelboom at underrette Generalstaterne om **ide** og formane dem til ej at lade sig drive fra »det gamle Venskab». —
ebr. (Svensk.) Udt. og Brudst. i Fries, Bldr. i. Känned. om Sveriges och Nederlän-

21. Febr.

Indberetning fra den spanske Gesandt i Kjøbenhavn **Grev REBOLLEDO**
Maade, paa hvilken Danmarks Krig med Sverig var bleven ført; han havde
til at føre den skaanske Hær til Holsten, men Ministrene holdt paa, at
føres i Skaane, hvor de havde deres Godser, »dette lagde Grunden til det
— 3. Marts. (Spansk.) Udt. og Brudst. p. Dansk i Gligas, Grev Bernardino de Rebol-

21. Febr.

3. K. KARL X. GUSTAFS Sikkerhedsbrev for Oluff Rasmussen Thestrup, Præst
yen. — *Haupt-Quartier Kog*, d. 22. Febr. (Tydsk.) M. P. Farstrups og L. Axel-

22. Febr.

7. Grev SCHLIPPENBACH skriver til Kurf. af Brandenburg, at Afslutningen af
Danmark vil føre til en almindelig Fred. — *Lübeck*, 22. Febr. (Tydsk.)
i Urk. u. Actenst. i. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VIII. 240.

22. Febr.

8. DANIEL WEIMANN meddeler Kurf. af Brandenburg, at den almindelige
land er, at Kurfyrsten ikke behøver at frygte de nordiske Rigers Forening,

22. Febr.

1658.

da Sverig vil faa nok at bestille med at holde Danmark i Ave, de gamle Unionsstridigheder blive kaldte tillive og Sverigs Indflydelse paa de tyske Forhold efterhaanden tage af. — *Haag*, 4. März. (Tydsk.) Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VII. 125—27.

23. Febr. *19719. KURF. AF BRANDENBURGS Instrux for Oberst v. d. Goltz, der skal begive sig til Grev Montecuccoli for at bevæge ham til at rykke frem mod Danmark. — *Colla a. d. Sp.*, 23. Febr. (Tydsk.) Udt. og Brudst. i Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VIII. 355—56.
23. Febr. *19720. NICOLAI HEINSII ad Johannem Gronovium epistola, in qua commemorat, sibi in aula Danica confugium a rege ultro oblatum patuisse, sed nunc principem illum optimum regno propemodum excussum esse. — *Amstelaedami*, V. Martii. Burmannus, Sylloge epistolarum III. 383—85.
24. Febr. 12470. Særskilt trykt, 2 Bl., med Aaret 1654, hvilket ogsaa efter «Norske Rigsregistranter» XI. 179—80 er det rette.
24. Febr. 12471. Äldre Handlingar rör. Skåne, Halland, Blekinge o. Bohuslän S. 24—27.
24. Febr. 12474. Hollandsk: Kronijk van het histor. Genootschap te Utrecht 5. Serie. 25. Jaarg. S. 708—09.
25. Febr. *19721. Den svenske Overkrigskommissær ALLERTZ SILTMANS Bevis, at Godset Dallund er blevet assigneret Grev I. C. de la G(ardie). — *Odensee*, d. 25. Febr. Udt. p. Svensk i Wieselgreen, De la Gard. Arch. XII. 159.
25. Febr. *19722. K. KARL X. GUSTAF befaler Overkrigskommissær Alert Siltman i Odense, at der paa Grund af Fredslutningen ikke maa fordres mere Brandskat end den allerede paalagte, at Regimenterne fra nu af skulle have deres Underhold i Kvartererne, og at det Aschenbergske Regiment skal gaa tilbage til Jylland. — *Kjøge*, 25. Februar. (Tydsk.) Udt. i Meddelelser fra Rentekammerarchivet 1871 S. 126—27.
25. Febr. *19723. K. KARL X. GUSTAF befaler Overkrigskommissær Alert Siltman i Odense, at det Rantzowske Regiment skal have sine Kvarterer i Fyen samt 1200 Rdlr. til Beklædning. — *Kjøge*, 25. Februar. (Tydsk.) Udt. i Meddelelser fra Rentekammerarchivet 1871 S. 127.
26. Febr. 12478. Svensk i Äldre Handlingar rör. Skåne, Halland, Blekinge o. Bohuslän S. 4—20. Brudst. (§ 24) i Birket Smith, Leonora Christina I. 303—04.
26. Febr. 12479. Udt. i P(aus), Corftz Ulfeldts Hist. II. 180—84.
26. Febr. *19724. K. FR. III. meddeler Lunde Domkapitel, at han har afstaaet Skaane til K. af Sverig, og beder det underrette Indbyggerne af alle Stænder om, at han har løst dem fra deres Hyldingsed til sig. — *Vort Slot Kiøbenhavn*, d. 26. februarii. Samlinger til Skånes historia 1870 S. 4—5.
26. Febr. *19725. D. v. AHLFELD underretter Kurf. af Brandenburg om K. Karl X. Gustafs Landgang paa Sjælland; han tror ikke paa Rygterne om, at der er sluttet Fred, og beder om hurtig Hjælp. — *Glückstadt*, 26. Febr. (Tydsk.) Udt. og Brudst. i Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VIII. 586—87.
26. Febr. *19726. K. KARL X. GUSTAF sender Overkrigskommissær Alert Siltman i Odense en Fortegnelse over, hvorledes den svenske Armé efter Fredslutningen skal fordeles i de danske Provindser, samt anbefaler god Disciplin. — *Kjøge*, 26. Februar. (Tydsk.) Udt. i Meddelelser fra Rentekammerarchivet 1871 S. 127.
26. Febr. *19727. I et Bilag til Brev fra DANIEL WEIMANN til Kurf. af Brandenburg, meddeles, at den engelske Gesandt i Haag træder op til Fordel for Sverig og har hebrejdet

1658.

ssader, at Danmark har stolet for meget paa Hollands Hjælp. — *Haag*,

Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VII. 127.

DR. AF POLEN skriver til Kurf. af Brandenburg, at Frankrig har foreslaaet 26. Febr.
m Polen og Sverig med Udelukkelse af Danmark, hvad hun har afslaaet.
ärz. (Fransk.) Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Branden-

Den brandenburgske Gesandt v. CANSTEIN skriver til Kurfyrsten bl. a., 27. Febr.
de slette Efterretninger fra Danmark have de gejstlige Stater, Braunschweig
net sig til Sverig. — *Frankfurt*, ^{27. Febr.} (Tydsk.) Urk. u. Actenst. z. Gesch.
^{9. März.}
 Wilhelm von Brandenburg VIII. 483—84.

K. FR. III.'s Missive til Otto Powisch, at han skal skaffe Kvarter til de 28. Febr.
svenske Eskadroner Ryttere, der skulle ledsage Kongerne til Frederiks-
 (bbruar.) Udt. i Danske Saml. 2. R. VI. 300.

K. FR. III.'s Missive til Rektor og Professorer ved Universitetet om at 28. Febr.
2 gode Postvogne med Heste, da han agter sig til Frederiksborg for at
 af Sverig. — (28. Februar.) Udt. i Danske Saml. 2. R. VI. 300.

K. FR. III.'s Missive til Bgm. og Raad i Kjøbenhavn, at de skulle skaffe 28. Febr.
Forspand hos Borgerne, da Kongen vil begive sig til Frederiksborg for at
 af Sverig. — 28. Februar. Danske Saml. 2. R. VI. 299.

Hert. FREDERIK III. af Gottorps Beaværing, overgivne af Hertugens 28. Febr.
Claus Moltke, til de kgl. danske Commissarier, hvori klages over, at
 har overholdt Unionen og Odenseforliget af 1579, samt over at Stiftet
 absted ere uretmæssigt tagne i Besiddelse; Fællesregeringen bør ophæves,
 ng foretages m. m. — *Rothschild*, 28. Febr. (Tydsk.) Udt. i Qvellsammlung
 -lauenb. Gesellsch. f. vaterländ. Gesch. II, 2. 134—35.

4. Svar af K. af Danmarks Commissarier Hr. HENRIK RANTZAU og Hr. FRE- 28. Febr.
LDT paa de af den hertugelig-gottorpske Afsending Levin Claus Moltke
 væringer og Fordringer navnlig angaaende Krigens Begyndelse uden Her-
 le, den svabstedske Sag, fremtidig Ikke-Forlening med Slesvig, Peræquations-
 — *Rotschild*, 28. Febr. (Tydsk.) Udt. i Ratjen, Verz. d. Handschrift. d. Kieler Uni-
 287—38. Udt. i Qvellsammlung d. schlesw.-holst.-lauenb. Gesellsch. f. vaterl. Gesch.

35. Relatio FRANCISCI DE LISOLA, residentis regis Bohemiæ et Hungariæ, in 28. Febr.
 privatos regis Daniæ cum Sveco pertimescere scribit. — *Warschau*, März 10.
 i Arch. f. oesterr. Gesch. LXX. 384.

36. DE LÜNEBURGSKE RAADERS Forhandlingsprotokol, hvori bl. a. findes den 28. Febr.—
 Kansleren Schwartzkopf, at Østrig og Spanien vilde lade Kurf. af Branden- 1. Martil.
 ken ligesom K. af Danmark. — *Hannover*, 28. Febr.—1. März. (Tydsk.)
 Gesch. v. Hannover u. Braunschweig I. 243.

37. EHRENSTEENS Brev til sin Søn om Underhandlingerne i Taastrup, hvori 28. Febr.—
 at hans Konge havde paalagt ham at sørge for om muligt at faa baade Born-
 ondhjem, men hvis der viste sig at være stor Vanskelighed derved, skulde han
 sine Fordringer. Ved Forhandlingerne stod han fast paa, at man burde have
 holm og Trondhjem, og Englands Mægler Meadow formaaede de Danske til at
 paa. — Febr. Udt. p. Svensk i Gynther, Blekinge Hist. I. 93—94.

1658.

1. Martil. *19738. K. FR. III.'s Missive til Jochum Gersdorff og Christen Skeel om Forberedelserne til at modtage K. af Sverig paa Frederiksborg. — (1. Marts.) Danske Saml. 2. R. VI. 300—01.
1. Martil. *19739. K. FR. III.'s Befaling til Kay Lykke og Ove Tott om at afgive Heste fra deres Regimenter til Edelknaberne. — (1. Marts.) Udt. i Danske Saml. 2. R. VI. 300.
1. Martil. *19740. K. FR. III.'s Befaling til Kaj Lykke, at han skal afgive Heste af sit Regiment til Brug for Edelknaberne, der skulle ledsage Kongen til hans Møde med K. af Sverig i Frederiksborg. — 1. Marts. Bruun, Kaj Lykke S. 29.
1. Martil. *19741. K. FR. III.'s Missive til Bgm. og Raad paa Christianshavn, at de skulle handle med Borgerne om Proviant til Gjængerne af Kongens Livdragoner, der skulle ledsage ham til Frederiksborg. — (1. Marts.) Udt. i Danske Saml. 2. R. VI. 300.
1. Martil. *19742. K. FR. III.'s Missive til Tøjmasteren Peder Kalthoff om ti Feltstykker, der skulle sendes til Frederiksborg. — (1. Marts.) Udt. i Danske Saml. 2. R. VI. 300.
1. Martil. *19743. K. KARL X. GUSTAF befaler Overkrigskommissær Alert Siltman i Odense at omlægge de svenske Regimenter, navnlig saaledes at Laaland og Falster rømmes. — *Ringsted*, 1. Marts. (Tydsk.) Udt. i Meddelelser fra Rentekammerarchivet 1871 S. 127.
2. Martil. 12492. Brudst. i Såve, Kejsarevalet i Frankfurt 1657—1658 S. 72, Anm. 2. Udt. i Vort Foravar 1882 Nr. 39.
2. Martil. *19744. K. FR. III.'s Missive til Fru Anna Wind, at alle Præste-, Foged- og Bøndervogne i Kronborg Len d. 3. om Aftenen skulle sammenbringes ved Frederiksborg Slot, og de modvillige tvinges ved Soldater. — 2. Marts. Udt. i Danske Saml. 2. R. VI. 301.
2. Martil. *19745. K. KARL X. GUSTAF befaler Overkrigskommissær Alert Siltman i Odense at udbetale 5000 Rdlr. af den fynske Brandskat til Markgreven af Baden, paa Grund af at *Ærø* har været ham assigneret. — *Ringsted*, 2. Marts. (Tydsk.) Udt. i Meddelelser fra Rentekammerarchivet 1871 S. 127.
2. Martil. *19746. DANIEL WEIMANN skriver til Kurf. af Brandenburg om den almindelige Bestyrtelse, som Sverigs Sejr over Danmark har fremkaldt i Holland, og at Danmark ikke har nogen Bistand at vente fra dette Land. — *Haag*, 12. März. (Tydsk.) Brudst. i Urk. u. Actenst. s. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VII. 128.
2. Martil. *19747. K. LEOPOLD af Ungarn og Bøhmen skriver til Kurf. af Brandenburg om Sverigs Angreb paa Danmark og udvikler Planer til et Forbund med det. — *Aschaffenburg*, 12. März. (Tydsk.) Udt. og Brudst. i Urk. u. Actenst. s. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VIII. 371—73.
3. Martil. *19748. Rigsraaden CHRISTEN SKEL tilbyder sine Bønder paa Gammelkjøgegaard forskellige Begunstigelser efter Krigens Slutning, om de ville love ham Flittighed og Lydighed. — *Vallø*, 3. Marts. Brudst. og Udt. i Carlsen, Esterr. om Gammelkjøgegaard I. 185.
4. Martil. *19749. K. KARL X. GUSTAF befaler Overkrigskommissær Alert Siltman i Odense at assignere Generalmajor Kozitzky et saadant Kvarter i Fyen, at han faar Erstatning for, hvad der afgaar i det ham assignerede Kvarter i Jylland. — *Frederiksborg*, 4. Marts. (Tydsk.) Udt. i Meddelelser fra Rentekammerarchivet 1871 S. 127.
4. Martil. *19750. K. KARL X. GUSTAF befaler Overkrigskommissær Alert Siltman i Odense at moderere den Fyen paalagte Brandskat, skaffe Provision til Flaaden, skaffe Regimenterne de i de holstenske og jyske Kvarterer resterende Rekrutpenge og betale det Ranzouske Regiment før Opbruddet en Maanedes Sold. — *Frederiksborg*, 4. Marts. (Tydsk.) Udt. i Meddelelser fra Rentekammerarchivet 1871 S. 127.

1658.
Beretning om K. KARL X. GUSTAFS Ankomst, Modtagelse og Ophold paa 6. Martii.
et i Dagene fra 3. til 5. Marts. — Kjøbenhavn, d. 6. Marts. Danske Saml.
- K. KARL X. GUSTAF befaler Overkrigskommissær Alert Siltman i Odense 6. Martii.**
ær Edvard Philipsons Heste og Folk nødtørftigt Underhold ved Armeen
ødermangel i Helsingborg. — Helsingborg, 6. Marts. (Svensk.) Udt. i Medde-
ammerarchivet 1871 S. 127.
- K. KARL X. GUSTAF befaler Overkrigskommissær Alert Siltman i Odense 6. Martii.**
ranske Gesandt Terlon og den engelske Jepson Kvarterer i Fyen. — Hel-
ts. (Tydsk.) Udt. i Meddelelser fra Rentekammerarchivet 1871 S. 128.
- Indberetning fra JOHAN YSBRANDS, hollandsk Gesandt i Brandenburg, an- 6. Martii.**
ederik Wilhelms venlige Modtagelse af Generalstaternes Forslag (af 9. Febr.),
3 Fredslutningen mellem Danmark og Sverig. — Berlin, 16. März. (Hol-
Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg III. 116—17.
- CENSURA MEDICORUM de lustratione chirurgorum in cadavere fabri Gene- 8. Martii.**
ii. — Hafn., 8. Martii. Bartholini Cista medica S. 611.
- K. KARL X. GUSTAF befaler Overkrigskommissær Alert Siltman i Odense 8. Martii.**
le i Kiel liggende Regimenter indtage det Seheriske Regiments Kvarterer i
ndskrone, 8. Marts. (Tydsk.) Udt. i Meddelelser fra Rentekammerarchivet 1871 S. 128.
- K. KARL X. GUSTAF befaler Overkrigskommissær Alert Siltman i Odense 8. Martii.**
ralmajor Weyer Kvarter i Fyen, og at de i Frederiksdal indlagte Knægte
eres Underhold i Proviant-Perzedler. — Landskrone, 8. Marts. Udt. i Medde-
ammerarchivet 1871 S. 128.
- 3. Relatio FRANCISCI DE LISOLA, residentis regis Bohemiæ et Hungariæ, in 8. Martii.**
les Danorum questus Polonos exulcerare scribit metu, ne Dano oppressio
onia redintegretur; dicere regem Poloniæ, Daniæ regem Cromwellium media-
ssumpsisse et se nulla alia conditione mediationem Gallorum declinare velle
citus Austriæ intra duas aut tres hebdomadas in Pomeraniam vel Holsatiam
3 progrediatur. — Warschau, März 18. Udt. og Brudst. i Arch. f. oesterr. Gesch.
- 59. KURF. AF BRANDENBURG underretter Grev Montecuccoli om Freden i Ros- 9. Martii.**
lføjer, at han ofte har sagt, at Sagen vilde faa det Udfald, naar man tøvede
- Colln a. d. Spr, 15. März. (Tydsk.) Udt. og Brudst. i Urk. u. Actenst. z. Gesch.
ch Wilhelm von Brandenburg VIII. 356.
- 60. DANIEL WEIMANN tilskriver Kurf. af Brandenburg om de i Holland her- 9. Martii.**
uelser angaaende Freden i Roskilde, idet nogle mene, at Danmark kun sker
ldre, at Holland øjeblikkelig burde have sendt en Flaade til Østersøen. —
ärz. (Tydsk.) Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg
- 13. Dansk Udt. i Nyt hist. Tidsskr. IV. 5. 10. Martii.**
- 61. K. KARL X. GUSTAFS Skrivelse til Bjørnklou, hvori han fremhæver Hen- 12. Martii.**
trig og Polen samt den Omstændighed, at Danmark ikke længere er farligt og
sig selv med Tiden vil søge Forening med Sverig, som Grunde til Freden i
12. Mars. (Svensk.) Brudst. og Udt. i Cronholm, Skånes politiska historia II. 2.

1658.

12. Martii. *19762. K. KARL X. GUSTAF befaler Overkrigskommissær Alert Siltman i Odense snarest muligt at inddrive Provianten til den svenske Flaade. — *Malmö*, 12. Marts. (Tydsk.) Udt. i Meddelelser fra Rentekammerarchivet 1871 S. 128.
13. Martii. *19763. K. KARL X. GUSTAFS Instrux for Sten Bjelke og Coyet, der skulle underhandle med K. Fr. III. om et Forbund mellem Sverig og Danmark. — 13. Mars. (Svensk.) Udt. og Brudst. i Geljerstam, Orsakerne till K. Carl X. Gustafs Anfall på Danmark S. 3—4.
13. Martii. *19764. Den brandenburgske Gesandt v. CANSTEIN skriver til Kurfyrsten bl. a. om Østrigs Forhold til Danmark — *Frankfurt*, $\frac{1}{2}$ März. (Tydsk.) Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VIII. 485—86.
13. Martii. *19765. Den brandenburgske Gesandt v. CANSTEIN skriver til Kurfyrsten om sine Forhandlinger med Braunschweigs Gesandter, der bl. a. havde sagt, at man af Danmarks Skjæbne kunde lære, hvorlidet man maatte stole paa Katolikkerne og særlig Østrig. — *Frankfurt*, $\frac{1}{2}$ März. (Tydsk.) Udt. og Brudst. i Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VIII. 547.
- c. 13. Martii. *19766. KURF. AF BRANDENBURGS Skrivelse til Dr. af Polen, hvori han bl. a. underretter hende om Freden mellem Danmark og Sverig. — Uden Datum. (Fransk.) Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VIII. 282—83.
15. Martii. *19767. K. KARL X. GUSTAFS Instrux for Hr. Corvitz Uhlfeldt, Greve til Syllsborgh, Hr. Gustaf Otto Stenbock og Hr. Johan Gyllenstierna som forordnede Kommissarier i Halland, Bleking, Skaane og Bornholm. — *Malmö*, d. 15. Martii. (Svensk.) Weibull, Samlingar utg. för de skånska landskapens historiska etc. förening I. 13—21.
15. Martii. *19768. K. KARL X. GUSTAF befaler Overkrigskommissær Alert Siltman i Odense at udbetale Rigsraad Baron Bielke og Statssekretær Coyet til deres Ambassade til Kjøbenhavn 4000 Rdlr. af den fynske Brandskat. — *Lund*, 15. Marts. (Tydsk.) Udt. i Meddelelser fra Rentekammerarchivet 1871 S. 128.
15. Martii. *19769. K. KARL X. GUSTAF befaler Overkrigskommissær Alert Siltman i Odense at udbetale for 21 i Fyen tagne Faner og Standarter i alt 1440 Rdlr. af den fynske Brandskat. — *Malmö*, 15. Marts. (Tydsk.) Udt. i Meddelelser fra Rentekammerarchivet 1871 S. 128.
15. Martii. *19770. K. KARL X. GUSTAF befaler Overkrigskommissær Alert Siltman i Odense at eximere Rigshofmester Grev Ulfeldts Svigermoders Gods, hans Broder Lorentz Ulfeldts Gaard Harritslevgaard samt hans Søsters Gods Ørbeklunde fra Brandskatning og al anden Besværing. — *Malmö*, 15. Marts. (Tydsk.) Udt. i Meddelelser fra Rentekammerarchivet 1871 S. 128.
16. Martii. *19771. Grev MONTECUCCOLIS Skrivelse til Kurf. af Brandenburg, i hvilken han bebrejder Danmark, »der er stærkt og heldig beliggende,« at det ikke har fortsat Krigen et halvt Aar til. — *Zduni*, $\frac{1}{2}$ März. (Fransk.). Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VIII. 356—57.
16. Martii. *19772. Indberetning fra JOHAN YSBRANDTS, hollandsk Gesandt i Brandenburg, ifølge hvilken der daglige ankommer svenske Regimenter fra Holsten og Jylland til Pommern, hvor de blive lagte i Garnison. — *Berlin*, 26. März. (Hollandsk.) Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg III. 117—18.
17. Martii. *19773. EBBERUS JANI BRUN, præpositus, D. Johanni Suaningio, superintendenti diocesis Selandicæ, scribit, D. Laurentium Erixi, pastorem Maglebyensem, miserum propter res suas perditas et pecunias a Sveticis petitas, se de ponte Schelschorensi in amnem præcipitasse, et eum interrogat, quid in hac causa agendum sit. — *Gimlinge*, 17. Martii. Ny kirkehist. Saml. V. 302—03.

1658.

9774. JOHAN EKEBLAD meddeler sin Fader, at han var paa Bahus, da Ivar 19. Martii.
erleverede Fæstningen til Rigstøjmesteren; hele den svenske Hær staar paa
g kan ej komme bort før med aabent Vande. — D. 19. Mars. (Svensk.)
sselgreen, De la Gard. Arch. VIII. 221.
9775. KURF. AF BRANDENBURG spørger K. af Ungarn, om han fastholder sine 19. Martii.
erat Danmark har sluttet Fred. — *Colln a. d. Sp.*, $\frac{1}{2}$ März. (Tydsk.) Udt. i Urk. u.
esch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VIII. 374.
9776. Kardinal MAZARINS Depeche til Blondel, hvori han udtaler Haabet om, 19. Martii.
arest maa blive sluttet Fred med Danmark. — *Paris*, 29. März. (Fransk.)
ist. i Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg II. 159.
9777. K. FR. III. forlanger Universitetets Erklæring om, hvor vidt det kan be- 20. Martii.
Laurits Eriksen, Sognepræst i Magleby, herefter at betjene Prædikestolen, da
lankoli over, at de Svenske have frtaget ham en stor Del af hans Formue, og
r lovet dem en Sum Penge, har styrtet sig i Aaen ved Skjelskør. — *Kjøben-*
d. 20. Martii. Ny kirkehist. Saml. V. 308—04.
9778. De braunschweig-lüneburgske Raader Schwartzkopfs, Heimburgs, Langen- 20. et 21. Martii.
Speirmanns Instrux for deres Mission til Berlin, hvori Kurf. af Brandenburg ad-
at træde op mod Sverig; efter den Vending, som den danske Krig har taget
ernes Aktioner paa Fyen og Sjælland, vil Danmark, der staar paa Nippet til at
l med Sverig, ikke være tjent med Kurfyrstens Hjælp; og hvis Kurfyrsten paa
id bryder med Sverig, vil han ligesom Danmark forblive isoleret. — *Celle,*
Hannover, 21. März. (Tydsk.) Brudst. i Köcher, Gesch. v. Hannover u. Braun-
44.
9779. Huset Braunschweig-Lüneburgs Berlinergesandtskabs »Neben-Memorial«, 21. Martii.
ide Instruxer for det Tilfælde, at Sverig skulde angribe Brandenburgs Rigslande,
Grund af den Hjælp det efter Forlydende har tilbudt Danmark. — 21. März. (Tydsk.)
ch. v. Hannover u. Braunschweig I. 650. (Hannoveransk Udfærdigelse.)
9780. Indberetning fra den spanske Gesandt i København Grev REBOLLEDO om 21. Martii.
's og K. Karl X. Gustafs Møde paa Frederiksborg. — 31. Marts. (Spansk.)
ansk i Gigas, Grev Bernardino de Rebolledo S. 330—31.
9781. Grev MONTECUCCOLI skriver til Kurf. af Brandenburg, at K. af Ungarn 22. Martii
sine Planer mod Sverig, uagtet Danmark har sluttet Fred. — *Zduni*, 1. April.
Udt. og Brudst. i Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VIII. 857.
2535. Äldre Handlingar rör. Skåne, Halland, Blekinge o. Bohuslän S. 8—24. 24. Martii.
9782. Magnus Durels Skrivelse til K. Karl X. Gustaf, hvori han advarer imod 24. Martii.
de som et muligt Hoved for den skaanske Adel. — D. 24. Mars. (Svensk.)
Udt. i Cronholm, Skånes politiska historia II. 34—35.
9783. Den svenske Krigskommissær HEINRICH GAUS Befaling til Fogeden paa 24. Martii.
vgaard, at han det forderligste skal levere de pligtige 50 Staldøxne; 6 Løs Hø
dfølge til Foder. — *Aalborg*, d. 24. Martii. (Tydsk.) Dansk Overs. i Saml. t. jydsk
pogr. IX. 148.
9784. UNIVERSITETETS Betænkning afgivet til Kongen om Hr. Laurits Eriksen, 27. Martii.
st i Magleby, som til Trods for sit Forsøg paa at tage sig af Dage anbefales til
at betjene sit Embede. — *Ex Consistorio*, 27. Martii. Ny kirkehist. Saml. V. 304—05.

1658.

27. Martii. *19785. KONSISTORIUMS Erklæring, at der er givet Dr. Thomas Bang, Professor Theologiæ, Afkald og Kvittering i forskellige Arvesager. — (27. Martii.) Kirkehist. Saml. 3. R. V. 271—73.
28. Martii. *19786. NICOLAUS SVENONIUS CHRONIUS N. N. legatum Anglorum obsecrat, ut pro se apud regem intercedat. — *In custodia mea Draxholmiana*, 28. Martii. Kirkehist. Saml. 3. R. IV. 622—23.
28. Martii. *19787. K. KARL X. GUSTAF befaler Overkrigskommissær Alert Siltman i Odense at anvise Oberstlieutenant Schierstädt med 150 hvervede Rekruter Kvarterer i Fyen. — *Göteborg*, 28. Marts. (Tydsk.) Udt. i Meddelelser fra Rentekammerarchivet 1871 S. 128.
29. Martii. *19788. K. FR. III.'s Missive til Bgm. og Raad i Holbæk, at de skulle advare Borgerne om ikke at tvinge Bønderne til at levere flere Fødevarer til de Svenske, end Ordinansen paabyder. — D. 29. Marts. Udt. og Brudst. i Vort Forsvar 1882 Nr. 39.
29. Martii. *19789. STEN BJELKE og COYET meddele K. Karl X. Gustaf, at Forhandlingerne om et Forbund mellem Sverig og Danmark ere begyndte; de danske Underhandlere fordre, at de Svenske skulle fremsætte Forslag til en Traktakt, hvilket afslaaes. De klage over, at de Danske vise sig meget koldsindige overfor Hert. af Holsten. — 29. Marts. (Svensk.) Udt. og Brudst. i Geijerstam, Orsakerne till K. Carl X. Gustafs Anfall på Danmark S. 5.
30. Martii. 12540. Særtr. af Forordn.
30. Martii. *19790. KURF. AF BRANDENBUR giver sine Gesandter ved Valgrigsdagen nye Instruxer bl. a. paa Grund af Freden mellem Sverig og Danmark. — *Colln a. Sp.*, 30. März. (Tydsk.) Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VIII. 493—96.
31. Martii. *19791. Relatio FRANCISCI DE LISOLA, residentis regis Bohemiæ et Hungariæ, in qua expeditionem regis Sveciæ in Fünelandiam et inde in Zeelandiam, pacem Danicam factam et metum inde ortum commemorat. — *Posen*, April 10. Udt. og Brudst. i Arch. f. oesterr. Gesch. LXX. 394—98.
- Martio. *19792. VITUS BERING takker K. Karl X. Gustaf for hans Tilbud om at blive kgl. svensk Historiograf. Han modtager det, men undslaar sig dog for at skildre hans Krige mod Danmark og beder om, at der maa tillægges ham et Kanonikat i Lund. — Uden Datum. Hist. Tidsskr. 5. R. I. 38—39.
2. Aprilis. 12548. Welbull, Samlinger utg. för de skånska landskapens historiska etc. förening V. 37.
2. Aprilis. *19793. K. KARL X. GUSTAF skriver til Appelboom, at Hvervingerne i Nederlandene skulle indstilles, da der jo nu er sluttet Fred med Danmark. — 2. April. (Tydsk.) Brudst. og Udt. i Fries, Bidr. t. Kännedomen om Sveriges och Nederländernas dipl. Förb. under Karl X. Gustaf S. 86, Anm. 4.
2. Aprilis. *19794. K. KARL X. GUSTAF meddeler Sten Bjelke og Coyet, at han ikke anerkjender en fra den danske Rentemester Hondorp modtagen Klage over opkrævede Brand-skatte, da disse vare paalagte før Freden. — D. 2. April. (Svensk.) Udt. i Geijerstam, Orsakerne till K. Carl X. Gustafs Anfall på Danmark S. 7.
2. Aprilis. *19795. 37 SKAANSKE ADELIGE henvende sig til de kgl. svenske Commissarier i Skaane med Anmodning om, at deres gamle Friheder maa i Henhold til Roskildefredens Artikel 9 stadfæstes dem, som det har været Skik ved alle Hyldinger. — *Kiebenhafn*, d. 2. Aprilis. Samlinger till Skånes historia 1868—69 S. 82—84.
2. vel 12. Aprilis. *19796. APPELBOOMS Indberetning til den svenske Regering, i hvilken bl. a. odtales, at K. af Danmark ej har notificeret Freden for Generalstaterne, som derfor betragte den som »branlabel og ustadig». — 12. April. (Svensk.) Brudst. i Fries, Bidr. t. Kännedomen om Sveriges och Nederländernas dipl. Förb. under Karl X. Gustaf S. 85, Anm. 1.

1658.

797. Skrivelse fra den spanske Gesandt Grev REBOLLEDO, i hvilken siges, at han vidste, hvilke Farer der truede bad Gud om ej at maatte opleve dem. — 14. April. (Spansk.) Brudst. p. Dansk Bernardino de Rebollo S. 302, Anm. 2. 4. Aprilis.
798. Skrivelse fra REGERINGEN i WIEN til Fr. v. Lisola, hvori Kolowrats notiveres ved Frygten for, at Freden mellem Sverig og Danmark skal volen til at slutte Fred. — 15. April. (Latin?) Udt. i Arch. f. oesterr. Gesch. LXX. 5. Aprilis.
799. K. KARL X. GUSTAFS Relation til Sverigs Riges Stænder angaaende de forhold og Krigen med Danmark fra Februar 1657 til Freden i Roskilde. — d. 8. Aprilis. (Svensk.) Sveriges Ridderskaps och Adels Riksdags-Protokoll VI. 307—42. 8. Aprilis.
800. K. KARL X. GUSTAFS Propositioner til Sverigs Riges Stænder angaaende til Kejseren og Behandlingen af de fra Danmark erobrede Provindser, om disse alde deres gamle Privilegier, eller de skulle læmpes efter svensk Sædvane. — d. 8. Aprilis. (Svensk.) Sveriges Ridderskaps och Adels Riksdags-Protokoll VI. 342—44. 8. Aprilis.
801. GUSTAV OTTO STENBOCK, Generalguvernør i Skaane, meddeler K. Karl X. Samtale mellem Sekretær Taubenfeldt og Niels Krabbe, hvori denne har udtalt, at den skaanske Adel maa faa sine Privilegier bekræftede af K. af Sverig og lang med den svenske Adel. — D. 8. April. (Svensk.) Brudst. i Cronholm, Skånes historia II. 26—28. 8. Aprilis.
802. K. FR. III.'s Skrivelse til Rigsraadet, hvori han udtaler, at han ikke kan orledes den ene Halvdel af Hertugdømmet Slesvig kan blive ved Kronen, naar Halvdel er afstaaet. — 10. April. Brudst. i Hist. Tidsskr. 5. R. VI. 725. 10. Aprilis.
803. K. KARL X. GUSTAFS Memorial for Lenshøvdingen J. Printzensköld og dingsen J. Sylvius paa den dem befalede Kommissionsrejse til Bornholm. — . 10. April. (Svensk.) Handl. rör. Skand. Hist. XXXIX. 374—81. 10. Aprilis.
804. K. KARL X. GUSTAF meddeler Generalguvernøren i Skaane, at kun en skaanske Adelsmænd maa ansættes ved de skaanske Regimenter, de andre skulle ved de svenske Regimenter. — Göteborg, 12. April. (Svensk.) Udt. i Samlingar historia 1868—69 S. 92. 12. Aprilis.
805. K. KARL X. GUSTAF befaler Overkrigskommissær Alert Siltman i Odense le i England hvervede og i Listerdyb ankomne Knægte 1 Maanedes Lønning af e Brandskat, at opgive, om de den engelske Gesandt Medow assignerede Penge Brandskat ere sendte til Hamburg, samt fra Fyen at skaffe Proviant til Flaaden. g, 12. April. (Tydsk.) Udt. i Meddelelser fra Rentekammerarchivet 1871 S. 128—29. 12. Aprilis.
806. STEN BJELKE og COYET give K. Karl X. Gustaf Meddelelse om det ianceforslag; de have klaget over de endnu ikke udleverede Ryttere. — D. (Svensk.) Udt. og Brudst. i Geljerstam, Orsakerne till K. Carl X. Gustafs Anfall på Dan- 13. Aprilis.
7. 807. K. FR. III. befaler Christen Lange paa Deibierglund og Bispen i Ribe at m det af Sognemændene i Sneibierg og Thøring Sogne udstedte Kaldsbrev bør lagt, da de ved Kaldelsen havde forbigaaet den bedste Sognemand, Fru Lisbeth Hafniæ, d. 15. April. Ny kirkehist. Saml. V. 678. 15. Aprilis.

1659.

16. Aprilis. *1808. K. KARL X. GUSTAFS Pas og Kreditiv for Erik Dahlberg, som efter en Paategning af denne skulde drage til Rigsadmiral Wrangel paa Sjælland for i største Hemmelighed at meddele ham, at Kongen pønsede paa at gjenoptage Krigen med Danmark. — *Göteborg*, d. 16. April. (Svensk.) Brudst. i Vort Forsvar 1802 Nr. 39.
17. Aprilis. *1809. Ni DANSKE RIGSRAADERS Svar paa K. Fr. III.'s Skrivelse angaaende den kgl. Del af Sløvnigs Stilling til Kronen (*1802), hvori de beklage Kongens Fortagende, men ere villige til at gaa ind paa hans Fordringer for ej at udsætte Landet for en længere svensk Indkvartering. — 17. April. Brudst. i Hist. Tidsskr. 5. R. VI. 725—26.
17. Aprilis. *1810. Oberstlieutenant ADAM WEESES Skrivelse til K. af Danmarks Feltmarskalk (Ernst Albrecht) von Eberstein angaaende Tilvejbringelse af Ryttere, (som skulde leveres til de Svenske). — *Glückstadt*, d. 17. April. (Tydsk.) Eberstein, Geschichte d. Freiherrn v. Eberstein S. 1064—65.
21. Aprilis. *1811. De svenske Kommissærer (STEN BJELKES og COYETS) Memorial til den danske Regering om adskillige Punkter vedrørende Fredstraktaten. — *Köpenhamn*, d. 21. April. (Svensk.) Geljerstam, Orsakerne till K. Carl X. Gustafs Anfäll på Danmark S. 33—34.
22. Aprilis. *1812. DET DANSKE RIGSRAADS Betænkning, hvori bl. a. foreslaas Indførelsen af Regeringskollegier. — (22. April.) Brudst. i Hist. Tidsskr. 5. R. II. 655—56.
23. Aprilis. *1813. K. KARL X. GUSTAFS Memorial og Befaling til Underhandlerne i Danmark Sten Bjelke og Coyet, at de skulde opgive Forhandlingerne om et Forbund og fordr et »kategorisk Svar« angaaende Stridspunkterne og hurtigst meddele Kongen Resultatet, da han maa tage sine Forholdsregler derefter; Hveen maa Sverig absolut have. — 23. April. (Svensk.) Udt. og Brudst. i Geljerstam, Orsakerne till K. Carl X. Gustafs Anfäll på Danmark S. 8—9.
23. Aprilis. *1814. K. KARL X. GUSTAF befaler Grev Otto Stenbock, Guvernør i Skaane, at paalægge Kommandanterne i dette Lands Stæder og Slotte, at de skulde vogte de dem betroede Poster og have et vaagent Øje med den i Sundet ankomne Milit. — *Gothenburg*, d. 23. April. (Svensk.) Udt. i Nyt hist. Tidsskr. IV. 8.
23. Aprilis. *1815. K. KARL X. GUSTAF befaler Wrangel ikke at rømme Fyen, førend Stridspunkterne med Danmark ere afgjorte. — 23. April. (Svensk.) Udt. i Geljerstam, Orsakerne till K. Carl X. Gustafs Anfäll på Danmark S. 8.
23. Aprilis. *1816. K. KARL X. GUSTAF befaler Overkrigskommissær Alert Siltman i Odense nu, da Tiden til Rømningen nærmer sig, at inddrive Brandskatten i Fyen, dog med en vis Moderation. — *Göteborg*, 23. April. (Tydsk.) Udt. i Meddelelser fra Rentekammerarchivet 1871 S. 123.
23. Aprilis. *1817. Relatio FRANCISCI DE LISOLA, residentis regis Bohemiae et Hungariae. in qua se scribit regi Poloniae svasisse, ut ad moderandas regis Danicae duras condiciones et eum ad suas partes revocandum aliquem ad foederatos Belgii ordines mittat; Morsteinum Hauniae de consillis regis Sveciae ad regem Poloniae scripsisse. — *Pars. III* 3 Udt. og Brudst. i Arch. f. oesterr. Gesch. LXX. 402—06.
24. Aprilis. *1818. Oberst JOHAN PRINTZENSKÖLD underretter Gustav Otto Stenbock, Generalguvernør i Skaane, om at han i 8 Dage forgjæves har ventet Sekretær Sylvis, som i Forening med ham skal afgaa til Bornholm; han angiver Størrelsen af den Sygde, han har under sig. — *Christianopol*, d. 24. April. (Svensk.) Udt. i Samlingar till Skaane historia 1870 S. 7—8.

1658.

319. De svenske Kommissærer (STEN BJELKE og COYETS) Forslag til en Allianse mellem Sverig og Danmark. — 25. Apr. (Svensk.) Geljerstam, Orsakerne till K. Carl X. Gustafs Anfald på Danmark S. 84—87. 25. Aprilis.
320. K. KARL X. GUSTAF befaler Sten Bjelke og Coyet at paaskynde Underdanigheden samt lade det danske Hof vide, at han ikke agter at trække Hæren bort, og at andlingerne ere sluttede. — 26. April. (Svensk.) Udt. og Brudst. i Geljerstam, Orsakerne till K. Carl X. Gustafs Anfald på Danmark S. 9. 26. Aprilis.
321. K. KARL X. GUSTAF befaler Wrangel at bryde op, saasnart Recessen mellem Danmark og Sverige er sluttet. — 26. April. (Svensk.) Udt. i Geljerstam, Orsakerne till K. Carl X. Gustafs Anfald på Danmark S. 9. 26. Aprilis.
324. Krieger, Den danske Privatrets alm. Del S. 173—77. Brudst. i Warnstedt, Staats- u. Erbrechts Encyclopædie Schleswig-Holstein S. 4—5. 2. Majl.
325. Brudst. i Warnstedt, Staats- u. Erbrechts Encyclopædie Schleswig-Holstein S. 5. 2. Majl.
322. K. KARL X. GUSTAF tilskriver sine Kommissærer i Kjøbenhavn, at han beder dem om at betale Told af svensk Gods, der passerer Sundet paa fremmede Skibe, mod at afstaar Nordland. — 3. Maj. (Svensk.) Udt. og Brudst. i Geljerstam, Orsakerne till K. Carl X. Gustafs Anfald på Danmark S. 11—12. 3. Majl.
323. DET DANSKE RIGSRAADS Brev til Kongen, hvori det udtaler sit Ønske om at de svenske Underdanige maatte sammenkaldes i alle magtpaaliggende Sager, Udgifter og Paalæg. — 4. Maj. Brudst. i Nyt hist. Tidskr. I. 465—66. 4. Majl.
324. Relatio FRANCISCI DE LISOLA, residentis regis Bohemiæ et Hungariæ, in qua de Danus desperatione ad fœdus offensivum cum Sveco alliciatur, et ne rex cum Cromwellio vel cum Daniæ rege maris Balthici monopolium meditetur. — 16. Udt. og Brudst. i Arch. f. oesterr. Gesch. LXX. 407—10. 6. Majl.
325. FRANCISCI DE LISOLA, residentis regis Bohemiæ et Hungariæ, humilissimæ supplicatio eorum, quæ circa negotium pacis Polono-Svecicæ consideranda occurrunt, exhibet, ordines fœderatorum Belgii statuum profligato rege Daniæ, ut iram regis præbita regi Daniæ auxilia mitigent, amicitiam eius sollicitare, et Polonos saltem pro legatis regis Daniæ, quem inter fœderatos suos nuncupent, ad pacificationem instigare. — *Ad Posen*, Mai 16. Arch. f. oesterr. Gesch. LXX. 410—23. 6. Majl.
326. PALLE URNE tilskriver de kgl. svenske Commissarier i Skaane, at han beder dem om at erklære i K. af Danmarks Tjeneste, ikke kan følge deres Opfordring til at aflægge Ed til nogen anden Herre. — *Haffn.*, 7. May. Samlingar till Skånes historia 1868—69. 7. Majl.
327. Fogeden CHRISTEN HANSEN sender sin Husbond Jørgen Krusse Afskrifter af de svenske Kommissærers Brandskatningsbrev samt af de øvrige Leverancer fra Hjermitselevgaard, om hvilke han meddeler forskjellige Efterretninger. — *Torsdag*, d. 7. May. Saml. t. jydsk pogr. IX. 144—47. 7. Majl.
2593. Udt. i Geljerstam, Orsakerne till K. Carl X. Gustafs Anfald på Danmark S. 13. 8. Majl.
19828. Den svenske Kommissær COYETS Brev til K. Karl X. Gustaf om Underdanigheden om, hvorvidt Hveen hører til Skaane eller ikke. — *København*, 8. Maj. Geljerstam, Orsakerne till K. Carl X. Gustafs Anfald på Danmark S. 38—44. 8. Majl.

1658.

10. Majl. *19829. Skrivelse fra HANNIBAL SEHESTED til Leonore Christine, i hvilken han bifalder alt, hvad hun har ordnet med vores sl. Fru Moders Ligbegængelse, og lover at være hende behjælpelig, naar det gjøres nødig. — *Lundegaard*, d. 10. Maj. Sehested, Hannibal Sehested I. 186—87.
11. Majl. 12595. Geijerstam, Orsakerne till K. Carl X. Gustafs Anfall på Danmark S. 44—47.
11. Majl. *19830. NIELS KRABBE til Skellinge tilskriver de kgl. svenske Commissarier i Skaane, at han er forhindret fra at efterkomme deres Begjæring om at møde i Malmø d. 15. Maj ved sin Konges Befaling om at gjøre Afregning med Officererne; han minder om, at han er K. af Danmark forpligtet af sit Gods her i Riget, men tilbyder at gjøre al den Tjeneste til K. af Sverig af sit Gods i Skaane, som kan fordres efter dansk Ret. — *Kjøbenhavn*, d. 11. Maj. Samlinger till Skånes historia 1868—69 S. 89—90.
11. Majl. *19831. HOLGER WIND beder de kgl. svenske Commissarier i Skaane undskyldte, at han, hvem K. af Danmark har betroet Bestyrelsen af Helsingborg og Landskrone Len samt Len i Norge, ikke kan aflægge Ed til nogen anden Herre. — 11. Maj. Brudst. og Udt. i Samlinger till Skånes historia 1868—69 S. 91.
12. Majl. *19832. DET DANSKE RIGSRAADS Skrivelse til K. Fr. III., i hvilken det indstændig opfordrer ham til at opfylde Fredsbetingelserne med Hensyn til Udleveringen af Rytterne. — 12. Maj. Udt. i Hist. Tidskr. 5 R. VI. 729—80.
12. Majl. *19833. JACOB JACOBSEN, Skolemester i Rudkjøbing, beder Kongen om at maatte beholde sit Embede, uagtet hans Hustru er i Utide forløst og ikke har ganget sin Tid ud. — *Rudkjøbing*, d. 12. Maj. Ny kirkehist. Saml. VI. 367.
12. Majl. *19834. K. KARL X. GUSTAFS Skrivelse til sine Kommissærer i Kjøbenhavn angaaende Fredstraktatens Bestemmelser om svensk Gods' Toldfrihed i Sundet. — 12. Maj. (Svensk.) Udt. og Brudst. i Geijerstam, Orsakerne till K. Carl X. Gustafs Anfall på Danmark S. 13.
12. vel 22. Majl. *19835. Den svenske Gesandt i Frankfurt BJÖRNKLOUS Skrivelse til K. Karl X. Gustaf, at hvis Niels Brahe skal sendes som extraordinær Ambassader til Frankfurt, bør han udrustes saaledes, at han i det mindste kan maale sig med den danske Ambassader Grev Ranzau. — 22. Maj. (Svensk.) Udt. og Brudst. i Såve, Kejsarevalet i Frankfurt 1657—58 S. 77.
13. Majl. *19836. Rigsadmiral OVE GJEDDE beder de kgl. svenske Commissarier i Skaane undskyldte, at han ikke selv kan aflægge Ed til K. af Sverig; han ser derimod gjerne, at hans Fogeder gjøre det, og beder dem hjælpe til, at Adelen beholder sine Privilegier. — 13. Maj. Brudst. og Udt. i Samlinger till Skånes historia 1868—69 S. 92.
15. Majl. *19837. LAURITZ GALTUNG beder de kgl. svenske Commissarier i Skaane undskyldte, at han, der nu i atten Aar har tjent K. af Danmark som Kapitain, ikke kan møde den 15. Maj i Malmø for at aflægge Ed til K. af Sverig. — *Malmø*, d. 15. Maj. Samlinger till Skånes historia 1868—69 S. 91.
17. Majl. 12604. Udt. og Brudst. i Geijerstam, Orsakerne till K. Carl X. Gustafs Anfall på Danmark S. 15.
17. Majl. *19838. Oberst JOHAN PRINTZENSKÖLDS og J. SYLVIVUS' Brev til K. Karl X. Gustaf, hvormed der sendes Beretning om Bornholms Forhold. — *Rona*, d. 17. Maj. (Svensk.) Handl. rör. Skand. Hist. XXXIX. 381—83.
17. Majl. *19839. Oberst JOHAN PRINTZENSKÖLDS og J. SYLVIVUS' Beretning til K. Karl X. Gustaf angaaende Bornholm. — *Roene*, d. 17. Maj. (Svensk.) Handl. rör. Skand. Hist. XXXIX. 383—414.
17. Majl. *19840. Oberst JOHAN PRINTZENSKÖLD anmoder Gustaf Otto Stenbock, Generalguvernør i Skaane, og de kgl. Commissarier dersteds om at faa sendt en Foged til at

- ssøgerembedet paa Bornholm og spørger, om Forbudet mod Udførslen af Land-
 hvorover Borgerne klage, ogsaa gjælder Udførsel til Sverig. — *Renne*, d.
 Svensk.) Brudst. og Udt. i Samlinger till Skånes historia 1870 S. 8.
1806. Dansk i Journal f. Politik, Natur- og Menneske-Kundskab 1807 IV. 254—57. Dansk i 18. Majl.
 Peder Griffenfeldts Levnet S. 18—20.
841. DANIEL WEIMANN underretter Enke-Prinsessen af Oranien om sin fore- 18. Majl.
 sandtskabsrejse i Forening med Grev Schwerin til K. Karl X. Gustaf, og ud-
 at det var Østrigernes Langsomheds Skyld, at Danmark ikke blev reddet. —
 3. Mai. (Fransk.) Brudst. og Udt. i Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm
 urg VII. 131—32.
842. De svenske Kommissærer STEN BJELKE og COYET skrive til K. Karl X. 20. Majl.
 le danske Underhandlere vare gaaede ind paa, at der fra svensk Side gjordes
 en „Nebenreces“; de havde forsikret, at der var udstedt Ordre om Afleveringen
 ere og 1000 Knægte. — 20. Maj. (Svensk.) Udt. i Gellertam, Orsakerne till K. Carl
 ifall på Danmark S. 15—16.
843. K. KARL X. GUSTAFS Meddelelse til Sverigs Riges Stænder om Ud- 21. Majl.
 Fredstraktaten i Roskilde og om Grundene til, at den svenske Hær imod Be-
 ne i Fredstraktaten endnu ikke har forladt Danmark. — *Göteborg*, d. 21. Maj.
 Sveriges Ridderskaps och Adels Riksdags-Protokoll VI. 345—50.
844. K. KARL X. GUSTAFS Resolution paa den af Kommissærerne (hvoriblandt 21. Majl.
 Uhlefeldt) i de fra Danmark erobrede Provindser afgivne Betænkning om disses
 — *Giöteborgh*, d. 21. Majl. (Svensk.) Weibull, Samlingar utg. för de skånska land-
 riska etc. förening I 21—35.
845. K. KARL X. GUSTAF befaler Sten Bjelke at meddele K. Fr. III., at det 22. Majl.
 de mishage ham, om den danske Adels Frihed indskrænkedes. Tillige skal
 re Kongen til at overholde Fredstraktaten. — 22. Maj. (Svensk.) Gellertam,
 i K. Carl X. Gustafs Anfall på Danmark S. 16. Brudst. i Hist. Tidsskr. 5. R. VI. 729, Anm. 1.
846. CHRISTOFFER ANDERSEN HAARLEV ansøger K. Fr. III. om at maatte faa 23. Majl.
 nbede til Trods for et begaaet Lejermaal. — *Spjellerup*, d. 23. Maj. Brudst. i
 ml. 3. R. II. 21.
847. K. KARL X. GUSTAFS Brev til Grev Corfitz Uhlefeldt, hvori han spørger 27. Majl.
 runden til, at de Danske ikke endnu have udført Fredsbetingelserne, og ytrer
 at Beuningen stadig lægger Raad imod ham, hvorfor Kongen beder Uhlefeldt om
 ver til Pommern, saa snart han er bleven rask. — *Giötheborg*, d. 27. maj. (Svensk.)
 illingar utgifna för de skånska landskapens historiska etc. förening V. 37—38. Brudst. og Udt. i
 kånes politiska historia II. 2—3. Udt. i Nyt hist. Tidsskr. IV. 6—8.
9848. De svenske Kommissærer STEN BJELKE og COYETS Skrivelse til K. Karl X. 28. Majl.
 Afstaaelsen af Hveen, der nu er godkjendt af Kongen. — 28. Majl. (Svensk.)
 stam, Orsakerne till K. Carl X. Gustafs Anfall på Danmark S. 16—17.
9849. K. KARL X. GUSTAFS Instrux for Hr. Christer Bonde, som skal drage 30. Majl.
 fra Danmark erobrede Provindser og undersøge alle Forhold til Handelens For-
 - 30. Majus. (Svensk.) Weibull, Samlingar utg. för de skånska landskapens historiska
 I. 35—41.
9850. De svenske Kommissærer STEN BJELKE og COYETS Forslag til en Bireces Fin. Majl.
 skildske Fredstraktat. — Uden Datum. (Svensk.) Gellertam, Orsakerne till K. Carl X.
 II på Danmark S. 47—58.

1658.

1. Junil. 12620. Datoen 1. Juni antages af Birket Smith (Danske Saml. 2. R. 1. 385) at være en Trykfejl for 1. Juli.
2. Junil. *19851. Biskop LAURITS JACOBSENS Indberetning til Kongens Sekretær Erik Krag om Skolemesteren i Rudkjøbing Jacob Jacobsens Forseelse, at hans Hustru er med sin Barnefødsel kommen meget for tidlig, og om hans øvrige Forhold; med mindre Kongen vil tilgive ham, maa han afsættes. — *Odense*, 2. Juni. Brudst. i Ny kirkehist. Saml. VI. 358.
2. Junil. *19852. Relatio KOLOWRAT legati et FRANCISCI DE LISOLA residentis regis Bohemiæ et Hungariæ, in qua scribunt, ex Svecica pace facile sequi posse ultimum exterminium regis Daniæ. — *Posen*, Juni 12. Udt. og Brudst. i Arch. f. oesterr. Gesch. LXX. 425—30.
3. Junil. *19853. K. KARL X. GUSTAFS Skrivelse til Kommissærerne Sten Bjelke og Coyet i Anledning af de Danskes Vægning ved at lade Romsdalens Len følge med Trondhjem. — 3. Juni. (Svensk.) Udt. i Gøtjerstam, Orsakerne till K. Carl X. Gustafs Anfall på Danmark S. 20.
3. Junil. *19854. K. KARL X. GUSTAFS Skrivelse til Lorentz Creutz, at han skal forfare, om Peter Vibe har bestemt Befaling til ej at udlevere Romsdalen. — 3. Juni. (Svensk.) Udt. i Gøtjerstam, Orsakerne till K. Carl X. Gustafs Anfall på Danmark S. 20.
5. Junil. 12623. Udt. i Gøtjerstam, Orsakerne till K. Carl X. Gustafs Anfall på Danmark S. 21.
7. Junil. *19855. K. FR. III.'s Bestalling for Frederik von Ahlefeldt t. Marsleben som Oberst over Garden til Fods med en aarlig Løn i Fredstid paa 1200 Rdlr. og 400 Rdlr. til Hestehold. — *Kiøbenhavns Slott*, d. 7. Juni. Lövenskiöld, Efterr. om den kgl. Livgarde til Fods S. 3.
11. Junil. 12631. Udt. i Gøtjerstam, Orsakerne till K. Carl X. Gustafs Anfall på Danmark S. 23.
13. Junil. *19856. K. FR. III.'s Befaling til Ulrik Chr. Gyldenløve, at han med det forderligste skal overlevere det Brockenhusiske Regiment med Præsteheste og Sogneryttere til Feltmarskalk Wrangel og komplettere det, hvis det ej er fuldtalligt. — D. 13. Juni. Brudst. i Vort Forsvar 1882 Nr. 39.
13. Junil. *19857. Oberst JOHAN PRINTZENSKÖLD anmoder Gustav Stenbock, Generalguvernør i Skaane, om at sende sig Midler til Garnisonens Underhold og Lønning og beder om, at det maa tillades at udføre Kornvarer fra Bornholm til Sverig. — *Hammershuus*, d. 13. Juni. (Svensk.) Samlingar till Skånes historia 1870 S. 9.
15. Junil. 12639. Udt. i Gøtjerstam, Orsakerne till K. Carl X. Gustafs Anfall på Danmark S. 23—24.
16. Junil. *19858. CORNIFIS ULLFELDTS Brev til K. Karl X. Gustaf, hvori han udtaler sig om Grundene til, at Danmark endnu ikke har afvæbnet, fraraader strænge Forholdsregler i Skaane og beder om Lov til at trække sig tilbage og leve som Privatmand. — *Malmö*, le 16 de Juin. (Fransk.) Wetbull, Samlingar utg. för de skånska landskapens historiska etc. förening V. 39—40.
17. Junil. *19859. K. KARL X. GUSTAFS Skrivelse til Kommissærerne Sten Bjelke og Coyet, at han gjør Troppernes Bortmarsch afhængig af Erstatning til det afrikanske Kompagni; de skulle foreløbig vedblive med Underhandlingerne. — 17. Juni. (Svensk.) Udt. i Gøtjerstam, Orsakerne till K. Carl X. Gustafs Anfall på Danmark S. 24.
17. Junil. *19860. GUSTAV OTTO STENBOCK, Generalguvernør i Skaane, skriver til K. Karl X. Gustaf om Corftz Ulfeldts Ytringer af Misfornøjelse over den skaanske Adels Behandling, især over Ophævelsen af dens Toldfrihed. — D. 17. Juni. (Svensk.) Brudst. og Udt. i Cronholm, Skånes politiska historia II. 37—39, 66.
21. Junil. *19861. K. KARL X. GUSTAFS Skrivelse til Kommissærerne Sten Bjelke og Coyet, at de skulle søge at skaffe sig en »reel Assecuration« i Spørgsmaalet om det afrikanske

; Nordland kan være en passende Erstatning. Han udtaler, at hvis K. Fr. III. sine Folk andre Ordre, end hidtil sket er, »så råka wij wist oførmoodeligen i
21. Juni. (Svensk.) Udt. og Brudst. i Gelljerstam, Orsakerne till K. Carl X. Gustaf Anfall S. 25—26.

19862. Oberst JOHAN PRINTZENSKÖLD anmoder Gustav Otto Stenbock, General- 21. Junii.
i Skaane, om Tilladelse til at maatte antage en af Borgerskabet i Rønne fra
orskrevet Mand til Feltskjør for Garnisonen, og om at der efter Landets Skik
egges Almuen en lille Afgift til at lønne ham. — *Hammarshuus*, d. 21. Juni.
Udt. i Samlingar till Skånes historia 1870 S. 10.

19863. Indberetning fra AHLEFELDT, at det er lykkedes ham at opdrive 300 22. Junii.
e i Marsken. — *Glyckstad*, d. 22. Juni. (Tydsk.) Udt. i Vort Forsvar 1882 Nr. 39.

19864. Indberetning fra den svenske Kommissær i Nederlandene MARTENSON 22. Junii.
1., at uagtet Freden mellem Danmark og Sverig ville de nederlandske Østerø-
log ikke udsende nye Varer, men stille sig afventende. — *Amsterdam*, 2. juli n. st.
Brudst. i Fries, Bidr. t. Kännedomen om Sveriges och Nederländernas dipl. Förb. under Karl X.
5, Anm. 1.

19865. Frøken CHRISTIANE skriver til en af sine Søstre, at hun, saa længe hun 24. Junii.
nedbøde Guds Hævn over H. L. (o: Hans Lindenov), der har været Aarsag til
lers Død. — *Boller*, 24/e. Brudst. i Danske Saml. 2. R. II. 304.

19866. Oberst JOHAN PRINTZENSKÖLD underretter Gustav Otto Stenbock, General- 24. Junii.
i Skaane, om den stedfundne Udskrivning af Mandskab paa Bornholm og om
Modstand mod at tjene udenfor Landet; Befolkningen vil heller ikke uden Be-
Henhold til et af K. af Danmark givet Løfte, levere de paabudte Klædnings-
— *Hammarshuus*, d. 24. Junii. (Svensk.) Brudst. i Samlingar till Skånes historia 1870

19867. K. KARL X. GUSTAF meddeler sine Commissarier i Skaane, at han ikke 25. Junii.
d paa et Møde af den skaanske Adel, da han ikke vil underhandle med dem,
have villet aflægge Ed til ham; heller ikke maa nogen af dem senere antages
en hans eget Samtykke; han vil ikke gaa ind paa at stille den skaanske Adel
den svenske. — *Flensburg*, 25. Juni. (Svensk.) Brudst. og Udt. i Cronholm, Skånes
istoria II. 39. Brudst. i Samlingar till Skånes historia 1868—69 S. 92—93, 96.

19868. K. FR. III. befaler Jørgen Seefeld og Bispen i Sjælland at dømme, om 26. Junii.
ognemændene i Hjertebjerg paa Møen til Gellius Jensen udgivne Kaldsbrev bør
Magt, da de ved Kaldelsen have forbigaaet Lensmanden Peder Reetz, der resi-
den i Sognet liggende Elmelundgaard. — *Hafnia*, d. 26. Juni. Ny kirkehist.
78—79.

19869. Oberst JOHAN PRINTZENSKÖLD underretter Gustav Otto Stenbock, General- 26. Junii.
i Skaane, om forskellige Forhold ved Fiskerlejerne og Baadsmandsudskrivningen
holm samt om Mangler ved Hammershus Slot. — *Hammarshuus*, d. 26. Juni.
Samlingar till Skånes historia 1870 S. 11—12.

2664. Udt. i Gelljerstam, Orsakerne till K. Carl X. Gustafs Anfall på Danmark S. 26. Udt. i 27. Junii.
1882 Nr. 39.

19870. K. KARL X. GUSTAFS Befaling til Generalguvernøren i Skaane om at have 28. Junii.
med Corftz Ulfeldt, da han selv gjør Opposition og styrker Adelen i dens Mod-
Flensburg, 28. Juni. (Svensk.) Udt. i Samlingar till Skånes historia 1868—69 S. 95.

1658.

29. Junii. *19871. KURF. AF BRANDENBURG skriver til Grev Montecuccoli, at han har erfaret, at K. af Sverig i disse Dage vil bryde op fra Flensborg for at gaa mod Brandenburg. — *Colln a. Sp.*, 29. Juni. (Tydsk.) Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VIII. 359.
30. Junii. *19872. K. FR. III. befaler Feltherren Hans Schack, at han strax forestiller Frederik von Ahlefeldt til at være Oberst over de Tropper, som ere forordnede til Kongens Livregiment. — 30. Juni. Levenskiold, Efterr. om den kgl. Livgarde til Fods S. 2—3.
5. Julii. *19873. Biskop PEDER VINSTRUP af Lund minder K. Karl X. Gustaf om hans Hensigt at oprette et Universitet i Skaane og fremhæver bl. a., at det ikke kan tillades de Studerende at rejse til Akademierne i Danmark; han udbeder sig skriftlig Stadfæstelse paa Kongens Løfte om, at de Studerende, som, skjøndt ikke fødte i Skaane, men i de andre danske Provindser, have tilbudt at være Kongens Undersaatter, maa forfremmes til Kirke- og Skolebestillinger. — *Lund*, 5. julii. Samlinger till Skånes historia 1871 S. 135—37.
5. Julii. *19874. JOHAN EKEBLAD skriver til sin Fader, at de ere blevne overflødigst trakterede og forlystede med Dans og Ringrenden, men Kulden er saa stærk som i December Maaned. — *Gottorp*, d. 5. Julii. (Svensk.) Brudst. i Wieselgreen, De la Gard. Arch. VIII. 223—24.
6. Julii. *19875. K. FR. III. tillader Universitetet herefter at oppebære Studieskatten af Kirkerne i Nørrejylland, samt Indtægterne af de to Vikariater i Roskilde Domkapitel, som Studiosi Matheseos før have haft. — 6. Julii. Rothe, Rescripter III. 750.
7. Julii. 12682. Eberstein, Gesch. d. Freiherrn v. Eberstein S. 1066—67.
7. Julii. *19876. Oberst JOHAN PRINTZENSKÖLD skriver til K. Karl X. Gustaf, at han har modtaget hans Befaling til at holde Halvdelen af det unge Mandskab, som er indført i Rullerne, rede til at afgaa til Pommern for der at bruges i Kongens Tjeneste. Han har udtaget Folkene dertil og vilde have udtaget flere, hvis ikke derved Gaardene vare blevne øde. En Del opsætsige ere blevne borte. — *Ronna*, d. 7. Julii. (Svensk.) Handl. rör. Skand. Hist. XXXIX. 415—18.
8. Julii. *19877. K. KARL X GUSTAFS Skrivelse til Christer Bonde, hvori han omtaler de Danskes frugtesløse Bestræbelser under Fredsforhandlingerne for at opnaa Toldfrihed for Adelen i Skaane. — 8. Juli. (Svensk.) Brudst. i Samlinger till Skånes historia 1868—69 S. 94—95.
8. Julii. *19878. K. KARL X. GUSTAFS Skrivelse til Gustav Otto Stenbock, Generalguvernør i Skaane, hvori han udtaler sin Misbilligelse af Corfitz Ulfeldts Optræden til Forsvar for den skaanske Adel og hævder sin Ret til Ophævelse af dennes Toldfrihed. — *Gottorp*, 8. Julii. (Svensk.) Udt. og Brudst. i Nyt hist. Tidskr. IV. 16—19. Udt. og Brudst. i Cronholm, Skånes politiska historia II. 89—40.
9. Julii. *19879. KURF. AF BRANDENBURG skriver til sine Gesandter ved Valgrigsdagen, at han har erfaret, at den svenske Hær vil bryde op fra Holsten for at gaa mod Havelberg. — *Colln a. Sp.*, 9. Juli. (Tydsk.) Udt. og Brudst. i Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VIII. 514.
9. Julii. *19880. Forbund mellem K. LUDVIG XIV. af Frankrig og DET SCHWEIZISKE EDS-FORBUND. K. Ludvig optager bl. a. K. af Danmark deri. — *Calais*, le 19. juillet. (Fransk.) Lönig, Teutsches Reichs-Archiv Bd. 7. Pars spec. 3. Anh. z. 1. Forts. d. 1. Cont. S. 286—90.
10. Julii. *19881. K. FR. III.'s Missive til Christopher Bilde, at han skal erklære sig, om Fiskeriet til Eszerums Mølle uden Skade kan forundes Svend Povelszen. — *Hafnia*, d. 10. Julii. Aarsberetn. fra Geheimsearcn. VI, Till. 8. 28.

1658.

19882. OVE JUZL beretter til K. Fr. III., at K. af Sverig d. 8. Juli har begivet 10. Julii.
 Öttersborg til Oldeslo, hvor han samler et Korps, hvormed han siges at ville gaa til
 andel af Armeen skal strax drage derhen. Den øvrige Del skal drage bort, naar
 e med de svenske Gesandter ere førte til Ende; Admiral Wrangel er tilskibs af-
 Frederiksdal eller Middelfart; den brandenburgske Hær skal være kommen til
 — *Flensborg*, d. 10. Julii. Danske Saml. III. 219—20.

9883. Instructio CONVENTUS GENERALIS GEDANENSIS TERRARUM PRUSSIE nunciis 10. Julii
 itum Warsaviensem mittendis data, qua iis facultas conjunctionem armorum
 Daniæ approbandi conceditur. — Die 10. Julii. Lengnich, Geschichte d. preussischen
 Docum. S. 125—82.

9884. K. KARL X. GUSTAF befaler Overkrigskommissær Alert Siltman i Lübeck 15. Julii.
 at købe 1500 Tdr. Havre og levere dem i Kiel. — *Oldeslo*, 15. Juli. (Tydsk.)
 Meddelelser fra Rentekammerarchivet 1871 S. 129.

9885. Oberst JOHAN PRINTZENSKÖLD underretter Gustav Otto Stenbock, General- 16. Julii.
 i Skaane, om at adskillige af de Udskrevne paa Bornholm unddrage sig Tjeneste
 e sig i Skovene; han omtaler forskjellige Arbejder paa Hammershus. — 16. Juli.
 Udt. i Samlinger till Skånes historia 1870 S. 10, 12.

9886. K. KARL X. GUSTAF befaler Overkrigskommissær Alert Siltman i Lübeck 18. Julii.
 at sende tilsøs til Kiel de af Lübeck bevilgede 100,000 Pd. Brød og 1000 Tdr.
Oldeslo, 18. Juli. (Tydsk.) Udt. i Meddelelser fra Rentekammerarchivet 1871 S. 129.

9887. K. KARL X. GUSTAF af Sverig befaler Overkrigskommissær Alert Siltman 18. Julii.
 at fragte 6 eller flere Skibe og afsende dem til Kiel. — *Oldeslo*, 18. Juli. (Tydsk.)
 Meddelelser fra Rentekammerarchivet 1871 S. 129.

9888. TYGE BELOW, Lensmd. paa Hindsgaul, beder Erich Krag, Kongens øverste 19. Julii.
 om at udvirke en kgl. Befaling til Stiftslensmanden Mogens Hæg og Bispem om
 mellem Baldtzleff og Eigbye Sogne, da der er Tvist mellem dem angaaende
 lelse om, hvilket Sogn der er Hovedsognet. — *Hindsgaul*, d. 19. Jully. Ny kirke-
 VI. 777—78.

9889. FREDERICH VAN DORP, hollandsk Gesandt i Brandenburg, tilskriver Gene- 19. vel 29. Julii.
 s „Griffier“ om en Samtale med K. af Sverig, i hvilken denne ankede over
 ternes Bestræbelser for at hindre Udførelsen af Art. 3 i Roskildefreden (om
 en af alle fremmede Orlogsskibe fra Østersøen) og Kongens Fordring paa
 maris balthici. — *Oldeslo*, 29. Juli. (Hollandsk.) Urk. u. Actenst. z. Gesch. d.
 ich Wilhelm von Brandenburg III. 124—25.

9890. K. KARL X. GUSTAF giver Overkrigskommissær Alert Siltman i Lübeck 20. Julii.
 gaaende Leveringen af Brød og Øl af Lübeck og Befragtingen af nogle store
Oldeslo, 20. Juli. (Tydsk.) Udt. i Meddelelser fra Rentekammerarchivet 1871 S. 129.

19891. Skrivelse fra BLONDEL til Kardinal Mazarin, hvori han fortæller, at Kurf. 20. Julii.
 nburg i en Samtale med ham havde sagt, at Sverig snart vilde faa General-
 g Danmark til Fjende; Terlon er endnu i Kjøbenhavn. — *Berlin*, 30. Juli. (Fransk.)
 Udt. i Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg II. 175—76.

19892. Andragende fra BERGENS BØRGERE til Kongen, hvorved bl. a. begjæres 23. Julii.
 telse af Møntens Værdi samt Eftergivelse af en Del af Tolden for saadanne
 m egne sig til Krigsbrug. — *Kjøbenhavn*, 23. Juli. Udt. og Brudst. i Norske Mag.

1658.

24. Julii.

*19893. K. FR. III.'s Befaling til Mogens Høeg og Bispen i Fyen om at domme mellem Baltzleff og Eigbye Sogne, dersom der indfalder nogen Tvistighed mellem disse Sognes Kald. — *Hafnia*, d. 24. Juli. Ny kirkehist. Saml. VI. 778.

24. Julii.

*19894. Oberst JOHAN PRINTZENSKÖLD meddeler Gustav Otto Stenbock, Generalguvernør i Skaane, et Overslag over de Bønder paa Bornholm, som kunne bære Gevær. — *Hammarshuus*, d. 24. Juli. (Svensk.) Udt. i Samlingar till Skånes historia 1870 S. 13.

25. Julii.

*19895. K. KARL X. GUSTAF befaler Overkrigskommissær Alert Siltman i Lübeck snarest mulig at levere Provianten fra Lübeck i Kiel. — *Wismar*, 25. Juli. (Tydsk.) Udt. i Meddelelser i Rentekammerarchivet 1871 S. 129.

26. Julii.

*19896. K. FR. III. fastsætter med Rigsraadets Samtykke en Forandring med Mønten i Bergen. — *Kjøbenhavn*, 26. Juli. Udt. i Norske Mag. II. 377.

26. Julii.

*19897. C. G. WRANGELS Skrivelse til K. Karl X. Gustaf, at han, saasomt Vinden bliver gunstig, skal indfinde sig hos Kongen i Kiel med de fleste af de Skibe, der have ligget ved Frederiksdodde. — *Datum Middelfahrt*, d. 26. Julii. (Svensk.) Danske Mag. 5. R. I. 290—91.

27. Julii.

*19898. K. KARL X. GUSTAF befaler Overkrigskommissær Alert Siltman i Lübeck at skaffe Provianten fra Lübeck til Kiel. — *Wismar*, 27. Juli. (Tydsk.) Udt. i Meddelelser fra Rentekammerarchivet 1871 S. 129.

28. Julii.

*19899. K. KARL X. GUSTAF tilskriver Generalguvernøren i Skaane Grev Stenbock, at han har besluttet at angribe Danmark, og befaler ham at træffe Foranstaltninger til at hindre, at den danske Konge skal undkomme. — *Wismar*, d. 28. Jul. (Svensk.) Udt. i Nyt hist. Tidsskr. IV. 19.

Julio-Augusto.

*19900. En UNÆVNT, der er i Tjeneste hos den danske Konges Fjende, advarer K. Fr. III. om, at den svenske Konge agter at tage Sjælland og berøve ham Kronen, og raader ham til at flygte til Norge eller andetstedshen. — Uden Datum. Dansk Over. i Nyerup, Efterr. om Friderik III. S. 72.

8. Augusti.

12723. Udt. p. Fransk i Lefèvre Pontalis, Jean de Witt I. 253.

4. Augusti.

*19901. THOMAS BANGIUS professor M. Henningum Stockfleth, Asloensium Ecclesiarum episcopus, rogat, ut M. Ivarum Petri, Pastorem et Præpositum Frøensem, de solvendo quod æris alieni solvendum restet, moneat, eique de filii studiis scribit. — *Hafnia*, 4. Aug. Kirkehist. Saml. 8. R. V. 278—74.

6. Augusti

*19902. Andragende til Kongen indgivet paa Bergens Borgeres Vegne af CHRISTEN HANSEN, hvori han klager over Ansættelsen af Tolden. — *Kjøbenhavn*, 6. August. Udt. og Brudst. i Norske Mag. II. 877—78.

6. Augusti.

*19903. K. KARL X. GUSTAFS Befaling til Generalguvernøren i Skaane om at behandle dem af den skaanske Adel, som have villet blive paa den danske Side, som Fjender. — *Skeppet Draken*, 6. Augusti. (Svensk.) Brudst. og Udt. i Samlingar till Skånes historia 1868—69 S. 96.

6. Augusti.

*19904. KURF. AF BRANDENBURG meddeler Dr. af Polen, at han lige har erfaret, at K. af Sverig er afsejlet fra Kiel sandsynligvis for at gaa til Preussen. — 1te Aug. (Fransk.) Urk. u. Actenat. 2. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VIII. 287—88.

8. Augusti.

12730. Udt. og Brudst. i Vort Forvar 1882 Nr. 46.

8. Augusti.

*19905. K. FR. III.'s Ordre til Oberst Benfeldt, at han strax skal begive sig til Kronborg og kommandere Soldatesken der; uden Kongens Ordre maa han ej overgive Fæstningen. — *Kjøbenhavn*, d. 8. Aug. Danske Mag. 5. R. I. 317. Udt. og Brudst. i Vort Forvar 1884 Nr. 94.

1658.

166. K. FR. III. befaler Adelen og Hoftjenerne i Kjøbenhavn at møde Kl. 2 e Kirke ved Østerport. — (8. Augusti). Hist. Tidsskr. 4. R. V. 385—86. 8. Augusti.
167. Renteskriver JENS LASSEN opfordrer sine Medborgere i Kjøbenhavn ikke at gaa Fjenden under Øjne, men ogsaa at komme til Hjælp med Midler og Folk at hverve og underholde, idet han for sin Person lover at antage og 50 Soldater, saalænge Krigen varer. — *I Wagten (for Kjøbenhavns Slott)*, d. Danske Saml. IV. 813—15. 8. Augusti.
168. K. FR. III. befaler General Schack med forderligste at nedbryde og ned- enhavns Forstæder og Kirken der. — *Hafn.*, 9. Avg. Ny kirkehist. Saml. I. 378. 9. Augusti.
169. HANNIBAL SEHESTEDS gennem Rigsadmiral Wrangel indgivne Skrivelse rig, hvori han som værende i spansk Tjeneste anmoder om at blive løsladt have ordnet sine Sager i Kjøbenhavn at rejse til Brabant. — *Ringsted*, 9. Aug. Tidsskr. 6. R. I. 692. 9. Augusti.
170. K. KARL X. GUSTAF tillader Hannibal Sehested at drage til Kjøbenhavn e Kongen sin Fængsling, derefter skulde han vende tilbage til Hovedkvarteret sig som en neutral Person og spansk Minister. — 10. Avg. (Svensk.) Tidsskr. 6. R. I. 693. 10. Augusti.
171. CHRISTEN SKEELS Skrivelse til den franske Gesandt Terlon, hvori han om i Hannibal Sehesteds Nærvær at forhøre, om K. af Sverige havde noget g. — 21. Aug. (ny St.). Udt. og Brudst p. Dansk i Hist. Tidsskr. 6. R. I. 694. 11. Augusti.
1744. Udt. i Köcher, Gesch. v. Hannover u. Braunschweig I. 268. 12. Augusti.
1748. Særtr. af Forordn. (Tydsk Udfærdigelse.) 13. Augusti.
1912. K. FR. III. befaler Krigskommissær Lauritz Powisch af Hofjunkerne og danne en Trop, hvorover der skal forfattes en Rulle. — (D. 13. August.) Tidsskr. 4. R. V. 386. 13. Augusti.
1913. K. FR. III. befaler Hofmarskalk Kørbitz altid at lade ham følge af 16 og nogle Lakejer. — (D. 13. August.) Brudst. i Hist. Tidsskr. 4. R. V. 386. 13. Augusti.
1914. Oberst JOHAN PRINTZENSKÖLD underretter Gustav Otto Stenbock, General- i Skaane, om forskellige militære Forhold paa Bornholm. — *Hammarshuus*, Augusti. (Svensk.) Brudst. i Samlinger till Skånes historia 1870 S. 13—14. 13. Augusti.
1915. HANNIBAL SEHESTEDS Skrivelse til K. Karl X. Gustaf, hvori han, hvis -haver skikket at forandre den Konge og Øvrighed, som jeg har været født og der-, beder ham befordre ham paa en eller anden Maade i Danmark eller Norge; et komme til nogen Fred eller Traktat, beder han om at maatte blive indesluttet øvrig forpligter han sig til underdanig og oprigtig Troskab. — (*Hovedkvarteret*), August. Brudst. i Hist. Tidsskr. 6. R. I. 695—97. 14. Augusti.
- *1916. H. G. ROSENWINGHES og P. CHARISIUS' Henvendelse til Generalstaterne de K. Karl X. Gustafs Angreb paa Danmark. — *A la Haye*, ce 25. Aoust. (Fransk.) de Terlon I. 229. 15. vel 25. Augusti.
- *1917. Relatio a COLLOWRATH legati et FRANCISCI a LISOLA residentis Cæsaris, scribunt Danum opprimi, dum opportunissimum anni tempus præterlabatur. — 20. August 25. Udt. og Brudst. i Arch. f. oesterr. Gesch. LXX. 440—44. 15. Augusti.
12759. Brudst. p. Dansk i Vort Forsvar 1883 Nr. 68. 16. Augusti.

1658.

16. Augusti. *19918. KURF. AF BRANDENBURG underretter Kejseren om K. af Sverigs uformodede Overfald paa Danmark. — 16. Aug. (Tydsk.) Udt. i Urk. u. Actenst. s. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VIII. 377.
16. Augusti. *19919. KURF. AF BRANDENBURG underretter Grev Montecuccoli om K. af Sverigs Anfald paa Danmark; selv vil han drage til Holsten og befaler Greven at gaa sammesteds hen. — *Colln a. Sp.*, 16. Aug. (Tydsk.) Udt. og Brudst. i Urk. u. Actenst. s. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VIII. 360—61.
16. Augusti. *19920. KURF. AF BRANDENBURGS Instrux for Hofraad v. Wreich, der skal forhandle med Grev Montecuccoli om Felittoget mod K. af Sverig. — *Colln a. d. Sp.*, 16. Aug. (Tydsk.) Udt. og Brudst. i Urk. u. Actenst. s. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VIII. 361—62.
17. Augusti. *19921. C. G. WRANGELLS Skrivelse til K. Karl X. Gustaf, hvori han meddeler, at han forrige Nat er kommen til Helsingør og har paabegyndt Belejringen af Kronborg; Fjendens Kanoner gjøre ej synderlig Skade, men han anmoder om, at der maa blive sendt Skibe for at sikre Forbindelsen med Skaane, da Admiral Gerttsonn er sejlet til Kjøbenhavn. — *Datum Hellsingöör*, d. 17. Augusti. (Svensk.) Danske Mag. 5. R. I. 291—92.
17. vel 27. Augusti. *19922. JOHAN YSBRANDTS, hollandsk Gesandt i Brandenburg, meddeler Hr. Schulenborch, Medlem af Generalstaterne, at den danske Gesandt indtrængende har opfordret Kurfyrsten til at komme Danmark til Hjælp, at denne ogsaa er beredt dertil, men endnu er tvivlraadig, om paa hvilken Maade det skal ske; han (Kurfyrsten) ønsker at vide, om han kan vente Generalstaternes Understøttelse i den forestaaende Krig. — *Berlin*, 27. Aug. (Hollandsk.) Brudst. i Urk. u. Actenst. s. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg III. 128—30.
18. Augusti. *19923. C. G. WRANGELLS Skrivelse til K. Karl X. Gustaf, hvori han anmoder om at faa noget Krudt og sender ham Efterretninger om Kronborgs Belejring. — *Datum Hellsingöör*, d. 18. Aug. (Svensk.) Danske Mag. 5. R. I. 292—98.
18. Augusti. *19924. KURF. AF BRANDENBURGS Instrux for Lazarus Kittelmann, der skal forhandle med den Kgl. danske Regering i Glyckstad. — *Colln a. Sp.*, $\frac{1}{2}$ Aug. (Tydsk.) Udt. og Brudst. i Urk. u. Actenst. s. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VIII. 588.
19. Augusti. 12767. Brudst. i Gynther, Blekinge Hist. I. 103—18.
19. Augusti. *19925. HANNIBAL SEHESTEDS Skrivelse til K. Karl X. Gustaf, hvori han udvikler sin Stilling til K. Fr. III. og ansøger om Restitution af de ham fratagne Godser. — (19. August). Sehested, Hannibal Sehested II. 383—92. Udt. og Brudst. i Birket Smith, Leonora Christina I. 423—26. Brudst. i Hist. Tidsskr. 6. R. I. 697—98.
20. Augusti. *19926. K. Fr. III.'s Ordre til Niels Krabbe og Christen Skeel om næste Dag at mønstre Livregimentet til Fods og et Kompagni Borgere, som er i Kastellet og paa Posterne derfra til Østerport. — 20. August. Brudst. i Levenskiold, Efterr. om den kgl. Livgarde til Fods S. 7.
20. Augusti. *19927. K. Fr. III.'s Skrivelse til Kaj Lykke, hvori han beder ham underholde Oberstlieutenant Meltzin, der havde klaget over, at han intet Underhold kunde faa. — 20. August. Udt. i Bruun, Kaj Lykke S. 32.
20. Augusti. *19928. K. KARL X. GUSTAFS Brev, i hvilket han lover, naar den nuværende Krig med Danmark er endt, at sørge for Hannibal Sehesteds Retablisement. — 20. August. (Svensk.) Udt. i Hist. Tidsskr. 6. R. I. 698.
20. Augusti. *19929. C. G. WRANGELLS Skrivelse til K. Karl X. Gustaf, at han nu har faaet sit Skyts i Land og vil begynde Beskydningen af det store Taarn. Han sender Efterret-

et fra Slottet foretaget Udfald, under hvilket hele Styrken kunde have været det svenske Rytteri havde gjort sin Pligt. — *Datum Helsingør,* d. 20. Augusti. Danske Mag. 5. R. I. 293—94.

1930. APPELBOOMS Indberetning til den svenske Regering, at Kongens Landjælland selv hos den franske og engelske Gesandt har vakt stor Alteration. — 20. vel 30. Augusti. Svensk.) Brudst. i Fries, Bidr. t. Känned. om Sveriges och Nederländernas dipl. Förb. under S. 89—90.

1931. GENERALSTATERNES Resolution om Afsendelsen af en Flaade til Danmark. 20. Augusti. (Hollandsk.) Udt. p. Fransk i Lefèvre-Pontalis, Jean de Witt I. 253.

1932. Oberst PAUL BENNFELT'S Skrivelse til K. Fr. III., at Fjenden allerede paa gamle Grav, Klokketaarnet er næsten nedskudt. Han klager over, at Borgerne paa godt paa Slottet som Fjenden, og beder om at faa en »Soldaten Ordre«. — *Cronenburg*, d. 21. Aug. (Tydsk.) Danske Mag. 5. R. I. 317—18.

1933. C. G. WRANGELLS Skrivelse til K. Karl X. Gustaf, at han haaber, Kongen generalkvartermesterlieutenant Dahlberg er blevet underrettet om hans Angrebs-giver Underretning om Belejringens Forløb og glæder sig til at faa mere Skyts. — *Helsingør*, d. 21. Augusti. (Tydsk og Svensk.) Danske Mag. 5. R. I. 294—95.

1934. K. Fr. III.'s aabne Brev til Almuen paa Sjælland, at den af al Magt skal ved Povelshøjs behjælpelig med at gjøre Fjenden den størst mulige Afbræk. — 22. Augusti. Aarsberetn. fra Gehelmearch. VI, Till. S. 29.

1935. K. Fr. III.'s Befaling til Christoffer Bille, Lensmd. paa Kronborg, at han samtykke i nogen Akkord med Fjenden, men opmuntre Besætningen det mest. — *Aff Kiøbenhavns*, d. 22. Augusti. Danske Mag. 5. R. I. 318.

1936. K. Fr. III.'s Skrivelse til Kommandanten paa Kronborg Bønnfeld, at han om Omstændigheder maa overgive Fæstningen, men skal oppebie den hollandske Besætning. — *Aff Kiøbenhavns*, d. 22. Augusti. Danske Mag. 5. R. I. 318—19.

1937. K. Fr. III.'s Befaling til Oberstlieutenant Brunow, at han skal bistaa Kommandanten med at forsvare Kronborg »til den yderste Mand« og i Nøds Fald overmande i dennes Sted. — *Aff Kiøbenhavns*, d. 22. August. Danske Mag. 5. R. I. 319.

1938. K. Fr. III. lover Kapitain Suend Poffuelszen, at han ikke blot skal faa sin Løn betalt, men ogsaa blive tilbørlig belønnet. — *Kiøbenhavns slott*, d. 22. Augusti.

Aarsberetn. fra Gehelmearch. VI. 228—29.

1939. Proposition fra Hert. FREDERIK III. af Gottorp til Guvernøren i Staden Rendsborg om at overgive den til ham, da i saa Fald den svenske Hær vilde stille alle Fjendtligheder og ophæve Belejringen. Til Gjengæld skulde den nu i Staden Garnison træde i hans Tjeneste. Naar der blev sluttet Fred, og K. af Danmark fik sin Scepter og Krone, skulde Byen og Fæstningen overgives til ham. — *Rendsborg*, d. 22. Aug. (Tydsk.) Helmecke, Die Belagerung Rendsburgs im Jahre 1645.

*1940. C. G. WRANGELLS Skrivelse til K. Karl X. Gustaf, at det store Taarn og Bastion mod Stranden har lidt saa meget, at Besætningen har taget Kanonerne bort og han beder om flere Skibe, spørger, hvorledes han skal forholde sig med de Højskibe, der ville sejle gennem Sundet, og fraraader paa given Foranledning Kongen at forsænke Indløbet til Kiøbenhavn. — *Helsingør*, d. 22. Augusti. (Tydsk og Svensk.) Danske Mag. 5. R. I. 296—98.

1658.

22. Augusti. *19941. C. G. WRANGELLS Skrivelse til K. Karl X. Gustaf, at han ikke har kunnet faa Byen til at udrede større Brandskat end 5000 Rdlr. — *Hellsingør*, d. 22. Augusti. (Svensk.) Danske Mag. 5. R. I. 295—96.
22. Augusti. *19942. ARVID FORBUS skriver til sin Hustru, at den svenske Konge har forordnet hver af Raadet en Gaard til Kvarter; hans hedder Lindenows Gods. — *Belägr. för Köpenh.*, d. 22. Aug. (Svensk.) Brudst. i Wieselgreen, De la Gard. Arch. IX. 77.
22. Augusti. *19943. DR. AF POLEN skriver til Kurf. af Brandenburg om K. af Sverigs Angreb paa Danmark; Kurfyrsten bør rykke op i Jylland. — 1. Sept. (Fransk.) Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VIII. 290—91.
23. Augusti. *19944. Kommandanten PAUL BENNFELTS Skrivelse til K. Fr. III., at Wrangel har opfordret Fæstningen til Overgivelse, da der underhandlede med Kjøbenhavn; han ønsker derfor nærmere Underretning herom fra Kongen; til Hollænderne har han kun ringe Haab. — *Cronneborg*, d. 23. Augusti. (Tydsk.) Danske Mag. 5. R. I. 319—20.
23. Augusti. *19945. JENS PEDERSENS Erklæring, at han har ladet den Trætte, han havde med Hans Iversen, som var hans sl. Søs forrige Præceptor paa Sølstedgaard, falde, da han ikke vil hindre ham i hans Lykke. — *Nysted*, 23. Aug. Kirkehist. Saml. II. 233.
23. Augusti. *19946. HANS IVERSEN NYSTED forpligter sig til at sky og fly Jens Pedersens Omgjængelse og Samkvem og ikke komme for hans Øjne, da denne til Gjengæld har ladet sin Trætte imod ham for hans Søs dødelige Afgang falde. — *Nysted*, d. 23. Aug. Kirkehist. Saml. II. 233—34.
23. et 27. Augusti
vel 2. et 6. Septbr. *19947. APPELBOOMS Indberetning til den svenske Regering om Hollands Staters Forhandlinger om den Hjælp, der skal ydes Danmark. — 2. och 6. Sept. (Svensk.) Udt. i Fries, Bidr. t. Kännedomen om Sveriges och Nederländernas dipl. Förb. under Karl X. Gustaf S. 90.
24. Augusti. *19948. CARL VON BRUNAWS Skrivelse til K. Fr. III., at han har modtaget Kongens Befaling om at forsvare Kronborg til det yderste. Han giver Oplysninger om Belejrings Forløb og meddeler, at Admiral Wrangel samme Dag har opfordret til Overgivelse. — *Cronenburg*, d. 24. Augusti. (Tydsk.) Danske Mag. 5. R. I. 320—21.
24. Augusti. *19949. C. G. WRANGELLS Takskrivelse til K. Karl X. Gustaf, fordi Kongen har foræret ham den Helsingør paalagte Brandskat. Han meddeler, at nogle i Gaar fra Holland ankomne Skibe forsikre, at der hverken i Holland eller Frisland høres det mindste om Flaadeudrustninger; Belejringen gaar godt fremad. — *Helsingør*, d. 24. Augusti. (Tydsk og Svensk.) Danske Mag. 5. R. I. 298—99.
24. Augusti. *19950. Relatio a COLLOWRATH legati et FRANCISCI a LISOLA residentis Cæsaris, in qua Moscos scribunt regem Sveciæ aliis in Dania negotiis implicitum animadvertere, et Polonos nova in Daniam irruptione conturbatos in liberando Daniæ rege Svecisque a Zundtis occupatione divertendis summam rerum constituere. — *Wiasdowa*, September 3. Udt. og Brudst. i Arch. f. oesterr. Gesch. LXX. 444—47.
24. Augusti. *19951. Skrivelse fra BLONDEL til Kardinal Mazarin, bl. a. om, at de danske Affærer vække stor Uro, uden at man endnu har sikre Efterretninger om dem. — *Bertin*. 3. Sept. (Fransk.) Udt. i Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg II. 17.
25. Augusti. *19952. C. G. WRANGELLS Skrivelse til K. Karl X. Gustaf, hvori han beder om, at Dahlberg hurtigst maa komme op til ham for at være ham behjælpelig med Anlægget af Angrebsværker; han sender Fortegnelse over den Ammunition, der haves i Behold. — *Datum Helsingør*, d. 25. Augusti. (Tydsk og Svensk.) Danske Mag. 5. R. I. 299—300.

1658.

953. C. G. WRANGELL giver K. Karl X. Gustaf Meddelelse om Belejringens
len og hans forgjæves Opfordring til Kapitulation; han anmoder om Krudt og
oldboden er næsten ganske bleven ruineret fra Slottet og en Del af Bøgerne
interne skjult hos Borgerne. — *Helsingøhr*, d. 25. Augusti. (Tydsk og Svensk.)
5. R. I. 300—02.
954. Den svenske Overkrigskommissær A. SILTMANS Salvegadebrev for Lægen
tenssen. — *Aalborg*, d. 25. Aug. (Tydsk.) Kirkehist. Saml. 3. R. III. 766—67.
955. GENERALSTATERNES Resolution om Afsendelsen af en Flaade til Danmark.
(Hollandsk.) Udt. p. Fransk i Lefèvre-Pontalis, Jean de Witt I. 253.
956. Lensmanden CHRISTOFFER BILLE sender K. Fr. III. Efterretninger om Be-
forløb. Der er ingen Mangel paa Proviant, Ammunition eller Kourage, men
aa Mandskab, hvorfor han spørger, om ikke 60 Mand kan sendes derop paa
aa. — *Croneborg*, d. 26. Augusti. Danske Mag. 5. R. I. 321—22.
957. C. G. WRANGELLS Skrivelse til K. Karl X. Gustaf om Skyts og Ammuni-
lejreringen af Kronborg samt om de engelske Kompagniers Ankomst. — *Helsingøhr*,
gusti. (Tydsk.) Danske Mag. 5. R. I. 302—04.
958. C. G. WRANGELL meddeler, at Fjenden har ødelagt et nyanlagt Batteri.
om en Fyrværker, da hans egen er bleven utjenstdygtig ved et Ulykkestilfælde.
øhr, d. 26. Augusti. (Tydsk.) Danske Mag. 5. R. I. 304—05.
959. K. Fr. III. befaler Hans Skack at fordele Svend Povelszens Soldater i
mellem Ulrich Christians, hans eget og Oberst Frederik von Ahlefeldts Regi-
Hafnia, d. 27. Augusti. Aarsberetn. fra Geholmearch. VI. 229.
960. C. G. WRANGELL sender K. Karl X. Gustaf et fra Generalmajor Weyher
sodde modtaget Brev og meddeler, at det ødelagte Batteri er gjort i brugbar
gjør Fjenden god Skade. — *Helsingøhr*, d. 27. Augusti. (Tydsk og Svensk.)
5. R. I. 305.
961. K. Fr. III.'s Brev, hvori han som Hert. af Holsten kræver den neder-
Kredses Hjælp mod Sverig. — *København*, 28. Aug. (Tydsk.) Udt. i Köcher,
Hannover u. Braunschweig I. 268.
962. K. KARL X. GUSTAF befaler Overkrigskommissær Alert Siltman i Aalborg
kynde den paalagte Udskrivning, at anvise Oberst Øffener Skanderborg og Stjern-
rev Königsmark Samsø og Oberst Peter Aakjær Len, og af Stæderne, navnlig
og Nyborg, at skaffe et Par hundrede Baadsmænd. — *Utterslev*, 28. August. (Tydsk.)
delelsær fra Rentekammerarchivet 1871 S. 129.
963. C. G. WRANGELL meddeler, at man fra Fæstningen har skudt en af de
erobret Galliot i Sænk, og beder om flere Ryttere, da Snaphanerne, navnlig under
ulson, blive meget nærgaaende. — *Helsingøhr*, d. 28. Augusti. (Tydsk og Svensk.)
ag. 5. R. I. 306—07.
964. Kommandanten PAULL BEENFELTS Skrivelse til K. Fr. III. Han anmoder
Mands Forstærkning, gjør Rede for de foretagne Udfald og meddeler, at han ikke
et opfyldte den hollandske Residents Ønske om at forlade Fæstningen. — *Crone-*
29. Augusti. (Tydsk.) Danske Mag. 5. R. I. 322—23.
965. Oberstlieutenant CARL VON BRUNAWS Skrivelse til K. Fr. III., hvori han
m, at Forstærkningen snart maa blive afsendt. — *Cronenburg*, d. 29. Aug. (Tydsk.)
ag. 5. R. I. 323.

25. Augusti.

25. Augusti.

25. Augusti.

26. Augusti.

26. Augusti.

26. Augusti.

27. Augusti.

27. Augusti.

28. Augusti.

28. Augusti.

28. Augusti.

29. Augusti.

29. Augusti.

1658.

29. Augustl. *19966. C. G. WRANGELL meddeler K. Karl X. Gustaf, at en Overløber fra Fæstningen fortæller, at der hver Nat sendes Smaabaade til Kjøbenhavn; han stiller Forslag om at forhindre dette. — *Helsingöhr*, d. 29. Augusti. (Tydsk og Svensk.) Danske Mag. 5. R. I. 307—08.
30. Augustl. *19967. K. FR. III.'s Missive til Lensmanden Christoffer Bille, Kommandanten Beenfelt og Oberstlieutenant Brunaw, at Forstærkningen er afsendt. Egenhændig gjen-tager Kongen sin Befaling om at holde Slottet til sidste Mand; i Nødsfald skulle de lade Stykkerne springe, sprænge Slottet i Luften og selv begive sig til Norge eller Holland. — *Aff Kiøbenhaffn*, d. 30. Augusti. (Dansk og Tydsk.) Danske Mag. 5. R. I. 323—24.
30. Augustl. *19968. K. KARL X. GUSTAFS Skrivelse til Appelboom, at han skal gjøre alt for at vinde Tilhængere i Nederlandene og afværge, at der ydes Danmark Hjælp. Han lover 10—20,000 Rdlr. til Uddeling og er villig til at give enkelte vigtige Personer store Handelsbegunstigelser. — 30. Aug. (Svensk.) Brudst. og Udt. i Fries, Bldr. t. Känned. om Sveriges och Nederländernas dipl. Förb. under Karl X. Gustaf S. 91—92, 91, Anm. 8.
30. Augustl. *19969. C. G. WRANGELLS Skrivelse til K. Karl X. Gustaf, hvori han som Svar paa Forespørgsel raader til at tilbageholde de fra Østersøen kommende hollandske Skibe, for at de ej skulle bringe Efterretninger om Kongens Planer, førend Slottet er erobret. — *Helsingöhr*, d. 30. Augusti. (Tydsk og Svensk.) Danske Mag. 5. R. I. 308—09.
31. Augustl. *19970. K. KARL X. GUSTAF forlanger Oplysning af Overkrigskommissær Alert Siltman i Aarhus om, hvorvidt Oberst Seher har hævet Rekruteringspenge af sine Kvarterer og anvendt dem til sit Regiments Forstærkning. — *Utterslev for Kjøbenhavn*, 31. Augusti. (Tydsk.) Udt. i Meddelelser fra Rentekammerarchivet 1871 S. 129.
31. Augustl. *19971. C. G. WRANGELL meddeler K. Karl X. Gustaf, at en anlagt Mine nu er eksploderet, men at dens Virkning foreløbig ej kan afgjøres, da den ogsaa har ødelagt Løbegravnen. — *Helsingöhr*, d. 31. Aug. (Tydsk.) Danske Mag. 5. R. I. 309.
1. Septbr. *19972. C. G. WRANGELL meddeler K. Karl X. Gustaf, at den omtalte Løbegrav paa Grund af det fugtige Vejr er styrtet sammen og har dræbt Ingeniøren. En i Dag fra Rotterdam ankommen Skipper beretter, at der ved hans Afrejse ikke var Tale om nogen Flaadeudrustning. — *Helsingöhr*, d. 1. Septembris. (Tydsk og Svensk.) Danske Mag. 5. R. I. 309—10.
1. Septbr. *19973. KURF. AF BRANDENBURG anmoder Grev Montecuccoli om hurtigst mulig at sende Rytteri til Kavalkaden mod Holsten, af hvilken han venter sig meget. — 1te Sept. (Tydsk.) Udt. i Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VIII. 363.
1. Septbr. *19974. Relatio a COLLOWRATH legati et FRANCISCI DE LISOLA residentis Cæsaris, in qua scribunt, comitem Montecuculi ad Lisolam scripsisse, electorem Brandenburgicum propter Svecorum cum Danis rupturam cum fœderatis Svecos aggredi velle. Postulasse se referunt, ut Dania ad pacis tractatus admittatur, ob stare Gallos huic postulato. Negotium Danicum summa consideratione dignum esse censent, neque regi Sveciæ subiugandæ Daniæ libertatem permittendam. — *Wiasdowa*, September 11. Udt. og Brudst. i Arch. f. oesterr. Gesch. LXX. 447—51.
2. Septbr. *19975. C. G. WRANGELL meddeler K. Karl X. Gustaf, at Løbegravnen nu er gjort i Stand, og at Fjenden har gjort et resultatløst Udfald. — *Helsingöhr*, d. 2. Septembris. (Tydsk.) Danske Mag. 5. R. I. 310—11.
3. Septbr. *19976. GENERALSTATERNES Resolution om Admiral Wassenaars Instrux paa Toget til Danmark. — 13. Sept. (Hollandsk.) Udt. p. Fransk i Lefèvre-Pontalis, Jean de Wit I. 253.

1658.

1977. K. FR. III.'s Brev, hvori han som Hert. af Holsten kræver den neder- 4. Septbr.
Kredsens Hjælp mod Sverig. — *Kopenhagen*, 4. Sept. (Tydsk.) Udt. i Köcher,
nover u. Braunschweig I. 268.
1978. C. G. WRANGELL meddeler K. Karl X. Gustaf, at han har truffet de for- 4. Septbr.
anstaltninger til at udføre Kongens Befaling om at sende et Par gode Skibs-
Göteborg for at samle Baadsmænd. — *Helsingöhr*, 4. Septembris. (Tydsk og
Danske Mag. 5. R. I. 312.
1979. C. G. WRANGELL sender K. Karl X. Gustaf Uddrag af en fra General- 4. Septbr.
Horn i Odense modtagen Skrivelse og giver ham Oplysninger om Belejrings-
der hindres af den stadige Regn. — *Helsingöhr*, d. 4. Septembris. (Tydsk.)
5. R. I. 311—12.
1980. C. G. WRANGELL'S Skrivelse til K. Karl X. Gustaf om hans Underhandlinger 4. Septbr.
ingen, hvorfra man ønsker at sende en Officer til Kjøbenhavn for at erfare
der er ankommen Forstærkning til Fæstningen, men han haaber dog, at den
vergive sig. — *Helsingöhr*, d. 4. Septemb. (Tydsk og Svensk.) Danske Mag. 5. R.
1981. C. G. WRANGELL meddeler K. Karl X. Gustaf, at han atter er begyndt 5. Septbr.
ningen af Slottet; han vil forsøge at tage Ravelinen i Nat. — *Helsingöhr*, d.
bris. (Tydsk.) Danske Mag. 5. R. I. 314.
1982. C. G. WRANGELL meddeler K. Karl X. Gustaf, at han underhandler med 5. Septbr.
tenant Brünaw om Slottets Kapitulation; man ønsker at faa fri Afmarsch til
n, hvilket han har afslaaet; han beder dog om en Udtalelse fra Kongen des-
— *Helsingöhr*, d. 5. Septembris. (Tydsk og Svensk.) Danske Mag. 5. R. I. 314—16.
1983. KURF. AF BRANDENBURGS Anbefalingskrivelse til Dr. af Polen for den 5. Septbr.
esandt Juel. — *Cölln a. Spr.*, 5. Septb. (Fransk.) Udt. i Urk. u. Actenst. z. Gesch.
edrich Wilhelm von Brandenburg VIII. 292.
1984. K. FR. III.'s egenhændige Skrivelse til Kurf. af Brandenburg med Bøn 6. Septbr.
Hjælp. — *Kopenhagen*, 6. Septbr. (Tydsk.) Udt. i Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf.
Wilhelm von Brandenburg VIII. 589. Lignende Skr. af 10. Septbr. Smstds.
1985. C. G. WRANGELL meddeler K. Karl X. Gustaf, at Fæstningen har ønsket 6. Septbr.
æste Dag Kl. 9 for at overveje Kapitulationen, hvad han har indrømmet dem,
r paa, at Slottet inden Aften vil være i hans Haand, da de Befalende indbyrdes
e. — *Helsingöhr*, d. 6. Septembris. (Tydsk og Svensk.) Danske Mag. 5. R. I. 316.
1986. C. G. WRANGELL ønsker K. Karl X. Gustaf til Lykke med Kronborg Slot, 6. Septbr.
r besat af Oberst Ferssen med 300 Mand. Han fremsender en Afskrift af Kapi-
l. — *Helsingöhr*, d. 6. Septembris. (Svensk.) Danske Mag. 5. R. I. 316—17.
1987. KURF. AF BRANDENBURGS Instrux for Kittelmann, der atter sendes til 6. Septbr.
for at forhandle med de danske Kommissærer om den brandenburgske Hofstats
Forplejning. — *18. Sept.* (Tydsk.) Udt. og Brudst. i Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf.
Wilhelm von Brandenburg VIII. 589.
12814. Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg II. 180—83. 7. Septbr.
- *19988. JOHAN EKEBLAD skriver til sin Fader, at Kongen beskyder Kjøbenhavn 7. og 26. Septbr.
fter at have faaet Skyts fra Kronborg; han er nu med hele sin Flaade sejlet til
r; en Gesandt skal sendes til England. — *Ipstro, lågret utanför Köpenhamn*, d. 7.
Septb. (Svensk.) Udt. i Wieselgreen, De la Gard. Arch. VIII. 224.

1658.

7. Septbr. *19989. KURF. AF BRANDENBURGS Skrivelse til de tre lüneburgske Hertuger, hvori han notificerer dem sin Indmarsch i Holsten. — *Colln a. Spree*, 7. Sept. (Tydsk.) Udt. i Köcher, Gesch. v. Hannover u. Braunschweig I. 270.
8. Septbr. *19990. Professor THOMAS BANGS Begjæring til Prorektor og Consistorium, at hans Salarium pro Bibliotheca maa blive ham udbetalt. — *Hafnia*, 8. Sept. Kirkehist. Saml. 3. R. V. 274—75.
8. Septbr. *19991. K. KARL X. GUSTAF befaler Overkrigskommissær Alert Siltmann i Aarhus, at de i Jylland udkrevne Knægte skulle sendes til Fyen, og at Magasinerne i Frederiksodde og Middelfart skulle forsynes. — *Helsingør*, 8. September. (Tydsk.) Udt. i Meddelelser fra Rentekammerarchivet 1871 S. 180.
9. Septbr. *19992. Oberst JOHAN PRINTZENSKIÖLD tilskriver Gustav Otto Stenbock, Generalguvernør i Skaane, om Transporten af de bornholmske Ryttere til Riga og om Reparationer paa Hammershus Slot. — *Hammarshus*, d. 9. September. (Svensk.) Brudst. i Samlinger till Skånes historia 1870 S. 14.
10. Septbr. *19993. K. FR. III.'s Forsikring at ville erstatte de af Undersaatterne i Holsten, der ønske at tage Tjeneste som Friskytter, de Tab, Svenskerne maatte tilføje dem. — *Copenhagen*, d. 10. Septembris. (Tydsk.) Særtr. af Forordn.
10. Septbr. *19994. Den brandenburgske Gesandt i England JOHAN SCHLEZER meddeler Kurfyrsten bl. a., at den engelske Regering sender K. af Sverig 20 Skibe til Hjælp. — *London*, 10. Septbr. (Tydsk.) Brudst. i Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VII. 798—99.
10. Septbr. *19995. EN UNÆVNTS Memoire til Kurf. af Brandenburg, hvem det tilraades at bemægtige sig Glyckstad, førend Hollænderne tage den, og støttet herpaa lade sig udnevne til Rigets Admiral-General og skabe en stærk tydsk Sømagt. — D. 10. September. (Tydsk.) Märklische Forschungen XX. 143—48.
11. Septbr. *19996. Grev WALDECKS Skrivelse til Kurf. af Brandenburg, hvori han hævder sin Ret til at træde i svensk Tjeneste, tilmed da han ikke lader sig bruge mod Kurfyrsten, men mod en fremmed Potentat, K. af Danmark. — *Hauptquartier vor Copenhagen*, 11. Aug. (for Septbr.) (Tydsk.) Udt. og Brudst. i Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VIII. 255—56.
12. Septbr. *19997. Professor THOMAS BANGS Kvittering for Halvdelen af hans Salarium for Bibliotheca publica. — *Hafnia*, d. 12. Septemb. Kirkehist. Saml. 3. R. V. 276.
12. Septbr. *19998. DR. AF POLENS Skrivelse til Kurf. af Brandenburg, hvori bl. a. at efter Rygtet skal han have erobret Holsten, over hvilket hun glæder sig. — 22. Septbr. (Fransk.) Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VIII. 292—93.
13. Septbr. *19999. K. FR. III. formaner Hofbetjentene til bedre Paapasselighed paa den vigtige Post, der er betroet dem. — (D. 13. September). Hist. Tidsskr. 4. R. V. 391—92.
14. Septbr. *20000. Kejser LEOPOLD meddeler Kurf. af Brandenburg, at nogle nordtydske Fyrster have vægret sig ved at yde den fornødne Kredshjælp mod K. af Sverig; denne har faaet Mod til sit Overfald paa Danmark ved sin nylig sluttede Alliance med nogle rhinske Fyrster. — *Linz*, 24. Septbr. (Tydsk.) Udt. og Brudst. i Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VIII. 377—78.
14. Septbr. 12831. Udt. med en ikke tidligere trykt Efterskrift i Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VIII. 589. Udt. i Köcher, Gesch. v. Hannover u. Braunschweig I. 270. Datoen maa rettes, da Brevet er dateret efter gl. Stil.
17. Septbr. *20001. K. FR. III. underretter Kurf. af Brandenburg om Kronborgs Fald og anmoder ham om at fange Guvernøren Christoffer Bilde og Kommandanten Oberst Benfeldt.

1658.

pholde sig i Jylland, forat de for en Krigsret kunne faa deres fortjente Løn.
en, 17. Septbr. (Tydsk.) Urk. u. Actenst. s. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von
 'III. 590.

002. KURF. AF BRANDENBURG meddeler K. Fr. III., at han er undervejs for at 17. Septbr.
 til Undsætning. — *Wittenberg in Mecklenburg*, 17. Sept. (Tydsk.) Udt. og Brudst.
 nat. s. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VIII. 590.

003. KURF. AF BRANDENBURG meddeler Kejseren, at han staar i Begreb med 17. Septbr.
 Danmark til Undsætning. Fra K. af Danmark er lige ankommet et Expresbud
 lning om Kredsens og Rigets Hjælp, hvorfor han beder ham om at lade de
 skrivelser udgaa til Kreds- og Rigsstænder. — *Wittenberg in Mecklenburg*,
 (Tydsk.) Udt. i Urk. u. Actenst. s. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VIII. 377.

0004. KURF. AF BRANDENBURGS Skrivelse til de tre lüneburgske Hertuger, hvori 17. Septbr.
 tætter den fra dansk Side fremsatte Begjæring om den nedersachsiske Kredsens
 Sverig. — *Wittenberg in Mecklenburg*, 17. Sept. (Tydsk.) Udt. i Köcher, Gesch.
 u. Braunschweig I. 270.

0005. K. KARL X. GUSTAF befaler Overkrigskommissær Alert Siltman i Odense 19. Septbr.
 e at slukke Skagens Fyr og fjerne alle Materialier til atter at tænde det. —
 l. September. (Tydsk.) Udt. i Meddelelser fra Rentekammerarchivet 1871 S. 130.

0006. K. FR. III.'s Brev, hvori han som Hert. af Holsten kræver den neder- 20. Septbr.
 Kredsens Hjælp mod Sverig. — *Kopenhagen*, 20. Septbr. (Tydsk.) Udt. i Köcher,
 annover u. Braunschweig I. 268.

0007. K. FR. III. oversender Kurf. af Brandenburg det danske Modskrift mod 20. Septbr.
 Svenske udgivne Forsvar for Fredsbruddet. — *Kopenhagen*, 20. Sept. (Tydsk.)
 u. Actenst. s. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VIII. 590.

0008. KURF. AF BRANDENBURG meddeler Kejseren, at han i Dag er rykket ind i 20. Septbr.
 Fjenden er gaaet tilbage over Ejderen. — *Hauptquartier Trittaw*, 20. Sept. (Tydsk.)
 u. Actenst. s. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VIII. 377.

20009. K. FR. III.'s Skrivelse til Kurf. af Brandenburg, at han med Tak mod- 22. Septbr.
 nes Tilbud om at sende nogle Tropper til Sjælland; den svenske Flaade er gaaet
 jl. — *Kopenhagen*, 22. Sept. (Tydsk.) Udt. i Urk. u. Actenst. s. Gesch. d. Kurf. Fried-
 lm von Brandenburg VIII. 590—91.

20010. SOPHIE, Enke efter Bogtrykker Peder Morsing, ansøger K. Fr. III. om, 22. Septbr.
 s Mands Bestilling som kongelig Universitets Bogtrykker maa overføres paa hende.
 Septbr.) Brudst. i Stolpe, Dagspressen i Danmark I. 182—83.

20011. K. FR. III. meddeler Kurf. af Brandenburg, at der er opsnappet en 23. Septbr.
 l Feltmarskalk Douglas om at bemægtige sig Mitau. — *Kopenhagen*, 23. Sept.
 Udt. i Urk. u. Actenst. s. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VIII. 591.

20012. KURF. AF BRANDENBURGS Skrivelse til Hert. Frederik III. af Gottorp, 24. Septbr.
 in forklarer Hensigten med sin Indmarsch i Hertugdømmet og erklærer ikke at
 o paa Rygtet om, at Hertugen har taget Parti for Sverig. — *Bordesholm*, 24. Sept.
 Udt. i Quellensammlung d. schlesw.-holst.-lauenb. Gesellsch. f. vaterländ. Geschichte II, 2. 137.

20013. K. KARL X. GUSTAF forlanger Underretning af Overkrigskommissær Alert 25. Septbr.
 i Odense om de jyske adelige Godser, deres Værd og deres Ejeres Opholdssteder.
 borg, 25. September. (Tydsk.) Udt. i Meddelelser fra Rentekammerarchivet 1871 S. 130.

12862. Udt. og Brudst. i Urk. u. Actenst. s. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Branden- 25. Septbr.
 l. 555—57.

1658.

- 25 Septbr. *20014. Relatio a COLLOWRATH legati et FRANCISCI DE LISOLA residentis Cæsaris, in qua auxilia a statibus Hollandicis Daniæ lata commemorant, et scribunt, si rex Daniæ ad tractatus admittatur, necessarium fore adniti, ut Cæsareis ad mediationem Gallicam excludendam se adiungat. Zarnezkium ad expeditionem Danicam profectum commemorant. — *Thorn*, October 5. Udt. og Brudat. i Arch. f. oesterr. Gesch. LXX. 451—54.
26. Septbr. *20015. Oberst FREDERIK VON AHLEFELDT'S Forslag til Kongen om en Foregelse af Garderegimentet, om at gjøre det til Dragoner, og om dets Forsyning med Heste, Klædninger og Vaaben, m. m. — D. 26. September. Udt. i Løvenskiold, Efterr. om den kgl. Livgarde til Fods S. 6—7.
27. Septbr. *20016. Hert. FREDERIK III. af Gottorps Skrivelse til Kurf. af Brandenburg, hvori han protesterer mod dennes Indmarsch i Hertugdømmet; han selv har, da K. af Danmark har brudt Aftalerne og ført Tropper ind i Hertugdømmerne, maattet begive sig ind i Fæstningen Tønningen. — *Tønning*, 27. Septemb. (Tydsk.) Udt. i Qvellensammlung d. schlesw.-holst.-laueb. Gesellsch. f. vaterl. Geschichte II, 2. 137.
27. Septbr. *20017. Kejser LEOPOLD meddeler Kurf. af Brandenburg, at han i Anledning af den dansk-svenske Krig sender en Gesandt til Braunschweig og Hessen. — *Wien*, 7. Oct. (Tydsk.) Udt. i Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VIII. 379.
28. Septbr. *20018. K. FR. III.'s Kreditiv for sine Gesandter til Kurf. af Brandenburg, Henrik Rantzow og Fr. v. Ahlfeld. — *Kopenhagen*, 28. Sept. (Tydsk.) Udt. i Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VIII. 591.
28. Septbr. *20019. K. FR. III.'s Skrivelse, at Otto Paanisch (!) tilforordnes Kurf. af Brandenburg som Krigskommissær i Jylland. — (*Kopenhagen*, 28. Sept.) (Tydsk.) Udt. i Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VIII. 591.
28. Septbr. *20020. K. FR. III.'s Patent, at Overvagtimester i Livregimentet til Fods Ullrich von Debwitz maa hverve et Kompagni paa 150 Md. — *Copenhagen*, d. 28. Septbr. (Tydsk.) Særtr. af Forordn.
28. Septbr. *20021. KURF. AF BRANDENBURGS Instrux for Joh. Butendack, der paa den Conference, Rhinforbundet agter at holde, skal udvirke, at der ikke ydes K. af Sverig nogen Bistand i hans Krig mod Danmark. — *Vorstadt Rendsburg*, 28. Sept. (Tydsk.) Udt. og Brudat. i Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VIII. 557—58.
28. Septbr. *20022. Indberetning fra den brandenburgske Gesandt i Wien FR. v. JENA, i hvilken bl. a. at Kejseren vilde anvende alt paa at redde Danmark. — *Wien*, 28. Septbr. (Tydsk.) Udt. og Brudat. i Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VIII. 363—65.
29. Septbr. 12870. Udt. i Vort Forsvar 1884 Nr. 101.
29. Septbr. *20023. KURF. AF BRANDENBURG beretter sine Gesandter hos Generalstaterne, Dan. Weimann og Copes, at han er ankommen til Slesvig med Hæren, og befaler dem at udvirke hos Generalstaterne, at deres Flaade forhindrer ethvert svensk Angreb paa Halvøen. — *Friedrichsburg in der Vorstadt vor der fürstl. Residenz Gottorf*, 29. Sept. (Tydsk.) Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VII. 135—86.
2. Octobr. *20024. Andragende fra Dr. TH. BANG til Bispem og to Professorer om at erholde de resterende 60 Dlr. af sin Løn som Universitetsbibliothekar. — *Kbhvn.*, 2. Okt. Udt. i Kirkehist. Saml. 3 R. V. 276
2. Octobr. *20025. Indberetning fra den brandenburgske Gesandt i Wien FR. v. JENA om hans Forhandlinger med Grev Kurtz bl. a. om Krigen i Danmark. — *Wien*, 2. Oct. st. v. (Tydsk.) Udt. og Brudat. i Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VIII. 366—67.

1658.

20026. KURF. AF BRANDENBURG sender Kejseren Efterretninger fra Krigsskue- 8. Octobr.
Jylland; Kronborg har overgivet sig, men Kjøbenhavn holder ud. — *Husum*,
(Tydsk.) Udt. i Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VIII. 378.
20027. Supplik fra KJØBENHAVNS BEFULDMÆGTIGEDE og Stadens 32 MÆND om, at 4. Octobr.
Privilegier maatte komme i fuldkommen Brug. — (4. Oktbr.) Udt. i Hist. Tidsskr.
14.
20028. KURF. AF BRANDENBURG beder K. Fr. III. om Efterretninger fra Kjøben- 4. Octobr.
underretter ham om Krigens Gang; Fjenden er gaaet tilbage til Frederiksdde.
, 4. Oct. (Tydsk.) Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg
12.
20029. DANIEL WEIMANN meddeler Kurf. af Brandenburg, at den hollandske 4. Octobr.
Grund af Modvind er bleven forhindret i at løbe ud, men at Stemningen for
og Danmark er overordentlig god; de danske Gesandter have opfordret General-
il at stille nogle Skibe til Kurfyrstens Disposition, et Forslag, som Gesandten
ter; endelig ønske Generalstaterne, at Kurfyrsten besætter et Punkt ved Elben.
14. Oct. (Tydsk.) Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg
0030. DE LÜNEBURGSKE RAADERS Concept til Svarskrivelse paa K. Fr. III.'s 5.-8. Octobr.
; om den nedersachsiske Kredses Hjælp mod Sverig, hvori denne Begjæring af-
Wolfenbüttel, uden Datum. (Tydsk.) Udt. i Köcher, Gesch. v. Hannover u. Braun-
38.
0031. JOHAN EKEBLAD fortæller sin Fader om Belejringsarbejderne ved Kjøben- 6. Octobr.
eddeler, at Kongen ud for Helsingør blev paasejlet af Rigsadmiralens Jagt og
uknet. — *Helsingør*, d. 6. Oct. (Svensk.) Brudst. i Wieselgreen, De la Gard. Arch.
0032. Elector Brandenburgensis, FRIDERICUS WILHELMUS, omnes ecclesiæ et 7. Octobr.
idanæ ministros in tutelam et patrocinium suscipit. — *Husi*, 7. Oct. Lazz, Samml.
achr. I. 181—82.
0033. APPELBOOMS Indberetning til den svenske Regering, hvori bl. a. at den 8. Octobr.
e Flaade endnu ej er afsejlet, og selv Provindsen Holland stundom ønsker, at
undgaas „med bonne grace“. — 18. Okt. (Svensk.) Brudst. i Fries, Bidr. t. Kanned.
och Nederländernas dipl. Förb. under Karl X. Gustaf S. 92, Anm. 4.
0034. GENERALSTATERNES Resolution om Admiral Vassenaars Instrux paa Togt 8. Octobr.
— 18. Oct. (Hollandsk.) Udt. p. Fransk i Lefèvre Pontalis, Jean de Witt I. 258.
0035. Udt. p. Fransk i Lefèvre-Pontalis, Jean de Witt I. 258. 9. Octobr.
0035. JOHAN EKEBLAD meddeler sin Fader, at Generalen for Infanteriet Jacob 9. Octobr.
e forleden blev dræbt, og fortæller om Livet paa Slottet (Kronborg), der er
et ødelagt, Borgerne knurre over, at de maa tilkaste Løbegravene, hvad de be-
Bondearbejde. — D. 9. Oct. (Svensk.) Brudst. i Wieselgreen, De la Gard. Arch.
0036. Oberst JOHAN PRINTZENSKÖLD tilskriver Gustav Otto Stenbock, General- 9. Octobr.
skaane, om de bornholmske Rytters Transport til Riga og om de forskjellige
skal yde. — *Hammarshuus*, d. 9. October. (Svensk.) Brudst. i Samlingar till
1870 S. 15—17.

1658.

9. Octobr. *20037. Skrivelse fra Hert. AUGUST, CHRISTIAN LUDWIG og GEORG WILHELM af Braunschweig-Lüneburg til K. Fr. III, hvori de paa Grund af, at de have tiltraadt Forbundet i Frankfurt med Frankrig og Sverig, erklære ikke at kunne yde den af ham af den nedersachsiske Kreds forlangte Hjælp. — 9. Octob. (Tydsk.) Udt. i *Qvellenessammlung d. schlesw.-holst.-laueb. Gesellsch. f. vaterländ. Geschichte* II, 2. 137.
11. Octobr. *20038. DANIEL WEIMANN meddeler Kurf. af Brandenburg, at den hollandske Flaade under Admiral Opdam d. 17. Octobr. n. St. er stukken i Søen og har Ordre til at forene sig med de danske Skibe og undsætte Kjøbenhavn, samt til at holde en stadig Forbindelse vedlige med Kurfyrsten og forhindre, at Svenskerne sætte Tropper over til Jylland. — *Haag*, 21. Octobr. (Tydsk.) Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VII. 138--39.
12. Octobr. *20039. Skrivelse fra den franske Gesandt BLONDEL til Kardinal Mazarin, hvori bl. a. siges, at Kurf. af Brandenburg er i Holsten. — *Berlin*, 22. Oct. (Fransk.) Udt. i Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg II. 185.
13. Octobr. *20040. Instrux fra DEN KEJSERLIGE REGERING til Gesandterne Kolowrath og Lisola om at arbejde for, at Danmark faar Adgang til Kongressen. — 23. October. (Latin?) Udt. i *Arch. f. oesterr. Gesch.* LXX. 458, Anm. 1.
15. Octobr. *20041. K. KARL X. GUSTAFS Skrivelse til Appelboom, hvori han er villig til at tilstaa Nederlandene store Handelsbegunstigelser, naar der ej sendes Hjælp til Danmark. — 15. Okt. (Svensk.) Udt. i *Fries, Bidr. t. Känned. om Sveriges och Nederländernas dipl. Förh. under Karl X. Gustaf* S. 92.
15. Octobr. *20042. JOHAN EKEBLAD skriver til sin Fader, at Kongen i Gaar kom hid fra Lejren, han fortæller ham om Kampen paa Amager mellem de to Konger samt om et Besøg, Dronningen har aflagt paa Frederiksborg. — *Helsingör*, d. 15. Oct. (Svensk.) Brudst. i *Wieselgreen, De la Gard. Arch.* VIII. 225.
15. Octobr. *20043. KURF. AF BRANDENBURG takker K. Fr. III. for de modtagne Skrivelser og underretter ham om Frankrigs Forsøg paa at faa sluttet en Separatfred mellem Polen og Sverig. — *Husum*, 15. Oct. (Tydsk.) Udt. og Brudst. i Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VIII. 592--93.
16. Octobr. *20044. K. FR. III. meddeler Kurf. af Brandenburg, at han paa Grund af Usikkerheden har afsendt fire Bud, der mundtlig skulle underrette ham om Sagernes Stilling; han forsikrer, at han ikke tænker paa at slutte en Separatfred, og tilraader et Angreb paa Bremen og Verden. — *Kopenhagen*, 16. Oct. (Tydsk.) Udt. og Brudst. i Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VIII. 593.
16. Octobr. *20045. Skrivelse fra REGERINGSRAADERNE I GLYCKSTAD til Kurf. af Brandenburg, hvori de fraraade Planen om at sende 500 Md. til Sjælland. — *Glückstadt*, 16. Oct. (Tydsk.) Udt. i Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VIII. 591, Anm.
17. Octobr. *20046. GREVEN AF OLDENBURG meddeler Hert. Frederik III. af Gottorp, at han vil sende sin Søn til ham. — *Oldenburg*, 17. Octobr. (Tydsk.) Brudst. i *Ratjen, Verz. d. Handschrift. d. Kieler Universitätsbibl.* I. 191.
19. Octobr. *20047. JOHAN EKEBLAD skriver til sin Fader, at Kongen, der d. 15. var rejst til Lejren, vendte tilbage d. 17. ved Efterretningen om Hollændernes Komme. — D. 19. Oct. (Svensk.) Udt. i *Wieselgreen, De la Gard. Arch.* VIII. 225.
19. Octobr. *20048. DANIEL WEIMANN meddeler Kurf. af Brandenburg sine Bestræbelser hos Generalstaterne for at faa Instruxen for Admiral Opdam udvidet til at gjælde hele Øster-

1658.

t underretter ham om, at de danske Gesandter bestræbe sig for at faa samlet Tropper greb paa Bremen og igjennem Norge paa selve Sverig. — *Haag*, 29. Oct. (præs.

28. Oct.) (Tydsk.) Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg 7. Nov.)

2.

20049. EBBE ULFELT skriver til Forbus, at K. (af Sverig) nu havde ladet sin 20. Octobr.
nme fra Vordingborg; han beder ham lade hans Hustru komme over fra
ed næste Færge. — (*Ur fällagret för Köpenhamn*), 20. Oct. Brudst. i Wieselgreen,
Arch. X. 109.

20050. KURF. AF BRANDENBURGS Brev til Daniel Weimann angaaende den hol- 20. Octobr.
laades Udløben og hans Utilbøjelighed til at indlade sig i Partikulærtraktater med
t, fra hvilke Danmark skulde blive udelukket. — *Husum*, 20. Oct. (Tydsk.)
k. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VII. 139—40.

20051. KURF. AF BRANDENBURG meddeler K. Fr. III., at den hollandske Flaade 21. Octobr.
d. 7.; han har anmodet Admiral Opdam om to Orlogsskibe for at erobre «Øen
g» samt om Transportskibe for at sende Tropper til Fyen eller Sjælland; Sverig,
og England arbejde for, at Holland skal trække Flaaden tilbage. — *Husum*,
(Tydsk.) Udt og Brudst. i Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Bran-
l. 593—94.

20052. KURF. AF BRANDENBURG meddeler Kejseren, at den hollandske Undsæt- 23. Octobr.
er afsejlet, og anmoder ham om alvorlig at paalægge Hert. af Gottorp at iagt-
edre Holdning overfor de forbundne Hære, da han spiller under Dække med
Husum, 23. Oct. (Tydsk.) Udt. i Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm
burg VIII. 379.

20053. Den brandenburgske Gesandt i Wien Fr. v. JENA indberetter, at efter 23. Octobr.
Ønske har Kejseren antaget sig den svensk-holstenske Sag «som Kejser» og
vocatoria og Monitoria. — *Wien*, 23. Oct. (Tydsk.) Udt. og Brudst. i Urk. u. Actenst.
Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VIII. 367.

20054. Indberetning fra JOHAN YSBRANDTS, hollandsk Gesandt i Brandenburg, i 23. Octobr.
n melder, at Kurf. Frederik Wilhelm ønsker, at Hollændernes Flaade hjælper vel 2. Novbr.
sætte nogle Tropper over til de danske Øer, og ønsker at træde i nærmere
desangaaende med Admiral Opdam. — *Husum*, 2. Nov. (Hollandsk.) Urk. u.
esch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg III. 130—32.

20055. JENS PEDERSENS Erklæring, at han har ladet den Sag, som var mellem 25. Octobr.
ns Iversen, falde, hvilket han vil overholde, saa længe denne efterkommer sin
fr. Nr. 19945.) — *Nysted*, 25. Octobr. Kirkehist. Saml. II. 234.

20056. KURF. AF BRANDENBURG befaler Daniel Weimann at begive sig som Ge- 25. Octobr.
ngland for at hindre, at der derfra kommer Hjælp til Sverig. — *Hauptquartier*
25. Oct. (Tydsk.) Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Branden-

20057. Den kejserlige Resident Fr. v. LISOLA skriver i en Indberetning, at den 26. Octobr.
andt ved Forhandlingerne i Wilna søger at bevæge Polen til at gjøre Freds-
afhængig af, at den danske Konge indbefattes deri. — *Lager vor Thorn*, No-
Udt. og Brudst. i Arch. f. oesterr. Gesch. LXX. 457.

20058. DANIEL WEIMANN meddeler Kurf. af Brandenburg bl. a., at General- 26. Octobr.
ve udstedt Patenterne for de 4000 Md. Hjælpetropper til Danmark, og at

1658.

Admiralitetet udruster de fornødne Skibe til at overføre dem. — *Haag*, 5. Nov. (præs. Flensburg $\frac{5}{18}$. Nov.) (Tydsk.) Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VII. 142—43.

27. Octobr. *20059. Den brandenburgske Gesandt BRANDT underretter Kurfyrsten om sin Audients og sin Samtale med Kardinal Mazarin, der havde billiget, at han havde grebet til Vaaben mod Sverig for at sikre sig selv og hjælpe Danmark. — *Paris*, 6. Nov. (Tydsk.) Udt. og Brudst. i Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VIII. 648—49.

29. Octobr. *20060. K. FR. III. udtaler overfor Kurf. af Brandenburg sin Mistillid til det i Frankfurt sluttede Forbund og underretter ham om Slaget i Sundet og den hollandske Flaades Ankomst. — *Kopenhagen*, am 29. Oct. des Abends um 9 Uhr. (Tydsk.) Udt. og Brudst. i Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VIII. 594—95.

29. Octobr. *20061. Den brandenburgske Gesandt i England JOHAN SCHLEZER meddeler Kurfyrsten, at den engelske Regering har opgivet sin Beslutning om at sende Sverig en Hjælpeflaade. — *London*, 29. Oct. (Tydsk.) Brudst. i Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VII. 802—03.

29. Octobr. *20062. DANIEL WEIMANN meddeler Kurf. af Brandenburg, at Hjælpetropperne til Danmark ere udrustede, men at man endnu er i Usikkerhed om, hvorvidt de skulle sendes til Sjælland eller under Befaling af den danske Feltmarsk v. Eberstein til Bremen. Tillige tilskriver han Kurfyrsten, at Generalstaterne forhandle med Danmark om at modtage Glyckstad i Pant for deres Laan. — *Haag*, 8. Nov. (præs. Flensburg $\frac{1}{10}$. Nov.) (Tydsk.) Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VII. 143—45.

30. Octobr. 12929. Udt. og Brudst. i Vort Forsvar 1884 Nr. 101.

30. Octobr. 12932. Brudst. i Nyerup, Efterretninger om Friderik III. S. 153—54.

30. Octobr. *20063. JOHAN EKEBLAD fortæller sin Fader om Kampen mellem den svenske og hollandske Flaade d. 29.; »Bataillens Udfald er utvivlsomt Sejr paa vor Side«. — D. 30. Oct. (Svensk.) Brudst. i Wieselgreen, De la Gard. Arch. VIII. 225—26.

30. Octobr. *20064. Kejser LEOPOLD skriver til Kurf. af Brandenburg, at han har erfaret, at Grev Schlippenbach er afsendt for at underhandle med ham, han haaber, at han vil meddele eventuelle Fredsforslag til samtlige Allierede. — *Wien*, 9. Novbr. (Tydsk.) Udt. i Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VIII. 379.

30. Octobr. *20065. Indberetning fra den brandenburgske Gesandt BRANDT, i hvilken han bl. a. udtaler, at Sverig sikkert kun underhandler med Polen for at vinde Tid til sine Planer mod Danmark. — *Paris*, 9. Nov. (Tydsk.) Udt. og Brudst. i Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VIII. 649.

31. Octobr. 12934. Dansk Overs. i Nyerup, Efterretninger om Friderik III. S. 151—53.

Post 31. Octobr. *20066. Skrivelse fra EN UNÆVNT om den gode Pleje, de hollandske Saarede finde i Kjøbenhavn. — Uden Datum. Brudst. i Vort Forsvar 1886 Nr. 132 A.

1. Novbr. *20067. KURF. AF BRANDENBURG meddeler Kejseren Grev Montecuccolis Ankomst: han har erfaret, at Hert. af Gottorp søger Hjælp i England, og har besluttet sig til at sætte sig i Besiddelse af Slottet Gottorp. — *Flensburg*, 1. Nov. (Tydsk.) Udt. og Brudst. i Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VIII. 379.

1. Novbr. *20068. KURF. AF BRANDENBURG sender Dr. af Polen Efterretninger fra Krigskuepladsen og fraraader, at Polen slutter en Separatfred med Sverig. — *Flensburg*, 1. Nov. (Fransk.) Udt. og Brudst. i Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VIII. 298—95.

1658.

20069. KURF. AF BRANDENBURG tilskriver Daniel Weimann om Alliancen med hvilken han ogsaa ønsker, at Polen, Danmark og Østrig maa blive optagne. — 1. Novbr.
1. Nov. (Tydsk.) Urk. u. Actenst. s. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg 5.
20070. KURF. AF BRANDENBURGS GESANDT I DANMARK opfordrer Dr. af Polen til at sige for, at Brandenburg bliver optaget i Freden med Sverig, og henviser til et Exempel at lære, hvad en partikulær Fred med Sverig fører — *De Flensburg*, 1. Novembre. (Fransk.) Silfverstolpe, Historiskt Bibliotek 1. Novbr.
20071. Indberetning fra JOHAN YSEBRANDTS, hollandsk Gesandt i Brandenburg, at Rigsraadet er blevet besluttet at erobre Als; at man sender 1000 Md. til K. af Danmark til Understøttelse og har forlangt, at Hert. af Holsten skal rømme Gottorp Slot; meldes, at H. v. Ranzau og F. v. Alefeld ere ankomne fra K. af Danmark for at slutte Alliance med Kurfyrsten. — *Flensburg*, 11. Nov. (Hollandsk.) Urk. u. Actenst. s. Urk. Friedrich Wilhelm von Brandenburg III. 132—83. 1. vel 11. Novbr.
20072. K. FR. III.'s aabne Brev til Øvrigheden i Malmø, indeholdende Opfordring til alle mulige Midler at søge at bringe Byen og Slottet igjen under Danmark. 2. Novbr.
Nov. Udt. i Nyt hist. Tidsskr. IV. 28—29.
20073. Rothe, Brave danske Mænds og Qvinders berømmelige Eftermøle II. 464—65 (udateret). 3. Novbr.
20074. Den kejserlige Afsending NOTHAFTS Proposition til de lüneburgske Ridderskaber om han begjærer disses Udtalelser i Anledning af den fra dansk Side fremsatte Proposition om den nedersachsiske Kredses Hjælp overrakt. — *Wolfenbüttel*, 3. Nov. (Tydsk.) Urk. u. Actenst. v. Hannover u. Braunschweig I. 272. 3. Novbr.
20075. Oberst JOHAN PRINTZENSKÖLD skriver til K. Karl X. Gustaf, at han har modtaget og efterkommet hans Skrivelse om at sende 38 Baadsmænd. Han har paalagt Almuen en extraordinær Skat, nemlig 16 Dlr. Sølvmonet af hver hel Gaard af Terminer, men Landet er fattigt paa Penge, saa det er tvivlsomt, om Skatten kan betales. — *Af Hammershus*, d. 7. Novembris. (Svensk.) Handl. rör. Skand. Hist. 7. Novbr.
20076. Relatio FRANCISCI DE LISOLA residentis Cæsaris apud regem Poloniæ, in qua Morstenium Hauniæ nondum negotiationes cum Danis conclusisse, cum Poloniæ Regeri Wilnæ, si admittatur, postulaturus sit, prius scire, et quid Cæsarei cum Danis tracturi sint, prætolari cupiant. Hoverbeckium iussu electoris, ut admittatur iussu. — *Lager vor Thorn*, November 17. Udt. og Brudst. i Arch. f. oesterr. Gesch. 7. Novbr.
20077. KURF. AF BRANDENBURG tilskriver Daniel Weimann, at han misbilliger Danernes Forslag om at besætte Glyckstad under Henvisning til, hvilket Had der er imod Sverig, fordi det har gjort andre Stater lignende Forslag. — *Flensburg*, 1. Novbr. (Tydsk.) Brudst. i Urk. u. Actenst. s. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg 8. Novbr.
20078. Paludan, Møens Beskrivelse I. 354. 9. Novbr.
20079. JOHAN EKEBLAD skriver til sin Fader om Kampen mellem den danske og svenske Flaade, da denne vilde sejle til Landskrona. — D. 9. Nov. 9. Novbr.
Brudst. i Wieselgreen, De la Gard. Arch. VIII. 226—27.

1658.

9. Novbr. *20078. DET FYRSTELIG LÜNEBURGSKE HUSES Resolution paa den kejserlige Afsending Nothafts Proposition, hvori udtales, at det fyrstelige Hus gjerne vilde medvirke med fredelige Midler til at bilægge den danske Krig. — 1°. Nov. (Tydsk.) Udt. i Köcher, Gesch. v. Hannover u. Braunschweig I. 272.
12. Novbr. *20079. K. FR. III. befaler Oberst Frederik Ahlefeldt at levere Lauge Beck og Holger Wind en Fortegnelse over, hvor mange af hans Regiment der ere paa Flaaden, og hvor mange der ere døde og kvæstede. — D. 12. November. Løvenskiold, Efterr. om den kgl. Livgarde til Fods S. 8.
14. Novbr. *20080. DET DANSKE RIGSRAADS Indlæg til Kongen om, at der maa forfattes »visse Ordinanser« angaaende Ständerforsamlingerne og fastsættes Tider til deres Sammenkaldelse, samt hvilke Sager de skulle forhandle. — 14. Novbr. Brudst. i Hist. Tidskr. 5. R. VI. 768.
15. Novbr. *20081. DANIEL WEIMANN meddeler Kurf. af Brandenburg, at man endnu ikke kjender andet til Begivenhederne i Sundet end gennem Avisefterretninger fra Lübeck, og at Hollænderne nære Betænkelighed ved at sende 4000 Md. Hjælpetropper til Danmark nu ved Vintertid, hvortil imidlertid han og de danske Gesandter indstændig raade. — Haag, 25. Novbr. (Tydsk.) Udt. og Brudst. i Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm v. Brandenburg VII. 150—51.
15. Novbr. *20082. Den brandenburgske Afsending JOHAN TORNOWS Proposition til det braunschweigske Hof, hvori han bl. a. forsvarer Kurf. af Brandenburgs Intervention til Fordel for Danmark. — Wolfenbattel, 15. Nov. (Tydsk.) Udt. i Köcher, Gesch. v. Hannover u. Braunschweig I. 273.
16. Novbr. *20083. JOHAN EKEBLAD skriver til sin Fader, at Kongen er rejst til Landskrona, hvis Havn de Danske ville forsænke. — D. 16. Nov. (Svensk.) Udt. i Wieselgreen, De la Gard Arch. VIII. 227.
16. Novbr. *20084. De lüneburgske Raader SCHENCKS og BÜLOWS Protokol over deres Forhandling med den brandenburgske Afsending Tornow, hvori bl. a. findes den Udtalelse af denne, at Brandenburg først ved K. af Sverigs Attentat paa Danmark var blevet tvunget til at gribe til Vaaben mod Sverig. — 16. Nov. (Tydsk.) Udt. i Köcher, Gesch. v. Hannover u. Braunschweig I. 274.
17. Novbr. *20085. K. KARL X. GUSTAF befaler Overkrigskommissær Alert Siltman i Odense at lade Skibsmajor Uggle faa 500 Rdlr. af de 10,000 Rdlr., som Odense skal betale. — Landskrone, 17. November. (Tydsk.) Udt. i Meddelelser fra Rentekammerarchivet 1871 S. 130.
17. Novbr. *20086. CONSTANTIN HUYGENS' Skrivelse til »Monsieur de Wassenaer et d'Obdam«, hvori han udtaler Haabet om, at dennes næste Sammenstød med Svenskerne maa blive ligesaa lykkeligt og hæderligt som det første. — 27. Nov. (Fransk.) Mémoires de Constant Huygens S. 190—91.
18. Novbr. *20087. Oberst JOHAN PRINTZENSKÖLD skriver til K. Karl X. Gustaf, at Festningen er forfalden og Besætningen ringe i Tal. Han beder om Forstærkning, ellers kan han ikke føle sig mere sikker overfor Indbyggerne end overfor aabenbare Fjender. Befolkningens Stemning er meget fjendsk. — Hammershuus, d. 18. Novembris. Svensk. Handl. rör. Skand. Hist. XXXIX. 420—23.
19. Novbr. *20088. KURF. AF BRANDENBURG skriver til Kejseren, at han ikke vil gaa ind paa mulige Fredsforslag uden sammen med de Allierede. — Flensburg, 1°. Nov. Tydsk. Udt. i Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VIII. 379.

1658.

089. DANIEL WEIMANN tilskriver Kurf. af Brandenburg, at Efterretningerne om 19. Novbr.
Iske Flaades Sejr i Sundet have bevirket, at Generalstaterne strax ville afsende
og 4 Orlogsskibe til Danmark. — *Haag*, 29. Nov. (Tydsk.) Udt. og Brudst. i
st. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VII. 152.
090. DR. AF POLENS Skrivelse til Kurf. af Brandenburg, at Polen ikke tænker 22. vel 25. Novbr.
s sine Allierede ved at slutte en Særfred; hun lykønsker ham til Erobringen
opfordrer ham til at gaa til Sjælland. — (*Au Camp devant Thorn*), 2. (5.) Dec.
Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VIII. 295—97.
091. K. FR. III.'s Fuldmagt for Henrik Rantzow og Fr. v. Ahlfeld til at slutte 23. Novbr.
ed Brandenburg. — *Kopenhagen*, 23. Nov. (Tydsk.) Udt. i Urk. u. Actenst. z. Gesch.
Friedrich Wilhelm von Brandenburg VIII. 597.
092. K. FR. III.'s Bestalling for Henrich Mathesius, »vor forrige Agent«, som 23. Novbr.
for Prindsen med en aarlig Løn af 800 Rdlr. — D. 23. Nov. Rahbek, Tritogenia
093. K. FR. III.'s Bestalling for Ulrich Luft som Hert. Jørgens Præceptor med 23. Novbr.
Løn af 450 Rdlr. — Uden Datum. Rahbek, Tritogenia II. 33—34.
094. Den kejserlige Resident FR. v. LISOLA lover i en Indberetning at optræde 23. Novbr.
til sin Instrux i de danske Anliggender. — *Lager vor Thorn*, December 3.
i i Archiv f. oesterr. Gesch. LXX. 458—59.
095. Skeel, Optegnelser om Fam. Skeel S. 375—82. 24. Novbr.
096. JOHAN EKEBLAD fortæller sin Fader om Fjendens Angreb paa den i 24. Novbr.
s Havn liggende svenske Flaade. — (*Helsingør*), d. 24. Nov. (Svensk.) Brudst.
De la Gard. Arch. VIII. 227—28.
097. Lensmanden CHRISTOPHER BILLES Relation, om hvad der skete baade 26. Novbr.
Kronborgs Belejring. — *Helsingør*, d. 26. Novembris. Danske Mag. 6. R. I. 324—31.
098. DANIEL WEIMANN meddeler Kurf. af Brandenburg, at Efterretningen om, 26. Novbr.
en af England vil sende en Flaade til Sundet til Understøttelse for K. af Sverige,
lodet til at synke hos Hollænderne, som allerede havde forberedt alt til Hjelpe-
Afsendelse og endog tænkt paa at udnævne Pr. Wilhelm af Nassau til Anfører;
sejling er derfor stillet i Bero. — *Haag*, 6. Decbr. (Tydsk.) Udt. og Brudst. i
st. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VII. 154—56.
099. DANIEL WEIMANN skriver til Kurf. af Brandenburg om Hollændernes Raad- 29. Novbr.
i Anledning af Efterretningen om Protektorens paatænkte Hjælp til Sverige, han
le modige hidtil have Overvægten, og at man ikke vil lade Danmark i Stikken.
Decbr. (Tydsk.) Udt. og Brudst. i Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm
urg VII. 156—58.
100. Den brandenburgske Gesandt i England JOHAN SCHLEZER tilskriver Kur- 29. Novbr.
Efterretningen om den svenske Flaades Nederlag i Sundet har bevæget den en-
ring til at fatte en definitiv Beslutning om at komme K. af Sverige til Hjælp;
er, at denne vil indrømme Englænderne Kronborg og tilstaa dem Toldfrihed i
London, 29. Novbr. (Tydsk.) Udt. og Brudst. i Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf.
Friedrich Wilhelm von Brandenburg VII. 808.
100. K. FR. III.'s Ordre til Oberst Frederik Ahlefeldt om at lade sit Regiment 30. Novbr.
ste Dag af Lauritz Powisch og Peder Pedersen og overlevere dem en rigtig
afsn., d. 30. November. Løvenskiold, Efterr. om den kgl. Livgarde til Fods S. 8—9.

1658.

30. Novbr. *20101. KURF. AF BRANDENBURG meddeler Kejseren, at Forhandlingerne om Goltorps Overgivelse ere lykkelig tilendebragte; han paatænker et Angreb paa Als. — *Hauptquartier Satrop*, 30. Nov. (Tydsk.) Udt. i Urk. u. Actenst. s. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VIII. 380.
30. Novbr. *20102. KURF. AF BRANDENBURG befaler Daniel Weimann at underrette den franske og engelske Gesandt i Haag om, at deres Forsøg paa at bringe en Separatfred istand mellem Sverig og Danmark vil tvinge ham til at gribe til andre Forholdsregler. — *Satrop*, 30. Nov. (Tydsk.) Urk. u. Actenst. s. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VII. 153—54.
1. Decbr. *20103. NIELS HARDEBOU og hans Søn CHRISTIAN HARDEBOU svare paa Kongens Begjæring om at sørge for et Rytterregiments Indkvartering paa Smaaøerne, at de indgaa derpaa paa den Kondition, at ingen maa købe sig fri for Indkvarterings Byrder, og at den fattige forskaanes saa meget som muligt. — *Egelycke*, 1. Decembris. Personalhist. Tidsskr. 2. R. II. 241—42.
8. Decbr. *20104. Den brandenburgske Gesandt i London JOHAN SCHLEZER meddeler Kurfyrsten, at Modvind forhindrer den engelske Flaade, som skal gaa til Sundet, i at løbe ud. — *London*, 3. Decemb. (Tydsk.) Udt. i Urk. u. Actenst. s. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VII. 804.
3. Decbr. *20105. DANIEL WEIMANN meddeler Kurf. af Brandenburg, at de franske og engelske Gesandter gjentagende have forsikret, at man ikke tænker paa at iværksætte en Separatfred mellem Sverig og Danmark, men man turde ikke lade Sverig gaa tilgrunde. — *Haag*, 13. Decbr. (Tydsk.) Udt. og Brudst. i Urk. u. Actenst. s. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VII. 158—59.
5. Decbr. *20106. BARTHOLOMEUS MIKKELSEN opfordrer Corfitz Ulfeldt til at skrive til den danske Konge og lover at skaffe hans Brev sikkert i Kongens egen Haand. — *Liimhaven*, d. 5. Dec. Udt. i Nyt hist. Tidsskr. IV. 60—61.
6. Decbr. *20107. DANIEL WEIMANN tilskriver Kurf. af Brandenburg, at Hollænderne vel ville hjælpe Frankrig og England i deres Mægling mellem Sverig og Danmark, men altid kun armata manu; dog tilraader han Kurfyrsten at slutte Fred i Forening med Danmark og ikke bekymre sig om Preussen. — *Haag*, 16. Decbr. (Tydsk.) Udt. og Brudst. i Urk. u. Actenst. s. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VII. 160.
8. Decbr. *20108. JOHAN EKEBLAD fortæller sin Fader, at han efter at have ledsaget Kongen paa Vejen til Fyen atter er i Helsingør; det halve Sund er fuldt af Is. — D. 8. Dec. (Svensk.) Udt. i Wieselgreen, De la Gard. Arch. VIII. 228.
9. Decbr. *20109. Den danske Generalfeltmarskalk EBERSTEINS Skrivelse til Kurf. af Brandenburg om Muligheden af at føre Tropper til Fyen og Sjælland. — *Lunden*, 9. Dec. (Tydsk.) Udt. i Urk. u. Actenst. s. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VIII. 595.
10. Decbr. *20110. KURF. AF BRANDENBURG tilraader Landgreven af Hessen-Cassel at træde ud af det rhinske Forbund, han henviser bl. a. til Sverigs Behandling af Fyrstendømmet Holsten, som det agter at erobre. — *Hauptquartier Sonderburg auf der Insel Alsen*, 10. Dec. (Tydsk.) Udt. og Brudst. i Urk. u. Actenst. s. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VIII. 563—70.
11. Decbr. *20111. Relatio FRANCISCI DE LISOLA, residentis Cæsaris apud regem Poloniae, in qua scribit, Polonos in fœdus cum rege Daniæ facile consensuros, si ceteri omnes, quorum id intersit, in illud convenerint, privatim se adstringi nolle et ideo semper ratihabitionem procrastinari. — *Lager vor Thorn*, December 21. Udt. og Brudst. i Arch. f. easterr. Gesch. LXX. 459—61.

1658.

0112. DANIEL WEIMANN tilskriver Kurf. af Brandenburg, at Hollænderne stadig t de ikke ville lade Danmark og Preussen i Stikken, men man bør ikke stole paa, at de ville bryde med Frankrig og England for Danmarks Skyld. — *Haag*, (Tydsk.) Udt. og Brudst. i Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VII. 160—61. 11. Decbr.
0113. KURF. AF BRANDENBURG meddeler «le roy de la Grande Bretagne» sine er imod den svenske Hær og haaber snart at kunne befri K. af Danmark og af Sverig til Fred. — *Sonderburg*, 12. Dez. (Fransk.) Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. ch Wilhelm von Brandenburg VII. 806. 12. Decbr.
0114. KURF. AF BRANDENBURG befaler Daniel Weimann med Iver at virke for Alliance med Holland samt at tilbagevise den engelske Gesandts Ytringer, at man erig gaa til Grunde. — *Sonderburg*, 12. Decbr. (Tydsk.) Udt. og Brudst. i Urk. u. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VII. 164. 12. Decbr.
0115. K. FR. III.'s Befaling til Rentemesteren om at udlevere til Frederik 12t 2500 Alen Klæde til Livregimentet. — *Hafn.*, d. 13. Xbre. Løvenskiold, Efterr. Livgarde til Fods S. 9. 13. Decbr.
0116. DET HAMBURGSKE DOMKAPITELS Bestemmelser om Dekanatsværdigheden, rentius Langermann, kgl. dansk og fyrst. braunsw.-lüneburgsk Raad, er afgaaet i. — *Hamburg*, d. 13. Tag des Monats Decembris. (Tydsk.) Staphorst, Hist. 1. Th. II. 581—32. 13. Decbr.
0117. DANIEL WEIMANN meddeler Kurf. af Brandenburg, at Hr. von Slingeland og ung skulle sendes som Gesandter til Danmark, at de Witt har erklæret, at Holland ogive Danmarks Forsvar, og at K. af Danmark ikke vil overgive Hollænderne men har lovet dem Sikkerhed i den thronhjemske Told. — *Haag*, 23. Decbr. Udt. og Brudst. i Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VII. 162—64. 13. Decbr.
0118. KURF. AF BRANDENBURG underretter K. Fr. III. om Erobringen af Als og at der sendes nogle Krigsskibe til Sønderborg; paa Grund af Aarstiden kan der ale om at føre Tropper over til Øerne. — *Sonderburg*, 14. Dec. (Tydsk.) st. i Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VIII. 595—96. 14. Decbr.
0119. K. FR. III. lykønsker Kurf. af Brandenburg til Erobringen af Als og han hurtigst mulig vil føre Tropper over til Sjælland, saa meget mere som det at England vil komme Sverig til Hjælp; for at forebygge dette har han sendt ow til England. — *Kopenhagen*, 15. Dec. (Tydsk.) Udt. og Brudst. i Urk. u. Actenst. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VIII. 596—97. 15. Decbr.
0120. K. KARL X. GUSTAF befaler Overkrigskommissær Alert Siltman i Odense msorg for, at Hannibal Sehesteds Svigermoders Godser holdes frie for al Be- Overlast. — *Nyborg*, 16. December. (Tydsk.) Udt. i Meddelelser fra Rentekammer- S. 180. 16. Decbr.
0121. DANIEL WEIMANN tilskriver Kurf. af Brandenburg angaaende Hollændernes ger med Frankrig og England om Iværksættelsen af Mæglingen mellem Sverig k, mener, at Hollænderne frygte for Krig med England, lykønsker til Erobringen neddeler, at der føres almindelig Klage over, at Admiral Opdam lader Sven- linere i Østerseen. — *Haag*, 27. Decbr. (Tydsk.) Udt. og Brudst. i Urk. u. Actenst. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VII. 165—66. 17. Decbr.
0122. JOHAN EKEBLAD skriver til sin Fader, at Kongen haster fra Fyen til andenburgeren har taget «Sunnerberg» (Sønderborg), Clas Uglya har gjort de 18. Decbr.

1658.

Danske stor Afbræk i Beltet, og deres Admiral er falden; han fortæller om en Episode af Kjøbenhavns Belejring og meddeler, at der er kommen en engelsk Fregat med Breve fra Protektoren. — D. 18. Dec. (Svensk.) Brudst. i Wieselgreen, De la Gard. Arch. VIII. 228.

18. Decbr. *20123. Beretning til Kejseren (fra MONTECUCOLI) angaaende Overgangen til Als og Erobringen af Sønderborg. — *Sonderburg*, 18. December. (Tydsk.) Silfverstolpe, Historisk Bibliothek II. 424—25.
20. Decbr. *20124. JOH. COPES meddeler Kurf. af Brandenburg, at Kejserens Gesandt i Holland skal foreslaa en Defensivalliance til Befordring af den almindelige Fred, og underretter nærmere om Hollændernes Misfornøjelse med Admiral Opdams Optræden i Danmark. — *Haag*, 30. Dec. (Tydsk.) Udt. og Brudst. i Urk. u. Actenst. s. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VII. 166—67.
21. Decbr. *20125. JOHAN EKEBLAD skriver til sin Fader, at Kongen atter kommer tilbage, efter at Protektoren har lovet ham 24 Orlogsskibe, der alt ere under Vejs; der er udsendt Lodser for at tage mod dem; Sagen har gjort stærkt Indtryk i Kjøbenhavn. — (*Helsingør*), d. 21. Dec. (Svensk.) Udt. i Wieselgreen, De la Gard. Arch. VIII. 228.
22. Decbr. *20126. K. FR. III.'s Skrivelse til Kurf. af Brandenburg, i hvilken han roser den ved Sønderborg faldne Viceadmiral Peter Bredahl og anbefaler hans Familie til Kurfyrstens Omsorg; i en Efterskrift meddeles den lige ankomme Underretning om, at Bornholm har befriet sig. — *Kopenhagen*, 22. Dec. (Tydsk.) Udt. i Urk. u. Actenst. s. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VIII. 597.
22. Decbr. *20127. K. KARL X. GUSTAF skjænker Grev M. G. D(e la Gardie) unge Christen Skeels Godser i Jylland, Sjælland og andet Steds i Danmark til Erstatning for hans tabte Godser i Lithauen. — *Slagelse*, d. 22. Dec. (Svensk.) Udt. i Wieselgreen, De la Gard. Arch. XI. 155.
24. Decbr. *20128. KURF. AF BRANDENBURGS Skrivelse til Dr. af Polen, at man ved Fredsunderhandlingerne bør tage Hensyn til Danmark, for at dette Land ej skal slutte en Separatfred. — *Ripen*, 24. Dec. (Fransk.) Urk. u. Actenst. s. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VIII. 299—300.
25. Decbr. *20129. Kejser LEOPOLDS Skrivelse til Kurf. af Brandenburg, i hvilken han bl. a. takker for Efterretningen om Erobringen af Als. — *Wien*, 4. Jan. 1659. (Tydsk.) Udt. og Brudst. i Urk. u. Actenst. s. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VII. 383—84.
25. Decbr. *20130. DANIEL WEIMANN meddeler Kurf. af Brandenburg, at den kejserlige Gesandt har faaet fuldstændig Afslag i Holland, og at Danmark ikke vil faa nogensomhelst ny Pengehjælp uden at pantsætte Glyckstad. — *Amsterdam*, 4. Jan. 1659. (Tydsk.) Udt. og Brudst. i Urk. u. Actenst. s. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VII. 167—68.
26. Decbr. *20131. K. FR. III.'s Befaling til Hans Schack, at skal han kommandere Fredrich von Ahlefeldt til med 450 Knægte af Byens danske Garnison og 400 Hollændere, som Kommandør Pücer skal anmodes om at overlade ham, at gaa til Skibs og angribe Malmø Slot og By. — *Hafn*, d. 26. Xbre. Løvenskiold, Efterr. om den kgl. Livgarde til Fods S. 10.
26. Decbr. *20132. OTTO V. SCHWERIN tilbageviser den brandenburgske Gesandt i London Johan Schlezers Forlangende om Pengehjælp. — *Ripen*, 26. Dec. (Tydsk.) Brudst. i Urk. u. Actenst. s. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VII. 806—07.
27. Decbr. *20133. KURF. AF BRANDENBURG befaler Daniel Weimann paany at modarbejde Separatforhandlinger om Fred mellem Danmark og Sverig og især at formaa Generalstaterne til at forhandle med Østrig. — *Hauptquartier zu Ripen*, 27. Dec. (Tydsk.) Udt. og Brudst. i Urk. u. Actenst. s. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VII. 168—69.

1658.

0134. Indberetning fra JOHAN YSBRANDTS, hollandsk Gesandt i Brandenburg, at har anket over, at Generalstaterne føre Separatforhandlinger med Sverig, og erhan ikke kunde tage Del i Forhandlinger, i hvilke ikke Kejseren blev med-
Ripen, 6. Jan. 1659. (Hollandsk.) Tydsk Udt. i Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich i Brandenburg III. 133—34. 27. Decbr.
0135. OVE BJÆLKE t. Østeraat, Befalingsmd. over Bergenhus Len, lover Berere, der have forpligtet sig til at yde Assistance til Erobringen af Throndhjem, ald at skaffe dem de tidligere Friheder i Trondhjems Len og Nordlandene til-
Bergenhus, d. 29. December. Norske Mag. II. 378—80. 28. Decbr.
0136. K. FR. III. beder Hofbetjentene om endnu i 5 Maaneder at vedblive med gebidrag til Garnisonens Underhold. — *Haftn.*, d. 31. December 1659 (for 1658). 4. R. V. 393. En vedføjat Liste over Betjentene og deres Bidrag Smatds. S. 393—95. 29. Decbr.
0137. Relatio FRANCISCI DE LISOLA, residentis Cæsaris apud regem Poloniæ, tibat, regem Danie ad congressum præliminarem Thorunii celebrandum invitatum li congressu particulares eius cum Svecis tractatus diverti. — *Thorn*, 1659, Udt. og Brudst. i Arch. f. oesterr. Gesch. LXX. 463—64. 31. Decbr.
0138. JOH. COPES meddeler Kurf. af Brandenburg om Forhandlingerne i Haag unske og svenske Gesandter og om det uheldige Indtryk, som Coyets hovmodige har gjort. — *Haag*, 10. Jan. 1659. (Tydsk.) Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich i Brandenburg VII. 286—87. 31. Decbr.
0139. DANIEL WEIMANN tilskriver Kurf. af Brandenburg, at det svenske Parti forgjæves har forsøgt at hindre Afsendelsen af Hjælpetropper til Danmark, og niral de Ruyter tværtimod har faaet Ordre til strax at afsejle med Flaaden. . . . Decbr. (Tydsk.) Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Branden- 8. Decembri.
0140. Fortegnelse over Bornholms Præster, da Sverig 1658 tog Øen i Besiddelse. nlingar utgifna för de skånska landskapens historiska etc. förening V. 21.

1659.

1659.

0141. JOHAN EKEBLAD skriver til sin Fader, at da Hollænderne havde hørt om ke Flaade, havde de erklæret, at Slaget ved Helsingør skyldtes en Misforstaaelse, ej vilde have Krig med Sverig. — *Helsingør*, d. 1. Jan. (Svensk.) Udt. i Wiesel- Gard. Arch. VIII. 228—29. 1. Januar.
0142. KURF. AF BRANDENBURGS Instrux for Grev v. Sayn-Wittgenstein, der skal lle med det danske Hof om en Landgang paa Øerne og forhøre sig om Hærens is Stand, samt for Hofraad v. d. Marvitz, der skal gaa som fast Gesandt til Kjøben-
Ripen, 1. Jan. (Tydsk.) Udt. i Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von VIII. 614. 1. Januar.
0143. Hert. FREDERIK III. af Gottorps Skrivelse til Hert. Frederik Wilhelm af eilig-Lüneburg, hvori han beklager sig over de brandenburgske og polske Troppers Udsugelser i hans Lande. — *Tönningen*, 2. Jan. (Tydsk.) Udt. i Quellensammlung holst.-launenb. Gesellsch. f. vaterländ. Geschichte II, 2. 137—38. 2. Januar.

1659.

2. Januar. *20144. K. KARL X. GUSTAFS Skrivelse til Hannibal Sehested, hvori han lover med det første at give ham Tilladelse til at rejse til Bryssel. Han vil beflicte sig paa, at Sehested faar fuld Amnesti og sine Godser tilbage, ligesom han efter Freden vil tage ham i sin Tjeneste. — 2. Januar. (Svensk.) Udt. i Hist. Tidsskr. 6. R. I. 701—02.
2. Januar. *20145. KURF. AF BRANDENBURGS Skrivelse til Czaren, hvem han fraraader at slutte Fred med Sverig, bl. a. fordi de allierede Fyrster ere enige om ikke at slutte nogen Separatfred. Tillige sender han ham Meddelelse om Krigen Gang. — *Hauptquartier Ripen*, 2. Januar. (Tydsk.) Udt. og Brudst. i Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VIII. 70—74.
3. Januar. *20146. APPELBOMS Indberetning til den svenske Regering, at Beuningen for nogle Dage siden overfor de Thou har tilstaaet at have forhindret Udførelsen af Freden i Roskilde navnlig angaaende Passagen af Flaader til Østersøen og Opsigelsen af Traktaten med andre Magter. — 3. Jan. (Svensk.) Udt. i Fries, Bidr. t. Kanned. om Sveriges och Nederländernes dipl. Förb. under Karl X. Gustaf S. 89, Anm. 7.
5. Januar. *20147. KURF. AF BRANDENBURG skriver til Kejseren bl. a., at der i Danmark er opsnappet et Brev, som viste, at de Svenske pønsede paa et Anfald paa Brandenburg. — *Ripen*, 5. Jan. (Tydsk.) Udt. i Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VIII. 881—82.
5. Januar. *20148. KURF. AF BRANDENBURGS Skrivelse til Statholderen i Cleve, Grev von Nassau, i hvilken han giver ham Underretning om en heldig Træfning imod Svenskerne og om Planer til at erobre Frederiksodde. — *Ripen*, 1⁵/₈ Jan. (Tydsk.) Brudst. i Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg V. 920.
5. Januar. *20149. KURF. AF BRANDENBURG tilskriver Joh. Copes, at han skal understøtte den kejserlige Gesandts Bestræbelser i Holland, og at han kaster hele Ansaret for, at det paatænkte Forehavende ikke kommer i Stand, over paa Admiral Opdam. — *Hauptquartier zu Ripen*, 5. Jan. (Tydsk.) Udt. og Brudst. i Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VII. 167.
5. Januar. *20150. KURF. AF BRANDENBURG tilbagekalder Johan Schlezer fra hans Post som Gesandt i England og hebrejder ham hans svenskvenlige Sindelag. — *Hauptquartier Ripen*, 5. Jan. (Tydsk.) Brudst. og Udt. i Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VII. 818. Smstds. findes Brev af samme Dato til Elias Straus fra Kurfyrsten.
7. Januar. *20151. K. FR. III.'s Patent, hvorved et af Kejser Leopold d. 1⁴/₄ October 1658 til Kurfyrsterne og alle Rigsstænder i Anledning af Angrebet paa Holsten udstedt Monitorium bekendtgjøres. — *Veste Glückstadt*, d. 7. Januarii. (Tydsk.) Særtr. af Forordn.
7. Januar. *20152. K. FR. III.'s Patent, hvorved et af Kejser Leopold i Anledning af Angrebet paa Holsten udstedt Mandatum Advocatorium bekendtgjøres. — *Veste Glückstadt*, d. 7. Januarii. (Tydsk.) Særtr. af Forordn.
7. Januar. *20153. K. FR. III. befaler Hofmarskalk Korbitz at lade Fodermarsken ordinere nogle Enspændere til at holde Vagt paa Rosenborg hos den svenske Rigsraad Sten Bjelke. — (D. 7. Januar.) Brudst. i Hist. Tidsskr. 4 R. V. 397—98.
7. Januar. *20154. K. FR. III. befaler Oberstlieutenant Bearefort at lade Halvdelen af Kongens og Dronningens Ridestaldfolk holde Vagt ved Batteriet bag Bryggerhuset. — (D. 7. Januar.) Brudst. i Hist. Tidsskr. 4. R. V. 398.
8. Januar. *20155. JOHAN EKEBLAD skriver til sin Fader, at det menes, at Flaaden skal gaa til Bornholm for at erobre Øen tilbage; han fortæller ham om Opstanden og om Printzen-skølds Drab. — (*Helsingør*), d. 8. Jan. (Svensk.) Udt. i Wieselgreen, De la Gard. Arch. VIII. 229.

1659.

0156. KURF. AF BRANDENBURG beklager ligeoverfor Kardinal Mazarin, at Frankrig er K. af Sverig, og beder om, at samme Gunst maa bevises ham. — *Ripen*, 19. (Tydsk.) Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg II. 193—94. 9. vel 19. Januar.
0157. K. FR. III. befaler Hofbetjentene, saalænge Vinteren vedvarer, hver Morgen en eller to Personer til Isning. — (D. 12. Januar.) Brudst. i Hist. Tidsskr. 4. R. V. 402. 12. Januar.
0158. Rulle over Hofkompagniet. — (D. 12. Januar.) Hist. Tidsskr. 4. R. V. 387—91. 12. Januar.
0159. K. FR. III.'s Anordning angaaende de kgl. Tjeneres Vagt og Indstilling, som endelig er paakommet. — (D. 13. Januar.) Hist. Tidsskr. 4. R. V. 398—401. 13. Januar.
0160. K. KARL X. GUSTAFS Skrivelse til Overkrigskommissær Alert Siltman om at forsyne Frederiksdal tilstrækkelig med Levnedsmidler og ligeledes kornet i Stridsdal og Middelfart for 2—3 Uger. — *Bronsøje*, 13. Januar. Ildt. i Meddelelser fra Rentekammerarchivet 1871 S. 130. 13. Januar.
0161. Brandenburgsk-kejserske Krigsraadsforhandlinger om det af Danmark og til Sjælland; det udtales, at man først maa erobre Fyen; Danmark maa afskaffe sine krigsfartøjer til 6000 Ryttere og Krigsskibe til deres Bedækning. — *Ripen*, (Tydsk.) Udt. og Brudst. i Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg II. 598. 14. Januar.
0162. JOH. COPES underretter Kurf. af Brandenburg om, at paa Hollands Indsigt Generalstaterne besluttet at tilbagekalde Flaaden fra Sundet, og at Befalingen om at seile er udgaaet; man venter med stor Utaalmodighed, men ogsaa med nogen Usikkerhed af Kurfyrstens Foretagende mod Frederiksdal. — *Haag*, 17. Jan. (Tydsk.) Ildt. i Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VII. 169—70. 17. Januar.
398. Mylius, Cort Adeler S. 109—10 (med dansk Overs.) Hofman, Efterr. om danske Adels- og Ridderskaber. 18. Januar.
0163. JOH. COPES meddeler Kurf. af Brandenburg, at det er Generalstaternes Beslutning at indruste en ny Flaade, som inden 6 Uger kan afgaa til de danske Farvande. — (Tydsk.) Brudst. i Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VII. 171. 19. Januar.
0164. JOHAN EKEBLAD skriver til sin Fader, at Kongen nu i 8 Dage har været i Krig og at forberede en Storm; »Landgreven af Hamborg» har faaet sit Ben afskudt, og der er sket et Udfald tilbage; Kjøbenhavnerne ville forsvare sig til sidste Mand. — (Svensk.) Udt. i Wieselgreen, De la Gard. Arch. VIII. 229. 21. Januar.
0165. DANIEL WEIMANN tilskriver Kurf. af Brandenburg, at han forgjæves har søgt for at hindre Iværksættelsen af Generalstaternes Beslutning om Flaadens Tilbagekalde, men at han tror paa Forsikringen om, at Hollænderne ikke ville svigte deres Pligt; en stor Pengesum vil blive laant den danske Konge; man venter med Usikkerhed om Frederiksdals Erobring; den kejserske Gesandt har paany faaet Befaling om at seile til bedre Tider. — *Haag*, 31. Januar. (Tydsk.) Udt. og Brudst. i Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VII. 171—72. 21. Januar.
0166. KURF. AF BRANDENBURG befaler Joh. Copes indtrængende at modarbejde den hollandske Flaades Tilbagekalde fra Sundet, som i lange Tider vil hindre Freden; tillige skal han formaa Generalstaterne til at sende Transporthjælp. — *Ripen*, 23. Jan. (Tydsk.) Brudst. i Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VII. 172—73 Den samme Befaling gjentoges 29/1 og 1/2 1659 fra Viborg. 23. Januar.

1659.

24. Januar. *20167. DANIEL WEIMANN tilskriver Kurf. af Brandenburg, at Generalstaterne holde fast ved den engang fattede Beslutning. — *Haag*, 3. Febr. (Tydsk.) Udt. i Urk. u. Actenst. s. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VII. 173
28. Januar. *20168. KURF. AF BRANDENBURG meddeler Kejseren, at han har forlagt Hovedkvarteret til Viborg; Generalstaterne have besluttet at trække deres Flaade bort fra Kjøbenhavn, hvad der vil give Fjenden Mod, selv om en langt større Flaade efter Sigende skal komme igjen til Foraaret. — *Hauptquartier Wiborg*, 28. Jan. (Tydsk.) Urk. u. Actenst. s. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VIII. 384—85.
28. Januar. *20169. JOH. COPES meddeler Kurf. af Brandenburg, at der er sket et pludseligt Omslag i Generalstaternes Beslutninger angaaende Flaadens Tilbagekaldelse, og at Admiral Opdam samme Dag har faaet Befaling til at blive Vinteren over, medens betydelige Penge-summer bringes tilveje til Udrustningen af en ny Flaade til Marts. — *Haag*, ^{28. Jan.} 7. Febr. (Tydsk.) Urk. u. Actenst. s. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VII. 173—74.
29. Januar. *20170. GUNDE ROSENKRANDS'S Betænkning om Rigets forvirrede Tilstand tilligemed Forslag om, hvorledes det bedst igjen kan bringes paa Fode. — D. 29. Jan. Udt. i Ordon, Maanedsskr. II. 81—92.
29. Januar. *20171. JOHAN EKEBLAD skriver til sin Fader, at Dronningen er rejst til Frederiksberg (o: Frborg) for at være der under Stormen, den engelske Flaade er ej naaet frem paa Grund af Storm, den danske Konges uægte Søn Gyllenløw er taget til Fange i Mecklenburg, og hans Broder er nylig død i Kjøbenhavn. — (*Helsingør*), d. 29. Jan. (Svensk.) Udt. i Wiesselgreen, De la Gard. Arch. VIII. 229—30.
29. Januar. *20172. MATTHIAS DÖGENS Skrivelse til Kurf. af Brandenburg, hvori han indtrængende paa viser Nyttens af en preussisk Flaade: man vilde have kunnet faaet fast Fod i Skaane, erobret Helsingborg og afskaaret Svenskerne fra al Tilførsel. — *Amsterdam*, 8. Febr. (Tydsk.) Udt. og Brudst. i Urk. u. Actenst. s. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VII. 174—75.
- c. Januarii. *20173. Koncept om Svenskernes forehavende Storm paa Kjøbenhavn. — Uden Datum. Nyt hist. Tidskr. IV. 96—98. (En lignende Smstds. S. 94—96.)
1. Febr. *20174. KURF. AF BRANDENBURG skriver til Dr. af Polen, bl. a. at det ikke nyttede Polen, om Sverig tilbagegav Preussen, naar det samtidig vedblev at være Herre over Sundet og Danmark. — *Wiburg*, 1. Febr. (Fransk.) Urk. u. Actenst. s. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VIII. 300—01.
3. Febr. *20175. K. FR. III. befaler Frederik Ablefeldt af de Penge, han endnu skal have tilovers paa sit Regiment, at betale de udtagne Folk under Kapitajn de la Hayes Kompagni, som i 6 Dage ingen Underholdningspenge have bekommet. — *Hafn.*, d. 3. Februar. Levenskiold, Efterr. om den kgl. Livgarde til Fods S. 9.
4. Febr. *20176. Den brandenburgske Gesandt i England JOH. SCHLEZER tilskriver Kurfyrsten om de forskjellige Partianskuelser i England angaaende den dansk-svenske Krig. — *London*, 4. Febr. (Tydsk.) Brudst. i Urk. u. Actenst. s. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VII. 815—16.
4. vel 14. Febr. *20177. Indberetning fra JOHAN YSBRANDTS, hollandsk Gesandt i Brandenburg, at Kurfyrsten er alvorlig bekymret over, at Generalstaterne agte at lade deres Flaade vende tilbage fra Sundet. — *Wiborg*, 14 Febr. (Hollandsk.) Tydsk Udt. i Urk. u. Actenst. s. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg III. 134.
5. Febr. *20178. Præsten ANDERS MATTHIESØN, fra Hus og Hjem exul. beder Kongen om at maatte erholde Levnedsmidler af Proviantskriven for sin resterende Leve, &

1659.

mistet alt ved Ildebranden i Anledning af Fjendens Ankomst. — *Havnia*,
Ny kirkehist. Saml. V. 305—06.

0179. Hert. FREDERIK III. af Gottorps Skrivelse til K. Fr. III., hvori han beder
ke at lade sine Tropper optræde fjendtligt mod ham samt forsikrer, at han har
les uvidende saavel om K. af Sverigs Hensigt at angribe Sjælland som særligt
an vilde tage hans Søn Christian Albrecht med dertil. — 6. Febr. (Tydsk.)
tjen, Verz. d. Handschrift. d. Kieler Universitätsbibl. I. 187—88.

0180. K. FR. III.'s Skrivelse til Kurf. af Brandenburg, at han trofast holder
let sluttede Forbund. — *Kopenhagen*, 7. Febr. (Tydsk.) Udt. i Urk. u. Actenst. z.
urf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VIII. 598.

0114. Vort Forsvar 1886 Nr. 156 B.

8. Febr.

0181. K. FR. III. underretter Kurf. af Brandenburg om den afslaaede Storm,
ave kostet Fjenden over 2000 Md.; Øjeblikket er nu kommet til at gaa over til
— *Kopenhagen*, 11. Febr. (Tydsk.) Udt. og Brudst. i Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf.
helm von Brandenburg VIII. 598—99.

11. Febr.

0182. Indberetning fra MATHIAS DÖGEN til Kurf. af Brandenburg om hans For-
i Holland angaaende Udførelsen af en Diversion ved Hjælp af hollandsk Til-
Skibe mod de danske Øer eller imod Sverig. — (21. Febr.) (Tydsk.) Urk. u.
esch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VII. 175—79.

11. Febr.

0183. K. FR. III. befaler Proviantskriveren Hans Hansen at udlevere til Hr. An-
hiesen Proviant eller Rug for et Aars Besoldning. — *Hafnia*, 12. Febr.
Saml. V. 306—07.

12. Febr.

0184. K. KARL X. GUSTAFS Skrivelse til Overkrigskommissær Alert Siltman i
t den afdøde Markgreve af Badens Folk og Heste maa beholde de hidtil hafte
i Fyen til deres Underhold. — *Lejren for Kjøbenhavn*, 16. Februar. (Tydsk.)
delser fra Rentekammerarchivet 1871 S. 131.

16. Febr.

0185. G. H. TAUBENFELTS Beretning til K. Karl X. Gustaf om Oprøret paa
og Prinzenskiølds Død. — *Malmö*, d. 17. Februar. (Svensk.) Handl. rör. Skand.
424—30

17. Febr.

0186. JOHAN EKEBLAD fortæller sin Fader om Stormen paa Kjøbenhavn; nu
at erobre de Stæder, hvorfra Byen faar Levnedsmidler; Dronningen vil blive
man faar at se, naar den næste Storm skal være. — *Fredricksberg*, d. 18. Febr.
Brudst. i Wieselgreen, De la Gard. Arch. VIII. 230.

18. Febr.

0187. MATTHIAS DÖGEN meddeler Kurf. af Brandenburg, at Pengevanskeligheder
kulle hindre Udførelsen af den i hans forrige Relation omtalte Plan, og at det
paa, om den danske Faktor i Amsterdam vil gaa i Borgen for den nødvendige
— *Amsterdam*, 1. März. (Tydsk.) Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wil-
andenburg VII. 179—80.

19. Febr.

0188. K. FR. III. bevilger, at M. Niels Andersen maa være forskaanet for at
bart Skrifte for et for nogle Aar siden begaaet Lejermaal, da han har vist sig
isse Tider til fælles Defension mod Fjenden. — *Hafn.*, 20. Febr. Ny kirkehist.
6—47.

20. Febr.

0189. DANIEL WEIMANN meddeler Kurf. af Brandenburg, at det er lykkedes ham
med Charisius at formaa enten Holland eller Generalitetet til at tilskyde den

21. Febr.

1659.

21. Febr. nødvendige Pengesum til Transportflotillen, hvis Hr. Rosewing ikke selv kan skaffe Udveje. — *Haag*, 3. März. (Tydsk.) Udt. i Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VII. 181.
22. Febr. *20190. KURF. AF BRANDENBURGS Brev til Mathias Dögen, hvori han billiger dennes Forholdsregler. — *Wiborg in Jütland*, 22. Febr. (Tydsk.) Udt. i Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VII. 179.
22. Febr. *20191. KURF. AF BRANDENBURG afslaar den brandenburgske Gesandt i London Johan Schlezer hans Fordring om Pengehjælp. — *Wiburg*, 22. Febr. (Tydsk.) Brudst. i Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VII. 816.
22. Febr. *20192. KURF. AF BRANDENBURG udtaler for Daniel Weimann og Joh. Copes sin Glæde over Hollændernes »rühmliche resolution«. — *Wiborg*, 22. Febr. (Tydsk.) Udt. i Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VII. 174.
23. Febr. 13132. Betænkning fra Commissionen ang. Sløjfningen af Kjøbenhavns Fæstningsværker 1858. Bilag S. IX.
24. Febr. *20193. AUGUSTI BUCHNERI ad Johannem Davidem ab Oppel litteræ, in quibus percontatur, quid de rebus Danicis ominaturi sint. — *Wittenbergæ*, d. XXIV. Februarii. Aug. Buchneri epistolæ I. 415—17.
27. Febr. 13141. Skeel, Optegnelser om Fam. Skeel S. 382—85. Udt. i Fr. Carlsen, Efterr. om Gammelkøgegaard I. 177—78.
28. Febr. 12458. Mylius, Cort Adeler S. 111—12 (med dansk Overs., hvori Datum angives som 28. Januari). Den rette Datum er 18. Febr. Hofman, Efterr. om danske Adelsmænd III. 165.
28. Febr. *20194. DANIEL WEIMANN meddeler Kurf. af Brandenburg om Udrustningerne i Holland til Transportflaadens og Hjælpetroppersnes Afsendelse, hvis Anfører Pr. Wilhelm eller Fyrst Moritz skulde være; de engelske og franske Gesandter søge ivrig at bevæge Generalstaterne til at deltage i Separatforhandlinger angaaende Freden mellem Sverig og Danmark, men, som det synes, uden Resultat. — *Haag*, 10. März. (Tydsk.) Udt. og Brudst. i Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VII. 181—82.
28. Febr. *20195. DR. AF POLENS Skrivelse til Kurf. af Brandenburg hvori bl. a., at hun ønsker at vide, hvilken Sikkerhed man har for, at Danmark ej bliver tvungen til at slutte en Separatfred. — *Warschau*, 10. März. (Fransk.) Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VIII. 303—04.
28. Febr. *20196. DR. AF POLENS Skrivelse til Joh. v. Hoverbeck hvori bl. a., at man ikke kan være sikker paa, at Danmark ikke indlader sig paa Underhandlinger om en Særfred. — *Varsovie*, 10. März. (Fransk.) Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VIII. 304—05.
- Ultimo Febr. *20197. Relatio FRANCISCI DE LISOLA, residentis Cæsaris apud regem Poloniæ, in qua scribit, in libello hic (Warschawiæ) nuper vulgato, ut rex Daniæ pace excludatur, svaderi; legatum Gallicum omnem spem pacis Polonis adimere, si ad includendum regem Daniæ animos obfirmet; reginam pacem etiam excluso rege Daniæ velle, regem contra putare regem Daniæ non deserendum; procancellarium Lithvaniæ, ad pacis tractatus legatum, sibi affirmasse, se nunquam consensurum, ut rege Daniæ excluso tractetur. — (Anfang März.) Udt. og Brudst. i Arch. f. oesterr. Gesch. LXX. 465—74.
- Ultimo Febr. *20198. Relatio FRANCISCI DE LISOLA, residentis Cæsaris apud regem Poloniæ, in qua scribit, impossibile esse publicæ securitati consuli, nisi Danus in integrum restitatur et ab imminente oppressione defendatur. — Anfang März. Arch. f. oesterr. Gesch. LXX. 474—92.

KONG FREDERIK DEN TREDIE.

20199. Hert. FREDERIK III. af Gottorps Skrivelse til K. Fr. III., hvor Kammerjunker Egidius von Wittorf til ham, forsikrer, at han har Forliget i Kjøbenhavn og intet vidst om Svenskernes Indfald i Sjælland om at lade sine Tropper rømme hans Lande. — Uden Dag. Næst, Vers. d. Handschrift d. Kieler Universitätsbibl. I. 187.

20200. DR. AF POLENS Skrivelse til Kurf. af Brandenburg bl. a. om de ved Kjøbenhavn. — *Varsovie*, 13. Marts. (Fransk.) Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VIII. 306—06

20201. KURF. AF BRANDENBURGS Skrivelse til Dr. af Polen hvori bl. a. digt at medtage Danmark i Freden. — Uden Datum. (Fransk.) Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VIII. 306—07.

20202. Hert. FREDERIK III. af Gottorps Testamente, hvorefter hans Søn skal følge ham efter Førstefødselsretten, hans Enke have sit Livgeding, en August Frederik Bispedømmet Lübeck; Bestemmelser gives om Revedens Christian Albrecht er i Udlandet hos K. af Sverig; Opnaaelse af godt Forhold til Sverig tilraades; Kansler Johan Adolf Kielm. — *Tönningen*, 4. Marts. (Tydsk.) Brudst. og Udt. i *Quellensammlung d. Gesellsch. f. vaterländ. Gesch.* II. 2. 138—40.

20203. JOHAN EKEBLAD skriver til sin Fader, at Kongen er rejst fra Länstad efter at have ladet Flaaden udruste, og efter at han havde udskrevet de paa Sjælland; »vi fordrive Tiden med at drømme Jydernes Hjorte». — 5. Mart. (Svensk.) Brudst. i *Wieselgreen, De la Gard. Arch.* VIII. 230—31.

20204. KURF. AF BRANDENBURG befaler Dan. Weimann og Joh. Copes formaa Generalstaterne til Afsendelsen af en Transportflaade, som netop de mislykkede Angreb paa Kjøbenhavn vilde have været til stor Nytte. — (Tydsk.) Udt. og Brudst. i Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm VIII. 181

20205. DANIEL WEIMANN meddeler Kurf. af Brandenburg, at i de næste vil Alt være bragt i Orden, de danske Gesandter ville have tilendelse om Pantsettelse af Tolden i Glyckstad, og saavel Transportskibe som da blive kjøbt og udrustede. Englænderne siges at ville sende en *Haag*, 15. Marts. (Tydsk.) Udt. og Brudst. i Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Brandenburg VII. 185.

20206. DANIEL WEIMANN underretter Kurf. af Brandenburg om Forhandlingsmands Statsmænd, om Staternes Forhold til Spørgsmaalet om Flaaden de danske Forhandlinger angaaende Tolden i Glyckstad og om en Samtale Gesandt Downing vedrørende Sverigs Hensigter med Angrebet paa — 17. Marts. (Tydsk.) Udt. og Brudst. i Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm VII. 186.

20207. K. Fr. III.'s Bliinstrux for Cornelius Lerche, der skal gaa som for at modtage de resterende Saltpenge samt sætte forskjellige Erstatningskrav igjennem. — 8. Marts. Brudst. i *Gigaa, Grev Bernard* 51—52.

20208. DANIEL WEIMANN underretter Kurf. af Brandenburg om, at den Regering synes at forhandle med Generalstaterne om en fælles Optængen den nordiske Krig paa Basis af Freden i Roskilde; meddeler tillige

1659.

af en Samtale med de Witt desangaaende, som har erklæret, at disse Forhandlinger ingen Indflydelse skulle have paa Udrustningen og Afsendelsen af Flaaden. — *Haag*, 21. März. (Tydsk.) Udt. og Brudst. i Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VII. 187—89.

12. Martii. *20209. JOHAN EKEBLAD meddeler sin Fader, at han nu er i Helsingør, nogle Forrædere, som havde staaet i Forbindelse med Kjøbenhavn, og af hvilke en havde Planer mod Kongens Liv, ere fængslede; de Huse, der ere til Hinder for Kronborgs bedre Befæstning, nedrives. — D. 12. Mars. (Svensk.) Udt. i Wieselgreen, De la Gard. Arch. VIII. 231.
14. Martii. 13161. Særtr. af Forordn. Dithmarsches Land-Recht. Glückst. 1667 S. 178—80.
14. Martii. *20210. ERIK DAHLBERG, K. af Sverigs Felttøjmester, meddeler Bgm. og Raad i Helsingør, at paa Grund af Fæstningsværkernes Udvidelse om Kronborg vil det blive nødvendigt at lade nedrive nogle Huse i Staden. — *Helsingør*, d. 14. Martii. (Tydsk.) Aarsberetn. fra Geheimarch. IV, Till. S. 26—27.
15. Martii. *20211. JOHAN EKEBLAD skriver til sin Fader, at Dronningen i Gaar fra Volden længe betragtede en Kamp mellem et svensk og et hollandsk Skib, der er løbet paa paa Grund ved Hven. — (*Helsingør*), d. 15. Mart. (Svensk.) Udt. i Wieselgreen, De la Gard. Arch. VIII. 281.
15. Martii. *20212. MATTHIAS DÖGEN meddeler Kurf. af Brandenburg, at Bgm. i Amsterdam have erklæret sig villige til at bringe Penge tilveje til Udrustning af Transportflaaden, og at han selv tilligemed Hr. Rosewing vilde udvirke hos Admiralitetet, at den bliver ledsaget af en Konvoj, og at Admiral Opdam bliver befalet at indfinde sig i Aalborg og understøtte Kurfyrstens Foretagende. — *Amsterdam*, 25. März. (Tydsk.) Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VII. 190—91.
16. Martii. *20213. K. FR. III. erklærer Lauge Bech, Holger Vind og Christopher Gabel, at Svend Poulsen indtil videre maa trakteres lige med andre reformerede Kapitainer til Fods. — *Hafnia*, 16. Marti. Aarsberetn. fra Geheimarch. VI. 229.
16. Martii. *20214. KURF. AF BRANDENBURG skriver til Kejseren om Vanskelighederne ved Hærens Forplejning, der vil nødvendiggjøre, at man drager andetsteds hen. — *Wiborg*, 16. März. (Tydsk.) Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VIII. 384—85.
16. Martii. *20215. KURF. AF BRANDENBURG befaler Daniel Weimann og Joh. Copes at gøre indtrængende Forestillinger hos Generalstaterne om Transportflaadens hurtige Afsendelse, da alle Levedsmidler i Landet snart ere ifærd med at slippe op. — *Wiborg*, $\frac{1}{2}$ März. (Tydsk.) Udt. og Brudst. i Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VII. 191.
17. Martii. *20216. ERIK DAHLBERG, K. af Sverigs Felttøjmester, svarer Bgm. og Raad i Helsingør, at det ikke tilkommer dem at spørge om, hvor langt Udvidelsen af Fæstningsværkerne skal strække sig, og befaler dem at lade alle Bygninger indtil de to Kirker nedrive. — *Helsingør*, d. 17. Martii. (Tydsk.) Aarsberetn. fra Geheimarch. IV, Till. S. 27.
19. Martii. *20217. JOHAN EKEBLAD fortæller sin Fader om en Ulykke, der i Landskronas Havn har ramt Skibet »Samson»; Kongen lader Rytterne fra Østergötland gaa til Skaane for at passe paa »Forræderne» der; Skibe, der udgive sig for engelske, snige sig ind til Kjøbenhavn med Vin og Varer. — (*Helsingør*), d. 19. Marts. (Svensk.) Udt. i Wieselgreen, De la Gard. Arch. VIII. 231.
19. Martii. *20218. MATTHIAS DÖGEN underretter Kurf. af Brandenburg om Udrustningen af Transportflaaden og om, at de 4000 Md. Hjælpetropper til Danmark ere samlede. — *Amsterdam*, 29. März. (Tydsk.) Udt. og Brudst. i Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VII. 192.

1659.

1659. 20. Martii.
 16219. K. KARL X. GUSTAF befaler Overkrigskommissær Alert Siltman i Odense, Major Weyher indtil videre skal beholde sit Kvarter i Fyen. — *Kronborg*, 20. Tydsk.) Udt. i Meddelelser fra Rentekammerarchivet 1871 S. 131 (med Aarstallet 1658).
16220. Relatio COLOWRATH legati et FRANCISCI DE LISOLA, residentis Cæsaris, 20. Martii.
 memoratis Lysolæ cum legato Danico aliisque colloquiis scribunt, Posnaniensem fateri, quamdiu Suntis possessio penes regem Sveciæ maneat, commercium non que Poloniam securam fore, Cæsareanos vero et electorales nunquam in Haftrare posse, se autem, regem Daniæ ab Hollandorum arbitrio pendere, agnoscere. retuere scribunt, ut rex Daniæ, si a congressu exclusum se senserit, ad participationem et fœdera offensiva se præcipitet, admittere eum non audere. Svadet Cracoviæ evacuetur ea condicione, ut Poloni tractatum cum Dania ratificent. März 30. Udt. p. Tydsk og Brudst. i Arch. f. oesterr. Gesch. LXX. 492—99.
16221. MATTHIAS DÖGEN meddeler Kurf. af Brandenburg, at alle Transport- 22. Martii.
 le være samlede i Slutningen af Ugen, men at han og den danske Gesandt Rose- uenige om det nødvendige Antal. — *Haag*, 1. April. (Tydsk.) Udt. og Brudst. i 1st. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VII. 192.
16222. DANIEL WEIMANN meddeler Kurf. af Brandenburg om Forhandlingerne 22. Martii.
 gland, Frankrig og Holland angaaende Mæglingspolitikken, og om Udrustningen — *Haag*, 1. April. (Tydsk.) Udt. i Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wil- andenburg VII. 192—98.
16223. KURF. AF BRANDENBURGS Brev til Dan. Weimann, hvori han udtaler sin 28. Martii.
 ømmelse med den af England og Frankrig drevne Mæglingspolitik og erklærer kke at ville indlade sig paa Separatunderhandlinger. — *Wiborg*, ^{23. März.} 2. Aprills. (Tydsk.) 1st. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VII. 189—90.
16224. K. FR. III.'s fornyede og forbedrede Privilegier for Kjøbenhavn og Chri- 24. Martii.
 — *Vort Slott Kjøbenhavn*, d. 24. Martii. Særtr. af Forordn.
16225. KURF. AF BRANDENBURGS Skrivelse til K. Fr. III., hvori han beklager, at han 24. Martii.
 af sine Troppers slette Tilstand for Tiden umuligt kan foretage det ønskede lland. — *Wiborg*, 24. März. (Tydsk.) Brudst. i Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. helm von Brandenburg VIII. 599.
16226. K. KARL X. GUSTAFS Skrivelse til Overkrigskommissær Alert Siltman i 25. Martii.
 Oprettelsen af en ny Eskadron af de danske Ryttere, som befinde sig paa og om Udskrivning af 400 Knægte paa Øen til Rekruttering af Oberst Roths — *Kronborg*, 25. Marts. (Tydsk.) Udt. i Meddelelser fra Rentekammerarchivet 1871 S. 131.
16227. JOHAN EKEBLAD skriver til sin Fader, at han giver ham Ret i hans 26. Martii.
 Kontributionerne, varer Krigen længe, gaar den svenske Adel til Grunde; i to Nætter været paa Flaaden i Landskrona og rejser nu til Lejren, uagtet medicinere; iforgaars fik han Melding, at Rigsadmiralen havde indtaget og nu gik til Lolland. — (*Helsingør*), d. 26. Mars. (Svensk.) Udt. i Wieselgreen, Arch. VIII. 231—32.
16228. GENERALSTATERNES Instrux for de ekstraordinære Afsendinge til K. Karl X. 26. Martii.
 bert og Slingelandt, der skulle mægle mellem de stridende Magter. — 5. April andsk.) Udt. p. Svensk i Fries, Bidr. t. Kännedom om Sveriges och Nederländernas dipl. arl X. Gustaf S. 97. Jfr. Appelbooms Skrivelse S. 97, Anm. 1 om Vanskelighederne ved at rux.

1859.

27. Martii. *20229. K. KARL X. GUSTAF skriver til Overkrigskommissær Alert Siltman i Odense, at hvis General Waldeck afsendes til Preussen, skal han have Markgrevens Regiment med; om de fyenske Kvarterer og Forandring af de derværende Regiments Opholdssteder; om Afstraffelse af Major La Roche for de mod Siltman brugte Trusler og ligeledes af Oberst Peter. — *Kronborg*, 27. Marts. (Tydsk.) Udt. i Meddelelser fra Rentekammerarchivet 1871 S. 131.
28. Martii. *20230. DANIEL WEIMANN tilskriver Kurf. af Brandenburg, at Transportflaaden en af de følgende Dage vil stikke i Søen, at Overenskomsten mellem Danmark og Holland angaaende Tolden i Glyckstad nærmer sig sin Afslutning, og at Forhandlingerne om Mæglingspolitikken efter hans Mening ikke ville føre til noget Resultat. — *Haag*, 7. April. (Tydsk.) Udt. og Brudst. i Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VII. 193—94.
30. Martii. *20231. K. KARL X. GUSTAFS Skrivelse til Oveskrigskommissær Alert Siltman i Odense, at han har tilladt afdøde Fru Christine (Munks) Arvinger frit at udføre Oxer fra deres Godser i Sjælland og Fyen og sælge dem til to Bremer Kjøbmænd, og ligeledes Korn. — *Kronborg*, 30. Marts. (Tydsk.) Udt. i Meddelelser fra Rentekammerarchivet 1871 S. 131—32.
31. Martii. *20232. K. FR. III. befaler den nys udnævnte Vagtmester-Lieutenant i Tønning, Hans Ketel at anvise Kvarterer. — *Tønning*, (31. März). Tydsk Udt. i Zeitschr. d. Gesellsch. f. Schlesw.-Holst.-Lauenb. Gesch. VI, Repert. S. 47.
31. Martii. *20233. K. KARL X. GUSTAF befaler Overkrigskommissær Alert Siltman i Nyborg at anvise Oberst Schwengel Kvarter paa Langeland, hvor han skal bygge Befæstninger. — *Kronborg*, 31. Marts. (Tydsk.) Udt. i Meddelelser fra Rentekammerarchivet 1871 S. 132.
31. Martii. *20234. Relatio a COLOWRATH legati et FRANCISCI DE LISOLA residentis Cæsaris, in qua se varia cum Polonis de rege Daniæ non deserendo egisse et de eadem re cum ministro Danico deliberasse scribunt. Asseruisse Overbokium optimum securitatis medium fœdus fore inter Daniæ regem ceterosque interessatos, et cancellarium Poloniæ hanc propositionem approbare videri. Palatinum Posnaniensem dixisse legatis Polonicis recentiora mandata supervenisse, ut non in Dani causam se oppignorarent. 4to et 6to Aprilis legatos Polonicos et Gallios acerrime inter se de Danis admittendis egisse. — *Thorn*, April 10. Udt. p. Tydsk og Brudst. i Arch. f. oesterr. Gesch. LXX. 499—504.
2. Aprilis. *20235. Grev MAGNUS DE LA GARDIES Brev til Terlon, hvori han udtaler, at dennes Nærværelse i Danmark vil fremskynde Freden. — *Stétin*, le deuxième Avril. Fransk Overs. i Mémoires de Terlon II. 353—54.
2. Aprilis. *20236. JOHAN EKEBLAD skriver til sin Fader, at Flaaden fra Sundet er sejlet til Storebelt for at forene sig med Rigsadmiralen, sammesteds hen gaar ogsaa den danske og hollandske Flaade, der er 12 Skibe stor; Rigsadmiralen har meddelt Kongen, at han sejler til Flensborg for at erobre 4 danske Skibe, som har ligget i Vinterhavn der. — (*Helsingør*), d. 2. Apr. (Svensk.) Udt. i Wieselgreen, De la Gard. Arch. VIII. 232.
2. Aprilis. *20237. MATTHIAS DÖGEN meddeler Kurf. af Brandenburg, at Transportflaaden vil stikke i Søen den følgende Tirsdag, og omtaler et Rygte, om at en engelsk Flaade er set i Nordsøen. — *Amsterdam*, 12. April. (Tydsk.) Udt. og Brudst. i Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VII. 194—95.
3. Aprilis. *20238. Den brandenburgske Gesandt i Kjøbenhavn v. D. MARWITZ skriver til Kurfyrsten om K. Fr. III.'s Planer om selv at samle Tropper til en Landgang paa Øerne, der klages meget over Hollænderne. — *18. April*. (Tydsk.) Brudst. i Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VIII. 615.

1659.

20239. K. FR. III.'s Kreditiv for Christian Scheel Jürgensohn, der skal afløse igere Gesandter hos Kurf. af Brandenburg. — *Kopenhagen*, 4. April. (Tydsk.) u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VIII. 599. 4. Aprilis.
20240. DANIEL WEIMANN tilskriver Kurf. af Brandenburg, at Mæglingsforhand- synes at være standsede; han ytrer Betænkeligheder ved at lade Transportflaaden i længe Danmark og Holland ikke ere fuldstændig Herre til Søs; ny Instrux er Admiral Opdam, og Forhandlingerne om Glyckstad-Tolden ere bragte til Ende kation, hvorefter Rosevinge er gaaet til England. — *Haag*, 14. April. (Tydsk.) idst. i Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VII. 195—96. 4. Aprilis.
20241. KURF. AF BRANDENBURGS Brev til Kardinal Mazarin, i hvilket han frem- ligeoverfor Sverig fulgte Politik og erklærer, at hans Maal kun er at redde K. rk fra at blive detroniseret af K. af Sverig og ingenlunde det at gjøre sig til r Sundet. — (7. April.) (Fransk.) Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm nburg II. 197—98. 7. Aprilis.
20242. K. FR. III.'s Befaling til Lensmanden Hr. Peder Reetz, at da Ritmester mefer har faaet Nyegaard paa Møen, som Skovrideren Hans Hagedorn paaboede, lade Skovrideren faa et Genant, der svarer til denne Gaards Indkomst. — Udt. i Paludan, Møens Beskr. I. 355. Udt. i Danske Mag. 3. R. VI. 177. 8. Aprilis.
20243. Den brandenburgske Gesandt i Kjøbenhavn v. D. MARWITZ skriver til i, at der er ankommen en engelsk Flaade til Sundet, hvis Admiral, Montagu, il mægle Fred mellem Danmark og Sverig. — 8. April st. v. (Tydsk.) Udt. i onst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VIII. 615. 8. Aprilis.
20244. DANIEL WEIMANN meddeler Kurf. af Brandenburg, at Efterretningen om ske Flaades Afsejling har vakt stor Uro i Holland, at Mæglingsforhandlingerne re gjenoptagne, men at man stadig forsikrer, at Hollænderne ikke ville svigte pligtelser imod deres Forbundsfæller. — *Haag*, 18. April. (Tydsk.) Udt. og rk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VII. 196—97. 8. Aprilis.
20245. DETTLEF V. AHLFELD underretter Kurf. af Brandenburg om Viceadmiral rige Kamp mellem Ærø og Langeland og om forskellige Flaadebevægelser. — 9. April. (Tydsk.) Udt. og Brudst. i Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm nburg VIII. 599—600. 9. Aprilis.
20246. JOHAN EKEBLAD fortæller sin Fader om Kampen mellem den danske og aade ved Flensborg, den engelske Flaade, 44 Skibe stærk, er ankommen, de Danske ny hollandsk Flaade. — (*Helsingør*), d. 9. Apr. (Svensk.) Brudst. i Wieselgreen, De sh. VIII. 232—33. 9. Aprilis.
20247. Kejser LEOPOLDS Instrux for Gesandterne Kolowrath og Lisola, hvori Nød- en af at medtage Danmark ved Fredsforhandlingerne atter fremhæves. — 19. tin.) Udt. p. Tydsk og Brudst. i Arch. f. oesterr. Gesch. LXX. 497, Anm. 1. 9. Aprilis.
20248. K. KARL X. GUSTAF irectesætter Overkrigskommissær Alert Siltman i ordi der imod givne Ordre er paalagt afdøde Fru Christine Munks Arvingers ontributioner. — *Kronborg*, 10. April. (Tydsk.) Udt. i Meddelelser fra Rentekammer- 1 s. 132. 10. Aprilis.
20249. DANIEL WEIMANN meddeler Kurf. af Brandenburg, at England, Holland ig foreløbig ere komne overens om Betingelserne for en fælles Mægling i den Krig, at han selv og de polske, kejserlige og danske Gesandter have for- 11. Aprilis.

1659.

enet sig til en energisk Indstilling derimod, og at Charisius allerede har indleveret en Betænkning desangaaende i Generalitetet. — *Haag*, 21. April. (Tydsk.) Udt. og Brudst. i Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VII. 197—200.

12. Aprilis. *20250. DETTLEF V. AHLFELD meddeler Kurf. af Brandenburg, at de Svenske have gjort Landgang ved Sønderborg og plyndret Byen. — *Flensburg*, 12. April. (Tydsk.) Udt. og Brudst. i Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VIII. 600.

14. Aprilis. *20251. (DETTLEF V. AHLFELD) meddeler Kurf. af Brandenburg, at de Svenske forgjæves have forsøgt en Storm paa Sønderborg Slot. — 14. April. (Tydsk.) Udt. i Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VIII. 600.

14. Aprilis. *20252. JOHAN EKEBLAD skriver til sin Fader, at endnu har ingen fra den engelske Flaade været i Land, Clas Uglya er sejlet gennem Beltet for at forene sig med Rigsadmiralen. — (*Helsingør*), d. 14. Apr. (Svensk.) Udt. i Wieselgreen, De la Gard. Arch. VIII. 233.

15. Aprilis. *20253. K. FR. III.'s aabne Brev til Indbyggerne i Hertugdømmerne, hvorved det forbydes dem at forhugge Kronens Skove. — *Glückstadt*, d. 15. Aprilis. (Tydsk.) Særtr. af Forordn.

15. Aprilis. *20254. DANIEL WEIMANN meddeler Kurf. af Brandenburg, at han forgjæves har demonstreret imod Mæglingsoverenskomsten og kun har opnaaet, at Kurfyrsten ogsaa bliver medoptaget. — *Haag*, 25. April. (Tydsk.) Udt. og Brudst. i Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VII. 201—02.

16. Aprilis. *20255. (DETTLEF V. AHLFELD) meddeler Kurf. af Brandenburg, at de svenske Tropper og den svenske Flaade have forladt Als. — 16. April. (Tydsk.) Udt. i Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VIII. 600.

18. Aprilis. *20256. K. KARL X. GUSTAFS Instrux for General Forbus, der skal opholde sig i Skaane, helst i Landskrona, og bl. a. holde et Øje med K. af Danmarks Planer om at forsænke denne Havn. — *Croneborg*, d. 18. Apr. (Svensk.) Udt. og Brudst. i Wieselgreen, De la Gard. Arch. XI. 155—56.

18. Aprilis. *20257. K. KARL X. GUSTAF befaler Overkrigskommissær Alert Siltman i Odense, at Hans Hansen, Borger i Odense, skal være fri for al Kontribution og Besværing mod at have Overkrigskommissær Johan von Buso i Kvarter og forpleje ham med Folk og Heste. — *Kronborg*, 18. April. (Tydsk.) Udt. i Meddelelser fra Rentekammerarchivet 1871 S. 132.

18. Aprilis. *20258. DANIEL WEIMANN meddeler Kurf. af Brandenburg, at den engelske og franske Gesandt pludselig have nægtet at underskrive Mæglingstraktaten, efterat den engelske Flaade var ankommet til Sundet, og at Generalstaterne nu igjen vise stor Iver for Flaadeudrustningen. — *Haag*, 28. Aprilis. (Tydsk.) Udt. og Brudst. i Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VII. 203—05.

19. Aprilis. *20259. K. FR. III.'s Skrivelse til Peter Reetz, Lensmd. paa Stege, angaaende Erstatning til Herredsfogeden i Østerherred paa Møen for en Gaard, som var forundt Jakob Dannefer. — 19. April. Udt. hos Paludan, Møens Beskrivelse I. 355.

19. Aprilis. *20260. K. FR. III. tillader Herredsfogeden i Møens Østerherred, Lauge Hansen, at tage Bolig i Stege. — 19. April. Brudst. i Danske Mag. 3. R. VI. 177.

19.-20. Aprilis. *20261. KURF. AF BRANDENBURGS Resolution til sin Gesandt i Kjøbenhavn v. d. Marwitz, at han skal modarbejde Admiral Montagus Planer om en Partikulærfred, oplyse Kongen om, at der ikke kan skaffes Tropper fra Holsten og forhandle med ham om en Landgang paa Øerne; i en Efterskrift gjøres der Rede for Haager Koncerten, mod hvilken han skal protestere. — *Wiborg*, 19. (20.) April. (Tydsk.) Udt. og Brudst. i Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VIII. 615—16.

1659.

10262. KURF. AF BRANDENBURG meddeler Kejseren, at han fra sin Gesandt i 20. Aprilis.
erfaret, at Frankrig og England have i Sinde at udvirke en Partikulærfred mellem
og Sverig. — *Wiborg*, 20. April. (Tydsk.) Udt. og Brudst. i Urk. u. Actenst. z. Gesch.
edrich Wilhelm von Brandenburg VIII. 387.
10263. KURF. AF BRANDENBURG befaler Daniel Weimann og Joh. Copes at ned- 20. Aprilis.
energisk Protest imod Hollændernes Optræden i Mæglingsforhandlingerne saa-
ans eget som for K. af Danmarks Vedkommende. — *Hauptquartier Wiborg*,
(Tydsk.) Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VII. 202—08.
10264. JOHAN FRISCHMANN, fransk Afsending hos Kurf. af Brandenburg, tilskriver 20. vel 30. Aprilis.
Mazarin politiske Nyheder. — *Wiborg*, 30. April. (Fransk.) Brudst. i Urk. u. Actenst.
Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg II. 198—99.
10265. K. KARL X. GUSTAFS Skrivelse til Overkrigskommissær Alert Siltman i 21. Aprilis.
t Hannibal Sehesteds og hans Medarvingers Godser skulle lades ubesværede og
ratagne Oxer, som de vilde udskibe, erstattes. — *Korsør*, 21. April. (Tydsk.)
elelser fra Rentekammerarchivet 1871 S. 132.
10266. K. FR. III.'s Brev til Lensmanden paa Møen Peder Reetz at lade Mur- 22. Aprilis.
ud Joensen i Kjøbenhavn bekomme 30 Favne stakket Brændeved. — 22. April.
dan, Møens Beskrivelse I. 372.
10267. JOH. COPES underretter Kurf. af Brandenburg om Hollændernes For- 22. Aprilis.
lod Frankrig og England, hvorfor ogsaa Flaadeudrustningen bliver dreven med
e Iver; et Gesandskab bestaaende af Vogelsang, Syndicus i Amsterdam, Hr. Haren
id og Slingelant, Syndicus i Dort, skulde afgaa til Danmark. — *Haag*, 22. April.
2. Maji.
Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VII. 205—06.
10268. JOHAN EKEBLAD skriver til sin Fader, at Indbyggerne i Malmø konspi- 23. Aprilis.
-hera vil det snart gaa ligesaa, efter at man er begyndt at nedrive de Huse, der
inder for Fæstningen; Kongen er rejst til Fyen; der er ankommen en russisk
— (*Helsingør*), d. 23. Apr. (Svensk.) Brudst. i Wieselgreen, De la Gard. Arch. VIII. 233.
10269. KURF. AF BRANDENBURG skriver til K. Fr. III. om Frankrige, Hollands og 23. Aprilis.
Fredsmægling og opfordrer ham til at holde fast ved Forbundet og ikke slutte
paratfred. — *Wiborg*, 23. April. (Tydsk.) Udt. og Brudst. i Urk. u. Actenst. z. Gesch.
edrich Wilhelm von Brandenburg VIII. 601.
10270. JOHAN FRISCHMANN, fransk Afsending hos Kurf. af Brandenburg, skriver til 23. Aprilis
Mazarin om politiske Nyheder og om Krigsbegivenheder i Jylland. — *Wiborg*, 3. Mai.
vel 3. Maji.
Udt. i Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg II. 199.
10271. K. FR. III.'s Brev til Lensmanden paa Møen Peder Reetz at lade hugge 25. Aprilis.
de stakket Ved til Kongens Hofholdningsfornödenheder. — April 25. Udt. i Paludan,
rivelse I. 372.
10272. K. FR. III.'s Tilladelse for Peder Nielsen Hobro, at han først maa lade 26. Aprilis.
til Vesterborg Kald, som siges at være ledigt. — *Hafn.*, d. 26. Aprilis. Ny kirke-
v. 679—80.
10273. JØRGEN MARSVIN an søger K. Fr. III. om, at der ved de rette Øvrigheder 26. Aprilis.
Dom mellem ham og hans Sognepræst Hr. Niels Eskildsøn i Sønderholm, der
stiv og trodsig mod ham, hvorfor han hævder, at han ej bør tage Korntiende
ham, da dette er givet Præsten som en Benaadning, men ene nyde den tredje
Kjøbenhavn, d. 26. April. Saml. t. Jydsk Hist. og Topogr. VIII. 354—55.

1659.

26. Aprils. *20274. Biskop PEDER WINSTRUPS Skrivelse til Hr. Arvid Forbus om Forholdene i Skaane, hvori han foreslaar forskjellige Forholdsregler for at holde Landet roligt. — *A/ Lund*, d. 26. Apr. Wieselgreen, De la Gard. Arch. IX. 97—106.
27. Aprils. *20275. K. FR. III.'s Brev til Peder Reetz, Lensmd. paa Møen, at lade Peder Hoppensach, Borger i Lübeck, bekomme 10 Favne lang Ved, som er 30 Favne stakket Ved, af Møens Skove. — April 27. Udt. i Paludan, Møens Beskrivelse I. 378.
27. Aprils
vel 7. Maj. *20276. JOHAN FRISCHMANN, fransk Afsending hos Kurf. af Brandenburg, meddeler Kardinal Mazarin politiske Nyheder fra Krigsskuepladsen i Jylland, bl. a. en Ytring af General Czarnecki, »at de Forbundne ruinere K. af Danmark, som har været uklog nok til at drage Fjenden og Krigens Ulykker fra dem over paa sig.« — *Wiborg*, 7. Mai. (Fransk.) Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg II. 200—01.
29. Aprils. *20277. DANIEL WEIMANN meddeler Kurf. af Brandenburg om Samtaler med Bgm. i Amsterdam og de Witt angaaende Mæglingsforhandlingerne. — *Haag*, 9. Maj. (Tydsk.) Udt. og Brudst. i Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VII. 208—09.
30. Aprils. *20278. K. FR. III. befaler Biskop Dr. Hans Svane at examinere Gregers Hansen Roskilde, der af Dronningen er kaldet til Præst i Karlebo, og ordinere ham, hvis han befindes dygtig. — *Hafnia*, 30. Aprils. Ny kirkehist. Saml. V. 680.
30. Aprils. *20279. K. FR. III. skriver til Kurf. af Brandenburg, at den danske og hollandske Flaade have forenet sig for at dække Overføring af Tropperne til Øerne. — *Kopenhagen*, 30. April. (Tydsk.) Udt. og Brudst. i Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VIII. 601.
30. Aprils. *20280. K. KARL X. GUSTAF befaler Overkrigskommissær Alert Siltman i Nyborg at anvise Kommissær Guttheimb nogle af de i Fyen værende Proviantbetjente. — *Nykjøbing paa Falster*, 30. April. (Tydsk.) Udt. i Meddelelser fra Rentekammerarchivet 1871 S. 132.
30. Aprils. *20281. KURF. AF BRANDENBURG meddeler Statholderen i Cleve, Greven af Nassau, at han om 8 Dage vil angribe Frederiksdode, at K. af Sverig, som nu er paa Fyen, vil komme Fæstningen til Undsætning, og at den dansk-hollandske Flaade paa Grund af Admiral Opdams Udygtighed er kommet i den største Fare for at blive taget af den overlegne svenske Flaade. — *Wieborg*, ^{30. April.}_{10. Mai.} (Tydsk.) Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg V. 920—21.
- April. *20282. Brev fra TERLON til K. Karl X. Gustaf angaaende Fredsunderhandlingerne med Polen; hvis det er uden Nytte, at han rejser til Warschau, agter han at vende tilbage til Sjælland. — (*Dantzic*). (Fransk.) Mémoires de Terlon II. 366—68.
1. Maj. *20283. JOHAN EKEBLAD skriver til sin Fader om de Svenskes Indtagelse af Falster. — (*Helsingør*), den dag man begynder mjölka middag på Stola (1. Maj). (Svensk. Brudst. i Wieselgreen, De la Gard. Arch. VIII. 233—84.
2. Maj. *20284. JOH. COPES meddeler Kurf. af Brandenburg, at Mæglingsforhandlingerne paany ere gjenoptagne, men at den danske Minister har erklæret, at Danmark ikke vil forhandle paa Grundlag af Freden i Roskilde og heller ikke skille sig fra sine Allierede: hele den udrustede Flaade udgjør 43 Skibe og 10,500 Md. — *Haag*, ^{1²}_{1²} Maj. (Tydsk. Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VII. 209—10.
3. Maj. *20285. K. KARL X. GUSTAF befaler Overkrigskommissær Alert Siltman i Nyborg snarest mulig at skaffe Proviant til Flaaden. — *Nykjøbing Slot*, 3. Maj. (Tydsk.) i Meddelelser fra Rentekammerarchivet 1871 S. 132.

20286. JOHAN EKEBLAD skriver til sin Fader, at Møen er bleven erobret tilbage, at den danske Konge nu snart ikke har mere Land end Amager. — (*Helsingør*), i. (Svensk.) Udt. i Wieselgreen, De la Gard. Arch. VIII. 283—84. 4. Majl.
20287. KURF. AF BRANDENBURG meddeler K. Fr. III., at han har besluttet at Frederiksodde og derfra gjøre Forsøg paa at komme over til Fyen. — *Wiborg*, (Tydsk.) Udt. og Brudst. i Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg. 601—02. 4. Majl.
20288. DANIEL WEIMANN tilskriver Kurf. af Brandenburg, at den hollandskerustning er i fuld Gang, at man vil udstede en bestemt og »rigoureuse» Instruxuyter, og at dette Omslag skyldes det Indtryk, som Revolutionen i England har *Haag*, 16. Maj. (Tydsk.) Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg. 211—14. 6. Majl.
20289. JOHAN EKEBLAD skriver til sin Fader, at Kongen er kommen tilbage efter erobret Falster og Lolland; Admiral Bjelkenstjerna er bleven saaret; den engelske *nes* nu at ville gjøre andet end at stifte Fred. — (*Helsingør*), d. 7. Maji. (Svensk.) Wieselgreen, De la Gard. Arch. VIII. 284. 7. Majl.
20290. K. KARL X. GUSTAF befaler Overkrigskommissær Alert Siltman i Odense sætte Udskrivningen af Knægte paa Langeland og undergive dem Oberst Roth yrmere Ordre. — *Kronborg*, 8. Maj. (Tydsk.) Udt. i Meddelelser fra Rentekammeret 1871 S. 133. 8. Majl.
20291. K. KARL X. GUSTAF befaler Overkrigskommissær Alert Siltman i Nyborg, at der skal dannes en Eskadron af de paa Langeland udskrevne Knægte og en anden paa og at Præsterne, Fogederne og Sognefolkene paa Langeland skulle udskrives for danne 2 Kompagnier. — *Kronborg*, 9. Maj. (Tydsk.) Udt. i Meddelelser fra Rentekammeret 1871 S. 133. 9. Majl.
20292. DANIEL WEIMANN tilskriver Kurf. af Brandenburg, at Mæglingsforhandpaany ere i Gang, og at den danske Gesandt Charisius i en Audients, som han ende Dag skal have, vil erklære, at den danske Konge hellere vil lide alt end anlen i Roskilde eller indgaa Separatforlig. — *Haag*, 19. Maj. (Tydsk.) Urk. u. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VII. 214—17. 9. Majl.
20293. Hert. FREDERIK III. af Gottorps Skrivelse til Kurf. (af Brandenburg?), at han meddeler ham, at K. af Danmark paa Grund af K. af Sverigs Brud paa Rosden har erklæret sig for ikke længere bunden til det i Kjøbenhavn d. 12. Maj d Hertugen sluttede Forlig. — 10. Mai. (Tydsk.) Brudst. i Ratjen, Verz. d. Handschrift. Universitätsbibl. I. 181. Udt. i Qvellensammlung d. schlesw.-holst.-lauenb. Gesellsch. f. vaterl. 2. 140. 10. Majl.
20294. K. FR. III. befaler Biskop Hans Svane med det forderligste at indvie n Dirichsen til Biskop i Viborg Stift. — *Hafnia*, 11. Maji. Ny kirkehist. Saml. VI. 116. 11. Majl.
20295. GENERALSTATERNES Skrivelse til Kurf. af Brandenburg, hvori de officielt e ham om Afslutningen af Traktaten af 21. Maj med England og Frankrig til Op af Freden mellem Sverig og Danmark og opfordre ham til at sende Gesandter ndlingerne. — *Haag*, 22. Maj. (Hollandsk.) Udt. i Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Wilhelm von Brandenburg VII. 217. 12. Majl.

1659.

13. Majl. *20296. DANIEL WEIMANN underretter Kurf. af Brandenburg om Forhandlingerne i Haag og meddeler, at den hollandske Flaade for 4 til 5 Dage siden er stukken i Seen og antagelig nu maa være i Sundet. — *Haag*, 23. Maj. (Tydsk.) Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VII. 220—22.
14. Majl. *20297. JOHAN EKEBLAD skriver til sin Fader, at Christer Bonde er død, Kongen har lidt et stort Tab derved paa Grund af hans Kjendskab til engelske Forhold, der for Tiden ere saa vigtige for Sverig. — *Fredriksb.*, d. 14. Maji. (Svensk.) Brudst. i Wiesselgreen, De la Gard. Arch. VIII. 234.
15. Majl. 13261. Fransk i Leti, La vie d'Olivier Cromwel. Nouvelle édition. Amsterdam 1703 II. 540—41.
15. Majl. *20298. DET ENGELSKE PARLEMENTS Skrivelse til K. Fr. III., i hvilken det meddeler, at det har givet Philippe Meadows Fuldmagt til at mægle Fred imellem Danmark og Sverig. — *A Westmunster*, le 15. Mai. (Fransk.) Leti, La vie d'Olivier Cromwel. Nouvelle édition. Amsterdam 1703 II. 541—42.
16. Majl. *20299. DANIEL WEIMANN meddeler Kurf. af Brandenburg, at Admiral Opdams Rapport om hans Søkamp med den svenske Flaade har vakt almindelig Utilfredshed i Holland, og at han kaster Skylden paa den danske Admiral Bjelke. — *Haag*, 26. Maj. (Tydsk.) Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VII. 223—24.
16. Majl. *20300. DE WITTS Brev til Opdam, hvori klages over den danske Konges Uvilje mod Fredslutning. — 26. Mai. (Hollandsk.) Udt. p. Fransk i Lefèvre-Pontalis, Jean de Witt I. 255.
17. Majl. *20301. K. FR. III. skriver til Kurf. af Brandenburg, at da den svenske Flaade ligger i Sundet, er det den rette Tid at gaa over til Øerne; den engelske Flaade i Sundet har endnu intet fjendtligt foretaget sig. — *Kopenhagen*, 17. Mai. (Tydsk.) Udt. og Brudst. i Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VIII. 602.
18. Majl. *20302. Kejser LEOPOLD skriver til Kurf. af Brandenburg om Faren ved Partikulærfred mellem Danmark og Sverig. — *Laxenburg*, 28. Mai. (Tydsk.) Udt. i Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VIII. 388.
20. Majl. *20303. Kejser LEOPOLD befaler som Svar paa Kolowrath og Lisolas Indberetning af 10. April (Nr. *20234), at Danmarks Deltagelse i Forhandlingerne skal hævedes saa meget des stærkere, som den nye Overenskomst med Danmark forbyder den ene Part at slutte Fred eller Vaabenstilstand uden den anden. — 30. Mai. (Latin?) Udt. p. Tydsk. i Arch. f. oesterr. Gesch. LXX. 520, Anm. 3.
20. Majl. *20304. Brev fra Kardinal MAZARIN til Johan Frischmann, fransk Afsending hos Kurf. af Brandenburg, angaaende Fredsunderhandlingerne med Danmark og Polen. — *Vincennes*, 30. Mai. (Fransk.) Udt. i Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg II. 201.
21. Majl. *20305. K. KARL X. GUSTAF befaler Overkrigskommissær Alert Siltman i Odense at afhjælpe den Nød, Regimenterne, især det Arendsoiske og det Darmstadtiske, lide for Underhold og, hvor Kvartererne ej strække til, tage hvor det er at finde uden Hensyn til eximerede Godser, dog mod Betaling. — *Landskrone*, 21. Maj. (Tydsk.) Udt. i Meddelelser fra Rentekammerarchivet 1871 S. 133.
23. Majl. *20306. K. FR. III.'s Befaling til Byfogeden i Kjøbenhavn Claus Rafn, at han skal tilholde Prammændene at levere Ballast til den spanske Gesandt Grev de Roubolledos. — 23. Mai. Glgas, Grev Bernardino de Rebolledo S. 338.
23. Majl. *20307. DANIEL WEIMANN tilskriver Kurf. af Brandenburg, at den danske Resident har underrettet ham om, at man har opgivet at sende Transportskibe til Danmark. — *Haag*, 2. Juni. (Tydsk.) Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VII. 224.

20308. K. FR. III. lykønsker Kurf. af Brandenburg med Erobringen af Frederiksborg og opfordrer ham ivrigt til at gaa over til Øerne. — *København*, 24. Maj. (Tydsk.) u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VIII. 602. 1659. 24. Majl.
20309. ERNST HEINRICH BORCK meddeler Raadet i Bayreuth, at Kurf. af Brandenburg efter at have besat Frederiksodde agter at sætte over til Fyen, hvis han kan faa de Danske. Han er noget uvis, om det vil ske, thi Hollænderne ville absolut have rover Kurfyrsten er meget forbitret. — *Im Lager vor Friedrichsode*, d. 25. May. Märklische Forschungen IV. 312—18. 25. Majl.
20310. KURF. AF BRANDENBURGS Skrivelse til Dr. af Polen om Haager Konkedelige Virkning; han vil anstrænge sig for, at Danmark vedbliver at være gt og ikke slutter nogen Særtraktat. — *Im Lager vor Frederiksodde*, 26. Mai. Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VIII. 308—09. 26. Majl.
20311. KURF. AF BRANDENBURG tilskriver Daniel Weimann, at Angrebet paa Fyen estaaende, men at han er usikker paa, hvad man kan vente sig af den hollandske — *Der Feldlager bei Fridrichsode*, 26. Maj. (Tydsk.) Udt. og Brudst. i Urk. u. Actenst. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VII. 224—25. 26. Majl.
20312. KURF. AF BRANDENBURG tilskriver Generalstaterne, at han ikke vil gaa le i Haag trufne Bestemmelser, og udvikler vidtløftigt, at K. af Danmark heller gaa ind paa en saa skadelig Fred, idet Bruddet med Sverig væsentlig er frem- l, at han ikke har villet nægte Generalstaternes Krigsskibe Passagen gennem — *Fridrichsode*, 26. Maj. (Tydsk.) Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VII. 217—20. 26. Majl.
20313. K. FR. III. meddeler Kurf. af Brandenburg, at den hollandske Hjælpe- der Admiral Ruyter er ankommen, men har faaet Ordre til intet at foretage; han e at lade sig tvinge til at slutte en Separatfred. — *København*, 27. Mai. (Tydsk.) u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VIII. 603. 27. Majl.
20314. K. KARL X. GUSTAF befaler Overkrigskommissær Alert Siltman i Odense sig al Flid for paa Kredit, mod Løfte om Erstatning fra Laaland og Falster eller efter Overenskomst, at tilvejebringe det nødvendige Korn til Militsen i Fyen. — 27. Maj. (Tydsk.) Udt. i Meddelelser fra Rentekammerarchivet 1871 S. 133. 27. Majl.
20315. DANIEL WEIMANN gratulerer Kurf. af Brandenburg til Erobringen af Frederiksodde. — *Haag*, 6. Juni. (Tydsk.) Udt. og Brudst. i Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Wilhelm von Brandenburg VII. 225—26. 27. Majl.
20316. K. LUDVIG XIV. underretter Kurf. af Brandenburg om Afslutningen af Koncerten til Ordning af Forholdene mellem Danmark og Sverig. — *Paris*, (Fransk.) Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VIII. 670—71. 27. Majl.
20317. Brev fra DE THOU til de Terlon, om at han, naar han kommer til Sjælland arbejde energisk for Gjennemførelsen af Roskildefreden. — *A la Hage*, ce (Fransk.) Mémoires de Terlon II. 413—15. 27. Majl.
20318. JOHAN EKEBLAD skriver til sin Fader om den svenske Konges Forhand- ronborg befæstes stærkt; Stenbock skal fortsætte Belejringen af Nakskov; Kongen et at fængsle Corfitz Ulfeldt paa Grundlag af de Bekjendelser, de Sammensvorne have aflagt. — (*Helstinger*), d. 28. Maji. (Svensk.) Brudst. i Wieselgreen, De la Gard. 234—35. 28. Majl.

1659.

29. Maj. *20319. CORFITZ ULFELDT forsikrer Sekretær Taubenfeldt om sin Uskyldighed i Sammenaværgelsen i Malmø og om sin Troskab mod K. af Sverig. — *Malmø*, 1e 29. Maj. (Fransk.) Brudst. i Cronholm. Skånes politiska historia II. 18.
29. Maj. *20320. Relatio a COLOWRATH legati et FRANCISCI DE LISOLA, residentis Cæsaris, in qua se credere scribunt, Polonos studio resolutionem de Danis admittendis protrahere, ut interim observent, quorum deveniant res Danicæ. Quod sibi ex novissimo Cæsaris 17 Maji (st. n.) rescripto de ratihabitione Cæsaris cum rege Daniæ pactorum constet, Cæsarem de pace vel induciis absque hoc rege tractare non posse, nova de hoc mandata quærent. — *Warschau*, Juni 8. Udt. p. Tydsk og Brudst. i Arch. f. oesterr. Gesch. LXX. 505—20.
30. Maj. *20321. CORFITZ ULFELDT'S Erklæring til den svenske Konge, hvori han tilbageviser Beskyldningen for forræderiske Forbindelser med Danmark som usand. — D. 30. Mai. Udt. i Nyt hist. Tidsskr. IV. 41—42.
30. Maj. *20322. DANIEL WEIMANN meddeler Kurf. af Brandenburg, at Generalstaterne foreløbig afvente Resultatet af det hollandske Gesandtskabs Underhandlinger i Kjøbenhavn. — *Haag*, 9. Juni. (Tydsk.) Udt. og Brudst. i Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VII. 226—27.
31. Maj. *20323. Hert. FREDERIK III. af Gottorps Erklæring til Greven af Oldenburg, hvori han erklærer sig villig til en Sammenkomst med K. af Danmark under Grevens Mægling, dog ikke i Kjøbenhavn; han har intet imod, at Grevskaberne Oldenburg og Delmenhorst betragtes som et fra Rigerne og Hertugdømmerne separatum corpus. — 31. Mai. (Tydsk.) Udt. i Qvellensammlung d. schlesw.-holst.-laueb. Gesellsch. f. vaterl. Gesch. II, 2. 140—41.
31. Maj. *20324. JOHAN EKEBLAD skriver til sin Fader bl. a., at Kongen har trakteret den engelske Admiral paa Slottet. — *Helsingør*, Pingstaften. (Svensk.) Udt. i Wieselgreen, De la Gard. Arch. VIII. 234.
31. Maj. *20325. Den brandenburgske Gesandt i Kjøbenhavn v. D. MARWITZ skriver til Kurfyrsten, at to hollandske Gesandter ere ankomne, Kongen har ikke ændret sine Beslutninger, uagtet kun Kjøbenhavn holder sig, men Menigmand taler meget underligt og forestaar ikke, hvorledes Fjenden endnu kan have Øerne inde, og at der aldrig høres andet fra de Allierede, end om hvor mange Penge Officererne faa. — 31. Mai st. v. (Tydsk.) Udt. og Brudst. i Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VIII. 616.
- Majo. *20326. DANIEL WEIMANN tilskriver Kurf. af Brandenburg, at den store hollandske Flåde med det første vil løbe ud, at han har haft en Samtale med de Witt angaaende Mæglingsforhandlingerne, og at disse synes at skulle gjenoptages. — *Haag*, . . . Maj. (Tydsk.) Udt. og Brudst. i Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VII. 206—08.
8. Junil. *20327. DANIEL WEIMANN tilskriver Kurf. af Brandenburg, at Hr. Rosewing har underrettet K. af Danmark om, at den engelske Regering ikke vil lade sig binde af Traktaten i Haag. Alt Haab er derfor ikke forbi. — *Haag*, 13. Juni. (Tydsk.) Udt. og Brudst. i Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VII. 227—28.
4. Junil. *20328. KURF. AF BRANDENBURG underretter Kejseren om Erobringen af Fæne og meddeler, at Opdam har faaet Ordre til intet videre at foretage mod Fjenden. — *Im Feldlager am Strande des Belts gegen der Insel Fennöh*, 4. Juni. (Tydsk.) Udt. og Brudst. i Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VIII. 386. Samtidig udgik lignende Skrivelser til K. af Danmark og Polen.
5. Junil. *20329. ERNST HEINRICH BORCK meddeler Raaderne i Bayreuth, at Kurfyrsten den 25. Maj med 7000 Md. er afmarscheret fra Frederiksdal og den 1. Juni har fordrevet

- re fra Øen »Fannow«; nu afventer han flere Fartøjer for at føre Hæren over til
 for Svenskerne have koncentreret deres Tropper. — *Dat. im Lager vor Fühnen*,
 6 Juni. (Tydsk.) Märkische Forschungen IV. 313—14.
20330. K. FR. III.'s Befaling til Biskop Svane, at han skal optage den forrige 6 Junil.
 Residents Tjener i Kirkens Samfund. — 6. Juni. Udt. i Kirkehist. Saml. 3. R. III. 666.
20331. Relatio a COLOWRATH legati et FRANCISCI DE LISOLA, residentis Cæsaris, 6 Junil.
 expeditionem contra Svecos accelerandam esse censent, antequam Svecus militem
 inia in Pomeraniam reducat, ut animus regis Daniæ erigatur, ne ad iniquas con-
 digatur. Legatum Danicum subito profectum et Polonos inde pacem inter Da-
 Sveciam metuere scribunt. — *Warschau*, Juni 16. Udt. p. Tydsk og Brudst. i Arch.
 Gesch. LXX. 521—22.
20332. Den brandenburgske Gesandt i Kjøbenhavn v. D. MARWITZ skriver til 7 Junil.
 om sin Samtale med de hollandske Gesandter, hvem han til Kongens Tilfreds-
 havde bebrejdet Concertmagternes Partikulærfredspolitik. — 7. Juni. (Tydsk.)
 Udt. i Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VIII. 616—17.
20333. KURF. AF BRANDENBURG befaler Daniel Weimann at foreholde General- 8 Junil.
 at deres Politik vil fordærve alle Udsigter til Fred i Norden, og at Opdam maa
 til at gaa defensivt frem imod den svenske Flaade. — *Feldlager gegen der Insel*
ver, 8. Juni. (Tydsk.) Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Branden-
 31—32.
20334. Indberetning fra den kejserlige Gesandt KOLOWRATH og Residenten FR. v. 10 Junil.
 vori siges, at den danske Gesandts Rejse skyldtes personlige Grunde, og at han
 uni sammen med de kejserlige og brandenburgske Gesandter satte igjennem, at
 verne om Fredspræliminærer gjenoptoges. — *Warschau*, Juni 20. (Latin.) Udt. p.
 ch. f. oesterr. Gesch. LXX. 523.
20335. K. FR. III. befaler Hofmarskalk Korbitz at indskrænke Spisningen ved 11 Junil.
 Tilførsel til Staden næsten er umulig. — (D. 11. Juni.) Hist. Tidsskr. 4. R. V. 408—10.
20336. Indberetning fra den kejserlige Gesandt v. KOLOWRATH og Residenten 11 Junil.
 SOLA om Vanskelighederne ved at opnaa Danmarks Deltagelse i Konferencen. —
 Juni 21. Udt. p. Tydsk i Arch. f. oesterr. Gesch. LXX. 523—24.
20337. Beretning (til Kurf. af Brandenburg) angaaende Erobringen af Øen Fønø. 11 Junil.
 ni. (Tydsk.) Silfverstolpe, Historiskt Bibliotek II. 433—35.
20338. KURF. AF BRANDENBURG befaler Daniel Weimann at underrette General- 12 Junil.
 om, at K. af Danmark i intet Tilfælde vil slutte en Partikulærtraktat. — *Bei der*
ee gegen Fühnen, 12. Juni. (Tydsk.) Udt. i Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich
 n Brandenburg VII. 228.
20339. DANIEL WEIMANN underretter Kurf. af Brandenburg om den almindelige 14 Junil.
 else, der hersker i Holland imod de Witts Politik i den nordiske Krig, og
 Glæde, som Erobringen af Fønø har fremkaldt. — *Amsterdam*, 24. Juni.
 Udt. og Brudst. i Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg
 4.
20340. Den brandenburgske Gesandt i Kjøbenhavn v. D. MARWITZ skriver til 16 Junil.
 om, at de hollandske Gesandter nu synes at indse, at Fredspolitikken er forfejlet;
 ne lade Byen lide Nød, især skorter det paa Brænde, der koster 24 Rdlr. Favnen.
 ii. (Tydsk.) Udt. og Brudst. i Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Bran-
 II. 617.

1659.

16. Junil. *20341. DE WITTS Brev til Opdam, hvori klages over den danske Konges Uvilje mod Fredslutning. — 26. Juni. (Hollandsk.) Udt. p. Fransk i Lefèvre-Pontalis, Jean de Witt I. 255.
17. Junil. *20342. KURF. AF BRANDENBUR sender Dr. af Polen Nyheder fra Krigsskuepladsen bl. a. om Erobringen af Fæno; alle Efterretninger fra Sundet gaa ud paa, at K. af Danmark haardnakket vægrer sig ved at slutte nogen Særtraktat. — *Au camp vis à vis au l'isle de Fenoe*, 17. Juni. (Fransk.) Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VIII. 310—11.
17. Junil. *20343. DANIEL WEIMANN meddeler Kurf. af Brandenburg, at Haager Koncerten vækker mere og mere Misfornøjelse i Holland, og at de Witt har sammenkaldt Generalstaterne i Anledning af den nye Forlængelse af Traktaten mellem Holland og England angaaende Flaadernes Optræden i Østersøen. — *Haag*, 27. Juni. (Tydsk.) Udt. og Brudst. i Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VII. 234.
17. Junil. *20344. Skrivelse fra EN UNÆVNT til Bernharts, Sekretær hos den franske Gesandt ved Generalstaterne, hvori klages stærkt over, at disse, skjendt de bevidste 3 Uger ere gaaede, dog søge at forlænge Tiden for at ødelægge K. af Danmark og gavne K. af Sverig; derimod haabes, at de engelske Kommissærer, der skulle sendes til Danmark, bedre ville befordre Freden. — *London*, d. 27. Junii st. n. (Hollandsk.) Kronijk van het histor. Genootschap te Utrecht 5. Serie 25. Jaarg. S. 760—63.
20. Junil. 13362. Brudst. i Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VII. 234.
20. Junil. *20345. DE WITTS Brev til Opdam, hvori atter klages over den danske Konges Uvilje mod Fredslutning. — 30. Juni. (Hollandsk.) Udt. p. Fransk i Lefèvre-Pontalis, Jean de Witt I. 255.
20. Junil. *20346. MICHEL ADRIAN DE RUIJTER meddeler (Generalstaterne?), at, medens han selv har maattet ligge stille, have de Svenske gjort Jagt paa to hollandske Skibe, hvoraf det ene har maattet stikkes i Brand; han haaber, at Vaabenstilstanden ikke maa blive forlænget. — *Int slandts ship, t'Huijs te Swieten, voor ancker liggende bij het eijlandt Rooms*, den laetsten Junii. (Hollandsk.) Kronijk van het histor. Gezelschap te Utrecht 2. Serie 5. Jaarg. S. 81—82.
20. Junil. *20347. J(ACOB) VAN WASSENAER meddeler (Generalstaterne?), at Vaabenstilstanden med de Svenske nu er endt, tilmed da disse under den have gjort Jagt paa to hollandske Skibe, hvoraf det ene har maattet stikkes i Brand; han haaber paa en Overenskomst med den engelske Admiral Mountagu om at beskytte begge Staters Skibe. — *In ons schip d'Endraght bij Romps*, desen 30. Junii. (Hollandsk.) Kronijk van het histor. Gezelschap te Utrecht 2. Serie 5. Jaarg. S. 82—84.
21. Junil. *20348. De brandenburgske Gesandter WEIMANNS og COPES Memoire til Generalstaterne, hvori de udtale Kurfyrstens Misfornøjelse med Traktaten af 21. Maj, som har muliggjort K. af Sverig Erobringen af de danske Øer, og fordre nye Instruxer for Admiral Opdam. — 1. Juli. (Tydsk.) Udt. i Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VII. 235.
22. Junil. *20349. KURF. AF BRANDENBURGS Brev til K. Ludvig XIV., hvori han beklager, at man ved Fredsunderhandlingerne i Haag intet Hensyn har taget til hans Gesandt, og ene bekymret sig om de svenske Interesser og aldeles ikke om Brandenburgs og dets Allieredes. — *Fæno*, 22. Juni. (Fransk.) Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg II. 201—02.

1659.

20350. Den kejserlige Gesandt v. KOLOWRATH og Residenten FR. V. LISOLA skrive eretning, at den hollandske Gesandt har erklæret, at Afslutningen af den svensk-
ed er nær forestaaende. — *Warschau*, Juli 3. (Latin.) Udt. p. Tydsk og Brudst. i Arch. f.
sch. LXX. 524—25.
13339. Brudst. i Hojer, Kurzgef. Dannemärk. Geschichte S. 450. 24. Junii.
20351. DANIEL WEIMANN tilskriver Kurf. af Brandenburg, at den danske Resident
i Hr. Petkum paa Gjennemrejsen til Danmark har opholdt sig i Haag. — *Haag*,
(Tydsk.) Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VII. 235. 24. Junii.
20352. JOHAN EKEBLAD skriver til sin Fader, at Stilstanden med Holland er
rlænget, den engelske Flaade holder Øje med den hollandske, Admiral Wrangel
arresteret paa Grund af et Sammenstød med Hollænderne; den franske Amba-
kommen fra Dantzig. — (*Helsingør*), d. 25. Junii. (Svensk.) Udt. i Wieselgreen, De
rch. VIII. 285—86. 25. Junii.
- *20353. Fyrst WILHELM FREDERIK af Nassaus Brev til Kurf. af Brandenburg,
n klager over Admiral Opdams Optræden. — *Groeningen*, 5. Juli. (Tydsk.) Udt. i
stenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VII. 236. 25. Junii vel
5. Julii.
- *20354. KURF. AF BRANDENBURGS Skrivelse til K. Fr. III., i hvilken han beklager
Admiral Opdams Ulyst til Kamp; trods denne vil han dog gjøre et Landgangs-
aa Fyen, men anmoder Kongen om at udvirke nogen Hjælp hos Opdam. — (*Col-*
Juni. Brudst. og Udt. i Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Branden-
603. 27. Junii.
- *20355. KURF. AF BRANDENBURG skriver til Kejseren om et mislykket Landgangs-
ed Middelfart. — *Feldlager bei Coldingen*, 28. Juni. (Tydsk.) Udt. og Brudst. i Urk. u.
Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VIII. 888. Ligelydende Skrivelser udgik s.
af Danmark og Polen. 28. Junii.
- *20356. KURF. AF BRANDENBURG befaler Daniel Weimann at fordre Satisfaktion af
taterne for den Krænkelse, som Opdam har tilføjet ham ved sin Optræden mod
ndebud. — *Feldlager bei Coldingen*, 28. Juni. (Tydsk.) Urk. u. Actenst. z. Gesch. d.
drieh Wilhelm von Brandenburg VII. 287. 28. Junii.
- *20357. KURF. AF BRANDENBURG skriver til Daniel Weimann om et mislykket An-
a Middelfart, klager over, at Admiral Opdam ikke direkte har villet understøtte
t, og fordrer, at Generalstaterne skulle udtale deres Misfornøjelse med Admiralens
n. — *Feldlager bei Colding*, 28. Juni. (Tydsk.) Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Fried-
elm von Brandenburg VII. 280—31. 28. Junii.
- *20358. Skrivelse fra JAN DE WITT til Boreel, nederlandsk Gesandt i Paris, hvori
røres, at den franske Gesandt Terlon den 27. Juni er afrejst fra Dantzig til Sverig
nark. — *A la Haye*, le 10. Juillet. (Hollandsk.) Fransk Overs. i Lettres et Negociations
e Witt I. 507—08. 30. Junii.
- *20359. DR. AF POLEN skriver til Kurf. af Brandenburg, at hvis England og Hol-
dre det, nødes Danmark til at underhandle uden at tage Hensyn til sine Allierede;
en bør gaa over til Sjælland. — Uden Datum. Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Fried-
elm von Brandenburg VIII. 311—12. Med Paategning: »Praes. im Feldlager den 4. Juli.» Junio.
- *20360. JOH. COPES skriver til Kurf. af Brandenburg, at Holland har fattet den
on at foreslaa Generalstaterne at afsende en kategorisk Erklæring angaaende Fred-
mellem Sverig og Danmark, og i Tilfælde af K. af Danmarks Vægning trække 1. Julii.

1659.

deres Flaade og Tropper tilbage. Alle de Grunde, som Gesandten er fremkommet med for at afværge denne Erklæring, have været frugtesløse. — *Haag*, 11. Juli. (Tydsk.) Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VII. 287—89.

1. Julii. *20361. Skrivelse fra EN UNÆVNT til (Bernharts, Sekretær hos den franske Gesandt ved Generalstaterne), hvorefter den engelske Regering er utilbøjelig til at følge Generalstaternes Opfordring til at ratificere Haagertraktaten; de til de nordiske Konger bestemte Commissarier ere nu i Begreb med at rejse. — *London*, d. 1te. Julii. (Hollandsk.) Kronijk van het histor. Genootschap te Utrecht 5. Serie. 25. Jaarg. S. 763—66.
2. Julii. *20362. JOHAN EKEBLAD skriver til sin Fader, at en Præst, der havde lovet den danske Konge at praktisere K. af Sverig fangen til Kjøbenhavn, nu sidder i Arrest med flere Borgere; Rigsadmiralen har fordrevet Brandenburgerne fra Fyen, hvorved de lede stort Tab. — (*Helsingør*), d. 2. Julii. (Svensk.) Udt. i Wieselgreen, De la Gard. Arch. VIII. 236.
3. Julii. *20363. Den brandenburgske Gesandt i Kjøbenhavn v. d. MARWITZ skriver til Kurfyrsten, at den engelske Admiral har sendt en Galliot med Levnedsmidler til Hoffets Damer. Hollænderne bekymre sig derimod ikke om Kongen; Opdam er i Dag gaaet til Ankers to Mil fra Byen. Han opfordrer til at lade betone i Haag, at Kongen ej vil indlade sig paa en Partikulærfred. — 3. Juli. (Tydsk.) Udt. og Brudst. i Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VIII. 617.
4. Julii. *20364. DANIEL WEIMANN meddeler Kurf. af Brandenburg, at der hersker Usikkerhed hos de hollandske Statsmænd om, hvad man skal gjøre, men at de Witt, trods kraftige Forestillinger af ham selv og af den danske Gesandt, staar fast ved sin Beslutning. Den kejserlige Gesandt agter med »esclat« at træde tilbage fra Forhandlingerne, hvad der muligvis vil vække nogen Forstyrrelse i de Witts Planer. — *Haag*, 14. Juli. (Tydsk.) Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VII. 239—41.
5. Julii. *20365. KURF. AF BRANDENBURGS Instrux for v. d. Marwitz og v. Somnitz, der skulle forhandle med K. Fr. III. om Landgangen paa Fyen, en Diversion mod Pommern og Angreb paa Bremen. — *Feldlager bei Colding*, 5. Juli. (Tydsk.) Udt. og Brudst. i Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VIII. 618—19.
8. Julii. 13378. Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VII. 244—46.
8. Julii. *20366. DANIEL WEIMANN meddeler Kurf. af Brandenburg, at Forhandlingerne i Holland have taget en alvorlig Vending, fordi den franske Gesandt de Thou har erklæret, at Frankrig vil stille sig paa K. af Sverigs Side, hvis man ikke vil følge Traktaterne i Haag. Nærmere Oplysninger om Generalstaternes Politik, om K. af Sverigs Erklæring af 20. Juni etc. — *Haag*, 18. Juli. (Tydsk.) Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VII. 241—44.
8. Julii. *20367. Skrivelse fra EN UNÆVNT til Bernharts, Sekretær hos de Thou, fransk Gesandt ved Generalstaterne, hvorefter han igjennem Hr. Petkum har modtaget et Brev fra ham. — D. 1te. Julii. (Hollandsk.) Kronijk van het histor. Genootschap te Utrecht. 5. Serie. 25. Jaarg. S. 766.
8. Julii. *20368. EN UNÆVNT meddeler (Bernharts, Sekretær hos den franske Gesandt ved Generalstaterne), at Rosenvinge har forestillet Statsraadet Skadeligheden af en særskilt, paa Roskildefreden eller Haagertraktaten baseret Fred imellem Danmark og Sverig; den engelske Regering har imidlertid alligevel ratificeret Haagertraktaten; det er ufatteligt, hvorfor Frankrig er saa fjendsk imod Danmark; de til K. af Danmark og Sverig bestemte Commissarier ere afrejste i Mandags til Yarmouth. — *London*, d. 1te. Julii. (Hollandsk.) Kronijk van het histor. Genootschap te Utrecht. 5. Serie. 25. Jaarg. S. 766—69.

1659.

20369. DR. AF POLENS Skrivelse til Kurf. af Brandenburg, i hvilken hun bl. a. 8. Julii.
Efterretning om hans Overgang til Fyen og de Svenskes Tab. — *Varsovie*, 18.
ansk.) Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VIII. 813.
20370. Den brandenburgske Gesandt i Kjøbenhavn v. D. MARWITZ skriver til 9. Julii.
n om sit Sammenstød med Opdam, der paastaar, at de Allierede med Vilje intet
ettet paa Fyen. — 9. Juli st. v. (Tydsk.) Udt. og Brudst. i Urk. u. Actenst. z. Gesch.
Friedrich Wilhelm von Brandenburg VIII. 619—20.
20371. JOHAN COPES underretter Kurf. af Brandenburg om den imellem England 9. Julii.
rig den 3. Februar sluttede Traktat, hvori begge forpligte sig til at understøtte
nod alle, som ville optræde fjendtlig imod det. — *Haag*, 19. Juli. (Tydsk.)
enst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VII. 246—47.
20372. Den franske Gesandt DE TERLON tilbyder K. Fr. III. Frankrigs, Englands 9. Julii.
nds Mægling mellem Danmark og Sverig. — 9. Juillet. (Fransk.) *Mémoires de*
404—05.
20373. Brev fra DE TERLON til Rigshovmesteren, hvori han raader til at mod- 9. Julii.
tilbudte Mægling. — Uden Datum. (Fransk.) *Mémoires de Terlon* II. 405—07.
20374. Brev fra DE TERLON til Generalstaternes Ambassadører om Mæglingen 9. Julii.
Danmark og Sverig. — *A Elsenour*, le 9. Juillet. (Fransk.) *Mémoires de Terlon* II. 407—10
20375. JOHANNIS CHRISTIANI DE BOINEBURG ad Johannem Conradum Dietericum 10. Julii.
in qua commemorat, in Dania res retro sublapsas in deterius esse videri. —
20. Jul. Jo. Chr. de Boineburg ad Jo. Conr. Dietericum *Epistolæ* S. 194—95.
20376. DANIEL WEIMANN skriver til Kurf. af Brandenburg, at de Witts Ansku- 11. Julii.
re Overvægten i Generalstaterne, og at man kun tør haabe nogen Forandring
brudsætning af en almindelig politisk Vending, idet England og Frankrig begge
stro til hinanden og søge Hollands Venskab. — *Haag*, 21. Juli. (Tydsk.) Urk. u.
Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VII. 247—49.
20377. Brev fra Generalstaternes Ambassadører P. VOGELSANG og V. HARREN til 11. Julii.
n, hvori de, efter at have omtalt den danske Konges Vægning ved at slutte Fred
ne Allierede, tilsige ham deres Bistand ved Mæglingen. — *De Copenhagen*, le
et. (Fransk.) *Mémoires de Terlon* II. 411—13.
20378. K. FR. III.'s Skrivelse til Kurf. af Brandenburg, i hvilken han beder om 12. Julii.
lekorps til Undsætning af Naskov. — *Kopenhagen*, 12. Julii. (Tydsk.) Urk. u. Ac-
esch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VIII. 604.
20379. JOHAN EKEBLAD skriver til sin Fader, at Hofretsherrerne ere rejste til 13. Julii.
or at forhøre Ulfelts Sag; der ventes to Gesandter fra hver af Hollands Stater. —
burg, d. 13. Julii. (Svensk.) Udt. i Wieselgreen, *De la Gard. Arch.* VIII. 236.
20380. K. FR. III.'s Svar til de Terlon, hvori han modtager Tilbudet om Mæg- 14. Julii.
Fait à notre Palais Royal, le 14. Juillet. (Fransk.) *Mémoires de Terlon* II. 410—11.
20381. THOMÆ BANGII professoris ad M. Henningum Stochflet, episcopum Aslo- 14. Julii.
œceseos, litteræ, quibus in dimissione filii eius, de Hafniæ in bello meritis et
m nationum de Norvagico exercitu fama scribit. In postscripto baccalaureum
ad conrectoratum Asloensem vacantem commendat. — *Hafniæ*, 14. Jul. (Latin
scriptum paa Dansk.) *Kirkehist. Saml.* 8. R. V. 276—78.
20382. DANIEL WEIMANN underretter Kurf. af Brandenburg om den mellem den 15. Julii.
Gesandt og Generalstaterne den 24. (14.) Juli truffne Overenskomst (Nr. 13396) om i

1659.

Forening at bringe Danmark til at antage Freden i Roskilde, og om Stemningen i Holland. — *Haag*, 25. Juli. (Tydsk.) Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VII. 249—51.

16. Julii. *20383. KURF. AF BRANDENBUR klager til Statholderen i Cleve, Greven af Nassau, over Hollændernes Optræden i den nordiske Krig, som kun bliver bestemt af deres Had til det oranske Hus. — *Im Lager bei Mittelfahrt*, 1°/₈ Juli. (Tydsk.) Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg V. 921—22.

16. Julii. *20384. Den brandenburgske Gesandt i Kjøbenhavn v. D. MARWITZ skriver til Kurfyrsten om en Audients, han og Somnitz havde haft hos Kongen i Anledning af Toget til Pommern; Terlon fortæller til alle, at kejserlige Tropper alt ere paa Vejen til Pommern, hvorfor han tilraader at føre Forhandlingerne med større Forsigtighed. — 16. Juli st. v. (Tydsk.) Udt. og Brudst. i Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VIII. 620—21.

18. Julii. 13416. Brudst. i Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VII. 255—56.

18. Julii. *20385. K. FR. III.'s Skrivelse til Kurf. af Brandenburg, i hvilken han indtrængende tilraader at angribe Pommern samt forurolige Fjenden i Bremen og Verden. — *Kopenhagen*, 18. Juli. (Tydsk.) Udt. og Brudst. i Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VIII. 604—05.

21. Julii. *20386. K. FR. III.'s Bestalling for Generalmajor Adolf Fuchs som Guvernør over Bornholm. — 21. Juli. Udt. i Nyt. hist. Tidsskr. IV. 384.

21. Julii. *20387. Den brandenburgske Gesandt i Kjøbenhavn v. D. MARWITZ meddeler Kurfyrsten, at han trods en ny Audients kun har kunnet opnaa, at et dansk Regiment deltager i Toget til Pommern. — 21. Juli st. v. (Tydsk.) Udt. i Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VIII. 621.

22. Julii. *20388. KURF. AF BRANDENBURGS Resolution, i hvilken han billiger den Tilrettevisning, v. d. Marwitz har givet Opdam, og udtaler sin Harm mod denne. — *Middelfahrt*, 22. Juli. (Tydsk.) Udt. og Brudst. i Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VIII. 620.

22. Julii. *20389. DANIEL WEIMANN underretter Kurf. af Brandenburg om, at den franske Gesandt de Thou har benægtet at have nogen Del i Englands og Hollands sidste Erklæring om Fredsunderhandlingerne i Norden. — *Haag*, 1. August. (Tydsk.) Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VII. 253—54.

22. Julii. *20390. JOHAN COPES meddeler Kurf. af Brandenburg, at Generalstaterne have forlangt en skriftlig Erklæring af den hollandske Gesandt i England, Nieupoort, fordi han egenmægtig har forlængt Haager Traktaten paa 3 Uger. — *Haag*, 1. August. (Tydsk.) Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VII. 259—60.

22. Julii. *20391. EN UNÆVNT forestiller (Bernharts, Sekretær hos den franske Gesandt ved Generalstaterne) Umuligheden for K. af Danmark ved at slutte en særskilt Fred uden sine Forbundne, da disse have Halvøen inde; ombord paa den engelske Flaade i Sundet skal herske Sygdom. — *Londen*, d. 22. Julii st. v. (Hollandsk.) Kronijk van het histor. Genootschap te Utrecht 5. Serie. 25. Jaarg. S. 769—71.

24.-30. Julii. *20392. Den brandenburgske Gesandt i Kjøbenhavn v. D. MARWITZ skriver til Kurfyrsten, at Stemningen mellem Adelen og Kjøbenhavns Borgere er saaledes, at hvis Hollænderne ej snart skifte Politik, kan det befrygtes, at det vil komme til Fredsunderhandling. — 24.-30. Juli st. v. (Tydsk.) Udt. og Brudst. i Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VIII. 622.

1659.

- *20393. DANIEL WEIMANN tilsender Kurf. af Brandenburg en Afskrift af General-Skrivelse af 21. Juli til K. af Danmark (Nr. 13419), tilligemed nærmere Oplysning den engelske Ratifikation af Traktaten af 21. Maj. — *Haag*, 4. August. (Tydsk.) Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VII. 254—55. 25. Julii.
- *20394. KURF. AF BRANDENBURG meddeler K. Fr. III., at det ønskede Tropskifte i Nakskovs Undsætning skal afgaa til Kiel. — *Feldlager bei Colding*, 26. Juli. Udt. i Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VIII. 604. 26. Julii.
- *20395. KURF. AF BRANDENBUR skriver til K. Fr. III. om Træfningen ved Æbeltoft, hvilket Nederlag de hollandske Kapitajner bære Skylden. — *Lager bei Colding*, (Tydsk.) Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VIII. 606. 26. Julii.
- *20396. KURF. AF BRANDENBUR giver Kejseren Meddelelse om den paa Grund af deres Ulyst til Kamp tabte Sætræfning (ved Æbeltoft). — *Feldlager bei Colding*, (Tydsk.) Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VIII. 389. 26. Julii.
- *20397. KURF. AF BRANDENBURS Resolution til sin Gesandt i Kjøbenhavn v. d. 26. Julii, i hvilken han udtaler sin Betænkelighed ved Toget til Pommern. — *Colding*, (Tydsk.) Udt. og Brudst. i Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VIII. 620. 26. Julii.
- *20398. KURF. AF BRANDENBUR underretter Generalstaterne om et Nederlag, som og hollandske Skibe have lidt imod de Svenske, og opfordrer dem til at træde frangerne i Haag. — *Feldlager bei Colding*, 26. Juli. (Tydsk.) Brudst. og Udt. i Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VII. 257—58. 26. Julii.
- *20399. KURF. AF BRANDENBUR tilsender Daniel Weimann en Afskrift af Brevet af 26. Julii, Dato til Generalstaterne, og befaler ham at forebringe disse de Grunde, som anlediget de hollandske og danske Skibes Nederlag. — *Feldlager bei Coldingen*, (Tydsk.) Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VII. 256—57. 26. Julii.
- *20400. Skrivelse fra v. D. MARWITZ, brandenburgsk Gesandt i Kjøbenhavn, til 27. Julii, ten, hvori han klager over, at Terlon holder fuldstændigt med Sverig og haaner brandenburgske Hær. — 27. Juli st. v. (Tydsk.) Brudst. i *Forschungen zur Deutschen Geschichte* V. 35. 27. Julii.
- *20401. JOHAN EKEBLAD skriver til sin Fader om Nakskovs Indtagelse og Erobring af en Førselsflaade paa 30 Skibe i Beltet, de engelske Gesandter have allerede formede de franske og hollandske, hvorover Kongen er ilde tilfreds; de paa Kronborg de Forrædere have faaet deres Dom. — *Fredriksburg*, d. 29. Juli. (Svensk.) Wieselgreen, De la Gard. Arch. VIII. 236—37. 29. Julii.
- *20402. KURF. AF BRANDENBUR skriver til Dr. af Polen, at der afgaar 1500 til Danmark, som Admiral Obdam har lovet at overføre; selv om Sverig vilde afstaa, vilde Danmark ikke indlade sig i Særunderhandlinger, men Polen maa vise større Krigen. — *Middelfart*, 29. Juli. (Fransk.) Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VIII. 314—15. 29. Julii.
- *20403. Skrivelse fra EN UNÆVNT til Bernharts (Sekretær hos den franske Gesandt til Generalstaterne), hvori han omtaler, hvorledes de Svenske arbejde hos den engelske Gesandt paa en for dem fordelagtig Fred i Norden. — *Londen*, d. 29. Julii st. v. (Hollandsk.) Kronijk van het histor. Genootschap te Utrecht. 5. Serie. 25. Jaarg. S. 771—73. 29. Julii.

1659.

30. Julii. *20404. THOMÆ BANGII professoris ad M. Henningium Stochflet, Episcopum Asloensem, litteræ, in quibus pacis negotii mentione facta de morte Ulfeldii quærit. Addit, se domo sua Norvagicos aliquot et Islandicos studiosos accipere posse. — *Hafn.*, 30. Jul. Kirkehist. Saml. 3. R. V. 278—79.
30. Julii. *20405. Skrivelse fra v. D. MARWITZ, brandenburgsk Gesandt i Kjøbenhavn, til Kurfyrsten, hvori han klager over Terlons løse Snak. — 30. Juli. (Tydsk.) Brudst. i Forschungen zur Deutschen Gesch. IV. 35.
- Julio. *20406. Admiral MONTAGUS Svar paa en Skrivelse fra de Terlon, hvori han henviser denne til Forhandling med Medoué. — Uden Datum. (Fransk.) Mémoires de Terlon II. 417—18.
1. Augusti. *20407. OTTO POWISCH, Generalkommissær, befaler og befuldmægtiger Oberst Lauridtz Powisch t. Schrumsagger til ved militærisk Exekution at lade paagribe de unge Karle, som af Kommissærerne eller Lensmændenes Fuldmægtige blive udskrevne til Soldater, for at han snarest kan komplettere sit Regiment. — *Viborg*, d. 1. Augusti. Ordon, Qvartalskr. II. 285—86.
2. Augusti. *20408. JOHAN EKEBLAD skriver til sin Fader om Kampene i Jylland; Aarhus er brændt, Fanø indtaget og mange Skibe dels erobrede dels ødelagte af de Danske selv; de engelske Gesandter have haft Audients hos Kongen, de ville blot bilægge Krigen, hvilket synes at lykkes. — *Fredriksburg*, d. 2. Aug. (Svensk.) Brudst. i Wieselgreen, De la Gard. Arch. VIII. 237—38.
5. Augusti. *20409. DANIEL WEIMANN skriver til Kurf. af Brandenburg, at de hollandske Skibes Nederlag har vakt stor Forbitrelse i Holland; tillige meddeler han, at det truer med en Katastrofe i England, hvorfor K. af Danmark bør holde ud og afvente bedre Tider. — *Haag*, 15. August. (Tydsk.) Udt. og Brudst. i Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VII. 260—61.
5. Augusti. *20410. Skrivelse fra EN UNÆVNT til (Bernharts, Sekretær hos den franske Gesandt ved Generalstaterne), hvori han omtaler, at den engelske Regering trods Rosenvinges Forestillinger har stadfæstet de i Haag den 24. Juli tagne Beslutninger; men disse ville de Svenske, og kunne de Danske ikke antage. — *Londen*, d. 1te. Augusti. (Hollandsk.) Kronijk van het histor. Genootschap te Utrecht. 5. Serie. 25. Jaarg. S. 773—76.
6. Augusti. *20411. Judicium MEDICORUM in casu Torberni Petræi, in quo censere debent, penes quem culpa sit, sive penes doctorem sive ægrotum Torbernum, quod sanitatem suam hic æger non recuperaverit. — *Hafnia*, 6. Augusti. Bartholini Cista Medica S. 529—30.
6. Augusti. *20412. Skrivelse fra v. D. MARWITZ, brandenburgsk Gesandt i Kjøbenhavn, til Kurfyrsten, hvori han omtaler, at Terlon har forladt Kjøbenhavn, fordi hans Konge ikke har villet gaa ind paa Bestemmelsen i den anden Haager Koncert om at paatvinge Konger noget; nogle mene, at han er rejst til Svenskerne. — 6. August. (Tydsk.) Brudst. i Forschungen zur Deutschen Gesch. IV. 35.
8. Augusti. *20413. DANIEL WEIMANN underretter Kurf. af Brandenburg om de forskjellige Anskuelser i Holland angaaende Fredsforhandlingerne i Norden, nogle mene, at begge Konger ville slutte en Separatfred. Hert. af Gottorp har ladet indlevere en Klage til Generalstaterne over de Allierede. — *Haag*, 18. August. (Tydsk.) Udt. og Brudst. i Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VII. 261—63.
10. Augusti. *20414. JOHAN EKEBLAD skriver til sin Fader, at de svenske Gesandter have været i Kjøbenhavn; Adelen modsætter sig Freden; Folket ønsker den; Kongen har sendt

1659.

til Pommern, da en stor kejserlig Hær staar tre Mil fra Stettin. — *Fredriksburg*, ug. (Svensk.) Brudst. i Wieselgreen, De la Gard. Arch. VIII. 288.

*20415. Indberetning fra GOES til K. af Spanien om den engelsk-hollandske Mæg- 10. Augusti.
em Danmark og Sverig, det opgivne Forsøg paa at undsætte Nakskov m. m. —
Aug. n. St. (Spansk.) Dansk Overs. i Hist. Tidsskr. 5. R. III 162—69.

*20416. Den brandenburgske Gesandt i Kjøbenhavn v. D. MARWITZ skriver til 10. Augusti.
n, at Kongen bestemt har afvist Hollands og Englands Fordring om at slutte Fred
Dage. — 10. Aug. st. v. (Tydsk.) Brudst. i Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich
on Brandenburg VIII. 622.

*20417. AUGUSTI BUCHNERI ad Johannem Davidem ab Oppel litteræ, in quibus 10. Augusti.
heri allatum esse, pacem inter Svecum et Danum conventam esse, nec Brande-
i exclusum, si in leges consentiret. — *In Polsdorfiano rusculo*, d. X. Augusti.
neri epistolæ l. 425—28.

*20418. JOHAN EKEBLAD skriver til sin Fader bl. a., at der tvivles stærkt om 13. Augusti.
da Englænderne ere blevne »studse» og ville have, at Kongen skal tilbagegive
m og Bornholm, medens han snarere tænker at faa noget mere; »bedre endnu
Krigslykken end at indgaa en skammelig Fred». — *Helsingør*, d. 13. Aug. (Svensk.)
Wieselgreen, De la Gard. Arch. VIII. 288—89.

*20419. Relatio COLOWRATH legati et FRANCISCI DE LYSOLA, residentis Cæsaris, 13. Augusti.
ulam Svecicam metuere scribunt, ne elector Brandenburgicus particularibus trac-
tanis accedat, cuius suspicionis causas et deputati statuum fœderatorum de pri-
niæ pace sententiam recensent. Semper novos de pace Daniæ nuntios venire
— *Warschau*, August 23. Udt. p. Tydsk og Brudst. i Arch. f. oesterr. Gesch. LXX. 529—30.

*20420. Den brandenburgske Gesandt i Kjøbenhavn v. D. MARWITZ skriver til 13. Augusti.
n, at Hollænderne og Englænderne ere meget fortørnede paa K. af Sverig, der
udtale sig om Fredsprojektet. — 13. Aug. st. v. (Tydsk.) Udt. i Urk. u. Actenst. z. Gesch.
riedrich Wilhelm von Brandenburg VIII. 623.

*20421. Skrivelse fra den fhv. spanske Gesandt i Kjøbenhavn Grev REBOLLEDO 13. Augusti.
Spanien, i hvilken han udtaler sin Harme over de Allieredes og Hollændernes
nod Danmark. — 23. Aug. (Spansk.) Brudst. i Gigas, Grev Bernardino de Rebolledo S. 342.

*20422. Oberst HÅKON NILSSON SKYTTS Skrivelse til A. Forbus, at han ej har 15. Augusti.
ifsende Lavetterne, da han manglede Jærn til at beslaa dem med; hvad Karlen
sk Spion?) angaar, sidder han i Blaa Taarn i Kjøbenhavn, hvis han ej alt
i Galgen. — *Christianstad*, d. 15. Aug. (Svensk.) Udt. og Brudst. i Wieselgreen, De
reh. X. 80.

*20423. DANIEL WEIMANN meddeler Kurf. af Brandenburg, at K. af Danmarks 15. Augusti.
af 31. Juli har vakt stor Ærgrelse i Holland, og at man spotter over de mange
findes i den. — *Haag*, 25. August. (Tydsk.) Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Fried-
lm von Brandenburg VII. 263.

*20424. KURF. AF BRANDENBURGS Skrivelse til Fyrst Moritz af Nassau, Statholder 16. Augusti.
hvori omtales en i Frankfurt a. Main paa Tryk udkommen, mod Kurfyrsten rettet
af en Skrivelse fra den kurfyrstelige Lejr i Nærheden af Kolding, dat. $\frac{1}{2}$ 9. Juni. —
16. August. (Tydsk.) Brudst. og Udt. i Forschungen zur Deutschen Gesch. IV. 38—39.

1659.

16. Augusti. *20425. Krigsraadsprotokol over Forhandlingerne angaaende den brandenburgske og kejserlige Expedition til Pommern og om de Tropper, der skulle efterlades i Danmark. — 16. Augusti. (Tydsk.) Udt. og Brudst. i Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VIII. 608.
- ante 19. Augusti. *20426. HENRIK THOMASØN GERNER meddeler sin Hustru, at han skal henrettes den kommende Fredag, og giver hende i den Anledning forskellige Befalinger. — Uden Datum. Christensen, Hørsholms Historie S. 352.
19. Augusti. *20427. K. FR. III. opfordrer Søffren Poffuelsen, Bgm. i Christianopel, og Bartolomeus Halder, Raadmd. smstds., til at understøtte Kapitajn Michel Skov under hans Foretagender i de skaanske Provinser. — 19. Augusti. Udt. p. Sv. i Gynther, Blekings Hist. I. 97—98.
19. Augusti. *20428. JOHAN COPES meddeler Kurf. af Brandenburg, at Admiral Wassenaers Skrivelse til Generalstaterne, hvori han klager over, at den Bagvadskelse, han har været Gjenstand for, har fremkaldt stor Forbitrelse, og at man har opstillet 19 Artikler imod ham; Gesandterne i Kjøbenhavn meddele, at de have befalet baade Skibe og Soldater at blive i Landet. — *Haag*, 29. Aug. (Tydsk.) Udt. og Brudst. i Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VII. 266—67.
19. Augusti. *20429. Skrivelse fra EN UNÆVNT til (Bernharts, Sekretær hos den franske Gesandt ved Generalstaterne), hvori han udtaler, at disse næppe ville tvinge K. af Sverige til at antage Haager Koncerten; fra den engelske Flaade i Sundet er kommen en Expres med Breve. — *London*, d. $\frac{1}{2}$. Augusti. (Hollandsk.) Kronijk van het histor. Genootschap te Utrecht 5. Serie. 25. Jaarg. S. 777—79.
20. Augusti. *20430. JOHAN EKEBLAD skriver til sin Fader om Fredsforhandlingerne, der efter Bjelkes Løsladelse synes at have bedre Fremgang; Hollænderne og Englænderne ville imponere med deres Flaader og ønske Fred for Handelens Skyld, K. af Danmark venter alt af Tiden. — *Fredriksb.*, d. 20. Aug. (Svensk.) Brudst. i Wieselgreen, De la Gard Arch. VIII. 239.
20. Augusti. *20431. Den brandenburgske Gesandt i Kjøbenhavn v. D. MARWITZ skriver til Kurfyrsten, at da K. af Sverige har nægtet at antage Fredsforslaget, søge Holland og England at bevæge K. Fr. III. til at gaa ind derpaa, hvorefter Sverige vil blive behandlet som Refusant; Kongen har forhandlet herom med ham, den kejserlige og den polske Gesandt, uden at der blev taget nogen bestemt Beslutning. — 20. Aug. st. v. (Tydsk.) Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VIII. 623—24.
21. Augusti. *20432. Protokol over Forhandlingerne mellem Kurf. af Brandenburg og Rigsraad Otto Kragge angaaende Haager Koncerten. — *Gottorp*, 21. Aug. (Tydsk.) Udt. og Brudst. i Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VIII. 607.
24. Augusti. *20433. Skrivelse fra CHRISTOPH PARSBERG, som endnu ikke har kunnet rejse til Dantzic; han skriver, at de brandenburgske Tropper for største Delen ere rykkede ned i Holsten, men at nogle endnu staa i Jylland, og at Kurfyrsten selv ligger syg i Haderslev; han mener, at det er bedst paa Grund af de indtraadte Forandringer at opsætte Rejsen til Polen. — *Lübeck*, 24. August. Tydsk Udt. i Schlegel, Sammlung zur Dän. Gesch. II. 3. St. S. 188.
24. et 28. Augusti. *20434. Indberetning fra GOES til K. af Spanien om den engelsk-hollandske Mægling mellem Danmark og Sverige; Gesandternes Optræden har i høj Grad ophidset den svenske Konge. — *Kbh.*, 3. (og Efterskrift 7.) Septb. (Spansk.) Dansk Overs. i Hist. Tidsskr. 5. R. III. 169—76.

1659.

20435. Den brandenburgske Gesandt i Kjøbenhavn v. D. MARWITZ skriver til n, at K. af Danmark nu har antaget Haager Traktaten, hvorimod K. af Sverige g derved og kun vil forhandle direkte med Danmark. — 24. Aug. st. v. (Tydsk.) u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VIII. 624. 24. Augusti.
20436. LYDER SIFFUERS for Kjøge By indgivne Ansøgning til K. Karl X. Gustaf rskaaes for at udrede 4000 Tdr. Korn og 500 Rdlr. rede Penge. — *Helsingør*, agusti. Petersen, Kjøge Byes Hist., Aktst. S. 89—90. 25. Augusti.
20437. Skrivelse fra EN UNÆVNT til (Bernharts, Sekretær hos den franske Ge- d Generalstaterne), hvori han omtaler, at nogle engelske Skibe skulle blive i æsten vende hjem; Nederlandene ville næppe bringe K. af Sverige til at antage oncerten og ere i det Hele den eneste Aarsag til Danmarks Ødelæggelse. — 26. Augusti. (Hollandsk.) Kronijk van het histor. Genootschap te Utrecht 5. Serie. 25. Jaarg. 5. September. 26. Augusti.
20438. JOHAN EKEBLAD skriver til sin Fader, at Fredsforhandlingerne fortsættes en engelske Flaade er klar til Afsejling. — *Frø*, d. 27. Aug. (Svensk.) Udt. i a, De la Gard. Arch. VIII. 289. 27. Augusti.
13535. Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VII. 265—66. 28. Augusti.
20439. KURF. AF BRANDENBURG befaler Daniel Weimann at overrække General- hans Skrivelse af samme Dato og at søge at bevæge dem til at kalde Opdam til- ade de Ruyter faa Overanførselen. — *Hauptquartier Rellinghausen*, 28. Aug. (Tydsk.) tenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VII. 264—65. 28. Augusti.
20440. DANIEL WEIMANN meddeler Kurf. af Brandenburg, at Efterretningen om rigs Vægning ved at bifalde Traktaterne i Haag har vakt stor Bestyrtelse, og at s er indledet Underhandlinger med den danske Gesandt om Afsendelsen af Krigs- leder til Danmark. — *Haag*, 7. Septbr. (Tydsk.) Udt. og Brudst. i Urk. u. Actenst. z. kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VII. 267—68. 28. Augusti.
20441. Den brandenburgske Gesandt i Kjøbenhavn v. D. MARWITZ skriver til n om de resultatsløse Forhandlinger mellem de danske og svenske Kommissarier; er afsejlet med Flaaden til England; Hollænderne have nu besluttet at gaa an- frem mod de Svenske. — 29. Aug. st. v. (Tydsk.) Udt. og Brudst. i Urk. u. Actenst. . Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VIII. 624—25. 29. Augusti.
20442. Admiral MICHEL ADRIAAN RUYTER meddeler Amsterdammer Admiralitetets ede Raader, at hans Flaade er kommen til Sundet; den engelske Flaade er der- let hjem; Udsigterne til Fred ere kun smaa; der trænges højligt til Proviant- fra Holland. — *Int slant schip Thuis te Zwieten, voir anker leggende omtrent* d. 9. September. (Hollandsk.) Kronijk van het histor. Genootschap te Utrecht 2. Serie. 367—70. 30. Augusti.
20443. KURF. AF BRANDENBURGS Rekreditiv for Rigsraad (Otte) Kragge og Fr. v. — 1. Sept. (Tydsk.) Udt. i Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von g VIII. 607. 1. Septbr.
20444. HANNIBAL SEHESTEDS Skrivelse til Fredsmæglerne, i hvilken han beder at antage sig hans Sag hos K. af Danmark og virke for, at han faar sine Godser g at der gives ham Oprejsning for al den Krænkelser, han og hans Hustru have . Septbr. Brudst. i Hist. Tidsskr. 6. R. I. 703—04. 2. Septbr.

1659.

2. Septbr. *20445. DANIEL WEIMANN underretter Kurf. af Brandenburg om Stemningen i olland efter K. af Sverigs Vægning, om Forberedelser til at sende Hjælpetropper og Proviant til Danmark, om Subsidier fra Spanien til K. af Danmark, og om Forhandlinger mellem ham og Generalstaterne angaaende Overførelse af brandenburgsk Kavalleri til de danske Øer. — *Haag*, 12. Sept. (Tydsk.) Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VII. 268—72.
2. Septbr. *20446. Admiral J. VAN WASSENAAR (OBDAM) meddeler Amsterdammer Admiraltetets kommitterede Raader, at Svenskerne ifølge et Brev fra Sekretær Erik Krag til Admiral Bjelke have tilbudt at forhandle alene med K. af Danmark uden nederlandsk eller engelsk Mægling; Hensigten er kun at trække Tiden ud til Vinteren; men det er tvivlsomt, om Kjøbenhavn kan holdes saalænge. — *Inde Endracht omtrent Siro*, d. 12. Septembria. (Hollandsk.) Kronijk van het histor. Genootschap te Utrecht 2. Serie. 6. Jaarg. S. 370—71.
3. Septbr. *20447. CHRISTOPH PARSBERG melder til Kjøbenhavn, at Otto Kragh har berettet fra Hovedkvarteret, at 1800 Kejserslige, 1800 Brandenburgere og 1200 Polakker blive staaende i Holsten. — *Lubeck*, 3. Sept. Tydsk Udt. i Schlegel, Sammlung zur Dän. Gesch. II. 3. St. S. 139.
3. Septbr. *20448. JOHAN EKEBLAD skriver til sin Fader, at den engelske Flaade er sejlet hjem, den hollandske Flaade er fra Kjøbenhavn gaaet dels til Hveen dels til Beltet. — D. 3. Sept. (Svensk.) Udt. i De la Gard. Arch. VIII. 239—40.
5. Septbr. *20449. DANIEL WEIMANN underretter Kurf. af Brandenburg om det bratte Omslag i Stemningen i Holland, om Forberedelser til at lade Ruyter angribe den svenske Flaade i Sundet og til at sende Proviant til Kjøbenhavn. — *Haag*, 15. Sept. (Tydsk.) Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VII. 272—73.
5. Septbr. *20450. DE SOUCHES anmoder Kurf. af Brandenburg om, at der maa blive sendt nogle danske eller hollandske Skibe til Bevogtning af den erobrede Ø Wollin. — *Vor Damm*, 15. Sept. (Tydsk.) Udt. og Brudst. i Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VIII. 402.
7. Septbr. *20451. CHRISTOPH PARSBERG melder, at han har modtaget Kongens Ordre om strax at sejle til Dantzic, hvortil han dog endnu ikke har fundet Lejlighed; han sender Efterretninger om de Svenskes Uheld i Preussen og Pommern, hvor Graudenz og Wollin ere dem fragne. — *Lubeck*, 7. Sept. Tydsk Udt. i Schlegel, Sammlung zur Dän. Gesch. II. 3. St. S. 139.
7. Septbr. *20452. Den brandenburgske Gesandt i Kjøbenhavn v. d. MARWITZ skriver til Kurfyrsten, at trods forskellige Svingninger ere Hollænderne dog stemte for Krig, og at det synes, som Byen endnu skal udholde en Vinters Belejring. — 7. Sept. st. v. (Tydsk.) Udt. og Brudst. i Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VIII. 625.
9. Septbr. *20453. DANIEL WEIMANN underretter Kurf. af Brandenburg om, at den engelske Flaades Affart fra Sundet har vakt Mistanke og Betænkeligheder i Holland. — *Haag*, 19. Sept. (Tydsk.) Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VII. 273.
10. Septbr. *20454. JOHAN EKEBLAD skriver til sin Fader, at 6—800 „Jyder“ ere gaaede i Land ved Ystad, men Stenbock er gaaet mod dem med 2000 Mand „for at give dem Ben at løbe paa“. — D. 10. Sept. (Svensk.) Brudst. i Wieselgreen, De la Gard. Arch. VIII. 240.
10. Septbr. *20455. Indberetning fra GOES til K. af Spanien om den engelsk-hollandske Mægling mellem Danmark og Sverig, de Danskes Erobring af Utsted (s: Ystad) m. m. — *Åb.*, 20. Sept. (Spansk.) Dansk Overs. i Hist. Tidsskr. 5 R. III. 176—83.

1659.
 *20456. DANIEL WEIMANN underretter Kurf. af Brandenburg om den almindelige 12. Septbr.
 ved, som hersker i Holland angaaende de Beslutninger, man skal tage med Hen-
 rigsen i Norden. — *Haag*, 22. Sept. (Tydsk.) Udt. i Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf.
 Wilhelm von Brandenburg VII. 373—74.
- *20457. Artikler for Kjøbenhavns 32 Mænd vedtagne af Bgm., Raad og 60 14. Septbr.
 og Lavs-Oldermænd og -Bisiddere. — *Kjøbenhavn*, d. 14. September. Thaarup, Jour-
 nalen I. 117—24.
- *20458. E. DAHLBERG skriver til General Forbus i Helsingborg og beder om 15. Septbr.
 Tdr. Kalk. — *Helsingør*, d. 15. Septemb. (Tydsk.) Udt. og Brudst. p. Svensk i Wie-
 de la Gard. Arch. IX. 36—37.
- *20459. KURF. AF BRANDENBURG skriver til K. Fr. III. om Generalstaternes for- 15. Septbr.
 Politik; saasnart som muligt skal han sende Tropper til Øerne; den danske Flaade maa
 hindre de Svenske i at sende Undsætning til Pommern. — *Hauptquartier Walcken-*
Sept. (Tydsk.) Udt. og Brudst. i Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von
 rg VIII. 609.
13598. Rothe, Rescripter III. 282 f. 16. Septbr.
- *20460. Erklæring af 12 MÆND I STEPPING OG FRØRUP SOGNE, at de efter at have 16. Septbr.
 Nicolaus Lauritzens Prædiken have udvalgt ham til deres rette Sognepræst og
 ger. — *Haderslev*, d. 16. Sept. Rhode, Saml. til Haderslev Amts Beskrivelse S. 343.
- *20461. K. KARL X. GUSTAF befaler Overkrigskommissær Alert Siltman i Fyen at 16. Septbr.
 ærdige der paa Øen et Parti Sko og Strømper til det der staaende Infanteri og
 indberette, hvilket Forraad der er for Haanden deraf. — *Stubbekjøbing*, 16. Sep-
 (Tydsk.) Udt. i Meddelelser fra Rentekammerarchivet 1871 S. 133.
13611. Cawallin, Lund Stifts Herdaminne V. 271—72. 17. Septbr.
- *20462. Den kejserlige Gesandt v. KOLOWRATH og Residenten FR. v. LISOLA 19. Septbr.
 en Indberetning, at der er ringe Haab om, at Polen vil tage Hensyn til Dan-
 - *Warschau*, September 29. (Latin.) Udt. p. Tydsk og Brudst. i Arch. f. oesterr. Gesch.
 — 32.
- *20463. DANIEL WEIMANN skriver til Kurf. af Brandenburg, at der nu er fattet 19. Septbr.
 og om Tilsendelsen af Proviant til Kjøbenhavn, og at man venter et svensk Ge-
 b til Holland. — *Haag*, 29. Sept. (Tydsk.) Udt. og Brudst. i Urk. u. Actenst. z. Gesch.
 Friedrich Wilhelm von Brandenburg VII. 274—75.
- *20464. Skrivelse fra EN UNÆVNT til Bernharts (Sekretær hos den franske Gesandt 19. Septbr.
 eralstaterne), hvori han omtaler, at Admiral Montagu til almindelig Forundring er
 tilbage med sin Flaade fra Sundet; Generalstaterne have ikke længere nogen
 il ikke at yde Danmark Hjælp. — *London*, d. 19. Sept. (Hollandsk.) Kronijk van
 Genootschap te Utrecht 5. Serie. 25. Jaarg. S. 782—83.
- *20465. Skrivelse fra CHRISTOPH PARSBERG, at de svenske Fredskommissærer ere 21. Septbr.
 til Nærheden af Dantzic, og at de franske Gesandter ivrig arbejder for Freden. —
 21. Sept. Tydsk Udt. i Schlegel, Sammlung zur Dän. Gesch. II. 3. St. S. 139—40.
- *20466. K. FR. III.'s Instrux for Hans Schack, at han med en Del Tropper skal 23. Septbr.
 Kiel, der trække Forstærkninger til sig og med hele Styrken gjøre Landgang,
 n maatte finde det fordelagtigst. — D. 23. September. Udt. i Lövenskiold, Esterr. om
 Livgarde til Fods S. 11—12.

1659.

24. Septbr. *20467. Indberetning fra Gøes til K. af Spanien om det første Møde mellem de danske og svenske Commissarier samt Mediatørerne, Svenskernes Belejring af Nykjøbing p. F. m. m. — *Kbh.*, 4. Okt. (Spansk.) Dansk Overs. i Hist. Tidskr. 5. R. III. 183—86.
24. Septbr. *20468. Relatio COLOWRATH legati et FRANCISCI DE LISOLA residentis Cæsaris, in qua scribunt, regem Danicum nondum ad congressum invitatum esse, quamquam hoc legato eius discedenti promissum esset, et omnino animos Polonorum non alienos videri, quin rex Daniæ seorsum res suas componat. — *Warschau*, October 4. Udt. og Brudst. i Arch. f. oesterr. Gesch. LXX. 582.
24. Septbr. *20469. Skrivelse fra EN UNÆVNT til (Bernharts, Sekretær hos den franske Gesandt ved Generalstaterne), hvori han beklager Generalstaternes store Hensyntagen til Sverig, samt at Admiral Montagu uden Ordre har forladt Sundet. — *London*, d. 24. September st. vet. (Hollandsk.) Kronijk van het histor. Genootschap te Utrecht 5. Serie. 25. Jaarg. S. 788—86.
27. Septbr. *20470. DANIEL WEIMANN underretter Kurf. af Brandenburg om den af de danske og brandenburgske Gesandter til Generalstaterne indleverede Memoire af 2. Oktbr., som er bleven optaget med Glæde. — *Haag*, 7. Oct. (Tydsk.) Udt. og Brudst. i Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VII. 275.
30. Septbr. *20471. JOHAN EKEBLAD skriver til sin Fader, at en stærk Flaade under Anførsel af »Siaken« (Schack) krydser ud for Møen og synes at ville gjøre Landgang paa Øerne, uagtet Ruyter havde forsikret Coyet, at han havde Ordre til at fremskynde Freden. — *Nykøping på Falster*, d. 30. Sept. (Svensk.) Udt. i Wieselgreen, De la Gard. Arch. VIII. 240.
30. Septbr. *20472. Skrivelse fra EN UNÆVNT til (Bernharts, Sekretær hos den franske Gesandt ved Generalstaterne), hvori han omtaler, at Cojet i Haag forsøger paa at faa Generalstaterne fra deres Beslutning om at proviantere Kjøbenhavn; en af de nederlandske Gesandter i Danmark skader dette Rige og hjælper Sverig. — *London*, d. 30. Septembris. (Hollandsk.) Kronijk van het histor. Genootschap te Utrecht 5. Serie. 25. Jaarg. S. 786—88.
- Septembr. *20473. JOHAN EKEBLAD skriver til sin Fader, at Kongen har afværget Hollændernes Landgang ved Kjøge, og fortæller om de Danskes Planer mod Skaane. — *Helsingborg*, d. ? Sept. (Svensk.) Brudst. i Wieselgreen, De la Gard. Arch. VIII. 240—41.
- Septembr. *20474. Indberetning fra Dr. MATTHIAS ROMSWINCKEL, Vicekansler i Cleve og Kurf. af Brandenburgs Udsending til Generalstaterne, angaaende hans Sendelse, i hvilken han paa Kurfyrstens Vegne har nedlagt Protest imod Haager Koncerten og fremhævet, at denne, hvis Danmark og Sverig slutte særskilt Fred, vil være stillet »midden in't vier ende op die spitte des sweerts«. — Uden Dag og Sted. (Hollandsk.) Brudst. og Udt. p. Tydsk i Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg III. 135—37.
- Septbr.-Octob. *20475. Den franske Gesandt FRICHMANNS Generalrelation om hans Mission til Kurf. af Brandenburg i Jylland. — Uden Datum. (Fransk og Latin.) Brudst. og Udt. p. Tydsk i Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg II. 215—27.
1. Octobr. *20476. CHRISTOPH PARSBERG melder, at han har modtaget Kongens Befaling om, at han skal rejse til Dantzic og blive der, uden for det første at drage til den polske Konge i Warschau. — *Lübeck*, 1. Oct. Tydsk Udt. i Schlegel, Samlung z. Dän. Gesch. II. 3. St. S. 140.
1. Octobr. *20477. Den brandenburgske Gesandt v. D. MARWITZ skriver til Kurfyrsten, at Underhandlingerne staa stille; den svenske Gesandt Coyet, der skulde rejse til Holland, har lidt Skibbrud. — 1. Oct. (Tydsk.) Udt. og Brudst. i Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VIII. 625.

1659.

- *20478. Hert. CHRISTIAN ALBRECHT af Gottorp meddeler K. Fr. III., at han har Landsregeringen, og anmoder ham om at vedblive med sin kongelige Bevaagelse — *Tønningen*, 3. Oct. (Tydsk.) Brudst. i Ratzen, Verz. d. Handschrift. d. Kieler Universit. 191. 3. Octobr.
- *20479. KURF. AF BRANDENBURG skriver til Dr. af Polen bl. a., at der gjøres Istrængelser for at bevæge Danmark til at slutte en Særfred; Hollænderne have upaalidelige. — *Richtenberg en Pomeranie*, 4. Oct. (Fransk.) Urk. u. Actenst. z. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VIII. 315—16. 4. Octobr.
- *20480. JOH. COPES underretter Kurfyrsten af Brandenburg om den forestaaende Sejlsætning af den hollandske Transportflaade til Kjøbenhavn, og om det engelske Parlaamentslutning ikke at afsende nogen Flaade til Sundet. — *Haag*, 14. Oct. (Tydsk.) Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VII. 276. 4. Octobr.
- *20481. Skrivelse fra EN UNEVNT til Bernharts, (Sekretær hos den franske Gesandt i Berlin), hvori han omtaler, at K. af Sverig ikke vil rette sig efter Haageringen, skjøndt de engelske Gesandter opsætte at erklære dette; den engelske Reynes i det Hele kun lidet at bryde sig om de nordiske Sager. — *Londen*, 14. Oct. (Hollandsk.) Kronijk van het hlst. Genootschap te Utrecht 5. Serie. 25. Jaarg. S. 788—90. 4. Octobr.
- *20482. Indberetning fra GOES til K. af Spanien om de nye Forsøg, Mediatørerne i Haag har gjort paa at faa den svenske Konge til at gaa ind paa Haager Traktaten m. m. — *Madrid*, 1. Okt. (Spansk.) Dansk Overs. i Hist. Tidsskr. 5. R. III. 186—92. 5. Octobr.
- *20483. Beretning fra DANIEL WEIMANN om Generalstaternes Instrux for Nieuw Amsterdam, der gaar ud paa at formaa Parlamentet til med Magt at tvinge K. af Sverig til at acceptere i den Hensigt sende en stor Flaade til Sundet. — (*Haag*, 17. Oct.) (Tydsk.) Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VII. 276. 7. Octobr.
- *20484. KURF. AF BRANDENBURG meddeler Kejseren, at han har erfaret, at K. af Sverig vil efterlade stærke Garnisoner i Danmark og forlægge Krigsskuepladsen til de svenske Arvelande. — *Richtenberg*, 8. Oct. (Tydsk.) Udt. i Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VIII. 406. 8. Octobr.
- *20485. KURF. AF BRANDENBURG befaler Daniel Weimann at underhandle med Generalstaterne om Subsidier og at formaa dem til at sende Krigsskibe til Stralsund. — *Stralsund*, 8. Oct. (Tydsk.) Brudst. i Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VII. 276—77. 8. Octobr.
13671. Myllus, Cort Adeler S. 113—18 (med dansk Overs.). 10. Octobr.
- *20486. Skrivelse fra den brandenburgske Gesandt i Kjøbenhavn v. D. MARWITZ til Kurfyrsten, hvori han skildrer sin Nød og beder om Penge. — 12. Oct. (Tydsk.) Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VIII. 626. 12. Octobr.
- *20487. Indberetning fra GOES til K. af Spanien om den svenske Konges krigerske Admiral Opdams Ankomst med en hollandsk Flaade m. m. — *Kbh.*, 23. Okt. (Dansk Overs. i Hist. Tidsskr. 5. R. III. 192—95. 13. Octobr.
- *20488. K. FR. III.'s Missive til Kaj Lykke, at han uden al Forsømmelse fra sit Land indsende forskellige Kvantaler Fisk, Flæsk og Smør til Hofspisningen. — 15. Okt. Udt. i Bruun, Kaj Lykke S. 32, Anm. 2. 15. Octobr.
- *20489. KURF. AF BRANDENBURG befaler Daniel Weimann at opmuntre Generalstaten til at arbejde paa en Generalfred, da Partikulærtraktaterne i Danmark alle ere 15. Octobr.

1659.

- gaaede istaa, og klager over, at Svenskerne uden nogen Forhindring føre deres Tropper fra Danmark over til Pommern. — *Hauptquartier Proen bei Stralsund*, 15. Oct. (Tydsk.) Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VII. 277—78.
19. Octobr. *20490. Ansøgning fra den forrige spanske Gesandtskabssekretær SANDOVAL til K. Fr. III. om nu, da han er gaaet over til den lutherske Lære, at maatte blive naturaliseret. — D. 19. Oktober. Kirkehist. Saml. 3. R. III. 675—76.
20. Octobr. *20491. HANNIBAL SEHESTEDS Indlæg til K. Fr. III., indgivet fordi han erfarer, at Kongen efter at have taget ham til Naade er bleven saa fortørnet paa ham, at ingen tør nævne hans Navn. — *Nykejøbing*, 20. 8br. Sehested, Hannibal Sehested II. 392—405.
20. Octobr. *20492. JOHAN EKEBLAD skriver til sin Fader, at Kongen i Nykjøbing venter paa de 3000 Heste, Fjenden har indskibet i Kiel; de hollandske Gesandter komme i Morgen, de franske og engelske ere alt ankomne. — *Nykjøbing*, d. 20. Oct. (Svensk.) Brudst. i Wieselgreen, De la Gard. Arch. VIII. 241.
22. Octobr. *20493. KURF. AF BRANDENBURGS Resolution til Gesandten i Kjøbenhavn v. D. MARWITZ, at hvis K. af Danmark atter sender Fredscommissarier til K. af Sverig, skal han protestere; derimod skal han stadig virke for en Universalfred. — *Hauptquartier Barth*, 22. Oct. (Tydsk.) Udt. i Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VIII. 626.
22. Octobr. *20494. Den brandenburgske Gesandt i Kjøbenhavn v. D. MARWITZ skriver til Kurfyrsten, at Opdam er afsejlet til Holland; han har forsynet Staden saa slet med Brænde, at Kongen ikke engang kan koge sig et Stykke Kjød; en Partikulærforhandling lader sig næppe undgaa. — 22. Oct. st. v. Udt. og Brudst. i Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VIII. 627.
23. Octobr. *20495. K. FR. III.'s Bestalling for Hans Rostgaard som Fiskemester i Kronborg Len. — (23. Okt.) Udt. i Tidsskr. for Fiskeri III. 219.
24. Octobr. *20496. Den svenske Hofauditer MAGNUS LARSON retter paa K. Karl X. Gustafs Vegne Anklage mod Korfits Ulfeld. — (24. Oktober.) (Svensk.) Udt. i Birket Smith, Leonora Christina I. 386—88.
26. Octobr. *20497. JØRGEN MARSVIN ansøger K. Fr. III. om at unde ham i hans og Hustrus Levetid noget Gods i Aalborghus Len som Godtgjørelse for hans Udlæg i den sidste svenske Fejde, da han paa sin egen Pung hvervede et Kompagni paa 120 Heste. — *Restrup*, d. 26. Okt. Saml. t. jydsk Hist. og Topogr. VIII. 356.
26. Octobr. *20498. Indberetning fra Gøes til K. af Spanien om Admiral Opdam, der er sejlet tilbage til Holland, medtagende det Brænde, der var bestemt til Kjøbenhavn, m. m. — *Kbh.*, 5. Nov. (Spansk.) Dansk Overs. i Hist. Tidsskr. 5. R. III. 195—200.
28. Octobr. 13706. Myllus, Cort Adeler S. 119—21 (med dansk Overs.).
28. Octobr. *20499. Skrivelse fra EN UÆVNT til Bernharts (Sekretær hos den franske Gesandt ved Generalstaterne), hvori Oberst Sidney og Sir Robert Honnywood nævnes som to af de Befuldmægtigede i Danmark. — *London*, d. ^{28. Octobris} 7. Novemb. (Hollandsk.) Kronijk van het histor. Genootschap te Utrecht 5. Serie. 25. Jaarg. S. 791—92.
29. Octobr. *20500. LEONORA CHRISTINA besvarer det mod hendes Ægtefælle Korfits Ulfeld rettede Anklageskrift. — (29. Oktober.) Udt. i Nyt hist. Tidsskr. IV. 51—56. Udt. i Birket Smith, Leonora Christina I. 336—46.
- Octobr. *20501. CORNELIUS LERCHES Brev til K. Fr. III., hvori han bl. a. beretter om sin Hustru Anna Christina Friis' Død. — (Slutningen af October). Brudst. i Wad, Om E. C. Knuth og S. Lerche S. 24.

1659.

0502. Beretning fra CHRISTOPH PARSBERG, at han den 28. Oktbr. er ankommen
; hvis Magistrat har budt ham velkommen og bedt om, at den danske Konge
sig af Staden ved de forestaaende Underhandlinger; i Preussen og Kurland ere
; indskrænkede til Besiddelsen af enkelte Fæstninger; der har været megen
mellem Polen og Sverig om Stedet, hvor Fredsunderhandlingerne skulle føres,
ørste Vanskelighed er, at de Svenske have villet udelukke de Danske fra disse
ger; Russerne ønske stærkt Fred. — *Dantzig* $\frac{1}{2}$ Nov. Tydsk Udt. i Schlegel, Sam-
n. Gesch. II. 3. St. S. 140—41. 2. Novbr.
0503. Den danske Afsending CORNELIUS LERCHES Indberetning til K. Fr. III., 2. vel 12. Novbr.
bl. a. ytrer sin Forundring over, at Hollænderne ere saa partiske for Svenskerne.
12. Nov. Brudst. i Hist. Tidsskr. 5. R. III. 182—83.
0504. RECTOR ET SENATUS REGLE UNIVERSITATIS HAFNIENSIS civibus academicis 2. Novbr.
icto denunciant, ne quisquam eorum cum M. Nicolao Svenone excommunicatione
um congressum habeat, et in huius edicti contemptores se ex Recessu anim-
minantur. — *Haufnia*, IV. Non. Novemb. Kirkehist. Saml. 3. R. IV. 625—26.
0505. Den brandenburgske Gesandt i Kjøbenhavn v. D. MARWITZ skriver til 2. Novbr.
at der gaar Rygter om, at Feldmarskalk Schack har erobret Fyen. — 2. Nov. st. v.
Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VIII. 627.
0506. K. KARL X. GUSTAF af Sverig befaler Overkrigskommissær Alert Siltman 3. Novbr.
alle de paa Øen værende Forraad af Korn, Furage og Levnetsmidler, hvem de
; snarest skulle bringes til Nyborg, da Fjenden allerede har taget Stilling paa
rsør, 3. November. (Tydsk.) Udt. i Meddelelser fra Rentekammerarchivet 1871 S. 133—34.
0507. KURF. AF BRANDENBURG meddeler Gesandten i Kjøbenhavn v. d. Marwitz, 3. Novbr.
rest skal blive sendt ham en Vexel; han skal stadig modarbejde de danske
andlinger. — *Barth*, 3. Nov. (Tydsk.) Udt. i Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Fried-
von Brandenburg VIII. 626—27.
0508. KURF. AF BRANDENBURG opfordrer K. Fr. III. til ikke at slutte nogen 3. Novbr.
red med Sverig. — *Barth*, 3. Nov. (Tydsk.) Udt. og Brudst. i Urk. u. Actenst. z.
rf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VIII. 609—10. Jvfr. Skrivelse af 18. Novbr. af lignende
10.
0509. Brev fra CHRISTOPH PARSBERG, at de Svenske have indvilliget i, at Freds- 5. Novbr.
ingerne føres i Oliva, og at der har været stridt meget om, hvorvidt de skulle
lig eller mundtlig; han tror, at Polen ikke vil bekymre sig om Danmark og
Allierede, hvis Sverig tilfredsstiller det. Tartarerne og Kosakkerne have stor
i Rusland. — *Dantzig*, $\frac{5}{15}$ Nov. Tydsk Udt. i Schlegel, Sammlung zur Dän. Gesch. II.
—42.
0510. Indberetning fra GOES til K. af Spanien om Mediatorernes Forhandlinger 5. Novbr.
Sverig, de allieredes Landgang paa Fyen m. m. — *Kbh.*, 15. Nov. (Spansk.)
i Hist. Tidsskr. 5. R. III. 200—02.
0511. Relatio COLOWRATH legati et FRANCISCI DE LISOLA residentis Cæsaris, 5. Novbr.
bunt, legatum Gallicum de Terlon, qui iam Danicis tractatibus incumbat, legato
s mediationi pro Polono-Svecicis neque adfuturum credi ante conclusionem
is. — *Labischin*, November 15. Udt. og Brudst. i Arch. f. oesterr. Gesch. LXX. 534—35.
0512. Den brandenburgske Gesandt i Kjøbenhavn v. D. MARWITZ beder om en 5. Novbr.
strux om, hvorledes han skal forholde sig overfor Bestræbelserne for at slutte

1659.

en Separatfred; man er i Kjøbenhavn meget misfornøjet over, at Kurfyrsten har bevilget Hert. af Gottorp Neutralitet. — 5. Nov. st. v. (Tydsk.) Udt. og Brudst. i Urk. u. Actenst. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VIII. 627—28.

7. Novbr.

*20513. Hofauditeren MAGNUS LARSONS Replik mod det af Leonora Christina paa Korfits Ulfelds Vegne afgivne Svar paa hans Klageskrift. — (7. November). (Svensk.) Udt. i Birket Smith, Leonora Christina I. 346—55.

8. Novbr.

*20514. DIRCK SIERCKX, Skriver paa Skibet Oostergoo, giver Hr. Barthold van Ayluva Underretning om Landgangen ved Kjerteminde og de dermed i Forbindelse staaende Begivenheder; i en senere Efterskrift berører han Slaget ved Nyborg. — *In d boet voor d revier van Niborg, int landtschip Oostergoo*, d. 8. November. (Hollandsk.) Kronijk van het histor. Genootschap te Utrecht 2. Serie. 7. Jaarg. S. 245—51.

9. Novbr.

*20515. CHRISTOPH PARSBERG melder, at de Svenske have rejst nye Vanskeligheder med Hensyn til Stedet for Fredsunderhandlingerne; frygtede man ikke i Polen for, at Danmark skulde slutte en Partikulærfred, vilde Underhandlingerne vist ikke finde Sted. — *Dantzic*, 1° Nov. Tydsk Udt. i Schlegel, Sammlung zur Dän. Gesch. II. 3. St. S. 142.

9. Novbr.

*20516. Den lüneburgske Delegerede HARDENBERGS Protokol over Konference med Kurbrandenburg, hvori bl. a. findes Udtalelser af Kurf. af Brandenburg om det ønskelige i, at Danmark blev bedre informeret om Rhinforbundet, for at det ogsaa kunde faa en bedre Opinion derom. — 9. November. (Tydsk.) Udt. i Köcher, Gesch. v. Hannover u. Braunschweig I. 287.

10. Novbr.

*20517. JACOB NIELSZON RANDERS ansøger som Værge for sl. Gertrud Pedersdatters Børn Kongen om, at der maa blive givet Øvrigheden i Randers Befaling til at foretage en ny Registrering og Deling af Boet. — 10. Novbr. Udt. i Secher, Meddelelser om Slægten Secher S. 54—55.

11. Novbr.

*20518. Skrivelse fra EN UNÆVNT til Bernharts (Sekretær hos den franske Gesandt ved Generalstaterne), hvori han omtaler, at hverken Danmark eller Sverige kunne vente sig noget af England under de nærværende Uroligheder; Generalstaterne ville ikke gennemføre Haagertraktaten. — *Londen*, d. 11. Novembris stilo loci. (Hollandsk.) Kronijk van het histor. Genootschap te Utrecht 5. Serie. 25. Jaarg. S. 794—96.

12. Novbr.

*20519. CHRISTOPH PARSBERG skriver, at de Svenske tøve med at tage en Beslutning om de polske Traktater for at afvente Udfaldet af deres Underhandlinger i Danmark, og at man i Polen nu mindre frygter for, at Danmark skal slutte en særskilt Fred, siden man har erfaret Schacks Landgang i Fyen; Belejringen af Stettin er ophævet. — (*Dantzic*), 1° Nov. Tydsk Udt. i Schlegel, Sammlung zur Dän. Gesch. II. 3. St. S. 142.

12. Novbr.

*20520. Baron GOES meddeler Grev Rebolledo Underretning om de sidste Begivenheder, især Landgangen i Fyen, og beder ham om ikke at blive træt af at tale Danmarks Sag hos K. af Spanien. — *Kbh.*, 22. Nov. (Spansk.) Dansk Overs. i Hist. Tidsskr. 5. R. III. 205.

12. Novbr.

*20521. Indberetning fra GOES til K. af Spanien om Schacks Landgang paa Fyen, hvor Fjenden trak sig tilbage til Nyborg m. m. — *Kbh.*, 22. Novbr. (Spansk.) Dansk Overs. i Hist. Tidsskr. 5. R. III. 202—04.

12. Novbr.

*20522. Den brandenburgske Gesandt i Kjøbenhavn v. D. MARWITZ skriver til Kurfyrsten, at Terlon arbejder ivrig for at faa en Separatfred i Stand; han raader til at arrestere nogle danske Skibe som Modtræk mod de danske Kaperier, over hvilke han forjæves beklager sig. — 12. Oct. (for November) st. v. (Tydsk.) Udt. og Brudst. i Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VIII. 628.

1659.

20523. HANNIBAL SEHESTEDS Skrivelse til K. Karl X. Gustaf, hvori han beder at skaffe sig et Pas fra K. af Danmark til sin forestaaende Rejse, ligeledes beder at faa Aarsagerne til dennes Vrede mod ham at vide og anmoder Kongen om en g til K. af Spanien og Regeringen i Bryssel, hvis K. Fr. III. ej vil give ham s. — 15. Novbr. Udt. i Hlst. Tidskr. 6. R. I. 705—06. 15. Novbr.
20524. K. FR. III. opfordrer Generalfeltmarschal Ernst Albrecht von Eberstein Fjenden først er slaaet paa Fyen, da derefter i Forening med Feltmarschal Schack ollandske Orlogsskibe at angribe en af Naboerne. — *Auf Unserer Residenz zu gen*, d. 16. Nov. (Tydsk.) Eberstein, Geschichte d. Freiherren v. Eberstein S. 1075—76. 16. Novbr.
20525. LEONORA CHRISTINAS Duplik, afgivet paa Korflts Ulfeldts Vegne mod ren Magnus Larsons Replik af 7. Novbr. (Nr. 20513). — (16. November.) Udt. i th, Leonora Christina I. 355—63. 16. Novbr.
20526. CHRISTOPH PARSBERG skriver, at den polske Konge ikke vil komme til før Traktaterne begynde, og at man mener, at Efterretningerne om de Danskes ; gjøre de Svenske fejeligere, men de Danske vanskeligere. — (*Dantzig*), $\frac{1}{2}$ Nov. i Schlegel, Sammlung zur Dän. Gesch. II. 3. St. S. 142—43. 16. Novbr.
20527. Biskop HANS SVANE begjærer af Rector Magnificus en Stævning mod Dr. Ostenfeld for, hvad han uforsvarlig har paaskrevet sl. Dr. Henric Fuiren og hans — *Kjøbenhafn*, d. 18. Novbr. Engelstoft og Møller, Histor. Calendar I. 305. 18. Novbr.
20528. K. KARL X. GUSTAFS Skrivelse til sine Underhandlere med K. af Dan- de skulle antage sig Hannibal Sehesteds Sag og medtage ham ved Forhand- — D. 18. Novbr. (Svensk.) Udt. og Brudst. p. Dansk i Hlst. Tidskr. 6. R. I. 707—08. 18. Novbr.
20529. Skrivelse fra EN UNEVNT til Bernharts (Sekretær hos den franske Gesandt ralstaterne), hvorefter en Expres, der var afsendt til de Befuldmægtigede i Dan- at kalde dem hjem, har maattet vende om paa Grund af Modvind. — *Londen*, vemb. (Hollandsk.) Kronijk van het histor. Genootschap te Utrecht 5. Serie. 25. Jaarg. 18. Novbr.
20530. CHRISTOPH PARSBERG melder, at han ikke har fundet Lejlighed til at en polske Regering dens Frygt for, at den danske Konge tænker paa at slutte i Sverig uden sine Allierede; for at opnaa denne Lejlighed maa han begive sig olske Hof. — (*Dantzig*), $\frac{1}{2}$ Nov. Tydsk Udt. i Schlegel, Sammlung zur Dän. Gesch. II. 43. 19. Novbr.
20531. KURF. AF BRANDENBURGS Resolution til Gesandten i Kjøbenhavn v. d. at han skal virke for, at der ikke gives Svenskerne frie Hænder til Søs, da de mange Tropper til Pommern. — *Grimmen*, 19. Nov. (Tydsk.) Udt. i Urk. u. Actenst. . Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VIII. 629. 19. Novbr.
20532. JOH. COPES underretter Kurf. af Brandenburg om Afsendelsen af Trans- n til „Orizunt“, om Afsluttelsen af et Laan paa 10,000 Dlr. mellem de neder- gesandter i Kjøbenhavn og den danske Konge, som er blevet optaget ilde i Hol- Undersøgelsen af Opdams Optræden i Norden, og om dennes Forsvar, bl. a. an ikke undsatte Nakskov. — *Haag*, 29. Nov. (Tydsk.) Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. rich Wilhelm von Brandenburg VII. 279—80. 19. Novbr.
20533. JOH. COPES meddeler Kurf. af Brandenburg, at Efterretningen om Slaget rg har vakt stor Glæde, at man ventet, at der snart vil ske en Landgang paa

1659.

Sjælland, og at de Ruyter vil opsøge og slaa den svenske Flaade, som ligger i Landskrona. — *Haag*, 29. Nov. (Tydsk.) Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VII. 278—79.

20. Novbr. 13759. Blandinger fra Sorø 3. H. S. 14—15.

21. Novbr. *20534. K. FR. III. underretter Kurf. af Brandenburg om Sejren ved Nyborg. — *Kopenhagen*, 21. Nov. (Tydsk.) Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VIII. 610.

23. Novbr. *20535. Brev fra CHRISTOPH PARSBERG, at Svenskerne endnu ikke have bestemt sig angaaende Stedet for Fredsunderhandlingerne; de gode Tidender fra Fyen foraarsage stor Glæde ved det polske Hof og i Dantzic; Svenskerne have indvilliget i, at Kejseren og Brandenburg optages i de polske Traktater; Storfyrsten af Moskau forlanger Fred; de la Porte, Kjøbmand i Dantzic, anbefales til at være Faktor dér istedenfor Anton de Cuyper, der er svensk-sindet. — (*Dantzic*), ^{23. Nov.}_{3. Dec.} Tydsk Udt. i Schlegel, Samlung zur Dän. Gesch. II. 3. St. S. 143—44.

23. Novbr. vel 3. Decbr. *20536. CORNELIUS LERCHE, dansk Gesandt i Madrid, meddeler K. FR. III., at den kgl. Skatmester i Sevilla havde lovet at udbetale »en goed Parti« af de resterende Saltpenge 4 Maaneder før Tiden, tillige beretter han om sine Bestræbelser for at faa Spanien til at godtgjøre den Skade, danske Undersaatter tidligere havde lidt ved Kaperier. — 3. Dec. Udt. og Brudst. paa Dansk i Gigas, Grev Bernardino de Rebolledo S. 353, 357, Anm. 1.

23. Novbr. *20537. Indberetning fra GÖES til K. af Spanien om Slaget ved Nyborg og om de derefter gjenoptagne Mæglingsforhandlinger. — *Kbh.*, 3. Dec. (Spansk.) Dansk Overs. i Hist. Tidsskr. 5. R. III. 205—09.

23. Novbr. *20538. Den brandenburgske Gesandt i Kjøbenhavn v. D. MARWITZ skriver til Kurfyrsten om Sejren paa Fyen, som Hollænderne ikke ville hjælpe med til at forfølge, da de ikke ønske, at Kongen skal blive Herre paa Sjælland; fra dansk Side vil man meget gjerne have Kurfyrstens Tropper overførte til Sjælland. — 23. Nov. st. v. (Tydsk.) Udt. og Brudst. i Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VIII. 629.

24. Novbr. 13764. Brudst. i Eberstein, Geschichte d. Freiherren von Eberstein S. 1076—77.

24. Novbr. *20539. Hofauditeren MAGNUS LARSONS Triplik, afgivet som Svar paa Leonora Christinas Replik af 16. Novbr. (Nr. *20525). — (24. Novbr.) (Svensk.) Udt. i Birket Smith, Leonora Christina I. 363—69.

26. Novbr. *20540. CHRISTOPH PARSBERG skriver, at Svenskerne nu ville underhandle i Oliva, og han haaber, at de ville gaa ind paa, at Danmark medoptages i Forhandlingerne; han ønsker at erholde Ordre til at bivaane disse, hvorimod han mener, at det ikke vilde være til nogen Nytte, om han rejste til Lemberg for at overvære den polske Konges Underhandlinger med Russerne og Kosakkerne. — (*Dantzic*), ^{26. Nov.}_{6. Dec.} Tydsk Udt. i Schlegel, Samlung zur Dän. Gesch. II. 3. St. S. 144.

26. Novbr. *20541. JOHAN EKEBLAD skriver til sin Fader, at han paa Grund af Sygdom maa lades tilbage, naar Dronningen rejser til Sverig; Gesandterne ere som oftest paa Slottet hos Kongen og arbejde ivrig paa Fred. — *Helsingör*, d. 26. Nov. (Svensk.) Brudst. i Wieselgreen, De la Gard. Arch. VIII. 242.

30. Novbr. *20542. CHRISTOPH PARSBERGS Skrivelse, at de kejserlige og brandenburgske Gesandter have faaet Ordre til at lade deres Herrer optage i de svensk-polske Traktater, og at de Svenske forhaabentlig ville indrømme, at det samme sker for Danmarks Vedkommende; den næste Dag kommer K. af Polen til Dantzic. — (*Dantzic*), ^{30. Nov.}_{10. Dec.} Tydsk Udt. i Schlegel, Samlung zur Dän. Gesch. II. 3. St. S. 144—45.

1659.

0543. JOHAN EKEBLAD skriver til sin Fader, at han er ført til Helsingør for at er sin Sygdom; Kongen passer paa Fjenden i Korsør, en svensk Eskadre har get et dansk Orlogaskib. — *Helsingør*, Nov. (Svensk.) Brudst. i Wieselgreen, De la VIII 241—42. Novembr.
0544. Concept til et Tillæg om det, som Admiralitetet skal forhandle ved næste mst. — (D. 1. December.) Udt. i Garde, Efterretn. om d. danske Sømagt I. 159—60. 1. Decbr.
0545. K. FR. III.'s Skrivelse, i hvilken han takker den kejserlige Oberst Grev for hans i Slaget ved Nyborg udviste Tapperhed. — *Vnszer Residentz zu Copen-* 2. Decbr.
2. December. (Tydsk.) *Danske Mag.* 4. R. VI. 290—91.
0546. KURF. AF BRANDENBURG lykønsker Generalfeltmarschal Ernst Albrecht von til Sejren ved Nyborg og udtaler Haabet om, at han maa faa sin Del af Byttet. 2. Decbr.
in der Spree, d. 2. Dec. (Tydsk.) Eberstein, *Geschichte d. Freiherren v. Eberstein* S. 1077.
0547. LEONORA CHRISTINAS Indlæg, afgivet paa Korfits Ulfeldts Vegne imod 4. Decbr.
en Magnus Larsons Triplik af 24. Novbr. (Nr. *20539). — (4. December.) Udt. i th, Leonora Christina I. 369—76.
0548. HANNIBAL SEHESTEDS Skrivelse til K. Fr. III., i hvilken han takker ham, 4. Decbr.
gjennem den franske Deputerede har hørt, at Kongen naadig har modtaget hans velse, og beder om, at han ved et skriftligt Svar fra Kongen eller Rigshofmesteren Navn maa faa Vished om Kongens Gunst og Naade og faa et Lejdebrev til Bra- 4. December. Sehested, Hannibal Sehested II. 406—07.
0549. JOHAN EKEBLAD skriver til sin Fader, at Dronningen rejser om to Dage; 4. Decbr.
iske Gesandter have nu sluttet Fred efterat have opnaaet, hvad de ønskede, og til Kjøbenhavn for at tvinge den danske Konge til Fred; ogsaa de engelske og esandter drage didhen. — (*Helsingør*), d. 4. Dec. (Svensk.) Brudst. i Wieselgreen, Arch. VIII. 242.
0550. DANIEL WEIMANN underretter Kurf. af Brandenburg om de forskellige 6. Decbr.
ielser i Holland angaaende Forholdene i Norden; han frygter, at Fredspartiet vil ød Sejren. — *Haag*, 16. Dec. (Tydsk.) Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wil- brandenburg VII. 280—81.
0551. CHRISTOPH PARSBERGS Indberetning om hans Avdients hos K. og Dr. af 7. Decbr.
em han har forestillet, at Danmark og Polen have fælles Interesse i ikke at gaa en Partikulærfred med Sverig. — (*Dantzic*), 17. Dec. Tydsk Udt. i Schlegel, Sam- ån. Gesch. II. 3. St. S. 145.
0552. Protokol over de danske Afsendinge OTTO KRAGS og GÖSCHE VON BUCH- 7-9. Decbr.
ission til de lüneburgske Hoffer, hvori K. af Danmark opfordrer disse til at af- fra saadan svensk Liga som Rhinforbundet; saalønge Bremen og Pommern vare Hænder, var det en Kilde til evig Uro; dog tilbød Danmark ikke at angribe det hvis Sverig ikke fik Rekrutter eller anden Understøttelse derfra. — *Celle*, 7.— (Tydsk.) Udt. i Köcher, *Gesch. v. Hannover u. Braunschweig* I. 288.
0553. DE BRAUNSCHWEIGSKE DEPUTEREDE RAADERS Svar til det danske Gesandt- 9. Decbr.
nledning af dets Forespørgsel om Hertugernes Stilling overfor et Angreb paa dette fraraades. — *Celle*, 9. Dec. (Tydsk.) Brudst. i Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Vilhelm von Brandenburg VIII. 611.
0554. JOHAN EKEBLAD skriver til sin Fader bl. a., at »den danske Fred koger 10. Decbr.
jedst«. — *Helsingborg*, d. 10. Dec. (Svensk.) Udt. i Wieselgreen, De la Gard. Arch.

1659.

11. Decbr. *20555. Indberetning fra Gøes til K. af Spanien om de fortsatte Møglingsforhandlinger, Ruyters Ankomst med sin Flaade og Generallieutenant Bielkes Fremgang i Bahus Len. — *Kbh.*, 21. Dec. (med en Efterskrift af 1. Jan. 1660, s: 22. Decbr.). (Spansk.) Dansk Overs. i Hist. Tidsskr. 5. R. III. 209—14.
12. Decbr. *20556. Den brandenburgske Gesandt i Kjøbenhavn v. D. MARWITZ meddeler Kurfyrsten, at Sverig og Holland ere blevne enige om Tillægsbestemmelser til Traktaten i Elbing, hvorved Indskrænkninger i Østersøhandelen hæves. Betingelsen herfor er, at der sluttet Fred med Danmark, men de Danskes Krigslyst er for Tiden ikke stor. — 12. Dec. st. v. (Tydsk.) Udt. og Brudst. i Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VIII. 629—30.
13. Decbr. *20557. DANIEL WEIMANN tilskriver Kurf. af Brandenburg, at der endnu ikke er nogen Udsigt til at vinde de Witt for en kraftig Optræden, og at man i Holland er stødt over, at de Danske paabyrde Hollænderne alt og ovenikjøbet ofte paa en uhøflig Maade. — 23. Decbr. (Tydsk.) Udt. og Brudst. i Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VII. 281—82.
14. Decbr. *20558. HANNIBAL SEHESTEDS Skrivelse til K. Karl X. Gustaf, med hvilken han fremsender et Udkast til en Forsoning mellem ham og K. Fr. III. — 14. Decbr. Udt. i Hist. Tidsskr. 6. R. I. 708—09.
14. Decbr. *20559. Brev fra CHRISTOPH PARSBERG om, at de polsk-svenske Traktater nu drives med Iver; Fæstningen Haupt har overgivet sig, men Parsberg har ikke villet give den bortdragende Garnison et Pas til Sverig, hvorimod han raader til at lade den opfange ved Krigsskibe; Russerne og Kosakkerne gjøre store Fremskridt og have erobret Grodno, hvad der foreger Polakkernes Fredslyst. — $\frac{1}{4}$ Dec. Tydsk Udt. i Schlegel, Samlung zur Dän. Gesch. II. 3. St. S. 145—46.
14. Decbr. *20560. Historica morbi et symptomatum Cornificii Ulfeld a CHRISTOFORO ROSTIO enarratio. — (*Malmogiæ*), XIX. Kal. Januarii. Weibull, Samlingar utgifna för de skånska landskapens historiska etc. förening VI. 31—33.
14. Decbr. *20561. Litteræ MICHAELIS WILDE, med. Dr., senatoribus regni Sveciæ datæ, in quibus de morbo Cornificii Ulfeld scribit. — *Malmogiæ*, 14. Xbr. Weibull, Samlingar utgifna för de skånska landskapens historiska etc. förening VI. 30—31.
15. Decbr. *20562. UNIVERSITETETS REKTOR OG PROFESSORER indstævne Studiosus Laurits Christenssøn for sig i Anledning af Klage fra Hr. Poul Ancker, Sognepræst for Hasle og Rutzkircke Menigheder, over, at han med haarde Skrivelser har overfuset Borringholms Gejstlighed og mod givet Forbud ofte betraadt Prædikestolen uden at have Attestats. — *Kiøbenhavn*, d. 15. Decembris. Ny kirkehist. Saml. VI. 407—08.
15. Decbr. *20563. Dr. NICOL. WICHMANDS Erklæring om Corfitz Ulfeldts Sygdom. — *Lund*, d. 15. decemb. Weibull, Samlingar utgifna för de skånska landskapens historiska etc. förening VI. 33—34.
16. Decbr. *20564. K. Fr. III.'s Privilegium for Præsten ved Kvæsthuset Hendrick Madsen Vallengsbeck at maatte lade trykke en »Diarium Latino-Danicum metricum« anlangende Kjøbenhavns Belejring. — *Vort Slot Kiøbenhavns*, d. 16. Decem. Særtr. af Forordn.
16. Decbr. *20565. Den kejserlige Gesandt v. KOLOWRATH og Residenten FR. v. LISOLA skrive i en Indberetning, at v. Kolowrath søger at varetage den danske Konges Interesser. — *Danzig*, December 26. Udt. p. Tydsk i Arch. f. oesterr. Gesch. LXX. 535.
17. Decbr. *20566. CHRISTOPH PARSBERG skriver, at Stemningen i Polen, især hos Dronningen og de fornemme, er for Freden; han søger at opholde Garnisonen i Haupt, for at

- blive Tid til at udruste Skibe til dens Tilfangetagelse; paa den polske Storkanslers g har han dog maattet udstede et Pas for Garnisonen. — $\frac{1}{4}$. Dec. Tydsk Udt. i Samlung sur Dän. Gesch. II. 3. St. S. 146—47.
- *20567. Protokol over Forhøret i Grev Uhlefeldts Hus i Malmø. — (17. Decbr.) 17. Decbr. Weibull, Samlingar utgifna för de skånska landskapens historiska etc. förening VI. 40—48.
- *20568. Den brandenburgske Gesandt v. WREICH i Wien indberetter, at Kejseren taget K. af Spaniens Tilbud om sammen med Frankrig at mægle i Stridighederne. — $\frac{1}{4}$. Dec. (Tydsk.) Udt. i Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von rg VIII. 417—18. 17. Decbr.
- *20569. K. KARL X. GUSTAFS Resolution, at han vil antage sig Hannibal Sehe- 20. Decbr. g; han gjentager sine Ordre af 18. Novbr. til Kommissarierne og tillader ham at med det danske Rigsraad, ja med K. af Danmark selv om Forsoning. — (*Kron-* Decbr. (Svensk.) Udt. i Hist. Tidsskr. 6. R. I. 709—10.
- *20570. CHRISTOPH PARSBERG melder, at han igjen har haft Avdients hos K. og olen for at bede om, at Polen ikke vilde indlade sig paa en Partikulærfred, men v fra Kjøbenhavn har indvirket skadeligt ved at omtale, at Hollænderne vare enige rig, og at der var Udsigt til Fred mellem Danmark og Sverig; de kejserlige, bran- ke og franske Gesandter ønske en almindelig Fred; Kronmarschallen Lubomirsky instig stemt mod Danmark. — *Oliva*, $\frac{3}{4}$. Dec. Weber, Saml. til den danske Historie Tydsk Udt. i Schlegel, Samlung sur Dän. Gesch. II. 3. St. S. 147. 21. Decbr.
- *20571. CORNELIUS LERCHE beretter K. Fr. III., at han har modtaget Underretning 21. vel 31. Decbr. cks og Ebersteins Fremgang paa Fyen; efter hvad Don Luis (de Haro) vil vide, if Sverig være død, hvorover der er stor Glæde ved Hoffet. — *Madrid*, 31. Dec. Hist. Tidsskr. 5. R. III. 206.
- *20572. JOHAN EKEBLAD skriver til sin Fader, at Per Ribbing «i Dag» har faaet 21. Decbr. at opbyde Adel, Borgere og Bønder i sit Len (Gøteborg) for at falde ind i Norge; idene have trukket sig tilbage fra Uddevalla. — (*Götheborg*), d. 21. Dec. (Svensk.) Wieselgreen, De la Gard. Arch. VIII. 242—43.
- *20573. KURF. AF BRANDENBURGS Skrivelse til K. Fr. III., i hvilken han beklager 22. Decbr. at hans Tropper behandles uretfærdigt; efter Slaget ved Nyborg have de saaledes at det dem tilkommende Antal Fanger m. m. — *Colln a. Sp.*, 22. Dec. (Tydsk.) Jrk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VIII. 610—11.
- *20574. Den brandenburgske Gesandt i Kjøbenhavn v. D. MARWITZ meddeler 22. Decbr. n, at han siden d. 3. Novbr. intet Brev har modtaget fra denne; K. af Sverig er Gøteborg. — 22. Dec. st. v. (Tydsk.) Udt. i Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich on Brandenburg VIII. 630.
- *20575. Sognepræsten JACOB THOMSON MUMS Skrivelse, hvori han nedlægger Ind- 23. Decbr. nod at kontribuere til Rytterhestehold af Præstegaarden. — *Albeck Præstegaard*, december. Saml. t. jydsk Hist. og Topogr. 2. R. II. 227—28.
- *20576. Den kgl. svenske Kommissions Dom i den mod Grev Corvitz Uhlefeldt 23. Decbr. nde Fru Leonora Christina anlagte Højforræderisag, i hvilken den førstnævnte til Døden, og Grevinden til at være i Kongens Unaade. — *Malmö*, d. 23. December. Weibull, Samlingar utgifna för de skånska landskapens historiska etc. förening V. 43—45.
- *20577. Relatio COLOWRATH legati et FRANCISCI DE LISOLA residentis Cæsaris, in 23. Decbr. ount, se causam Danorum minima spe boni eventus agere et articulum eius ita

1659.

construxisse, ut et ei satisfacerent nec tamen Polonis diffidentiam injicerent. — *Danzig*, 1660, Januar 2. Udt. p. Tydsk og Brudst. i Arch. f. oesterr. Gesch. LXX. 535—36.

23. Decbr. *20578. Skrivelse fra EN UNEVNT til (Bernharts, Sekretær hos den franske Gesandt ved Generalstaterne), hvori han beklager K. af Danmark i Anledning af Efterretningen om en Overenskomst mellem K. af Sverig og Generalstaternes Deputerede. — *London*, d. 23. Decembris stilo loci. (Hollandsk.) Kronijk van het histor. Genootschap te Utrecht 5. Serie. 25. Jaarg. S. 808—05.
24. Decbr. *20579. CHRISTOPH PARSBERG skriver, at de svenske Kommissærer ere ankomne til Oliva, men at de ikke ville udstede Lejdebrev for en dansk Gesandt, hvilket maa erholdes gennem Mediatorerne; de kejserlige og brandenburgske Gesandter arbejde paa Danmarks Optagelse i Traktaterne, og to polske Deputerede have lovet det samme. — 3 Jenner 1660, neuen Stils. Tydsk Udt. i Schlegel, Sammlung zur Dän. Gesch. II. 3. St. S. 147—48.
24. Decbr. *20580. Grev HENRIK RANTZOW sender Kurf. af Brandenburg Afskrifter af de til Braunschweig sendte danske Gesandters Akter. — *Hamburg*, 24. Dec. (Tydsk.) Udt. i Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VIII. 611.
27. Decbr. *20581. JOHAN EKEBLAD skriver til sin Fader, at Freden endnu ej er sluttet, men den hollandske (Fred) er bleven bestyrket, efterat den norske Hær er begyndt at trække sig tilbage; alt er rede til et Indfald i Norge. — (*Gotheborg*), Tredjedag Jul. (Svensk.) Udt. i Wieselgreen, De la Gard. Arch. IX. 1.
27. Decbr. *20582. DANIEL WEIMANN meddeler Kurf. af Brandenburg bl. a., at de danske extraordinære Ambassadører samme Dag ere ankomne til Delft og den følgende Dag ville blive afhentede til Haag. — *Haag*, 6. Jan. 1660. (Tydsk.) Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VII. 282—84.
28. Decbr. *20583. Hert. CHRISTIAN ALBRECHT af Gottorps Skrivelse til K. Fr. III., hvori han tilbyder, hvis Kongen ønsker det, at sende en Gesandt til Haag for at forny den gamle Forstaaelse med Generalstaterne. — *Tønning*, 28. Dec. (Tydsk.) Brudst. i Ratjen, Verz. d. Handschrift. d. Kieler Universitätsbibl. I. 182.
28. Decbr. *20584. CHRISTOPH PARSBERG skriver, at Polakkerne nære Mistro til det danske Hof, fordi han ikke efter Forlangende har faaet Ordre fra sin Konge, og fordi man saa slet forfølger Sejren i Fyen; den danske Faktor og den danske Resident i Dantzic, la Porte og Rötling, have tilbudt Parsberg et Laan paa 4000 Rdlr. — 7. Januar 1660. Tydsk Udt. i Schlegel, Sammlung zur Dän. Gesch. II. 3. St. S. 148.
31. Decbr. *20585. CHRISTOPH PARSBERG melder, at Gesandterne have udvexlet deres Fuldmagter i Oliva og den næste Dag skulle overlevere Propositionerne; Polakkerne, der hemmelig længes efter Fred, foreslaa, at Forhandlingerne skulle være endte i Løbet af 8 Uger, hvorimod de kejserlige og brandenburgske Gesandter forgjæves protestere; det vil ogsaa være til Skade for Danmark; de Allieredes Gesandter mene, at kun ved, at den danske Konge hidskikker en befuldmægtiget Minister, kunne Traktaterne trækkes ud. — 10 Jenner 1660. Tydsk Udt. i Schlegel, Sammlung zur Dän. Gesch. II. 3. St. S. 148—49.
31. Decbr. *20586. Indberetning fra Goes til K. af Spanien om de fortsatte Mæglingsforhandlinger. — *Kbh.*, 10. Jan. 1660, med Efterskrifter af 14. Jan. og 11. Febr., o: 4. Jan. og 1. Febr. (Spansk.) Dansk Overs. i Hist. Tidsskr. 5. R. III. 215—20.
- Decembri. 13826. Wieselgreen, De la Gard. Arch. XII. 132—44.
- *20587. Brev fra TØNNE JUEL til Fru Ane Ramel om et omstridt Præstevalg i Qvandløse og Nørrejernløse Sogne, hvor hans Kandidat, Mads Christensen, ikke blev valgt. Brudst. og Udt. i Brasch, Vemmetoftes Hist. I. 174—75.

1659.

20588. Liste over Kostpenge, der skulle udbetales af Kjøkkenskriveren. — Hist. R. V. 410—12.

20589. Generalguvernøren G. O. STENBOCKS Indberetning til K. Karl X Gustaf om Domkapitels Gods, i hvilken bl. a. meddeles, at Gunde Rosenkrands er Domkapitlet Penge skyldig og har tilmageskiftet sig en Del Kapitelsgoods til sin egen store om han derpaa har solgt til andre Adelsmænd. — (Svensk.) Weibull, Samlingar ut-
skånska landskapens historiska etc. förening II. 63—65.

20590. CONSTANTIN HUYGENS Skrivelse til »Monsieur de Wassenaer et d'Obdam» i gentager, at han i Slutningen af November forrige Aar har lykønsket ham til af 8. Novbr. — (Fransk.) Mémoires de Constantin Huygens S. 191—92.

1660.

1660.

20591. Hert. CHRISTIAN ALBRECHT af Gottorps Skrivelse til K. Fr. III., hvori han 1. Januar.
n om at antage sig hans Lande og værdige ham Titel af lydig Søn og Tjener. —
(Tydsk.) Brudst. i Ratjen, Verz. d. Handschrift. d. Kieler Universitätsbibl. I. 182.

20592. CHRISTOPH PARSBERG indberetter, at han ved en Audients hos den polske 1. Januar.
Droning har vist dem, hvilken Fordel Svenskerne og hvilken Skade de Danske
særskilte Traktater, og forlangt, at man ikke maatte ile med dem, men tillade fra
de, at en dansk Gesandt deltog i dem, hvorpaa den polske Konge blot svarede,
lige trængte til Fred. — D. 11. Jenner. Tydsk Udt. i Schlegel, Sammlung zur Dän. Gesch.
149.

20593. K. Fr. III.'s Skrivelse til det spanske Statsraad, i hvilken han foreslaar, 2. Januar.
n i Stedet for de Erstatninger, det skylder danske Undersaatter, skal betale en
ge til Krigen mod den fælles Fjende, Sverig. — 2. Januar. (Latin.) Udt. og Brudst.
av Bernardino de Rebolledo S. 358.

20594. KURF. AF BRANDENBURGS Resolution til sin Gesandt i Kjøbenhavn v. d. 8. Januar.
at Danmark ej bør slutte en Separatfred; de Allierede have langt større Grund
lage sig over Danmark og Holland end omvendt. — Colln a. Sp., 3. Jan. (Tydsk.)
u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VIII. 630—31.

20595. K. KARL X. GUSTAFS Proposition til Sverigs Riges Stænder, hvori frem- 4. Januar.
sagerne til Krigen med Danmark og Forløbet af samme. — Götheborg, d. 4. Ja-
nuar. (Svensk.) Sveriges Ridderskaps och Adels Riksdags-Protokoll VII. 105—11.

20596. Den brandenburgske Gesandt i Kjøbenhavn v. D. MARWITZ skriver til 4. Januar.
, at K. af Danmark søger at trække Fredsforhandlingerne i Langdrag; man ser
ne, at saa mange svenske Tropper som mulig føres til Pommern, mangler dog
nden Side ogsaa Skibe til at forhindre det. — 4. Jan. (Tydsk.) Urk. u. Actenst.
Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VIII. 631.

20597. DANIEL WEIMANN meddeler Kurf. af Brandenburg, at ifølge Aftale med de 4. Januar.
nistre have de forsøgt at bestikke de Witt og at formaa ham til at virke for,
branien paany bliver indsat, og at Pr. Wilhelm bliver Statholder. — Cleve, 14. Jan.
Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VII. 284—86.

20598. Statssekretæren EDV. EHRENSTEENS Relation til Sverigs Riges Stænder, 5. Januar.
stilles Kongens Politik fra hans Tronbestigelse indtil 1660. — Göteborgh, d. 5.
(Svensk.) Sveriges Ridderskaps och Adels Riksdags-Protokoll VII. 112—204.

1660.

5. Januar. *20599. KURF. AF BRANDENBURG skriver til K. Fr. III., at selv om Kongen frafalder Fordringen om, at de danske Fredskommissærer i Polen skulle være indbefattede i de svenske Lejdebrev, vil han dog opretholde den. — *Colln a. Sp.*, 5. Jan. Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VIII. 611—12.
6. Januar. *20600. Skrivelse fra EN UNÆVNT til (Bernharts, Sekretær hos den franske Gesandt ved Generalstaterne), hvori han omtaler, at Boon, en af Kommissærerne hos de nordiske Konger, hvis Rapport Parlamentet har hørt idag, ingen Breve har fra K. af Danmark. — *London*, d. $\frac{6}{18}$. Januarii. (Hollandsk.) Kronijk van het histor. Genootschap te Utrecht 5. Serie. 25. Jaarg. S. 808—810.
7. Januar. *20601. CHRISTOPH PARSBERG skriver, at han har modtaget og igen overrakt sit nye Kreditiv til den polske Regering og tilkjendegivet, at der var lidet Haab om at opnaa Fred ved Møderne i Kjøbenhavn; den polske Konge ønsker Nærværelsen af en dansk Minister med Fuldmagt til at deltage i en Generalfred, da han ellers er nødt til at indgaa en Partikulærfred; Parsberg lover at gjøre alt for at trække Underhandlingerne i Oliva i Langdrag og stoler paa Hjælp i saa Henseende af de kejserlige og brandenburgske Gesandter; den franske Konge har tilskrevet Kurf. af Brandenburg et Truselsbrev til Fordel for Sverig. — 17. Jenner. Tydsk Udt. i Schlegel, Samlung zur Dän. Gesch. II. 3. St. S. 150—51.
8. Januar. *20602. Brev fra DE TERLON til K. Karl X. Gustaf, hvori han raader Kongen til at modtage Vestmagternes Mægling. — *De Copenhague*, le 8. Janvier. (Fransk.) Mémoires de Terlon II. 575—77.
9. Januar. *20603. Brev fra DE TERLON til K. Karl X. Gustaf med yderligere Opfordringer i Tilslutning til foregaaende. — *d'Elseneur*, du 9. Janvier. (Fransk.) Mémoires de Terlon II. 577—79.
10. Januar. *20604. BGM. OG RAAD i Nykjøbing paa Morsø andrage hos Kongen om at maatte faa Hr. Jens Sørensen Morsing, hvem de have kaldet, til Sognepræst. — *Nykjøbing Raadstue*, d. 10. Januarii. Ny kirkehist. Saml. V. 684—85.
13. Januar. *20605. Skrivelse fra EN UNÆVNT til Bernharts (Sekretær hos den franske Gesandt ved Generalstaterne), hvori han beklager Striden mellem den franske Gesandt de Thou og de danske Gesandter ved disses Indtog i Haag. — *London*, d. $\frac{13}{18}$. Januarii. (Hollandsk.) Kronijk van het histor. Genootschap te Utrecht 5. Serie. 25. Jaarg. S. 810—18.
14. Januar. *20606. CHRISTOF PARSBERGS Brev til Kjøbenhavn indeholdende en Opfordring til at sende en Galiot til Dantzic til Besørgelsen af hans Breve, da han har erfaret, at hans sidste 8—9 Breve ligge i Lübeck paa Grund af Frosten, og til ligeledes at sende en dansk Befuldmægtiget, hvad ikke alene de kejserlige og brandenburgske Gesandter, men ogsaa den polske Konge ønsker. — 24. Jenner. Tydsk Udt. i Schlegel, Samlung zur Dän. Gesch. II. 3. St. S. 151.
14. Januar. *20607. De brandenburgske Gesandter i Holland, DANIEL WEIMANN og JOHAN COPES, indlevere til Generalstaterne en Erklæring, i hvilken de bede disse om ikke at tabe Øjemedet med den lange og kostbare nordiske Krig af Sigte, nemlig at restituere Danmark i status quo ante, sikre de Allierede mod Sverigs Overmagt og oprette en almindelig Fred. — 24. Jan. (Tydsk.) Udt. i Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg III. 137.
15. Januar. *20608. K. FR. III. stadfæster Hofbetjentenes Valg af 12 Personer, der skulle taxere Betjentene til Bidrag til Garnisonens Underhold. — (D. 15. Januar). Brudst. i Hist. Tidsskr. 4. R. V. 896.

1660.

20609. DANIEL WEIMANN underretter Kurf. af Brandenburg om sine og de danske's Bestræbelser for at besejre Fredspartiet i Holland, men tror ikke, at der er indet Haab om Forandring i den hollandske Politik. — *Haag*, 26. Jan. (Tydsk.) enst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VII. 287—89. 16. Januar.
20610. Beretning af EN BORGER i MALMØ om Exekutionen af de for Deltagelse i søske Konspiration anklagede og deres sidste Bekjendelser om Corfitz Ulfeldts lertil. — 17. Jan. Brudst. i Nyt hist. Tidsskr. IV. 91. 17. Januar.
20611. CHRISTOPH PARSBERG melder, at de svenske Fredskommissærer i Oliva ave erklæret sig villige til at udstede et Lejdebrev for de danske Gesandter, mod nedbringe et lignende for dem og tilbørlig Fuldmagt. — 28. Jenner. Tydsk. Udt. i amlung zur Dän. Gesch. II. 3. St. S. 151. 18. Januar.
3855. Brudst. i tydsk Overs. i Simons, Johann de Witt und seine Zeit I. 79—80. 20. Januar.
20612. JOH. COPES meddeler Kurf. af Brandenburg en Beretning om hans og eimanns Conference med de nederlandske Deputerede, som erklærede at ville mark og tvinge Sverig til at antage Fredsbetingelserne. — *Haag*, 31. Jan. (Tydsk.) enst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VII. 295—96. 21. Januar.
20613. Den brandenburgske Gesandt v. BRANDTS Indberetning til Kurfyrsten, i an beklager sig over den Gunst, Sverig nyder ved det franske Hof; de svenske bruge den Trafik langt at overdrive den Fare, der truer Landet fra Danmark, for age og Understøttelse. — *Paris*, 31. Jan. (Tydsk.) Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. /ilhelm von Brandenburg IX. 575—78. 21. Januar.
20614. JOHAN EKEBLAD skriver til sin Fader om Kampene i Norge, særlig Stormen (Frederikshald). — (*Gotheborg*), d. 22. Jan. (Svensk.) Udt. i Wieselgreen, De la Gard. 22. Januar.
20615. KURF. AF BRANDENBUR opfordrer K. Fr. III. til at give sine Kommissærer uldmagt til at slutte en Generalfred, da Sverig nu synes at ville gaa ind herpaa. a. Sp., 24. Jan. (Tydsk.) Udt. i Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von g VIII. 612. 24. Januar.
20616. DANIEL WEIMANN skriver til Kurf. af Brandenburg om en Samtale med ivem han og de danske Gesandter ville søge at bestikke til at forandre sin Politik. 3. Febr. (Tydsk.) Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg l. 24. Januar.
20617. CHRISTOPH PARSBERG skriver, at man af opsnappede Breve har erfaret, Sverigs Hensigt at slutte Fred med sine øvrige Fjender for at bekæmpe Dan- at han har faaet at vide af den danske Ambassadør i Haag, at man der er til- at fortsætte Krigen; er dette saa, har K. af Polen lovet ikke at slutte en Parti- Parsberg gjentager sin Opfordring til at bringe en bedre Postforbindelse tilveje m og Kjøbenhavn og tilraader, at den danske Konge en Gang imellem skriver til af Posen og Kronmarschallen Lubomirsky. — 4. Febr. Tydsk Udt. i Schlegel, Samlung sch. II. 3. St. S. 151—153. 25. Januar.
20618. DR. AF POLENS Skrivelse til Kurf. af Brandenburg, i hvilken hun bebrejder an tilsidesætter Polens Interesser for Danmarks; man kan ikke vente paa, at l skal faa sluttet Fred med Sverig. — *Danzig*, 4. Febr. (Fransk.) Urk. u. Actenst. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VIII. 322—23. 25. Januar.
20619. Brev fra Grev DE TOOT til de Terlon om Tilbagegivelsen af Bornholm. *sholm*, le 26. Janvier. (Fransk.) Mémoires de Terlon II. 339. 26. Januar.

1660.

27. Januar. *20620. Relatio COLOWRATH legati et FRANCISCI DE LISOLA residentis Cæsaris, in qua scribunt, Hoverbeckium, legatum Brandenburgicum, perfidiam regis Sveciæ adversus regem Daniæ commemorasse, et se ut Hoverbeckium restitutionem Dani in responso ad propositionem Svecorum dando involvere velle. — *Danzig*, Februar 6. Udt. og Brudst. i Arch. f. oesterr. Gesch. LXX. 539—40.
28. Januar. *20621. JOH. COPES underretter Kurf. af Brandenburg om de danske og svenske Gesandters Forhandlinger med Generalstaterne, og om hvorledes den franske Gesandt de Thou støtter Sverig, idet han søger at hævde, at det dansk-hollandske Angreb paa Bremen Stift er en Krænkelser af det romerske Rige. — *Haag*, 7. Febr. (Tydsk.) Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VII. 301—02.
31. Januar. *20622. Brev fra CHRISTOF PARSBERG om, at den polske Konge har erklæret de polske Fredskommissærer, at han vilde, at det skulde staa K. af Danmark frit for at deltage i Traktaterne, og at han har lovet Parsberg ikke at ile med disse, men oppebi den danske Konges Svar. — 10 Febr. Tydsk Udt. i Schlegel, Sammlung zur Dän. Gesch. II. 3. St. S. 153.
31. Januar. *20623. DANIEL WEIMANN skriver til Kurf. af Brandenburg om sin og de danske Gesandters Konference med de nederlandske Deputerede, om de Witts Anskuelser angaaende Koncertpolitikken, om den almindelige venlige Stemning blandt Folket mod Danmark, og Hadet til Sverig, som viser sig i Udhøflighed mod den svenske Gesandt Coyet. — *Amsterdam*, 10. Febr. (Tydsk.) Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VII. 291—94.
- Januario. *20624. K. AF SVERIGS særskilte Proposition til Adelen paa Rigsdagen i Gøteborg, hvori bl. a. foreslaas en Udvidelse af Flaadens Mandskab, saa længe den danske Krig varer. — Uden Datum. (Svensk.) Sveriges Ridderskaps och Adels Riksdags-Protokoll VII. 206.
- Januario. *20625. DET SVENSKES RIGSRAADS Votum om Skatter og Udskrivning, hvori bl. a. en Forøgelse af Flaademandskabet anbefales, saa længe den danske Krig varer. — *Actum Gotheborg*, i Riksdaghen 1660. (Svensk.) Sveriges Ridderskaps och Adels Riksdags-Protokoll VII. 213.
- Januario. *20626. DET SVENSKES RIDDERSKABS OG ADELS Svar paa Kongens Proposition paa Rigsdagen, hvori bl. a. den begjærede Udvidelse af Flaademandskabet bevilges, indtil Gud skjænker en sikker Fred mellem Danmark og Sverig. — Uden Datum. (Svensk.) Sveriges Ridderskaps och Adels Riksdags-Protokoll VII. 221.
1. Febr. *20627. JOHAN EKEBLAD skriver til sin Fader om Kampene i Norge; Kommandanten i Rotskild er bleven plyndret ved et Udfald fra Kjøbenhavn. — (*Gotheborg*), d. 1. Febr. (Svensk.) Udt. i Wieselgreen, De la Gard. Arch. IX. 4.
3. Febr. *20628. KURF. AF BRANDENBURGS Skrivelse til Dr. af Polen, i hvilken han hævder, at det er muligt at faa en almindelig Fred, og at Danmark bør medoptages i denne. — *Berlin*, 3. Febr. (Fransk.) Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VIII. 324—26.
4. Febr. *20629. CHRISTOPH PARSBERG melder, at den danske Ambassadør i Haag, Otto Kragh, har udvirket en Ordre til den hollandske Gesandt i Oliva, at han med Parsberg skal modarbejde Freden og erklære, at Generalstaterne ikke ville garantere den, hvis den bringes istand; herimod har den polske Regering gjort Indvendinger; de kejserlige Gesandter have lovet at forhindre en Fremskyndelse af Traktaterne. — 14. Febr. Tydsk Udt. i Schlegel, Sammlung zur Dän. Gesch. II. 3. St. S. 153—54.
6. Febr. 13874. Udt. i Sehested, Hannibal Sehested II. 408—28. Jvr. Hist. Tidsskr. 6. R. I. 691, Anm. 4. 710.
7. Febr. *20630. DANIEL WEIMANN skriver til Kurf. af Brandenburg om en Samtale mellem ham og de Witt, hvori begge have fremstillet deres forskellige politiske Anskuelser, idet

1660.

nte, at det var fordelagtigst for Danmark, om Holland ikke deltog i Krigen, og derved bevægedes til at fortsætte sin haardnakkede Modstand mod alle Fredsmedens Weimann hævdede en modsat Anskuelse. — *Haag*, 17. Febr. (Tydsk.) *ist. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VII.* 297—300.

631. CRISTOPH PARSBERGS Indberetning om Fredskonferencerne i Polen, som lige Udbytte, da det synes, at Polakkerne hemmelig gjennem den franske Gesandt en særskilt Fred med Sverig; den hollandske Trusel om Garantien agtes ringe. 8. Febr.
Tydsk Udt. i Schlegel, *Samlung zur Dän. Gesch. II.* 3. St. S. 155.

632. Relatio COLOWRATH legati et FRANCISCI DE LYSOLA residentis Cæsaris, in t, Danos iam nihil aliud requirere, nisi ut hic tractatum conclusio suspendatur, Danicæ penes ipsos ad conclusionem perductæ sint, Polonos et Hollandos varie isa inter se agere, et se non facile Danicæ consulere posse. Sperant tamen, postquam alibi sua composuerit, aditum apertum fore beneficio tractatum fruendi. In responso Svecis dato pacta cum rege Danicæ se involvisse scrianzig, Februar 18. Udt. p. Tydsk og Brudst. i *Arch. f. oesterr. Gesch. LXX.* 541—47. 8. Febr.

633. Oberst W. KILLEGREW klager til Generalstaterne over de nederlandske ilstand (paa Fyen); dog haaber han ifølge Ordre at kunne forøge deres Styrke; al Schack er marscheret med de danske Tropper mod Stiftet Bremen, og General-Ablefeldt er nu Statholder paa Øen. — ⁸/₁₈. Februari. (Hollandsk). Kronijk van het tschap te Utrecht 3. Serie. 13. Jaarg. S. 66—68. 8. Febr.

634. K. FR. III. skriver til Kurf. af Brandenburg, at det er med Urette, at pper beklage sig over at være forfordelte efter Slaget ved Nyborg. — *Kopen-* febr. (Tydsk.) Udt. og Brudst. i *Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von VIII.* 612—13. 9. Febr.

635. JØRGEN JØRGENSEN, CHRISTIAN HANSEN LUND og JØRGEN BERTELSEN, Prod Gymnasiet i Odense, bede Kongen om at forny sit Benaadningsbrev af 25. Juli fritager dem for virkelig Indskrivning. — *I Odense Consistorio*, d. 9. Februarii. Saml V. 307—08. Biskop Lauritz Jacobsen har paategnet sin Anbefaling i Odense d. 9. Febr. 9. Febr.

636. Skrivelse fra EN UNÆVNT til Bernharts (Sekretær hos den franske Gesandt 10. Febr. alstaterne), hvori han omtaler, at K. af Danmarks Afsending har overgivet Stats-Memorial om K. af Sverigs Uredelighed, især med Hensyn til hans Fordringer hjem. — *Londen*, d. 10. Februarii. (Hollandsk.) Kronijk van het histor. Genootschap Serie 25. Jaarg. S. 817—20.

637. CHRISTOPH PARSBERG skriver, at de svenske Fredskommissærer have indolske til at komme til Oliva for at fremskynde Fredsafslutningen, og at den kansler har udtalt sig om det ønskelige i en snarlig Fred paa Grund af Frygten ne; Feltherren Lubomirsky er rejst bort til sine Godser. — 21. Febr. Tydsk Udt. samlung zur Dän. Gesch. II. 3. St. S. 155. 11. Febr.

638. Beretning fra den brandenburgske Gesandt JOH. COPES, at England og kke ville taale, at Danmark pantsætter Trondhjem eller Glyckstad til Hollæn-at de danske Gesandter som en Følge deraf ikke kunne faa et Laan bragt tilveje. 21. Febr. (Tydsk.) Udt. i *Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Bran-* 303. 11. Febr.

639. HANNIBAL SEHESTED skriver til K. Karl X. Gustaf, at han endnu ikke har paa sine Ansøgninger til K. Fr. III. — 13. Febr. Udt. og Brudst. i *Hist. Tidsskr. 6. R. I.* 711. 13. Febr.

1660.

13. Febr.

*20640. KURF. AF BRANDENBURGS og Grev MONTECUCCOLIS Felttogsplan for det kommende Foraar, hvori bl. a. at det bør fraraades de Danske at angribe Bremen; gjøre de det, skulle de dog understøttes af de i Holsten staaende Regimenter. — *Colln a. d. Spre*, d. 13. Febr. (Tydsk.) Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VIII. 423—24.

18. Febr.

*20641. Indberetning fra GOES til K. af Spanien om det Udkast til en Fred, som Mediatorerne have forelagt Kongen af Danmark, og om Udsigterne til et endeligt Resultat. — *Kbh.*, 23. Febr. (Spansk.) Dansk Overs. i Hist. Tidsskr. 5. R. III. 221—24.

post 13. Febr.

*20642. JOHAN EKEBLAD skriver til sin Fader om den svenske Konges Død; Portene have været lukkede, for at Fjenderne intet skulle faa at vide om det pludselige Dødsfald. — (*Gotheborg*), d. 10. Febr. (Svensk.) Brudst. i Wieselgreen. De la Gard. Arch. IX. 4—5. Da Kongen døde d. 13. Febr. efter gl. Stil, som Brevskriveren stadig bruger, er Datum urigtig, sandsynligvis skal det være d. 20.

14. Febr.

*20643. Den brandenburgske Gesandt i Kjøbenhavn v. D. MARWITZ skriver til Kurfyrsten, at Hollænderne øve stort Tryk paa Kongen for at faa ham til at give efter; til Gjengæld have de stillet i Udsigt at ville indespærre den svenske Flaade i Landekronas Havn. — 14. Febr. st. v. (Tydsk.) Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VIII. 631.

14. Febr.

*20644. JOH. COPES meddeler Kurf. af Brandenburg, at Generalstaterne ikke ville tillade, at de hollandske Tropper overføres til Bremen, og at der forhandles med de danske Gesandter om et maanedligt Forskud paa 20,000 Dlr. — *Haag*, 24. Febr. (Tydsk.) Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VII. 304—05.

14. Febr.

*20645. DANIEL WEIMANN meddeler Kurf. af Brandenburg, at alt endnu staar ved det Gamle, og der er ingen Udsigt til Forandring. Den danske Gesandt Rosenwinge har indleveret et Memoriale til det hollandske Raad imod Sverig. — *Haag*, 24. Febr. (Tydsk.) Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VII. 303—04.

15. Febr.

*20646. Skrivelse fra CHRISTOPH PARSBERG, at de polske Kommissærer have begivet sig til Oliva, hvad der vækker Uro hos de Allieredes Gesandter. — 25. Febr. Tydsk Udt. i Schlegel, Sammlung zur Dän. Gesch. II. 3. St. S. 155.

17. Febr.

*20647. Relatio COLOWRATH legati et FRANCISCI DE LYSOLA residentis Cæsaris, in qua scribunt satis liquere, causam Danicam iam a Polonis pro derelicta haberi, et metuunt, ne Sveci pacem cum imperatore, nisi fœdus cum Dano renuntiet, facere nolint. Hollandos scribunt Brandenburgicum, quando ipsi liberit, paci Danicæ inclusuros. — *Danzig*, Februar 27. Udt. p. Tydsk og Brudst. i Arch. f. oesterr. Gesch. LXX. 549—52.

18. Febr.

*20648. CHRISTOPH PARSBERG skriver, at Forhandlingerne i Oliva næppe ville vare længe, skjønt han stoler paa de kejserlige og brandenburgske Gesandter, og at der derfor ikke er Tid til at opsætte at meddele ham Betingelserne for Danmarks Deltagelse i dem; han omtaler de brandenburgske og hollandske Gesandters Rangstrid indbyrdes og med ham. — 28. Febr. Tydsk Udt. i Schlegel, Sammlung zur Dän. Gesch. II. 3. St. S. 156—57.

18. Febr.

*20649. THOMAS BANGIUS, professor in litteris, ad M. Henning Stockflet, episcopum Asloensem, datis de universis belli infortuniis suaque pecuniæ iactura queritur. — *Hafnia*, ipso die Concordiæ. Kirkehist. Saml. 3. R. V. 279—80.

19. Febr.

*20650. DANIEL WEIMANN underretter Kurf. af Brandenburg om Stemningen i Holland mod Danmark og Sverig. — *Haag*, 29. Febr. (Tydsk.) Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VII. 305—06.

1660.
20. Febr.
- *20651. Hert. CHRISTIAN ALBRECHT af Gottorps Skrivelse til Kurf. (af Brandenburg) han forsikrer ham om sine redelige Hensigter og opfordrer ham til ved Interat faa K. af Danmark fra hans Hensigt at angribe ham, indtil han giver Afkald liget i Kjøbenhavn. — 20. Febr. (Tydsk.) Brudst. i Ratjen, Verz. d. Handschrift. d. Kieler tsibibl. I. 182—83.
- *20652. Kjøbmand PETER LUTZENS Forslag om Christianshavns Forbedring. — 21. Febr. Nyerup, Kjøbenhavns Beskrivelse S. 190—83.
- *20653. KURF. AF BRANDENBURGS Skrivelse til K. Fr. III. med Beklagelse over, at synes at have opgivet Kravet om en Generalfred. — *Colln a. Sp.*, 21. Febr. (Tydsk.) Actenst. s. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VIII. 613.
- *20654. KURF. AF BRANDENBURGS Resolution til sin Gesandt i Kjøbenhavn v. d. at da Danmark stadig fortsætter sine Separatforhandlinger, skal han kræve en Udm man vil ophøre hermed eller ikke. — *Colln a. Sp.*, 21. Febr. (Tydsk.) Udt. og Urk. u. Actenst. s. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VIII. 632.
- *20655. Den brandenburgske Gesandt i Kjøbenhavn v. D. MARWITZ meddeler Kurf. af Sverigs Død. — 21. Febr. st. v. (Tydsk.) Urk. u. Actenst. s. Gesch. d. Kurf. Friedrich von Brandenburg VIII. 631.
- *20656. DANIEL WEIMANN skriver til Kurf. af Brandenburg om den heldige Virke Danmark, det vil have, hvis Monarkiet bliver gjenindført i England. — *Amsterdam*, (Tydsk.) Udt. og Brudst. i Urk. u. Actenst. s. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg II. 306—07.
- *20657. JOHAN EKEBLAD skriver til sin Fader bl. a., at de Svenske atter have tabt d foran Hall (Frederikshald); Ordre til Tilbagetog er udfærdiget. — (*Gotheborg*), Br. (Svensk.) Udt. i Wieselgreen, De la Gard. Arch. IX. 5—6.
- *20658. KURF. AF BRANDENBURGS Instrux for Friherre v. Blumenthal, der skal gaa andt til Frankrig og Spanien; heri berøres ogsaa Forholdet til Danmark. — *Colln* 3. Febr. st. v. (Tydsk.) Udt. i Urk. u. Actenst. s. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg IX. 569—71.
20659. Indberetning fra GOES til K. af Spanien om den hollandske Flaades Op- af Sverigs Død og Fredsforhandlingerne. — *Kbh.*, 5. Marts. Dansk Overs. i Hist. R. III. 224—27.
20660. Den kejserlige Gesandt v. KOLOWRATH og Residenten FR. v. LISOLA skriver beretning til Kejseren, at den polske Storkansler d. 1. Marts har erklæret ikke at ge Hensyn til Danmark. — *Danzig*, März 5. (Latin.) Udt. p. Tydsk i Arch. f. oesterr. G. 552.
20661. ISMAELIS BULLIALDI ad Nicolaum Heinsium epistola, in qua Jacobi Scotiæ aniam et ad arcem Uraniburgam navigationem commemorat. — *Parisiis*, d. 5. Martii. , Sylloge epistolarum V. 600—02.
20662. CHRISTOPH PARSBERG melder, at den polske Konge har tilsagt ham at sit bedste for at skaffe ham Adgang til Traktaterne, men at den polske Dronde polske Kommissærer modsætte sig dette, hvorimod de Allieredes Gesandter n og have foreslaaet en Opsættelse af Ratifikationen, til Freden mellem Danmark er bragt istand, hvilket Forslag dog ikke er vedtaget; Polen har afstaaet Livland , men opnaaet Hert. af Kurlands Gjenindsættelse i hans Land; de Allierede ere sindede mod Danmark, især de Kejserlige. — 6. März. Tydsk Udt. i Schlegel, Sam- an. Gesch. II. 3. St. S. 157—58.

1660.

25. Febr. *20663. De svenske Kommissærer ROSENHANE og STEN BIELKE udbede sig af For-
mynderregeringen Fornøelse paa K. Karl X. Gustafs Ordre angaaende Hannibal Sehested.
— 25. Febr. (Svensk.) Brudst. p. Dansk i Hist. Tidsskr. 6. R. I. 712.
28. Febr. *20664. Brev fra OLUF BORCK til Ambrosius Rhodius, hvis mathematiske og
mediko-kemiske Meditationer, som Forfatteren ønsker tilbage, han beklager, at han ikke
har faaet gennemstuderet paa Grund af Fjendens pludselige Komme; han hilser hans Hustru,
den modigste Kvinde, han har set. — D. 28. Februar. Udt. i Koch, Oluf Boreck. S. 28.
28. Febr. *20665. DANIEL WEIMANN underretter Kurf. af Brandenburg om sine Forhandlinger
med Raadet i Amsterdam om Anskaffelsen af Krigsskibe, og om Indtrykket i Holland af
General Monks Optræden, samt om Fredsbestræbelser fra Polens, Kejserens og Brandenburgs
Side. — *Haag*, 9. März. (Tydsk.) Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Branden-
burg VII. 307—10.
29. Febr. *20666. CHRISTOPH PARBERGS Indberetning om hans Forhandlinger med den polske
Regering om Danmarks Stilling til de næsten ganske afsluttede Traktater mellem Polen og
Sverige. — 10. März. Tydsk Udt. i Schlegel, Sammlung zur Dän. Gesch. II. 3. St. S. 158—60.
29. Febr.
vel 10. Martil. *20667. CORNELIUS LERCHE, dansk Gesandt i Madrid, udtaler over for K. Fr. III.
sin Frygt for, at de Afgifter, af hvilke de resterende Saltpenge skulde betales, alt vare
beslaglagte; man kan ikke være sikker paa noget hernede, før man har det i Hænderne. —
10. Marts. Udt. og Brudst. i Gligas, Grev Bernardino de Rebolledo S. 353.
29. Febr. *20668. ELISABETH BJELKES Skrivelse til sin Broder Ove Bjelke, i hvilken hun
bl. a. omtaler, at Kaj Lykke bejler til Øllegaard Gyldenstjerne. — (*Christiania*), 29. Februar.
Brudst. i Bruun, Kaj Lykke S. 33.
29. Febr. *20669. Relatio COLOWRATH legati et FRANCISCI DE LISOLA residentis Cæsaris, in
qua de difficultatibus regis Daniæ realiter iuvandi scribunt. — *Dansig*, März 10. Udt. p.
Tydsk og Brudst. i Arch. f. oesterr. Gesch. LXX. 552—53.
29. Febr. *20670. Den brandenburgske Gesandt i Kjøbenhavn v. D. MARWITZ skriver til Kurfyr-
sten, at efter K. af Sverigs Død anstrenge Hollænderne sig endnu mere for at faa K. af Danmark
til at antage det sidste Fredsudkast; Gesandten søger at afværge det, og til Hollændernes
store Forbitrelse har Kongen ogsaa vægret sig ved at gaa ind derpaa. — 29. Febr. st. v. (Tydsk.)
Udt. og Brudst. i Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VIII. 632.
- Februario. *20671. DR. AF POLENS Skrivelse til Kurf. af Brandenburg om Freden; hun be-
klager sig stærkt over, at Danmark ikke har taget noget Hensyn til Polen og ej medtaget
hendes Gesandt ved de forskjellige Forhandlinger. — Uden Datum. (Fransk.) Urk. u. Ac-
tenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VIII. 327—28.
- Init. Martil. *20672. Den kejserlige Gesandt COLOWRATH og Resident FR. v. LISOLAS Udkast
til Fredsartikler mellem Østrig og Sverige, hvori om Udlevering af de af kejserlige Tropper
besatte Pladser i Jylland og Holsten. — Uden Datum. (Latin.) Udt. paa Tydsk. i Arch. f.
oesterr. Gesch. LXX. 553, Anm. 2.
2. Martil. *20673. KURF. AF BRANDENBURG skriver til Kejseren om Polens Forsøg paa at
slutte Fred med Forbigaaelse af Danmark. — *Colln a. Sp.*, 2. März. (Tydsk.) Udt. og Brudst.
i Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VIII. 426—27.
2. Martil. *20674. KURF. AF BRANDENBURGS Skrivelse til Dr. af Polen, i hvilken han bl. a.
indtrængende opfordrer hende til ikke at svigte Danmark. — *Colln a. Sp.*, 2. März. (Fransk.)
Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VIII. 328—29.

1660.
 *20675. CHRISTOPH PARSBERG skriver, at, efter at han har modtaget Fuldmagt til 3. Martil.
 ge i Traktaterne mellem Polen og Sverig, ere Polakkerne i stor Forlegenhed for at
 e dette som hidtil. — 13. März. Tydsk Udt. i Schlegel, Samlung zur Dän. Gesch. II. 3. St. S. 160.
- *20676. Indberetning fra den kejserlige Gesandt KOLOWRATH og Residenten Fr. 3. Martil.
 a om en resultatløs Konference d. 10. Marts om det danske Spørgsmaal. — *Danzig*,
 . (Latin.) Udt. p. Tydsk i Arch. f. oesterr. Gesch. LXX. 553.
- *20677. FREDSPRÆLIMINARIER, afsluttede mellem Hannibal Sehested og de svenske 4. Martil.
 arier, Schering Rosenhane og Sten Bjelké. — *Lejren foran Kjøbenhavn*, d. 4. Marts.
 3) i Christensen, Hørsholms Historie S. 12.
- *20678. NILS TROLLE, Statholder i Norge, meddeler Oversekretær Erik Krag, at 4. Martil.
 udnævnt Ejlerik Visborg til Oberstlieutenant paa Grund af hans berømmelige Ad-
 Trondhjem. — 4. Marts. Norsk hist. Tidsskr. IV. 288.
20679. DANIEL WEIMANN skriver til Kurf. af Brandenburg om det Indtryk, K. Karl X. 6. Martil.
 Død har gjort i Holland, om de Thous kraftige Optræden for Sverig, og om Paci-
 artiets Fastholden ved sine Anskuelser. — *Haag*, 16. März. (Tydsk.) Urk. u. Actenst.
 . Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VII. 310—11.
20680. K. FR. III.'s Bestalling*for Friderich Wolff som Sekretær og Archivarius 7. Martil.
 istrator i det tydske Kancelli. — *Copenhagen*, d. 7. Martii. (Tydsk.) Jørgensen,
 danske Rigsarkivers Hist. S. 245—46.
20681. Brev fra CHRISTOPH PARSBERG, at Polakkerne endnu ikke vide, hvorledes 7. Martil.
 lippe fra deres forrige Erklæringer til Fordel for Danmark, medens de Svenske bruge
 l for at undgaa at stede ham til Forhandlingerne; nogle af de polske Ministre
 ligegyldige over for Danmarks Interesser; Efterretningen om K. af Sverigs Død,
 den foregaaende Dag, vil frembringe store Forandringer. — 17. März. Tydsk Udt.
 amlung zur Dän. Gesch. II. 3. St. S. 160—61.
20682. Instrux fra KEJSEREN til Kolowrath og Lisola om at staa fast i det 7. Martil.
 rgsmaal. — 17. März. (Latin.) Udt. p. Tydsk i Arch. f. oesterr. Gesch. LXX. 556, Anm. 8.
20683. CHRISTOPH PARSBERG melder, at der intet er forefaldet i de svensk-polske 10. Martil.
 ger, nærmest paa Grund af den svenske Konges Død, men at K. af Polen er
 Kloster i Nærheden af Dantzic, hvorimod hans Dronning vil forblive den hellige
 Oliva. — 20. März. Tydsk Udt. i Schlegel, Samlung zur Dän. Gesch. II. 3. St. S. 161.
20684. Indberetning fra GOES til K. af Spanien om Formynderstyrelsen i Sverig, 11. Martil.
 lske Flaades Tilbagekaldelse fra Blokeringen af Landskrona og Fredsforhand-
 Kbh., 21. Marts. (Spansk.) Dansk Overs. i Hist. Tidsskr. 5. R. III. 227—31.
20685. Den brandenburgske Gesandt i Kjøbenhavn v. D. MARWITZ skriver til 12. Martil.
 at da K. af Danmark har svaret undvigende paa Mæglerens Forslag, have Hol-
 vet Blokaden af Landskronas Havn; de kræve Skadeserstatning og Trondhjem i
 s de Danske ønske Landafstaaelser fra Sverig. — 12. März. (Tydsk.) Urk. u. Actenst.
 urf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VIII. 632—33.
20686. KURF. AF BRANDENBURG meddeler Kejseren, at han ved med Sikkerhed, 18. Martil.
 enhavn føres Forhandlinger om Fred bag deres Gesandters Ryg. — *Colln a. Sp.*,
 (Tydsk.) Urk. u. Actenst. 2. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VIII. 427.
20687. DANIEL WEIMANN skriver til Kurf. af Brandenburg, om de Forsøg, der 18. Martil.
 andre Gesandters Side ere blevne gjorte for at udnytte K. af Sverigs Død til

1660.

Danmarks Fordel, men hidtil forgjæves, da de Witt ogsaa nu fastholder sin engang fattede Politik. — *Haag*, 23. März. (Tydsk.) Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VII. 312—18.

14. Martii. *20688. Relatio KOLOWRATH legati et FRANCISCI DE LISOLA residentis Cæsaris, in qua se postulasse scribunt, ut articulus regis Daniæ in pacem insereretur. Declarasse Polonos, se protracturos ad trimestre ratificationem pacis suæ, ut interea rex Daniæ res suas posset componere, et postea se illum in futuros tractatus suos inclusuros. — *Danzig*, März 24. Udt. p. Tydsk og Brudst. i Arch. f. oesterr. Gesch. LXX. 554—55.
16. Martii. *20689. Indberetning fra den brandenburgske Gesandt i Holland DANIEL WEIMANN, hvori bl. a. meddeles, at den danske Regering har faaet 60,000 Dlr. til Laans i Holland. — (*Haag*, 26. März). (Tydsk.) Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VII. 314.
17. Martii. *20690. Beretning fra Hert. Christian Albrecht af Gottorps Gesandter CLAUS VON QVALEN og LEVIN MOLTKE til Hertugen, hvorefter intet kan forudsiges om Forhandlingerne i Itzehoe; af de danske Gesandter er (Frederik) Ahlefeldt kommen, men (Christian) Rantzau endnu ikke. — *Itzehoe*, 17. März. (Tydsk.) Udt. og Brudst. i Qvellensamml. d. schlesw.-holst.-laueb. Gesellschaft f. vaterländ. Geschichte II, 2. 142.
19. Martii. *20691. KAREN LAVRSATTER, Enke efter Bgm. Kristoffer de Hemmer, skriver til Landsdommer Jørgen Sefeld om at opnaa Lettelser i Indkvartering og Skat og fortæller om sin Mands trælsomme Færd, medens Fjenden var i Byen. — 19/a. Udt. og Brudst. i Secher, Meddel. om Slægten Secher S. 34—35.
19. Martii. *20692. Indberetning fra den brandenburgske Gesandt i Kjøbenhavn v. D. MARWITZ om en Samtale, han havde haft med Kongen; denne var meget ængstelig over Hollændernes Trusler, men Gesandten havde dog opnaaet, at Kongen vilde afvente den næste Post fra Dantzic, før han gav Mæglerne noget Svar. Forøvrigt var man paa det rene med, at der ikke kunde være Tale om en Universalfred. — 19. März st. v. (Tydsk.) Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VIII. 633—34.
20. Martii. *20693. K. FR. III. befaler Rigshofmesteren Jochum Gersdorff, naar noget Middel dertil haves, at betale Jørgen Holst, Borger og Bogfører i Kjøbenhavn, hvad denne har tilgode for Bøger, som han har leveret til K. Chr. IV. — 20. Martz. Werlauff, Efterr. om det st. kgl. Bibliothek. 2. Udg. S. 14.
21. Martii. *20694. K. FR. III. bevilger Steen Bille t. Kjærsgaard Brugen af Ratsborg Ørred-fiskeri. — (21. Marts.) Udt. i Tidsskr. for Fiskeri III. 201.
21. Martii. *20695. Grev JOHAN af Waldeck erkjender at skyldte Generallieutenanterne Hans og Claus von Ahlefeldt 1200 Rdlr. — *Odense*, an 21. Martii. (Tydsk.) Aarsberetn. fra Geheimmearch. VI. 238.
23. Martii. *20696. K. FR. III.'s Skrivelse til Kurf. af Brandenburg, i hvilken han forklarer og undskylder Danmarks Politik med Hensyn til Fredsforhandlingerne med Sverig. — *Kopenhagen*, 23. März. (Tydsk.) Udt. i Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VIII. 618.
23. Martii. *20697. K. FR. III. tillader den i Fyen fangne Generalmajor, Grev Johan af Waldeck, at maatte rejse til Tydskland i 3 Maaneder. — *Copenhagen*, d. 23. Martii. (Tydsk.) Aarsberetn. fra Geheimmearch. VI. 236.
23. Martii. *20698. Skrivelse fra EN UNÆVNT til Bernharts (Sekretær hos den franske Gesandt ved Generalstaterne), hvorefter de engelske Befuldmægtigede i Sundet i deres sidste Skri-

1660.

- erklæret om K. af Danmark, at han modsætter sig Freden. — *London*, d. 23. et. (Hollandsk.) *Kronijk van het hist. Genootschap te Utrecht* 5. Serie. 25. Jaarg. S. 880—83.
699. CHRISTOPH PARBERG beretter, at der er opstaaet Uenighed mellem de polske Fredskommissærer, og at de sidste have forladt Oliva, men at det nu de vende tilbage til Oliva; der er ingen Sandsynlighed for, at han faar Ad- orhandlingerne, da ogsaa Holland har forligt sig med Sverig; kun den kejser- t har forsikret, at han havde Ordre til ikke at gaa ind paa nogen Fred uden Danmarks Indvilligelse. — 3. April. Tydsk Udt. i Schlegel, *Samlung zur Dän. Gesch.* II. —62.
700. Indberetning fra GOES til K. af Spanien om, at K. Fr. III. endelig har for Mediatorernes Opfordring og erklæret sig rede til at aabne Fredsunderhand- Svenskerne. — *Kbh.*, 3. April. (Spansk.) Dansk Overs. i *Hist. Tidsskr.* 5. R. III. 231—35.
701. Den kejserlige Gesandt GOES meddeler Marquien af La Fuente, at K. af r udvalgt 3 Rigsraader til at forhandle med Svenskerne. — *Kbh.*, 3. Apr. (Spansk.) sk i *Hist. Tidsskr.* 5. R. III. 235.
702. Skrivelse fra den kejserlige Gesandt i Kjøbenhavn GOES til Kolowrath, n danske Konge, da han ikke kan vente at blive optaget i Traktaterne i Oliva, t at optage Fredsunderhandlinger med Sverig. — *Kopenhagen*, 3. April. (Tydsk?) i *Arch. f. oesterr. Gesch.* LXX. 556, Anm. 4.
703. Den brandenburgske Gesandt i Kjøbenhavn v. d. MARWITZ skriver til at Kongen har meddelt ham, at da der nu saa godt som var sluttet Fred i : han med det første at begynde Underhandlingerne med Sverig. — 24. März sk.) Udt. i *Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg* VIII. 634.
704. Relatio COLOWRATH legati et FRANCISCI DE LISOLA residentis Cæsaris, in t, nullam spem neque modum esse regis Daniæ ad hos tractatus admittendi, ablegatum nihil aliud prætere, quam ut pacis executio ad conclusionem æ suspendatur, quod Svecos non permissuros putant. — *Danzig*, April 3. og Brudst. i *Arch. f. oesterr. Gesch.* LXX. 555—56.
705. KURF. AF BRANDENBUR opfordrer Kejseren til en Fællesoptræden overfor e Fredsforhandlinger i Kjøbenhavn. — *Colln a. Sp.*, 27. März. (Tydsk.) *Urk. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg* VIII. 427.
706. KURF. AF BRANDENBUR skriver til sin Gesandt i Kjøbenhavn v. d. Marwitz, ere saa stærkt skal modvirke en Separatfred mellem de nordiske Riger, men or, at han og Kejseren blive medindbefattede i den. — *Colln a. Sp.*, 27. März. og Brudst. i *Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg* VIII. 634.
707. Ifølge Rettelser, anf. St. III. 267, skal dog Aaret 1661 være det rigtige.
708. CHRISTOPH PARBERG skriver, at ved den franske Gesandts Mægling har s tilsyneladende Uvilje forvandlet sig til usigelig Længsel efter Fred; dog rede næppe rømme Svensk-Pommern, før Freden mellem Danmark og Sverig l punctum Daniæ er man endnu ikke kommet i Oliva, men de Allierede have fast paa dette Punkt; Polakkerne bryde sig slet ikke om Danmarks Interesse, e erfaret Stilstanden mellem Sverig og Holland. — 7. April. Tydsk Udt. i Schlegel, in *Gesch.* II. 3. St. S. 162—63.

1660.

28. Martil.

*20708. JOHAN EKEBLAD skriver til sin Fader om Fredsunderhandlingerne; de franske og engelske have faaet Hollænderne til at blive ved, hvad der en Gang var aftalt, og drive nu paa den danske Konge. — (*Gotheborg*), d. 28. Marts. (Svensk.) Udt. i Wieselgreen, *De la Gard. Arch.* IX. 6.

31. Martil.

*20709. Brev fra CHRISTOPH PARSBERG, at Freden i Oliva endnu støder an paa Tilbagegivelsen af Svensk-Pommern, hvortil de Allierede dog nu lettere ville lade sig bevæge, da der igjen er god Udsigt til Forhandling i Kjøbenhavn; der er kommen en spansk Minister uden Karakter til Dantzic med Underretning om, at en spansk Ambassader er undervejs, hvilket ansporer Polakkerne til at ile endnu mere med Traktaterne. — 10. April. Tydsk Udt. i Schlegel, *Samlung zur Dän. Gesch.* II. 3. St. S. 163.

31. Martil.

*20710. Indberetning til Kejseren fra KOLOWRATH og LISOLA om Vanskelighederne ved det danske Spørgsmaal. — *Danzig*, April 10. (Latin.) Udt. p. Tydsk i *Arch. f. oesterr. Gesch.* LXX. 556.

Martio.

*20711. Hert. CHRISTIAN ALBRECHT af Gottorps Skrivelse til Kurf. (af Brandenburg), hvori han tager sin Tilflugt til denne paa Grund af Rygterne om, at K. af Danmark vil aftvinge ham Annulation af de kjøbenhavnske Traktater eller belejre ham i Tøningen. — Uden Datum. (Tydsk.) Brudst. i Ratjen, *Verz. d. Handschr. d. Kieler Universitätsbibl.* I. 183.

Martio-Majo.

*20712. Hert. CRISTIAN ALBRECHT af Gottorp opfordrer Kurf. (af Brandenburg) til at udvirke en mildere Stemning mod ham hos K. af Danmark. — Uden Datum. (Tydsk.) Brudst. i Ratjen, *Verz. d. Handschrift. d. Kieler Universitätsbibl.* I. 183.

2. Aprilis.

*20713. Den kejserlige Gesandt v. KOLOWRATH og Residenten FR. v. LISOLA skrive i en Indberetning, at det er umuligt at opnaa noget for den danske Konge. — *Danzig*, April 12. (Latin.) Udt. p. Tydsk i *Arch. f. oesterr. Gesch.* LXX. 556.

3. Aprilis.

*20714. HENRIK SCHUM ansøger K. Fr. III. om Konfirmation paa sin Badstue i Bergen og lover derfor at betale 250 Dlr. — *Bergen*, 3. April. Udt. i *Norske Mag.* II. 380.

4. Aprilis.

*20715. Hert. CHRISTIAN ALBRECHT af Gottorps Instrux for sine Gesandter (i Itzehoe) om de Betingelser, paa hvilke de skulle slutte Forlig med de Kongelige. — 4. April. (Tydsk.) Brudst. og Udt. i *Qvellensammlung d. schlesw.-holst.-laueb. Gesellsch. f. vaterländ. Geschichte* II, 2. 142—43.

5. Aprilis.

*20716. CHRISTOPH PARSBERGS Skrivelse, at der mellem Sverig og Polen er underskrevet visse Punkter, men at Traktaten næppe vil være endt før om 2—3 Uger, hvis ikke Polakkerne mod Forventning slutte en Partikulærfred; Rømningen af Svensk-Pommern vil volde ikke ringe Vanskelighed; de Svenske gaa langsomt tilværks, øjensynlig for at rette sig efter Forhandlingerne i Kjøbenhavn; Dr. af Polen er meget glad, da hun stoler paa, at han ikke vil faa Adgang til Forhandlingerne i Oliva, men han haaber, at det dog skal lykkes ham at faa Danmark indesluttet i denne Fred. — 15. April. Tydsk Udt. i Schlegel, *Samlung zur Dän. Gesch.* II. 3. St. S. 163—64.

6. Aprilis.

*20717. Biskop HANS SVANE indstiller til Kongen at inkorporere Rødovre, hvis Kirke er helt nedbrudt af Fjenderne, i Brønshøj Sogn. — *Kiøbenhafn*, d. 6. April. Kirkehist. Saml. 3. R. II. 343—44.

7. Aprilis.

*20718. Indberetning fra Goes til K. af Spanien om de den 6. April (ny Stil) paabegyndte Fredsunderhandlinger mellem Danmark og Sverig og Mediatørernes for Danmark ugunstige Optræden. — *Kbh.*, 17. Apr. (Spansk.) Dansk Overs. i *Hist. Tidsskr.* 5. R. III. 235—39.

9. Aprilis.

*20719. (Krigskommissærerne) STHEN BILDE, HENNING POWISCH og ERICH KAAZ befale Proviantmester Pouell Cornelisen at udlevere Magistraten i Rudkjøbing 100 Tdr. Byg, naar det kræves. — *Odense*, d. 9. Aprilis. Aarsberetn. fra Geheimarch. VI. 237.

1660.
 20720. Fru HELVIG SANDBERG, Sivert Brockenhuses t. Ulderup, gjør vitterligt, at 10. Aprilis.
 Raad i Nykjøbing paa Mors have kaldet Hr. Jens Sørensen Morsing til deres
 æst, og lover, at hvis dette befindes usandt, skal Hr. Jens Sørensen aldrig herefter
 at betjene noget Kald. — *Kjøbenhavn*, d. 10. Aprilis. Ny kirkehist. Saml. V. 685—86.
20721. KURF. AF BRANDENBURGS Skrivelse til K. Fr. III., at han ved sine For- 10. Aprilis.
 ær om en Partikulærfred med Sverig i det mindste maa sørge for ikke at skade
 æredes Interesser. — *Colln a. Sp.*, 10. April. (Tydsk.) Udt. i Urk. u. Actenst. z. Gesch.
 Friedrich Wilhelm von Brandenburg VIII. 613—14.
20722. KURF. AF BRANDENBURG skriver til Kejseren, at det er utvivlsomt, at der 10. Aprilis.
 maa føres Partikulærunderhandlinger, og opfordrer til at følge det her givne
 — *Colln a. Sp.*, 10. April. (Tydsk.) Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wil-
 brandenburg VIII. 427.
20723. K. FR. III.'s Skrivelse til Bispen i Aalborg, at han maa konfirmere den 11. Aprilis.
 raten i Nykjøbing kaldede Person til Sognepræst, hvis ikke den af ham allerede
 Forseelse er af en saadan Beskaffenhed, at Bispen agter ham uværdig til at
 æsteembedet, i hvilket Tilfælde der skal indsendes Relation herom til Kancelliet.
 , d. 11. April. Ny kirkehist. Saml. V. 686—87.
20724. Generallieutenant CLAUS VON ALEFELD meddeler til Generallieutenant Hans 13. Aprilis.
 , hvorledes Greven af Waldeck har modtaget det ham tilsendte Pas (Nr. 20697),
 om at udvirke hos Kongen, at Greven ikke rejser, før han har tilfredsstillet
 orer. — *Odense*, d. 13. Aprilis. (Tydsk.) Aarsberetn. fra Gehelmearch. VI. 237—38.
20725. TINGSVIDNE, krævet af Delefoged Jens Madsen paa Fru Ide Skeel t. Asdals 14. Aprilis.
 4 Synsmænd erklærede, at de 3 Parter af Gaardbogaards Ager og Eng vare for-
 Sandflugt. — *Gaardbo Birketing*, Løverdagen, som var d. 14. April. Saml. t. jydsk
 gr. III. 51—52.
20726. Indberetning fra Goes til K. af Spanien om, hvorledes den hollandske 14. Aprilis.
 r har tvunget den svenske til at gaa ind til Landskrona, om hvorledes Sven-
 fanget Marschal Schack, samt om Fredsforhandlingerne. — *Kbh.*, 24. Apr. (Spansk.)
 i Hist. Tidsskr. 5. R. III. 239—42.
20727. Den kejserlige Gesandt Goes skildrer Marquis La Fuente Underhand- 16. Aprilis.
 ing mellem Danmark og Sverig og beretter om Forholdene ligesom i Brevet
 mien (Nr. 20726). — *Kbh.*, 26. Apr. (Spansk.) Dansk Overs. i Hist. Tidsskr. 5. R.
20728. CHRISTOPH PARSBERGS Skrivelse, at han i to Maaneder intet har faaet 18. Aprilis.
 det polske Hof, men at en Borger i Dantzig har skaffet ham de nu afgjorte
 i kejserlige Gesandt har meddelt ham, at han skal holde paa, ikke alene at
 tages i Fredstraktaten, men ogsaa at Freden ikke fuldbyrdes, før Freden
 mark og Sverig har sin fulde Rigtighed; Parsberg udbeder sig Instrux om,
 Ord K. Fr. III vil medoptages i Traktaten. — 28. April. Tydsk Udt. i Schlegel,
 an. Gesch. II. 3. St. S. 164.
20729. Den kejserlige Gesandt v. KOLOWRATH og Residenten FR. v. LISOLA skrive 18. Aprilis.
 ing, at de er gaaede ind paa Svenskernes Fordring om Vaabenstilstand fra den
 n underskrives, paa Betingelse af, at alle andre Spørgsmaal, ogsaa Danmark
 gjøres først. — *Dantzig*, April 28. (Latin.) Udt. p. Tydsk i Arch. f. oesterr. Gesch.

1660.

19. Aprilis.

14053. Sært. af Forordn.

20. Aprilis.

*20730. NIELSZ MADZEN BANG, Borger i Rudkiøbing, kvitterer Proviantmester Poffuel Cornelisen for 100 Tdr. Byg efter Commissariernes Ordre (Nr. *20719). — *Nyeborg*, d. 20. Aprilis. Aarsberetn. fra Geheimsearc. VI. 238.

21. Aprilis.

*20731. KURF. AF BRANDENBURG skriver til K. Fr. III, at han giver sin Tilslutning til Danmarks Forhandlinger om en Partikulærfred, uagtet en saadan strider mod de afsluttede Forbund. — *Colln a. Sp.*, 21. April. (Tydsk.) Udt. i Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VIII. 427—28.

25. Aprilis.

*20732. CRISTOPH PARSBERG skriver, at Svenskerne i Begyndelsen slet intet vilde høre om, at Danmark medoptoges i Traktaterne, men at han bevægede de Allieredes Gesandtskaber til at holde fast herpaa og forelægge det af ham forfattede Punctum Daniæ; da K. og Dr. af Polen, som imidlertid vare komne til Oliva, fordrede, at Sagen skulde afgjøres i Hast, blev Artiklen vedtaget i en Form, som han ikke er ganske tilfreds med; Fredstraktaten er underskrevet Natten mellem ^{23. og 24. April}_{3. og 4. Maj} og dens Indhold meddelt ham af en privat Person; han undrer sig over, at Kurf. af Brandenburg har beklaget sig over Forhandlingerne i Kjøbenhavn. — 5. May. Tydsk Udt. i Schlegel, Samlung zur Dän. Gesch. II. 3. St. S. 164—66.

25. Aprilis.

*20733. Relatio COLOWRATH legati et FRANCISCI DE LISOLA residentis Cæsaris, in qua se effecisse scribunt, ut rex Daniæ in tractatu nunc subscripto ita includeretur, ut ea omnia, quæ inter alte memoratos Sveciæ et Daniæ reges conclusa et constituta fuerint, ad hanc pacem pariter, ac si in hoc instrumento specificè inserta forent, pertinere censeantur. — *Danzig*, Maj 5. Udt. p. Tydsk og Brudst. i Arch. f. oesterr. Gesch. LXX. 559.

post 25. Aprilis.

*20734. Brev fra DE THOU til K. af England med Klager over Ruyters Opbringelse af de svenske Skibe. — Uden Datum. (Fransk.) *Mémoires de Torlon* II. 484—86.

27. Aprilis.

*20735. Skrivelse fra Oberst H. FRIISZ til Grev v. d. Nath, i hvilken han spørger, om det er sandt, at Greven har udspreddt det Rygte, at han under Slaget ved Nyborg havde skjult sig ved Trosset, og hævder, at han har kæmpet tappert. — *Odense*, d. 27. April. (Tydsk.) *Danske Mag.* 4. R. VI. 291—92.

28. Aprilis.

14072. *Mémoires de Torlon* II. 477—81.

28. Aprilis.

*20736. De kgl. danske Gesandter (FREDERIK AHLEFELDT og CHRISTIAN RANTZAU) opfordre Hert. Christian Albrecht af Gottorp til Fred og retfærdiggjøre Kongens Fremgangsmaade. — *Breitenburg*, 28. April. (Tydsk.) Brudst. og Udt. i *Quellensammlung d. schlesw.-holst.-laueb. Gesellsch. f. vaterländ. Geschichte* II, 2. 143.

28. Aprilis.

*20737. CHRISTOPH PARSBERG melder, at K. af Polen med sit Hof er rejst til Warschau, at Marienburg inden 3 Dage skal rømmes af de Svenske, og at der arbejdes paa et Forbund mellem Sverig og Polen mod Rusland. — 8. May. Tydsk Udt. i Schlegel, Samlung zur Dän. Gesch. II. 3. St. S. 166.

29. Aprilis.

*20738. JOHAN EKEBLAD skriver bl. a. til sin Fader, at Feltmarschal Siak (!) og Generalmajor Ulfeldt ere blevne tagne til Fange. — *Linköping*, d. 29. Apr. (Svensk.) Udt. i Wieselgreen, *De la Gard. Arch.* IX. 6.

29. Aprilis.

*20739. Den brandenburgske Gesandt i Kjøbenhavn v. D. MARWITZ skriver til Kurfyrsten, at der stadig er Spænding mellem Holland paa den ene Side, Frankrig og England paa den anden; for at tvinge Sverig til Fred har de Ruyter lagt Beslag paa 11 af dets Krigsskibe. — 29. April. (Tydsk.) Udt. i Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VIII. 635.

1660.

- *20740. CHRISTOPH PARSBERGS Brev, at fire Exemplarer af det oliviske Freds-ent ere blevne underskrevne d. 10. Maj (n. St.), og at Gesandterne med det første se hjem, hvorom han ogsaa venter Ordre. — 12. May. Tydsk Udt. i Schlegel, Samlung Gesch. II. 3. St. S. 166. 2. Majl.
14084. Brudst. i Sehested, Hannibal Sehested I. 209—12. 4. Majl.
- *20741. De svenske Kommissærer ROSENHANE og STEN BIELKE erklære paa Hanne-stedets indstændige Begjæring at ville udvirke Regeringens Afkald paa nogle adelige i Skaane, afstaa fra Erstatning i den guineiske Strid og gaa ind paa, at Bornholm bliver ved Danmark m. m. — 4. Maj. (Svensk.) Udt. og Brudst. p. Dansk i Hist. Tidsskr. 18. 4. Majl.
- *20742. Skrivelse fra EN UNÆVNT til Bernharts (Sekretær hos den franske Gesandt i Pralstaterne), hvori han omtaler, at K. af Danmarks ekstraordinære Afsending har n for sin Dør i Anledning af Parlamentets Beslutning om Kongens Gjenindsættelse; skibe udrustes for at sendes til Sundet. — London, d. 4. Mey st. vet. (Hollandsk.) n het histor. Genootschap te Utrecht 5. Serie. 25. Jaarg. S. 837—40. 4. Majl.
20743. Indberetning fra GOES til K. af Spanien om, hvorledes Ruyter forbereder Angreb paa den svenske Flaade, og om Fredsforhandlingernes Gang. — Kbh., (Spansk.) Dansk Overs. i Hist. Tidsskr. 5. R. III. 247—51. 5. Majl.
20744. Den brandenburgske Gesandt i Kjøbenhavn v. D. MARWITZ skriver til 1, at Fredsunderhandlingerne atter ere gjenoptagne, omend der er stor Spænding ngland og Holland. — 5. Mai st. v. (Tydsk.) Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Fried- n von Brandenburg VIII. 635. 5. Majl.
4092. Udt. i Pontoppidan, Orig. Hafn. S. 279. 7. Majl.
- *20745. K. FR. III.'s Instrux for Hannibal Sehested angaaende Underhandlingerne elsen af Bornholm; der loves ham Belønning for udvist Tjeneste. — 7. Maj. 7. Majl.
0746. KURF. AF BRANDENBURG meddeler sin Gesandt i Kjøbenhavn v. d. Marwitz, sluttet Fred i Oliva, og oversender en Skrivelse til Kongen. — Colln a. Sp., Tydsk.) Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VIII. 635. 7. Majl.
0747. CHRISTOPH PARSBERG beretter, at de Svenske opsætte Rømningen af , da de mangle Penge til Garnisonens Lønning; Grev Slippenbach gaar til War- at afslutte Forbundet mod Rusland; den brandenburgske Gesandt Overbeck dsomst til Berlin, og man mener, at han skal sendes til Kjøbenhavn. — 19. May. Schlegel, Samlung zur Dän. Gesch. II. 3. St. S. 166—67. 9. Majl.
- *20748. Skrivelse fra CHRISTOPH PARSBERG, at de Svenske have rømmet Marien- deres Soldater af Nød maa sælge Heste og Klæder; Grev Magnus de la Gardie sig for at rejse et Laan i Dantzic. — 22. May. Tydsk Udt. i Schlegel, Samlung zur I. 3. St. S. 167. 12. Majl.
749. Hert. CHRISTIAN ALBRECHT af Gottorps Skrivelse til K. af Sverig, hvori r, at Hensigten med hans Partikulærtraktater med K. af Danmark ikke er at stemmelserne i Roskildefreden og Overenskomsten i Kjøbenhavn, men at vinde lfvente Resultatet af Generaltraktaterne. — Tønning, 14. Mai. (Tydsk.) Brudst. lensammlung d. schlesw.-holst.-lauemb. Gesellsch. f. vaterländ. Geschichte II, 2. 143. 14. Majl.
- *20750. Beretning fra DE THOU'S SEKRETER om sin Sendelse til K. af England med 14. Majl.
- Brev (Nr. *20734), i hvilken Anledning Kongen har forsikret om sin absolute — *Fait à la Hage*, le 24. May. (Fransk.) Mémoires de Terlon II. 486—89.

1660.

16. Majl. *20751. Erklæring fra MAX PHILIPS GREVE AF MANSFELD, at Oberst Friesz ved sin Tjener tilforn i Jylland havde fornærmet Overvagtimester Lafelt og ladet ham udfordre, hvilket han senere havde benægtet, ligesom han havde vægret sig ved at gjøre Overvagtimesteren en Undskyldning. — *Ekselført*, d. 16. May. (Tydsk.) Danske Mag. 4. R. VI. 293—94.
- post 16. Majl. *20752. (Grev v. D. NATHS) Skrivelse til (Oberst Friis) som Svar paa dennes Brev af 27. April, i hvilken han erklærer, at han i Slaget ved Nyborg har vist sig som en Poltron og senere i Jylland har opført sig som en »oprigtig Cujon«. — Uden Datum. (Tydsk.) Danske Mag. 4. R. VI. 294—95.
- ante 17. Majl. *20753. Skrivelse (fra Grev v. D. NATH til Generallieutenant Claus Ahlefeldt), i hvilken han gjør Rede for Striden mellem ham og Oberst Friesz, »der har valgt Blækhuset i Stedet for Kaarden«, og for begges Forhold i Slaget ved Nyborg. — Uden Datum. (Tydsk.) Danske Mag. 4. R. VI. 296—99.
17. Majl. *20754. Skrivelse fra Feltmarschal v. EBERSTEIN til Grev de Nath, at han erindrer i Slaget ved Nyborg at have befalet Oberst Fries at rykke frem, men ellers ikke mindes, hvorledes Sagen er gaaet til. — *Hauptquartier vff Hoyerzworth*, d. 17. May. (Tydsk.) Danske Mag. 4. R. VI. 299—300.
18. Majl. *20755. Indberetning fra GOES til K. af Spanien om de Danskes Misnøje med Freden i Oliva, Fredsunderhandlingernes Fortsættelse gennem Hannibal Sehested m. m. — *Kbh.*, 28. Mai. (Spansk.) Dansk Overs. i Hist. Tidsskr. 5. R. III. 251—58.
18. Majl. *20756. Skrivelse fra EN UNÆVNT til Bernharts (Sekretær hos den franske Gesandt ved Generalstaterne), hvori han ønsker, at de Thou maatte opsætte en Memorial til Fordel for Danmark. — *London*, d. 18. Mey. (Hollandsk.) Kronijk van het histor. Genootschap te Utrecht 5. Serie. 25. Jaarg. S. 841—43.
20. Majl. *20757. Skrivelse fra (Oberst) v. D. GRÖBEN til Grev v. d. Nath, hvori han undrer sig over, at bemeldte Oberst (Friis) vil lade det komme til slig Vidtløftighed; han mindes kun lidet om Slaget, men henviser ham til Feldmarschallen. — *Foenen*, d. 20. Mayo. (Tydsk.) Danske Mag. 4. R. VI. 300.
21. Majl. *20758. Den brandenburgske Gesandt i Kjøbenhavn v. D. MARWITZ skriver til Kurfyrsten, at Kongen føler sig højlig krænkert over den i Dantzig sluttede Fred, i hvilken der ikke er taget Hensyn til Danmarks Interesser. — 21. Mai st. v. (Tydsk.) Udt. og Brudet. i Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VIII. 635—36.
22. Majl. *20759. Den brandenburgske Gesandt WEIMANN skriver til Kurfyrsten, at saavel Enkedr. af Bøhmen som Pr. Vilhelm II.'s Enke ved en Audients havde udtalt sig om det intime Venskab, de ønskede at pleje med Husene Danmark og Brandenburg. — *Hage*, 1. Juni. (Tydsk.) Udt. i Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg IX. 481—82.
23. Majl. *20760. K. FR. III.'s Bestalling og Instrux for Johan Funch som Fiskemester paa Kjøbenhavns og Frederiksborg Len. — (23. Maj.) Tidsskr. for Fiskeri III. 219—20.
23. Majl. *20761. SNESERØE SOGNEVIDNE, at Peder Christofferszen fra Smidstrup var berygtet for Snaphaneri, og at Lauridz Hemingszen af Siøoldte var med Suend Pouelszen og hans Selskab, da de tvende Kvartermestre bleve ombragte. — *Actum Snesserøe*, d. 23. May. Aarsberetn. fra Geheimarch. VI. Till. S. 29—30.
24. Majl. *20762. Generaladjutant HINRICH v. ALEFELTS efter Grev v. d. Naths Anmodning givne Vidnesbyrd om Oberst Frieszes Deltagelse i Slaget ved Nyborg. — *Haupt-Quartier Hoyersworth*, d. 24. May. (Tydsk.) Danske Mag. 4. R. VI. 302—03.

1660.
 *20763. Skrivelse fra Feldmarschal v. EBERSTEIN til Oberst Grev de Nath, i hvilken 24. Majl.
 om Svar paa hans Anmodning om en Erklæring om Oberst Frös's Forhold raader
 il at indbringe Sagen for Kongen. — *Hauptquartier Hoyersworth*, d. 24. May. (Tydsk.)
 Mag. 4. R. VI. 301.
- *20764. Vidnesbyrd udstedt af (Oberst) v. D. GRÖBEN om Oberst Friisz's Holdning 24. Majl.
 et ved Nyborg. — 24. May. (Tydsk.) Danske Mag. 4. R. VI. 301—02.
- *20765. TURBYE BIRKETINGS Dom over Lauridz Hemingszen af Siøalte, som var 25. Majl.
 it ombringe to Kvartermestre af Grev Weirichs Regiment. Han dømmes fra Livet,
 indre Greven vil benaade ham. — (Fredagen d. 25. May.) Aarsberetn. fra Geheimearch.
 . S. 29—31.
- *20766. Major PETTER FORBES skriver til Rigsraad A. F.(orbus), at Freden mellem 26. Majl.
 nske og Svenske slutes i Dag, de blive højst fire Dage endnu i Lejren. — *Brindz-*
 l. 26. Majl. (Svensk.) Brudst. i Wieselgreen, De la Gard. Arch. IX. 67.
14116. P. Svensk i Äldre Handlingar rör. Skåne, Halland, Blekinge o. Bohuslän, S. 30—52. 27. Majl.
- *20767. Erklæring fra Officeren DE SAINTE COULLOMBE, at han har leveret til 27. Majl.
 Vandrenac (v. d. Nath) et Brev med brudt Segl, som han havde modtaget i Kiel fra
 commissæren. — *Cohent*, ce vengt septiesme May. (Fransk.) Danske Mag. 4. R. VI. 298.
- *20768. Indberetning af GOES til K. af Spanien, om hvorledes Fredstraktaten 27. Majl.
 n Danmark og Sverig er bleven undertegnet, om Betingelserne i denne og om
 . III.'s Personlighed. — *Kbh.*, 6. Juni. (Spansk.) Dansk. Overs. i Hist. Tidsskr. 5. R.
 3—61.
- *20769. Den brandenburgske Gesandt i Kjøbenhavn v. D. MARWITZ meddeler, at 28. Majl.
 n er bleven sluttet d. 27. — 28. Mai st. v. (Tydsk.) Udt. i Urk. u. Actenst. z. Gesch. d.
 Friedrich Wilhelm von Brandenburg VIII. 636.
- *20770. Betænkning af det SPANSKE STATSRAAD om Fredsunderhandlingerne i 29. Majl.
 nd. — 8. Juni. (Spansk.) Udt. og Brudst. p. Dansk i Hist. Tidsskr. 5. R. III. 231—32.
14121. Journal f. Politik, Natur- og Menneske-Kundskab. 1821. I. 34. 31. Majl.
- *20771. CARL ROSENMEYER, Borger og Sergeant ved Strandkompagniet i Kjøben- 31. Majl.
 bevidner, at Lorenz Tuxen har boet i hans Hus fra 31. Aug. 1659 til 1. Maj 1660,
 get i Byens Forsvar og underholdt og udmunderet tre Personer. — 31. Maj. Journal f.
 , Natur- og Menneske-Kundskab. 1821. I. 35.
- *20772. Brudst. af en af (Grev v. D. NATH) udstedt Erklæring om Oberst Friesz's Majo?
 Adfærd i Slaget ved Nyborg, hvor han ikke efter Ordre havde hugget ind i Spidsen
 it Regiment, men holdt sig til Siden. — Uden Datum. (Tydsk.) Danske Mag. 4. R. VI. 296.
14124. Udt. og Brudst. i Sehested, Hannibal Sehested I. 218. 2. Junil.
- *20773. Den brandenburgske Gesandt i Kjøbenhavn v. D. MARWITZ skriver til 2. Junil.
 rsten om forskellige Formaliteter ved Fredstraktaten; Hollænderne have opnaaet for-
 Ratifikation af Traktaten i Elbing. — 2. Juni st. v. (Tydsk.) Urk. u. Actenst. z. Gesch.
 af Friedrich Wilhelm von Brandenburg VIII. 636.
14126. Udt. i Langebek, Udkast til Souverainitets Historien S. 143. 3. Junil.
- *20774. HANNIBAL SEHESTEDS Skrivelse til Leonora Christina, at han skal affær- 3. Junil.
 til det svenske Hof audi nogle Ærinder; han tilbyder derfor at forrette, hvad I
 eg skal negociere paa Eders Vegne. — *Kjøbenhavn*, d. 3. Juni. Sehested, Hannibal Sehe-
 .. 221—22.

1660.

3. Junil. *20775. (Oberst Grev v. D. NATHS) Skrivelse til Grev (Eberstein), i hvilken han beder ham som daværende General om at bevidne, at Oberst Friisz i Slaget ved Nyborg har vist sig som en forsagt Soldat, og at han, medens hans Eskadron huggede ind, havde holdt sig paa Siden af den med tilknapet Kappe. — *Auf Hackstede*, am 3. Junii. (Tydsk.) Danske Mag. 4. R. VI. 304—05.
4. Junil. *20776. Brev fra DE THOU til de Terlon om Frigivelse af de svenske Skibe og den følgende Fredsslutning. — *De la Hage*, le 14. Juin. Mémoires de Terlon II. 588—89.
5. Junil. *20777. K. FR. III. paalægger Biskop Dr. Laurits Jabcobsen i Anledning af Anders Engbergs Supplikation anlangende Morsby Præstekald at undersøge og paadømme Sagen. — *Hafn.*, 5. Junii. Ny kirkehist. Saml. V. 693.
5. Junil. *20778. Den brandenburgske Gesandt WEIMANN skriver til Kurfyrsten bl. a., at der er stor Glæde over Freden i Kjøbenhavn. — *Hage*, 15. Juni. (Tydsk.) Udt. i Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg IX. 482—85.
6. Junil. *20779. K. FR. III. oversender Kurf. af Brandenburg Fredstraktaten med Sverig og anmoder om, at de brandenburgske og de østrigske Tropper snarest maa blive trukne bort. — 6. Juni. (Tydsk?) Udt. i Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg IX. 717.
6. Junil. *20780. NIELSZ HARDEBOU ansøger Kongen om, at Generalmajor Waldeck maa tilholdes at tilbagebetale 200 Rdlr., som Brevskriveren har maattet laane af Fru Helvig Skenckell for at tilfredsstille hans Krav. — *Egelycke*, d. 6. Juni. Aarsberetn. fra Geheimarch. VI. 239—40.
6. Junil. *20781. NIELSZ HARDEBOU sender Erick Kaasz en Skrivelse til Kongen, idet han undrer sig over, at kun det menige Sognefolk har faaet Befaling til at erklære sig om Grev Waldecks Regimente paa Langeland, da dog Adelen har lidt meget mere. — *Egelycke*, d. 6. Juni. Aarsberetn. fra Geheimarch. VI. 239.
6. Junil. *20782. Vidnesbyrd af Præsten Hr. POUELL ANDERSZEN om Greven af Waldecks tyranniske Fremfærd mod ham og hans Sognefolk. — *Bestrup preste gaard*, d. 6. Juni. Aarsberetn. fra Geheimarch. VI. 240—41.
6. Junil. *20783. Sognevidne af TRANEKER og THULEBØLLE og Vidnesbyrd af Præsten smstds., Hr. ANDERSZ PEDERSEN, om Grev Waldecks tyranniske Fremfærd. — *Tranekerby paa Langeland*, onsdagen d. 6. Junii. Aarsberetn. fra Geheimarch. VI. 241—42.
7. Junil. *20784. Sognepræsten Hr. GOTTFRID HANSZEN og CLAUSZ EINFELDT i Snøde paa menige Sognemænds Vegne vidne om Greven af Waldecks Tyranni i Snøde og Stoense Sogne. — *Rudkiøbing*, d. 7. Junii. Aarsberetn. fra Geheimarch. VI. 243—44.
8. Junil. *20785. CHRISTEN MOGENSZENS Klage til Kongen over Greven af Waldeck, der har berøvet ham en Skude m. m. — *Rudkiøbing*, d. 8. Juni. Aarsberetn. fra Geheimarch. VI. 245.
8. Junil. *20786. (Generallieutenant Claus von) ALLFELTT beretter Kongen, hvorledes det i Virkeligheden hænger sammen med Kjøgemester Hans Oluffsens Skib, der nemlig har været fragtet til Svenskerne. — *Niebourg*, d. 8. Junii. (Tydsk.) Aarsberetn. fra Geheimarch. VI. 245—46.
9. Junil. *20787. Rigshovmesteren GERSDORFS Brev til de Terlon om Svenskernes Opgivelse af Kronborg. — *De Copenhague*, le 9. Juin. (Fransk.) Mémoires de Terlon II. 511—12.
9. Junil. *20788. Den brandenburgske Gesandt i Kjøbenhavn v. D. MARWITZ skriver til Kurfyrsten, at det vækker nogen Uro, at de Svenske ikke afskedige deres Tropper; nogle mene, at de ville gaa mod Kejseren, andre, at Toget gjælder Moskau. — 9. Juni. (Tydsk.) Udt. i Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VIII. 636. Jfr. Brudst. i IX. 717—18.

KONG FR

- *20789. Indberetning fra Gøes
venskernes Bortdragen fra Lejren
ers. i Hist. Tidskr. 5. R. III. 261—6
- *20790. (Generallieutenant CL.
kal bestræbe sig for at føre Fo
m. m. — *Odense*, d. 13. Junii.
14135. Paa Svensk i Äldre Handl
- *20791. Brev fra Sverigs Ambassader i Polen Grev v. SLIPENBACK til de Terlon 14. vel 24. Junii
lenskninger i Anledning af Freden mellem Danmark og Sverig. — *de Sopotte*, le
(Fransk.) Mémoires de Terlon II. 580—91.
- *20792. HANNIBAL SEHESTEDS Skrivelse til Leonora Christina, hvori han lover at 16. Junii.
af Ulfeldts Sager i Sverig og beklager at den Modgang, hun har haft. — *Stock-*
16. Juni. Sehested, Hannibal Sehested I. 222—24. Brudst. i Birket Smith, Leonora Christina
- *20793. Indberetning fra Gøes til K. af Spanien om Svenskernes kommende Røm- 16. Junii.
Laaland, Faister og Meen, Frederik Ahlefeldts Sendelse til England m. m. — *Köln*,
(Spansk.) Dansk Overs. i Hist. Tidskr. 5. R. III. 564—66.
- *20794. K. FR. III. tilgiver Jacob Jacobsen, Skolemester i Rudkjøbing, hans For- 18. Junii.
t hans Hustru er kommen for tidlig i Barselseng, saa at han nu kan lade sig
kalde til Præstekald eller Skoletjeneste. — D. 18. Juni. Udt. i Ny kirkehist. Saml. VI. 358.
20795. HANNIBAL SEHESTED skriver til K. Fr. III, at han haaber at kunne være 20. Junii.
ren til Evakuationens sidste Termin, han har ikke tidligere kunnet føre Forhand-
til Ende, da alt er meget vanskeligt formedelst de mange Hoveder, som derudi
sige. — *Stockholm*, d. 20. Juni. Brudst. i Sehested, Hannibal Sehested I. 231.
20796. JOHAN EKEBLAD skriver bl. a. til sin Fader, at de engelske Gesandter, 20. Junii.
Sehested og Hr. Slingeland ere blevne trakterede af Rigsmarsken paa Djur-
— (*Stockholm*), d. 20. Juni. (Svensk.) Udt. i Wieselgreen, De la Gard. Arch. IX. 7
20797. Den franske Ambassader i England DE BOURDEAUX lykønsker de Terlon 20. Junii
ig af Freden. — *A Londres*, le 30. Juin. (Fransk.) Mémoires de Terlon II. 591—92.
20798. K. FR. III's Missive til Bispen og Kapitlet i Ribe, at Anders Diriksen 21. Junii
a forfremmes til Rektor ved Ribe Skole. — *Hafn.*, d. 21. Junii. Kirkehist. Saml.
5.
1137. Udt. og Brudst. i Sehested, Hannibal Sehested I. 224—25. 22. Junii.
1138. Paa Dansk i Äldre Handlingar rör. Skåne, Halland, Blekinge o. Bohuslän S. 58—60. 23. Junii
0799. HANNIBAL SEHESTED underretter Leonora Christina om de Forhandlinger, 23. Junii.
kholm har ført angaaende Ulfeldts Begjæringer. — *Stockholm*, d. 23. Juni. Sehested,
sested I. 225—27. Brudst. i Birket Smith, Leonora Christina paa Maribo Kloster S. 114—15.
1800. Den brandenburgske Gesandt i Kjøbenhavn v. D. MARWITZ underretter 23. Junii.
om den svenske Hærs Reduktion. — 23. Juni
8. Juli. (Tydsk.) Udt. i Urk. u. Actenst. 2.
rf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg IX. 718.
1801. (BARONIS DE GOIS, Cæsareæ majestatis ad regem Daniæ oratoris) informatio 23. Junii.
catholicæ religionis in Dania. — *Havnia*, 3. Julii. — Ny kirkehist. Saml. V. 827—84.

1660.

25. Junli. *20802. HANNIBAL SEHESTEDS Skrivelse til det svenske Rigsraad, hvori han beder om, at hans Andragender paa hans og hans Svogres Vegne strax maa blive forhandlede, for at han kan faa sin Afskedsaudients og vende tilbage til sin Konge. — 25. Juni. Udt. og Brudst. i Sehested, Hannibal Sehested I. 281—82.
26. Junli. *20803. ADOLF FOXS (Kommandant paa Bornholm) anbefaler Jens Lauritsen Risum til Kongen som en af dem, der mest har bidraget til »Bornholmerværket» (c: Øens Befrielse). — *Bornholm*, d. 26. Juny (Tydsk.) Saml. t. jydsk Hist. og Topogr. VI. 19—20.
28. Junli. *20804. K. FR. III. tilgiver studiosus Christoffer Andersen Haarlev det af ham begaaede Lejermaal og giver ham Tilladelse til at søge præsteligt Embede. — *Kjøbenhavns Slot*, d. 28. Juni. Kirkehist. Saml. 3. R. II. 22.
28. Junli. *20805. Testimonium REGIS SVECIE Hannibali Sehestedt propter ejus diuturnam moram in castris et aula Svecica datum. — *Stockholm*, 28. Juni. Sehested, Hannibal Sehested II. 428—30.
- post 28. Junli. *20806. HANNIBAL SEHESTED takker K. Karl XI. for det udstedte Vidnesbyrd om hans »Detention» hos den afdøde Konge og om hans »oprigtige Comportement». — Uden Datum. Brudst. i Sehested, Hannibal Sehested I. 228—29.
29. Junli. *20807. THOMÆ BANGII professoris ad M. Erasmus Brochmand, philos. decanum, prof. eloq., epistola, qua ei Gerhardum Nicolai Bechium commendat petitque, ut Simonem Hoffium in Norvegiam eodem die navigaturum viatico instruat. — *E Museo*, 29. Jun. Kirkehist. Saml. 3. R. V. 280—81.
30. Junli. *20808. DR. HEDEVIG ELEONORA takker i K. Karl XI.'s Navn de Terlon for hans Virksomhed for Freden med Danmark. — *Donné à Stockholm*, le 30. Juin. (Fransk.) *Mémoires de Terlon* II. 593—94.
1. Julii. *20809. K. KARL XI. lover Grev Ulfeldt sin Yndest og Naade, naar han vil forpligte sig og sit Hus til ikke at foretage noget mod Kongens eller Rigets Velfærd. — ¹/₇. (Svensk.) Udt. og Brudst. i Birket Smith, Leonora Christina paa Maribo Kloster S. 29.
3. Julii. 14148. Jvfr. Reedts, Rep. hist. S. 111.
3. Julii. *20810. KURF. AF BRANDENBURG ønsker K. Fr. III. til Lykke med Freden; de allierede Tropper skulle strax blive førte ud af Holsten. — *Colln a. Sp.*, 3. Juli. (Tydsk.) Udt. i Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VIII. 614.
5. Julii. *20811. Skrivelse fra Bispen i Ribe Dr. PET. J. KRAGELUND til den øverste Sekretær i Kancelliet angaaende Besættelsen af Rektorembetet i Ribe. — *Ripsis*, festinantissimo calamo, d. 5. Julii. Kirkehist. Saml. 3. R. VI. 175—77.
5. Julii. *20812. DR. HEDEVIG ELEONORA skriver til de Terlon, at Hannibal Sehesteds Forslag have fundet velvillig Modtagelse. — *Donné à Stockholm*, le 5. Juillet. (Fransk.) *Mémoires de Terlon* II. 596—97.
6. Julii. *20813. HANNIBAL SEHESTED skriver til sin Søstersøn, at han frygter for, at det Brev, han sendte ham i Gaar, er ulæseligt paa Grund af hans Sygdom; han beder ham overfor Kongen at imødegaa »Impressioner», der kunde være ham skadelige, da han ikke tør lade denne Lejlighed til atter at bringe sine Sager paa Fode slippe sig af Hænde. — D. 6. Juli. Brudst. i Sehested, Hannibal Sehested I. 232.
7. Julii. *20814. DET SVENSKES RIGSRAADS Erklæring i K. Karl XI.'s Navn, i hvilken denne atter tilsiger Grev Uhlefeldt og hans Familie sin Yndest og Naade og affordrer Corfitz Uhlefeldt en Forsikring om, at han Intet vil foretage sig hverken i Ord eller Gjerning imod Kongen og Sverigs Rige. — *Stockholm*, d. 7. Juli. (Svensk.) Weibull, Samlingar utgifna för de skånska landskapens historiska etc. förening V. 45—46.

1660.

20815. HANNIBAL SEHESTED skriver til den franske Gesandt Terlon, at efterat le endt sit officielle Hverv, har han faaet sin Svoger (Ulfeldts) Sag; da han ikke rledes dennes Stilling til K. af Danmark er, beder han Terlon om at raade ham Bedste; han er bleven opholdt, men haaber om faa Dage at kunne afrejse. — (Fransk.) Sehested, Hannibal Sehested I. 238. Brudst. i Birket Smith, Leonora Christina paa ster S. 115. 10. Julii.

20816. K. FR. III.'s Reskript om den Tjeneste, som Kapellanen ved Christiansrke skal udføre. — 11. Juli. Udt. i Ny kirkehist. Saml. III. 157. 11. Julii.

20817. M. RASMUS BYSSING, Sognepræst paa Christianshavn, underretter Biskop ne om, hvorledes det gaar til med Prædikener og Messer i hans Kirke, og an n, at Bispen vil haandhæve ham ved hans Prædikener, om saa er, at Kapellanen sens Vokation taler noget herom. — 11. Juli. Brudst. i Ny kirkehist. Saml. III. 156. 11. Julii.

20818. K. FR. III.'s Missive til Dr. Peder Kragelund, Biskop i Ribe, at da Kongen t, at han alt havde kaldet M. Hans Rosenberg til Rektor i Ribe, førend Kongens n Andreas Dideric Textor fremkom, maa det blive herved. — *Hafn.*, d. 12. Juli. aml. 3. R. VI. 177—78. 12. Julii.

20819. C. ALEFELDTTS Skrivelse til Oberst Grev v. d. Natte, i hvilken han lover den Oberst Frisze angaaende Skrivelse med Bilag til denne, der af Kongen er Kjøbenhavn. — *Odensehe*, am 12. Julii. (Tydsk.) Danske Mag. 4. R. VI. 303—04. 12. Julii.

0820. Skrivelse fra KJØBENHAVNS BGM. OG RAAD, 32 MÆND samt LAVENES RE TER, hvori de anmode om, at Privilegierne maa træde i Kraft, at Toldrullen ophævet for Byens Vedkommende, samt at de ligesom Adelen maa være fri for og anden Tynge. — 18. Juli. Brudst. og Udt. i Hist. Tidskr. 5. R. VI. 732. 18. Julii.

0821. Skrivelse fra Oberst Grev v. D. NATH til K. Fr. III. om den mellem ham Frijsz opstaaede Strid; han beder om, at det maa blive paalagt Feldmarschal n at indsende en Rapport om Oberstens Forhold. — *Koehofft*, am 19. Julii. anske Mag. 4. R. VI. 305—06. 19. Julii.

0822. Brev fra Dr. HEDEVIG ELEONORA paa Kong Karl XI.'s Vegne til de Terlon or hans Virksomhed ved de svenske Troppers Hjemsendelse. — *Donné à Stock-*. Juillet. (Fransk.) Mémoires de Terlon II. 519—21. 20. Julii.

164. Langebek, Udkast til Souveraintets Historien S. 4—5. 21. Julii.

823. K. FR. III.'s Brev til de i Kjøbenhavn værende Rigsraader, at de med paa Stedet skulde votere paa 6 eller 8 Adelsmænd til afg. Tage Totts Plads i 21. Julii. Udt. i Langebek, Udkast til Souveraintets Historien S. 8. Samme Dag udgik lig- li Raaderne i Sjælland, Fyen og Jylland. Udt. Smstds. 21. Julii.

824. KURF. AF BRANDENBURG skriver til sin Gesandt i Danmark v. d. Marwitz, forhalet sine Troppers Bortmarsch fra Holsten, fordi de Svenske ruste saa men; nu har han dog givet Ordre til Bortrykning. — 21. Juli. (Tydsk.) Udt. i t. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg IX. 718. 21. Julii.

325. Den brandenburgske Gesandt i Kjøbenhavn v. D. MARWITZ underretter om Corfitz Ulfeldts Flugt fra Fængslet i Malmø. — $\frac{2}{3}$ Juli. (Tydsk.) Udt. og u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg IX. 718—19. 21. Julii.

1660.

22. Julii. *20826. ANDERS MADTZØN, Sognepræst t. Vemmelev og Hemmershøj, som er bleven saaret af Fjenden og berøvet alt, ansøger Kongen om at maatte faa til sin Gaards Reparation de tre Fjerdedele af de 500 Rdlr., som hans Kirker eje, og desuden 1 Rdlr. af hver af Kongens Kirker »her i Landet«. — *Kjøbenhavn*, d. 22. Juli. Ny kirkehist. Saml. V. 308—09. Lensmanden Hugo Lützow har paategnet sin Anbefaling i Kbh. d. 26. Juli.
24. Julii. 14167. Særtr. af Forordn.
24. Julii. *20827. Den brandenburgske Gesandt COPES indberetter bl. a., at det fortælles, at man i det engelske Gehejmerraad har foreslaaet en Alliance af alle protestantiske Magter, deriblandt ogsaa Danmark og Sverig, mod de katolske; han tror dog ikke paa dette Rygte. — *Hage*, ^{24. Juli}_{3. Aug.}. (Tydsk.) Udt. i Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg IX. 486—87.
25. Julii. 14169. Udt. i Langebek, Udkast til Souverainitets Historien S. 5 med Datum 26. Julii.
25. Julii. *20828. HANNIBAL SEHESTEDS Skrivelse til Grev Stenbock, hvori han beder ham om at befordre Ulfeldts Sag »paa sine behørigte Orter«, skøndt »Frygt for haardere Procedurer have precipiteret hans Tanker til saadan desperat Entreprise«, som han af Hjertet beklager. — *Kjøbenhavn*, d. 25. Juli. Samlinger till Skånes historia 1868—69 S. 73. Sehested, Hannibal Sehested I. 237—38.
25. Julii. *20829. Den brandenburgske Gesandt v. HOVERBECK indberetter bl. a. til Kurfyrsten, at de Svenske have hvervet saamange af de aftakkede danske Tropper, at de have kunnet oprette to nye Regimenter. — *Danzig*, ^{25. Juli}_{4. Aug.}. (Tydsk.) Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg IX. 52—54.
26. Julii. *20830. Ansøgning fra RASMUS HANSEN SMED til Kongen om Tilladelse til at lade sin Søster Lucie Hansdatters Lig jorde paa Kirkegaarden, da hun, fordi hun havde dræbt en Polak, der vilde voldtage hende, er bleven henrettet af de Svenske og begravet i Heden-Jord. — *Everdrup*, d. 26. Julii. Ny kirkehist. Saml. V. 310—11.
28. Julii. *20831. KORFITS ULFELDTS Skrivelse til K. Fr. III, i hvilken han anraaber Kongen om Naade. Han tilbyder ham sin Tjeneste, men hvis Kongen finder Betænkelighed herved, er han villig til at tage Ophold i Udlandet. — *Rønne*, 28. Juli. Udt. i Birket Smith, Leonora Christina II. 2—3.
29. Julii. *20832. Epistola ASSVERI PAYNGK ad Thomam Bartholinum, in qua scribit se ad eum catalogum diu multumque expetitur mittere, qui chymica quædam tam communiora quam rariora a se elaborata contineat. — *Hafnia*, 29. Julii. Bartholini Cista Medica S. 631—32.
30. Julii. *20833. Oberst FUCHS's Indberetning til K. Fr. III. om Ulfeldt og Leonora Christina; Ulfeldt er syg og forstyrret i Hovedet, men for at de alligevel ikke skulle undslippe, har han ladet dem sætte i Rustkamret i Taarnet. — (30. Juli.) (Tydsk?) Udt. og Brudst. i Birket Smith, Leonora Christina II. 4, 5—6, 7, 8, 9—10.
30. Julii. *20834. KURF. AF BRANDENBURG skriver til sin Gesandt v. Hoverbeck i Anledning af dennes Meddelelse (Nr. *20829), at det tværtimod er de Danske, der have hvervet en Mængde svenske Soldater. — ^{30. Juli}_{9. Aug.}. (Tydsk.) Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg IX. 56—58.
31. Julii. *20835. BERGENS MAGISTRAT afslaar en Ansøgning fra 41 Borgere om at tillade Henrik Schum at drive en Badstue, idet den henviser til, at han har solgt sit kgl. Privilegium til Fenne Slüters. — *Bergen*, 31. Juli. Brudst. i Norske Mag. II. 381—82

1660.

1836. DE I KJØBENHAVN TILSTEDEVÆRENDE RIGSRAADER indstille Hr. Iver Krabbe, og Ove Jul til afg. Hr. Tage Totts Plads i Raadet. — 1. Aug. Udt. i Langebek, *Souverainitets Historien* S. 8. 1. Augusti.
1837. MENIGHEDEN I RØDBY beder Kongen om, at Ringsebølle Kirke med sin aar lægges til Rødby Kirke, og Ringsebølle Menighed tilholdes at søge til denne Rødby, d. 1. Augusti. Ny kirkehist. Saml. V. 311—14. Med Lensmanden P. Barstoffs paa-
ering, dat. Kbh. d. 12. Sept. 1. Augusti.
1838. K. FR. III. tilskriver Bispen i Aarhus, at Bønderne i Bispens Mensal i særlig de paa Hesselballegaard maa være fri for Indkvartering. — 3. August. 3. Augusti.
1839. Den franske Gesandt TERLONS Skrivelse til Hannibal Sehested, i hvilken ham for de med saa megen Ære og til Fordel for K. af Danmark fuldbragte ger, angaaende Ulfeldt ved han ikke, hvorledes han skal kunne hjælpe, hvis de gaa om ham (nemlig om Flugten), ere sande. — (*Hamborg*), 13. August. (Fransk.) 3. Augusti.
- ket Smith, Leonora Christina paa Maribo Kloster S. 115. Udt. og Brudst. p. Fransk i Sehested, 1. 234.
173. Langebek, Udkast til Souverainitets Historien S. 10. Smstds. S. 10—11 Udt. af Missivet 5. Augusti.
- lene, der skulle tilstille Adelen dem og tilholde Kjøbstæderne at sende Fuldmægtige.
174. Udt. i Langebek, Udkast til Souverainitets Historien S. 11. 5. Augusti.
1840. K. FR. III.'s aabne Brev til Universitetet, at de skulle udvælge nogle Be- 5. Augusti.
- e, samt til Kapitterne, at de skulle befuldmægtige hver to Capitulares til den e Rigsdag. — (5. Aug.) Udt. i Langebek, Udkast til Souverainitets Historien S. 11.
1841. K. FR. III.'s aabne Brev til Bgm. og Raad i København og Christians- 5. Augusti.
- skulle befuldmægtige tvende Deputerede til den forestaaende Rigsdag. — (5. Aug.) bek, Udkast til Souverainitets Historien S. 11.
1842. KNUD OLUFSENS Ansøgning til Kongen om at maatte beholde Sejerslev 6. Augusti.
- Mors, som han har betjent, medens Tvistigheden om dets Besættelse har staaet om hans Kompetitor Jens Sørensen nu er kaldet til Sognepræst i Nykjøbing — *Sejerslev Præstegaard*, d. 6. Augusti. Ny kirkehist. Saml. V. 681—82. Med paategnet Biskop Anders Andersen, dat. Aalborg 27. Augusti.
1843. NIELS SØFFRENSSEN, Præst t. Rødovre, andrager K. Fr. III. om Understø- 6. Augusti.
- enderne have ødelagt hans Præstegaard, Indbo og Sæd. — *Kjøbenhavn*, d. 6. Avgust. ml. 3. R. II. 342—43.
1844. K. FR. III.'s Befaling til Biskop Dr. Laurits Jacobsen, at om Peder Skov, 8. Augusti.
- j Lykke har faaet Løfte om at maatte lade sig høre til Skjærning og Hundstrup ikke fremkommer inden de 6 Uger, skal der ventes, til han kommer. — *Hafnia*, 8. Aug. Saml. V. 688.
1845. FRANTZ FRANTZØN, Kapellan i Vixnæs, ansøger Kongen om at maatte forloves 11. Augusti.
- Krigen ødelagte Embede og forfremmes til Taars Sognekald, hvor Menigheden i, med mindre det maa tilstedes ham at betjene begge Sogne. — *Kjøbenhavn*, d. 11. Aug. Saml. V. 315—16. Med Lensmanden P. Barstoffs anbefaling, dat. Kbhvn. d. 11. Aug.
1846. Bønskrift fra SØFREN FRANTZØN, forrige Præst t. Fosie og Lokkerop 13. Augusti.
- kaane, til Kongen om, at han, der i Malmø har været dømt fra Livet for sin lod den danske Konge, men har løskjøbt sig, maa nyde dobbelt Skipperkost af arden med nogle faa Skillinger til Husleje og Ildebrand, da han og hans Familie i den største Nød. — *Hafnia*, 13. Augusti. Ny kirkehist. Saml. V. 317—18.

1660.

14. Augusti. *20847. K. FR. III.'s Rekreditiv for den brandenburgske Gesandt v. d. Marwitz. — 14. Aug. (Tydsk.) Udt. i Urk. u. Actenst. z. Gesch. d. Kurf. Friedrich Wilhelm von Brandenburg VIII. 637.
14. Augusti. *20848. K. FR. III. tillader, at Vixnæs Kald paa Lolland, som udi forleden Fejdetid næsten skal være bleven ganske ruineret, maa indtil videre annexeres til Taars Kald, som nu skal være ledigt. — *Kbhvn.*, 14. Aug. Kirkehist. Saml. II. 242.
18. Augusti. *20849. K. FR. III.'s aabne Brev, hvorved Brugen af stemplet Papir paabydes i Hertugdømmerne. — *Copenhagen*, d. 18. Augusti. (Tydsk.) Særtr. af Forordn.
18. Augusti. *20850. Sognepræsten PEDER HANSEN MØRCHS Erklæring, om hvad han har maattet yde til de Svenske og til Hs. Majestæt i den sidste Fejde. — *Understed Præstegd.*, d. 18. August. Saml. t. jydsk Hist. og Topogr. IX. 150.
18. Augusti. *20851. WILLIAM SMITH skriver til John Langley bl. a., at det extraordinaire Gesandtskab fra Danmark allerede er kommet. — *Drury Lane*, 18. Aug. (Engelsk.) Brudst. i Fifth report of the royal commission on historical manuscripts S. 174.
19. Augusti. *20852. PEDER HENDRIKSEN MYLTING beder Kongen om, at Hr. Knud Olufsen, Kapellan i Hvidbjerg, maa konfirmeres som Præst i Sejerslev. — *Se udi Mors*, d. 19. Augusti. Ny kirkehist. Saml. V. 683.
20. Augusti. *20853. Fortegnelse over Penge og Viktualier ydede af Understed Sogn i Børglum Herred til de Svenske i Krigen 1657—58. — *Understed Sogn*, d. 20. August. Saml. t. jydsk Hist. og Topogr. IX. 149—50.
21. Augusti. 14187. Udt. og Brudst. i Hist. Tidsskr. 6. R. I. 723.
24. Augusti. 14189. Særtr. af Forordn.
25. Augusti. *20854. WILLIAM SMITH meddeler John Langley bl. a., at de danske og svenske Gesandter ere ankomne. — *Drury Lane*, 25. Aug. (Engelsk.) Brudst. i Fifth report of the royal commission on historical manuscripts S. 174.
29. Augusti. *20855. Fortegnelse over, hvad der af Steen Bille t. Ørumgaards Tjenere i Ørum er udgivet til Polakkerne, de Kejserlige, Brandenburgerne og Kongens egne Folk. — *Ørum*, d. 29. Augusti. Orion, Qvartalskr. II. 277—78.
29. Augusti. *20856. Fortegnelse over, hvad der af Steen Bille t. Ørumgaards Tjenere i Daugaard er udgivet til Polakkerne, de Kejserlige, Brandenburgerne og Kongens egne Folk. — *Daugaard*, d. 29. Augusti. Orion, Qvartalskr. II. 279—83.
29. Augusti. *20857. JOHAN IBSDATTER opgiver, hvor meget hun og hendes sl. Mand Michel Hansen Møller i 18 Uger har udgivet til Polakkerne i Daugaard af den Stien Bille t. Ørumgaard tilhørende Suendtzmølle. — *Suendtzmølle*, d. 29. Augusti. Orion, Qvartalskr. II. 283.
30. Augusti. *20858. K. FR. III.'s Befaling til Christen Skeel Jørgensen t. Soestrup og Jens Rodsteen t. Lengsholm, at de skulle besigtige Kronens Gods, Skoven og Kjøbstæderne i Vendelbo Stift og indsende Relation derom til Kancelliet. — *Wort Slot Kjøbenhavn*, d. 30. Augusti. Saml. t. jydsk Hist. og Topogr. IX. 187—88.
1. Septbr. *20859. K. FR. III.'s Skattebrev for Hertugdømmerne, hvorefter der til Soldaternes Underhold skal gives 3 Rdlr. af hver Plov. — *Glückstadt*, d. 1. Septembris. (Tydsk.) Særtr. af Forordn.
2. Septbr. *20860. (Oberst Grev v. D. NATH) takker K. Fr. III for hans gennem Generalkrigskommissæren Kay v. Ahlefeldt overleverede Billede. — *Kiehl*, am 2. Septembris. (Tydsk.) Danske Mag. 4. R. VI. 306—07.

1660.

361. LAURITZ POULSEN og JOHANNES MONRADI, Sognepræster t. Svenstrup og Alse, bede Lensmanden Hr. Otto Krag om, at deres Kapellanier, der ere bevilget dem for en Tid for at forbedre deres ved Krigen ødelagte Kaar. — Ny kirkehist. Saml. V. 318—19. Lensmanden har paategnet sin Anbefaling i Kbhvn. d. 4. Sept. ante 4 Septbr.
95. Særtr. af Forordn. Rothe, Rescripter III. 1419. 4. Septbr.
96. Særtr. af Forordn. 4. Septbr.
362. K. FR. III. befaler Frederik v. Ahlefeldt at flytte Indkvarteringen fra Maribo — 5. September. Udt. i Kall Rasmussen, Muses Herred S. 368. 5. Septbr.
363. K. FR. III. forbyder Møllere og andre at fiske i Frederiksborg Søer og — (6. Sept.) Udt. i Tidsskr. for Fiskeri III. 208. 6. Septbr.
364. RIGSRAADETS FORESTILLING til K. Fr. III om de 15 Adelsmænd, der have fleste Stemmer til de ledige Pladser i Raadet. — 7. Sept. Udt. i Langebek, Udsnitets Historien S. 9. 7. Septbr.
365. Skrivelse fra Bispfen over Aalborg Stift ANDERS ANDERSEN til Erik Krag, Sekretær i Danske Kancelli, om Præsten Hr. Claus i Horne, der trods gjend ikke vil nedlægge sin Bestilling. — *Kjøbenhavn*, d. 8. Sept. Kirkehist. Saml. -71. 8. Septbr.
366. SØREN ANDERSEN JELLING, Sognepræst t. Glud og Hjarne Sogne i Aarhus Kongen om, at der maa bevilges ham 1 Rdlr. af hver Kirke i Aarhus Stift til f den Skade, han har lidt under Krigen. — *Glud Præstegaard*, d. 8. Sept. saml. V. 120—21. 8. Septbr.
367. M. JUSTUS VALENTIN STEMAN, tydsk Præst i Helsingør, ansøger Kongen om sin resterende Løn udbetalt af Toldboden i Helsingør, da han i den svenske krig faaet en Hvid. — 8. Sept. (Tydsk.) Brudet i Ny kirkehist. Saml. III. 170. 8. Septbr.
368. 24 BØNDER i NØRRE JERLØSE SOGN i Mierløse Herred henvende sig til at maatte faa Jørgen Lukassen til Sognepræst, hvem de tilligemed Fru Anne kaldet, men i hvis Kaldelse Fru Karen Krabbe og Tønne Juel ikke have del- *re Jerløse*, d. 9. Septembr. Ny kirkehist. Saml. V. 689—91. 9. Septbr.
69. KONGENS OG RIGSRAADETS til Stænderne indgivne Proposition om at at der paalægges en Konsumption. — *Raadstuen*, d. 11. Septeb. Langebek, Udsnitets Historien S. 19. 11. Septbr.
70. STÆNDERNES Begjæring til de deputerede Rigsraader, hvori de udbede sig klaring af den forelagte Proposition. — (11. Sept.) Udt. i Langebek, Udkast til Historien S. 20. 11. Septbr.
71. K. FR. III.'s Befaling til Rigshofmesteren og sex Raader, at da Stænderne ag til en Konsumption, skulle de udarbejde et Forslag paa Grundlag af de allerede indgivne. — D. 12. September. Udt. i Langebek, Udkast til Souverænitets Historien S. 21. 12. Septbr.
72. Svar fra DE DEPUTEREDE AF ADELEN paa den indgivne Proposition; i Benaærværende slette Tilstand ville de en Gang for alle give noget vist for deres Jaglønnere, men som en frivillig Gave ikke som Skyldighed. — (12. Sept.) at til Souverænitets Historien S. 22—32. 12. Septbr.
73. Indberetning fra Bispfen over Aalborg Stift ANDERS ANDERSEN til Kans- skjellige Kirke- og Skolesager samt om Præsten Hr. Claus i Horne, der trods ier Præsteembedet. — *Kjøbenhavn*, 12. Sept. Kirkehist. Saml. 3. R. III. 771—72. 12. Septbr.
74. K. LUDVIG XIV.'s Rappelskrivelse til de Terlon. — *Paris*, le 22. Septembre. 12. Septbr.
- 101res de Terlon II. 601—03.

1660.

ante 13. Septbr.

*20875. ANDERS BEYERHOLM, Sognepræst t. Hagenbjerg paa Alsø, ansøger Kongen om, at han vil bevilge ham noget af Kirkens Beholdning til hans Præstegaards Reparation, da han med Gjæld har overtaget sit Kald og senere er kommen i stor Elendighed formedelst Krigen. — Uden Datum. Ny kirkehist. Saml. V. 320. Med paategnede Anbefalinger af Lensmanden Otthe Kragh og Biskoppen Lauritz Jacobsen, dat. Kbhvn. d. 13. og 14. Sept.

13. Septbr.

*20876. K. FR. III. befaler Otte Krag og Bispem i Fyen at afgjøre det stridige Præstevalg i Skjerninge, da Kaldet ikke længere kan staa ubesat. — *Hafnia*, 13. Septembr. Ny kirkehist. Saml. V. 688—89.

15. Septbr.

*20877. K. FR. III.'s Befaling til Kaj Lykke, at han skal forbyde Hr. Claus i Horne at befatte sig med Præsteembedet. — 15. Sept. Udt. i Kirkehist. Saml. 3. R. III. 772, Anm. 1.

17. Septbr.

14206. Langebek, Udkast til Souverainitets Historien S. 31—37.

17. Septbr.

*20878. ANDERS HANSEN FABRITIUS, der i 8 Aar har været Skibspræst og nu er kaldet til Gamborg Kald ved Middelfart, bønfaller Kongen om at faa noget af sin tilgodehavende Løn til Rejsepenge og til at sætte Bo for, da Præstegaarden og dens Tilliggende i Krigstiden er bleven ødelagt, saa han forefinder bar Grund og ledige Huse. — *Kjøbenhavn*, d. 17. September. Ny kirkehist. Saml. V. 323—24.

17. Septbr.

*20879. HANS JACOBSEN, Præst i Avnslov og Børgense Sogne, ansøger Kongen om Understøttelse af Kirkerne, da han ved Krigen er ødelagt i Bund og Grund, og hans Præstegaard er brændt. — *Skalkendrup*, d. 17. Sept. Ny kirkehist. Saml. V. 321—23. Med paategnede Anbefalinger af Biskop Lauritz Jacobsen, dat. Kbhvn. d. 14. Novbr., og Lensmand Otthe Kragh.

18. Septbr.

*20880. PEDER J. KRAGELUND, Biskop i Ribe, ansøger Kongen om flere Forbedringer af hans Indtægter, da han har lidt store Tab under Krigen. — *Kjøbenhavn*, d. 18. Septembris. Ny kirkehist. Saml. V. 123—24.

18. Septbr.

*20881. NIELS NIELSEN BØGVAD, Præst i Nørre Stenderup, beder Kongen om at maatte faa en Gaard, Skovgaard kaldet, som ligger i hans Annexsogn Vilstrup, da han er geraadet i den yderste Armod under Krigen. — *Kjøbenhavn*, d. 18. Septemb. Ny kirkehist. Saml. V. 121—22. Med paategnet Anbefaling af Lensmanden Sthen Bilde, dat. Kbhvn. d. 18. Sept.

18.—22. Septbr.

*20882. Inventar over Grev Corfitz Ulfeldtz Gods i hans Hus i Malmø. — (Uden Datum). Weibull, Samlinger utg. för de skånska landskapens historiska etc. förening V. 27—30.

19. Septbr.

14212. Udt. i Langebek, Udkast til Souverainitets Historien S. 40—43.

19. Septbr.

*20883. K. FR. III. befaler Rentemesteren at lade Hr. And. Hansen Fabritius bekomme noget af det, han med Rette har tilgode hos Kronen. — D. 19. Sept. Brudt i Ny kirkehist. Saml. V. 324.

19. Septbr.

*20884. GEJSTLIGHEDENS og BORGERSTANDENS Vilkaar, paa hvilke de samtykke i den foreslaaede Konsumption. — 19. September. Udt. i Langebek, Udkast til Souverainitets Historien S. 39.

20. Septbr.

*20885. K. FR. III.'s Skrivelse til Biskop Dr. Anders Andersen, at Hr. Knud Olufsen, Kapellan i Hvidbjerg, maa blive Sognepræst til Sejrslev Kald, saafremt Sognefolket er tilfreds dermed. — *Hafnia*, d. 20. Sept. Ny kirkehist. Saml. V. 684.

20. Septbr.

*20886. BORGERSTANDENS Indstilling til Kongen om Midlerne til at ophjælpe Landet. — *Kjøbenhavn*, d. 20. Septbr. Riegels, Christian V.'s Historie S. 57—60.

20. Septbr.

*20887. LAURITZ JACOBSEN, Biskop i Fyen, som i tre Aar ikke har bekommet sin Underholdning, beder Kongen om at give hans Hustru to eller tre gode Konge-Korntiender i Fyen uden Afgift, for at hun efter hans Død ikke skal lide Nød. — *Kjøbenhavn*, d. 20. Sept. Ny kirkehist. Saml. V. 324—25.

1660.
20888. ADELENS Erklæring til de øvrige Stænder om de Vilkaar, paa hvilke de ville i Komsumptionen. — 21. September. Udt. i Langebek, Udkast til Souverainitets Historien S. 45. 21. Septbr.
20889. TINGSVIDNE om en paa Hals Birketing afhjemlet Synsforretning over Birket. 21. Septbr.
21. September. Udt. og Brudst. i Saml. t. jydsk Hist. og Topogr. IX. 162—68.
4215. Riegels, Christian V.'s Historie S. 60—65. 22. Septbr.
20890. K. FR. III. bevilger Bgm. i Vejle Hans Svane Brugen af Ratsborg Fjegen og Hustrus Levetid. — (22. Sept.). Udt. i Tidsskr. for Fiskeri III. 201. 22. Septbr.
20891. PEDER LAURITZØN SKANING beder Kongen om igjen at maatte tiltræde sit som Kapellan hos en Provst i Vester-Flækkebjerg Herred ved Navn Hr. Ebbe forfra han har været suspenderet som mistænkt skyldig i et i Febr. 1658 paa en gaaet Drab. — *Kjøbenhavn*, d. 22. Septembr. Ny kirkehist. Saml. V. 326—27. Med Erklæring af Lensmanden Hugo Lytsov, dat. Kbhvn. d. 30. Sept. 22. Septbr.
20892. K. FR. III.'s Befaling til Rentemestrene, at de uden Ophold skulle levere i Jordebog over alle Lenene med Gaardene anslaaede i Hartkorn. — 23. September. 23. Septbr.
Langebek, Udkast til Souverainitets Historien S. 46.
20893. K. FR. III.'s Befaling til Gunde Rosenkrantz, Otte Krag og Peter Retz, at de begjære Adelen Jordebøger med Gaardene ansatte i Hartkorn, hvorefter der skal sættes en Rytter paa hver Tdr. Hartkorn. — 23. September. Udt. i Langebek, Udkast til Souverainitets Historien S. 46. 23. Septbr.
20894. K. FR. III.'s Befaling til Lensmændene og Kapitlerne om Indsendelsen af Indtægter. — 23. September. Udt. i Langebek, Udkast til Souverainitets Historien S. 46. 23. Septbr.
20895. K. FR. III. befaler Frederik v. Ahlefeldt at flytte Indkvarteringen fra Stubbekjøbing. — 23. September. Udt. i Kall Rasmussen, Musse Herred S. 368. 23. Septbr.
20896. Udt. i Langebek, Udkast til Souverainitets Historien S. 48—49. 25. Septbr.
20896. K. FR. III.'s til Adelen i hver Provinds udgivne Revers, at dens Samtykke til Komsumptionen ikke skal være dens Privilegier til Præjudits. — (25. Septbr.) 25. Septbr.
Langebek, Udkast til Souverainitets Historien S. 50.
20897. RIGSRAADETS Indstilling til Kongen om Indrettelsen af Militien til Hest og Fod. — (25. Septbr.) Udt. i Langebek, Udkast til Souverainitets Historien S. 49—50. 25. Septbr.
20898. Indstilling fra DE DEPUTEREDE FOR KJØBSTÆDERNE I FYENS STIFT til Kongen om deres ved Krigen og Indkvarteringen frembragte ulykkelige Tilstand. — *Kjøbenhavn*, d. 25. Septbr. Riegels, Christian V.'s Historie S. 69—71. 25. Septbr.
20899. GEJSTLIGHEDENS OG BORGERSTANDENS Indstilling til Kongen angaaende Afgiften og Konsumtionsskatten. — *Kjøbenhavn*, d. 25. September. Riegels, Christian V.'s Historie S. 65—69. Udt. i Langebek, Udkast til Souverainitets Historien S. 47—48. 25. Septbr.
20900. Hist. Tidsskr. 5. R. VI. 738. 26. Septbr.
20900. K. FR. III.'s Forbud mod, at Officerer og andre bruge Jagt og Skytteri i Staden. — (26. Septbr.) Udt. i Langebek, Udkast til Souverainitets Historien 26. Septbr.
20901. K. FR. III befaler Dr. Hans Svane at meddele M. Hans Huusvig, at han ikke skal befatte sig med sit Slotspræstembede paa Frederiksborg. — *Hafnia*, Kirkehist. Saml. 3. R. II. 322. 26. Septbr.

1660.

26. Septbr. *20902. TINGSVIDNE, æsket af Hr. Søffren Hanszen, Sognepræst t. Linderup og Hammer, om disse Sognes og hans egen ødelagte Tilstand og om den haarde Medfart, han og hans Familie have lidt af Krigsfolket. — *Vrads Herreds Ting*, d. 26. Sept. Brudst. i Hübertz, Et Blik paa Aarhus S. 108—09.
27. Septbr. *20903. Skrivelse fra Bgm. THOM. BRODERSEN fra Odense til sine Børn bl. a. om Dr. Christine af Sverigs Besøg i Kjøbenhavn og om Tilstanden der i Byen. — (*Kjøbenhavn*), 27. Septbr. Brudst. i Langebek, Udkast til Souverainitets Historien S. 53, Anm.
27. Septbr. *20904. JOH. HUUSWIGHS Ansøgning til K. Fr. III. i Anledning af hans Suspension som Slotspræst paa Frederiksborg. — *Kjøbenhavn*, d. 27. Septembr. Kirkehist. Saml. 3 R. II. 322—23.
27. Septbr. *20905. K. AF SVERIGS Proposition til Rigsdagen i Stockholm, hvori bl. a. gjøres Rede for Fredsslutningen med Danmark d. 27. Maj. — *Gifven i Stockholm*, d. 27. Septembris. (Svensk.) Sveriges Ridderskaps och Adels Riksdagsprotokoll VIII. 157.
29. Septbr. *20906. K. FR. III. forlanger Betænkning af Dr. Hans Svane og Professorerne i Kjøbenhavn angaaende en Vise, Guds Liv kaldet, med tilføjet Bøn. — Uden Datum. Nyerup, Langebekiana S. 385—86. Datum er 29. Septbr. Jvfr. Danske Mag. 5. R. II. 344.
30. Septbr. *20907. Erklæring udstedt af RIGSRAADET OG ADELEN, hvori de paa en 3 Aars Tid samtykke i Konsumtionen. — 30. September. Udt. i Langebek, Udkast til Souverainitets Historien S. 57.
- Septembri. *20908. Dr. HEDEVIG ELEONORA opfordrer i K. Karl XI.'s Navn de Terlon til for sin Afrejse fra Danmark at protestere mod de Danskes og deres allieredes Besættelse af Hert. af Gottorps Lande. — *Donné à Stockholm*, le 1661 (sic!). (Fransk). Mémoires de Terlon II. 599—601.
1. Octobr. *20909. K. FR. III. befaler Dr. Hans Svane at forordne M. Hans (Allesen) af Bunkelod til at gjøre Kirketjenesten paa Frederiksborg Slot i M. Hans Huusvigs Sted. — *Hafnia*, d. 1. Octobr. Kirkehist. Saml. 3. R. II. 323—24.
- c. 2. Octobr. *20910. Udkast til en Forordning om Konsumtionen og Kvægskatten forelagt Gejstligheden og Borgerstanden af Rigsraadet. — Uden Datum. Udt. i Langebek, Udkast til Souverainitets Historien S. 59—60. Forelægges d. 2. Octobr.
3. Octobr. *20911. Relation om Sverigs politiske Situation forelagt paa Ridderhuset i Stockholm, hvori bl. a. gjøres udførligere Rede for Fredsbetingelserne med Danmark, Nødvendigheden af at give Afkald paa Thronhjem, Bornholms Særstilling m. m. — *Stockholm*, d. 3. Octobris. (Svensk.) Sveriges Ridderskaps och Adels Riksdagsprotokoll VIII. 169 ff.
4. Octobr. *20912. GEJSTLIGHEDENS OG BORGERSTANDENS Indstilling til Kongen om Konsumtionsskatten og Formindskelsen af Indkvarteringsbyrden i Kjøbstæderne. — *Kjøbenhavn*, d. 4. October. Riegels, Christian V.'s Historie S. 72—76. Udt. i Langebek, Udkast til Souverainitets Historien S. 61—62.
4. Octobr. *20913. Forslag til Erklæring af BORGERSTANDEN, hvori udtales, at da Stænderne formodentlig snart skal hjemforloves, ville de takke Kongen for hans Heltemod, samt at de for at knyttes fastere sammen med ham enstemmig have besluttet at anerkjende ham for en ret Arveherre og hans Børn efter ham. — 4. Oktbr. Brudst. i Bruun, Enevældens Indførelse i Danmark S. 34. Udt. i Langebek, Udkast til Souverainitets Historien S. 63—64. Udt. i Hist. Tidsskr. 5. R. VI. 743.

1660.
 0914. Skrivelse fra KJØBENHAVNS MAGISTRAT OG 32 MÆND til K. Fr. III., hvori
 e om at maatte faa Svar paa deres under 18. Juli indgivne Supplik, om at Stadens
 maatte komme i fuldkommen Brug. — (4. Oktober.) Udt. i Langebek, Udkast til
 ts Historien S. 62—63.
0915. Fornyet Fuldmagt fra PROVSTERNE PAA SJÆLLAND til deres Deputerede i 4. Octobr.
 n, hvorved de godkjende alt, hvad disse hidtil have besluttet. — *Roskilde*, d. 4.
 Udt. i Langebek, Udkast til Souverainitets Historien S. 59.
20916. JENS LASSENS Erklæring om den ruinerede Tilstand, hvori han traf Jul- 5. Octobr.
 og de dertil hørende Bønder, da han efter Ordre af sin Husbond Otte Friis kom
 en. — *Jullingsholm*, 5. Octbr. Saml. t. jydsk Hist. og Topogr. V. 16—17.
20917. Beboerne af SØNDER OMME SOGN indgive Beretning om, hvad de i denne 5. Octobr.
 edstid have udgivet til Fjenderne, de Allierede og Kongens egne Folk. — *Omme*,
 Saml. t. jydsk Hist. og Topogr. V. 32—36.
20918. K. FR. III.'s Befaling til nogle navngivne Rigsraader og Adelsmænd, at 6. Octobr.
 e udtale sig om Officerernes og Mandskabets Forplejning i Fredstid efter den
 e Ordinants. — (6. Oktober.) Udt. i Langebek, Udkast til Souverainitets Historien S. 71.
- *20919. K. FR. III. befaler Dr. Hans Svane til Frederiksborg Slotspræstekald at 6. Octobr.
 M. Hans af Bunkeflod, der er fradømt Præstekald samt Kjortel af den svenske
Hafnia, d. 6. Octobr. Kirkehist. Saml. 3. R. II. 324.
- *20920. K. FR. III. befaler Dr. Hans Svane at lade M. Hans Huusvig indtil videre 6. Octobr.
 Herløvs Sognekalde. — *Hafnia*, d. 6. Octobr. Kirkehist. Saml. 3. R. II. 324.
- *20921. RIGSRAADETS Indstilling til Kongen om Militiens Aftakning og Reduktion. 6. Octobr.
 (Oktober). Udt. i Langebek, Udkast til Souverainitets Historien S. 68—70.
- *20922. Fortegnelse over, hvad Tolstrup Sogn har maatte udgive til de Svenske i 7. Octobr.
 Marts og September 1658. — *Tolstrup Sogn*, d. 7. October. Saml. t. jydsk Hist. og
 X. 151—52.
14228. Latin: O. Rosencrantz Apologia nobilitatis Danicæ S. 107—13 Riegels, Christian V.'s 8. Octobr.
 79—84. Dansk: Den af Frederik III. givne Kongelov. Kbhvn. 1849. S. 15—16. Udt. i Engelstoft og
 list. Calender I. 250—52. Udt. og Brudst. i Bruun, Enevældens Indførelse i Danmark. S. 13—14.
 Tidsskr. 5. R. VI. 744—47.
- *20923. K. FR. III. meddeler Dr. Hans Svane, at M. Hans Huusvig igjen maa 8. Octobr.
 sit forrige Kald paa Frederiksborg Slot, mod at han aarlig indtil videre afgiver
 r. til M. Hans til Bunkeflod. — *Hafnia*, d. 8. Octbr. Kirkehist. Saml. 3. R. II. 325.
14229. Riegels, Christian V.'s Historie S. 77—78. Udt. i Langebek, Udkast til Souverainitets Hi- 9. Octobr.
 S. 81.
- *20924. K. FR. III. tillader M. Mikkel Henrik Tistorf at sammenskrive og udgive 10. Octobr.
 prædiken over Jokum Bruun, som udi Malmø skal være død og hensat. — 10.
 r. Nyerup. Efterretninger om Frederik III. S. 256.
- *20925. RIGSRAADETS Betænkning i Anledning af de upriviligerede Stænders Forslag 10. Octobr.
 veregeringen. — (10. Octobr.) Udt. i Langebek, Udkast til Souverainitets Historien S. 83—84.
- *20926. SUNDS HERREDS Kundgjørelse givet Ridefogden paa Rantzausholm, Peder 10. Octobr.
 g, i en Strid om Hr. Mads Gregersens Kaldelse til Præst i Hundstrup og Øster-
 inge. — (10. Oktober). Brudst. i Kirkehist. Saml. 3. R. II. 191—94.
- *20927. BORGERSTANDENS Indstilling til Kongen, om at Rigsraadet maatte kom- c. 10. Octobr.
 es af alle Stænder m. m. — (Uden Datum.) Udt. i Langebek, Udkast til Souverainitets
 en S. 87—88.

1660.

11. Octobr. *20928. K. FR. III.'s hemmelige Befaling til Ulrich Friderich Gyldenløve, at han skal holde Rytteriet paa Sjælland rede til at forsvare denne Provinds indad- og udadtil og befordre det kgl. Hus' Interesser. — (11. Octobr.). Udt. i Langebek, Udkast til Souverainitets Historien S. 92.
11. Octobr. *20929. K. FR. III.'s Befaling til Feldtmarschal Eberstein, at da der forestaar Forandringer i Riget, skal han holde Garnisonerne i Fyrstendømmerne rede til at forsvare disse og Kongens Interesser. — (11. Octobr.). Udt. i Langebek, Udkast til Souverainitets Historien S. 92.
11. Octobr. *20930. K. FR. III.'s Befaling til Generallieutnant Claus v. Alefeldt, at han skal forføje sig til Nyborg Fæstning og gjøre saadan Anstalt, at Militien til Fods og til Hest paa Fyen kan være rede til at forsvare Kongens Interesser. — (11. Octobr.). Udt. i Langebek, Udkast til Souverainitets Historien S. 93.
11. Octobr. *20931. K. FR. III.'s hemmelige Befaling til Generalmajor Frederik v. Alefeldt, at han skal holde god Vagt i Nakskov og holde Militien paa Smaalandene rede. — (11. Octobr.). Udt. i Langebek, Udkast til Souverainitets Historien S. 93.
11. Octobr. *20932. K. FR. III.'s hemmelige Befaling til Generalmajor Fuchs, at han skal lade holde god Vagt paa Bornholm og i Nødsfald forrette alt, hvad der kan være tjenligt for Kongens Interesser. — (11. Octobr.). Udt. i Langebek, Udkast til Souverainitets Historien S. 93.
11. Octobr. *20933. K. FR. III.'s Befaling til Generalmajor Tramp, at da der forestaar Forandringer i Rigets Stat, skal han begive sig til Jylland og holde Rytteriet rede til at hævde Kongens Interesser og dæmpe Uroligheder. — (11. Octobr.). Udt. i Langebek, Udkast til Souverainitets Historien S. 92.
11. Octobr. *20934. K. FR. III.'s Befaling til Kommandanten paa Kronborg Oberstlieutnant Stochmann, at han skal lade holde god Vagt og holde Fæstningen til Kongens og Kongehusets Haand. — (11. Octobr.). Udt. i Langebek, Udkast til Souverainitets Historien S. 93.
11. Octobr. *20935. RIGSRAADETS Indlæg mod Gejstlighedens og Borgerstandens Forslag om Arveregeringen. — 11. Octobr. Udt. i Langebek, Udkast til Souverainitets Historien S. 89—90.
11. Octobr. *20936. FRU ANNA RAMEL og TØNNE JULL bede Kongen om at befale Lensmanden og Bispen at indstævne Fru Karen Krabbe og dem for sig for at faa hvers Ret til at kalde Sognepræsten til Nørre Jerløse og Qvandløse Sogne afgjort. — *Hafnia*, d. 11. Octobr. Ny kirkehist. Saml. V. 691—92.
11. Octobr. *20937. BENDIX NORBY t. Urup beretter om den Ødelæggelse, som er overgaaet hans Gaard og Gods under sidste Krig først af de Svenske og derpaa af Brandenburgerne. — *Urup*, 11. Okt. Danske Saml. III. 315—16.
11. Octobr. *20938. Beretning af GRINSTED SOGNS BEBOERE og Præsten CORNELIUS JØRGENSEN CHOREN om den Ødelæggelse, der under sidste Krig var forarsaget dem først af de Svenske, derpaa af de Kejserlige, Brandenburgerne og Polakkerne og endelig af en dansk Kommando under Henrik Herloff. — *Grinsted*, d. 11. Okt. Danske Saml. III. 296—99.
12. Octobr. *20939. RIGSRAADET erklærer Kongen, at det er enigt med Gejstligheden og Borgerskabet om det ønskelige i at gjøre Regjeringen arvelig paa hans Mandslinje, uden at dog derfor nogen Stands Privilegier blive beskaarne; det tilraader strax at fornemme Adelens Mening herom. — *Hafnia*, 12. Octobris. Riegels, Christian V.'s Historie S. 84—85. Danske Saml. 2. R. II. 111. Langebek, Udkast til Souverainitets Historien S. 96. Brudat. i Bruun, Enevældens Indførelse i Danmark S. 14.

KONG FRE

20940. Lykønskingskrivelse
ringens Indførelse. — 12. Okt
—99. Brudet. i Bruun, Enevældens In
14231. Riegels, Christian V.'s Hist
S. 103—04. Udt. og Brudet. i Bruun
kr. 5 R VI 766—67.

14232. Udt. i Langebek, Udkast til
20941. RIGSRAADET giver sit
og Kvindelinje. — *Kjøbenhavn*, d
gebek, Udkast til Souverainitets Histo
i. 15.

4233. Brudet. i Hist. Tidskr. 5. R
i. 109—12.

20942. KJØBENHAVNS Bys Andrag
g Bestyrelse. — Uden Datum. i
Souverainitets Historien S. 104—07.
Jvfr. Bruun i Hist. Tidskr. 5. R.

4234. Bruun, Enevældens Indførelse

4235. Brudet. i Hist. Tidskr. 5. R.
Brudet. i Bruun, Enevældens Ind
imsida. S. 20—21.

20943. Optegnelser af Dr. L.
60. — (14. Oktober). Hist. Tidskr.

20944. Slotsarkiveren JACOB E.
Hans Hansen at ledsage Borgr
p til Slottet, derfra til Hylding
ober. Riegels, Christian V.'s Histor

1236. Riegels, Christian V.'s Histor
ouverainitets Historien S. 119. Bruun

20945. Andragende fra UNIVER
er ikke strider mod Arveriget
er. Udt. i Langebek, Udkast til Sou
Danmark S. 36—37.

20946. JOHAN EKEBLAD fortæll
Kjøbenhavn. — (*Stockholm*), d.
Datum skal muligvis være 18. Nov.

20947. K. Fr. III. underretter
— Uden Datum. (Latin og T)
Danmark S. 59.

20948. Skrivelse fra Oberst G.
a Grund af nogle Stridigheder
i til at opsætte sin Rejse. —

243. Udt. i Langebek, Udkast til

244. Udt. i Langebek, Udkast til

20949. K. Fr. III.'s og Dr. S.
f Arveligheden paa Mands- o
Historie S. 106.

1660.

20. Octobr. *20950. K. FR. III. befaler Stiftslensmanden Henrich Tot i Aarhus at møde i Kjøbenhavn for at aflægge personlig Hylding. — (20. Octobr.) Udt. i Langebek, Udkast til Souverainitets Historien S. 130.
20. Octobr. *20951. K. FR. III. befaler Bisperne personlig at give Møde i Kjøbenhavn for at aflægge Hylding samt tilsender dem aabne Breve desangaaende til Gejstligheden, af hvilke der fra hvert Herred skal møde Provsten og to Præster. — (20. Octobr.) Udt. i Langebek, Udkast til Souverainitets Historien S. 130.
20. Octobr. *20952. K. FR. III. befaler Decanus og Professorerne ved det ridderlige Akademi i Sorø enten selv at møde i Kjøbenhavn for at aflægge Hylding til ham eller sende Fuldmægtige. — (20. Octobr.) Udt. i Langebek, Udkast til Souverainitets Historien S. 130.
20. Octobr. *20953. K. FR. III. befaler de Kjøbstæder, der ej have deputerede i Kjøbenhavn, at sende en Borgmester, en Raadmand og en Borger for at hyld ham. — (20. Octobr.) Udt. i Langebek, Udkast til Souverainitets Historien S. 130.
20. Octobr. *20954. JACOB ULLFELDT'S Erklæring om, hvad han i Fejden har udgivet til de Svenske, de Allierede og kgl. Majestæts egne Folk. — *Korstoft*, d. 20. Okt. Saml. t. jydsk Hist. og Topogr. X. 6—8.
20. Octobr. *20955. BORGERSTANDENS Supplik om at maatte blive befriet for den store Indkvartering. — 20. October. Udt. i Langebek, Udkast til Souverainitets Historien S. 128—29.
23. Octobr. 14249. Særtr. af Forordn.
23. Octobr. *20956. M. JUSTUS VALENTIN STEMANN, tysk Præst i Helsingør, klager til Kongen over, at Hr. Laars Rhode, forhen Skibspræst og senere Diakonus til Frederiksborg, gjør ham Indpas i hans Embede, og beder om, at dette maa blive ham forbudt. — 23. Okt. (Tydsk.) Brudst. og Udt. i Ny kirkehist. Saml. III. 170—71.
23. Octobr. *20957. Indberetning fra den kejserlige Gesandt i Kjøbenhavn, GOES, i hvilken han bl. a. giver en Karakteristik af Hannibal Sehested og giver Meddelelse om Forhandlingerne mellem Kongen og Stænderne. — 2. Novbr. (Tydsk.) Brudst. i Hist. Tidsskr. 5. R. VI. 740, Anm. 3. og S. 749.
24. Octobr. 14252. Udt. i Langebek, Udkast til Souverainitets Historien S. 132—34.
24. Octobr. *20958. Supplik indgivet af de DEPUTEREDE FRA KJØBSTÆDERNE I PROVINDSERNE angaaende Lettelsen af Indkvarteringen. — (24. Octobr.) Udt. i Langebek, Udkast til Souverainitets Historien S. 134.
25. Octobr. *20959. K. FR. III.'s Forbud mod at sejle paa Dantzig formedelst den der graserende smitsomme Syge og mod, at nogen indkommer i Kjøbenhavn, som ikke med Pas kan bevise, at han kommer fra ubefængte Steder. — 25. October. Udt. i Mansa, Folkesygdommenes og Sundhedsplelens Hist. i Danmark S. 428.
25. Octobr. *20960. K. FR. III.'s Befaling til Hofmarskalken v. Korbitz, at Kongen for sig alene vil beholde det Gemak ved Sovekammeret, hvorfor der gives Regler for, hvor de Avdientssøgende skulle opholde sig. — (D. 25. October.) Udt. i Langebek, Udkast til Souverainitets Historien S. 134—35.
25. Octobr. *20961. Staden LÜBECK beder Grev (G. O. Stenbock) om at opretholde Byens Privilegier i Skaane, der oprindelig ere givne af den svenske Konge Magnus (Smek). — 25. October. (Tydsk.) Saml. till Skånes Historie 1873. S. 80—83.
26. Octobr. 14254. Brudst. i Langebek, Udkast til Souverainitets Historien S. 136—37.
26. Octobr. 14255. Brudst. i Langebek, Udkast til Souverainitets Historien S. 142.

*20962. Be-
rede Ødelæggel-
se og tilsidst af-
—300.

*20963. Ma-
ngaende Ind-
vittets Historien

*20964. K.
ne skulde giv-
samst gjøre de
iet, men i R-
vittets Historien

*20965. K.
Stand til at
1. — 28. Oc-
torien S. 144.

*20966. Sk-
vem Kongen
org; han for-
kædt, d. 29

*20967. De
500 Tdr. Ha-
Tarv emplo-
idderskaps ocl

*20968. Kæ-
tten, Lene
Riegels, Chr-
—47.

20969. K.
Hr. Laurit-
elsinger. —

20970. Sur-
erninge og

20971. JEN-
sfordring, a-
ltdid har o.
II. 196—97.

261. Dans-
Peder Griffe

20972. K.
aa Tøjhuse
om enhve-
gjøre det s

1660.

1. Novbr. *20973. K. FR. III.'s Befaling til Holmens Admiral Niels Juul, at han skal gjøre Hannibal Sehested Rede og Regnskab for Holmen og Flaaden og overgive ham et Inventarium. — (1. Novembr.) Udt. i Langebek, Udkast til Souverainitets Historien S. 149.
1. Novbr. *20974. K. FR. III.'s Befaling til Marcus Rothsten, at han skal gjøre Hannibal Sehested Rede for Tøjhusets Tilstand og overantvorde ham et Inventarium. — (1. Novembr.) Udt. i Langebek, Udkast til Souverainitets Historien S. 149.
2. Novbr. *20975. K. FR. III.'s og Hertug CHRISTIAN ALBRECHT af Gottorps aabne Brev, hvorved Betalingen af den d. 1. Septbr. (Nr. *20859) paabudte Skat indskærpes. — *Glücksstadt*, d. 2. Novembris. (Tydsk.) Særtr. af Forordn.
2. Novbr.? *20976. Forslag til et Indlæg fra KJØBSTÆDERNES DEPUTEREDE til Kongen om en ny Reces, Lenene, Generalmøder osv. — D. 2. November. Riegels, Christian V.'s Historie S. 102—05. Udateret Udt. hos Langebek, Udkast til Souverainitets Historien S. 108—09, der sætter det til Tiden før Arvehyldingen.
4. Novbr. 14266. Brudst. i Riegels, Christian V.'s Historie S. 122—24. Jvfr. Hist. Tidsskr. 5. R. II. 664. Brudst. i Bruun, Til Erindr. om d. danske Udenrigsministeriums 100aar. Bestaaen S. 25—27.
5. Novbr. *20977. K. FR. III.'s Befaling til Jochum Gerstorf, Hannibal Sehested, Peter Reetz og Hans Schack, at de i Forening med forskellige Embedsmænd, Gejstlige og Borgere skulle forsamles i Morgen for at forhandle om Konsumptionen, saa at den med forderligste kan blive paabudt. — *Havn*, 5. Novbr. Udt. i Langebek, Udkast til Souverainitets Historien S. 151. Bruun, Rønevældens Indførelse i Danmark S. 44—45.
5. Novbr. *20978. K. FR. III.'s Befaling til Bisperne med aabne Breve angaaende Gejstlighedens Kopskat, som inden Jul skal betales til Bisperne, der atter skulle indbetale den til Rentekamret. — (5. Novbr.) Udt. i Langebek, Udkast til Souverainitets Historien S. 150. Lignende Breve udgik samtidig til Adelen. Jvfr. Smøds. S. 150—51.
5. Novbr. *20979. THOS. GOWES skriver til Sir Richard Leveson angaaende den store Nyhed, at de danske Stænder have givet Kongen Arveret til Thronen, og at man nu taler om et Giftermaal mellem K. af England og den danske Konges Søster. — (5. Novbr.) (Engelsk.) Udt. p. Eng. i Fifth report of the royal commission on historical manuscripts S. 195.
5. Novbr. *20980. FRANCESCO MOROSINI, giver til tenente generale, Cavaliere Curt Siuers Vidnesbyrd om, at han i det sidste Felttog mod Tyrkerne har udvist den samme Tapperhed som tidligere. — *Pansa*, 15. Novembre, styli novi. (Italiensk.) Myllus, Cort Adeler S. 123—25 (med dansk Overs.). Hofman, Efterr. om danske Adelsmænd III. 170.
6. Novbr. *20981. K. FR. III.'s Befaling til Hannibal Sehested og Hans Schack, at de sammen med Henning og Otte Povisk samt nogle af det fynske Borgerskab skulle forhandle om Indkvarterings Fordeling paa Fyen. — (6. Novembr.) Udt. i Langebek, Udkast til Souverainitets Historien S. 151. Samme Dag udgik et lignende Brev om Indkvarteringen paa Sjælland og d. 7. Novbr. om Indkvarteringen i Jylland Smøds. S. 152, 153.
6. Novbr. *20982. Memorial indgiven af KJØBSTÆDERNE, hvori de beklage sig over at skulle give lige Kopskat med Adelen og Københavns Indbyggere. Samtidig bede de om at maatte blive hjemforlovede. — (6. Novembr.) Udt. i Langebek, Udkast til Souverainitets Historien S. 152.
6. Novbr. *20983. Ansøgning fra POUËL BAGGER, Sognepræst t. Kølstrup og Agedrup Sogne, til Kongen om at faa Kronens Part af Korntienden af hans Annexsogn Agedrup til Erstatning for de Tab, Svenskerne have tilføjet ham i Novbr. 1659 til Straf for den Underretning, han gav General-Feltmarschal Schack i Kjørteminde om deres Planer og Styrke. — *Kølstrup*, d. 6. Novembr. Ny kirkehist. Saml. V. 328—29.

KONG

*20984. BORGERSKABETS Forordninger. — *Kjøbenhavn*, Langebek, Udkast til Souverainitets Historien S. 154—55.

*20985. Forslag indgivet af Indkvarteringen paa dissidenshistorien S. 154—55.

14271. Udt. og Brudst. i Hist.

*20986. Skrivelse fra Børgmesteren til Arveregeringen paa Herredagen. — (10. Novbr.)

*20987. Litteræ M. Petri Corvinum, pastorem de Østergaard filiioli ejus adesse potuerunt. — (10. Novbr.) S. R. IV. 579—80. (Brevet indkom paa en Søndag.)

*20988. K. FR. III. beder om at de tænderne bevilgede Hovedsag. Tillæg S. 45.

*20989. Memorial indgivet af Fjeldtmarschallen angaaende — (11. Novembr.) Udt. i La.

*20990. Memorial indgivet af Indkvarteringsbyrden. — S. 157—58.

14272. Udt. i Kofod-Anchers

14273. Udt. i Langebek, Udkast

14274. Udt. og Brudst. i Seher

*20991. K. FR. III.'s Befaling om at der skulde tilberedes Taksigelse for Souverainitets Historien S. 160.

*20992. LAURITZ MADTZEN indgav et Udplyndret af de Brandenburgiske Bibliothek, om at foruden at erholde et Træ af Rugaard S. 330.

*20993. OLUF SIMONSENS indgav, at han under Krigen havde gjort sin Pligt. — *Kjøbenhavn*

*20994. Den brandenburgiske Kurf. af Polen; hun havde bl. a. været med de danske end de polske. — (10. Novbr.) S. R. IV. 579—80. (Brevet indkom paa en Søndag.)

14276. Minerva. Juli-Sept. 1791. Skildr. af Tilstanden i Danmark S. 88. Brudst. i Alleh. i Souverainitets Historien S. 164.

1660.

- c. 15. Novbr. *20995. Udkast til en »fuldstændig Akt«, hvormed alle Stænder erklære Haandfæstningen for tilintetgjort og stadfæste den Kongen overdragne Arveret, ligesom det udtales, at Kongen vil fæstne denne ved en »Arveforordning«. — Uden Datum. Udt. og Brudst. i Hist. Tidskr. 5. R. VI. 786.
16. Novbr. *20996. K. FR. III.'s aabne Brev, at da Danmarks Riges Stænder have forandret dette Rige til »et frit, fuldkomment og evigt Arverige«, vil Kongen lade indrette en Regeringsform. — 16. Novbr. Udt. og Brudst. i Bruun, Enevældens Indførelse i Danmark S. 12—13.
16. Novbr. *20997. K. FR. III.'s Befaling til Rigsdrosten, at han i Anledning af Arveregeringens Indførelse skal lade forhandle i Statskollegiet, hvad der bør forandres i den til Gesandten i England givne Instrux. — (16. November.) Udt. i Langebek, Udkast til Souverænitets Historien S. 165.
16. Novbr. *20998. Skrivelse fra FRANCESCO MOROSINI til Dogen i Venedig, hvori han fremhæver Ridder Curt Siversens store Fortjenester af den venetianske Stat især ved at lade sit Skib blive ved Flaaden 24 Dage længere, end hans Lejekontrakt fordrede det. — *Paris*, li 26. Novembre N. S. (Italiensk.) Bruun, Curt Sivertsen Adelaer S. 369. Dansk Overs. Smstds. S. 91—92.
17. Novbr. *20999. Erklæring udstedt af SAMTLIGE RIGENS RAAD, ADEL OG DEPUTEREDE AF VERDSLIG OG GEJSTLIG STAND, hvorved de annullere K. Fr. III.'s Haandfæstning og lase Kongen fra hans derpaa aflagte Ed. — *Kjøbenhavn*, d. 17. November. Bruun, Enevældens Indførelse i Danmark S. 166.
- c. 17. Novbr. *21000. RASMUS JENSEN, Sognepræst i Gaverslund, ansøger Kongen om en Hjælp af Kirkerne i Aarhus Stift, for at han og hans Familie ikke skal omkomme af Hungersnød, da Fjenden har berøvet dem alt. — Uden Datum. Ny kirkehist. Saml. V. 124—25. (D. 17. Nov. har Lensmanden Sten Bilde paategnet sin anbefaling.)
18. Novbr. 14279. Riegels, Christian V.'s Historie S. 108—09. Udt. i Langebek, Udkast til Souverænitets Historien S. 167—68. Brudst. i Bruun, Enevældens Indførelse i Danmark S. 39.
18. Novbr. *21001. K. FR. III.'s Forordn. om Konsumtionen, Vognmandstaxter og Bryllupper m. m. — *Vort Slot Kjøbenhavn*, d. 18. Novembr. Særtr. af Forordn. Brudst. i Bruun, Enevældens Indførelse i Danmark S. 45.
19. Novbr. *21002. Forslag indgivet til Kongen af DE KOMMITTEREDE AF DE JYDSKE STÆNDER om Fordelingen af Indkvarteringen i Jylland. — (19. November.) Udt. i Langebek, Udkast til Souverænitets Historien S. 168—69. Jvfr. for de øvrige Landsdele Smstds. S. 166—67.
19. Novbr. *21003. JENS LAURITZEN MARIAGER, Sognepræst t. Viby og Thisinge, beder Kongen om at maatte erholde til Erstatning for sine store Tab under Krigen to smaa øde Gaardes Jord i Viby kvit og frit for sig, Hustru og Barn. — *Kjøbenhavn*, d. 19. Novembris. Ny kirkehist. Saml. V. 126—27.
19. Novbr. *21004. JAKOB NIELSENS Skrivelse til Oversekretæren Erik Krag, i hvilken han beklager sig over, at Magistraten i Randers ikke har villet foretage en ny Registrering af Gertrud Pedersdatters Bo, og udbeder sig en ny kgl. Befaling desangaaende. — 19/11. Udt. i Secher, Meddel. om Slægten Secher S. 52.
20. Novbr. *21005. CHRISTEN NIELSEN SPEND, Sognepræst i Vordingborg, indgiver Ansøgning til Kongen om, at de tre Mænd, som af de Svenske ere stejlede ved Vordingborg, maa nedtages og begraves, da de uforskyldt ere henrettede som Snaphaner. — *Vordingborg*, d. 20. Novembr. Ny kirkehist. Saml. V. 331.

1660.

- *21006. KNUD BERENTSEN og HANS NIELSEN AARØE bede for Borgerne i Nykjøbing om, at de, da de nu næsten i et Aar have været uden Præst, eftersom dem kaldede Hr. Jens Durop er udi vidtløftig Tvist om et Kald, han tilforn var til, og han ikke heller efter Løfte har leveret dem deres Kaldsbrev tilbage, maa en ny Kaldelse. — *Kjøbenhavn*, d. 20. Novembr. Ny kirkehist. Saml. V. 687—88. 20. Novbr.
- *21007. K. FR. III.'s aabne Brev, at han har tilladt de fem Præster i Holmands Herreder i Koldinghus Len, der ere blevne forarmede i Fejdetiden, at søge Hjælp tiligheden i Vendsyssel, som Kongen opfordrer til at yde den. — *Hafnia*, d. 21. Novbr. 21. Novbr. hist. Saml. V. 127.
- *21008. K. FR. III.'s Befaling til Kommissæren Niels Kaas og Christian Wind, at en Ophold skulle fordele Indkvarteringen ligelig mellem alle Stifter. — (21. Novembr.) 21. Novbr. Langebek, Udkast til Souverainitets Historien S. 170.
- *21009. Memorial udgiven af KAPITLERNES DEPUTEREDE til Kansleren og Over- 21. Novbr. ren om Kapitlernes Privilegier. — (21. Novembr.) Udt. i Langebek, Udkast til Souverain- Historien S. 169—70.
- *21010. Supplik indgivet til Kongen af M. HANS RHUMAN, Deputeret fra Kapitlet 21. Novbr. us; han beder om Tilladelse til at rejse hjem samt om Svar paa den tidligere ind- Supplik om Kapitlernes Konserveration. — 21. Novembr. Udt. i Langebek, Udkast til Sou- verainitets Historien S. 169. Med en paategnet kgl. Resolution.
- *21011. Memorial indgivet til Kongen af KJØBSTEDERNES DEPUTEREDE om, at der 21. Novbr. blive taget Hensyn til deres tidligere indgivne Ansøgninger samt om forskellige For- vedrørende Indkvarteringen. — Uden Datum. Udt. i Langebek, Udkast til Souverainitets Hi- s. 170—71.
- *21012. K. FR. III.'s Skrivelse til Bisperne, at den af Gejstligheden bevilgede 23. Novbr. sat maa fradrages ved Fordelingen af Indkvarteringen. — (23. Novembr.) Udt. i bek, Udkast til Souverainitets Historien S. 172.
- *21013. K. FR. III.'s Befaling til Rigsdrosten Hr. Jochum Gersdorf, at han den 24. Novbr. ade Dag skal sammenkalde Statskollegiet og fremsætte Forslag om, hvad der er mest dent til Regeringens lykkelige Fortsættelse. — D. 24. Novembr. Udt. i Langebek, Udkast overainitets Historien S. 172.
- *21014. Protokol over Forhøret i Krigsretssagen mod Ritmester Jacob Dannen- 26. Novbr. — 26. Novembris. (Tydsk.) Aarsberetn. fra Geheimarch. VI. 256—57.
- *21015. TINGSVIDNE om Synsforretning over Aastrup Slot afhjemlet paa Venne- 26. Novbr. Herredsting. — D. 26. November. Saml. t. jydsk Hist. og Topogr. IX. 141. S. 158—54 er trykt udst. af en samme Dag afhjemlet Synsforretning over en Del af Godssets Tilstand.
- *21016. TINGSVIDNE om Synsforretning over Sejstrupsgaards Bygninger afhjemlet 27. Novbr. Børglum Herredsting. — D. 27. November. Saml. t. jydsk Hist. og Topogr. IX. 141—42.
- *21017. K. FR. III.'s Forordning om Brugen af stemplet Papir. — *Vort Slot Kiø-* 28. Novbr. *affn*, d. 28. Novembris. Særtr. af Forordn. Lovsamling 1668, fol. LIIIIJ—MmmIIJ.
- *21018. REGERINGENS Udkast til et af Danmark Riges Indbyggere udstedt aabent 28. Novbr. om den Kongen overdragne Arveret, hvori de henstiller til Kongen selv at ordne Re- novembris. ngen og Successionen. — Uden Datum. Udt. og Brudst. i Hist. Tidsskr. 5. R. VI. 788—89.

